LEXIKON

ZU DEN

REDEN DES CICERO

MIT ANGABE SÄMMTLICHER STELLEN

VON

H. MERGUET.

ERSTER BAND.

JENA,

VERLAG VON HERMANN DUFFT.

1877.

MEINEM LEHRER

K. LEHRS

ZUM 7. MÄRZ 1873.

Vorwort.

Um den gesammten in den Reden Cicero's enthaltenen Sprachstoff ausser den Eigennamen in einer für den bequemen Gebrauch geeigneten Weise vorzuführen, wie es abweichend von den eine Auswahl von Beispielen aus dem ganzen Cicero enthaltenden Werken von Nizolius und von Schütz der Zweck dieses Wörterbuches ist, war ausser der Angabe sämmtlicher Stellen für jedes Wort auch eine Anordnung derselben erforderlich, welche selbst über zahlreiche Beispiele eine klare und leichte Uebersicht gewährt. Diesem Zweck schien am besten die hier angewandte syntaktisch-phraseologische Anordnung zu entsprechen, da durch sie in den meisten Fällen der Platz, welcher jedem einzelnen Beispiel in der Reihenfolge gebührt, von selbst genau bestimmt und mithin auch wiederum das Auffinden eines solchen bei dem Gebrauch des Wörterbuches in hohem Grade erleichtert wird, während die sonst übliche Gruppirung nach den verschiedenen Bedeutungen eines Wortes nicht nur vielfach mehr oder minder von subjectiver Auffassung abhängig ist, sondern auch namentlich bei häufig vorkommenden Wörtern oft solche Massen von Beispielen unter eine Rubrik zusammenzufassen genöthigt hätte, dass dieselben schwer oder gar nicht mehr zu übersehen gewesen wären. Für die consequente Durchführung dieser Anordnung und die Aufrechterhaltung der damit verbundenen Uebersichtlichkeit erschien es zweckmässig, auch Constructionen, die nicht von einem einzelnen, sondern von der Verbindung zweier Wörter abhängen, unter einem dieser letztern aufzuführen und bei dem andern darauf zu verweisen. Die scheinbar einseitige Berücksichtigung nur einer grammatischen Beziehung bei jedem Wort wird dadurch ausgeglichen, dass dasselbe Wort auch nach seinen sonstigen Verbindungen in den betreffenden andern Artikeln angeführt ist und dort mit Leichtigkeit aufgefunden werden kann.

Die für die Anordnung massgebenden Wörter sind in alphabetischer Reihenfolge, die jedem derselben zugehörigen Beispiele nach dem der ganzen Arbeit zu Grunde liegenden Text der Reden von C. L. Kayser (aus M. Tullii Ciceronis opera quae supersunt omnia ediderunt J. G. Baiter C. L. Kayser, Lipsiae, Tauchnitz, 1860—1869, 11 voll.) mit den wesentlichen Varianten zwischen | und mit Angabe des Paragraphen aufgeführt, die Wiederholung derselben Worte in demselben Paragraphen ist mit × bezeichnet, die Auslassung von Textworten durch Punkte angedeutet, erläuternde Zusätze sind in ( ) eingeschlossen. Auf die Richtigkeit des Textes und der Zahlen wie auf die Vollständigkeit der Sammlung ist besondere Sorgfalt verwandt, um eine möglichst grosse Zuverlässigkeit der Angaben zu erreichen.

Gumbinnen, den 25. Februar 1873.

H. Merguet.

Reihenfolge und abgekürzte Bezeichnung der Reden.

Quinct.	pro P. Quinctio.
Sex. Rosc.	„ Sex. Roscio Amerino.
Qu. Rosc.	„ Q. Roscio comoedo.
div. Caec.	in Q. Caecilium divinatio.
Verr. a. pr.	„ C. Verrem actio prima.
Verr. I—V	„ „ „ II, lib. I—V.
Tull.	pro M. Tullio.
Font.	„ M. Fonteio.
Caecin.	„ A. Caecina.
imp. Pomp.	de imperio Cn. Pompei.
Cluent.	pro A. Cluentio.
leg. agr. I—III	de lege agraria I—III.
Rabir.	pro C. Rabirio.
Catil. I—IV	in L. Catilinam I—IV.
Muren.	pro L. Murena.
Flacc.	„ L. Flacco.
Sulla	„ P. Sulla.
Arch.	„ Archia poëta.
sen.	post reditum in senatu.
Quir.	„ „ ad Quirites.
dom.	de domo sua ad pontifices.
har resp.	de haruspicum responso.
Sest.	pro P. Sestio.
Vatin.	in P. Vatinium testem.
Cael.	pro M. Caelio.
prov. cons.	de provinciis consularibus.
Balb.	pro L. Cornelio Balbo.
Piso	in L. Calpurnium Pisonem.
Planc.	pro Cn. Plancio.
Scaur.	„ M. Aemilio Scauro.
Rab. Post.	„ C. Rabirio Postumo.
Milo	„ T. Annio Milone.
Marcell.	„ M. Marcello.
Ligar.	„ Q. Ligario.
Deiot.	„ rege Deiotaro.
Phil. I—XIV.	in M. Antonium orationes Philippicae I—XIV.

H. MERGUET,

LEXIKON ZU DEN REDEN DES CICERO.

A, ab, von, von—her, seit: I. **nach Verben und Participien:** abalieno: abalienati scelere istius a nobis omnes reges amicissimi nationesque; Verr. IV, 60. qui sua lingua etiam sororem tuam a te abalienavit; dom. 25.

abduco: ne ille ... te ab institutis tuis cogitationibusque abducat; div. Caec. 46. ab hac (muliere) praefectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per iniuriam; ib. 55. Isidori mimi filiam, vi abductam ab Rhodio tibicine; Verr. III, 78. si natura puerum a paternis vitiis atque a generis similitudine abduceret; ib. 159. ab illis hominibus ... ad hanc hominum libidinem ac licentiam me abducis? ib. 210. abducuntur homines non numquam etiam ab institutis suis magnitudine pecuniae; ib. IV, 12. quam (Isidori filiam) iste propter amorem ab Rhodio tibicine abduxerat; ib. V, 81. illum a quaestione ad nullum alium rei publicae munus abduci licebat; Cluent. 89. uxorem abduxit ab Amynta praegnantem; Flacc. 72. ut a fide se abduceret; ib. 83. hominem ab negotio abducere noluisti; ib. 92. equidem vos abducam a testibus; Cael. 22. vestrae sapientiae .. est non abduci ab reo; ib. 29. qui ... avi servum ... a legatorum pedibus abduxerit; Deiot. 2. servum ... tu ab avo abduxisti; ib. 31. qui te a meretricio quaestu abduxit; Phil. II, 44. legiones abducis a Bruto; ib. X, 6. qui ab illo abducit exercitum; ib. 9. alterum (equitatum) ... Cn. Domitius ... a legato Syriaco abduxit; ib. 13. quo iure equitatum a consule abduceret? ib. XI, 27.

abeo: quin ab iudicio abeas turpissime victus; Qu. Rosc. 41. ut ab iure non abeat; Verr. I, 114. si res abiret ab eo mancipe; ib. 141. ut ab illis ipse unctior abiret; ib. II, 54. quod ab ipsis abisset pecuniae; ib. 55. simul a subselliis abire coepit; ib. 72. si quas a praetore abeuntis possent deprehendere; ib. III, 31. ne res abiret ab Apronio; ib. 148. ab eo iudice abiit; Flacc. 50.

aberro: ne ... ab eo, quod propositum est, longius aberret oratio; Caecin. 55. utrisque ... partim consiliis, partim studiis a communi utilitate aberrantibus; Ligar. 19. animus aberrat a sententia; Phil. VII, 1. num aberret a coniectura suspicio periculi mei; ib. XII, 23.

abhorrens: si quis umquam de nostris hominibus a genere isto studio ac voluntate non abhorrens fuit. Flacc. 9. mitem hominem et a caede abhorrentem; Sest. 132. ego ipse non abhorrens a studio antiquitatis; Planc. 58. opinio ... non abhorrens a statu naturaque rerum; Scaur. 9. res .. non abhorrens a consuetudine; ib. 33.

abhorreo: tanta temeritas ut non procul abhorreat ab insania; Sex. Rosc. 68. a quo mea longissime ratio voluntasque abhorrebat; Verr. II, 10. cum huiusce iudicii discrimen ab opinione tua non abhorreret; ib. III, 52. idcirco se ab iis nuptiis abhorrere; Cluent. 27. huius Staieni persona ... ab nulla turpi suspicione abhorrebat; ib. 78. ut hoc tantum ab eo (Habito) facinus non abhorrere videatur; ib. 167. consilium .., quod a tuo scelere abhorreat; Catil. I, 18. id quod abhorret a meis moribus; ib. 20. quod a consuetudine non abhorret; Muren. 69. istorum religio sacrorum a splendore huius imperii ... abhorrebat; Flacc. 69. disciplina .., a qua ego nullum confiteor aetatis meae tempus abhorruisse; Arch. 1. quod (genus dicendi) non modo a consuetudine iudiciorum, verum etiam a forensi sermone abhorreat; ib. 3. non debent togati iudices a Musarum honore et a poëtarum salute abhorrere; ib. 27. animum Caesaris a causa non abhorrere; Sest. 71. nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio vestro nec ab ipsa causa P. Sestii abhorrebit oratio mea; ib. 96. otium, quod abhorreat a dignitate; ib. 98. cum ipse lator nihil ab horum turpitudine ... abhorreret; ib. 112. longe ab ista suspicione abhorrere debet; Cael. 10. sed abhorret non modo ab huius saeculi licentia verum etiam a maiorum consuetudine atque concessis; ib. 48. voluntatem Caesaris a salute mea non abhorrere; prov. cons. 43. cupiditas triumphandi, a qua te longe dixisti abhorrere; Piso 62. ne hoc ipsum genus orationis ... ab huius loci more abhorreret; ib. 71. nam hoc quidem abhorret a virtute verbum; Planc. 78. animi vero a causa abhorrebant; Ligar. 28. etsi a veritate longe, tamen a consuetudine criminandi non multum res abhorrebat; Deiot. 17. illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu; Phil. VII, 4.

abiudico: quae (res) non ab eo imperio istius abiudicaretur; Verr. a. pr. 13. opinione populi Romani rationem veritatis ... ab hoc ordine abiudicari; Verr. I, 4. iudicabit Alexandriam regis esse; a populo Romano abiudicabit; leg. agr. II, 43.

abrado: videt nihil se ab A. Caecina posse litium terrore abradere; Caecin. 19.

abripio: iste hominem abripi a tribunali ... iubet; Verr. V, 17. etiam si (eum) natura a parentis similitudine abriperet; ib. 30.

abscindo: tunicam eius a pectore abscidit; Verr. V, 3.

absolvo: ut ... a Fannio iudicio se absolvat; Qu. Rosc. 36. iudicio absolveretur a Fannio; ib. 40.

absterreo: ut iam videamur non a pecuniis capiendis homines absterrere ¦¦abstinere¦¦; Verr. II, 142. neminem a congressu meo neque ianitor meus neque somnus absterruit; Planc. 66.

abstineo: abstineant in hoc iudicio manus animosque ab hoc scelere nefario; Verr. a. pr. 36. manus a tutela, manus a pupillo, manus a sodalis filio abstinere non potuisti? ib. I, 93. ut ab eis se abstineant maxime vitiis; ib. III, 4. hunc praetorem ... a Siculorum argento cupiditatem aut manus abstinere potuisse? ib. IV, 34. qui a Capitolio manus abstinere non potuerit; ib. 71. ut manus ab illo appellatore abstinerentur; ib. 146. quem ad modum manus ab alienis pecuniis abstinueris; ib. V, 4. qui a ceteris coniurationis causis abstinuimus; Sulla 80. ut manus a te homines vix abstinere possint; Vatin. 10. numquam profecto a me sacrilegas manus ... abstinebit; Phil. XII, 26.

abstraho: quod me ambitio et forensis labor ab omni illa cogitatione abstrahebat; Sulla 11. ut a nullius umquam me tempore aut commodo ¦¦commodum¦¦ aut otium meum abstraxerit aut voluptas

avocarit aut denique somnus retardarit; Arch. 12. non dubito quin tuis litteris ... se ... ab omni .. sollicitudine abstraxerit; Deiot. 38. is ab hoc impetu abstractus; Phil. III, 31.

absum: quid ab his tot maleficiis sceleris abesse videtur? Sex. Rosc. 30. abest a culpa; ib. 55. longe absum ab eius modi crimine; ib. 94. quam longe tu te ab his rebus abesse arbitrare? div. Caec. 40. a qua suspicione ille aberat plurimum; Verr. II, 60. abesse a domo paulisper maluit; ib. IV, 39. abesse a foro magistratum; Verr. V, 31. non .. ius abesse videbatur a foro; ib. ut ille ... abesset a domo; ib. 82. a quo loco fundus is ... non longe abest; Caecin. 20. quot milia fundus suus abesset ab urbe; ib. 28. cuius aetas a senatorio gradu longe abesset; imp. Pomp. 61. quod abest a Larino XVIII milia passuum; Cluent. 27. abesse ab huius iudicio L. Volusienum; ib. 198. nomen ipsum crucis absit non modo a corpore civium Romanorum, sed etiam a cogitatione, oculis, auribus; Rabir. 16. quae libido ab oculis, quod facinus a manibus umquam tuis, quod flagitium a toto corpore afuit? Catil. I, 13. quam longe videtur a carcere atque a vinculis abesse debere? ib. 19. longe abest a me regni suspicio; Sulla 26. qui ... afuit ab oculis vestris; ib. 74. haec a meo sensu .. afutura est; Arch. 30. qui tantum abest a principibus quantum a puris, quantum ab religiosis; har. resp. 53. ut ab urbe abesset milia passuum ducenta; Sest. 29. cum abesse ab ea ... non possem; ib. 49. quantum a rerum turpitudine abes; Cael. 8. cum domus patris a foro longe abesset; ib. 18. qui non modo a facti || facto |, verum etiam a conscientiae suspicione afuit; ib. 23. tantum abest ab illius familiaritatis infamia; ib. 75. tantum afuturam esse orationem meam a minima suspicione offensionis tuae; Planc. 8. eo plus aberat a me; ib. 13. qui longissime a te afuit; ib. 17. se afuisse ab istis studiis; ib. 62. tantum abes a perfectione maximorum operum; Marcell. 25. si ab urbe ... afuisset; Phil. II, 31. tantum .. aberat a bello; ib. X, 14. a quo victore si cruciatus absit; ib. XI, 3. a vi .. periculoque afuit; ib. XII, 27.

accipio: quibus a me verbis satis accipiet; Quinct. 44. a quibus mercedem accepisti; Sex. Rosc. 80. „cum fundum a Flavio accepit"; Qu. Rosc. 35. neque satis acciperet a Roscio; ib. 40. si plurimas a praetore tuo iniurias accepisses; div. Caec. 60. si summam iniuriam ab illo accepisti; ib. sic enim a maioribus nostris accepimus (acc. c. inf.); ib. 61. qui ... et ab reo pecuniam acciperet ... et ab accusatore; Verr. a pr. 39. a quo summum beneficium acceperat; ib. I, 124. QUI A VETERE REDEMPTORE ACCEPIT; ib. 146. sic a maioribus suis acceperant (acc. c. inf.); ib. II, 8. pecuniam per Volcatium accipit ... ab duobus fratribus; ib. 25. a quo pecuniam ob absolvendum acceperis; ib. 78. scelus est accipere ab reo, quanto maius ab accusatore? quanto etiam sceleratius ab utroque? ib. a quo pecuniam || pecuniamque || acceperit; ib. 79. nolle hoc accipere reum ab accusatore; ib. 151. quae accepi ab ipsis; ib. 179. coëgit Acestensis a Docimo tantundem publice accipere; ib. III, 83. quanti decumas acceperit a Docimo civitas; ib. pecuniam ... a publicanis faenore acceptam || accepto ||; ib. 169. quod a populo Romano accepisset; ib. 171. quae a suis acceperunt; ib. IV, 47. ut (regnum) a patre et a maioribus acceperant; ib. 61. quoniam haec a maioribus instituta accepissent; ib. 113. quos (deos) a maioribus acceperant; ib. 132. quae accepisset a maioribus; ib. 134. quae ego antea iam ab illis cognoram et acceperam; ib. 149. volnere, quod ille in capite ab hostium duce acceperat; ib. V, 3. HS $\overline{LX}$ a domino accepisti; ib. 15. quid a populo Romano acceperim; ib. 36. a quo summum beneficium acceperant; ib. 48. ut ab his nummos acciperet; ib. 55. accepisti a Mamertinis navem; ib. 59. accipere a civitatibus pecuniam; ib. 61. istum clam a piratis ob hunc archipiratam pecuniam accepisse; ib. 64. „ab omnibus tu mercedem missionis acceperas"; ib. 110. quot a civitate sua nautas acceperit; ib. 112. quos a poëtis accepimus; ib. 145. quarum sacra ... a Graecis ascita et accepta; ib. 187. L. A. A C. ANNIO LEG. A C. FONTEIO LEG.; Font. 18. quos ita adflictos a vestris patribus maioribusque accepissetis; ib. 34. quod quisquam sese ... a patre accepturum ... arbitretur; Caecin. 73. quae a maioribus accepistis; ib. 75. rationes a colono accepit; ib. 94. quas (res) a maioribus acceperat; imp. Pomp. 22. ut habeat exercitum, ut ab eis, qui habent, accipere statim possit; ib. 50. prius .. quam illi hanc a natura lucem accipere potuerunt; Cluent. 31. ab heredibus accepta pecunia; ib. 32. pecuniam ab eo accipit; ib. 39. quae cum accepisset a pupillo; ib. 68. qui se ab reo pecuniam ... accepisse confessus esset; ib. 85. Staienum ab Oppianico pecuniam accepisse; ib. 100. accepisse a Cluentio HS cccc; ib. 104. iudicat accepisse a Cluentio pecuniam; ib. 132. conscientiam mentis suae, quam ab dis immortalibus accepimus; ib. 159. illa cum obsides filios ab eo mortuos accepisset; ib. 188. quid a vobis acceperim; leg. agr. II, 2. quin ei ... ante acciperent a populo beneficium quam darent; ib. 19. quid iuris a maioribus acceperitis; ib. 26. qui a vobis nihil potestatis acceperunt; ib. 31. id vos ab illis acceptum hoc auctore vendetis? ib. 49. qui illas a maioribus pulcherrimas vectigalium sedis armis captas accepistis; ib. 82. „hunc agrum patres nostri acceptum a patribus suis perdiderunt"; ib. 84. ut accepi a senibus; Muren. 66. disciplinam, quam a maioribus accepimus; Flacc. 15. qui hanc ipsam legationem ... non accepit a suis civibus; ib. 45. cum a P. Varinio praetore pecuniam accepisset; ib. a quo id accepimus; Arch. 1. sic a summis hominibus eruditissimisque accepimus (acc. c. inf.) ib. 18. se a me bis salutem accepisse; dom. 134. caerimonias ab omni vetustate acceptas; har. resp. 29. quod (sacrificium) a regibus aequale huius urbis accepimus; ib. 37. acceptis a forti adversario volneribus adversis; ib. 40. a Catilina pecuniam accepit; ib. 42. ut ab eo provincias acciperent; Sest. 24. a quibus hic multis volneribus acceptis ... se abiecit; ib. 79. quibus reddere salutem a quo acceperant non liceret; ib. 122. accepta pecunia a Dyrrachinis; Piso 83. ius a patribus acceptum amittetis? Rab. Post. 18. a nostris patribus accepimus (acc. c. inf.); Milo 16. sica illa, quam a Catilina acceperat; ib. 37. a quibus tantum volnus accepero; ib. 99. a quibus primum accipio M. Antonii contionem; Phil. I, 8. hocine a maioribus accepimus ius rogandi? ib. 26. sed sit beneficium, quando quidem maius accipi a latrone nullum potuit; ib. II, 6. quantum a me beneficium tum acceperit; ib. 7. maius beneficium ... quam maiores nostri acceperunt a L. Bruto; ib. III, 11. si Caesar ab eo regni insignia || insigni, insigne ||, accipere voluisset; ib. 12. ab hoc accepta iam salus; ib. V, 49. nos a patribus num aliter accepimus? ib. VIII, 14. a quo etiam mandata acceperunt; ib. 22. non ab eo mandata accipienda sunt; ib. 23. an ego ab eo mandata acciperem? ib. 24. eum .. a Q. Marcio Crispo ... exercitus accipere; ib. XI, 30. neque ulla omnino a senatu mandata accepimus; ib. XII, 28. quod a patre accepi; ib. XIII, 12. quando quidem a vobis maxima accepimus; ib. XIV, 33.

adfero: litteras a patre adferunt; Verr. II, 97. litterae complures a multis eius amicis ac necessariis adferuntur; ib. is ab isto litteras adfert; ib. III, 92. non ut (sacra) ab illis huc adlata, sed ut ceteris hinc tradita esse videantur; ib. V, 187. ex ea a te imperatore nuntius ad senatum adlatus est nullus; ab altero adlatae litterae, recitatae; Piso 44. de litteris, quae a Q. Caepione Bruto pro consule adlatae et in hoc ordine recitatae sunt; Phil. X, 25.

adimo: cum iste a Syracusanis, quae ille calamitosus dies reliquerat, ademisset; Verr. IV, 151.

adipiscor: honoribus, quos a populo Romano adeptus est; Cluent. 118. Volcatium, .. Pisonem ... summos a populo Romano esse honores adeptos; Planc. 51.

adsequor: quod ... a maioribus nostris foedere adsequi non potuerunt, id ... a C. Verre pretio adsecuti sunt; Verr. V, 51. [haec homines tenuiores a suis tribulibus vetere instituto adsequebantur; Muren. 72].

advolo: ab hac perturbatione religionum advolas in M. Varronis ... fundum Casinatem; Phil. II, 103. advolabat ad urbem a Brundisio homo impotentissimus; ib. V, 42.

alieno: venire nostras ¦ vestras ¦ res proprias et in perpetuum ab nobis alienari ¦ a vobis abalienari ¦ ... licebit? leg. agr. II, 55. noli igitur animos eorum ordinum ... alienare a causa; Sulla 64. tribunum popularem a se alienare nolebant; Sest. 40. cum certi homines non studium eius a me alienassent; Piso 76. Cn. Pompei voluntatem a me alienabat oratio mea; Phil. II, 38. qui ... propter multorum annorum iniurias alienati a senatu putabantur; ib. XII, 10.

amoveo: Porcia lex virgas ab omni civium Romanorum corpore amovit; Rabir. 12. quaestorem a sua frumentaria procuratione senatus amovit; har. resp. 43. sensum doloris mei ... a sententia dicenda amovebo; prov. cons. 2. quis iam amovet *culpam ab eo?* Rab. Post. 5.

appello: cuius procurator a praetore tribunos appellare ausus sit; Quinct. 64. a magistratu Siculo ... quaestor populi Romani praetorem appellat; Verr. IV, 146.

arceo: hunc et huius socios a tuis ceterisque templis, a tectis urbis ac moenibus, a vita fortunisque civium [omnium] arcebis; Catil. I, 33. ut ab urbe tamquam pestifera flamma arceatur; Phil. VI, 6.

arcesso: cum ab aratro arcessebantur qui consules fierent; Sex. Rosc. 50. sacris, quae maiores nostri ab exteris nationibus ascita atque arcessita coluerunt; Verr. IV, 115. rivolus arcessitus et ductus ab ipso capite accusationis vestrae; Cael. 19.

ascisco: s. arcesso, Verr. IV, 115. sacra ... a Graecis ascita et accepta; ib. V, 187.

aspernor: hanc (proscriptionem) ... nisi hoc iudicio a vobis reicitis et aspernamini; Sex. Rosc. 153. cuius ego furorem atque crudelitatem deos immortalis a suis aris atque templis aspernatos esse confido; Cluent. 194.

asporto: rapiebat et asportabat quantum a quoque volebat Apronius; Verr. III, 29.

audio: nihil a me de pueritiae suae flagitiis audiet; Verr. I, 32. quod ... ne audierat quidem ab eo; ib. 64. non hoc nunc primum audit ... reus ab accusatore; ib. III, 130. nihil umquam audierit a patre? ib. 160. sic a Centuripinis, sic a ceteris audiebam; ib. IV, 29. ne forte plura de isto ab aliis in sermone quam a me in iudicio vos audisse diceretis; ib. 55. de quo vos homine ne ab inimicis quidem ... crimen, .. maledictum audistis; Font. 37. auditis non ab inimico; Cluent. 29. audiebant ab accusatoribus; ib. a me haec in hoc tam exiguo meo tempore non audies; Rabir. 17. tum a me de tota contione audietis; har. resp. 8. id enim ipsum a Bruto audieram; Phil. I, 10. quae a verecundo inimico audire non posses; ib. II, 47.

avello: nolite a sacris patriis Iunonis Sospitae ... domesticum et suum consulem potissimum avellere; Muren. 90. ut perpetuum dolorem avolsus a meis sustinerem; dom. 145. nunc ab utroque eas avolsas; Planc. 54.

aversus: hic quis potest esse tam aversus a vero? Catil. III, 21. neque enim quisquam est tam aversus a Musis; Arch. 20. cum partim e nobis ita timidi sint ... partim ita a re publica aversi, ut ..; Phil. VIII, 32.

averto: innumerabilem frumenti numerum per triennium aversum a re publica esse; Verr. III, 163. cum a Dolabella magnam pecuniam avertit; ib. 177. avertere aliquid de publico ... solebant, etiam cum aliquid a privato non numquam, occulte auferebant; ib. IV, 53. populi opinionem a spe adipiscendi avertunt; Muren. 43. a iudicibus oratio avertitur, vox in coronam turbamque effunditur; Flacc. 69. qui mentem optimi ac fortissimi viri ... a defensione meae salutis averterant; Sest. 67. ut ... Antonii furorem ... a pernicie rei publicae averteret; Phil. IV, 3. qui M. Antonii impetus nefarios ab urbe in Galliam avertit; ib. V, 28. M. Antonii conatus avertere a re publica; ib. VI, 18. quas (legiones) ille a C. Antonii scelere avertit; ib. X, 6. qui primus Antonii immanem et foedam crudelitatem non solum a iugulis nostris, sed etiam a membris et visceribus avertit; ib. XIV, 25. vos ab urbe furentem Antonium avertistis; ib. 33.

aufero: Quinctius a Scapulis paucos dies aufert; Quinct. 20. QUOD A FLAVIO ABSTULERO; Qu. Rosc. 37. quid tu auferre potes a Flavio? ib. 38. HS ccciↃↃↃ Fannium a Q. Flavio Panurgi nomine abstulisse; ib. 39. Fannium ab Flavio HS ccciↃↃↃ non abstulisse; ib. 40. HS ccciↃↃↃ a Flavio non abstulit; ib. 41. HS ccciↃↃↃ a Flavio te abstulisse; ib. quod tu a Flavio abstulisses; ib. 54. istum alieno nomine a quaestoribus urbanis ... pecuniam abstulisse; Verr. I, 11. ut ab senatu iudicia per ignominiam turpitudinemque auferantur; ib. 23. quae ab sociis per scelus ablata ereptaque essent; ib. 59. quid a Milesiis ¦ quid Milesiis ¦ lanae publice ¦ publicae ¦ abstulerit; ib. 86. ab homine quae voluit in Dolabellam abstulit; ib. 97. se potius a Dione quod non licebat quam Venerem quod non debebatur auferre; ib. II, 22. ut ... litteras .. a praetore auferat ¦ adferat ¦; ib. 124. tantam a sociis pecuniam auferri; ib. 141. si C. Verres ... eam .. ab eis pecuniam abstulisset; ib. 143. quotiens et quot nominibus a Syracusanis statuas auferes? ib. 145. ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri; ib. III, 20. ut tantum ab aratore quantum poposcisset auferret; ib. 29. magnus a multis frumenti numerus ablatus (est); ib. 39. utrum impudentius ab sociis abstulit? an ..? ib. 83. sexiens tanto ¦ tantum ¦ quam quantum satum sit ablatum esse ab aratoribus; ib. 102. patiemini, iudices, ab sociis, ab aratoribus populi Romani, ab eis, qui vobis laborant, ... ab his per summam iniuriam ... plus aliquanto ablatum esse quam natum est ¦ sit ¦? ib. hic tantus tamen frumenti pecuniaeque numerus ab aratoribus per vim ablatus est; ib. 106. binas centesimas ab sese ablatas; ib. 168. magistratus a publicanis pecuniam pro usura auderet auferre? ib. id a civitatibus auferre; ib. 171. a quo HS xxi in medimna ... abstulisti; ib. 179. a me ... binos (denarios) aufers? ib. 197. ab sociis maxima pecunia per summam iniuriam auferatur; ib. 224. haec omnia .. signa .. ab Heio e sacrario Verres abstulit; ib. IV, 7. te .. ista (signa) simulatione emptionis vi ... ab homine eo ... eripuisse atque abstulisse; ib. 14. a Phylarcho ... phaleras ... utrum tandem abstulisti an emisti? ib. 29. tam te has phaleras a Phylarcho .. abstulisse dicebant, quam alias .. ab Aristo .., quam tertias a Cratippo; ib. cum iste ab sese hydriam ... per potestatem abstulisset; ib. 32. quod vas eius modi ... a se esset ablatum; ib. a quo hydria ablata est; ib. 35. ab hoc abaci vasa omnia ... abstulit; ib. tu a M. Caelio ... quae voluisti Lilybaei abstulisti; ib. 37. tu ... mensam citream a Q. Lutatio Diodoro ... abstulisti; ib. si quid ab eo abstulisti; ib. ab Lysone ... Apollinis signum ablatum certe non oportuit; ib. eorum, a quibus auferebat; ib. 38. tum iste ab equite Romano ... eculeos argenteos ... aufert; ib. 42. ab Aeschylo .. istum pateram abstulisse, a Thrasone .. patellam, a Nymphodoro .. turibulum; ib. 48. id (candelabrum) ab se ¦ ad se, sibi ¦ C. Verrem abstulisse; ib. 67. ut conarere clientelam ... auferre a certissimis antiquissimisque

patronis; ib. 90. ut ab eis marmorea Venus illa auferatur; ib. 135. tum potuit a Leonida nummorum aliquid auferre; ib. V, 10. ab equite Romano ... HS DC abstulisti; ib. 15. Oppianici pecunia post iudicium factum ab iudice ablata est; Cluent. 102. maximam pecuniam se a Fausto ablaturos arbitrantur; leg. agr. I, 12. hanc (pecuniam) a se esse ablatam queruntur; Flacc. 55. quam pecuniam a se ablatam querantur; ib. hanc ab se pecuniam abstulisse Mithridatem; ib. 59. quam longe hunc ab hoc genere cognatio materna Transalpini sanguinis abstulisset; sen. 15. provincias consularis, quas C. Gracchus ... non abstulit a senatu; dom. 24. accusatur is, qui non abstulit a rege ... sed ..; Rab. Post. 38.

avoco: quos iam aetas a proeliis avocabat; Sex. Rosc. 90. ut a nullius umquam me tempore aut commodo || commodum || aut otium meum abstraxerit aut voluptas avocarit aut denique somnus retardarit; Arch. 12. quae nostros animos deterrent atque avocant a religione; har. resp. 18. ab industria plebem ad desidiam avocari; Sest. 103. quos ... ab hoc impari certamine atque iniusta contentione avocabat; Balb. 59. etiam ab illis eos maioribus discordiis avocarem; ib. 60. quin Pompeium a Caesaris coniunctione avocarem; Phil. II, 23. (te) ne metus quidem a foedissimis factis potest avocare? ib. 115. quod vero ita avocatur a Mutina, ut ..; ib. VI, 6.

capio: quin is ab Siculis ob decreta interponenda pecunias ceperit; Verr. II, 119. quae tabula picta est quae non ab hostibus victis capta atque deportata sit? ib. V, 127. quos quis ignorat ... a civibus Romanis hereditates capere potuisse? Caecin. 102. — exordium: a Bruto igitur ... more maiorum capiamus exordium; Phil. V, 35.

caveo: ab sese caveat; Verr. II, 55. nobis a nostris *cupi*ditatibus, a tu*rbulen*tis hominibus, .. *ab intestinis malis*, a domesticis co*nsiliis* est cavendum; Rabir. 33. ut a servitio caveremus; har. resp. 25. ut ille .... ab illis ... sibi cavendum putaret; Sest. 41. a me ipso caveret; ib. 133. a quibus caveret; Phil. II, 17. quod ab homine impuro nefarioque non caverit; ib. XII, 25.

cognosco: illud a me novum, iudices, cognoscetis; Verr. a. pr. 55. quae ego iam antea ab illis cognoram et acceperam; ib. IV, 149. me ... non a reo causam cognoscere; Scaur. c. 5 § 7.

cogo: quam (pecuniam) tu a civitatibus statuarum nomine coëgisti; Verr. II, 141. quae (pecunia) permagna est impudentissimeque coacta ab invitis; ib. 153. quantum (pecuniae) ab aratoribus, quantum a negotiatoribus ... esset coactum; ib. quoniam intellegitis ... ab invitissimis coactam esse (pecuniam); ib. solitum esse istum pecuniam cogere a civitatibus; ib. III, 171. deinde a civitatibus pecuniam ad emendum frumentum cogere; ib. 173. cogantur etiam nummi ab aratore? ib. 198. multi magnas pecunias ab invitis civitatibus atque ab invitis aratoribus ista ratione cellae nomine coëgerunt; ib. 218. tu a civitatibus pecunias classis nomine coëgisti; ib. V, 136. cum omnem pecuniam ... ab omnibus regibus, gentibus, ab imperatoribus nostris coëgissetis; leg. agr. II, 98. cogere pecunias maximas a Dyrrachinis; Sest. 94.

cohibeo: a quibus (rebus) etiam oculos cohibere te religionum iura cogebant; Verr. IV, 101. qui [se] a pecuniis sociorum, qui ab eorum coniugibus ac liberis, qui ab ornamentis fanorum atque oppidorum, qui ab auro gazaque regia manus, oculos, animum cohibere possit; imp. Pomp. 66. a liberis ... et a coniugibus vestris numquam ille effrenatas suas libidines cohibuisset; Milo 76.

comparo: hunc homini alienissimo a civitatibus laudes per vim et metum comparare; Verr. IV, 147.

comperio: a quibus comperit (acc. c. inf.) Verr. II, 59.

[compilo]: qui ... [ab ipsis cautis iureconsultis eorum || capsis iureconsultorum || sapientiam compilarit; Muren. 25].

concedo: tu .. ab eorum oculis aliquo concederes; Catil. I, 17.

concilio: ille corporis motu tantum amorem sibi conciliarat a nobis omnibus; Arch. 17.

confero: ab eis artibus ... se ad scribendi studium contulit; Arch. 4.

confugio: qui ab iure, officio, [bonis] moribus ad ferrum, ad arma, ad caedem confugerit; Caecin. 93.

conquiesco: a diuturnis dissensionibus conquiescamus; har. resp. 46. quantum ipse a ... continuis bellis et victoriis conquievit; Balb. 3. si .. Italia a dilectu, urbs ab armis sine Milonis clade numquam esset conquietura; Milo 68.

conquiro: scuta si quando conquiruntur a privatis in bello ac tumultu; Verr. IV, 52.

conrogo: ipse suos necessarios ab atriis Liciniis et a faucibus macelli conrogat; Quinct. 25.

conscendo: ab eo loco conscendi, ut transmitterem; Phil. I, 7.

consequor: honorem .. neque ab uno neque ex hoc loco ... consequemur; imp. Pomp. 70. quae a nobis consequuntur; Muren. 71. multa praeterea a dis immortalibus optata consecuti sumus; Quir. 5. iam erat a senatu illum honorem || honorem istum || consecutus; Sest. 57. quasi ... ab eo facilius ... dignitatem quam volunt consequantur; Planc. 55. quantam sitis a populo Romano laudem, quantam gloriam, quantam gratiam consecuti; Phil. V, 2.

contendo: cum a me peteret et summe contenderet, ut ..; Quinct. 77. a me autem ei contenderunt, qui ..; Sex. Rosc. 4. ut nemo a vobis ut istum absolvatis per gratiam conetur contendere; Verr. a. pr. 48. contendit ab eo ut ... cognosceret; ib. I, 73. hic magistratus a populo summa ambitione contenditur; ib. II, 131. Pompeium ... contendisse a D. Laelio ... ut .. arcesseret; Flacc. 14. a Q. Seio contendit ut ... venderet; dom. 115. „meum beneficium ad eum potius detuli, qui a me contenderat"; Planc. 12.

contineo: cum tamen a praesenti supplicio tuo continuit populus Romanus se et repressit; Verr. V, 74.

convenio: ab amicissimis civitatibus legationes ... convenisse; Verr. a. pr. 7.

converto: scribas item universos ... video ab exspectatione sortis ad salutem communem esse conversos; Catil. IV, 15. vos me ab omnibus ceteris cogitationibus ad unam salutem rei publicae convertistis; Sulla 40.

decedo: cum quidem (senatus) nihil a superioribus ... decretis decesserit; Flacc. 27. cum frater meus ab his (Sardis) decesserit; Scaur. 39.

declino: si qua in re ipse ab religione officii declinarit; Verr. III, 2.

deduco: quorum scelerum poenis agitatur et a mente consilioque deducitur; Verr. I, 6. me magna pecunia a vera accusatione esse deductum; ib. 17. pecunia, quae potuerit Heium ... ab humanitate, a pietate, religione || a religione || deducere; ib. IV, 12. ego testis a Sicilia publice deduxi || duxi ||; Flacc. 17.

defendo: illa per hunc a Thraecum || Thracum || adventu ac depopulatione defensa est; Font. 44. a quo periculo defendite, iudices, civem fortem; ib. 49. etiam si ab hoste defendant; imp. Pomp. 13. haec vobis provincia ... non modo a calamitate, sed etiam a metu calamitatis est defendenda; ib. 14. cum rex ... ab invicta Cn. Pompei manu Maeote et illis paludibus ... defendatur; leg. agr. II, 52. vita .., quam ego summis ** ab istorum † periculis scelere insidiisque defendere; ib. 100. qui iam non procul ... ab externo hoste ... sua templa atque urbis tecta defendunt; Catil. II, 29. ut ... hanc (urbem) ... a perditissimorum civium nefario

scelere defendant; ib. rem publicam ... ab his tantis periculis defendendam; Muren. 80. neque tecta ... neque curiam ... ab intestino latrocinio posse defendi; sen. 19. cuius castissimas sacerdotes ab hominum amentium ¦¦amentia¦¦ furore et scelere defendi; dom. 144. se a societate Punicorum bellorum .. defendit; Scaur. 45. M. Scaurum ... *ab omni avaritiae aut cupiditatis suspicione defendunt;* ib. 47. ab inimicorum audacia telisque vitam ut impune liceat defendere; Milo 6. qui ab eo spirante forum putent potuisse defendi; ib. 91. cum ... a gravissimis periculis populus Romanus defensus sit; Phil. III, 38. cum senatus auctoritatem populique Romani libertatem imperiumque defenderet. a quo defenderet? nempe ab hoste; ib. IV, 8.

defero: rem a subselliis ad rostra detulit; Cluent. 111. vos, qui haec ab illo mandata defertis; Sulla 54.

deficio: deficere ab imperio ac nomine nostro volebat? Verr. I, 79. qui a re publica defecerunt; Catil. I, 28. nec ... te a se et a re publica et a tua sua dignitate deficere patientur; Sulla 35. consules ... a senatu, a re publica, a bonis omnibus defecerant; Planc. 86.

deflecto: qui semel a veritate deflexit; Qu. Rosc. 46. nihil ut a patris avique Africani praestabili insignique virtute ... deflexisset; har. resp. 41.

degenero: cum ab hac ... virtute maiorum ... non degeneraverit L. Flaccus; Flacc. 25. cuius utinam filii ne degenerassent a gravitate patria! prov. cons. 18. fratri tuo, qui a nobis (nihil degenerat; Phil. XIII, 30.

deicio: hac se commemoratione civitatis ... cruciatum .. a corpore deiecturum arbitrabatur; Verr. V, 162. unum, si qui ex eo loco, ubi fuisset, se deiectum ¦¦eiectum¦¦ diceret; alterum, si qui ab eo loco, quo veniret; Caecin. 86. si qui ... me introire prohibuerit, non ex eo, sed ab eo loco me deiecerit; ib. 87. sive ex fundo sive a fundo deiectus essem; ib. hoc verbum UNDE utrumque declarat, et ex quo loco et a quo loco. unde deiectus est Cinna? ex urbe. unde Telesinus ¦¦deiectus, al.¦¦? ab urbe. unde deiecti Galli? a Capitolio. unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio; ib. hoc uno verbo UNDE significari duas res ¦¦res duas¦¦, et ex quo et a quo; ib. 88. UNDE DEIECISTI, sive ex quo loco sive a quo loco, EO RESTITUAS; ib. sive ex hoc loco deiecisti, restitue in hunc locum, sive ab hoc loco, restitue in eum locum, non ex quo, sed a quo deiectus est; ib. ut cum a patria deiectus esset, eo restitueretur; ib. ut, a quo loco deiectus est, ... eo restituatur; ib. si ego sim a tuis aedibus deiectus; ib. 90. mucrones .. eorum a iugulis vestris deiecimus; Catil. III, 2. cum senatum a gubernaculis deiecisses; dom. 24. nec a re publica deiciebam oculos; Phil. I, 1. cuius a cervicibus iugum servile deiecerant; ib. 6.

delabor: a maledictis pudicitiae ad coniurationis invidiam oratio est vestra delapsa; Cael. 15.

demigro: strumae .. ab ore impuro demigrarunt; Vatin. 39.

demoveo: sperabam hanc a me posse molestiam demoveri; div. Caec. 4. ut ab se sceleris illius suspicio demoveretur; Verr. IV, 100. similis a re publica labes in posterum demovebatur; dom. 68.

depello: quasi id ipsum, a quo *depulsus* es, impetraris; Tull. 39. sic ab huius nunc capite Gallorum impetus terroresque depellit; Font. 44. a quo loco depulsus esset; Caecin. 88. huius importunitatem matris a filii capite depellite; Cluent. 195. si illo sublato depelli a vobis omne periculum iudicarem; Catil. II, 3. dum modo a vobis huius horribilis belli ac nefarii periculum depellatur; ib. 15. non facile hanc tantam molem mali a cervicibus vestris depulissem; ib. III, 17. impetus domesticorum hostium, depulsus a vobis; ib. 28. qui illam a re publica pestem depellere cupiebant; Muren. 52. cum ... caedem a vobis ..., vastitatem a templis ... depellebam; Flacc. 1. quos ego a vestris cervicibus depuli; Sulla 28. quos neque terror ... nec faces a vestra auctoritate, a populi Romani dignitate, a mea salute depellerent; sen. 7. cum a patria pestem depellerent ¦¦depulissem¦¦; ib. 17. hunc furorem ... ab omnium bonorum cervicibus depuli; dom. 63. cum a patria perniciem depuli; ib. 93. quorum ego a templis atque delubris pestiferam illam et nefariam flammam depuli; ib. 144. qui hac una medicina sola potuit a rei publicae peste depelli; Sest. 43. caedem a vobis liberisque vestris ... depuli; ib. 49. neque ulla alia re ab se mortem nisi opinione mortis depulit; ib. 79. qui ab aris, focis ferrum flammamque depellit; ib. 90. homines ... ab huius ordinis coniunctione depulsi; prov. cons. 38. a cervicibus nostris est depulsus Antonius; Phil. III, 8. uti falsam proditionis a se suspicionem depelleret; ib. XII, 6.

deposco: a quo populus Romanus frequens ita salutem D. Bruti una voce depoposcit, ut ..; Phil. XIV, 5.

deprecor: is ullam ab sese calamitatem poterit deprecari? Verr. I, 157. si pauca ante fuerimus a vobis, iudices, deprecati; ib. III, 10. tum deprecabitur a vobis, ne ..; ib. V, 2. quae me a vobis deprecentur; leg. agr. II, 100. ut a me ... quandam prope iustam patriae querimoniam detester ac deprecer; Catil. I, 27. tamen civis a civibus communis humanitatis iure ac misericordia deprecarer, ne ..; Flacc. 24. quam multorum hic vitam est a L. Sulla deprecatus! Sulla 72. me ... sordes .. lugubres a vobis deprecatae sunt; Quir. 7. me ... Italia cuncta semper a vobis deprecata est; ib. 16. cum ad fratris salutem a populo Romano deprecandam venisset; Sest. 76. non ego meis ornatum beneficiis a vobis deprecor .., sed custodem salutis meae; Planc. 102. ut salutem a vobis nepotis sui ¦¦nepoti suo¦¦ deprecarentur; Scaur. 46. illam ignominiam a familia deprecatus est; Phil. XI, 17.

descisco: C. Rabirium desciscere a re publica; Rabir. 23. si forte a me desciveris; Sulla 35. quod a senatu desciverat; har. resp. 41. virum a gravitate patrum desciscere coëgit; ib. 43. cum a populo pestiferi cives parricidaeque desciverint; Phil. XI, 21.

desidero: quae a me desiderari ¦te a me desiderare¦¦ arbitror; Cluent. 149. quantam vim omnium remediorum a magistratibus proximis res publica desiderarit; Sest. 55. neque ego hoc ab omnibus eis desidero; Phil. I, 15.

despero: Gabinium ... spem habere a tribuno plebis ..; a senatu quidem desperasse; Piso 12.

desuefactus: multitudinem .. desuefactam iam a contionibus ad veteris consuetudinis similitudinem revocarat; Cluent. 110.

desum: nihil tibi consulatum petenti a me defuit; Muren. 7. quod tibi ... nullum a me amoris ... officium defuit; Milo 100.

deterreo: ut suos novos clientis a bello faciendo deterreat; Font. 36. neque te .. omina illa ... a simili furore deterrent; leg. agr. II, 92. quos ab inconstantia gravitas, a libidinosa sententia ... ius religionum ... deterret; dom. 4. si Themistoclem illum ... non deterruit a re publica defendenda .. Miltiadi calamitas; Sest. 141. labor offendit homines ¦¦labore fiendi homines, al.¦¦ a studioque deterret; Cael. 46. nec eum ... consulis designati maiestas a parricidio deterreret; Phil. XIII, 20. aetas eius certe ab hac sententia neminem deterrebit; ib. XIV, 28.

detestor: ut a me ... quandam prope iustam patriae querimoniam detester ac deprecer; Catil. I, 27. omnes memoriam consulatus tui, facta, mores, faciem denique ac nomen a re publica detestantur; Piso 96.

detraho: qui ... sacerdotem ab ipsis aris pulvinaribusque detraxeris? har. resp. 28.

devoco: non (illum) avaritia ab instituto cursu ad praedam aliquam devocavit; imp. Pomp. 40.

dico: non modo dicendi ab reo, sed ne surgendi quidem potestas erat; Cluent. 93.

differo: quid hoc ab illo differt? Caecin. 39. ut ... ipsorum adventus ... non multum ab hostili expugnatione differant; imp. Pomp. 13. quasi vero paulum differat ager Campanus a Stellati ‖ac Stellatis‖; leg. agr. II, 85. statui .. a vobis ceterisque civibus ... non differre vestitu; Phil. VIII, 32.

digredior: longius ... ab epistula Timarchidi digressa est oratio mea; Verr. III, 163. nusquam est a me digressus; Sulla 34.

diiunctus, disiunctus: quae vita maxime disiuncta a cupiditate est; Sex. Rosc. 39. cum ab Italia freto diiunctus esses; Verr. I, 154. insula est Melita, .. satis lato a Sicilia mari periculosoque diiuncta; ib. IV, 103. nisi (fons) munitione ac mole lapidum diiunctus esset a mari; ib. 118. quorum et mentes et res sunt perditae longeque a communi salute diiunctae; har. resp. 53. apud Athenienses, .. longe a nostrorum hominum gravitate diiunctos; Sest. 141. mores M. Caelii longissime a tanti sceleris atrocitate esse disiunctos; Cael. 53. Aetoliam, quae procul a barbaris disiuncta [est] gentibus; Piso 91.

diiungo: „diiunxit" inquit „eos a colonis"; Sulla 60. cum commoda colonorum a fortunis Pompeianorum rei publicae fortuna diiunxerit; ib. 62. opera mea Pompeium a Caesaris amicitia esse diiunctum; Phil. II, 23. ipse enim Pompeium a mea familiaritate diiunxit; ib.

dimitto: alterum (filium) a se non dimittebat; Sex. Rosc. 45. honestos homines ... ableget a consilioque dimittat? Verr. II, 79. eum familiarissimum suum dimittere ab se et amandare in ultimas terras! Sulla 57. ut ... hunc in adversis (rebus) ... ab se dimitteret; ib. plebem a iudicio dimisimus; Planc. 21. ut eum, quem conscium tanti sceleris haberet, a se dimitteret? Deiot. 21.

discedo: crimine nefario solutus cupit a vobis discedere; Sex. Rosc. 143. non omnino a defendendis hominibus sublevandisque discedere (videor); div. Caec. 5. si ab isto libro ... verbo uno discesseris; ib. 47. ex tanta aede tantoque opere se non opimum praeda, praesertim a pupillo, discedere; Verr. I, 132. a subselliis discessit; ib. II, 73. Sthenius ab omnium Siculorum consuetudine discederet; ib. 107. neque ab eo (praetore) umquam discederet; ib. 169. se .. ab iudicio discessuros; ib. III, 30. neque (pueri) ab argento digitum discedere; ib. IV, 33. cives Romani a me nusquam discedere; ib. 146. quam longe videar ab consuetudine mea ... discedere; Font. 12. L. Lucullum ... ab eo bello discedere; imp. Pomp. 5. discedit a Melino Cluentia, ... ut a viro non libenter; Cluent. 14. C. Fabricius a subselliis .. discesserat; ib. 58. patiamini ... ab eo invidiam discedere aliquando, ad quem numquam accessisse culpam videtis; ib. 83. multo esse indignius ... discedi ab legibus; ib. 146. non illa ut a viro improbo discessisset; ib. 189. si .. se cum Catilina ... coniunxerat, cur ab eo discedebat? Sulla 52. si a me discessit umquam; Cael. 10. hunc ... numquam a Memmio discessisse; Balb. 5. nec fere umquam ab eo discederet; Piso 68. discedam ab ea contentione; Planc. 6. a capite meo non discessit; ib. 100. cum ab Aiace fabulisque discesseris; Scaur. c. 3 § 3. a Pompeio discessit; Deiot. 13. negat umquam se a te ... pedem discessisse; ib. 42. ea, quae ... a te non discedit, audacia; Phil. II, 90. si .. ab eo (Antonio) discesserint; ib. V, 34. cum ... Sextus .. Pompeius ... ab armis discesserit; ib. 41. ut ab Alexandrea discederet; ib. VIII, 23. qui ab armis discesserint; ib. 33. si a sacris discessisset; ib. XI, 18. a Mutina discederet; ib. XII, 11. ab eorum aris ... ad saga sumenda discedere; ib. XIV, 2. ut a Mutina discederet; ib. 4.

discerno: ubi discerni (possit) stultus auditor et credulus ab religioso et sapienti iudice? Font. 23. improbi ... discernantur a nobis; Catil. I, 32.

disco: etiam tu, rex, disce a gentili tuo ‖a gentili actu, al.‖; dom. 127. disce ab homine religionibus dedito ius totum ‖iusto tum‖ omnium religionum ‖perito‖; ib. quos memoriae proditum est ab ipso Hercule ... sacra didicisse; ib. 134. ut ea maiores nostri docuisse illos, non ab illis didicisse videantur; har. resp. 19.

discrepo: ut ... vestrum iudicium ab suo iudicio ne discrepet; div. Caec. 14. ne ab aliorum iudiciis discrepent; Cluent. 60. populi commodum ab utilitate rei publicae discrepabat; Sest. 103. factum tuum a sententia legis doceo discrepare; Planc. 42.

disiunctus: ſ. diiunctus.

dissentio: quae (nationes) tantum a ceterarum gentium more ac natura dissentiunt; Font. 30. Q. Catulus itemque ... Q. Hortensius ab hac ratione dissentiunt; imp. Pomp. 51. in hoc ab eo vehementissime dissentio; ib. 59. dissensit M. Lepidus a ... Q. Catulo. Catil. III, 24. ut nulla in re a ceterorum sententiis Sulla dissenserit; Sulla 60. si qui occulte a salute nostra dissentiunt; Sest. 14. quod populus a delectis principibusque dissentiat; ib. 104. qui ab eo dissensisti; Vatin. 21. hominem ... animo ab actionibus tuis dissentientem; ib. qui a suis rationibus dissensisset; ib. 38. ut dolor meus nihil a communi utilitate dissentiat; prov. cons. 1. ego me a C. Caesare in re publica dissensisse fateor; ib. 25. ita dissensi ab illo; ib. 40. quantum ego a te dissentiam; Planc. 9. quod non ab omnibus eisdem, a quibus antea solitus sum dissentire, dissentiam; ib. 91. dissenserit non a te solum, verum etiam a fratribus; Ligar. 35. tam valde reliquum tempus ab illo uno die dissensisse; Phil. I, 5. quidam multum a me dissentientes; ib. 31. nec ab iudicio omnium mortalium ... dissentire possunt; ib. IV, 9. a te dissentire possum; ib. VIII, 17. a quo ita saepe dissentio; ib. X, 2. a te dissentiens senator; ib. 5. ut invitus saepe dissensi a Q. Fufio; ib. XI, 15. in quo ne si dissensero quidem a ceteris; ib. XII, 16.

dissideo: ita dissident a nobis animo et voluntate; Verr. V, 182. a tribuno plebis ... dissedissent; Sest. 44. ut popularis cupiditas a consilio principum dissideret; ib. 103. qui ab hac tam impensa voluntate bonorum palam dissideret; ib. 130. a vestris sanctissimis mentibus dissidere; prov. cons. 41. nullam esse gentem ... tam dissidentem a populo Romano; Balb. 30. talis .. vir ... voluntate a re publica dissidere nullo pacto potest; Phil. XIII, 8.

distinguo: ut libertatem a servitute nulla re alia nisi mentiendi licentia distinguendam putent; Scaur. 38.

disto: quantum distet argumentatio tua ab re ipsa atque a veritate; Sex. Rosc. 44.

distraho: ut ab eis membra citius divelli ac distrahi posse diceres; Sulla 59. qui ... sim passus a tali amicitia distrahi; dom. 29. se videre distrahi a complexu suorum; ib. 98. ego ..., distractus a meis, carui patria; Sest. 145. qui a me mei servatorem capitis divellat ac distrahat; Planc. 102. si distrahar ab his, per quos restitutus sum; Milo 103. socio a me et comite distracto; Marcell. 2. hic ... belli discidio distractus a fratribus; Ligar. 5. quid ego illum ab eo distrahere conarer? Phil. II, 23. exclusit illum a re publica, distraxit, segregavit non solum scelus ipsius; ib. V, 29.

divello: conscientiam mentis ..., quae a nobis divelli non potest; Cluent. 159. neque ab eo divelli possunt; Catil. II, 22. ut ab eis membra citius divelli ac distrahi posse diceres; Sulla 59. cum a tot rerum tanta varietate divellerer; dom. 97. qui .. ea reliquit ..., a quibus cum summo dolore divellitur; ib. 98. nec me ab eis, quos ... videtis, umquam ulla fortuna divellet; Sest. 146. qui a me mei servatorem capitis divellat ac distrahat; Planc. 102. eo maiore a te dolore divellor; Milo 99.

divisus: Massilia ..., quae tam procul a Grae-

corum omnium regionibus, disciplinis linguaque divisa ... sic ... gubernatur; Flacc. 63.
do: ab A. Sextilio dicit se dedisse et a suis fratribus; Flacc. 35.
duco: quoniam omnium rerum magnarum ab dis immortalibus principia ducuntur; Vatin. 14. sin autem est rivolus arcessitus et ductus ab ipso capite accusationis vestrae; Cael. 19. qui ... commendationem .. ineuntis aetatis ab impietate et scelere ‖ab scelere‖ duxerit; Deiot. 2.
efflagito: cum iste a Cn. Dolabella efflagitasset ut ..; Verr. I, 63.
effugio: nisi eos (ludos), a quibus vix vivus effugit; Sest. 116.
eicio: at hic quidem ... iam a suis dis penatibus praeceps eiectus ... esset; Quinct. 83.
elicio: in qua quaestione dolor elicere veram vocem possit etiam ab invito; Deiot 3.
emo: emptum est ex senatus consulto frumentum ab Siculis; div. Caec. 32. an (te lex Terentia) populi Romani pecunia frumentum a Siculis emere iussit? Verr. III, 173. aratores .., quod ... darent, non habuisse et a tuo procuratore, hoc est ab Apronio, emisse; ib. 178. qua frumentum emeres a civitatibus; ib. 202. modo ut bona ratione emerit, ... nihil ab invito; ib. IV, 10. illa Attalica ... ab eodem Heio [peripetasmata] emere oblitus es? ib. 27. a Phylarcho ... phaleras ... utrum tandem abstulisti an emisti? ib. 29. a pupillo Heio ... scaphia ... utrum empta esse dicis an confiteris erepta? ib. 37. cum ... frumentum aequabiliter emi ab omnibus Siciliae civitatibus oporteret; ib. V, 52. a quibus frumentum emere debuisset; ib. 55. quod a malo auctore emissent; ib. 56. ut Diogenem Habitus emeret a Cleophanto; Cluent. 47. mulierem cum emisset a sectoribus; ib. 162. ne emat ab invito; leg. agr. I, 14. ab invito emere iniuriosum esse, ab non invito quaestuosum; ib. ei (agri) porro ab invitis non ementur; ib. 15. emere agros a quibus volent ... poterunt; ib. II, 34. tum denique emeret a quibus vellet quod videretur; ib. 64. ut emantur agri a privatis; ib. 65. alterum genus agrorum ... emetur ab eis, qui ..; ib. 70. emi iubet, ab ‖at ab‖ invito vetat; ib. 71. partim invidiosos agros a Sullanis possessoribus, partim desertos ac pestilentis a vestris necessariis et a vobismet ipsis emptos ... populo Romano induceretis; ib. 98. emisti a foedissimo tribuno plebis ..., ut tibi ... liceret; prov. cons. 7. non enim a te emit; Phil. II, 96. qui emeret a Caesare; ib. 103.
eripio: quae ab sociis per scelus ablata ereptaque essent; Verr. I, 59. cui donabat hereditatem ereptam a liberis ‖liberis‖; ib. 106. ita ab una civitate ... eripiuntur tritici medimnum $\overline{\text{XXXIII}}$ et praeterea HS $\overline{\text{LX}}$; ib. III, 73. a Tissensibus ... nonne plus lucri nomine eripitur ‖eripiatur‖, quam..? ib. 86. a quibus omne frumentum eripuit; ib. 115. frumentum, quod erat ereptum ab aratoribus; ib. 179. te .. ista (signa) simulatione emptionis vi ... ab homine eo ... eripuisse atque abstulisse; ib. IV, 14. a pupillo Heio ... scaphia ... empta esse dicis an confiteris erepta? ib. 37. a quo pecuniam grandem eripueras; ib. arma ab aliis posita, ab aliis erepta sunt; Marcell. 31.
everto: Martem .. communem, qui saepe spoliantem iam et exsultantem evertit et perculit ab abiecto; Milo 56.
evoco: cum ille omnis prope ab inferis evocasset Metellos; Sest. 130. si ... vellet illum ab inferis evocare; Milo 79.
excito: quasi ego eius excitare ab inferis filium possem; Verr. V, 129. excitandus nobis erit ab inferis C. Marius; Font. 36. ut ... Sulla sit [eis] ab inferis excitandus; Catil. II, 20. ut haberet in consilio et fratrem ab inferis ... et omnis Metellos ... paene ex Acheronte excitatos; sen. 25. qui sua lege coniuratos etiam ab inferis excitandos putarat; ib. 26. aliquis mihi ab inferis excitandus est ex barbatis illis; Cael. 33. si .. potuisset ... ipsum ab inferis excitare; Milo 79. excitate ipsum, si potestis, a mortuis; ib. 91. quin multos, si fieri posset, C. Caesar ab inferis excitaret; Marcell. 17.
excludo: qua ceteros ab negotio excluderes; Verr. III, 16. a domo tua Chelidonem in praetura excludere noluisti; ib. V, 38. matres ... ab extremo conspectu liberum exclusae; ib. 118. ne partu eius ab hereditate fraterna excluderetur; Cluent. 31. poena quae possit observantiam tenuiorum ab hoc vetere instituto officiorum excludere; Muren. 71. exclusit illum a re publica, distraxit, segregavit non solum scelus ipsius; Phil. V, 29.
exeo: hanc pecuniam, quae via modo visa est exire ab isto, eam semita revertisse; Verr. II, 57. ad istum .. illos nummos, qui per simulationem ab isto exierant, revertisse; ib. 61.
exigo: si quid exegisset a Flavio; Qu. Rosc. 38. si quid a Flavio exegisset; ib. 39. quem ad modum HS CCCIↃↃↃ ab eo postea exegisti? ib. 55. quod is exegisset a Flavio; ib. 56. C. Verrem ab aratoribus ... duodenos sestertios exegisse; div. Caec. 30. mancipes a civitatibus pro frumento pecuniam exegerunt; ib. 33. a populo pecuniam posset exigere; Verr. I, 74. certe ab invitis exigi non oportere; ib. II, 143. ut ... id ab aratore magistratus Siculus exigeret; ib. III, 34. cum exactum sit ab aratore; ib. si iudicio vis a me exigere; ib. ab hac (insula) etiam haec frumentaria lucra tamquam a mediterraneis exigebantur? ib. 85. cum eius apparitores frumentum a civitatibus exigant; ib. 87. cum a multis quaterna, etiam quina exigerentur; ib. 114. ut ab aratoribus Centuripinis ne amplius quam terna medimna exigeret; ib. ab omnibus enim ternae praeterea quinquagesimae exigebantur; ib. 116. neque ab aratore magistratus Siculus tantum exigebat; ib. 117. ab eis, quos repudias, exigis tantum pecuniae; ib. 173. quoniam tantum a civitatibus in modios singulos exegisti; ib. 174. cum enim a civitatibus pro frumento pecuniam exigebas; ib. 179. tum iste ... denarios ternos ab aratoribus exegit; ib. 189. exige eadem aestimatione pecuniam a civitatibus; ib. 202. nemo est ..., a quo pecunia cellae nomine non sit exacta; ib. 224. Netinos frumentum dare non debere; et ab his tamen exigis; ib. V, 56. ab eis portorium esse exactum. Font. 19. senos denarios ab eis ... exegissent; ib.
expeto: ab hoc auxilium absente expetivit; imp. Pomp. 30. nunc a Flacco Lentuli poenae per vos expetuntur; Flacc. 95. quid est, quod iam ab hoc expetas? Sulla 50. a quo senatus adulescentulo ... saepe communi saluti auxilium expetisset; Balb. 16. a me quidem etiam poenas expetistis; Piso 16. ab hoc eiecto cadavere quicquam mihi aut opis aut ornamenti expetebam? ib. 19. haesit in eis poenis, quas ab eo servi fideles pro domini vita expetiverunt; Milo 56. etiam si poenas a populo Romano ob aliquod delictum expetiverunt; Marcell. 18.
expio: expiandum forum populi Romani ab illis nefarii sceleris vestigiis esse dicere; Rabir. 11.
exprimo: ut amplius ab [illegible]ontensibus exprimi non posset; Verr. III, 77. te expressisse ab invitis Liparensibus hanc pecuniam; ib. 84. ab eis ... tantum exprimi frumenti quantum Apronius imperasset; ib. 105. exigua laus et ab invitis expressa; leg. agr. II, 5. postea quam nihil exprimere ab egentibus ... potuit; prov. cons. 5.
exsisto: dum ab inferis ipse Malleolus exsistat; Verr. I, 94.
exspecto: quem igitur ex his tribus a me testem exspectabis? Qu. Rosc. 42. neque hoc a vobis populus Romanus exspectat; Verr. I, 3. nihil ab isto vafrum ‖verum, al.‖, nihil veteratorium exspectaveritis; ib. 141. quid a nobis .. exspectatis argumenta huius criminis? ib. II, 104. diligentia, quam ego a me exspectari maxime puto; ib. 181. a Syracusanis prorsus nihil adiumenti ... exspectabam; ib. IV, 137. nolite a me ... argumenta .. ex-

spectare; ib. V, 139. huiusce modi me aliquid ab hoc horrido ac truce tribuno plebis fateor exspectasse ||plebis exspectasse||; leg. agr. II, 65. quam a me graviorem confessionem ... exspectas? Rabir. 19. an tabulas novas? errant qui istas a Catilina exspectant; Catil. II, 18. nullas a me opes P. Sullam ... exspectare; Sulla 21. boni nihil ab illis nugis esse exspectandum ||nugis exspect.||; Sest. 24. quid aliud exspectamus a furore eius nisi ut..? Piso 49. omnia .., quae sunt a bonis viris exspectanda; Planc. 3. maius igitur a D. Bruto beneficium populus Romanus et habet et exspectat; Phil. III, 11. ab excellenti eximiaque virtute progressum aetatis exspectari non oportere; ib. V, 47. ab eo non modo nihil timere, sed maiora et meliora exspectare debetis; ib. 51.

extermino: exterminabit civis Romanos edicto consul a suis dis penatibus? Sest. 30.

extimesco: a quo maius periculum quam ab ullis nationibus extimescendum est; Phil. VII, 2.

extorqueo: nisi forte tu perverso more quod huius est *si* ab alio extorquere non potes, huic eripere potes; Qu. Rosc. 56. ab hac eadem civitate anno secundo simili ratione extortam esse pecuniam; Verr. III, 89. mancipes a civitatibus pecunias extorserunt; ib. 175. pecuniam, quam ab eo extorquere non poterat; har. resp. 35. nihil ulla vi a miseris extorquere potuit. prov. cons. 5.

facio: initium: initium facit a Bulbo; Cluent. 71. respondit a Romulia ||Romilia|| tribu se initium esse facturum; leg. agr. II, 79. quo die ... caedis initium fecisset a me; Phil. V, 20. — versuram: multis nominibus eos homines versuram a Carpinatio fecisse; Verr. II, 186. a quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt? a Gallis? nihil minus. a quibus igitur? a civibus Romanis. Font. 11.

fero: qui ab eo partem praedae tulerunt; Sex. Rosc. 107. cum a me quoque id responsum tulisses; Catil. I, 19. cui fructum pietatis suae neque ex me neque a populo ferre licuit; Sest. 68.

fio: P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis purpureisque fasceolis, a strophio, a psalterio, a flagitio, a stupro est factus repente popularis; har. resp. 44.

flagito: ultro crimen ab adversario flagitabo; Flacc. 5. (Z. 43). ipsa causa hanc a me orationem flagitavisset; Sulla 35. numquam meam salutem non ab eis consulibus ... flagitavistis; sen. 8. a me, cuius adventu fore vilitatem boni viri dictitabant, annona flagitabatur; dom. 15. flagitabatur ab eis cotidie ..., ut ..; Sest. 25. quod .. a me optimi et fortissimi cives flagitabant; ib. 39. a propinquo suo socerum suum flagitabat; ib. 68.

flecto: qui a principio sui generis [aut studio rei publicae ei] ab omni studio sensuque Poenorum mentis suas ad nostrum imperium nomenque flexerunt; Balb. 39.

fugio: Aenea fugiente a Troia; Verr. IV, 72. eos ... a Dianio fugere dicebat; ib. V, 146. ostendito illos ... ab Dianio fugientis ad Siciliam esse delatos; ib. 154. ut a crudelissimo hoste fugisset; Sest. 189. quam procul a suspicione fugit? leg. agr. III, 6.

fugo: utrum ab altaribus religiosissimis fugatus de sacris et religionibus conqueratur an ..? har. resp. 9.

habeo: cum multos veteres a maioribus Roscii patronos hospitesque haberent; Sex. Rosc. 106. a nobis multos obsides habet populus Romanus; div. Caec. 72. qui habet imperium a populo Romano, auctoritatem legum dandarum ab senatu; Verr. II, 121. iura Siculorum, quae habent a senatu populoque Romano; ib. III, 38. habes ab alio populo quod probes; ib. 173. sese a suis civibus haec habere mandata; ib. IV, 113. a me, tametsi satis habent, tamen ... plus habebunt fortasse, quam postulant; ib. V, 173. vitia, quae a natura habebat; Cluent. 72. si quid haberet a natura boni; ib. 112. ab Lentulo se habere ad Catilinam mandata et litteras; Catil. III, 8. habemus enim a Caesare ... sententiam tamquam obsidem perpetuae in rem publicam voluntatis; ib. IV, 9. vestros denique honores ... nunc a vobis universos habemus; Quir. 5. quae quidem ego si aut per me aut ab aliis haberem; har. resp. 16. quod a me beneficium haberetis? Sest. 49. habet a M. Caelio res publica .. duas accusationes vel obsides periculi vel pignora voluntatis; Cael. 78. (Gabinium) spem habere a tribuno plebis; Piso 12. a me se habere vitam, fortunas, liberos arbitrabantur; ib. 25. se non modo satis habere a me, sed etiam vereri ne parum mihi pro eo, quantum ||quam tum|| a me haberet, reddidisset; Planc. 92. me .. a te habere vitam; Phil. II, 60. a nobis populoque Romano mandatum id certe non habebas; ib. 86. maius igitur a D. Bruto beneficium populus Romanus et habet et exspectat; ib. III, 11. immortalitatem habeat a vobis; ib. IX, 10. a quo praesidium res publica ... tantum haberet; ib. XI, 20. a quo certe vitam habemus; ib. XIII, 25.

horreo: quae a vobis pro maleficiis suis metuere atque horrere debent; Sex. Rosc. 8.

impedio: qui .. [ab delectatione omni] negotiis impedimur; Muren. 39. quin nullo ||non nullo|| foedere a re publica ||foedere re p., foedere res p.|| bene gerenda impediretur; Balb. 47.

impendeo: nisi etiam hae formidines ab nostris magistratibus atque in nostris provinciis impendebunt; Verr. V, 157. quod tantum rei publicae sceleris impendere a consulibus proximis non suspicabar; prov. cons. 42.

impetro: quam rem facile a praetore impetrassent; Quinct. 33. praetorem .. a quo ius impetraret; ib 96. si a Chrysogono .. non impetramus, ut ..; Sex. Rosc. 150. vix ... a Ballione ... hoc et postulare ||expostulare|| auderes et impetrare posses; Qu. Rosc. 50. impetrat a senatu, ut ..; Verr. I, 98. cum ab eo quidam vetus adsectator ... non impetraret, uti ..; ib. II, 29. si tu hoc a me non impetras; ib. quod ab eo pridie ... Heraclius impetrare non potuerat; ib. 42. hoc vix ab Apronio ... impetratum est; ib. III, 115. a suo familiarissimo L. Metello iudicium ex edicto non potest impetrare; ib. 152. si id ullo modo possent a nostris maioribus impetrare; ib. V, 51. etiam si precario essent rogandi, tamen ab eis impetraretur; ib. 59. a Lentulo ... facile hoc .. impetrabo, ut ..; Cluent. 118. cum a vobis quoque ipsis hoc impetrari sit aequissimum; ib. 142. a Flacco tamen omnia, quae voluerunt, impetraverunt; Flacc. 59. ut nescio quid a te impetratum esse videatur; ib. 83. hoc .. a vobis impetrare causa ipsa debet; Sulla 93. id ... auctoritate et gratia Luculli ab Heracliensibus impetravit; Arch. 6. a Q. Metello Pio ... neque per se neque per Lucullos impetravisset? ib. 26. quod illa, nisi a viris honestissimis .., numquam impetravisset; Cael. 63. qui nihil a iudicibus debeam umquam impetrare; Planc. 75. qui cum ab equite Romano ... non impetrasset, ut ..; Milo 74. cum a te non liberationem culpae, sed errati veniam impetravissent; Ligar. 1. idque a me impetrasti ||impetras||; Phil. II, 9. a quo vivo nec praesens nec absens rex Deiotarus quicquam aequi boni impetravit; ib. 94.

incipio: unde igitur potius incipiam quam ab ea civitate, quae ..? Verr. IV, 3.

ineo: gratiam: ut idem Pompeius non ab homine solum, sed etiam a provincia tota se huius absolutione inire gratiam arbitraretur; Verr. II, 113. cum inire a praetore gratiam posset; ib. IV, 143. permagnam initis a nobis gratiam; Caecin. 79. inibat gratiam a non nullis; har. resp. 48. ut a me inierit gratiam; Sest. 132.

infero: sic iste a tanto exercitu tantae provinciae ... in urbem se intulit; Piso 55. ille furens infesta iam patriae signa a Brundisio inferebat; Phil. V, 23.

inflecto: ubi primum ex alto sinus ab litore ad urbem inflectitur; Verr. V, 30.

lego: ei testamento legat grandem pecuniam a filio, si qui natus esset ||esset et||; ab secundo herede nihil legat; Cluent. 33. quae pecunia mulieri legata erat a filio, si qui natus esset; ib. 34.

libero: eorum, qui a Venere se liberaverunt; div. Caec. 55.

mano: cum ... tristis a Mutina fama manaret; Phil. XIV, 15.

mercor: ab isto .. praeco, qui voluit, illum ordinem pretio mercatus est; Verr. II, 122. idem pecunias eis, qui ab isto aliquid mercabantur, faenori dabat; ib. 170.

metuo: quae a vobis pro maleficiis suis metuere atque horrere debent; Sex. Rosc. 8. ab eone aliquid metuis? ib. 145. a quo metuisse se dicat, ne ..; Tull. 56.

mitto: qui ab urbe [Roma] ... litteras ad civitates Siciliae miserit; Verr. III, 44. cum eum tu consulem in vincula duceres et ab tabula Valeria conlegae tui mitti iuberent; Vatin. 21.

nascor: cur non initium quoque edicti nascitur a Kalendis Ianuariis? Verr. I, 109. invenietis enim id facinus natum a cupiditate; ib. II, 82. nulla turpitudo, quae a libidine aut a petulantia *aut a crudelitate* aut ab audacia nata esset; Font. 37. cum omnis ab eis fraus, omnes insidiae ... nascerentur; Cluent. 46. reges constituuntur, non xviri .., itaque ab his initiis fundamentisque nascuntur, ut ..; leg. agr. II, 29. a vobis natus sum consularis; Quir. 5. omnia denique ab eis mimorum argumenta nata sunt; Rab. Post. 35. ab huius enim scelere omnium malorum principium natum reperietis; Phil. II, 50. consilium est eorum, a quo ipsa exempla nata sunt, explicandum; ib. IX, 3.

navigo: hoc illi navigio ... usque a Dianio ad Sinopam navigaverunt; Verr. I, 87. hac classe M. Crassus ... ab Aeno in Asiam ... navigavit; Flacc. 32.

numero: vidimus huic ab aerario pecuniam numerari quaestori ad sumptum exercitus consularis; Verr. III, 177. si praetor dedit, ut est scriptum, a quaestore numeravit, quaestor a mensa publica, mensa aut ex vectigali aut ex tributo; Flacc. 44. quos quidem a se primum numerare possunt qui haec loquuntur; Phil. VII, 3.

nundinor: qui ab isto ius ad utilitatem suam nundinarentur; Verr. I, 119. ab isto et praeco ... illum ordinem pretio mercatus est et pueri ... senatorium nomen nundinati sunt; ib. II, 122.

opto: primum ab dis immortalibus ... hoc idem .. opto, ut ..; Verr. a. pr. 50. qui ab dis immortalibus tot et tantas res tacitus auderet optare; imp. Pomp. 48. numquam ego a dis immortalibus optabo .., ut ..; Catil. II, 15. quod .. ego semper optabam ab dis immortalibus; ib. III, 4. multa praeterea a dis immortalibus optata consecuti sumus; Quir. 5.

ordior: a principio ordiamur; Phil. II, 44.

orior: qui ab illo ortus es; Muren. 66. si est ortus ab illis; dom. 134. quae ille a Iove ortus suis praecipit filiis; Planc. 59. quod ego huc a me ortus et per me nixus ascendi; ib. 67. ab his orti Poeni ... nihil se degenerasse docuerunt; Scaur. 42. quem vos a se ortum hominibus nobilissimis ... praetulistis; Phil. VI, 17.

pello: cuius patrem armis pellendum a suis moenibus censuissent; Flacc. 57.

pendeo: sagittae pendebant ab umero; Verr. IV, 74.

percello: f. everto.

perduco: huc Tertia illa perducta per dolum atque insidias ab Rhodio tibicine; Verr. V, 31. postea quam rem paternam ab idiotarum divitiis ad philosophorum reculam ||regulam|| perduxit; Sest. 110.

perquiro: perquiritur a coactoribus; Cluent. 180. possum etiam ... mea consuetudine ab accusatore perquirere, ubi ..; Cael. 53.

persequor: iubet lex Iulia persequi ab eis, ad quos ea pecunia ... pervenerit; Rab. Post. 8.

persolvo: cum iste se pecuniam ... a discipulis suis diceret Fufiis persoluturum; Flacc. 46. sinite me, quod vobis fretus huic saepe promisi, id a vobis ei persolvere; Planc. 103.

pervenio: quamvis magna ad Postumum ab eo pecunia pervenisset; Rab. Post. 37.

peto: a quibus cum esset certum auxilium petitum; Quinct. 29. QUOD AB EO PETAT; ib. 30. doce te petisse ab eo istam nescio quam innumerabilem pecuniam; ib. 37. „cum auxilium a tribunis petas“; ib. 63. a me nominis eius ... diem petivit; ib. 75. cum a me peteret et summe contenderet, ut ..; ib. 77. quod a ceteris forsitan ita petitum sit ut dicerent, ut ..; Sex. Rosc. 4. primum a Chrysogono peto, ut ..; deinde a vobis, iudices, ut ..; ib. 7. petimus ... a vobis .., iudices, ut ..; ib. 12. *ab* eis qui peterent, ne ..; ib. 25. aut quod aut a quibus auxilium petam? ib. 29. pecuniam petis, Fanni, a Roscio; Qu. Rosc. 16. AMPLIUS [A SE] NEMINEM PETITURUM; ib. 35. quoniam Fannius a me petit HS ꟾↃↃ, petam a C. Cluvio ..., ut ..; ib. 48. hoc .. Roscius umquam a Cluvio petisset? ib. 50. „petisse“ inquit „suam partem Roscium a Flavio confiteor“; ib. 52. quid ab hoc petis quod per te persequi et petere debes? ib. 55. qui opem a me atque auxilium petissent; div. Caec. 4. si .. hoc a me Siculi non petissent; ib. 6. auxilium sibi per me a vobis atque a populi Romani legibus petunt; ib. 11. Siculos hoc a me non petisse; ib. 12. hi sciunt hoc ... a me petitum esse; ib. 14. cur a me potissimum hoc praesidium petiverunt? ib. 15. cum hoc constet, Siculos a me petisse; ib. 17. aperte ab iudicibus petit ut ..; ib. 23. qui a me auxilium petivissent; Verr. I, 16. Sulpicii patroni filia sextam partem hereditatis ab Ligure petere coepit; ib. 125. petit ab eo ... pluribus verbis, ne ..; ib. 135. petere auxilium a Chelidone; ib. 136. petit a me Habonius et amicos adlegat; ib. 149. petita multa est apud istum praetorem a Q. Opimio; ib. 155. a L. Metello legationes universae petiverunt, ut ..; ib. II, 10. hereditas ab his Veneris nomine petita est; ib. 25. „ego iam pridem ab eo ... peto ut“ ..; ib. 29. multo magis est petendum ab hominibus ... ut ..; ib. cum haec a quopiam vestrum petita sint; ib. 30. quod privatus a populo petit aut populus a privato; ib. 32. quod civis Romanus a Siculo petit ..; quod Siculus a civi Romano; ib. ut item palaestritae Bidini peterent ab Epicrate hereditatem, quem ad modum palaestritae Syracusani ab Heraclio petivissent; ib. 54. ex illo tempore a civitatibus laudationes petere ... coepit; ib. 64. a quo HS c milia per calumniam malitiamque petita sunt; ib. 66. quicquid ab eo peteretur; ib. ut ... neque quisquam ab eo quicquam peteret; ib. 67. a Sthenio petere coepit, ut ..; ib. 85. leges ab senatu nostro petiverunt; ib. 122. petis a me ..., ut ..; ib. 148. Siculos ... auxilium a patronis, ab consulibus, ab senatu, ab legibus, ab iudiciis petivisse; ib. III, 72. hoc in beneficii loco petitum est ab Apronio, ut ..; ib. 114. ut is ... ab eo .. peteret, ut ..; ib. nisi ab eis hoc petivisset, ut ..; ib. 121. ita credo petisse ab isto aratores, ut ..; ib. 191. petiverunt ab eo civitates, ut ..; ib. 214. qui a senatu peteret, ut ..; ib. IV, 18. ipse petit a rege ... ut ..; ib. 64. ubi ... ab eo auxilium petere more omnium possit; ib. 71. iste tum petere ab illis; ib. 75. se iussu senatus a nobis petere, ut ..; ib. 137. cum a me auxilium cummuni omnium legationum consilio petebatur; ib. 138. qui a me hoc petiverunt; ib. V, 130. posses ab eo veniam petere? ib. 138. illae in bellis gerendis ab dis immortalibus pacem ac veniam petunt; Font. 30. ab eis flens petivit, ut ..; Cluent. 22. ab ea petivit,

ut ..; ib. 33. ab Habito petiverunt, ut ..; ib. 48. idque a me ut facerem ... petebant; ib. 49. ab Staieno, sicut ab homine ad excogitandum acutissimo ... auxilium capiti ac fortunis suis petere coepit; ib. 67. petam a vobis, ut ..; ib. 89. ab illo enim ... multa petita esse dicitur; ib. 96. legibus, quibus a Iunio multa petita est; ib. multam, quae ab Iunio petita est ||sit||; ib. 103. uno iudicio multa est ab eo petita, sicut ab Iunio; ib. nuper ab ipso Habito petere coepit; ib. 163. a me petere quod debeo ... debetis; leg. agr. II, 100. a vobis ..., ut eam voluntatem ... retineatis, peto; ib. III, 2. ab Iove Optimo Maximo ceterisque dis deabusque immortalibus ... pacem ac veniam peto; Rabir. 5. neque a vobis iam bene *vivendi*, sed honeste moriendi facultatem petit; ib. 37. a vobis *peto* quaesoque ut ..; ib. 38. a quibus etiam dies, tamquam a Chaldaeis, petebantur; Muren. 25. quae dum erant occulta, necessario ab eis ... petebantur; ib. 26. a vobis salubritas quaedam, ab eis, qui dicunt, salus ipsa petitur; ib. 29. haec a nobis petunt omnia; ib. 71. „utrum lenocinium" inquit „a grege delicatae iuventutis an orbis terrarum imperium a populo Romano petebas?" ib. 74. tantum a vobis petimus, ut ..; Flacc. 3. ipse auxilium petit a vobis; ib. 4. tantum a vobis petam, iudices, ut ..; ib. 13. pecunia petitur ab Hermippo; ib. 47. ab Hermippo ibidem mancipia ... petere coepit; ib. 49. petit Heraclides a C. Plotio senatore ... mancipia quaedam; ib. 50. negavit a privato pecuniam in provincia praetorem petere oportere; ib. 86. ille precibus a Sulla petit ut ..; Sulla 55. tantum a vobis peto ut ..; ib. 71. ideo a vobis peto, ut ..; ib. 72. petimus a vobis, iudices, ... ut ..; Arch. 31. qui ... iam a superioribus tribunis petierit, ut ..; sen. 29. petebatur a me frumenti copia, annonae vilitas; dom. 16. ut neque ego quae mihi ab illo petenda essent satis audaciter petere possem; ib. 28. peto a vobis, ut ..; Sest. 4. cives summae rei publicae a consulibus atque a summo imperio petendum esse auxilium arbitrabantur; ib. 25. quis legationem a senatu petebat? ib. 66. T. Claudium ... a te consilium P. Sestii accusandi petisse; Vatin. 3. peto a te, ut ..; ib. 7. quod a senatu petebat; prov. cons. 15. a viris fortissimis ... peto, ut; ib. 44. peto a vobis ut ..; Balb. 17. quod maxime petendum est, a vobis idcirco non peto .. ne ..; ib. 19. petam, iudices, a vobis, ut ..; Planc. 3. concedam petamque a vobis, iudices, ut ..; ib. 82. peto a vobis, iudices, ut; Scaur. 21. si adventicia pecunia petitur ab eo; Rab. Post. 46. qui a te pro Ligario petunt; Ligar. 31. nunc a te supplex fratris salutem petit; ib. 36. a vobis, patres conscripti, peto, ut ..; Phil. I, 15. alterum peto a vobis, ut ..; Phil. II, 10. hi igitur his maioribus ab alienis potius consilium peterent quam a suis? ib. 26. caput in aversam lecticam inserens, beneficia quae venderet a conlega petebat; ib. 82. peto a vobis, patres conscripti, ut ..; ib. VII, 9.

polliceor: cum ille ... tibi magna praesidia [auxilia] a Bessis peditum equitumque polliceretur; Piso 84.

posco: si hoc a me muneris non universa provincia poposcisset; Verr. II, 117. quid a me cuiusque tempus poscat; Planc. 79.

possideo: vel non possedisse eum, qui deiectus sit, vel vi ab se possedisse vel clam vel precario; Tull. 45. si planum facit ab se illum aut vi aut clam aut precario possedisse; Caecin. 92.

postulo: postulat a Burrieno praetore Naevius, ut ..; Quinct. 25. a Cn. Dolabella denique praetore postulat, ut ..; ib. 30. a me postulat, ne ..; ib. 34. a me ... brevitas postulatur; ib. cur a praetore postulares, ut ..; ib. 36. 48. postulone a praetore, ut ..? ib. 54. is a vobis, iudices, hoc postulat, ut ..; Sex. Rosc. 6. ab his hoc postulare homines sicarios .., ut ..; ib. 8. duos servos paternos in quaestionem ab adversariis Sex. Roscius postulavit; ib. 77. postulatos esse ab istis duos servos in quaestionem; ib. 119. vix ... a Ballione aut aliquo eius simili hoc .. postulare ||expostulare|| auderes; Qu. Rosc. 50. cum ab eo tabulas postularemus; Verr. I, 60. ita postulatur ab hominibus, ut ..; ib. III, 4. a te potius postularent, ne ..., quam ab Apronio, ut ne ..; ib. 115. postulavit ab L. Metello, ut ..; ib. 152. si illi umquam hoc a me postulassent; ib. 182. videte igitur quam multa simul a vobis postulentur; ib. 221. postridie mane ab eo postulo, ut ..; ib. IV, 147. te tam multis verbis a praetore postulare, ut ..; Tull. 38. si Galli a maioribus nostris postularent, ut ..; Caecin. 88. quam ob rem a vobis, iudices, ... *haec* postulo; Cluent. 6. servum illum ... ab hoc adulescente Oppianico in quaestionem postulavit; ib. 176. adrogantia, qua ||quae|| a maioribus nostris alterum Capua consulem postulavit; leg. agr. II, 95. a vobis ... parvam exigui temporis usuram bonae de me opinionis postulo; ib. III, 2. idque a me et mos maiorum ... et res publica postulabat; Catil. II, 3. nullum ego a vobis praemium virtutis ... postulo; ib. III, 26. nihil a vobis nisi huius temporis ... memoriam postulo; ib. IV, 23. nihil ... quod esset aut ab amico aut a gratioso aut a consule postulandum; Muren. 7. quantum tu a me postulare ausus sis; ib. neque postulandum est a nobis aut ab equitibus Romanis, ut ..; ib. 70. si nullum aliud mihi praemium ab senatu populoque Romano ... postularem; Sulla 26. nisi a senatu praesidium postulassent; har. resp. 36. qui id numquam ne a senatu quidem postulassent; Sest. 56. cum filio ... cum re publica coniunctiore etiam, quam ab illa aetate postulandum fuit; Vatin. 24. sapientes homines ... a senatu de foedere postulaverunt; Balb. 34. praeter unum praetorem, a quo non fuit postulandum; Piso 35. ausus est ... a senatu supplicationem per litteras postulare; ib. 41. nunc postulatur a vobis, ut ..; Planc. 8. nec enim est ab homine numquam sobrio postulanda prudentia; Phil. II, 81. a quibus tanta in indicando prudentia non erat postulanda; ib. X, 12. quoniam ab hoc ordine non fortitudo solum ... postulatur; ib. XIII, 6. eo maiora beneficia C. Caesaris visa sunt, quo minus erant ab aetate illa postulanda; ib. XIV, 28.

precor: precor .. ab eis (dis deabusque) ut ..; Rabir. 5. quae precatus ||deprecatus|| a dis immortalibus sum; Muren. 1. eadem precor ab eisdem dis immortalibus; ib. quod precatus a Iove Optimo Maximo ceterisque dis immortalibus sum; Quir. 1.

prodeo: qui testes ab eo prodirent? Flacc. 83.

produco: quis eos (servos) postulavit? Appius. quis produxit? Appius . unde? ab Appio; Milo 59.

proficiscor: certe hoc ab aratore primum est profectum aut ab ea civitate, cui imperabatur; Verr. III, 189. quid a cupiditate aliqua aut inimicitiis profectum videretur; Font. 25. nationes, quae quondam tam longe ab suis sedibus Delphos usque ad Apollinem ... profectae sunt; ib. 30. haec tot exempla tanta ac tam nova profecta sunt in eundem hominem a Q. Catuli atque a ceterorum ... amplissimorum hominum auctoritate; imp. Pomp. 63. quod non totum a matre esset conflatum et profectum; Cluent. 18. ea (pecunia) quaeritur unde profecta sit, ab accusatore an ab reo; ib. 81. unum denique a Cluentio profectae pecuniae vestigium ostende; ib. 124. illam usque a mari supero Romam proficisci; ib. 192. curationes ab universo populo Romano proficisci convenit; leg. agr. II, 17. huiusce rei ratio aliqua ab optimarum artium studiis ac disciplina profecta; Arch. 1. nec beneficium ullum a me in rem publicam profectum dicerem; dom. 97. Sulpicium ab optima causa profectum ... popularis aura provexit; har. resp. 43. ad P. Lentuli ...

auctoritatem a senatu profectam; Rab. Post 21. ea, quae proficiscebantur a legibus et ab iure civili; Phil. IX, 11.

profluo: equidem ... ab his fontibus profluxi ad hominum famam; Cael. 6.

prohibeo: QUOD PRAEDONES PROCUL AB INSULA SICILIA PROHIBUISSET VERRES; Verr. IV, 144. a quo illi conatu non tanto opere prohibendi fuissent; ib. V, 5. a quo periculo prohibete rem publicam; imp. Pomp. 19. prohibete aditum matris a filii sanguine; Cluent. 200. qui quae ... supplicia neque a sociorum moenibus prohibere neque hostium urbibus inferre potuerunt; har. resp. 3. egregios .. civis, quod a corpore tuo prohibentur armis; Phil. II, 116.

prolabor: ne quod ab aliqua cupiditate prolapsum verbum esse videatur; Font. 28.

propulso: quem vides ipsum ab se tam atrocem iniuriam propulsare non posse; Sex. Rosc. 145. ab hospitibus clientibusque suis, ab exteris nationibus ... iniurias propulsare; div. Caec. 66. ut ab se atque a liberis suis legati populi Romani scelus ac libidinem propulsare possint; Verr. I, 78. qui ab se omnem suspicionem propulsare ... cuperet; ib. III, 140. id ... a me atque a meis facile propulsari posse confido; Catil. IV, 22. ut ... ab huius honore ... inimicorum impetus propulsare possim; Muren. 2. qui ne a sanctissima quidem parte corporis potuisset hominum impuram intemperantiam propulsare; sen. 11. in periculis a re publica propulsandis; Quir. 24. ut eiusdem nunc ab sese inimicitias odiumque propulset; Cael. 75. cum a sociis et a se iniuriam propulsaret; Planc. 34. ut omnem semper vim ... a corpore, a capite, a vita sua propulsarent; Milo. 30. a te contumeliam propulsare; Ligar. 18. ut ... ab ingressione fori populum tribunosque plebis propulsari videres; Phil. V, 9.

proterreo: tu solus prohibitus et a tuis aedibus vi atque armis proterritus; Caecin. 37.

quaero: quaesivit a te statim ..., quo die ..; Quinct. 57. cum ab eo quaereretur, quid ..; Sex. Rosc. 33. ego haec a Chrysogono ... quaero; ib. 130. saepe a me quaeris .., quibus ..; Verr. III, 6. ab eis tu defensionis exempla quaeris? ib. 210. ab eo nunc hospitiorum iura atque officia quaeramus? ib. V, 109. ut eorum omnem dissolutionem ab oratore quaeratis; Cluent. 3. quaesivit ab reo ..., clam an ..; ib. 55. si qui ab eis quaereret: ..? ib. 61. „quaerunt a me ubi ..“; ib. 72. a quibus si qui quaereret ..; ib. 105. quaero a vobis num ..; ib. 137. eas se tamen ab eo balneas ... quaerere; ib. 141. quaero a populari tribuno plebis, ecquando ..; leg. agr. II, 17. quaesivi a Catilina ..; Catil. II, 13. quaesivit a Gallis quid ..., itemque a Volturcio; ib. III, 11. cum ... quaesissent .. ab eo ..; ib. a me tu id quaeris, quid ..; Muren. 70. quaeris a me, quid ..; ib. 79. ... a testibus quaeretis ignotis? Flacc. 6. ne quid iam a me ... quaereretur; Sulla 43. quaeres a nobis .. cur ..; Arch. 12. ... quaeri a pontificum conlegio solet; dom. 34. quaero ab illo .., cuius ..; har. resp. 34. a quo quaeram .., cur ..; Cael. 19. quaeris a me .., quid ..; Planc. 69. a quo cum quaereretur quam ..; Scaur. 23. illi caedis a me initium quaerenti; Phil. III, 33. quaero igitur a te .., nonne ..; ib. XII, 15.

quaeso: a vobis, qui estis in consilio, quaeso ut ..; Quinct. 79. quaeso a vobis, iudices, ut ..; Sex. Rosc. 129. a vobis rogo quaesoque ut ..; Rabir. 38. quaeso a vobis, Asiatici testes, ut ..; Flacc. 65. quaeso a vobis, ut ..; Arch. 3.

rapio: rapiebat et asportabat quantum a quoque volebat Apronius; Verr. I , 29.

recedo: cum res ab eo, unicum contraxisset, recessisset; Quinct. 38. qua ratione res ab usitata consuetudine recederet; ib. 67. postea quam .. ab armis recessimus; Sex. Rosc. 16. num ille lanista omnino iam a gladio recessisse ||a gladiatore cessisse, recessisse|| videtur? ib. 118. postea quam ab armis recessum est; ib. 126. ut ab institutis superiorum, ab auctoritate senatus, ab iure omnium Siculorum ne recedatur; Verr. II, 38. te .. ab lege recessisse; ib. 44. neque tamen a ceteris censoriis legibus recederent; ib. III, 18. qui ab opere ipsi non recedunt; ib. 27. qui ab aequitate, ab lege, ab institutis non recesserunt; ib. 42. neque enim is ... ab lege Aquilia recedit; Tull. 41. non ergo praetores a lege Aquilia recesserunt; ib. 42. sin a consuetudine recedatur; Caecin. 2. a verbis .. recedis; ib. 37. ut longius a verbo recedamus, ab aequitate ne tantulum quidem; ib. 58. a verbo .. posse recedi non arbitrabatur; ib. 79. a legibus non recedamus; Cluent. 155. paululum a mea causa recesserunt; sen. 7. ut a mea causa iam recedam; Sest. 55. a me numquam recessit; Cael. 10. ut ... (undae comitiorum) ab aliis .. recedant; Planc. 15. iste a me non recedens; ib. 99. recedat a Mutina; Phil. V, 26. ut a Sagunto recedat; ib. 27. illum ... ne a Mutina quidem recessisse; ib. VIII, 21. si a Mutina quidem recesserit; ib. XII, 4. recedit igitur a Mutina? ib.

recupero: a vobis eam (rem publicam) recuperavi; Quir. 5. Formianum a Dolabella recuperabit; etiam ab Antonio Tusculanum; Phil. XIII, 11.

redeo: occiditur ... rediens a cena Sex. Roscius; Sex. Rosc. 18. occisus est a cena rediens; ib. 97. non illum ... redeuntem a cena videtis? ib. 98. rediens a cena Romae occisus est; ib. 126. uxores suas a cena redeuntis attrectatas esse a Caelio; Cael. 20.

redimo: tamen ab decumanorum iniuriis civis suos non redemerunt; Verr. III, 79. qui tot annis agellos suos [te praetore] redimere a piratis solebant; ib. 85. ut ab eo servorum ... vita ... redimeretur; ib. V, 14. quem ab illis praedonibus Locrenses postea publice redemerunt; ib. 90. quid enim fuit quod ab eo redimeretur? Flacc. 82. *quem ad modum castores ... a venatoribus* redimunt se; Scaur. c. 2. § 7. pecunia se a iudicibus palam redemerat; Milo 87.

reflecto: cum ille ... ad illius generis ... dignitatem propinqui sui mentem a Clodianis latrociniis reflexisset ||refixisset||; Sest. 130.

refreno: semper magno ingenio adulescentes refrenandi potius a gloria quam incitandi fuerunt; Cael. 76. alteri se Brutus obiecit impetumque ... conligavit, progressu arcuit, a reditu refrenavit; Phil. XI, 4.

refugio: ne ... a consiliis fortibus refugiatis; Sest. 51. neque ab hac orationis turpitudine eruditi homines refugerunt; Cael. 41.

reicio: quo quasi in portum reiectus a ceteris suspicionibus confugere posses; Sex. Rosc. 79. hanc vero (proscriptionem) ... nisi hoc iudicio a vobis reicitis et aspernamini; ib. 153. quam (invidiam) ... vestra fides atque aequitas a veritatis disceptatione reiecit; Cluent. 81. Piso gener a Pisonis consulis pedibus supplex reiciebatur; Sest. 54. causam, a qua erat reiectus iniuria; Ligar. 27.

relego: vis nudatum illum atque solum a re publica relegatum videri; Phil. X, 6.

remotus: quis tam remotus fuit a cupiditate? Verr. I, 106. homo ... a cupiditate [omni] remotissimus; ib. II, 91. qui maxime ab iniuriis nostrorum magistratuum remoti consuerant esse; ib. 160. at quorum hominum? ... remotissimorum a foro; ib. III, 75. civitas, tam procul a manibus tuis atque [a] sonspectu remota; ib. 85. quam tibi defensionem patefecerim, ... quam remotam ab utilitate rei publicae; ib. 193. hominem .. ab omni non modo facinoris, verum etiam minimi errati suspicione remotissimum; ib. IV, 40. ad homines ... a navigando rebusque maritimis remotissimos; ib. V, 70. amoeno sane et ab arbitris remoto loco; ib. 80. testibus ... ab religione remotis (credere); Font. 21. multa, ... quia remota sunt a causa,

praetermittam; Caecin. 11. (pars) quae procul ab iudicio remota est; Cluent. 2. nihil tam remotum ab accusatione quam Cluentius; ib. 42. homo a populi causa remotissimus; ib. 151. vitam ... remotam a procellis invidiarum; ib. 153. cum tu a Ti. Gracchi aequitate ac pudore longissime remotus sis; leg agr. II, 31. qui remoti a studiis ambitionis otium ... vitae secuti sunt; Muren. 55. hic a culpa est remotus; ib. 73. homines ... a Graecorum luxuria et levitate remotissimi; Flacc. 71. quae autem remota a mea ||firme a me, al.|| iudicialique consuetudine ... locutus sum; Arch. 32. quorum vita remota ab honore populari et ab hac inlustri gratia est; dom. 46.

removeo: ab se hominem atque ab exercitu suo removit; Verr. I, 38. qui ... ab re publica civem improbum removet; ib. III, 2. qui illam suspicionem levare atque ab sese removere cuperet; ib. 136. quae fuit causa cur tam diligenter nos in provinciis ab emptionibus removerent? ib. IV, 10. a quo (cibo) maiores eorum ceteros quoque ... removerunt; ib. V, 99. archipiratam ab oculis omnium removisti; ib. 136. Habitus cum se ab omni eius modi negotio removisset; Cluent. 43. hunc a causa Martialium removeri; ib. 44. remove te a suspicione alicuius tui commodi; leg. agr. II, 22. quod eos ... a suis et a rei publicae ||et rei p.|| consiliis removisset; Catil. III, 14. si me tua familiaritas ab hac causa removisset; Muren. 10. hominum, quos ego ... a meis (cervicibus) non removi; Sulla 28. quod ... M. Catonem a tribunatu ||tribunatu|| tuo removisses; dom. 22. ne a re publica rei publicae pestis removeretur; har. resp. 50. ut Caesetium ||caes. etiam, al.|| a re publica removeremus eum; Phil. XIII, 31.

repello: cum te a consulatu reppuli; Catil. I, 27. eos cum a pernicie rei publicae reppuleris; ib. IV, 22. ut ... falsam a nobis crudelitatis famam repellamus; Sulla 93. tu adfinem tuam ... a genibus tuis reppulisti; sen. 17. homines audacis ab eius templi aditu atque ascensu reppulisti? dom. 54. M. Manlius cum ab ascensu Capitolii Gallorum impetum reppulisset; ib. 101. quo magis est istius furor ab auribus vestris repellendus; ib. 109. ipsae enim te a cognitione sua iudicio publico reppulerunt; Balb. 32. „eius furores ... a cervicibus vestris reppuli“; Milo 77. nisi eum hic ipse Iuppiter ab hoc templo atque moenibus reppulisset; Phil. XIV, 8.

repeto: quae ... poenas a consceleratissimis filiis repetant; Sex. Rosc. 67. a quo etiam di immortales sua repetunt; Verr. IV, 71. ne populus Romanus ab isto eas poenas vi repetisse videretur; ib. V, 163. ut ab homine consilii, non fortunae poena repetatur; Tull. 51. qua lege ... a senatore ratio repeti solet; Cluent. 104. uxorem post bellum ab hoc esse repetitam; ib. 162. recte hoc repetitur a vobis, ut ..; ib. 202. repete a Deciano, non pecuniam, non praedia; Flacc. 73. fructum a me repetere ... debet; Arch. 1. se ... poenas ab equitibus Romanis esse repetiturum; sen. 12. se ... poenas ab equitibus Romanis repetiturum; ib. 32. ab eis provinciarum rationem repetendo; Quir. 21. ab istius ... furore iam tum se meque repetebat; dom. 141. fuistisne aliquando rem publicam a funesto latrone repetituri? Sest. 81. bona paterna et avita et usque a nobis cum in viris tum etiam in feminis repetita; Cael. 34.

reporto: ut ab illo insignia victoriae, non victoriam reportarent; imp. Pomp. 8.

reposco: qui ab altero rationem vitae reposcunt; Verr. III, 1.

reprimo: a praesenti supplicio tuo continuit populus Romanus se et repressit; Verr. V, 74. vix homines odium suum a corpore eius ... represserunt; Sest. 117.

repudio: falsa invidia ... ab ingeniis prudentium repudietur; Cluent. 5. cuius vota et preces a vestris mentibus repudiare debetis; ib. 201.

requiro: quo tempore aliquid a me requirerent; div. Caec. 2. a Trallianis requiro, quam ..; Flacc. 55. illud a te homine vaesano ac furioso requiro, quae ..; dom. 3. cum a me ... cur ... non deferrem requirebas; Piso 82. ea quae sit augur a conlega requiro; Phil. II, 84.

resilio: ut .. ab hoc crimen resilire videas; Sex. Rosc. 79.

respecto: ne par ab eis munus in sua petitione respectent; Planc. 45.

respiro: qui ... paulum respirare a metu coepit; Cluent. 200. postea quam respirare vos a metu caedis ... vidit; har. resp. 48.

restipulor: qui ex iuris peritorum consilio et auctoritate restipularetur a Fannio diligenter, ut ... sibi dissolveret; Qu. Rosc. 56.

retardo: ut a nullius umquam me tempore aut commodo ||commodum|| aut otium meum abstraxerit aut voluptas avocarit aut denique somnus retardarit; Arch. 12.

retraho: cum Verrem a porta subito ad iudicium retraxisset; Verr. I, 23. cum duo consules a re publica provinciarum foedere retraxisset; Sest. 34.

revoco: fore ut ... filius ab incepto ||incepto furore, illo furore|| revocetur; Verr. II, 97. non te ... ab scelere aliquam ad partem humanitatis revocare potuit? ib. V, 108. quod ab eo bello Sullam in Italiam res publica ... revocavit; imp. Pomp. 8. ut eam ... non filiae maeror a cupiditate revocaret; Cluent. 12. ut te aut pudor umquam a turpitudine aut metus a periculo aut ratio a furore revocarit; Catil. I, 22. quos ego a Catilina non revoco; ib. II, 22. „quae quidem te a tanto scelere etiam muta revocare debuit“; ib. III, 10. revocate iam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam rem publicam; dom. 142. tu me a tuis inimicitiis ad simultatem revocabis? Piso 82. quorum votis iudicavit se a morte revocatum; Phil. X, 16. Lucii eum sanctitas a scelere revocabit; ib. XIII, 4. revocare te a furore Lepidus voluit; ib. 43.

secerno: secerne te a bonis; Catil. I, 23. secernant se a bonis; ib. 32. cur me a ceteris clarissimis viris ... secernas; Sulla 3. nec enim secerni a fratre poterit; Phil. VI, 10.

secludo: a conspectu ||atque conspectu|| parentum ac liberum, denique a libero spiritu atque a communi luce *esse* seclusum; Verr. V, 23.

seduco: quod te Idibus Martiis a debita tibi peste seduxit; Phil. XIII, 22.

segrego: ut hunc A. Licinium .. non segregandum ... a numero civium ... putetis; Arch. 4. manu liberos a se segregabant; har. resp. 26. exclusit illum a re publica, distraxit, segregavit non solum scelus ipsius; Phil. V, 29.

seiunctus: civitas ..., seiuncta a Sicilia; Verr. III, 85. vide quam tibi defensionem patefecerim, ... quam seiunctam a voluntate ac sententia legis; ib. 193. a verbo et ab scripto plurimis saepe in rebus ius et aequi bonique rationem esse seiunctam; Caecin. 80. multorum civium calamitatem a re publica seiunctam esse non posse; imp. Pomp. 18. pauca, quae ab huius causa seiuncta sunt; Cluent. 149. ne sepulcro quidem se a me esse seiunctum; Quir. 8. quorum animos a vestra auctoritate seiunctos esse arbitrabatur ||arbitrabamur||; har. resp. 47. qui tum a vobis seiuncti videbantur; ib. 50. a sua putat eius (causam) esse seiunctam; Cael. 24. quod sit a lege seiunctum; ib. 72. numquam hunc a nostris rationibus seiunctum fore; ib. 77. si quid mihi potest a re publica esse seiunctum; Piso 32. ut id ab hoc seiunctum sit; Planc. 4. Postumi enim causa ... seiuncta a senatu est. quod si item a Gabinio seiunctam ostendero; Rab. Post. 7. 8.

seiungo: potestis ... id factum a dolo malo seiungere? Tull. 25. qui iuris civilis rationem num-

quam ab aequitate seiunxerit; Caecin. 78. is tamen hanc causam ab illa debet seiungere; Cluent. 96. dum modo ... calamitas .. a rei publicae periculis seiungatur; Catil. I, 22. seiungam te ab illo; Vatin. 15. seiunge te a consule; ib. 16. tantum te a verborum libertate seiungas; Cael. 8.

semigro: reprehendistis, a patre quod semigrarit; Cael. 18. non modo permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigravit; ib.

semoveo: qui antea voce praeconis a liberis semovebantur; har. resp. 26.

separo: ille ... fautor ... laeditur, cum ab hoc splendore causae separatur; Sex. Rosc. 142. patimini me delicta volgi a publica causa separare; Flacc. 58. (servi) separantur a ceteris et in arcas coniciuntur; Milo 60.

solutus: soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere; Verr. IV, 23. animo soluto a cura et a cogitatione veneram; Tull. 1. omnes ... soluti a cupiditatibus; leg. agr. II, 27.

spero: qui omnia a nobis sperant; Muren. 71. ab isdem .. se etiam invito senatu provinciam sperare dicebat; Sest. 18. gloriam sperabit a latronum gregibus et praemia; Phil. XII, 26. (vgl. spem habeo, s. habeo).

sum: ea sunt omnia non a natura, verum a magistro; Muren. 61. — honori sum: quibus ea res honori fuerit a suis civibus; Milo 96. (vgl. III. nach Substantiven).

summoveo: ut ... magnitudine poenae a maleficio summoverentur; Sex. Rosc. 70.

sumo: nisi a C. Fannio ipso testimonium sumo; Qu. Rosc. 9. cum ab omnibus mandata, legatos, litteras, testimoniaque sumpsissem; Verr. IV, 138. frumentum ab eis sumpseritne C. Verres? ib. 150. aquae ductus, haustus, iter, actus a patre, sed rata auctoritas harum rerum omnium ab iure civili sumitur; Caecin. 74. ab eodem Cn. Pompeio omnium rerum egregiarum exempla sumantur; imp. Pomp. 44. hoc quoque ||hocque|| multo est quaestuosius, quam si ab invito sumeret; leg. agr. II, 67. pecuniam sumpsit mutuam a Sex. Stloga ||Siloga, Stola||; Flacc. 46. ei cum solveret, sumpsit a C. M. Fufiis; ib. eius enim fide sumpsit a Fufiis; ib. aurum sumptum a Clodia; Cael. 30. auro opus fuit: sumpsit a Clodia; ib. 31. auri, quod sumptum a Clodia dicitur; ib. 51. quo minus a se ... ea sumeres non recusavit; Deiot. 35. pecunias .. a quibus videatur ad rem militarem mutuas sumat; Phil. X, 26.

suppedito: sumptum haurit ex aerario, suppeditat a sociis; leg. agr. II, 32.

surgo: qui auspicato a Chelidone surrexisset; Verr. I, 104.

suscito: te, inquam, Fanni, ab tuis subselliis contra te testem suscitabo; Qu. Rosc. 37.

tango: „idcirco“ inquit „agros nominare non possum, quia tangam nullum ab invito“; leg. agr. II, 67.

tardo: quoniam ... me similis ratio pudoris a praesentis laude tardaret; Caecin. 77.

tego: a cuius audacia fratris liberos ne materni quidem corporis custodiae ||custodia|| tegere potuissent ||potuisset||; Cluent. 31.

timeo: a quo quidem genere .. ego numquam timui; Sulla 59. cum a me certe nihil timeret; Sest. 41. ab eisne ||ab hisne, ab his|| poenam timeret, quos liberavisset? Milo 79. quae est autem vita dies et noctis timere a suis? Phil. II, 116. ab eo .. nihil timere ... debetis; ib. V, 51. ab hoc igitur viro quisquam bellum timet? ib. X, 14. si quid esset quod a M. Bruto timendum videretur; ib. 17. recordamini ..., quid hoc biduo timuerimus a domesticis hostibus; ib. XIV, 10. haec a quibus timebantur, eos hostis appellare dubitamus? ib.

tollo: tollitur ab atriis Liciniis atque a praeconum consessu in Galliam Naevius; Quinct. 12. ita ab se invito phaleras sublatas ||ablatas|| gratis; Verr. IV, 29. a Tyndaritanis non ... simulacrum Mercurii pulcherrime factum sustulisti? ib. 84. signum ab sociis pecuniae magnae sustulit; ib. 88.

traduco: an ab hac illius infamia, * nequitia vestros animos in aliam partem fortitudinis commemoratione traducat? Verr. II, 192. ex agro homines traduci in forum, ab aratro ad subsellia, ab usu rerum rusticarum ad insolitam litem atque iudicium; ib. III, 26. si ludi ab laetitia ad metum traducti ... sunt; har. resp. 23. itaque haec causa ab argumentis, a coniectura, ab eis signis ... ad testis tota traducta est; Cael. 66.

traho: aliquid enim salis a mima uxore trahere potuisti; Phil. II, 20. est enim lex nihil aliud nisi recta et a numine deorum tracta ratio; ib. XI, 28.

transfero: si a pueris nobilibus ..., si a quadruplatoribus ... accusandi voluntas ad viros fortis ... translata sit; div. Caec. 24. fiscos compluris cum pecunia Siciliensi a quodam senatore ad equitem Romanum esse translatos; Verr. a. pr. 22. scio te ... possessiones hereditatum a liberis ad alienos, a primis heredibus ad secundos, a legibus ad libidinem tuam transtulisse; ib. III, 16. ne forte ab nocturno suo quaestu animum ad vectigalia redimenda transferret; ib. 78. ubi enim semel ab annonae ratione et ab aratorum voluntate res ad praetorum ||praetoris|| libidinem translata est; ib. 220. a cuius altaribus ... dexteram ad necem civium transtulisti; Catil. I, 24. haec pecunia tota ab honoribus translata est in quaestum; Flacc. 56. quod a se quaestore Ostiensi ... ad principem ... rem frumentariam translatam sciebat; Sest. 39.

transfugio: fatetur se ... non ab adflicta amicitia transfugere atque ad florentem aliam devolare; Quinct. 93.

transmitto: cum exercitus vestri numquam a Brundisio nisi hieme summa transmiserint; imp. Pomp. 32.

tueor: quibus (copiis) finis suos ab excursionibus et latrociniis tueretur; Deiot. 22.

vaco: quicquid a bellis populi Romani vacabat; Deiot. 27.

venio: hic ab arbitro ad iudicem venire est ausus; Qu. Rosc. 13. si veniret ab Statilio; ib. 30. quia veniebat a Roscio; ib. cum eius filio hereditas a propinquo permagna venisset; Verr. I, 27. ut a M.' Glabrione et magna ||et a magna|| parte horum iudicum ad praetorem alium iudicesque alios veniremus; ib. 30. a qua muliere cum erat ad eum ventum; ib. 120. quis a signo Vortumni in circum maximum venit? ib. 154. quae (hereditas) eius filio a propinquo homine ... venisset; ib. II, 19. quae (hereditas) venerat a propinquo; ib. 46. ei hereditas ... venerat a muliere quadam propinqua; ib. 53. legatum a Verre venisse; ib. 64. non ego a Vibone Veliam ... venissem; ib. 99. cum tibi .. a Chelidone venisset hereditas; ib. 116. Metello divinitus hoc venit in mentem an a Siculis? ib. III, 45. qui a Verre venissent; ib. IV, 39. cum a C. Verre litterae ... venissent; ib. 141. ab dis manibus innocentium Poenas scelerumque Furias in tuum iudicium esse venturas; ib. V, 113. maior hereditas uni cuique nostrum venit in isdem bonis a iure et a legibus quam ab eis, a quibus illa ipsa bona relicta sunt; Caecin. 74. qui ad vos ab exteris nationibus venirent; imp. Pomp. 32. quod *a* communi Cretensium legati ... ad Cn. Pompeium ... venerunt; ib. 46. libertus a Fufiis cum litteris ad Hermippum venit; Flacc. 47. ab ingenuis mulieribus hereditates lege non veniunt? ib. 84. venit .. a columna Maenia; Sest. 124. cum ab ea muliere veniatis; Cael. 71. a Cn. Pompeio ad eum legati litteraeque venerunt; Deiot. 11. nondum ei tanta a L. Rubrio, non a L. Turselio hereditas venerat; Phil. II, 62. si M. Antonius a Brundisio ... Romam ... venire potuisset; ib. III, 4.

vindico: nos a verberibus, ab unco, a crucis

denique terrore neque res gestae ... neque vestri honores vindicabunt? Rabir. 16. quin ab hoc ignotissimo Phryge nobilissimum civem vindicetis; Flacc. 40. nobilissimam .. familiam ... paene ab interitu vindicasti; Marcell. 10. quae nos ... a tributis posset vindicare; Phil. II, 93.

voco: qui me a morte ad vitam, a desperatione ad spem, ab exitio ad salutem vocavit; sen. 24.

volo: facilius vos efficiebatis ludibundi, quae volebatis a Verre; Verr. III, 156.

usu capio: ut nihil mortales a dis immortalibus usu capere possint; har. resp. 32.

II. **nach Adjectiven und Adverbien** (vgl. oben aversus, divisus u. s. w.): alienus: homines erant ab hoc omnes alienissimi; Quinct. 73. ut ne a litteris quidem alienus esses; Sex. Rosc. 46. ne quis alienum me animum habuisse a causa nobilitatis existimet; ib. 135. homo ... non alienus a matris eius genere et nomine; Verr. I, 128. homo non alienus a litteris; ib. II, 64. ne oratio mea aliena ab iudiciorum ratione et a cotidiana dicendi consuetudine esse videatur; ib. IV, 109. ad homines a piratarum metu et suspicione alienissimos; ib. V, 70. hominem ab utroque alienissimum; Cluent. 87. neque .. ab eo tempore ... neque ab ea causa ... aliena fuerunt; ib. 142. me alienum a commodis vestris (dicere audet); Rabir. 15. qui .. a Murena nulla re umquam alienus fuit; Muren. 56. quae ... si alienissima a mansuetudine et misericordia vestra (sunt); ib. 90. nihil est enim tam alienum ab eo, qui ..; Sulla 31. adeone vobis alienus a sanitate ... esse videor? ib. 83. homines alienissimi a P. Clodio; dom. 70. homo .. non alienus ab hoc religioso Libertatis sacerdote; ib. 111. qui a me nullo meo merito alienus esse debebat; Sest. 39. si alienam a me plebem fuisse voltis; ib. 64. quem a te alienissimum esse dixisses; Vatin. 3. quo ||quae|| mihi nihil videtur alienius ||minus|| a dignitate disciplinaque maiorum; prov. cons. 36. non sum ... tam alienus a Sardis; Scaur. 39. regi, qui alienus ab hoc imperio esset; Rab. Post. 6. signum alienae a te voluntatis; Ligar. 6. cum a te esset animo alieno; Deiot. 22. alieno autem a te animo fuit quo modo? ||fuit. quo modo?|| ib. 24. miserias nemo erat civis qui a se alienas arbitraretur; Phil. VIII. 18. neque nunc fortasse alienus ab eo essem; ib. XI, 10. a qua (urbe) cum sit alienus; ib. 12.

castus: res familiaris cum ampla tum casta a cruore civili; Phil. XIII, 8.

clemens: vir et contra audaciam fortissimus et ab innocentia clementissimus; Sex. Rosc. 85.

expers: vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia munere; Verr. IV, 23.

fugitivus: neque tam servi illi dominorum quam tu libidinum, neque tam fugitivi illi ab dominis quam tu ab iure et ab legibus; Verr. IV, 112.

inanis: vacuo non modo a bonis, sed etiam a liberis atque inani foro; sen. 18.

incolumis: qui ne equestrem quidem splendorem incolumem a calamitate iudicii retinere potuisset; Planc. 12.

inops: tam inops autem ego eram ab amicis? dom. 58.

integer: quibus liberos coniugesque suas integras ab istius petulantia conservare non licitum est; Verr. a. pr. 14. „mirabar quod Apollonius ... tam diu ab isto maneret integer“; ib. V, 16.

liber: Verr. IV, 23 (s. expers). quam provinciam tenuistis a praedonibus liberam per hosce annos? imp. Pomp. 32. quem (populum) ab hoc genere liberum acceperat; Cluent. 151. liberi a deliciis ||delictis||; leg. agr. I, 27. ea, quae partim libera a vobis, partim etiam ignorata vobis sunt; ib. II, 35.

longe: non longe a Syracusis; Verr. II, 53. ei sese Thermis conlocarant ... nec longe ab oppido antiquo; ib. 86. Herculis templum est ... non longe a foro; ib. IV, 94. ab eo oppido non longe in promunturio ||promontorio|| fanum est; ib. 103. Ditem ... non longe a Syracusis penetrasse sub terras; ib. 107. Verrem esse non longe a Tempsa; ib. V, 41. qui locus est non longe a Syracusis; ib. 63. longe a domo bellare; imp. Pomp. 32. quod non longe a gradibus Aureliis haec causa dicitur; Flacc. 66. eius non longe a Tanagra ||a Tanagras, a Tanagris|| simulacrum ... positum fuit; dom. 111. te .. non longe a porta cum lictoribus errantem visum esse; Piso 54. si autem aut domi est aut non longe a domo; Phil. XII, 23.

magnus: rem maximam fuisse *et* summi periculi non solum a fame, sed etiam a caede; dom. 18.

municipalis: est enim ipse a materno genere municipalis; Sulla 25.

nudus: ipsa Messana ... ab his rebus sane vacua atque nuda est; Verr. IV, 3. me nudum a propinquis; Quir. 7. 16. tam nuda res publica a magistratibus (erat)? dom. 58.

orbus: usque adeo orba fuit ab optimatibus illa contio; Flacc. 54.

procul: insula Delos, tam procul a nobis in Aegaeo mari posita; imp. Pomp. 55. haec, quae procul erant a conspectu imperii; leg. agr. II, 87. quem procul ab illorum moenibus ... bellum gerentem; Balb. 40. ille cum procul esset a consulibus; Phil. XI, 2.

prope: tantum civium numerum tam prope ab domo ... detineri; Verr. II, 6. cum esset in Italia bellum tam prope a Sicilia; ib. V, 6. tu ... prope a meis aedibus ... sedebas; Piso 26.

purus: quae tandem est in hac urbe tanta domus ab ista suspicione religionis tam vacua atque pura? har. resp. 11.

tutus: ut pudicitiam liberorum servare ab eorum libidine tutam non liceret; Verr. I, 68. Siciliam ... a fugitivis atque a belli periculis tutam esse servatam; ib. V, 1. ut, a quo legibus non poteramus, moenibus tuti esse possemus; Piso 5.

vacuus: hora nulla vacua a furto, scelere, crudelitate, flagitio reperietur; Verr. I, 34. ib. IV, 3 (s. nudus). ib. 23 (s. expers). neque hic locus vacuus umquam fuit ab eis, qui ..; imp. Pomp. 2. sen. 18 (s. inanis). har. resp. 11 (s. purus). omnia alia esse nobis vacua ab omni periculo atque etiam suspicione belli; prov. cons. 30.

III. **nach Substantiven und Verbindungen von Substantiv und Verb**: alqs: habet Alienum, hunc tamen ab subselliis; div. Caec. 48. nostri .. illi a Platone et Aristotele; Muren. 63. non ille Serranus ab aratro, sed ex deserto † Gaviolaeliore a calatis Gaviis in Calatinos Atilios insitus; Sest. 72. est etiam ibi Decius, ab illis, ut opinor, Muribus; Phil. XIII, 27.

alienatio: ex hac nimia non nullorum alienatione a quibusdam haerent ea ||haerentia|| tela in re publica; har. resp. 47. tuam .. a me alienationem commendationem tibi ... fore putavisti; Phil. II, 1.

declaratio est: quae tum significatio fuerit omnium, quae declaratio voluntatis ab universo populo Romano; Sest. 122.

defectio: istas tu partis potius quam a populo Romano defectionem vocas? Phil. XIII, 39.

exordium capio: s. I. capio.

gratiam ineo: s. I. ineo.

homo(?): *tam saepius homines videbantur se* clam circumscripsisse isti a consulari Macedonia et Asia; Tull. 15.

honori sum: s. I. sum.

impunitas est: quorum impunitas fuit non modo a iudicio, sed etiam a sermone; Rab. Post. 27.

initium facio: s. I. facio.

insidiae sunt: meae .. vitae nullas ab illis insidias fuisse dixisti; Planc. 71.

iter: iter a porta erat eius modi, ut ..; Sest. 131.

iter a Vibone Brundisium terra petere contendi; Planc. 96.

litteras adfero, habeo: s. I. adfero, habeo.

mandatum habeo: s. I. habeo.

mentio: numquam ab eo mentio de me nisi honorifica; Phil. II, 89.

munus est: ne ... a me ullum munus aedilitatis amplius aut gratius populo Romano esse possit; Verr. I, 14.

nomen est: quorum etiam nomen a Marte est; Phil. XIV, 32.

nuntium adfero: s. I. adfero.

officium deest: s. I. desum.

panis: panis et vinum a propola atque de cupa; Piso 67.

pecunia est: quae pecunia fuerit apud se Flacci patris nomine a civitatibus; Flacc. 55.

periculum (est): cum .. haec a servorum bello pericula ... provisa sint; Verr. V, 8. a securi negat esse ei periculum; ib. 116. (vgl. II. magnus).

poena est: a dis quidem immortalibus quae potest homini maior esse poena? har. resp. 39.

praesidium polliceor: s. I. polliceor.

quaestio: ab eodem scelere illae triennio post habitae Larini quaestiones; Cluent. 191.

reditus: cum eius a Brundisio crudelis et pestifer reditus timeretur; Phil. III, 3. cum ... pestiferum a Brundisio tum M. Antonii reditum timeremus; ib. IV, 3.

revocatio: revocationem a bello audire non possumus; Phil. XIII, 15.

significatio est: s. declaratio.

spem habeo: s. I. habeo.

statua: sed haec una statua. altera ab equitibus Romanis, equo publico; Phil. VI, 13.

tabellarius: a Marco tabellarius; Phil. II, 77.

testis sum: graviorem apud sapientis iudices se fore ab inferis testem; Verr. V, 118.

transmissio: quod ab ea urbe transmissio in Graeciam laudabatur; Phil. I, 7.

versuram facio: s. I. facio.

vinum: s. panis.

IV. **Ellipsen, zweifelhafte Stellen:** eripuerisne partis illo tempore carissimas partim a Caesare, partim a publicanis? Vatin. 29.

QUOD A COMMUNI MILYADUM ...; Verr. I, 96. „a me C. Caesar pecuniam? cur potius quam ego ab illo?“ Phil. II, 72. si ab hasta, valeat hasta; ib. 103. L. ANTONIO A IANO MEDIO PATRONO; ib. VI, 15. qui ... † ab equitum nota ||ad equitum notam|| doloris ||ad dolorem|| bonorum omnium sublato ||sublatoque, al.|| Q. Catuli nomine incideris; dom. 137.

V. **Umstand: 1. Raum:** a Tiberi ad Caicum; Flacc. 72. a Brundisio*) usque Romam; Piso 51. a Vibone Brundisium; Planc. 97. usque a Capitolio; Sest. 124. ab Oceano usque ad ultimum Pontum; prov. cons. 31. a supero mari, ab infero; Phil. XII, 22. a prima ora Graeciae usque ad Aegytum; ib. X, 10. Galliae, a qua ||e qua, qua|| (?); ib. II, 76. ab illa parte urbis; Verr. V, 84. ab alia porta, ... *ab alia;* leg. agr. II, 66. a porta in Capitolium; dom. 76. ab omni aditu; Verr. IV, 107. ab occidente; Catil. III, 18. a tergo; Milo 29. 56. non modo a latere, sed etiam a tergo; Verr. V, 98. a tergo, fronte, lateribus ||a lateribus||; Phil. III, 32. a pectore; Verr. V, 32. a sinistra; Phil. VI, 12. ab imis unguibus usque ad verticem summum; Qu. Rosc. 20. a stiva ipsa; Scaur. 25. a primo capite legis usque ad extremum; leg. agr. II, 15. a Suburana usque ad Aniensem; leg. agr. II, 79. (vgl. I. navigo).

2. **Zeit, Reihenfolge:** a quo tempore; Verr. V, 76. ab illo tempore; imp. Pomp. 7. Cluent. 190. ab eo tempore; Muren. 81. ab hora tertia; Phil. II, 104. a Kalendis Ianuariis; ib. XIV, 20. a condita urbe; ib. III, 9. a consulatu meo; ib. XIV, 16. a Sulla et Pompeio consulibus; leg. agr. II, 57. AB A. POSTUMO, Q. FULVIO CENSORIBUS; Verr. I, 107. a C. Graccho usque ad Q. Varium; Sest. 101. usque ab Romulo; Vatin. 20. ab interitu P. Clodii; Milo 98. a Favonio, ab aliquo astro; Verr. V, 27. ab ineunte aetate; imp. Pomp. 1. Balb. 6. Deiot. 26. 28. Phil. V, 48. ab ineunte illius aetate; ib. VII, 6. a prima aetate; Planc. 52. a pueritia; div. Caec. 39. 40. Cluent. 89. Sulla 70. a pueritia usque ad hanc aetatem; Balb. 3. a puero; Quinct. 69. Vatin. 24. Phil. II, 44. 86. XI, 9. a pueris; Verr. IV, 107. ab adulescentia; Verr. II, 83. Sulla 75. Arch. 14. sen. 13. Sest. 22. Rab. Post. 7. Milo 22. Deiot. 10. ab omnium nostrum adulescentia; prov. cons. 40. ab ineunte adulescentia; div. Caec. 4. ab adulescente; Quinct. 12. a patre atque maioribus; Flacc. 52. ab initio; Quinct. 98. Sex. Rosc. 14. 127. Verr. a. pr. 16. ib. I, 60. II, 61. Cluent. 113. 142. 188. Vatin. 3. prov. cons. 10. ab initio usque ad hoc tempus; Sulla 74. ab initio decumani criminis; Verr. III, 142. ab initio huius defensionis; Cluent. 138. a principio; Quinct. 11. dom. 138. Balb. 59. a principio huius imperii; prov. cons. 33. a principio Romani nominis; Balb. 31. a principio huius belli; Phil. XIII, 1. (vgl. flecto). a primo; Phil. II, 75. ab integro; Verr. I, 147.

VI. **Logisches Subject beim Passiv: 1. Pronomina:**

a me; Sex. Rosc. 145. div. Caec. 13. 25. 51. Verr. a. pr. 5. 18. 35. 48. 54. I, 25. 29. 93. 138. 139. 156. II, 112. 118. 179. III, 60 (dicendum). 124. 182. 196. 208. 214. IV, 88. 104. 116. 120. 150. V, 77. 138. 135. 151 (ab eodem me). 165. 174. Tull. 29. 30. 37. Font. 42 (monendi). imp. Pomp. 34 (praetereunda). 51. Cluent. 12. 18. 29. ×. 38. 59. 66. 117. 118. ×. 143. 164. 169. 195. leg. agr. I, 5. 18. 27. II, 2. 58. 63. III, 1. 10. Rabir. 10. Catil. I, 5. 23. II, 12. 14. 15. 26. III, 4. 7. ×. 18. IV, 23. Muren. 3. 10. 14. 50. 54. 76. Flacc. 60. 66. 73. 78. 102. Sulla 10. 13. 21. 23 (monendum). 26. 47. 51. 65. 80. 83. ×. 86. 87. sen. 21. 31 (agendas). 36. dom. 9. 19. 41. 76. 138. har. resp. 2. 5 (accusandum). 50. Sest. 3. 5. 41. 47. 123. Vatin. 2. 12. 33. 41. Cael. 27. 43. 54. 70. Balb. 17. 41. Piso 7. Planc. 4. 74. ×. 78 (referendam). 79. Scaur. c. 3. § 1. 44 (dicendum). Rab. Post. 45. Marcell. 33. Deiot. 35. Phil. II, 1. ×. 3. 6. 17. 49. 60. VI, 2. XI, 36. XII, 16. XIII, 41. ××. XIV, 16.

a nobis; Quinct. 44. Sex. Rosc. 104. Verr. a. pr. 31. I, 80. 156. V, 124. Font. 42. Cluent. 3. 18. 70. 140. leg. agr. II, 40. 93 (-consulibus). 95 (venerandos). Catil. II, 5. Flacc. 37. 41. Arch. 2. Balb. 20. 32. 41. Piso 83. ×. Milo 12. Phil. III, 5. 14. XI, 24. XII, 11.

a te; Sex. Rosc. 44. Verr. I, 54. 93. II, 180. III, 97. IV, 48. Catil. I, 27. Muren. 31. dom. 6. 12 (*a*). 14 (-ipso). 24. 40. ×. 126. 134. har. resp. 29. Vatin. 3. 24. 29. 41. Cael. 68. Balb. 46. Marcell. 21. 34. Ligar. 10. 15. 19. Piso 85. 87. 97. 99. Planc. 44. 52. 75. Milo 68. Marcell. 33. Ligar. 26. 33. Deiot. 14. 15. 32. 34. 35. 39. ×. 41. Phil. I, 31. × (-ipso). ×. 32. ×. II, 3. 5. 6. 9. 17. 30. ×. 31. ×. 32. ×. 33. 49. ×. 60. 73. IV, 6. IX, 3. XII, 14. 15. 18.

a vobis; Sex. Rosc. 10. 120. 122. Verr. II, 142. 180. III, 220. 221. IV, 13. 25. 26. imp. Pomp. 6 (consulendum). 44. 68. Cluent. 68. Rabir. 2. Catil. III, 4. IV, 5. Flacc. 106. Sulla 12. 78. Arch. 4. 32. har. resp. 16. Cael. 19. 25. 58. Balb. 7. Piso 19 (-consulibus). 32. [Rab. Post. 46]. Milo 31. 70. 104. ×. Deiot. 31. Phil. I, 38. VI, 2. 3. 9. 15. VII, 10. X, 13. XIII, 12.

*) a vor Städtenamen s. I. advolo, avoco, discedo (Phil. XII, 11. XIV, 4), fugio, infero, mano, navigo, recedo (Phil. V, 26. 27. VIII, 21 u. a.), transmitto, venio (Verr. II, 99. Phil. III, 4). — II. longe. — III. iter, reditus.

a se; Verr. I, 12. Cluent. 101. Sulla 82. dom. 122. Sest. 58. Cael. 65. Balb. 47. Piso 69. 92. Milo 7. 33. Phil. II, 18. III, 5. XIII, 28. — a sese; Cluent. 38. — ab se; Verr. I, 12. 140. II, 56. 154. III, 127. V, 160. 180. Caecin. 4. Cluent. 140. leg. agr. II, 79. — ab sese; Verr. III, 102. Cluent. 45.

a nostris; Catil. III, 6. Phil. XII, 5. — a tuis; Tull. 54. Planc. 55. Phil. II, 93 (||a diversis||). — a suis; Verr. IV, 51. Sest. 79. Cael. 3. 11. 18. Balb. 59. Deiot. 29.

ab eo; Quinct. 95. Sex. Rosc. 78. 92. ×. 131. div. Caec. 44. 67. Verr. a. pr. 16. I, 77. II, 90. 180. V, 163. Tull. 20. Font. 20. Caecin. 103. Cluent. 25. 37 (*ab eo*). 40. 70. 78. ×. 97. 104. 158. Sulla 12. 18. Arch. 32. dom. 23. har. resp. 40. Sest. 3. 107. Vatin. 41. Cael. 78. Balb. 8. Piso 11. 14. 74. Planc. 17. 30. 35. Milo 9. 53. 84. Phil. I, 4. X, 15. 19. XI, 5. ×. 17. XII, 12. × (venierunt). XIII, 8. 24. × (usurpandum). XIV, 11 (decernenda). — ab ea; Verr. IV, 107. — ab eis; Sex. Rosc. 33. 78. 93. Verr. a. pr. 55. III, 45. 50. IV, 81. 93. V, 7 (-omnibus). 13 (-ipsis). 135. Font. 19. Caecin. 100. Cluent. 80. 98. 99. 122. leg. agr. II, 55. Muren. 24 (||ab his||). Flacc. 77. Sulla 32. Arch. 21. sen. 2. dom. 107. har. resp. 36. prov. cons. 39. Planc. 17. Ligar. 31. Phil. V, 21. VI, 3. XI, 31.

ab eodem; Cluent. 25. Muren. 8. sen. 19. Quir. 16 (||ab eadem||). dom. 101. har. resp. 46. Sest. 39. 121. Cael. 23. prov. cons. 31. 35. Piso 43. Scaur. c. 1. § 3. Phil. II, 82. — ab isdem; Cluent. 9. Cael. 20. ab eisdem; Planc. 94.

ab ipso; Quinct. 98. Verr. III, 144. V, 25. 146. Muren. 20. 55. — ab ipsis; Sex. Rosc. 121. har. resp. 14.

ab hoc; Qu. Rosc. 28. 30. div. Caec. 23. Verr. IV, 115. V, 60. Font. 26 (-ipso). imp. Pomp. 28 (-uno). 30. Cluent. 30. 63. Rabir. 7. 8. Muren. 11. 30. Flacc. 48. Sulla 56. 62. Arch. 21. Sest. 71. Cael. 32. 58. Balb. 59. Planc. 39. 42. 43. Ligar. 12 (-eodem). Phil. XI, 6. — ab his; Verr. IV, 15 (-solis). Font. 31. Cluent. 198 (||ab iis|| universis). Catil. III, 9. Planc. 58. Rab. Post. 30.

ab isto; Verr. a. pr. 6. 15. I, 7. 13. 15. 103. II, 118. III, 53. ×. 75. 104. [106]. 128. 174. 193. 199. 222. IV, 18. 23. 51. 71. 72. 85. 116. 122. V, 24. 33. 42. ×. 70. 82. 84. 94. 114. 160. 169. 174. 187 (-uno). dom. 69. har. resp. 46. Phil. II, 74. — ab istis; Verr. a. pr. 26. leg. agr. II, 53. 101. Catil. II, 9. III, 27. Sulla 61 (||his, illis||). Milo 17. Deiot. 33.

ab illo; Quinct. 34. div. Caec. 23. 54. 59. Verr. I, 105. IV, 115. leg. agr. II, 41. Muren. 30. 79. Flacc. 90. Sulla 35. dom. 27. har. resp. 58. Sest. 120. Balb. 41. Piso 43. Scaur. c. 2. § 5. Milo 31. 50. 52. Phil. II, 117. VI, 20. — ab illa; Cluent. 191. — ab illis; Verr. II, 48. III, 94. IV, 74. 141. V, 4. Caecin. 30. imp. Pomp. 63. Cluent. 80. 127. Catil. III, 6. Cael. 20. prov. cons. 46. Planc. 4.

a quo; Verr. I, 153. [II, 149] (hominum genus, [a] quo uno). IV, 144. Font. 45. leg. agr. II, 34. Catil. I, 19. ×. 24. ×. III, 14. Muren. 78. Sulla 45. Arch. 20. sen. 2 (ordo-). dom. 26. 29. Sest. 95. 132 (-uno). Cael. 24. prov. cons. 29 (populus-). × (senatus-). 35. Balb. 50. Piso 82. Planc. 10. × (populus-). 54. 69. 103. Rab. Post. 11. Marcell. 12. Ligar. 7. 25. Deiot. 15. 25. Phil. I, 34. II, 5. III, 23. IV, 5. VII, 15 (ordo-). X, 13. 24. XI, 10. XIII, 25. — a qua; Ligar. 27 (causa-). Phil. VII, 25 (provincia Gallia-). [a qua (manus-); Font. 41]. — a quibus; Sex. Rosc. 91. Verr. II, 144. V, 187. 188. Caecin. 74. Cluent. 9. leg. agr. I, 26. II, 22. Catil. IV, 3. Muren. 10. 42. 70. Quir. 10. dom. 13. har. resp. 46. Sest. 18. 127. 133. 142. Cael. 20. Balb. 1. Piso 3. Planc. 9. Phil. I, 10. II, 116. XI, 31. XIII, 21. XIV, 30.

a quo? Sex. Rosc. 78. div. Caec. 22. Cluent. 75. leg. agr. III, 7. Muren. 3. Milo 15. — a quibus? Sex. Rosc. 80. Verr. I, 81. Flacc. 6. Sest. 115.

ab aliquo; Quinct. 95. Caecin. 59. Pla[illegible]. — a quoquam; Verr. II, 139. V, 178. Cluent. 48. leg. agr. III, 15. — a quopiam; Verr. I, 27. ab horum quopiam; ib. II, 27. — ab ullo; Planc. 6. — a quibusdam aliis; Ligar. 25. — ab utro? Milo 31. — ab utroque; Muren. 19. — a quoque; Verr. a. pr. 54. Catil. III, 10. a quibusque; Quir. 21. — ab alio; Verr. III, 187. ab aliis; Verr. I, 137. leg. agr. II, 58. Catil. III, 13. dom. 2. ×. ×. Cael. 68. Scaur. c. 3. § 1. Marcell. 31. ab aliis ullis; Cluent 9.

ab omnibus; Sex. Rosc. 27. div. Caec. 21. 54. Verr. II, 120 (-aliis). III, 2. 130. 157. IV, 76. V, 64. 72. 78. 93. 94. Cluent. 107. 109. 152. 170. Rabir. 4 (-vobis). Sulla 84. dom. 57. Vatin. 1. Cael. 3. Scaur. 35. Deiot. 37. Phil. III, 17. VI, 16. — ab universis; Sest. 117. 120. Phil. I, 37. — a plerisque; Marcell. 13. — a multis; Verr. I, 92. V, 69. 136. Cluent. 38. 128. leg. agr. I, 1. Piso 71. — a pluribus; Caecin. 20. Phil. II, 4. — a ceteris; Verr. III, 193. IV, 142. Catil. III, 6. dom. 134. Piso 99. Phil. III, 38. — a non nullis; prov. cons. 40. — a paucis; Cluent. 152. leg. agr. II, 78. har. resp. 60. Phil. VI, 16. — a tribus; Phil. VIII, 22. — ab uno; Verr. IV, 104 (-isto). Caecin. 62. Cluent. 198. Piso 27 (-te). Milo 65. 90. Phil. VIII, 22. — a nullo; Verr. V, 78. imp. Pomp. 21. ab nullo; Sex. Rosc. 28. Cluent. 61. a nullis; div. Caec. 28.

2. **Eigennamen: a. Namen einzelner Personen:** ab Accio; Cluent. 149. ×. a M. Aemilio; Arch. 6. ab Aenea; Verr. IV, 72. ab Alexandro; Rab. Post. 23. ab Alfeno; Quinct. 68. a M. Antonio; Phil. II, 87. ab Antonio; ib. V, 3. VIII, 21. 32. IX, 15. XII, 10. ab Apollonio; Verr. V, 19. ab Appio; dom. 40. ab Apronio; Verr. III, 31. 36. 60. 103. a Q. Apronio; ib. 60.

a Brogitaro; har. resp. 29. a Bruto; Phil. X, 9. a D. Bruto; ib. III, 38. a L. Bruto; ib. V, 17. a M. Bruto; Font. 38.

a Caecilia; Sex. Rosc. 147. a Caecina; Caecin. 25. a Caelio; Cael. 19. 20. 54. a M. Caelio; ib. 50. a Caesare; prov. cons. 19. Phil. XIII, 24. ab eodem Caesare; ib. a C. Caesare; dom. 22. a Caesennia; Caecin. 17. a P. Cannutio; Cluent. 30. a L. Canuleio; Verr. II, 182. a C. Carbone; Milo 8. a Carpinatio; Verr. II, 186. a L. Cassio; Catil. III, 9. ab L. Cassio; Sest. 103. a Catilina; Catil. II, 27. Muren. 52. a L. Catilina; ib. 81. a Q. Catulo; Sest. 122. a P. Cethego; Cluent. 84. a Chelidone; Verr. I, 140. a Chrysogono; Sex. Rosc. 34. 108. a M. Cicerone; Phil. VII, 8. a Cleomene; Verr. V, 116. 135. a Clodio; Milo 6. a Cluentio; Cluent. 9. 83. 88. 161. 168. ab hoc A. Cluentio; ib. 165. a L. Crasso; Arch. 6. a M. Crasso; Cael. 23. a Cyda; Phil. VIII, 27.

a Diodoro; Verr. IV, 39. a Dione; Flacc. 74. a Dolabella; Verr. I, 90. Phil. XI, 9.

a Flacco; Flacc. 81. 82. a Flavio; Qu. Rosc. 48. 51.

a Gellio; Balb. 33.

ab Habito; Cluent. 64. ×. ab Hannibale; har. resp. 27. ab Heraclio; Verr. II, 63. a M. Herennio; Muren. 36. ab Hermippo; Flacc. 49. ab Hiempsale; leg. agr. I, 10. ab Hirtio; Phil. XIII, 22. ab Hirtuleio; Font. 2. ab Hortensio; Verr. a. pr. 25. a Q. Hortensio; Sest. 3. 14. Planc. 37.

a Labieno; Rabir. 9. a Lentulo; Catil. III, 12. 25. Balb. 33. ab Lentulo (||a P. Lentulo||); Catil. III, 9. 22. a P. Lentulo; ib. 4. a M. Lepido; Phil. V, 40. 41. a quodam Leptine; ib. IX, 4. a Licinio; Cael. 62. a Ligario; Ligar. 9. a Lucullo; Muren. 33. a L. Lucullo; imp. Pomp. 10. Arch. 11. ab L. Lucullo ||a Lucullo||; Sest. 58.

a C. Macro; Rabir. 7. a Maeandrio; Flacc. 57. a Manlio; Cluent. 39. a Cn. Manlio ||Mallio||; Muren. 36. a Marcello; Verr. IV, 151. a M. Marcello; ib. 115. a Maximo; Muren. 75. a Q. Maximo; ib. 36. a L. Metello; Cluent. 119. a Q. Metello; dom. 13. a Milone; Sest. 85. a Mithridate;

Rab. Post. 27. a Murena; Muren. 72. a L. Murena; ib. 68.
a C. Nerone; Verr. I, 71.
ab Oppianico; Cluent. 23. 62. 64. ×. ×. ×. 65. 72. [×]. 78. 80. 83. ×. 189.
a Pansa; Phil. V, 32. a Pisone; ib. XII, 3. a L. Pisone; dom. 112. a Plaetorio; Font. 19. a Plancio; Planc. 6. ×. 54. a Plotio; ib. *a Pompeio;* Muren. 37. a Pompeio; Milo 70. a Cn. Pompeio; Verr. II, 113. Balb. 6. ab eodem Cn. Pompeio; Scaur. 43. a Postumo; Rab. Post. 6.
a L. Quinctio; Cluent. 113.
a C. Rabirio; Rabir. 18. [a Romulo; Catil. I, 33]. ab Roscio; Qu. Rosc. 24. a Rubrio; Verr. I, 67. ×. a Rullo; leg. agr. II, 97. [ab eodem Rullo; ib. 21].
a C. Sacerdote; Verr. II, 75. a L. Scipione; Deiot. 36. ab eodem Scipione; imp. Pomp. 60. a Serrano; Sest. 85. a Sex. Serrano; har. resp. 32. a Q. Servilio Caepione; Scaur. c. 1. § 2. a Sestio; Vatin. 41. a Staieno; Cluent. 62. 73. a Stratone; Cluent. 178. a Sulla; Cluent. 25. leg. agr. III. 3. 9. 10. Sulla 60. ×. ab L. Sulla; Verr. IV, 37. a P. Sulla; Sulla 3. a Ser. Sulpicio; Muren. 8.
a Timarchide; Verr. III, 155. a fugitivo Timarchide: ib. 156. a Torquato; Sulla 25. a Trebonio; Phil. II, 34. XIII, 33.
a Varinio; Flacc. 45. a Q. Vario; Scaur. c. 1. § 3. a Varo; Ligar. 25. a Verre; div. Caec. 29. 58. Verr. III, 122. V, 16. a C. Verre; Verr. a. pr. 3. IV, 109. 142. a C. Vergilio; Planc. 95.
a Venerio; Verr. III, 93. a Veneriis; ib. 61.
b. **Völkernamen:** ab Acmonensibus; Flacc. 36. ab Allobrogibus; Sulla 36. ab Apollonidiensibus; Flacc. 79. a Gaditanis; Balb. 37. a Graecis; Flacc. 10. a suis Graecis; prov. cons. 14. ab Herbitensibus; Verr. III, 79. ab Ituraeis; Phil. II, 19. XIII, 18. a Karthaginiensibus; Verr. IV, 72. 73. Phil. XI, 9. a Lampsacenis; Verr. I, 81. a Mamertinis; Verr. IV, 150. ab istis ipsis Mamertinis; ib. V, 47. a Pergamenis; Flacc. 79. a Poenis; Scaur. 42. ab Sardis; div. Caec. 63. a Siculis; Planc. 64. ab Siculis; div. Caec. 28. 63. Verr. III, 74. ab omnibus Siculis; Verr. II, 113. a Syracusanis; Verr. II, 15. IV, 131. a quibusdam Syracusanis; ib. II, 36. a Tauromenitanis; ib. 160.
c. **Ländernamen:** a cuncta Asia; Scaur. 35. Deiot. 26. a tota Asia; Flacc. 56. ab Italia cuncta; Quir. 16. a cuncta Italia; dom. 5. a tota Sicilia; Verr. III, 224.
3. **Appellativa: a. einzelne Personen:** ab accusatore; Sex. Rosc. 39. 62. Verr. I, 4. 84 (AB). II, 68. III, 141. Font. 37. Cluent. 98. Planc. 36. 41. ab eo ipso accusatore; Milo 60. ab irato accusatore; Cael. 30. ab accusatoribus; Sex. Rosc. 5. 55. Verr. I, 98. II, 80. Cluent. 157. Muren. 2. Sulla 92. Cael. 4. Milo 7. ab hoc adsecula; Sest. 135. ab adseculis; Verr. III, 34. ab isto adulescente; Deiot. 17. ab aliquo adulescente; Cael. 69. ab omnibus advenis; Verr. IV, 74. ab adversario; Caecin. 32. ab hoc aedile ||aedili||; har. resp. 22. ab amico; Phil. II, 7. III, 22. ab amicis; Quinct. 98. Verr. IV, 41. Cluent. 143. har. resp. 17. Piso 97. Phil. XII, 3. ab eius amicis; Muren. 72. a ceteris amicis; Verr. II, 58. ab amicissimis; Balb. 1. ab amplissimo quoque; Phil. I, 29. ab amplissimis; Balb. 1. ab aratoribus; Verr. II, 168. ab arbitro; Qu. Rosc. 11.
a barbaris; prov. cons. 4. a bonis; Flacc. 102. dom. 5. Planc. 88.
ab aliquo calumniatore; Quinct. 87. a censoribus; Verr. III, 13. Cluent. 119. leg. agr. II, 50. ab censoribus; Cluent. 130. ab illo .. civi; Sest. 78. a civibus; Verr. IV, 19. 74. Catil. IV, 6. 19. Phil. I, 33. a suis civibus; Verr. II, 109. 156. dom. 86. Sest. 142. Vatin. 7. a multis [civibus]; Verr. V, 72. a nefariis civibus; Catil. III, 21. a perditissimis civibus; Milo 4. a colonis; leg. agr. I, 20. a meis competitoribus; Planc. 18. ab exsulibus coniuratis; ib. 100. a conlega; Sest. 62. a suis consiliariis; Verr. V, 103. a consule; Rabir. 4. Catil. II, 14. Muren. 3. Sest. 52. a sapientissimo consule; prov. cons. 39. a consulibus; Sest. 30. 35. 41 (suscipiendam). Phil. XI, 17. XIV, 6.
a damnato; Cluent. 170. a xviris; leg. agr. I, 18. II, 86. ab his xviris; ib. 79. ab decumano; Verr. III, 117. a decurionibus; Sex. Rosc. 115. a defensore; Verr. III, 209. a dis; har. resp. 39. 40 (||diis||). 44. 53. ab dis; Qu. Rosc. 46. imp. Pomp. 49. Catil. III, 22. IV, 7. Phil. II, 119. ab ipsis dis; har. resp. 20. a dictatore; Milo 46. a dictatoribus; Phil. XI, 17. ab dispari; ib. II, 104. ab dominis; Verr. III, 228. ab duce; Verr. V, 89. a ducibus; ib. 161. a servorum ducibus; Planc. 87. a IIviris; Rabir. 12.
ab eloquentissimis; Balb. 1. ab equite; Quinct. 87. ab equitibus; Quir. 16. Deiot. 26. Phil. V, 49. ab eis [equitibus]; Verr. II, 180.
a quibusdam eius familiaribus; Phil. I, 28. a filio; Sex. Rosc. 40. Muren. 15. Cael. 3. Phil. V, 32. ab eius filio; Cael. 1. ab equitis Romani filio; Muren. 17. a fugitivis; Sest. 85. a fure; dom. 112. ab illa furia; Sest. 33. ab eadem illa .. furia; Vatin. 40.
a Valgii genero; leg. agr. III, 3. *ab* uno gladiatore; Sest. 55.
a pessimo histrione; Qu. Rosc. 30. ab homine; Quinct. 87. Verr. II, 174. III, 30. Muren. 48. Deiot. 16. Phil. III, 1. ab eodem homine; Piso 9. ab isto homine; Verr. II, 80. ab aliquo .. homine; Caecin. 72. ab hominibus; Sex. Rosc. 39. Verr. a. pr. 15 (||ab omnibus||). I, 81. II, 190. leg. agr. II, 9. Phil. XIV, 13. a paucis hominibus; leg. agr. III, 12. a certis hominibus; ib. II, 25. 70. ab ingeniosis hominibus; Caecin. 67. a patriciis hominibus; Catil. III, 22. *ab hospite;* Scaur. c. 2. § 1. ab hospitibus; Sex. Rosc. 15. ab hoste; Verr. IV, 122. dom. 101. ab hostibus; imp. Pomp. 5. Piso 91.
ab imperatore; Balb. 53. ab eodem imperatore; imp. Pomp. 21. ab aliquo imperatore; Arch. 25. ab uno imperatore; imp. Pomp. 31. 60. ab imperatoribus; Caecin. 46. Balb. 25 (||per imperatores||). ab nostris imperatoribus; Font. 12. ab omnibus imperatoribus; imp. Pomp. 31. a multis imperatoribus; har. resp. 6. ab imperatrice; Cael. 67. ab improbis; Sulla 30. dom. 87. Sest. 49. Milo 7. ab indicibus; Flacc. 96. ab inferiore; Quinct. 95. ab inimico; Font. 38. dom. 101. Phil. XI, 9. ab huius inimico; Cluent. 162. ab inimicis; Sex. Rosc. 30. Verr. II, 68. III, 141. Flacc. 6. Quir. 20. Sest. 72. Scaur. c. 1. § 1 (*ab inimicis*). Milo 7. a meis inimicis; ib. 98. a Milonis inimicis; ib. 12. a suorum inimicis; Balb. 59. ab invitis; Verr. II, 155. a iudicibus; leg. agr. I, 12. har. resp. 16. Planc. 8. ab iudicibus; Cluent. 94. ab isdem iudicibus; ib. 59. 62. ab ipsis iudicibus; ib. 9. ab iuratis iudicibus; ib. 122.
a latrone; sen. 13. Milo 55. ab latrone; Sest. 26. ab eo latrone; Piso 11. ab legato; Verr. V, 136. a legatis; Sex. Rosc. 127. a liberto; Scaur. 11. ab omnibus librariis; Sulla 42. a lictoribus; Verr. V, 140.
a magistratu; Verr. II, 58. a nostro magistratu; Flacc. 71. ab omni magistratu; Quinct. 98. a magistratibus; Verr. III, 122. Caecin. 33. Cluent. 122. sen. 38. har. resp. 16. Deiot. 26. a nostris magistratibus; Flacc. 79. a maioribus; Verr. a. pr. 42. II, 13. 159. III, 11. 13. 15. IV, 4. 7. 16. 32. 79. V, 115. Caecin. 5. 74. 81. imp. Pomp. 6. Cluent. 5. 128. 196. leg. agr. I, 2. II, 65. 82. Rabir. 2. Sulla 49. dom. 1. 33. 45. 77. ×. 119. Sest. 83. Cael. 73. Balb. 31. ×. Phil. IX, 5. X, 20. a matre; Cluent. 18. ×. ×. 169. 174. a medico; Verr. III, 66. ab ipsius mercennario tribuno plebis; Milo 45. a meretricula; Verr. III, 30. a militibus; imp. Pomp. 24. ab eis ipsis militibus; Piso 92. ab omnibus

mortalibus; Sex. Rosc. 95. a mortuo; Phil. I, 24. ><. ><. ab hoc myrmillone; Phil. VI, 10.

a nautis; Verr. V, 60. ab isto nebulone; Sex. Rosc. 128. a negotiatoribus; Verr. II, 168. Scaur. 35.

ab operis; dom. 15. ab oratore; Scaur. 16.

a pari; Quinct. 95. a parente; Muren. 11. a parentibus; Verr. V, 123. Quir. 5. ab hoc .. parricida; har. resp. 17. a patre; Verr. III, 30. IV, 32. 41. Caecin. 14. 74. ><. ><. Catil. IV, 13. Cael. 9. a patribus; Sex. Rosc. 48. a patriciis ||patricio||; dom. 38. a vestrorum commodorum patrono; leg. agr. III, 3. a patronis; Sulla 60. a tuis patronis; Verr. II, 149. a pedisequis; dom. 110. a perdito; Cluent. 170. a peritissimis; Balb. 1. a pluribus peritissimis; ib. 56. a philosopho; Piso 69. a piratis; Verr. V, 122. Flacc. 31. a poëta; Sest. 118. a poëtis; Sex. Rosc. 47. ab uno pontifice; har. resp. 13. a pontificibus; ib. 16. ab isto praedone; Verr. I, 152. a praedonibus; ib. V, 72. 122. 125. 137. imp. Pomp. 32. 33. ><. ><. Flacc. 31. a barbaris praedonibus; Verr. IV, 122. a praetore; Qu. Rosc. 24. Verr. II, 41. 65. 156. III, 61. IV, 68. har. resp. 7. ab eo praetore; leg. agr. II, 26. [a praetoribus; Sest. 40]. ab his praetoribus; leg. agr. II, 93. a Catilinae praevaricatore; Piso 23. a principibus; Catil. III, 13. sen. 26. Phil. VIII, 22. ab eo privato; Sest. 47. a privatis; leg. agr. II, 10. a procuratore; Quinct. 61. *a procuratore;* Tull. 16. a proditore; prov. cons. 14. a propinquo; Quinct. 95. a propraetore; prov. cons. 15. Phil. XIV, 6. a publicanis; Flacc. 37. Scaur. 35. a puero; Cluent. 183. a pupillo; Verr. I, 132.

a quaestore; Verr. a. pr. 11. ab quaestore; ib. V, 136. a quattuor quaestoribus; ib. II, 156.

a recuperatoribus; Flacc. 47. a tuo redemptore; Verr. I, 145. a rege; Rab. Post. 28. ab rege; Verr. IV, 70. ab eodem rege; Phil. XI, 34. ab ipso rege; imp. Pomp. 20. a Veientium rege; Phil. IX, 5. ab regibus; Verr. IV, 71. V, 184. a duobus regibus; imp. Pomp. 4.

a religiosissimo sacerdote; har. resp. 9. a sacrilego; dom. 112. a sapientibus; Sex. Rosc. 37. a scurris; Verr. III, 146. a sectoribus; Sex. Rosc. 80. a servo; Catil. IV, 12. a servis; Quinct. 28. Sest. 81. Planc. 87. Milo 57. Phil. XIII, 26 (||a suis||). a suis servis ||a suis||; Cael. 54. a facinorosissimis sicariis; Sest. 81. a sui similibus; Phil. III, 18. ab illo socero; Sest. 135. a socio; Phil. XI, 2. ab sociis; Planc. 24. ab omnibus sociis; imp. Pomp. 5. a summis; Phil. I, 37.

a testibus; Verr. I, 29. IV, 104. Font. 23. Flacc. 6. a tribuno; leg. agr. I, 4. 25. II, 68. 79. Rabir. 4. 35. 38. sen. 8. 13. dom. 83. Piso 6. Phil. II, 78. ab hoc tribuno; leg. agr. II, 26. 70. ab hoc plebicola tribuno; ib. 84. ab eodem tribuno; Sest. 25. ab inimico tribuno; Cael. 34. ab ipsius mercennario tribuno; Milo 45. a tribunis; leg. agr. II, 30. a popularibus tribunis; ib. I, 25. a crudelissimo tyranno; Verr. V, 143.

a vatibus; Catil. IV, 2. a vectoribus; Phil. VII, 27. a viatore; Milo 55. a vigilibus; Verr. IV, 94. a viro; ib. V, 187. Caecin. 14. Cluent. 34. har. resp. 42. Milo 55. Deiot. 16. a forti .. viro; Quinct. 95. a fortissimo viro; prov. cons. 39. a tali viro; Muren. 47. a gravissimo viro; har. resp. 2. ab illo gravissimo .. viro; Planc. 27. a summo viro; Planc. 35. ab his viris; Sest. 147. a clarissimis viris; Flacc. 2. a fortibus viris; Sest. 37. a praestantibus viris; ib. 86. a bonis viris; ib. 137. ab illis .. viris; Planc. 51. *a* multis .. viris; Phil. XI, 24. a vivo; Phil. I, 17.

b. **collective Personenbezeichnungen:** a civitate; Verr. III, 176. har. resp. 34. ab ea civitate; Balb. 27. a tam inlustri civitate; Verr. I, 82. **a Centuripina civitate**, a Catinensi, ab Halaesina; ib. IV, 17. a civitatibus; ib. V, 60. Flacc. 55. Piso 88. a suis civitatibus; Verr. II, 138. V, 101. ab istis civitatibus; Flacc. 58. a classe; Verr. V, 63. a communi Siciliae; ib. II, 114. 168. A COMMUNI SICILIÆ; ib. 154. a conlegio; leg. agr. II, 18. a toto conlegio; Phil. II, 4. ab omni conventu; Verr. II, 48. a binis hostium copiis; imp. Pomp. 9. — a familia; Quinct. 85. Tull. 10. 23. 27. Caecin. 55. A FAMILIA; Tull. 31. a sua familia; Quinct. 81. — a gentibus; prov. cons. 33. ab isdem gentibus; Font. 30. ab omnibus gentibus; Phil. XI, 39. — a iuventute; Planc. 30. — a legionibus; Phil. III, 11. a suis legionibus; ib. X, 21. — ab illa impia .. manu; Sest. 9. a multitudine; Verr. V, 94. ><. Muren. 73. Milo 90. — ab ultimis nationibus; div. Caec. 18. — ab hoc ordine; Phil. II, 51. XII, 28. ab universo ordine; Verr. III, 94. — ab ea parte; leg. agr. II, 18. ab ista parte; Cluent. 65. ab singulis eius partibus; Verr. II, 168. a quibus partibus; Ligar. 26. a plebe; leg. agr. II, 84. ><. ><. ab plebe; ib. 26. a populo; Sex. Rosc. 119. div. Caec. 18. Verr. a. pr. 43. I, 14. II, 131. III, 81. IV, 9. V, 127. Font. 13. Cluent. 122. 159. leg. agr. II, 29. Flacc. 44. dom. 15. 88. Sest. 56. 113. Cael. 73. prov. cons. 7. 31. Balb. 47. 55. Piso 2. Planc. 8. 9. 50. 52. Deiot. 36. ab eodem populo; dom. 86. ab universo populo; Sest. 137. Milo 90. a provincia; Ligar. 4. ab universa provincia; div. Caec. 65. Verr. II, 168. a tam inlustri provincia; ib. I, 21. — a re publica; Muren. 6. Piso 6. Planc. 10. Phil. II, 113. a coniuratorum reliquiis; Piso 23. — a senatu; Verr. V, 83. Catil. III, 4. 20. Flacc. 102. sen. 38. Quir. 10. 16. dom. 5. 50. har. resp. 29. [Sest. 40]. 49. 57. 73. 123. 130. prov. cons. 7. 39. Balb. 55. Piso 58. Rab. Post. 4. 6. Milo 16. 23. 62. Phil. II, 52. 53. 94. 100. III, 21. IV, 1. V, 41. VI, 2. 6. IX, 4. X, 6. 10. XI, 18. XII, 23. 26. 29. XIII, 23. XIV, 23. ab senatu; Verr. II, 121. III, 88. Font. 12. Balb. 25. Piso 44 (||absens||). Phil. IV, 9. V, 49. ab universo senatu; dom. 10. — [a volgo; Verr. II, 18].

c. **Sachen** (Abstracta, Thiere u. s. w.): a tanta auctoritate; Deiot. 30. [a] senatus auctoritate; Muren. 73. ab audacia; Sest. 92. — a bestiis; leg. agr. II, 9. — ab illa causa; Caecin. 77. a consensu; Phil. XIV, 13. a consiliis; Cluent. 183. a cultura; leg. agr. II, 84. — a fortuna; Sulla 73. 92. Marcell. 19. ab omni fortuna, spe; Catil. I, 25. a Fortuna; Sest. 5. ab ipsa Fortuna; Rab. Post. 2. — ab omni honestate; Rabir. 23. — a legibus; Caecin. 74. ab ipsis legibus; Milo 9. — a monstro, prodigio; Catil. II, 1. — a natura; Sulla 73. Phil. XIV, 32. ab natura; Font. 22. Quir. 2. ab ipsa natura; leg. agr. II, 95. ab amicorum negotiis; div. Caec. 41. — ab eadem illa peste; Sest. 39. a nefariis pestibus; ib. 83. a socrus, ab uxorum, a fratris, a liberum Poenis; Cluent. 171. a fatali portento; Piso 9. — a firmissimo robore copiarum; dom. 67. — a ceteris signis; Verr. I, 61. a stirpe; leg. agr. II, 95. a vestra suspicione; Sulla 71. — ab omnibus ventis; Verr. III, 98. a virtute; Marcell. 19. ab his praeclarissimis virtutibus; Catil. II, 25. a tribunicia voce; Cluent. 110. a sua vita; Sulla 71.

abacus, Prunktisch: vasa abaci: ab hoc abaci vasa omnia, ut exposita fuerunt, abstulit; Verr. IV, 35. iste cum aliquot abacorum faceret vasa aurea; ib. 57.

abalieno, entfremden, veräußern: agros: ut .. idem agros vectigalis populi Romani abalienaret; leg. agr. II, 64.

aratores: aratorum .... maximum numerum abs te abalienasti; Verr. II, 155.

ea: civitatem .. ea, quae accepisset a maioribus, vendidisse atque abalienasse; Verr. IV, 184.

instrumentum, pecus: instrumento, pecore abalienato; Verr. III, 119.

provinciam: abs te totam abalienari provinciam; Verr. III, 52.

reges nationesque: abalienati scelere istius a nobis omnes reges amicissimi nationesque; Verr. IV, 60.

sororem: qui sua lingua etiam sororem tuam a te abalienavit; dom. 25.

vectigalia: vectigalibus abalienatis; leg. agr. II. 72.

abavus, Ahnherr: manus abavi: te, Cn. Lentule, cuius abavi ||abavia|| manibus esset accepta (mater Idaea); har. resp. 22.

oculi: coniventis illos oculos abavi tui magis optandos fuisse quam hos flagrantis sororis; har. resp. 38.

abdico, lossagen: se consulatu, libertate: eo die se non modo consulatu, sed etiam libertate abdicavit; Phil. III, 12.

magistratu: magistratu se abdicavit; Catil. III, 15.

praetura: Lentulus, cum se praetura abdicasset: Catil. III, 14. quod P. Lentulum se abdicare praetura coëgistis; ib. IV, 5.

abditus, verborgen: alqs: (Rabirium) inclusum atque abditum latere in occulto; Rabir. 21.

ea: ne forte ea ... omnia ita condita fuisse atque ita abdita latuisse videantur; Verr. II, 181.

boni: cum omnes boni abditi inclusique maererent: Piso 21.

focus: abditos ac penetralis focos; har. resp. 57.

locus: quis .. locus .. tam fuit abditus, ut lateret? imp. Pomp. 31. in eius modi locum, tam abditum; Cluent. 53.

simulacrum: s. **abdo.**

venenum: (venenum) ... latius potuit abditum aliqua in parte panis ... in venas ... permanare? Cluent. 173.

abdo, verbergen: se: an se in contrariam partem terrarum abdet? Muren. 89. si qui se ita litteris abdiderunt, ut ..; Arch. 12. domum se abdidit; Piso 93. cum se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset; Milo 40. qui (sol) ante quam se abderet; Phil. XIV, 27.

simulacrum: simulacra .. deorum, quae ... iacent in tenebris ab isto retrusa atque abdita; Verr. I, 7.

tabellas: an amici tui tabellas abdiderint; Piso 39.

abdomen, Bauch: I. **Subject:** manebat insaturabile abdomen; Sest. 110.

II. **nach Verb:** ille gurges atque helluo, natus abdomini suo; Piso 41.

III. **nach Subst.:** voluptates: solet ... oculorum et aurium delectationi abdominis voluptates anteferre; Piso 66.

abduco, wegführen: I. **absolut:** vestrae sapientiae, iudices, est non abduci ab reo; Cael. 29.

II. **mit Accusativ:** alqm: ne ille ... te ab institutis tuis cogitationibusque abducat; div. Caec. 46. ab illis hominibus ... ad hanc hominum libidinem ac licentiam me abducis? Verr. III, 210. cum iste e foro abduci, non, ut ipse praedicat, perduci solebat; ib. V, 33. qui aliquid formae, aetatis, artificii habebant, abducit omnis; ib. 64. quod omnis, qui artificii aliquid habuerant aut formae, removerat atque abduxerat; ib. 71. ipsos in lautumias abduci imperabat; ib. 146. quo tempore illum a quaestione ad nullum aliud rei publicae munus abduci licebat; Cluent. 89. de ||e|| consiliis abducant quos velint; leg. agr. II, 34. abduxisti (eum) Temno Apollonidem; Flacc. 51. ut a fide se abduceret; ib. 83. equidem vos abducam a testibus; Cael. 22. qui te a meretricio quaestu abduxit; Phil. II, 44. qui nulla specie paterni nominis nec pietate abductus umquam est; ib. XIII, 46.

alqd: QUOD NON POTERUNT (CUSTODIRE), ID AUFERRE ET ABDUCERE LICEBIT; Quinct. 84.

adulescentes, artifices: formosi homines et adulescentes et artifices domum abducti; Verr. V, 73.

equitatum: alterum (equitatum) in Macedonia Cn. Domitius ... a legato Syriaco abduxit; Phil. X, 13. equitatum ad se abduxit Dolabellae; Phil. XI, 27. quo iure equitatum a consule abduceret? ib.

exercitum: qui ab illo abducit exercitum; Phil. X, 9.

familiam: omne instrumentum diripuit, familiam abduxit, pecus abegit; Verr. III, 57.

filiam: Isidori mimi filiam, vi abductam ab Rhodio tibicine; Verr. III, 78. mimi Isidori filiam, quam iste propter amorem ab Rhodio tibicine abduxerat; ib. V, 81. cum illa abducturam se filiam ... minaretur; Cluent. 181.

hominem: hominem P. Quinctii deprehendis in publico: conaris abducere; Quinct. 61. abducuntur homines non numquam etiam ab institutis suis magnitudine pecuniae; Verr. IV, 12. sed hominem ab negotio abducere noluisti; Flacc. 92. (s. adulescentes).

legiones: legiones abducis a Bruto; Phil. X, 6.

mancipia: quae mancipia voluit abduxit; Verr. I, 91. mancipia quae voluit abduxit; ib. II, 46.

navem: navem quandam piratarum ... non ceperunt, sed abduxerunt; Verr. V, 63. navi a praedonibus abducta; ib. 125.

piratas: quos domum suam de piratis abduxerat; Verr. V, 72. tu tuam domum piratas abducere ... ausus es; ib. 136.

puerum: etiam si natura puerum a paternis vitiis atque a generis similitudine abduceret; Verr. III, 159.

servolum, servum: servolum unum, quem iste prehenderat, abducit; Quinct. 27. ab hac praefectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per iniuriam; div. Caec. 55. quo minus e fano Dianae servum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret; Verr. I, 85. qui ... avi servum ... a legatorum pedibus abduxerit; Deiot. 2. servum sollicitare verbis, ... abducere domum; ib. 30. ille inimico servum remisit, tu ab avo abduxisti; ib. 31.

socios: socios nostros in servitutem abduxerunt; Piso 84.

uxorem: uxorem abduxit ab Amynta praegnantem; Flacc. 72.

abeo, weggehen, vergehen: I. **unpersönlich:** commodissimum putavit esse de provincia clam abire; Verr. II, 55.

II. **persönlich:** alqs: „quid ad istas ineptias abis?“ Sex. Rosc. 47. ne longius abeam; ib. quin ab iudicio abeas turpissime victus; Qu. Rosc. 41. de suis bonis ita dat, ut ab iure non abeat; Verr. I, 114. ita palaestritas defendebat, ut ab illis ipse unctior abiret; ib. II, 54. simul a subselliis abire coepit; ib. 72. de sella surrexit atque abiit; ib. IV, 147. abiturum eum non esse, si accessisset; Caecin. 20. qui abierit, facilius sibi vim factam probabit quam qui effugerit? ib. 45. neque eum, si illo accessisset, abiturum; ib. 46. ut ne longius abeam; ib. 95. dubitas ... abire in aliquas terras? Catil. I, 20. abiit, excessit, evasit, erupit; ib. II, 1. et ab eo iudice abiit et ... causam totam reliquit; Flacc. 50. quia te illinc abisse constabat; dom. 8. cum in contione abiens a magistratu dicere a tribuno plebis prohiberer ea; Piso 6. ego cedam atque abibo; Milo 93. quem ad modum illinc abieris ||illam audieris|| vel potius paene non abieris scimus; Phil. II, 100. cum magistratu abisset; ib. V, 21. ut me puderet ... in eam urbem redire, ex qua illi abirent; ib. X, 8. ut cedamus, abeamus, vitam inopem et vagam persequamur; ib. XII, 15. quin tu abis in malam pestem malumque cruciatum? ib. XIII, 48.

annus: abiit ille annus; Sest. 72.

decumani: haec decumanis merces dabatur, ut aliquando ex eorum agris atque ex urbibus abirent; Verr. III, 79.

homines: homines ... iuberi abire, ut, unde abissent, eodem statim redirent; Muren. 26.

mulierculae: si quas (mulierculas) a praetore abeuntis possent deprehendere; Verr. III, 31.

pecunia: ut sibi id, quod ab ipsis abisset pecuniae, curet; Verr. II, 55.

praetores: venientis praetores exspectant, praesentibus inserviunt, abeuntis deserunt; Flacc. 87.

res: si res abiret ab eo mancipe; Verr. I, 141. ne res abiret ab Apronio; ib. III, 148.

tempus: abiit illud tempus; Muren. 7. abiit huius tempus querellae; Cael. 74.

aberro, abirren: utrique: utrisque cupientibus rem publicam salvam, sed partim consiliis, partim studiis a communi utilitate aberrantibus; Ligar. 19.

aedilis: si aedilis verbo aut simpuvio aberravit; har. resp. 23.

animus: animus aberrat a sententia suspensus curis maioribus; Phil. VII, 1.

oratio: ne ... ab eo, quod propositum est, longius aberret oratio; Caecin. 55.

suspicio: attendite num aberret a coniectura suspicio periculi mei; Phil. XII, 23.

abhinc, vor: I. **mit Accusativ:** repromittis tu abhinc triennium Roscio; Qu. Rosc. 37. quaestor Cn. Papirio consule fuisti abhinc annos quattuordecim; Verr. I, 34. horum pater abhinc duo et viginti annos est mortuus; ib. II, 25. si Pompeius abhinc annos quingentos fuisset; Balb. 16. si abhinc annos prope viginti hoc ipso in templo negavi; Phil. II, 119.

II. **mit Ablativ:** quo tempore? abhinc annis XV; Qu. Rosc. 37. comitiis iam abhinc diebus triginta factis; Verr. II, 130.

abhorrens, fremd, abweichend: ego: ego ipse non abhorrens a studio antiquitatis; Planc. 58.

quis: si quis umquam de nostris hominibus a genere isto studio ac voluntate non abhorrens fuit; Flacc. 9.

homo: C. Caesarem, mitem hominem et a caede ||a vi omni|| abhorrentem; Sest. 132.

opinio: hic opinio fuit .. duplex, una non abhorrens a statu naturaque rerum; Scaur. 9.

res: res non modo non abhorrens a consuetudine, sed usitata etiam; Scaur. 83.

abhorreo, zurückschrecken, fremd sein: alqs: idcirco se ab eis nuptiis abhorrere respondit; Cluent. 27. omnes aspernabantur, omnes abhorrebant; ib. 41. quod Catilinae familiaritas obiecta Caelio est, longe ab ista suspicione abhorrere debet; Cael. 10. abhorret (ille) non modo ab huius saeculi licentia, verum etiam a maiorum consuetudine atque concessis; ib. 48. cupiditas triumphandi, a qua te longe dixisti abhorrere; Piso 62. animo illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu; Phil. VII, 4.

alqd: id quod abhorret a meis moribus; Catil. I, 20. si etiam illud addam, quod a consuetudine non abhorret; Muren. 69.

animus: animum Caesaris a causa non abhorrere; Sest. 71. animi vero a causa abhorrebant; Ligar. 28.

consilium: nullum videri contra me consilium iniri posse quod a tuo scelere abhorreat; Catil. I, 18.

discrimen: cum huius iudicii discrimen ab opinione tua non abhorreret; Verr. III, 52.

facinus: quid umquam Habitus in se admisit, ut hoc tantum ab eo facinus non abhorrere videatur? Cluent. 167.

genus dicendi, orationis: me ... hoc uti genere dicendi quod non modo a consuetudine iudiciorum, verum etiam a forensi sermone abhorreat; Arch. 3. ne hoc ipsum genus orationis ... ab huius loci more abhorreret; Piso 71.

iudices: non debent togati iudices a Musarum honore et a poëtarum salute abhorrere; Arch. 27.

lator: cum ipse lator nihil ab horum turpitudine, audacia, sordibus abhorreret; Sest. 112.

oratio: nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio vestro nec ab ipsa causa P. Sestii abhorrebit oratio mea; Sest. 96.

otium: amplexari otium quod abhorreat a dignitate; Sest. 98.

persona: huius Staieni persona ... ab nulla turpi suspicione abhorrebat; Cluent. 78.

ratio voluntasque: ut ego istum accusarem, a quo mea longissime ratio voluntasque abhorrebat; Verr. II, 10.

religio: istorum religio sacrorum a splendore huius imperii, gravitate nominis nostri, maiorum institutis abhorrebat; Flacc. 69.

res: etsi a veritate longe, tamen a consuetudine criminandi non multum res abhorrebat; Deiot. 17.

temeritas: nisi tanta temeritas ut non procul abhorreat ab insania; Sex. Rosc. 68.

tempus: a qua (disciplina) ego nullum confiteor aetatis meae tempus abhorruisse; Arch. 1.

verbum: nam hoc quidem abhorret a virtute verbum; Planc. 78.

voluntas: voluntatem Caesaris a salute mea non abhorrere; prov. cons. 43. (s. ratio).

abicio, weg-, niederwerfen: (vgl. **abiectus**) alqm: Citarinos, Scherinos ... omnino abiectos esse ac perditos; Verr. III, 103. num potes hoc negare, C. Servilium ... ad terram virgis et verberibus abiectum? ib. V, 140. promissis suis eum excitavit abiectum; Cluent 68. se perculsum atque abiectum esse sentit; Catil. II, 2. Cethegus ... recitatis litteris debilitatus atque abiectus conscientia repente conticuit; ib. III, 10. noluerunt ... ita quemquam cadere in iudicio, ut nimiis adversarii viribus abiectus videretur; Muren. 58. cum adulescentes nobilissimi cunctique equites Romani se ad lenonis impudicissimi pedes abiecissent; sen. 12. hunc Cn. Pompeius cum in suis castris supplicem abiectum vidisset, erexit; Sest. 58. socer ad pedes abiectus; ib. 74. a quibus hic multis volneribus acceptis ... se abiecit exanimatus; ib. 79. quem vos ... abiectum non tam ad pedes quam ad mores sensusque vestros ... sustentate; Cael. 79. constat nobilissimas virgines se in puteos abiecisse; prov. cons. 6. abiectum, contemptum, despectum a ceteris ... videre te volui; Piso 99. qui (Mars) saepe spoliantem iam et exsultantem evertit et perculit ab abiecto; Milo 56. in curiam potissimum abiecit (eum); ib. 90. ego me plurimis pro te supplicem abieci; ib. 100. supplex te ad pedes abiciebas; Phil. II, 86. vidit quam abiectus, quam confectus esset; ib. XIII, 17.

alqd: opprimi me onere officii malo, quam id, quod mihi cum fide semel impositum est, .. propter perfidiam abicere; Sex. Rosc. 10. haec et alia Scipio non neglegenter abiecerat; Verr. II, 87. ut ea, quae ratione antea non perspexerat, satietate abiecisse, experiendo contempsisse videatur; Cael. 42.

amorem: omnem se amorem abiecisse illim ||illinc, illic, illi||; Phil. II, 77.

animum: s. labores.

arma: cum .. ego ... suasor fuissem armorum non deponendorum, sed abiciendorum; Deiot. 29. tu arma abicienda censes? Phil. VIII, 12.

auctoritatem: bonis viris, qui omnem auctoritatem Clodianis armis abiecerant; Milo 94.

cadaver: tu P. Clodii cruentum cadaver eiecisti domo, tu in publicum abiecisti; Milo 33.

causam: non quo illi ... causam pecuniae publicae contemptam aut abiectam putarent; Cluent. 94.

civitatem: civitatem fractam malis ... abiectam metu ... erexit; dom. 25.
consilium: si L. Catilina ... consilium belli faciendi abiecerit; Catil. II, 14. quo perculsus abiecit consilium referendi ad senatum de Caesare; Phil. XIII, 19.
continentiam: f. labores.
corpus: reliquum corpus [tractum atque laniatum] abiecit in mare; Phil. XI, 5.
crucem: nec prius illam crucem ... revellistis neque in profundum abiecistis; Verr. IV, 26.
diadema: unde diadema? non enim abiectum sustuleras; Phil. II, 85. cum omnes fateantur iure interfectum esse qui abiecerit (diadema); ib. 86.
dignitatem: in alterius iniuria se despectos dignitatemque ordinis contemptam et abiectam; Verr. III, 95.
fidem: f. labores.
filiam: exanimata uxor et abiecta metu filia; Catil. IV, 3.
folia: cum ea (folia laureae) abiecta ad portam reliquisti; Piso 97.
fortunas: omnes fortunae abiciendae, si togam retinuisset; Rab. Post. 26.
hastas: iacet, diffidit, abiecit hastas; Muren. 45.
hominem: quem hominem ut grandi ||vegrandi|| macie torridum, Romae contemptum, abiectum videbamus; leg. agr. II, 93.
humanitatem: suam citius abiciet humanitatem quam extorquebit tuam; Ligar. 16.
industriam: } f. labores.
innocentiam: }
insigne: insigne regium, quod ille de suo capite abiecerat, reposuit; Sest. 58. ad me lictoribus dimissis, insignibus abiectis, veste mutata profectus est; Planc. 98.
labores, al.: tu continentiam, tu industriam, tu animum in rem publicam, tu virtutem, tu innocentiam, tu fidem, tu labores tuos, quod aedilis non sis factus, fractos esse et abiectos et repudiatos putas? Planc. 9.
lauream: detractam e cruentis fascibus lauream ad portam Esquilinam abiecisti; Piso 74.
legem: itaque abicio legem; Cluent. 149. agrariae legi, quae tota a me reprehensa et abiecta est; Sulla 65.
memoriam: cum omnes ... significarent se beneficio novo memoriam veteris doloris abiecisse; Phil. I, 30. ut omnem populi Romani beneficiorum memoriam abiecerint; ib. VIII, 32.
molestiam: molestiam omnem ||testam rem, certam rem|| abiciunt; Muren. 45.
opinionem: hoc ipso in loco (bonam de me opinionem) depositam atque abiectam relinquatis; leg. agr. III, 2.
pecuniam: pecuniam ..., dum volt in praedio ponere, non posuit, sed abiecit; Tull. 15.
personam: a capite meo non discessit abiecta quaestoria persona comitisque sumpta; Planc. 100.
petitionem: dum tu accusationem comparas ||compararess|| deposita atque abiecta petitione; Muren. 48.
salutem: multo citius meam salutem pro te abiecero quam Cn. Plancii salutem tradidero contentioni tuae; Planc. 79.
spem: socii vero nationesque exterae spem omnem tum primum abiecerunt rerum ac fortunarum suarum; Verr. I, 59.
statuam: evertere statuam non dubitaverunt; qua abiecta ..; Verr. II, 160.
studium: si quid ... fuit in isto studio admirationis, id enuntiatis vestris mysteriis totum est contemptum et abiectum; Muren. 25.
togam: toga praetexta, quam omnes praetores aedilesque tum abiecerant; sen. 12.
virtutem: f. labores.

abiecte, muthlos: fero: nec abiecte nec sine aliqua dignitate casum illum temporum et dolorem tuli; Phil. III, 28.

abiectio, Kleinmuth: animi: quid debilitatio atque abiectio animi tui? Piso 88.

abiectus, verworfen, muthlos, gering: I. Adjectiv: (vgl. **abicio**) apparitor: quis umquam apparitor tam humilis, tam abiectus? Phil. II, 82.
cadaver: qui abiectum hoc cadaver consularibus spoliis nudare non nolint; Piso 82.
familia: Deiotarus vestram familiam abiectam et obscuram e tenebris in lucem evocavit; Deiot. 30.
homo: voce et clamore abiecti hominis ac semivivi furorem petulantiamque fregistis; Piso 31. me videlicet latronem ac sicarium abiecti homines et perditi describebant; Milo 47.
multitudo: eam (inimicorum multitudinem) iudico esse turpem et infirmam et abiectam; Catil. IV, 20.
II. Substantiv: ut ... spoliatus illius supremi diei celebritate ... amburereturabiectus; Milo 86.

abigo, weg-, abtreiben: greges: praeterea greges equorum ||equarum|| eius istum abigendos curasse; Verr. I, 28. praeterea greges nobilissimorum equorum abactos; ib. II, 20.
partum: quod ab heredibus accepta pecunia partum sibi ipsa medicamentis abegisset; Cluent. 32.
pecus: familiam abduxit, pecus abegit; Verr. III, 57. familias abripuerunt, pecus abegerunt; Piso 84.

abitus, Abzug: ut ne post abitum quidem huius importunissimae pestis quisquam reperiretur qui sua voluntate araret; Verr. III, 125.

abiudico, absprechen: Alexandriam: iudicabit Alexandriam regis esse; a populo Romano abiudicabit; leg. agr. II, 43.
libertatem: eum, qui, cum liber esset, censeri noluerit, ipsum sibi libertatem abiudicavisse; Caecin. 99.
rationem: opinione populi Romani rationem veritatis, integritatis, fidei, religionis ab hoc ordine abiudicari; Verr. I, 4.
rem: nulla res cuiusquam tam patria atque avita fuit quae non ab eo imperio istius abiudicaretur; Verr. a. pr. 13.

ablego, entfernen, entlassen: alqm: illis adhibitis in consilium, quos ablegaverat; Verr. II, 74.
consilium: causam sese dimisso atque ablegato consilio defensurum negavit; ib. 73.
homines: honestos homines, qui causam norint, ablegct a consilioque dimittat? ib. 79.
virum: remoto atque ablegato viro; ib. V, 82.

abnuo, ablehnen: .. ut eam fortunam, quaecumque erit tua, ducam meam? non recuso, non abnuo; Milo 100.

abortio, Fehlgeburt: merces: si haec solutio legatorum et non merces abortionis appellanda est; Cluent. 34.
pro: qui pecuniam pro abortione dederit; ib. 125.

abrado, abscheeren, abdringen: nihil: videt nihil se ab A. Caecina posse litium terrore abradere; Caecin. 19.
caput, supercilia: nonne ipsum caput et supercilia illa penitus abrasa olere malitiam et clamitare calliditatem videntur? Qu. Rosc. 20.

abripio, wegreißen, wegschleppen: alqm: quem obtorta gula de convivio in vincula atque in tenebras abripi iussit; Verr. IV, 24. etiam si (eum) natura a parentis similitudine abriperet; ib. V, 30. eo tempore ad quaestionem ipse abreptus est; Cluent. 89. hoc perfugium est ita sanctum omnibus, ut inde abripi neminem fas sit; dom. 109. subito abrepti in quaestionem tamen separantur a ceteris; Milo 60. voluntate igitur omnes tecum fuerunt: tempestate abreptus est unus; Ligar. 34.

Cappadocem: Cappadocem modo abreptum de grege venalium diceres; sen. 14.

Cererem: ut Verres ... ipsam abripuisse Cererem videretur; Verr. IV, 111.

familias: socios nostros in servitutem abduxerunt, familias abripuerunt, pecus abegerunt; Piso 84.

filios: qui .. e complexu parentum abreptos filios ad necem duceret; Verr. I, 7.

hominem: iste hominem abripi a tribunali et in carcerem conici iubet; Verr. V, 17.

matres, virgines, pueros: matres familiae, virgines, pueri ingenui abripiuntur, militibus traduntur; Phil. III, 31.

virginem: Ditem patrem ... abreptam ex eo loco virginem asportasse; Verr. IV, 107.

abrogo, absorbern, abschaffen: fidem: si iam tibi deliberatum est, quibus abroges fidem iuris iurandi responde; Qu. Rosc. 44.

imperium: ei imperium est abrogatum; dom. 83.

legem: ut eam (legem), quam mihimet ipsi iam pridem tulerim ||tuleram|| ..., non abrogarim ||abrogarem||; Muren. 5. legem Fufiam non esse abrogatam; prov. cons. 46. voluit ille ... leges incendere: vos abrogastis; Piso 15. hanc ego et reliquas eius modi leges ... censerem tamen abrogandas: nunc vero cur abrogandas censeam, quas iudico non rogatas? Phil. V, 16. postulat enim ne sua iudiciaria lex abrogetur; ib. VIII, 27.

magistratum: si tibi magistratum abrogassent, minore te ignominia adfecissent; Verr. II, 140. Ti. Gracchum, qui conlegae magistratum per seditionem abrogavit; Milo 72.

abrumpo, losreißen: se: haec (legio) se prima latrocinio abrupit Antonii; Phil. XIV, 31.

abs, von (nur vor te): I. **nach Verben:** abalieno: aratorum ... maximum numerum abs te abalienasti; Verr. II, 155. abs te totam abalienari provinciam; ib. III, 52.

accipio: abs te satis accipiam; Quinct. 45. qui abs te gravissimas iniurias acceperit; Verr. II, 153.

aufero: eosdem abs te illarum civitatum nomine pecunias abstulisse; Verr. III, 175. ut isti abs te ne auferantur; ib. IV, 32.

contineo: quorum ego vix abs te iam diu manus ac tela contineo; Catil. I, 21.

discedo: hunc abs te sine praemio discedere noluisti; Verr. III, 141.

emo: Verr. II, 137 f. peto. quod abs te emerat; ib. II, 139. frumentum me abs te emere oportet; ib. III, 196.

flagito: dum ..: abs te officia tutelae ... flagitet; Verr. I, 94. abs te filium optimum ... flagitat; ib. V, 128 (s. requiro).

habeo: haberet aliquid res publica abs te muneris; Verr. III, 161. quoniam et crimen accusatores abs te et testem eius criminis te ipsam dicunt se habere; Cael. 50.

impetro: unum hoc abs te, L. Quincti, pervelim impetrare ..., ut ..; Tull. 6.

peto: petimus abs te, M. Fanni, ut ..; Sex. Rosc. 12. Roscium abs te petisse, ut ..; Qu. Rosc. 26. si abs te istam rem parens tuus ... petisset; Verr. II, 98. cum vero abs te tui capitis causa peteret; ib. fatebere, abs te haec petita esse — nam empta non audebis dicere —; ib. 137. abs te peto, Oppianice, ut ..; Cluent. 10.

posco: non debebam ego abs te has litteras poscere; Verr. IV, 36.

postulo: res porro abs te eius modi postulabatur, ut ..; Sex. Rosc. 120. abs te iudicium postulatur; Verr. III, 135. postulat abs te, ut ..; ib. 138. hoc, quod ego abs te postulo; ib. IV, 81. haec abs te ..: non Segestani postulant; ib. 82. (quod) tamen abs te ... postulo; Tull. 6. id abs te postulo; ib.

quaero: quaero abs te (mit folgender dir. od. indir. Frage); Quinct. 65. Sex. Rosc. 73. ><. 119. 120. Qu. Rosc. 12. Verr. I, 78. 118. III, 191. Tull. 31. Font. 2. Caecin. 82. Cluent. 187. Vatin. 11. 18. — de avertenda pecunia quaero abs te, utrum ..; Verr. II, 144. ac primum abs te illud, L. Torquate, quaero, cur ..; Sulla 3. abs te, Torquate, quaero, cur ..? ib. 44. ne quid a me dictum in te potius putes quam abs te esse quaesitum; Vatin. 33.

quaeso: quod abs te, C. Aquili, et a vobis ... quaeso ut diligenter attendatis; Quinct. 79.

redimo: eidem se ipsos abs te pretio imposito redemerunt; Verr. III, 85. pretio abs te ius foederis et imperii condicionem redemerunt; ib. V, 50.

repeto: quo nomine abs te sestertium miliens ex lege repeto; div. Caec. 19. sacra se maiorum suorum repetere abs te dicit; Verr. IV, 17. se abs te argentum esse repetiturum; ib. 43. repeto abs te, Verres, monumentum P. Africani; ib. 82. sese ipsum abs te repetit; ib. V, 128. qui abs te navem suam mercesque repetat; ib. 154.

requiro: abs te officium tuo debitum generi et nomini requiro et flagito; Verr. IV, 79. qui abs te taciti requirunt, cur ..; Planc. 46.

II. **logisches Subject beim Passiv:** abs te: Quinct. 56. Sex. Rosc. 95. div. Caec. 21. Verr. I, 111. II, 104. 114. 149. 150. 152. 166. III, 16. 43. 63. ><. 101. 150. 164. 186. 187. ><. IV, 7. 20. 29. 37. 151. V, 4. 7. 58. 75. 78. 154. 155. 156. ><. 164. ><. 165. Font. 2. Caecin. 65. Cluent. 143. 147. 148. Rabir. 7. 28. 31. Catil. I, 16. 27. Muren. 76. 77. Flacc. 66. 80. Sulla 3. 11. 23. 24. dom. 110. Vatin. 41. Cael. 50. Piso 40. 62. ><. 88. 96. Planc. 18. 55. 72. Rab. Post. 30.

abscindo, abschneiden, abreißen: caput: cervicibus fractis caput abscidit; Phil. XI, 5.

tunicam: tunicam eius a pectore abscidit, ut cicatrices populus Romanus iudicesque aspicerent: Verr. V, 3.

absconditus, verborgen, geheim: alqd: quid est igitur quod fieri possit? non obscurum opinor neque absconditum; Verr. a. pr. 32.

gladii: erant fortasse gladii, sed absconditi neque ita multi; Phil. II, 108.

insidiae: quem ad modum in tantis et tam absconditis insidiis salvi esse possemus; Catil. III, 3.

ius: me nihil de abscondito iure pontificum dicturum; dom. 138.

abscondo, verbergen: alqd: est quiddam, quod occultatur, quod quo studiosius ab ipsis opprimitur et absconditur, eo magis eminet et apparet; Sex. Rosc. 121.

absens, abwesend: I. **beim Subject:** deteriore tempore absens auctionatur; Quinct. 20. is homo ... per quos homines hoc tantum facinus tam occulte ||occultum||, absens praesertim, conficere potuerit; Sex. Rosc. 76. homo ..., qui ... absens non in oblivione iacuisset; Verr. I, 101. dum ... idem absens de istius scelere, improbitate, audacia testimonium dicat; ib. III, 122. te neque praesens filius de liberum caritate neque absens pater de indulgentia patria commonebat? ib. V, 109. vos autem absens orat atque obsecrat, ut ..; Font. 14. ne absens quidem luctu meo mentis eorum satiare potui; dom. 58. cum absens rem publicam non minus magnis periculis quam quodam tempore praesens liberassem; Sest. 73. mecum absens beneficio suo rediit in gratiam; ib. 130. absens mecum summo suo beneficio rediit in gratiam; prov. cons. 22. regnanti crediderat absens; Rab. Post. 4. quae (gloria) efficeret ut absentes adessemus, mortui viveremus; Milo 97. a quo vivo nec praesens nec absens rex Deiotarus quicquam aequi boni impetravit; Phil. II, 94.

II. **Prädicat im abl. absol.:** nihil agi posse absente Epicrate; Verr. II, 55. ne quod iudicium neve ||nequa|| ipsius cognitio illo absente de existimatione eius constitueretur; ib. 60. esse aliquid

quod amici absente Epicrate nollent defendere; ib. 61. si posset reus absente accusatore condemnari; ib. 99. eum absente accusatore condemnat; ib. ut nobis absentibus si quid vellent decernerent; ib. IV, 145. illis absentibus finis Acerronio demonstravit; Tull. 17. quam (dignitatem) ego, etsi libente illo, tamen absente ||illo|| per vos consecutus sum; leg. agr. II, 49. quae nunc illo absente sic gesta sunt, ut ..; Catil. III, 17. non commisit ut sui procuratores quicquam oneris absente se sustinerent; Sulla 58. aliud ... hoc tempore sensuros ac me absente senserint; dom. 3. quem ad modum multi in senatu me absente dixerunt; Sest. 50. ex novem tribunis ... unus me absente defluxit; ib. 69. quae abs te crudeliter in meos me absente facta sunt; Cael. 50. consolatione omnis me absente meos sublevavit; Balb. 58. cum meos liberos et uxorem me absente tuis opibus auxilioque defendisses; Planc. 73. qui meorum lacrimis me absente commotus simultates ... deposuisset; ib. 76. haec tu mecum saepe his absentibus, sed isdem audientibus haec ego tecum, Milo; Milo 99. multa et magna per populum et absente populo et invito; Phil. I, 6.

III. **nach Verben: 1. Accusativ:** accuso: ut absens accusaretur ab eis palam; Verr. III, 45. fugitivi autem dominum accusantis et dominum absentem ... cum os videbam; Deiot. 3.

appello: tu autem, M. Antoni, — absentem enim appello —; Phil. I, 31.

condemno: cogere incipit eos ut absentem Heraclium condemnent; Verr. II, 41. eis ut absentem Heraclium condemnent imperat; ib. 42. [quem hominem absentem de litteris corruptis causa incognita condemnasti? ib. 110]. condemnare Diodorum non audet absentem; ib. IV, 41.

coopto: quem .. absentem in amplissimum ordinem cooptarunt; Cael. 5.

damno: absens si esset iste damnatus; Verr. I, 4. postea quam damnatus est absens; ib. II, 45. quem absentem non modo sine crimine et sine teste, verum etiam sine accusatore damnasti? ib. 110.

defendo: QUI ABSENS IUDICIO DEFENSUS NON FUERIT; Quinct. 60. quo tempore existimas oportuisse .. absentem Quinctium defendi? ib. qui locus igitur absentis defendendi procuratori primus datus est? ib. 61. quid aliud sit absentem defendi ego non intellego; ib. et audes .. negare absentem defensum esse Quinctium? ib. 62. defensum esse iudicio absentem Quinctium; ib. 65. quid adfertur qua re P. Quinctius negetur absens esse defensus? ib. 68. si modo absentem defendebat per ius et per magistratum; ib. quis (est) qui absentem defensum neget esse Quinctium? ib. 74. ecquem existimatis ulla umquam ||umquam ulla|| in provincia reum absentem contra inquisitionem accusatoris tantis opibus, tanta cupiditate esse defensum? Verr. II. 11. absens iudicio bonorum defensus esse maluit; Phil. X, 7.

deicio: qui Appium fratrem ... absentem de possessione fundi deiecit; Milo 75.

deploro: me ille absentem ut patrem deplorandum putarat ||putabat||; Sest. 121.

duco: ut tantus ille vir tanti ducat hunc, [et] adflictum praesertim et absentem; Rab. Post. 21.

laudo: illo absente auctore laudato; Flacc. 93.

probo: ut ea ipsa non modo se, sed etiam me absentem per se probarit; dom. 57.

refero: qui Sthenium ... absentem in reos rettulerit; Verr. V, 109. absentem, credo, in reos relatum; Phil. II, 56.

reum facio: (homines) honestissimi atque integerrimi absentes rei facti; Verr. a. pr. 13. SI QUIS ABSENTEM STHENIUM REI CAPITALIS REUM FACERE VELLET; ib. II, 94. ne absentes homines in provinciis rei fierent rerum capitalium; ib. 95. CUM STHENIUS ABSENS REUS FACTUS ESSET; ib. quem absentem reum fecerat; ib. 99. quod is non absens reus factus esset; ib. 109. reos fieri rerum capitalium neque solum reos fieri, sed etiam absentis; ib. IV, 41.

revoco: me et praesentem ... defenderant et absentem ... revocarant ||revocarunt||; Piso 25.

2. **Dativ:** adsum: semper enim absenti adfui Deiotaro; Phil. II, 95.

consulo: quibus vos absentibus consulere debetis; imp. Pomp. 18.

decerno: haec causa fuit cur *ei* decerneretis statuam ..., cur absenti triumphum; Phil. XIII, 9.

decresco: ex quo intellectum est non mihi absenti *de*crevisse amicos; Sest. 69.

deripio: ei misero, absenti, ignaro fortunarum suarum omnia vitae ornamenta per summum dedecus et ignominiam deripi; Quinct. 64.

do: cum ... absenti senatui plausus est ab universis datus; Sest. 117. si illi absenti salutem dederis, praesentibus his omnibus te daturum; Ligar. 38.

habeo: nemini umquam praesenti [Tusculani] maiores honores habuerunt quam absenti M. Caelio; Cael. 5.

minitor: minitari absenti [Diodoro]; Verr. IV, 39.

satis facio: ipse tamen Fufiis satis facit absentibus; Flacc. 47.

tribuo: ut Flacco absenti aliquid civitates tribuisse dicantur; Flacc. 36. ut ... studium populus Romanus tribuerit absenti; Phil. I, 36.

3. **mit Präpositionen:** aufero ab: ab equite Romano C. Matrinio absente ... HS DC abstulisti; Verr. V, 15.

decerno in: „decrevit Flaccus ... in absentem" ... non est hoc in absentem [sed in latentem] reum; Flacc. 78.

dico in: iubet eum de litteris publicis in absentem Sthenium dicere; Verr. II, 92.

evomo in: in me absentem orationem ex ore impurissimo evomuit; Phil. V, 20.

expeto ab: quae ... ab hoc auxilium absente expetivit; imp. Pomp. 30.

facio de, in: DE ABSENTE IUDICIUM NULLUM FIERI PLACERE; Verr. II, 95. cum de me ea senatus consulta absente facta sint; Piso 41. — ne quid atrocius in P. Quinctium absentem sine causa facere conetur; Quinct. 66.

indico de: cum is unus esset qui posset de absente se indicare ||vindicare, iudicare||; Deiot. 21.

invehor in: cum ille in me absentem invehens non intellegebat ..; Phil. III, 33.

iudico de: nec cogat ante horam decimam de absente secundum praesentem iudicare; Verr. II, 41.

peto de: si quis quid de absente peteret, se auditurum; Verr. II, 59.

utor in: criminatione, qua in me absentem usus est; leg. agr. III, 3.

IV. **nach Adjectiven: 1. Dativ:** notus: hac tanta celebritate famae cum esset iam absentibus notus; Arch. 5.

2. **mit Präposition:** religiosus, timidus in: nisi forte ... eos ... in absentem ... aut timidos fuisse aut religiosos putamus; Flacc. 20.

V. **nach Substantiven:** casus: deflevi ... fratris absentis amantissimi atque optimi casum; dom. 96.

conloquia: tollere amicorum conloquia absentium; Phil. II, 7.

damnatio: putabant absentis damnationem ... multo invidiosiorem fore quam si praesens damnatus esset; Verr. II, 42.

dignitas: numquam tibi populi Romani absentis dignitas ... in oculis animoque versata est? Verr. V, 144. ut ... illius absentis dignitatem vobiscum una tuerer; leg. agr. II, 49.

existimatio: qui violare P. Quinctii existimationem absentis auderet; Quinct. 73.

nomen: si liceret nomen absentis deferre, se velle; Verr. II, 94. „recepi ||recipi|| nomen absentis,

licet hoc fieri in provincia"; ib. 101. licere nomen recipere absentis; ib. 102. cum absentis nomen reciperetur; ib. ut statuerent ne absentium nomina reciperentur; ib. 103. cuius absentis nomen recepisti? ib. 110. ne absentis nomen recipiatur; ib. 147. tum primum ... istum absentis nomen recepisse; ib. IV, 40. cui nomen meum absentis honori fuisset; Planc. 26.

patrocinium: in improbi praesentis imperio maiorem esse vim quam in bonorum absentium patrocinio; Verr. IV, 89.

ratio: ne pateretur ferri ut absentis eius ratio haberetur; Phil. II, 24.

terror et minae: cum praesentibus copiis perditorum, absentis exercitus terrore et minis ... servitute oppressam civitatem teneres; dom. 131.

VI. **Umstand:** pro: pro eodem [me] absente unius squalorem sordesque vidistis; Quir. 8.

absentia, Abwesenheit: I. **Subject:** praestat: et digressum meum et absentiam et reditum ita longe tuo praestitisse, ut ..; Piso 63.

II. **nach Verb: Accusativ:** confero: confer, si audes, absentiam tuam cum mea; Piso 37.

absolvo, freisprechen, erledigen: I. **absolut:** qua (lege) vel cito absolvi vel tarde condemnari licebat: Verr. I, 26. a quo pecuniam ob absolvendum acceperis; ib. II, 78. maluisse condemnare quam absolvere; Caecin. 29. nemo enim absolvit; Cluent. 105. eorum, qui absolverunt, misericordiam non reprehendo; ib. 106. non absolvit; ib. 107. ne is quidem absolvit; ib. quo in reo, qui absolvit ambitiosus ... existimatur; ib. 108.

II. **mit Accusativ:** 1. **alqm. ohne Zusatz:** dic pactionem fecisse ut absolveretur; Qu. Rosc. 26. quaere qua re sit absolutus; ib. absolutus est; ib. „sine infamia illud dederis, ut is absolvatur, cuius ego causa laboro"; div. Caec. 23. quis poterit Verre absoluto de transferendis iudiciis recusare? Verr. a. pr. 20. ut nemo a vobis ut istum absolvatis per gratiam conetur contendere; ib. 48. sin absolvitur, desinemus nos de iudiciis transferendis recusare; ib. I, 6. istum absolutum dis hominibusque invitis tamen ex manibus populi Romani eripi nullo modo posse; ib. 9. ut primo die ... populus Romanus iudicaret isto ||ipso|| absoluto rem publicam stare non posse; ib. 20. se istum ... hoc uno nomine absolvi velle, ut ..; ib. 23. causa cognita possunt multi absolvi, incognita quidem condemnari nemo potest; ib. 25. eoque se esse absolutum, quod ..; ib. 52. cum est idem hic Sopater absolutus; ib. II, 70. eisdem testibus Sopatrum condemnarent [eidem homines], qui antea absolvissent; ib. post illis adhibitis in consilium, quos ablegaverat, absolutum iri Sopatrum videbat; ib. 74. eum, quem C. Sacerdos adhibito consilio, causa cognita absolvisset, eundem ... condemnasse; ib. 81. ita a Cn. Pompeio absolutus est, ut ..; ib. 113. si tu absolutus sis, se eversas funditus ||fund. ev. se|| esse arbitrantur; ib. 114. sin absolutus eris; ib. 142. num idcirco absolvetur, quod ascriptum est eam pecuniam datam statuarum nomine? ib. 143. cum ... condemnati sint complures [qui ibi praetores fuerunt], duo soli absoluti; ib. 165. illi ... non de absolvendo Apronio deliberarent; ib. III, 31. hic postulat se Romae absolvi, qui in sua provincia iudicarit absolvi se nullo modo posse? ib. 138. poteritne te ipse Alba ... absolvere? ib. 148. si Apronium absolutum iri putabat; ib. 153. potius enim te damnato ceteris angustior locus improbitatis defendendae relinquatur quam te absoluto alii ... recte fecisse existimentur; ib. 206. si ternos denarios qui coëgit, erit absolutus; ib. 220. absolvite eum, qui se fatetur maximas pecunias ... cepisse; ib. 221. absolvite etiam illos, si qui sunt; ib. etiam alter locus, ut absolverentur; ib. V, 10. isto absoluto, quod sine multorum scelere fieri non potest, de multis mihi crescere licebit; ib. 173. nolo eos iudices ... sic in hac urbe notatos, isto absoluto, ambulare, ut non cera, sed caeno obliti esse videantur; ib. ne hoc absoluto novum aliquod bellum Gallicum concitaretur; Font. 33. ut non modo ab isdem, sed ne ab aliis quidem ullis absolvi ullo modo posset; Cluent. 9. quis est qui illum absolvi potuisse arbitretur? ib. 25. eis criminibus accusatum esse Oppianicum, uti honeste absolvi nullo modo potuerit; ib. 49. si igitur ipsum Oppianicum bis suis iudiciis condemnatum absolvissent; ib. 61. quibus in iudiciis alter a Staieno solo absolutus est, alter etiam ipse se condemnavit; ib. 62. qui veritus esset ne alter absolveretur; ib. 63. illo absoluto pecuniam illam .. iudicibus dispertiendam; ib. 69. ei quadraginta milia, si esset absolutus Oppianicus, pollicetur; ib. 71. qui illum vestrum innocentem Oppianicum ... ambitione adducti absolverunt; ib. 76. etiam si absolutus fuisset; ib. 81. sedecim dico iudices, ut Oppianicus absolveretur, corrumpendos fuisse; ib. 87. ea lege accusatus honestissime est absolutus; ib. 104. qui, imperitorum hominum rumusculos aucupati tum illum absolverunt; ib. 105. qui absolvere eum, quem nocentissimum cognorant, et quem ipsi bis antea condemnarant, nullo modo poterant; ib. 106. quo tempore Fidiculanius absolutus est; ib. 112. quod ex tam multis iudicibus absoluto Falcula nemo reus factus est; ib. 114. ut ... ad quos pervenisse pecunias in litibus aestimandis statutum sit, eos eidem ||eosdem|| iudices absolvant; ib. 116. etiam si eum oderitis, etiam si inviti absoluturi sitis, tamen absolvatis; ib. 158. posse quem oderit absolvere, quem non oderit condemnare; ib. 159. quae iustissima mihi causa ad hunc defendendum esse visa est, eadem vobis ad absolvendum debet videri; Rabir. 1. bis hoc anno me defendente absolutus est A. Thermus; Flacc. 98. „in quos testimonia dixisti", inquit „damnati sunt"; quem defendis, sperat se absolutum iri; Sulla 21. ut, qui commisit, non neget, qui negavit, absolutus sit; Cael. 23. quem absolutum insequitur, revocat; ib. 76. paucis his diebus Sex. Clodius absolutus est ||sit||; ib. 78. bis Catilina absolutus *est*; Piso 95. hunc eis iudicibus editis, qui eidem testes esse possent, absolutum putarem; Planc. 42. nisi vidisset posse absolvi eum, qui fateretur; Milo 15. si possim efficere ut Milonem absolvatis; ib. 79. at hic me defendente quinquiens absolutus est; Phil. XI, 11.

2. **mit ablat. instrum.:** alqm. actione: prima actione facillime est absolutus; Cluent. 103.

comitiis: „renuntio" inquit „tibi te hodiernis comitiis esse absolutum"; Verr. a. pr. 19.

gratia: ne patiamini illum absolutum muliebri gratia, M. Caelium libidini muliebri condonatum; Cael. 78.

iudicio: cur de fundo decedit et iudicio non absolvitur? Qu. Rosc. 36. te iudices emiserunt excussum et exhaustum, suo iudicio absolutum, omnium condemnatum; har. resp. 37. ut non absolutus iudicio illo nefario videretur; Milo 86. (s. improbitatis, rerum, a Fannio, adulescentes).

lege: qui legem tulit qua ... Milonem absolvi a vobis oporteret; Milo 70.

sententia: cum esset Scamander unius Staieni [sententia absolutus]; Cluent. 67. tametsi ille una sententia est absolutus; ib. 105. quorum nullius sententia est Oppianicus absolutus; ib. 107. (s. servum.)

vi, ratione: quem igitur ab eis ... condemnari necesse esset, is a vobis, iudices, ulla vi aut ratione absolvi potest? Verr. II, 180.

3. **mit gen. und abl. crim. und Präposition:** alqm. maiestatis: maiestatis absoluti sunt permulti, quibus damnatis de pecuniis repetundis lites maiestatis essent aestimatae; Cluent. 116.

improbitatis — iudicio: in quo video Neronis iudicio non te absolutum esse improbitatis, sed illos damnatos esse caedis; Verr. I, 72.

rerum — iudiciis: ei non modo in senatum redierunt, sed etiam illarum ipsarum rerum iudiciis absoluti sunt; Cluent. 120.

ambitu: qui ambitu ne absolutum quidem patiatur ||patitur|| esse absolutum; Cael. 78.

de causa: absolvantur omnes de simili causa ||de s. c. reae|| necesse est; Tull. 35.

iudicio a Fannio: ut nec Roscium stipulatione adliget neque a Fannio iudicio se absolvat; Qu. Rosc. 36. qua de causa Flavius ... neque satis acciperet a Roscio neque iudicio absolveretur a Fannio; ib. 40.

4. **alqd.:** quid? cum unum quidque transigere, expedire, absolvere (coeperit); div. Caec. 45.

5. **besondere Objecte:** adulescentes iudicio: iudicio absoluti adulescentes et suspicione omni liberati sunt; Sex. Rosc. 65.

architectum sceleris: et ei ... ipsum principem atque architectum sceleris absolverent? Cluent. 60.

familiarem: nisi iterum eadem de re suo familiari absoluto nomen hic detulisset; Cael. 56.

hominem: hominem innocentem, a C. Sacerdote absolutum ... condemnat; Verr. II, 75. qui neque absolvere hominem nocentissimum possent neque eum ... condemnare vellent; Cluent. 76.

hominem pecuniae magnitudine: homo vita atque factis omnium iam opinione damnatus, pecuniae magnitudine sua spe et praedicatione absolutus; Verr. a. pr. 2.

hominem Veneri: † hunc hominem Veneri absolvit, sibi condemnat; Verr. II, 22.

innocentem: quod innocens, si accusatus sit, absolvi potest, nocens, nisi accusatus fuerit, absolvi non potest; utilius est autem absolvi innocentem quam nocentem causam non dicere; Sex. Rosc. 56.

reum: reus ut absolvatur, non peto; div. Caec. 23. qui reus pridie iam ipse se condemnatum putabat, is, postea quam defensor eius consul est factus, absolvitur; Verr. a. pr. 20. ipse solus reum absolutum, a quo pecuniam ||pecuniamque|| acceperit, condemnet, pecuniam non reddat? ib. II, 79.

servum sententiis: servus ille innocens omnibus sententiis absolvitur, quo facilius vos hunc omnibus sententiis condemnare possitis; Verr. IV, 100.

absolutio, Freisprechung: I. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** conficio: in consilium erant ituri iudices XXXII; sententiis XVI absolutio confici poterat; Cluent. 74.

numero: prima actione facillime est absolutus; non numero hanc absolutionem; Cluent. 103.

2. **mit Präposition:** spero, metuo de: tametsi de absolutione istius neque ipse iam sperat nec populus Romanus metuit; Verr. I, 6.

II. **nach Substantiv:** causa: magna mehercules causa, iudices, absolutionis cum ceteris causis haec est, ne ..; Font. 36.

III. **Umstand:** 1. **Abl.:** ut idem Pompeius non ab homine solum, sed etiam a provincia tota se huius absolutione inire gratiam arbitraretur; Verr. II, 113.

2. **Präposition:** post: qui esset annus decimus post virginum absolutionem; Catil. III, 9.

absorbeo, verschlingen: orationem: ad tribunatum, qui ipse ad sese iam dudum vocat et quodam modo absorbet orationem meam, contento studio cursuque veniamus; Sest. 13.

res: Oceanus .. vix videtur tot res tam dissipatas, tam distantibus in locis positas tam cito absorbere potuisse; Phil. II, 67.

abstergeo, abwischen: fletum: utinam his omnibus abstergere fletum sententiis nostris consultisque possemus; Phil. XIV, 34.

fuliginem: idem tamen quasi fuligine abstersa reliquis diebus in Capitolio praeclara senatus consulta fecisti; Phil. II, 91.

absterreo, abschrecken: homines: ut iam videamur non a pecuniis capiendis homines absterrere ||abstinere||; Verr. II, 142.

neminem: neminem a congressu meo neque ianitor meus neque somnus absterruit; Planc. 66.

abstinens, uneigennützig: videor: negotiatoribus comis ..., sociis abstinens, omnibus eram visus in omni officio diligentissimus; Planc. 64.

praesto alqm.: non solum nos [abstinentis], sed etiam comites nostros praestare debemus; Verr. II, 28.

abstinenter, uneigennützig: versor: res erat cum L. Saturnino .., homine .. in causa populari si non moderate, at certe populariter abstinenterque versato; Sest. 37.

abstinentia, Uneigennützigkeit: I. **nach Verben:** 1. **Abl.:** sum: nec solum in Papinio fuit hac abstinentia; Verr. IV, 46.

2. **mit Präposition:** dico de: quod ante de istius abstinentia dixeram; Verr. IV, 48. possum multa dicere ... de provinciali in eo magistratu abstinentia; Sest. 7.

II. **nach Substantiv:** periculum: eos velle meae fidei diligentiaeque periculum facere, qui innocentiae abstinentiaeque fecissent; Verr. a. pr. 34.

III. **Umstand:** propter: qui ita dignissimus est scena propter artificium ut dignissimus sit curia propter abstinentiam; Qu. Rosc. 17.

abstineo, zurückhalten, fern bleiben: I. **absolut:** qui a ceteris coniurationis causis abstinuimus; Sulla 80. quod quidem cuius temperantiae fuit, de M. Antonio querentem abstinere maledictis ||maledicti, maledicto||; Phil. II, 6. (f. se).

II. **mit Accusativ:** te, se: quale autem beneficium est, quod te abstinueris nefario scelere? Phil. II, 5. quod ita postulatur ab hominibus, ut ab eis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderint; Verr. III, 4. qui si reliquis flagitiis et sceleribus [se] abstinere potuisset; Phil. XIII, 17.

animos, manus: abstineant in hoc iudicio manus animosque ab hoc scelere nefario; Verr. a. pr. 36.

cupiditatem, manus: hunc praetorem in provincia quisquam putabit a Siculorum argento cupiditatem aut manus abstinere potuisse? Verr. IV, 34.

manus: manus a tutela, manus a pupillo, manus a sodalis filio abstinere non potuisti? Verr. I, 93. si quicquam caelati aspexerat, manus abstinere .. non poterat; ib. IV, 48. qui a Capitolio manus abstinere non potuerit; ib. 71. ut manus ab illo appellatore abstinerentur; ib. 146. quem ad modum manus ab alienis pecuniis abstinueris abs te doceri oportere; ib. V, 4. ut manus a te homines vix abstinere possint; Vatin. 10. numquam profecto a me sacrilegas manus atque impias abstinebit; Phil. XII, 26.

abstraho, entfernen, absondern: alqm. ab: quod me ambitio et forensis labor ab omni illa cogitatione abstrahebat; Sulla 11. ut a nullius umquam me tempore aut commodo ||commodum|| .. otium meum abstraxerit aut ..; Arch. 12. non dubito quin tuis litteris ... se magis etiam erexerit ab omnique sollicitudine abstraxerit; Deiot. 38. is ab hoc impetu abstractus consilio et copiis Caesaris; Phil. III, 31.

de: num etiam de matris hunc complexu ... avellet atque abstrahet? Font. 46.

ex: qua re nihil est quod ex tanto comitatu virorum amplissimorum me unum abstrahas; Sulla 9. cum Q. Metellus abstraheretur e sinu gremioque patriae; Cael. 59.

abstrusus, versteckt: dolor: excitatus .. aliquando Cn. Pompei nimium diu reconditus et

penitus abstrusus animi dolor subvenit subito rei publicae; dom. 25.

insidiae: dum patefacio vobis quas isti penitus abstrusas insidias se posuisse arbitrantur contra Cn. Pompei dignitatem; leg. agr. II, 49.

nummus: num quisnam tandem ||tam|| abstrusus nummus usquam videtur, quem non architecti huiusce legis olfecerint? leg. agr. I, 11.

absum, fern sein, fehlen: I. **unpersönlich:** tantum .. abest, ut aliquam mihi bonam gratiam quaesisse videar, ut multas me etiam simultates ... intellegam ... suscepisse; imp. Pomp. 71. tantum .. afuit ||abfuit|| ut periculosum rei publicae M. Bruti putaret exercitum, ut in eo firmissimum rei publicae praesidium ... poneret; Phil. X, 17. ego vero ... libertatis inimicos tantum abest ut ornem, ut effici non possit quin eos .. oderim; ib. XI, 36.

II. **persönlich:** alqs: quod M. Iunius ... hoc tempore abest nova legatione impeditus; Quinct 3. innocens est quispiam, verum tamen, quamquam abest a culpa, suspicione tamen non caret; Sex. Rosc. 55. „longe absum ab eius modi crimine"; ib. 94. quam longe tu te ab his rebus abesse arbitrare? div. Caec. 40. si reticeat et absit; Verr. I, 2. a qua suspicione ille aberat plurimum; ib. II, 60. abesse a domo paulisper maluit quam praesens illud optime factum argentum amittere; ib. IV, 39. ut ille non solum abesset a domo dum navigaret, sed etiam libenter cum magno honore beneficioque abesset; ib. V, 82. *eo securior, quod M. Tullius abesset;* Tull. 16. qui in Italia non sit absitve rei publicae causa; Caecin. 57. cur eum, cum in consilium iretur, Cluentius et Cannutius abesse patiebantur? Cluent. 83. quam ||quando|| doleo abesse ab huius iudicio L. Volusienum! ib. 198. quam longe videtur a carcere atque a vinculis abesse debere, qui se ipsum iam dignum custodia iudicarit? Catil. I, 19. video de istis, qui se popularis haberi volunt, abesse non neminem; ib. IV, 10. ut etiam illi, qui absunt, habeant quo victores revertantur; ib. 21. „afueris tam diu, ut ||et|| ... cum his ... de dignitate contendas?" Muren. 21. cum isdem me in hac causa vides adesse, cum quibus in ceteris intellegis afuisse; Sulla 7. ubi fuit Sulla, Corneli? num Romae? immo longe afuit; ib. 53. afuit ab oculis vestris; ib. 74. cum viderem me non diutius quam ipsam rem publicam ex hac urbe afuturum; sen. 34. dum ego absum ||cum ego abfui||; Quir. 14. sin autem sine eis, qui tum afuerunt, nihil decerni libere potuit; dom. 10. quam diu afui; ib. 59. non adesse eram iussus, non citatus afueram; ib. 62. ne tunc quidem, cum aberam; ib. 82. si censor tum esset, cum ego aberam; ib. 84. afui simul cum re publica, redii cum maxima dignitate; ib. 87. qui (Clodius) tantum abest a principibus quantum a puris, quantum ab religiosis; har. resp. 53. ut ab urbe abesset milia passuum ducenta; Sest. 29. cum abesse ab ea (patria) sine summo dolore non possem; ib. 49. qui nulla lege abessem; ib. 73. quantum a rerum turpitudine abes; Cael. 8. qui non modo a facti ||facto||, verum etiam a conscientiae suspicione afuit; ib. 23. eos una cenasse dixit, qui .. absunt; ib. 26. tantum .. abest ab illius familiaritatis infamia, ut eiusdem nunc ab sese inimicitias .. propulset; ib. 75. quoniam C. Caesar abest longissime; Balb. 64. cum longe afuisses; Piso 54. qui longissime a te afuit; Planc. 17. qui se afuisse ab istis studiis confitentur; ib. 62. numquam ex urbe afuit nisi sorte, lege, necessitate; ib. 67. cum tamen ||tantum|| abessent aliquot dierum viam; ib. 98. Quinte frater, qui nunc abes; Milo 102. tantum abes a perfectione maximorum operum, ut fundamenta nondum ... ieceris; Marcell. 25. solusne aberam? Phil. I, 11. si ab urbe plus quam decem dies afuisset; ib. II, 31. multorum .. aliorum, qui aberant; ib. 62. dum tu abes; ib. 107. tantum autem aberat a bello, ut ... defuerit civium studiis potius; ib. X, 14.

alqd: quid ab his tot maleficiis sceleris abesse videtur? Sex. Rosc. 30. quod ex aede Minervae hoc et illud abesset; Verr. IV, 140. Teani, quod abest a Larino XVIII milia passuum; Cluent. 27. quid enim abest huic homini, quod si adesset, iure haec ei ||et|| tribui et concedi putaremus; Balb. 9. quod publica religione sanciri potuit, id abest; ib. 35. cum vero omnia absint; Scaur. 41. ne tibi illum suscensere aliquid suspicere: quod abest longissime; Deiot. 35.

aetas: cuius aetas a senatorio gradu longe abesset; imp. Pomp. 61.

auctoritas: f. religiones.

carnifex, al.: carnifex vero et obductio capitis et nomen ipsum crucis absit non modo a corpore civium Romanorum, sed etiam a cogitatione, oculis, auribus; Rabir. 16.

cives: absunt tot perditi cives, nefarium secuti ducem; Phil. XII, 13.

conlega: quae, nisi conlega afuisset, credo eis futura fuisse communia; Phil. I, 5.

conloquium: non tenuit omnino conloquium illud fidem: a vi tamen periculoque afuit; Phil. XII, 27.

consules: consules, imperatores, alter ambove, aut si aberunt, ... praetor urbanus; Phil. XIV, 37.

copiae: cum hostium copiae non longe absunt; imp. Pomp. 15.

corpus: ut corpus abesset meum, dignitas iam in patriam revertisset; sen. 5. corpus aberat liberatoris libertatis memoria aderat; Phil. X, 8.

cruciatus: a quo victore si cruciatus absit, mors in beneficii parte numeretur; Phil. XI, 3.

crudelitas: } f. ius.
direptio: }

domus: cum domus patris a foro longe abesset; Cael. 18.

facinus, al.: quae libido ab oculis, quod facinus a manibus umquam tuis, quod flagitium a toto corpore afuit? Catil. I, 13.

flagitium: f. facinus.

fundus: a quo loco fundus is, de quo agitur, non longe abest; Caecin. 20. quot milia fundus suus abesset ab urbe; ib. 28.

iudicia: f. ius.

ius, al.: non enim ius abesse videbatur a foro neque iudicia, sed vis et crudelitas et bonorum acerba et indigna direptio; Verr. V, 31. (f. religiones).

leges: } f. religiones.
libertas: }

libido: f. facinus.

magistratus: neque moleste ferebant abesse a foro magistratum; Verr. V, 31.

memoria: haec (memoria) vero sive a meo sensu post mortem afutura est sive ... ad aliquam mei partem pertinebit; Arch. 30.

nomen crucis: } f. carnifex.
obductio capitis: }

oratio: tantum afuturam esse orationem meam a minima suspicione offensionis tuae, te ut ..; Planc. 8.

poena: cum poena afuit et licentia consecuta est; Verr. III, 176.

propugnator: nullum propugnatorem afuisse, nullum vacuum tractum esse remum; Verr. V, 135.

quaestiones: f. religiones.

religiones, al.: mecum leges, mecum quaestiones, mecum iura magistratuum, mecum senatus auctoritas, mecum libertas, mecum etiam frugum ubertas, mecum deorum et hominum sanctitates omnes et religiones afuerunt; quae si semper abessent ..; sen. 34.

res: ut sibi, quod eae res abessent, ignosceretur; Verr. IV, 140.

sanctitates: f. religiones.

suspicio: longe abest a me regni suspicio; Sulla 26.
tempus: properatum vehementer est, cum longe tempus muneris abesset; Sulla 54.
timor: quae, dum timor abest, a te non discedit, audacia; Phil. II, 90.
ubertas: f. religiones.
virtus: me enim quam socios tua frui virtute malebam, et, quo plus intererat, eo plus aberat ||aberas|| a me; Planc. 13.
vis: vis absit, ferrum ac lapides removeantur; Flacc. 97. (f. ius).

absumo, wegnehmen: tempus: a me postulat, ne dicendo tempus absumam; Quinct. 34.

absurde, abgeschmackt, ungereimt: dico, existimo: quo quid absurdius dici aut existimari potest? Phil. VIII, 4.
impero: praetori imperat. quam id ipsum absurde nihil ad me attinet; leg. agr. II, 28.

absurdus, abgeschmackt, ungereimt: alqd: fraudavit Roscius. est hoc quidem primum auribus animisque omnium ||hominum|| absurdum; Qu. Rosc. 19. in quo primum erat illud absurdum, quod ... non intellegebat ..; Sulla 31. etenim esset absurdum ... mentionem facere Sullae nullam nisi admonitum; ib. 37. iam vero illud quam incredibile, quam absurdum ..., eum familiarissimum dimittere ab se; ib. 57. nam et non sortiri absurdum est et quod sortitus sis non habere; prov. cons. 37. quam absurdum autem, qui praetor fieri non potuerit, petere eum consulatum? Phil. XI, 11.
carmen: ei quoque carmen compositum est, cum ceteris rebus absurdum tum vero in illo; Muren. 26.
res: absurda res est caveri foedere, ut maiestatem populi Romani communiter conservent; Balb. 37.

abundans, reich: alqs.: tu ... abundantior consilio, ingenio, sapientia quam Crassus; Piso 69.
homo: non illa (supellex) quidem luxuriosi hominis, sed tamen abundantis; Phil. II, 66.
pecunia: quis ... nepos non adesa iam, sed abundanti etiam pecunia sic dissolutus fuisset? Quinct. 40.

abundantia, Ueberfluß: I. **nach Verben:** sum in: eadem tamen illa, quae erat in abundantia, libido permanet; Catil. II, 10.
traduco in: hi ex summa egestate in eandem rerum abundantiam traducti; leg. agr. II, 97.
II. **Umstand:** propter: qui locus propter ubertatem agrorum abundantiamque rerum omnium, superbiam et crudelitatem genuisse dicitur; leg. agr. I. 18.

abundo, Ueberfluß haben: audacia: mulier abundat audacia; Cluent. 184.
auxilio: numquam, quo ceteri saepe abundarunt, id mihi ipsi auxilium meum defuisset; Planc. 87.
copia: eorum hominum copia populum Romanum abundare; Font. 43. veteres amici, quorum ille copia quondam abundarat; Sulla 7. — copiis: domuisti gentis ... omni copiarum genere abundantis; Marcell. 8.
ornamentis: cuius oratio omnibus ornamentis abundavit; Balb. 17.
rebus: istum rebus omnibus undique ereptis impune eludentem circumfluere atque abundare; Verr. III, 9. cum vos vestro Marte his rebus omnibus abundetis; ib.
vasis: exponit ea, quibus abundabat, plurima et pulcherrima vasa argentea; Verr. IV, 62.

abutor, mißbrauchen, gebrauchen: consessu, conventu: prorsus ut vestro consessu et hoc conventu pro summa solitudine abuteretur; Sex. Rosc. 59.
fortunis: sic etiam fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota cupiditatum suarum; Verr. V, 142.
gravitate: non vestra, pontifices, gravitate abutitur? dom. 104.
ignoratione: ut ignoratione tua ad hominis miseri salutem abuterer; Ligar. 1.
iudicio, al.: quid est aliud iudicio ac legibus ac maiestate vestra abuti ad quaestum atque ad libidinem? Sex. Rosc. 54.
legibus: f. iudicio.
lenitate: noli hac lenitate nova abuti mea; Sulla 47.
libertate: libertate, quam vos sociis dedistis, hac ille in acerbissimo supplicio miserrimae servitutis abusus est; Verr. V, 114.
maiestate: f. iudicio.
nomine: an te ad Sthenii periculum inimici eius nomine abusum esse credemus? Verr. II, 107. istum decumanorum nomine ad suos quaestus esse abusum; ib. III, 61. quod vestro, non suo nomine, cum hinc egressi sunt, abutuntur; leg. agr. II, 45.
numine: abuti deorum immortalium numine ad hominum *metum* timoremque ||qui, quid|| voluisti; dom. 125.
ornamentis: ne ornamentis eius omnibus Sex. Naevius pro spoliis abutatur; Quinct. 99.
patientia: quo usque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Catil. I, 1.
rebus: T. Annii tribunatu rebusque omnibus pro salute rei publicae gestis ad huius criminis defensionem non abutemur; Milo 6.
tempore: nisi omni tempore, quod mihi lege concessum est, abusus ero; Verr. I, 25.
tribunatu: f. rebus.

ac: I. **Vergleich:** als, wie: aeque: cui aeque ac meo testi ut credatis postulo; Caecin. 26. tecta ... aeque ac priore nocte custodiis vigiliisque defendite; Catil. III, 29. id aeque valere debet ac si pater indicaret; Sulla 51. numen .. vestrum aeque mihi grave et sanctum ac deorum immortalium ... futurum; Quir. 18. semper aeque mihi amicus fuit ac sibi; Piso 80.
aequus: cum ... aequam partem tu tibi sumpseris ac populo Romano miseris; Verr. III, 49.
aliter: [si] aliter pronuntiatum est ac placuit Mucio ||Mucio placuit||; Caecin. 69. ait me aliter ac dictum sit in tabulas publicas rettulisse; Sulla 40. quem ad modum iste ... omnia aliter ac vos in monumentis habetis .. pronuntiarit; dom. 140. neque de causa nostra quicquam aliter ac nos vellemus a senatu iudicatum est; Milo 23.
alius: ne .. alio mense ac fas erat comitia haberentur; Verr. II, 128. num alia res ..., alia natura totius negotii nunc est ac tum fuit? Cluent. 92. hos talis viros ... aliud de summa religione hoc tempore sensuros ac me absente senserint; dom. 3. nominis inscriptio tibi num aliud videtur esse ac meorum bonorum direptio? ib. 51. quid ergo ei possunt aliud iudicare ac iudicaverunt? har. resp. 14. lux denique longe alia est solis ac lychnorum; Cael. 67. neque erit haec alia ratio Plancio ac tibi, Laterensis; Planc. 48.
contra: si haec contra ac dico essent omnia; Verr. IV, 11. si denique aliquid [quod] non contra ac liceret factum diceretur, sed contra atque oporteret, tamen ..; Balb. 7. cum contra ac Deiotarus sensit victoria belli diiudicarit; Phil. XI, 34.
contrarius: inter aliquos contrarium ... decernebat ac proximis paulo ante decreverat; Verr. I, 120.
is: debeo sperare omnis deos ... pro eo mihi ac mereor relaturos esse gratiam; Catil. IV, 3.
iuxta: qui me ... reliquis officiis, iuxta ac si meus frater esset, sustentavit; sen. 20.
par: par desiderium sui reliquit apud populum Romanum Labienus iste ... ac ||et|| Ti. Gracchus reliquerat? Rabir. 14.
perinde: perinde ac si in hanc formulam omnia iudicia legitima ... conclusa et comprehensa sint, perinde dicemus; Qu. Rosc. 15.
secus: num secus hanc causam defendisse (vi-

deor), ac si lege Habitus teneretur? Cluent. 143. testor me pro illorum fama ... non secus ac pro patriis fanis ... propugnandum putare; Rabir. 30. ut tecum agam, Servi, non secus ac si meus esset frater; Muren. 10. quod de vobis hic ordo opinatur non secus ac de acerrimis hostibus; Piso 45. cuius ego salutem non secus ac meam tueri debeo; Planc. 3.

simul: Verres simul ac tetigit provinciam; Verr. I, 27. simul ac primum ei occasio visa est; ib. 34. simul ac potestas primum data est; ib. 138. qui simul ac profugit; ib. II, 46. Metellus simul ac venit Syracusas; ib. 62. simul ac successum isti audierunt; ib. IV, 90. simul ac tute coeperis tua iudicia rescindere; ib. V, 19. quod isti simul ac renuntiatum est; ib. 141. simul ac procul conspexit armatos; Caecin. 46. simul ac xviri increpuerint; leg. agr. II, 82. simul ac de sollemni ||de solem de|| religione rettulit; Quir. 11. simul ac periculum iudicii intendi; har. resp. 1. simul ac te aspexi; Vatin. 4. qui simul ac pedem limine extulerat; Cael. 34. simul ac me Dyrrachium attigisse audivit; Planc. 98. simul ac libertus de morte uxoris nuntiavit; Scaur. 12. simul ac timere desisses; Phil. II, 89. quae simul ac primum aliquid lucis ostendere visa sunt; ib. IV, 1.

talis: honos tali ||talis|| populi Romani voluntate paucis est delatus ac mihi; Vatin. 10.

II. **copulativ:** und: 1. **am Anfang des Satzes:** ac, per deos immortales, quid est ..? Verr. I, 118. ac de avertenda pecunia quaero; ib. II, 144. ac repente .. concurrunt; ib. IV, 95. ac per hos dies ... non offendebantur homines; ib. V, 31. ac mihi magis illud laborandum videtur; Tull. 4. ac tum ... comprobabatur; Cluent. 39. ac se sperare dixerunt; Catil. III, 20. ac de officio ... dicendum nobis erit; Muren. 6. ac te ipsum ... iam usus flectet; ib. 65. ac profectus est; Sulla 56. ac multi ... fuerunt; Cael. 43. ac sicubi esset; Balb. 32. ac permitto; Phil. X, 5. ac mihi semper ... visa sunt; ib. XIV, 28.

ac forsitan vix convenire videretur; Verr. II, 159.

ac iam nihil est quod ..; Sex. Rosc. 138. ac iam illa omitto; Verr. IV, 116. Catil. I, 15. ac tibi iam inde praescribo; Vatin. 13.

ac ne quis forte dubitet; Verr. II, 108. ac ne forte ea ... videantur; ib. 181. ac ne miremini; ib. III, 129. ac ne subito ... opprimantur; ib. IV, 150. ac ne ex facto solum ... iudicetis; Cluent. 107. ac ne longum sit; Catil. III, 10. ac ne quis ... miretur; Arch. 2. ac ne quis ... pertimescat; Sest. 140. ac ne diutius loquar; Vatin. 21. ac ne ipsi .. arbitrentur; Balb. 44. ac ne existimes; Scaur. c. 5. § 7. ac ne ... videretur; Phil. III, 24.

ac neque illius Crassi factum ... potuit imitari; Scaur. c. 3. § 2.

ac ne illud quidem vobis neglegendum est; imp. Pomp. 17. ac ne haec quidem ... mihi videtur .. praetereunda esse virtus; Sulla 62. ac ne illi quidem ... cogitassent; Piso 15. ac ne tum quidem emersisti; ib. 27. ac ne illud quidem ... praetereundum puto; Phil. XIII, 13.

ac nimirum ... rei militaris virtus praestat ceteris omnibus; Muren. 22.

ac non modo hoc patrum voluntate liberi faciunt, sed ..; Sex. Rosc. 48.

ac non solum erat administer ..., verum etiam ..; Verr. II, 136.

ac postea quam est intellectum; Sest. 12.

ac primo rem differre ... coeperunt; Sex. Rosc. 26. ac primo ... dicebat; Verr. IV, 91. ac primo ... accedunt; ib. V, 96.

ac primo quidem omnibus ... minabatur; Cluent. 108. ac primo quidem pertimuit; Flacc. 80.

ac primum ... cognoscite; Verr. III, 67. ac primum hoc ex te quaero; ib. 165. ac primum ... fundum proscripsit; Tull. 16. ac primum illud attende; Caecin. 90. ac primum quanta innocentia debent esse imperatores? imp. Pomp. 36. ac primum ... ostendam; Cluent. 19. ac primum ... tantum ... perfecerat, ut ..; ib. 66. ac primum illud statuamus; ib. 123. ac primum de oppido dicam; leg. agr. II, 76. ac primum abs te illud ... quaero; Sulla 3. ac primum illud a te ... requiro; dom. 3. ac primum illud tempus ... praetermitto; prov. cons. 40.

ac prima pars fuit illa; Cael. 26. ac primus aditus et postulatio ... haec ... fuit; Ligar. 17.

ac ||at|| prius quam adgrediar; Balb. 18.

ac Netini quidem sibi non defuerunt; Verr. V, 56. ac mihi quidem ... videtur; Caecin. 2. ac mihi quidem ... visa sunt; Catil. III, 13. ac tum quidem Tralliani ... impetraverunt; Flacc. 59. ac L. Flaccum quidem ... numquam ... paenitebit; ib. 104. ac mea quidem ... liberata est; har. resp. 30. ac nunc quidem C. Antonius ... consolatur; Vatin. 28. ac mihi quidem videtur; Cael. 3. ac longius quidem mihi contexere ... liceret; ib. 18. ac mihi quidem ... videtur; Balb. 5. ac meus quidem is fuit, ut ..; Piso 51. ac mihi quidem ... videtur; Ligar. 17. ac maioribus quidem ... res erat; Phil. IV, 14. ac de hac quidem ... laude .. silebo; ib. X, 7. ac Dolabella quidem tam fuit immemor; ib. XI, 8.

ac si tibi nemo responsurus esset; div. Caec. 43. ac si hoc iuris non ... edixisses; Verr. I, 110. ac, si ... quaeritis; ib. V, 173. ac si qui mihi hoc iudex ... dicat; Caecin. 8. ac, si est privatus ager; leg. agr. II, 57. ac si fides .. data est; Rabir. 28. ac si ... mihi arma capienda essent; ib. 30. ac si quis est talis; Catil. II, 3. ac si ... iudicarem; ib. ac si ... patronus ... constitueretur; Muren. 4. ac si mihi nunc ... esset ... dicendum; ib. 33. ac si tibi ... videmur; Sulla 24. ac si ... me ... videri oporteret; ib. 25. ac si considerare coeperis; ib. 48. ac si solus essem interfectus; sen. 34. ac, si hoc de me potuit; dom. 46. ac si me populus ... eiecisset; ib. 88. ac si .. neque is ... neque id ... dedicavit; ib. 138. ac si volumus ea; har. resp. 24. ac si ... videbor; Sest. 31. ac si tum ... animam ... edidisset; ib. 83. ac si scelestum est; ib. 145. ac si haec omnia contemnis; Vatin. 38. ac si ... dicerem; prov. cons. 1. ac si mea auctoritas satis ... ponderis haberet; Balb. 60.

ac tamen ... imperat; Verr. IV, 53. ac tamen ... se ... proripuit; har. resp. 2. ac tamen ... commovebatur; Sest. 105. ac tamen facile est; ib. 115. ac tamen hoc .. memento; Vatin. 6. ac tamen ... permanebit; prov. cons. 38. ac tamen ... neque ego cessissem et ..; Piso 19. ac tamen ita disputabant; Rab. Post. 16. ac de his tamen legibus ... saltem queri possumus; Phil. I, 25.

ac vide quantum interfuturum sit; div. Caec. 35. ac vide quid differat; ib. 61. ac vide quid te ... adiuvet; Verr. II, 176. ac vide quid intersit; dom. 84. — ac videte quanto taetrior ... fuerit; Verr. IV, 123. ac videte quam non inimico animo sim acturus; ib. V, 9.

2. **im Satz: a. Substantiva, substantivische Pronomina:** in dicione ac potestate; Quinct. 6. consuetudine ac familiaritate; ib. 12. propinquos ac necessarios; ib. 38. sanctimonia ac diligentia; ib. 55. propinquo ac necessario; ib. 87. per senectutem ac solitudinem; ib. 91. contra luxuriem ac licentiam; ib. 92. existimationem ac spem; ib. 98. portenti ac prodigii simile; Sex. Rosc. 38. relegationis ac supplicii gratia; ib. 43. iudicio ac legibus ac maiestate vestra; ib. 54. scelera ac maleficia; ib. 75. duces ac principes; ib. 81. de peculatu ac de eius modi rebus; ib. 82. quaesitorem ac iudicem; ib. 85. vis belli ac turba; ib. 91. de morte ac de bonis eius; ib. 96. decurionum ac municipum omnium; ib. 115. ex animi mei sensu ac

dolore; ib. 129. sectores ac sicarii; ib. 151. fraudis ac furti; Qu. Rosc. 26. sine ulla invidia ac sine ulla offensione; div. Caec. 23. voce ac viribus; ib. 39. propter magnitudinem rerum ac difficultatem; ib. 40. gestu ipso ac motu corporis; ib. 46. Veneris nomine[..] ac religione; ib. 56. opibus ac facultatibus; ib. 69. paucorum vitio ac turpitudine; ib. 70. de capite ac fortunis suis; ib. 71. officium ac diligentiam; ib. 72. magnitudinem causae ac iudicii; ib. 73. cum maxima frequentia ac multitudine; Verr. a. pr. 18. in unius potestate ac moderatione; ib. 20. de officio ac dignitate; ib. 28. de re publica ac de hominibus improbis; ib. 36. sibi ac liberis suis; ib. 41. servi ac supplices; ib. 53. pudorem vero ac religionem; ib. I, 16. ad hospites meos ac necessarios; ib. industria ac diligentia; ib. 17. amicis istius ac defensoribus; ib. 20. sine summo rei publicae detrimento ac periculo; ib. 22. de nocturnis eius bacchationibus ac vigiliis; ib. 33. in eius modi tempore ac sorte; ib. 34. furtorum ac flagitiorum; ib. 41. tempus Sullanarum proscriptionum ac rapinarum; ib. 43. his artibus ac disciplinis; ib. 47. memoria ac litteris; ib. vi ac virtute; ib. 55. honore ac virtute; ib. illorum donis ac monumentis; ib. spem ... rerum ac fortunarum suarum; ib. 59. sibi ac liberis suis; ib. 65. sensu ac dolore; ib. 69. scelus ac libidinem; ib. 78. ab imperio ac nomine nostro; ib. 79. homines nobilissimi ac principes civitatis; ib. 90. in sua potestate ac dicione; ib. 97. furta ac flagitia; ib. rationem brevitatis ac temporis; ib. 103. summo officio ac virtute; ib. 135. pro sua fide ac diligentia; ib. in adulescente clarissimo ac principe iuventutis; ib. 139. in eius arbitrium ac potestatem; ib. 150. terra ac mari; ib. II, 4. sedes ac domicilium; ib. 6. unius scelere ac libidine; ib. 9. urbis ac sedis suas; ib. dolore ac lacrimis suis; ib. 10. iniussu populi ac senatus; ib. 14. testimonium publicum ac mandata; ib. vi ac metu; ib. de conventu ac negotiatoribus; ib. 34. ex instituto ac lege Rupilia; ib. 37. socii praedae ac rapinarum; ib. 47. exarsit iracundia ac stomacho; ib. 48. belli ac victoriae lege; ib. 50. contra praetoris famam ac fortunas; ib. 57. litteris ac lege; ib. 64. fidem ac religionem tuam; ib. 78. sine ullo argumento ac sine teste; ib. 91. de sella ac tribunali; ib. 94. eius amicis ac necessariis; ib. 97. inter fugitivorum ac praedonum ac tua tela; ib. 99. socia tuorum furtorum ac flagitiorum ||furtorum flagitiorum||; ib. 114. hoc de homine ac de huius bonis; ib. 115. notas ac vestigia; ib. existimatio ... nostri ordinis ac iudiciorum; ib. 117. meis hospitibus ac necessariis; ib. 118. eo .. numero ac loco; ib. 134. gloriae studiosum ac monumentorum; ib. 144. metu ac malo; ib. 148. per vim ac metum; ib. 150. officio ac voluntate; ib. 153. domos ac sedis suas; ib. 157. tuae formae ac nominis; ib. gravitatem civitatis ac dignitatem; ib. 161. commoda ac iura; ib. 166. re ac ratione; ib. 172. indicia ac monumenta furtorum; ib. 177. societas ac faeneratio; ib. 187. mores aliorum ac peccata; ib. III, 2. cum laetitia .. ac voluptate; ib. 4. contumacia ac superbia; ib. 5. contrarias hominum sententias ac dissimilitudines studiorum; ib. 6. pudorem ac pudicitiam; ib. iura ac libertatem; ib. plus ... oneris ac muneris; ib. 7. dedecore ac turpitudine; ib. 8. ex ipsa varietate ac novitate; ib. 10. victoriae praemium ac poena belli; ib. 12. iniussu populi ac senatus; ib. 19. ministros ac satellites; ib. 21. petitor ac pignerator; ib. 27. magnus ... numerus ac magna multitudo; ib. delicias ac vitam tuam; ib. de comissatione ... ac de mulierculis; ib. 31. squaloris plenus ac pulveris; ib. motu ac spiritu suo; ib. dominum illorum ac tyrannum; ib. inventorem rerum optimarum ac principem; ib. 41. populo .. ac coronae ||ac populo ac coronae||; ib. 49. quaestu ac tempore; ib. 51. pecuniae cupiditas ac praesens illa praeda; ib. 52. summam ac numerum; ib. 53. in sociorum urbe ac foro; ib. 57. humanitatis in eos ac benevolentiae suae; ib. 59. cenam ac pocula; ib. 62. eodem genere ac loco; ib. [cum vi ac minis; ib. 67]. dominum ac regem; ib. 71. legationibus ac testimoniis publicis; ib. 74. reges .. Persarum ac Syrorum; ib. 76. frumenti ac decumarum; ib. 83. beneficiis ac liberalitate; ib. 94. legum ac iudiciorum; ib. 98. rumorum ac temporum; ib. sibi ac liberis suis; ib. 102. nequitia ac turpitudine; ib. 106. quaestu ac lucro; ib. pactionibus ac litteris; ib. 107. damna ac detrimenta; ib. 108. subscriptio [ac professio] ||subscriptio professio||; ib. 113. custodem ac vilicum; ib. 119. testimonio L. Metelli ac litteris; ib. 123. in suis agris ac sedibus; ib. 128. morte ac suspendio; ib. 129. capiti ac fortunis tuis; ib. 131. tuum scelus ac nomen; ib. de capite ac fortunis tuis; ib. 133. verbo ac simulatione; ib. in sella ac tribunali; ib. 135. meam industriam ac diligentiam; ib. 137. mercedis ac praemii nomine ||praemii||; ib. 140. virgarum ac mortis metu; ib. 143. civitatum auctoritates ac litteras; ib. 146. tibi ac liberis tuis; ib. 157. tam irato animo ac litteris; ib. rebus ac muneribus; ib. loco ac nomine; ib. 159. te ac tuam vitam; ib. ex paternis probris ac vitiis; ib. 162. necessitatem salutis ac vitae; ib. 164. inopiam testium ac litterarum; ib. 166. consuetudinem [ac rationem]; ib. 171. de suo quaestu ac de sua copia; ib. monstrum ac prodigium; ib. in illa caligine ac tenebris; ib. 177. de nepotum bonis ac de scenicorum corollariis; ib. 184. ex praeda ac manubiis; ib. 186. tuum munus ac beneficium; ib. 187. IN CUPIDITATE AC TURPITUDINE; ib. exitum ac rationem; ib. 190. a voluntate ac sententia; ib. 193. huic praedae ac direptioni; ib. 197. aratro ac manu; ib. 199. vis ac ratio; ib. regna ac rapinas; ib. 200. in eius modi re ac moribus; ib. 207. iudicio ac periculo; ib. ex monumentis ac litteris; ib. 209. libidinem ac licentiam; ib. 210. ex litteris publicis ac testimoniis civitatum; ib. 225. numerum ac nomen; ib. 226. arator ac dominus; ib. 227. vobis ac rei publicae; ib. 228. lenonis domum ac meretriciam disciplinam; ib. IV, 7. cum imperio ac securibus; ib. 8. cum imperio ac potestate; ib. 10. de religione sua ac dignitate; ib. 16. praedarum ac furtorum receptrix; ib. 17. in ipso testimonio ac iure iurando; ib. 18. isti praedoni ac piratae; ib. 23. scelera sua ac latrocinia; ib. 24. tecto ac domo; ib. 25. poenam iudicii ac legis; ib. 30. metu ac timore; ib. 41. cum sigillis ac simulacris deorum; ib. 46. Lucullorum hospiti ac perfamiliari; ib. 49. in bello ac tumultu; ib. 52. caelatores ac vascularios; ib. 54. in eorum regno ac dicione; ib. 60. in eius regnum ac manus; ib. 62. illius operis ac muneris; ib. 66. suae voluntatis ac religionis; ib. 67. sua studia ac dona; ib. 68. suo nomine ac sua sponte; ib. 72. illo tempore ac primo istius adventu; ib. 76. totius negotii ac religionis; ib. 77. de basi ac litteris; ib. 79. te ac fidem tuam; ib. 80. genere ||virtute|| ac nomine; ib. 81. homines honestissimos ac principes civitatis; ib. 84. sacris anniversariis ... ac summa religione; ib. de sella ac de loco superiore; ib. 86. rictum eius ac mentum; ib. 94. clavis ac fustibus; ib. per mulieres ac virgines; ib. 99. virorum ac mulierum; ib. 102. per istius stuprum ac flagitium; ib. antiquo opere ac summa arte; ib. 103. litteris ac monumentis; ib. 106. vestigia ac prope incunabula; ib. 107. ex suis templis ac sedibus; ib. 109. modica amplitudine ac singulari opere; ib. cum infulis ac verbenis; ib. 110. munitione ac mole lapidum; ib. 118. regum ac tyrannorum; ib. 123. studia ac delicias; ib. 126. eadem specie ac forma; ib. 129. summo ingenio hominem ac disciplina; ib. 131. praedarum ac furtorum; ib. 136. vi ac metu; ib. 140. furtorum ac praedarum receptricem; ib. 150. dolore ac morte; ib. V, 14.

sine metu ac severitate; ib. 22. parentum ac liberum; ib. 23. rationem ac disciplinam; ib. 25. tempestatum vim ac fluminum; ib. 26. sine mente ac sine ullo sensu; ib. 28. consuetudo .. ac disciplina; ib. 30. naturae ac necessitati; ib. 35. fascis ac securis; ib. 39. praetorium imperium ac nomen; ib. 40. in illa vetere severitate ac dignitate; ib. 46. virtute ac sapientia; ib. 50. instituto ac litteris; ib. 55. pretia ac munera; ib. 56. avaritia ac nequitia tua; ib. 59. stipendio ac sumptu; ib. 60. regum ac tyrannorum; ib. 68. luxuria ac nequitia; ib. 87. nequitiam ac turpitudinem; ib. 92. moenia ac portus; ib. 95. populi Romani nomen ac fasces; ib. 97. vi ac multitudine; ib. 98. suo nomine ac moenibus; ib. flagitiorum ac turpitudinum; ib. 107. operis ac laboribus; ib. 123. in istius imperio ac potestate; ib. 124. mortem ac sanguinem; ib. 125. custodes ac vindices; ib. 126. officiis ac fide; ib. 127. virtutibus ac beneficiis; ib. 128. parentum ac propinquorum; ib. 130. in eius periculis .. ac varietate; ib. 132. veniam ac locum; ib. funeris ac sepulturae; ib. 134. oblivione hominum ac taciturnitate; ib. 138. officio ac necessitudini; ib. 139. promisso nostro ac recepto; ib. lepore ac venustate; ib. 142. via ac ratione; ib. 151. de uno genere ac de istius nefaria crudelitate; ib. 159. ex illo metu mortis ac tenebris; ib. 160. legibus ac vestro iudicio; ib. 163. municipes illius ac necessarios; ib. 164. servitutis ac libertatis iura; ib. 169. sui generis initium ac nominis; ib. 180. periculis ac laboribus; ib. 181. inimicitiis ac laboribus; ib. custodem ac praesidem; ib. 185. opiniones hominum ac religiones; ib. 187. ex sua sede ac domo; ib. gentes ac nationes; ib. 188. ad caedem ac pugnam; Tull. 18. *fide ac religione;* ib. 36. res ipsa .. ac ratio tabularum; Font. 3. *de* iudiciis ac legibus; ib. 6. cautione ac diligentia; ib. 12. triumphis ac monumentis; ib. ferrum ac manus; ib. sudore ac labore; ib. specula populi Romani ac propugnaculum; ib. 13. fortuna ac tempore; ib. 25. animo ac mente; ib. immunitatem ac libertatem; ib. 27. pudoris ac religionis; ib. 28. religione iuris iurandi ac metu deorum; ib. 30. more ac natura; ib. pacem ac veniam; ib. aras ac templa; ib. 31. huic imperio ac nomini; ib. 32. vobis ac populo Romano; ib. 35. amici ac propinqui; ib. gloria ac laude; ib. cum aliqua ratione ac suspicione; ib. 37. stuprorum ac libidinum; ib. 38. in vestra fide ac potestate; ib. 40. hominibus * autem ac summis ducibus; ib. 42. civitatis discordiis ac rei publicae calamitate; ib. studio laudis ac virtutis; ib. rebus gestis ac victoriis; ib. 43. usum ac disciplinam; ib. vobis ac liberis vestris; ib. se ac suas urbis; ib. 44. a Thraecum ||Thracum|| adventu ac depopulatione; ib. testimoniis ac laudationibus suis; ib. 45. miseriis ac periculis; ib. 46. moram ac religionem; Caecin. 4. severitatem iudicis ac vim; ib. 6. de controversia nostra ac de communi iure; ib. 9. viduitate ac solitudine; ib. 13. terrore mortis ac periculo capitis; ib. 24. vis ac deductio; ib. 32. negotiorum ac litium; ib. metu ac tenui .. suspicione; ib. 43. verborum vis .. ac nominum; ib. 58. ad caput ac vitam; ib. 63. leges ac iura; ib. 70. finis sollicitudinis ac periculi litium; ib. 74. verbo ac littera; ib. 77. sine armis ac multitudine; ib. 93. sedem ac locum; ib. 100. in vestra fide ac religione; ib. 103. vectigalibus ac sociis; imp. Pomp. 4. legatos ac litteras; ib. 9. plus firmamenti ac roboris; ib. 10. divino consilio ac singulari virtute; ib. vinculis ac verberibus; ib. 11. in periculum ac discrimen; ib. 12. rem ac fortunas; ib. 19. terrore ac metu; ib. 23. longinquitate locorum ac desidero suorum; ib. tantis rebus ac tanto bello; ib. 27. gentes ac nationes; ib. 31. vitam ac spiritum; ib. 33. praesidiis ac navibus; ib. 35. imperio ac potestati; ib. gentes ac nationes; ib. sermones ac litterae; ib. 39. unius hominis spe ac nomine; ib. 44. nomine ac rumore; ib. 45. re ac ratione; ib. 51. pro tua summa copia ac singulari facultate dicendi; ib. 52. classe ac maritimis rebus; ib. 54. oris Italiae maritimis ac portubus nostris; ib. 55. miseria ac turpitudine; ib. 56. gentibus ac nationibus; ib. salus ac dignitas; ib. 57. consilio ipsius ac periculo; ib. virtutis fructum ac dignitatis; ib. 59. de hoste ac de laude; ib. 64. pudore ac temperantia; ib. animos ac spiritus; ib. 66. ab eorum coniugibus ac liberis; ib. in opinionibus ac sermonibus; Cluent. 5. portum ac perfugium; ib. 7. sine acerbissimo animi sensu ac molestia; ib. 10. consilio ac ratione; ib. 13. cupiditate ac furore; ib. 15. in tantis iniuriis ac tanto scelere; ib. 16. vi ac necessitate; ib. 19. oculis ac manibus; ib. 20. clamore .. ac minis; ib. 24. initio ac fundamento; ib. 30. studiorum ac naturae similitudo; ib. 46. remedia ac perfugia; ib. 51. capiti ac fortunis; ib. 67. praedas ac suppressiones iudicialis; ib. 68. in ea obscuritate ac dubitatione; ib. 78. iudicium ac potestas; ib. 80. numero ac summa; ib. 87. in tempore ac potestate; ib. 90. sine vestra sapientia ac sine iudiciorum remediis; ib. 95. animos eius ac spiritus tribunicios; ib. 109. sibi ac defensioni suae; ib. honore ac dignitate; ib. 119. in servitute ac vinculis; ib. 125. in culpa .. ac suspicione: ib. 127. veteris disciplinae ac severitatis; ib. 129. causarum ac temporum; ib. 139. condicionum ac iudiciorum; ib. 150. sollicitudinis ac negotii; ib. 169. sedem ac regionem; ib. 171. nocti ... ac solitudini; ib. 193. curam animi ac dolorem; ib. 196. splendore .. ac virtute; ib. 198. imperio ac felicitate; leg. agr. I, 5. iudicium ac potestas; ib. 9. nundinationem iuris ac fortunarum; ib. agrum Campanum ac Stellatem campum; ib. 21. salutis ac libertatis; ib. in nostra ||vestra|| libertate ac dignitate; ib. 22. per aetatem ac per leges; ib. II. 3. voluntatum ac studiorum; ib. 4. summus labor ac difficillima ratio; ib. 6. in imperio ac dignitate; ib. 9. generis ac nominis; ib. legis agrariae simulatione ac nomine; ib. 15. initium legum ac rerum ||rerum ac legum|| suarum; ib. 17. de aliqua curatione ac potestate; ib. 21. vestrorum animorum ||animorum vestrorum|| ac magnificentiae; ib. 22. negotiis [ac legibus]; ib. 24. custodem ac vindicem: ib. aequitate ac pudore; ib. 31. belli lege ac victoriae iure; ib. 40. natura ac situ; ib. in sociorum urbibus ac finibus; ib. 49. propter religionem sedum illarum ac vetustatis; ib. 51. amicissimis ||antiquissimis|| sedibus ac dis penatibus; ib. 57. praedam ac manubias; ib. 61. in ... dicionem ac potestatem; ib. 74. maiores opes ... ac maiora praesidia; ib. 75. caelo ac loco; ib. 81. imperii gravitatem ac nomen; ib. 87. natura ac loco; ib. tectis ac sedibus; ib. 90. *cum* Campano supercilio ||praesidio|| ac regio spiritu; ib. 93. Blossios ... illos .. ac Vibellios ||Iubellios||; ib. a stirpe generis ac seminis; ib. 95. ab ipsa natura .. ac ||et, a|| vitae consuetudine; ib. prae sua Capua ... ac prae illis plateis ||semitis||; ib. 96. per risum ac iocum; ib. paulum .. vetustatis ac roboris; ib. 97. cura ac diligentia; ib. 100. consilio meo ac ratione; ib. 102. contra pestem ac perniciem; Rabir. 2. pacem ac veniam; ib. 5. de locis religiosis ac de lucis: ib. 7. vicinitatis nomen ac termini; ib. 8. caelo hoc ac spiritu; ib. 15. de Saturnini [crimine] ac de clarissimi patrui tui morte; ib. 18. cuncta nobilitas ac iuventus; ib. 21. tenebrarum ac parietum custodiis; ib. tali in re ac tempore; ib. 22. ad patriae salutem ac libertatem; ib. nefarii sceleris ac parricidii; ib. 27. sceleris ac parricidii nefarii; ib. cum laude ac virtute; ib. 29. virorum sapientissimorum ac fortissimorum civium mentis; ib. 30. Iovis Optimi Maximi templis ac sedibus; ib. 31. cicatrices ac notas virtutis; ib. 36. furorem ac tela; Catil. I, 2. [mors ac] rei publicae poena; ib. 4. ad exitium ac vastitatem; ib. 12. ad domesticam tuam difficultatem ac turpitudinem; ib. 14. sceleri ac furori tuo; ib. 15. amicis ac necessariis; ib. 16.

manus ac tela; ib. 21. tibi ac tuis omnibus; ib. 24. severitatis ac fortitudinis invidia; ib. 29. inertiae ac nequitiae (invidia); ib. stirps ac semen; ib. 30. omnium scelerum ac veteris furoris; ib. 31. cum tua peste ac pernicie; ib. 33. a tectis urbis ac moenibus; ib. scelerum foedere ... ac nefaria societate; ib. ex hoc cursu sceleris ac belli; ib. II, 14. consules ac dictatores; ib. 19. de complexu eius ac sinu; ib. 22. pruinas ac nivis; ib. 23. florem totius Italiae ac robur; ib. 24. urbes coloniarum ac municipiorum; ib. in eius modi certamine ac proelio; ib. 25. sine vestro motu ac sine ullo tumultu; ib. 26. tectis ac moenibus; ib. III, 3. sine recusatione ac sine ulla mora; ib. 5. de gladiis ac sicis; ib. 10. exsilii ac fati diem; ib. 17. spem imperii ac rerum maximarum; ib. 22. cum coniugibus ac liberis vestris; ib. 23. de vobis ac de vestris liberis; ib. IV, 1. laborum ac miseriarum quietem; ib. 7. egestas ac mendicitas; ib. 10. fugam virginum atque puerorum ac vexationem virginum Vestalium; ib. 12. huius templi ac loci; ib. 14. cubile ac lectulum suum; ib. 17. regionibus ac terminis; ib. 21. sermonibus ac mentibus; ib. 22. de vestris coniugibus ac liberis; ib. 24. de aris ac focis; ib. de totius urbis tectis ac sedibus, de imperio ac libertate; ib. de officio defensionis meae ac de ratione accusationis tuae; Muren. 6. flagitium ac dedecus; ib. 12. victoriam ac triumphum; ib. sollicitudinis ac stomachi; ib. 19. in tutela ac praesidio; ib. 22. ex omnibus oris ac notis sedibus; ib. 34. in provincia ac legatione; ib. 37. ad famam hominum ac voluntatem; ib. 38. populum ac volgus imperitorum; ib. populi ac multitudinis comitia; ib. otium ac tranquillitatem; ib. 55. vicinus ac necessarius; ib. 56. firmamentum ac robur; ib. 58. rationem officiorum ac temporum; ib. 76. vicissitudinem laboris ac voluptatis; ib. insidiis ac mucronibus; ib. 82. seditionis ac discordiae; ib. 83. in sede ac loco; ib. 85. lacrimis ac maerore; ib. 86. vestram potestatem ac vestras opes; ib. necessitudine ac vetustate; Flacc. 5 (S. 29). studio ac voluntate; ib. 9. mores ac disciplina; ib. 11. dolor ac simultas; ib. paterno amico ac pernecessario; ib. 14. libertate immoderata ac licentia contionum; ib. 16. terrorem ac minas; ib. 19. humanitatis iure ac misericordia; ib. 24. civem ac supplicem vestrum; ib. ratio ac magnitudo animorum; ib. 28. adulteriis ac stupris; ib. 34. aculeo iam emisso [ac dicto testimonio]; ib. 41. decreti ac testimonii; ib. 54. in conversione rerum ac perturbatione; ib. 94. hominum audacissimorum ac domesticorum hostium; ib. 95. ferrum ac lapides; ib. 97. meus familiaris ac necessarius; Sulla 2. officii ac defensionis; ib. a .. clarissimis viris ac principibus civitatis; ib. 3. ornamenta ac lumina; ib. 5. propter honorem ac dignitatem; ib. 12. gladiatorum ac fugitivorum tumultu; ib. 15. pudor ac dignitas; ib. litterae ac nuntii; ib. 17. uxoris ac liberorum meorum; ib. 18. mollitia .. animi ac lenitate; ib. lacrimis ac precibus; ib. matronarum ac virginum; ib. 19. hosti ac parricidae; ib. famae ac sermonibus; ib. 24. de honore ac de omni dignitate; ib. generis vestri ac nominis; ib. 32. templis ac tectis; ib. 33. arcem regum ac nationum exterarum; ib. ad caedem ac tumultum; ib. 54. ea familia ac disciplina; ib. 58. finitimi ac vicini; ib. discidio ac dissensione; ib. 60. de ambulatione ac de suffragiis; ib. 61. de vita hominis ac de moribus; ib. 69. de c. Cethego atque eius in Hispaniam profectione ac de volnere Q. Metelli Pii; ib. 70. vita ac natura; ib. 71. mores ipsius ac vita; ib. extremo discrimine ac dimicatione fortunae; ib. 77. quaestiones .. servorum .. ac tormenta; ib. 78. di patrii ac penates; ib. 86. generi ac nomini; ib. 88. ornatum ac vestitum; ib. cruciatu ac dolore; ib. 90. lenitate ac misericordia; ib. 92. studiis ac disciplina; Arch. 1. conventu hominum ac frequentia; ib. 8. de studiis humanitatis ac litterarum; ib. propter otium ac studium; ib. artium ac disciplinarum; ib. 5. ingenii ac litterarum; ib. iure ac foedere; ib. 6. de civitate ac lege; ib. 8. omnium rerum ac fortunarum suarum; ib. 9. animo ac virtute; ib. 15. perfugium ac solacium; ib. 16. propter excellentem artem ac venustatem; ib. 17. belli ore ac faucibus; ib. 21. rustici ac milites; ib. 24. templorum ac monumentorum aditus; ib. 27. noctis ac dies; ib. 29. consiliorum .. ac virtutum nostrarum effigiem; ib. 30. memoria ac fama; sen. 3. parens ac deus; ib. 8. tenebris ac sordibus; ib. 10. mercatores provinciarum ac venditores vestrae dignitatis; ib. de officio ac de virtute; ib. 14. ne luctu quidem ac vestitu; ib. 16. clementia ac misericordia; ib. 17. sine summa virtute ac maximis opibus; ib. 19. huic homini ac liberis eius; ib. 24. huius temporis ac timoris mei; ib. 30. vim inimicorum ac tela; ib. 37. vobis ac patribus vestris; Quir. 6. armorum ac tumultus metu; ib. 7. tectis ac tenebris; ib. 8. concursu ac misericordia Minturnensium; ib. 20. corpus ac vitam suam; ib. iudicio ac potestate; dom. 1. labes ac flamma rei publicae; ib. 2. sine ullis copiis ac manu; ib. 6. de me ac de re publica; ib. 7. salutem ac dignitatem; ib. inopia ac fames; ib. 11. ratio generum ac dignitatis; ib. 34. furem ac sicarium; ib. 48. ex vestro ferro ac manibus; ib. 59. in ipsum me ac meos; ib. 60. columnis ac postibus; ib. tetrarcharum ac regum; ib. caementis ac testis tectorum meorum; ib. 61. gentium omnium ac regum; ib. 73. de meo consulatu ac de meis rebus gestis; ib. 74. amans tuorum ac tui; ib. 98. fax ac furia patriae; ib. 102. de numine eorum ac mente; ib. 107. ex oculis hominum ac mentibus; ib. 114. sedem ipsam ac templum; ib. 131. ex vestris manibus ac faucibus; ib. 132. turbo ac tempestas pacis; ib. 137. laboribus ac periculis; ib. institutis ac verbis; ib. 138. mente ac lingua; ib. 139. custodem ac praesidem; ib. 141. me ac meos; ib. 145. paterni nominis ac memoriae nostrae; ib. 146. dedecore ac dolore; ib. pecudem ac beluam; har. resp. 5. de me ac de patria; ib. 7. de istius scelere ac furore ac de impendentibus periculis; ib. 10. in illa tempestate ac nocte rei publicae; ib. 11. P. Servilii ac M. Luculli responso ac verbo; ib. 12. auctores ac magistros; ib. 18. ordinem rerum ac necessitudinem; ib. 19. huius gentis ac terrae; ib. Italos ipsos ac Latinos; ib. pietate ac religione; ib. sanctissimam partem ac sedem; ib. 31. volnere ac dolore corporis; ib. 39. provinciae .. ac rei militari; ib. 42. una voce ac mente; ib. 45. memoriam ac desiderium mei; ib. 48. vi ac virtute; ib. 49. fortunam .. ac tempus; ib. 55. consilia ac sententias; ib. sedem civitatis ac libertatis; ib. 57. initiis ac fundamentis; Sest. 5. timore ac periculo; ib. 8. sine multo sanguine ac sine totius Italiae vastitate; ib. 12. conscios stuprorum ac veteres vexatores aetatulae suae; ib. 18. in maximo cursu ac fluctibus; ib. 20. ex .. tenebris lustrorum ac stuprorum; ib. caenum illud ac labes; ib. 26. ab illa furia ac peste patriae; ib. 33. voce ac sententia; ib. terrore ac metu; ib. 34. pro me ac pro re publica; ib. 42. cervicibus ac bonis vestris; ib. seditionum ac discordiarum; ib. 46. se ac vitam suam; ib. 48. tecta urbis ac templa; ib. 53. amicitiae nomen ac societatis; ib. 59. cum victu ac vestitu suo; ib. voce ipsa ac dolore; ib. 60. de singulari magnitudine animi eius ac de incredibili virtute; ib. 62. auctoritate ac sententia sua; ib. 70. armatis hominibus ac servis plerisque; ib. 75. luctu ac desiderio mei; ib. 76. aditu ac foro; ib. 85. iugulum ac latera; ib. 90. manu ac viribus per caedem ac volnera; ib. 91. Thracibus ac Dardanis; ib. 94. discordiis civium ac seditione; ib. 99. scientia ac diligentia; ib. fundamenta ac membra; ib. cunctatione ac tarditate; ib. 100. via ac ratio ||haec ratio||; ib. 103. seditionibus ac discordiis; ib. 104. pretio ac mercede; ib. iudicium ac voluntas; ib. 106. gurges

ac vorago patrimonii; ib. 111. fidem ac fortitudinem; ib. 113. benevolentiam ac misericordiam; ib. 117. dolore ac desiderio; ib. 120. incendiis ac ruinis; ib. 121. machinis ac tormentis; ib. 133. leges ac iudicia; ib. 134. principibus ac rei publicae defensoribus; ib. 136. ingenio ac virtute; ib. industriae ac virtuti; ib. 137. repentina vi .. ac tempestate populari; ib. 140. in deorum immortalium coetu ac numero; ib. 143. deum ac parentem .. fortunae ac nominis mei; ib. 144. solidae laudis ac verae dignitatis; Vatin. 8. in tuis pulmonibus ac visceribus; ib. 13. latronis ac sacrilegi; ib. 15. proditoribus huius civitatis ac pestibus; ib. 18. consiliis ac facinoribus; ib. 22. augurato templo ac loco; ib. 24. nuntios pacis ac belli; ib. 35. orationis ac testimonii; ib. 41. commendatione ac iudicio; Cael. 6. de eius fama ac pudicitia; ib. 11. industriae quidam stimuli ac laboris; ib. 12. de criminibus istis sodalium ac sequestrium; ib. 16. aetatis ac temporum vitia; ib. 30. more ac modo; ib. 33. temeritas ac libido; ib. 34. indole virtutis ac continentiae; ib. 39. conviviorum ac lustrorum libido; ib. 44. solitudinem ac tenebras; ib. 47. in urbe ac domi suae; ib. 54. vitia ac flagitia; ib. 57. sumptibus ac luxurie; ib. humanitate ac sapientia; ib. 75. vobis ac liberis vestris; ib. 80. nervorum ac laborum; ib. fide ac benevolentia; prov. cons. 1. locus dicendi ac potestas; ib. 2. me ac meos omnis; ib. 3. vectigal ac portorium; ib. 5. miseriis ac dolore; ib. 10. communi animo ac voluntate; ib. 20. flamma ac ferro; ib. 24. numero hominum ac multitudine; ib. 31. propter vim ac multitudinem; ib. 33. domicilium ac sedem; ib. 34. censorium iudicium ac notionem; ib. 46. litteris ac studiis doctrinae; Balb. 3. virtutibus ac laudibus; ib. 10. in omni genere ac varietate artium; ib. 15. animis ac memoria; ib. 17. operam ac munus; ib. socii populi ac Latini; ib. 20. summa utilitate ac maximo .. praesidio; ib. 22. foederum ac foederatorum; ib. 25. moris ac iuris; ib. 30. religionis ac foederum; ib. itinerum ac laborum; ib. 39. imperii ac nominis populi Romani; ib. scita ac iussa; ib. 42. imperia ac bella; ib. 45. P. Africani discipulum ac militem; ib. 47. religione ac modestia; ib. 50. pericula ac tela; ib. 51. iuris ac foederum; ib. 52. alterius rationis ac partis; ib. 58. testimonio ac precibus; ib. 59. ex omni faece urbis ac servitio; Piso 9. legum omnium ac religionum; ib. 11. ferro ac furori; ib. 16. luctum ac dolorem; ib. 17. istius pecudis ac putidae carnis; ib. 19. in maximis turbinibus ac fluctibus; ib. 20. hostis ac ||aut|| proditores; ib. 31. iudiciorum ac fori; ib. 32. scelus ac dedecus; ib. de sanitate ac mente; ib. 46. nomen ac dignitatem imperii; ib. 48. cum coniugibus ac liberis; ib. 51. omnes viri ac mulieres omnis fortunae ac loci; ib. 52. tecta urbis ac templa; ib. belli ac rei militaris; ib. 54. praedae ac rapinarum; ib. 57. adflictorem ac perditorem; ib. 64. ordinis ac nominis sui; ib. bellum ac tumultum; ib. 73. hostis ac proditor; ib. 78. vexatores ac praedatores; ib. 84. concursum plorantium ac tempestatem querellarum; ib. 89. populis ac singulis; ib. 90. imaginem ac simulacrum; ib. 93. faciem .. ac nomen; ib. 96. legis ac iudicii; ib. 99. propter necessitudinem ac vicinitatem; Planc. 43. vim ac dolorem; ib. 45. ferro ac manu; ib. 90. sine offensione ac molestia; Scaur. c. 1. § 1. celeritas ac festinatio; ib. 30. maerore ac dolore; ib. 49. se .. ac ||ad|| suos; Rab. Post 25. praemiis ac memoria ||ad memoriam||; ib. 42. per vos ac per vestram fidem; Milo 4. maerorem ac luctum; ib. 13. ianua .. ac parietibus; ib. 18. segetem ac materiem suae gloriae; ib. 35. domum ac deos penatis suos; ib. 38. latronem ac sicarium; ib. 47. urbis ac vitae civium conservatorem; ib. 73. iniustis vindiciis ac sacramentis; ib. 74. virtute ac fortuna; ib. 79. pro vobis ac liberis vestris; ib. 82. sedibus ac fortunis; ib. 87. studiorum ac laborum meorum; Marcell. 2. integritas ac fides; Ligar. 2. desiderii ac sollicitudinis; ib. 5. iudicio ac voluntate; ib. 7. generis ac familiae vestrae; ib. 12. animo ac studio; ib. 30. florem Italiae ac robur rei publicae; ib. 32. tectis ac templis; Phil. I. 5. in medullis populi Romani ac visceribus; ib. 36. florem nobilitatis ac iuventutis; ib. II, 37. decus ac lumen; ib. 54. vim .. imbris ac turbinum; ib. V, 8. se ac re publica; ib. VIII, 2. in ipsa cura ac meditatione; ib. IX, 2. verberibus ac tormentis; ib. XI, 5. in urbe ac domi; ib. XII, 22. cruces ac tormenta; ib. XIII, 21. hosti ac parricidae; ib. XIV, 4. hostem ac bellum; ib. 22.

b. **Adjectiva, adjectivische Participia, mit Adjectiven correspondirender Genetiv:** perditus ac profusus nepos; Quinct. 40. natura tristi ac recondita; ib. 59. homines nobilissimi ac potentissimi; ib. 72. tot ac talis viros; Sex. Rosc. 5. acria ac severa iudicia; ib. 11. vetus ac nobilis gladiator; ib. 17. scelestum ... ac nefarium facinus; ib. 37. inaudita ... ac nova; ib. 82. cera ... infami ac nefaria; div. Caec. 24. meam opinionem ac tuam; ib. 61. incolumia ac salva; ib. 72. infamia ... vetere ac diuturna; Verr. a. pr. 5. homo amens ac perditus; ib. 15. animo ... vacuo ac soluto; ib. 26. iudicia .. turpia ac flagitiosa; ib. 45. tempus ... solutum ac liberum; ib. I, 33. intestinum ac domesticum malum; ib. 39. improbo ac falso .. testimonio; ib. 41. manus impias ac sacrilegas; ib. 47. hominem ... impurum ac nefarium; ib. 69. tam inlustrem ac tam nobilem civitatem; ib. 87. parvum ac mediocre .. nihil; ib. 103. (domus) plena ac referta; ib. 120. novo ac singulari latrocinio; ib. 129. aerario ... vetere ac referto; ib. II, 5. primi ac nobilissimi; ib. 23. hominis probatissimi ac pudentissimi; ib. de homine Siculo ac Graeculo; ib. 72. homo improbus ac nefarius; ib. 91. (vestigia) expressa ac recentia; ib. 105. honestum hominem ac nobilem; ib. 106. multis ac magnis ... meritis; ib. 122. de numero veterum ac novorum; ib. 125. genera veterum ac novorum; ib. indignum ac nefarium; ib. 127. in maximis rebus ac plurimis; ib. 140. defensionem miseram ac perditam; ib. 151. honestissimorum hominum ac locupletissimorum; ib. 155. (loco) celeberrimo ac religiosissimo; ib. 160. homines honestissimos ac locupletissimos; ib. 175. res ... clara ac testata; ib. 187. exanimatum ac vix vivum; ib. 189. immunes [civitates] ac liberae: ib. III, 13. inhumanus ac barbarus; ib. 23. commodus ac disertus; ib. homine nequissimo [ac turpissimo]; ib. 30. callidus ac veterator; ib. 35. in tot ac tantis iniuriis; ib. 48. in provincia tam locuplete ac referta; ib. homines honestissimos ac locupletissimos; ib. 52. experientissimus [ac diligentissimus] arator; ib. 53. viri fortes ac magno et libero animo adfecti; ib. 60. novum ac singulare ... genus; ib. 64. homines ... plane frugi ac sobrii; ib. 67. perparva ac tenui civitate; ib. 86. homo inlustris ac nobilis; ib. 93. pudentes ac viri boni; ib. 95. contemptissimi ac despicatissimi; ib. 98. miseros ac perditos; ib. 100. abiectos .. ac perditos; ib. 103. (agros) optimos ac nobilissimos; ib. 104. hominem ... honestum ac nobilem; ib. 114. agros latos ac fertilis; ib. 120. praesens ac sedens; ib. 135. locupletissimus quisque ac certissimus; ib. 136. crimen domesticum ac vernaculum; ib. 141. coniunctus ac proximus; ib. 157. adulescens bonus ac pudens; ib. 159. pater tam neglegens ac dissolutus; ib. 162. mala .. ac misera defensio; ib. 175. temporibus .. miseris ac perditis; ib. 182. virum fortissimum ac tui dissimillimum; ib. 185. in ultima ac difficillima ad portandum loca; ib. 190. angulum ... reconditum ac derelictum; ib. 193. quid ... puri ac reliqui; ib. 200. vetere illa ac singulari innocentia; ib. 217. (hominis) clarissimi ac potentissimi; ib. IV, 22. soluti ac liberi; ib. 23. civitas ... tam immanis ac barbara; ib. 25. homine locuplete ac nobili; ib. 29. homo frugi ac diligens; ib. 39.

argentum tam praeclarum ac tam nobile; ib. 44. eximium ac pulcherrimum donum; ib. 64. privati opulenti ac potentes; ib. 68. probatae ac nobiles mulieres; ib. 99. fraudem tam sceleratam ac tam nefariam; ib. 101. atroci ac difficili ... tempore; ib. 108. in aperto ac propatulo loco; ib. 110. (signa) pulcherrima ac perampla; ib. neglegentes ac dissoluti; ib. 115. (parietes) nudos ac deformatos; ib. 122. (signum) sacrum ac religiosum; ib. 127. verum ac germanum; ib. 147. plane nudum .. ac desertum; ib. 148. Verria haec turpia ac ridicula; ib. 151. (bellum) magnum .. ac vehemens; ib. V, 5. homines populares ac nobiles; ib. 13. tam magna ac turbulenta tempestate; ib. 26. egregia ac singularis diligentia; ib. 28. praetor severus ac diligens; ib. homo disertus ac nobilis; ib. 40. (hominem) sanctum ac diligentem; ib. 49. sancte homo ac religiose; ib. senes ac deformes; ib. 64. patientiam miram ac singularem; ib. 74. animo soluto ac libero; ib. 82. hostem armatum ac victorem; ib. 97. nautas ... confectos .. ac perditos; ib. 134. homo barbarus ac dissolutus; ib. 148. suburbana ac fidelis Sicilia; ib. 157. vehemens ac liberum ... iudicium; ib. 176. nefarium ac singulare facinus; Tull. 9. semivivum ac spirantem; ib. 21. bella ... acerba ac diuturna; Font. 12. stultis ac sapientibus; ib. 22. divinum ac singulare [iudicium] consilium; ib. 25. sapiens homo ac multarum rerum peritus; ib. quicquam sanctum ac religiosum; ib. 31. immanem ac barbaram consuetudinem; ib. bonis ac fidelibus .. sociis; ib. 32. homo sanctissimus ac temperantissimus; ib. 38. turpia ac flagitiosa; ib. 39. hominem ... moderatum ac temperantem; ib. 40. vestram .., ac populi Romani fidem; ib. 46. re .. aperta ac simplici; Caecin. 5. inepti ac stulti; ib. 14. viro forti ac sapienti; ib. 18. iure civili ac praetorio; ib. 34. suis certis ac propriis vocabulis; ib. 51. alieni ac mercennarii; ib. 58. 63. adsiduis ac domesticis; ib. honesto ac probabili nomine; ib. 71. peritus ac prudens; ib. 78. Asia .. tam opima .. ac fertilis; imp. Pomp. 14. Sinopen atque Amisum ... omnibus rebus ornatas ac refertas; ib. 21. portum .. celeberrimum ac plenissimum navium; ib. 33. incredibilis ac divina virtus; ib. in summo ac perfecto imperatore; ib. 36. incredibile ac falso memoriae proditum; ib. 41. proprium ac perpetuum; ib. 48. res tanta .. ac tam difficilis; ib. 59. minus certa ... ac minus diuturna vita; ib. exempla tanta ac tam nova; ib. 63. domum satis clausam ac munitam; ib. 65. sine vestro [ac sine] talium virorum subsidio; Cluent. 3. (consessum) horribilem ... ac formidolosum; ib. 7. immanem ac perniciosam bestiam; ib. 41. talibus viris ac tam amantibus mei; ib. 50. crimen tantum ac tam manifestum; ib. leves ac nummarii iudices; ib. 75. popularis homo ac turbulentus; ib. 94. homini clarissimo ac potentissimo; ib. 153. (servum) nimium loquacem .. ac nimium domino fidelem; ib. 176. necessariis .. ac maximis causis; ib. 188. apertum ... ac manifestum; ib. 189. (malum) intestinum ac domesticum; leg. agr. I, 26. grati ac memores beneficii; ib. II, 21. amor tam improvisus ac tam repentinus; ib. 60. horrido ac truce tribuno plebis; ib. 65. quaestuosissimam ac turpissimam mercaturam; ib. veri ac fortis tribuni plebis; ib. 70. Cumanorum ac Puteolanorum praediorum; ib. 78. inertissimum ac desidiosissimum otium; ib. 91. (agros) desertos ac pestilentis; ib. 98. (agros) incertos ac nullo iure possessos; ib. III, 14. possessiones venalis ac proscriptas; ib. 15. homo lenis ac popularis; Rabir. 13. memoria vestra ac patrum vestrorum; ib. 15. membris omnibus captus ac debilis; ib. 21. multis ac summis viris; Catil. I, 9. direptio ... impunita .. ac libera; ib. 18. (aquilam) perniciosam ac funestam; ib. 24. cupiditas effrenata ac furiosa; ib. 25. impium bellum ac nefarium; ib. 33. non humanae ac tolerandae audaciae; ib. II, 10. horribilis belli ac nefarii; ib. 15. mente conscelerata ac nefaria; ib. 19. insperatis ac repentinis pecuniis; ib. 20. pueri tam lepidi ac delicati; ib. 23. eiectam ac debilitatam manum; ib. 24. nefariorum ac manifestorum scelerum; ib. 27. bellum intestinum ac domesticum; ib. 28. infirmos ... ac debilis; ib. III, 3. summis ac clarissimis ... viris; ib. 7. acerrimae ac fortissimae sententiae; ib. 13. bellum civile ac domesticum; ib. 19. funestos ac nefarios ignis; ib. 22. honores ... iusti ... ac debiti; ib. 23. crudelissimo ac miserrimo interitu; ib. clarissimo ac fortissimo viro; ib. 24. mentes ... sceleratae ac nefariae; ib. 27. custodem huius urbis ac vestrum; ib. 29. vestro ac rei publicae ... periculo; ib. IV, 1. clemens ac misericors; ib. 12. importunus ac ferreus; ib. scelere tam immani ac nefando; ib. 13. malum civile ac domesticum; ib. 15. vestra ac rei publicae dignitas; ib. 20. pulchrum .. ac beatum; Muren. 26. (orator) odiosus in dicendo ac loquax; ib. 30. sapientes ac multum in posterum prospicientes iudices; ib. 59. homo eruditissimus ac Stoicus; ib. 75. inimici nostri ac bonorum omnium; Flacc. 5. inimicum ... odiosum ac molestum; ib. 13. lege .. recenti ac nova; ib. fractum prope ac debilitatum Graeciae nomen; ib. 62. spectata ac nobilitata virtis; ib. 63. suspiciosa ac maledica civitate; ib. 68. vestro ac liberorum vestrorum supplici; ib. 106. improbi ac perditi cives; Sulla 1. mitem ac misericordem; ib. inconstans ac levis; ib. 10. infestae ac funestae faces; ib. 19. honestissimi ac nobilissimi generis; ib. 25. voluntates .. consceleratas ac nefarias; ib. 28. hominum amentium ac perditorum; ib. 33. foedissimam vitam ac miserrimam; ib. 75. incredibilis .. ac singularis furor; ib. beluae ... immanes ac ferae; ib. 76. integro .. animo ac libero; ib. 86. fortuna miserrima ac luctuosissima; ib. 90. tot ac tantas dimicationes; Arch. 14. praeclarum ac singulare; ib. 15. animi adversionem humanissimam ac liberalissimam; ib. 16. animo agresti ac duro; ib. 17. perenne ac proprium; sen. 9. flentes ac sordidati; ib. 37. amentis ac perditos magistratus; dom. 2. improborum ac sceleratorum civium; ib. homine vaesano ac furioso; ib. 3. consceleratorum ac perditorum; ib. 6. res inopinata ac recens; ib. 9. civitatem ... mutam ac debilitatam; ib. 25. bene valentem ac maritum; ib. 37. florens ac potens; ib. 49. optimis ac fortissimis civibus; ib. 82. sermonem urbanum ac venustum; ib. 92. suspensa ac sollicita .. civitate; ib. 96. cara ac iucunda; ib. 98. sceleratis ac nefariis civibus; ib. 101. di penates ac familiares; ib. 143. meus ac meorum ... dolor; har. resp. 4. amplissimorum ac sapientissimorum civium; ib. 12. omnia sollemnia ac iusta; ib. 21. impuro homini ac nefario; ib. 28. hominem clarum ac nobilem; ib. 35. gravem oratorem ac disertum; ib. 37. furentis ac volaticos impetus; ib. 46. hominem ... adflictum ac iacentem; ib. 50. viperam .. venenatam ac pestiferam; ib. inconsideratissimae ac dementissimae temeritatis; ib. 55. abditos ac penetralis focos; ib. 57. furibundi homines ac perditi; Sest. 15. effusam illam ac † superatam ... manum; ib. 42. sapientium ac fortium virorum; ib. 47. infimorum ac tenuissimorum hominum; ib. 50. vasto ac relicto foro; ib. 53. optimi ac fortissimi viri; ib. 67. pestifero ac perdito civi; ib. 78. fortissimum ac summum civem; ib. 93. homines seditiosi ac turbulenti; ib. 104. vir egregius ac vere Metellus; ib. 130. pestem suam ac patris sui; ib. 146. inaudita ac nefaria sacra; Vatin. 14. clarissimi [ac fortissimi] civis; ib. 19. notis ac maioribus natu; Cael. 3. municipio tam inlustri ac tam gravi; ib. 5. castrensis ratio ac militaris; ib. 11. firmus amicus ac fidelis; ib. 14. clarissimi ac fortissimi viri; ib. 34. patre parco ac tenaci; ib. 36. tristi ac derecto seni; ib. 38. noctem .. funestam ac luctuosam; ib. 60. clarissimi ac fortissimi viri; ib. viris honestissimis ac plenissimis dignitatis; ib. 63. mulieris

beatae ac nobilis; ib. 67. tot viri ac tales; ib. optimi ac nobilissimi; ib. 72. vectigalis .. ac stipendiarios; prov. cons. 10. Graecum hominem ac levem; ib. 15. animus pristinus ac perennis; ib. 23. sapientes ac divini; ib. 38. populari ac turbulenta ratione; ib. 39. hominum clarissimorum ac potentissimorum; ib. eversae ac perditae civitatis; ib. 46. summos homines ac nobilissimos; Balb. 41. ingenui hominis ac liberi; Piso, fr. 2. hominem impurum ac ... oculo tuo dignissimum; ib. § 8. immanissimum ac foedissimum monstrum; ib. 31. abiecti hominis ac semivivi; ib. clarissimo ac fortissimo viro; ib. 34. infimo ac despicatissimo ||desperatissimo||; ib. 64. odii tanti ac tam universi; ib. 65. ingenuo ac libero; ib. 67. timidus ac tremens; ib. 74. vita .. contempta ac sordida; Planc. 12. clarissimus ac fortissimus adulescens; ib. 52. tam immane ac tam crudele; ib. 71. navi tuta ac fideli; ib. 97. sceleratissimorum hominum ac nefariorum; ib. 98. elegantior ac religiosior; Scaur. 15. bonis viris ac probatis; ib. 18. hominem litteratum ac facetum; ib. 28. campus .. nobilissimus ac feracissimus; ib. 25. amicam populo Romano ac liberam civitatem; ib. 44. ordo solutus ac liber; Rab. Post. 12. claris ac praepotentibus viris; ib. 44. mancam ac debilem praeturam; Milo 25. muliebri ac delicato ... comitatu; ib. 28. animo irato ac percito; ib. 63. sceleratum ac perniciosum civem; ib. 82. perdito ac furioso; ib. 88. fortunas meas ac liberorum meorum; ib. 100. inlustris ac pervagata ... fama; Marcell. 26. vigilia quadam consulari ac senatoria; Phil. I, 1. maximi ac pulcherrimi facti; ib. 9. nimis antiqua ac stulta; ib. 25. incredibile ac simile portenti; ib. II, 66. homine profligato ac perdito; ib. III, 1. incredibili ac divina quadam mente; ib. 3. fideliorum ac ||aut|| fortiorum virorum; ib. 6. sceleratissimis ac pessimis (civibus); ib. 18. re tristi ac severa; ib. 20. pleno ac referto foro; ib. VII, 22. vir fortis ac strenuus; ib. VIII, 11. incredibilis ac divina virtus; ib. X, 11. homini amicissimo ac de me optime merito; ib. XI, 20. actis .. firmis ac ratis; ib. XIII, 12. incredibilis ac divina virtus; ib. 19. impetus crudelis ac furibundos; ib. memorabilis ac divina virtus; ib. 44. iustus triumphus ac verus; ib. XIV, 13.

c. **Adverbia, adverbialer Ablativ, Präpositionen:** multum ac saepe; Quinct. 3. criminose ac suspiciose; Sex. Rosc. 55. iterum ac tertio; ib. 60. invitus ac necessario; ib. 123. vere ac libere; ib. 140. singillatim ac diu; div. Caec. 72. vere ac religiose; Verr. a. pr. 3. cum eis ac per eos; ib. II, 29. amplissime ac magnificentissime; ib. 112. acutissime ac diligentissime; ib. III, 20. gravissime ac vehementissime ib. 153. benigne ac liberaliter; ib. 196. optime ac benignissime; ib. 204. modo ac plane paulo ante; ib. IV, 6. privatim ac publice; ib. 107. severe ac vehementer; ib. V, 133. recte ac merito; ib. 172. iterum ac saepius; Font. 26. seditione ac populariter; Cluent. 93. rectissime ac sapientissime; ib. 107. merito ac iure; Catil. III, 14. diligenter ... ac fortiter; ib. IV, 24. iure ac merito; dom. 2. coactus ac necessario; ib. 93. vere ac sine cuiusquam dubitatione; har. resp. 11. sensim ac leniter; Cael. 25. benigne ac diligenter; Phil. I, 38. impie ac nefarie; ib. II, 50.

d. **Verba:** comminuere ac violare; Quinct. 26. inlusi ac destituti; ib. 51. latitare ac diutius ludificare; ib. 54. tolli funditus ac deleri; ib. 70. superiora esse ac plurimum posse; ib. 93. stimulat ac pungit; Sex. Rosc. 6. iactantem se ac dominantem; ib. 24. differre .. ac procrastinare; ib. 26. tacere ac neglegere; ib. 32. infirmem ac diluam; ib. 42. colenda ac tuenda; ib. 43. fugerent ac se occultarent; ib. 95. terret ... ac minatur; ib. 117. cupere ac debere; ib. 149. contempsit .. ac pro nihilo putavit; div. Caec. 24. esse vexatam ac perditam; ib. 54. repetita ac relata; ib. 67. referri ac renovari; ib. 68. serpere ac prodire; ib. confirmare ac recuperare; ib. 72. oppugnavit ac prodidit; Verr. a. pr. 12. vexavit ac perdidit; ib. defessa ac refrigerata; ib. 31. consulite ac providete; ib. 43. providere ac consulere; ib. 45. delere ac tollere; ib. 49. statuerat ac deliberaverat; ib. I, 1. ostendere ac persuadere; ib. 21. perturbare ac permiscere; ib. 38. neglexerit ac violarit; ib. 42. nudatum ac spoliatum esse; ib. 54. diripienda ac vexanda; ib. 56. relicta ac destituta; ib. 61. capere ac sustinere; ib. 78. deseruisti ac prodidisti; ib. 84. spoliandam ac vexandam; ib. 93. consulere .. ac prospicere; ib. 153. ulcisci ac persequi; ib. II, 9. utenda ac possidenda; ib. 46. conservavit ac reddidit; ib. 50. facere ac decernere; ib. 172. laudandus ac diligendus est; ib. III, 2. profitetur ac praestat; ib. hiare ac poscere; ib. 8. alimur ac sustinemur; ib. 11. tueri ac retinere; ib. 14. cogitate ac recordamini; ib. 22. spoliati ac vexati; ib. 29. repetere ac persequi; ib. 32. vastatos .. ac desertos; ib. 47. desiderare ac lugere; ib. vexari ac diripi; ib. 52. conripi ac suspendi; ib. 57. ridere ac mirari; ib. 61. auferri ac diripi; ib. 66. testari ac dicere; ib. 74. spoliata ... ac vexata sit; ib. 75. statutum cum animo ac deliberatum; ib. 95. excisis .. ac venditis; ib. 119. confiterere ||profiterere|| ac dictitares; ib. 141. dissimulare ac neglegere; ib. 144. inrideri ... [et contemni] ac despici; ib. 156. possit ac debeat; ib. 199. sunt ... exaniti ac perditi; ib. fungi ac sustinere; ib. ferre ac pati; ib. 201. dixisse ac deplorasse; ib. 204. reperire ac perscrutari; ib. IV, 30. spoliasti ac depeculatus es; ib. 37. vocaret ac posceret; ib. 38. insanire .. ac furere; ib. 39. spoliatum ac proditum; ib. 60. ostendere ac proferre; ib. 64. flens ac ... contestans; ib. 67. delevit ac sustulit; ib. 79. positum ac dedicatum fuisse; ib. 80. divaricari ac deligari; ib. 86. distinguere ac separare; ib. 88. vivunt ac negotiantur; ib. 93. obsistere ac defendere; ib. 94. demoliri .. ac vectibus labefactare; ib. pati ac neglegere; ib. 111. contemnere ac neglegere; ib. 113. obsignare ac deportare; ib. 149. eripere ac liberare; ib. V, 12. adhibitum ac temptatum; ib. 24. usurpatum ac semper retentum; ib. 51. amissum ac venditum; ib. 60. ferre ac postulare; ib. 105. erunt securi percussi ac necati; ib. 119. supplicio adfecti ac necati sunt; ib. 148. lacrimantes ac te implorantes; ib. 155. nudari ac deligari; ib. 161. omitto ac neglego; ib. 166. induatur ac iuguletur; ib. conqueri ac deplorare; ib. 171. data ac dispertita esse; ib. 187. polluta ac violata sunt; ib. haererent ac tenerentur; Tull. 33. utetur telo eo ac repugnabit; ib. 50. inita iam ac proposita ||in Italiam hac proposita, al.||; Font. 19. conservata ac retenta; ib. 28. vexandum ac spoliandum; ib. 30. victi ac subacti; ib. 36. incisam ac notatam; ib. 41. obtrivit ac contudit; Caecin. 18. adservati ac retenti; ib. 37. expellar ac deiciar; ib. 39. infirmari ac convelli; ib. 51. insedit ac nimis inveteravit; imp. Pomp. 7. repressos esse .. ac retardatos; ib. 13. sublatum ac sepultum; ib. 30. expetenti ac postulanti; ib. 57. policeor ac defero; ib. 69. capi ac deleniri; Cluent. 13. perfregit ac prostravit; ib. 15. disperdat ac dissipet; leg. agr. I, 2. insinuarem ac darem; ib. II, 12. effusis ac dissipatis; ib. 89. *esset* exortum ac natum; ib. 90. solutam ac debilitatam; ib. 91. conari ac velle; Catil. I, 15. initiata sacris ac devota sit; ib. 16. odit ac metuit; ib. 17. detester ac deprecer; ib. 27. circumclusus ac debilitatus; ib. II, 14. obstupefactus ac perterritus; ib. conservatam ac restitutam; ib. III, 1. sentirem ac viderem; ib. 4. delectos ac descriptos; ib. 16. vici ac subegi; ib. 27. sustentando ac prolatando; ib. IV, 6. corrupta ac depravata sunt; Muren. 27. minitanti ac denuntianti; ib. 51. defensa ac retenta; Flacc. 2. describi ac distingui; ib. 36. terrenti ac minanti; ib.

deprehendi ac teneri; ib. 87. tenes .. ac possides; ib. 51. deseruit ac prodidit; ib. 81. tollere ac disturbare; Sulla 15. perverterim ac perfregerim; ib. 46. divelli ac distrahi; ib. 59. reddo ac remitto; ib. 84. defendi ac tegi; ib. 86. praedicari de se ac nominari; Arch. 26. spargere .. ac disseminare; ib. 30. tactum ac violatum; sen. 7. inspectante ac sedente; ib. 11. impediret ac tolleret; ib. 19. possideri ab inimicis ac diripi; Quir. 20. decuriatos ac discriptos; dom. 13. depulsis ac dissipatis; ib. 15. ornare ac tueri; ib. 19. convellisti ac removisti; ib. 54. redditam .. ac restitutam; ib. 75. video ... ac sentio; ib. 100. subibo ac sustinebo; ib. 101. ruere ac saepe peccare; ib. 141. confectus ac trucidatus; har. resp. 2. diu consideratum ac multo ante meditatum; ib. 3. vidi ac multo ante prospexi; ib. 4. firmabo ac docebo; ib. 30. miscet ac turbat; ib. 46. susciperem ac subirem; Sest. 46. sentire ac vigere; ib. 47. supplicandi .. ac lugendi; ib. 52. exsultantem ac tripudiantem; ib. 88. fusi ... ac dispersi; ib. 91. vivere ac spirare; ib. 108. conculcaris ac pro nihilo putaris; Vatin. 23. contemnis ac despicis; ib. 38. torquere ac flectere; Cael. 13. flecti ac detorqueri; ib. 22. sic aget ac sic loquetur; ib. 33. „dide ac dissice"; ib. 37. tulerit ac texerit; ib. 67. distincta ac notata; prov. cons. 4. instauratas ... ac renovatas; ib. 19. perdiscere ac nosse; Balb. 47. diffidens ac desperans; Piso 89. deseruisti ac reliquisti; Planc. 13. divellat ac distrahat; ib. 102. aspernari ac refutare; Rab. Post. 44. contempsit ac pro nihilo putavit; Milo 64. palam clamare ac mentiri gloriose; ib. 72. agimus ac dicimus; ib. 84. exstinxit ac sustulit; ib. conservatam ac restitutam; Marcell. 2. sustinere ... ac ferre; Phil. V, 8. divexare ac diripere; ib. XI, 4. imminutam ac debilitatam; ib. XII, 7.

e. **Wiederholung desselben Wortes:** dissimillimus esse ac semper fuisse; Verr. III, 5. plus ac multo plus; ib. 29. sine tuo quaestu ac maximo quaestu; ib. 52. dicentur ac dicta sunt; ib. IV, 116. gravius ferant ac tulerunt; ib. 132. magna ac multo maxima parte; imp. Pomp. 54. quibuscumque in locis vobis videretur ac quam multis videretur; leg. agr. II, 98. vivere ac vixisse; Balb. 65. defendat ac defenderit; Phil. III, 39. curae esse ac fore; ib.

f. **ausgeführtere Satztheile und Sätze:** istic sedes ac te palam adversarium esse profiteris; Sex. Rosc. 84. eos colere ... destiterunt ac se ... contulerunt; ib. 106. cur mihi te offers ac meis commodis ... officis? ib. 112. causa postularet ac necessitas ipsa cogeret; ib. 128. haec audientur ac libere dicentur; ib. 125. dicendo ac diluendis criminibus; Verr. a. pr. 33. an maior .. haec necessitudo fuerit ... ac plus iudicium .. valere ... debeat; ib. I, 41. manet etiam ac tacitus facta ... recognoscit; ib. IV, 104. altius ordiri ac repetere memoriam; ib. 105. dicere ac coniungere cum istius flagitio ... dedecus; ib. V, 34. „libenter" ... ac „de consilii sententia"; ib. 54. nummos acciperet ac sui similis esset; ib. 55. sibi non defuerunt ac simul pronuntiasti ..., adierunt; ib. 56. si ... ex his te laqueis exueris ac te aliqua via ac ratione explicaris; ib. 151. Italiam cernere ac domum suam prospicere; ib. 169. si additum id non esset ac tibi libitum esset ita defendere; Tull. 32. qui ... Caesenniae viduitate ... aleretur ac se in eius familiaritatem insinuasset; Caecin. 13. si parum communitum ius est civile ||si civile, al.|| ac publica lege ... teneri non potest; ib. 74. de imperatore ad id bellum deligendo ac tantis rebus praeficiendo; imp. Pomp. 27. impiorum supplicia perferre ac pluris illic offendisse inimicos; Cluent. 171. in morbum incidit ac satis vehementer .. aegrotavit; ib. 175. aliud agentem ac nihil eius modi cogitantem; ib. 179. strueret insidias aliquas ac dies omnis ... de pernicie filii cogitaret; ib. 190. evertere rem publicam .. ac vobis novam dominationem comparare; leg. agr. I, 19. proficiscere ac, si ... conflare vis invidiam, recta perge in exsilium; Catil. I, 23. furere ac proscriptiones et dictaturas cogitare; ib. II, 20. mihi parcere ac de me cogitare; ib. IV, 3. fidem implorat ac repetit eam ... dignitatem; Flacc. 106. me nimis extulerunt ac mihi ... spiritus attulerunt; Sulla 27. inveterasset ac multos annos esset agitata; ib. 60. flere pro me ac mutata veste vobis supplicare; Quir. 13. introspicere tuam domum .. ac te sacra ... facientem videre; har. resp. 33. in quo conligendo ac reficienda salute; Sest. 15. duces nullos ac pro ducibus proditores ... haberet; ib. 35. id .. negarent ac mecum simul interire ... mallent; ib. 45. volneribus acceptis [ac] debilitato corpore; ib. 79. ingemescet ac pestem ... se dicet videre; ib. 146. se corroboravisset ac vir inter viros esset; Cael. 11. habes hortos ad Tiberim ac diligenter eo loco parasti; ib. 36. redeo .. ad te ... ac mihi auctoritatem ... suscipio; ib. 87. an dies auget eius desiderium ..., ac laurea ... amittit ... viriditatem? prov. cons. 29. iuravi ... *ac* mihi populus ... donavit; Piso 6, 7. „animum adverte ac dicto pare"; Rab. Post. 29. satis multa cum Fufio ac sine odio omnia; Phil. VIII, 19.

g. **besondere Verbindungen:** ac iam: redirent ac iam defunctos sese periculis arbitrarentur; Sex. Rosc. 21.

ac nisi: hi si Graeci fuissent ac nisi ... disciplina plus valeret; Flacc. 11.

ac non: quasi nunc id agatur ... ac non hoc quaeratur; Sex. Rosc. 92. quasi vero id nunc agatur, utrum is quod dixerit credendum ac non, quod ||an quod|| fecerit vindicandum sit; ib. 102. si populus ... contentus fuerit ac non sic statuerit; Verr. I, 9. quasi vero id ... studio partium fecerit ac non apertissime consulem ... compilarit; ib. 35. si quam Rubrius iniuriam suo nomine ac non impulsu tuo ... fecisset; ib. 80. quasi quicquam redivivi ex opere illo tolleretur ac non totum opus ex redivivis constitueretur; ib. 148. si Apronianum lucellum ac non praetoria praeda vobis videbitur; ib. III, 72. si quidem decumae ac non bona venibant; ib. 113. si pueri esse illam culpam ac non patris existimarem; ib. 159. decernitur ac non varie, sed prope cunctis sententiis; ib. IV, 145. quasi tu Gavio tum fueris infestus ac non nomini ... civium hostis; ib. V, 169. quasi de aliqua sentina ac non de optimorum civium genere loqueretur; leg. agr. II, 70. si hoc dissuadere est ac non disturbare atque pervertere; ib. 101. sit sane hoc de nostris aedibus ac non de publicis templis; dom. 128. si illa lex est ac non vox sceleris et crudelitatis tuae; ib. si pereundum fuisset, ac non accipienda plaga mihi sanabilis; Sest. 44. homo castus ac non cupidus; ib. 93. si leges nominandae sunt ac non faces urbis; Milo 33. orationem stabilem ac non mutatam; ib. 92. quae sententia si valuisset ac non ei maxime mihi ... obstitissent; Phil. II, 38. si homines illi ac non ||an non, al.|| pecudes potius; ib. VIII, 9.

ac non modo: apertam ac non modo non ratione, sed ne dissimulatione quidem tectam improbitatem; Verr. II, 71.

ac non potius: quis denique ita aspexit ut perditum civem ac non potius ut importunissimum hostem? Catil. II, 12.

ac non solum: id nunc ... adsecuti sunt, ac non hoc solum adsecuti; Verr. V, 51.

ac paene: adflicti erant ac paene perditi; Verr. III, 77. e flamma atque ferro ac paene ex faucibus fati; Catil. III, 1. in civis ... cruore ac paene ossibus; dom. 131. vim et gravitatem illam singularem ac paene divinam; har. resp. 2. cum his .. exitiosis prodigiis ac paene huius imperii pestibus; ib. 4. hac purpura plebeia ac paene fusca; Sest. 19. illum senem durum ac paene agrestem; Cael. 36. duo rei publicae portenta ac paene funera;

prov. cons. 2. meminimus ac paene vidimus; Scaur. c. 3. § 1. incredibilem sapientiam ac paene divinam; Marcell. 1. ille singularis vir ac paene divinus; Phil. II, 39. incredibilis ac paene divina ... scientia; ib. IX, 10.

ac plane: significastis ac plane dicitis; har. resp. 25.

ac potius, potissimum: fide ac potius perfidia; Sex. Rosc. 110. aditus arduos ac potius interclusos; Verr. I, 136. mala est haec quidem ... ac potius perdita [...] defensio; ib. III, 176. — aliquis ac potissimum Caecus ille; Cael. 33. aliquem ac potissimum minimum fratrem; ib. 36.

ac prope: aegrotanti ac prope desperatae rei publicae; div. Caec. 70. conventus illius ac prope totius provinciae; Verr. II, 160. plus ... ac prope dicam tantum ... potuit quantum ...; ib. III, 78. vanissimae genti ac prope dicam pellitis testibus; Scaur. 45.

ac — quidem: ... fecisset, ac minore quidem cum ... detrimento; sen. 11.

ac tamen: id sustulit, ac tamen eo contentus non fuit; Verr. IV, 109. nec ... fuerit, ac tamen ... conciderit; prov. cons. 16. nihil ... loquar, ac tamen ... comprehendam; Piso 3. non putabatis ..., ac tamen ... tenebamini; ib. 30.

ac tantum: non nossent ac tantum audivissent; Sulla 36.

ac tantum modo: ut esset in agro ac tantum modo aleretur ad villam; Sex. Rosc. 44. sin autem sic agetis ... ac tantum modo sine suspicione latrabitis; ib. 57. leviter transire ac tantum modo perstringere; ib. 91. non ... confirmat ac tantum modo indicat; Arch. 11.

ac tum: ille erat ... dominus, ac tum maxime, cum ..; Verr. III, 23.

accedo, dazukommen, herantreten: I. **unpersönlich:** 1. **Infinitiv und Passiv:** ad periculum accedere; div. Caec. 63. meum fuit cum causa accedere ad accusandum; Verr. I, 21. ut ... facilius fuerit ad Oceanum pervenire quam ad Peloridem accedere; ib. V, 6. quod ea proxime accedi poterat; Caecin. 21. „non deieci, non enim sivi accedere"; ib. 64. in regnum iniussu populi [Romani] aut senatus accedere; Piso 50. — ad eas (oleas) cum accederetur; Caecin. 22.

2. **Satz mit quod:** huc accedit, quod ... nemo potest esse; Sex. Rosc. 22. huc accedit, quod ... esset; ib. 104. eo accedebat quod iudices ... dati non erant; Verr. II, 42. eodem accedit, quod ... potestis; ib. III, 142. accedit etiam, quod ... videtur; har. resp. 6. (s. unten causa, incommodum, labor).

3. **Satz mit ut:** quid, si accedit eodem ut ... fueris? Sex. Rosc. 86. accedit eodem, ut ... non possit; Muren. 45. accedit ut ... conturber; Deiot. 2. accessit ut ... constitueretur; Phil. II, 62. (s. unten alqd.).

II. **persönlich:** 1. **alqs:** a. **ohne Ergänzung:** hic tum repente Pacilius quidam, homo egens et levis, accedit; Verr. II, 94. Venuleio dantur, ne accedat, tritici mod. $\overline{\text{VII}}$; ib. III, 99. ut non modo plures, sed ne singuli quidem possint accedere; ib. V, 133. abiturum eum non esse, si accessisset; Caecin. 20. cum ... multitudinem videret ..., tamen accessit propius; ib. 22. „periculo capitis ne accederes obstiti"; ib. 24. deici porro nullo modo potuisse qui non accesserit; ib. 36. quae periculo aut decedere nos alicunde cogit aut prohibet accedere; ib. 46. cui ... licitum non sit accedere; ib. 48. quam ob rem, cum vellet accedere, non accesserit; ib. deiectus quem ad modum sit, qui non accesserit; ib. 49. sapientissimum esse dicunt eum, cui ...; proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet; Cluent. 84. sed propius accedam: de ... testibus dicam; Flacc. 12. bene testem interrogavit; callide accessit; ib. 22. propius accedo: nego esse ista testimonia; ib. 23. inclusas eius libidines, qui paulo propius accesserant, intuebantur; Sest. 22. num possum magis pedem conferre, ut aiunt, aut propius accedere? Planc. 48. locus ... qui illos, cum accesserint, non adfari ... videatur; Phil. II, 33. quem ad modum ad hunc reus adleget? quo modo accedat? ib. V, 14. accedit Saxa nescio quis; ib. XI, 12.

b. **mit Adverbien der Richtung:** ut solus dignus videatur qui eo non accedat; Quinct. 78. quo, quaeso, accessisti, quo non ..? Verr. II, 52. oppidum, quo iste numquam accessit; ib. IV, 103. lacrimis ego huc, non gloria inductus accessi; ib. V, 130. neque eum, si illo accessisset, abiturum; Caecin. 46. „unde deiectus es? an inde quo prohibitus es accedere?" ib. 66. „si non sum ex eo loco deiectus, quo prohibitus sum accedere, at ex eo sum deiectus, quo accessi;" ib. 84. quo si qui liber aut spectandi aut etiam religionis causa accesserat; har. resp. 24.

c. **mit Accusativ von Ortsnamen:** qui multis annis Romam omnino non accesserit; Sex. Rosc. 92. qui Messanam accesserunt; Verr. IV, 3. qui accessistis Hennam; ib. 109. poterone Ariminum tuto accedere? Phil. XII, 23. (s. unten praedones). — mit ad: cum ego ad Heracliam noctu accederem; Verr. V, 129. cum inde Romam proficiscens ad Aquinum accederet; Phil. II, 106. — quicumque accesserant ad Siciliam paulo pleniores; Verr. V, 146.

d. **Richtung durch Präposition mit Pronomen und Substantiv bezeichnet:** ad alqm: ipse ad eos accedit; Sex. Rosc. 25. ad quem si accessit aut si a me discessit umquam; Cael. 10. numquam ad illum accessit, a me numquam recessit; ib.

ne in aedis accederes; Caecin. 36. ad illa aestiva praetoris accedunt; Verr. V, 96. cum quidam ... iurandi causa ad aras accederet; Balb. 12. accessit ad argentum; Verr. IV, 33. si tibi aliquis ad aurem accessisset; ib. III, 133. — ad haec bona Chrysogonum accessisse; Sex. Rosc. 107. — quibus rebus adductus ad causam accesserim; div. Caec. 10. me non Siculorum rogatu ad causam accedere; ib. 12. qui ad alienam causam ... accedere aut aspirare audeat; ib. 20. ille ab Sardis rogatus ad causam accesserat; ib. 63. ut ad causam accederet nomenque deferret; Verr. II, 94. ad causam non accederent; ib. 192. quo animo et quo consilio ad causam publicam accesserim; ib. III, 164. me .. ad eam causam accedere, quae ..; Cluent. 7. accessit ad causam publicam; Sest. 67. condemnari ... malebant quam ad eius condiciones pactionesque accedere; Verr. III, 69. (ad coniurationem: s. ad facinus) sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesserit; Sest. 24. ad hoc horribile et formidulosum frumentarium crimen accedam; Scaur. 22. accedam ad singulas querellas criminationesque Graecorum; Flacc. 27. — proxime deos accessit Clodius; Milo 59. — Pompeius ad L. Sullae maximum imperium victoremque exercitum accessit; Phil. V, 44. — ut ad hoc nefarium facinus accederet; Cluent. 31. ut ad istam coniurationem atque ad hoc nefarium facinus accederent; Sulla 60. me ad meas fortunas defendendas accedere non sines? Verr. I, 142. in fundum Caecina utrum tandem noluit an non potuit accedere; Caecin. 48. — accedit ad hominem Timarchides; Verr. V, 116. qui nondum ad honores accesserunt; Flacc. 105. — (ad imperium s. ad exercitum). accessi enim ad invidiam iudiciorum levandam vituperationemque tollendam; Verr. I, 5. — non audebit accedere ad ludos; Piso 65. — ante quam iste ad magistratus remque publicam accessit; Verr. I, 33. ut ad maleficium nemo conetur sine spe atque emolumento accedere; Sex. Rosc. 84. Brundisium veni vel potius ad moenia accessi; Planc. 97. ut ... ad munitiones propius accederent; Phil. XIII, 46. — poterat aliquis ad id negotium de populo accedere; Verr. I, 148. — ipse in oppi-

dum noluit accedere; ib. IV, 51. — (ad pactiones: f. ad condiciones) me ... ad eam partem accessisse rei publicae sublevandae; div. Caec. 9. ad quam (partem subselliorum) ille accesserat; Catil. II, 12. cum ad patriam accessisset; Caecin. 88. quisquam ad meam pecuniam me invito aspirat, quisquam accedit? Verr. I, 142. ut ne cui liceat ... ad nostrorum bellorum pericula accedere; Balb. 26. — (ad querellas f. ad criminationes). — cur ... alius ad istam rationem nemo accesserit; Quinct. 76. — quod nondum ad rem publicam accessi; Sex. Rosc. 3. ita enim ad rem publicam accessit, ut ..; Phil. V, 50. (f. ad magistratus). — qui ad illud scelus sectionis auderet accedere; Phil. II, 64. accedis ad sellam; ib. 85. — satisne vobis .. videor ad singulos testis accedere? Flacc. 50. — (ad vituperationem tollendam: f. ad invidiam). ut ad urbem quam primum cum exercitu accederet; Catil. III, 8. si illum ad urbem nocte accessurum sciebat; Milo 49. ut inde agmine quadrato ad urbem accederet; Phil. XIII, 18.

2. **alqd.:** a. accedet etiam nobis illud: iudex est ..; Verr. a. pr. 29. si vero illud quoque accedet ut ... det; ib. II, 31. accedat etiam illud, ut statuatis ..; Balb. 65. — b. huc si quid accesserit, non tam mihi quam vobis reique publicae accesserit; Phil. I, 38. — c. ut populo Romano nescio quid ... ad decumas accederet; Verr. III, 43. cum iam ad summam decumarum nihil, ad tuum quaestum multum posset accedere; ib. 51. non multum mihi sane post ad odium accessit; har. resp. 5.

3. **besondere Subjecte und attributive Bestimmungen:** actor: huic ego causae .. cum summa voluntate ... actor accessi; Verr. a. pr. 2.

amici: f. odium.

auctoritas: cur non quam primum publica accedit auctoritas? Phil. III, 3.

boni aliquid: boni tamen aliquid accessit ad causam; Phil. VI, 15.

causa: accedit illa quoque causa, quod ... petitum sit; Sex. Rosc. 4.

classes: quem in locum classes hostium saepe accesserint; Verr. IV, 104.

cohortatio: ut vero Pansae consulis accessit cohortatio; Phil. IX, 9.

conformatio: f. ratio.

consensio: si vero ad humanos casus incertosque motus valetudinis sceleris etiam accedit insidiarumque consensio; Marcell. 23.

consules: ad ea enim praesidia ... iam accedent consules summa prudentia; Phil. III, 36. accessit consul hortator; ib. XII, 2.

copiae: cum (fugitivorum copiae) aut ratibus aut navibus conarentur accedere? Verr. V, 5. copias .. hostium, quae ad castra accesserant; Phil. XIV, 37.

crimen: an ut de causa eius periculi nihil decederet, ad causam novum crimen accederet? Cluent. 167.

culpa: ad quem numquam accessisse culpam videtis; Cluent. 83.

cumulus: ut ... ad tua in me ... merita ... maximus hoc tuo facto cumulus accesserit; Marcell. 34. f. damnatio.

damnatio: ut ad illam ... praedam damnatio Sex. Roscii velut cumulus accedat; Sex. Rosc. 8.

dilectus: ad has copias accedent alii reges, etiam dilectus accedent; Phil. XI, 34.

diminutio: monent: NE ... DIMINUTIO .. ACCEDAT; har. resp. 40.

disciplina: nisi accessisset etiam disciplina; Phil. II, 18.

doctrina: accessit istuc doctrina non moderata nec mitis; Muren. 60.

emptor: si ... ita emptores accessissent, ut ad dimidias partis emendas; Verr. III, 40.

exercitus: ad has pestis opprimendas cur moleste feramus quod M. Bruti accessit exercitus? Phil. X, 23.

frugalitas: f. patientia.

homo: homines ad legum defensionem iudiciorumque auctoritatem quam honestissimos ... accedere; div. Caec. 70. homines .. ad deos nulla re propius accedunt quam ..; Ligar. 38. homo verecundus in Macedoniam non accedit; Phil. X, 13.

hortator: f. consul.

hostis: quem in portum numquam hostis accesserat; Verr. V, 138.

incommodum: illud quoque nobis accedit incommodum, quod ... abest; Quinct. 3.

iudicium: ad horum omnium iudicia tot atque tanta domesticum iudicium accessit; Piso 97.

labor: accedit etiam ille mihi summus labor ac difficillima ratio consulatus gerendi, quod ... decrevi; leg. agr. II, 6. si ad gravem valetudinem labor accessisset; Phil. IX, 2.

locus: f. odium.

lumen: quae iacerent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet; Arch. 14.

malum: ad haec mala .. quod accedat aliud non videtis? Muren. 81.

manubiae: accesserint in cumulum manubiae vestrorum imperatorum; leg. agr. II, 62.

merita: accedunt eodem multa ... eius in me merita; Phil. XIII, 7.

metus: f. odium.

HS xc milia: accedant eo novo pessimoque exemplo HS xc milia; Verr. III, 116.

mons: accedit ||accedet|| eo mons Gaurus; accedunt ||accedent|| salicta ad Minturnas; leg. agr. II, 36.

myoparo: piraticus myoparo ... usque ad forum Syracusanum et ad omnis crepidines urbis accessit; Verr. V, 97.

naves: qua naves accedere possent; Verr. V, 85.

odium, al.: accedat huc oportet odium parentis, animadversionis paternae metus, amici improbi, servi conscii, tempus idoneum, locus opportune captus ad eam rem; Sex. Rosc. 68.

oratio: ne illa ... oratio ad animos vestros sensim ac leniter accederet; Cael. 25.

pars aedium: vix pars aedium mearum decima ad Catuli porticum accessit; dom. 116.

patientia, al.: ea patientia, virtus frugalitasque est, ut proxime ad nostram disciplinam ... videantur accedere; Verr. II, 7.

pecunia: ad illa HS ꝏ milia hereditaria accessit ipsius ... pecunia; Verr. II, 61.

plaga: plaga una illa extrema defuit, quae si accessisset ..; Sest. 80.

potestas: quorum potestas proxime ad deorum immortalium numen accedit; Rabir. 5.

praedones: praedones ... accedere incipiunt Syracusas; Verr. V, 95.

quaestus: ut hic quoque Apronio ... ex miseris aratoribus calumniandi quaestus accederet; Verr. III, 38.

ratio: cum ad naturam eximiam atque inlustrem accesserit ratio quaedam conformatioque doctrinae; Arch. 15. f. labor.

redemptor: si quis de populo redemptor accessisset; Verr. I, 150.

reges: f. dilectus.

robur: cum autem paulum iam roboris accessisset aetati; Cael. 73.

salicta: f. mons.

sententia: ut ad cumulum ... Staieni sententia septima decima accederet; Cluent. 74.

servi: cur .. non Romae quoque servi publici ad vectigalia accedunt? Verr. III, 86. (f. odium).

speculator: cum ad causam caritatis accederet iste speculator communium miseriarum; dom. 18.

studium: eo accessit studium doctrinae; Sex. Rosc. 46.

tempus: f. odium.

timor: huc accedit summus timor; Sex. Rosc. 9.

veterani: huc accedunt Alaudae ceterique veterani; Phil. XIII, 3.
virtus: ſ. patientia.
vis: cum adversario eius ad ius accusationis summa vis potestatis accederet; Cluent. 94.
undae: si ... illae undae comitiorum ... sic effervescunt ..., ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; Planc. 15.

accelero, eilen: Aurelia via profectus est; si accelerare volent, ad vesperam consequentur; Catil. II; 6.

accendo, anzünden: faces: ego faces iam accensas ad huius urbis incendium comprehendi; Piso 5.

accensus, Amtsdiener: I. **absolut:** demittit se: crebro se accensus demittebat ad aurem [Timarchides]; Verr. II, 74.
dicit: TIMARCHIDES VERRIS ACCENSUS APRONIO [SALUTEM DICIT]. iam hoc quidem non reprehendo, quod ascribit „accensus“: cur enim hoc sibi ||sibi hoc|| scribae soli sumant ||adsumant||: L. PAPIRIUS SCRIBA? volo ego hoc esse commune accensorum, lictorum, viatorum; Verr. III, 154.
est: qui tum accensus C. Neroni fuit, P. Tettius; Verr. I, 71. — est manus: praefecti, scribae, accensi, medici, haruspices, praecones manus erant tuae; ib. II, 27.
insequitur: ut eos (aratores) etiam libertus et accensus eius tam irato animo ac litteris insequatur; Verr. III, 157.
scribit: libertus et accensus tuus ... ad Apronium scribit ..; Verr. III, 157.
venit: interea istius libertus et accensus Timarchides ... ad Sopatrum venit; Verr. II, 69.
II. **nach Verb:** delenio accensum: scribas accensumque pretio deleniat; Verr. III, 157.
III. **nach Substantiven:** commune accensorum: ſ. oben I. dicit.
epistula: venio nunc ad epistulam Timarchidi liberti istius et accensi; Verr. III, 154.

acceptum und acceptum refero ſ. **accipio** V. und IV.

acceptus, lieb: res: eam .. rem senatui populoque Romano gratam acceptamque esse; Phil. XIII, 50.

accessio, Zuwachs, Zuschuß: I. **absolut:** est: cum tibi etiam accessio fuit ad necem Platoris Pleuratus eius comes; Piso 84. cum tibi ad pristinas cladis accessio fuisset Aetoliae repentinus interitus; ib. 91.
valet: quadraginta istorum accessio milium quid valet? Cluent. 87.
volt: quid porro nummorum accessiones volunt? Verr. III, 118.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accipio: audistis quanti decumas acceperit a Docimo civitas, tritici mod. $\overline{V}$ et accessionem; Verr. III, 83.
ascribo: cum ... tritici mod. $\overline{V}$ et accessionem ascripsisset HS MD; Verr. III, 83.
confero: populus publice coactus est ei conferre lucri tritici modium $\overline{XXI}$ et accessionis HS ƆƆCIƆ; Verr. III, 76.
do: multi HS singulos semis accessionis cogebantur dare; Verr. III, 116. nec nummorum accessionem cogebatur arator dare; ib. 117. ſ. dubito de.
facio: nummorum faciebat accessiones ad singulas decumas; Verr. III, 118. utrum accessionem decumae, ut nostri facere coactores solent in centesima ||centima, al.||, an decessionem de summa fecerit: si accessionem ...; Rab. Post. 30. mille talentum accessionem esse factam; ib. 31.
2. **Präposition:** dubito de: de accessione dubito an Apronio ipsi data sit merces operae atque impudentiae; Verr. III, 76.

III. **Umstand: Ablativ:** is suo labore suisque accessionibus [...] consequebatur, ut ..; Verr. II, 133.

accessus, Annäherung: I. floret: ad urbem accessus incredibili hominum multitudine et gratulatione florebat; Sest. 131.
II. metuo accessum: illi ... tamen accessum ad urbem nocturnum fuisse metuendum; Milo 52.

accīdo, anschneiden, schwächen: res: impolitae vero res et asperae ||acerbae|| si erunt relictae, quamquam sunt accisae, tamen efferent se aliquando; prov. cons. 34.

accĭdo, hinbringen, eintreffen, sich ereignen: I. **unpersönlich:** 1. **ohne Ergänzungssatz:** si ita forte accidisset; Piso 14. si ita accidisset; ib. 44.
2. **mit ut:** casu accidit ut ... nuntiaret; Sex. Rosc. 96. accidit ... ut ... veniret; Verr. I, 63. accidit ut ... mitteret; ib. II, 172. mihi ipsi accidit, ut ... peterem; Muren. 17. accidere posse ut ... essent; Planc. 53. nec accidere ut quisquam ... incipiat; Deiot. 30.
3. **mit quod:** percommode accidit, quod non adest is, qui ..; Caecin. 77.
4. **mit accus. c. inf.:** videte quam inique accidat, quia res indigna sit, ideo turpem existimationem sequi; Caecin. 8.
II. **persönlich:** 1. **alqd.:** a. **mit folgendem ut:** quod tibi accidit, ut ... deicerentur; Verr. II, 158. neque id solum accidit, uti ... ararent; ib. III, 120. quid accidit tandem ut ... ferrent? ib. 172. quid acciderat ut ... probaretur? ib. utrum videtis nihil posse accidere, ut tales viri desiderandi sint, an, si acciderit ...? Font. 43. quod in calamitate clarissimis viris ... videmus accidisse, ut ... fierent; Balb. 28. sin hoc persaepe accidit, ut ... miremur; Planc. 15.
b. **ohne Ergänzungssatz:** id accidit praetoris iniquitate et iniuria; Quinct. 9. raro id accidere; ib. 51. ne quid mihi eius modi accideret; ib. 77. cum ... accidere .. multa possent; ib. 83. quod Erucio accidebat in mala ... accusatione, idem mihi usu venit in causa optima; Sex. Rosc. 42. quod sine magnis huiusce peccatis accidere potuisse non arbitror; ib. 53. id ne accidat; Verr. a. pr. 51. id, quod accidit; ib. I, 28. quid illi accidere voluerint; ib. 39. idque illi merito accidisse existimatum est; ib. 70. quid cuique accidisset; ib. II, 135. cum id non solum avaritia, sed etiam imprudentia accidere potuerit; ib. III, 29. quod si quando accidit; ib. 112. ea, quae parvis in rebus accidere poterant; ib. IV, 9. id quod accidit; ib. 90. ea tametsi multis istius et variis iniuriis acciderunt; ib. 114. quae cum accidunt; ib. V, 12. quid accidit cur ... occultaretur? ib. 65. cur hoc cuiquam civi Romano iure accidat; ib. 141. id autem accidere ei qui potest ..? Caecin. 49. horum utrumque neque praeterea quicquam potest accidere; ib. 86. haec .. extrema, quae nuper acciderunt; imp. Pomp. 10. quod ei praeter spem acciderat; ib. 25. ea ne accidere possent; leg. agr. II, 102. cum ei nihil adhuc praeter ipsius voluntatem cogitationemque acciderit; Catil. II, 16. si hoc idem Q. Hortensio ... accidisset; Muren. 10. quod si haec Athenis tum ... accidere sunt solita; Flacc. 17. quod in multis saepe accidit; sen. 15. ut cuique aliquid acciderit; dom. 37. id quod accidit; ib. 96. quae capta urbe accidunt victis; ib. 98. id nisi eversa civitate accidere non posse; ib. 114. nam id quidem multis saepe optimis civibus ... accidit; har. resp. 56. id ... accidere posse; ib. 62. id quod perraro accidit; Sest. 30. si mihi ... hoc .. accidisset; ib. 45. quod certe ... accidere non potuisset; ib. 49. quod acciderit feramus; ib. 143. neque solum summo in viro ... ne accidat providendum; prov. cons. 38. quod mihi accidit, an, quod tibi proficiscenti evenit; Piso 33. quod accidere nemini potest nisi nocenti; ib. 43. plura

etiam acciderunt quam vellem; ib. 46. illud etiam accidit praeter optatum meum, sed valde ex voluntate; ib. id, quod accidere innocenti, quod forti, quod sapienti, quod bono viro et civi potest; ib. 95. quod metuis ne accidat; ib. 99. nihil, ut plerumque evenit, praeter opinionem accidet; Planc. 15. quod accidit; ib. 52. nam id accidere nisi forti viro ... non potest; ib. 72. haec perpeti, si acciderent, maluit; ib. 97. si acciderent ea; ib. 99. si quid ipsi accidat; Milo 58. si quid mihi acciderit; ib. 99. in eo, etiam si accidisset; Deiot. 24. si quid mihi humanitus accidisset; Phil. I, 10. quod tum accidit; ib. 14. tibi idem, quod illis accidit, contigisset; ib. II, 17. ea, quae acciderunt; ib. 87. si inter cenam ... hoc tibi accidisset; ib. 63. quicquid homini accidere possit; ib. XI, 7. quod utinam illi ante accidisset; ib. 14. quidvis homini accidere posse; ib. XII, 24. ut neque hoc idem posthac neque multa huius modi accidere possent; ib. XIII, 31.

c. **mit Adjectiv und Particip:** cum hoc illi improvisum atque inopinatum accidisset; Verr. II, 69. si quid gravius acciderit; Flacc. 103. quid enim magnificentius, quid praeclarius mihi accidere potuit? sen. 24. quia illud ||qui aliud|| aequum accidisse populus Romanus Maelio iudicavit; dom. 101. quae cum omnia atque etiam multo alia maiora accidissent; Sest. 52. quid ergo ... praestantius mihi potuit accidere? Vatin. 8. quid enim accidere huic adulescenti potuit optatius quam ...? Phil. III, 17. quid optatius populo Romano accidere potuit quam ...? ib. V, 39. ne quid tale accidat; ib. XI, 7.

d. **alqd accidit ad:** nihil .. quod ad oculos animumque acciderit; Verr. IV, 2. nihil ut umquam videretur tam populare ad populi Romani auris accidisse; Sest. 107. (s. verbum).

2. **besondere Subjecte:** aculei: in quibus ipsi aculei ... mihi non ingrati acciderunt; Planc. 58.

bellum: s. casus.

calamitas: ne quid ex ea calamitatis sibi accideret; Sex. Rosc. 16. quibus si qua calamitas propter istum ... accidisset; Verr. III, 127. calamitatis .., quae omnis propter avaritiam ipsius accidisset; ib. V, 106. cui ne ista quidem ipsa calamitas iniuria potuit accidere; dom. 126.

casus, fames, al.: si qui accidisset gravior rei publicae casus, si bellum, si morbus, si fames; Phil. I, 13.

incommoda: quaecumque accidant publice privatimque incommoda; Verr. IV, 113.

molestia: si hoc molestiae non accidisset; Planc. 68.

morbus: s. casus.

mors: nam neque turpis mors forti viro potest accidere neque immatura consulari nec misera sapienti; Catil. IV, 3.

motus: motu aliquo communium temporum, qui quam crebro accidat experti scire debemus; Milo 69.

negotia: negotia mulieris, si qua acciderent; Caecin. 13.

pernicies: neque tanta fortunis omnium pernicies potest accidere ||accedere||; Verr. I, 4.

poena: quae enim homini ... gravior poena accidere potuit, quam ..? prov. cons. 14.

res: si res aliter acciderit; Verr. V, 173.

tempus: si quod tempus accidisset; div. Caec. 2. si tempus aliquod gravius accidisset; Flacc. 80.

verbum: verbum ... quod non iucundum et honorificum ad auris tuas accidat ||accidit, accedat||; Vatin. 4.

accio, herbeiholen: haruspices: si examen apium ludis in scenam caveam*ve* venisset, haruspices acciendos ex Etruria putaremus; har. resp. 25.

accipio, erhalten, annehmen, übernehmen, aufnehmen, gelten lassen, vernehmen, hören: I. **ohne Object:** qui aut deponere aut accipere aut recipere ||recipere aut accipere|| ... solent; Verr. a. pr. 36. qui non putaret sibi expedire ita accipere, ne eodem modo tradendum esset; ib. I, 134. EI, QUI A VETERE REDEMPTORE ACCEPIT; ib. 146. si hanc defensionem probabitis „non accepit ipse"; ib. II, 27. non ut magistratibus nostris moram accipiendi, sed ut sociis causam dandi adferre videamur; ib. 143. sic primum existimabam, ut Romae ex istius amicis acceperam (acc. c. inf.); ib. IV, 136. qui accipere in campo consuerunt; Cluent. 75. asperior non est factus, sed, ut accepi a senibus, lenissimus; Muren. 66. cuius oratio fuit, quem ad modum accepi, tripertita; Quir. 16. ut volet quisque, accipiat: ego tamen ... iudico; Deiot. 26. accipiet in optimam partem C. Pansa ..: etenim dicam animo amicissimo; Phil. VII, 5. quem ad modum accepturi ... sitis, horreo; ib. 8. nos a patribus num aliter accepimus? ib. VIII, 14. (vgl. III. aurum, beneficium, civem dentis, discipulos, frumentum, lucrum, nummos, pecuniam, regnum).

Lücke: accepisse tamen ob rem iudicandam ** (pecuniam?); Cluent. 103.

II. **mit Objectivsatz:** 1. **acc. c. inf.:** sic enim a maioribus nostris accepimus, praetorem ... esse oportere; div. Caec. 61. M. Catonem ... inimicitias gessisse accepimus; ib. 66. sic a maioribus suis acceperant, tanta ... esse beneficia; Verr. II, 8. Eriphylam accepimus in fabulis ea cupiditate *fuisse*, ut ..; ib. IV, 39. sic accepimus, nullum ... bellum fuisse; ib. V, 5. iam hoc fere sic fieri solere accepimus; imp. Pomp. 24. sic a summis hominibus eruditissimisque accepimus, ... studia ... constare; Arch. 18. equidem sic accepi, ... caput esse; dom. 107. hanc .. accepimus agros ... peragrare; har. resp. 24. quem ... fuisse accepimus; Scaur. c. 2. § 5. Platonem ... esse versatum accepimus; Rab. Post. 23. quantum luctum ... fuisse a nostris patribus accepimus? Milo 16. a quo populum Romanum generatum accepimus; Phil. IV, 5.

2. **indirecte Frage:** accipite nunc quid imperarit; Verr. III, 71. laborem ... accipite quam facilem sibi iste ... reddiderit; ib. V, 26.

III. **mit Object:** alqm: iste ... male accipit verbis Habonium; Verr. I, 140. qui quem ad modum essent accepti .. audistis ex ipsis; ib. III, 59. rex ita discessit, ut ... se honorifice acceptum arbitraretur; ib. IV, 62. illi, quos a poëtis accepimus, qui ... dicuntur; ib. V, 145. quos ita adflictos a vestris patribus maioribusque accepissetis ut ..; Font. 34. hunc, quem iam bis condemnatum acceperant; Cluent. 60. qui ... ad Catilinam accipiendum Romae restiterunt; Catil. IV, 4. ut eum ... sic in vestram accipiatis fidem, ut ..; Arch. 31. me patria sic accepit, ut ..; dom. 75. cum .. me domus ... laetissima accepisset; Sest. 131. quae (Roma) me ita accepit, ut ..; Piso 52. te eius di penates acceperunt; Deiot. 8.

alqd: quaeso, Eruci, ut hoc in bonam partem accipias; Sex. Rosc. 45. ego quid acceperim scio; ib. 58. potuisti accipere id, quod est proditum memoria ac litteris; Verr. I, 47. SI NON ACCIPIT, QUOD TE DEBERE DICIS; ib. II, 81. quod mihi abs te datur, id accipio (acc. c. inf.); ib. 150. nolle hoc accipere reum ab accusatore; ib. 151. quae cognovi in Sicilia, quae accepi ab ipsis; ib. 179. quod a populo Romano accepisset, tenere; ib. III, 171. tu non modo eos accipere quod oportebat noluisti, sed etiam dare quod non debebant coëgisti; ib. 174. ea, ... quae a suis acceperunt; ib. IV, 47. quem ad modum hoc accepturas nationes exteras ... putasti, cum audirent ..? ib. 68. cum illa iam propter diuturnam pacem ... sacra religiosaque accepisset; ib. 122. ea, quae accepisset a maioribus; ib. 134. cum rationem e lege redderent et quae acceperant tradere deberent; ib. 140. quid aut quantum aut quo modo acceperis; ib. V, 11. habeo rationem quid a populo Romano acceperim;

ib. 36. cum et remisisti quod non oportebat et accepisti quod non licebat; ib. 59. iste, quod eius nautae nomine pro stipendio frumentoque acceperat, lucrabatur; ib. 62. ut quod acceptum populo Romano est, id expensum cuiquam sit; Font. 3. meminerant .. omnes quantum in Albiano iudicio accepisset; Caecin. 28. nihil est quod quisquam sese habere certum aut a patre accepturum aut relicturum liberis arbitretur; ib. 73. id quod accepistis, tueri ... non posse; imp. Pomp. 12. ut ... accipiant quod cupiunt; leg. agr. I, 14. ut quid a vobis acceperim commemorem; ib. II, 2. id vos ab illis acceptum hoc auctore vendetis? ib. 49. a quo id accepimus quo ceteris opitulari ... possemus; Arch. 1. ea .. a vobis spero esse in bonam partem accepta; ib. 32. ne populo necesse sit ... aut id, quod nolit, accipere, aut id, quod velit, repudiare; dom. 53. velim sic hoc vir summus ... accipiat, ut a me dicitur; har. resp. 50. accipite aliquid etiam acutius; Sest. 135. haec audivimus de clarissimorum virorum consiliis et factis, haec accepimus, haec legimus; ib. 139. ne id quidem accepi; prov. cons. 42. audierat Decios Magios et de Taurea illo Vibellio aliquid acceperat; Piso 24. quod acceperat, testificari; ib. 69. quae quidem a te in eam partem accepta sunt .., ut ..; Deiot. 14. accipite nunc, quaeso, non ea, quae ..., sed quae ... fecerit; Phil. II, 50. nihil humile de Tarquinio, nihil sordidum accepimus; ib. III, 10. ut ... accipiatis sine offensione, quod dixero; ib. VII, 8. si quod accepit habet qui vendidit; ib. VIII, 26. ut, quod a patre accepi, filio reddam; ib. XIII, 12. quando quidem a vobis maxima accepimus; ib. XIV, 33. (vgl. IV. acceptum refero).

acerbitatem: non quo acerbitatis accepisset aliquid; Scaur. c. 3. § 4.

agrum: accepit enim agrum temporibus eis, cum ..; Qu. Rosc. 33. „hunc agrum patres nostri acceptum a patribus suis perdiderunt"; leg. agr. II, 84. agrum eis divisit. o sordidos, qui acceperint, improbum, qui dederit! Phil. VI, 14.

amplitudinem: posteris suis ... amplitudinem nominis, quam non acceperit, tradere; Muren. 16.

aratores: recita tandem quot acceperit aratores agri Leontini Verres; Verr. III, 120.

argumenta: certissima accipite argumenta; Verr. II, 18.

aurum: mitto aurum coronarium ...; lex ... et decerni et [te] accipere vetabat; Piso 90.

bellum: illud bellum ... quod ... novus imperator noster accipiat vetere exercitu pulso; imp. Pomp. 26.

beneficium: a quo summum beneficium acceperat; Verr. I, 124. a quo summum beneficium acceperant; ib. V, 48. quin ei ... ante acciperent a populo beneficium quam darent; leg. agr. II, 19. non is solum gratus debet esse, qui accepit beneficium, verum etiam is, cui potestas accipiundi fuit; prov. cons. 41. intellegis quanta in dato beneficio sit laus, cum in accepto sit tanta gloria; Marcell. 3. sed sit beneficium, quando quidem maius accipi a latrone nullum potuit; Phil. II, 6. ut intellegat quantum a me beneficium tum acceperit; ib. 7. maius ... beneficium ... quam maiores nostri acceperunt a L. Bruto; ib. III, 11.

caerimonias: caerimonias ab omni vetustate acceptas; har. resp. 29.

calamitatem: cum multas acceperint per hosce annos socii atque exterae nationes calamitates et iniurias; Verr. IV, 132. flamma ... calamitatem acceptam ... nuntiabat; ib. V, 93. si ... tanta ignominia et calamitas esset accepta; ib. 100. iam accepta in Ponto calamitate ex eo proelio; imp. Pomp. 45. post calamitatem acceptam; Sulla 1. ut nullam calamitatem res publica accipere possit sine culpa senatus; Phil. VII, 20.

calumniam: accipite aliam in minore pecunia non minus impudentem calumniam; Verr. II, 25.

causam: quam nos causam cum accepissemus; Piso 13.

cicatrices: qui hasce ore adverso pro re publica cicatrices ac notas virtutis accepit; Rabir. 36.

civem: Sicilia ..., quae civis Romanos omnis suis ipsa sedibus libentissime semper accepit; Verr. V, 157. civis Romanus deditur ||detraditur, traditur||; qui cum est acceptus, est eorum quibus est deditus; si non accipiunt ..; Caecin. 98.

cognomen: M. Pisone, qui cognomen frugalitatis, nisi accepisset, ipse peperisset; Flacc. 5 (3. 56).

conscientiam: conscientiam mentis suae, quam ab dis immortalibus accepimus; Cluent. 159.

contionem: ac quibus primum accipio M. Antonii contionem; Phil. I, 8.

contumeliam: tanta contumelia accepta; Verr. II, 58.

crimen: magnum hoc .. crimen est ...: accipite vero avaritiae prope modum in suo genere non levius; Verr. I, 86. nunc primum aures tuae hoc crimen accipiunt? ib. II, 24.

decumas: ut decumas ipsi publice accipiant: Verr. III, 71. imperas ut decumas accipiant; ib. 72. quas (decumas) cum addixisset ..., coëgit Acestensis a Docimo tantundem publice accipere; ib. 83. quanti decumas acceperit a Docimo civitas; ib. ipsi accipere decumas ... coguntur; ib. 84.

dentis: in eis (dentibus) scriptum ... fuit REGEM MASINISSAM IMPRUDENTEM ACCEPISSE; Verr. IV, 103.

detrimentum: tum detrimentum accipitur; imp. Pomp. 15. detrimentis accipiendis; ib. 67. ne quid res publica detrimenti accipiat; Phil. V, 34.

deos: deos patrios, quos a maioribus acceperunt; Verr. IV, 132.

disciplinam: o morem praeclarum disciplinamque, quam a maioribus accepimus! Flacc. 15.

discipulos: *discipulos* adulescentis quosdam locupletis, quos dimidio redderet stultiores, quam acceperat; Flacc. 47.

dolorem: mirum quendam dolorem accipere eos; Verr. IV, 135. accepi .. magnum atque incredibilem dolorem; dom. 97. qua quidem ex re magnum accipio dolorem; Phil. I, 14. magno in dolore ... vel maerore potius, quem ex ... morte C. Trebonii ... accepimus; ib. XI, 1.

dona: dona ... misit ..., quae Africanus inspectante exercitu accepit; Deiot. 19.

dotem: dotem, quam in civilibus malis acceperant; Phil. XI, 12.

excusationem: accipietne excusationem is, qui ...? Phil. V, 14.

exercitum: ut habeat exercitum, ut ab eis, qui habent, accipere statim possit; imp. Pomp. 50. exercitum, quem accepit; Phil. IV, 15. eum .. a Q. Marcio Crispo ... exercitus accipere; ib. XI, 30.

facinus: accipite nunc aliud eius facinus; Verr. II, 82. quod facinus in alienum hominem intentum severe acciperet; Cael. 54.

fascis: quibus auspiciis istos fascis augur acciperem? Phil. XIV, 14.

fiduciam: fiducia tamen accepta; Flacc. 51.

filios: quarum (nuptiarum) illa cum obsides filios ab eo mortuos accepisset; Cluent. 188.

foedus: foedus totum accipitur ||excipitur||; leg. agr. II, 58.

fortunas: f. IV. acceptum refero.

frumentum: quod plus frumenti fecit accepisse istum; Verr. I, 100. frumento probato et accepto; ib. III, 174. ut eis quo loco velint frumentum accipere liceat; ib. 190. ut ibi accipiat, ubi est carissimum; ib. 192.

fundum: „cum fundum a Flavio accepit"; Qu. Rosc. 35. quia mancipio fundum accepi; leg. agr. III, 9.

furta: furta .. perscripta erant; quae ego antea iam ab illis cognoram et acceperam; Verr. IV, 149.

hominem: Epicrates homines multis verbis male ab se acceptos ||mulcatos|| dimittit; Verr. II, 56. leniter hominem clementerque accepit; ib. IV, 86. sic hominem accipiemus, ut moleste ferat se de via decessisse; Cluent. 163.

ignominiam: tanta accepta ignominia; Verr. II, 58. ſ. calamitatem; Verr. V, 100.

immortalitatem: ego vero ne immortalitatem quidem contra rem publicam accipiendam putarem; Planc. 90.

iniuriam: accepta insigni iniuria; Quinct. 28. si plurimas a praetore tuo iniurias accepisses; div. Caec. 60. si summam iniuriam ab illo accepisti; ib. cum vero neque iniuriam acceperis et praetori tuo periculum crees; ib. 62. nulla privatim accepta iniuria; ib. 64. etsi talem acceperant iniuriam, quam ..; Verr. I, 82. quas ipsi accepissent iniurias; ib. II, 16. qui abs te gravissimas iniurias acceperit; ib. 153. iniuriis, quas cives Centuripini non in suis, sed in aliorum finibus acceperant; ib. III, 108. tam insigni accepta iniuria; Caecin. 36. acceptam iniuriam persequi non placet? Muren. 44. nulla accepta iniuria; Flacc. 2. accepi iniuriam; prov. cons. 43. acceptae iniuriae || accepta iniuria || querellam ad quem detulistis? Ligar. 25. ſ. calamitatem; Verr. IV, 132.

insignia: si Caesar ab eo regni insignia || insigne, insigni || accipere voluisset; Phil. III, 12.

instituta: quoniam haec a maioribus instituta accepissent; Verr. IV, 113.

iudicium: cum is iudicium acciperet pro Quinctio; Quinct. 62. Alfenum ... iudicium quin acciperet in ea ipsa verba, quae Naevius edebat, non recusasse; ib. 63. [cuius procurator non omnia iudicia quae quisque in verba postularit acceperit; ib. 64.] se iudicium id, quod edat, accipere; ib. 66. Alfenum ... iudicium accipere noluisse; ib. 73. qui ex ipsius decreto et satis daret et iudicium accipere vellet; ib. 82. si Alfenus ... tibi tum satis daret et iudicium accipere vellet; ib. 83. iudicium se accepturum esse dicebat; Verr. III, 55.

ius: quid iuris a maioribus acceperitis; leg. agr. II, 26. hoc vos ius a patribus acceptum amittetis? Rab. Post. 18. hocine a maioribus accepimus ius rogandi? Phil. I, 26.

legationem: qui hanc ipsam legationem ... non accepit a suis civibus; Flacc. 45.

legem: si accepta lex esset; leg. agr. II, 24. si per imprudentiam vestram, neglegentiam meam, legem incognitam acciperetis || acceperitis ||; ib. 25. quae lex quem ad modum accepta sit quid me attinet dicere? Piso 36. lex, quam non didicimus, accepimus, legimus, verum ex natura ipsa adripuimus, hausimus, expressimus; Milo 10. hanc legem populus Romanus accepit? Phil. V, 7. ✕. videbamini ... de imponendis, non de accipiendis legibus cogitare; ib. XII, 2.

liberos: ſ. IV acceptum refero.

litteras: acceperam iam ante Caesaris litteras; Phil. II, 49. ut M. Bruti ... litteras accepisti; ib. X, 1. alter cotidie litteras mittere, accipere; ib. XII, 1. litteris, quas mihi missas ab Hirtio consule modo accepi; ib. XIII, 22.

lucem: fratris autem liberos prius vita privavit quam illi hanc a natura lucem accipere potuerunt; Cluent. 31. ut lucem salutemque redditam sibi ac restitutam accipere debuit. dom 75.

lucrum: ut accepto lucro discederet; Verr. III, 67. certe hoc idem lucri Minucius Apronio libenter dedisset, si ille accipere voluisset; ib. 149.

maerorem: ſ. dolorem; Phil. XI, 1.

magistratum: quos adhuc mihi magistratus populus Romanus mandavit, sic eos accepi, ut ..; Verr. V., 35.

mandata: qui ... testimonium publicum ac mandata acceperant; Verr. II, 14. a quo etiam mandata acceperunt; Phil. VIII, 22. non ab eo mandata accipienda sunt; ib. 23. an ego ab eo mandata acciperem, qui ..? ib. 24. haec tu mandata, L. Piso, et tu, L. Philippe, ... non dico animo ferre, verum auribus accipere potuistis? ib. 28. neque ulla omnino a senatu mandata accepimus; ib. XII, 28.

manicas: solet enim ipse accipere manicas nec diutius obsidionis metum sustinere; Phil. XI, 26.

matrem Idaeam: illa mater Idaea || dea || te ..., cuius abavi manibus esset accepta, spectatorem esse voluit; har. resp. 22.

mercedem: a quibus mercedem accepisti; Sex. Rosc. 80. mercede accepta; Verr. IV, 77. ab omnibus tu mercedem missionis acceperas; ib. V, 110.

morem: ſ. disciplinam.

munera: servis symphoniacis et aliis muneribus acceptis; Piso 83. ſ. pretium; Cluent. 34.

navem: accepisti a Mamertinis navem contra leges; Verr. V, 59. accipit navis sociorum atque amicorum Cleomenes Syracusanus; ib. 83.

nautas: quot a civitate sua nautas acceperit; Verr. V, 112.

notas: ſ. cicatrices.

numerum tritici: utrum tantum numerum tritici Venerius apparitor istius sibi acceperit an huic exegerit; Verr. III, 86.

nummulos: ut illis aliquid ... nummulorum ... daret. invenit Archagathus paucos qui vellent accipere; Verr. IV, 53.

nummos: „ACCEPI inquit VICIENS DUCENTA TRIGINTA QUINQUE MILIA QUADRINGENTOS DECEM ET SEPTEM NUMMOS“; Verr. I, 36. Verres nummos acceperat; ib. II, 70. quos de publico nummos acceperat; ib. III, 170. ut ab his nummos acciperet; ib. V, 55. sescentis milibus nummum se iudicium corrupturum esse dixerat: quae cum accepisset a pupillo, suppressit; Cluent. 68. ut Staienus nummos se accepisse negare non posset, nihil autem erat periculosius ... quam ad quam rem accepisset confiteri; ib. 85. eos testis te producere, qui, quia nummos acceperint, te praeterierint; Planc. 54.

obsides: ſ. filios.

offensionem: cum ... hic ... nihil possit offensionis accipere sine acerbissimo animi sensu; Cluent. 10.

offensiunculam: ista in aedilitate offensiuncula accepta; Planc. 51.

pacem: ut ... legati ad pacem mitterentur? si accipiendam, cur non rogamur? Phil. XII, 16.

partem: qui indicii partem acceperit; Sex. Rosc 107.

patrimonia: ea, quae a maioribus accepistis, publica patrimonia iuris; Caecin. 75. qui vero duo lauta et copiosa patrimonia accepisset; Rab. Post. 38.

pecuniam: suspicio acceptae pecuniae ob rem iudicandam; Verr. a. pr. 38. quod ille ob rem iudicandam pecuniam accepisset; ib. eos pecuniam ob rem iudicandam accepisse; ib. 39. qui ... in eodem iudicio et ab reo pecuniam acciperet quam iudicibus divideret et ab accusatore ut reum condemnaret; ib. cum praedonum duces accepta pecunia dimiserit; ib. I, 9. de ducibus hostium, quos accepta pecunia liberavit; ib. 12. malebat pecuniam accipere ne quid novi ediceret; ib. 105. causam, pro qua pecuniam acceperas; ib. 116. pecuniam per Volcatium accipit, fere HS cccc milia, ab duobus fratribus; ib. II, 25. suum comitem iuris, decreti, iudicii corrumpendi causa ... pecuniam accepisse; ib. 57. non .. in eum, qui accepisset, animadvertisset? ib. qui [...] ob tuum iudicium pecuniam aut dandam aut accipiendam putabant ||putarant||; ib. accusatores ... habere in animo pecuniam praetori dare; praetorem tamen ob salutem malle accipere; ib. 69. ob rem iudicandam pecuniam accipere; ib. 78. eum, a quo pecuniam ob absolvendum acceperis, condemnare; ib. scelus est accipere ab reo, quanto maius ab accusatore? quanto etiam sceleratius ab utroque? ib. cum vero fidem ac religionem tuam iam alteri addictam pecunia ac-

cepta habueris; ib. reum absolutum, a quo pecuniam acceperit, condemnet? ib. 79. quid enim horum se negat fecisse? ... pecuniam accepisse; ib. 80. negato tum sane, si voles, te pecuniam accepisse; ib. 81. ibi non solum iste ut apud ceteros pecuniam accepit, sed ..; ib. 125. si ... pecuniam statuarum nomine contulerunt ..., etiam si statuerit accipere ad statuas licere, idem tamen ..; ib. 145. erant acceptae pecuniae C. Verrucio C. f. ib. 187. se ... accepta pecunia velle ||pecunia|| quam primum aliam civitatem occupare; ib. III, 67. cum ob iudicandum aut decernendum aut imperandum aliquid aut remittendum pecuniam acceperat; ib. 156. pecuniam ... a publicanis faenore acceptam ||accepto|| (te faeneratum); ib. 169. a civitatibus pecuniam ... cogere, cum ex aerario acceperis; ib. 173. exige eadem aestimatione pecuniam a civitatibus et refer, quam accepisti; ib. 202. ut omittam ... ob ius dicendum pecunias acceptas; ib. 206. quod ob iudicandam rem pecuniam accepisses; ib. accipere a civitatibus pecuniam, ne nautas darent; ib. V, 61. istum clam a piratis ob hunc archipiratam pecuniam accepisse; ib. 64. sibi crimini datum iri pecuniam accepisse; ib. 73. quod ab heredibus accepta pecunia partum sibi ipsa medicamentis abegisset; Cluent. 32. pecuniam ab eo accipit; ib. 39. etsi alii pecunia accepta verum iudicabant ||iudicarent||; ib. 76. accepisse pecuniam iudices, ut innocentem reum condemnarent; ib. 77. qui se ab reo pecuniam, cum iudex esset, clam atque extra ordinem accepisse confessus esset; ib. 85. quod pecuniam acceperit, quod innocentem circumvenerit; ib. 90. illos ob rem iudicandam pecuniam accepisse; ib. 98. Staienum ab Oppianico pecuniam accepisse, ut iudicium corrumperet; Staienus conciliandae gratiae causa accepisse *se* dicebat; ib. 100. iam non eos Iunius subsortitus est, qui pecunia accepta condemnarent; ib. 113. si hic gratis condemnavit, quis accepit? ib. quos contra leges pecunias accepisse subscriptum est; ib. 121. qui ob innocentem condemnandum pecuniam acceperint; ib. 129. quod is pecuniam accepisset, quo innocentem condemnaret; ib. 131. condemnat Popilium Gellius; iudicat accepisse a Cluentio pecuniam; ib. 132. quod is ob Oppianici condemnationem pecuniam accepisset; ib. 135. ut pecuniam accipiant, ne vendant; leg. agr. I, 9. pro quo (frumento publico) cum a P. Varinio praetore pecuniam accepisset; Flacc. 45. negavit a privato pecuniam in provincia praetorem petere oportere. ... [extorquere] accipere contra leges non oportet; ib. 86. qui accepta pecunia Pessinuntem ... vastaris; har. resp. 28. a Catilina pecuniam accepit ut turpissime praevaricaretur; ib. 42. accepta pecunia a Dyrrachinis ob necem hospitis tui Platoris; Piso 83. accepta tamen et devorata pecunia; ib. 90. quamquam ... suppeditata pecunia ... est ..., tamen non debuit is, qui dabat, quo ***modo*** ille, qui accipiebat, consumeret quaerere; Rab. Post. 6. regna, civitates, immunitates in aes accepta pecunia iubebat incidi; Phil. V, 11. senatus etiam consulta pecunia accepta falsa referebat; ib. 12. (vgl. IV. acceptum refero.)

plagam: tu umquam tantam plagam tacitus accipere potuisses, nisi ..? Verr. III, 133. vel si ||veni|| pereundum fuisset, ac non accipienda plaga mihi sanabilis, illi mortifera, qui ||qua ei, al.|| imposuisset; Sest. 44. accepisset res publica plagam, sed eam, quam acceptam gemere ||tegere, al.|| posset; ib. 78. luculentam tamen ipse plagam accepit, ut declarat cicatrix; Phil. VII, 17.

plausum: plausum vero etiam si quis eorum aliquando acceperat; Sest. 105.

populum Romanum: populum Romanum, quem ab hoc genere liberum acceperat, adligare novo quaestionis genere ausus non est; Cluent. 151.

postulata: reliquum est ut et accipiantur et remittantur postulata per litteras; Phil. XII, 28.

potestatem: qui a vobis nihil potestatis acceperunt ||acceperint||; leg. agr. II, 31.

praedes: opere addicto, praedibus acceptis; Verr. I, 150.

pretium: quae Romae magna cum infamia, pretio accepto, edixeras; Verr. I, 118. cum pretium iam accepisset; ib. II, 124. in omnis civitates accepto pretio censores dimittit; ib. 136. quo illa pretio accepto multisque praeterea muneribus ... spem illam, quam in alvo ... continebat, ... sceleri Oppianici vendidit; Cluent. 34.

provinciam: ut ab eo provincias acciperent quas ipsi vellent; Sest. 24. provinciam accepit invitus; Ligar. 2.

quietem: s. IV. acceptum refero.

vviratum: me ille ut vviratum acciperem rogavit; prov. cons. 41.

raptum: locus ut ipse raptum illum virginis, quem iam a pueris accepimus, declarare videatur; Verr. IV, 107.

rationes: rationes a colono accepit; Caecin. 94.

regnum: qui venerant non propter Syriae regnum; nam id sine controversia obtinebant, ut a patre et a maioribus acceperant; Verr. IV, 61.

rem: etenim rem facilius totam accipietis, si haec memineritis; Quinct. 36. cum rem ita constitutam accepisses, ut ..; Verr. III, 43. accipite ... rem eius modi, ut amentiam singularem ... eius perspicere possitis; ib. IV, 38. vim ... pulcherrimarum .. rerum omnium, quas .. a maioribus acceperat; imp. Pomp. 22.

rem publicam: ego qualem Kalendis Ianuariis acceperim rem publicam .. intellego; leg. agr. II, 8. rem publicam illis accepi temporibus eam, quae paene amissa esset ||est||; Quir. 5. (vgl. IV. acceptum refero.)

repulsam, qui duabus aedilitatis acceptis repulsis septiens consul est factus; Planc. 51.

sacra: sacra ... a Graecis ascita et accepta; Verr. V, 187. quae (sacra) vir is accepit, qui ..; har. resp. 27.

sacrificium: quod sacrificium tam vetustum est quam hoc, quod a regibus aequale huius urbis accepimus? har. resp. 37.

salutem: audierat ex illo se a me bis salutem accepisse; dom. 134. quibus reddere salutem a quo acceperant non liceret; Sest. 122. ab hoc accepta iam salus; Phil. V, 49. s. lucem; dom. 75.

satis: iudicatum solvi satis accipiat; quibus a me verbis satis accipiet ||acciperet, acceperit||, isdem ipse, quod peto, satis det; Quinct. 44. „abs te satis accipiam; ego autem tibi satis non dabo"; ib. 45. qua de causa ... neque satis acciperet a Roscio neque ...; Qu. Rosc. 40. pro praede litis vindiciarum cum satis accepisset; Verr. I, 115.

sedis: qui illas a maioribus pulcherrimas vectigalium sedis armis captas accepistis; leg. agr. II, 82.

senatum: ego cum ... me senatui dedissem, quem exstinctum acceperam; Milo 94.

sensum: quem ipse accepi oculis animoque sensum; Verr. III, 46.

servos: s. munera.

HS: quod plus fecit Dolabella Verrem accepisse, quam iste in suis tabulis habuit, HS ducenta triginta duo milia, et quod plus frumenti fecit accepisse istum, HS deciens et octoginta milia; Verr. I, 100. accipis enim HS xv pro medimno; ib. III, 174. HS $\overline{\text{LX}}$ a domino accepisti; ib. V, 15. de HS $\overline{\text{IOC}}$, quae ille cum accepisset nomine iudicii Safiniani, ... suppressit; Cluent. 99. Fidiculanius quid fecisse dicebatur? accepisse a Cluentio HS cccc; ib. 104. s. pecuniam; Verr. II, 25. (vgl. IV. acceptum refero).

severitatem: quonam modo accipiant severitatem meam? Phil. XII, 29.

sicam: sica illa, quam a Catilina acceperat; Milo 37.

speciem: qua nullius pulcriorem speciem imperatoris accepimus; Phil. XIV, 27.
sponsionem: Scandilium cogis — quid? sponsionem acceptam facere? Verr. III, 139.
supplicia: supplicia vero in civis Romanos nulla Tarquinii accepimus; Phil. III, 10.
Syracusas: ab illo, qui cepit, conditas, ab hoc, qui constitutas accepit, captas dicetis Syracusas; Verr. IV, 115.
testimonium: ſ. mandata; Verr. II, 14.
togulas: togulae lictoribus ad portam praesto fuerunt; quibus illi acceptis sagula reiecerunt; Piso 55.
tranquillitatem: ſ. IV. acceptum refero.
vitam: ſ. IV. acceptum refero.
volnus: volnere, quod ille in capite ab hostium duce acceperat; Verr. V, 3. cum tantum res publica volnus acceperit, ut ..; ib. 179. si ullum locum aperuerimus suspicioni aut crimini, accipiendum statim volnus esse; ib. 181. is ne quod accipiat famae volnus, † perhorrescit; Rabir. 36. ille etiam grave tum volnus accepit; Catil. IV, 13. accepit P. Sulla .. volnus vehemens et mortiferum, verum tamen eius modi quod videretur huius vita et natura accipere potuisse; Sulla 73. ut tamquam fortis in pugna vir acceptis a forti adversario volneribus adversis honeste ||homines, honestis|| cadere videatur; har. resp. 40. a quibus hic multis volneribus acceptis [ac] debilitato corpore ... se abiecit exanimatus; Sest. 79. tribunum plebis plus viginti volneribus acceptis iacentem moribundumque vidistis; ib. 85. quod illud voluntarium volnus accepit; Planc. 89. ut ... primum illud volnus acciperet, quo taeterrimam mortem obiret; Milo 86. a quibus tantum volnus accepero; ib. 99. in Hispaniensi (pugna) etiam volnus accepit; Phil. II, 75. quo in proelio Lentulus grave volnus accepit; ib. VIII, 14. duobus periculosis volneribus acceptis sublatus e proelio rei publicae vitam reservavit; ib. XIV, 26. cum ... C. Pansa ..., cum inter media hostium tela versaretur, volnera acceperit; ib. 36.
IV. **acceptum refero:** alqd: si, quibus pecuniam credebas, his expensum non ferres neque in tuas tabulas nomen ullum ||ullum nomen|| referres. cum tot tibi nominibus acceptum Curtii referrent; Verr. I, 102. voluit eum aliquid acceptum referre liberalitati suae; Cluent. 162. omnia denique, quae postea vidimus ..., si recte ratiocinabimur, uni accepta referemus Antonio; Phil. II, 55. hoc tamen, ut alia multa, Aquilae referatur acceptum; ib. XIII, 27.
fortunas, liberos: ſ. rem publicam.
nomen: quam pridem hoc nomen, Fanni, in adversaria rettulisti? ... „sunt duo menses iam," dices? tamen in codicem acceptum et expensum referri debuit; Qu. Rosc. 8.
pecuniam: quas pecunias ferebat eis expensas ..., eas aut scribae istius aut Timarchidi aut etiam isti ipsi referebat acceptas; Verr. II, 170. acceptas populo Romano pecunias omnis isti rettulerunt; Font. 3. tabulas, in quibus sibi expensa pecunia lata sit acceptaque relata; Caecin. 17.
quietem: omnem tranquillitatem et quietem senectutis acceptam refert clementiae tuae; Deiot. 38.
rem publicam: ut esset nemo ... qui mihi non vitam suam, fortunas, liberos, rem publicam referret acceptam; Phil. II, 12.
HS: expensa Chrysogono servo HS sescenta milia accepta pupillo Malleolo rettulit; Verr. I, 92. HS sescenta milia cum accepta rettulisset; ib. 93. quod minus Dolabella Verri acceptum rettulit, quam Verres illi expensum tulerit, HS quingenta triginta quinque milia; ib. 100. ego enim amplius sestertium ducentiens acceptum hereditatibus rettuli; Phil. II, 40.
tranquillitatem: ſ. quietem.
vitam: ſ. rem publicam.
V. **acceptum:** 1. **nach Verben:** apparet ex: confectio .. tabularum habet hanc vim, ut ex acceptis et datis quicquid fingatur aut surripiatur aut non constet appareat; Font. 3.
refero in: postea quam reus factus est, primo negabat se opus in acceptum referre posse; Verr. I, 149. si in acceptum non rettulisset, putabat se aliquid defensionis habiturum; ib. Habonio opus in acceptum rettulit quadriennio post quam diem operi dixerat; ib.
2. **nach Substantiven:** codex: quo modo HS ccciↃↃↃ in codice accepti et expensi non sunt? Qu. Rosc. 4. non habere se hoc nomen in codicem accepti et expensi relatum confitetur; ib. 5. utrum cetera nomina in codicem accepti et expensi digesta habes an non? ib. 9.
tabulae: si tabulas C. Fannius accepti et expensi profert suas; Qu. Rosc. 2. habeo et istius et patris eius [accepti] tabulas omnis; Verr. I, 60. nunc ad sociorum tabulas accepti et expensi ... revertemur; ib. II, 186.

accitus, Vorladung: evoco accitu: Agyrio magistratus et quinque primi accitu istius evocantur; Verr. III, 68.

acclamatio, Zuruf, Geschrei: quanto iam levior est acclamatio! Rabir. 18.

acclamo, zurufen, laut rufen: I. **unpersönlich:** tu illam (provinciam habes), cui, cum quaestores sortiuntur, etiam acclamari solet, Ostiensem; Muren. 18. sibilum metuis? ubi sunt vestrae scholae? ne acclametur times? ne id quidem est curare philosophi. Piso 65.
II. **persönlich:** alqs: hostis omnibus, qui acclamassent; Verr. II, 48.
populus: nam cum dixisset minus IↃↃↃ, populus cum risu acclamavit, ipsa esse; Caecin. 28.

accola, Anwohner: ut mihi ... omnes accolae atque antistites Cereris esse videantur; Verr. IV, 111.

accommodatio, Willfährigkeit: ex: ex liberalitate et accommodatione magistratuum consuetudo aestimationis introducta est; Verr. III, 189.

accommodatus, angepaßt, geeignet: alqs: num quis vestrum ad vim, ad facinus, ad caedem accommodatus est? leg. agr. III, 16.
alqd: quid est quod ... saluti fortunisque omnium magis accommodatum sit? div. Caec. 7. in quibus nihil fictum ||a te f.||, nihil ad tempus accommodatum intellegetis; Verr. III, 175.
ars: arte quadam praeditus ad libidines adulescentulorum excitandas accommodata; Cluent. 36.
homo: homines ... prope praeter ceteros ad summum [Graecorum] otium potius quam ad ullam vim aut tumultum accommodati; Verr. I, 63. homine ... ad Verris flagitia libidinesque accommodato; ib. III, 60. homo ... ad inflammandos animos multitudinis accommodatus; Cluent. 79.
iter: cum .. iter hoc sibi magis ad quaestum suum quam ad rei publicae tempus accommodatum depoposcisset; Verr. I, 63.
lex: si eam (legem) vobis accommodatam atque utilem esse intellegerem; leg. agr. II, 14. legem intellegitis ||intelligetis|| ... ad Sullanae adsignationis rationes esse accommodatissimam; ib. III, 13.
locus: locus est ipse non tam ad inflammandos calamitosorum animos quam ad consolandos accommodatus; Sulla 17.
pars: quae (pars) contionibus seditiose concitatis accommodatior est quam tranquillis moderatisque iudiciis; Cluent. 2.
ratio: ad Pompei rationem, quae fuit accommodata L. Sullae discriptioni ||descr.||; Flacc. 32.
venia: ut in hac causa mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo; Arch. 3.
verba: iam hoc CAEDE, CONCIDE nonne vobis verba domo patroni depromere videtur ad omne genus nequitiae accommodata? Verr. III, 155.

accommodo, anpassen, anschließen: ius: ius publicum iudicandi ||dedicandi||, quod ipsi pontifices semper non solum ad suas caerimonias, sed etiam ad populi iussa accommodaverunt; dom. 136.
ius iurandum: ut libentibus animis ad eius testimonium vestrum ius iurandum accommodetis; Sex. Rosc. 101.
litem: formulae, ad quas privata lis accommodatur; Qu. Rosc. 24.
mendacium: ad tempus eius mendacium vestrum accommodavistis; Cael. 17.
rationes: maiores nostros ... semper ad novos casus temporum novorum consiliorum rationes accommodasse; imp. Pomp. 60.
testis: ut ... tum testis ad crimen accommodem; Verr. a pr. 55.

accubo, bei Tische liegen: filius: cum accubante praetextato praetoris filio in convivio saltare nudus coeperat; Verr. III, 23.
homines: qui (homines) mihi accubantes in conviviis ... eructant sermonibus suis caedem bonorum; Catil. II, 10.

accumbo, sich zu Tische legen: alqs: Lacedaemonii ..., qui cotidianis epulis in robore accumbunt; Muren. 74. qua mente feceris ut in epulo Q. Arrii familiaris mei cum toga pulla accumberes? Vatin. 30. huc te e balneo, prius quam accumberes, ducere volebant; Deiot. 17.
atratus: quem accumbere atratum videras? Vatin. 32.
homines: cum tot hominum milia accumberent; Vatin. 31.
mulieres: negavit moris esse Graecorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres; Verr. I, 66.
vir: ut ... vir accumberet nemo praeter ipsum et praetextatum filium; Verr. V, 81.

accumulate, reichlich: facio: id non solum fecit, sed etiam prolixe accumulateque fecit; Flacc. 89.

accumulo, anhäufen: vix iam videtur locus esse qui tantos acervos pecuniae capiat. auget, addit, accumulat; leg. agr. II, 59.

accurate, genau, sorgfältig: administro: cum .. bellum sit ... ita magnum, ut accuratissime sit administrandum; imp. Pomp. 49.
ago: Q. Caecilium ... hanc causam .. non nimis accurate, non nimis diligenter acturum; div. Caec. 71.
indago: quod accuratissime ||acutissime|| tota provincia quid cuique accidisset ... indagare et odorari solebat; Verr. II, 135.
loquor: Pansa sine causa paulo ante tam accurate locutus est tam diu? Phil. XII, 6.
odoror: s. indago.
scribo: quae vero accurate cogitateque scripsisset, ea sic vidi probari, ut ..; Arch. 18.

accurro, herbeieilen: alqs: „cum sederem .. domi tristis, accurrit Venerius"; Verr. IV, 32. illum cupide ad praetorem quasi ad laudem atque ad praemium accucurrisse; ib. V, 7. — exanimatus: cum exanimatus subito ipse accurrit cum adulescente filio. ib. 16.
iuventus: cum omnes praetores, cuncta nobilitas ac iuventus accurreret; Rabir. 21.
nauarchi: nauarchos ad se vocari iubet: qui nihil metuerent ..., statim accurrunt; Verr. V, 106.
nobilitas, praetores: s. iuventus.
tutores: accurrunt tamen ad tempus tutores; Verr. I, 141.

accusatio, Anklage: I. **absolut: 1. Subject:** ascendit: quae est igitur ista accusatio, quae facilius possit Alpis quam paucos aerarii gradus ascendere? Font. 4.
commovet: me .. non minus ... Sulpicii conquestio quam Catonis accusatio commovebat; Muren. 7.
confirmat: s. desiderat.
convenit: s. II. suscipio; Flacc. 2.
defetiscitur: defessa ac refrigerata accusatione; Verr. a pr. 31.
definit: s. desiderat.
desiderat: accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, [hominem ut notet], argumento probet, teste confirmet; Cael. 6.
est; non ... arcis obsessio est, sed accusatio perniciosa, iudicium acerbum; Rabir. 35. quarta sit accusatio trinum nundinum prodicta die; dom. 45. — haec: haec primae actionis erit accusatio: dicimus ..; Verr. a. pr. 56. — quae? s. ascendit. — qualis? qualis erit tua ista accusatio, quae domestici periculi metu certissimi et maximi criminis non modo suspicionem, verum etiam mentionem pertimescat? div. Caec. 31. — muta: muta est huius temporis accusatio; Flacc. 6. — perniciosa: tamen ipsa illa falsa defensio non minus esse ei perniciosa quam mea vera accusatio debeat; Verr. V, 151.
habet similitudinem: nihil habet similitudinis ista accusatio; Balb. 49. — vim: non habet eam vim ista accusatio, ut Q. Ligarius condemnetur, sed ut necetur; Ligar. 11.
nascitur: ex quo igitur crimen atque accusatio nascitur? Verr. II, 162.
nititur: iudicium ..., cuius accusatio rebus iudicatis nitebatur; Cluent. 114. cum tanta gratia tantisque opibus accusatio vestra nitatur; Cael. 19.
[notat]: s. desiderat.
pertimescit: s. qualis est?
placet: populus Romanus ne tam honestam, tam severam diligentemque accusationem neque vobis placuisse neque ordini vestro placere arbitretur providete; div. Caec. 73.
probat: s. desiderat.
2. **Prädicat:** est, existimatur: adulter, impudicus, sequester convicium est, non accusatio; Cael. 30. quod haec, quae videtur esse accusatio mea, non potius accusatio quam defensio est existimanda; div. Caec. 5.
II. **nach Verben: 1. Accusativ:** adduco: cum accusatio nostra in oblivionem diuturnitate ||diuturnitatis|| adducta sit; Verr. a. pr. 54.
adorno: illa [accusatio] omnis testium copia ... a matre initio est adornata, a matre hoc tempore instruitur atque omnibus eius opibus et copiis comparatur; Cluent. 18. ut idem accusationem et petitionem [consulatus] diligenter adornet atque instruat; Muren. 46.
armo: tota illa lex accusationem tuam ... fortasse armasset; Muren. 46.
audio: s. desidero.
cogito: „scis tu illum accusationem cogitare?" Muren. 45.
cognosco: populus Romanus totam accusationem causamque cognovit; Verr. I, 29.
comparo: quid ego in hac accusatione comparanda constituendaque elaborassem; Verr. I, 2. dum tu accusationem comparas; Muren. 48. s. adorno; Cluent. 18.
comprobo: eorum ego dignitate accusationem meam comprobare non potero? Verr. II, 168.
concludo: s. tracto.
conflo: quae illam totam accusationem iudiciumque conflarat; Verr. II, 116.
congero: quoniam congesta fuit accusatio magis acervo quodam criminum, non distinctione aliqua generum et varietate; Scaur. c. 1. § 4.
constituo: s. comparo; Verr. I, 2.
defero: qua causa inflammatus Decianus ad Laelium detulerit hanc opimam accusationem; Flacc. 81.
desidero: si quis erit qui perpetuam orationem accusationemque desideret, altera actione audiet; Verr. a. pr. 55.
do: ut tibi potissimum accusatio detur; div. Caec. 62.
habeo: habet a M. Caelio res publica .. duas

accusationes vel obsides periculi vel pignora voluntatis; Cael. 78.
instruo: ſ. adorno.
meditor: simul atque candidatus accusationem meditari visus est; Muren. 43.
refrigero: ſ. I, 1. defetiscitur.
relinquo: nec (poterat) sine ignominia calumniae relinquere accusationem Cluentius; Cluent. 86.
requiro: in quo (crimine) quisquam vestrum perpetuam accusationem requireret; Verr. I, 29.
suscipio: quin ... Cluentio .. suscipienda accusatio fuerit; Cluent. 48. Laelium ... eam susceptorum accusationem, quae sceleratorum civium potius odio et furori quam ipsius virtuti atque * institutae adulescentiae conveniret; Flacc. 2. inflammatus incredibili cupiditate hanc causam accusationemque suscepit; ib. 13.
tracto: denique omnis accusatio varie graviterque tractata ad extremum manifesta veneni deprehensione conclusa est; Cluent. 50.
2. **Genitiv:** obliviscor: obliviscerisne etiam accusationis tuae? Rab. Post. 20.
3. **Dativ:** praevaricor: ut... non defendere, sed praevaricari [accusationi] videretur; Cluent. 58.
reservo: suam operam et gratiam iudicio et accusationi reservant; Muren. 45.
respondeo: dum multorum annorum accusationi breviter dilucideque respondeo; Cluent. 8.
sum fautor: invidos huic accusationi esse fautores; Planc. 1.
4. **mit Präpositionen:** circumscribo ex: hoc omni tempore Sullano ex accusatione circumscripto; Verr. I, 43.
cognosco ex: voluit... industriam suam a populo Romano ex aliqua inlustri accusatione cognosci; Cael. 73.
deduco a: me magna pecunia a vera accusatione esse deductum; Verr. I, 17.
descendo ad: nec descensurum quemquam ad hanc accusationem fuisse; Cael. 2.
detraho ad: ut .. Oppianicum ... ad hanc accusationem detraheret; Cluent. 179.
dico de: sin autem de accusatione dicimus; div. Caec. 34. ante quam de accusatione ipsa dico; Deiot. 7.
interest inter: vide quantum interfuturum sit inter meam atque ||et|| tuam accusationem; div. Caec. 35. ut nihil inter illam usitatam accusationem atque hanc novam intersit; Verr. a. pr. 55.
redeo ad: redeo igitur ad crimen et accusationem tuam; Rab. Post. 20.
remotus ab: nihil tam remotum ab accusatione quam Cluentius; Cluent. 42.
respondeo de: M. Catoni... de ipsius accusatione ... respondebo; Muren. 54.
III. **nach Adjectiv:** contentus: uti .. res publica meaque fides una hac accusatione mea contenta sit; Verr. V, 189.
IV. **nach Substantiven:** auctoritas: exspectate, si potestis, auctoritatem accusationis meae; Verr. III, 127.
caput: rivolus arcessitus et ductus ab ipso capite accusationis vestrae; Cael. 19.
cogitatio: adiungitur enim accusationis cogitatio; Muren. 45.
condicio: si illam accusationis condicionem sequar; Planc. 6.
distributio: erit quadripertita distributio totius accusationis meae; Verr. I, 34.
exspectatio: neque tantum me exspectatio accusationis meae ... commovet; Verr. a. pr. 4.
firmamentum: quod est firmamentum ac robur totius accusationis; Muren. 58.
genus: cum praesertim genus ipsum accusationis et nomen ... neque senatori neque bono cuiquam nimis iucundum esse posset; Balb. 54. in eo genere accusationis si vincerer, succumberem; Scaur. 16. dicam enim primum de ipso genere accusationis; ib. 22. quod est igitur hoc accusationis .. genus? ib. 23. generi igitur totius accusationis resistere .. debetis; ib. 37.
iniquitas: querendum est ... de omni accusationis iniquitate; Flacc. 23.
ius: cum adversario eius ad ius accusationis summa vis potestatis accederet; Cluent. 94. Laelio ... vi legis, iure accusationis, opibus praeterea suis terrenti ac minanti; Flacc. 36.
membra: cum accusationis tuae membra dividere coeperit; div. Caec. 45.
nomen: ſ. genus. Balb. 54.
pars, partes: in hac causa multo pluris partis mihi defensionis quam accusationis suscepisse videor; Verr. II, 10. tris totius accusationis partis fuisse; Muren. 11. quae pars altera fuit accusationis; ib. 14. quam quidem partem accusationis admiratus sum; Cael. 7. nullam accusationis partem pertimescam; Scaur. 21. reliqua pars accusationis duplex fuit; Deiot. 22.
ratio: quo accusationis meae rationem conferam? Verr. V, 2. ut rationem accusationis perspicere possitis; Cluent. 19. de ratione accusationis tuae fortasse etiam alia in parte orationis dicendum nobis erit; Muren. 6.
robur: ſ. firmamentum.
tela: omnia tela totius accusationis in Oppianicum coniciebantur; Cluent. 50.
voluntas: cum mihi atque huic voluntati accusationis meae lacrimans gratias ageret; Verr. III, 62.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** commendare: nisi inimicissimus istius sceleris fuisset, numquam coniurationis accusatione adulescentiam suam potissimum commendare voluisset; Cael. 15.
reus esse: verbo ille reus erat, re quidem vera et periculo tota accusatione Oppianicus; Cluent. 54.
2. **Präpositionen:** ex: [ex accusatione] perficiam, ut ..; Verr. a. pr. 32.
in: quod Erucio accidebat in mala nugatoriaque accusatione; Sex. Rosc. 42. cum ipsa in ||in ipsa|| accusatione eorum industria ac diligentia probaretur; Verr. I, 17. ea causa tripertita .. erit in accusatione; ib. III, 12. si nostram in accusatione sua necessitudinem familiaritatemque violasset; Sulla 2. in accusatione quaesisti, quae esset nostra natio optimatium; Sest. 96.
per: qui ..., quod turpitudinis (solet esse) in confessione, id per accusationem filii susceperit; Sulla 51.

accusator, Ankläger: I. **absolut:** 1. **Subject und attributiv beim Subject:** absens: si posset reus absente accusatore condemnari; Verr. II, 99. eum absente accusatore condemnat; ib.
adest: citatus accusator ... [non adfuit]; Verr. II, 98. cum accusator non adesset; ib. 99. cum eius accusator non adfuisset; ib.
adfert: nolo accusator in iudicium potentiam adferat, non vim maiorem aliquam, non auctoritatem excellentem, non nimiam gratiam; Muren. 59.
ait: quid ait accusator? fecisse Pompeium ..; Balb. 8.
appellat: num quis testis Postumum appellavit? testis autem? num accusator? Rab. Post. 10.
arguit: accusatoris .., qui tanti sceleris argueret; Sex. Rosc. 53.
audet cohortari: et cohortari ausus est accusator in hac causa vos, iudices; Sest. 135.
complet: quos (gradus Aurelios) ubi accusator concitatis hominibus complerat; Cluent. 93.
conatur transferre: cum (accusatores) eam legem, quae in nostrum ordinem scripta sit, in populum Romanum transferre conentur; Cluent. 157.
confugit: quo tandem accusator inopia argumentorum confugit? Sex. Rosc. 80.
conlegit: quae in totam causam de moribus A. Cluentii ... annos octo meditati accusatores conlegerunt; Cluent. 164.

consuescit uti: qua vociferatione in ceteris iudiciis accusatores uti consueverunt; Sex. Rosc. 12.
corrumpit: f. III. causa. — dat: f. I, 3. Vocativ.
debet dicere: nihil minus accusator debet dicere quam a me defendi Sullam; Sulla 10. — timere: ut neque accusator timere neque reus sperare debuerit; Cluent. 20.
deest: ut ... accusator reo defuisse videatur; Verr. a. pr. 3. cum ... huic .. accusatores viva matre deesse non possint; Cluent. 167.
denuntiat: f. volt.
descendit: f. II, 1. a. habeo; Muren. 56.
[desinit recitare: quod ... accusator recitare non desineret; Verr. IV, 144].
dicit: opprimi reum, de quo nihil dicat accusator; Verr. I, 24. quod ... contra rem publicam sensisse eum inimici et accusatores eius dicerent; ib. II, 113. si ego accusator totiens de re eadem dicerem; ib. III, 126. dicit accusator haec: „primum ... accusabam ...“; Cluent. 81. de generis novitate accusatores esse dicturos; Muren. 17. cum dixerat accusator acriter et vehementer; Flacc. 21. quae accusatores deformandi huius causa *et* detrahendae spoliandaeque dignitatis gratia dixerunt; Cael. 3. quoniam .. crimen accusatores abs te ... dicunt se habere; ib. 50. de quo accusatores plura paene quam de re reoque dixerunt; Planc. 3. f. debet. iactat. non volt.
erigit: cum eos (aculeos) accusator erexerit in rem, in vitia, in mores, in tempora; Cael. 29.
est: accusatores multos esse in civitate utile est; Sex. Rosc. 55. omnes patimur esse quam plurimos accusatores; ib. 56. ubi crimen est, ubi accusator, ubi testes; dom. 46. — firmus, verus: accusatorem firmum verumque esse oportet; div. Caec. 29. — odiosus: HS ... ccc (milia) accusatori (dedisti) ne tibi odiosus esset; Verr. IV, 45.
extorquet: ut quidque ||quidquid|| ego apprehenderam, statim accusator extorquebat e manibus; Cluent. 52.
fatetur: cetera accusator fatetur; Balb. 5. donatum esse L. Cornelium ... indicant publicae tabulae, accusator fatetur; ib. 19.
gratificatur: gratificatur mihi gestu accusator; Balb. 14.
habet; f. dicit; Cael. 50. — in animo: accusatorem inimicosque eius habere in animo pecuniam praetori dare; Verr. II, 69.
haeret: haerebat in tabulis publicis reus et accusator; Cluent. 86.
iactat: accusatores quidem libidines, amores, adulteria, Baias, actas, convivia, comissationes, cantus, symphonias, navigia iactant, idemque significant nihil se te invita dicere; Cael. 35.
incendit: quos ut accusator incenderet; Balb. 56.
interrogat: quem accusator sine cura interroget nec metuat ne ... respondeat; Flacc. 22.
inurit: f. volt.
meditatur: f. conlegit.
metuit: f. interrogat.
minitatur: quaestiones nobis servorum accusator ac tormenta minitatur; Sulla 78.
negat: id accusator non negat, sed reprehendit; Balb. 6.
non volt dicere: quod accusator nolit tam diu quam diu liceat dicere; Verr. I, 25.
obicit: ut ipse accusator obiecit; Sex. Rosc. 39. f. putat. — se: f. II, 1. a. reperio.
pollicetur: ait accusatores eius multo maiorem pecuniam praetori polliceri; Verr. II, 70.
postulat: accusatorem, qui ... c et viii (dies) sibi in Achaiam postularet; Verr. I, 30. haec abs non Siculorum defensor, non tuus accusator, non Segestani postulant; ib. IV, 82.
putat: ut istam rem accusator in magnis criminibus obiciendam putaret; Verr. V, 45.
recitat: f. desinit.
reprehendit: f. negat. — II, 1. a. fero.
respondet: f. II, 1. a. cito.
significat: f. iactat.
suscipit: criminis confictionem accusator [Erucius] suscepit; Sex. Rosc. 35.
timet; f. debet.
transfert: f. conatur.
venit: si ... diligens et firmus accusator ad iudicium veniret; Verr. II, 1. si .. ipse accusator noster Postumus obviam cum bene magna caterva sua venit; Muren. 69.
volt: dixit iste quae velle accusatorem putavit; Verr. I, 97. — denuntiare: si accusator voluerit testimonium eis denuntiare; Sex. Rosc. 110. — inurere: *cuius notam accusator Scauro eiusque famae inurere voluit*; Scaur. c. 2. § 6. — se obicere: f. II, 1. a. reperio. — corrumpere: f. III. causa.
utitur; quibus ... argumentis accusatorem censes uti oportere? Sex. Rosc. 38. f. consuescit.
2. **Prädicat:** sum: ne tu, Eruci, accusator esses ridiculus, si ..; Sex. Rosc. 50. te ... verum accusatorem esse non posse; div. Caec. 29. ut Artemonem ... Q. Hortensius accusatorem, non testem esse diceret; Verr. II, 156. illos ego accusatores puto fuisse, qui ..; ib. IV, 53. qui apud alium iudicem multo acrior, quam ego sum, actor accusatorque esse deberes; ib. 70. haec mulier satis firmum accusatorem filio suo fore neminem putavit, nisi qui ...; Cluent. 190. qui (Cato) tamen ita gravis est accusator et vehemens, ut ...; Muren. 58. qui in iudicium venerant, sive accusatores erant sive rei, te deprecante damnabantur; dom. 49.
ablat. absol: nec elabi alio accusatore poterat Albius nec ..; Cluent. 86.
3. **Vocativ:** quid mihi ad defendendum dedisti, bone accusator? Sex. Rosc. 58.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** a. **Object:** armo: neque in eo solum diligens fuit, ut accusatorem filio suo compararet, sed etiam cogitavit, quibus eum rebus armaret; Cluent. 191.
cito: citat accusatorem ...: citatus accusator ... nescio quo casu non respondit ||respondet|| [non adfuit]; Verr. II, 98.
comparo: ut ad eam rem aliquem accusatorem veterem compararent; Sex. Rosc. 28. testis in hunc et accusatores huiusce pecunia comparant; ib. 30 f. armo.
constituo: ut in constituendo accusatore quid sequi possitis habeatis; div. Caec. 10.
deprehendo: f. fero.
eripio: accusatores esse tuos de tuis tuorumque manibus ereptos; Vatin. 34.
fero: non modo accusator, sed ne obiurgator quidem ferendus est is, qui, quod in altero vitium reprehendit, in eo ipse deprehenditur; Verr. III, 4.
habeo; queruntur accusatores se idoneos non habere; div. Caec. 8. considerate, cuius modi accusatores in tanto iudicio simus habituri; ib. 49. habet eos accusatores, non qui odio inimicitiarum ad accusandum, sed qui studio accusandi ad inimicitias descenderint ||descenderent||; Muren. 56.
insector: f. 2. insto.
insequor: accusatorem urgebo atque insequar; Flacc. 5. (Z. 42).
instituo: instituit accusatores; Cluent. 18.
instruo: his rebus cum instructum accusatorem filio suo Romam misisset; Cluent. 192. a te accusatores esse instructos et subornatos; Vatin. 3.
interpono: interposuistis accusatorem, qui ... postularet; Verr. I, 30.
laudo: sed ego defensorem in mea persona, non accusatorem, maxime laudari volo; Verr. I, 98.
mitto: f. instruo; Cluent. 192.
nanciscor: vehementem accusatorem nacti sumus; Flacc. 13.
noto: cum etiam accusatorem huius multa et poena notavit ||poenatavit, poena multavit||; Balb. 42.
odi: ille erat ut odisset ... postremo etiam accusatorem suum; Milo 35.

paro: cum ... idem accusatorem parasset; Verr. I, 74.
praetermitto: putarunt praetermitti accusatorem non potuisse; Cluent. 133.
reperio: quis enim .. accusator tam amens reperietur qui reo condemnato obicere se multitudini conductae velit? Phil. I, 22.
suborno: ſ. instruo; Vatin. 3.
tollo: et accusatores et iudices sustulerunt; Sex. Rosc. 91.
video: cum videatis ex altera parte sectorem inimicum sicarium eundemque accusatorem hoc tempore, ex altera ..; Sex. Rosc. 152.
urgeo: ſ. insequor.

b. **attributiv und prädicativ beim Object:** adhibeo: ille adiutorem servum contra dominum repudiavit, tu etiam accusatorem adhibuisti; Deiot. 31.
appello: hic nunc iste reus aut ego accusator aut hoc iudicium appellabitur? Verr. IV, 104.
appono: accusator .. apponitur civis Romanus; Verr. I, 74. apponitur eis .. accusator Naevius Turpio quidam; ib. V, 108.
confirmo: ut illum confirmaret Oppianicum accusatorem filio suo; Cluent. 190.
existimo: quid sibi iste volt? accusatoremne se existimari, qui ...? div. Caec. 70.
facio: te pugna Cannensis accusatorem sat bonum fecit; Sex. Rosc. 89.
habeo: forsitan meliores illi accusatores habendi sint, qui haec omnia fecerunt; Verr. I, 98.
numero: Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorem; Muren. 49.
profiteor: profiteor huic generi hominum me inimicum accusatorem; Verr. a. pr. 36.
repudio: hanc unam ob causam te [accusatorem] repudiari putarem oportere; div. Caec. 61.

2. **Dativ:** desum: ne aut accusatoribus diligentia aut pecunia testibus deesset; Cluent. 192.
do: quod HS ccc milia divisoribus ... dedisti, ccc accusatori, ne tibi odiosus esset; Verr. IV, 45. in illo .. testimonio, quod accusatori dicitur datum, ceram esse vidimus; Flacc. 37.
insto: insector ultro atque insto accusatori; Font. 11.
optandum est: habes ..., quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum; Ligar. 2.
praesto: non intellegebat se in testimonio nihil praeter vocem et os [et audaciam] neque civibus suis neque accusatoribus nostris praestare debere; Font. 29.
respondeo: numquam nobis ad rogatum respondent, semper accusatori plus quam ad rogatum; Flacc. 10.
sum: an accusatori maiores nostri maiora praemia quam bellatori esse voluerunt? Balb. 54.
trado: non Asiae testibus, sed accusatoribus contubernalibus traditus; Flacc. 5. (Z. 59).

3. **Ablativ:** utor: neque .. accusatore muto neque teste quisquam utitur eo, qui ..; Sex. Rosc. 104.

4. **mit Präpositionen:** accipio ab: qui ... in eodem iudicio et ab reo pecuniam acciperet quam iudicibus divideret et ab accusatore ut reum condemnaret; Verr. a. pr. 39. scelus est accipere ab reo, quanto maius ab accusatore? ib. II, 78. nolle hoc accipere reum ab accusatore ... (acc. c. inf.); ib. 151.
audio ab: non hoc nunc primum audit privatus de inimico, reus ab accusatore; Verr. III, 130. audiebant ab accusatoribus; Cluent. 29. — ex: quod ... non crederem, nisi aliquotiens ex ipsis accusatoribus ... audissem; Font. 33.
coniungo cum: qui cum accusatore tuo satis iustam causam coniungendae necessitudinis putant, quod ..; Verr. IV, 145.
decido cum: qui cum reo transigat, post cum accusatore decidat; Verr. II, 79.
defero ad: causam .. illius omnem ad inimicos accusatoresque detulit; Verr. I, 41.
habito cum: hi vivunt cum inimicis, adsunt cum adversariis, habitant cum accusatoribus; Flacc. 23.
iudico de: qui se non solum de reo, sed etiam de accusatore debere ||de teste|| iudicare arbitrabantur; Font. 25.
perquiro ab: possum etiam illa et ceterorum patronorum et mea consuetudine ab accusatore perquirere, ubi ..; Cael. 53.
proficiscor ab: ea (pecunia) quaeritur unde profecta sit, ab accusatore an ab reo; Cluent. 81.
pugno contra: cum viderent te iam non contra accusatorem tuum, sed contra quaestorem sectoremque pugnare; Verr. I, 52.
quaero de: hic iam de ipso accusatore quaero ... num ..? Sest. 78.
sedeo cum: solus tu inventus es, qui cum accusatoribus sederes; Sex. Rosc. 87. ut in iudicio versarere et sederes cum accusatore; ib. 95. qui cum accusatoribus sedet; Flacc. 42.
socio cum: si testium studium cum accusatore sociatum est, tamenne isti testes habebuntur? Flacc. 21.
specto in: laus oratoris, quae vel in accusatore antea vel in patrono spectari solebat; Flacc. 22.
sum in: quam multa sint in te quae reus nocens in accusatore suo cupiat esse profecto iam intellegis; div. Caec. 52. — penes: hi (servi) centum dies penes accusatorem cum fuissent, ab eo ipso accusatore producti sunt; Milo 60.

III. **nach Substantiven:** actio: huius (est) crimen? minime. ... cuius igitur? ... actione ||actiones|| accusatoris eius unius, qui donavit; Balb. 7.
amicus: multi amici accusatoris ... multa finxerunt; Planc. 57.
animus: ut omnium inimicorum ||iniquorum|| tuorum animos accusatorumque tardares; Verr. II, 167.
causa: nullam accusatoris esse causam potuisse cur iudicium vellet corrumpere, Cluent. 62.
condicio: parebitur ... accusatoris condicioni; Rabir. 6.
conlega: iudex est M. Caesonius, conlega nostri accusatoris; Verr. a. pr. 29.
consessor, conviva, contubernalis: ne accusatoris consessoribus, convivis, contubernalibus ... civem ac supplicem vestrum dederetis; Flacc. 24.
crimen: quod .. omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus maledictisque celebratum est; Cael. 6.
criminatio: nos inaudita criminatione accusatorum priore loco causam dicere intellegis; Quinct. 33.
crudelitas, indignitas: accedit ut accusatorum alterius crudelitate, alterius indignitate conturber; Deiot. 2.
ingenium: neque testis incertus auditur neque accusatoris ingenio res iudicatur; Sex. Rosc. 62.
inquisitio: ecquem existimatis ... reum absentem contra inquisitionem accusatoris tantis opibus ... esse defensum? Verr. II, 11.
interpretatio: in quo erat accusatoris interpretatio indigna responsione; Balb. 36.
iudicium: si existimabit iudicium accusatoris in reum pro aliquo praeiudicio valere oportere; Muren. 60.
maledictum: maledictum est, si vere obicitur, vehementis accusatoris; Muren. 13. ſ. crimen.
minae: „ita ... magnas accusatoris minas ... eludemus“; Verr. a. pr. 30.
multitudo: cur in tanta multitudine accusatorum ... ceteri rei facti non sunt? Cluent. 115.
officium: id erat certe ||certi|| accusatoris officium ... explicare omnia vitia atque peccata filii; Sex. Rosc. 53.
opes: semper in hac civitate nimis magnis ac-

cusatorum opibus et populus universus et sapientes ... iudices restiterunt; Muren. 59.

oratio: animadverti .. omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partis; Cluent. 1. illa, quae ex accusatorum oratione praemuniri iam et fingi intellegebam; Cael. 19.

partes: Q. Hortensius, qui in hoc iudicio partis accusatoris obtinet; Quinct. 8.

pater: libellis, quos M. Brutus, pater illius accusatoris, de iure civili reliquit; Cluent. 141.

persona: possumus petitoris personam capére, accusatoris deponere? Quinct. 45.

potestas: publicae (litterae) retentae sunt in accusatorum potestate; Flacc 23. qui de tabulis publicis recitat eis, quae in accusatoris potestate fuerunt, non debet habere auctoritatem; ib. 40.

quicquid: accusatorum et quadruplatorum quicquid erat, habebat in potestate; Verr. II, 135.

ratio: simillima est accusatorum ratio: alii vestrum anseres sunt, ... alii canes; Sex. Rosc. 57.

servus: in reum de servo accusatoris cum quaeritur, verum inveniri potest? Milo 59.

signa: sunt et haec et alia in te falsi accusatoris signa permulta; div. Caec. 29.

spes: videtis igitur non in causa, sed in tempore ac potestate spem omnem accusatoris fuisse; Cluent. 90. de accusatorum spe pauca dicam; Deiot. 7.

subsellium: quorum alterum sedere in accusatorum subselliis video; Sex. Rosc. 17. qui de accusatoris subsellio surgit; ib. 104. ex accusatorum subselliis surgunt; Flacc. 22.

verbum: ut reus antequam verbum accusatoris audisset, causam dicere cogeretur; Quinct. 9.

vis: prope inimici atque accusatoris vim suscipere debes; Verr. IV, 69. hanc accusatoris eximiam vim ||et dignitatem|| plurimum L. Cottae profuisse; Muren. 58.

vox: tum denique vocem accusatoris audiat? Quinct. 43. si Milonis causam accusatoris voce conlaudatam probaro; Sest. 87. s. crimen.

IV. **Umstand: Präpositionen:** ab: commemorari: illa, quae commemorata sunt ab accusatore, duo iudicia; Cluent. 98. — constitui: ab accusatore constitutos iudices ita feremus, ut neminem reiciamus? Planc. 41. — dari: maiorem pecuniam ab accusatoribus ||ab accus. pec.|| dari; Verr. II, 80. — deligi: repentini in nos iudices consedistis, ab accusatoribus delecti ad spem acerbitatis; Sulla 92. — dici: at hoc ab accusatore ne dici quidem audistis; Sex. Rosc. 39. — edi: non intellego quam ob rem senatus hoc uno in genere tribus edi voluerit ab accusatore; Planc. 36. — emitti: voces sunt contumeliosae, temere ab irato accusatore ... emissae; Cael. 30. — fieri: quod consulto ab accusatoribus eius rei, quae conflavit hoc iudicium, mentio facta non est; Sex. Rosc. 5. — fingi: hoc ... non ab accusatore fictum (esse); Verr. III, 141. — iactari: quae ... iactata sunt ... paulo ante ab accusatoribus; Milo 7. — inludi: ut ne plane inludamur ab accusatoribus; Sex. Rosc. 55. — obici: ut nullum probrum, nullum facinus, nulla turpitudo ... ab accusatore obiceretur; Font. 37. — obsignari: quod tabulas suas ab accusatoribus Dolabellae obsignatas diceret; Verr. I, 98. — poni: equitis Romani .. esse filium criminis *in* loco poni ab accusatoribus; Cael. 4. — produci: hi ... ab eo ipso accusatore producti sunt; Milo 60. — reddi: ratio ab accusatore reddita non est quam ob causam patrem filius occiderit; Sex. Rosc. 61. — reici: diligenter reiectis ab accusatore iudicibus socios ... posse defendi; Verr. I, 4. — reprehendi: quoniam ... studium meae defensionis ab accusatoribus atque etiam ipsa susceptio causae reprehensa est; Muren. 2. — rogari: AB ACCUSATORE ROGATUS RESPONDIT ..; Verr. I. 84. — temptari: video quanta et quam periculosa et quam infinita quaestio temptetur ab accusatoribus, cum ..; Cluent. 157. — tractari: crimina tractantur ab accusatore ea, quae erant antea ... dissoluta; Verr. II, 68.

causa: accusatoris causa ut bis ageretur constitutum est; Verr. I, 26.

in: in quo ego accusatore .. primum illud deprecor, ne ..; Muren 58.

sine: quem absentem non modo sine crimine et sine teste, verum etiam sine accusatore damnasti; Verr. II, 110. crimen sine accusatore, sententia sine consilio, damnatio sine defensione; ib. V, 23.

accusatorie, als, wie ein Ankläger: ago: non agam tecum accusatorie, nihil fingam; Verr. III, 164.

dico: ne quis hoc me magis accusatorie quam libere dixisse arbitretur; Verr. II, 176.

loquor: cum dico nihil istum ... reliquisse, Latine me scitote, non accusatorie loqui; Verr. IV, 2.

accusatorius, anklägerisch: animus: Cluentium non accusatorio animo ... nomen Oppianici detulisse; Cluent. 11.

artificium: non tu in isto artificio accusatorio callidior es quam hic in suo; Sex. Rosc. 49.

consuetudo: non utar ista accusatoria consuetudine; Verr. V, 19.

ius: quae quoniam accusatorio iure et more sunt facta; Flacc. 14.

lex: ut illos lex magis quaedam accusatoria ... de vita L. Murenae dicere aliquid coëgerit; Muren. 11.

mos: s. ius.

accuso, anklagen, verwerfen: I. **absolut.** A. **substantivisch: 1. nach Verben:** (mit Präpositionen): accedo ad: meum fuit cum causa accedere ad accusandum; Verr. I. 21.

adduco ad: at enim te ad accusandum res publica adduxit; Muren. 78.

adfero ad: Iulius hoc secum auctoritatis ad accusandum adferebat, quod ..; div. Caec. 63.

descendo ad: si quis vestrum ... forte miratur me ... ad accusandum descendere; div. Caec. 1. et in hoc homine saepe a me quaeris, Hortensi, quibus inimicitiis aut qua iniuria adductus ad accusandum descenderim; Verr. III, 6. quod certissimis criminibus et testibus fretus ad accusandum descenderit; Cluent. 10. quod habet eos accusatores, non qui odio inimicitiarum ad accusandum, sed qui studio accusandi ad inimicitias descenderint ||descenderent||; Muren. 56. si quis hoc forte dicet, Catonem descensurum ad accusandum non fuisse, nisi ..; ib. 60. descendit ad accusandum; Sest. 89.

do ad: perfecistis, ut ... mihi summa facultas ad accusandum daretur; Verr. II, 178. cum ... ei te quos rogasset ad accusandum libros dixeris dedisse; Vatin. 3.

excito ad: tu, qui pietate ad accusandum excitatus es; Cluent. 172.

sum in: in petendo studium esse acerrimum, in defendendo officium, in accusando laborem; Muren. 46.

traduco ad: ut ... ego, qui me ad defendendos homines ab ineunte adulescentia dedissem, tempore atque officio coactus ad accusandum traducerer; div. Caec. 4.

transfero ad: cum [te] de curriculo petitionis deflexisses animumque ad accusandum transtulisses; Muren. 46.

2. **nach Substantiven: a. Genetiv:** causa: causa accusandi quae fuerit ostendam; Cluent. 19. nullam huic aliam accusandi causam fuisse, nisi uti ..; ib. 20.

denuntiatio: postea quam in istam accusandi denuntiationem ingressus es; Muren. 46.

finis: mihi .. optandum illud est, in hoc reo finem accusandi facere; Verr. V, 183.

licentia: felix ista domus quae non impunitatem solum adepta sit, sed etiam accusandi licentiam; Deiot. 29.

minae: accusandi terrores et minae, quibus tu cotidie uti solebas, sunt fortis viri; Muren. 43.
molestia: qua re ego expertus et petendi et defendendi et accusandi molestiam sic intellexi: ..; Muren. 46.
potestas: quod si ei potissimum censes permitti oportere accusandi potestatem, cui ..; div. Caec. 54.
ratio: semper haec ratio accusandi fuit honestissima, pro sociis ... inimicitias suscipere; div. Caec. 63.
studium: s. 1. descendo ad; Muren. 56.
tempus: nam accusandi mihi tempus mea causa datum est; Verr. I, 25.
terrores: s. minae.
via: haec omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obsaepiebant; Muren. 48.
voluntas: si ... accusandi voluntas ad viros fortis spectatosque homines translata sit; div. Caec. 24.
b. mit Präpositionen: auctoritas ad: s. 1. adfero ad.
contentio de: neque fere umquam venit in contentionem de accusando qui quaestor fuisset quin repudiaretur; div. Caec. 62.
facultas ad: s. 1. do ad; Verr. II, 178.
neglegentia in: operae pretium erat ... neglegentiam eius in accusando considerare; Sex. Rosc. 59.
3. Umstand: in: ut ea (crimina) in accusando attingere non audeas; div. Caec. 30. non potest in accusando socios vere defendere is, qui cum reo criminum societate coniunctus est; ib. 32. concede igitur ut tibi anteponatur in accusando provincia; ib. 54. ego quoque in accusando atque in explicandis criminibus operam consumerem; Verr. a. pr. 33. si meis horis in accusando uti voluissem; ib. I, 31. eadem .. ratio fuit Sestii, si minus in accusando ..., at certe in necessitate defendendae salutis suae; Sest. 92. si quidem non modo nomina deferunt inter se sodales, sed etiam commemorant sodalitatem in accusando; Cael. 26.
B. verbal: 1. unpersönlich: quid est aliud iudicio ac legibus ... abuti ad quaestum ... nisi hoc modo accusare atque id obicere, quod ..? Sex. Rosc. 54. et huic accusare et illi condemnari necesse fuisse intellegetis; Cluent. 43. nam cum grave est vere accusari in amicitia, tum, etiam si falso accuseris, non est neglegendum; Muren. 7. aliud est maledicere, aliud accusare; Cael. 6. (vgl. II. improbos. luxuriem).
2. persönlich: alqs: eos porro, qui defendere consuerunt, vides accusare; Quinct. 33. „accusa, ubi ita necesse est“; ib. 71. accusant ei, qui in fortunas huius invaserunt: causam dicit is, cui ...; accusant ei, quibus occidi patrem Sex. Roscii bono fuit: causam dicit is, cui ...; accusant ei, qui hunc ipsum iugulare summe cupierunt: causam dicit is, qui ...; denique accusant ei, quos populus poscit: causam dicit is, qui ..; Sex. Rosc. 13. cum hoc modo accusas, Eruci, nonne hoc palam dicis: ..? ib. 58. nam si mihi liberet accusare, accusarem alios potius; ib. 83. qui inter sicarios et de veneficiis accusabant; ib. 90. ut omnes intellegant me non studio accusare, sed officio defendere; ib. 91. cuius honoris causa accusare se dixit Erucius; ib. 132 qui accusare possunt, iudiciorum severitatem desiderant; div. Caec. 8. grave est hoc crimen in Verrem, grave me agente; te accusante nullum; ib. 32. huius quoque igitur criminis te accusante mentio nulla fiet; ib. „accusavi rogatu sociorum atque amicorum“; ib. 65. semper ei diligentissime laboriosissimeque accusarunt, qui se ipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt; ib. 71. accusabo; respondebis; Verr. I, 26. re, quam accusante Agathino gesserat; ib. II, 116. illi enim ... gloriae causa atque ostentationis accusant; ib. III, 3. qua fide ego accusem, qua religione hi iudicent, qua tu ratione defendas; ib. V, 175. cum esset haec ei proposita condicio, ut aut iuste pieque accusaret aut acerbe indigneque moreretur, accusare, quoquo modo posset, quam illo modo emori maluit; Cluent. 42. citatur reus, ||[agitur causa]|| paucis verbis accusat, ut de re iudicata, Cannutius; ib. 58. „gravissimis criminibus accusabam“; ib. 81. cum enim accusarem et ..; ib. 139. accusat M. Cato, qui ..; Muren. 56. quid emebat, cum te emebat? ... an ne vehementer, ne copiose accusares? Flacc. 83. hoc enim accusante pristini illius sui iudicii turpitudinem desperabat; Sest. 89. si voluit accusare, pietati tribuo; si iussus est, necessitati; Cael. 2. audistis antea, cum accusaret; ib. 45. facile patior ... id te accusantem tam diu dicere, quod ego defensor sine periculo possim confiteri; Planc. 63. accusavi de pecuniis repetundis; iudex sedi; praetor quaesivi; defendi plurimos; Rab. Post. 9. privato Milone et reo ad populum accusante P. Clodio; Milo 40.
amicus: ne concedi quidem potest, ut amicis nostris accusantibus non etiam alienissimos defendamus; Muren. 8. accusat paternus amicus, C. ||tum, al.|| Postumus; ib. 56. „admirabantur boni viri, accusabant amici, quod spe pacis legationem suscepissem“; Phil. XII, 5.
civitas: „at accusat (civitas) verbis gravissimis“. non civitas, sed imperiti homines; Flacc. 57.
filius: accusabat Ser. Sulpicius, sodalis filius ||filii||; Muren. 56. „at accusat C. Cornelii filius“; Sulla 51.
homo: accusabat P. Cannutius, homo in primis ingeniosus; Cluent. 50. cum Cn. Plancum ||Plancium|| defenderet, accusante M. Bruto, homine in dicendo vehementi et callido; ib. 140. s. civitas.
magistratus: ut ter ante magistratus accuset intermissa die quam multam inroget aut iudicet; dom. 45.
privatus: „at neque privatus accusare nec sedata ||[iam]|| invidia volebat“; Cluent. 90.
provincia: nam provincia accusat, cum is agit causam, quem ..; div. Caec. 54.
Samii: postea .. se causam apud Chios civis suos Samiis accusantibus publice dixisse; Verr. I, 52.
socius: nomen Sex. Propertii detulit: accusare alienae dominationis ||dominae dominationes, al.|| scelerisque socius propter calumniae metum non est ausus; dom. 49.
tribunus: accusabat tribunus plebis idem in contionibus, idem ad subsellia; Cluent. 93. quod accusante tribuno plebis condicione aequa disceptari posse non putarunt; ib. 94.
viri: nemo illorum iudicum clarissimis viris accusantibus audiendum sibi de ambitu putavit; Flacc. 98.
II. mit Object: alqm: quid tandem accusaturus esset eum, quem pro dignitate ne laudare quidem quisquam satis commode posset; Sex. Rosc. 33. accusatis Sex. Roscium. quid ita? quia de manibus vestris effugit; ib. 34. ei, qui hunc accuset, possim aliquo modo ignoscere; ib. 55. si hunc apud bonorum emptores ipsos accusares; ib. 72. vos, qui hunc accusatis; ib. 77. mihi videris ... duas res adsequi velle, nos iudicio perfundere, accusare autem eos ipsos, a quibus mercedem accepisti; ib. 80. accusarem alios potius, ex quibus possem crescere; ib. 83. dum hominum genus erit, qui accuset eos non derit; ib. 91. quod te ipsum non libenter accuso; ib. 94. Sex. Roscius ... neminem accusat; ib. 143. quia unus mihi est accusandus; div. Caec. 5. a quo Verres minime se accusari velit; ib. 22. cognosce ex me ... quam multa esse oporteat in eo, qui alterum accuset; ib. 27. audebis ita accusare alterum, ut quo minus tute condemnere recusare non possis? ib. 31. qui si summam iniuriam ab illo accepisti, tamen quoniam quaestor eius fuisti, non potes eum sine ulla vituperatione accusare: si vero non ulla tibi facta est iniuria sine scelere eum accusare non potes; ib. 60. si iure posses eum accusare, tamen, cum is tibi parentis numero fuisset, id pie facere non posses; ib. 62. quam ob rem eum, cui quaestor fueris accuses; ib. „accusavi eum, cui quaestor fueram“; ib. 65. dubitare quisquam potest quin honestius sit eorum causa, apud quos quaestor fueris, quam eum, cuius quaestor fueris, accusare? ib. cum P. Lentulus ... accusabat M'. Aquilium;

ib. 69. nulla salus rei publicae maior est quam eos, qui alterum accusant, non minus de laude, de honore, de fama sua quam illos, qui accusantur, de capite ac fortunis suis pertimescere; ib. 71. ego tibi illam Aciliam legem restituo, qua lege multi semel accusati, semel dicta causa, semel auditis testibus condemnati sunt; Verr. I, 26. ne quem nemo prima actione defendere ausus esset, eum ego bis accusare non possem; ib 31. quo in loco antea, qui sociis iniurias fecerant, accusari et condemnari solebant, ibi ..; ib. 59. ubi hos persequeris? ubi accusas? ib. 83. M. Scaurus, qui Cn. Dolabellam accusavit; ib. 97. alia porro pecunia ne accusaretur data; ib. 101. homo Ligurem accusare coepit; ib. 126. ut ego istum accusarem; ib. II, 10. SI NON ACCIPIT, QUOD TE DEBERE DICIT, ACCUSES: SI PETIT, DUCAS; ib. 31. quid est quod tu alios accuses? ib. 49. qui apud Pompeium clarissimum virum cum accusatus esset; ib. 113. te ... una Mamertina civitas ... [laudat] ...; ceterae quidem civitates publice litteris, legationibus, testimoniis accusant, queruntur, arguunt; ib. 114. meminero me non sumpsisse quem accusarem, sed recepisse quos defenderem; ib. 179. ante quam potuerunt existimare, quanto liberior vita sit eorum, qui neminem accusarint; ib. III, 3. ego hoc plus oneris habeo, quam qui ceteros accusarunt; ib. 4. Q. Lollius eiusdem filius, qui Calidium accusavit; ib. 63. is, qui alium antea studio adductus accusasset; ib. quem ego accuso? ib. 137. illud, in quo te gravissime accusavi, quod ..; ib. 206. qui te oderunt, qui accusant, qui persequuntur; ib. IV, 3. non possum disposite istum accusare, si cupiam; ib. 87. quod te accusaturus sit et quod inquisitum in te venerit; ib. 145. is neque ut accusaretur a nautis committere audebat et ..; ib. V, 60. tua te accuso oratione; ib. 166. si, qua in re abs te M. Fonteius accusatur, auctorem habet eum, quem ..; Font. 2. atqui omnes ||homines||, si qui in hoc genere quaestionis accusati sunt ||accusatos et, al.||, reprehensos videmus primum testibus; ib. 3. unum ... testem producant: (Fonteium) vere accusatum esse concedam; ib. 12. M. Aemilium Scaurum ... scimus accusatum a Bruto; ib. 38. M. Fonteius ita duabus actionibus accusatus est, ut obiectum nihil sit quo ..; ib. 40. in ista denfensione accusas eos, qui consuluntur, quod ..? Caecin. 66. accusavit Oppianicum; Cluent. 20. non mihi hoc esse propositum, ut accusem Oppianicum mortuum; ib. 30. accusabat autem ille quidem Scamandrum verbis tribus VENENUM ESSE DEPREHENSUM; ib. 50. accusatus est apud eos, qui Scamandrum ... condemnarant; ib. 59. si ita esset, hac lege accusatum oportuit, qua accusatur Habitus; ib. 90. qui accusati sunt ab eis, qui erant ipsi ambitus condemnati; ib. 98. eandem tum fuisse P. et L. Cominiis ... controversiam cum Staieno, quem accusabant, quae ..; ib. 100. qua lege in eo genere a senatore ratio repeti solet, de pecuniis repetundis, ea lege accusatus honestissime est absolutus; ib. 104. quod si per quos dies Iunium accusavit, Fidiculanium accusare voluisset, respondendi Fidiculanio potestas facta non esset; ib. 108. de quibus causis aut magistratum capere non liceat aut iudicem legi aut alterum accusare; ib. 120. ne ea lege accusarentur, qua nunc Habitus accusatur, quae tunc erat Sempronia, nunc est Cornelia; ib. 154. quid metuebat? ne oppugnaretur a perdito? an ne accusaretur a damnato? ib. 170. cum hunc brevi tempore accusaturus esses; ib. 187. si quis est ... qui in hoc ipso ... me vehementer accuset, quod ..; Catil. II, 3. etiam si falso accuseris, non est neglegendum; Muren. 7. cum accusavit L. Cottam; ib. 58. ut, si qua uspiam navicula praedonum apparuisset, accusandus videretur; Flacc. 29. nunc accusamur ab eis, qui in consilio nobis fuerunt; ib. 77. ut intellegas, Torquate, quem accuses; Sulla 5. nam si Torquatus Sullam solum accusasset, ego quoque hoc tempore nihil aliud agerem nisi eum, qui accusatus esset, defenderem; ib. 35. Torquatus rursus in me inruit, me accusat; ||[me accusat]||; ib. 40. neque vero quid mihi irascare intellegere possum. si, quod eum defendo, quem tu accusas, cur tibi ego non succenseo, quod accusas eum, quem ego defendo? ib. 48. atque in ea re per L. Caecilium Sulla accusatur, in qua re est uterque laudandus; ib. 63. de me aliquid ipso, qui accusatus eram, dicere; ib. 69. si laedimur, si accusamur, si in invidiam vocamur; ib. 80. ne improdicta ||in prodicta, nisi pr.|| die quis accusetur; dom. 45. qui neque adesse sit iussus neque citatus neque accusatus; ib. 46. cum me in iudicium populi nemo omnium vocarit, condemnari non potuerim, qui accusatus non sim; ib. 88. etsi in eo providisti ne frater te accusare possit; ib. 118. nego ulla verba Lentulum ... saepius, cum te accusaret, usurpasse quam haec, quae ..; har. resp. 37. an ille demens ... foedior aut inquinatior in Cn. Pompeio accusando quam in universo senatu vituperando fuit? ib. 51. si ... non ... adiutor ei P. Sestius ad excitandum Antonium, cohortandum, accusandum, impellendum fuisset; Sest. 12. accuses eum, qui se praesidio munierit? ib. 78. accusa Lentidium: non percussit locum ...; ipsum vero quid accusas? ib. 80. quo modo igitur hoc in genere [praesidii comparati] accusas Sestium, cum idem laudes Milonem? ib. 90. hunc de vi accusandum putas? ib. quid ego de aedile ipso loquar, qui etiam diem dixit et accusavit de vi Milonem? ib. 95. volitat aedilis, accusat eum, qui aliqua ex parte eius furorem exsultantem repressit; ib. hic ... accusare eum moderate, a quo ipse nefarie accusatur, per senatus auctoritatem non est situs; ib. qui C. Caesarem ... saepe increpuit, saepe accusavit; ib. 132. cum adfirmares nullum tibi omnino cum Albinovano sermonem ... de Sestio accusando ... fuisse; Vatin. 3. *cum* ||qui|| .. T. Claudium ... a te consilium P. Sestii accusandi petisse ... dixeris; ib. num P. Sestium, qua lege accusandum omnino fuisse negas, ea lege condemnari putes oportere? ib. 41. non enim ab isdem accusatur M. Caelius, a quibus oppugnatur; Cael. 20. ne ... Caelium incipiat accusare illa sua gravitate censoria; ib. 35. quem cum disertus homo L. Antistius accusaret; Balb. 48. nemo umquam est de civitate accusatus, quod aut populus fundus factus non esset aut quod foedere civitatis mutandae ius impediretur; ib. 52. non illum accuso, qui ..; Planc. 17. sin, quia gratiosi sint, accusandos putas, noli mirari ..; ib. 46. accusatur is, qui non abstulit a rege ..., sed qui maximam regi pecuniam credidit; Rab. Post. 38. arguis fatentem. non est satis: accusas eum, qui causam habet aut ... meliorem quam tu aut ... parem; Ligar. 10. cum eum accusetis, a quo queramini ||querimini|| prohibitos esse vos contra Caesarem gerere bellum; ib. 25. exortus est servus qui, quem in eculeo appellare non posset, eum accuset solutus; Deiot. 3. calamitosus Deiotarus qui, quod ||qui et ab eo qui, al.|| in eisdem castris fuerit, non modo apud te, sed etiam a suis accusetur! ib. 29. — a m b i t u s: cum primum illi ipsi debuerint potius accusari de pecuniis repetundis quam ambitus; Cluent. 114. numquam enim tam Caelius amens fuisset, ut si se isto infinito ambitu commaculasset, ambitus alterum accusaret; Cael. 16. — a v a r i t i a e: et eum tu accusas avaritiae, quem dicis sestertium viciens voluisse perdere? Flacc. 83. — c o n i u r a t i o n i s: nihil est enim tam alienum ab eo, qui alterum coniurationis accuset, quam ..; Sulla 31. — c r i m i n e, c r i m i n i b u s: suis eum certis propriisque criminibus accusabo; Verr. I, 43. non volt populus Romanus obsoletis criminibus accusari Verrem; nova postulat; ib. V, 117. ut intellegatis eis accusatum esse criminibus Oppianicum, ut ..; Cluent. 20. eis criminibus accusatum esse Oppianicum, uti honeste absolvi nullo modo potuerit; ib. 49. accusatus est criminibus gravissimis; ib. 59. paulo sedatiore tempore est accusatus, quam Iunius, sed eadem fere lege et

crimine; ib. 103. si interrogarentur num quo crimine is esset accusatus praeterquam veneni eius ..., negarent; ib. 105. dixerisne ... quavis lege, quovis crimine (Sestium) accusandum potius fuisse? Vatin. 41. s. I, B. 2. alqs. Cluent. 81. — rei: is ab inimicis suis apud C. Sacerdotem praetorem rei capitalis cum accusatus esset; Verr. II, 68. — veneni: s. crimine; Cluent. 105.

alqd: illud reprehendo et accuso, cur ..; Verr. III, 16. quod ... iura provinciae Siciliae mutaveris, id reprehendo, id accuso; ib. 17. quid primum aut accusem aut querar? ib. V, 83. quid accusas? quid reprehendis? Font. 1. quid accusas, Cato? quid adfers ad iudicium? quid arguis? Muren. 67.

absentem: s. hominem; Verr. III, 45. (vgl. dominum; Deiot. 3).

adulescentem: adulescentem inlustri ingenio accusari ab eius filio, quem ..; Cael. 1.

ambitum: quid arguis? ambitum accusas: non defendo; Muren. 67. ambitum vero ipsum vel tecum accusabo, si voles; ib.

amicum: numquam tu illum accusavisti ut hostem, sed ut amicum officio parum functum; Deiot. 9.

civem: de peste civis ... non modo indemnati, sed ne accusati quidem; dom. 26. accusa senatum; accusa equestrem ordinem ...; accusa omnis ordines, omnis civis; Phil. II, 19.

conlegam: accusavit C. Antonium, conlegam meum; Cael. 74.

consularis: accusati sunt uno nomine consulares; Sulla 81.

culpam: populi culpam, non competitoris accusas; Planc. 9.

dominum: qui ... avi servum corruptum praemiis ad accusandum dominum impulerit; Deiot. 2. fugitivi autem dominum accusantis et dominum absentem et dominum amicissimum nostrae rei publicae cum os videbam; ib. 3. en crimen, en causa, cur regem fugitivus, dominum servus accuset; ib. 17.

equites: cum ... senatum, equites Romanos, universum populum Romanum accusaret; Sest. 122.

errorem: is enim libere reprehendere et accusare populi non numquam temeritatem solebat aut errorem senatus; Sest. 122.

fortunas: ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis; Sex. Rosc. 57.

furem: furem aliquem aut rapacem accusaris: vitanda tibi semper erit omnis avaritiae suspicio; Verr. III, 4.

hominem: nunc hominem tabulis, testibus, privatis publicisque litteris auctoritatibusque accusemus; Verr. a. pr. 33. qui M. Silanum consularem hominem accusavit propter Aegritomari Transalpini hospitis iniurias; ib. II, 118. quod quidem, iudices, nullo umquam de homine factum est, ut absens accusaretur ab eis palam, quorum in bona liberosque ... potestatem .. haberet; ib. III, 45. tot homines nocentis et improbos accusatos et vestra et superiorum memoria scitis esse; ib. 64. quem ego hominem accuso? ib. IV, 104. hunc tamen hominem tam audacem, tam nefarium, tam nocentem numquam accusasset Habitus .., si id praetermittere suo salvo capite potuisset; Cluent. 42. cum hominem omnibus insignem notis turpitudinis, P. Furium, accusaret summo studio bonorum omnium; Rabir. 24. non accusares nullis adductus inimicitiis, nulla lacessitus iniuria, pudentissimum hominem; Muren. 64.

hostem: s. amicum.

improbos: honoris amplissimi puto esse et accusare improbos et miseros calamitososque defendere; div. Caec. 70. uti ... mihi .. posthac bonos potius defendere liceat quam improbos accusare necesse sit; Verr. V, 189.

inimicum: „inimicum ego“ inquis „accuso meum“. et amicum ego defendo meum; Sulla 48.

innocentem: quod innocens, si accusatus sit, absolvi potest, nocens, nisi accusatus fuerit, condemnari non potest; Sex. Rosc. 56.

luxuriem: facile est accusare luxuriem; Cael. 29.

miserum: cum illum miserum multi accusarent, nemo defenderet; Verr. I, 74.

nauarchos: nauarchos ad se vocari iubet. veniunt: accusat eos, quod eius modi sermones de se habuerint; Verr. V, 102.

nocentem: s. innocentem.

ordinem: s. civem; Phil. II, 19.

populum: s. equites.

praetorem: „praetorem tu accusas? frange cervices“; Verr. V, 110.

rapacem: s. furem.

rem: ut tibi reum neminem, sed vitia proponas, res tamen ipsa *copiose* et graviter accusari potest; Cael. 29.

regem: s. dominum; Deiot. 17.

reum: „reus ut absolvatur, non peto; sed ut potius ab hoc quam ab illo accusetur, id peto“; div. Caec. 23. ecquis umquam reus, praesertim in hac vitae ratione versatus, ... in imperiis gerendis sic accusatus est, ut nullum probrum, nullum facinus, nulla turpitudo ... ab accusatore obiceretur si non vera ||si vera non, al.||, at tamen ficta ||at deficta, al.||? Font. 37.

senatum: quam (religionem) tu ||cum tu|| eodem ore accusando senatum, quod severe de religione decerneret, impurissime taeterrimeque violasti; dom. 104. s. civem; Phil. II, 19. equites.

servum: servi cuiusdam nomen defertur. is accusatur; Verr. IV, 100.

stipitem: eum numquam a me esse accusandum putavi, non plus quam stipitem illum, qui quorum hominum esset nesciremus, nisi se Ligurem ipse esse diceret; har. resp. 5.

temeritatem: s. errorem.

acer, scharf, heftig, schroff: alqs: his qui successerunt ..., non minus acres contra me fuerunt; Verr. II, 12. at ei quidem acerrimi inimicissimique sunt; ib. 166. (me) multo graviorem atque acriorem futurum; ib. V, 183. qui cum ita vehemens acerque venisset, ut ..; Caecin. 28.

accusator, actor: qui apud alium iudicem multo acrior, quam ego sum, actor accusatorque esse deberes; IV, 70.

adversarius: quis ... testis est? idem qui acerrimus adversarius; Quinct. 37. in ipsa pugna cum acerrimo adversario; div. Caec. 47. ecquid sciat unum acerrimum adversarium Hermarchi, Theodosium, ... sica percussum? har. resp. 34.

amor: de meo quodam amore gloriae nimis acri fortasse ... confitebor; Arch. 28.

animus: vir fortis et acris animi magnique; Sest. 45. cum ... se .. acri animo defenderet; Milo 29.

bellum: *qui in* Hispania bellum acerrimum et maximum gesserat; Balb. 14. acre et magum bellum gerentem; ib. 40.

canis: eis (canibus) crura suffringantur, quod acres sint etiam tum, cum suspicio nulla sit; Sex. Rosc. 56.

civitas: cum civitate mihi res est acerrima; Flacc. 44.

consul: consulem .. ita commendo, ut ... acerrimum contra seditionem ... futurum esse promittam; Muren. 90.

cupiditas: similis istius cupiditas; hoc etiam acrior atque insanior, quod ..; Verr. IV, 89. an vos acerrimam illam et fortissimam populi Romani libertatis recuperandae cupiditatem non imminutam ... putatis? Phil. XII, 7.

disciplina: s. familia.

duces: cum ... huiusce nefarii belli acerrimos duces Romae reliquisset; Catil. III, 3. acerrimis ducibus; Muren. 33.

familia: M. Crepereius ex acerrima illa equestri familia et disciplina; Verr. a. pr. 30.

homo: iste homo acerrimus ... nihil petit; Quinct. 30.

homo non acerrimus nec fortissimus ... in summo otio fuit; Verr. V, 8. ab Staieno, sicut ab homine ... ad efficiendum acerrimo, ... petere coepit; Cluent. 67. at qui homines possidebunt? primum quidem acres, ad vim prompti, ad seditionem parati; leg. agr. II, 82. hunc ego hominem tam acrem, tam audacem ... nisi ... compulissem; Catil. III, 17.

hostis: hostem acerrimum atque infestissimum ... retinere poterit? Verr. V, 76. qui ... bello maximo atque acerrimis hostibus ... profectus est; imp. Pomp. 28. [Pompeium ... rem publicam contra acerrimos hostis tutatum ||tutati sumus||; leg. agr. II, 99]. acerrimum hostem ... defendit; Sest. 58. acerrimum hostem in regnum recepit; ib. 59. qui acerrimos hostis ... domuisset; ib. 67. quod de vobis hic ordo opinatur non secus ac de acerrimis hostibus; Piso 45. hostibus uti acerrimis maluisti; ib. 84. conloquia .. cum acerrimis hostibus; Phil. XII, 27.

imperator: pugnax et acer et non rudis imperator; Muren. 32.

impetus: acerrimum impetum ... exceperunt; Verr. II, 159. cuius si acerrimum impetum cohibere Pansa potuisset; Phil. XIV, 26.

iudex: illo ipso acerrimo iudice quaerente; Sex. Rosc. 85.

iudicium: ut acria ac severa iudicia fiant; Sex. Rosc. 11.

lex: lex lata est de pecuniis repetundis acerrima; Vatin. 29.

memoria: multo acriorem improborum interdum memoriam esse sentio quam bonorum; Flacc. 103.

miles: hosce ego non tam milites acris quam infitiatores lentos esse arbitror; Catil. II, 21.

natio: cum acerrimis nationibus ... decertavit; prov. cons. 33.

nox: quae nox ... acerrima fuit; Sulla 52.

oculus: sensi populi Romani ... oculos .. esse acris atque acutos; Planc. 66.

odium: odium .. acerrimum patris in filium ... ostenditur; Sex. Rosc. 52.

patronus: illi certissimi idemque acerrimi Caesaris actorum patroni ... bellum gerunt; Phil. X, 16.

persona: istam ipsam personam vehementem et acrem ... natura ipsa detraxit; Sulla 8.

proelium: hunc ... acerrimis illis proeliis et maximis interfuisse; Balb. 5.

propugnator: hanc unam domum quasi acerrimi propugnatoris sibi delendam putavit; dom. 143.

pugna: ex omnibus pugnis ... vel acerrima mihi videtur illa, quae ...; Muren. 34.

quaestio: cum ... acerrima de civitate quaestio ... venisset, Balb. 48.

remedium: acrioribus saluti suae remediis subveniendum putavit; Cluent. 67.

sententia: dictae sunt ... acerrimae ac fortissimae sententiae; Catil. III, 13.

studium: in petendo studium esse acerrimum; Muren. 46.

supplicium: quod supplicium satis acre reperietur? Sex. Rosc. 37. ut viri fortes acrioribus suppliciis civem ... coërcerent; Catil. I, 3.

testimonium: acerrimum testimonium dixit; Verr. I, 77.

tormentum: nulla vis tormentorum acerrimorum praetermittitur; Cluent. 177.

tribunus: nimium acer, nimium vehemens tribunus plebis Sullana rescindit; leg. agr. III, 7.

acerbe, herb, bitter: ago: non agam tam acerbe; Verr. V, 19.

cogito: cum de pernicie populi Romani, exitio huius urbis tam acerbe, tam crudeliter cogitarit; Catil. IV, 10.

cogo: cur in senatum [hesterno die] tam acerbe cogerer; Phil. I, 11.

diripio: quam acerbe ... illa bona direpta sunt! Verr. II, 46.

dissideo: memini conloquia ... cum acerbissime dissidentibus civibus; Phil. XII, 27.

fero: tuli graviter et acerbe ... me .. adduci; div. Caec. 4. hoc ... ereptum esse graviter tum et acerbe homines ferebant; Verr. I, 152. stomachari atque acerbe ferre patronus, causam sibi eripi; Cluent. 59. qui illud iam ipsum acerbe tulerit; ib. 109. qui gravissime et acerbissime ferre se ||ferme|| dixit me ... defendere; Muren. 7. nihil acerbius socii et Latini ferre soliti sunt quam se ... iuberi; Sest. 30. id numquam tam acerbe feret M. Caelius, ut ..; Cael. 6. dolebam .. et acerbe ferebam, si ..; Planc. 1.

morior: ut aut iuste pieque accusaret aut acerbe indigneque moreretur; Cluent. 42.

odi: hunc si acerbe et penitus oderat; Cluent. 171. quos acerbissime ceteri oderunt, tu constantissime diligas? Phil. X, 4.

persono: furialis illa vox ... secum et illos et consules facere acerbissime personabat; Planc. 86.

sentio: quod cum peraeque omnes, tum acerbissime Boeotii et Byzantii, Cherronesus *et* Thessalonica sensit; Piso 86.

acerbitas, Bitterkeit, Schmerz: I. **Subject:** est tanta: nisi tanta acerbitas iniuriae, tanta vis sceleris fuisset, ut ..; Verr. I, 81. tantam acerbitatem istius, tantum scelus in aratores fuisse ..., ut; ib. III, 129.

excipit: vim omnium sceleratorum acerbitas mei casus exceperat; dom. 64.

habet: omnis acerbitas Sullani temporis quid habet quod maxime sit insigne ad memoriam crudelitatis? dom. 43.

progreditur: neque ullius horum in ulciscendo acerbitas progressa ultra mortem est; Phil. XI, 1.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** accipio: non quo acerbitatis accepisset aliquid, sed ..; Scaur. c. 3. § 4.

addo: ne quid ad eas ruinas, quibus hic oppressus est, addendum acerbitatis putet; Rab. Post. 2.

amplector: qui mortis poenam removet, ceterorum suppliciorum omnis acerbitates amplectitur; Catil. IV, 7.

concedo: esto: concedatur haec quoque acerbitas et odii magnitudo; Deiot 30.

confero: nihil fecisset libentius quam omnem illam acerbitatem proscriptionis suae, qua est usus in veteres iudices, in hanc unam quaestionem contulisset; Cluent. 151.

conquiro: cum iste omnis et suppliciorum et verborum acerbitates non ex memoria vestra ac patrum vestrorum, sed ex annalium monumentis atque ex regum commentariis conquisierit; Rabir. 15.

deprecor: video ... hunc hoc anno in hac toga rogationis iniustissimae subitam acerbitatem pro patre fortissimo et clarissimo cive deprecantem; Sest. 144.

fero: mihi si haec condicio consulatus data est, ut omnis acerbitates, omnis dolores cruciatusque perferrem, feram non solum fortiter, verum etiam libenter; Catil. IV, 1.

habeo: quid enim potest dicere cur ista editio non summam habeat acerbitatem? Planc. 39.

mitigo: semper Caecilius in calamitate fratris sui iudicum potestatem perpetuandam, legis acerbitatem mitigandam putavit; Planc. 64.

obicio: ei denique ... Sex. Roscio temporis illius acerbitatem iniquitatemque obicient? Sex. Rosc. 81.

perfero: s. fero.

permisceo, tempero: cuius acerbitas morum immanitasque naturae ne vino quidem permixta temperari solet, hic ..; Phil. XII, 26.

2. **Dativ:** sum: nomen vestrum populique Romani odio atque acerbitati scitote nationibus exteris .. futurum; Verr. IV, 68. homines .., quibus odio sunt nostrae secures, nomen acerbitati, scriptura ... morti; Flacc. 19.

3. **Ablativ:** utor: f. 1. confero.

4. **mit Präposition:** versor in: quidvis esse perpeti satius quam in tanta vi atque acerbitate versari; Verr. I, 68.

III. **nach Substantiven:** genus: cum .. nullum genus acerbitatis praetermitteret; Planc. 36.

spes: repentini in nos iudices consedistis, ab accusatoribus delecti ad spem acerbitatis; Sulla 92.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** commoveri: omnia muta atque inanima ||inanimata|| tanta et tam indigna rerum acerbitate commoverentur; Verr. V, 171.

infestus esse: qui vestram libertatem non acerbitate suppliciorum infestam, sed lenitate legum munitam esse voluerunt; Rabir. 10.

permisceri: quoniam ... fructus .. ex sese non ... laetos et uberes, sed magna acerbitate permixtos tulissem; Planc. 92.

praeponi: nec vero illorum quisquam ... esset P. Sestio aut acerbitate mortis aut animo in rem publicam praeponendus; Sest. 83.

violari: ut humanitate vestra levatus potius quam acerbitate violatus esse videatur; Arch. 31.

2. **Präposition:** in: [tu] in tanta acerbitate ... aliquid te populare putabis habere? Verr. III, 48. an erat mihi in ... tanta acerbitate ... vita retinenda? Sest. 47. lacrimas .., quas tu in meis acerbitatibus plurimas effudisti; Planc. 101.

acerbus, bitter, herb, schmerzlich: alqs: quis acerbior? quis insidiosior? quis crudelior umquam fuit? Verr. II, 192. cum in Massiliensis tam es acerbus; Phil. VIII, 18.

alqd: quid viro (potest) miserius aut acerbius usu venire? Quinct. 49. acerbum est ab aliquo circumveniri, acerbius a propinquo; ib. 95. hoc nihil neque acerbius neque iniquius proferri potest; Sex. Rosc. 78. ut ... ea aeque acerba et indigna videantur esse his; div. Caec. 38. omnibus acerbum, indignum, luctuosum denique videbatur; Verr. IV, 99. haec illis acerbissima videri; ib. 132. utrum haec tam acerba, tam indigna, tam atrocia facta essent necne; Tull. 42. illud acerbissimum est, quod habet ..; Muren. 56. quae si acerba, si misera, si luctuosa sunt; ib. 90. alterum esse tam bonis civibus non acerbum; har. resp. 51. multa acerba ... habuit ille annus: Sest. 58. quo quid miserius, quid acerbius, quid luctuosius vidimus? Milo 90. hoc vero multo acerbius multoque est durius; Ligar. 13. erit .. acerbum auditu ... esse dictum; Phil. VII, 8. „acerbissimum vero est te ... relictum"; ib. XIII, 24.

adversarius: profiteor huic generi hominum me ... odiosum, adsiduum, acerbum adversarium; Verr. a. pr. 36.

animi: sin ... vestros quoque animos ... duriores acerbioresque reddidit; Sex. Rosc. 150.

bellum: in quibus bellum acerbum diuturnumque versatum est; Verr. III, 47. bella cum populo Romano acerba ac diuturna gesserunt; Font. 12. quibuscum acerbum bellum internicivumque ||innocivumque, intestinumque|| suscepimus; dom. 61. quae plurima et acerbissima cum maioribus nostris bella gessit; Scaur. 45. cum ... bellum acerbissimum civile sit restinctum; Phil. V, 40. secutum est hoc acerbissimum et calamitosissimum civile bellum; ib. XI, 34.

casus: cum in ... gravissimo atque acerbissimo rei publicae casu ... caedem a vobis ... depellebam; Flacc. 1.

concursatio: quam acerba, quam formidolosa, quam quaestuosa concursatio xviralis futura sit; leg. agr. I, 8.

contio: ut declarant eius de me acerbissimae contiones; Phil. XII, 19.

contumelia: per acerbissimas contumelias plus .. ablatum esse; Verr. III, 102.

cruciatus: an vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus et maeror pari sensu doloris adficit? Verr. V, 123.

damnatio; quid ego ... acerbissimas damnationes ... proferam? Piso 87.

dies: quibus ille dies acerbissimus fuit; Vatin. 6. acerbissimum eius supremum diem malim; Phil. I, 34.

diligentia, omnia acerbissima diligentia perpendemus? Balb. 11.

direptio: abesse videbatur ... bonorum acerba et indigna direptio; Verr. V, 31.

discessus: f. luctus; Planc. 73. reditus.

dolor: quantum et quam acerbum dolorem ... animis inusserint istius iniuriae; Verr. II, 163. magnum et acerbum dolorem commovent; ib. IV, 47. illum hausi dolorem vel acerbissimum in vita; Cael. 59. tertio .. generi ... cupio quam acerbissimum dolorem inurere; Phil. XI, 38.

editio: non enim ... ista editio per se non acerba est; Planc. 41.

eiulatus: non sunt illi eiulatus et gemitus Philoctetae tam miseri, quamquam sunt acerbi; har. resp. 39.

emptio: acerbiorem etiam scitote esse falsam istam et simulatam emptionem; Verr. IV, 134.

exemplum: exemplum ..., quod ... acerbum omnibus atque intolerandum videretur; Verr. II, 111.

expugnatio: illa .. expugnatio fani ... quam acerba toti Asiae (fuit)! Verr. I, 50.

facinus: si tantum facinus, tam immane, tam acerbum credituri sunt; Sex. Rosc. 68.

fortuna: o gravem acerbamque fortunam! Verr. V, 119.

funus: huic acerbissimum vivo videntique funus ducitur; Quinct. 50. id funus, etsi miserum atque acerbum fuisset; dom. 42.

gemitus: f. eiulatus.

genus: acerbum omnino genus iudicii; Planc. 37.

homo: ille .. acerbus, criminosus, popularis homo ac turbulentus; Cluent. 94.

hostis: ut viri fortes acrioribus suppliciis civem perniciosum quam acerbissimum hostem coërcerent; Catil. I, 3. ne ... nimis vehementes in acerbissimos hostis fuisse videamur ||videamini||; ib. IV, 13. hosce .. homines ... in acerbissimorum hostium numero habendos puto; ib. 15.

imploratio: si te illius acerba imploratio ... non inhibebat; Verr. V, 163.

indicium: quarum (libidinum) acerbissimum exstat indicium; prov. cons. 6.

iniuria: iniuria tam acerba; Verr. IV, 68. eum ... idcirco illa tam acerba iniuria adfici; ib. V, 17. coniungitur impudens gratificatio cum acerba iniuria; leg. agr. III, 6.

iudicium: quoniam ... iudicium acerbum (est); Rabir. 35. illud acerbum iudicium ... non quererer; Planc. 42.

legatus: „legatus ... bello oppressus, in eo ipso non acerbus"; Ligar. 30.

lex: quod ... acerbiorem legem ... interposuerit; Verr. III, 48. quod si acerbissima lege Servilia ... passi sunt; Balb. 54.

luctus: ut acerbissimus tota urbe luctus versari videretur; Verr. IV, 110. ne ... cum acerbissimo luctu dedecus ... relinquat; Font. 48. cum me in illo tristi et acerbo luctu atque discessu ... prosecutus esses; Planc. 73. acerbissimo luctu redundaret ista victoria; Ligar. 15.

maeror: f. cruciatus.

memoria: o acerbam mihi ... memoriam temporis illius et loci! Planc. 99.

molestia: f. sensus.

mors: quorum ego de acerbissima morte ... dicam; Verr. V, 72. ut ... ea (vox) mortem illis acerbiorem ... ferret; ib. 147. ut ... eis omnibus mortem acerbam crudelemque proponeret; ib. 152. tibi acerbior eius patrui mors est? Rabir. 14. moreretur prius acerbissima morte; ib. 15.

natura: erat ipse immani acerbaque natura Oppianicus; Cluent. 44.
nox: quae nox omnium temporum coniurationis acerrima fuit atque acerbissima; Sulla 52. o noctis acerbas! Planc. 101.
nuntius: nolite ... hunc illi acerbum nuntium velle perferri; Balb. 64. ne acerbus nuntius cuiquam ||civis, cuius quisquam|| istorum sit; Phil. XI, 38.
odium: nisi ... nimis acerbo odio niteretur; Cael. 2. odium fuisse illius in hunc acerbissimum; Milo 52. quae (pericula) plurima adii propter acerbissimum omnium in me odium impiorum; Phil. XII, 21.
ornatus: vidi ... forum comitiumque adornatum ... ornatu, ad sensum cogitationemque acerbo et lugubri; Verr. I, 58.
pecunia: illa (fuit pecunia) iucunda, haec acerba; Qu. Rosc. 23.
poena: omnis acerbissimas impiorum poenas pertulerunt; leg. agr. II, 92.
praeconium: o meum miserum acerbumque praeconium! Rab. Post. 46.
praedicatio: huic ipsi luctuosam et acerbam praedicationem futuram puto; leg. agr. II, 48.
praetura: o multis acerbam, o miseram atque indignam praeturam tuam! Verr. I, 137.
proscriptio: ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus quam illa acerbissima proscriptio possit adferre; Cluent. 123.
reditus: nolite ... acerbiorem mihi pati reditum esse, quam fuerit ille ipse discessus; Milo 103.
res: o rem miseram atque acerbam! Sex. Rosc. 141. putasne te posse de maximis acerbissimisque rebus ... tot res ... sustinere? div. Caec. 37. ut mihi ... res haec acerba videtur atque indigna; Verr. I, 112. quae (res), ut erat acerba et indigna; ib. II, 95. quae res iniquissima atque acerbissima est; ib. 109. omnibus acerba res et misera videbatur; Tull. 23. o rem acerbam! Phil. XIII, 10.
scelus: in curru conlocat ... sui sceleris acerbissimi ... nuntium; Sex. Rosc. 98. acerbissimi sceleris infamiam grato quodam scelere minuissent; Sest. 82.
sensus: cum ... nihil possit offensionis accipere sine acerbissimo animi sensu ac molestia; Cluent. 10.
sententia: cum exsisterent non nullae ... acerbae sententiae; Rab. Post. 13.
severitas: utrum severitas acerbior an benignitas quaestuosior sit futura; leg. agr. I, 10.
spectaculum: constituitur in foro Laodiciae spectaculum acerbum et miserum et grave toti Asiae provinciae; Verr. I, 76. o spectaculum miserum atque acerbum! Verr. V, 100.
supplicium: hac (libertate) ille in acerbissimo supplicio miserrimae servitutis abusus est; Verr. V, 114. si haec ... dicerem de tot et tam acerbis suppliciis; ib. 150. si quis ... supplicium de servo non quam acerbissimum sumpserit; Catil. IV, 12.
tempus: o tempus miserum atque acerbum provinciae Siciliae! Verr. V, 92.
vexatio: ut ... coniuges liberosque vestros ... ex acerbissima vexatione ... eriperem; Catil. IV, 2.
vox: ut nemo ... vocem acerbam atque inimicam bonis posset audire, sen. 26. bona, inquam. Cn. Pompei Magni voci acerbissimae subiecta praeconis; Phil. II, 64.

acervatim, gehäuft: dico: acervatim iam reliqua, iudices, dicam; Cluent. 30.

acervus, Haufen: I. **nach Verben: 1. Accusativ:** capio: vix iam videtur locus esse qui tantos acervos pecuniae capiat; leg. agr. II, 59.
cerno: cerno animo sepulta in patria miseros atque insepultos acervos civium; Catil. IV, 11.
construo: itaque tanti acervi nummorum apud istum construuntur, ut iam expendantur, non numerentur pecuniae; Phil. II, 97.
exstruo: caedem vero tantam, tantos acervos corporum exstructos, nisi forte illo Cinnano atque Octaviano die, quis umquam in foro vidit? Sest. 77.
reperio: quas vos in his libidines, ... quae indicia parricidiorum, quantos acervos scelerum reperietis! Sulla 76.
video: s. exstruo.
2. **Ablativ:** redundo: omnis hic locus acervis corporum et civium sanguine redundavit; Catil. III, 24.
3. **mit Präposition:** sum ex: quae est ... ista amentia frumentum improbare id, quod ex eo loco sit, ex quo senatus ... emi voluerit, et ex eo acervo, ex quo partem tu idem ... probaris? Verr. III, 173.
II. **Umstand: Ablativ:** congeri: et quoniam congesta fuit accusatio magis acervo quodam criminum, non distinctione aliqua generum et varietate; Scaur. c. 1 § 4.

acies, Schärfe, Schlachtlinie: I. **Subject:** dimicat: „ne (Fortuna) videret unius corporis duas acies lanista Cicerone dimicantis“; Phil. XIII, 40.
habet: non ut eo ex ||ex ea|| acie respectum haberemus, sed ut ipsa acies subsidium haberet etiam transmarinum; Phil. XI, 26.
hebescit: at nos vicesimum iam diem patimur hebescere aciem horum auctoritatis; Catil. I, 4.
II. **nach Verben: 1. Accusativ:** instruo: tu actionem [instituis], ille aciem instruit; Muren. 22. ex qua (civitate) ... se ac vitam suam instructa acie pro salute populi Romani victoriaque devovisset; Sest. 48. faciam igitur, ut imperatores instructa acie solent; Phil. IV, 11.
ostendo: quibus ego non modo si aciem exercitus nostri, verum etiam si edictum praetoris ostendero, concident; Catil. II, 5.
praestringo: mihi enim videtur periculum fore ne ille non modo verbis te obruat, sed gestu ipso ac motu corporis praestringat aciem ingenii tui; div. Caec. 46. nec illius animi aciem praestringit ||perstringit|| splendor sui nominis nec mentis quasi luminibus officit altitudo fortunae et gloriae; Rab. Post. 43. quod videbam equidem, sed quasi per caliginem: praestrinxerat aciem animi D. Bruti salus; Phil. XII, 3.
profligo: expugnare urbis, aciem hostium profligare; Rab. Post. 42.
prosterno: non est unus mihi quisque ||quisque mihi|| ex illorum acie protrahendus neque cum singulis decertandum atque pugnandum: tota est acies illa uno impetu prosternenda; Scaur. 20.
video: sese ideo leviorem suum casum fingere, quod iam ante aciem securium tuarum Sextiique tui carnificis voltum et manum vidisset; Verr. V, 118. erat enim amentis, cum aciem videres, pacem cogitare; Ligar. 28. s. I. dimicat.
2. **mit Präpositionen:** fugio ex: ut ... milites conlocent, in quos, si qui ex acie fugerint, de improviso incidant; Sex. Rosc. 151.
inrumpo in: cum libertatis avida legio effrenatius in aciem hostium inrupisset; Phil. XIV, 26.
pigneror ex: etenim Mars ipse ex acie fortissimum quemque pignerari solet; Phil. XIV, 32.
protraho ex: s. 1. prosterno.
sto in: bellum gerit, in acie stat, de sanguine et de spiritu decertat; Phil. XI, 24.
sum in: tecum .. in acie contra Pharnacem fuit tuumque hostem esse duxit suum; Deiot. 14.
versor in: hic, si laborem fugeret, si obstrictus voluptatibus teneretur, in hac acie cotidie versaretur? Cael. 47.
III. **nach Adverb:** praesto ad: tibi victori non solum ad hospitium, sed ad periculum etiam atque ad aciem praesto fuit; Deiot. 24.
IV. **nach Substantiven:** alqs. ex: ut dubitare debeat nemo quin multos, si fieri posset, C. Caesar

ab inferis excitaret, quoniam ex eadem acie conservat quos potest; Marcell. 17.

respectus ex: s. I. habet.

V. Umstand: 1. Ablativ: volnerare: ut, si gladium parvo puero ... dederis ..., possit acie ipsa et ferri viribus volnerare; Sest. 24.

2. Präpositionen: in: qui numquam in acie pertimuerit; Font. 48. qui cum hoste nostro comminus in acie saepe pugnarit; Balb. 23. sit denique inter signa atque in acie locus; ib. 40. quis .. esset .. qui imperatoribus nostris in bello, in acie, in exercitu delectum virtutis ... eripi vellet? ib. 49. non quo turpe sit protectum in acie ex hostium manibus eripi; Planc. 72. ut etiam ille melior sit, qui in acie cecidit; Marcell. 31. quid enim tuus ille .. destrictus in acie Pharsalica gladius agebat? Ligar. 9. fueras in acie Pharsalica antesignanus; Phil. II, 71.

acquiesco, Ruhe finden: morte: qui maxime P. Clodii morte acquierunt; Milo 102.

in: in tuis oculis, in tuo ore voltuque acquiesco, te unum intueor; Deiot. 5.

acquiro, dazu erwerben: absolut: tu ... dubites de possessione detrahere, acquirere ad fidem? Catil. II, 18.

alqd: nos ita vivere in pecunia tenui, ut prorsus nihil acquirere velimus; Verr. III, 9. mihi quidem ipsi quid est quod iam ad vitae fructum possit acquiri? Catil. III, 28.

bona: *ut ... etiam nova posset acquirere potius* bona quam quod habebat veniret; Scaur. c. 2. § 3.

acrimonia, Schärfe: capio: si [Glabrionis] patris vim et acrimoniam ceperis ad resistendum hominibus audacissimis; Verr. a. pr. 52.

acriter, heftig, muthig: I. bei Verben: ago: si aut acrius egero aut liberius quam ..; Sest. 4. dixit vehementer; egit acriter; ib. 61.

ardeo: cum arderet acerrime coniuratio; Sulla 53.

attendo: attendam acriter et quid ... agendum sit videbo; Scaur. 18.

caedo: caedunt acerrime virgis; Verr. V, 142.

contemplor: ut totam causam quam maxime intentis oculis, ut aiunt, [acerrime] contemplemini; Flacc. 26.

defendo: si ipse viveret C. Caesar, acrius, credo, acta sua defenderet, quam ..? Phil. X, 16.

dico: cum dixerat accusator acriter et vehementer. Flacc. 21.

facio: ne quid acrius, quam more maiorum comparatum esset ‖ est ‖, publico consilio factum videretur; Sex. Rosc. 153.

furo: ille si non acerrime fureret; Piso 50.

impero: quod acrius imperavi; Verr. I, 70.

incumbo: quo omnes acrius graviusque incumberent ad ulciscendas rei publicae iniurias; Phil. VI, 2.

intellego: lubricum genus orationis adulescenti non acriter intellegenti est saepe praeceps; Piso 68.

minor: iste homini minari acerrime coepit; Verr. IV, 66.

offero: se acriter ipsos morti offerentis servare cupimus; Milo 92.

pugno: Cleomenem acerrime pugnantem ab eis relictum esse; Verr. V, 135. pugnatur acerrime; Phil. VIII, 17.

resisto: resistam vehementer atque acriter; leg. agr. I, 22. nonne acerrime, tamquam armato hosti, sic huic legi pro vestris agris resistetis? ib. II, 85. quod ... senatus ... excluserat acerrimeque una voce ac mente restiterat; har. resp. 45. ceteris non modo nihil ignoscendum, sed etiam acriter est resistendum; Cael. 2.

submoveo: iubet ... interea recusantis nostros advocatos acerrime submoveri; Quinct. 31.

suscipio: meam causam senatus palam, equester ordo acerrime ... susceperant; Sest. 38.

vigilo: multo me vigilare acrius ad salutem quam te ad perniciem rei publicae; Catil. I, 8.

vindico: petimus ... ut quam acerrime maleficium vindicetis; Sex. Rosc. 12. qui illum eius peculatum vel acerrime vindicandum putent; Verr. I, 11.

II. beim Adjectiv: inimicus: hominis ... mihi irati, sed multo acrius otii et communis salutis inimici; Sest. 15.

acroama, Virtuose: I. absolut: hic tamquam festivum acroama ... ibidem convivis spectantibus emblemata evellenda curavit; Verr. IV, 49.

aspicit: ille ... non solum spectator, sed actor et acroama ... nec tuos ludos aspexit ... nec ullos alios; Sest. 116.

II. nach Verb: audio: cum ex eo quaereretur, quod acroama aut cuius vocem libentissime audiret; Arch. 20.

acta, Gestade: I. nach Verben: 1. Accusativ: commemoro: tum istius acta commemorabatur ‖commemorabantur‖, tum flagitiosa illa convivia; Verr. V, 94.

iacto: accusatores ... actas, convivia ... iactant; Cael. 35.

2. mit Präpos.: iaceo in: tametsi in acta cum mulierculis iacebat ebrius, erexit se tamen; Verr. V, 63.

II. Umstand: in: uxorem eius parum poterat animo soluto ac libero tot in acta dies secum habere; Verr. V, 82.

actio, Thätigkeit, Verhandlung, Klage, Klagformel: I. absolut: 1. Subject: adsequitur: actio enim iniuriarum non ius possessionis adsequitur, sed dolorem imminutae libertatis iudicio poenaque mitigat; Caecin. 35.

amplectitur: s. II, 1 constituo; Caecin. 40.

est: cum secum sui cives agant de litteris publicis corruptis eiusque rei legibus Thermitanorum actio sit; Verr. II, 90. quaero sitne aliqua huius rei actio an nulla; Caecin. 32. iterum quaero sitne eius rei aliqua actio an nulla; ib. 33. nullam esse actionem dicere in re tam insigni tamque atroci neque prudentiae neque auctoritatis tuae est; ib. 37. actio est in auctorem praesentem his verbis: QUANDOQUE TE IN IURE CONSPICIO; ib. 54. tua denique omnis actio posterioribus mensibus fuit omnia ... rescindi oportere; dom. 40. quae virtus, actio, gravitas P. Lentuli consulis fuerit; Sest. 72. — popularis: an vero, si actio ista popularis esset et si ullam partem aequitatis haberet aut iuris, C. Gracchus eam reliquisset? Rabir. 14. — probata: quas enim huius actiones probatas bonis esse dicis, in eas plurimis verbis testimonium dixisti; Vatin. 41.

habet: s. est popularis.

mitigat: s. adsequitur.

pertinet: s. valet.

pervenit: cum omnes actiones horum mensum ... pervenerint ad eum, qui mihi fuit propositus, exitum; Phil. XII, 22.

valet: ea (actio) si nihil valet aut si ad hanc rem non pertinet; Caecin. 40.

venit in mentem: ut vos iudicetis huius rei ius atque actionem in mentem maioribus nostris non venisse; Caecin. 40.

2. Ausruf: turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam! Phil. XIII, 25.

II. nach Verben: 1. Accusativ: audio: ecquis audivit non modo actionem aliquam aut relationem, sed vocem omnino aut querellam tuam? Piso 29.

conficio: etiamne Valerio teste primam actionem confecisti? Scaur. 29.

considero: cum illorum actionem causae considero, non video quid impudentius dici possit; Caecin. 4.

constituo: huiusce rei vos statuetis nullam esse actionem, nullum experiundi ius constitutum? Caecin. 39. huiusce generis una est actio per hoc in-

terdictum, quo nos usi sumus, constituta; ib. 40. qui aut tantae rei praetermiserint actionem aut eam constituerint, quae nequaquam satis verbis causam et rationem iuris amplecteretur; ib.

debilito: quae quoniam angustiora parietes faciunt actioque maximae causae debilitatur loco; Deiot. 7.

demonstro: quis est qui ... eius rei leniorem actionem nobis aliquam demonstrare possit? Caecin. 9.

do: adseverat se eius rei in primis actionem daturum; Verr. II, 61. quicquid ab eo peteretur, iudicem de sua cohorte daturum, ipsi autem nullius actionem rei se daturum; ib. 66. M. Gratidius legatus ... actionem se daturum negavit; re iudicata stari ostendit placere; Flacc. 49.

evello: videsne me ||nunc, non|| radicitus evellere omnis actiones tuas atque illud agere, quod ..? dom. 34.

facio: an, qua in re praetor illi improbam defensionem tolli voluit, in ea re mihi difficiliorem actionem factam putabitis? Tull. 33.

habeo: hanc puto me habere actionem, ut per interdictum meum ius teneam atque iniuriam tuam persequar; Caecin. 32. ut, si qui me exire domo mea coëgisset armis, haberem actionem, si qui introire prohibuisset, non haberem? ib. 34. utrum hanc actionem habebis, qua nos usi sumus, an aliam quampiam an omnino nullam? ib. 37.

infirmo: licebit, ut opinor, nobis eas actiones non infirmare, quibus illi actionibus constitutum tribunatum comprobaverunt, dom. 42.

instituo (instruo): tu actionem [instituis], ille aciem instruit; Muren. 22. neque instituere litium actiones malebat quam controversias tollere; Phil. IX, 11.

intendo: diem mihi, credo, dixerat, multam inrogarat, actionem perduellionis intenderat; Milo 36.

muto: „aut muta actionem aut noli mihi instare ut iudicem"; Caecin. 8.

postulo: actionem eius rei postulant; Verr. II, 60.

praetermitto: s. constituo; Caecin. 40.

quaero: nunc rem ipsam ponamus, quam illi non negant, et eius rei ius actionemque quaeramus; Caecin. 32.

relinquo: qui de sua parte decidit, reliquis integram relinquit actionem; Qu. Rosc. 35. cum de sua parte Roscius transegit cum Flavio, actionem tibi tuam reliquit an non? ib. 55 s. I. est popularis.

tollo: sed omnis ista celeritas ac festinatio, quod inquisitionem, quod priorem actionen totam sustulisti, illud patefecit ..; Scaur. 30.

transigo: is mihi etiam queritur, quod a nobis IX solis diebus prima actio sui iudicii transacta sit? Verr. I, 156.

2. **Dativ:** antepono: non solum illa gloria militaris vestris formulis atque actionibus anteponenda est, verum etiam ..; Muren. 29.

sum impedimento: tuis actionibus augurum responsa atque eius conlegii adrogantiam impedimento non futura; Vatin. 14.

3. **Ablativ:** utor: si [praetor] is, qui iudicia dat, numquam petitori praestituit qua actione illum uti velit; Caecin. 8. hac actione Appius ille Caecus uti non posset, si ..; ib. 54. s. 1. habeo; Caecin. 37.

4. **mit Präpositionen:** aufero ex: quis est in populo Romano, qui hoc non ex priore actione abstulerit (acc. c. inf.)? Verr. I, 21.

depello ex: te ex illa crudeli, importuna, non tribunicia actione, sed regia meo consilio, virtute, auctoritate esse depulsum; Rabir. 17.

dico testimonium in: s. I, 1 est probata.

dissentio ab: hominem ... nihil in re publica molientem, tantum animo ab actionibus tuis dissentientem; Vatin. 21.

immitto ex: quae (tela) ex illius actionibus in meum corpus immissa sunt; dom. 39.

III. **nach Adjectiv:** alienus: hanc vero emendi et vendendi quaestuosissimam ac turpissimam mercaturam alienam actione tribunicia ... semper putavi; leg. agr. II, 65.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** accusatio: haec primae actionis erit accusatio: dicimus ..; Verr. a. pr. 56.

columen: at istud columen actionis tuae ... ambulat cum lorica; Flacc. 41.

fundamenta: hodierno .. die ... fundamenta iacta sunt reliquarum actionum. Phil. IV, 1.

horae: istum paucis horis primae actionis omnium mortalium sententiis condemnavi; Verr. V, 177.

improbitas: cuius ... continentia tegere videretur improbitatem et legis et actionis tuae; dom. 23.

ratio: ne quis aut in genere iniuriae aut ratione actionis errare possit. Qu. Rosc. 24.

2. **mit Präposition:** testimonium in: s. I, 1. est probata.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** absolvi: prima actione facillime est absolutus; Cluent. 103.

accusari: M. Fonteius ita duabus actionibus accusatus est, ut ..; Font. 40.

adesse: C. Verrem altera actione responsurum non esse neque ad iudicium adfuturum; Verr. I, 1. qui priore actione non adfuit; ib. 138.

agere: sic a me sunt acta omnia priore actione ut ..; Verr. I. 29. nolui tam vehementer agere hoc prima actione; ib. V, 163. agi quidem usitato iure et cotidiana actione potuit; Tull. 54. longe alia ratione, recuperatores, ad agendam causam hac actione venio atque initio veneram; Caecin. 3.

audire: si quis erit qui perpetuam orationem accusationemque desideret, altera actione audiet; Verr. a. pr. 55. qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis; ib. I, 52. de qua (spoliatione) priore actione testis dicere audistis; ib. IV, 102. ita ut ipsum priore actione dicere audistis; ib. V, 101.

cognoscere: id quod priore actione cognovistis; Verr. I, 125. tametsi priore actione ex Heraclii Syracusani testimonio cuius modi esset cognovistis; ib. II, 15. ex quo vos priore actione iurato rem omnem causamque cognostis; ib. V, 90.

comprobare: s. II, 1. infirmo.

condemnari: Scamander prima actione condemnatus est; Cluent. 55.

confiteri: meminerit se priore actione ... confessum esse; Verr. I, 12.

confligere: „potuisti enim leniore actione confligere;" Caecin. 8.

dare: dedi tantum priore actione testium, res ut nemini dubia esse posset; Verr. V, 158.

defendere: quem nemo prima actione defendere ausus esset; Verr. I, 31. s. I, 2.

dicere: dixi prima actione me planum esse facturum C. Verrem HS quadringentiens contra leges abstulisse; Verr. I, 27. haec eum dictitasse priore actione et Sex. Pompeius Chlorus dixit ... et hac actione quam voletis multi dicent; ib. II, 102. dicta sunt priore actione et privatim et publice testimonia; ib. 120. qui priore actione ita testimonia graviter vehementerque dixerunt, ut ..; ib. 156. scitis quam multi et quam multa priore actione dixerint; ib. dixerunt enim ipsi priore actione publice; ib. III, 105. s. audire; Verr. I, 52. IV, 102. V, 101. intellegere.

discere: quibus persuadeamus istum ..., quod priore actione didicistis, pecuniam abstulisse; Verr. I, 11. hoc quam nihil sit, tametsi ex multis Siciliae civitatibus priore actione didicisti, tamen etiam in hac ipsa civitate cognosce; ib. 88. id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis; ib. II, 69.

induere se: at quem ad modum ipse se induit priore actione? Verr. V, 73.

intellegere: intellegere potuistis priore actione civis Romanos ... pro testimonio dicere; Verr. II, 16. id iam priore actione, cum haec testes dicerent, intellexi; ib. V, 143.

interpellare: nisi vero illud dicet, quod et in Tettii testimonio priore actione interpellavit Hortensius; Verr. I, 71.

interrogare: qui testis interrogare priore actione nolueris et eis tacitus os tuum praebere malueris; Verr. III, 41. quoniam priore actione ... testem nullum interrogasti; ib. V, 155.

iudicare: quoniam sibi me non esse inimicum potuit priore actione Fabius iudicare; Tull. 5. xviri prima actione non iudicaverunt; Caecin. 97. recuperatores contra istum rem minime dubiam prima actione iudicaverunt; Flacc. 48.

perorari: iam enim mihi videor hoc prope causa duabus actionibus perorata debere dicere; Font. 37.

praebere: s. interrogare; Verr. III, 41.

producere: produxi *eum* prima actione; Verr. IV, 16.

recitari: quae vobis locatio ex publicis litteris Segestanorum priore actione recitata est; Verr. IV, 79.

repeti: nam civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et privato iure repetuntur; div. Caec. 18.

respondere: s. adesse; Verr. I, 1.

satis fieri: de quo multis viris primariis testibus multorumque tabulis vobis priore actione satis factum est; Verr. II, 20.

stare: hic etiam priore actione Q. Hortensius pupillum Iunium praetextatum venisse in vestrum conspectum et stetisse cum patruo testimonium dicente questus est et me populariter agere ... clamitavit; Verr. I, 151.

tolli: sed hoc ... non intellegis priore actione ab istis ipsis Mamertinis, tuis laudatoribus, esse sublatum? Verr. V, 47.

venire: s. stare.

crimen est: cuius igitur (crimen est)? re vera nullius: actione ||actiones|| accusatoris eius unius, qui donavit; Balb. 7.

2. **Präposition:** in: quid ego nunc in altera actione Cn. Dolabellae spiritus proferam? Verr. I, 75. in priore ||priore|| actione quam varie ... praedatus esset multorum testimoniis cognovistis; ib. II, 133. qua tu in actione quamquam omnia exempla maiorum ... neglexisti; Rabir. 17.

actor, Sachwalter, Kläger; Schauspieler: I. **absolut: 1. Subject und attributiv beim Subject.** accedit: huic ego causae .. cum summa voluntate et exspectatione populi Romani actor accessi; Verr. a. pr. 2.

accusat: s. agit.

adiungit: nam illud ipse actor adiungebat amico animo; Sest. 121.

agit: illud .... egit fortissimus actor, non solum optimus, de me, cum omnis ordines demonstraret, senatum, equites Romanos, universum populum Romanum accusaret: „exsulare sinitis ..“; Sest. 122.

aspicit: ille maxime ludius, non solum spectator, sed actor et acroama ... nec tuos ludos aspexit ... nec ullos alios nisi eos ..; Sest. 116.

demonstrat: s. agit.

est idoneus: harum rerum actorem, quem idoneum esse arbitrata est, ipsa delegit; div. Caec. 19. — is: ne actor quidem est is, cui reus tam nocens ... aut occulte surripi aut impune eripi possit; Verr. I, 10.

exprimit: aliquid a poëta dictum ... quod ... non exprimeret ipse actor; Sest. 118.

exspectat, progreditur: actor hic denfensorque causae meae nihil progreditur, consilia exspectat inimicorum meorum; Sest. 75.

2. **Prädicat:** sum: quem maxime velint actorem esse ei, quibus factae esse dicantur iniuriae, et quem minime velit is, qui eas iniurias fecisse arguatur; div. Caec. 10. me defensorem calamitatum suarum, me ultorem iniuriarum, me cognitorem iuris sui, me actorem causae totius esse voluerunt; ib. 11. iniquum est non eum legis iudiciique actorem idoneum maxime putari, quem actorem causae suae socii defensoremque fortunarum suarum potissimum esse voluerunt; ib. 65. qui apud alium iudicem multo acrior, quam ego sum, actor accusatorque esse deberes; Verr. IV, 70. dux, auctor, actor illarum rerum fuit; Sest. 61. qui sui facti, sui iudicii, sui beneficii voluit me esse, ut apud eosdem vos, iudices, nuper in alia causa fuerim, et praedicatorem et actorem; Balb. 4.

ablat. absol.: nam te actore quem eorum adfuturum putas? div. Caec. 22. sese tamen te actore ad iudicium non adfuturos; ib. 28. ut ... cives ... necati impune me actore esse videantur? Verr. V, 179.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** adopto: nam provincia accusat, cum is agit causam, quem sibi illa defensorem sui iuris, ultorem iniuriarum, actorem causae totius adoptavit; div. Caec. 54.

constituo: hic, si tu eris actor constitutus, totum iudicium sustinebit; div. Caec. 48.

deligo: ut in actore causae suae deligendo vestrum iudicium ab suo iudicio ne discrepet; div. Caec. 14. s. I, 1. est idoneus.

habeo: dicebam eos habere actorem Q. Caecilium; div. Caec. 4.

praepono: in hac causa profecto neminem praeponendum mihi esse actorem putabit; div. Caec. 1.

puto: s. I, 2. sum; div. Caec. 65.

quaero: Siculos omnis actorem suae causae contra illius iniurias quaesisse; div. Caec. 12.

video: video P. Sestium, meae salutis, vestrae auctoritatis, publicae causae defensorem, propugnatorem, actorem reum; Sest. 144.

2. **Dativ:** eripio, surripio: s. I, 1. est is.

3. **mit Präposition:** sum in: quod fidem meam diligentiamque praestarem, quae cum sunt in actore causae, nihil est ... quod excellens ingenium requiratur; Caecin. 5.

III. **nach Substantiven:** causa: ergo addito DOLO MALO actoris et petitoris fit causa copiosior; Tull. 28.

studium: cum iam omisso gestu verbis poëtae et studio actoris ||auctoris|| ... plauderetur; Sest. 121.

IV. **Umstand:** in; ut in actoribus Graecis fieri videmus, saepe illum, qui est secundarum aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere quam ipse primarum, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat, sic faciet Alienus; div. Caec. 48.

actum, (meistens pl. **acta**), Verhandlung, Verordnung: I. **Subject:** displicent: acta mea sibi ait displicere; Sest. 133.

sunt firma: an in commentariolis et chirographis et libellis se uno auctore prolatis, ne prolatis quidem, sed tantum modo dictis acta Caesaris firma erunt? Phil. I, 16. ut actis Caesaris firmis ac ratis Cn. Pompei filius posset ... fortunas patrias recuperae; ib. XIII, 12. — rata: ut acta sua rata essent; Phil. XIII, 37. s. firma; Phil. XIII, 12. — salva: salvis enim actis Caesaris ... Pompeio sua domus patebit; Phil. XIII, 10.

II. **nach Verben: Accusativ:** cohonesto: ut acta tui praeclari tribunatus hominis dignitate cohonestes; dom. 81.

confirmo: acta enim Caesaris pacis causa confirmata sunt a senatu; Phil. II, 100. si quam legem de actis Caesaris confirmandis ... tulisse M. Antonius dicitur; ib. V, 10.

contemno: a te non modo nostra acta, quos

tyrannos vocas, sed etiam amicissimi tui legem esse contemptam; Vatin. 29.
convello: ne acta Dolabellae videar convellere; Phil. II, 83.
curo: f. defendo; Phil. II, 111.
defendo: ut etiam acta illa Caesaris, quae neque oppugnavi antea neque defendi, meo iam iure possim defendere; prov. cons. 44. quem ad modum ipse Caesaris acta defenderet; Phil. I, 16. summo studio illius praeclara acta defendo; ib. 17. et vos acta Caesaris defenditis, qui leges eius evertitis? ib. 19. eas .. Caesaris leges nos, qui defendimus acta Caesaris, evertendas putamus? ib. 24. nos quidem contemnendi, qui auctorem ||actorem|| odimus, acta defendimus; ib. II, 96. sed tu, qui acta Caesaris defendis, quid potes dicere cur alia defendas, alia non cures? ib. 111. qui, cuius acta se defendere dicit, eius eas leges pervertit; ib. V, 7. at istud vetat lex Caesaris, et tu acta Caesaris defendis; ib. VIII, 28. si ipse viveret C. Caesar, acrius, credo, acta sua defenderet, quam vir fortissimus defendit Hirtius? ib. X, 16. qui non Caesaris, sed Antonii acta defendunt; ib. 22. quid ego de proximo dicam, cuius acta defendimus? ib. XIII, 2. actis Caesaris, quae concordiae causa defendimus; ib. 10.
dico: ecquid est quod tam proprie dici possit actum eius, qui togatus in re publica cum potestate imperioque versatus sit, quam lex? Phil. I, 18.
dissolvo: in maximis vero rebus, id est legibus, acta Caesaris dissolvi ferendum non puto; Phil. I, 18.
everto: qui C. Caesaris acta ||res actas|| everti ... volunt; Phil. X, 15.
infirmo: „infirmas igitur tu ||infirma sunt igitur tua|| acta C. Caesaris"? dom. 39. f. labefacto; Sest. 40.
labefacto: [quod acta illa atque omnis res anni superioris labefactari a praetoribus, infirmari a senatu atque principibus civitatis putabant; Sest. 40]. cum omnia acta illius anni per unum illum labefactari viderentur; ib. 62.
oppugno: f. defendo; prov. cons. 44.
probo: f. servo; Phil. I, 16.
quaero: quaere acta Gracchi; Phil. I, 18.
renuntio: acta et imperia tua domum ad senatum suum renuntiaverunt; Verr. III, 73.
rescindo: alios esse, qui acta Caesaris rescindant, cum ... lex ... neglegatur; Sest. 135. nonne acta Caesaris rescinduntur? Phil. I, 23. et in publicis et in privatis rebus acta Caesaris rescidit ||rescindit||; ib. II, 109. acta M. Antonii rescidistis; leges refixistis; ib. XIII, 5.
servo: acta Caesaris servanda censeo, non quo probem ... sed ..; Phil. I, 16. hac lege sublata videnturne vobis posse Caesaris acta servari? ib. 19.
tollo: VIIvirum acta sustulimus; Phil. VI, 14.
2. mit Präpositionen: cognosco de: at sic placuerat ut Kalendis Iuniis de Caesaris actis cum consilio cognosceretis; Phil. II, 100.
consisto in: Pompei tertius consulatus in quibus actis constitit? nempe in legibus; Phil. I, 18.
duco in: non istas res in actis suis duceret; Phil. I. 18.
habeo in: quod ad populum centuriatis comitiis tulit, id in actis Caesaris non habebitur; Phil. I, 19.
numero in: nisi forte, si quid memoriae causa rettulit in libellum, id numerabitur in actis; Phil. I, 19.
sum in: equidem existimo nihil tam esse in actis Caesaris quam leges Caesaris; Phil. I, 17. si ita in actis fuit; ib.
III. nach Substantiven: defensor: cum actorum Caesaris defensor esse deberet; Phil. II, 109.
patronus: illi certissimi idemque acerrimi Caesaris actorum patroni pro D. Bruti salute bellum gerunt; Phil. X, 16.
IV. Umstand: 1. Ablativ: inligari: * per suum tribunatum Caesaris actis inligatus teneretur; dom. 40.

2. Präpositionen: contra: tribuni plebis tulerunt de provinciis contra acta C. Caesaris; Phil. V, 7.
de: terror iniectus Caesari de eius actis; prov. cons. 43.
ex: nihil est quod irritum ex actis Caesaris possit esse; prov. cons. 45. cum ... ea se ex actis Caesaris agere diceret; Phil. V, 12.

actus, Act; Viehtrieb; Bewegung: I. absolut: restat: hic restat actus, in hoc elaborandum est, ut rem publicam constituas; Marcell. 27.
II. nach Verben: Accusativ: conficio: non solum unum actum, sed totam fabulam confecissem; Phil. II, 34.
praetermitto: primum illum actum istius vitae turpissimum et flagitiosissimum praetermittam; Verr. I, 32.
sumo: aquae ductus, haustus, iter, actus a patre, sed rata auctoritas harum rerum omnium ab iure civili sumitur; Caecin. 74.
III. Umstand: 1. Ablativ: [corporis actibus providi omnibus prospexi ... (verdorben)]; leg. agr. II, 103.
2. Präposition: in: quis dubitare posset ... qualis iste in quarto actu improbitatis futurus esset; Verr. II, 18.

actutum, sogleich: ego mortem actutum futuram ||me vim ac tortorem laturum|| puto; Phil. XII, 26.

aculeus, Stachel: I. absolut: accidunt: in quibus ipsi aculei, si quos habuisti in me reprehendendo, tamen mihi non ingrati acciderunt; Planc. 58.
II. nach Verben: Accusativ: converto: eodem etiam M. Lurco ... convertit aculeum testimonii sui; Flacc. 86.
emitto: mortuus est aculeo iam emisso; Flacc. 41. f. habeo; Cael. 29.
erigo: f. habeo; Cael. 29.
evello: evellere se aculeum severitatis vestrae posse confidunt; Cluent. 152.
excutio: noli aculeos orationis meae, quia ||qui|| reconditi sunt, excussos arbitrari; Sulla 47.
habeo: habet enim quendam aculeum contumelia, quem pati pudentes ac viri boni difficillime possunt; Verr. III, 95. vestrae sapientiae .. est non abduci ab reo nec quos aculeos habeat severitas gravitasque vestra, cum eos accusator erexerit in rem, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem et in reum; Cael. 29. f. I. accidunt.
patior: f. habeo; Verr. III, 95.
recondo: f. excutio.

acumen, Schärfe: adimo: non adimo sermonis leporem, ingeniorum acumen, dicendi copiam; Flacc. 9.

acuo, schärfen, aufreizen: alqm: illum acuere, hos ... fallere; Sex. Rosc. 110. eorum ipsorum ad crudelitatem te acuit ||acuet|| oratio; Ligar. 10.
ingenium: vini exhalandi, non ingenii acuendi causa declamas; Phil. II, 42.

acus, Nadel: Ablativ: enucleare: neque acu quaedam enucleata argumenta conquiram; Scaur. 20.
pungere: volnus in latere, quod acu punctum videretur; Milo 65.

acute, scharfsinnig: conligo: at quam acute conlecta crimina! Deiot. 33.
excogito: excogitat sane acute quod ||quid|| decernat; Verr. IV, 147.
fateor: ipse denique fatetur, hoc quidem satis acute, non posse ..; Phil. XIII, 36.
interrogo: acute testis interrogabat; Flacc. 82.
respondeo: si mihi ad haec acute arguteque responderit; Cael. 19.
scribo: at quam legem ...? acutissime ac diligentissime scriptam; Verr. III, 20. scripta lex ita diligenter est, ut eum scripsisse appareat, qui alia vectigalia non haberet, ita acute, ut Siculum; ib.

acutus, scharf, scharfsinnig: alqs: si qui acutiores in contione steterant; leg. agr. II, 13.
alqd: accipite aliquid etiam acutius; Sest. 135.
adulescens: acutus adulescens ex ipsius sermone intellexit quid fieri oporteret; dom. 115.
genus; ut est hominum genus nimis acutum et suspiciosum; div. Caec. 28.
homo: non est homo acutior quisquam nec fuit; Verr. II, 128. sicut ab homine ad excogitandum acutissimo ... auxilium ... petere coepit; Cluent. 67. homo impurus, sed tamen acutus; Rab. Post. 14. quem ad modum me coarguerit homo acutus recordamini; Phil. II, 28.
imperator: si quis acutior imperator fuit; Phil. XIII. 25.
oculi: populi Romani auris hebetiores, oculos autem esse acris atque acutos; Planc. 66.
tribunus: exspecto quid tribunus plebis vigilans et acutus excogitet; leg. agr. I, 3.

ad, nach — hin, zu, bis zu, bei, gemäß, gegen: I. **nach Verben und Participien:** abduco: ab illis hominibus ... ad hanc hominum libidinem ac licentiam me abducis? Verr. III, 210. quo tempore illum a quaestione ad nullum aliud rei publicae munus abduci licebat; Cluent. 89. equitatum ad se abduxit Dolabellae; Phil. XI, 27.
abeo: „quid ad istas ineptias abis"? Sex. Rosc. 47.
abicio: C. Servilium ... ad tribunal, ante pedes tuos, ad terram virgis et verberibus abiectum; Verr. V, 140. cum .. adulescentes ... se ad lenonis impudicissimi pedes abiecissent; sen. 12. socer ad pedes abiectus; Sest. 74. abiectum non tam ad pedes quam ad mores sensusque vestros; Cael. 79. cum ... lauream ad portam Esquilinam abiecisti; Piso 74. cum ea (folia laureae) abiecta ad portam reliquisti; ib. 97. supplex te ad pedes abiciebas; Phil. II, 86.
abripio: eo tempore ad quaestionem ipse abreptus est. at ad quam quaestionem? Cluent. 89.
abutor: quid est aliud iudicio ... abuti ad quaestum atque ad libidinem? Sex. Rosc. 54. te ad Sthenii periculum inimici eius nomine abusum esse; Verr. II, 107. istum decumanorum nomine ad suos quaestus esse abusum; ib. III, 61. sic etiam fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota cupiditatum suarum; ib. V, 142. abuti deorum immortalium numine ad hominum *metum* timoremque ||qui, quid|| voluisti? dom. 125. T. Annii tribunatu ... ad huius criminis defensionem non abutemur; Milo 6. ut ignoratione tua ad hominis miseri salutem abuterer; Ligar. 1.

accedo: cur ex tot creditoribus alius ad istam rationem nemo accesserit; Quinct. 76. quod nondum ad rem publicam accessi; Sex. Rosc. 3. ut ad illam ... praedam damnatio Sex. Roscii velut cumulus accedat; ib. 8. ipse ad eos accedit et homines nobilis adlegat; ib. 25. ut ad maleficium nemo conetur ... accedere; ib. 84. ad haec bona Chrysogonum accessisse; ib. 107. me salutis omnium causa ad eam partem accessisse rei publicae sublevandae; div. Caec. 9. quibus rebus adductus ad causam accesserim; ib. 10. me non Siculorum rogatu ad causam accedere; ib. 12. qui ad alienam causam ... accedere aut aspirare audeat; ib. 20. ille ab Sardis rogatus ad causam accesserat; ib. 63; pro sociis ... ad periculum accedere; ib. homines ad legum defensionem iudiciorumque auctoritatem quam honestissimos ... accedere; ib. 70. accessi enim ad invidiam iudiciorum levandam vituperationemque tollendam; Verr. I, 5. cum causa accedere ad accusandum; ib. 21. ante quam iste ad magistratus remque publicam accessit; ib. 33. quisquam ad meam pecuniam me invito aspirat, quisquam accedit? ib. 142. me ad meas fortunas defendendas accedere non sines? ib. poterat aliquis ad id negotium de populo accedere; ib. 148. ut proxime ad nostram disciplinam ... videantur accedere; ib. II, 7. ad illa HS Io milia hereditaria accessit ipsius antiqua HS quindeciens pecunia; ib. 61. ut ad causam accederet; ib. 94. ad causam non accederent; ib. 192. si ... ita emptores accessissent, ut ad dimidias partis emendas; ib. III, 40. ut populo Romano nescio quid ... ad decumas accederet; ib. 43. cum iam ad summam decumarum nihil, ad tuum quaestum multum posset accedere; ib. 51. ad eius condiciones pactionesque accedere; ib. 69. cur ... non ... servi publici ad vectigalia accedunt? ib. 86. si tibi aliquis ad aurem accessisset; ib. 133. quo consilio ad causam publicam accesserim; ib. 164. accessit ad argentum; ib. IV, 33. ad Peloridem accedere; ib. V, 6. ad illa aestiva praetoris accedunt, ipsam illam ad partem litoris; ib. 96. piraticus myoparo ... usque ad forum Syracusanum et ad omnis crepidines urbis accessit; ib. 97. accedit ad hominem Timarchides; ib. 116. cum ego ad Heracliam noctu accederem; ib. 129. quicumque accesserant ad Siciliam; ib. 146. ad eas (oleas) cum accederetur; Caecin. 22. si qui ex alto cum ad patriam accessisset, ... optaret; ib. 88. me .. ad eam causam accedere; Cluent. 7. ut ad hoc nefarium facinus accederet; ib. 31. ut ad cumulum ... Staieni sententia ... accederet; ib. 74. ad quem numquam accessisse culpam videtis; ib. 83. cum adversario eius ad ius accusationis summa vis potestatis accederet; ib. 94. an ut ... ad causam novum crimen accederet? ib. 167. quorum potestas proxime ad deorum immortalium numen accedit; Rabir. 5. ad quam (partem) ille accesserat; Catil. II, 12. ut ad urbem quam primum cum exercitu accederet; ib. III, 8. ad haec mala .. quod accedat aliud non videtis? Muren. 81. accedam ad singulas querellas criminationesque Graecorum; Flacc. 27. satisne ... videor ad singulos testis accedere? 50. qui nondum ad honores accesserunt; ib. 105. ut ad istam coniurationem atque ad hoc nefarium facinus accederent; Sulla 60. cum ad naturam eximiam atque inlustrem accesserit ratio quaedam conformatioque doctrinae; Arch. 15. cum ad causam caritatis accederet iste speculator; dom. 18. vix pars aedium mearum decima ad Catuli porticum accessit; ib. 116. non multum mihi sane post ad odium accessit; har. resp. 5. sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesserit; Sest. 24. accessit ad causam publicam; ib. 67. ad quem si accessit; Cael. 10. numquam ad illum accessit; ib. ne ... oratio ad animos vestros sensim ac leniter accederet; ib. 25. cum quidam ... iurandi causa ad aras accederet; Balb. 12. ut ne cui liceat ... ad nostrorum bellorum pericula accedere; ib. 26. non audebit accedere ad ludos; Piso 65. ad horum omnium iudicia ... domesticum iudicium accessit; ib. 97. ut (undae) ad alios accedant; Planc. 15. ad moenia accessi; ib. 97. ad hoc ... frumentarium crimen accedam; Scaur. 22. si illum ad urbem nocte accessurum sciebat; Milo 49. si vero ad humanos casus incertosque motus valetudinis sceleris etiam accedit insidiarumque consensio; Marcell. 23. ut ... ad tua in me ... merita ... maximus hoc tuo facto cumulus accesserit; ib. 34. homines .. ad deos nulla re propius accedunt quam ..; Ligar. 38. qui ad illud scelus sectionis auderet accedere; Phil. II. 64. accedis ad sellam; ib. 85. cum ... ad Aquinum accederet; ib. 106. ad ea .. praesidia ... iam accedent consules; ib. III, 36. quem ad modum ad hunc reus adleget? quo modo accedat? ib. V, 14. Pompeius ad L. Sullae maximum imperium victoremque exercitum accessit; ib. 44. ita enim ad rem publicam accessit, ut ..; ib. 50. boni tamen aliquid accessit ad causam; ib. VI, 15. si ad gravem valetudinem labor accessisset; ib. IX, 2. ad has pestis opprimendas ... M. Bruti accessit exercitus; ib. X, 23. ad has copias accedent alii reges; ib. XI, 34. ut inde agmine quadrato ad urbem accederet; ib. XIII, 18. ut ... ad munitiones propius accederent; ib. 46. quae (copiae) ad castra accesserant; ib. XIV, 37.

accendo: faces iam accensas ad huius urbis incendium comprehendi; Piso 5.

accido: quod ad oculos animumque acciderit; Verr. IV, 2. nihil ut umquam videretur tam populare ad populi Romani auris accidisse; Sest. 107. verbum ... quod non iucundum ... ad auris tuas accidat ||accidit, accedat||; Vatin. 4.

accipio: etiam si statuerit accipere ad statuas licere; Verr. II, 145. nihil autem erat periculosius ... quam ad quam rem accepisset confiteri; Cluent. 85.

accommodatus: homines ... ad summum [Graecorum] otium potius quam ad ullam vim aut tumultum accommodati; Verr. I, 63. cum .. iter hoc sibi magis ad quaestum suum quam ad rei publicae tempus accommodatum depoposcisset; ib. homine ... ad Verris flagitia libidinesque accommodato; ib. III, 60. verba ... ad omne genus nequitiae accommodata; ib. 155. nihil ad tempus accommodatum; ib. 175. arte quadam praeditus ad libidines adulescentulorum excitandas accommodata; Cluent. 36. homo ... ad inflammandos animos multitudinis accommodatus; ib. 79. legem ... ad Sullanae adsignationis rationes esse accommodatissimam; leg. agr. III, 13. num quis vestrum ad vim, ad facinus, ad caedem accommodatus est? ib. 16. locus est ipse non tam ad inflammandos calamitosorum animos quam ad consolandos accommodatus; Sulla 17.

accommodo: ut ... ad eius testimonium vestrum ius iurandum accommodetis; Sex. Rosc. 101. formulae, ad quas privata lis accommodatur; Qu. Rosc. 24. ut ... testis ad crimen accommodem; Verr. a. pr. 55. maiores nostros ... ad novos casus temporum novorum consiliorum rationes accommodasse; imp. Pomp. 60. quod (ius) ... non solum ad suas caerimonias, sed etiam ad iussa accommodaverunt; dom. 136. ad tempus eius mendacium vestrum accommodavistis; Cael. 17.

accurro: illum cupide ad praetorem quasi ad laudem atque ad praemium accucurrisse; Verr. V, 7.

accuso: accusabat tribunus plebis idem in contionibus, idem ad subsellia; Cluent. 93. ad populum accusante P. Clodio; Milo 40.

acquiro: tu ... dubites ... acquirere ad fidem? Catil. II, 18. mihi quidem ipsi quid est quod iam ad vitae fructum possit acquiri? ib. III, 28.

acuo: eorum ipsorum ad crudelitatem te acuit ||acuet|| oratio; Ligar. 10.

addo: quasdam res ut ad legem adderent; Verr. III, 18. si quam partem tuae praedae ad summam decumarum addidisses; ib. 48. ut ad med. DC HS XXX milia lucri statim sua voluntate civitas adderet; ib. 84. unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur; ib. 118. dico equitem Romanum ... ad decumas agri Leontini tritici modium non mille ..., sed ad unas unius agri decumas tritici modium triginta voluisse addere; ib. 148. quid ad hanc impudentiam addi potest? ib. 225. nihil addi iam videtur .. ad hanc improbitatem, amentiam crudelitatemque posse; ib. V, 115. *ad* DAMNUM adderetur INIURIA; Tull. 41. quid ad hanc clementiam addi potest? ib. 50. nihil posse iam ad hanc improbitatem addi videtur; Cluent. 35. ad ea ... addebat etiam ipse nova quaedam volnera; ib. 58. ad haec non modo adiumenta salutis, sed etiam ornamenta dignitatis meae reliqua vos idem addidistis; sen. 27. ne quid ad eas ruinas ... addendum acerbitatis putet; Rab. Post. 2.

adduco: causa, quae te ad tantum facinus adduxerit; Sex. Rosc. 86. ut ad vos adducantur eorum liberi; ib. 153. parens adductus ad supplicium; Verr. I, 76. ad se ut adducant (hominem); ib. III, 55. ad quod facinus nemo praeter te ulla pecunia adduci potuerit; ib. V, 11. ad hominem condemnandum ... adductum esse pretio; Caecin. 29. Oppianicus obsignatores ad eum ... adducit Cluent. 37. ad quam cum adduxisset medicum; ib. 40. frequentis eos ad me domum adduxit; ib. 49. ad me meos vicinos et amicos Aletrinatis non adduxit; ib. 56. Staienum ipse ad subsellia adduxit; ib. 74. [ut nemo ad populum Romanum vos adducere ... posset ||possit||; leg. agr. II, 99]; te ad accusandum res publica adduxit; Muren. 78. ad sceleratorum poenam amore rei publicae sum adductus; Sulla 87. ad eum filiam eius adduxit; Sest. 7. potius ... quam illos mei tam cupidos non modo ad certam mortem, sed in magnum vitae discrimen adducerem; ib. 45. adduci ad suspicandum nullo modo possum; prov. cons. 39. non sum ... adductus ad causam; Piso 79. qui spe amplissimorum praemiorum ad rem publicam adducti; Milo 5. hunc ad meam auctoritatem non potui adducere; Deiot. 29. nisi ad urbem vel in urbem potius exercitum maximum adduceret; Phil. V, 22. quod is legionem quartam ad Caesarem adduxerit; ib. 52. ex qua non legiones solum, sed etiam nationes ad urbem conetur adducere; ib. VII, 3. cum Magnum Pompeium ... auctoritate adduxit ad pacem; ib. XIII, 8.

adeo: ne ad Sullam adirent; Sex. Rosc. 25. ad Sullam legati non adierunt; ib. 110. ad arbitrium hoc animo adimus, ut ..; Qu. Rosc. 10. de quo nomine ad arbitrum adisti; ib. 12. ceteri heredes adeunt ad Verrem; Verr. I, 123. aditum est ad Metellum; ib. III, 152. ad quam (urbem) cum adirent ex Italia; ib. IV, 26. aditum est ad libros Sibyllinos; ib. 108. ut ad Verrem adirent; ib. 113. ut ... adiremus ad eorum senatum; ib. 137. cum ad praetorem in ius adissemus; ib. 147. filio adeundi ad illum miserum potestatem numquam esse factam; ib. V, 21. prohibentur adire ad filios; ib. 117. homines ... adeunt ad ea loca, quae ..; ib. 167. qua adibam ad istum fundum; Caecin. 82. qui ad rem publicam adeunt; imp. Pomp. 70. ad quem adiit; Flacc. 49. legatus, ad quem est aditum; ib. adiit ad rem publicam [tribunus plebis] Milo; Sest. 87. adiit igitur T. Annius ad causam rei publicae sic, ut ..; ib. ad quas (contiones) nemo adibat incorruptus; ib. 106. ad Brutum adeundi legatis potestatem fecerit (oportet); Phil. VII, 26. qui ... aut ad C. Pansam aut ad A. Hirtium consules aut ad Decimum Brutum ... aut ad C. Caesarem adierint; ib. VIII, 33. ad quas (aras) togati adierimus; ib. XIV, 2.

adfero: qui nihil se arbitrantur ad iudicia causasque amicorum praeter fidem et ingenium adferre oportere; div. Caec. 25. Iulius hoc secum auctoritatis ad accusandum adferebat; ib. 63. cum haec ad eum adferrentur; Verr. II, 101. quicquid ad eos recuperatores Apronius attulisset; ib. III, 69. quo modo hoc nomen ad rationes magistratus, quo modo ad pecuniam publicam adlatum est? ib. 181. „iubet me scyphos sigillatos ad praetorem statim adferre"; ib. IV, 32. ut omne argentum ... conquirendum curaret et ad se adferendum; ib. 50. ut is anulus ad se primo quoque tempore adferretur; ib. 58. ad quos Ceres in illo errore venisse dicitur frugesque attulisse; ib. 108. cum aper ingens ad eum adlatus esset; ib. V, 7. ad quod (incommodum) recens cum te peropportune fortuna attulisset; ib. 39. id .. me non ad meam defensionem attulisse; Caecin. 85. ut eam (calamitatem) ad auris [Luculli] imperatoris ... rumor adferret; imp. Pomp. 25. nisi ad ipsum discrimen eius temporis divinitus Cn. Pompeium ad eas regiones fortuna populi Romani attulisset; ib. 45. descriptam [ad me] legem adferunt; leg. agr. II, 13. qui ... non minus adferret ad dicendum auctoritatis quam facultatis; Muren. 4. qui potest dubitari quin ad consulatum adipiscendum multo plus adferat dignitatis rei militaris quam iuris civilis gloria? ib. 22. quae (res) ad me adlatae essent; ib. 51. quid adfers ad iudicium? ib. 67. neque attulit in iudicium quicquam ad laedendum nisi voluntatem; Flacc. 11. tu salutis auxilia ad me et ad senatum attulisti; ib. 102. videor .. iam non solum studium ad defendendas causas, verum etiam opinionis aliquid et auctoritatis adferre; Sulla 10. ut nihil possint ex eis ||his|| .. ad

communem adferre fructum; Arch. 12. ad immortalitatem gloriae plus adfert desideratum esse; dom. 86. viderat ille Murenam ... ad me consulem communis exitii indicia adferre; ib. 134. ad quos epulones Iovis ..., si quid est praetermissum ..., adferunt; har. resp. 21. hunc .. animum attulit ad tribunatum P. Sestius; Sest. 13. de quo nulla umquam suspicio durior aut ad senatum aut ad imperatores adlata nostros est; ib. 59. ille ad eos ... cotidie aliquid de *me* ficti ||defecti|| adferebat; ib. 133. quam causam ad patronos tuos aut quod os adferes? Vatin. 5. ita Caelium ad illam attulisse, se ... aurum quaerere; Cael. 53. ex ea *a* te imperatore nuntius ad senatum adlatus est nullus; Piso 44. me ad eius causam parem animi magnitudinem adferre non posse; Milo 1. quantum mea fides studii mihi adferat ad salutem regis Deiotari defendendam; Deiot. 1. ego ad illum belli civilis causam attuli; Phil. II, 72. si etiam tarditatem adfert ista sententia ad Dolabellam persequendum? ib. XI, 25.

adfigo: litteram illam ... ita vehementer ad caput adfigent, ut ..; Sex. Rosc. 57.

adfligo: ad quos (scopulos) Sex. Titii adflictam navem ... videres; Rabir. 25.

adgredior: adgrediar ad crimen; Cluent. 8. quibus fretum ad consulatus petitionem adgredi par est; Muren. 15. adgrediar iam ad singulas civitates; Flacc. 34. adgrediar ad dicendum; Sest. 8. non adgrediar ad illa maxima atque amplissima prius quam ..; ib. 5. nos ... ad eam rem publicam tuendam adgressi, quae ..; ib. 141. prius quam adgrediar ad ius causamque Cornelii; Balb. 18.

adgrego: huius etiam filium eodem indicio et crimine ad patris interitum adgregare voluisti; Vatin. 25.

adhaeresco: ne in Scyllaeo illo aeris alieni tamquam [in] fretu ad columnam adhaeresceret; Sest. 18.

adhibeo: cum ad suum scelus illud ... quosdam homines improbos duces atque adiutores adhibuisset; Verr. IV, 93. ad ea convivia matres familias adhibuisti; ib. V, 137. ut ad ea probanda totam Siciliam testem adhibere possem; ib. 139 leges .., ad quas adhibemur; Cluent. 144. quorum alter res ad scribendum maximas, alter cum res gestas tum etiam studium atque auris adhibere posset; Arch. 5. ad quam (dedicationem) non conlegium ... adhibere potuisti; dom. 118. ad deliberationes eas ... principes civitatis adhibebat; Phil. I, 2.

adhinnio: sic ad illius hanc orationem adhinnivit, ut ..; Piso 69.

adhortor: me ... meae vitae perpetua consuetudo ad C. Rabirium defendendum est adhortata; Rabir. 2. qui ad laborem, ad industriam, ad pericula pro patria subeunda adhortantur; sen. 14. ut ad defendendam rem publicam te adhortarer; Phil. II, 89. nos *M. Lepidus* ... ad pacem adhortatur; ib. XIII, 7.

adicio: *hordei* .. numero ad summam tritici adiecto; Verr. III, 188. cum ad omnia vestra pauci homines [cupiditatis] oculos adiecissent; leg. agr. II, 25.

adiungo: crimen et suspicionem potius ad praedam adiungerent quam ad egestatem; Sex. Rosc. 86. ut aliquis metus adiunctus sit ad gratiam; div. Caec. 24. provinciae Siciliae, quae ad commoda populi Romani adiuncta sit; Verr. III, 11. qui cum Siciliam tam opportunum subsidium belli atque pacis ad rem publicam adiunxissent; ib. 14. si ad verbum rem volumus adiungere; Caecin. 49. totam ad imperium populi Romani Ciliciam adiunxit; imp. Pomp. 35. fuit enim profecto quibusdam summis viris quaedam ad amplitudinem et ad gloriam et ad res magnas bene gerendas divinitus adiuncta fortuna; ib. 47. cum ad ceteras summas utilitates haec quoque opportunitas adiungatur, ut ..; ib. 50. qui ad hominum pericula depellenda adiungerer; Cluent. 17. agrum ... Corinthium, qui L. Mummii imperio ac felicitate ad vectigalia populi Romani adiunctus est; leg. agr. I, 5. non desistebant ... ad suos coetus occultos noctem adiungere et solitudinem; ib. II, 12. adiungemus ad hanc labem ignominiamque mortis etiam C. Marii nomen? Rabir. 27. ut ad falsum avaritiae [testimonium] verum maleficii crimen adiungat; Flacc. 41. ut ad senatus auctoritatem populi quoque Romani beneficium erga me adiungeretur; Sest. 74. Caesar se ad neminem adiunxit; Phil. V, 44.

adiuvo: ut omnes intellegant non ad obtinendum mendacium, sed ad verum probandum auctoritatem adiuvare; Quinct. 75. si nihil ad percipiendam [colendam] virtutem litteris adiuvarentur; Arch. 16.

adlego: necessarios istius ad eum adlegatos esse dicebat; Verr. I, 139. quem ad modum ad hunc reus adleget? Phil. V, 14. *ſ.* accedo; Sex. Rosc. 25.

adlicio: ut regum adflictae fortunae facile multorum opes adliciant ad misericordiam; imp. Pomp. 24. nulla re adlici hominum mentis oportere ad magistratum mandandum nisi dignitate; Muren. 76. si te laus adlicere ad recte faciendum non potest; Phil. II, 115.

adligo: cuius ad statuam [Siculi] te praetore adligabantur; Verr. IV, 90. ad palum adligantur; ib. V, 10. ad palum adligati repente ... soluti sunt; ib. 11. reliquos *si* ... universos ad palum adligasset; ib. 71.

admetior: coge ut ad aquam tibi ... frumentum Hennenses admetiantur vel Phintiam vel Halaesam vel Catinam; Verr. III, 192.

admisceo: ad id consilium admiscear? Phil. XII, 16.

admitto: si te semel ad meas capsas admisero; div. Caec. 51. neque ad consilium casus admittitur; Marcell. 7.

admoveo: reticulum . . ad naris sibi admovebat; Verr. V, 27. mentis vestras, non solum auris, ad haruspicum vocem admovete; har resp. 20. aspide ad corpus admota; Rab. Post. 23.

adorno: hunc ad perficiendum adornavi ||adortavi, al.||; Arch. 28.

adrepo: ad istius amicitiam adrepserat; Verr. III, 158.

adripio: hanc istum otii et pacis hostem causam adrepturum fuisse ad incendia, caedem, rapinas; dom. 12.

adsisto: ut ... ipsi ad foris adsisterent imperat; Verr. I, 66. cum in Sigeo ad Achillis tumulum astitisset; Arch. 24.

adsum: ut ad tabulam Sextiam sibi adsint; Quinct. 25. sese ... ad iudicium non adfuturos; div. Caec. 28. C. Verrem altera actione responsurum non esse neque ad iudicium adfuturum; Verr. I, 1. capit consilium ... non adesse ad iudicium; ib. II, 41. adest ad tabulam; Caecin. 16.

adsumo: reliqua ... mihi ad id, quod sentio, adsumo; prov. cons. 45. ad reliquos labores ... etiam hanc molestiam adsumo; Planc. 3.

advehor: inde cisio celeriter ad urbem advectus; Phil. II, 77.

adumbro: sint ... xviri neque veris comitiis ... neque illis ad speciem atque ||ad|| usurpationem vetustatis per xxx lictores auspiciorum causa adumbratis constituti; leg. agr. II, 31.

[advoco: ad eam donationem contio est advocata; Verr. III, 187.]

advolo: ad urbem confestim ... advolavit; Sest. 11. statim me perculso ad meum sanguinem hauriendum et spirante etiam re publica ad eius spolia detrahenda advolaverunt; ib. 54. advolasti egens ad tribunatum; Phil. II, 50. advolabat ad urbem a Brundisio homo impotentissimus; ib. V, 42. al-

ter advolarat subito ad direptionem pestemque sociorum; ib. X. 12.

aedifico: quis de C. Cethego ... cogitat cui non ad illius poenam carcer aedificatus esse videatur? Sulla 70.

ago: an ||aut|| ad atrocis ||actoris|| *rei* notionem atque animadversionem ages iniuriarum? Caecin 35. ad parentem sic agi solet, ad iudices: „non fecit"; Ligar. 30. eadem ad populum semper egi; Phil. XII, 17.

amando: amandat hominem — quo? ... ad homines a piratarum metu et suspicione remotissimos ..., ad Centuripinos; Verr. V, 69, 70.

antecello: dicendi consuetudo longe et multum isti vestrae exercitationi ad honorem antecellit; Muren. 29.

aperio: aliquando ad eum poeniendum oculos aperuisti; Milo 85.

apparo: qui iter illud ad caedem faciendam apparasset; Milo 28.

appello: cum ... classem ad Delum appulissent; Verr. I, 48. classe quondam Masinissae regis ad eum locum appulsa; ib. IV, 103. ex Hispania fugientis ad Siciliam appulsos esse dicebat; ib. V, 72. appulsis ad Helorum navibus; ib. 91. nec tuas umquam ratis ||rationes|| ad eos scopulos appulisses; Rabir. 25. si ille ad eam ripam, quam constituerat, non ad contrariam navis appulisset; Phil. II, 26.

applico: Sicilia se ad amicitiam fidemque populi Romani applicavit; Verr. II, 2. ad eorum se familiaritatem ... Oppianicus applicarat; Cluent. 46. ad hominis egentis ..., Staieni familiaritatem se applicavit; ib. 66. idcirco Decianum usque ad coronam applicuisti; Flacc. 82.

appono: qui non notam apponas ad malum versum; Piso 73.

appositus: mensis mihi tris cum eripuissetis ad agendum maxime appositos; Verr. I, 30. ut multo appositior ad ferenda quam ad auferenda signa esse videatur; ib. IV, 126. homo bene appositus ad istius audaciam; ib. V, 108.

arcesso: optimum quemque et nobilissimum ad se arcessebat; Verr. IV, 76. neque ... T. Vectium ad se arcessit; ib. V, 114. hic ad evertenda rei publicae fundamenta Gallos arcessit; Catil. IV, 13. qui ... ad opprimendam rem publicam Brundisio legiones arcessierit; Phil. VI, 3.

ascendo: multis ille quidem gradibus officiorum erga rem publicam nostram ad hoc regium nomen ascendit; Deiot. 27.

ascisco: nemo ... fuit quem non ad hoc incredibile sceleris foedus asciverit; Catil. II, 8.

ascribo: qui etiam ad extremum ascripserit REDIVIVA SIBI HABETO; Verr. I, 148. ad eum numerum clarissimorum hominum tuum quoque nomen ascripsit; ib. II, 110. ascribat ad iudicium suum ... meam ... sententiam; Rab. Post. 1. ascribi iussit in fastis ad Lupercalia: C. Caesari ..; Phil. II, 87.

aspiro: ut ad causam tantam ... quisquam subscriptor me invito aspirare possit; div. Caec. 51. cum tu non modo ad eum [Ciceronem] ... non modo, inquam, ad eum numquam aspirasti, sed ..; Piso 11. ſ. accedo; div. Caec. 20. Verr. I, 142.

[astringo: qui ad statuam astrictus est; Verr. IV, 92].

attendo: attendite animos ad ea, quae consequuntur; leg. agr. II, 38.

attinet: quod ad me attinet; Sex. Rosc. 90. 120. 122. Verr. I, 21. Cluent. 4. Piso 82. id quod ad me nihil attinet; Sex. Rosc. 124. nihil ad me attinet; Quinct. 71. Verr. I, 61. leg. agr. II, 28. studio, quod ad agrum colendum attinet; Sex. Rosc. 48. quod ad eam civitatem attinet; Verr. II, 15. QUOD AD PRAETORIS EXISTIMATIONEM ATTINET; Verr. III, 154. quod ad exsilium attinet; Caecin. 100.

attraho; ea me ad hoc negotium provincia attraxit; Verr. II, 1.

attribuo: pecunia ... ex vectigalibus populi Romani ad emendum frumentum attributa; Verr. III, 165. cui ad sollicitandos pastores Apuliam attributam esse erat indicatum; Catil. III, 14. quaestores .. urbanos ad eam rem pecuniam dare, attribuere, solvere iubeant; Phil. XIV, 38.

aufero: qui tamen signa atque ornamenta ... non ... domum deinde atque ad suas villas auferebant; Verr. IV, 6.

avoco: ab industria plebem ad desidiam avocari putabant; Sest. 103.

caedo: „virgis ad necem caedetur"; Verr. III, 69. virgis te ad necem caedi necesse erit; ib. 70. neque (deorum mentis) ad scelus perficiendum caesis hostiis posse placari; Cluent. 194.

capio: locus opportune captus ad eam rem; Sex. Rosc. 68.

carpo: certe in multorum peccato carpi paucos ad ignominiam non oportet; Cluent. 129.

caveo: satis cautum tibi ad defensionem fore, si ..; Verr. I, 88.

clausus: nihil tam clausum ad exitum ..., nihil tam tutum ad custodiam nec fieri nec cogitari potest; Verr. V, 68.

cogo: te ad statuas HS viciens ||tricies|| coëgisse; Verr. II, 165. a civitatibus pecuniam ad emendum frumentum cogere; ib. III, 173. pecunia coacta est ad agros emendos; leg. agr. I, 15.

cohortor: vos ad rem publicam *def*endundam *cohort*arer; Rabir. 35. vos ... ad suffragia cohortandos ... putavi; ib. ad me conservandum vos cohortati sunt; Quir. 16. vos ... ad eam rationem ... cohortabor; Sest. 136. ut te ad istum cursum tenendum ... cohortentur; Planc. 52. quod C. Caesar ... milites veteranos ad libertatem populi Romani cohortatus sit; Phil. V, 46. quod .. nos ad honorandum Ser. Sulpicium cohortatus es; ib. IX, 3. ausus est ... populum Romanum ad servitutem cohortari; ib. XIII, 31.

commendo: reliqua Ser. Sulpicii vita multis erit praeclarisque monimentis ad omnem memoriam commendata; Phil. IX, 10.

commeo: quae (navis) ... ad ea furta, quae reliquisses, commearet; Verr. V, 46.

commodo: adulescentem ... nomen suum isti ad translationem criminis commodaturum; Verr. IV, 91.

commoror: unam illam noctem solam praedones ad Helorum commorati; Verr. V, 95.

commuto: qui ad perniciem innocentis fidem suam et religionem pecunia commutarit; Cluent. 129.

comparo: ut ad eam rem aliquem accusatorem veterem compararent; Sex. Rosc. 28. quae ... compararat ... ad invitationes adventusque nostrorum hominum; Verr. II, 83. quae iam diu ad salutem sociorum ... composita comparataque essent; ib. III, 21. hoc tibi defensionis ad iudicium tuum comparabas; ib. 32. quod ad hoc crimen ... improbissima confessio comparatur; ib. 188. ad magnitudinem frigorum et tempestatum vim ... praeclarum hoc sibi remedium compararat; ib. V, 26. te ... ad fructus deportandos onerariam navem comparare; ib. 46. non eos ad rem rusticam, verum ad caedem ac pugnam comparari; Tull. 18. legem ad illius opes evertendas tamquam machinam comparari; leg. agr. II, 50. quid ego ad id longam orationem comparem? Rabir. 8. malleolos et faces ad inflammandam urbem comparare; Catil. I, 32. cur non eius damnatione aliquid ad hoc iudicium praeiudicii comparasti? Planc. 55. plena omnia malleolorum ad urbis incendia comparatorum; Milo 64.

compello: „nondum res ipsa ad eius modi praesidia viros bonos compellebat"; Sest. 84. qui ad illa arma fato sumus ... compulsi; Marcell. 13.

complector: complecti vis amplissimos viros ad tuum et Gabinii scelus; Piso 75.

compono: verba ad religionem deorum immortalium composita; dom. 123. i. comparo; Verr. III, 21.

comporto: haec nemo dubitabat quin ... ad istum comportari necesse esset; Verr. II, 46. ut ... omne argentum ... ad se comportari iuberet; ib. IV, 50.

concedo: quantum ceteris ad suas res obeundas, quantum ad festos dies ludorum celebrandos, quantum ad alias voluptates et ad ipsam requiem animi et corporis conceditur temporum; Arch. 13. ut ... multa etiam ad placandum atque ad misericordiam reis concessa sint; dom. 45.

concito: cum operis ... ad diripiendam urbem concitatis; Sest. 38.

concupisco: haec iste ad insaniam concupiverat; Verr. II, 87. quam (urbem) ille ad explendas egestates latrocinii sui concupivit; Phil. XIV, 10.

concurro: non statim ad C. Aquilium aut ad eorum aliquem, qui consuluntur, concurrisses? Quinct. 53. concurritur undique ad istum Syracusas; Verr. II, 133. ad fanum ex urbe tota concurritur; ib. IV, 95. concurrit ad me maxima multitudo; ib. 146. omnes .. ad pericula propulsanda concurrimus; Muren. 45. ut ... ad opem praesidiumque concurrerent; ib. 52. concurrendum ad curiam putaretis; Rab. Post. 18. ut ad me restituendum Romam concurrerent; Milo 39. ad eum statim concursum est; Ligar. 3. concurritur undique ad commune incendium restinguendum; Phil. X, 21.

conduco: ut rex Ariobarzanes consulem vestrum ad caedem faciendam ... conduceret; prov. cons. 9.

confero: hic ... se ad eum lanistam contulit; Sex. Rosc. 17. sese ad Caeciliam ... contulit; ib. 27. cum ipse se ad inimicos tuos contulit; Verr. I. 77. quam ob rem censores ad statuam tibi conferebant? ib. II, 137. pecunia, quam tibi ad statuam censores contulerunt; ib. 141. sese ad statuas tuas pecuniam ... contulisse; ib. 148. aratores tibi ad statuam honoris tui causa voluntate sua contulisse; ib. 151. eos ... ad istius honores atque monumenta pecunias voluntate sua non contulisse; ib. 152. hos homines ... ad honorem atque amplitudinem tuam pecunias maximas voluntate sua contulisse; ib. 157. qui tibi ad statuas pecunias contulerunt; ib. III, 180. ad eum se exsules ... contulerunt; ib. IV, 30. tu supplicia ... ad tuum, non ad rei publicae tempus conferes? ib. V, 77. Mithridates autem omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit; imp. Pomp. 9. regem ... ad alios se reges atque ad alias gentis supplicem contulisse; ib. 21. qui se ad patronum illum contulisset; Cluent. 109. si sua studia ad honores petendos conferre voluissent; ib. 153. cum ... se ad C. Quinctium contulisset; ib. 175. confer te ad Manlium; Catil. I, 23. qui non ... quantum potest conferat ad salutem voluntatis; ib. IV, 16. ad Murenam se statim contulerunt; Muren. 52. ex hoc aetatis gradu se ad exercitum C. Flacci patrui contulit; Flacc. 5 (Z. 51). ad eius honores conlatam ... pecuniam recte abstulit; ib. 59. ut primum ... ab eis artibus ... se ad scribendi studium contulit; Arch. 4. numquam se ad earum studium contulissent; ib. 16. cum omne olim studium atque omne ingenium contulerit Archias ad populi Romani gloriam laudemque celebrandam; ib. 19. „quoniam te ad populum contulisti"; dom. 4. te ad tuum adfinem ... contulisti; ib. 134. qui ludos ad luctum conferre voluit; har. resp. 23. ad cotidianam caedem, incendia, rapinas se cum exercitu suo contulit; Sest. 88. te ... ad communem ambitus causam contulisti; Planc. 47. contulit se ad eius competitores; Milo 25. ut ... videantur di immortales ... omnem spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam contulisse; Marcell. 18. omnis oratio ad misericordiam tuam conferenda est; Ligar. 1. nisi te ad arma Caesaris contulisses; Phil. II, 53. cum .. legio Martia ... sese .. ad senatus auctoritatem populique Romani libertatem contulerit; ib. III, 39. qui se ad senatus auctoritatem, ad libertatem vestram, ad universam rem publicam contulerunt; ib. IV, 5. equitatus ... sese .. ad Brutum contulit; ib. X, 13. legio Martia et legio quarta ita se contulerant ad auctoritatem senatus et rei publicae dignitatem, ut ..; ib. XI, 20. qui ... se ad rem publicam contulerunt; ib. 24. milites ... se ad hostem ... contulerunt; ib. XIII, 35. haec (legio) se ad Caesarem contulit; ib. XIV, 31.

confirmo: ego .. me ad omnia confirmavi et sic paravi, ut ..; Cluent. 88.

confluo: ut ad nos pleraeque (causae) confluant; Planc. 84.

confugio: confugit ad C. Flaccum; Quinct. 28. non turpis ad te, sed miser confugit; ib. 98. ad cuius igitur fidem confugiet? Sex. Rosc. 116. ad arbitrum confugiunt; Qu. Rosc. 18. ad quos (deos) confugerent; div. Caec. 3. ad meam fidem ... confugiunt; ib. 11. civitates ... ad vim atque ad arma confugient; Verr. I, 78. cum coëgeris homines ... ad vim, ad manus, ad arma confugere; ib. 82. ut numquam ante hoc tempus ad aram legum praesidiumque vestrum ... confugerint; ib. II, 8. ad quem Dio confugit? ib. 24. idem ad vos privatim, iudices, confugit; ib. IV, 17. ut ... ad bellum fugitivorum confugias; ib. V, 39. ad populum Romanum confugient? ib. 126. ad vos confugiunt; ib. 127. ad Cn. Pompeium ... permulti ... ex illo Sertoriano numero militum confugerunt; ib. 153. qui adfecti iniuriis ad opem iudicum supplices inferioresque confugiunt; Font. 33. si ad interdicti sententiam confugis; Caecin. 83. qui ab iure, officio, [bonis] moribus ad ferrum, ad arma, ad caedem confugerit; ib. 93. confugiunt quasi ad aram in exsilium; Caecin. 100. illum diffidentem rebus suis ad Staienum atque ad pecuniam confugisse; Cluent. 20. sic ad omnia confugi; ib. 51. ad Caepasios fratres confugit; ib. 57. se cum ... ceteris ad mortem propter vitae turpitudinem confugientibus congregare; Rabir. 21. supplex ad vos, iudices, confugit; Sulla 88. C. Marium ... ad infimorum ac tenuissimorum hominum [Minturnis] misericordiam confugisse; Sest. 50. te ad auxilium nefarium confugisse; Vatin. 34. non potero equidem disputare, sed ad horum fidem et mansuetudinem con*fugere*, *ad* ius iur*andum iudicum*, *ad* populi Romani *ae*quitatem; Scaur. 17. ad clementiam tuam confugio; Ligar. 30.

congero: ad quem cum di atque homines omnia ornamenta congessissent; Deiot. 12.

congrego: impii cives unum se in locum, ad illam curiam ... congregabant; Phil. XIV, 15.

coniungo, coniunctus: ut domus M. Tullii Ciceronis cum domo Fulvii Flacci ad memoriam poenae publice constitutae coniuncta esse videatur; dom. 102. consiliis, quibus mecum in consulatu meo coniunctus fuit ad conservandam rem publicam; Piso 54.

conligo: cum auctoritates principum coniurationis ad incitandos animos Allobrogum conligeret Cassius; Sulla 37.

conloco: qui ... erat ... quasi in praesidio ad auferendam mulierem conlocatus; Verr. I, 67. fuerant ad hanc rem conlocati, ut ..; Cael. 64. quem ad Cn. Pompeium interimendum conlocatum fuisse constabat; Piso 28. quem ille ad Cn. Pompeium interficiendum conlocarat; Milo 18.

conqueror: si haec non ad civis Romanos, non ad aliquos amicos nostrae civitatis, non ad eos, qui populi Romani nomen audissent, denique, si non ad homines, verum ad bestias, aut etiam ... ad saxa et ||ad|| scopulos haec conqueri ac deplorare vellem; Verr. V, 171.

conquiesco: ut ne ad saxa quidem mortui conquiescant; Sex. Rosc. 72.

consecro: Karthaginem .., quam P. Africanus ..., sive ad notandam Karthaginiensium calamitatem sive ad testificandam nostram victoriam sive ad oblatam aliquam religionem, ad aeternam hominum memoriam consecravit; leg. agr. I, 5. prope ad immortalitatis et religionem et memoriam consecrantur; Milo 80.

consentio: qua virtute ad communem salutem dignitatemque consentiunt; Catil. IV, 15. omnes ordines ad conservandam rem publicam mente, voluntate, voce consentiunt; ib. 18. etiam deos immortalis ad rem publicam conservandam arbitror consensisse; Phil. IV, 10.

conservo: ut huius ex mediis mortis insidiis vita ad luctum conservata ... esse videatur; Cluent. 201. ego me ad id, quod attulerit, integrum conservabo; Flacc. 51.

consido (?): hic cum ad om ..... (Lücke) Placentiae forte consedit; Piso, fragm. 6.

conspiro: ut omnes ad auctoritatem huius ordinis maiestatemque populi Romani defendendam conspirasse videantur; Phil. III, 13.

constituo, constitutus: qua de re alius mihi locus ad dicendum est constitutus; Verr. II, 50. iudicio, quod hominibus ad suas res repetendas est constitutum; ib. IV, 71. „Staienus .. fuit ... a Cluentio ad iudicium corrumpendum constitutus“; Cluent. 83. quae (potestates) constituuntur ad populi fructum aliquem et commodum; leg. agr. II, 17. qui ... crucem ad civium supplicium defigi et constitui iubes; Rabir. 11. consulares, qui tibi persaepe ad caedem constituti fuerunt; Catil. I, 16. consulem ... fortuna constitutum ad amplexandum otium, scientia ad bellum gerendum, animo et usu ad quod velis negotium; Muren. 83. cum ad occasum interitumque rei publicae Catilina in castris ... esset constitutus; Sulla 33. iudices ... a fortuna nobis ad praesidium innocentiae constituti; ib. 92. quem (diem) P. Lentulus mihi fratrique meo ... natalem constituit non modo ad nostram, verum etiam ad sempiterni memoriam temporis; sen. 27. pecuniam ad emendos agros constitutam; dom. 23. an istae dedicationes ... ad honorem deorum immortalium ... a maioribus nostris constitutae sint? ib. 119. nobis ... annus erat unus ad cohibendum brachium toga constitutus; Cael. 11. ea ... ad sempiternum dedecus sui generis et nominis funesta indicia constituit; Piso 92. cum grandiorem aetatem ad consulatum constituebant; Phil. V, 47. supplicationes per dies quinquaginta ad omnia pulvinaria constituat; ib. XIV, 37.

contendo: statim exanimatus ad aedis contendit; Verr. I, 67. cum ad ultimum animo contendissemus; Muren. 65. qui ... ad summam laudem gloriamque contenderet; Phil. XIV, 32.

contraho: milites ... contraxistis tamquam ad exitium eorum, qui Caesarem occiderant; Phil. XIII, 33.

convenio: si funus id habendum est ||sit||, quo non amici conveniunt ad exsequias cohonestandas, sed bonorum emptores [ut carnifices] ad reliquias vitae lacerandas et distrahendas; Quinct. 50. quanta multitudo hominum convenerit ad hoc iudicium vides; Sex. Rosc. 11. multitudo, quae ad audiendum convenit; Verr. a. pr. 15. ad aedis noctu convenerunt; ib. I, 67. qui ordo ad Pisonis sellam isto praetore solitus sit convenire; ib. 119. quod undique ad emendas decumas solent eo convenire; ib. III, 149. *cum ei centuria Populiana videretur satis commode* posita esse et ad fundum eius convenire; Tull. 16. cum .. ad eius propulsandum periculum non modo homines, sed prope regiones ipsae convenerint; Rabir. 8. qui audita re frequentes ad me mane convenerant; Catil. III, 7. exercitus, qui ad triumphum convenerat; Muren. 37. contumeliam .., quae non ad maximam partem civium conveniret; Sulla 28. cum ... ad M. Laecam nocte ea ... convenit; ib. 52.

conversus; prope est spelunca quaedam, conversa ad aquilonem; Verr. IV, 107.

converto; vides ... ea ingenia converti ad perniciem, quae ..; Quinct. 83. quid recipis mandatum, si ... ad tuum commodum conversurus es? Sex. Rosc. 112. qui ... ea ... ad suos improbissimos quaestus converteret; Verr. III, 21. converte nunc ad equestrem ordinem ... easdem vitae condiciones; Cluent. 150. si L. Catilina ... ex hoc cursu sceleris ac belli iter ad fugam atque in exsilium converterit; Catil. II, 14. iusserunt simulacrum Iovis ... ad orientem convertere; ib. III, 20. quo (signo) conlocato atque ad vos senatumque converso; ib. 21. scribas ... video ab exspectatione sortis ad salutem communem esse conversos; ib. IV, 15. convertit se ad timorem, numquam ad sanitatem; Sulla 17. vos me ab omnibus ceteris cogitationibus ad unam salutem rei publicae convertistis; ib. 40. poena omnis oculorum ad caecitatem mentis est conversa; dom. 105. cuius ludi ... paene ad caedem et ad funus civitatis conversi sunt; har. resp. 24. non illa tanta ornamenta ad meliorem mentem voluntatemque esse conversa; ib. 41. cum .. eum ad domestici exempli memoriam et ad Numidici illius Metelli casum ... convertisset; Sest. 130. alterum (auxilium) etiam ad perniciem meam erat a vobis consulibus conversum; Piso 19. non dubito quin omnis ad te conversura fuerit multitudo; Planc. 50. partem, ad quam nos illius utilitas salusque converterit; ib. 93. convertite animos nunc vicissim ad Milonem; Milo 34. quod .. civile bellum ... M. Lepidus ad pacem concordiamque convertit; Phil. V, 40.

convolo: qui cuncta ex Italia ad me revocandum convolaverunt; dom. 57, furiae concitatae tamquam ad funus rei publicae convolant; Sest. 109. convolaretis ad rostra; Rab. Post. 18.

curro: curritur ad praetorium; Verr. V, 92. qui cum facibus ad curiam cucurrerunt, cum falcibus ad Castoris, cum gladiis toto foro volitarunt; Milo 91. sine lege ad Caesarem cucurristi; Phil. II, 50. certatim posthac ad hoc opus curretur; ib. 117. qui ... ad legiones Brundisium cucurrerit; ib. III, 30.

decedo: qui cum iam ex provincia non ad triumphum, sed ad iudicium decederet; Verr. V, 40.

decerno: quod senatus decreverat ad illud invidiae praesens incendium restinguendum; Cluent. 137.

decurro: ad haec extrema et inimicissima iura tam cupide decurrebas, ut ..? Quinct. 48. ceteri tum ad istam orationem decurrunt, cum ..; Caecin. 65.

dedo: mulieri .. servum ... plane ad supplicium dedidit ||dedit||; Cluent. 181.

deduco: deducitur iste ad Ianitorem; Verr. I, 63. Rubrium ... ad Philodamum deduci iubet; ib. 64. per vim ad eum ... Rubrium deduci imperavit; ib. 65. ad quem iste deduxerat Tertiam; ib. III, 78. ad magistratum Mamertinum statim deducitur Gavius; ib. V, 160. ipsi comprehensi ad me ... deducuntur; Catil. III, 6. si interdum ad forum deducimur; Muren. 70. qui ad hoc iudicium deducti non sunt; Flacc. 9. ad salutem innocentium voluntate deducor; Sulla 87. honoris .. contentio vos ad causam, non inimicitiae deduxerunt; ib. 90. hunc a patre continuo ad me esse deductum; Cael. 9. ad quam (contentionem) me causa ipsa deducit; Planc. 6. possumne ... te ad causam aliquando crimenque deducere? ib. 17. prehendi hominem iussit ad Scaurumque deduci; Deiot. 31.

defendo: ego me ad iudicem sic ||si|| defendam, ut ..; Tull. 29.

defero: res ad Chrysogonum ... defertur; Sex. Rosc. 20. Roscios istam rem ad Chrysogonum de-

tulisse; ib. 106. haec tu scis ad me esse delata; div. Caec. 34. sociorum querimoniae delatae ad hominem non inertissimum; ib. 67. quod cum ... audissent, statim ad me defertur; Verr. a. pr. 19. causam .. illius omnem ad inimicos accusatoresque detulit; ib. I, 41. eius modi querimonias ... non ad praetorem, sed Romam deferri oportere; ib. 50. is ad eum rem istam defert; ib. 64. non te ad senatum causam deferre ... oportuit? ib. 84. hi rem ad virum primarium ... deferunt; ib. 135. ad eum res omnis Mustium solitum esse deferre; ib. 139. ad Verrem quis detulit? ib. II, 21. ut quicquid caelati argenti fuit in illis bonis ad istum deferatur; ib. 46. ad Verrem per eius interpretes deferunt; ib. 54. eidem inimici ad C. Verrem ... eiusdem rei nomen detulerunt; ib. 68. simul atque ad se detulissent; ib. 90. rem ad amicos suos detulit; ib. 95. res ad istum defertur; ib. 128. causam ... ad me delatam audire; ib. 179. rem ad Metellum defero; ib. 188. se illud *candelabrum* scire ad istum esse delatum; ib. IV, 70. si ... haec ad te delata res esset; ib. flens ad senatum rem defert; ib. 85. rem ad magistratus suos deferunt; ib. 99. cum ... causa .. totius provinciae ad me deferebatur; ib. 138. res delata ad istum; ib. V, 10. ad me .. hanc querimoniam ... Sicilia detulit; ib. 130. neque delata ad me (causa); ib. 139. si fortuna eos ad aliquam partem Siciliae detulisset; ib. 152. ab Dianio fugientis ad Siciliam esse delatos; ib. 154. crimen ... cum primum ad me delatum est; ib. 158. res ad eum defertur; ib. 160. id, quod ad se delatum sit; Caecin. 8. qui ad me ... causam rei publicae ... detulerunt; imp. Pomp. 4. quot et quantas (res) di immortales ad Cn. Pompeium detulerunt; ib. 48. ad unum tamen omnia deferri non oportere; ib. 52. qui ad unum deferenda omnia esse non arbitrantur; ib. 67. id omne ad hanc rem conficiendam tibi et populo Romano polliceor ac defero; ib. 69. si ad causam iudicia iam facta domo deferemus; Cluent. 6. rem ad dominum detulit; ib. 47. HS sescenta quadraginta milia deferri ad se domum iussit; ib. 69. quae pecunia simul atque ad eum delata est; ib. ad Staienum sescenta quadraginta milia nummum esse delata; ib. 87. rem a subselliis ad rostra detulit; ib. 111. qui nostra consilia ad adversarios deferat; ib. 143. ut haec ad me causa delata est; ib. 144. si qua ad vos causa ejus modi delata sit; ib. 158. ut, quod quisque imperator habeat pecuniae ||pecuniae habeat||, protinus ad xviros deferat ||referat||; leg. agr. I, 13. vos eam (rem) sine dubitatione ad Cn. Pompeium principem delaturos; ib. II, 23. rem nullam maiorem ... ad populum Romanum esse delatam; Rabir. 4. rem omnem ad patres conscriptos detuli; Catil. II, 12. cum ... litteras a me prius aperiri quam ad senatum deferrem ||deferre, deferri|| placeret; ib. III, 7. ut ... non ad consilium publicum rem integram deferrem; ib. quae erant ad me delata; ib. quantum facinus ad vos delatum sit videtis; ib. IV, 6. neque vero eius belli conficiendum exitum tanto studio populus Romanus ad Cn. Pompeium detulisset; Muren. 34. hos ad magistros si qua te fortuna ... detulisset; ib. 64. Cn. Pompeium ... omnem .. ei suam auctoritatem ... ad hoc negotium conficiendum detulisse; Flacc. 14. triduo lex ad praetorem (litteras) deferri .., iubet; ib. 21. quid refert .. tanto post ad iudices deferantur (tabulae)? ib. quae si civitas ... querellas ad vos detulisset; ib. 52. „(pecuniam) delatam ad nos, creditam nobis L. Flacci nomine, ad eius dies festos atque ludos"; ib. 55. defers ad Pergamenos, ut ..; ib. 74. quid? haec Apollonidienses ... ad Flaccum detulerunt? ... ad Globulum delata non sunt? ad senatum nostrum ... nonne legati Apollonidienses omnia postulata de iniuriis unius Deciani detulerunt? ib. 79. qua causa inflammatus Decianus ad Laelium detulerit hanc opimam accusationem; ib. 81. „qui causam ad me detulit"; ib. coniurationis, quae ... delata ad vos ... esse dicitur; Sulla 12. honos ad patrem, insignia honoris ad te delata sunt; ib. 50. dissensio delata ad patronos est; ib. 60. post delatam ad eum ... coniurationem; ib. 81. rem ullam ad me esse delatam; ib. 85. in beneficiis ad aerarium delatus est a L. Lucullo; Arch. 11. bona ad vicinum consulem de Palatio, de Tusculano item ad ||ad item|| vicinum alterum consulem deferebantur; sen. 18. causa ad vos ... deferebatur; Quir. 12. se, si qua res ad unum deferenda sit, ad Cn. Pompeium delaturos potissimum; dom. 19. ad hunc honorem et imperium ... rogatione tua detulisti; ib. 21. haec homines improbi ad quosdam viros fortis ... detulerunt; ib. 41. ad pontificem detulisses; ib. 132. ex rebus ... ad conlegium .. delatis; ib. 138. delatum [tum] ||delatatum|| est ad vos, pontifices; ib. 140. quae (contio) est ad me tota delata; har. resp. 8. qui ... primam illam aetatulam suam ad scurrarum locupletium libidines detulit; ib. 42. quam multa P. Sestius ... ad me detulerit; Sest. 8. bona diripiebantur eaque ad consules deferebantur; ib. 54. cum ad vos indicia ... detuli; ib. 145. ad me consulem querellas Puteolanorum esse delatas? Vatin. 12. „cum servi ad dominam rem istam est maleficium Caelii detulissent"; Cael. 62. cum tu rem te ad eos ... a te ipsa compertam deferre diceres; ib. 68. rationes ad aerarium continuo ... detuli; Piso 61. „meum beneficium ad eum potius detul, qui a me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis submisse supplicarat"; Planc. 12. cum ... insidias ... ad me animo amicissimo detulisset; ib. 100. „delata ... causa ad me Romae est". quid? ad me Siculi nonne Romae ||Romam|| causam Siciliae detulerunt? Scaur. 24. ne longe aliter omnia atque erant ad te delata cognosceres; ib. 28. quasi praeiudicata res ad has causas deferri solet; Rab. Post. 32. cum tu totum te ... ad me detulisti; ib. 47. quam vocem eius ad hunc M. Catonem statim Favonius detulit; Milo 26. ut munus atque instrumentum tribunatus ... deferre posses; ib. 33. novum crimen ... ad te Q. Tubero detulit; Ligar. 1. si illud imperium esse potuit, quod ad privatum ||privato, al.|| clamore multitudinis ... deferebatur; ib. 3. acceptae iniuriae querellam ad quem detulistis? nempe ad eum, cuius ..; ib. 25. cum est ad me ista causa delata; Deiot. 17. ad hunc ordinem res optimas deferebat; Phil. I, 2. cum .. me ex Sicilia ad Leucopetram ... venti detulissent; ib. 7. ad quam causam etiam Appium ... delatum esse memoriae proditum est; ib. 11. cum iam opes omnis ... Pompeius ad Caesarem detulisset; ib. II, 24. ad quem e domo Caesaris tam multa delata sunt; ib. 35. quae necesse est aliquando ad nostrum conlegium deferantur; ib. 83. ad quos gubernacula rei publicae deferat; ib. 113. senatus consulta numquam facta ad aerarium deferebantur; ib. V, 12. horum nomina ad aerarium detulisset? ib. 15. cum ... senatus .. ad conlegam eius ... negotium deferret; ib. XI. 17. ne tum quidem populus Romanus ad privatum detulit bellum; ib. 18. multa ad eos improbi detulerunt; ib. XII, 29. fascis ipsi ad me delaturi fuerunt; ib. XIV, 15.

defigo: doloris mei defixum indicium ad memoriam omnium gentium sempiternam; dom. 103. ſ. constituo; Rabir. 11.

deflecto: si ad verba rem deflectere velimus; Caecin. 51.

defluo: necesse est, si quid redundarit de ... quaestu, ad illum ... defluxisse; Verr. III, 155.

delabor: a maledictis pudicitiae ad coniurationis invidiam oratio est vestra delapsa; Cael. 15.

deligo, delectus: ad eamne rem delecti (estis), ut ..? Sex. Rosc. 151. quo in oppido non isti ex aliqua familia ... delecta ad libidinem mulier esset; Verr. V, 28. Italiae conspectus ad eam rem ab isto delectus est, ut ..; ib. 169. de imperatore ad id bellum deligendo; imp. Pomp. 27. ad tantum bel-

lum is erat deligendus atque mittendus; ib. 50. coloni delecti ad omne facinus; leg. agr. I, 18. quinque hominum milibus ad vim, facinus caedemque delectis; ib. II, 77. ad certas res conficiendas certos homines delectos ac descriptos habebat; Catil. III, 16. iudices ... ab accusatoribus delecti ad spem acerbitatis; Sulla 92. in amplissimis viris ad sacerdotia deligendis; dom. 2. virum saepe ad extrema rei publicae discrimina delectum; ib. 24. mea .. persona ad istam pacem conciliandam minime fuit deligenda; Phil. XII, 17.

demigro: quae (mentes) mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem et sanctimoniam demigrasse; Rabir. 30. ad sodalem tuum ... demigrasti; Catil. I, 19.

demissus: ut ... illam usque ad talos demissam purpuram recordemini; Cluent. 111.

demitto: crebro se accensus demittebat ad aurem; Verr. II, 74.

deporto: ad quos omnia ... deportaret; Verr. II, 85. ut omnes decumas ad aquam deportatas haberent; ib. III, 36. ut omne statim ad mare ex oppido deportaretur; ib. IV, 51. hoc quidam homo nobilis ... ad ornatum aedilitatis suae deportavit; dom. 111.

deposco: ad id bellum imperatorem deposci atque expeti; imp. Pomp. 5. unum sibi ad ... bellum Cn. Pompeium imperatorem deposcit; ib. 44. hunc etiam si tota Asia deposcit ad supplicium, defendam; Flacc. 5. (Z. 32). Caelii adulescentia non ad rei publicae poenas, sed ad mulieris libidinosae ||libidinis et|| delicias deposcitur; Cael. 70.

deprehendo: deprehensus .. cum ferro ad senatum is, quem ..; Piso 28.

deprimo: altero ad mentum depresso supercilio; Piso 14.

depromo: pecuniam ex aerario depromptam ad bellum administrandum; imp. Pomp. 37.

descendo: me ... ad accusandum descendere; div. Caec. 1. qui ad hanc rem [...] descendunt; Verr. III, 3. qua iniuria adductus ad accusandum descenderim; ib. 6. ad male dicendum non soleo descendere; Tull. 5. quod ... ad accusandum descenderit; Cluent. 10. qui non odio inimicitiarum ad accusandum, sed qui studio accusandi ad inimicitias descenderint ||descenderent||; Muren. 56. Catonem descensurum ad accusandum non fuisse; ib. 60. descendit ad accusandum; Sest. 89. nec descensurum quemquam ad hanc accusationem fuisse; Cael. 2.

describo: s. deligo; Catil. III, 16.

desidero: si auctores ad liberandam patriam desiderarentur [illis auctoribus]; Phil. II, 26.

designo: notat et designat oculis ad caedem unum quemque nostrum; Catil. I, 2.

desum: vitam .. mihi prius quam vim perseverantiamque ad illorum improbitatem persequendam defuturam; Verr. a. pr. 50. utrum oratio ad eius rei disputationem deerit, an ..? leg. agr. II, 40. ad quam opprimendam non animus eis, sed vires defuerunt; Flacc. 61. qui his hominibus ad vere referendum aut fidem putet aut ingenium defuisse; Sulla 42.

detraho: ut hunc Oppianicum ... ad hanc accusationem detraheret; Cluent. 179.

devenio: ad hanc rationem extremam [necessariam] devenire; Quinct. 54. ut ... praedones saepe ad eam necessario devenirent; Verr. IV, 21. non nullos videmus ... ad iuris studium devenire; Muren. 29. ad quos potissimum ... devenire convenerit; Sulla 93.

deverto: ad hospites meos ... deverti potius quam ad eos, qui a me auxilium petivissent; Verr. I, 16. devertit Clodius ad Albanum; Milo 51. eum ... ad villam suam ... deversurum; ib.

devoco: non avaritia (illum) ab instituto cursu ad praedam aliquam devocavit, non libido ad voluptatem, non amoenitas ad delectationem, non nobilitas urbis ad cognitionem, non denique ipse labor ad quietem; imp. Pomp. 40. ad gloriam (eum) devocant, ad triumphum, ad gratulationem, ad summum honorem senatus; prov. cons. 29.

devolo: se ... non ab adflicta amicitia transfugere atque ad florentem aliam devolare; Quinct. 93.

devolvo: ad spem estis inanis pacis devoluti; Phil. VII, 14.

dico: quid ad haec dici potest? div. Caec. 52. iubetur dicere. respondet „ad quos?" „ad me", inquit; Verr. II, 72. respondebat se ad recuperatores esse dicturum; ib. III, 68. dicendum est ad ea, quae dixit Quinctius; Tull. 37. quid ad haec dicimus? Caecin. 82. quid ad haec possumus dicere? leg. agr. II, 76. est ridiculum ad ea, quae habemus, nihil dicere; Arch. 8. dixerunt hic modo nobiscum ad haec subsellia; Rab. Post. 36. dixi ad ea omnia .., de quibus rettulistis; Phil. V, 53.

differo: te id ... ad crudelitatis tempus distulisse; Vatin. 28.

diligo: ad quod (bellum) populus Romanus ita sibi ipse dilegit ||diligit, delegit|| idoneum ducem; Phil. XI, 17.

dimano: meus hic forensis labor vitaeque ratio dimanavit ad existimationem hominum; Cael. 6.

dimitto: Tullius statim dimittit ad amicos; Tull. 22.

discedo: ab eorum aris ... ad saga sumenda discedere; Phil. XIV, 2.

discribo: discripsisti urbis partis ad incendia; Catil. I, 9.

dispono: quae apud te nuper ad omnis columnas ..., in silva denique disposita sub divo vidimus; Verr. I, 51.

divolgo: cuius primum tempus aetatis palam fuisset ad omnium libidines divolgatum; sen. 11.

do: quid mihi ad defendendum dedisti ...? quid hisce autem ad suspicandum? Sex. Rosc. 58. qui me ad defendendos homines ab ineunte adulescentia dedissem ||dedidissem||; div. Caec. 4. quod (tempus) mihi ad accusandum datur; Verr. I, 32. ut ... mihi summa facultas ad accusandum daretur, iudici libera potestas ad credendum; ib. II, 78. equites Romanos ad Apronii iniurias dedisti; ib. III, 96. ad singula medimna multi HS binos ... accessionis cogebantur dare; ib. 116. pecuniam ... datam ad frumentum, hoc est ad necessitatem salutis ac vitae; ib. 164. ut quam minimum dem illis temporis ad meditandum confirmandumque periurium; ib. IV, 19. ut ad illum propinquum suum det litteras; ib. 39. homines inviti dant (scuta), etsi ad salutem communem dari sentiunt; ib. 52. ne .. irato facultas ad dicendum data ... esse videatur; Font. 22. vos ... illi spatium ad sese conligendum dedisse; Caecin. 6. multae mihi ad satis faciendum ... facultates dabuntur; Cluent. 10. Staieno iudici pecuniam grandem Statium Albium ad corrumpendum iudicium dedisse; ib. 65. „pecuniam Staieno dedit Oppianicus non ad corrumpendum iudicium, sed ad conciliationem gratiae"; ib. 84. Oppianicum iudici ad emendas sententias dedisse pecuniam; ib. 102. pecuniam iudici dederit ad sententias iudicum corrumpendas; ib. 125. ut it ..., quoad liceret, populi ad partes daret; leg. agr. II, 19. liberum tempus nobis dabitur ad istam disceptationem; Rabir. 17. unius usuram horae gladiatori isti ad vivendum non dedissem; Catil. I, 29. huic ad Catilinam esse ||esse ad Catilinam|| datas litteras; ib. III, 4. Galli ius iurandum sibi et litteras ab ||a P.|| Lentulo ... ad suam gentem data esse dixerunt; ib. 9. quas (litteras) sibi a Lentulo ad Catilinam datas esse dicebat; ib. 12. lectus ad quietem datus; ib. IV, 2. dederitis mihi comitem ad contionem populo carum; ib. 11. locum ad spectandum dare; Muren. 73. cum ... ei te quos rogasset ad accusandum libros dixeris dedisse; Vatin. 3. cum ... dederit aliquid temporis ad ludum aetatis atque ad inanis hasce adulescentiae cupiditates; Cael. 42.

sciens tu aurum ad facinus dedisti; ib. 53. quas (angustias) natura nobis ad vivendum dedit; Marcell. 27. quas (litteras) ad eum Tarracone huic Blesamio dedisti; Deiot. 38. ad sepulturam corpus vitrici sui negat a me datum; Phil. II, 17. est .. quasi deorum .. beneficio ... datum rei publicae Brutorum genus et nomen ad libertatem populi Romani vel constituendam vel recipiendam; ib. IV, 7. quam igitur municipiis et coloniis ad excludendum Antonium auctoritatem damus? ib. VIII, 4. f. attribuo; Phil. XIV, 38.

doceo: ad quam (legem) non docti, sed facti ... sumus; Milo 10.

dono: T. Annius ad illam pestem comprimendam ... natus esse videtur et ... donatus rei pubiicae; har. resp. 6.

duco: deinde se ducturos et dicendo et excusando facile ad ludos Victoriae; Verr. a. pr. 31. qui ... filios ad necem duceret; ib. I, 7. qui hospites ad ea, quae visenda sunt, solent ducere; ib. IV, 132. eos te vinctos ad supplicium duci videre; ib. V, 66. si tu ... ad supplicium ducerere; ib. 166. si ad rem iudicandam verbo ducimur; Caecin. 55. ad mortem te .. duci iussu consulis iam pridem oportebat; Catil. I, 2. ad quem metum si deorum monitis non duceremur; har. resp. 54. per quem consul ... ad supplicium et ad necem duceretur; Vatin. 21. non dilectu aliquo aut sapientia ducitur ad iudicandum; Planc. 9. quam (uxorem) secum gravis imperator ad exercitum duxerat; Phil. V, 22.

edo: neque editos ad reiciendum ... iudices ita feremus, ut neminem reiciamus? Planc. 41.

educo: homine ... ad turpitudinem educato; Verr. III, 60.

educo: domum ad istum in ius eductus est; Verr. III, 56. cum ceteri ad expilandos socios ... quos voluerunt legatos eduxerint; imp. Pomp. 57. is quidem eductus ad consules; Planc. 55.

effero: qui te ... tam mature ad summum imperium ... extulit; Catil. I, 28. si me ... efferret aliquando ad gloriam ... animi quidam dolor; har. resp. 17. cum alii laudibus ad caelum res tuas gestas efferrent; Marcell. 29.

egredior: cum Catilina egrederetur ad exercitum; Sulla 53. domo est egressus non modo nullum ad bellum, sed ne ad minimam quidem suspicionem belli; Ligar. 4.

elaboro: si nullam ad rem nisi ad officium et virtutem omnes meae curae, vigiliae cogitationesque elaborarunt; Verr. V, 188.

elicio: si populo Romano non licebit ... elicere ex civitatibus sociorum ... optimum quemque ad subeunda ... pericula; Balb. 22. si ad eam (maiestatem) retinendam Gaditanos praemiis elicere || eligere || non possumus; ib. 37.

eligo: nisi vero existimatis hominem pecuniosissimum sine causa quaestus electum ad tam incredibile crimen; Verr. V, 24. eum locum ad pugnam potissimum elegerat; Milo 53.

emo: gladiatores emptos esse ... ad caedem ac tumultum; Sulla 54. duo soli erant empti ad impediendum; Sest. 87.

eo: ilicone ad praetorem ire convenit? Quinct. 48. miramur ad arma contra istum hominem Lampsacenos isse? Verr. I, 113. eat ad aedem Felicitatis, ad monumentum Catuli; ib. IV, 126. quod iit ad arma; Rabir. 28. ut a me non eiectus ad alienos, sed invitatus ad tuos isse videaris; Catil. I, 23. nemo est ... qui illum non ad Manlium quam ad Massiliensis ire malit; ib. II, 16. ibit igitur in exsilium miser? quo? ad orientisne partis? Muren. 89. cum ... ad magistratuum domos cum ferro et facibus iretur; Quir. 14. fuistisne ad arma ituri? Sest. 81. ierit ad bellum; Ligar. 35. cum me ad te ire vellent; Phil. II, 89. ad hunc utrum legatos an legiones ire oportebat? ib. VI, 9. ut ... ad saga iretur; ib. propter aes alienum ire ad arma; ib. 11. alios ad negotium publicum ire cum cupimus; ib. X, 11. ad eum ire te legatum quis non miraretur? ib. XII, 6. ut cum suis copiis iret ad Mutinam; ib. XIII, 13. propter cuius periculum ad saga issemus; ib. XIV, 1. propter unius civis periculum populum Romanum ad saga isse; ib. 3.

erectus: videtisne ... populum Romanum ad spem recuperandae libertatis erectum? Phil. III, 32. sic ego vos ardentis et erectos ad libertatem recuperandam cohorbator; ib. IV, 11. postea quam vos ad libertatem sensit erectos; ib. X, 9.

erigo: Cn. Pompei ... animi dolor ... civitatem .. fractam malis ... ad aliquam spem libertatis et pristinae dignitatis erexit; dom. 25.

erogo: sic per triennium ad hanc frumenti emptionem Siciliensem prope centiens et viciens erogatum est; Verr. III, 163.

erudio: non litteris homines ad rei militaris scientiam, sed rebus gestis ac victoriis eruditos; Font. 43. cuius adulescentia ad scientiam rei militaris non alienis praeceptis, sed suis imperiis ... est erudita; imp. Pomp. 28.

erumpo: erupturum illud malum aliquando ... ad perniciem civitatis; har. resp. 4.

evoco: evocat ad se Centuripinorum magistratus; Verr. II, 162. cum ad arma consules ... evocassent; Rabir. 21.

exardesco: sic exarsit ad id, quod ... numquam viderat; Verr. I, 64. etiam ad innocentium periculum tempus illud exarserat; Rab. Post. 13. ad spem libertatis exarsimus; Phil. IV, 16. vestra sponte exarsistis ad libertatis recuperandae cupiditatem; ib. XI, 3.

excito: quod maxime vestros animos excitare atque inflammare ad persequendi studium debeat; imp. Pomp. 6. qui pietate ad accusandum excitatus es; Cluent. 172. quos (homines) .. libertas ... ad salutem patriae defendendam excitavit; Catil. IV, 16. ut ... totam .. Italiam ad unius salutem defendendam excitaret; sen. 24. C. .. Gracchum mors fraterna ... ad expetendas domestici sanguinis poenas excitavit; har. resp. 43. populum Romanum ... precibus ad meam salutem excitavit; ib. 46. vestram memoriam ad timoris praeteriti cogitationem excitate; Sest. 11. quibus hic rebus consulem ad rem gerendam excitarit; ib. 12. fuistisne vos ad patrium illum animum ... excitaturi? ib. 81. equitum Romanorum animi ad causam excitati; ib. 87. vos ... ad maiorum vestrorum imitationem excitabo; ib. 136. alia (te) cogitatio ad spem huius opprimendi excitavit; Planc. 55. ut nos et nostros liberos ad laborem et ad laudem excitaret; ib. 59. nec vides istorum ipsorum caritate ad huius salutem defendendam maxime stimulari me atque excitari; ib. 69. quis esset qui ad salutem communem defendendam non excitaretur? Phil. II, 17. Cn. Domitium ... non spoliatio dignitatis ad recuperandam libertatem, sed mea auctoritas excitavit? ib. 27. Italia tota ad libertatem recuperandam excitata; ib. III, 32. qui vos ad libertatem recuperandam excitaverunt; ib. VII, 21. vir, qui ad servitutem propulsandam ingenuo dolore excitetur; ib. X, 18. meis litteris ... omnis ... ad patriae praesidium excitatos; ib. XIV, 20.

exeo: quotiens legati ad eos *exierunt!* Font. 16. qui et privati et privatum ad negotium exierunt; leg. agr. I, 8. si quidem exiturus ad caedem e villa non fuisset; Milo 48.

exercitatus: lictores ... ad pulsandos verberandosque homines exercitatissimi; Verr. V, 142.

exigo: quorum iter iste ad suum quaestum, non ad religionum dignitatem faciundum exigendumque curavit; Verr. V, 186. pecuniam .. ad rem militarem ... utatur exigat; Phil. X, 26.

expedit: Siculis quanto opere hoc expediat, non aequitate || ad aequitatem || condicionis, sed ad minima malorum eligenda; Verr. III, 201.

expeditus: tota .. Italia ad omnem contentionem expedita; Sest. 36.

expeto: quae (Asia) ab hoc non ad voluptatem et luxuriem expetita est; Muren. 11. ſ. deposco; imp. Pomp. 5.

expono: cum tibi exposita esset omnis ad praedandum Pamphylia; Verr. I, 93. factum ... expositum ad imitandum est; Phil. II, 114.

exsequor: id non exsequi usque ad extremum; Rab. Post. 5.

exspecto: ut ... neque legitimum tempus ad ulciscendum exspectare ||exspectare ad ulciscendum|| ... potuerint; Verr. I, 8. ut me ab omnibus ad meam pristinam dignitatem exspectatum atque revocatum queratur; dom. 57.

exsto: exstat indicium et ad insignem memoriam turpitudinis et paene ad iustum odium imperii nostri; prov. cons. 6. ut exstet ad memoriam posteritatis sempiternam scelus crudelissimorum hostium; Phil. XIV, 38.

exstruo: ad caelum .. exstruit villam; dom. 124.

extrudo: posses extrudere (Catonem) ad Cypriam pecuniam; dom. 65.

facio, factus: homo factus ad istius libidines; Verr. I, 64. ut intellegi posset (candelabrum) non ad hominum apparatum, sed ad amplissimi templi ornatum esse factum; ib. IV, 65. existimabat ea non ad hominum luxuriem, sed ad ornatum fanorum ... esse facta; ib. 98. ut, quae (valsae) olim ad ornandum templum erant maxime, nunc tantum ad claudendum factae esse videantur; ib. 124. quid ... amplius ad eius laudem minuendam facere potuisset? har. resp. 52. ut es homo factus ||facetus|| ad persuadendum; Piso 59. ad quam (legem) non docti, sed facti ... sumus; Milo 10. ad eos tamen ipsos ... ne verbum quidem ausus est facere de Caesare; Phil. III, 20. cum locum tibi reliquum non modo ad pacem, sed ne ad deditionem quidem feceris; ib. XIII, 48. ſ. exigo; Verr. V, 186.

fero: nomina artificum, quae isti ad caelum ferunt; Verr. IV, 12. „iubeo promi utrosque (scyphos) ... et mecum ad praetoris domum ferri“; ib. 32. ad corpora civium Romanorum ... ferebatur manus ipsa lictoris; ib. V, 140. quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum ... potest? dom. 47. ad populum latum est, ut ..; Balb. 28. nihil ... de isto foedere ad populum, nihil ad plebem latum esse dico; ib. 33. C. Valerium Flaccum ... nominatim ad populum de Calliphana Veliense, ut ea civis Romana esset, tulisse; ib. 55. quod ad populum centuriatis comitiis tulit; Phil. I, 19. te .. ipsum ad populum tulisse, ut ..; ib. II, 110.

festino: ad singulare .. M. Antonii factum festinat oratio; Phil. I, 3. ad haec .., quae ... fecit, et ad ea, quae cotidie facit, festinat animus; ib. II, 47.

figo: cum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur; Verr. III, 6. crucem ..., quae fixa est ad portum urbemque vestram; ib. IV, 26. vidi vestigia ... fixa ad memoriam illius provinciae sempiternam; Sest. 13.

fingo: finxit .. te ipsa natura ad honestatem, gravitatem ..., ad omnis denique virtutes magnum hominem et excelsum; Muren. 60.

flecto: qui ... ab omni studio sensuque Poenorum mentis suas ad nostrum imperium nomenque flexerunt; Balb. 39.

frequento: quos (scribas) cum casu hic dies ad aerarium frequentasset; Catil. IV, 15.

fugio: cum ... voltu Milonis perterritus fugeret ad Tiberim; Milo 41.

guberno: tribunatum suum ad salutem meam ... consiliis tuis gubernatum; Milo 68.

habeo: ad minores civitates habebat alios, quos tamquam canis immitteret; Verr. III, 84. habes hortos ad Tiberim; Cael. 36. ut haberet ... ad praeturam gerendam, hoc est, ad evertendam rem publicam, plenum annum atque integrum; Milo 24. se ... ad urbem exercitum habiturum; Phil. III, 27. (vgl. III. aditus, animus, auctoritas, dignitas, exemplum, fortuna, ingenium, iucunditas, mandatum, momentum, praesidium, respectus, spatium, spes, vis, voluntas.

habito: ad M'. Lepidum te habitare velle dixisti; Catil. I, 19.

haereo: fama adulescentis paulum haesit ad metas notitia nova mulieris; Cael. 75.

hortor: cum ... non ad laudem milites hortaretur ||hortetur||; prov. cons. 9. Galliam totam hortatur ad bellum; Phil. IV, 8. hi subito hortari ad pacem ... non sine causa videbantur; ib. XII, 2.

iaceo: quorum saepe et diu ad pedes iacuit stratus; Quinct. 96. mihi ad pedes misera iacuit; Verr. V, 129. iacere humi non solum ad obsidendum stuprum, verum etiam ad facinus obeundum; Catil. I, 26. cum ... Cn. Oppius ... ad pedes eius flens iaceret; Quir. 12. nos iacentis ad pedes supplicum voce prohibebis? Ligar. 13.

imbuo: ad quam (legem) ... non instituti, sed imbuti sumus; Milo 10.

immineo: homo ad caedem imminens; dom. 14.

immitto: Segestam item ad immunem civitatem Venerius Symmachus decumanus immittitur; Verr. III, 92. eone tu servos ad spoliandum fanum immittere ausus es? ib. IV, 101.

impedio: ut nullius amicitia ad pericula propulsanda impediremur; Sulla 49.

impello: hominem ... indomitae animi cupiditates ad hoc scelus impulerunt? Sex. Rosc. 39. non secures ad iniuriam faciendam Flacci animum impulerunt; Flacc. 85. qui barbaros homines ad bellum impelleret; Sulla 36. quae causa ceteros ad facinus impulit; ib. 56. quem ad salutem meam voluntas impulit; sen. 22. cum ego ad Fabium fornicem impellor; Planc. 17. qui ... avi servum ... ad accusandum dominum impulerit; Deiot. 2. quam autem ad pestem furor tribunicius impelli non poterit? Phil. I, 22. quem etiam ad censuram petendam impulisti; ib. II, 98. fortitudo ... ad confligendum impellit; ib. XIII, 6. „eosdem nec opinantis ad quaestoris sui ... pericula impulistis“; ib. 33.

impendo: ad incertum casum et eventum certus quotannis labor ... impenditur; Verr. III, 227.

impero: singulis censoribus denarii trecenti ad statuam praetoris imperati sunt; Verr. II, 137. ceteris ... magnos equitatus ad ea bella .... magnas pecunias ad eorum stipendium, maximum frumenti numerum ad Hispaniense bellum tolerandum imperavit; Font. 13.

implicatus: non tam propensus ad misericordiam quam † implicatus ||implacatus, al.|| ad severitatem videbatur; Sex. Rosc. 85.

imploro: qui ... Italiae totius praesidium ad meam salutem implorandum putarit ||putavit||; sen. 29. ad meam unius hominis salutem senatus auxilium omnium civium ... implorandum putavit; Piso 34.

incendo, incensus: nec imperatorem incensum ad rem publicam bene gerendam revocare; prov. cons. 35. tanta sum cupiditate incensus ad reditum; Phil. I, 9. vgl. rapio; Phil. XIII. 15.

incito, incitatus: animum incitatum ad ulciscendam orationem tuam revoco; Sulla 46. eos non ad perficiendum scelus, sed ad luendas rei publicae poenas Furiae quaedam incitaverunt; ib. 76. cum .. homines ... ad vim, ad manus, ad caedem, ad direptionem incitarentur; Sest. 34. qui incitarunt aliquando populi animos ad seditionem; ib. 139. qui ... servitia ad caedem et ad inflammandam urbem incitavit; Cael. 78. qui ... vos ... ad meam salutem incitavit; prov. cons. 43. usque ad sanguinem incitari [solent] odio; Ligar. 11. veterani ... non ad conservationem earum rerum, quas habebant, sed ad spem novarum praedarum incitabantur; Phil. I, 6.

incumbo: num dubitandum vobis sit omni studio ad id bellum incumbere; imp. Pomp. 19. incumbite ad salutem rei publicae; Catil. IV, 4. voluntatum

inclinatio, praesertim cum incubuit ad virum bonum; Muren. 53. M. Catoni incumbenti ad eius perniciem; ib. 59. neminem esse ... qui non omni studio ... incubuerit ad rem publicam conservandam; Sulla 82. quo omnes acrius graviusque incumberent ad ulciscendas rei publicae iniurias; Phil. VI, 2.

induco: illa subtiliter ad criminandum inducta oratio: Cael. 25.

inflammo: quibus (vestigiis) illum inflammari ad perseverandum intellegebant; Verr. III, 79. quis est .. qui ad bellum inflammato animo futurus sit? Phil. XII, 8. ſ. excito; imp. Pomp. 6.

inflecto: ubi primum ex alto sinus ab litore ad urbem inflectitur; Verr. V, 30.

infligo: si ad cetera volnera ... hanc quoque mortiferam plagam inflixisses auguratus tui; Vatin. 20.

informo: informat ad hoc adumbratum indicium filium; Sulla 52. artibus, quibus aetas puerilis ad humanitatem informari solet; Arch. 4.

inicio: viros se in medios hostis ad perspicuam mortem ... iniecisse; dom. 64.

inlucescit: ut hodiernum diem et ad huius salutem conservandam et ad rem publicam constituendam inluxisse patiantur; Rabir. 5.

innovo: quo te modo ad tuam intemperantiam .. innovasti? Piso 89.

instituo: dissensione hominum ad caedem instituta; dom. 68. artibus, quibus instituimur ad hunc usum forensem, ad capessendam rem publicam, ad honorem, gloriam, dignitatem; Cael. 72. ſ. imbuo.

instruo: ad iudicium nondum se satis instruxerat; Verr. IV, 41.

insusurro: eum vident sedere ad latus praetoris et ad aurem familiariter insusurrare; Verr. V. 107.

intendo: quamvis .. intentus animus tuus sit ad virum fortissimum ... liberandum; Phil. XI, 22. quos (animos) omnis ad Mutinam intenderes; ib.

interest: cum ... ad rem nihil intersit, utrum ..; Sex. Rosc. 47. quamquam ad facinoris disquisitionem interest adesse quam plurimos; har. resp. 13. quantum interesse vis ad rationem petendi? Planc. 19.

interpretor: omen ... non ad perniciem, verum ad salutem interpretamur; Scaur. 30.

introfero: in urbem introferri solitus est ad mulierem; Verr. V, 34.

introvoco: „cur ad nos filiam tuam non introvocari iubes“? Verr. I, 66.

invenio: illud infinitum genus invenerat ad innumerabilem pecuniam conripiendam; Verr. II, 30. haec una navis a classe nostra non capta est, sed inventa ad Megaridem; ib. V, 63. ad haec duo genera rerum unum verbum ... invenerunt; Caecin. 87. vincula vero et ea sempiterna certe ad singularem poenam nefarii sceleris inventa sunt; Catil. IV, 7.

invito: ad prandium invitare; Muren. 73. cum te et vita et fortuna tua ad otium, ad dignitatem invitet; Phil. X, 3. multis rebus a nobis est invitatus ‖ nobis invitatus ‖ ad pacem Antonius; ib. XII, 11. ad te improbos invitabis? ib. XIV, 18.

inuro: haec inusta est a te ... mortuo Caesari nota ad ignominiam sempiternam; Phil. I, 32.

iungo: perditi civis erat non se ad eos iungere; Sex. Rosc. 136.

labor: ne qua levitate me ductum ad insolitum genus dicendi labi putetis; Sest. 119.

largior: ut non existimetis plus vos ad salutem reo largiri oportere, quam ..; Cluent. 3. quid est aliud omnia ad bellum civile hosti arma largiri? Phil. V, 5.

lego: hominem suae civitatis in primis honestum ... legarunt ad Apronium; Verr. III, 114. cum ad vestrum iudicium civis amplissimos legavit; Balb. 42.

loquor: pro se quisque ... ad populum loquebatur; Verr. I, 68. ad iudicem sic ‖ agi solet ‖, sed ego apud parentem loquor; Ligar. 30.

mando: ut ... id .. ipsum tabulis publicis mandaretur ad memoriam posteri temporis sempiternam; Sest. 129.

maneo: quae resecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manere; Catil. II, 11. pecunia utinam ad Opis maneret! Phil. I, 17.

meditor: ne forte ad hoc meditere, multos saepe viros ... aestimasse; Verr. III, 188. ad huius vitae studium meditati illi sunt qui feruntur labores tui; Catil. I, 26. ſ. paratus; Verr. I, 103. II, 17.

migro: ut statim ad Philodamum migrare se diceret velle; Verr. I, 64. ad generum [Agathini] migrare maluit; ib. II, 89.

mitto: „nuntium misit“. quem aut ad quem? Sex. Rosc. 76. nuntium Ameriam ad socium atque ad magistrum suum misit; ib. 102. uti nationes exterae legatos ad populum Romanum mitterent; Verr. a. pr. 41. cum quaestor ad exercitum missus sis; ib. I, 40. ut se ad regem Nicomedem ... mitteret; ib. 63. filium ... foras ad propinquum suum quendam mittit ad cenam; ib. 65. habeo quas ad eundem litteras misisti; ib. 78. recita quas ad Neronem litteras misit; ib. 83. legationibus .. ad eam rem missis; ib. II, 114. Agrigentini ad istum legatos mittunt; ib. 124. aliquotiens ad socios litteras ... miserat; ib. 171. ut ... crebras postea litteras ad socios ... mitteret; ib. 172. eius modi litteras ad eos misit; ib. Carpinatium saepe ad se ... litteras misisse; ib. litteras ad socios misisse L. Canuleium; ib. 176. litteras ... ad se missas ... esse; ib. 180. qui litteras ad civitates Siciliae miserit; ib. III, 44. quas litteras cum ad omnis civitates ... misisset; ib. 46. mittit ad hominem Venerios; ib. 61. ad quos tu decumanum Diognetum Venerium misisti; ib. 86. litteras, quas ad Segestanos miserit; ib. 92. quem ... ad hoc iudicium legatum et testem Centuripina civitas misit; ib. 114. nisi ad eos Metellus Roma litteras misisset; ib. 121. recita litteras L. Metelli, quas ad Cn. Pompeium ..., quas ad M. Mummium .., quas ad quaestores urbis misit; ib. 123. misit litteras in Siciliam ad Carpinatium; ib. 167. istius epistula ad te missa; ib. 189. ad emendum frumentum Ephesum pecunias et legatos mittere; ib. 191. qui ad hoc iudicium legatus ... missus est; ib. 200. litterae .. ad civitates de ternis denariis missae; ib. 225. legationis, quae ad istum laudandum missa est; ib. IV, 15. respondit istum ad se misisse, ut ..; ib. 27. iste litteras ad quos solebat misit; ib. 58. mittit homini munera satis large haec ad usum domesticum; ib. 62. ut id (candelabrum) ad se mittat; ib. 64. qui ... ad te litteras misit; ib. V, 15. legationis, quae ad tuam laudationem missa est; ib. 47. qui ... navem vel usque ad Oceanum ... mittere debuerunt; ib. 50. mittit ad procuratorem litteras et ad vilicum Tullius; Tull. 17. L. M. AD C. ANNIUM LEG. AD C. FONTEIUM LEG. Font. 18. usque in Hispaniam legatos ac litteras misit ad eos duces; imp. Pomp. 9. cum ad eum usque in Pamphyliam legatos deprecatoresque misisset; ib. 35. nonne ad eundem Cn. Pompeium legatum usque in Hispaniam misit? ib. 46. ad eum potissimum esse missum; ib. ut ... eques Romanus ad bellum maximum ... mitteretur; ib. 62. quos ad eas ... cum imperio misimus; ib. 65. qui ad bellum Asiaticum regiumque mittatur; ib. 66. litteras Larinum ad Aurios ... mittunt; Cluent. 23. simile vero est ... mitti ad socios liberandos an ad opprimendos; leg. agr. II, 46. litteras ad Cn. Pompeium mittet; ib. 53. quos tu ad me salutatum miseras; Catil. I, 10. eosdem .. in Galliam ad suos civis eodemque itinere cum litteris mandatisque ad Catilinam esse ‖ esse ad Cat. ‖ missos; ib. III, 4. quem ad te misi; ib. 12. ad quod bellum duobus consulibus ita missis, ut ..; Muren. 33. ex Cn.

Pompei litteris ad Hypsaeum et Hypsaei ad Pompeium missis; Flacc. 20. neque solum (litterae) ad Sullam missae, sed ad L. Caesarem; Sulla 55. quam (epistulam) ego ad Cn. Pompeium ... misi; ib. 67. legatum ad senatum a civitate libera missum; har. resp. 34. a quibus ad senatum missus erat; Sest. 127. cum te non custodem ad continendas, sed portitorem ad partiendas mercis missum putares; Vatin. 12. equites Romanos cum legatione ad hoc iudicium ... miserunt; Cael. 5. ad quos litteras L. Piso ... non audet mittere; prov. cons. 25. laudatores ad hoc iudicium ... missos videtis; Balb. 41. qui nullas ad senatum litteras miserit; Piso 38. ut ... nullam sit ad senatum litteram mittere ausus; ib. 44. ut ad senatum ... litteras mittat; ib. 49. mitte ad eum libellum; ib. 59. sacerdoti sescentos ad bestias socios stipendiariosque misisti; ib. 89. quas (litteras) ad aliquem misissem; Planc. 85. qui ad me ex Aegypto litteras misit; Ligar. 7. ille Ephesum ad eum ... pecuniam misit; Deiot. 14. cui magnificentissima dona ... usque ad Numantiam misit ex Asia; ib. 19. misit ad Caecilium nescio quem; ib. 23. cum ad Caecilium mittebat; ib. quos (equites) una cum eo ad Pompeium pater miserat; ib. 28. qui nuper ... legatus est ad te missus; ib. 41. litteras ad se ab amico missas; Phil. II, 7. me umquam ad te istas litteras misisse; ib. 8. et ad te et ad praedes tuos milites misit; ib. 73. legatos .. ad eum mittere; ib. V. 3. placet ... legatos ad Antonium mittere? ib. 4. ad hunc ... legatos mitti placet? ib. 25. non enim ad Hannibalem mittimus, ut ..., ad quem miserat olim senatus P. Valerium Flaccum; ib. 27. ad nostrum civem mittimus, ne ..; ib. recte ad eum legati missi: mittebantur ad Poenum; ib. nos ad civem mittimus; ib. quam (epistulam) ad quendam vIIvirum ... miserat; ib. 33. en ad quem legatos mittamus; ib. ut si legati ad Hannibalem mitterentur; ib. VI, 4. legatos ad eum misimus; ib. VII, 2. ille litteras ad te mittat? ib. 5. quam turpe porro legiones ad senatum legatos mittere, senatum ad Antonium! ib. 14. ad quem missi sunt (legati); ib. VIII, 22. cum ad Antiochum regem legatus missus esset; ib. 23. cum ad nos Cotylam mitteret; ib. 24. ad quem erat missus; ib. IX, 2. cum esset missus a senatu ad animos regum perspiciendos; ib. 4. quem vos inscii ad mortem misistis; ib. 10. ad eum legatos de pace mittemus? ib. XII, 11. cum misit mandata ad senatum; ib. ut ... legati ad pacem mitterentur? ib. 16. legati missi tres consulares ad latronum ||latrones, al.|| et gladiatorum ||gladiatorem|| ducem; ib. XIII, 20. ad D. Brutum liberandum legati missi principes civitatis; ib. XIV, 4. ad te ipsum ... num misit ullas conlega litteras? ib. 23. f. deligo; imp. Pomp. 50.

moderatus: quemquamne existimas ... moderatiorem fuisse ad omnem rationem humanitatis? Muren. 66.

natus: hunc [Timarchidem] ad istius flagitiosas libidines ... natum atque aptum fuisse; Verr. II, 134. ut hoc amplissimum nomen [senatorium] non modo ad invidiam imperitorum, sed etiam ad contumeliam improborum natum esse videatur; ib. III, 96. ut ea ad illam rem nata esse diceres; ib. IV, 54. qui ad omnia ... bella conficienda ... natus esse videatur; imp. Pomp. 42. quem ... ad civile latrocinium natum putaverunt; Sulla 70. ut P. ille Scipio natus mihi videtur ad interitum ... Karthaginis, ... sic T. Annius ad illam pestem comprimendam ... natus esse videtur; har. resp. 6. virum .. ex isdem ... radicibus natum ad salutem huius imperii; Sest. 50. vir ad virtutem, dignitatem, gloriam natus; ib. 89. hominem ad conservandam rem publicam natum; Vatin. 25. homine nato ad dicendi singularem quandam facultatem; Balb. 3. Africam ... natam ad bellum contra hanc urbem gerundum; Ligar. 22. ad decus et ad libertatem nati sumus; Phil. III, 36. Brutum ... natum ad rem publicam liberandam; ib. VII, 11. filius ... natus ad laudem; ib. X, 4. Saxae se et Cafoni tradiderunt ad facinus praedamque natis; ib. XI, 37. C. Caesarem deorum beneficio natum ad haec tempora; ib. XII, 9.

navigo hoc illi navigio ad omnis populi Romani hostis usque a Dianio ||quod in Hispania est|| ad Sinopam ||quae in Ponto est|| navigaverunt; Verr. I, 87.

noto: an illa non gravissimis ignominiis ... ad posteritatis memoriam sunt notanda? Phil. V, 17. f. designo.

numero: ab aerario pecuniam numerari quaestori ad sumptum exercitus; Verr. III, 177.

nundinor: qui ab isto ius ad utilitatem suam nundinarentur; Verr. I, 119.

nuntio: ad Volaterras in castra L. Sullae mors Sex. Roscii ... Chrysogono nuntiatur; Sex. Rosc. 105.

obrepo: obrepsisti ad honores errore hominum; Piso 1. Cn. Plancium non obrepsisse ad honorem; Planc. 17.

offero: neque iste mihi videtur se ad damnationem solum offere; Verr. I, 8. occasionem sibi ad occupandam Asiam oblatam esse; imp. Pomp. 4. obtulit se ad ferramenta prospicienda; Sulla 55. facultate oblata ad imperitorum animos incitandos; dom. 10.

oppono: cum decumani aratoribus ad pactiones faciendas non suam vim, sed tuum scelus ac nomen opponerent; Verr. III, 131. ad omnis .. meos impetus quasi murus quidam boni nomen imperatoris opponitur; ib. V, 2. praesidia ad illorum adventum opposita; ib. 5. iste ad omnis introitus ... armatos homines opponit; Caecin. 21. *ut* urbi Capuam ad certamen dignitatis opponeretis; leg. agr. II, 98. ad omne .. periculum atque ad omnem invidiam solus (consulatus) opponitur; Muren. 87.

optatus: illi ad ea, quae concupierat, optatissimum interitum Milonis (fuisse); Milo 52.

opus est: ad eum diem quae sacris epulisque opus essent; Verr. II. 52. quid opus erat ad eam rem iudice sequestre? Cluent. 87. mihi ad huiusce *verbi* vim et interpretationem ||recte interpretandam|| vehementer opus est vestra sapientia; leg. agr. II, 7.

orno: quamquam mihi semper ... hic .. locus ... ad dicendum ornatissimus est visus; imp. Pomp. 1. qui ad delendum senatum ... se illis fascibus ... ornatos esse arbitrabantur; Sest. 17.

pario: ad hanc te amentiam natura peperit; Catil. I, 25.

paro, paratus: quo paratior ad usum forensem promptiorque esse possim; div. Caec. 41. cum homine disertissimo et ad dicendum paratissimo; ib. 44. Verres ... paratus ad audiendum; Verr. I, 2. qui meditati ad dicendum paratique venimus; ib. 103. [Siciliae] paratus ad praedam meditatusque venire cupiebat; ib. II, 17. videte satisne paratus ex illo omine urbano ad everrendam provinciam venerit; ib. 19. paratus ad hanc dicam sortiendam venerat; ib. 37. paratum ad causam dicendam venire hora nona iubet; ib. 91. ad quam rem parati essent; Tull. 19. illius ... ad omnia mulieris negotia parati; Caecin. 15. huic qui successerit non satis esse paratum ad tantum bellum administrandum; imp. Pomp. 5. homines ... ad vim prompti, ad seditionem parati; leg. agr. II, 82. ad id se parat; Flacc. 11. servos tuos a te iam pridem ad bonorum caedem paratos; dom. 6. in servo .. ad eam ||eadem|| rem ipsam parato; Cael. 58. quae ad me opprimendum parabantur; Piso 11. qui esset paratus ad se defendendum; ib. 55. homo ad omne facinus paratissimus; Milo 25. quamquam paratissimos milites ad proeliandum videant; Phil. IV, 11. legiones ad liberandam patriam paratissimae; ib. XI, 39.

patefacio: haec mihi ad omnia defensio patefieri videtur; Verr. IV, 8. cuius domum ad meam [domum] exhauriendam patefeceras; Piso 26.

pateo: omnibus haec ad visendum patebant cotidie; Verr. IV, 5. cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent; Phil. V, 43. (vgl. III. aditus, iter, via).

pellicio: huius socrum ... pellexit Decianus ad sese; Flacc. 72.

penetro: non ipse ad eorum urbis sedisque penetravit; prov. cons. 32. cum ad ipsos penetrarat; Milo 59.

perditus, profligatus: omnia ad perniciem profligata atque perdita; Sex. Rosc. 38.

perduco: *posse se* ... illum ad suas condiciones perducere; Quinct. 27. hic non maiore ||minore|| religione ad periurium quam ad mendacium perduci consuevit; Qu. Rosc. 46. si istum vivum ad aliud iudicium perducere poterimus; Verr. I, 11. hominem ad HS LXXX perducit; ib. II, 69. ad quam (columnam) multorum saepe convitiis perductus erat; Cluent. 39. quae vitae via facillime viros bonos ad honorem dignitatemque perducat; leg. agr. I, 27. illam ... ferociam ... maiores nostri ad inertissimum ... otium perduxerunt; ib. II, 91. a quo primum Gallos ad Gabinium perductos esse constabat; Catil. III, 14. postea quam rem paternam ab idiotarum divitiis ad philosophorum reculam ||regulam|| perduxit; Sest. 110.

perfero: ad paucos ... totum agrum Campanum perferri videbitis; leg. agr. II, 82. omnia ... consilia ad me perlata esse sentiunt; Catil. II, 6. nuntio ... ad ludos scenamque perlato; Sest. 120.

perficio, perfectus: ut auctor esset egregius et ad animos imperitorum excitandos ... perfectus; har. resp. 41. quas (copias) ... ad rei publicae, non ad suum praesidium ... perfecit; Phil. X, 4.

perfugio: qui hostes ad nostros imperatores perfugissent; Balb. 24.

pergo: ad reliqua pergamus; Flacc. 41. in Macedoniam ad Planciumque perrexi; Planc. 98.

permano: macula ... usque eo permanat ad animum, ut ..; Sex. Rosc. 66 multa .., quae etiam ad nostras auris saepe permanant; dom. 121. ut aliqui sermones ... etiam ad vestras auris permanarent; Balb. 56.

pernocto: matres ... pernoctabant ad ostium carceris; Verr. V, 118.

perscribo: furta .. istius ... ad socios perscripserat; Verr. II, 171.

pertineo: .. nihil ad rem arbitror pertinere; Quinct. 68. cum ... testimonia creditorum existimentur ad rem maxime pertinere; ib. 88. ad quem suspicio maleficii pertineat; Sex. Rosc. 18. quae ad causam pertinere arbitror; ib. 31. res ad meum officium pertinet; ib. 36. quod ad rem pertineat; ib. 52. ad quem ea suspicio pertineret; ib. 64. hoc totum ad Roscios pertinet; ib. 78. si ad hunc maleficium istud pertinet; ib. 79. neque ad crimen parricidii neque ad eum, qui causam dicit, pertinebant; ib. 82. id quod ad rem ... maxime pertinet; ib. 88. ne ad pluris oratio mea pertinere videatur; ib. 94. quod ... ad te minime omnium pertinebat; ib. 96. .. nihil ad me arbitror pertinere; ib. 97. ad quem maleficium pertineret; ib. 102. quae .. ad omnis ... arbitror pertinere; ib. 129. quae ad huius vitae [casum] causam[que] pertineant; ib. ad quem maleficium pertineat; ib. 152. quae (proscriptio) ad eorum liberos atque ad infantium puerorum incunabula pertinet; ib. 153. quod ad rem vehementer pertinet; Qu. Rosc. 8. id quod vehementer ad rem pertinebat; ib. 40. id quoque ad rem pertinere arbitror ..; div. Caec. 55. quod unum ad invidiam vestri ordinis infamiamque iudiciorum sedandam maxime pertinebat; Verr. a. pr. 1. quae ad iudicium pertinebant; ib. 24. quod ad vestram famam ... pertinet; ib. I, 22. ne forte ea res ad Dolabellam ipsum pertineret; ib. 46. querimonias, quae ad legatum populi Romani pertinerent; ib. 50. ea ... ad Verrem, non ad se pertinere; ib. 52. .. nihil ad me, nihil ad rem pertinere arbitror; ib. 101. ut ... eius quaestio ad populum pertineat; ib. 108. an haec ad rem non pertinent? ib. 127. ad quem illa res pertineret; ib. 131. pertinet hoc ad summam rem publicam et ||et ad|| existimationem ordinis nostri; ib. II, 28. docuit ad se nihil pertinere; ib. 48. minus haec ad nos, minus ad vitae nostrae discrimen, minus ad fortunarum nostrarum periculum pertinent; ib. 76. ad rem id non pertinere? ib. 167. neque (res) ad ullam utilitatem rei publicae pertinuit; ib. III, 38. quod (edictum) nullam ad aliam rem nisi ad huius modi quaestus pertinebat; ib. 53. Xeno ad se pertinere negabat; ib. 55. haec ... ad aliam quaestionem atque ad peculatus iudicium pertinere; ib. 83. quae (mandata) publice ad civitatem ipsorum pertinebant; ib. 108. quod ille gemitus luctusque provinciae ad tui capitis periculum pertinebat; ib. 129. nisi ea res ad quaestum et ad praedam tuam pertineret; ib. quae ad iudicium pertinerent; ib. 170. nihil haec ad te pertinere? ib. 175. quid ea res ad hanc rem pertinet? ib. 183. quod (frumentum) ad populum Romanum pertinet; ib. 202. ad pluris homines, ad pluris provincias crimen hoc pertinere; ib. 217. pertinere hoc ad commodum senatorium ||senatorum||, pertinere ad utilitatem eorum, qui iudicent; ib. 223. nihil ad se istam rationem pertinere; ib. 225. regnum Aegypti ad se et ad Selenen matrem suam pertinere arbitrabantur; ib. IV, 61. si hoc, quod ego abs te postulo, minus ad officium tuum pertinere arbitrabere; ib. 81. alienae gloriae defensionem ad officium suum pertinere; ib. 82. ad laudem populi Romani hoc pertinere; ib. 120. nihil ad se nostras leges pertinere; ib. 149. quae (facinora) ad vitam et ad fortunas omnium pertinerent; ib. V, 13. quod (facinus) ad omnium liberorum caput et sanguinem pertineret; ib. quae (res gestae) quidem ad belli fugitivorum suspicionem pertinerent; ib. 25. quae ad causam nihil pertinent; ib. 131. quae (causa) non ad sociorum salutem, sed ad civium Romanorum, hoc est, ad unius cuiusque nostrum vitam et sanguinem pertinet; ib. 139. id pertinere ad communem causam libertatis et dignitatis; ib. 143. quae ad iudicium pertineant; ib. 174. ad quos maxime culpa corrupti iudicii ..., ad quos conscientiae contagio pertinebit; ib. 183. tantam caedem ... ad familiam suam pertinere; Tull. 1. ad causam pertinere putavit ..; ib. 3. putavit ad officium suum pertinere ...; ib. 4. cum .. ea consuetudo non solum ad res privatorum, sed ad summam rem publicam pertinere videretur; ib. 8. quod ad rem pertinet; ib. 15. non quo ad rem pertineat; ib. 37. quid ad hoc iudicium recitari istas leges pertinuerit; ib. 48. ne ... istas tabulas existimes *ad diversam veteris* aeris alieni rationem pertinere; Font. 2. in eis rebus, quae ... ad multos pertinuerunt; ib. 5. cum ad rem publicam pertineret ..; ib. 18. hanc rationem munitionis neque ad M. Fonteium pertinere et ..; ib. 19. quae ad suspicionem stuprorum ... pertinerent; ib. 38. id quod ad dignitatem populi Romani maxime pertinet; ib. 49. quod (ius) pertineat ad omnis; Caecin. 5. quod videretur ||videtur|| ad summam illius existimationem hoc iudicium pertinere; ib. 6. (iudicium) ad graviores res pertinet; ib. quod ad vestrum iudicium pertineret; ib. 27. si (actio) ad hanc rem non pertinet; ib. 40. nihil ad rem pertinet ..; ib. 58. vim, quae ad caput ac vitam pertineret; ib. 63. ad quae interdictum pertineret; ib. 86. ad hanc quidem causam nihil hoc pertinuisse; ib. 102. quod (belli genus) ad multorum bona civium Romanorum pertinet; imp. Pomp. 17. vehementer .. pertinere ad bella administranda ..; ib. 43. pertinuisse hoc ad causam; Cluent. 17. quae ad eam rem pertinent; ib. 82. id quoque ad corrumpendum iudicium pertinet; ib. 87. est .. quiddam in hac causa quod Cluentius ad se, est aliquid quod ego ad me putem pertinere; ib. 149. quiddam, quod ad me pertineat; ib. 157. quod ad vestrum ius iurandum pertinet; ib. 164. quae ad

huius voluntatem maxime, ad vestrum iudicium minime pertinerent; ib. potius ad alios quam ad Habitum pertineret; ib. 174. an ad Stratonem suspicio non pertinuit? ib. 183. quae nondum ad huiusce vitae periculum, sed ad commune familiae dedecus pertinebant; ib. 188. cum ad vos pertineat nihil; leg. agr. II, 85. illa .., quae non ad privatam ignominiam vitiorum tuorum, non ad domesticam tuam difficultatem ..., sed ad summam rem publicam atque ad omnium nostrum vitam salutemque pertinent; Catil. I, 14. res ulla quae ad placandos deos pertineret; ib. III, 20. quae (dissensiones) non ad delendam, sed ad commutandam rem publicam pertinerent; ib. 25. lex .., quae ad ludos pertinet; Muren. 40. ad pluris pertinet (contagio); ib. 78. quasi ad ipsum hereditas pertineret; Flacc. 84. .. nihil ad rem pertinet; Sulla 55. artes, quae ad humanitatem pertinent; Arch. 2. sive (memoria) ... ad aliquam mei partem pertinebit; ib. 30. quae (oratio) pertinet ad ipsam causam cognitionemque vestram; dom. 32. quae mihi visa sunt ad illius miseri causam pertinere; ib. 41. quia ad te pertinet; ib. 125. putant .. ad me non nulli pertinere ..; har. resp. 31. nihil ... quod ad vestram quaestionem, nihil quod ad reum, nihil quod ad rem publicam pertineat; Sest. 5. quid ad P. Sestii causam eorum ... delicta pertineant; ib. 31. quae .. (res) non modo ad singularem meam gloriam, sed ad communem salutem omnium civium ... pertinerent; ib. 38. cum ad gloriam suam atque ad amplissimi beneficii gratiam magis pertinere videret ..; ib. 70. pertinere et ad concordiam civium putavit et ad perficiundi facultatem ..; ib. 71. quae lex ad imperium, ad maiestatem, ad statum patriae, ad salutem omnium pertinet; Cael. 70. quae magis ad hominis dignitatem quam ad rei publicae necessitatem pertinerent; prov. cons. 26. si vos eidem pertinere ad causam illam putabatis ..; ib. 43. quod (foedus) ad causam nihil pertinet; Balb. 29. hic totus locus disputationis ... pertinet ad commune ius mutandarum civitatum; ib. 30. nec vero oratio mea ad infirmandum foedus Gaditanorum .. pertinet; ib. 34. hoc non ad contemnendam Placentiam pertinet; Piso, fragm. 3. quod ad neminem nisi ad ipsum te pertineret; ib. 48. quasi vero ... ad rem pertineat ..; ib. 55. nihil istum versum pertinuisse ad illum; ib. 75. quod ad populum pertinet; Planc. 7. quod ad iudicium non pertineat; ib. 63. quod ad salutem rei publicae pertinet; ib. 93. ***quasi ad ipsum hereditas pertineret;*** Scaur. c. 2. § 4. sciret nihil ad se pertinere; Rab. Post. 14. id .. maxime ad fidem suam pertinere; Milo 21. id .. etiam si tum ad te ... non pertinebit; Marcell. 30. ne ad te hoc crimen pertinere videatur; Phil. II, 36. cum Creta nihil ad Brutum ... pertineret; ib. 97. quae pertinent ad libertatem populi Romani recuperandam; ib. III, 19. ad summam rem publicam pertinere ..; ib. 38. quod ad libertatem vestram pertinere arbitrabor; ib. IV, 16. .. nihilne ad auspicia bonus augur pertinere arbitratus est? ib. V, 9. nisi forte ad te hoc non putas pertinere; ib. VIII, 12. etiam ad posteritatis memoriam pertinere arbitror ..; ib. IX, 7. etiam ad famam Ser. Sulpicii filii arbitror pertinere ..; ib. 12. quae ad id bellum gerendum pertineant; ib. XI, 30. quae ad ipsas litteras pertineant; ib. XIV, 6. alterum pertinet ad virorum fortissimorum gloriam sempiternam, alterum ad leniendum maerorem et luctum proximorum; ib. 31.

pervagor: de quo ... et populus Romanus non nunc primum audiet et in exteris nationibus usque ad ultimas terras pervagatum est; Verr. IV, 64.

pervenio: ut ... ad eundem summus honos quoque perveniret; Quinct. 14. cum res ... ad heredem pervenisset; ib. 38. ut ocius ad tuum pervenias? ib. 43. ut ad suum quisque ... perveniat; ib. 46. qua re ad istam rationem perveniretur; ib. 60. nonne his vestigiis ad caput maleficii perveniri solet? Sex. Rosc. 74. qui ... ad primos pervenit comoedos; Qu. Rosc. 30. quod si ad Roscium nihil perveniret ..., ad te pervenire nihil debet; ib. 54. ad omnia intima istorum consilia ... pervenimus; Verr. a. pr. 17. quo facilius ad Siciliam possim aliquando ... pervenire; ib. I, 62. utrum admonitus ... an ... sine indice pervenerit ad hanc improbitatem nescio; ib. 105. si plus legarit quam ad heredem heredesve perveniat; ib. 110. ne minus dimidium ad A. Trebonium ... perveniret; ib. 123. non necesse erat rem ad ipsum pervenire; ib. 148. „ad Verrem pecunia ista non pervenit"; ib. II, 26. quo maturius ad Apronium possimus ... pervenire; ib. III, 60. de tritici quidem numero tanto quis potest dubitare quin ad istum praedonem frumentarium ... pervenerit? ib. 76. nisi omnis ea praeda ... ad istum ipsum perveniret; ib. 89. ad Apronium non pervenisse tantum; ib. 107. via ..., qua ad Apronii quaestum, sive adeo qua ad istius ingentem ... praedam possim pervenire; ib. 110. perparvum ex illis magnis lucris ad se pervenire; ib. 130. nihil ad tuas auris de infamia tua pervenisse; ib. 132. ut vecturae difficultate ad quam vellent aestimationem pervenirent; ib. 190. „sperabam ... me ad denarios perventurum"; ib. 196. quid his rebus detractis possit ad dominos puri ac reliqui pervenire; ib. 200. quid .. potest esse in calamitate residui quod non ad miseros aratores ... pervenerit? ib. 226. num quid aliud de bonis eius pervenisset ad Verrem; ib. IV, 27. cum pulchritudo eius recens ad oculos hominum ... perveniret; ib. 64. pervenit res ad istius auris; ib. ut illis ... facilius fuerit ad Oceanum pervenire; ib. V, 6. nihil sane quod ad senatum populumque Romanum pervenerit; ib. 9. Cleomenes iam ad Helori litus pervenerat; ib. 91. cum videmus ‖ videamus ‖ ad paucos homines omnis omnium nationum pecunias pervenire; ib. 126. ut ad istos honores pervenirent, ad quos vos per ludum ... pervenistis; ib. 181. „potuisti ad tuum ius faciliore ... iudicio pervenire; Caecin. 8. non ea sola vis est, quae ad corpus nostrum vitamque pervenit; ib. 42. ut perveniat ad me fundus; ib. 74. ut ad ea ... perveniam; Cluent. 30. ex petulanti ... scurra ... ad eam columnam ... tum suffragiis populi pervenerat; ib. 39. ad id pervenit, quod confici potuit; ib. 69. ad quos pervenisse pecunias ... statutum sit; ib. 116. ut metus videlicet ad omnis, poena ad paucos perveniret; ib. 128. ad quem non modo verum crimen, sed ne ficta quidem suspicio perveniret; ib. 178. invenitur ea serrula ad Stratonem pervenisse; ib. 180. QUOD AD QUEMQUE PERVENIT AUT PERVENERIT EX PRAEDA; leg. agr. I, 12. sine ad alios potestatem, ad te gratiam beneficii tui pervenire; ib. II, 22. si concessum sit inimicis Cn. Pompei ... ad ipsius exercitum pervenire; ib. 54. AURUM, ARGENTUM EX PRAEDA ... AD QUOSCUMQUE ‖ QUODCUNQUE ‖ PERVENIT; ib. 59. quod si posset ager iste ad vos pervenire; ib. 80. si ad vos esset singulos aliquid ex hoc agro perventurum; ib. 85. illi ... occulte ad pontem Mulvium pervenerunt; Catil. III, 5. ad quem regnum huius urbis atque imperium pervenire esset necesse; ib. 9. ad haec tanta indicia perveni; ib. 22. voces, quae perveniunt ad auris meas; ib. IV, 14. naturae similitudo illius ad te magis ... quam ad unum quemque nostrum pervenire potuit; Muren. 66. quod nondum ad propositum mihi finem honoris perveneram; Sulla 11. vix ad auris meas istius suspicionis fama pervenit; ib. 12. nullus umquam de Sulla nuntius ad me ..., nullae litterae pervenerunt; ib. 14. ut ad veterum scriptorum laudem perveniret; Arch. 18. idcirco tu ad illam labem atque eluviem civitatis sine summa vi pervenire potuisti? dom. 53. sero et raro ad manus pervenitur; Sest. 77. malit tamen tardius ad suorum laborum fructus pervenire; prov. cons. 35. Tusculanum ... ad Metellum pervenisse; Balb. 56. emptionibus ea (praedia) solere saepe ad alienos homines, saepe ad infimos ... pervenire; ib. ut ... ipse ... ad portam Caelimontanam

sitiens pervenerim; Piso 61. ad quos ea pecunia ... pervenerit; Rab. Post. 8. posse sese aliquando ad fortunas suas pervenire; ib. 27. undecim milia talentum ad Gabinium pervenerunt; ib. 30. quamvis magna ad Postumum ab eo pecunia pervenisset; ib. 37. quod ex ea pecunia ... pervenisse ad aliquem ... planum factum sit; ib. cuius ex salute non minor paene ad omnis ... laetitia pervenerit; Marcell. 4. cum aliqua perveniendi ad M. Antonium spe profectus est; Phil. IX, 2. cum .. iam ad congressum conloquiumque eius pervenisset; ib. hoc ... ad populi Romani auris pervenire; ib. X, 6. cum ... omnes sententiae meae pervenerint ad eum ... exitum; ib. XII, 22.

polliceor: ad eam rem operam suam pollicentur; Sex. Rosc. 20. ſ. defero; imp. Pomp. 69.

pono: multa (signa) ad villas tuas posita; Verr. IV, 36. quas (statuas) posuit ad Iuturnae; Cluent. 101. quo in oppido uno pecunia a tota Asia ad honores L. Flacci poneretur; Flacc. 56. Libertatis signum posuisti magis ad ludibrium impudentiae ||pudicitiae|| quam ad simulationem religionis; dom. 131. certi homines [ad eam rem positi]; Sest. 41.

porrigo: cum iam manum ad tradendam pyxidem porrexisset; Cael. 63. gladium nobis ad hominem occidendum ab ipsis porrigi legibus; Milo 9.

porto: qui ad hostem portarent; Font. 19. columnae marmoreae ex aedibus meis ... ad socrum consulis portabantur; dom. 62.

possum: ut ... plus huius inopia possit ad misericordiam quam illius opes ad crudelitatem; Quinct. 91. sese apud talis viros aliquid posse ad perniciem innocentis; Sex. Rosc. 141.

postulo: iudiciorum levitate ordo quoque alius ad res iudicandas postulatur; div. Caec. 8. qui postulat ad tantum bellum legatum quem velit; imp. Pomp. 57. illa (res publica) enim ad breve tempus severitatem postulavit; Sulla 8. nisi ... noctem sibi ad deliberandum postulasset; Quir. 12. noctem sibi ad deliberandum postulavit; Sest. 74.

praebeo: ut ... ad illam parvam manum exstinguendam ducem te principemque praeberes; Verr. V, 40. opportunissimam se nobis praebuit (Capua) et ad bellum instruendum et ad exercitus ornandos et tectis ac sedibus suis recipiendos; leg. agr. II, 90. qui ad meam perniciem vocem suam communibus hostibus praebuisset; Quir. 10. cum ... Gai .. Marii ... monumentum municipi eius ... sedem ad salutem praebuisset; Sest. 116. adiutorem se Bruto ad comparandum exercitum fidissimum et constantissimum praebuit; Phil. X, 24. qui suam amentiam puero huic praebet ad gloriam; ib. XIII, 24.

praefero: cui tu adulescentulo ... non aut ad audaciam ferrum aut ad libidinem facem praetulisti? Catil. I, 13.

premo: vestigia non pressa leviter ad exigui praedicationem temporis; Sest. 13.

prodo: ius imaginis ad memoriam posteritatemque prodendae ||prodendam||; Verr. V, 36. imago ipsa ad posteritatis memoriam prodita; Rab. Post. 16.

produco: quae existimatio P. Quinctium usque ad senectutem produxit; Quinct. 99. qui ad vos ante producti testes ... dixerunt; Verr. I, 13. produci (servos) ad supplicium necesse est; ib. V, 10. producere ad ignotos tanto post eum, quem ..; ib. 75. civis Romanos ad necem producere instituit; ib. 157. producti ad vos ... cohortati sunt; Quir 16. cum ... productus ad populum ... dixeris; Vatin. 40.

profero: SI ... TABULAE TESTAMENTI ... AD ME PROFERENTUR; Verr. I, 117. homines in iudiciis ad crimen defendendum non quid fecerit quispiam proferre solent, sed ..; ib. III, 213. propinquitas locorum ad utram partem hoc loco profertur? ib. V, 6. illi ad deprecandum periculum proferebant alii purpuram Tyriam, tus alii; ib. 146.

proficiscor: qui ad negotium suum ... proficiscuntur; Quinct. 60. ut decem primi proficiscantur ad L. Sullam; Sex. Rosc. 25. non ad exercitum profectus est; Verr. I, 37. omnes ad eam domum ... profecti sunt; ib. 69. ut ... ad Neronem proficiscatur; ib. 72. nunc proficiscemur ad reliqua; ib. III, 10. ut ... non ad aedem Cereris, sed ad ipsam Cererem proficisci viderentur; ib. IV, 108. nationes, quae quondam tam longe ab suis sedibus Delphos usque ad Apollinem Pythium atque ad oraculum orbis terrae vexandum ac spoliandum profectae sunt; Font. 30. qua potuit ad eum fundum profectus est; Caecin. 22. qui e ludo ... ad patris exercitum ... profectus est; imp. Pomp. 28. propinqui ... ad investigandum M. Aurium ... in agrum Gallicum profecti sunt; Cluent. 22. qui erant ad propinquum investigandum et recuperandum profecti; ib. 23. ipse e publico iudicio ad privatum Staieni iudicium profectus est; ib. 74. cum ... huc ad urbem profectus esset; ib. 175. P. Rullus ... ad eam auctionem potissimum proficiscetur; leg. agr. II, 53. ad caedem proficiscens; Catil. I, 24. proficiscere ad impium bellum; ib. 33. puer ... ad bellum est profectus; Flacc. 5 (ȝ. 46). statim ad me ... profectus est; Planc. 98. iudicio ac voluntate ad ea arma profectus sum; Ligar. 7. qui ad D. Brutum obsidione liberandum profectus sit; Phil. V, 51. ut consules ... ad bellum proficiscerentur; ib. VII, 11. si quis ... ad Antonium profectus esset; ib. VIII, 33. ceteri ... ad incertum vitae periculum sine ullo mortis metu profecti sunt; ib. IX, 2. ad D. Brutum liberandum est profectus; ib. X, 16. qui profectus ad Mutinam est; ib. XII, 8. consul sortitu ad bellum profectus; ib. XIV, 4. Caesar ... profectus est ad eundem Brutum liberandum; ib.

profiteor: ut ad hanc suam praedam tam nefariam adiutores vos profiteamini; Sex. Rosc. 6. quod si ... eam ad rem operam vestram profitemini; ib. 153. qui .. ad hanc rem aut potentiam aut impudentiam suam professi sunt; Verr. a. pr. 36. ut ad ea tollenda operam suam profiteretur; ib. II, 85. quod si vos vestrum mihi studium ... ad communem dignitatem defendendam profitemini; leg. agr. I, 27.

profligatus ſ. perditus.

profluo: ab his fontibus profluxi ad hominum famam; Cael. 6.

progredior: quos ad omnia progredientis ... reppulerunt; har. resp. 56. cum mihi ipsa Roma ... ad complectendum conservatorem suum progredi visa est; Piso 52.

proicio, proiectus: Verres ... ad audendum proiectus; Verr. I, 2. vos ||vosque, vos inquam|| pro meo capite ad pedes lenonis impurissimi proiecistis; Sest. 26. qui ex naufragio luculenti patrimonii ad haec Antoniana saxa proiectus est; Phil. XII, 19.

propago: eandem .. diem intellego ... propagatam esse et ad salutem urbis et ad memoriam consulatus mei; Catil. III, 26. huius viri laudem ad sempiterni memoriam temporis calamitas propagavit; dom. 87. qui ... ad similem virtutem et simile factum stirpem iam prope in quingentesimum annum propagavit; Phil. I, 13.

propero: mihi .. ad alia properanti; Cluent. 36. ad maiora properat oratio; Phil. V, 38.

propono: ad imitandum vero tam mihi propositum exemplar illud est quam tibi; Muren. 66. causa, quae videbatur perditis civibus ad invidiam esse proposita; dom. 44. qui sibi ... bona et fortunas civium ad praedam proposuerunt; Phil. IV, 9. propones illi exempla ad imitandum; ib. X, 5.

prorogo: paucis tibi ad solvendum propter inopiam tuam prorogatis diebus; Phil. II, 74.

prosequor: quo minus ... eadem (existimatio P. Quinctium) usque ad rogum prosequatur; Quinct. 99. matronas et virgines ... usque ad agri finis prosecutas esse; Verr. IV, 77. ut te ... usque ad portas prosequantur; Catil. I, 21. in primis finibus tibi se praesto fuisse dicit, usque ad ultimos prosecutum; Deiot. 42.

prosterno: filius se ad pedes meos prosternens; Phil. II, 45.
prosum: quibus ad exigendas pecunias improbissimi cuiusque legati plurimum prodest gratia; Verr. I, 73.
protraho: ut ipse ad operas mercennarias statim protrahatur; Phil. I, 22.
provehor: etiam homines agrestes ... inani spe ad aquas usque et Puteolos provehuntur; Phil. VIII, 9.
provoco: ut et de vi et maiestatis ||de maiestate|| damnati ad populum provocent; Phil. I, 21.
quaero: alium omnino ordinem ad res iudicandas quaerendum arbitrabuntur; Verr. a. pr. 49. concedisne ... iam pridem ad crimen aliquam defensionem libertum quaerere? ib. III, 157. vos ... moram ad condemnandum quaesisse ||aquisisse||; Caecin. 6. domo sibi quaerendum remedium existimavit ad eam moram; Cluent. 27. ad certorum hominum importunam avaritiam hoc populare legis agrariae nomen esse quaesitum; leg. agr. II, 63. cum ad iudicii moram familiaris funeris excusatio quaereretur; Rabir. 8. [cum] alteri ad prolationem iudicii biduum quaereretur; ib. liberi ad necem quaerebantur; Sest. 54. suum sanguinem quaeri ad restinguendam invidiam facinoris Clodiani; ib. 82. cum scires, quantum ad facinus aurum hoc quaereretur, ad necem legati, ad L. Luccei ... labem sceleris sempiternam ||sempiterni||; Cael. 52. se ad ornatum ludorum aurum quaerere; ib. 53. qui ... annum integrum ad dilacerandam rem publicam quaereret; Milo 24. alter ad evertendam rem publicam praesidia quaerebat, alter ad conservandam; Phil. X, 12. nec plus extraordinarium imperium ad id bellum quaesitum quam ..; ib. XI, 17. neque ad omnis insidias praesidia quaerenda (sunt); ib. XII, 25.
rapio: rapiunt eum ad supplicium di patrii; Verr. I, 7. alii (signum) deligatum omnibus membris rapere ad se funibus; ib. IV, 95. alii [cives Romani] ... e carcere .. ad palum atque ad necem rapiebantur; ib. V, 72. navium praefectos ... de complexu parentum suorum ... ad mortem cruciatumque rapuisti; ib. 138. quae (classis) ducibus Sertorianis ad Italiam studio atque odio inflammata raperetur; imp. Pomp. 21. non hunc ... ad mortem rapi ... imperabis? Catil. I, 27. rei publicae dignitas, quae me ad sese rapit; Sest. 7. vos tanti conservatorem populi ... ad supplicium rapi patiemini? Milo 80. incensi omnes rapimur ad libertatem recuperandam; Phil. XIII, 15. inde se quo furore ... ad urbem, id est, ad caedem optimi cuiusque rapiebat! ib. 18.
recido: quam cito illa omnia ex laetitia et voluptate ad luctum et lacrimas reciderunt! Sulla 91. hunc tantum tuum apparatum ... ne ad nihilum recidere patiare; Phil. VII, 27.
recipio me: multos ... se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse; Cael. 28.
recito: „non“ inquit „ad eam rem (leges) recitavi, sed ut ..;“ Tull. 49.
recurro: illi ... partim recurrere ad raedam ... incipiunt; Milo 29.
redeo: redeamus ad edictum; Quinct. 84. verum ut ad te, Caecili, redeam; div. Caec. 52. rediit ad se atque ad mores suos; ib. 57. qui ... in agros atque ad suum Larem familiarem redirent; Verr. III, 125. verum ut ad illud sacrarium redeam; ib. IV, 5. ut ad privatas res redeam; Caecin. 51. redeo nunc ad illa principia defensionis meae; ib. 89. ante quam ad sententiam redeo; Catil. IV, 20. sed iam redeo ad causam; Sulla 35. sed ut ad haec haruspicum responsa redeam; har. resp. 29. QUA RE AD UNUM IMPERIUM PROVINCIAE REDEANT; ib. 40. ut ad suum vestitum senatores redirent; Sest. 32. qui redire ipse Karthaginem sua voluntate ad supplicium ... maluerit; ib. 127. rediit ad illam vim et furorem suum; Vatin. 33. redeo nunc ad te, Caeli, vicissim; Cael. 37. si ad deos penatis, si ad eam dignitatem, ... si ad iucundissimos liberos, si ad clarissimum generum redire properaret; prov. cons. 35. sed iam redeo ad praeclaram illam contionem tuam; Piso 17. ad misericordiam redeo eius, cui ..; ib. ut senatus ... ad vestitum rediret; ib. 18. sed ut redeam ad Plancium; Planc. 67. redeo igitur ad crimen et accusationem tuam; Rab. Post. 20. Ligarius ... ad suos redire cupiens; Ligar. 3. ut ... ad eos ipsos rediret; ib. 26. Antonium ... ad auctoritatem senatus esse rediturum; Phil. I. 8. ad ipsas tuas partis redeo, id est ad civile bellum; ib. II, 70. sed ad auspicia redeamus; ib. 88. sed ad chirographa redeamus; ib. 100. sed ad iter Italiamque redeamus; ib. 101. sed redeo ad amores deliciasque vestras, L. Antonium; ib. VI, 12. ad causam bellumque redeamus; ib. 15. redire ad se videtur; ib. VIII, 25. redeat ad imperatorem suum Varius; ib. 32. rediit ad milites; ib. XIII, 19. propter eiusdem salutem redeundum ad pristinum vestitum .·. censerem; ib. XIV, 1. cum semel ad eum ... vestitum redierimus; ib. 2. populum Romanum ... propter eiusdem salutem redisse ad togas; ib. 3.
redigo: quaestum illum ... campestrem totum ad se ita redegit, ut ..; har. resp. 42. nobilissimam .. familiam iam ad paucos redactam; Marcell. 10.
reduco: curat ut domum reducatur (homo) ad Quinctium; Quinct. 61. ne tum quidem te potuit ... salutis tuae ratio ad officium sanitatemque reducere? Verr. II, 98. ut illum ... ad subsellia reduceret; Cluent. 59. quin is me ... ad salutem reduceret; Quir. 15.
redundo: ad quos aliquantum etiam ex cotidianis sumptibus ac luxurie redundet; Cael. 57. quod laudem adulescentis propinqui existimo etiam ad meum aliquem fructum redundare; Ligar. 8.
refero: cum .. ad te, C. Aquili, oculos animumque rettuli; Quinct. 47. tu non modo non ad C. Aquilium aut ad L. Lucilium rettulisti, sed ..; ib. 53. refer animum sis ad veritatem; Sex. Rosc. 48. cum rationes ad aerarium nisi damnato te referre noluit; Verr. I, 77. rationes ad aerarium ... non audet referre; ib. 98. solus est hic, qui numquam rationes ad aerarium referat; ib. refert ad istum rem Habonius; ib. 140. quis erit umquam posthac reus tam perditus qui non ad Q. Mucii innocentiam referatur, si ...? ib. II, 27. post ad amicos rettulit; ib. 69. ut ad istum ... summa pecuniae referretur; ib. 133. refertur eius sermo ad Apronium; ib. III, 61. quem ad modum rationes ad aerarium referas; ib. 167. nisi ad equestrem ordinem iudicia referantur; ib. 223. refert rem ille ad senatum; ib. IV, 85. si qua de re ad senatum refertur ||referatur||; ib. 142. refertur ad senatum de laudatione Verris; ib. haec ego ad memoriam vetustatis, non ad contumeliam civitatis referri volo; ib. V, 84. de quo legando consules spero ad senatum relaturos; imp. Pomp. 58. ut ... id postea referendum ad populum non arbitrarentur; Cluent. 137. ID AD XVIROS REFERRI iubet; leg. agr. I, 12. id profiteri apud xviros et ad eos referre iubet; ib. II, 59. ad senatum re*ferr*em; Rabir. 35. „refer“ inquis „ad senatum“; Catil. I, 20. reliquis .. de rebus ... agendis iam ad senatum referemus; ib. II, 26. ego institui referre ad vos ... tamquam integrum; ib. IV, 6. rettulit ad iuris consultos; Flacc. 80. qui et promulgarent de salute mea et ad vos saepe numero referrent; sen. 4. NE QUIS AD VOS REFERRET; ib. 8. ut ad vos de eo statim referretur; ib. 27. nec referre ad senatum consulibus ||consules|| ... licere; dom. 68. cum de me ad senatum tecum una rettulit; ib. 70. atque ille tamen ad conlegium rettulit: tu ad quem rettulisti? ib. 131. referendum ad sacerdotes publicos non putasti? ib. 132. C. Cassium censorem de signo Concordiae dedicando ad pontificum conlegium rettulisse; ib. 136. nonne ||non|| eam rem ... ad hoc conlegium Sex. Iulius praetor rettulit? ib. ut de locis sacris re-

ligiosis ad hunc ordinem referretis; har. resp. 11. ut de mearum aedium religione ad pontificum conlegium referretur; ib. 12. quod ... referri ad vos necesse est; ib 31. ad quos (haruspices) aut referri nuntiata ostenta non convenit aut ..; ib. 61. ut ... aliquid denique ad senatum referrent; Sest. 25. L. Ninnius ad senatum de re publica rettulit; ib. 26. cum omnia semper ad dignitatem rettulissem; ib. 48. relatum est ad nos nuper de stipendio exercitus; prov. cons. 28. quacumque de re verbum facere coeperatis [aut referre ad senatum]; Piso 29. ab altero adlatae litterae, recitatae, relatum ad senatum; ib. 44. quibus ex rebus nihil est ... quod referre ad voluptatem corporis possis; ib. 60. scriba, ad aerarium qui eas (litteras) rettulit; ib. 61. ut ad senatum referretis; ib. 77. quicquid dixi, ad unam summam referri volo vel humanitatis vel clementiae ... tuae; Ligar. 29. tuum est, Caesar, ... quid mihi nunc animi sit, ad te ipsum referre; Deiot. 7. qui rumores Africanos exciperent et celeriter ad se referrent; ib. 25. ecquid ad eum umquam de re publica rettulisti? at ad quos refert? ... ad eos scilicet, quorum ..; Phil. II, 14. ad eum de re publica nihil referas, referas ad eos, qui suam rem nullam habent? ib. 15. quamquam ... ad tuam gloriam rem illam referri malebam quam ad meam gratiam; ib. 49. quas Kalendas Iunias exspectasti? an eas, ad quas te ... stipatum armis rettulisti? ib. 100. cum de eo constituisset ad senatum referre; ib. III, 20. cur consul nihil referebat ||referat, refert|| ad senatum? ib. 21. uti C. Pansa A. Hirtius ... de his rebus ad hunc ordinem referrent; ib. 39. constituistis ut haec ad vos Kalendis Ianuariis referrentur; ib. V, 28. uti C. Pansa A. Hirtius ... de eius honore praemiove ... ad senatum referant; ib. VIII, 33. ea ... semper ad facilitatem aequitatemque referebat; ib. IX, 11. si ... omnia .. ad eorum voluntatem nostra dicta facta referuntur; ib. X, 19. ut omnia consilia atque facta ad dignitatem et ad virtutem referremus; ib. 20. rerum natura coget te necessario referre animum aliquando ad Dolabellam persequendum; ib. XI, 22. si ad nos nihil referretur de Dolabella persequendo; ib. 27. uti .. C. Pansa A. Hirtius ... de provinciis consularibus .. ad hunc ordinem ... referant; ib. 31. abiecit consilium referendi ad senatum de Caesare; ib. XIII, 19.

reficio: ad ea autem, quae dicturus sum, reficite vos; Verr. IV, 105.

reflecto: cum ... ad illius generis ... dignitatem propinqui sui mentem a Clodianis latrociniis reflexisset ||refixisset||; Sest. 130.

refreno: s. tardo.

refugio: nonne ... refugit ad legatos? Deiot. 32.

reicio: ut se ad leges suas reiciat; Verr. II, 59. ut se ad leges suas reiceret; ib. 60. ut de his omnibus causis se ad leges reiceret; ib. 90. ad pontifices reicietur; har. resp. 14. si Q. Scaevola ... consultores suos non numquam ad Furium et Cascellium praediatores reiciebat; Balb. 45. omnia ad senatum ... reiciam; Phil. XII, 28.

relinquo: decem fiscos ad senatorem illum relictos esse; Verr. a. pr. 22. ut *h*is aliquid (temporis) ad iudicandum relinquas; Tull. 6. ei ... tot defensiones tamen ad causam obtinendam maiores reliquerunt; ib. 45. cum ... sibi nihil non modo ad cupiditates suas, sed ne ad necessitatem quidem reliquisset; Cluent. 68. ut ... nemo ne ad deplorandum quidem populi Romani nomen atque ad lamentandam tanti imperii calamitatem relinquatur; Catil. IV, 4. si mihi ne ad ea quidem ... cogitanda quicquam relinquitur temporis; Sulla 26. qui unus videtur ex illis ad lugendos coniuratos relictus; ib. 31. quam multas nobis imagines non solum ad intuendum verum etiam ad imitandum fortissimorum virorum expressas scriptores ... reliquerunt! Arch. 14. tamen exiguum reliquae vitae tempus non modo ad referendam, verum etiam ad commemorandam gratiam mihi relictum putarem; sen. 24. sin ... nec crimen ullum nec opes ad oppugnandum Caelium illis relinquuntur; Cael. 32. nihil .. mihi novi ... ad dicendum reliquit; Balb. 17. s. abicio; Piso 97.

remitto: quos ille ad te et ad tuum conlegam remisit; Piso 77.

renuntio: illi ad senatum renuntiant; Verr. II, 162. acta et imperia tua domum ad senatum suum renuntiaverunt; ib. III, 73.

reperio: potius quam aliquos ad columnam Maeniam vestri ordinis reos reperiatis; div. Caec. 50. ad dicendum .. in altera (re) videar mihi aliquid reperire posse; Caecin. 64. senes ad coëmptiones faciendas ... reperti sunt; Muren. 27.

repeto: repetitur ad poenam qui indicia communis exitii cepit; Flacc. 5 (Z. 3).

reporto: si est aequum praedam ... imperatores ... ad xviros tamquam ad dominos reportare; leg. agr. II, 61.

requiro: ut neque mea ... neque cuiusquam ad inflammandos vestros animos eloquentia requiratur; Verr. V, 159. cum populus Romanus ... alium ordinem ad res iudicandas requirit; ib. 177. quam ob rem ille ... homo ... ad res iudicandas requiratur; Font. 25.

rescribo: quid ad eum illi rescripserint cognoscite; Font. 18.

reservo: si quid est quod ad testis reservet; Sex. Rosc. 82. ad eamne rem vos reservati estis? ib. 151. ad quam spem tam perfidiosum ... animal reservetis? Verr. I, 42. potestis dubitare quin istum fortuna ... voluerit .. ad vestrum iudicium reservare? ib. 71. est bonus imperator ... et ad dubia rei publicae tempora reservandus; ib. V, 4. „ego illum ad iudicium meum ... vivum atque incolumem reservavi"; ib. 77. quos ... ad illorum innocentium poenas fortuna et ad hanc causam reservavit; ib. 121. istum ... ad illud populi Romani iudicium reservari; ib. 173. nonne .. hominem ipsum ad dubia rei publicae tempora reservandum ... putatis? Font. 42. testis exspectatus et ad extremum reservatus; Caecin. 28. uti sibi praeter formam nihil ad similitudinem hominis reservarit; Cluent. 199. habetis consulem ... ex media morte non ad vitam suam, sed ad salutem vestram reservatum; Catil. IV, 18. horum utrumque ei fortuna ad consulatus petitionem reservavit; Muren. 37. quod ad tempus existimationis partae fructus reservabitur? Sulla 77. ille vitam suam ... ad incertissimam spem et ad rei publicae fatum ||ratum|| reservavit; Sest. 50. causam illam integram ad suum consulatum reservari; ib. 70. nisi suam vitam ad spem mei reditus reservasset; ib. 76. ille moriens ... extremum sensum ad memoriam rei publicae reservabat; Cael. 59. sensum doloris mei ... ad ulciscendi tempora reservabo; prov. cons. 2. ut non absolutus ... videretur, sed ad hanc insignem poenam reservatus; Milo 86. nihil a me arbitror praeteritum, sed aliquid ad extremum causae reservatum; Deiot. 35. non intellegebat ad quod tempus me et meas viris reservarem; Phil. III, 33. quia multa ad usum suum reservabat; ib. V, 25.

respondeo: ut ... habeat exposita ad quae respondeat; Quinct. 35. si .. mihi hodie respondere ad haec, quae dico, potueris; div. Caec. 47. ut ad ea, quae dixerint, ... respondeam; ib. 50. se ad ea, quae ... dicta erunt, responsuros esse; Verr. a. pr. 31. ut ad ea mihi responderet invitus; ib. II, 189. quid ad haec respondere cogitas? ib. III, 169. ut ad ea, quae rogati erunt, mihi parati sint respondere; ib. IV, 150. quid ad haec cogitas respondere? ib. V, 147. quid ad haec respondeam? Tull. 54. ecquid mihi respondetur ad illud, quod ... dixi? Caecin. 86. quoniam ad omnia, quae ... dicta sunt, ... respondi; Cluent. 143. non est respondendum ad omnia; Muren. 18. numquam nobis ad rogatum respondent, semper accusatori plus quam

ad rogatum; Flacc. 10. respondeto ad ea, quae ... rogaro; Vatin. 10. quam copiose mihi ad rogata respondeas; ib. 40. ut ad ea, quae ... dixerunt, primum respondeam; Cael. 3. si mihi ad haec acute arguteque responderit; ib. 19. ad illa, quae me magis moverunt, respondebo; ib. 27. respondebo ad ea, quae dixisti; Planc. 58. ad ea, quae quaesita erant, respondebat; Phil. I, 2. respondebisne ad haec? ib. II, 111.

restituo; sibi ad honores petendos aetatem integram restitui oportere; Cluent. 154. magis ut arcessitus ... viderer quam ad administrandam civitatem restitutus; dom. 71.

resto: tenentur ei, qui ad urbis incendium, ad vestram omnium caedem, ad Catilinam accipiendum Romae restiterunt; Catil. IV, 4. quae (statua) ... nunc ad tantae familiae memoriam sola restat ||restaret||; Phil. IX, 5.

retardo: ſ. revoco; sen. 22.

retorqueo: retorquet oculos profecto saepe ad hanc urbem; Catil. II, 2.

retraho: quae (spes) cum Verrem a porta subito ad iudicium retraxisset; Verr. I, 23.

revertor: ad ephemeridem revertitur; Quinct. 57. ea quem ad modum ad istum postea per pseudothyrum revertantur; Verr. II, 50. ad istum ... illos nummos ... revertisse; ib. 61. nunc ad Sthenium revertar; ib. 88. nunc ad sociorum tabulas ... et ad amicum tuum Carpinatium revertemur; ib. 186. ad illam ... causam frumenti ac decumarum revertar; ib. III, 83. sic illi tum inanes ad Antiochum revertuntur; ib. IV, 65. iubet iste posterius ad se reverti; ib. 66. ne omnino inanes ad istum praedonem religionum revertantur; ib. 95. nunc ad Marcellum revertar; ib. 120. ut saepius ad Marcellum revertar; ib. 131. ad Carpinatii praeclaras tabulas revertebar; ib. 137. ut ad classem ... revertar; ib. V, 59. ut etiam bestiae ... ad eum locum ... revertantur; Cluent. 67. statuit ad easdem esse sibi praedas ... revertendum; ib. 68. ad religionem hominis revertamur; leg. agr. II, 28. ad amplitudinem et dignitatem *rei* revertar; ib. 76. sed ut ... ad studiorum atque artium contentionem revertamur; Muren. 22. ut ad id, quod institui, revertar; ib. 67. sed ut revertar ad ius publicum iudicandi ||dedicandi||; dom. 136. sed ut revertar ad illud, quod mihi ... est ... propositum; Sest. 53. ut ad me revertar; Cael. 6. sed revertar ad crimen; ib. 60. ad Alexandrinos istos revertamur; Rab. Post. 34. ad me revertar; Ligar. 9. eum ... ad eam ipsam vim reverti; Phil. I, 21.

reviresco: efferent se aliquando et ad renovandum bellum revirescent; prov. cons. 34. qui senatum dolent ad auctoritatis pristinae spem revirescere; Phil. VII, 1.

revoco: qui cum revocetur ad id iudicium; Quinct. 46. res revocatur ad sortem; Verr. II, 127. ad eos me scribas revoca, si placet; ib. III, 184. ad quae me exempla revocas? ib. 210. an me ad M. Antonii aestimationem frumenti ... revocaturus es? „ita“, inquit „ad M. Antonii“; ib. 213. non te ... hospitii ius atque nomen ab scelere aliquam ad partem humanitatis revocare potuit? ib. V, 108. quoniam me ad XII tabulas revocas; Tull. 51. ad incertum revocari bona ... omnium; Caecin. 38. sin ||is in, al.|| ... me ex hoc, ut ita dicam, campo aequitatis ad istas verborum angustias et ad omnis litterarum angulos revocas; ib. 84. quod ... multitudinem ... ad veteris consuetudinis similitudinem revocarat; Cluent. 110. cum ... rem paene ad manus revocasset; ib. 136. quos ex multorum annorum dissensione huius ordinis ad societatem concordiamque revocatos hodiernus dies vobiscum ... coniungit; Catil. IV, 15. ut ... omnia ad gloriam splendoremque revocarent; Flacc. 28. revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam, ad illam ... civium Romanorum ... caedem; Flacc. 60. si ... non me ipsa res publica ... ad gravitatem animi ... revocaret; Sulla 83. quem ad salutem meam voluntas impulit, vis retardavit, auctoritas vestra revocavit; sen. 22. quem P. Servilius ... ad sui generis ... facta virtutesque revocavit; ib. 25. copias omnis Catilinae ... ad spem caedis ... esse revocatas; ib. 33. veteres ad spem caedis Catilinae copias esse revocatas; Quir. 13. non nulli .. illam rem ad illam rationem coniecturamque revocabant; dom. 15. revocate iam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam rem publicam; ib. 142. idcirco mihi videntur fructum ||ipsum|| reditus et gratulationis meae ad suorum sacerdotum potestatem iudiciumque revocasse; ib. 143. revocet se aliquando ad curam rei domesticae; Cael. 42. ad se revocarent maximi facinoris crimen; ib. 65. tu me a tuis inimicitiis ad simultatem revocabis? Piso 82. te ille ad sua instituta ... revocabit; Planc. 12. „ad ea te tempora revocavi“; ib. 13. aliquando ad vestrum consilium auctoritatemque rem publicam esse revocatam; Phil. I, 1. qui ... reliquas res ad lucrum praedamque revocaverit; ib. III, 30. sunt ... illi ... nimis feroces et ad suam vim omnia nostra consilia revocantes; ib. XII, 29. ſ. exspecto; dom. 57.

ruo: ut ... tamquam ad interitum ruerem voluntarium; Marcell. 14.

scribo: quem ad modum tute ad Neronem scripsisti; Verr. I, 84. id quod pater quoque ad eum pluribus verbis scripserat; ib. II, 100. ille plura scribebat ad socios; ib. 172. ad Apronium scribit; ib. III, 157. scribit ad quosdam Melitensis; ib. IV, 39. ad propinquum suum scribit; ib. quid de eis rebus Fonteius ad legatos suos scripserit; Font. 18. cum (lex) ad paucorum dominationem scripta sit; leg. agr. III, 13. scriptum ad se dicunt esse; Flacc. 90. se ad matrem et sororem scripsisse; ib. 92. utrum tu ... nihil umquam ausus sis scribere ad eum ordinem; Piso 39. de quo ad senatum cum gratulatione aliqua scribi abs te oporteret; ib. 40. qui ad senatum nihil scripseris; ib. ita multa ad istum de ipso quoque scripsit, ut ..; ib. 70. qui neque scribere ad senatum ... neque praesens dicere ausus es; ib. 97. regem ad se scripsisse; Rab. Post. 34. „ad regem scribere solebat“; Deiot. 33. memini enim isdem fere verbis ad me te scribere; ib. 38. quid ad regem contra dignitatem tuam scripserit; ib. 42. quod scribam tamquam ad civem, tamquam ad bonum virum, non tamquam ad sceleratum et latronem; Phil. II, 9. scribam ad illos, ut ..; ib. 32. si etiam scripsit ad te Caesar ut ..; ib. 104.

sedeo: qui omni tempore ad gubernacula rei publicae sedere debebant; Sex. Rosc. 51. neque erit iusta causa ad portas sedenti imperatori, qua re ..; Sest. 52. ſ. insusurro.

seiunctum est: si quid mihi potest a re publica esse seiunctum ... privatum ad meum nomen augendum; Piso 32.

servo: ne ... hic non ad populi Romani laudem, sed ad iudicum crudelitatem videretur esse servatus; Verr. V, 3. civis ... ad C. Verris nefariam immanitatem et ad eius funestam securem esse servatos? ib. 123. „ad quae (tempora) tu te ipse servaras“; Planc. 13.

sevoco: de communi quodcumque ||quod quidque, quod quique|| poterat ad se in privatam domum sevocabat; Quinct. 13.

sollicito: cuius servum Diogenem Fabricius ad venenum Habito dandum spe et pretio sollicitare coepit; Cluent. 47. magnum crimen ... in servis ad hospitem domini necandum sollicitandis; Cael. 51.

solvo: ſ. attribuo; Phil. XIV, 38.

sortior: paucos ex multis ad ignominiam ||ad ign. [et turpitudinem]|| sortiere? Cluent. 129. sin autem sortiri ad poenam ... minime censorium est; ib.

specto: qui ... hanc gratulationem ad iudicium corrumpendum spectare videbant; Verr. a. pr. 19. in ea parte .., quae ad fretum spectaret; ib. V, 169. si ... omnia mea consilia ad salutem sociorum

... spectaverunt; ib. 188. ad hanc emptionem xviralem duo genera agrorum spectant; leg. agr. II, 70. quod ipse ad imperatorias laudes a puero videlicet spectaras; Vatin. 24. ad te unum omnis mea spectat oratio; Deiot. 5.

stimulo: ſ. excito; Planc. 69.

sto: signa .., quae nunc ad impluvium tuum stant; Verr. I, 61. quos (video) stare ad curiam; Catil. II, 5.

stratus: nos ... strati ad pedes; Ligar. 13.

sum: secundum quos ... perpauci dies ad agendum futuri sunt; Verr. a. pr. 31. ad urbem cum esset; ib. II, 21. Thespiadas, quae ad aedem Felicitatis sunt; ib. IV, 4. ad eam rem istos fratres Cibyratas fuisse, ut ..; ib. 33. quod tamen (oppidum) isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit; ib. 103. quam ad summam (urbem) theatrum maximum, praeterea duo templa sunt egregia; ib. 119. quod (signum) autem est ad introitum Ponti, id ..; ib. 130. ad eamne rem fuit haec suburbana ac fidelis Sicilia ... ut ..? ib. V, 157. dominum esse ad villam; Tull. 20. ad villam erat Tullius; ib. arma esse suis nominibus alia ad tegendum, alia ad nocendum; Caecin. 60. ad duas dissimiles res duo diiuncta interdicta sunt; ib. 92. ad hanc mortem ... omnia praeterea, quae solent esse ... vestigia veneni, in illius mortuae corpore fuerunt; Cluent. 30. cum ipsa pecunia ... ad quam rem fuerit ostendat; ib. 87. qui ... expediti ad urbem ||caedem|| esse possint; leg. agr. II, 82. omnis erit aetas mihi ad eorum erga me merita praedicanda atque recolenda; sen. 30. erat alius ad portas cum imperio in multos annos magnoque exercitu; ib. 32. sed quem ad modum propinqui ... mihi ad deprecandam calamitatem meam non fuerunt, sic ... adiutores, auctores hortatoresque ad me restituendum ita multi fuerunt, ut ..; Quir. 9. ut esset indicium oppressi senatus ... ad memoriam sempiternam turpitudinis? dom. 112. ipse autem Caesar ... erat ad portas, erat cum imperio; Sest. 41. Hannibal, credo, erat ad portas; Phil. I, 11. in tabulis, quae sunt ad Opis; ib. II, 93. se ... ad urbem futurum cum exercitu; ib. V, 21. quid ad dextram, quid ad sinistram sit; ib. XII, 26. quae sit ad memoriam aeternitatis ara Virtutis; ib. XIV, 34. ſ. facio; Verr. IV, 124. — III. locus.

summitto: ad pupillae matrem summittebat; Verr. I, 105.

sumo: utrum tibi sumes ad defensionem? Verr. III, 84. ut ita tibi multum temporis ad dicendum sumas, ut ..; Tull. 6. ad hunc numerum quingenos sibi singuli sumunt ||sument||; leg. agr. II, 76. sibi aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes et copias belli; Muren. 32. si ... tantum (temporis) mihi egomet ad haec studia recolenda sumpsero; Arch. 13. ad suam enim quandam magis ille gloriam quam ad perspicuam salutem reipublicae *eam* sumpserat ||spectarat||; Sest. 37. *quam ad rem eorum tum sumeret;* Cael. 52. quod videtis hos quasi sumptos dies ad labefactandam illius dignitatem; Rab. Post. 44. pecunias .. a quibus videatur ad rem militarem mutuas sumat; Phil. X, 26. quae ad conloquium castra sumentur? ib. XII, 28.

suppedito: quamquam ad sumptum itineris, ad illam magnificentiam apparatus ... suppeditata pecunia a Postumo est; Rab. Post. 6.

surgo: hic ego tum ad respondendum surrexi; Cluent. 51.

tardo: cum eius animum ad persequendum non neglegentia tardaret, sed conscientia sceleris ... refrenaret; Verr. III, 130.

tectus: tecti esse ad alienos possumus; intimi multa apertiora videant necesse est; Sex. Rosc. 116.

tendo: tendit ad vos virgo Vestalis manus supplices; Font. 48.

teneo: ut, quicum vivere nemo umquam nisi turpis impurusque voluisset, ad eius convivium spectatissimi ... viri tenerentur; Verr. III, 65.

tollo: quoniam illum, qui hanc urbem condidit, ad deos immortalis benevolentia famaque sustulimus; Catil. III, 2. altero ad frontem sublato ... supercilio; Piso 14.

trado: homines ... ad supplicium traditi; Verr. V, 11. hos ad supplicium iam more maiorum traditos; ib. 12. cum ... alteri Syriam .., ad diripiendum tradidisses; dom. 60. cuius illi salutem pro pignore tradiderunt ad explendas suas cupiditates; prov. cons. 2.

traduco: ut ... tempore atque officio coactus ad accusandum traducerer; div. Caec. 4. quin eam rem tu ad tuum quaestum nundinationemque hominum traduxeris; Verr. II, 120. homines traduci ... ab aratro ad subsellia, ab usu rerum rusticarum ad insolitam litem atque iudicium; ib. III, 26. ut conarere clientelam tam splendidae ... provinciae traducere ad te; ib. IV, 90. traduxit me ad suam sententiam; Cluent. 144. si ludi ab laetitia ad metum traducti ... sunt; har. resp. 23. eos .. ex feritate ||ecferitate|| illa ad iustitiam atque ad mansuetudinem transduxerunt; Sest. 91. haec causa ab argumentis ... ad testis tota traducta est; Cael. 66. quas (inimicitias) ... ad amicitiam consuetudinemque traduxit; prov. cons. 22. traduxit ad plebem inimicum meum; ib. 42. quas (legiones) ille ... ad rem publicam sua auctoritate traduxit; Phil. X, 6. hinc si Brutus erit traductus ad aliud bellum; ib. XI, 26. si quam ad aliam rem te forte traduxerit; ib. XIII, 14.

traho: „singulos ad cruciatum trahi;“ Phil. XIII, 42.

transeo: C. Verrem ... ad nobilitatem, hoc est ad suos, transisse; Verr. I, 35. ad adversarios transeas? ib. 40. ne ... fugitivi ad Messanam transire possent; ib. V, 5. ut ad se transires? Flacc. 82. quin ad Antonium transeant; Phil. XIII, 46.

transfero: si a quadruplatoribus ... accusandi voluntas ad viros fortis ... translata sit; div. Caec. 24. fiscos compluris cum pecunia Siciliensi a quodam senatore ad equitem Romanum esse translatos; Verr. a. pr. 22. postea quam iudicia ad senatum translata sunt; ib. 37. iudiciis ad senatorium ordinem translatis; ib. 38. statim ... ad ea ipsa nomina oculos animumque transtulimus; ib. II, 187. scio te ... possessiones hereditatum a liberis ad alienos, a primis heredibus ad secundos, a legibus ad libidinem tuam transtulisse; ib. III, 16. ne forte ab nocturno suo quaestu animum ad vectigalia redimenda transferret; ib. 78. ubi ... ab aratorum voluntate res ad praetorum ||praetoris|| libidinem translata est; ib. 220. ad notationes auctoritatemque censoriam exemplum illos e consuetudine ||consuetudine, a cons.|| militari transtulisse; Cluent. 128. quod si hoc exemplum ex re militari ad animadversionem censoriam transferendum fuit; ib. 129. earum rerum omnium potestatem ad xviros esse translatam; leg. agr. II, 54. iudicium ... ad xviros translatum videtis; ib. 59. a cuius altaribus saepe istam impiam dexteram ad necem civium transtulisti; Catil. I, 24. cum omnis deorum immortalium potestas .. translata sit ad vos; Muren. 2. cum ... animum .. ad accusandum transtulisses; ib. 46. hoc tune ad hos transferas? dom. 4. Ciliciam ad praetorem item extra ordinem transtulisti; ib. 23. cum domus in Palatio, villa in Tusculano, altera ad alterum consulem transferebatur; ib. 62. si ... pontifex .. verba ad religionem deorum immortalium composita ad perniciem civium transtulerit; ib. 123. quod a se quaestore Ostiensi per ignominiam ad principem .. senatus ... rem frumentariam translatam sciebat; Sest. 39. promissum et receptum intervertit ad seque transtulit; Phil. II, 79. qui ... ad se ex eis omnia ornamenta transtulerit; ib. III, 30. non ad aliam ulla ex parte curam (tuum studium) transferre debemus; ib. XI, 23.

vador: cum ex Leontino usque ad ||usque|| Lilybaeum aliquem vadaretur; Verr. III, 38.

valeo: ista quaestura ad eam rem valet, ut ..; div. Caec. 62. ut ordinis nomen non tantum ad honorem quantum ad ignominiam valeret; Verr. III, 97. utrum ea res ad opem an ad calamitatem clientium atque hospitum valere debebat? ib. IV, 89. aspectus armatorum ad vim probandam valebit? Caecin. 45. confitebor id, quod ad laudem minus valebit, ad crimen non minus; Rabir. 19. tu non solum ad neglegendas leges et quaestiones, verum etiam ad evertendas perfringendasque valuisti; Catil. I, 18. ut ... (invidia) mihi valeat ad gloriam; ib. III, 29. valeant haec omnia ad salutem innocentium, ad opem impotentium, ad auxilium calamitosorum; Muren. 59. auctoritatem, quae in iudiciis aut nihil valere aut ad salutem debet valere; ib. 67. (vita) valeat *et* ad poenam et ad salutem; Sulla 79. saepius ad laudem atque virtutem naturam sine doctrina quam sine natura valuisse doctrinam; Arch. 15. sive illa vestis mutatio ad luctum ipsorum sive ad deprecandum valebat; Sest. 32. utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam quam ad vitandam vituperationem valet; prov. cons. 44. quid enim est cur non potius ad summam laudem huic quam ad minimam fraudem Caesaris familiaritas valere debeat? Balb. 63. neque enim illud ad neglegendam meam gratiam debet valere, quod ..; Planc. 82. qui honos ... ad necessitatem rerum gerendarum, non solum ad dignitatem valet; Phil. V, 45. multum etiam valuisse ad patris honorem pietas filii videbitur; ib. IX, 12.

venio: ad me ventum est; Quinct. 3. ad quem summus maeror morte sua veniebat; ib. 14. venit ad vadimonium Naevius; ib. 22. cum venissent ad Vada Volaterrana; ib. 24. cum ... spes esset ad talem tamen virum iudicem veniendi; ib. 32. P. Quinctius in Galliam ad te ipsum venit; ib. 38. res ad heredem venit; ib. 41. ad vadimonium non venerat; ib. 48. ad vadimonium non venit; ib. 52. ×. ×. „Quinctius ad vadimonium non venit"; ib. 53. venit ad vadimonium Quinctius; ib. 67. quo die ad te iudicem venimus; ib. 92. qui etiam ad hoc ipsum iudicium cum praesidio venit; Sex. Rosc. 13. etiamne ad subsellia cum ferro atque telis venistis? ib. 32. ut ad fabulas veniamus; ib. 46. veniam ... ad hunc locum; ib. 78. nunc, Eruci, ad te venio; ib. 79. is, ad quem morte eius divitiae venerint, an is, ad quem mendicitas; ib. 88. venio nunc ad illud nomen aureum [Chrysogoni]; ib. 124. ad iudicium hoc modo venimus, ut ..; Qu. Rosc. 10. de eo (nomine) ad iudicem venisti; ib. 12. hic ab arbitro ad iudicem venire est ausus; ib. 13. venit ad Cluvium; ib. 49. cur ... ad me venires; ib. qui ... cuncti ad me publice [saepe] venerunt; div. Caec. 2. quidam ... eadem illa nocte ad me venit; Verr. a. pr. 23. domum ad illum ut venirent; ib. 25. rem integram ad M. Metellum praetorem esse venturam; ib. 31. ut nemo umquam ... compositior ad iudicium venisse videatur; ib. 32. cum venissem senator ad socios populi Romani; ib. I, 16. donec ad reiciundos iudices venimus; ib. 17. quanto periculo venturi simus ad eos iudices; ib. 22. ut a M'. Glabrione praetore ... ad praetorem alium ... veniremus; ib. 30. venit exspectatus in Galliam ad exercitum consularem; ib. 34. cum legati ad C. Neronem in Asiam Samo venissent; ib. 50. ad istum venit; ib. 65. postea quam ad Neronem venit; ib. 73. de tui comitis iniuria questum ad te potius quam te oppugnatum venirent; ib. 80. verum ad illam iam veniamus praeclaram praeturam; ib. 103. lege hereditas ad gentem Minuciam veniebat; ib. 115. a qua muliere cum erat ad eum ventum; ib. 120. domum ad eum venit; ib. 126. venit ad Verrem M. Marcellus; ib. 135. venit ad Chelidonem C. Mustius; ib. 137. veniunt ... ad Chelidonem; ib. si ... firmus accusator ad iudicium veniret; ib. II, 1. quo mihi maturius ad Siciliae causam veniendum est; ib. 2. ut Halaesinus ad se Dio continuo veniret; ib. 19. si ... ad suum civem || civem suum || iudicem venerant; ib. 33. eos ... non ad istius laudationem, sed ad communem litium aestimationem venisse; ib. 45. quod praeda ex illis bonis ad multos || non nullos || Syracusanos ... venerat; ib. 50. venerat ad eum ... Laetilius quidam; ib. 64. Timarchides ... ad Sopatrum venit; ib. 69. qui ... ad Timarchidem venit; ib. postea quam ad causam dicendam ventum est; ib. 70. iterum ad Sopatrum Timarchides venit; ib. hac una spe ad iudicium venitur; ib. 71. ad quoscumque illius morte venissent; ib. 87. veniunt ad istum domestici nuntii; ib. 97. cum ... ei ... ad te venissent; ib. 98. ad istum emptum venerunt illum locum senatorium non solum veteres, verum etiam novi; ib. 124. satis putabat se ad comitia tempore venturum; ib. 128. venio nunc ad civitates Siciliae; ib. 153. paulo ante, quam ad urbem venires; ib. 167. ad L. Vibium ... primum veni; ib. 182. liberi enim ad causas solutique veniebant; ib. 192. veniendum erat ad eos contra Apronium; ib. III, 28. cum ad eum Nymphodorus venisset Aetnam; ib. 57. Q. Lollium coactum ad Apronii leges condicionesque venisse; ib. 62. Lollius ... ad testimonium dicendum venire non potuit; ib. 63. haec ad decumanos lucra venisse; ib. 91. ad eiusdem ordinis homines te iudices esse venturum; ib. 95. ad tuam veniam condicionem; ib. 146. venio nunc ad epistulam Timarchidi; ib. 154. ornatiores tuo iudicio ad testimonia dicenda venerunt; ib. 186. si quae (commoda) ad te lege venerunt; ib. 217. venio nunc ad istius ... studium; ib. IV, 1. venio nunc non iam ad furtum, non ad avaritiam, non ad cupiditatem, sed ad eius modi facinus, in quo ..; ib. 60. ex eius regno piratas ad Siciliam esse venturos; ib. 66. iterum iste ad illos aliquanto post venit; ib. 85. frequens senatus ad istum venit; ib. 87. ut ad maiora istius ... scelera veniamus; ib. 97. ad quos Ceres in illo errore venisse dicitur frugesque attulisse; ib. 108. quasi ad ea defendenda cum exercitu, non oppugnanda venisset; ib. 120. ad quos ego cum venissem; ib. 136. repente ad me venit Heraclius; ib. 137. cum ad aliquod oppidum venerat; ib. V, 27. eam provinciam ... ad summam stultitiam nequitiamque venisse; ib. 38. cum ad te Valentini venissent; ib, 40. ad senatumne || senatum || venient? ib. 126. frequentissimi venerunt ad hoc iudicium mercatores; ib. 154. ad illud aedificium ... servi P. Fabii frequentes armatique veniunt; Tull. 21. ut ad servos M. Tullii veniant; ib. 34. qui ad villam venerunt; ib. 55. longe alia ratione .. ad agendam causam hac actione venio; Caecin. 3. ante quam ad meam defensionem meosque testis venio; ib. 24. cum ad vim faciundam veniretur; ib. 45. venio nunc ad illud tuum: „non deieci"; ib. 64. tametsi ille ad maritimum bellum venerit; imp. Pomp. 13. qui ad vos ab exteris nationibus venirent; ib. 32. quod *a* communi Cretensium legati ... ad Cn. Pompeium in ultimas prope terras venerunt; ib. 46. interim venit index ad Dinaeam; Cluent. 21. bona eius omnia ad matrem esse ventura; ib. 45. nullum ad Scamandrum morte Habiti venturum emolumentum fuisse .., sed ad uxorem Oppianici ... omnia bona Habiti ventura fuisse dicebat; ib. 52. an ad ipsum cubile vobis ducibus venire possumus? ib. 82. ad iudicium non modo de contione, sed etiam cum ipsa contione veniebat; ib. 93. se ad praemia legis venire oportere; ib. 98. cum ad illud prandium crudior venisset; ib. 168. postea quam ad urbem cum febri venerit; ib. 175. hoc animo me ad legendam legem cognoscendamque venisse, ut ..; leg. agr. II, 14. quos ... ad me id temporis venturos esse praedixeram; Catil. I, 10. ad illa venio, quae ..; ib. 14. etiam ad me venire ausus es; ib. 19. ad Q. Metellum praetorem venisti; ib. per quem ad eum quotiensque venissent; ib. III, 11. nullum posthac malum ... ad ullam rei publicae partem esse venturum; ib. IV, 15. venio nunc ad M. Catonem; Muren. 58. qui ad triumphum per eos dies venerat;

ib. 69. venio nunc ad Dorylensium testimonium; Flacc. 39. libertus a Fufiis cum litteris ad Hermippum venit; ib. 47. venio ad Lysaniam eiusdem civitatis; ib. 51. eum ... venire ad testimonium dicendum coëgisti; ib. venio nunc ad eam civitatem, in quam ..; ib. 52. [quo] cum venisset Laelius ad iratos; ib. 54. veniamus iam ad civium Romanorum querellas; ib. 70. Andro ... ad dicendum testimonium non venit; ib. 88. hereditatem, quae aequaliter ad utrumque lege venisset; ib. 89. veniebat enim ad me ... Autronius; Sulla 18. venis ad eum lacerandum, quem interemisti; ib. 50. ut ad L. Lentulum praetorem et ad iudices venerit; Arch. 9. cum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum sordidata venisset; sen. 12. ut cuncti ex omni Italia ... ad me unum ... restituendum et defendendum venirent; ib. 24. cum ... ad eos inops supplexque venisset; Quir. 20. venio ad augures; dom. 39. ut omnes ... ad me unum defendendum venirent; ib. 73. ad servos, medius fidius, res publica venisset ||res pervenisset||; ib. 92. venio nunc ad patrem; ib. 114. legatum Thessalonicam ad nostrum ... imperatorem venisse; har. resp. 35. ut ... aliquando ad haec propiora veniam; Sest. 13. ad tribunatum ... contento studio cursuque veniamus; ib. **venisset ad senatum; ib. 26. nonne ad servos videtis rem publicam venturam fuisse? ib. 47. huic ad urbem venienti; ib. 68. cum ad fratris salutem a populo Romano deprecandam venisset; ib. 76. cum qua primum Romam ad comitia venerat; ib. 82. venio ad comitia; ib. 109. ut idem ad res redeuntis ut venirent, rogarentur; ib. 129. ut aliquando ad te veniam; Vatin. 9. venerisne ad fretum per Mauritaniam? ib. 12. ut ... ad scelera veniam; ib. 21. cum autem ad talis viros veneris; ib. 40. cum ad id loci venero; Cael. 18. ut aliquando ... ad ea veniamus; ib. 25. ut venirent ad balneas Senias; ib. 61. cur illi servi non ad Caelium domum venerint; ib. ad ipsas venio provincias; prov. cons. 4. ut iam ad foedus veniam; Balb. 29. cum ad te quinta fere hora cum C. Pisone venissem; Piso 13. neque enim regio ulla fuit ..., ex qua non ad me publice venerint gratulatum; ib. 51. nonne ad te L. Lentulus ... venit? ib. 77. qui omnes ad eum ... oratum in Albanum obsecratumque venerant, ut ..; ib. cum ille ad te legatus in castra venisset; ib. 84. veniam ad illam (contentionem); Planc. 6. venio iam ad ipsius populi partis; ib. 12. ad caput et ad fontem generis utriusque veniamus; ib. 18. aliquando veniamus ad causam; ib. 36. ut nos invito te tamen ad iudices, non ad carnifices veniremus; ib. 41. venio iam ad L. Cassium; ib. 58. qui ad aquas venissent; ib. 65. nunc venio ad illud extremum; ib. 95. cum ad me L. Tubero ... venisset; ib. 100. ***venio iam ad crimen incontinentiae;*** Scaur. c. 2. § 6. venio nunc ad testis; ib. 38. ante quam ad eam orationem venio; Milo 7. ut aliquando ad causam crimenque veniamus; ib. 23. cruentis manibus ... ad illa augusta centuriarum auspicia veniebat? ib. 43. cuius ex salute non minor paene ad omnis, quam ad ipsum ||illum|| ventura sit, laetitia pervenerit; Marcell. 4. nunc venio ad gravissimam querellam; ib. 21. saepe enim venit ad auris meas, te ... dicere; ib. 25. veniamus ad nostram (causam); Ligar. 20. ad eum profecto exclusi provincia venissetis: venistis ad Pompeium; ib. 25. hinc prohibitus non ad Caesarem ...: in Macedoniam ad Cn. Pompeii castra venit; ib. 27. ad quem veneratis; ib. 28. ad hanc causam non sine aliqua spe et cogitatione venerunt; Deiot. 7. quoad a Cn. Pompeio ad eum legati litteraeque venerunt; ib. 11. ad eum igitur rex Deiotarus venit; ib. 13. venit ut ad fugientem, non ut ad insequentem, id est ad periculi, non ad victoriae societatem; ib. cum servus ad eum clam domum venisset; ib. 31. nonne ad hunc Cn. Domitium venit? ib. 32. municipes Regini complures ad me venerunt; Phil. I, 8. veniamus ad vivos; ib. II, 13. ne nimis sero ad extrema veniamus; ib. 47. venis e Gallia ||venisti Galliam, al.|| ad quaesturam petendam. aude dicere te prius ad parentem tum ||tuum|| venisse quam ad me; ib. 49. veniamus ad splendidiora; ib. 63. cum ... ad Saxa rubra venisset; ib. 77. ad maiora veniamus; ib. 78. ad Lupercalia veniamus; ib. 84. ex qua se instructum et paratum ad urbem venturum esse minitatur; ib. III, 1. qui ... cum exercitu Romam sit ad interitum nostrum et ad dispertitionem urbis venire conatus; ib. 30. cum autem erat ventum ad aedem Concordiae; ib. V, 18. domum ad se venire iussit centuriones; ib. 22. venio ad C. Caesarem; ib. 42. militibus, qui de legione secunda, tricesima quinta ad C. Pansam A. Hirtium consules venissent; ib. 53. ad propiora veniamus; ib. VIII, 15. venio ad reliquos consularis; ib. 20. memini Sex. Pompeium ... ad conloquium ipsum Roma venire; ib. XII, 27. veniamus aliquando ad clausulam; ib. XIII, 47. ad te quisquam veniat nisi Ventidii similis? ib. 48. ad litteras veniam; ib. XIV, 6. ſ. paratus; Verr. I, 103. II, 17. 19. 37. 91.

v e r g o: ni ... eius auxilium ad Italiam vergere quam ad Asiam maluissemus; Phil. XI, 26.

v e r s o: ad omnem malitiam et fraudem versare suam mentem coepit; Cluent. 70. — v e r s o r: non ad solarium, non in campo ... versatus est; Quinct. 59.

v e r t o: ex illa pecunia magnam partem ad se vertit; div. Caec. 57. quo se miser vertet? domumne? ... an ad matrem? Muren. 88. vertes te ad alteram scholam; Piso 60.

v e x o: qui popularetur agros, vexaret urbis non ad spem constituendae rei familiaris ..., sed ad praesentem pastum mendicitatis suae; Phil. XI, 4.

v i d e o: multos caesos non ad Trasumenum lacum, sed ad Servilium vidimus; Sex. Rosc. 89. videt ad ipsum fornicem Fabianum in turba Verrem; Verr. a. pr. 19. Romam quae apportata sunt, ad aedem Honoris et Virtutis itemque aliis in locis videmus; ib. IV, 121. ſ. dispono.

v i g i l o: intelleges multo me vigilare acrius ad salutem quam te ad perniciem rei publicae; Catil. I, 8.

v i v o: vivis non ad deponendam, sed ad confirmandam audaciam; Catil. I, 4.

v o c o: vocari ad se Agonidem iubet; div. Caec. 56. divisores omnium tribuum noctu ad istum vocatos; Verr. a. pr. 22. servos suos ad se vocat; ib. I, 67. iste ad se Habonium vocat; ib. 132. vocat ad se Syracusanos; ib. II, 48. Agathinum ad se vocat; ib. 92. in ius ad Metellum Carpinatium voco; ib. 187. Apronium ... vocasse ad se magistratus; ib. III, 105. ut Diodorum ad se vocaret; ib. IV, 38. Dionysiarchum ad se proagorum ... vocari iubet; ib. 50. aurificem iussit vocari in forum ad sellam Cordubae; ib. 56. deinde ipsum [regem] ad cenam vocat ||vocavit||; ib. 62. vocat ad cenam deinde ipse praetorem; ib. eum vocari ad se iussisse; ib. V, 7. quem ... ad se vocari ... iussit; ib. 16. non numquam etiam res ad pugnam atque ad manus vocabatur; ib. 28. nauarchos ad se vocari iubet; ib. 102. 106. servum .. suum nomine Antiochum ad se vocavit; Caecin. 22. tu me ad verbum vocas; ib. 81. paucas tribus ... sortis beneficio fortuito ||fortuitu|| ad usurpandam libertatem vocare; leg. agr. II, 17. ad studium fallendi studio quaestus vocabantur; ib. 95. cum ... te ... consules ad patriae salutem ac libertatem vocarent; Rabir. 22. non vos ad arma voc*andos esse;* ib. 35. Italiam [denique] totam ad exitium ac vastitatem vocas; Catil. I, 12. praetores ... ad me vocavi; ib. III, 5. Cimbrum Gabinium statim ad me ... vocavi; ib. 6. non tam me officium debuit ad hominis amici fortunas quam res publica consulem ad communem salutem defendendam vocare; Muren. 5. cum omnes me causae ad misericordiam atque ad humanitatem vocent; ib. 6. „ad prandium volgo vocati"; ib. 72.

ad cenam petitionis causa si quis vocat; ib. 74. qui te ad tribunatus petitionem vocaverunt; ib. 81. cum Galli ad bellum, Catilina ad urbem, coniurati ad ferrum et flammam vocabantur; Flacc. 102. qui me a morte ad vitam, a desperatione ad spem, ab exitio ad salutem vocavit; sen. 24. cum tanta multitudo civium ... me ad referendam gratiam nominatim vocarent; dom. 7. cum esset extra ordinem ad patriam defendendam vocatus; ib. 19. cum .. ad consulare officium ipsis insignibus illius imperii, ad meam salutem ... precibus vestris vocarentur; har. resp. 3. qui (tribunatus) ipse ad sese iam dudum vocat; Sest. 13. ad integritatem maiorum spe sua hominem vocabant; ib. 21. consules ... ad arma vocarent; ib. 44. si quae vos aliquando necessitas ad rem publicam ... defendendam vocabit; ib. 51. ad quam (contentionem) tu me vocas; Planc. 6. noli me ad contentionem vestram vocare; ib. 16. *qui saepe numero ab inimicis ad causae dictionem vocatus est;* Scaur. c. 1. § 1. Milo ... P. Clodium ... ad vim numquam vocavit; Milo 40. quem omnes urbes expulsum a vobis ad se vocabunt; ib. 104. quos ad iudicandum nec opinantis vocatis; Phil. I, 20. cum ad rei publicae praesidium vocaretur; ib. VIII, 5. fortitudo ... vocat ad periculum; ib. XIII, 6. populo Romano ad causam libertatis vocando; ib. XIV, 5.

voluto: frater ... maximo in squalore volutatus est ad pedes inimicissimorum; Sest. 145.

utor: si utar ad dicendum meo legitimo tempore; Verr. a. pr. 32. ad omnis res sic illa ||Sicilia|| provincia semper usi sumus, ut ..; ib. II, 5. quo iste interprete non ad linguam Graecam, sed ad furta et flagitia uti solebat; ib. III, 84. vas ..., quo solitus esset uti ad festos dies, ad hospitum adventus; ib. IV, 32. patera, qua mulieres ad res divinas uterentur; ib. 46. ea, quibus ad res divinas uti consuerunt; ib. 47. quibus argumentis se ad salutem uti arbitrabantur; ib. V, 146. nondum utor hac voce ad hunc defendendum: ad purgandum me potius utar; Sulla 14. ut ... frontis tibi integimento ad occultanda tanta flagitia diutius uti non liceret; sen. 16. qui etiam medicis suis non ad salutem, sed ad necem utatur; har. resp. 35. qua (pecunia) ad bellum uterere; Deiot. 14. ſ. exigo; Phil. X, 26.

II. **nach Adjectiven und Adverbien:** acer: ab homine ... ad efficiendum acerrimo; Cluent. 67.

acerbus: ſ. lugubris.

acutus: ab homine ad excogitandum acutissimo; Cluent. 67.

aequus: quid enim facere potuit elegantius ad hominum existimationem, aequius ad levandam mulieris calamitatem, vehementius ad quaestoris libidinem coërcendam? div. Caec. 57. an quod ad commemorandum est honestius, id ad probandum non multo videri debet aequius? ib. 65.

alienus: quod ... ad iudicium corrumpendum tempus alienum offenderet; Verr. a. pr. 5.

amplus: quamquam mihi semper ... hic .. locus ad agendum amplissimus ... est visus; imp. Pomp. 1.

aptus: reperiebam hunc [Timarchidem] ad istius flagitiosas libidines singularemque nequitiam natum atque aptum fuisse; Verr. II, 134. erat ei consilium ad facinus aptum; Catil. III, 16. egregia et ad consulatum apta provincia; Muren. 41. locus ad insidias ille ipse ... utri tandem fuerit aptior; Milo 53. quam ad tempus aptae simulationes; ib. 69. ut haberet Galliam ultimam, aptissimam ad bellum renovandum instruendamque ||instruendumque|| provinciam; Phil. XIII, 37.

audax: quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo; Verr. a. pr. 5. nemo est in ludo gladiatorio paulo ad facinus audacior qui ..; Catil. II, 9.

benignus: ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum; Verr. IV, 6.

callidus: qui ad fraudem callidi sunt; Cluent. 183.

clarus: nullus locus est ad statuam quidem rostris clarior; Deiot. 34.

contentus: ad luxuriam libidinesque suas domo sua regia [...] contentus non fuit; Verr. V, 80. ceterarum provinciarum vectigalia .. tanta sunt, ut eis ad ipsas provincias tutandas vix contenti esse possimus; imp. Pomp. 14. ipse sua scientia ad ignominiam alterius contentus non fuit; Cluent. 134. his .. (bonis) non modo ad bene, sed etiam ad beate vivendum contentam esse virtutem; Deiot. 37.

copiosus: si .. mihi, non copioso homini ad dicendum, optio detur; Caecin. 64.

crudelis: quod si esset ||est|| commotus, ad perniciemne non dicam amicissimi ...: in hominis caput ille tam crudelis propter versum fuisset? Piso 75.

difficilis: instituerunt semper in ultima ac difficillima ad portandum loca frumentum imperare; Verr. III, 190. rem quaeris praeclaram iuventuti ad discendum nec mihi difficilem ad perdocendum; Sest. 96.

diligens: nihilo diligentior ad classem ornandam ... esse coepit; Verr. V, 80. quem tu videlicet .. ad custodiendum [te] diligentissimum ... fore putasti; Catil. I, 19. quis ... ad propulsandum metum diligentior? Phil. X, 17. ſ. benignus.

durus: qui durior ad haec studia videbatur; Arch. 19.

elegans: ſ. aequus; div. Caec. 57.

exiguus: ſ. I. relinquo; sen. 24.

extremus: verbera atque ignes et illa extrema ad supplicium damnatorum, metum ceterorum, et cruciatus et crux; Verr. V, 14.

fatalis: fatalem hunc annum esse ad interitum huius urbis atque imperii; Catil. III, 9. si P. Lentulus suum nomen ... fatale ad perniciem rei publicae fore putavit, cur ego non laeter meum consulatum ad salutem populi Romani prope fatalem exstitisse? ib. IV, 2.

felix: virum ... ad casum fortunamque felicem; Font. 43.

firmus: utrum tandem tibi ad defensionem firmius fore putasti ... producere ..., an ..? Verr. V, 75.

fortis: virum ... ad pericula fortem; Font. 43. quem tu videlicet ... ad vindicandum fortissimum fore putasti; Catil. I, 19.

gloriosus: certe mihi exire domo mea ad privatum dolorem fuit luctuosum, ad rationem rei publicae gloriosum; har. resp. 49. o diem illum ... mihi ad domesticum maerorem gravem, ad posteritatis memoriam gloriosum! Sest. 27.

gratiosus: si L. Natta ... in equitum centuriis voluit esse et ad hoc officium necessitudinis et ad reliquum tempus gratiosus; Muren. 73.

gravis: o diem illum ... mihi ad domesticum maerorem gravem! Sest. 27. quamquam ad praecepta aetas non est gravis; Planc. 59. ſ. levis. — III. pars.

honestus: ſ. aequus; div. Caec. 65.

idoneus: teste homine nequam, ad hanc rem tamen idoneo; Verr. I, 83. tempus ad insidiandum atque celandum idoneum eligunt; Tull. 34. non essem ad ullam causam idoneus, .. si ..; Cluent. 17. tu occupes locum quem idoneum ad vim tuam iudicaris? leg. agr. II, 74. servos ad caedem idoneos emit; Sest. 95.

immensus: quod hoc genus praedandi ..., quam indignum quamque ad magnitudinem quaestus immensum infinitumque esse videatur; Verr. V, 22.

impiger: virum ad labores belli impigrum; Font. 43.

impudens: ab homine ... ad audendum impudentissimo; Cluent. 67.

infinitus: ſ. immensus.

infirmus: omnino ad probandum utramque rem videam infirmam nugatoriamque esse; Caecin 64.
inlustris: eius in omni vita nihil est iam ad laudem inlustrius quam calamitas ipsa; dom 87.
insignis: quid habet quod maxime sit insigne ad memoriam crudelitatis? dom 43.
iustus; in contentione suscipiendarum inimicitiarum ridiculum est putare causam necessitudinis ad inferendum periculum iustam videri oportere; div. Caec. 59. hi statuent hanc causam ... in te iustam ad necessitudinem violandam videri? ib. 60. quod, quae iustissima mihi causa ad hunc defendendum esse visa est, eadem vobis ad absolvendum debet videri; Rabir. 1. mihi ad defendendum Plancium parum multae, parum iustae necessitudines erant familiaritatis? Planc. 72.
lenis: faciam id, quod est ad severitatem lenius; Catil. I, 12.
levis: quae mihi ad spem obtinendae veritatis gravissima sunt, ad motum animi et ad omnem impetum dicendi contentionemque leviora; Deiot. 5.
longus: ad haec crimina ... intellegis mihi semihoram istam nimium longam fuisse; Rabir. 9.
luctuosus: f. gloriosus; har. resp. 49.
lugubris, magnificus: vidi ... forum comitiumque adornatum ad speciem magnifico ornatu, ad sensum cogitationemque acerbo et lugubri; Verr. I, 58.
magnus: satis haec magna vis est ad inique paciscendum; Verr. III, 37. hoc ... beneficium .. cum ad animi mei fructum atque laetitiam duco esse permagnum, tum ad curam sollicitudinemque multo maius; leg. agr. II. 5. magna enim mihi res non modo ad statuendum, sed etiam ad dicendum videtur esse; ib. 41. f. III. pars.
mirabilis: (virum) ratione vitae mirabili ad laudem et prope singulari; dom 21.
multiplex: res varia et multiplex ad suspiciones et simultates; Flacc. 6.
multus: f. iustus; Planc. 72.
necessarius: iter sollemne, legitimum, necessarium ... Miloni esse Lanuvium ad flaminem prodendum; Milo 27. flebilem speciem, sed ad incitandos nostros animos necessariam; Phil. XI, 7.
nugatorius: f. infirmus.
opportunus: quam potuit urbem eligere .. opportuniorem ad res gerundas? Phil. III, 6. f. I. praebeo; leg. agr. II, 90.
optabilis: quid ... praestantius mihi potuit accidere? quid optabilius ad immortalitatem gloriae? Vatin. 8.
par: qui in omnibus isti rebus par ad omnium flagitiorum nefarias libidines esse possit; Verr. III, 23.
parum: quod ad defendendum prope modum satis erit [hoc] mihi temporis, ad conquerendum parum; Rabir. 6.
peritus: virum ... ad usum ac disciplinam peritum; Font. 43.
permagnus: f. magnus; leg. agr. II, 5.
praeceps: ille demens et iam pridem ad poenam exitiumque praeceps; har. resp. 51.
praeclarus: situ est cum munito tum ex omni aditu ... praeclaro ad aspectum; Verr. IV, 117. f. difficilis; Sest. 96.
praesto: ei quadruplatores ad fretum praesto fuisse; Verr. II, 21. non ad cognoscendam causam, sed ad explendam damnationem praesto fuisse; Caecin. 29. togulae lictoribus ad portam praesto fuerunt; Piso 55. tibi victori non solum ad hospitium, sed ad periculum etiam atque ad aciem praesto fuit; Deiot. 24.
promptus: quid minus promptum ad pugnam? Milo 54. f. I. paratus; div. Caec. 41; leg. agr. II, 82.
propensus: quod ... natura non tam propensus ad misericordiam ... videbatur; Sex. Rosc. 85. vir ... paulo ad lenitatem propensior; Muren. 64. tua voluntas in discessione fuit ad lenitatem propensior; Phil. VIII. 1.

prudens: virum ... ad consilia prudentem; Font. 43.
quanti est? hoc quanti putas esse ad famam hominum ac voluntatem? Muren 38.
reliquus: nec vero, si mihi eriperis, reliqua est illa ||ista|| tamen ad consolandum querella; Milo 99.
sagax: quem tu videlicet ... ad suspicandum sagacissimum ... fore putasti; Catil. I, 19.
sapiens: quis .. sapientior ad coniecturam rerum futurarum? Phil. X, 17.
satis: mihi autem ad vincendum satis est fuisse procuratorem; Quinct. 68. ut ad dicendum temporis satis habere possim; Verr. II, 2. exigis tantum pecuniae, quantum ad eum numerum frumenti satis sit; Verr. III, 173. quasi hoc mihi non satis sit ad crimen habuisse tam multum; ib. IV, 59. quantum est satis ad intellegendam voluntatem; Caecin. 56. reperietis partem esse eorum, quibus ad habendum, partem, quibus ad consumendum nihil satis esse videatur; leg. agr. II, 65. ut habeam satis praesidii ad ea ... transigunda; Catil. IV, 14. cui profecto satis erit praesidii non solum ad salutem, verum etiam ad dignitatem; ib. 23. quod satis esset ad testandam omnium memoriam; Sulla 82. mihi fere satis est quod vixi vel ad aetatem vel ad gloriam; Phil. I, 38. f. parum.
segnis: ut ... segniores posthac ad imperandum ceteri sint; Font. 17. an ei ... segniores me praesente ad me retinendum et conservandum fuissent? dom. 57.
severus: L. Cassius ex familia cum ad ceteras res tum ad iudicandum severissima; Verr. a. pr. 30.
singularis: f. mirabilis.
tardus: sive vos ... periculum sive iuris dubitatio tardiores fecit adhuc ad iudicandum; Caecin. 9.
tempestivus: qui nondum tempestivo ad navigandum mari Siciliam adiit; imp. Pomp. 34.
tutus: f. I. clausus.
vehemens: nec ipsos ad persequendum vehementis fore; Verr. III, 58. f. aequus; div. Caec. 57.
utilis: faciam id, quod est ... ad communem salutem utilius; Catil. I, 12.

III. **nach Substantiven und Verbindungen von Substantiv und Verb:** alqd: addit etiam illud, equites non optimos misisse. credo, Caesar, nihil ad tuum equitatum, sed misit ex eis, quos habuit, electos; Deiot. 24. f. I. adfero; Flacc. 11. — II. extremus.
accessio: nummorum faciebat accessiones ad singulas decumas; Verr. III, 118. cum quidem tibi etiam accessio fuit ad necem Platoris Pleuratus eius comes, quem necasti; Piso 84. cum tibi ad pristinas cladis accessio fuisset Aetoliae repentinus interitus; ib. 91. [ad tantam pecuniam cogendam] mille talentum accessionem esse factam; Rab. Post. 31. f. I. do; Verr. III, 116.
accessus: cum ... ad urbem accessus incredibili hominum multitudine et gratulatione florebat; Sest. 131. illi ... accessum ad urbem nocturnum fuisse metuendum; Milo 52.
acrimonia: si [Glabrionis] patris vim et acrimoniam ceperis ad resistendum hominibus audacissimis, si avi [Scaevolae] prudentiam ad prospiciendas insidias; Verr. a. pr. 52.
aditus: hisce ... omnis aditus ad Sullam intercludere; Sex. Rosc. 110. quod ad tuam ipsius amicitiam ... faciliorem aditum istius habet nequitia; Verr. III, 7. ad omnis eosdem patere aditus arbitratur; ib. 156. non enim ad omnis praetorum filios eidem aditus sunt; ib. 159. non est aditus ad huiusce modi res neque potentiae cuiusquam neque gratiae; Caecin. 72. ita faciles aditus ad eum privatorum ... esse dicuntur, ut ..; imp. Pomp. 41. sic hominibus ignominia notatis neque ad honorem aditus neque in curiam reditus esset; Cluent. 119. hunc quasi gradum quendam atque aditum ad ce-

tera factum ||iactum|| intellegetis; leg. agr. II, 38. quo constituto facilior est mihi aditus ad contentionem dignitatis; Muren. 14. ut aditus ad consulatum ... non magis nobilitati quam virtuti pateret; ib. 17. qui aditus ad causam Hortensio patuerit; Sulla 4. aliquem se aditum ad auris vestras esse habiturum putavit; dom. 3. P. Clodio gradus ad rem publicam hic primus est aditus ad popularem iactationem atque ascensus; har. resp. 43. an lingua et ingenio patefieri aditus ad civitatem potuit? Balb. 54. ſ. adlegatio.

adiutor: hic tibi gravissimus auctor ad instituendam, fidelissimus socius ad comparandam, fortissimus adiutor ad rem perficiendam fuit; dom 30. si M. Petrei non excellens animus ... exstitisset neque adiutor ei P. Sestius ad excitandum Antonium, cohortandum ... fuisset; Sest. 12. ſ. I. praebeo; Phil. X, 24. profiteor; Sex. Rosc. 6. sum; Quir. 9.

adlegatio: cum sibi omnis ad istum adlegationes difficilis, omnis aditus arduos ac potius interclusos viderent; Verr. I, 136.

adventus: ut illi nocturnus ad urbem adventus vitandus potius quam expetendus fuit, sic ..; Milo 49. veritus sum ne meus repentinus ad meos necessarios adventus suspicionis aliquid adferret; Phil. I, 7.

animus: tantum animi habuit ad audaciam, ut ..; Verr. III, 81. quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum aut quantam ad male dicendum licentiam, tantum haberent aut ad ementiendum animi aut ad fingendum ingenii, non meliore fortuna ad probra non audienda M. Fonteius, quam illi, ... fuisset; Font. 40. ſ. I. desum; Flacc. 61.

annus: ſ. I. habeo; Milo 24. quaero; Milo 24.

ara: ſ. I. sum; Phil. XIV, 34.

ardor: de impetu animi loquor ..., de ardore mentis ad gloriam; Cael. 76.

argumento est: quod mihi maximo argumento ad huius innocentiam poterat esse; Sex. Rosc. 75.

arma: ſ. I. largior; Phil. V, 5.

artifex: qui in hoc reo aut potentes aut audaces aut artifices ad corrumpendum iudicium velint esse; Verr. V, 183.

ascensus: ut sibi et liberis ... sit his gradibus ascensus etiam ad civitatem; Balb. 40. ſ. aditus; har. resp. 43.

auctor: eos, qui plurimum possent, opponi omnibus contionibus ... auctores ad perniciem meam; Sest. 42. ſ. adiutor; dom 30. — I. desidero. sum; Quir. 9.

auctoritas: haec enim plurimum solent et auctoritatis habere ad probandum et iucunditatis ad audiendum; Verr. III, 209. ſ. I. adfero; div. Caec. 63. Sulla 10. do; Phil. VIII, 4.

audacia: in illis ... libidines, scelera, ad omne facinus immanis audacia; Phil. XIII, 10.

aurum: ſ. I. do; Cael. 53.

benevolentia: si qui mihi deus vestram ad me audiendum benevolentiam conciliarit; Cluent. 7.

biduum: ſ. I. quaero; Rabir. 8.

causa: qui igitur convenit, quae causa fuerit ad constituendum iudicium, eandem moram essead iudicandum? Caecin. 7. vgl. II. iustus.

cohortatio: recitavit ... cohortationem quandam iudicum ad honeste iudicandum; Cluent. 138.

columna: ostendam ... columnas singulas ad impluvium HS cciↄↄ cciↄↄ non minus magnas locatas; Verr. I, 147.

comes: utrum tum omnes boni duces nostri an comites fuerint ad communem conservandam salutem**; Flacc. 5 (Z. 10). ſ. I. do; Catil. IV, 11.

commendatio: tuam .. a me alienationem commendationem tibi ad impios civis fore putavisti; Phil. II, 1.

concursus: ad hoc templum ... servorum armatorum fit concursus atque impetus; Verr. IV, 94. fit ad domum eius cum clamore concursus atque impetus; ib. V. 93. concursus est ad templum Concordiae factus; dom. 11. non is erit, ad quem omni motu concursus fiat civium perditorum? Phil. VII, 18. concursu cotidiano bonorum omnium, qui admirabilis ad eum fieri solebat; ib. X, 7. ad me concursum futurum civitatis putabant; ib. XIV, 15. si ad me bonorum concursum fieri videbis; ib. 18.

consensus: legionis Martiae quartaeque mirabilis consensus ad rem publicam recuperandam laude et testimonio nostro confirmetur; Phil. III, 7.

contio: cedo nunc eiusdem illius inimici mei de me eodem ad verum populum in campo Martio contionem! Sest. 108.

conventus: quorum quanti conventus ad Marcellos ..., quanti ad Cn. Pompeium ... fieri soliti sint quis ignorat? Verr. III, 45. quaesivi a Catilina in nocturno conventu ad M. Laecam fuisset necne; Catil. II, 13.

convocatio: nulla ad rem publicam defendendam populi Romani convocatio; sen. 38.

cursus: eadem ... via munita Laterensi est, idem virtuti cursus ad gloriam; Planc. 67. inde ad urbem cursus; Phil. XIII, 19. multis apertus cursus ad laudem; ib. XIV, 17.

defensio: ad istam omnem orationem brevis est defensio; Cael. 9. ſ. I. patefacio; Verr. IV, 8. quaero; Verr. III, 157. relinquo; Tull. 45.

dies: ſ. I. sum; Verr. a. pr. 31.

dignitas: hanc eius operam non minus ad consulatum adipiscendum quam hanc nostram forensem industriam dignitatis habuisse; Muren. 34. parem dignitatem ad consulatus petitionem, disparem fortunam provincialium negotiorum in Murena atque in Sulpicio fuisse; ib. 43. ſ. I. adfero; Muren 22.

diligentia: pro .. hac, quam perspicitis, ad conservandam rem publicam diligentia; Catil. IV, 23.

dux: qui in sua patria dux isti quondam et magister ad spoliandum Dianae templum fuit; Verr. III, 54. ſ. comes. — I. praebeo; Verr. V, 40.

emptio: ſ. permutatio.

epistula: EPISTULA C. VERRIS AD NERONEM; Verr. I, 83. ut tu in multis epistulis ad amicos tuos gloriaris; ib. III, 174.

excusatio: ſ. I. quaero; Rabir. 8.

exemplar: ſ. I. propono; Muren. 66.

exemplum: domesticum te habere dixisti exemplum ad imitandum; Muren. 66, ſ. I. propono; Phil. X, 5.

facultas: valetudinis, facultatis ad agendum ducta ratio est; div. Caec. 16. cum .. auctoritatis in me tantum sit ... et ad agendum facultatis tantum, quantum ...; imp. Pomp. 2. ſ. I. adfero; Muren. 4. do; Verr. II, 178. Font. 22. Cluent. 10. offero; dom. 10.

fides: ſ. I. desum; Sulla 42.

fortuna: ſ. animus; Font. 40.

gradus: ſ. aditus; leg. agr. II, 38. har. resp. 43.

hortatio: aderat ... eorum hortatio, qui una erant missi, ad requiescendum et vitae suae consulendum; Phil. IX, 6.

hortator: ſ. I. sum; Quir. 9.

impedimento est: quoniam ad dicendum impedimento est aetas et pudor; Sex. Rosc. 149. praetores... numquam sibi ad eam rem censoriam ignominiam impedimento esse oportere duxerunt; Cluent. 121. qui cum ingredi vix posset, non ad insequendum sibi tarditatem pedum, sed ad fugiendum impedimento fore putabat; Rabir. 21.

imperium: ſ. I. quaero; Phil. XI, 17.

impetus: ſ. concursus; Verr. IV, 94. V, 93.

inclinatio: fieri quaedam ad meliorem spem inclinatio visa est; Sest. 67.

indicium: ſ. I. exsto; prov. cons. 6. sum; dom. 112. vgl. constituo; Piso 92.

ingenium: ſ. animus; Font. 40. — I. desum; Sulla 42.

iter: cui de tanto patrimonio praedo iste nefarius ne iter quidem ad sepulcrum patrium reliquisset; Sex. Rosc. 24. quam viam munitet, quod iter adfectet videtis: ad fidem, ad ius iurandum, ad iudicia vestra, ad id, quod solum prope in civitate sincerum sanctumque restat; ib. 140. P. Sestius ... iter ad C. Caesarem pro mea salute suscepit; Sest. 71. illud unum derectum iter ad laudem cum labore qui probaverunt, prope soli iam in scholis sunt relicti; Cael. 41. cum .. nostris civibus pateat ad ceteras iter civitates; Balb. 29. ne saeptum sit eis iter perpetuo ||perpetuum|| ad hoc amplissimum praemium civitatis; ib. 43.

iucunditas: s. auctoritas.

legatus: si quidem ... senatus decernit legatos ad Antonium; Phil. V, 4. ad quem enim legatos? ad eumne, qui ..? ib. VI, 3. ad hunc legatos? ib. VIII, 20. meis sententiis a Kalendis Ianuariis numquam legatos ad Antonium; ib. XIV, 20.

libri: s. I. do; Vatin. 3.

licentia: s. animus; Font. 40.

litterae: ab Lentulo se habere ad Catilinam mandata et litteras; Catil. III. 8. leguntur eadem ratione ad senatum Allobrogum populumque litterae; ib. 11. nullae ad senatum e provincia litterae; Piso. 97. s. I. do; Verr. IV, 39. Catil. III, 4. 9. 12. Deiot 38.

locus: est mihi alius locus ad hanc istius ||eius|| cupiditatem demonstrandam separatus; Verr. I, 45. ne audaciae quidem locum ad timorem comprimendum fuisse; dom. 140. s. I, facio; Phil. XIII, 48.

magister: s. dux.

mandata: s. litterae; Catil. III, 8.

momentum: nocenti reo magnitudinem pecuniae plus habuisse momenti ad suspicionem criminis, quam ad rationem salutis; Verr. a. pr. 52.

mora: s. causa. — I. quaero; Caecin. 6.

munera: s. I. mitto; Verr. IV, 62.

occasio: s. I. offero; imp. Pomp. 4.

opinio: s. I. adfero; Sulla 10.

oratio: illa superior fuit oratio necessaria, haec erit voluntaria; illa ad iudicem, haec ad C. Pisonem: Qu. Rosc. 15. s. I. desum; leg. agr. II, 40.

pars: sin autem in rebus iudicandis non minimam partem ad unam quamque rem existimandam momentoque suo ponderandam sapientia ||sapientiam|| iudicis tenet, *videte* ne multo vestrae maiores gravioresque partes sint ad cogitandum quam ad dicendum meae; Font. 21.

pecunia: s. I. numero. pono; Flacc. 56. sumo; Phil. X, 26.

[permutatio]: emptiones [partim permutationes] ad hunc Tusculani [in monte] montem exstruendum; Piso 48.

perseverantia: s. I. desum; Verr. a. pr. 50.

pignori est: illa sibi ad confirmandas inimicitias adfinitatis coniunctionem pignori fore putavit; Cluent. 190.

potestas: s. I. do; Verr. II, 178.

praesidium: s. I. quaero; Phil. X, 12. XII, 25. — II. satis; Catil. IV, 14. 23.

princeps: hunc ... principem Verres ad fortunas aratorum vexandas diripiendasque esse voluit; Verr. III, 24. neque enim ego tunc princeps ad salutem esse potuissem, si esse alii comites noluissent; Sulla 9. hunc video mihi principem et ad suscipiendam et ad ingrediendam rationem horum studiorum exstitisse; Arch. 1. quorum princeps ad cohortandos vos et ad rogandos fuit Cn. Pompeius; Quir. 16. eum principem fuisse ad conatum exercitus comparandi; Phil. X, 24. s. I. praebeo; Verr. V, 40.

prudentia: s. acrimonia.

pugna: illam pugnam navalem ad Tenedum, cum ... hostium classis Italiam ... peteret, ... parva dimicatione commissam arbitraris? Muren 33.

ratio: quamquam illa fuit ad calumniam singulari consilio reperta ratio; Verr. III, 38. aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset; ib. V, 89. ne tangantur rationes ad Opis; Phil. VIII. 26.

reditus: illis tum erat reditus in suas civitates, ad suos Lares familiaris; Sest. 30. hunc enim reditu ad Antonium prohiberi negabant oportere; Phil. VIII, 32. reditum ad vestitum confectae victoriae reservate; ib. XIV, 1.

remedium: s. I. comparo; Verr. V, 26. quaero; Cluent. 27.

res: res ad communem utilitatem, quas publicas appellamus; Sest. 91.

respectus: cum respectum ad senatum et ad bonos non haberet; Phil. V, 49.

salicta: accedunt ||accedent|| salicta ad Minturnas; leg. agr. II, 36.

sedes: s. I. praebeo; Sest. 116.

sententia: mea quidem ||meaque|| ad omnia postulata una sententia; Phil. XII, 28.

signum: his omnibus ad bene de [omni] re publica sperandum quasi signum aliquod sustulisti; Marcell. 2.

socius: s. adiutor; dom. 30.

spatium: etiam si spatium ad dicendum nostro commodo vacuosque dies habuissemus; Verr. a. pr. 56. s. I. do; Caecin. 6.

spes: numquam existimavi spem ullam esse habituros Milonis inimicos ad eius ... salutem exstinguendam; Milo 5.

studium: s. I. adfero; Sulla 10. Deiot. 1.

supplicatio: quoniam ad omnia pulvinaria supplicatio decreta est; Catil. III, 23.

tabulae: ea ... in tabulas publicas ad aerarium perscribenda curavit; Verr. I, 57.

tempus: Latonam ... gravidam et iam ad pariendum temporibus exactis confugisse Delum; Verr. I, 48. s. I. do; Verr. IV, 19, Rabir. 17. exspecto; Verr. I. 81. relinquo; Tull. 6.

textrinum: s. I. sum; Verr. IV, 103.

traductio: traductione ad plebem furibundi hominis; Sest. 15.

verbum facio: s. I. facio; Phil. III, 20.

via: alia sibi ratione viam munire ad stuprum coepit; Verr. I, 64. quod existimat easdem vias ad omnium familiaritates esse munitas; ib. III, 157. in quo ... unus quisque studio et suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit; leg. agr. II, 17. nullam esse in ista disciplina munitam ad consulatum viam; Muren. 23. illam viam *si* sibi vident expeditiorem ad honores et ad omnia, quae concupiverunt; Flacc. 104. hanc Latinis... viam ad civitatem populi iussu patere passi sunt; Balb. 54. utrum mihi putarem ... faciliorem fuisse ad adipiscendos honores viam an ..; Planc. 59. talibus enim nuntiis et rumoribus patebat ad orientem via; Deiot. 11. eam sibi viam ipse patefecit ad opes suas amplificandas; Phil. V, 49. tres viae sunt ad Mutinam; ib. XII, 22. s. cursus; Planc. 67. iter; Sex. Rosc. 140.

vis: quae res cum ad pactiones iniquissimas magnam vim habuit ..., tum vero ad calumnias; Verr. III, 38. si ad eum restituendum ... eandem vim habet aequitatis ratio; Caecin. 58. inermibus, qui vim armatorum haberent ad nocendum; ib. 63. quantam vim habeat ad coniungendas amicitias studiorum ac naturae similitudo; Cluent. 46. s. acrimonia. — I. desum; Verr. a. pr. 50. Flacc. 61.

voluntas: omnia ... constituta sunt ... cum mea ... diligentia tum multo etiam maiore populi Romani ad summum imperium retinendum et ad communis fortunas conservandas voluntate; Catil. IV, 14. s. animus; Font. 40. — I. adfero; Flacc. 11.

vox: haec nec hominis nec ad hominem vox est; Ligar. 16.

IV. zum ganzen Satz gehörige Bestimmun-

gen: 1. **Raum:** a. **Ort:** dicitur ad Tibur*) ... mortem fratri esse minitatus; Phil. VI, 10.

ut noctu vigilias agerent ad aedis sacras; Verr. IV, 93. qui maximo te aere alieno ad aedem Opis liberavisti; Phil. II, 35. ut .. vota ... ad illam ipsam principem aram et in illo loco fanoque persolverent; har. resp. 28. quis umquam ad arbitrum quantum petiit tantum abstulit? Qu. Rosc. 12. — occiditur ad balneas Palacinas ||Palatinas||; Sex. Rosc. 18. — qui tibi ad forum Aurelium praestolarentur armati; Catil. I, 24. — illi igitur impii ... etiam ad inferos poenas parricidii luent; Phil. XIV, 32. cum ad iudicem causam labefactari animadvertunt; Qu. Rosc. 13. eius testis ad iudicem fidem infirmabit? ib. 45. — argentum in lectica cubans ad mare infra oppidum exspectabat; Verr. IV, 51. cum totius impetus belli ad Cyzicenorum moenia exstitisset ||constitisset||; Muren. 33. — qui ... hanc rem in Cilicia ad ostium fluminis Cydni confecisset, si ..; Phil. II, 26. — ut ad portam Esquilinam Macedonicam lauream conculcarim; Piso 61. hostiae ..., quae ... ad praeconem et ad tibicinem immolabantur; leg. agr. II, 93. — cum ad raedam pugnari viderent; Milo 29. personam ... defensoris nimium litigiosi, contriti ad regiam; Caecin. 14. me ad regiam paene confecit; Milo 37. — tabulas se publicas ad speluncas perdidisse dixerunt; Flacc. 39. — ut esset in agro ac tantum modo aleretur ad villam; Sex. Rosc. 44. non numquam etiam ad vinum diserti sint; Cael. 67. cum primum contionem ad urbem consul designatus habuit; Verr. a. pr. 45. statim Romae et ad urbem ... quaerere ... coepit; ib. II, 17. (mit elliptischem Genetiv ſ. VI, 2).

b. **Ausdehnung:** non ab imis unguibus usque ad verticem summum ... ex fraude ... constare totus videtur? Qu. Rosc. 20. ut usque ad alterum R litterae constarent integrae; Verr. II, 187. a primo capite legis usque ad extremum reperio ..; leg. agr. II, 15. a Suburana ||ab usura nam|| usque ad Aniensem ||Arniensem|| nomina vestra proponat; ib. II, 79. longe *est* omnino a Tiberi ad Caicum; Flacc. 72. via ..., quae per Macedoniam est usque ad Hellespontum militaris; prov. cons. 4. mare videmus ... a populo Romano ab Oceano usque ad ultimum Pontum ... teneri; ib. 31. nihil est ... usque ad Oceanum quod sit Italiae pertimescendum; ib. 34. exterae nationes a prima ora ||a primo ore, al.|| Graeciae usque ad Aegyptum ... praesidiis tenentur; Phil. X,10. ſ. I. navigo.

2. **Zeit, Ereigniß:** usque ad M. Terentium ||et|| C. Cassium consules; Verr. I, 60. te ** quaestore usque ad T. Crispinum quaestorem; Font. 1. a C. Graccho usque ad Q. Varium; Sest. 101.

usque ad illam aetatem; Flacc. 42. a pueritia usque ad hanc aetatem; Balb. 3. — ad diem; Verr. II, 5. 99. Caecin. 20. ad hanc diem; Catil. III, 17. Phil. II, 19. ad illam diem; sen. 27. quam ad diem; Sex. Rosc. 128. usque ad hanc diem; Verr. IV, 130. Font. 31. ex ea die ad hanc diem; Verr. I, 34. ad constitutam diem tempusque; Caecin. 32. ad mei temporis diem; leg. agr. II, 3. ad ipsum discrimen eius temporis: I. ſ. adfero; imp. Pomp. 45. — ad exitum defensionis tuae; Verr. V, 32. ad extremum usque; Caecin. 46. usque ad extremum; Phil. II, 75. — ad horam nonam; Verr. II. 92. ad hanc horam; Phil. XIV, 19. — usque ad Idus Martias; Phil. II, 82. — usque ad Kalendas Maias; Phil. III, 27. — usque ad nostram memoriam; imp. Pomp. 54. ✕. usque ad meam memoriam; Phil. IX, 4. — ad alienae petitionis occasionem; leg. agr. II, 3. — usque ad senectutem; Balb. 18. usque ad summam senectutem; Verr. V, 180. usque ad extremum spatium; Arch. 30. — ad tempus; Verr. I, 141. V, 28. Planc. 74. Phil. I, 9. ad id tempus; Rabir. 38. ad hoc tempus; Verr. III, 216. usque ad hoc tempus; Verr. I, 98. IV, 107. Caecin. 5. Flacc. 25. ab initio usque ad hoc tempus; Sulla 74. usque ad illius iudicii tempus; Cluent. 45. ad omne vitae tempus; Cluent. 195. ad breve tempus; Flacc. 5 (ſ. 39). ad breve quoddam tempus; Catil. I, 31. ad extremum belli tempus; Balb. 5. ſ. ad diem; Caecin. 32. — ad vesperam; Catil. II, 6. Phil. II, 77.

3. **Weise:** „praestituentur ||praestituendae, al.|| horae ad arbitrium nostrum“; Quinct. 71. „ad nostrum arbitrium libidinemque eludemus“; Verr. a. pr. 30. ad arbitrium eius ... quam aequum edictum conscripserit; ib. I, 106. edictum ad Chelidonis arbitrium scriptum; ib. id opus ad illius iniquissimi hominis arbitrium se effecturos esse; ib. 144. se ad arbitrium libidinosissimae mulieris spoliatum iri; ib. III, 77. ad arbitrium suum navigavit; ib. V, 97. (litteras) ad arbitrium suum confectas esse; ib. 147. ad arbitrium tuum testis dabo; ib. 164. poenas ad eorum arbitrium sufferre, qui ...; Font. 49. vixit ad aliorum arbitrium, non ad suum; Muren. 19. cum ... ad arbitrium tuum perorasset; Vatin. 26. ut ad arbitrium illorum imperatores etiam diligamus; Phil. XI, 38. nec ad Gabinii ..., sed ad P. Lentuli ... auctoritatem ... Roma contenderet; Rab. Post. 21. — neque ante dimissum (equitem) quam ad conditionem eius depectus est; Verr. III, 60. qui ad constitutum experiundi iuris gratia venissent; Caecin. 33. — decidis statuisque ... quid eis ad denarium solveretur; Quinct. 17. eos instituere atque erudire ad maiorum instituta, ad civitatis disciplinam, non ad tua flagitia neque ad tuas turpitudines debuisti. Verr. III, 161. — ut ad libidinem suam ... fortunas ... vexare possent; Sex. Rosc. 141. sic ad libidines iniuriasque tuas omnia coaequasti; Verr. III, 95. senatores ... rem ad illorum libidinem iudicasse; Font. 36. ſ. ad arbitrium; Verr. a. pr. 30. — M. Catoni vitam ad certam rationis normam derigenti ... respondebo; Muren. 3. nulla res ... nisi ad nutum istius iudicata est; Verr. a. pr. 13. nisi id ad nutum tuum praesto fuerit; ib. I, 78. ecquam rem putatis esse ... nisi ad nutum istius iudicatam? ib. II, 67. [omnes vobis pecunias ad nutum vestrum penderent; leg. agr. II, 98]. bonorum animus ad nutum nostri ordinis expeditus iam non erit; har. resp. 60, cum ... illi parati sint ad nutum futuri; Phil. VII, 18. — quibus bona fortunaeque nostrae notatae sunt et iam ad cuiusque opinionem distributae; Phil. V, 32. — „nisi forte vis ad perpendiculum columnas exigere“; Verr. I. 133. quid sit ad perpendiculum; ib. fere nullam esse columnam, quae ad perpendiculum esse possit; ib. „columnae ad perpendiculum exigantur“; ib. haec omnia ad rationem civitatis si dirigas, recta sunt; sin perpendere ad disciplinae praecepta velis, reperiantur pravissima; Muren. 77. — quos tu cum ad mensurae tam exiguam rationem populo Romano in capita discripsisses ||descr.||; Verr. III, 215. noli eius facta ad antiquae religionis rationem exquirere; ib. IV, 10. ego vero ad meam rationem usumque meum non aestimo; ib. 13. discripsit ||descripsit|| autem pecuniam ad Pompei rationem; Flacc. 32. ſ. ad praecepta. — dubitatis igitur .. quin vos M. Laterensis ... non ad sententiam legis, sed ad suam spem aliquam de civitate delegerit? Planc. 39. — versare suam naturam et regere ad tempus; Cael. 13. ad turpitudines: ſ. ad disciplinam. — ut ad verba nobis oboediant, non ad id, quod ex verbis intellegi possit, obtemperent; Caecin. 52. se ... non ad voluntatem loqui posse; Quinct. 93. ad nostrum usum prope modum iam est definita moderatio rei familiaris; dom. 146. ſ. ad rationem; Verr. IV, 13.

4. **Besondere adverbielle Verbindungen:** ad extremum; Verr. I, 28. 126. II, 61. 172. III, 128. Cluent. 6. 50. Catil. III, 12. Muren. 41. Quir. 16.

*) ad bei Städtenamen: ad Aquinum: ſ. I accedo; Phil. II, 106. — ad Heracliam: ſ. I. accedo; Verr. V, 129. — ad Megaridem: ſ. I. invenio; Verr. V, 63. — ad Messanam: ſ. I. transeo; Verr. V, 5. — ad Mutinam: ſ. I. eo; Phil. XIII, 13. intendo; Phil. XI, 22. proficiscor; Phil. XII, 8. III. via; Phil. XII, 22. — ad Sinopam: ſ. navigo.

Sest. 100. prov. cons. 18. Piso 27. 78. Rab. Post. 39. Phil. XIII, 45

quem ad finem? Verr. V, 75. Catil. I, 1. quem ergo ad finem? Cael. 11. usque ad eum finem Verr. a. pr. 16.

quem ad modum: s. **quem ad modum**.

V. **bei Zahlen- und Werthangaben:** cum ad HS viciens quinquiens redegisse constaret; Verr. I, 92. his nominibus solis Cn. Dolabellae HS ad triciens litem esse aestimatam; ib. 95. huic hereditas ad HS facile triciens venit testamento; ib. II, 35. video enim eius pecuniae summam esse pergrandem, ad HS viciens ||tricies||; ib. 141 professio est agri Leontini ad iugerum XXX. haec sunt ad tritici medimnum XC, id est, modium DXL; ib. III, 116. sunt haec iam ad CCCLX modium tritici; ib. in frumentum imperatum HS duodetriciens in annos singulos Verri decernebantur ..., in alteras decumas fere ad nonagiens; ib. 163. in eorum locum et ad eorum numerum cives Romani ... necati; ib. V, 73. cum annos ad quinquaginta natus esset; Cluent. 110. Brundisii ad trecentos fortissimos viros civisque optimos trucidavit; Phil. III, 10.

hic. nisi planum facit, HS ꟾↃↃ ad libellam sibi deberi. causam perdit; Qu. Rosc. 11.

VI. **Ellipsen:** 1. **ohne Verb:** quid ad haec Naevius? Quinct. 55. „sed quid id ad rem?" ib. 78. verum quid ad rem? Sex. Rosc. 92. quid ad te? Qu. Rosc. 34. iam quid ad praetorem, uter possessor sit? Verr. I, 116. quid ad eum, qui ius dicit? ib. 124. quid ad haec Hortensius? ib. III, 205. quid ad haec Quinctius? Tull. 35. quid *id* ad causam possessionis? quid ad restituendum eum, quem oportet restitui? quid denique ad ius civile? Caecin. 35. sed quid ad te, qui ..? dom. 21. quid egerit. quantum profecerit, nihil ad causam; Sest. 71. quid id ad civitatem? Balb. 35. rectene an secus, nihil ad nos, aut, si ad nos, nihil ad hoc tempus; Piso 68. iure an iniuria? nihil ad tortorem; Milo 57. nihil id quidem ad rem; Phil. II, 56. ius postulabas, sed quid ad rem? ib, 72. confestim ad eam, cuius causa venerat; ib. 77. quid ad haec tandem? ib. 111. alter in Asiam inrupit. cur? si, ut in Syriam, patebat via et certa neque longa; *sin, ut ad Trebonium*, quid opus fuit cum legione? ib. XI, 4. vgl. III. legatus.

2. **ohne Accusativ:** nisi ad Castoris quaesisses quantum solveretur; Quinct. 17. — ad Castoris: s. I, curro; Milo 91. — ad Iuturnae: s. I. pono; Cluent. 101. — ad Opis: s. I. maneo; Phil. I, 17. sum; Phil. II, 93. III. ratio; Phil. VIII, 26.

3. **ohne regierendes Wort:** non ad Q. Maximi sapientiam neque ad illius superioris Africani in re gerunda celeritatem neque ad huius, qui postea fuit, singulare consilium, neque ad Pauli rationem ac disciplinam neque ad C. Marii vim atque virtutem, sed aliud genus imperatoris sane diligenter restituendum et conservandum, quaeso, cognoscite; Verr. V, 25.

VII. **zweifelhafte Stellen:** de studiis ad honorem [depositis] ||adpositis, al.||, non de insita cuiusque virtute disputo; Muren. 30. non ambitio ad gratiam, non iniquitas ad insimulationem ||simultatem, al.|| † conicietur ||conitetur, al.||; Piso 94. quod † sermo ||sermone|| hominum ad memoriam ||ac memoria|| patrum [virtute] celebretur ||al.||; Rab. Post. 2.

adaequo, gleich machen, gleich stellen: alqm: in summa amicorum copia cum familiarissimis eius est adaequatus; Balb. 63.

commemorationem: non cum vitae tempore esse dimittendam ||*dimetiendam*, al.|| commemorationem nominis nostri, sed cum omni posteritate adaequandam; Arch. 29.

fortunam: noster hic Magnus, qui cum virtute fortunam adaequavit; Arch. 24.

adamo, lieb gewinnen: alqd.: id, inquam, adamasti, quod antea non aspexeras; Verr. IV, 101. nihil erat cuiusquam, quod quidem ille adamasset, quod non hoc anno suum fore putaret; Milo 87.

humanitatem: non est veri simile ut Chrysogonus horum litteras adamarit aut humanitatem; Sex. Rosc. 121.

laudem: cum ... L. Flaccus ... laudem patriae in libertatem vindicandae praetor adamarit; Flacc. 25.

litteras: s. humanitatem.

signa: cum signa quaedam pulcherrima ... vidisset, adamavit; Verr. II, 85.

adaugeo, vermehren: libertatem: nihil minuam de libertate mea pristina, sed etiam adaugebo; sen. 36.

maleficia: quid ab his tot maleficiis sceleris abesse videtur? tamen haec aliis nefariis cumulant atque adaugent; Sex. Rosc. 30.

adc — s. **acc** —.

addico, zusprechen, zuschlagen; preisgeben: I. **absolut:** addicitur medimnum VIIIC; Verr. III, 77. addicitur Venuleio tritici medimnum VIII milibus; ib. 99. vgl. II. decumas; Verr. III, 148. 151.

II. **mit Object:** alqm: addictus erat tibi? „non". Qu. Rosc. 41. cum iudicatum non faceret, addictus Hermippo et ab hoc ductus est; Flacc. 48. duo importuna prodigia, quos egestas, quos aeris alieni magnitudo, quos levitas, quos improbitas tribuno plebis constrictos addixerat; Sest. 38. quem si nobis, si suis, si rei publicae conservatis, addictum, deditum, obstrictum vobis ac liberis vestris habebitis; Cael. 80. senatus, cui me semper addixi; Planc. 93. leges, quae nos servis nostris addicerent; Milo 87. qui ... libidini cuiusque nos ita addixit, ut ..; Phil. V, 33. est ipse confidens, impotens, gladiatorio generi mortis addictus; ib. XI, 16.

alqd: tua, Postume, nummo sestertio a me addicuntur? Rab. Post. 45.

Achaiam, al.: omnis erat tibi Achaia, Thessalia, Athenae, cuncta Graecia addicta; Piso 37.

aedis: hominem invenire ... neminem potuit, cui meas aedis addiceret, cui traderet, cui donaret; dom. 107.

agrum: ceteri agri omnes ... sine iudicio senatus xviris addicentur; leg. agr. II, 57.

auctoritatem: cum hoc tu coire ausus es, ut consularem dignitatem, ut rei publicae statum, ut senatus auctoritatem, ut civis optime meriti fortunas provinciarum foedere addiceres? sen. 16.

bona: „mihi bona addicat;" Verr. I, 137. ecquis est ... qui bona C. Rabirii Postumi nummo sestertio sibi addici velit? Rab. Post. 45.

civis: huius audaciae, nequitiae, crudelitati fidelissimos socios optimosque civis scitote hoc praetore traditos, iudices, atque addictos fuisse; Verr. III, 24.

consulatum: addicebas tribuno plebis consulatum tuum; Piso 56.

creditorem: nonne ... ultro Fufidium, equitem Romanum, hominem ornatissimum, creditorem debitoribus suis addixisti? Piso 86.

decumas: addictis iam et venditis decumis; Verr. III, 51. quas (decumas) cum addixisset eidem illi Docimo, hoc est Tertiae, tritici mod. V; ib. 83. addicuntur decumae M. Caesio; ib. 88. cum eorum decumae magno addictae essent; ib. 90. si doceo pluris aliquanto potuisse vendere (decumas) neque eis voluisse te addicere, qui contra Apronium licerentur; ib. 148. Minucio te ideo non tradidisse, quod iam addixisses Apronio; ib. 151.

dignitatem: s. auctoritatem.

equitem: s. reditorem.

fanum: quod (fanum) cum Deiotarus ... castissime tueretur, ... Brogitaro ... addictum pecunia tradidisti; har. resp. 29.

fidem: si illud est iam flagitiosum ... pretio

habere addictam fidem et religionem; Verr. II, 78. cum vero fidem ac religionem tuam iam alteri addictam pecunia accepta habueris; ib.

fortunas: s. auctoritatem.

fundum: fundus addicitur Aebutio; Caecin. 16. quasi vero aut nos ei negemus addictum aut ..; ib.

hominem: s. creditorem.

opus: addicitur opus HS IϽLX milibus; Verr. I, 144. opere addicto, praedibus acceptis; ib. 150.

oram: addicetur omnis ora Lyciorum atque Cilicum; leg. agr. 1, fr. 3.

parsimoniam: utrum possitne se contra luxuriem ac licentiam rusticana illa ... parsimonia defendere, an ... nuda cupiditati petulantiaeque addicatur; Quinct. 92.

prodigia: s. alqm; Sest. 38.

regna: scelera urbani consulatus, in quo ... regna addixit pecunia; Phil. VII, 15.

religionem s. fidem.

sanguinem: cum ... eius ipsius domum devertisti ||evertisti||, cuius sanguinem addixeras; Piso 83.

sententiam: cum te neque principes civitatis rogando ... neque frequens senatus agendo de vendita atque addicta sententia movere ||*demovere*|| potuit; Phil. II, 52.

socios: s. civis.

statum: s. auctoritatem.

vitam: vitam suam, quam maximis praemiis propositam et paene addictam sciebat; Milo 56.

addictio, Zusprechung: cuius praetura urbana aedium sacrarum fuit ... depopulatio, simul in iure dicundo bonorum possessionumque contra omnium instituta addictio et condonatio; Verr. a. pr. 12.

additamentum, Anhang: intercessit Ligus iste nescio qui, additamentum inimicorum meorum; Sest. 68.

addo, hinzufügen, zusetzen: I. **absolut:** vix iam videtur locus esse qui tantos acervos pecuniae capiat. auget, addit, accumulat; leg. agr. II, 59. vgl. alqd; Verr. I, 143. Tull. 43.

II. **mit Object:** alqm: addam, quoniam ita vis, eodem Q. Labienum, patruum tuum; Rabir. 20. vgl. conlusores. naufragia.

alqd (Formeln, Sätze): C. VERRES PRAETOR URBANUS ADDIDIT ... quid enim? video in multis veteribus legibus: CN. DOMITIUS L. METELLUS CENSORES ADDIDERUNT; L. CASSIUS CN. SERVILIUS CENSORES ADDIDERUNT. volt aliquid eius modi C. Verres. dic. quid addidit? Verr. I, 143. dicunt Bidini Volcatio se dedisse: illud non addunt, iussu istius; ib. II, 56. cum iste pronuntiat ...; et hoc praeterea addit homo Venerius ..., OB EAM REM ..: ib. 93. hoc etiam addidit, ut quererer; ib. 164. addit „ARATORUM PENURIA“; ib. III, 126. quid ad hanc impudentiam addi potest? ib. 225. nihil addi iam videtur .. ad hanc improbitatem, amentiam crudelitatemque posse; ib. V, 115. te iubere .... et hoc addere, quod negare nullo modo potes, ... te ... deligere; ib. 169. cum iudicium ita daret, ut hoc solum in iudicium veniret ... neque illud adderet INIURIA; Tull. 12. etiam illud addam, quod ad rem pertinet; ib. 15. horum nihil negat. quid ergo addit amplius? suam familiam fecisse dicit; ib. 24. at istuc totum DOLO MALO additur in hoc iudicio eius causa, qui agit; ib 26. ergo addito DOLO MALO actoris et petitoris fit causa copiosior; ib. 28. quod additum est DOLO MALO, id te adiuvare putas? ib. 31. (vgl. dolum). nam si additum id non esset (DOLO MALO); ib 32. quid attinuit te ... a praetore postulare, ut adderet in iudicium INIURIA et ... queri praetoris iniquitatem, quod de iniuria non addiderit? ib. 38. quod ergo ideo in iudicium addi voluisti, ut de eo tibi ... dicere liceret, eo non addito nihilo minus tamen ita dicis, quasi ..; ib. 39. nonne haec omnium oratio ..., se nihil addituros? ib. *ad* DAMNUM adderetur INIURIA; ib. 41. neque ideo de iniuria non addiderunt, quod in aliis rebus non adderent, sed ne ipsi iudicarent posse ... neque quod putarent, si additum esset, posse ..; ib. 43. deinde additur illius iam hoc causa, quicum agitur: CUM ..; ib. 44. quid ad hanc clementiam addi potest? ib. 50. cur ergo aut in illud cotidianum interdictum UNDE ILLE ME VI DEIECIT, additur CUM EGO POSSIDEREM, si ..., aut in hoc interdictum, DE HOMINIBUS ARMATIS, non additur, si ..? Caecin. 91. illud addit: „non possidebat;“ ib. 92. ecquid interest, utrum in hoc sit additum CUM A. CAECINA POSSIDERET necne? ... si esset additum, de eo quaeri oporteret: additum non est, tamen oportebit? ib. 93. nihil posse iam ad hanc improbitatem addi videtur; Cluent. 35. ut nihil possit neque additum neque detractum de re familiari latere; ib. 82. adde etiam illud, si placet: tum est condemnatus, cum ..; ib. 89. „Bulbus est condemnatus.“ adde maiestatis, ut intellegas ..; ib. 97. neque tamen quicquam tam anguste scriptum est, quo ego non possim QUA DE RE AGITUR addere; Muren. 28. si etiam illud addam, quod a consuetudine non abhorret, rogatos esse multos; ib. 69. „te esse ex municipio.“ fateor, et addo etiam ex eo municipio, unde ..; Sulla 23. atque etiam illud addam ..:.. particeps exstitit, cum ..; ib. 34. haruspicum verba sunt haec omnia: nihil addo de meo; har. resp. 40. qua gravitate sua cum frequens senatus non nullorum scelus audaciamque tardasset, tamen illud addidit, ut ... redirem in patriam; Sest. 129. si .. timeret casum aliquem, qui illi tantum addere iam non potest quantum auferre; prov. cons. 35. additum esse etiam illud, ut ... deberent; Balb. 38. hic etiam addidisti me ... sanxisse; Planc. 83. addo illud etiam: qui tandem convenit ..? Rab. Post. 31. addit haec, quae certe vera sunt, fortis ... viros sequi solere ..; Milo 96. satis, si ita vis, fortasse naturae (vixi), addo etiam, si placet, gloriae; Marcell. 25. addit etiam illud, equites non optimos misisse; Deiot. 24. addebant praeterea ... rem conventuram; Phil. I, 8. probri insimulasti pudicissimam feminam. quid est quod addi possit? ib. II, 99. addit praeterea, ut, quos ..dederit agros, teneant ei ..; ib. VIII, 25. quo cum addi nihil potuisset ..., dixit tamen ..; ib. XI, 15.

acerbitatem: ne quid ad eas ruinas ... addendum acerbitatis putet; Rab. Post. 2.

adiumenta: ad haec non modo adiumenta salutis, sed etiam ornamenta dignitatis meae reliqua vos idem addidistis; sen. 27.

casus: adde casus, adde incertos exitus pugnarum Martemque communem; Milo 56.

conlusores: addite Antonii conlusores et sodalis, Eutrapelum, Melam ..; Phil. XIII, 3.

corollarium: unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur; Verr. III, 118.

diem: an supplicationes addendo diem contaminari passus es? Phil. II, 110.

dolum: in illo priore, ubi dolus malus additur; Tull. 30.

edicta: addite nunc eodem istius edicta, instituta, iniurias, addite Apronii Veneriorumque servorum in agro decumano regna ac rapinas; Verr. III, 200.

exitus: s. casus.

iniurias: s. edicta.

inscitiam: adde inscitiam pransi, poti, oscitantis ducis; Milo 56.

instituta: s. edicta.

invidiam: adde istuc sermones hominum, adde suspiciones, adde invidiam; Phil. XI, 23.

iudices: „non quaero“ inquit „ista: addo etiam iudices manipularis ex legione Alaudarum;“ Phil. I, 20.

lucrum: sese decumas ei quem ad modum deberent daturos; lucrum ... non addituros; Verr.

III, 68. qua re putabas emptori lucrum addi oportere? esto: putabas. quam ob rem imperabas ut adderent? ib. 71. cogis eos plus lucri addere quam quanti venierant (decumae); ib. 89. cum tantum lucri voluerit addere is, cui ..; ib. 150.

Martem: s. casum.

medimna: X medimnum potius addidissent quam HS IↃↃ postea; Verr. III, 72. s. HS.

modios: Q. Minucium ... ad unas unius agri decumas tritici modium triginta voluisse addere; Verr. III, 148. at eis non modo imperasti, verum etiam ... haec sexagena milia modium ... addidisti; ib. V. 58.

naufragia: addite illa naufragia Caesaris amicorum, Barbas Cassios ..; Phil. XIII, 3.

nummos: bina aut terna milia nummum addebat; Verr. III. 118.

ornamenta: s. adiumenta.

partem praedae: si quam partem tuae praedae ad summam decumarum addidisses; Verr. III, 48.

patruum: s. alqm.

pecuniam: etiamne in cellam cum cupiunt gratis dare, ultro pecuniam grandem addere? Verr. III, 228.

poenam: morbi excusationi poena addita est; Muren. 47.

quaestores: cur provinciae Bruto, Cassio datae? cur quaestores additi? Phil. II, 31.

quinquagesimas: adde totius summae DXL milium modium tris quinquagesimas; Verr. III, 116. nec nummorum accessionem cogebatur arator dare nec ternas quinquagesimas frumenti addere; ib. 117.

rapinas, regna: s. edicta.

res: publicani postularunt, quasdam res ut ad legem adderent; Verr. III, 18.

sermones: s. invidiam.

HS: ut ad med. DC HS XXX milia lucri statim sua voluntate civitas adderet, hoc est tritici medimnum II milia; Verr. III, 84. s. medimna.

sodalis: s. conlusores.

subscriptor: ut mihi non ex his, quos mecum adduxerim, sed de populo subscriptor addatur; div. Caec. 50.

suspiciones: s. invidiam.

testimonium: hoc addit testimonii, sua illum sententia ... condemnatum iri; Cluent. 72.

volnera: ad ea, quae erant in causa, addebat etiam ipse nova quaedam volnera; Cluent. 58.

adduco, hinzuführen, bringen, bestimmen: alqm: qui hunc in summas angustias adductum putaret; Quinct. 19. qui primus in iudicium adductus esset; Sex. Rosc. 28. nonne cogitas te a sectoribus huc adductum esse? ib. 80. num quaerenda causa, quae te ad tantum facinus adduxerit? ib. 86. si ille adduci non potest, ut ..; ib. 150. tuli graviter et acerbe .. in eum me locum adduci, ut ..; div. Caec. 4. ut mihi non ex his, quos mecum adduxerim, sed de populo subscriptor addatur; ib. 50. a Q. Opimio, qui adductus est in iudicium; Verr. I, 155. adducitur a Veneriis atque adeo attrahitur Lollius; ib. III, 61. is, qui erit adductus in iudicium; ib. 207. multa dixit eoque adduxit eos, qui erant iudicaturi, .. ut ..; ib. V, 3. in eam opinionem Caesenniam adducebat, ut ..; Caecin. 13. frequentis eos ad me domum adduxit; Cluent. 49. Staienum ipse ad subsellia adduxit; ib. 74. qui ... ipse adductus in iudicium pecuniam iudici dederit; ib. 125. eo denique adducta est, uti ..; ib. 199. quod si solus in discrimen aliquod adducerer; leg. agr. II, 6. negabant me adduci posse, ut ..; ib. 12. ideo negasse se adduci posse, uti venderet, quod ..; ib. 82. [ut nemo ad populum Romanum vos adducere ... posset; ib. 99]. ego hoc ... certa de causa nondum adducor ut faciam; Catil. I, 5. eosdem facile adducam, ut ..; ib. 21. non L. Saturninus ... in discrimen aliquod atque in vestrae severitatis iudicium adducitur; ib. IV, 4. qui ... in veteris fortunae discrimen adducitur; Muren. 55. te ad accusandum res publica adduxit; ib. 78. adductus est in iudicium Polemocrates de dolo malo et de fraude a Dione huius ipsius tutelae nomine; Flacc. 74. non te illius unguentorum odor, non vini anhelitus, non frons calamistri notata vestigiis in eam cogitationem adducebat, ut ..? sen. 16. iecissem me potius in profundum ..., quam illos mei tam cupidos non modo ad certam mortem, sed in magnum vitae discrimen adducerem; Sest. 45. qui in coetum mulierum pro psaltria adducitur; ib. 116. adduci ad suspicandum nullo modo possum; prov. cons. 39. non sum ... adductus ad causam; Piso 79. in spem maximam et ... verissimam sumus adducti, ... annum ... salutarem .. fore; Milo 78. hunc ad meam auctoritatem non potui adducere; Deiot. 29. adduci tamen non possem, ut ..; Phil. I, 13. non possum adduci, ut ..; ib. 33. quod si te in iudicium quis adducat; ib. II, 35. nam illud quidem non adducor ut credam; ib. VIII, 30 (vgl. apertum). — **alq. re:** sciunt huiusce pecunia te adductum esse; Sex. Rosc. 55. adductus sum, iudices, officio, fide, misericordia, multorum bonorum exemplo, vetere consuetudine institutoque maiorum, ut ..; div. Caec. 5. quoniam quibus rebus adductus ad causam accesserim demonstravi; ib. 10. cum eum ... in invidiam suis maleficiis adduxit; Verr. a pr. 11. quasi ego illud mea voluntate potius quam vestra iniuria adductus fecerim; ib. I, 29. si nimis atrociter imperando sociis in tantum adductus periculum videretur; ib. 70. dicent .. et religione adducti et domesticarum legum metu quid ..; ib. 90. quin is ... pecuniam statuae nomine dederit vi atque imperio adductus, non officio ac voluntate; ib. II, 153. qui alterum ... nullo praemio adducti in iudicium rei publicae causa vocant; ib. III, 1. a me quaeris .. quibus inimicitiis aut qua iniuria adductus ad accusandum descenderim; ib. 6. hac ille vi et hoc metu adductus tantum decumanis dedit, quantum iste imperavit; ib. 55. vi, malo, plagis adductus est, ut ..; ib. 56. is, qui alium antea studio adductus accusasset; ib. 63. qui benignitate adducti per beneficium et gratiam civitatibus concesserunt, ut ..; ib. 191. video igitur Heium neque voluntate neque difficultate aliqua temporis nec magnitudine pecuniae adductum esse, ut ..; ib. IV, 14. neque (se) ulla condicione ... adduci umquam potuisse, ut ..; ib. 16. ad quod facinus nemo praeter te ulla pecunia adduci potuerit; ib. V, 11. adductus Valentinorum ... testimoniis ... dedi tantum priore actione testium, .. ut ..; ib. 158. si quando aliquo metu adducti deos placandos esse arbitrantur; Font. 31. utrum gravius aliquid in quempiam dici potest, quam ad hominem condemnandum ... adductum esse pretio? Caecin. 29. ut me invitum de patris tui causa dicere existimes, adductum fide atque officio defensionis; Cluent. 10. ut intellegatis Cluentium non accusatorio animo, non ostentatione aliqua aut gloria adductum, sed nefariis iniuriis, cotidianis insidiis, proposito ante oculos periculo, nomen Oppianici detulisse; ib. 11. qui ... Oppianicum sive imprudentia sive misericordia sive aliqua suspicione sive ambitione adducti absolverunt; ib. 76. in summam enim L. Quinctius invidiam contionibus eum cotidianis seditiosis et turbulentis adduxerat; ib. 103. si propria lege huius peccati adducti essent; ib. 114. qui pretio adductus eripuerit patriam ... civi innocenti; ib. 129. quo tandem igitur Habitus metu adductus tantum in se facinus suscipere conatus est? ib. 170. ceteri novis adfinitatibus adducti veteres inimicitias saepe deponunt; ib. 190. feci adhuc quae potui, neque familiaritate illius adductus neque spe honoris atque amplissimae dignitatis; leg. agr. II, 49. „facile .. adducuntur ‖adducentur‖ pecuniae magnitudine, ut ..;“ ib. 72. quarum (possessionum) amore adducti dissolvi nullo modo possunt; Catil. II. 18. si quic-

quam misericordia adductus feceris; Muren. 62. non accusares nullis adductus iniuriis ... pudentissimum hominem; ib. 64. ego idem vos ||fide in vos, al.|| defensoris atque amici officio adductus oro atque obsecro .. ut ..; ib. 86. quod statuerat facere adductus huius pudore et non amplissimis patrimonii copiis; Flacc. 89. misericordia civium adducti tum fuimus tam vehementes; Sulla 87. ut ad sceleratorum poenam amore rei publicae sum adductus, sic ..; ib. ut hostium urbis ... non praeda adducti, sed odio solemus exscindere ||excipere, al.||; dom. 61. neque hic tamen ulla umquam iniuria adducetur, ut ..; Sest. 95. qui si adductus gratia minus idoneum hominem praemio adfecisset; Balb. 7. ego quia dico aliquid aliquando, non studio adductus, sed aut contentione dicendi aut lacessitus; Planc. 35. qui spe amplissimorum praemiorum ad rem publicam adducti metu crudelissimorum suppliciorum carere non possumus; Milo 5. (alq. re: f. accusationem. adulescentem. aratores. civitatem. parentem. servos).

accusationem: cum accusatio nostra in oblivionem diuturnitate ||diuturnitatis|| adducta sit; Verr. a. pr. 54.

adulescentem: ne valeat id, quod imperitus adulescens, novus sacerdos, sororis precibus, matris minis adductus ... fecisse dicatur; dom. 139. cum Magnum Pompeium, clarissimum adulescentem, praestantissimi viri filium, auctoritate adduxit ad pacem; Phil. XIII, 8.

adulterum: non enim furem, sed ereptorem, non adulterum, sed expugnatorem pudicitiae, non sacrilegum, sed hostem sacrorum religionumque, non sicarium, sed crudelissimum carnificem civium sociorumque in vestrum iudicium adduximus; Verr. I, 9. maleficum quempiam adduxeris aut crudelem: ... corruptorem, adulterum; ib. III, 4.

amicos: hic tum Fabricius non modo ad me meos vicinos et amicos Aletrinatis non adduxit, sed ..; Cluent 56.

apertum: quis umquam audacior? quis nocentior? quis apertior in iudicium adductus est? Cluent. 48.

aquam: ideo aquam adduxi, ut ea tu inceste uterere? Cael. 34.

aratores: illuc confugies, vecturae difficultate adductos (aratores) ternos denarios dare maluisse? Verr. III, 191.

audacem: f. apertum.

avum: qui nepos avum in capitis discrimen adduxerit; Deiot. 2.

auxilium: UT MIHI SINOPAE PRAESTO SIS AUXILIUMQUE ADDUCAS; leg. agr. II, 53.

carnificem: f. adulterum; Verr. I, 9.

civis: ut ... defuerit civium studiis potius quam eos in armorum discrimen adduceret; Phil. X, 14.

civitatem: quid ||quod|| si hoc voluntate sua nulla civitas fecit, si omnes imperio, metu, vi, malo adductae [tibi] pecuniam statuarum nominē contulerunt? Verr. II, 145. pretio adductam civitatem et pretio parvo ea ... vendidisse; ib. IV, 134. ne eam civitatem, quam servassem inermis, armatus in discrimen adducerem; dom. 76.

condemnatum: „condemnatum adducebam, ut ne eripi quidem pecunia posset"; Cluent. 81. (vgl. reum; Verr. II, 174).

convictum: f. reum; Verr. II, 27.

corruptorem, crudelem: f. adulterum; Verr. III, 4.

dignitatem: quod iniquum in discrimen adducas dignitatem tuam; Planc. 8.

ereptorem: f. adulterum; Verr. I, 9.

exercitum: fani ... diripiendi causa in eas oras nostrum esse exercitum adductum; imp. Pomp. 23. Antonius contra populum Romanum exercitum adducebat tum, cum ..; Phil. III, 11. quae spes, nisi ad urbem vel in urbem potius exercitum maximum adduceret? ib. V, 22.

expugnatorem: f. adulterum; Verr. I, 9.

filiam: ad eum filiam eius adduxit, ut ..; Sest. 7.

filium: grandis natu parens adductus ad supplicium, ex altera parte filius; Verr. I, 76. f. adulescentem; Phil. XIII, 8.

furem: f. adulterum; Verr. I, 9.

gentis: dubitabit, credo, gentis barbaras secum adducere; Phil. V, 5.

hominem: [reus] in iudicium adductus est [C. Verres] homo vita atque factis omnium iam opinione damnatus; Verr. a. pr. 2. adduxi enim hominem in quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam ... possetis; ib. in tanta invidia iudiciorum adducere hominem cuius damnatione ..; ib. I, 21. ostendere ac persuadere hominem nocentem adductum esse; ib. dum res iudicetur, hominem adservent; cum iudicata sit, ad se ut adducant, ib. III, 55. statim ... iussu eius homines ... comprehensi sunt adductique Lilybaeum; ib. V, 10. adducit iste interea in saltum homines electos maximis animis et viribus; Tull. 18. quod homo nequam, turpis, improbus, multis flagitiis contaminatus in iudicium sit adductus; Cluent. 97.

hostem: f. adulterum; Verr. I, 9.

iudices (acc. c. inf.): adducti iudices sunt non modo potuisse honeste ab eo reum condemnari, qui non perpetuo sedisset, sed ..; Cluent. 104.

legionem: quod is legionem quartam ad Caesarem adduxerit; Phil. V, 52. ex qua non legiones solum, sed etiam nationes ad urbem conetur adducere; ib. VII, 3. legionibus in urbem adductis quos voluit expulit; ib. XIV, 23.

liberos: si idcirco sedetis, ut ad vos adducantur eorum liberi, quorum bona venierunt; Sex. Rosc. 153.

maleficum: f. adulterum; Verr. III, 4.

medicum: ad quam cum adduxisset medicum illum suum; Cluent. 40.

nationes: f. legionem; Phil. VII, 3.

navem: inanem te navem esse illam in Italiam adducturum? Verr. V, 46.

nocentem: f. apertum. reum; Verr. II, 27.

obsignatores: Oppianicus obsignatores ad eum ... adducit; Cluent. 37.

operarios: barbaros quosdam Lilybaeo scitote adductos esse operarios; Verr. IV, 77.

parentem: si abs te istam rem parens tuus alicuius amici rogatu benignitate aut ambitione adductus petisset; Verr. II, 98. si tuus parens ... humanitate adductus advocationem hominis improbissimi sella curuli ... honestavit; Sulla 81. f. filium.

populum: cum populum Romanum in eum metum adduxisti, ut ..; Muren. 48.

praefectos: adduxerat etiam praefectos et tribunos militaris suos; Verr. I, 73.

praetorem: quid potuit elegantius facere praetor ...? adductus erat in sermonem, invidiam, vituperationem; Verr. III, 140.

pueros: qui ex Gallia pueros venalis isti adducebat; Quinct. 24.

rem: eo rem iam adducam, ut ..; Sex. Rosc. 96. non patiar rem in id tempus adduci, ut ..; Verr. a. pr. 53. in hac causa ea res in discrimen adducitur; ib. I, 6. in hoc homine rem adductam in iudicium videtis; ib. III. 218. adducta res in certamen te consule putabatur, utrum ..; Piso 79. quoniam res in id discrimen adducta est, utrum ..; Phil. III, 29. armis et ferro rem in discrimen adducere; ib. V, 39. res in extremum est adducta discrimen; ib. VI, 19. adducta est enim ... res in maximum periculum et in extremum paene discrimen; ib. VII, 1.

reum: hominem ab isto quaesitum esse non qui reum suum adduceret, sed qui meum tempus obsideret; Verr. a. pr. 6. si non modo reus improbus adduceretur, sed etiam ..; ib. II, 1. nemo umquam [reus] tam convictus, tam nocens adducetur qui ista

defensione non possit uti; ib. 27. possumne ... magis reum condemnatum in iudicium adducere? ib. 174. f. hominem; Verr. a. pr. 2.

sacerdotem: f. adulescentem; dom. 139.

sacrilegum: f. adulterum; Verr. I, 9.

servos: se suos servos adduxisse dixerunt; Caecin. 27. cum essent animi servorum et spe et metu temptati ..., tamen ... auctoritate advocatorum [...] adducti in veritate manserunt; Cluent. 176.

testem: bene testem interrogavit; callide accessit, * reprehendit, quo voluit adduxit; Flacc. 22.

tribunos: f. praefectos.

vicinos: f. amicos.

vitam: aequum, credo, putavit vitam ... pro libertate populi Romani in discrimen adducere; Phil. VII, 12.

adedo, verzehren: pecuniam: non adesa iam, sed abundanti etiam pecunia; Quinct. 40.

ademptio; Entziehung: id autem ut esset faciundum non ademptione civitatis, sed tecti et aquae et ignis interdictione adigebantur ||faciebant||; dom. 78.

adeo, so sehr, sogar, gerade, vielmehr: I. **allein:** 1. **beim Substantiv:** hospes: adeone hospes es ||hospes|| huiusce urbis, adeone ignarus disciplinae consuetudinisque nostrae, ut ..? Rabir. 28.

2. **bei Adjectiven:** alienus: adeone vobis alienus a sanitate, adeo oblitus constantiae meae, adeo immemor rerum a me gestarum esse videor, ut ..? Sulla 83.

ferreus: adeone me ferreum putatis, ut ..? Phil. XII, 19.

ignarus: f. 1. hospes.

immemor: f. alienus.

miser, sordidus: adeone tibi sordidum consilium publicum visum est, adeo adflictus senatus, adeo misera et prostrata res publica, ut ..? Vatin. 35.

stultus: adeone erat stultus, ut ..? Cluent. 170.

3. **bei Verben und Participien:** adflictus: f. 2. miser.

captus: adeone non labefactatam rem publicam te tribuno neque conquassatam civitatem, sed captam hanc urbem atque perversam putaris, ut ..? Vatin. 19.

cognosco: id adeo, iudices, ut mihi ab illis demonstratum est, sic vos ex me cognoscite; Verr. IV, 141. id adeo ex ipso senatus consulto cognoscite; ib. 143. id adeo non tam ex re quam ex istius factis decretisque cognosco; ib. V, 9. id adeo sic cognoscite; Cluent. 80.

concedo: concedatur haec quoque acerbitas et odii magnitudo: adeone, ut omnia ... iura violentur? Deiot. 30.

conquassatus: f. captus.

considero: id adeo sic considerate; Caecin. 87.

infatuo: neminem tamen adeo infatuare potuit, ut ..; Flacc. 47.

labefactatus: f. captus.

oblitus: f. 2. alienus.

perdo: adeone pudorem cum pudicitia perdidisti, ut ..? Phil. II, 15.

perhorresco: adeo vim facinoris sui perhorruerunt ||perhorruerant||, ut ..; Sest. 82.

perversus: f. captus.

prostratus: f. miser.

scio: id adeo sciri facillime potest ex litteris publicis civitatum; Verr. III, 120.

II. **besondere Verbindungen:** atque adeo: 1. am Anfang des Satzes: atque adeo, ne hoc aut longius aut obscurius esse possit, procedite in medium atque explicate ..; Verr. II, 190.

2. Substantiva, Pronomina: hoc consilio atque adeo hac amentia impulsi; Sex. Rosc. 29. cum maximo detrimento atque adeo exitio vectigalium; Verr. III, 19. Verres tot annis atque adeo saeculis tot inventus est qui ..; ib. 21. cum decumanis, sociis tuis atque adeo procuratoribus; ib. 33. an fructus integros atque adeo bona fortunasque aratorum omnis vendidisti? ib. 40. praetorem ... redemptorem decumarum atque adeo aratorum dominum ac regem fuisse; ib. 71. quo id iure atque adeo quo id potius more fecisti? ib. 118. si qui pudor in te atque adeo si qui metus fuisset; ib. 141. illum hominem ... clamore de foro atque adeo de civitate esse sublatum; Cluent. 79. quid huic cum Habito? nihil; atque adeo ... potius etiam simultas; ib. 172. ducem .. hostium intra moenia atque adeo in senatu videmus ..; Catil. I, 5. qui de huius urbis atque adeo de orbis terrarum exitio cogitent; ib. 9. tune etiam atque adeo vos ..., vos meam fortunam deprimitis? Piso 41.

3. Adjectiva: is inter honestos homines atque adeo inter vivos numerabitur? Sex. Rosc. 113. quae si magna atque adeo maxima vobis videbuntur; Verr. III, 11. istum decumas nova lege atque adeo nulla lege ... vendidisse; ib. 142. hoc persimile atque adeo plane idem est; Tull. 31.

4. Verba, Participia: mihi si quid deberetur, peterem, atque adeo iam pridem abstulissem; Quinct. 46. non habere domum ... patentem atque adeo expositam cupiditati; ib. 93. hoc institui atque adeo institutum referri ac renovari; div. Caec. 68. domo eius emigrat atque adeo exit; Verr. II, 89. hoc significant atque adeo aperte ostendunt; ib. 148. ex Sicilia decedendum atque adeo fugiendum esse; ib. 157. at quam legem [corrigit], iudices [atque adeo totam tollit]? ib. III, 20. adducitur a Veneriis atque adeo attrahitur Lollius; ib. 61. qui in urbe remanserunt atque adeo qui ... in urbe a Catilina relicti sunt; Catil. II, 27. posco atque adeo flagito crimen; Planc. 48.

5. Partikeln: si prodierit atque adeo cum prodierit; Sex. Rosc. 100. si damnatus eris atque adeo cum damnatus eris; Verr. III, 70.

6. Sätze: non praetorem modo a quo ius impetraret invenire potuit atque adeo ne unde arbitratu quidem suo postularet, sed ..; Quinct. 96. centum et unum aratores unus ager istius iniuria desiderat, atque adeo [nostra] res publica ... hunc tot patrum familias numerum desiderat et reposcit; Verr. III, 120.

sive adeo: huius improbissimi furti sive adeo nefariae praedae ... civitatem testem futuram; Verr. I, 87. ratio et via reperiunda est, qua ad Apronii quaestum, sive adeo qua ad istius ingentem immanemque praedam possim pervenire; Verr. III, 110.

usque adeo: usque adeo autem ille pertimuerat, ut ..; Sex. Rosc. 26. liciti sunt usque adeo, quoad ..; Verr. III, 77. usque adeo orba fuit ab optimatibus illa contio, ut ..; Flacc. 54. usque adeo hominem in periculo fuisse, quoad ..; Sest. 82.

adeo, herangehen, angehen, übernehmen: I. **absolut:** A. **substantivisch:** potestas: patri exacta aetate et adulescenti filio adeundi ad illum miserum potestatem numquam esse factam; Verr. V, 21. cum L. Caecilius ... direptoribus .. bonorum meorum in ius adeundi potestatem non fecerit; sen. 22. ad Brutum adeundi legatis potestatem fecerit (oportet); Phil. VII, 26.

B. **verbal:** 1. **unpersönlich:** ante quam aditum in ius esset; Verr. II, 55. aditum est ad Metellum; ib. III, 152. aditum est ad libros Sibyllinos; ib. IV, 108. ad omnis introitus, qua adiri poterat non modo in eum fundum ..., sed etiam in proximum ..., armatos homines opponit; Caecin. 21. legatus, ad quem est aditum; Flacc. 49. (vgl. 2. naves).

2. **persönlich:** alqs: ad arbitrium hoc animo adimus, ut ..; Qu. Rosc. 10. de quo nomine ad arbitrum adisti, de eo ad iudicem venisti; ib. 12. simul ac potestas primum data est, adeunt hi, quos dixi; Verr. I, 138. Heraclius cum advocatis adit et postulat, ut ..; ib. II, 38. adeunt Bidini; pe-

tunt hereditatem; ib. 59. hunc [Timarchidem] ad istius flagitiosas libidines ... natum atque aptum fuisse; investigare, adire, appellare, corrumpere; ib. 134. non tabellarius, cuius adventu certiores facti petiverunt? praeco, qui adire iussit? ib. III, 183. prius ... quam Romam atque in horum conventum adiretis; ib. IV, 26. ad quam (urbem) cum adirent ex Italia; ib. sese a suis civibus haec habere mandata, ut ad Verrem adirent; ib. 113. ut ... adiremus ad eorum senatum; ib. 137. cum ad praetorem in ius adissemus; ib. 147. „ut adeas, tantum dabis"; ib. V, 118. sum ex proximo vicini fundo deiectus, qua adibam ad istum fundum; Caecin. 82. qui ad rem publicam adeunt; imp. Pomp. 70. ad quem (fratrem meum) adiit causamque ita detulit; Flacc. 49. ut omnem locum quo adisses exsilii simillimum redderes; dom. 72. nisi ex eo loco, quo eum adire fas non fuerat, ancillarum beneficio emissus esset; har. resp. 44. adiit igitur T. Annius ad causam rei publicae sic, ut ..; Sest. 87. ad quas (contiones) nemo adibat incorruptus, nemo integer; ib. 106. qui ... ad C. Caesarem pro praetore ante Idus Martias primas ||Martias|| adierint; Phil. VIII, 33. ab eorum aris, ad quas togati adierimus, ad saga sumenda discedere; ib. XIV, 2.

exercitus: quo exercitus adire non posset; Muren. 34.

heredes: ceteri heredes adeunt ad Verrem; Verr. I, 123.

homines: homines tenues ... adeunt ad ea loca, quae numquam antea viderunt; Verr. V, 167.

legati: homines nobilis adlegat, *ab* eis (legatis) qui peterent, ne ad Sullam adirent; Sex. Rosc. 25. ad Sullam legati non adierunt; ib. 110.

liberi: eone tu servos ... immittere ausus es, quo liberos adire ne orandi quidem causa fas erat? Verr. IV, 101.

matrona: quo matrona nulla adiit propter vim consessumque servorum; har. resp. 24.

naves: qui habent oppidum opportuno loco, quo saepe adeundum sit navibus; Verr. IV, 21.

parentes: supplicium ... sumitur de miseris parentibus nauarchorum; prohibentur adire ad filios; Verr. V, 117.

pirata: eone pirata penetravit, quo simul atque adisset, ... magnam partem urbis relinqueret? Verr. V, 98.

tribunus: adiit ad rem publicam [tribunus plebis] Milo; Sest. 87.

II. mit Object: alqm: quotienscumque Panhormum veneris ..., totiens te senatum Panhormitanum adisse supplicem; Verr. V, 21. ac Netini quidem ... adierunt te ||te adierunt|| et eandem suam causam foederis esse docuerunt; ib. 56. *hi Fabium adeunt et ... se ut advocaret, verecunde petunt*; Tull. 17. quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, nemo adloqui, nemo aspicere vellet; Cluent. 170. dantur mandata legatis, ut D. Brutum militesque eius adeant; Phil. VI, 6.

alqd: omnia, quae ille tenuerat, adierat, sperarat; Muren. 34.

casas: adii casas aratorum; Scaur. 25.

coetus: ut deus aliqui delapsus e caelo coetus hominum adeat; har. resp. 62.

colonias: qui pro salute mea municipia coloniasque adisset; sen. 31. hic municipia coloniasque adiit; dom. 30. cum C. Caesar ... colonias patrias adiit; Phil. V, 23.

domum, fanum: quam tu domum, quam urbem adisti, quod fanum denique quod non eversum atque extersum reliqueris? Verr. II, 52.

hereditatem uterque ... pro sua parte dissolvit: heres ex sua parte qua hereditatem adiit, socius ex ea qua societatem coiit; Qu. Rosc. 55. Ligur hereditatem adiit; Verr. I, 125. fortasse Ligurem hereditatem aditurum non fuisse; ib. auctoritatem senatus exstare hereditatis aditae sentio; leg. agr. II, 41. adiit hereditates civium Romanorum; Arch. 11. cum ipse hereditatem patris non adisses; Phil. II, 42.

inimicitias: sudandum est eis pro communibus commodis, adeundae inimicitiae; Sest. 139.

loca: quis enim umquam ... tam brevi tempore tot loca adire ... potuit? imp. Pomp. 34.

milites: s. alqm; Phil. VI, 6.

municipia: cum municipia pro me adiret; Piso 80. s. colonias.

oppida: quod erant oppida mihi complura etiam reliqua quae adire vellem; Verr. II, 65.

patronum: eum praeter Marcellos patronum quem iure suo ||suo iure|| adire aut appellare posset habere neminem; Verr. II, 36.

periculum: sese capitis periculum aditurum; Sex. Rosc. 110. numquam tamen neque tantum periculum mihi adire visus sum neque tanto opere pertimui; Verr. a. pr. 3. se .. in eo capitis periculum aditurum; ib. II, 33. non esse eum liberum, qui ut liber sit, adire periculum noluit; Caecin. 99. nullum periculum mortis adiit ..., quod non ..; Cluent. 18. quid attinuit ... adire periculum navigandi? Flacc. 91. qui dicerent dignitati esse serviendum ..., adeunda pro patria pericula; Sest. 23. adiit tum periculum, sed adiit ob eam causam, quae ..; ib. 62. periculis ..., quae plurima adii propter acerbissimum omnium in me odium impiorum; Phil. XII, 21.

sacrificium: quod quidem sacrificium ante P. Clodium nemo ||nemo ante P. Clodium, al.|| omni memoria violavit, nemo umquam adiit; har. resp. 37.

senatum: totiens apud maiores nostros Siculi senatum adierunt; Verr. II, 146.

Siciliam: qui nondum tempestivo ad navigandum mari Siciliam adiit; imp. Pomp. 34.

urbis: quas enim sociorum atque amicorum urbis adisti legationis iure et nomine; Verr. I, 54. s. domum.

adeps, Fett, Wohlbeleibtheit: pertimesco: non mihi esse P. Lentuli somnum nec L. Cassii adipes nec C. Cethegi furiosam temeritatem pertimescendam! Catil. III, 16.

adeptio, Erlangung: imitatur, al. ut haec simulata adeptio ||aditio, adoptio, al.|| filii quam maxime veritatem illam suscipiendorum liberorum imitata esse videatur; dom. 36.

adfabre, kunstvoll: facio: deum .. nullum Siculis qui ei paulo magis adfabre atque antiquo artificio factus videretur reliquit; Verr. a. pr. 14.

adfecto, erstreben: iter: quae quidem dominatio ... quam viam munitet, quod iter adfectet videtis; Sex. Rosc. 140. videte nunc quod ||quo|| adfectent ||quoad fecerit, al.|| iter apertius quam antea; leg. agr. I, 5.

adfectus: s. adficio.

adfero, hinzubringen, hinbringen, hinführen, anführen, vorbringen: I. mit Ergänzungssatz: 1. acc. c. infin.: attuli sponsiones ipso praesente factas de decumarum societate ab ipso prohibitas iudicari; Verr. III, 144. aut illud adferant, aliquid sese ... de ceteris *non* comperisse; Cluent. 127. ita Caelium ad illam attulisse, se ad ornatum ludorum aurum quaerere; Cael. 53.

2. indirecte Frage: ut haec ex iure civili proferunt, sic adferant velim, quibus lege aut rogatione ||ratione|| civitas aut libertas erepta sit; Caecin. 100.

II. mit Object: alqm: ad quod (incommodum) recens cum te peropportune fortuna attulisset; Verr. V, 39. nisi ad ipsum discrimen eius temporis divinitus Cn. Pompeium ad eas regiones fortuna populi Romani attulisset; imp. Pomp. 45.

alqd: quid adfertur qua re P. Quinctius negetur absens esse defensus? Quinct. 68. quid ergo adfers

qua re id factum putemus? Sex. Rosc. 54. dum exspectat quidnam sibi certi adferatur; Verr. II, 92. cum haec ad istum adferrentur, pertimuit; ib. 101. quicquid ad eos recuperatores Apronius attulisset; ib. III, 69. „excogitavit nescio quid, attulit;" ib. V, 16. quid fictum, quid fortuna ac tempore adlatum, quid pretio corruptum ... videretur; Font. 25. id .. me non ad meam defensionem attulisse, sed illorum defensioni rettulisse; Caecin. 85. nihil huc nisi perfectum ingenio, elaboratum industria adferri oportere; imp. Pomp. 1. quid est quod quisquam aut illo dignum aut vobis novum aut cuiquam inauditum possit adferre? ib. 29. „quo vo-les" inquit „sequar: sed quid adfers?" Cluent. 71. videlicet excogitabit aliquid atque adferet; leg. agr. I, 2. si quid est quod indagaris ..., quamquam iniquum est, tamen consume sane ||sane tamen||, ... quando ||quoniam|| quidem tu attulisti; ib. 3. quid accusas, Cato? quid adfers ad iudicium? quid arguis? Muren. 67. ego me ad id, quod attulerit, integrum conservabo; Flacc. 51. quid ergo indicat aut quid adfert? Sulla 54. ut nihil possint ex eis ||his|| neque ad communem adferre fructum neque in aspectum lucemque proferre; Arch. 12. ad immortalitatem gloriae plus adfert desideratum esse a suis civibus quam omnino numquam esse violatum; dom. 86. ad quos epulones Iovis Optimi Maximi, si quid est praetermissum aut commissum, adferunt; har. resp. 21. quid adfert, ut tanta civitas, si cadet, ... a viro tamen confecta videatur? ib. 42. non enim opibus, ... sed precibus aliquid attulimus etiam nos; Planc. 24. ac ne existimes, Triari, quod adferam in dicendo me fingere ipsum; Scaur. c. 5 § 7. non illa praesidia ..., etsi contra vim conlocata ||collata|| sunt, non adferunt tamen [oratori] aliquid, ut ..; Milo 2. ita ut quantum tuis operibus diuturnitas detrahet, tantum adferat laudibus; Marcell. 12. quorum reditus quid sit adlaturus ignoro; Phil. VII, 1. ſ. invidiam; Cluent. 160. HS. voluntatem. — I, 1. Cluent. 127.

adiumentum: negas tribunatum Plancii quicquam attulisse adiumenti dignitati meae; Planc. 77.

alacritatem: quantam mihi alacritatem populi Romani concursus adferret! Deiot. 6. frequentia vestrum incredibilis .. contioque tanta ... et alacritatem mihi summam defendendae rei publicae adfert et spem recuperandae; Phil. IV, 1.

animum: hunc igitur animum attulit ad tribunatum P. Sestius; Sest. 13. animum nobis adferre legati debuerunt: timorem attulerunt; Phil. VIII, 22.

anulum: ut is anulus ad se primo quoque tempore adferretur; Verr. IV, 58.

aprum: cum aper ingens ad eum adlatus esset; Verr. V, 7.

argentum: ut omne argentum ... conquirendum curaret et ad se adferendum; Verr. IV, 50.

auctoritatem: Iulius hoc secum auctoritatis ad accusandum adferebat, quod ..; div. Caec. 63. qui eodem honore praeditus non minus adferret ad dicendum auctoritatis quam facultatis; Muren. 4. nolo accusator in iudicium potentiam adferat, non vim maiorem aliquam, non auctoritatem excellentem, non nimiam gratiam; ib. 59. quantum auctoritatis in iudicium adferatis; Flacc. 65. videor enim iam non solum studium ad defendendas causas, verum etiam opinionis aliquid et auctoritatis adferre; Sulla 10. senatus enim faciem secum attulerat auctoritatemque ||auctoritatem; al.|| populi Romani ||re publica|| Phil. VIII, 23.

audaciam: hasta Caesaris ... multis improbis et spem adfert et audaciam; Phil. VIII, 9.

auxilia: tu periculorum indicia, tu salutis auxilia ad me et ad senatum attulisti; Flacc. 102.

bellum: si pacem adferent, cupidum me; si bellum, providum iudicatote; Phil. VI, 17.

bonum: ut multo plus illa laudatio mali quam boni posset adferre; Verr. IV, 141. ei, qui boni quid volunt adferre; Phil. I, 8.

calamitatem: in vectigalibus non solum adventus mali, sed etiam metus ipse adfert calamitatem; imp. Pomp. 15. calamitatem, quae tanta fuit, ut eam ad auris [Luculli] imperatoris non ex proelio nuntius, sed ex sermone rumor adferret; ib. 25. ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus quam illa acerbissima proscriptio possit adferre; Cluent. 123. ut ne cui innocenti maeror tuus calamitatem et falsum crimen adferret; ib. 168.

candelabrum: candelabrum ... reges ei, quos dico, Romam cum attulissent; Verr. IV, 64. quo postea quam (candelabrum) attulerunt; ib. 65.

causam: nisi forte id agimus, non ut magistratibus nostris moram accipiendi, sed ut sociis causam dandi adferre videamur; Verr. II, 143. simplex in iudicium causa, certa res, unum crimen adlatum est; Cluent. 49. his de causis C. Iunius condemnatus est, iudices, levissimis et infirmissimis, quas omnino in iudicium adferri non oportuit; ib. 91. quam causam ad patronos tuos aut quod os adferes? Vatin. 5. dimittendi vero exercitus quam potes adferre causam? Piso 47. quam causam sui dementissimi consilii et facti adferebat, nisi quod ..? Phil. II, 53. ego ad illum belli civilis causam attuli; ib. 72.

clades: dies enim adfert vel hora potius ... magnas saepe clades; Phil. III, 2.

concordiam: ut ... ea .. res vobis populoque Romano pacem, tranquillitatem, otium concordiamque adferat; Muren 1.

coniecturam: si quam coniecturam adfert hominibus tacita corporis figura; Qu. Rosc. 20.

consuetudinem: attulerat iam liberae civitati partim metu partim patientia consuetudinem serviendi; Phil. II, 116.

consulatum: quod primus in familiam veterem, primus in municipium antiquissimum consulatum attulisset; Muren. 86. qui primus in eam familiam ... attulit consulatum; Phil. IX, 4.

copiam: si maiorem etiam hominum honestissimorum copiam adferam ||affero, adferta, affert||; Font. 16.

crimen: Postumo crimen vestitus adferet is, in quo *uno* spes fuit? Rab. Post. 27. ſ. calamitatem; Cluent. 168. causam; Cluent. 49.

cupiditatem: quibus primus annus hanc cupiditatem attulisset; leg. agr. II. 93.

decus: clarissimorum virorum formas illi taeterrimo parricidae aliquid decoris adferre; Milo 86.

dedecus: quae inimicitiae dolorem utrique nostrum fortasse aliquando, dedecus vero certe numquam attulerunt; Scaur. 32.

deprecationem: huic quidem adferet aliquam deprecationem periculi aetas illa; Rabir. 26.

desperationem: his igitur omnibus victoriam sperantibus pacis nomen adferemus, id est desperationem victoriae? Phil. XII, 10.

diem: quo, quaeso, accessisti, quo non attuleris istum tecum diem? Verr. II, 52.

dignitatem: sin autem ... vos eis repugnantibus per vosmet ipsos dignitatem huic imperio, salutem orbi terrarum attulistis; imp. Pomp. 64. qui potest dubitari quin ad consulatum adipiscendum multo plus adferat dignitatis rei militaris quam iuris civilis gloria? Muren. 22. ut iam videatur honoris amplissimi nomen plus invidiae quam dignitatis adferre; Sulla 81. hi tot equites Romani, tot tribuni aerarii ..., quid roboris, quid dignitatis huius petitioni attulerunt? Planc. 21.

diligentiam: iste motus servitiorum bellique subita suspicio utrum tibi tandem diligentiam custodiendae provinciae an novam rationem improbissimi quaestus attulit? Verr. V, 15.

dolorem: scilicet tibi graviorem dolorem patrui [tui] mors attulit quam C. Graccho fratris; Rabir.

14. neque enim tibi haec res adfert dolorem, sed quandm incredibilem voluptatem; Catil. I, 25. mihine ||mihi|| maiorem hae res dolorem quam Q. Hortensio, mihine maius odium adferre debent? Sulla 3. ſ. dedecus.

donum: qui cum ceteris rebus illud quoque eximium ac pulcherrimum donum in Capitolium adferrent; Verr. IV, 64. reliquis consecutis diebus non intermittebas quasi donum aliquod cotidie adferre rei publicae; Phil. I, 32.

dubitationem: quorum (legatorum) exspectatio dubitationem belli adfert; Phil. V, 31.

edictum: nec ita multo post edictum Bruti adfertur et Cassii; Phil. I, 8. D. Bruti ... edicto adlato atque proposito; ib. V, 28.

egestatem: cui non modo luctum mors patris attulit, verum etiam egestatem; Sex. Rosc. 13.

epistulam: is epistulas compluris attulerat; Verr. II, 64. cum Valentio eius interpreti epistula Agrigento adlata esset; ib. IV, 58.

exemplum: credo enim, adferet aliquod scelerati hominis exemplum; Phil. XIII, 34.

existimationem: quam existimationem, quam honestatem in iudicium tuum prope acta iam aetate decursaque attulit; Quinct. 99.

exsilium: imaginem, quae domi posita pestem atque exsilium Sex. Titio attulit || attulisset ||; Rabir. 25.

exspectationem: quam enim spem ||rem|| et exspectationem, quod studium et quem favorem secum in scenam attulit Panurgus, quod Roscii fuit discipulus! Qu. Rosc. 29. quantam exspectationem magnitudo iudicii sit adlatura; div. Caec. 42.

faciem: adfers faciem novam, nomen vetus, purpuram Tyriam *eandem;* Flacc. 70. ſ. auctoritatem; Phil. VIII, 23.

facultatem: cum ... ad agendum facultatis (in me) tantum (sit), quantum homini vigilanti ex forensi usu prope cotidiana dicendi exercitatio potuit adferre; imp. Pomp. 2. nulla pars, quae aliquam facultatem discendi ||dicendi|| adferre posset, non mea fuit ||mea fuit||; Rab. Post. 9. ſ. auctoritatem; Muren. 4.

familiaritatem: quocum mihi amicitiam res publica conciliavit ..., familiaritatem consuetudo attulit; Deiot. 39.

fastidium: ista nostra adsiduitas, Servi, nescis quantum interdum adferat hominibus fastidii, quantum satietatis; Muren. 21.

favorem: ſ. exspectationem; Qu. Rosc. 29.

felicitates: ea vis ..., quae saepe incredibilis huic urbi felicitates atque opes attulit; Milo 84.

festinationem: ecquid ||quid|| adferebat festinationis, quod heres erat? Milo 49.

fictum: ille ad eos, a quibus audiebatur, cotidie aliquid de *me* ficti ||defecti|| adferebat; Sest. 133.

fidem: qui nihil se arbitrabantur ad iudicia causasque amicorum praeter fidem et ingenium adferre oportere; div. Caec. 25.

finem: si finem edicto praetoris adferunt Kalendae Ianuariae; Verr. I, 109. diuturni silentii ... finem hodiernus dies attulit; Marcell. 1. ut tropaeis et monumentis tuis adlatura finem sit aetas; ib. 11. nulla res ei finem caedendi nisi defatigatio et satietas attulisset; Phil. V, 20. etiam si ille dies vitae finem mihi adlaturus esset; ib. VI, 2.

fortunas: tu periculum capitis, tu indicium sceleris, tu fortunas alterius litteris conscriptas in iudicium adferas? Cluent. 186.

fruges: ad quos Ceres in illo errore venisse dicitur frugesque attulisse; Verr. IV, 108.

gratiam: unde eo plus opis auferret, quo minus attulisset gratiae; Quinct. 32. L. Murenae provincia multas bonas gratias cum optima existimatione attulit; Muren. 42. ſ. auctoritatem; Muren. 59.

honestatem: ſ. existimationem.

ignem: obsessum te dicis, ignem adlatum; Verr. I, 80.

imaginem: numquam profecto istam imaginem ... in rostra atque in contionem attulisses; Rabir. 25.

indicia: viderat ille Murenam ad me consulem cum Allobrogibus communis exitii indicia adferre; dom. 134. ſ. auxilia. fortunas.

industriam: qui si attulerint nervos et industriam, mihi crede, excutient tibi istam verborum iactationem; Sulla 24.

ingenium: ſ. fidem.

invidiam: si in iudicium nihil praeter invidiam attulissent; Cluent. 160. nam si locus adfert invidiam, nullus locus est ad statuam rostris quidem clarior; Deiot. 34. ſ. dignitatem; Sulla 81.

laetitiam: quarum (victoriarum) nulla neque tam diuturnam attulit laetitiam nec tantam; Milo 77.

languorem: exspectatio quidem quantum adferat languoris animis quis non videt? Phil. VII, 1.

laudem: ut meae vigiliae meaeque litterae et iuventuti utilitatis et nomini Romano laudis aliquid adferrent; Phil. II, 20.

legem: descriptam [ad me] legem adferunt; leg. agr. II. 13. maiores nostri ... leges annalis non habebant, quas multis post annis attulit ambitio; Phil. V, 47.

litteras: litteras ||litterasque|| a patre adferunt ante Kalendas Decembris; Verr. II, 97. eodemque [ei] tempore de eadem re litterae complures a multis eius amicis ac necessariis adferuntur; ib. is ab isto litteras adfert; ib. III. 92. quas (litteras) ego Syracusis apud Carpinatium in litterarum adlatarum libris, Romae in litterarum missarum apud magistrum L. Tullium ... inveni; ib. 167. quod vos ... ex litteris quidem nostris ..., et missis et adlatis, certe scire potuistis; Font. 18. L. M. AD C. ANNIUM LEG. AD C. FONTEIUM LEG. L. A. A C. ANNIO LEG. A C. FONTEIO LEG.; ib. equitibus Romanis ... adferuntur ex Asia cotidie litterae; imp. Pomp. 4. ab altero adlatae litterae, recitatae, relatum ad senatum; Piso 44. de litteris, quae a Q. Caepione Bruto pro consule adlatae et in hoc ordine recitatae sunt. Phil. X, 25.

lucem: tantamne unius hominis incredibilis ac divina virtus tam brevi tempore lucem adferre rei publicae potuit, ut ..? imp. Pomp. 33. nunc imperii vestri splendor illis gentibus lucem adferre coepit; ib. 41. cuius memorabilis ac divina virtus lucem adfert rei publicae; Phil. XIII, 44.

luctum: attulit non tam ipsius interitus rei publicae luctum quam ceterorum; Catil. III, 24. nec tantum maerorem ac luctum senatui mors P. Clodii adferebat, ut ..; Milo 13. ſ. egestatem.

maerorem: ſ. luctum; Milo 13.

magnitudinem: me ad eius causam parem animi magnitudinem adferre non posse; Milo 1.

malum: quid tandem illi mali mors attulit? Cluent. 171. ſ. bonum; Verr. IV, 141.

manus: domino a familia sua manus adlatas esse ante suos Lares familiaris; Quinct. 85. illine tu templo ... manus impias ac sacrilegas adferre conatus es? Verr. I, 47. pro se quisque manus adfert; ib. 67. si equitibus Romanis ... manus ab Apronio isto praetore sine ulla dubitatione adferebantur; ib. III, 60. eisne rebus manus adferre non dubitasti? ib. IV, 101. nonne ... hoc intellegamus necesse est, eum detrudi, cui manus adferantur? Caecin. 49. Ancharii et Paceni pastoribus huius vilicum vim et manus attulisse; Cluent. 161. qui sibi a Cluentio servisque eius in taberna sua manus adlatas esse dicat; ib. 163. quo si liber ... accesserat, manus adferebantur; har. resp. 24. impetum faciunt in Fabricium, manus adferunt; Sest. 75. tibi in conventu Puteolis manus esse adlatas; Vatin. 12. manus tibi ne adferantur? Piso 65.

medicamentum: ut medicamentum, non venenum Diogenes adferret; Cluent. 58.

medicinam: deinde singulis medicinam consilii atque orationis meae, si quam potero, adferam; Catil. II, 17.

metum: naves inanes, quae praedam praetori, non quae praedonibus metum adferrent; Verr. V, 63.

moram: ut crudelissimi taeterrimique supplicii aliquam parvam moram saltem posset adferre; Verr. V, 165. domo sibi quaerendum remedium existimavit ad eam moram, quae nuptiis adferebatur; Cluent. 27. ne quis moram ullam adferret; Sest. 129. quaero ... num quando tibi moram attulerit quominus concilium advocares ..., quod eo die scires de caelo esse servatum? Vatin. 15. certe ista legatio moram et tarditatem adferet bello; Phil. V, 25. etiamne hanc moram adferemus ||[adferemus]||, dum proficiscantur legati? ib. 31. mora est adlata bello, non causa sublata; ib. VI, 1. ſ. causam; Verr. II, 143.

mortem: „ut uno ictu securis adferam mortem filio tuo, quid dabis?“ Verr. V, 118. si Ser. Sulpicio casus mortem attulisset; Phil. IX, 5. is enim profecto mortem attulit, qui causa mortis fuit; ib. 7.

motum: quorum aes alienum contractum in popina nullum rei publicae motum adferre poterat; Catil. II, 4.

necessitatem: sed mihi ... necessitatem attulit paulo plura dicendi sententia eius, qui ..; Phil. X, 2.

nervos: ſ. industriam.

nomen: quo modo hoc nomen ad rationes magistratus, quo modo ad pecuniam publicam adlatum est? Verr. III, 181. gravius si quis attulerit nomen, libenter adsentiar; Phil. XIV, 10. ſ. desperationem. faciem.

nummos: Volcatius animo aequissimo nummos adfert; Verr. II, 56.

nuntium: ut exoptatum inimico nuntium primus adferret; Sex. Rosc. 19. adfertur nocte intempesta gravis ||intempesta|| huiusce cladis ||mali|| nuntius Syracusas; Verr. V, 92. ex ea (provincia) a te imperatore nuntius ad senatum adlatus est nullus; Piso 44. adlato nuntio de legione quarta; Phil. III, 24. cum repente .., adfertur ei de quarta (legione) nuntius; ib. XIII, 19.

obscuritatem: si tuae res gestae ceterorum laudibus obscuritatem attulerunt; Deiot. 12.

odium: odium, quod in ipsum attulerant; Piso 93. ſ. dolorem; Sulla 3.

opes: ſ. felicitates.

opinionem: si quam huc graviorem de illo iudicio opinionem attulistis; Cluent. 142. ſ. auctoritatem; Sulla 10.

opus: si quod erat grande vas et maius opus inventum, laeti adferebant; Verr. IV, 47.

os: ſ. causam; Vatin. 5.

otium: nihil esse tam populare, quam id, quod ego vobis in hunc annum consul popularis adfero, pacem, tranquillitatem, otium; leg. agr. II, 102. ſ. concordiam.

pacem: pacem ipsam si adferrent; Phil. XII, 17. ſ. bellum. concordiam. otium.

periculum: ſ. fortunas.

pestem: ſ. exsilium.

postulationem: ego contra brevem postulationem adfero, et ... aliquanto aequiorem; Sex. Rosc. 7.

potentiam: ſ. auctoritatem; Muren. 59.

praedam: ſ. metum.

praeiudicatum: (postulo) ut ne quid huc praeiudicati adferatis; Cluent. 6.

proscriptiones: isti ||illi|| igitur [Pergameni] proscriptiones quas tu adferebas repudiaverunt; Flacc. 76.

purpuram: ſ. faciem.

rationem: quis tam tui, Sexte, dissimilis, qui ... non heredem ... certiorem faceret, appellaret, rationem adferret? Quinct. 38. quin eius facti si non bonam, at aliquam rationem adferre soleant; Verr. III, 195. ut ... in eam rem non solum rationes adferret, sed etiam ..; Caecin. 69. deinde nihil rationis adfers, quam ob rem ..; ib. 96. neque enim ratio adferri potest, cur ..; ib. 101. quam attulisti rationem populo Romano cur eum restitui oporteret? Phil. II, 56. ſ. diligentiam.

religionem: tibi illa Diana in pace atque in otio religionem nullam attulit? Verr. IV, 78. quia ... statuebantur arae quae religionem adferrent ipsi loco, quo essent consecratae; dom. 128.

rem: et multae res adferri possunt et ..; Sex. Rosc. 123. possumne rem magis iudicatam adferre? Verr. II, 174. „in illo, nisi res manifesta erit ita adlata ||adlata ita, al.||, ut responderi nihil possit, vicimus;“ ib. III, 145. adferam rem eius modi in decumis, ut ..; ib. 146. nulla re nova adlata; ib. V, 22. eum de his rebus iussi si quid vellet, quae ad me adlatae essent, dicere; Muren. 51. ut neque adlata sit a me res inopinata ac recens, nec ..; dom. 9. at videte quanta sit vis huius Papiriae legis in re tali, non qualem tu adfers, sceleris plenam et furoris; ib. 130. cum tu rem te ad eos non ab aliis tibi adlatam, sed a te ipsa compertam deferre diceres; Cael. 68. negat Calenus rem ullam novam adlatam esse; Phil. XII, 3. ante vero, quam sit ea res, quam avidissime civitas exspectat, adlata, laetitia frui satis est; ib. XIV, 1. ſ. causam; Cluent. 49.

robur: ſ. dignitatem; Planc. 21.

sacra: non ut (sacra) ab illis huc adlata, sed ut ceteris hinc tradita esse videantur; Verr. V, 187.

salutem: cum in ceteris Siciliae civitatibus senatum populumque docuissem quid eis utilitatis, quid salutis adferrem; Verr. IV, 138. cum suo periculo salutem populo Romano attulisset; Milo 63. quam tu salutem rei publicae attulisti! quam improvisam! quam repentinam! Phil. III, 27. ſ. dignitatem; imp. Pomp. 64.

satietatem: ſ. fastidium.

scelus: non dubito quin admiratus sis .., quidnam novi [sceleris] adferret; Ligar. 17. unde diadema? non enim abiectum sustuleras, sed attuleras domo meditatum et cogitatum scelus; Phil. II, 85.

scyphos: „iubet me scyphos sigillatos ad praetorem statim adferre;“ Verr. IV, 32.

seditiones: eius aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum tumultum ||metum|| nobis seditionesque adferebant; Sulla 66.

sellam: quod primus ille non modo in eam familiam, sed etiam in praefecturam illam sellam curulem attulisset; Planc. 19.

senatus consultum: scriptum senatus consultum quod fieri vellet attulit; Phil. I, 3.

sententiam: scriptam attulerat consularis quidam sententiam; Phil. III, 20.

HS: o societatem captiosam et indignam, ubi alter HS ꟾꟾꟾ ∞, alter ccccıɔɔɔ quod sit in societatem adfert! Qu. Rosc. 29.

spem: cum M. Antonius summam spem salutis bonis omnibus attulisset; Milo 40. ut oratio consulum ... spem .. attulit non modo salutis conservandae, verum etiam dignitatis pristinae recuperandae, sic ..; Phil. V, 1. cum duo consulares spem honestae pacis nobis attulissent; ib. XII, 1. spe adlata deditionis; ib. 2. ſ. alacritatem; Phil. IV, 1. audaciam. exspectationem; Qu. Rosc. 29.

spiritus: res enim gestae, credo, meae me nimis extulerunt ac mihi nescio quos spiritus attulerunt; Sulla 27.

studium: ut, quantum mea fides studii mihi adferat ad salutem regis Deiotari defendendam, tantum facultatis timor detrahat; Deiot. 1. ſ. auctoritatem; Sulla 10. exspectationem; Qu. Rosc. 29.

superbiam: ut intellegatis quantam locus ipse adferat superbiam; leg. agr. II, 92.

supplicium: quae crux huic fugitivo potest satis supplicii adferre? Deiot. 26.

suspicionem: de quo nulla umquam suspicio durior aut ad senatum aut ad imperatores adlata nostros est; Sest. 59. veritus sum ne meus repentinus ad meos necessarios adventus suspicionis aliquid adferret; Phil. I, 7. mentio a te facta pacis suspicionem multis attulit immutatae voluntatis; ib. XII, 18.

tabulas: tabulas .. societatis in forum adfero ||defero||; Verr. II, 187.

tarditatem: quid? si etiam tarditatem adfert ista sententia ad Dolabellam persequendum? Phil. XI, 25. ſ. moram; Phil. V, 25.

tenebras: o nox illa, quae paene aeternas huic urbi tenebras attulisti! Flacc. 102.

timorem: ſ. animum; Phil. VIII, 22.

tranquillitatem: ſ. concordiam. otium.

tumultum: ſ. seditiones.

vas: ſ. opus.

venenum: ut per illum, qui attulisset venenum, de hoc praeiudicaretur; Cluent. 172. quaesivit venenum, sollicitavit quos potuit, paravit, locum constituit, attulit; Cael. 31. ſ. medicamentum.

verbum: quod verbum tibi non excidit, ut saepe fit, fortuito: scriptum, meditatum, cogitatum attulisti; Phil. X, 6.

vim: ita possideto, ut Quinctio vis ne adferatur; Quinct. 85. quam multis istum ingenuis, quam multis matribus familias in illa taetra atque impura legatione vim attulisse existimatis? Verr. I, 62. id parari ut filiae suae vis adferretur; ib. 67. cum ... voce maxima vim me sibi adferre clamaret; ib. IV, 148. si reperientur ita parati fuisse, ut vim vitae aut corpori potuerint adferre; Caecin. 61. non modo ut sumptum faciat in militem nemini vis adfertur, sed ..; imp. Pomp. 39. si quidem illa, cum suo corpori vim attulisset, se ipsa cruciavit; Cluent. 32. qui impelluntur ut vim adferant magistratibus; dom. 89. dubitatis quin ei vis esset adlata? Sest. 62. num consuli vim attulerit; Vatin. 5. qui armati senatum obsederint, magistratibus vim attulerint; Cael. 1. ut illi aniculae non ille quidem vim adferret..., sed..; Scaur. 10. vis vitae ||vita|| eius adlata paene est; Rab. Post. 22. interfectus ab eo est, cui vim adferebat; Milo 9. ut illa, credo, nefaria senatus consulta fierent, vim adferebam senatui; Phil. II, 16. poenam non extimescet, qui mihi vim attulerit; ib. XII, 26. ſ. auctoritatem; Muren. 59. manus; Cluent. 161.

voluntatem: tenuit se neque attulit in iudicium quicquam ad laedendum nisi voluntatem; Flacc. 11.

voluptatem: reliquae meae fortunae recuperatae plus mihi nunc voluptatis adferunt quam tum in incolumitate ||incolumitatis, al.|| adferebant; Quir. 3. ſ. dolorem; Catil. I, 25.

utilitatem. ſ. laudem. salutem; Verr. IV, 138.

adficio, behaften, erfüllen, erregen, ſchwächen, behandeln: alqm: sic ille adfectus illim ||illinc|| tum pro mortuo sublatus perbrevi postea est mortuus; Verr. V, 142. in his L. Murenae tantis tamque improvisis periculis ita sum animo adfectus, ut ..; Muren. 55. quonam modo ille vos vivus adficeret, quos mortuus inani cogitatione percussit? Milo 79. qui cum ita adfectus esset, ut ..; Phil. IX, 2 est autem ita adfectus, ut ..; ib. 12. — **alq. re**: aetate: ſ. genus. — amentia: suum quemque scelus agitat amentiaque adficit; Sex. Rosc. 67. — animo: ſ. virum; Verr. III, 60. — beneficio: quis non maximo se adfectum beneficio putavit, cum ..? Verr. III, 42. Siculi ... plurimis adfecti beneficiis a maioribus nostris; ib. V, 115. me hoc honore praeditum, tantis vestris beneficiis adfectum; imp. Pomp. 71. non enim hac exceptione unus adficitur beneficio, sed unus privatur iniuria; leg. agr. I, 18. cum tantis a vobis, patres conscripti, beneficiis adfectus sim tantisque honoribus; Piso 32. ſ. virum; imp. Pomp. 51. — calamitate: ſ. civem; dom. 33. miserum. — commodis: quae ... maxime ex omnibus servis Stratonem illum dilexerat ..., commodis omnibus adfecerat; Cluent. 184. — contumelia: quis enim umquam tanta a quoquam contumelia, quis tanta ignominia adfectus est? Verr. II, 139. — cruce: ſ. civem; Verr. I, 9. — cruciatu: quo cruciatu sit adfectus venire in mentem necesse est omnibus; Verr. IV, 87. ſ. civem; Verr. I, 9. — damno: ſ. mulierem. — detrimentis: adfectum illum quibusdam incommodis et detrimentis propter offensionem animi tui meminerant; Deiot. 8. — difficultatibus: cum tot tantisque difficultatibus adfectus atque adflictus in tuam, C. Aquili, fidem, veritatem, misericordiam P. Quinctius confugerit; Quinct. 10. ſ. populum; div. Caec. 8. — dolore: hic vero tanto dolore adficior, ut ..; Verr. IV, 83. mediocrine tandem dolore eos adfectos esse arbitramini? ib. 132. quo dolore me adfici creditis, cum ..? Phil. XIV, 17. — honore: quanto honore ipsa ex illorum dignitate adficeretur; Sex. Rosc. 147. qui te totiens seniorum iuniorumque centuriis illo honore adfici pronuntiavit; Verr. V, 38. hunc praesentem eis adfecit honoribus, quos habuit amplissimos; Font. 14. quod hoc honore ex novis hominibus primum me multis posthabitis ||post annis|| adfecistis, quod prima petitione, quod anno meo; leg. agr. II, 4. is potissimum summo honore adfecto defensor daretur, qui..; Muren. 4. adficiebatur summo honore, quod ..; Arch. 6. ut eos, qui bene rem publicam gesserint, novis honoribus adficiat et numero dierum et genere verborum; Piso 45. ut eum amplissimo regis honore et nomine adfeceris; Deiot. 14. ſ. beneficio; Piso 32. conservatorem. — ignominia: at non nemo aut ignominia adfectus aut iudicio turpi convictus bonis quidem suis utitur; Quinct. 49. si tibi magistratum abrogasset, minore ignominia te adfecisset, quam ..; Verr. II, 140. qui a senatu peteret, ut Heius adficeretur ignominia; ib. IV, 18. ſ. contumelia. mortuum. — incommodo: quamquam nullo incommodo adficiantur (Gaditani), si ..; Balb. 44. ſ. detrimentis. populum; div. Caec. 8. — iniuria: ut se tanta iniuria adficeret; Verr. I, 126. cupidissimi veniendi, maximis iniuriis adfecti, adhuc non venerunt; ib. II, 65. ut quivis intellegere posset, eum, quod pecuniam non dedisset, idcirco illa tam acerba iniuria adfici; ib. V, 17. ei, qui adfecti iniuriis ad opem iudicum supplices inferioresque confugiunt; Font. 33. ſ. civem; Verr. V, 149. hominem Verr. II, 110. senatores. — inopia: ſ. mortuum. — laetitia: an ego, si te et Gabinium cruci suffixos viderem, maiore adficerer laetitia ex corporis vestri laceratione, quam adficior ex famae? Piso 42. ſ. Italiam. — laudibus: cum Brutum ... exercitumque eius ... bellum gerentem cum Antonio provinciamque fidelissimam atque optimam [Galliam] laudibus amplissimis adfecistis; Phil. VII, 11. — luctu: ut eos, quos luctu adficeret, lugere non sineret; Piso 18. — metu: ſ. piratas. morbo: is .. cum gravi morbo adfectus esset; Cluent. 33. Ser. Sulpicius ... gravi periculosoque morbo adfectus; Phil. IX, 15. — morte: ſ. civem; Verr. I, 9. inimicos. — nomine: ſ. honore; Deiot. 14. — ornamentis: videte nunc eos, qui a vobis nihil potestatis acceperunt ||acceperint||, quanto maioribus ornamentis adficiat, quam omnes nos adfecti sumus, quibus vos amplissimas potestates dedistis; leg. agr. II, 31. ſ. populum; Balb. 43. — poena: qua is tandem poena adficietur aut quo iudicio damnabitur? Sex. Rosc. 113. si ... statuis, qui in eadem culpa sit, non eadem poena adfici convenire; Cluent. 129. quid erat quod iam Oppianicum poena adfectum pro maleficiis ... quisquam timeret? ib. 170. ut, qua poena senatus adfecerat eversorem civitatis, eadem iste oppresso se-

natu adficeret eum, quem patres conscripti custodem patriae indicassent; dom. 102. si omnes, quos aut fortuna extulit aut ipsorum inlustravit labor et industria, poena essent ||poenae sunt, al.|| adficiendi; Balb. 18. f. principes. vitricum. — praemio: quae est ista societas ..., ut ... nulla condicione huius civitatis praemiis adfici possit? Balb. 23. mitto ereptam libertatem populis ac singulis, qui erant adfecti praemiis nominatim; Piso 90. manu vero cur miserit, si id potius quaeris, quam cur parum amplis adfecerit praemiis, nescis inimici factum reprehendere; Milo 57. f. civem; Milo 82. hominem; Balb. 7. indices. — pudore: quoniam et ipse pudore quodam adficeretur ex sua laude et ..; Caecin. 77. — satietate: f. piratas. — sensu: an vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus et maeror pari sensu doloris adficit? Verr. V, 123. stipendio: f. exercitum. — supplicio: poterone eos adficere supplicio, qui ..? Verr. V, 104. *ΕΔΙΚΑΙΩΘΗΣΑΝ* inquit, hoc est, ut Siculi loquuntur, supplicio adfecti ac necati sunt; ib. 148. interfectum esse L. Catilinam et gravissimo supplicio adfectum iam pridem oportebat; Catil. II, 3. nec mihi ille M. Regulus ... supplicio videtur adfectus; Piso 43. quem ne maiorum quidem more supplicio adfecisti; ib. 83. f. dominos. fugientis. hominem; Verr. V, 69. vilicum. virum; Piso 42. — timore: f. hominem; Quinct. 6. — turpitudine: neque eos quicquam aliud adsequi classium nomine nisi ut detrimentis accipiendis maiore adfici turpitudine videremur; imp. Pomp. 67. — virtutibus: omnibus virtutibus me adfectam esse cupio; Planc. 80. — vitiis: circumspice quibus praeterea vitiis adfectum esse necesse sit eum, cui vere istud obici possit; Muren. 13. [his enim vitiis adfectos et talibus malos aut audacis appellare consuetudo solet]; Phil. XIV, 7. — voluptate: nunc vero, patres conscripti, non parva adficior voluptate, .. quod ..; prov. cons. 1.

alqd: ut ea, quae per eum adfecta sunt, perfecta rei publicae tradat; prov. cons. 29.

aetatem: nemo Agrigenti neque aetate tam adfecta neque viribus tam infirmis fuit, qui non ..; Verr. IV, 95.

bellum: bellum adfectum videmus et, vere ut dicam, paene confectum; prov. cons. 19.

civem: cum civis Romanos morte, cruciatu, cruce adfecerit; Verr. I, 9. quod cives Romani iniuria adfecti ... dicerentur; ib. V, 149. nego potuisse iure publico ... quemquam civem ulla eius modi calamitate adfici sine iudicio; dom. 83. populi grati est praemiis adficere bene meritos de re publica civis; Milo 82.

civitatem: Syracusanam quidem civitatem, ut abs te adfecta est, ita in te esse animatam videmus; Verr. IV, 151.

conservatorem: vos tanti conservatorem populi, tanti sceleris ultorem non modo honoribus nullis adficietis, sed etiam ..? Milo 80.

dominos: quo supplicio dominos indemnatos adficiebat, hoc servos damnatos liberabat; Verr. V, 18.

eversorem: f. alqm. poena; dom. 102.

exercitum: idem in angustiis aerarii victorem exercitum stipendio adfecit; Balb. 61. f. alqm. laudibus.

fugientis: ex Hispania fugientis se excepisse et supplicio adfecisse dicit; Verr. V, 151.

genus: tertium genus est aetate iam adfectum, sed tamen exercitatione robustum; Catil. II, 20.

hominem: primum magnitudo periculi summo timore hominem adficit, quod ..; Quinct. 6. at quem hominem, C. Verres, tanta, tam insigni iniuria adfecisti? Verr. II, 110. quoniam (homo) in Syracusano captus erat, maxime, si minus supplicio adfici, at custodiri oportebat; ib. V, 69. qui si adductus gratia minus idoneum hominem praemiis adfecisset; Balb. 7.

indices: indices hesterno die maximis praemiis adfecit; Catil. IV, 10.

inimicos: homines inimicos suos morte adfici volunt .. quod ..; Cluent. 169.

Italiam: quis est qui non ... T. Annium ... maxima laetitia populum Romanum, cunctam Italiam, nationes omnis adfecisse et dicat et sentiat? Milo 77.

miserum: quod si tibi causa nulla est cur hunc miserum tanta calamitate adfici velis; Sex. Rosc. 146.

mortuum; cum is, cui fama mortui, fortunae vivi commendatae sunt atque concreditae, ignominia mortuum, *inopia vivum* adfecerit; Sex. Rosc. 113.

mulierem: neque enim metuebat ne praetore Verre decumana mulier damno adfici posset; Verr. III, 77.

nationes; f. Italiam.

piratas: postea quam e portu piratae non metu aliquo adfecti, sed satietate exierunt; Verr. V, 100.

populum: populus Romanus interea, tametsi multis incommodis difficultatibusque adfectus est, tamen ..; div. Caec. 8. omitto quantis ornamentis populum istum C. Caesar ... adfecerit; Balb. 43. f. Italiam.

principes: principibus sceleris poena adfectis; Phil. I, 30.

provinciam: f. alqm. laudibus.

senatores: cum senatores summis iniuriis adficis, quid aliud dicis nisi hoc: ..; Verr. III, 96.

Siciliam: cum quadriennio post in Siciliam venissem, sic mihi adfecta visa est, ut eae terrae solent, in quibus bellum acerbum diuturnumque versatum est; Verr. III, 47.

vilicum: ut ... dominus ... summo supplicio vilicum adficiat; Verr. III, 119.

virum: damna ... nulla tanta sunt, quae non viri fortes ac magno et libero animo adfecti ferenda arbitrentur; Verr. III, 60. vir clarissimus ..., vestris beneficiis amplissimis adfectus, Q. Catulus; imp. Pomp. 51. nullum est supplicium putandum, quo adfici casu aliquo etiam boni viri fortesque possunt; Piso 42.

vitricum: vitricum tuum fuisse in tanto scelere fatebare, poena adfectum querebare; Phil. II, 18.

vivum: f. mortuum.

ultorem: f. conservatorem.

adfigo, anheften, einprägen: alumnum: ut ... Italia.. alumnum suum servitutis extremo summoque supplicio adfixum ||defixum, al.|| videret; Verr. V, 169.

caput: caput abscidit, idque adfixum gestari iussit in pilo; Phil. XI, 5.

causam: reliqua est ea causa .., quae iam non recepta, sed innata, neque delata ad me, sed in animo sensuque meo penitus adfixa atque insita est; Verr. V, 139.

litteram: litteram illam ... ita vehementer ad caput adfigent, ut ..; Sex. Rosc. 57.

adfingo, hinzudichten: alqd: ne quis forte me in crimine obscuro versari atque adfingere aliquid suspicione hominum arbitretur; Verr. IV, 67. ut intellegatis in tota illa causa quid res ipsa tulerit, quid error adfinxerit, quid invidia conflarit; Cluent. 9. fit enim plerumque ut ei, qui boni quid volunt adferre, adfingant aliquid quo faciant id, quod nuntiant, laetius; Phil. I, 8.

laudem: ut neque vera laus ei detracta oratione mea neque falsa adficta esse videatur; imp. Pomp. 10.

adfinis, angrenzend, benachbart, verschwägert, Schwager, betheiligt an: I. **absolut: 1. Subject:** deprecantur: non enim pro meo reditu ... adulescentes filii et multi praeterea cognati atque adfines deprecati sunt; Quir. 6.

ducunt: si te vicini, si adfines, si tribules ita oderunt, ut repulsam tuam triumphum suum duxerint; Vatin. 39.

erubescunt: si cognati respuunt, tribules exsecrantur, vicini metuunt, adfines erubescunt; Vatin. 39.

obit: vadimonium mihi non obiit quidam socius et adfinis meus, quicum mihi necessitudo vetus, controversia de re pecuniaria recens intercedit; Quinct. 54.

oderunt: s. ducunt.

2. **Attribut und Apposition:** unus fuit, adfinis, socius, necessarius, Sex. Naevius, qui ... contenderet; Quinct. 74. Vettius, tuus familiarissimus, Vettius, tuus adfinis, cuius sororem habes in matrimonio, ... testatur ..; Verr. III, 168. quod frater consul ne fieret obstiterat, quod adfinis et sodalis clarissimus vir ... excluserat; har. resp. 45.

3. **Prädicat:** sum: hi autem quidam erant adfines istius, quorum iste uxores numquam alienas existimavit; Verr. II, 36. neque se usque eo Sthenio esse inimicum, ut eum rei capitalis adfinem esse diceret; ib. 94. emit agrum de C. Claudio senatore, cui fundo erat adfinis M. Tullius; Tull. 14. quantum facinus ad vos delatum sit videtis: huic si paucos putatis adfinis esse, vehementer erratis; Catil. IV, 6. ubi neque homines fuisse putantur huius adfines suspicionis et ..; Sulla 17. circumspicite ... hosce ipsos homines, qui huic adfines sceleri fuerunt; ib. 70. quod alter mihi adfinis erat, alterius ..; Quir. 11. cum tu ei contumeliosissime totiens male dicas, quotiens te illi adfinem esse dicis; Vatin. 29. cur tibi Caelius tam coniunctus fuit? cognatus? adfinis? viri tui familiaris? nihil eorum; Cael. 34. defende tu matrem ***Bostaris, quam ipsam arguo huic culpae esse adfinem***; Scaur. c. 2. § 8. domi una eruditi, militiae contubernales, post adfines, in omni denique vita familiares; Ligar. 21.

II. **nach Verben: 1. Accusativ: a. Object und attributiv beim Object:** constringo: tu misericors me adfinem tuum ... constrictum inimicis rei publicae tradidisti; sen. 17.

excipio: quae (lex) non modo eum, qui tulerit de aliqua curatiove ac potestate, sed etiam conlegas eius, cognatos, adfinis excipit, ne eis ea potestas curatiove mandetur; leg. agr. II, 21.

habeo: quod habiturus essem contra tribunum plebis furiosum et audacem cum amicum et adfinem tum etiam fortem et gravem consulem; Sest. 20.

hortor: ut ad causam accederet nomenque deferret, Agathinum, novum adfinem atque hospitem, coepit hortari; Verr. II, 94.

interrogo: at vero M. Aebutium ..., Falcidii adfinem, nihil interrogas? Flacc. 93.

observo: una nox intercesserat, cum iste ... Agathinum ita observabat ut aliquem adfinem atque propinquum; Verr. II, 89.

repello: tu adfinem tuam, filiam meam, superbissimis et crudelissimis verbis a genibus tuis repulisti; sen. 17.

spolio: iste, qui amicum, socium, adfinem fama atque fortunis spoliare conatus est; Quinct. 26.

trado: s. constringo.

b. **prädicativ beim Object:** iudico: verum id, quod adhuc est suspiciosum, nisi perspicuum res ipsa fecerit, hunc adfinem culpae iudicatote; Sex. Rosc. 18. duos solos video auctoritate censorum adfinis ei turpitudini iudicari; Cluent. 127.

2. **Dativ:** mando: s. 1. a. excipio.

3. **mit Präpositionen:** confero ad: te ad tuum adfinem non delectum a te, sed relictum a ceteris contulisti; dom. 134.

defendo per: ut non per L. Crassum, adfinem suum ..., sed paucis ipse verbis causam illam ... defenderit et probarit; Balb. 49.

intercedo (sum) cum: s. I, 1. obit.

vivo cum: ut vivat cum suis, primum cum parente ... .quid dicam cum patruo, cum adfinibus, cum propinquis? Planc. 29.

III. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** inimicitiae: qui inimicitias adfinis mei, propinqui sui ... neglexit; sen. 38.

2. **Ablativ:** alqs: Sulla maximis opibus, cognatis, adfinibus, necessariis, clientibus plurimis; Cluent. 94.

3. **mit Präposition:** alqs ex: nemo illum ex tam multis cognatis et adfinibus tutorem umquam liberis suis scripsit; Cluent. 41.

adfinitas, Verschwägerung, Verwandtschaft: I. **Subject:** intercedit: is, quicum tibi adfinitas, societas, omnes denique causae et necessitudines veteres intercedebant; Quinct. 48.

II. **nach Verb:** divello: iussit bona proscribi eius, quicum familiaritas fuerat, societas erat, adfinitas liberis istius vivis divelli nullo modo poterat; Quinct. 25.

III. **nach Substantiven:** coniunctio: illa sibi ad confirmandas inimicitias adfinitatis coniunctionem pignori fore putavit; Cluent. 190. quanta est in adulescente auctoritas, ea propter tantam coniunctionem adfinitatis minor est putanda; dom. 118.

discidia: quod apud ceteros novis inter propinquos susceptis inimicitiis saepe fieri divortia atque adfinitatum discidia vidimus; Cluent. 190.

ius: cum ius amicitiae, societatis, adfinitatis ageretur; Quinct. 53.

poenae: cum ... gravissimas poenas adfinitatis impurissimae sustineret; dom. 135.

vincula: qui est quidem cum illo maximis vinculis et propinquitatis et adfinitatis coniunctus; Planc. 37.

IV. **Umstand: 1. Ablativ:** adduci: ceteri novis adfinitatibus adducti veteres inimicitias saepe deponunt; Cluent. 190.

attingere: ut quisque te maxime cognatione, adfinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maxime manus tua putabatur; Verr. II, 27.

2. **Präpositionen:** pro: Romam sibi nummorum facultatem esse, quam, si saperet, communem existimaret pro fraterna illa necessitudine et pro ipsius adfinitate; Quinct. 16.

propter: cognoram enim propter Pisonum adfinitatem quam longe hunc ab hoc genere cognatio materna Transalpini sanguinis abstulisset; sen. 15.

adfirmo, erklären, versichern, behaupten: I. **absolut:** nihil agis — quamquam adfirmare de altero difficile est — de Lepido praesertim, quem ..; Phil. XIII, 43.

II. **mit Ergänzungssatz:** accus. c. infin.: Q. Septicio ... resistente Apronio et adfirmante se plus decuma non daturum; Verr. III, 36. equestri vetere illa auctoritate et gratia fretus adfirmavit se decumanis plus quam deberet non daturum; ib. 61. Apollonius adfirmare se omnino nomine illo servum habere neminem; ib. V, 17. tantumque in hoc crimine suspicionis esse adfirmabo, ut ..; ib. 22. adfirmabat enim lacrimans non se cupidiorem esse civitatis retinendae quam existimationis; Cluent. 144. equidem hoc adfirmo, quod tu nunc de patruo tuo praedicas, neminem umquam adhuc de se esse confessum; Rabir. 23. Fufiorum se adfirmavit numquam omnino nomen audisse; Flacc. 48. adfirmabat Postumus se vivo illam domum istius numquam futuram; dom. 115. ille se adfirmare postero die moram nullam esse facturum; Sest. 74. cum adfirmaret illum numquam, dum haec natio viveret, sine cura futurum; ib. 132. *te* hesterno pro testimonio esse mentitum, cum adfirmares nullum tibi omnino cum Albinovano sermonem ... fuisse; Vatin. 3. quibus cum iuratus adfirmasset se quae deberentur postero die persoluturum; Piso 93. tamen adfirmo et hoc pace dicam tua, nullam in his esse laudem ampliorem quam ..; Marcell. 4.

non possum adfirmare nullis telis eos stipatos fuisse; Phil. V, 17.

III. **mit Object:** alqd: ego enim, cum hoc tota Sicilia diceret, tamen adfirmare non auderem, si ..; Verr. III, 26.

adfixus: s. **adfigo.**

adflicto, unterdrücken, plagen: colonias: tota civitas confecta senio est, squalent municipia, adflictantur coloniae; Milo 20.

homines: ut saepe homines aegri morbo gravi, cum aestu febrique iactantur, si aquam gelidam biberint, primo relevari videntur, deinde multo gravius vehementiusque adflictantur, sic ..; Catil. I, 31.

rem publicam: hoc enim etiam turpius adflictatur res publica, quod ..; har. resp. 40.

adflictor, Unterdrücker: odi: senatus odit te ..., adflictorem ac perditorem non modo dignitatis et auctoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui; Piso 64.

adfligo, adflictus: niederschlagen, niederdrücken: alqm: cum tot tantisque difficultatibus adfectus atque adflictus in tuam ... misericordiam P. Quinctius confugerit; Quinct. 10. nam eos (Siculos) quidem superioribus edictis satis perdiderat atque adflixerat; Verr. III, 37. quos ita adflictos a vestris patribus maioribusque accepissetis ut contemnendi essent; Font. 34. hunc in illo timore et fuga Tigranes ... adflictum erexit perditumque recreavit; imp. Pomp. 23. quanto tandem illum maerore esse adflictum et profligatum putatis? Catil. II, 2. si ... hunc vestris sententiis adflixeritis, quo se miser vertet? Muren. 88. ac L. Flaccum quidem, iudices, si ... gravis iniuria adflixerit; Flacc. 104. hic se ita fractum illa calamitate atque adflictum putavit. ut ..; Sulla 15. tum adflicto P. Sulla consulatus vobis pariebatur, sicuti partus est; Sulla 49. postea vero quis P. Sullam nisi maerentem, demissum adflictumque vidit? ib. 74. qui mihi primus adflicto et iacenti consularem fidem dextramque porrexit; sen. 24. si qui similis istius ... quem ||aliquem|| mei dissimilem ... per vim adflixerit; dom. 120. quem enim ex tantis inimicitiis receptum in gratiam summo studio defenderim, hunc adflictum violare non debeo; Rab. Post. 19. ut tantus ille vir tanti ducat hunc, [et] adflictum praesertim et absentem; ib. 41. an [ut] ego, qui Catilinam haec molientem sustulerim, everterim, adflixerim, ipse exsisterem repente Catilina? Phil. XIV, 14. (vgl. hominem; Verr. II, 8).

alqd: haec, quae procul erant a conspectu imperii, non solum adflixerunt, sed etiam ... funditus ... sustulerunt; leg. agr. II, 87.

adulescentiam: ne ... adulescentiam plenam spei maximae non modo non aluisse vos, sed etiam perculisse atque adflixisse videamini; Cael. 80.

amicitiam: fatetur se ... non ab adflicta amicitia transfugere atque ad florentem aliam devolare; Quinct. 93.

animum: qui me animo nimis fracto esse atque adflicto loquebantur; dom. 97.

aratores: aratores funditus evertebantur, et eo magis, quod iam superioribus annis adflicti erant ac paene perditi; Verr. III, 77.

auctoritatem: auctoritas huius ordinis adflicta est; adflixit Antonius; Phil. II, 55.

causam: an causam susceptam adfligeret ||*abiceret*||? Sest. 89.

civis: quae (mors) tantum potuit, ut omnis civis perdiderit et adflixerit; Sex. Rosc. 33.

civitatem: verum non una te, sed universae similibus adflictae iniuriis et incommodis civitates legationibus ac testimoniis publicis persequuntur; Verr. III, 74. qui civitatum adflictarum perditis iam rebus extremi exitiorum solent esse exitus; leg. agr. II, 10. haec victrix ||ultrix|| adflictae civitatis rei publicae spoliis ornabitur? dom. 112.

condicionem: non tam adflictam regiam condicionem dolebam quam ..; Deiot. 3.

custodem, defensorem: hunc patronum, defensorem, custodem illius coloniae ... in hoc .. casu, in quo adflictus iacet, per vos iuvari conservarique cupiunt; Sulla 61.

domum: huius domum non solum adfligere ..., sed etiam in posterum tempus religione sempiterna obligare; dom. 106. deos immortalis existimatis ... in eius domum adflictam et eversam ... immigrare voluisse? ib. 107. multas adflictas et eversas domos (viderat)! Deiot. 33. quod domum Antonii adflictam maerore audiebam; Phil. XII, 2.

filium: qui (filius) quamquam adflictus luctu non adest, tamen ...; Phil. IX, 12.

fortunam: ut regum adflictae fortunae facile multorum opes adliciant ad misericordiam; imp. Pomp. 24. si adflicta fortuna, si reliquiae pristinae dignitatis non tam inlustres fuissent, tamen ..; Sulla 37. ut se aliquando si non integra fortuna, at ut adflicta, patri suo gratulari sinatis; ib. 89. quae .. multi homines necessarii secundis Postumi rebus discripta sustinuerunt, nunc eius adflictis fortunis universa sustinet; Rab. Post. 41.

furorem: post eiusdem furorem Martia legio fregit, quarta adflixit; Phil. X, 21.

Graeciam: ut hanc Graeciam, quae iam diu suis consiliis perculsa et adflicta est, omittam; Flacc. 16.

hominem: testis, praesertim [Siculos] timidos homines et adflictos, ... deterrere; Verr. a. pr. 28. tametsi et illum annum pertulerant, qui sic eos (homines) adflixerat, ut salvi esse non possent, nisi ..; Verr. II, 8. non patitur hominem calamitosum uno malo adflictum uno in luctu perire; Sulla 91. videtis igitur hominem per se ipsum iam pridem adflictum ac iacentem perniciosis optimatium discordiis excitari; har. resp. 50. ille autem homo adflictus et perditus quae de se exspectat iudicia graviora quam amicorum suorum? Phil. III, 25.

innocentem: quod si qua calamitas hunc in hoc iudicio adflixerit innocentem; Cluent. 201.

Lyciam: quo modo Lyciam, Pamphyliam, Pisidiam Phrygiamque totam frumento imperando, aestimando ... adflixerit non est necesse demonstrare verbis; Verr. I, 95.

milites: qui (milites) cum uno genere morbi adfligerentur neque se recreare quisquam posset; Piso 85.

monumentum: qui Catuli monumentum adflixit, meam domum diruit; Cael. 78.

navem: ad quos (scopulos) Sex. Titii adflictam navem et in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres; Rabir. 25.

nomen: ut ... rem publicam proderes, consulare nomen adfligeres; Sest. 32.

ordinem: qui ad delendum senatum, adfligendum equestrem ordinem ... se illis fascibus ... ornatos esse arbitrabantur; Sest. 17. scribere ad eum ordinem, quem despexeras, quem adflixeras, quem deleveras; Piso 39.

Pamphyliam, Pisidiam, Phrygiam: s. Lyciam.

patriam: cum patrem pulsum, patriam adflictam deploraret; Sest. 121.

patronum: s. custodem.

propinquum: ut per se adflictum atque eversum propinquum suum non modo honeste partis bonis, verum etiam communi luce privaret; Quinct. 74.

provinciam: an praetorem quem ad modum provincia adflicta sit nescire? Verr. III, 123. facta atque consilia ..., quibus illam tu provinciam adflictam et perditam erexisti atque recreasti; ib. 212.

publicanos: videtis non temeritate redemptionis aut negotii gerendi inscitia, sed avaritia, superbia, crudelitate Gabinii paene adflictos iam atque eversos publicanos; prov. cons. 11.

reliquias: in his pristinae fortunae reliquiis miseris et adflictis; Sulla 1.
rem publicam: qui cum senatu, cum bonis omnibus rem publicam adflictam excitarint; Sest. 1. quoniam ... in ruinis eversae atque adflictae rei publicae P. Sestii tribunatus est a Fortuna ipsa conlocatus; ib. 5. si ipsi prius tribuno plebis adflictam et constrictam rem publicam tradidissent; ib. 24. ut adflictae et perditae rei publicae quantum posset mederetur; ib. 31. video Milonem, ... custodem salutis meae, subsidium adflictae rei publicae ... sordidatum et reum; ib. 144.
reum: praesertim tam adflicto, tam inopi ||opimo||, tam infirmo, tam enervato reo; Piso 82.
senatum: ignaro populo Romano quid ageretur, senatu vero oppresso et adflicto; sen. 18. adflicto senatu, perterritis equitibus Romanis; dom. 96. adeone tibi sordidum consilium publicum visum est, adeo adflictus senatus, .. ut ..? Vatin. 35.
socios: socii stipendiariique populi Romani adflicti, miseri iam non salutis spem, sed solacium exitii quaerunt; div. Caec. 7.
statuam: illi autem statuam istius persimilem ... deturbant, adfligunt, comminuunt, dissipant; Piso 93.
stipendiarios: ſ. socios.
tribunatum: tertium scis ex illo obsesso atque adflicto tribunatu consularem auctoritatem hominem esse adulescentem consecutum; Vatin. 16.
vectigalia: cetera vectigalia belli difficultatibus adfliguntur; leg. agr. II, 83.
victorem: posse se ... illum externorum bellorum hostiumque victorem adfligere; har. resp. 49.

adflo, zuwehen, zutreiben: auram: sperat sibi auram posse aliquam adflari in hoc crimine voluntatis defensionisque ||dissensionisque|| eorum, quibus ..; Verr. I, 35.

adfluens, reich versehen: alqs: deinde ad paucos opibus et copiis adfluentis totum agrum Campanum perferri videbitis; leg. agr. II, 82.
consul: alter ... (consul) unguentis adfluens, calamistrata coma; Sest. 18.
domus: domum .. illam in perpetuum scelerum omnium adfluentem reliquisset; Cluent. 189.
homo: largitus est scilicet homo liberalis et dissolutus et bonitate adfluens Fannius Roscio? Qu. Rosc. 27. homo Venerius, adfluens omni lepore ac venustate; Verr. V, 142.
urbs: Antiochiae ..., celebri quondam urbe et copiosa atque eruditissimis hominibus liberalissimisque studiis adfluenti; Arch. 4.

adfluentia, Ueberfluß: aptus ex: ex hac copia atque omnium rerum adfluentia primum illa apta est adrogantia, qua ..; leg. agr. II, 95.

adfor, ansprechen: alqm: qui est locus aut tam desertus aut tam inhumanus qui illos, cum accesserint, non adfari atque appetere videatur? Phil. II, 33.

adgredior, herangehen, angehen, angreifen: I. **absolut:** alqs: non, opinor, eos (Gallos) in cuniculum, qua adgressi erant, sed in Capitolium restitui oporteret; Caecin. 88. — ad: Cluent. 8. Muren. 15. Flacc. 34. Sest. 3. 5. 141. Balb. 18: ſ. **ad;** I. adgredior (S. 61. 1).
II. **mit Object:** alqm: primo illo suo leniore ||leviore|| artificio Heraclium adgredi conatur; Verr. II, 36.
comitatum: quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis inlustrem adgredi? Phil. XII, 25.
fratrem: post fratrem adgressus est; Cluent. 31.
inlustrem: ſ. comitatum.
iudicem: (potentia) quid agat, quo modo adgrediatur iudicem, qua denique digitum proferat non habet; Caecin. 71.

pharmacopolam: tum repente Anconitanum quendam, L. Clodium, pharmacopolam [circumforaneum ||foranum||], qui casu tum Larinum venisset, adgreditur; Cluent. 40.

adgrego, zugesellen: alqm.: qua re ego te semper in nostrum numerum adgregare soleo; Muren. 16.
filium: huius etiam filium eodem indicio et crimine ad patris interitum adgregare voluisti; Vatin. 25.
naufragos: quod si se eiecerit secumque suos eduxerit et eodem ceteros undique conlectos naufragos adgregarit; Catil. I, 30.

adhaeresco, haften, hängen bleiben: alqs: ne in Scyllaeo illo aeris alieni tamquam [in] fretu ad columnam adhaeresceret; Sest. 18. cum P. Sestius [quaestor] esset || sit|| cunctis suffragiis factus, tunc te vix invitis omnibus non populi beneficio, sed consulis extremum adhaesisse; Vatin. 11. utinam, sicut mihi tota in hac causa versatus ante oculos *es*, sic nunc horum te offeras mentibus et in horum animis adhaerescas; Scaur. 49.
fax: nonne providendum senatui fuit ne in hanc tantam materiem seditionis ista funesta fax adhaeresceret? dom. 13. in me uno consulares faces iactae manibus tribuniciis, in me omnia, quae ego quondam rettuderam, coniurationis nefaria tela adhaeserunt; ib. 63.
tela: ſ. fax; dom. 63.

adhibeo, anwenden, zuziehen, behandeln: I. **mit einfachem Object:** almq: post illis adhibitis in consilium, quos ablegaverat, absolutum iri Sopatrum videbat; Verr. II, 74. C. Claudius, adhibitis omnibus Marcellis, qui tum erant, de eorum sententia leges Halaesinis dedit; ib. 122. imperat Centuripinis, ut is victu ceterisque rebus quam liberalissime commodissimeque adhiberetur; ib. V, 70. qui leges eas, ad quas adhibemur et in quibus versamur, nosse deberem; Cluent. 144. an Pompeium non adhibebit? in eius provincia vendet manubias imperatoris? leg. agr. II, 53. Bostarem igitur quendam ... *hospitali mensae adhibitum veneno ab hospite necatum esse;* Scaur. c. 2, § 1. ſ. oratorem.
adulescentem: hanc tu igitur dedicationem appellas, ad quam non conlegium, non honoribus populi Romani ornatum pontificem, non denique * adulescentem quemquam ... adhibere potuisti? dom. 118.
amicos: adhibitis amicis, praesente matre sua, Dinaea, uxorem suam interrogavit, essetne praegnas; Cluent. 33. quid, ipsa quaestio ... amicis hospitibusque Oppianici, quos adhibuerat antea, ... cur non servata est? ib. 186.
animos: adhibete animos et mentis vestras, non solum auris, ad haruspicum vocem admovete; har. resp. 20.
auris: quorum (consulum) alter res ad scribendum maximas, alter cum res gestas tum etiam studium atque auris adhibere posset; Arch. 5.
calumniam: ne qua calumnia, ne qua fraus, ne quis dolus adhibeatur; dom. 36.
carnificem: qui civibus Romanis in contione ipsa carnificem, qui vincla adhiberi putas oportere; Rabir. 11.
conlegium: conlegium non adhibuisti; dom. 117. si conlegium pontificum adhibendum non videbatur; ib. 132. ſ. adulescentem.
consilium: teque eum, quem C. Sacerdos adhibito consilio, causa cognita absolvisset, eundem remoto consilio, causa incognita condemnasse? Verr. II, 81.
consularem: cum senatum vocasset adhibuissetque consularem, qui sua sententia C. Caesarem hostem iudicaret; Phil. V, 23.
crudelitatem: sed quid ego vestram crudelitatem expromo, quam in ipsum me ac meos adhibuistis? dom. 60.

diligentiam: FAC DILIGENTIAM ADHIBEAS, QUOD AD PRAETORIS EXISTIMATIONEM ATTINET; Verr. III, 154. ut ... diligentiam .. adhiberet, ut id, quod conceperat, servare et salvum parere posset; Cluent. 33. numquam enim ea diligentia, quae solet adhiberi in cetero iudicio ||in ceteris iudiciis||, eadem reo damnato adhibita est; ib. 115. quam ipse adhibere consuevit in amicorum periculis cum fidem et diligentiam tum vim animi libertatemque dicendi; ib. 118.
dolum: f. calumniam.
fidem: f. diligentiam; Cluent. 118.
florem: cum alter nobilitatis florem, alter belli socios adhibuisset; Phil. XII, 27.
fratrem: hic ira dementiaque inflammatus adhibito fratre Lucio ..: numquam profecto a me sacrilegas manus ... abstinebit; Phil. XII, 26.
fraudem: f. calumniam.
genus: nisi vero existimatis ... hoc praedandi genus ab isto in illo uno adhibitum ac temptatum; Verr. V, 24.
hominem: f. magistrum.
hospites: f. amicos; Cluent. 186.
laborem: quoniam me recusante placuit ambobus adhiberi hunc a me quasi perpoliendi quendam operis extremum laborem; Balb. 17.
libertatem: f. diligentiam; Cluent. 118.
libertum: non numquam etiam libertus Timarchides adhibebatur; Verr. V, 81.
magistrum: at vero adhibes ioci causa magistrum suffragio tuo et compotorum tuorum rhetorem .... salsum omnino hominem; Phil. II, 42.
manus: adhibeant manus vectigalibus vestris, inrumpant in aerarium; leg. agr. II, 47.
matres: tu sociorum atque amicorum ad ea convivia matres familias adhibuisti; Verr. V, 137.
medicinam: nonne fuit eo maior adhibenda medicina quae et illud nativum et hoc a te fictum ||delictum|| malum sanare posset? dom. 12. ut aliquando essetis severi, aliquando medicinam adhiberetis rei publicae; Sest. 135.
misericordiam: adhibeatis in hominis fortunis misericordiam, in rei publicae salute sapientiam, quam soletis; Rabir. 5.
moderationem: adhibebitur a me certa ratio moderatioque dicendi; leg. agr. II, 2.
modum: non fuit illud igitur iudicium iudicii simile ..., in quo non modus ullus est adhibitus; Cluent. 96.
mulieres: itaque non nullae (mulieres) ex eo numero in convivium adhibebantur palam; Verr. V, 28.
orationem: utinam ... aliqua talis eis adhiberi publice posset oratio, qua deponerent maerorem; Phil. XIV, 34.
oratorem: nam si causae ipsae pro se loqui possent, nemo adhiberet oratorem: nunc adhibemur, ut ea dicamus, ... quae ..; Cluent. 139.
patronum: ut quaeque causa difficillima est, ita deterrimus obscurissimusque patronus adhibetur; Cluent. 57.
pontificem: neque pontificem adhibere (potuisti) quem velles; dom. 48. f. adulescentem.
praetores: fit senatus consultum, ut C. Marius L. Valerius consules adhiberent tribunos plebis et praetores quos eis videretur; Rabir. 20. adhibent omnis tribunos plebis praeter Saturninum, *praetores* praeter Glauciam; ib.
principes: ad deliberationes eas, quas habebat domi de re publica, principes civitatis adhibebat; Phil. I, 2.
privatos: interea non desistebant clam inter se convenire, privatos quosdam adhibere; leg. agr. II, 12.
propinquos: non omnes omnium propinqui adhibebantur? Verr. V. 120.
rationem: f. moderationem.
res, res gestas: f. auris.
rhetorem: f. magistrum.
sapientiam: f. misericordiam.
scalpellum: non ea est medicina, cum sanae parti corporis scalpellum adhibetur atque integrae; Sest. 135.
simulationem: ita res agatur, ut ne simulatio quidem aequitatis ulla adhibeatur? Verr. II, 43.
socios: f. florem.
studium: f. auris.
supplicium: neque Antonius (mihi quidem videtur) ullius supplicii adhibendi, si potestatem habeat, ullam esse partem relicturus; Phil. XI, 6.
tibicinem: bona Q. Metelli ... consecravit, foculo posito in rostris adhibitoque tibicine; dom. 123.
tribunos: f. praetores.
vim: adhibenda vis est veritati; Quinct. 47. nulla res tanta exsistet, iudices, ut possit vim mihi maiorem adhibere metus quam fides; Sex. Rosc. 31. si hanc vim adhibes, quid opus est iudicio? Verr. III, 34. prohibitio tollendi, nisi pactus esset, vim adhibebat pactioni, non voluntatem; ib. 37. mitto adhibitam vim ingenuis; ib. IV, 116. ut non dubium sit quin maior adhibita vis ei sit, cuius animus sit perterritus, quam illi, cuius corpus volneratum sit; Caecin. 42. qui non modo ut fugerent, sed etiam ipsius fugae tutam viam quaesiverunt, his vis adhibita non videbitur? ib. 44. necesse est ... neminem statui detrusum, qui non adhibita vi manu demotus et actus praeceps intellegatur; ib. 49. haec si tecum ... patria loquatur, nonne impetrare debeat, etiam si vim adhibere non possit? Catil. I, 19. f. diligentiam; Cluent. 118.
vincla: f. carnificem.
virum: adhibentur in scribendo ||in exscribendo|| de conventu viri primarii; Verr. II, 189. nullo adhibito non dicam viro ..., sed bono viro, in filii caput quaestionem habere conata es? Cluent. 182.
voluntatem: f. vim; Verr. III, 37.
voluptatem: tu gubernacula rei publicae petas fovendis hominum sensibus et deleniendis animis et adhibendis voluptatibus? Muren. 74.
II. **mit doppeltem Accusativ:** alqm — arbitrum: huic ego, iudices, satis facere cupio vosque adhibere arbitros; Muren. 7. — patronum: cum videremus eorum criminum nos patronos adhiberi, quorum testes esse possemus; Sulla 13. — principem: hunc in omnibus stupris, hunc in fanorum expilationibus, hunc in impuris conviviis principem adhibebat; Verr. III, 23.
homines — duces, adiutores: cum ad suum scelus illud furtumque nefarium quosdam homines improbos duces atque adiutores adhibuisset; Verr. IV, 93.
Iovem — testem: se ... testem .. ipsum Iovem suae voluntatis ac religionis adhibere; Verr. IV, 67.
servum — accusatorem: ille adiutorem servum contra dominum repudiavit, tu etiam accusatorem adhibuisti; Deiot 31.
Siciliam — testem: ut ad ea probanda totam Siciliam testem adhibere possem; Verr. V, 139.

adhinnio, anwiehern: admissarius: itaque admissarius iste ... nihil expiscatus est: ... sic ad illius hanc orationem adhinnivit, ut ..; Piso 69.

adhortor, ermuntern, antreiben: I. **absolut:** habet autem magistros non ex istis ineptis, ... qui ad laborem, ad industriam, ad pericula pro patria subeunda adhortantur, sed ..; sen. 14.
II. **mit Object:** alqm: nam me cum amicitiae vetustas, cum dignitas hominis, cum ratio humanitatis, cum meae vitae perpetua consuetudo ad C. Rabirium defendendum est adhortata, tum vero ..; Rabir. 2. in quo demiror cur Milonem impulsu meo rem illam egisse dicas, cum te ultro mihi idem illud deferentem numquam sim adhortatus; Phil. II, 49. cum me ad te ire vellent, ut ad defendendam rem publicam te adhortarer; ib. 89. at enim nos *M.*

Lepidus, imperator iterum, pontifex maximus, ... ad pacem adhortatur; ib. XIII, 7.

milites: faciam igitur, ut imperatores instructa acie solent, quamquam paratissimos milites ad proeliandum videant, ut eos tamen adhortentur; Phil. IV, 11.

adhuc, bisher bis jetzt: I: **beim Präsens:** cado: verum hoc adhuc percommode cadit, quod ..; Verr. a. pr. 5.

constat: video adhuc constare, iudices, omnia; Milo 52.

desum: tibi vero ... intelleges hominum poenas deesse adhuc, non deorum; har. resp. 38.

habeo: formam adhuc habetis, Quirites, et speciem ipsam tyrannorum; leg agr. II, 32. nullum igitur habes, Caesar, adhuc in Q. Ligario signum alienae a te voluntatis; Ligar. 6.

ignoro: quod adhuc vos ignorare non mirum est; Sex. Rosc. 5.

possum impetrare: „ego iam pridem ab eo ... peto ut mecum praefectus proficiscatur et adhuc impetrare non possum;" Verr. II, 29.

sum: id, quod adhuc est suspiciosum, nisi perspicuum res ipsa fecerit; Sex. Rosc. 18. est adhuc, id quod vos omnis admirari video, non Verres, sed Q. Mucius; div. Caec. 57. adhuc parum est; Verr. III, 221. ergo adhuc Iunii iudicium video esse eius modi, ut ..; Cluent. 103. agros, quorum adhuc penes Cn. Pompeium omne iudicium et potestas more maiorum debet esse; leg. agr. II, 52. video adhuc duas esse sententias; Catil. IV, 7. poena, in qua adhuc Q. Ligarius est; Ligar. 13. „quibus adhuc omnia integra sunt;" Phil. XIII, 34.

vaco: adhuc, C. Caesar, Q. Ligarius omni culpa vacat; Ligar. 4.

vereor: ergo adhuc magis est mihi verendum ne ..; prov. cons. 42.

II. **beim Perfect:** accidit: cum ei nihil adhuc praeter ipsius voluntatem cogitationemque acciderit, nisi quod ..; Catil. II, 16.

egi: gravius agerem, iudices, quam adhuc egi; Flacc. 60.

audivi: ego ipse haec, ... quae adhuc numquam audistis, commemorabo; Verr. V, 9. vos, quaeso, ut adhuc me attente audistis, ut item, quae reliqua sunt audiatis; Cluent. 66.

carui: isto enim nomine illa adhuc causa caruit; Ligar. 17.

completus sum: neque est adhuc tamen ea summa completa; Flacc. 32.

confessus sum; equidem hoc adfirmo ... neminem umquam adhuc de se esse confessum; Rabir. 23.

conservavi: me salvum adhuc res publica conservavit sibi; Phil. XII, 24.

consumptus sum: si neque adhuc consumpta est ista pecunia et est perspicuum non consumptum iri; Verr. II, 142.

contemptus sum: qui ordo a vobis adhuc solis contemptus est; Verr. IV, 26.

contendi: etenim adhuc ita nostri cum illo rege contenderunt imperatores, ut ..; imp. Pomp. 8.

damnatus sum: vident adhuc post legem tribuniciam unum senatorem *hominem* vel tenuissimum esse damnatum; Verr. a. pr. 46.

datus sum: adhuc enim testes ex eo genere a me sunt dati, non qui ..; Verr. V, 165.

defendi: ne locum suum, quem adhuc honestissime defendit, obtineat? Quinct. 43.

destiti servire: populo Romano adhuc servire non destitit, sibi servire iam pridem destitit ||desiit||; Qu. Rosc. 23.

dictus sum: omnia, quae a me adhuc dicta sunt; imp. Pomp. 51. tametsi adhuc non esse hoc dictum mementote; Cluent. 183. de quibus (provinciis) adhuc intellego sententias esse dictas; prov. cons. 3.

disputatus sum: quae sunt adhuc a me de iure dedicandi disputata; dom. 138.

divisus sum: ne praedam quidem adhuc esse divisam; div. Caec. 34.

elusi: a pueris nobilibus, quos adhuc elusit; div. Caec. 24.

feci: quod adhuc nemo nisi improbissimus fecit; Verr. III, 219. nunc eadem illa, quaeso, audite et diligenter, sicut adhuc fecistis, attendite; ib. IV, 102. haec dum breviter expono, quaeso, ut fecistis adhuc, diligenter attendite; ib. V, 42. sive vos existimationis illius periculum sive iuris dubitatio tardiores fecit adhuc ad iudicandum; Caecin. 9. feci adhuc quae potui; leg. agr. II, 49. multorum te etiam oculi et aures non sentientem, sicut adhuc fecerunt, speculabuntur atque custodient; Catil. I, 6. deinde a vobis ... peto, ut ... benigne me tamen, ut adhuc fecistis, audiatis; Phil. I, 15. aget ipse per sese, ut adhuc quoque fecit; ib. XI, 26. velim, patres conscripti, ut adhuc fecistis, me attente audiatis; ib. XIII, 22.

fugi: sed quoniam adhuc praesens certamen contentionemque fugerunt; leg. agr. III, 1.

fui: neque nobis adhuc praeter te quisquam fuit, ubi nostrum ius contra illos obtineremus; Quinct. 34. unus adhuc fuit post Romam conditam ... cui res publica se totam traderet; Verr. III, 81.

habui: ut adhuc habuit se status iudiciorum; Verr. III, 205.

inveni, inventus sum: cui neque magistratus adhuc aequus inventus est neque ..; Quinct. 71. itaque hoc adhuc oppidum Verres invenit prope solum in orbe terrarum, unde ..; Verr. II, 88. ego autem qui intellegeret quid dicere vellet adhuc neminem inveni; Phil. III, 21.

laudatus: quae sunt maxima illa quidem, sed adhuc hominum magis iudiciis quam publice laudata; Phil. V, 35.

mandavi: quos adhuc mihi magistratus populus Romanus mandavit; Verr. V, 35.

movi: quos adhuc servi designatorum consulum non moverunt; Verr. a. pr. 53.

nominatus sum: nulli enim (testes) sunt adhuc nominati; Cael. 63.

obtrectatum est: quo mihi etiam indignius videtur obtrectatum esse adhuc, Gabinio dicam anne Pompeio, an utrique; imp. Pomp. 57.

potui cognoscere, cognosci: te adhuc a nullis nisi ab Siculis potuisse cognosci; div. Caec. 28. iam hic [Timarchides] quantam pecuniam fecerit plane adhuc cognoscere non potuistis; Verr. II, 133. — dubitare: quod si quis dubitare adhuc potuit quin ..; Phil. XIII, 22. — excogitare: neque adhuc causam ullam excogitare potuit quam ob rem ..; Verr. I, 70. — reperiri: cum adhuc ei propter vim adversariorum non ius par, non agendi potestas eadem, non magistratus aequus reperiri potuerit; Quinct. 10.

prohibui: hoc aditu laudis ... non mea me voluntas adhuc, sed vitae meae rationes ... prohibuerunt; imp. Pomp. 1.

reverti: quaesivi quem ad modum revertissent: negavit adhuc revertisse; Verr. IV, 27.

fui: s. oben.

suscepi: non modo adhuc poenam nullam suo dignam scelere suscepit, sed ..; imp. Pomp. 7.

tractus sum: unde est adhuc bellum tractum nisi ex retardatione et mora? Phil. V, 30.

tributus sum: quod, quaeso, adhuc a me est tributum Hirtio ornamentum? Phil. XIII, 41.

valui: ut adhuc semper omen valuerit praerogativae ||praerogativum||; Muren. 38.

veni: cupidissimi veniendi, maximis iniuriis adfecti, adhuc non venerunt; Verr. II, 65.

vidi: hos enim nos duos adhuc vidimus qui ..; leg. agr. II, 89.

vindicatum: improbum facinus ..., sed fortasse adhuc in nullo etiam vindicatum; Verr. III, 194.

visus sum: mea lenitas si cui adhuc solutior visa est, hoc exspectavit, ut ..; Catil. II, 27.
vitavi: quod spectaculum adhuc ipsa Fortuna vitavit, ne ..; Phil. XIII, 40.
ultus sum: res publica, quae se adhuc tantum modo ulta est, nondum recuperavit; Phil. II, 113.
III. **ohne Verb:** scelus tu illud vocas, Tubero? ... alii errorem appellant, alii timorem ...: scelus praeter te adhuc nemo; Ligar. 17.
Lücke: nihil adhuc m . . .; Tull. 15.

adicio, hinzufügen, zulegen, zuwenden: I. **absolut:** liciti sunt usque adeo, quoad se efficere posse arbitrabantur: supra adiecit Aeschrio; Verr. III, 77.
II. **mit Object:** hordei numerum: *hordei* iste numero ad summam tritici adiecto tritici modios singulos cum aratoribus ternis denariis aestimavit; Verr. III, 188.
oculum: plane videbant adiectum esse oculum hereditati; Verr. II, 37. cum ad omnia vestra pauci homines [cupiditatis] oculos adiecissent; leg. agr. II, 25.

adigo, nöthigen, verpflichten: alqm: id autem ut esset faciundum non ademptione civitatis, sed tecti et aquae et ignis interdictione adigebantur ||faciebant||; dom. 78.
alqm — arbitrum: cur non arbitrum pro socio adegeris Q. Roscium quaero; Qu. Rosc. 25. *si te Scaurus arbitrum adegisset;* Scaur. 45.

adimo, nehmen, entziehen: I. **absolut:** sed tamen imbibit ||inhibet|| illis legibus spem non nullam. cui ademptum ||ademptus|| est, aliquem scrupulum, cui datum ||datus|| est; leg agr. III, 6. vgl. modios.
II. **mit Object:** alqm: nolite adimere eum, cui rem publicam cupio tradere incolumem; Muren. 80.
alqd: cum ademerit nobis omnia, quae nostra erant propria; Sex. Rosc. 150. quibus multa fortuna ademisset; Verr. IV, 46. cum iste a Syracusanis, quae ille calamitosus dies reliquerat, ademisset; ib. 151. omnia ista vobis, si forte nondum intellegitis, adempta atque erepta sunt; ib. V, 175. hic, quod adimi nullo pacto potest, tamen ||potestate|| quadam ratione eripere conatur; leg. agr. II, 19. id, quod ei ||et|| tenebant, quibus adimi iure non poterat, coëmerunt; ib. 81. quod viro forti adimi non potest, id mihi manet et permanebit; Quir. 19. ne hoc quidem senatui relinquebas, quod nemo umquam ademit, ut ..? Vatin. 35. sed fac id te dedisse mihi, quod non ademisti, meque a te habere vitam, quia non a te sit erepta; Phil. II. 60. „Massiliensibus iure belli adempta rededituros vos pollicemini;" ib. XIII, 32.
acumen: tribuo illis (Graecis) litteras, do multarum artium disciplinam, non adimo sermonis leporem, ingeniorum acumen, dicendi copiam; Flacc. 9.
aditum: illi aditum litoris Syracusanis ademerunt: tu imperium maritimum concessisti; Verr. V, 85.
agrum: si agrum Campanis ademissent, magistratus, senatum, publicum ex illa urbe consilium sustulissent; leg. agr. II, 88. si senatum et magistratus ||magistratum|| sustulissent agrumque civibus ademissent; ib. 90. hac lege agraria, quae promulgata est ||sit||, adimi Sullanos agros vobisque dividi; leg. agr. III, 3. populus Romanus L. Sulla dictatore ferente comitiis centuriatis municipiis civitatem ademit; ademit eisdem agros; dom. 79.
aquam: nonne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse et eripuisse, cui repente caelum, solem, aquam terramque ademerint? Sex. Rosc. 71.
benevolentiam: ademit Albino soceri nomen mors filiae, sed caritatem illius necessitudinis et benevolentiam non ademit; Sest. 6.
benignitatem: nec candidatis ista benignitas adimenda est, quae liberalitatem magis significat quam largitionem; Muren. 77.
bona: pater occisus nefarie, domus obsessa ab inimicis, bona adempta, possessa, direpta; Sex. Rosc. 30. quibuscum vivi bona nostra partimur, eis praetor adimere, nobis mortuis, bona fortunasque poterit? Verr. I, 113. tutoribus defendentibus non modo patrias eius fortunas, sed etiam bona tutorum una ||tutorum|| ademisti; ib. 146.
caelum: ſ. aquam.
caritatem: ſ. benevolentiam.
civitatem: nihil rationis adfers, quam ob rem, si libertas adimi nullo modo possit, civitas possit; Caecin. 96. si semel civitas adimi potest, retineri libertas non potest; ib. non posse nostrum sacramentum iustum iudicari quod Arretinis adempta civitas esset, [et] (cum) ego vehementius contendissem civitatem adimi non potuisse; ib. 97. quem ad modum, si civitas adimi non possit, in colonias Latinas saepe nostri cives profecti sint; ib. 98. quod si maxime hisce rebus adimi libertas aut civitas potest, non intellegunt, qui haec commemorant, si per has rationes maiores adimi posse voluerunt, alio modo noluisse? ib. 99. non adimitur eis civitas, sed ab eis relinquitur atque deponitur; ib. 100. ut omnes intellegerent nec ademptam cuiquam civitatem esse neque adimi posse; ib. 101. neque enim ratio adferri potest, cur, si cuiquam novo civi potuerit adimi civitas, non omnibus patriciis, omnibus antiquissimis civibus possit; ib. quod si adimi civitas A. Caecinae lege potuisset; ib. 102. qui huic ademptam civitatem esse dicat; ib. consulari homini P. Clodius, eversa re publica, civitatem adimere potuit concilio advocato? dom. 79. ſ. agrum; dom. 79.
clavis: illam suam ||† suam, *mimam*|| suas res sibi habere iussit, ex duodecim tabulis clavis ademit, exegit; Phil. II, 69.
comperendinatum: adimo enim comperendinatum; Verr. I, 26.
copiam: ſ. acumen.
dolores: quam (vitam) si eripuisset, multos uno dolores ||uno dolore dolores, al.|| animi atque corporis et omnis scelerum poenas ademisset; Catil. IV, 8.
exercitum: aut exercitus adimendus aut imperium dandum fuit; Phil. XI, 20.
facultatem: nunc vero iam adempta est non modo resistendi, verum etiam suppeditandi facultas; Verr. V, 127.
fortunas: minus illa deos hominesque implorante iste infanti pupillae fortunas patrias ademit; Verr. I, 153. ſ. bona; Verr. I, 113. 146.
fructum: sed hunc fructum mature fortuna ademit; Caecin. 12.
glebam: si ostendo non modo non adimi cuiquam glebam de Sullanis agris, sed ..; leg. agr. III, 3.
hereditatem: qui lege sua hereditatem ademit nulli neque virgini neque mulieri; Verr. I, 107.
hominem: hominem P. Quinctii deprehendis in publico: conaris abducere. non patitur Alfenus; vi tibi adimit; Quinct. 61.
honorem: ne ... Herodoto praesenti honos adimeretur; Verr. II, 128.
ignominiam: libenter reddiderit (lucis hanc usuram) adempta ignominia foedissimi criminis; Sulla 90.
imperium: tu propter amorem libidinemque tuam imperium navium legato populi Romani ademisti, Syracusano tradidisti; Verr. V, 137.
indicia: qui ... edicto .. suo non luctum patribus conscriptis, sed indicia luctus ademerint; Planc. 87.
leporem: ſ. acumen.
libertatem: iam populus cum eum vendit, qui miles factus non est, non adimit ei libertatem, sed ..; Caecin. 99. quod eidem in posterum de extraordinariis potestatibus libertatem ademisses; dom. 22. ſ. civitatem; Caecin. 96. 99.
luctum: ſ. indicia.

mancipia, merces: navibus, mancipiis, mercibus ademptis, in vincla mercatores esse coniectos ... arguo; Verr. V, 149.

misericordiam: quae (crudelitas) ... etiam hominibus lenissimis ademit misericordiam consuetudine incommodorum; Sex. Rosc. 154.

modios(?): hoc nomine videtis tritici modium cIocIocIo de capite esse dempta ... .utrum impudentius ab sociis abstulit? an turpius meretrici dedit? an improbius populo Romano ademit? Verr. III, 83.

navis: f. mancipia.

nomen: clarissimis ducibus supplicationum honorem tribuemus, imperatorium nomen adimemus? Phil. XIV, 12. f. benevolentiam.

partem, partis: quibus illi urbis suae partem ademerunt, eis tu nostri imperii partem dedisti? Verr. V, 85. quamquam in hac praescriptione semihorae patroni mihi partis reliquisti, consulis ademisti; Rabir. 6.

pecuniam: pecuniam si cuipiam fortuna ademit aut si alicuius eripuit iniuria; Quinct. 49.

poenas: f. dolores.

possessionem: das possessionem ei, qui non iuravit: concedo; praetorium est. adimis tu ei, qui iuravit: quo exemplo? Verr. I, 124. „mihi det possessionem“ „mihi ne adimat;“ ib. 137.

potestatem: cum .. vitandi illorum impetus potestas adempta nobis erit; Quinct. 8. cur his non modo persequendi iuris sui, sed etiam deplorandae calamitatis adimis potestatem? div. Caec. 21. hic tribunus plebis legi curiatae ||lege curiata||, quam praetor ferat, adimit intercedendi potestatem; leg. agr. II, 30.

praesidium: qua re ||quod|| qui ab illo abducit exercitum et respectum pulcherrimum et praesidium firmissimum adimit rei publicae; Phil. X, 9.

regna: eum (occidi), qui regna dedit, ademit, orbem terrarum quibuscum voluit partitus est; Milo 73.

respectum f. praesidium.

solem: f. aquam.

spem: idem Cretensibus ... spem deditionis non ademit obsidesque imperavit; imp. Pomp. 35.

terram: f. aquam.

vectigalia: „vectigalia Iuliana Lupercis ademistis“; Phil. XIII, 31.

vitam: sin .. vitam mihi fors ademisset; Planc. 101. quod est aliud ... beneficium latronum, nisi ut commemorare possint eis se dedisse vitam, quibus non ademerint? Phil. II, 5. reddite igitur, patres conscripti, ei vitam, cui ademistis; ib. IX, 10.

adipiscor, erreichen, erlangen: I. **absolut: substantivisch:** spes: accusandi terrores et minae ... populi opinionem a spe adipiscendi avertunt; Muren. 43.

via: haec omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obsaepiebant; Muren. 48.

II. **mit Ergänzungssatz** (ut, ne): per quos illi adepti sunt ut ceteros dies festos agitare possent; Verr. II, 51. vos adepti estis ne quem civem metueretis; Milo 34.

III. **mit Object:** alqd: sperat se posse, quod adeptus est per scelus, id per luxuriam effundere atque consumere; Sex. Rosc. 6. nisi hoc mirum est, quod vis divina adsequi non possit, si id mens humana adepta non sit; ib. 131. iste enim haec eos ex piratarum societate adeptos esse dicebat; Verr. V, 146. quod si iam sint id, quod cum summo furore cupiunt, adepti; Catil. II, 19. non vident id se cupere, quod si adepti sint, fugitivo alicui aut gladiatori concedi sit necesse? ib. me ... satis adeptum fore, si ex hoc ... beneficio nullum in me periculum redundarit; Sulla 27. an quod adipisci poterant dicendo, id eis pugnando adsequi non licebat? Balb. 54. ipsam victoriam vicisse videris, cum ea, quae illa erat adepta, victis remisisti; Marcell. 12. quo duce omnia summa sit adeptus; ib. 21.

bona: ne ea soli huic obsint bona M. Catonis, quae ille adeptus est, ut multis prodesse possit ||posset||; Muren. 58.

civitatem: cum ignorarent, si illam civitatem essent adepti, hanc se perdidisse; Balb. 30. quod si Afris, si Sardis, si Hispanis agris stipendioque multatis virtute adipisci licet civitatem ..; ib. 41.

consulatum: hoc faciliorem huic gradum consulatus adipiscendi reliquit, quod is iam patri debitus a filio petebatur; Muren. 15. qui potest dubitari quin ad consulatum adipiscendum multo plus adferat dignitatis rei militaris quam iuris civilis gloria? ib. 22. et hanc eius operam non minus ad consulatum adipiscendum quam hanc nostram forensem industriam dignitatis habuisse; ib. 34. huic mirandum est magno adiumento Catilinae subitam spem consulatus adipiscendi fuisse? ib. 53.

dignitatem: qui ullam dignitatem praestabiliorem ea, quam per vos esset adeptus, putarit; prov. cons. 38.

gloriam: at vero huius gloriae, C. Caesar, quam es paulo ante adeptus, socium habes neminem; Marcell. 7.

honorem: estne Sthenius is, qui omnis honores domi suae facillime cum adeptus esset, amplissime ac magnificentissime gessit? Verr. II, 112. postea Q. Pompeius ... nonne plurimis inimicitiis maximisque suis periculis ac laboribus amplissimos honores est adeptus? ib. V, 181. qui a me pro ... summis .. honoribus, quos a populo Romano adeptus est, honoris causa nominatur; Cluent. 118. honoris eius, quem adeptus est, amplitudo; Muren. 8. vidit ... L. Volcatium, vidit M. Pisonem ista in aedilitate offensiuncula accepta summos a populo Romano esse honores adeptos; Planc 51. quaesisti utrum mihi putarem ... faciliorem fuisse ad adipiscendos honores viam an futuram esse filio meo; ib. 59. ne forte ille sibi me potius peperisse iam honores quam iter demonstrasse adipiscendorum putet; ib.

immortalitatem: immortalitatem quandam per vos esse adepti videmur; sen. 3.

impunitatem: felix ista domus quae non impunitatem solum adepta sit, sed etiam accusandi licentiam; Deiot. 29.

laudem: nihil ex fugitivorum bello aut suspicione belli laudis adeptus est, quod ..; Verr. V, 42. ex qua (civitate) innumerabiles alii partim adipiscendae laudis, partim vitandae turpitudinis causa mortem ... oppetissent; Sest. 48. an Ti. Gracchus ... tantam laudem est adeptus, quod ..? prov. cons 18. quod non tam ad laudem adipiscendam quam ad vitandam vituperationem valet; ib. 44.

licentiam: f. impunitatem.

magistratus: qui per largitionem magistratus adepti sunt; Verr. II, 138. ut, si essent magistratus adepti, rei publicae statum convolsuri viderentur; Piso 4.

ordinem: nam princeps legationis Lysanias adeptus est ordinem senatorium; Flacc. 43.

potestatem: haec appellare iudicia, quae ... ab eis, qui eandem potestatem adepti sunt, commutari ... videatis? Cluent. 122.

praemia: nam cum praemia mihi tanta pro hac industria sint data, quanta antea nemini, † sic et si ceperis eos ||exceperis eos, al.|| cum adeptus sis, deponere, esset hominis et astuti et ingrati; Muren. 8. praemia quidem ipsa non sunt in eius facto, qui adeptus est, sed in eius, qui dedit; Balb. 6.

provinciam: ab isdem .. se ... provinciam sperare dicebat; eamque nisi adeptus esset, se incolumem nullo modo fore arbitrabatur; Sest. 18.

res: mihi ... iam etiam optanda mors est, perfuncto rebus eis, quas adeptus sum quasque gessi; Phil. II, 119.

victoriam: quid hic victor non audebit, qui nullam adeptus victoriam tanta scelera ... fecerit? Phil. III, 30.

aditus, Zutritt, Zugang: I. **absolut:** 1. **Subjekt:** defendunt: huius amplissimis donis ornati aditus Iovis Optimi Maximi, Iunonis Reginae, Minervae M. Scaurum apud *vos* ... *ab omni avaritiae* ... *suspicione defendunt;* Scaur. 47.

est: non enim ad omnis praetorum filios eidem aditus sunt; Verr. III, 159. aditus enim in id sacrarium non est viris; ib. IV, 99. in eum autem ipsum locum aditus erat nemini, nisi qui ..; ib. V, 80. quod ab illa parte urbis navibus aditus ex alto est; ib. 84. non est aditus ad huiusce modi res neque potentiae cuiusquam neque gratiae; Caecin. 72. sic hominibus ignominia notatis neque ad honorem aditus neque in curiam reditus esset; Cluent. 119. ibi enim postis est, ubi templi aditus est [valvae]; dom. 121. qui ei fuerit aditus: si per se, qua temeritate? si per alium, per quem? Cael. 53. ac primus aditus et postulatio Tuberonis haec, ut opinor, fuit, velle se de Q. Ligarii scelere dicere; Ligar. 17. nullus aditus erat privato, nulla aequitatis deprecatio; Phil. V, 20. cui portas huius urbis patere ius non erat, huic hoc templum patuit, huic aditus in senatum fuit; ib. VIII, 28. — apertus: cum in templum Castoris aditus esset apertus nemini; dom. 110. — arduus: s. II. intercludo; Verr. I, 136. — difficilis: scilicet aspera mea natura, difficilis aditus, gravis voltus; Vatin. 8. — facilis: utrum aditum facilem hostibus an contagionem imitandi belli periculosam fuisse? Verr. V, 6. iam vero ita faciles aditus ad eum privatorum ... esse dicuntur, ut ..; imp. Pomp. 41. quo constituto facilior est mihi aditus ad contentionem dignitatis; Muren. 14. — plenus: plenum est forum, plena templa circum forum, pleni omnes aditus huius templi ac loci; Catil. IV, 14.

patet: ad omnis eosdem patere aditus arbitratur; Verr. III, 156. ut aditus ad consulatum posthac, sicut apud maiores nostros fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret; Muren. 17. quaero cur qui aditus ad causam Hortensio patuerit, mihi interclusus esse debuerit; Sulla 4. ut ... aditus .. in illum summum ordinem omnium civium industriae ac virtuti pateret; Sest. 137. si ille aditus Gallorum immanitati multitudinique patuisset; prov. cons. 34. s. II, 2. prohibeo; imp. Pomp. 1.

2. **Prädicat:** P. Clodio gradus ad rem publicam hic primus est aditus ad popularem iactationem atque ascensus; har. resp. 43.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adimo: illi aditum litoris Syracusanis ademerunt; Verr. V, 85.

claudo: aditus omnis hominibus sine ulla facultate navium non modo disiunctus, sed etiam clausus fuit ||est||; Verr. V, 6. forum saepietur; omnes claudentur aditus; Phil. I, 25.

disiungo: s. claudo; Verr. V, 6.

do: date huic religioni aditum, pontifices; dom. 123.

exorno: Decimus quidem Brutus ... Accii ... carminibus templorum ac monumentorum aditus exornavit suorum; Arch. 27.

facio: hunc quasi gradum quendam atque aditum ad cetera factum ||iactum|| intellegetis; leg. agr. II, 38.

fugio: qui aditum huius loci conspectumque vestrum partim magno opere fugerunt, partim non vehementer secuti sunt; leg. agr. II, 6. omnes aditum, sermonem, congressum tuum fugiunt; Sest. 111.

habeo: quod a tuam ipsius amicitiam ... faciliorem aditum istius habet nequitia et audacia quam cuiusquam nostrum virtus et integritas; Verr. III, 7. qui (portus) cum diversos inter se aditus habeant, in exitu coniunguntur et confluunt; ib. IV, 117. quoniam ille demens ... aliquem se aditum ad auris vestras esse habiturum putavit; dom. 3.

intercludo: hisce aliqua fretus mora ||fretum ora|| semper omnis aditus ad Sullam intercludere; Sex. Rosc. 110. cum sibi omnis ad istum adlegationes difficilis, omnis aditus arduos ac potius interclusos viderent; Verr. I, 136. s. I. patet; Sulla 4.

munio: aditum sibi aliis sceleribus ante munivit; Cluent. 31.

obsideo: veni in aedem Telluris et quidem invitus, cum omnis aditus armati obsiderent; Phil. II, 89.

opto: tamen honorum aditus numquam illi faciliores optavi quam mihi fuerunt; Planc. 59.

patefacio: an lingua et ingenio patefieri aditus ad civitatem potuit, manu et virtute non potuit? Balb. 54.

praecludo: facile ostendam tua crudelitate in alios omnis tibi aditus misericordiae iudicum iam pridem esse praeclusos; Verr. V, 21.

prohibeo: si scelus odistis, prohibete aditum matris a filii sanguine; Cluent. 200. quo modo hostium aditus urbe prohibentur, ita ..; Phil. V, 9.

relinquo: volt enim magnitudine rei sic occupare animos eorum, qui audiunt, ut difficilis aditus veritati relinquatur; Font. 20.

saepio: primum omnes fori aditus ita saepti, ut ..; Phil. V, 9.

sequor: s. fugio; leg. agr. II, 6.

teneo: omnia norat, omnium aditus tenebat; Catil. III, 16.

tollo: aditus templorum erant non solum praesidiis et manu, verum etiam demolitione sublati; sen. 32. cum ... templum, sublato aditu, revolsis gradibus, a coniuratorum reliquiis ... armis teneretur; Piso 23.

2. **Ablativ:** privo: „ut sororem non modo vestibulo privaret, sed omni aditu et limine“; Milo 75.

prohibeo: si te ... coacti homines et armati non modo limine tectoque aedium tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohibuerint; Caecin. 35. qui multitudine coacta non introitu, sed omnino aditu quempiam prohibuerit; ib. 39. hoc aditu laudis, qui semper optimo cuique maxime patuit, non mea me voluntas adhuc, sed vitae meae rationes ab ineunte aetate susceptae prohibuerunt; imp. Pomp. 1. magistratus templis pellebantur, alii omnino aditu ac foro prohibebantur; Sest. 85. ut ego excluderer, omnesque, ... qui rem publicam salvam esse cupiebant, sermone atque aditu prohiberentur; Piso 76. Ti. Cannutium ... non templo solum, verum etiam aditu prohibere Capitolii; Phil. III, 23.

3. **mit Präpositionen:** conloco in: nam in ipso aditu atque ore portus ... tabernacula carbaseis intenta velis conlocabat; Verr. V, 30.

proicio in: quae (Insula) duobus portubus cincta, in utriusque portus ostium aditumque proiecta est; Verr. IV, 118.

repello ab: tum ut modeste tibi agere liceret, homines audacis ab eius templi aditu atque ascensu reppulisti? dom. 54.

III. **nach Adjectiv:** dignus: nemo illum aditu, nemo congressione, nemo sermone, nemo convivio dignum iudicavit; Cluent. 41. quem nemo congressu, nemo aditu, nemo suffragio, nemo luce dignum putet; Vatin. 2. quis enim te aditu, quis ullo honore, quis denique communi salutatione dignum putet? Piso 96.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** capi: Sinopen atque Amisum ... ceterasque urbis Ponti et Cappadociae permultas uno aditu adventuque esse captas; imp. Pomp. 21.

2. **Präpositionen:** ab: tota vero (Henna) ab omni aditu circumcisa atque directa est; Verr. IV, 107.

ex: nam et situ est (urbs) cum munito tum ex omni aditu, vel terra vel mari, praeclaro ad aspectum; Verr. IV, 117. patefactum ... esse Pontum, qui antea populo Romano ex omni aditu clausus fuisset; imp. Pomp. 21.

in: quanta illic ||illuc|| multitudo ... convenisse dicebatur tum, cum statuae sunt istius deiectae et eversae? at quo loco? celeberrimo ac religiosissimo: ante ipsum Serapim, in primo aditu vestibuloque templi; Verr. II, 160.

adiudico, zusprechen: Alexandriam, Aegyptum: volet esse popularis; populo Romano adiudicabit; leg. agr. II, 43.

agros: possidere agros in ora maritima regem Hiempsalem, quos P. Africanus populo Romano adiudicarit; leg. agr. II, 58.

legiones: quod si ipsa res publica iudicaret ..., Antonione an Bruto legiones populi Romani adiudicaret? Phil. X, 12.

mulierem: iste in possessionem bonorum mulieris intrat; ipsam Veneri in servitutem adiudicat; div. Caec. 56.

regnum: qui sunt isti xviri, quos perspiciamus regnum Alexandriae Ptolemaeo gratis adiudicaturos? leg. agr. II, 44.

adiumentum, Hilfe, Hilfsmittel: 1. **absolut:** sunt: ne tu in ea vita, de qua iam dicam, tot et tanta adiumenta huic honori ||*honoris*|| fuisse mirere; Planc. 27.

videntur parva: num tibi haec parva videntur adiumenta et subsidia consulatus? Muren. 38.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** addo: s. 3.

adfero: negas tribunatum Plancii quicquam attulisse adiumenti dignitati meae; Planc. 77.

exspecto: a Syracusanis prorsus nihil adiumenti neque publice neque privatim exspectabam; neque erat in animo postulare; Verr. IV, 137.

fero: tanto scelere astrictis hominibus statuerunt nihil a se adiumenti, nihil opis, nihil auxilii ferri oportere; Sulla 82.

ministro: „a nobis omnia populo Romano semper et belli adiumenta et pacis ornamenta ministrata sunt"; Verr. V, 124.

postulo: s. exspecto.

quaero: me hoc neque rogatu facere cuiusquam ... neque quo mihi ex cuiusquam amplitudine aut praesidia periculis aut adiumenta honoribus quaeram; imp. Pomp. 70. fateor enim, Cato, me quoque in adulescentia diffisum ingenio meo quaesisse adiumenta doctrinae; Muren. 63.

2. **Dativ:** sum: ita quod mihi consuevit in ceteris causis esse adiumento, id quoque in hac causa deficit; Quinct. 4. ut nullam sibi rem adiumento fore arbitraretur; Verr. a. pr. 10. ubi hoc videt, illorum confessionem, testificationem suam, tabellas sibi nullo adiumento futuras; ib. V, 103. pertimescit ne non modo ornamento et adiumento non sit suis, sed etiam ... dedecus aeternum miseris ... relinquat; Font. 48. hic vero ... viro fortissimo, parenti suo, magno adiumento in periculis ... fuit; Muren. 12. huic mirandum est magno adiumento Catilinae subitam spem consulatus adipiscendi fuisse? ib. 53. illud peto, ut ... hominis ipsius ornamenta adiumento causae potius ||totius|| quam impedimento esse malitis; Balb. 19. qui ordo quanto adiumento sit in honore quis nescit? Planc. 23. quod saepe audivi patri tuo Curtio magno adiumento in iudicio capitis fuisse ||tuo cui id m. a. fuisset in i. c. fuisse, fuisset||; Rab. Post. 47.

3. **mit Präposition:** addo ad: ad haec non modo adiumenta salutis, sed etiam ornamenta dignitatis meae reliqua vos idem addidistis; sen. 27.

III. **Umstand: Ablativ:** demoveri: quo ego adiumento sperabam hanc a me posse molestiam demoveri, id mihi erat adversarium maxime; div. Caec. 4.

ornatus: cum incubuit (voluntatum inclinatio) ad virum bonum et multis aliis adiumentis petitionis ornatum; Muren. 53.

sublevari: hoc tamen in miseriis adiumento et solacio sublevatur; Quinct. 49.

adiungo, adiunctus: hinzufügen: I. **mit einfachem Object:** alqm: ego, qui ad hominum pericula depellenda adiungerer; Cluent. 17. eodem .. adiungas, quos natura putes asperos atque omnibus iniquos? Planc. 40. Opimium damnatum esse commemoras ...; Calidium adiungis; ib. 69. Caesar se ad neminem adiunxit; Phil. V, 44. adiungendus est Q. Hortensius; ib. X, 24. sperantem consulatum Lucium adiungite; ib. XII, 14.

alqd: ut ad ea, quae propiora huiusce causae et adiunctiora sunt, perveniam; Cluent. 30. quid eadem lex statim adiungit? recita. ib. 148. si idem de coitione voluisset, adiunxisset: QUIVE COIERIT; ib. id, quod interitum optimatium sequi necesse est, adiungitur; har. resp. 54. nam illud ipse actor adiungebat amico animo ..., „summo ingenio praeditum!" Sest. 121. adiunctum illud etiam est, quod non est in omnibus foederibus: MAIESTATEM ... CONSERVANTO ||CONSERVANT||; Balb. 35. sed quid adiungit? „si legionibus ..;" Phil. VIII, 25. — mit Ergänzungssatz (ut, acc. c. inf.): adiunxit illa, ut eos ... testimonii denuntiatione terreret, ... viatico commoveret; Flacc. 14. sed adiunxit, id quod certe ... docere debuit, se privatim drachmarum CCVI milia dedisse; ib. 34. etiam illud adiungo, saepius ad laudem ... naturam sine doctrina quam sine natura valuisse doctrinam; Arch. 15. adiungamus, si vis, id, quod tu huic obesse etiam putas, patrem publicanum; Planc. 23. vgl. II. alqd — causas.

agrum: iubent venire agros Attalensium atque Olympenorum, quos ||hos|| populo Romano P. Servilii ... victoria adiunxit; ... deinde agrum optimum et fructuosissimum Corinthium, qui L. Mummii imperio ac felicitate ad vectigalia populi Romani adiunctus est; leg. agr. I, 5. adiungit agros Bithyniae regios; ib. II, 50. adiungit regios agros Mithridatis; ib. 51.

auxilium: quod auxilium sibi se putat adiunxisse, qui cum altero rem communicavit; Sex. Rosc. 116. „cura ut omnium tibi auxilium adiungas, etiam infimorum"; Catil. III, 12.

beneficium: ut ad senatus auctoritatem populi quoque Romani beneficium erga me adiungeretur; Sest. 74.

benevolentiam: qua in sorte sapiens praetor ... offensione vitata ||offensionem vitat|| aequabilitate decernendi benevolentiam adiungit lenitate audiendi; Muren. 41.

campum: adiungit Stellatem campum agro Campano; leg. agr. II, 85.

Ciliciam: undequinquagesimo die totam ad imperium populi Romani Ciliciam adiunxit; imp. Pomp. 35.

cogitationem: adiungitur enim accusationis cogitatio, non parva res, sed nimirum omnium maxima; Muren. 45.

crimen: crimen et suspicionem potius ad praedam adiungerent quam ad egestatem; Sex. Rosc. 86. ut ... is nunc id agat ut ad falsum avaritiae [testimonium] verum maleficii crimen adiungat; Flacc. 41.

dictum: non venit in mentem, primum orationem Stratonis conscribere de furto, post aliquod dictum adiungere de veneno; Cluent. 184.

diligentiam: in altera (parte causae) diligentia vestra nobis adiungenda est, in altera fides imploranda; Cluent. 3.

fortunam: fuit enim profecto quibusdam summis viris quaedam ad amplitudinem et ad gloriam et ad res magnas bene gerendas divinitus adiuncta fortuna; imp. Pomp. 47.

honorem: magnus honos populi Romani rebus adiungitur; Arch. 22.

metum: ut aliquis metus adiunctus sit ad gratiam; div. Caec. 24.

noctem: interea non desistebant ... ad suos coetus occultos noctem adiungere et solitudinem; leg. agr. II, 12.

nomen: adiungemus ad hanc labem ignominiamque mortis etiam C. Marii nomen? Rabir. 27.

opportunitatem: nunc cum ad ceteras summas utilitates haec quoque opportunitas adiungatur, ut ..; imp. Pomp. 50.

oras: qui tripertitas orbis terrarum oras atque

regiones tribus triumphis adiunctas huic imperio notavit; Sest. 129.

partem: eorum coniunctione pars oppidi, quae appellatur Insula, mari diiuncta angusto, ponte rursus adiungitur et continetur; Verr. IV, 117.

poenam: adiungit gravem poenam municipibus, si quis eorum vincula ruperit; Catil. IV, 8.

praedia: aliquanto post ... Fulcinius huic fundo uxoris continentia quaedam praedia atque adiuncta mercatur; Caecin. 11.

provinciam: quod omnino Marcellorum nomini tota illa provincia adiuncta est; div. Caec. 13. provinciae Siciliae, quae ad commoda populi Romani adiuncta sit; Verr. III, 11.

publicationem: adiungit etiam publicationem bonorum; Catil. IV, 10.

regem: ut se rege Armeniorum adiuncto novis opibus copiisque renovarit; Muren. 33.

regiones: ſ. oras.

rem: si ad verbum rem volumus adiungere; Caecin. 49. ſ. cogitationem.

solitudinem: ſ. noctem.

suspicionem: ſ. crimen; Sex. Rosc. 86.

tribus: qua (facultate liberalitatis) usus multas sibi tribus, quae municipiis Umbriae conficiuntur, adiunxit; Muren. 42.

vectigalia: quasi vero non intellegamus haec eos vectigalia, quae Cn. Pompeius adiunxerit, [vendere] cogitare; leg. agr. I, 13. nova porro vectigalia videt ea fore, quae Pompeius adiunxerit; ib. II, 62.

viam: adiungetur etiam illa via vendibilis Herculanea; leg. agr. II, 36.

II. **mit doppeltem Accuſativ:** alqm — comitem: comitem .. eis adiunctum esse T. Volturcium; Catil. III, 4. — adiutorem, socium: qua re quidem socium tibi eum velles adiungere nihil erat, nisi ut ..; Quinct. 12. huius voluntatis eum, quem multum posse intellegebat, ... socium sibi et adiutorem [C. Caesarem] adiunxit; Piso 80.

alqd — causas: adiungis causas inimicitiarum, quod patri L. Flacci ... diem dixerit; Flacc. 77.

homines — coheredes: cum ... ei filio coheredes homines alienissimos adiungeret, quem diligebat; Cluent. 135.

Siciliam — subsidium: qui cum Siciliam tam opportunum subsidium belli atque pacis ad rem publicam adiunxissent; Verr. III, 14.

adiuro, dabei ſchwören: adiuras .. id te invito me non esse facturum; Phil. II, 9.

adiutor, Helfer: I. **abſolut:** 1. **Subject:** sunt: adiutores, auctores hortatoresque ad me restituendum ita multi fuerunt, ut ..; Quir. 9.

2. **Appoſition:** Rubrium, delicias suas, in omnibus eius modi rebus adiutorem suum et conscium, parum laute deversari dicit; Verr. I, 64. eosdem Romae fuisse legatos, illius adiutores improbitatis, socios furtorum, conscios flagitiorum; ib. IV, 139. itaque P. Apuleius, ... meorum omnium consiliorum periculorumque iam inde a consulatu meo testis, conscius, adiutor, dolorem ferre non potuit doloris mei; Phil. XIV, 16.

3. **Prädicat:** exsisto: harum omnium rerum ... L. ille Torquatus ... auctor, adiutor, particeps exstitit; Sulla 34.

sum: cum ostenderem, si lex utilis plebi Romanae mihi videretur, auctorem me atque adiutorem futurum; leg. agr. II, 12. ut, si eam (legem) vobis accommodatam atque utilem esse intellegerem, auctor eius atque adiutor essem; ib. 14. neque enim ... nunc, cum Murenam ipsum petis, adiutor eodem pacto esse debeo; Muren. 8. sperabam .. honoris potius L. Flacci me adiutorem futurum quam miseriarum deprecatorem; Flacc. 1. hic tibi gravissimus auctor ad instituendam, fidelissimus socius ad comparandam, fortissimus adiutor ad rem perficiendam fuit; dom. 30. si ... neque adiutor ei P. Sestius ad excitandum Antonium, cohortandum, accusandum, impellendum fuisset; Sest. 12. qui autem dictus est adiutor fuisse et conscius; Cael. 23. qui meorum consiliorum in consulatu socius, periculorum particeps, rerum, quas gessi, adiutor fuisti; Planc. 104. qui .. eius crudelissimi et taeterrimi facinoris ministri, socii, adiutores fuerunt; Phil. XI, 29. revocare te a furore Lepidus voluit, non adiutor esse dementiae; ib. XIII, 43.

videor: ut meae calamitatis non adiutor solum, verum etiam socius videretur; sen. 20.

abl. absol.: paucos homines ... adrogantis hoc adiutore Q. Opimium ... fortunis omnibus evertisse; Verr. I, 155. multis et firmis praesidiis vobis adiutoribus isti immani ... barbariae resistemus; Font. 44. non modo conscio, sed etiam conviva et adiutore Oppianico; Cluent. 36. nolite ||nolitote|| dubitare ... libertatem nullo labore vestro ||vestro labore|| consule adiutore defendere; leg. agr. II, 16. ego togatus, vobis bonisque omnibus adiutoribus, hoc ... periculum ... comprimam; Muren. 84. cum ... socio atque adiutore consiliorum periculorumque meorum L. Flacco caedem a vobis ... depellebam; Flacc. 1. quo auctore, quo adiutore in contionibus ea, quae gerebat, omnia ... se ... facere dicebat; dom. 66. speravit isdem se copiis cum illo posse confligere ..., et primo quidem adiutoribus consulibus; ib. nisi se Cn. Pompeio adiutore, M. Crasso auctore, quae faciebat facere clamaret; har. resp. 47. omnem illam tempestatem ... Caesare impulsore atque adiutore esse excitatam; prov. cons. 18.

II. **nach Verben:** 1. **Accuſativ:** adhibeo: cum ad suum scelus illud furtumque nefarium quosdam homines improbos duces atque adiutores adhibuisset; Verr. IV, 93.

adiungo: huius voluntatis eum, quem multum posse intellegebat, ... socium sibi et adiutorem [C. Caesarem] adiunxit; Piso 80.

complector: quos quidem vos libertatis adiutores complecti debetis: servitutis auctores sequi non debetis; Phil. X, 18.

habeo: conlegas adiutores habebat; Sest. 87.

praebeo: ut ... omnium suorum scelerum socium te adiutoremque praeberes; Piso 28. adiutorem se Bruto ad comparandum exercitum fidissimum et constantissimum praebuit; Phil. X, 24.

profiteor: postulat, ut ad hanc suam praedam tam nefariam adiutores vos profiteamini; Sex. Rosc. 6.

repudio: ille adiutorem servum contra dominum repudiavit, tu etiam accusatorem adhibuisti; Deiot. 31.

retineo: est tuum, M. Cato, ... retinere adiutorem, defensorem, socium in re publica; Muren. 83.

2. **Dativ:** dono: non pauca suis adiutoribus large effuseque donabat; Sex. Rosc. 23.

3. **Ablativ:** utor: his se tribus auctoribus in consiliis capiendis, adiutoribus in re gerenda esse usurum dicebat; Sest. 40. quo adiutore usus est? quo socio? quo conscio? Cael. 57. quos [magnis] adiutoribus *illis* usi ||adiutoribus tuis|| armis subegimus atque in dicionem nostram redegimus; Balb. 25. nihil enim magis uteremur eis adiutoribus sublatis virtutis praemiis, quam si ..; ib. 26. si .. adiutoribus illorum civibus uti in bellis nobis non liceret; ib. 38.

III. **nach Adjectiv:** vehemens in: qui se in principem maleficii lenem, in adiutores eius et conscios vehementissimum esse respondet; Cluent. 106.

adiutrix, Helferin: I. **abſolut:** 1. **Appoſition:** Messana, tuorum adiutrix scelerum, libidinum testis, praedarum ac furtorum receptrix; Verr. IV, 17.

2. **Prädicat:** exsisto: te, custos urbis, Minerva, quae semper adiutrix consiliorum meorum, testis laborum exstitisti, precor; dom. 144.

sum: huic facinori tanto tua mens liberalis con-

scia, tua domus popularis ministra, tua denique hospitalis illa Venus adiutrix esse non debuit; Cael. 52. eandem .. rem adversariam esse in iudicio Cn. Plancio, quae in petitione fuisset adiutrix; Planc. 1.

II. **nach Verb:** habeo: hanc sibi iste urbem delegerat, quam haberet adiutricem scelerum; Verr. V, 160.

adiuvo, helfen, unterstützen: 1. **absolut:** 1. **unpersönlich: substantivisch:** qui ... aliis fructum libidinum, aliis mortem parentum non modo impellendo, verum etiam adiuvando pollicebatur; Catil. II, 8.

2. **persönlich:** alqs: resistam et aut concedente aut etiam adiuvante Milone eius conatum refutabo; har. resp. 7. alter (reus est) tuis consiliis, illo tamen adiuvante; Vatin. 41. voluit ille ... vim inferre patriae ||vi terrere patriam, interire patriam|| [vos adiuvistis]; Piso 15. quas (copias) ipse suo labore et periculo ... per se nullo adiuvante perfecit; Phil. X, 4. quod ego unus relictus ex multis contudi et fregi adiuvantibus vobis exsultantis praedonis audaciam; ib. XIII, 29.

auctoritas: ut omnes intellegant non ad obtinendum mendacium, sed ad verum probandum auctoritatem adiuvare; Quinct. 75.

conlega: hoc duce, conlega autem eius ... primo non adversante, post etiam adiuvante, reliqui magistratus paene omnes fuerunt defensores salutis meae; Quir. 15.

consules: cum is tribunus plebis ... tuum monimentum consulibus non inspectantibus, verum adiuvantibus disturbaret; dom. 114. ut eis consulibus praetor esset, quibus si non adiuvantibus, ad coniventibus certe speraret posse se ..; Milo 32.

di: ager efficit cum octavo, bene ut agatur, verum, ut omnes di adiuvent, cum decumo; Verr. III, 112.

fructus: quod ad tempus existimationis partae fructus reservabitur, si non extremo discrimine ac dimicatione fortunae deserviet, si non aderit, si nihil adiuvabit? Sulla 77.

II. **mit Object:** alqm: in quo si te multum natura adiuvaret; div. Caec. 39. proponit ... hominum adrogantium nomina, qui non tam me impediunt, quod nobiles sunt, quam adiuvant, quod noti sunt; Verr. a. pr. 15. iam nihil te iudicium Neronis adiuvat; ib. I, 83. tu mihi ita defendis ||defendas|| ...? adiuvo te: mei quoque testes idem dicunt; ib. II, 26. a Sthenio petere coepit, ut ad ea tollenda operam suam profiteretur seseque ||seque|| adiuvaret; ib. 85. ac vide quid te amicorum tuorum studium, quid tuum consilium, quid sociorum voluntas adiuvet; ib. 176. quod ipsi Leontini publice non sane multum me adiuverunt; neque enim eos isto praetore hae decumanorum iniuriae laeserunt, potius etiam .. adiuverunt; ib. III, 109. hi te homines auctoritate sua sublevent, qui te neque debent adiuvare, si possint, neque possunt, si velint; ib. IV, 20. meum testem deseram, tibi favebo; te inquam, adiuvabo; ib. V, 154. quod additum est DOLO MALO, id te adiuvare putas, in quo opprimitur et excluditur omnis tua defensio? Tull. 31. si enim sunt viri boni, me adiuvant, cum id iurati dicunt, quod ..; Caecin. 3. „ecquid me adiuvas, Bulbe, ne gratis rei publicae serviamus?" Cluent. 71. quid est quod te ista censoria, sive voluntas sive opinio fuit, adiuvare ... posse videatur? ib. 125. cur enim quemquam, ut studeat tibi, ut te adiuvet, rogas? Muren. 76. quos ego, quo id facilius faciant, non adiuvabo; Flacc. 66. meum denique gravius esse (debet) iudicium, qui adiuvandus in his causis, qui oppugnandus ... esse videatur? Sulla 3. ut tibi omnia permitterent, te adiuvarent; dom. 55. si non sum adiutus, non debui ||debuit||; si desertus, sibi fortasse providit; prov. cons. 43. quae enim L. Catilinam conantem consul prohibui, ea P. Clodium facientem consules adiuverunt; Piso 15. nisi forte te Labicana aut Gabina aut Bovillana vicinitas adiuvabat; Planc. 23. quam convenit ... hos ... iacturam suarum tribuum, quo vos adiuvaremini, fecisse? ib. 54. se a te postea defensum in periculo capitis, adiutum in petitione praeturae; Milo 68. haud scio an multo sit etiam adiuvandus magis; ib. 92. quem antea iustis hostilibusque bellis adiuverat; Deiot. 13. qui quamquam parum erat ... a quibus debuerat adiutus; Phil. I, 10. „si me rectis sensibus euntem di immortales ... adiuverint;" ib. XIII, 45. — animo: s. rem publicam; Sest. 120. — armis: s. duces. — auctoritate, consilio: nusquam est a me digressus; studio, consilio, auctoritate unus adiuvit plurimum; Sulla 34. — commendatione: s. virtutem. — copiis, equitatu: ab eodem rege adiuti sumus et equitatu et pedestribus copiis; Phil. XI, 34. — litteris: qui profecto si nihil ad percipiendam [colendam] virtutem litteris adiuvarentur, numquam se ad earum studium contulissent; Arch. 16. — militibus: s. duces. — opera: s. rem publicam; Phil. X, 26. — pecunia: s. duces. — rebus: nam ceteris rebus adiuvamur ex illa provincia, hac vero alimur ac sustinemur; Verr. III, 11. — studio: s. auctoritate. — virtute, s. rem publicam; Phil. X, 26.

alqd: haec gemebant boni, sperabant improbi, agebat tribunus plebis, consules adiuvabant; Sest. 66.

causam: videte qui Sthenii causam casus adiuverit; Verr. II, 98. nunc melior ea (causa) iudicanda est, quam etiam di adiuverunt; Ligar. 19.

civis: bonos civis primum natura efficit, adiuvat deinde fortuna; Phil. XIII, 16.

duces: Patavini ... pecunia, militibus, et, quod maxime deerat, armis nostros duces adiuverunt; Phil. XII, 10.

proscriptionem: ut illum meae proscriptionis, quam adiuvabat, Sex. Clodius ... tabulam, sese ||esse se|| scriptorem esse diceret; Sest. 133.

pudorem: non intellego cur potius invidia violatura virtutem ||violatur a virtute, al.|| L. Cornelii quam aequitas vestra pudorem eius adiutura videatur; Balb. 18.

rem publicam: „qui rem publicam certo animo adiuverit;" Sest. 120. qui eius perpetuam in re publica adiuvanda voluntatem ... probari moleste ferant; Phil. VIII, 30. Q. Hortensii pro consule opera et virtute vehementer rem publicam adiutam (esse); ib. X, 26.

virtutem: quod ego huc a me ortus et per me nixus ascendi, istius egregia virtus adiuvabitur commendatione maiorum; Planc. 67.

adlegatio, Sendung: I. **Subject:** cum sibi omnis ad istum adlegationes difficilis, omnis aditus arduos ac potius interclusos viderent; Verr. I, 136.

II. **Ablativ:** quanta iste cupiditate, quibus adlegationibus illam sibi legationem expugnavit! Verr. I, 44.

adlego, absenden: I. **absolut:** Cretensis iudex isque nequissimus. quem ad modum ad hunc reus adleget? quo modo accedat? Phil. V, 14.

II. **mit Object:** amicos: petit a me Habonius et amicos adlegat; facile impetrat; Verr. I, 149.

homines: nam statim Chrysogonus et ipse ad eos accedit et homines nobilis adlegat, *ab* eis qui peterent, ne ..; Sex. Rosc. 25.

necessarios: primo necessarios istius ad eum adlegatos esse dicebat; Verr. I, 139.

adlevamentum, Erleichterung: sine: itaque P. Sulla et secundas fortunas amittere coactus est et in adversis sine ullo remedio atque adlevamento permanere; Sulla 66.

adlevo, erleichtern: onus: hoc onus si vos aliqua ex parte adlevabitis, feram ut potero studio et industria, iudices; Sex. Rosc. 10.

adlicio, anlocken, gewinnen: alqm: si te laus adlicere ad recte faciendum non potest; Phil. II, 115.

benevolentiam: nullis nostris officiis benevolentiam illorum adlicere possumus; Verr. V, 182. negat verum esse adlici benevolentiam cibo; Muren. 74.
mentis: quod ais nulla re adlici hominum mentis oportere ad magistratum mandandum nisi dignitate; Muren. 76.
opes: iam hoc fere sic fieri solere accepimus, ut regum adflictae fortunae facile multorum opes adliciant ad misericordiam; imp. Pomp. 24.
voluntates: nostrum est ... ferre modice populi voluntates, adlicere alienas, retinere partas, placare turbatas; Planc. 11.

adligo, binden, fesseln, verwickeln: I. **absolut**: beneficio, significatione: equidem nihil tam proprium hominis existimo quam non modo beneficio, sed etiam benevolentiae significatione adligari; Planc. 81.
II. **mit Object**: alqm: ut, cuius ad statuam [Siculi] te praetore adligabantur, eius religioni te ipsi ||isti|| devinctum astrictumque dedant ||dedamus||; Verr. IV, 90. — lege: intellegebant enim ea lege equestrem ordinem non teneri, sed ne nova lege adligarentur laborabant; Cluent. 154. vos senatus liberos hac lege esse voluit, populus numquam adligavit; Rab. Post. 18. — more: s. beluam. — nuptiis: ut eum nuptiis adligatum simul et testamenti spe devinctum posset habere in potestate; Cluent. 179. — quaestione, genere quaestionis: s. populum. — scelere: metuit homo doctus et sapiens ne L. Flaccus nunc se scelere adliget, cum iam testem illum effugere non possit; Flacc. 41. — stipulatione: cur tam imperite facit, ut nec Roscium stipulatione adliget neque ..? Qu. Rosc. 36.
beluam: hanc ... beluam, vinctam auspiciis, adligatam more maiorum, constrictam legum sacratarum catenis, solvit subito lege curiata consul; Sest. 16.
homines: homines sceleris coniurationisque damnati, ad supplicium traditi, ad palum adligati; Verr. V, 11.
mortalis: ubi enim omnis mortalis adligat, ita loquitur: QUI ... FECERIT; Cluent. 148.
nomen: in quo adligatum Oppianici nomen primum esse constabat; Cluent. 39.
piratas: reliquos (piratas) *si*, sicut consuetudo est, universos ad palum adligasset; Verr. V, 71.
populum: L. Sulla ... populum Romanum, quem ab hoc genere liberum acceperat, adligare novo quaestionis genere ausus non est; Cluent. 151. videret (populus) ne qua nova quaestione adligaretur; Rab. Post. 14.
servos: producuntur (servi) et ad palum adligantur; Verr. V, 10.

adlino, aufstreichen: notam, colorem, sordis: nulla nota, nullus color, nullae sordes videbantur his sententiis adlini posse; Verr. a. pr. 17.

adloquor, anreden: alqm: quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, nemo adloqui, nemo aspicere vellet; Cluent. 170.

adluo, bespülen: alqm: ita iactantur fluctibus, ut numquam adluantur; Sex. Rosc. 72.
civitatem: cum (civitas) in ultimis terris cincta Gallorum gentibus barbariae fluctibus adluatur; Flacc. 63.
moenia: urbe portus ipse cingitur et continetur, ut non adluantur mari moenia extrema, sed ipse influat in urbis sinum portus; Verr. V, 96.

admetior, zumessen: frumentum: coge ut ad aquam tibi, id quod summi iuris est, frumentum Hennenses admetiantur vel Phintiam vel Halaesam vel Catinam; Verr. III, 192.

administer, Diener, Helfershelfer: I. **absolut**: 1. **Subject**: veniunt: administri et satellites Sex. Naevii Roma trans Alpis in Segusiavos ||Segusianos|| biduo veniunt; Quinct. 80
2. **Apposition**: in senatu fore in armis certo die ... C. Manlium, audaciae satellitem atque administrum tuum; Catil. I, 7.
3. **Prädicat**: sum: Timarchides, qui est ... rerum huiusce modi omnium transactor et administer; Verr. II, 69. ac non solum erat administer istius cupiditatum, verum etiam ipse sui meminerat; ib. 136. Apronium Veneriosque servos ... ceterosque decumanos procuratores istius quaestus et administros rapinarum fuisse dico; ib. III, 50. (Scamander) administer erat Oppianici; Cluent. 61.
II. **nach Verben**: habeo: ita populos habent universos non solum conscios libidinis suae, verum etiam administros; Verr. III, 76.
scribo: tutor ... ascribendus fuit: Polemocratem scripsisti, mercennarium et administrum consiliorum tuorum; Flacc. 74.

administra, Helferin: sum: multae sunt artes eximiae huius administrae comitesque virtutis; imp. Pomp. 36.

administro, helfen, leiten: alqd: quod ego sic administrabo .., ut ..; Catil. II, 28. quamquam haec omnia .. ita sunt a me administrata, ut ..; ib. III, 18. s. urbem.
annum: sumam annum tertium, quod et recentissimus est et ab isto ita administratus, ut ..; Verr. III, 104.
bellum: cum tibi maritimum bellum esset administrandum; Verr. V, 136. huic qui successerit non satis esse paratum ad tantum bellum administrandum; imp. Pomp. 5. pecuniam ex aerario depromptam ad bellum administrandum; ib. 37. quoniam auctoritas quoque in bellis administrandis multum atque in imperio militari valet; ib. 43. vehementer autem pertinere ad bella administranda quid hostes, quid socii de imperatoribus nostris existiment quis ignorat? ib. cum .. bellum sit ... ita magnum, ut accuratissime sit administrandum; ib. 49. ut idem cum Iugurtha, idem cum Cimbris, idem cum Teutonis bellum administraret; ib. 60. quid tam praeter consuetudinem quam homini peradulescenti ... Siciliam permitti atque Africam bellumque in ea provincia administrandum? ib. 61. etiam tum imperatore bellum administrante; leg. agr. II, 54. unus erit consul et is non in administrando bello, sed in sufficiendo conlega occupatus; Muren. 85. illa (Gallia) enim huius belli propulsandi, administrandi, sustinendi principatum tenet; Phil. XII, 9.
civitatem: magis ut arcessitus imperio populi Romani viderer quam ad administrandam civitatem restitutus; dom. 71.
iudicium: putant fore ut ... per homines honestissimos virosque fortissimos, non imperitos adulescentulos aut illius modi quadruplatores leges iudiciaque administrentur; div. Caec. 68. opinor haec omnia lege fieri totumque hoc iudicium ... quasi mente quadam regi legis et administrari; Cluent. 147.
leges: s. iudicium, div. Caec. 68.
provinciam: in eis locis, in quibus [es,] versaris, rem geris, provinciam administras; Verr. III, 193. QUOD VIGILANTER PROVINCIAM ADMINISTRASSET; ib. IV, 144. o condiciones miseras administrandarum provinciarum! Flacc. 87.
rem: sic hanc rem totam administrasti, ut ..; Verr. III, 164. per quaestores rem frumentariam esse administratam; ib. 225. rem navalem primum ita dico esse administratam, ... uti ..; ib. V, 43. in altera parte ita res a L. Lucullo summo viro est administrata, ut ..; imp. Pomp. 10. ea .. res omni tempore per Bellum, Fausti libertum, administrata est; Sulla 55. rem administrandam arbitror sine ulla mora et confestim gerendam censeo; Phil. V, 31. demus igitur imperium Caesari, sine quo res militaris administrari ... non potest; ib. 45.
rem publicam: cognoscite hominis principium magistratuum gerendorum et rei publicae administrandae; Verr. I, 34. ut eo censu nullius civitatis res publica posset administrari; ib. II, 138. dicet

rem publicam administrari sine metu ac severitate non posse; ib. V, 22. esse aliquam oportere inter nos rei publicae bene administrandae societatem; leg. agr. II, 11. o condicionem miseram non modo administrandae, verum etiam conservandae rei publicae! Catil. II, 14. Graecorum autem totae res publicae sedentis contionis temeritate administrantur; Flacc. 16. quas (imagines) ego mihi semper in administranda re publica proponens animum ... conformabam; Arch. 14. ut a suis munitus tuto in foro magistratum gereret, rem publicam administraret; Sest. 79. cum in re publica administranda T. Annio cum P. Sestio consiliorum omnium societas fuerit; Vatin. 41.

summam rerum: dum is in aliis rebus erat occupatus, qui summam rerum administrabat; Sex. Rosc. 91.

urbem: hic quis postet esse ... tam mente captus, qui neget haec omnia, quae videmus, praecipueque hanc urbem deorum immortalium nutu ac potestate administrari? Catil. III, 21.

admirabilis, bewunderswerth, wunderbar: alqd: haec admirabilia, sed prodigii simile est, quod dicam; Ligar. 11. quid enim, o di immortales! admirabilius omnibus gentibus, quid optatius populo Romano accidere potuit, quam ..? Phil. V, 39. illud admirabilius et maius ... est, grata eorum virtutem memoria prosequi, qui ..; ib. XIV, 30.

audacia: o admirabilem impudentiam, audaciam, temeritatem! Phil. III, 18.

clementia: o clementiam admirabilem atque omnium laude, praedicatione, litteris monumentisque decorandam! Ligar. 6.

concursus: concursu cotidiano bonorum omnium, qui admirabilis ad eum fieri solebat; Phil. X, 7.

constantia: sed iam videte magni et clari viri admirabilem gravitatem atque constantiam; Phil. XIII, 41. (vgl. virtus; Phil. III, 8).

dignitas: omnes enim artes, quae nobis populi Romani studia concilient, et admirabilem dignitatem et pergratam utilitatem debent habere; Muren. 23.

gloria: cuius ... singularis integritas minus admirabilem facit huius honestissimi facti gloriam; Phil. III, 26.

gravitas: s. constantia.

impudentia: s. audacia.

scientia: ne vero silebitur admirabilis quaedam et incredibilis ac paene divina eius in legibus interpretandis, aequitate explicanda scientia; Phil. IX, 10.

temeritas: s. audacia.

virtus: nulla de virtutibus tuis plurimis nec admirabilior nec gratior misericordia est; Ligar. 37. virtute enim admirabili Caesaris constantiaque militum veteranorum ... a cervicibus nostris est depulsus Antonius; Phil. III, 8. quo proelio legio Martia admirabili incredibilique virtute libertatem populi Romani defenderit; ib. XIV, 36.

admiratio, Bewunderung, Verwunderung: I. **Subject:** est: etiam si quid apud maiores nostros fuit in isto studio admirationis, id enuntiatis vestris mysteriis totum est contemptum et abiectum; Muren. 25.

superat: ut famam ingenii exspectatio hominis, exspectationem ipsius adventus admiratioque superaret; Arch. 4.

II. **nach Verben:** facio: risus populi atque admiratio omnium vestrum facta est; Verr. IV, 27. fit clamor et admiratio populi, tantam esse in homine impudentiam; ib. V, 106.

habeo: quid habet admirationis tali viro advenienti, candidato consulari, obviam prodisse multos? Muren. 68. si denique ipse accusator noster Postumus obviam cum bene magna caterva sua venit, quid habet ista multitudo admirationis? ib. 69. vide, quaeso, ne tua divina virtus admirationis plus sit habitura quam gloriae; Marcell. 26. exposui ... profectionis consilium: nunc reversionis, quae plus admirationis habet, breviter exponam; Phil. I, 7.

moveo: hoc certe, quod mihi maximam admirationem movet, non tacebo; Phil. X, 4.

III. **Umstand: Ablativ:** comprimi: qui (plausus) ... non numquam obstupefactis hominibus ipsa admiratione compressus est; Deiot. 34.

declarari: quae fuerit hesterno die Cn. Pompei gravitas in dicendo, iudices, ... non opinione tacita vestrorum animorum, sed perspicua admiratione declarari videbatur; Balb. 2.

admiror, bewundern, sich wundern: I. **absolut:** admiratur et exspectat quidnam Vettius dicturus sit; Verr. III, 167. L. Domitium praetorem in Sicilia, cum aper ingens ad eum adlatus esset, admiratum requisisse quis eum percussisset; ib. V, 7. si nosmet ipsi ... ludis tamen oblectamur et ducimur, quid tu admirere de multitudine indocta? Muren. 39. non, ut opinor, admirere, cum ego ipse ... me hic id ex te primum audisse confitear; Planc. 58.

II. **mit Ergänzungssatz:** 1. accus. c. infin.: ut non numquam ita factum esse etiam populus admiretur; Muren. 35. non tam est admirandum regem esse me ... quam ..; Sulla 22. quam quidem partem accusationis admiratus sum et moleste tuli potissimum esse Atratino datam; Cael. 7. mihi venit in mentem admirandum esse M. Laterensem ... reum sibi hunc potissimum delegisse; Planc. 2. quo minus admirandum est eum facere illa, qui ..; Rab. Post. 42. quem ego magis fecisse illam rem sum admiratus quam facturum putavi, admiratus autem ob eam causam, quod ... memor patriae fuisset; Phil. II, 27. s. III. alqd; Phil. II, 42.

2. mit quod: non dubito quin admiratus sis, vel quod de nullo alio [quisquam], vel quod is, qui in eadem causa fuisset, vel quidnam novi [sceleris] adferret; Ligar. 17. quod haerere in eo (equo) senex posset, admirari solebamus; Deiot. 28. „admirabantur boni viri, accusabant amici, quod spe pacis legationem suscepissem;" Phil. XII, 5. s. II, 1. Phil. II, 27. — III. alqm. Sest. 135. (vgl. artem. magnitudinem).

III. **mit Object:** alqm: qui admirabantur hunc, illum probabant; Qu. Rosc. 29. te, si quid eius modi facis, ... talem adulescentem, ... vehementer admiror; Sulla 31. hunc ego non diligam, non admirer, non omni ratione defendendum putem? Arch. 18. quem non tam admiror, quod meam legem contemnit, ... quam quod ..; Sest. 135. voltus hominum te intuentium atque admirantium recordare; Deiot. 20.

alqd: est adhuc, id quod vos omnis admirari video, non Verres, sed Q. Mucius; div. Caec. 57. num me fefellit ..., id quod multo magis est admirandum, dies? Catil. I, 7. nihil erit quod admirere posthac, si ..; Sulla 9. sed quid ego id admiror? har. resp. 28. sed quid est quod in hac causa maxime homines admirentur? prov. cons. 26. quamquam hoc maxime admiratus sum, mentionem te hereditatum ausum esse facere; Phil. II, 42.

adulescentem: s. alqm; Sulla 31.

artem: haec vero huius erat ars et malitia admiranda, quod ..; Verr. II, 135.

audaciam: illa autem non admiratur audaciam, non impudentiam aspernatur; Cluent. 27.

bella, consulatus: itaque Cn. Pompei bella, victorias, triumphos, consulatus admirantes numerabamus; Deiot. 12.

dignitatem: o consessum iudicum praeclarum! o dignitatem consilii admirandam! Phil. V, 12.

frugalitatem: omnes in illo sunt rege virtutes, ... sed praecipue singularis et admiranda frugalitas; Deiot. 26.

magnitudinem: sum Cn. Pompei virtutem et

animi magnitudinem admiratus, quod ..; prov. cons. 27.

malitiam: f. artem.

prudentiam: cuius igitur singularem prudentiam admiramur, eius stultitiam timemus? Phil. V, 50.

triumphos, victorias: f. bella.

virtutem: cuius nos virtutem admirati non ausi sumus adversari voluntati; Phil. IX, 9. f. magnitudinem.

virum: non enim tantum admiratus sum ego illum virum, sicut omnes, sed etiam praecipue dilexi; Scaur. c. 1. § 4. fuit enim ille vir ... cum foris clarus tum domi admirandus; Phil. II, 69.

admisceo, hineinmengen: alqm: in hac ego legatione sim aut ad id consilium admiscear, in quo ..? Phil. XII, 16.

admissarius, Zuchthengst: adhinnit, al.: itaque admissarius iste, simul audivit voluptatem a philosopho tanto opere laudari, nihil expiscatus est: sic suos sensus voluptarios omnis incitavit, sic ad illius hanc orationem adhinnivit, ut non magistrum virtutis, sed auctorem libidinis a se illum inventum arbitraretur; Piso 69.

admitto, zulassen, vorlassen, verschulden: alqm: mihi quam multis costodibus opus erit, si te semel ad meas capsas admisero? div. Caec. 51. det operam ut admittatur in alicuius istorum Tusculanum; Verr. IV, 126. huius autem praeclari imperatoris ita erat severa domi disciplina, ut in re tanta et tam gravi nuntio nemo admitteretur; ib. V, 93. Casino salutatum veniebant, Aquino, Interamna: admissus est nemo; Phil. II, 105. (vgl. socium).

alqd: cum hoc confiteris, id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis; Quinct. 81. quid umquam Habitus in se admisit, ut hoc tantum ab eo facinus non abhorrere videatur? Cluent. 167. quid quisque voluerit, cogitarit, admiserit non ex crimine, sed ex moribus eius, qui arguitur, est ponderandum; Sulla 69. quaero etiam illud ex te, quod privatus admisisti; Vatin. 33. quid Milonis intererat interfici Clodium? quid erat cur Milo non dicam admitteret, sed optaret? Milo 34. si Milo admisisset aliquid, quod non posset honeste vereque defendere; ib. 64. quod ea in te admisisti, quae a verecundo inimico audire non posses; Phil. II, 47.

casum: numquam enim temeritas cum sapientia commiscetur neque ad consilium casus admittitur; Marcell. 7.

dedecus: in privatis rebus si qui rem mandatam ... malitiosius gessisset ..., eum maiores summum admisisse dedecus existimabant; Sex. Rosc. 111. quod ego laboribus, periculis inimicitiisque meis tum, cum admissum erit, dedecus severe me persecuturum esse polliceor; Verr. a. pr. 51.

facinus: reliquum est ut per servos id (facinus) admiserit; Sex. Rosc. 76. quod flagitium Lentulus non cum Autronio concepit? quod sine eodem illo Catilina facinus admisit? Sulla 16. quodnam ego concepi tantum scelus aut quod in me tantum facinus admisi, iudices, cum ..? Milo 103.

flagitium: si a multis esset flagitium rei militaris admissum; Cluent. 128.

fraudem: si C. Rabirius fraudem capitalem admisit, quod arma contra L. Saturninum tulit; Rabir. 26.

legatum: domum recipere legatum hostium, in cubiculum admittere; Phil. VIII, 29.

litem: in litibus aestimandis fere iudices ..., si quae in eum lis capitis inlata est, non admittunt; Cluent. 116.

maleficium: ubi, qua ratione, per quos, quo tempore maleficium sit admissum; Sex. Rosc. 62. qui intellegunt neminem ne minimum quidem maleficium sine causa admittere; ib. 73.

alqm — socium: QUI DE L. MARCIO M. PERPERNA CENSORIBUS ...., SOCIUM NE ADMITTITO NEVE PARTEM DATO NEVE REDIMITO; Verr. I, 143.

admodum, sehr: I. bei Verben: miror: quod ego tametsi non nunc primum ... audio, tamen admodum mirabar abs te quam ob rem diceretur; Caecin. 65.

prosum: quae huic admodum profuerunt; Muren. 38.

II. bei Adjectiven: adulescens: Q. Catulus, admodum tum adulescens; Rabir. 21. an hic ... consularem hominem admodum adulescens in iudicium vocavisset? Cael. 47. superior Africanus, T. Flamininus ||Flaminius|| admodum adulescentes consules facti; Phil. V, 48.

amplus, excelsus: erat admodum amplum et excelsum signum cum stola; Verr. IV, 74.

antiquus: itaque maiores nostri, veteres illi, admodum antiqui, leges annalis non habebant; Phil. V, 47.

gratus: id fuit nobis gratum admodum; Verr. III, 10.

pauci: sunt impii cives, sed ... contra multitudinem bene sentientium admodum pauci; Phil. III, 36. ut cum admodum paucis ... princeps latronum duxque fugerit; ib. XIV, 27.

admoneo, erinnern: I. absolut: sapienter fecisse dicitur, cum de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat, ne non tam prohibere quam admonere videretur; Sex. Rosc. 70. quemnam? recte admones, Polyclitum esse dicebant; Verr. IV, 5. quod enim usu non veniebat, de eo si quis legem aut iudicium constitueret, non tam prohibere videretur quam admonere; Tull. 9. neque erat causa cur prohibendo non tam deterrere videretur quam admonere; dom. 127.

II. mit Ergänzung: 1. neutr. pronom.: admonet tamen illud, quod istum fugerat, in Phalacrum ... non posse animum adverti; Verr. V, 105. et simul admonent quiddam, quod cavebimus; Phil. I, 28. Nucula hoc, credo, admonuit; ib. VIII, 26. f. III. alqm.

2. Satz: *caverent finiumque demonstrationi interessent admonet*; Tull. 17. admonuisti etiam, quod in Creta fuisses, dictum aliquod in petitionem tuam dici potuisse; Planc. 85. f. 1. Verr. V, 105. — III. alqm. animum. hominem; Verr. II, 36. V, 103.

III. mit Object: alqm: utrum admonitus an temptatus ... pervenerit ad hanc improbitatem nescio; Verr. I, 105. deinde a quibusdam Syracusanis admonetur; ib. II, 36. illa cuius modi sunt, quae ex tempore ab Apronio admonitus edixit? ib. III, 36. quod erat imprudentia praetermissum, id quaestu ac tempore admonitus reprehendisti; ib. 51. ex eo proelio, de quo vos paulo ante invitus admonui; imp. Pomp. 45. a P. Cethego admonitus *est* ||admonitus istam dedit conciliationis et gratiae fabulam||; Cluent. 84. admonitus re ipsa recordor quantum ..; Muren. 72. etenim esset absurdum, cum ceteros sua sponte nominasset, mentionem facere Sullae nullam nisi admonitum et interrogatum; Sulla 37. in discordiis nostris, de quibus ipsis his prodigiis recentibus a dis immortalibus admonemur; har. resp. 44. quin ||qui|| dico venisse paene neminem ..., cum volgo essent et illo ipso et multis ante diebus admoniti et rogati; Piso 55. nihil est quod me hortere, nihil [est] quod invites. admoneri me satis est; admonebit autem nemo alius nisi rei publicae tempus; ib. 94. quam (salutem) huius admonitus officio utrisque his dederis; Ligar. 36. a quo admoniti diligentius et vigilantius caveamus Antonium; Phil. XI, 10. videmus omnia, neque per nos solum, sed admonemur a nostris; ib. XII, 5. — mit neutr. pron.: cur nomen ||cur tamen, curam, al.|| petis quasi ||quam|| incertum sit ||inceravit||? quid? quod cum admoneris, tamen, quasi tute noris, ita salutas? Muren. 77. illud tamen te esse admonitum volo; Cael. 8. — mit Ergänzungssatz: nonne res ipsa vos admonet [ut pute-

tis] modum aliquem huic cupiditati constitui oportere? Verr. II, 145. *admonetur a procuratore Tullii Acerronius, venditorem agri falsum* modum proscripsisse; Tull. 16. statuite quid vos tempora rei publicae de armatis hominibus, quid illius confessio de vi, quid nostra decisio de aequitate, quid ratio interdicti de iure admoneat ut iudicetis; Caecin. 104. gaudet se ab amicis quid respondeat admoneri; har. resp. 17. ne in unius imperium res recidat, admonemur; ib. 54. quo ne trudamur, di immortales nos admonent; ib. 61. nonne te ... ne progenies quidem mea, Q. illa Claudia, aemulam domesticae laudis in gloria muliebri esse admonebat? Cael. 34. simul et vos, non ignorantis, iudices admonebo, quo de iure hoc iudicium constitutum est ||sit||, de eo numquam omnino esse dubitatum; Balb. 44. *propinqua illa aedes Vestae admonet vos, ut recordemini* illius L. Metelli; Scaur. 48. clamor si qui forte fuerit, admonere vos debebit, ut eum civem retineatis, qui ..; Milo 3. tantum te admonebo, si illi absenti salutem dederis, praesentibus his omnibus te daturum; Ligar. 38.

animum: nunc insidet quaedam in optimo quoque virtus, quae noctis ac dies animum gloriae stimulis concitat atque admonet non cum vitae tempore esse dimittendam commemorationem nominis nostri; Arch. 29.

gubernatores: etiam summi gubernatores in magnis tempestatibus a vectoribus admoneri solent; Phil. VII, 27.

hominem: cum tibi cotidie potestas hominis fuisset admonendi, verbum nullum facis; Quinct. 40. hi, ut dico, hominem admonent rem esse praeclaram; Verr. II, 36. derisum esse credo hominem amentem a suis consiliariis et admonitum hasce ei tabulas nihil profuturas; ib. V, 103.

admonitus, Mahnung: **Ablativ:** decerno: quod est postridie decretum in curia populi ipsius Romani et eorum, qui ex municipiis convenerant, admonitu, ne quis ..; Sest. 129.

facio: admonitu ipsorum Syracusanorum impetum in eas tabulas facio, in quibus ..; Verr. IV, 148.

insimulo: admonitu istius insimulare coeperunt Epicratem litteras publicas corrupisse; Verr. II, 60.

mitto: atque interea statim admonitu Allobrogum C. Sulpicium praetorem ... misi, qui ..; Catil. III, 8.

prospicio: tamen huic malo populus Romanus ipse nullo haruspicum admonitu sua sponte prospexit; har. resp. 56.

admoveo, nähern, heranbringen: aspidem: Demetrium ... aspide ad corpus admota vita esse privatum; Rab. Post. 23.

auris: adhibete animos et mentis vestras, non solum auris, ad haruspicum vocem admovete; har. resp. 20.

cruciatus: cum ignes ardentesque ||candentesque|| laminae ceterique cruciatus admovebantur; Verr. V, 163.

exercitum: ut exercitum citra flumen Rubiconem ... educeret, dum ne proprius urbem Romam cc milia admoveret; Phil. VI, 5. exercitum citra flumen Rubiconem eduxerit, nec propius urbem milia passuum cc admoverit; ib. VII, 26.

faces: an faces admovendae sunt quae ||quae te|| excitent tantae causae indormientem? Phil. II, 30.

ignis, laminas: s. cruciatus.

machinam: Oppianicus continuo sperare coepit, hoc se Avillio tamquam aliqua machina admota capere Asuvii adulescentiam et fortunas eius patrias expugnare posse; Cluent. 36.

manus: admovent manus vectigalibus populi Romani; leg. agr. I, 11.

mentis: s. auris.

reticulum: reticulum .. ad naris sibi admovebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosae; Verr. V, 27.

stimulos: hic ego quid praedicem ... quos stimulos admoverit homini studioso fortasse victoriae? Sest. 12.

admurmuratio, Gemurmel, Murren: I. **absolut:** 1. **Subject:** facit: vestra admurmuratio facit, Quirites, ut agnoscere videamini qui haec fecerint; imp. Pomp. 37.

2. **Vocativ:** o divina senatus frequentis in aede Bellonae admurmuratio! Verr. V, 41.

II. **nach Verb:** facio: factus est in eo strepitus et grata contionis admurmuratio; Verr. a. pr. 45.

III. **Ablativ:** frangere: qui non admurmuratione, sed voce et clamore abiecti hominis ac semivivi furorem petulantiamque fregistis; Piso 31.

admurmuro, murren: memoria tenetis ..., quam valde universi admurmuraverint ||admurmuraverunt||, quam palam principes dixerint ||dixerunt|| contra! Verr. V, 41.

adnumero, zuzählen, auszahlen: I. **absolut:** iam duae partes causae sunt confectae: adnumerasse sese negat; expensum tulisse non dicit, cum tabulas non recitat; reliquum est ut stipulatum se esse dicat; Qu. Rosc. 13.

II. **mit Object:** alqm: verum ego forsitan propter multitudinem patronorum in grege adnumerer; Sex. Rosc. 89.

alqd: si tibi optima fide sua omnia concessit, adnumeravit, appendit; Sex. Rosc. 144.

denarios: cum tibi senatus ex aerario pecuniam prompsisset et singulos tibi denarios adnumerasset; Verr. III, 195.

nummos: cogit enim Scandilium quinque illa milia nummum dare atque adnumerare Apronio; Verr. III, 140.

pecuniam: cogit quaestorem suum pecuniam, quam ex Agonidis bonis redegisset, eam mulieri omnem adnumerare et reddere; div. Caec. 56. an (civitates solitae sint) tibi aut ||an|| cui tu imperasses adnumerare pecuniam; Verr. II, 144. imperavit, ut ea pecunia omnis a civitatibus sibi adnumeraretur; ib. V, 60.

adnuo, winken, bejahen, bezeichnen: I. **absolut:** Romae cotidie, simul atque sibi hic adnuisset, numeraturum se dicebat; Quinct. 18. tum ostendi tabellas Lentulo et quaesivi cognosceretne signum. adnuit; Catil. III, 10. quid sapientia? ... si hoc praecipit, ne quid vita existimem antiquius ..., quaeram ex ea: etiamne, si erit ... serviendum? si adnuerit, ... sapientiam istam ... non audiam; sin responderit ..; Phil. XIII, 6.

II. **mit Object:** alqm: cui nisi ego ... restitissem, ex hac decuria vestra ..., quos iste adnuerat, in suum consilium sine causa subsortiebatur; Verr. I, 158.

alqd: „ita," inquit „ad M. Antonii." hoc enim mihi significasse et adnuisse visus est; Verr. III, 213.

adoptatio, Annahme an Kindes Statt: I. **nach Verb:** agito: et adoptatio Theophani agitata est, per quam Cornelius nihil est praeterquam propinquorum suorum hereditates adsecutus; Balb. 57.

II. **Umstand:** in: credo enim, quamquam in illa adoptatione legitime factum est nihil, tamen te esse interrogatum, auctorne esses, ut in te P. Fonteius vitae necisque potestatem haberet, ut in filio; dom. 77.

per: s. I.

adoptio, Annahme an Kindes Statt: I. **nach Verben: Accusativ:** facio, habeo, probo: nego istam adoptionem pontificio iure esse factam; dom. 36. dixi apud pontifices istam adoptionem nullo decreto huius conlegii probatam, contra omne pontificum ius factam pro nihilo esse habendam: qua sublata intellegis totum tribunatum tuum concidisse; ib. 38.

sequor: quas adoptiones, sicut alias innumerabilis, hereditates nominis, pecuniae, sacrorum secutae sunt; dom. 35.

tollo; f. facio.

II. nach Substantiven: causa: quae deinde causa cuique sit adoptionis, quae ratio generum ac dignitatis, quae sacrorum, quaeri a pontificum conlegio solet; dom. 34.

genus: probate genus adoptionis: iam omnium sacra interierint, quorum custodes vos esse debetis, iam patricius nemo relinquetur; dom. 37.

ius: quod est, pontifices, ius adoptionis? nempe ut is adoptet, qui neque procreare iam liberos possit et, cum potuerit, sit expertus, dom. 34.

III. Umstand: in: quid est horum in ista adoptione quaesitum? dom. 34. si, quod in ceteris legibus trinum nundinum esse oportet, id in adoptione satis est trium esse horarum, nihil reprehendo; sin eadem observanda sunt ..; ib. 41.

adoptivus, durch Adoption erlangt: sacra: tu neque Fonteius es, qui esse debebas, neque patris heres, neque amissis sacris paternis in haec adoptiva venisti; dom. 35.

adopto, erwählen, an Kindes Statt annehmen: I. absolut: quod est, pontifices, ius adoptionis? nempe ut is adoptet, qui neque procreare iam liberos possit et, cum potuerit, sit expertus; dom. 34. non aetas eius, qui adoptabat, est quaesita, ut in Cn. Aufidio, M. Pupio; ib. 35. nego istam adoptionem pontificio iure esse factam: primum, quod eae vestrae sint aetates, ut is, qui te adoptavit, vel filii tibi loco per aetatem esse potuerit vel eo, quo fuit: deinde quod causa quaeri solet adoptandi, ut et is adoptet, qui, quod natura iam adsequi non potest, legitimo et pontificio iure quaerat, et ita adoptet, ut ne quid aut de dignitate generum aut de sacrorum religione minuatur, illud in primis, ne qua calumnia, ne qua fraus, ne quis dolus adhibeatur; ib. 36. (vgl. alqm; dom. 37).

II. mit Object: alqm: quae omnis notio pontificum, cum adoptarere, esse debuit; dom. 34. num ... ob eam causam adoptari (velles), non ut eius filius esses, sed ut tribunus plebis fieres; ib. 35. quorum uterque nostra memoria, summa senectute, alter Oresten, alter Pisonem adoptavit; ib. quae maior calumnia est quam ... id ... videre omnis, non ut ille filius instituatur, sed ||se|| ut e patriciis exeat *et* tribunus plebis fieri possit, idcirco adoptari? neque id obscure; nam adoptatum emancipari statim, ne sit eius filius, qui adoptarit: cur ergo adoptabat? dom. 37. ut cuique aliquid acciderit, qua re commodius sit esse plebeium, simili ratione adoptabitur; ib. te omnino, quod contra auspicia adoptatus esses, tribunum non fuisse; ib. 40. hora nona illo ipso die tu es adoptatus; ib. 41. maiorem sibi Insuber ille avus adoptavit; Piso, fragm. 7. f. I. dom. 36.

senatorem: adoptat annos viginti natus, etiam minor, senatorem; dom. 34.

III. mit doppeltem Accusativ: alqm — defensorem, ultorem, actorem: nam provincia accusat, cum is agit causam, quem sibi illa defensorem sui iuris, ultorem iniuriarum, actorem causae totius adoptavit; div. Caec. 54. — patronum: illa erat causa iustissima, quod eum sibi Achaei patronum adoptarant; div. Caec. 64. conventus ille Capuae, qui propter salutem illius urbis consulatu conservatam meo me unum patronum adoptavit; Sest. 9. quibus (contumeliis) invectus est in Sidicinos, vexavit Puteolanos, quod C. Cassium et Brutos patronos adoptassent; Phil. II, 107. atqui illum quinque et triginta tribus patronum adoptarunt; ib. VI, 12. quem umquam iste ordo patronum adoptavit? si quemquam, debuit me. sed me omitto. quem censorem? quem imperatorem? ib. 13.

censorem, imperatorem — patronum: f. III. alqm. Phil. VI, 13.

senatorem — filium: quae maior calumnia est quam venire imberbum adulescentulum, bene valentem ac maritum; dicere *se* filium senatorem populi Romani sibi velle adoptare; dom. 37.

adorior, angreifen: alqm: illi, qui erant cum Clodio, gladiis eductis partim recurrere (incipiunt) ad raedam, ut a tergo Milonem adorirentur; Milo 29.

hominem: auctor est ut quam primum agere incipiant hominemque id aetatis minime litigiosum quam tumultuosissime adoriantur; Verr. II, 37.

navem: postremam enim quamque navem piratae primam adoriebantur; Verr. V, 90.

servos: homines magni pretii servos M. Tullii necopinantis adoriuntur; Tull. 21.

tribunum: inermem atque imparatum tribunum alii gladiis adoriuntur, alii fragmentis saeptorum et fustibus; Sest. 79.

adorno, ausrüsten, vorbereiten: alqm: quod mihi magna res et iucunda visa est, hunc ad perficiendum adornavi ||adortavi, adhortatus sum||; Arch. 28.

accusationem: fieri nullo modo posse ut idem accusationem et petitionem [consulatus] diligenter adornet atque instruat; Muren. 46. f. copiam.

comitium: vidi simul cum populo Romano forum comitiumque adornatum ad speciem magnifico ornatu, ad sensum cogitationemque acerbo et lugubri; Verr. I, 58.

comparationem: totius denique huius ab illa est et inventa et adornata comparatio criminis; Cluent. 191.

copiam: hoc enim ipsum iudicium, hoc periculum, illa [accusatio] omnis testium copia, quae futura est, a matre initio est adornata, a matre hoc tempore instruitur atque ... comparatur; Cluent. 18.

forum: f. comitium.

iudicium: f. copiam.

maria: Italiae duo maria maximis classibus firmissimisque praesidiis adornavit; imp. Pomp. 35.

periculum: f. copiam.

petitionem: f. accusationem.

adp— f. **app—**

adrepo, herankriechen: alqs: quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam adrepserat, sed brevi tempore totum hominem totamque eius praeturam possederat; Verr. III, 158.

adripio, ergreifen, erfassen: alqm: ipse adripuit M'. Aquilium constituitque in conspectu omnium; Verr. V, 3. indicas eum te adripuisse, a quo non sis rogatus? Planc. 54.

alqd: quod enim ipse celeriter adripuit, id cum tarde percipi videt, discruciatur; Qu. Rosc. 31. qui .. id, quod mihi contra illos datum est, ipsi adripiunt; Tull. 33. haec homo ingeniosissimus, M. Cato, auctoribus eruditissimis inductus adripuit; Muren. 62.

apparitores: scribas, apparitores recentis adripe; Verr. III, 155.

arma: si quod in me telum intenderit, statim me esse adrepturum arma iudiciorum atque legum; har. resp. 7.

causam: hanc istum otii et pacis hostem causam adrepturum fuisse ad incendia, caedem, rapinas nolo, pontifices, suspicemini, nisi videritis; dom. 12.

cognomen: qui cognomen sibi ex Aeliorum imaginibus adripuit; Sest. 69.

equitem — reum: est adreptus unus eques Romanus de pecuniis repetundis reus; Rab. Post. 11.

facultatem: mirandum vero est homines eos ... libenter adripere facultatem laedendi quaecumque detur! Flacc. 19.

familiam: „adrepta est familia;" Sulla 54.

imperium: atque ille non mediocri cupiditate adripuit imperium; Ligar. 3.

legem: lex, quam non didicimus, accepimus, legimus, verum ex natura ipsa adripuimus, hausimus, expressimus; Milo 10.

maledictum: non debes, Marce, adripere maledictum ex trivio aut ex scurrarum aliquo convicio; Muren. 13.
paenulam: mulioniam paenulam adripuit, cum qua primum Romam ad comitia venerat; Sest. 82.
patricium: hanc ob amentiam in discordiis nostris ... adreptus est unus ex patriciis, cui tribuno pl. fieri non liceret; har. resp. 44.
scribas: s. apparitores.
telum: nemo ... fuit, qui non ... surrexerit telumque, quod cuique fors offerebat, adripuerit; Verr. IV, 95.
vitium: tu mihi adripis id, quod necesse est omnium vitiorum esse postremum; Muren. 13.

adrodo, benagen: rem publicam: quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula rem publicam conaretur adrodere; Sest. 72.

adrogans, anmaßend: alqs: Marius, qui Indutiomaro isti minaci atque adroganti par in bello gerendo esse possit; Font. 36. de me autem ipso ||ipso autem|| vereor ne adrogantis sit apud vos dicere, ingrati tacere; leg. agr. II, 2. nec ... ego sum adrogans, quod me valuisse dico; Planc. 25.
alqd: quid est enim .. tam adrogans quam de religione ... pontificum conlegium docere conari? dom. 33.
dictum: sin te potentia mea, si dominatio, si denique aliquod dictum adrogans aut superbum movet; Sulla 25.
homines: proponit inania mihi nobilitatis, hoc est, hominum adrogantium nomina; Verr. a. pr. 15. paucos homines, ut levissime appellem, adrogantis ... Q. Opimium ... fortunis omnibus evertisse; ib. I, 155.
praedicatio: nec vereor ne haec mea vestrorum beneficiorum praedicatio non grata potius quam adrogans videatur; har. resp. 16.
veterani: quorum (veteranorum) etiam si amplecterer virtutem, ut facio, tamen, si essent adrogantes, non possem ferre fastidium; Phil. X, 18.

adroganter, anmaßend: dico: metuo ne quid adrogantius apud tales viros videar dicere; Verr. I, 10. audite consulem, iudices, nihil dicam adrogantius, tantum dicam, totos dies atque noctis de re publica cogitantem! Muren. 78. ne quid adrogantius videar dicere; Phil. XII, 21.
facio: ne quid adrogantius, quam eius mores ferunt, facere videatur ||videatur facere||; Phil. XIII, 13.
(loquor): ego apud parentem loquor: „... delicti veniam peto, ut ignoscatur oro.“ si nemo impetravit, adroganter; Ligar. 30.
respondeo; iste sane adroganter, quod commodum fuit, respondit; Tull. 17.

adrogantia, Anmaßung: I. **Subject:** est apta: ex hac copia atque omnium rerum adfluentia primum illa apta est ||apta, acta sunt|| adrogantia, qua ||quae|| a maioribus nostris alterum Capua consulem postulavit; leg. agr. II, 95. — gravis, intolerabilis: quod erat odium, di immortales! ... quam gravis atque intolerabilis adrogantia! Cluent. 109. — molesta, odiosa: nam cum omnis adrogantia odiosa est tum illa ingenii atque eloquentiae multo molestissima; div. Caec. 36. — tanta: quod eorum tantum fastidium est, quae tanta adrogantia, ut ..? Phil. XI, 38. — impedimento: tuis actionibus augurum responsa atque eius conlegii adrogantiam impedimento non futura; Vatin. 14.
II. **nach Verben: 1. Accusativ:** cognosco: sed adrogantiam hominis insolentiamque cognoscite; Phil. II, 84.
derideo: ut ... superbiam .. atque adrogantiam eius deridendam magis arbitrarentur propter humilitatem hominis quam pertimescendam; Cluent. 112.
novi: novi hominis insaniam, adrogantiam; Phil. V, 29.
perduco: itaque illam Campanam adrogantiam ||adrogantem|| atque intolerandam ferociam ratione et consilio maiores nostri ad inertissimum ac desidiosissimum otium perduxerunt; leg. agr. II, 91.
perfero: multorum stultitiam perpessus est, adrogantiam pertulit, difficultatem exsorbuit; Muren. 19.
pertimesco: s. derideo.
recordor: facite enim ut non solum mores et adrogantiam eius, sed etiam voltum atque amictum ... recordemini; Cluent. 111.
sedo: remittant spiritus, comprimant animos suos, sedent adrogantiam; Flacc. 53.
video: at videte hominis impudentiam atque adrogantiam; Verr. IV, 151.
2. **Genetiv:** sum: suum codicem testis loco recitare adrogantiae ||adrogantia|| est; Qu. Rosc. 5.
III. **nach Adjectiv:** plenus: voltus erat ipsius plenus furoris, oculi sceleris, sermo adrogantiae; Muren. 49.
IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** vox: dic, aude. est tuae contumaciae, adrogantiae vitaeque universae vox; Qu. Rosc. 44.
2. **Ablativ:** mandata: at quae mandata! qua adrogantia! quo stupore! quo spiritu! Phil. VIII, 24.
V. **Umstand: Ablativ:** opprimi: nunc usque eo est oppressa vestra adrogantia civitas, ut ..; Planc. 33.
postulare: s. I. est apta.

adrogo, anmaßen, zueignen: alqd: nec illud mihi adrogabo, me posse causam commodius demonstrare quam antea demonstrata sit; Quinct. 34. quoniam tu id tibi adrogas et concedi postulas, concedamus; ib. 56. iam id quidem adrogas tibi et praeclarum putas; ib. non enim tantum mihi derogo, tametsi nihil adrogo, ut te copiosius quam me putem posse dicere; Sex. Rosc. 89. quo minus sibi adrogent minusque vos despiciant; Verr. IV, 26. quamquam mihi non sumo tantum neque adrogo, .. ut ... putem; Planc. 3. non vereor ne mihi aliquid .. videar adrogare, si de quaestura mea dixero; ib. 64. nihil enim mihi adrogo; Phil. VII, 8.

adsc— s. **asc—**.

adsectatio, Begleitung: habeo: homines tenues unum habent in nostrum ordinem aut promerendi aut referendi beneficii locum hanc in nostris petitionibus operam atque adsectationem; Muren. 70.

adsectator, Begleiter, Anhänger: I. **Subject:** impetrat: cum ab eo quidam vetus adsectator et ex numero amicorum non impetraret, uti se praefectum in Africam duceret et id ferret moleste; Verr. II, 29.
II. **nach Verb:** confligo cum: cum ducibus ipsis, non cum comitatu adsectatoribusque confligant; Balb. 62.

adsector, begleiten: necessarios: neque enim fieri potest neque postulandum est a nobis aut ab equitibus Romanis, ut suos necessarios [candidatos] adsectentur totos dies; Muren. 70.

adsecula, Begleiter, Anhänger: I. **nach Verben: Accusativ:** commendo, trado: etenim quod esset iudicium, cum ex Verris turpissimo flagitiosissimoque comitatu tres recuperatorum nomine adsedissent, adseculae istius non a patre ei traditi, sed a meretricula commendati? Verr. III, 30.
recipio: se, cum suae partes essent hospitum recipiendorum, tum ipsos tantum ||tamen|| praetores et consules, non legatorum adseculas, recipere solere; Verr. I, 65.
II. **Präposition:** ab: condemnari: quis porro erit quin malit decumanis tuis dare quod poposcerint, quam ab adseculis tuis quadruplo condemnari? Verr. III, 34. — neglegi: cum haec optima lex et ab illo socero eius et ab hoc adsecula neglegatur; Sest. 135.

adsensio, Beifall: quotiens enim est illa causa a nobis acta in senatu! quibus adsensionibus

universi ordinis, quam nec tacitis nec occultis! Milo 12.

adsensus, Zustimmung: cuius urbis servatorem me esse senatus omnium adsensu totiens iudicarit; dom. 101.

adsentatio, Schmeichelei: I. **Subject:** est perniciosa: ubi ... sermo insidiosus (est), adsentatio perniciosa; Flacc. 87.

II. **Ablativ:** depravare: „quamquam eos vos ||quamquam vos|| adsentationibus et venenatis muneribus venistis depravatum ||† venistis. depravati, al.||;" Phil. XIII, 35.

immergere: qui ut se blanditiis et adsentationibus in Asuvii consuetudinem penitus immersit; Cluent. 36.

adsentator, Schmeichler: I. **nach Verb:** reprehendo: in quo reprehendat eum licet ..., modo leviter, non ut impurum, non ut improbum, non ut audacem, sed ut Graeculum, ut adsentatorem, ut poëtam; Piso 70.

II. **nach Substantiv:** persona: quam personam iam e cotidiana vita cognoscitis ||cognovistis|| .., mulierum adsentatoris, cognitoris viduarum; Caecin. 14.

adsentio, zustimmen: I. **unpersönlich:** cur committis || comitiis||, Caesar, ut .. praestantissimus vir, si tibi non sit adsensum, repulsam tulisse videatur? Phil. XI, 19.

II. **persönlich:** cives: ut eius semper voluntatibus non modo cives adsenserint, socii obtemperarint, hostes oboedierint, sed etiam venti tempestatesque obsecundarint; imp. Pomp. 48.

adsentior, zustimmen: alqs: adsensus ero: ambitionem induxero in curiam; negaro: videbor suffragio meo ... honorem homini amicissimo denegavisse; Phil. XI, 19. gravius si quis attulerit nomen. libenter adsentiar; ib. XIV, 10. — alicui: nunc tantum id dicam, quod tacitus tu mihi adsentiare; div. Caec. 23. sed nunc isdem ||pro eo isdem|| vobis adsentior, cum quibus antea sentiebam; prov. cons. 25. vos sequor, patres conscripti, vobis obtempero, vobis adsentior; ib. mihi enim estis adsensi, cum ... supplicationem dierum decem ||duodecim|| decrevistis; ib. 27. reprehendo neminem, sed adsentior non omnibus; Balb. 61. adsentiri etiam nos Ser. Sulpicio, clarissimo viro, voluit, ne ..; Phil. I, 3. ut, quamquam discessio facta non esset, tamen praeter paucos omnes mihi adsensuri viderentur; ib. VI, 3. quibus de rebus refers, P. Servilio adsentior; ib. VII, 27. atque ipse tamen Caesar praecepit vobis quodam modo, patres conscripti, ne sibi adsentiremini; ib. VIII, 2. ergo ille avunculus: num etiam vos avunculi, qui illi estis adsensi? ib. ei, qui primus sententiam dixerit, neminem adsensum; ib. X, 6. itaque non adsentior solum, sed etiam gratias ago Fufio; ib. XI, 15. errare eum, cui vos maximis saepe de rebus adsentiebamini; ib. XII, 1. honores ei decrevi quos potui amplissimos, in quibus mihi vos estis adsensi; ib. XIII, 8. de mandatis litterisque M. Lepidi ... Servilio adsentior; ib. 50. — clamori: clamori enim vestro adsentior; Phil. VI, 12. — dissensioni: neque me dissensioni meae pristinae putavi potius adsentiri quam praesentibus rei publicae temporibus et concordiae convenire; Balb. 61. — orationi: ut ego adsentiar orationi, defensionem tamen non probabo; Verr. III, 206. — rebus: consul egit eas res, quarum me participem esse voluit; quibus ego si minus adsentiebar, tamen ..; prov. cons. 41. — sententiae: haec agrorum adsignatio ... L. Caesaris ... sententia dissoluta est: huic enim adsensi VII virum acta sustulimus; Phil. VI, 14. non auditis meam sententiam flagitari? cui cum pridie frequentes essetis adsensi, postridie ad spem estis inanem pacis devoluti; ib. VII, 14. quapropter, ut invitus saepe dissensi a Q. Fufio, ita sum eius sententiae libenter adsensus; ib. XI, 15.

consularis: non modo voce nemo L. Pisoni consularis, sed ne voltu quidem adsensus est; Phil. I, 14. ei .. illi ipsi, quos modo nominavi, consulares senatusque cunctus adsensus est; ib. II, 13.

gentes, Italia: civis is, quem hic ordo adsentiente Italia cunctisque gentibus conservatorem patriae iudicarat; Piso 23.

senatus: quam (sententiam) senatus frequens tum, cum mihi est adsensus, secutus est; dom. 9. a Q. Hortensio, cui tum est senatus adsensus; Planc. 87. cuius de laudibus et honoribus ... mihi senatus adsensus paulo ante decrevit, ut primo quoque tempore referretur; Phil. IV, 4. quo etiam ... minus laboravi, ut mihi senatus adsentiens tumultum decerneret, saga sumi iuberet; ib. VI, 16. s. consularis; Phil. II, 13.

adsequor, erlangen, erreichen: I. **absolut:** seu recte seu perperam facere coeperunt (homines nobiles), ita in utroque excellunt, ut nemo nostro loco natus adsequi possit; Quinct. 31.

II. **mit Ergänzungssatz:** 1. indirecte Frage: in quo quae vestra defensio futura sit coniectura adsequi non queo; Verr. II, 165. ex his parvis libellis ... vos iam coniectura adsequi posse cuius modi praedo iste in illa provincia fuerit; ib. 184. haec quam sint gravia ..., credo vos [ex vestris impensis,] ex vestris rebus rusticis coniectura adsequi posse; ib. III, 200. quid eius sit vos coniectura adsequi debetis; ib. V, 64. quibus ||in|| rebus quanto in metu fuerimus ex vestra sollicitudine ... facile adsequi coniectura poteritis; leg. agr. II, 12.

2. ut: qui ... oratione adsequi volunt, ut populares esse videantur; leg. agr. II, 7. s. III. alqd; Sex. Rosc. 95. Verr. a. pr. 3. I, 20. III, 112. 128. 192. Catil. II, 6. Milo 32. nomine. ratione.

3. ne: s. III. alqd. foedere; Verr. V, 51.

4. Infinitiv: s. III. res.

III. **mit Object:** alqd: qua in re nihil aliud adsequeris, nisi ut ... audacia tua cognoscatur; Sex. Rosc. 95. nisi hoc mirum est, quod vis divina adsequi non possit, si id mens humana adepta non sit; ib. 131. quod si ego haec propter magnitudinem rerum ac difficultatem adsequi non potui; div. Caec. 40. ego hoc tamen adsequar, ut iudicium potius rei publicae quam ... accusator reo defuisse videatur; Verr. a. pr. 3. id sum adsecutus, ut una hora ... reo audaci ... spem iudicii corrumpendi praeciderem, ut ..; ib. I, 20. ne forte ea ... omnia ... ita abdita latuisse videantur, ut haec diligentia ... nihil eorum investigare, nihil adsequi potuerit; ib. II, 181. quid effecisti? quid adsecutus es? ib. III, 43. quo modo igitur hoc adsequar, iudices, ut sciam quantum lucri factum sit? ib. 112. atque ipse Metellus ... quid adsequitur nisi hoc, ut arent, si qui possunt? ib. 128. hoc enim magistratus in provincia adsequi potest, uti ibi accipiat, ubi est carissimum; ib. 192. sperarunt, id quod adsecuti sunt, se iniecturos vobis causam deliberandi; Caecin. 4. sic ad omnia confugi, quantum ego adsequi potui, remedia ac perfugia causarum, ut ..; Cluent. 51. haec ego vos concupisse ... non miror; sperasse me consule adsequi posse demiror; leg. agr. II, 100. [nihil agis,] nihil adsequeris, [nihil moliris,] neque tamen conari ac velle desistis; Catil. I, 15. quod exspectavi, iam sum adsecutus, ut vos omnes factam esse aperte coniurationem ... videretis; ib. II, 6. nihil mutum me potest delectare, nihil tacitum, nihil denique eius modi, quod etiam minus digni adsequi possint; ib. III, 26. post, cum id adsequi non potuissent, istuc potissimum sunt delapsi; Muren. 29. qui ante dictum testimonium sibi temperarit, cum tamen aliquid adsequi posset; Flacc. 41. qui cum propter inertiam suam eadem adsequi non possent, inviderunt laudi et dignitati meae; Quir. 21. nam ||num|| quid adsequerere, si illa extrema defensione uterer? Planc. 16. quaeris quid potuerit amplius adsequi Plancius, si Cn. Scipionis fuisset

filius? ib. 60. neque in bonis viris legendis id adsequi potuisset, etiam si cupisset; Milo 21. atqui Milone interfecto Clodius haec adsequebatur, non modo ut praetor esset ..., sed etiam ut ..; ib. 32. — amicitiis repudiandis: noli mirari te id, quod tua dignitas postularit, repudiandis gratiosorum amicitiis non esse adsecutum; Planc. 46. — cogitando: quid est quod ego dicendo aut cogitando efficere aut adsequi debeam? Verr. III, 137. — comitiis: f. imperium. — confessione: f. honorem; Milo 81. — coniectura: cum id plerique scirent, omnes fere audissent, ***qui non audisset***, is coniectura adsequi posset; Caecin. 16. f. II, 1. — dicendo: tum pro se quisque, quantum dicendo adsequi poterat, docere me coepit ea; Verr. IV, 139. f. cogitando. — ferro: vos idoneos habitos, per quorum sententias iusque iurandum id adsequantur, quod antea ipsi scelere et ferro adsequi consueverant ||consueverunt||; Sex. Rosc. 8. — foedere: quod tum ... a maioribus nostris foedere adsequi non potuerunt, id nunc ... a C. Verre pretio adsecuti sunt, ac non hoc solum adsecuti, ne navem darent; Verr. V, 51. — fructu: hoc arator adsequi per triennium certe fructu suo non potuit; Verr. III, 201. — ingenio: ingenio aliquid adsecutus es? Verr. III, 16. — innocentia: quibus rebus id adsecutus es? innocentia? Verr. III, 41. — [instituto: haec homines tenuiores a suis tribulibus vetere instituto adsequebantur; Muren. 72]. — interdicto: hoc interdicto nihil nos adsecutos esse; Caecin. 35. — mentione: f. effugium. — mercede: f. res. — natura: ut .. is adoptet, qui, quod natura iam adsequi non potest, legitimo et pontificio iure quaerat; dom. 36. — nomine: neque eos quicquam aliud adsequi classium nomine nisi ut detrimentis accipiendis maiore adfici turpitudine videremur; imp. Pomp. 67. — oratione: f. II, 2. — praemio: obiectum est etiam, quod in tribum Clustuminam pervenerit: quod hic adsecutus est legis de ambitu praemio; Balb. 57. — pretio: f. foedere. — pugnando: an quod adipisci poterant dicendo, id eis pugnando adsequi non licebat? Balb. 54. — ratione: Domitius, quod per caerimonias populi fieri non poterat, ratione adsecutus est, ut id ... populi ad partes daret; leg. agr. II, 19. — re: qua re igitur id, quod ais, adsecutus es? Verr. III, 41. f. innocentia. — scelere f. ferro. — verbo: quod ego si verbo adsequi possem, istos ipsos eicerem, qui haec loquuntur; Catil. II, 12. — vi: si Galli a maioribus nostris postularent, ut eo restituerentur, unde deiecti essent, et aliqua vi hoc adsequi possent; Caecin. 88. — vitio: f. honorem; har. resp. 56. — usurpatione: f. effugium. — per adoptationem: f. hereditates. — per interdictum: fac in hoc errare me nec ullo modo posse per hoc interdictum id adsequi, quod velim; Caecin. 32. — per sententias, ius iurandum: f. ferro.

constantiam: praeterea nobilitatem illam inter suos ... sic tuetur, ut maiorum gravitatem, constantiam, gratiam, liberalitatem adsequatur; Cluent. 196.

diem: Habonius istam diem quo modo adsequitur? Verr. I, 149.

effugium: apud te praetorem si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis adsequi potuit? Verr. V, 166.

gradus: tamen eosdem sumus honorum gradus quos illi adsecuti; Planc. 60.

gratiam: f. constantiam.

gravitatem: cuius si iam vim et gravitatem illam singularem ac paene divinam adsequi possem; har. resp. 2. f. constantiam.

hereditates: per quam (adoptationem) Cornelius nihil est praeterquam propinquorum suorum hereditates adsecutus; Balb. 57.

honorem: vestros denique honores, quos eramus gradatim singulos adsecuti, nunc a vobis universos habemus; Quir. 5. qui sunt igitur REPULSI? non, ut opinor, ei, qui aliquando honorem vitio civitatis, non suo, non sunt adsecuti; har. resp. 56. cum praesertim [in] ea confessione, si grati esse velletis, honores adsequeretur amplissimos; Milo 81.

immortalitatem: numquam me hercule eos mortem potius quam immortalitatem adsecutos putavi; Planc. 90.

imperium: si hoc fieri potest, ut in hac civitate ... quisquam nullis comitiis imperium aut potestatem adsequi possit; leg. agr. II, 29.

ius: actio enim iniuriarum non ius possessionis adsequitur, sed ..; Caecin. 35.

laudem: vitae tantam laudem, quanta vos me vestris decretis honestastis, nemo est adsecutus; Catil. IV, 20. videmurne non solum avaritiae crimen effugere, sed etiam liberalitatis laudem adsequi singularem? Flacc. 89.

liberalitatem: f. constantiam.

magistratus: is mihi etiam gloriatur ||gloriabatur|| se omnis magistratus sine repulsa adsecutum? Piso 2.

modum: tamen (Metellus) antiquum modum sationis nulla ex parte adsequi potuit; Verr. III, 46.

moram: f. effugium.

mortem: f. immortalitatem.

potestatem: f. imperium.

praemium: eius modi praemium, quod nemo adsequi posset ||possit|| nisi ex senatoris calamitate; Balb. 54.

prudentiam: qui illorum prudentiam, non dicam adsequi, sed quanta fuerit perspicere possint; har. resp. 18.

res: mihi videris, Eruci, una mercede duas res adsequi velle, nos iudicio perfundere, accusare autem eos ipsos, a quibus mercedem accepisti; Sex. Rosc. 80.

vim: f. gravitatem.

adsero, frei erklären: alqm: cum in causa liberali eum, qui adserebatur, cognatum suum esse diceret; Flacc. 40.

adservo, bewahren, bewachen: alqm: si ne tuorum quidem quisquam loco motus erit atque omnes in aedibus adservati ac retenti; Caecin. 37. ut domi meae te adservarem rogasti; Catil. I, 19.

civem: esse civem Romanum ..., quem iam ingredientem in navem ... ab se retractum esse et adservatum, ut ..; Verr. V, 160.

ducem: custodiri ducem praedonum ... placuit. quae sunt istae custodiae? apud quos homines? quem ad modum est adservatus? Verr. V, 68.

equitem: equitem Romanum scitote ... biduum Leontinis in foro custodiis Apronii retentum atque adservatum neque ante dimissum quam ..; Verr. III, 60.

hominem: dum res iudicetur, hominem adservent; Verr. III, 55. adservasses hominem, custodiis Mamertinorum tuorum vinctum, clausum habuisses; ib. V, 168.

hostem: populi Romani hostis privati hominis custodiis adservabitur? Verr. V, 77.

ius: quod (ius civile) si non modo oppressum, sed etiam desertum aut neglegentius adservatum erit; Caecin. 73.

navis, onera: ipsos in lautumias abduci imperabat; navis eorum atque onera diligenter adservanda curabat; Verr. V, 146.

tabulas: cum Appii tabulae neglegentius adservatae dicerentur; Arch. 9.

adsevero, beharren, versichern: I. **unpersönlich:** quae est ista defensio? utrum adseveratur in hoc an temptatur? Verr. II, 26.

II. **persönlich:** alqs: adseverat se eius rei in primis actionem daturum; Verr. II, 61. pulchre adseverat [sese ab Oppianico destitutum], atque hoc addit testimonii ..; Cluent. 72. idque se facturum esse adseveravit; Phil. II, 80.

adsideo, dabei-, zusammensitzen: alqs: Sthenius est hic qui adsidet; Verr. II, 83. etenim quod

esset iudicium, cum ex Verris turpissimo flagitiosissimoque comitatu tres recuperatorum nomine adsedissent? ib. III, 30. „in Tiburti forte cum adsedimus ego et Brutus filius;" Cluent. 141. utinam etiam L. Lucullus illic adsideret ||ille desideret, al.||! prov. cons. 22. cum tibi vigilanti, adsidenti, maerenti vana quaedam miser ... pollicebar; Planc. 101. — alicui: cum (Cn. Pompeius) ... P. Lentulo consuli, auctori salutis meae, frequens adsideret; Piso 80. s. principes.

mater: cum lacrimans in carcere mater noctis diesque adsideret; Verr. V, 112.

principes: qui (principes civitatum suarum) cum missi sint ob aliam causam, tamen huius repentino periculo commoti huic adsident; Planc. 28.

adsido, sich setzen: alqs: peroravit aliquando; adsedit; surrexi ego; Sex. Rosc. 60. nos rogatu magistratus adsedimus; Verr. IV, 138. quod omnes consulares ..., simul atque adsedisti, partem istam subselliorum nudam atque inanem reliquerunt; Catil. I, 16.

consul: cum vero ipse, qui ludos faciebat, consul adsedit; Sest. 117.

adsidue, beständig: audio: hae voces Milonis, quas audio adsidue et quibus intersum cotidie; Milo 93.

percipio: sic haec omnia desiderata magis quam adsidue percepta delectant; Quir. 4.

utor: adulescentis, quorum opera utor adsidue in re publica; Catil. III, 5.

adsiduitas, Beharrlichkeit, Eifer: I. **Subject:** adfert: primum ista nostra adsiduitas, Servi, nescis quantum interdum adferat hominibus fastidii, quantum satietatis; Muren. 21.

est: tenuiorum et non occupatorum amicorum est ista adsiduitas, quorum copia bonis viris et beneficis deesse non solet; Muren. 70. haec sunt praesidia ||proelia|| Cornelii: talis in rem publicam nostram labor, adsiduitas, dimicatio; Balb. 6.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** praebeo: eandem .. adsiduitatem tibi se praebuisse postridie; Deiot. 42.

2. **Genetiv:** sum: adsiduitatis et operarum harum cotidianarum putat esse consulatum; Muren. 21.

3. **mit Präposition:** iudico ex: hodie sic hunc diligit, ut vos facillime potestis ex hac vel adsiduitate eius vel sollicitudine et molestia iudicare; Sest. 6.

III. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** merces: hanc sextulam illa mercedem isti esse voluit adsiduitatis et molestiae; Caecin. 17.

2. **Ablativ:** homo: homo scilicet aut industria aut opera probata ... aut denique, id quod levissimum est, adsiduitate; Verr. I, 101.

IV. **Umstand: Ablativ:** amittere: nam cum omnibus horis aliquid atrociter fieri videmus aut audimus ..., adsiduitate molestiarum sensum omnem humanitatis ex animis amittimus; Sex. Rosc. 154.

declarare: qui homo! qui civis! qualem hunc putent, adsiduitate testimonioque declarant; Planc. 27.

liberare: quam (urbem) L. Lucullus virtute, adsiduitate, consilio summis obsidionis periculis liberavit; imp. Pomp. 20.

perficere: ipse adsiduitate, consilio, auctoritate, diligentia perfecit, ut ..; Sex. Rosc. 149.

valere: at valuit adsiduitate, valuit observandis ||adservandis, al.|| amicis, valuit liberalitate; Planc. 67.

adsiduus, beharrlich, dauernd; ansässig: alqs: ei ..., qui Romae erant adsidui; Sex. Rosc. 81. propterea quod ruri adsiduus, quem ad modum tute confiteris, fuit; ib. eum ... ab eo esse occisum, qui adsiduus eo tempore Romae fuerit; ib. 92. „quid postea, si Romae adsiduus fui?" ib. 94. fuit adsiduus mecum praetore me; Cael. 10.

adversarius: profiteor huic generi hominum me inimicum accusatorem, odiosum, adsiduum, acerbum adversarium; Verr. a. pr. 36.

agricolae: qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas adsiduos esse cupiunt; Sex. Rosc. 47.

commemoratio: qui ... absens non in oblivione iacuisset, sed in adsidua commemoratione omnibus omnium flagitiorum fuisset; Verr. I, 101.

filius: cum hic filius adsiduus in praediis esset; Sex. Rosc. 18.

fletus: augebatur autem eius molestia cotidianis querimoniis et adsiduo fletu sororis; Cluent. 16. mea filia, cuius fletus adsiduus sordesque lugubres vobis erant iucundae; dom. 59.

frequentia: non enim tribum Teretinam ..., sed solidam et robustam et adsiduam frequentiam praebuerunt; Planc. 21.

Furiae: hae sunt impiis adsiduae domesticaeque Furiae, quae ..; Sex. Rosc. 67.

homo: ignosci oportere ei homini, qui se fateatur esse rusticum, cum ruri adsiduus semper vixerit; Sex. Rosc. 51. non enim maior est iniuria ..., si coactis hominibus quam si voluntariis aut etiam adsiduis ac domesticis (vis facta est); Caecin. 63.

maeror nam coniugis miserae squalor et luctus atque optimae filiae maeror adsiduus ... tectis ac tenebris continebantur; Quir. 8.

officia: maximis praeterea adsiduisque ||praeteritas esse sed iis et|| officiis .. illius aerumnam ... sustentavit; Sest. 7.

sermones: ex his adsiduis eius cotidianisque sermonibus ... statuebam sic ..; Sest. 24. adsiduis domesticorum sermonibus in paternae vitae ||culpae|| similitudinem deductus est; Rab. Post. 4.

vita: num etiam in hac cotidiana [adsidua] urbanaque vita splendorem tuum ... cuiquam es infimo ... antelaturus? Piso 64.

usus: quod adsiduus usus uni rei deditus et ingenium et artem saepe vincit; Balb. 45.

adsignatio, Anweisung: I. **Subject:** satiat: quos non bonorum donatio, non agrorum adsignatio, non illa infinita hasta satiavit; Phil. IV, 9.

II. **nach Verben:** dissolvo: sed haec agrorum adsignatio paulo ante .. L. Caesaris ... sententia dissoluta est; Phil. VI, 14.

instituo: is, qui a me Sullanas possessiones defendi criminatur, non eas solum sancit, verum ipse novas adsignationes instituit; leg. agr. III, 10.

III. **nach Substantiven:** possessores: me gratificantem septem tyrannis ceterisque Sullanarum adsignationum possessoribus agrariae legi et commodo vestro ||commodis vestris|| obsistere; leg. agr. III, 3.

rationes: iam totam legem intellegitis ||intellegetis|| ... ad Sullanae adsignationis rationes esse accommodatissimam; leg. agr. III, 13.

IV. **Umstand:** in: deinde in hac adsignatione agrorum ne illud quidem dici potest, quod in ceteris; leg. agr. II, 84.

adsigno, anweisen, zuschreiben: alqd: soccos habuit et pallium; nec vero id homini quisquam, sed tempori adsignandum putavit; Rab. Post. 27.

aedificia: QUI POST MARIUM ET CARBONEM CONSULES AGRI, AEDIFICIA, LACUS, STAGNA, LOCA, POSSESSIONES ... PUBLICE DATA, ADSIGNATA, VENDITA, CONCESSA SUNT. a quo, Rulle? post Marium et Carbonem consules quis adsignavit, quis dedit, quis concessit praeter Sullam? leg. agr. III, 7.

agros: DEDUCANT COLONOS QUOS VELINT ET EIS AGROS ADSIGNENT QUIBUS IN LOCIS VELINT; leg. agr. I, 17. ei, qui populo agros essent adsignaturi; ib. II, 19. sunt enim multi agri lege Cornelia publicati nec cuiquam adsignati neque venditi, qui a paucis hominibus impudentissime possidentur; ib. III, 12. hos, inquam, agros, quos Sulla nemini dedit, Rullus non vobis adsignare volt, sed eis condonare, qui possident; ib. uti .. C. Pansa A. Hirtius consules ... rationem agri habeant ||haberent|| ...

eisque militibus ... ita darent, adsignarent, ut quibus militibus amplissime dati adsignati essent; Phil. V, 53. f. aedificia.

apparitores: hoc quoque attendite, apparitores a praetore adsignatos habuisse decumanum; Verr. III, 61.

fortunam: me culpae fortunam adsignare, calamitatem crimini dare; Verr. V, 131.

iugera: duo milia iugerum campi Leontini Sex. Clodio rhetori adsignasti et quidem immunia; Phil. II, 43.

lacus, loca: f. aedificia; locum: f. pedes; Phil. IX, 17.

mortem: ut, si mors P. Clodii salus vestra fuerit, idcirco eam virtuti Milonis potius quam populi Romani felicitati adsignetis; Milo 6.

ordines: quid? centuriatus palam venditos? quid? per tuum servolum ordines adsignatos (esse meministi)? Piso 88.

partem: inferiorem aedium partem adsignavit non suae genti Fonteiae, sed Clodiae; dom. 116.

pedes: si iam campus Martius divitatur et unicuique vestrum ubi consistat bini pedes adsignentur; leg. agr. II, 85. uti .. locum sepulcro in campo Esquilino C. Pansa consul ... pedes xxx quoquo versus adsignet, quo Ser. Sulpicius inferatur; Phil. IX, 17.

possessiones, stagna: f. aedificia.

adsimulo, nachahmen, erheucheln: familiaritatem: exitum huius adsimulatae familiaritatis cognoscite; Cluent. 36.

litteras, lituras: litterae lituraeque omnes adsimulatae et ||adsimulatae|| expressae de tabulis in libros transferuntur; Verr. II, 189.

virtutem: etiam multos fortis viros et bonos specie quadam virtutis adsimulatae tenebat; Cael. 14.

adsisto, hintreten: alqs: atque is tamen, cum in Sigeo ad Achillis tumulum astitisset: „o fortunate“ inquit „adulescens ..“! Arch. 24.

servi: et simul servis suis Rubrius, ut ianuam clauderent et ipsi ad foris adsisterent imperat; Verr. I, 66.

adsoleo, pflegen: deinde, ita ut adsolet, suffragia *equitum*, tum secunda classis vocatur; Phil. II, 82.

adsp—, adst— f. **asp—, ast—**

adsuefacio, gewöhnen: alqm: atque idem tamen, stuprorum et scelerum exercitatione adsuefactus; Catil. II, 9.

nationes — parere: ceteras (nationes) conterruit, compulit, domuit, imperio populi Romani parere adsuefecit; prov. cons. 33.

adsuesco, gewöhnen: vicinitatem: laudanda est vel etiam amanda vicinitas, ... non infuscata malevolentia, non adsueta mendaciis; Planc. 22.

adsum, zugegen sein: I. **unpersönlich:** Verres calumniatores apponebat; Verres adesse iubebat; Verres cognoscebat; Verr. II, 26. adesse in Capitolio iussit; Phil. III, 20. ea .. erat ... summa laus consularium, vigilare, adesse ||cogitare adesse|| animo; ib. VIII, 30.

II. **persönlich:** alqs: vos .., qui in consilio adestis; Quinct. 10. moritur in Gallia Quinctius, cum adesset Naevius; ib. 14. vos .., qui adestis in consilio; ib. 22. tum, cum postulabas, ut bona possideres, nemo adfuit; ib. 60. ergo adfuit; non passus est; libellos deiecit Sex. Alfenus; ib. 61. at contra omnes, quibuscum ratio huic aut est aut fuit, adsunt, defendunt; ib. 75. omnes hi, quos videtis adesse, in hac causa iniuriam ... putant oportere defendi; Sex. Rosc. 1. ita fit ut adsint propterea, quod officium sequuntur; ib. si quis horum ||qui istorum|| dixisset, quos videtis adesse; ib. 2. iste, qui adest, Magnus vocatur; ib. 17. non versatur ante oculos vobis in caede Glaucia? non adest iste T. Roscius? ib. 98. quos constat, cum caedes facta est ||sit||, adfuisse; ib. 123. utinam is quidem Romae esset! Romae est. utinam adesset in iudicio! adest; Qu. Rosc. 12. quod temere commisisti in iudicium ut denuntiaret, rogasti ut ignosceret; te adfuturum negasti; ib. 26. si quis vestrum, iudices, aut eorum, qui adsunt, forte miratur ..; div. Caec. 1. adsunt, queruntur Siculi universi; ib. 11. eos, qui adsunt, appellabo; ib. 13. scit is, quem adesse video, Cn. Lentulus Marcellinus; ib. nam te actore quem eorum adfuturum putas? ib. 22. Siculos hoc dicere ..., sese .. te actore ad iudicium non adfuturos; ib. 28. M. Caecilium ... non modo non adesse neque tecum tuas iniurias persequi, sed esse cum Verre; ib. 29. C. Verrem altera actione responsurum non esse neque ad iudicium adfuturum; Verr. I, 1. quod iste certe statuerat ac deliberaverat non adesse; ib. nam si iste id fecisset, quod prius statuerat, ut non adesset; ib. 2. si condemnatus sit is, qui adesse noluerit; ib. 3. immo vero adsit, respondeat; ib. de impudentia singulari, quod adest, quod respondet, sunt qui mirentur; ib. 6. P. Servilius ... adest de te sententiam laturus; ib. 56. adest, instat, urget Dolabella ut quam primum securi feriantur; ib. 75. sunt illi quidem dicto audientes, quam diu adsunt ei, qui imperant; ib. 88. quid exspectas? an dum ab inferis ipse Malleolus exsistat ...? ipsum puto adesse; ib. 94. crimina .. ea, quae notiora sunt his, qui adsunt, quam nobis; ib. 103. Ligur non aderat; L. frater eius causam agebat; ib. 125. vereor ne quis forte de populo, qui priore actione non adfuit, haec ... fingi a me arbitretur; ib 138. eo die nihil actum est; adesse iubentur postridie. Heraclius interea ... capit consilium de amicorum et propinquorum sententia non adesse ad iudicium; ib. II, 41. ubi comperit Heraclium non adesse, cogere incipit eos, ut absentem Heraclium condemnent; ib. qua re enim primum ille adesse noluit, cum ex eo numero iudices haberet quos postularat? ib. 44. nam Heraclius tamen adfuerat, cum primo sunt dati iudices; ib. 55. quod iure agere cum Epicrate nihil possent, etiam si adesset; ib. 59. „sed pervellem adessent ei, qui adfuerant ||adfuerunt|| antea causamque cognorant.“ „dic,“ inquit „illi adesse non possunt;“ ib. 72. ut omnes qui aderant intellegere possent in animo eius metum cum cupiditate pugnare; ib. 74. Sthenium citari iubet: quem postea quam videt non adesse, dolore ardere atque iracundia furere coepit; ib. 92. edicit statim, ut Kalendis Decembribus adsit Sthenius Syracusis; ib. 94. quo die iste, ut Syracusis Sthenius adesset, edixerat; ib. 96. ne tu ex reis eximerere, si ego ad diem non adfuissem. quod igitur tibi erat in tuo iudicio optatissimum, me cum citatus essem non adesse, cur ..? ib. 99. sed is fieri (sacerdos) nullo modo poterat, si Herodotus quidam adesset; ib. 128. excogitat, inquam, quem ad modum mense illo legitimo comitia haberentur nec tamen Herodotus adesse posset; ib. habeo ex eis, qui adfuerunt, quos producam, quibus hoc committam; ib. 175. provincia tua est; ades; abs te iudicium postulatur; ib. III, 135. ex quibus hoc eis, qui aderant, ... indignissimum videbatur; ib. 204. adsunt Segestani, clientes tui, socii populi Romani atque amici; ib. IV, 80. quid ... illi facere (possunt), nisi ut te ac fidem tuam implorent? adsunt et implorant. ib. cum id illis, qui aderant, indignum ... videretur; ib. 85. sin autem ea non reddidisset, tum ut in indicio adessent, tum ut de eius iniuriis iudices docerent; ib. 113. ita tamen laudent, ut Heius, qui princeps legationis est, adsit; ib. 150. tum potuit a Leonida nummorum aliquid auferre, cum denuntiavit, ut adesset; ib. V, 10. adest Phylarchus Haluntinus ..; dicit is pro testimonio ..; ib. 122. adest Centuripinus Phalacrus ..; eadem dicit; ib. ut mulier imperita nihil putaret agi callide posse, ubi non adesset Aebutius; Caecin. 13. adest ad tabulam, licetur Aebutius; ib. 16.

cum ... haec quoque opportunitas adiungatur, ut in eis ipsis locis adsit; imp. Pomp. 50. quas litteras A. Aurius ... multis audientibus, cum adesset Oppianicus, recitat; Cluent. 23. (Oppianicus) aderat frequens, advocabat, omni studio gratiaque pugnabat; ib. 54. atque etiam casu tum ... Staienus ipse non aderat; ib. 74. nolo quemquam eorum, qui adsunt, existimare ..; ib. 149. adsunt Ferentani, homines nobilissimi, Marrucini item pari dignitate; ib. 197. primum omnium me ipsum vigilare, adesse, providere rei publicae; Catil. II, 19. qui gessit, non adest; qui numerasse dicitur, non est deductus; Flacc. 23. adsunt Athenienses; ib. 62. adsunt Lacedaemonii; ib. 63. quis pactionem fieri, quis adesse istos coëgit? ib. 89. omnes, qui adsunt, qui laborant, qui salvum volunt, pro sua parte atque auctoritate defendunt; Sulla 4. quid est quod mirere, si cum isdem me in hac causa vides adesse, cum quibus in ceteris intellegis afuisse? ib. 7. ecquem tu horum, qui adsunt, ... tam sceleratum statuis fuisse, ut ..? ib. 32. adsunt pari studio Pompeiani; ib. 61. at idem non adfuit alio in iudicio, cum adessent ceteri; ib. 81. sin autem sine eis, qui tum afuerunt, nihil decerni libere potuit, cum omnes adessent, coeptum est referri de inducendo senatus consulto; dom. 10. quid indignius quam qui neque adesse sit iussus neque citatus neque accusatus, de eius capite ... perditos suffragium ferre? ib. 46. cum eos, qui *in* conventu virorum bonorum verba de salute mea fecerant, adesse iussisti; ib. 54. non adesse eram iussus, non citatus afueram; ib. 62. quaere hoc ex Clodio ||Cloelio||, scriptore legum tuarum; iube adesse: latitat omnino; ib. 83. quis meorum amicorum testamentum discessu meo fecit qui mihi non idem tribuerit, quod [et] si adessem? ib. 85. quid? de conlegio quis tandem adfuit? ib. 117. adfuit is, si modo adfuit, quem tu impulisti, soror rogavit, mater coëgit; ib. 118. „ades, ades, Luculle, Servili, dum dedico domum Ciceronis, ut mihi praeeatis postemque teneatis;" ib. 133. quamquam ad facinoris disquisitionem interest adesse quam plurimos; har. resp. 13. quis est qui non profiteatur se adfuisse et suffragium de salute mea tulisse? Sest. 109. an, sicubi aderit Gellius ..., id erit populare? ib. 110. is de me suffragium tulit, is adfuit, is interfuit epulis et gratulationibus parricidarum; ib. 111. existimare facilius possunt, qui adfuerunt; ib. 122. edixeritne C. Memmius praetor ex ea lege, ut adesses die tricensimo? Vatin. 33. si quis, iudices, forte nunc adsit ignarus legum, iudiciorum, consuetudinis nostrae; Cael. 1. hic, qui adest ||abest||, ... M. Crassus; Balb. 50. quod, si adesset, non minus ille declararet quam ..; Planc. 27. ut potes ex multis audire, qui tum adfuerunt; ib. 89. itaque in inferendis litibus adesse solebant qui aliquid de se verebantur; Rab. Post. 10. Tuberonis sors coniecta est ex senatus consulto, cum ipse non adesset, morbo etiam impediretur; Ligar. 21. ecce enim Kalendis Iuniis, quibus ut adessemus edixerat, mutata omnia; Phil. I, 6. ea mente discessi, ut adessem Kalendis Ianuariis; ib. utinam ... Kalendis Sextilibus adesse potuissem! ib. 14. vellem adesset M. Antonius, modo sine advocatis; ib. 16. o beatos illos, qui, cum adesse ipsis propter vim armorum non licebat, aderant tamen et in medullis populi Romani ac visceribus haerebant! ib. 36. eo die ipse non adfuit. at quo modo edixit? ... „si quis non adfuerit, hunc existimare omnes poterunt ..;" ib. III, 19. sed cum tam atroci edicto nos concitavisset, cur ipse non adfuit? ib. 20. inimicitias mihi denuntiavit; adesse in senatum iussit a. d. XIII Kalendas Octobris; ib. V, 19. cum is dies, quo me adesse iusserat, venisset; ib. 20. nihil tibi de Galba respondeo ..: coram aderit; praesens tibi ... respondebit; ib. XIII, 33. ſ. alicui; Caecin. 77. animo. — alicui: certe .. apud te et hos, qui tibi adsunt, veritas valebit; Quinct. 5. recusabant qui aderant tum Quinctio; ib. 30. iste homo liberalis negat se quemquam retinere eorum, qui Petilio vellent adesse; Verr. II, 71. qui se velle dicebant alterutri eorum, qui tum illud iudicium habebant, adesse; ib. tu isti aderis, qui ... id (monumentum) funditus delevit ac sustulit? ib. IV, 79. hoc loco percommode accidit, quod non adest is, qui paulo ante adfuit et adesse nobis frequenter in hac causa solet, vir ornatissimus, C. Aquilius; Caecin. 77. si tibi tum, cum peteres consulatum, adfui ||abfui, favi||; Muren. 8. si te forte id offendit, quod ego ... non desim P. Sullae, recordare de ceteris, quos adesse huic vides; Sulla 5. quis nostrum adfuit Varguntelo? nemo; ib. 6. quis nostrum Servium Sullam, ... quis C. Cornelium defendendum putavit? quis eis nostrum adfuit? nemo; ib. omnes hi, quos vides huic adesse; ib. 12. qui Autronio non adfuerunt, qui in illum testimonia gravia dixerunt, hunc defendunt, huic adsunt, in huius periculo declarant se non crimine coniurationis, ne adessent ceteris, sed hominum maleficio deterritos esse; ib. 13. ut mirari Torquatus desinat, me, qui Autronio non adfuerim, Sullam defendere; ib. 14. si hoc tibi dem, quod credi non potest, nisi ego huic adessem, hos adfuturos non fuisse, uter tandem rex est ..? ib. 22. at idem eis, qui ante hunc causam de coniuratione dixerunt, non adfuerunt; ib. 82. unus, qui quidem in foro posset adesse mihi ||esse, mihi||, pietate filius inventus est, beneficio parens; Quir. 8. quocumque igitur te modo ***appellari verum est, adsis nobis*** ..; Scaur. 50. vidi hunc ipsum Q. Hortensium ... paene interfici servorum manu, cum mihi adesset; Milo 37. ſ. cohors. consulares; Sulla 81. homines; ib. 72. necessarii; Quinct. 25. principes; Vatin. 10. — absenti: semper enim absenti adfui Deiotaro; Phil. II, 95. — comitiis: ſ. plebs. — decreto scribendo: decreto scribendo primum video adfuisse Lysaniam; Flacc. 43. — pugnis: ter depugnavit Caesar cum civibus, ...: omnibus adfuit his pugnis Dolabella; Phil. II, 75. — reo: ſ. consul; Sulla 83. parens; ib. 81. — scribendo: NE QUIS ... LOQUERETUR, NE PEDIBUS IRET, NE SCRIBENDO ADESSET; sen. 8. multa dissentientibus respondi; scribendo adfui; prov. cons. 28. ſ. pontifices. — supplici: ſ. consulares; Sulla 81. — animo: adeste omnes animis, qui adestis; Sulla 33. ſ. homo; Sulla 72. iudices. testis; Caecin. 30.

alqd: quae me hercule omnia ... adesse atque impendere videntur neque vitari ullo modo posse; Quinct. 47. quid enim abest huic homini, quod si adesset, iure haec ei ||et|| tribui et concedi putaremus? Balb. 9. quae vero aderant iam et impendebant, quonam modo ea aut depellere potuissetis aut ferre? Milo 76.

absentes: quae (gloria) efficeret ut absentes adessemus, mortui viveremus; Milo 97.

accusator: citatus accusator, M. Pacilius, nescio quo casu non respondit [non adfuit]; Verr. II, 98. tamen, cum accusator non adesset, Sthenium condemnari non oporteret; ib. 99. cur Sthenio non putasti prodesse oportere, cum eius accusator non adfuisset? ib.

adulescentes: qui adesse nobilissimos adulescentis, honestissimos equites Romanos, deprecatores salutis meae iusserit; Sest. 27.

amici: aderant amici, propinqui; Verr. I, 125. ſ. alqs; Verr. IV, 80.

augures: dico apud pontifices; augures adsunt; dom. 34.

carnifex: ſ. ianitor.

cives: ne civium quidem Romanorum, qui tum aderant, fletu et gemitu maximo commovebare? Verr. V, 163. omnes hoc loco cives Romani et qui adsunt et qui ubique sunt [vestram severitatem desiderant,] vestram fidem implorant; ib. 172. ex vobis audio nemini civi ullam quo minus adesset satis iustam excusationem esse visam; Piso 36. „adeste, quaeso, atque audite, cives;" Milo 77.

cohors: tota Metelli cohors, hominum non ingratorum, aderat Apronio; Verr. III, 152.
colonus: nullo adhibito non dicam viro, ne colonum forte adfuisse dicatis, sed bono viro; Cluent. 182. atque hoc, iudices, ex hac frequentia colonorum, honestissimorum hominum, intellegere potestis, qui adsunt, laborant; Sulla 61.
conlegium: „pontifex" inquit „adfuit". non te pudet, cum apud pontifices res agatur, pontificem dicere non conlegium pontificum adfuisse? dom. 117.
consul: ego, qui Catilinam non laudavi, qui reo Catilinae consul non adfui; Sulla 83. quo die primum convocati sumus, cum designati consules non adessent; Phil. V, 30. duo fortissimi consules adsunt cum copiis; ib. XIII, 16. ſ. parens; Sulla 81.
consulares: accusati sunt uno nomine consulares. ... „adfuerunt" inquit „Catilinae illumque laudarunt." ... defendebant amicum, aderant supplici; Sulla 81. quid est quam ob rem consulares, qui Catilinae adfuerunt, reprehendantur? ib.
deprecatores: ſ. adulescentes.
equites: videsne igitur ... hos omnis equites Romanos, qui adsunt veste mutata? Ligar. 33. isdemque nunc ex municipiis adsunt equites Romani publice cum legatione et testimonio; Planc. 22. ſ. adulescentes.
filius: qui (filius) quamquam adflictus luctu non adest, tamen sic animati esse debetis, ut si ille adesset; Phil. IX, 12.
frater: quis ergo adfuit? „frater" inquit „uxoris meae"; dom. 118. etenim aderat Lucius frater, gladiator Asiaticus; Phil. V, 20.
fructus: quod ad tempus existimationis partae fructus reservabitur, si non extremo discrimine ac dimicatione fortunae deserviet || deserit ||, si non aderit, si nihil adiuvabit? Sulla 77.
homo: aderunt autem homines nobilissimi ac potentissimi; Quinct. 72. adsunt homines ex tota provincia nobilissimi, praesentes vos orant ..; div. Caec. 14. opportune adest homo summa fide et omni virtute praeditus, L. Plaetorius, senator; Cluent. 165. homines honestissimos, quos nossemus omnes, huc frequentis adesse et hunc praesentis laudare voluerunt; ib. 197. omnes adsunt omnium ordinum homines, omnium denique aetatum; Catil. IV. 14. quod est ... scriptum, homines clarissimos civitatis ... hoc praetore circumventos, cur hi neque in iudicio adsunt neque in decreto nominantur? Flacc. 45. audiamus hominem: non adest; ib. 90. quam multi sunt summi homines et ornatissimi ..! quos ego nominarem; neque enim ipsi nolunt et huic animo gratissimo adsunt; Sulla 72. ſ. alqs; Cluent. 197. colonus; Sulla 61. legati; Arch. 3. pater; Verr. V, 108.
hortatio: aderat et hospitum invitatio liberalis pro dignitate summi viri et eorum hortatio, qui una erant missi, ad requiescendum; Phil. IX, 6.
hospites: si ... vellent omnes huius hospites adesse et auderent libere defendere, satis copiose defenderetur; Sex. Rosc. 148. ſ. pater; Verr. V, 108.
ianitor: aderat ianitor carceris, carnifex praetoris, mors terrorque sociorum et civium Romanorum, lictor Sextius; Verr. V, 118.
invitatio: ſ. hortatio.
iudices: quam ob rem adeste animis, iudices, et timorem, si quem habetis, deponite; Milo 4.
Kalendae: quamquam enim adsunt Kalendae Ianuariae, tamen breve tempus longum est imparatis; Phil. III, 2.
legationes: omnium civitatum totius Siciliae legationes adsunt praeter duas civitates, quarum duarum si adessent, duo crimina vel maxima minuerentur; div. Caec. 14.
legati: addicuntur decumae M. Caesio, cum adessent legati Amestratini; Verr. III, 88. respondi neque Romae in conventu Siculorum ... legatos Syracusanorum adfuisse, neque ..; ib. IV, 138. adsunt ex Achaia cuncta multi legati, Boeotia, Thessalia; Flacc. 63. adsunt Heraclienses legati, nobilissimi homines huius iudicii causa cum mandatis et cum publico testimonio [venerunt]; Arch. 8. ne punctum quidem temporis, cum legati adessent, oppugnatio respiravit; Phil. VIII, 20.
lictor: ſ. ianitor.
magistratus: quo quidem die cum cccclxvii senatores essetis, magistratus autem omnes adessent; sen. 26.
memoria: corpus aberat liberatoris, libertatis memoria aderat; Phil. X, 8.
ministrator: cum quidem idem hic [mihi] Maeandrius quasi ministrator aderat; Flacc. 53.
mors: ſ. ianitor.
multitudo: cum tantam multitudinem cum tanto studio adesse videamus, quantam ... videmus; imp. Pomp. 69. omnis ingenuorum adest multitudo, etiam tenuissimorum; Catil. IV, 16.
nauarchi: tamen ex ipso illo numero nauarchorum aliqui vivunt, [et] adsunt; Verr. V, 121.
necessarii: ipse suos necessarios ab atriis Liciniis et a faucibus macelli conrogat, ut ad tabulam Sextiam sibi adsint hora secunda postridie; Quinct. 25. propinquis necessariisque eius, qui tum aderant, verbum nullum facit; Verr. a. pr. 19.
parens: veniunt Syracusas parentes propinquique miserorum adulescentium ..; adsunt, defendunt, proclamant, fidem tuam ... implorant; Verr. V, 108. quin etiam parens tuus, Torquate, consul reo ... Catilinae fuit advocatus; cui cum adfuit ..; Sulla 81.
pater: aderat in senatu Verres pater istius et flens unum quemque senatorem rogabat ut filio suo parceret; Verr. II, 95. pater aderat Dexo Tyndaritanus, homo nobilissimus, hospes tuus; ib. V, 108. si patrem tuum ... nemo umquam sanus exsulem appellavit, qui ... adesse propter iniquitatem illius Cinnani temporis noluit; dom. 83.
plebs: nam plebem a iudicio dimisimus, quae cuncta comitiis adfuit; Planc. 21.
pontifices: cum omnes pontifices, qui erant huius ordinis, adessent, cumque alii ... verba fecissent omnesque idem || iidem || scribendo adessent; har. resp. 13. ſ. conlegium.
praetor: qui audeant in provincia, cum praetor adsit, ... contra voluntatem eius ... iudicare; Verr. III, 135.
principes: siluerunt principes neque in illa contione adfuerunt; Flacc. 54. ne me cum his principibus civitatis, qui adsunt P. Sestio, ... conferam; Vatin. 10. itaque et adsunt principes civitatis || civitates || et defendunt; Balb. 43. ſ. vir; Verr. IV, 17.
propinqui: ſ. amici. necessarii; Verr. a. pr. 19. parens; Verr. V, 108.
Puteoli: adsunt enim Puteoli toti; Verr. V, 154.
reges; cum duo reges cum maximis copiis propter adsint; imp. Pomp. 16.
reus: quod reus satis dare non deberet, si ipse adesset; Quinct. 29. „ne reus adsit, ne citetur, ne quaeratur;" Sest. 89.
sapiens: praesto aderat sapiens ille, qui inire viam doceret; Muren. 26.
scriptor: ſ. alqs; dom. 83.
senator: dum ... ea demolitio fieret, senatores ne minus xxx adessent; Verr. II, 161. ita sine cura consules sunt, ut paene liberum sit senatori non adesse; Phil. I, 12. ſ. homo; Cluent. 165.
senatus: edixit ut adesset senatus frequens a. d. viii Kalendas Decembris; Phil. III, 19. ne sine causa videretur edixisse, ut senatus adesset; ib. 24.
socii: ſ. alqs; Verr. IV, 80.
terror: ſ. ianitor.
testis: producam testis et producam pluris eodem tempore; quoniam tum, cum actum est, una fuerunt, nunc quoque una adsint; Verr. II, 177. is testis, ut facile intellegeretis eum non adfuisse ani-

mo, ... solus dixit non fuisse; Caecin. 30. summa est in testibus: hi vivunt cum inimicis, adsunt cum adversariis, habitant cum accusatoribus; Flacc. 28.

vicini: adsunt vicini eius loci; har. resp. 32.

vir: adest enim vir amplissimus eius civitatis, legatus huius iudicii causa domo missus, princeps laudationis tuae; Verr. IV, 17. adest vir summa auctoritate et religione et fide, M. Lucullus; Arch. 8. adest praesens vir singulari virtute, constantia, gravitate praeditus, M. Bibulus; dom. 39. hic non inludit auctoritati horum omnium, qui adsunt, summorum virorum? ib. 104.

vis: ergo „aderat vis," ut ait poëta ille noster; Rab. Post. 28.

uxor: neque aderat uxor, quae consolari hominem in malis posset; Verr. V, 92.

adsumo, annehmen, hinzunehmen, beanspruchen, sich anmaßen: alqd: ego vero, iudices, non modo mihi nihil adsumo in quo quispiam repugnet, sed etiam, si quid ab omnibus conceditur, id reddo ac remitto; Sulla 84. dico illud, quod in his causis coniurationis non auctoritati adsumam, sed pudori meo; ib. 85. reliqua non reprehendo, sed mihi ad id, quod sentio, adsumo; prov. cons. 45.

laudem: quam laudem ille Africa oppressa cognomine ipso prae se ferebat, eandem hic sibi ex Asiae nomine adsumpsit; Muren. 31.

molestiam: ad reliquos labores, quos in hac causa maiores suscipio quam in ceteris, etiam hanc molestiam adsumo, quod ... mihi dicendum est ..; Planc. 3.

reprehensionem: ut eorum reprehensionem vos vestrae prudentiae adsumere, meae modestiae remittere debeatis; Planc. 56.

robur: quibus illi rebus elati et inflati fortasse non continuo, sed certe, si paulum adsumpserint vetustatis ac roboris, non continebuntur; leg. agr. II, 97.

sacra: quae (sacra Cereris) cum essent adsumpta de ||*ex*|| Graecia .. per Graecas curata sunt semper sacerdotes; Balb. 55.

vetustatem: s. robur.

adsurgo, aufstehen: alqs: quae dum laudatio recitatur, vos quaeso, qui eam detulistis, adsurgite; Cluent. 196. quisquam tibi paruit ||disparuit||? quisquam in curiam venienti adsurrexit? Piso 26.

adt— s. **att—**

adveho, hinfahren, hinbringen: I. **absolut:** mulio: quam ob rem enim scriba deducat, et non potius mulio, qui advexit? Verr. III, 183.

II. **mit Object:** alqm: inde cisio celeriter ad urbem advectus, domum venit capite obvoluto; Phil. II, 77.

cognationem: cum tibi tota cognatio serraco advehatur; Piso fragm. 9.

frumentum: praesertim cum ex eisdem agris eiusdem anni frumentum ex decumis Romam mancipes advexissent; Verr. III, 172.

materiem: nam illo non saxum, non materies ulla advecta est; Verr. I, 147.

praedam: quasi praeda sibi advecta, non praedonibus captis; Verr. V, 64.

saxum: s. materiem.

advena, Fremdling: I. **absolut:** devenit, incidit: devenit autem seu potius incidit in istum eodem deceptus supercilio, Graecus atque advena, quo tot sapientes et tanta civitas; Piso 70.

veneratur, visit: quod (signum) cives atque incolae [Syracusani] colere, advenae non solum visere, verum etiam venerari solebant; Verr. IV, 130.

II. **nach Verben: Accusativ:** nomino: nos autem, hinc [Roma] qui ||qui hinc Roma|| veneramus, iam non hospites, sed peregrini atque advenae nominabamur; leg. agr. II, 94.

percutio: qui nuper pro testimonio non advenam nescio quem nec alienum, sed eum civem Romanum, qui omnibus in illo conventu notus, qui Syracusis natus esset, abs te securi percussum esse dixit; Verr. V, 156.

III. **nach Substantiv:** sermo: quod propter portus suos multis et variis mercatorum et advenarum sermonibus ad studium fallendi studio quaestus vocabantur; leg. agr. II, 95.

IV. **Umstand:** ab: colebatur (haec Diana) a civibus; ab omnibus advenis visebatur; Verr. IV, 74.

advenio, an-, hin-, herankommen: alqs: iste porro non dubitabat quin is ... sibi advenienti praesto esset futurus; Verr. III, 63. quot aratores adveniente te fuerunt agri Mutycensis? ib. 120. sibi recta iter esse Romam, Verri se praesto advenienti futurum; ib. V, 160. ut in Caecinam advenientem cum ferro invaderet; Caecin. 25. „tune es ille ..., quo restituto senatus auctoritatem restitutam putabamus, quam primam adveniens prodidisti?" dom. 4. quem ad modum mihi advenienti tamquam totius Italiae atque ipsius patriae dextram porrexerint Brundisini; Sest. 131. di immortales, qui me suis templis advenientem receperunt stipatum ab his viris; ib. 147. quamcumque in provinciam eius belli gerendi causa advenerit; Phil. XI, 30.

dies: interea dies advenit, quo die sese ... dicas sortiturum Syracusis iste edixerat; Verr. II, 37.

vir: quid habet admirationis tali viro advenienti, candidato consulari, obviam prodisse multos? Muren. 68.

adventicius, von außen her, fremd, zufällig: auxilium, auxilia: ut eius honos ab eis, qui ex eadem familia sint, defendatur neque ullum adventicium auxilium requiratur; Verr. IV, 81. Mithridates autem et suam manum iam confirmarat, [et eorum, qui se ex ipsius regno conlegerant,] et magnis adventiciis auxiliis multorum regum et nationum iuvabatur; imp. Pomp. 24.

copiae: Puteolos vero, qui nunc in sua potestate sunt, suo iure libertateque utuntur, totos novo populo atque adventiciis copiis occupabunt; leg. agr. II, 86.

malum: nullum adventicium, nullum extraneum malum est quod *insinuare* in hanc *rem publicam possit*; Rabir. 33.

pecunia: quod, iudices, ne faciatis oro obtestorque vos, atque eo magis, si adventicia pecunia petitur ab eo, cui sua non redditur; Rab. Post. 46.

res: homo Ligurem accusare coepit, qui in re adventicia atque hereditaria tam diligens, tam attentus esset; Verr. I, 126.

adventus, Ankunft: I. **Subject:** accedit: ad horum omnium iudicia tot atque tanta domesticum iudicium accessit [...]: occultus adventus, furtivum iter per Italiam; Piso 97.

adfert: at in vectigalibus non solum adventus mali, sed etiam metus ipse adfert calamitatem; imp. Pomp. 15. veritus sum ne meus repentinus ad meos necessarios adventus suspicionis aliquid adferret, si essem commoratus; Phil. I, 7. ut non esset locus tam sanctus, quo non adventus tuus ... crimen adferret; Fr. B. VIII, 18.

appropinquat: postea quam meus adventus appropinquaret, imperasse eum ..; Verr. IV, 141.

continet: huius adventus et Mithridatem insolita inflammatum victoria continuit et Tigranem magnis copiis minitantem Asiae retardavit; imp. Pomp. 45.

differunt: quod ceteros in provinciam eius modi homines cum imperio mittimus, ut etiam si ab hoste defendant, tamen ipsum adventus in urbis sociorum non multum ab hostili expugnatione differant; imp. Pomp. 13.

est gratus: ipse Sulla, cui adventus istius gratissimus esse debuit, ab se hominem atque ab exercitu suo removit; Verr. I, 38. — gravis: tamen auditis profecto quam graves eorum adventus sociis

nostris esse soleant; leg. agr. I, 8. quorum cum adventus gravis, cum fasces formidolosi, tum vero iudicium ac potestas erit non ferenda; ib. 9. — qui?: adventus meus atque introitus in urbem qui fuit? dom. 75. — labori, sumptui: nemini meus adventus labori aut sumptui neque publice neque privatim fuit; Verr. I, 16.

habet: deinde adventus in Syriam primus equitatus habuit interitum; post concisae sunt optimae cohortes; prov. cons. 9.

retardat: f. continet.

superat: post in ceteris Asiae partibus cunctaeque Graeciae sic eius adventus celebrabantur, ut famam ingenii exspectatio hominis, exspectationem ipsius adventus admiratioque superaret; Arch. 4.

II. nach Verben: 1. Accusativ: celebro: f. I. superat.

commemoro: in Asiam vero postquam venit, quid ego adventus istius, prandia, cenas, equos muneraque commemorem? Verr. I, 49.

confero: conferte hanc pacem cum illo bello, huius praetoris adventum cum illius imperatoris victoria; Verr. IV, 115. ut pacem cum bello, leges cum vi, forum et iuris dictionem cum ferro et armis, adventum et comitatum cum exercitu et victoria conferatis; ib. 121.

dico: quid dicam adventus meos? quid effusiones hominum ex oppidis? Piso. 51.

expeto: ut illi nocturnus ad urbem adventus vitandus potius quam expetendus fuit, sic ..; Milo 49.

exspecto: istum aequum esse famae fortunisque P. Quinctii consulere et adventum eius exspectare; Quinct. 27.

fugio: Bostarem igitur quendam Norensem fugientem e Sardinia Scauri adventum ***Triarius criminatur ... e fuga revocatum atque ... necatum esse;*** Scaur. c. 2. § 1.

significo; non enim, sicut erat nuper consuetudo, praedonum adventum significabat ignis e specula sublatus aut tumulo, sed ..; Verr. V, 93.

vito: f. expeto.

2. mit Präpositionen: audio de: qui ante quam de meo adventu audire potuissent, ... in Macedoniam ... perrexi; Planc. 98.

comparo ad: quae ... compararat, non tam suae delectationis causa quam ad invitationes adventusque nostrorum hominum, amicorum suorum ||suorum amicorum|| atque hospitum; Verr. II, 83.

defendo a: ut illa per hunc a Thraecum ||Thracum|| adventu ac depopulatione defensa est, sic ..; Font. 44.

oppono ad: si ulla in Sicilia praesidia ad illorum adventum opposita putarentur; Verr. V. 5.

queror de: quod ... M. Crassus, cum de adventu regis Ptolemaei quereretur, paulo ante dixit; Cael. 18.

sum in: est in imperio terror: patientur; est in adventu sumptus: ferent; leg. agr. II, 46.

utor ad: quod vas eius modi ..., quo solitus esset uti ad festos dies, ad hospitum adventus, a se esset ablatum; Verr. IV, 32.

III. nach Substantiven: 1. Genetiv: dies: cum ipsis Nonis Sextilibus * idem dies adventus mei fuisset reditus*que*, qui natalis idem carissimae filiae; Sest. 131. cum .. itinere toto urbes Italiae festos dies agere adventus mei videbantur; ib.

vestigia: ecquo in oppido pedem posuit ubi non plura [stuprorum flagitiorumque suorum] adventus ||quam adventus|| sui vestigia reliquerit? Verr. I, 62.

2. mit Präpositionen: scelera in: notata |notanda|| a nobis sunt et prima illa scelera in adventu, cum ..; Piso 83.

sumptus in: de sumptu in adventum ... tametsi dici ... potest, tamen dicere praetermittam; Verr. I, 86.

IV. Umstand: 1. Ablativ: amittere: quam ob rem unam ex decem (navibus), non praedonum repentino adventu, sed legati latrocinio ... amissam in litteras publicas rettulerunt; Verr. I, 89.

capi: Sinopen atque Amisum ... ceterasque urbis ... uno aditu adventuque esse captas; imp. Pomp. 21.

celebrari: quid eos dies (dicam), qui ... apud omnis sunt adventu meo redituque celebrati? Piso 51.

cogere: quos tu, Ambraciae sedens, primo tuo adventu ex oppidis Agrianum || aggrinarum || atque Dolopum demigrare ... coëgisti; Piso 91.

deleri: quorum alteri uno adventu nostri exercitus deleti sunt, alteri ..; Muren. 74.

desiderari: pluris esse a Syracusanis istius adventu deos, quam victoria Marcelli homines desideratos; Verr. IV, 131.

esse: a me, cuius adventu fore vilitatem boni viri dictitabant, annona flagitabatur; dom. 15.

evertere: P. ille Scipio ..., qui illam (Karthaginem) ... quasi fatali adventu solus evertit; har. resp. 6.

expugnari: expugnari deos patrios non hostium adventu necopinato neque repentino praedonum impetu, sed ex domo ... praetoria ||praetoris, al.|| manum fugitivorum ... venisse; Verr. IV, 94.

facere, fieri: L. Metellus, qui ... repente L. Laetilii adventu istius non modo amicus, verum etiam cognatus factus est; Verr. II, 138. atque ego hoc non vereor, ne quid horum non modo impulsu, verum omnino adventu meo factum esse videatur; ib. 161. non tabellarius, cuius adventu certiores facti petiverunt? ib. III, 183.

incendi: an quod te praetore paucorum adventu myoparonum classis pulcherrima ... piratarum manibus incensa est? Verr. III, 186.

perturbari: cuius cum adventu maxime perturbatus esset Antonius; Phil. IX, 7.

praestare: sive egomet aliquid adventu meo, consilio, auctoritate ... populo Romano praestare debui, praesto; dom. 17.

redundare: forum Syracusanorum, quod introitu Marcelli purum caede servatum esset ||est||, id adventu Verris Siculorum innocentium sanguine redundasse; Verr. IV, 116.

reprimere: quod nisi ego meo adventu illius conatus aliquantum repressissem; Verr. II, 64. cuius adventu ipso atque nomine ... impetus hostium repressos esse intellegunt ac retardatos; imp. Pomp. 13.

retardari: hoc adventu P. Sestii tribunorum plebis novorum ... reliquaeque coniurationis impetus et conatus sunt retardati; Sest. 11. f. reprimere; imp. Pomp. 13.

sepeliri: quod bellum exspectatione eius attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum; imp. Pomp. 30.

tollere: uno adventu, ex uno agro Q. Apronium ... ccc milia modium tritici lucri nomine sustulisse; Verr. III, 107. f. sepeliri.

vacuefieri: quid, quod adventu tuo ista subsellia vacuefacta sunt? Catil. I, 16.

Zeit: fecerat hoc egregie primo adventu Metellus, ut ..; Verr. II, 63. adventu L. Metelli praetoris ... aditum est ad Metellum; ib. III, 152. quod Antonius uno adventu et vix menstruis cibariis fecerit, id istum per triennium fecisse; ib. 216. vehementer ab omnibus reclamatur; itaque illo tempore ac primo istius adventu pernegatur; ib. IV, 76. quod cum illis ... incredibile videretur, non est ab isto, primo illo adventu, perseveratum; ib. 85. cum adventu L. Sullae maximi exercitus in Italia ||in Italiam|| civium dissiderent *de* iudiciis ac legibus; Font. 6. dico eius adventu maximas Mithridati copias omnibus rebus ornatas atque instructas fuisse; imp. Pomp. 20. Romae .. recenti adventu suo cum propinquis suis decidit ne reos faceret; har. resp. 42. Q. Marcium ... adventu isto tuo

domi fuisse otiosum; Piso 54. itaque Ligarius, qui omne tale negotium cuperet effugere, paulum adventu Vari conquievit; Ligar. 4.

2. **Präpositionen:** ante: hunc Verrucium neque ante adventum C. Verris neque post decessionem quicquam cum Carpinatio rationis habuisse; Verr. II, 188. in beneficio praetor hoc petit aliquanto ante adventum suum; ib. III, 44. ea domus ante istius adventum ornata sic fuit, ut urbi quoque esset ornamento; ib. IV, 3. altera (aedes), quae fuit ante istius adventum ornatissima, Minervae; ib. 118. cum a C. Verre litterae aliquanto ante adventum meum de laudatione venissent; ib. 141. magnas ille res gessit ante Bibuli, summi viri, adventum; Phil. XI, 35. nisi ante eius adventum rei publicae poenas dederis, ille huius belli feret principatum; ib. XIII, 44.

post: qui quod rostra iam diu vacua locumque illum post adventum L. Sullae a tribunicia voce desertum oppresserat; Cluent. 110. tertium tempus est, quod post adventum Vari in Africa restitit; Ligar. 5.

adversaria, Rechnungsbuch: I. **Subject:** amplectuntur: quid est quod neglegenter scribamus adversaria? quid est quod diligenter conficiamus tabulas? qua de causa? quia haec sunt menstrua, illae sunt aeternae; haec delentur statim, illae servantur sancte; haec parvi temporis memoriam, illae perpetuae existimationis fidem et religionem amplectuntur; haec sunt disiecta, illae sunt in ordinem confectae; Qu. Rosc. 7.

habent: quod si eandem vim, diligentiam auctoritatemque habent adversaria quam tabulae, quid attinet codicem instituere? Qu. Rosc. 6.

sunt disiecta, menstrua: s. amplectuntur.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** deleo: s. I. amplectuntur.

profero: suum codicem testis loco recitare adrogantiae || adrogantia || est: suarum perscriptionum et liturarum adversaria proferre non amentia est? Qu. Rosc. 5. itaque adversaria in iudicium protulit nemo: codicem protulit, tabulas recitavit; ib. 7.

scribo: s. I. amplectuntur.

2. **Dativ:** credo: si quod adversariis nihil credimus, idcirco codicem scribere instituimus; Qu. Rosc. 6.

3. **mit Präpositionen:** habeo in: quam ob rem, cum cetera nomina in ordinem referebas, hoc nomen triennio amplius, quod erat in primis magnum, in adversariis relinquebas? nolebas sciri debere tibi Roscium: cur scribebas? rogatus eras, ne referres: cur in adversariis scriptum habebas? Qu. Rosc. 9.

iaceo in: quam pridem hoc nomen, Fanni, in adversaria rettulisti? . . . „sunt duo menses iam,“ dices? tamen in codicem acceptum et expensum referri debuit. „amplius sunt sex menses.“ cur tam diu iacet hoc nomen in adversariis? quid si tandem amplius triennium est? quo modo, cum omnes, qui tabulas conficiant, menstruas paene rationes in tabulas transferant, tu hoc nomen triennium amplius in adversariis iacere pateris? Qu. Rosc. 8.

pateo in: non habere se hoc nomen in codicem accepti et expensi relatum confitetur, sed in adversariis patere contendit; Qu. Rosc. 5.

refero in: s. iaceo in.

relinquo in: s. habeo in.

III. **Umstand:** ex: usque eone te diligis et magnifice circumspicis, ut pecuniam non ex tuis tabulis, sed ex adversariis petas? Qu. Rosc. 5. tu, C. Piso, . . . ex adversariis pecuniam petere non auderes; ib. 7.

adversarius, feindlich; Gegner: A. **bei Substantiven:** alqs: me quidem semper, ut scitis, adversarium multitudinis temeritati haec fecit praeclarissima causa popularem; Phil. VII., 4.

alqd: quo ego adiumento sperabam hanc a me posse molestiam demoveri, id mihi erat adversarium maxime; div. Caec. 4.

consules: quod eos consules, qui adversarii Sullae maxime fuerunt, potissimum nominavit; leg. agr. III, 6.

duces: necesse erat enim alterutrum esse hostem; nec poterat aliter de adversariis iudicari ducibus; Phil. III, 21.

res: cum autem audirem . . . eandem . . rem adversariam esse in iudicio Cn. Plancio, quae in petitione fuisset adiutrix, dolebam. Planc. 1.

tribunus: hic tribunus plebis modestus, prudens, non modo non seditiosus, sed etiam seditiosis adversarius; Cluent. 94.

vis: vis ea, quae iuri maxime est adversaria; Caecin 5.

B. **allein:** I. **absolut:** 1. **Subject:** audent: adversarii non audebant contra dicere: exitus nullus reperiebatur; Verr. II, 59.

confitentur, cupiunt: nunc in eo consumenda est oratio, ut ne adversarii, quod infitiari nullo modo potuerunt, cum maxime cuperent, id cum confessi sunt, meliore loco esse videantur; Tull. 1.

debent: nunc ita defenditur, non sane ut moleste ferre adversarii debeant, neque ut se potentia superari putent; Sex. Rosc. 148.

defendunt: reliqua iam praecipitantis tribunatus etiam post tribunatum obtrectatores eorum atque adversarii defenderunt, ne a re publica rei publicae pestis removeretur restiterunt; har. resp. 50.

demonstrat: postea sum usus adversarii testimonio, qui sibi eum nuper edidit socium, quem, quo modo nunc intendit, ne in vivorum quidem numero tum demonstrat fuisse; Quinct. 88.

dicit: quae mei testes non dicunt, quia non viderunt nec sciunt, ea dicit ipse adversarius; Tull. 24. s. audent.

edit: s. demonstrat.

fatetur: haec, quae mei testes dicunt, fatetur adversarius eos vere dicere; Tull. 24.

ferunt: s. debent. — iacet: s. II, 1. a. extollo.

iacit: ita fit ut ego, qui tela depellere et volneribus mederi debeam, tum id facere cogar, cum etiam telum adversarius nullum iecerit; Quinct. 8.

infitiantur: *antea sic hanc causam agere statueram*, *recuperatores*, *ut infitiaturos* adversarios arbitrarer, tantam caedem . . . ad familiam suam pertinere; Tull. 1. s. confitentur.

intendit: s. demonstrat. — negat: s. II, 2. obicio

obicit: quo *modo* enim non *mirer* sapientem adversarium, qui id obiciat, quod . .? Fr. B. XIII, IV, 4.

postulant: adversarii postulant, ut in eam rem iudices dentur ex eis civitatibus, quae . . ; Verr. II, 38.

possunt: s. confitentur.

putant: s. debent.

resistunt: s. defendunt.

sunt: huic hominum generi fateor . . . multos adversarios, inimicos, invidos esse; Sest. 138. s. confitentur.

tacent: nihil esse tam periculosum fortunis innocentium quam tacere adversarios; Verr. I, 24.

videntur: s. confitentur.

2. **Apposition:** septem praetores, octo tribuni plebei, illius adversarii, defensores mei; Milo 39.

3. **Prädicat:** sum: quis huic rei testis est? idem qui acerrimus adversarius; Quinct. 37. cum proscriberentur homines atque ex omni regione caperentur ei, qui adversarii fuisse putabantur; Sex. Rosc. 16. tecum enim mihi res est, T. Rosci, quoniam istic sedes ac te palam adversarium esse profiteris; ib. 84. nam eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis; Verr. I, 39. quis umquam crederet mulierum adversarium Verrem futurum? ib. 106. ergo aratores inimici omnes et adversarii sunt; ib. II, 149.

abl. absol: Servilius et recusare et deprecari, ne iniquis iudicibus, nullo adversario, iudicium capitis in se constitueretur; Verr. V, 141.

II. **nach Verben: 1. Accusativ: a. Object:** attempto, cognosco, conloquor: omnium adversarios, omnium inimicos diligenter cognoscere, conloqui, attemptare; Verr. II, 135.

depello: ut maior facultas tribunis plebis detur depulso adversario seditionis ac discordiae concitandae; Muren. 83.

devincio: suos praemiis, adversarios clementiae specie devinxerat; Phil. II, 116.

devinco: ut devictis adversariis rem publicam in eo statu relinqueres, in quo nunc est; Marcell. 26.

extollo: adversarium nobilitate, ingenio, virtute praestantem non modo extollere iacentem, sed etiam amplificare eius pristinam dignitatem; Marcell. 8.

miror: s. I, 1. obicit.

mitto, percutio: ecquid sciat unum acerrimum adversarium Hermarchi, Theodosium, legatum ad senatum a civitate libera missum, sica percussum? har. resp. 34.

refuto: nemo enim horum aut ita te refutandum ut gravem adversarium aut ita rogandum || aut rogandum || ut religiosum testem arbitrabatur; Vatin. 1.

removeo: in hoc si improbus Cethegus fuit, videtur mihi adversarium removere voluisse; Cluent. 85.

supero: s. I. debent.

video paratum: victoriae nostrae gravis adversarios paratos, interitus nullos esse ultores videbam; Planc. 88.

vinco: sed videbam, si vicissem praesentem adversarium, nimium multos mihi alios esse vincendos; sen. 33.

b. **prädicativ beim Object:** appello: ego semper illum appellavi hostem, cum alii adversarium; semper hoc bellum, cum alii tumultum; Phil. XII, 17.

habeo: deinde habet adversarium P. Quinctius verbo Sex. Naevium, re vera huiusce aetatis homines disertissimos; Quinct. 7. nisi eundem et adversarium et testem habuerit Roscius, nolo vincat; Qu. Rosc. 9.

profiteor; profiteor huic generi hominum me inimicum accusatorem, odiosum, adsiduum, acerbum adversarium; Verr. a pr. 36.

puto: te enim dicere audiebamus nos omnis adversarios putare, nisi qui nobiscum essent; te omnis, qui contra te non essent, tuos; Ligar. 33.

2. **Dativ:** accedo: iudices statuerunt, iniqua condicione reum causam dicere, cum adversario eius ad ius accusationis summa vis potestatis accederet; Cluent. 94.

enuntio: iste, qui initio proditor fuit, deinde perfuga, qui primo sociorum consilia adversariis enuntiavit, deinde societatem cum ipsis adversariis coiit; Sex. Rosc. 117.

est promptum: quod enim omnibus patet et aeque promptum est mihi et adversario meo, id esse gratum nullo pacto potest; Muren. 28.

licet: „non idem tibi adversario Caesaris licebit quod Pisoni socero;" Phil. I, 28.

obicio: quid enim est minus non dico oratoris, sed hominis, quam id obicere adversario, quod ille si verbo negarit, longius progredi non possit qui obiecerit? Phil. II, 9.

parco: *si L. Quinctius* . . . putavit ad officium suum pertinere, adversario nulla in re parcere; Tull. 4.

reddo: sic ego hoc contendo, me tibi ipsi [adversario], cuiuscumque tribus rationem poposceris, redditurum; Planc, 48.

respondeo: si tibi necesse putas etiam adversariis amicorum tuorum de iure consulentibus respondere; Muren. 9.

trado: at vero T. Roscius non unum rei pecuniariae socium fefellit, . . . verum novem homines fortissimos... decepit, destituit, adversariis tradidit; Sex. Rosc. 117. cum vero fidem ac religionem tuam iam alteri addictam pecunia accepta habueris, post eandem adversario tradideris maiore pecunia; Verr. II, 78.

3. **mit Präpositionen:** accipio a: ut tamquam fortis in pugna vir acceptis a forti adversario volneribus adversis honeste ||homines, et honestis|| cadere videatur; har. resp. 40.

coëo cum: s. II, 2. enuntio.

contendo cum: ita res se habet, ut . . . P. Quinctius, cuius ... exiguae amicorum copiae sunt, cum adversario gratiosissimo contendat; Quinct. 2.

convenio inter: neminem voluerunt maiores nostri . . . esse iudicem, nisi qui inter adversarios convenisset; Cluent. 120. — convenit cum; damnum passum esse M. Tullium convenit mihi cum adversario; Tull. 23.

defero ad: est nescio quis de eis, quos amicos nostros arbitramur, qui nostra consilia ad adversarios deferat? Cluent. 143.

flagito ab: accusatorem urgebo atque insequar et ultro crimen ab adversario flagitabo; Flacc. 5 (Z. 43).

postulo ab: vobis advocatis, vobis agentibus aliquotiens duos servos paternos in quaestionem ab adversariis Sex. Roscius postulavit; Sex. Rosc. 77.

transeo ad: tu, cum quaestor ad exercitum missus sis, . . . repente relinquas, deseras, ad adversarios transeas? Verr. I, 40.

III. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** audacia: tres sunt res . . ., quae obstent hoc tempore Sex. Roscio: crimen adversariorum et audacia et potentia; Sex. Rosc. 35.

confessio: *causa Tullii tota continetur praetoris formula, re gesta, adversarii confessione*; Tull. 36. tum enim nostrae causae spes erat posita in defensione mea, nunc in confessione adversarii; Caecin. 3.

crimen: s. audacia.

dignitas: s. II, 1. a. extollo.

gratia: in hac eius modi causa . . . vehementius eum gratia adversarii perterrebit, quam fides iudicis consolabitur? Quinct. 59.

infitiatio: *vos in ipsa infitiatione adversarii aliquid scrupuli inventuri eratis;* Tull. 2.

locus: edito adversarii atque excelso loco superiorem se fore putarat Milo? Milo 53.

partes: ille adversariorum ||in adversariorum|| partibus agrum Picenum habuit inimicum; Phil. V, 44.

potentia: s. audacia.

praesidia: UT EORUM BONA VENEANT . . ., QUI IN ADVERSARIORUM PRAESIDIIS OCCISI SUNT; Sex. Rosc. 126.

testes: cum eis sive creditur, *creditur* hoc ipsum, quod nos arguimus, sive fides non habetur, de adversarii testium fide derogatur; Caecin. 3.

testimonium: s. I, 1. demonstrat.

vis: cum adhuc ei propter vim adversariorum non ius par, non agendi potestas eadem, non magistratus aequus reperiri potuerit; Quinct. 10. huc accedit summus timor, quem mihi natura pudorque meus attribuit et vestra dignitas et vis adversariorum et Sex. Roscii pericula; Sex. Rosc. 9. noluerunt sapientissimi homines . . . ita quemquam cadere in iudicio, ut nimiis adversarii viribus abiectus videretur; Muren. 58.

2. **mit Präposition:** pugna cum: sin mecum in hac prolusione nihil fueris, quem te in ipsa pugna cum acerrimo adversario fore putemus? div. Caec. 47. — societas cum: s. II, 2. enuntio.

IV. **Umstand:** ab: est haec res posita, quae ab adversario non negatur; Caecin. 32.

apud: ego haec omnia Chrysogonum fecisse dico, . . . ut eum (Roscium) apud adversarios occisum esse diceret; Sex. Rosc. 127. qua re hominis

eius, qui *neque proscriptus* neque apud adversarios occisus est, bona venierint; ib. 130.

cum: hi vivunt cum inimicis, adsunt cum adversariis, habitant cum accusatoribus; Flacc. 23.

sine: erat eius modi causa, ut ille ne sine adversario quidem apud iniquum ||inimicum|| iudicem reperire posset quod ||quid|| diceret; Verr. II, 92.

Lücke: ** adversarii; Fr. B. XV, 1, 1.

adversio, Richtung: iudico: si ex his studiis delectatio sola peteretur, tamen, ut opinor, hanc animi adversionem ||*remissionem*|| humanissimam ac liberalissimam iudicaretis; Arch. 16.

adversor, widerstreben, beeinträchtigen: alqs (alicui: s. alqd. homines. scena. tribuni. — amentiae: s. fortuna): generi: qui autem adversabantur ei generi, graves et magni homines habebantur; Sest. 105. qui (populus) ita vehementer eos, qui populares habentur, respuat, eos autem, qui ei generi adversantur, honore dignissimos iudicet; ib. 114. — (legi: s. dignitas). — libidini: verum tamen huius libidini adversari nec poterat nec audebat; Verr. V, 82. — (naturae: s. causa). — ornamentis: ego vero quibus ornamentis adversor tuis? aut cui dignitati vestrae repugno? Sulla 50. — tabulis: nam Trebellium valde iam diligit: oderat tum, cum ille tabulis novis adversabatur; Phil. VI, 11. — voluntati: cuius nos virtutem admirati non ausi sumus adversari voluntati; Phil. IX, 9.

alqd: illa, quae mea summa voluntate senatus frequens repudiavit, mediocriter adversata tibi esse existimas? Muren. 47.

advocati: habetur de integro quaestio; nulla vis tormentorum acerrimorum praetermittitur; adversari advocati et iam vix ferre posse; Cluent. 177.

causa: neque enim causa adversata naturae est [nec homo] nec reus ||res|| misericordiae meae repugnavit; Sulla 20.

conlega: hoc duce, conlega autem eius, . . . optimo viro, primo non adversante, post etiam adiuvante, reliqui magistratus . . . fuerunt defensores salutis meae; Quir. 15.

dignitas: cui legi cum vestra dignitas vehementer adversetur, istius spes falsa et insignis impudentia maxime suffragatur; Verr. V, 178.

fortuna: attendite, quaeso, iudices, quanto opere istius amentiae fortuna ipsa adversata sit; Verr. II, 98.

homines: locupletis homines et gravis, ne sibi adversentur, testimonii denuntiatione deterret; Flacc. 18.

morbus: at ille properans, festinans, mandata vestra conficere cupiens, in hac constantia morbo adversante perseveravit; Phil. IX, 6.

scena: tibi, qui casu nullos (ludos) feceras, nihil huius istam ipsam, quam inrides, argenteam scenam adversatam putas? Muren. 40.

tribuni: quid Pompei statuae plausus infiniti? quid duobus tribunis plebis, qui vobis adversantur? Phil. I, 36.

adversum, gegen: facio: respondebat, SI PARET ADVERSUM ||ADVERSUS|| EDICTUM FECISSE; Verr. III, 69.

adversus, gegen: I. **nach Verben:** defendo: ego vero eam sententiam dixissem, ut me adversus populum Romanum, si qui accidisset gravior rei publicae casus . . ., facile possem defendere; Phil. I, 13.

facio: recuperatores reice, quod adversus edictum feceris; Verr. III, 70. *cum* optime sponsionem facere possent, NI ADVERSUS EDICTUM PRAETORIS VIS FACTA ESSET; Caecin. 45.

II. **zum Satz gehörig:** leges, res publica: utrum tibi pecuniae coactae conciliatae videntur adversus leges, adversus rem puplicam cum maxima sociorum iniuria, an vero id recte, ordine, e re publica, sine cuiusquam iniuria factum esse defendis? Verr. III, 194.

adversus, entgegengekehrt, widrig, feindlich: alqs: statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum; adversi raedarium occidunt; Milo 29.

alqd: in qua (re publica) nihil erat mali, nihil adversi, quod non boni metuerent, improbi exspectarent; leg. agr. II, 8.

corpus: ut cicatrices populus Romanus iudicesque aspicerent adverso corpore exceptas; Verr. V, 3.

fortuna: utrique horum secunda fortuna regnum est largita, adversa mortem; har. resp. 54. — fortunae: itaque P. Sulla . . . et secundas fortunas amittere coactus est et in adversis sine ullo remedio atque adlevamento permanere; Sulla 66.

genus: unum genus est adversum infestumque nobis eorum, quos P. Clodii furor rapinis . . . pavit; Milo 3.

mentes: quod omnium mentes improborum mihi uni maxime sunt infensae et adversae; Sulla 29.

monumentum: urbis enim celeberrimae et maximae partes adversum illud non monumentum, sed volnus patriae contuentur; dom. 146.

os: qui hasce ore adverso pro re publica cicatrices . . . accepit; Rabir. 36.

res: veri simile non est, ut, quem in secundis rebus, quem in otio semper secum habuisset, hunc in adversis et in eo tumultu . . . ab se dimitteret; Sulla 57. per quos (viros) res eius secundae quondam erant ornatae, nunc sublevantur adversae; ib. 75. haec studia . . . secundas res ornant, adversis perfugium ac solacium praebent; Arch. 16.

tempus: homo, quamquam erat et Siculus et reus, hoc est, et iure iniquo et tempore adverso; Verr. II, 70. hic, qui Romam pervenisset satisque feliciter anni iam adverso tempore navigasset; ib. 95.

volnera: ut tamquam fortis in pugna vir acceptis a forti adversario volneribus adversis honeste ||homines, et honestis|| cadere videatur; har. resp. 40. s. monumentum.

adverto: animum: s. **animadverto.**

advesperascit, es wird Abend: itaque tum de foro, cum iam advesperasceret, discessimus; Verr. IV, 147. cum advesperasceret et paulo ante esset de hoc Tempsano incommodo nuntiatum; ib. V, 41. cum advesperasceret, occulte ad pontem Mulvium pervenerunt; Catil. III, 5.

adulescens, jugendlich, Jüngling: A. **bei Substantiven:** filius: cum cenatus cubitum in idem conclave cum duobus adulescentibus filiis isset; Sex. Rosc. 64. cum ibidem essent duo adulescentes filii, qui et sentire et defendere facile possent; ib. cum exanimatus subito ipse accurrit cum adulescente filio; Verr. V, 16. adulescenti filio adeundi ad illum miserum potestatem numquam esse factam; ib. 21. pro me non, ut pro P. Popilio, nobilissimo homine, adulescentes filii, non propinquorum multitudo populum Romanum est deprecata; sen. 37. non enim pro meo reditu, ut pro P. Popilii, nobilissimi hominis, adulescentes filii et multi praeterea cognati atque adfines deprecati sunt; Quir. 6. cum adulescentem filium videret eiusdem socium calamitatis; ib. 20.

homo: homo adulescens cum istius in inquirendo multa furta ac flagitia cognosset, fecit perite et callide; Verr. I, 97. tertium scis ex illo obsesso atque adflicto tribunatu consularem auctoritatem hominem esse adulescentem consecutum; Vatin. 16. ex te ipsa requiro . . ., cum hac aliquid adulescentem hominem habuisse rationis num tibi perturpe aut perflagitiosum esse videatur? Cael. 50. denuntiasti homo adulescens quid de summa rei publicae sentires; Planc. 52. quam veri simile porro est in tot hominibus partim obscuris partim adulescentibus neminem occultantibus meum nomen latere potuisse? Phil. II, 26. (vgl. B. II, 1. abduco; Verr. V, 73).

propinquus: communem enim hereditatem . . . concessit adulescenti propinquo suo; Flacc. 89. quod

laudem adulescentis propinqui existimo etiam ad meum aliquem fructum redundare; Ligar. 8.

B. allein: I. absolut: 1. Subject, Apposition (Attribut): abducit: alterum (equitatum) in Macedonia Cn. Domitius adulescens summa virtute, gravitate, constantia a legato Syriaco abduxit; Phil. X, 13.

abiciunt se: cum . . adulescentes nobilissimi cunctique equites Romani se ad lenonis impudicissimi pedes abiecissent; sen. 12.

adest: M. Caecilium, fratrem tuum, lectissimum atque ornatissimum adulescentem, non modo non adesse neque tecum tuas iniurias persequi, sed esse cum Verre, et cum illo familiarissime atque amicissime vivere; div. Caec. 29. qui adesse nobilissimos adulescentis, honestissimos equites Romanos, deprecatores salutis meae iusserit eosque operarum suarum gladiis et lapidibus obiecerit; Sest. 27.

adipiscuntur: ego adulescentis bonos et fortis, sed usos ea condicione fortunae, ut, si essent magistratus adepti, rei publicae statum convolsuri viderentur, meis inimicitiis, nulla senatus mala gratia, comitiorum ratione privavi; Piso 4.

agit: agit enim sic causam T. Accius, adulescens bonus et disertus, omnis civis legibus teneri omnibus; Cluent. 156.

attingit: nam et Cimbricas res adulescens attigit et ipsi illi C. Mario, qui durior ad haec studia videbatur, iucundus fuit; Arch. 19.

audit: nonne audiente hoc Servio Sulpicio, clarissimo viro, . . . et hoc Tito Torquato, optimo adulescente, . . . confessus est? Deiot. 32.

augent: Africanus, T. Flamininus ||Flaminius|| admodum adulescentes consules facti tantas res gesserunt, ut populi Romani imperium auxerint, nomen ornarint; Phil. V. 48.

cedunt: habet quidem certe res publica adulescentis nobilissimos paratos defensores: quam volent illi cedant otio consulentes; tamen a republica revocabuntur; Phil. II, 113.

cogitat: quis tum nobis, quis populo Romano obtulit hunc divinum adulescentem deus, qui . . . subito, praeter spem omnium, exortus prius confecit exercitum quem furori M. Antonii opponeret, quam quisquam hoc eum cogitare suspicaretur; Phil. V, 43.

cognoscit: cognovit adulescens; placuit homini prudentissimo; in summa amicorum copia cum familiarissimis eius est adaequatus; Balb. 63.

cohibet: nisi unus adulescens illius furentis impetus crudelissimosque conatus cohibuisset; Phil. III, 5.

commodat: quod mihi numquam veri simile visum est, adulescentem illo loco natum, patronum Siciliae, nomen suum isti ad translationem criminis commodaturum; Verr. IV, 91.

commoratur; cum esset adulescens apud mulierculam quandam atque ibi ||ubi|| pernoctaret, ibi*dem* diem posterum commoraretur; Cluent. 37.

comparat: quae, cum esset in Asia adulescens, studiose, ut dixi, compararat; Verr. II, 83. C. Caesar adulescens, paene potius puer, incredibili ac divina quadam mente atque virtute . . . firmissimum exercitum ... comparavit patrimoniumque suum effudit; Phil. III, 3.

concedit: hic vero adulescens, qui meus in Cilicia miles, in Graecia commilito fuit, cum in illo nostro exercitu equitaret cum suis delectis equitibus, quos una cum eo ad Pompeium pater miserat, quos concursus facere solebat! quam se iactare, quam ostentare, quam nemini in illa causa studio et cupiditate concedere! Deiot. 28.

conferunt: sed qui haec vident adulescentes quonam suas mentis conferent? Sest. 95.

conficit: s. cogitat.

consequuntur: vos . ., adulescentes, et qui nobiles estis, ad maiorum vestrorum imitationem excitabo, et qui ingenio ac virtute nobilitatem potestis consequi, ad eam rationem, in qua multi homines novi et honore et gloria floruerunt, cohortabor; Sest. 136.

consulunt: s. cedunt.

convellunt: s. adipiscuntur.

dat: quis enim eques Romanus, quis praeter te adulescens nobilis, quis ullius ordinis, qui se civem esse meminisset, cum senatus in hoc templo esset, in clivo Capitolino non fuit? quis nomen non dedit? Phil. II, 16.

defendit: defendi rem publicam adulescens, non deseram senex; Phil. II, 118. Antoniusne potius et Ventidius partis Caesaris defenderent quam primum Caesar, adulescens summa pietate et memoria parentis sui? ib. XIII, 47.

deterret: adulescens bonus, honesto loco natus, disertus, cum maximo ornatissimoque comitatu venit in oppidum Graecorum; postulat contionem; locupletis homines et gravis ne sibi adversentur, testimonii denuntiatione deterret; egentis et levis spe legationis et viatico publico, privata etiam benignitate prolectat; Flacc. 18.

dicit: bona . . ., quae . . . sese dicit emisse adulescens vel potentissimus hoc tempore nostrae civitatis, L. Cornelius Chrysogonus; Sex. Rosc. 6. qua de re Cn. Lentulum, patronum Siciliae, clarissimum adulescentem, dicere audistis Siculos . . . questos esse; Verr. II, 103. ipsum dicere adulescentem audistis se ob hunc metum pecuniam Timarchidi numerasse; ib. V, 116. quem ille omni et humanitate et virtute ornatus adulescens primum de plebe aedilem curulem factum esse dixit; Planc. 58. s. nominat.

effundit: s. comparat; Phil. III, 3.

emit: acutus adulescens ex ipsius sermone intellexit quid fieri oporteret: hominem veneno apertissime sustulit; emit domum licitatoribus ||litigatoribus|| defatigatis prope dimidio carius quam aestimabatur ||aestimabat||; dom. 115. s. dicit; Sex. Rosc. 6.

equitat: s. concedit.

est (sunt) apud: s. commoratur. — cum: gener, lectus adulescens, unum annum tecum fuit; Verr. II, 49. cum hic Q. Catulus admodum tum adulescens, cum hic C. Curio ... cum consulibus essent; Rabir. 21. cum hac si qui adulescens forte fuerit, utrum hic tibi, L. Herenni, adulter an amator, expugnare pudicitiam an explere libidinem voluisse videatur? Cael. 49. s. adest; div. Caec. 29. — in: si L. Natta, summo loco adulescens, qui et quo animo iam sit et qualis vir futurus sit videmus, in equitum centuriis voluit esse et ad hoc officium necessitudinis et ad reliquum tempus gratiosus; Muren. 73. s. comparat; Verr. II, 83. dat. — inter: numquam epulum videras? numquam puer aut adulescens inter cocos fueras? Vatin. 32. — carus: s. II, 2. contingit. — castus, modestus: quis enim hoc adulescente castior? quis modestior? Phil. III, 15. — civis: s. II, 1. hortor. — commilito, miles s. concedit. — gratiosus: s. est in; Muren. 73. — incolumis, vivus: non est pudoris mei, P. Scipione, florentissimo adulescente, vivo et incolumi me propugnatorem P. Scipionis ... profiteri; Verr. IV, 80. — inimicus, socius s. II, 2. accidit. — iucundus: s. attingit. — maior: quo maior adulescens Caesar, maioreque deorum immortalium beneficio rei publicae natus est, qui nulla specie paterni nominis nec pietate abductus umquam est, et intellegit maximam pietatem conservatione patriae contineri; Phil. XIII, 46. — nobiles: s. consequuntur. — praesto: M. Lollius, eius filius, adulescens lectissimus, praesto est; Verr. III, 63. — probatus: quod est obiectum, municipibus esse adulescentem non probatum suis; Cael. 5. — segnes: qua re moneo vos, adulescentes, atque hoc meo iure praecipio, qui dignitatem, qui rem publicam, qui gloriam spectatis, ne, si quae vos aliquando necessitas ad rem publicam contra impios civis defendendam vocabit, segniores sitis et recordatione mei casus a consiliis fortibus refugiatis;

Sest. 51. — testis: gravius esse dicis, quod uno adulescente quam quod contione tota teste fecisti? dom. 126. — qui? quo animo? f. est in; Muren. 73.

exoritur: f. cogitat.

explet, expugnat: f. est cum; Cael. 49.

exsistunt: voluit vetere instituto, eorum adulescentium exemplo, qui post in civitate summi viri et clarissimi cives exstiterunt, industriam suam a populo Romano ex aliqua inlustri accusatione cognosci; Cael. 73.

facit: brevi tempore M. Fulcinius adulescens mortuus est: heredem P. Caesennium fecit; uxori grande pondus argenti matrique partem maiorem bonorum legavit; Caecin. 12. ne ||nedum|| valeat id, quod imperitus adulescens, novus sacerdos, sororis precibus, matris minis adductus, ignarus, invitus, sine conlegis, . . . furtim, mente ac lingua titubante fecisse dicatur; dom. 139. facere enim probus adulescens periculose quam perpeti turpiter maluit; Milo 9. qui igitur adulescens, nondum tanta gloria praeditus, nihil umquam nisi severissime et gravissime fecerit, is ea existimatione eaque aetate saltavit? Deiot. 27. hic ergo adulescens maximi animi . . . castra multarum legionum paucis cohortibus tutatus est secundumque proelium fecit; Phil. XIV, 28. f. concedit.

furit: f. III. audacia.

gerit: quae sua sponte clarissimus adulescens atque omnium praestantissimus gessit et gerit; Phil. III, 7. f. augent.

habet: f. II, 2. ignosco.

iactat se: f. concedit.

instituit: te sororis filius Postumius, adulescens gravis, senili iudicio, notavit, cum in magno numero tutorem liberis non instituit; Sest. 111.

intellegit: f. est maior. emit. II, 2. sum; Piso 68.

invenit: „o fortunate" inquit „adulescens, qui tuae virtutis Homerum praeconem inveneris!" Arch. 24.

legat: f. facit; Caecin. 12.

loquuntur: atque ipsi etiam adulescentes cum Sextio suo de plaga et de uno illo ictu loquebantur; Verr. V, 119.

mavolt: f. facit; Milo 9.

meretur: qui si adulescens patre suo imperatore non meruisset, aut hostem aut patris imperium timuisse aut a parente repudiatus videretur; Muren. 11.

moritur: nego illum adulescentem, quem statim epoto poculo mortuum esse dixistis, omnino illo die esse mortuum; Cluent. 168. f. facit; Caecin. 12.

natus est: f. est maior.

nominat: tantus in adulescente clarissimo ac principe iuventutis pudor fuit, ut aliquam diu, cum a me premeretur, omnia potius responderet, quam Chelidonem nominaret. primo necessarios istius ad eum adlegatos esse dicebat; deinde aliquando coactus Chelidonem nominavit; Verr. I, 139.

notat: f. instituit.

numerat: f. dicit; Verr. V, 116.

opponit: f. cogitat.

ornant: f. augent.

ostentat se: f. concedit.

partitur: f. II, 1. facio; Cluent. 21.

patitur: cum tu unus adulescens universum ordinem decernere de salute rei publicae prohibuisti, neque semel, sed saepius, neque tu tecum de senatus auctoritate agi passus es; Phil. II, 52.

permovet: sic adulescens ingenii plenus locupletis metu, tenuis praemio, stultos errore permovit; Flacc. 15.

pernoctat: f. commoratur.

perpetitur: f. facit; Milo 9.

persequitur: Caesar, singulari pietate adulescens, poteritne se tenere quin D. Bruti sanguine poenas patrias perseqatur? Phil. XIII, 46. f. adest; div. Caec. 29.

pertimescit: quia pertimuerat adulescens, quod eandem suam causam videbat esse quam illorum, qui innocentes peribant; Verr. V, 116.

placet: f. cognoscit.

postulat: f. deterret.

potest: f. consequitur. persequitur.

proficiscitur: Q. Lollius, eiusdem filius . . ., adulescens et bonus et fortis et in primis disertus, cum his contumeliis iniuriisque ||iniuriis contumeliisque|| commotus in Siciliam esset profectus, in itinere occisus est; Verr. III, 63.

prohibet: f. patitur.

prolectat: f. deterret.

putant (?): a sua putat eius (causam) esse seiunctam; neque solum Caelius, sed etiam adulescentes humanissimi et doctissimi, rectissimis studiis atque optimis artibus praediti, Titus Gaiusque**; Cael. 24.

refugiunt, spectant: f. est segnis.

respondet: f. nominat.

solet: f. concedit.

student: quamquam multi boni adulescentes illi homini nequam atque improbo studuerunt; Cael. 10.

suscipit: nuper vero cum M. Antonius . . . gravissimam . . adulescens nobilissimus rei publicae partem fortissime suscepisset atque illam beluam . . . iam inretitam teneret; Milo 40.

tenet: f. suscipit. — se: f. persequitur.

timet: f. meretur.

tollit: f. emit.

tutatur: f. facit; Phil. XIV, 28.

venit: f. deterret.

vident: f. conferunt. pertimescit. — videtur: f. est cum; Cael. 49. meretur.

vivit: f. adest; div. Caec. 29.

vocat: an hic, si sese isti vitae dedisset, consularem hominem admodum adulescens in iudicium vocavisset? Cael. 47. f. II, 1. accuso.

volitat: volitat enim ante oculos istorum Iuba regis filius, adulescens non minus bene nummatus quam bene capillatus; leg. agr. II, 59.

volt: f. cedunt. est cum; Cael. 49. est in.

utitur: pater tuus . ., quo utebar sene auctore adulescens; Phil. VIII, 13. f. adipiscitur.

2. **Prädicat**: sum: Metelli est filius in provincia non puer, sed adulescens bonus ac pudens ||pudens ac bonus||, dignus illo loco ac nomine; Verr. III, 159. magni honores habiti Cn. Pompeio, cum esset adulescens, et quidem iure; Phil. V, 43.

abl. absol: hoc enim adulescente scitis consulatum mecum petisse Catilinam; Cael. 10.

3. **Vocativ**: f. 1. consequuntur. est segnis. invenit.

II. **nach Verben: 1. Accusativ**: abduco: formosi homines et adulescentes et artifices domum abducti; Verr. V, 73. f. I, 1. est maior.

absolvo: iudicio absoluti adulescentes et suspicione omni liberati sunt; Sex. Rosc. 65.

accipio: habebat enim rhetor iste *discipulos* adulescentis quosdam locupletis, quos dimidio redderet stultiores quam acceperat; Flacc. 47.

accuso: cum audiat nullum facinus . . . in iudicium vocari, sed adulescentem inlustri ingenio, industria, gratia accusari ab eius filio, quem ipse in iudicium et vocet et vocarit, oppugnari autem opibus meretriciis; Cael. 1.

adaequo: f. I, 1. cognoscit.

adduco: cum Magnum Pompeium, clarissimum adulescentem, praestantissimi viri filium, auctoritate adduxit ad pacem; Phil. XIII, 8. f. I, 1. facit; dom. 139.

adhibeo: ad quam (dedicationem) non . . . pontificem, non denique* adulescentem quemquam, cum haberes in conlegio familiarissimos, adhibere potuisti; dom. 118.

admiror: te, si quid eius modi facis, non modo talem adulescentem, sed in ea causa, in qua te vin-

dicem coniurationis velis esse, vehementer admiror; Sulla 31.

alo: quae etiam aleret adulescentis et parsimoniam patrum suis sumptibus sustentaret; Cael. 38.

amo: in eum adulescentem hoc scribere audere, quem ego et frater meus propter eius suavissimos atque optimos mores praestantissimumque ingenium certatim amamus omnibusque horis oculis, auribus, complexu tenemus? Phil. III, 18.

appello: te nunc, P. Scipio, te, inquam, lectissimum ornatissimumque adulescentem appello; Verr. IV, 79. adulescentem nobilem Caesonium, hominis furacissimi filium, ausus est appellare; Piso, fragm. 4. o C. Caesar — adulescentem appello —, quam tu salutem rei publicae attulisti! Phil. III, 27.

circumscribo: parata de circumscribendo adulescente sententia consularis; Phil. XIII, 19.

cognosco: Tmolites ille vicanus ... vos docebit qualis sit L. Flaccus, quem vos modestissimum adulescentem, provinciae maximae sanctissimum virum ... cognoverunt? Flacc. 8.

cogo: s. I, 1. nominat.

cohortor: s. I, 1. consequitur.

commoveo: nimis urgeo; commoveri videtur adulescens; ad me revertar; Ligar. 9. s. I, 1. proficiscitur.

dedo: ut ex sinu patriae nobilissimus adulescens et ex complexu matris ereptus innocens filius istius ||adulescens istius|| carnifici Sextio dederetur; Verr. V, 125.

deligo: ego ex praefectura Reatina compluris delectos adulescentis, quorum opera utor adsidue in re publica, praesidio cum gladiis miseram; Catil. III, 5.

eripio: s. dedo.

excito s. I, 1. consequuntur.

facio: is heredem fecit illum adulescentem Oppianicum, sororis suae filium, eumque partiri cum Dinaea matre iussit; Cluent. 21. quaestor C. Caelius, clarissimus ac fortissimus adulescens, tribuni plebis P. Rutilius Rufus, C. Fimbria ... facti non sunt, quos tamen omnis consules scimus factos esse; Planc. 52. s. I, 1. augent.

habeo: pluris habetur quam L. Trebellius, pluris quam T. Plancus, *** adulescens nobilis; Phil. VI, 10. s. accipio. I, 1. cedunt. II, 2. nubo.

honoro: saepe spero fore huius adulescentis ornandi ||hortandi|| honorandique et nobis et populo Romano potestatem; Phil. V, 45.

hortor: quid est aliud hortari adulescentis ut turbulenti, ut seditiosi, ut perniciosi cives velint esse? Phil. I, 22.

incito: etenim semper magno ingenio adulescentes refrenandi potius a gloria quam incitandi fuerunt; Cael. 76.

instituo: „haec est igitur tua disciplina? sic tu instituis adulescentis?“ Cael. 39.

investigo: ab eis flens petivit, ut negotium susciperent, adulescentem investigarent; Cluent. 22.

libero: s. absolvo.

mitto: etiam filium suum, lectissimum adulescentem, foras ad propinquum suum quendam mittit ad cenam; Verr. I, 65. s. deligo.

moneo: s. I, 1. est segnis.

nomino: cum ... ad rem nihil intersit, utrum hunc ego comicum adulescentem an aliquem ex agro Veiente nominem; Sex. Rosc. 47.

obicio: s. 1. adest; Sest. 27.

occido: s. I, 1. proficiscitur.

offero: s. I, 1. cogitat.

opprimo: ne eadem mulier cum suo coniuge et fratre *et* turpissimum latronem eripuisse et honestissimum adulescentem oppressisse videatur; Cael. 78.

oppugno: s. accuso.

orno: s. honoro.

premo: s. I, 1. nominat.

privo: s. I, 1. adipiscuntur.

prohibeo: patri persuasi, ut aes alienum filii dissolveret; redimeret adulescentem, summa spe et animi et ingenii praeditum, rei familiaris facultatibus eumque non modo tua familiaritate, sed etiam congressione patrio iure et potestate prohiberet; Phil. II, 46.

reddo: s. accipio.

redimo: s. prohibeo.

refreno: s. incito.

relinquo: quid? ergo ||quid ergo?|| iste homo ex eius modi civitate, adulescens nobilissimus, testis relinquetur? Verr. V, 105.

repudio: s. I, 1. meretur.

revoco: s. I, 1. cedunt.

teneo: s. amo.

trado: adulescentis in disciplinam ei tradite; Verr. I, 115.

video: is cum istum adulescentem iam tum hac dis irata fronte vidisset, non fastidivit eius amicitiam, cum esset praesertim appetitus; Piso 68. deliciarum causa et voluptatis non modo [civis Romanos, sed et] nobilis adulescentis, sed ||et|| quosdam etiam senatores, summo loco natos, ... in celeberrimo oppido cum † maeciapella saepe videmus ||videri, videre||; Rab. Post. 26.

voco: s. I, 1. est segnis.

volnero: s. III. audacia.

2. **Dativ:** accidit: quid enim accidere huic adulescenti potuit optatius quam cognosci ab omnibus Caesaris consiliorum esse socium, Antonii furoris inimicum? Phil. III, 17.

contingit: utinam C. Caesari, patri dico, contigisset adulescenti, ut esset senatui atque optimo cuique carissimus! Phil. V, 49.

dico: si hoc idem huic adulescenti optimo P. Sestio, si fortissimo viro M. Marcello dixissem; Catil. I, 21.

do: intestatum dico esse mortuum possessionemque eius bonorum ... huic, illius sororis filio, adulescenti pudentissimo et in primis honesto, equiti Romano datam, Numerio Cluentio, quem videtis; Cluent. 165. (venenum) datum esse aiunt huic ||hoc|| P. Licinio, pudenti adulescenti et bono, Caelii familiari; Cael. 61. non denique ... L. Sisenna bonorum Cn. Cornelii possessionem ex edicto suo P. Scipioni adulescenti summa nobilitate, eximia virtute praedito non dedisset; Fr. B. VI, 18.

ignosco: sed ego Atratino, humanissimo atque optimo adulescenti, meo necessario, ignosco, qui habet excusationem .. pietatis; Cael. 2.

nubo: quae (filia) ... nupsit A. Aurio Melino, consobrino suo, adulescenti in primis, ut tum habebatur, inter suos et honesto et nobili; Cluent. 11.

paro: alterum veneficii crimen Oppianico huic adulescenti, cum eius in nuptiis more Larinatium multitudo hominum pranderet, venenum Habiti consilio paratum; Cluent. 166.

respondeo: quo in loco ... adulescenti ingenioso et bono, Ser. Sulpicio, de equitum centuriis... respondebo; Muren. 54.

spondeo: illud septiens miliens, quod adulescenti, patres conscripti, spopondistis, ita discribetur, ut ..; Phil. XIII, 12.

sum: hanc Palatinam Medeam eamque migrationem ||Medeam migrationemque|| huic adulescenti causam sive malorum omnium sive potius sermonum fuisse; Cael. 18. sed tamen lubricum genus orationis adulescenti non acriter intellegenti est saepe praeceps; Piso 68. s. III. sensus.

3. **mit Präpositionen:** aufero a: tu a M. Caelio, equite Romano, lectissimo adulescente, quae voluisti Lilybaei abstulisti; Verr. IV, 37.

dico de: quid de adulescente P. Apinio ||Papinio, al.|| dicam? Milo 75.

edico in: ignorans, quaecumque falso [in eum] ediceret in sanctissimum adulescentem, ea vere recidere in memoriam pueritiae suae; Phil. XIII, 19.

postulo ab: praeterea servum illum Nicostratum ... ab hoc adulescente Oppianico in quaestionem postulavit; Cluent. 176.

scribo in: f. 1. amo.
sileo de: ne, si de clarissimo adulescente siluero, invidisse videar Antonio; Phil. XIII, 28.
sum in: tamen quanta est in adulescente auctoritas, ea propter tantam coniunctionem adfinitatis minor est putanda; dom. 118. f. I, 1. nominat.
III. **nach Substantiven:** amicitia: f. II, 1. video; Piso 68.
amor: ea igitur mater Habiti, Melini illius adulescentis, generi sui, . . . amore capta, primo . . . *se* continebat; Cluent. 12.
animus: animum adulescentis nondum consilio ac ratione firmatum pellexit eis omnibus rebus, quibus . .; Cluent. 13.
audacia: videbam illud scelus tam importunum, audaciam tam immanem adulescentis furentis, nobilis, volnerati non posse arceri otii finibus; har. resp. 4.
avunculus: cum hanc eius consuetudinem audaciamque cognosset avunculus illius adulescentis Oppianici; Cluent. 33.
caedes: quid? illa caedes Asuvii Larinatis, adulescentis pecuniosi, quam clara tum recenti re fuit? Cluent. 36.
circumscriptiones: cum omnis ab eis fraus, omnes insidiae circumscriptionesque adulescentium nascerentur; Cluent. 46.
copia: qui in summa copia optimorum adulescentium pari continentia, virtute, pietate reliquit neminem; Vatin. 26.
crimina: De Postumi criminibus. De Servii adulescentis; Muren. 57.
epulum: Fausti, adulescentis nobilissimi, paulo ante ex epulo magnificentissimo famem illam veterem tuam non expleras? Vatin. 32.
exemplum: f. I, 1. exsistunt.
fama: in hoc flexu quasi aetatis . . . fama adulescentis paulum haesit ad metas notitia nova mulieris et infelici vicinitate et insolentia voluptatum; Cael. 75.
fraus: f. circumscriptiones.
fundus: sacrarium Bonae deae, quod est in fundo T. Sergii Galli, in primis honesti et ornati adulescentis; Milo 86.
ingenium: f. II, 1. amo.
insidiae: f. circumscriptiones.
insula: at hunc eis ipsis ludorum diebus videbam in insula clarissimi adulescentis, Luculli, propinqui sui; Phil. X, 8.
libertus: si redacta (est pecunia) per hunc Antiochum paternum huius adulescentis libertum seni illi Flacco probatissimum; Flacc. 89.
misericordia: animi . . . omnium Larinatium odio Oppianici et illius adulescentis misericordia commoventur; Cluent. 24.
mores: f. II, 1. amo.
necessarii: litteras Larinum ad Aurios illius adulescentis suosque necessarios mittunt; Cluent. 23.
nomen: laudo vos, Quirites, quod gratissimis animis prosequimini nomen clarissimi adulescentis vel pueri potius; Phil. IV, 3.
nuptiae: f. II, 2. paro.
opera: f. II, 1. deligo.
oratio: in quo non modo crimen non haerebat, sed vix diserti adulescentis cohaerebat oratio; Cael. 15.
parentes: veniunt Syracusas parentes propinquique miserorum adulescentium; Verr. V, 108.
pater: quis huic rei testis est? idem, qui sui luctus, pater; pater, inquam, illius adulescentis; Cluent. 168.
propinqui: f. parentes.
pudor: neque . . . pudor patiebatur optimi adulescentis in tali illum oratione versari; Cael, 7. sic ab illo . . . viro dilectus est, ut et contubernii necessitudo et adulescentis modestissimi pudor postulabat; Planc. 27.
rogatu: emissus *(est)*, ut cognostis, necessarii hominis optimique adulescentis rogatu; Planc. 31.
scelus: f. audacia.
sensus: omnis habeo cognitos sensus adulescentis: nihil est illi re publica carius, nihil vestra auctoritate gravius, nihil bonorum virorum iudicio optatius, nihil vera gloria dulcius; Phil. V, 50.
squalor: tamen filii pietas, propinquorum preces, adulescentium squalor, maiorum natu lacrimae populum Romanum movere potuerunt; Quir. 6.
testimonium: iam Heraclii Centuripini, optimi nobilissimique adulescentis, testimonium audistis; Verr. II, 66.
virtus: ut duorum consulum munus unius adulescentis virtuti committeretur; imp. Pomp. 62.
IV. **Umstand: Präpositionen:** ab: corrumpi: Phidippum medicum, servum regium, qui cum legatis missus esset, ab isto adulescente esse corruptum; Deiot. 17. — fieri: quod etiam si est factum, certe a Caelio non est. quid enim attinebat? est enim ab aliquo fortasse adulescente non tam insulso quam non verecundo; Cael. 69. — Zeit: nam qui ab adulescente quaestum sibi instituisset sine impendio . . ., mediocri quaestu contentus esse non poterat; Quinct. 12.
ex: deinde ex impuro adulescente et petulante, postea quam rem paternam ab idiotarum divitiis ad philosophorum reculam perduxit, Graeculum se atque otiosum putari voluit, studio litterarum se subito dedidit; Sest. 110.

adulescentia, Jugend, Jünglingsalter: I. **absolut:** 1. **Subject:** est liberior: detur aliquid ||aliqui ludus|| aetati; sit adulescentia liberior; non omnia voluptatibus denegentur; Cael. 42. — modesta: qui cum honestissimo patre atque maioribus, modestissima adulescentia, clarissima legatione... petisset; Muren. 53. — turpis: si turpi adulescentia, vita infami . . . in iudicium vocaretur; Font. 34.
floret: qui, cum eius adulescentia in amplissimis honoribus summi viri, L. Philippi vitrici, florere potuisset, usque eo non fuit popularis, ut bona solus comesset; Sest. 110.
indiget: magis mea adulescentia indiget illorum bona existimatione quam illorum severissima senectus desiderat meam laudem; Qu. Rosc. 44.
ingreditur, insistit: natura . . . multas vias adulescentiae lubricas ostendit, quibus illa insistere aut ingredi sine casu aliquo aut prolapsione vix posset; Cael. 41.
init: qui me ad defendendos homines ab ineunte adulescentia dedissem; div. Caec. 4. qui extrema pueritia miles in exercitu fuit summi imperatoris, ineunte adulescentia maximi ipse exercitus imperator; imp. Pomp. 28.
potest: f. floret. ingreditur.
valet: fatebitur apud istum neque senectutem patris neque adulescentiam filii neque lacrimas utriusque plus valuisse quam utilitatem salutemque provinciae; Verr. V, 22.
2. **Ausruf** (acc.): f. II, 1. traduco.
II. **nach Verben: 1. Accusativ:** adfligo: ne aut senectutem iam prope desperatam contempsisse aut adulescentiam plenam spei maximae non modo non aluisse vos, sed etiam perculisse atque adflixisse videamini; Cael. 80.
alo: haec studia adulescentiam alunt ||agunt||, senectutem oblectant; Arch. 16. f. adfligo.
capio: Oppianicus continuo sperare coepit, hoc se Avillio tamquam aliqua machina admota capere Asuvii adulescentiam et fortunas eius patrias expugnare posse; Cluent. 36.
commendo: nisi inimicissimus istius sceleris fuisset, numquam coniurationis accusatione adulescentiam suam potissimum commendare voluisset; Cael. 15.
conloco: „ob hanc causam tibi hunc puerum parens commendavit et tradidit, ut in amore atque in voluptatibus adulescentiam suam conlocaret?" Cael. 39.

deposco: hac nunc ||enim|| lege Caelii adulescentia non ad rei publicae poenas, sed ad mulieris libidinosae ||libidines et|| delicias deposcitur; Cael. 70.

do: multos .. vidi ..., non modo qui primoribus labris gustassent genus hoc vitae et extremis, ut dicitur, digitis attigissent, sed qui totam adulescentiam voluptatibus dedissent, emersisse aliquando; Cael. 28.

erudio: cuius adulescentia ad scientiam rei militaris non alienis praeceptis, sed suis imperiis, non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est erudita; imp. Pomp. 28.

excipio: itaque excipitur hac lege non adulescentia, non legitimum aliquod impedimentum, non potestas, non ..; leg. agr. II, 24.

instituo: ſ. II, 2. convenio; Flacc. 2.

noto: cum adulescentiam notaris, cum reliquum tempus aetatis turpitudinis maculis consperseris ..., tum ... audiemus; Flacc. 5 (Z. 21).

orno: Q. Metelli** adulescentia ad summam laudem omnibus rebus ornata; Fr. B. VI, 2.

percello: ſ. adfligo.

profero: haec magnitudo maleficii facit ut, nisi paene manifestum parricidium proferatur, credibile non sit; nisi turpis adulescentia, nisi omnibus flagitiis vita inquinata, nisi ..; Sex. Rosc. 68.

propono: quod cum huius vobis adulescentiam proposueritis, constituitote ante oculos etiam huius miseri senectutem; Cael. 79.

traduco: o adulescentiam traductam eleganter! cui quidem cum quod licuerit obiciatur, tamen id ipsum falsum reperiatur; Planc. 31.

2. **Dativ:** convenio: quae (accusatio) sceleratorum civium potius odio et furori quam ipsius virtuti atque * institutae adulescentiae conveniret; Flacc. 2. ac mihi quidem videtur, iudices, hic introitus defensionis adulescentiae M. Caelii maxime convenire, ut ..; Cael. 3.

do: permitto aliquid iracundiae tuae, do adulescentiae, cedo amicitiae, tribuo parenti; Sulla 46.

ignosco: ego si quid liberius dixero, vel occultum esse, propterea quod nondum ad rem publicam accessi, vel ignosci adulescentiae poterit; Sex. Rosc. 3.

licet, obicio: ſ. II, 1. traduco.

ostendo: ſ. I. ingreditur.

sum: ut domus, quae huius adulescentiae prima fuit, eadem esset familiarissima senectuti; Arch. 5.

III. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** cupiditates: datur enim concessu omnium huic aliqui ludus aetati et ipsa natura profundit adulescentiae cupiditates; Cael. 28. postremo, cum paruerit voluptatibus, dederit aliquid temporis ad ludum aetatis atque ad inanis hasce adulescentiae cupiditates, revocet se aliquando ad curam rei domesticae; ib. 42. summi homines et clarissimi cives fuerunt, quorum cum adulescentiae cupiditates deferbuissent, eximiae virtutes firmata iam aetate exstiterunt; ib. 43.

excusatio: quae multis postea virtutibus obtecta adulescentiae qui vellet excusatione defenderet; Cael. 43.

fundamenta: cum L. Torquatus, ... eis fundamentis adulescentiae iactis, ... interdum efferatur immoderatione verborum; Sulla 30.

ignominiae: cuius ut adulescentiae maculas ignominiasque praeteream; Verr. a. pr. 11.

libidines: cuius impudicitiam pueritiae, libidines adulescentiae, dedecus et egestatem reliquae vitae, latrocinium consulatus vidimus; dom. 126.

maculae: ſ. ignominiae.

temeritas: legibus enim annalibus cum grandiorem aetatem ad consulatum constituebant, adulescentiae temeritatem verebantur; Phil. V, 47.

terror: qui nepos avum in capitis discrimen adduxerit adulescentiaeque suae terrorem intulerit ei, cuius senectutem tueri et tegere debebat; Deiot. 2.

turpitudo: habeat hoc praemii tua indignitas, ut adulescentiae turpitudo obscuritate et sordibus [tuis] obtegatur; Vatin. 11.

vacatio, venia: erat enim meum deprecari vacationem adulescentiae veniamque petere; Cael. 30.

2. **Ablativ:** filius: pro me ... non propinquorum multitudo populum Romanum est deprecata, non, ut pro Q. Metello, summo et clarissimo viro, spectata iam adulescentia filius; sen. 37.

3. **mit Präpositionen:** alqd. ex: nihil a me de pueritiae suae flagitiis audiet, nihil ex illa impura adulescentia sua; Verr. I, 32.

libertas in: quorum (virorum) partim nimia libertas in adulescentia, partim profusa luxuries, ... sumptus, libidines nominarentur; Cael. 43.

IV. **Umstand: 1. Ablativ:** impelli: et forsitan in suscipienda causa temere impulsus adulescentia fecerim; Sex. Rosc. 31.

2. **Präpositionen:** ab: etenim Sthenius ab adulescentia paulo studiosius haec compararat; Verr. II, 83. ex multis ab adulescentia conlectis perditorum hominum vitiis repente ista tanta importunitas inauditi sceleris exarsit; Sulla 75. nisi multorum praeceptis multisque litteris mihi ab adulescentia suasissem nihil esse in vita magno opere expetendum nisi laudem atque honestatem; Arch. 14. nam ille alter Caesoninus Calventius ab adulescentia versatus est in foro; sen. 13. nequam esse hominem et levem et [falsa opinione] errore hominum ab adulescentia commendatum sciebam; Sest. 22. illud tempus familiaritatis et consuetudinis, quae mihi cum illo, quae fratri meo ... ab omnium nostrum adulescentia fuit, praetermitto; prov. cons. 40. ut senatum, cuius auctoritati te ab adulescentia dedisti, in tanta infamia versari velis; Rab. Post. 7. dederas enim quam contemneres popularis insanias iam ab adulescentia documenta maxima; Milo 22. rex .... qui .. illum ordinem ab adulescentia gravissimum sanctissimumque duxisset; Deiot. 10. multis ab adulescentia in bellis variisque versatum; Fr. A. III, 14.

in: fateor ||fatebor|| enim, Cato, me quoque in adulescentia diffisum ingenio meo quaesisse adiumenta doctrinae; Muren. 63. se meum condiscipulum in pueritia, familiarem in adulescentia, conlegam in quaestura commemorabat fuisse; Sulla 18. licet impune per me parietes [in adulescentia] perfoderis, vicinos compilaris, matrem verberaris; Vatin. 11. sunt enim ista maledicta pervolgata in omnis, quorum in adulescentia forma et species fuit liberalis; Cael. 6. quae studia ... in adulescentia.. tamquam in herbis significant quae virtutis maturitas et quantae fruges industriae sint futurae; ib. 76.

adulescentulus, ſehr jung, ſehr junger Menſch: A. **bei Substantiven:** filii: quo in proelio ... interfectus est Gracchus et M. Fulcinius consularis ||consulares||, eiusque duo adulescentuli filii; Phil. VIII, 14.

homo: „mulier, quid tibi cum Caelio? quid cum homine adulescentulo? quid cum alieno?“ Cael. 33.

vicinus: vicinum adulescentulum aspexisti; candor huius te et proceritas, voltus oculique pepulerunt ||perpulerunt|| Cael. 36.

B. **allein:** I. **abſolut:** adoptat: quae maior calumnia est quam venire imberbum adulescentulum, bene valentem ac maritum; dicere *se* filium senatorem populi Romani sibi velle adoptare; dom. 37.

agit: atque ego hanc adulescentulus causam, cum agerem contra hominem disertissimum nostrae civitatis, C. Cottam, probavi; Caecin. 97.

conficit: quid tam novum quam adulescentulum privatum exercitum difficili rei publicae tempore conficere? confecit. huic praeesse? praefuit. rem optime ductu suo gerere? gessit; imp. Pomp. 61.

descendunt: qua minus etiam praecipitur eorum virtus et integritas, qui ad hanc rem [adulescentuli, quam qui iam firmata aetate] descendunt; Verr. III, 3.

dicit: ſ. adoptat.

est, incidit: M. Aurius adulescentulus bello Italico captus apud Asculum in Q. Sergii senatoris ... manus incidit et apud eum in ergastulo fuit; Cluent. 21.
gerit, praeest: s. conficit.
probat: s. agit.
proficiscitur: hic est enim, qui adulescentulus cum A. Torquato profectus in Africam sic ab illo ... viro dilectus est, ut ..; Planc. 27.
valet, venit, volt: s. adoptat.
II. nach Verben: 1. Accusativ: capio: s. I, est.
circumscribo: testamenta, credo, subiciunt aut eiciunt vicinos aut adulescentulos circumscribunt; Phil. XIV, 7.
corrumpo: patrem occidit Sex. Roscius. qui homo? adulescentulus corruptus et ab hominibus nequam inductus? annos natus maior quadraginta; Sex. Rosc. 39.
diligo: s. I. proficiscitur.
induco: s. corrumpo.
inretio: cui tu adulescentulo, quem corruptelarum inlecebris inretisses, non aut ad audaciam ferrum aut ad libidinem facem praetulisti? Catil. I, 13.
2. Dativ: do: C. Caesari adulescentulo imperium extraordinarium mea sententia dedi; Phil. XI, 20.
occupo: pecuniam adulescentulo grandi faenore, fiducia tamen accepta, occupavisti; Flacc. 51.
praefero: s. 1. inretio.
reddo: quid, si ista omnis pecunia huic adulescentulo L. Flacco reddita est? Flacc. 89.
3. mit Präposition: expeto a: is vir, a quo senatus adulescentulo atque equite Romano saepe communi saluti auxilium expetisset; Balb. 16.
III. nach Substantiv: libidines: arte quadam praeditus ad libidines adulescentulorum excitandas accommodata; Cluent. 36.
IV. Umstand: per: putant fore ut ... per homines honestissimos virosque fortissimos, non imperitos adulescentulos aut illius modi quadruplatores leges iudiciaque administrentur; div. Caec. 68.

adulor, schmeicheln: omnis: horrentem, trementem, adulantem omnis videre te volui: vidi; Piso 99.

adulter, Ehebrecher: I. absolut: 1. Subject: cavet, dat: caverat enim sibi ille sororius adulter, ut, si tibi provinciam, si exercitum, si pecuniam ereptam ex rei publicae visceribus dedisset, omnium suorum scelerum socium te adiutoremque praeberes; Piso 28.
est: adulter, impudicus, sequester convicium est, non accusatio; Cael. 30.
fatetur: quis ganeo, quis nepos, quis adulter, quae mulier infamis ..., quis perditus inveniri potest qui se cum Catilina non familiarissime vixisse fateatur? Catil. II, 7.
versantur: in his gregibus omnes aleatores, omnes adulteri, omnes impuri impudicique versantur; Catil. II, 23.
vivit: s. fatetur.
2. Prädicat: videor: cum hac si qui adulescens forte fuerit, utrum hic tibi ... adulter an amator, expugnare pudicitiam an explere libidinem voluisse videatur? Cael. 49.
II. nach Verben: 1. Accusativ: adduco: non enim furem, sed ereptorem, non adulterum, sed expugnatorem pudicitiae ... in vestrum iudicium adduximus; Verr. I, 9. corruptorem, adulterum (adduxeris): providendum diligenter ne quod in vita vestigium libidinis appareat; ib. III, 4.
deprehendo: cum deprehendebare in adulteriis, cum deprehendebas adulteros ipse; Fr. B. VIII, 18.
invenio: s. I. fatetur.
puto: adulterum ego putarem, si quis hanc paulo liberius salutasset? Cael. 38.
video: putavi austerum hominem ..., sed video adulterum, video ganeonem; Fr. A. V, 11.

2. mit Präposition: est cum: nec mihi erat res cum Saturnino ..., sed cum scurrarum locupletium scorto, cum sororis adultero, cum stuprorum sacerdote; Sest. 39.

adulterinus, gefälscht: signa: testamentum in alias tabulas transscriptum signis adulterinis obsignavit; Cluent. 41.

adulterium, Ehebruch: I. nach Verben: 1. Accusativ: agnosco: iacis adulteria, quae nemo non modo nomine, sed ne suspicione quidem possit agnoscere; Planc. 30.
comprehendo: cuius nefandum adulterium in pulvinaribus sanctissimis nobilissimae feminae comprehenderunt; Milo 72.
exprimo: ut omnis hominis libidines, omnia stupra, omnia cenarum conviviorumque genera, adulteria denique eius delicatissimis versibus expresserit; Piso 70.
iacio: s. agnosco.
iacto: accusatores quidem libidines, amores, adulteria, Baias ... iactant; Cael. 35.
video: pudorem ac pudicitiam qui colit, potest animo aequo istius cotidiana adulteria, meretriciam disciplinam, domesticum lenocinium videre? Verr. III, 6.
2. mit Präposition: deprehendo in: cum deprehendebare in adulteriis; Fr. B. VIII, 18.
exsto de: s. II. litterae de.
II. nach Substantiven: litterae de: cuius de probris, adulteriis ac stupris exstant Acmonensium litterae; Flacc. 34.
oratio de: de corruptelis, de adulteriis, de protervitate, de sumptibus immensa oratio est; Cael. 29.
III. Umstand: Ablativ: confici: quis enim clavum tanti imperii tenere ... posse arbitraretur hominem ... vino, ganeis, lenociniis adulteriisque confectum? Sest. 20.
diligere: *Sardae istius maritus Aris matrem Bostaris*, te dixi, libidinosam atque improbam matrem, infami ac noto adulterio iam diu diligebat; Scaur. 8.

adultero, fälschen: ius: quid ||quod|| enim est ius civile? quod neque inflecti gratia neque perfringi potentia neque adulterari pecunia possit; Caecin. 73.

adultus, erwachsen, entwickelt: aetas: qui in epulis cotidianis adulta aetate per triennium inter impudicas mulieres et intemperantis viros versatus sit; Verr. III, 160. inter eius modi viros et mulieres adulta aetate filius versabatur, ut ..; ib. V, 30.
pestis: exstinguetur atque delebitur non modo haec tam adulta rei publicae pestis, verum etiam stirps ac semen malorum omnium; Catil. I, 30.

adumbro, andeuten; part. scheinbar: auctorem: quid (te) desperatius, qui ne ementiendo quidem potueris auctorem adumbrare meliorem? dom. 80.
comitia: sint igitur xviri neque veris comitiis ... neque illis ad speciem atque ||atque ad|| usurpationem vetustatis per xxx lictores auspiciorum causa adumbratis constituti; leg. agr. II, 31.
indicium: quoniam Cornelius ipse etiam nunc de indicando dubitat, ut dicitis, informat ad hoc adumbratum indicium filium; Sulla 52.
signa: habuit enim ille... permulta maximarum non expressa signa, sed adumbrata virtutum; Cael. 12.
virum: hic Aeschrio, Pipae vir adumbratus, in Herbitensibus decumis novus instituitur publicanus; Verr. III, 77.

aduncus, krumm: serrula: recordatus est se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentatam et tortuosam venire serrulam; Cluent. 180.

· **advocatio,** Berufung, Beistandschaft: I. Subject: est ea: advocatio ea est, quam propter ex-

imium splendorem ut iudicem unum vereri debeamus; Qu. Rosc. 15.
postulat: scio quid gravitas vestra, quid haec advocatio, quid ille conventus . . . postulet; Sest. 119.

II. nach Verben: 1. Accusativ: discutio: cum eos, qui *in* conventu virorum bonorum verba de salute mea fecerant, adesse iussisti eorumque advocationem manibus, ferro, lapidibus discussisti; dom. 54.
facio: quo maximarum rerum frequentissimae cotidie advocationes fiunt; Verr. I, 129.
honesto: si tuus parens . . . humanitate adductus advocationem hominis improbissimi sella curuli atque ornamentis et suis et consulatus honestavit; Sulla 81.
moveo: quod exercitus armatos movet, id advocationem togatorum non videbitur movisse? Caecin. 43.
vereor: ſ. I. est ea.
2. Ablativ: utor: nihil hoc tanto negotio, nihil tam invidioso iudicio, nihil tam advocatione copiosa ||tam copiosa adv.|| uterer, si petendum esset; Quinct. 47.

advocatus, Beiſtand: I. absolut: 1. Subject und Attribut: adversantur: nulla vis tormentorum acerrimorum praetermittitur; adversari advocati et iam vix ferre posse; Cluent. 177.
audit: hoc quemquam denique nunc tuorum advocatorum animo aequo audire arbitrare . . ., apparitori tuo esse concessum, ut . .? Verr. III, 184.
conferunt se: eodem tempore se in fugam conferunt una amici advocatique eius metu perterriti; Caecin. 22.
dicit: quidam ex advocatis, homo . . . summa virtute praeditus, intellegere se dixit non id agi, ut verum inveniretur, sed ut aliquid falsi dicere cogerentur; Cluent. 177.
effugiunt: tuus enim testis hoc dixit, metu perterritis nostris advocatis locum se qua effugerent demonstrasse; Caecin. 44.
faciunt: itaque a subselliis discessit; idemque hoc praeter Siculos ceteri Sopatri amici advocatique fecerunt; Verr. II, 73.
ferre possunt: ſ. adversantur.
intellegit: ſ. dicit.
recusant: aut satis dare aut sponsionem iubet facere et interea recusantis nostros advocatos acerrime submoveri; Quinct. 31.
venit: quid? testes quid aiunt? P. Vetilius, propinquus Aebutii, se Aebutio cum armatis servis venisse advocatum; Caecin. 24. secutus est annus, *quo* causam de pecuniis repetendis ||repetundis|| Catilina dixit: mecum erat hic; illi ne advocatus quidem venit umquam; Cael. 10.
2. Prädicat: sum: quin etiam parens tuus, Torquate, consul reo de pecuniis repetundis Catilinae fuit advocatus, improbo homini, at supplici; Sulla 81.
abl. absol.: vobis advocatis, vobis agentibus aliquotiens duos servos paternos in quaestionem ab adversariis Sex. Roscius postulavit; Sex. Rosc. 77. si turpe existimas te advocato illum ipsum, quem contra veneris *antea*, causa cadere; Muren. 9. quasi vero . . . quisquam tam inops fuerit umquam qui isto non modo propugnatore tutiorem se, sed advocato aut astipulatore paratiorem fore putaret; Piso 18.

II. nach Verben: 1. Accusativ: perterreo ſ. I, 1. conferunt se; effugiunt.
submoveo: ſ. I, 1. recusant.
2. Dativ: demonstro: ſ. I, 1. effugiunt.
satis est: nunc . . . tantum unum quemque auferre, quantum sibi, patronis, advocatis, praetori, iudicibus satis futurum sit; Verr. a. pr. 41.
III. nach Substantiven: 1. Genetiv: alqs: ſ. I, 1. audit.
auctoritas: cum essent animi servorum et spe et metu temptati, ut aliquid in quaestione dicerent, tamen ut arbitror, auctoritate advocatorum [et vi tormentorum] adducti in veritate manserunt; Cluent. 176.
locus: quis eum umquam non modo in patroni, sed in laudatoris aut advocati loco viderat? Cluent. 110.
2. mit Präposition: alqs ex: ſ. I, 1. dicit.
IV. Umstand: cum: Heraclius cum advocatis adit et postulat, ut sibi cum palaestritis . . . aequo iure disceptare liceat; Verr. II, 38. L. Caelius non solum Aebutium cum armatis dixit fuisse compluribus, verum etiam cum advocatis perpaucis eo venisse Caecinam; Caecin. 26.
sine: sin autem hominem miserum atque innocentem ita condemnasset, cum ipse [praetor] sine consilio, reus autem sine patrono atque advocatis fuisset . . ., invidiam se sustinere tantam non posse arbitrabatur; Verr. II, 74. vellem adesset M. Antonius, modo sine advocatis; Phil. I, 16.

advoco, herbeirufen, berufen, zum Beiſtand auf= fordern: I. absolut: alqs: aderat frequens, advoçabat, omni studio gratiaque pugnabat; Cluent. 54. accesserunt ita pauci, ut eum non ad contionem, sed sponsum diceres advocasse; Fr. B. XIII, III, 4.
II. mit Object: alqm (vgl. **advocatus**): aude id dicere, non palam, sed [eis] ipsis, quos advocasti; Quinct. 69. quod si tum par tibi ius cum Alfeno fuisse non putas, quia tamen aliquem contra te advocare poterat; ib. 71. ait se velle de illis HS LXXX cognoscere: advocat multos; Verr. II, 56. *hi Fabium adeunt et cum fines demonstrarentur se ut advocaret, verecunde petunt;* Tull. 17.
amicos: ille non procrastinat; advocat amicos statim; quaerit . .; Verr. V, 102. advocantur amici et hospites Oppianici et ipsius mulieris multi, homines honesti atque omnibus rebus ornati; Cluent. 176. quaestio illo die de amicorum sententia dimissa est. satis longo intervallo [post] iterum advocantur; ib. 177.
concilium: consulari homini P. Clodius, eversa re publica, civitatem adimere potuit concilio advocato? dom. 79. num quando tibi moram attulerit quo minus concilium advocares legemque ferres, quod eo die scires de caelo esse servatum? Vatin. 15. num quem ex omnibus tribunis plebis . . . tam audacem audieris fuisse, ut umquam contra legem Aeliam aut Fufiam concilium advocaret? ib. 18.
contionem: tu vero quibus rebus gestis, quo hoste superato contionem donandi causa advocare ausus es? Verr. III, 185. lex initio nulla proponitur: contionem in primis advocari iubet; leg. agr. II, 13. tu . . . capite velato, contione advocata, foculo posito, bona tui Gabinii . . . consecrasti; dom. 124. advocat contionem, habet orationem talem consul, qualem numquam Catilina victor habuisset; Sest. 28. nullo vero verbo facto, nulla contione advocata, nulla *lata* lege concitatam nocturnam seditionem quis audivit? ib. 77.
disertos: de fortunis omnibus P. Quinctius deturbandus est; potentes, diserti, nobiles omnes advocandi sunt; Quinct. 47.
hospites: ſ. amicos; Cluent. 176.
nobilis, potentis: ſ. disertos.
viros: non ||id non|| eo dico . . . quo non in his, quos tibi advocasti, viris lectissimis civitatis spem summam habere P. Quinctius debeat; Quinct. 5. ne qua subesse posset aliena aut ipsius officio aut huius existimatione suspicio, viros bonos compluris advocat; ib. 66. cum (consules) viros primarios atque amplissimos civitatis multos in consilium advocassent, de consilii sententia pronuntiarunt se lege Hieronica venditturos; Verr. III, 18.

advolo, herbeieilen: alqs: per illam L. Sullae vim atque victoriam Larinum in summo timore omnium cum armatis advolavit; Cluent. 25. (ipsa) postea . . quam appropinquare huius iudicium ei

nuntiatum est, confestim huc advolavit; ib. 192. quibus hic litteris lectis ad urbem confestim incredibili celeritate advolavit; Sest. 11. advolasti egens ad tribunatum, ut in eo magistratu, si posses, viri tui similis esses; Phil. II, 50. ab hac perturbatione religionum advolas in M. Varronis . . . fundum Casinatem; ib. 103. alter advolarat subito ad direptionem pestemque sociorum, ut, quocumque iret, omnia vastaret; ib. X, 12. neque enim est in ||enim in|| provinciam suam Cretam profectus: in Macedoniam alienam advolavit; ib. XI, 27.

consules: ne noctem quidem consules . . . interesse passi sunt; statim me perculso ad meum sanguinem hauriendum et spirante etiam re publica ad eius spolia detrahenda advolaverunt; Sest. 54.

homo: advolabat ad urbem a Brundisio homo impotentissimus, ardens odio; Phil. V, 42.

mater: illa . . . testium copia . . . a matre . . . comparatur; ipsa denique nuper Larino huius opprimendi causa Romam advolavit; Cluent. 18.

pestis: illa pestis immanis, importuna [Catilinae] prorumpet ||perrumpet||, qua poterit, et iam minatur; in agros suburbanos repente advolabit; Muren. 85.

aedes, (und aedis): A. **Sing.** Tempel (davon Plural aedes sacrae): I. **Subject:** admonet: *propinqua illa aedes Vestae admonet vos, ut recordemini* illius L. Metelli; Scaur. 48.

antecellit: in ea sunt aedes sacrae complures, sed duae, quae longe ceteris antecellant: Dianae, et altera, quae fuit ante istius adventum ornatissima, Minervae; Verr. IV, 118.

est in: tertia est urbs, quae . . . Tycha nominata est, in qua gymnasium amplissimum est et complures aedes sacrae; Verr. IV, 119. aedis Minervae est in Insula, de qua ante dixi; quam Marcellus non attigit, quam plenam atque ornatam reliquit: quae ab isto sic spoliata atque direpta est, non ut ab hoste aliquo . . ., sed ut a barbaris praedonibus vexata esse videatur; ib. 122. s. antecellit. — ornata: s. antecellit. — testis: qui aedem Castoris testem tuorum furtorum esse volueris, quam populus Romanus cotidie, iudices etiam tum, cum de te sententiam ferent ||ferrent||, videbunt; Verr. I, 154. — curationis: quod aedes Telluris est curationis meae; har. resp. 31.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** aspicio: aspice aedem Castoris: deinde, si audes, fac mentionem innocentiae; Verr. III, 41.

attingo, diripio: s. I. est in. Verr. IV, 122.

consecro: quia consecrabantur aedes, non privatorum domicilia, sed quae sacrae nominantur; dom. 128.

excido: ille, qui monumenta publica, qui aedis sacras, qui domos inimicorum suorum oppugnavit, excidit, incendit; Sest. 95.

exstruo: ut . . . possim intueri . . . ab eodem (hoste) aedem ||ab eodem|| exstructam et positam in oculis civitatis; dom. 101.

habeo: aedem Castoris, iudices, P. Iunius habuit tuendam de L. Sulla Q. Metello consulibus; Verr. I, 130.

incendo: qui aedis sacras, qui censum populi Romani . . . suis manibus incendit; Cael. 78. qui aedem Nympharum incendit, ut memoriam publicam recensionis tabulis publicis impressam exstingueret; Milo 73. s. excido.

inflammo: cum ardentis faces in vicinorum tecta iactas, cum aedis sacras inflammas; har. resp. 39.

loco: cum L. Octavius C. Aurelius consules aedis sacras locavissent neque potuissent omnia sarta tecta exigere; Verr. I, 130.

nomino: s. consecro.

occupo: captum erat forum anno superiore, aede Castoris tamquam arce aliqua a fugitivis occupata; Sest. 85.

oppugno: s. excido.

orno: s. I. antecellit. est in; Verr. IV, 122.

pono: Sp. Cassii domus ob eandem causam *est* eversa atque in eo loco aedis posita Telluris; dom. 101. s. exstruo.

reficio: maiorem aliam (pecuniam) cum huic eidem darent, in aedem sacram reficiendam se perscripsisse dicunt; Flacc. 44.

relinquo: s. I. est in; Verr. IV, 122.

sarcio: quaesivit quis aedem Castoris sartam tectam deberet tradere; Verr. I, 131.

spolio: s. I. est in; Verr. IV, 122.

tego: s. sarcio.

trado: L. Habonio aedem Castoris tradi oportebat; Verr. I, 132. s. sarcio.

tueor: s. habeo.

vexo: s. I. est in; Verr. IV, 122.

video: s. I. est testis.

2. **mit Präpositionen:** absum ex: „quod ex aede Minervae hoc et illud abesset; quod ex aede Iovis; quod ex aede Liberi;“ Verr. IV, 140.

aufero ex: Athenis audistis ex aede Minervae grande auri pondus ablatum; Verr. I, 45. ut . . . omne ebur ex aedibus sacris, omnis undique tabulas pictas, deorum denique simulacra quae vellet auferret; ib. II, 50. ex aede Liberi simulacrum Aristaei non tuo imperio palam ablatum est? ib. IV, 128. ex aede Iovis religiosissimum simulacrum Iovis Imperatoris . . . pulcherrime factum non abstulisti? ib. quod . . . vim maximam vasorum Corinthiorum ex omnibus aedibus sacris abstulit Syracusis; ib. 131.

comporto in: cum arma in aedem Castoris comportabas; dom. 54.

convoco in: senatum in aedem Iovis Statoris convocavi; Catil. II, 12. ex eo die, quo in aedem Telluris convocati sumus; Phil. I, 1.

defero ad: quod caput . . . ad Sullam usque ab Ianiculo ad aedem Apollinis manibus ipse suis detulit; Fr. B. VIII, 15.

discedo ex: indignum isti videri coepit ex tanta aede tantoque opere se non opimum praeda . . . discedere; Verr. I, 132.

duco in: cum hodierno die mane per forum meo iussu et coniurati et eorum indices in aedem Concordiae ducerentur; Catil. III, 21.

eo ad: si quando aliquid istius modi videre volet, eat ad aedem Felicitatis, ad monumentum Catuli, in porticum Metelli; Verr. IV, 126.

pono in: ut eius in provincia statuae, in locis publicis positae, partim etiam in aedibus sacris, . . . deicerentur; Verr. II, 158. homo Venerius . . . de bonis illius in aede Veneris argenteum Cupidinem posuit; ib. V, 142. — pro: hasta posita pro aede Iovis Statoris bona subiecta Cn. Pompei . . . voci . . . praeconis; Phil. II, 64.

proficiscor ad: ut, cum illuc irent, non ad aedem Cereris, sed ad ipsam Cererem proficisci viderentur; Verr. IV, 108.

sedeo pro: nonne audiente populo sedens pro aede Castoris dixit, nisi qui vicisset, victurum neminem? Phil. III, 27. qui pro aede Castoris sedens audiente populo Romano dixerit nisi victorem victurum neminem; ib. V, 21.

sum ad: Thespiadas, quae ad aedem Felicitatis sunt; Verr. IV, 4. — ante: ante aedem Cereris in aperto ac propatulo loco signa duo sunt, Cereris unum, alterum Triptolemi; Verr. IV, 110. — in: Satyrum, qui apud illos in aede Vestae est; Verr. IV, 135. erat eodem tempore senatus in aede Concordiae; Sest. 26. quo (die) in aede Telluris senatus fuit; Phil. I, 31.

tollo ex: viginti et septem praeterea tabulas pulcherrime pictas ex eadem aede sustulit; Verr. IV, 123. signum Paeanis ex aede Aesculapii praeclare factum non sustulisti? ib. 127. ex aede Liberae † parinum caput illud pulcherrimum . . . num dubitasti tollere? ib. 128. illud (signum) Flamininus

ita ex aede sua sustulit, ut in Capitolio ... poneret; ib. 129.

venio ad: cum autem erat ventum ad aedem Concordiae, gradus complebantur; Phil. V, 18. — in: venit ipse in aedem Castoris; considerat templum; Verr. I, 133. post diem tertium veni in aedem Telluris et quidem invitus, cum omnis aditus armati obsiderent; Phil. II, 89. tum vero agmine quadrato in aedem Concordiae venit atque in me absentem orationem . . . evomuit; ib. V, 20.

III. **nach Substantiven:** depopulatio: cuius praetura urbana aedium sacrarum fuit publicorumque operum depopulatio; Verr. a. pr. 12.

dies natalis: dies . . ., qui natalis idem carissimae filiae . . ., idem, ut scitis, *aedis Salutis*; Sest. 131.

fores: illi noctu, facta manu armataque, veniunt; foris aedis effringunt; Verr. IV, 96.

procuratio: mihi sacrarum aedium procurationem, mihi totam urbem tuendam esse commissam; Verr. V, 36.

IV. **Umstand:** ad: negotium datur quaestoribus et aedilibus, ut noctu vigilias agerent ad aedis sacras; Verr. IV, 93. Romam quae apportata sunt, ad aedem Honoris et Virtutis itemque aliis in locis videmus; nihil in aedibus, nihil in hortis posuit; ib. 121. qui maximo te aere alieno ad aedem Opis liberavisti; Phil. II, 35.

in: ausum esse in aede Castoris, celeberrimo clarissimoque monumento, quod templum in oculis cotidianoque aspectu populi Romani positum est, quo saepe numero senatus convocatur, quo maximarum rerum frequentissimae cotidie advocationes fiunt, in eo loco, in sermone hominum, audaciae suae monumentum aeternum relinquere? Verr. I, 129. o divina senatus frequentis in aede Bellonae admurmuratio! ib. V, 41. cuius legati te tribuno dividere in aede Castoris tuis operis nummos solebant; har. resp. 28. direptio eius pecuniae, cuius ratio in aede Opis confecta est; Phil. V, 15.

propter: quid ergo illae sibi statuae equestres inauratae volunt . . . propter aedem Volcani? Verr. II, 150.

B. **Plur.** Haus: I. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** addico: hominem invenire ista labes . . . neminem potuit cui meas aedis addiceret, cui traderet, cui donaret; dom. 107.

appello: at utimur eodem iure in aedibus, quae in lege non appellantur; Caecin. 54.

consecro: video enim esse legem veterem tribuniciam quae vetet iniussu plebis aedis, terram, aram consecrari ||consecrare||; dom. 127. quaero quae lex lata sit, ut tu aedis meas consecrares; ib. 128. lex Papiria vetat aedis iniussu plebis consecrari; sit sane hoc de nostris aedibus ac non de publicis templis; ib.

dedico: ergo si is Q. Caepionis, inimici sui, postem aedium tenuisset et pauca verba fecisset, aedes Caepionis essent dedicatae? dom. 120.

definio: omnes Cafones, omnes Saxae ... aedis sibi optimas, hortos, Tusculana, Albana definiunt; Phil. VIII, 9.

dono: f. addico.

emo: homo religiosus cum aedis meas idem emeret et venderet; dom. 116. ut is . . . aedis in Palatio nobilissimas emisse se diceret; ib.

habeo: quid enim refert aedis aut fundum relictum a patre aut aliqua ratione habere bene partum, si . .? Caecin. 74.

incendo: quid uti faceret? ... aedis incenderet? tecta disturbaret? Sest. 84.

obtineo: dubium nemini est . . . quin nemo vestrum possit aedis suas, nemo fundum, nemo bona patria obtinere, si . .; Verr. II, 30.

pario: f. habeo.

redimo: redimet hortos, aedis, urbana quaedam, quae possidet Antonius; Phil. XIII, 11.

relinquo: f. habeo.

teneo: in eis aedibus, quas tu . . . tenes, sacellum dico fuisse et aras; har. resp. 30.

trado: f. addico.

vendo: f. emo.

elliptisch (sc. occupo): at idem aedis etiam et hortos; Phil. II, 67.

2. **Ablativ:** arceo: non enim te dominus modo illis aedibus, sed quivis amicus, vicinus, hospes, procurator arcebit; Phil. II, 104.

3. **mit Präpositionen:** accedo ad: armatos se tibi obstitisse, ne in aedis accederes; Caecin. 36.

adservo in: si . . . omnes in aedibus adservati ac retenti, tu solus prohibitus et a tuis aedibus vi atque armis proterritus; Caecin. 37.

conloco in: si vos me in meis aedibus conlocatis; dom. 100. quod ... in eius civis aedibus, ||in hisce rebus ut, al.||, qui urbem ||in urbe, quam||... conservasset, monumentum deletae rei publicae conlocaris; ib. 137.

contendo ad: haec ubi filio nuntiata sunt, statim exanimatus ad aedis contendit; Verr. I, 67.

convenio ad: omnes eodem animo Lampsaceni . . . ad aedis noctu convenerunt; Verr. I, 67.

deicio a: si ego sim a tuis aedibus deiectus; Caecin. 90. — ex: si quis te ex aedibus tuis vi hominibus armatis deiecerit; ib. 89.

descendo de: alter tibi descendit de palatio et aedibus suis; Sex. Rosc. 133.

effero ex: qui ex aedibus Cethegi, si quid telorum esset, efferret; Catil. III. 8.

eripio ex: non solum istum bona sua, verum etiam sacra deosque penatis . . . ex aedibus suis eripuisse dixit; Verr. II, 13.

immigro in: di immortales ... ex suis templis in eius aedis immigrare nolebant; dom. 141.

invenio in: haec epistula est . ., quam nos Syracusis in aedibus Apronii . . . invenimus; Verr. III, 154.

pono in: illum Aspendium citharistam . . . sustulit et in intimis suis aedibus posuit; Verr. I, 53. nihil in aedibus, nihil in hortis posuit, nihil in suburbano; ib. IV, 121. qui tibi ob eam legem statuam in meis aedibus posuit; dom. 81.

porto ex: columnae marmoreae ex aedibus meis . . . ad socrum consulis portabantur; dom. 62.

prohibeo, proterreo a: f. adservo in.

relinquo in: nihil (istum) in aedibus cuiusquam, ne in hospitis ||oppidis|| quidem (reliquisse); Verr. IV, 2.

resideo in: qui in meis aedibus aliquam religionem residere diceret; dom. 69.

restituo in: quem ad modum te restituat in aedis tuas non habebit? Caecin. 36. tam te in aedis tuas restitui oportere, si e vestibulo, quam si ex interiore aedium parte deiectus sis; ib. 89.

retineo in: f. adservo in.

scribo de: quae si tu interpretaris de nostris aedibus atque agris scripta esse, non repugno; dom. 128.

sum de: f. 1. consecro; dom. 128. — in: quae (signa) in mediis aedibus sunt; Verr. I, 51. quae (signa) in aedibus tuis sola iam sunt; ib. 61. erat apud Heium sacrarium magna cum dignitate in aedibus; ib. IV, 4. cum esset in aedibus armarium, in quo sciret esse nummorum aliquantum; Cluent. 179. huius in aedibus ||sedibus|| pro cubiculis stabula, pro conclavibus [tricliniis] popinae sunt; Phil. II, 69. f. 1. teneo.

venio in: illo ipso tempore in aedis T. Annii... noctu Staienus . . . venit; Cluent. 78.

II. **nach Adverb:** prope a: at tu illo ipso tempore apud socrum tuam prope a meis aedibus . . . sedebas; Piso 26.

III. **nach Substantiven:** aditus: si te hodie domum tuam redeuntem coacti homines et armati non modo limine tectoque aedium tuarum, sed primo aditu vestibuloque prohibuerint; Caecin. 35.

cupiditas: ipse cum loci illius, cum aedium cupiditate flagraret; dom. 107.

di penates: tu illarum aedium dis penatibus os impurissimum ostendere (ausus es)? Phil. II, 68.
limen: ſ. aditus.
oppugnatio: cur igitur . . . oppugnationem aedium M. Lepidi . . . contra rem publicam senatus factam esse decrevit? Milo 13.
pars: vix pars aedium mearum decima ad Catuli porticum accessit; dom. 116. inferiorem aedium partem adsignavit non suae genti Fonteiae, sed Clodiae; ib. quod videbam quibuscum hominibus in interiore parte aedium viveret; Sest. 24. calebant in interiore aedium parte totius rei publicae nundinae; Phil. V, 11. ſ. I, 3. restituo in; Caecin 89.
postis: ſ. I, 1. dedico.
religio: primum expiabo religionem aedium mearum; har. resp. 11. decrevistis, ut de mearum aedium religione ad pontificum conlegium referretur; ib. 12.
tectum, vestibulum: ſ. aditus.
IV. **Umſtand:** in: quae cognovi egomet apud istum in aedibus nuper, cum obsignandi gratia venissem; Verr. I, 50. ostendam in aedibus privatis longa difficilique vectura columnas singulas ad impluvium HS ccIↃↃ ccIↃↃ non minus magnas locatas; ib. 147. cum essent triclinia strata argentumque expositum in aedibus; ib. IV, 33. qui me in meis aedibus ||meis sedibus, sedibus meis||, in conspectu uxoris ac liberorum meorum trucidaret; Sulla 18. te monumentum fecisse in meis aedibus; dom. 51. ſ. I. appello.

aedicula, Kapelle, Zimmer: dedico: cum Licinia, virgo Vestalis, . . . aram et aediculam et pulvinar sub Saxo ||sacro saxo, saxo sacro|| dedicasset; dom. 136.
habito in: nunc demum intellego P. Clodii insulam esse venalem, cuius hic in aediculis habitat, decem, ut opinor, milibus; Cael. 17.

aedificatio, Bau: consistit: cum illa eius intermissa intolerabilis aedificatio constitisset; Piso 48.
intermitto: ſ. consistit.
includo in: portus habet prope in aedificatione aspectuque urbis inclusos; Verr. IV, 117.

aedificium, Gebäude: I. **abſolut:** 1. **Subject:** est in: ad illud aedificium, de quo antea dixi, quod erat in centuria Populiana, servi P. Fabii frequentes armatique veniunt; Tull. 21. cum aedificium tuo iure disturbare non potueris, quod esset, quem ad modum tu vis, in tuo; ib. 53.
2. **Ellipſe:** QUI AGRI, QUAE LOCA, AEDIFICIA; leg. agr. II, 38.
II. **nach Verben:** 1. **Accuſativ:** adsigno: QUI . . . AGRI, AEDIFICIA, LACUS, STAGNA . . . PUBLICE DATA, ADSIGNATA, VENDITA, CONCESSA SUNT; leg. agr. III, 7.
animadverto: animadvertit in hac ipsa centuria Populiana aedificium non ita magnum; Tull. 19.
concedo: ſ. adsigno.
defendo: itaque aedificiis omnibus, publicis privatis, sacris profanis, sic pepercit, quasi ad ea defendenda cum exercitu, non oppugnanda venisset; Verr. IV, 120.
deicio: deiectum aedificium se vidisse dicunt; Tull. 24.
deleo: ut aratores cultu agrorum defessi urbis domiciliis uterentur, idcirco illa aedificia non esse deleta; leg. agr. II, 88.
disturbo: ſ. I. est in; Tull. 53.
do: ſ. adsigno.
exstruo: non dubitavit exstruere aedificium in alieno; Milo 74.
oppugno: ſ. defendo.
relinquo: persequitur in tabulis censoriis totam Siciliam; nullum aedificium, nullos agros relinquit; leg. agr. I, 4.
vendo: in omnibus his agris aedificiisque vendendis permittitur xviris, UT . .; leg. agr. II, 55. ſ. adsigno.
video: ſ. deicio.
2. **Dativ:** parco: ſ. 1. defendo.
3. **mit Präpoſitionen:** dico de: ſ. I. est in; Tull. 21.
do ex: †ex aedificiis ||ede sui ancus, al.|| armamentariisque publicis arma populo Romano . . . dantur; Rabir. 20.
sum in: homines, qui in eo aedificio fuerint; Tull. 53.
venio ad: ſ. I. est in; Tull. 21.
III. **nach Adjectiv:** copiosus: tu agris, tu aedificiis, tu argento, tu familia, tu rebus omnibus ornatus et copiosus sis et . .? Catil. II, 18.
IV. **nach Subſtantiven:** discriptio: urbs et natura ac situ et discriptione ||descriptione|| aedificiorum et pulchritudine in primis nobilis; leg. agr. II, 40.
expugnatio: videtis aedificiorum expugnationes, agri vastationes . . . in iudicium venire; Tull. 42.
V. **Umſtand: Ablativ:** contineri: urbis partes, quae una via lata perpetua multisque transversis divisae privatis aedificiis continentur; Verr. IV, 119.
ornari: ſ. III.

aedifico, bauen: I. **abſolut:** hi dum aedificant tamquam beati . . ., in tantum aes alienum inciderunt, ut . .; Catil. II, 20. ut curarent ut sine vi aedificare mihi liceret; har. resp. 15. is me dixit aedificare, ubi nihil habeo; Fr. B. XIII, IV, 4.
II. **mit Object:** alqd: is id, quod erat aedificaturus, eis rebus ornare, quas ceperat, noluit; Verr. IV, 123. quod in naufragio rei publicae . . . dirueris, aedificaris . . ., id sperasti rem publicam . . . esse laturam? dom. 137.
carcerem: cur carcer aedificatus, cur tot supplicia sint . . . constituta? Verr. V, 22. quis de C. Cethego . . . cogitat cui non ad illius poenam carcer aedificatus esse videatur? Sulla 70.
classem: in ea classe, quae contra piratas aedificata sit; Verr. I, 90. cum maximas aedificasset ornassetque classis; imp. Pomp. 9.
columnas: qui maiore pecunia quattuor columnas dealbandas quam ille omnis aedificandas locaverit; Verr. I, 154.
cybaeam: tametsi rogatus de cybaea tenetis memoria quid responderit: aedificatam publicis operis publice coactis eique aedificandae publice Mamertinum senatorem praefuisse; Verr. IV, 17. ſ. navem; Verr. V, 44.
domum: domo, . . . per religionis vim sceleratius etiam aedificata quam eversa, carere . . . non possum; dom. 146. quae (domus) . . aedificatur ex auctoritate senatus pecunia publica; har. resp. 15. de mea domo, quam senatus unam post hanc urbem constitutam ex aerario aedificandam . . . putarit ||putaret|| ib. 16. pecunia publica aedificandam domum censuerunt; Piso 52. se publicis operis disturbaturum publice ex senatus sententia aedificatam domum; Phil. I, 12.
gradus: gradus illi Aurelii tum novi quasi pro theatro illi iudicio aedificati videbantur; Cluent. 93.
navem: isti navem onerariam maximam Messanae esse publice coactis operis aedificatam; Verr. II, 13. qui navi istius aedificandae publice praefuit; ib. IV, 18. negent isti onerariam navem maximam aedificatam esse Messanae? ib. 19. aedificarintne navem onerariam maximam publice? ib. 150. navem vero cybaeam maximam . . . palam aedificatam sumptu publico . . . esse dico; ib. V, 44. de tua pecunia aedificatam esse navem; ib 45. qui licuerit aedificare navem senatori; ib. celeberrimo loco palam tibi aedificari onerariam navem in provincia; ib. 46. si doces navem de tua pecunia aedificatam; ib. 47. publice tibi navem aedificatam . . . esse dixerunt;

ib. 58. tibi apud eosdem privata navis oneraria maxima publice est aedificata; ib. 136.

porticum: hoc si quis tibi aedificanti illam porticum diceret; dom. 114. velle se in Carinis aedificare alteram porticum; har. resp. 49.

tectum: si tectum ... demolitus esses, quod hic in tuo aedificasset; Tull. 53.

villam: villam aedificare in oculis omnium tantam, ut . .; Sest. 93.

aedilicius, ädilisch: alqs (allein): C. Cosconius, .. quem tu dirumperis cum aedilicium vides; Vatin. 16. quid quaestor aediliciis reiectis ||aedilicius reiectus|| praepositus? Piso 88. aedilicii ... Bestia et ... Trebellius, et . .; Phil. XIII, 26. qui aedilicii! qui tribunicii! qui quaestorii! ib. 30.

comitia: in quo illud primum debes putare, commitiis, praesertim aediliciis, studium esse pupuli, non iudicium; Planc. 10. boni viri et cives comitiis aediliciis aliquid se meo nomine Plancio debere dicebant; ib. 68.

homo: illum hominem aedilicium iam praetorem opinionibus hominum constitutum ... clamore ... de civitate esse sublatum; Cluent. 79. cum ad nos Cotylam mitteret, ... hominem aedilicium; Phil. VIII, 24.

repulsa: avus vero tuus .. P. Nasicae tibi aediliciam praedicaret repulsam; Planc. 51. sed quid ego aedilicias repulsas conligo? ib. 52.

scriba: nuper hominem tenuem, scribam aedilicium, D. Matrinium, cum defendissem; Cluent. 126.

sortitio: neque enim umquam maiores nostri sortitionem constituissent aediliciam, nisi . .; Planc. 53.

toga: te aediliciam praetextam togam, quam frustra confeceras, vendidisse; Vatin. 16.

aedilis, Ädil: I. **absolut:** 1. **Subject und Attribut:** aberrat: si aedilis verbo aut simpuvio ||simpulo, al.|| aberravit; har. resp. 23.

abiciunt: toga praetexta, quam omnes praetores aedilesque tum abiecerant; sen. 12.

accusat: quid ego de aedile ipso loquar, qui etiam diem dixit et accusavit de vi Milonem? Sest. 95. volitat aedilis, accusat eum, qui ... eius furorem . . repressit; ib.

conferunt: quam ob rem censores ad statuam tibi conferebant? ... censores quidem qui magis quam aediles? Verr. II, 137.

dicit: s. accusat.

est particeps, socius: qui illis ipsis rei publicae periculosissimis temporibus aedilis curulis me consule omnium meorum consiliorum particeps periculorumque socius fuisset; Quir. 15.

facit: ego, qui trinos ludos aedilis feceram; Muren. 40.

habent, remittunt: senatum censere atque e re publica existimare aedilis curulis edictum, quod de funeribus habeant, Ser. Sulpicii ... funeri remittere ||mittere, al.||; Phil. IX, 17.

volitat: s. accusat.

2. **Prädicat:** sum: erit tum consul Hortensius ..., ego autem aedilis, hoc est, paulo amplius quam privatus; Verr. a. pr. 37. aediles quicumque erunt, eidem mihi sunt ludi parati; Planc. 13. si vero tum fuit aedilis, cum eum ... servi publici loris ceciderunt; Phil. VIII, 24.

abl. absol.: tota denique hoc aedile servorum Megalesia fuerunt; har. resp. 24.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** designo: nunc sum designatus aedilis; habeo rationem quid a populo Romano acceperim; mihi ludos ... faciundos, mihi . .; Verr. V, 36. quasi non comitiis iam superioribus sit Plancius designatus aedilis; Planc. 49.

facio: qui post iudiciorum dissolutionem aediles facti sunt; Verr. IV, 133. aedilis es factus; Piso 2. me cum quaestorem in primis, aedilem priorem, praetorem primum cunctis suffragiis populus Romanus faciebat; ib. tu labores tuos, quod aedilis non sis factus, fractos esse ... putas? Planc. 9. cum te aedilem fieri oportuisse dicis; ib. num dubitas igitur quin omnes, qui favent nobilitati, ... te aedilem fecerint? ib. 18. omnibus igitur rebus ornatum hominem ... aedilem factum esse miraris? ib. 30. aedilem tu Plancium factum esse miraris? ib. 49. vidit enim pater tuus Appium Claudium ... aedilem non esse factum et eundem sine repulsa factum esse consulem; ib. 51. quem ille ... adulescens primum de plebe aedilem curulem factum esse dixit; ib. 58. magis aedilis fieri non potuisset, sed hoc praestaret, quod ei minus invideretur; ib. 60. sic igitur Plancius nihilo minus quaestor est factus et tribunus plebis et aedilis quam si esset summo loco natus; ib.

video: cum huius ... viri ... patrem aedilem, cum praetorem viderunt; Planc. 19.

2. **Dativ:** commodo: spectet forum ornatum, si quid iste suorum aedilibus commodarit; Verr. IV, 126.

dico: quod patri L. Flacci aedili curuli pater tuus tribunus plebis diem dixerit; Flacc. 77.

do, praecipio: itaque ab eis, qui principes in ea civitate erant, praecipitur et negotium datur quaestoribus et aedilibus, ut noctu vigilias agerent ad aedis sacras; Verr, IV. 93.

3. **mit Präpositionen:** defendo apud: nuper hominem tenuem ... cum defendissem apud M. Iunium Q. Publicium praetores et M. Plaetorium C. Flaminium aedilis curulis; Cluent. 126.

loquor de. s. I, 1. accusat.

III. **Umstand:** ab: immitti: vis enim innumerabilis incitata ex omnibus vicis conlecta servorum ab hoc aedile || aedili|| religioso repente e fornicibus ostiisque omnibus in scenam signo dato immissa inrupit; har resp. 22.

in: ne ego mea consuetudine aliquid de tensis misericordiae causa dicerem, quod in aliis aedilibus ante fecissem; Planc. 83.

aedilitas, Ädilität: I. **absolut:** 1. **Subject:** est: si tibi gravitas tua et magnitudo animi pluris fuit, sicuti esse debuit, quam aedilitas; Planc. 50. — magnifica: C. Claudius, cuius aedilitatem magnificentissimam scimus fuisse; Verr. IV, 6.

permovet, solet tueri: nihil te igitur ... curulis aedilitas, quae maxime hanc tueri religionem solet, permovit quo minus.. ludos ... pollueres? har. resp. 27.

2. **Ausruf:** praeclara aedilitas! unus leo, ducenti bestiarii; Sest. 135.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** conloco: ut haec ipsa aedilitas, non quia necesse fuerit, alicui candidato data, sed, quia sic oportuerit, recte conlocata et iudicio populi in loco esse posita videatur; Verr. V, 37. aedilitatem duobus in locis, partim in arca, partim in hortis suis, conlocavit; dom. 112.

defero: ubi aedilitas delata summo studio bonorum? Phil. VI, 11.

do: s. conloco, Verr. V, 37.

exspecto: gladiatores tu novicios, pro exspectata aedilitate suppositos, ... immitas? Sest. 78.

interverto: is postea quam intellexit posse se interversa aedilitate a L. Pisone consule praetorem renuntiari; dom 112.

peto: nunc praesertim, ea iam aetate, cum aedilitatem petat? div. Caec. 70. quod si tanta pecunia columnas dealbari putassem, certe numquam aedilitatem petivissem; Verr. I. 145 quod aedilitatem se petere cum hominibus nobilissimis et invidiam atque offensionem timere dicebat; Cluent 69. aedilitatem petivit cum bonis viris et hominibus primis; Sest. 114. cui tum petenti iam aedilitatem ne histriones quidem coram sedenti pepercerunt; ib. 118 reddam tibi istam aedilitatem etiam neglegenter petenti; Planc 13.

orno: s. video.

pono: s. conloco; Verr. V, 37.

reddo: s. peto; Planc. 13.

transfero: dicet se non gladiatores, sed unum gladiatorem dare et totam aedilitatem in munus hoc transtulisse; Sest. 135.
video: quorum aedilitates ornatissimas vidimus; Verr. IV, 133.
2. **Ablativ:** deicio: istum ... esse pollicitum quantam vellent pecuniam, si me aedilitate deiecissent; Verr. a. pr. 23.
III. **nach Adjectiv:** indignus: qui te indignum aedilitate iudicavissent; Planc. 9.
IV. **nach Substantiven:** laus: agitur studium tuum vel etiam, si vis, existimatio, laus aedilitatis; Planc. 79.
munus: hoc munus aedilitatis meae populo Romano amplissimum pulcherrimumque polliceor; Verr. a. pr. 36. non vereor ne ... a me ullum munus aedilitatis amplius aut gratius populo Romano esse possit; ib. I, 14.
ornatus: hoc (simulacrum) quidam homo nobilis ... ad ornatum aedilitatis suae deportavit; dom. 111.
repulsa: C. Marii, qui duabus aedilitatis acceptis repulsis septiens consul est factus; Planc. 51.
simulatio: qui tamen signa atque ornamenta ... non ablata ... quadridui causa per simulationem aedilitatis domum deinde atque ad suas villas auferebant; Verr. IV, 6.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** praeteriri: quos omnis scimus aedilitate praeteritos consules esse factos; Planc. 51.
2. **Präpositionen:** ex: qui ex aedilitate consulatum petit; Phil. XI, 11.
in: vidit L. Volcatium, vidit M. Pisonem ista in aedilitate offensiuncula accepta summos a populo Romano esse honores adeptos; Planc. 51.

aedituumus, Tempelhüter: sentiunt: foris aedis effringunt: aeditumi custodesque mature sentiunt; signum ... bucina datur; Verr. IV, 96.

aeger, krank, zerrüttet: animus: „Medea animo aegro ||aegra||, amore saevo saucia;“ Cael. 18.
corpus: tamquam bona valetudo iucundior est eis, qui e gravi morbo recreati sunt, quam qui numquam aegro corpore fuerunt; Quir. 4. infirmo corpore atque aegro; Fr. C. 16.
homines: homines aegri morbo gravi, cum aestu febrique iactantur; Catil. I, 31.
parens: parens eius, ... cum esset aeger, tamen omnibus rebus illis interfuit; Sulla 34.
pars: mihi videor, iudices, magnam et maxime aegram et prope depositam rei publicae partem suscepisse; Verr. I, 5. quis non intellegit omnis tibi rei publicae partis aegras et labantis, ut eas his armis sanares et confirmares, esse commissas? Milo 68.

aegre, mit Mühe, ungern: careo: eum propter esse, quo etiam carent aegrius; imp. Pomp. 13.
facio: quo quidem die nihil aegrius factum est multo labore meo, quam ut manus ab illo appellatore abstinerentur; Verr. IV, 146.

aegroto, krank sein: alqs: simulat se aegrotare et testamentum facere velle; Cluent. 37. apud hunc aegrotavit, huius domi est mortuus; ib. 165. dico illum ... aliquot dies aegrotasse et ita esse mortuum; ib. 168. ibi primum in morbum incidit ac satis vehementer diuque aegrotavit; ib. 175.
res publica: profecto ... hoc remedium est aegrotanti ac prope desperatae rei publicae; div. Caec. 70.

aegrotus, krank: Subst.: defero: an ea res agebatur, ut etiam aegrotos deferri oporteret? Phil. I, 11.

aemula, s. **aemulus**; B.

aemulor, nacheifern: instituta: ut omnes eius instituta laudare facilius possint quam aemulari; Flacc. 63.

aemulus, nacheifernd, Nacheiferer, Nebenbuhler: A. **masc.:** I. **absolut:** dicit: tuus imperator, tuus aemulus, tuus hospes Cleomenes hoc dicit; Verr. V, 133.
exsistit: quod ... me potissimum testatus est se aemulum mearum laudium exstitisse; Phil. II, 28.
veniunt: veniunt Herbitam duo praetoris aemuli non molesti; Verr. III, 78.
II. **nach Verben:** appello: si neque praetorem neque praetoris aemulum appellari ||appellare|| licebit, ... quid futurum est? Verr. V, 110.
distraho: nec fas esse ducebam versari me in nostro vetere curriculo illo aemulo atque imitatore studiorum ac laborum meorum quasi quodam socio a me et comite distracto; Marcell. 2.
nomino: Zeno, cuius inventorum aemuli Stoici nominantur; Muren. 61.
removeo: paulo solutiore animo tamen ||tamen animo|| secum illam haberet, si non tamquam virum, sed tamquam aemulum removisset; Verr. V, 82.
B. **fem.:** sum: nonne te ... ne progenies quidem mea ... aemulam domesticae laudis in gloria muliebri esse admonebat? Cael. 34.

aëneus, ehern: candelabra: candelabra aënea num cui praeter istum Syracusis per triennium facta esse existimatis? Verr. IV, 60.
columna: quod quidem nuper in columna aënea meminimus post rostra incisum et perscriptum fuisse; Balb. 53.
galeae, loricae: in hoc fano loricas galeasque aëneas, caelatas opere Corinthio ..., Scipio ... posuerat; Verr. IV, 97.
signum: nego in Sicilia tota ... signum ullum aëneum, marmoreum, eburneum (fuisse) ... quin ..; Verr. IV, 1. erant aënea duo praeterea signa, non maxima; ib. 5. in auctione signum aëneum non maximum HS XL milibus venire non vidimus? ib. 14. quid? ille signa aënea in insidiis posuerat? Deiot. 21.
statua: gratior illi videtur ... aënea statua futura et ea pedestris quam inaurata equestris; Phil. IX, 13. senatui placere Ser. Sulpicio statuam pedestrem aëneam in rostris ... statui; ib. 16.
tabula: cuius de meritis ... fuit aënea tabula fixa Thermis in curia; Verr. II, 112.

aequabilis, gleichmäßig: alqd: hoc sublato ... nihil est quod aequabile inter omnis atque unum omnibus esse possit; Caecin. 70.
discriptio: in quo igitur praetoris est diligentia requirenda? in numero navium et in discriptione ||descriptione|| aequabili ||aequali|| sumptus ||sumptus?||; Flacc. 32.
fortuna: et si nihil est homini magis optandum quam prospera, aequabilis perpetuaque fortuna; Quir. 2.
ratio: in quibus quantus splendor sit, quam prope aequabilis, quam fere omnium constans et moderata ratio vitae, nemo vestrum ... ignorat; Cluent. 46.
satio: in iugero Leontini agri medimnum fere tritici seritur perpetua atque aequabili satione; Verr. III, 112.

aequabilitas, Gleichmäßigkeit, Unparteilichkeit: vitare: qua in sorte sapiens praetor ... offensione vitata ||offensionem vitat|| aequabilitate decernendi benevolentiam adiungit lenitate audiendi; Muren. 41.

aequabiliter, gleichmäßig: emo: cum ex senatus consulto ... frumentum aequabiliter emi ab omnibus Siciliae civitatibus oporteret; Verr. V, 52.
inruo: etsi aequabiliter in rem publicam, in privatos, in longinquos, in propinquos, in alienos, in suos inruebat; Milo 76.
sum eius modi: ita enim tum aequabiliter omnes erant eius modi, ut ..; Verr. I, 56.

aequalis, gleichaltrig, Altersgenosse: A. **bei Substantiven:** arae: vos .., Albanorum obrutae arae, sacrorum populi Romani sociae et aequales; Milo 85.
benevolentia: cuius benevolentia in populum Romanum est ipsius aequalis aetati; Phil. XI, 33.
sacrificium: quod sacrificium tam vetustum est quam hoc, quod a regibus aequale huius urbis accepimus? har. resp. 37.
B. **allein:** I. **Subject:** putant: nec se aequales tui propter istam causam abs te anteiri putant; Sulla 23.
valet, versatur: s. II, 2.
vident: cuius plerique aequales minus saepe castra viderunt quam hic triumphavit; Balb. 9.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** amo: quem veretur ut deum ..., amat vero ut sodalem, ut fratrem, ut aequalem; Planc. 29.
anteeo: s. I. putant.
2. **Dativ:** concedo: nemini umquam concessit aequalium, plus ut in foro, plus ut in negotiis versaretur causisque amicorum, plus ut valeret inter suos gratia; Cael. 74.
III. **nach Substantiv:** alqs: s. II, 2.
studia: quem ... non aequalium studia, non ludi, non convivia delectarent; Cael. 39. cuius prima aetas dedita.. fuit ... eis studiis aequalium, ut eundem quem optimi ... petere cursum laudis videretur; ib. 72.
IV. **Umstand:** inter: quas (leges annalis) multis post annis attulit ambitio, ut gradus essent petitionis inter aequalis; Phil. V, 47.

aequalitas, Gleichheit: in: quis est qui horum consensum conspirantem et paene conflatum in hac prope aequalitate fraterna [non] noverit, || noverit? || qui hoc non sentiat ...? Ligar. 34.

aequaliter, gleich, gleichmäßig: distribuo: quod praeterea civitatibus aequaliter esset distributum; Verr. III, 163.
partior: quod tum redactum esset, aequaliter omnes partirentur; Qu. Rosc. 53.
venio: hereditatem, quae aequaliter ad utrumque lege venisset; Flacc. 89.
versor: ita communis erat omnium ille hostis, ut in communi odio paene aequaliter versaretur odium meum; Milo 78.

aequatio, Gleichstellung: flagito: confusionem suffragiorum flagitasti, perrogationem || prerog., prorog. || legis Maniliae, aequationem gratiae, dignitatis, suffragiorum; Muren. 47.

aeque, gleich, ebenso: I. **bei Verben und Participien:** cognitus: quibus autem propter senectutem ... non aeque est cognitus, ei ..; Cael. 3.
condemno: aeque enim tabulae condemnantur eius, qui verum non rettulit, et eius, qui falsum perscripsit; Qu. Rosc. 2.
credo: de hoc ego teste detraham? cui aeque ac meo testi ut credatis postulo; Caecin. 26.
defendo: ea (vestra tecta) ... aeque ac priore nocte custodiis vigiliisque defendite; Catil. III, 29.
desidero: quem forum (magis) luxit? quem aeque ipsa tribunalia desideraverunt? Sest. 128.
laboro: libentissime praedicabo Cn. Pompeium studio et auctoritate, aeque atque || aeque || unum quemque vestrum, ... pro mea salute laborasse; dom. 30.
occupatus: ceteri, qui aeque atque ego sunt occupati; har. resp. 18.
pertimesco: ne censorium stilum ... aeque posthac atque illum dictatorium || [gladium] || pertimescamus; Cluent. 123.
requiro: populus Romanus ... nihil aeque in re publica atque illam veterem iudiciorum vim gravitatemque requirit; div. Caec. 8.
restituo: eam rem publicam habuistis, ut aeque me atque illam restituendam putaretis; Quir. 14.
scribo: cum lege aequissime scripta venderent; Verr. III, 147.
sollicito: quos tamen ipsos aeque et eos, quos praesentis videtis, huius exspectatio iudicii dies noctisque sollicitat; Cluent. 195.
valeo: „accusat C. Cornelii filius et id aeque valere debet ac si pater indicaret;" Sulla 51.
II. **bei Adjectiven (Subst.) und Adverbien:** acerbus: ut ... ea aeque acerba et indigna videantur esse his qui audient atque illis visa sunt qui senserunt; div. Caec. 38.
amicus: quorum alter ... semper aeque mihi amicus fuit ac sibi; Piso 80.
bonus: „cum essetis aeque boni viri;" Planc. 12. sunt omnes sine macula, sunt aeque boni viri atque integri; ib. 15.
carus: quod eis aeque mea salus cara fuerit; Planc. 68.
commode: quasi vero, si laudanda pax esset, ego id aeque commode facere non possem; Phil. VIII, 11.
gravis: numen .. vestrum aeque mihi grave et sanctum ac deorum immortalium in omni vita futurum; Quir. 18.
incertus, infinitus: CONVENERIT aeque incertum et infinitum est; Cluent. 157.
indignus: s. acerbus.
inimicus: quis enim cuiquam inimicior quam Deiotaro Caesar? aeque atque huic ordini, ut equestri, ut Massiliensibus, ut omnibus, quibus ..; Phil. II, 94.
integer: s. bonus; Planc. 15.
magnus: si protinus aliis aeque magnas (pecunias) aut solverunt aut dederunt; Font. 3.
necessarius: procurator aeque utriusque necessarius; Quinct. 86.
nefarius, perfidiosus: aeque enim perfidiosum et nefarium est fidem frangere ... et pupillum fraudare ... et socium fallere; Qu. Rosc. 16.
promptus: quod .. omnibus patet et aeque promptum est mihi et adversario meo; Muren. 28.
sanctus: s. gravis.
sollemnis: si tribunus plebis verbis non minus priscis et aeque sollemnibus bona cuiusquam consecrarit; dom. 123.
turpis: in rebus minoribus socium fallere turpissimum est aequeque turpe atque illud, de quo ante dixi; Sex. Rosc. 116.
tutus: possumusne igitur in Antonii latrocinio aeque esse tuti? Phil. XII, 28.

aequitas, Gleichheit, Billigkeit, Gleichmuth: I. **Subject:** adiuvat: non intellego cur potius invidia violatura virtutem || violatur virtute, a virtute || L. Cornelii quam aequitas vestra pudorem eius adiutura videatur; Balb. 18.
certat: denique aequitas, temperantia, fortitudo, prudentia, [virtutes omnes] certant cum iniquitate, luxuria, ignavia, temeritate; Catil. II, 25.
concedit: quis hoc tibi concessit? quae lex? quae senatus auctoritas? quae porro aequitas, ut tantam pecuniam scriba tuus auferret? Verr. III, 181.
consistit: ut multis iniuriis iactatam atque agitatam aequitatem in hoc tandem loco consistere et confirmari patiamini; Quinct. 10.
declarat: cuius quidem aequitas ... facile declarat non fuisse fugiendos tribulis huic indices; Planc. 43.
deest: non defuit consilium; fides erga plebem Romanam || Romanamque, al. ||, aequitas in vos libertatemque vestram vehementer defuit; leg. agr. II, 20.
est in: haec aequitas in tuo imperio fuit, haec praetoris dignitas, ut ..; Verr. III, 87. erat in illo couloquio aequitas; Phil. XII, 27. — mira:

quo quidem in spectaculo mira populi Romani aequitas erat; Piso 27. — quae: quae est ista aequitas, . . . hunc excipere . .? leg. agr. II, 57. — ubi: ubinam ille mos? ubi illa aequitas iuris? ubi illa antiqua libertas? Planc. 33.

facit: omnia faciebant ||faciebant omnia|| cum pupilla, legis aequitas, voluntas patris . .; Ver. I, 104.

manet: „per me ut unum ius aequitas, leges libertas, pudor pudicitia in civitate maneret;" Milo 77.

minuit: quo facilius cum aequitas tua tum audiendi diligentia minuat hanc perturbationem meam; Deiot. 7.

postulat: statuite nunc quid vestra aequitas, quid populi Romani dignitas postulet; Font. 15.

reicit: quam (invidiam) . . . vestra fides atque aequitas a veritatis disceptatione reiecit; Cluent. 81.

valet: apud quem non ius, non aequitas, non misericordia . . . valeret; Verr. I, 136. nihil valuisse aequitatem, nihil consuetudinem; ib. III, 60. fateor hoc ||haec|| interdicto ||interdictum|| praetoris vindicari ||vindicavi||, si voluntas et aequitas valeat; Caecin. 66. iuris rem et ||retinet|| sententiam et aequitatem plurimum valere oportere; ib. 77.

videtur: ſ. adiuvat.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** agito: ſ. I. consistit.

attendo: simul aequitatem praetoris attendite; Verr. III, 196.

capio: si . . . id quaerendum esse dicis neque aequitatem rei verbi laqueo capi putas oportere; Caecin. 83.

cognosco: cognoscite nunc discipuli aequitatem; Sex. Rosc. 119. ut simul Africani quoque humanitatem et aequitatem cognoscatis; Verr. II, 86.

confirmo: ſ. I. consistit.

contineo: forum, in quo omnis aequitas continetur; Catil. IV, 2.

explico: nec vero silebitur admirabilis quaedam . . . eius in legibus interpretandis, aequitate explicanda scientia; Phil. IX, 10.

habeo: semper . . id valuisse plurimum, quod in se auctoritatis habuisset aequitatisque plurimum; Caecin. 80. illud est hominis magni . . . habere in consilio legem, religionem, aequitatem, fidem; Cluent. 159.

iacto: ſ. I. consistit.

neglego: ius, consuetudinem, aequitatem, edicta omnium neglegit; Verr. I, 116.

novi: si ego eius aequitatem animi probe novi; leg. agr. I, 14.

oppugno: quia verbis oppugnare aequitatem videbatur; Caecin. 67. vestram . . . aequitatem et mansuetudinem una mater oppugnat; Cluent. 199.

perpendo: nam genus aestimationis ipsum a me numquam est reprehensum, sed eius aequitas aratorum commodo et voluntate perpenditur; Verr. III, 214.

reicio: fugisti sententiam legis; aequitatem omnem reiecisti; Planc. 42.

relinquo: in omni denique iure civili aequitatem reliquerunt, verba ipsa tenuerunt; Muren. 27.

retineo: et aequitatem nostrae || vestrae|| disceptationis et consuetudinem superiorum et ius suae potestatis retinuissent; leg. agr. III, 1.

sequor: quod illi iudices multo in leviore causa statuerunt aequitatem secuti; Verr. II, 109.

2. **Genetiv:** venit in mentem: non minus saepe ei venit in mentem potestatis quam aequitatis tuae; Quinct. 6.

3. **Dativ:** commendo: filius, quem pater moriens cum tutoribus et propinquis tum legibus, tum aequitati magistratuum, tum iudiciis vestris commendatum putavit; Verr. I, 151.

4. **Ablativ:** nitor: si obtinuerit causam Cluentius, sicuti vestra aequitate nixi confidimus; Cluent. 156.

spolio: ut homo consularis exclusus miser puncto temporis spoliaretur beneficio et aequitate legis tuae? Vatin. 27.

utor: iam bene agis; a verbis enim recedis et aequitate uteris; Caecin. 37.

5 **mit Präpositionen:** confugio ad: ad horum fidem et mansuetudinem confugere, *ad ius iurandum iudicum, ad* populi Romani aequitatem . . . potero; Scaur. 17.

consisto in: quorum gratia in suffragiis consistit, libertas in legibus, ius ||hos|| in iudiciis et aequitate magistratuum; leg. agr. II, 102.

iudico de: statuite . . . quid vos tempora rei publicae de armatis hominibus, quid illius confessio de vi, quid nostra decisio de aequitate, quid ratio interdicti de iure admoneat ut iudicetis; Caecin. 104.

lateo in: ut tantum facinus non in aequitate defensionis, sed in una littera latuisse videatur; Caecin. 38.

recedo ab: qui ab aequitate, ab lege, ab institutis non recesserunt; Verr. III, 42. ut longius a verbo recedamus, ab aequitate ne tantulum quidem; Caecin. 58.

refero ad: ea, quae proficiscebantur a legibus et ab iure civili, semper ad facilitatem aequitatemque referebat; Phil. IX, 11.

remotus a: cum tu a Ti. Gracchi aequitate ac pudore longissime remotus sis; leg. agr. II, 31.

seiungo ab: qui iuris civilis rationem numquam ab aequitate seiunxerit; Caecin. 78.

sum in: quod erat in aequitate prudentiaque Pisonis paratissimum perfugium; Verr. I, 119.

versor in: quod in eis rebus pro mea parte versor, quarum ille princeps fuit, aequitate, industria, temperantia . .; Verr. IV, 81.

III. **nach Adjectiven:** 1. **Genetiv:** plenus: num etiam fratris mei litteras plenissimas humanitatis et aequitatis reprehensurus es? Flacc. 78. edictum . . ., quod quidem mihi . . . plenum aequitatis videbatur; Phil. I, 8.

2. **Dativ:** infestus: nec iuri quicquam tam inimicum quam vis nec aequitati quicquam tam infestum est quam convocati homines et armati; Caecin. 33.

IV. **nach Substantiven:** alqd: ſ. II, 1. habeo; Caecin. 80.

campus: sin . . . me ex hoc, ut ita dicam, campo aequitatis ad istas verborum angustias et ad omnis litterarum angulos revocas; Caecin. 84.

causa: non enim alia causa est aequitatis in uno servo et in pluribus; Caecin. 57. in quibus (causis) perspicitur una atque eadem causa aequitatis; ib. 59. placet causam iuris et aequitatis . . . constituere in verbo? ib. 81.

communitas: quae vobis potest cum hoc gladiatore condicionis, aequitatis, legationis esse communitas? Phil. VI, 3.

deprecatio: nullus aditus erat privato, nulla aequitatis deprecatio; Phil. V, 20.

finis: si vos semel in iudicando finem aequitatis et legis transieritis; Verr. III, 220.

fons: hoc fundamentum (est) libertatis, hic fons aequitatis; Cluent. 146.

honos: non omnis honos ab isto dignitatis, aequitatis officiique sublatus est? Verr. V. 84.

iudicium: iuris iudicium cum erit et aequitatis, cave in ista . . . calumnia delitiscas; Caecin. 61.

largitio: in qua (sorte) gloriam conciliat magnitudo negotii, gratiam aequitatis largitio; Muren. 41.

laus: provincia, in qua laus aequitatis, integritatis, facilitatis ad extremum ludorum voluptate concluditur; Muren. 41.

pars: si actio ista popularis esset et si ullam partem aequitatis haberet aut iuris; Rabir. 14.

ratio: quam habet rationem non quaero aequitatis, sed ipsius improbitatis atque impudentiae? Verr. III, 195. si ad eum restituendum, qui vi de-

iectus est, eandem vim habet aequitatis ratio; Caecin. 58. in ista defensione accusas eos, qui consuluntur, quod aequitatis censeant rationem, non verbi haberi oportere? ib. 66.

simulatio: ita res agatur, ut ne simulatio quidem aequitatis ulla adhibeatur? Verr. II, 43. ne blanda aut supplici oratione aut aequitatis simulatione fallamur; Phil. VII, 26.

spes: qui a parentibus spe nostri imperii nostraeque aequitatis suscepti educatique sunt; Verr. V, 123. qui nunc primum . . . spe vestrae aequitatis erigere animum et paulum respirare a metu coepit; Cluent. 200.

IV. **Umstand**: 1 **Ablativ**: commovere: non dubitabat quin . . . aequitate causae, auctoritate sua commovere hominem posset; Verr. I, 126. iste... neque ulla aequitate orationis neque auctoritate M. Marcelli commotus est; ib 135.

defendere: cum . . . is, qui arguitur, ... verbo se, non aequitate defendere conetur; Caecin. 104.

definire: hic tu modum vitae tuae non salute rei publicae, sed aequitate animi definies? Marcell. 25.

dicere: M. Lucullus, qui summa aequitate et sapientia ius dixit; Tull. 8. in quo ea, quae dicuntur a testibus, coniecturae et cogitationi traduntur, quanta auctoritate, quanta animi aequitate . . . dicantur; Font. 23.

diiudicare: tu, qui tam diligenter et tam callide verbis controversias, non aequitate diiudicas; Caecin. 49.

discribere: ubi paulisper in cubiculo pretio, non aequitate iura discripserat || descripserat ||; Verr. V, 27.

expedire: perspicere vos certo scio, Siculis quanto opere hoc expediat, non aequitate || ad aequitatem, al. || condicionis, sed ad minima malorum eligenda; Verr. III, 201.

exstingui: iam omnis fracta dissensio est armis, exstincta aequitate victoris; Marcell. 32.

fieri: factum est primum illorum aequitate et sapientia consulum, ut ..; Cluent. 137.

perficere: ipse || *ipsa* || autem in Gallia ut nostri homines desperatas iam pecunias exigerent aequitate diligentiaque perfecit; Muren. 42.

recreari: ut multis incommodis veritas debilitata tandem aequitate talium virorum recreetur; Quinct. 4.

tueri: si ... tribunatum, quem aequitate humana tueri non potest, divina religione defenderit; dom. 2.

vincere: patiamini matrem ... victam potius vestra aequitate discedere; Cluent. 200. et ceteros quidem omnis victores bellorum civilium iam ante aequitate et misericordia viceras; Marcell. 12.

2 **Präpositionen**: ex: [non ex iure, non ex aequitate,] non ex lege . . . recte factum esse defendes? Verr. III, 205.

pro: frater meus pro sua aequitate prudentiaque decrevit, ut ..; Flacc. 49.

propter: quem (agrum) ego excipi et propter hominum necessitudinem et propter *rei* aequitatem... gaudeo; leg. agr. II, 57.

aequo, gleich machen, ebnen, vergleichen: consulatum: cui † sic aequatum || emancipatum, al. || praebebas consulatum tuum; Piso 14.

flagitia, furta: omnium ante damnatorum scelera, furta, flagitia, si unum in locum conferantur, vix cum huius parva parte aequari conferrique posse; Verr. I, 21.

planitiem: quo in summo (loco) est aequata agri planities et aquae perennes; Verr. IV, 107.

scelera: ſ. flagitia.

sortis: dum sitella defertur; dum aequantur sortes; Fr. B. VI, 13.

aequus, gleich, billig, günstig, gerecht, ruhig: **A. bei Substantiven (Pronomen)**: alqs: hic vide quam me sis usurus aequo; Verr. V, 154. vos, qui aequi estis omnibus; Cluent. 202. si ille, ut arbitror, aequus nobis fuerit; Sest. 71. vobis, quos aequissimos esse confidimus; Rab. Post. 45. nemo enim fere est qui sui periculi iudex non sibi se aequiorem quam reo praebeat; Deiot. 4. neminem aequiorem reperiet quam me; Phil. V, 3.

alqd: quis hoc statuit, quod aequum sit in Quinctium, id iniquum esse in Naevium? Quinct. 45. ut quicquid dicerent nemo esset qui non aequum putaret; Sex. Rosc. 119. quid enim facere potuit elegantius ad hominum existimationem, aequius ad levandam mulieris calamitatem? div. Caec. 57. an quod ad commemorandum est honestius, id ad probandum non multo videri debet aequius? ib. 65. qua re hoc sit aequissimum facile est dicere; Verr. I, 114. qui ... omnia .. habuisset aequiora et placabiliora quam animum praetoris; ib. II, 95. quod ... idcirco, quia aequum est, postulo; Tull. 6. id verum, id aequum, id utile omnibus esse spectari quo consilio ..; Caecin. 81. id, quod aequissimum est; Cluent. 6. quia illud aequum accidisse populus Romanus Maelio iudicavit; dom. 101. „hic quam ille dignior" perquam grave est dictu. quo modo igitur est aequius? Planc. 16. fuit certe id aequum; ib. 38. re enim iniquum est, sed tua sapientia fit aequissimum; Deiot. 4. quid hac postulatione dici potest aequius? Phil. I, 27. modo aequum sibi videri, modo non iniquum; ib. II, 95. at ille numquam ... quicquam sibi, quod ... postularemus, aequum dixit videri; ib. id enim deos immortalis spero aequissimum iudicare; ib. XI, 39. ſ. ius; Verr. I, 118.

infinitiv: neque aequum est tempore et die memoriam beneficii definire; Quir. 23.

accus. c. inf.: istum aequum esse famae fortunisque P. Quinctii consulere; Quinct. 27. negat Alfenus aequum esse procuratorem satis dare; ib. 29. QUANTUM AEQUIUS ET MELIUS SIT DARI; Qu. Rosc. 11. quantum aequius et melius sit dari repromittique; ib. 12. quantum enim aequius esset sibi dari, petiit; ib. utrum est aequius decumanum petere an aratorem repetere? Verr. III, 27. sin autem ... aequum est (pecuniam) ita solvi aratoribus; ib. 182. dixisse dicitur aequum esse illos cogitare, utrum ..; ib. IV, 73. videte igitur utrum sit aequius hominem honestissimum . . . dedi inimicissimis . . . nationibus an reddi amicis; Font. 41. tamen is .. timidior videatur quam fortem ... iudicem esse aequum est; Caecin. 8. reliquum est ut de felicitate ..., sicut aequum est homines de potestate deorum, timide et pauca dicamus; imp. Pomp. 47. cum a vobis quoque ipsis hoc impetrari sit aequissimum; Cluent. 142. nisi forte nihil est aequum nos de eorum audacia suspicari, quorum ..; leg. agr. II, 37. si est aequum praedam ... imperatores non in monumenta deorum ... conferre; ib. 61. a quo tandem ... est aequius consulem defendi quam a consule? Muren. 3. quem erat aequissimum contra Cn. Pompei liberos pugnare? Phil. II, 75. aequum, credo, putavit vitam ... in discrimen adducere; ib. VII, 12. utrum igitur aequius, utrum melius rei publicae fuit Cn. Pompeium an sectorem Cn. Pompei vivere Antonium? ib. XIII, 30. utrum sit aequius concurrere nos, quo ..; ib. 38. aequum est enim militum ... honorem coniungi; ib. XIV, 29. vgl. alqd; Caecin. 81.

mit ut eingeschaltet: quas, ut aequum est, familias honestatis ... gratia nomino; Sex. Rosc. 15. a me tamen, ut aequum est, omnia caute ... dicentur; Cluent. 118.

Lücke: et aequum **; Caecin. 95.

aestimatio: cur in isto genere solo frumenti ista aestimatio constituatur? si est aequa et ferenda ..; Verr. III, 202. proinde quasi .. aequior sit ista aestimatio in tuo quam in populi Romani commodo; ib. 203.

animus: quod tametsi miserum et indignum est, feret tamen aequo animo; Sex. Rosc. 49. animo aequo se carere suis omnibus commodis dicit; ib.

144. concedo, et quod animus aequus est et quia necesse est; ib. 145. Volcatius animo aequissimo nummos adfert, qui nihil amitteret; Verr. II, 56. si animo aequo provincia tulisset; ib. 139. pudorem ac pudicitiam qui colit, potest animo aequo istius cotidiana adulteria ... videre? ib. III, 6. hoc quemquam denique nunc tuorum advocatorum animo aequo audire arbitrare? ib. 184. quod eo magis ferre animo aequo et concedere videmur, quia ..; ib. V, 126. forum plenum et basilicas istorum hominum videmus et animo aequo videmus; ib. 152. de quibus ego antea laborabam, ne ... probarent, nunc sum animo aequissimo; Caecin. 3. ne repugnetis eamque (opinionem) animis vestris aut libentibus aut aequis remittatis; Cluent. 6. non modo reticere homines parentum iniurias, sed etiam animo aequo ferre oportere; ib. 17. quod si solus in discrimen aliquod adducerer, ferrem .. animo aequiore; leg. agr. II, 6. si emori aequo animo non potes; Catil. I, 20. deinde . . aequo animo paratoque moriar; ib. IV, 3. quae si per alios agerent, ... aequiore animo ferre possemus; Flacc. 96. si quidem ea ... reliquissem, quibus aequo animo carerem; dom. 97. qui ea, quae numquam cara ... duxit, animo aequo ... deserit; ib. 98. an mihi ipsi ... fuit mors aequo animo oppetenda? Sest. 47. ex qua (civitate) innumerabiles alii ... mortem ... aequissimis animis oppetissent; ib. 48. is aequo animo tum ... in hac urbe esse posset? ib. 63. qui omnia in pecunia posuisset, honore animo aequo carere debere; Vatin. 38. quos animo aequo videre non possumus; prov. cons. 17. P. Clodii mortem aequo animo ferre nemo potest; Milo 20. eum tanti mortem P. Clodii putasse, ut aequo animo patria careret; ib. 63. non dubitaturum fortem virum quin ... cederet aequo animo [legibus]; ib. hic aequo animo esse potuit belli discidio distractus a fratribus? Ligar. 5. hanc tu .. potuisti aequo animo tantam dignitatem deponere? Phil. I, 31. his vestris decretis .. ille vos aequo animo aspicere poterit? ib. V, 29. possessores animo aequiore discedent; ib. VI, 14. ut ... legatorum reditum exspectetis animo aequo; ib. 15. ego te, cum in Massiliensis tam es acerbus, Q. Fufi, non animo aequo audio; ib. VIII, 18. credo autem, qui generi querellam moderate ferat, aequo animo laturum amici; ib. 19. ut aequo animo populus Romanus visurus sit nostri honoris insignia; ib. 32. Gallia ... omnis aequo animo belli patitur iniurias; ib. XII, 9. non possum animo aequo videre tot tam importunos ... hostis; ib. 20. argentum, vestem, supellectilem, vinum amittet aequo animo; ib. XIII, 11. quae si tecum ipse recolueris, aequiore animo et maiore consolatione moriere; ib. 45. utrum aequo animo laturum *me* putavit? Fr. B. VIII, 10.

c a u s a: quod facile homini ingenioso fuit in causa aequissima; Verr. I, 126. an hoc probabis, in aequa causa populorum sine pretio varium ius et disparem condicionem fuisse? ib. V, 49.

c e r t a m e n: aequa enim contentio, aequum certamen proponitur; Verr. II, 177.

c o n d i c i o: qui ... condicionem aequissimam repudiet; Quinct. 46. non condicio, non sponsio, non denique ulla umquam intercessit postulatio, mitto aequa, verum ante hoc tempus ne fando quidem audita; ib. 71. in decumis, cum aequa lege et condicione venibant; Verr. III, 118. quod accusante tribuno plebis condicione aequa disceptari posse non putarunt; Cluent. 94. qui me praecipitem egerint, aequissimas condiciones ferentem; Phil. XIII, 36. is etiam queritur condiciones suas repudiatas, aequas quidem et verecundas; ib. 37.

c o n t e n t i o: ſ. certamen.

d e c e m p e d a t o r: qui fuerat aequissimus agri privati et publici decempedator; Phil. XIII, 37.

e d i c t u m: quam aequum edictum conscripserit.. cognoscite; Verr. I, 106.

f o e d u s: quae cum esset civitas aequissimo iure ac foedere; Arch. 6. cum Camertinum foederum sanctissimum atque aequissimum sciret esse; Balb. 46.

g e n u s: quod genus iudiciorum si est aequum ulla in re nisi in hac tribuaria; Planc. 36.

g l o r i a: aequa parta ||si qua parta, *aequiparata*|| cum P. fratre gloria; Muren. 31.

h o m o: quaestori Caecilio, viro optimo et homini aequissimo; div. Caec. 56. iste, homo omnium aequissimus atque a cupiditate [omni] remotissimus; Verr. II, 91. iste, aequissimus homo; ib. III, 68.

i u d e x: erat in consilio etiam aequissimus iudex ipse Verres; Verr. I, 73. ut hoc, quod dico, probari aequissimo iudici possit; ib. III, 164. hic si ingeniosi et periti et aequi iudicis has partis esse existimatis, ut ..; Font. 21. quid aequi et iurati iudices iudicarint; Rabir. 7.

i u d i c i u m: Nympho cum se aequo vellet iudicio defendere; Verr. III, 54. illa definitio iudiciorum aequorum ... retineatur; Cluent. 5. nihil innocenti suscepta invidia tam optandum quam aequum iudicium; ib. 7. qui in sua civitate cum peregrino negavit se iudicio aequo certare posse; Fr. B. VIII, 2.

i u s: quis tandem nobis ista iura tam aequa discribit ||describit||? Quinct. 45. utrum digniores homines esse ||homines|| existimasti eos, qui habitant in provincia, quam nos, qui aequo iure uterentur ||uteremur||, an aliud Romae aequum est, aliud in Sicilia? Verr. I, 118. postulat, ut sibi cum palaestritis ... aequo iure disceptare liceat; ib. II, 38. qui iure aequo omnis putat esse oportere; ib. III, 6. ut te praetore videlicet aequo iure Apronium ... iudicio recuperatorio persequantur? ib. 27. sed proponam ius, ut opinor, aequum; Phil. I, 27. ſ. foedus; Arch. 6.

l e x: cum lex esset aequa promulgata initio magistratus; Vatin. 27. et erat aequa lex et nobis.. atque omnibus ... vehementer utilis; Balb. 60. ſ. condicio; Verr. III, 118.

l o c u s: illud vero nullo modo potest, [deiectus esse quisquam] non modo qui tactus non sit, sed ne in aequo quidem et plano loco; Caecin. 50.

m a g i s t r a t u s: cum adhuc ei ... non ius par, non agendi potestas eadem, non magistratus aequus reperiri potuerit; Quinct. 10. cui neque magistratus adhuc aequus inventus est neque iudicium redditum est usitatum; ib. 71.

p a r s: cum ex provincia populi Romani aequam partem tu tibi sumpseris ac populo Romano miseris; Verr. III, 49. ceteri fructus omnium rerum ... communi cautione atque aequa ex ||ei, al.|| parte retinentur; leg. agr. II, 22.

p o s t u l a t i o: si vobis aequa et honesta postulatio videtur, iudices, ego contra brevem postulationem adfero et, quo modo mihi persuadeo, aliquanto aequiorem; Sex. Rosc. 7. aequa postulatio ... pretio superabatur; Verr. I, 125. ſ. condicio; Quinct. 71.

p r a e t o r: praetor aequus et sapiens dimitti iubet senatum; Verr. IV, 146.

q u a e s i t o r: quid mihi opus est sapiente iudice? quid aequo quaesitore? Font. 21.

s o c i e t a s: etsi est enim Brutorum commune factum et laudis societas aequa; Phil. X, 15.

s p o n s i o: ſ. condicio; Quinct. 71.

t e m p u s: iudicium aequiore tempore fieri oportere; Fr. B. VI, 16.

t e s t e s: an dignitatem testium (secuti)? potestis igitur ignotos notis, iniquos aequis, alienigenas domesticis ... anteferre? Font. 32. testibus enim aequis, tabulis incorruptis tenebantur; Scaur. 40.

B. **allein: I. masc.:** d i c u n t: in quo aequi sperasse Postumum dicunt, peccasse iniqui; Rab. Post. 25.

r e i c i o e x: Apronio permittis, ut quos velit de cohorte sumat recuperatores? indignum uni potius ex iniquis sumendi quam utrique ex aequis reiciundi fieri potestatem; Verr. III, 140.

e x s p e c t a t i o: utinam quidem haec ipsa non

modo iniquorum invidiae, sed aequorum exspectationi satis facere posset! Sulla 54.

II. **neutr.:** decerno: decernit: quam aequum, nihil dico; Quinct. 30.

defendo, habeo: cum se in causa putant habere aequum et bonum quod defendant; Caecin. 65.

dico: prope modum aequa et iusta dicebas; Phil. II, 72.

alqd: etsi in rebus iniquissimis quid potest esse aequi? Phil. II, 75. igitur a quo vivo nec praesens nec absens rex Deiotarus quicquam aequi boni impetravit, apud mortuum factus est gratiosus; ib. 94.

dignitas, nomen: *tum* solent eius modi iniquitati aequi et boni nomen dignitatemque opponere; Caecin. 65.

ratio: a verbo et ab scripto plurimis saepe in rebus ius et aequi bonique rationem esse seiunctam; Caecin. 80.

ex: tum vociferantur ex aequo et bono, non ex callido versutoque iure rem iudicari oportere; Caecin. 65.

aër, Luft: in: cum esset vinctus nudus in aëre, in imbri, in frigore; Verr. IV, 87.

aerarium, Staatsschatz: I. **Subject:** est nullum: aerarium nullum est: vectigalibus non fruuntur qui redemerunt; har. resp. 60. — refertum: iam refertius erit aerarium populi Romani, quam umquam fuit; Verr. III, 202. — fundamentum: huius autem otiosae dignitatis haec fundamenta sunt, haec membra, quae tuenda principibus et vel capitis periculo defendenda sunt: religiones ... res militaris, aerarium; Sest. 98.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** claudo: qui in contione ausus est dicere iustitium edici oportere, iuris dictionem intermitti, claudi aerarium, iudicia tolli; har. resp. 55.

defendo: quae est igitur ista accusatio, quae... diligentius Rutenorum quam populi Romani defendat aerarium? Font. 4. s. I. est fundamentum.

dono: cum ... duobus impiis nefariisque consulibus aerarium, provinciae, legiones, imperia donabantur; sen. 18.

effundo: spoliemus orbem terrarum, vendamus vectigalia, effundamus aerarium, ut..; leg. agr. I, 15.

exhaurio: largitio ..., quae ... fieri nisi exhausto aerario nullo pacto potest; leg. agr. II, 10. repugnabant boni, quod ... aerarium exhauriri videbatur; Sest. 103. num religiones polluerit, aerarium exhauserit, rem publicam compilarit; Vatin. 5. aerarium exhauseras; Piso 37. cum exhauriebas aerarium, cum ..; ib. 57. aerarium vestrum exhausit, suum non habet; Phil. IV, 14. s. 4. do ex; Verr. III, 164.

habeo: maioribus ... cum eo hoste res erat, qui haberet rem publicam, curiam, aerarium; Phil. IV, 14. s. exhaurio; Phil. IV, 14.

omitto: omissis his rebus, quibus nos suppeditamur, eget ille, senatu, ... aerario, vectigalibus; Catil. II, 25.

partior: nonne ... tamen aerarium cum eo partitus es? dom. 23.

tueor: s. I. est fundamentum.

2. **Dativ:** est: quaero, Vatini, utrum tandem putes huic civitati, ... aerario, curiae ... melius fuisse et praestabilius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10.

3. **Ablativ:** egeo: s. 1. omitto.

4. **mit Präpositionen:** accipio ex: a civitatibus pecuniam ad emendum frumentum cogere, cum ex aerario acceperis; Verr. III, 173.

adnumero ex: s. promo ex.

aedifico ex: de mea domo, quam senatus unam post hanc urbem constitutam ex aerario aedificandam ... putarit ||putaret||; har. resp. 16.

attribuo ex: sestertium centiens et octogiens ..., ex aerario tibi attributum; Piso 86.

condo in: litteras publicas, quas in aerario sanctiore conditas habebant, proferunt; Verr. IV, 140.

defero ad: in beneficiis ad aerarium delatus est a L. Lucullo pro consule ||p. r. et consule, al.||; Arch. 11. rationes ad aerarium continuo, sicut lex tua iubebat, detuli; Piso 61. senatus consulta numquam facta ad aerarium deferebantur; Phil. V, 12. horum nomina ad aerarium detulisset ..., si ullam speciem rei publicae cogitavisset? ib. 15.

depromo ex: qui pecuniam ex aerario depromptam ad bellum administrandum ... diviserit; imp. Pomp. 37.

do ex: hanc pecuniam tantam, datam tibi ex aerario inopi atque exhausto, datam ad frumentum; Verr. III, 164. quaternos HS, quos mihi senatus decrevit et ex aerario dedit; ib. 197. primum video potuisse fieri, ut ex aerario nihil darent; ib. V, 48.

erogo ex: pecunia publica ex aerario erogata, ex vectigalibus populi Romani ad emendum frumentum attributa fueritne tibi quaestui? Verr. III, 165. erogarisne pecunias ex aerario tuis legibus? Vatin. 29.

exhaurio ex: cum omnem pecuniam ex aerario exhausissetis, ex vectigalibus redegissetis; leg. agr. II, 98.

frequento ad: scribas .. universos, quos cum casu hic dies ad aerarium frequentasset; Catil. IV, 15.

habeo in: in aerario nihil habent civitates, nihil in vectigalibus; Flacc. 20. s. condo in.

haurio ex: sumptum haurit ex aerario, suppeditat a sociis; leg. agr. II, 32.

inrumpo in: adhibeant manus vectigalibus nostris, inrumpant in aerarium; leg. agr. II, 47.

numero ab: vidimus huic ab aerario pecuniam numerari quaestori ad sumptum exercitus consularis; Verr. III, 177.

promo ex: cum tibi senatus ex aerario pecuniam prompsisset et singulos tibi denarios adnumerasset, quos tu pro singulis modiis aratoribus persolveres; Verr. III, 195.

refero ad: cum rationes ad aerarium nisi damnato te referre noluit; Verr. I, 77. rationes ad aerarium, ante quam Dolabella condemnatus est, non audet referre; ib. 98. solus est hic, qui numquam rationes ad aerarium referat; ib. se ... observaturum quem ad modum rationes ad aerarium referas; ib. III, 167. scriba, ad aerarium qui eas (litteras) rettulit; Piso 61. — in: illa tamen HS sescenta milia ... neque Sulla vidit neque in aerarium relata sunt; Verr. I, 36. ut, quibus ille de capite dempsisset, ei pecunias in aerarium referrent; ib. III, 81. QUOD NEQUE CONSUMPTUM IN MONUMENTO NEQUE IN AERARIUM RELATUM SIT; leg. agr. I, 12. quid pecuniae fiet? referre in aerarium lex vetat; exigi prohibet; leg. agr. II, 72.

solvo pro: illum ex ea pecunia, quae pro aerario solveretur, detraxisse; Font. 3.

subsigno apud: illud quaero, .. ista praedia ... subsignari apud aerarium aut apud censorem possint; Flacc. 80.

sum in: auri ratio constat; aurum in aerario est; Flacc. 69. — pro: experti sumus ... Siciliam nobis non pro penaria cella, sed pro aerario illo maiorum vetere ac referto fuisse; Verr. II, 5.

venio ad: tanto prius ad aerarium venit, ut ibi ne scribam quidem quemquam offenderet; Fr. B. XIII, II, 7.

III. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** angustiae: populus Romanus habeat (pecuniam), in tantis praesertim aerarii angustiis; Verr. III, 182. permulta alia, quae senatus propter angustias aerarii vendenda censuit; leg. agr. II, 36. quibus quidem vos in his angustiis aerarii tamen subveniatis necesse est; prov. cons. 11. idem (senatus) in angustiis aerarii victorem exercitum stipendio adfecit; Balb. 61.

depeculator: adduxi enim ... depeculatorem aerarii, vexatorem Asiae atque Pamphyliae; Verr. a. pr. 2.

dispensatio: eripueras senatui provinciae

decernendae potestatem, ... aerarii dispensationem; Vatin. 36.
domini: nihil aliud actum, nisi uti decem reges aerarii, vectigalium ... domini constituerentur; leg. agr. II, 15.
gradus: quae est igitur ista accusatio, quae facilius possit Alpis quam paucos aerarii gradus ascendere? Font. 4.
partitio: omitto gratulationes, epulas, partitionem aerarii; Sest. 54.
sanguis: quae (tritici modium cIↄ cIↄ cIↄ) cum ... de vectigalium nervis, sanguine detraxisset aerarii; Verr. III, 83.
tabulae: hi tres etiam aerarii nostri tabulas falsas esse voluerunt; Flacc. 43.
viscera: cur ille gurges ... ad caelum tamen exstruit villam in Tusculano visceribus aerarii? dom. 124.
2. **mit Präpositionen:** pecunia ex: iam vero ab isto omnem illam ex aerario pecuniam, quam his oportuit civitatibus pro frumento dari, lucri factam videtis; Verr. III, 174.
tabulae ad: P. Servilius, quae signa atque ornamenta ... sustulit, ea ... in tabulas publicas ad aerarium perscribenda curavit; Verr. I, 57.
IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** armare: consules, sceleris sui socios, aerario, provinciis, exercitu armavit; har. resp. 58.
suppeditari: f. II, 1. omitto.
2. **Präposition:** causa: non dubitabitis ||dubitatis|| quin idcirco haec aerarii causa non vendiderint ei ..., ut ..; leg. agr. I, 4.

aerarius, ehern, kupfern; Kupfergeld, Geld betreffend; Aerarier: A. **bei Substantiven:** fabula: ut illa vetus aeraria fabula reficeretur; Cael. 71.
ratio: quod propter aerariam rationem non satis erat in tabulis inspexisse quantum deberetur, nisi ad Castoris quaesisses quantum solveretur; Quinct. 17.
tribuni: quid de tribunis aerariis (dicemus) ..., qui tum arma ... ceperunt? Rabir. 27. pari studio defendundae rei publicae convenisse video tribunos aerarios, fortissimos viros; Catil. IV, 15. hi tot equites Romani, tot tribuni aerarii ..., quid dignitatis huius petitioni attulerunt? Planc. 21.
B. **allein:** relinquo: ut scribam iurati legerent eum, quem eidem isti censores aerarium reliquisse *se* subscripserunt; Cluent. 126.
refero in: ut alter (censor) in aerarios referri aut tribu moveri iubeat, alter vetet; Cluent. 122.

aeratus, erzbeschlagen, ehern: lecti: iam vero lectos aeratos et candelabra aënea num cui praeter istum Syracusis per triennium facta esse existimatis? Verr. IV, 60.

aerumna, Mühsal, Kummer: I. **nach Verben:** propago: quo (anno) interiecto civium calamitas, sociorum aerumna ... propagatur; prov. cons. 17.
propono: quod si mihi aeternam esse aerumnam propositam arbitrarer; sen. 34.
sustento: maximis praeterea adsiduisque ||praeteritas esse sed iis et|| officiis .. illius aerumnam ... sustentavit; Sest. 7.
II. **Umstand:** 1. **Ablativ:** servare: unus bis rem publicam servavi, semel gloria, iterum aerumna mea; Sest. 49.
2. **Präposition:** in: quem ego tamen credo ... in viri fortis aerumnis non ita crudelem fuisse, ut ..; dom. 134.

aerumnosus, kummervoll: A. **bei Substantiv:** pater: filiam, filiam, inquam, aerumnoso patri, Deciane, redde; Flacc. 73.
B. **allein: Dativ:** comparo; crux, crux, inquam, infelici et aerumnoso ... comparabatur; Verr. V, 162.
sum: quod si tum indicatum non esset, non huic aerumnosissimo venenum illud fuisset, sed multorum medicamentum maerorum; Cluent. 201.

aes, Erz, Kupfer, Geld: I. **Subject:** adferre potest: Publicium et Minucium, quorum aes alienum contractum in popina nullum rei publicae motum adferre poterat; Catil. II, 4.
crescit: metuisti ne aes alienum tibi cresceret, si ..? Verr. IV, 28.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** cognosco: cognoscentur enim omnia istius aera illa vetera; Verr. V, 33.
contraho: cuius aes alienum videmus, iudices, non libidine, sed negotii gerendi studio esse contractum; Sulla 58. f. I. adferre potest.
dissolvo: P. Sittii praediis venditis aes alienum eiusdem est dissolutum; Sulla 56. patri persuasi, ut aes alienum filii dissolveret. Phil. II, 46.
habeo: quaerendum, credo, est, Heius iste num aes alienum habuerit; Verr. IV, 11.
liquefacio: compluris in Capitolio res de caelo esse percussas, cum et simulacra deorum depulsa sunt ... et legum aera liquefacta; Catil. III, 19.
mereo: f. III, 1. duodecim.
obicio: nam quod aes alienum obiectum est ..., videte quam pauca respondeam; Cael. 17.
relinquo: f. III, 1. aliquantum.
reperio: nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum aes alienum; Cael. 44.
2. **Dativ:** subvenio: quae res egestati et aeri alieno tuo praeter mortem Caesaris subvenire potuisset? Phil. II, 36.
3. **Ablativ:** exsero: hominem ridiculum, qui se exserere ||exercere, exire|| aere alieno putet posse, cum vendat aliena; Phil. XI, 13.
libero: qui maximo te aere alieno ad aedem Opis liberavisti; Phil. II, 35.
4. **mit Präpositionen:** devoveo pro: qui maiorum exempla persequens pro alieno se aere devovit; Phil. XI, 13.
facio ex: ubi illius ipsius M. Marcelli ... statua ex aere facta est; Verr. II, 50. ex altera parte Hercules egregie factus ex aere; ib. IV, 5.
incido in: in tantum aes alienum inciderunt, ut ..; Catil. II, 20.
incīdo in: quae ille in aes incidit, in quo populi iussa perpetuasque leges esse voluit, pro nihilo habebuntur? Phil. I, 16. in aes incidi iubebitis, credo, illa legitima; ib. 26. qui ... falsas leges C. Caesaris nomine et falsa decreta in aes incidenda et in Capitolio figenda curaverit; ib. III, 30. regna, civitates, immunitates in aes accepta pecunia iubebat incidi; ib. V, 11. — incisus in (abl.): id non modo tum scripserunt, verum etiam in aere incisum nobis tradiderunt; Verr. IV, 145.
queror de: tria ... haec in Milonis personam questus es: de aere alieno, de vi, de ambitu; Fr. B. XV, III, 2.
sum in: hominem video ... non modo in aere alieno nullo, sed in suis nummis multis esse et semper fuisse; Verr. IV, 11. f. incīdo in; Phil. I, 16.
III. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** aliquantum: cum aeris alieni aliquantum esset relictum; Quinct. 15. quod C. frater aliquantum aeris alieni reliquerat; ib. 73.
cumulus: augent magnum quendam cumulum aeris alieni; Fr. B. XIII, II, 4.
duodecim: nam illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aeris; Qu. Rosc. 28.
invidia: si quae est invidia communis hoc tempore aeris alieni, petulantiae, libidinum iuventutis; Cael. 30.
magnitudo: luxuries igitur hominem nimirum, et aeris alieni magnitudo ... ad hoc scelus impulerunt? Sex. Rosc. 39. quos egestas, quos aeris alieni magnitudo ... tribuno plebis constrictos addixerat; Sest. 38. quorum ... magnitudo aeris

alieni, sumptus, libidines nominarentur; Cael. 43.

perfugium: id enim unum in terris egestatis, aeris alieni, nequitiae ... perfugium esse ducebas; Phil. II, 50.

ratio: ne ... istas tabulas existimes *ad diversam veteris* aeris alieni rationem pertinere; Font. 2.

Scyllaeum: ne in Scyllaeo illo aeris alieni tamquam [in] fretu ad columnam adhaeresceret; Sest. 18.

temperatio: tu illius aeris temperationem, tu operum lineamenta sollertissime perspicis? Verr. IV, 98.

2. **Ablativ:** vir: reliquit quos viros! quanto aere alieno! quam valentis! quam nobilis! Catil. II, 4.

3. **mit Präposition:** bucula ex: ut ex marmore Iacchum aut Paralum pictum aut ex aere Myronis buculam (amittant); Verr. IV, 135.

craterae ex: quod ... crateras ex aere pulcherrimas ... abstulit; Verr. IV, 131.

signum ex: erant signa ex aere complura; Verr. II, 87. neque quicquam ex fano Chrysae praeter unum perparvolum signum ex aere desideratum est; ib. IV, 96.

simulacrum ex: fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum; Verr. IV, 72. ibi est ex aere simulacrum ipsius Herculis; ib. 94. ex aere fuit quoddam (simulacrum) modica amplitudine; ib. 109.

statua ex: pedestrem ex aere statuam ... decerno; Phil. IX, 13.

supellex ex: Sthenius ... studiosius haec compararat, supellectilem ex aere elegantiorem, et Deliacam et Corinthiam; Verr. II, 83.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** dirui: in quibus (castris) cum frequens fuisset, tamen aere dirutus est; Verr. V, 33.

opprimi: hoc praetore oppressam esse aere alieno Galliam; Font. 11. nemo ... oppressus aere alieno fuit quem non ... asciverit; Catil. II, 8.

perditus: quem plane perditum aere alieno egentemque ... cognorat; Phil. II, 78.

premi: alterum genus est eorum, qui, quamquam premuntur aere alieno, dominationem tamen exspectant; Catil. II, 19.

2. **Präpositionen:** in: unum genus est eorum, qui magno in aere alieno maiores tamen possessiones habent; Catil. II, 18. qui ... sumptibus in vetere aere alieno vacillant; ib. 21. *qui magno in aere alieno totam (dignitatem) ex domo quaesisset*; Scaur. 45.

propter: quae potest maior esse fides quam ... propter aes alienum ire ad arma? Phil. VI, 11.

aestas, Sommer: I. **Subject:** astringere potest: sed tamen una atque altera aestas vel metu vel spe ... potest totam Galliam sempiternis vinculis astringere; prov. cons. 34.

esse coepit: cum vero aestas summa esse coeperat, quod tempus omnes Siciliae semper praetores in itineribus consumere consuerunt, ...: tum ..; Verr. V, 29.

II. **nach Verb:** nanciscor: cum ... aestatem integram nanctus Italiae callis et pastorum stabula praedari ||*praeoccupare*, al.|| coepisset; Sest. 12.

III. **nach Substantiv:** commeatus: quos (nummos) qui dederat, commeatum totius aestatis abstulerat; Verr. V, 62.

IV. **Umstand:** 1. **Accusativ:** subinvisum apud malevolos Postumi nomen ... aestatem unam ||una||, non pluris, auris refersit istis sermonibus; Rab. Post. 40.

2. **Ablativ:** nam aestate summa, quo tempore ceteri praetores obire provinciam et concursare consuerunt aut etiam ... navigare, eo tempore ... domo sua regia [...] contentus non fuit; Verr. V, 80. ita tantum bellum ... Cn. Pompeius extrema hieme apparavit, ineunte vere suscepit, media aestate confecit; imp. Pomp. 35.

aestimatio, Schätzung, Anschlag: I. **Subject:** est aequa: proinde quasi .. aequior sit ista aestimatio in tuo quam in populi Romani commodo; Verr. III, 203. — grata: cum aestimatio legis eius modi sit, ut ceteris temporibus tolerabilis Siculis, te praetore etiam grata esse debuerit; Verr. III, 174. non potest reprehendi ulla aestimatio, quae aratori non modo incommoda non est, sed etiam grata est; ib. 214. — incommoda: ſ. grata; Verr. III, 214. — remissa: remissior aliquanto eius fuit aestimatio quam annona; Verr. III, 214. — tolerabilis: ſ. grata; Verr. III, 174. — vestra: eius rei taxationem nos fecimus; aestimatio vestra est; iudicium datum est in quadruplum; Tull. 7. — iudicium: hoc statuitur, aestimationem litium non esse iudicium; Cluent. 116. — eius modi: ſ. grata; Verr. III, 174.

habet: vides eandem aestimationem propter temporis dissimilitudinem in illo laudis causam habere, in te criminis, in illo beneficii, in te iniuriae? Verr. III, 214.

nascitur: etenim haec aestimatio nata est initio, iudices, non ex praetorum aut consulum, sed ex aratorum et civitatum commodo; Verr. III, 189.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** comprobo: videtis ... hac aestimatione a vobis comprobata neque modum posthac avaritiae cuiusquam neque poenam improbitatis futuram; Verr. III, 221.

constituo: cur in isto genere solo frumenti ista aestimatio constituatur? Verr. III, 202.

excogito: quo modo Lyciam ... hac sua, quam tum primum excogitavit, Siciliensi aestimatione adflixerit non est necesse demonstrare verbis; Verr. I, 95.

fero: istam cellam atque istam aestimationem negant ullo modo ferri posse; Verr. III, 203.

habeo: quod [...] in censu habendo potestas omnis aestimationis [habendae] summaeque faciendae censori permittitur; Verr. II, 131.

reprehendo: ſ. I. est grata; Verr. III, 214.

2. **Ablativ:** utor: negaret hac aestimatione se usum; Verr. III, 224.

3. **mit Präpositionen:** dico de: de aestimatione frumenti cum dices, sic te audiemus, quasi ..; Verr. III, 222.

pendeo ex: ut intellegas non ex aestimatione neque ex ternis denariis pendere crimen, sed ex coniectione annonae atque aestimationis; Verr. III, 189.

pervenio ad: ut vecturae difficultate ad quam vellent aestimationem pervenirent; Verr. III, 190.

queror de: num ... arator quisquam ... in caritate de aestimatione frumenti questus est? Verr. III, 216.

revoco ad: an me ad M. Antonii aestimationem frumenti exactionemque pecuniae revocaturus es? Verr. III, 213.

venio ad: paucos Syracusanos ... nunc non ad istius laudationem, sed ad communem litium aestimationem venisse; Verr. II, 45.

III. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** auctor: non habes ne ex his quidem hominibus ... ullum auctorem istius aestimationis; Verr. III, 210.

coniectio: ſ. II, 3. pendeo ex.

consuetudo: ex huius modi principio atque ex liberalitate et accommodatione magistratuum consuetudo aestimationis introducta est; Verr. III, 189.

genus: nam genus aestimationis ipsum a me numquam est reprehensum; Verr. III, 214. non enim a vobis summa, sed genus aestimationis erit comprobatum; ib. 220.

improbitas, iniquitas: quotus erit iste denarius, ... in quo primum aestimationis iniquitas atque improbitas reprehendatur? Verr. III, 220.

magnitudo: quantam enim quisque concupierit pecuniam, tantam licebit per cellae nomen aestimationis magnitudine consequatur; Verr. III, 222.

modus: etenim qui modus est in his rebus cupiditatis, idem est aestimationis; Verr. IV, 14.

potestas: ſ. II, 1. habeo.

quaestus: nam totus quaestus hic, iudices, aestimationis ex annonae natus est varietate; Verr. III, 192.

ratio: ideo valet ista ratio aestimationis in Asia, valet in Hispania; Verr. III, 192.

2. **mit Präposition**: controversia de: si mihi tecum neque de annona neque de aestimatione tua potest esse controversia; Verr. III, 194.

IV. **Umstand**: 1. **Ablativ**: adfligere: s. II, 1. excogito.

adripi reus: est adreptus unus eques Romanus de pecuniis repetundis reus. ... qua aestimatione ||appellatione, al.|| litium? in qua Postumi mentio facta nulla est; Rab. Post. 11.

concidere: iuvat me haec praeclara nomina artificum ... Verris aestimatione sic concidisse; Verr. IV, 12.

dare: cum optima aestimatione senatus frumentum eos in cellam dare voluisset; Verr. III, 226.

evertere, sublevare: eadem aestimatione alter sublevarat aratores, alter everterat; Verr. III, 215.

exigere: exige eadem aestimatione pecuniam a civitatibus et refer, quam accepisti; Verr. III, 202.

2. **Präpositionen**: de: si hoc de cella atque hac aestimatione concederetur; Verr. III, 200.

ex: ex senatus aestimatione, non ex annonae ratione solvisses; Verr. III, 195.

in: si vis .. docere aliquid ab isto simile in aestimatione atque a ceteris esse factum; Verr. III, 193. s. 1. adripi; Rab. Post. 11.

aestimator, Schätzer: sum: unus tu dominus, unus aestimator ||existimator, al.||, unus venditor tota in provincia per triennium frumenti omnis fuisti; Piso 86.

aestimo, schätzen, veranschlagen: I. **absolut**: 1. **substantivisch**: modus: non est iam in lege neque in officio, sed in voluntate hominum atque avaritia positus modus aestimandi; Verr. III, 220. (vgl. II. frumentum; Verr. III, 225. Piso 86).

in: scitote vos nullum ceteris in aestimando finem improbitatis et avaritiae reliquisse; Verr. III, 220. (Abl.: vgl. II. frumentum; Verr. I, 95).

2. **verbal**: a. ohne Werthangabe: qua in re senatus optime ac benignissime cum aratoribus egisset large liberaliterque aestimasset; Verr. III, 204. petiverunt ab eo civitates, ut aestimaret; ib. 214. s. II. argentum.

b. mit genet. pretii: cum pluris senatus aestimasset quam quanti esset annona; Verr. III, 195. aiebat se tantidem aestimasse quanti Sacerdotem; ib. 215. permittite ut liceat quanti quisque velit tanti aestimare; ib. 221. si .. aestimavit tanti, ut homines ferre non possent; ib. 225. (gen. pret. u. crim. s. II. alqm; Scaur. 45. alqd; Verr. IV, 10. 13. 14. conscientiam. frumentum; Verr. III, 174. 194. gratiam. litem; Verr. IV, 22. Cluent. 116. ✕).

c. mit ablat. pretii: aestimavit denariis III; Verr. III, 214. eodem tempore praetor Antonius denariis III aestimavit; ib. 215. neque hoc potestis iudicare, ternis denariis aestimare licere, denis non licere; ib. 220. stultissimus quisque posthac minimo aestimabit; ib. 221. (abl. pret. u. crim. s. II. alqd; Verr. IV, 13. frumentum; Verr. III, 188. V, 83. litem; Verr. III, 184. IV, 22. modium).

II. **mit Object**: alqm: nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat; Qu. Rosc. 28. iacentem domum pluris quam te et fortunas tuas aestimasti; Scaur. 45.

alqd: sic est volgus: ex veritate pauca, ex opinione multa aestimat; Qu. Rosc. 29. te haec coëgisse, te aestimasse, tibi pecuniam numeratam esse dico; Verr. I, 96. ne in cellam quod imperatur aestiment; ib. II, 147. si quid venale habuit Heius, si id quanti aestimabat, tanti vendidit; ib. IV, 10. dicet aliquis: quid? tu ista permagno aestimas? ego vero ad meam rationem usumque meum non aestimo, verum tamen a vobis ita arbitror spectari oportere, quanti haec eorum iudicio, qui studiosi sunt harum rerum, aestimentur ..., denique ipse Verres quanti aestimet; ib. 13. quis vestrum igitur nescit quanti haec aestimentur? ib. 14. deinde haec expendite atque aestimate pecunia; ib. V, 23. haec vero quae vel vita redimi recte possunt, aestimare pecunia non queo; ib.

argentum: iussit Timarchidem aestimare argentum, quo modo ||quo modo? quo|| qui umquam tenuissime in donationem histrionum aestimavit; Verr. IV, 35.

conscientiam: illud est hominis magni .. atque sapientis ... maximi .. aestimare conscientiam mentis suae; Cluent. 159.

domum: emit domum licitatoribus ||litigatoribus, al.|| defatigatis prope dimidio carius quam aestimabatur ||aestimabat||; dom. 115. s. alqm; Scaur. 45.

fortunas: s. alqm; Scaur. 45.

frumentum: quo modo Lyciam ... frumento imperando, aestimando ... adflixerit non est necesse demonstrare verbis; Verr. I, 95. primum [enim] de decumano, deinde de empto dicemus frumento, postremo de aestimato; ib. III, 12. retines HS XXI: tanti enim est frumentum Siciliense ex lege aestimatum; ib. 174. dictum, iudices, est de decumano frumento, dictum de empto, extremum reliquum est de aestimato; ib. 188. cum ... id .. frumentum senatus ita aestimasset, quaternis HS tritici modium, binis hordei, *hordei* iste numero ad summam tritici adiecto tritici modios singulos cum aratoribus ternis denariis aestimavit; ib. multos saepe viros bonos ... cum aratoribus et cum civitatibus frumentum ... aestimasse; ib. si ullo in loco eius provinciae frumentum tanti fuit, quanti iste aestimavit; ib. 194. atque isto praetore, iudices, non solum aestimandi frumenti modus non fuit, sed ne imperandi quidem; ib. 225. ubi ternis denariis aestimatum frumentum? ib. V, 83. qui modus tibi fuit frumenti aestimandi ||aestimati||? qui honorarii? Piso 86.

gratiam: a quibus intellego tuam gratiam magni aestimari; Muren. 10.

litem: quid sit quod ... de pecuniis repetundis lis aestimata sit eo nomine, quod ille ob rem iudicandam pecuniam accepisset; Verr. a. pr. 38. his nominibus solis Cn. Dolabellae HS ad triciens litem esse aestimatam; ib. I, 95. DE LITIBUS AESTIMATIS CN. DOLABELLAE PR. PECUNIAE REDACTAE; ib. 96. [EX LITIBUS AESTIMATIS DOLABELLAE PR. ET PRO PR.; ib. 99]. qua in civitate C. Catoni ... HS VIII milibus lis aestimata sit; ib. III, 184. [HS IIII milibus lis aestimata est; ib. IV, 22]. maiorem sumptum, quam quanti Catonis lis aestimata est; ib. non ex litibus aestimatis tuis pecuniam domum ... volt .. reportare; ib. V, 128. P. Septimio Scaevolae litem eo nomine esse aestimatam; Cluent. 115. in litibus aestimandis fere iudices ... neglegentius attendunt cetera; ib. 116. quibus damnatis de pecuniis repetundis lites maiestatis essent aestimatae; ib. ad quos pervenisse pecunias in litibus aestimandis statutum sit; ib. omni contentione pugnatum est, uti lis haec capitis aestimaretur; ib. lites severe aestimatae; Muren. 42. sunt lites aestimatae A. Gabinio; Rab. Post. 8. neminem umquam, QUO EA PECUNIA PERVENISSET, causam dixisse, qui in aestimandis litibus appellatus non esset; ib. 9. cum in eum litis aestimares; ib. 12. at sum, inquit, absolutus. novo quidem hercle more cui uni absoluto lites aestimandae sunt**; Fr. B. XIII, VI, 1.

modium: est enim modius lege HS IIIS aestimatus; Verr. III, 174 s. frumentum; Verr. III, 188.

nomina: illa sunt nomina, quae Dolabellae necessario sunt aestimata; Verr. I, 99.

pecunias: hic pecunias vestras aestimabat; Phil. V, 20.

auri pondus: Athenis audistis ex aede Minervae grande auri pondus ablatum; dictum est hoc in Dolabellae iudicio; dictum? etiam aestimatum; Verr. I, 45.

pretia: aestimate harum omnium rerum pretia; Verr. V, 23.

decem milia talentum: undecim milia talentum ad Gabinium provenerunt. at non modo abs te decem milia obiecta sunt, sed etiam ab his aestimata; Rab. Post. 30.

voluptates: idem expendunt atque aestimant voluptates; sen. 15.

aestivus, sommerlich; n. pl. Sommerlager, Feldzug: A. **bei Substantiven:** dies: hic dies aestivos [iam continuos] populi Romani praetor ||praet. pop. Rom.|| . . . sic vixit, ut . .; Verr. V, 81.

tempora: tabernacula, quem ad modum consuerat temporibus aestivis, . . . conlocari iussit in litore; Verr. V, 80.

B. **allein:** accedo ad: ac primo ad illa aestiva praetoris accedunt; Verr. V, 96.

gratulatio ex: nulla ex trinis aestivis gratulatio, nulla triumphi mentio; Piso 97.

aestuo, unruhig, besorgt sein: alqs: circumspicit, aestuat, negat nos Cluvii testimonium recitaturos; Qu. Rosc. 43. quod ubi auditum est, aestuare illi, qui pecuniam dederant; Verr. II, 55. hunc aestuantem et tergiversantem iudicio illic ||ille|| persequitur; Flacc. 47. ille . . . exsanguis atque aestuans se ex curia repente proripuit; har. resp. 2. — dubitatione: itaque aestuabat dubitatione; Verr. II, 74.

aestus, Brandung, Hitze, Unruhe, Besorgniß: I. **Subject:** est: qui tibi aestus, qui error, quae tenebrae di immortales! erunt, homini minime malo? div. Caec. 45.

II. **nach Verb:** habeo: quod enim fretum, quem Euripum tot motus, tantas, tam varias habere putatis agitationes fluctuum, quantas perturbationes et quantos aestus habet ratio comitiorum? Muren. 35.

III. **Ablativ:** effervescere: si campus atque illae undae comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi aestu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; Planc. 15.

iactari: homines aegri morbo gravi, cum aestu febrique iactantur; Catil. I, 31.

aetas, Alter, Lebenszeit, geringes, hohes Alter, Altersclasse, Zeitalter, Zeit: I. **Subject:** abest: homini peradulescenti, cuius aetas a senatorio gradu longe abesset; imp. Pomp. 61.

adfert: huic quidem adferet aliquam deprecationem periculi aetas illa, qua tum fuit; Rabir. 26. quae quidem (res) tanta est, ut || ut nulla || tropaeis et monumentis tuis adlatura finem sit aetas; Marcell. 11.

auget: sed tamen auget et aetas et honos dignitatem; dom. 117. quod quidem vitium ventris et gurgitis non modo non minuit aetas hominibus, sed etiam auget; Cael. 44.

avocat: Curtios, Marios, denique † Mammeos ||Mamercos, al.||, quos iam aetas a proeliis avocabat; Sex. Rosc. 90.

consentiunt: in qua (causa) omnes honestates civitatis, omnes aetates, omnes ordines una consentiunt; Sest. 109.

conticescit: nec ulla umquam aetas de tuis laudibus conticescet; Marcell. 9.

dat: nam quoad aetas M. Caelii dare potuit isti suspicioni locum, fuit primum ipsius pudore, deinde etiam patris diligentia disciplinaque munita; Cael. 9.

defendit: annui temporis criminationem omnis aetas L. Flacci et perpetua vita defendet; Flacc. 100.

deterret: aetas eius certe ab hac sententia neminem deterrebit, quando quidem virtute superavit aetatem; Phil. XIV, 28.

efflorescit: amputanda plura sunt illi aetati, si quidem efflorescit ingenii laudibus, quam inserenda; Cael. 76.

est: sic in hominibus de me divinitus meritis omnis erit aetas mihi ad eorum erga me merita praedicanda atque recolenda; sen. 30. — eae: quod eae vestrae sint aetates, ut is, qui te adoptavit, vel filii tibi loco per aetatem esse potuerit vel eo quo fuit; dom. 36. — gravis: quamquam ad praecepta aetas non est gravis; Planc. 59. — minor: quae est aetas nostris legibus decem annis minor quam consularis; Phil. V, 48. — impedimento: nam commoditati ingenium, gravitati aetas, libertati tempora sunt impedimento; Sex. Rosc. 9. quoniam ad dicendum impedimento est aetas et pudor qui ornat aetatem, causam mihi tradidit; ib. 149.

fert: cum ad illud prandium crudior venisset et, ut aetas illa fert, sibi tum non pepercisset; Cluent. 168.

inest: verum tamen inerat in illa magnitudine aetas atque habitus virginalis; Verr. IV, 74.

init: quam (curam) sibi nondum confirmato consilio, sed ineunte aetate susceperat; Verr. III, 3. hoc aditu laudis . . . non mea me voluntas adhuc, sed vitae meae rationes ab ineunte aetate susceptae prohibuerunt; imp. Pomp. 1. atque illud tenebricosissimum tempus ineuntis aetatis [tuae] patiar latere; Vatin. 11. hunc enim . . . concedis . . ab ineunte aetate . . . in nostris bellis . . . esse versatum; Balb. 6. qui . . . commendationem . . ineuntis aetatis ab impietate et scelere duxerit; Deiot. 2. haec (frugalitas) in illo est ab ineunte aetate . . . perspecta et cognita; ib. 26. quibus ille studiis ab ineunte aetate se imbuerat, . . . ea tamen illum cuncta iam exacta aetate defecerant; ib. 28. C. Caesar ineunte aetate docuit ab excellenti eximiaque virtute progressum aetatis exspectari non oportere; Phil. V, 47. Macedo Alexander, cum ab ineunte aetate res maximas gerere coepisset; ib. 48. quamquam nos ab ineunte illius aetate usus, consuetudo . . . devinxit; ib. VII, 6.

minuit: s. auget; Cael. 44.

mitigat: ac te ipsum . . . iam usus flectet, dies leniet, aetas mitigabit; Muren. 65. iam aetas omnia, iam usus, iam dies ||iam ista dies|| mitigarit; Cael. 77.

perfert: damna, dedecora, quae res patris eius, aetas ipsius pertulit, praetereantur; Verr. I, 33.

postulat: scio . . . quid aetas, quid honos meus postulet; Sest. 119. neque enim decebat neque aetas illa postulabat; Cael. 7. cum . . . commoveri soleam vehementius, quam videtur vel usus vel aetas mea postulare; Deiot. 1.

potest: s. dat. II, 1. commendo.

prohibet: Priamum ipsum [senem], Antistium, quem non modo aetas, sed etiam leges pugnare prohibebant; Sex. Rosc. 90.

requirit: quorum utrumque ||utrorumque|| aetas laborem et industriam meam, fidem et misericordiam vestram requirebat; Verr. V, 129.

succedit: nihil enim semper floret; aetas succedit aetati; Phil. XI, 39.

valet: atque in eis omnibus senatoribus cooptandis . . . neque census neque aetates neque cetera Siculorum iura valuisse; Verr. II, 120. cum illae valent apud me excusationes iniuriae tuae, iratus animus tuus, aetas, amicitia nostra; Sulla 47.

videt: multas tamen iam summorum imperatorum clarissimas victorias aetas nostra vidit; Milo 77. — videtur: itaque tibi, Hortensi, non illius aetas, sed causa, non vestitus, sed fortuna popularis videbatur; Verr. I, 152. s. postulat; Deiot. 1.

vindicat: nos . . . a crucis . . terrore neque res gestae neque acta aetas neque vestri honores vindicabunt? Rabir. 16.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adficio: nemo Agrigenti neque aetate tam adfecta neque viribus tam infirmis fuit, qui non . .; Verr. IV, 95.

ago: quam honestatem in iudicium tuum prope acta iam aetate decursaque attulit; Quinct. 99. s. I. vindicat.

capio: animum adulescentis . . . pellexit eis omnibus rebus, quibus illa aetas capi ac deleniri potest; Cluent. 13. qua (varietate) non modo haec aetas, sed etiam iam corroborata caperetur; Cael. 41.

commendo: neque enim vobis satis commendata huius aetas esse posset, si . .; Cael. 5.

constituo: legibus enim annalibus cum grandiorem aetatem ad consulatum constituebant, adulescentiae temeritatem verebantur; Phil. V, 47.

consumo: quis enim civis ei regi non faveret,

cuius omnem aetatem in populi Romani bellis consumptam esse meminisset? Deiot. 6.
corroboro: s. capio; Cael. 41.
custodio: quem ergo ad finem putas custodiendam illam aetatem fuisse? Cael. 11.
decurro: s. ago.
dedo: cuius prima aetas dedita disciplinae fuit eisque artibus, quibus instituimur ad hunc usum forensem; Cael. 72.
defendo: pupilli, cuius aetatem et solitudinem ... defendere praetor debuit; Verr. I, 146.
dego: inter feras satius est aetatem degere quam in hac tanta immanitate versari; Sex. Rosc. 150.
delenio: s. capio; Cluent. 13.
discribo: tributim et centuriatim discriptis ||descr.|| ordinibus, classibus, aetatibus; Flacc. 15.
exigo: nihil mihi detraham, cum illis exactae aetatis [severissime] fructum, quem meruerunt, retribuam; Qu. Rosc. 44. tyrannicis interdictis tuis patri exacta aetate et adulescenti filio adeundi ad illum miserum potestatem numquam esse factam; Verr. V; 21. hic tam grandis natu Eubulidas hoc tantum exacta aetate laboris itinerisque suscepit, ... ut ..; ib. 128. s. I. init; Deiot. 28.
firmo: ineunte aetate .., qua ||quo|| minus etiam praecipitur eorum virtus et integritas, qui ad hanc rem [adulescentuli, quam qui iam firmata aetate] descendunt; Verr. III, 3. quorum cum adulescentiae cupiditates deferbuissent, eximiae virtutes firmata iam aetate exstiterunt; Cael. 43.
habeo: s. IV, 1. alqd; Sex. Rosc. 149. Verr. V, 64.
informo: ab eis artibus, quibus aetas puerilis ad humanitatem informari solet; Arch. 4.
munio: s. I. dat.
orno: s. I. est impedimento; Sex. Rosc. 149.
quaero: non aetas eius, qui adoptabat, est quaesita; dom. 35.
restituo: aut sibi ad honores petendos aetatem integram restitui oportere, aut ..; Cluent. 154.
specto: non enim pro meo reditu ... adfines deprecati sunt; non ... iam spectata aetate filius; Quir. 6.
supero: s. I. deterret.
volgo: quae navis umquam in flumine publico tam volgata omnibus quam istius aetas fuit? har. resp. 59.

2. **Genetiv**: sum: ego vero et aetatis non modo meae, sed multo etiam superioris et honoris amplissimi puto esse .. accusare improbos; div. Caec. 70. non modo illa, quae erant aetatis, ordinis quaestusque, permiscuit, sed etiam ..; Verr. II, 123. nam ceterae (animi adversiones ||*remissiones*||) neque temporum sunt neque aetatum omnium neque locorum; Arch. 16. sunt enim facta eius immortalitatis, nomen aetatis; Phil. IV, 3.

3. **Dativ**: accedo: cum autem paulum iam roboris accessisset aetati; Cael. 73.
amputo: s. I. efflorescit.
do: illi aetati, qua tum eram, solere laudi dari, etiam si in minus firmis causis hominum periculis non defuissem; Cluent. 51. datur enim concessu omnium huic aliqui ludus aetati; Cael. 28. detur aliquid aetati; sit adulescentia liberior; ib. 42.
insero: s. I. efflorescit.
intericio: erat ei spes unica ||una|| in C. Antonio, qui duorum fratrum aetatibus medius interiectus vitiis cum utroque certabat; Phil. X, 10.
male dico: quis est ... qui isti aetati [atque etiam isti dignitati] non possit quam velit petulanter ... male dicere? Cael. 8.
praebeo: ut aetati maxime lubricae atque incertae exempla nequitiae parentis vita praeberet; Verr. V, 137.
succedo: s. I. succedit.
sum: multa oportet discat atque dediscat; quorum illi aetati utrumque difficile est; Quinct. 56.

tribuo: usus quidam provincialis, non sine causa a maioribus huic aetati tributus; Cael. 73.

4. **Ablativ**: sum: quo die quis civis fuit qui fas esse putaret, quacumque aut aetate aut valetudine esset, non se de salute mea sententiam ferre? sen. 28. s. I. adfert. Rabir. 26. II, 3. do; Cluent. 51.

5. **mit Präpositionen**: cado in: sed ego non loquor de sapientia, quae non cadit in hanc aetatem; Cael. 76.
convenio in: tamen hoc maledictum minime in illam aetatem conveniret; Deiot. 28.
facio coniecturam ex: omnes ei ||hi||, quorum tu ex aetate coniecturam facere potes quid tum fecerint; Rabir. 31.
incido in: hoc bellum quintum civile geritur — atque omnia in nostram aetatem inciderunt; Phil. VIII, 8.
postulo ab: C. Curionem ... cum filio principe iuventutis cum re publica coniunctiore etiam, quam ab illa aetate postulandum fuit, delere voluisti; Vatin. 24. ac mihi semper eo maiora beneficia C. Caesaris visa sunt, quo minus erant ab aetate illa postulanda; Phil. XIV, 28.
sancio de: in quibus (legibus) multa sanxit de aetate hominum, ne qui minor triginta annis natus ||natu|| ... legeretur; Verr. II, 122.

III. **nach Adjectiven und Adverb**: 1. **Dativ**: aequalis: quid de patre dicam? cuius benevolentia in populum Romanum est ipsius aequalis aetati; Phil. XI, 33.

2. **Ablativ**: praeditus: homo... quid faceret denique illa aetate et auctoritate praeditus nesciebat; Verr. III, 62.

3. **mit Präposition**: satis ad: mihi fere satis est quod vixi vel ad aetatem vel ad gloriam; Phil. I, 38.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: alqs: ego, qui ... in foro iudiciisque ita verser, ut eiusdem aetatis aut nemo aut pauci plures causas defenderint; div. Caec. 41. cum ... omnes ordinum atque aetatum omnium suffragium se non de civis, sed de civitatis salute ferre censebant; dom. 90.
alqd: cum ... id aetatis .. duo filii propter cubantes ne sensisse quidem se dicerent; Sex. Rosc. 64. qui si iam satis aetatis atque roboris haberet, ipse pro Sex. Roscio diceret; ib 149. homo, qui et summa gravitate et iam id aetatis et parens esset; Verr. I, 66. ut ... hominem .. id aetatis minime litigiosum quam tumultuosissime adoriantur; ib. II, 37. ut ... homo nefarius de homine nobili atque id aetatis suoque hospite virgis supplicium crudelissime sumeret; ib. 91. quod in publicanorum causis vel plurimum aetatis meae versor; ib. 181. qui aliquid formae, aetatis artificiique habebant, abducit omnis; ib. V, 64. quod si potuisset honeste scribere se in balneis cum id aetatis filio fuisse; Cluent. 141. quoniam est id aetatis, ut sensum iam percipere possit ex maerore patrio; Flacc. 106. si auctoritatem quaerimus, etsi id est aetatis, ut nondum consecutus sit, tamen ..; dom. 118. „mihi sat est, qui aetatis quod reliquum est oblectem meae;" Cael. 37. C. quidem Caesar non exspectavit vestra decreta, praesertim cum illud esset aetatis; Phil. VIII, 5. neque se ei legatum, id aetatis eisque rebus gestis, defuturum; ib. XI, 17.
artes: qui equidem non in umbra neque in illius aetatis disciplinis artibusque versatus est; Flacc. 5 (Z. 45).
commendatio: s. I. init; Deiot. 2.
cursus: ex quo iudicari potest virtutis esse quam aetatis cursum celeriorem; Phil. V, 48.
disciplinae: s. artes.
excusatio: si me ... neque honoris neque aetatis excusatio vindicat labore; Sulla 26. qui habet excusationem vel pietatis vel necessitatis vel aetatis; Cael. 2. quod in honoribus vestrorum propinquorum non facitis vel aetatis excusatione vel

honoris; Piso 36. si etiam filium misisset, ipse aetatis excusatione usus esset; Deiot. 9.

flexus: in hoc flexu quasi aetatis ... fama adulescentis paulum haesit ad metas; Cael. 75.

flos: nemo hunc M. Caelium in illo aetatis flore vidit nisi aut cum patre aut ..; Cael. 9. an ego ... non venirem contra gratiam non virtutis spe, sed aetatis flore conlectam? Phil. II, 3.

fructus: multa eius in stipendiis damna proferentur, quae ab isto aetatis fructu dissoluta et compensata sunt; Verr. V, 33. f. II, 1. exigo; Qu. Rosc. 44.

gradus: ex hoc aetatis gradu se ad exercitum C. Flacci patrui contulit; Flacc. 5 (Z. 51).

homines: deinde habet adversarium P. Quinctius verbo Sex. Naevium, re vera huiusce aetatis homines disertissimos; Quinct. 7. omnes adsunt omnium ordinum homines, omnium denique aetatum; Catil. IV, 14. constat enim nullis umquam comitiis campum Martium tanta celebritate, tanto splendore omnis generis hominum, aetatum, ordinum floruisse; dom. 75.

initia: qui prima illa initia aetatis integra atque inviolata praestitisset; Cael. 11.

ludus: cum paruerit voluptatibus, dederit aliquid temporis ad ludum aetatis atque ad inanis hasce adulescentiae cupiditates; Cael. 42.

mortales: de quo iam pridem omnes mortales omnium generum, aetatum, ordinum iudicaverunt; Piso 96.

mulieres: quae me ita accepit, ut non modo omnium generum, aetatum, ordinum omnes viri ac mulieres omnis fortunae ac loci, sed etiam moenia ipsa viderentur ... laetari; Piso 52.

nervi: onus ... dignum in quo omnis nervos aetatis industriaeque meae contenderem; Verr. a. pr. 35.

nomen: puerum appellat... . est istuc quidem nomen aetatis, sed ..; Phil. XIII, 24.

ordo: equester ordo, at quorum equitum [Romanorum], di immortales! [patrum nostrorum atque eius aetatis,] qui ||† quae|| ... tenebat; Rabir. 20.

perfugia: perfugiis non utor aetatis, concessa omnibus iura dimitto; Cael. 30.

progressus: f. I. init; Phil. V, 47.

ratio: ut ... aliquam si non propinquitatis, at aetatis suae ... rationem haberet; Quinct. 97. habuit et dignitatis et aetatis et nobilitatis suae rationem; Verr. II, 48. denuntiasti ... quid ... sentires; ... apertius quam vel ambitionis vel aetatis tuae ratio postulabat; Planc. 52.

robur: alter virtutis robore firmior quam aetatis; Phil. X, 16.

suffragia: deinde eandem domum populus Romanus ... comitiis centuriatis omnium aetatum ordinumque suffragiis eodem iure esse iussit, quo fuisset; har. resp. 11.

tempus: cum adulescentiam notaris, cum reliquum tempus aetatis turpitudinis maculis consperseris; Flacc. 5 (Z. 22). sed si neque Asiae luxuries infirmissimum tempus aetatis *potuit voluptate corrumpere;* ib. (Z. 50). a qua (disciplina) ego nullum confiteor aetatis meae tempus abhorruisse; Arch. 1. cuius primum tempus aetatis palam fuisset ad omnium libidines divolgatum; sen. 11. sed ego illud tempus aetatis, quod ipsum sua sponte infirmum, aliorum libidine infestum est, id hoc loco defendo; Cael. 10. in lustris, popinis, alea, vino tempus aetatis omne consumpsisses; Phil. XIII, 24. f. I. init; Vatin. 11.

viri: f. mulieres.

vitia: ne huic aliena peccata, ne aetatis ac temporum vitia noceant; Cael. 30.

2. **Ablativ**: alqs: quid sibi iste volt? accusatoremne se existimari, qui antea defendere consuerat, nunc praesertim, ea iam aetate, cum aedilitatem petat? div. Caec. 70. qui in epulis cotidianis adulta aetate per triennium inter impudicas mulieres et intemperantis viros versatus sit; Verr. III, 160. qui igitur adulescens ... nihil umquam nisi severissime et gravissime fecerit, is ea existimatione eaque aetate saltavit? Deiot. 27.

filius: inter eius modi viros et mulieres adulta aetate filius versabatur, ut ..; Verr. V, 30. f. II, 1. specto.

pater: f. II, 1. exigo; Verr. V, 21.

vir: cum .. ille vir ..., integerrima aetate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur ... civitati; Cael. 59.

3. **mit Präposition:** alqs ex: et multi hoc idem ex omni ordine atque ex omni aetate fecerunt; Cael. 12. omnes ex omni aetate ... cum Ser. Sulpicio non sint comparandi; Phil. IX, 10.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: adfici: tertium genus est aetate iam adfectum; Catil. II, 20.

antecedere: incipit is loqui, qui et auctoritate et aetate et ... usu rerum antecedebat; Verr. IV, 138. ut quisque aetate et honore antecedit, ita primus solet sua sponte dicere; ib. 142. ut quisque aetate et honore antecedebat, ita sententiam dixit ex ordine; ib. 143.

antecellere: nemone horum tibi idoneus visus est, qui aetate, honore, auctoritate antecellunt, ut ..? dom. 132.

anteire: cum Ser. Sulpicius aetate illos ||illis|| anteiret, sapientia omnis ||omnibus||; Phil. IX, 1.

commoveri: quis tam fuit illo tempore ferreus ..., qui non illorum aetate, nobilitate, miseria commoveretur? Verr. V, 121.

comparari: qui neque aetate neque ingenio neque auctoritate sim cum his, qui sedeant, comparandus; Sex. Rosc. 1.

consumi: hominibus* autem ||autem talibus|| ac summis ducibus partim aetate, partim civitatis discordiis ac rei publicae calamitate consumptis; Font. 42.

grandis natu: quid exspectas quam mox ego Luscium et Manilium dicam ordine esse senatores, aetate grandis natu? Qu. Rosc. 44.

impediri: Lollius, aetate et morbo impeditus, ad testimonium dicendum venire non potuit; Verr. III, 63.

procedere: an hoc vidit puer: si aetate processerit, non videbit? Phil. V, 50.

robustior: quod si esses usu atque aetate robustior; Sulla 47. subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior; Phil. V, 43.

tiro: hominem non aetate, sed usu forensi atque exercitatione tironem; div. Caec. 47.

vincere: legiones ... vincunt numero, vincunt aetatibus; nimirum etiam auctoritate vincunt; Phil. XI, 39.

Zeit: quae (voluptates) cum inclusae diutius et prima aetate compressae et constrictae fuerunt; Cael. 75. qui honos quamquam est magnus illa aetate ||illa aetati, illi aetati||, tamen ..; Phil. V, 45 (vgl. I. init; Verr. III, 3. Deiot. 28. Phil. V, 47. — II, 1. exigo; Verr. V, 128. firmo).

2. **Präpositionen**: a: ut te ad istum cursum tenendum, quem a prima aetate suscepisti, cohortentur; Planc. 52. f. I. init.

ad: Temni usque ad illam aetatem in senatum venire non potuit; Flacc. 42. quantum ipse a pueritia usque ad hanc aetatem a continuis bellis et victoriis conquievit; Balb. 3.

in: qua in aetate, nisi qui se ipse ... defenderet, ... infamiam veram effugere non poterat; Cael. 11. reprehendistis, a patre quod semigrarit: quod quidem iam in hac aetate minime reprehendendum est; ib. 18. quae studia in his iam aetatibus nostris contractiora esse debent, in adulescentia vero ..; ib. 76.

per: cum antea per aetatem nondum huius auctoritatem loci attingere auderem; imp. Pomp. 1. cum multis annis post petissent, quam praetores fuissent, aliquanto serius, quam per aetatem ac per leges liceret; leg. agr. II, 3. quod tu si audisses

aut si per aetatem scire potuisses; Rabir. 25. qua in causa tute profecto fuisses, si per aetatem esse potuisses; ib. factus es eius filius contra fas, cuius per aetatem pater esse potuisti; dom. 35. qui cum ... per aetatem magistratus petere posset; Cael. 18. postea quam in castris esse potuit per aetatem; Deiot. 37. f. I. est ea.

propter: quod ... neque temere dicto concedi (potest) propter aetatem et prudentiam; Sex. Rosc. 3.

aetatula, Jugendalter: I. nach Verb: defero: qui post patris mortem primam illam aetatulam suam ad scurrarum locupletium libidines detulit; har. resp. 42.

II. nach Substantiv: vexator: despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores aetatulae suae; Sest. 18.

aeternitas, Ewigkeit: I. Subject: tuetur: illa vita est tua, ... quam posteritas alet, quam ipsa aeternitas semper tuebitur; Marcell. 28.

II. nach Verb: dono: *ac* mihi populus Romanus universus illa in contione non unius diei gratulationem, sed aeternitatem immortalitatemque donavit; Piso 7.

III. nach Substantiv: memoria: quae sit ad memoriam aeternitatis ara Virtutis; Phil. XIV, 34.

aeternus, ewig: aerumna: quod si mihi aeternam esse aerumnam propositam arbitrarer; sen. 34.

bellum: qua re mihi cum perditis civibus aeternum bellum susceptum esse video; Catil. IV, 22. cum mihi uni cum omnibus improbis aeternum videam esse bellum susceptum; Sulla 28.

dedecus: ne ... dedecus aeternum miseris atque ignominiam relinquat; Font. 48.

dies: diem .., quam spero aeternam fore; Catil. III, 26.

gloria: sit aeterna gloria Marius; Catil. IV, 21. haec (virtus) huic urbi aeternam gloriam peperit; Muren. 22.

ignis: prospicite ne ille ignis aeternus ... sacerdotis vestrae lacrimis exstinctus esse dicatur; Font. 47.

ignominia: f. dedecus.

imperium: si immortal*em* hanc civitate*m* ***esse*** voltis, si aeter*num hoc* imperium; Rabir. 33.

laus: an Minturnenses coloni ... aeterna in laude versantur? Planc. 26.

memoria: tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo consecratur; Verr. IV, 69. quam (Karthaginem) ... ad aeternam hominum memoriam consecravit; leg. agr. I, 5. ne aeternam memoriam dedecoris relinquat; Sulla 88. ut ... montem ... aeternae memoriae causa consecrarent; Fr. B. VI, 24.

mentes: virorum bonorum mentes divinae mihi atque aeternae videntur esse; Rabir. 29.

monumentum: ausum esse ... audaciae suae monumentum aeternum relinquere? Verr. I, 129.

nomen: valeat fortissimi et clarissimi viri nomen aeternum; Balb. 49.

pax: ut PIA ET AETERNA PAX sit; Balb. 35.

praeconium: qui non mandari versibus aeternum suorum laborum facile praeconium patiatur; Arch. 20.

supplicium: homines bonorum inimicos ... aeternis suppliciis vivos mortuosque mactabis; Catil. I, 33.

tabulae: quia haec (adversaria) sunt menstrua, illae (tabulae) sunt aeternae; Qu. Rosc. 7.

tenebrae: non dubitat P. Lentulum aeternis tenebris vinculisque mandare; Catil. IV, 10. o nox illa, quae paene aeternas huic urbi tenebras attulisti; Flacc. 102.

testimonium: qui etiam his recentibus ... periculis aeternum se testimonium laudis daturum esse profitetur; Arch. 31.

vincula: f. tenebrae; Catil. IV, 10.

aff— f. **adf—.**

age, wohlan, nun denn: I. mit Imperativ: age nunc, refer animum sis ad veritatem et considera; Sex. Rosc. 48. tum iste aliquando: „age, dic", inquit; Verr. II, 75. age vero, nunc inserite oculos in curiam; Font. 43. age vero ceteris in rebus quali sit temperantia considerate; imp. Pomp. 40. age nunc iter expediti latronis cum Milonis impedimentis comparate; Milo 55.

II. mit Conjunctiv: 1. adhortativ: age nunc ceteras quoque facultates consideremus; Sex. Rosc. 93. age nunc illa videamus, iudices, quae statim consecuta sunt; ib. 105. age nunc ex ipsius Chrysogoni iudicio Rosciorum factum consideremus; ib. 108. age illud alterum interdictum consideremus, quod ..; Tull. 46. age, quoniam ... causas ... habuit ..., profectio ipsius pecuniae requiratur; Cluent. 82.

2. concessiv: age, sit ita factum: quae causa cur Romam properaret? Milo 49.

III. mit Indicativ: 1. Aussage: age porro, custodiri ducem praedonum ... magis placuit; Verr. V, 68. age vero, de vi te ipsum habebo iudicem; Caecin. 48. age, non definis locum. quid? naturam agri? leg. agr. II, 67. age, factum est horum aliquid in aliis; Vatin. 36. age, senatus adit te; Piso 64. age, hoc laetaris: videamus quid moleste feras; Phil. XIII, 23.

2. Ausruf: age vero illa res quantam declarat eiusdem hominis ... auctoritatem! imp. Pomp. 46. age vero, vicinorum quantum studium ... est! Cluent. 197.

3. Frage: age porro, tu ... cur Tauromenitanis frumentum ... imperasti? Verr. V, 56. age nunc, si ne tuorum quidem quisquam loco motus erit ..., utrum hanc actionem habebis ... an ..? Caecin. 37. age vero, per quem venenum datum? Cluent. 172. age, si is, qui non dixit, solet, etiamne is solet, qui laudavit? Rab. Post. 32. age vero, quae erat aut qualis quaestio? Milo 60. age, si paruerit, hoc civi uti aut volumus aut possumus? Phil. V, 28. — elliptisch: age, si nocentes, cuius maleficii? Cluent. 62. quis vestrum illum, quem ille vestrum non oderit? age, vos ille solum et vos illum? Phil. VII, 21.

agedum, wohlan: agedum, conferte nunc cum illius vitam P. Sullae; Sulla 72. agedum, ego defendi Scau*rum*, Triari! defende tu matrem *Bostaris;* Scaur. c. 2. § 3.

agellus, Gütchen: redimo: itaque qui tot annis agellos suos [te praetore] redimere a piratis solebant, eidem se ipsos abs te pretio imposito redemerunt; Verr. III, 85.

ager, Acker, Feld, Feldmark; Grundstück: I. absolut: 1. Subject: attingunt: si isti agri partem aliquam iuris, aliquam similitudinem propriae possessionis, aliquam spem diuturnitatis attingunt; leg. agr. III, 8.

contremiscunt: cum .. agri atque terrae motu quodam novo contremiscunt et inusitato aliquid sono incredibilique praedicunt; har. resp. 63.

dat: unus ager uno anno trecenta milia modium tritici et praeterea HS ⊥ lucri dat Apronio! Verr. III, 106.

delectant: mallem ..., si iam te crassi agri delectabant, hic alicubi in Crustumino aut in Capenati paravisses; Flacc. 71.

desiderat: ut ager ipse cultorem desiderare ac lugere dominum videretur; Verr. III, 47. centum et unum aratores unus ager istius iniuria desiderat; ib. 120. agri denique ipsi tam beneficum ... civem desiderant; Milo 20.

differt: quasi vero paulum differat ager Campanus a Stellati ||ac Stellatis||; leg. agr. II, 85.

docet: docuit ager ipse nihil ferendo nisi multa cultura et magno labore quaesitum; leg. agr. II, 95.

effert: cum ager, id quod perraro evenit, cum decumo extulisset; Verr. III, 113. quod agri segetesque extulissent; ib. 198.

efficit: ager efficit cum octavo, bene ut agatur, verum, ut omnes di adiuvent, cum decumo; Verr. III, 112. magno te decumas vendidisse, atque aliorum quidem agrorum pro portione [magno decumas vendidisse], agri vero Leontini, qui plurimum efficit, tritici mod. CCXVI milibus; ib. 148.

est: Albanus ager est, Setinus, Privernas, Fundanus, Vescinus, Falernus, Liternus ||Linternus||, Cumanus, Ancerranus ||ancasianas||. audio. ab alia porta Capenas, Faliscus, Sabinus ager ||Sabinus||, Reatinus; *ab alia* Venafranus, Allifanus, Trebulanus; leg. agr. II, 66. — communis: uti per vim, per iniuriam, per iniquitatem iudicii totum agrum, qui communis est, suum facere possit; Quinct. 90. — cultus: qui ager neque villam habuit neque ex ulla parte fuit cultus: qui nunc multo pluris est quam tunc fuit; Qu. Rosc. 33. tum erat ager incultus sine tecto, nunc est cultissimus cum optima villa; ib. Aetnensis vero ager, qui solebat esse cultissimus, et ... campus Leontinus ... sic erat deformis atque horridus, ut ..; Verr. III, 47. — decumanus: praeterea omnis ager Siciliae civitatum decumanus est, itemque ante imperium populi Romani ipsorum Siculorum voluntate et instituto fuit; Verr. III, 13. — deformis: f. cultus; Verr. III, 47. — desertus: f. II. 1. desero; leg. agr. II, 84. — ferax: agri sunt feraces; Verr. III, 104. — hic: hic est Campanus ager et Leontinus; Phil. VIII, 26. — horridus: f. cultus; Verr. III, 47. — inanis: unus ager Agyrinensis CLXX aratoribus inanior cum sit; Verr. III, 121. — incultus: f. cultus; Qu. Rosc. 33. — privatus: si ... Recentoricus ager privatus est, quid attinet ||attinuerit|| excipi? sin ... ager Recentoricus dicitur non numquam esse publicus, quem ..? leg. agr. I, 11. cognitio xvirum privatus sit an publicus; ib. II, 56. si est privatus ager Recentoricus, quid eum excipis? sin autem publicus, quae est ista aequitas, ceteros, etiam si privati sint, permittere ut publici iudicentur, hunc excipere nominatim, † qui publicus esse fateatur ||quem publicum esse fatentur||? ergo eorum ager excipitur, qui apud Rullum aliqua ||alia|| ratione valuerunt: ceteri agri omnes, qui ubique sunt, sine ullo delectu, sine populi Romani notione, sine iudicio senatus xviris addicentur; ib. 57. — publicus: nam illum agrum publicum esse fatentur; leg. agr. II, 57. f. privatus. — relictus: f. II, 1. relinquo; Verr. III, 47. — vectigalis: omnis denique agros decumanos per triennium populo Romano ex parte decuma, C. Verri ex omni reliquo vectigalis fuisse; Verr. III, 103. — vester: quem agrum nunc praetereuntes vestrum esse dicitis et qui ea iter ||quem pariter qui, al.|| faciunt [externi homines] vestrum esse audiunt, is cum erit divisus,** neque vester ||vestrum, al.|| esse dicetur. at qui homines possidebunt? leg. agr. II, 81. — terminus: quorum ... agros ut Hercules ipse itinerum ac laborum suorum, sic maiores nostri imperii ac nominis populi Romani terminos esse voluerunt; Balb. 39. — pluris: f. cultus; Qu. Rosc. 33. — regis: f. II, 1. adiungo; leg. agr. II, 50. — coloniis: qui ager eis coloniis esset, quo milites veterani deducti essent, qui contra legem Iuliam possideretur, ut is militibus veteranis divideretur; Phil. V, 53. — meliore iure: ut meliore *iure* tui soceri fundus Hirpinus ||Irpinus|| sit sive ager Hirpinus ||Irp.|| ... quam ..; leg. agr. III, 8. — in: f. II, 1. adiungo; leg. agr. II, 51. excipio; leg. agr. I, 10. — ubique: f. privatus; leg. agr. II, 57.

fatetur: f. est privatus; leg. agr. II, 57.

favent: quorum honoribus agri ipsi prope dicam montesque favebant; Planc. 20.

ferunt: quid accidit tandem ut horum populorum agri frumentum eius modi te praetore ferrent, quod numquam antea? Verr. III, 172. f. docet.

habet: ager Herbitensis primo anno habuit aratores CCLII, tertio CXX: ... Agyrinensis ager, quorum hominum! quam honestorum! quam locupletium! CCL aratores habuit primo anno praeturae tuae. quid? tertio anno? LXXX; Verr. III, 120. Sullanus ager a certis hominibus latissime continuatus tantam habet invidiam, ut veri ac fortis tribuni plebis stridorem unum perferre non possit; leg. agr. II, 70. f. est cultus; Qu. Rosc. 33.

incurrunt: uti privatos agros, qui in publicum Campanum incurrebant, pecunia publica coëmeret; leg. agr. II, 82.

laetantur: etiam tecta atque agri mihi laetari videntur; leg. agr. II, 9.

luget: f. desiderat; Verr. III, 47.

perferre potest: f. habet; leg. agr. II, 70.

pervenit: quod si posset ager iste ad vos pervenire; leg. agr. II, 80.

praedicunt: f. contremiscunt.

resistit: cum denique nos agrum P. Rullo concessisse, qui ager ipse per sese et Sullanae dominationi et Gracchorum largitioni restitisset; leg. agr. I, 21.

sequitur: quid? ager Picenus universus utrum tribunicium furorem an consularem auctoritatem secutus est? Rabir. 22.

solet: f. est cultus; Verr. III, 47. — II, 1. loco.

venit: iubent venire agros Attalensium atque Olympenorum ||Olympiorum||, quos ||hos|| populo Romano P. Servilii ... victoria adiunxit; deinde agros in Macedonia regios, qui partim T. Flaminini, partim L. Pauli [...] virtute parti sunt; deinde agrum optimum et fructuosissimum Corinthium, qui L. Mummii imperio ... ad vectigalia populi Romani adiunctus est; post autem agros in Hispania apud Karthaginem novam, duorum Scipionum eximia virtute possessos; leg. agr. I, 5. iubent eos agros venire, quos rex Mithridates in Paphlagonia, Ponto Cappadociaque possederit; ib. 6. qui venire iubeant eos ipsos agros, in quibus ille etiam nunc bellum gerat atque versetur; ib. iubet venire ... agrum.. Aperensem ||Agerensem|| et Oroandicum et Eleusanum ||Gedusanum||; ib. II, 50. omnes urbes, agri, regna denique ... venierint; ib. 62.

videtur: f. desiderat; Verr. III, 47.

2. **ohne Verbindung**: QUI AGRI, QUAE LOCA, AEDIFICIA; leg. agr. II, 38. qui agri! quae fruges! Quir. 4. vgl. II, 1. facio; leg. agr. II, 40.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: abalieno: ut ... agros vectigalis populi Romani abalienaret; leg. agr. II, 64.

accipio: accepit enim agrum temporibus eis, cum iacerent pretia praediorum; Qu. Rosc. 33. „hunc agrum patres nostri acceptum a patribus suis perdiderunt;" leg. agr. II, 84. agrum eis divisit. o sordidos, qui acceperint, improbum, qui dederit; Phil. VI, 14.

addico: f. I. est privatus; leg. agr. II, 57.

adimo: si agrum Campanis ademissent; leg. agr. II, 88. si ... agrum .. civibus ademissent; ib. 90. hac lege agraria ... adimi Sullanos agros vobisque dividi; leg. agr. III, 3. populus Romanus ... municipiis civitatem ademit; ademit eisdem agros; de agris ratum est; dom. 79.

adiudico: possidere agros in ora maritima regem Hiempsalem, quos P. Africanus populo Romano adiudicarit; leg. agr. II, 58.

adiungo: adiungit agros Bithyniae regios, quibus nunc publicani fruuntur; deinde Attalicos agros in Cherroneso; in Macedonia, qui regis Philippi sive Persae fuerunt, qui [item] a censoribus locati sunt * et certissimum vectigal; leg. agr. II, 50. verum inter hos agros [regios], captos veteribus bellis virtute summorum imperatorum, adiungit regios agros Mithridatis, qui in Paphlagonia, qui in Ponto, qui

in Cappadocia fuerunt, ut eos xviri vendant; ib. 51. ſ. I. venit; leg. agr. I, 5.

adsigno: EIS (COLONIS) AGROS ADSIGNENT QUIBUS IN LOCIS VELINT; leg. agr. I, 17. qui populo agros essent adsignaturi; ib. II, 19. QUI POST MARIUM ET CARBONEM CONSULES AGRI, AEDIFICIA ... PUBLICE DATA, ADSIGNATA, VENDITA, CONCESSA SUNT; ib. III, 7. sunt enim multi agri lege Cornelia publicati nec cuiquam adsignati neque venditi, qui a paucis hominibus impudentissime possidentur: his cavet, hos defendit, hos privatos facit; hos, inquam, agros, quos Sulla nemini dedit, Rullus non vobis adsignare volt, sed eis condonare, qui possident; ib. 12. uti ... C. Pansa A. Hirtius consules ... rationem agri habeant ||haberent|| qui sine iniuria privatorum dividi possit ||posset||, eisque militibus ... adsignarent, ut quibus militibus amplissime dati adsignati essent; Phil. V, 53.

appeto: suos enim agros studiose colebant, non alienos cupide appetebant; Sex. Rosc. 50.

aro: qui agros immunis liberosque arant, cur oderunt? Verr. II, 166. arabat is agrum conductum in Segestano; ib. III, 93. ut temporibus illis ... ager araretur omnis; ib. 125. qui publicos agros arant certum est quid e lege censoria debeant; ib. V, 53. age, non definis locum. quid? naturam agri? „vero“, inquit, „QUI ARARI AUT COLI POSSIT.“ „qui possit arari“ inquit „aut coli:“ non qui aratus aut cultus sit; leg. agr. II, 67.

ascribo: ascribit item ||idem, *eidem*|| auctioni Corinthios agros, opimos et fertilis, et Cyrenensis, qui Apionis fuerunt; leg. agr. II, 51.

attingo: nec L. Sulla ... agrum Campanum attingere ausus est; leg. agr. II, 81.

capio: DUM EOS AGROS, QUOS TUO LABORE CEPISTI, EGO MEA LEGE ||LEGE MEA|| VENDAM; leg. agr. II, 53. quia ... consecrabantur agri, non ita ut nostra praedia, si qui vellet, sed ut imperator agros de hostibus captos consecraret; dom. 128. ſ. adiungo; leg. agr. II, 51. — IV, 1. cognitio.

coacervo: habes tantam pecuniam, qua hosce omnis agros et ceteros horum similis non modo emere, verum etiam coacervare possis; leg. agr. II, 66.

coëmo: ſ. I, 1. incurrit.

cognosco: ſ. relinquo; Verr. III, 144. vexo.

colo: qui ... ruri semper habitarit et in agro colendo vixerit; Sex Rosc. 39. qui et ipsi incensi sunt studio, quod ad agrum colendum attinet; ib. 48. qui praeesse agro colendo flagitium putes; ib. 50. cum apud maiores nostros summi viri ... tamen in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque consumpserint; ib. 51. ut ... aratoribus .. arare atque agros colere expediret; Verr. III, 43. totus enim ager Campanus colitur et possidetur a plebe; leg. agr. II, 84. urbs, quae res eas, quibus ager Campanus coleretur, suppeditare posset; ib. 88. ſ. appeto. aro; leg. agr. II, 67. — I, 1. est cultus.

comparo: tamenne patiemini vestro nomine contra vos ... urbis, agros, copias comparari? leg. agr. II, 77. qua re etiam si ad vos esset singulos aliquid ex hoc agro perventurum, qui vobis ostenditur, aliis comparatur, tamen honestius eum vos universi quam singuli possideretis; ib. 85.

concedo: cui civitati maiores nostri maximos agros atque optimos concesserunt; Verr. V, 125. ſ. adsigno; leg. agr. III, 7. — I, 1. resistit.

concupisco: qui tantum agri in illis rei publicae tenebris occupavit, quantum concupivit; leg. agr. II, 69. nam agrum quidem Campanum, quem vobis ostentant, ipsi concupiverunt; ib. 78.

condono: agitur utrum M. Antonio facultas detur ... urbis dividundae, eripiendorum urbis, al. || agrorum suis latronibus condonandi ... an ..; Phil. V, 6. ſ. adsigno; leg. agr. III, 12.

conduco: ſ. aro; Verr. III, 93.

confero: agros vero Vaticanum et Pupiniam cum suis opimis ||optimis|| atque uberibus campis conferendos scilicet [non] putabunt; leg. agr. II, 96.

confirmo: „habet agros non nullos“ inquit „socer meus desertos atque longinquos: vendet eos mea lege quanti volet; habet incertos ac nullo iure possessos: confirmabuntur optimo iure; habet publicos: reddam privatos;“ leg. agr. III, 14.

consecro: ſ. capio; dom. 128.

conservo: ego agrum Campanum, si dividi non oportuit, conservavi; si oportuit, melioribus auctoribus reservavi; Piso 4.

continuo: ſ. I, 1. habet; leg. agr. II, 70.

defendo: *quae* tam parva insula fuit quae non portus suos et agros ... per se ipsa defenderet? imp. Pomp. 54. ſ. adsigno; leg. agr. III, 12.

depopulor: qui cum agros maximos et feracissimos per se ipsum, hoc est per Apronium, Verrem alterum, depopularetur; Verr. III, 84. ne agros depopuletur; Phil. V, 27. qui ... depopulatus agros sit; ib. VII, 15.

desero: quod ager decumanus provinciae Siciliae propter istius avaritiam desertus est; Verr. III, 120. ut permulti locupletes homines ... agros latos ac fertilis desererent; ib. agros desertos a plebe atque a cultura hominum liberorum esse non oportere; leg. agr. II, 84. [ut] eidem partim invidiosos agros a Sullanis possessoribus, partim desertos ac pestilentis a vestris necessariis et a vobismet ipsis emptos quanti velletis populo Romano induceretis; ib. 98. ſ. confirmo.

distribuo: quibus hominibus et quem ad modum illum agrum esset distributurus; leg. agr. II, 79.

divexo: agros divexat civium optimorum; Phil. XIII, 21.

divido: agros emi volt qui dividantur; leg. agr. I, 2. atque his colonis agrum Campanum ac Stellatem campum dividi iubet; ib. 21. at enim ager Campanus hac lege dividetur orbi ||orbis, orbe|| terrae pulcherrimus; ib. II, 76. sic enim dico: si Campanus ager dividatur, exturbari et expelli plebem ex agris, non constitui et conlocari; ib. 84. Campanum agrum dividis; vos estis in possessione: non cedo; ib. III, 15. voluisti magnum agri modum censeri et eius agri, qui dividi plebi Romanae non potest; Flacc. 80. agrum Campanum, qui cum de vectigalibus eximebatur, ut militibus daretur, tamen infligi magnum rei publicae volnus putabamus, hunc tu compransoribus tuis et conlusoribus dividebas; Phil. II, 101. dividebat agros quibus et quos volebat; ib. V, 20. ſ. accipio; Phil. VI, 14. adimo; leg. agr. III, 3. adsigno; Phil. V, 53. I, 1. est vester. est coloniis.

do: eis .. colonis agros ||agrum|| dari iubet; leg. agr. II, 75. ante rusticis detur ager, qui habent, quam urbanis, quibus ista agri spes et iucunditas ostenditur? ib. 79. si doceo agris his, qui a Sulla sunt dati, sic diligenter Rullum sua lege consulere, ut ..; ib. III, 3. „si legionibus meis sex, si equitibus, si cohorti praetoriae praemia ||praedam|| agrumque dederitis;“ Phil. VIII, 25. addit praeterea, ut, quos ipse cum Dolabella dederit agros, teneant ei, quibus dati sint; ib. ſ. accipio; Phil. IV, 14. adsigno; leg. agr. III, 7. 12. divido; Phil. II, 101.

dono: urbes pacatae, agri sociorum, regum status xviris donabantur; leg. agr. I, 2.

emo: nam P. Fabius nuper emit agrum de C. Claudio senatore; Tull. 14. quis ergo ||igitur|| emet agros istos? eidem xviri; leg. agr. I, 14. pecunia coacta est ad agros emendos: ei porro ab invitis non ementur. si consenserint possessores non vendere, quid futurum est? ib. 15. spoliemus orbem terrarum ..., agri tamen emantur; ib. emere agros a quibus volent vel ||et, ut|| quos volent quam volent magno poterunt; ib. II, 34. hac pecunia iubet agros emi, quo deducamini; ib. 63. ut emantur agri a privatis quo plebes publice deducatur; ib.

65. iubet agros emi. primum quaero quos agros et quibus in locis; ib. 66. tum denique ager emetur, cum idem expediet emptori et venditori; ib. 67. hic ager omnis, quoquo pretio emptus ||coëmptus|| erit, tamen ingenti pecunia vobis ||nobis|| inducetur; ib. 70. dicat quos agros empturus sit; ib. 71. vobis ager non emetur; ib. 72. atque in hos agros, qui hac lege empti sint, colonias ab his xviris deduci iubet; ib. 73. hi deducent colonias in eos agros, quos emerint; ib. pecuniam ad emendos agros costitutam; dom. 23, ſ. coacervo. desero; leg. agr. II, 98. divido; leg. agr. I, 2.

eripio: sed dicam alio loco et de Leontino agro et de Campano, quos iste agros ereptos rei publicae turpissimis possessoribus inquinavit; Phil. II, 43.

excipio: excipit [enim] in vectigali imponendo agrum Recentoricum Siciliensem, in vendendis agris eos agros, de quibus cautum sit foedere: hi sunt in Africa, qui ab Hiempsale possidentur; leg. agr. I, 10. excipitur hoc capite ager in Sicilia Recentoricus quem ego excipi ... ipse ||saepe|| vehementer gaudeo; ib. II, 57. ſ. I, 1. est privatus; leg. agr. I, 11; II, 57.

eximo: ſ. divido; Phil. II, 101.

exinanio: cum senserit istum ... arationes et agros vectigalis vastasse atque exinanisse; Verr. III, 119. eiectos aratores esse dico, agros vectigalis vexatos atque exinanitos a Verre; ib. 122.

facio: quarum ager cum esset publicus populi Romani factus, tamen illis est redditus; Verr. III, 13. duarum mihi civitatum reliquos feci agros, iudices, fere optimos ac nobilissimos, Aetnensem et Leontinum; ib. 104. quid Mytilenae? quae certe ||terrae|| vestrae ... factae sunt, urbs ... nobilis, agri iucundi et fertiles; leg. agr. II, 40. ſ. adsigno; leg. agr. III, 12.—I, 1. est communis.

habeo: Halicyenses, quorum incolae decumas dant, ipsi agros immunis habent; Verr. III, 91. agros, vias denique infestas habebant; Tull. 19. illi pecunias habebunt, vos agros non habebitis; leg. agr. II, 72. video ... quis habeat Etruriam, quis agrum Picenum, quis Gallicum; Catil. II, 6. agros habent et natura perbonos et diligentia culturaque meliores; Flacc. 71. ille adversariorum partibus agrum Picenum habuit inimicum; Phil. V, 44. ſ. confirmo. do; leg. agr. II, 79.

induco: ſ. desero; leg. agr. II, 98. emo; leg. agr. II, 70.

inquino: ſ. eripio.

iudico: ſ. I. 1. est privatus; leg. agr. II, 57.

largior: his quasi praeter dotem, quam in civilibus malis acceperant, agrum Campanum est largitus Antonius; Phil. XI, 12.

libero: iubet eosdem ||enim eosdem|| xviros omnibus agris publicis pergrande vectigal imponere, ut eidem possint et liberare agros quos commodum sit et quos ipsis libeat publicare; leg. agr. I, 10.

loco: is ager a censoribus locari solet; Verr. III, 13. ſ. adiungo; leg. agr. II, 50.

nomino: „agros nominare non possum, quia tangam nullum ab invito;“ leg. agr. II, 67.

occupo: ſ. concupisco; leg. agr. II, 69.

offendo: quia desertas arationes, inanis agros perditamque provinciam [miseram] offendisti; Verr. III, 124.

ostendo: ſ. comparo; leg. agr. II, 85.

ostento: ostentari populi Romani ||populo Romano|| agros, eripi etiam libertatem; leg. agr. II, 15. ſ. concupisco; leg. agr. II, 78.

pario: ſ. I, 1. venit; leg. agr. I, 5.

paro: ſ. I, 1. delectant.

peragro: hanc Matrem magnam ... accepimus agros et nemora cum quodam strepitu fremituque peragrare; har. resp. 24.

perdo: qui ... perdere iam denique illos agros ratione aliqua velint; leg. agr. II, 68. ſ. accipio; leg. agr. II, 84.

perfero: deinde ad paucos opibus et copiis adfluentis totum agrum Campanum perferri videbitis; leg. agr. II, 82.

polliceor: si qui agros populo Romano pollicentur; leg. agr. II, 10.

populor: qui apud istum plurimum poterat maximosque agros populabatur, Apronius; Verr. III, 130. agros provinciae Galliae populari destiterit; Phil. VII, 26. qui popularetur agros; ib. XI, 4.

possideo: duos clarissimos ... viros ... plebem in agris publicis constituisse, qui agri a privatis antea possidebantur; leg. agr. II, 10. qui agrum Recentoricum possident, vetustate possessionis se, non iure, misericordia senatus, non agri condicione defendunt; ib. 57. ne ei quidem, qui agros publicos possident, decedent de possessione, nisi ..; ib. 68. videmus ... agrum Praenestinum a paucis possideri; ib. 78. ſ. adiudico. adsigno; leg. agr. III, 12. colo; leg. agr. II, 84. comparo; leg. agr. II, 85. confirmo. excipio; leg. agr. I, 10. — I, 1. est vester. est coloniis. venit; leg. agr. I, 5. 6.

praetereo: ſ. I, 1. est vester.

propono: possum fortissimos viros, Sabinos, ... totumque agrum Sabinum, florem Italiae ac robur rei publicae, proponere; Ligar. 32.

publico: ſ. adsigno; leg. agr III, 12. libero.

reddo: cum ... senatus .. et populus Romanus Thermitanis ... urbem, agros legesque suas reddidisset; Verr. II, 90. ſ. confirmo. facio; Verr. III, 13.

relinquo: quando quidem agros iam ante istius iniuriis exagitati reliquissent; Verr. II, 9. Herbitensis ager et Hennensis, Murgentinus, Assorinus, Imacharensis, Agyrinensis ita relictus erat ex maxima parte, ut ..; ib. III, 47. eversis funditus aratoribus, relictis agris; ib. 48. illi ipsi, qui remanserant, ... relicturi agros omnis erant, nisi ..; ib. 121. dico agros relictos arationesque desertas esse; ib. 127. cum vastatam Siciliam, relictos agros ex civitatum litteris ... cognoverit; ib. 144. nullum aedificium, nullos agros reliquit; leg. agr. I, 4. „hunc agrum nobis maiores nostri reliquerunt;“ ib. II, 84. ſ. IV, 1. genus; leg. agr. II, 70.

repudio: cum orbis terrae distributionem atque illum ipsum agrum Campanum animis, manibus, vocibus re*pudiavistis;* Rabir. 32.

reservo: ſ. conservo.

servo: atqui ei generi hominum ... Campanus ager et praeclara illa Capua servatur; leg. agr. III, 16.

spondeo: cum fortissimis legionibus ... vacationes, pecunias, agros spopondistis; Phil. VII, 10.

tango: ſ. nomino.

tego: quaestuosa exceptio, quae teget eos agros, de quibus foedere cautum est; leg. agr. II, 58.

teneo: qui agros publicos aut [qui] possesiones invidiosas tenebant; leg. agr. II, 68. ſ. do; Phil. VIII, 25.

trado: cum .. is ager Apronio cum ceteris agris esset traditus; Verr. III, 61. si vacuos agros Apronio tradere liceret; ib. 70. ut agros partim publicos, partim plenos invidiae, plenos periculi quanti ipsi velint xviris tradant; leg. agr. II, 68. populum Romanum ne agrum Campanum privatis gratis Rullo rogante tradat non commovebit? ib. 83.

vasto: [an] quod ager Syracusanus praedonum incendiis te praetore vastatus est? Verr. III, 186. ut urbis depopularetur, agros vastaret; Piso 41. urbis ceperunt, vastarunt agros; ib. 84. vastantur agri, diripiuntur villae; Phil. III, 31. (M. Antonium) vastaturum agros; ib. VI, 5. ſ. exinanio; Verr. III, 119.

vendo: quantum tibi agri vendet ... socer tuus? leg. agr. I, 14. quin omnis agros, urbis, stagna ||stativa|| ... xviri vendituri sint; ib. II, 40. agros in Hispania propter Karthaginem novam ... vendit; ib. 51. eos agros, quorum adhuc penes Cn. Pom-

peium omne iudicium et potestas more maiorum debet esse, xviri vendent? ib. 52. in omnibus his agris aedificiisque vendendis permittitur xviris, UT VENDANT ..; ib. 55. cum omnis urbis, agros, vectigalia regna vendiderit; ib 71. s. adiungo; leg. agr. II, 51. adsigno leg. agr. III, 7. 12. capio; leg. agr. II, 53. confirmo. emo; leg. agr. I, 15. excipio; leg. agr. I, 10. — IV, 1. genus; leg. agr. II, 70. vgl. I. venit.

vexo: Catinensium ....agros vexatos ab Apronio cognoscetis; Verr. III, 103. s. exinanio; Verr. III, 122.

voco: „FUNDUS", inquit „QUI EST IN AGRO, QUI SABINUS VOCATUR;" Muren 26.

Ellipse: sequitur OMNIS AGROS EXTRA ITALIAM; leg. agr. II, 56.

2. **Genetiv:** sum: quot aratores adveniente te fuerunt agri Mutycensis? Verr. III, 120.

3. **Dativ:** adiungo: adiungit Stellatem campum agro Campano; leg. agr. II, 85.

caueo: s. 1. adsigno; leg. agr. III, 12.

consulo: s. 1. do; leg. agr. III, 3.

deduco: omnibus legibus agris ||de agris|| publicis privatos esse deductos; leg. agr. II, 65.

impono: ut non modo eorum agris vectigal novum nullum imponerent, sed ..; Verr. III, 14. ei .. agro pergrande vectigal ||vectigal pergrande|| imponitur; leg. agr. II, 56. s. 1. libero.

infero: qui quae ... hostium urbibus inferre (non) potuerunt, excisionem, inflammationem, eversionem, depopulationem, vastitatem, ea sua cum praeda meis omnibus tectis atque agris intulerunt; har. resp. 3.

4. **Ablativ:** extermino: Dolopes finitimique montani oppidis atque agris exterminati; Piso 96.

fruor: s. 1. adiungo; leg. agr. II, 50.

5. **mit Präpositionen:** abeo ex: haec decumanis merces dabatur, ut aliquando ex eorum agris atque ex urbibus abirent; Verr. III, 79.

adveho ex: cum ex eisdem agris eiusdem anni frumentum ex decumis Romam mancipes advexissent; Verr. III, 172.

advolo in: in agros suburbanos repente advolabit; Muren. 85.

ambulo in: cum ambularet in agro; Tull. 19.

aufero ex: bona tamen interea nihilo minus eorum omnium ex agris auferri ac diripi; Verr. III, 66. cum ex eodem agro dimidio ipse plus abstulerit, quam populo Romano miserit; ib. 117.

caveo de: s. 1. excipio; leg. agr. I, 10. tego.

cognosco de: de agro Campano separatim cognoscerent; Phil. V, 53.

cogo ex: attendite, quantus numerus frumenti cogatur ex omni agro decumano; Verr III, 100.

concurro ex: homines ex agris concurrunt; Verr. IV, 96.

confero ex: qui ... permulti et ex urbe et ex agris se in illa castra conferre dicuntur; Catil. II. 21.

conligo ex: nunc vero quam subito non solum ex urbe, verum etiam ex agris ingentem numerum perditorum hominum conlegerat! Catil. II, 8.

conloco in: ut illa aratorum multitudo aliquando in suis agris ac sedibus conlocetur; Verr. III, 128. mimos dico et mimas ... in agro Campano conlocatos; Phil. II, 101.

constipo in: si ... ne constipari quidem tantum numerum hominum posse in agrum Campanum intellegetis; leg. agr. II, 79.

constituo in: s. 1. possideo; leg. agr. II, 10.

decedo ex: quae publice decumanis lucra data sint, ut aliquando ex eorum agris atque urbibus ... decederent; Verr. III, 100. eos ex eis agris, quibus erant multati, decedere coëgit; Font. 13. qui ex agris ex Cn. Pompei decreto decedere sunt coacti; ib. 14.

deduco in: si quam legem ... de .. colonis in agros deducendis tulisse M. Antonius dicitur; Phil. V, 10. praesertim cum eosdem in agros etiam deduxerit; ib. VII, 17. s. 1. emo; leg. agr. II, 73.

deicio de: qui ... hunc per insidias vi de agro communi deiecerit; Quinct. 46.

detrudo de: Quinctius ... de saltu agroque communi a servis communibus vi detruditur; Quinct. 28.

dico de: s. 1. eripio.

dimitto circum: Venerios domum Sthenii mittere, equis circum agros eius villasque dimittere; Verr. II, 92.

diripio ex: s. aufero ex; Verr. III, 66.

dono ex: una civitas ex uno agro plebis Romanae prope menstrua cibaria praetoris imperio donare Apronio cogitur; Verr. III, 72.

eicio ex: qui non modo ex agris eiecti sunt, sed etiam ex civitatibus suis, ex provincia; Verr. III, 128.

excito ex: ut ... eadem voce senatus omnis ex omnibus agris atque oppidis civis totamque Italiam ad unius salutem defendendam excitaret; sen. 24.

exhaurio ex: quam (praedam) ex agris urbibusque sociorum exhauserat; Piso 48.

expello, exturbo ex: s. 1. divido; leg. agr. II, 84.

facio iter per: itinera quae per hosce annos in Italia per agros atque oppida civium Romanorum nostri imperatores fecerint recordamini; imp. Pomp. 38. cum iter per agros et loca sola faceret; Fr. B. II, 5.

fluo per: Chrysas est amnis, qui per Assorinorum agros fluit; Verr. IV, 96.

habeo in: fundum habet in agro Thurino M. Tullius paternum; Tull. 14. familias maximas, quas in saltibus ||salinis|| habent, quas in agris; imp. Pomp. 16. qui in agro Larinati praedia, qui negotia, qui res pecuarias habent; Cluent. 198. in hisce agris tu praedia habere voluisti; Flacc. 71.

immitto in: Theomnastus Syracusanus in agrum Mutycensem cur abs te immissus est? Verr. III, 101.

pervado per: cernitis .. quod et quantum incendium decumanorum impetu non solum per agros, sed etiam per reliquas fortunas aratorum ... isto praetore pervaserit; Verr. III, 66.

pono in: qui in agro Faesulano castra posuit; Catil. II, 14.

possideo in: quod in agro Leontino praeter unam Mnasistrati familiam glebam Leontinorum possidet nemo; Verr. III, 109. en cur magister eius ... possideat in agro publico campi Leontini duo milia iugerum immunia; Phil. III, 22. s. I, 1. venit; leg. agr. I, 6.

praemitto in: Q. Metellus, quem ego hoc prospiciens in agrum Gallicum Picenumque praemisi; Catil. II, 26.

proficiscor in: propinqui ... cum eodem illo indice in agrum Gallicum profecti sunt; Cluent. 22. illi, qui erant in agrum Gallicum profecti; ib. 24.

profugio ex: colonus ... ex agro profugerat; Verr. III, 55. cum ex agris tres fratres consortes profugissent; ib. 57. cum iam privatim aratores ex agris spoliati atque exagitati decumanorum iniuriis profugissent; ib. 75. eos plane non solum ex agris, verum ex civitatibus suis profugisse; ib. 121.

quaero ex: eorum agrorum alumnus, ex quibus maxima vis frumenti ... quaeritur; Verr. V, 123.

queror de: quid iam querar de agro Leontino? Phil. II, 101.

redeo in: qui L. Metelli auctoritate in agros atque ad suum Larem familiarem redirent; Verr. III, 125.

relinquo in: nihil est in hac provincia quod aut in oppidis aut in agris maiores nostri proprium nobis ||vobis|| reliquerunt ||reliquerint|| quin id venire iubeat; leg. agr. II, 48.

remaneo in: uti ei ||uti|| minus multis iugis ararent, si qui in agris remanserunt; Verr. III, 120.

eos in agris minore instrumento, minus multis iugis remansisse; ib. 121. qui tamen in agris spe atque exspectatione Metelli remanserunt; ib. 128.

reparo ex: quod id perdere videbatur, quod alio praetore eodem ex agro reparare posset; Verr. III, 199.

reperio in: ut non omnem frugem neque arborem in omni agro reperire possis, sic ..; Sex. Rosc. 75. atque hoc peraeque in omni agro decumano reperietis; Verr. III, 121.

revertor in: uti ... aratores ... me duce et auctore in agros atque in sedis suas revertantur; Verr. III, 228.

scribo de: quae si tu interpretaris de nostris aedibus atque agris scripta esse, non repugno; dom. 128.

sum in: an amandarat hunc sic, ut esset in agro ac tantum modo aleretur ad villam? Sex. Rosc. 44. Romae Sex. Roscius occiditur, cum in agro Amerino esset filius; ib. 76. fanum eius est in agro propter ipsam viam, qua Assoro itur Hennam; Verr. IV, 96. quae solitudo esset in agris, quae vastitas, quae fuga aratorum; ib. 114. est in eo agro centuria, quae Populiana nominatur; Tull. 16. qui etiam antea ... colendi aut pascendi causa esse in agro consuerant; Caecin. 59. ubi fuit Sulla?... num in agro Camerti, Piceno, Gallico? Sulla 53. f. 1. voco.

tollo ex: uno adventu, ex uno agro Q. Apronium praeter eam quam dixi pecuniam numeratam ccc milia modium tritici lucri nomine sustulisse; Verr. III, 107.

traduco ex: miserum atque iniquum ex agro homines traduci in forum; Verr. III, 26.

tribuo ex: ut ex agro populi Romani plus frumenti servo Venerio quam populo Romano tribui pateretur; Verr. III, 89.

vagor per: ut quodam tempore homines ... fusi per agros ac dispersi vagarentur; Sest. 91.

venio in: P. Quinctius in Galliam ad te ipsum venit in agrum communem; Quinct. 38.

versor in: versabitur ... in campo exercitus, in agris vastitas; Muren. 85. f. I, 1. venit; leg. agr. I, 6.

III. **nach Adjectiv:** copiosus: tu agris, tu aedificiis ... ornatus et copiosus sis et dubites ..? Catil. II, 18.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** alqd: f. II, 1. concupisco; leg. agr. II, 69. vendo; leg. agr. I, 14.

adsignatio: deinde in hac adsignatione agrorum ne illud quidem dici potest, quod in ceteris; leg. agr. II, 84. quos non bonorum donatio, non agrorum adsignatio ... satiavit; Phil. IV, 9. sed haec agrorum adsignatio paulo ante .. L. Caesaris ... sententia dissoluta est; ib. VI, 14.

alumnus: f. II, 4. quaero ex.

arator: recita tandem quot acceperit aratores agri Leontini Verres; Verr. III, 120.

arbiter: urbis copiosissimae pulcherrimorumque agrorum iudex, arbiter, dominus ... reperietur ||reperitur||; leg. agr. II, 43.

bonitas: demigraturos in illa loca nostros homines propter agrorum bonitatem; leg. agr. II. 42. si quis agri aut oppidi bonitate delectatur ||delectetur||; ib. 76. Campani semper superbi bonitate agrorum; ib. 95.

calamitates: ut eorum testimonio non unius agri, sed prope totius Siciliae calamitates cognosceretis; Verr. III, 108.

cella: illi Capuam ... cellam atque horreum Campani agri esse voluerunt; leg. agr. II, 89.

cognitio: cuius iudicium legumque datio, captorum agrorum ipsius virtute cognitio tollitur; leg. agr. II, 60.

concessiones: attendite quantas concessiones agrorum hic noster obiurgator uno verbo facere conetur; leg. agr. III, 11.

condicio: f. II, 1. possideo; leg. agr. II, 57.

cultio: quid est enim Sicilia, si agri cultionem sustuleris? Verr. III, 226.

cultura: tamen pecuaria relinquitur, ||pecua relinquuntur, al.||, agri cultura deseritur; imp. Pomp. 15.

cultus: ut aratores cultu agrorum defessi urbis domiciliis uterentur; leg. agr. II, 88.

decempedator: qui fuerat aequissimus agri privati et publici decempedator; Phil. XIII, 37.

decumae: eius agri decumas cum emisset idem Apronius; Verr. III, 67. primo anno venierunt eius agri decumae tritici modium $\overline{\text{xviii}}$; ib. 75. hordei decumas eiusdem agri Docimus emerat; ib. 78. emit agri Liparensis miseri atque ieiuni decumas tritici medimnis Ioc; ib. 84. at permagno decumas eius agri vendidisti; ib. 90. Thermitani miserunt qui decumas emerent agri sui; ib. 99. cum decumae venissent agri Hennensis med. $\overline{\text{viii}}$cc; ib. 100. ut decumas agri sui ... Amestrati M. Caesio decumano darent; ib. 101. agri Aetnensis et Leontini decumas agemus; ib. 104. agri Leontini decumae tertio anno venierunt tritici medimnum $\overline{\text{xxxvi}}$, hoc est, tritici modium cc et xvi milibus; ib. 110. illud dico, pluribus milibus medimnum venisse decumas agri Leontini, quam quot milia iugerum sata essent in agro Leontino; ib. 113. ccxvi agri Leontini decumas vendidisti; ib. 117. C. NORBANI DECUMAE VENDITAE AGRI LEONTINI; ib. dicit quanti cuiusque agri decumas vendiderit; ib. 123. decumas agri Leontini magno dicis te vendidisse; ib. 147. etiam illud ostendi, vendidisse alios magno decumas agri Leontini ceterorumque agrorum; ib. dico equitem Romanum... cum sui similibus ad decumas agri Leontini tritici modium non mille, nec duo, nec tria milia, sed ad unas unius agri decumas tritici modium triginta voluisse addere; ib. 148. cur tu Apronium malebas, ... quam Minucium, decumas agri Leontini sumere? ib. 149. qui negare non potest se unius agri decumas xxx milibus modium minoris quam potuerit vendidisse; ib. 151. f. I. efficit; Verr. III, 148.

depopulatio: quid tandem erat actum ... de quo ad senatum ... scribi abs te oporteret? ... an agrorum depopulatio? Piso 40.

divisio: veniat et coram mecum de agri Campani divisione disputet; leg. agr. II, 78.

dominus: f. arbiter.

emptio: minuetur huius pecuniae invidia; consumetur enim in agrorum emptionibus; leg. agr. I, 14.

fines: ei sese Thermis conlocarant in eisdem agri finibus; Verr. II, 86. matronas ..., cum Diana exportaretur ex oppido, ... usque ad agri finis prosecutas esse; ib. IV, 77. qui agri finis armis proferre mallet quam iure defendere; Tull. 14.

fructus: in tua potestate atque in tuis horreis omne frumentum Siciliae per triennium atque omnis fructus agri decumani fuisse; Verr. III, 178. an obliti estis ..., quantos agri Campani fructibus exercitus alueritis? leg. agr. II, 80.

genus: ad hanc emptionem xviralem duo genera agrorum spectant; leg. agr. II, 70. alterum genus agrorum propter sterilitatem incultum, propter pestilentiam vastum atque desertum emetur ab eis, qui eos vident sibi esse, si non vendiderint, relinquendos; ib. si ostendo non modo non adimi cuiquam glebam de Sullanis agris, sed etiam genus id agrorum certo capite legis impudentissime confirmari atque sanciri; ib. III, 3.

gleba: iniquos decumanis aiebat omnis esse, qui ullam agri glebam possiderent; Verr. III, 28.

horreum: f. cella.

instrumenta: etiam instrumenta agrorum vendere coacti sunt; Verr. III, 226.

invidia: qui invidiam Sullanorum agrorum ferre non possint; leg. agr. II, 68.

iucunditas f. II, 1. do; leg. agr. II, 79.

iudex: f. arbiter.

iudicium: f. II, 1. vendo; leg. agr. II, 52.
iugerum: in iugero Leontini agri medimnum fere tritici seritur perpetua atque aequabili satione; Verr. III, 112.
lucrum: tantum de quaestu ac lucro dicam unius anni et unius agri; Verr. III, 106.
modus: *venditorem agri falsum* modum proscripsisse; Tull. 16. f. II, 1. divido; Flacc. 80.
natura: f. II, 1. aro; leg. agr. II, 67.
nundinae: cuius domi quaestuosissima est falsorum commentariorum ... officina, agrorum, oppidorum ... flagitiosissimae nundinae; Phil. II, 35.
pars: Centuripini, qui agri Aetnensis multo maximam partem possident; Verr. III, 108. hominem ... Pisauri et in aliis agri Gallici partibus in illa coniuratione versatum; Sest. 9.
planities: quo in summo (loco) est aequata agri planities; Verr. IV, 107.
possessio: his ... xvirum satellitibus agri Campani possessio tota tradetur ||tradatur||; leg. agr. II, 84. quos avertit agri Campani infinita possessio; Phil. X, 22. qui ... agri Lucani possessiones occupavit; ib. XIII, 12.
potestas: f. II, 1. vendo; leg. agr. II, 52.
professio: professio est agri Leontini ad iugerum xxx; Verr. III, 116.
promunturium: ad Leucopetram, quod est promunturium agri Regini; Phil. I, 7.
quaestus: horum ego agrorum missos faciam quaestus triennii; Verr. III, 104. f. lucrum.
ratio: inter Siciliam ceterasque provincias .. in agrorum vectigalium ratione hoc interest, quod ceteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, ... aut censoria locatio constituta est; Verr. III, 12. f. II, 1. adsigno; Phil. V, 53.
spes: si quam spem in Cn. Pompeio exercitus habeat aut agrorum aut aliorum commodorum; leg. agr. II, 54. f. II, 1. do; leg. agr. II, 79.
sterilitas: movet me etiam in hac ... sterilitate agrorum ... religio Telluris; har. resp. 31.
vastatio: videtis aedificiorum expugnationes, agri vastationes ... in iudicium venire; Tull. 42.
ubertas: Asia vero tam opima est ac fertilis, ut .. ubertate agrorum ... facile omnibus terris antecellat; imp. Pomp. 14. quantam (vilitatem annonae) vix in summa ubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset; ib. 44. qui locus propter ubertatem agrorum ... crudelitatem genuisse dicitur; leg. agr. I, 18. ut ... reditu (meo) ubertas agrorum, frugum copia ... mecum simul reducta videantur; dom. 17.
vectigal: at vero hoc agri Campani vectigal cum eius modi est ||sit||, ut ..; leg. agr. II, 81.
2. **mit Präpositionen:** alqs ex: M. et P. Cottii, nobilissimi homines, ex agro Tauromenitano; Verr. V, 165.
alqd ex: f. II., 1. comparo; leg. arg. II, 85.
adulescens ex: cum ... certe ad rem nihil intersit, utrum hunc ego comicum adulescentem an aliquem ex agro Veiente nominem; Sex. Rosc. 47.
concursus ex: quid dicam adventus meos? ... quid concursus ex agris patrum familias cum coniugibus ac liberis? Piso 51.
deductio in: quid tum? quae erit in istos agros deductio? leg. agr. I, 16.
gleba de: f. IV, 1. genus; leg. agr. III, 3.
iter per: f. II, 4. facio iter.
rapinae, regna in: addite Apronii Veneriorumque servorum in agro decumano regna ac rapinas; Verr. III, 200.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** augere: quibus rebus et agris et urbibus et nationibus rem publicam atque hoc imperium et populi Romani nomen auxerunt; Sex. Rosc. 50.
multari: qui ... modo ab senatu agris urbibusque multati sunt; Font. 12. ceteri partim ex veteribus bellis agro multati, partim ..; ib. 26. liberos populos agris multandi ... summa potestas datur; leg. agr. II, 34. si Hispanis agris stipendioque multatis virtute adipisci licet civitatem; Balb. 41.
ornari: f. III.
2. **Präpositionen:** cum: f. II, 1. trado; Verr. III, 61.
de: f. II, 1. adimo; dom. 79.
in: bona quaedam proscriptorum in agro Beneventano diripienda concessit; Verr. I, 38. glebam commosset in agro decumano Siciliae nemo, si Metellus hanc epistulam non misisset; ib. III, 45. anno tertio vero in hoc agro consuetudine usus est regia; ib. 76. nam commercium in eo agro nemini est; ib. 93. meae diligentiae pensum magis in Leontino agro est exigendum propter hanc causam, quod ..; ib. 109. quibus non modo Apronius in agris, sed ne tempestas quidem ulla nocere potuit; ib. Centuripini, qui numerus in agro Leontino maximus est; ib. 114. cum tibi ego frumentum in meis agris atque in mea civitate ... paratus sim dare; ib. 193. cum multae familiae dicerentur in agris longinquis et pascuis armatae esse caedisque facere; Tull. 8. quantum in agro locisque desertis audacia potest; Caecin. 1. huic [Caesenniae] fundum in agro Tarquiniensi vendidit; ib. 11. filium eius ... vivere et in agro Gallico esse in servitute; Cluent. 21. illi miseri, nati in illis agris et educati; leg. agr. II, 84. fundos, quos in agro Casinati optimos fructuosissimosque continuavit; ib. III, 14. quem (dilectum) in agro Piceno et Gallico Q. Metellus habuit; Catil. II, 5. QUOD IN AGRO LATINIENSI AUDITUS EST STREPITUS CUM FREMITU; har. resp. 20. exauditus in agro propinquo et suburbano est strepitus quidam reconditus et horribilis fremitus armorum; ib. quod eodem fere tempore factus in agro Piceno Potentiae nuntiatur terrae motus horribilis; ib. 62. quod in agris locisve publicis factum reprehenderet, id in urbe ac domi suae coeptum esse leniter ferret? Cael. 54. f. IV, 1. decumae; Verr. III, 113.
inter: f. II, 1. adiungo; leg. agr. II, 51.
pro: nonne acerrime, tamquam armato hosti, sic huic legi pro vestris agris resistetis? leg. agr. II, 85.

agger, Damm: est: esset vel receptaculum pulso Antonio vel agger oppugnandae Italiae Graecia; Phil. X, 9.

agitatio, Aufregung: habeo: quod enim fretum, quem Euripum tot motus, tantas, tam varias habere putatis agitationes fluctuum, quantas perturbationes et quantos aestus habet ratio comitiorum? Muren. 35.

agito, bewegen, aufregen, umhertreiben; besprechen, überlegen; feiern: indirecte Frage: quaerere ipse secum et agitare cum suis coepit quibusnam rebus in ea provincia maximam uno anno pecuniam facere posset; Verr. II, 17.
alqm: ab omni magistratu agitatus atque perterritus quem praeter te appellet habet neminem; Quinct. 98. ut eos agitent Furiae neque consistere usquam patiantur; Sex. Rosc. 66. eos, qui aliquid impie scelerateque commiserint, agitari et perterreri Furiarum taedis ardentibus; ib. 67. suum quemque scelus agitat amentiaque adficit; ib. quorum scelerum poenis agitatur et a mente consilioque deducitur; Verr. I, 6.
alqd: quod si ille hoc unum agitare coeperit, esse aliquod genus cogendae pecuniae senatorium ||senatorum|| commune; Verr. III, 224. cum omnia, quae ad eam rem pertinent, et ex huius et ex aliorum tabulis agitatis, tractatis, inquiritis; Cluent. 82. omnia, quae per hoc triennium agitata sunt; Muren. 81. quae vero ita sunt agitata ab illis, ut ..; Planc. 4.
adoptationem: et adoptatio Theophani agitata est; Balb. 57.

aequitatem: ut multis iniuriis iactatam atque agitatam aequitatem in hoc tandem loco consistere et confirmari patiamini; Quinct. 10.

causam: huiusce rei tandem obscura causa est, an .. agitata tum, cum ..? Planc. 37.

crimen: crimen ... vetus, agitatum iam et te praetore iactatum; Verr. III, 141.

dies festos: ut ceteros dies festos agitare possent; Verr. II, 51. cuius nomine apud Siculos festi dies ||dies festi|| agitantur et praeclara illa Verria celebrantur; ib. 114. huius nomine etiam dies festi agitantur, pulchra illa Verria; ib. 154.

dissensionem: omnis Pompeianorum colonorumque dissensio delata ad patronos est, cum iam inveterasset ac multos annos esset agitata; Sulla 60.

mare: ut mare, quod natura sua tranquillum sit, ventorum vi agitari atque turbari, sic ..; Cluent. 138.

nationes: bellum ..., quod ... renovent agitatae nationes; imp. Pomp. 26.

quaestionem: post triennium igitur agitata denuo ||denique|| quaestio de viri morte habebatur; Cluent. 182.

rem: agitatam rem esse in senatu; Verr. II, 100. non agitanda res erit? non in medium proferenda? ib. V, 179. vos .. saepius eandem rem animis agitare ... potestis; Font. 22. negem esse illam rem agitatam in contionibus, iactatam in iudiciis, commemoratam in senatu? Cluent. 4. ita multum agitata, ita diu iactata [ista res] est, ut ..; ib. 88. istam rem, quae tam populariter esset agitata, praeterire non potui; ib. 139. audivit hanc rem non a me, sed ab aliis agitari saepe in senatu; leg. agr. II, 58. agitat rem militarem; insectatur totam hanc legationem; Muren. 21. res enim ex Kalendis Ianuariis agitata paulo ante confecta est; Phil. VI, 1.

sententiam: quam sententiam dixi? ... eam, quae erat superioribus diebus agitata in senatu; dom. 9.

agmen, Schaar, Zug, Heer: I. **Subject:** sequitur: ab hanc pestem agmen armatorum sequebatur; Phil. V, 18.

II. **nach Verben:** induco: agmen tu mihi inducas Sardorum et catervas? Scaur. 17.

video: ut a Brundisio usque Romam agmen perpetuum totius Italiae viderit; Piso 51.

III. **nach Substantiv:** locus: certum agminis locum tenebant barbari sagittarii; Phil. V, 18.

IV. **Umstand: Ablativ:** accedere: ut inde agmine quadrato ad urbem accederet; Phil. XIII, 18.

ingredi: ingressus urbem est quo comitatu vel potius agmine! Phil. XIII, 19.

sequi: agmine quadrato cum gladiis sequuntur; Phil. II, 108.

venire: tum vero agmine quadrato in aedem Concordiae venit; Phil. V, 20.

agnascor, nachgeboren werden: filius: „statue ||esse||, cui filius agnatus sit, eius testamentum non esse ruptum;“ Caecin. 72.

agnosco, erkennen, anerkennen: I. **absolut:** atque haec dicere vix audeo: ... dicam tamen: ipse certe agnoscet et cum aliquo dolore flagitiorum suorum recordabitur; Piso 12. quamquam, iudices, — agnosco enim ex me — permulta in Plancium, quae ab eo numquam dicta sunt, conferuntur; Planc. 35. quid diceres? sequestremne Plancium? respuerent aures, nemo agnosceret, repudiarent; ib. 44. vgl. III. alqm.

II. **indirecte Frage:** vestra admurmuratio facit, Quirites, ut agnoscere videamini qui haec fecerint; imp. Pomp. 37.

III. **mit Object:** alqm: Gabinium denique si vidissent IIvirum vestri illi unguentarii, citius agnovissent; Piso 25.

adulteria: iacis adulteria, quae nemo non modo nomine, sed ne suspicione quidem possit agnoscere; Planc. 30.

crimen: ego autem, si mihi esset integrum, susciperem hoc crimen, agnoscerem, confiterer; Rabir. 18.

facinus: Dolabellae ferum et immane facinus, quod nulla barbaria posset agnoscere; Phil. XIV, 8.

genus: probabit genus ipsum et agnoscet; Piso 74.

gloriam: cum totius Italiae concursus ... facti illius gloriam libens agnovisset; Milo 38.

hospitem: hospitem agnovisti, regem reliquisti; Deiot. 10.

lenitatem, misericordiam: tempus .., in quo boni viri lenitatem meam misericordiamque ... agnoscerent; Sulla 1.

nomen: qui ex hereditate tanta unum solum nomen agnoverimus; Fr. B. XVI, II, 3.

odium: cum conscientia scelerum tuorum agnoscas odium omnium iustum et iam diu tibi debitum; Catil. I, 17.

rem: qui et rem agnoscit neque hominem ignorat; Flacc. 46.

verbum: qui essent optimates: non est natio, ut dixisti; quod ego verbum agnovi; Sest. 132.

vocem: ut simul illam quoque eius vocem improbam agnoscatis; Verr. III, 49.

ago, treiben, thun, betreiben, führen, verhandeln; klagen; verleben; spielen; feiern: I. **absolut:** A. **substantivisch:** 1. **nach Verben und Particip:** appositus ad: mensis mihi tris cum eripuissetis ad agendum maxime appositos; Verr. I, 30.

habeo in: quae (causa) ... iucunditatis in agendo et varietatis minus habebit; Verr. III, 10. altera (pars) ... perspicio quantum in agendo difficultatis et quantum laboris sit habitura; Cluent. 2.

sum ad: secundum quos (ludos) aut nulli aut perpauci dies ad agendum futuri sunt; Verr. a. pr. 31.

2. **nach Adjectiven:** amplus ad: quamquam mihi semper ... hic .. locus ad agendum amplissimus, ad dicendum ornatissimus est visus; imp. Pomp. 1.

inferior in: nos inferiores in agendo non futuros; Caecin. 2.

obscurus in: quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo; Verr. a. pr. 5.

princeps in: is, qui princeps in agendo est; div. Caec. 47.

3. **nach Substantiven:** a. **Genetiv:** dies: venit tandem concilio de me agendi dies VIII Kalendas Februarias; Sest. 75.

facultas: aliqua facultas agendi, aliqua dicendi consuetudo; div. Caec. 35.

potestas: cum adhuc ei ... non agendi potestas eadem ... reperiri potuerit; Quinct. 10. cum potestas esset agendi cotidie; ib. 46. cum de re agendi nullo recusante potestas fuisset; ib. quoniam mihi potestatem apud se agendi dedit; Verr. V, 173.

tempus: tempus agendi fuit mihi magis proprium quam ceteris; Sulla 9.

b. **mit Präpositionen:** facultas ad: facultatis ad agendum ducta ratio est; div. Caec. 16. cum ... ad agendum facultatis (in me) tantum (sit), quantum ..; imp. Pomp. 2.

industria in: virtutes imperatoriae, ... industria in agendo, celeritas in conficiendo; imp. Pomp. 29.

difficultas, labor, iucunditas, varietas in: s. 1. habeo.

4. **Umstand:** a. **Ablativ:** movere: cum te ... neque maiores natu monendo neque frequens senatus agendo de vendita atque addicta sententia movere potuit; Phil. II, 52.

sustinere: ut ... hoc ..., quod nos facimus

in dicendo quoquo *modo facimus non* modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere; Cael. 45.

b. **Präpositionen**: causa: qui permulta male agendi causa fraudandique fecerunt; Quinct. 52.

in: nolebat in agendo discere; Verr. II, 17. non potuit ullo modo ... non in agendo ruere ac saepe peccare; dom 141.

B. **verbal**: 1. **unpersönlich**: in Gallia agi non potuit? Quinct. 41. at si id velles, iam pridem actum esse poterat; ib. 43. actum iam potest esse, C. Aquili; ib. 44. utrum quid agatur non vides an apud quos agatur? agitur de parricidio ...; apud homines autem prudentissimos agitur; Sex. Rosc. 73. cum de bonis et de caede agatur; ib. 103. bonorum, de quibus agitur; ib. ut perliberaliter ageretur, honoris aliquid haberi; ib. 108. sin ea crudelitas ... vestros quoque animos ... duriores acerbioresque reddidit, actum est, iudices; ib. 150. quis ergo est qui neget oportere eorum arbitratu lege agi, quorum ..? div. Caec. 19. qua re cum iam actum ||incertum|| sit de iniuria; ib. 60. ut secum praeclare agi diceret, si ..; Verr. a. pr. 40. praeclare nobiscum actum iri, si ..; ib. I, 9. accusatoris causa ut bis ageretur constitutum est; ib. 26. cuius propter indignitatem iudicii saepissime est actum in senatu; ib. 156. FUNDUM CAPENATEM, QUO DE AGITUR; ib. II, 31. quoniam tum, cum actum est, una fuerunt; ib. 177. ut secum praeclare agi arbitrarentur; si ..; ib. III, 70. ager efficit cum octavo, bene ut agatur; ib. 112. ut... secum male actum putet; ib. 119. intelleget secum esse actum pessime; ib. at istuc totum DOLO MALO additur in hoc iudicio eius causa, qui agit, non illius, quicum agitur; Tull. 26. in eum *qui*cum nominatim ageretur; ib. 41. in hoc iudicio videtis agi de vi, videtis agi de hominibus armatis; ib. 42. deinde additur illius iam hoc causa, quicum agitur; ib. 44. agi quidem usitato iure et cotidiana actione potuit; ib. 54. fundus is, de quo agitur; Caecin. 20. hoc ipsum interdictum, quo de agitur, consideremus; ib. 55. de quo fundo actum sit tum, cum ..; ib. 83. de quo loco sit actum, cum interdixit; ib. 85. praesertim cum de maximis vestris vectigalibus agatur; imp. Pomp. 14. sed vero sic agitur, ut ..; Cluent. 18. ita constitui, fortiter esse agendum; ib. 51. si ... attingunt, nemo est tam impudens istorum, quin agi secum praeclare arbitretur; leg. agr. III, 8. posset agi lege necne pauci quondam sciebant; Muren. 25. ne ... sine sua opera agi lege ||lege agi, al.|| posset; ib. quo ego non possim QUA DE RE AGITUR addere; ib. 28. in homine ipso, de quo agitur; Flacc. 24. quandoquidem ||quoniam quidem|| ... actum esse per viros primarios res ipsa declarat; ib. 68. mense Ianuario cum de me ageretur; Quir. 14. an ea res ||an aures, al.|| erat illa, de qua agebatur, ut ..? dom. 7. negant fas esse agi cum populo, cum de caelo servatum sit; ib. 39. cum de caelo servatum sit, cum populo agi non posse; ib. 40. si mecum ageretur more institutoque maiorum; ib. 56. contra me cum est | sit actum; Sest. 112. cum illis ipsis diebus de me actum iri putaretur; ib. 125. si diebus quinque, quibus agi de me potuisset, non esset actum; ib. 129. Iove fulgente cum populo agi nefas esse; Vatin. 20. actum est de decem legatis; prov. cons. 28. placetne sic agi? Planc. 48. quovis profecto quam isto modo a te agi maluisset; Ligar. 10. ad parentem sic agi solet, ad iudices: „non fecit", ib. 30. de Pyrrhi pace agebatur; Phil. I, 11. eorum, de quorum honore agitur, gratia; ib. 12. neque tu tecum de senatus auctoritate agi passus es; ib. II, 52. agitur enim non qua condicione victuri, sed victurine simus an ... perituri; ib. IV, 12. agitur utrum M. Antonio facultas detur ... an ..; ib. V, 6, Iove enim tonante cum populo agi non esse fas quis ignorat? ib. 7. agitur autem liberine vivamus an mortem obeamus; ib. XI, 24. male enim mecum ageretur, si ..; ib. XIV, 17. sed facile est bene agere cum eis, a quibus etiam tacentibus flagitari videmur; ib. 30. actum igitur praeclare vobiscum; ib. 33. coeptum igitur per eos, qui agi volebant; desitum est per hunc, qui decessit; Fr. B. VI, 37.

2. **persönlich**: a. **ohne Ergänzung**: alqs: te iudicem, C. Aquili, sumpsit; ex sponso egit; Quinct. 32. quo tempore primum [male] agere coepit; ib. 46. qui cum omnibus creditoribus suis male agat; ib. 84. sin autem sic agetis, ut arguatis ..; Sex. Rosc. 57. sic tecum agam, ut ..; ib. 73. vobis advocatis, vobis agentibus aliquotiens duos servos ... postulavit; ib. 77. ut homo ... me agente in iudicium vocaretur; div. Caec. 6. nihil erit quod me agente arbitretur iudicium ... posse corrumpi; ib. 25. grave est hoc crimen in Verrem, grave me agente; te accusante nullum; ib. 32. ex quo (loco) me populus Romanus ex Kal. Ianuariis secum agere de re publica ac de hominibus improbis voluit; Verr. a. pr. 36. sic me ipsum egisse memoria tenetis, ut ..; ib. I, 29. lege ageret in hereditatem; ib 115. „sic agamus; columnae ad perpendiculum exigantur;" ib. 133. me populariter agere atque invidiam commovere ... clamitavit; ib. 151. ut .. viribus quam integerrimis agere ... possim; ib. II, 2. ut quam primum agere incipiant; ib. 37. quis umquam isto praetore Chelidone invita lege agere potuit? ib. 39. ab sese caveat, quem ad modum velit ||velit;|| de illa hereditate cum ipso ||cum Epicrate|| neminem esse acturum; ib. 55. recuperatores dicis te daturum. bene agis; ib. III, 135. bene agis, Alba; ib. 146. necesse est, si quid redundarit de ... quaestu, ad illum potissimum, per quem agebatis, defluxisse; ib. 155. non agam tecum accusatorie; ib. 164. noli isto modo agere cum Verre; ib. IV, 10. sic agam: si quid venale habuit Heius ..; ib. agit mecum et cum fratre meo, ut ..; ib. 137. non agam summo iure tecum; ib. V, 4. non, inquam, sic agam; ib. ac videte quam non inimico animo sim acturus; ib. 9. non agam tam acerbe; ib. 19. non agam ista ratione; ib. cogere eum coepit, cum ageret nemo, nemo postularet, sponsionem ... facere; ib. 141. sic tecum agam: Gavium ... ostendam in lautumias ... esse coniectum; ib. 164. populus quidem Romanus ... ius suum, me agente, ... recuperabit; ib. 173. cum primo agere coepimus; ib. 178. qui armis quam iure agere maluissent; Tull. 42. se, quo imprudentius egerit, hoc superiorem discessurum; Caecin. 2. ne summo iure egisse ... videatur; ib. 10. iam bene agis; ib. 37. et lege agant et suum ius persequantur; ib. 97, de quo (homine) nunc agimus; imp. Pomp. 47. ut cum illo Oppianicus egerit de pecunia; Cluent. 78. haec tum agente Quinctio neque in contione neque in iudicio demonstrata sunt; ib. 108. ut existimetis me necessario de his rebus ... pluribus egisse verbis; ib. 160. si ista ratione agere voluisset; Rabir. 14. itaque non senatus in ea causa cognoscenda me agente diligentior ... fuit; ib. 32. non agam obscure; Catil. I, 8. pergitisne vos tamquam ex syngrapha agere cum populo, ut ..? Muren. 35. ut de his rebus in senatu agere possemus; ib. 51. at enim agit mecum austere et Stoice Cato; ib. 74. ut ... Laelio praesenti, per se agenti ... nihil temporis causa scripsisse ... videantur; Flacc. 36. quae quidem a me si, ut dicenda sunt, dicerentur, gravius agerem, iudices, quam adhuc egi; ib. 60. submissa voce agam, tantum ut iudices audiant; ib. 66. nunc tecum sic agam, .. ut ..; Sulla 47. M. Lucullus, qui se ... non interfuisse, sed egisse dicit; Arch. 8. en ego ... agente P. Lentulo ... mihi, meis, rei publicae restitutus; Quir. 18. non ita tecum ago; dom. 18. te cum plebe iure agere potuisse; ib. 42. ut modeste tibi agere liceret; ib. 54. si aut acrius egero aut liberius quam qui ante me dixerunt; Sest. 4. sed agam moderate; ib. 14. ut praeclare cum eis agamus, quos pacatos esse patiamur; ib. 51. dixit vehementer; egit acriter; ib. 61. agebat auctoritate, agebat consilio, agebat

per summum ordinem, agebat exemplo bonorum et fortium civium; ib. 87. de me agere non destitit; ib. 132. ecquando dubitaris contra eas leges cum plebe agere? Vatin. 18. quia tu semper sic egisses; ib. 20. tecum, Atratine, agam lenius; Cael. 7. argumentis agemus; ib. 22. nunc agam modice; ib. 32. utrum me secum severe et graviter et prisce agere malit an remisse et leniter et urbane; ib. 33. qui profecto si exstiterit, sic aget ac sic loquetur: „mulier" ..; ib. sin autem urbanius me agere mavis, sic agam tecum: removebo ..; ib. 36. in eos, de quibus agimus, foederatos; Balb. 24. quoniam de Gaditanis agimus; ib. 50. sic enim tecum ago: ... tribum unam delige; Planc. 48. sed cur sic ago? ib. 49. sed nemo umquam sic egit, ut tu: „cur iste fit consul?" ib. 60. sic mecum semper egisti, te mihi remittere ..; ib. 73. non agam igitur cum ista Sardorum conspiratione et cum expresso et coacto sollicitatoque periurio subtiliter; Scaur. 20. non patitur mea me iam ||meam etiam, al.|| fides de Gabinio gravius agere; Rab. Post. 19. sed ita quidem agebat, ... ut ..; Ligar. 21. noli, Caesar, putare de unius capite nos agere; ib. 33. vide quam tecum agam non inimice; Phil. II, 34. sed ad auspicia redeamus, de quibus [rebus] Idibus Martiis fuit in senatu Caesar acturus; ib. 88. quoquo modo nobiscum egeris; ib. 113. si autem lenius agetis; ib. V, 34. nam quod me tecum iracunde agere dixisti solere, non est ita: vehementer me agere fateor, iracunde nego; ib. VIII, 16. aget ipse per sese, ut adhuc quoque fecit; ib. XI, 26. ſ. 1. Tull. 26. — II. alqd; Sex. Rosc. 26.

cives: cum secum sui cives agant de litteris publicis corruptis; Verr. II, 90. ut cives inter se legibus suis agerent; ib.

gladiator: huic gravitati hominis videbat ille gladiator se, si moribus ageret, parem esse non posse; Sest. 88.

homo: ubi vidit homo ..., palam agere coepit et aperte dicere occidendum esse Milonem; Milo 25.

patria: quae (patria) tecum, Catilina, sic agit et quodam modo tacita loquitur: „nullum ..;" Catil. I, 18.

res publica: res vero ipsa publica, si loqui posset, ageret mecum, ut ..; Planc. 92.

senatus: qua in re senatus optime ac benignissime cum aratoribus egisset; Verr. III, 204. neque vero cum P. Africano senatus egisset, ut ..; Muren. 32.

tribunus: num quem post urbem conditam scias tribunum plebis egisse cum plebe, cum constaret servatum esse de caelo? Vatin. 17.

b. **mit genet. criminis**: furti: deinde aliquando cum servis Habiti furti egit; Cluent. 163. cum tecum furti L. Calenus ageret; Fr. B. VIII, 6.

iniuriarum: an ad atrocis ||aut ad actoris, al.|| *rei* notionem atque animadversionem ages iniuriarum? plus tibi ego largiar: non solum egeris, verum etiam condemnaris licet; Caecin. 35.

II. **mit Object:** alqm: nam Ballionem illum improbissimum et periurissimum lenonem cum agit, agit Chaeream; Qu. Rosc. 20. in crucem tu agere ausus es quemquam, qui se civem Romanum esse diceret? Verr. V, 163. illum P. Gavium, quem tu in crucem egisti, civem Romanum ... fuisse; ib. 164. cum is, qui se civem Romanum esse clamaret, in crucem ageretur; ib. 165. nam Stratonem quidem, iudices, in crucem esse actum exsecta scitote lingua; Cluent. 187. ſ. causam; Verr. V, 170. — praecipitem: agunt eum praecipitem poenae civium Romanorum; Verr. I, 7. necesse est ... neminem statui detrusum, qui non adhibita vi manu demotus et actus praeceps intellegatur; Caecin. 49. si glebis aut saxis aut fustibus aliquem de fundo praecipitem egeris; ib 60. illum ... a socrus, ab uxorum, a fratris, a liberum Poenis actum esse praecipitem in sceleratorum sedem ac regionem; Cluent. 171. qui me praecipitem egerint; Phil. XIII, 36.

alqd: hoc eo per te agebatur, quod ..; Quinct. 17. haec omnia Quinctius agebat auctore et consuasore Naevio; ib. 18. (se,) si quid agere secum velit Quinctius, non recusare; ib. 23. sese ..., si quid agere velit, iudicio defendere; ib. 27. quid enim nunc agit Sex. Naevius? ib. 42. „non" inquit „id ago, C. Aquili, neque in eo nunc laboro;" ib. 43. quid agimus, Hortensi? ib. 45. quo maiore conatu studioque aguntur, eo leviora infirmioraque existimo; ib. 47. „quid ago?" si mehercule haec tecum duo verba fecisses „quid ago?" respirasset cupiditas ... paulum; ib. 53. id egit, ut ..; ib. 59. quid ageres? ib. 83. istum nihil aliud egisse neque nunc agere nisi uti ..; ib. 90. quid agendum est? ib. 94. sin aliud agitur nihil nisi ut ..; Sex. Rosc. 8. ac primo rem differre cotidie ac procrastinare isti coeperunt; deinde aliquando lentius [nihil] agere atque deludere; ib. 26. qui ... omnino quid Romae ageretur nescivit; ib. 81. quasi nunc id agatur quis ... occiderit; ib. 92. quasi vero id nunc agatur, utrum ..; ib. 102. non enim possumus omnia per nos agere; ib. 111. nihil egerit; ib. 130. sin autem id actum est et idcirco arma sumpta sunt, ut ..; ib. 137. si id actum est, fateor ..; ib. 142. an vero, iudices, vos non intellegitis nihil aliud agi, nisi ut ..? ib. 152. si quid agere aut proficere vis; div. Caec. 39. qui in omni vita nihil aliud egi; ib. 40. id agis, ut ..; ib. 53. non id agit, ut ..; Verr. a pr. 15. video quid agat, neque enim agit occultissime; ib. agere quae ad iudicium pertinebant libere comitiorum metu deterrebar; ib. 24. coepi ... nihil aliud nisi de iudicio agere et cogitare; ib. 26. hoc mihi deposco, quod agam in magistratu, quod agam ex eo loco, ex quo ..; ib. 36. omnia non modo commemorabuntur, sed etiam expositis certis rebus agentur, quae ..; ib. 37. haec omnia me diligenter severeque acturum esse polliceor; ib. 40. quid agatur; ib. 54. haec me pluribus verbis, iudices, vobiscum agere coëgit non timor meus ..., sed spes illorum; ib. I, 23. hoc planius egissem, si ..; ib. 27. sic a me sunt acta omnia priore actione, ut ..; ib. 29. id agi, id cogitari, in eo elaborari, ut ..; ib. 31. video quid egerim; ib. 35. nihil cum Verre de cotidianis criminibus acturus sum; ib. 49. id agi atque id parari, ut ..; ib. 67. cum haec omnia tanta contentione, tantis copiis agerentur; ib. 74. quicquid esset sine his actum, omnes probarent; ib. 75. in Philodami iudicio dices id actum? ib. 83. is non omnia, quae ante acta sunt, rata esse patietur? ib. 109. quaerit quid agat; ib. 133. quod actum erat cum Habonio, putant id esse certissimum; ib. 141. quid ageret coepit cogitare; ib. iste quid ageret nesciebat; ib. 149. ut quod civis cum cive agat, domi certet suis legibus; quod Siculus cum Siculo ..; ib. II, 32. quod civis cum civi ageret; ib. 33. eo die nihil actum est; ib. 41. ne omnia cum dolore agere videamur; ib. 52. putare nihil agi posse absente Epicrate; ib. 55. de hoc ... putabant nihil agi posse; ib. quod iure agere cum Epicrate nihil possent, etiam si adesset; ib. 59. utrum id solum videtur esse actum, quod est tamen actum, ut haec Heraclio pecunia eriperetur, an etiam illud, ... ut ..? ib. 67. quid ageret, quid se verteret nesciebat; ib. 74. qui ... quaerat quid tu occulte egeris; ib. 81. intellectum est id istum agere, ut ..; ib. 91. exspectabant homines quidnam acturus esset; ib. 127. non, opinor, id ages, ut ..; ib. 142. nisi forte id agimus, non ut ..., sed ut ..; ib. 143. „nihil egero", inquit; ib. 148. nunc de Siculis civitatibus quid ages? ib. 155. quod nisi Metellus hoc tam graviter egisset; ib. 160. tantum agam de hoc toto nomine societatis; ib. 180. ut omnes intellegant hoc nos sine cupiditate agere; ib. 185. an id agendum est, ut ..? ib. III, 60. homo quid ageret, taceret responderet, quid faceret denique ... nesciebat; ib. 62. quae tu palam egisti; ib. 73. atque hoc agebat in cubiculo, iudices, atque in lecto suo; ib. 79. nisi forte

id egisti, ut ..; ib. 186. is cum in senatu Entellino multa mecum de istius iniuriis ageret; ib. 200. quam ob rem quid agis, Hortensi? ib. 222. neque quicquam aliud agitur hoc iudicio nisi uti ..; ib. 228. si quid de vobis per eum ordinem agetur, qui ..; ib. IV, 26. quid enim actum est? ib. 27. videret quid ageret de Diodoro; ib. 41. nonne vobis id egisse videtur, ut ..? ib. 47. qui haec, quae dico, iam non occulte, non per amicos atque interpretes, sed palam de loco superiore ageret, pro imperio et potestate; ib. 49. quid iste in provincia praetor egerit; ib. 60. ei ||hi ipsi|| postea quam ... per senatum agere quae voluerant non potuerunt; ib. 61. te potissimum hoc persequi, te petere, te agere oporteret; ib. 70. atque haec ... agebantur in conventu, palam, de sella ac de loco superiore; ib. 86. cum haec agerem; ib. 137. primo nobis fuit dubium quid ageremus; ib. 138. quid agam, iudices? ib. V, 2. praetereo quid tum sit actum; ib. 38. id esse actum, ut ..; ib. 56. id ab isto actum esse, ut ..; ib. 70. haec dum aguntur; ib. 91. ubi fuisset, quid egisset; ib. 94. agi nihil in foro et conventu toto die, nisi hoc quaeri ..; ib. 101. haec postea quam acta et constituta sunt; ib. 106. id agit, ut ..; ib. 115. quid nunc agam? ib. 159. exspectabant omnes quo tandem progressurus aut quidnam acturus esset; ib. 161. nolui tam vehementer agere hoc prima actione, iudices; nolui; ib. 163. consideres quid agas, quo progrediare; ib. 174. sed non id solum agitur **; Tull. 36. aliud per hoc iudicium nihil agi nisi ut ..; Font. 17. videte quam iniquum sit constituta iam re iudicem quid agi potuerit aut quid possit, non quid actum sit quaerere; Caecin. 8. cum videatis nihil aliud actum nisi possessionem per interdictum esse repetitam; ib. 9. ut mulier imperita nihil putaret agi callide posse, ubi non adesset Aebutius; ib. 13. sine quo nihil satis caute, nihil satis callide posset agi; ib. 15. „quod agas mecum ex iure civili ac praetorio non habes"; ib. 34. quaero ... quid acturus sis; ib. 35. potentia ... quid agat, quo modo adgrediatur iudicem ... non habet; ib. 71. QUIBUS ||OMNIBUS|| QUIDQUE VERBIS ACTUM PRONUNTIATUMQUE SIT; ib. 79. spectari quo consilio et qua sententia, non quibus quidque verbis esset actum; ib. 81. quid ages? ib. 89. ✕. nunc quid agendum sit considerate; imp. Pomp. 6. illis imperatoribus laus est tribuenda quod egerunt, venia danda quod reliquerunt; ib. 8. haec cum agere instituisset; Cluent. 22. sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Habiti venturum emolumentum fuisse; ib. 52. cum .. id ei per viatores consulto neglegentius agi videretur; ib. 74. quidnam esset actum; ib. 76. Cominii cum hoc agerent, quod nos in tota causa egimus, probaverunt; ib. 102. videte quid agatis; ib. 123. si quid a nobis dictum aut actum sit; ib. 140. quod si nihil aliud esset actum nisi ut ..; ib. 145. nunc quid agatur et quid abs te iuris constituatur vide; ib. 148. nec nunc quicquam agitur ... nisi ut ..; ib. 152. neque hoc agitur ab omnibus, sed a paucis; ib. cum ille nihil aliud ageret cum illa cuncta ... nobilitate, nisi ut ei, qui ||utique|| ..; ib. 153. omnes id agamus, ut ..; ib. 155. populum Romanum aliud nunc agere; ib. id quod multis verbis egit; ib. 160. hoc ego si sic agerem, tamquam ..; ib. 166. non id agi, ut ..., sed ut ..; ib. 177. Oppianicum aliud agentem ac nihil eius modi cogitantem; ib. 179. an id actum non est in quaerendo? ib. 183. nunc vero quid agat, quid moliatur, quid denique cotidie cogitet; ib. 194. nihil aliud cogitatum, nihil aliud susceptum, nihil aliud actum, nisi uti ..; leg. agr. II, 15. non eos (homines) in primis id acturos, ut ..? ib. 25. videt sine lege curiata nihil agi per xviros posse; ib. 28. agitur enim nihil aliud in hac causa, Quirites, nisi ut ||quam ut|| ..; Rabir. 4. quid proxima, quid superiore nocte egeris, ubi fueris; Catil. I, 1. nihil agis, nihil moliris, nihil cogitas, quod non ..; ib. 8. [nihil agis], nihil adsequeris, [nihil moliris]; ib. 15. „M. Tulli, quid agis?" ib. 27. quid ea nocte egisset, quid in proximam constituisset, ... edocui; ib. II, 13. si ... hoc, quod agit, numquam antea cogitasset; ib. 16. atque haec omnia sic agentur, Quirites, ut ..; ib. 28. ut quid agerent, quid molirentur, sentirem; ib. III, 4. qui id egerunt, ut ..; ib. IV, 12. si est boni consulis non solum videre quid agatur, verum etiam ..; Muren. 4. ut tecum agam, Servi, non secus ac si meus esset frater ... isto in loco; ib. 10. etenim quae de scripto aguntur, scripta sunt omnia; ib. 28. sed non id agimus; hoc dico: si ..; ib. 33. id quod ego multis repugnantibus egi atque perfeci; ib. 79. id quod, mihi crede, et agunt et moliuntur; ib. 82. est tuum, M. Cato, ... videre quid agatur; ib. 83. nisi forte ... quid agatur ... non videtis; Flacc. 4. quiescant igitur et me ... aliud agere patiantur; ib. 40. ut ... is nunc id agat, ut ..; ib. 41. quasi nihil esset actum, nihil iudicatum; ib. 49. cum illa quid ageretur nesciret; ib. 72. (haec) apud Orbium acta non sunt? ib. 79. quae si per alios agerent; ib. 96. quae tum, cum agebantur, ... in caelum laudibus efferebantur; ib. 103. constituent quid agant, quibus integrum est; ib. 105. ego quoque hoc tempore nihil aliud agerem nisi eum ... defenderem; Sulla 35. at haec ipsa per se sine ulla coniunctione agebantur; ib. 57. nihil est actum prius; ib. 65. ex illo tempore L. Caecilius egit de re publica multa; ib. atque in ipsa rogatione ne per vim quid ageretur; ib. 66. non dicam quid egit prius, sed quid omnino egit aliud nisi ut ..? sen. 8. ignaro populo Romano quid ageretur; ib. 18. Q. Fabricius .. quae de me agere conatus est; ib. 22. nihil humanarum rerum sibi prius quam de me agendum iudicavit; Quir. 11. quamquam ille animo irato nihil nisi de inimicis ulciscendis agebat; ib. 21. nonne id agendum nobis omnibus fuit, ut ..? dom. 11. videsne me ... illud agere, quod apertum est, te omnino nihil gessisse iure? ib. 34. sed haec de auspiciis ... acta sunt a te; ib. 40. omnia, quae C. Caesar egisset, quod contra auspicia essent acta, per senatum rescindi oportere; ib. quod salvis auspiciis tulisses, (te) iure egisse dicebant; ib. 42. hoc ipsum, quod nunc apud pontifices agis, te meam domum consecrasse; ib. 51. nihil aliud nisi uti ne quid per vim agi posset machinabare? ib. 54. † quid ageres non erat ut qui modus moribus fuerat, idem esset iniuriae? ib. 65. quin ab isto nihil legibus, nihil religionibus, nihil iure esset actum; ib. 69. quae erant acta in ea re publica, in qua ..; ib. 84. si omnia sollemnibus verbis, veteribus et traditis ||praeditis|| institutis acta esse dicerem; ib. 122. quod si tum nihil est actum, quid in meis bonis agi potuit? ib. 124. haec cum tot tantaque agerentur; ib. 129. quae si omnia e Ti. Coruncanii scientia ... acta esse constarent; ib. 139. haec cum viderem, quid agerem, iudices? Sest. 43. haec gemebant boni, sperabant improbi, agebat tribunus plebis; ib. 66. quid egerit, quantum profecerit, nihil ad causam; ib. 71. nihil de me actum esse iure, nihil more maiorum, nihil legibus; ib. 73. sed tamen actum nihil nisi de me; ib. 74. cum omnia vi et armis egeris; ib. 78. atqui ne ex eo quidem tempore id egit Sestius, ut ..; ib. 79. quid ageret vir ad virtutem ... natus? ib. 89. neque id agunt, ut ..; ib. 104. etiam si nihil agere potuissent; ib. 113. quid populares illi duo? [quid egerunt?] ib. 114. haec quantis ab illo clamoribus agebantur! ib. 120. iam illa, quanto cum gemitu populi Romani ab eodem paulo post in eadem fabula sunt acta! „o pater" ..; ib. 121. quae ||-que|| sic egit, ut ... fletum etiam inimicis ... excitaret; ib. quae mihi quidem ita et acta et scripta videntur esse, ut ..; ib. 122. sed tamen illud scripsit disertissimus poëta pro me, egit fortissimus actor, non solum optimus, de me; ib. qui, dum vis fuit, nihil egi; ib. 127. cum

hic nihil loqueretur, nisi quod agebat; Vatin. 11. a quo quaeram ... primum cur statim nihil egerit? deinde si id queri quam agere maluerit, cur ..? Cael. 19. cum ... omnia inflammatus ageret tristissimis verbis; ib. 27. quod per ignotos actum si comperisset, doleret, id ..? ib. 54. de provincia, quod agitur, id disputo; prov. cons. 8. ille, qui id egerat; ib. 45. ita quaeri, ut id agatur, licueritne..; Balb. 10. ut nihil sine consilio senatus, nihil non approbante populo Romano egerim; Piso 7. quis te ... agentem aliquid quod esset libero dignum ... vidit? ib. 22. sed ille tamen agebat aliquid; ib. 28. nihil esse vos acturos, nisi prius de me rettulissetis; ib. 29. quid tandem erat actum aut gestum in tua provincia de quo ..? ib. 40. cum egisset aliud nihil illo exercitu nisi ut ..: ib. 41. quae per latrones, per ||et per|| servos de me egeras; ib. 64. sed hoc totum agetur alio loco; Planc. 8. quo modo igitur est aequius? sic credo: quod agitur, quod satis est iudici: „hic factus est"; ib. 16. cum ille ... dixisset „quid agis, Grani?" respondit „immo vero, tu Druse, quid agis?" ib. 33. id esse actum, ut ..? ib. 44. facile patior id te agere multis verbis, quod ..; ib. 63. non nihil egisti hoc loco; ib. 83. quid in defendendo mihi agendum sit videbo; Scaur. 18. quo me vertam, iudices, aut quid agam? ib. 19. nec id agitur omni tempore nec ..; Rab. Post. 6. neque ego id, quod non agitur, defendere (debeo); ib. 7. quid agimus, iudices? ib. 9. quid vos, equites Romani, quid tandem estis acturi? ib. 14. nec ... quicquam simulate *egi;* ib. 33. nunc vero quid agitur? ib. 37. an ... id agebat, ut ..? ib. 39. quid potest agi severius? Milo 59. qua (mente) haec ipsa agimus ac dicimus; ib. 84. quid enim tuus ille, Tubero ||Tubero, tuus ille||, destrictus in acie Pharsalica gladius agebat? Ligar. 9. quid autem aliud egimus, Tubero, nisi ut ..? ib. 10. hoc egit civis Romanus ante te nemo; ib. 11. nam quid agis aliud? ib. at istud ne apud eum quidem dictatorem ... quisquam egit isto modo; ib. 12. quid egit tuus invictus exercitus, nisi ut ..? ib. 18. tu ... idne agebas, ut ..? ib. qui tum nihil egit aliud ... nisi ut ..; ib. 36. de Caesare ipso si quaereres quidnam egisset in urbe et in toga; Phil. I, 18. quasi vero id agatur ut quisquam provocet: id agitur, id fertur, ne ..; ib. 22. quid enim ego constitui, quid gessi, quid egi nisi ex huius ordinis consilio, auctoritate, sententia? ib. II, 11. atqui haec acta per te; ib. 31. haec tu cum per me acta meminisses; ib. 46. quid autem agebatur nisi ne ..? ib. 52. tum tu quid egisses? ib. 88. qua ex syngrapha quid sis acturus meditere censeo; ib. 95. per quem haec agis; ib. 96. ne nihil actum putetis; ib. 97. acta enim Caesaris pacis causa confirmata sunt a senatu: quae quidem Caesar egisset, non ea, quae egisse Caesarem dixisset Antonius; ib. 100. id egit, ut ..; ib. III, 12. quin de libertate populi Romani et dignitate vestra quod cogitandum sit cogitem, quod agendum atque faciendum, id ... appetam; ib. 33. quid autem agatur cum aperuero; ib. V, 6. dubitate quid agatis; ib. haec se ex commentariis C. Caesaris ... agere dicebat; ib. 11. cum, quae vendebat Antonius, ea se ex actis Caesaris agere diceret; ib. 12. nihil placere ratum esse quod ab eis actum diceretur; ib. 21. legio Martia ... nihil egit aliud nisi ut ..; ib. 23. quid igitur illo die aliud egistis nisi ut..? ib. 29. audita vobis esse arbitror, Quirites, quae sint acta in senatu; ib. VI, 1. quid egit aliud nisi ut ..? ib 9. quid enim legati egerint nondum scimus; ib. VII, 26. id enim ipsum agimus, ne ..; ib. VIII, 9. ne fraudi sit viiviris quod egissent; ib. 26. quid ergo agunt nunc tot exercitus nisi ut ..? ib. X, 15. quae enim Caesar egit, ea rata esse non curat; ib. 17. qui id pugnant, id agunt, ut ..; ib. 22. illi debuerunt ... senatorem in civitate retinere: qui tamen nunc nihil aliud agere videtur nisi ut ..; ib. XI, 11. otioso vero et nihil agenti privato ... quando imperium senatus dedit? ib. 20. nunc quod agitur agamus; ib. 24. si iacens vobiscum aliquid ageret; ib. XII, 4. quid egit nisi uti ..? ib. 6. nec haec in senatu solum: eadem ad populum semper egi; ib. 17. quae cum agam in consilio; ib. 28. „id agere, ut ..? ib. XIII, 25. qui ubi terrarum sit, quid agat; ib. 33. nesciebant veterani quid ageretur; ib. id agis, ut ..; ib. 43. nihil agis ... de Lepido praesertim; ib. id agamus ut ..; ib. XIV, 2. quid C. Pansa egit aliud dilectibus habendis ... nisi ut ..? ib. 5. nihil agi illo iudicio, nisi ut ..; Fr. A. III, 19. prospectat videlicet Cominius, quid agatur; ib. B. VI, 1. quod cum saepius ageres et impudentius a me contenderes; ib. VIII, 20. tu istuc, M. Calidi, nisi fingeres, sic ageres? ib. IX, 5. tum, cum Romae nihil agitur; ib. XIII, IV, 2. s. caedem. causam; Sest. 124. damnum. — I, B, 1. Sex. Rosc. 73.

aetatem: quam honestatem in iudicium tuum prope acta iam aetate decursaque attulit; Quinct. 99. nos a verberibus ... neque acta aetas neque vestri honores vindicabunt? Rabir. 16.

animam: non eodem tempore et gestum et animam ageres? Qu. Rosc. 24.

auctoritatem: libertas agitur populi Romani, quae est commendata vobis; vita et fortunae optimi cuiusque, quo cupiditatem ... intendit Antonius; auctoritas vestra, quam nullam habebitis, nisi nunc tenueritis; Phil. VII, 27.

bona: aguntur bona multorum civium, quibus est a vobis ... consulendum; imp. Pomp. 6.

caedem: in Syria imperatore illo nihil aliud *neque gestum* neque actum est nisi pactiones pecuniarum cum tyrannis, decisiones, direptiones, latrocinia, caedes; prov. cons. 9. quem nihil aliud agere, nihil moliri nisi caedem civium atque interitum civitatis videret; Phil. III, 6.

caput: qua in re ipsius praetoris caput existimatioque ageretur; Verr. II, 57.

causam: qui hanc causam, C. Aquili, aliquotiens apud te egit; Quinct. 3. aliter causam agi atque ille existimaret; Sex. Rosc. 60. Chaereae arbitratu causam agebas; Qu. Rosc. 19. si a me causam hanc vos agi volueritis; div. Caec. 25. causa non solum exponenda, sed etiam graviter copioseque agenda est; ib. 39. nam provincia accusat, cum is agit causam, quem ..; ib. 54. Q. Caecilium ... non nimis hanc causam severe, non nimis accurate, non nimis diligenter acturum; ib. 71. postremo ego causam sic agam, ... ut ..; Verr. a. pr. 48. hanc ego causam cum agam beneficio populi Romani de loco superiore; ib. I, 14. tum causa agi vere videretur; ib. 29. quis non in ea re causam tuam, periculum commune agi arbitraretur? ib. 85. L. frater eius causam agebat; ib. 125. qui causam Dionis egit; ib. II, 23. causa agitur Syracusis; ib. 68. in senatu post ea ||postea|| causa non agitur; ib. 97. postremo me ipsum apud hoc conlegium tribunorum plebis ... egisse causam Sthenii; ib. 100. cum se causam, quae sibi in senatu pro his agenda esset, docerent; ib. 103. ageret videlicet causam arator; ib. III, 31. ut is apud eum causam aratorum ageret; ib. 114. non tu hoc loco Gavium, non unum hominem nescio quem, [civem Romanum,] sed communem libertatis et civitatis causam in illum cruciatum et crucem egisti; ib. V, 170. quae mea mens in suscipienda causa fuit, fides in agenda, eadem ..; ib. 188. ***antea sic hanc causam agere statueram, recuperatores, ut..***; Tull. 1. itaque longe alia ratione, recuperatores, ad agendam causam hac actione venio atque initio veneram; Caecin. 3. qua in re si mihi esset unius A. Caecinae causa agenda; ib. 5. cum causa ab illis ageretur; ib. 30. etenim ipse Crassus non ita causam apud centumviros egit, ut..; ib. 69. atque ego hanc adulescentulus causam, cum agerem contra hominem dissertissimum..., probavi; ib. 97. agitur enim in criminibus A. Cluentii proprium periculum,

in invidia causa communis; Cluent. 3. quod ... causam .. ageret L. Quinctius; ib. 79. acta enim est causa more maiorum, sine vi, sine metu, sine periculo; ib. 104. quod si hanc apud eosdem ipsos censores mihi aut alii causam agere licuisset; ib. 131. neque ab ea causa, quae tum agebatur, aliena fuerunt; ib. 142. agit enim sic causam T. Accius..., omnis civis legibus teneri omnibus; ib. 156. deinde quis aget causam populi Romani? leg. agr. II, 44. si hanc causam agerent severe; Flacc. 52. cum quidem ipse egit ornatissime meam causam; sen. 26. ut meam causam susciperent, agerent; Sest. 25. egit causam summa cum gravitate copiaque dicendi, tanto silentio, tanta approbatione omnium, nihil ut..; ib. 107. quid fuit illud, quod ... summus artifex ... egit apud populum Romanum multo gravioribus verbis meam causam, quam egomet de me agere potuissem? ib. 120. cum ita dolenter ageret causam meam, ut..; ib. 123. cum ageret nihil aliud in eo magistratu nisi meam causam; ib. 124. si hanc causam ageret; Balb. 3. nuper cum Reatini ... me suam publicam causam de Velini fluminibus et cuniculis apud hos consules agere voluissent; Scaur. 27. quotiens enim est illa causa a nobis acta in senatu! Milo 12. causas, Caesar, egi multas equidem tecum; Ligar. 30. multo melius haec causa ageretur a tribus, quam nunc agitur ab uno; Phil. VIII, 22. Antonii est acta causa ab amicis eius, non publica; ib. XII, 3.

civem: ſ. causam; Verr. V, 170.

consulatum: cum honos agebatur familiae vestrae amplissimus, hoc est consulatus parentis tui; Sulla 49.

conventum: in quibus (oppidis) consistere praetores et conventum agere soleant; Verr. V, 28.

crimen: quin tu hoc crimen aut obice ubi licet agere aut ..; Qu. Rosc. 25. hic nolite exspectare, dum ego haec crimina agam ostiatim; Verr. IV, 48.

damnum: in quibus nihil agitur nisi damnum; Tull. 41.

decisiones: ſ. caedem; prov. cons. 9.

decumas: agri Aetnensis et Leontini decumas agemus; Verr. III, 104.

diem: ubi usque ad hoc tempus Syracusani festos dies anniversarios agunt celeberrimo virorum mulierumque conventu; Verr. IV, 107. si ... eidem diem festum Verris nomine agerent; ib. 151. cum.. itinere toto urbes Italiae festos dies agere adventus mei videbantur; Sest. 131. omitto Etruriae festos et actos et institutos dies; Milo 98.

dignitatem: si dignitas agitur Caesaris; prov. cons. 47.

direptiones: ſ. caedem; prov. cons. 9.

dupondium: si dupondius tuus ageretur, Sex. Naevi; Quinct. 53.

existimationem: aguntur iniuriae sociorum; agitur vis legum; agitur existimatio veritasque iudiciorum; Verr. IV, 113. agitur studium tuum vel etiam, si vis, existimatio, laus aedilitatis; Planc. 79. ſ. caput.

fidem: vos, senatores, quorum agitur fides in hunc ordinem; Rab. Post. 13.

fortunas: cum ... Verres fortunas agi suas diceret; Verr. I, 74. agi fortunas omnium dicebat; Cluent. 77. ſ. auctoritatem.

fundamenta: qui parietem sic per vestibulum sororis instituit ducere, sic agere fundamenta, ut..; Milo 75.

gestum: mihi videri ore durissimo esse, qui praesente eo gestum agere conarentur ||conaretur||; Quinct. 77. umeris gestum agebant [tum] temporis, credo, causa; Rab. Post. 36. ſ. animam.

gloriam: in quo (genere belli) agitur populi Romani gloria; imp. Pomp. 6. sed cum agatur honos meus amplissimus, gloria rerum gestarum singularis; Sulla 83.

gratias: nonne satis fuit eis ||his|| gratias agi? Sex. Rosc. 108. Heraclius ille et Epicrates longe mihi obviam ... processerunt; venienti Syracusas egerunt gratias flentes; Verr. II, 65. ut huic frequentes (socii) obviam prodirent, gratias agerent; ib. 172. itaque socii ... gratias isti egerunt; ib. senex, cum mihi atque huic voluntati accusationis meae lacrimans gratias ageret; ib. III, 62. tu, cui publicani ex Carpinatii litteris gratias egerunt; ib 165. ut mihi fratrique meo gratias ageret; ib. 170. populus senatum laudare, gratias agere; ib. IV, 146. agit gratias Cleomenes, approbat consilium; ib. V, 105. agit hominibus gratias et eorum benevolentiam ... conlaudat; ib. 161. huic ego testi gratias agam, quod..; Caecin. 26. primum mihi gratiae verbis amplissimis aguntur, quod ..; Catil. III, 14. quod mihi gratias egistis singularibus verbis; ib. IV, 5. gratias egit dis immortialibus, quod ..; Muren. 75. quae tibi tum gratiae sunt a me actae! quae a senatu! Flacc. 102. cui senatus singularibus verbis gratias egerit; Sulla 85. si, patres conscripti, pro vestris ... meritis parum vobis cumulate gratias egero; sen. 1. quid? ut *eis* agerentur gratiae qui e municipiis venissent? ib. 27. vobis vero, patres conscripti, singulis et egi et agam gratias. universis egi initio quantum potui: satis ornate agere nullo modo possum; ib. 30. hodierno autem die nominatim a me magistratibus statui gratias esse agendas et de privatis uni, qui ..; ib. 31. senatus ... „gratias agendas" censuit „civitatibus eis, quae" ..; dom. 85. qua voce mihi in agendis gratiis ... utendum putabam; Sest. 2. conventus ille Capuae, qui ... huic apud me [P. Sestio] maximas gratias egit; ib. 9. stantes ei manibus passis gratias agentes et lacrimantes gaudio suam ... misericordiam declararunt; ib. 117. cuius umquam propter salutem nisi meam senatus publice sociis populi Romani gratias egit? ib. 128. ut eis, qui ex tota Italia salutis meae causa convenerant, agerentur gratiae; ib. 129. eae nationes, quibus me senatus commendavit, quibus de me gratias egit; ib. 146. quid ergo de me querar? qui etiam gratias tibi agere debeo, quod ..; Vatin. 26. in qua (oratione) cum perpaucis nominatim egissem gratias; Planc. 74. in his Plancio gratias egi; ib. an, cum patres conscripti illo senatus consulto ... uni Cn. Plancio gratias egerint ||egerit|| ...: cui senatus pro me gratias agendas putavit, ||putavit;|| ei ego a me referendam gratiam non putem? ib. 78. „tamen omni in hominum coetu gratiis agendis et gratulationibus habendis et omni sermone celebramur;" Milo 98. parietes, me dius fidius, ut mihi videtur, huius curiae tibi gratias agere gestiunt, quod ..; Marcell. 10. maximas tibi omnes gratias agimus, C. Caesar, maiores etiam habemus; ib. 33. itaque, C. Caesar, sic tibi gratias ago, ut ..; ib. 34. ei .. amplissimis verbis per senatus consultum gratias egimus; Phil. I, 3. qua re primum maximas gratias et ago et habeo Pisoni, qui ..; ib. 15. quin mihi etiam ... et gratias boni viri agebant et tuo nomine gratulabantur; ib. 30. ut esset nemo qui mihi non ut parenti gratias ageret; ib. II, 12. non recuso; ago etiam gratias, quoquo animo facis; ib. 33. quod bene cogitasti aliquando, laudo; quod non indicasti, gratias ago; quod non fecisti, ignosco; ib. 34. merito .. vestro maximas vobis gratias omnes et agere et habere debemus; ib. III. 25. ut vivo potius Ser. Sulpicio gratias ageremus quam honores mortuo quaereremus; ib. IX, 1. maximas tibi, Pansa, gratias omnes et habere et agere debemus; ib. X, 1. itaque non adsentior solum, sed etiam gratias ago Fufio; ib. XI, 15. nam sive ... uni gratulabantur, magnum iudicium, sive uni gratias agebant, eo maius; ib. XIV, 13.

hominem: ſ. causam; Verr. V, 170.

honorem: quasi sua res aut honos agatur; Quinct. 9. ſ. consulatum; gloriam.

iniurias: ſ. existimationem; Verr. IV, 113.

interitum: ſ. caedem; Phil. III, 6.

iumentum: si via sit immunita, iubet qua velit

agere iumentum; Caecin. 54. licere, si via sit in Brittiis immunita, agere si velit iumentum per M. Scauri Tusculanum; ib.

ius: cum ius amicitiae, societatis, adfinitatis ageretur; Quinct. 53.

latrocinia: f. caedem; prov. cons. 9.

laudem: f. existimationem; Planc. 79.

lenonem: f. alqm.; Qu. Rosc. 20.

libertatem: populus libertatem agi putabat suam; Sest. 103. f. auctoritatem.

negotium: quem omnes ... tuum negotium agere loquebantur; Verr. III, 149. non debuisse, cum praetor esset, suum negotium agere aut mentionem facere hereditatis; Flacc. 85. in negotio, quod actum esse dicitur, nullum vestigium sermonis, loci, temporis; Cael. 55. non enim video cur non meum quoque agam negotium; Milo 47.

pactiones: f. caedem; prov. cons. 9.

parentalia: cum agerent parentalia Norenses; Scaur. 11.

partem: quam ob rem alteram partem causae sic agemus ut vos doceamus, alteram sic ut oremus; Cluent. 3. ut ... ego in extremo non partem aliquam agerem causae, sed de tota re dicerem; Muren. 48. — partis: ego autem has partis lenitatis et misericordiae, quas me natura ipsa docuit, semper egi libenter; Muren. 6. sed istarum partium culpa est eorum, qui te agere voluerunt; Cael 8.

periculum: f. causam; Verr. I, 85. Cluent. 3.

principatum: sed si principatus ageretur, quem numquam expetivi, quid tandem mihi esset optatius? Phil. XIV, 18.

rem: eum iocari atque alias res agere; Sex. Rosc. 60. Africanus ..., si sua res ageretur, testimonium non diceret; ib. 103. vide ne tibi desis; tua quoque res permagna agitur; ib. 104. monet ut provideat ne palam res agatur; ib. 110. haec acta res est, ut ..; ib. 149. huius modi haec ||haec huius modi|| res est, quam me acturum esse polliceor, ... ut ..; Verr. a. pr. 37. ita res a me agetur, ut ..; ib. 48. ut ageret eam rem sine Verre et sine Dolabella; ib. I, 75. quam rem etiam tribunus plebis in contione egit; ib. 122. at ut videatur tamen res agi et non eripi pupillo; ib. 146. sed ita res agatur, ut ..; ib. II, 42. haec cum iste postea ||iste|| posceret agereturque ea res in senatu; ib. 88. cum haec acta res est ||esset|| in senatu; ib. 102. res agi videretur; ib. III, 31. quod si tua res non ageretur; ib. 115. Apronium istius rem suo nomine egisse; ib. 153. nam magno conventu acta res est; ib. 204. res agitur in senatu; ib. IV, 76. tamenne hanc rem sic agemus, ut ..? ib. V, 19. cum tua res ageretur; ib. 113. qui omnibus rebus actis atque decisis producuntur e carcere; ib. 120. ut rem perspicuam quam paucissimis verbis agam; Tull. 55. quia non quibus verbis quidque dicatur quaeritur, sed quae res agatur; Caecin. 58. quo vos auctore rem istam agere et defensionem causae constituere vos dicitis; ib. 79. quorum magnae res aguntur in vestris vectigalibus exercendis occupatae; imp. Pomp. 4. res agi coepta est; Cluent. 50. quam ob rem tota ista res per Staienum potius ... quam per bonum aliquem virum ageretur et amicum necessariumque communem? ib. 87. ubi res ista agetur? leg. agr. II, 44. reliquis autem de rebus constituendis, maturandis, agendis iam ad senatum referemus; Catil. II, 26. in eis rebus ipsis, quas te magno et forti animo [et] agere [et dicere] videbam; Muren. 43. cum L. Flacci res agatur; Flacc. 25. sic egit eam rem Flaccus quasi ad ipsum hereditas pertineret; ib. 84. cum res agatur apud praetorem populi Romani ... et apud severissimos iudices; Arch. 3. de eis ipsis rebus, quae tum agerentur; ib. 18. postea res acta est in senatu alia nulla; Quir. 12. ut rem ipsam repudiare et eos, qui agebant, condemnare deberem; dom. 7. pecuniam ... ereptam ex sui ||ex vi|| Caesaris rebus actis; ib. 23. cum apud pontifices res agatur; ib. 117. (ea sunt) sumpta de medio, ex rebus palam per magistratus actis; ib. 138. praesertim cum iste impurus atque impius hostis omnium religionum... ageret illam rem ita raptim et turbulente, uti ..; ib. 139. agatur modo haec res, quod ..; har. resp. 31. ex eis rebus, quas is egit agitque cotidie; prov. cons. 24. qui illas omnis res egi silentio; ib. 29. consul ille egit eas res, quarum me participem esse voluit; ib. 41. cum ista in senatu res agebatur; Planc. 37. nisi *Bostare intestato mortuo sic egisset eam rem, quasi ad ipsum hereditas pertineret;* Scaur. c. 2. § 4. non video causam mutandi loci, sed tamen acta res criminose est; Deiot. 21. an ea res agebatur, ut ..? Phil. I, 11. cum res agebatur; ib. II, 22. in quo demiror cur Milonem impulsu meo rem illam egisse dicas; ib. 49. hodierno enim die, Quirites, ne mediocrem rem actam arbitremini, fundamenta iacta sunt reliquarum actionum; ib. IV, 1. magna res, credo, agebatur; ib. V, 19. confusius hesterno die est acta res, C. Pansa, quam postulabat institutum consulatus tui; ib. VIII, 1. duas tamen res, magnas praesertim, non modo agere uno tempore, sed ne cogitando quidem explicare quisquam potest; ib. XI, 22. f. honorem.

salutem: agitur salus sociorum atque amicorum; imp. Pomp. 6.

spumas: cum spumas ageret in ore, oculis arderet, voce maxima ... clamaret; Verr. IV, 148.

studium: f. existimationem; Planc. 79.

togatam: cum ageretur togata, Simulans, ut opinor; Sest. 118.

tragoediam: quorum alter commentatus est mimos, alter egit tragoediam; Phil. XI, 13.

triumphum: in portu Syracusano de classe populi Romani triumphum agere piratam! Verr. V, 100. Pharsaliae vero pugnae ne triumphum quidem egit; Phil. XIV, 23.

vectigalia: aguntur certissima populi Romani vectigalia et maxima; imp. Pomp. 6.

veritatem: f. existimationem; Verr. IV, 113.

Verria: at vero praeclarum diem illis reposuisti, Verria ut agerent; Verr. II, 52.

vigilias: praecipitur et negotium datur quaestoribus et aedilibus, ut noctu vigilias agerent ad aedis sacras; Verr. IV, 93.

vim: f. existimationem; Verr. IV, 113.

vitam: dabit enim nobis iam tacite vita acta in alterutram partem firmum et grave testimonium; Qu. Rosc. 17. nihil putas valere in iudiciis ... ante actae vitae existimationem; Verr. III, 146. vos ne huius honestissime actam vitam matris crudelitati condonetis rogamus; Cluent. 195. quo in loco nobis vita ante acta proderit? Sulla 77. ille quidem fructum omnis ante actae vitae hodierno die maximum cepit; Marcell. 3. cum ... eius .. mors consentanea vitae fuerit sanctissime honestissimeque actae; Phil. IX, 15. integritas tua te purgavit, mihi crede, pudor eripuit, vita ante acta servavit; Fr. B. XIII, VII, 1. f. auctoritatem.

agrarius, den Acker betreffend, nach Acker begierig: A. **beim Substantiv:** lex: verendum, credo, nobis erit ne vestra ista praeclara lex agraria magis popularis esse videatur; leg. agr. I, 24. genus ipsum legis agrariae vituperare non possum; ib. II, 10. legem agrariam tribunos plebis designatos conscribere; ib. 11. quod .. princeps erat agrariae legis; ib. 13. de lege agraria nescio quid voluisse eum dicere suspicabantur; ib. uti ... orbis.. terrarum domini constituerentur legis agrariae simulatione ac nomine; ib. 15. hac lege agraria, pulchra atque populari, dari vobis nihil; ib. primum caput est legis agrariae, quo ..; ib. 16. totiens legibus agrariis curatores constituti sunt; ib. 17. conlegas suos ascriptores legis agrariae non repudiabit; ib. 22. ut intellegatis ad ceterorum hominum importunam avaritiam hoc populare legis agrariae nomen esse quaesitum; ib. 63. sed videte

vim legis agrariae; ib. 68. cum erat a tribuno plebis mentio legis agrariae facta; ib. qui ... mentionem legis agrariae pertimescebant; ib. quis enim umquam tam secunda contione legem agrariam suasit quam ego dissuasi? ib. 101. me ... agrariae legi et commodo vestro ||commodis vestris|| obsistere; ib. III, 3. hac lege agraria ... adimi Sullanos agros; ib. cum agrariae legi resisto; ib. 15. agrariae legi ... se intercessorem fore professus est; Sulla 65. agrariam Ti. Gracchus legem ferebat; Sest. 103. ego Kalendis Ianuariis senatum et bonos omnis legis agrariae ... metu liberavi; Piso 4.

B. **allein:** concito: C. Gracchus, quod agrarios concitare conatus est; Catil. IV, 4.

sollicito: non sollicitabit rursus agrarios? Phil. VII, 18.

agrestis, ländlich, bäurisch, roh: A. **bei Substantiven:** alqs: quem ..., etiam si agrestem et inhumanum existimares, tamen libidinosum et perditum non putares; sen. 13. sollicitant homines imperitos Saxa et Cafo, ipsi rustici atque agrestes; Phil. X, 22.

animus: quis nostrum tam animo agresti ac duro fuit, ut ..? Arch. 17.

homo: hunc hominem ferum atque agrestem fuisse; Sex. Rosc. 74. qui homines tam agrestes qui se, cum eos aspexerint, non maximum cepisse vitae fructum putent? Phil. II, 33. atque etiam homines agrestes, si homines illi ac non ||an non, al.|| pecudes potius, inani spe ad aquas usque et Puteolos provehuntur; ib. VIII, 9. quid homini, inquit, Arpinati cum Baiis, agresti ac rustico? Fr. B. XIII, IV, 2.

luxuria: illum exercitum ... magno opere contemno, conlectum ex senibus desperatis, ex agresti luxuria; Catil. II, 5.

montani: Ligures montani ||Ligures|| duri atque agrestes; leg. agr. II, 95.

palmae: nautae coacti fame radices palmarum agrestium ... conligebant; Verr. V, 87. radices palmarum agrestium ... iactabant; ib. 99.

senex: removebo illum senem durum ac paene agrestem; Cael. 36.

servi: servos agrestis et barbaros ... ex Apennino deduxerat; Milo 26.

sodalitas: fera quaedam sodalitas et plane pastoricia atque agrestis germanorum Lupercorum; Cael. 26.

vita: vita .. haec rustica, quam tu agrestem vocas; Sex. Rosc. 75.

B. **allein:** 1. **nach Verb:** impello: qui etiam non nullos agrestis, homines tenuis atque egentis, in eandem illam spem rapinarum veterum impulerunt; Catil. II, 20.

2. **nach Substantiven:** conventus: quoniam non est nobis haec oratio habenda ... in aliquo conventu agrestium; Muren. 61.

periculum: quod in alicuius agrestis periculo non praetermitteret; Cael. 54.

agricola, Landmann: I. **absolut:** defendunt: omnes illius provinciae publicani, agricolae, pecuarii, ceteri negotiatores uno animo M. Fonteium ... defendunt; Font. 46.

putat: putat homo imperitus morum, agricola et rusticus, ista omnia ... iure gentium facta; Sex. Rosc. 143.

sum: qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas adsiduos esse cupiunt; Sex. Rosc. 47. „at ego, ut tute arguis, agricola et rusticus"; ib. 94.

II. **nach Verb:** habeo: ut non solum tetrarches nobilis, sed etiam optimus pater familias et diligentissimus agricola et pecuarius haberetur; Deiot. 27.

III. **nach Substantiv:** cultus: quod est tam asperum saxetum in quo agricolarum cultus non elaboret? leg. agr. II, 67.

aheneus: s. **aëneus.**

aio, sagen, behaupten, bejahen: I. **absolut:** 1. **ohne Verbindung:** ais: „bene ais"; Quinct. 79. ain tu, ... poterisne dicere ..? Caecin. 49. ain tandem? Planc. 49. — aiens: ista condicio est testium, ut quibus creditum non sit negantibus, isdem credatur aientibus ||dicentibus||? Rab. Post. 35. (vgl. III. aiunt; Rab. Post. 34).

2. **eingeschaltet:** a. mit ut: ais: qui tibi, ut ais, certis nominibus grandem pecuniam debuit; Quinct. 38. ad vadimonium non venerat, ut ais, is, quicum ..; ib. 48. qui, ut ais, magno vendidisti; Verr. III. 71. cum statuisses, ut ais, tibi causam esse dicendam; ib. V, 78. quoniam, ut tu ais, etiam peregrini reges Romae fuerunt; Sulla 22. sin, ut ais, illum conatum Autronii et Catilinae (indicat); ib. 51. at ego nimis magnum beneficium Plancii facio et, ut ais, id verbis exaggero; Planc. 71. — ait: etenim, ut ait ingeniosus poëta et auctor valde bonus, proeliis „promulgatis pellitur e medio"; Muren. 30. vetus, ut ait ipse, vicinus ac necessarius; ib. 56. ut tu ... „evisceratus latere penderes", ut ait ille, „saxa spargens tabo"; Piso 43. qui tamen ipse „ignominiae dolore", ut ait poëta, „victor insolens ... se victum non potuit pati"; Scaur. c. 3. § 3. „aderat vis", ut ait poëta ille noster, „quae" ..; Rab. Post. 28. sed tuto, ut ait, pervenire non potuit; Phil. II, 75. „prius undis flamma", ut ait poëta nescio quis, ... quam ..; ib. XIII, 49. — aiunt: quem, ut aiunt, ne bestiae quidem ferre possent; Verr. III, 23. quot ego tuas petitiones ... parva quadam declinatione et, ut aiunt, corpore effugi! Catil. I, 15. ille eiectus in exsilium se Massiliam, ut aiunt, non in haec castra conferet; ib. II, 14. ut totam causam quam maxime intentis oculis, ut aiunt, [acerrime] contemplemini; Flacc. 26. ille Cyprius miser ... vivus, ut aiunt, est et videns cum victu ac vestitu suo publicatus; Sest. 59. num possum magis pedem conferre, ut aiunt, aut propius accedere? Planc. 48. *quem ad modum castores, ut aiunt, a venatoribus* redimunt se; Scaur. c. 2. § 7. o praeclarum custodem ovium, ut aiunt, lupum! Phil. III, 27. posteriores enim cogitationes, ut aiunt, sapientiores solent esse; ib. XII, 5. alter est designatus Insteius ||Viseius, al.|| nescio qui, fortis, ut aiunt, latro; ib. XIII, 26. — aiebat: quod, ut ipse aiebat, libertus erat eius turpi iudicio condemnatus; Flacc. 10.

b. mit quem ad modum: aiunt: iste claudus, quem ad modum aiunt, pilam retinere; Piso 69.

II. **mit accus. c. infin.:** aio: EUM (FUNDUM) EGO EX IURE QUIRITIUM ||IUREQUE|| MEUM ESSE AIO; Muren. 26. — ais: ais esse vadimonium desertum; Quinct. 57. ais enim te ex edicto venisse; ib. 84. quoad ais te confecisse (tabulas); Verr. I, 60. et ais iudicium esse factum ..; ib. 83. tu, qui crimen ais te metuisse; ib. V, 78. quod ais nulla re adlici hominum mentis oportere ad magistratum mandandum nisi dignitate, hoc ..; Muren. 76. et ais prioribus comitiis Aniensem a Plotio Pedio ... esse concessam; Planc. 54. nam quod ais, Cassi, non plus me Plancio debere quam ..; ib. 68. atque ais eum te esse qui semper pacem optaris; Phil. VIII, 13. — ait: ait se auctionatum esse in Gallia; Quinct. 23. vadimonium sibi ait esse desertum; ib. 48. contra sibi ait officium ... cordi fuisse; ib. 93. nimium cito ait me indignari de tabulis; Qu. Rosc. 5. et ait hoc se honeste ... contendere; div. Caec. 23. et ait idem ... certos esse in consilio quibus ..; ib. 24. semel ait se in vita pertimuisse; Verr. a. pr. 5. quam iste laudem communem sibi ait esse mecum; ib. I, 18. cupiditati hominum ait se obviam ire; ib. 106. libenter ait se esse facturam; ib. 138. ait se iudices ex lege velle sortiri; ib. II, 42. ait se velle de illis HS LXXX cognoscere; ib. 56. ait accusatores eius multo maiorem pecuniam praetori polliceri quam ..; ib. 70. ait, si liceret nomen ||liceret, nomen|| absentis deferre, se velle ||deferre

se velle||; ib. 94. ait eos ipsos, qui venissent, contra edictum praetoris fecisse; ib. III, 68. litteras ait se misisse; ib. 124. in reliquum tempus ait se vectigalibus prospexisse; ib. 128. ait omnia pecunia effici posse; ib. 155. praesto ait se tibi futurum Vettius; ib. 167. ait ille idem sibi videri; ib. IV, 32. ait se suis caelatoribus velle ostendere; ib. 63. iste ait se velle illud etiam atque etiam considerare; ib. 65. ait se comperisse ..; ib. 66. et ait indignum facinus esse, quod ..; ib. 147. „libenter" ait se facere; ib. V, 54. quas (tabulas) ait ab Hirtuleio institutas; Font. 2. quod ait Accius indignum esse facinus; Cluent. 145. quod ait Lucceius L. Flaccum sibi dare cupisse ... sestertium viciens; Flacc. 83. hic ait se ille, iudices, regnum meum ferre non posse; Sulla 21. ait me aliter ac dictum sit in tabulas publicas rettulisse; ib. 40. acta mea sibi ait displicere; Sest. 133. ait enim, *cum* Gabinio pecuniam Postumus cogeret, decumas imperatarum pecuniarum ||decumis imperatorum pecuniam|| sibi coëgisse; Rab. Post. 30. et ait etiam meus familiaris et necessarius eandem causam Alexandrinis fuisse cur ..; ib. 32. ait nescio quem ex eo numero servum iudicatum; Deiot. 24. ait hac laetitia Deiotarum elatum vino se obruisse; ib. 26. a me „deceptos" ait „isdem ornamentis" Hirtium et Caesarem; Phil. XIII, 41. alter ... pastores retinet, ex quibus ait se ... fugitivorum bellum excitaturum; Fr. B. VIII, 11. — aiunt: aiunt hominem, ut erat furiosus, respondisse ..; Sex. Rosc. 33. non ita multis ante annis aiunt T. Caelium ||Cloelium|| quendam ... inventum esse mane iugulatum; ib. 64. quod (volumen) aiunt illum Sex. Roscio intemptasse; ib. 101. et tamen aiunt eum queri solere ..; Verr. II, 49. aiunt ab eo litteras publicas esse corruptas; ib. 90. solere aiunt reges barbaros ... pluris uxores habere; ib. III, 76. aiunt enim te ita dictitare; ib. 151. hominen ingeniosum, M. Antonium, aiunt solitum esse dicere ..; Cluent. 140. in qua (tabula) scriptum fuisse aiunt IUGERA CC ..; leg. agr. II, 67. ut aiunt in Graecis artificibus eos auloedos esse, qui ..., sic ..; Muren. 29. nostri, inquam, illi a Platone et Aristotele, moderati homines et temperati, aiunt apud sapientem valere aliquando gratiam; ib. 63. sese aiunt quaesisse de Cassio quid Sulla sentiret; Sulla 36. Themistoclem illum ... dixisse aiunt, cum ..; Arch. 20. et aiunt alios esse, qui acta Caesaris rescindant? Sest. 135. habuisse aiunt domi (venenum) vimque eius esse expertum in servo quodam; Cael. 58. (venenum) datum esse aiunt huic ||hoc|| P. Licinio; ib. 61. Athenis aiunt ... una voce omnis iudices ne is iuraret reclamasse; Balb. 12. quod (librarium) te aiunt eripuisse e domo; Milo 33. etenim qui multorum custodem se profiteatur, eum sapientes sui primum capitis aiunt custodem esse oportere; Phil. XII, 25. — aiebas: te aiebas de tuis rebus gestis nullas litteras misisse, quod ..; Planc. 85. — aiebat: debere eum aiebat suam quoque rationem ducere; Verr. I, 126. iniquos decumanis aiebat omnis esse, qui ..; ib. III, 28. se in iudicio dicturum esse aiebat; ib. 69. et aiebat se tantidem aestimasse quanti Sacerdotem; ib. 215. eosdemque praeclare dicere aiebat, sapientis omnia sua causa facere; Sest. 23. — aiebant: venisse tempus aiebant ... ut ..; div. Caec. 3. nam hoc Verrem dicere aiebant, te ..; Verr. a. pr. 29. velut in hac re aiebant in labores Herculis non minus hunc immanissimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere; ib. IV, 95. quem aiebant negare ferri ||ferre|| me posse; har. resp. 17. aiebant enim fore testem senatorem qui ..; Cael. 19. vgl. III. ait; Verr. I, 117. III, 55. Balb. 8. aiunt; Caecin. 24. aiebat.

elliptisch: ait: HS ꟾↃↃↃ Q. Roscius fraudavit Fannium. qua de causa? subridet Saturius ..; ait, propter ipsa HS ꟾↃↃↃ; Qu. Rosc. 22. — aiunt: conlegam tuum aiunt in hac sua fortuna, quae bona ipsi videtur — ... sed eum iracundum audio esse factum; Phil. I, 27. — aiebat: num qui exsules restituti? unum aiebat, praeterea neminem; Phil. I, 3.

III. mit Object: alqd: ais: quid ais, Eruci? tot praedia ... tradiderat? Sex. Rosc. 43. quid ais? volgo occidebantur? ib. 80. quid ais? nonne ..? Qu. Rosc. 17. „magno" inquit „decumas vendidi". quid ais? ||quid?|| an tu decumas ... vendidisti? Verr. III, 40. qua re igitur id, quod ais, adsecutus es? ib. 41. quid ais? dic, dic, quaeso, clarius; ib. 106. quid ais, bone custos defensorque provinciae? ib. V, 12. quid ais? istius ille fundus est ..? Caecin. 19. quid ais? is ... non videtur esse deiectus? ib. 31. quid ais? ... tu vim negabis factam, si ..? ib. 41. quid ais? potestne detrudi quisquam, qui non attingitur? ib. 49. quid ais, T. Acci? tu periculum capitis ... in iudicium adferas? Cluent. 186. quid tandem ais ||is||? num ||tunc, anne|| me rogari oportet ..? Muren. 76. — ait: quid ait? SE EI DATURUM, QUI ..; Verr. I, 117. et illud simul ait se non putare ..; ib. III, 55. verum tamen quid ait vester iste auctor? Caecin. 79. quid igitur ait Hortensius? imp. Pomp. 52. quid ergo ait Marianus tribunus plebis, qui ..? leg. agr. III, 7. quid ait accusator? fecisse Pompeium ..; Balb. 8. quid ait medicus? nihil de veneno; Deiot. 18. — aiunt: quid? testes quid aiunt? P. Vetilius ... se Aebutio ... venisse advocatum; Caecin. 24. „quia nunc aiunt (testes), quod tunc negabant"; Rab. Post. 34. — aiebat: unum illud spectavi, quod Chrysogonus aiebat, neminem isti patronum futurum; Sex. Rosc. 58.

alacer, munter: alqs: cum iste repente ex alacri atque laeto sic erat humilis atque demissus, ut ..; Verr. a. pr. 17. Catilinam interea alacrem atque laetum (videbant); Muren. 49. eos ... non solum alacris laetosque volitare, sed etiam ..; Sest. 1. an timebant, ne ... alacres perterritum superare non possent? Cael. 66.

cives: itaque ut alacres et laeti ... inter se impii cives, quasi vicissent, gratulabantur, sic ..; Phil. XII, 18.

alacritas, Munterkeit: adfero: quantam mihi alacritatem populi Romani concursus adferret! Deiot. 6. frequentia vestrum ... alacritatem mihi summam defendendae rei publicae adfert; Phil. IV, 1.

habeo: eos consules habemus, eam populi Romani alacritatem, ... ut ..; Phil. VII, 20.

albatus, weiß gekleidet: cum ipse epuli dominus Q. Arrius albatus esset, tu in templum Castoris te cum C. Fibulo atrato ... funestum intulisti; Vatin. 31.

albus, weiß: vide quam te amarit is, qui albus aterne fuerit ignoras; Phil. II, 41.

alea, Würfel, Würfelspiel: I. nach Verb: condemno de: Licinium Denticulam de alea condemnatum ... restituit; Phil. II, 56.

II. nach Substantiven: iudicium de: nullum fuisse de alea lege iudicium; ib.

lex de: hominem ... lege, quae est de alea, condemnatum; ib.

Umstand: 1. Ablativ: ludere: qui non dubitaret vel in foro alea ludere; ib.

2. Präposition: in: quod si in vino et alea comissationes solum et scorta quaererent; Catil. II, 10. ut, quod in alea perdiderat, beneficio legis dissolveret; Phil. II, 56. in lustris, popinis, alea, vino tempus aetatis omne consumpsisses; ib. XIII, 24.

aleator, Spieler: I. Subject: versatur: in his gregibus omnes aleatores, omnes adulteri, omnes impuri impudicique versantur; Catil. II, 23.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** lego: at ille legit aleatores, legit exsules, legit Graecos; Phil. V, 12.

2. **Dativ:** caveo: cavet mimis, aleatoribus, lenonibus; Phil. VIII, 26.

servio: libidinosis, petulantibus, impuris, impudicis, aleatoribus, ebriis servire, ea summa miseria est; Phil. III, 35.

III. **nach Adjectiv:** refertus: domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum; Phil. II, 67.

IV. **nach Substantiven:** castra: aleatoris Placentini castra commemorabuntur; Verr. V, 33.

mentio: lenonum, aleatorum, perductorum nulla mentio fiat; Verr. I, 33.

aleatorius, zum Spiel gehörig: damna: suggerebantur etiam saepe ... damna aleatoria; Phil. II, 67.

alias, ein andermal: I. **einfach:** vinco: sed non hic magis (abs te vincitur) quam ego a meis competitoribus et alias et in consulatus petitione vincebar; Planc. 18.

II. **distributiv:** alias revocabat eos, inter quos iam decreverat decretumque mutabat, alias inter aliquos contrarium sine ulla religione decernebat ac proximis paulo ante decreverat; Verr. I, 120.

III. **alternativ mit alius:** ut in ipsis dis immortalibus non semper eosdem atque alias alios solemus et venerari et precari, sic ..; sen. 30.

alicubi, irgendwo: paro: omnino mallem ..., si iam te crassi agri delectabant, hic alicubi in Crustumino aut in Capenati paravisses; Flacc. 71.

alicunde, irgendwoher: decedo: omnis enim vis est, quae periculo .. decedere nos alicunde cogit; Caecin. 46.

deicio: sum de via (deiectus), sum certe alicunde, sive de privato sive de publico; Caecin. 82.

quaero: non quaesivit procul alicunde, ... sed proximum, paene alterum filium, quem ... diceret ..; Verr. II, 48.

alienatio, Entfremdung; I. **Subject:** est: tuam .. a me alienationem commendationem tibi ad impios civis fore putavisti; Phil. II, 1.

II. **Umstand:** ex: atque ex hac nimia non nullorum alienatione a quibusdam haerent ea ||haerentia|| tela in re publica; har. resp. 47.

alienigena, auswärtig, Ausländer: I. **bei Substantiven:** homo: alienigenarum nos hominum studiis atque paterna virtute privari; Balb. 25. isdem rebus est perturbatus homo longinquus et alienigena, quibus ..; Deiot. 10.

hostes: quod hostes alienigenae aut oppressi serviunt aut ..; Catil. IV, 22.

testes: accusatio, quae ... libentius ignotis quam notis utatur, alienigenis quam domesticis testibus; Font. 4. curate ut nostris testibus plus quam alienigenis credidisse videamini; ib. 49.

II. **allein:** solent loqui: nec quid alienigenae de vobis loqui soleant, sed quid vosmet ipsi de genere vestro statuatis memineritis; Flacc. 65.

antefero: potestis igitur ignotos notis, iniquos aequis, alienigenas domesticis ... anteferre? Font. 32.

alieno, entfremden: alqm: quibus eum omnibus eadem res publica reconciliavit, quae alienarat; prov. cons. 21. qui ... propter multorum annorum iniurias alienati a senatu putabantur; Phil. XII, 10.

animos: noli igitur animos eorum ordinum, qui praesunt iudiciis ..., alienare a causa; Sulla 64.

legatos: legati, qui una fuerunt, alienati; Piso 96.

res: venire nostras ||vestras|| res proprias et in perpetuum ab nobis ||a vobis|| alienari ||abalienari|| ... licebit? leg. agr. II, 55.

studium: cum certi homines non studium eius a me alienassent, sed auxilium retardassent; Piso 76.

tribunum: illi ... tribunum popularem a se alienare nolebant; Sest. 40.

vectigalia: primum permittitur infinita potestas innumerabilis pecuniae conficiendae de vestris vectigalibus non fruendis, sed alienandis; leg. agr. II, 33.

voluntatem: at vero Cn. Pompei voluntatem a me alienabat oratio mea; Phil. II, 88.

alienus, fremd, ungünstig, abgeneigt, unpassend: A. **bei Substantiven:** alqs: eo accessit studium doctrinae, ut ne a litteris quidem alienus esses; Sex. Rosc. 46. hic se popularem dicere audet, me alienum a commodis vestris? Rabir. 15. accusat M. Cato, qui .. a Murena nulla re umquam alienus fuit; Muren. 56. adeone vobis alienus a sanitate ... esse videor, ut ..? Sulla 83. C. Caesar, qui a me nullo meo merito alienus esse debebat; Sest. 39. quem a te alienissimum esse dixisses; Vatin. 3. quis plenior inimicorum fuit C. Mario? L. Crassus, M. Scaurus alieni ||alini, aliine||; inimici omnes Metelli; prov. cons. 19. non sum ... tam alienus a Sardis; Scaur. 39. eos etiam, quibus confidebat, (habet) alienissimos, Transpadanos; Phil. X, 10. neque nunc fortasse alienus ab eo essem, nisi ..; ib. XI, 10. a qua (urbe) cum sit alienus, suo capiti salvis nobis ominetur; ib. 12.

alqd: nihil alienum tamen vita superiore commisit; Quinct. 98. non est alienum meis rationibus istum mihi ex hoc iudicio ereptum ad illud populi Romani iudicium reservari; Verr. V, 173. alienum mea natura videbatur quicquam de existimatione P. Fabii dicere; Tull. 5. ne forte quaeratis, num propinquus? nihil alienius; Caecin. 14. quod ex illa parte id dicit, quod illi causae maxime est alienum; ib. 24. nihil est qua re exploratum cuiquam possit esse quid suum aut quid alienum sit; ib. 70. neque enim ab illo tempore, quod tum erat, neque ab ea causa, quae tum agebatur, aliena fuerunt; Cluent. 142. quae ... si alienissima a mansuetudine et misericordia vestra (sunt); Muren. 90. nihil est enim tam alienum ab eo, qui alterum coniurationis accuset, quam videri ... lugere; Sulla 31. nihil Maximus fecit alienum aut sua virtute aut illis ||illius|| clarissimis Paulis, Maximis, Africanis; Vatin. 28. alienum sibi videri dignitate imperii ... eodem ipsum duci, qui triumphasset; prov. cons. 18. quo mihi nihil videtur alienius a dignitate disciplinaque maiorum, quam ut ..; ib. 36. sed non alienum esse arbitror ... explicare breviter ..; ib. 40. ne id quidem accepi, non quo alienum mea dignitate arbitrarer, sed quod ..; ib. 42. quamquam non alienum fuit personas quasdam a vobis recognosci; Phil. VI, 15.

aes: cum aeris alieni aliquantum esset relictum; Quinct. 15. quod C. frater aliquantum aeris alieni reliquerat; ib. 73. luxuries igitur hominem nimirum et aeris alieni magnitudo et indomitae animi cupiditates ad hoc scelus impulerunt? Sex. Rosc. 39. quaerendum, credo, est, Heius iste num aes alienum habuerit; Verr. IV, 11. hominem video ... non modo in aere alieno nullo, sed in suis nummis multis esse et semper fuisse; ib. metuisti ne aes alienum tibi cresceret, si ..? ib. 28. ne ... istas tabulas existimes *ad diversam veteris* aeris alieni rationem pertinere; Font. 2. hoc praetore oppressam esse aere alieno Galliam; ib. 11. quorum aes alienum contractum in popina nullum rei publicae motum adferre poterat; Catil. II, 4. reliquit quos viros! quanto aere alieno! ib. nemo non modo Romae, sed ne ullo quidem in angulo totius Italiae oppressus aere alieno fuit, quem non ... asciverit; ib. 8. qui magno in aere alieno maiores etiam possessiones habent; ib. 18. qui, quamquam premuntur aere alieno, dominationem tamen exspectant; ib. 19. hi ... in tantum aes alienum inciderunt, ut ..; ib. 20. qui ... in vetere aere alieno vacillant;

ib. 21. praediis venditis aes alienum eiusdem est dissolutum; Sulla 56. cuius aes alienum videmus .. non libidine, sed negotii gerendi studio esse contractum; ib. 58. ne in Scyllaeo illo aeris alieni tamquam [in] fretu ad columnam adhaeresceret; Sest. 18. quos aeris alieni magnitudo ... tribuno plebis constrictos addixerat; ib. 38. quod aes alienum obiectum est, sumptus reprehensi; Cael. 17. si quae ||qua|| est invidia communis hoc tempore aeris alieni, petulantiae, libidinum iuventutis; ib. 30. quorum ... profusa luxuries, magnitudo aeris alieni, sumptus, libidines nominarentur; ib. 43. in M. Caelio ... nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum aes alienum, nulla conviviorum ac lustrorum libido; ib. 44. *qui magno in aere alieno totam (dignitatem) ex domo quaesisset;* Scaur. 45. qui maximo te aere alieno ad aedem Opis liberavisti; Phil. II, 35. etenim quae res egestati et aeri alieno tuo praeter mortem Caesaris subvenire potuisset? ib. 36. patri persuasi, ut aes alienum filii dissolveret; ib. 46. id enim unum in terris egestatis, aeris alieni, nequitiae ... perfugium esse ducebas; ib. 50. quem plane perditum aere alieno egentemque ... cognorat; ib. 78. propter aes alienum ire ad arma; ib. VI, 11. qui maiorum exempla persequens pro alieno se aere devovit; ib. XI, 13. hominem ridiculum, qui se exserere ||exercere, exire|| aere alieno putet posse, cum vendat aliena; ib. augent magnum quendam cumulum aeris alieni; Fr. B. XIII, II, 4. tria ... haec in Milonis personam questus es: de aere alieno, de vi, de ambitu; ib. XV, III, 2.

agri: suos enim agros studiose colebant, non alienos cupide appetebant; Sex. Rosc. 50.

animus: non enim vereor ne quis alienum me animum habuisse a causa nobilitatis existimet; Sex. Rosc. 135. cum a te esset animo alieno; Deiot. 22. alieno autem a te animo fuit quo modo? ||fuit. quo modo?|| ib. 24.

arma: qui armis cessissem vel tuis urbanis vel ... alienis; Fr. XV, v, 4.

bona: praedare in bonis alienis nomine civitatis; Verr. II, 46. ut aliqui sermones hominum alienis bonis maerentium etiam ad vestras auris permanarent; Balb. 56.

causa: in eius modi re quisquam tam impudens reperietur qui ad alienam causam invitis eis, quorum negotium est, accedere aut aspirare audeat? div. Caec. 20. tamen his invitissimis te offeres? tamen in aliena causa loquere? ib. 21.

civitas: ut peregrinari in aliena civitate, non in tua magistratum gerere videare; Rabir. 28.

corpus: si quidem illa, cum suo corpori vim attulisset, se ipsa cruciavit, hic autem idem illud effecit per alieni corporis mortem atque cruciatum; Cluent. 32.

dolor: non ... ideo vobis quoque [vos] causam putare esse iustam alieno dolori potius quam vestrae fidei consulendi; Cael. 21.

dominatio: accusare alienae dominationis ||dominae dominationes, damnationis|| scelerisque socius propter calumniae metum non est ausus; dom. 49.

domus: quid tibi necesse fuit ... sacrificium, quod alienae domi fieret, invisere? dom. 105.

exemplum: vide ne alienis exemplis eisque recentibus uti quam et antiquis et domesticis malle videare; Phil. XIII, 15. qui aliquod institui exemplum disturbandorum iudiciorum ... temporibus suis accommodatissimum, meis alienissimum rationibus cupierunt; Fr. B. VI, 7.

fortuna: ut fortunam tamen non alienam, periculum autem commune arbitraretur; Verr. V, 121. in tanta fortuna sua, ut alienam ||aliena|| respicere magnum sit; Rab. Post. 41.

fundi: qui non calumnia litium ... alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis petebat; Milo 74.

gloria: putare omnis bonos alienae gloriae defensionem ad officium suum pertinere; Verr. IV, 82.

heres: „P. Aelii testamento propinquus exheredatus cum esset, heres hic alienior institutus est“; Cluent. 162.

homo: haec in homines alienissimos, denique inimicissimos viri boni faciunt; Quinct. 51. homines erant ab hoc omnes alienissimi; ib. 73. (eum) copiosissime defensum esse contendi, non ab homine alieno neque ab aliquo calumniatore atque improbo, sed ab equite Romano, propinquo ac necessario suo; ib. 87. quem hominem? ... familiarem? immo alienissimum; Qu. Rosc. 49. ex quibus alienissimis hominibus — ita paratus venis, — tibi ||hom. ita par. venis, ut tibi|| hospes aliquis est ||sit|| recipiendus; div. Caec. 50. quid faceres pro innocente homine et propinquo, cum propter hominem perditissimum atque alienissimum de officio ac dignitate decedis? Verr. a. pr. 28. dixit Q. Tadius, homo familiarissimus patris istius, non alienus a matris eius genere et nomine; ib I, 128. Laetilius quidam, homo non alienus a litteris; ib. II, 64. ea monet alienum hominem, quae domi didicit ipse; ib. III, 157. illum noluisse sua laudatione iuvare L. Lucullum, sororis virum ...; hunc homini alienissimo a civitatibus laudationes per vim et metum comparare; ib. IV, 147. amandat hominem ... quo putatis? ad homines a piratarum metu et suspicione alienissimos; ib. V, 70. *L. Quinctius dicens pro homine alienissimo;* Tull. 4. fac ... tantum hominum numerum ignotissimorum atque alienissimorum pepercisse huius capiti; Font. 3. rem enim integram hominis non alieni quamvis suspiciosam defendere humanitatis esse putabamus; Cluent. 57. quam ob rem tota ista res per Staienum potius, hominem ab utroque alienissimum, sordidissimum, turpissimum, quam per bonum aliquem virum ageretur et amicum necessariumque communem? ib. 87. ut ille ... ei filio coheredes homines alienissimos adiungeret, quem diligebat; ib. 135. at etiam Q. Metellus, ... quam legem esse homines alienissimi a P. Clodio iudicarent, Piso et Gabinius, eam nullam esse frater P. Clodii ... iudicavit; dom. 70. quidam homo nobilis, non alienus ab hoc religioso Libertatis sacerdote; ib. 111. quid tibi cum Caelio? quid cum homine adulescentulo? quid cum alieno? Cael. 33. quod facinus in alienum hominem intentum severe acciperet, id omisisset curare in hospitem ||hospite||? ib. 54. emptionibus ea (praedia) solere saepe ad alienos homines, saepe ad infimos ... pervenire; Balb. 56. in multas praeterea pecunias alienissimorum hominum ... invasit; Phil. II, 41. praesertim cum ista eloquentia alienorum hominum pericula defendere acerrime soleas, tuum neglegeres? Fr. B. IX, 5.

incommodum: at eam tibi C. Verres fecit iniuriam, quae ceterorum quoque animos possit ||posset|| alieno incommodo commovere; div. Caec. 55.

iniuria: tanto minor (spes esse debet), quanto est honestius alienis iniuriis quam re sua commoveri; Verr. III, 169. expetendus amicus est qui alienam potius iniuriam quam suam persequatur; Muren. 57.

iter: huius iter necessarium, illius etiam potius alienum (fuisse); Milo; 52.

iudicium: utrum potius Chaereae iniurato in sua lite an Manlio et Luscio iuratis in alieno iudicio credas; Qu. Rosc. 45.

ius: is qui legitime procurator dicitur ..., quasi quidam paene dominus, hoc est, alieni iuris vicarius; Caecin. 57.

laus: non praecerpo fructum officii tui, non alienam mihi laudem appeto; Verr. IV, 80. qui me non solum meis laudibus ornaret, sed etiam alienis; Phil. II, 25.

Macedonia: neque enim est ||enim|| in provinciam suam Cretam profectus: in Macedoniam alienam advolavit; Phil. XI, 27.

mercatura: hanc vero emendi et vendendi

quaestuosissimam ac turpissimam mercaturam alienam actione tribunicia, alienam dignitate populi Romani semper putavi; leg. agr. II, 65.

miseriae: quamquam proprios dolores suarum rerum omnes habebant, tamen huius civitatis fidelissimae miserias nemo erat civis qui a se alienas arbitraretur; Phil. VIII, 18.

misericordia: praedia mea tu possides, ego aliena misericordia vivo; Sex. Rosc. 145.

mulier: „cur alienam ullam mulierem nosti"? Cael. 37.

nomen: quibus persuadeamus istum alieno nomine a quaestoribus urbanis . . . pecuniam abstulisse; Verr. I, 11. deponere alienum nomen ipse maluit quam illis suum reddere; Phil. XIII, 22.

opes: cum is praeter spem in altissimo gradu alienis opibus positus esset, qui . . ; Sest. 20.

oratio: quem (librum) tibi magister ludi nescio qui ex alienis orationibus compositum dedit; div. Caec. 47. vereor ne oratio mea aliena ab iudiciorum ratione et a cotidiana dicendi consuetudine esse videatur; Verr. IV, 109.

ordo: scriba damnatus: ordo totus alienus ||*alienatus*||; Muren. 42.

partes: suscipiam partis, quas alienas esse arbitrabar; Verr. IV, 81.

peccata: quos (iudices) alienis peccatis concessuros putes, quo facilius ipsis peccare liceat; Verr. III, 223. ne huic aliena peccata . . . noceant; Cael. 30.

pecunia: quoniam in alienam pecuniam tam plenam atque praeclaram nullo iure invaserit; Sex. Rosc. 6. neque sese arbitrari posse diutius alienam pecuniam domino incolumi obtinere; ib. 26. ut homines postremi pecuniis alienis locupletarentur; ib. 137. quem ad modum manus ab alienis pecuniis abstinueris abs te doceri oportere; Verr. V, 4.

periculum: nisi ipsum cautorem alieni periculi suis propriis periculis terruisset; Sest. 15.

personae: etenim haec conficta arbitror a poëtis esse, ut effictos nostros mores in alienis personis . . . videremus; Sex. Rosc. 47.

petitio: ut vester honos ad mei temporis diem petitus, non ad alienae petitionis occasionem interceptus . . . esse videatur; leg. agr. II, 3.

plebs: cesseram, si alienam a me plebem fuisse voltis, quae non fuit, invidiae; Sest. 64.

praecepta: cuius adulescentia ad scientiam rei militaris non alienis praeceptis, sed suis imperiis . . . est erudita; imp. Pomp. 28.

praedia: at ||ad|| haec praedia etiam in censum dedicavisti. mitto quod aliena; Flacc. 79.

praemium: populum [quidem] Syracusanum in maximam invidiam sua infamia, alieno praemio pervenisse; Verr. II, 45.

praetor: de praetoribus unus alienus; Sest. 87.

provincia: ut exercitum, provinciam, bellum relinqueret et [in Asiam] hominis nequissimi causa in alienam provinciam proficisceretur; Verr. I, 73. ut in alienam provinciam litteras mittat ante tempus; ib. III, 44. in Galliam invasit Antonius, in Asiam Dolabella; in alienam uterque provinciam; Phil. XI, 4. cum (Cassius) est in Syriam profectus, alienam provinciam, si homines legibus scriptis uterentur, eis vero oppressis suam lege naturae; ib. 28.

pudicitia: hunc nec suae nec alienae pudicitiae pepercisse; Rabir. 8. parcat iuventus pudicitiae suae, ne spoliet alienam; Cael. 42.

religio: conservate vestram (religionem); neque enim haec externa vobis est religio neque aliena; Verr. IV, 114.

res: ego pro te nunc hos consulo, post tempus et in aliena re, quoniam tu in tua re, cum tempus erat, consulere oblitus es; Quinct. 54. tuum testimonium, quod in aliena re leve esset, id in tua, quoniam contra te est, gravissimum debet esse; ib. 76. qui in sua re fuisset egentissimus, erat, ut fit, insolens in aliena; Sex. Rosc. 23. hoc, si aliena res esset, certe facere non potuisset; Verr. I, 150.

res publica: cum pro sua patria pauci . . . reperti sint qui nullis praemiis propositis vitam suam hostium telis obiecerint, pro aliena re publica quemquam fore putatis ||putasti|| qui se opponat periculis . . . nullo proposito praemio? Balb. 26.

rex: nec ei regi (credidit), qui alienus ab hoc imperio esset, sed ei, quicum foedus feriri in Capitolio viderat; Rab. Post. 6.

satietas: cum in eius modi patientia turpitudinis aliena, non sua satietate obduruisset; Verr. V, 34.

scelus: qui cum per se rem publicam lacerare non posset, sub alieno scelere delituit ||deluit, delevit||; sen. 3. cum . . . fieri . , particeps invitus alieni sceleris cogeretur; dom. 135.

sententia: duae dictae sunt sententiae, quarum neutram probo: . . . alteram, quia alienam his temporibus existimo; Phil. XI, 16. illa vero . . . aliena consulum dignitate, aliena temporum gravitate sententia est, ut . . ; ib. 21.

servus: si tuus servus nullus fuerit et omnes alieni ac mercennarii; Caecin. 58. non enim maior est iniuria, . . . si tui servi quam si alieni ac mercennarii; ib. 63. an de servis alienis contra legem Fabiam retentis aut de civibus Romanis . . . necatis plura dicenda sunt? Rabir. 8. rem tanti sceleris ignotis alienisque servis non esse credendam; Cael. 53. ut omnis suas fortunas alienis servis committeret? ib. 57.

sordes: virtus . . , quae . . . splendet . . per sese semper neque alienis umquam sordibus obsolescit; Sest. 60.

suspicio: ne qua subesse posset aliena aut ipsius officio aut huius existimatione suspicio; Quinct. 66.

tempus: quod . . . ad iudicium corrumpendum tempus alienum offenderet; Verr. a. pr. 5. locare incipit . . . alienissimo tempore, ludis ipsis Romanis; ib. I, 141. id miror, te hoc in hac re alieno tempore . . . defendisse; Caecin. 67. ne . . . viderer . . aliquid alienissimo tempore novae dissensionis commovere; leg. agr. III, 4. quem iure, quem loco, quem tempore, quem impune non est ausus, hunc iniuria, iniquo loco, alieno tempore, periculo capitis non dubitavit occidere? Milo 41. ego vero mentionem omnino provinciarum factam dico alienissimo tempore; Phil. XI, 22.

terrae: ut socerum videre . . posset . . . in alienis terris iacentem, quem in maiorum suorum vestigiis stare oportebat; Sest. 7.

tribus: vix ut quini et ei ex aliena tribu, qui suffragium ferant, reperiantur; Sest. 109.

vicem: nos si alienam vicem pro nostra iniuria doleremus; Verr. I, 113.

villa: haec ut conligeres . . . tot dies in aliena villa declamasti? Phil. II, 42.

viri: „ideo viam munivi, ut eam tu alienis viris comitata celebrares?" Cael. 34. si quae non nupta mulier . . . virorum alienissimorum conviviis uti instituerit; ib. 49.

vitia: quasi vero Cn. Pompeium non cum suis virtutibus tum etiam alienis vitiis magnum esse videamus; imp. Pomp. 67.

voluntas: nostrum est . . . ferre modice populi voluntates, adlicere alienas, retinere partas; Planc. 11. nullum igitur habes, Caesar, adhuc in Q. Ligario signum alienae a te voluntatis; Ligar. 6. in qua (provincia) erat rex potentissimus inimicus huic causae, aliena voluntas; ib. 24.

uxores: quorum iste uxores numquam alienas existimavit; Verr. II, 36.

B. **alieni**: I. **masc.** (vgl. A. alqs): 1. **Subject**: repellunt: quos apertissime largientis non solum alieni, sed etiam sui, vicini, tribules, urbani, rustici reppulerunt; har. resp. 56.

utitur: huius ego alienus consiliis consul usus rum: tu, sororis filius, ecquid ad eum umquam de se publica rettulisti? Phil. II, 14.

2. **nach Verben:** a. **Accusativ:** defendo: ne concedi quidem potest, ut amicis nostris accusantibus non etiam alienissimos defendamus; Muren. 8.

expeto: ergo illi alienum, quia poëta fuit, post mortem etiam expetunt: nos hunc vivum, qui ... noster est, repudiabimus ||repudiamus||? Arch. 19.

percutio: non advenam nescio quem neç alienum, sed eum civem Romanum, qui omnibus ... notus ... esset, ... securi percussum esse; Verr. V, 156.

tueor: is oberit honestissimo filio pater, qui vel minus honestum et alienum tueri vel auctoritate sua vel gratia possit? Planc. 32.

b. **Dativ:** debeo: quod permagnum est alieno debere idem quod parenti; Planc. 72.

praesto: etiam alienissimis in capitis periculis amicissimorum officia et studia praestamus; Muren. 45.

sum praesidio: ut eius opes atque ||et, ut|| ingenium praesidio multis etiam alienis ... esse deberet ||deberent||; Muren. 56.

c. **mit Präpositionen:** coëo societatem cum: qui societatem coieris de municipiis cognatique fortunis cum alienissimo; Sex. Rosc. 87.

eo ad: ut a me non eiectus ad alienos, sed invitatus ad tuos isse videaris; Catil. I, 23.

inruo in: etsi aequabiliter ... in longinquos, in propinquos, in alienos, in suos inruebat; Milo 76.

insanio in: in alienos insanus insanisti; Scaur. 45.

peto ab: hi igitur his maioribus ab alienis potius consilium peterent quam a suis et foris potius quam domo? Phil. II, 26.

sum cum: an ille ... cum alienis esse quam cum suis maluisset? Ligar. 5.

tectus ad: tecti esse ad alienos possumus; intimi multa apertiora videant necesse est; Sex. Rosc. 116.

venio contra: an ego non venirem contra alienum pro familiari et necessario? Phil. II, 3.

3. **nach Substantiv:** societas cum: s. 2, c. coëo cum.

4. **Umstand:** per: defendi: qui et per se et per suos et vero etiam per alienos defendatur; Muren. 45.

II. **neutr.** (vgl. A. alqd): 1. **nach Verben:** appeto: si eos putas, qui alienum appetebant; Sex. Rosc. 93.

dico: ille sensim dicebat quod causae prodesset; tu cursim dicis aliena; Phil. II, 42.

emo: ergo ea lex est, qua nostra vendamus quanti possimus, aliena emamus quanti possessores velint; leg. agr. II, 72.

facio: si aliena censendo Decianus sua facere posset; Flacc. 80.

retineo: queritur gravis, locuples, ornata civitas, quod non retinet alienum; Flacc. 56. qui pecuniam dissolvit, statim non habet id, quod reddidit; qui autem debet, is retinet alienum; Planc. 68.

vendo: s. A. aes; Phil. XI, 13.

2. **Umstand:** in: qui ... non dubitavit exstruere aedificium in alieno; Milo 74.

alio, anderswohin: confero: confer te alio; Cael. 36.

confugio: utrum causa novi consilii capiendi non fuit ..., an alio potius confugiendum fuit? dom. 10.

deduco: etenim quantulum interest, utrum in Massici radices, an † in Italiam ||Apuliam, al.|| aliove deducamini? leg. agr. II, 66.

defero: vellem alio potius eum cupiditas gloriae detulisset; Cael. 74.

derivo: de Chelidone reticuit quoad potuit; alio responsionem suam derivavit; Verr. I, 139.

transfero: alio transferenda mea tota vita est; sen. 23.

voco: tamen vocat me alio iam dudum tacita vestra exspectatio; Cluent. 63.

aliqua, auf irgend einem Wege: evolo: iste, qui sua cupiditate tantos tumultus concitatos videret, cupere aliqua evolare, si posset; Verr. I, 67.

aliquam, ziemlich: diu: tantus in adulescente ... pudor fuit, ut aliquam diu ... omnia potius responderet, quam ..; Verr. I, 139. ut non aliquando condemnatum esse Oppianicum, sed aliquam diu incolumem fuisse miremini; Cluent. 25. quam domum aliquam diu nemo aspicere poterat, nemo sine lacrimis praeterire, hac ..; Phil. II, 68.

multi: sunt vestrum aliquam multi, qui L. Pisonem cognorunt; Verr. IV, 56.

aliquando, einmal, zuweilen, irgend einmal, endlich einmal: I. **bei Verben:** abeo: ut aliquando ex eorum agris atque ex urbibus abirent; Verr. III, 79.

accipio: plausum vero etiam si quis eorum aliquando acceperat; Sest. 105.

adfero: quae inimicitiae dolorum utrique nostrum fortasse aliquando, dedecus vero certe numquam attulerunt; Scaur. 32.

adhibeo: ut aliquando essetis severi, aliquando medicinam adhiberetis rei publicae; Sest. 135.

adsequor: qui aliquando honorem vitio civitatis, non suo, non sunt adsecuti; har. resp. 56.

ago: deinde aliquando cum servis Habiti furti egit; Cluent. 163.

aperio: aliquando ad eum poeniendum oculos aperuisti; Milo 85.

audio: de quo (iudicio) non audire aliquando, sed videre cotidie possemus; Verr. I, 130. non auditum aliquando aliquod malum rei publicae quaeritur; Muren. 80. ut aliquando audiamus quam copiose mihi ad rogata respondeas; Vatin. 40.

capio: ut aliquando [misericordiam caperet,] aliquam si non propinquitatis, at aetatis suae ... rationem haberet; Quinct. 97. qui (Karthaginem), ... paene captam aliquando, quasi fatali adventu solus evertit; har. resp. 6. aliquando ... patrium animum virtutemque capiamus; Phil. III, 29.

cogito: quod bene cogitasti aliquando, laudo; Phil. II, 34.

commoveor: cum haec ad istum adferrentur, pertimuit aliquando et commotus est; Verr. II, 101.

complector: sed ut aliquando sententia complectar, ita censeo; Phil. XIV, 36.

concludo: ut aliquando totam huius generis orationem concludam atque definiam; Verr. IV, 115.

condemno: ut non aliquando condemnatum esse Oppianicum, sed aliquam diu incolumem fuisse miremini; Cluent. 25.

conficio: nihil est enim opere et manu factum, quod non [aliquando] conficiat et consumat vetustas; Marcell. 11.

confiteor: id quod tandem aliquando confitetur; Sulla 52. ut .. confiteare .. aliquando me quod faciam et grate et pie facere; Planc. 98.

conligo: conlegi me aliquando et ita constitui, fortiter esse agendum; Cluent. 51.

conloco: ut illa aratorum multitudo aliquando in suis agris ac sedibus conlocetur; Verr. III, 128.

consisto: spes est etiam hunc miserum atque infelicem aliquando tandem posse consistere; Quinct. 94.

constituo: constitue hoc, consul, aliquando, Brutorum ... quam velis esse causam; Phil. II, 30. — finem: ut finis aliquando iudiciariae controversiae constitueretur; Verr. I, 5.

consumo: s. conficio.

contendo: si semper cum eis, quibuscum aliquando contendimus, depugnemus; Planc. 93.
convalesco: ut ea (vi) confecta et eiecta convalescere aliquando et sanari civitas posset || possit ||; Sulla 76.
converto: ille . . . Lentuli poena compressus convertit se aliquando ad timorem, numquam ad sanitatem; Sulla 17.
convoco: serius omnino . . . quam tempus rei publicae postulabat, aliquando tamen convocati sumus; Phil. III, 1.
credo: „at creditum est aliquando Sardis“. et fortasse credetur aliquando, si . . ; Scaur. 41.
decedo: ut aliquando ex eorum agris atque urbibus expleti atque saturati cum hoc cumulo quaestus decederent; Verr. III, 100. ipsum sapientem . . . de sententia decedere aliquando; Muren. 63.
decerno: itaque aliquando multis malis magnoque metu victi Segestani praetoris imperio parendum esse decreverunt; Verr. IV, 76.
dedo: ut his rebus aliquando victus et perterritus ipse se dedat; Quinct. 47.
deduco: hos vos de provinciis, si non aliquando deducendi essent, deripiendos non putaretis? prov. cons. 13. possumne . . . te ad causam aliquando crimenque deducere? Planc. 17.
defero: quae (acta) necesse est aliquando ad nostrum conlegium deferantur; Phil. II, 83.
definio: f. concludo.
depono: possumus aliquando depositis armis sine periculo fortunarum de re pecuniaria disceptare? Quinct. 45.
desino: desinamus aliquando ea scrutari, quae sunt inania; Sex. Rosc. 83. desinant aliquando dicere male aliquem locutum esse, si . . ; ib. 140. ut ille aliquando impudentiae suae finem faciat, aliquando desinat ea se putare *posse* emere, quae . . ; Verr. III. 144. „ut tandem aliquando timere desinam“; Catil. I, 18. proinde desinant aliquando me isdem inflare verbis; dom. 29. in qua (causa) desinamus aliquando . . . volgari et pervagata declamatione contendere; Planc. 47.
desisto: ut aliquando . . . de iudiciis datis dicere desistamus; Verr. II, 118. defetigatione magis et errore quam misericordia et modo aliquando caedere destiterunt; Sest. 79.
dico: a multis efflagitatus aliquando dixit HS deciens; Verr. I, 92. ut possim aliquo modo aliquando de eis rebus, quae meae fidei commissae sunt, dicere; ib. II, 1. ut aliquando spondere se diceret; ib. V, 142. fore ut aliquando non Torquatus . . ., sed ut aliquis patrimonii naufragus . . . aliter indicata haec esse diceret; Sulla 41. ego quia dico aliquid aliquando, non studio adductus, sed . . ; Planc. 35. dixisset, credo, aliquando avus tuus se et consulem et Antonium; Phil. II, 70. f. opus est.
diiudicatur: de rationibus et controversiis societatis volt diiudicari: sero, verum aliquando tamen; Quinct. 43.
discedo: patiamini . . . ab eo invidiam discedere aliquando, ad quem numquam accessisse culpam videtis; Cluent. 83.
discepto: f. depono.
effero: si me tantis laboribus pro communi salute perfunctum efferet aliquando ad gloriam . . . animi quidam dolor; har. resp. 17. res . . . tamen efferent se aliquando et ad renovandum bellum revirescent; prov. cons. 34.
egredior: egredere aliquando ex urbe; Catil. I, 10.
eicio: tandem aliquando . . L. Catilinam . . . ex urbe vel eiecimus vel emisimus vel ipsum egredientem verbis prosecuti sumus; Catil. II, 1.
emergo: equidem multos . . vidi . . . emersisse aliquando et se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse; Cael. 28.
emitto: f. eicio.
eo: ibis tandem aliquando, quo te iam pridem ista tua cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat; Catil. I, 25.
erigo: ubi illa antiqua libertas, quae malis oppressa civilibus extollere iam caput et aliquando recreata se erigere debebat? Planc. 33.
erumpo: erupturum illud malum aliquando . . . ad perniciem civitatis; har. resp. 4. erumpet enim aliquando ex me vera vox; Vatin. 15. erumpat enim aliquando vera et me digna vox! Phil. X, 19.
excito: sed excitatus aliquando Cn. Pompei, — . . . excitatus, inquam, aliquando Cn. Pompei nimium diu reconditus et penitus abstrusus animi dolor subvenit subito rei publicae; dom. 25. hic aliquando || aliquanto ||, serius quam ipse vellet, Cn. Pompeius . . . excitavit illam suam non sopitam, sed suspicione aliqua retardatam consuetudinem rei publicae bene gerendae; Sest. 67.
exeo: quia, ut fit in multis, exit aliquando aliquid, si non perfacetum, ut tamen fortasse non rusticum; Planc. 35.
expello: expulsus regno tandem aliquando *Mithridates* tantum tamen . . . valuit, ut . . ; Muren. 33.
exsisto: si forte aliquando . . beneficii huius obtrectator . . . exstitisset; Flacc. 2.
facio: quorum simile forsitan alius quoque aliquid aliquando fecerit; Verr. I, 44. forsitan aliquis aliquando eius modi quippiam fecerit; ib. II, 78. si qui fecerunt aliquid aliquando; Sest. 14. — finem: quibus (quaestionibus) finem aliquando non mulieris modus, sed amicorum auctoritas fecit; Cluent. 191. f. desino; Verr. III, 144. — mentionem: doce (te) aliquando mentionem fecisse; Quinct. 37.
fallo: fortasse aliqua in re nos aliquando fefellisset; Verr. a. pr. 5.
fateor: aliquando isti principes et sibi et ceteris populi Romani universi auctoritati parendum esse fateantur; imp. Pomp. 64.
gratulor: ut se aliquando si non integra fortuna, at ut adflicta, patri suo gratulari sinatis; Sulla 89.
habeo rationem: f. capio; Quinct. 97.
impero: ut aliquando vere videremur omnibus gentibus ac nationibus terra marique imperare; imp. Pomp. 56.
incito: qui incitarunt aliquando populi animos ad seditionem; Sest. 139.
inlucescit: erit illud profecto tempus et inlucescet aliquando ille dies, cum . . ; Milo 69.
inquam: tum iste aliquando: „age, dic,“ inquit; Verr. II, 75.
iudico: „at est aliquando contra iudicatum“; Caecin. 69.
iuro: si in aliquam legem aliquando non iuraverat; Cluent. 92.
levo: levate hunc aliquando supplicem vestrum, iudices; Cluent. 200.
libero: ut aliquando ille miser atque innocens calamitate illa liberaretur; Verr. V, 21. ut virum optimum . . . his aliquando calamitatibus liberetis; Cluent. 202.
loquor: „asperius“ inquit „locutus est aliquid aliquando“; Planc. 33.
meritus: non male aliquando de me meriti, sed semper optime (te mihi eripient); Milo 99.
misereor: aliquando miseremini sociorum; Verr. I, 72.
mitigo: placa . . animum istum aliquando et mitiga; Phil. X, 6.
molior: si hunc de tua vita nefarie aut nunc cogitare aut molitum aliquando aliquid putas; Milo 67.
nego: aliquando negat ei locum esse oportere in curia, qui incenderit curiam; Phil. VI, 10.
nomino: primo necessarios istius ad eum adle-

gatos esse dicebat; deinde aliquando coactus Chelidonem nominavit; Verr. I, 139.

opus est: si quid aliquando non opus esset ab se esse dictum; Cluent. 140.

orior: ne quis oreretur || oriretur || aliquando ... qui in meis aedibus aliquam religionem residere diceret; dom. 69.

pario: ut aliquando dolor populi Romani pariat, quod iam diu parturit; Phil. II, 118.

pascor: ut etiam bestiae fame monitae plerumque ad eum locum, ubi pastae sunt aliquando, revertantur; Cluent. 67.

perficio: ut aliquando perficeretur || proficeret ||, cum primum licuit, frequentia atque auctoritate perfregit || perfecit ||; Quir. 10.

permuto: „at permutata aliquando || aliunde || pecunia est“; Rab. Post. 40.

peroro: peroravit aliquando; adsedit; Sex. Rosc. 60.

perterreo: ſ. dedo.

pertimesco: ſ. commoveor.

pervenio: quo facilius ad Siciliam possim aliquando ... pervenire; Verr. I, 62. spes fuit, posse sese aliquando ad fortunas suas pervenire; Rab. Post. 27.

placo: ſ. mitigo.

porrigo: cum videat aliquando gladium nobis ad hominem occidendum ab ipsis porrigi legibus; Milo 9.

possum: ſ. depono. dico; Verr. I, 1. pervenio. recreo; Verr. a. pr. 12.

probo: si non eum petat portum, quem ego aliquando probavi; Planc. 94.

proficiscor: profectus est aliquando tandem in Hispaniam; Phil. II, 75.

propono: aliquando tandem, me designato, lex in publicum proponitur; leg. agr. II, 13.

prosequor: ſ. eicio.

recipio: ſ. emergo.

recordor: amplissimi orbis terrae consilii principes vos esse aliquando recordamini; Phil. III, 34.

recreo: ut ea (Sicilia) ... vix .. per multos annos ... aliqua ex parte recreari aliquando posse videatur; Verr. a. pr. 12. an diu vexati a perditissimis civibus aliquando per vos ac per vestram fidem ... recreemur; Milo 4. ſ. erigo.

reddo: tamquam rationem aliquando esset redditurus; Verr. IV, 49. o graviter desiderata et aliquando reddita plebi Romanae tribunicia potestas! ib. V, 163.

redundo: ne quae || qua || popularis in nos aliquando invidia redundaret; dom. 69.

refero: rerum natura coget te necessario referre animum aliquando ad Dolabellam persequendum; Phil. XI, 22.

reperio: qua in oratione non nulli aliquando digni maiorum loco reperiuntur; leg. agr. II, 1.

repeto: fuistisne aliquando rem publicam a funesto latrone repetituri? Sest. 81.

resipisco: resipisce || respice ||, quaeso, aliquando || ali * * || [rem publicam, M. Antoni]; Phil. II, 118.

respicio: sin autem aliquando sine ullo rei publicae detrimento respicio etiam salutem .. meam; Planc. 91.

restituo: restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem; Sex. Rosc. 61. ut ... tum mihi re publica aliquando restituta liceret frui; dom. 145.

reviresco: ſ. effero; prov. cons. 34.

revoco: quae si semper abessent, ...; sin aliquando revocarentur, ..; sen. 34. revocet se aliquando ad curam rei domesticae; Cael. 42. ego cum sperarem aliquando ad vestrum consilium auctoritatemque rem publicam esse revocatam; Phil. I, 1.

rumpo: ut aliquando ista, quae sunt inflata, rumpantur; Vatin. 10.

sano: ſ. convalesco.

satio: ut mihi quidem videantur di immortales ... vel placati iam vel satiati aliquando omnem spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam contulisse; Marcell. 18.

servo: quam (rem publicam) aliquando omnes unius opera servatam iudicaverunt; Quir. 5.

sino: ſ. gratulor.

statuo: non dubito quin, si modo esset in re publica senatus ..., aliquando statua huic ob rem publicam interfecto in foro statueretur; Sest. 83.

sum: fuisse aliquando apud Siculos peraeque pro portione cetera; Verr. IV, 46. etiam illud, quod aliquando || aliquamdiu || fuit „licet consulere“, iam perdidistis; Muren. 28. quod si esset aliquando futurum, ut aliquis de L. Flacci pernicie cogitaret; Flacc. 2. — liber: nihil egit aliud nisi ut aliquando liberi essemus; Phil. V, 23. — saluti: quod si haec vox ... non nullis aliquando saluti fuit; Arch. 1. usui: qui (liberi) aliquando usui rei publicae possent esse; Verr. III, 161. — in otio: ut aliquando in otio possit esse; leg. agr. II, 9. in provinciis: qui in provinciis cum potestate autlegatione se futuros aliquando arbitrentur; Verr. III, 223.

taceo: sin aliquando tacent omnes, tum sortito coguntur dicere; Verr. IV, 142.

teneo: tenetur igitur aliquando et in rebus cum maximis tum manifestis tenetur; Verr. III, 178. ut aliquando vos patresque conscriptos Italiamque universam memoria mei misericordiaque [desiderium] teneret; Quir. 1.

tollo: utinam conere, ut aliquando illud „paene“ tollatur! Phil. II, 101.

valeo: quod si aliquando alicuius furore et scelere concitata manus ista plus valuerit quam vestra ... dignitas; Catil. IV, 20. aiunt apud sapientem valere aliquando gratiam; Muren. 63.

venio: si Philodamo vivere atque aliquando Romam venire licuisset; Verr. I, 72. ut quaesturam Macedoniae relinquam et aliquando ad haec propiora veniam; Sest. 13. atque ut aliquando ad te veniam, de me hoc sit extremum; Vatin. 9. ut aliquando, in quibus causa nititur, ad ea veniamus; Cael. 25. sed aliquando veniamus ad causam; Planc. 36. ut aliquando ad causam crimenque veniamus; Milo 23. veniamus aliquando ad clausulam; Phil. XIII, 47.

videor: ut nihil tam populare quam vestrum nomen, nihil tam omnibus carum aliquando quam vestra auctoritas videretur; sen. 20. (vgl. impero).

vinco: vincat aliquando cupiditas voluptasque rationem; Cael. 42. ſ. decerno. dedo.

vindico: ut se aliquando ac || ad || suos vindicaret; Rab. Post. 25.

violo: nihil esse tam sanctum, quod non aliquando violaret audacia; Sex. Rosc. 70.

voco: si quae vos aliquando necessitas ad rem publicam contra improbos civis defendendam vocabit; Sest. 51.

volo: iniquum esse ... non id prius decernere, quod aliquando voluissent, quam quod tum cogerentur; Verr. IV, 142. ſ. diiudicatur.

II. **bei Adjectiven und Adverbien:** amicus: parens tuus ... Catilinae fuit advocatus, improbo homini, at supplici; fortasse audaci, at aliquando amico; Sulla 81. quorum alter ... semper aeque mihi amicus fuit ac sibi, alter ... sibi aliquando amicior quam mihi; Piso 80.

carus: ſ. I. videor.

fidelis: voluntarius amicus mulieris, ... magis opportuna opera non numquam quam aliquando fideli; Caecin. 14.

invidiosus: ne mihi sit invidiosum aliquando, quod illum emiserim potius quam quod eiecerim; Catil. II, 15.

liber: fuit enim longo intervallo ita liber senatus, ut vos aliquando liberi essetis; Phil. VI. 2.

male: f. I. meritus.
meus: et hic, di immortales! aliquando fuit meus; Phil. XI, 10.
popularis: f. I. videor.
severus: f. I. adhibeo.
III. **bei Substantiven:** civis: quis clarioribus viris quodam tempore iucundior? quis turpioribus coniunctior? quis civis meliorum partium aliquando? quis taetrior hosti huic civitati? Cael. 13.
finis: sit discordiarum finis aliquando; har. resp. 46. f. I. constituo. desino; Verr. III, 144. facio.

socius: fuit hic multorum illi laborum socius aliquando: est fortasse nunc non nullorum particeps commodorum; Balb. 63.

aliquantus, bedeutend, ziemlich, ziemlich viel: A. **aliquanto:** aequior: ego contra brevem postulationem adfero et ... aliquanto aequiorem; Sex. Rosc. 7.

amplius: ego tamen hoc onere suscepto [et recepta causa Siciliensi] amplexus animo sum aliquanto amplius; Verr. II, 1. quicquid erat oneris ..., Segestanis praeter ceteros imponebat, aliquanto amplius quam ferre possent; ib. IV, 76.
ante: denique aliquanto ante in provinciam iste proficiscitur, quam opus effectum est; Verr. I, 149. quae bona is ... huic Heraclio, ante aliquanto quam est mortuus, omnia utenda ... tradiderat; ib. II, 46. cum ille aliquanto ante te praetorem esset mortuus; ib. in beneficio praetor hoc petit aliquanto ante adventum suum; ib. III, 44. cum a C. Verre litterae aliquanto ante adventum meum de laudatione venissent; ib. IV, 141. Sittius .. L. Iulio C. Figulo consulibus profectus est aliquanto ante furorem Catilinae; Sulla 56. cum in eisdem locis aliquanto ante eadem de causa aliquot annos fuisset; ib. princeps rogationis, ... Q. Fabricius, templum aliquanto ante lucem occupavit; Sest. 75. quem tu ... in posterum .. propter omnium spem, quae de illo est atque erat, ante aliquanto timebas; Vatin. 25.
clarius: cum possit aliquanto clarius dicere quam ipse primarum; div. Caec. 48.
felicior: sic iste multo sceleratior et nequior quam ille Hadrianus, aliquanto etiam felicior fuit; Verr. I, 70.
fortius: aliquanto liberius et fortius et magis more nostro refutaremus istam male dicendi licentiam; Cael. 7.
latius: cum ... prope regiones ipsae convenerint, aliquanto etiam latius excitatae quam ipsius vicinitatis nomen ac termini postulabant; Rabir. 8.
lentius: deinde aliquanto lentius [nihil] agere atque deludere; Sex. Rosc. 26.
levius: quae (tela) quam diu haerebant in uno me, graviter equidem, sed aliquanto levius ferebam; har. resp. 47.
liberius: f. fortius.
minus: hanc habent arcem minus aliquanto nunc quidem munitam quam antea, verum tamen ..; div. Caec. 18. minus aliquanto contendet quam potest; ib. 48. minus aliquanto quam mihi opus esset cognosceretur quid ego ... elaborassem; Verr. I, 2.
plus: iste, qui aliquanto plus cogitasset; Verr. I, 140. cum eius apparitores ... aliquanto plus ipsi lucri auferant quam quantum populo Romano decumarum nomine daturi sunt; ib. III, 87. ab his ... plus aliquanto ablatum esse quam natum est |sit||; ib. 102. quod ... plus .. aliquanto apud te pecuniae cupiditas quam iudicii metus posset; ib. 131. quia ... plus aliquanto se quam decumas ablaturum videbat; ib. 150. — pluris: si doceo pluris aliquanto potuisse vendere neque eis voluisse te addicere, qui ..; Verr. III, 148. — plures: ut pluribus aliquanto medimnis decumas emerent quam iugera erant sata; Verr. III, 113.
post: petisses statim; si non statim, paulo quidem post; si non paulo, at aliquanto; sex quidem illis mensibus profecto; anno vertente sine controversia; Quinct. 40. qua re aliquanto post eam diem venierint; Sex. Rosc. 130. iterum iste ad illos aliquanto post venit; Verr. IV, 85. aliquanto post iam argentaria dissoluta Fulcinius ... quaedam praedia ... mercatur; Caecin. 11. atque ille primo quidem negavit; post autem aliquanto, toto iam indicio exposito atque edito, surrexit ..; Catil. III, 11. qui cum aliquanto post meum discessum ex provincia venisset; dom. 59. in qua porticum post aliquanto Q. Catulus ... fecit; ib. 102.
remissior: remissior aliquanto eius fuit aestimatio quam annona; Verr. III, 214.
serius: cum multis annis post petissent, quam praetores fuissent, aliquanto serius, quam per aetatem ac per leges liceret; leg. agr. II, 3.

B. **aliquantum:** I. **Subject:** est: in quo (armario) sciret esse nummorum aliquantum et auri; Cluent. 179.
redundat: ad quos aliquantum etiam ex cotidianis sumptibus ac luxurie redundet Cael. 57.

II. **nach Verben:** commoveor: qui ... aliquantum esse commotus dicitur; Cluent. 140.
consumo: cum aliquantum temporis in ea re esset consumptum; Quinct. 22. cum ... in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque consumpserint; Sex. Rosc. 51.
demo: demi medius fidius de his ornamentis aliquantum malim; Fr. B. VI, 43.
detraho: cum ... Alienus ex ea facultate, si quam habet, aliquantum detracturus sit; div. Caec. 49.
relaxo: neque tamen nos urguet mandatis pluribus; remittit aliquantum et relaxat; Phil. VIII, 27.
relinquo: cum aeris alieni aliquantum esset relictum; Quinct. 15. quod C. frater aliquantum aeris alieni reliquerat; ib. 73.
remitto: ex eo, quod ipse potest in dicendo, aliquantum remittet; div. Caec. 48. f. relaxo.
reprimo: quod nisi ego meo adventu illius conatus aliquantum repressissem; Verr. II, 64.

aliquis, aliqui, aliqua, aliquid, aliquod*), jemand, mancher; etwas; irgend ein: A. **bei Substantiven:** alqs (Personen- u. Völkernamen): cognitorem ascribit Sthenio — quem? cognatum aliquem aut propinquum? non. Thermitanum aliquem ..? ne id quidem; Verr. II, 106. non hospes, non denique aliquis Siculus, sed quaestor populi Romani praetorem appellat; ib. IV, 146. quia sit aliquis in litteris Gavius; ib. V, 164. ut rex Ariobarzanes consulem vestrum ad caedem faciendam tamquam aliquem Thraecem conduceret; prov. cons. 9. gravis auctor, Calatinus credo aliquis aut Africanus aut Maximus ..., respondes; Piso 14. num quando vides Tusculanum aliquem de M. Catone illo ... gloriari? Planc. 20. dat nataliciam in hortis. cui? ... putate tum Phormioni alicui, tum Gnathoni, tum etiam Ballioni; Phil. II, 15. in aliquem credo hoc gladiatorem aut latronem aut Catilinam esse conlatum ||confictum, al.||; ib. XIV, 14. ornamenta ista villarum, quibus L. Paulum et L. Mummium ... ab aliquo video perfacile Deliaco aut Syro potuisse superari; Fr. B. VII, 8. — alius: posse

*) aliquis bei Substantiven: f. A. alqs; Verr. IV, 146. casus; Phil. VI, 19. honos; Verr. II, 120, hospes. hostis (naufragus); Sulla 41. lapis. metus; div. Caec. 24. poëta. populus; Sest. 125. scripulus; har. resp. 11. splendor. — aliqui bei Subst.: f. A. arator; Verr. III, 28. deus; har. resp. 62. exitus (finis). genus (ordo); Verr. II, 137. ludus. magistratus (X). motus; Muren. 30. pudor. quaestus; Verr. III, 195. sensus; Sest. 131. — aliqui allein und mit Adjectiv: f. B. I, 1. appellat. condemnat (X). est dissolutior. facit; Verr. III, 205. suscipit. 2 a. emitto. reperio perblandum. — unum aliquod allein: f. B. II, 2. cognosco.

fieri, ut alius aliquis Cornelius sit, qui ..; Fr. B. VI, 21.

accusatio: voluit . . . industriam suam a populo Romano ex aliqua inlustri accusatione cognosci; Cael. 73.

accusator: ut ad eam rem aliquem accusatorem veterem compararent; Sex. Rosc. 28.

actio: quis est qui ... eius rei leniorem actionem nobis aliquam demonstrare possit? Caecin. 9. quaero sitne aliqua huius rei actio an nulla; ib. 32. iterum quaero sitne eius rei aliqua actio an nulla; ib. 33. ecquis audivit non modo actionem aliquam aut relationem, sed vocem omnino aut querellam tuam? Piso 29.

adfinis: cum iste ... Agathinum ita observabat ut aliquem adfinem atque propinquum; Verr. II, 89.

adfinitas: ut quisque te maxime cognatione, adfinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita . . ; Verr. II, 27.

aditus: quoniam ille demens . . . aliquem se aditum ad auris vestras esse habiturum putavit; dom. 3.

adulescens: cum ... certe ad rem nihil intersit, utrum hunc ego comicum adulescentem an aliquem ex agro Veiente nominem; Sex. Rosc. 47. quod etiam si est factum, certe a Caelio non est. quid enim attinebat? est enim ab aliquo fortasse adulescente non tam insulso quam non verecundo; Cael. 69.

amicus: si abs te istam rem parens tuus alicuius amici rogatu ... petisset; Verr. II, 98. qui cum hostes communes sint omnium, tamen aliquos sibi instituunt amicos; ib. IV, 21. si haec ... non ad aliquos amicos nostrae civitatis ... conqueri ac deplorare vellem; ib. V, 171.

angulus: tu ... angulum mihi aliquem eligas provinciae reconditum ac derelictum? Verr. III, 193.

ansa: si locus habet reprehensionis ansam aliquam; Planc. 84.

ara: qui cum fana spoliasset, deinde aram aliquam in litore deserto somniis stimulatus aut religione aliqua consecraret; dom. 140.

arator: reperietur aliqui fortis et experiens arator, qui ..; Verr. III, 28. quis istuc Apronio attribuebat, cum aratorem aliquem everterat? ib. 156.

aratrum: quibus aratrum saltem aliquod satelles istius Apronius reliquum fecit; Verr III, 128.

arena: ut ... tum arenam aliquam aut paludes emat, id vos potestis .. concedere? leg. agr. II, 71.

argumentum: nihil se testibus, nihil tabulis, nihil aliquo gravi argumento comperisse; Cluent. 126.

ars: cum ... aut nulla aut humili aliqua arte praeditis gratuito civitatem in Graecia homines impertiebant; Arch. 10.

arx: aede Castoris tamquam arce aliqua a fugitivis occupata; Sest. 85.

astrum: cuius (veris) initium iste non a Favonio neque ab aliquo astro notabat, sed . . ; Verr. V, 27.

auctor: possumusne igitur tibi probare auctorem ... facti illius ... C. Marium? quaeris aliquem graviorem, constantiorem ..? Balb. 46.

aura: sperat sibi auram posse aliquam adflari in hoc crimine voluntatis defensionisque ||dissensionisque|| eorum, quibus ..; Verr. I, 35.

bellum: ut caveretis ne hoc absoluto novum aliquod bellum Gallicum concitaretur; Font. 33. quod ... cum horum etiam tectis et sedibus residere aliquod bellum semper videtur; dom. 61. videndum est ... cum omnibusne pax esse possit an sit aliquod bellum inexpiabile, in quo ..; Phil. XIII, 2.

beneficium: ut illi populi ... aliquo commodo aut beneficio uterentur; Balb. 20.

bestia: omnes (illum) ut aliquam immanem ac perniciosam bestiam pestemque fugiebant; Cluent. 41.

calamitas: reliquos hos esse, non ex bello neque ex aliqua eius modi calamitate, sed ..; Verr. III, 126. quia ||qui|| volunt aliquam poenam ||poenam aliquam|| subterfugere aut calamitatem; Caecin. 100.

calumniator: (eum) defensum esse contendi, non ab homine alieno neque ab aliquo calumniatore atque improbo, sed ..; Quinct. 87.

candidatus: ut haec ipsa aedilitas, non quia necesse fuerit, alicui candidato data, sed, quia sic oportuerit, ... in loco esse posita videatur; Verr. V, 37.

casus: quod saepe vento aut aliquo casu fieri solet; Verr. II, 162. quotiens vero excidit casu aliquo et elapsa est (sica)! Catil. I, 16. multas vias adulescentiae lubricas ostendit, quibus illa insistere aut ingredi sine casu aliquo aut prolapsione vix posset; Cael. 41. si denique timeret casum aliquem; prov. cons. 35. cum ... mea domus ardebat, non casu aliquo, sed ignibus iniectis instigante te; Piso 26. nullum est supplicium putandum, quo adfici casu aliquo etiam boni viri fortesque possunt; ib. 42. fuit aliquis fatalis casus, ut ita dicam; Phil. VI, 19.

causa: cum mercaturas facerent aut aliquam ob causam navigarent; Verr. V, 72. tametsi ille id ||in|| aliqua causa faciebat, tu ||tu in|| nulla facis; Caecin. 67. qui ... rerum novarum causam aliquam quaererent; leg. agr. II, 91. ut tempestates saepe certo aliquo caeli signo commoventur, saepe improviso nulla ex certa ratione, obscura aliqua ex causa concitantur, sic . . ; Muren. 36. quibus potuerit aliqua de causa esse notus; Cael. 3. ut, ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quaereret; Piso 62.

civis: si Gaditani sciverint nominatim de aliquo cive Romano; Balb. 27. qui illo gladio civem aliquem interemit; Rab. Post. 7.

civitas: senatus ex aliqua civitate qui iudicet datur; Verr. II, 32. — civitates: sint sane aliquae civitates in eo numero, quarum ..; ib. III, 180.

cogitatio: tamen ad hanc causam non sine aliqua spe et cogitatione venerunt; Deiot. 7.

cognatio: ſ. adfinitas.

cognatus: ſ. alqs; Verr. II, 106.

commendatio: itaque istos inter se ... non res, non ratio, non commendatio aliqua, sed studiorum turpitudo ... coniunxit; Verr. III, 22.

commodum: qui non neglegentia privatum aliquod commodum laeserit, sed ..; Sex. Rosc. 113. remove te a suspicione alicuius tui commodi; leg. agr. II, 22. *oblato* commodo aliquo imperitis aut largitione; Sest. 77. ſ. beneficium. fructus; leg. agr. II, 17. ornamentum.

compendium: ut cum aliquo suo compendio negotia mulieris . . . susciperet; Caecin. 13.

competitor: si modo eadem prima littera competitorem habuisset aliquem; dom. 112.

condicio: non est vobis .. cum eo hoste certamen, cum quo aliqua pacis condicio esse possit; Phil. IV, 11.

coniunctio: quorum nemo est ... quin mecum habeat aliquam coniunctionem gratiae; Phil. VIII, 20.

coniuratio: tamquam coniuratio aliqua Agyrii contra rem publicam facta ... esset; Verr. III, 68.

consilium: necesse est istius modi rationi aliquo consilio obsistere; Verr. a. pr. 33. quae consilio aliquo aut ratione inveniri potuerunt, inventa sunt; ib. II, 181. nullum (erat) conlegium aut concilium aut omnino aliquod commune consilium, quod tum non ..; Sest. 32. ſ. modus; Planc. 15.

consuetudo: illa .. contemnendane tibi videntur esse ..? aliqua facultas agendi, aliqua dicendi consuetudo, aliqua in foro iudiciis, legibus aut ratio aut exercitatio? div. Caec. 35.

contagio: qui aliqua se contagione praedae, societatis, emptionis contaminaverunt; dom. 108.
contentio: nec mihi ille ... legitimam aliquam contentionem nec disceptationem aut causae dictionem, sed vim ... denuntiabat; Sest. 40. ſ. discrimen; Planc. 54.
conventus: quoniam non est nobis haec oratio habenda ... in aliquo conventu agrestium; Muren. 61.
convicium: non debes .. adripere maledictum ex trivio aut ex scurrarum aliquo convicio; Muren. 13.
convivium: quod quidem istius . . . quasi aliquod Lapitharum [aut Centaurorum] convivium ferebatur; Piso 22.
crimen: ex ea (epistula) crimen aliquod in P. Sullam quaeris; Sulla 67. cui neque proprium quaestionis crimen obicitur nec vero aliquod eius modi, quod ..; Cael. 72. luxuriam, quae non crimine aliquo libidinis, sed communi maledicto notabatur; Balb. 56. miseremini eius, qui . . . non de aliquo crimine, sed periculo suo de publico iure disceptat; ib. 64. finget videlicet aliquod crimen veneni; Deiot. 17. — alius: (civis erat) expulsus non alio aliquo, sed eo ipso crimine; Sest. 53.
crudelitas: hanc vero iniquitatem omnes cum aliqua crudelitate coniunctam (putabunt); Balb. 62.
culpa: neque vero quo te liberent aliqua culpa ..., sed ut ..; Planc. 52. etsi aliqua culpa tenemur erroris humani; Marcell. 13.
cupiditas: atque haec non cupiditate aliqua scribit inductus ..., sed ..; Verr. III, 44. quid a cupiditate aliqua aut inimicitiis profectum videretur; Font. 25. ne quod ab aliqua cupiditate prolapsum verbum esse videatur; ib. 28. (in bonis viris) non cupiditate praesertim aliqua aut pravitate lapsis, sed ..; Marcell. 20.
curatio: qui tulerit de aliqua curatione ac potestate; leg. agr. II, 21.
cursus: ſ. navigium.
declamator: non vobis videtur cum aliquo declamatore ... disputare? Planc. 83.
dedecus: non Asiae nomen obiciendum Murenae fuit ..., sed aliquod aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum flagitium ac dedecus; Muren. 12.
dedicatio: si M. Horatius ille Pulvillus . . . huius modi alicui dedicationi praefuisset; dom. 139.
defensio: quod (peccatum) tu neque negare posses ... neque cum defensione aliqua confiteri; Verr. I, 144. mala et improba defensione, verum aliqua tamen uti videretur; ib. II, 101. concedisne . . . iam pridem ad crimen aliquam defensionem libertum quaerere? ib. III, 157. quod ad hoc crimen non ingeniosa aliqua defensio, sed improbissima confessio comparatur; ib. 188.
delictum: ut in eis rebus . . . nulla alicuius delicti suspicio referatur ||proferatur||; Font. 5. ut hominem ... non ob ipsius aliquod delictum, sed ob suam familiaritatem vestris oppressum sententiis audiat; Balb. 64. etiam si poenas a populo Romano ob aliquod delictum expetiverunt; Marcell. 18.
dementia: qui .. ex numero civium, dementia aliqua depravati, hostes patriae semel esse coeperunt; Catil. IV, 22.
deprecatio: huic quidem adferet aliquam deprecationem periculi aetas illa; Rabir. 26.
desiderium: illud ... fortasse homines propter aliquod desiderium approbabant; Sest. 121.
deus: ut deus aliqui delapsus e caelo coetus hominum adeat; har. resp. 62. — di: vos, iudices, quos huic A. Cluentio quasi aliquos deos ad omne vitae tempus fortuna esse voluit; Cluent. 195.
dictum: non modo nullum facinus huius protulerunt, sed ne dictum quidem aliquod reprehenderunt; Font. 40. aliquod dictum adiungere de veneno; Cluent. 184. si denique (te) aliquod dictum adrogans aut superbum movet; Sulla 25. dictum aliquod in petitionem tuam dici potuisse; Planc. 85.
dies: unus: ut ... eximant unum aliquem diem aut summum biduum ex mense; Verr. II, 129.
difficultas: video igitur Heium neque voluntate neque difficultate aliqua temporis ... adductum esse, ut ..; Verr. IV, 14.
dignitas: nec abiecte nec sine aliqua dignitate casum illum temporum et dolorem tuli; Phil. III, 28. ſ. splendor.
dilectus: etiam si iudicat, non dilectu aliquo aut sapientia ducitur ad iudicandum; Planc. 9.
discessio: oritur (seditio) sensim ex clamore primum, deinde aliqua discessione contionis; Sest. 77.
discrimen: quod si solus in discrimen aliquod adducerer; leg. agr. II, 6. non L. Saturninus . . . in discrimen aliquod . . . adducitur; Catil. IV, 4. quasi res in contentionem aut in discrimen aliquod posset venire; Planc. 54.
dissimulatio: qui aut sine ullo studio dicebant aut cum dissimulatione aliqua cupiditatis; Flacc. 21.
distinctio: quoniam congesta fuit accusatio magis acervo quodam criminum, non distinctione aliqua generum et varietate; Scaur. c. 1. § 4.
dives: si tandem aliquem divitem timidum, dementem, inertem nactus esset; Qu. Rosc. 19.
dolor: gravis .. et cum aliquo animi || animi et || virilis dolore coniuncta (causa); har. resp. 44. cum ... alii ulcisci dolorem aliquem suum vellent; Sest. 46. cum aliquo dolore flagitiorum suorum recordabitur; Piso 12. vicit .. dolorem aliquem domesticum patriae caritate; Phil. XIV, 4.
donum: quod (poëtae) quasi deorum aliquo dono atque munere commendati nobis esse videantur; Arch. 18. non intermittebas quasi donum aliquod cotidie adferre rei publicae; Phil. I, 32.
dubitatio: ut dubitationem aliquam crucis, ut crudelissimi taeterrimique supplicii aliquam parvam moram saltem posset adferre; Verr. V, 165. sin.. foedus illud habet aliquam dubitationem, leg. agr. I, 11.
dux: primo salutis, post etiam studii sui quaerebant aliquem ducem; Ligar. 3.
emissarius: magni sua putabant interesse publice potius quamvis magno emi quam in aliquem istius emissarium inciderent ||incideret, incidere||; Verr. III, 99.
emolumentum: qui ob aliquod emolumentum suum cupidius aliquid dicere videntur; Font. 27.
exemplum: adferet aliquod scelerati hominis exemplum; Phil. XIII, 34. qui aliquod institui exemplum disturbandorum iudiciorum ... cupierunt; Fr. B. VI, 7.
exercitatio: ſ. consuetudo.
exitus: quod in hoc uno (iudicio) denique falsae infamiae finis aliqui atque exitus reperiatur; Cluent. 7.
factum: unum: unum aliquod de nefariis istius factis eligam; Verr. I, 62.
facultas: nulla pars, quae aliquam facultatem discendi || dicendi || adferre posset, non || posset, || mea fuit; Rab. Post. 9. ſ. consuetudo.
familia: oppidum esse ... nullum ..., quo in oppido non isti ex aliqua familia non ignobili delecta ad libidinem mulier esset; Verr. V, 28.
fatum: nisi C. Marcellus quasi aliquo fato venisset; Verr. II, 8. quibus ego confido impendere fatum aliquod; Catil. II, 11.
finis: ut aliquando . . . nos modum aliquem et finem orationi nostrae criminibusque faciamus; Verr. II, 118. ſ. exitus.
flagitium: ſ. dedecus.
flamma: vestri auxilii est . . huius innocentiae sic in hac calamitosa fama quasi in aliqua perniciosissima flamma atque in communi incendio subvenire; Cluent. 4.

formido: ut aliqua in vita formido improbis esset posita; Catil. IV, 8.

fructus: quae constituuntur ad populi fructum aliquem et commodum; leg. agr. II, 17. ut P. Sulla . . . modestiae fructum aliquem percipere potuisset; Sulla 1. quae mihi . . . fructum aliquem ferre potuissent; Cael. 54. quod laudem adulescentis propinqui existimo etiam ad meum aliquem fructum redundare; Ligar. 8.

frumentum: quasi vero ego . . . compressum aliquod frumentum tenerem; dom. 14.

fugitivus: quod si adepti sint, fugitivo alicui aut gladiatori concedi sit necesse; Catil. II, 19.

fundus: unus: si quis unum aliquem fundum quavis ratione possideat; Quinct. 85.

fur: furem aliquem aut rapacem acccusaris; Verr. III, 4.

furtum: ſ. praeda; Verr. V, 10.

genus: verum sit hoc genus aliquod minime probandum; Verr. I, 60. ordo aliqui censorum est? conlegium? genus aliquod hominum? ib. II, 137. esse aliquod genus cogendae pecuniae senatorium || senatorum || commune; ib. III, 224. non sunt quaesita ex occulto aliquo genere litterarum, sed . . ; dom. 138. si, quod ei dicunt, . . . ne litterarum quidem aliquo genere . . . confirmare conantur; Scaur. 19. — unum: si denique uno aliquo in genere pecasset; Verr. II, 9.

gladiator: ſ. alqs; Phil. XIV, 14. fugitivus.

gloria: Cluentium . . . non ostentatione aliqua aut gloria adductum . . . nomen Oppianici detulisse; Cluent. 11.

gratia: ut aliquam mihi bonam gratiam quaesisse videar; imp. Pomp. 71.

gratulatio: de quo ad senatum cum gratulatione aliqua scribi abs te oporteret; Piso 40.

gurges: ſ. vorago; Verr. III, 23.

hómo: at quis erat procurator? credo aliquem electum || eiectum || hominem egentem, litigiosum, improbum; Quinct. 62. Gracchi credo aut Saturnini aut alicuius hominis huius modi produxeram filium; Verr. I, 151. quod in tribunatu dixisset contra alicuius hominis nobilis voluntatem; ib. 155. illud enim potest dici iudici ab aliquo non tam verecundo homine quam gratioso; Caecin. 72. non hominem potentem aliquem aut gratiosum proferam; Cluent. 126. cur igitur exspectem hominem aliquem, qui . . ? prov. cons. 25. nec vero de illo sicut de homine aliquo debemus, sed ut de importunissima belua cogitare; Phil. VI, 7. num alicui gratificabatur aut homini aut ordini? Fr. B. VI, 36.

honos: in qua (re) aut honos aliquis sit aut potestas aut procuratio; Verr. II, 120. qui apud barbaros propter togae nomen in honore aliquo fuissent; ib. V, 157. ſ. ornamentum.

hospes: ex quibus alienissimis hominibus — ita paratus venis — tibi || ut tibi || hospes aliquis est || sit || recipiendus; div. Caec. 50.

hostis: non ut ab hoste aliquo . . . , sed ut a barbaris praedonibus vexata esse videatur; Verr. IV, 122. ut aliquis patrimonii naufragus, inimicus otii, bonorum hostis aliter indicata haec esse diceret; Sulla 41.

ictus: sublata erat de foro fides, non ictu aliquo novae calamitatis, sed . .; leg. agr. II, 8.

imago: ſ. simulacrum.

impedimentum: excipitur hac lege non adulescentia, non legitimum aliquod impedimentum . . . : Cn. Pompeius excipitur; leg. agr. II, 24.

imperator: ut ab aliquo imperatore civitate donaretur; Arch. 25.

improbus: ſ. calumniator.

incendium: communi praesidio talis improbitas tamquam aliquod incendium restinguendum || restinguenda || est; Verr. I, 153.

infamia: ſ. metus; Scaur. 34.

inimicus: ſ. hostis; Sulla 41.

insidiae: nullum locum praetermisit in quo non strueret insidias aliquas; Cluent. 190. si vita nostra in aliquas insidias . . . incidisset; Milo 10.

insignia: obicias licet . . . , palliatum fuisse, aliqua habuisse non Romani hominis insignia; Rab. Post. 25.

invidia: qui fortis et claros viros . . . in invidiam aliquam vocaverunt; Sest. 139. tu mihi videbare ex communi infamia iuventutis aliquam invidiam Caelio velle conflare; Cael. 29. tum a sui similibus invidiam aliquam in me commoveri putat; Phil. III, 18.

iudicium: ut aliquo in iudicio eius testimonio creditum putaretur; Caecin. 27. tum hercule me confitear non iudicium aliquod habuisse de utilitate rei publicae, sed . .; Planc. 93. o miser, qui non sentias illo iudicio te non absolutum, verum ad aliquod severius iudicium . . . reservatum! Fr. B. VIII, 8.

ius: in quibus (legibus) non ius aliquod novum populo constituitur, sed . .; Verr. I, 108. tritici septem milia medimnum ex Nymphonis arationibus edicti poena, non redemptionis aliquo iure tollit; ib. III, 54. nullum enim regnum fuit umquam quod non si || se || minus iure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur || contineret ||; leg. agr. II, 35. quid quaeris amplius? an etiam apertius aliquod ius populi atque legum? dom. 41.

labes: utrum hic tandem disceptationem et cognitionem veritatis an innocentiae labem aliquam aut ruinam fore putatis? Flacc. 24.

lapis: lapis aliquis caedendus et apportandus fuit? Verr. I, 147.

largitio: largitio aliqua promulgata, quae . .; leg. agr. II, 10. ſ. commodum; Sest. 77.

latro: ſ. alqs; Phil. XIV, 14.

laus: sed tamen est laus aliqua humanitatis; Muren. 65. qua in familia laus aliqua forte floruerit; Rab. Post. 2.

lex: si in aliquam legem aliquando non iuraverat; Cluent. 92. num legem aliquam Cornelius contra auspicia tulerit; Vatin. 5. cum lex aliqua recitaretur; Rab. Post. 14. nam dedisse || at tulisse || (legem) ridiculum est, quasi legem aliquam aut ad scribendum difficilem aut . .; Fr. B. VI, 3.

liberi: aut ipsum sua manu fecisse . . . aut per aliquos liberos aut servos; Sex. Rosc. 79.

locus: doceas oportebit aliquo in loco Siciliae praetore Verre ternis denariis tritici modium fuisse; Verr. III, 193. „quia certe“ inquit „deiectus est Caecina vi hominibus armatis aliquo ex loco“; Caecin. 80. qui fatetur aliquo ex loco deiectum esse Caecinam; ib. tantum locum aliquem cum mihi notum esse || notum est, notum || senseris; Piso 87. „occupabit aliquem locum, bellum patriae faciet“; Milo 63.

ludus: datur enim concessu omnium huic aliqui ludus aetati; Cael. 28.

machina: sperare coepit, hoc se Avillio tamquam aliqua machina admota capere Asuvii adulescentiam . . . posse; Cluent. 36.

magistratus: quia magistratus aliqui reperiebatur apud quem . .; Quinct. 71. at quis appellat? magistratus aliqui? nemo; Verr. IV, 146.

malum: non auditum aliquando aliquod malum rei publicae quaeritur; Muren. 80.

manus: si aliquam manum contra rem publicam facere potuisset; Verr. V, 77.

membrum: ut membrum aliquod potius quam totum corpus intereat; Phil. VIII, 15.

mendacium: per me ego veritatem patefactam contaminarem aliquo mendacio? Sulla 45. non in aliquo impudenti mendacio delituisse . . . dicitur; Balb. 5.

mens: sceleri ac furori tuo non mentem aliquam aut timorem [tuum], sed fortunam populi Romani obstitisse; Catil. I, 15.

metus: ut aliquis metus adiunctus sit ad gratiam; div. Caec. 24. postea quam e portu piratae non metu aliquo adfecti, sed satietate exierunt;

Verr. V, 100. etiam si quando aliquo metu adducti deos placandos esse arbitrantur; Font. 31. quos (fundos) nunc cum aliquo metu tenet, sine ulla cura possidebit; leg. agr. III, 14. an fuisse in eis aliquem aut famae metum aut poenae, quorum ..? Planc. 71. nisi hunc aliquo aut metu aut infamia perculisset; Scaur. 34.

modus: tamen ei, qui hunc accuset, possim aliquo modo ignoscere; Sex. Rosc. 55. quod, tametsi grave est, tamen aliquo modo posse ferri videtur; ib. 117. ut possim aliquo modo aliquando de eis rebus ... dicere; Verr. II, 1. nonne res ipsa vos admonet [ut putetis] modum aliquem huic cupiditati constitui oportere? ib. 145. illi quoad videbatur ferri aliquo modo posse contenderunt; ib. III, 99. ut aliquo modo in provinciam illum revocaret; ib. IV, 40. paucorum cupiditati ... sufficere aliquo modo poterant; ib. V, 127. nisi tibi aliquem modum tute constitueris; Sulla 46. cum ceteri ... aliquo modo in eorum municipiorum tabulas inrepserunt; Arch. 10. tamen nos in ||nos|| impetu studiorum et motu temeritatis modum aliquem et consilium et rationem requiremus? Planc. 15. quae videbantur improba omnino, sed tamen aliquo modo posse concedi; Phil. XII, 11. cum hoc quae pax potest esse? hostis si esset externus, id ipsum vix talibus factis, sed posset aliquo modo; ib. XIII, 5. ſ. finis. ratio; Verr. I, 62.

monstrum: quod igitur ex aliquo diiuncto diversoque monstro significatum caveremus, id ..? har. resp. 26.

mora: hisce aliqua fretus mora ||fretum ora|| semper omnis aditus ad Sullam intercludere; Sex. Rosc. 110. ſ. dubitatio; Verr. V, 165.

morbus: ut quidam morbo aliquo et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt, sic ..; Phil. II, 115.

motus: simul atque aliqui motus novus bellicum canere coepit; Muren. 30. cum tu ... fortasse motu aliquo communium temporum ... fortissimi viri magnitudinem animi desideres; Milo 69.

mulier: nihil iam in istam mulierem dico: sed si esset aliqua dissimilis istius quae ..; Cael. 38.

municeps: necesse est aliquem dixisse municipem aut vicinum; Sex. Rosc. 105.

munus: cum aratori munus aliquod imponitur; Verr. III, 199. ſ. donum; Arch. 18.

munusculum: quam tu totam insulam cuidam tuorum sodalium, sicut aliquod munusculum, condonaras; Verr. III, 85.

naufragus ſ. hostis; Sulla 41.

navigium: neque esse inconstantis puto ||puto in|| sententiam tamquam aliquod navigium atque cursum ex rei publicae tempestate moderari; Balb. 61.

navis: si mihi in aliqua nave cum meis amicis naviganti hoc .. accidisset; Sest. 45.

necessitas: quoniam nobis quasi aliqua fatali necessitate non solum cum his ... belligerandum fuit; Quir. 19.

necessitudo: voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio ... coniunctus; Caecin. 14. ſ. adfinitas.

nomen: quae (insidiae) latent in simulatione officii aut in aliquo necessitudinis nomine; Verr. I, 39.

numen: Alpibus Italiam munierat antea natura non sine aliquo divino numine; prov. cons. 34.

nundinatio: fuit nundinatio aliqua et isti non nova; Verr. V, 10.

occasio: eos ... diuturno labore atque aliqua occasione (consules) esse factos; leg. agr. II, 3.

odor: qui ... quasi luce libertatis et odore aliquo legum recreatus revixisset; Verr. V, 160.

offensio: an reditus in patriam habet aliquam offensionem? prov. cons. 29. quis enim umquam ... litteras ... offensione aliqua interposita in medium protulit? Phil. II, 7.

officium: non recito decretum officio aliquo expressum vicinitatis; Sest. 10. si aliquod meum privatum officium (agitur), me non ingratum esse praestabo; prov. cons. 47.

oppidum: cum ad aliquod oppidum venerat; Verr. V, 27.

oraculum: si, ut quidque ex illo loco dicetur, ex oraculo aliquo dici arbitrabitur; Font. 25.

oratio: si quid ex vetere aliqua oratione ... ediscere potueris; div. Caec. 43. utinam ... aliqua talis eis adhiberi publice posset oratio, qua deponerent maerorem; Phil. XIV, 34.

orbis: stare enim omnes debemus tamquam in orbe aliquo rei publicae; Planc. 93.

ordo: ſ. genus; Verr. II, 137. homo; Fr. B. VI, 36.

ornamentum: ut neque provinciam neque honorem neque ornamentum aliquod aut commodum ... appetiturus sim; leg. agr. I, 25.

ostentatio: ſ. gloria.

palaestra: Mercuri, quem Verres in domo et in privata aliqua palaestra posuit; Verr. V, 185.

paludes: ſ. arena.

pars: ut de suis commodis aliquam partem velit committere, ne quam partem huic propinquo suo ullius ornamenti relinquat; Quinct. 38. quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in universis, quae teneri et possideri possint; ib. 89. hoc onus si vos aliqua ex parte adlevabitis, feram; Sex. Rosc. 10. cum ... cupio tibi aliqua ex parte, quod salva fide possim, parcere; ib. 95. quae (est) tanta facultas dicendi ..., quae istius vitam ... aliqua ex parte possit defendere? Verr. a. pr. 10. ut ea ... vix ... aliqua ex parte recreari aliquando posse videatur; ib. 12. ut ... aliqua ex parte mea diligentia constituta auctoritas iudiciorum videretur; ib. I, 5. ut aliquam partem de istius impudentia reticere possim; ib. 32. in qua civitate non modo legatus populi Romani circumsessus, ... sed aliqua ex parte violatus sit; ib. 79. voltis autem istorum audacias atque libidines aliqua ex parte resecare? ib. III, 208. qui non obstruxit aliqua ex parte monumento P. Scipionis, sed id funditus delevit; ib. IV, 79. est aliqua mea pars virilis, quod eius civitatis sum, quam ..; ib. 81. num igitur ex eo bello partem aliquam laudis appetere conaris? ib. V, 5. ut hoc putares, aliquam rei publicae partem tibi creditam; ib. 38. non te hospitii ius atque nomen ab scelere aliquam ad partem humanitatis revocare potuit? ib. 108. si fortuna eos ad aliquam partem Siciliae detulisset; ib. 152. quo (iure) sublato non solum pars aliqua iuris deminuta, sed etiam vis ea ... iudicio confirmata esse videatur; Caecin. 5. ut distare aliquid aut ex aliqua parte differre videatur, utrum ..; ib. 39. qui tamen aliqua ex parte eis incommodis mederi fortasse potuisset; imp. Pomp. 26. *quae* tam parva insula fuit quae non ... aliquam partem regionis atque orae maritimae per se ipsa defenderet? ib. 54. haec enim ille et aliqua ex parte habebat et maiore ex parte se habere simulabat; Cluent. 67. (venenum) abditum aliqua in parte panis; ib. 173. de furto si non eo loco, quo debuit, ne in extrema quidem aut media aut aliqua denique parte quaestionis verbum fecit ullum? ib. 185. qui aliquam partem illius deductionis, honoris, muneris attigerunt; leg. agr. II, 92. si isti agri partem aliquam iuris, aliquam similitudinem propriae possessionis, aliquam spem diuturnitatis attingunt; ib. III, 8. ut ... ego in extremo non partem aliquam agerem causae, sed de tota re dicerem; Muren. 48. sive ... (haec memoria) ad aliquam mei partem pertinebit; Arch. 30. ut ille ... si non omnem, at aliquam partem maeroris sui deponeret; Sest. 7. qui aliquam partem in meo luctu sceleris Clodiani attigisset; ib. 68. qui aliqua ex parte eius furorem exsultantem repressit; ib. 95. unde aliqua fori pars aspici potest; Milo 3. rerum natura coget te ... partem aliquam in Asiam et Syriam derivare curae et cogitationis tuae; Phil. XI, 22.

particula: quas (pecunias) nullo duce tamen aliqua ex particula investigamus; Verr. I, 100. auctores iniuriae et ex aliqua particula socii praedae; ib. II, 47.

patronus: „tu aliquem patronum invenies hominem antiqui officii, qui ..?" Quinct. 72.

periculum: si propter invidiae ||invidiam|| aut alicuius periculi metum salutem civium tuorum neglegis; Catil. I, 28.

pernicies: eorum .. castrorum imperatorem ... videmus intestinam aliquam cotidie perniciem rei publicae molientem; Catil. I, 5.

pestis: eadem..vi... per omnis partis provinciae te tamquam aliquam calamitosam pestem tempestatemque ||tempestatem pestemque|| pervasisse demonstro; Verr. I, 96. ei medentur rei publicae, qui exsecant pestem aliquam tamquam strumam civitatis; Sest. 135. ſ. bestia.

poculum: sed [repente] e vestigio ex homine tamquam aliquo Circaeo poculo factus est Verres; div. Caec. 57.

poena: ſ. calamitas; Caecin. 100.

poëta: si unum hominem deterrimum poëta praestanti aliquis ingenio... vellet inducere; har. resp. 57.

pontifex: cum tu ... domum eius ... per pontificem aliquem dedicasses; dom. 122.

populus: si ea lex ... eadem in populo aliquo tamquam in fundo resedisset; Balb. 20. — alius: aliusne est aliquis improbis civibus peculiaris populus, cui ..? Sest. 125.

portus: quo facilius vento aliquo in optimum quemque excitato posset in malis rei publicae portum aliquem suorum malorum invenire; Sulla 41. — unus: iam diu mare videmus ... tamquam unum aliquem portum tutum et clausum teneri; prov. cons. 31.

potestas: ſ. curatio. honos; Verr. II, 120.

praeda: furtum fortasse aut praedam exspectatis aliquam; Verr. V, 10. non (illum) avaritia ab instituto cursu ad praedam aliquam devocavit; imp. Pomp. 40. ſ. quaestus; Verr. V, 11.

praeiudicium: si existimabit iudicium accusatoris in reum pro aliquo praeiudicio valere oportere; Muren. 60.

praemium: qui sedulitatem mali poëtae duxerit aliquo tamen praemio dignam; Arch. 25.

praesidium: quod si non modo in causa, verum in aliquo honesto praesidio aut in alicuius eloquentia aut gratia spem aliquam conlocasset; Verr. a. pr. 9. qui volneribus ... monetur ut aliquo praesidio ... latera tutetur; Sest. 90.

pravitas: ſ. cupiditas; Marcell. 20.

pretium: res, quae alicuius pretii fuerint; Verr. IV, 8. me nihil habiturum quod alicuius esset pretii; ib. 32. alicuius pretii scyphos esse Pamphili; ib.

procuratio: ſ. honos; Verr. II, 120.

procurator: utrum ipsae civitates solitae sint ... aliquem procuratorem ||curatorem|| praeficere ... an ..; Verr. II, 144.

prolapsio: ſ. casus; Cael. 41.

promunturia: qui sinus quosdam obsedisse maritimos aut aliqua promunturia aut praerupta saxa tenuisse dicuntur; Verr. V, 145.

propinquus: ſ. alqs; Verr. II, 106. adfinis.

provincia: ſ. ornamentum.

pudor: homini, in quo aliqui si non famae pudor, at supplicii timor est; prov. cons. 14.

quaestus: in quo erat aliqui quaestus; Verr. III, 195. quod iste nihil umquam fecit sine aliquo quaestu atque praeda; ib. V, 11.

querella ſ. actio; Piso 29.

rapax: ſ. fur.

ratio: ut aliquando [...] aliquam si non propinquitatis, at aetatis suae ... rationem haberet; Quinct. 97. tabulae publicae corruptae aliqua ratione sunt; Sex. Rosc. 128. quod (consilium) conemur aliqua ratione corrumpere; Verr. a. pr. 29. si quid in hoc ipso iudicio intellexero simili aliqua ratione esse violatum atque commissum; ib. 40. est aliqua etiam huiusce rei ratio; ib. I, 60. ceterae libidines eius ratione aliqua aut modo continebantur; ib. 62. nihil enim sibi reliqui fecit quod defendi aliqua ratione posset; ib. II, 101. certe aliqua ratione expugnasset iste, ut ..; ib. 130. quin eius facti si non bonam, at aliquam rationem adferre soleant; ib. III, 195. utinam posset aliqua ratione hoc crimen, quamvis falsa, modo humana atque usitata defendere; ib. 224. ut ubi quidque esset aliqua ratione invenirent; ib. IV, 31. aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset; ib. V, 89. si ... ex his te laqueis exueris ac te aliqua via ac ratione explicaris; ib. 151. turpitudo ... si non vera, at tamen ficta ||at deficta, al.|| cum aliqua ratione ac suspicione; Font. 37. quid enim refert aedis aut fundum relictum a patre aut aliqua ratione habere bene partum, si ..? Caecin. 74. si ... haec perturbari aliqua ratione commutarique possunt; ib. cum sciamus homines ... opinione non minus et fama quam aliqua ratione certa commoveri; imp. Pomp. 43. qui apud Rullum aliqua ||alia|| ratione valuerunt; leg. agr. II. 57. qui ... perdere iam denique illos agros ratione aliqua velint; ib. 68. nec minus vellent, Cato, te quoque aliqua ratione, si possent, tollere; Muren. 82. si (est in me) huiusce rei ratio aliqua ab optimarum artium studiis ac disciplina profecta; Arch. 1. ibi se aliquam rationem inventurum, quem ad modum ..; Scaur. 8. qui (hostis) haberet ... rationem aliquam, si ita res tulisset, pacis et foederis; Phil. IV, 14. vitae censetisne ... habendam mihi aliquam esse rationem? ib. XII, 21. ſ. commendatio. consilium; Verr. II, 181. consuetudo. modus; Planc. 15.

regio: non in aliquam regionem ...: in Macedoniam ad Cn. Pompei castra venit; Ligar. 27.

regnum: quae regio orave terrarum erat latior in qua non regnum aliquod statueretur? Sest. 66.

relatio: ſ. actio; Piso 29.

religio: ad oblatam aliquam religionem; leg. agr. I, 5. qui in meis aedibus aliquam religionem residere diceret; dom. 69. subito reliquit annum suum ..., non, ut fit, religione aliqua, sed ut haberet ..; Milo 24. ſ. ara.

res: quoniam suspicaretur aliqua de re fore controversiam; Quinct. 20. fortasse aliqua in re nos aliquando fefellisset; Verr. a. pr. 5. quod peccare ipsos aliqua in re iudicarent; ib. III, 134. sin aliqua in re Verris similis fuero; ib. 162. errasti aliqua in re: maledici putat; Muren. 62. cuius mors te aliqua re levavit; Flacc. 41. si iam violentior aliqua in re C. Caesar fuisset; Vatin. 15. quibus (legibus) Latinis hominibus erat propositum aliqua ex re praemium civitatis; Balb. 54. cur ipse non adfuit? num putatis aliqua re tristi ac severa? vino atque epulis retentus? Phil. III, 20. ſ. commendatio.

res publica: et pacem stabilem et aliquam rem publicam nobis habere licuisset; Phil. XIII, 2.

reus: ut facile intellegeretis eum non adfuisse animo ..., sed tantisper de aliquo reo cogitasse; Caecin. 30. — rei: ut mihi causam praeripere conemini potius quam aliquos ad columnam Maeniam vestri ordinis reos reperiatis; div. Caec. 50.

ruina: ſ. labes.

saxa: ſ. promunturia.

scelus: quasi esset in aliquo manifesto scelere deprehensus; Verr. V, 111.

scrupulus (scrip.): sed tamen imbibit ||inhibet, al.|| illis legibus spem non nullam, cui ademptum ||ademptus|| est, aliquem scrupulum, cui datum ||datus|| est; leg. agr. III, 6. sin scripulus tenuissimus residere aliquis videbitur; har. resp. 11.

sensus: mirari solebam istum in his ipsis rebus aliquem sensum habere; Verr. IV, 33. „quid da-

bis, ... ne cum sensu doloris aliquo spiritus aufera-tur?" ib. V, 118. si est aliqui sensus in morte praeclarorum virorum; Sest. 131.
sentina: quasi de aliqua sentina ac non de optimorum civium genere loqueretur; leg. agr. II, 70.
sermones: ut aliqui sermones hominum alienis bonis maerentium etiam ad vestras auris permanarent; Balb. 56.
servi: ſ. liberi.
sicarius: litteras, credo, misit alicui sicario; Sex. Rosc. 76.
Sicilia: peculiarem habes aliquam Siciliam, quae ..? Verr. III, 172.
signum: his omnibus ad bene de [omni] re publica sperandum quasi signum aliquod sustulisti; Marcell. 2. ſ. causa; Muren. 36.
similitudo: ſ. pars; leg. agr. III, 8.
simulacrum: si denique imaginem iudiciorum aut simulacrum aliquod futurum in civitate reliquum credidisset; Sest. 30.
simulatio: quamvis nocens ... non aliqua simulatione existimationi se hominum venditasset? Verr. III, 132.
societas: esse aliquam oportere inter nos rei publicae bene administrandae societatem; leg. agr. II, 11.
solacium: ex tua calamitate cineri atque ossibus filii sui solacium volt aliquod reportare; Verr. V, 128.
sollicitudo: sit ||est|| simul etiam sollicitudo aliqua et legum et iudiciorum maior ||maiorum|| quidam metus; Rab. Post. 17.
solitudo: si in aliqua desertissima solitudine ad saxa et ||et ad|| scopulos haec conqueri ac deplorare vellem; Verr. V, 171.
specimen: quo tempore ... ceteris specimen aliquod dedisti? div. Caec. 27.
spes: nisi forte, quod apud publicanos gratiosus fuisti, in ea re spes te aliqua consolatur; Verr. II, 169. et ... in eorum tabella spem sibi aliquam proponit, quorum ..? ib. V, 41. excitatus aliquando Cn. Pompei ... animi dolor ... civitatem ... ad aliquam spem libertatis et pristinae dignitatis erexit; dom. 25. quos quidem ego .. testis non modo sine ullo timore, sed etiam cum aliqua spe delectationis exspecto; Cael. 66. dubitatis igitur, iudices, quin vos M. Laterensis ... ad suam spem aliquam de civitate delegerit? Planc. 39. Ser. Sulpicius cum aliqua perveniendi ad M. Antonium spe profectus est, nulla revertendi; Phil. IX, 2. ſ. cogitatio. pars; leg. agr. III, 8. praesidium; Verr. a. pr. 9.
splendor: cognitorem ascribit Sthenio — quem? ... Siculum, in quo aliquis splendor dignitasque esset? neminem? Verr. II, 106.
status: fore aliquem tolerabilem statum civitatis; Phil. XIII, 2.
stupor: ſ. morbus.
supplices: supplices aliqui veniunt miseri et calamitosi; Muren. 62.
suspicio: qui illum ... sive misericordia sive aliqua suspicione sive ambitione adducti absolverunt; Cluent. 76. neque enim dubito quin ei tales viri suspicione aliqua perculsi repentina de statu suo declinarint; ib. 106. hic aliquando ||aliquanto|| ... Cn. Pompeius ... excitavit illam suam ... suspicione aliqua retardatam consuetudinem rei publicae bene gerendae; Sest. 67. num igitur in his criminibus .. residet etiam ||iam|| aliqua suspicio? Scaur. 14.
telum: si qua in re ... falsum crimen quasi venenatum aliquod telum iecerint; Quinct. 8.
tempestas: ſ. pestis; Verr. I, 96. turbo.
tempus: audimus alium non ab initio fecisse, sed ex tempore aliquo confecisse (tabulas); Verr. I, 60. quin aliquo tempore eius diei solem homines viderint; V, 26. si tempus aliquod gravius accidisset; Flacc. 80. utrum est tempus aliquod quo in senatum venisse turpe sit? an ..? dom. 7. cum me non repentinum aliquod meum tempus, sed veteres ... labores cum viro fortissimo ... coniunxissent; ib. 29.
terrae: dubitas ... abire in aliquas terras? Catil. I, 20.
testis: neque in istum nugatorem, tamquam in aliquem testem, invehar; Flacc. 38.
theatrum: ut me quaesturamque meam quasi in aliquo terrarum orbis theatro versari existimarem; Verr. V, 35.
timor: ut in foro ... ne non timere quidem sine aliquo timore possimus; Milo 2. quo (silentio) eram his temporibus usus, non timore aliquo, sed .. Marcell. 1. ſ. mens. pudor.
tribunus: cum ... videant per tribunum aliquem et sescentas operas se fortunis spoliari ... posse; Sest. 59.
turbo: nolite ... hunc ... tamquam turbine aliquo aut subita tempestate pervertere; Cael. 79.
turpitudo: quae cum turpitudine aliqua dicerentur; Cael. 69.
venia: veniam tamen aliquam dolori meo tribueretis; prov. cons. 1. parcite oculis saltem meis et aliquam veniam iusto dolori date; Phil. XII, 19.
ventus: ſ. portus; Sulla 41. — venti: non enim illum ... venti aliqui novi tam celeriter in ultimas terras pertulerunt; imp. Pomp. 40.
verbum: si aut praeterito aliquo verbo aut ambigue posito ... non id, quod intellegitur, sed id, quod dicitur, valebit; Caecin. 81. quasi vero priscum aliquod aut insolitum verbum interpretaretur; Balb. 36.
vestigium: qui eius modi hominum furta odore aut aliquo leviter presso vestigio persequebantur; Verr. IV, 53. cuius rei neque index neque vestigium aliquod neque suspicio cuiquam esset ulla; ib. V, 161. unae tabulae proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet ..; Font. 12. sed tamen in omni calamitate retinetur aliquod vestigium libertatis; Rabir. 16.
via: ſ. ratio; Verr. V, 151.
vicinus: ſ. municeps.
vinculum: putares ... aliquo te cum hoc rei publicae vinculo esse coniunctum; Muren. 64. quod (foedus) cum magis fide illius populi ... quam aliquo publico vinculo religionis teneretur; Balb. 34.
vir: quam ob rem tota ista res per Staienum potius ... quam per bonum aliquem virum ageretur et amicum necessariumque communem? Cluent. 87.
vis: si ex hoc iudicio aliqua vi sese ||se|| eripuerit; Verr. II, 77. an in coacta multitudine, in armis ... dubium vobis fuit inesse vis aliqua videretur necne? Caecin. 81. si Galli ... aliqua vi hoc adsequi possent; ib. 88. si me vis aliqua oppresserit; Catil. IV, 3. nolo accusator in iudicium potentiam adferat, non vim maiorem aliquam; Muren. 59. unus omnem omnium potestatem ... possidebat, non aliqua vi sua, sed ..; Sest. 34. si me vis aliqua morbi aut natura ipsa consumpsisset; Planc. 90. sin aut vitam mihi fors ademisset aut vis aliqua maior reditum peremisset; ib. 101. sin est aliqua vis in istis verbis, ea quae sit ... requiro; Phil. II, 84.
vitium: non gratia, ... non denique aliquo ||alio|| mediocri vitio tot tantaque eius vitia sublevata esse videbuntur; Verr. a. pr. 47.
volnus: nosse aliquod eius volnus, quod nobis ignotum esset, videbantur; Phil. XII, 1.
vorago: qui ... immensa aliqua vorago est et ||aut|| gurges vitiorum turpitudinumque omnium; Verr. III, 23.
vox: quid exspectatis amplius? an aliquem vocem putatis ipsam pro se causam et veritatem posse mittere? Cael. 55. ſ. actio; Piso 29.
urbs: qui (xvir) aliquam in urbem ... venerit; leg. agr. II, 46.

B. **allein, mit Adjectiv, Pronomen und Genetiv:** (vgl. A. improbus, rapax u. a.) I. **masc.:** 1. **absolut:** a. **Subject:** accedit: poterat aliquis ad id negotium de populo accedere; Verr. I, 148. si tibi aliquis ad aurem accessisset et dixisset Apronium dictitare ..; ib. III, 133.

adsunt: tamen ex ipso illo numero nauarchorum aliqui vivunt, [et] adsunt; Verr. V, 121.

appellat: Syracusanorum: at quis appellat? ... Syracusanorum aliqui? minime; Verr. IV, 146.

audiunt: conclamato, ut aliqui audiant et conveniant; Tull. 50.

cogitat: ut aliquis de L. Flacci pernicie cogitaret; Flacc. 2.

committit: cum veri simile erit aliquem commisisse; Sex. Rosc. 57.

condemnat: iam ergo aliqui Oppianicum gratis condemnavit; Cluent. 113. iam putabitur ||putaretur, potuerunt, al.|| aliqui ||aliquis|| ab initio non sedisse et tamen Oppianicum gratis condemnasse; ib.

conficit: audimus aliquem numquam tabulas ||tabulas numquam|| confecisse; Verr. I, 60.

conveniunt: f. audiunt.

currit: ut statim de iure aliquis cucurrerit; Quinct. 79.

decedit: f. 2. a. cogo.

decernit: est enim opinio decreturum aliquem Antonio illam ultimam Galliam; Phil. V, 5.

defendit: hominum, patronorum: erat enim Romae summa copia patronorum, hominum eloquentissimorum atque amplissimorum, quorum certe aliquis defendisset equitem Romanum; Cluent. 109.

deicit: non familia deiecisset, ut opinor, sed aliquis de familia; Caecin. 55.

delabitur: f. 2. a. intueor.

dicit: dicet aliquis: „quid ergo in hoc Verrem reprehendis?" Verr. II, 57. dicet aliquis: „noli isto modo agere cum Verre;" ib. IV, 10. dicet aliquis: „quid? tu ista permagno aestimas?" ib. 13. nimium fortasse dicet aliquis hunc diligentem; ib. 56. dicet aliquis: „haec est igitur tua disciplina? Cael. 39. dicet aliquis: „unde tibi haec nota sunt?" Piso 68. f. accedit; Verr. III, 133.

est: qui Chrysogono nuntiarent esse aliquem in civitate, qui contra voluntatem eius dicere auderet; Sex. Rosc. 60. monstrum certissimum est esse aliquem humana specie et figura, qui tantum immanitate bestias vicerit, ut ..; ib. 63. erit aliquis etiam, qui haec omnia dissimulare ac neglegere possit; Verr. III, 144. — dissolutior, neglegentior: etiam sane sit aliqui ||aliquis|| dissolutior in iudicando, legum, officii, rei publicae, sociorum atque amicorum neglegentior; Verr. III, 143. — sunt: futuros aliquos qui abiectum hoc cadaver consularibus spoliis nudare non nolint; Piso 82. f. iactant se. — turpes: quid mirabimur turpis aliquos ibi esse? Verr. III, 184.

excurrit: excurrat aliquis qui hoc tantum domestici mali filio nuntiet; Verr. I, 67.

exsistit: exsistat igitur ex hac ipsa familia aliquis ac potissimum Caecus ille; Cael. 33.

facit: forsitan aliquis aliquando eius modi quippiam fecerit; Verr. II, 78. ex eo, quod aliqui ||aliquis|| fecerit, id, quod reprehenditur, recte factum esse defendes? Verr. III, 205.

fatetur: fatetur aliquis se peccasse et eius delicti veniam petit; Muren. 62.

fugit: in quo (mimo) cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus; Cael. 65.

iactant se: citius dixerim iactasse se aliquos, ut fuisse in ea societate viderentur; Phil. II, 25.

inquit: „ergo" inquiet aliquis „donavit populo Syracusano illam hereditatem;" Verr. II, 45.

instituit: crimen autem tum videri solet, cum aliquis sumptus instituit eos, qui antea non erant instituti; Flacc. 33.

largitur: competitorum: sin autem eorum (competitorum) aliquis largitus est, expetendus amicus est qui ..; Muren. 57.

loquitur: desinant aliquando dicere male aliquem locutum esse, si qui ..; Sex. Rosc. 140.

mavolt: non minus magnum (crimen) est vos Africam ... obtinere voluisse quam aliquem se maluisse; Ligar. 22.

occidit: f. 2. a. arguo; Sex. Rosc. 57.

petit: f. fatetur.

potest: f. accedit; Verr. I, 148. suspicatur.

quaerit: quaeret aliquis fortasse: „tantumne igitur laborem ... suscepturus es?" Verr. V, 180.

sedet: f. condemnat.

sentit: cum ||† cur|| vos aliquem ||aliquid|| contra me sentire dicatis; Caecin. 79.

sequitur: unus: cum unus aliquis sententiam tuam secutus sit; Phil. X, 3.

suscipit: vellem aliqui ||aliquis|| ex vobis robustioribus hunc male dicendi locum suscepisset; Cael. 7.

suspicatur: ut possit aliquis suspicari C. Verrem ... ad nobilitatem ... transisse; Verr. I, 35.

timent: non enim tua ulla culpa est, si te aliqui timuerunt; Marcell. 20.

veniunt: cum deos salutatum aliqui venerint; Sex. Rosc. 56.

videntur: f. iactant se.

vincunt: in quo (genere) fortasse aliqui suis moribus et humanitate stirpis ipsius et gentis vitia vicerunt; Scaur. 44.

b. **Prädicat:** sum: is: atque is tamen aliquis Ligarius non fuit; Ligar. 22.

2. **nach Verben:** a. **Accusativ:** advoco: quia tamen aliquem contra te advocare poterat; Quinct. 71.

ago: si glebis aut saxis aut fustibus aliquem de fundo praecipitem egeris; Caecin. 60.

arcesso: „arcessivit aliquem". quem aut quando? Sex. Rosc. 76.

arguo: ut arguatis aliquem patrem occidisse; Sex. Rosc. 57. in quaestionibus ... non hoc quaerendum arbitror, num purgetur aliquis, sed num arguatur; Sulla 39.

cogo: utrum praetor imperet vique cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere an ..; Verr. II, 43.

condemno: suorum: an ne suorum aliquis a Cyda, Lysiade, Curio condemnetur? Phil. VIII, 27.

decerno: quae haberet palam decretum semper aliquem; Cael. 38.

dico: unum: atque istam ipsam quaestionem dicite, qui ||quis|| obsignarit, unum aliquem nominatim ||nominate||; Cluent. 185.

duco: ductum esse ab eo in provinciam aliquem dicis libidinis causa; Planc. 30.

emitto: „emissus aliqui ||aliquis|| *est* e carcere"; Planc. 31.

excito: aliquis mihi ab inferis excitandus est ex barbatis illis; Cael. 33.

facio: praetorem aliquem esse factum, qui a suis rationibus dissensisset; Vatin. 38. ut et factos aliquos et non factos esse miremur; Planc. 15.

fingo: fingite vobis aliquem, si potestis, qui ... isti .. par ... esse possit; Verr. III, 23.

habeo: f. decerno.

induco: „pretio, gratia, spe, promissis induxit aliquem"; Sex. Rosc. 76.

intueor: Cn. Pompeium sicut aliquem non ex hac urbe missum, sed de caelo delapsum intuentur; imp. Pomp. 41. — unum: unum aliquem te ex barbatis illis ... diceres intueri; Sest. 19.

invito: superiorem: cum magistratum aut aliquem superiorem invitasset; Verr. IV, 44.

mitto: at mittent aliquem de suo numero; Phil. XI, 25. f. intueor.

nomino: eorum: neve eorum aliquem, qui vivunt, nominem; Sest. 101.

occido: qui ab eis conducebantur ut aliquem occiderent; Sex. Rosc. 93.

percutio: innocentem: cum aliquem innocentem securi percusserat; Verr. III, 156.

praetereo: nam difficile est non aliquem, nefas quemquam praeterire; sen. 30. arbitror me aliquos praeterisse; Phil. XIII, 28.

purgo: s. arguo; Sulla 39.

reperio: mihi crede, aliquem de societate tua reperies; Sex. Rosc. 93. reperies, credo, aliquem qui ... quaerat quid tu occulte egeris; Verr. II, 81. ut aliquem reperiret, quem illud fecisse insimularet; ib. IV, 100. — perblandum: huic videlicet *aliqui* perblandus reperiendus fuit, qui ..; Rab. Post. 21.

sumo: ex istis tuis sumam aliquem ac potissimum minimum fratrem; Cael. 36.

vador: cum ex Leontino usque ad || usque || Lilybaeum aliquem vadaretur; Verr. III, 38.

vinco: ut aliquos summa frumenti decumani vinceret; Verr. III, 48.

b. **Genetiv:** est: hominis non esset, ... redarguere nostrum mendacium, et, si esset alicuius, eius certe non esset, qui ..; Ligar. 16.

c. **Dativ:** destino: qui locus orbi terrae iam non erat alicui destinatus? Sest. 66.

do: ne citerior Gallia nobis invitis alicui *detur*; prov. cons. 39.

eripio: quod alicui eripuerimus, id alteri tradere; Verr. II, 45.

promitto: ut ne sibi quidem quicquam integrum, quod non alicui promissum iam sit, reliquerit; Phil. V, 33.

tendo insidias: malitia, per quam insidiae tenduntur alicui; Qu. Rosc. 46.

videor: ut, quod ille dictitat, alicui, qui te ignoret, verum esse videatur; Verr. a. pr. 28.

d. **mit Präpositionen:** concurro ad: non statim ad C. Aquilium aut ad eorum aliquem, qui consuluntur, concurrisses? Quinct. 53.

defero ad: ut praeclarum videlicet munus atque instrumentum tribunatus ad aliquem ... deferre posses; Milo 33.

derivo in: quid est quam ob rem putes te tuam culpam non modo derivare in aliquem, sed communicare cum altero posse? Verr. II, 49.

dico de: ne mea oratio, si minus de aliquo dixero, ingrata, si satis de omnibus, infinita esse videatur; Sest. 108.

est inter s. 3. b. certamen.

impetro ab: simili: vix ... a Ballione aut aliquo eius simili hoc ... impetrare posses; Qu. Rosc. 50.

mitto ad: quod mihi meae (litterae), quas ad aliquem misissem, obfuissent; Planc. 85.

pervenio ad: quod ex ea pecunia ... pervenisse ad aliquem in illo primo iudicio planum factum sit; Rab. Post. 37.

3. **nach Substantiven:** a. **Genetiv:** anulus: quotienscumque alicuius aut gemma aut anulo delectatus est; Verr. IV, 57.

casus: ne quis ex nostro aut aliquorum praeterea casu hanc vitae viam pertimescat; Sest. 140.

consilium: maioris: Milonis manu caedem esse factam, consilio vero maioris alicuius; Milo 47.

constantia: esse quosdam qui invideant alicuius constantiae; Phil. VIII, 30.

contentiones: meritorum: quia saepe concurrunt [propter] aliquorum bene de me meritorum inter ipsos contentiones; Planc. 78.

eloquentia: quod si ... in alicuius eloquentia aut gratia spem aliquam conlocasset; Verr. a. pr. 9. non id agit, ut alicuius eloquentiam mihi opponat; ib. 15.

furor: quod si aliquando alicuius furore et scelere concitata manus ista plus valuerit quam ..; Catil. IV, 20.

gemma: s. anulus.

gratia: si parum ||parietum, al.|| communitum ius est civile ||ius, si civili,|| ac publica lege contra alicuius gratiam teneri non potest; Caecin. 74. s. eloquentia; Verr. a. pr. 9.

impulsus: si sua sponte, si non alicuius impulsu (venerint); Scaur. 41.

iniuria: pecuniam si cuipiam fortuna ademit aut si alicuius eripuit iniuria; Quinct. 49.

libri: quia in alicuius libris exempli causa id nomen invenerant; Muren. 27.

libido, odium: nisi alicuius intolerabili libidine et nimis acerbo odio niteretur; Cael. 2.

periculum: ne qui posset tantum aut de rei publicae aut de alicuius periculo meminisse quantum vellet; Sulla 43. — agrestis: quod in alicuius agrestis periculo non praetermitteret, id ..? Cael. 54.

querella: quem igitur cum omnium gratia noluit, hunc voluit cum aliquorum querella (occidere)? Milo 41.

salus: cum pro alicuius salute multi laborarent; Ligar. 31.

scelus: s. furor.

testamentum: nam ut perveniat ad me fundus, testamento alicuius fieri potest; Caecin. 74.

Tusculanum: istorum: det operam ut admittatur in alicuius istorum Tusculanum; Verr. IV, 126.

b. **mit Präpositionen:** certamen cum: pari: quod mihi igitur certamen esset huius modi? cum C. Mario scilicet aut cum aliquo pari an ..? Piso 20. — inter: si certamen inter aliquos sit cui potissimum delatio detur; div. Caec. 10.

ignoratio de: nam cuius scientiam de omnibus constat fuisse, eius ignoratio de aliquo purgatio debet videri; Sulla 39.

4. **Umstand:** ab: circumveniri: acerbum est ab aliquo circumveniri, acerbius a propinquo; Quinct. 95. — congregari: coacti sunt ei, qui ab aliquo sunt unum in locum congregati; Caecin. 59. — defendi: improbo: s. A. calumniator. — servari: ut ... se ab aliquo servatos esse fateantur; Planc. 72.

de: si vir amplissimus ... de aliquo, ut dicis, non impetravit; Planc. 25.

inter: inter aliquos contrarium sine ulla religione decernebat ac proximis paulo ante decreverat; Verr. I, 120.

per: licere: si mihi non licet per aliquos ita gloriari; prov. cons. 44. — ulcisci: alium: quos intellegis non ut per te alium, sed ut per alium aliquem te ipsum ulciscantur laborare; div. Caec. 22.

II. **neutr.: 1. absolut: a. Subject:** accedit: boni: boni tamen aliquid accessit ad causam; Phil. VI, 15.

accidit: ut cuique aliquid acciderit ..., simili ratione adoptabitur; dom. 37.

cadit: in quo (loco) aliquid a poëta dictum cadere in tempus nostrum videretur; Sest. 118.

est: ubi videt esse aliquid quod amici absente Epicrate nollent defendere? Verr. II, 61. estne aliquid quod improbius fieri possit? ib. III, 140. estne aliquid ultra quo crudelitas progredi possit? ib. V, 119. non ut quisque maxime est, quicum tibi aliquid sit, ita ..? ib. 136. declarat ipsa || ista || ascriptio esse aliquid; nam nisi esset, hoc ... non ascriberetur; Caecin. 95. nego ... aliquid fuisse in Fidiculanii causa, quod idem non esset in ceterorum; Cluent. 113. est enim quiddam in hac causa quod Cluentius ad se, est aliquid quod ego ad me putem pertinere; ib. 149. est ||sed si, si|| enim aliquid quod non oporteat, etiam si licet; Balb. 8. causa tum dubia, quod erat aliquid in utraque parte, quod probari posset; Ligar. 19. erit fortasse aliquid quod concedi possit roganti; Phil. V, 3. —

loci: erit profecto inter horum laudes aliquid loci nostrae gloriae; Catil. IV, 21. — modestiae: in quibus esset aliquid modestiae; dom. 48. — morae: in quo primum, ut aliquid esset morae, multi interpellant; Verr. IV, 142. — praesidii: ostendite aliquid his in vestra fide praesidii esse oportere; Verr. I, 72. — reliqui: quibus aliquid tamen reliqui fuerit ex magno patrimonio, eos ..; Verr. III, 121. — amplius: quicquid est enim, quamvis amplum sit, id est parum tum, cum est aliquid amplius; Marcell. 26. — dubium: in qua (causa) nolite a me, quasi dubium sit aliquid, argumenta .. exspectare; Verr. V, 139. — extremum: quid est enim [omnino] hoc ipsum diu, in quo est aliquid extremum? Marcell. 27. — populare: „at res popularis.“ utinam quidem aliquid velletis esse populare! Phil. I, 21. — praeclarum: ut istud nescio quid ... praeclarum aliquid esse arbitrere; Muren. 23.

exit: perfacetum, rusticum: exit aliquando aliquid si non perfacetum, at tamen fortasse non rusticum; Planc. 35.

inest: inest tamen aliquid quod rei publicae profuturum putem; Phil. XI, 1.

interest: nisi vero interesse aliquid putas inter eum, qui hominem occidit, et eum, qui cum telo occidendi hominis causa fuit; Rabir. 19.

offendit: si quem etiam minimorum horum aliquid offendit; Cael. 77.

pervenit: si ad vos esset singulos aliquid ex hoc agro perventurum; leg. agr. II, 85.

subest: quoniam subesse aliquid putas quod cavendum sit; Marcell. 32.

videtur: s. cadit.

b. Prädicat: sum: est tamen hoc aliquid, tametsi non est satis; div. Caec. 47. aliquantum remittet, ut tu tamen aliquid esse videare; ib. 48. cum ... Caecilius tum denique se aliquid futurum putet, si ..; ib. 49.

2. nach Verben: Accusativ: accipio: de Taurea illo Vibellio aliquid acceperat; Piso 24. s. refero; Cluent. 162. — acerbitatis: non quo acerbitatis accepisset aliquid, sed ..; Scaur. c. 3. § 4. — acutius: accipite aliquid etiam acutius; Sest. 135.

adfero: videlicet excogitabit aliquid atque adferet; leg. agr. I, 2. aliquid praeterea — ...: non enim opibus ..., sed precibus aliquid attulimus etiam nos; Planc. 24. — non illa praesidia ... non adferunt tamen [oratori] aliquid; Milo 2. — opinionis, auctoritatis: videor enim iam non solum studium ad defendendas causas, verum etiam opinionis aliquid et auctoritatis adferre; Sulla 10. — decoris: non fuisse credo fas clarissimorum virorum formas illi taeterrimo parricidae aliquid decoris adferre; Milo 86. — ficti: ille ad eos, a quibus audiebatur, cotidie aliquid || aliquod || de *me* ficti || defecti || adferebat; Sest. 133. — utilitatis, laudis: ut meae vigiliae meaeque litterae et iuventuti utilitatis et nomini Romano laudis aliquid adferrent; Phil. II, 20. — suspicionis: veritus sum ne meus repentinus ad meos necessarios adventus suspicionis aliquid adferret; Phil. I, 7.

adfingo: ne quis forte me in crimine obscuro versari atque adfingere aliquid suspicione hominum arbitretur; Verr. IV, 67. fit enim plerumque ut ei, qui boni quid volunt adferre, adfingant aliquid, quo faciant id, quod nuntiant, laetius; Phil. I, 8.

admitto: si Milo admisisset aliquid, quod non posset honeste vereque defendere; Milo 64.

adrogo: non vereor ne mihi aliquid .. videar adrogare, si de quaestura mea dixero; Planc. 64.

adsequor: ingenio aliquid adsecutus es? Verr. III, 16. cum tamen aliquid adsequi posset; Flacc. 41.

ago: quis te ... agentem aliquid quod esset libero dignum ... vidit? Piso 22. sed ille tamen agebat aliquid; ib. 28. si iacens vobiscum aliquid ageret, audirem fortasse; Phil. XII, 4.

animadverto: neque enim mirum ..., si aliquid non animadvertat; Sex. Rosc. 22. — aliqua: quid miramur L. Sullam ... aliqua animadvertere non potuisse? Sex. Rosc. 131.

appeto: grave est hoc dictum fortasse, iudices; grave, si appetimus aliquid; Sulla 80.

audio: indicavit se audisse aliquid, non credidisse; Sulla 81. qui aliquid percipere atque audire studebant; Arch. 6. erit tamen tibi fortasse etiam de nobis aliquid, sed certe de C. Mario audiendum; Planc. 20. de horum desiderio, luctu, querellis cotidie aliquid tecum simul audiebam; ib. 101. — huiusce modi: cum aliquid huiusce modi auditis; Sex. Rosc. 105.

averto: avertere aliquid de publico quam obscurissime per magistratum solebant, etiam cum aliquid a privato non numquam, occulte auferebant; Verr. IV, 53.

aufero: ubi aliquid ereptum aut ablatum a quopiam dicitur; Verr. I, 27. (vgl. averto). — nummorum: tum potuit a Leonida nummorum aliquid auferre, cum ..; Verr. V, 10.

capio: consilii: certe senatum aliquid consilii capere oportuit; dom. 11.

cogito: si hunc de tua vita nefarie aut nunc cogitare aut molitum aliquando aliquid putas; Milo 67. de cuius honore extraordinario cotidie aliquid cogitabamus; Phil. III, 23. semper aliquid pro re publica aut cogitare aut facere aut dicere; ib. VIII, 30.

cognosco: si postea cognorat ipse aliquid, quod in consulatu ignorasset; Sulla 81. — unum: ex quibus si unum aliquod in te cognoveris; div. Caec. 27.

committo: qui aliquid impie scelerateque commiserint; Sex. Rosc. 67. si aliquid ab Apollonio commissum est; Verr. V, 19.

commoveo: dissensionis: ne ... viderer .. aliquid alienissimo tempore novae dissensionis commovere; leg. agr. III, 4.

comparo: praeiudicii: cur non eius damnatione aliquid ad hoc iudicium praeiudicii comparasti? Planc. 55.

comperio: aliquid sese, quod de his duobus habuerint compertum, de ceteris *non* comperisse; Cluent. 127.

concedo: gravius: etiam gravius aliquid ei deberes concedere; Quinct. 52.

confingo: criminis: hortari homines coepit, ut aliquid Sthenio periculi crearent criminisque confingerent; Verr. II, 90.

confiteor: an hoc dicitis ..., Stratonem aliquid de veneno esse confessum? Cluent. 183.

conquiro: sceleris, flagitii: nedum isti ... non statim conquisituri sint aliquid sceleris et flagitii; leg. agr. II, 97.

contendo: ut id non minus in hac causa laborarit ne inique contendere aliquid || neque, atque contenderit aliud, al. || quam ne dissolutius rem relinquere videretur; Caecin. 103.

credo: s. audio; Sulla 81.

creo: periculi; s. confingo.

criminor: ut animum eius in Sthenium inflammarent ementiendo aliquid et criminando; Verr. II, 89. nimirum etiam hoc ipso nomine aliquid, quia suspiciose dici poterat, criminabare; Flacc. 5 (Z. 48).

debeo: atque hi || ii || ... aliquid se novem tribuum notis hominibus debere confitebuntur; leg. agr. II, 21. cum mihi aliquid illa debebat; sen. 36. boni viri et cives comitiis aedilicis aliquid se meo nomine Plancio debere dicebant; Planc. 68.

decerno: si qua in re contra rem meam decrevisset aliquid iniuria; Verr. III, 7. cum ob iudicandum aut decernendum aut imperandum aliquid aut remittendum pecuniam acceperat; ib. 156.

degusto: speculae: qui aliquid ex eius sermone speculae degustarant; Cluent. 72.
deminuo: non ut de nostro iure aliquid demineretur, sed ut ..; Balb. 20. si quis idcirco aliquid de libertate mea deminutum putat, quod ..; Planc. 91.
demo: hoc modo iste sibi ... prospicere didicit, ... semper aliquid demendo, mutando, interpolando; Verr. I, 158.
deonero: cum ... ex illius invidia deonerare aliquid et in te traicere coeperit; div. Caec. 46.
detraho: desinant, si ille laesus sit, de se aliquid detractum arbitrari; Sex. Rosc. 140. de meo iure aliquid et commodo detraho; Verr. I, 25. detrahere videlicet aliquid te de amplitudine Marcellorum putasti; ib. IV, 89. sperant ... aliquid illi insidiarum fieri, aliquid de eius exercitu, copiis, gloria detrahi posse; leg. agr. II, 54. aliquid se de auctoritate meae defensionis posse detrahere; Sulla 2.
dico: qui de ea re posset dicere aliquid; Sex. Rosc. 28. nunc dicis aliquid quod ad rem pertineat; ib. 52. quamquam haec perditissima defensio est, tamen aliquid dici videretur; Verr. II, 101. permagnum est in eum dicere aliquid, qui ..? ib. IV, 53. numquam tam male est Siculis quin aliquid facete et commode dicant; ib. 95. qui ob aliquod emolumentum suum cupidius aliquid dicere videntur; Font. 27. ut aliquid in quaestione dicerent; Cluent. 176. ut illos lex magis quaedam accusatoria quam vera male dicendi facultas de vita L. Murenae dicere aliquid coëgerit; Muren. 11. tamen aliquid fortasse coram producti dicent in quo reprehendantur; Flacc. 35. studuit animus ... de me aliquid ipso, qui accusatus eram, dicere; Sulla 69. si is (pontifex) postem tenuerit et aliquid dixerit; dom. 119. si dixit aliquid verbis haesitantibus postemque tremibunda ||tremebunda|| manu tetigit; ib. 134. tum videbo num mihi necesse sit de aliis etiam aliquid dicere; har. resp. 31. ego quia dico aliquid aliquando; Planc. 35. ne ego mea consuetudine aliquid de tensis misericordiae causa dicerem; ib. 83. cum mihi ... et pro me aliquid et in M. Antonium multa dicenda sint; Phil. II, 10. quae porro amentia est eum dicere aliquid de uxorum ignobilitate, cuius pater ..? ib. III, 17. ſ. I. a. cadit. 2. cogito; Phil. VIII, 30. — falsi: ne si improbi essent, falsi aliquid dicerent; Caecin. 3. ut aliquid falsi dicere cogerentur; Cluent. 177. — eius modi: qui et faceret semper eius modi aliquid et diceret; Phil. II, 80. — gravius: utrum gravius aliquid in quempiam dici potest, quam ..? Caecin. 29.
disputo: sed cum illis tamen possum aliquid disputare; dom. 20.
disto: hoc quam habet vim, ||vim?|| ut distare aliquid aut ex aliqua parte differre videatur, utrum ..? Caecin. 39.
do: detur aliquid aetati; sit adulescentia liberior; Cael. 42. ego te, nisi das aliquid, hostem, si quid dederis, ... amicum judicabo; Fr. B. XVI, III, 2. — loci: aliquid loci rationi et consilio dedisses, tu te conlegisses; Quinct. 53. — lucelli: Apronio ... lucelli aliquid iussi sunt dare; Verr. III, 72. — nummulorum: ut illis aliquid, quorum argentum fuerat, nummulorum dicis causa daret; Verr. IV, 53. — temporis: cum ... dederit aliquid temporis ad ludum aetatis atque ad inanis hasce adulescentiae cupiditates; Cael. 42.
edisco: eius modi: si quid ex vetere aliqua oratione IOVEM EGO OPTIMUM MAXIMUM ..., aut aliquid eius modi ediscere potueris; div. Caec. 43.
ementior: ſ. criminor; Verr. II, 89.
emo: emit igitur aliquid, quod certe multo pluris esset; Flacc. 91.
eripio: ſ. aufero; Verr. I, 27.
excipio: sacrosanctum: quid fuit in rogatione ea ... in quo ||qua|| aliquid [sacrosanctum] exceptum videretur? Balb. 33.
excogito: non .. miror te aliquid excogitasse; Verr. III, 17. ſ. adfero; leg. agr. I, 2.
existimo: uterque nostrum id sibi suscipiendum putavit, de quo aliquid scire ipse atque existimare potuisset; Sulla 13.
exspecto: huiusce modi: huiusce modi me aliquid ab hoc horrido ac truce tribuno plebis fateor ||plebis|| exspectasse; leg. agr. II, 65.
facio: cum omnibus horis aliquid atrociter fieri videmus aut audimus; Sex. Rosc. 154. a me aliquid factum esse quo minus iste condemnari posset; Verr. I, 25. an ideo aliquid contra mulieres fecit, ne ..? ib. 106. cum aliquid contra utilitatem eius ordinis voluntatemque fecissent; ib. III, 94. cum quaeritur aliquid factum necne sit; Caecin. 71. si qui fecerunt aliquid aliquando atque eidem nunc tacent; Sest. 14. si denique aliquid [quod] non contra ac liceret factum diceretur, sed ..; Balb. 7. quasi vero † levius sit ... facere aliquid quod scias non licere, quam ..; ib. 14. cum aliquid clementer, mansuete, iuste, moderate, sapienter factum ... audimus aut legimus; Marcell. 9. „difficile est [credere] eos ... putare aliquid moderate aut humane esse facturos;" Phil. XIII, 36. ſ. cogito; Phil. VIII, 30. — horum: factum est horum aliquid in aliis; Vatin. 36. eius modi: si qua natio fecisset aliquid in civis Romanos eius modi; Verr. V, 149. ſ. dico eius modi. — insidiarum: ſ. detraho; leg. agr. II, 54. — simile: quorum simile forsitan alius quoque aliquid aliquando fecerit; Verr. I, 44. si vis ... docere aliquid ab isto simile in aestimatione atque a ceteris esse factum; ib. III, 193.
factito: cum ... dici a defensore coeptum est factitatum esse aliquid; Verr. III, 209.
fero: sin aliquid domum tulerunt; Font. 3.
fingo: finge aliquid saltem commode, ut ..; Sex. Rosc. 54. quid ad haec cogitas respondere? num mentiri me? num fingere aliquid? Verr. V, 147.
gero: „cum aliquid denique rei publicae causa gererem"; Verr. I, 70. — negotii: non quo omnes sint aut appellentur procuratores, qui negotii nostri aliquid gerunt ||gerant||, sed ..; Caecin. 57. non quo omnes sint procuratores, qui aliquid nostri negotii gerunt, sed ..; ib. 58.
habeo: cum enim aliquid habeat quod possit criminose ac suspiciose dicere; Sex. Rosc. 55. sine eos, qui omnia a nobis sperant, habere ipsos quoque aliquid quod nobis tribuere possint; Muren. 71. duo praetores sine causa diffisi se aliquid habituros; Phil. XIII, 26. — formae, aetatis, artificii: qui aliquid formae, aetatis artificiique habebant, abducit omnis; Verr. V, 64. quod omnis, qui artificii aliquid habuerant aut formae, removerat atque abduxerat; ib. 71. — atrocitatis: habet atrocitatis aliquid legatio; Phil. VI, 7. — conducti: solebat enim extra portam aliquid habere conducti; Cluent. 175. — defensionis: si in acceptum non rettulisset, putabat se aliquid defensionis habiturum; Verr. I, 149. — honoris: denique, ut perliberaliter ageretur, (nonne satis fuit eis) honoris aliquid haberi? Sex. Rosc. 108. — momenti: ut sua religio, laudatio, auctoritas ||in laudatione auctoritatis|| aliquid apud vestros animos momenti habuisse videatur; Font. 14. — muneris: haberet aliquid res publica abs te muneris; Verr. III, 161. — rationis: cum hac aliquid adulescentem hominem habuisse rationis num tibi perturpe ... esse videatur? Cael. 50. — sapientiae, sanitatis: qui modo habent aliquid non solum sapientiae, sed etiam sanitatis; Marcell. 32. — extremum: ut extremum habeat aliquid oratio mea; Sest. 136. — populare: aliquid te populare putabis habere, cum dices ..? Verr. III, 48.
ignosco: „nihil ignoveris." immo aliquid, non omnia; Muren 65.

immuto: cum successor aliquid immutat de institutis superiorum ||priorum||; Flacc. 33.
impero: ſ. decerno; Verr. III, 156. — muneris: imperabitur aliquid muneris: non recusabunt; leg. agr. II, 46.
interpolo: ſ. demo.
invenio: tamen aliquid se inventurum in quo moliri praedarique posset arbitrabatur; Verr. I, 131. tandem aliquid invenimus, quod ista mulier de suorum propinquorum ... sententia ... fecisse dicatur; Cael. 68. — scrupuli: *vos in ipsa infitiatione adversarii aliquid scrupuli inventuri eratis;* Tull. 2.
iubeo: cum iussisset populus Romanus aliquid; Balb. 20. cum aliquid populus Romanus iussit; ib. 22.
iudico: idcirco illius damnatione aliquid de Cluentio iudicabatur? Cluent. 92. omnes, qui aliquid de ingeniis poterant iudicare; Arch. 5. ſ. decerno; Verr. III, 156.
iuro: de qua (petitione) ne aliquid iurares destitisti; Planc. 52.
loquor: praetor interea ne pulchrum se ac beatum putaret atque aliquid ipse sua sponte loqueretur; Muren. 26. „asperius" inquit „locutus est aliquid aliquando"; Planc. 33.
mando: neque vero, cum aliquid mandarat, confectum putabat; Catil. III, 16.
mercor: qui ab isto aliquid mercabantur; Verr. II, 170.
metuo: ab eone aliquid metuis, quem vides ..? Sex. Rosc. 145.
molior: cum rex ... in ultimis terris aliquid etiam nunc moliatur; leg. agr. II, 52. ſ. cogito; Milo 67. — eius modi: necesse est semper aliquid eius modi moliatur; Verr. I, 40. — huiusce modi: ut, simul atque ille despexerit, aliquid huiusce modi moliantur; Sex. Rosc. 22.
muto: ſ. demo.
obsum: nunc vereor ne non modo non prosint, verum etiam aliquid obsint; Flacc. 103.
offendo: si in me aliquid offendistis; Milo 99.
opinor: ipsum sapientem saepe aliquid opinari quod nesciat; Muren. 63.
opto: calamitatis: ut velle atque optare aliquid calamitatis filio potius quam id struere et moliri videretur; Cluent. 178.
ostendo: lucis: tempora defuerunt, quae simul ac primum aliquid lucis ostendere visa sunt, princeps ..; Phil. IV, 1.
percipio: ſ. audio; Arch. 6.
permitto: permitto aliquid iracundiae tuae; Sulla 46.
pertimesco: nec quaero fueritne aliquid pertimescendum; dom. 8.
peto: petunt aliquid publicani; Muren. 62.
posco: utrum ea (domus) patere an hiare ac poscere aliquid videtur? Verr. III, 8.
possum: hicine ||hicne|| etiam sese putat aliquid posse Chrysogonus? Sex. Rosc. 141. quod speravit sese apud tatis viros aliquid posse ad perniciem innocentis; ib. possem aliquid in ea re necne ratio ||in ea regeneratio, al.|| non habebatur; dom. 16. errare homines, si etiam tum senatum aliquid in re publica posse arbitrarentur; Sest. 28.
postulo: omnia fecerit oportet, quae interdicta et denuntiata sunt, prius quam aliquid postulet; Phil. VII, 26. — iniquius: si fretus gratia postulabat aliquid iniquius Alfenus, multo iniquiora Naevius impetrabat; Quinct. 70.
praedĭco: praeclarum: tamen non potes hoc quasi praeclarum aliquid praedicare; Verr. III, 151.
praedīco: cum .. agri atque terrae motu quodam novo contremiscunt et inusitato aliquid sono incredibilique praedicunt; har. resp. 63.
praemonstro: magnum: quis est ... tam impius qui hoc tam novo tantoque motu non magnum aliquid deos populo Romano praemonstrare fateatur? har. resp. 20.
praesto: sive egomet aliquid adventu meo, consilio, auctoritate, diligentia pro tanto beneficio populo Romano praestare debui, praesto, promitto, spondeo; dom. 17.
praetereo: placet igitur in his rebus aliquid imprudentia praeteriri? Sex. Rosc. 131. neque hoc idcirco postulo, quod te aliquid censeam praeterire oportere, sed ..; Tull. 6.
proficio: quam ob rem vero se confidat aliquid proficere posse hoc praetore et hoc consilio intellegere non possum; Verr. a. pr. 10. cum iam desperasset, aliquid auctoritate sua profici posse; Sest. 60. quam diu aut proficit aliquid aut, si non proficit, non obest civitati; Balb. 60. ne cum solebat quidem id facere, in privato eodem hoc aliquid profecerat; Milo 88. non ut proficerem aliquid, ... sed ut ..; Phil. I, 10. non quo profici potuerit aliquid, sed ..; ib. 14.
quaero: Gallos Autronio nominato putasse propter calamitatis similitudinem sibi aliquid de Sulla esse quaerendum; Sulla 38. — sermonis, invidiae: quod vereor ne Laelius ex his rebus ... putet aliquid oratione mea sermonis in sese aut invidiae esse quaesitum; Flacc. 13. — firmiora, graviora: an aliqua firmiora aut graviora quaerenda sunt? Verr. III, 168.
recordor: spero ... te aliquid de huius illo quaestorio officio, etiam de aliis quibusdam quaestoribus reminiscentem, recordari; Ligar. 35.
recupero: non ut aliquid de suis bonis recuperaret, sed ut ..; Verr. V, 128.
recuso: muneris: ſ. impero.
refero: si .. referri aliquid in litteras publicas vetuisses; Verr. I, 88. ut ... aliquid denique ad senatum referrent; Sest. 25. — acceptum: voluit eum aliquid acceptum referre liberalitati suae; Cluent. 162.
relinquo: (temporis:) ut ita tibi multum temporis ad dicendum sumas, ut *h*is aliquid ad iudicandum relinquas; Tull. 6.
remitto: iam in tanta istius impudentia remittendum aliquid videtur; Verr. II, 52. cognosceret hominem, aliquid de summo supplicio remitteres; ib. V, 168. remisisset aliquid profecto de severitate cogendi; Phil. I, 12. proximo bello si aliquid de summa gravitate Pompeius, multum de cupiditate Caesar remisisset; Phil. XIII, 2. „me aequissimas condiciones ferentem et tamen ex his aliquid remittere cogitantem"; ib. 36. ſ. decerno; Verr. III, 156. — iracundiae: Caesar ipse ... propter singularem eius civitatis gravitatem et fidem cotidie aliquid iracundiae remittebat; Phil. VIII, 19.
reperio: ad dicendum .. in altera (re) videar mihi aliquid reperire posse; Caecin. 64.
requiro: si quod tempus accidisset, quo tempore aliquid a me requirerent; div. Caec. 2. cum alii laudibus ad caelum res tuas gestas efferent, alii fortasse aliquid requirent; Marcell. 29.
reseco: de vivo igitur aliquid erat resecandum, ut ..; Verr. III, 118.
reservo: nihil a me arbitror praeteritum, sed aliquid ad extremum causae reservatum; Deiot. 35.
respondeo: tum ille, ut aliquid responderet, negavit ..; Verr. I, 66. qui paulo ante aliquid tamen de gladiis ac sicis .... respondisset; Catil. III, 10. ne sibi aliquid, quod ipse nolit, respondeat; Flacc. 22.
scio: profecto necesse est sciant aliquid, quod si dixerint, perniciosum vobis futurum sit; Sex. Rosc. 120. ſ. existimo.
significo: ut iam puerilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris, quidnam ..; Sest. 10. est aliquid etiam de virtute significatum tua; Planc. 52.

spero: ne qui forte incipiat improbus subito te amare, Torquate, et aliquid sperare de te; Sulla 34. si voluit accusare, pietati tribuo; si iussus est, necessitati; si speravit aliquid, pueritiae; Cael. 2. sin autem aliquid ||aliquod|| speraveras ||sperare volueras||; Piso 97.

statuo: si id dicunt, non recte aliquid statuere eos, qui consulantur; Caecin. 68. vereamini, censeo, ne in hoc scelere tam immani ac nefando nimis aliquid severe statuisse videamini; Catil. IV, 13. quattuor omnino genera sunt .., in quibus per senatum more maiorum statuatur aliquid de legibus; Fr. B. VI, 11. — exempli: in quos aliquid exempli populus Romanus statui putat oportere; Verr. III, 210. — gravius: fac aliquid gravius in Heium statuisse Mamertinos; Verr. IV, 19.

suadeo: duo tamen tempora inciderunt, quibus aliquid contra Caesarem Pompeio suaserim; Phil. II, 24.

suscenseo: illud vereor ne tibi illum suscensere aliquid suspicere; Deiot. 35.

suscipio: culpae: ut aliquid culpae suscipere se putarent recusando; Cluent. 153.

suspicor: de quibus illi aliquid suspicari viderentur; Sulla 36. ergo ego sceleratus appellor a te, quem tu suspicatum aliquid suspicaris; Phil. II, 30.

timeo: nec, dum vos de vobis aliquid timebitis, illi umquam de se pertimescent; Sest. 94. cavebat magis Pompeius quam timebat, non ea solum, quae timenda erant, sed omnia, ne vos aliquid timeretis; Milo 66.

traicio: f. deonero.

traho: salis: aliquid enim salis a mima uxore trahere potuisti; Phil. II, 20.

transigo: ut secum aliquid integra sua fama, qualibet, dum modo tolerabili, condicione transigeret; Quinct. 97.

tribuo: ut Flacco absenti aliquid civitates tribuisse dicantur; Flacc. 36.

valeo: ut horum existimationem et legem Remmiam putares aliquid valere oportere; Sex. Rosc. 55.

vereor: itaque in inferendis litibus adesse solebant qui aliquid de se verebantur; Rab. Post. 10. — captionis: si in parvola re captionis aliquid vererere; Quinct. 53.

video: „sed post aliquid videbimus, ne iste nobis obstare possit“; Verr. V, 105. — istius modi: si quando aliquid istius modi videre volet, eat ..; Verr. IV, 126.

volo: qui hominibus potentibus ..., cum aliquid eos velle arbitrentur, ultro se offerre soleant; Cael. 21. — calamitatis: f. opto. — eius modi: volt aliquid eius modi C. Verres; Verr. I, 143.

aliquo, irgendwohin: concedo: tu, ||ut|| opinor, ab eorum oculis aliquo concederes; Catil. I, 17.

demigro: demigrandum potius aliquo est quam habitandum in ea urbe, in qua ..; dom. 100.

impello: si eum magnitudo contentionis, ... excellens nobilitas aliquo impulisset; Vatin. 15.

aliquot, einige: I. **bei Substantiven:** abaci: iste cum aliquot abacorum faceret vasa aurea; Verr. IV, 57.

anni: vos aliquot iam per annos conceptam huic ordini turpitudinem ... tollere potestis; Verr. a. pr. 49. verum negas te horum annorum aliquot confecisse (tabulas); ib. IV, 36. aliquot annos continuos ante legem Gabiniam ille populus Romanus ... maxima parte ... imperii caruit; imp. Pomp. 54. „nullum iam aliquot annis facinus exstitit nisi per te“; Catil. I, 18. qui rex, sibi aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes et copias belli, tantum spe ||ipse|| conatuque valuit, ut ..; Muren. 32. est profectus non tum primum, sed cum in eisdem locis aliquanto ante eadem de causa aliquot annos fuisset; Sulla 56. ex qua (civitate) P. Decius primum pater, post aliquot annos ... filius se ... devovisset; Sest. 48. studuit Catilinae, cum iam aliquot annos esset in foro, Caelius; Cael. 12. quae tamen crudelitas ab hoc eodem aliquot annis post ... vindicata est; Ligar. 12.

causae: aliquot enim in causis eum videram frustra litigantem; Cael. 27.

cohortes: habet aliquot cohortis, habet equitatum; Phil. XI, 26.

dies: dico illum ... aliquot dies aegrotasse et ita esse mortuum; Cluent. 168. quod ... in villa Euchadiae ... iacuisti maerens aliquot dies; Piso 89. cum tamen ||tantum|| abessent aliquot dierum viam; Planc. 98.

loca: et tamen coeptum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium suspicor; Verr. V, 9. video enim quosdam clarissimos viros ... aliquot locis iudicasse te cum plebe iure agere potuisse; dom. 42.

menses: aliquot post mensis et homo occisus est et bona venisse dicuntur; Sex. Rosc. 128.

nomina: quod aliquot nominibus de capite quantum commodum fuerit frumenti decumani detraxerit; Verr. I, 11.

saecula: aliquot saeculis post P. Scipio [...] Karthaginem cepit; Verr. IV, 73.

senatus consulta: unum hoc aliquot ||aliquod, aliquid|| senatus consultis reprehensum decretumque est, ut ..; Verr. III, 81.

II. **allein:** redeunt: ex qua (Macedonia) aliquot praetorio imperio, consulari quidem nemo rediit, qui incolumis fuerit, quin triumpharit; Piso 38.

occido: nullum modum esse hominis occidendi quo ille non aliquot occiderit, multos ferro, multos veneno; Sex. Rosc. 100. „proelium commissum; occisi aliquot“; Phil. VIII, 6.

aliquotiens, mehrmals: ago: qui hanc causam ... aliquotiens apud te egit; Quinct. 3.

audio: quod ego profecto non crederem, nisi aliquotiens ex ipsis accusatoribus vobiscum simul, iudices, audissem; Font. 33.

fero: praesertim cum ab illis aliquotiens condicio C. Caesari lata sit, ut ..; prov. cons. 46.

mitto: hic primo ... aliquotiens ad socios litteras de istius iniuriis miserat; Verr. II, 171.

postulo: vobis agentibus aliquotiens duos servos paternos in quaestionem ab adversariis Sex. Roscius postulavit; Sex. Rosc. 77.

sum: si domi illius aliquotiens fuisti; div. Caec. 58.

aliter, anders: accido: si res aliter acciderit; Verr. V, 173.

accipio: quid? nos a patribus num aliter accepimus? Phil. VIII, 14.

ago: aliter causam agi atque ille existimaret; Sex. Rosc. 60.

arbitror: nec vero quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui ..; Milo 83.

censeo: num aliter censuit senatus? Flacc. 78.

cognosco: ne longe aliter omnia atque erant ad te delata cognosceres; Scaur. 28.

condemno: quod aliter condemnari reus, quamvis sit nocens, non potest; Verr. I, 25.

decerno: quod iste aliter atque ut edixerat decrevisset; Verr. I, 119. tu aliter decernere eadem in causa non potuisti; ib. V, 56.

defendo: quam ego causam longe aliter praetor in contione defendi, cum ..; Fr. B. VI, 16.

defero: haec homines improbi ad quosdam viros fortis longe aliter atque a me dicta erant detulerunt; dom. 41.

dico: iste hoc concedit nec potest aliter dicere; Verr. II, 141. neque illi aliter dicunt; Cluent. 133.

edico: multa esse in provinciis aliter edicenda; Verr. I, 118.

existimo: at hercule maiores nostri longe aliter et de illo et de ceteris talibus viris existimabant; Sex. Rosc. 50. quid tu, Saturi, qui contra

hunc venis, existimas aliter? Qu. Rosc. 18. an vos aliter existimabatis? leg. agr. II, 25.

facio: aliter enim ... facere non potuit; Verr. II, 139. quasi id aliter fieri oportuerit; Caecin. 17. quem ad modum iste ... omnia aliter ac vos in monumentis habetis et pronuntiarit et fecerit; dom. 140. si quis aliter fecisset, eum ..; Sest. 129. neque tu aliter fecisses, Triari, si te id tui isti Sardi facere voluissent; Scaur. 28. si aliter quippiam coacti faciant libere || *ac' liberi*, al. ||; Rab. Post. 29. neque aliter facere possunt ei, quibus ..; Milo 65. neque enim fieri potuit aliter; Phil. III, 5.

indico: ut aliquis ... bonorum hostis aliter indicata haec esse diceret; Sulla 41.

iudico: ut vel L. Octavius Balbus iudex ... non possit aliter iudicare, si ..; Verr. II, 31. qui aliter iudicare nullo modo possent; ib. III, 136. sin ... aliter iudicari dicunt oportere; Caecin. 68. neque de causa nostra quicquam aliter ac nos vellemus a senatu iudicatum est; Milo 23. nec poterat aliter de adversariis iudicari ducibus; Phil. III, 21. quid? municipia, colonias, praefecturas num aliter iudicare censetis? ib. IV, 7.

laudo: ne aliter, quam ego velim, meum laudet ingenium; Verr. I, 24.

licet: neque enim licuit aliter vestro generi, nomini, familiae, disciplinae; Ligar. 20. neque enim licet aliter neque permissum est nobis ab hoc ordine; Phil. XII, 28.

permissum est: ſ. licet; Phil. XII, 28.

pereo: aliter perire pestis illa non potuit; Milo 88.

possideo: si longe aliter possedit, quam praetor edixit; Quinct. 84.

pronuntio: non potius contra iuris consultos [statuunt si] aliter pronuntiatum est ac placuit Mucio, quam ..; Caecin. 69. ſ. facio; dom. 140.

refero: ait me aliter ac dictum sit in tabulas publicas rettulisse; Sulla 40. cum videres aliter referri, cur tacuisti? ib. 44.

sentio: proinde quasi isti .. de Cn. Pompeio aliter atque ego existimo sentiant; dom 31. etiam si aliter sentiret; Ligar. 21.

solvo: usque ad T. Crispinum quaestorem aliter neminem solvisse; Font. 1.

statuo: si aliter de te statuere voluerint; Verr. III, 107. quod si aliter statuetis, videte ne ..; Caecin. 46.

sto: neque enim aliter stare possemus; Sest. 97.

sum: verum longe aliter est; nihil horum est, iudices; Sex. Rosc. 138. quod certo scio aliter esse; dom. 31. — salvus: „aliter enim nostri negant posse se salvos esse"; Phil. I, 20.

ohne Verb: si recte (iudicatum est), id fuit ius, quod iudicatum est; sin aliter, non dubium est ..; Caecin. 69. ut eam (bonam opinionem), si quae dixero vobis probaro || probabo ||, perpetuo retineatis; sin aliter, ... relinquatis; leg. agr. III, 2. si id, quod oportet, responderis, idem videare respondisse, quod Servius; sin aliter, etiam controversum ius nosse ... videare; Muren. 28.

aliunde, anderswoher: audio: cum tu id neque per te scires neque audire aliunde potuisses; Ligar. 1.

alius, ein anderer: A. **einfach**: I. **bei Substantiven**: alqs: aliquis: posse fieri, ut alius aliquis Cornelius sit, qui ..; Fr. B. VI, 21. ſ. II, **a**, 1. nuntiat.

accusator: nec elabi alio accusatore poterat Albius nec ..; Cluent. 86.

actio: quae, quaepiam: utrum hanc actionem habebis ... an aliam quampiam? ... alia si quae forte est quae nos fugerit, dic quae sit; Caecin. 37.

adiumenta: multa: cum incubuit (inclinatio) ad virum bonum et multis aliis adiumentis petitionis ornatum; Muren. 53.

adoptiones: innumerabiles: quas adoptiones, sicut alias innumerabilis, hereditates nominis ... secutae sunt; dom. 35.

adversarii: multi: videbam, si vicissem praesentem adversarium, nimium multos mihi alios esse vincendos; sen. 33.

aediles: quod in aliis aedilibus ante fecissem; Planc. 83.

agri: magno te decumas vendidisse, atque aliorum quidem agrorum pro portione; Verr. III, 148.

amentia: videte porro aliam amentiam; Verr. II, 106.

amicitia: (se) non ab adflicta amicitia transfugere atque ad florentem aliam devolare; Quinct. 93.

antistites: aliae caerimoniae nobis erunt, alii antistites deorum immortalium, alii interpretes religionum requirendi; dom. 2.

argumentum: ullum: neque enim ullum aliud argumentum vere vocari potest; Scaur. 16. ſ. testimonia.

auxilia: omnia: omnia alia perfugia bonorum, praesidia innocentium, subsidia rei publicae, consilia, auxilia, iura ceciderunt; Flacc. 3.

bellum: nos alio bello distineri putat; Phil. XI, 6. hinc si Brutus erit traductus ad aliud bellum; ib. 26.

beneficium: quod: quod est aliud ... beneficium latronum, nisi ut commemorare possint ..? Phil. II, 5.

caerimoniae: ſ. antistites.

calamitas: nulla: homo ... nunc nulla alia calamitate nisi istius avaritia ... pauperrimus; Verr. II, 35.

calumnia: accipite aliam in minore pecunia non minus impudentem calumniam; Verr. II, 25.

causa: homo et in aliis causis exercitatus et in hac multum ac saepe versatus; Quinct. 3. quod in alia causa non concederem, in hac concedam; Sex. Rosc. 73. utrum omnino Fannium ab Flavio HS ccciↃↃↃ non abstulisse, an alio nomine et alia de causa abstulisse? si alia de causa, quae ratio tibi cum eo intercesserat? Qu. Rosc. 40. 41. quod in aliis causis debet valere ..., id ex huius modi damno ..; Tull. 11. non enim alia causa est aequitatis in uno servo et in pluribus; non alia ratio iuris in hoc genere dumtaxat; Caecin. 57. suberat etiam alia causa maior, quae ..; Cluent. 44. quamquam ob alias causas tacebant, tamen ..; Sest. 40. cum propter alias causas tum maxime propter illud insigne scelus eorum; prov. cons. 2. ut apud eosdem vos .. nuper in alia causa fuerim; Balb. 4. alia enim causa praestantissimi viri, Q. Metelli, fuit; Piso 20. qui cum missi sint ob aliam causam, tamen ..; Planc. 28. immo aliae causae iustae, haec necessaria est; Phil. VIII, 12. — multae: itaque cum multis aliis de causis virorum bonorum mentes divinae mihi atque aeternae videntur esse, tum maxime, quod ..; Rabir. 29. — nulla: ita HS deciens Q. Dionem, quod hereditas ei venisset, nullam aliam ob causam perdidisse; Verr. II, 20. nam alia visendi causa nulla est; ib. IV, 4. nullam huic aliam accusandi causam fuisse, nisi uti propositum vitae periculum ... vitaret; Cluent. 20. aliam quidem causam mortis voluntariae nullam profecto iustam reperietis; Scaur. c. 4. §. 5. — quae: quae fuit igitur alia causa quaerendi? Cluent. 183. — ulla: neque enim ullam aliam ob causam populus Romanus tribuniciam potestatem tanto studio requisivit; Verr. a. pr. 44. an vos aliam causam esse ullam putatis, cur ..? Cael. 46. nec ullam || nullam || aliam ob causam, nisi quod illae (nationes) laborem ... fugiunt; Phil. X, 20.

civitas: accepta pecunia velle || pecunia || (se) quam primum aliam civitatem occupare; Verr. III, 67. id quod in aliis quoque civitatibus ostendam; ib. 101. cum is, qui profugit, receptus est in exsilium, hoc est, in aliam civitatem; Caecin. 100. cum aliis quoque in civitatibus fuerit ascriptus; Arch.

10. non esse huius civitatis, qui se alii civitati dicarit, potest; Balb. 28. multi ... cives Romani... alias se in civitates contulerunt; ib. haec de ... clarissimis viris et in hac re publica et in aliis civitatibus monumenta nobis litterae prodiderunt; Planc. 94. — nulla: alia civitas nulla .. publico consilio laudat; Verr. II, 13. nulla hoc civitas umquam alia commisit; ib. IV, 25.

cogitatio: alia te ratio, alia cogitatio ad spem huius opprimendi excitavit; Planc. 55. — omnis: ut incendium patriae omissa *alia* omni cogitatione restinguerem; Phil. XI, 23.

commoda: si quam spem in Cn. Pompeio exercitus habeat aut agrorum aut aliorum commodorum; leg. agr. II, 54.

condicio: longe alia mihi lege in hac civitate et condicione vivendum est; Verr. V, 180. filiam eius ... eiecisti, alia condicione quaesita et ante perspecta || perfecta, al. ||; Phil. II, 99.

conlegia: innumerabilia: ut conlegia non modo illa vetera ... restituerentur, sed ... innumerabilia alia nova conscriberentur; Sest. 55.

consilia: alia sunt tua facta atque consilia summa laude digna; Verr. III, 212. — omnia: ſ. auxilia.

consules: quae (tela), si viginti quiessem dies, in aliorum vigiliam consulum recidissent; Planc. 90.

crimina: Scaevola condemnatus est aliis criminibus; Cluent. 116. — aliquod: civis erat ... expulsus non alio aliquo, sed eo ipso crimine; Sest. 53.

cura: sed me alii metus atque aliae curae suspicionesque moverunt; Sest. 35. (tuum studium) non ad aliam ulla ex parte curam transferre debemus; Phil. XI, 23.

defensio: quae: quae est enim alia laudanda defensio? Phil. IV, 8.

delectationes: multae: qui ... in ipsa occupatione delectationes alias multas habere possumus; Muren. 39.

di: ut in ipsis dis immortalibus non semper eosdem atque alias alios solemus ... venerari; sen. 30.

dies: confecto negotio bonus augur ... „alio die“ inquit; Phil. II, 83. te, cum „alio die“ dixeris, sobrium non fuisse; ib. 84.

discordiae: quae: quas ego alias optimatium discordias a dis immortalibus definiri putem? har. resp. 53.

diverticulum: aliud fraudis et insidiarum ... diverticulum repperit; Qu. Rosc. 51.

domus: ulla: nego esse ullam domum aliam privato eodem ... iure munitam; har. resp. 14.

edictum: cognoscite hominis aliud in re vetere edictum novum; Verr. I, 115.

exceptio: atque etiam est alia superiore capite ... quaestuosa exceptio; leg. agr. II, 58.

exitus: ullus: neque enim ullus alius discordiarum solet esse exitus inter claros ... viros nisi aut universus interitus aut ..; har. resp. 54.

facinus: accipite nunc aliud eius facinus nobile; Verr. II, 82.

facta: ſ. consilia. II, b, 3. sublevari.

facultas: quaedam: quod alia quaedam in hoc facultas sit ingenii; Arch. 2.

familia: „posset alia familia Fausti munus praebere“; Sulla 54.

fatum: „sin autem me aliud fatum manet“; Phil. XIII, 45.

fundus: cur .. de isto potius fundo quam de alio ... Caecinae denuntiabas? Caecin. 95.

furta: sunt alia magis occulta furta; div. Caec. 33.

gentes: regem ... ad alios se reges atque ad alias gentis supplicem contulisse; imp. Pomp. 21.

genus: necesse est ... (populus Romanus) aliud genus hominum atque aliam rationem requirat iudiciorum || iudiciorum requirat ||; Verr. I, 22. pauca ex aliis generibus sumemus; ib. II, 118. peculiarem habes aliquam Siciliam, quae tibi ex alio genere frumentum suppeditare possit? ib. III, 172. aliud genus imperatoris sane diligenter retinendum ... cognoscite; ib. V, 25. cur his quicquam praeterea ex alio genere imperasti? ib. 53. cum populus Romanus aliud genus hominum atque alium ordinem ad res iudicandas requirit; ib. 177. subvenit enim rei publicae, sed ... in alio genere belli; Phil. V, 43. — quod: quod est aliud in illa provincia genus hominum? nullum; Verr. II, 168. — quoddam: non modo illis cavet, verum etiam aliud quoddam genus donationis inducit; leg. agr. III, 10.

gratia: navent aliam operam, aliam ineant gratiam, in aliis se rebus ostentent; Cael. 67. — nulla: cui nullam iam aliam gratiam referre possumus; Phil. IX, 15.

homines: omnes homines non iam ex eodem ordine alios magis idoneos ..., sed alium omnino ordinem ad res iudicandas quaerendum arbitrabuntur; Verr. a. pr. 49. saucii saepe homines ... animo tamen non cedunt ...; at alii pelluntur integri; Caecin. 42. aliis ille in illum furorem magnis hominibus auctoribus impulsus est; Fr. B. VI, 7. — nullus: quae in nullum hominem alium dici neque convenire possint; Verr. III, 206.

imperator: imperatorem a vobis certum deposcere, cum praesertim vos alium miseritis, neque audent neque ..; imp. Pomp. 12.

incendia: earum templum inflammavit dearum, quarum ope etiam aliis incendiis subvenitur; har. resp. 57.

incessus: iam designatus alio voltu, alio vocis sono, alio incessu esse meditabatur; leg. agr. II, 13.

inimici: ille postea vel isdem vel aliis inimicis reus hac lege ipsa factus esset; Cluent. 116.

iniuriae: civitas ... cumulata aliis tuis maioribus iniuriis; Verr. III, 85.

insignia: sibi haberent honores ..., sibi alia praeclarae laudis insignia; Sulla 26.

interpretes: ſ. antistites.

invidia: etenim paucis postea mensibus alia vehemens erat in iudiciis ex notatione tabellarum invidia versata; Cluent. 130.

iudex: ut a M'.Glabrione praetore et || a || magna parte horum iudicum ad praetorem alium iudicesque alios veniremus; Verr. I, 30. cur post illius fugam iudices alios sortitus es, si eos ..? ib. II, 44. qui apud alium iudicem multo acrior, quam ego sum, actor accusatorque esse deberes; ib. IV, 70. — ulli: ut non modo ab isdem (iudicibus), sed ne ab aliis quidem ullis absolvi ullo modo posset; Cluent. 9.

iudicium: si istum vivum ad aliud iudicium perducere poterimus; Verr. I, 11. recitavit ... commemorationem cum aliorum iudiciorum ... tum illius ipsius iudicii Iuniani; Cluent. 138. at idem non adfuit alio in iudicio, cum adessent ceteri; Sulla 81. — ecquod: videamus ecquod aliud iudicium ... proferre possimus; Cluent. 103. — quoddam: quibus excusationibus antea nimium in alio quodam || aliquo || iudicio studium tuum defendere solebas, earum habere in hoc homine nullam potes; Verr. V, 176.

iura: omnia: ea iura constituebas, quae omnibus aliis essent contraria; Verr. III, 27. ſ. auxilia.

laudes: equidem Q. fratris mei *hac* laude delector, sed aliis magis, gravioribus atque maioribus; Flacc. 33.

lex: „ille idcirco illis legibus condemnatus est, quod contra aliam legem commiserat“; Cluent. 92. quid enim mihi damnatos ambitus conligitis, alia lege? ib. 114. si ... hoc eis obfuit, cum alia lege causam dicerent, certe, si propria lege huius peccati adducti essent, multo plus obfuisset; ib. excipitur

hac lege ... non magistratus ullus aliis negotiis [ac legibus] impeditus; leg. agr. II, 24. quasi vero ille non in alias quoque leges ... iam ante iuraverit! Sest. 61. ſ. condicio; Verr. V, 180. — innumerabiles: innumerabiles aliae leges de civili iure sunt latae; Balb. 21. — multae: cum lex esset aequa promulgata initio magistratus, multas iam alias tulisses; Vatin. 27. — nulla: quod nulla alia in lege umquam fuit; leg. agr. II, 24. — omnes: ut omittam leges alias omnis ..., hanc ipsam legem ... C. Gracchus tulit; Cluent. 151.

lingua: ulla: an hoc dubium est quin neque verborum tanta copia sit non modo in nostra lingua ..., sed ne in alia quidem ulla ... neque ..? Caecin. 51.

locus: est mihi alius locus ad hanc istius ||eius|| cupiditatem demonstrandam separatus; Verr. I, 45. alio loco hoc cuius modi sit considerabimus; ib. 61. vobis alio loco ut se tota res habeat ... demonstrabitur; ib. II, 15. qua de re alius mihi locus ad dicendum est constitutus; ib. 50. hasce eius cupiditates exponam alio loco; ib. 88. alio loco de aratorum animo et iniuriis videro; ib. 150. quae vobis alio loco planius explicabuntur; ib. 184. verum haec et dicentur alio loco et dicta sunt; ib. III, 10. qua de paucitate aratorum alio loco dicam; ib. 80. Romam quae apportata sunt, ad aedem Honoris et Virtutis itemque aliis in locis videmus; ib. IV, 121. quod alio loco antea dixi; ib. V, 58. sed de Lucullo dicam alio loco; imp. Pomp. 10. sicut aliis in locis parum firmamenti ... veritas habet, sic ..; Cluent. 5. ostendam alio loco quantum salutis communis intersit ..; Muren. 4. alio loco quaeram quid licuerit Flacco; Flacc. 55. nollem idem alio loco dixisset ||dixit||, quod ..; Sest. 102. strumae ... aliis iam se locis conlocarunt; Vatin. 39. ego, quantum ei debeam, alio loco; Balb. 1. sed hoc totum agetur alio loco; Planc. 8. de qua (tribu) dicam alio loco; ib. 21. sed dicam alio loco et de Leontino agro et de Campano; Phil. II, 43. — nullus: nullus erat alius insidiandi locus? Deiot. 19. — qui: ei .. statuam ... in rostris aut quo alio loco in foro velit ||vellet|| ... statui placere; Phil. V, 41. — ullus: statueram ... nihil de illo neque apud vos neque alio ullo in loco dicere; Fr. B. XIII, 1, 1.

ludi: ulli: nec tuos ludos aspexit ... nec ullos alios nisi eos, a quibus vix vivus effugit; Sest. 116.

lux: lux denique longe alia est solis ac lychnorum; Cael. 67.

magistratus: magistratus templis pellebantur, alii omnino aditu ac foro prohibebantur; Sest. 85.

maledictum: exstinctum est iam illud maledictum crudelitatis ...; aliud exortum est; dom. 94. — ulla: atque haec nec ulla alia sunt coniecta maledicta in eius vitam; Planc. 31.

maleficia: ut ne defensionem quidem maleficiorum suorum sine aliis maleficiis reperire possit; Verr. I, 158.

malum: quod: atque ad haec mala ... quod accedat aliud non videtis? Muren. 81.

mancipia: mancipia quae voluit abduxit; alia divisit; Verr. II, 46.

mensis: ne .. alio mense ac fas erat comitia haberentur; Verr. II, 128.

merces: nulla: nullam enim virtus aliam mercedem ... desiderat praeter hanc laudis et gloriae; Arch. 28.

metus: ſ. cura; Sest. 35.

milia nummum: si qui vilicus ... domino xx milia nummum pro x miserit, sibi alia praeterea centum confecerit; Verr. III, 119.

modus: si (vis) alio *modo*, consilio eodem [periculo] facta sit; Caecin. 63. non intellegunt ..., si per has rationes maiores (libertatem) adimi posse voluerunt, alio modo noluisse? ib. 99. proinde quasi ... alio modo sit constituturus ... de re publica civis quam || cuiusquam || eum ... civitatis salus coëgerit; dom. 31. ut easdem res alio modo ferret; prov. cons. 46. — quidam: Piso autem alio quodam modo gloriatur se ... perfecisse, ne ..; prov. cons. 12.

monimenta: ergo hoc statuae monimento non eget; habet alia maiora; Phil. IX, 11.

munus: servis symphoniacis et aliis muneribus acceptis; Piso 83. — nullum: quo tempore illum a quaestione ad nullum aliud rei publicae munus abduci licebat; Cluent. 89.

nationes: aliae nationes servitutem pati possunt, populi Romani est propria libertas; Phil. VI, 19.

natura: num alia res, alia ratio illius iudicii, alia natura totius negotii nunc est ac tum fuit? Cluent. 92.

negotium: si status hic rei publicae maneat neque aliud ||aliquod|, negotium exstiterit quod honeste subterfugere non possit; leg. agr. I, 26. ſ. lex; leg. agr. II, 24.

nomen: ſ. causa; Qu. Rosc. 40. — quod: nam quo alio nomine pecuniae publicae faeneratio est appellanda? Verr. III, 168.

officium: nullum: quod si mihi nullum aliud esset officium in omni vita reliquum, nisi ut ... satis gratus iudicarer; sen. 24.

opera: ſ. gratia; Cael. 67.

opinio: erat etiam alia gravis atque vehemens opinio; imp. Pomp. 23.

oratio: quae mihi iste visus est ex alia oratione declamare, quam in alium reum commentaretur; Sex. Rosc. 82.

ordo: iudiciorum levitate ordo quoque alius ad res iudicandas postulatur; div. Caec. 8. ſ. genus; Verr. V, 177. homines; Verr. a. pr. 49.

ornamenta: si cupidus es gloriae, alia ornamenta .. quaeras; Flacc. 75.

palmae: tum alias quoque suas palmas cognoscet; Sex. Rosc. 84.

pars: an ab hac illius infamia, * nequitia vestros animos in aliam partem fortitudinis commemoratione traducat? Verr. II, 192. de ratione accusationis tuae fortasse etiam alia in parte orationis dicendum nobis erit; Muren. 6. hominem ... non obscure Pisauri et in aliis agri Gallici partibus in illa coniuratione versatum; Sest. 9.

pecunia: alia porro pecunia ne accusaretur data; Verr. I, 101. pro decumis hordei alia pecunia cogitur; ib. III, 73. cum illam pecuniam nominatim Flacco datam referant, maiorem aliam cum huic eidem darent, in aedem sacram reficiendam se perscripsisse dicunt; Flacc. 44.

perfugia: omnia: ſ. auxilia.

phalerae: tam te has phaleras a Phylarcho Centuripino abstulisse dicebant, quam alias item nobilis ab Aristo Panhormitano, quam tertias a Cratippo Tyndaritano; Verr. IV, 29.

poena: qua e poena si ... evolarunt, at aliam multo maiorem gravioremque subierunt; prov. cons. 14. — quae: ut ea poena ... non videamini esse contenti. quae est igitur alia praeter mortem? Ligar. 13.

populus: improbas Halaesinum: habes ab alio populo quod probes; Verr. III, 173. — aliquis: aliusne est aliquis improbis civibus peculiaris populus, cui ..? Sest. 125.

portus: si non eum petat portum ..., sed alium non minus tutum atque tranquillum; Planc. 94.

praecepta: quaedam: alia quaedam mutatis Graeciae temporibus praecepta exstiterunt; Cael. 40.

praeda: praeda perierit; alia non deerit; dom. 65.

praemium: nullum: si nullum aliud mihi praemium ab senatu populoque Romano nisi honestum otium postularem; Sulla 26.

praesidia: omnia: ſ. auxilia.

praetor: quam diu alium praetorem ... de te in consilium iturum putasti; Verr. I, 51. an in eum annum progredi nemo poterit edicto, quo praetor alius futurus est: in illum, quo alius praetor fuit, regredietur? ib. 109. splendidi homines et aliis praetoribus gratiosi; ib. III, 37. quod id perdere videbatur, quod alio praetore eodem ex agro reparare posset; ib. 199. ſ. iudex; Verr. I, 30. — omnes: Cn. Calidio ... per omnis alios praetores licuit habere argentum bene factum; Verr. IV, 44.

procella: alios ego vidi ventos; alias prospexi animo procellas; aliis impendentibus tempestatibus non cessi; Piso 21. — quaedam: alia quaedam civem egregium iniqui iudicii procella pervertit; Sest. 140.

quaestio: non intellegis haec ... ad aliam quaestionem atque ad peculatus iudicium pertinere? Verr. III, 83.

quaestor: quid? alii quaestores nonne fecerunt? Planc. 63. — quidam: spero ... te aliquid de huius illo quaestorio officio, etiam de aliis quibusdam quaestoribus reminiscentem recordari; Ligar. 35.

quaestus: cognoscite nunc alios immensos atque intolerabilis quaestus; leg. agr. II, 63. — multi: deinde alii quaestus instituuntur ex uno genere navali videte quam multi; Verr. V, 61.

ratio: negat se alia ratione facturum; Quinct. 19. iste homo amens ac perditus alia mecum ratione pugnat; Verr. a. pr. 15. nemo est qui alia ratione istorum iniuriae atque impudentiae potuisse obsisti arbitretur; ib. I, 31. alia sibi ratione viam munire ad stuprum coepit; ib. 64. itaque longe alia ratione .. ad agendam causam hac actione venio atque initio veneram; Caecin. 3. si alia ratione ius nostrum recuperare possemus; ib. 9. eum certe potius (corrupisse), qui sibi alia ||aliqua|| ratione diffideret, quam eum, qui omni ratione confideret; Cluent. 63. eum (corrupisse), qui spem salutis in alia ratione non habuerit; ib. 64. C. Caesaris longe aliam video fuisse rationem; prov. cons. 32. neque erit haec alia ratio Plancio ac tibi, Laterensis; Planc. 48. ſ. causa; Caecin. 57. cogitatio; Planc. 55. genus; Verr. I, 22. natura. — ulla: neque enim isti, qui possessiones habent, alia ratione ulla salvi esse possunt; Catil. II, 18.

res: animadverti .. eum iocari atque alias res agere; Sex. Rosc. 60. dum is in aliis rebus erat occupatus; ib. 91. quae quidem dominatio . . in aliis rebus antea versabatur, nunc vero quam viam munitet ... videtis; ib. 140. etenim nova quoque alia res . . exstitit in hoc crimine; Verr. III, 178. cum prope omnem vim verborum ... aliis in rebus consumpserim; ib. V, 159. neque ideo de iniuria non addiderunt, quod in aliis rebus non adderent, sed ..; Tull. 43. si per alias res eadem facta vis est; Caecin. 63. constitutum .. inter eos alia de re fuisse, ut medicamentum . . . Diogenes adferret; Cluent. 53. non quod alia res esset, immo eadem, sed tempus aliud; ib. 80. hominem ... non nullis rebus inferiorem quam te, . . . superiorem aliis; Planc. 30. ſ. gratia; Cael. 67. natura. — nulla: si id ... faciunt nulla re commoti alia nisi utilitate communi; Verr. III, 1. quod (edictum) nullam ad aliam rem nisi ad huius modi quaestus pertinebat; ib. 53. quod vos, si nulla alia ex re, ex litteris quidem nostris ... certe scire potuistis; Font. 18. postea res acta est in senatu alia nulla; Quir. 12. qua re hunc statum ... nulla alia re nisi concordia retinere possumus; har. resp. 61. ut libertatem a servitute nulla re alia nisi mentiendi licentia distinguendam putent; Scaur. 38. — qua: senatui populoque Romano parebis, si quam ad aliam rem te forte traduxerit; Phil. XIII, 14. — ulla: neque ulla re alia, quae a nobis consequuntur, nisi *hac* opera sua compensari putant posse; Muren. 71. neque ulla alia re ab se mortem nisi opinione mortis depulit; Sest. 79. neque alia ulla in re legi tuae parui; Piso 61.

reus: nihil dicam ... nisi id, quod si in alium reum diceretur, incredibile videretur; Verr. I, 44. ſ. oratio.

reges: ad has copias accedent alii reges; Phil. XI, 34. ſ. gentes.

scelus: ut ad hoc nefarium facinus accederet, aditum sibi aliis sceleribus ante munivit; Cluent. 31. nonne etiam alio incredibili scelere hoc scelus cumulasti? Catil. I, 14.

sedes: nullam alteram Romam neque aliam sedem imperii nobis consulibus futuram; leg. agr. I, 24.

sententia: si ipse A. Cluentius sententiam de iudiciis rogaretur, aliam non diceret atque ei dixerunt, quorum ..; Cluent. 136. „in sententia permaneto“. vero, nisi sententiam sententia alia vicerit melior; Muren. 65. aliam sententiam dicturum fuisse *se* ..., nisi propinquitate impediretur; Phil. VIII, 2. (quae: vgl. vis; dom 53).

sermo: qui: qui sermo alius in illo epulo fuit nisi hanc ... civitatem subiectam esse ... inrisioni tuae? Vatin. 31.

signum: permulta: sunt et haec et alia in te falsi accusatoris signa permulta; div. Caec. 29. — ullum: nullum .. horum (signorum) reliquit neque aliud ullum tamen praeter unum pervetus ligneum; Verr. IV, 7.

sonus: ſ. incessus.

stultitia: sed huius ipsius ||istius|| facti stultitiam alia iam ||mali iam iam|| superior stultitia defendit; Rab. Post. 24.

suspicio: ſ. cura; Sest. 35. — nulla: ut, si liberatus sit, nulla alia suspicio nisi ea, quae turpissima est, residere possit; Verr. a. pr. 47.

tabulae: testamentum in alias tabulas transscriptum signis adulterinis obsignavit; Cluent. 41.

tempestates: ſ. procella; Piso 21.

tempus: fructum istum laudis ... in alia tempora reservemus: nunc ..; Verr. a. pr. 33. SIBI IN ANIMO ESSE ALIO TEMPORE PERSEQUI; ib. I, 84. dicis tibi in animo esse alio tempore persequi; ib. mitto . . haec omnia atque in aliud dicendi tempus reicio; ib. III, 59. inimicitias in aliud tempus reservare deberem; prov. cons. 47. sin ... temporibus te aliis reservasti; Planc. 13. ſ. res; Cluent. 80.

terrae: frumentum provinciae frumentariae partim non habebant, partim in alias terras . . . miserant; dom. 11. moveri sedibus huic urbi melius est atque in alias, si fieri possit, terras demigrare; Phil. XIII, 49.

testimonia: est hoc primum . . . firmissimum argumentum, quod ego pluribus verbis amplecterer, si non alia certiora et clariora [testimonia] in causa haberem; Qu. Rosc. 37.

testes: ſ. II, a, 2, c. sum; Flacc. 9.

timor: illi autem alio ||aliquo|| tum timore perterriti [...] tribunum popularem a se alienare nolebant; Sest. 40.

tribunicii: sequuntur alii tribunicii, T. Plancus in primis; Phil. XIII, 27.

vasa: efferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum; Verr. IV, 52.

vectigalia: qui alia vectigalia non haberet; Verr. III, 20. hoc solum . . . vectigal esse, quod amissis aliis remaneat; leg. agr. I, 21. — omnia: cum omnibus in aliis vectigalibus Asiae . . . publicanus petitor ac pignerator . . . soleat esse; Verr. III, 27.

venti: ſ. procella; Piso 21.

verba: ita enim fecit, etsi ||si|| aliis verbis tulit; dom. 44.

via: *video aliam mihi defensionis viam esse ineundam*; Tull. 1.

viri: hic mihi ignoscet Cn. Domitius Sincaius ...; ignoscent alii viri boni ex Sardinia; Scaur. 43. — complures: num igitur eum ... crudelem pu-

tares? aut ... P. Lentulum ..., compluris alios summos viros, qui ..? Phil. VIII, 14.

virtutes: aliis ego te virtutibus, continentiae, gravitatis, iustitiae, fidei, ceteris omnibus consulatu ... dignissimum iudicavi; Muren. 23. — multae: non solum militaris illa virtus ..., sed aliae quoque virtutes animi magnae et multae requiruntur; imp. Pomp. 64.

vis: quae: quae est, quaeso, alia vis, quae sententia Caeciliae legis et Didiae nisi haec, ne populo necesse sit ..? dom. 53. — quaepiam: atque ille etiam si alia quapiam vi expelleretur ... ex hac urbe, facile pateretur; Sest. 63.

voltus: ſ. incessus.

voluntas: erratis, si senatum probare ea ... putatis, populum autem esse in alia voluntate; leg. agr. I, 27.

voluptates: quantum ad festos dies ludorum celebrandos, quantum ad alias voluptates ... conceditur temporum; Arch. 13.

vox: nulla: nulla vox alia illius miseri ... audiebatur, nisi haec: „civis Romanus sum"; Verr. V, 162.

urbs: ne urbem hanc urbe alia premere atque urgere possitis; leg. agr. I, 16. quae ego vidi Athenis! quae aliis in urbibus Graeciae! Milo 80. — innumerabiles: Cnidum aut Colophonem aut Samum, nobilissimas urbis, innumerabilisque alias captas esse commemorem? imp. Pomp. 33.

II. **allein, mit Pronomen und Adjectiv: a. masc.: 1. Subject:** accedit: nemo: cur ex tot creditoribus alius ad istam rationem nemo accesserit; Quinct. 76.

admonet: nemo: admonebit autem nemo alius nisi rei publicae tempus; Piso 94.

appellant: ego semper illum appellavi hostem, cum alii adversarium; semper hoc bellum, cum alii tumultum; Phil. XII, 17.

cogit: quinos, denos denique aut vicenos ||(denarios) coget alius; Verr. III, 220.

concupiscunt: qui ... pluris provincias confecit quam alii concupiverunt; imp. Pomp. 28.

consequuntur: innumerabiles: haec pari loco orti sunt innumerabiles alii consecuti; Planc. 60.

constituit: quilibet: posse impune praetorem aut alium quemlibet supplicium quod velit in eum constituere, qui ..; Verr. V, 168.

contendunt: permulti: permulti alii praeterea pugnant inter se atque contendunt; Arch. 19.

dat: alius, ne condemnaretur, pecuniam dedit; Verr. V, 117.

dicit: respirare visus est, quod non alius potius diceret; Sex. Rosc. 60. quam voletis multi dicent, et qui ex isto ipso audierunt viri primarii nostri ordinis et alii qui interfuerunt; Verr. II, 102. — complures: audistis ... Aetnensis, Herbitensis complurisque alios publice dicere ..; ib. IV, 114.

dissolvunt: omnes: an ita dissolvit, ut omnes alii dissolverunt? Font. 1.

edicit: nemo: quid nunc dicam neminem umquam hoc postea alium edixisse? Verr. I, 117.

est, sunt: non enim potest sperare populus Romanus esse alios in senatu, qui recte possint iudicare; Verr. I, 22. sunt alii qui dicant; ib. 127. „qui non modo ipse für non est, sed ne alium quidem passus est esse"; ib. II, 57. erat alius ad portas cum imperio in multos annos magnoque exercitu; sen. 32 neque tu eras tam excors ..., ut nescires Clodium esse qui contra leges faceret, alios qui leges scribere solerent; dom. 48. et aiunt alios esse, qui acta Caesaris rescindant? Sest. 135. — complures: sunt alii quoque complures, idem qui fecerint; Verr. III, 221. — multi: quid? tu, Rosci, ubi tunc eras? Romae. verum quid ad rem? et alii multi; Sex. Rosc. 92. „fateor me sectorem esse, verum et alii multi"; ib. 94. — nemo: ut nemo sit alius nisi ei, qui una sunt; Phil. VII, 18.

— permulti: sed erant permulti alii, ex quibus id facillime scire posset; Milo 46. — plures: sunt alii plures fortasse, sed *de* mea memoria dilabuntur; Phil. XIII, 11. — sunt comites: neque enim ego tunc princeps ad salutem esse potuissem, si esse alii comites noluissent; Sulla 9. — sunt iudices: neque enim potest ... severus esse in iudicando, qui alios in se severos esse iudices non volt; imp. Pomp. 38. — sunt virtute, voluntate: non quin pari virtute et voluntate alii fuerint, sed ..; Phil. VII, 6. — in voluntate: cum M. Cicero apud te defendit alium in ea voluntate non fuisse, in qua ..; Ligar. 6. vgl. 2, a. condemno.

eunt: alios ad negotium publicum ire cum cupimus, vix solemus extrudere: hunc retinentes extrusimus; Phil. X, 11.

excogitat: (hoc) alium, non me excogitasse; Caecin. 85.

facit: praetermittam minora omnia, quorum simile forsitan alius quoque aliquid aliquando fecerit; Verr. I, 44. ne sit hoc crimen in Verrem; fecerunt alii; ib. audimus alium non ab initio fecisse, sed ex tempore aliquo confecisse (tabulas); ib. 60. quid igitur dicit ||dicet||? fecisse alios; ib. III, 205. eius modi cetera, quae forsitan alii quoque etiam fecerint; ib. 206. illud ... eadem ista ratione defendes, fecisse alios? ib. potius enim te damnato ceteris angustior locus improbitatis defendendae relinquatur ||relinquetur|| quam te absoluto alii, quod audacissime fecerunt, recte fecisse existimentur; ib. si is ... alios eadem fecisse dicet; ib. 207. nondum reprehendo; video fecisse alios; leg. agr. II, 20. Flaccus quid alii postea facturi essent scire non poterat; quid fecissent videbat; Flacc. 33. cum .. alii, qui honoribus populi Romani antecedebant, multa de conlegii iudicio verba fecissent; har. resp. 13. in qua (domo) tamen ita est inaedificatum sacellum, ut alius fecerit, tibi tantum modo sit demoliendum; ib. 31.

fert: facerem improbe, etiam si alius legem tulisset; Muren. 5.

gerunt: multi: apud antiquos Rulli, Decii, Corvini multique alii ... admodum adulescentes consules facti tantas res gesserunt, ut ..; Phil. V, 48.

habet: nemo: quam (cupiditatem) se nemo alius habuit in consulatu petendo; Sulla 73.

iudicat: cum iudex alium de suo iudicio putaret iudicaturum; Verr. II, 33. etsi alii pecunia accepta verum iudicabant || iudicarent ||; Cluent. 76.

laudant: ſ. 2. a. cogo.

negant: alii istuc negant: ego vero ..; Phil. XIII, 34.

nominant: multi: quem Q. Catulus, quem multi alii saepe in senatu patrem patriae nominarant; Sest. 121.

nuntiat: quis: si tibi hoc [Parmeno] alius quis ||alloqui||, ac non ipse Parmeno nuntiasset; Fr. B. V, 8.

obtinent: cum idem alii iuris ex eadem causa non obtinerent; Verr. V, 56.

oderunt: teneant alii castra, regna, res bellicas; oderint hostem; ... nos ..; Phil. XII, 24.

oppetunt: innumerabiles: ex qua (civitate) innumerabiles alii ... mortem in variis bellis aequissimis animis oppetissent; Sest. 48.

optat: qui: sive alter Marius et Carbo sive qui alius civile bellum optavit; Phil. XIII, 1.

potest: ſ. constituit.

pugnant: ſ. contendunt.

putant: illam enim fortasse pertinaciam non nulli, virtutem alii putabunt; Balb. 62. — plures: vereor ne non ille solus ...; sed alii quoque plures laesos se esse putent; Sex. Rosc. 124.

suscipiunt: dolorem alii, nos luctum maeroremque suscepimus; Balb. 61.

tenent: f. oderunt.
tribuunt: si, ... quantum (temporum) alii tribuunt tempestivis conviviis ..., tantum mihi egomet ... sumpsero; Arch. 13.
triumphant: innumerabiles: ex qua provincia T. Flamininus ..., innumerabiles alii levitate et cupiditate commoti triumpharunt; Piso 61.
vendunt: vendidisse alios magno decumas agri Leontini; Verr. III, 147.
vexant: utrum ipse ... rem publicam vexet an alios vexare patiatur; Piso 10.
vident: multi: eam navem nuper egomet vidi Veliae multique alii viderunt; Verr. V, 44.
utuntur: ut cum alii ne conviviis quidem isdem quibus Apronius, hic isdem etiam poculis uteretur; Verr. III, 23.
Lücke: idem P. Ventidium, cum alii ||aliis|| tr. pl. † volusenum, ego semper hostem; Phil. XIV, 21.

2. nach Verben: a. Accusativ: accuso: accusarem alios potius, ex quibus possem crescere; Sex. Rosc. 83. quid est quod tu alios accuses? Verr. II, 49. qui alium antea studio adductus accusasset; ib. III, 63. — neminem: ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis; Sex. Rosc. 57.
adopto: similis: .. quod C. Cassium et Brutos patronos adoptassent. magno quidem studio ..., non, ut te et Basilum, vi et armis, et alios vestri similis; Phil. II, 107.
cogo: teneat iam sane meos testis Metellus; cogat alios laudare, sicut in multis conatus est; Verr. II, 139.
commoveo: f. 1. triumphant.
condemno: sunt alii in isdem castris honeste condemnati, turpiter restituti; Phil. XI, 12.
dehortor: quempiam: res ipsa ... aut me ipsum ... aut alium quempiam aut invitabit aut dehortabitur; Piso 94.
doceo: quod non ... tantum ipse es improbus, sed etiam alios docere voluisti; Vatin. 36.
everto: iura ..., quibus in te conversis recusares, alios everteres; dom. 125.
extrudo: f. 1. eunt.
facio: „alium faciam, quoniam sibi hic ipse desperat"; Muren. 45. — consulem: f. 1. gerunt.
habeo: ad minores civitates habebat alios quos ..; Verr. III, 84.
imitor: innumerabilis: qua re imitemur nostros Brutos ..., innumerabilis alios, qui ..; Sest. 143.
intueor: quos: quos enim ego tum alios animo intuebar? Planc. 101.
invito: f. dehortor.
nomino: ecquosnam: ut ... interrogares ecquosnam alios posset nominare; Vatin. 26. — quem: Cn. Pisone socio, ne quem alium nominem ||neque alio nemine||; Fr. B. VIII, 19.
omitto: quantum tibi agri vendet, ut alios omittam, socer tuus? leg. agr. I, 14.
orno: sit apud alios imago P. Africani; ornentur alii mortui genere ||virtute|| ac nomine; Verr. IV, 81.
praeficio: quemquam: si quemquam alium provinciae praefecisset; Ligar. 2.
reprehendo: cum in eodem genere, in quo ipsi offendissent, alios reprehendissent; Cluent. 98.
restituo: f. condemno.
rogo: neminem: ut enim neminem alium nisi T. Patinam ... rogasset; Milo 46.
servo: a quo id accepimus quo ceteris opitulari et alios servare possemus; Arch. 1.
suppono: non esset difficile alium in suppositi locum supponere; Verr. V, 79.
ulciscor: quos intellegis non ut per te alium, sed ut per alium aliquem te ipsum ulciscantur laborare; div. Caec. 22.

b. Genetiv: obliviscor: ut vel oblivisci aliorum non sit mirum; Rab. Post. 41.
c. Dativ: attribuo: ut aut aliis causam calamitatis attribueret ... aut ... aliis proditionis crimen inferret; Verr. V, 106.
colo: ut parum miseriae sit, quod aliis coluit (praedia), non sibi; Sex. Rosc. 49.
comparo: qui (ager) vobis ostenditur, aliis comparatur; leg. agr. II, 85.
concedo: quod aliis non conceditur; Flacc. 75.
do: ipse percussit an aliis occidendum dedit? Sex. Rosc. 74. multa deposita apud amicos, multa aliis data atque donata; Verr. IV, 36. si protinus aliis aeque magnas (pecunias) aut solverunt aut dederunt; Font. 3.
dono: f. do; Verr. IV, 36.
facio: quas (iniurias) scirent aliis esse factas; Verr. II, 16. neque se aliis videndi potestatem esse facturum; ib. IV, 64.
impero: maiores suos ... servire populo Romano quam imperare aliis maluisse; imp. Pomp. 41.
infero: easdem (turpitudines) per vim laetantur aliis se intulisse; Phil. XIV, 9. f. attribuo.
licet: quod si hanc apud eosdem ipsos censores mihi aut alii causam agere licuisset; Cluent. 131. — multis: sceleris vero crimine ... liceat Cn. Pompeio mortuo, liceat multis aliis carere; Ligar. 18.
paro: cum ad vos pertineat nihil ||nihil pertineat||, sed paretur aliis; leg. agr. II, 85.
pateo: nemini: quod (cubiculum) nisi mulieri et decumano patebat alii nemini; Verr. III, 56.
placet: quod Lentulo et aliis Saturnalibus caedem fieri ... placeret; Catil. III, 10.
polliceor: dominabatur, [aliis pollicebatur,] terrore ac metu multos ... tenebat; Sest. 34.
praeripio: ne istius quidem laudis ita sim cupidus, ut aliis eam praereptam velim; Sex. Rosc. 2.
praescribo: et quid de me iudicaretis et quid aliis praescriberetis; imp. Pomp. 2.
promitto: aliis, si laudarent, benignissime promittere; Verr. II, 12.
quaero: aliis otium quaerere debent et voluptates, non sibi; Sest. 139.
solvo: f. do; Font. 3.
sum: „seditiosus homo Cn. Carbo fuit". fuerit aliis: quando tibi ||tibi quando|| esse coepit? Verr. I, 37. huius tamen insania, quae ridicula est aliis, mihi tum molesta sane fuit; ib. IV, 148. neque enim isdem redimendi facultas erit propter calamitatem neque aliis voluntas propter timorem; imp. Pomp. 18. de quibus vos aliis testes esse debetis, de eis ipsi alios testis audietis? Flacc. 9. (vgl. 3. inimicus).
vendo: te ... Apronio multo minoris, quam aliis potueris vendere, tradidisse; Verr. III, 148.
videor: ut Apronius, qui aliis inhumanus ac barbarus, isti uni commodus ac disertus videretur; Verr. III, 23. ne aliis molestus, vobis etiam curiosus viderer; dom. 121. non idem aliis videtur; Balb. 61. quae enim pertinacia quibusdam, eadem aliis constantia videri potest; Marcell. 31. constituta res publica videbatur aliis, mihi vero nullo modo; Phil. II, 92.
d. mit Präpositionen: adfero de: nullo: non dubito quin admiratus sis, vel quod de nullo alio [quisquam], ... vel quidnam novi [sceleris] adferret; Ligar. 17.
audio ab: ni vererer ne forte plura de isto ab aliis in sermone quam a me in iudicio vos audisse diceretis; Verr. IV, 55. — de: nec quid tibi de alio audienti de se ipso occurrat reformidat; Ligar. 6.
cognosco de: qui de aliis multa cognovit ||cogitavit||; Sulla 48.
confero in: te huius circumsessionis tuae causam et culpam in alios contulisse; Verr. I, 83.
consisto in: non nullis: similis in Bulbo,

in Gutta, in aliis non nullis suspicio consistebat; Cluent. 78.

depono apud: (se) apud alium quoque eas (phaleras) habuisse depositas; Verr. IV, 29.

dico de: tum videbo num mihi necesse sit de aliis etiam aliquid dicere; har. resp. 31. — testimonium in: „cur dixisti testimonium in alios?" Sulla 48. qui testimonium de coniuratione dixi in alios; ib. 83.

extorqueo ab: nisi forte ... quod huius est *si* ab alio extorquere non potes, huic eripere potes; Qu. Rosc. 56.

habeo ab: quae quidem ego si aut per me aut ab aliis haberem; har. resp. 16. — apud: ſ. depono apud.

instituo in: quippe vides poenam illam a te in alium institutam in te ipsum esse conversam; dom. 126.

lateo in: communis ille sensus in aliis fortasse latuit; Planc. 34.

loquor pro: ut pro aliis etiam loquar quod de me ipse sentio; Marcell. 32.

pertineo ad: si esset suspiciosum, tamen potius ad alios quam ad Habitum pertineret; Cluent. 174.

pervenio: sine ad alios potestatem, ad te gratiam beneficii tui pervenire; leg. agr. II, 22.

sum apud: ſ. a. orno. — cum: quam diu cum aliis est aut ipse secum; Piso 68. — in non nullis: sin etiam in aliis non nullis fuit iste consulatus amor; Sulla 73.

transfero in: non ut culpam in alios transferamus, sed uti ..; Font. 18.

video in: tamen ea mirari deberemus, etiam cum in aliis videremus; Arch. 17.

3. **nach Adjectiven und Adverbien:** a. **Dativ:** inimicus: hic tu ... aliis me inimiciorem quam tibi debere esse dicis? Piso 78.

satis: multis: parumne igitur, inquies, magna relinquemus? immo vero aliis quamvis multis satis, tibi uni parum; Marcell. 26.

b. **mit Präpositionen:** misericors in: cum etiam hi, quibus ipse ignovisti, nolint te esse in alios misericordem; Ligar. 15.

vehemens in: qui vehemens in alios, qui inexorabilis in ceteros esse visus sum; Sulla 87.

4. **nach Substantiven:** a. **Genetiv:** alqd: stomachor, cum aliorum non me digna in me conferuntur; Planc. 35.

arbitrium: vixit ad aliorum arbitrium, non ad suum; Muren. 19.

auctoritas: vos id statuere in gravissima causa, praesertim aliorum auctoritate iam confirmatum, dubitabitis? Verr. II, 109.

contentio: ea magis ex aliorum contentione quam ipsa per sese cognosci atque intellegi possunt; imp. Pomp. 36.

cupiditas: post illam flammam aliorum facto et cupiditate excitatam; Cluent. 200.

exemplum: iste quod fecisset aliorum exemplo institutoque fecisse; Verr. II, 102. id aliorum exemplo se fecisse defendat? ib. III, 211. ut plura non dicam neque aliorum exemplis confirmem quantum ..; imp. Pomp. 44.

factum: ſ. cupiditas.

fines: quas (iniurias) cives Centuripini non in suis, sed in aliorum finibus acceperant; Verr. III, 108.

improbitas: si cum aliorum improbitate certet; Verr. V, 115.

iniuriae: ita liberae querimoniae de aliorum iniuriis esse dicuntur, ut ..; imp. Pomp. 41. utrum aequo animo laturum *me* putavit? at ... viderat, me ne aliorum quidem iniurias mediocriter posse ferre; Fr. B. VIII, 10.

institutum: ſ. exemplum; Verr. II, 102.

iudicia: cum ceteri soleant in iudicando ne ab aliorum iudiciis discrepent providere; Cluent. 60.

libido: illud tempus aetatis, quod ipsum sua sponte infirmum, aliorum libidine infestum est; Cael. 10.

locus: multorum: nondum in Cn. Pompei locum multorumque aliorum, qui aberant, repentinus heres successerat; Phil. II, 62.

miseriae: cum ... et ex aliorum miseriis et ex meis curis ... iudicarem; Muren. 55.

mores: ut corrigat mores aliorum ac peccata reprehendat; Verr. III, 2.

nomen: ut ea (monumenta) ne ornari quidem nomine aliorum sinat; Verr IV, 79.

opes: qua e poena si tum aliorum opibus, non suis, invitissimis vobis evolarunt; prov. cons. 14.

peccata: ſ. mores.

pecuniae: quoniam pecunias aliorum despicis, de tuis divitiis intolerantissime gloriaris; Vatin. 29.

praemia, promissa: nunc est una vox ..., non ... huius iniuriis, sed promissis aliorum et praemiis excitata; Scaur. 41.

regna: quem ad modum huius tui facti famam in regna aliorum ... perventuram putasti? Verr. IV, 68.

spes: quid efficere possim malo in aliorum spe relinquere quam in oratione mea ponere; div. Caec. 26.

tabellae: ut ... malim .. iurato suam quam iniurato aliorum tabellas committere; Verr. a. pr. 32.

tabulae: cum omnia ... et ex huius et ex aliorum tabulis agitatis; Cluent. 82.

vicem: mihi uni necesse erit et meam et aliorum vicem pertimescere? dom. 8.

b. **mit Präpositionen:** crudelitas in: facile ostendam tua crudelitate in alios omnis tibi aditus misericordiae iudicum iam pridem esse praeclusos; Verr. V, 21.

iudicium de: intelleges et de hoc et de aliis iudicium meum et horum par atque unum fuisse; Sulla 5.

5. **Umstand:** ab: adferri: cum tu rem te ad eos non ab aliis tibi adlatam, sed a te ipsa compertam deferre diceres; Cael. 68. — agitari: audivit hanc rem non a me, sed ab aliis agitari saepe in senatu; leg. agr. II, 58. — dari: ita eundem anulum ab alio datum testem virtutis duceremus, abs te donatum ..; Verr. III, 187. — indicari: ut non iam ab aliis indicari, sed indicare se ipsi viderentur; Catil. III, 13. — praeteriri: omnibus: quod (genus pecuniae cogendae) non ab omnibus aliis praeteritum excogitavit? Verr. II, 120. — prohiberi: quibusdam: etiam si a Varo et a ||et|| quibusdam aliis prohibiti estis; Ligar. 25. — quaeri: neque hoc a me novum disputatur, sed quaesitum ab aliis est; Scaur. c. 3. § 1.

apud: poena est ... Dorylai gravior quam apud alios ... corruptarum litterarum; Flacc. 39.

in: hi statuent hanc causam, quam ne in alio quidem probarent, in te iustam ... videri? div. Caec. 60. quod maleficium in aliis vindicassem, idem in illorum socio ... defendere; Sulla 19. factum est horum aliquid in aliis; Vatin. 36. ut, quibus rebus gloriemini in vobis, easdem in aliis reprehendatis; Ligar. 20. atque hoc in aliis minus mirabar; Phil. II, 1.

per: aditus est: qui ei fuerit aditus; si per se, qua temeritate? si per alium, per quem? Cael. 53. — agere: quae si per alios agerent; Flacc. 96. — confici: rem talem per alios citius quam per se tardius confici malebat; Sest. 70. — conservari: id utilius esse per se conservari quam per alios; Sest. 63. — efficere: quia multos per se et per alios multa ludibundos [libidinose] apud Verrem effecisse videt; Verr. III, 156. — facere: si ipsum arguis, Romae non fuit: si per alios fecisse dicis, quaero ..; Sex. Rosc. 74. non modo cum omnia ipsi fecerunt ..., verum etiam si per alios id fecissent; Tull. 38. — tractari: quam ob

rem ... tantam utilitatem per alios tractandae pecuniae neglexeris; Verr. V, 61. — transigere: recede de medio; per alium transigam; Sex. Rosc. 112. — ulcisci: aliquem: s. 2. a. ulciscor.

praeter: necesse est, quod mihi consuli praecipuum fuit praeter alios, id iam privato cum ceteris esse commune; Sulla 9.

b. neutr.: 1. **absolut:** a. **Subject:** accidunt: maiora: quae cum omnia atque etiam multo alia maiora ... accidissent; Sest. 52.

deest: quicquam: neque istorum pecuniis quicquam aliud deesse video, nisi ..; leg. agr. II, 78.

est: sunt alia quae magis timeam; Phil. V, 29. — nihil: nihil est enim aliud in foedere nisi ut PIA ET AETERNA PAX sit; Balb. 35. — quid: num quid est aliud? „immo vero" inquit „est"; Sex. Rosc. 52. — qua: si qua sunt alia huius generis; Fr. B. VI, 13. — causae: sed aliud esse causae suspicamur; Flacc. 39. — caduca, al: omnia: [quamquam] alia omnia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia; Phil. IV, 13. — crimina, maledicta: omnia: omnia sunt alia non crimina, sed maledicta iurgii petulantis; Cael. 30. — inlustriora: ut alia in te erant inlustriora; Planc. 23. — maiora: sed tamen sunt alia maiora; Marcell. 6. — melius: etiam si melius aliud fuit; Phil. VI, 15. — miseriora: alia sunt, alia, inquam, ... multo miseriora; Phil. XI, 9. — propria: haec omnia communiter cum conlega, alia porro propria Dolabellae; Phil. I, 5. — vacua: omnia: omnia alia esse nobis vacua ab omni periculo; prov. cons. 30.

movet: nihil: cum ... in hac (causa) me nihil aliud nisi ratio belli moveat; prov. cons. 29.

obstat: quid: num quid huic ||hic|| aliud videtis obstare [Roscio], nisi quod patris bona venierunt? Sex. Rosc. 152.

pervenit: quid: num quid aliud de bonis eius pervenisset ad Verrem; Verr. IV, 27.

venit: quid: num quid igitur aliud in iudicium venit nisi uter utri insidias fecerit? Milo 31.

versatur: quid: num quid aliud in illis iudiciis versatum est praeter hasce insidias? Cluent. 62.

b. **Prädicat:** est: nominis inscriptio tibi num aliud videtur esse ac meorum bonorum direptio? dom. 51. — nihil: cuius ... totus .. tribunatus nihil aliud fuit nisi constans ... defensio salutis meae; sen. 30. est enim lex nihil aliud nisi recta ... ratio; Phil. XI, 28. — quid: quid aliud sit absentem defendi ego non intellego; Quinct. 61. quid est aliud iudicio ... abuti ..., nisi hoc modo accusare? Sex. Rosc. 54. quid est aliud omnibus omnia peccata ... concedere, nisi hoc ... non credere? Verr. I, 128. quid est aliud capere conciliare pecunias ..., si hoc non est ... cogere invitos ..? ib. III, 71. quaero enim quid sit aliud proscribere: VELITIS ..; dom. 44. quid est aliud quod nos patroni facere debeamus, nisi ut eos, qui insectantur, repellamus? Cael. 32. quid est aliud furere? Piso 47. quid est aliud hortari adulescentis, ut ..? Phil. I, 22. quid est aliud tollere ex vita vitae societatem? ib. II, 7. quid est enim aliud Antonius? ib. 70. quid est aliud de eo referre non audere ... nisi se ipsum hostem indicare? ib. III, 21. quid est aliud omnia ad bellum civile hosti arma largiri? ib. V, 5. quod ... dicere ausus est, se ... ad urbem futurum ..., quid erat aliud nisi denuntiare populo Romano servitutem? ib. 21. quid est enim aliud tumultus nisi perturbatio tanta, ut ..? ib. VIII, 3. quid est aliud librarium Bruti laudare, non Brutum? ib. X, 5. quid est aliud non pacem facere, sed differre bellum? ib. XII, 13. nam quid erat aliud, quod ... sanciretur? ib. XIII, 42.

c. **elliptisch:** ut igitur alia, sic hoc, C. Pansa, praeclare, quod ... cohortatus es; Phil. IX, 3. — multa: in primis hoc, ut multa alia, sapienter; Flacc. 68. — nihil: venit in iudicium, si nihil aliud, saltem ut eum ... videret; Verr. I, 152. — quid: ascripsit ALIUDVE QUID; leg. agr. II, 38.

2. **nach Verben:** a. **Accusativ:** abicio: haec et alia Scipio non neglegenter abiecerat ..., sed Thermitanis restituerat; Verr. II, 87.

accipio: multa: hoc tamen, ut alia multa, Aquilae referatur acceptum; Phil. XIII, 27.

adsequor: nihil: qua in re nihil aliud adsequeris, nisi ut ... audacia tua cognoscatur; Sex. Rosc. 95. — quicquam: neque eos quicquam aliud adsequi classium nomine nisi ut ... maiore adfici turpitudine videremur; imp. Pomp. 67.

ago: populum Romanum aliud nunc agere; Cluent. 155. Oppianicum aliud agentem ac nihil eius modi cogitantem; ib. 179. me hoc in lucro ponere atque aliud agere patiantur; Flacc. 40. — nihil: istum nihil aliud egisse neque nunc agere nisi uti ... totum agrum ... suum facere possit; Quinct. 90. sin aliud agitur nihil nisi ut eis ne quid desit; Sex. Rosc. 8. nihil aliud agi, nisi ut proscriptorum liberi ... tollantur; ib. 152. qui in omni vita nihil aliud egi; div. Caec. 40. coepi ... nihil aliud nisi de iudicio agere; Verr. a. pr. 26. aliud per hoc iudicium nihil agi nisi ut ... segniores ... ceteri sint; Font. 17. cum videatis nihil aliud actum nisi possessionem ... esse repetitam; Caecin. 9. quod si nihil aliud esset actum nisi ut hanc causam obtineremus; Cluent. 145. cum ille nihil aliud ageret cum illa cuncta ... nobilitate, nisi ut ei ... in iudicium vocarentur; ib. 153. reperio .. nihil aliud cogitatum, nihil aliud susceptum, nihil aliud actum, nisi uti decem reges aerarii ... constituerentur; leg. agr. II, 15. agitur enim nihil aliud in hac causa .. nisi ut ||quam ut, ut|| nullum sit ... publicum consilium; Rabir. 4. nihil aliud agerem nisi eum ... defenderem; Sulla 35. cum ageret nihil aliud in eo magistratu nisi meam causam; Sest. 124. nihil aliud *neque gestum* neque actum est nisi pactiones pecuniarum cum tyrannis; prov. cons. 9. cum egisset aliud nihil illo exercitu nisi ut urbis depopularetur; Piso 41. qui tum nihil egit aliud ... nisi ut tui eum studiosum ... iudicares; Ligar. 36. quem nihil aliud agere, nihil moliri nisi caedem civium ... videret; Phil. III, 6. nihil egit aliud nisi ut aliquando liberi essemus; ib. V, 23. qui tamen nunc nihil aliud agere videtur nisi ut intellegamus ..; ib. XI, 11. — quicquam: neque quicquam aliud agitur hoc iudicio nisi uti antiquissimi socii ... revertantur; Verr. III, 228. — quid: quid omnino egit aliud nisi ut me conservato vestram ... dignitatem sanciret? sen. 8. quid autem aliud egimus .. nisi ut quod hic potest nos possemus? Ligar. 10. nam quid agis aliud? Romae ne sit? ib. 11. quid igitur illo die aliud egistis nisi ut hostem iudicaretis Antonium? Phil. V, 29. quid egit aliud nisi ut ... Gallia prohiberet Antonium? ib. VI, 9. quid C. Pansa egit aliud dilectibus habendis ... nisi ut D. Brutus liberaretur? ib. XIV, 5.

aio: quid: testes quid aiunt? ... quid aliud? Caecin. 24.

amplector: quicquam: neque tu aliud quicquam edicto amplecteris nisi eam causam, pro qua ..; Verr. I, 116.

audeo: omnia: cum tot essent circum hastam illam, qui alia omnia auderent; Phil. II, 64.

aufero: nihil: etsi nihil aliud Sullae nisi consulatum abstulissetis; Sulla 90.

clamito: quid: quid aliud clamitares nisi te civem esse Romanum? Verr. V, 166.

cogito: multa: haec ego et multa alia cogitans hoc videbam; Sest. 49. — nihil: cogitare nihil iste aliud ... nisi quem ad modum regem ... expilatum .. dimitteret; Verr. IV, 63. ut nihil aliud nisi de hoste ac de laude cogitet; imp. Pomp. 64. cum tu nihil aliud dies et noctis nisi de salute mea cogitares; dom. 30. s. ago nihil; leg. agr. II, 15. — quicquam: si quicquam aliud a nobis nisi de instanti bello cogitatum putabunt; Phil. XI, 24.

conquiro: quaedam inania, levia: te etiam reprehendo, quod ea (ornamenta) non enumeres, alia quaedam inania et levia conquiras; Planc. 63.
curo: nihil: ad id se parat; nihil curat aliud; Flacc. 11. nihil iam aliud nisi fidem curat; Rab. Post. 46.
decerno: „decrevit Flaccus". num aliud atque oportuit? Flacc. 78.
dico: quae si dices, tenebere: sin alia dices, ea, quae a me dicta sunt, non refutabis; Verr. V, 135. — multa: tum mihi Roscius et alia multa confirmandi mei causa dixit; Quinct. 78. — nihil: nihil aliud arbitror falso in istum esse dictum ab eis, qui ..; Verr. III, 50. ut aliud nihil dicam; Muren. 32. si nihil aliud nisi de civitate ac lege dicimus; Arch. 8. — quicquam: ne ipsi quidem ... quicquam aliud dicent praeter sermonem atque famam; Cluent. 126. — quid: quid aliud dicere possit non reperio; Quinct. 63. quid aliud dicis nisi hoc? Verr. III, 96. quid enim dicit aliud C. Numitorius? ib. V, 165. quid enim aliud ille dicebat? Phil. II, 53. quid enim aliud dicam? ib. 77.
expeto: compluria: hoc solum auditione expetere coepit ...? immo vero alia compluria || complura ||; Verr. IV, 102.
exspecto: quid aliud exspectamus a furore eius nisi ut ... litteras mittat? Piso 49.
facio: saepe etiam sine ulla aperta causa fit aliud atque existimaris; Muren. 35. — multa: multa alia fecerunt; Tull. 19. — nihil: si nihil aliud fecerunt nisi rem detulerunt; Sex. Rosc. 108. — quicquam: neque vero .. quicquam aliud in ignoto teste facere debemus nisi ut ... rerum ipsarum vim ... quaeramus; Scaur. 15. — quid: quid aliud isti faciunt ... nisi testimonio nobis sunt ..? Verr. V, 58. quid enim faciat aliud? har. resp. 46.
fingo: totum enim convertet atque alia finget; Flacc. 51.
gero: nihil: ſ. ago nihil; prov. cons. 9.
habeo: quicquid: tua domus .. et quicquid habes aliud; dom 125. — quid: quaestura [...] quid aliud habet in se nisi [...] a quaestore ... proditum consulem? Verr. a. pr. 11. — quod: quod tu homo castissimus aliud in tabulis habebas; Verr. I, 100.
invenio: nihil: nihil aliud in eo, quod reprehendi possit invenio; Verr. II, 110. — quicquam causae: si praeter eam praedam ... quicquam aliud causae inveneritis; Sex. Rosc. 8.
iudico: quid: quid ergo ei possunt aliud iudicare ac iudicaverunt? har. resp. 14.
loquor: nihil: nihil homines aliud Romae nisi de quaestura mea loqui; Planc. 64.
machinor: nihil: nihil aliud nisi uti ne quid per vim agi posset machinabare? dom. 54. — quiddam: cum interea aliud quiddam iam diu machinetur; Verr. a. pr. 15.
metuo: multa: erant eo tempore multa etiam alia metuenda; dom. 92.
mitto: ut alia mittamus; Sulla 70.
molior: multa: cum alia multa certi homines, tum hoc vel maxime moliuntur, ut ..; Flacc. 94. — quid: quid ergo hunc aliud moliri, quid optare censetis? Phil. XI, 3.
obicio: nihil: si mihi ... nihil umquam aliud obiectum est, nisi crudelitas; dom. 93.
obliviscor: ut alia obliviscar; Sex. Rosc. 87.
obsecro: nihil: ut te atque eos ... obsecret obtesteturque P. Quinctius . . . nihil aliud nisi ut vestrae naturae ... obsequamini; Quinct. 91. nihil *aliud* iam vos orat atque *ob*secrat, nisi uti n*e* *se* legitimo funer*e* ... privetis; Rabir. 37.
obtestor: nihil: ſ. obsecro; Quinct. 91.
omitto: ut alia omittam; Quinct. 70. Phil. II, 38. omitto alia; ib. XIII, 42. — permulta: omitto et haec et alia permulta; Cluent. 100.
opto: nihil: nihil aliud optabant, quorum poscebatur argentum, nisi ut id Hieroni . . . displiceret; Verr. IV, 31. (vgl. molior; Phil. XI, 3.)
oro: nihil: quae nihil aliud orabant, nisi ut filiorum suorum postremum spiritum ore excipere liceret; Verr. V, 118. hic vos aliud nihil orat nisi ut rectis oculis hanc urbem sibi intueri . . . liceat; Rab. Post. 48. ſ. obsecro; Rabir. 37.
possum: quid: quid enim possum aliud nisi maerere, nisi flere, nisi te ... complecti? Planc. 102.
quaero: nihil: nihil quaesivit [aliud] nisi iustitiam; Milo 22. ut nihil iam quaerere aliud debeatis nisi uter utri insidias fecerit; ib. 23.
refero: multa: ſ. accipio. — nihil: quamquam vos nihil aliud nisi de praesidio ... rettulistis; Phil. III, 13.
relinquo: quicquam: neque aliud quicquam || quicquam in urbe || nisi inane nomen Capuae reliquerunt; leg. agr. I, 19.
reperio: nihil: nihil, nihil, inquam, aliud .. reperietis; Cluent. 62.
reservo: integra: quod alia testibus integra reservari velim, multa autem ..; Verr. I, 103.
restituo: ſ. abicio.
scio: nihil: aliud si is || si || iudex nihil scisset, nisi quae praeiudicia de eo facta esse constarent; Cluent. 104.
sentio: hos talis viros ... aliud de summa religione hoc tempore sensuros ac me absente senserint; dom. 3. alter ... tulerat nihil, senserat tantum de re publica aliud atque homines exspectabant; Sest. 114.
sequor: quicquam: neque enim quicquam aliud in hac lege nisi editicios iudices es secutus; Planc. 36.
statuo: quiddam: aliud quiddam statuit, aliud vidit; Flacc. 33.
sumo: quae: si quae sibi alia sumunt, non repugno; Flacc. 9.
suscipio: nihil: ſ. ago nihil; leg. agr. II, 15.
suspicor: quid: quid quisquam suspicari aliud potest? Cluent. 181.
sustineo: nihil: quoniam tribunatus totus P. Sestii nihil aliud nisi meum nomen causamque sustinuit; Sest. 14.
tempto: quid: quid aliud hoc iudicio temptatur nisi ut id fieri liceat? Sex. Rosc. 13.
vendo: permulta: permulta alia ... consules propter invidiam non vendiderunt; leg. agr. II, 36.
video: ſ. statuo. — multa: multa etiam alia vidit, sed illud maxime; Milo 21.
volo: quem, etiam si ille aliud vellet, rei publicae consulere oporteret; prov. cons. 30. — quid: tua quid aliud arma voluerunt nisi a te contumeliam propulsare? Ligar. 18.
b. **mit Präposition**: propero ad: longum est dicere mihi, praesertim ad alia properanti; Cluent. 36.
3. **Umstand: Ablativ**: adaugere, cumulare: nefariis: tamen haec (maleficia) aliis nefariis cumulant atque adaugent; Sex. Rosc. 30.
sublevari: factis: non gratia, non cognatione, non aliis recte factis ... tot tantaque eius vitia sublevata esse videbuntur; Verr. a. pr. 47.
B. **Distributiv: I. bei Substantiven: 1. doppelt:** acta: sed tu, qui acta Caesaris defendis, quid potes dicere cur alia defendas, alia non cures? Phil. II, 111.
amici: ora vobis eorum ponite ante oculos et maxime Antoniorum; incessum, aspectum, voltum, spiritum, latera tegentis alios, alios praegredientis amicos; Phil. XIII, 4.
arma: arma esse suis nominibus alia ad tegendum, alia ad nocendum; Caecin. 60.
causa: verum alia causa tum Staieni fuit || Staieni ||, alia nunc, Acci, tua est; Cluent. 86. alia causa est eorum, quorum silentio ignosco; alia eorum, quorum vocem requiro; Phil. I, 15. iam in-

telleges aliam causam esse hastae Caesaris, aliam confidentiae et temeritatis tuae; ib. II, 104.

cives: substituere et supponere coepit civis Romanos ...; quorum alios Sertorianos milites fuisse insimulabat ...; alios ... sua voluntate cum piratis fuisse arguebat: itaque alii [cives Romani] ... ad palum atque ad necem rapiebantur; alii ... securi feriebantur; Verr. V, 72.

consulares: venio ad reliquos consularis, quorum nemo est ... quin mecum habeat aliquam coniunctionem gratiae, alii maximam, alii mediocrem, nemo nullam; Phil. VIII, 20.

facinus: quid ita? quia non alio facinore clari homines, alio obscuri necantur; Milo 17.

homines: homines ... redditi alii sunt, alii etiam nunc retinentur; Verr. I, 93. quorum (hominum) alii ... negabant mirandum esse, ius tam nequam esse verrinum; alii etiam frigidiores erant; ib. 121. homines tibi arma alii in me, alii post in illum invictum civem dederunt; har. resp. 38. cum ... homines ... ex ergastulis emptos nominibus gladiatoriis ornarit et sortito alios Samnitis, alios provocatores fecerit; Sest. 134.

iudex: vicisse Verrem, emptos habere iudices, alium HS cccc milibus, alium HS Iↄ, quem minimo, ccc; Verr. III, 145. — nihil est cur alius alio iudice melior aut sapientior existimetur; Font. 22. vgl. II, a, 1, a. Sest. 74.

leges: leges alias || uas, *aliquas* || sine promulgatione sustulit, alias ut tolleret, promulgavit; Phil. II, 109.

porta: ab alia porta Capenas, Faliscus, Sabinus ager || Sabinus ||, Reatinus; *ab alia* Venafranus, Allifanus, Trebulanus; leg. agr. II, 66.

ratio: alia fori vis est, alia triclinii; alia subselliorum ratio, alia lectorum; Cael. 67.

tempus: sed aliud tempus est petendi, aliud persequendi; Muren. 44.

vis: f. ratio.

2. **dreifach:** boni: etenim omnes boni, quantum in ipsis fuit, Caesarem occiderunt: aliis consilium, aliis animus, aliis occasio defuit; voluntas nemini; Phil. II, 29.

equites: se clivi Capitolini poenas ab equitibus Romanis repetiturum; nominatim alii compellabantur, alii citabantur, alii relegabantur; sen. 32.

iudicia: alia iudicia Lilybaei, alia Agrigenti, alia Panhormi restituta sunt; Verr. II, 63.

II. **allein, mit Pronomen und Adjectiv: a. masc.:** 1. **doppelt:** a. **Subject:** alii vestrum anseres sunt ..., alii canes; Sex. Rosc. 57. hic alios negasse audere, alios respondisse non putare id perfici posse; Verr. a. pr. 23. alii nummos numerabant; ab aliis tabellae obsignabantur; ib. I, 137. mirari stultitiam alii ..., alii amentiam; ib. IV, 33. cum alii vectibus subiectis conarentur commovere (signum), alii deligatum omnibus membris rapere ad se funibus; ib. 95. ut alii dicerent animos hominum sensusque morte restingui, alii autem tum mentis maxime sapientium ac fortium virorum ... sentire ac vigere; Sest. 47. inermem atque imparatum tribunum alii gladiis adoriuntur, alii fragmentis saeptorum et fustibus; ib. 79. cum quaererent alii Numerium, alii Quinctium; ib. 82. itaque alii voluptatis causa omnia sapientis facere dixerunt ...; alii cum voluptate dignitatem coniungendam putaverunt; Cael. 41. cum alii laudibus ad caelum res tuas gestas efferent, alii fortasse aliquid requirent; Marcell. 29. alii errorem appellant, alii timorem; qui durius, spem ...; qui gravissime, temeritatem: scelus praeter te adhuc nemo; Ligar. 17. multa ... tulimus et perpessi sumus, alii spe forsitan recuperandae libertatis, alii vivendi nimia cupiditate; Phil. III, 29. — cum omnes certatim aliusque alio gravius atque ornatius de mea salute dixisset; Sest. 74. vgl. I. iudex; Font. 22.

b. **nach Verben:** *α.* Accusativ: ut alius inter manus e convivio tamquam e proelio auferretur, alius tamquam occisus relinqueretur, plerique ut fusi sine mente ... iacerent; Verr. V, 28. qui alios ipse amabat turpissime, aliorum amori flagitiosissime serviebat; aliis fructum libidinum, aliis mortem parentum ... pollicebatur; Catil. II, 8. qui lapidibus, qui ferro alios fugaret, alios domi contineret; har. resp. 6. cum ... alii nominatim relegarentur, alii metu et periculo terrerentur; Sest. 35. Patavini alios excluserunt, alios eiecerunt missos ab Antonio; Phil. XII, 10. videbar mihi videre alios intrantis, alios autem exeuntis partim ex vino vacillantis, partim hesterna potatione oscitantis; Fr. B. IX, 1.

β. Dativ: aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur; Verr. a. pr. 19. f. *α.* Catil. II, 8.

γ. mit Präpositionen: ut (undae comitiorum) ad alios accedant, ab aliis autem recedant; Planc. 15. arma ab aliis posita, ab aliis erepta sunt; Marcell. 31.

c. **nach Substantiv:** amor: f. b, *α.* Catil. II, 8.

d. **Umstand:** ab: f. a. Verr. I, 137. b, *γ.* Marcell. 31.

2. **mehrfach wiederholt:** a. **dreimal:** illi ad deprecandum periculum proferebant alii purpuram Tyriam, tus alii atque odores vestemque linteam, gemmas alii et margaritas, vina non nulli Graeca; Verr. V, 146. quae furore improborum in || improborum || re publica ab aliis oppressa, ab aliis deserta, ab aliis prodita gesta sunt; dom. 2. hanc eius suspicionem alii litteris mittendis, alii nuntiis, alii coram ipsi excitaverunt; Sest. 41. iam nunc fingunt responsa Antonii eaque defendunt; alii postulare illum, ut omnes exercitus dimittantur ..., alii remittere eum nobis Galliam citeriorem ..., alii nihil eum iam nisi modeste postulare; Phil. VII, 2. 3. cum alios male sentire, alios nihil omnino curare videam, alios parum constanter in suscepta causa permanere; ib. XIV, 17.

b. **viermal:** actum est de decem legatis, quos alii omnino non dabant, alii exempla quaerebant, alii tempus differebant, alii sine ullis verborum ornamentis dabant; prov. cons. 28.

c. **fünfmal:** videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios et verberari; porro alios in publico custodiri; destitui alios in convivio; condemnari alios a medico et praecone praetoris; Verr. III, 66.

d, **sechsmal:** cum alii me suspicione periculi sui non defenderent, alii vetere odio bonorum incitarentur, alii inviderent, alii obstare sibi me arbitrarentur, alii ulcisci dolorem aliquem suum vellent, alii rem ipsam publicam ... odissent; Sest. 46..

b. neutr.: 1. **doppelt:** a. **absolut:** propterea quod aliud est iudicium, aliud est arbitrium; Qu. Rosc. 10. an aliud Romae aequum est, aliud in Sicilia? Verr. I, 118. sed aliud est male dicere, aliud accusare; Cael. 6. sed tamen aliud est errare Caesarem nolle, aliud nolle misereri; Ligar. 16.

b. **nach Verben:** Accusativ: tum illa ... Thermitanis sunt reddita; tum alia Gelensibus, alia Agrigentinis; Verr. IV, 73. neque enim fieri potest ut aliud iudicari de iure, aliud responderi oporteat; Caecin. 68. alia mimi rapiebant, alia mimae; Phil. II, 67. — quiddam: si aliud quiddam || quidem || obscure moliuntur, aliud spe ac specie simulationis || spei simulatione, al. || ostentant; leg. agr. II, 10. vgl. 2, b.

2. **mehrfach wiederholt:** a. **dreimal:** quae postea quam iste omnia abstulit, alia rogando, alia poscendo, alia sumendo, ferebat Sthenius, ut poterat; Verr. II, 84.

b. **sechsmal:** aliud minando, aliud pollicendo, aliud per servos, aliud per liberos, per amicum aliud, aliud per inimicum inveniebant; Verr. IV, 31.

C. **alternativ:** non enim possumus omnia per nos agere; alius in alia est re magis utilis; Sex. Rosc. 111. cetera signa et ornamenta cum cognoscerent, alia alio in loco lacrimantes intuebantur; Verr. I, 59. hic tum alius ex alia parte „enim vero

ferendum hoc quidem non est; vocetur mulier"; ib. 66. hic ego aliud alii concedo; Metello, homini sapienti, prorsus non possum ignoscere, si quid stulte facit; ib. II, 162. fecerunt alii quidem alia quam multa: cur in hoc uno crimine isto genere defensionis uteris? ib. III, 206. propter hanc causam cum instituisset alios alio tempore producere, tamen ... ib. V, 71. non occurrit uni cuique vestrum aliud alii in omni genere exemplum quod testimonio sit ..? Caecin. 52. alius alios homines et ordines, ego vos semper complexus sum; Rab. Post. 15. alium alia de causa deesse dignitati suae; Phil. I, 15. aliud ex alio succurrit mihi; Fr. C. 12. — alius — alias f. A, I. di.

alo, ernähren, pflegen: alqm: an amandarat hunc sic, ut esset in agro ac tantum modo aleretur ad villam? Sex. Rosc. 44. quasi vero nescias hunc et ali et vestiri a Caecilia; ib. 147. nam ceteris rebus adiuvamur ex illa provincia, hac vero (frumentaria) alimur ac sustinemur; Verr. III, 11. qui ita plebem Romanam ab sese ali volunt, ut sibi ac liberis suis tantum supersit, quo ipsi ali possint; ib. 102. Aebutius iste, qui iam diu Caesenniae viduitate ac solitudine aleretur; Caecin. 13. non ingenerantur hominibus mores tam a stirpe generis ac seminis, quam ex eis rebus, quae ab ipsa natura nobis || bonis || ac vitae || a vita, al. || consuetudine suppeditantur, quibus alimur et vivimus; leg. agr. II, 95. quis est nostrum liberaliter educatus ... cui non locus ipse mutus ille, ubi alitus || altus || aut doctus est, cum grata recordatione in mente versetur? Planc. 81.

adulescentis: quae etiam aleret adulescentis et parsimoniam patrum suis sumptibus sustentaret; Cael. 38.

adulescentiam: haec studia adulescentiam alunt || agunt ||, senectutem oblectant; Arch. 16. ne aut senectutem ... contempsisse aut adulescentiam plenam spei maximae non modo non aluisse vos, sed etiam perculisse atque adflixisse videamini; Cael. 80.

canes: anseribus cibaria publice locantur et canes aluntur in Capitolio, ut ..; Sex. Rosc. 56.

copias: atque antea quidem maiores copias alere poterat; nunc exiguas vix tueri potest; Deiot. 22.

elephantos: ut nepotem regis Antiochi ... classis habere, elephantos alere prohiberet; Phil. IX, 4.

exercitum: nam sine ullo sumptu nostro coriis, tunicis frumentoque suppeditando || suppeditato || maximos exercitus nostros vestivit, aluit, armavit; Verr. II, 5. an obliti estis ... quantos agri Campani fructibus exercitus alueritis? leg. agr. II, 80. at eo tempore ipso pecuniam dedit, exercitum aluit; Deiot. 24. nec enim sine pecunia exercitum alere ... potuisset; Phil. XIII, 32.

furor: illi parricidae, quorum effrenatus furor alitur impunitate diuturna; Sest. 82.

ingenium: ingenium ..., quod saepe, etiam si industria non alitur, valet tamen ipsum suis viribus; Cael. 45.

instrumentum: etenim omne instrumentum, omnis opera atque quaestus frequentia civium sustentatur, alitur otio; Catil. IV, 17.

milites: nihilo diligentior ad classem ornandam, milites revocandos alendosque esse coepit; Verr. V, 80. te praetore Siculi milites palmarum stirpibus, piratae Siculo frumento alebantur; ib. 99.

nautas: nautae coacti fame radices palmarum agrestium ... conligebant et eis miseri perditique alebantur; Verr. V, 87.

operam: f. instrumentum.

piratas: f. milites; Verr. V, 99.

plebem: f. alqm; Verr. III, 102.

quaestum: f. instrumentum.

res: memoria vestra, Quirites, res nostrae alentur, sermonibus crescent; Catil. III, 26.

spem: qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt; Catil. I, 30.

vitam: illa vita est tua, quae vigebit memoria saeculorum omnium, quam posteritas alet, quam ipsa aeternitas semper tuebitur; Marcell. 28.

altaria, Altar: I. nach Verben: fugo ab: quid enim interest utrum ab altaribus religiosissimis fugatus de sacris et religionibus conqueratur an ..? har. resp. 9.

transfero a: a cuius (aquilae) altaribus saepe istam impiam dexteram ad necem civium transtulisti; Catil. I, 24.

II. Umstand: Abl.: furialis illa vox, nefariis stupris, religiosis || in religiosis || altaribus effeminata; Planc. 86.

alte, hoch, tief, weither: aspicio: indignum eis (videbatur), qui altius aspiciebant || perspiciebant ||; Verr. a. pr. 19.

extollo: „Caesare interfecto" inquit „statim cruentum alte extollens Brutus pugionem Ciceronem nominatim exclamavit"; Phil. II, 28.

ordior: de quo si paulo altius ordiri ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite; Verr. IV, 105.

peto: si forte videbor altius initium rei demonstrandae petisse, quam me ratio iuris eius ... coëgerit; Caecin. 10. incipit longo et alte petito prooemio respondere maior Caepasius; Cluent. 58.

repeto: repetam paulo altius, iudices; Cluent. 66. quid haec mea oratio tam longa aut tam alte repetita velit; Sest. 31. f. ordior.

tollo: tollam altius tectum, ... ne aspicias urbem; har. resp. 33.

alter, der andere, zweite, Nächste: A. einfach: I. bei Substantiven: alqs: nam duo isti sunt T. Roscii, quorum alteri Capitoni cognomen est, iste, qui adest, Magnus vocatur, homines huius || eius || modi: alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis gladiator habetur, hic autem nuper se ad eum lanistam contulit; Sex. Rosc. 17. ut prope alter Timarchides numeraretur; Verr. II, 169. non se decumanum esse Apronium, sed Verrem alterum dominum illorum ac tyrannum; ib. III, 31. qui cum agros maximos et feracissimos per se ipsum, hoc est, per Apronium, Verrem alterum, depopularetur; ib. 84. nunc pro te Verrem substituisti alterum civitati; ib. 161. ut Verres alter Orcus venisse Hennam ... videretur; ib. IV, 111. Cleomenes .., qui alterum se Verrem ... putaret; ib. V, 87. versabatur in Sicilia longo intervallo alter, non Dionysius ille nec Phalaris, ... sed quoddam novum monstrum; ib. 145. Cyclops alter, multo importunior; ib. 146. ut A. Aurium illum ... et alterum A. Aurium ... proscribendos interficiendosque curaret; Cluent. 25. ornetur alter eximia laude Africanus; Catil. IV, 21. quis ignorat ... quin tria Graecorum genera sint vere? quorum uni sunt Athenienses ...; Aeoles alteri, Dores tertii nominabantur; Flacc. 64. ac neque illius Crassi factum superioris ... M.'Aquilius potuit imitari. ... quid vero? alterum Crassum temporibus eisdem, num ... M. Antonius potuit imitari? Scaur. c. 3. § 2. Brutos ego impellerem, quorum uterque L. Bruti imaginem cotidie videret, alter etiam Ahalae? Phil. II, 26. alter Caesar Vopiscus ille summo ingenio ... solvatur legibus; ib. XI, 11. sive Sulla sive Marius ... sive iterum Sulla sive alter Marius et Carbo sive qui alius civile bellum optavit; ib. XIII, 1. est ibidem alter Saserna; ib. 28.

actio: si quis erit qui perpetuam orationem accusationemque desideret, altera actione audiet; Verr. a. pr. 55. C. Verrem altera actione responsurum non esse; ib. I, 1. quid ego nunc in altera actione Cn. Dolabellae spiritus ... proferam? ib. 75.

aedes: in ea sunt aedes sacrae complures, sed duae, quae longe ceteris antecellant: Dianae, et altera ... Minervae; Verr. IV, 118.

aestas: sed tamen una atque altera aestas ... potest totam Galliam sempiternis vinculis astringere; prov. cons. 34.

annus: si unius anni quaestum in rem suam converteret, alterum patronis et defensoribus traderet, tertium ... annum totum iudicibus reservaret; Verr. a. pr. 40. unum, alterum, tertium annum Sassia quiescebat; Cluent. 178.

ars: duae sunt artes, quae possunt locare homines in amplissimo gradu dignitatis: una imperatoris, altera oratoris boni; Muren. 30.

caput: ITEM inquit EODEMQUE MODO, capite altero, UT COMITIIS PONTIFICIS MAXIMI; leg. agr. II, 18.

causa: duae sunt huius obscuritatis causae, Quirites: una pudoris, ... altera sceleris; leg. agr. II, 36.

coniuratio: duae coniurationes abs te, Torquate, constituuntur: una, quae Lepido et Volcatio consulibus ... facta esse dicitur; altera, quae me consule; Sulla 11.

consul: arcessit alter consul designatus Siculos; Verr. a. pr. 27. adrogantia, qua || quae || a maioribus nostris alterum Capua consulem postulavit; leg. agr. II, 95. ad quod bellum duobus consulibus ita missis, ut alter Mithridatem persequeretur, alter Bithyniam tueretur, alterius res et terra et mari calamitosae vehementer et opes regis et nomen auxerunt; Muren. 33. his vos si alterum consulem tradideritis; ib. 79. quorum (consulum) alter tamen neque me neque quemquam fefellit; sen. 11. bona ... de Tusculano .. ad vicinum alterum consulem deferebantur; ib. 18. alter consul ... pactionibus se || eos || suorum praemiorum obligarat; ib. 32. altero *consule* referente reductus sum; Quir. 10. duas Gallias qui decernit consulibus duobus, hos retinet ambo: qui autem alteram Galliam ..., tamen alterum retinet; prov. cons. 17. uti ... C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, ... cognoscerent ..; Phil. V. 53. uti .. C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, ... rationem agri habeant || haberent ||; ib. ut consules, alter ambove, ad bellum proficiscerentur; ib. VII, 11. uti C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, ... ad senatum referant; ib. VIII, 33. uti ... C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, ... imperent, ut ..; ib. IX, 16. decernerem plane, sicut multa consulibus || cos. al. ||, alterum || alter, al. || ambove, ni ..; ib. XI, 26. uti .. C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, ... ad hunc ordinem ... referant; ib. 31. uti ... C. Pansa A. Hirtius consules, imperatores, alter ambove, aut ... praetor urbanus ... constituat; ib. XIV, 37. ut C. Pansa A. Hirtius consules, imperatores, alter ambove, ... curent; ib. 38. — **ille**: cum flens universus ordo cincinnatum consulem orabat; nam alter ille horridus et severus consulto se domi continebat; Sest. 26.

consulatus: cum ... tu de altero consulatu gerendo te diceres cogitare; Vatin. 11.

contentio: **illa**: erat enim illa altera eius modi contentio, ut ..; Sest. 44.

contio: habetur una atque altera contio vehemens et gravis; Cluent. 77.

corona: ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo; Verr. V, 27.

corpus: duo corpora esse rei publicae, unum debile, infirmo capite; alterum firmum, sine capite; Muren. 51.

crimen: alterum veneficii crimen Oppianico ... venenum Habiti consilio paratum; Cluent. 166.

decumae: ut alterae decumae exigantur; Verr. III, 42. ut illi in alteras decumas ... triticum emere ... cogerentur; ib. 101. ita in frumentum imperatum HS duodetriciens in annos singulos Verri decernebatur ..., in alteras decumas fere ad nonagiens; ib. 163. permultos aratores in alteras decumas ..., quod emptum populo Romano darent, non habuisse; ib. 178. pro alteris decumis emptoque frumento aut nihil datum aut ..; ib. 198. imponitis decumas: patiuntur; alteras: temporibus vestris serviendum putant; ib. 199. hinc cum unae decumae lege et consuetudine detrahantur, alterae novis institutis propter annonae rationem imperentur; ib. 227.

decuria: [hic alteram decuriam senatoriam iudex obtinebit?] Verr. II, 79.

dedecus: duplex imprimeretur rei publicae dedecus: unum, quod tam turpes iudices essent; alterum, quod patefactum cognitumque esset ..; Phil. V, 16.

defensor: alter fuit propugnator mearum fortunarum et defensor adsiduus ... C. Piso; sen. 38.

dies: ut primo die ... populus Romanus iudicaret ..., ut alter dies amicis istius ... voluntatem defensionis auferret, ut tertius dies sic hominem prosterneret, ut ...; deinde reliquis diebus ..; Verr. I, 20. dies unus, alter, plures: non referri (candelabrum); ib. IV, 66. qui cum unum iam et alterum diem desideraretur; Cluent. 38. unus et alter dies intercesserat, cum ..; ib. 72. proximo, altero, tertio, denique reliquis consecutis diebus non intermittebas quasi donum aliquod cotidie adferre rei publicae; Phil. I, 32.

dux: esse duo duces in provinciis ..., appellari imperatores; horum alterum sic fuisse infrenatum ..., ut ..; Piso 44.

epistula: epistulam mater eius profert et alteram soror; Flacc. 90.

filius: non quaesivit procul alicunde, ... sed proximum, paene alterum filium; Verr. II, 48. cum haberet ex Novia infantem filium, alter autem eius filius ... apud matrem educaretur; Cluent. 27. — **ille**: „quia antea, cum duos filios haberet, illum alterum ... secum omni tempore volebat esse, hunc in praedia rustica relegarat“; Sex. Rosc. 42. ecquid tandem tibi videtur ... senex ille Caecilianus minoris facere Eutychum filium rusticum quam illum alterum Chaerestratum? ... alterum in urbe secum honoris causa habere, alterum rus supplicii causa relegasse? ib. 46. cum ille alter filius infans necatur; Cluent. 28.

Gallia: f. consul; prov. cons. 17.

genus: cum Agrigentinorum duo genera sint, unum veterum, alterum colonorum; Verr. II, 123. emendi duo genera fuerunt, unum decumanum, *imperatum* alterum; ib. III, 163. duo genera causarum esse intellegebant, ad quae interdictum pertineret: unum, si qui ex eo loco, ubi fuisset, se deiectum || eiectum || diceret; alterum, si qui ab eo loco, quo veniret; Caecin. 86. ad hanc emptionem xviralem duo genera agrorum spectant, Quirites: eorum unum propter invidiam domini fugiunt, alterum propter vastitatem; leg. agr. II, 70. alterum genus agrorum ... emetur ab eis, qui ..; ib. unum genus est eorum, qui ... possessiones habent ...; alterum genus est eorum, qui ... dominationem .. exspectant; ... tertium genus est aetate iam adfectum; ... quartum genus est sane varium; Catil. II, 18—21. quoniam me quattuor omnino hominum genera violarunt, unum eorum, qui ... inimicissimi mihi fuerunt; alterum, qui ... me prodiderunt; tertium, qui ... inviderunt laudi ... meae; quartum qui ... salutem meam vendiderunt; Quir. 21. quattuor omnino genera sunt .., in quibus ... statuatur aliquid de legibus. unum est eius modi placere legem abrogari ... .alterum ... ea (lege) non videri populum teneri ... .tertium est de legum derogationibus; Fr. B. VI, 11. — **illud**: nec tamen illud genus alterum nocturnorum testium pertimesco; Cael. 20.

hereditas: duas sibi hereditates venisse arbitratus est, unam quaestoriae procurationis, ... alteram tutelae; Verr. I, 90.

imperator: *a* te imperatore nuntius ad senatum adlatus est nullus. ab altero adlatae litterae; Piso 44. qui || qui me ||, cum ipse imperator in toto

imperio populi Romani unus esset, esse me || esse || alterum passus est; Ligar. 7. (vgl. dux).

interdictum: age illud alterum interdictum consideremus; Tull. 46.

lex: Licinia est lex et altera Aebutia; leg. agr. II, 21. altera promulgata lex est; Phil. I, 21. cum is tribunus pl. duas leges tulisset ..., unam perniciosam, alteram egregiam; Fr. B. VI, 6. ponam principium iustissimae libertatis, Cassiam; qua lege suffragiorum vis ... convaluit; alteram Cassiam, quae populi iudicia firmavit; ib. 26.

libellus: ille: recita mihi, quaeso, hunc primum libellum; deinde illum alterum; Verr. II, 183.

locus: fuit nundinatio aliqua ..., ne causam dicerent; etiam alter locus, ut absolverentur; Verr. V, 10.

lux: centesima lux est haec ab interitu P. Clodii et, opinor, altera; Milo 98.

mensis: unum, alterum mensem, prope annum denique, domi tuae piratae ... fuerunt; Verr. V, 76.

nomen: alterum, tertium, quartum, permulta erant eiusdem modi nomina; Verr. II, 187.

nuptiae: nihil de alteris Oppianici nuptiis queror; Cluent. 188.

opinio: hic opinio fuit ... duplex, una non abhorrens a statu naturaque rerum ...; altera non minus veri similis; Scaur. 9. 10.

parens: alter parens ex altera parte erat Herbitensis Eubulidas; Verr. V, 110. quid respondebo liberis meis, qui te parentem alterum putant? Milo 102.

pars: grandis natu parens adductus ad supplicium, ex altera parte filius; Verr. I, 76. signum ... Cupidinis e marmore; ex altera parte Hercules, egregie factus ex aere; ib. IV, 5. primum obicitur contra istorum impetus Macedonia ...; constituitur ex altera parte ulterior Hispania; Font. 44. 45. praesertim cum virgo Vestalis ex altera parte germanum fratrem complexa teneat; ib. 46. extrahitur domo latitans Oppianicus a Manlio; index Avillius ex altera parte coram tenetur; Cluent. 39. praesertim cum ex altera parte totum municipium videre possitis; ib. 195. illam alteram partem de nece Saturnini nimis exiguam ... esse voluisti; Rabir. 9. intellego .. tris totius accusationis partis fuisse et earum unam in reprehensione vitae, alteram in contentione dignitatis, tertiam in criminibus ambitus esse versatam; Muren. 11. facilior est mihi aditus ad contentionem dignitatis, quae pars altera fuit accusationis; ib. 14. bipartito classem distributam fuisse, ut una pars supra Ephesum, altera infra Ephesum navigaret; Flacc. 32. in maximis nostris malis atque discordiis neminem umquam alterius rationis ac partis ... offendit; Balb. 58. alterius vero partis nihil amplius dicam quam ... nimis iracundam futuram fuisse victoriam; Marcell. 17. reliqua pars accusationis duplex fuit: una regem semper in speculis fuisse ..., altera exercitum eum ... comparasse; Deiot. 22. quo minus a se, qui in altera parte fuisset, ea sumeres non recusavit; ib. 35. ſ. parens; Verr. V, 110.

patria: tua te altera patria, quem ad modum dicere solebas, Messana circumvenit; Verr. IV, 17.

patronus: ne posset patronum suum proscriptum iuvare; simul ut esset poena, quod alterius patroni testamento obtemperasset; Verr. I, 124. utrum reprehendis, quod patronum iuvabat eum ..., an, quod alterius patroni mortui voluntatem conservabat? ib.

pecunia: data tibi est pecunia, Verres, una qua frumentum tibi emeres in cellam, altera qua frumentum emeres a civitatibus quod Romam mitteres; Verr. III, 202.

pensio: cur tam sero? cur cum altera pensio solvenda esset, non tum cum prima? Qu. Rosc. 51.

porticus: velle se in Carinis aedificare alteram porticum quae Palatio responderet; har. resp. 49.

propugnator: ſ. defensor.

quaestus: ita in eo frumento primus tibi ille quaestus erat ipsum frumentum ...; alter, quod ... duobus pretiis unum et idem frumentum vendidisti; Verr. III, 179.

R: ut usque ad alterum R litterae constarent integrae, reliquae omnes essent in litura; Verr. II. 187.

ratio: ſ. pars; Balb. 58.

res: damnum passum esse M. Tullium convenit mihi cum adversario: vici unam rem. vi hominibus armatis rem esse gestam non infitiantur: vici alteram. a familia P. Fabii commissam negare non audent: vici tertiam; Tull. 23. omnino ad probandum utramque rem videam infirmam nugatoriamque esse, ad dicendum autem in altera videar mihi aliquid reperire posse; Caecin. 64. duae res vehementer in praetura desideratae sunt, quae ambae in consulatu Murenae profuerunt: una, exspectatio muneris ..., altera, quod ei, quos ... testis habuerat, nondum discesserant; Muren. 37. altera res est de honoribus; Phil. V, 35.

rex: eorum (regum) alter, qui Antiochus vocatur, iter per Siciliam facere voluit; Verr. IV, 61.

Roma: Capua .., quae temporibus his Roma altera est; Phil. XII, 7. — illa: tunc contra hanc Romam ... illa altera Roma quaeretur; leg. agr. II, 86. — nulla: nullam alteram Romam neque aliam sedem imperii nobis consulibus futuram; leg. agr. I, 24.

scelus: non videtis fingi sceleris maximi crimen, ut *causa* alterius sceleris suscipiendi fuisse videatur? Cael. 56.

schola: dices enim, ut es homo ... politus ex schola: ... .vertes te ad alteram scholam; Piso 59. 60.

sententia: video adhuc duas esse sententias, unam D. Silani, ... alteram C. Caesaris; Catil. IV, 7. — illa: si eritis secuti sententiam C. Caesaris ...; sin illam alteram ..; ib. 9.

signum: signa duo sunt, Cereris unum, alterum Triptolemi; Verr. IV, 110. tria ferebantur ... signa Iovis Imperatoris ...: unum illud Macedonicum ...; alterum in Ponti ore et angustiis; tertium, quod Syracusis ... fuit; Verr. IV, 129.

simulacrum: ut simulacrum Cereris unum ... e sacrario Catina convellendum ... curaverit, alterum autem Henna ex sua sede ac domo sustulerit; Verr. V, 187.

sortitio: sperabat Heraclius, si illum diem effugisset, ante alteram sortitionem Q. Arrium ... successurum; Verr. II, 37.

statua: ut ... ibi inauratam istius et alteram filio statuam ponerent; Verr. II, 50. sed haec una statua. altera ab || altera || equitibus Romanis, equo publico; Phil. VI, 13.

templum: vidistis simulacrum Cereris e marmore et in altero templo Liberae; Verr. IV, 109. duo templa sunt egregia, Cereris unum, alterum Liberae; ib. 119.

tempus: duo sunt tempora, quibus nostrorum civium spectentur iudicia de nobis; unum honoris, alterum salutis; Vatin. 10. ergo haec duo tempora carent crimine: unum, cum est legatus profectus, alterum, cum ... praepositus Africae est; Ligar. 4. duo tamen tempora inciderunt, quibus aliquid contra Caesarem Pompeio suaserim ...: unum, ne quinquennii imperium Caesari prorogaret; alterum, ne pateretur ferri ut absentis eius ratio haberetur; Phil. II, 24.

testis: cum || tum || repente iste testis citari iubet: dicit unus et alter breviter; Verr. II, 75. quid ego de hoc teste dicam ...? A. Terentius, alter

testis, ... etiam se pessimi facinoris arguit; Caecin. 24. 25.

tribunus: ineunt magistratum tribuni plebis ... ex eis princeps emitur ab inimicis meis, is, quem ...; alter vero ... nomen suum de tabula sustulit; Sest. 72. tribunum plebis ... iacentem ... vidistis; alterius tribuni plebis ... domus est oppugnata; ib. 85. tribuni ‖ tribunicii ‖ primum duo designati, Tullus Hostilius .... alter est designatus Insteius ‖ Insieius, al. ‖ nescio qui; Phil. XIII, 26.

vir: mihi cum viris fortibus, qui censores proxime fuerunt, ambobus est amicitia, cum altero vero ... magnus usus; Cluent. 117. illae sententiae virorum clarissimorum minime probandae sunt, quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem. qui ulteriorem, omnia ... perturbat .... alter belli Gallici rationem habet; prov. cons. 36.

vitium: in quo primum erat illud absurdum, quod ...; deinde alterum iam oratoris vitium non videre quid quaeque causa postulet; Sulla 31.

urbs: ea tanta est urbs, ut ex quattuor urbibus maximis constare dicatur: quarum una est ea, quam dixi, Insula .... altera autem est urbs Syracusis, cui nomen Achradina est .... tertia est urbs, quae ... Tycha nominata est .... quarta autem est, quae ... Neapolis nominatur; Verr. IV, 119.

II. **allein und mit Pronomen: a. masc.:** 1. **Subject:** descendit: alter tibi descendit de palatio et aedibus suis: habet animi causa rus amoenum; Sex. Rosc. 133.

eripit: ne quem putetis sine maximo dolore argentum caelatum domo quod alter eriperet protulisse; Verr. IV, 52.

est: unus adhuc fuit post Romam conditam — di immortales faxint ne sit alter — cui res publica se totam traderet; Verr. III, 81. — ille: itaque ille alter aut ipse est homo doctus ... aut amicos habet prudentiores quam Gabinius; prov. cons. 14.

habet: s. descendit. est; prov. cons. 14.

vendit: ecce tibi alter ... cum iam egeret ..., se ipsum ..., nomen ac dignitatem imperii regi Aegyptio vendidit; Piso 48.

versatur: ille: nam ille alter Caesonius Calventius ab adulescentia versatus est in foro; sen. 13.

2. **nach Verben: a. Accusativ:** absolvo: veri similius tamen esset, eum potius corrupisse, qui metuisset ne ipse condemnaretur, quam illum, qui veritus esset ne alter absolveretur; Cluent. 63.

accuso: cognosce ex me ... quam multa esse oporteat in eo, qui alterum accuset; div. Caec. 27. audebis ita accusare alterum, ut quo minus tute condemnere recusare non possis? ib. 31. eos, qui alterum accusant, non minus ... de fama sua, quam illos, qui accusantur, de capite ac fortunis suis pertimescere; ib. 71. de quibus causis aut magistratum capere non liceat aut iudicem legi aut alterum accusare; Cluent. 120. nihil est enim tam alienum ab eo, qui alterum coniurationis accuset, quam ..; Sulla 31. numquam enim tam Caelius amens fuisset, ut, si se isto infinito ambitu commaculasset, ambitus alterum accusaret, neque eius facti in altero suspicionem quaereret, cuius ipse sibi perpetuam licentiam optaret, nec si sibi semel periculum ambitus subeundum putaret, ipse alterum iterum ambitus crimine arcesseret; Cael. 16.

appello: sed alter est rex iudicio senatus per nos, pecunia Brogitarus per te appellatus: *** alterum putabo regem, si ..; har. resp. 29.

arcesso: s. accuso; Cael. 16.

demoveo: ita carus utrisque est atque iucundus, ut non alteros demovisse, sed utrosque constituisse videatur; Sulla 62.

detrudo: multa dantur ei, qui vi alterum detrusisse dicitur; Tull. 45.

pessumdo: quemquam hominem ita pessumdare alterum verbis velle, ut etiam navem perforet, in qua ipse naviget; Fr. C. 17.

puto: s. appello.

reprehendo: quod ita postulatur ab hominibus, ut ab eis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderint; Verr. III, 4.

veho: tamen appareret, uter esset insidiator, uter nihil cogitaret mali, cum alter veheretur in raeda paenulatus; ... videte nunc illum ..; Milo 54.

voco: omnes, qui alterum ... in iudicium rei publicae causa vocant, providere debent ..; Verr. III, 1.

b. **Dativ:** addico: cum vero fidem ac religionem tuam iam alteri addictam pecunia accepta habueris; Verr. II, 78.

do: si hoc non est vi atque imperio cogere invitos lucrum dare alteri [hoc est, pecuniam dare]; Verr. III, 71. nec homo occidi nec consulto alteri damnum dari sine dolo malo potest; Tull. 34. — crimini: idne alteri crimini dabis, quod eodem tempore in eadem provincia tu ipse fecisti? div. Caec. 31.

exigo: nam quod sibi petitur, certe alteri non exigitur; Qu. Rosc. 52.

incommodo: ut, cum ipsi nihil alteri scientes incommodarint, nihil ipsis iure incommodi cadere possit; Quinct. 51.

obicio: quid est enim dementius quam, cum rei publicae perniciosa arma ipse ceperis, obicere alteri salutaria? Phil. II, 20.

pareo: equitem Romanum ... venire in eum locum, ubi parendum alteri et serviendum sit; Rab. Post. 22.

persuadeo: qui, ... quod sibi probare non possit, id persuadere alteri conetur; Qu. Rosc. 4.

peto: qui per se litem contestatur, sibi soli petit; alteri nemo potest, nisi qui cognitor est factus; Qu. Rosc. 53. quod si quisquam petere potest alteri, qui cognitor non est factus; ib. 54.

servio: s. pareo.

trado: luctuosum est tradi alteri cum bonis, luctuosius inimico; Quinct. 95. neque enim permissum est, ut impune nobis liceat, quod alicui eripuerimus, id alteri tradere; Verr. II, 45.

tribuo: tantum *huic* laudis impertit, quantum neque ambitiosus imperator neque invidus tribuere alteri in communicanda gloria debuit; Muren. 20. ampliorem honorem alteri tribuebat quam ipse erat consecutus; prov. cons. 27.

venit in mentem: minus enim stultus est is, cui nihil in mentem venit, quam ille, qui, quod stulte alteri venit in mentem, comprobat; Cluent. 84.

c. **mit Präpositionen:** adfirmo de: quamquam adfirmare de altero difficile est; Phil. XIII, 43.

animadverto in: neque in uno aut altero animadversum est, sed iam in pluribus; Muren. 43.

commemoro de: quam (felicitatem) praestare de se ipso nemo potest, meminisse et commemorare de altero possumus; imp. Pomp. 47.

communico cum: quod auxilium sibi se putat adiunxisse, qui cum altero rem communicavit; Sex. Rosc. 116. quid est quam ob rem putes te tuam culpam non modo derivare in aliquem, sed communicare cum altero posse? Verr. II, 49.

deprecor pro: an sperandi Ligario causa non sit, cum mihi apud te locus sit etiam pro altero deprecandi? Ligar. 31.

dico in: ut ea in alterum ne dicas, quae cum tibi falso responsa sint, erubescas; Cael. 8.

memini de: s. commemoro de.

quaero in: s. a. accuso; Cael. 16.

reposco ab: nihil est enim quod minus ferendum sit quam rationem ab altero vitae reposcere eum, qui non possit suae reddere; div. Caec. 27.

legem enim sibi ipsi dicunt innocentiae ..., qui ab altero rationem vitae reposcunt; Verr. III, 1.

(sum) in: in altero pudor, gravitas, moderatio, integritas; in illis ... libidines; Phil. XIII, 10.

3. **nach Substantiven**: bona: considerant enim quid et quantum sit alterius bona proscribere; Quinct. 51. is, ut opinor, praedium, non bona videatur alterius possidere; ib. 85.

calamitas: qui suae virtute in altiorem locum pervenit, non qui ascendit per alterius incommodum et calamitatem; Sex. Rosc. 83.

caput: qui caput alterius, famam fortunasque defendam; Quinct. 8. at neque C. Aquilius de capite alterius libenter iudicat et Q. Hortensius contra caput non didicit dicere; ib. 44. quo minus pro capite et fortunis alterius ... causam velint dicere; Sex. Rosc. 5.

cupiditas: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare; Quinct. 7.

damnum: quod factum eius modi est, ut ... sine damno alterius ... fieri non potuerit; Tull. 32.

dolor: ut in alterius dolore vel pietati vel indulgentiae vestrae serviatis; Cael. 79.

domus: ne (iuventus) incurrat in alterius domum atque famam; Cael. 42.

exitium: qui quantum possent in salute alterius quam in exitio mallent ostendere; Sex. Rosc. 149. multum posse ad salutem alterius honori multis, parum potuisse ad exitium probo nemini umquam fuit; Fr. B. III, 5.

facinus: miserior igitur qui suscipit in se scelus quam si ‖is‖ qui alterius facinus subire cogitur; Phil. XI, 9.

factum: quae sit auctoritas eius, qui se alterius facto, non suo defendat? Vatin. 15.

fama: ut aut uterque inter se aut neuter satis daret; non necesse esse famam alterius in iudicium venire; Quinct. 30. ſ. caput; Quinct. 8. domus.

fortunae: tu fortunas alterius litteris conscriptas in iudicium adferas? Cluent. 186. ſ. caput; Quinct. 8. Sex. Rosc. 5.

ignominia: ipse sua scientia ad ignominiam alterius contentus non fuit; Cluent. 134.

impudentia: neque in alterius impudentia sui pudoris existimationem amitterent; Verr. II, 192.

incommodum: ſ. calamitas.

iniuria: in quibus ... tamen esset illa cogitatio, in alterius iniuria se despectos; Verr. III, 95.

innocentia: ut magis insectari alterius innocentiam quam de se timide cogitare videatur; Cael. 16.

inventa: proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet; Cluent. 84.

labor: ne alterius labori inviderent; Phil. VIII, 31.

manus: omnes, quorum in alterius manu vita posita est; Quinct. 6.

opes: at non nemo ... bonis quidem suis utitur, alterius opes ... non exspectat; Quinct. 49.

peccata: concedas oportet eis, qui nullo suo peccato impediuntur quo minus alterius peccata demonstrare possint; div. Caec. 34.

periculum: nihil me addere ad alterius periculum; Fr. B. XIII, 1, 4.

praedium: ſ. bona; Quinct. 85.

salus: ſ. exitium.

virtus: neminem alterius, qui suae confideret, virtuti invidere; Phil. X, 1.

vita: vitam alterius totam explicare; div. Caec. 27.

4. **Umstand**: in: omnia postremo, quae vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt. etenim non modo accusator, sed ne obiurgator quidem ferendus est is, qui, quod in altero vitium reprehendit, in eo ipse deprehenditur; Verr. III, 4.

b. neutr.: 1. **Subject**: est: in quo utrumque sit, eum superiorem esse, in quo alterum, in eo non quid is velit, sed quid facere possit quaeri solere; div. Caec. 53. — illud: at enim solum id est, ut me Siculi maxime velint; alterum illud, credo, obscurum est, a quo Verres minime se accusari velit; div. Caec. 22.

2. **nach Verben**: a. **Accusativ**: opto: duo modo haec opto, unum, ut moriens populum Romanum liberum relinquam ...; alterum, ut ita cuique eveniat, ut de re publica quisque mereatur; Phil. II, 119.

pono: duo sola recentia sine cuiusquam infamia ponam ...: unum illud, quod ita fuit inlustre notumque omnibus, ut ...; alterum, quod ... introferri solitus est ad mulierem; Verr. V, 34.

b. **Ablativ**: utor: ius atque vis; horum utro uti nolumus, altero est utendum; Sest. 92.

c. **mit Präposition**: haereo in: illo: scire cupio quid tandem in isto versu reprehendas: cedant arma togae. ... „at in altero illo“ inquit „haeres: concedat laurea laudi“; Piso 73. 74.

B. **distributiv***): I. **bei Substantiven**: alqs: erant ei veteres inimicitiae cum duobus Rosciis Amerinis, quorum alterum sedere in accusatorum subselliis video, alterum tria huiusce praedia possidere audio; Sex. Rosc. 17. quod est tibi cum Brutis bellum? cur eos ... solus oppugnas? alterum circumsederi ‖circumsedere‖ non moleste fers, alterum tua sententia spolias eis copiis, quas ..? Phil. X, 4.

accusator: accedit ut accusatorum alterius crudelitate, alterius indignitate conturber; Deiot. 2.

annus: biennium provinciam obtinuit, cum alter annus in vilitate, alter in summa caritate fuit ‖fuerit‖; Verr. III, 216.

auxilium: auxilio mihi opus fuerat et consulis et senatus; quorum alterum etiam ad perniciem meam erat a vobis consulibus conversum, alterum rei publicae penitus ereptum; Piso 19.

cavea: illi cum ludos facerent, servos de cavea exire iubebant: tu in alteram servos immisisti, ex altera liberos eiecisti; har. resp. 26.

censor: atque etiam ipsi inter se censores sua iudicia tanti esse arbitrantur, ut alter alterius iudicium non modo reprehendat, sed etiam rescindat; ut alter de senatu movere velit, alter retineat ...; ut alter in aerarios referri aut tribu movere iubeat, alter vetet; Cluent. 122.

civis: uno .. tempore in hac re publica duos civis exstitisse, quorum alter finis vestri imperii non terrae, sed caeli regionibus terminaret, alter eiusdem imperii domicilium sedisque servaret; Catil. III, 26.

conlega: illa castrorum M. Antonii lumina, nonne ante oculos proponitis? primum duos conlegas Antoniorum ...; quorum alter commentatus est mimos, alter egit tragoediam; Phil. XI, 13. (vgl. consul; dom. 60).

consessus: quid magis ... conturbatum dici potest quam omne servitium permissu magistratus liberatum in alteram scenam immissum, alteri prae-

*) unus — alter: ſ. A, I. aestas. ars. causa. coniuratio. contio. corona. corpus. decumae; Verr. III, 227. dedecus. dies; Verr. IV, 66. Cluent. 38. 72. genus; Verr. II, 123. III, 163. Caecin. 86. leg. agr. II, 70. imperator. lex; Fr. B. VI, 6. mensis. opinio. pars; Flacc. 32. Deiot. 22. pecunia. res; Muren. 37. sententia; Catil. IV, 7. signum; Verr. IV, 110. simulacrum. statua; Phil. VI, 13. templum; Verr. IV, 119. tempus. testis; Verr. II, 75. — II, a, 1. est; Verr. III, 81. 2, c. animadverto in. b, 2, a. opto. pono. — primus — alter: ſ. A, I. pensio. quaestus. — primum — alter: ſ. A, I. pars; Font. 45. — princeps — alter: ſ. A, I. tribunus; Sest. 72.

unus — alter — tertius: ſ. A, I. alqs; Flacc. 64. annus. genus; Fr. B. VI, 11. pars; Muren. 11. res; Tull. 23. signum; Verr. IV, 129. — primus — alter — tertius: ſ. A, I. dies; Verr. I, 20. — proximus — alter — tertius: ſ. A, I. dies; Phil. I, 32.

unus — alter — tertius — quartus: ſ. A, I. genus; Catil. II, 18—21. Quir. 21. urbs. — alter — tertius — quartus: ſ. A, I. nomen.

centesimus et alter: ſ. A, I. lux.

positum, ut alter consessus potestati servorum obiceretur, alter servorum totus esset? har. resp. 25.

consul: nactus est primum consules eos, quorum alter res ad scribendum maximas, alter cum res gestas tum etiam studium atque auris adhibere posset; Arch. 5. sed fuerunt ei consules ..., non consules, sed mercatores provinciarum ..., quorum alter me Catilinam, amatorem suum, ... alter Cethegum consobrinum reposcebat; sen. 10. superiores consules ... veriti sunt, ne gratiae causa facere viderentur, quod alter mihi adfinis erat, alterius causam capitis receperam; Quir. 11. non existimo Campanum illum consulem cum saltatore conlega, cum alteri totam Achaiam ..., alteri Syriam ... ad diripiendum tradidisses, illos tam cupidos liminum meorum ... fuisse; dom. 60. consules epulabantur ..., cum alter se Catilinae delicias, alter Cethegi consobrinum fuisse diceret; ib. 62. quid dicam? consules? hocine ut ego nomine appellem eversores huius imperii? ... alter unguentis adfluens, calamistrata coma ... . alter, o di boni! quam taeter incedebat! Sest. 17—19. quod habiturus essem ... fortem et gravem consulem. atque eorum alter fefellit neminem. ... alter multos plane in omnis partis fefellit; ib. 20. 21. consulis alterius summum studium, alterius animus paene placatus; ib. 87. quod mihi igitur certamen esset huius modi? cum C. Mario scilicet aut cum aliquo pari an cum altero, barbaro Epicureo, cum altero, Catilinae lanternario consule? Piso 20. consules post hominum memoriam taeterrimi ..., quorum alter exercitum perdidit, alter vendidit; Planc. 86. ſ. A. I. consul; Muren. 33.

consularis: cum duo consulares spem honestae pacis nobis attulissent, quod erant familiares M. Antonii, quod domestici, nosse aliquod eius volnus ... videbantur. apud alterum uxor, liberi; alter cotidie litteras mittere; Phil. XII, 1.

equitatus: equitatus, qui in Syriam ducebatur bipertito, alter ... sese .. ad Brutum contulit; alterum in Macedonia Cn. Domitius ... a legato Syriaco abduxit; Phil. X, 13.

fatum: cum sciat duo illa rei publicae paene fata [Gabinium et Pisonem] alterum haurire cotidie ... innumerabile pondus auri ...; alterum Thracibus ac Dardanis .. pacem maxima pecunia vendidisse; Sest. 93. 94.

filius: at enim cum duos filios haberet, alterum a se non dimittebat, alterum ruri esse patiebatur; Sex. Rosc. 45. ſ. A, I. filius; Sex. Rosc. 46.

frater: fratrem suum alterum Siciliam provinciam obtinere, alterum esse quaesiturum de pecuniis repetundis; Verr. a. pr. 27. Cibyratae sunt fratres quidam, Tlepolemus et Hiero; quorum alterum fingere opinor e cera solitum esse, alterum esse pictorem; ib. IV, 30. qui ... redii cum || dicam || maxima dignitate te vivo, fratre tuo altero consule reducente, altero praetore † petente || *patiente*, al. ||; dom. 87.

laqueus: eius modi mihi duos laqueos in causa esse propositos, ut si me altero expedissem, tenerer altero; Fr. B. VI, 48.

nomen: alterum nomen beneficii populi Romani est, alterum virtutis atque victoriae; Phil. XIV, 25.

pars: cum videatis ex altera parte sectorem, inimicum ..., ex altera parte egentem, probatum suis filium; Sex. Rosc. 152. sed tamen alterius partis periculum ... depulsum est; in altera parte ita res a L. Lucullo ... est administrata, ut ..; imp. Pomp. 10. orationem in duas divisam esse partis, quarum altera mihi niti ... videbatur invidia iam inveterata iudicii Iuniani, altera ... attingere rationem veneficii criminum; Cluent. 1. cum considero quo modo mihi in utraque re sit elaborandum, altera pars ... non magnae in dicendo contentionis fore videtur, altera autem ... perspicio quantum in agendo difficultatis ... sit habitura; ib. 2. quam ob rem alteram partem causae sic agemus, ut vos doceamus, alteram sic, ut oremus; in altera diligentia vestra nobis adiungenda est, in altera fides imploranda; ib. 8. quaestio peculatus, ex altera parte lacrimarum et squaloris, ex altera plena † catenarum || plena, ex altera catervarum testium || atque indicum; Muren. 42. duae partes esse in re publica cum putarentur, altera me deposcere propter inimicitias, altera timide defendere propter suspicionem caedis putabatur; sen. 33.

patricius: etenim mihi ipsi accidit, ut cum duobus patriciis, altero improbissimo atque audacissimo, altero modestissimo atque optimo viro, peterem; Muren. 17.

popularis: quid populares illi duo? [quid egerunt?] alter ... non tenuit eum locum, in quem ... facillime pervenisset; alter ... aedilitatem petivit cum bonis viris; Sest. 114.

populus: cum alterius populi maiestas conservari iubetur, de altero siletur || sileatur || Balb. 36.

propinquus: ei resistebam, neque solum illi hosti ac parricidae, sed his etiam propinquis illius, Marcellis, patri et filio, quorum alter apud me parentis gravitatem, alter filii suavitatem obtinebat; Sulla 19.

res: quae res in civitate duae plurimum possunt, eae contra nos ambae faciunt in hoc tempore, summa gratia et eloquentia; quarum alteram .. vereor, alteram metuo; Quinct. 1. cum in altera re causae nihil esset quin secus iudicaret ipse de se ..., in altera spes esset ad talem tamen virum iudicem veniendi; ib. 32. alterius rei causam vosmet ipsi ... sustulistis, alterius ego vobis hodierno die causam profecto auferam; Caecin. 9.

rex: bellum ... sociis a duobus potentissimis regibus infertur, Mithridate et Tigrane, quorum alter relictus, alter lacessitus occasionem sibi ad occupandam Asiam oblatam esse arbitrantur; imp. Pomp. 4.

scena: ſ. consessus.

sententia: duae dictae sunt sententiae, quarum neutram probo: alteram, quia semper ... periculosam arbitror; alteram, quia alienam his temporibus existimo; Phil. XI, 16.

supercilium: altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio; Piso 14.

vir: cum essent tales ... viri, quorum alterius iam nobis notus esset exercitus, alterius auditus; Phil. XI, 27. ſ. A, I. vir; prov. cons. 36.

II. **allein: a. masc.:** alter ex ipsa caede volucrem nuntium Ameriam ... misit ...; alter ..., testimonia etiam in Sex. Roscium dicturus est; Sex. Rosc. 102. itaque alter causae confidit, alter diffidit; Qu. Rosc. 11. o societatem captiosam et indignam, ubi alter HS IIII ∞, alter CCCIↃↃↃ quod sit in societatem adfert! ib. 29. nunc hoc dicunt, utrumque se nosse; alterum se cupere defensorem esse fortunarum suarum, alterum plane nolle; div. Caec. 20. eadem aestimatione alter sublevarat aratores, alter everterat; Verr. III, 215. quod alter uni illud bellum suscipiendum vestris suffragiis detulit, alter delatum susceptumque confecit; imp. Pomp. 58. quibus in iudiciis alter a Staieno solo absolutus est, alter etiam ipse se condemnavit; Cluent. 62. quorum alter eloquentia damnationem illam, alter tacita pietate deplorat; ib. 65. ut alter vita crudelissime privaretur, [cum] alteri ad prolationem iudicii biduum quaereretur; Rabir. 8. alter eos ... punctum temporis frui vita ... non putat oportere ... . alter intellegit mortem ab dis immortalibus non esse supplicii causa constitutam; Catil. IV, 7. quorum alteri uno adventu nostri exercitus deleti sunt, alteri nostri imperii praesidio disciplinam suam legesque conservant; Muren. 74. cum alter eorum senatui paruisset, alter vim caedemque fugisset; sen. 38. quorum uterque nostra memoria, summa senectute, alter Oresten, alter Pisonem adoptavit; dom. 35. eiciuntur duo ..., alter per honorem turpissimum, alter per honestissimam calamitatem; ib. 65. quibus ex generibus alteri se popularis,

alteri optimates et haberi et esse voluerunt; Sest. 96. est enim reus uterque ob eandem causam et eodem crimine: alter die dicta ab eo, quem ..., alter tuis consiliis, illo tamen adiuvante; Vatin. 41. hosce igitur imperatores habebimus? quorum alter non audet nos certiores facere, ne ||facere|| imperator appelletur; alterum, si tabellarii non cessarint, necesse est paucis diebus paeniteat audere; prov. cons. 15. eorum neuter triumphavit, quod alteri illum honorem conlega, alteri mors praeripuit; Piso 62. quorum alter ... semper aeque mihi amicus fuit ac sibi, alter ... sibi aliquando amicior quam mihi; ib. 80. alteri ... mirandam in modum laetati sunt: alteros ... numquam intellexi vehementius suorum municipum honore laetari; Planc. 19. cum duos secum Anagninos haberet, Mustelam et Laconem, quorum alter gladiorum est princeps, alter poculorum; Phil. II, 106. quarum partium? alteri victi sunt, alteri sunt e mediis C. Caesaris partibus; ib. V, 32. alter advolarat subito ad direptionem pestemque sociorum .... alter eam legem sibi statuerat, ut ... lux venisse quaedam ... videretur; denique alter ad evertendam rem publicam praesidia quaerebat, alter ad conservandam; ib. X, 12. horum alter ... quicquid habuit virium, id in eorum libertatem defendendam contulit ...; alter ... ad D. Brutum liberandum est profectus; ib. 16. quorum alter effecit quod optarat, de altero patefactum est quid cogitaret; ib. XI, 1. alteri se Brutus obiecit ...; alter in Asiam inrupit; ib. 4. alterius consilium, ingenium ... quis ignorat? alteri a puero pro deliciis crudelitas fuit; ib. 9. cum alter nobilitatis florem, alter belli socios adhibuisset; ib. XII, 27. hae vero quae sunt partes, cum alteris ... rei publicae salus proposita sit, alteris caedes bonorum? ib. XIII, 47. qui restituerunt eam potestatem, alterum nihil unum posse contra multos, alterum longe abesse; Fr. B. VI, 23. alter ... pastores retinet, ex quibus ait se, cum velit, subito fugitivorum bellum excitaturum; alter induxit eum, quem potuit, ut repente gladiatores ... polliceretur; ib. VIII, 11.

b. neutr.: utrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, et ante hoc tempus utrumque inauditum; Quinct. 81. quorum alterum est gravius et odiosius, alterum levius et facilius; Qu. Rosc. 16. quorum alterum levius est ..., alterum est vehementissimum; Caecin. 6. quod quidem miror, cum alterum gratum sit iratis, alterum esse tam bonis civibus non acerbum; har. resp. 51. quorum alterum fugiendum non esse, carere sensu, alterum etiam optandum, meliore esse sensu; Sest. 47. altero uti voluit, ut virtus audaciam vinceret; altero usus necessario est, ne virtus ab audacia vinceretur; ib. 92. in quo alterum es confessus, a te accusatores esse instructos ..., in altero inconstantiam tuam ... refellisti; Vatin. 3. quorum alterum optare illorum crudelitatis est, alterum conservare clementiae tuae; Deiot. 43. alterum peto a vobis, ut me ... benigne, alterum ipse efficiam, ut ... attente audiatis; Phil. II, 10. „fuit alterum gravitatis, alterum prudentiae tuae“; ib. 24. quorum alterum optabile est, alterum effugere nemo potest; ib. VIII, 29. alterum fecit, alterius di immortales omen avertant! ib. XIV, 26. duo certe non praeteribo ...: quorum alterum pertinet ad virorum fortissimorum gloriam sempiternam, alterum ad leniendum maerorem et luctum proximorum; ib. 31.

C. **alternativ:** cum domus in Palatio, villa in Tusculano, altera ad alterum consulem transferebantur; dom. 62. f. B, I. censor.

alternus, abwechselnd, gegenseitig: c a p i t a: cum Brutus duobus recitatoribus constitutis ex duabus eius orationibus capita alterna inter se contraria recitanda curasset; Cluent. 140.

c i v i t a t e s: quod privatus a populo petit aut populus a privato, senatus ex aliqua civitate qui iudicet datur, cum alternae civitates reiectae sunt; Verr. II, 32.

c o n s i l i a: legem te de alternis consiliis reiciendis tulisse; Vatin. 27.

i u d i c e s: non intellego quam ob rem senatus ... de ipso .. ambitu reiectionem fieri voluerit iudicum alternorum; Planc. 36.

v e r s u s: quod epigramma in eum fecisset, tantummodo alternis versibus longiusculis; Arch. 25.

alteruter, einer von beiden: a l q s: qui se velle dicebant alterutri eorum, qui tum illud iudicium habebant, adesse; Verr. II, 71. necesse erat enim alterutrum esse hostem; nec poterat aliter de adversariis iudicari ducibus; Phil. III, 21.

a l q d: utrum te perfidiosum an praevaricatorem existimari mavis? video esse necesse alterutrum, sed ego tecum in eo non pugnabo quo minus utrum velis eligas; div. Caec. 58. ut si in alterutro peccandum sit, malim videri nimis timidus quam parum prudens; Marcell. 21.

p a r s: dabit enim nobis iam tacite vita acta in alterutram partem firmum et grave testimonium; Qu. Rosc. 17.

altitudo, Höhe, Tiefe: I. **Subject:** o f f i c i t: nec illius animi aciem praestringit ||perstringit|| splendor sui nominis nec mentis quasi luminibus officit altitudo fortunae et gloriae; Rab. Post. 43.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** p e r f r i n g o: qui omnis angustias, omnis altitudines moenium obiectas ||omnium obiecta|| semper vi ac virtute perfregit; har. resp. 49.

2. **mit Präposition:** d e p r i m o i n: totum (opus) est e saxo in mirandam altitudinem depresso et multorum operis penitus exciso; Verr. V, 68.

III. **nach Substantiv: Ablativ:** s p e l u n c a: prope est spelunca quaedam, conversa ad aquilonem, infinita altitudine; Verr. IV, 107.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** d e f e n d i: cum rex ... ab invicta Cn. Pompei manu ... itinerum angustiis atque altitudine montium defendatur; leg. agr. II, 52.

2. **Präposition:** u l t r a: nihil est enim ultra illam altitudinem montium usque ad Oceanum quod sit Italiae pertimescendum; prov. cons. 34.

altrix, Ernährerin: d i c o: quae (urbs) vetustate ea est, ut ipsa ex sese suos civis genuisse dicatur, [et eorum eadem terra parens, altrix, patria dicatur]; Flacc. 62.

altum, Höhe, hohe See: I. **nach Verben:** a c c e d o e x: ut si qui ex alto cum ad patriam accessisset, tempestate subito reiectus optaret, ut ..; Caecin. 88.

e d i t u s i n: sic est hic ordo quasi propositus atque editus in altum, ut ab omnibus ventis invidiae circumflari posse videatur; Verr. III, 98.

f l u i t o i n: cum vero in hanc rei publicae navem ereptis senatui gubernaculis fluitantem in alto tempestatibus seditionum ac discordiarum armatae tot classes ... incursurae viderentur; Sest. 46.

i n f l e c t o e x: in ipso aditu atque ore portus, ubi primum ex alto sinus ab litore ad urbem inflectitur; Verr. V, 30.

i n v e h o r e x: qui iam in portum ex alto invehuntur; Muren. 4.

p r o i c i o i n: quod erat (Phaselis) eius modi loco atque ita proiecta in altum, ut .. exeuntes e Cilicia praedones saepe ad eam necessario devenirent; Verr. IV, 21.

II. **nach Substantiv:** a d i t u s e x: quod ab illa parte urbis navibus aditus ex alto est; Verr. V, 84.

altus, hoch, tief: a l q d: cum praesertim neque in honore vestro neque in gloria virtutis quicquam videam altius, quo mihi libeat ascendere; Catil. III, 28.

basis: quam (statuam) sibi propter Marcellos altiore etiam basi poni iusserat; Verr. IV, 90.

gradus: cum altiorem gradum dignitatis beneficio populi Romani esset consecutus; Cluent. 150. cuius (populi Romani) honoribus in amplissimo consilio et in altissimo gradu dignitatis ... conlocati sumus; sen. 2. praecipitari ex altissimo dignitatis gradu; dom. 98. cum is praeter spem in altissimo gradu alienis opibus positus esset; Sest. 20. ut in altissimo gradu dignitatis locati rem publicam pro nihilo haberemus? Phil. I, 14.

locus: qui sua virtute in altiorem locum pervenit; Sex. Rosc. 83. quanto in odio postea 'suis ||suis illis|| ipsis fuit ||ipsis||, per quos in altiorem locum ascenderat! Cluent. 110.

mens: homo sapiens atque alta et divina quadam mente praeditus multa vidit; Milo 21.

murus: apud quos etiam *Cl*eombrotum Ambraciotam ferunt se ex altissimo praecipitasse muro; Scaur. c. 3. § 4.

radices: virtus est una altissimis defixa radicibus; Phil. IV, 13.

alveolus, Spielbrett: tribuo: quantum (temporum) alii tribuunt tempestivis conviviis, quantum denique alveolo, quantum pilae; Arch. 13.

alveus, Badewanne: est: ex quibus requiram quem ad modum latuerint aut ubi; alveusne ille an equus Troianus fuerit, qui tot invictos viros ... tulerit ac texerit; Cael. 67.

alumnus, Zögling: I. **absolut:** ego igitur pacis, ut ita dicam, alumnus ... pacem cum M. Antonio esse nolo; Phil. VII, 8.

II. **nach Verben:** adfigo: ut ... Italia alumnum suum servitutis extremo summoque supplicio adfixum videret; Verr. V, 169.

servo: eorum ||eorumne|| populorum civis, eorum agrorum alumnos ... ad C. Verris nefariam immanitatem et ad eius funestam securem esse servatos? Verr. V, 123.

video: s. adfigo.

alvus, Leib: contineo in: spem illam, quam in alvo commendatam a viro continebat, victa avaritia sceleri Oppianici vendidit; Cluent. 34.

effundo ex: te tua illa ... mater pecudem ex alvo, non hominem effuderit; Fr. A. V, 9.

amandatio, Verweisung: appello: tamenne haec a te ||attente|| vita eius ||et|| rusticana relegatio atque amandatio appellabitur? Sex. Rosc. 44.

amando (amendo), verweisen: alqm: cuius vero bona venierunt ..., is non modo ex numero vivorum exturbatur, sed, si fieri potest, infra etiam mortuos amandatur; Quinct. 49. an amandarat hunc (filium?) sic, ut esset in agro ac tantum modo aleretur ad villam? Sex. Rosc. 44. me expulso, Catone amandato; dom. 66.

colonos: a Poenis admixto Afrorum genere Sardi non deducti in Sardiniam atque ibi constituti, sed amendati ||amandati|| et repudiati coloni; Scaur. 42.

familiarissimum: iam vero illud quam incredibile, ... eum familiarissimum suum dimittere ab se et amandare in ultimas terras! Sulla 57.

hominem: amandat hominem — quo? Lilybaeum fortasse. ... minime, iudices. ... ad homines a piratarum metu et suspicione alienissimos; Verr. V, 69. 70.

inimicum: cum is inimicus ... spiritu dumtaxat viveret, re quidem infra omnis mortuos amandatus esset; Quir. 10.

verdorbene Stelle: † hanc modo amandas ||amandatas, al.|| esse; dom. 65.

amans, liebevoll, zugethan: alqs: tui, tuorum: cum dolenter feras et sis ||assis, al.|| non tam sapiens quam ei, qui nihil curant, sed tam amans tuorum ac tui, quam communis humanitas postulat; dom. 98. — nominis; quem unum habemus in orbe terrarum fidelissimum huic imperio atque amantissimum nostri nominis; har. resp. 29.

civis: rei publicae: quem vos ... amantissimum rei publicae civem iudicavistis; Flacc. 8.

eques: sui: equitem Romanum, veterem amicum suum, studiosum, amantem, observantem sui ... excepit; Rab. Post. 43.

frater: nec tamen ego sum ille ferreus, qui fratris carissimi atque amantissimi praesentis maerore non movear; Catil. IV, 3. qui mihi fratrem optatissimum, me fratri amantissimo ... reddidistis; sen. 1. deflevi ... fratris absentis amantissimi atque optimi casum; dom. 96. ut vix C. Marcello, optimo et amantissimo fratri, ... cederem; Marcell. 34. — sui: filia ... in huius amantissimi sui fratris manibus et gremio maerore et lacrimis consenescebat; Cluent. 13.

genus: otii: genus hoc universum amantissimum est otii; Catil. IV, 17.

homo: sui: an in tantis rebus ... hominem amantissimum sui ... dimittendum esse arbitrabatur? Sulla 57. — patriae: parens eius, homo amantissimus patriae; Sulla 34.

nomen: quo enim est ipsum nomen amantius indulgentiusque maternum, hoc illius matris ... singulare scelus maiore odio dignum esse ducetis; Cluent. 12.

socii: populi: cur ... Apollonidensis, amantissimos populi Romani fidelissimosque ||fidelissimos|| socios, miseriores habes quam ..? Flacc. 71.

vir: mei: ego, qui neque illis talibus viris ac tam amantibus mei rem possem ullam negare neque ..; Cluent. 50. fratrem meum [virum optimum, fortissimum meique amantissimum] oculis quaerebant; Sest. 76. — patriae: Q. Metelli ..., clarissimi ac fortissimi viri patriaeque amantissimi; Cael. 34. avunculi tui (tribunatus) ..., clarissimi patriaeque amantissimi viri; Fr. B. VII, 4. — rei publicae: vir clarissimus, amantissimus rei publicae; imp. Pomp. 51. praetores, fortissimos atque amantissimos rei publicae viros, ad me vocavi; Catil. III, 5. L. Caesar, vir fortissimus et amantissimus rei publicae; ib. IV, 13.

amarus, bitter: alqs: itaque minime amarus eis visus est, qui aliquid ex eius sermone speculae degustarant; Cluent. 72.

amator, Liebhaber: I. **absolut:** absolvit: poteritne te ipse Alba, tuus antiquissimus non solum amicus, verum etiam amator, absolvere? Verr. III, 148.

videtur: utrum hic tibi .. adulter an amator, expugnare pudicitiam an explere libidinem voluisse videatur? Cael. 49.

II. **nach Verben:** reposco: quorum alter me Catilinam, amatorem suum, ... reposcebat; sen. 10.

ceno cum: ut cum patribus conscriptis, hoc est, cum amatoribus suis, cenet; Piso 65.

amatorie, verliebt: scribo: erat enim (epistula) scripta amatorie; Phil. II, 77.

ambigo, streiten: **unpersönlich:** indir. Frage: an dolo malo factum sit, ambigitur: de hoc iudicium est; Tull. 23.

de fundo: qua adiri poterat non modo in eum fundum, de quo erat controversia, sed etiam in illum proximum, de quo nihil ambigebatur; Caecin. 21.

de hereditate: SI DE HEREDITATE AMBIGITUR; Verr. I, 116. 117. ✕. illius hereditatis, de qua ambigebatur; ib. II, 45.

ambigue, doppelsinnig: pono: si aut praeterito aliquo verbo aut ambigue posito re et sententia cognita non id, quod intellegitur, sed id, quod dicitur, valebit; Caecin. 81.

ambio, angehen, sich bewerben: I. **absolut:** 1. unpersönlich: respondebis, credo, te splendore

et vetustate familiae fretum non valde ambiendum putasse; Planc. 12.

2. alqs: quod si comitia placet in senatu haberi, petamus, ambiamus; Phil. XI, 19.

II. mit Object: populum: non enim comitiis iudicat semper populus, sed movetur plerumque gratia, cedit precibus; facit eos, a quibus est maxime ambitus; Planc. 9.

ambitio, Gunstbeflissenheit, Bewerbung, Ehrgeiz: I. absolut: 1. Subject: abstrahit: quod me ambitio et forensis labor ab omni illa cogitatione abstrahebat; Sulla 11.

adfert: itaque maiores nostri ... leges annalis non habebant, quas multis post annis attulit ambitio; Phil. V, 47.

est timida: scio enim quam timida sit ambitio quantaque et quam sollicita sit cupiditas consulatus; Milo 42.

2. Prädicat: sum: quod enim tempus fuit ... quo haec, sive ambitio est sive liberalitas, non fuerit, ut locus et in circo et in foro daretur amicis et tribulibus? Muren. 72.

II. nach Verben: 1. Accusativ: conicio: non ambitio ad gratiam, non iniquitas ad insimulationem ||simulationem, al.|| † conicietur ||*conitetur*, al.||; Piso 94.

includo: tanta .. ambitione provinciae totius in uno cubiculo inclusa; Verr. II, 133.

induco: ambitionem induxero in curiam; Phil. XI, 19.

introduco: quam ambitionem constantissimus ... civis, L. Caesar, in senatum introduxit? Phil. XI, 19.

tollo: ut studia cupiditatesque honorum atque ambitiones ex hominibus civitatibusque tollerentur; Verr. II, 132. quisquam dubitabit quin tu istam ... offensionem non ambitionis *tollendae* neque beneficiorum conlocandorum, sed pecuniae conciliandae causa susceperis? ib. 137.

2. Dativ: do: quorum dignitati populus Romanus testimonium, non beneficium ambitioni dedit; Planc. 50.

III. nach Substantiven: invidia: ut .. amplissimo honore cum communi ambitionis invidia tum singulari Autronii odio everteretur; Sulla 1.

ratio: ut ... officii potius in socios quam ambitionis in civis rationem duxerit; Verr. II, 154. apertius quam vel ambitionis vel aetatis tuae ratio postulabat; Planc. 52.

studia: qui remoti a studiis ambitionis otium ac tranquillitatem vitae secuti sunt; Muren. 55.

tempora: isto in genere .. fuimus ipsi, cum ambitionis nostrae tempora postulabant; Planc. 45.

IV. Umstand: 1. Ablativ: adduci: si abs te istam rem parens tuus alicuius amici rogatu benignitate aut ambitione adductus petisset; Verr. II, 98. qui ... Oppianicum sive imprudentia sive misericordia sive aliqua suspicione sive ambitione adducti absolverunt; Cluent. 76.

contendi: itaque ... propter magnitudinem potestatis hic magistratus a populo summa ambitione contenditur; Verr. II, 131.

efferri: non gloriae cupiditate efferebantur ...; non contentione, non ambitione, *non* discordia ||discordes||; leg. agr. II, 91.

2. Präposition: gratia: non recito decretum officio aliquo expressum vicinitatis aut clientelae aut hospitii publici [aut] ambitionis aut commendationis gratia; Sest. 10.

ambitiosus, ehrgeizig, nach Gunst haschend: alqs: quo in reo, qui absolvit ambitiosus, qui distulit cautus, qui condemnavit constans existimatur; Cluent. 108. qui ita sit ambitiosus, ut omnis vos nosque cotidie persalutet; Flacc. 42.

homines: si (fecisses), ut ambitiosi homines aut benigni ..., ex senatus aestimatione ... solvisses; Verr. III, 195.

imperator: quantum (laudis) neque ambitiosus imperator neque invidus tribuere alteri in communicanda gloria debuit; Muren. 20.

ambitus, Amtserschleichung: I. nach Verben: 1. Accusativ: accuso: quid arguis? ambitum accusas: non defendo. ... punivi ambitum, non innocentiam; ambitum vero ipsum vel tecum accusabo, si voles; Muren. 67.

exstinguo: cum a tribuno plebi doceretur ambitum nisi poena accessisset in divisores, exstingui ** nullo modo posse; Fr. B. VI, 19.

punio: s. accuso.

sancio: me idcirco mea lege exsilio ambitum sanxisse, ut miserabiliores epilogos possem dicere; Planc. 83.

2. Genetiv: accuso: quid enim mihi damnatos ambitus conligitis, alia lege, certis criminibus, plurimis testibus? cum primum illi ipsi debuerint potius accusari de pecuniis repetundis quam ambitus: nam si in ambitus iudiciis hoc eis obfuit, cum alia lege causam dicerent, certe, si propria lege huius peccati adducti essent, multo plus obfuisset; Cluent. 114. numquam enim tam Caelius amens fuisset, ut, si se isto infinito ambitu commaculasset, ambitus alterum accusaret, ... nec si sibi semel periculum ambitus subeundum putaret, ipse alterum iterum ambitus crimine arcesseret; Cael. 16.

condemno: qui causam de ambitu dixerunt, qui accusati sunt ab eis, qui erant ipsi ambitus condemnati; Cluent. 98.

damno: s. accuso; Cluent. 114.

3. Ablativ: absolvo: qui ambitu ne absolutum quidem patiatur ||patitur, datur|| esse absolutum; Cael. 78.

4. mit Präpositionen: audio de: nemo illorum iudicum clarissimis viris accusantibus audiendum sibi de ambitu putavit; Flacc. 98.

defendo de: qui illum solus antea de ambitu defendisset; Sulla 6.

defero de: nomen amici mei de ambitu detulit; Cael. 76.

dico causam de: ab eis se ereptum, ne de ambitu causam diceret, praedicabat; Sest. 18. s. I, 2. condemno. — testimonium de: qui ita semper testimonium de ambitu dicunt, quasi .. moveant animos iudicum suis testimoniis; Planc. 55.

respondeo de: quod haud scio an de ambitu et de criminibus istis sodalium ac sequestrium ... similiter respondendum putem; Cael. 16.

sancio de: noli enim putare .. legibus istis, quas senatus de ambitu sanciri ||sancire|| voluerit, id esse actum, ut suffragatio, ut observantia, ut gratia tolleretur; Planc. 44.

II. nach Substantiven: 1. Genetiv: causa: apud quem nunc ambitus causa dicitur; Cluent. 147. te ... ad communem ambitus causam contulisti; Planc. 47.

crimina: intellego ... tertiam (accusationis partem) in criminibus ambitus esse versatam; Muren. 11. nunc mihi tertius ille locus est reliquus ||relictus, al.|| orationis de ambitus criminibus; ib. 54. s. I, 2. accuso; Cael. 16.

damnatio: neminem dubitare existimo quin illa damnatio ambitus nulla ex parte cum causa Cluentii vestroque iudicio coniuncta esse possit; Cluent. 98.

iudicium: et eundem Popilium postea Lentulus in ambitus iudicio pro testimonio diligentissime laudat; Cluent. 132. ille ambitus iudicium tollere ac disturbare primum conflato voluit gladiatorum ac fugitivorum tumultu, deinde ... lapidatione atque concursu; Sulla 15. s. I, 2. accuso; Cluent. 114.

lex: negat fuisse rectum Cato me et consulem et legis ambitus latorem ... causam L. Murenae attingere; Muren. 3. legem ambitus flagitasti, quae tibi non deerat; ib. 46. in qua (causa) tu nomine legis Liciniae [quae est de sodaliciis,] omnis ambitus leges complexus es; Planc. 36. quae comitia

primum habere coepit consul cum omnibus in rebus summa auctoritate, tum harum ipsarum legum ambitus auctor; ib. 49. ut divisores ... lege ambitus vellet adfligere; Fr. B. VI, 34.

periculum: s. I, 2. accuso; Cael. 16.

poena: at nihil de iudicio ferebat, sed poenam ambitus eam referebat, quae fuerat nuper, superioribus legibus constituta; Sulla 63.

2. **mit Präpositionen:** lex de: nam quod legem de ambitu tuli, certe ita tuli, ut eam, quam mihimet ipsi iam pridem tulerim || tuleram || de civium periculis defendendis, non abrogarim || abrogarem ||; Muren. 5. cum ego legem de ambitu tulerim ex senatus consulto, tulerim sine vi, tulerim salvis auspiciis, tulerim salva lege Aelia et Fufia; Vatin. 37. quod hic adsecutus est legis de ambitu praemio; Balb. 57. vgl. I, 4. sancio de.

testimonium de: s. I, 4. dico testimonium de.

III. **Umstand:** 1. **Ablativ:** commaculare: s. I, 2. accuso; Cael. 16.

2. **Präposition:** de: non intellego quam ob rem senatus ... de ipso denique ambitu reiectionem fieri voluerit iudicum alternorum; Planc. 36.

ambo, beide: A. **bei Substantiven:** consules: hi: nullius consilii patres horum amborum consulum, qui triumpharint; Piso 58. s. **alter**; A. I. consul; prov. cons. 17. (alter ambove:) Phil. V, 53. ✕ VII, 11. VIII, 33. IX, 16. XI, 26. 31. XIV, 37. 38. (S. 193, a.)

res: s. **alter**; A, I. res; Muren. 37. B, I. res; Quinct. 1.

viri: s. **alter**; A, I. vir; Cluent. 117.

B. **allein:** I. **Subject:** habent: populi quidem Romani iudicia multa ambo habetis, quibus vos non satis moveri permoleste fero; Phil. I, 36.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** damno: quod in C. Herennio, quod in C. Popilio, senatoribus, qui ambo peculatus damnati sunt, ... hoc planum factum sit, eos pecuniam ... accepisse; Verr. a. pr. 39.

desero, oppugno, prodo: qui in Cn. Carbonem sortem, in Cn. Dolabellam voluntatem neglexerit ac violarit eosque ambo || ambos || non modo deseruerit, sed etiam prodiderit atque oppugnarit; Verr. I, 42.

2. **Dativ:** placet: quoniam me recusante placuit ambobus adhiberi hunc a me ... laborem; Balb. 17.

ambulatio, Spaziergang, Gang: I. **Subject:** est causa: causa fuit ambulatio et monimentum et ista Tanagraea oppressa libertate Libertas; dom. 116.

II. **nach Verb:** dissentio de: qui ita de ambulatione || ambitione || ac de suffragiis suis cum colonis dissenserunt, ut idem de communi salute sentirent; Sulla 61.

III. **nach Substantiv:** postes: postem teneri in dedicatione oportere videor audisse templi: ibi enim postis est, ubi templi aditus est [valvae]. ambulationis postis nemo umquam tenuit in dedicando; dom. 121.

ambulo, umhergehen, gehen: alqs: „neminem esse qui possit biduo aut summum triduo septingenta milia passuum ambulare"; Quinct. 78.

columen: at istud columen actionis tuae, Mithridates, ... ambulat cum lorica; Flacc. 41.

iudices: nolo eos iudices ... sic in hac urbe notatos, isto absoluto, ambulare, ut non cera, sed caeno obliti esse videantur; Verr. V, 173.

pater: iste pater familias Asiaticus beatus, novus arator et idem pecuarius, cum ambularet in agro; Tull. 19.

amburo, anbrennen, versengen: alqm: hic sociorum ambustus incendio, tamen ex illa flamma periculoque evolavit; Verr. I, 70. cum illum ambustum religiosissimis ignibus cognovi ... emissum har. resp. 4. ut sine imaginibus, sine cantu atque ludis ... ambureretur abiectus; Milo 86.

corpus: cuius (Herculis) corpore ambusto vitam eius et virtutem immortalitas excepisse dicatur; Sest. 143.

reliquias: qui denique ambustas fortunarum mearum reliquias suas domos comportari iuberent; dom. 113.

tribunus: declarant huius ambusti tribuni plebis illae intermortuae contiones; Milo 12.

amendo, s. **amando** colonos.

amens, sinnlos: A. **bei Substantiven:** alqs: quod nemo quemquam tam audacem, tam amentem, tam impudentem fore arbitrabatur, qui tam nefariis criminibus ... convictus ora iudicum aspicere ... auderet; Verr. I, 1. quis erit tam amens qui te ex tot tantisque criminibus elapsum post quinquennium statuarum nomine arcessat? ib. II, 142. profecto numquam iste tam amens fuisset, ut ex agro populi Romani plus frumenti servo Venerio quam populo Romano tribui pateretur, nisi ..; ib. III, 89. cum vero hoc nemini persuadere possis, te tam amentem fuisse, ut Apronium et Turpionem ... tuo ... periculo divites fieri velles; ib. 91. neminem ... tam amentem fore putarunt, ut emeret argentum; ib. IV, 9. nemo inventus est tam amens qui illud argentum ... eriperet; ib. 44. quod cum eis fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset, turpissimus si reliquisset; Rabir. 24. quem posthac tam amentem fore putatis qui non illam viam vitae ... huic planae et stabili praeponendam esse arbitretur? Flacc. 105. tamne amens eram, ut ... ego recentem putarem memoriam cuncti senatus commentario meo posse superari? Sulla 45. profecto nemo tam esset amens qui mihi tale populi iudicium non dignitati potius quam dedecori putaret esse orportere; dom. 88. numquam enim tam Caelius amens fuisset, ut, si se isto infinito ambitu commaculasset, ambitus alterum accusaret; Cael. 16. tu, o vaecors et amens; Piso 21. o stultos Camillos ...! amentem Paulum! rusticum Marium! ib. 58. incurristi amens in columnas; Scaur. 45. quae quidem ego nisi ita || tam || magna esse fatear, ut ea vix cuiusquam mens aut cogitatio capere possit, amens sim; Marcell. 6. di te perduint, fugitive! ita non modo nequam et improbus, sed fatuus et amens es; Deiot. 21. esset enim non solum ingratus, sed etiam amens; ib. 38. quis esset tam amens qui maximis laboribus et periculis ad summam laudem gloriamque contenderet? Phil. XIV, 32.

alqd: omnia aperta, omnia perspicua reperientur, impudentia, amentia, audacia; Verr. I, 141. quia fefellit rex, nihil hoc amentius dicitur; Rab. Post. 1.

accusator: quis enim aut accusator tam amens reperietur qui reo condemnato obicere se multitudini conductae velit, aut iudex qui reum damnare audeat, ut ipse ad operas mercennarias statim protrahatur? Phil. I, 22.

civitates: multi reges, multae liberae civitates, multi privati opulenti ac potentes habent profecto in animo Capitolium .. ornare ...: ... non erunt tam amentes, ut operam, curam, pecuniam impendant in eas res, quas vobis gratas fore non arbitrentur; Verr. IV, 68.

fugitivus: s. alqs; Deiot. 21.

gladiator: omnis .. audacia gladiatoris amentis auctoritate nostra repudianda est; Phil. V, 10.

homo: nunc homo audacissimus atque amentissimus hoc cogitat; Verr. a. pr. 7. iste homo amens ac perditus alia mecum ratione pugnat; ib. 15. hoc tu fanum depopulari, homo improbissime atque amentissime, audebas? ib. I, 48. homo stultissime et amentissime, ... satis te elapsurum omni suspicione arbitrabare, si ..? ib. 102. eius modi subsortitionem || sortitionem || homo amentissimus suorum quoque iudicum fore putavit; ib. 158. an tu decumas, homo audacissime atque amentissime, vendidisti? ib. III, 40. iste homo amentissimus ... nummorum faciebat accessiones; ib. 118. his te litteris, homo

audacissime atque amentissime, iugulatum esse non sentis? ib. 126. homo amentissime, quid putasti? ib. IV, 19. verum hominem amentem hoc fugit: minus clarum, putavit fore quod ..; ib. 27. quid hoc loco potes dicere, homo amentissime, nisi id..? ib. V, 11. sed hoc, homo amentissime, non intellegis ... esse sublatum? ib. 47. atque haec homo amentissimus in tanto praedonum impetu ... sic palam faciebat, ut ..; ib. 62. derisum esse credo hominem amentem a suis consiliariis; ib. 103. domicilium imperii quinque hominum amentium ac perditorum poena redemi; Sulla 33. Vesta mater, cuius castissimas sacerdotes ab hominum amentium ||amentia|| furore et scelere defendi; dom. 144. quod igitur facinus nec in hominem imprudentem caderet propter metum praesentis exitii, nec in facinorosum, nisi esset idem amentissimus; Deiot. 16. haec ut conligeres, homo amentissime, tot dies in aliena villa declamasti? Phil. II, 42. auctoritate enim senatus consensuque populi Romani facile hominis amentis fregissemus audaciam; ib. III, 2. dubitaret, credo, homo amentissimus atque in omnibus consiliis praeceps et devius ... bellum inferre nobis; ib. V, 37. alia sunt, alia, inquam, o perditissimi homines et amentissimi, multo miseriora; ib. XI, 9.

hostis: ita de me illum amentissimum et profligatissimum hostem pudoris et pudicitiae scripsisse quae scripsisset ..., ut ..; Sest. 73.

iudex: s. accusator.

magistratus: utrum posthac amentis ac perditos magistratus improborum ... civium praesidio nudare an etiam deorum immortalium religione armare malitis; dom. 2.

mulier: timuit mulier amens non suam conscientiam, ... sed ..; Cluent. 187.

pater: pater igitur amens, qui odisset eum sine causa, quem procrearat; Sex. Rosc. 41. si neque amens pater neque perditus filius fuerit, neque odii causam patri neque sceleris filio fuisse; ib.

praedo: quae te, praedo amentissime, nisi praedae ac rapinarum cupiditas tam caeca rapiebat? Piso 57.

privati, reges: s. civitates.

tribunus: ut ille caecus atque amens tribunus plebis nancisceretur, quid dicam? consules? Sest. 17. *si* cum amentissimo tribuno plebis decertassem; ib. 43.

tyrannus: init consilium, non improbi praetoris ..., sed importuni atque amentis tyranni; Verr. V, 103.

B. **allein:** nec sentit amens commendationem esse compellationem suam; Phil. III, 17. — erat enim amentis, cum aciem videres, pacem cogitare; Ligar. 28.

amentia, Sinnlosigkeit, Wahnsinn: I. **absolut:** 1. **Subject:** consequitur: ex quo (paterno maternoque sanguine) si qua macula concepta est, non modo elui non potest, verum usque eo permanat ad animum, ut summus furor atque amentia consequatur; Sex. Rosc. 66.

est quae: quae, malum, est ista tanta audacia atque amentia? Verr. I, 54. quae, malum, ista fuit amentia? ib. II, 42. quae est ergo ista ratio aut quae potius ista amentia frumentum improbare id, quod ..? ib. III, 173. quae porro amentia est eum dicere ..? Phil. III, 17. — in: quae tanta in te sit amentia, ut in ipsa petitione gladiatores audeas dare? Vatin. 37.

potest progredi: mihi quidem .. ille pervenisse videtur, quoad progredi potuerit feri hominis amentia; Phil. XI, 6.

significat: quid haec amentia, quid haec festinatio, quid haec immaturitas tanta significat? non vim? non scelus? non latrocinium? non denique omnia potius, quam ius, quam officium, quam pudorem? Quinct. 82.

tenet: quae tanta *te* tenuit amentia, ut, nisi id fecisses, quod fas non fuit, ... parum putares testificatum esse supplicationes te illas non putare? Vatin. 32.

vincit: vicit pudorem libido, timorem audacia rationem amentia; Cluent. 15.

2. **Prädicat:** sum: suarum perscriptionum et liturarum adversaria proferre non amentia est? Qu. Rosc. 5.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** audio: audite etiam singularem eius .. cupiditatem, audaciam, amentiam, in eis praesertim sacris polluendis, quae ..; Verr. IV, 99.

capio: capere eius amentiam civitas, Italia, provinciae, regna non poterant; Milo 87.

cognosco: vos tantum hominis audaciam amentiamque cognoscite; Verr. I, 105.

incendo: incendebat eius amentiam infesta atque inimica filio mater Habiti; Cluent. 44.

inicio: eadem ira deorum hanc eius satellitibus iniecit amentiam, ut ..; Milo 86.

miror: mirari stultitiam alii, quod ... suspicionem augeret, alii amentiam, cui comperendinato ... quicquam illorum venisset in mentem; Verr. IV, 33.

nomino: hanc excogitat rationem, si haec ratio potius quam amentia nominanda est; Verr. IV, 40.

obruo: quae si erunt facta, opinio ipsa et fama nostrae severitatis obruet scelerati gladiatoris amentiam; Phil. V, 32.

ostendo: singularis audacia ostendatur necesse est, neque audacia solum, sed summus furor atque amentia; Sex. Rosc. 62.

perspicio: accipite ... rem eius modi, ut amentiam singularem et furorem iam, non cupiditatem eius perspicere possitis; Verr. IV, 38.

praebeo: qui suam amentiam puero huic praebet ad gloriam; Phil. XIII, 24.

rideo: quid ad haec Naevius? ridet scilicet nostram amentiam, qui in vita sua rationem summi officii desideremus; Quinct. 55.

video: videte porro aliam amentiam; Verr. II, 106. videte hominis amentiam; ib. IV, 33. dom. 40.

2. **Genetiv:** convinco: te .. in isto ipso convinco non inhumanitatis solum, sed etiam amentiae; Phil. II, 9.

(sum:) eiusdem amentiae falsae conscriptiones quaestionum; Cluent. 191.

3. **Dativ:** adversor: attendite ... quanto opere istius amentiae fortuna ipsa adversata sit; Verr. II, 98.

4. **mit Präpositionen:** addo ad: nihil addi iam videtur .. ad hanc improbitatem, amentiam crudelitatemque posse; Verr. V, 115.

certo cum: cum luxuria nobis, cum amentia, cum scelere certandum est; Catil. II, 11.

confligo cum: copia cum egestate, bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia ... confligit; Catil. II, 25.

defendo contra: turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam! Phil. XIII, 25.

exerceo ad: s. pario ad.

incido in: nihil possum reperire quam ob rem te in istam amentiam incidisse arbitrer; Verr. III, 186.

pario, servo ad: ad hanc te amentiam natura peperit, voluntas exercuit, fortuna servavit; Catil. I, 25.

utor contra: quae quidem si potentia est appellanda potius quam aut ... auctoritas aut ... gratia, appelletur ita sane, dum modo ea nos utamur pro salute bonorum contra amentiam perditorum; Milo 12.

III. **nach Adjectiv:** praeditus: tantane amentia praeditus atque audacia fuisti, ut in re tam cla-

ra ... tabulas publicas corrumpere auderes? Verr. II, 104.

IV. **nach Substantiven:** comes: quae (legio Martia) ... comes esse eius amentiae noluit; Phil. III, 6.

exitus: civilis enim dissensionis et seu amentiae seu fati seu calamitatis non est iste molestus exitus, in quo reliquos saltem civis incolumis licet conservare; Verr. V, 152.

poena: huius amentiae poena in ipsum familiamque eius recidat! Phil. IV, 10.

socii: convenisse eodem compluris eiusdem amentiae scelerisque socios; Catil. I, 8.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adficere: suum quemque scelus agitat amentiaque adficit; Sex. Rosc. 67.

caecus: in quibus legibus inerat curiata illa lex, ... quam caecus amentia non videbat; har. resp. 48.

flagrare: quasi illa ipsa face percussus esset, ita flagrare cupiditate atque amentia coepit; Verr. IV, 75. deinde ita flagrare coepit amentia, sic inflammata ferri libidine, ut eam non pudor ... a cupiditate revocaret; Cluent. 12.

impelli: hoc consilio atque hac amentia impulsi ... eum iugulandum vobis tradiderunt; Sex. Rosc. 29.

induci: me qua amentia inductus sit ut contemneret, constituere non possum; Fr. B. VIII, 10.

opprimere: furor enim quidam ... istius effrenatum animum importunamque naturam tanta oppressit amentia, ut ..; Verr. V, 139.

praeceps: praeceps amentia ferebare, qui ..; Verr. V, 121. Albanorum obrutae arae ..., quas ille praeceps amentia ... substructionum insanis molibus oppresserat; Milo 85.

2. **Präpositionen:** ob: hanc ob amentiam in discordiis nostris ... adreptus est unus ex patriciis; har. resp. 44.

praeter: quid est in testimonio vestro praeter libidinem, praeter audaciam, praeter amentiam? Fr. A. III, 11.

pro: mihi pro cetera eius audacia atque amentia ne hoc quidem mirandum videtur; Verr. I, 6.

sine: religiones vero caerimoniaeque ... violatae ... consistere eius animum sine furore atque amentia non sinunt; Verr. I, 7.

amice, freundschaftlich: dico: quid est dictum a me cum contumelia? quid non moderate? quid non amice? Phil. II, 6.

respondeo: respondebo tibi nunc .. minus fortasse vehementer, quam abs te sum provocatus, sed profecto nec considerate minus nec minus amice; Planc. 72.

vivo: M. Caecilium ... esse cum Verre et cum illo familiarissime atque amicissime vivere; div. Caec. 29.

amicio, bekleiden: alqm: toga: quos pexo capillo, nitidos ... videtis, manicatis et talaribus tunicis, velis amictos, non togis; Catil. II, 22. non dixi hanc togam, qua sum amictus; Piso 73. sedebat in rostris conlega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus; Phil. II, 85. — velis: s. Catil. II, 22.

amicitia, Freundschaft: I. **Subject:** est quae: quae est ista societas, quae amicitia, quod foedus, ut ..? Balb. 23. s. est inter. — cum: erat enim eis cum Chrysogono iam antea amicitia; Sex. Rosc. 106. sibi cum eo amicitiam cognationemque esse; Verr. II, 64. 'nam mihi cum viris fortibus ... ambobus est amicitia, cum altero vero ... magnus usus et summa ... necessitudo; Cluent. 117. mihi .. cum Murena .. et magna et vetus amicitia est, quae in capitis dimicatione a Ser. Sulpicio non idcirco obruetur, quod ab eodem in honoris contentione superata est; Muren. 8. cuius cum patre, avo, maioribus societas nobis et amicitia fuisset; dom. 20. s. IV, 1. lex. — inter: quae porro amicitia potest esse inter ingratos? Planc. 80. — calamitati, ornamento: ut statuatis hoc iudicio utrum posthac amicitias clarorum virorum calamitati hominibus an ornamento esse malitis; Balb. 65. — praesidio, voluptati: etenim ego de me tantum audeo dicere, amicitiam meam voluptati pluribus quam praesidio fuisse; Planc. 82.

floret: fatetur se ... non ab adflicta amicitia transfugere atque ad florentem aliam devolare; Quinct. 93.

habent: amicitiae, consuetudines, vicinitates, clientelae, ludi denique et dies festi quid haberent voluptatis carendo magis intellexi quam fruendo; Quir. 3.

impedit: sin istius amicitia te impedit; Verr. IV, 81.

sociat: quocum me uno vel maxime cum vetustas tum amicitia ... sociarat; Planc. 95.

valet: cum illae valent apud me excusationes iniuriae tuae, iratus animus tuus, aetas, amicitia nostra, tum ..; Sulla 47.

abl. absol: tamen id inviolata vestra amicitia, integro officio, vetere exemplo atque instituto optimi cuiusque faciebant; Sulla 49. quod integris amicitiis officium praetermissum imprudentiae ... excusatione defenditur; Fr. E. 2.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adfligo: s. I. floret.

aspernor: si semper aspernaretur amicitiam meam; Piso 81.

colo: si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur; Quinct. 26.

commemoro: qui gratiam, amicitiam cognationemque commemoraret; Verr. II, 64.

comparo: idcirco amicitiae comparantur, ut commune commodum mutuis officiis gubernetur; Sex. Rosc. 111.

concilio: quocum mihi amicitiam res publica conciliavit; Deiot. 39.

coniungo: quantam vim habeat ad coniungendas amicitias studiorum ac naturae similitudo; Cluent. 46.

consequor: sin autem multorum virtus ... non modo amicitias et rei familiaris copias consecuta est, sed summam laudem; Balb. 18.

dissolvo: perditissimi est igitur hominis simul et amicitiam dissolvere et fallere eum, qui ..; Sex. Rosc. 112.

fastidio: non fastidivit eius amicitiam, cum esset praesertim appetitus; Piso 68.

habeo: neque me vero paenitet mortalis inimicitias, sempiternas amicitias habere; Rab. Post. 32.

inquino: quos tu si sodalis vocas, officiosam amicitiam nomine inquinas criminoso; Planc. 46.

iungo: cum hominibus nostris consuetudines, amicitias, res rationesque iungebat; Deiot. 27.

minuo: ne ... minuere amicitiam nostram videatur perpetua dissensio; Phil. X, 2.

obruo: s. I. est cum; Muren. 8.

pario: cum haec eadem res plurimas gratias, firmissimas amicitias, maxima studia pariat; Muren. 24.

perspicio: ut ... amicitias igni perspectas tuear; sen. 23.

praepono: induxerit eum L. Saturnini familiaritas, ut amicitiam patriae praeponeret; Rabir. 23.

repudio: noli mirari te id, quod tua dignitas postularit, repudiandis gratiosorum amicitiis non esse adsecutum; Planc. 46.

revoco: ego cum omnis amicitias tuendas semper putavi summa religione et fide, tum eas maxime, quae essent ex inimicitiis revocatae in gratiam; Fr. E. 2.

sequor: nos semper omnibus Punicis Siciliensibusque bellis amicitiam fidemque populi Romani secuti sumus; Verr. V, 124.

supero: s. I. est cum; Muren. 8.

tollo: quae potest esse vitae iucunditas sublatis amicitiis? Planc. 80.
tueor: s. perspicio. revoco.
vereor: qui amicitiam M. Antonii veriti plus ei tribuerunt quam fortasse vellent; Phil. III, 25.
violo: quod duas res sanctissimas violat, amicitiam et fidem; Sex. Rosc. 112. ut ... neque cuiusquam aut dignitas laesa aut amicitia violata esse videatur; Cluent. 118. ut amicitiam populi Romani, fidem suam, iura omnia officii humanitatisque violarent; Flacc. 57. violata amicitia est; prov. cons. 43. de amicitia, quam a me violatam esse criminatus est, ... pauca dicam; Phil. II, 3.
2. **Genetiv**: **obliviscor**: coges me oblitum nostrae amicitiae habere rationem meae dignitatis; Sulla 46.
3. **Dativ**: **cedo**: permitto aliquid iracundiae tuae, do adulescentiae, cedo ||*concedo*|| amicitiae; Sulla 46.
dedo: cuius prima aetas dedita disciplinae fuit ...: eis autem [fuit] amicitiis maiorum natu, quorum ..; Cael 72.
do: quod dandum est amicitiae, large dabitur a me; Muren. 10.
praepono: qui libertatem populi Romani unius amicitiae praeposuit; Phil. II, 27.
4. **Ablativ**: **sum**: cum esset Sthenius civitatis suae nobilissimus, amplissima cognatione, plurimis amicitiis; Verr. II, 106.
5. **mit Präpositionen**: **adrepo ad**: non sensim atque moderate ad istius amicitiam adrepserat, sed ..; Verr. III, 158.
applico ad: quod omnium nationum exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fidemque populi Romani applicavit; Verr. II, 2.
devolo ad: s. I. floret.
diiungo a: opera mea Pompeium a Caesaris amicitia esse diiunctum; Phil. II, 23.
distraho a: qui ... sim passus a tali amicitia distrahi; dom. 29.
maneo in: ut civitates eius insulae, quae semel in amicitiam nostram venissent, ... pleraeque ... in amicitia perpetuo manerent; Verr. II, 2. quod (Thermitani) semper in amicitia fideque mansissent; ib. 90. civitates, quae in amicitia fideque populi Romani perpetuo manserant; ib. V, 83.
recipio in: Siciliae civitates sic in amicitiam fidemque recepimus, ut eodem iure essent quo fuissent; Verr. III, 12. quod hostes ... recepti in amicitiam ||recepti|| beneficio se obsignatos putant; Catil. IV, 22.
sum in (acc.): ab exteris nationibus, quae in amicitiam populi Romani dicionemque essent; div. Caec. 66.
traduco ad: quas (inimicitias) ... rei publicae *utilitas* ... ad amicitiam consuetudinemque traduxit; prov. cons. 22.
venio in: s. maneo in; Verr. II, 2.
III. **nach Adjectiven**: 1. **Ablativ**: **dignus**: huc homines digni istius amicitia ... veniebant; Verr. V, 30.
2. **mit Präposition**: **propensus in**: quod propensior in Cn. Pompei amicitiam fuisset quam in tuam; Deiot. 9.
IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: **condicio**: hic primus ... condicionem amicitiae, ius societatis convellere et commutare ausus est; Verr. III, 15. se ... condicionem societatis, amicitiae, foederum reddidisse; ib. 123.
consuetudo: de summa re publica dissentientis in eadem consuetudine amicitiae permanere; Phil. II, 38.
crimen: ut istius amicitiae crimen reformidet; Cael. 14.
culpa: ita cum maximis eum rebus liberares, perparvam amicitiae culpam relinquebas; Deiot. 10.
indicia: tolli ex urbe ... indicia societatis populi Romani atque amicitiae; Verr. II, 88.
ius: cum eius amicitiae, societatis, adfinitatis ageretur; Quinct. 53. intromissus et meo more et iure amicitiae; Sulla 52.
lex: vetus est enim lex illa iustae veraeque amicitiae, quae mihi cum illo iam diu est, ut idem amici semper velint; neque est ullum amicitiae certius vinculum quam consensus et societas consiliorum et voluntatum; Planc. 5.
memoria: memoriam amicitiae reliquis virtutibus omnibus antepono; Rab. Post. 44.
monumentum: candelabrum, ... quod ... populo Romano monumentum suae societatis amicitiaeque esse voluisset; Verr. IV, 67.
necessitudines: M. Crassus, quocum mihi omnes erant amicitiae necessitudines; Sest. 39. mihi ad defendendum Plancium ... parum iustae necessitudines erant familiaritatis, vicinitatis, patris amicitiae? Planc. 72.
nomen: amicitiae nomen ac societatis, quod armis violarat, id precibus est consecutus; Sest. 59.
offensio: hoc vero ... cupio sine offensione nostrae amicitiae sic tecum ut a te dissentiens senator queri; Phil. X, 5.
par: quod enim par amicitiae consularis fuit umquam in hac civitate coniunctius quam ..? dom. 27.
ratio: ut et amicitiae nostrae et dignitatis illius habita ratio esse intellegatur; Verr. a. pr. 18. ut a me cum huiusce periculo ||periculi, tum|| ceterorum quoque officiorum et amicitiarum ratio conservata esse videatur; Cluent. 117.
simulatio: qui per simulationem amicitiae nefarie me prodiderunt; Quir. 21.
spes: si in hominibus eligendis nos spes amicitiae fefellerit; Verr. II, 28.
vetustas: me .. amicitiae vetustas ... ad C. Rabirium defendendum est adhortata; Rabir. 2.
vinculum: s. lex.
2. **mit Präposition**: **aditus ad**: quod ad tuam ipsius amicitiam ceterorumque hominum magnorum atque nobilium faciliorem aditum istius habet nequitia et audacia quam cuiusquam nostrum virtus et integritas; Verr. III, 7.
V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: **comprehendere**: comprehendere multos amicitia, tueri obsequio; Cael. 13.
coniunctus: Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur; Verr. IV, 72. ut in disiunctione sententiae coniuncti tamen amicitia maneremus; prov. cons. 40. ut quaeque (civitas) nobiscum maxime societate, amicitia, sponsione, pactione, foedere est coniuncta, ita ..; Balb. 29.
impediri: „at is optime ... potuit cognoscere". ita est; verum amicitia impeditur; Verr. III, 122. ut nullius amicitia ad pericula propulsanda impediremur; Sulla 49.
posse: qui apud me et amicitia et beneficiis et dignitate plurimum possunt; Sex. Rosc. 4.
2. **Präpositionen**: **causa**: multa de me C. Messius et amicitiae et rei publicae causa dixit; sen. 21.
gratia: ego quod facio ... amicitiae dignitatisque L. Murenae gratia facio; Muren. 78.
in: grave est vere accusari in amicitia; Muren. 7. ne illius iniuria in nostra amicitia reprehendatur; prov. cons. 42. id ipsum esset in tanto usu nostro tantaque amicitia molestum; Planc. 5. quasi vero in amicitia mea non haec praesidia ... parata semper amicis esse maluerim quam necessaria; ib. 82.
pro: cum cupidius instaret, homini pro amicitia familiarius dixi ..; Quinct. 77. misi pro amicitia qui hoc ei diceret; Phil. I, 12. in quo quidem pro amicitia tuam vicem dolere soleo; ib. X, 6.
propter: coniurationis hunc propter amicitiam Catilinae participem fuisse; Cael. 15. etiam si pro-

pter amicitiam vellet illum ab inferis evocare, propter rem publicam non fecisset; Milo 79.

amictus, Umwurf, Mantel: recordor: facite enim ut ... voltum atque amictum atque etiam illam usque ad talos demissam purpuram recordemini; Cluent. 111.

amiculus, lieber Freund: „quid de hordeo" inquit „et de Docimo, amiculo meo? quid cogitatis?" Verr. III, 79.

amicus, befreundet; Freund, Freundin, Buhlerin: A. **bei Substantiven:** alqs: s. B, I, 1, b. exsisto. sum.

animus: illud ipse actor adiungebat amico animo; Sest. 121. illum quidem amico animo me habere eodem loco quo principem civem ... sentiebam; prov. cons. 41. cum ... eas .. insidias ... ad me animo amicissimo detulisset; Planc. 100. dicam animo amicissimo; Phil. VII, 5.

avus: s. B, I, 1, b. sum; Verr. IV, 67.

brevitas: quod ... a me ... brevitas postulatur, quae mihimet ipsi amicissima est; Quinct. 34.

civis: ut ex urbe expulerit, [relegarit,] non dico ... amicissimum rei publicae civem ..., sed ..; Sest. 29. nam haec quidem (Capua) optimorum civium mihique amicissimorum multitudine redundat; Piso 25. quam potuit urbem eligere ... amiciorum rei publicae civium? Phil. III, 6. quod .. provinciam Galliam citeriorem, ... amicissimorum ... rei publicae civium ... retineat; ib. 38.

civitas: videt etiam tot tam gravis ab amicissimis civitatibus legationes ... convenisse; Verr. a. pr. 7. ea ipsa civitas qua ratione isti amica sit dicetur certo loco; ib. II, 13. cum Centuripinorum amicissima et fidelissima civitas ... iudicarit ..; ib. 163. civitatem Syracusanam propter Heraclii hereditatem non minus esse isti amicam, quam Mamertinam propter praedarum ... societatem; ib. IV, 136. consolabor ... illam fidelissimam atque amicissimam nobis civitatem; Balb. 44. a se ex coniunctissima atque amicissima civitate fortissimum quemque esse delectum; ib. 47. quae est enim praeter Sardiniam provincia, quae nullam habeat amicam populo Romano ac liberam civitatem? Scaur. 44. qui tanto opere eam civitatem oderit, quam scit huic rei publicae semper fuisse amicissimam; Phil. XIII, 32.

consul: quod habiturus essem ... cum amicum et adfinem tum etiam fortem et gravem consulem; Sest. 20.

desiderium: numquam ab eo mentio de me nisi honorifica, nisi plena amicissimi desiderii; Phil. II, 39.

dominus: fugitivi autem dominum accusantis ... et dominum amicissimum nostrae rei publicae cum os videbam; Deiot. 3.

homo: Catinensium, locupletissimorum hominum amicissimorumque, agros vexatos ab Apronio cognoscetis; Verr. III, 103. pepercit homini amico et ... necessario; ib. 153. non tam me officium debuit ad hominis amici fortunas quam res publica consulem ad communem salutem defendendam vocare; Muren. 5. Lamiam, ... praestanti dignitate hominem et saluti meae pro familiaritate, rei publicae pro fortunis suis amicissimum, ... exire ... iussit; sen. 12. ille hominem mihi amicissimum, Cn. Pompeium, monebat, ut ...; Sest. 133. quantum illi ... ego homo amicissimus sollicitudinis atque oneris imponam; Piso 82. ita aut amicissimi hominis existimatio offendenda est ... aut ..; Planc. 6. amicissimum hominem si honestate spoliatum audierit; Rab. Post. 44. P. Apuleius, homo et multis officiis mihi et summa familiaritate coniunctus et vobis amicissimus; Phil. VI, 1. videbor suffragio meo ... honorem homini amicissimo denegavisse; ib. XI, 19. ne refragari homini amicissimo ac de me optime merito videar; ib. 20. (vgl. B, I, 2, c. sum advocatus).

maiores, pater: s. B, I, 1, b. sum; Verr. IV, 67.

provincia: Macedonia, fidelis et amica populo Romano provincia; Font. 44.

rex: abalienati scelere istius a nobis omnes reges amicissimi; Verr. IV, 60. quod regi amico cavet, non reprehendo; leg. agr. II, 58. qui ex eius custodia per insidias regis amici filium ... surripuisset; dom. 66. ut ... rex amicus nulla iniuria commemorata ... publicaretur; Sest. 57. semper regium ||regum|| nomen in hac civitate sanctum fuit, sociorum vero regum et amicorum sanctissimum; Deiot. 40.

sedes: se moveri possessionibus, amicissimis ||antiquissimis, al.|| sedibus ac dis penatibus negant oportere; leg. agr. II, 57.

socii: utrum colonis vestris, negotiatoribus vestris, amicissimis atque antiquissimis sociis, et credere et consulere malitis an ..; Font. 15.

vir: duos clarissimos, ingeniosissimos, amicissimos ||amantissimos|| plebi ||plebis, al.|| Romanae viros, Tiberium et Gaium Gracchos, ... constituisse; leg. agr. II, 10. at qui vir! quam non amicus suis civibus! Flacc. 90. quem P. Servilius, vir cum clarissimus tum vero optimus mihique amicissimus ... revocavit; sen. 25. dices: quem virum? sanctissimum, prudentissimum, fortissimum, amicissimum rei publicae; dom. 21. haec vidit ... vir prudentissimus et cum rei publicae cum mihi, tum etiam veritati amicissimus, L. Cotta; ib. 68. hunc vir clarissimus mihique multis repugnantibus amicissimus, Cn. Pompeius, ... devinxerat; Sest. 15. auctore Cn. Pompeio, clarissimo viro mihique et nunc et quoad licuit amicissimo; ib. 39. princeps rogationis, vir mihi amicissimus, Q. Fabricius, templum ... occupavit; ib. 75. si auctoritates patronorum in iudiciis valent ||valerent||, ab amplissimis viris L. Cornelii causa defensa est; ... si studia, ab amicissimis; Balb. 1. vir huic imperio amicissimus de salute populi Romani extimescebat; Deiot. 11. referente viro fortissimo vobisque amicissimo, hoc M. Servilio; Phil. IV, 16.

urbs: urbem Asiae clarissimam nobisque amicissimam, Cyzicenorum, obsessam esse; imp. Pomp. 20. urbem amicissimam Cyzicenorum eiusdem consilio ex omni impetu regio ... ereptam esse; Arch. 21. Brundisium veni vel potius ad moenia accessi: urbem unam mihi amicissimam declinavi; Planc. 97.

B. **allein:** I. **masc.:** 1. **absolut:** a. **Subject und Apposition:** abdunt: an amici tui tabellas abdiderint idemque silentio suo temeritatem ... tuam condemnarint; Piso 39.

abiciunt: eius modi *de* candidato rum*ore* amici intimi debilitantur, studia deponunt; aut molestiam omnem ||testam rem, al.|| abiciunt aut suam operam et gratiam iudicio et accusationi reservant; Muren. 45.

absolvit: poteritne te ipse Alba, tuus antiquissimus non solum amicus, verum etiam amator, absolvere? Verr. III, 148.

accedunt: accedat huc oportet odium parentis, ... amici improbi; Sex. Rosc. 68.

accusat: amicis nostris accusantibus; Muren. 8. accusat paternus amicus; ib. 56. accusabant amici, quod ...; Phil. XII, 5.

adsunt: aderant amici, propinqui; Verr. I, 125. adsunt Segestani, ... socii populi Romani atque amici; certiorem te faciunt ...; orant te atque obsecrant, ut ..; ib IV, 80.

agit: P. Clodius, amicus meus, cum se gravissime vehementissimeque iactaret et omnia inflammatus ageret tristissimis verbis; Cael. 27.

ait: magnus ille defensor et amicus eius tibi suffragatur, me oppugnat, aperte ab iudicibus petit ut tu mihi anteponare, et ait hoc se honeste ... contendere; div. Caec. 23.

amittunt: ut homines miseri, antea socii atque amici populi Romani, nunc servi ac supplices, non modo ius suum fortunasque omnis eorum imperio

amittant, verum etiam deplorandi iuris sui potestatem non habeant; Verr. a. pr. 53.

appellat: venio nunc ad istius, quem ad modum ipse appellat, studium, ut amici eius, morbum et insaniam; Verr. IV, 1. quod nosset tuum istum morbum, ut amici tui appellant; ib. 29. non amicus istius, non hospes ... praetorem appellat; ib. 146. spe adlata deditionis, quam amici pacem appellare mallent || appellarem alieni, al. ||; Phil. XII, 2.

arcet: non enim te dominus modo illis aedibus || sedibus ||, sed quivis amicus, vicinus, hospes, procurator arcebit; Phil. II, 104.

audit: cum amici, hospites, patroni Dionis, homines honestissimi, haec eadem se audisse dicerent; Verr. I, 28. nemo tuorum amicorum .. nunc se primum diceret || hoc diceret || audire; ib. III, 63.

cavet: dat amico suo cuidam negotium, qui tum magister erat eius societatis, ut diligenter caveret atque prospiceret, ne ..; Verr. II, 173.

coeperunt: interea sane perturbatus et ipse et eius amici et consiliarii moleste ferre coeperunt Heraclium profugisse; Verr. II, 42.

cognoscunt: hoc cum ipse tum eius amici necessariique omnes cognorunt; Cluent. 161.

commemorat: hic mihi etiam Q. Fufius, ... amicus meus, pacis commoda commemorat; Phil. VIII, 11.

committunt se: amici illi tui, te uno amico tecti et beati, qui se populo commiserant, ita repellebantur, ut etiam Palatinam tuam perderent; dom. 49.

commonent: cum quidam ex illius amicis commonerent oportere decerni; Verr. IV, 141.

comprehendunt: ut eo mittat amicos qui delitiscerent, dein repente ... prosilirent hominemque comprehenderent; Cael. 62. qui si ... evasissent subito ex balneis [mulieris amici] Liciniumque comprehendissent; ib. 65.

concurrunt: unde hospites et amici gratulatum Romam concurrerant || concurrerint ||; Muren. 89.

condemnant: f. abdunt.

conferunt se: eodem tempore se in fugam conferunt una amici advocatique eius metu perterriti; Caecin. 22.

constituunt: liberti Asuvii et non nulli amici ... in eum invadunt et hominem ante pedes Q. Manlii ... constituunt; Cluent. 38.

contendunt: ne amicos quidem Sex. Naevii (invenire potuit), quorum saepe et diu ad pedes iacuit stratus, obsecrans ..., ut aut secum iure contenderent aut iniuriam sine ignominia sibi imponerent; Quinct. 96. ecquis umquam ... tam vehementer de salute sua contendit quam ille atque illius amici, ne ..? div. Caec. 22. vgl. ait.

conveniunt: si funus id habendum est || sit ||, quo non amici conveniunt ad exsequias cohonestandas, sed ..; Quinct. 50.

corruit: equitem Romanum, veterem amicum suum, ... labentem excepit, [corruere non sivit,] fulsit et sustinuit re, [fortuna,] fide, hodieque sustinet, nec amicum ruentem || prudentem || corruere patitur; Rab. Post. 43.

cupiunt: cum ... omnes in Gallia qui sunt socii populi Romani atque amici, M. Fonteium incolumem esse cupiant, iurati privatim et publice laudent; Font. 32.

dant: ipse dabat purpuram, tantum operam amici; Verr. IV, 59.

decrescunt: ex quo intellectum est non mihi absenti decrevisse || *defuisse* || amicos; Sest. 69.

defendunt: ubi videt esse aliquid quod amici absente Epicrate nollent defendere; Verr. II, 61. amici Epicratem defendere destiterunt; ib. omnes istius amici, in his etiam pater eius hoc defendebat licere fieri; ib. 102.

deficiunt: amici deficiunt, cognati deserunt; Fr. B. II, 1.

deicit: sive me tu deieceris sive tuorum quispiam sive servorum sive amicorum; Caecin. 56.

delitiscunt: f. comprehendunt; Cael. 62.

denuntiat: non sum arbitratus quemquam amicum rei publicae ... novas huic inimicitias ... denuntiaturum; Flacc. 2.

deponit: quam provinciam P. Lentulus, amicissimus huic ordini, cum et auctoritate senatus et sorte haberet, interposita religione sine ulla dubitatione deposuisset; Piso 50. f. abiciunt.

deprecatur: orandus erit nobis amicus meus, M. Plaetorius, ut suos novos clientis a bello faciendo deterreat, ut eorum iratos animos ... deprecetur, aut, si non poterit ..; Font. 36.

desinunt: desinant amici eius ea dictitare, quae .... at qui amici? Verr. III, 144. 145.

desistunt: f. defendunt; Verr. II, 61.

desunt: Autronio nonne sodales, non conlegae sui, non veteres amici, quorum ille copia quondam abundarat, ... defuerunt? Sulla 7.

deterret: f. deprecatur.

dicit: amici, si quis quid peteret, iudicio || iudicium || se passuros, iudicatum solvi satis daturos esse dicebant; Verr. II, 60. quae quia dixit, quia tempore dato modeste apud vos socius amicusque populi Romani questus est, quia religioni suae ... proximus fuit; ib. IV, 18. ut Q. Arrius, meus amicus, dixit; Milo 46. f. audit.

dictitant: f. desinunt.

dissipant: cum iste atque istius amici, homines lauti et urbani, sermones eius || huius || modi dissipassent, quo animos testium retardarent; Verr. I, 17.

effugiunt: qui suum non parvum beneficium commemoravit in amicos Caecinae, quibus sese viam per fratris [sui] fundum dedisse dixit qua effugere possent, cum essent omnes metu perterriti; Caecin. 26.

eripiunt: tum qui contra vos pro huius salute pugnabant, amicissimi vestri, quibus non irascebamini, consulatum vobis eripiebant, honori vestro repugnabant, et tamen id inviolata vestra amicitia ... faciebant; Sulla 49. non enim inimici mei te mihi eripient, sed amicissimi; Milo 99.

evadunt: f. comprehendunt; Cael. 65.

facit: idem .. hoc praeter Siculos ceteri Sopatri amici advocatique fecerunt; Verr. II, 73. hoc si tuus inimicus fecisset ...: fecit amicus recens et cognatus voluntarius; ib. 139. Syracusani haec faciunt, istius clientes atque amici; ib. IV, 140. quis meorum amicorum testamentum discessu meo fecit qui mihi non idem tribuerit, quod [et] si adessem? dom. 85. me nemo nisi amicus fecit heredem; Phil. II, 40. f. adsunt; Verr. IV, 80. eripiunt; Sulla 49.

ferunt moleste: inter has personas me interiectum amici Antonii moleste ferunt: quibus gerendus mos est; Phil. XII, 18. f. coeperunt.

fingunt: multi amici accusatoris ... multa finxerunt; Planc. 57.

fungitur: f. 2, a. accuso.

habent: amicos tuos plus habuisse pudoris et consilii; Piso 39. f. amittunt. deponit.

iactat se: f. agit.

impetrant: quod Halaesini, antiquissimi et fidelissimi socii atque amici, Romae impetrarant, ut ..; Verr. II, 122.

imponunt: f. contendunt; Quinct. 96.

invadunt: f. constituunt.

invitat: quis (te) amicus invitavit? quis hospes aspexit? Piso 53.

iudicant: quid, si haec, quae dico, ipsius amici defensoresque iudicarunt? Verr. III, 152.

labitur: f. corruit. — laudant: f. cupiunt. — malunt: f. appellat; Phil. XII, 2. — meretur: f. 2, c. delego. irascor.

monet: monet amicus meus te L. Calpurnius, ut ..; Caecin. 35.

narrat: memini Pamphilum Lilybaetanum, amicum et hospitem meum ..., mihi narrare; Verr. IV, 32.

nolunt: ſ. defendunt; Verr. II, 61.

obsecrant: ſ. adsunt; Verr. IV, 80.

obsignant: nuper se et suos amicos testamentum eius obsignasse; Cluent. 38.

oppugnat: ſ. ait. — orant: ſ. adsunt; Verr. IV, 80. — patiuntur: ſ. dicit; Verr. II, 60.

pendet: tam diu pependit in arbore socius amicusque populi Romani; Verr. III, 57.

perdunt: ſ. committunt se.

pereunt: hosne amicos ..., per quos res eius secundae quondam erant ornatae, nunc sublevantur adversae, crudelissime perire voluit? Sulla 75. „pereant amici, dum inimici una intercidant"; Deiot. 25.

perficit: inventum tamen esse fortem amicum ex eadem familia, Q. Verrem, ... patris istius discipulum atque amicum, qui HS quingentis milibus depositis id se perfecturum polliceretur; Verr. a. pr. 23.

persequitur: expetendus amicus est qui alienam potius iniuriam quam suam persequatnr; Muren. 57.

petit: ſ. ait. — pollicetur: ſ. perficit. — potest: ſ. absolvit. deprecatur. effugiunt.

praegrediuntur: ponite ante oculos... latera tegentis alios, alios praegredientis amicos; Phil. XIII, 4.

prosiliunt: ſ. comprehendunt; Cael. 62. — prospicit: ſ. cavet. — pugnant: ſ. eripiunt; Sulla 49.

putant: amici te constringendum putarent; Piso 48.

queritur: ſ. dicit; Verr. IV, 18.

recordatur: quidam ex amicis Sassiae recordatus est se ... vidisse ..; Cluent. 180.

recusant: amici recusare ne quod iudicium... constitueretur; Verr. II, 60.

repugnant: ſ. eripiunt; Sulla 49.

requirunt: si neque amici in foro requirunt studium meum neque ..; Sulla 26.

reservant: ſ. abiciunt. — retardant: ſ. dissipant. — ruit: ſ. corruit.

salutat: quis te ex hac tanta frequentia, tot ex tuis amicis ac necessariis salutavit? Catil. I, 16.

satis dant: ſ. dicit; Verr. II, 60.

sperant: commoventur amici Sthenii, sperant fore ut ..; Verr. II, 97.

suadent: suadebant amici cognatique Caesenniae ..; Caecin. 15.

suffragatur: ſ. ait.

sunt: cuius amici, si qui sunt aut si beluae tam immani ... possunt ulli esse amici, hac consolatione utuntur ..; prov. cons. 15. — in: quod suos amicos, quos sibi in consilio esse vellet, ipse [Verres] retineret in consilio; Verr. II, 71. — auctores: ſ. 2, e. refero ad. — magister: ſ. cavet. — proximus: ſ. dicit; Verr. IV, 18.

supplicant: cum ... inimici M. Fontei vobis ac populo Romano minentur, amici ac propinqui supplicent vobis; Font. 35.

tegunt: ſ. praegrediuntur.

tradunt: corpora sua pro salute regum suorum hi legati tibi regii tradunt, ... cum regum amicissimi, tum tibi etiam ... probati; Deiot. 41.

tribuit: ſ. facit; dom. 85.

venit: venit vel rogatus ut amicus, vel arcessitus ut socius; Deiot. 13.

vivunt: plures amici mei et necessarii viverent; Phil. II, 40.

volunt: vetus est enim lex illa iustae veraeque amicitiae ..., ut idem amici semper velint; Planc. 5.

utuntur: ſ. sunt; prov. cons. 15.

b. **Prädicat**: exsisto: qui me ... amiciorem vobis ceterisque civibus quam mihi ||ac meis|| exstitisse ... dixit; dom. 68.

sum: tu, postquam qui tibi erant amici, non poterant vincere, ut amici tibi essent qui vincebant effecisti; Quinct. 70. tametsi veritatis erat amicus; Sex. Rosc. 85. uter nostrum illi amicior esse deberet; div. Caec. 59. in eo esse haec commoda: primum M. Metellum amicissimum, deinde Hortensium consulem [non solum sed] * etiam Q. Metellum, qui quam isti sit amicus attendite; Verr. a. pr. 26. quos suis partibus amicissimos esse intellegebat; ib. I, 38. idcirco (eum) tibi amicum in perpetuum fore putasti? ib. 77. qui quam tibi amicus non modo tum fuerit, ... verum etiam nunc sit, cum iam a ceteris amicis relictus es; ib. II, 58. quem et huic inimicissimum et sibi amicissimum esse arbitraretur; ib. 109. aratores de eo bene existimare, amicos esse; ib. 151. dices tibi Siculos esse amicos? ib. 155. qui isti ita et amicus et necessarius est, ut (folgt: si inimicissimus isti esset); ib. III, 166. is cum amicus et socius populi Romani esset, amicissimo patre, avo, maioribus; ib. IV, 67. quem sibi amiciorem quam populo Romano esse cognoverant; ib. V, 48. „est in iudicibus ille familiaris meus, est paternus amicus ille"; ib. 136. „paternus amicus est"; ib. ut, quoniam sibi me non esse inimicum potuit priore actione Fabius iudicare, nunc M. Tullio fidelem certumque amicum esse cognoscat; Tull. 5. fac omnis amicissimos Fonteio fuisse; Font. 3. is enim Caesenniae fuit Aebutius. ne forte quaeratis, num propinquus? nihil alienius. amicus a patre aut a viro traditus? nihil minus. quis igitur? ... voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio simulataque sedulitate coniunctus; Caecin. 14. qui cum ipse mihi semper amicissimus fuisset, etiam ut suos necessarios mihi amicos redderet elaborarit ||elaboravit||; sen. 29. rex, cuius maiores huic populo socii atque amici semper fuerunt; dom. 52. significat se illi esse amicissimum; har. resp. 51. si amicus esset Pompeio; ib. 52. ille Cyprius miser, qui semper amicus, semper socius fuit; Sest. 59. qui illi sumus amicissimi; Vatin. 29. ego senator, inimicus, si ita voltis, homini, amicus esse, sicut semper fui, rei publicae debeo; prov. cons. 19. nemini ego possum esse bene merenti de re publica non amicus; ib. 24. omnibus, qui amici fuerint saluti et dignitati meae; Balb. 2. iam vides me ... illis ... non modo non iratum, sed etiam amicum esse debere? quorum alter ... semper aeque mihi amicus fuit ac sibi, alter ... sibi aliquando amicior quam mihi; Piso 80. si mihi numquam amicus C. Caesar fuisset, si semper iratus, ... tamen ei ... non amicus esse non possem; ib. 81. magnae sunt in te opes; ... multi amici, multi cupidi tui, multi fautores laudis tuae; Planc. 55. qui cum mihi esses amicissimus; ib. 73. tum hercule me confitear ... hominibus amicum aut inimicum fuisse; ib. 93. eum et civem optimum semper et mihi amicum fuisse; ib. 99. *nec*, quam diu inimicissimus Gabinio fui, non amicissimus mihi [non] Pompeius fuit; Rab. Post. 33. ut aut nulli supersint de inimicis aut qui fuerunt sint amicissimi; Marcell. 21. [te .. cum huic iratum, tum sibi amicum esse cognoverant]; Deiot. 8. qui autem Domitio poterat esse amicus, qui tibi esset inimicus? ib. 25. cui sum amicus; Phil. I, 11. cuius (viri) me amicum, te sectorem esse fateare; ib. II, 39. quis enim unus fortior, quis amicior umquam rei publicae fuit quam legio Martia universa? ib. III, 6. me, cui ... inimicus quam amicus esse maluit; ib. V, 3. nullae istae excusationes sunt: „meus amicus est". sit patriae prius. „meus cognatus"; ib. 6. ei, qui Mutinam circumsedent, ... amici umquam vobis erunt aut vos illis? ib. VII, 21. negat se illi amicum esse debere; ib. VIII, 18. neminem illi civitati inimicum esse arbitror, qui amicus sit huic civitati; ib. 19. cui fui semper amicus, ante

quam ille rei publicae est factus inimicus; ib. XII, 23.
videor: cum ... et optimi cuiusque cupidus et firmus amicus ac fidelis videretur; Cael. 14.
2. **nach Verben: a. Accusativ:** accuso: numquam tu illum accusavisti ut hostem, sed ut amicum officio parum functum; Deiot. 9.
adduco: hic tum Fabricius non modo ad me meos vicinos et amicos Aletrinatis non adduxit, sed ipse eis neque defensoribus uti postea neque laudatoribus potuit; Cluent. 56.
adhibeo: adhibitis amicis ... uxorem suam interrogavit, essetne praegnas; Cluent. 33. quid, ipsa quaestio ... amicis hospitibusque Oppianici, quos adhibuerat antea, ... cur non servata est? ib. 186.
adlego: petit a me Habonius et amicos adlegat; Verr. I, 149.
advoco: advocat amicos statim; Verr. V, 102. advocantur amici et hospites Oppianici et ipsius mulieris multi; Cluent. 176.
appello: paternos amicos, hoc est divisores appellare omnis et convenire; Verr. a pr. 25.
arbitror: quos amicos nostros arbitramur; Cluent. 143.
augeo: aliquos sibi instituunt amicos, quibus non modo parcant, verum etiam praeda quos augeant; Verr. IV, 21. nec interea locupletare amicos umquam suos destitit, mittere in negotium, dare partis, augere re ||re augere, augere||, fide sustentare; Rab. Post. 4.
caedo: virgis iste caederet sine causa socium populi Romani atque amicum? Verr. IV, 86.
cognosco: quod amicum atque hospitem meum Sthenium, quem ego in quaestura mea singulariter ||singulare|| dilexissem, de quo optime existimassem, quem in provincia existimationis meae studiosissimum cupidissimumque cognossem, tam crudeliter, scelerate nefarieque tractasses; Verr. II, 117.
commoveo: f. 1, a. sperant.
coniungo: f. 1, b. sum; Caecin. 14.
convenio: amicos convenire; Quinct. 54. f. appello.
damno: quem absentem ... damnasti? ... non dicam amicum tuum, ... non hospitem; Verr. II, 110.
debilito: f. 1, a. abiciunt.
defendo: eum vero ... multi ... a me hospites atque amici publice privatimque defendantur; Verr. II, 118. „inimicum ego" inquis „accuso meum." et amicum ego defendo meum; Sulla 48. defendebant amicum, aderant supplici; ib. 81.
deicito: deiectos, fortunis omnibus expulsos esse populi Romani socios atque amicos; Verr. III, 127.
deligo: tu deligas ex omni populo aut amicos tuos aut inimicos meos? Planc. 40.
diligo: f. cognosco.
do: dat iste amicum M. Trebellium, nos communem necessarium; Quinct. 21.
dono: cum et tuos amicos in provinciam quasi in praedam invitabas et cum eis ac per eos praedabare et eos in contione anulis aureis donabas; Verr. II, 29.
eicio: a praetore populi Romani ... eiectum socium populi Romani atque amicum; Verr. IV, 68. si duo consules, amicissimos patriae, simul ex Italia eiectos, ... res publica tenere potuisset; Phil. XIII, 29.
excipio: f. 1, a. corruit.
excludo: sublato auxilio, exclusis amicis; Vatin. 21.
excrucio: populi Romani socium atque amicum fumo excruciatum semivivum reliquit; Verr. I, 45.
exhaurio: provincias, civitates liberas, socios, amicos, reges denique exhauriunt; leg. agr. I, 11.
existimo: homo, qui semper hospitalissimus amicissimusque nostrorum hominum existimatus esset; Verr. I, 65. utrum tibi Siculos publice privatimque amicos an inimicos existimari velis; ib. II, 155.
expello: regno est expulsus Arisbarzanes rex, socius populi Romani atque amicus; imp. Pomp. 12.
expeto: f. 1, a. persequitur.
facio: L. Metellus ... istius non modo amicus, verum etiam cognatus factus est; Verr. II, 138.
fulcio: f. 1, a. corruit.
habeo: amicos habet prudentiores quam Gabinius; prov. cons. 14. duos se habere semper amicissimos sperasse; Milo 68. quem enim .. amicum habere potest is, qui ..? Fr. B. VIII, 2.
instituo: f. augeo; Verr. IV, 21.
invenio: amicior causae quisquam inveniri potest quam filius? Phil. X, 16. f. 1, a. contendunt; Quinct. 96. perficit.
invito: f. dono.
iudico: qui unum Deiotarum ... ex animo amicum vereque benevolum, unum fidelem populo Romano iudicavit; Phil. XI, 34. ego te, nisi das aliquid, hostem, si quid dederis, regem et socium et amicum iudicabo; Fr. B. XVI, III, 2.
laedo: utrum Metellum falsum scribere, an amicum laedendi esse cupidum? Verr. III, 123.
locupleto: f. augeo; Rab. Post. 4.
mitto: f. augeo; Rab. Post. 4. — 1, a. comprehendunt; Cael. 62.
neco: nautae militesque Siculorum, socii nostri atque amici, fame necati; Verr. a. pr. 13.
novi: nostis insolentiam Antonii, nostis amicos; Phil. III, 35.
obsecro: f. 1, a. contendunt; Quinct. 96.
observo: valuit observandis ||adservandis, servandis|| amicis; Planc. 67.
oro: f. 1, a. deprecatur.
percutio: securi esse percussos homines innocentis, nobilis, socios populi Romani atque amicos? Verr. I, 76.
perterreo: f. 1, a. conferunt se. effugiunt.
perturbo: f. 1, a. coeperunt.
pono ante oculos: f. 1, a. praegrediuntur.
reddo: cum omnis eius comites iste sibi suo illo panchresto medicamento amicos reddidisset; Verr. III, 152. f. 1, b. sum; sen. 29.
relinquo: f. excrucio.
repello: f. 1, a. committunt se.
requiro: cum experrecta tandem virtus clarissimi viri celeriter et verum amicum et optime meritum civem ... requisivit; Piso 27.
retineo: ut amicum observantia, rem parsimonia retineret; Quinct. 59. f. 1, a. sunt in.
rogo: f. 1, a. venit.
secerno: neque vero ... secrevit in iudicibus legendis amicos meos; Milo 21.
spolio: qui amicum, socium, adfinem fama atque fortunis spoliare conatus est; Quinct. 26.
sustento: f. augeo. — sustineo: f. 1, a. corruit. — teneo: f. eicio; Phil. XIII, 29. — tracto: f. cognosco. — trado: f. 1, b. sum; Caecin. 14.
vexo: Hermippum, ... veterem amicum atque hospitem meum, ... probris omnibus maledictisque vexat; Flacc. 48.
video: crucem civis Romani prius quam quemquam amicum populi Romani viderent? Verr. IV, 26. etenim te inquirere videbant, tristem ipsum, maestos amicos; Muren. 49. quem accumbere atratum videras? dominum cum toga pulla et eius amicos ante convivium? Vatin. 32. te amicum et placatum Deiotari regis arae focique viderunt; Deiot. 8.
ulciscor: sic ulciscar facinora eorum || facinorum, facinora|| singula ...: perfidos amicos nihil credendo atque omnia cavendo; Quir. 21.
voco: „amicum enim nostrum in iudicium vocabas"; Verr. IV, 25.

b. Genetiv: sum: tenuiorum et non occupatorum amicorum est ista adsiduitas, quorum copia bonis viris et beneficis deesse non solet; Muren. 70. haec dico de futuris, quod est amicorum ante dicere ea, quae vitari possint; Phil. I, 26.

c. Dativ: aufero: ut alter dies amicis istius ac defensoribus non modo spem victoriae, sed etiam voluntatem defensionis auferret; Verr. I, 20.

claudo: ut, cum tui fontes vel inimicis tuis pateant, nostros etiam amicis putes clausos esse oportere; Muren. 9.

credo: quibus aut ut apertis inimicis obsisterem aut ut insidiosis amicis non crederem; dom. 29.

deditus: f. 4, a. consilia.

delego: delegavi amico locupletiori, non quo illi ita de me merito onus illud imponerem, sed ..; dom. 16.

deservio: si ille labor meus pristinus, si sollicitudo, si officia, si operae, si vigiliae deserviunt amicis; Sulla 26.

desum: ego vero .. ipse me existimarem nefarium, si amico ... defuissem; Muren. 10. me nec rei publicae nec amicis umquam defuisse; Phil. II, 20.

do: quas enim leges sociis amicisque dat is, qui ..; Verr. II, 121. ut locus et in circo et in foro daretur amicis et tribulibus; Muren. 72. qui mihi unus uni privato amico eadem omnia dedit, quae universae rei publicae, salutem, otium, dignitatem; Quir. 16. f. 1, a. cavet. effugiunt. 2, a. augeo; Rab. Post. 4.

facio: quod nemo nisi aut honestissimo aut amicissimo facere consuevit; Qu. Rosc. 18. quae (iniuria) mihi aut quae amico meo facta est; Verr. I, 103.

gero morem: f. I. ferunt moleste.

habeo: habuit honorem ut proditori, non ut amico fidem; Verr. I, 38.

ignosco: ut ... cum apertis hostibus bellum geram, timidis amicis ignoscam; sen. 23.

impero: tam iniquo iure sociis atque amicis imperari, ut ..; Verr. II, 164.

impono: f. delego.

incido: medicum intromisit suum qui legato, socio, amico, libero foedissime et crudelissime venas incideret; har. resp. 35.

invideo: qui amicis L. Cornelii aut inimici sunt aut invident; Balb. 58.

irascor: omnino irasci amicis non temere soleo, ne si merentur quidem; Phil. VIII, 16. f. 1, a. eripiunt; Sulla 49.

mando: nam neque mandat quisquam fere nisi amico neque ..; Sex. Rosc. 112.

mitto: symphoniacos homines sex cuidam amico suo Romam muneri misit; Verr. V, 64.

numero: iubet cuidam amicorum suorum numerari HS LXXX; Verr. II, 54.

paratus: quasi vero ... non haec praesidia ... parata semper amicis esse maluerim quam necessaria; Planc. 82.

parco: f. a. augeo; Verr. IV, 21.

placeo: Caecinae placuit et amicis ... experiri tamen; Caecin. 20.

praesum: praefuisse ... perpetuo sociis atque amicis Syracusanum; Verr. V, 131.

reddo: utrum sit aequius ... civem optimum dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus an reddi amicis; Font. 41. A. Cluentium ... amicis, vicinis, hospitibus, quorum studia videtis, reddite; Cluent. 202.

servo: f. a. adhibeo; Cluent. 186.

sum advocatus: Catilinae fuit advocatus, improbo homini, at supplici; fortasse audaci, at aliquando amico; Sulla 81. — usui: quem spero his nervis || verbis, *viribus*, al.|| fore magno usui et amicis et rei publicae; Flacc. 13.

tempero: ut nostras inimicitias ipsi inter nos geramus, amicis nostrorum inimicorum temperemus; Balb. 60.

videor: idem .. hoc amicis eius et defensoribus videbatur; Verr. II, 70.

d. Ablativ: utor: f. a. adduco.

e. mit Präpositionen: accipio ex: ut Romae ex istius amicis acceperam; Verr. IV, 136.

adfero a: litterae complures a multis eius amicis ac necessariis adferuntur; Verr. II, 97.

audio de: ut populus Romanus ... de suis sociis atque amicis audiat; Verr. III, 106.

conficio ex: hic ex Antonii amicis, sed amicioribus libertatis, contra Antonium confecit exercitum; Phil. V, 44.

conqueror ad: si haec ... non ad aliquos amicos nostrae civitatis ... conqueri ac deplorare vellem; Verr. V, 171.

contendo a: Cn. Pompeium ... contendisse a D. Laelio, paterno amico ac pernecessario, ut ..; Flacc. 14.

defero ad: rem ad amicos suos detulit; Verr. II, 95.

deploro ad: f. conqueror ad.

depono apud: multa deposita apud amicos; Verr. IV, 36.

deprecor pro: quod esset ausus ... pro amico ... deprecari; Sest. 29.

dimitto ad: Tullius statim dimittit ad amicos; Tull. 22. — circum: [tum Naevius] pueros circum amicos dimittit; Quinct. 25.

excogito in: quod innocentem in hominem, in socium vestrum atque amicum, novum et singulare supplicii genus excogitavit; Verr. IV, 88.

existimo de: f. a. cognosco.

inflammo in: cur eadem res publica, quae me in amicos inflammare potuit, inimicis placare non possit? prov. cons. 24.

invehor in: quoniam tam facile inveheris in amicos; Sulla 44.

mitto contra: pro sociis vos contra hostis exercitum mittere putatis an hostium simulatione contra socios atque amicos? imp. Pomp. 66.

postulo ab: nihil tibi consulatum petenti a me defuit quod esset .. ab amico ... postulandum; Muren. 7.

refero ad: post ad amicos rettulit; qui cum ei fuissent auctores redimendae salutis ..; Verr. II, 69.

revertor ad: ad amicum tuum Carpinatium revertemur; Verr. II, 186.

sileo de: nec vero de L. Egnatuleio, fortissimo et constantissimo civi amicissimoque rei publicae, silendum arbitror; Phil. V, 52.

sum in: postea scimus et vidimus esse hunc in illius amicis; Cael. 10. — sine: ne tamen istum omnino Syracusis sine amicis, sine hospitibus, plane nudum esse ac desertum putetis; Verr. IV, 148.

3. nach Adjectiven und Adverb: a. Genetiv: neglegens: etiam sane sit aliqui ... legum, officii, rei publicae, sociorum atque amicorum neglegentior; Verr. III, 143.

b. Dativ: inimicus: imminent duo reges toti Asiae non solum vobis inimicissimi, sed etiam vestris sociis atque amicis; imp. Pomp. 12. f. 2, c. invideo.

iucundus: satis erat enim probatum illum esse populo Romano, ut est; iucundum amicis, in quo vincit omnis; Phil. I, 37.

necessarius: f. 2, c. paratus.

praesto: tu interea Romae scilicet amicis praesto fuisti; Muren. 42.

c. mit Präpositionen: inops ab: tam inops autem ego eram ab amicis aut tam nuda res publica a magistratibus? dom. 58.

4. nach Substantiven: a. Genetiv: alqs: f. 1, a. audit; Verr. III, 63. deicit. facit; dom. 85. — 2, c. numero.

adventus: quae ... compararat ... ad invitationes adventusque nostrorum hominum, amicorum

suorum ||amicorum, suorum amicorum|| atque hospitum; Verr. II, 83.

adversarii: si tibi necesse putas etiam adversariis amicorum tuorum de iure consulentibus respondere; Muren. 9.

aedes: in aedis T. Annii, ... necessarii et amici mei, noctu Staienus ... venit; Cluent. 78.

animi: quam acerbum dolorem sociorum atque amicorum animis inusserint istius iniuriae; Verr. II, 163.

arx: cum ad nos Cotylam mitteret, ornamentum atque arcem amicorum suorum; Phil. VIII, 24.

auctoritas: quibus (quaestionibus) finem aliquando ... amicorum auctoritas fecit; Cluent. 191.

auxilium: umbram equitis Romani et imaginem videtis, iudices, unius amici conservatam auxilio et fide; Rab. Post. 41.

beneficium: ut ... beneficio amicorum eius magister equitum constitueretur; Phil. II, 62.

benevolentia: cum tu ... amicissimi benevolentiam ... desideres; Milo 69.

bona: in Timarchidi potestate sociorum populi Romani antiquissimorum atque amicissimorum liberos, matres familias, bona fortunasque omnis fuisse; Verr. II, 136.

carmina: Brutus ... Accii, amicissimi sui, carminibus templorum ac monumentorum aditus exornavit suorum; Arch. 27.

casus: civem ... casum amici reique publicae lugentem; Sest. 29.

catervae: cuius in magnis catervis amicorum si fuit etiam Caelius; Cael. 14. si quem ... aliquid offendit, ... si amicorum catervae; ib. 77.

causa: qui nihil se arbitrabantur ad iudicia causasque amicorum praeter fidem et ingenium adferre oportere; div. Caec. 25. non defendam Apollonii causam, amici atque hospitis mei; Verr. V, 20. non enim mihi deserenda est causa amici veteris atque hospitis; Sulla 58. qui cum ... causam amici ... suscepisset; Sest. 83. nemini umquam concessit aequalium, ... plus ut in negotiis versaretur causisque amicorum; Cael. 74.

civitas: civitates non modo pacatae, verum etiam sociorum atque amicorum ad vim atque ad arma confugient; Verr. I, 78. cum te in oppidis et civitatibus amicorum non legatum populi Romani, sed tyrannum ... praebueris; ib. 82. ita civitas una sociorum atque amicorum duabus deterrimis mulierculis ... vectigalis fuit; ib. III, 79. si populo Romano non licebit propositis praemiis elicere ex civitatibus sociorum atque amicorum fortissimum atque optimum quemque ad subeunda ... pericula; Balb. 22.

columen: columen .. amicorum Antonii, Cotyla Varius; Phil. XIII, 26.

conloquia: quid est aliud ... tollere amicorum conloquia absentium? Phil. II, 7.

consilia: novi perdita consilia amicorum, quibus ille est deditus; Phil. V, 29.

copia: eligere ... ex amicorum atque hospitum suorum copia quem cognitorem daret; Verr. II, 107. in summa amicorum copia cum familiarissimis eius est adaequatus; Balb. 63. f. 1, a. desunt. 2, b. Muren. 70. — copiae: cuius tenues opes, nullae facultates, exiguae amicorum copiae sunt; Quinct. 2. compressi conatus tuos nefarios amicorum praesidio et copiis; Catil. I, 11.

custodes: si ... custodes amicorum eum sectabuntur; Verr. III, 162.

custodiae: domesticis me parietibus vix tueor sine amicorum custodiis; Phil. XII, 24.

dignitas: hominem pudore eo, quem amicorum videtis comprobari cum dignitate tum etiam vetustate ||venustate||; Arch. 31.

dolor: nulla privatim accepta iniuria sociorum atque amicorum populi Romani dolore atque iniuriis commoveri; div. Caec. 64.

exitium: nihil esse quod quisquam dubitaret de exitio sociorum atque amicorum; Verr. I, 59.

ferrum: cum te ex ferro amicorum populi Romani eripueris atque ex flamma sociorum evolaris; Verr. I, 82.

fidelitas: vitam meam, quae fidelitate amicorum conservata sit, inimicorum molestia ||modestia|| non esse appetitam; Planc. 71. ubi me non solum amicorum fidelitas, sed etiam universae civitatis oculi custodiunt; Phil. XII, 22.

fides: quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in eis ||his|| operae nostrae vicaria fides amicorum supponitur; Sex. Rosc. 111. f. auxilium.

filius: fratris filium praeteriit, Q. Fufii, honestissimi equitis Romani suique amicissimi, quem palam heredem semper factitarat, ne nominat quidem; Phil. II, 41.

fortunae: f. bona.

greges: in hunc igitur gregem vos nunc P. Sullam .. ex his ... honestissimorum amicorum gregibus reicietis? Sulla 77.

iniuriae: nuper Cn. Domitium scimus M. Silano diem dixisse propter unius hominis Aegritomari paterni amici atque hospitis iniurias; div. Caec. 67. f. dolor.

inopia: tantane vobis inopia videor esse amicorum, ut ..? div. Caec. 50.

invitationes: f adventus.

iudicium: numquam enim hic neque suo neque amicorum iudicio revincetur ||*convincetur*||; Arch. 11. tuum factum non esse condemnatum iudicio amicorum; Piso 39. quae de se exspectat iudicia graviora quam amicorum suorum? Phil. III, 25.

lex: amicissimi tui legem esse contemptam; Vatin. 29.

liberalitas: qui se etiam nunc subsidiis patrimonii aut amicorum liberalitate sustentant; prov. cons. 12.

liberi: f. bona.

matres familias: tu sociorum atque amicorum ad ea convivia matres familias adhibuisti; Verr. V, 137. f. bona.

natura: feremus amici naturam; Phil. I, 28.

naufragia: addite illa naufragia Caesaris amicorum, Barbas Cassios, Barbatios, Polliones; Phil. XIII, 3.

naves: accipit navis sociorum atque amicorum Cleomenes Syracusanus; Verr. V, 83.

necessarii: tu me ignaro ... notes et tuos et tuorum amicorum necessarios? Planc. 40.

neglectio: sin autem ... amicorum neglectio improbitatem coarguit; Muren. 9.

negotia: tempus, quod mihi ab amicorum negotiis datur; div. Caec. 41. f. causa; Cael. 74.

nomen: nomen amici mei de ambitu detulit; Cael. 76.

numerus: cum ab eo quidam vetus adsectator et ex numero amicorum non impetraret, uti se praefectum in Africam duceret Verr. II, 29.

officium: quas (insidias) partim mea diligentia devitarim, partim amicorum studio officioque reppulerim; Verr. a. pr. 3. etiam alienissimis in capitis periculis amicissimorum officia et studia praestamus; Muren. 45. vos defensoris et amici officio adductus oro atque obsecro, .. ut ..; ib. 86. cuius opes tantae esse possunt ... quae sine multorum amicorum officiis stare possint? Planc. 81.

onera: ille onera multorum huius amicorum excepit unus; Rab. Post. 41.

opera: quod ... non honorariam operam amici, sed severitatem iudicis ac vim requirit; Caecin. 6. — operae: amicorum operis esse in huiusce modi rebus usum; Verr. IV, 59.

opes: ut sibi per te liceat innocenti amicorum opibus vitam in egestate degere; Sex. Rosc. 144. nisi unius amici opes subvenissent; Rab. Post. 48.

oppida: postea ..., quam tu ... oppida paca-

ta sociorum atque amicorum diripienda ac vexanda curasti; Verr. I, 56. ſ. civitas; Verr. I, 82.
ornamenta: qui forum et basilicas ... ornamentis amicorum, commodis hospitum ... ornarent; Verr. IV, 6. ſ. arx.
patrona: cum lex ipsa de pecuniis repetundis sociorum atque amicorum populi Romani patrona sit; div. Caec. 65.
pecunia: nec suam solum pecuniam credidit, sed etiam amicorum; Rab. Post. 5. quod suam, quod amicorum pecuniam regi crediderit; ib. 25.
pedes: ſ. 1, a. contendunt; Quinct. 96.
periculum: quam ipse adhibere consuevit in amicorum periculis cum fidem et diligentiam tum vim animi libertatemque dicendi; Cluent. 118. ut *hanc meam* defensionem pro amici periculo *fidelem* ... putetis; Rabir. 38. ut meminerim me contra amici studium pro amici periculo dicere; Muren. 10. oratio et facultas, quae quantacumque in me *est*, numquam amicorum periculis defuit; Arch. 13. sua sponte homines in amicorum periculis vestitum mutare non solent? Sest. 33. omne enim curriculum industriae nostrae ... in amicorum periculis propulsandis elaboratum est; Phil. VII, 7.
pernicies: quod si esset ||est|| commotus, ad perniciemne non dicam amicissimi ...: in hominis caput ille tam crudelis propter versum fuisset? Piso 75.
praesidium: ego tectus praesidio firmo amicorum Catilinae tum et Autronii copias et conatum repressi; Sulla 51. ſ. copiae; Catil. I, 11.
querella: credo autem, qui generi querellam moderate ferat, aequo animo laturum amici; Phil. VIII, 19.
rogatu: „accusavi rogatu sociorum atque amicorum"; div. Caec. 65. cum ... rogatu sociorum atque amicorum populi Romani, meorum autem necessariorum, nomen hominis audacissimi detuli; Verr. I, 15. si abs te istam rem parens tuus alicuius amici rogatu ... petisset; ib. II, 98.
salus: agitur salus sociorum atque amicorum; imp. Pomp. 6.
sententia: de amicorum cognatorumque sententia Romam confugit; Sex. Rosc. 27. capit consilium de amicorum et propinquorum sententia non adesse ad iudicium; Verr. II, 41. de amicorum hospitumque suorum sententia Thermis Sthenius Romam profugit; ib. 91. placuit Caecinae de amicorum sententia constituere, quo die ..; Caecin. 20. cur ... id .. tibi de amicorum [...] sententia responderat? ib. 95. quaestio illo die de amicorum sententia dimissa est; Cluent. 176. quae ut Romae de amicorum sententia statuerat satis esse quaesitum; ib. 184. de amicorum sententia rem defert ad senatum; Milo 65.
signa: obsignat signis amicorum providens homo; Verr. V, 102.
sordes: video (hominem) parietum praesidio, video amicorum sordibus ... occultantem libidines suas; Fr. A. V, 11.
spolia: vidi conlucere omnia ... spoliis sociorum atque amicorum; Verr. I, 58.
studium: ac vide quid te amicorum tuorum studium, quid tuum consilium, quid sociorum voluntas adiuvet; Verr. II, 176. non nullorum amicorum studia minui solere in eos, a quibus provincias contemni intellegunt; Muren. 42. accusandi terrores et minae ... amicorum studia debilitant; ib. 43. quae familiarium dignitas! quae studia amicorum! Sulla 73. qui cum multa haberet invitamenta urbis et fori propter summa studia amicorum; ib. 74. ſ. officium; Verr. a. pr. 3. Muren. 45. periculum; Muren. 10. — 2, c. reddo; Cluent. 202.
suburbana: haec (signa atque ornamenta) non in tuam domum neque in suburbana amicorum, sed Romam in publicum deportasses; Verr. I, 54.
tecta: ea nos videre nisi in tuis amicorumque tuorum tectis non possumus; Verr. I, 57. hiemis enim, non avaritiae perfugium maiores nostri in sociorum atque amicorum tectis esse voluerunt; imp. Pomp. 39.
tempora: omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi; imp. Pomp. 1.
vetustas: ſ. dignitas.
voluntas: apud quem ... non propinqui oratio, non amici voluntas ... valeret; Verr. I, 136.
urbes: quod iste M. Marcelli et P. Africani monumenta ... ex urbibus sociorum atque amicorum non dubitaret auferre; Verr. I, 11. quas enim sociorum atque amicorum urbis adisti legationis iure et nomine; ib. 54. qui tamen signa atque ornamenta ... non ablata ex urbibus sociorum atque amicorum quadridui causa ... domum deinde atque ad suas villas auferebant; ib. IV, 6.
uxores: quasi etiam amicorum uxores ... ornaturus esses; Verr. II, 183.

b. **mit Präpositionen**: alqs ex: ſ. 1, a. commonent. recordatur. salutat.
beneficium in: ſ. 1, a. effugiunt.
decretum de: unum egregium de rege Deiotaro, populi Romani amicissimo, decretum in Capitolio fixum; Phil. II, 93.
epistulae ad: ut tu in multis epistulis ad amicos tuos gloriaris; Verr. III, 174.

5. **Umstand**: a. **Ablativ**: beatus, tectus: ſ. 1, a. committunt se. — valere: ſ. 2, a. observo.

b. **Präpositionen**: ab: admoneri: gaudet se ab amicis quid respondeat admoneri; har. resp. 17. — agi: Antonii est acta causa ab amicis eius, non publica; Phil. XII, 3. — defendi: fama et vita innocentis ab hospitibus amicisque paternis defenditur; Sex. Rosc. 15. — denuntiari: „nec timor, quem denuntiat inimicus". quid ergo? ab amico timor denuntiari solet? Phil. III, 22. — desertus: introitus in urbem desertus ab amicis; Piso 97. — fieri: etsi hoc factum a Murena omnino .. non est, ab eius amicis autem more et modo factum est; Muren. 72. — mitti: litterae mittuntur isti a patre vehementes, ab amicis item; Verr. IV, 41. quis enim umquam ... litteras ad se ab amico missas offensione aliqua interposita in medium protulit palamque recitavit? Phil. II, 7. — — prodi: ab amicis imprudentes videlicet prodimur; Cluent. 143. — relinqui: ſ. 1, b. sum; Verr. II, 58. — sublevari: ab ipso repudiatus, ab amicis eius non sublevatus; Quinct. 98.
cum: A. Caecinam cum amicis metu perterritum profugisse; Caecin. 2. Caecina cum amicis ad diem venit in castellum Axiam; ib. 20. veni non solum sine ullis copiis ac manu, verum etiam cum paucis amicis; dom. 6. si mihi in aliqua nave cum meis amicis naviganti hoc ... accidisset; Sest. 45. ſ. 2, a. dono.
in: vide quam sit varia vitae commutabilisque ratio, ... quantae infidelitates in amicis; Milo 69. ſ. 1, a. defendunt; Verr. II, 102.
per: agere: qui haec ... iam non occulte, non per amicos atque interpretes, sed palam de loco superiore ageret; Verr. IV, 49. quam ob rem tota ista res per Staienum potius ... quam per bonum aliquem virum ageretur et amicum necessariumque communem? Cluent. 87. — complere: ut ... meam domum refertam viris bonis per amicos suos complerent proscriptionis metu; dom. 55. — invenire: per amicum aliud, aliud per inimicum inveniebant; Verr. IV, 31. — licere: si per amicos mihi cupienti in senatum venire licuisset; Phil. V, 20. — praedari: ſ. 2, a. dono. — ornari, sublevari: ſ. 1, a. pereunt; Sulla 75. — reddere: L. Curidio te argentum per Potamonem, amicum tuum, reddidisse; Verr. V, 44.

6. **unvollständige Stellen**: cum amici in comm ....; Tull. 23. „summum amicum, summo in bello", ... „summo ingenio praeditum!" Sest. 121.

II. **femin.**: puto: ea, quam omnes semper

amicam omnium potius quam cuiusquam inimicam putaverunt; Cael. 32.

sequor: reiecta mater amicam impuri filii tamquam nurum sequebatur; Phil. II, 58.

amissio, Verlust: I. **absolut**: quid tandem erat actum ... de quo ad senatum cum gratulatione aliqua scribi abs te oporteret? ... an oppidorum turpis amissio? Piso 40. quae est igitur poena? quod supplicium? id mea sententia, quod accidere nemini potest nisi nocenti, ... amissio dignitatis; ib. 43.

II. **nach Verb**: obicio: me amissionem classis obicere; Verr. V, 131.

amita, Tante: uxori suae Cluentiae, quae amita huius Habiti fuit, cum ipse poculum dedisset; Cluent. 30.

amitto, loslassen, verlieren: alqm: cui miserae quod praesidium, quod solacium reliquum est, hoc amisso? Font. 47. isti tot viri ... cur Licinium de manibus amiserunt? Cael. 64. cur Licinium ... mulieraria manus ista de manibus amiserit || miserit, emiserit ||; cur non comprehenderint? ib. 66.

alqd: eos, etiam si quid antea recti aut venusti habere visi essent || sint, sunt ||, id amittere; Quinct. 77. incredibile est ... Fannium quicquam per bonitatem || per se bonitate || amisisse; Qu. Rosc. 21. Volcatius animo aequissimo nummos adfert, qui nihil amitteret; Verr. II, 56. quid (arbitramini) Tarentinos (merere velle), ut Europam in tauro amittant? ut Satyrum ...? ut cetera? quid Thespiensis, ut Cupidinis signum? quid .. (al.)? ib. IV, 135. illud parvi refert, nos publica his || publicanis || amissis [vectigalia] postea victoria recuperare; imp. Pomp. 18. ne et ea, quae *ei* relicta, et haec, quae ab ipso parata || parta || sunt, amittat; Muren. 55. noli id omnino a me putare esse amissum, si quid est tibi remissum atque concessum; Sulla 47. omnia .. haec amissa sunt; ib. 88. cum illa amissa recuperarim, virtutem et fidem numquam amiserim; sen. 39. cum ea, quae amiserat, sibi restituta essent; Quir. 20. ut non numquam cunctatione ac tarditate, dum otium volunt etiam sine dignitate retinere, ipsi utrumque amittant; Sest. 100. nec id amiserit, quod posse speret recuperari; Rab. Post. 44. si cetera amisimus, hoc saltem nobis ut relinquatur; Milo 6. quid tandem erat quod ea nocte consequi posset, amitteret autem, si postridie Romam mane venisset? ib. 49. quid enim retineat per te meminit, non quid amiserit; Deiot. 35. multa se arbitratur et peperisse ante factis et habere in animo atque virtute, quae nullo modo possit amittere; ib. 37.

Aetoliam: Aetolia amissa; Piso 96.

argentum: abesse a domo paulisper maluit quam praesens illud optime factum argentum amittere; Verr. IV, 39. argentum, vestem, suppellectilem, vinum amittet aequo animo; Phil. XIII, 11.

Asiam: amisissetis Asiam; imp. Pomp. 45. cum ... omnem .. hanc Asiam, quae est nunc nostra provincia, amisisset; Deiot. 36.

auctoritatem: non modo auctoritatem, sed etiam nomen iudicum amittemus, ... si ..; Cluent. 6. auctoritatem, quae amissa est; Flacc. 4. restituissetis ... vestram auctoritatem eis, per quos erat amissa, revocatis; prov. cons. 13.

auxilium: habetis unius civitatis firmum auxilium amissum ac venditum pretio; Verr. V, 60.

bona: cum apud istum || apud || ipsum tribus horis Q. Opimius ... bona, fortunas, ornamenta omnia amiserit; Verr. IV, 156. bona et senatorium nomen amisit; Flacc. 43.

civis: quos amisimus civis, eos Martis vis perculit; Marcell. 17.

civitatem: quem pater patratus dedidit || dedit || aut suus pater populusve vendidit quo is iure amittit civitatem? Caecin. 98. qui si in civitate legis vim subire vellent, non prius civitatem quam vitam amitterent; ib. 100. tum amittitur haec civitas denique, cum is, qui profugit, receptus est in exsilium, hoc est in aliam civitatem; ib. ut nemo civis Romanus aut sui potestatem || impietatem, al. || aut civitatem possit amittere, nisi ipse auctor factus sit; dom. 77. civitatem vero nemo umquam ullo populi iussu amittet invitus; ib. 78. qui erant rerum capitalium condemnati, non prius hanc civitatem amittebant, quam erant in eam recepti, quo vertendi, hoc est mutandi soli causa venerant; ib. hoc ... iure munitam civitatem et libertatem nostram putas esse oportere, ut, si ... Fidulii centum se velle et iubere dixerint, possit unus quisque nostrum amittere? ib. 80. hanc (civitatem) ante amittere non potuissent quam hoc solum civitatis mutatione vertissent; Balb. 28.

classem: classes ... cum magna ignominia populi Romani amissae et perditae; Verr. a. pr. 13. classe populi Romani pulcherrima amissa; ib. V, 67. classe amissa; ib. 101. quem ad modum classis sit amissa; ib. postquam classis esset amissa; ib. 106.

clientelas: verebatur fortasse ne amitteret tantas clientelas; Phil. VIII, 26.

consulatum: hunc ... nihil de suo consulatu, quem iudicio amiserat, per vim recuperando cogitavisse; Sulla 68.

deos: cuius opera omnium annorum sacra deosque patrios amiserant; Verr. IV, 151.

dies: nos amissos tot dies rei gerendae queremur; Phil. VI, 9.

dignitatem: ut vestram dignitatem amittatis; Phil. XII, 4. (vgl. alqd; Sest. 100).

duces: res publica non tot duces et exercitus amisisset; Phil. II, 37.

exercitum: amisso exercitu; leg. agr. II, 52. Piso 47. ut amitteretis exercitum, numquam hercule optavi; Piso 46. exercitu amisso; Deiot. 29. hic eum exercitum, quem accepit, amisit; Phil. IV, 15. s. duces. (vgl. partem; Piso 47.)

existimationem: hominem in quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam ... possetis; Verr. a. pr. 2. neque in alterius impudentia sui pudoris existimationem amitterent; ib. II, 192.

fidem: s. alqd; sen. 39.

filios: „patres enim veniunt amissis filiis irati"; Verr. V, 120.

fortunas: ut homines miseri ... ius suum fortunasque omnis eorum imperio amittant; Verr. a. pr. 53. ne reliquas fortunas omnis amitterent; ib. III, 121. qui, si fugitivi bellum in Sicilia facerent, amplissimas fortunas amitteret; ib. V, 18. non enim possunt una in civitate multi rem ac fortunas amittere, ut non ..; imp. Pomp. 19. itaque P. Sulla hoc importunissimo ... comite .. secundas fortunas amittere coactus est; Sulla 66. s. bona; Verr. IV, 156.

fructum: qui per hanc iniuriam non modo fructum omnem amitterent, sed etiam ..; Verr. III, 198. saepe totius anni fructus uno rumore periculi atque uno belli terrore amittitur; imp. Pomp. 15.

gladios: partim amissis gladiis, partim ereptis; dom. 6.

Graeciam: hinc si Brutus erit traductus ad aliud bellum, Graeciam certe amiserimus; Phil. XI, 26.

hereditatem: vobis interpretibus amitteret hereditatem; Caecin. 54. si quae tibi in Africa venerit hereditas, usu amittes, an tuum ... retinebis? Flacc. 85.

hospitem: cuius mors te aliqua re levavit: edacem enim hospitem amisisti; Flacc. 41.

honestatem: nonne ... damnatus per arbitrum ... honestatem amitteret? Sex. Rosc. 114.

ius: quod ... ius amitti non potest sine magno incommodo civitatis; Caecin. 75. quamquam ... iudicio senatus non modo praetoris ius, verum etiam civis amiserat; Catil. III, 15. hoc vos ... ius a

patribus acceptum amittetis? Rab. Post. 18. omne enim et exercitus et imperii ius amittit is, qui eo imperio et exercitu rem publicam oppugnat; Phil. X, 12. ſ. fortunas; Verr. a. pr. 53.

liberos: amissis liberis; Cluent. 22. ille propter pecuniam liberos amittere iucundum esse duxit; ib. 28.

libertatem: ut civis Romanus libertatem nemo possit invitus amittere; dom. 77. ſ. civitatem; dom. 80.

litem: ad iudicium hoc modo venimus, ut totam litem aut obtineamus aut amittamus; Qu. Rosc. 10.

litteras: bellissimum putaverunt dicere amissas (litteras); Flacc. 39.

lumina: quoniam ||cum|| ille, qui nihil viderat sciens quod nefas esset, lumina amisit; dom. 105.

memoriam: neque ... idcirco Cn. Pompei memoriam amisimus; Deiot. 12.

mentem: tu meam domum religiosam facere potuisti? qua mente? quam amiseras; har. resp. 33.

messem: tum sementi prohibita aut messe amissa fructus annuus interibat; Verr. III, 125.

navem: quam ob rem unam ex decem (navibus), non praedonum repentino adventu, sed legati latrocinio, non vi tempestatis, sed hac horribili tempestate sociorum amissam in litteras publicas rettulerunt; Verr. I, 89.

nomen: his praeclaris nominibus amissis; Verr. IV, 97. mater .. appellabitur, neque umquam illa ita de suo scelere ... audiet, ut naturae nomen amittat; Cluent. 12. quod nomen hi reges ne amitterent te victore timuerunt, retentum vero ..; Deiot. 41. Martia ... legio ... illud pulcherrimum [Martium] nomen amittet; Phil. XII, 8. ſ. auctoritatem; Cluent. 6. bona; Flacc. 43.

occasionem: nullam esse rationem amittere eius modi occasionem; Caecin. 15.

oppida: ea .., quae bellicae laudis ... monumenta esse voluerunt, noster hic praeposterus imperator amissorum oppidorum ... indicia constituit; Piso 92.

ornamenta: is omnibus ornamentis amissis numquam ullam honestatis suae partem recuperabit; Cluent. 120. ſ. bona; Verr. IV, 156.

(otium: vgl. alqd; Sest. 100.)

pacem: cavete ... ne spe praesentis pacis perpetuam pacem amittatis; Phil. VII, 25.

partem exercitus: mitto de amissa maxima parte exercitus, sit hoc infelicitatis tuae; Piso 47.

patrem: neque hic umquam puer ... amisso patre suo propter me me ipsum incolumem videbit; Sest. 147.

patriam: patriae .. causa patriam ipsam amittere; dom. 98.

patrimonium: helluo patriae! nam quid ego patrimonii dicam, quod ille totum ||tum|| ... amisit? Sest. 26.

pecuniam: illum pecuniam grandem amissurum; Sex. Rosc. 110.

potestatem: ſ. civitatem; dom. 77.

praedam: praeda te de manibus amissa ||emissa|| testimonium tamen effugere non posse; Verr. IV, 44.

provinciam: amissam esse populo Romano Siciliam, fructuosissimam ... provinciam; Verr. III, 226.

religionem: quae (Diana) ... loco mutato religionem tamen non amisit; Verr. IV, 78.

rem: cum ... rem de manibus amisisses; Verr. III, 32. Caecina rem non amittet, quam ipsam animo forti, si tempus ita ferret, amitteret; Caecin. 75. cum in Asia res magnas permulti amiserant; imp. Pomp. 19. ſ. fortunas; imp. Pomp. 19.

rem publicam: rem publicam illis accepi temporibus eam, quae paene amissa esset ||est||: a vobis eam recuperavi; Quir. 5.

sacra: neque amissis sacris paternis in haec adoptiva venisti; dom. 35. ſ. deos.

salutem: salus esset amissa omnium una nocte, nisi ..; Sulla 87.

sensum: adsiduitate molestiarum sensum omnem humanitatis ex animis amittimus; Sex. Rosc. 154.

Siciliam: ſ. provinciam.

signum: ſ. alqd; Verr. IV, 135.

spectaculum: ne forte mater hoc sibi optatissimum spectaculum huius sordium atque luctus et tanti squaloris amitteret; Cluent. 192.

supellectilem: ſ. argentum; Phil. XIII, 11.

tempus: amisso iam tempore; Muren. 43. itaque hoc tempore amisso annus est integer vobis exspectandus; prov. cons. 17. nullum erit tempus hoc amisso; Phil. III, 32.

vectigalia: aguntur certissima populi Romani vectigalia et maxima, quibus amissis ..; imp. Pomp. 6. non dico hoc solum ||solum hoc|| in re publica vectigal esse, quod amissis aliis remaneat, intermissis non conquiescat; leg. agr. I, 21. amissis ceteris vectigalibus; ib. II, 80.

vestem, vinum: ſ. argentum; Phil. XIII, 11.

viriditatem: an ... laurea illa magnis periculis parta amittit longo intervallo viriditatem? prov. cons. 29.

virtutem: ſ. alqd; sen. 39.

virum: o terram illam beatam, quae hunc virum exceperit, hanc ... miseram, si amiserit! Milo 105.

vitam: insutus in culeum per summum dedecus vitam amittere; Sex. Rosc. 30. ita est mulcatus, ut vitam amiserit; Milo 37. omnes ... aut sua pertinacia vitam amiserunt aut tua misericordia retinuerunt; Marcell. 21. cum Ser. Sulpicius ... vi morbi oppressus vitam amiserit; Phil. IX, 15. ſ. civitatem; Caecin. 100.

utilitatem: si in verbis ius constituamus, utilitatem omnem ||omn. util.|| nos huius interdicti ... amissuros; Caecin. 55.

amnis, Strom: est, al.: Chrysas est amnis, qui per Assorinorum agros fluit: is apud illos habetur deus et religione maxima colitur. fanum eius est in agro propter ipsam viam, qua Assoro itur Hennam; Verr. IV, 96.

exarescunt: si montes resedissent, amnes exaruissent; Piso 82.

amo, lieben: I. **abſolut**: homines: cum sciamus homines in tantis rebus ut aut contemnant aut metuant aut oderint aut ament, opinione non minus et fama quam aliqua ratione certa commoveri; imp. Pomp. 43.

pueri: hi pueri tam lepidi ac delicati non solum amare et amari ... didicerunt; Catil. II, 23.

II. **mit Object**: alqm: odistis hominum novorum industriam ...: Verrem amatis; Verr. III, 8. hunc vestri ianitores, hunc cubicularii diligunt; hunc liberti vestri, hunc servi ancillaeque amant; ib. amabant, credo, Apronium; ib. 118. omnibus iste ceteris Siculis odio est, ab his solis amatur; ib. IV, 15. hinc ||hic|| tamen vir optimus eum, quem amat, excipit, Cn. Pompeium; leg. agr. II, 60. Tongilium mihi eduxit, quem amare in praetexta ||calumnia, al., *catamitum*|| coeperat; Catil. II, 4. qui alios ipse amabat turpissime, aliorum amori flagitiosissime serviebat; ib. 8. ne qui forte incipiat improbus subito te amare, Torquate; Sulla 34. quam volumus licet... ipsi nos amemus; har. resp. 19. ut eos, quos non amant, ab eodem gaudeant vituperari; ib. 46. qui te amat plurimum; Cael. 36. vide quam te amarit is, qui albus aterne fuerit ignoras; Phil. II, 41. et tu in Caesaris memoria diligens? tu illum amas mortuum? ib. 110.

adulescentem: in eum adulescentem hoc scribere audere, quem ego et frater meus ... certatim amamus? Phil. III, 18.

aequalem ut vivat ... cum parente ..., quem

veretur ut deum ..., amat vero ut sodalem, ut fratrem, ut aequalem; Planc. 29.
civis: imago avi tui ..., qui amavit unice patriam et civis suos; Catil. III, 10.
coniugem: *coniugem suam .., quam ipse amabat;* Scaur. c. 2. § 6.
epulas: odit populus Romanus privatam luxuriam, publicam magnificentiam diligit; non amat profusas epulas, sordis et inhumanitatem multo minus; Muren. 76.
fratrem: s. aequalem.
hominem: homo nobilis, qui a suis amari et diligi vellet; Verr. IV, 51.
incessum: horum homines nomen, orationem, voltum, incessum amabant; Sest. 105.
inhumanitatem: s. epulas.
militem: „spernitur orator ...; horridus miles amatur"; Muren. 30.
mortuum: s. alqm; Phil. II, 110.
nobilitatem: si parum multi sunt qui nobilitatem ament; Planc. 18.
nomen, orationem: s. incessum.
parentem: s. aequalem.
patriam: amemus patriam; Sest. 143. si scelestum est amare patriam; ib. 145. s. civis.
pueros: s. I. pueri. — sodalem: s. aequalem. — sordis: s. epulas.
vicinitatem: laudanda est vel etiam amanda vicinitas, retinens veterem illam officii rationem; Planc. 22.
voltum: s. incessum.
uxorem: erat Nice ..., uxor Cleomeni Syracusani. hanc [Cleomenes] vir ||vir. Cl.|| amabat; Verr. V, 82.

amoenitas, Lieblichkeit: devocat: non (illum) libido ad voluptatem, non amoenitas ad delectationem (devocavit); imp. Pomp. 40.
retinet: amoenitas eum, credo, locorum, urbium pulchritudo ... retinet; prov. cons. 29.

amoenus, lieblich: locus: tabernacula ... conlocari iussit in litore ..., amoeno sane et ab arbitris remoto loco; Verr. V, 80. tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio; Muren. 13.
rus: habet animi causa rus amoenum et suburbanum; Sex. Rosc. 133.

amor, Liebe: I. absolut: 1. Subject: cogit: si me animus atque amor in rem publicam ... non hoc facere coëgisset; Verr. II, 117. ardeo ... incredibili quodam amore patriae, qui me amor .. subvenire olim impendentibus periculis ... coëgit; prov. cons. 23.
est: calamitati: si L. Flacco tantus amor in bonos omnis ... calamitati fuerit; Flacc. 105. — in: sin etiam in aliis non nullis fuit iste consulatus amor; Sulla 73. numquam in illo ordine ... plus amoris in rem publicam .... fuisse; ib. 82. in quibus ... (castris) tu es videlicet consularis; ... tum deliciae atque amores populi Romani L. Antonius; Phil. XIII, 26.
exsistit: qui tum animus L. Flacci ..., qui amor in patriam ... exstitit! Flacc. 103. si M. Petrei non excellens animus et amor rei publicae ... exstitisset; Sest. 12.
impediunt, occupant: s. tenent.
postulat: ego vos, iudices, quantum meus in vos amor postulat, tantum hortor, ut ..; Sulla 93.
propellit: si paulo etiam longius ... L. Caecilium pietas et fraternus amor propulisset; Sulla 64.
tenent: amores autem et hae deliciae, quae vocantur, ... numquam hunc occupatum impeditumque tenuerunt; Cael. 44.
valet: qui quid amor fraternus valeat paene praeter ceteros sentiam; Scaur. 35.
unde: unde iste amor tam improvisus ac tam repentinus? leg. agr. II, 60.

2. Ausruf: o amorem mirum! o benevolentiam singularem! Fr. B. III, 6.
II. nach Verben: 1. Accusativ: abicio: omnem se amorem abiecisse illim ||illinc, al.|| atque in hanc transfudisse; Phil. II, 77.
concilio: ille corporis motu tantum amorem sibi conciliarat a nobis omnibus; Arch. 17.
eicio: ut amorem illum penitus insitum eiceret ex animo; Sex. Rosc. 53.
habeo: quam porticum pro amore, quem habetis in rem publicam et semper habuistis, ... disturbare cuperetis; dom. 103.
iacto: accusatores quidem libidines, amores, adulteria ... iactant; Cael. 35.
insero: s. eicio.
ostendo: nullum turpe convivium, non amor, non comissatio ... ostenditur; Muren. 13.
perspicio: postea quam L. Flacci amor in patriam perspectus esset; Flacc. 2.
transfundo: s. abicio.
2. Dativ: do: neque ego tantum fraterno amori dandum arbitror, ut ..; Sulla 63.
obsisto: me Cn. Pompeius multis obsistentibus eius erga me studio atque amori semper dilexit; Piso 76.
servio: qui alios ipse amabat turpissime, aliorum amori flagitiosissime serviebat; Catil. II, 8.
3. Ablativ: exsisto: tanto in me amore exstitit, ut ..; Quir. 8.
interdico: si quis est qui etiam meretriciis amoribus interdictum iuventuti putet; Cael. 48.
sum: qui tanto amore in me, studio in rem publicam fuit, ut ..; sen. 24.
4. mit Präpositionen: certo de: ut vobiscum de amore rei publicae certent; Catil. IV. 15.
confiteor de: de meo quodam amore gloriae nimis acri fortasse, verum tamen honesto vobis confitebor; Arch. 28.
conloco in: ut in amore atque in voluptatibus adulescentiam suam conlocaret? Cael. 39.
dico de: dicam ego de omni statu P. Sestii, ... de incredibili amore in bonos; Sest. 5.
interest inter: vide quid intersit ... inter amorem furoremque tuum et illorum consilium atque prudentiam; Verr. V, 85.
redeo ad: sed redeo ad amores deliciasque vestras, L. Antonium; Phil. VI, 12.
sum in: quae (civitas) tibi una in amore atque in ||atque|| deliciis fuit; Verr. IV, 3. qui ... summo .. in amore esse propter nomen ipsum imperii non potuerit; Flacc. 18.
III. nach Substantiven: 1. Genetiv: alqd: s. I. est in; Sulla 82.
causa: et domi quidem causam amoris habuisti; Phil. II, 78.
flamma: qua (nocte) praetor amoris turpissimi flamma ... conflagrabat; Verr. V, 92.
foedera: ut tu amorum turpissimorum cotidie foedera ferires? Cael. 34.
fructus: quo quidem tempore cepi, patres conscripti, fructum immortalem vestri in me et amoris et iudicii; Piso 81.
indicium: utrum hoc signum cupiditatis tuae ... an amoris indicium esse voluisti? Verr. II, 115.
officium: quod tibi ... nullum a me amoris ... officium defuit; Milo 100.
poenae: nimiae pietatis et summi amoris in patriam vicissim nos poenas ... sufferamus; Flacc. 96.
signum: amoris esse hoc signum, *quod* ..; dom. 22. hoc ... summi in patriam amoris mei signum esse debet certissimum, quod ..; Sest. 49.
suspicio: quae potest ... ulla libidinis aut amoris esse suspicio? Scaur. c. 4. § 6.
vincula: qui est quidem cum illo maximis vinculis et propinquitatis et adfinitatis coniunctus, sed ita magnis ||magni|| amoris, ut ..; Planc 27.

2. **Ablativ:** frater: frater optimus incredibili pietate, amore inaudito, maximo in squalore volatatus est ad pedes inimicissimorum; Sest. 145.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adduci: quarum (possessionum) amore adducti dissolvi nullo modo possunt; Catil. II, 18. ut ad sceleratorum poenam amore rei publicae sum adductus; Sulla 87.

amplecti: qui tanto amore suas possessiones amplexi tenebant, ut ..; Sulla 59.

ardere: ardebat amore illius hospitae; Verr. II, 116. ipse autem amore ardens confirmabat ..; Phil. II, 45. f. I. cogit; prov. cons. 23.

capi: mater Habiti, Melini illius adulescentis, generi sui ... amore capta, primo ... *se* continebat || continebatur ||; Cluent. 12.

consequi: te dis hominibusque invitis amore in te incredibili quodam C. Caesaris omnia ... consecuturum; Vatin. 38.

conservari: pulcherrimam .. urbem hodierno die deorum immortalium summo erga vos amore ... paene ex faucibus fati ereptam et vobis conservatam ac restitutam videtis; Catil. III, 1.

deesse: iam T. Fadius ... M. Curtius ... studio, amore, animo huic necessitudini non defuerunt; sen. 21.

defendere: communem rem publicam communi studio atque amore defendite; leg. agr. I, 26. adsunt principes civitatis || civitates || et defendunt: amore ut suum civem; Balb. 43.

devincire: eosdem postea singulari inter se consensu et amore devinxit ... turpissimae vitae similitudo; Phil. XI, 2.

eripi: f. conservari.

flagrare: quamquam iste tuus animus ... semper immortalitatis amore flagravit; Marcell. 27.

frater: qui in me pietate filius, consiliis parens, amore, ut erat, frater inventus est; sen. 27. pietate filius inventus est, beneficio parens, amore idem, qui semper fuit, frater; Quir. 8.

impediri: fieri enim non potest, ut animus ... amore, desiderio, cupiditate ... impeditus hoc ... possit sustinere; Cael. 45.

impelli: ut ... promulgarit impulsus amore fraterno; Sulla 62.

restitui: f. conservari.

saucius: „Medea animo aegro || aegra ||, amore saevo saucia"; Cael. 18.

tenere: f. amplecti.

2. **Präpositionen:** pro. f. II, 1. habeo.

propter: Isidori filiam, quam iste propter amorem ab Rhodio tibicine abduxerat; Verr. V, 81. tu propter amorem libidinemque tuam imperium navium legato populi Romani ademisti, Syracusano tradidisti; ib. 137. qui propter summam familiaritatem summumque amorem in patrem tuum ... patris tui periculis commovebatur; Sulla 12. cum ipsa legatio plena desiderii ac sollicitudinis fuisset propter incredibilem quendam fratrum amorem; Ligar. 5.

sine: et sine amore et sine cupiditate et rursus sine odio et sine invidia iudicabunt; Marcell. 29.

amoveo, entfernen, wegschaffen: culpam: quis iam amovet || *volet* || *culpam ab eo*, quod male cecidit? Rab. Post. 5.

cupiditates: illud est hominis magni ..., cum illam iudicandi causa tabellam sumpserit, .. . libidinem, .. odium, invidiam, metum cupiditatesque omnis amovere; Cluent. 159.

frumentum: ut ... neque in amovendo || admovendo || neque in deportando || exportando || frumento grano uno posset arator ... fraudare decumanum; Verr. III, 20.

invidiam, libidinem, metum, odium: f. cupiditates.

quaestorem: Saturninum, quod in anonnae caritate quaestorem a sua frumentaria procuratione senatus amovit; har. resp. 43.

res: cum audierit eas res, quibus fundi fructus et cultura continetur, amotas et venditas; Verr. III, 119.

sensum: praecipuum illum et proprium sensum doloris mei ... a sententia dicenda amovebo, ad ulciscendi tempus reservabo; prov. cons. 2.

virgas: Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit; Rabir. 12.

amphora, Krug: habeo: non quaero unde cccc amphoras mellis habueris; Verr. II, 183.

exigo in: Titurium Tolosae quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine exegisse; Font. 19.

ample. reichlich, ansehnlich: adsigno: ut quibus militibus amplissime (agri) dati adsignati essent; Phil. V, 53.

decerno: qui non amplissime non modo de salute mea, sed etiam de dignitate decreverint; dom. 74.

do: f. adsigno.

effero: placere eum quam amplissime supremo suo die efferri; Phil. IX, 16.

exorno: exornat ample magnificeque triclinium; Verr. IV, 62.

gero: qui omnis honores ... amplissime ac magnificentissime gessit;. Verr. II, 112.

triumpho: pater cum amplissime atque honestissime ex praetura triumphasset; Muren. 15.

amplector, umfassen: alqd: tu edicto plus amplecteris quam lege; Verr. I, 109. 'hoc onere suscepto [...] amplexus animo sum aliquanto amplius; ib. II, 1. quae si iudex non amplectetur omnia consilio; Font. 25. f. causam; Verr. I, 116.

acerbitates: qui mortis poenam removet, ceterorum suppliciorum omnis acerbitates amplectitur; Catil. IV, 7.

argumentum: est hoc ... firmissimum argumentum, quod ego pluribus verbis amplecterer, si non ..; Qu. Rosc. 37.

causam: quia non iuris, sed hominis causam verbis amplecteris; Verr. I, 110. neque tu aliud quicquam edicto amplecteris nisi eam causam, pro qua pecuniam acceperas; ib. 116. quae (actio) nequaquam satis verbis causam et rationem iuris amplecteretur; Caecin. 40. vir, qui optimam quamque causam rei publicae amplectatur; Sest. 93.

equites: an equites Romanos amplectetur? Phil. VII, 21.

fidem: haec (adversaria) parvi temporis memoriam, illae (tabulae) perpetuae existimationis fidem et religionem amplectuntur; Qu. Rosc. 7.

filium; parvolus filius, quem mihi videtur amplecti res publica tamquam obsidem consulatus mei; Catil. IV, 3.

genus: ut totum genus amplectamini iudiciorum; Verr. II, 32.

memoriam: f. fidem.

obsidem: f. filium.

plebem: quia nimis amplecti plebem videbatur; Milo 72.

possessiones: qui tanto amore suas possessiones amplexi tenebant, ut ..; Sulla 59.

rationem: f. causam; Caecin. 40.

religionem: f. fidem.

rem publicam: cum rem publicam nimium amplecteretur, peculatus damnatus est; Flacc. 43.

virtutem: quorum (veteranorum) etiam si amplecterer virtutem, ut facio, tamen ... non possem ferre fastidium; Phil. X, 18.

amplexor, (amplexo; Cluent. 124): umfassen, umarmen, festhalten: alqm: cum hoc consistit, hunc amplexatur; Verr. a. pr. 19.

auctoritatem: tum auctoritatem censoriam || censorum || amplexato || amplexator ||; Cluent. 124. tu autem, ut acta tui praeclari tribunatus

hominis dignitate cohonestes, auctoritatem amplexeris —; dom. 81.

otium: retinere ... consulem ... fortuna constitum ad amplexandum otium; Muren. 83. neque ullum amplexari otium (convenit) quod abhorreat a dignitate; Sest. 98. quod plebes perfuncta gravissimis seditionibus ac discordiis otium amplexatur; || male laxatur, al. ||; ib. 104.

amplificatio, Vergrößerung: cum: prudentissimi viri ... cum amplificatione vectigalium nomen Hieronicae legis mutare noluerunt; Verr. III, 19.

amplifico, vergrößern, erhöhen: alqm: cum ... a populo Romano semper sim defensus, amplificatus, ornatus; dom. 88.

auctoritatem: hanc auctoritatem multis postea rebus gestis magnisque vestris iudiciis amplificatam, quantum ... valituram esse existimetis; imp. Pomp. 46.

dignitatem: adversarium ... non modo extollere iacentem, sed etiam amplificare eius pristinam dignitatem; Marcell. 8.

opes: eam sibi viam ipse patefecit ad opes suas amplificandas; Phil. V, 49.

patrimonium: non turpibus impensis ..., sed experientia patrimonii amplificandi labentem excepit; Rab. Post. 43.

pretium: Gabinio pretio amplificato Syriam nominatim dedisti; dom. 23.

rem publicam: dubitatis ... quin hoc tantum boni ... in rem publicam conservandam atque amplificandam conferatis? imp. Pomp. 49. eius viri auxilium implorasse rem publicam, a quo saepe se et servatam et amplificatam esse meminisset; dom. 26.

urbem: is, qui eandem hanc urbem conditam amplificatamque servavit; Catil. III, 2.

amplio, vertagen: potestas ampliandi: ut etiam si lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti turpe sibi existiment non primo iudicare; Verr. I, 26. cum causam non audisset et potestas esset ampliandi, dixisse sibi liquere; Caecin. 29.

amplitudo, Ansehnlichkeit, Hoheit, Herrlichkeit: I. **Subject**: est: tanta: tanta enim huius imperii amplitudo, tanta nominis Romani dignitas est apud omnis nationes, ut ..; Verr. V, 150. — saluti: his (signis) pulchritudo periculo, amplitudo saluti fuit; Verr. IV, 110. — in: in quibus summa auctoritas est atque amplitudo; Sex. Rosc. 2.

inurit: vel dignitas hominis vel honoris eius, quem adeptus est, amplitudo summam mihi superbiae crudelitatisque infamiam || famam || inussisset, si ..; Muren. 8.

postulat: sicut ipsius dignitas et maiorum eius amplitudo postulabat; Catil. IV, 9.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: accipio: eiusdem ... ingenii est posteris suis ... amplitudinem nominis, quam non acceperit, tradere; Muren. 16.

cognosco: ut omnes eius || huius || honores inter suos et amplitudinem possent cognoscere; Verr. II, 112.

trado: s. accipio.

tueor: potes domesticae laudis amplitudinem, Scipio, tueri; Verr. IV, 80.

2. **Genetiv**: paenitet: num te ... fortunae tuae, num amplitudinis, num claritatis, [num gloriae] paenitebat? Phil. I, 33.

3. **mit Präpositionen**: adiunctus ad: fuit enim profecto quibusdam summis viris quaedam ad amplitudinem et ad gloriam ... divinitus adiuncta fortuna; imp. Pomp. 47.

confero ad: hos homines tu persuadebis ad honorem atque amplitudinem tuam pecunias maximas voluntate sua contulisse? Verr. II, 157.

contendo [de,] cum: quis enim erat, qui non videret humilitatem cum [dignitate de] amplitudine contendere? Sex. Rosc. 136.

detraho de: detrahere videlicet aliquid te de amplitudine Marcellorum putasti; Verr. IV, 89.

quaero de: si de mea gloria atque amplitudine quaeritis; Verr. V, 173. — ex: neque quo mihi ex cuiusquam amplitudine aut praesidia periculis aut adiumenta honoribus quaeram; imp. Pomp. 70.

revertor ad: deinde ad amplitudinem et dignitatem rei revertar; leg. agr. II, 76.

III. **nach Adjectiv**: dignus: ut, cum equitis Romani esses filius, summa tamen amplitudine dignus putarere; Muren. 16.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: commodum: haec omnia tantum honoris et amplitudinis commodo compensantur; Cluent. 150.

templum: templum sanctitatis, amplitudinis ... inflammari; Milo 90.

2. **Ablativ**: monumentum: monumentum illa amplitudine, illo opere quamvis sartum tectum integrumque esset, tamen ..; Verr. I, 131.

simulacrum: ex aere fuit quoddam (simulacrum) modica amplitudine ac singulari opere; Verr. IV, 109.

V. **Umstand**: gratia: quas ... familias honestatis amplitudinisque gratia nomino; Sex. Rosc. 15.

propter: quod ceterorum neque dictum obscurum potest esse propter nobilitatem et amplitudinem neque ..; Sex. Rosc. 3. ut ... in eo tamen propter amplitudinem sacerdotii voluerint populo supplicari; leg. agr. II, 18.

amplus, ansehnlich, bedeutend, großartig: A. **bei Substantiven**: alqs: is enim mihi videtur amplissimus, qui sua virtute in altiorem locum pervenit, non qui ..; Sex. Rosc. 83. an ... non modo cum summis civitatis nostrae viris, sed cum infimo cive Romano quisquam amplissimus Galliae comparandus est? Font. 27. non modo negando, sed etiam inridendo amplissimum quemque illius ordinis insequebantur; Sest. 25. me Cn. Pompeius ... semper non modo incolumem, sed etiam amplissimum atque ornatissimum voluit esse; Piso 76. quae (pecunia) semper ab amplissimo quoque clarissimoque contempta est; Phil. I, 29.

alqd: clarissimi viri ... hoc sibi amplissimum pulcherrimumque ducebant, ab hospitibus ... iniurias propulsare; div. Caec. 66. cum ... id .. mihi amplum et praeclarum existimassem, eos velle meae fidei ... periculum facere; Verr. a. pr. 34. at, credo, Sthenius hoc sibi amplum putavit, eligere e civium Romanorum numero ... quem cognitorem daret; ib. II, 107. quid hunc hominem magnum aut amplum de re publica cogitare (putare possumus), qui ..? imp. Pomp. 37. nec me tantum modo consulem, quod ipsum est || est ipsum || per se || sese || amplissimum, sed ita fecistis, quo modo ..; leg. agr. II, 3. est illud amplissimum ..., quod hoc honore ex novis hominibus primum me ... adfecistis; ib. 4. omnia, quae vobis cara atque ampla sunt; ib. 9. quod .. ipsis populis, de quorum rebus scribitur, haec ampla sunt; Arch. 23. non adgrediar ad illa maxima atque amplissima prius quam docuero ..; Sest. 5. haec ampla sunt, haec divina, haec immortalia; ib. 102. quicquid est enim, quamvis amplum sit, id est parum tum, cum est aliquid amplius; Marcell. 26.

beneficium: vir ... vestris beneficiis amplissimis adfectus; imp. Pomp. 51. spoliari populi Romani beneficiis amplissimis; dom. 98. recito ... praedicationem amplissimi beneficii; Sest. 10. cum ad amplissimi beneficii gratiam magis pertinere videret ..; ib. 70. homines amplissimis populi Romani beneficiis usos; Phil. I, 14. neque enim id pro vestris amplissimis in me beneficiis sine scelere facere possum; ib. IV. 16.

cives: lectissimorum civium et amplissimorum sententias pertimescimus; Flacc. 97. ut amplissimi

et clarissimi cives rem publicam bene gerendo religiones ... conservarent; dom. 1. maxima frequentia amplissimorum ac sapientissimorum civium astante; har. resp. 12. cum ad vestrum iudicium civis amplissimos legavit; Balb. 42.

civitas: gravissima atque amplissima quaeque civitas vehementissime suas iniurias persecuta est; Verr. II, 11. quod eius civitatis sum, quam ille amplam, inlustrem claramque reddidit; ib. IV, 81. viri fortes et fideles, sed nequaquam ex tam ampla neque tam ex nobili civitate; ib. 96. adest Centuripinus Phalacrus, in amplissima civitate amplissimo loco natus; ib. V, 122. exsurgite, quaeso, viri optimi atque fortissimi legati amplissimae atque honestissimae civitatis; Fr. A. III, 16.

cognatio: cum esset Sthenius civitatis suae nobilissimus, amplissima cognatione; Verr. II, 106.

conlegium: tum ex amplissimo conlegio decemvirali sacerdotes ... usque Hennam profecti sunt; Verr. IV, 108.

consilium: cuius honoribus in amplissimo consilio ... conlocati sumus; sen. 2. amplissimi orbis terrae consilii principes vos esse aliquando recordamini; Phil. III, 34.

copiae: peditatus amplissimae copiae e Gallia; Font. 8. adductus huius pudore et non amplissimis patrimonii copiis; Flacc. 89.

curia: in qua (urbe) ... amplissima est curia; Verr. IV, 119.

decreta: omnes omnium publicorum societates de meo consulatu ... amplissima atque ornatissima decreta fecerunt; dom. 74.

dignitas: spe honoris atque amplissimae dignitatis; leg. agr. II, 49. ea spe proposita amplissimae dignitatis; Sulla 30. mihi ... tum de illius amplissima dignitate detrahere ... videbatur; har. resp. 50. qui si ... huic amplissimae dignitati esse commendati volunt; prov. cons. 38. cui senatus populusque Romanus amplissimae dignitatis praemia dedit; Balb. 10.

familia: sin autem sunt amplae et honestae familiae plebeiae; Muren. 15. in ea familia, quam vidit amplissimam; Phil. XIII, 12.

fortunae: cuius non modo illae amplissimae fortunae, sed etiam victus ... sub praeconem ... subiectus est; Quinct. 49. si nihil de patris fortunis amplissimis in suam rem convertit; Sex. Rosc. 144. qui ... amplissimas fortunas amitteret; Verr. V, 18. amplissimae tibi fortunae sunt; Phil. X, 4. qui suis amplissimis fortunis nisi bonis ‖ nobis ‖ salvis frui non potest; ib. XIII, 16.

fructus: meus labor ... ex vestro iudicio fructum est amplissimum consecutus; imp. Pomp. 2.

genus: cum ex amplissimo genere in familiam clarissimam nupsisses; Cael. 34. C. Caesarem senatus .. genere supplicationum amplissimo ornavit; Balb. 61.

gloria: per quem ordinem ipse amplissimam sit gloriam consecutus; prov. cons. 39.

gradus: duae sunt artes, quae possunt locare homines in amplissimo gradu dignitatis; Muren. 30. *te* delectat amplissimus civitatis gradus; Rab. Post. 16.

gymnasium: in qua (urbe) gymnasium amplissimum est; Verr. IV, 119.

homo: ut ... homines amplissimi testimonium de sua re non dicerent; Sex. Rosc. 102. ut imitetur homines eos, quos ipse vidit amplissimos; div. Caec. 25. P. Africanus, homo virtute, fortuna, gloria, rebus gestis amplissimus; ib. 69. neque eos tam istius hominis perditi subita laetitia quam hominis amplissimi nova gratulatio commovebat; Verr. a. pr. 21. neque hoc Q. Catulum hominem sapientissimum atque amplissimum fugit; ib. 44. cognoscite ex litteris publicis hominis amplissimi diligentiam; ib. I, 57. habetis hominem singulari pudore ..., amplissimum ‖ amplissimi, al. ‖ totius Etruriae; Caecin. 104. haec tot exempla ... profecta sunt ... a Q. Catuli atque a ceterorum ... amplissimorum hominum auctoritate; imp. Pomp. 63. erat enim Romae summa copia patronorum, hominum eloquentissimorum atque amplissimorum; Cluent. 109. Boviano ... homines amplissimi nobilissimique venerunt; ib. 197. si hominis et suis et populi Romani ornamentis amplissimi causam ... repudiassem; Muren. 8. qui optimi atque amplissimi cuiusque hominis atque ordinis auctoritatem magni putet; Flacc. 104. audistis ... summos viros, ornatissimos atque amplissimos homines ... eadem dicere; Quir. 17. odium ... inustum animis hominum amplissimorum; har. resp. 55. convenerunt conrogati et quidem ampli quidam homines; Phil. III, 20.

honos: honoris amplissimi puto esse .. accusare improbos; div. Caec. 70. qui sacerdos Iovis fuisset, qui honos est apud Syracusanos amplissimus; Verr. IV, 137. postea Q. Pompeius ... nonne ... amplissimos honores est adeptus? ib. V, 181. hunc praesentem eis adfecit honoribus, quos habuit amplissimos; Font. 14. Cn. Lentulus, in quo omnes pro amplissimis vestris honoribus summum consilium ... esse cognovistis; imp. Pomp. 68. homines, clarissimos civitatis, amplissimis usos honoribus; Flacc. 45. ut .. amplissimo honore cum communi ambitionis invidia tum singulari Autronii odio everteretur; Sulla 1. cum honos agebatur familiae vestrae amplissimus, hoc est consulatus parentis tui; ib. 49. ut iam videatur honoris amplissimi nomen plus invidiae quam dignitatis adferre; ib. 81. cum agatur honos meus amplissimus; ib. 83. cum eius adulescentia in amplissimis honoribus summi viri, L. Philippi vitrici, florere potuisset; Sest. 110. quod . . . ampliorem honorem alteri tribuebat quam ipse erat consecutus; prov. cons. 27. amplissimos honores ut pro dignitate tua consequare; Planc. 13. ego id fratri in honore fratris amplissimo non concedendum putem? Scaur. 35. cum honoris amplissimi contentio et dies comitiorum subesset; Milo 42. cum praesertim [in] ea confessione ... honores adsequeretur amplissimos; ib. 81. ut eum amplissimo regis honore et nomine adfeceris; Deiot. 14. is .. non modo a te periculo liberatus, sed etiam honore amplissimo ornatus; ib. 15. etiam M. Lepido ... decernendos honores quam amplissimos censeo; Phil. V, 38. quid est enim ... cur eum non quam primum amplissimos honores capere cupiamus? ib. 47. hinc honores amplissimos ... consecuti sumus; ib. VII, 7. tum denique amplissimi honoris nomen obtinebis; ib. X, 6. honores ei decrevi quos potui amplissimos; ib. XIII, 8. etsi habet honoris nomen amplissimi; ib. XIV, 25.

insignia: ego cum ‖ enim ‖ vestris armis armatus sim ‖ armatus ‖ insignibusque amplissimis ornatus ‖ exornatus ‖; leg. agr. II, 101.

iudicium: qui amplissimo populi senatusque iudicio exercitus habuistis; leg. agr. I, 12. quorum amplissimis iudiciis ornatus quaestor factus est; Flacc. 5 (ȝ. 55). mihi ... cum amplissimis omnium iudiciis restitutio maledicti locum aut criminis obtinebit? dom. 86. ego C. Caesaris laudibus desim, quas ... senatus ... plurimis atque amplissimis iudiciis videam esse celebratas? Planc. 93.

laus: indicasti ‖ iudicasti ‖ non modo amplissimae, sed etiam minimae laudi lauream concessisse; Piso 74. nullam in his esse laudem ampliorem quam eam, quam hodierno die consecutus es; Marcell. 4. cum Brutum ... laudibus amplissimis adfecistis; Phil. VII, 11.

locus: quamquam mihi semper ... hic .. locus ad agendum amplissimus ... est visus; imp. Pomp. 1. se potuisse iudicio populi Romani in amplissimum locum pervenire; Cluent. 153. ſ. civitas; Verr. V, 122.

merita: non enim solum (honos) datur propter spem temporum reliquorum, sed pro amplissimis meritis redditur; Phil. V, 41.

metus: qua re qui in bello propter hostium metum deliquerat, amplior ei mortis et supplicii metus est a maioribus constitutus; Cluent. 128.

monumentum: cuius amplissimum orbi terrarum clarissimumque monumentum est; Verr. IV, 82. placet igitur mihi ... monumentum fieri quam amplissimum; Phil. XIV, 31. ut ... consules ... monumentum quam amplissimum locandum faciundumque curent; ib. 38.

munus: hoc munus aedilitatis meae populo Romano amplissimum pulcherrimumque polliceor; Verr. a. pr. 36. non vereor ne ... a me ullum munus aedilitatis amplius aut gratius populo Romano esse possit; ib. I, 14. munus amplissimum, quod petitio praeturae desiderabat ||*desiderarat*||, praetura restituit; Muren. 37. qui si Fortunae muneribus amplissimis ornatus saepius eius deae periculum facere nollet; prov. cons. 35.

nomen: ut hoc amplissimum nomen [senatorium] ... ad contumeliam improborum natum esse videatur; Verr. III, 96. quoniam apud illos Fabiorum nomen est amplissimum; Font. 36. ſ. honos; Deiot. 14.

numerus: ut is amplior numerus esset; Verr. II, 124.

occasio: amplam occasionem calumniae nactus; Verr. II, 61.

ordo: ut alter de senatu movere velit, alter retineat et ordine amplissimo dignum existimet; Cluent. 122. idemne .. delecti amplissimis ex ordinibus honestissimi ... viri iudicabunt? Muren. 83. ut inimicus esse amplissimis ordinibus ... videretur; Sulla 15. ut ... pro me non modo pugnare amplissimum ordinem, sed etiam plorare ... prohiberent; dom. 55. petita est ... gravitas amplissimorum ordinum; har. resp. 45. qua tum superbia caenum illud ... amplissimi ordinis preces ... repudiavit! Sest. 26. quem .. absentem in amplissimum ordinem cooptarunt; Cael. 5. (me) reduxit ordo amplissimus; prov. cons. 25. cum videres maerere rem publicam amplissimi ordinis luctu; Piso 17. si denique umquam locus amplissimorum ordinum delectis viris datus est, ut ..; Milo 4. turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis! Phil. XIII, 25. ſ. homo; Flacc. 104.

patrimonium: sese hoc incolumi non arbitratur huius innocentis patrimonium tam amplum et copiosum posse obtinere; Sex. Rosc. 6. liberis autem nostris satis amplum patrimonium paterni nominis ac memoriae nostrae relinquemus; dom. 146. ***qui in tam amplo rei familiaris quam paterni nominis patrimonio ornasset dignitatem domo;*** Scaur. 45. non modo unius patrimonium quamvis amplum ..., sed ... regna celeriter tanta nequitia devorare potuisset; Phil. II, 67.

patrui: quae cum ... amplissimos patruos ... haberet; Sex. Rosc. 147.

pecunia: ipse amplissimae pecuniae fit dominus; Sex. Rosc. 23. cum viderent illos amplissimam pecuniam possidere; ib. 86.

peristylum: in Palatio ... porticum ... concupierat, amplissimum peristylum; dom. 116.

potestates: quibus vos amplissimas potestates dedistis; leg. agr. II, 31.

praemium: praemia legatis Allobroyum ... dedistis amplissima; Catil. IV, 5. promulgarisne ... quaestionem de tot amplissimis et talibus viris, indicium Vettio, praemia amplissima? Vatin. 26. ne saeptum sit eis iter perpetuo ||perpetuum|| ad hoc amplissimum praemium civitatis; Balb. 43. spe amplissimorum praemiorum ad rem publicam adducti; Milo 5. cur parum amplis adfecerit praemiis; ib. 57. ex omnibus praemiis virtutis ... amplissimum esse praemium gloriam; ib. 97. ab eodem amplissimis praemiis dignissimos iudicatos; Phil. II, 32.

res: erat ei pecuaria res ampla; Quinct. 12. res familiaris cum ampla tum casta a cruore civili; Phil. XIII, 8.

res publica: qui amplissimam rem publicam ... nobis reddidistis; sen. 1.

sacerdotium: quod apud illos amplissimum sacerdotium putatur; Verr. II, 126. ita Iovis illud sacerdotium amplissimum ... Theomnasto datur; ib. 127. summa nobilitas est, ... amplissimum sacerdotium; Phil. XIII, 8.

signum: erat admodum amplum et excelsum signum cum stola; Verr. IV, 74.

templum: (candelabrum) ad amplissimi templi ornatum esse factum; Verr. IV, 65.

verba: mihi gratiae verbis amplissimis aguntur; Catil. III, 14. dignitatem meam quibus potuit verbis amplissimis ornavit; Quir. 15. ei .. amplissimis verbis per senatus consultum gratias egimus; Phil. I, 3. supplicationem decrevit verbis amplissimis; ib. II, 13. deinceps laudatur provincia Gallia meritoque ornatur verbis amplissimis ab senatu; ib. IV, 9.

vir: cum viros primarios atque amplissimos civitatis multos in consilium advocassent; Verr. III, 18. adest enim vir amplissimus eius civitatis; ib. IV, 17. nec P. Popilius neque Q. Metellus, clarissimi viri atque amplissimi, vim tribuniciam sustinere potuerunt; Cluent. 95. an vero vir amplissimus, P. Scipio, ... Ti. Gracchum ... interfecit? Catil. I, 3. hac classe M. Crassus, vir amplissimus, ab Aeno in Asiam ... navigavit; Flacc. 32. nihil est quod ex tanto comitatu virorum amplissimorum me unum abstrahas; Sulla 9. cum habeas amplissimi viri religionem; Arch. 8. erit causa cur consilium maiorum in amplissimis viris ad sacerdotia deligendis ... laudare possimus; dom. 2. hic ipse Villius ||rullius, al.||, vir omnibus rebus clarissimus atque amplissimus; ib. 43. quod me cum amplissimis et fortissimis viris congregavit; Sest. 132. neque te ex amplissimi viri dignitate, sed ex tuis tenebris extraham; Vatin. 13. si auctoritates patronorum in iudiciis valent ||valerent||, ab amplissimis viris L. Cornelii causa defensa est; Balb. 1. Heracliensem Alexam P. Crassus, vir amplissimus, (nonne civitate donavit)? ib. 50. complecti vis amplissimos viros ad tuum et Gabinii scelus; Piso 75. si vir amplissimus ... non impetravit; Planc. 25. cum vir amplissimus consul id illi ordini per populum dedit; ib. 35. in eo consilio, in quo ex cunctis ordinibus amplissimi viri iudicarent; Milo 5. reliquos amplissimos viros et sibi ipsos ||ipsis|| et patriae reddidit, Marcell. 13. cessit auctoritati amplissimi viri; Ligar. 22. ille exercitum Cn. Domitii, amplissimi viri, ... sustentavit; Deiot. 14. cum de illo laboro tum de multis amplissimis viris; ib. 39. vicit L. Caesaris, amplissimi viri (sententia); Phil. VIII, 1. L. Pisonis, amplissimi viri, praeclara vox a te ... laudata est; ib. XII, 14. interposita fide per tris legatos, amplissimos viros; Fr. B. VI, 25. ſ. praemium; Vatin. 26.

urbs: Capuam colonia deducetur, urbem amplissimam atque ornatissimam; leg. agr. II, 76.

B. **allein: amplius**, mehr: accipio: ego enim amplius sestertium ducentiens acceptum hereditatibus rettuli; Phil. II, 40.

addo: quid ergo addit amplius? Tull. 24. deinde additur illius iam hoc causa, quicum agitur: CUM ILLE POSSIDERET, et hoc amplius: QUOD ..; ib. 44.

adsequor: quaeris quid potuerit amplius adsequi Plancius, si ..; Planc. 60.

amplector: hoc onere suscepto [...] amplexus animo sum aliquanto amplius; Verr. II, 1.

aufero: frumenti: si duabus partibus doceo te amplius frumenti abstulisse quam populo Romano misisse; Verr. III, 49.

caveo: esset amplius, si velles, populo cautum praedibus et praediis; Verr. I, 143.

censeo: hoc amplius censeo ..: Phil. XIII, 50.

contraho: negotii: nescio an amplius mihi negotii contrahatur; Catil. IV, 9.

debeo: nemo (erat) decumanorum qui grano amplius quam sibi || sibi quam || deberetur deberi professus esset; Verr. III, 29.

dico: at ego amplius dico; Verr. II, 26. quid a me amplius dicendum putatis? ib. III, 60. deiectum aedificium se vidisse dicunt; nihil amplius; Tull. 24. se suos servos adduxisse dixerunt; etiam hoc amplius: cum ..; Caecin. 27. ut nihil dicam amplius; ib. 104. qui dicit „dedimus", nihil amplius; Flacc. 23. nihil dico amplius; Arch. 8. dom. 17. Planc. 17. 88. nihil amplius dico nisi me in Siciliam venire noluit; ib. 96. de praetore Macedoniae nihil dicam amplius nisi eum ... mihi amicum fuisse; ib. 99. alterius vero partis nihil amplius dicam quam ... nimis iracundam futuram fuisse victoriam; Marcell. 17. nihil enim dixit amplius; Deiot. 21.

do: „daturus non sum amplius"; Verr. II, 70. a te potius postularent, ne amplius quam singulas, quam ab Apronio, ut ne plus quam ternas decumas darent; ib. III, 115.

exigo: ut ab aratoribus Centuripinis ne amplius in iugera singula quam terna medimna exigeret; Verr. III, 114.

expendo: Apameae ... expensum est auri pondo centum paulo minus ...: Laodiceae viginti pondo paulo amplius; Flacc. 68.

expeto: quid est quod expetas amplius? Sulla 90.

exprimo: ut amplius ab Herbitensibus exprimi non posset; Verr. III, 77.

exspecto: quid exspectatis amplius? Verr. II, 174. Cael. 55. quid est, Catilina, quod iam amplius exspetes? Catil. I, 6.

facio: quid enim ... amplius ad eius laudem minuendam facere potuisset? har. resp. 52. „cur iste fit consul? quid potuit amplius, si L. Brutus esset ...?" honore nihil amplius, laude multum; Planc. 60. quid pro fratre meo ... amplius quam pro Plancio facio facere possim; ib. 69.

habeo: qui cum amplius centum civis Romanos haberet ex conventu Syracusano, qui ..; Verr. V, 155.

impero: reperietis quinquiens tanto .. amplius istum quam quantum in cellam sumere ei licitum sit, civitatibus imperasse; Verr. III, 225.

impono: quicquid erat oneris ..., Segestanis praeter ceteros imponebat, aliquanto amplius quam ferre possent; Verr. IV, 76.

loquor: quid loquar amplius de hoc homine? Caecin. 25.

mereo: illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aeris; Qu. Rosc. 28.

peto: si amplius HS nummo petisti, quam tibi debitum est; Qu. Rosc. 10. AMPLIUS [A SE] NEMINEM PETITURUM; ib. 35. neminem amplius petiturum; ib. 36.

postulo: quid amplius postulatis? Ligar. 13.

profiteor: non quo iugerum numerum vere profiteri esset difficile aut amplius etiam profiteri; Verr. III, 39.

quaero: quid quaeris amplius? Sex. Rosc. 145. dom. 41. quid quaeritis amplius? Verr. II, 191.

refero: s. accipio.

reicio: quibus ne reiciendi quidem amplius quam trium iudicum praeclarae leges Corneliae faciunt potestatem; Verr. II, 77.

repeto: sese ipsum abs te repetit, nihil amplius; Verr. V, 128.

sancio: in quibus (legibus) et illa eadem sancta sunt et hoc amplius; Verr. II, 123.

sum: ex qua parte erat Roscii, amplius erat HS ccciↃↃↃ; Qu. Rosc. 28. erit tum consul Hortensius ..., ego autem aedilis, hoc est, paulo amplius quam privatus; Verr. a. pr. 37.

suscipio: verum tamen ego hoc amplius suscepi quam ceteri, quod ..; Verr. III, 4.

vador: se iam neque vadari amplius neque vadimonium promittere; Quinct. 23.

volo: quid voltis amplius? Sex. Rosc. 32. Verr. III, 122. Cluent. 83. Milo 35. quid vis amplius? Sex. Rosc. 145. quid amplius voltis || voltis amplius ||? Verr. III, 152.

elliptisch: quid amplius? Verr. III, 70. nihil amplius; ib. IV, 56. Caecin. 75. (vgl. dico; Tull. 24. Flacc. 23). — (pronuntio:) antea vel iudicari primo poterat vel amplius pronuntiari; Verr. I, 26. ut de Philodamo AMPLIUS pronuntiaretur; ib. 74.

bei Zahlen und Zeitangaben: cum *eum* Syracusis amplius centum cives Romani cognoscerent; Verr. I, 14. quam multorum hominum? sescentorum amplius; Font. 4. s. accipio. expendo. habeo. mereo. reicio. sum; Qu. Rosc. 28. — „amplius sunt sex menses"; Qu. Rosc. 8. quid si tandem amplius triennium est? quo modo ... tu hoc nomen triennium amplius in adversariis iacere pateris? ib. quam ob rem ... hoc nomen triennio amplius ... in adversariis relinquebas? ib. 9. horam amplius iam in demoliendo signo permulti homines moliebantur; Verr. IV, 95. qui ... septingentos iam annos amplius ... numquam mutatis legibus vivunt; Flacc. 63.

amputo, abschneiden: alqd: amputanda plura sunt illi aetati ... quam inserenda; Cael. 76. sic in rei publicae corpore, ut totum salvum sit, quicquid est pestiferum, amputetur; Phil. VIII, 15.

partem populi: quae est ista ... contumelia, ut populi pars amputetur, ordo tribuum neglegatur? leg. agr. II, 79.

an, etwa? ob? oder? A. **Directe**: I. **einfache Frage**: an: quid igitur pugnas? an quod saepe ... dixisti, ne in civitate sit? Quinct. 43. an omnis tu istos vincere volebas, qui ..? ib. 69. an ante quam postulasti ut bona possideres, misisti qui curaret, ut ..? ib. 81. an, cum Ameriam ... venisset, casu accidit ut ..? Sex. Rosc. 96. an quod diligenter defenditur, id tibi indignum facinus videtur? ib. 148. an ita est? Qu. Rosc. 53. quid enim dices? an id quod dictitas, iniuriam tibi fecisse Verrem? div. Caec. 52. an quod ad commemorandum est honestius, id ad probandum non multo videri debet aequius? ib. 65. an me taciturum tantis de rebus existimavistis? Verr. a. pr. 27. an iste umquam de se bonam spem habuisset, nisi ..? ib. 42. quid exspectas? an dum ab inferis ipse Malleolus exsistat? ib. I, 94. quid proderat tibi te expensum illis non tulisse? an tuis solis tabulis te causam dicturum existimasti? ib. 102. an ideo aliquid contra mulieres fecit, ne ..? ib. 106. an in eum annum progredi nemo poterit edicto ...: in illum ... regredietur? ib. 109. an hoc solum argumentum est ... quod ..? ib. II, 58. quid porro argumenter, qua de re dubitare nemo possit? an hoc dubitavit quisquam omnium quin ..? ib. 119. an etiam Siculi inviti contulerunt? ib. 154. an hoc dicere audebis ..? ib. 167. an quorum tu auctoritate statuas cohonestare tuas conatus es, eorum ego dignitate accusationem meam comprobare non potero? ib. 168. an tu maiores ullas inimicitias putas esse quam ..? ib. III, 6. an si qua in re contra rem meam decrevisset aliquid iniuria, iure ei me inimicum esse arbitrarere: cum omnia contra omnium bonorum rem ... fecerit, quaeris cur ei sim inimicus? ib. 7. quid ais || quid ||? an tu decumas ... vendidisti? ib. 40. an tibi unius anni aut biennii ratio fuit habenda, salus provinciae ... fuit neglegenda? ib. 43. quid a me amplius dicendum putatis? an id agendum est, ut ..? ib. 60. an poterat non modo Apronius, sed quivis ... improbare Siculum frumentum? ib. 73. negare qui potes? an ut tanta auctoritate litterarum ... convincare? ib. 169. an me ad M. Antonii aestimationem frumenti ... revocaturus es? ib. 213. quid enim actum est?

an litteris pepercisti? ib. IV, 27. an minime est ||minime|| mirum, quae sacra ..? ib. 102. quid dicis? an bello fugitivorum Siciliam virtute tua liberatam? ib. V, 5. contagio ... servilis belli cur abs te potius ... praedicatur? an quod in Sicilia iam antea bella fugitivorum fuerunt? ib. 7. an hoc probabis, in aequa causa ... disparem condicionem fuisse? ib. 49. dices frumentum Mamertinos non debere. quo modo non debere? an, ut ne venderent? ib. 52. an te ... conscientia timidum ... faciebat? ib. 74. an quicquam interest utrum ..? Tull. 40. an si homines ipsos spectare convenit, ... cum infimo cive Romano quisquam amplissimus Galliae comparandus est? Font. 27. an non in mentem vobis venit ..? Caecin. 15. quid denique ad ius civile? an ||aut|| ad atrocis ||actoris|| *rei* notionem atque animadversionem ages iniuriarum? ib. 35. „unde deiectus es? an inde quo prohibitus es accedere“? ib. 66. negate, inquam, meo loco. quid tacetis? an negare non potestis? Cluent. 65. an ut ||is, iis|| praevaricaretur? ib. 87. „suscepit causam“. an potuit rem delatam eius modi repudiare? ib. 136. an ut de causa eius periculi nihil decederet? ib. 167. quid quisquam suspicari aliud potest? an hoc dicitis ..? ib. 181. an hoc dicitis ..? ib. 183. an vos aliter existimabitis? leg. agr. II, 25. an qui etesiis ||quietis iis|| ... tenere non potuerunt, nunc ... caligine se Alexandriam perventuros arbitrati sunt? ib. 44. an Pompeium non adhibebit? ib. 58. [an] non intellegis ..? Rabir. 26. an cum sedere in equis triumphantium ... filii soleant, huic donis militaribus patris triumphum decorare fugiendum fuit? Muren. 11. an quisquam esse testis potest, quem ..? Flacc. 22. quid vos fieri censetis Trallibus? an id, quod Pergami? ib. 57. an legationes sumere ... rectum est ...: praetorem ... condemnandum putas? ib. 86. an tum ... non dicis me fuisse regem, nunc privatum regnare dicis? Sulla 21. an me existimasti haec iniuratum ... non esse dicturum, quae iuratus ... dixissem? ib. 34. an tibi Pompeiani coniurasse videntur? ib. 60. an domicilium Romae non habuit is, qui ..? Arch. 9. an tu existimas ..? ib. 12. an ego, cum mihi esset exploratissimum ..., dubitarem quin ..? Quir. 15. an ego, cum P. Lentulus ..., cum Q. Metellus ... me arcesserent in senatum, ... non venirem? dom. 7. quid quaeris amplius? an etiam apertius aliquod ius populi atque legum? ib. 41. qui timor fuit?... an hoc timebam ..., ut ..? ib. 56. an tu populum Romanum esse putas illum, qui ..? ib. 89. an ego poteram ... infitiari me esse hominem? ib. 97. an ego tantam .. animi duritiem habere ... possim, ut ..? ib. 101. an, cum tu ... oppressam ... rem publicam teneres, ... posset recreata res publica sustinere? ib. 122. an si postem tenuerit pontifex ..., valebit ... nomen sanctissimum religionis: si tribunus plebis ... bona cuiusquam consecrarit, non valebit? ib. 123. an consecratio nullum habet ius ||habet, al.||, dedicatio est religiosa? ib. 125. an tu auderes quaerere ..? ib. 132. an si ludius constitit ..., ludi non sunt rite facti ...: si ludi ... sublati sunt ..., dubitabimus quos ille fremitus nuntiet ludos esse pollutos? har. resp. 23. an tibi luminis obesset caecitas plus quam libidinis? ib. 38. an iste nisi primo se dedisset eis ..., tam sceleratus rei publicae vexator esse potuisset? ib. 47. an veri simile est, ut ..? Sest. 78. an qui sua tecta defendit ..., iure praesidium comparat: qui volneribus ... monetur ut aliquo praesidio caput ... tutetur, hunc de vi accusandum putas? ib. 90. an ego in hac urbe esse possim his pulsis, qui ..? ib. 146. an erit haec optio et potestas tua, ut ..? Vatin. 40. an vos aliam causam esse ullam putatis, cur ..? Cael. 46. an hic, si sese isti vitae dedisset, consularem hominem ... in iudicium vocavisset? ib. 47. an ille vir ... illius ipsius periculum ... neglegere potuisset? ib. 54. quid exspectatis amplius? an aliquam ||aliam|| vocem putatis ipsam ... veritatem posse mittere? ib. 55. quaero ..., cur non comprehenderint ...? an timebant, ne ..? ib. 66. an, si qui frui publico non potuit per hostem, hic tegitur ipsa lege censoria: quem is frui non sinit, ... huic ferri auxilium non oportet? prov. cons. 12. an ||an *non*|| Ti. Gracchus ... tantam laudem est adeptus, quod ..? ib. 18. an ego possum huic esse inimicus, cuius ..? ib. 22. an potest ulla esse excusatio ..? Piso 10. an ego consulem esse puto qui ..? ib. 23. an ego, si te et Gabinium cruci suffixos viderem, maiore adficerer laetitia ex corporis vestri laceratione, quam adficior ex famae? ib. 42. an ego exspectem, dum de te ... tabellae diribeantur? ib. 96. an tu mihi ... [te] indemnatum videri putas? ib. 98. an Minturnenses coloni ... aeterna in laude versantur: Plancio ... honori hanc fidem ... fuisse miraris? Planc. 26. an te illa argumenta duxerunt? ib. 53. „an una fieri potuerunt, si ..“? ib. „quod istius tantum meritum“? inquit „an quia te non iugulavit“? immo vero, quia ..; ib. 71. an ego ... huius in periculo non significarem dolorem meum? ib. 76. an si umquam vitae cupiditas in me fuisset, ego ... parricidarum tela commossem? ib. 90. an, cum videam navem ... cursum tenentem suum ..., cum tempestate pugnem? ib. 94. an ego querellas ... aratorum non in segetibus ipsis ... cognoscerem? Scaur. 25. an cum credebat inductus usuris, id agebat, ut ..? Rab. Post. 39. an est quisquam qui hoc ignoret? Milo 8. * * an huius ille legis mentionem facere ausus esset vivo Milone? ib. 33. an ille praetor ... vivus mali nihil fecisset, qui mortuus ... curiam incenderit? ib. 90. quid me reducem esse voluistis? an ut inspectante me expellerentur ei, per quos ..? ib. 103. an ille, si potuisset ullo modo evadere, ... cum alienis esse quam cum suis maluisset? Ligar. 5. quid amplius postulatis? an, ne ignoscatur? ib. 13. an, ut fit in civilibus bellis, * * nec in vobis magis quam in reliquis; ib. 28. an sperandi Ligario causa non sit, cum mihi ... locus sit ... deprecandi? ib. 31. an potest quisquam dubitare quin ..? ib. 34. quid postea? an Deiotarus ... continuo dimisit exercitum? Deiot. 19. an me censetis ... decreturum fuisse, ut ..? Phil. I, 13. POPULUSQUE IURE SCIVIT. ... quo iure? an eo, quod ..? ib. 26. an ego non venirem contra alienum pro familiari? ib. II, 3. an de interitu rei publicae queri non debui, ne ..? ib. 6. quo me teste convincas? an chirographo? ib. 8. an verebare ne ..? ib. 18. an faces admovendae sunt ,quae ..? ib. 30. an ille quemquam plus dilexit? ib. 38. an sine me ille vicit? ib. 72. an cum ||an|| tu Narbone mensas hospitum convomeres, Dolabella pro te in Hispania dimicaret? ib. 76. an Caesaris decreto Creta ... potuit liberari, cum ..? ib. 97. cur autem ea comitia non habuisti? an quia tribunus plebis sinistrum fulmen nuntiabat? ib. 99. quas Kalendas Iunias exspectasti? an eas, ad quas ..? ib. 100. an supplicationes addendo die contaminari passus es, pulvinaria noluisti? ib. 110. an, cum illum homines non tulerint, te ferent? ib. 117. quae sunt perdita consilia? an ea, quae ..? ib. III, 19. „nulla contumelia est, quam facit dignus“. primum quid est dignus? ... an quam facit is, qui cum dignitate est? ib. 22. an potest cognatio propior ulla esse quam patriae? ib. V, 6. an illa non gravissimis ignominiis ... sunt notanda, quod ..? ib. 17. an hoc vidit puer: si aetate processerit, non videbit? ib. 50. an ille id faciat, quod ..? ib. VI, 5. an ille non potuit ... domum redire? ib. 8. an equites Romanos amplectetur? ib. VII, 21. an cum municipiis pax erit? ib. 23. an hoc negare potes? ib. VIII, 17. ad hunc legatos? cur? an ut eorum reditu vehementius pertimescatis? ib. 20. an ego ab eo mandata acciperem, qui ..? ib. 24. quid est quod metuat? an ne suorum aliquis a Cyda ... condemnetur? ib. 27. an ||at|| nosconantis servitutis vincla rumpere impediet, si quis ..? ib. X, 18. an cum

illum necessarium ... casum non tulerimus, hunc feremus voluntarium? ib. 19. an id exspectamus, quoad ..? ib. XI, 25. an vos acerrimam illam ... cupiditatem non imminutam ... putatis? ib. XII, 7. an non putamus fore ut ..? ib. an vos A. Hirtium ... pacem velle censetis? ib. 9. quid habemus ... quod remittamus? an Galliam ultimam et exercitum? ib. 13. an ille non vicerit, si ..? ib. an is non reddet, qui ..? ib. XIII, 12. quam fidem? an optimi cuiusque caedis? ib. 42. an si quis Hispanorum ... duo milia occidisset, eum ... imperatorem appellaret senatus: tot legionibus caesis ... clarissimis ducibus ... imperatorium nomen adimemus? ib. XIV, 12. an [ut] ego, qui Catilinam ... adflixerim, ipse exsisterem repente Catilina? ib. 14. unde igitur ordiar? an ab ipsa lege? Fr. B. VII, 17. zweifelhaft: an oblitus es, te ex me ... petisse ..? Fr. B. VIII, 20. an ista, si vera essent, sic a te dicerentur? ib. IX, 4.

anne*): ANNE TU DICIS QUA EX ||QUI, al.|| CAUSA VINDICAVERIS? Muren. 26.

an vero**): quid adfertur qua re P. Quinctius negetur absens esse defensus? an vero id, quod ..? Quinct. 68. quid tandem tuis statuis fore arbitrabare? an vero id quod accidit? Verr. IV, 90. an vero vos id ... dubitabitis, quod ... sapientissimi iudices ... dubitandum non putaverunt? Font. 23. an vero illi equites Romani ... habuerunt tantum animi ..., ut ... non crederent: vos ... non credere timetis? ib. 26. an vero istas nationes religione iuris iurandi ... commoveri arbitramini, quae ..? ib. 30. an vero dubitatis .. quin ..? ib. 33. an vero ignoratis ..? imp. Pomp. 33. an vero ullam usquam esse oram tam desertam putatis quo non ..? ib. 44. quid enim illi iudices facere potuerunt? ... an vero illi sua [per se] ipsi iudicia rescinderent, cum ceteri soleant in iudicando ne ab aliorum iudiciis discrepent providere? Cluent. 60. an vero, si actio ista popularis esset ..., C. Gracchus eam reliquisset? Rabir. 14. an vero servos nostros ... metu dominorum benignitas vindicta una liberat: nos a verberibus ... neque acta aetas neque vestri honores vindicabunt? ib. 16. an vero ... P. Scipio ... Ti. Gracchum ... privatus interfecit: Catilinam ... nos consules perferemus? Catil. I, 3. an vero, in quibus subselliis haec ornamenta ... rei publicae viderem, in his me apparere nollem? Sulla 5. an vero clarissimum virum ... nemo reprehendit, qui ...: tu rem publicam reprehendis, quae ..? ib. 32. an vero cum honos agebatur familiae vestrae amplissimus ..., familiarissimis suis suscensuit [pater tuus], cum ..? ib. 49. an ||hanc|| vero Volaterranis ... L. Sulla ... civitatem eripere non potuit ...: consulari homini P. Clodius ... civitatem adimere potuit? dom. 79. an vero in Syria diutius est Semiramis illa retinenda? prov. cons. 9. an vero M. ille Lepidus ... laudatus est, quod ..? ib. 20. an vero tu parum putas investigatas esse a nobis labis imperii tui? Piso 83. an vero nuper clarissimi cives nomen editicii iudicis non tulerunt ...: nos ... ab accusatore constitutos iudices ita feremus, ut ..? Planc. 41. an vero .. vos soli ignoratis ..? Milo 33. an vero obliti estis ..? ib. 62. an vero hoc pro nihilo putas ..? Phil. X, 6. an vero, si quid esset ..., Pansa id non videret? ib. 17. an vero hoc conferendum est aut dubitandum, uter ..? ib. XI, 9. an vero tua castra potius senatum appellaremus? ib. XIII, 26. an vero quisquam dubitavit appellare Caesarem imperatorem? ib. XIV, 28.

II. Disjunctiv***): 1. ohne Fragepartikel im ersten Theil: a. folgt einmal an: ipse percussit an aliis occidendum dedit? Sex. Rosc. 74. tabulas habet an non? Qu. Rosc. 25. actionem tibi tuam reliquit an non? ib. 55. daturus es huic crimini ..., an totum id relinques? div. Caec. 33. utra (est) inlustrior commemoratio? „accusavi eum, cui ..?" an „accusavi rogatu ..?" ib. 65. ne illud quidem cogitabas, ... tam nobilem civitatem testem futuram? an quia tum Cn. Dolabella ... tolli iusserat, idcirco te ex hoc crimine elapsum esse arbitrabare? Verr. I, 87. 88. invenire neminem Siculum potuit qui pro se cognitor fieret? ... an ipse civem Romanum maluit? ib. II, 106. tu partis eas ... an fructus integros ... vendidisti? ib. III, 40. Metello divinitus hoc venit in mentem an a Siculis ... doctus est? ib. 45. quid? in vestram cohortem te monitore an sua sponte pervenerat? ib. 155. possumus hoc teste ... quod dicimus obtinere, an aliqua firmiora ... quaerenda sunt? ib. 168. quae porro tua praefatio donationis fuit? illa scilicet vetus atque imperatoria: ... an illa? ib. 187. ita credo petisse ab isto aratores, ut.... an, quoniam hoc non audes dicere, illuc confugies ..? ib. 191. Africanos ... idem fecisse dices? ... an, cum eos non poteris, proferes hos recentis? ib. 209. cum homine enim crudeli nobis res est an cum fera atque immani belua? ib. V, 109. hodie ... hoc orbis terrae imperium teneremus? an tibi tum imperium hoc esse videbatur, cum ..? imp. Pomp. 53. pro sociis vos contra hostis exercitum mittere putatis an hostium simulatione contra socios? ib. 66. simile vero est ... labori et negotio praeponi an praedae et quaestui, mitti ad socios liberandos an ad opprimendos? leg. agr. II, 46. quid enim exspectas? bellum? ... an tabulas novas? Catil. II, 18. „in manum" inquit „convenerat". nunc audio. sed quaero usu an coëmptione? Flacc. 84. (hereditatem) usu amittes, an tuum ... retinebis? ib. 85. ipse ... tibi se ... scripsisse narravit? an etiam scripsit oratu tuo? ib. 92. quid igitur responderem? ... me civem esse Romanum? ... an tacuissem? har. resp. 17. haruspices haec loquuntur an patrii penatesque di? ib. 37. in qua (contione) Pompeium ornat an potius deformat? ib. 51. sortietur an non? prov. cons. 37. quid ego de consulatu loquar, parto vis, anne gesto? Piso 3. quod mihi igitur certamen esset huius modi? cum C. Mario scilicet ... an cum ... Catilinae lanternario consule? ib. 20. huiusce rei tandem obscura causa est, an .. agitata tum cum ..? Planc. 37. ego ... eo me beneficio obstrictum esse ementior ...? an hoc tu, Laterensis, ignoras? ib. 73. tribunicius me terror an consularis furor movit? ib. 86. in utro igitur haec (spes) fuit? in Milone ..., an in Clodio? Milo 43. eum locum ad pugnam potissimum elegerat? an in eo loco est potius exspectatus ab eo, qui ..? ib. 53. senatus, credo, praetorem eum circumscripsisset .... an consules in praetore coërcendo fortes fuissent? ib. 88. 89. duos Servilios — Cascas dicam an Ahalas —? Phil. II, 27. hac te in domo tam diu deversari non pudet? ... an tu illa in vestibulo rostra [spolia] cum aspexisti, domum tuam te introire putas? ib. 68. utrum igitur augurem ... *nos*, utrum populus Romanus libentius sanciet, Pompeium an Antonium? ib. XIII, 12. nos sustulimus (colonias) an contra legem comitiis centuriatis latam sanximus? ib. 31. si familiariter ex Q. Catulo ... velim quaerere, utrius tandem tibi tribunatus minus probari potest, C. Cornelii an ... avunculi tui, Q. Catule? Fr. B. VII, 4. hanc tu habes dignitatem,

*) anne: s. A, II, 1, a. Piso 3. — b. imp. Pomp. 57. — 2, a, γ. Balb. 54. — B, II, 2, b, α. cogito.

**) an vero: s. A, II, 2, a, α. Arch. 30. Piso 26. Planc. 78. — b, α. Sulla 90. — β. Cluent. 94. — e, α. Verr. III, 194. — β. Caecin. 31. — γ. Verr. I, 127. IV, 89. — δ. — B, II, 2, b, α. agitur; Balb. 10.

***) an non ohne Verb: s. A, II, 1, a. Qu. Rosc. 25. 55. prov. cons. 37. — 2, e, α. Qu. Rosc. 9. — B, II, 2, c, α. quaero; Balb. 22.

qua fretus me contemnis ..., an eam, quam reliqua vita es consecutus? ib. VIII, 18.

b. folgt zweimal an: hoc interdictum putamus eorum esse causa compositum, qui ..., an cum ... sententia interdicti intellegatur, impudentiam summam ... putabimus in verborum errore versari, rem ... prodere? an hoc dubium est quin ..? Caecin. 50. 51. quo mihi etiam indignius videtur obtrectatum esse adhuc, Gabinio dicam anne Pompeio, an utrique, id quod est verius; imp. Pomp. 57. quid metuebat? ne oppugnaretur a perdito? an ne accusaretur a damnato? an ne exsulis testimonio laederetur? Cluent. 170. quid emebat, cum te emebat? ut ad se transires? ... an ut enuntiares consilia Laelii? ... an ne vehementer ... accusares? Flacc. 82. quid igitur? hominum gratiosorum ... libertis fuit Asia tradenda? an simultates nescio quas cum libertis vestris Flaccus exercet? an in vestris ... causis severitas odio est, eandem laudatis, cum de nobis iudicatur || iudicatis||? ib. 88. cervices tribunus plebis ... profligatissimo homini daret? an causam susceptam adfligeret? an se domi contineret? Sest. 89. utra igitur causa popularis debet videri: in qua ... omnes ordines una consentiunt, an in qua furiae ... convolant? an, sicubi aderit Gellius, ... id erit populare? ib. 109. 110. quid horum non impeditissimum? vestitus an vehiculum an comes? Milo 54. Cn. Domitium non patris interitus ..., sed mea auctoritas excitavit? an C. Trebonio ego persuasi? ... an L. Tillius || Tullius|| Cimber me est auctorem secutus? Phil. II, 27. quid est hoc „dedit"? impulit ||an tulit||? an rogavit? an hortatus est? Fr. B. VI, 3. — zweifelhaft: † legis | lege | deiectus est ratione an vi [an] veri * * suspicionem omnem tollit ..? Fr. B. VI, 2.

c. folgt sechsmal an: par desiderium sui reliquit ... Labienus iste ... ac ||et|| Ti. Gracchus reliquerat? an pietas tua maior quam C. || quam|| Gracchi? an animus? an consilium? an opes? an auctoritas? an eloquentia? Rabir. 14. quid tandem erat actum ... de quo ad senatum ... scribi abs te oporteret? vexatio Macedoniae? an oppidorum turpis amissio? an sociorum direptio? an agrorum depopulatio? an munitio Thessalonicae? an obsessio militaris viae? an exercitus nostri interitus? Piso 40.

2. **mit Fragepartikel im ersten Theil**: a. **mit an**: *α.* folgt einmal an: quae ista nova diligentia ...? an te L. Flavii ... vociferatio commovebat? an M. Annii ... auctoritas paulo diligentiorem ... fecerat? Verr. V, 156. an quod factum eius modi est, ut ... sine maleficio fieri non potuerit, id sine dolo malo factum iudicabitur? an, qua in re praetor illi improbam defensionem tolli voluit, in ea re mihi difficiliorem actionem factam putabitis? Tull. 32. 33. an vero tam parvi animi videamur esse omnes ..., ut ...? an statuas ... reliquerunt, consiliorum relinquere ... effigiem nonne multo malle debemus? Arch. 30. an eis licet ... nihil timere: mihi uni necesse erit ... pertimescere? an quia non condemnavi ... consules, sum reprehendendus? dom. 8. 9. an tum eras consul, cum ...? an vero reliquo tempore consulem te quisquam duxit? Piso 26. an vero putas idcirco minus iudices mea causa facturos, quod ...? an, cum patres conscripti ... gratias egerint ...: cui senatus pro me gratias agendas putavit, ei ego a me referendam gratiam non putem? Planc. 78. an in commentariolis ... acta Caesaris firma erunt: quae ille in aes incidit, ... pro nihilo habebuntur? ... an, si cui quid ille promisit, id erit fixum, quod ..? Phil. I, 16. 17. an ego non provideam meis civibus?... an ingratus sum? ib. VI, 17. an vos acerrimam illam ... cupiditatem non imminutam ... putatis?... an non putamus fore ut eos paeniteat professos esse? ib. XII, 7. vgl. I. dom. 122. 123.

β folgt zweimal an: an de peculatu facto ... oratio est expromenda? ... an de sororis filio diligentius respondendum est? ... an de servis ... plura dicenda sunt? Rabir. 8. quid illis terris asperius ... inveniri potest? an reditus in patriam habet aliquam offensionem? utrum apud populum ... an apud senatum ...? an dies auget eius desiderium an magis oblivionem? prov. cons. 29.

γ. folgt dreimal an: qua ex praeda ... donatio constituta est? an quod ... classis pulcherrima ... incensa est? [an] quod ager ... vastatus est? [an] quod forum ... sanguine redundavit? [an] quod in portu ... myoparo navigavit? Verr. III, 186. an lingua et ingenio patefieri aditus ad civitatem potuit, manu et virtute non potuit? anne de nobis trahere spolia foederatis licebat, de hostibus non licebat? an quod adipisci poterant dicendo, id eis pugnando adsequi non licebat? an accusatori maiores nostri maiora praemia quam bellatori esse voluerunt? Balb. 54.

b. **mit -ne**: *α.* folgt einmal an: postulone a praetore, ut eius bona mihi possidere liceat? an... domum potius denuntio || denuntiem ||? Quinct. 54. si per alios fecisse dicis, quaero servosne an liberos? *si per* liberos, quos homines? indidemne Ameria an hosce ex urbe sicarios? Sex. Rosc. 74. quid faciat Hortensius [patronus]? avaritiaene crimina frugalitatis laudibus deprecetur? ... an ab hac illius infamia .. vestros animos in aliam partem ... traducat? Verr. II, 192. utrum tibi sumes ad defensionem? tantone minoris te decumas vendidisse, ut ..? an ... te expressisse ... hanc pecuniam? ib. III, 84. tantone minoris decumae venierunt quam fuerunt, an ... hic tantus ... numerus ... per vim ablatus est? ib. 106. quid ut secuti esse videamini? voluntatemne hominum? ... an dignitatem testium? Font. 32. quid? Albiana pecunia vestigiisne nobis odoranda est an ad ipsum cubile vobis ducibus venire possumus? Cluent. 82. uter igitur facilius suae sententiae rationem redderet: isne, qui ..., an ille, qui ..? ib. 106. quid? omnisne locus eius modi est, ut ..., an est locus qui ..? leg. agr. II, 73. uter nostrum tandem, Labiene, popularis est? tune, qui ..., an ego, qui ..? Rabir. 11. quo se miser vertet? domumne? ... an ad matrem? Muren. 88. ibit igitur in exsilium miser? quo? ad orientisne partis? ... an se in contrariam partem terrarum abdet? ib. 89. uter tandem rex est, isne, cui ..., an is, qui ..? Sulla 22. quid est quod expetas amplius? lucisne hanc usuram eripere vis ...? an vero inimicum ut expellas? ib. 90. Capuaene te putabas ... consulem esse ... an Romae? sen. 17. quid? si per vim tulisti, tamenne lex est? ... an ... tu ad illam labem ... sine summa vi pervenire potuisti? dom. 53. patremne appellem *ante* an filium? ib. 113. fuistisne ad arma ituri? fuistisne vos ... excitaturi? fuistisne aliquando rem publicam ... repetituri? an etiam tum quiesceretis ..., cum ..? Sest. 81. o stultitiamne dicam an impudentiam singularem! Cael. 71. quid diceres? sequestremne Plancium? ... an gratiosum? Planc. 44. uter igitur nostrum est cupidior dicti? egone, qui ..., an tu, qui ..? ib. 85. *utrum tandem sponsione vinci necesse fuisset, eumne, qui ..., an eum, qui ..?* Scaur. 45. quid? tu, cum pacem esse cupiebas, idne agebas, ut ..., an ut ..? Ligar. 18. quid, si essetis (recepti)? Caesarine eam (provinciam) condituri fuistis ||fuissetis|| an contra Caesarem retenturi? ib. 23. custosne urbis an direptor et vexator esset Antonius? Phil. III, 27. accipietne excusationem is, qui quaestioni praeerit ...? an Atheniensium antiquissimas leges negleget? ib. V, 14. quod si ipsa res publica iudicaret ..., Antonione an Bruto legiones populi Romani adiudicaret? ib. X, 12. quorum igitur veteranorum animos ne offendamus veremur? eorumne, qui ...? an eorum, qui ..? Phil. XI, 38. adeone me ferreum putatis, ut ... illum aspicere possim? ... an L. Antonium aspicere potero? ib. XII, 19. 20.

β. folgt zweimal an: eine, qui postulabant, in-

digni erant qui impetrarent? an is te non commovebat, pro quo postulabant? an res ipsa tibi iniqua videbatur? Sex. Rosc. 119. quid? conferam Sullamne cum Iunio? an hunc tribunum plebis cum Quinctio? an vero tempus cum tempore? Cluent. 94. unumne fundum ... disperire patiemini? an obliti estis ...? an ignoratis ..? leg. agr. II, 80. quid tandem te impedit? mosne maiorum? an leges, quae ... rogatae sunt? an invidiam posteritatis times? Catil. I, 28. quem implorem? senatumne? . . . an equites Romanos? ... an populum Romanum? Flacc. 4. quid? tum mortemne fugiebam? an erat res ulla, quam ...? an erat mihi . . . vita retinenda? Sest. 47. consulem tune ||tum, tu|| te fuisse putas, cuius in imperio ...? an tum eratis consules, cum ...? an cum proficiscebamini . . ., consules vos quisquam putavit? Piso 29—31. sed quisnam est iste tam demens? de tuisne? ... an ex hoc numero, qui una tecum fuerunt? an si nihil tui cogitant sceleris, cavendum est ne quid inimici? Marcell. 21. quid tandem erat causae cur in senatum ... cogerer? solusne aberam? an non saepe minus frequentes fuistis? an ea res agebatur, ut ..? Phil. I, 11. quid putem? contemptumne me? ... an in senatu facillime de me detrahi posse credidit? ... an decertare mecum voluit contentione dicendi; ib. II, 2.

γ. folgt fünfmal an: quid enim abest huic homini, quod si adesset, iure haec ei ||et|| tribui et concedi putaremus? ususne rerum? ... an ingenium? an pudor, an integritas, an religio in eo, an diligentia umquam requisita est? Balb. 9.

c. **mit nonne:** *α.* folgt einmal an: quid hoc? patres familias ... nonne optatissimum sibi putant esse filios suos rei familiari maxime servire ...? an amandarat hunc sic, ut esset in agro? Sex. Rosc. 43. 44. quid? de me quod tulisse te dicis ... nonne extra ordinem tulisti? an de peste civis ... licuit tibi ferre non legem, sed nefarium privilegium ...: mihi ... non licuit de salute populi Romani sententiam dicere? dom. 26. quid? in dedicatione nonne et quis dedicet ||dicit|| et quid et ||quid|| qui [quo modo] quaeritur? an tu haec ita confundis et perturbas, ut ..? ib. 127. nonne ad servos videtis rem publicam venturam fuisse? an mihi ipsi ... fuit mors aequo animo oppetenda? Sest. 47.

β. folgt dreimal an: quid? D. Brutum nonne omnibus sententiis semper ornavi? num igitur reprehendistis ||reprehenditis||? an Antonios potius ornem ||ornarem|| ...? an Censorinum ornem ...? an cetera ex eodem latrocinio naufragia conligam? Phil. XI, 36.

d. **mit num:** *α.* folgt einmal an: si quis est invidiae metus, num est vehementius severitatis ... invidia quam inertiae ... pertimescenda? an cum bello vastabitur Italia ..., tum te non existimas invidiae incendio conflagraturum? Catil. I, 29. quid tandem ais? num ||is tunc, al.|| me rogari oportet abs te an te potius a me, ut ..? Muren. 76. (vgl. c, *β.*)

β. folgt dreimal an: ipsum vero quid accusas? num defuit gladiis? num repugnavit? num ... ferrum non recepit? an haec ipsa vis est, non posse emori? an illa, quod tribunus plebis templum cruentavit? an quod ... non se referri iussit? Sest. 80.

e. **mit utrum:***): *α.* folgt einmal an: utrum quid agatur non vides an apud quos agatur? Sex. Rosc. 73. utrum cetera nomina in codicem accepti et expensi digesta habes an non? Qu. Rosc. 9. pecuniam petis, Fanni, a Roscio. quam? dic audacter et aperte: utrum quae tibi ex societate debeatur an quae ex liberalitate huius promissa sit et ostentata? ib. 16. „tu sine me cum Flavio decidisti". utrum pro dimidia parte an pro tota *societate*? planius dicam, utrum pro me an pro me et pro te? ib. 32. utrum dicis Luscio et Manilio, an et ||an|| Cluvio non esse credendum? planius atque apertius dicam: utrum Luscius et Manilius nihil de HS ccciↃↃↃ ex Cluvio audierunt, an Cluvius falsum Luscio et Manilio dixit? ib. 43. utrum, Q. Caecili, hoc dicis, me non Siculorum rogatu ad causam accedere an optimorum ... sociorum voluntatem apud hos gravem esse non oportere? div. Caec. 12. quid facies? utrum hoc tantum crimen praetermittes an obicies? ib. 30. 31. utrum tandem censes hos [iudices] gravius ferre oportere, te ab illo laesum an provinciam Siciliam esse vexatam? ib. 54. utrum te perfidiosum an praevaricatorem existimari mavis? ib. 58. utrum digniores homines esse ||homines|| existimasti eos, qui ..., an aliud Romae aequum est, aliud in Sicilia? Verr. I, 118. in plebem vero Romanam utrum superbiam prius commemorem an crudelitatem? ib. 122. utrum reprehendis, quod patronum iuvabat eum, qui in miseriis erat, an, quod alterius patroni mortui voluntatem conservabat? ib. 124. utrum existimatis minus operis esse unam columnam efficere ab integro novam ... an quattuor illas reponere? ib. 147. quae est ista defensio? utrum adseveratur in hoc an temptatur? ib. II, 26. utrum id solum videtur esse actum, quod . . ., an etiam illud, in quo ..? ib. 67. utrum potius pro Sthenio inimicum cognitorem esse factum an te ad Sthenii periculum inimici eius nomine abusum esse credemus? ib. 107. huic homini si cuius domus patet, utrum ea patere an hiare ac poscere aliquid videtur? ib. III, 8. quid est hoc? utrum praetoris institutum in socios an in hostis victos insani edictum atque imperium tyranni? ib. 25. utrum est aequius decumanum petere an aratorem repetere? iudicium integra re an perdita fieri? eum, qui manu quaesierit, an eum, qui digito sit licitus, possidere? ib. 27. iam id porro utrum libentes an inviti dabant? ib. 118. quid ... respondere cogitas? utrum factum negabis an tibi hoc licitum esse defendes? ib. 169. utrum enim te lex Terentia Siculorum pecunia frumentum emere an populi Romani pecunia frumentum a Siculis emere iussit? ib. 173. quid defendis? utrum tibi pecuniae coactae conciliatae videntur adversus leges ..., an vero id recte, ordine ... factum esse defendis? ib. 194. quid est hoc? utrum crimini defensio an comitatus exsilio quaeritur? ib. 205. hic utrum mihi difficile est dicere an his existimare ita se ... M. Antonium gessisse, ut ..? ib. 213. quid facere potestis? utrum ... tantam pecuniam captam neglegere, an ... sociorum querimonias non audire? ib. 218. laudatum etiam vos quemquam venitis? qua auctoritate? utrum, quam apud senatum, an quam apud populum Romanum habere debetis? ib. IV, 24. quid? a Phylarcho . . . phaleras ... utrum tandem abstulisti an emisti? ib. 29. a pupillo Heio ... scaphia ... utrum empta esse dicis an confiteris erepta? ib. 37. etenim propinquitas locorum ad utram partem hoc loco profertur? utrum aditum facilem hostibus an contagionem imitandi belli periculosam fuisse? ib. V, 6. quid? iste motus servitiorum ... utrum tibi tandem diligentiam custodiendae provinciae an novam rationem improbissimi quaestus attulit? ib. 15. utrum vobis consilium tandem praetoris recitari videbatur ... an praedonis improbissimi societas atque comitatus? ib. 54. utrum tandem tibi ad defensionem firmius fore putasti . . . producere ... eum ..., an recenti re

---

*) **utrum tandem.** f. A, II, 2, e, *α.* div. Caec. 54. Verr. IV, 29. V. 15, 54. 75. Caecin. 48. leg. agr. I, 3. II, 60 Flacc. 24. Piso 83. Ligar. 20. Phil. I, 21. — *β.* har. resp. 51. — **uter tandem:** f. A, II, 1, a. Fr. B. VII, 4. — 2, b, *α.* Rabir. 11. Sulla 22.

uter vorher: f. A, II, 1, a. div. Caec. 65. Milo 43. Phil. XIII, 12. Fr. B. VII, 4. — b. Sest. 109. — 2, b, *α.* Verr. III, 84. Cluent. 106. Planc. 85. Scaur. 45. — e, *α.* Verr. V, 6. — B, II, 1, a. dubito. eligo. — 2, b, *α.* cogito. dubito; Phil. XI, 9.

... securi ferire? ib. 75. utrum ego desipio et plus quam satis est doleo tanta calamitate miseriaque sociorum an vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus et maeror pari sensu doloris adficit? ib. 123. utrum videtis nihil posse accidere, ut tales viri desiderandi sint, an, si acciderit, eorum hominum copia populum Romanum abundare? Font. 43. utrum gravius aliquid in quempiam dici potest, quam ...? an certius quicquam obici potest, quam ...? Caecin. 29. in fundum Caecina utrum tandem noluit an non potuit accedere? ib. 48. „at est aliquando contra iudicatum.“ primum utrum recte an perperam? ib. 69. utrum pluris arbitramini per hosce annos militum vestrorum armis hostium urbis an hibernis sociorum civitates esse deletas? imp. Pomp. 38. utrum ... magis est mirandum, quod is condemnatus est, an quod omnino respondere ausus est? Cluent. 60. utrum videtur id senatus factum iudicare, an, si factum sit, moleste graviterque ferre? ib. 136. haec ... utrum esse vobis consilia siccorum an vinolentorum somnia, et utrum cogitata sapientium an optata furiosorum videntur? leg. agr. I, 1. utrum tandem hanc silvam in relictis possessionibus an in censorum pascuis invenisti? ib. 3. utrum tandem hoc capite honos haberi homini an invidia quaeri videtur? ib. II, 60. utrum haec lex est an tabula Neratianae ||Veratianae|| auctionis? ib. 67. quid? ager Picenus universus utrum tribunicium furorem an consularem auctoritatem secutus est? Rabir. 22. „utrum lenocinium“ inquit „a grege delicatae iuventutis an orbis terrarum imperium a populo Romano petebas?“ Muren. 74. utrum hic tandem disceptationem et cognitionem veritatis an innocentiae labem aliquam aut ruinam fore putatis? Flacc. 24. utrum igitur hoc Graeci statuent aut ullae exterae nationes an nostri praetores, nostri duces, nostri imperatores? ib. 27. utrum igitur nostrum est an vestrum hoc vetus proverbium ..? ib. 65. etenim cum se negat scire Cassius, utrum sublevat Sullam an satis probat se nescire? Sulla 39. illud quam incredibile ..., eum familiarissimum suum dimittere ab se ...! utrum quo facilius Romae ea ... efficeret ...? an in tantis rebus ... hominem amantissimum sui ... dimittendum esse arbitrabatur? ib. 57. utrum est tempus aliquod quo in senatum venisse turpe sit? an ea res ||an res, al.|| erat illa..., ut ..? dom. 7. utrum igitur peccato meo nomen subeo an re iudicata? ib. 72. utrum me patria sic accepit, ut lucem ... restitutam accipere debuit, an ut crudelem tyrannum? ib. 75. quid? me huic maledicto utrum non respondere an demisse respondere decuit? ib. 93. utrum ego tibi patrimonium eripui, Gelli, an tu comedisti? Sest. 111. utrum igitur haec Aesopum potius pro me aut Accium dicere oportuit ... an principes civitatis? ib. 123. utrum hic tibi ... adulter an amator, expugnare pudicitiam an explere libidinem voluisse videatur? Cael. 49. utrum enim inscientem voltis contra foedera fecisse an scientem? Balb. 13. etenim utrum ... quo iure Gaditana civitas esset nesciebat, an ... interpretationem foederis non tenebat? ib. 14. quid habes igitur dicere de Gaditano foedere eius modi? utrum capitis consecratione an obtestatione legis sacrosanctum esse confirmas? ib. 33. utrum tandem bono viro ... optabilius putas sic exire e patria, ut omnes sui cives ... reditum precentur, quod mihi accidit, an, quod tibi proficiscenti evenit, ut omnes execrarentur? Piso 33. utrum magis favere putas Atinatis an Tusculanos suis? Planc. 19. utrum id sortis esse vis an eius, qui illam legem ferebat? ib. 35. utrum igitur me conturbare oportet, an ceteris, cum cuiusque dies venerit, huic nomen, quod urget, nunc, cum petitur, dissolvere? ib. 68. condemnato Gabinio utrum illa quo ea pecunia *** sit an nunc de ea? Rab. Post. 38. utrum tandem existimas facilius fuisse .. Ligarium ex Africa exire an vos in Africam non venire? Ligar. 20. utrum causam illam victam esse nesciebat an Caecilium istum magnum hominem putabat? Deiot. 28. haec utrum tandem lex est an legum omnium dissolutio? Phil. 1, 21. utrum hoc est confirmare militum animos an debilitare virtutem? ib. V, 4. ad hunc utrum legatos an legiones ire oportebat? ib. VI, 9. utrum igitur in nefariis civibus ulciscendi, cum possis, an pertimescendi diligentior cautio est? ib. VII, 3. utrum hoc bellum non est an ||est?|| etiam tantum bellum, quantum numquam fuit? ib. VIII, 7. utrum igitur aequius, utrum melius rei publicae fuit Cn. Pompeium an sectorem Cn. Pompei vivere Antonium? ib. XIII, 30. utrum, cum Cottam appetisset an cum ipse sese conaretur occidere, telum e manibus ereptum est? Fr. B. III, 1. s. a, β. prov. cons. 29.

β. folgt zweimal an: utrum hoc signum cupiditatis tuae an tropaeum necessitudinis atque hospitii an amoris indicium esse voluisti? Verr. II, 115. quid dicetis? utrum Metellum falsum scribere, an amicum laedendi esse cupidum, an praetorem quem ad modum provincia adflicta sit nescire? ib. III, 123. utrum .. his testibus non credidistis ...? an in coacta multitudine ... dubium vobis fuit inesse vis aliqua videretur necne? ... an vero illa defensio vobis praeclara visa est: „non deieci, sed obstiti“? Caecin. 31. utrum hanc actionem habebis, qua nos usi sumus, an aliam quampiam an omnino nullam? ib. 37. utrum ille ... idoneus non est qui impetret, ... an ipse ... expers esse debet gloriae eius imperatoris ...? an C. Falcidius, Q. Metellus ... legati esse potuerunt: in uno Gabinio sunt tam diligentes ..? imp. Pomp. 57. 58. utrum oratio ad eius rei disputationem deerit an, cum ||non|| idem et disseret et iudicabit, impelli non poterit, ut falsum iudicet? an, si condemnare Asiam nolet ||volet||, terrorem damnationis et minas non quanti volet existimabit ||aestimabit||? leg. agr. II, 40. quid tandem C. Rabirium facere convenit? utrum inclusum ... latere in occulto ... an in Capitolium pergere ...? an cum Mario ... coire ... periculi societatem? Rabir. 21. utrum causa novi consilii capiendi non fuit, an meae partes in ea causa non praecipuae fuerunt, an alio potius confugiendum fuit? dom. 10. utrum tandem ||tamen|| C. Marius splendidior cum eum C. Glaucia laudabat, an cum eundem iratus postea vituperabat? an ille demens ... inquinatior in Cn. Pompeio accusando quam in universo senatu vituperando fuit? har. resp. 51.

γ. folgt dreimal an: quid est, Verres? utrum ne his quidem testibus credetur, an haec ad rem non pertinent? ... an id, quod dicunt, leve est? ... an vero dubitamus quo ore iste ceteros homines inferiores loco ... solitus sit appellare, qui ..? Verr. 1, 127. utrum res ab initio ita ducta est an ad extremum ita perducta, an ita parva est pecunia an is [homo] Verres, ut haec, quae dixi, gratis facta esse videantur? ib. II, 61. utrum impudentius ab sociis abstulit? an turpius meretricii dedit? an improbius populo Romano ademit? an audacius tabulas publicas commutavit? ib. III, 83. quid tum? quo id spectat? utrum ea res ad opem an ad calamitatem clientium ... valere debebat? an ut hoc ostenderes contra vim tuam in patronis praesidii nihil esse? an vero ex hoc illa tua singularis significatur insolentia? ib. IV, 89. utrum furtum factum non est? ... an ad Stratonem suspicio non pertinuit? ... an id actum non est in quaerendo? an, id quod vobis dicendum est et quod tum Sassia dictitavit, cum de furto quaereretur, tum Stratonem ... dixisse de veneno? Cluent. 183.

δ. folgt siebenmal an: quid igitur ego cessi aut qui timor fuit? ... an hoc timebam, si mecum ageretur ..., ut possem praesens sustinere? utrum si dies dicta esset, iudicium mihi fuit pertimescendum an sine iudicio privilegium? ... an quia causam probare non poteram, cuius ...? an senatus, an ordines, an ei, qui cuncta ex Italia ad me re-

vocandum convolaverunt, segniores me praesente... fuissent ...? an vero in iudicio periculi nihil fuit: privilegium pertimui ne ... nemo intercederet? ... an ... veteres illae copiae coniuratorum ... corpori meo pepercissent? dom. 56—58.

Lücke: ** oportuisse, an ita dissolvit, ut omnes alii dissolverunt? Font. 1.

B. **indirecte: I. einfache Frage:** ambigo: an dolo malo factum sit, ambigitur: de hoc iudicium est; Tull. 23.

dubito: de accessione dubito an Apronio ipsi data sit merces operae atque impudentiae; Verr. III, 76.

haud scio: haud scio an maior etiam haec necessitudo fuerit quam illa Carbonis; Verr. I, 41. id quod tametsi isti difficile est, tamen haud scio an fieri possit; ib. III, 162. cuius ego civitatis ... gravitatem non solum Graeciae, sed haud scio an cunctis gentibus anteponendam dicam; Flacc. 63. quod (ostentum) haud scio an gravissimum multis his annis huic ordini nuntiatum sit; har. resp. 10. multae sunt domus in hac urbe ... atque haud scio an paene cunctae iure optimo, sed tamen iure privato; ib. 14. quod ni tu Megalesia illo die spectare voluisses, haud scio an vivere nobis ... liceret; ib. 22. tamen illi sceleri ... haud scio an recte hoc proximum esse dicamus; Sest. 58. quod haud scio an de ambitu ... similiter respondendum putem; Cael. 16. sed ea res .. haud scio an plus mihi profuerit, quam si ..; Planc. 66. nolite ... hoc minus ei parcere: haud scio an multo sit etiam adiuvandus magis; Milo 92. qui (iudices) multis post saeculis de te iudicabunt et quidem haud scio an incorruptius quam nos; Marcell. 29.

nescio: is mortuus est C. Sacerdote praetore, nescio an ante quam Verres praeturam petere coepit; Verr. I, 125. non dico hoc tempore .., id quod nescio an dici oporteat, illum maiestatis esse condemnatum; Cluent. 99. nescio an amplius mihi negotii contrahatur; Catil. IV, 9. constantiam dico? nescio an melius patientiam possim dicere; Ligar. 26.

quaero: quaesivi an misisset (peripetasmata); Verr. IV, 27.

rogo: cum ille ... rogasset Granium quid tristis esset? an quod reiectae auctiones essent? „immo vero“ inquit „quod legationes“; Planc. 33.

video: ac vide, an facile fieri tu potueris, cum ..; Fr. B. XIII, II, 1.

II. **Disjunctiv: 1. ohne Partikel im ersten Theil**: a. folgt einmal an: cognitio: cognitio xvirum (ager) privatus sit an publicus; leg. agr. II, 56.

curo: qui ubi terrarum sit, quid agat, vivat denique an mortuus sit, quis aut scit aut curat? Phil. XIII, 33.

dubito: restat .. ut hoc dubitemus, uter potius Sex. Roscium occiderit: is, ad quem morte eius divitiae venerint, an is, ad quem mendicitas; is, qui antea tenuis fuerit, an is, qui postea factus sit egentissimus; is, qui ardens avaritia feratur infestus in suos, an is, qui semper ita vixerit, ut...; is, qui omnium sectorum audacissimus sit, an is, qui ... urbem ipsam reformidet; postremo, ... utrum inimicus potius an filius; Sex. Rosc. 88. dubitari hoc potest .., utri oppugnasse videantur, qui ad villam venerunt, an qui in villa manserunt? qui occisi sunt, an ei, ex quorum numero saucius factus est nemo; qui cur facerent causa non fuit, an ei, qui fecisse se confitentur? Tull. 55.

eligo: ut eligas utrum velis, factum esse necne, verum esse an falsum; div. Caec. 45.

in iudicium venit: non illud iam in iudicium venit, occisusne sit, ... sed iure an iniuria; Milo 31.

interest: cum hoc homine an cum stipite in foro constitisses, nihil crederes interesse; sen. 14.

nescio: nam me isdem edictis nescit laedat an laudet; Phil. III, 18.

quaero: non quaero iure an iniuria sint inimici; Verr. II, 150. cum quaeratur aliquid factum necne sit, verum an falsum proferatur; Caecin. 71. quaesivit ab reo ... clam an palam de se sententiam ferri vellet; Cluent. 55. ea (pecunia) quaeritur unde profecta sit, ab accusatore an ab reo; ib. 81. hoc quaeramus, verum sit an falsum; ib. 124. quid quaeris? occideritne? occidit. iure an iniuria? Milo 57.

refert: quid refert igitur tanto post ad iudices deferantur an omnino non deferantur? Flacc. 21.

respondeo: s. b. — scio: s. curo.

b. folgt dreimal an: respondeo postulo, ut mihi respondeat qui sit iste Verrucius, mercator an negotiator an arator an pecuarius; in Sicilia sit an iam decesserit; Verr. II, 188.

2. **mit Partikel im ersten Theil**: a. **mit an:** haud scio: atque haud scio an malim te videri nullo pudore fuisse in litteris mittendis an amicos tuos plus habuisse pudoris et consilii quam ..; Piso 39.

b. **mit -ne:** *α.* folgt einmal an: agitur: ut, id agatur, licueritne ei facere, quod fecit, an vero, non dicam, non licuerit, sed nefas fuerit; Balb. 10. agitur enim non qua condicione victuri, sed victurine simus an cum supplicio ... perituri; Phil. IV, 12. agitur autem liberine vivamus an mortem obeamus; ib. XI, 24.

cogito: aequum esse illos cogitare, utrum esset Agrigentinis utilius, suisne servire anne populo Romano obtemperare; Verr. IV, 73.

dico: iam illud ipse dicet profecto, quod sua sponte fecit, Publione Clodio tribuendum putarit an tempori; Milo 16.

dubito: dubitate etiam nunc .., si potestis, a quo sit Sex. Roscius occisus, ab eone, qui ... *in* insidiis versatur ..., an ab eis, qui quaestionem fugitant; Sex. Rosc. 78. ne forte ... dubitasse quisquam, verumne an falsum esset, videretur; Balb. 11. an vero ... dubitandum (est), uter miserior sit, isne, cuius mortem senatus ... ulcisci cupit, an is, qui ... hostis est iudicatus? Phil. XI, 9.

nihil ad: audistis .. dici philosophos Epicureos omnis res ... voluptate metiri: rectene an secus, nihil ad nos; Piso 68.

quaero: quaero sitne aliqua huius rei actio an nulla; Caecin. 32. iterum quaero sitne eius rei aliqua actio an nulla; ib. 33. quaero igitur, eumne Bruti similem malis an Antonii? Phil. X, 5.

requiro: illud requiram, dixeritne Clodiae *quam ad rem aurum tum sumeret an non dixerit;* Cael. 52. ex quibus requiram quem ad modum latuerint aut ubi; alveusne ille an equus Troianus fuerit; ib. 67.

video: videte igitur .. quid statuatis ...: verbone pontificis putetis ... domum unius cuiusque consecrari posse an istae dedicationes ... ad honorem deorum ... constitutae sint; dom. 119. hoc primum videndum est ..., cum omnibusne pax esse possit an sit aliquod bellum inexpiabile; Phil. XIII, 2.

β. folgt dreimal an: interpretor: quis interpretari potest impudentiorne, qui in senatu, an improbior, qui in Dolabellam, an impurior, qui patruo audiente, an crudelior, qui in illam miseram tam spurce ... dixeris? Phil. II, 99.

c. **mit utrum:** *α.* folgt einmal an: adducitur in certamen: adducta res in certamen ... putabatur, utrum quae superiore anno ille gessisset manerent an rescinderentur; Piso 79. — in discrimen: quoniam res in id discrimen adducta est, utrum ille poenas rei publicae luat an nos serviamus; Phil. III, 29.

agitur: agitur, utrum M. Antonio facultas detur opprimendae rei publicae, caedis faciendae bonorum ..., an horum ei facere nihil liceat; Phil. V, 6.

alia ratio: non alia ratio iuris in hoc genere dumtaxat, utrum me tuus procurator deiecerit ... an tuus colonus aut vicinus aut ..; Caecin. 57.

animadverto: „vos potius animadvertite, utrum sit elegantius et partibus utilius Trebonii mortem

persequi an Caesaris, et utrum sit aequius concurrere nos, quo facilius reviviscat Pompeianorum causa ..., an consentire, ne ludibrio simus inimicis." ... „utrum" inquit „elegantius ... partibusque utilius ... Trebonii mortem an Caesaris persequi" ||quam Caesaris persequimur, al.||; Phil. XIII, 38. 39.

argumenta conligo: iam dudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta conligere videor [utrum statuas voluerint tibi statuere an coacti sint]; Verr. II, 157.

causa deducitur: ergo huc universa causa deducitur, utrum Roscius cum Flavio de sua parte an de tota societate fecerit pactionem; Qu. Rosc. 34.

cognosco: voluit cognoscere, utrum iudices in eos solos essent severi, quos venenum habuisse ipsos comperissent, an etiam consilia conscientiasque eius modi facinorum supplicio dignas iudicarent; Cluent. 56.

concoquo: tibi vero, Piso, diu deliberandum et concoquendum est, utrum potius Chaereae iniurato in sua lite an Manilio et Luscio iuratis in alieno iudicio credas; Qu. Rosc. 45.

considero: vos nunc utrum illorum iudicium an voluntatem sequi malitis considerate; Verr. II, 175. tu, Acci, consideres .. diligenter, utrum censorum iudicium grave velis esse an Egnatii; Cluent. 135. si considerare coeperis, utrum magis mihi hoc necesse fuerit facere an istud tibi, intelleges ..; Sulla 48.

constituo: vobis ... constituendum est, utrum posthac amentis ... magistratus improborum ... civium praesidio nudare an etiam deorum immortalium religione armare malitis; dom. 2.

contendo (?): atque utinam inimici nostri ac bonorum omnium mecum potius contendant! utrum tum omnes boni, duces nostri an comites fuerint ad communem conservandam salutem **; Flacc. 5 (ß. 7).

in contentione ponitur: ut res minime dubitanda in contentione ponatur, utrum temeraria ... mulier finxisse crimen an gravis ... vir religiose testimonium dixisse videatur; Cael. 55.

delibero: ſ. concoquo.

dico: ut difficile dictu sit, utrum hostes magis virtutem eius pugnantes timuerint an mansuetudinem victi dilexerint; imp. Pomp. 42. utrum impudentior hic, qui postulet, an crudelior illa, si nubat, difficile dictu est; Cluent. 26.

differt, distat: hoc quam habet vim, ||vim?|| ut distare aliquid aut ex aliqua parte differre videatur, utrum pedem cum intulero ..., tum expellar ..., an eadem vi ... mihi ante occurratur, ne ... intrare ... possim? Caecin. 39.

dubito: dubitabitur utrum sit probabilius Sex. Naevium statim ... petiturum fuisse, an ne appellaturum quidem biennio? Quinct. 41. reperies, credo, aliquem ... qui dubitet utrum malit meis testibus an tuis defensoribus credere; Verr. II, 81. vos etiam nunc dubitate, si potestis, utrum tantum numerum tritici Venerius apparitor istius sibi acceperit an huic exegerit; ib. III, 86. desinite dubitare utrum sit utilius propter multos improbos uni parcere an unius improbi supplicio multorum improbitatem coërcere; ib. 208. nisi mucrones etiam nostrorum militum tremere voltis dubitantis utrum in cive an in hoste figantur; Phil. XIV, 6. ſ. 1, a. dubito; Sex. Rosc. 88.

dubium est: non dubium est utrum iudices iuris consulti vituperandi sint; Caecin. 69.

existimo: non possum existimare, utrum ipse erret an vos in errorem ducere velit; Font. 2.

experior: ut experiar utrum ille ferat molestius me tunc tacuisse an nunc dicere; Verr. I, 24.

intellego: non intellego hoc quale sit: utrum accessionem decumae ... an decessionem de summa fecerit; Rab. Post. 30.

interest: cum ... certe ad rem nihil intersit, utrum hunc ego comicum adulescentem an aliquem ex agro Veiente nominem; Sex. Rosc. 47. ut nihil interesset, utrum eam rem recusares an de maleficio confiterere; ib. 120. intellegere debetis, primum interesse, utrum id onus vosmet ipsi reieceritis an ... vobis iudicandi potestas erepta sit; Verr. I, 22. quid interest, utrum praetor imperet vique cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere an huiusce modi iudicium det? ib. II, 43. utrum ita scripserit, si uter volet, an, si decumanus volet, nihil interest; ib. III, 35. quid interfuit ..., utrum hoc decerneres an, id quod Apronius dictitabat, tute de te confiterere || profiterere || ac dictitares? ib. 141. quid interest, utrum hoc feceris an frumentum non improbaris? ib. 174. non intellegebat miser nihil interesse, utrum haec Messanae an apud istum in praetorio loqueretur; ib. V, 160. an quicquam interest, utrum magistratus peccato defensionem constituant an peccandi potestatem licentiamque permittant? Tull. 40. nihilne interest, utrum populus Romanus eum (honorem), cui velit, deferat, an is imprudente ||impudenter|| populo Romano per legis fraudem surripiatur? leg. agr. II, 46. etenim quantulum interest, utrum in Massici radices, an † in Italiam ||*in Apuliam*, al.|| aliove deducamini? ib. 66. quid enim interest, utrum ab altaribus religiosissimis fugatus de sacris et religionibus conqueratur an ex sororum ||suorum|| cubiculo egressus pudorem pudicitiamque defendat? har. resp. 9. atqui nihil interest .., utrum haec foederati iura constituant, ut ne cui liceat ..., an, quae nos ... tribuerimus, ea rata esse non possint; Balb. 26. neque vero multum interest ..., utrum ipse perniciosis legibus ... rem publicam vexet an alios vexare patiatur; Piso 10. quid interest ..., utrum hanc urbem oppugnet an huius urbis propugnaculum? Phil. V, 27.

iudico: ut nemo posset utrum posterior ||*protervior*|| an infelicior esset iudicare; prov. cons. 8.

magna res est: magna res est, utrum tibi Siculos publice privatimque amicos an inimicos existimari velis; Verr. II, 155.

nescio: hoc ille utrum insidiarum causa fecerit, an hoc genere eloquentiae delectetur, nescio; leg. agr. II, 13.

optio datur: si .. mihi ... optio detur, utrum malim defendere non esse deiectum eum, cui ..., an armatos non fuisse eos, qui ..; Caecin. 64. optio vobis datur, utrum velitis casu illo itinere Varenum usum esse an huius persuasu et inductu; Fr. B. II, 14.

opto: hanc condicionem misero ferunt, ut optet, utrum malit cervices Roscio dare an insutus in culleum ... vitam amittere; Sex. Rosc. 30.

perspicio: quo in iudicio perspici non potest, utrum severitas acerbior an benignitas quaestuosior sit futura; leg. agr. I, 10.

quaero: quasi non hoc quaeratur, eum ... utrum veri similius sit ab eo esse occisum, qui ... Romae fuerit, an ab eo, qui ... Romam omnino non accesserit; Sex. Rosc. 92. ac de avertenda pecunia quaero abs te, utrum ipsae civitates solitae sint statuas tibi faciendas locare ei, cui ..., an tibi aut ||an|| cui tu imperasses adnumerare pecuniam; Verr. II, 144. satis habuisse eos ... id quaeri, utrum haec ... tam atrocia facta essent necne, non utrum iure facta an iniuria; Tull. 42. etenim quaero ..., utrum is clemens ac misericors an inhumanissimus et crudelissimus esse videatur? Catil. IV, 12. reliquum est ut quaeramus, utrum ista classis cursu et remis an sumptu tantum et litteris navigarit; Flacc. 32. quaero, Vatini, utrum tandem putes huic civitati ... melius fuisse ... me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10. quaero ..., utrum decreturus fueris ... Iove fulgente cum populo agi nefas essse, an ... auspicia fueris augur dissoluturus? ib. 20. sed tamen ex ipsa quaeram prius, utrum me secum severe et graviter et prisce agere

malit an remisse et leniter et urbane; Cael. 33. tum utrum fundi facti sint an non, quaerendum esse videtur || videatur ||; Balb. 22. quaesisti, utrum mihi putarem ... faciliorem fuisse ad adipiscendos honores viam an futuram esse filio meo; Planc. 59. nunc quaero, utrum vestras iniurias an rei publicae persequamini; Ligar. 29. quaeramus igitur, utrum melius fuerit libertati populi Romani sceleratorum arma an libertatem nostram armis tuis cedere; Phil. II, 20.

refert: nihil enim mea iam refert, utrum tu ... nihil umquam ausus sis scribere ad eum ordinem ... an amici tui tabellas abdiderint; Piso 39. quid refert, utrum voluerim fieri an gaudeam factum? Phil. II, 29.

requiro: de te tantum requiro, utrum putes odium in me mediocre inimicorum fuisse ... an fuisse in eis aliquem aut famae metum aut poenae, quorum ..? Planc. 71.

scio: quid pares respondere scire cupio: utrum omnino Fannium ab Flavio HS ccc1000 non abstulisse, an alio nomine et alia de causa abstulisse? Qu. Rosc. 40. ut sciamus, utrum veterum facinorum sis imitator an inventor novorum; Vatin. 22.

statuo: statuite nunc quid vestra aequitas ... postulet: utrum colonis vestris ... et credere et consulere malitis an eis, quibus neque ... fidem neque ... honorem habere debetis; Font. 15. ac primum illud statuamus, utrum quia censores subscripserint, ita sit, an, quia ita fuerit, illi subscripserint; Cluent. 123. tot homines ... etiam nunc statuere non potuisse, utrum „diem tertium" an „perendinum", „iudicem" an „arbitrum", „rem" an „litem" dici oporteret; Muren. 27. ut statuatis hoc iudicio, utrum posthac amicitias clarorum virorum calamitati hominibus an ornamento esse malitis; Balb. 65. ut statuatis, utrum nos ... semper miseri lugeamus an ... aliquando per vos ... recreemur; Milo 4.

video: videte igitur, utrum sit aequius hominem honestissimum ... dedi inimicissimis ... nationibus an reddi amicis; Font. 41.

β. folgt zweimal an: dico: in quo nemo potest dicere, utrum iste plus biberit [an vomuerit] an effuderit; Piso 22.

nescio: utrum admonitus an temptatus an ... sine duce ullo, sine indice pervenerit ad hanc improbitatem nescio; Verr. I, 105.

d. **mit utrum und angefügtem -ne:** in discrimine versatur: ea res nunc enim in discrimine versatur, utrum possitne se contra luxuriem ... rusticana illa ... parsimonia defendere, an deformata ... nuda cupiditati ... addicatur; Quinct. 92.

statuo: numquamne intelleges statuendum tibi esse, utrum illi, qui istam rem gesserunt, homicidaene sint an vindices libertatis? Phil. II, 30.

anceps, nach zwei Seiten, unentschieden: contentio: ut ... vos ancipiti contentione districti de imperio dimicaretis; imp. Pomp. 9.

fortuna: cum esset incertus exitus et anceps fortuna belli; Marcell. 15.

ancilla, Magd: I. **Subject:** amant: hunc liberti vestri, hunc servi ancillaeque amant; Verr. III, 8.

II. **nach Substantiven:** beneficium: nisi ex eo loco, quo eum adire fas non fuerat, ancillarum beneficio emissus esset; har. resp. 44.

comitatus: cum hic insidiator ... cum uxore veheretur in raeda, paenulatus, magno et impedito et muliebri ac delicato ancillarum puerorumque comitatu; Milo 28.

greges: Milo, qui numquam, tum casu pueros symphoniacos uxoris ducebat et ancillarum greges; Milo 55.

ancora, Anker: praecido: princeps Cleomenes in quadriremi Centuripina malum erigi, vela fieri, praecidi ancoras imperavit; Verr. V, 88.

angiportum, Gäßchen: est: nullum in urbe vicum, nullum angiportum esse dicebant in quo Miloni conducta non esset domus; Milo 64.

pono in: ut in omnibus angiportis praedonis improbissimi statua ponatur, qua vix tuto transiri posse videatur; Verr. II, 141.

angor, sich beunruhigt fühlen: alqs: dolebam enim ... et vehementer angebar virum talem ... non in eadem esse fortuna; Marcell. 2. — animi: angebatur animi necessario, quod domum ... iste reddiderat nudam; Verr. II, 84.

animus: certe si nihil animus praesentiret in posterum ..., nec tantis se laboribus frangeret neque tot curis vigiliisque angeretur; Arch. 29.

filia: filia, quae non solum illo communi dolore muliebri ... angeretur, sed ..; Cluent. 13.

angor, Unruhe: conficere: propter vitae cupiditatem, quae me manens conficeret angoribus, dimissa molestiis omnibus liberaret; Phil. II, 37.

anguis, Schlange: cinctus: Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit atque abstulit; Verr. V, 124.

angulus, Winkel: eligo, al.: tu, cum tibi ego frumentum in meis agris ... paratus sim dare, angulum mihi aliquem eligas provinciae reconditum ac derelictum? Verr. III, 193.

revoco ad: sin ... me ex hoc, ut ita dicam, campo aequitatis ad istas verborum angustias et ad omnis litterarum angulos revocas; Caecin. 84.

sum in: nemo non modo Romae, sed ne ullo quidem in angulo totius Italiae oppressus aere alieno fuit quem non ... asciverit; Catil. II, 8.

anguste, eng: scribo: neque tamen quicquam tam anguste scriptum est, quo ego non possim QUA DE RE AGITUR addere; Muren. 28.

angustiae, Enge, Beschränktheit, Verlegenheit: I. **Subject:** capiunt: magnum nomen est, magna species, magna dignitas, magna maiestas consulis: non capiunt angustiae pectoris tui; Piso 24.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** do: quamquam iste tuus animus numquam his angustiis, quas natura nobis ad vivendum dedit, contentus fuit, semper immortalitatis amore flagravit; Marcell. 27.

obicio, perfringo: qui omnis angustias, omnis altitudines moenium obiectas || omnium obiecta || semper vi ac virtute perfregit; har. resp. 49.

vereor: etenim verebantur, credo, angustias; Planc. 54.

2. **mit Präpositionen:** adduco in: qui hunc in summas angustias adductum putaret; Quinct. 19.

pono in: erat enim (Corinthus) posita in angustiis atque in faucibus Graeciae sic, ut ..; leg. agr. II, 87.

relinquo in: ut in tot rerum angustiis nihil veritati loci relinquatur; Sulla 78.

revoco ad: sin ... me ex hoc, ut ita dicam, campo aequitatis ad istas verborum angustias et ad omnis litterarum angulos revocas; Caecin. 84.

III. **nach Adjectiv:** contentus: s. II, 1. do.

IV. **nach Substantiv:** signum in: unum (signum) illud Macedonium ...; alterum in Ponti ore et angustiis; Verr. IV, 129.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** defendi: cum rex ... ab invicta Cn. Pompei manu Maeote et illis paludibus et itinerum angustiis atque altitudine montium defendatur; leg. agr. II, 52.

excludi: angustiis temporis excluduntur omnes; Verr. I, 148.

impediri: cum ille servorum eludentium || et ludentium || multitudini senatum populumque Romanum ... impeditum turba et angustiis tradidisset; har. resp. 22.

obsistere: nunc quoniam ... diligentiae meae temporis angustiis obstitisti; Rabir. 6.

2. **Präpositionen**: in: Verr. III, 182. prov. cons. 11. Balb. 61. — propter: leg. agr. II, 36. s. **aerarium**; III, 1. angustiae (S. 140 b.).

angustus, eng, beschränkt: A. **bei Substantiven**: alqd: quae quoniam angustiora parietes faciunt actioque maximae causae debilitatur loco; Deiot. 7.

animus: erat angusti animi atque demissi iusti triumphi honorem ... contemnere; Piso 57. ut quosdam nimis ieiuno animo et angusto monerem ... uti ..; Phil. XIV, 17.

defensio: puto te ipsum .. perspicere quanto ista sit angustior iniquiorque defensio quam ..; Caecin. 64.

formula: eidem et infinitam largitionem remittebas et eundem in angustissimam formulam sponsionis concludebas? Qu. Rosc. 12.

itinera: ne avaritiae, quae antehac occultis itineribus atque angustis uti solebat, ... viam patefaciatis inlustrem atque latam; Verr. III, 219.

locus: ignem ... in loco angusto fieri iussit; Verr. I, 45. potius enim te damnato ceteris angustior locus improbitatis defendendae relinquatur || relinquetur || quam ..; ib. III, 206.

mare: pars oppidi, quae appellatur Insula, mari diiuncta angusto; Verr. IV, 117.

mentes: consules, quorum mentes angustae, humiles ... magnitudinem tanti imperii nec intueri ... nec capere potuerunt; sen. 10.

orbis terrarum: quorum cupiditati nimium angustus orbis terrarum esse videatur; leg. agr. II, 37.

pars: illam alteram partem de nece Saturnini nimis exiguam atque angustam esse voluisti; Rabir. 9.

petitio: cur enim quisquam vellet ... angustiorem sibi esse petitionem consulatus? dom. 37.

semitae: Romam ..., non optimis viis, angustissimis semitis, prae sua Capua ... ac prae illis plateis || semitis, al. || inridebunt; leg. agr. II, 96.

B. **allein**: venio in: ne in angustum venirent; Planc. 54.

anhelitus, Athem, Dunst: I. **Subject**: adducit: non te illius unguentorum odor, non vini anhelitus ... in eam cogitationem adducebat, ut..? sen. 16.

est: quem vini anhelitum, quas contumelias fore censetis minasque verborum! Phil. XIII, 4.

II. **Ablativ**: ardere: *Typhonem, cuius anhelitu* Aetnam ardere dicunt; Scaur. 29.

anhelo, schnauben: scelus: tandem aliquando .. L. Catilinam, furentem audacia, scelus anhelantem ... eiecimus; Catil. II, 1.

anicula, Alte: I. **Subject**: perit: ut illi aniculae non ille quidem vim adferret ..., sed collum digitulis duobus oblideret, || *et* || resticula cingeret, ut illa perisse suspendio putaretur; Scaur. 10.

II. **Dativ**: adfero, al.: s. I.

purgo: nunc denique materculae suae festivus filius, aniculae minime suspiciosae, purgat se per epistulam; Flacc. 91.

anilis, altweiberhaft: superstitio: quid tibi necesse fuit anili superstitione, homo fanatice, sacrificium, quod alienae domi fieret, invisere? dom. 105.

anima, Luft, Athem, Lebenskraft, Leben, Seele: I. **Subject**: deficit: *neque solum me vivo*, sed etiam cum *anima defecerit* mea, multa monumenta vestri in me beneficii permanebunt; Quir. 24.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: ago: si hos quaestus recipere posses, non eodem tempore et gestum et animam ageres? Qu. Rosc. 24.

conservo: qui non modo animum integrum, sed ne animam quidem puram conservare potuisset; Verr. III, 134.

duco: ita vivunt, dum possunt, ut ducere animam de caelo non queant; Sex. Rosc. 72.

edo: si tum P. Sestius .. in templo Castoris animam quam vix retinuit edidisset; Sest. 83.

efflo: quem pridie hora tertia animam efflantem reliquisset, eum mortuum postridie hora decima denique ei nuntiabatur? Milo 48.

elicio: cum inaudita ac nefaria sacra succeperis, cum inferorum animas elicere, cum puerorum extis deos manis mactare soleas; Vatin. 14.

profundo: ut etiam ille melior sit, qui in acie cecidit, qui in causa animam profudit; Marcell. 31.

retineo: s. edo.

2. **mit Präpositionen**: consisto in: doleo .., cum res publica immortalis esse debeat, eam in unius mortalis anima consistere; Marcell. 22.

iudico de: de vestra vita, de coniugum vestrarum atque liberorum anima ... vobis iudicandum est; Catil. IV, 18.

pono in: itaque ipse Pompeius ... tantum in unius anima posuit, ut ..; Muren. 34.

III. **nach Adjectiv**: plenus: quod caput etiam tum plenum animae et spiritus ad Sullam ... detulit; Fr. B. VIII, 15.

IV. **Umstand**: praeter: si tibi omnia sua praeter animam tradidit; Sex. Rosc. 146.

animadversio, Rüge, Strafe: I. **Subject**: est talis: talis animadversio fuit Dolabellae cum in audacis sceleratosque servos, tum in impuros et nefarios liberos ..., ut ..; Phil. I, 5. — senatus: nam relatio illa salutaris et diligens fuerat consulis, animadversio quidem et iudicium senatus; Piso 14. nam comprehensio sontium mea, animadversio senatus fuit; Phil. II, 18.

sequitur: s. II, 1. observo.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: constituo: ut laetarentur omnes neque ulla animadversio constitueretur; Verr. I, 70.

do: orbis terrarum gentiumque omnium datur cognitio sine consilio, poena sine provocatione, animadversio sine auxilio; leg. agr. II, 33.

excogito: quid excogitat poenae? quid animadversionis in Apronium? Verr. III, 140.

metuo: te autem praetore quis censor aut legem metueret ... aut animadversionem tuam, cum ..? Verr. II, 139.

observo: sequitur id, quod illi iudicium appellant, maiores autem nostri numquam ... ut rem iudicatam observarunt, animadversionem || *animadversio* || atque auctoritatem censoriam || *auctoritas censoria* ||; Cluent. 117.

2. **mit Präpositionen**: ago ad: an || aut ad atrocis || actoris || *rei* notionem atque animadversionem ages iniuriarum? Caecin. 35.

transfero ad: quod si hoc exemplum ex re militari ad animadversionem censoriam transferendum fuit; Cluent. 129.

III. **nach Adjectiv**: contentus: hic illud primum commune proponam, numquam animadversionibus censoriis hanc civitatem ita contentam ut rebus iudicatis fuisse; Cluent. 119.

IV. **nach Substantiven**: alqd: s. II, 1. excogito.

genus: cum ille non daret, animadvertit ... .genus animadversionis videte; Verr. I, 45.

metus: accedat huc oportet odium parentis, animadversionis paternae metus; Sex. Rosc. 68.

severitas: multo magis est verendum ne remissione poenae crudeles in patriam quam ne severitate animadversionis nimis vehementes in acerbissimos hostis fuisse videamur || videamini ||; Catil. IV, 13.

V, **Umstand**: in: quod idem facere censores in

delectu dignitatis et in iudicio civium et in animadversione vitiorum qui convenit? Cluent. 128.

animadverto (animum adverto *): bemerken, rügen, strafen: I. **absolut**: 1. **substantivisch**: crudelis in: intellego, maluisse Domitium crudelem in animadvertendo quam in praetermittendo dissolutum videri; Verr. V, 7.

2. **verbal**: a. **unpersönlich**: in: quod animadversum est in eos, qui contra omni ratione pugnarunt; Sex. Rosc. 137. non esse metuendum ..., ne senatus populusque Romanus in eam civitatem animadvertendum putaret; Verr. I, 68. neque in eos, quos tu insimulabas ||insimularis||, esse animadversum; ib. 83. si in istum animadversum non sit; ib. II, 157. si aliquid ab Apollonio commissum est, quam ob rem in eum iure animadverteretur; ib. V, 19. tamen in hominem ... honestissimum tam graviter animadverti causa indicta non oportuisse; ib. 20. admonet tamen illud ..., in Phalacrum, Centuripinum nauarchum, non posse animum adverti; ib. 105. ut, si a multis esset flagitium rei militaris admissum, sortito ||sortitione|| in quosdam animadverteretur; Cluent. 128. putarunt praetermitti accusatorem non potuisse, cum animadversum esset in iudices; ib. 133. quod in civis indemnatos esset animadversum; sen. 13.

b. **persönlich**: operae pretium erat, si animadvertistis, iudices, neglegentiam eius in accusando considerare; Sex. Rosc. 59. cum ille non daret, animadvertit; Verr. I, 44. „quod acrius imperavi, quod animadverti, quod minatus sum"; ib. 70. SE COGNITURUM; CUM COGNOVISSET ANIMADVERSURUM; ib. II, 33. in quibus nihil agitur nisi damnum, qua de re praetor animum debeat ||debet|| advertere; Tull. 41. non quae (lorica) me tegeret, ... verum ut omnes boni animadverterent; Muren. 52. regum autem sunt haec imperia: „animum adverte ac dicto pare"; Rab. Post. 29. — in: quia tum Cn. Dolabella in eum, qui ei myoparoni praefuerat ..., animadvertere tuo rogatu conatus est; Verr. I, 88. non (praetor) et in eum, qui accepisset, animadvertisset et in eos, qui dedissent? tu, qui institueras in eos animadvertere, qui perperam iudicassent, ... hos pateris impune discedere, qui ..? ib. II, 57. quod iste nec in Volcatium nec in Bidinos animadvertit; ib. 58. quibus si qua calamitas propter istum salvis vectigalibus nostris accidisset, animum advertere tamen in eum vos oportebat; ib. III, 127. ut, in Apronium cum animum advertisset, sese gravissima levaret infamia; ib. 140. poterone animadvertere in eos, quos dicto audientis esse iussi, missum facere eum, cui potestatem imperiumque permisi? ib. V, 104. dicit ei se statuisse animadvertere in omnis nauarchos; ib. 105. video igitur, iudices, animadvertisse censores in iudices quosdam illius consilii Iuniani, cum istam ipsam causam subscriberent; Cluent. 119. hunc postea et populi Romani et eorum, qui in ipsum animadverterant, moribus praefuisse; ib. tu non animadvertes in omnis, sed carpes, ut velis, et paucos ex multis ad ignominiam sortiere? ib. 129. „at (censores) in ipsum Habitum animadverterunt"; ib. 133. multi ..., si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie factum esse dicerent; Catil. I, 30. ut vos eum condemnetis, in quem animadvertere ipse et more maiorum et suo iure posset; Milo 71. itaque non solum in eum non animadvertisti, sed omni metu liberavisti; Deiot 10.

II. **mit Objectivsatz**: 1. **accus. c. infin.**: faciam, quod te saepe animadverti facere, Hortensi; Quinct. 35. usque eo animadverti, iudices, eum iocari atque alias res agere; Sex. Rosc. 60. cum ad iudicem causam labefactari animadvertunt; Qu. Rosc. 13. quod praeclare hunc imitari se in persona lenonis animadvertit; ib. 20. animadvertistis in hoc testimonio, iudices, Apollodorum ... dicere ..; Verr. III, 74. animadverti, iudices, omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partis; Cluent. 1. animadverti enim, iudices, audiri a vobis meum familiarem, L. Herennium, perattente; Cael. 25. animadverti, patres conscripti, exaudivi ||exaudirui, al.|| etiam nimium a me Brutum [...] ornari; Phil. XI, 36. atque animadverto, patres conscripti, quosdam huic favere sententiae; ib. XIV, 3. s. III, alqd; div. Caec. 28. Verr. I, 144.

2. **indirecte Frage**: quid sciret ille perpauci animadvertebant; ubi didicisset omnes quaerebant; Qu. Rosc. 30. est enim sapientis iudicis ... animadvertere qua lege reus citetur; Cluent. 159. quod aut non animadvertebat quem violaret aut ..; Scaur. 31. cuius ego causam animadverte, quaeso, qua fide defendam; Ligar. 6. „quam ob rem vos potius animadvertite, utrum sit elegantius ..;" Phil. XIII, 38. s. III. alqd; Phil. XIII, 32.

III. **mit Object**: alqm: si in ea parte, in qua hos animum adverteris, me videbis; Sulla 9.

alqd: neque enim mirum ..., si aliquid non animadvertat; Sex. Rosc. 22. quid miramur L. Sullam ... aliqua animadvertere non potuisse? ib. 131. unum illud credo omnis animadvertere, te adhuc a nullis nisi ab Siculis potuisse cognosci; div. Caec. 28. quod cum esset intellectum et animadversum; Verr. a. pr. 25. ne illud quidem animadvertebas, eius modi fore hoc peccatum tuum, quod ..? ib. I, 144. etenim tunc esset hoc animum advertendum, cum classis Syracusis proficiscebatur; ib. V, 111. nescio quo pacto semper hoc fit, neque in uno aut altero animadversum est, sed iam in pluribus; Muren. 43. neque, id quod animadvertere poteratis, pudor patiebatur ..; Cael. 7. illud tamen animadvertite, patres conscripti, quam sit huic rei publicae natus hostis Antonius; Phil. XIII, 32. haec populum Romanum videre, animadvertere, iudicare quidam moleste ferunt; ib. XIV, 19.

aedificium: iste pater familias Asiaticus beatus, novus arator et idem pecuarius, ... animadvertit in hac ipsa centuria Populiana aedificium non ita magnum servumque M. Tullii Philinum; Tull. 19.

dolorem: nosti optimos ||optime|| homines: animadverte horum omnium maestitiam et dolorem; Ligar. 32.

exsectionem: cum exsectio illa fundi in armario animadverteretur; Cluent. 180.

gemitum: animadvertistis gemitum, iudices ||iudices, gemitum||, populi Romani; Verr. III, 80.

logos: ego te certo scio omnis logos, qui ludis dicti sunt, animadvertisse; Fr. B. IX, 6.

maestitiam: s. dolorem.

observationes: etenim te inquirere videbant, tristem ipsum, maestos amicos; observationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertebant; Muren 49.

peccata: atque ea sunt animadvertenda peccata maxime, quae difficillime praecaventur; Sex. Rosc. 116.

rem: quod cum ita sit resque eius modi sit, ut in primis a magistratibus animadvertenda videatur; Caecin. 33.

secessionem, seductiones: s. observationes.

servum: s. aedificium.

signum: cum ... epistula Agrigento adlata esset, casu signum iste animadvertit in cretula; Verr. IV, 58.

silentium: ecquid attendis, ecquid animadvertis horum silentium? Catil. I, 20.

testificationes: s. observationes.

venenum: (venenum) facilius fallere (potuit) in

*) animum adverto: s. I, 2, a. Verr. V, 105. — b. Tull. 41. Rab. Post. 29. in: Verr. III, 127. 140. — III. alqm. alqd; Verr V, 111.

pane, si esset animadversum, quam in poculo? Cluent. 173.

animal, Geschöpf, Thier: sum: quae Charybdis tam vorax? Charybdim dico? quae si fuit, animal unum fuit; Phil. II, 67.

complector, concipio: cum quidem tu, o vaecors et amens, ... complexus es funestum illud animal ex nefariis stupris, ex civili cruore, ex omni scelerum importunitate conceptum; Piso 21.

reservo: quid hoc homine faciatis aut ad quam spem tam perfidiosum, tam importunum animal reservetis? Verr. I, 42.

animatus, gesinnt: alqs: qui quamquam adflictus luctu non adest, tamen sic animati esse debetis, ut si ille adesset; Phil. IX, 12.

civitas: Syracusanum quidem civitatem, ut abs te adfecta est, ita in te esse animatam videmus; Verr. IV, 151.

animose, muthig: confido: (?): * ber animose confidens; Fr. B. XV, II, 5.

facio: nec solum id animose et fortiter, sed considerate etiam sapienterque fecerunt; Phil. IV, 6.

animosus, muthig: si in gladiatoriis pugnis ... timidos atque supplices et ut vivere liceat obsecrantis etiam odisse solemus, fortis atque animosos et se acriter ipsos morti offerentis servare cupimus; Milo 92.

animus, Geist, Gemüth, Muth, Stolz, Gesinnung, Absicht, Vergnügen: I. **Subject:** aberrat: quarum rerum etsi facilis explicatio videtur, tamen animus aberrat a sententia suspensus curis maioribus; Phil. VII, 1.

abhorret: pertinere .. ad concordiam civium putavit ... animum Caesaris a causa non abhorrere; Sest. 71. tantum modo in praesidiis eratis, animi vero a causa abhorrebant? Ligar. 28.

angitur: certe si nihil animus praesentiret in posterum et si quibus regionibus vitae spatium circumscriptum est, eisdem omnis cogitationes terminaret suas, nec tantis se laboribus frangeret neque tot curis vigiliisque angeretur nec totiens de ipsa vita dimicaret; Arch. 29.

ardet: „nunc enim demum mi animus ardet, nunc meum cor cumulatur ira"; Cael. 37.

attendit: etiam si non erunt insidiae, ... animus tamen erit sollicitus, ut nihil possit de officiis legationis attendere; Phil. XII, 26.

avet: avet animus apud consilium illud pro reo dicere! Phil. V, 13.

capiunt: cui ... habenda tamen est tanta (gratia), quantam maximam animi nostri capere possunt; Phil. III, 4.

cogit: si me animus atque amor in rem publicam ... non hoc facere coëgisset; Verr. II, 117.

consistit: religiones vero ... violatae ... consistere eius animum sine furore atque amentia non sinunt; Verr. I, 7.

consulit: intellectum est quid interesset inter levitatem contionatorum et animum vere popularem, saluti populi consulentem; Catil. IV, 9.

crescunt: cum socii pertimuissent, hostium opes animique crevissent; imp. Pomp. 45.

deest: animum illis, non copias defuisse; Verr. V, 135. in ea re publica, ad quam opprimendam non animus eis, sed vires defuerunt; Flacc. 61. nec mihi ipsi ||ipse|| ille animus idem meus vobis non incognitus defuit; sen. 33. mihi ... neque in periculis a re publica propulsandis animum neque in sententia simpliciter *e re publica* ferenda fidem ... nec in vestris commodis augendis gratam animi benevolentiam defuturam; Quir. 24. aliis consilium, aliis animus, aliis occasio defuit; voluntas nemini; Phil. II, 29. quamquam animus mihi quidem numquam defuit: tempora defuerunt; ib. IV, 1.

dicit: etenim de principio studuit animus occurrere magnitudini criminis, satis facere exspectationi hominum, de me aliquid ipso, qui accusatus eram, dicere; Sulla 69. refugit animus, patres conscripti, eaque dicere reformidat ||formidat|| quae L. Antonius ... effecerit; Phil. XIV, 9. f. avet.

dimicat: f. angitur.

est: tuum est, Caesar, ... quid mihi nunc animi sit, ad te ipsum referre; Deiot. 7. — in: erat animus in reliquis: quamquam erant pauci ..., pugnare tamen se velle clamabant; Verr. V, 89. in quo homine tantum animi fuit, ... ut ..; ib. 112. in te satis esse animi perseverantiaeque arbitror; imp. Pomp. 69. magnos animos esse in bonis viris; Catil. II, 19. vident quantum in te sit animi, quantum ingenii; Muren. 82. cum L. Scipioni provincia Asia ||pc. ia, al.|| obvenisset, parumque in eo putaretur esse animi, parum roboris; Phil. XI, 17. — aequus: concedo, et quod animus aequus est et quia necesse est; Sex. Rosc. 145. — contentus: quamquam iste tuus animus numquam his angustiis, quas natura nobis ad vivendum dedit, contentus fuit, semper immortalitatis amore flagravit; Marcell. 27. — expeditus: bonorum animus ad nutum nostri ordinis expeditus iam non erit; har. resp. 60. — gratus: prae se populus Romanus ferebat sibi illum in tribunatu Cn. Domitii animum constantem et egregium et Q. Ancharii fidem ac fortitudinem ... voluntate ipsa gratam ||gratum|| fuisse; Sest. 113. — iratus: (ubi) frons omnium familiaris (est), multorum animus iratus; Flacc. 87. — is: est etiam nobis is animus, Quirites, ut ..; Catil. III, 28. scilicet is animus erat Milonis, ut ..; Phil. II, 21. nec enim animum eius potestis ignorare nec copias. animus is est, quem videtis ||vidistis||; copiae, quas audistis * *; Phil. XI, 32. — maior: an pietas tua maior quam C. ||quam|| Gracchi? an animus? an consilium? Rabir. 14. — praesto: itaque intellegitis et animum ei praesto fuisse nec consilium defuisse; Phil. XIII, 13. — qui: nisi in hac causa qui vester animus sit ostenderitis ||ostendetis||; Sex. Rosc. 12. ex quo intellegere posses, qui animus patrius in liberos esset; ib. 46. qui tandem istius animus est nunc in recordatione scelerum suorum, cum ego ipse in commemoratione eorum non solum animo commovear, verum etiam corpore perhorrescam? Verr. IV, 110. quos illorum animos, quos impetus, quam ferociam fore putatis? leg. agr. II, 96. — sollicitus: f. attendit.

exsistit: qui tum animus L. Flacci ..., qui amor in patriam ... exstitit! Flacc. 103. si M. Petrei non excellens animus et amor rei publicae ... exstitisset; Sest. 12.

fallit: permultos et ego novi et, nisi me fallit animus, unus quisque vestrum, qui ..; Sex. Rosc. 48.

ferunt: an tu existimas aut suppetere nobis posse quod cotidie dicamus in tanta varietate rerum, nisi animos nostros doctrina excolamus, aut ferre animos tantam posse contentionem, nisi eos doctrina eadem relaxemus? Arch. 12. hos consules non dicam animi hominum, sed fasti ulli ferre possunt? Piso 30.

festinat: ad haec enim, quae in civili bello ... fecit, et ad ea, quae cotidie facit, festinat animus; Phil. II, 47. tres viae sunt ad Mutinam — quo festinat animus, ut ..; ib. XII, 22.

flagrat: f. est contentus.

frangit se: f. angitur.

fugit: est [levis] animi lucem splendoremque fugientis iustam gloriam repudiare; Piso 57.

habet: at in omnium animis atque ore versaris atque divinus animus mortale nihil habuit neque tuorum quicquam potuit emori praeter corpus; Scaur. 50.

impellit: si iam violentior aliqua in re C. Caesar fuisset, si eum magnitudo contentionis, studium gloriae, praestans animus, excellens nobilitas aliquo impulisset, quod ..; Vatin. 15.

laetatur: nubit Oppianico continuo Sassia, lae-

tanti iam animo et spe optime confirmato; Cluent. 28.

occurit: ſ. dicit; Sulla 69.

offendit: noli putare nullos fuisse, quorum animos tuus ille fortis animus offenderet; Planc. 53.

oritur: hanc esse mortem, quam nos vitam putaremus, cum corpere ||corpori|| animus tamquam carcere saeptus teneretur, vitam autem esse eam, cum idem animus vinclis corporis liberatus in eum se locum, unde esset ortus, rettulisset; Scaur. c. 3. § 4.

patet: si voluntas mea, si industria, si domus, si animus, si aures patent omnibus; Sulla 26.

(patiens: ſ. V, 1. parere).

potest: fieri enim non potest ut animus libidini deditus, amore, desiderio, cupiditate, saepe nimia copia, inopia etiam non numquam impeditus, hoc .. *non* modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere; Cael. 45. ſ. attendit. capiunt. ferunt.

praegestit: praegestit animus iam videre .. lautos iuvenis; Cael. 67.

praesentit: quod optimi et sapientissimi cuiusque animus ita praesentit in posterum, ut nihil nisi sempiternum spectare videatur; Rabir. 29. ſ. angitur.

reconciliat, reducit: hic me meus in rem publicam animus pristinus ac perennis cum C. Caesare reducit, reconciliat, restituit in gratiam; prov. cons. 23.

refert se: ſ. oritur. — reformidat, refugit: ſ. dicit; Phil. XIV, 9. — restituit: ſ. reconciliat. — satis facit: ſ. dicit; Sulla 69.

serviunt: una in illa re servitutis oblita civitas ingemuit servientibusque animis, cum omnia metu tenerentur, ||animis|| gemitus tamen populi Romani liber fuit; Phil. II, 64.

spectat: ſ. praesentit. — studet: ſ. dicit; Sulla 69. — sustinet: ſ. potest. — terminat: ſ. angitur.

valet: illae valent apud me excusationes iniuriae tuae, iratus animus tuus, aetas, amicitia nostra; Sulla 47.

videt: ſ. praegestit. — videtur: ſ. praesentit.

II. **nach Verben: 1. Accusativ**: abicio: tu continentiam, tu industriam, tu animum in rem publicam, ... tu labores tuos ... fractos esse et abiectos et repudiatos putas? Planc. 9.

abstineo: abstineant in hoc iudicio manus animosque ab hoc scelere nefario; Verr. a. pr. 36.

adduco: vestros animos ||† annos|| propter illius tribuni plebis temeritatem posse adduci, ut ..; Fr. B. VI, 23.

adfero: hunc igitur animum attulit ad tribunatum P. Sestius; Sest. 13. animum nobis adferre legati debuerunt: timorem attulerunt; Phil. VIII, 22.

adfligo: qui me animo nimis fracto esse atque adflicto loquebantur; dom. 97.

adhibeo: adhibite animos et mentis vestras, non solum auris, ad haruspicum vocem admovete; har. resp. 20.

admoneo: nunc insidet quaedam in optimo quoque virtus, quae noctis ac dies animum gloriae stimulis concitat atque admonet ..; Arch. 29.

adverto: ſ. **animadverto.** (S. 229).

alieno: noli igitur animos eorum ordinum, qui praesunt iudiciis ..., alienare a causa; Sulla 64.

armo: ingratus est iniustusque civis, qui armorum periculo liberatus animum tamen retinet armatum; Marcell. 31.

attendo: quo tempore igitur auris iudex erigeret animumque attenderet? Verr. I, 28. attendite animos ad ea, quae consequuntur; leg. agr. II, 38. (attentus: ſ. V, 1. audire; Sest. 31).

augeo: tu ... eorum (improborum civium) augeas animos, bonorum spem virtutemque debilites? Phil. VII, 5.

avoco: neque is sum, qui ... eis delecter aut utar omnino litteris, quae nostros animos deterrent atque avocant a religione; har. resp. 18.

capio: quae civitas est in Asia quae non modo imperatoris aut legati, sed unius tribuni militum animos ac spiritus capere possit? imp. Pomp. 66. aliquando ... patrium animum virtutemque capiamus, ut ..; Phil. III, 29.

cohibeo: qui ab auro gazaque regia manus, oculos, animum cohibere possit; imp. Pomp. 66.

commemoro: sed quid ego populi Romani animum virtutemque commemoro? Sest. 118.

commoveo: at eam tibi C. Verres fecit iniuriam, quae ceterorum quoque animos possit alieno incommodo commovere; div. Caec. 55. neque enim magis animos hominum nocentium res umquam ulla commovit quam haec maiorum consuetudo longo intervallo repetita; ib. 67. ut nomine ipso et memoria patris animos imperitae multitudinis commoverem; Verr. I, 151. domo eius omnia abstulit, quae paulo magis animum cuiuspiam aut oculos possent commovere; ib. II, 83. commoti animi sunt omnium; ib. 88. voluerunt ... eorum .. animos non modo lege nova, sed ne nomine quidem legis novo commoveri; ib. III, 14. animi non solum propinquorum, sed etiam omnium Larinatium odio Oppianici et illius adulescentis misericordia commoventur; Cluent. 24. non intellegebat animos iudicum non illius eloquentia, sed defensionis impudentia commoveri; ib. 58. ut animos et populi Romani et iudicum commoverem; ib. 139. poena gravior in plebem tua voce efflagitata est: commoti animi tenuiorum; Muren. 47. cum ista res nihil commovisset eius animum, ad quem veneratis; Ligar. 28.

compleo: completi sunt animi auresque vestrae, Quirites, me ... commodo vestro obsistere; leg. agr. III, 3.

comprimo: remittant spiritus, comprimant animos suos, sedent adrogantiam; Flacc. 53.

concito: vidistis enim, ut animi multitudinis in istum dolore et odio et communis periculi metu concitarentur; Verr. V, 163. ſ. admoneo.

confirmo: diffidebam mehercule, C. Aquili, satis animo certo et confirmato me posse in hac causa consistere; Quinct. 77. eum tamen vidi, cum esset summa senectute, non modo non infracto animo propter magnitudinem calamitatis, sed confirmato atque renovato; Quir. 19. utrum hoc est confirmare militum animos an debilitare virtutem? Phil. V, 4. ſ. I. laetatur.

conformo: quas (imagines) ego mihi semper in administranda re publica proponens animum et mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium conformabam; Arch. 14.

(coniunctus: ſ. V, 1. negotiari).

conservo: qui non modo animum integrum, sed ne animam quidem puram conservare potuisset; Verr. III, 134.

consolor: si qua reliqua spes est, quae sociorum animos consolari possit; div. Caec. 18. locus est ipse non tam ad inflammandos calamitosorum animos quam ad consolandos accommodatus; Sulla 17.

contemno: bonorum animos in meo casu contempserat: Milo unus urgebat; Milo 88.

conturbo: qui numquam in acie pertimuerit ..., idem nunc conturbato animo pertimescit ne ..; Font. 48.

converto: nunc iam revocandi estis eo, quo vos ipsa causa ... cogit animos mentisque convertere; Sulla 69. convertite animos nunc vicissim ad Milonem; Milo 34.

debeo: semper ita sentiet, talem se animum et generis dignitati et pietati suae et patriae debuisse; Flacc. 104.

debilito: quid est quod animum meum frangere aut debilitare possit? sen. 36. minui auxilia populi Romani, debilitari animos fortissimorum virorum; Balb. 25. nolite animum meum debilitare cum

luctu tum etiam metu commutatae vestrae voluntatis erga me; Planc. 103.

dedo: ſ. I. potest.

delenio: „tu gubernacula rei publicae petas fovendis hominum sensibus et deleniendis animis et adhibendis voluptatibus“? Muren. 74.

demitto: quid C. Neronis ... non nullis in rebus animum nimium timidum atque demissum (proferam)? Verr. I, 75. sic existimatis eos hic ... versari, animo demisso atque humili, ut solent ei, qui ..? Font. 33. erigebat animum iam demissum et oppressum Oppianicus; Cluent. 58. sit apud vos modestiae locus, sit demisso animo || demissis hominibus || perfugium; Muren. 87. tamen erat angusti animi atque demissi iusti triumphi honorem dignitatemque contemnere; Piso 57.

demoveo: non ea sola vis est, quae ad corpus nostrum vitamque pervenit, sed etiam multo maior ea, quae periculo mortis iniecto [formidine animum perterritum] loco saepe et certo de statu demovet; Caecin. 42.

deprecor: ut suos novos clientis a bello faciendo deterreat, ut eorum iratos animos atque horribilis impetus deprecetur; Font. 36.

deterreo: ſ. avoco.

dissolvo: quis tam dissoluto animo est, qui haec cum videat, tacere ac neglegere possit? Sex. Rosc. 32.

effero: quamquam et insolentia dominatus extulerat animos et erat incredibili armatus audacia; dom. 141.

effreno: furor enim quidam ... istius effrenatum animum importunamque naturam tanta oppressit amentia, ut ..; Verr. V, 139.

erigo: qui nunc primum ... spe vestrae aequitatis erigere animum et paulum respirare a metu coepit; Cluent. 200. magno animo et erecto est; Deiot 36. ut oratio consulum animum meum erexit spemque attulit ... salutis conservandae; Phil. V, 1. quam ob rem, patres conscripti, erigite animos, retinete vestram dignitatem; Fr. B. XIII, VIII. ſ. demitto; Cluent. 58.

excito: genus est belli eius modi, quod maxime vestros animos excitare atque inflammare ad persequendi studium debeat; imp. Pomp. 6. ut auctor esset egregius et ad animos imperitorum excitandos inflammandosque perfectus; har. resp. 41. senatus incredibilis voluntas, equitum Romanorum animi ad causam excitati, erecta Italia; Sest. 87. debet enim talibus in rebus excitare animos non cognitio solum rerum, sed etiam recordatio; Phil. II, 47.

excolo: ſ. I. ferunt; Arch. 12.

expleo: nemo huic tam iniquus praeter parentem fuit, cuius non animum iam expletum esse putemus; Cluent. 202. explevi animos invidorum; placavi odia improborum; dom. 44.

exsaturo: cum eius cruciatu atque supplicio pascere oculos animumque exsaturare vellent; Verr. V, 65.

exulcero: propterea putas semel exulceratum animum tam facile potuisse sanari? Scaur. 35. fore putabant ut in exulcerato animo facile fictum crimen insideret; Deiot. 8.

facio: quae res est quae cuiusquam animum in hac causa dubium facere possit? imp. Pomp. 27.

firmo: animum adulescentis nondum consilio ac ratione firmatum pellexit eis omnibus rebus, quibus illa aetas capi ... potest; Cluent. 13.

frango: quod si quis existimat, me aut voluntate esse mutata aut debilitata virtute aut animo fracto, vehementer errat; Quir. 19. fracti erant animi hominis; Sest. 89. ut omnium malevolorum, iniquorum, invidiosorum animos frangeremus: quos ut accusator incenderet ..; Balb. 56. ut ... prosternerent se et populo Romano fracto animo atque humili supplicarent; Planc. 50. populi Romani restinguet ardorem, municipiorum atque Italiae franget animos; Phil. V, 25. ſ. abicio. adfligo. debilito; sen. 36.

habeo: non enim vereor ne quis alienum me animum habuisse a causa nobilitatis existimet; Sex. Rosc. 135. hic, qui ... omnia .. habuisset aequiora et placabiliora quam animum praetoris atque hospitis; Verr. II, 95. estne hic, qui .. animum in rem publicam habuit eius modi ..., ut ..? ib. 113. superiore omni oratione perattentos vestros animos habuimus; ib. III, 10. tantum animi habuit ad audaciam, ut ..; ib. 81. quorum animos iam ante habueris inimicos et invidos, quam ullas inimicitias susceperis; ib. V, 182. an vero illi equites Romani ... habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut ..? Font. 26. quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum aut quantam ad male dicendum licentiam, tantum haberent aut ad ementiendum animi aut ad fingendum ingenii; ib. 40. homo timidus imperitusque, qui neque animi neque consilii satis haberet; Caecin. 18. homo mea sententia prudentissimus Caecina tamen in hac re plus mihi animi quam consilii videtur habuisse; ib. 22. qui si quid animi et virtutis habuisset; Cluent. 171. cum ... ex voltu candidatorum coniecturam faciant quantum quisque animi et facultatis habere videatur; Muren. 44. si autem fieri posset, vel pluris te animos habere vellem, quos omnis ad Mutinam intenderes. quod quoniam fieri non potest, isto te animo, quem habes praestantissimum atque optimum, nihil volumus nisi de Bruto cogitare; Phil. XI, 22. expedito nobis homine et parato ... opus est et eo, qui ... habeat ... auctoritatem, nomen, exercitum, perspectum animum in re publica liberanda; ib. 26. qui animum hostilem habet et cuius facta hostilia sunt; Fr. B. XII, 10.

ignoro: ſ. I. est is; Phil. XI, 32.

impedio: ſ. I. potest.

impello: non igitur impressio, non occisio, non vis, non tempus, non imperium, non secures ad iniuriam faciendam Flacci animum impulerunt; Flacc. 85.

incendo: quo animi illorum iudicum in Crassum incenderentur; Cluent. 140. vos profecto animum meum tum conservandae patriae cupiditate incendistis; Sulla 40. ſ. frango; Balb. 56.

incito: causam ipsam, quae levissimi hominis animum in Flaccum incitavit, quaeso, cognoscite; Flacc. 46. cum auctoritates principum coniurationis ad incitandos animos Allobrogum conligeret Cassius; Sulla 37. fero ego te, Torquate, iam dudum, fero, et non numquam animum incitatum ad ulciscendam orationem tuam revoco ipse et reflecto; ib. 46. qui ... ad imperitorum animos incitandos renovaturum te tua ... latrocinia ... putavisti; dom. 10. ut .. res esset ea, quae sua sponte multitudinis animos incitaret; ib. 12. qui incitarunt aliquando populi animos ad seditionem; Sest. 139. ducibus paratis, animis militum incitatis; Phil. III, 32. ponite igitur ante oculos, patres conscripti, miseram illam quidem et flebilem speciem, sed ad incitandos nostros animos necessariam; ib. XI, 7.

induco: omnia vitia atque peccata filii, quibus incensus parens potuerit animum inducere, ut ..; Sex. Rosc. 53. neque legare quicquam || legare || eius modi matri poterat animum inducere; Cluent. 45. si mea voce perterritus ire in exsilium animum induxeris; Catil. I, 22.

inflammo: ut animum eius in Sthenium inflammarent ementiendo aliquid et criminando; Verr. II, 89. quae (res) tantum ha-bet ipsa gravitatis, ut neque mea ... neque cuiusquam ad inflammandos vestros animos eloquentia requiratur; ib. V, 159. homo ... ad inflammandos animos multitudinis accommodatus; Cluent. 79. quis est enim qui ad bellum inflammato animo futurus sit spe pacis oblata? Phil. XII, 8. itaque tantum afuit, ut inflammares nostros animos, somnum isto loco vix tenebamus; Fr. B. IX, 5. ſ. consolor; Sulla 17. excito; imp. Pomp. 6. har. resp. 41.

inflo: cum tibi spe falsa ... animos rumor inflasset; Piso 89.
intendo: quibus ego rebus quid iste speret et quo animum intendat facile perspicio; Verr. a. pr. 10. quamvis enim intentus animus tuus sit ... ad virum fortissimum ... liberandum, tamen rerum natura coget te necessario referre animum aliquando ad Dolabellam persequendum; Phil. XI, 22. ſ. habeo; Phil. XI, 22.
iudico: magna in hoc certe vis et incredibilis animus et non unius viri vires atque opes iudicantur; Milo 67.
libero: ſ. I. oritur.
mitigo: M. Fabium ... rogabimus, ut Allobrogum animos mitiget; Font. 36. quamquam istorum animos, qui ipso Cornelio invident, non est difficillimum mitigare; Balb. 57. quam ob rem conlige te placaque animum istum aliquando et mitiga; Phil. X, 6.
moror: tamen legatorum nomen ipsum et animos hominum et belli celeritatem morabitur; Phil. V, 26.
moveo: quid, illa, quae leviora videntur esse, non cuiusvis animum possunt movere, quod ..? Verr. III, 7. sed pauca, quae meum animum repente moverunt, prius de L. Murenae fortuna conquerar; Muren. 55. Thyestea est ista exsecratio poëtae volgi animos, non sapientium moventis; Piso 43. quasi .. moveant animos iudicum suis testimoniis; Planc. 55.
muto: post illam sententiam, quam dixeram de annona, pontificum animos esse mutatos; dom. 31.
novi: iam insolentiam noratis hominis; noratis animos eius ac spiritus tribunicios; Cluent. 109.
occaeco: spes rapiendi atque praedandi occaecat animos eorum; Phil. IV, 9.
occupo: volt enim magnitudine rei sic occupare animos eorum, qui audiunt, ut difficilis aditus veritati relinquatur; Font. 20.
offendo: quae (statuae) populi Romani oculos animosque maxime offendunt; Verr. II, 150. si ego accusator totiens de re eadem dicerem, vererer ne animos vestros offenderem, iudices; ib. III, 126. ut quisque istius animum aut oculos offenderat; ib. V, 143. hanc ... perseverantiam vehementer eis, quorum animum offendere voluerunt, gratam et iucundam fuisse; dom. 8. si cuius forte pontificis animum ... mea sententia offendit; ib. 31. si me invitum putas, ne Cn. Pompei animum offenderem, defendisse [causam]; Rab. Post. 33. profectio certe animum tuum non debet offendere: num igitur remansio? multo minus; Ligar. 4. statua inter reges posita animos hominum vehementer offensos; Deiot. 33. quod (periculum) etsi minus est fugiendum quam turpitudo, tamen offendit animos maioris partis hominum magis; Phil. VII, 16. quorum igitur veteranorum animos ne offendamus veremur? ib. XI, 38. ni vereretur ne veteranorum animos offenderet; ib. XIII, 13. ſ. I. offendit.
opprimo: quis dubitet quin servorum animos summa formidine oppresserit, cum ..? Verr. V, 14. ſ. demitto; Cluent. 58. effreno.
(paratus: ſ. IV, 2. alqs; Phil. XIII, 13. — V, 1. mori; Catil. IV, 3.)
pellicio: ſ. firmo.
percio: sive enim illud animo irato ac percito fecisset, ut ..; Milo 63.
permoveo: tamen animos etiam barbarorum hominum permoverem; Verr. V, 150.
perspicio: cum esset missus a senatu ad animos regum perspiciendos liberorumque populorum; Phil. IX, 4. cuius animum egregium dignumque ipso et maioribus eius ex Bruti litteris perspicere potuistis; ib. X, 18. ſ. habeo; Phil. XI, 26.
perterreo: ut non dubium sit quin maior adhibita vis ei sit, cuius animus sit perterritus, quam illi, cuius corpus volneratum sit; Caecin. 42. ſ. demoveo.
perturbo: exanimatus evolat ex senatu, non minus perturbato animo atque voltu, quam si ..; Sest. 28.
pervado: erat etiam alia gravis atque vehemens opinio, quae animos gentium barbararum pervaserat; imp. Pomp. 23.
placo: ut ea (virgo Vestalis) nunc pro salute sua fratrisque sui animos vestros placare possit; Font. 46. consulis alterius summum studium, alterius animus paene placatus; Sest. 87. vestros quidem animos certe confidimus non oratione nostra, sed humanitate vestra esse placatos; Balb. 62. ſ. mitigo; Phil. X, 6.
pono: mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus; Cluent. 146. accedit eodem, ut etiam ipse candidatus totum animum atque omnem curam ... in petitione non possit ponere; Muren. 45.
profero: ſ. demitto; Verr. I, 75.
propono: tum meum animum in illos ... proposui; Verr. IV, 140.
reddo: sin ea crudelitas ... vestros quoque animos ... duriores acerbioresque reddidit, actum est, iudices; Sex. Rosc. 150.
refero: cum autem ad te, C. Aquili, oculos animumque rettuli; Quinct. 47. age nunc, refer animum sis ad veritatem et considera; Sex. Rosc. 48. ſ. intendo; Phil. XI, 22.
reficio: quia suppeditat nobis ubi et animus ex hoc forensi strepitu reficiatur et aures convicio defessae conquiescant; Arch. 12.
reflecto: ſ. incito; Sulla 46.
refreno: cum eius animum ad persequendum non neglegentia tardaret, sed conscientia sceleris avaritiaeque suae refrenaret; Verr. III, 130.
refrico: cum civium cruor, cum cinis patriae versari ante oculos atque animum memoria refricare coeperat; Sulla 19.
renovo: ſ. confirmo; Quir. 19.
repudio: ſ. abicio.
restinguo: ut alii dicerent animos hominum sensusque morte restingui, alii autem ..; Sest. 47.
retardo: ut istius, credo, animos atque impetus retardaret; div. Caec. 33. cum iste atque istius amici ... sermones eius ‖ huius ‖ modi dissipassent, quo animos testium retardarent; Verr. I, 17.
retineo: ſ. armo.
revoco: revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam, ad illam universorum civium Romanorum ... caedem; Flacc. 60. revocate iam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad universam rem publicam; dom. 142. ſ. incito; Sulla 46.
saepio: ſ. I. oritur. — sano: ſ. exulcero.
satio: quorum animos ne supplicio quidem suo satiare posset; Sulla 1. ut ... in eius corpore lacerando atque vexando cum animum satiare non posset, oculos paverit suos; Phil. XI, 8.
seiungo: quorum animos a vestra auctoritate seiunctos esse arbitrabatur ‖ arbitrabamur ‖; har. resp. 47.
sollicito: pretio sperare sollicitari posse animos egentium atque imperitorum; Catil. IV, 17.
solvo: hoc ego loco soluto et quieto sum animo et quorsum recidat responsum tuum non magno opere laboro; Qu. Rosc. 43. animo coepi multo magis vacuo ac soluto nihil aliud nisi de iudicio agere et cogitare; Verr. a. pr. 26. ubi animo semper soluto liberoque erat; ib. II, 185. uxorem eius parum poterat animo soluto ac libero tot in acta dies secum habere; ib. V, 82. non liberius, quam antea ..., sed paulo solutiore animo tamen ‖ tamen animo ‖ secum illam haberet; ib. itaque animo soluto a cura et a cogitatione veneram; Tull. 1.
suscipio: de vestri imperii dignitate atque gloria ... videte quem vobis animum suscipiendum putetis; imp. Pomp. 11.
suspendo: cum servitiorum animos in Sicilia

suspensos propter bellum Italiae fugitivorum videret; Verr. V, 14.

tango: ut numquam animum tuum cura fortunarum tuarum cogitatioque tangeret; Verr. III, 65.

tardo: ut omnium inimicorum ||iniquorum|| tuorum animos accusatorumque tardares; Verr. II, 167. f. refreno.

tego: etenim animus eius voltu, flagitia parietibus tegebantur; Sest. 22.

tempto: cum essent animi servorum et spe et metu temptati, ut aliquid in quaestione dicerent; Cluent. 176.

teneo: f. I. oritur.

traduco: an ab hac illius infamia, * nequitia vestros animos in aliam partem fortitudinis commemoratione traducat? Verr. II, 192.

transfero: statim suspicione offensi ad ea ipsa nomina oculos animumque transtulimus; Verr. II, 187. mulierculae publicanae noluit ex decumis nimium lucri dare, ne forte ab nocturno suo quaestu animum ad vectigalia redimenda transferret; ib. III, 78. tu, cum [te] de curriculo petitionis deflexisses animumque ad accusandum transtulisses; Muren. 46.

video: atquin huius animum erga M. Brutum studiumque vidistis; Phil. X, 17. f. suspendo. — I. est is; Phil. XI, 32.

vinco: animum vincere, iracundiam cohibere, victoriam temperare; Marcell. 8. sed vincam animum mihique imperabo; Phil. XII, 21.

2. **Genetiv**: **angor**: angebatur animi necessario, quod ..; Verr. II, 84.

sum: nam hoc quidem vix est liberi populi, vix vestrorum animorum || animorum vestrorum || ac magnificentiae; leg. agr. II, 22. etenim eiusdem animi atque ingenii est posteris suis ... amplitudinem nominis ... tradere; Muren. 16. est vestri animi atque virtutis declarare non esse eos vos ..; Sulla 93. an vero tam parvi animi videamur esse omnes, ... ut ..? Arch. 30. nimium me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse confiteor; Sest. 36. harum rerum tot atque tantarum esse defensorem et patronum magni animi est, magni ingenii magnaeque constantiae; ib. 99. novum hominem — fuit enim et animi satis magni et consilii; Planc. 12. ut ... ad eos ipsos rediret. magni cuiusdam animi atque eius viri est, quem ..; Ligar. 26. qui oblivisci nihil soles nisi iniurias, quoniam hoc est animi, quoniam etiam ingenii tui; ib. 35. cuius tam inhumani et ingrati animi (fuerit), a quo rex appellatus esset, in eo tyrannum inveniri? Deiot. 15. maioris omnino est consilii providere ne quid tale accidat, animi non minoris fortiter ferre, si evenerit; Phil. XI, 7. f. I. fugit. — II, 1. demitto; Piso 57.

3. **Dativ**: **adfero**: exspectatio quidem quantum adferat languoris animis quis non videt? Phil. VII, 1.

infigo: haec cura .. erit infixa animo meo sempiterna, ut ..; Quir. 25.

insero: inest hoc tempore haud obscurum odium atque id insitum penitus et inustum animis hominum amplissimorum; har. resp. 55.

inuro: videte, iudices, quantum et quam acerbum dolorem sociorum atque amicorum animis inusserint istius iniuriae; Verr. II, 163. f. insero.

mando: percipite, quaeso, diligenter quae dicam et ea penitus animis vestris mentibusque mandate; Catil. I, 27.

servio: quae (persona principis) non animis solum debet, sed etiam oculis servire civium; Phil. VIII, 29.

sum: **absurdus**: fraudavit Roscius. est hoc quidem primum auribus animisque omnium ||hominum|| absurdum; Qu. Rosc. 19. — **perfugium**: f. 1. demitto; Muren. 87.

supplico: cum tot res sint, quae vestris animis pro huius innocentis salute supplicent; Font. 41.

4. **Ablativ**: **haereo**: consumptis enim lacrimis tamen infixus haeret animo dolor; Phil. II, 64.

sum: quo me tandem animo fore putatis ||putetis||, si ..? Verr. a. pr. 40. qui si animo esset eo ||eo animo esset, animo esset ex quo, al.||, quo non modo eques Romanus, sed quivis liber debet esse; ib. II, 58. hoc animo esse Siculos, ut ..; ib. 157. Antiochus, qui animo et puerili esset et regio; ib. IV, 65. qua re non dubito quo animo iudex huius criminis esse debeas, qui ..; ib. 70. de quibus (testibus) ego antea laborabam ..., nunc sum animo aequissimo; Caecin. 3. vos ... quo tandem animo esse debetis? imp. Pomp. 11. quo tandem igitur animo esse existimatis .. eos, qui ..? ib. 16. quo tandem igitur animo fuisse illos arbitramini, quibus ..? Cluent. 29. eum ... neque genere neque animo regio esse; leg. agr. II, 42. quid censetis ...? quo tandem animo, quo metu, quo periculo miseras nationes futuras? ib. 45. Pompeius autem hoc animo est ||sit||, ut ..; ib. 62. tamen hoc animo semper fui, ut ..; Catil. I, 29. gladiatores ..., quamquam animo meliore sunt quam pars patriciorum; ib. II, 26. quo tandem me animo esse oportet ..? Muren. 4. qui et quo animo iam sit et qualis vir futurus sit videmus; ib. 73. sin hoc animo quam plurimos esse voltis; Flacc. 105. ego multos homines excellenti animo ac virtute fuisse ... fateor; Arch. 15. quis nostrum tam animo agresti ac duro fuit, ut ..? ib. 17. dubitatis quo animo in me conservando fuerit futurus, cum ..? sen. 9. iam vero praetores quo animo in me fuerint vos existimare potuistis, cum ..; ib. 22. hoc si animo in vos liberosque vestros fuissem; Quir. 1. in me fuit eodem animo, quo etiam eius familiaris Catilina, si vicisset, fuisset; har. resp. 5. quonam me animo in eos esse oportet, cuius ..? prov. cons. 2. quo animo unus quisque vestrum debet esse in illos, hoc ero; ib. crudelis haberetur, si in hostis animo fuisset eo, quo fuit in civis Romanos; ib. 10. quo quisque animo futurus sit nescio; ib. 39. quo me tandem in te animo putas esse, Laterensis? Planc. 78. nemo erit tam crudeli animo tamque inhumano ... qui ..; ib. 102. hoc animo igitur senatus; Rab. Post. 13. neque solum ut quieto, sed etiam ut magno animo simus hortantur; Milo 3. qui animo fideli in dominum et praesenti fuerunt; ib. 29. „te quidem, cum isto animo es, satis laudare non possum"; ib. 99. quid vos, iudices? quo tandem animo eritis? ib. 101. hic aequo animo esse potuit belli discidio distractus a fratribus[1]? Ligar. 5. cum (rex) a te esset animo alieno; Deiot. 22. alieno autem a te animo fuit quo modo? || fuit. quo modo? || ib. 24. quo tum rex animo fuit? ib. 25. quo quidem animo cum antea fuit, tum ..; ib. 38. iubes enim eum bene sperare et bono esse animo; ib. sunt enim (consules) optimo animo, summo consilio, singulari concordia; Phil. III, 2. quo ||quam|| animo hunc futurum fuisse censetis in nos, quos oderat, cum in eos, quos numquam viderat, tam crudelis fuisset? ib. V, 22. maximum vero eius beneficium numero, quod hoc animo in rem publicam est; ib. XIII, 7. in quas (colonias) eodem est animo; ib. XIV, 9. quam diu quidem hoc animo erga vos illa plebs erit, quo se ostendit esse, cum ..; Fr. B. VI, 28. f. II, 1. adfligo. dissolvo. frango; Quir. 19. solvo; Qu. Rosc. 43. Verr. II, 185.

5. **mit Präpositionen**: **accedo ad**: verebar ne illa subtiliter ad criminandum inducta oratio ad animos vestros sensim ac leniter accederet; Cael. 25.

accido ad: nihil istum quod ad oculos animumque acciderit ... reliquisse; Verr. IV, 2.

adfigo in: neque (causa) delata ad me, sed in animo sensuque meo penitus adfixa atque insita est; Verr. V, 139.

adhaeresco in: sic nunc horum te offeras mentibus et in horum animis adhaerescas; Scaur. 49.

amitto ex: adsiduitate molestiarum sensum om-

nem humanitatis ex animis amittimus; Sex. Rosc. 154.

cogito cum: sed quod ego nondum statuo mihi esse dicendum, vos tamen id potestis cum animis vestris cogitare; leg. agr. II, 64.

condo, conloco in: in animis ego vestris omnis triumphos meos, omnia ornamenta honoris, monumenta gloriae, laudis insignia condi et conlocari volo; Catil. III, 26.

considero cum: considerate cum vestris animis vosmet ipsi ecquem putetis ..; Verr. III, 29.

defigo in: at quam sententiam dixi? primum eam, quam populi sermo in animis nostris iam ante defixerat; dom. 9.

deleo ex: ut ... deleatis ex animo suo suspicionem omnemque metum tollatis; Sex. Rosc. 6.

delibero: sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum, omnis ... iudices reicere; Verr. III, 95.

dico de: ut de eorum constantia atque animo in rem publicam dicam, quorum ..; Sulla 82. — ex: equidem dicam ex animo, patres conscripti, quod sentio et quod vobis audientibus saepe iam dixi; Piso 81.

eicio ex: ut amorem illum penitus insitum eiceret ex animo; Sex. Rosc. 53.

evello ex: hunc sibi ex animo scrupulum ... ut evellatis postulat; Sex. Rosc. 6. evellam ex animis hominum tantam opinionem, tam penitus insitam, tam vetustam? Cluent. 4.

excido ex: nonne vobis videor ... medium illud tristissimum tempus debere, si ex rerum natura non possim evellere, ex animo quidem certe excidere? prov. cons. 43.

excito ad: fuistisne vos ad patrium illum animum maiorumque virtutem excitaturi? Sest. 81.

expono in: vitam alterius ... non modo in animis iudicum, sed etiam in oculis conspectuque omnium exponere; div. Caec. 27.

habeo in: „istum exheredare in animo habebat"; Sex. Rosc. 52. „ne exheredaretur veritus est". ... „habebat pater in animo"; ib. 58. accusatores inimicosque eius habere in animo pecuniam praetori dare; Verr. II, 69. uno genere, opinor, circumscribere habetis in animo genus hoc aratorum; ib. 149. multi reges, multae liberae civitates, multi privati opulenti ac potentes habent profecto in animo Capitolium sic ornare, ut ..; ib. IV, 68. me habere in animo causam hanc praesidio legis defendere; Cluent. 143. multa se arbitratur et peperisse ante factis et habere in animo atque virtute, quae nullo modo possit amittere; Deiot. 37. — momentum apud: ut sua religio, laudatio, auctoritas || in laudatione auctoritatis || aliquid apud vestros animos || et || momenti habuisse videatur; Font. 14.

haereo in: nec haerere in animis hominum sollicitudinem sempiternam; Deiot. 39.

induco in: ut ... in animum || *animum* || inducam, cuius nuper ferrum rettuderim ..., eiusdem nunc causam ... defendere; Sulla 83.

innascor, insero in: hoc ... Siculis ita persuasum est, ut in animis eorum insitum atque innatum esse videatur; Verr. IV, 106. ſ. adfigo in.

insido in: quae (oratio) non praetervecta sit auris vestras, sed in animis omnium penitus insederit; Balb. 4. ſ. II, 1. exulcero; Deiot. 8.

interest inter: ſ. I. consulit.

permano ad: ex quo (sanguine) si qua macula concepta est, non modo elui non potest, verum usque eo permanat ad animum, ut ..; Sex. Rosc. 66.

propono ante: vos ante oculos animosque vestros ... huius importunitatem, Apronii regnum proponite; Verr. III, 58.

recordor cum: haec ... facilius credetis, si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staieni vitam et naturam volueritis; Cluent. 70.

statuo cum: ſ. delibero cum.

sum in: in animo est ... leviter transire ac tantum modo perstringere unam quamque rem; Sex. Rosc. 91. quoniam in animo est causam omnem exponere; Verr. I, 32. SIBI IN ANIMO ESSE ALIO TEMPORE PERSEQUI; ib. 84. dicis tibi in animo esse alio tempore persequi; ib. neque erat in animo postulare; ib. IV, 137. esse vim || si vim, al. || non in caede solum, sed etiam in animo; Caecin. 76. cum in animis hominum tantae latebrae sint et tanti recessus; Marcell. 22.

tollo ex: ſ. deleo ex.

valeo apud: ut illud quaeramus ..., ecquid hanc rem apud vos animosque vestros valere oporteat; div. Caec. 17.

versor in: cum tui nominis terror in auribus animisque aratorum versaretur; Verr. III, 131. numquam tibi populi Romani absentis dignitas, numquam species ipsa huiusce multitudinis in oculis animoque versata est? ib. V, 144. versantur enim, Quirites, in animo meo multae et graves cogitationes; leg. agr. II, 5. ſ. I. habet.

video de: alio loco de aratorum animo et iniuriis videro; Verr. II, 150.

III. **nach Adjectiven**: 1. **Ablativ**: praeditus: hae deliciae, quae vocantur, quae firmiore animo praeditis diutius molestae non solent esse; Cael. 44.

2. **mit Präposition**: amicus ex: qui unum Deiotarum in toto orbe terrarum ex animo amicum vereque benevolum, unum fidelem populo Romano iudicavit; Phil. XI, 34.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: alqs: ipse ... in re militari .. summi consilii et maximi animi; Font. 41.

alqd: ſ. I. est; Deiot. 7. est in; Verr. V, 112. imp. Pomp. 69. Muren. 82. Phil. XI, 17. — II, 1. habeo; Verr. III, 81. Font. 26. 40. Caecin. 18. 22. Cluent. 171. Muren. 44.

abiectio: quid debilitatio atque abiectio animi tui? Piso 88.

acies: nec illius animi aciem praestringit || perstringit || splendor sui nominis; Rab. Post. 43. praestrinxerat aciem animi D. Bruti salus; Phil. XII, 3.

adversio: hanc animi adversionem || *remissionem* || humanissimam ac liberalissimam iudicaretis; Arch. 16.

adulescens: hic ergo adulescens maximi animi, ut verissime scribit Hirtius, castra ... tutatus est; Phil. XIV, 28.

aequitas: quanta auctoritate, quanta animi aequitate, quanto pudore ... dicantur; Font. 23. si ego eius aequitatem animi probe novi; leg. agr. I, 14. hic tu modum vitae tuae non salute rei publicae, sed aequitate animi definies? Marcell. 25.

ardor: non fuit recusandum in tanto civili bello, tanto animorum ardore et armorum, quin ..; Marcell. 24. quae tua mens? oculi? manus? ardor animi? Ligar. 9. ubi dolor? ubi ardor animi, qui etiam ex infantium ingeniis elicere voces et querellas solet? Fr. B. IX, 5.

atrocitas: non atrocitate animi moveor ..., sed singulari quadam humanitate et misericordia; Catil. IV, 11.

benevolentia: ſ. I. deest; Quir. 24.

caecitas: non mirum est, praesertim in furore animi et caecitate, multa illum et te fefellisse; dom. 129.

cogitationes: suae malae cogitationes conscientiaeque animi terrent; Sex. Rosc. 67.

concitatio: caedem vero tantam ... quis umquam in foro vidit? qua ex concitatione || concertatione || animorum? Sest. 77.

coniectus: facit enim, indices, vester iste in me animorum oculorumque coniectus || contectus ||, ut ..; Sest. 115.

conscientiae: ſ. cogitationes.

contentio: qui ... dolorem suum magna contentione animi persequebatur; Sest. 39. ut ... om-

nem .. vitae suae cursum in labore corporis atque in animi contentione conficeret; Cael. 39.

continentia: ora maritima .. Cn. Pompeium non solum propter rei militaris gloriam, sed etiam propter animi continentiam requisivit; imp. Pomp. 67.

cruciatus: ut omnis animi cruciatus et corporis etiam egestas ac mendicitas consequatur; Catil. IV, 10.

cupiditates: luxuries igitur hominem ... et indomitae animi cupiditates ad hoc scelus impulerunt? Sex. Rosc. 39.

cura: ut requiescerem curamque animi remitterem; Verr. IV, 137. ut non solum testimonium suum iudiciumque significent, verum etiam curam animi ac dolorem; Cluent. 196.

debilitatio: ſ. abiectio.

disiunctio: non potestatum dissimilitudo, sed animorum disiunctio dissensionem facit; leg. agr. II, 14.

dolor: ea pro me ipso ex animi mei sensu ac dolore pronuntio; Sex. Rosc. 129. cupiebam animi dolorem voltu tegere et taciturnitate celare; Verr. a. pr. 21. qua gravitate verborum, quo dolore animi dicam? ib. V, 158. quae ||que, quam|| videre sine summo animi dolore non poterat; Cluent. 16. quem propter animi dolorem pertenuis suspicio potuisset ex illo loco testem in A. Cluentium constituere; ib. 168. multos uno ||una, al.|| dolores animi atque corporis et omnis scelerum poenas ademisset; Catil. IV, 8. hominis miseri et cum corporis morbo tum animi dolore confecti; Muren. 86. qui concursus ex oppidis finitimis undique? qui dolor animorum? Flacc. 74. sed iam impedior egomet, iudices, dolore animi, ne ... plura dicam; Sulla 92. qui suam erga me benevolentiam et fidem non solum animi dolore, sed etiam corporis volneribus ostendit; sen. 30. excitatus .. aliquando Cn. Pompei nimium diu reconditus et penitus abstrusus animi dolor subvenit subito rei publicae; dom. 25. suscipere tantos animi dolores ..., ea laus ... divina est ||sit||; ib. 98. si me ... efferret aliquando ad gloriam ... animi quidam dolor; har. resp. 17. fuit in his omnibus, etsi non iusta (causa) ..., gravis tamen et cum aliquo animi ||et|| virilis dolore coniuncta; ib. 44. luctum nos hausimus maiorem, dolorem ille animi non minorem; Sest. 63. quamquam dolor animi, innata libertas ... fortissimum virum hortabatur, ut ..; ib. 88. nec vero sine magno animi maerore ac dolore ... de te recordor; Scaur. 49. ut cum illo commodo ... animi quidam dolor iungeretur; Phil. II, 40. sine verborum contumelia a te dissentire possum, sine animi summo dolore non possum; ib. VIII, 17. ego autem sine iracundia dico omnia nec tamen sine dolore animi; ib. 19. ſ. cura; Cluent. 196.

duritia: eam .. animi duritiam, sicut corporis, quod cum uritur, non sentit, stuporem potius quam virtutem putarem; dom. 97. an ego tantam aut animi duritiem habere aut oculorum impudentiam possim, ut ..? ib. 101.

effrenatio: quae effrenatio impotentis animi! Phil. V, 22.

egestas: magna maiestas consulis: ... non recipit levitas ista, non egestas animi; Piso 24.

firmitas: ut eum tali virtute tantaque firmitate animi se in rem publicam fuisse paeniteat; Sest. 95.

fructus: hoc ego ... beneficium ... ad animi mei fructum atque laetitiam duco esse permagnum; leg. agr. II, 5.

furor: qui propter insitum quendam animi furorem discordiis civium ac seditione pascantur; Sest. 99. ſ. caecitas.

gravitas: si ... non me ipsa res publica ... ad gravitatem animi et constantiam sua dignitate revocaret; Sulla 83.

homo: homo amantissimus patriae, maximi animi, summi consilii; Sulla 34.

impetus: ac te ipsum ... nunc .. animi quodam impetu concitatum ... iam usus flectet; Muren. 65. de impetu animi loquor, de cupiditate vincendi, de ardore mentis ad gloriam; Cael. 76.

importunitas: quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto ... vellet; Cluent. 170.

indicium: hoc specimen virtutis, hoc indicium animi, hoc lumen consulatus sui fore putavit, si ..; sen. 8.

infirmitas: opprimi me onere officii malo, quam id, quod mihi ... impositum est, aut propter perfidiam abicere aut propter infirmitatem animi deponere; Sex. Rosc. 10.

iudicium: ego tuum consilium, Cato, propter singulare animi mei de tua virtute iudicium, vituperare non possum; Muren. 60. de iudicio animi mei, ut volet, quisque sentiat; Rab. Post. 44.

laetitia: ſ. fructus.

legatus: hoc igitur in bello L. Murenam legatum fortissimi animi, summi consilii, maximi laboris cognitum esse defendimus; Muren. 34.

lenitas: si impendens patriae periculum me necessario de hac animi lenitate deduxerit; Catil. II, 28. qua mollitia sum animi ac lenitate; Sulla 18. at haec [tua iustitia et lenitas animi] florescet cotidie magis; Marcell. 12.

maeror: ſ. dolor; Scaur. 49.

magnitudo: finxit enim te ipsa natura ad honestatem, gravitatem, temperantiam, magnitudinem animi, iustitiam, ad omnis denique virtutes magnum hominem et excelsum; Muren. 60. haec enim ratio ac magnitudo animorum in maioribus nostris fuit, ut ..; Flacc. 28. qui consul insidias rei publicae ... magnitudine animi vindicasset; Sulla 14. C. autem Gracchum ... dolor, magnitudo animi ad expetendas domestici sanguinis poenas excitavit; har. resp. 43. vir incredibili fide, magnitudine animi, constantia; Sest. 26. ignari quid gravitas, quid integritas, quid magnitudo animi, quid denique virtus valeret; ib. 60. quid ego de singulari magnitudine animi eius ac de incredibili virtute dicam? ib. 62. hominis ... divini, insigni quadam, inaudita, nova magnitudine animi, gravitate, fide praediti; ib. 85. qui magnitudine animi consiliis audacium restiterunt; ib. 139. unde orta mihi gravitas et magnitudo animi videtur; ib. 141. sum Cn. Pompei virtutem et animi magnitudinem admiratus; prov. cons. 27. si tibi gravitas tua et magnitudo animi pluris fuit ... quam aedilitas; Planc. 50. cuius in negotiis gerendis magnitudinem animi non tam homines probassent, nisi ..; Rab. Post. 3. cum magnitudine animi tum liberalitate vitam patris et consuetudinem expresserat; ib. 4. me ad eius causam parem animi magnitudinem adferre non posse; Milo 1. recordamini ... quae (fuerit) magnitudo animi, qui voltus, quae oratio; ib. 61. cum tu ... unius post homines natos fortissimi viri magnitudinem animi desideres; ib. 69. tanta (est) in magnitudine animi et consilii dignitas, ut ..; Marcell. 19. quid de virtute eius dicam? de magnitudine animi, gravitate, constantia? Deiot. 37. cum C. Caesar deorum immortalium beneficio, divina animi, ingenii, consilii magnitudine ... colonias patrias adiit; Phil. V, 23. huius magnitudini animi, gravitati, sapientiae tempestas est oblata formidolosissimi temporis; ib. VII, 7. eius virtute, consilio, magnitudine animi liberatam rem publicam arbitrabatur; ib. VIII, 13. uterque nostrum cedere cogebatur magnitudini animi orationisque gravitati; ib. IX, 9. alterius consilium, ingenium ... magnitudinem animi in patria liberanda quis ignorat? ib. XI, 9. C. Cassius, pari magnitudine animi et consilii praeditus; ib. 28. at qui consul! ... si magnitudinem animi (quaerimus), qui praeferret mortem servituti; ib. XII, 2. eorum trium imperatorum virtute, imperio, consilio, gravitate, constantia, magnitudine animi, felicitate populum Romanum ... liberatum; ib. XIV, 37.

memoria: tantum .. apud me grati animi fidelis memoria valuit, ut ..; Marcell. 14.
molestia: cum ... hic ... nihil possit offensionis accipere sine acerbissimo animi sensu ac molestia; Cluent. 10.
mollitia: s. lenitas; Sulla 18.
monumenta: huius vos animi monumenta retinebitis, corporis in Italia nullum sepulcrum esse patiemini? Milo 104.
motus: ille corporis motu tantum amorem sibi conciliarat a nobis omnibus: nos animorum incredibilis motus celeritatemque ingeniorum neglegemus? Arch. 17. cogitemus denique corpus virorum fortium ... esse mortale, animi vero motus et virtutis gloriam sempiternam; Sest. 143. quae mihi ad spem obtinendae veritatis gravissima sunt, ad motum animi et ad omnem impetum dicendi contentionemque leviora; Deiot. 5.
natura: illa tormenta gubernat dolor, moderatur natura cuiusque cum animi tum corporis; Sulla 78.
offensio: adfectum illum quibusdam incommodis et detrimentis propter offensionem animi tui meminerant; Deiot. 8.
opinio: quae fuerit ... Cn. Pompei gravitas in dicendo ..., non opinione tacita vestrorum animorum, sed perspicua admiratione declarari videbatur; Balb. 2.
perturbatio: hoc metu ||motu|| atque hac perturbatione animorum atque rerum, cum ... auctoritas consulis ... inluxerit; leg. agr. I, 24. nulla perturbatio animi, nulla corporis; Fr. B. IX, 5.
praesentia: videbant enim sapientissimi homines facti rationem, praesentiam animi, defensionis constantiam; Milo 62.
principium: est hoc principium improbi animi, miseri ingenii, nulli ||nullius|| consilii; Qu. Rosc. 48.
requies: quantum ad alias voluptates et ad ipsam requiem animi et corporis conceditur temporum; Arch. 13.
robur: si qui .. hoc robore animi atque hac indole virtutis ac continentiae fuit, ut ..; Cael. 39. est quodam incredibili robore animi; Milo 101.
satietas: sentio, iudices, occurrendum esse satietati aurium animorumque vestrorum; Verr. IV, 105.
sensus: verbum ipsum omnibus animi et corporis sensibus devorabat; Sest. 23. s. dolor; Sex. Rosc. 129. molestia.
simulacra: an statuas et imagines, non animorum simulacra, sed corporum, studiose multi summi homines reliquerunt ..? Arch. 30.
sollicitudo: hic ego tum ad respondendum surrexi, qua cura! ... qua sollicitudine animi! quo timore! Cluent. 51.
spes: ut ... redimeret adulescentem, summa spe et animi et ingenii praeditum; Phil. II, 46.
terror: et volnus corporis magis istam vim quam terror animi declarabit; Caecin. 43.
tranquillitas: ut ... reditu ... spes otii, tranquillitas animorum, iudicia ... simul reducta videantur; dom. 17.
vestigia: qui (est enim) locus in quo non exstent huius ... cum animi tum consilii impressa vestigia? Balb. 13.
vir: quod forsitan non nemo vir fortis et acris animi magnique dixerit; Sest. 45. defendo ||defendendo|| fortem egregiumque virum, magni animi, summi laboris, optimi consilii ||opti.||; Fr. A. III, 13.
virtus: non solum militaris illa virtus ..., sed aliae quoque virtutes animi magnae et multae requiruntur; imp. Pomp. 64. cum infirmitatem corporis virtute animi ||animi virtute|| superaret; Sulla 34. se non commissurum, ut ... virtutem animi non haberet, quam numquam perdidisset; Quir; 20. cuius imbecillitatem valetudinis animi virtus et spes victoriae confirmavit; Phil. XIV, 4.
vis: quam ipse adhibere consuevit in amicorum periculis ... vim animi libertatemque dicendi; Cluent. 118. cum .. Q. Scaevola ... hastili nixus et animi vim et infirmitatem corporis ostenderet; Rabir. 21. sed animi viris corporis infirmitas non retardavit; Phil. VII, 12. nam quo maior vis est animi quam corporis, hoc sunt graviora ea, quae concipiuntur animo, quam illa, quae corpore; ib. XI, 9.
vitia: quae vitiis animi in deterrimas partis iura hominum convertit omnia; Cluent. 199.
voluntas: in studiis vestris tanta animorum declarata est voluntas, ut ..; Quir. 6.
2. **Ablativ**: alqs: „Medea animo aegro ||aegra||, amore saevo saucia"; Cael. 18. nuntiant se Pompei conveniendi causa divertisse Massiliam eumque cognovisse paratissimo animo, ut ..; Phil. XIII, 13. ut quosdam nimis ieiuno animo et angusto monerem ... uti ..; ib. XIV, 17. s. II, 1. confirmo; Quir. 19. vgl. V, 1. advolare.
cives: quid esset quod ... nequaquam satis multi cives forti et magno animo invenirentur, qui auderent ..; Sest. 1.
homines: adducit iste interea in saltum homines electos maximis animis et viribus; Tull. 18. ad Caepasios fratres confugit, homines industrios atque eo animo, ut ..; Cluent. 57.
nocens: quae neque maximo animo nocens neque innocens nisi fortissimus vir neglegere potuisset; Milo 64.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: abhorrere: ex quo intellegi potest animo illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu; Phil. VII, 4.
accedere: meminero quo animo et quo consilio ad causam publicam accesserim; Verr. III, 164.
accipere: quem ipse accepi oculis animoque sensum, hunc vere apud vos ... exponam; Verr. III, 46.
accommodare: o vitam honestam atque eius modi, ut libentibus animis ad eius testimonium vestrum ius iurandum accommodetis! Sex. Rosc. 101.
adduci: ut intellegatis Cluentium non accusatorio animo, non ostentatione aliqua aut gloria adductum ... nomen Oppianici detulisse; Cluent. 11.
adesse: ut facile intellegeretis eum non adfuisse animo, cum causa ab illis ageretur; Caecin. 30. adeste omnes animis, qui adestis; Sulla 33. huic animo gratissimo adsunt; ib. 72. quam ob rem adeste animis, iudices, et timorem ... deponite; Milo 4. summa laus consularium, vigilare, adesse ||cogitare adesse|| animo; Phil. VIII, 30.
adferre: Volcatius animo aequissimo nummos adfert, qui nihil amitteret; Verr. II, 56.
adfici: viri fortes ac magno et libero animo adfecti; Verr. III, 60. in his L. Murenae ... periculis ita sum animo adfectus, ut ... Muren. 55.
adire: ad arbitrium hoc animo adimus, ut ..; Qu. Rosc. 10.
adiungere: nam illud ipse actor adiungebat amico animo; Sest. 121.
adiuvare: „qui rem publicam certo animo adiuverit"; Sest. 120.
advolare: advolabat ad urbem a Brundisio homo impotentissimus, ardens odio, animo hostili in omnis bonos; Phil. V, 42.
agere: videte quam non inimico animo sim acturus; Verr. V, 9. quas (res) te magno et forti animo [et] agere [et dicere] videbam; Muren. 43. quamquam ille animo irato nihil nisi de inimicis ulciscendis agebat; Quir. 21. s. II, 1. solvo; Verr. a. pr. 26.
agitare: vos .. saepius eandem rem animis agitare ... potestis; Font. 22.
amittere: Caecina rem non amittet, quam ipsam animo forti ... amitteret; Caecin. 75. argentum,

vestem, supellectilem, vinum amittet aequo animo; Phil. XIII, 11.

amplecti: ego tamen hoc onere suscepto [...] amplexus animo sum aliquanto amplius; Verr. II, 1.

aptus: hominem ... corpore, animo, studio, consuetudine natum atque aptum ad tempora belli militaremque rationem; Fr. A. III, 14.

armatus: at vero excitati, erecti, parati, armati animis iam || itam, *tamen* || esse debemus; Phil. VII, 26.

aspernari: quod nemo ... civis est ..., qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur; Piso 45.

aspicere: in ea porro provincia quo animo C. Murenam fratrem suum aspiciet? Muren. 89. his vestris decretis aut ille vos aequo animo aspicere poterit aut vos illum sine dolore summo videbitis? Phil. V, 29.

audire: hoc quemquam .. nunc tuorum advocatorum animo aequo audire arbitrare? Verr. III, 184. dicam ipso audiente, quod sensi et sentio, quoquo animo || animo modo, al. || auditurus est; dom. 25. etsi me attentissimis animis, summa cum benignitate auditis, iudices; Sest. 31. ego te, cum in Massiliensis tam acerbus es, Q. Fufi, non animo aequo audio; Phil. VIII, 18. quid? Galliam quo tandem animo hanc rem audituram putatis? ib. XII, 9.

capere: quamquam ex huius incommodis magnam animo molestiam capio; Sulla 1. capiebam animo non mediocrem voluptatem; Planc. 1.

carere: si hac indigna suspicione careat, animo aequo se carere suis omnibus commodis dicit; Sex. Rosc. 144. si quidem ea rei publicae causa reliquissem, quibus aequo animo carerem; dom. 97. qui omnia in pecunia posuisset, honore animo aequo carere debere; Vatin. 38. ut aequo animo patria careret, cum sanguine inimici explesset odium suum; Milo 63.

cedere: saucii saepe homines cum corpore debilitantur, animo tamen non cedunt; Caecin. 42. non dubitaturum fortem virum quin ... cederet aequo animo [legibus]; Milo 63. magno animo constantique cederet ex ingrata civitate; ib. 81.

cernere: cerno animo sepulta in patria miseros atque insepultos acervos civium; Catil. IV, 11.

circumspicere: quae si iudex non amplectetur omnia consilio, non animo ac mente circumspiciet; Font. 25. atque illud circumspicite vestris mentibus animisque || unaque, al. ||; leg. agr. II, 45.

cogitare: si nihil longius, quam vitae termini postulabant, spe atque animo de se et gloria sua cogitasset; Rabir. 29. f. II, 1. habeo; Phil. XI, 22.

commoveri: ut ... non solum commoveor animo, sed etiam toto corpore perhorresco; div. Caec. 41. f. I. est qui; Verr. IV, 110.

comperire: non modo animo nihil comperi, sed vix ad auris meas istius suspicionis fama pervenit; Sulla 12.

comprehendere: vestrum est, iudices, omnia ..., etiam si a me minus dicuntur, vestris animis et cogitatione comprehendere; Flacc. 66. qui omnis animo virtutes penitus comprehendisset; Balb. 3.

concipi: f. IV, 1. vis; Phil. XI, 9.

conferre se: qui se totos et animis et corporibus in salutem rei publicae contulerunt; Phil. XII, 7.

confiteri: confiteretur .., si fecisset, et magno animo et libenter; Milo 80.

coniunctus: pro Tullio .., homine coniuncto mecum non minus animo quam nomine; Tull. 4.

conscribere: si tuus scriptor ... vacuo animo tibi ista non scita, sed portenta conscriberet; dom. 129.

consistere: f. II, 1. confirmo.

consociare: tune ausus es isto oculo, non dicam isto animo, ... cum A. Gabinio consociare consilia pestis meae? sen. 16.

constitui: retinere ... consulem ... fortuna constitutum ad amplexandum otium, ... animo et usu ad quod velis negotium; Muren. 83.

contemplari: propone tibi duos reges et id animo contemplare, quod oculis non potes; Deiot. 40.

contendere: cum ad ultimum animo contendissemus; Muren. 65.

convenire: omnes eodem animo Lampsaceni ... ad aedis noctu convenerunt; Verr. I, 67.

decernere: nisi servire malumus quam ne serviamus armis animisque decernere; Phil. III, 33.

deduci: petitorem ego, praesertim consulatus, magna spe, magno animo, magnis copiis et in forum et in campum deduci volo; Muren. 44.

deesse: studio, amore, animo huic necessitudini non defuerunt; sen. 21.

defendere: omnes illius provinciae publicani, agricolae, pecuarii, ceteri negotiatores uno animo M. Fonteium atque una voce defendunt; Font. 46. vos ... testor integro me animo ac libero P. Sullae causam defendere; Sulla 86. ut commune officium censurae communi animo ac voluntate defenderent; prov. cons. 20. cum ... se.. acri animo defenderet; Milo 29. eo maiore animo studioque libertatem defendite, quo ..; Phil. XI, 3.

deferre: cum ... eas .. insidias ... ad me animo amicissimo detulisset; Planc. 100.

deficere: sin a vobis ... deserar, tamen animo non deficiam; Sex. Rosc. 10.

deplorare: hoc consilio ... petiverunt, ut ...; hoc animo totiens apud patronos de suis miseriis deplorarunt; Verr. II, 10.

deponere: hanc tu .. potuisti aequo animo tantam dignitatem deponere? Phil. I, 31.

deserere: qui ea, quae numquam cara ac iucunda duxit, animo aequo rei publicae causa deserit; dom. 98.

dicere: quae in M. Marcellum inimico animo dixit; Font. 24. bono te animo tum ... populus Romanus et ceteros ... dicere existimavit ea, quae sentiebatis; imp. Pomp. 56. quicquid ... mihi dicendum erit, eo dicam animo, ut ..; Cluent. 118. accipiet in optimam partem C. Pansa ...: etenim dicam animo amicissimo; Phil. VII, 5. f. agere; Muren. 43.

discedere: nam possessores animo aequiore discedent: nullam impensam fecerant; Phil. VI, 14.

dissentire: hominem ... nihil in re publica molientem, tantum animo ab actionibus dissentientem; Vatin. 21.

dissidere: quasi natura et genere diiuncti sint, ita dissident a nobis animo et voluntate; Verr. V, 182.

educere: cum .. A. Hirtius ... fortissimo praestantissimoque animo exercitum castris eduxerit impetumque in M. Antonium ... fecerit eiusque copias occidione occiderit; Phil. XIV, 36.

emori: si emori aequo animo non potes; Catil. I, 20.

erectus: f. armatus.

esse: cum: (viiviralis auctoritas) nobiscum nec animo certe est nec corpore; Phil. XII, 23. — in: is aequo animo tum me expulso ... in hac urbe esse posset? Sest. 63. - consul: his || huius || tu ... insignibus consulatum declarari putas? animo consulem esse oportet, consilio, fide ..; Piso 23. — tuus: iam est || tam etsi, al. || totus animo ac studio tuus; Ligar. 30.

excitatus: f. armatus.

existere: ex quibus excellenti animo, virtute, auctoritate ... T. Annius et P. Sestius praestanti in me benevolentia ... exstiterunt; Quir. 15.

exspectare: legatorum reditum exspectetis animo aequo; Phil. VI, 15.

facere: fecit animo libentissimo populus Romanus ut ..; Verr. a. pr. 25. ita educatus est, ita factus et animo et corpore, ut,..; ib. IV, 126. suam familiam fecisse dicit. ... quo animo? ut id fieret, quod factum est; Tull. 25. quod ergo eo animo factum est, ut ..; ib. quo quisque animo quid faceret, spectari oportere; Cluent. 76. nihil feci iratus, nihil impotenti animo; har. resp. 3. quod cum praesens Deiotarus regio et animo et more fecisset; Deiot. 19. ago etiam gratias, quoquo animo facis; Phil. II, 33. ſ. educere. — II, 1. percio.

ferre: quod tametsi miserum et indignum est, feret tamen aequo animo; Sex. Rosc. 49. si animo aequo provincia tulisset; Verr. II, 139. quod eo magis ferre animo aequo et concedere videmur, quia ..; ib. V, 126. quod salus sociorum summum in periculum ... vocatur, quo tandem animo ferre debetis? imp. Pomp. 12. non modo reticere homines parentum iniurias, sed etiam animo aequo ferre oportere; Cluent. 17. quod si solus in discrimen aliquod adducerer, ferrem .. animo aequiore; leg. agr. II, 6. quo ... temptamini leviter quo animo libertatis vestrae diminutionem ferre possitis; ib. 16. quid, quod adventu tuo ista subsellia vacuefacta sunt ..., quo tandem animo tibi ferendum putas? Catil. I, 16. quae si per alios agerent ..., aequiore animo ferre possemus; Flacc. 96. P. Clodii mortem aequo animo ferre nemo potest; Milo 20. quo tandem animo hoc tyrannum illum tulisse creditis? ib. 35. credo autem, qui generi querellam moderate ferat, aequo animo laturum amici; Phil. VIII, 19. haec .. mandata ... non dico animo ferre, verum auribus accipere potuistis? ib. 28. utrum aequo animo laturum *me* putavit? Fr. B. VIII, 10.

fingere: fingite animis ..., fingite igitur cogitatione imaginem huius condicionis meae; Milo 79.

flecti: quibus ego rebus .. ita flectebar animo atque frangebar, ut ..; Sulla 18.

frangi: ut frangerer animo propter vitae cupiditatem; Phil. II, 37. ſ. flecti.

frui: mihi liceret eius urbis ... conspectu tranquillo animo et quieto frui; Sulla 26.

habere: illum quidem amico animo me habere eodem loco quo principem civem, suum generum, sentiebam; prov. cons. 41. ſ. II, 1. solvo; Verr. V, 82. ×.

horrere: si nemo umquam praedo tam ... immanis fuit qui ... non horreret animo, cum ..; dom. 140.

imbibere: nisi de vobis malam opinionem animo imbibisset; Verr. a. pr. 42.

incubare: qui illi pecuniae, quam condiderat, spe iam atque animo incubaret; Cluent. 72.

infestus: inrupit in Galliam, quam sibi armis animisque infestam inimicamque cognovit; Phil. X, 21.

inflari: cum ... hostium classis Italiam spe atque animis inflata peteret; Muren. 33.

ingredi: vir excellenti animo in rem publicam ingressus; Vatin. 7.

insequi: ut eos etiam libertus et accensus eius tam irato animo ac litteris insequatur; Verr. III, 157.

intendere: si enim C. Antonius quod animo intenderat perficere potuisset; Phil. X, 9.

intueri: quae (frequentia) nunc te animo iniquissimo infestissimoque intuetur; Verr. V, 144. intuemini paulisper animis iuventutem et eos maxime, qui ..; dom. 47. quorum ... voltum atque incessum animis intuemini; Sest. 17. quos enim ego tum alios animo intuebar? Planc. 101.

manere: animo tamen hostili cum reliquis suis copiis in pristina mente mansit; Sest. 58.

mori: deinde, si quid obtigerit, aequo animo paratoque moriar; Catil. IV, 3. quae si tecum ipse recolueris, aequiore animo et maiore consolatione moriere; Phil. XIII, 45.

moveri: movebatur animo et ... extimescebat; Deiot. 11.

natus: ſ. aptus.

negotiari: quod cives Romani ... permulti in illo oppido coniunctissimo animo cum ipsis Agrigentinis vivunt ac negotiantur; Verr. IV, 93.

occidere: ſ. educere.

oppetere: an mihi ipsi ... fuit mors aequo animo oppetenda? Sest; 47. ex qua (civitate) innumerabiles alii ... mortem in variis bellis aequissimis animis oppetissent; ib. 48.

paratus: ſ. armatus.

parere: non modo patienti, sed etiam libenti animo portentis deorum immortalium religionique parebo; har. resp. 11.

pati: (Gallia) omnis aequo animo belli patitur iniurias, dum modo repellat periculum servitutis; Phil. XII, 9.

perspicere: perspicite animis, iudices, iam dudum quid velim vel potius quid nolim dicere; Cael. 69.

pertimescere: ſ. II, 1. conturbo.

petere: ego enim ... Siciliam petivi animo; Planc. 95.

praecellere: vir et animo et virtute praecellens; Balb. 25.

praemonere: sane benevolo animo me ut magno opere caverem praemonebat; Verr. a. pr. 23.

praeponere: nec vero illorum quisquam ... esset P. Sestio aut acerbitate mortis aut animo in rem publicam praeponendus; Sest. 83.

praeterire: cum hos compello, praetereo animo ||*omnino*|| ex grege latrocinii neminem; Phil. XIII, 10.

prosequi: cum me in illo tristi ... discessu non lacrimis solum tuis, sed animo, corpore, copiis prosecutus esses; Planc. 73. laudo vos, Quirites, quod gratissimis animis prosequimini nomen clarissimi adulescentis; Phil. IV, 3.

prospicere: ut ... tu, C. Aquili, iam ante animo prospicere possis, quibus de rebus auditurus sis; Quinct. 35. videte, iudices, et prospicite animis quid futurum sit; Verr. III, 218. ut illum Magium intellegatis non || intellegatis || longe animo prospexisse morientem; Cluent. 34. sed totum genus oppugnationis huius, iudices, .. iam prospicitis animis; Cael. 20. alio ego vidi ventos; alias prospexi animo procellas; Piso 21.

providere: hoc animo providebat ..., fieri non posse ut ..; Verr. II, 37. ut tum demum animis saluti vestrae provideretis, cum oculis maleficium ipsum videretis; Catil III, 4. hoc providebam animo ..., non mihi esse ... C. Cethegi furiosam temeritatem pertimescendam; ib. 16.

relaxari: verum tamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen ... interdum animis relaxantur; Phil. II, 39.

remittere: ne repugnetis eamque (opinionem) animis vestris aut libentibus aut aequis remittatis; Cluent. 6.

repudiare: cum orbis terrae distributionem ... animis, manibus, vocibus *repudiavistis;* Rabir. 32. quae ego omnia non ingrato animo, sed obstinatione quadam sententiae repudiavi; prov. cons. 41. quam (provinciam) item magno animo et constanti C. Cestius repudiavit; Phil. III, 26.

requirere: (ut,) cum peroraro, tum, si quid erit praeteritum, [animo] requiratis; Cluent. 6.

sedere: quo tandem animo sedetis, iudices? Verr. V, 123.

sentire: hic, quod cum ceteris animo sentiebat, id magis quam ceteri et voltu promptum habuit et lingua; Planc. 34.

sequi: quam rationem pari virtute, animo, fide P. Sestius secutus ..; sen. 20.

servire: petitioni toto animo servire propter iudicium non licebat; Verr. a. pr. 24.

sorbere: quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione ... censetis? Phil. XI, 10.

sumere: itaque hoc animo legem sumpsi in manus, ut ..; leg. agr. II, 15.

tardari: vereor ne exercitus quoque nostri ... tardentur animis, si ..; Phil. XI, 24.

tenere: omnia illa, quae et saepe audistis et tenetis animis, ... praetermitto; prov. cons. 8. omittam igitur Pompeium iam oratione mea [relinquam], sed vos, iudices, animis ac memoria tenetote; Balb. 17.

venire: quod eos infenso animo atque inimico venisse dicatis; Verr. II, 149. hoc animo me ad legendam legem cognoscendamque venisse, ut ..; leg. agr. II, 14. credo, Cato, te isto animo atque ea opinione venisse; Muren. 78. cum ... ipse animo firmissimo venit in templum; Sest. 62.

versari: f. II, 1. demitto; Font. 33.

videre: Verr. III, 6. V, 152. prov. cons. 17. Phil. VIII, 32. XII, 20. f. **aequus:** animus (S. 139, a).

vivere: f. negotiari.

zum Satz: hoc meo quidem animo summi in patriam amoris mei signum esse debet certissimum, quod ..; Sest. 49.

2. **Präpositionen:** causa: habet animi causa rus amoenum et suburbanum; Sex. Rosc. 133. animi et aurium causa tot homines habet, ut ..; ib. 134. convivium publicum non dignitatis causa inibit ..., sed plane animi sui causa; Piso 65. qui illud animi causa fecerit, hunc praedae causa quid facturum putatis? Phil. VII, 18.

in: ut omnes qui aderant intellegere possent in animo eius metum cum cupiditate pugnare; Verr. II, 74.

pro: Magnum Pompeium ... pro patris maiorumque suorum animo studioque in rem publicam ... fecisse; Phil. XIII, 50.

propter: qui .. propter honorem ac dignitatem atque animum eximium in rem publicam ... patris tui periculis commovebatur; Sulla 12.

annalis, das Jahr betreffend; subst. Jahrbücher: A. **beim Substantiv:** leges: legibus enim annalibus cum grandiorem aetatem ad consulatum constituebant, adulescentiae temeritatem verebantur; Phil. V, 47. itaque maiores nostri ... leges annalis non habebant, quas multis post annis attulit ambitio; ib.

B. **allein:** I. **Subject:** loquuntur: ut annales populi Romani et monumenta vetustatis loquuntur; dom. 86.

II. **nach Verb:** lego in: nemo fere vestrum est quin quem ad modum captae sint ... Syracusae saepe audierit, non numquam etiam in annalibus legerit; Verr. IV, 115.

III. **nach Substantiven:** litterae: an vero M. ille Lepidus ... non solum memoriae testimonio, sed etiam annalium litteris et summi poëtae voce laudatus est, quod ..? prov. cons. 20.

memoriam: ut ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus invenies; Sulla 27.

monumenta: cum iste omnis ... verborum acerbitates non ex memoria vestra ac patrum vestrorum, sed ex annalium monumentis atque ex regum commentariis conquisierit; Rabir. 15. haec fama celebrantur, monumentis annalium mandantur, posteritati propagantur; Sest. 102. haec nimirum || mira || laus est, quae non poëtarum carminibus, non annalium monumentis celebratur, sed prudentium iudicio expenditur; Rab. Post. 43.

vetustas: itaque non ex sermone hominum recenti, sed ex annalium vetustate eruenda memoria est nobilitatis tuae; Muren. 16.

anniversarius, jährlich: dies festi: ubi usque ad hoc tempus Syracusani festos dies anniversarios agunt celeberrimo virorum mulierumque conventu; Verr. IV, 107.

sacra: Mercurium, qui sacris anniversariis apud eos ac summa religione coleretur; Verr. IV, 84.

sacrificia: atque ille Paean sacrificiis anniversariis simul cum Aesculapio apud illos colebatur; Verr. IV, 128. multi sunt etiam in hoc ordine, qui sacrificia gentilicia, illo ipso in sacello, stato loco, anniversaria || anniversarii || factitarint; har. resp. 32.

annona, Getreide, Getreidepreis, Theuerung: I. **Subject:** est: remissior aliquanto eius fuit aestimatio quam annona; Verr. III, 214. — est causa: sin causa fuit annona, seditionis quidem instimulator et concitator tu fuisti; dom. 11. — quanti: si, ut ambitiosi homines aut benigni, cum pluris senatus aestimasset quam quanti esset annona, ex senatus aestimatione, non ex annonae ratione solvisses; Verr. III, 195.

habet: annona porro pretium nisi in calamitate fructuum non habet; Verr. III, 227.

ingravescit: cum ingravesceret annona, ut iam plane inopia ac fames, non caritas timeretur; dom. 11.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** commuto: qui ..., iam paene belli depulso metu, commutatam annonam esse dicebant; quae quia rursus in meo reditu facta erat durior, a me, cuius adventu fore vilitatem boni viri dictitabant, annona flagitabatur; dom. 15.

consequor: subito illo ipso die carissimam annonam necopinata vilitas consecuta est; dom. 14.

facio duriorem, flagito: f. commuto.

levo: Sp. Maelium, qui annona levanda iacturisque rei familiaris ... in suspicionem incidit regni appetendi; Milo 72.

praesto: quem annonam praestare oportere dicebant? nonne me? dom. 14.

2. **Dativ:** prospicio: magno te decumas vendidisse, plebi Romanae consuluisse, annonae prospexisse; Verr. III, 151.

3. **mit Präpositionen:** dico de: post illam sententiam, quam dixeram de annona, pontificum animos esse mutatos; dom. 31.

interest inter: video quid inter annonam interesse soleat; Verr. III, 191.

III. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** caritas: campus Leontinus, cuius ante || antea || species haec erat, ut, cum obsitum vidisses, annonae caritatem non vererere; Verr. III, 47. caritas enim annonae faciebat, ut istuc, quod re parvum videtur || videbatur ||, tempore magnum videretur; ib. 215. cum tu in annonae caritate in consules ... repentinos impetus comparares; dom. 13. movet me etiam in hac caritate annonae, sterilitate agrorum, inopia frugum religio Telluris; har. resp. 31. quod in annonae caritate quaestorem a sua frumentaria procuratione senatus amovit; ib. 43. populum Romanum, quem in caritate annonae, ut saepe ante fecerant, frumento suppeditato levarunt; Balb. 40.

causa: qui ... renovaturum te tua *cum* illis funesta latrocinia ob annonae || binum nonae || causam putavisti; dom. 10.

coniectio: ut intellegas non ex aestimatione neque ex ternis denariis pendere crimen, sed ex coniectione || coniunctione || annonae atque aestimationis; Verr. III, 189.

difficultas: difficultatem annonae summamque inopiam rei frumentariae, ut homines non iam diuturnam caritatem, sed ut famem plane timerent, nemo negat; dom. 12.

nomen: rem publicam annonae nomine in id discrimen quo vocabatur non esse venturam dom. 17.

perfugia: hic est Campanus ager et Leontinus, quae duo maiores nostri annonae perfugia ducebant; Phil. VIII, 26.

ratio: ubi enim semel ab annonae ratione et ab aratorum voluntate res ad praetorum ||praetoris|| libidinem translata est; Verr. III, 220. hinc cum ... alterae (decumae) novis institutis propter annonae rationem imperentur; ib. 227. s. I. est quanti.

solacium: unumne fundum pulcherrimum populi Romani, ... horreum legionum, solacium annonae disperire patiemini? leg. agr. II, 80.

subsidium: nos caput patrimonii publici, ... subsidium annonae, horreum belli ... servare non potuisse; leg. agr. I, 21.

varietas: nam totus quaestus hic .. aestimationis ex annonae natus est varietate; Verr. III, 192.

vilitas: tanta repente vilitas annonae ex summa inopia et caritate rei frumentariae consecuta est unius hominis spe ac nomine, quantam ..; imp. Pomp. 44. petebatur a me frumenti copia, annonae vilitas; dom. 16.

2. **mit Präpositionen:** controversia de: si mihi tecum neque de annona neque de aestimatione tua potest esse controversia, quid sedes? Verr. III, 194.

sententia de: s. II, 8. dico de.

IV. **Umstand:** 1. facere: noli igitur dicere istum idem fecisse, quod Sacerdotem, quoniam non eodem tempore neque simili fecit annona; Verr. III, 216.

2. ex: quod nisi omnis frumenti ratio ex temporibus esset et annona, non ex numero neque ex summa consideranda; Verr. III, 215.

annus, Jahr, Jahresertrag: I. **Subject:** abit: abiit ille annus: respirasse homines videbantur; Sest. 72.

adfert: quibus primus annus hanc cupiditatem attulisset, nonne arbitramini paucis annis fuisse consulum nomen appetituros? leg. agr. II, 93.

adfligit: tametsi et illum annum pertulerant, qui sic eos adflixerat, ut salvi esse non possent, nisi ..; Verr. II, 8.

consequitur: quid tandem fiet, si haec elapsa de manibus nostris in eum annum, qui consequitur, redundarint? Muren. 85.

dat: cui superior annus idem et virilem patris et praetextam populi iudicio togam dederit, hunc hoc anno (video) ... subitam acerbitatem ... deprecantem; Sest. 144.

efficit: una lex, unus vir, unus annus non modo nos illa miseria ac turpitudine liberavit, sed etiam effecit, ut aliquando vere videremur ... imperare; imp. Pomp. 56.

est: agri sunt feraces; annus tertius; decumanus Apronius; Verr. III, 104. primus annus erat provinciae; ib. IV, 41. anni sunt octo, cum ista causa in ista meditatione versatur; Cluent. 82. fuerat ille annus iam ||tam, al.|| in re publica .., cum ... intentus *est* arcus in me unum; Sest. 15. deinceps fuit annus, quo ego consulatum petivi; Cael. 10. huius comitiis C. frater — eius est enim annus ||enim iam annus ut, al.|| — iam repulsam tulit; Phil. VIII, 27. vicesimus annus est, cum omnes scelerati me unum petunt; ib. XII, 24. s. est fatalis; Catil. III, 9. — in: biennium provinciam obtinuit, cum alter annus in vilitate, alter in summa caritate fuit ||fuerit||; Verr. III, 216. — fatalis: eundem .. dixisse fatalem hunc annum esse ad interitum huius urbis atque imperii, qui esset annus decimus post virginum absolutionem, post Capitolii autem incensionem vicesimus; Catil. III, 9. ut ipse ille annus, quem ego mihi quam patriae malueram esse fatalem, octo tribunos haberet, qui ..; sen. 4. — recens: unum annum eligam, quo facilius id, quod institui, explicare possim: sumam annum tertium, quod et recentissimus est et ab isto ita administratus, ut ..; Verr. III, 104. — salutaris: in spem ... sumus adducti, hunc ipsum annum ... salutarem civitati fore; Milo 78.

evertit: labefactarat enim vehementer aratores iam superior annus, proximus vero funditus everterat; Verr. III, 47.

habet: quem habuit ille pestifer annus ... minime timidum ... defensorem salutis meae; sen. 3. multa acerba, multa turpia, multa turbulenta habuit ille annus; Sest. 58. s. est fatalis; sen. 4.

incidit: quinto quoque anno Sicilia tota censetur; ... quintus annus cum in te praetorem incidisset, censa denuo est: postero anno L. Metellus mentionem tui census fieri vetat; Verr. II, 189.

labefactat: s. evertit. — liberat: s. efficit.

nititur: [ut illo supercilio annus ||antuus, al.|| ille niti tamquam *vade* videretur]; Sest. 19.

sequitur: secutus est annus, *quo* causam de pecuniis repetendis ||repetundis|| Catilina dixit; Cael. 10.

vertitur: si debuisset ..., petisses statim; si non statim, paulo quidem post; ... anno vertente sine controversia: anno et sex mensibus vero; Quinct. 40. „apparuisse numen deorum intra finem anni vertentis"; Phil. XIII, 22.

videtur: s. nititur.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** administro: s. I. est recens.

constituo: nobis quidem olim annus erat unus ad cohibendum brachium toga constitutus; Cael. 11.

consumo: hi sunt anni consumpti in quaestura et legatione Asiatica et praetura urbana et praetura Siciliensi; Verr. I, 34.

eligo: s. I. est recens.

exspecto: itaque hoc tempore amisso annus est integer vobis exspectandus: quo interiecto civium calamitas ... propagatur; prov. cons. 17.

habeo: testamento si recitatus heres esset pupillus Cornelius isque iam annos xx haberet, vobis interpretibus amitteret hereditatem; Caecin. 54. qui ... annum integrum ad dilacerandam rem publicam quaereret, subito reliquit annum suum seseque in annum proximum transtulit, non, ut fit, religione aliqua, sed ut haberet ... ad praeturam gerendam, hoc est, ad evertendam rem publicam, plenum annum atque integrum; Milo 24.

intericio: s. exspecto.

numero: numerandus est ille annus denique in re publica, cum obmutuisset senatus? Piso 26.

perfero: s. I. adfligit.

quaero: quem reperiebam magistrum fuisse eo ipso anno, qui mihi maxime quaerendus erat; Verr. II, 182. s. habeo; Milo 24.

relinquo: s. habeo; Milo 24.

reservo: ut ... tertium illum uberrimum quaestuosissimumque annum totum iudicibus reservaret; Verr. a. pr. 40.

sumo: qui rex,. sibi aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes et copias belli, tantum ... valuit, ut ..; Muren. 32. s. I. est recens.

2. **mit Präpositionen**: adfero in: quod ego vobis in hunc annum consul popularis adfero, pacem, tranquillitatem, otium; leg. agr. II, 102.

capio in: quae (lex) in annos singulos Iovis sacerdotem sortito capi iubeat; Verr. II, 126.

constituo in: finitores ||ianitores|| ex equestri loco ducentos in annos singulos stipatores corporis constituit; leg. agr. II, 32.

debeo in: ei locus ille atque honos in illum annum ita deberi putabatur, ut ..; Verr. II, 128.

decerno in: ita in frumentum imperatum HS duodetriciens in annos singulos Verri decernebatur; Verr. III, 163.

distribuo in: quod .. civitatibus aequaliter esset distributum; ... huius imperati [in annos singulos] tritici modium DCCC milia; Verr. III, 163.

eximo ex: eximi iubet non diem ex mense, sed ex anno unum dimidiatumque mensem; Verr. II, 129.

habeo in: habebit senatus in hunc annum quem sequatur; Sest. 20.

impero in: huic (civitati) iste in annos singulos cum sexagena milia tritici modium imperavisset; Verr. III. 170. alterum ... certam Achaeis in annos singulos pecuniam imperavisse; Sest. 94.

loco in: ut ad eum diem, quae sacris epulisque opus essent, in compluris annos locarentur; Verr. II. 52.

peto in: qui magister equitum fuisse tibi viderere, in proximum annum consulatum peteres vel potius rogares; Phil. II, 76.

profiteor in: qui otii et concordiae patronum me in hunc annum rei publicae professus || confessus || sim; leg. agr. III, 4.

progredior in: an in eum annum progredi nemo poterit edicto, quo praetor alius futurus est: in illum, quo alius praetor fuit, regredietur? Verr. I, 109.

propago in: Brutus, qui ... ad similem virtutem ... stirpem iam prope in quingentesimum annum propagavit; Phil. I, 13.

redundo in: ſ. I. consequitur.

regredior in: ſ. progredior in.

renuntio in: quin renuntiatus sit aut eis ipsis comitiis consularibus aut certe in illum annum; Planc. 49.

rogo in: ſ. peto in.

transfero in: ſ. 1. habeo; Milo 24.

III. **natus:** qui homo? adulescentulus corruptus ...? annos natus maior quadraginta; Sex. Rosc. 39. eques Romanus, annos prope xc natus; Verr. III, 62. reliquit hunc annos xv natum; Cluent. 11. cum annos ad quinquaginta natus esset; ib. 110. adoptat annos viginti natus, etiam minor senatorem; dom. 34.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** accusatio: dum multorum annorum accusationi breviter dilucideque respondeo; Cluent. 8.

acta: [quod acta illa atque omnis res anni superioris labefactari a praetoribus ... putabant;] Sest. 40. cum omnia acta illius anni per unum illum labefactari viderentur; ib. 62.

caligo: postea vero cum || quam || ... ex superioris anni caligine et tenebris lucem ... dispicere coepistis; sen. 5.

causa: videsne me nihil de anni illius causa ... ex te quaerere? Vatin. 30.

consuetudo: qui eum leges doceant consuetudinemque omnium annorum demonstrent; Verr. II, 124.

custodia: cum in eiusdem anni custodia te atque L. Murenam fortuna posuisset; Muren. 64.

decreta: cum quidem nihil a superioribus continuorum annorum decretis decesserit; Flacc. 27.

dissensio: quos ex multorum annorum dissensione huius ordinis ad societatem ... revocatos ... haec causa coniungit; Catil. IV, 15.

dolor: „longus fuit dolor". bidui, at compluribus annorum saepe multorum; Phil. XI, 8.

exemplum: cum hoc illius funesti anni prodito exemplo videant ... se ... regno omni posse nudari; Sest. 59.

finis: ſ. I. vertitur; Phil. XIII, 22.

fructus: qua re saepe totius anni fructus uno rumore periculi ... amittitur; imp. Pomp. 15.

frumentum: cum ex eisdem agris eiusdem anni frumentum ex decumis Romam mancipes advexissent; Verr. III, 172.

furor: etiam exteras nationes illius anni furore conquassatas videbamus; Sest. 56.

iniuriae: qui ... propter multorum annorum iniurias alienati a senatu putabantur; Phil. XII, 10.

lucrum: tantum de quaestu ac lucro dicam unius anni et unius agri; Verr. III, 106.

naufragium: necesse est ... me totum superioris anni rei publicae naufragium exponere; Sest. 15.

numerus: numerum annorum provinciis propagavit; Phil. II, 109.

pestis: reliquas illius anni pestis recordamini; Sest. 55. appellarisne nominatim pestem illius anni ..., P. Clodium; Vatin. 33.

pueri: ab isto ... pueri annorum senum septenumque denum senatorium nomen nundinati sunt; Verr. II, 122.

quaestus: si unius anni quaestum in rem suam converteret; Verr. a. pr. 40. ſ. lucrum.

ratio: habui rationem eorum annorum, per quos iste in Sicilia fuisset; Verr. II, 182. an tibi unius anni aut biennii ratio fuit habenda? ib. III, 43.

res: ſ. acta; Sest. 40.

sacra: cuius opera omnium annorum sacra deosque patrios amiserant; Verr. IV, 151.

tabulae: me enim tabulas tuas ... proferre oportebat. verum negas te horum annorum aliquot confecisse; Verr. IV, 36.

tempestas: nonne prospicis tempestatem anni tui? Muren. 81.

tempus: reliquum omne tempus huius anni me vobis remissurum putastis; Verr. I, 30. qui ... satis .. feliciter anni iam adverso tempore navigasset; ib. II, 95. ut certo tempore anni ... venderent; ib. III, 14. quam circa ... sunt ... laetissimi flores omni tempore anni; ib. IV, 107. quod ... tempus anni non impedit; ib. V, 29.

tenebrae: ſ. caligo.

vectigal: cum una excursio equitatus perbrevi tempore totius anni vectigal auferre possit; imp. Pomp. 16.

2. **mit Präposition:** imperium in: erat alius ad portas cum imperio in multos annos magnoque exercitu; sen. 32.

V. **Umstand:** 1. **Accusativ:** cum annos iam compluris societas esset; Quinct. 14. annum fere una sunt; ib. 15. annum et sex mensis nihil petit; ib. 30. annum et eo diutius post mortem C. Quinctii fuit in Gallia tecum simul Quinctius; ib. 37. „pecunia mea tot annos utitur P. Quinctius;" ib. 43. qui tot annos in causis iudiciisque publicis ita sim versatus, ut ..; div. Caec. 1. cum equester ordo iudicaret, annos prope quinquaginta continuos; Verr. a. pr. 38. quae (signa) multos annos ante valvas Iunonis Samiae steterunt; ib. I, 61. cuius opera ipse multos annos esset in sordibus; ib. 152. gener, lectus adulescens, unum annum tecum fuit; ib. II, 49. quae tot annos in familia sacrarioque maiorum fuissent; ib. IV, 11. is Lilybaei multos iam annos habitat; ib. 38. cum tot annos in Sicilia negotiaretur; ib. 43. annum tibi illum unum domo carendum esse meretricis; ib. V, 38. unum, alterum mensem, prope annum denique, domi tuae piratae ... fuerunt; ib. 76. patimur enim multos iam annos et silemus, cum videmus || videamus || ..; ib. 126. quae pro vobis liberisque vestris tot annos in dis immortalibus placandis occupata est; Font. 46. qui tot annos ingenium, laborem, fidem suam populo Romano promptam expositamque praebuerit; Caecin. 78. ab illo tempore annum iam tertium et vicesimum regnat; imp. Pomp. 7. aliquot annos continuos ante legem Gabiniam ille populus Romanus ... maxima parte ... imperii caruit; ib. 54. quae multos iam annos et nunc cum maxime filium interfectum cupit; Cluent. 12. qui permultos annos quievit; ib. 163. quae in totam causam ... annos octo meditati accusatores conlegerunt; ib. 164. unum, alterum, tertium annum Sassia quiescebat; ib. 178. levate hunc aliquando supplicem vestrum .. tot annos in falsa invidia periculisque versatum; ib. 200. satis multos annos ex invidia laboravit; ib. 202. Asia multos annos vobis fructum Mithri-

datico bello non tulit; leg. agr. II, 83. „apud exercitum mihi fueris .. tot annos“; Muren. 21. neque (bellum) tot annos gessisset [neque] tanta gloria L. Lucullus; ib. 34. in quibus (partibus) annos multos legatus fuit; ib. 89. cum ipsi gravi faenore istam pecuniam multos annos occupavissent; Flacc. 59. annos iam triginta in foro versaris; ib. 70. cum in eisdem locis aliquanto ante eadem de causa aliquot annos fuisset; Sulla 56. cum (dissensio) iam inveterasset ac multos annos esset agitata; ib. 60. cum hic domicilium Romae multos iam annos haberet; Arch. 7. qui tot annos ita vivo .., ut ..; ib. 12. qui ... totum illum annum querellas senatus ... pertulerunt; Quir. 11. tot igitur annos versatus in foro sine suspicione, sine infamia; Cael. 11. cum iam aliquot annos esset in foro; ib. 12. centum prope annos legem Aeliam et Fufiam tenueramus, quadringentos iudicium notionemque censoriam; Piso 10. quae (Fortuna) tot annos illum in hanc rem publicam insultare pateretur; Milo 87. ne praetoriae provinciae plus quam annum neve plus quam biennium consulares obtinerentur; Phil. I, 19. multos annos regnare meditatus, magno labore ... quod cogitarat effecerat; ib. II, 116. qui viginti iam annos bellum geram cum impiis civibus; ib. VI, 17. quae intermissa compluris annos; Fr. B. VI, 35.

abhinc: Verr. I, 34. II, 25. Balb. 16. Phil. II, 119. s. **abhinc**, S. 20.

amplius: qui soli toto orbe terrarum septingentos iam annos amplius unis moribus et numquam mutatis legibus vivunt; Flacc. 63.

plus: appellandi tempus non erat? at tecum plus annum vixit; Quinct. 41.

2. **Ablativ:** ne is ... sexagesimo denique anno dedecore ... notetur; Quinct. 99. qui Romam multis annis non venit; Sex. Rosc. 74. quod neque Romae multis annis fuerit neque ..; ib. 79. qui multis annis Romam omnino non accesserit; ib. 92. decem his annis proximis HS sexagiens honestissime consequi potuit; Qu. Rosc. 23. comitia nostra, quorum iste se, ut ceterorum hoc anno comitiorum, dominum esse arbitrabatur; Verr. a. pr. 25. quibusnam rebus in ea provincia maximam uno anno pecuniam facere posset; ib. II, 17. ipso vigesimo anno, cum tot interea praetores ... in provincia fuissent, hereditas ab his Veneris nomine petita est; ib. 25. sodales ... primo anno te reliquerunt; ib. 49. cum tibi illo ipso anno a Chelidone venisset hereditas; ib. 116. Verres tot annis atque adeo saeculis tot inventus est qui ..; ib. III, 21. ut eam (provinciam) multis annis multorum innocentia sapientiaque recreare nequeamus; ib. haec omnia ... anno tertio te edixisse dico; ib. 51. primo anno venierunt eius agri decumae tritici modium XVIII; ib. 75. anno secundo cum emisset Apronius decumas tritici modium XXVDCCC et ipse Herbitam ... venisset, populus publice coactus est ..; ib. 76. anno tertio vero in hoc agro consuetudine usus est regia; ib. addicitur medimnum VIIIC, dimidio fere pluris quam superiore anno; ib. 77. quod iam superioribus annis adflicti erant ac paene perditi; ib. qui tot annis agellos suos [te praetore] redimere a piratis solebant; ib. 85. anno secundo Tissenses HS XXI lucri dare coguntur inviti: tertio anno XII mod. tritici lucri Diogneto Venerio dare coacti sunt; ib. 86. ab hac eadem civitate anno secundo simili ratione extortam esse pecuniam ... cognovistis; ib. 89. cum is eo ipso tempore primo istius anno consul esset; ib. 97. Calactinis quam ob rem imperasti anno tertio, ut ..? ib. 101. unus ager uno anno trecenta milia modium tritici et praeterea HS L lucri dat Apronio; ib. 106. agri Leontini decumae tertio anno venierunt tritici medimnum XXXVI; ib. 110. recita tandem quot acceperit aratores agri Leontini Verres. LXXXIIII. quot anno tertio profiteantur. XXXII; ib. 120. quod aratores adveniente te fuerunt agri Mutycensis? ... CLXXXVII. quid? anno tertio? LXXXVI; ib. ager Herbitensis primo anno habuit aratores CCLII, tertio CXX; ib. Agyrinensis ager ... CCL aratores habuit primo anno praeturae tuae. quid? tertio anno? LXXX; ib. quotienscumque Panhormum veneris illo anno et sex mensibus; ib. V, 21. hoc iudicium paucis hisce annis propter hominum malam consuetudinem nimiamque licentiam constitutum est; Tull. 8. hoc tantum bellum ... quis umquam arbitretur aut ab omnibus imperatoribus uno anno aut omnibus annis ab uno imperatore confici posse? imp. Pomp. 31. an C. Falcidius, Q. Metellus ..., cum tribuni plebi fuissent, anno proximo legati esse potuerunt? ib. 58. qui autem anno suo petierunt || petierint, al. ||, sine repulsa non esse factos; leg. agr. II, 3. quod hoc honore ... primum me multis posthabitis || post annis || adfecistis, quod prima petitione, quod anno meo; ib. 4. quoniam eodem anno gerendi nobis essent magistratus; ib. 11. „nullum iam aliquot annis facinus exstitit nisi per te“; Catil. I, 18. cum L. Flaccus veterem Valeriae gentis in liberanda patria laudem prope quingentesimo anno rei publicae rettulisset; Flacc. 1. quid postero anno? nonne ... pecunia in classem est erogata? ib. 30. bis hoc anno me defendente absolutus est A. Thermus; ib. 98. atque illo ipso tamen anno, cum ego cessissem, ... numquam dubitastis ..; sen. 4. quantum mihi beneficium dedisse videmini, quod hoc anno P. Lentulus consul est! quanto maius dedissetis, si superiore anno fuisset! ib. 9. P. Lentulum proximo anno consulem futurum; Quir. 15. quod (ostentum) haud scio an gravissimum multis his annis huic ordini nuntiatum sit; har. resp. 10. primum negotium isdem magistratibus est datum anno superiore, ut curarent ..; ib. 15. omnibus malis illo anno scelere consulum rem publicam esse confectam; Sest. 53. qui superiore anno senatu caruisset; ib. 63. cur ... constitutum .. est illo anno ... iure posse ... quemvis civem ... ex civitate exturbari? ib. 65. quae vero promulgata illo anno fuerint || fuerunt ||, quae promissa multis, quae conscripta, quae sperata, quae cogitata, quid dicam? ib. 66. quis autem rex erat, qui illo anno non aut emendum sibi quod non habebat, aut redimendum quod habebat arbitraretur? ib. hoc igitur anno magistratibus novis designatis, ... princeps P. Lentulus ... causam suscepit; ib. 70. captum erat forum anno superiore; ib. 85. quae (domus me) proximo anno maerens receperat et suo praesidio periculoque defenderat; ib 131. quaero ex te sisne ex pauperrimo dives factus illo ipso anno, quo lex lata est de pecuniis repetundis acerrima; Vatin. 29. at idem vos anno superiore hos eosdem revocabatis, cum || cum vi || in provincias pervenissent; prov. cons. 13. quo minus de moribus nostris quinto quoque anno iudicaretur; Piso 10. unde his paucis annis Cn. Dolabellae, C. Curionis, M. Luculli iustissimos triumphos vidimus; ib. 44. utrum quae superiore anno ille gessisset manerent an rescinderentur; ib. 79. quorum vidisti toto illo anno ferrum in foro, flammam in delubris, vim in tota urbe versari; Planc. 71. ita tracta esse comitia anno superiore, ut ..; Milo 24. nihil erat cuiusquam, quod quidem ille adamasset, quod non hoc anno suum fore putaret; ib. 87. ut nemo his annis viginti rei publicae fuerit hostis qui non ..; Phil. II, 1. si anno superiore quaestor fuisset; ib. V, 46. Macedo Alexander ... nonne tertio et tricesimo anno mortem obiit? ib. 48. cui viginti his annis supplicatio decreta est, ut non ..? ib. XIV, 11. quae lex paucis his annis non modo scripta, sed etiam lata esset; Fr. B. VI, 3. itaque auspicato postero anno X tribuni plebi comitiis curiatis creati sunt; ib. 24. s. I. adfert. dat. est; Cael. 10. incidit. sequitur. vertitur; Quinct. 40. — II, 1. quaero. — 2. progredior in.

abhinc: Roscium cum Flavio pro societate

decidisse. quo tempore? abhinc annis xv; Qu. Rosc. 37.

ante: non ita multis ante annis aiunt T. Caelium ||Cloelium, al.|| quendam ... inventum esse mane iugulatum; Sex. Rosc. 64. ad eorum se familiaritatem multis iam ante annis Oppianicus applicarat; Cluent. 46. quo modo is, qui anno ante Romae ius dixerat, anno post in Asia ius dixerit; Flacc. 6. qui tot annis ante civitatem datam sedem ... Romae conlocavit; Arch 9. quod anno ante frater Metellus ... excluserat; har. resp. 45. non minus perturbato animo atque voltu, quam si annis ante paucis in creditorum conventum incidisset; Sest. 28. hospitium multis annis ante hoc tempus cum L. Cornelio Gaditanos fecisse publice dico; Balb. 41. ego in C. Rabirio perduellionis reo xl annis ante me consulem interpositam senatus auctoritatem sustinui; Piso 4. quo erat paucis annis ante deducta (colonia); Phil. II, 102. qui anno ante de Numantinis triumpharat; ib. XI, 18.

diutius: s. 1. Quinct. 37.

minor: habeo etiam dicere quem contra morem maiorum minorem annis lx de ponte [in Tiberim] deiecerit; Sex. Rosc. 100. in quibus multa sanxit de aetate hominum, ne qui minor triginta annis natus ||natu|| ... legeretur; Verr. II, 122. Caesar autem annis multis minor veteranos ... armavit; Phil. V, 44. quae est aetas nostris legibus decem annis minor quam consularis; ib. 48.

post: idem fecisses quod anno post M. Piso; Verr. I, 37. id nunc ..., tot annis post, ... a C. Verre pretio adsecuti sunt; ib. V, 51. quaero a vobis num istam legem ... L. Lucullus consul ... tulerit, num anno post M. Lucullus; Cluent. 137. cum multis annis post petissent, quam praetores fuissent; leg. agr. II, 3. (pecunia) recuperata est multis post annis; Flacc. 56. quae quidem leges anno post ... cum omni iure publico conflagraverunt; Vatin. 18. cum paucis annis post hanc civitatis donationem acerrima de civitate quaestio ... venisset; Balb. 48. paucis *post annis* in eam civitatem ... ascendit; Piso fr. 6. quae tamen crudelitas ab hoc eodem aliquot annis post ... vindicata est; Ligar. 12. nisi forte Accio ||Attio|| tum plaudi et sexagesimo post anno palmam dari, non Bruto putabatis; Phil. I, 36. quod igitur, cum res agebatur, nemo in me dixit, id tot annis post tu es inventus qui diceres? ib. II, 22. itaque maiores nostri ... leges annalis non habebant, quas multis post annis attulit ambitio; ib. V, 47. Cottae legem de iudiciis privatis anno post, quam lata sit, a fratre eius *abrogatam;* Fr. B. VI, 9. ut anno xvi post reges exactos ... secederent; ib. 24. s. ante; Flacc. 6.

3. **Präpositionen:** in: unde vix ter in anno audire nuntium possunt; Sex. Rosc. 132. UNDE TU ... ILLUM ... IN HOC ANNO VI DEIECISTI; Tull. 44.

inter: qui inter tot annos ne apellarit quidem Quinctium; Quinct. 46. quae inter decem annos, postea quam iudicia ad senatum translata sunt, in rebus iudicandis nefarie flagitioseque facta sunt; Verr. a. pr. 37. qui inter tot annos unus inventus sit quem socii in urbis suas cum exercitu venisse gaudeant; imp. Pomp. 68.

per: ut ea (provincia) ... vix .. per multos annos innocentisque praetores aliqua ex parte recreari aliquando posse videatur; Verr. a. pr. 12. ea cupiditas, qua per hosce annos in quibusdam iudiciis usus es; ib. 35. vos aliquot iam per annos conceptam huic ordini turpitudinem ... tollere potestis; ib. 49. qui per eos annos magistri illius societatis fuissent; ib. II, 182. militem nullum umquam poposcisti per tot annos; ib. IV, 21. cum multas acceperint per hosce annos socii atque exterae nationes calamitates et iniurias; ib. 132. quod tam immune municipium (est) quod per hosce annos tam commoda vacatione omnium rerum sit usum quam Mamertina civitas per triennium? ib. V, 58. videtis praetores per hos annos interdicere hoc *exemplo* ||intercedere hoc *interdicto*||; Tull. 29. quis enim toto mari locus per hos annos .. tam firmum habuit praesidium, ut ..? imp. Pomp. 31. quam provinciam tenuistis a praedonibus liberam per hosce annos? ib. 32. sociis ego nostris mare per hos annos clausum fuisse dicam? ib. itinera quae per hosce annos in Italia ... nostri imperatores fecerint recordamini; ib. 38. utrum pluris arbitramini per hosce annos militum vestrorum armis hostium urbis an hibernis sociorum civitates esse deletas? ib. quos ad eas (nationes) per hos annos cum imperio misimus; ib. 65. quae (causa) iam per annos octo continuos ex contraria parte audiatur; Cluent. 7. quicquid mali per hosce annos A. Cluentius viderit; ib. 169. qui per eos annos consules fuerunt; leg. agr. II, 87. quae caedes per hosce annos sine illo facta est? Catil. II, 7. tot homines ... per tot annos etiam nunc statuere non potuisse utrum ..; Muren. 27. quocum per tot annos tot proeliis tot imperatores bella gesserunt; ib. 34. quae contio fuit per hos annos ... in qua ..? Sest 106. qui unus cum tot imperatoribus nostris per tot annos de imperio et de gloria decertavit; ib. 142. stipendium militibus per omnis annos a civitatibus ... esse numeratum? Piso 88. quae tamen (promissa) multo plura illo mortuo reperta sunt quam a vivo beneficia per omnis annos tributa et data; Phil. I, 17. multi fuerunt multis in legionibus per tot annos; ib. VI, 14. quae (statua) multos per annos progeniem eius honestaret; ib. IX, 5. s. IV, 1. ratio; Verr. II, 182.

post: ex qua (civitate) P. Decius primum pater, post aliquot annos patria virtute praeditus filius se ... pro salute populi Romani ... devovisset; Sest. 48.

annuus, ein Jahr dauernd: fructus: multo enim pluris fructus annui Siciliae venire potuerunt; Verr. III, 117. tum sementi prohibita aut messe amissa fructus annuus interibat; ib. 125.

labor: cum ... multis .. non modo granum nullum, sed ne paleae quidem ex omni fructu atque ex annuo labore relinquerentur; Verr. III, 114.

lex: qui plurimum tribuunt edicto praetoris edictum legem annuam dicunt esse; Verr. I, 109.

magistratus: qui cum regum potestatem non tulissent, ita magistratus annuos creaverunt, ut ..; Sest. 137.

taciturnitas: tu curiae taciturnitatem annuam, tu silentium perpetuum iudiciorum ac fori, tu cetera illa in maledicti loco pones, quae ..? Piso 32.

tempus: annui temporis criminationem omnis aetas L. Flacci et perpetua vita defendet; Flacc. 100.

tutores: cum ... res publica sine consulibus esset, neque solum parentibus perpetuis, verum etiam tutoribus annuis esset orbata; sen. 4.

provinciae: ut .. praetores annuas provincias habeant; prov. cons. 17.

ansa, Handhabe: I. **nach Verben:** do: etiam sermones ansas dabant ||sermonis ansas dabat||, quibus reconditos eius sensus tenere possemus; Sest. 22.

habeo: si locus habet reprehensionis ansam aliquam, nescio cur ..; Planc. 84.

retineo: iste autem hac sextula se ansam retinere omnium controversiarum putat; Caecin. 17.

II. **Ablativ:** tenere: s. I. do.

anser, Gans: clamant, al.: simillima est accusatorum ratio: alii vestrum anseres sunt, qui tantum modo clamant, nocere non possunt, alii canes, qui et latrare et mordere possunt; Sex. Rosc. 57.

internoscunt, al.: anseribus cibaria publice locantur et canes aluntur in Capitolio, ut significent

si fures venerint: at fures internoscere non possunt; significant tamen, si qui noctu in Capitolium venerint, et quia id est suspiciosum, tametsi bestiae sunt, tamen in eam partem potius peccant, quae est cautior; Sex. Rosc. 56.

ante, vor, vorher: A. **Präposition:** I. **Raum:** 1. **nach Verben:** conloco: ut ante suum fundum ... Miloni insidias conlocaret; Milo 27.

constituo: hominem ante pedes Q. Manlii ... constituunt; Cluent. 38. constituitote ante oculos etiam huius miseri senectutem; Cael. 79.

expono; totam causam .. explicemus atque ante oculos expositam consideremus; Sex. Rosc. 34.

obversor: res vero publica quamquam erat exterminata mecum, tamen obversabatur ante oculos exstinctoris sui; dom. 141. sed mihi ante oculos obversatur rei publicae dignitas; Sest. 7.

pono: ut, si dissimulare omnes cuperent se scire ad quem maleficium pertineret, tamen ipse apertum suum scelus ante omnium oculos poneret; Sex. Rosc. 102. quod erat ante oculos positum; Verr. V, 78. ponite ante oculos vobis Rullum in Ponto ... auctionantem; leg. agr. II, 53. soleo saepe ante oculos ponere ..., omnis ... res gestas cum tuis ... (non) posse conferri; Marcell. 5. repete illius temporis memoriam, pone illum ante oculos diem; Deiot. 20. recordare igitur illum ... diem ...; pone ante oculos laetitiam senatus populique Romani; Phil. II, 115. ponite igitur ante oculos, patres conscripti, miseram illam ... speciem; ib. XI, 7. ponite ante oculos M. Antonium consularem; ib. XII, 14. ora vobis eorum ponite ante oculos et maxime Antoniorum; ib. XIII, 4.

propono: vos ante oculos animosque vestros tota Sicilia decumanorum hos impetus ... proponite; Verr. III, 58. proposito ante oculos vitae periculo; Cluent. 11. eam (vitam P. Sullae) ante oculos vestros proponite; Sulla 72. res erat non in opinione dubia, sed in praesenti atque ante oculos proposito periculo; dom. 11. simul et illa, iudices, omnia ante oculos vestros proponite; Balb. 65. quid? illa castrorum M. Antonii lumina, nonne ante oculos proponitis? Phil. XI, 13.

sto: quae (signa) multos annos ante valvas Iunonis Samiae steterunt; Verr. I, 61.

sum: ut non modo clam, verum etiam hic in foro ante tribunal tuum, M. Fanni, ante pedes vestros, iudices, inter ipsa subsellia caedes futurae sint; Sex. Rosc. 12. item ante hos deos erant arulae, quae ..; Verr. IV, 5. rex Antiochus, qui Romae ante oculos omnium nostrum biennium fere ... fuisset; ib. 67. ante aedem Cereris in aperto ac propatulo loco signa duo sunt; ib. 110. qui ducem praedonum aut hostium ceperit, quam libenter eum palam ante oculos omnium esse patiatur; ib. V, 65. non uti demonstretur, quod ante oculos est, sed ..; Caecin. 5.

versor: etenim multa simul ante oculos versabantur; Sex. Rosc. 24. non versatur ante oculos vobis in caede Glaucia? ib. 98. venit enim mihi fani, loci, religionis illius in mentem; versantur ante oculos omnia: dies ille ..; Verr. IV, 110. ut ei Lampsaceni periculi similitudo versaretur ante oculos; ib. V, 94. versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis; ib. 123. versatur mihi ante oculos aspectus Cethegi et furor in vestra caede bacchantis; Catil. IV, 11. ea et mihi ante oculos versantur et vos videre et perspicere potestis; Muren. 88. cum civium cruor, cum cinis patriae versari ante oculos atque animum memoria refricare coeperat; Sulla 19. utinam, sicut mihi tota in hac causa versatus ante oculos *es*, sic nunc horum te offeras mentibus et in horum animis adhaerescas; Scaur. 49. versatur ante oculos luctuosa nox meis omnibus; Rab. Post. 47. ut ... poenam semper ante oculos versari putent qui peccarint; Milo 61.

video: qui modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis; imp. Pomp. 33. ʃ. 4.

volito: volitat enim ante oculos istorum Iuba || Iubae || regis filius; leg. agr. II, 59.

2. **nach Substantiven:** duces: „quid tandem habet iste currus? quid vincti ante currum duces“? Piso 60.

flagitia, furta: cuius furta atque flagitia non in Sicilia solum, sed in Achaia ..., Romae denique ante oculos omnium maxima turpissimaque nossemus; div. Caec. 6.

trucidatio: nullus ei ludus videtur esse iucundior quam cruor, quam caedes, quam ante oculos trucidatio civium; Phil. IV, 11.

3. **zum ganzen Satz gehörig:** quibus ludis primum ante populi consessum senatui locum P. Africanus ... dedit; har. resp. 24. per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres; Verr. V, 67. — ut ante ipsum sacrarium Bonae deae ..., ante ipsam, inquam, Bonam deam ... primum illud volnus acciperet; Milo 86. ne in freto ante sua tecta et domos navigarent; Verr. V, 50. — fit ob viam Clodio ante fundum eius; Milo 29. ante fundum Clodii ... superiorem se fore putarat Milo? ib. 53. — domino a familia sua manus adlatas esse ante suos Lares familiaris; Quinct 85. — ne hic ibidem ante oculos vestros trucidetur; Sex. Rosc. 13. plagis confectum dico a lictoribus tuis civem Romanum ante oculos tuos concidisse; Verr. V, 140. in eis rebus, quae ante oculos gestae sunt; Font. 5. quos (magistratus) ante oculos vestros gessit; ib. 34. ante os ,| eos, al. || oculosque legatorum tormentis Mutinam verberavit; Phil. VIII, 20. — C. Servilium ... ad tribunal, ante pedes tuos, ad terram virgis et verberibus abiectum; Verr. V, 140. ante pedes praetoris in foro expensum est auri pondo centum paulo minus; Flacc. 68. quorum ante pedes eius morientium sanguine os uxoris respersum esse constabat; Phil. III, 4. eos .. (centuriones) ante pedes suos uxorisque suae ... iugulari coëgit; ib. V, 22. — fecerisne ante rostra pontem continuatis tribunalibus; Vatin. 21. — cum statuae sunt istius ... eversae. at quo loco? ... ante ipsum Serapim, in primo aditu vestibuloque templi; Verr. II, 160. — quos (ludos) in Palatio nostri maiores ante templum in ipso Matris magnae conspectu Megalesibus fieri celebrarique voluerunt; har. resp. 24.

4. **mit elliptischem Genetiv:** in foro L. Antonii statuam videmus, sicut illam Q. Tremuli ... ante Castoris; Phil. VI, 13.

5. **zweifelhafte Stelle:** quem accumbere atratum videras? dominum cum toga pulla et eius amicos ante convivium? Vatin. 32.

II. **Zeit:** 1. **Pronomina:** ante me nemo; leg. agr. II, 3. ante me nemini; Piso 52. Phil. II, 13. ante me .. nemini; Catil. IV, 5. tertius ante me consularis; sen. 38. Quir. 7. cum ante me .. ille dixisset; Muren. 48. qui ante me dixerunt; ib. 54. Sest. 4. qui ante me sententiam dixit; prov. cons. 1. qui utinam omnes ante me sententiam rogarentur! Phil. V, 5. qui rogatus est ante me; ib. X, 2. — ante te nemo; Vatin. 36. Ligar. 11. paucis ante te; Phil. II, 52. quis ante te, quis praeter te? Verr. V, 75. quis enim ante te? har. resp. 38. num quis ante te? Vatin. 22. quae porta Macedonicis semper consulibus ante te patuit; Piso 55. qui ante te fuerunt; Verr. II, 106. V, 49. qui illam provinciam ante te tenuerunt; ib. III, 16. qui ante te vendiderunt; ib. 43. — omnes ante vos consules; sen. 17. — Cinnam ante se et Sullam fuisse; Catil. III, 9. — qui ... ante eum diceret; Verr. a. pr. 9. — cum omnes ante eum dixissent testes; Caecin. 30. qui (testes) ante eum dixissent; ib. — in neminem .. ante hunc; Verr. II, 9. qui ante hunc ... dixerunt; Sulla 82. — ante istum et postea omnes; Verr. I, 115.

2. **Eigenname:** quod quidem sacrificium ante || nemo ante || P. Clodium nemo omni memoria violavit; har. resp. 37.

3. **Appellativa:** ante adventum C. Verris;

Verr. II, 188. aliquanto ante adventum suum; ib. III, 44. ante istius adventum; ib. IV, 3. 118. aliquanto ante adventum meum; ib. 141. ante Bibuli ... adventum; Phil. XI, 35. ante eius adventum; ib. XIII, 44. — ante bellum; Ligar. 30. ante hoc suum || unum || beneficium; sen. 26. — tot annis ante civitatem datam; Arch. 9. ante civitatem Veliensibus datam; Balb. 55. diebus ... quindecim ante comitia; Verr. II, 130. XL annis ante me consulem; Piso 4. ante vos consules; ib. 15. — ante diem II Kalend. Februarias; Quinct. 24. „ante diem V Kalend. intercalaris"; ib. 79. ante diem XII Kalendas Novembris; Catil. I, 7. ante diem VI Kal. Novembris; ib. in ante diem V Kalendas Novembris; ib. ante hodiernum diem; ib. III, 20. ante certam diem; prov. cons. 37. ante diem XIII Kalendas Februarias; Milo 27. ante hunc diem; Ligar. 1. a. d. VIII Kalendas Decembris; Phil. III, 19. in ante diem IV Kalendas Decembris; ib. 20. a. d. XIII Kalendas Octobris; ib. V, 19. ante diem XIII Kalendas Ianuarias; ib. 28. XIV, 19. a. d. XIII Kalendas Ian.; ib. X, 23. — neque post edictum .. neque ante edictum; Verr. I, 107. — ante novum (frumentum); Verr. III, 214. aliquanto ante furorem Catilinae et suspicionem huius coniurationis; Sulla 56. — ante horam decimam; Verr. II, 41. ante horam tertiam noctis; ib. 92. — ante Idus Martias primas || Martias || ; Phil. VIII, 33. ante imperium populi Romani; Verr. III, 13. pecuniam ante iudicium datam; Cluent. 65. — ante Kalendas Decembris; Verr. II, 96. 97. ante Kalendas Sextilis; ib. III, 36. 37. ante Kalend. Sext.; ib. 51. ante Kal. Februarias; ib. V, 173. ante Kalendas Februarias; Phil. V, 34. ante Kalendas Ianuarias; Phil. II. 76. ante Kalendas Aprilis; ib. 93. — aliquot annos continuos ante legem Gabiniam; imp. Pomp. 54. — ante lucem; Catil. I, 9. Sest. 78. X. Phil. III, 11. aliquanto ante lucem; Sest. 75. ante ludos votivos; Verr. a. pr. 31. ante primos ludos; ib. 34. — ante noctem; Verr. IV, 66. Cluent. 27. Catil. IV, 6. — ante istum praetorem; Verr. I, 115. II, 122. IV, 46. ante eum praetorem; ib. I, 125. ante hunc praetorem; ib. II, 35. III, 67. ante te praetorem; ib. II, 40. III, 27. 101. V, 97. aliquanto ante te praetorem; ib. II, 46. ante Verrem praetorem; ib. III, 15. IV, 129. iam ante praeturam; Verr. IV, 36. ante hanc pugnam; Sex. Rosc. 17. — ante hunc quaestorem; div. Caec. 55. ante quaesturam; Verr. I, 101. — ante reditum meum; Planc. 26. ante reditum legatorum; Phil. XII, 17. — ante alteram sortitionem; Verr. II, 37. ante syngrapham; Phil. II, 96. — ante tempus; Sex. Rosc. 128. Verr. III, 44. Cael. 64. ante hoc tempus; Quinct. 71. 81. Sex. Rosc. 82. Cluent. 8. 88. Sest. 77. Rab. Post. 10. Deiot. 1. multis annis ante hoc tempus; Balb. 41. numquam ante hoc tempus; Verr. II, 8. ante illud tempus; Cluent. 79. ante haec durissima rei publicae tempora; dom. 93. triennium ante legitimum tempus; Phil. V, 52. ante dictum testimonium; Flacc. 41. ante huius tribunatum; Sest. 31.

B. **Adverb**: I. **absolut**: 1. **allein**: accido: quod utinam illi ante accidisset; Phil. XI, 14.

ago: is non omnia, quae ante acta sunt, rata esse patietur? Verr. I, 109. nihil putas valere ... ante actae vitae existimationem? ib. III, 146. quo in loco nobis vita ante acta proderit? Sulla 77. ille quidem fructum omnis ante actae vitae hodierno die maximum cepit; Marcell. 3. vita ante acta (te) servavit; Fr. B. XIII, VII, 1.

appello: patremne appellem *ante* an filium? dom. 113.

censeo: equidem cum ante legatos decerni non censuissem; Phil. VIII, 21.

committo: qui multis nefariis rebus ante commissis hoc tempore imperatorem populi Romani oppugnaret; Phil. VI, 2.

confiteor: qua re irasci mihi nemo poterit, nisi qui ante de se voluerit confiteri; imp. Pomp. 37.

conligo: qui neque ut ante conlectam famam conservet neque uti reliqui temporis spem confirmet laborat; div. Caec. 71.

constituo: uti .., quae praemia senatus militibus ante constituit, ea solvantur ..; Phil. XIV, 38.

consuesco: ut vini et olei decumas et frugum minutarum, quas ante quaestores in Sicilia vendere consuessent, Romae venderent; Verr. III, 18.

damno: omnium ante damnatorum scelera ... vix cum huius parva parte aequari conferrique posse; Verr. I, 21.

decerno: Albucius, quod a senatu petebat, ipse sibi in Sardinia ante decreverat; prov. cons. 15.

deduco: deduxisti coloniam Casilinum, quo Caesar ante deduxerat; Phil. II, 102.

demonstro: res, quam ante demonstravi; Verr. II, 53. nam, ut ante demonstrabant, quid ubique esset, item nunc quid undique ablatum sit ostendunt; ib. IV, 132.

denuntio: moneo, praedico, ante denuntio: qui ..; Verr. a. pr. 36.

deprecor: nunc proficiscemur ad reliqua, si pauca ante fuerimus a vobis, iudices, deprecati; Verr. III, 10.

dico: „accusa, ubi ita necesse est". „non", inquit „nisi tu ante novo modo priore loco dixeris"; Quinct. 71. en hoc illud est, quod ante dixi; Cluent. 184. prius quam loqui coepisti, cum ante Gellius ... testimonium diceret; Vatin. 4. atque haec dico de futuris, quod est amicorum ante dicere ea, quae vitari possint; Phil. I, 26. ad litteras veniam ..., si pauca ante, quae ad ipsas litteras pertineant, dixero; ib. XIV, 6. aut supplicatio ab eo, qui ante dixit, decernenda non fuit, aut ..; ib. 11. vgl. produco. — de: illud, de quo ante dixi; Sex. Rosc. 116. de quo (edicto) ante dixi; Verr. I, 117. quod ante de istius abstinentia dixeram; ib. IV, 48. illa ..., de quibus ante dixi; ib. 73. Insula, de qua ante dixi; ib. 122. Verrucios, de quibus ante dixi; ib. 137. praetermittam illud etiam, de quo ante dixi; ib. V, 20. urbs Massilia, de qua ante dixi; Font. 13. fundum illum, de quo ante dixi, ... suum esse; Caecin. 19. C. Fabricius, is, de quo ante dixi; Cluent. 49. quiddam, quod ad me pertineat, de quo ante dixi; ib. 157. — quem ad modum ante dixi; Sex. Rosc. 91. Verr. III, 24. — ut ante dixi; Verr. III, 1. V, 98. imp. Pomp. 16. Cluent. 147. sen. 8. har. resp. 29. Sest. 138. Milo 45. Phil. XIII, 17.

do: ut ei curiata lege magistratus detur, cui nullis comitiis ante sit datus; leg. agr. II, 26.

doceo: ut ante vos docui; Verr. V, 160.

dono: „ignavus fuerat". „at eum tu ob virtutem corona ante donaras"; Verr. V, 110.

duco: qui non illam viam vitae, quam ante praecipitem et lubricam esse ducebat, huic planae ... praeponendam esse arbitretur; Flacc. 105.

eripio: quod si non Fortuna nobis modo eripuisset Ser. Sulpicium eiusque conlegam ante, M. Marcellum; Phil. XIII, 29.

everto: cuius ante manu eversa vos mihi ... reddidistis; har. resp. 16.

facio: faciam hoc non novum, sed ab eis, qui nunc principes nostrae civitatis sunt, ante factum, ut ..; Verr. a. pr. 55. ut ante facta in iudicium non vocentur; ib. I, 108. de quo ego consulto .. neque apud vos ante feci mentionem ... neque vero nunc ideo disputabo, quod ..; leg. agr. III. 4. ne ... aliquid de tensis ... dicerem, quod in aliis aedilibus ante fecissem; Planc. 83. multa se arbitratur .. peperisse ante factis; Deiot. 37. quod si id ante facere conatus essem, nunc facere non possem; Phil. IV, 1.

gero: ea, quae ante gesseram; Quir. 1.

horreo: eodem die illorum minas, quas ante horrebamus, neglegere coepimus; Quinct. 92.

inanis: cum ... in loculis ante || locis, locis et ||

inanissimis tantum nummorum positum videret; Cluent. 70.

laboro: si et eo ipso tempore et ante in consulatu meo ... vigiliis omnibus nihil nisi de salute meorum civium laborassem; dom. 145.

laudo: quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat, nisi ante laudasset; Font. 39.

mitto: septuaginta milia passuum vis esse decursa biduo? dic. negas? ante igitur misisti; Quinct. 81.

munio: ut ad hoc nefarium facinus accederet, aditum sibi aliis sceleribus ante munivit; Cluent. 31.

occurro: tamen ceteros docuit ante istius avaritiae scelerique occurrere; Verr. V, 24. utrum pedem cum intulero ..., tum ... deiciar, an eadem vi ... mihi ante occurratur, ne ..; Caecin. 39. cur neque ante occurrit, ne ille in villa resideret, nec ..? Milo 51.

oppeto: mors aut ||autem|| necessitatem habeat fati aut, si ante oppetenda est, oppetatur cum gloria; Phil. XII, 30.

pareo: ut ... eadem condicione populo Romano parerent qua suis ante paruissent; Verr. III, 12.

pario: nolite ... hoc eum cum honore ||hac eum re, al.|| ... etiam ceteris ante partis honestatibus ... privare; Muren. 87. illum enim arbitrabar ... retinere exercitum praeda ante parta et bellum conficere posse; prov. cons. 28.

pateo: isti ordini iudicatus lege Iulia, etiam ante Pompeia, Aurelia non patebat? Phil. I, 20.

perspicio: filiam eius ... eiecisti, alia condicione quaesita et ante perspecta ||perfecta, al.||; Phil. II, 99.

possum: ieci ... fundamenta rei publicae, serius omnino quam decuit — nec enim ante potui; Phil. V, 30.

praedico: testificor, denuntio, ante ||denuntio ante,|| praedico nihil M. Antonium eorum ... facturum; Phil. VI, 5.

praescribo: qui ... plura etiam effundet quam tu ei domi ante praescripseris; Flacc. 23.

probo: nihil cuiquam probari volo me dicente quod non ante mihimet ipsi probatum sit; Verr. III, 164.

produco: qui ad vos ante producti testes ... dixerunt; Verr. I, 13.

profundo: sanguinem suum profundere omnem cupit, dum modo profusum huius ante videat; Cluent. 18.

reduco: quocum me si ante ||stantem|| Cn. Pompei auctoritas in gratiam non reduxisset, nunc ||hunc|| iam ipsius fortuna reduceret; Rab. Post. 19.

sequor: cum .. ei, qui ante sequi populi consensum solebant, fugiunt; Phil. I, 37.

sum: campus Leontinus, cuius ante ||antea|| species haec erat, ut ... annonae caritatem non verererere, sic erat deformis ..., ut ..; Verr. III, 47. nihil quod ante fuerit in consuetudine bonorum, nunc in istius facto reprehenditur; ib. 188. si illud ..., quod ante in re publica [non] fuerat, perenne ... manere potuisset; sen. 9. sin ||sit|| hoc totidem verbis translatum caput est, quot fuit non modo in Cornelia, sed etiam ante in lege Servilia; Rab. Post. 9.

tempto: tum illud multis rebus ante temptatis necessario tibi volnus inflictum est, quod ..; Phil. II, 52.

violo: quod neque praedo violarit ante neque umquam hostis attigerit; Verr. IV, 104.

elliptisch: alio incessu esse meditabatur ..., capillatior quam ante barbaque maiore; leg. agr. II. 13. infinito ex tempore, non ut ante, a ||antea ab|| Sulla et Pompeio consulibus; ib. 56.

2. **mit andern Adverbien**: iam: accipio: acceperam iam ante Caesaris litteras, ut ..; Phil. II, 49. — audio: non hoc nunc primum audit ...: iam ante ||antea|| in sella sedens praetor ... miliens audivit; Verr. III, 130. — coëo: si nullum iam ante consilium de morte ... eius inieras nullamque societatem ... praemii cum homine ullo coieras; Sex. Rosc. 96. — cognosco: se de his Dionis incommodis ... iam ante cognosse; Verr. II, 23. — confirmo: sic ... dicam, ut hoc iam ante confirmem ..; Verr. V, 42. — credo: huic ipsi Alexandrino (regi) grandem iam ante pecuniam credidit; Rab. Post. 4. — defigo: at quam sententiam dixi? primum eam, quam populi sermo in animis nostris iam ante defixerat; dom. 9. — denuntio: huic ego homini iam ante denuntio ... rationem ... esse mutandam; div. Caec. 25. — dico: id quod iam ante dixi; Sex. Rosc. 25. dixi iam ante me non omnia istius ... enumeraturum; Verr. II, 82. ut iam ante dixi; Sex. Rosc. 143. Sulla 53. — emigro: domo eius emigrat atque adeo exit; nam iam ante emigrarat ||migrarat, al.||; Verr. II, 89. — facio: cum vos vestem mutandam censuissetis ... atque idem omnes boni iam ante fecissent; sen. 12. cum vero id senatus frequens censuisset et omnes ordines reliqui iam ante fecissent; Piso 18. — ineo: s. coëo. — iuro: quasi vero ille non in alias quoque leges, quas iniuste rogatas putaret, iam ante iuraverit! Sest. 61. — prospicio: ut... tu, C. Aquili, iam ante animo prospicere possis, quibus de rebus auditurus sis; Quinct. 35. — puto: populus Romanus iudicabit de eo homine, quem iam ante iudiciis indignum putavit; Verr. V, 178. — relinquo: quando quidem agros iam ante istius iniuriis exagitati reliquissent; Verr. II, 9. — teneo: quem locum fugitivi iam ante tenuerunt; Verr. V, 10. — video: sese ideo leviorem suum casum fingere, quod iam ante aciem securium tuarum ... vidisset; Verr. V, 113. — vinco: et ceteros quidem omnis victores bellorum civilium iam ante aequitate ... viceras: hodierno vero die te ipsum vicisti; Marcell. 12. — s. 3. anno; Cluent. 46. II, 1, b. Verr. V, 101. 2, c. Verr. V, 182. — A, II, 3. praeturam.

saepe: cognosco: quae quidem (fides) cum saepe ante tum in hac ipsa causa nuper est cognita; Rab. Post. 13. — facio: quem (populum) in caritate annonae, ut saepe ante fecerant, frumento suppeditato levarunt; Balb. 40.

ter: s. II, 2, a. dom. 45.

3. **mit Ablativ**: (s. **aliquanto, annus** u. s. w.) aliquanto: aliquanto ante; Sulla 56. s. II, 1, b. Verr. I, 149. ante aliquanto; Vatin. 25. s. II, 1, b. Verr. II, 46.

anno: non ita multis ante annis; Sex. Rosc. 64. multis iam ante annis; Cluent. 46. anno ante; Flacc. 6. har. resp. 45. Phil. XI, 18. annis ante paucis; Sest. 28. paucis annis ante; Phil. II, 102.

biduo: ex hac die biduo ante; Piso 61.

biennio: biennio ante; Cluent. 14. 68. leg. agr. II, 49. Sulla 67.

diebus: diebus compluribus ante; Quinct. 88. paucis diebus ante; Muren. 51. paucis ante diebus; Catil. III, 3. Muren. 88. 89. multis ante diebus; Piso 55. xxx diebus ante; Phil. V, 19.

mensibus: multis ante mensibus; Phil. II, 81.

multo: multo .. ante; Verr. V, 1. multo ante; dom. 29. har. resp. 3. 4. Balb. 41. Phil. II, 24. non multo ante; Scaur. c. 1. § 3.

paulo: paulo ante; Sex. Rosc. 19. Qu. Rosc. 3. 40. Verr. I, 120. II, 155. 178. IV, 139. V, 41. 92. 172. Caecin. 77. imp. Pomp. 36. 45. Cluent. 38. 188. leg. agr. II, 4. 68. Catil. I, 16. 21. III, 10. Muren. 32. Flacc. 14. Sulla 91. har. resp. 8. 18. Sest. 99. 141. Vatin. 1. 3. 32. Cael. 18. 50. prov. cons. 2. 18. 36. Piso 18. 47. 62, 75. 92. 95. Milo 7. Marcell. 3. 7. Phil. III, 8. IV, 4. 6. VI, 1. 5. X. 14. VIII, 6. XI, 25. XII, 5. X. 6. s. II, 2, b. Verr. II, 167. modo ac plane paulo ante; Verr. IV, 6.

quanto: quanto ante; Sest. 8.
tanto: tanto ante; Verr. V, 78. 89. Catil. III, 17. Phil. II, 83.

II. **mit folgendem quam: 1. Indicativ: a. Praes.**: ante quam doceo id factum non esse, libet mihi ..; Quinct. 48. atque ante quam de incommodis Siciliae dico, pauca mihi videntur esse de provinciae dignitate . . . dicenda; Verr. II, 2. itaque mihi certum est .., ante quam ad meam defensionem . . . venio, illius uti confessione; Caecin. 24. quam ob rem a vobis, iudices, ante quam de ipsa causa dicere incipio, haec postulo; Cluent. 6. tametsi permulta sunt, quae mihi, ante quam de causa dico, de communibus invidiae periculis dicenda esse videantur; ib. 8. qua de re ante quam dicere incipio, perpauca mihi de meo officio verba faciunda sunt; ib. 117. nunc ante quam ad sententiam redeo, de me pauca dicam; Catil. IV, 20. ante quam pro L. Murena dicere instituo, pro me ipso pauca dicam; Muren. 2. „at a testibus laeditur". ante quam dico a quibus ..., dicam de genere universo; Flacc. 6. quod ego crimen ante quam attingo, peto a vobis, iudices, ut ..; Scaur. 21. sed ante quam ad eam orationem venio ..., videntur ea esse refutanda, quae ..; Milo 7. sed ante quam de accusatione ipsa dico, de accusatorum spe pauca dicam; Deiot. 7.

b. **Perf.**: an ante quam postulasti ut bona possideres, misisti qui curaret, ut ..? Quinct. 81. usque eo animadverti .. eum iocari ..., ante quam Chrysogonum nominavi; Sex. Rosc. 60. cuius ante praedia possedisti quam ipsum cognovisti; ib. 145. omne illud tempus, quod fuit, ante quam iste ad magistratus ... accessit; Verr. I, 38. rationes ad aerarium, ante quam Dolabella condemnatus est, non audet referre; ib. 98. is mortuus est ..., nescio an ante quam Verres praeturam petere coepit; ib. 125. aliquanto ante in provinciam iste proficiscitur, quam opus effectum est; ib. 149. quae bona is ... huic Heraclio, ante aliquanto quam est mortuus, omnia utenda ... tradiderat; ib. II, 46. neque in hac re sola fuit eius modi, sed, ante quam ego in Siciliam veni, in maximis rebus ac plurimis; ib. 140. omnia ista ante facta sunt, non modo quam ego Siciliam, verum etiam quam iste Italiam attigit; ib. 161. illi enim, ante quam potuerunt existimare, quanto liberior vita sit eorum ..., gloriae causa ... accusant; ib. III, 3. Nympho, ante quam plane constitit, condemnatur; ib. 54. neque (equitem Romanum scitote) ante dimissum quam ad condicionem eius depectus est; ib. 60. quae dico signa, ante quam abs te sublata sunt, Messanam cum imperio nemo venit quin viserit ||viderit||; ib. IV, 7. numquam in Sicilia frumentum publice est emptum quin ..., ante quam hoc delectum ... consilium iste dedit; ib. V, 55. causam sibi dicendam esse statuerat iam ante, quam hoc usu venit; ib. 101. copiose L. Crassus ... paulo ante quam nos in forum venimus, ... hanc sententiam defendit; Caecin. 53. quae causa ante mortua est, quam tu natus es ||esses||; Rabir. 25. ut ... non ante quam illum vita expulit bellum confectum iudicarit; Muren. 34. universus senatus multo ante quam est lata lex de me, „gratias agendas" censuit; dom. 85. cui fuerit, ante quam designatus est, decreta provincia; prov. cons. 37. qui ... me, ante quam vidit, rei publicae reddidit; Ligar. 7. quid? non ante lata (lex) quam scripta est? quid? non ante factum vidimus quam futurum quisquam est suspicatus? Phil. V, 7. nec ante turpes iudices quaesiti quam honestis iudicibus nocentium salus desperata est; ib. 15. qui ante quam nos id (bellum) coacti suscepimus, in pace iacere quam in bello vigere maluit; ib. X, 14. cui fui semper amicus, ante quam ille rei publicae ... est factus inimicus; ib. XII, 23.

c. **Fut. II.** tu me ad verbum vocas: non ante veniam, quam recusaro; Caecin. 81. ante provinciam sibi decretam audiet quam potuerit tempus ei rei datum suspicari; Phil. XI, 24.

2. **Coniunctiv: a. Praes.**: is videlicet ante quam veniat in Pontum, litteras ad Cn. Pompeium mittet; leg. agr. II, 53. quod hac lege ante omnia veneunt, ante pecuniae coguntur et coacervantur, quam gleba una ematur; ib. 71. ut ter ante magistratus accuset intermissa die quam multam inroget aut iudicet; dom. 45. necesse est, ante quam de tribunatu P. Sestii dicere incipiam, me totum ... naufragium exponere; Sest. 15. ante quam de re publica ... dicam ea, quae dicenda ... arbitror, exponam vobis breviter ..; Phil. I, 1.

b. **Imperf.**: ostendi quam multa ante fieri convenerit, quam hominis propinqui bona possideri postularentur; Quinct. 86. statim Romae et ad urbem, ante quam proficisceretur, quaerere ... coepit; Verr. II, 17. quas (statuas) tu paulo ante, quam ad urbem venires, poni ... iussisti; ib. 167. ante quam verbum facerem, de sella surrexit atque abiit; ib. IV, 147. postridie ante quam luceret combustus est; Cluent. 27. quin ei, qui populo agros essent adsignaturi, ante acciperent a populo beneficium quam darent; leg. agr. II, 19. qui ... omnia ante commutarent quam nos audire possemus; hic vero ... nihil posse existere quod non ante exstingui atque opprimi posset quam plane *esset* exortum ac natum; ib. 90. quamquam is quidem, ante quam sententiam diceret, propinquitatem excusavit; Phil. VIII, 1. qui (sol), ante quam se abderet, ... fugientem vidit Antonium; ib. XIV, 27.

c. **Perf.**: te, ante quam de Sicilia decesseris, in gratiam redisse cum Verre; div. Caec. 29. hoc ... domesticum malum ... opprimit ante quam prospicere atque explorare potueris; Verr. I, 39. quorum animos iam ante habueris inimicos et invidos, quam ullas inimicitias susceperis; ib. V, 182. ut ante, quam me commutati indicii coargueris, te summae neglegentiae tuo iudicio convictum esse fateare? Sulla 44. ut non ante attigerint (Syriam Macedoniamque) quam hunc ordinem condemnarint, quam auctoritatem vestram e civitate exterminarint, quam fidem publicam, quam perpetuam populi Romani salutem, quam me ac meos omnis foedissime crudelissimeque vexarint; prov. cons. 3. ut ante consessum meorum iudicum videam quam potuerim qui essent futuri suspicari? Planc. 40. ante vero, quam sit ea res ... adlata, laetitia frui satis est; Phil. XIV, 1.

d. **Plusquamperf.**: ut reus ante quam verbum accusatoris audisset, causam dicere cogeretur; Quinct. 9. de hoc, qui, ante quam aditum in ius esset, ante quam mentio denique controversiae facta esset ulla, discessisset, putabant nihil agi posse; Verr. II, 55. hic primo [Carpinatius], ante quam in istius tantam familiaritatem pervenisset, aliquotiens ad socios litteras ... miserat; ib. 171. ne quis frumentum de area tolleret ante, quam cum decumano pactus esset; ib. III, 36. nec illum ante tibi satis facere (oportuit), quam tu omnium existimationi satis fecisses; ib. 133. ut ex senatus consulto ... consul ante fieret, quam ullum alium magistratum per leges capere licuisset; imp. Pomp. 62. qui cogeretur docere ante quam ipse didicisset; dom. 141. hanc (civitatem) ante amittere non potuissent quam hoc solum civitatis mutatione vertissent; Balb. 28. qui ante quam de meo adventu audire potuissent ..., in Macedoniam ... perrexi; Planc. 98. *ego non ante comperendinavi, quam* ... Verrem operuissem Sicilia teste tota; Scaur. 29. s. b. leg. agr. II, 90.

3. **Infinitiv**: dici vix potest quam multa sint quae respondeatis ante fieri oportere, quam ad hanc rationem extremam [necessariam] devenire; Quinct. 54.

4. **ohne Verb**: avarus erat? immo etiam, ante quam locuples, semper liberalissimus ... fuit; Qu. Rosc. 22. ut ne multi illud ante praeciperent oculis quam populus Romanus; Verr. IV, 64. ut ante Syracusani in moenibis suis ... hostem armatum

... quam in portu ullam hostium navem viderint; ib. V, 97. ante rusticis detur ager ... quam urbanis? leg. agr. II, 79. ut ego ante dicendi finem faciam quam vos me tam attente audiendi; Sest. 136. cuius ego facinora oculis prius quam opinione, manibus ante quam suspicione deprehendi; Cael. 14. quorum (Lupercorum) coitio illa silvestris ante est instituta quam humanitas atque leges; ib. 26. cum ei, qui exspectare velit, ante iniusta poena luenda sit quam iusta repetenda; Milo 11. nec (haec) ante repudiata sunt quam quaesita; ib. 64. quod (bellum) qui erant in Africa ante audierunt geri quam parari; Ligar. 3. illae enim (leges) sine ulla promulgatione latae sunt ante quam scriptae; Phil. I, 25.

antea, vorher, früher: I. **absolut**: 1. **allein**: absolvo: ut eodem crimine ... Sopatrum condemnarent [eidem homines], qui antea absolvissent; Verr. II, 70.

accuso: quo in loco antea, qui sociis iniurias fecerant, accusari et condemnari solebant, ibi ..; Verr. I, 59. quin is, qui alium antea studio adductus accusasset, sibi advenienti praesto esset futurus; ib. III, 63.

adduco: s. accuso; Verr. III, 63.

adhibeo: amicis hospitibusque Oppianici, quos adhibuerat antea; Cluent. 186.

adiuvo: ad eum igitur rex Deiotarus venit ..., quem antea iustis hostilibusque bellis adiuverat; Deiot. 13.

adsequor: per quorum sententias ... id adsequantur, quod antea ipsi scelere et ferro adsequi consueverant || consueverunt ||; Sex. Rosc. 8.

adsum: „pervellem adessent ei, qui adfuerant || adfuerunt || antea causamque cognorant“; Verr. II, 72.

alo: atque antea quidem maiores copias alere poterat; nunc exiguas vix tueri potest; Deiot. 22.

amici: homines miseri, antea socii atque amici populi Romani, nunc servi ac supplices; Verr. a. pr. 53.

aspicio: 'id, inquam, adamasti, quod antea non aspexeras; Verr. IV, 101.

attingere audeo: cum antea per aetatem nondum huius auctoritatem loci attingere auderem statueremque ..; imp. Pomp. 1.

audio: multorum testimonia audistis antea; Verr. II, 25. haec vos antea, iudices, audistis ...: cognoscite nunc ..; ib. III, 49. hunc audiebant antea, nunc praesentem vident tanta temperantia ..., ut ..; imp. Pomp. 13. audistis, cum pro se diceret; audistis antea, cum accusaret; Cael. 45.

capio: ecquem scis in Sicilia antea captum archipiratam qui non securi percussus sit? Verr. V, 67.

castrorum metator: accedit Saxa nescio quis ..., castrorum antea metator, nunc, ut sperat, urbis; Phil. XI, 12.

celebro: is, qui antea cantorum convicio contiones celebrare suas solebat, cantorum ipsorum vocibus eiciebatur; Sest. 118.

claudo: patefactum ... esse Pontum, qui antea populo Romano ex omni aditu clausus fuisset; imp. Pomp. 21.

cogito: quae in illa villa antea dicebantur! quae cogitabantur! quae litteris mandabantur! Phil. II, 105.

cognosco: ea vos antea, iudices, cognovistis; Verr. I, 138. s. adsum.

commemoro: de cuius virtute antea commemoravi; Verr. II, 102. illi, de quibus antea commemoravi; Font. 40. quem ego antea commemoravi; Caecin. 67. par eis, quos antea commemoravi; Cluent. 107.

commendo: idem consul ea vestrae fidei commendat, qui antea dis immortalibus commendavit; Muren. 2.

committo: multa antea commissa maleficia; Sex. Rosc. 62. cum de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat; ib. 70.

concito: populus Romanus, qui L. Quinctii || [tribuni plebis] || fictis querimoniis antea concitatus rem illam et rogationem flagitarat; Cluent. 137.

condemno: qui absolvere eum, ... quem ipsi bis || [iam] || antea condemnarant, nullo modo poterant; Cluent. 106. s. accuso; Verr. I, 59.

confugio: quo quidem nunc non ita confugiunt, ut antea in suis repetundis rebus solebant; Verr. V, 126.

conicio: supponere coepit civis Romanos, quos in carcerem antea coniecerat; Verr. V, 72.

consuesco: quem ipse Sex. Naevius procuratorem relinquere antea consuesset; Quinct. 87. quid sibi iste volt? accusatoremne se existimari, qui antea defendere consuerat? div. Caec. 70. qui etiam antea ... pascendi causa esse in agro consuerant; Caecin. 59. s. adsequor.

consulo: si minus eius famae parcere videbor, quam antea consului; Tull. 3.

contemno: illa tacita existimatio, quam antea contemnere solebatis; Verr. V, 176.

copiosus: videamus Herbitensis civitas honesta et antea copiosa quem ad modum ... vexata sit; Verr. III, 75.

cruento: quae (Appia) cruentata antea caede honesti ... viri silebatur, eadem nunc crebro usurpatur, postea quam ..; Milo 18.

debeo: ut quantum antea parentibus ..., tantum hoc tempore universum cuncto populo Romano debeamus; Quir. 5.

decerno: cum ego idem antea multa decrerim, quae ..; prov. cons. 26.

defendo; quibus excusationibus antea nimium in alio quo*dam* || aliquo || iudicio studium tuum defendere solebas, earum habere in hoc homine nullam potes; Verr. V, 176. qui illum solus antea de ambitu defendisset; Sulla 6. ut etiam acta illa Caesaris, quae neque oppugnavi antea neque defendi, meo iam iure possim defendere; prov. cons. 44. s. consuesco; div. Caec. 70.

demonstro: me posse causam commodius demonstrare quam antea demonstrata sit; Quinct. 34. quod antea domonstravi; Verr. V, 80.

denuntio: is qui antea denuntiarat; Cluent. 24.

deterreo: antea deterrere te ne popularis esses non poteramus: exorare nunc ut sis popularis non possumus; Phil. VIII, 19.

dico: hoc ego ... dicturum esse eum non arbitror; cum autem antea dixisse audio ..; Quinct. 63. quod antea causam publicam nullam dixerim; Sex. Rosc. 59. satis est ostendere omnis antea ius ita dixisse; Verr. I, 114. in his omnibus, quae antea dicta sunt; ib. III, 10. qui apud vos antea testimonium dixit; ib. IV, 38. quod alio loco antea dixi; ib. V, 58. id quod antea dixi; ib. 157. quod antea nihil in istum dixi; Tull. 4. id quod dixi antea; Font. 25. ut idem dicas, quod ipse antea dixit; Caecin. 35. dixi antea lege permitti, ut ..; leg. agr. II, 86. dixi antea: ne si ..; Sulla 38. quem antea vix tibi notum esse dixisses; Vatin. 3. s. cogito. — de: eas iniquitates, de quibus antea dixi; Verr. III, 40. hominum, de quibus antea dixi; ib. 210. cum illis rebus .., de quibus antea dixi; ib. IV, 116. aedificium, de quo antea dixi; Tull. 21. — ut: ut antea dixi; leg. agr. II, 92. ut dixi antea; har. resp. 30.

displiceo: si tibi antea displicuisset; Verr. I, 37.

dissentio: quod non ab omnibus eisdem, a quibus antea solitus sum dissentire, dissentiam; Planc. 91.

dissolvo: crimina tractantur ab accusatore ea

quae erant antea ... iudicio dissoluta; Verr. II, 68.

do: tu cur post illius fugam iudices alios sortitus es, si eos, qui erant antea dati, utriusque dederas voluntate? Verr. II, 44.

doceo: at ||et|| id C. Rabirius ... antea falsum esse docuit; Rabir. 18.

dubito: de quo etiam si quis dubitasset antea, num ..; Sulla 68.

duco: satis firmum accusatorem filio suo fore neminem putavit, nisi qui in matrimonium sororem eius antea duxisset; Cluent. 190.

exspecto: nam antea, cum dixerat accusator acriter ... cumque defensor suppliciter ... responderat, tertius ille erat exspectatus locus testium ... . hoc vero quid est? Flacc. 21.

facio: qui, quod nullo in homine antea fecerunt ..., hi nunc veniunt ..; Verr. II, 155. ut antea solebant facere in decumis, cum aequa lege ... venibant; ib. III, 118. id quod ... tabulis aratorum planum factum antea est; ib. 189. namque antea non defensionis tuae modus, sed nox tibi finem dicendi fecit: nunc ... ne idem facias, id abs te postulo; Tull. 6. quod facere nisi ... festis diebus antea non solebat; Cluent. 27. quas regiones ... nullae nobis antea litterae, ... nulla fama notas fecerat, eas ||has|| ... populi Romani arma peragrarunt; prov. cons. 33.

flagito: ſ. concito.

foveo: *illa lenitas, qua antea famam illius ... foveram*; Tull. 3.

fruor: quibus ego omnibus antea rebus sic fruebar ut nemo magis; Quir. 4.

gero: eius ipsius liberos, qui cum praedonibus antea ibi bellum gesserat, a praedonibus esse sublatos; imp. Pomp. 33.

habeo: eos, etiam si quid antea recti aut venusti habere visi essent ||sunt, *sint*||, id amittere; Quinct. 77. nos, qui antea ... Italiam tutam habebamus, ... eidem ... Appia iam via carebamus; imp. Pomp. 55. ut ... haec antea singula per illos habuerimus, nunc universa per vos recuperarimus; sen. 2.

helluor: quibuscum iam in exostra helluatur, antea post siparium solebat; prov. cons. 14.

inservio: antea cum equester ordo iudicaret, improbi ... magistratus ... inserviebant publicanis; Verr. III, 94.

instituo: cum aliquis sumptus instituit eos, qui antea non erant instituti; Flacc. 33.

iudico: senatus ipse iudicabit, qui ... frequentissimus antea iudicavit; har. resp. 14.

laboro: *antea enim in eo la*borabam, ut ...: nunc in eo consumenda est oratio, ut ..; Tull. 1. de quibus (testibus) ego antea laborabam ..., nunc sum animo aequissimo; Caecin. 3.

laudo: P. .. Vatinius, qui et antea iure laudatus a vobis et hoc tempore merito laudandus est; Phil. X, 13.

lego: quas (litteras) si antea non legistis, nunc ex nobis ... cognoscite; Font. 18.

libero: quod erant ... eidem, qui antea Sopatrum eodem illo crimine liberarant; Verr. II, 71.

mando: ſ. cogito.

metuo: cum etiam qui antea metuerant redirent; Sex. Rosc. 21.

miror: et mehercule ego antea ... mirari solebam ..; Verr. IV, 33. si quis antea .. mirabatur quid esset ..., is ex hoc tempore miretur potius, si ..; Sest. 1.

munio: Macedonia, quae erat antea munita plurimorum imperatorum ... tropaeis ..., sic a barbaris ... vexatur, ut ..; prov. cons. 4. Alpibus Italiam munierat antea natura non sine aliquo divino numine ...: quae iam licet considant; ib. 34.

nomino: Philinus, quem antea nominavi; Tull. 22. homines Graeci, quos antea nominavi; Sest. 142.

notus: Sthenius ..., antea multis propter summam virtutem ..., nunc propter suam calamitatem ... omnibus notus; Verr. II, 83.

obtineo: maxime vellem .., ut P. Sulla .. antea dignitatis suae splendorem obtinere ... potuisset; Sulla 1.

oppugno: ſ. defendo; prov. cons. 44.

orno: eum regem, quem ornare antea cuncto cum senatu solebam ..., nunc contra atrocissimum crimen cogor defendere; Deiot. 2.

ostendo: cum .. antea senatus auctoritatem suam in virorum fortium funeribus ... ostenderit, placere ..; Phil. IX, 16.

percello: desinant homines isdem machinis sperare me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem perculerunt; dom. 27.

perpetior: iam videtis quam ob causam Sicilia, tot hominum antea furta ... perpessa, hoc non potuerit novum ... genus iniuriarum ... perferre? Verr. III, 64.

perspicio: ut ea, quae ratione antea non perspexerat, satietate abiecisse ... videatur; Cael. 42.

pertimesco: antea, cum erat ... mentio legis agrariae facta, continuo, qui agros publicos ... tenebant, pertimescebant ||expertimescebant||; leg. agr. II, 68.

polliceor: senatum, quae sit antea pollicitus legionibus ..., ea ... soluturum; Phil. XIV, 38.

possideo: Gracchos plebem in agris publicis constituisse, qui agri a privatis antea possidebantur; leg. agr. II, 10.

possum: Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus; antea vel iudicari primo poterat vel amplius pronuntiari; Verr. I, 26. ſ. alo. deterreo. obtineo.

prohibeo: sese antea, cum ... eum publice ... laudare cuperent, a C. Verre prohibitos esse; Verr. IV, 142.

prosum: non, si tibi antea profuit, semper proderit; Phil. VIII, 12.

relego: „quia antea, cum duos filios haberet, illum alterum ... secum omni tempore volebat esse, hunc in praedia rustica relegarat“; Sex. Rosc. 42.

repello: bellum Gallicum .. C. Caesare imperatore gestum est, antea tantum modo repulsum; prov. cons. 32.

scribo: videtisne hoc totum ||totum hoc|| nomen ... esse in litura? quid fuit istic antea scriptum? Verr. II, 104. ut, si posset, ea, quae antea scripserat, plane extingueret; ib. 172.

semoveo: qui antea voce praeconis a liberis semovebantur, tuis ludis ... manu liberos a se segregabant; har. resp. 26.

sentio; nunc isdem vobis adsentior, cum quibus antea sentiebam; prov. cons. 25.

sileo: ſ. cruento.

simulo: quae a Stratone illo venenum antea viro suo datum sibi persuasum esse simulasset; Cluent. 178.

socii: ſ. amici.

soleo: censorium nomen, quod asperius antea populo videri solebat, id nunc poscitur; div. Caec. 8. detrusum dicesne? nam eo verbo antea praetores in hoc interdicto uti solebant; Caecin. 49. ubi est igitur illa laus oratoris, quae vel in accusatore antea vel in patrono spectari solebat? Flacc. 22. ſ. accuso; Verr. I, 59. confugio. contemno. defendo; Verr. V, 176. dissentio. facio; Verr. III, 118. Cluent. 27. helluor. miror; Verr. IV, 33. orno.

specto: ſ. soleo; Flacc. 22.

statuo: neque tu ipse hoc ita statueras antea per biennium; Verr. III, 101. *antea sic hanc causam agere statueram .., ut ...:* nunc vero ... *video ..;* Tull. 1. ſ. attingo.

sum: iusserunt simulacrum Iovis ... contra atque antea fuerat ad orientem convertere; Catil. III, 20. — improbus: Mamertina civitas improba antea non erat; Verr. IV, 22. — iucundus: eam vitam, quae mihi sua sponte antea iucunda fuerit, nunc iam mea lege ... necessariam quoque futuram; Verr. III, 5. — occultus: ut id omnes viderent, quod antea fuisset occultum; Sulla 4. — optabile: ita, quod erat optabile antea, ut populum Romanum comitem haberemus, nunc habemus ducem; Phil. VII, 22. — suspiciosus: timor eius, perturbatio ..., quae erant antea suspiciosa, haec aperta et manifesta faciebant; Cluent. 54. — tenuis: quid, si accedit eodem ut tenuis antea fueris? Sex. Rosc. 86. is, qui antea tenuis fuerit, an is, qui postea factus sit egentissimus? ib. 88. — consuetudo: ut, cum antea consuetudo inter eos fuisset, tum etiam nuptiis iungerentur; Scaur. 9. — urbs: Phaselis illa, quam cepit P. Servilius, non fuerat urbs antea Cilicum et praedonum; Verr. IV, 21. — animo: quo quidem animo cum antea fuit, tum non dubito quin tuis litteris ... se magis etiam erexerit; Deiot. 38. — in agro: ſ. consuesco; Caecin. 59. — in opinione: me causam A. Cluentii nunc cognosse, antea fuisse in illa populari opinione; Cluent. 142.

sustineo: rem publicam, quam antea cum viris fortibus multis, in hac vero causa solis ||*soli*|| vestris cervicibus sustinetis; dom. 142.

teneo: semitam tantum Galliae tenebamus antea ...: nunc denique est perfectum, ut ..; prov. cons. 33.

termino: ut Asia, quae imperium antea nostrum terminabat, nunc tribus novis provinciis ipsa cingatur; prov. cons. 31.

timeo: si antea timuissem, tamen hac contione, hoc populo certe non vererer; leg. agr. II, 101.

tollo: antea cum hostem ac bellum nominassem, semel et saepius sententiam meam de numero sententiarum sustulerunt: quod in hac causa iam fieri non potest; Phil. XIV, 22. antea vero quam multarum rerum iudicia sublata sint ... praetereo; Fr. B. VI, 17.

tracto: commemorasse istum quam liberaliter eos tractasset [etiam] antea, cum ipse praeturam petisset; Verr. a. pr. 23.

vendito: in eos invehitur, quibus se antea venditabat; har. resp. 52.

venio: si turpe existimas te advocato illum ipsum, quem contra veneris *antea*, causa cadere; Muren. 9.

versor: ea ingenia converti ad perniciem, quae antea versabantur in salute atque auxilio ferendo; Quinct. 33. quae quidem dominatio .. in aliis rebus antea versabatur, nunc vero quam viam munitet ... videtis; Sex. Rosc. 140.

video: quos ego campos antea collisque nitidissimos viridissimosque vidissem, hos ita vastatos nunc ac desertos videbam, ut ..; Verr. III, 47. — videor: ſ. soleo; div. Caec. 8.

volo: ſ. relego.

utor: sententia, qua cum antea tum hodie vel maxime usus es; Marcell. 32. ſ. soleo; Caecin. 49.

elliptiſch: quam: hanc habent arcem minus aliquanto nunc quidem munitam quam antea, verum tamen ..; div. Caec. 18. unus pluris praedonum duces vivos cepit P. Servilius quam omnes antea; Verr. V, 66. ipse autem ... non liberius quam antea ..., sed paulo solutiore animo tamen || tamen animo|| secum illam haberet, si ..; ib. 82. videte nunc quod adfectent ||quoad fecerit, al.|| iter apertius quam antea; leg. agr. I, 5. nec plus extraordinarium imperium ad id bellum quaesitum quam duobus antea maximis Punicis bellis; Phil. XI, 17. — quantus: cum praemia mihi tanta pro hac industria sint data, quanta antea nemini; Muren. 8. — qui: illos eo scelere violavit, quo nemo antea; har. resp. 5. — ut: cur non aperte, ut antea? cur non item ut tum, decreto ||cum directo|| et palam regionem illam petierunt? leg. agr. II, 44. neque enim ille servitutem vestram, ut antea, sed iam iratus sanguinem concupiscit; Phil. IV, 11.

2. **mit andern Adverbien:** iam: accipio, cognosco: quae (furta) ego antea iam ab illis cognoram et acceperam; Verr. IV, 149. — consecro: id etsi antea iam mente et cogitatione sua fratrisque sui consecratum esset; Verr. IV, 67. — dico: dixi iam antea saepe numero postulatos esse ..; Sex. Rosc. 119. dixi iam antea ... rationem arandi spe magis ... teneri; Verr. III, 227. ecquid mihi respondetur ad illud, quod ego iam antea dixi? Caecin. 86. — dissolvo: cur cum altera pensio solvenda esset, non tum cum prima? nam iam antea HS ↀↀ dissolverat; Qu. Rosc. 51. — fero: quod iam antea, cum iudex ... fuisset, turpissimum illud facinus non solum graviter tulit, sed etiam in medium protulit; Verr. a. pr. 29. — nomino: Mallius Glaucia, quem iam antea nominavi; Sex. Rosc. 96. homines nobilissimi ..., quos iam antea nominavi; ib. 119. — praebeo: ut, qualem te iam antea populo Romano praebuisti ..., talem te ... hoc tempore impertias; Sex. Rosc. 11. — profero: ſ. fero. — sum: obscurus: res, quae esset iam antea non obscura, sacerdotum testimonio perspicua esse coepit; Verr. IV, 100. amicitia: erat enim eis cum Chrysogono iam antea amicitia; Sex. Rosc. 106. bella: an quod in Sicilia iam antea bella fugitivorum fuerunt? Verr. V, 7. — elliptiſch: quem ad modum: vos, quem ad modum iam antea, vestra tecta ... defendite; Catil. II, 26.

numquam: cogito: quas (res) non modo antea numquam cogitasti, sed ne nunc quidem ... quantae sint suspicari potes; div. Caec. 40. si me hercule hoc, quod agit, numquam antea cogitasset, tamen ..; Catil. II, 16. — dimico: numquam est antea cum omnibus (gentibus) dimicatum; restitimus semper lacessiti; prov. cons. 33. — facio: fecerisne, quod in hac re publica ... factum antea numquam [est]; Vatin. 33. senatus consultum de supplicatione per discessionem fecit, cum id factum esset antea numquam; Phil. III, 24. — sum praetextatus: Sex. Clodium, qui numquam antea praetextatus fuisset, ... praetextatum volitare passus es; Piso 8. — video: „nescimus qui sis, numquam te antea vidimus“; div. Caec. 20. adeunt ad ea loca, quae numquam antea viderunt; Verr. V, 167. — elliptiſch: quod: in quem ipsi cum gravissimo testimonio publice, quod numquam antea, Romam mandata legatosque misissent; Verr. II, 161. quid accidit tandem ut horum populorum agri frumentum eius modi te praetore ferrent, quod numquam antea, quod neque tibi neque populo Romano posset probari? ib. III, 172.

saepe: iudico: cum saepe antea ... fortunatos eos homines iudicarem, qui ..., tum vero in his L. Murenae ... periculis ita sum animo adfectus, ut ..; Muren. 55. exportari aurum non oportere cum saepe antea senatus tum me consule gravissime iudicavit; Flacc. 67. — saepius: ſ. 1. tollo.

semel: ſ. 1. tollo.

semper: semper ille antea cum uxore, tum sine ea; Milo 55.

umquam: dico: nam Quinctius quidem quam causam umquam antea dixerat, cum annos ad quinquaginta natus esset? Cluent. 110. — sum: quae civitas antea umquam fuit ... — quae civitas umquam antea tam tenuis, *quae* tam parva insula fuit quae non portus suos ... defenderet? imp. Pomp. 54. — elliptiſch: quam: cum multo maturius quam umquam antea surrexisset; Verr. II, 41.

II. **mit folgendem quam:** quis tuum patrem

antea, quis esset, quam cuius gener esset, audivit? Deiot. 30.

antecedo, vorangehen, den Vorzug haben: alqs — honoribus: cum .. alii, qui honoribus populi Romani antecedebant, multa de conlegii iudicio verba fecissent; har. resp. 13. — aetate, auctoritate, honore, usu rerum; Verr. IV, 138. 142. 143. s. **aetas** V, 1. antecedere (S. 146, b.)

lictores: vehebatur in essedo tribunus plebis; lictores laureati antecedebant; Phil. II, 58.

antecello, hervorragen, übertreffen: alqs: summa dignitas est in eis, qui militari laude antecellunt; Muren. 24. Q. Catulum, humanitate, sapientia, integritate antecellentem; ib. 36. ut primum ex pueris excessit Archias ..., primum Antiochiae ... celeriter antecellere omnibus ingenii gloria contigit; Arch. 4. nemone horum tibi idoneus visus est, qui aetate honore, auctoritate antecellunt, ut ..? dom. 132. qui eloquentia ceteris antecellit; Fr. B. VI, 40.

aedes: in ea sunt aedes sacrae complures, sed duae, quae longe ceteris antecellant; Verr. IV, 118.

Asia: Asia vero tam opima est ac fertilis, ut et ubertate agrorum et varietate fructuum et magnitudine pastionis et multitudine earum rerum, quae exportantur, facile omnibus terris antecellat; imp. Pomp. 14.

causa: quae (causa frumentaria) magnitudine iniuriae et re ||iniuriae|| fere criminibus ceteris antecellet ||antecellit||, iucunditatis in agendo et varietatis minus habebit; Verr. III, 10.

civitas: in hac civitate, quae longe iure libertatis ceteris civitatibus antecellit; leg. agr. II, 29.

consuetudo: dicendi consuetudo longe et multum isti vestrae exercitationi ad honorem antecellit; Muren. 29.

ordo: hunc ordinem si dignitate antecellere non existimabas, ne hoc quidem sciebas, iudicare? Verr. III, 93.

anteeo, vorangehen, übertreffen: I. **absolut:** lictores: primum ... hi se praetores appellari volebant. ... deinde anteibant lictores, non cum bacillis, sed, ut hic praetoribus urbanis anteeunt, cum fascibus bini ||duobus||; leg. agr. II, 93.

II. **mit Object:** alqm: cum Ser. Sulpicius aetate illos anteiret, sapientia omnis; Phil. IX, 1.

aequalis: nec se aequales tui propter istam causam abs te anteiri putant; Sulla 23.

antefero, voranstellen, vorziehen: alqm: tu cum omnibus rebus inferior sis, hac una [in] re te mihi anteferri putas oportere, quod quaestor illius fueris; div. Caec. 61. qui me antetuleritis nobilitati; leg. agr. II, 6. ut nemo ei se neque honore neque gratia neque fortunis anteferret; Sulla 89. quod cum ipse ceteris omnibus esset omni honore antelatus, ampliorem honorem alteri tribuebat quam ipse erat consecutus; prov. cons. 27.

alienigenas: potestis igitur ignotos notis, iniquos aequis, alienigenas domesticis, cupidos moderatis, mercennarios gratuitis, impios religiosis, inimicissimos huic imperio ac nomini bonis ac fidelibus et sociis et civibus anteferre? Font. 32.

auctoritatem: num etiam in hac cotidiana [adsidua] urbanaque vita splendorem tuum, gratiam, celebritatem domesticam, operam forensem, consilium, auxilium, auctoritatem, sententiam senatoriam nobis aut, ut verius dicam, cuiquam es infimo ac despicatissimo ||desperatissimo|| antelaturus? Piso 64. te auctoritatem huius ordinis dignitatemque rei publicae tuis vel doloribus vel suspicionibus anteferre; Marcell. 3. ita locutus est, ut auctoritatem vestram vitae suae se diceret anteferre; Phil. IX, 9.

auxilium, celebritatem, consilium: s. auctoritatem; Piso 64.

cupiditatem: quid enim stultius quam inutilem potentiam, invidiosas opes, cupiditatem dominandi praecipitem et lubricam anteferre verae, gravi, solidae gloriae? Phil. V, 50.

cupidos: s. alienigenas.

dignitatem: s. auctoritatem; Marcell. 3.

fratrem: cum se fratrem uxoris tuae fratri tuo germano antelatum videbat; dom. 118.

gratiam: s. auctoritatem; Piso 64.

imperatores: quis dubitet de foederibus et de toto iure pacis et belli hominibus ||omnibus|| iuris peritissimis imperatores nostros anteferre? Balb. 45.

ignotos, impios, inimicissimos, iniquos, mercennarios: s. alienigenas.

libertatem: cum magna pars in eis civitatibus foederis sui libertatem civitati anteferret; Balb. 21.

operam: s. auctoritatem; Piso 64.

opes, potentiam: s. cupiditatem.

salutem: a quo populus Romanus frequens ita salutem D. Bruti una voce depoposcit, ut eam non solum commodis suis, sed etiam necessitati victus anteferret; Phil. XIV, 5.

sententiam, spendorem: s. auctoritatem; Piso 64.

voluptates: solet enim in disputationibus suis oculorum et aurium delectationi abdominis voluptates anteferre; Piso 66.

antehac, bisher: soleo uti: id providete, ne avaritiae, quae antehac occultis itineribus atque angustis uti solebat, auctoritate vestra viam patefaciatis inlustrem atque latam; Verr. III, 219.

antelucanus, bis vor Tagesanbruch: cenae: quorum omnis industria vitae et vigilandi labor in antelucanis cenis expromitur; Catil. II, 22.

antepono, vorziehen: alqm: aperte ab iudicibus petit, ut tu mihi anteponare; div. Caec. 23. quam ob rem non modo mihi, sed cuiquam anteponare; ib. 59. vos si mihi Q. Caecilium anteposueritis; ib. 73. anteponatur omnibus Pompeius; Catil. IV, 21. quid est qua re quisquam mihi se ipsa populari ratione anteponat? dom. 88. si cedo illius ornamentis ...: sin hunc illi antepono ..; Planc. 6. „ego tibi, Laterensis, Plancium non anteposui, sed ..;" ib. 12.

auctoritatem: qui ... neque in eo, quod monebatur, auctoritatem patris neque in eo, quod rogabatur, voluntatem anteponendam putavit libidini suae; Verr. II, 97.

calamitatem: ut ... horum calamitatem dominationi illorum omnes anteponant; Sest. 142.

commoda: si ille ... exoratus anteposuit honori suo commoda salutemque provinciae; Scaur. 35.

diem: hunc tu igitur diem tuis maximis et innumerabilibus gratulationibus iure antepones; Marcell. 11. tu autem, M. Antoni, ... unum illum diem ... non omnibus his mensibus ... anteponis? Phil. I, 31.

dignitatem: tum, si audebunt, dignitati horum anteponant suam; Flacc. 61.

disciplinam: cuius ego civitatis disciplinam atque gravitatem non solum Graeciae, sed haud scio an cunctis gentibus anteponendam dicam; Flacc. 63.

genus: gaudeat suo generi me meum non anteponere; Sulla 25.

gloriam: non solum illa gloria militaris vestris formulis atque actionibus anteponenda est, verum etiam ..; Muren. 29.

gravitatem: s. disciplinam.

liberalitatem: ego enim hanc in tantis opibus, tanta fortuna liberalitatem in suos, memoriam amicitiae reliquis virtutibus omnibus antepono; Rab. Post. 44.

libertatem: quam (libertatem) non solum ab ho-

minibus, verum etiam a bestiis expeti atque omnibus rebus anteponi videtis; leg. agr. II, 9. qui ... illius beneficio libertatem populi Romani anteposuerunt; Phil. V, 3.

memoriam: f. liberalitatem.

mortem: ut ... mortem servituti anteponamus; Phil. III, 29. quae (mors) certe servituti anteponenda est; ib. XI, 24.

pecuniam: veri simile non est, ut ille homo ... religioni suae monumentisque maiorum pecuniam anteponeret; Verr. IV, 11.

provinciam: concede igitur, ut tibi anteponatur in accusando provincia; div. Caec. 54.

rationes: si meas rationes umquam vestrae saluti anteposuissem; Quir. 1.

regem: omnibus regibus, quibuscum populus Romanus bellum gessit, hunc regem nimirum antepones; Muren. 32.

salutem: ut homines Galli ... vestram .. salutem suis opibus anteponerent; Catil. III, 22. ei patria cara est, cuius salutem caritati anteponit suorum; dom. 98. cur ego non ignoscam, si anteposuit suam salutem meae? Piso 79. quamquam ... non dubito quin hanc salutem anteponas illi victoriae; Ligar. 28. f. commoda.

suffragationem: si ... hanc. urbanam suffragationem militari anteponis; Muren. 38.

vitam: sed his omnibus rebus vitam anteposui meorum civium; dom. 96. ut quo duce omnia summa sit adeptus, huius vitam non anteponat suae; Marcell. 21.

voluntatem: f. auctoritatem.

antesignanus, Vorkämpfer: sum: fueras in acie Pharsalica antesignanus; Phil. II, 71.

constituo: antesignanos et manipularis et Alaudas iudices se constituisse dicebat; Phil. V, 12.

antestor, zum Zeugen anrufen: alqm: te, Magne, tamen antestaretur, quod nunc etiam facit; Milo 68.

anteverto, einen Vorsprung nehmen: alqs: vidit necesse esse Miloni proficisci Lanuvium illo ipso quo est profectus die: itaque antevertit; Milo 45.

antiquitas, Alterthum, Alterthümlichkeit, Biederkeit: I. **Subject:** est eadem: post sacra constituta, quorum eadem est antiquitas, quae ipsius urbis; har. resp. 13. — tanta: est enim tanta apud eos eius fani religio atque antiquitas, ut ..; Verr. I, 46.

proficiscitur, supplicat: cum tot res sint, quae vestris animis pro huius innocentis salute supplicent: primum generis antiquitas, quam [Tusculo] ex clarissimo municipio profectam in monumentis rerum gestarum incisam ac notatam videmus; Font. 41.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** incido, noto, video: f. I. proficiscitur.

2. **Ablativ:** careo: mavolt .. generum suum munere tuo quam illud fanum antiquitate religionis carere; har. resp. 29.

3. **mit Präposition:** profero ex: qua de re ||re tota|| si unum factum ex omni antiquitate protulero, plura non dicam; Cluent. 133.

III. **nach Adjectiv:** plenus: exspectant ei, qui audiunt, exempla ex vetere memoria ..., plena dignitatis, plena antiquitatis; Verr. III, 209. nec illam divinam gravitatem plenam antiquitatis diutius homo eiusdem sanguinis potuit sustinere; Sest. 130. haec enim plena sunt officii, plena observantiae, plena etiam antiquitatis; Planc. 45.

IV. **nach Substantiven:** auctor: o praeclarum interpretem iuris, auctorem antiquitatis! Balb. 20.

documentum: P. Rutilius, qui documentum fuit hominibus nostris virtutis, antiquitatis, prudentiae; Rab. Post. 27.

imago: unum aliquem te ex barbatis illis, exemplum imperii veteris, imaginem antiquitatis, columen rei publicae diceres intueri; Sest. 19.

memoria: cum exemplis uterer multis ex omni memoria || multis † etiam illa materia || antiquitatis; Caecin. 80. Cn. Pompeius, qui non modo eorum hominum, qui nunc sunt, gloriam, sed etiam antiquitatis memoriam virtute superarit; imp. Pomp. 27.

monimentum: qui (homo) mihi videtur quasi quoddam exemplar pristinae gravitatis et monimentum antiquitatis in re publica divinitus servari; Fr. A. III, 17.

studium: cum ego ipse non abhorrens a studio antiquitatis me hic id ex te primum audisse confitear; Planc. 58.

viri: duobus his gravissimae || gravissimis || antiquitatis viris sic probatus fuit, ut ..; Sest. 6.

V. **Umstand:** pro: Habitus ... pro loco, pro antiquitate generis sui ... tantae voluntati universorum Larinatium deesse noluit; Cluent. 43.

antiquus, alt, alterthümlich, altehrwürdig, bieder, wichtig: I. **bei Substantiven:** alqs: quod ius si Cn. Pompeius ignoravit, ... si illi antiqui Latini; Balb. 64.

alqd: vereor ne haec forte cupiam nimis antiqua et iam obsoleta videantur; Verr. I, 56. „neglegimus ista et nimis antiqua ac stulta ducimus"; Phil. I, 25. ne quid vita existimem antiquius; ib. XIII, 6. (vgl. II, 2).

amator: poteritne te ipse Alba, tuus antiquissimus non solum amicus, verum etiam amator, absolvere? Verr. III, 148.

amici: quod Halaesini, antiquissimi et fidelissimi socii atque amici, Romae impetrarant, ut ..; Verr. II, 122. f. amator.

antificium: qui (deus) ei paulo magis adfabre atque antiquo artificio factus videretur; Verr. a. pr. 14.

causa: causam .. suscepisti antiquiorem memoria tua; Rabir. 25.

Ceres: Cererem antiquissimam placari oportere; Verr. IV, 108. hanc ipsam Cererem, antiquissimam, religiosissimam, ... esse sublatam; ib. 109.

cives: neque enim ratio adferri potest, cur, si cuiquam novo civi potuerit adimi civitas, non omnibus patriciis, omnibus antiquissimis civibus possit; Caecin. 101.

custos: habenda est ... Iovi Statori, antiquissimo custodi huius urbis, gratia; Catil. I, 11.

exempla: exempla quaerimus et ea non antiqua; Verr. III, 210. vide ne alienis exemplis eisque recentibus uti quam et antiquis et domesticis malle videare; Phil. XIII, 15.

fanum: illa vero expugnatio fani antiquissimi et nobilissimi Iunonis Samiae quam luctuosa Samiis fuit! Verr. I, 50. Pergae fanum antiquissimum et sanctissimum Dianae scimus esse; ib. 54. ex quibus eligam spoliationem nobilissimi atque antiquissimi fani; ib. IV, 102. ab eo oppido non longe in promunturio || promontorio || fanum est Iunonis antiquum; ib. 103. quod in ea parte Fortunae fanum antiquum fuit; ib. V, 119. cuius duo fana ..., sanctissima et antiquissima, ... nudavit; ib. 184.

fundus: quoniam potestas esset emendi fundum illum Fulcinianum, qui fundo eius antiquo continens esset; Caecin. 15. cum in antiquum fundum ingredi vellet; ib. 21.

homines: homines antiqui, qui ex sua natura ceteros fingerent ..., crediderunt; Sex. Rosc. 26. ut in illo antiquissimorum clarissimorumque hominum ... numero reponantur; Verr. III, 210.

imagines: non hac barbula ..., sed illa horrida, quam in statuis antiquis atque imaginibus videmus; Cael. 33.

lex: Agrigentini [de senatu cooptando] Scipionis leges antiquas habent; Verr. II, 123. antiquae sunt istae leges et mortuae, quem ad modum tu soles dicere; ib. V, 45. ille legem mihi de XII

tabulis recitavit ... et legem antiquam de legibus sacratis; Tull. 47. si est hoc novum in lege [Iulia], sicuti multa sunt severius scripta quam in antiquis legibus et sanctius; Rab. Post. 8. an Atheniensium antiquissimas leges negleget? Phil. V, 14.

libertas: ubi illa aequitas iuris? ubi illa antiqua libertas? Planc. 33.

litterae: vetus est haec opinio .., quae constat ex antiquissimis Graecorum litteris ac monumentis; Verr. IV, 106.

locus: hoc signum noctu clam istius servi ex illo religiosissimo atque antiquissimo loco sustulerunt; Verr. IV, 99. fructus illos datos: antiquiorem in senatu sententiae dicendae locum ..; ib. V, 36.

ludi: mihi ludos antiquissimos, qui primi Romani appellati sunt, ... esse faciundos; Verr. V, 36.

modus: tamen antiquum modum sationis nulla ex parte adsequi potuit; Verr. III, 46.

monumenta: idem iste praetor monumenta antiquissima ... spoliavit; Verr. a. pr. 14. ſ. litterae.

municipium: quod ... primus in municipium antiquissimum consulatum attulisset; Muren. 86. tu es e municipio antiquissimo Tusculano; Planc. 19. quod autem municipium non contemnit is, qui Aricinum tanto opere despicit, vetustate antiquissimum? Phil. III, 15.

officium: „tu aliquem patronum invenies hominem antiqui officii?“ Quinct. 72. in qua muliere ... etiam nunc ... quasi exempli causa vestigia antiqui officii remanent; Sex. Rosc. 27.

oppidum: Himera deleta, quos civis belli calamitas reliquos fecerat ei sese Thermis conlocarant in eisdem agri finibus nec longe ab oppido antiquo; Verr. II, 86.

opus: *erant* autem haec omnia antiquo opere et summo artificio facta; Verr. IV, 46. eburneae Victoriae, antiquo opere ac summa arte perfectae; ib. 103.

patroni: quorum quanti conventus ad Marcellos, antiquissimos Siciliae patronos, ... fieri soliti sint quis ignorat? Verr. III, 45. ut conarere clientelam ... auferre a certissimis antiquissimisque patronis; ib. IV, 90.

pecunia: ad illa HS ıɔ milia hereditaria accessit ipsius antiqua HS quindeciens pecunia; Verr. II, 61.

provincia: quae immanitas in nostra || vestra || antiquissima, fidelissima proximaque provincia versata sit; Verr. III, 64. cum fidelissimae atque antiquissimae provinciae patrocinium recepissem; Scaur. 26.

ratio: antiquam officii rationem dilexit, cuius splendor omnis his moribus obsolevit; Quinct. 59.

religio: „noli eius facta ad antiquae religionis rationem exquirere“; Verr. IV, 10. Dianae simulacrum, .. summa atque antiquissima praeditum religione; ib. 72. dixit senator populi Romani, splendor ordinis, ... exemplar antiquae religionis; Caecin. 28. fanum .. sanctissimarum atque antiquissimarum religionum venditum (est) ... Brogitaro; Sest. 56.

reges: is cum amicus et socius populi Romani esset, amicissimo patre, avo, maioribus, antiquissimis et clarissimis regibus; Verr. IV, 67.

sedes: Diana ... reportatur Segestam; in suis antiquis sedibus ... reponitur; Verr. IV, 74. quorum iste Deli non fanum, sed ... sedem antiquam divinumque domicilium ... compilavit; ib. V, 185.

signum: ibi ... clam sustulit signa pulcherrima atque antiquissima; Verr. I, 46. cum signa quaedam pulcherrima atque antiquissima Thermis in publico posita vidisset; ib. II, 85. fieri id nullo modo posse, ut signa antiquissima ... tollerentur; ib.

simulacrum: sunt ea (simulacra) perampla atque praeclara, sed non ita antiqua: ex aere fuit quoddam ..., perantiquum, omnium illorum ... multo antiquissimum; Verr. IV, 109.

socii: ecquid apud vos querimoniae valerent antiquissimorum fidelissimorumque sociorum; Verr. II, 14. in Timarchidi potestate sociorum populi Romani antiquissimorum atque amicissimorum liberos ... fuisse; ib. 136. uti antiquissimi socii et fidelissimi || fidelissimique || [Siculi] ... in sedis suas revertantur; ib. III, 228. hic cuncti Siculi, fidelissimi atque antiquissimi socii, ... graviter commoventur; ib. V, 115. utrum ... amicissimis atque antiquissimis sociis ... consulĕre malitis an ..; Font. 15. quae (urbs) est fidissimorum antiquissimorumque sociorum; Phil. XI, 5. ſ. amici.

statuae: ſ. imagines.

status: ut ea (provincia) restitui in antiquum statum nullo modo possit; Verr. a. pr. 12.

templum: illine tu templo, tam antiquo, tam sancto, tam religioso manus impias ... adferre conatus es? Verr. I, 47.

urbs: Olympum ... cepit, urbem antiquam et omnibus rebus auctam et ornatam; Verr. I, 56.

II. **allein**: 1. **masc.**: habent: itaque maiores nostri, veteres illi, admodum antiqui, leges annalis non habebant; Phil. V, 47.

volunt: itaque ... apud inferos eius modi quaedam illi antiqui supplicia impiis constituta esse voluerunt; Catil. IV, 8.

commemoro: qui non modo Curiis, Catonibus, Pompeis, antiquis illis ..., sed his recentibus, Mariis et Didiis et Caeliis, commemorandis iacebant; Muren. 17.

apud: at vero apud antiquos Rulli, Decii, Corvini multique alii, recentiore autem memoria superior Africanus, T. Flamininus || Flaminius || admodum adulescentes consules facti tantas res gesserunt, ut ..; Phil. V, 48. hic mos iam apud illos antiquos et barbatos fuit, ut persequerentur popularis; Fr. B. VII, 18.

2. **neutr.**: (vgl. I. alqd): neglego: verum tamen antiqua neglegemus: etiamne ea neglegamus, quae fiunt cum maxime, quae videmus? har. resp. 32.

praetereo: nam illa nimis antiqua praetereo, quod C. Servilius Ahala Spurium Maelium ... occidit; Catil. I, 3.

antistes, Tempelvorsteher, Priester: dissentit: qui (senatus) uno illo solo antistite sacrorum dissentiente frequentissimus antea iudicavit; har. resp. 14.

sum: ut mihi non cives illius civitatis, sed omnes sacerdotes omnes accolae atque antistites Cereris esse videantur; Verr. IV, 111. vos, qui estis antistites caerimoniarum et sacrorum; dom. 104.

requiro: aliae caerimoniae nobis erunt, alii antistites deorum immortalium, alii interpretes religionum requirendi; dom. 2.

antistita, Tempelvorsteherin: deferunt: postridie sacerdotes Cereris atque illius fani antistitae, maiores natu, probatae ac nobiles mulieres, rem ad magistratus suos deferunt; Verr. IV, 99.

anulus, Ring: I. **Subject**: commonet: ut hic modo me commonuit Pisonis anulus quod totum effluxerat; Verr. IV, 57.

declarat: neque enim iste anulus aureus abs te datus istum virum fortem, sed hominem locupletem esse declarat; Verr. III, 187.

deterret: non enim me tua solum et iudicum auctoritas, sed etiam anulus aureus scribae tui deterret; Verr. I, 157.

est: hinc ille est anulus aureus, quo tu istum in contione donasti; Verr. III, 185.

II. **nach Verben: Accusativ**: adfero: ut is anulus ad se primo quoque tempore adferretur; Verr. IV, 58.

aufero: quam multis istum putatis hominibus honestis de digitis anulos abstulisse? Verr. IV, 57.

comminuo: ei ... nescio quo pacto, dum armis exercetur, anulus aureus, quem habebat, fractus et comminutus est; Verr. IV, 56.

detraho: quorum ex bonis istum anulo aureo donabas, qui ipsi anulos aureos posuerant liberisque suis detraxerant; Verr. III, 187. ita litteris istius patri familias ... anulus de digito detractus est; ib. IV, 58.

do, dono, duco: ita eundem anulum ab alio datum testem virtutis duceremus, abs te donatum comitem pecuniae iudicamus; Verr. III, 187. ſ. I. declarat.

facio: cum vellet sibi anulum facere; Verr. IV, 56. hominem in foro iubet sellam ponere et facere anulum omnibus praesentibus; ib. totam Hispaniam scire voluit unde praetori anulus fieret; ib. 57.

frango, habeo: ſ. comminuo.

invenio: iam vero scriba tuus anulo aureo suo, quem ex his rebus invenit, ista te ratione uti non sinet; Verr. III, 176.

iudico: ſ. do. — pono: ſ. detraho; Verr. III, 187.

trado: si ... anulum .. de digito suum tibi tradidit; Sex. Rosc. 144.

III. **Umstand: Ablativ**: delectari: quotienscumque alicuius aut gemma aut anulo delectatus est; Verr. IV, 57.

donare: cum ... eos (amicos) in contione anulis aureis donabas; Verr. II, 29. saepe enim nostri imperatores superatis hostibus ... scribas suos anulis aureis in contione donarunt; ib. III, 185. neque enim solum scribam tuum anulo ... donasti; ib. [anulo aureo scriba donatus et ad eam donationem contio est advocata]; ib. 187. OB EAS RES TE ... HOC ANULO AUREO DONO; ib. ſ. I. est. II. detraho; Verr. III, 187.

sincere: ſ. II. invenio.

anus, alte Frau: moritur: quod anu mortua libertus statim ... Romam est profectus; Scaur. 12.

dimitto, al.: is cum hanc suam uxorem, anum et locupletem et molestam, timeret, neque eam habere in matrimonio propter foeditatem neque dimittere propter dotem volebat; Scaur. 8.

aper, Eber: adfero, percutio: L. Domitium praetorem in Sicilia, cum aper ingens ad eum adlatus esset, admiratum requisisse quis eum percussisset; Verr. V, 7.

refero: in labores Herculis non minus hunc immanissimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere; Verr. IV, 95.

aperio, öffnen, offenbaren, enthüllen: (vgl. **apertus**): I. **mit indirecter Frage**: cum ille non dubitarit ||dubitaret|| aperire quid cogitaret, vos potestis dubitare quid fecerit? Milo 44. quid autem agatur cum aperuero, facile erit statuere ..; Phil. V, 6.

II. **mit Object**: alqd: omnino haec bona non venisse: id quod postea, si per vos, iudices, licitum erit, aperietur; Sex. Rosc. 127. omnia, quae in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, ut ea cernere oculis videamini; Cluent. 66.

caput: cum mulier fleret uberius, homo misericors ferre non potuit, caput aperuit, in collum invasit; Phil. II, 77.

causam: omnia tela totius accusationis in Oppianicum coniciebantur, aperiebatur causa insidiarum; Cluent. 50.

cogitationes, consilia: pugnem aperte contra nobilissimorum hominum voluntates? studia, consilia cogitationesque eorum aperiam? Fr. B. VII, 1.

consuetudinem: mihi meae pristinae vitae consuetudinem, C. Caesar, interclusam aperuisti; Marcell. 2.

emptionem: aliter causam agi atque ille existimaret: aperiri bonorum emptionem; Sex. Rosc. 60.

fontem: suo tempore totius huius sceleris fons aperietur; Phil. XIV, 15.

forem: aperuit forem scalarum; Fr. B. VI, 49.

frontis: si populo grata est tabella, quae frontis aperit hominum, mentis tegit; Planc. 16.

imagines: domus erit, credo, exornata; aperientur maiorum imagines; Sulla 88.

insidias: vox ... eius hominis, qui consul insidias rei publicae consilio investigasset, veritate aperuisset; Sulla 14.

litteras: cum summis ... viris ..., litteras a me prius aperiri quam ad senatum deferrem ||deferre, al.||, placeret; Catil. III, 7. Volturcius vero subito litteras proferri atque aperiri iubet; ib. 12.

locum: si ullum locum aperuerimus suspicioni aut crimini, accipiendum statim volnus esse; Verr. V, 181.

magmentarium: putant enim ad me non nulli pertinere magmentarium ||acmentarium, al.|| Telluris aperire; har. resp. 31.

maleficium: statuerant illud tantum esse maleficium quod non modo non occultari per se, sed etiam aperiri inlustrarique deberet; Sulla 7.

oculos: tu .. ex tuo edito monte, Latiaris sancte Iuppiter, ... aliquando ad eum poeniendum oculos aperuisti; Milo 85.

Pontum: populus enim Romanus aperuit Lucullo imperante Pontum et regiis quondam opibus et ipsa natura et ||naturae|| regione vallatum; Arch. 21.

portas: his vos taeterrimis fratribus portas aperietis? Phil. III, 32. P. autem Vatinius ... aperuit Dyrrachii portas Bruto; ib. X, 13.

rem: res neque tam fuerat occulta ||*occultata*|| quam erat occultanda neque tam erat aperta quam rei publicae causa aperienda; Cluent. 73.

studia: ſ. cogitationes.

templa: ne deos quidem immortalis velle aperiri sua templa et sibi supplicari hominis impurissimi ... nomine; prov. cons. 14.

vitam: exagitabantur eius omnes fraudes atque fallaciae, tota vita in eius modi ratione versata aperiebatur, egestas domestica ... in medium proferebatur; Cluent. 101.

aperte, offen, offenbar, unverhohlen: adfecto: videte nunc quod adfectent ||quoad fecerit, al.|| iter apertius quam antea; leg. agr. I, 5.

aufugio, compilo: quasi vero ... non apertissime consulem ... compilarit et propter impudentissimum furtum aufugerit; Verr. I, 35.

confirmo: ſ. ostendo; Verr. II, 90.

contemno: cum iste aperte tota lege omnium sermonem ... contempserit; Verr. I, 148.

denuntio: denuntiasti homo adulescens quid de summa rei publicae sentires; fortius tu quidem quam non nulli defuncti honoribus, sed apertius quam ... aetatis tuae ratio postulabat; Planc. 52.

dico: pecuniam petis .. a Roscio. quam? dic audacter et aperte; Qu. Rosc. 16. satisne ipsa restipulatio dicere tibi videtur aperte Roscium pro se decidisse? ib. 38. planius atque apertius dicam; ib. 43. ea dicam, quae ille si commemorari noluisset, non tanto in conventu tam aperte palamque dixisset; Verr. a. pr. 18. dicam aperte; ib. 33. nos, nos, dico aperte, consules desumus; Catil. I, 3. dicam apertius in quo meus necessarius fuerit inferior; Muren. 43. palam agere coepit et aperte dicere occidendum Milonem; Milo 25. dicam enim aperte non derivandi criminis causa, sed ..; ib. 29.

emo: hinc empta apertissime praetura; Verr. I, 100.

excludo: omnes exclusi sunt non minus aperte quam pupillus; Verr. I, 148.

explico: ut posset multas istius et varias iniurias quam apertissime vobis planissimeque explicare; Verr. II, 156.

facio: ut ne plane videaris id facere, quod aperte facis, huius miseri fortunis ... inludere;

Sex. Rosc. 54. iam vero in bonis Q. Opimii vendendis quas iste praedas, quam aperte, quam improbe fecerit longum est dicere; Verr. I, 156. ut vos omnes factam esse aperte coniurationem contra rem publicam videretis; Catil. II, 6. facit apertissime contra legem; Sest. 134. — fio inimicus: ante quam ille rei publicae bonisque omnibus tam aperte est factus inimicus; Phil. XII, 23.

fáveo: qui hic ei nunc aperte favent; Phil. VII, 18. alter ... aperte favere Antonio; ib. XII, 1.

fero: eum ipsum dolorem hic tulit paulo apertius; Planc. 34.

insimulo: hoc initio suspicionis orto et aperte insimulato Stratone; Cluent. 180.

interficio: Q. Seio, equite Romano, ... per te apertissime interfecto; har. resp. 30.

invehor: de quo Caesar in senatu aperte in te invehens questus est; Phil. II, 74.

largior: quos apertissime largientis non solum alieni, sed etiam sui ... reppulerunt; har. resp. 56.

ludificor: aperte ludificari et calumniari sciens non videatur; Sex. Rosc. 55.

lugeo: ut quo minus occulte vestrum malum gemeretis nihil diceret, ne aperte incommoda patriae lugeretis ediceret; sen. 12.

ostendo: tum iste his aperte ostendit et confirmavit eos in Sthenium quicquid vellent ... probaturos; Verr. II, 90. hoc significant atque adeo aperte ostendunt, sese ..; ib. 148. iam aperte ostendent sibi nomen huius rei publicae ... displicere; leg. agr. I, 18.

peto: aperte ab iudicibus petit, ut tu mihi anteponare; div. Caec. 23. * quae res aperte petebatur, ea nunc [occulte] cuniculis oppugnatur; leg. agr. I, 1. quod si Alexandria petebatur, cur non eosdem cursus hoc tempore ... cucurrerunt? cur non aperte, ut antea? ib. II, 44. nunc iam aperte rem publicam universam petis; Catil. I, 12. neque enim quisquam potest exercitum cupere aperteque petere, ut non ..; Piso 56.

praedor: cum esset omnibus in rebus apertissime impudentissimeque praedatus; Verr. I, 130. istum in re frumentaria et in bonis aratorum aperte palamque esse praedatum; ib. III, 146.

profiteor: is non apertissime studium suum ipse profitetur? Phil. II, 56.

pronuntio: sive enim prodigiis atque portentis di immortales nobis futura praedicunt, ita sunt aperte pronuntiata, ut ..; Phil. IV, 10.

pugno: dabitis igitur Alexandriam clam petentibus his, quibus apertissime pugnantibus restitistis? leg. agr. I, 1. pugnem aperte contra nobilissimorum hominum voluntates? Fr. B. VII, 1.

refero: nam aut omnia occulte referenda fuerunt aut aperte omnia; Flacc. 44.

repugno: non fecerunt idem, quod nunc Cluentius ..., sed apertissime repugnarunt; Cluent. 153.

resisto: tribuno plebis, M. Druso, ... aperte equites Romani restiterunt; Rab. Post. 16.

spolio: nemini video dubium esse .. quin apertissime C. Verres in Sicilia sacra profanaque omnia ... spoliarit; Verr. V, 1.

sum hostis: qui aperte hostis esset; Phil. XI, 5. — inimicus: qui non aperte inimici sumus; Muren. 45. — nullus: aperte iam et perspicue nulla esse iudicia; Verr. a. pr. 20.

tollo: hominem veneno apertissime sustulit; dom. 115.

veto: recitavi edictum, quod aperte dominum de praedio detrudi vetaret; Quinct. 89.

video: rem huc deduxi, ut tum palam pugnare possetis, cum hostem aperte videretis; Catil. II, 4.

utor: qui in ulciscendo remissior fuit, † in eorum ||*in eo suo iure*, al.|| aperte utitur; Quir. 23.

apertus, offen, offenbar, unverhohlen: alqs: nam ut apertus in corripiendis pecuniis fuit, sic in spe corrumpendi iudicii perspicua sua consilia conatusque omnibus fecit; Verr. a. pr. 5. quis umquam audacior? quis nocentior? quis apertior in iudicium adductus est? Cluent. 48. atque ille, ut semper fuit apertissimus, non se purgavit, sed indicavit atque induit; Muren. 51. disertissimum cognovi avum tuum, at te etiam apertiorem in dicendo; Phil. II, 111.

alqd: quae ita aperta et manifesta sunt, ut ..; Sex. Rosc. 95. tecti esse ad alienos possumus; intimi multa apertiora videant necesse est; ib. 116. hoc cum sentit Saturius esse apertum, ... repugnare contra veritatem non audet; Qu. Rosc. 51. nihil ab isto vafrum ||verum, al.||, nihil veteratorium exspectaveritis; omnia aperta, omnia perspicua reperientur; Verr. I, 141. Habonium porro intellegebat rem totam esse patefacturum — tametsi quid poterat esse apertius, [quam nunc est] ut ..? ib. 149. nihil se tam clausum neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum promptissimumque esset; ib. IV, 42. quod nec atrocius verbis demonstrari potest quam re ipsa est neque apertius oratione mea fieri quam ipsorum confessione factum est; Tull. 2. haec nisi omnia perspexeritis in causa, temere a nobis illam appellari putatote; sin erunt et aperta et nefaria, Cluentio ignoscere debebitis, quod ..; Cluent. 18. timor eius, perturbatio ..., quae erant antea suspiciosa, haec aperta et manifesta faciebant; ib. 54. quid intersit utro modo scriptum sit, etsi est apertum, ipsa tamen lex nos docet; ib. 148. videsne me ... illud agere, quod apertum est, te omnino nihil gessisse iure? dom. 34. nimium diu teximus quid sentiremus; nunc iam apertum est; omnes patefecerunt ... quid sentiant; Phil. III, 36.

aditus: cum in templum Castoris aditus esset apertus nemini; dom. 110.

audacia: cognoscite hominis apertam ac non modo non ratione, sed ne dissimulatione quidem tectam improbitatem et audaciam; Verr. II, 71.

blanditiae: iracundiae occultae, blanditiae apertae; Flacc. 87.

causa: saepe etiam sine ulla aperta causa fit aliud atque existimaris; Muren. 35. intellego .. in causa aperta minimeque dubia multo .. plura ... esse dicta quam res postularet; Balb. 56.

circumscriptio: praediorum proscriptiones cum mulierum ||mulieribus|| aperta circumscriptione fecisti; Flacc. 74.

consensio: ut numquam maior consensio aut apertior populi Romani universi fuisse ulla in causa diceretur; Sest. 124.

cupiditas: itaque hoc dum corrigere volt, apertior eius cupiditas improbitasque facta est; Verr. II, 42. cum in hac re tam aperta cupiditate fuerit; ib. 164.

curia: apertam curiam vidit post Caesaris mortem; Phil. XIII, 28.

cursus: magnus est in re publica campus, ut sapienter dicere Crassus solebat, multis apertus cursus ad laudem; Phil. XIV, 17.

domus: huius domus est ... nostris hominibus apertissima maximeque hospitalis; Verr. IV, 3.

furtum: „res erat manifesta: furtum erat apertum"; Qu. Rosc. 26. ecquem audistis in tantis furtis, in tam apertis [in] tanta audacia ... esse versatum? Verr. III, 64.

hostes: ut ... cum apertis hostibus bellum geram, timidis amicis ignoscam; sen. 23. cum senatus ... pro ducibus proditores aut potius apertos hostis haberet; Sest. 35.

improbitas: f. audacia. cupiditas; Verr. II, 42.

inimici: quibus aut ut apertis inimicis obsisterem aut ut insidiosis amicis non crederem; dom. 29.

inimicitiae: etenim tacitae magis et occultae inimicitiae timendae sunt quam indictae atque apertae; Verr. V, 182.

introitus: post aperto suspicionis introitu ad

omnia intima istorum consilia sine ullo errore pervenimus; Verr. a. pr. 17.

ius: quid quaeris amplius? an etiam apertius aliquod ius populi atque legum? dom. 41.

latrocinium: cum illum ex occultis insidiis in apertum latrocinium coniecimus; Catil. II, 1.

lectica: inter quos aperta lectica mima portabatur; Phil. II, 58.

locus: ante eadem Cereris in aperto ac propatulo loco signa duo sunt; Verr. IV, 110.

naves: qui navis non modo inanis habuerunt, sed etiam apertas; Verr. V, 104.

oppugnatio: cui non modo aperta inimicorum oppugnatio, sed ne occultae quidem matris insidiae nocere potuissent; Cluent. 178.

ostium: aperto ostio dormientis eos repertos esse; Sex. Rosc. 65.

res: nam id quidem tametsi improbe fit in aperta re; Caecin. 2. nihil est in re praesertim aperta ac simplici quod excellens ingenium requiratur; ib. 5. cum habeam rem non dubiam, sed apertam atque manifestam; Cluent. 64. f. **aperio:** rem.

scelus: unum hoc sumo, quod mihi apertum tuum scelus resque manifesta dat; Sex. Rosc. 97. ut, si dissimulare omnes cuperent se scire ad quem maleficium pertineret, tamen ipse apertum suum scelus ante omnium oculos poneret; ib. 102. quod (scelus) iam tum recens suspiciosum ceteris ..., nunc vero apertum iam omnibus ac manifestum videtur; Cluent. 189.

simultates: ut multas me etiam simultates partim obscuras, partim apertas intellegam ... suscepisse; imp. Pomp. 71.

apis, Biene: examen: si examen apium ludis in scenam caveam*ve* venisset, haruspices acciendos ex Etruria putaremus; har. resp. 25. atque in apium fortasse examine nos ex Etruscorum scriptis haruspices, ut a servitio caveremus, monerent; ib.

apotheca, Waaren-, Weinlager: condono: apothecae totae nequissimis hominibus condonabantur; Phil. II, 67.

fundo: fundit apothecas, caedit greges armentorum reliquique pecoris; Phil. III, 31.

scrutor: cum .. omnium domos, apothecas, navis furacissime scrutarere; Vatin. 12.

apparatus (part.): f. **apparo:** ludos, spectaculum.

apparatus, Zurüstung, Pracht: I. **Subject:** est privatus, al.: ut omnes tantam illam copiam et tam magnificum apparatum non privatum aut plebeium, sed patricium et praetorium esse arbitrarentur; Sest. 77.

recidit: te ipsum, Pansa, moneo ..., hunc tantum tuum apparatum tamque praeclarum || tamque || ne ad nihilum recidere patiare; Phil. VII, 27.

refrigescunt: teretur interea tempus; belli apparatus refrigescent; Phil. V, 30.

II. **nach Verben:** 1. profero: quid prandiorum apparatus, quid furiosam vinolentiam tuam proferam? Phil. II, 101.

viso: sed omitto epulum populi Romani, festum diem, argento, veste, omni apparatu ornatuque visendo || *visendum* ||; Vatin. 31.

2. facio ad: (erat candelabrum) ea magnitudine, ut intellegi posset non ad hominum apparatum, sed ad amplissimi templi ornatum esse factum; Verr. IV, 65.

III. **nach Substantiv:** magnificentia: quamquam ad sumptum itineris, ad illam magnificentiam apparatus comitatumque regium suppeditata pecunia a Postumo est; Rab. Post. 6.

appareo, erscheinen, sichtbar, klar werden: I. **unpersönlich:** 1. **absolut:** sive hic confictum est (testimonium), ut apparet, sive missum domo est, ut dicitur; Flacc. 38.

2. **mit Ergänzungssatz:** a. **indirecte Frage:** ex quo facile apparet quae merces decumani ... esse videatur; Verr. III, 99. ut ex acceptis et datis quicquid fingatur aut surripiatur aut non constet appareat; Font. 3. ***quae veneni dati suspicio ... quam levis sit statim apparebit;*** Scaur. c. 2. § 2. si haec non gesta audiretis, sed picta videretis, tamen appareret uter esset insidiator; Milo 54.

b. **accus. c. infin.:** ut facile appareat te pretio, non iure esse commotum; Verr. I, 110. ut facile appareret non tam illis Siciliam ... quam Verrem ipsum ... provinciam fuisse; ib. II, 12. scripta lex ita diligenter est, ut eum scripsisse appareat, qui ..; ib. III, 20. agris his ... sic diligenter Rullum sua lege consulere, ut facile appareat eam legem non a vestrorum commodorum patrono, sed a Valgii genero esse conscriptam; leg. agr. III, 3. non dissimulat, patres conscripti: apparet esse commotum; Phil. II, 84. quo loco ita fuit caecus, ut facile appareret vidisse eum, quod fas non fuisset; Fr. B. XIII, IV, 3.

II. **persönlich:** alqs: quid sibi autem illi scribae, quid lictores, quid ceteri, quos apparere huic quaestioni video, volunt? Cluent. 147. an vero, in quibus subselliis haec ornamenta ac lumina rei publicae viderem, in his me apparere nollem? Sulla 5.

alqd: est quiddam, quod occultatur, quod quo studiosius ab ipsis opprimitur et absconditur, eo magis eminet et apparet; Sex. Rosc. 121. neque in his corporibus atque in hac imbecillitate nostra inest quiddam quod vigeat et sentiat, et || sentiat || non inest in hoc tanto naturae tam praeclaro motu; nisi forte idcirco non putant, quia non apparet nec cernitur; Milo 84. nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudens, nihil pudicum; Phil. III, 28. omnibus enim bonis expedit salvam esse rem publicam; sed in eis, qui fortunati sunt, magis id apparet; ib. XIII, 16.

blanditia: facilis est illa occursatio et blanditia popularis: aspicitur, non attrectatur; procul apparet, non excutitur; Planc. 29.

campus: cupio audire, ut videam, ubi rhetoris sit tanta merces, id est, ubi campus Leontinus appareat; Phil. II, 84.

cruor: nisi cruor appareat, vim non esse factam; Caecin. 76.

navicula: ut, si qua uspiam navicula praedonum apparuisset, accusandus videretur; Flacc. 29.

numen: „apparuisse numen deorum intra finem anni vertentis"; Phil. XIII, 22.

occursatio: f. blanditia.

ratio: „ratio quidem hercle apparet, argentum *οἴχεται*"; Piso 61.

vestigium: corruptorem, adulterum (adduxeris): providendum diligenter ne quod in vita vestigium libidinis appareat; Verr. III, 4.

apparitor, Amtsdiener: I. **Subject:** accipit: vos etiam nunc dubitate, si potestis, utrum tantum numerum tritici Venerius apparitor istius sibi acceperit an huic exegerit; Verr. III, 86.

aufert: obscure .. praetor ipse decumanus est, cum eius apparitores frumentum a civitatibus exigant, pecunias imperent, aliquanto plus ipsi lucri auferant quam quantum populo Romano decumarum nomine daturi sunt! Verr. III, 87. qua in civitate C. Catoni, consulari homini, ... HS VIII milibus lis aestimata sit, in eadem civitate apparitori tuo esse concessum, ut HS terdeciens uno nomine auferret; ib. 184.

dant: f. aufert; Verr. III, 87.

(est) abiectus, humilis: quis umquam apparitor tam humilis, tam abiectus? Phil. II, 82.

exigit: f. accipit. aufert; Verr. III, 87.

imperant: f. aufert; Verr. III, 87.

praedatur: tuus apparitor parva mercede populi conductus de aratorum bonis praedabitur? Verr. III, 182.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adripio:

SCRIBAS, APPARITORES RECENTIS ADRIPE; Verr. III, 155.

adsigno: hoc quoque attendite, apparitores a praetore adsignatos habuisse decumanum, si hoc mediocre argumentum videri potest istum decumanorum nomine ad suos quaestus esse abusum; Verr. III, 61.

conduco: s. I. praedatur. — habeo: s. adsigno.

2. Dativ: concedo: s. I. aufert; Verr. III, 184.

III. Umstand: 1. ornare: ornat (potestatem) apparitoribus, scribis, librariis, praeconibus, architectis; leg. agr. II, 32.

2. cum: eius agri decumas cum emisset idem Apronius, Agyrium venit [qui cum eo] cum apparitoribus, [id est, cum vi ac minis venisset]; Verr. III, 67.

apparo, zurüsten, vorbereiten: alqd: quae si erunt sine mora matureque decreta, facilius apparabitis ea, quae tempus et necessitas flagitat; Phil. V, 53.

bellum: ita tantum bellum ... Cn. Pompeius extrema hieme apparavit, ineunte vere suscepit, media aestate confecit; imp. Pomp. 35.

convivium: magnifice et ornate, ut erat in primis inter suos copiosus, convivium apparat ||comparat||; Verr. I, 65. Cn. Calidio ... per omnis alios praetores licuit ... posse domesticis copiis, cum magistratum aut aliquem superiorem invitasset, ornare et apparare convivium; ib. IV, 44. hi dum ... familiis magnis, conviviis apparatis delectantur, in tantum aes alienum inciderunt, ut ..; Catil. II, 20.

iter: hic insidiator, qui iter illud ad caedem faciendam apparasset; Milo 28.

ludos: Scaure ..., qui ludos apparatissimos magnificentissimosque fecisti; Sest. 116. instant post hominum memoriam apparatissimi magnificentissimique ludi; Piso 65. qui ne Apollinaris quidem ludos pro sua populique Romani dignitate apparatos praesens fecit; Phil. X, 7.

spectaculum: qui (Brutus) ludis suis ita caruit, ut in illo apparatissimo spectaculo studium populus Romanus tribuerit ||tribueret|| absenti; Phil. I, 36.

appellatio, Berufung, Benennung, Titel: I. Subject: intercedit: videturne intercessisse appellatio tribunorum non morae, sed auxilii causa? Quinct. 65.

sunt venales: uno tempore cautiones fiebant pecuniarum, foedera feriebantur provinciarum, regum appellationes venales erant; dom. 129.

II. Ablativ: confugere: quaero ... qui consentaneum fuerit, cum legationis perfugio uti noluisses, appellatione improbissima te ad auxilium nefarium confugisse? Vatin. 34.

appellator, Appellant: abstineo ab: quo quidem die nihil aegrius factum est multo labore meo, quam ut manus ab illo appellatore abstinerentur; Verr. IV, 146.

appello, anreden, anrufen, aufrufen, vorladen, mahnen, nennen, benennen, ernennen: I. absolut: 1. substantivisch: tempus: appellandi tempus non erat? at tecum plus annum vixit; Quinct. 41.

in: vir, quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat, nisi ante laudasset; Font. 39.

2. verbal: a. ohne Beziehung: anno et sex mensibus vero, cum tibi cotidie potestas hominis fuisset admonendi, verbum nullum facis: biennio iam confecto fere appellas; Quinct. 40. cum eum cotidie videres, post biennium denique appellas. dubitabitur utrum sit probabilius Sex. Naevium statim, si quid deberetur, petiturum fuisse, an ne appellaturum quidem biennio? ib. 41. paucos homines, ut levissime appellem, adrogantis ... Q. Opimium ... fortunis omnibus evertisse; Verr. I, 155. mirandum in modum reperiebam hunc [Timarchidem] ad istius flagitiosas libidines ... natum atque aptum fuisse; investigare, adire, appellare, corrumpere ...; eundem mira quaedam excogitare genera furandi; ib. II, 134. venio nunc ad istius, quem ad modum ipse appellat, studium, ut amici eius, morbum et insaniam, ut Siculi, latrocinium: ego quo nomine appellem nescio; rem vobis proponam; vos eam suo, non nominis pondere penditote; ib. IV, 1. omnia norat, omnium aditus tenebat; appellare, temptare, sollicitare poterat, audebat; Catil. III, 16. vgl. III. hominem; Quinct. 39.

b. eingeschaltet: mit quem ad modum: s. a. Verr. IV, 1. — mit ut: quod nosset tuum istum morbum, ut amici tui appellant; Verr. IV, 29. me idem senatus exteris nationibus ... non, ut tu Insuber ||insuper|| dicere ausus es, orbatum patria, sed, ut senatus illo ipso tempore appellavit, civem servatoremque rei publicae commendavit; Piso 34. ea contemnis, quae illi idiotae, ut tu appellas, praeclara duxerunt; ib. 62. quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet, sed ut appellant ei, qui plane et Latine loquuntur: myrmillo in Asia depugnavit, Phil. VII, 17. si enim ille patriae parens, ut tu appellas — ego quid sentiam videro —, cur non hic parens verior, a quo ..? ib. XIII, 25. s. a. Verr. IV, 1. — III. alqm; har. resp. 35.

II. mit Ergänzungssatz: ut: ad villam erat Tullius; appellat Fabius, ut aut ipse Tullium deduceret aut ab eo deduceretur; Tull. 20. vgl. III. alqm. Quinct. 20.

III. mit Object: alqm: tunc appellat ultro Naevium, ut, quoniam suspicaretur aliqua de re fore controversiam, videret, ut quam primum ... tota res transigeretur; Quinct. 20. quem nunc interficere nefarie cupis, eum tum pudenter appellare nolebas? ib. 39. qui inter tot annos ne appellarit quidem Quinctium, cum potestas esset agendi cotidie; ib. 46. si vadimonium omnino tibi cum P. Quinctio nullum fuit, quo te nomine appellemus? improbum? ... malitiosum? ... fraudulentum? audacem? cupidum? perfidiosum? ib. 56. Naevium ne appellasse quidem Quinctium, cum simul esset *et* experiri posset cotidie; ib. 85. ab omni magistratu agitatus atque perterritus quem praeter te appellet habet neminem; ib. 98. te nunc appello, P. Scipio, te ||te *M.*||, Metelle; Sex. Rosc. 77. eos, quos qui leviore nomine appellant percussores vocant; ib. 93. nonne ... totiens hunc et virum bonum esse dixisti et honoris causa appellasti? Qu. Rosc. 18. eundem tu et honoris causa appellabas et virum primarium esse dicebas et socium fraudasse arguebas; ib. 19. non enim mihi persuadetur istum ab illo prius appellatum; Verr. I, 105. de quo iudicio si velim dicere omnia, multi appellandi laedendique sint; ib. 155. ut in Heraclio Syracusano, item in hoc, paulo etiam atrocius, quod Epicrates appellatus omnino non erat, bona patria fortunasque eius Bidinis tradidit; ib. II, 59. quis enim tibi molestus esset aut quis appellare te auderet, cum videret statuas ... a communi Siciliae positas? ib. 168. ut hoc tempore ea ... praetermittam neque eos appellem, a quibus omne frumentum eripuit; ib. III, 115. eum in tanto tuo dedecore profecto ne verbo quidem graviore appellasses ..., nisi ..; ib. 134. C. Marcelle, te appello; ib. 212. cum abs te appellatus esset, negasse habere sese (phaleras); ib. IV, 29. hoc loco, Q. Catule, te appello; ib. 69. „Cleomenem nominare non licet". „at causa cogit". „moriere, si appellaris"; ib. V, 110. at quibus verbis in decernendo Metellus usus est? ceterique quos appellasti? Tull 39. te Oppianice, appello; te, T. Acci; Cluent. 65. eum, ut ceteros appellet, quibuscum loqui consuesset, rogat; Cluent. 71. quos appellarit (mater), quibus pecuniam promiserit ... tenemus; ib. 194. a me petere quod debeo, me ipsum appellare debetis; leg. agr. II, 100. quo cum Ca-

tilina venisset, quis eum senator appellavit? quis salutavit? Catil. II, 12. cives, inquam, si eos hoc nomine appellari fas est; Muren. 80. te, te appello, Cato; ib. 81. quem enim appellem? quem obtester? quem implorem? senatumne? ... an equites Romanos? ... an populum Romanum? Flacc. 4. qui (puer) etiam me intuetur, me voltu appellat, meam quodam modo flens fidem implorat; ib. 106. Cassio, ... ne cum appellasset quidem Autronium, huius in mentem venire potuisse; Sulla 38. te enim appello, Lentule, et te, Philippe; har. resp. 11. te appello, Lentule, ... vosque, pontifices; ib. 21. nominatim sum appellatus in Bruto: „Tullius, qui libertatem civibus stabiliverat"; Sest. 123. quo te nunc modo appellem? ut hominem? at non es inter nos. ut mortuum? at vivis et viges ...: quocumque igitur te modo *appellari verum est, adsis nobis;* Scaur. 50. neminem umquam, QUO EA PECUNIA PERVENISSET, causam dixisse, qui in aestimandis litibus appellatus non esset; in litibus autem nemo appellabatur nisi ex testium dictis aut tabulis privatorum aut rationibus civitatum. itaque in inferendis litibus adesse solebant qui aliquid de se verebantur, et, cum erant appellati, si videbatur, statim contra dicere solebant; Rab. Post. 9. 10. num quis testis Postumum appellavit? testis autem? num accusator? num denique toto illo in iudicio Postumi nomen audistis? ib. quo teste (adreptus est reus)? a quo tum appellatus nusquam est; ib. 11. Cn. Pompei — te enim iam appello et ea voce, ut me exaudire possis; Milo 67. exortus est servus qui, quem in eculeo appellare non posset, eum accuset solutus; Deiot. 3. vide ne illa causa fuerit appellandi mei, quod ..; Phil. II, 28. quid dicis? si parricidas, cur honoris causa a te sunt et in hoc ordine et apud populum Romanum semper appellati? ib. 31. appellatus es de pecunia, quam pro domo ... debebas; ib. 71. salutabunt benigne, comiter appellabunt unum quemque nostrum; ib. XIII, 4. quo modo enim potius Pansam appellem? habet honoris nomen amplissimi; quo Hirtium? est ille quidem consul, sed ..; ib. XIV, 25. iterum a piratis redemptum. quo enim nomine appellem eos, qui te pretio accepto liberaverunt? Fr. B. XV, IV, 4. — sic: „de improbis" inquit „et audacibus". nam sic eos appellat clarissimus vir; Phil. XIV, 7. — ut: quis Platorem ... legatum .. ad nostrum, ut se ipse appellavit, imperatorem venisse nescit? har. resp. 35.

alqd: genus ipsum prius cognoscite, iudices; deinde fortasse non magno opere quaeretis quo id nomine appellandum putetis; Verr. IV, 1. illud vero quid sit iam non queo dicere, quo nomine appellem nescio, quod in Marcelli statua; ib. 89. neque ea, quae senatus nominatim vendenda censuit, audet appellare; leg. agr. II, 36. ſ. IV. alqd — auctoritatem.

absentem: tu autem, M. Antoni, — absentem enim appello —; Phil. I, 31.

adulescentem: te nunc, P. Scipio, te, inquam, lectissimum ornatissimumque adulescentem appello; Verr. IV, 79. is cum Romam cum filia venisset, adulescentem nobilem Caesonium, hominis furacissimi filium, ausus est appellare; Piso fragm. 4. o. C. Caesar — adulescentem appello —, quam tu salutem rei publicae attulisti! Phil. III, 27.

aedis: utimur eodem iure in aedibus, quae in lege non appellantur; Caecin. 54.

aemulum: si neque praetorem neque praetoris aemulum appellari ||appellare|| licebit, cum in his duobus tota causa sit, quid futurum est? Verr. V, 110.

amicos: cursare iste homo ... circum tribus: paternos amicos, hoc est, divisores appellare omnis et convenire; Verr. a. pr. 25.

auctorem: cur meum ||cum eum|| auctorem vos pro me appelletis, vestrum non ||nostrum|| nominetis; Caecin. 79.

calamitatem (ita): illa calamitas, si ita est appellanda; dom. 76.

centuriones: vos, vos appello fortissimi viri ...; vos in viri et in civis invicti appello periculo, centuriones, vosque, milites; Milo 101.

civem: nam si nomine appellari abs te civis tuos honestum est, turpe est eos notiores esse servo tuo quam tibi, sin, etiam *si* noris, tamen per monitorem appellandi sunt, cur nomen ||tamen|| petis quasi ||quam|| incertum sit ||inceravit, al.||? Muren. 77. te, Q. Petili, appello, optimum et fortissimum civem; Milo 44.

deas: vos etiam atque etiam imploro et appello, sanctissimae deae; Verr. V, 188.

deum: quid agendum est? qui deus appellandus est? cuius hominis fides imploranda est? Quinct. 94.

divisores: ſ. amicos.

domum: sed quid eius matrem aut domum appello, quem ..? Muren. 89.

equites: ſ. alqm; Flacc. 4.

eversores: consules? hocine ut ego nomine appellem eversores huius imperii, proditores vestrae dignitatis, hostis bonorum omnium? Sest. 17.

faenerationem: testatur litteris tuum impudentissimum furtum certissimumque peculatum — nam quo alio nomine pecuniae publicae faeneratio est appellanda? Verr. III, 168.

filium: o Q. Catule, — patremne appellem *ante* an filium? dom. 113. ſ. adulescentem; Piso fragm. 4.

furiam: appellarisne nominatim pestem illius anni, furiam patriae, tempestatem rei publicae, P. Clodium? Vatin. 33.

heredem: quis tam neglegens (fuisset) ..., qui ... non heredem, cum primum vidisset, certiorem faceret, appellaret, rationem adferret? Quinct. 38. iste praetor designatus ... appellat heredem L. Annium; Verr. I, 105.

hominem: ita credo: hominem propinquum, tui observantem, virum bonum, pudentem, maiorem natu nolebas aut non audebas appellare; ... cum cuperes appellare, non audebas, ne invitus audiret; Quinct. 39. videt ... in turba Verrem; appellat hominem et ei voce maxima gratulatur; Verr. a. pr. 19. an vero dubitamus quo ore iste ceteros homines inferiores loco ..., quo ore homines rusticanos ex municipiis, quo denique ore ... libertinos homines solitus sit appellare, qui ..? ib. I, 127. ipse hominem appellat; rogat ut reddat; ib. IV, 66. hominem appellat: iste sane adroganter, quod commodum fuit, respondit; Tull. 17. tum appellat hilaro voltu hominem Bulbus, ut blandissime potest, „quid tu," inquit „Paete"? Cluent. 72. non consuevi homines appellare asperius, Quirites, nisi lacessitus leg. agr. II, 63. ſ. alqm; Scaur. 50.

hostis: ſ. eversores.

iudices: iubet lex ea ... iudicem quaestionis ... cum eis iudicibus, qui ei obvenerint — vos appellat, iudices — quaerere de veneno; Cluent. 148.

iudicium: pecunias, quo nomine iudicium hoc appellatur, non repetunt; Verr. V, 127.

legatos: legati quod erant appellati superbius, Corinthum patres vestri totius Graeciae lumen exstinctum esse voluerunt; imp. Pomp. 11.

liberum: de liberis autem quisquis est, procuratoris nomine appelletur; non quo omnes sint aut appellentur procuratores, qui negotii nostri aliquid gerunt ||gerant||, sed ..; Caecin. 57.

locum: in curia Syracusis, quem locum illi *βουλευτήριον* nomine appellant ||buleuterium nominant||; Verr. II, 50.

ludos: qui uni ludi ne verbo quidem appellantur Latino; har. resp. 24.

matrem: emergebat subito, cum sub tabulas subrepserat, ut „mater te appello" dicturus videretur; Sest. 126. ſ. domum.

milites: ſ. centuriones.

mortuum: ſ. alqm. Scaur. 50.

mulierem: tum appellabantur a multitudine mulieres nominatim; Verr. V, 94. haec nisi omnia

perspexeritis in causa, temere a nobis illam (mulierem) appellari putatote; Cluent. 18.

patrem: f. filium.

patronum: eum praeter Marcellos patronum quem iure suo ||suo iure|| adire aut appellare posset habere neminem; Verr. II, 36.

pestem: f. furiam.

pontifices: f. alqm; har. resp. 21.

populum: appellavi populum tributim, submisi me et supplicavi; Planc. 24. f. alqm; Flacc. 4.

praetorem: in eo, cum iam non solum discessio facta esset, sed etiam perscriptum atque in tabulas relatum, praetor appellatur. at quis appellat? magistratus aliqui? nemo. senator? ne id quidem. Syracusanorum aliqui? minime. quis igitur praetorem appellat? qui quaestor istius fuerat, P Caesetius. o rem ridiculam! ... a magistratu Siculo, ne senatus consultum Siculi homines facere possent, ... non amicus istius, non hospes, non denique aliquis Siculus, sed quaestor populi Romani praetorem appellat; Verr. IV, 146. ille ... negare esse illud senatus consultum, in quo praetor appellatus esset; ib. 149. f. aemulum.

principes: quo silentio sunt auditi de me ceteri principes civitatis! quos idcirco non appello hoc loco, ne ..; Sest. 108.

proditores: f. eversores.

regem: quid uti faceret? ... provincias quas vellet quibus vellet venderet? reges appellaret? Sest. 84. is rex, quem senatus hoc nomine saepe honorificentissimis decretis appellavisset; Deiot. 10.

rem: verbo satis digno tam nefaria res appellari nullo modo potest; Verr. V, 170. quibus enim rebus plerumque vis fit eius modi, eae res appellantur in interdicto; Caecin. 63.

senatum: f. alqm; Flacc. 4.

servos: ut servos non numero distinguant, sed appellent uno familiae nomine; Caecin. 56.

tempestatem: f. furiam.

tribunos: appellantur tribuni; a quibus cum esset certum auxilium petitum ..; Quinct. 29. „praetor decernebat.“ „tribuni igitur appellabantur;“ ib. 63. cuius procurator a praetore tribunos appellare ausus sit, eum non defendi; ib. 64. neque eum, si tribunos appellarit, idcirco minus iudicio || iudicium || pati paratum fuisse; ib. 87. quid attinuit te ... tribunos pl. appellare et hic in iudicio queri praetoris iniquitatem? Tull. 38. haec cum praetorem postulabas, *cum* tribunos appellabas, ***nempe ita*** dicebas ..; ib. 39. cupio eum suae causae confidere; solet enim tribunos plebis appellare et vi iudicium disturbare, cum diffidit; Sest. 135. quaero etiam illud ex te: ... appellarisne tribunos plebis, ne causam diceres? Vatin. 33. quaero ex te, Vatini, num quis in hac civitate post urbem conditam tribunos plebis appellarit, ne causam diceret? ib. 34.

tutores: tutores ... saepe appellati pernegaverunt; Verr. I, 106.

virum: sunt testes viri clarissimi nostrae civitatis, quos omnis a me nominari non est necesse; eos, qui adsunt, appellabo; div. Caec. 13. et mihi, quaeso, ignoscite, si appello talem virum saepius; leg. agr. II, 49. summi eiusdem civitatis viri, quos nominatim appellari non est necesse; Sest. 141. f. centuriones. hominem; Quinct. 39.

IV. **mit doppeltem Accusativ:** (vgl. I, 2, b. — III. calamitatem): alqm — alqm: Oppianicus obsignatores ad eum ... adducit et illum Asuvium appellat; Cluent. 37. quem in edictis Spartacum appellat, hunc in senatu ne improbum quidem dicere audet; Phil. III, 21. quo decreto quis non perspicit hostem esse Antonium iudicatum? quem enim possumus appellare eum, contra quem ..? ib. IV, 5. quem cum Scato salutasset, „quem te appellem?“ inquit; at ille „voluntate hospitem, necessitate hostem;“ ib. XII, 27. o Spartace! quem enim te potius appellem? ib. XIII, 22. — accusatorem: hic nunc iste reus aut ego accusator aut hoc iudicium appellabitur? Verr. IV, 104. — adversarium: ego semper illum appellavi hostem, cum alii adversarium; semper hoc bellum, cum alii tumultum; Phil. XII, 17. — armatos: armatos, si Latine loqui volumus, quos appellare vere possumus? opinor eos, qui ..; Caecin. 60. — audacis: [his enim vitiis adfectos et talibus malos aut ||malos et, malos|| audacis appellare consuetudo solet]; Phil. XIV, 7. f. III. alqm; Quinct. 56. — bimaritum: bimaritum appellas, ut verba etiam fingas, non solum crimina; Planc. 30. — consulem: eidem .. consules, si appellandi sunt consules, quos nemo est quin ||qui|| ... ex fastis evellendos putet; Sest. 33. quod (legiones) illum, qui consul appellabatur, cum esset hostis, reliquissent; Phil. VII, 10. — cupidum: f. III. alqm; Quinct. 56. — decus: at Castricium quibus verbis, di immortales! decus patriae, ornamentum populi Romani, florem iuventutis appellant; Flacc. 75. — deteriores: DETERIORES, REPULSOS ... hos appellant, quorum et mentes et res sunt perditae longeque a communi salute diiunctae; har. resp. 53. — IIviros: cum in ceteris ||cet. in|| coloniis IIviri appellentur, hi se praetores appellari volebant; leg. agr. II, 93. — exstinctorem: ne exstinctor patriae, ne proditor, ne hostis appelletur ..., id laborat; Sulla 88. — exsulem: hunc tu etiam, portentosa pestis, exsulem appellare ausus es? dom. 72. — filium: at scurrae filium appellat (Trebonium); Phil. XIII, 23. — florem: f. decus. — fraudulentum: f. III. alqm; Quinct. 56. — gladiatorem: f. I, 2, b. Phil. VII, 17. — hospitem: pater aderat Dexo Tyndaritanus, homo nobilissimus, hospes tuus, cuius tu domi fueras, quem hospitem appellaras; Verr. V, 108. f. alqm; Phil. XII, 27. — hostem: hic tu me etiam, custodem defensoremque Capitolii ..., hostem Capitolinum appellare ausus es; dom. 7. qui est, etiam si non appellatur, hostis; prov. cons. 12. est hostis a senatu nondum verbo appellatus, sed re iam iudicatus Antonius; Phil. IV, 1. supplicationem decernitis: hostem non appellatis; ib. XIV, 7. est igitur quisquam, qui hostis appellare non audeat, quorum scelere crudelitatem Karthaginiensium victam esse fateatur? ib. 9. haec a quibus timebantur, eos hostis appellare dubitamus? ib. 10. f. alqm. Phil. XII, 27. adversarium. exstinctorem. — idiotas: quae ... etiam quemvis nostrum, quos iste idiotas appellat, delectare possent; Verr. IV, 4. — imperatorem: hosce igitur imperatores habebimus? quorum alter non audet nos certiores facere, ne ||facere, al.|| imperator appelletur; prov. cons. 15. quorum tu legatorum opera in proelio imperator appellatus eras, cum longe afuisses; Piso 54. ut imperatores appellem eos, quorum virtute ... maximis periculis ... liberati sumus; Phil. XIV, 11. etenim cui viginti his annis supplicatio decreta est, ut non imperator appellaretur aut minimis rebus gestis aut plerumque nullis? ib. an si quis Hispanorum ... duo milia occidisset, eum ||unum, al.|| hac consuetudine, quae increbuit, imperatorem appellaret senatus? ib. 12. quod ergo ille re, id ego etiam verbo, cum imperatores eos appello; ib. 24. quid? Caesarem ... dubitemne appellare imperatorem? ib. 25. an vero quisquam dubitabit appellare Caesarem imperatorem? ib. 28. — impium, ingratum: neque solum ingratus, quod ipsum grave est, verum etiam impius appelletur necesse est; Quir. 23. — improbum: f. alqm; Phil. III, 21. III. alqm; Quinct. 56. — malitiosum: f. III. alqm; Quinct. 56. malos: f. audacis. — Martialis: Martiales quidam Larini appellabantur, ministri publici Martis; Cluent. 43. — matrem: Sassia, mater huius Habiti — mater enim a me in omni causa ..., mater, inquam, appellabitur; Cluent. 12. — nationem: est ||esto, al.|| igitur ut ei sint, quam tu nationem appellasti; Sest. 97. — ornamentum: f. decus. — peregrinum: quorum tu cave quemquam peregrinum appelles, ne peregrinorum suffragiis obruare; Sulla

24. — perfidiosum: s. III. alqm; Quinct. 56. — popularem: idem ipsum Lentulum, largitorem et prodigum, non putat ... etiam appellari posse popularem; Catil. IV, 10. — praetores: s. IIviros. — procuratorem: s. III. liberum. — proditorem: s. exstinctorem. — puerum: „et tu, o puer". puerum appellat, quem non modo virum, sed etiam fortissimum virum sensit et sentiet; Phil. XIII, 24. — regem: decernat bellum Cretensibus, liberet Byzantios, regem appellet Ptolemaeum; Verr. II, 76. Deiotarum ... tu etiam regem appellari cum Brogitaro iubes. sed alter est rex iudicio senatus per nos, pecunia Brogitarus per te appellatus; har. resp. 29. reges qui erant vendidit, qui non erant appellavit; ib. 58. appellati reges a populo, qui id numquam ne a senatu quidem postulassent; Sest. 56. cuius tam ... ingrati animi, a quo rex appellatus esset, in eo tyrannum inveniri? Deiot. 15. (vgl. III. regem). — repulsos: s. deteriores. — reum: s. accusatorem. — saltatorem: saltatorem appellat L. Murenam Cato; Muren. 13. — salutem: me suam salutem appellans, te suum carnificem nominans; Verr. V, 129. — sceleratum: ergo ego sceleratus appellor a te ...; ille ... a te honoris causa nominatur? Phil. II, 30. sororem: vide ne tu te soleas Iovem dicere, quod tu iure eandem sororem et uxorem appellare possis; dom. 92. — veneficam: s. virum. veneficam. veteranos: veterani qui appellabantur ... ad spem novarum praedarum incitabantur; Phil. I, 6. — viros: quos tu clarissimos viros soles appellare; Phil. II, 5. — uxorem: s. sororem.

alqd — auctoritatem: quae quidem si potentia est appellanda potius quam aut ... mediocris in bonis causis auctoritas aut ... non nulla apud bonos gratia, appelletur ita sane; Milo 12. — bellum: s. alqm — adversarium. — cupiditatem: scelus tu illud vocas, Tubero? cur? ... alii errorem appellant, alii timorem; qui durius, spem, cupiditatem, odium, pertinaciam; qui gravissime, temeritatem: scelus praeter te adhuc nemo; Ligar. 17. — dedicationem: hanc tu igitur dedicationem appellas, ad quam ..? dom. 118. — errorem: s. cupiditatem. — gratiam: s. auctoritatem. — impetum, incursionem: adhuc Iunii iudicium video esse eius modi, ut incursionem potius seditionis, vim multitudinis, impetum tribunicium, quam iudicium appellandum putem: quod si quis illud iudicium appellet, tamen ..; Cluent. 103. — iniuriam: cum vero nullum illius in vita rectius factum sit quam id, quod tu iniuriam appellas; div. Caec. 60. — iudicium: quae facta postea iudicia de illo iudicio dicerentur ..., esse eius modi, ut neque appellata umquam iudicia sint neque existimata; Cluent. 88. hic profertur id, quod iudicium appellari non oportet, P. Septimio Scaevolae litem eo nomine esse aestimatam; ib. 115. sequitur id, quod illi iudicium appellant, maiores autem nostri numquam .. iudicium nominarunt ..., animadversionem atque auctoritatem censoriam; ib. 117. censores denique ipsi saepe numero superiorum censorum iudiciis, si ista iudicia appellare voltis, non steterunt; ib. 122. qua re qui nobis in mentem venit haec appellare iudicia, quae a populo rescindi, ab iuratis iudicibus repudiari, a magistratibus neglegi, ab eis, qui eandem potestatem adepti sunt, commutari, inter conlegas discrepare videatis? ib. s. impetum. alqm — accusatorem. — legem: omnino mea quidem sententia legem illam appellare fas non est; Phil. XIII, 32. — mercedem: (pecuniam) mulieri solvit, si haec solutio legatorum et non merces abortionis appellanda est; Cluent. 34. — odium: s. cupiditatem. — onus: si onus est id appellandum, quod cum laetitia feras ac voluptate; Verr. III, 4. — pertinaciam: s. cupiditatem. — potentiam: s. auctoritatem. — psephismata: nego esse ista testimonia, quae tu [ipse] psephismata appellas; Flacc. 23. — regnum: tamen hoc regnum appellabitur, cuius vicarius qui velit esse inveniri non potest? Sulla 26. — scelus: s. cupiditatem. — Scipionis: quod (haec), si domum abstulisset, non diu Scipionis appellarentur, sed eorum ..; Verr. II, 87. — solutionem: s. mercedem. — spem, temeritatem, timorem: s. cupiditatem. — tumultum: belli nomen ponendum quidam in sententia non putabant: tumultum appellare malebant, ignari non modo rerum, sed etiam verborum; Phil. VIII, 2. s. alqm — adversarium. — Verria: qua re appellentur sane ista Verria, quae ..; Verr. II. 52. — vim: quae vis in bello appellatur, ea in otio non appellabitur? Caecin. 43. s. impetum.

aratores — reliquos: non vides, cum is, qui tibi successit, aratores reliquos appellet, hoc eum diserte scribere, reliquos hos esse ... ex tuo scelere? Verr. III, 126.

castra — senatum: „castra Pompei senatum appellabatis || appellatis ||." an vero tua castra potius senatum appellaremus? Phil. XIII, 26.

civem — exsulem: s. patrem.

deditionem — pacem: spe adlata deditionis, quam amici pacem appellare mallent || appellarem alieni, al. ||; Phil. XII, 2.

diem — natalem, salutarem: quem ego diem vere natalem huius urbis aut certe salutarem appellare possum; Flacc. 102.

duces — imperatores: esse duo duces in provinciis populi Romani, habere exercitus, appellari imperatores; Piso 44.

hominem — gladiatorem, scurram: Albam habebo iudicem, eum hominem, qui se ipse scurram improbissimum existimari volt, qui a scurris semper potius gladiator quam scurra appellatus est || sit ||; Verr. III, 146.

legem — Hieronicam: lege frumentaria, quam Hieronicam appellant, iudicia fiunt; Verr. II, 32.

ludos — Romanos: mihi ludos antiquissimos, qui primi Romani appellati sunt, ... esse faciundos; Verr. V, 36.

matrem — feminam, hominem, matrem: at quae mater? ... cuius ea stultitia est, ut eam nemo hominem, ea vis, ut nemo feminam, ea crudelitas, ut nemo matrem appellare possit; Cluent. 199.

partem — Insulam: pars oppidi, quae appellatur Insula; Verr. IV, 117.

patrem — exsulem: si patrem tuum, civem ... egregium ..., nemo umquam sanus exsulem appellavit; dom. 83.

poëtas — sanctos: qua re suo iure noster ille Ennius sanctos appellat poëtas; Arch. 18.

potestatem — regiam: verbum mihi deest .., cum ego hanc potestatem regiam appello; leg. agr. II, 35.

regem — socium: rex Ptolemaeus, qui si nondum erat ipse a senatu socius appellatus, erat tamen ..; Sest. 57.

res — publicas: res ad communem utilitatem, quas publicas appellamus; Sest. 91.

sacra — Graeca: quae sacra, ut erant re vera, sic appellari Graeca voluerunt; Verr. IV, 114

Siciliam — provinciam: (Sicilia) prima omnium, id quod ornamentum imperii est, provincia est appellata; Verr. II, 2.

victores — imperatores: [cum victores appello imperatores]; Phil. XIV, 24.

virum — imperatorem: ex qua provincia modo vir omni dignitate ornatissimus, L. Torquatus, magnis rebus gestis me referente ab senatu || absens || imperator est appellatus; Piso 44. — veneficam: veneficam audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit? ... nimirum recte veneficam appellas, a quo tibi praesentem pestem vides comparatam; Phil. XIII, 25.

vitam — amandationem, relegationem:

tamenne haec a te vita eius || et, al. || rusticana relegatio atque amandatio appellabitur? Sex. Rosc. 44.

volturium — imperatorem: appellatus est hic volturius illius provinciae, si dis placet, imperator; Piso 38.

appello, herantreiben, anlanden: alqm: ut eos, qui essent appulsi navigiis, interficere possent; Verr. V, 145.

civis: quorum (civium Romanorum) alios Sertorianos milites fuisse insimulabat et ex Hispania fugientis ad Siciliam appulsos esse dicebat; Verr. V, 72.

classem: cum (Persae) ... mille numero navium classem ad Delum appulissent; Verr. I, 48. classe quondam Masinissae regis ad eum locum appulsa; ib. IV, 103. postea quam paulo provecta classis est et Pachynum quinto die denique appulsa; ib. V, 87.

navem: haec navis ... appulsa Veliam est cum plurimis rebus; Verr. V, 44. appellitur navis Syracusas; ib. 64. appulsis ad Helorum navibus; ib. 91. si ille ad eam ripam, quam constituerat, non ad contrariam navis appulisset; Phil. II, 26.

ratis: nec tuas umquam ratis || rationes || ad eos scopulos appulisses, ad quos ..; Rabir. 25.

appendicula, Anhängsel: est: est enim haec causa, QUO EA PECUNIA PERVENERIT, quasi quaedam appendicula causae iudicatae atque damnatae; Rab. Post. 8.

appendo, zuwägen: alqd: si tibi optima fide sua omnia concessit, adnumeravit, appendit; Sex. Rosc. 144.

aurum: cum vellet sibi anulum facere, aurificem iussit vocari in forum ad sellam Cordubae et ei palam appendit aurum; Verr. IV, 56.

appetens, begierig: absolut: iubet Rullus, homo non cupidus neque appetens, habere comitia Rullum; leg. agr. II, 20.

gloriae: quoniam semper appetentes gloriae praeter ceteras gentis atque avidi laudis fuistis; imp. Pomp. 7.

regnorum: non oportere populum Romanum omnium regnorum appetentem videri; leg. agr. II, 42.

appeto, erstreben, begehren, angreifen: alqm: e fundo ornatissimo eiectus, ignominiis omnibus appetitus; Quinct. 98. a quibus ille se lapidibus appetitum, etiam percussum esse dixit; dom. 13. non fastidivit eius amicitiam, cum esset praesertim appetitus; Piso 68. qui locus est ... tam inhumanus qui illos, cum accesserint, non adfari atque appetere videatur? Phil. II, 33. utrum, cum Cottam appetisset an cum ipse sese conaretur occidere, telum e manibus ereptum est? Fr. B. III, 1.

alqd: utrumque incredibile est, et Roscium quicquam per avaritiam appetisse et ...; Qu. Rosc. 21. in hac partitione ornatus non plus victoria Marcelli populo Romano appetivit quam humanitas Syracusanis reservavit; Verr. IV, 121. non sumet sibi tantum, non appetet? leg. agr. II, 43. eidem, qui haec appetunt, queri non numquam solent ..; ib. 46. nihil sibi appetit praecipue || *praecipui* || Pompeius, nihil; ib. 61. cum plus appetat quam ipse Sulla; ib. III, 13. grave est hoc dictum fortasse, iudices; grave, si appetimus aliquid; ... sed, si laedimur, si accusamur ..; Sulla 80. ut ego mihi plus appetere coner quam quantum omnes inimici invidique patiantur; ib. 84. cum ea sibi ille non colendi, sed violandi causa appetisset; Sest. 56. eripueras senatui provinciae decernendae potestatem, imperatoris deligendi iudicium, aerarii dispensationem, quae numquam sibi populus Romanus appetivit ||... auferre conatus est, al.||; Vatin. 36. quod si te senatus populusque Romanus aut non appetentem aut etiam recusantem bellum suscipere, exercitum ducere coëgisset; Piso 57. quin ... quod agendum atque faciendum (sit), id non modo recusem, sed etiam appetam atque deposcam; Phil. III, 33.

agros: suos enim agros studiose colebant, non alienos cupide appetebant; Sex. Rosc. 50.

alienum: si eos putas, qui alienum appetebant, tu es in eo numero; Sex. Rosc. 93.

dispensationem: s. alqd; Vatin. 36.

commodum, honorem: ut neque provinciam neque honorem neque ornamentum aliquod aut commodum neque rem ullam || ullam rem ||, quae a tribuno plebis impediri possit, appetiturus sim; leg. agr. I, 25.

inimicitias: cuius ille inimicitias non solum suscepit propter salutem meam, verum etiam appetivit; har. resp. 7. hic, si laborem fugeret, ... in hac acie cotidie versaretur? appeteret inimicitias? in iudicium vocaret? Cael. 47. ego inimicitias potentium pro te appetivi; Milo 100.

iudicium: s. alqd; Vatin. 36.

laudem: non praecerpo fructum officii tui, non alienam mihi laudem appeto; Verr. IV, 80. s. partem.

nomen: quibus primus annus hanc cupiditatem attulisset, nonne arbitramini paucis annis fuisse consulum nomen appetituros? leg. agr. II, 93.

ornamentum: s. commodum.

partem: num igitur ex eo bello partem aliquam laudis appetere conaris? Verr. V, 5.

personam: ego autem has partis lenitatis ... semper egi libenter, illam vero gravitatis severitatisque personam non appetivi, sed a re publica mihi impositam sustinui; Muren. 6.

potestatem: s. alqd; Vatin. 36.

provinciam: s. commodum.

regnum: Sp. Maelii regnum appetentis domus est complanata; dom. 101. M. Manlius ... regnum appetisse est iudicatus; ib. Sp. Maelium, qui ... in suspicionem incidit regni appetendi; Milo 72. Sp. Cassius, Sp. Maelius, M. Manlius propter suspicionem regni appetendi sunt necati: hi primum cum gladiis non in regnum appetentem, sed in regnantem impetum fecerunt; Phil. II, 114.

religionem: ut vocabulo ipso et appetita religio externa et Matris magnae nomine suscepta declaretur; har. resp. 24.

rem: s. commodum.

HS: is per summam fraudem et malitiam et perfidiam HS ↀↀ appetiit? Qu. Rosc. 23.

vitam: filii vita infesta, saepe ferro atque insidiis appetita; Sex. Rosc. 30. non debes ... praedicare vitam meam, quae fidelitate amicorum conservata sit, inimicorum molestia || modestia || non esse appetitam; Planc. 71.

applico, anschließen: alqm (se): Verr. II, 2. Cluent. 46. 66. Flacc. 82. s. **ad**, I. applico, S. 62, a.

appono, beigeben, aufstellen, hinzufügen: I. **mit einfachem Object:** alqm: appositus erat Veneleius quidam qui emeret; Verr. III, 99. s. canem.

argentum: cenabat apud eum; argentum ille ceterum purum apposuerat, ne purus ipse relinqueretur; Verr. IV, 49.

calumniatores: Dionem evocavit, calumniatores ex sinu suo apposuit qui ... dicerent; Verr. I, 27. Verres calumniatores apponebat; Verres adesse iubebat; ib. II, 26.

canem: apponit de suis canibus quendam, qui dicat ..; Verr. IV, 40.

machinam: omnes illae columnae ... machina apposita nulla impensa deiectae eisdem || eisdemque || lapidibus repositae sunt; Verr. I, 145.

mancipem: si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset; Verr. I, 141.

notam: qui non notam apponas ad malum versum, sed poëtam armis persequare; Piso 73.

patellam: is cenam isti dabat ...: apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia; Verr. IV, 48.
praevaricatorem: iam vereor ... ne, quod turpissimum est, praevaricatorem mihi apposuisse videar; Phil. II, 25.
II. **mit doppeltem Accusativ:** alqm — accusatorem: apponitur eis tamen accusator Naevius Turpio quidam; Verr. V, 108. — custodem: „custodem" inquit „Tullio me apponite"; div. Caec. 51.
civem — accusatorem: accusator autem apponitur civis Romanus de creditoribus Lampsacenorum; Verr. I, 74.

apporto, herbeibringen, hinbringen: alqd: Romam quae apportata sunt, ad aedem Honoris et Virtutis ... videmus; Verr. IV, 121.
columnas: ego porro, qui Albanas habeo columnas, clitellis eas apportavi; Scaur. 45.
frumentum: ex Sicilia Siculum frumentum apportari oportere; Verr. III, 172.
lapidem, machinam: lapis aliquis caedendus et apportandus fuit? machina una ||fuit machina sua?|| ; Verr. I, 147.
matrem: te tua illa nescio quibus a terris apportata mater pecudem ex alvo, non hominem effuderit; Fr. A. V, 9.
ornamenta, signa: P. Servilius, quae signa atque ornamenta ex urbe hostium ... sustulit, ea populo Romano apportavit; Verr. I, 57.

appositus, geeignet: alqs; Verr. IV, 126. — homo: Verr. V, 108. — menses; Verr. I, 30. s. **ad**, I. appositus; S. 62, a.

apprehendo, ergreifen: alqd: ut quidque ||quidquid|| ego apprehenderam, statim accusator extorquebat e manibus; Cluent. 52.

approbatio, Billigung: **Ablativ:** adire: cum C. Caesar ..., quamquam sua sponte eximiaque virtute, tamen approbatione auctoritatis meae colonias patrias adiit; Phil. V, 23.
agere: egit causam summa cum gravitate copiaque dicendi, tanto silentio, tanta approbatione omnium, .. ut ..; Sest. 107.

approbo, zustimmen, billigen: I. **absolut:** alqs: „hoc decrevissem". decerne, modo recte: omnes approbabunt; Sex. Rosc. 138. non istius solius hoc esse facinus, sed eorum etiam, qui approbarint; Verr. IV, 68. cedo nunc eiusdem ... contionem! quis non modo approbavit, sed non indignissimum facinus putavit illum ... vivere ac spirare? Sest. 108.
consules: nam latae quidem sunt (leges) consulibus illis, tacentibus dicam? immo vero etiam approbantibus, ut ..; Sest. 55.
di: at enim idcirco navem Mamertinis non imperasti, quod sunt foederati. di approbent! Verr. V, 49.
homines: nam illud ipse actor adiungebat amico animo et fortasse homines propter aliquod desiderium approbabant, „summo ingenio praeditum!" Sest. 121.
iudices: senatum (esse reum), qui ||qui se, al.|| hoc iudicavit; populum, qui iussit; iudices, qui approbarunt; Balb. 65.
pontifices: pontificibus bona causa visa est; approbaverunt; dom. 35.
populus: ut nihil sine consilio senatus, nihil non approbante populo Romano egerim; Piso 7. quo quidem tempore P. Clodium approbante populo Romano in foro es conatus occidere; Phil. II, 49.
II. **mit accus. c. infin.:** conclamant omnes et approbant ita fieri oportere; Verr. IV, 142. quod vos quoque illum hostem esse tanto consensu tantoque clamore approbavistis; Phil. IV, 2.
III. **mit Object:** alqd: (vgl. I.) nonne ... nostri illi fortes viri, sed rustici ac milites, ... magno illud clamore approbaverunt? Arch. 24.
caedis: sin has caedis et rapinas et hos tantos tamque profusos sumptus aut facient aut approbabunt; Sex. Rosc. 139.
consilium: approbat consilium; auctor est, ut ..; Verr. II, 37. agit gratias Cleomenes, approbat consilium, dicit ita fieri oportere; ib. V, 105.
corruptelam: ista corruptela servi si non modo impunita fuerit, sed etiam a tanta auctoritate approbata; Deiot. 30.
ius iurandum: cum (populus Romanus) meum ius iurandum tale atque tantum iuratus ipse una voce et consensu approbavit; Piso 7.
rapinas, sumptus: s. caedis.
sententiam: post eum rogatus Cn. Pompeius approbata laudataque Cottae sententia dixit ..; Sest. 74.
vim: si auctoritate virorum talium vis armatorum hominum *in* iudicio approbata videatur; Caecin. 38.

appromitto, dazu versprechen: cum .. id ita futurum T. Roscius Capito ... appromitteret, crediderunt; Sex. Rosc. 26.

appropero, hineilen: quem diem ille, quam contionem, quos clamores, nisi ad cogitatum facinus approperaret, numquam reliquisset; Milo 45.

appropinquo, herannahen: alqs: video enim illum, qui dicatur de Cyri morte nuntiasse, non id nuntiasse, sed Milonem appropinquare; Milo 48.
adventus: postea quam meus adventus appropinquaret; Verr. IV, 141.
bellum, caedes, incendia, interitus: cum haruspices ... convenissent, caedis atque incendia et legum interitum et bellum civile ac domesticum et totum urbis atque imperii occasum appropinquare dixerunt; Catil. III, 19.
iudicium: postea .. quam appropinquare huius iudicium ei nuntiatum est; Cluent. 192.
libertas: ut et illi poena et nobis libertas appropinquet; Phil. IV, 10.
lux: proxima nocte iam fere cum lux appropinquaret; Tull. 21.
occasus: s. bellum.
partus: cum esset gravida Auria ... et iam appropinquare partus putaretur; Cluent. 31.
poena: quibus ego confido impendere fatum aliquod et poenam iam diu improbitati ... debitam aut instare iam plane aut certe appropinquare; Catil. II, 11. s. libertas.
tempus: quasi vero tempus dandi muneris non valde appropinquaret; Sulla 54. quod (rei publicae tempus) mihi quidem magis videtur quam tu umquam arbitratus es appropinquare; Piso 94.

apte, genau: includo: tum illa, ex patellis et turibulis quae evellerat, ... ita apte in scaphiis aureis includebat, ut ..; Verr. IV, 54.
quadro: nisi omnia, quae cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare apte viderentur; Cael. 69.

aptus, passend, geeignet, entspringend: alqs; Verr. II, 134. — consilium; Catil. III, 16. — locus; Milo 53. — provincia; Muren. 41. Phil. XIII, 37. — simulationes; Milo 69. s. **ad**, II. aptus; S. 80, a.
adrogantia: ex hac copia atque omnium rerum adfluentia primum illa apta ||capta, al.|| est ||sunt, al.|| adrogantia, qua ..; leg. agr. II, 95.
arma: eis arma quae cuique *h*abilia ||abitalia||, atque apta essent comparat; Tull. 18.
genus: ne ... videar ... eo genere uti litterarum, quod meis studiis aptius quam consuetudini iudiciorum esse videatur; Planc. 74.
homo: hominem, ut vere dicam, corpore, animo, studio, consuetudine natum atque aptum ad tempora belli militaremque rationem; Fr. A. III, 14.

ius: exemplum quod testimonio sit, non ex verbis aptum pendere ius, sed verba servire hominum consiliis et auctoritatibus; Caecin. 52.

lex: hoc animo legem sumpsi in manus, ut eam cuperem esse aptam vestris commodis; leg. agr. II, 15.

provincia: provinciarum religiosa sortitio, divina vero opportunitas, ut, quae cuique apta esset, ea cuique obveniret; Phil. III, 24. f. oben.

Lücke: ** aptam et ratione dispositam se habere existimant, qui in Salentinis aut in Bruttiis habent; Sex. Rosc. 132.

apud, bei, an, vor, in Gegenwart: I. **nach Verben:** accuso: si hunc apud bonorum emptores ipsos accusares; Sex. Rosc. 72. is ab inimicis suis apud C. Sacerdotem praetorem rei capitalis cum accusatus esset; Verr. II, 68. qui apud Cn. Pompeium clarissimum virum cum accusatus esset; ib. 113. accusatus est apud eos, qui Scamandrum ... condemnarant; Cluent. 59. Deiotarus qui ... non modo apud te, sed etiam a suis accusetur; Deiot. 29.

adsequor: si tibi ignoto apud ignotos, apud barbaros, apud homines in ... ultimis gentibus positos nobile et inlustre apud omnis nomen civitatis tuae profuisset, ille ... apud te praetorem ... ne moram quidem mortis mentione ... civitatis adsequi potuit? Verr. V, 166.

aegroto: apud hunc ille Romae habitavit, apud hunc aegrotavit, huius domi est mortuus; Cluent. 165.

agito: cuius nomine apud Siculos festi dies ||dies festi|| agitantur et praeclara illa Verria celebrantur; Verr. II, 114.

ago: utrum quid agatur non vides an apud quos agatur? ... apud homines .. prudentissimos agitur; Sex. Rosc. 73. quoniam (populus Romanus) mihi potestatem apud se agendi dedit; Verr. V, 173. quid? haec ... apud Orbium acta non sunt? Flacc. 79. cum res agatur apud praetorem populi Romani ... et apud severissimos iudices; Arch. 3. hoc ipsum, quod nunc apud pontifices agis; dom. 51. cum apud pontifices res agatur; ib. 117. conventus ille Capuae ... huic apud me [P. Sestio] maximas gratias egit; Sest. 9. at istud ne apud eum quidem dictatorem ... quisquam egit isto modo; Ligar. 12. f. **ago**, II. causam; Quinct. 3. Verr. II, 100. III, 114. Caecin. 69. Cluent. 131. Sest. 120. Scaur. 27. (S. 158, b. f.).

amitto: cum apud istum ipsum tribus horis Q. Opimius, senator populi Romani, bona, fortunas, ornamenta omnia amiserit; Verr. I, 156.

appello: cur honoris causa a te sunt et in hoc ordine et apud populum Romanum semper appellati? Phil. II, 31.

capio: M. Aurius adulescentulus bello Italico captus apud Asculum in Q. Sergii senatoris ... manus incidit et apud eum in ergastulo fuit; Cluent. 21.

celebro: eos dies, qui quasi deorum immortalium festi atque sollemnes apud omnis sunt adventu meo redituque celebrati; Piso 51. f. agito.

ceno: si domi illius aliquotiens fuisti, si ille apud te postea cenavit; div. Caec. 58. cenabat apud eum; Verr. IV, 49. Caelium .. cenasse apud eum, ventitasse domum; Cael. 26. qui tum casu apud Domitium cenabat; Deiot. 32.

cognosco: quae (signa) cognovi egomet apud istum in aedibus nuper; Verr. I, 50.

colo: Mercurium, qui sacris anniversariis apud eos ac summa religione coleretur; Verr. IV, 84. atque ille Paean sacrificiis anniversariis simul cum Aesculapio apud illos colebatur; ib. 128.

commemoro: illud .., quod apud M.'Glabrionem nuper cum in reiciundis iudicibus commemorassem; Verr. a. pr. 41. ne plus dicam quam vos aut sentiatis aut apud vos commemorari velitis; Caecin. 77.

commoror: ut ei beatissimi esse videantur, apud quos ille diutissime commoratur; imp. Pomp. 13.

confiteor: ut hoc tibi esset apud talis viros confitendum; Quinct. 53.

conloco: comites .. eius item apud ceteros hospites conlocantur; Verr. I, 63. ut ... apud eos monumenta victoriae plurima conlocaret; ib. II, 3. ut intellegerent Mamertini bene se apud istum tam multa pretia ac munera conlocasse; ib. V, 56.

consecro: Aristaeus ... una cum Libero patre apud illos eodem erat in templo consecratus; Verr. IV, 128. cuius (Dianae) simulacrum sanctissimum Segestae, bis apud Segestanos consecratum; ib. V, 185.

consisto: quia magistratus aliqui reperiebatur apud quem Alfeni causa consisteret; Quinct. 71.

constituo: id (candelabrum) apud istum in eius modi conviviis constituetur, quae ..? Verr. IV, 71. quibus fuit portus apud eum, quem contra arma tulerant, eis apud te ... mors et cruciatus erat constitutus? ib. V, 153. nuper apud C. Orchivium, conlegam meum, locus ab iudicibus Fausto Sullae de pecuniis residuis non est constitutus; Cluent. 94. itaque ... apud inferos eius modi quaedam illi antiqui supplicia impiis constituta esse voluerunt; Catil. IV, 8.

construo: itaque tanti acervi nummorum apud istum construuntur, ut ..; Phil. II, 97.

creo: sine quinque praetoribus ..., qui apud illos a populo creantur; Flacc. 44.

criminor: apud quem tu etiam nos criminari soles, qui ..; Vatin. 29.

dedico: id (simulacrum) .. apud Segestanos eius imperatoris nomine positum ac dedicatum fuisse; Verr. IV, 80.

defendo: tutoresne defendent ||defenderent||? perfacile vero apud istius modi praetorem, a quo ..; Verr. I, 153. causam nescio quam apud iudicem defendebat; Cluent. 74. nuper hominem tenuem ... cum defendissem apud M. Iunium Q. Publicium praetores et M. Plaetorium C. Flaminium aedilis curulis; ib. 126. amplissimis donis ornati aditus Iovis ..., Iunonis ... M. Scaurum apud *vos ... ab omni avaritiae ... suspicione defendunt;* Scaur. 47. cum M. Cicero apud te defendit alium in ea voluntate non fuisse, in qua ..; Ligar. 6.

defero: quae apud vos de me deferunt (tribuni plebis); leg. agr. III, 1.

defigo: quam (crucem) non ausus est usquam defigere nisi apud eos, quibuscum ..; Verr. IV, 24.

deperdo: ne quid apud vos populumque Romanum de existimatione sua deperderet; Font. 29.

deploro: hoc animo totiens apud patronos de suis miseriis deplorarunt; Verr. II, 10. multa Sosippus Agrigentinus apud Cn. Pompeium consulem nuper ... de aratorum miseriis graviter et copiose dixisse ac deplorasse dicitur; ib. III, 204.

depono: negasse habere sese (phaleras); apud alium quoque eas habuisse depositas; Verr. IV, 29. multa (signa) ad villas tuas posita, multa deposita apud amicos; ib. 36.

deprehendo: si tu apud Persas aut in extrema India deprehensus, Verres, ad supplicium ducerere; Verr. V, 166. de gladiis ac sicis, quae apud ipsum erant deprehensa; Catil. III, 10.

desum: quod si apud Athenienses ... non deerant qui rem publicam ... defenderent; Sest. 141.

deversor: ab Lysone .. Lilybaetano, primo homine, apud quem deversatus es; Verr. IV, 37.

dico: apud iudicem causam priore loco dicat? Quinct. 43. facile me paterer ... apud Cassianos iudices ... pro Sex. Roscio dicere; Sex. Rosc. 85. quid ego ineptus de Roscio apud Pisonem dico? Qu. Rosc. 18. ut apud M. Metellum praetorem causa diceretur; Verr. a. pr. 26. metuo ne quid adrogantius apud talis viros videar dicere; ib. I, 10. qui iuratus apud vos dixit multos ... morte esse multatos; ib. 14. postea

.. se causam apud Chios civis suos Samiis accusantibus publice dixisse; ib. 52. testimonium [publicum] tuum, quod apud Neronem dixisti; ib. 78. ut ille ne sine adversario quidem apud iniquum ||inimicum|| iudicem reperire posset quod ||quid|| diceret; ib. II, 92. Tyracinum ... mortem oppetisse dixit apud vos homo nobilissimus; ib. III, 129. non possum dicere planius quam ipse apud vos dixit Heius; ib. IV, 27. Melitensis Diodorus est, qui apud vos antea testimonium dixit; ib. 38. dixit hoc apud vos Zosippus et Ismenias; ib. 92. quae cum apud te diceret; ib. V, 112. si haec apud Scythas dicerem, ... non apud senatores lectissimos civitatis; ib. 150. ut de eo tibi apud recuperatores dicere liceret; Tull. 39. hoc vos audietis, et apud vos dici patiemini saepius? Caecin. 34. quoniam apud homines peritissimos dico; Cluent. 115. C. Aquilii, apud quem nunc ambitus causa dicitur; ib. 147. mihi quidem ||que, al.|| apud vos de meis maioribus dicendi facultas non datur; leg. agr. II, 1. de me autem ipso ||ipso autem|| vereor ne adrogantis sit apud vos dicere, ingrati tacere; ib. 2. Graecus apud Graecos non de culpa sua dixit, sed de poena questus est; Flacc. 17. qui ... est .. ex eo numero, qui semper apud omnis sancti sunt habiti itaque dicti; Arch. 31. qui non solum apud vos ..., sed etiam apud universum populum salutem populi Romani .. conservatam per me ... esse ... dixerit; sen. 29. quis apud populum Romanum de illius dignitate inlustrius ||industrius||, quis in senatu ||senatui|| saepius dixit? dom. 27. cum ... eidem apud me mihi illum uni esse inimicissimum dicerent; ib. 28. dico apud pontifices; ib. 34. 36. dixi apud pontifices istam adoptionem ... pro nihilo esse habendam; ib. 38. Athenis aiunt, cum quidam apud eos, qui sancte graviterque vixisset, ||et|| testimonium publice dixisset; Balb. 12. si nunc apud nos id, quod is fecisset, contra foedus factum diceretur; ib. 16. tu quid, tu apud quos, tu de quo dicas intellegis? Piso 75. ut ... apud eos .. me ... cogas causam de fortunis omnibus dicere? Planc. 40. quid diceret apud Voltiniensis aut apud tribulis suos iudices? ib. 43. quid apud hos dices, qui abs te taciti requirunt cur ..? ib. 46. vide quanta lux liberalitatis et sapientiae tuae mihi apud te dicenti oboriatur; Ligar. 6. apud quem igitur hoc dico? nempe apud eum, qui ..; ib. 7. nam dicere apud eum de facinore ... grave est; Deiot. 4. cum .. apud ipsum te de tuo periculo dicerent; ib. 8. homo disertus non intellegit ... eos, apud quos dicit, vituperari (a se); Phil. II, 18. et tu apud patres conscriptos contra me dicere ausus es? ib. 51. avet animus apud consilium illud pro reo dicere; ib. V, 13. statueram, patres conscripti, quoad reus esset P. Clodius, nihil de illo neque apud vos, neque alio ullo in loco dicere; Fr. B. XIII, 1, 1. f. deploro; Verr. III, 204. — II. sapiens.

dispono: quae (signa) apud te nuper ad omnis columnas, omnibus etiam in intercolumniis in silva denique disposita sub divo vidimus; Verr. I, 51.

do: cenam: is cenam isti dabat apud villam in Tyndaritano; Verr. IV, 48. — veniam: cui non apud senatum, non apud ullum ordinem, [non apud equites Romanos,] non in urbe, non in Italia, maximorum scelerum venia ulla [ad ignoscendum] dari possit; Piso 98.

educo: cum ... alter .. eius filius ... apud matrem educaretur; Cluent. 27.

educo: qui apud te esset eductus; quem tu a puero sic instituisses, ut ..; Quinct. 69.

efficio: quia multos per se et per alios multa ludibundos [libidinose] apud Verrem effecisse videt; Verr. III, 156.

expeto: ecqua res apud civitates Siculas expetitur, in qua ..? Verr. II, 120.

expono: cum ita rem exposuissem, quem ad modum nunc apud vos; Verr. II, 100. hunc (sensum) vere apud vos et ut potero planissime exponam; ib. III, 46.

exsisto: neque solum apud nos ..., sed etiam apud Graecos ... alia quaedam mutatis Graeciae temporibus praecepta exstiterunt; Cael. 40.

facio: fecerunt hoc multi apud maiores nostros, fecit etiam nuper homo clarissimus Cn. Domitius; Verr. II, 118. quod Halaesini ... Romae impetrarant, ut apud se ne suffragiis quidem fieri liceret; ib. 122. sicut apud maiores nostros factum est; ib. V, 48. tum facilius statuetis quid apud exteras nationes fieri existimetis; imp. Pomp. 38. itaque, quod paulo ante feci in senatu, faciam apud vos; Phil. VI, 5. — consulem: at vero apud antiquos Rulli, Decii ..., recentiore autem memoria superior Africanus, T. Flamininus admodum adulescentes consules facti tantas res gesserunt, ut ..; Phil. V, 48. — difficiliorem: qui quidem ceterorum causam apud te difficiliorem fecit; Verr. IV, 44. — discidia, divortia: quod apud ceteros novis inter propinquos susceptis inimicitiis saepe fieri divortia atque adfinitatum discidia vidimus; Cluent. 190. — ebrium: servos Milonis apud se ebrios factos confessos esse ..; Milo 65. — gratiosum: igitur a quo vivo nec praesens nec absens rex Deiotarus quicquam aequi boni impetravit, apud mortuum factus est gratiosus; Phil. II, 94. — mentionem: de quo (capite) ego consulto, Quirites, neque apud vos ante feci mentionem ... neque ..; leg. agr. III, 4. — navem: navem denique maximam ... apud istos faciundam curavit; Verr. IV, 23. — res divinas: res illum divinas apud eos deos in suo sacrario prope cotidiano facere vidisti; Verr. IV, 18. — reum: apud eosdem iudices reus est factus; Cluent. 59. si quis apud me, T. Acci, te reum velit facere; ib. 148. exspectarisne, dum C. Antonius reus fieret apud Cn. Lentulum Clodianum? Vatin. 27. — sacra: omnium sacrorum, quae apud omnis gentis nationesque fiunt; Verr. IV, 109. — verbum: verba apud senatum fecit; docuit ..; Verr. II, 48. Scandilius vero negat se apud Artemidorum recuperatorem verbum esse facturum; ib. III, 138.

ferio: (eum) Syracusis, apud notos, inspectante Sicilia paene tota, securi ferire; Verr. V, 75.

flagro: [flagrabant vitia libidinis apud illum; vigebant etiam studia rei militaris]; Cael. 12.

habeo: f. depono. — auctoritatem: ecquid auctoritatis apud vos in suo iure repetundo socii populi Romani ... habere debeant; div. Caec. 17. quo ... tota denique Sicilia plus auctoritatis apud vos haberet; Verr. II, 14. qua auctoritate? utrum, quam apud senatum, an quam apud populum Romanum habere debetis? ib. IV, 24. in consule declarando multum etiam apud universum populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris; Muren. 38. auctoritatem isti habeant apud eos, quos esse omnino noluerunt? Flacc. 61. — deum: Tenem ipsum, qui apud Tenedios sanctissimus deus habetur; Verr. I, 49. is (Chrysas) apud illos habetur deus et religione maxima colitur; ib. IV, 96. — momentum: ut sua religio, laudatio, auctoritas ||in laudatione auctoritatis|| aliquid apud vestros animos ||et|| momenti habuisse videatur; Font. 14. — nomen: res habebat nomen hoc apud illos, non hic imposuerat; Rab. Post. 28. — offensionem: an reditus in patriam habet aliquam offensionem? utrum apud populum, a quo missus est ||missus||, an apud senatum, a quo ornatus est? prov. cons. 29. — orationem: quoniam non est nobis haec oratio habenda aut apud imperitam multitudinem ||in imperita multitudine, al.|| aut in aliquo conventu agrestium; Muren. 61. — pondus: si M. Marcelli tutoris auctoritas apud te ponderis nihil habebat; Verr. I, 144. ac si mea auctoritas satis apud illos in hac re ponderis haberet; Balb. 60. — sanctum: qui civium Romanorum iura ac libertatem sanctam apud omnis haberi

velit; Verr. III, 6. ſ. deum; Verr. I, 49. dico; Arch. 31.

habito: habitasti apud Heium Messanae; Verr. IV, 18. habitare apud sese Cererem Hennenses arbitrantur; ib. 111. praedonum ducem vivere, habitare apud te; ib. V, 77. „apud me habitavit, mecum fuit"; ib. ut se mortuo apud Dinaeam ..., quoad pareret, habitaret; Cluent. 33. Alexandrinus Dio, qui tum apud Lucceium habitabat; Cael. 51. ſ. aegroto. sum; Verr. II, 83.

iaceo: tu apud socios fidelissimos ... dies continuos compluris in litore conviviisque iacuisti; Verr. V, 137.

iacto: in hac igitur urbe se iactant, quam oderunt? apud eos, quos inviti vident? Flacc. 61.

infamo: quibus criminibus haec tota apud ignaros aut invidos *in*famata causa est; Scaur. 13.

invenio: quas (litteras) ego Syracusis apud Carpinatium in litterarum adlatarum libris, Romae in litterarum missarum apud magistrum L. Tullium ... inveni; Verr. III, 167. apud quos eam (Cererem) natam esse et fruges invenisse constat; ib. IV, 108. invenient hominem apud sororem tuam occultantem se capite demisso; dom. 83. [quae (lex) est inventa apud eum cum reliquis legibus Clodianis;] Milo 89.

loquor: videor enim mihi iam liberius apud vos pro Siculis loqui debere, quam ..; Verr. II, 11. quod quidem apud Graecos Graece locutus essem; ib. IV, 147. nihil interesse, utrum haec Messanae an apud istum in praetorio loqueretur; ib. V, 160. cum loquar apud senatores populi Romani, legum et iudiciorum et iuris auctores; ib. 171. non apud indoctos, sed ... in hominum eruditissimorum ... coetu loquor; Piso 68. ad iudicem sic ||agi solet||, sed ego apud parentem loquor: „erravit ..;" Ligar. 30. qui apud talis viros tam impudenter loquare; Phil. II, 16.

maneo: qui iudicia manere apud ordinem senatorium volunt; div. Caec. 8. cum ... postridie .. apud eundem ventum exspectans manerem; Phil. I, 8.

nascor: ut quicquid ex sese posset efferre (provincia), id non apud eos nasci, sed domi nostrae conditum iam putaremus; Verr. II, 5. ſ. invenio; Verr. IV, 108.

obsolesco: studiis militaribus apud iuventutem obsoletis; Font. 42.

obsum: quae (commoda) quidem si huic obfuerint apud vos, non intellego quod bonum cuiquam sit apud talis viros profuturum; Balb. 63. non extimesco ne Cn. Plancio custodia meae salutis apud eos obsit, qui ..; Planc. 2. pater ut apud talis viros obesse filio debeat? ib. 31.

obtineo: haec (civitas) apud te cognationis, ... auctoritatis ne hoc quidem iuris obtinuit, ut ..; Verr. V, 125. isne apud vos obtinebit causam, qui se ita defenderit? Caecin. 38. quorum alter apud me parentis gravitatem, alter filii suavitatem obtinebat; Sulla 19. quem locum apud ipsum Caesarem post eius ex Africa reditum obtinuisti? Phil. II, 71.

occido: ut eum apud adversarios occisum esse diceret; Sex. Rosc. 127. qui *neque proscriptus* neque apud adversarios occisus est; ib. 130.

occulto: ſ. invenio; dom. 83.

occupo: praeterea pecunias occuparat apud populos et syngraphas fecerat; Verr. I, 91.

offendo: qui bis apud eos iudices offendisset; Cluent. 63. qui populares erant, offendebant illi quidem apud gravis et honestos homines, sed ..; Sest. 105. quid me apud equites Romanos offendisse dicebant? Fr. B. VII, 14, b.

pario: quae peperit apud Decianum filiam; Flacc. 72.

pendo: si apud hoc consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur; Quinct. 5.

percrebresco: quae (opinio) non modo *apud populum Romanum, sed etiam* apud exteras nationes omnium sermone percrebruit; Verr. a. pr. 1.

perfero: ut existimemus illum apud inferos impiorum supplicia perferre; Cluent. 171.

persequor: quem ego hominem accuso? quem legibus apud iudicium ut reum ||aut iudiciali iure, al.|| persequor? Verr. IV, 104.

pervagor: iste cupiditate illa sua nota atque apud omnis pervagata ... adamavit (signa); Verr. II, 85.

peto: petita multa est apud istum praetorem a Q. Opimio; Verr. I, 155.

pono: cum posita esset pecunia apud eas societates, unde ..; Verr. III, 165. eius .. vitae a me insidias apud me domi positas esse dixerunt; Sest. 41. ſ. dedico.

possum: qui apud me et amicitia et beneficiis et dignitate plurimum possunt; Sex. Rosc. 4. quod speravit sese apud talis viros aliquid posse ad perniciem innocentis; ib. 141. istius pecuniam, quae apud me contra fidem meam nihil potuisset, apud se contra honorem meum nihil posse debere; Verr. I, 19. vis illa summi imperii tantum potuit apud perpaucos homines, non civitates, ut ..; ib. II, 14. qui quantum apud istum [et quam turpi de causa] potuerint ex reliquis criminibus intellegetis; ib. 36. qui ... tantum auctoritate apud suos civis potuit, ut ..; ib. 113. ne miremini qua ratione hic tantum apud istum libertus potuerit; ib. 134. huius Tertiae ... prope dicam tantum apud istum in Siciliensi praetura auctoritas potuit quantum in urbana Chelidonis; ib. III, 78. qui apud istum plurimum poterat; ib. 130. quod ... plus .. aliquanto apud te pecuniae cupiditas quam iudicii metus posset; ib. 131. quae (memoria) plus apud eum possit quam salus civitatis; Phil. V, 51.

praedico: quae quidem ego si aut per me aut ab aliis haberem, non praedicarem apud vos; har. resp. 16.

praedor: facilius enim perspicietur qualis apud eos fueris, qui te oderunt ..., cum apud tuos Mamertinos inveniare improbissima ratione esse praedatus; Verr. IV, 3.

profero: quod apud vos quasi exempli causa proferre possem; Verr. II, 183. tantum unius cuiusque de varia improbitate generis indicia apud vos et exempla profero; ib. IV, 49.

profiteor: id profiteri apud xviros et ad eos referre iubet; leg. agr. II, 59. ut quicumque de provincia decesserit, apud eosdem xviros quantum habeat praedae ... profiteatur; ib. SI TUM ... IN ITALIA DOMICILIUM HABUISSENT ET SI SEXAGINTA DIEBUS APUD PRAETOREM ESSENT PROFESSI. cum hic domicilium Romae multos iam annos haberet, professus est apud praetorem Q. Metellum; Arch. 7.

prosum: non est mirandum eam (ludorum magnificentiam) L. Murenae apud populum profuisse; Muren. 38. ſ. adsequor. obsum; Balb. 63.

pugno: quod nisi ego ... apud Siculos non Metelli, sed Glabrionis litteris ac lege pugnassem; Verr. II, 64.

puto: quod apud illos amplissimum sacerdotium putatur; Verr. II, 126. ſ. II. gravis; Verr. I, 69.

queror: quia tempore dato modeste apud vos socius amicusque populi Romani questus est; Verr. IV, 18. ſ. dico; Flacc. 17.

relinquo: nihil apud Siculum, nihil apud civem Romanum ... neque profani neque sacri tota in Sicilia reliquisse; Verr. IV, 2. huc omnia undique deferebantur; apud istos relinquebantur; ib. 23. ille ... respondit Lilybaci se non habere (pocula), Melitae apud quemdam propinquum suum reliquisse; ib. 38. itaque maiores nostri facile patiebantur, haec esse apud illos quam plurima: apud socios, ut imperio nostro quam ornatissimi florentissimique essent, apud eos autem, quos vectigalis aut stipendiarios fecerant, tamen haec relinquebant, ut ..: ib. 134. mater Idaea, quam apud Enguinos ...

religiosissimo in templo sic spoliatam reliquit, ut ..; ib. V, 186. et par desiderium sui reliquit apud populum Romanum Labienus iste? Rabir. 14.

remaneo: quibus multa fortuna ademisset, tamen apud eos remansisse ea, quae religio retinuisset; Verr. IV, 46.

reperio: ex his parvis libellis apud unum magistrum societatis repertis; Verr. II, 184. apud Segestanos repertum esse .. scitote neminem ... qui ..; ib. IV, 77.

reprehendo: non dubitabo apud ipsum te ... gravissimis verbis eius consilium reprehendere; Ligar. 23.

requiro: quas easdem mulieri a me datas apud Pataranos requisivit; Flacc. 78.

retineo: apud quem omnis gradus dignitatis tuae retinuisses; Flacc. 81.

scribo: ut video scriptum apud Graecos; Scaur. c. 3. § 4.

sedeo: at tu illo ipso tempore apud socrum tuam ... sedebas; Piso 26.

sublevo: utrum sublevat Sullam an satis probat se nescire? — sublevat apud Gallos; Sulla 39.

subscribo: quod lege Hieronica numerus aratorum quot annis apud magistratus publice subscribitur; Verr. III, 120.

subsigno: illud quaero, ... subsignari (ista praedia) apud aerarium aut apud censorem possint? Flacc. 80.

sum: quid signorum, quid marmoris apud illum putatis esse? Sex. Rosc. 133. si iste apud eos quaestor non fuisset; div. Caec. 4. apud quos quaestor fueris; ib. 65. apud quos consul fuerat; ib. 66. Beneventi esse iussit (hominem) apud eos, quos ..; Verr. I, 38. istius nomine apud eos diem festum esse, qui ..; ib. II, 52. Volcatius idem apud te postea fuit; ib. 58. cum ... apud eum [non solum] Thermis saepe numero fuisset, [sed etiam habitasset]; ib. 83. ille enim est magistratus apud Siculos, qui ..; ib. 131. quod apud omnis Graecos hic mos est, ut ..; ib. 158. quae (statua) erat apud ipsos in celeberrimo urbis loco; ib. 159. apud eos cum essem; ib. apud quos tabulae fuissent; ib. 182. erat apud Heium sacrarium magna cum dignitate in aedibus; ib. IV, 4. si is ... quod apud quemque esset emere vellet; ib. 10. esse illa signa domi suae, non esse apud Verrem? ib. 16. fuisse aliquando apud Siculos peraeque pro portione cetera; ib. 46. multa fuisse fere apud omnis Siculos; ib. 47. qui nunc apud exercitum cum L. Lucullo est; ib. 49. omne argentum, quod apud quemque esset Catinae; ib. 50. qui apud alium iudicem multo acrior, quam ego sum, actor accusatorque esse deberes; ib. 70. fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum; ib. 72. sit apud alios imago P. Africani; ib. 81. Herculis templum est [apud Agrigentinos] non longe a foro, sane sanctum apud illos et religiosum; ib. 94. matris magnae fanum apud Enguinos est; ib. 97. sacrarium Cereris est apud Catinensis eadem religione qua Rómae; ib. 99. Satyrum, qui apud illos in aede Vestae est; ib. 135. quae sunt istae custodiae? apud quos homines? ib. V, 68. domi esse apud sese archipiratas dixit duos; ib. 73. apud maiores nostros cum et res et cupiditates minores essent; Tull. 9. fuit illud interdictum apud maiores nostros de vi, quod hodie quoque est; ib. 44. cum esset adulescens apud mulierculam quandam atque ibi ||ubi|| pernoctaret; Cluent. 37. illos fortissimos viros, qui apud maiores nostros fuerunt; leg. agr. I, 3. huius ordinis auctoritas, quae apud maiores nostros fuit; ib. 27. fuisti igitur apud Laecam illa nocte, Catilina; Catil. I. 9. ut aditus ad consulatum posthac, sicut apud maiores nostros fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret; Muren. 17. „apud exercitum mihi fueris“ inquit „tot annos“; ib. 21. etiam si quid apud maiores nostros fuit in isto studio admirationis; ib. 25. esse apud hominem constantem ignoscendi locum; ib. 63. fuit eodem ex studio vir eruditus aqud patres nostros ..., Q. Tubero; ib. 75. hostis est enim non apud Anienem ..., sed in urbe; ib. 84. sit apud vos modestiae locus, sit demisso animo ||demissis hominibus|| perfugium, sit auxilium pudori; ib. 87. quae pecunia fuerit apud se Flacci patris nomine a civitatibus; Flacc. 55. hodie .. apud Decianum est et uxor Amyntae et filia; ib. 72. hunc cum clarissimo imperatore L. Lucullo apud exercitum fuisse; Arch. 11. erant apud illum inlecebrae libidinum multae; erant etiam industriae quidam stimuli ac laboris; Cael. 12. qui ... sui beneficii voluit me esse, ut apud eosdem vos, iudices, nuper in alia causa fuerim, et praedicatorem et actorem; Balb. 4. quae est ergo apud Caesarem querella, cum? Ligar. 25. cum mihi apud te locus sit etiam pro altero deprecandi; ib. 31. ut est apud poëtam nescio quem „male parta male dilabuntur“; Phil. II, 65. nec vos ut legati apud illum fuistis nec ut consulares; ib. VIII, 28. ea .. erat non modo apud maiores nostros, sed etiam nuper summa laus consularium, vigilare ..; ib. 30. hic mos iam apud illos antiquos et barbatos fuit, ut persequerentur popularis; Fr. B. VII, 18. qui mense Aprili apud Baias essent et aquis calidis uterentur; ib. XIII, IV, 1. illum ipsum patronum lubidinis suae non modo apud Baias esse, verum eas ipsas aquas habere; ib. 4. ſ. capio. constituo; Verr. V, 153. praedor. relinquo; Verr. IV, 134. — sum ausgelassen: haec autem apud Iunium parva et infirma et ipsius labore quaesita atque conlecta; Cluent. 94. nihil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquisitum; Piso 67. apud alterum uxor, liberi; Phil. XII, 1. — ponderis: ea (merita) tamen ita magni, ut ego putarem, ponderis apud vos esse debere; Planc. 4. — dignitate, existimatione: qua (hic) apud omnis Siculos dignitate atque existimatione sit; Verr. II, 111. — gloria: homines Graeci ... tanta hodie gloria sunt non in Graecia solum, sed etiam apud nos atque in ceteris terris, ut ..; Sest. 142. — odio: quo maiore etiam, si fieri potest, apud vos odio esse debet, quam est apud populum Romanum; Verr. a. pr. 42. — in honore: ei servi ubi sunt? Chrysogonum .. sectantur: apud eum sunt in honore et pretio; Sex Rosc. 77. quod (servi) .. apud vos ipsos in honore tanto sunt; ib. 120. qui apud barbaros propter togae nomen in honore aliquo fuissent; Verr. V, 157. esse apud vos posterosque vestros in honore debebit is, qui ..; Catil. III, 2. — in invidia: videmus quanta sit in invidia quantoque in odio apud quosdam nobilis homines novorum hominum virtus et industria; Verr. V. 181. — in odio: quanto in odio simus apud exteras nationes propter eorum ... libidines et iniurias; imp. Pomp. 65. ſ. in invidia. — in pretio: ſ. in honore; Sex. Rosc. 77. — mit Abjectiven: ſ. II.

suscipio: quisquam dubitabit quin tu istam apud populos provinciae totius invidiam atque offensionem ... pecunia conciliandae causa susceperis? Verr. II, 137.

teneo: artioribus apud populum Romanum laqueis tenebitur; Verr. I, 13. hoc loco Scaevolam dixisti causam apud centumviros non tenuisse; Caecin. 67. tenentur uno in loco HS ɪɔᴄxʟ; tenentur apud hominem audacissimum; tenentur apud iudicem; Cluent. 82. nisi apud vos, nisi per vos, iudices, ... salutem nostram ... tenuerimus; Flacc. 4. qui apud me deorum immortalium vim et numen tenetis; Quir. 25. quod patres apud maiores nostros tenere non potuerunt, ut reprehensores essent comitiorum; Planc. 8.

tollo: apud quos etiam Verria illa flagitiosa sublata sunt; Verr. IV, 151.

valeo: certe aut apud te et hos, qui tibi adsunt, veritas valebit aut ..; Quinct. 5. quod apud vos plurimum debet valere; div. Caec. 11. ecquid hanc

rem apud vos animosque vestros valere oporteat; ib. 17. apud quem non ius, non aequitas, ... non gratia valeret; Verr. I, 136. ecquid apud vos querimoniae valerent antiquissimorum ... sociorum; ib. II, 14. valuit apud te plus is, qui pecuniam maiorem dedit; ib. 78. tantum apud te quaestus Apronii, tantum eius sermo inquinatissimus et blanditiae flagitiosae valuerunt, ut ..? ib. III, 65. qui plus existimet apud lectissimos senatores pecuniam quam apud tris negotiatores metum valere; ib. 138. multum apud illum recentis nuntios, multum tabellas ... tributarias valuisse; ib. IV, 148. fatebitur apud istum neque senectutem patris neque adulescentiam filii ... plus valuisse quam ..; ib. V, 22. plus impudicissimae mulieris apud te de Cleomenis salute quam de sua vita lacrimas matris valere; ib. 112. apud te nomen civitatis ne tantum quidem valuisse, ut ..; ib. 165. ut plus apud vos preces virginis Vestalis quam minae Gallorum valuisse videantur; Font. 49. hanc auctoritatem ... quantum apud illos reges, quantum apud exteras nationes valituram esse existimetis; imp. Pomp. 46. quorum ego auctoritatem apud vos multis locis plurimum valuisse et valere oportere confiteor; ib. 51. si plus apud populum Romanum auctoritas tua quam ipsius populi Romani salus et vera causa valuisset; ib. 53. qui apud Rullum aliqua ratione valuerunt; leg. agr. II, 57. aiunt apud sapientem valere aliquando gratiam; Muren. 63. cum illae valent apud me excusationes iniuriae tuae; Sulla 47. quia valet apud nos clarorum hominum ... memoria etiam mortuorum; Sest. 21. valebant in senatu multum, apud bonos viros plurimum; ib. 105. valebis apud hominem volitantem gloriae cupiditate vir moderatus et constans, apud indoctum eruditus, apud generum socer; Piso 59. ipso nomine patrio valeret apud clementis iudices et misericordis; Planc. 31. quo minus me apud vos valere oporteret; ib. 82. quamquam in istis omnibus rebus, praesertim apud homines barbaros, opinio plus valet saepe quam res ipsa; Scaur. 36. valebat apud vos, iudices, Milonis erga me ... meritorum memoria; Milo 34. tantum .. apud me grati animi fidelis memoria valuit, ut ..; Marcell. 14. ne haec quidem conligo, quae fortasse valerent etiam apud iudicem; Ligar. 30. video tamen apud te causas ... valere plus quam preces; ib. 31. ut quantum senatus auctoritas vesterque consensus apud Antonium valiturus esset per legatos experiremur; Phil. VI, 3.

video: vasa ea, quae pulcherrima apud eum viderat; Verr. IV, 63. si apud Caelium mulieris servus visus esset; Cael. 61. ſ. dispono. facio discidia. — videor: haec iam tum apud illos barbatos ridicula, credo, videbantur; Muren 26. ut apud posteros nostros non exstinctor coniurationis et sceleris, sed auctor et dux fuisse videar? dom. 101.

vigeo: vigeant apud istam mulierem venustate; Cael. 67. ſ. flagro.

(vinco: vgl. II. idoneus).

violo: cum apud exteras nationes imperii nominisque nostri famam tuis probris flagitiisque violaris; Verr. I, 82.

viso: quae apud quosque visenda sunt tota Asia et Graecia; Verr. IV, 135.

vitupero: haec tu homo sapiens ... apud eos, quorum consilio sapientiaque gesta sunt, ausus es vituperare? Phil. II, 11.

voco: ne apud illos me in invidiam voces; Phil. II, 59.

utor: neque ei suam vacationem || purgationem || eripio, qua ille apud omnis utitur; Verr. II. 164. si quid auctoritatis in me est, apud eos utar, qui eam mihi dederunt; imp. Pomp. 2. qua voce ter omnino post Romam conditam consul usus esset pro universa re publica apud eos solum, qui ..; sen. 24. qua (voce) qui apud te, C. Caesar, utitur ..; Ligar. 16.

II. **nach Adjectiven:** amplus: qui honos est apud Syracusanos amplissimus; Verr. IV, 137. quoniam apud illos Fabiorum nomen est amplissimum; Font. 36. vgl. I. puto.

carus: non dicam amicum tuum, quod apud homines carissimum est, non hospitem, quod sanctissimum est; Verr. II, 110.

clarus: illa vero expugnatio fani ... quam luctuosa Samiis fuit! . . . quam clara apud omnis! Verr. I, 50. honestissimo loco et apud illos clarissimo; ib. II, 50.

difficilis: ſ. I. facio.

facilis: faciles sunt preces apud eos, qui ultro nobis viam salutis ostendunt; har. resp. 63.

gloriosus: hoc est apud Graecos ... prope maius et gloriosius quam Romae triumphasse; Flacc. 31.

gratiosus: quod apud publicanos gratiosus fuisti; Verr. II, 169. homo et domi nobilis et apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus et gratiosus; ib. IV, 38. apud P. Globulum, meum necessarium, fuisti gratiosior; Flacc. 76. semper fuerunt viri boni, qui apud tribulis suos gratiosi esse vellent; Planc. 44. causas apud te rogantium gratiosiores esse quam voltus; Ligar. 31. ſ. facio.

gravis: quod etiam apud omnis leve et infirmum est, id apud iudicem grave et sanctum esse ducetur? Qu. Rosc. 6. sociorum voluntatem apud hos gravem esse non opertere? div. Caec. 12. ut gravius apud eos nomen legationis quam iniuria legati putaretur; Verr. I, 69. nullius apud te gravis auctoritas? ib. II, 40. gravissima tamen apud te voluntas patris esse debuisset; ib 98. quae (ordinis auctoritas) nisi gravis erit apud socios et exteras nationes; ib. IV, 25. graviorem apud sapientis iudices se fore ab inferis testem, quam si ..; ib. V, 113.

idoneus: si is pretio apud istum idoneus esset [vinceret] || *idoneos vinceret*, al. ||; Verr. II, 121.

infirmus, levis: ſ. gravis; Qu. Rosc. 6.

inlustris: ſ. I. adsequor.

magnus: nullius apud me ... auctoritas maior est quam M. Lepidi; Phil. XIII, 7. ſ. gloriosus.

nobilis: ſ. I. adsequor.

notus: ubi erant illi ... homines apud nos noti, inter suos nobiles? Flacc. 52.

religiosus: ſ. I. sum; Verr. IV, 94.

sanctus: neque apud te tam sancta religio societatis fuisset, ut ..; Verr. III, 134. sit igitur, iudices, sanctum apud vos ... hoc poëtae nomen; Arch. 19. vgl. carus. ſ. gravis; Qu. Rosc. 6. — I. dico; Arch. 31. habeo. sum; Verr. IV, 94.

sapiens: qui apud ceteros sapientissimi fuisse dicuntur; Sex. Rosc. 69.

splendidus: ſ. gratiosus; Verr. IV, 38.

subinvisus: subinvisum apud malevolos Postumi nomen; Rab. Post. 40.

superior: „fuisti" inquit „tum apud pontifices superior"; dom. 4.

tantus: est enim tanta apud eos eius fani religio atque antiquitas, ut ..; Verr. I, 46. tanta nominis Romani dignitas est apud omnis nationes, ut ..; ib. V, 150. Pompei .. auctoritas .. apud omnis tanta est quanta esse debet; Flacc. 14.

tutus: hac una tamen fiducia civitatis non modo apud nostros magistratus ... neque apud civis solum Romanos ... fore se tutos arbitrantur, sed ..; Verr. V, 167.

III. **nach Substantiven (Verbindungen von Substantiv und Verb):** accusator: ſ. I. sum; Verr. IV, 70.

actor: ſ. I. sum; Verr. IV, 70. Balb. 4.

agri: iubent venire ... agros in Hispania apud Karthaginem novam; leg. agr. I, 5.

auctoritas: illa res quantam declarat eiusdem hominis apud hostis populi Romani auctoritatem!

imp. Pomp. 46. si M. Petrei ... non summa auctoritas apud milites ... exstitisset; Sest. 12. s. I. habeo. — II. tantus; Flacc. 14.

auxilium: s. I. sum; Muren. 87. — cena: s. I. do. — dignitas: s. I. sum. II. tantus; Verr. V, 150. — existimatio, gloria: s. I. sum.

gratia: domi splendor, apud exteras nationes nomen et gratia; Cluent. 154. quae (voluntas militum) cum per se valet multitudine, cum apud suos gratia, tum ..; Muren. 38. quae quidem si potentia est appellanda potius quam ... non nulla apud bonos gratia; Milo 12.

honos: s. I. sum. — invidia: s. I. sum. suscipio. voco. — locus: s. I. constituo; Cluent. 94. obtineo; Phil. II, 71. sum; Muren. 63. 87. Ligar. 31. — momentum: s. I. habeo. — mos: s. I. sum; Verr. II, 158. Fr. B. VII, 18. — nomen: s. gratia; Cluent. 154. — numen: s. I. teneo; Quir. 25. — odium: s. I. sum. — offensio: s. I. habeo. suscipio. — oratio: s. I. habeo. — perfugium: s. I. sum; Muren. 87. — pondus: s. I. habeo. sum. praedicator: s. I. sum; Balb. 4. — pretium: s. I. sum.

pugna: nostra semper feretur et praedicabitur ... incredibilis apud Tenedum pugna illa navalis; Arch. 21.

querella: s. I. sum; Ligar. 25. — religio: s. II. tantus; Verr. I, 46. — venia: s. I. do. — vis: s. I. do; Quir. 25.

IV. **zum ganzen Satz gehörig** (vgl. I. creo, dedico, defigo u. a.): ibi non solum iste ut apud ceteros pecuniam accepit, sed ..; Verr. II, 125. ludis Circensibus mane apud L. Sisennam ... cum essent triclinia strata; ib. IV, 33. tibi apud eosdem (Mamertinos) privata navis oneraria maxima publice est aedificata; ib. V, 136. nulla in lege nostra reperietur, ut apud ceteras civitates, maleficium ullum exsilio esse multatum; Caecin. 100. poena est, ut opinos, Dorylai gravior quam apud alios falsarum et corruptarum litterarum; Flacc. 39. apud quos (Graeculos) etiam Cleombrotum Ambraciotam ferunt se ex altissimo praecipitasse muro; Scaur. c. 3. § 4. — cum apud maiores nostros summi viri ... in agris .. colendis aliquantum operae temporisque consumpserint; Sex. Rosc. 51. cupiditati ait se obviam ire. quis potius non modo his temporibus, sed etiam apud maiores nostros? Verr. I, 106. totiens apud maiores nostros Siculi senatum adierunt, totiens hac memoria; Verr. II, 146. tulit apud maiores nostros legem C. Furius de testamentis; Balb. 21. quem apud maiores legati nostri in Graeciam proficiscentes interpretem secum habere voluerunt; ib. 28. C. Popilius apud maiores nostros cum ad Antiochum regem legatus missus esset; Phil. VIII, 23. — itaque apud patres nostros atroci ac difficili rei publicae tempore ... aditum est ad libros Sibyllinos; Verr. IV, 108.

aqua, Wasser, Gewässer, Wasserleitung; pl. Heilquelle: I. **Subject:** fervet: s. IV. perfundi.

sunt: quo in summo (loco) est aequata agri planities et aquae perennes; Verr. IV, 107. nec enim respexit illum ipsum patronum lubidinis suae non modo apud Baias esse, verum eas ipsas aquas habere, quae † gustu tamen Arpinatis fuissent; Fr. B. XIII, IV, 4.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adduco: „ideo aquam adduxi, ut ea tu inceste uterere?“ Cael. 34.

adimo: cui repente caelum, solem, aquam terramque ademerint; Sex. Rosc. 71.

arceo: ille tenet [et scit] ut hostium copiae, tu ut aquae pluviae arceantur; Muren. 22.

bibo: ut saepe homines aegri morbo gravi, cum aestu febrique iactantur, si aquam gelidam biberint ‖ biberunt ‖, primo relevari videntur; Catil. I, 31.

habeo: s. I. sunt; Fr. B. XIII, IV, 4.

suppedito: quod fistulas, quibus aqua suppeditabatur Iovis Optimi Maximi templis ac sedibus, praecidi imperarat; Rabir. 31.

2. **Ablativ:** interdico: VELITIS IUBEATIS UT M. TULLIO AQUA ET IGNI INTERDICATUR? dom. 47. ubi enim tuleras, ut mihi aqua et igni interdiceretur? ib. 82. quae (leges Caesaris) iubent ei, qui de vi, itemque ei, qui maiestatis damnatus sit, aqua et igni interdici; Phil. I, 23. Plancum ... sic contemnit, tamquam si illi aqua et igni interdictum sit; ib. VI, 10.

utor: qui mense Aprili apud Baias essent et aquis calidis uterentur; Fr. B. XIII, IV, 1. s. I. adduco.

3. **mit Präpositionen:** admetior ad: coge ut ad aquam tibi ... frumentum Hennenses admetiantur vel Phintiam vel ..; Verr. III, 192.

conicio in: ut ignis in aquam coniectus continuo restinguitur et refrigeratur, sic ..; Qu. Rosc. 17.

consulo de: si nos de aqua nostra Tusculana M. Tugionem potius quam C. Aquilium consulebamus; Balb. 45.

deporto ad: ut ante Kalendas Sextilis omnes decumas ad aquam deportatas haberent; Verr. III, 36.

pendo pro: ego Tusculanis pro aqua Crabra ‖ crebra ‖ vectigal pendam, quia mancipio fundum accepi; leg. agr. III, 9.

provehor ad: atque etiam homines agrestes ... inani spe ad aquas usque et Puteolos provehuntur; Phil. VIII, 9.

venio ad: me unum ex eis feci, qui ad aquas venissent; Planc. 65.

III. **nach Substantiven:** controversiae: (praetor,) qui de fossis, de cloacis, de minimis aquarum itinerumque controversiis interdicit; Caecin. 36.

ductus: aquae ductus, haustus, iter, actus a patre, sed rata auctoritas harum rerum omnium ab iure civili sumitur; Caecin. 74.

fons: in hac insula extrema est fons aquae dulcis, cui nomen Arethusa est; Verr. IV, 118.

interdictio: id .. ut esset faciundum non ademptione civitatis, sed tecti et aquae et ignis interdictione adigebantur ‖ faciebant ‖; dom. 78.

iura: quae diligentissime descripta a maioribus iura finium, possessionum aquarum itinerumque sunt; Caecin. 74.

IV. **Ablativ:** exstinguere: si quod esset in suas fortunas incendium excitatum, id se non aqua, sed ruina exstincturum ‖ restincturum ‖; Muren. 51.

gerere se: si .. ita sese gerat ‖ geret ‖, non incessu solum ..., sed etiam complexu osculatione, aquis, navigatione, conviviis, ut ..; Cael. 49.

perfundi: aqua denique ferventi a Rubrio ipso Philodamus perfunditur; Verr. I, 67.

aquarius, das Wasser betreffend: provincia: cum tibi magno clamore aquaria provincia sorte obtigisset; Vatin. 12.

aquila, Adler: I. **Subject:** est funesta, al.: quid ego te invitem ..., a quo etiam aquilam illam argenteam, quam tibi ac tuis omnibus confido perniciosam ac funestam futuram, cui domi tuae sacrarium scelerum tuorum constitutum fuit, sciam esse praemissam? tu ut illa carere diutius possis, quam venerari ad caedem proficiscens solebas, a cuius altaribus saepe istam impiam dexteram ad necem civium transtulisti? Catil. I, 24.

II. **nach Verben:** infero: Hirtius ipse aquilam quartae legionis cum inferret; Phil. XIV, 27.

praemitto: cum signa militaria, cum aquilam illam argenteam, cui ille etiam sacrarium [scelerum] domi suae fecerat, scirem esse praemissam; Catil. II, 13. s. I.

ara, Altar, Denkmal: I. **absolut:** 1. **Subject:** adferunt: quia ... statuebantur arae quae religionem adferrent ipsi loco, quo essent consecratae, haec, nisi plebes iussisset, fieri vetuit; dom. 128.

sunt: quid est sanctius ... quam domus unius cuiusque civium? hic arae sunt, hic foci, hic di penates; dom. 109. in eis aedibus ... sacellum dico fuisse et aras; har. resp. 30.

vident: te eius di penates acceperunt, te amicum et placatum Deiotari regis arae focique viderunt; Deiot. 8. — videntur: ut ... omnium civium salus, vita, libertas, arae, foci, di penates ... vestrae sapientiae, fidei, potestati commissa creditaque esse videantur; dom. 1.

vigent: vestrae tum [arae], vestrae religiones viguerunt; Milo 85.

2. **Prädicat**: sum: hic locus igitur est unus quo perfugiant; hic portus, haec arx, haec ara sociorum; Verr. V, 126. ea .. exstructione, quae sit ad memoriam aeternitatis ara Virtutis; Phil. XIV, 34.

II. **nach Verben: 1. Accusativ**: commendo: patria ... vobis arcem et Capitolium, vobis aras Penatium ... commendat; Catil. IV, 18.

committo, credo: f. I, 1. videntur.

commoneo: nolite pati, iudices, aras deorum immortalium Vestaeque matris cotidianis virginis lamentationibus de vestro iudicio commoneri; Font. 47.

consecro: video enim esse legem veterem tribuniciam quae vetet iniussu plebis aedis, terram, aram consecrari ||consecrare||; dom. 127. post .. senatus in loco augusto consecratam iam aram tollendam ex auctoritate pontificum censuit; ib. 137. qui ... aram aliquam in litore deserto somniis stimulatus aut religione aliqua consecraret; ib. 140. cum pro detestatione tot scelerum unam aram nefarie consecraret; ib. f. 1, 1. adfero.

dedico: simulacrum .. aut aram si dedicasti, sine religione loco moveri potest; dom. 121. cum Licinia, virgo Vestalis, ... aram et aediculam et pulvinar sub Saxo ||saxo, al.|| dedicasset, nonne ||non|| eam rem ex auctoritate senatus ad hoc conlegium ... praetor rettulit? ib. 136.

defendo: nos domicilia sedisque populi Romani, aras, focos, sepulcra maiorum ... defendimus; Phil. VIII, 8.

exscindo: templum sanctitatis, ... caput urbis, aram sociorum ... inflammari, exscindi, funestari; Milo 90.

funesto: qui ... humanis hostiis eorum (deorum) aras ac templa funestant; Font. 31. f. exscindo.

imploro: f. obruo. — inflammo: f. exscindo.

moveo: f. dedico.

obruo, obtestor, opprimo: vos ... imploro atque obtestor, ... Albanorum obrutae arae, sacrorum populi Romani sociae et aequales, quas ille praeceps amentia ... substructionum insanis molibus oppresserat; Milo 85.

recipero: hic est enim reditus ... in domo, in sedibus, in aris, in focis, in dis penatibus reciperandis; dom. 143.

relinquo: quos tu ... ex oppidis Agrianum ||aggrinarum|| atque Dolopum demigrare et aras et focos relinquere coëgisti; Piso 91.

repeto: Cn. Pompei liberi ... repetebant .. deos patrios, aras, focos, larem suum familiarem, in quae tu invaseras; Phil. II, 75.

subicio: ius igitur statuetis esse unius cuiusque vestrum sedis, aras, focos, deos penatis subiectos esse libidini tribuniciae? dom. 106.

statuo: f. I, 1. adfero.

teneo: ergo is, qui si aram tenens iuraret, crederet nemo, per epistulam quod volet iniuratus probabit? Flacc. 90.

tollo: f. consecro; dom. 137.

2. **Ablativ**: pello: ego pulsus aris, focis, dis penatibus, distractus a meis carui patria; Sest. 145.

3. **mit Präpositionen**: accedo ad: cum quidam apud eos ... testimonium publice dixisset et, ut mos Graecorum est, iurandi causa ad aras accederet; Balb. 12.

adeo ad: rum (deorum) aris, ad quas togati adierimus, ad saga sumenda discedere; Phil. XIV, 2.

aspernor a: cuius ego furorem atque crudelitatem deos immortalis a suis aris atque templis aspernatos esse confido; Cluent. 194.

comparo bellum contra: cum bellum nefarium contra aras et focos ... ab homine ... perdito non comparari, sed geri iam viderem; Phil. III, 1.

confugio ad: ut numquam ante hoc tempus ad aram legum praesidiumque vestrum publico consilio confugerint; Verr. II, 8. cum homines ||omnes|| vincula, neces ignominiasque vitant ..., confugiunt quasi ad aram in exsilium; Caecin. 100. — in: qui postea quam e scena ... explodebatur, sicut in aram confugit in huius domum; Qu. Rosc. 30. qui nisi in aram tribunatus confugisset; sen. 11.

decerno de: de vestris coniugibus ac liberis, de aris ac focis, de fanis atque templis ... decernite diligenter ... ac fortiter; Catil. IV, 24.

detraho ab: qui ... sacerdotem ab ipsis aris pulvinaribusque detraxeris; har. resp. 28.

discedo ab: f. adeo ad.

fero arma contra: ego arma ... contra deos patrios arasque et focos, contra patriam tuli; Phil. II, 72.

gero bellum contra: unus furiosus gladiator ... contra deos penatis, contra aras et focos ... gerit bellum; Phil. XIII, 16. f. comparo contra.

invado in: f. 1. repeto.

III. **nach Adjectiv**: inimicus: nisi dis penatibus, nisi aris et focis omnium nostrum ... inventus esset inimicus; Phil. XI, 10.

IV. **Umstand**: ad: ut ... nostri imperatores ... ea (vota) .. in ipso Pessinunte ad illam ipsam principem aram et in illo loco fanoque persolverent; har. resp. 28.

aratio, Pflanzung, Pachtung: I. **Subject**: debet, al.: nam cum aratori munus ||onus, al.|| aliquod imponitur, non hominis ..., sed arationis ipsius vis ac ratio consideranda est, quid ea sustinere, quid pati, quid efficere possit ac debeat; Verr. III, 199.

fert, al.: quod si hoc munus et hoc vectigal aratio tolerare, hoc est, Sicilia ferre ac pati potest, populo Romano ferat potius quam nostris magistratibus; Verr. III, 201.

II. **nach Verben: 1. Accusativ**: conduco: is cum arationes magnas conductas haberet, quod homines etiam locupletes ... in Sicilia facere consueverunt, easque magna impensa magnoque instrumento tueretur, tanta ab isto iniquitate oppressus est, ut non modo arationes relinqueret, sed etiam ex Sicilia profugeret; Verr. III, 53.

derelinquo: ut permulti locupletes homines ... agros latos ac fertilis desererent totasque arationes derelinquerent; Verr. III, 120.

desero: ut populo Romano nescio quid te praetore ad decumas accederet, deserendas arationes relinquendasque curasti; Verr. III, 43. quia desertas arationes, inanis agros perditamque provinciam [miseram] offendisti; ib. 124. dico agros relictos arationesque desertas esse; ib. 127. arationes omnis tota Sicilia desertas atque ab dominis relictas esse cognoscitis; ib. 228.

exinanio: cum senserit istum ... arationes et agros vectigalis vastasse atque exinanisse; Verr. III, 119.

fero: quoniam quidem hae quondam arationes Campana et Leontina in populi Romani patrimonio grandiferae et fructuosae ferebantur; Phil. II, 101.

habeo: cum eius uxor ... paternas arationes haberet in Leontino; Verr. III, 97. f. conduco.

offendo: f. desero; Verr. III, 124.

relinquo: quid facient ...? relinquent arationes? relinquent Larem familiarem suum? Verr. III, 27. nec solum arationes, sed etiam sedis suas patrias istius iniuriis exagitati reliquerant; ib. 46. f. conduco. desero; Verr. III, 43. 228.

trado: orare coeperunt, ut sibi suas segetes fru-

ctusque omnis arationesque vacuas Apronio tradere liceret; Verr. III, 69.

tueor: ſ. conduco. — vasto: ſ. exinanio.

2. **mit Präpositionen:** consisto in: cum in arationibus et in earum rerum iure provincia Sicilia consistat; Verr. III, 48.

habeo in: populus Romanus ... putat se bonum in arationibus fructibusque suis habuisse custodem ac vilicum; Verr. III, 119.

tollo ex: sic Apronius decumanus non decumam debitam ..., sed tritici septem milia medimnum ex Nymphonis arationibus edicti poena, non redemptionis aliquo iure tollit; Verr. III, 54.

venio in: hominibus coactis in eorum arationes Apronius venit, omne instrumentum diripuit, familiam abduxit, pecus abegit; Verr. III, 57.

III. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** fructus: ut cum decumo fructus arationis perceptus sit; Verr. III, 114. ut esset unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur; ib. 118.

nomen: hoc vobis est statuendum, quid aratorem ipsum arationis nomine muneris in rem publicam fungi ac sustinere velitis; Verr. III, 199.

ratio, vis: ſ. I. debet.

2. **mit Präposition:** condicio in: de civium Romanorum condicione in arationibus disputo; Verr. III, 59.

arator, Pflanzer, Pächter: I. **absolut:** 1. **Subject und Apposition:** accipiunt: ſ. II, 3. facio gratum.

addit: nec nummorum accessionem cogebatur arator dare nec ternas quinquagesimas frumenti addere; Verr. III, 117.

adsequitur: hoc arator adsequi per triennium certe fructu suo non potuit, vendiderit instrumentum necesse est; Verr. III, 201.

agit: ageret videlicet causam arator: nihil sibi frumenti ab Apronio relictum, bona sua etiam direpta, se pulsatum verberatumque diceret; Verr. III, 31.

ambulat: iste pater familias Asiaticus beatus, novus arator et idem pecuarius, cum ambularet in agro, animadvertit in hac ipsa centuria Populiana aedificium; Tull. 19.

amittunt: quibus (aratoribus) aliquid tamen reliqui fuerit ex magno patrimonio, eos in agris minore instrumento, minus multis iugis remansisse, quod metuebant, si discessissent, ne reliquas fortunas omnis amitterent; quibus autem iste nihil reliqui quod perderent fecerat, eos plane non solum ex agris, verum ex civitatibus suis profugisse. illi ipsi, qui remanserant, vix decuma pars aratorum, relicturi agros omnis erant, nisi ad eos Metellus Roma litteras misisset, se decumas lege Hieronica venditurum, et nisi ab eis hoc petivisset, ut sererent quam plurimum: quod illi semper sui causa fecerant, cum eos nemo rogaret, quam diu intellegebant sese sibi et populo Romano, non Verri et Apronio serere, impendere, laborare; Verr. III, 121.

animadvertit: ſ. ambulat.

arat: ut temporibus illis ... ager araretur omnis neque aratori praetor per litteras supplicaret neque eum praesens oraret, ut quam plurimum sereret; nunc autem ne post abitum quidem huius importunissimae pestis quisquam reperiretur qui sua voluntate araret, pauci essent reliqui, qui L. Metelli auctoritate in agros atque ad suum Larem familiarem redirent; Verr. III, 125. Metellus ..., qui reliquos aratores conligit, quid adsequitur nisi hoc, ut arent, si qui possunt, quibus aratrum saltem aliquod satelles istius Apronius reliquum fecit, qui tamen in agris spe atque exspectatione Metelli remanserunt; ib. 128. ſ. profitentur; Verr. III, 112. — II, 3. expedit.

arbitrantur: haec condicio fuit isto praetore aratorum, ut secum praeclare agi arbitrarentur, si vacuos agros Apronio tradere liceret; multas enim cruces propositas effugere cupiebant; Verr. III, 70.

circumveniunt: iam te non Siculi, non aratores, ut dictitas, circumveniunt; Verr. I, 93.

colunt: ſ. II, 3. expedit.

commovet se: ſ. II, 4. exigo ab; Verr. III, 34.

conducit: Nympho est Centuripinus, ... experientissimus [ac diligentissimus] arator: is cum arationes magnas conductas haberet, quod homines etiam locupletes, sicut ille est, in Sicilia facere consueverunt, easque magna impensa magnoque instrumento tueretur, tanta ab isto iniquitate oppressus est, ut non modo arationes relinqueret, sed etiam ex Sicilia profugeret Romamque ... veniret; Verr. III, 53.

conferunt: aratores tibi ad statuam honoris tui causa voluntate sua contulisse; Verr. II, 151. unum .. da mihi ex illis aratoribus, qui tibi ad statuas pecunias contulerunt, qui sibi dicat omne esse pro frumento, quod oportuerit, solutum: confirmo .. neminem esse dicturum; ib. III, 180.

conveniunt: aratores Centuripini, qui numerus in agro Leontino maximus est, unum in locum convenerunt, hominem suae civitatis in primis honestum ... legarunt ad Apronium; Verr. III, 114.

cupiunt: aratores de eo bene existimare, amicos esse, salvum cupere! Verr. II, 151. ſ. arbitrantur. sunt adversarii; Verr. II, 149.

dat: quandam ex his statuam aratores dedisse; Verr. II, 150. quantum decumanus edidisset aratorem sibi decumae dare oportere, ut tantum arator decumano dare cogeretur. quo modo? quantum poposcerit Apronius, dato; ib. III, 25. reperietur aliqui fortis et experiens arator, qui, cum tantum dederit decumano, quantum ille deberi dixerit, iudicio repetat et poenam octupli persequatur; ib. 28. quis arator te praetore decumam dedit? quis duas? quis non maximo se adfectum beneficio putavit, cum tribus decumis pro una defungeretur, praeter paucos, qui propter societatem furtorum [tuorum] nihil omnino dederunt? ib. 42. quid, si minus dedisset arator quam poposcisset Apronius? iudicium in aratorem in quadruplum; ib. 70. nummos dabat arator: quo modo? aut unde? qui si largissimus esse vellet, cumulatiore mensura uteretur; ib. 118. dum arator ne plus decuma det, expedit ei decumam esse quam maximam; ib. 147. aratores vi et metu coactos Apronio multo plus quam debuerint dedisse; ib. 153. permultos aratores in alteras decumas et in haec ɪↄccc milia modium, quod emptum populo Romano darent, non habuisse et a tuo procuratore, hoc est ab Apronio, emisse; ib. 178. ita credo petisse ab isto aratores, ut, cum HS ternis tritici modium vendere non possent, pro singulis modiis ternos denarios dare liceret; ib. 191. coguntur etiam nummi ab aratore? quo more || quo modo || ? quo iure? quo exemplo? nam cum fructus diripiebantur aratorum atque omni lacerabantur iniuria, videbatur id perdere arator, quod aratro ipse quaesisset, in quo elaborasset, quod agri segetesque extulissent; quibus iniuriis gravissimis tamen illud erat miserum solacium, quod id perdere videbatur, quod alio praetore eodem ex agro reparare posset: nummos vero ut det arator, quos non exarat, quos non aratro ac manu quaerit, boves et aratrum ipsum atque omne instrumentum vendat necesse est. non enim debetis hoc cogitare: habet idem in nummis, habet [idem] in urbanis praediis; ib. 198. 199. cum aratores frumentum dare gratis mallent; ib. 215. num aut in vilitate nummum arator quisquam dedit aut in caritate de aestimatione frumenti questus est? ib. 216. ſ. addit. — II, 3. facio gratum. licet.

debet: non enim ita est ut, si magno venierint (decumae), plus arator debeat, si parvo, minus; Verr. III, 147. ſ. dat; Verr. III, 153. — II, 3. facio gratum. licet.

defetiscuntur: ut aratores cultu agrorum ›fessi urbis domiciliis uterentur; leg. agr. II, 88.
defungitur: f. dat; Verr. III, 42.
deligunt: ipsi aratores Centuripini, qui nume-ıs est in Sicilia maximus hominum honestissimo-ım et locupletissimorum, tris legatos ... delege-ınt, ut ..; Verr. III, 108.
derelinquunt, deserunt: ut permulti locu-letes homines, magni et navi aratores, agros latos ; fertilis desererent totasque arationes derelinque-ənt; Verr. III, 120.
dicit: f. agit. conferunt; Verr. III, 180. — dis-edunt: f. amittunt. — effugiunt: f. arbitran-ır. — elaborat: f. dat; Verr. III, 198.
emunt: qui aratores ita vexavit, ut illi in alte-ıs decumas ... triticum emere necessario propter ıopiam cogerentur; Verr. III, 101. f. dat; Verr. II, 178.
exarat: f. dat; Verr. III, 199.
existimant: an hoc dicere audebis, utrum de ɘ aratores ... bene existiment [aut quo modo exi-timent], ad rem id non pertinere? Verr. II, 167. cupiunt.
expetunt: atqui hoc scitote aratoribus Verre ıraetore optandum atque expetendum ||ac peten-lum|| fuisse; Verr. III, 200.
faciunt: quantam iniuriam fecerunt Verri ara-ores, ut eos etiam libertus et accensus eius tam rato animo ac litteris insequatur? Verr. III, 157. . amittunt.
fraudat: quae lex omnibus custodiis subiectum ıratorem decumano tradidit, ut neque in segetibus ıeque in areis neque in horreis neque in amoven-lo neque in deportando frumento grano uno pos-et arator sine maxima poena fraudare decuma-ıum; Verr. III, 20.
fungitur: hoc vobis est statuendum, quid ara-orem ipsum arationis nomine muneris in rem pu-›licam fungi ac sustinere velitis; Verr. III, 199.
habet: nam aut publice civitates istos honores ıabent aut [si] generatim homines ut aratores, ut ıercatores, ut navicularii; Verr. II, 137. ut ex .rea nisi pactus esset arator ne tolleret, ut ante Kalend. Sext. decumas deportatas haberet; ib. III, ›1. quid aut quantum praeterea est quod aut libe-um possit habere ille arator ac dominus in pote-tate suorum fructuum aut in ipsis fructibus solu-um? ib. 227. f. conducit. dat; Verr. III, 178. — I, 2. interest.
impendunt: f. amittunt.
inquit: „sperabam“ inquit arator „me ad dena-ios perventurum“; Verr. III, 196.
intellegunt, laborant: f. amittunt. — le-;ant: f. conveniunt. — malunt: f. dat; Verr. II, 215. — metuunt: f. amittunt. — non volt: . II, 1. reperio. — optant: f. expetunt. — pa-:iscitur: f. habet; Verr. III, 51.
pendet: tam diu pependit in arbore ... colo-ıus aratorque vester, quam diu voluntas Apronii ulit; Verr. III, 57.
perdit: f. amittunt. dat; Verr. III, 198. 199.
persequitur: iudicio ut arator decumanum ›ersequatur? Verr. III, 26. f. dat; Verr. III, 28.
pervenit: f. inquit. — petunt: f. dat; Verr. II, 191.
postulat: quid tandem postulat arator? nihil ıisi ex edicto iudicium in octuplum; Verr. III, 28.
potest: nemo erat videlicet aratorum, qui iniu-iam sibi factam queri posset; Verr. III, 29. etiam-ıe (dandum erat), si plus edidisset quam quantum ıatum esset? etiam .... at arator repetere pote-at. poterat vero Artemidoro recuperatore; ib. 70. . adsequitur. arat; Verr. III, 128. dat; Verr. III, 91. 199. fraudat. habet; Verr. III, 227.
profitentur: quod edixerat, ut aratores iugera ›ationum suarum profiterentur; Verr. III, 38. iu-;era professi sunt omnes aratores imperio atque ınstituto tuo: non opinor quemquam minus esse professum quam quantum arasset, cum ..; ib. 112. recita tandem quot acceperit aratores agri Leonti-ni Verres. LXXXIIII. quot anno tertio profiteantur. XXXII. duo et quinquaginta aratores ita video de-iectos, ut eis ne vicarii quidem successerint; ib. 120.
profugiunt: cum iam privatim aratores ex agris spoliati atque exagitati decumanorum iniuriis profugissent; Verr. III, 75. quid ille maximus nu-merus aratorum, qui non modo ex agris eiecti sunt, sed etiam ex civitatibus suis, ex provincia, denique bonis fortunisque omnibus ereptis profugerunt? qua ratione ei revocabuntur? ib. 128. f. amittunt. con-ducit.
promittit: statuit iste, ut arator decumano quo vellet decumanus vadimonium promitteret, ut hic quoque Apronio ... ex miseris aratoribus calum-niandi quaestus accederet; Verr. III, 38. is ab isto litteras adfert, ut sibi contra omnia senatus consulta ... extra forum vadimonium promittant aratores; ib. 92.
putat: f. dat; Verr. III, 42. — quaerit: f. dat; Verr. III, 198.
queritur: omnibus .. locis aratores spoliati ac vexati querebantur, neque tamen ullum iudicium reperietur; Verr. III, 29. querebantur cum luctu et gemitu aratores: tu id nesciebas? ib. 132. alios .. decumas ... pluris etiam quam te vendidisse, nec aratorem quemquam esse questum; nec enim fuit quod quisquam queri posset, cum ..; ib. 147. de quo quis umquam arator questus est? ib. 216. f. dat; Verr. III, 216. potest; Verr. III, 29.
redeunt: f. arat; Verr. III, 125.
relinquit: f. conducit. — remanent: f. amittunt. arat; Verr. III, 128. — reparat: f. dat; Verr. III, 199.
repetit: utrum est aequius decumanum petere an aratorem repetere? Verr. III, 27. f. dat; ib. 28. potest; ib. 70.
revertuntur: neque quicquam aliud agitur hoc iudicio nisi uti antiquissimi socii et fidelissimi ||fidelissimique|| [Siculi] coloni populi Romani at-que aratores ... in agros atque in sedis suas re-vertantur; Verr. III, 228.
serunt: UT ARATORES, QUI RELIQUI ERANT, QUAM PLURIMUM SERERENT; Verr. III, 124. f. amit-tunt. arat; Verr. III, 125.
solent: cum in eius conviviis symphonia cane-ret ..., retineri solitos esse aratores, atque ab eis non modo per iniuriam, sed etiam per contumeliam tantum exprimi frumenti quantum Apronius impe-rasset; Verr. III, 105.
sperat: f. inquit.
statuunt: aratores ei statuam sua voluntate statuisse; Verr. II, 151.
sudant: FAC SCIAT IMPROBITATEM ARATORUM: IPSI SUDABUNT, SI DI VOLUNT; Verr. III, 157.
sunt, est: quot aratores adveniente te fuerunt agri Mutycensis? videamus ex litteris publicis. CLXXXVII. quid? anno tertio? LXXXVI. centum et unum aratores unus ager istius iniuria desiderat; Verr. III, 120. f. II, 1. reperio. — in: hic dele-ctus, hoc discrimen te praetore fuit, ut aratores in servorum numero essent, servi in publicanorum; ib. 87. — amici: f. cupiunt. — adversarii, ini-mici, irati: ergo aratores inimici omnes et ad-versarii sunt; nemo eorum est qui non perisse te cupiat; Verr. II, 149. non enim poteris aratores tibi iratos esse atque inimicos dicere; ib. 151. „ara-tores inimici sunt propter decumas“; ib. 166. — largissimus: f. dat; Verr. III, 118. — (nume-rus: f. conveniunt. deligunt. —) reliqui: f. arat; Verr. III, 125. serunt. — II, 1. appello.
sustinet: f. fungitur. — tollit: f. habet; Verr. III, 51. — tradunt: f. arbitrantur. — tuetur: f. conducit. — vendit: f. adsequitur. dat; Verr. III, 191. 199. — venit: f. conducit. — IV, 1. ge-nus; Verr. II, 149. — videtur: f. dat; Verr. III, 198. 199.

volt: arator enim tuos istos recuperatores numquam volet; Verr. III, 35. s. dat; Verr. III, 118. utitur: s. dat; Verr. III, 118. defetiscuntur.

2. **Prädicat:** sum: „inimicus est propterea, quod arator est"; Verr. II, 149. postulo, ut mihi respondeat qui sit iste Verrucius, mercator an negotiator an arator an pecuarius; ib. 188. (Apollonidenses) homines sunt tota ‖ex‖ Asia frugalissimi ..., patres familias suo contenti, aratores, rusticani; Flacc. 71.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accipio: s. I, 1. profitentur; Verr. III, 120. — adficio: s. I, 1. dat; Verr. III, 42.

adfligo: aratores funditus evertebantur, et eo magis, quod iam superioribus annis adflicti erant ac paene perditi; Verr. III, 77.

appello: non vides, cum is, qui tibi successit, aratores reliquos appellet, hoc eum diserte scribere, reliquos hos esse, non ex bello ..., sed ex tuo scelere? Verr. III, 126.

cogo: s. I, 1. addit. dat; Verr. III, 25. 153. emunt. — II, 3. facio gratum.

confirmo: „NISI PRAESENS CONFIRMASSEM". ne id quidem satis est: „RELIQUOS inquit ARATORES; Verr. III, 126. dico aratores istius avaritia eiectos: scribit Metellus reliquos ab se esse confirmatos; ib. 127.

conligo: ut is, qui tibi successerit, reliquos aratores conlegisse et recreasse videatur; Verr. III, 124. tum, qui M. Laevino aut ... M.' Aquilio praetores in eam provinciam successerant, aratores reliquos non conligebant; ib. 125. s. I, 1. arat; Verr. III, 128.

contemno: eripiunt enim tibi istam orationem contemnendorum Siculorum atque aratorum statuae illae equestres; Verr. II, 167.

deicio: s. I, 1. profitentur; Verr. III, 120.

desidero: s. I, 1. sunt; Verr. III, 120.

diripio: hanc tu licentiam diripiendorum aratorum cum decumanis, hoc est, cum Apronio permisisses, ut ..; Verr. III, 32. ut ... paterere .. aratores indignissimis iniuriis vexari ac diripi; ib. 52.

eicio: eiectos aratores esse dico; Verr. III, 122. s. confirmo; Verr. III. 127. habeo. — I, 1. profugiunt; Verr. III, 128.

eludo: hic Venerius quem ad modum aratores eluserit ex una pactione hominis honesti gratiosique cognoscite; Verr. III, 92.

everto: labefactarat enim vehementer aratores iam superior annus, proximus vero funditus everterat; Verr. III, 47. eversis funditus aratoribus, relictis agris; ib. 48. in hoc genere nunc .. versor, non in quo singillatim aratores eversi bonis omnibus sint, sed quae publice decumanis lucra data sint, ut aliquando ex eorum agris atque urbibus ... decederent; ib. 100. INCULCATUM EST METELLO ... TE ARATORES EVERTISSE. quis istuc Apronio attribuebat, cum aratorem aliquem everterat? ib. 156. haec deerat iniuria et haec calamitas aratoribus te praetore, qua reliquis fortunis omnibus everterentur; ib. 198. hoc eis . . . indignissimum videbatur, qua in re senatus optime ac benignissime cum aratoribus egisset, large liberaliterque aestimasset, in ea re praedari praetorem, bonis everti aratores; ib. 204. eadem aestimatione alter sublevarat aratores, alter everterat; ib. 215. s. adfligo.

exagito: s. I, 1. profugiunt; Verr. III, 75.

expello: expulsis aratoribus, effusis ac dissipatis fructibus vestris; leg. agr. II, 89.

facio: en cur magister eius ex oratore arator factus sit; Phil. III, 22.

habeo: ager Herbitensis primo anno habuit aratores CCLII, tertio CXX: hinc CXXXII patres familias extorres profugerunt. Agyrinensis ager ... CCL aratores habuit primo anno praeturae tuae. quid? tertio anno? LXXX, quem ad modum legatos Agyrinensis recitare ex litteris publicis audistis. pro di immortales! si ex provincia tota CLXX eiecisses, possesne severis iudicibus salvus esse? Verr. III, 120. 121.

insequor: s. I, 1. faciunt. — labefacto: s. everto; Verr. III, 47, — opprimo: s. I, 1. conducit. — oro: s. I, 1. arat; Verr. III, 125. — perdo: s. adfligo. — pulso: s. I, 1. agit. — recreo: s. conligo; Verr. III, 124.

relinquo: ut ... non laboraret, si aratorem in Sicilia nullum omnino esset relicturus; Verr. III, 104. s. I, 1. amittunt.

reperio: unum mihi reperi non populum, sed aratorem; vide ..., si quis est forte ex ea provincia ... qui te nolit perisse; Verr. III, 180. s. I, 1. arat; Verr. III, 125. dat; Verr. III, 28.

respicio: illud, ubi caves tamen Siculis et miseros respicis aratores; Verr. III, 26.

retineo: s. I, 1. solent. — revoco: s. I, 1. profugiunt; Verr. III, 128. — rogo: s. I, 1. amittunt. — spolio: s. I, 1. profugiunt; Verr. III, 75. queritur; Verr. III, 29. — subicio: s. I, 1. fraudat. — sublevo: s. everto; Verr. III, 215. — trado: s. I. 1. fraudat. — verbero: s. I, 1. agit. — vexo: s. diripio; Verr. III, 52. I, 1. emunt. queritur; Verr. III, 29.

2. **Genetiv:** interest: neque illud umquam aratoris interfuit quanti decumae venirent; Verr. III. 147. aratoris autem interest ita se frumenta habere, ut decumae quam plurimo venire possint; ib.

3. **Dativ:** desum: s. I, 1. everto; Verr. III, 198.

do: tantum modo aratoribus Metellus obsides non dedit, se non ulla in re Verris ‖Verri‖ similem futurum; Verr. III, 124.

eripio: innumerabilem frumenti numerum per triennium aversum a re publica esse ereptumque aratoribus; Verr. III, 163.

est expetendum, optandum: s. I. expetunt.

expedit: ut et populo Romano satis frumenti ex Sicilia suppeditaretur et aratoribus tamen arare atque agros colere expediret; Verr. III, 43. s. I, 1. dat; Verr. III, 147.

facio gratum: cum, si solveres Siculis tantum, quantum populus Romanus iusserat, aratoribus fieri gratissimum posset, tu non modo eos accipere quod oportebat noluisti, sed etiam dare quod non debebant coëgisti; Verr. III, 174. — iniuriam: s. I, 1. potest; Verr. III, 29. — potestatem: si .. ex omni copia conventus Syracusani ... faceres potestatem aratori non modo reiciendi, sed etiam sumendi recuperatores; ib. 32. — reliquum: erit quisquam tam stultus ... qui aratori novem partis reliquas factas esse existimet? ib. 70. qui ... re et condicione et lege et edicto et licentia decumanorum decumas aratoribus nullas reliquas fecerit; ib. 147. ex quo intellegi potest nihil te aratoribus reliqui fecisse; ib. 178. s. I, 1. amittunt. arat; Verr. III, 128.

faveo: faveo aratori, cupio octupli damnari Apronium; Verr. III, 28.

impono: datam (pecuniam), ut Siculis, ut ‖Siculis‖ aratoribus, quibus tanta onera res publica imponeret, solveretur; Verr. III, 164. nam cum aratori munus ‖ius, onus, al.‖ aliquod imponitur, non hominis, si quae sunt praeterea facultates, sed arationis ipsius vis ac ratio consideranda est; ib. 199.

licet: si aratoribus id, quod deberent, licitum esset et non quod Apronius imperasset necesse fuisset dare; Verr. III, 113.

oppono: cum tui nominis terror in auribus animisque aratorum versaretur, cum decumani aratoribus ad pactiones faciendas non suam vim, sed tuum scelus ac nomen opponerent; Verr. III, 131.

persolvo: cum .. senatus ex aerario ... singulos tibi denarios adnumerasset, quos tu pro

singulis modiis aratoribus persolveres; Verr. III, 195.

relinquo, remitto: plerisque aratoribus nihil omnino superfuisse, si cui quid autem aut relictum aut remissum sit, id fuisse tantum, quantum ex eo, quo istius avaritia contenta fuit, redundarit; Verr. III, 103. s. I, 1. agit.

solvo: senatus ... ita decernit, ut pro his (alteris) decumis pecunia solvatur aratoribus; Verr. III, 42. ita in frumentum imperatum HS duodetriciens in 'annos singulos Verri decernebatur, quod aratoribus solveret; ib. 163. ex omni pecunia, quam aratoribus solvere debuisti, certis nominibus deductiones fieri solebant; ib. 181. sin autem et populus Romanus voluit et aequum est ita solvi aratoribus, tuus apparitor ... de aratorum bonis praedabitur? ib. 182. s. impono; Verr. III, 164. I, 1. conferunt; Verr. III, 180.

succedo: s. I, 1. profitentur; Verr. III, 120. — supersum: s. relinquo. — supplico: s. I, 1. arat; Verr. III, 125.

4. **mit Präpositionen**: accedo ex: s. I, 1. promittit; Verr. III, 38.

aestimo cum: *hordei* iste numero ad summam tritici adiecto tritici modios singulos cum aratoribus ternis denariis aestimavit; Verr. III, 188. multos saepe viros bonos ... cum aratoribus et cum civitatibus frumentum, in cellam quod sumi oporteret, aestimasse; ib. s. 1. everto; Verr. III, 204.

ago cum: s. 1. everto; Verr. III, 204. — I, 1. arbitrantur.

amando ad: amandat hominem ... ad Centuripinos, homines maxime mediterraneos, summos aratores; Verr. V, 70.

audio de: dic ... clarius, ut populus Romanus de suis vectigalibus, de suis aratoribus ... audiat; Verr. III, 106.

aufero ab: ita diligenter constituta sunt iura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri; Verr. III, 20. hac licentia permissa, ut (decumanus) tantum ab aratore quantum poposcisset auferret; ib. 29. sexiens tanto ||tantum|| quam quantum satum sit ablatum esse ab aratoribus; ib. 102. patiemini, iudices, ab sociis, ab aratoribus populi Romani . . . per acerbissimas contumelias plus aliquanto ablatum esse quam natum est ||sit||? ib. an ... hic tantus .. frumenti pecuniaeque numerus ab aratoribus per vim ablatus est? ib. 106.

cogo ab: non habui rationem ..., quantum (pecuniae) ab aratoribus, quantum a negotiatoribus ... esset coactum; Verr. II, 153. multi magnas pecunias ab invitis civitatibus atque ab invitis aratoribus ista ratione cellae nomine coëgerunt; ib. III, 218. s. I, 1. dat; Verr. III, 198.

constituo de: tu de optimo ... genere hominum, hoc est de aratoribus, ea iura constituebas, quae omnibus aliis essent contraria; Verr. III, 27.

do in: s. IV, 2. iudicium in. recuperatores in.

eripio ab: a Tissensibus, ... aratoribus laboriosissimis ..., nonne plus lucri nomine eripitur ||eripiatur||, quam quantum omnino frumenti exararant? Verr. III, 86. in eo frumento primus tibi ille quaestus erat ipsum frumentum, quod erat ereptum ab aratoribus; ib. 179.

excito in: qua de causa excitatum esse dicamus in aratores tam infestum odium atque tantum? Verr. III, 157.

exigo ab: queritur Sicilia tota C. Verrem ab aratoribus pro frumento in modios singulos duodenos sestertios exegisse; div. Caec. 30. edixit, ut quod decumanus edidisset sibi dari oportere, id ab aratore magistratus Siculus exigeret; Verr. III, 34. „ut, cum exactum sit ab aratore, tamen ne se commoveat reliquus metus iudicii sit“; ib. ut ab aratoribus Centuripinis ne amplius in iugera singula quam terna medimna exigeret; ib. 114. hoc reprehendo, quod ... iste pro tritici modiis singulis denarios ternos ab aratoribus exegit ib. 189. s. IV, 1. numerus; Verr. III, 224.

exprimo ab: s. I, 1. solent.

mitto ad: s. I. 1. amittunt.

pervenio ad: quid .. potest esse in calamitate residui quod non ad miseros aratores isto praetore per summam iniuriam ignominiamque pervenerit? Verr. III, 226.

peto ab: s. I, 1. amittunt.

proficiscor ab: certe hoc ab aratore primum est profectum aut ab ea civitate, cui imperabatur; Verr. III, 189.

statuo in: quae regie seu potius tyrannice statuit in aratores Apronius; Verr. III, 115.

sum inter: quod omnium controversiarum, quae essent inter aratorem et decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum; Verr. III, 35.

III. **nach Adjectiven**: 1. **Dativ**: gratus, incommodus: non potest reprehendi ulla aestimatio, quae aratori non modo incommoda non est, sed etiam grata est; Verr. III, 214. s. II, 3. facio.

infestus, inimicus: quis hunc audet dicere aratoribus infestum aut inimicum fuisse? Verr. III, 34.

reliquus: s. I, 1. amittunt. — II, 3. facio.

2 **mit Präposition**: lenis in: erit tamen in aratores lenior quam videtur; Verr. III, 34.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: alqs: s. I, 1. potest; Verr. III, 29. sunt adversarii.

agri: cernitis .. quod et quantum incendium decumanorum impetu non solum per agros, sed etiam per reliquas fortunas aratorum ... isto praetore pervaserit; Verr. III, 66. s. II, 1. everto; Verr. III, 100.

animus: alio loco de aratorum animo et iniuriis videro; Verr. II, 150. s. II, 3. oppono.

bona: innumerabiles pecuniae ex aratorum bonis novo nefarioque instituto coactae; Verr. a. pr. 13. non se decumas emisse, sed bona fortunasque aratorum; ib. III, 31. tu partis eas, quas te senatus populusque Romanus voluit, an fructus integros atque adeo bona fortunasque aratorum omnis vendidisti? ib. 40. istum sibi quaestui praedaeque habuisse bona, possessiones fortunasque aratorum; ib. 70. perditis enim iam et direptis aratorum bonis haec decumanis merces dabatur, ut ..; ib. 79. si quidem decumae ac non bona venibant aratorum; ib. 113. cum sit perspicuum te bona fortunasque aratorum non populi Romani sed tui quaestus causa vendidisse; ib. 119. in aratorum bonis fortunisque diripiendis decumanos dictitasse tuas esse partis; ib. 131. istum in aratorum bona fortunasque impetum fecisse; ib. 142. istum in re frumentaria et in bonis aratorum aperte palamque esse praedatum; ib. 146. ut tantam pecuniam scriba tuus auferret sive de aratorum bonis sive de populi Romani vectigalibus; ib. 181. s. II, 3. solvo; Verr. III, 182.

calamitas: cum Philinus Herbitensis ... de calamitate aratorum et de fuga et de reliquorum paucitate publice diceret; Verr. III, 80. si quem aratorum fugae, calamitates, exsilia, suspendia denique non permovent; ib. 144.

casae: adii casas aratorum, a stiva ipsa homines mecum conloquebantur; Scaur. 25.

causa: ut is apud eum causam aratorum ageret; Verr. III, 114.

civitas: Agyrinensis est in primis honesta Siciliae civitas, hominum ante hunc praetorem locupletium summorumque aratorum; Verr. III, 67. videamus Herbitensis civitas ... quem ad modum spoliata ab isto ac vexata sit. at quorum hominum? summorum aratorum; ib. 75.

commodum: etenim haec aestimatio nata est initio.. non ex praetorum aut consulum, sed ex aratorum et civitatum commodo; Verr. III, 189. eius

(aestimationis) aequitas aratorum commodo et voluntate perpenditur; ib. 214.
condicio: f. I, 1. arbitrantur.
direptiones: vos ante oculos animosque vestros tota Sicilia decumanorum hos impetus, aratorum direptiones ... proponite; Verr. III, 58.
dominus: ipsum praetorem ... redemptorem decumarum atque adeo aratorum dominum ac regem fuisse; Verr. III, 71.
exsilia: f. calamitas; Verr. III, 144.
fortunae: hunc ... principem Verres ad fortunas aratorum vexandas diripiendasque esse voluit; Verr. III, 24. cum omnis aratorum fortunas decumarum nomine eriperes; ib. 48. ego rem totam fortunas ||fortunasque|| omnis aratorum istius fuisse dico; ib. 50. f. agri. bona; Verr. III, 31. 40. 70. 119. 131. 142.
fructus: f. I, 1. dat; Verr. III, 198. vgl. bona; Verr. III, 40.
fuga: quae solitudo esset in agris, quae vastitas, quae fuga aratorum; Verr. IV, 114. f. calamitas.
genus: itaque uno genere, opinor, circumscribere habetis in animo genus hoc aratorum, quod eos infenso animo ... venisse dicatis; Verr. II, 149. quod genus hominum optime moratum, optimorum et aratorum et militum, ab hoc plebicola tribuno plebis funditus eicitur; leg. agr. II, 84.
improbitas: f. I, 1. sudant.
incommoda: quod in tantis incommodis aratorum iniuriisque decumanorum nullum ex isto praeclaro edicto ... postulatum .. iudicium invenitur; Verr. III, 33. in tantis aratorum incommodis Leontinos ... expertis incommodorum atque iniuriarum fuisse; ib. 109.
iniuria: nam si potest ista pecunia sine aratorum iniuria detrahi, populus Romanus habeat; Verr. III, 182. an ego querellas atque iniurias aratorum non in segetibus ipsis arvisque cognoscerem? Scaur. 25. f. animus.
instrumentum: cum senserit istum omne instrumentum aratorum, omnia subsidia vectigalium vendidisse; Verr. III, 119.
interitio: cum bis in ea provincia magnae fugitivorum copiae versatae sunt, tamen aratorum interitio facta nulla est; Verr. III, 125.
liberi: Siculosne milites, aratorumne liberos ... eo cibo esse usos, a quo ..? Verr. V, 99.
litterae: ita te non modo publicis tenebo, sed etiam privatis aratorum pactionibus ac litteris; Verr. III, 107.
miseriae: multa Sosippus Agrigentinus apud Cn. Pompeium consulem nuper ... pro tota Sicilia de aratorum miseriis graviter et copiose dixisse ac deplorasse dicitur; Verr. III, 204.
multitudo: quot praetorum innocentia sapientiaque opus est, ut illa aratorum multitudo aliquando in suis agris ac sedibus conlocetur? Verr. III, 128.
nomen: ut (pecuniam) eidem darent homines aratorum nomine; Verr. II, 145. singula enim nomina aratorum et cum singulis pactiones decumanorum litteris persequi et conficere necesse est; ib. III, 112. quid est enim Sicilia, si agri cultionem sustuleris et si aratorum numerum ac nomen exstinxeris? ib. 226. f. testimonia; Verr. II, 168.
numerus: modo aratorum honestissimorum hominum ac locupletissimorum, et Siculorum et civium Romanorum, maximum numerum abs te abalienasti; Verr. II, 155. quod lege Hieronica numerus aratorum quotannis apud magistratus publice subscribitur; ib. III, 120. tamen incolumis numerus manebat dominorum atque aratorum; ib. 125. nemo est ex tanto numero aratorum, a quo pecunia cellae nomine non sit exacta; ib. 224. unum ex tanto ||toto|| negotiatorum, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum numero testem producant; Font. 12. f. nomen; Verr. III, 226. — I, 1. profugiunt; Verr. III, 128.
odium: quantum odium [in te] aratorum, quantum omnium Siculorum sit et fuerit; Verr. II, 165.
ordo: si cuiquam ordini sive aratorum sive pecuariorum sive mercatorum probatus sit; Verr. II, 17.
pactiones: f. litterae. — pars: f. I, 1. amittunt.
paucitas: qua de paucitate aratorum alio loco dicam; Verr. III, 80. f. calamitas; Verr. III, 80.
penuria: UT TEMPORIS DIFFICULTAS ARATORUMQUE PENURIA TULIT. „aratorum" inquit „penuria"; Verr. III, 126. addit „ARATORUM PENURIA"; ib. scribit Metellus aratorum esse penuriam; ib. 127.
perfugium: o severum edictum! o tutum perfugium aratorum! Verr. III, 29.
possessiones: f. bona; Verr. III, 70.
professiones: tantam multitudinem profugisse, quantam ex litteris publicis aratorumque professionibus cognovistis; Verr. III, 129.
querellae: f. iniuria; Scaur. 25.
querimoniae: audietis Agrigentinorum ..., diligentissimorum aratorum querimonias; Verr. III, 103.
receptaculum: illi Capuam receptaculum aratorum ... esse voluerunt; leg. agr. II, 89.
res: f. fortunae; Verr. III, 50. — rex: f. dominus. — statuae: f. II, 1. contemno. — suspendia: f. calamitas; Verr. III, 144.
tabulae: ostendam ex tabulis locupletissimorum aratorum eodem tempore neminem in Sicilia pluris frumentum vendidisse; Verr. III, 173. id quod et testimoniis omnium et tabulis aratorum planum factum antea est; ib. 189.
testimonia: obruitur enim aratorum testimoniis; Verr. II, 151. potes igitur dicere nihil tibi obesse oportere aratorum, negotiatorum, Siculorum omnium testimonia, cum eorum nominibus in statuarum inscriptione oppositis ... speraris ..; ib. 168.
voluntas: ubi .. semel ab annonae ratione et ab aratorum voluntate res ad praetorum ||praetoris|| libidinem translata est; Verr. III, 220. f. commodum; Verr. III, 214.
2. **mit Präpositionen**: acerbitas in: scitote tantam acerbitatem istius, tantum scelus in aratores fuisse ..., ut homines ... mortem sibi ipsi consciverint; Verr. III. 129.
controversia inter: f. II, 4. sum inter.
iudicium in: nam qui in decumanos octupli iudicium se daturum edixit, idem habuit in edicto se in aratorem in quadruplum daturum; Verr. III, 34. quid reliqui est iudicii, quod in aratorem dari possit? ib. f. I. 1. dat; Verr. III, 70. — inter: inter aratores et decumanos lege frumentaria, quam Hieronicam appellant, iudicia fiunt; Verr. II, 32.
odium in: f. II, 4. excito in.
recuperatores in: ex qua (cohorte Metelli) recuperatores in aratorem nulli dabantur; Verr. III, 158.
V. **Umstand**: 1. **ablat. compar**: unus ager Agyrinensis CLXX aratoribus inanior cum sit; Verr. III, 121.
2. **Präpositionen**: ab: poni: cum videret statuas a negotiatoribus, ab aratoribus, a communi Siciliae positas; Verr. II, 168.
in: hic tibi etiam multo magis, quam paulo ante in aratoribus, videndum et considerandum est quid velis; Verr. II, 155.

aratrum, Pflug: I. **nach Verben**: 1. circumduco: Casilinum coloniam deduxisti ..., ut vexillum tolleres, ut aratrum circumduceres; Phil. II, 102.
facio reliquum: quibus aratrum saltem aliquod satelles istius Apronius reliquum fecit; Verr. III, 128.
vendo: nummos .. ut det arator, quos non exarat, quos non aratro ac manu quaerit, boves et aratrum ipsum atque omne instrumentum vendat necesse est; Verr. III. 199.

2. arcesso ab: cum ab aratro arcessebantur qui consules fierent; Sex. Rosc. 50.

traduco ab: miserum atque iniquum ex agro homines traduci in forum, ab aratro ad subsellia; Verr. III, 26.

II. nach Substantiv: alqs ab: alter vero, non ille Serranus ab aratro, sed ..; Sest. 72.

III. Umstand: Ablativ: perstringi: quod solum tam exile aut macrum est quod aratro perstringi non possit? leg. agr. II, 67.

quaerere: videbatur id perdere arator, quod aratro ipse quaesisset; Verr. III, 198.

arbiter, Augenzeuge, Schiedsrichter, Gebieter: I. absolut: 1. Apposition: vos .., omnium rerum forensium, consiliorum maximorum, legum iudiciorumque arbitri et testes, celeberrimo in loco populi Romani locati, Castor et Pollux, (imploro et appello); Verr. V, 186.

2. Prädicat: sum: quis in hanc rem fuit arbiter? Qu. Rosc. 12. quis est huius restipulationis scriptor, testis arbiterque? ib. 38. decisionis arbiter C. Caecilius fuit; Flacc. 89.

abl. abs.: xviri vestra vectigalia non modo [ne] vobis [quidem] arbitris, sed ne praecone quidem publico teste vendent? leg. agr. II, 56.

II. nach Verben: 1. Accusativ: adhibeo: huic ego, iudices, satis facere cupio vosque adhibere arbitros; Muren. 7.

adigo: cur non arbitrum pro socio adegeris Q. Roscium quaero; Qu. Rosc. 25. *site Scaurus arbitrum adegisset;* Scaur. 45.

appello, imploro, loco: s. I, 1.

dico: tot homines ... etiam nunc statuere non potuisse, utrum ... iudicem an arbitrum ... dici oporteret; Muren. 27.

postulo: nomine heredis arbitrum familiae herciscundae postulavit; Caecin. 19.

reperio: P. Rullus ... urbis copiosissimae pulcherrimorumque agrorum iudex, arbiter, dominus, rex denique opulentissimi regni reperietur ||reperitur||; leg. agr. II, 43.

sumo: quaero abs te quid ita de hac pecunia ... compromissum feceris, arbitrum sumpseris, quantum aequius et melius sit dari repromittique, si paret deberi ||si peieret, al.||? Qu. Rosc. 12. eundemne tu arbitrum et iudicem sumebas? ib. de quo nomine ad arbitrum adisti, de eo ad iudicem venisti: ceteri cum ad iudicem causam labefactari animadvertunt, ad arbitrum confugiunt: hic ab arbitro ad iudicem venire est ausus, qui cum de hac pecunia tabularum fide arbitrum sumpsit, iudicavit sibi pecuniam non deberi; ib. 13. dic nunc Roscium abs te petisse, ut familiarem suum sumeres arbitrum; ib. 26.

2. mit Präpositionen: adeo ad, venio ad, venio ab: s. 1. sumo; Qu. Rosc. 13.

remotus ab: amoeno sane et ab arbitris remoto loco; Verr. V, 80.

III. Umstand: ab: tribui: confitetur plus se petere quam debeatur, sed satis superque habere dicit quod sibi ab arbitro tribuatur; Qu. Rosc. 11.

ad: quis umquam ad arbitrum quantum petiit tantum abstulit? nemo: quantum enim aequius esset sibi dari, petiit; Qu. Rosc. 12.

per: circumvenire: quem per arbitrum circumvenire non posses ||potes|| ..., hunc per iudicem condemnabis? Qu. Rosc. 25. — damnari: nonne ... damnatus per arbitrum et rem restitueret et honestatem omnem amitteret? Sex. Rosc. 114. — restituere: tu aut per arbitrum restituas aut sponsione condemneris necesse est; Tull. 53.

sine: ut domi suae caput suum sine testibus et arbitris ferro defendere liceret; Tull. 50.

arbitratus, Gutdünken, Belieben: Ablativ: agere: Chaereae arbitratu causam agebas; Qu. Rosc. 19. quis ergo est qui neget oportere eorum arbitratu lege agi, quorum causa lex sit constituta? div. Caec. 19.

componere: cum edictum totum eorum arbitratu ... componeret, qui ..; Verr. I, 119.

deligi: non usque eo despiceret ... ordinem senatorium, ut arbitratu eius deligeretur ex senatu qui reus fieret; Verr. a. pr. 9.

dicere: quousque sententias dicemus veteranorum arbitratu? Phil. XI, 38.

gerere: non te pudet, Verres, eius mulieris arbitratu gessisse praeturam, quam ..? Verr. I, 140. qui ... putet ... Metellum unius arbitratu gerere praeturam; ib. III, 156.

gratus: quasi vero me tuo arbitratu et non meo gratum esse oporteat; Planc. 71.

postulare: non praetorem modo ... invenire potuit atque adeo ne unde arbitratu quidem suo postularet, sed ..; Quinct. 96.

scribi: si tabulas C. Fannius accepti et expensi profert suas, in suam rem suo arbitratu scriptas; Qu. Rosc. 2.

timere: puto suo quemque arbitratu timere oportere; dom. 8.

vendere: cum venditori suo arbitratu vendere non liceret; Verr. IV, 10.

arbitrium, Schiedsspruch, Schiedsgericht, Belieben, Willkür; funeris: Leichengeld: I. absolut: est: quod aliud est iudicium, aliud est arbitrium: iudicium est pecuniae certae, arbitrium incertae; ad iudicium hoc modo venimus, ut totam litem aut obtineamus aut amittamus; ad arbitrium hoc animo adimus, ut neque nihil neque tantum, quantum postulavimus, consequamur; Qu. Rosc. 10. hunc per iudicem condemnabis, cuius de ea re nullum est arbitrium? ib. 25.

II. nach Verben: 1. Accusativ: aufero: cum quidem tu ... arbitria non mei solum, sed patriae funeris abstulisti; Piso 21.

comprehendo, concludo: perinde ac si in hanc formulam omnia iudicia legitima, omnia arbitria honoraria, omnia officia domestica conclusa et comprehensa sint, perinde dicemus; Qu. Rosc. 15.

condemno (?): qua in re ita diligens erat, quasi ei, qui magna fide societatem gererent, arbitrium ||ad arb., al.|| pro socio condemnari solerent; Quinct. 13.

peto: videre praetextos inimicos nondum morte complorata arbitria petentis funeris; dom. 98.

solvo: nondum palam factum erat occidisse rem publicam, cum tibi arbitria funeris solvebantur; sen. 18.

2. mit Präpositionen: adeo ad: s. I. Qu. Rosc. 10.

sum in: quid est in iudicio? directum, asperum, simplex .... quid est in arbitrio? mite, moderatum; Qu. Rosc. 11.

venio in: in eius arbitrium ac potestatem venire nolebant, qui sibi ereptam praedam arbitraretur; Verr. I, 150.

III. nach Adjectiv: contentus: cuius arbitrio et populus Romanus et exterae nationes contentae esse consuerant; Cluent. 134.

IV. Umstand: 1. Ablativ: facere: quid enim ille umquam arbitrio suo fecit? semper eo tractus est, quo libido rapuit, quo levitas, quo furor, quo vinolentia; Phil. VI, 4.

gerere: quarum (mulierum) iste arbitrio praeturam per triennium gesserat; Verr. IV, 136. qui tuo arbitrio tribunatum gereret; Milo 33.

gubernari: iura omnia praetoris urbani nutu atque arbitrio [Chelidonis] meretriculae gubernari; Verr. V, 34.

regi: Juppiter Optimus Maximus, cuius nutu et arbitrio caelum, terra mariaque reguntur; Sex. Rosc. 131.

tractari: cuius arbitrio sicae nunc omnes atque omnia venena tractantur; har. resp. 34.

2. Präposition: ad: confici; Verr. V, 147. — conscribere; Verr. I, 106. — dare; Verr.

V, 164. — diligere; Phil. XI, 38. — efficere; Verr. I, 144. — eludere; Verr. a. pr. 30. — navigare; Verr. V, 97. — perorare; Vatin. 26. — praestitui; Quinct. 71. — scribi; Verr. I, 106. — spoliari; Verr. III, 77. — sufferre; Font. 49. — vivere; Muren. 19: f. a., IV, 3. (S. 84, b).

arbitror, meinen, dafürhalten: I. **absolut:** 1. **ohne Verbindung**: qui primum illud verbum consideratissimum nostrae consuetudinis „arbitror", quo nos etiam tunc utimur, cum ea dicimus iurati, quae comperta habemus, quae ipsi vidimus, ex toto testimonio suo sustulit atque omnia se scire dixit; Font. 29. — quid enim dices? an id quod dictitas, iniuriam tibi fecisse Verrem? arbitror; div. Caec. 52. nec vero quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui ..; Milo 83. ait nescio quem ex eo numero servum iudicatum. non arbitror, non audivi; Deiot. 24 at enim veteranis suspectum nomen est M. Bruti? magisne quam Decimi? equidem non arbitror; Phil. X, 15. (vgl. II. alqs; Cluent. 97).

2. **eingeschaltet**: a. **mit quem ad modum**. quem ad modum non nulli arbitrabantur; Quir. 12.

b. **mit ut:** ut arbitror; Sex. Rosc. 82. imp. Pomp. 58. Cluent. 176. Sulla 37. Sest. 71. 96. Phil. XII, 28. ut ego arbitror; div. Caec. 43. har. resp. 48. Sest. 16. Piso 68.

sicut: f. II. alqs; Cluent. 50. (vgl. Cael. 12).

II. **mit accus c. infin.** (vgl. IV. — infin. allein f. Cluent. 36): alqs: ita sine iniuria potentiam levem atque inopem esse arbitrantur; Quinct. 34. hoc ego ... dicturum esse eum non arbitror; ib. 63. quod Hortensium ... dicturum arbitror; ib. 68. qualis is fuerit ... nihil ad rem arbitror pertinere; ib. cuius omnino rei memoriam ... deleri arbitror oportere; ib. 70. quem spoliatum fama fortunisque omnibus arbitrabare; ib. 76. idcirco nobis etiam te iudice magis opus esse arbitrati sumus; ib. 92. ut utrumvis salvo officio facere se posse arbitrarentur; Sex. Rosc. 4. sese hoc incolumi non arbitratur huius innocentis patrimonium ... posse obtinere; ib. 6. cum ... iam defunctos sese periculis arbitrarentur; ib. 21. neque sese arbitrari posse diutius alienam pecuniam domino incolumi obtinere; ib. 26. quae ad causam pertinere arbitror; ib. 31. haec conficta arbitror a poëtis esse, ut ..; ib. 47. vitam .. hanc rusticam ... suavissimam esse arbitrantur; ib. 48. quod sine magnis huiusce peccatis accidere potuisse non arbitror; ib. 53. nihil ad me arbitror pertinere; ib. 97. non in omnis arbitror omnia convenire; ib. 122. quae .. ad omnis ... arbitror pertinere; ib. 129. ut ... fundum venire arbitrarentur; ib. 133. idcirco pugnatum esse arbitror; ib. 137. desinant ... de se aliquid detractum arbitrari; ib. 140. nihil ab hoc pravum ... produci posse arbitrabantur; Qu. Rosc. 30. uti ... non nullum etiam in me praesidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur; div. Caec. 2. cum hoc unum his tot incommodis remedium esse arbitrarer; ib. 9. tametsi utrumque esse arbitror perspicuum; ib. 11. qui te neque velle sua causa nec ... posse arbitrantur; ib. 21. quae Verres in me esse arbitratur; ib. 22. qui nihil se arbitrabantur ... praeter fidem ... adferre oportere; ib. 25. nihil erit quod me agente arbitretur iudicium ... posse corrumpi; ib. ego in hoc iudicio mihi Siculorum causam receptam ... esse arbitror; ib. 26. non te ex Sicilia litteras in Verrem deportare velle arbitrantur; ib. 28. quam longe tu te ab his rebus abesse arbitrare? ib. 40. praeclare te paratum in iudicium venturum arbitraris? ib. 43. ut non nullum etiam de suo ingenio iudicium fieri arbitretur; ib. 44. posse te et illi quoque iudicio non deesse ... arbitrabor; ib. 47. nam id quoque ad rem pertinere arbitror, qualis ..; ib. 55. qui se ipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt; ib. 71. ego me dignitate superatum non arbitrabor; ib. 73. usque eo senatoria iudicia perdita ... esse arbitratur, ut ..; Verr. a. pr. 8. ut nullam sibi rem adiumento fore arbitraretur; ib. 10. hominem arbitror esse |esse arbitror|| neminem qui ..; ib. 15. qui istius causam in testium fide ... positam arbitrabantur; ib. 19. qui se omnia mea causa debere arbitrabatur; ib. 23. quorum (comitiorum) iste se ... dominum esse arbitrabatur; ib. 25. tum denique se ad ea ... responsuros esse arbitrantur; ib. 31. me arbitrari fore uti ..; ib. 41. quantum sibi ac liberis suis satis esse arbitretur; ib. cum ... vos sui similis esse arbitretur; ib. 42. omnes ... alium omnino ordinem ad res iudicandas quaerendum arbitrabuntur; ib. 49. neminem vestrum ignorare arbitror ..; ib. I, 1. quod nemo quemquam tam audacem ... fore arbitrabatur, qui ..; ib. ut ego hunc unum eius modi reum ... fuisse arbitrer cui ..; ib. 9. nemo est qui alia ratione istorum iniuriae ... potuisse obsisti arbitretur; ib. 31. ut in eo loco ipsum Apollinem natum esse arbitrentur; ib. 46. quid tum hos de te iudicaturos arbitratus es, cum ..? ib. 52. hic ego non arbitror illum negaturum ..; ib. 60. quis non ... periculum commune agi arbitraretur? ib. 85. idcirco te ex hoc crimine elapsum arbitrabare? ib. 88. duas sibi hereditates venisse arbitratus est; ib. 90. cui data sit ... nihil ad rem pertinere arbitror; ib. 101. satis te elapsurum omni suspicione arbitrabare, si ..? ib. 102. si quis testamento se heredem esse arbitraretur; ib. 115. quod vos oblitos esse non arbitror ..; ib. 119. tamen aliquid se inventurum ... arbitrabatur; ib. 131. quo tandem pudore talis viros ... meretricis domum venisse arbitramini? ib. 137. vereor ne quis ... haec ... fingi a me arbitretur; ib. 138. quam (mulierem) L. Domitius ab se nominari vix sibi honestum esse arbitrabatur; ib. 140. qui sibi ereptam praedam arbitraretur; ib. 150. quos victoria populi Romani maxime laetari arbitrabatur; ib. II, 3. ut ne hostium quidem urbem ex sociorum insula tollendam arbitraretur; ib. 4. quas (litteras) ego istum in Italia scripsisse arbitror; ib. 19. ut rationem reddendam nobis arbitremur; ib. 28. cui meam existimationem caram esse |fore|| arbitror; ib. 29. qui se |sese|| istius opera funditus exstinctos esse arbitrentur; ib. 52. quod Sacerdotis iudicium improbare istum auturum non arbitrabatur; ib. 68. invidiam se sustinere tantam non posse arbitrabatur; ib. 74. praetoris iniurias tacite ... ferendas arbitrabatur; ib. 84. ei ||hi|| se patrum ... dignitatem recuperare arbitrabantur; ib. 86. quem ... sibi amicissimum esse arbitraretur; ib. 109. ut ... a provincia tota se ... inire gratiam arbitraretur; ib. 118. ut ... sibi relinquendas domos ... esse arbitrentur; ib. 157. ut honorem hominibus habitum ... non nulla religione deorum consecrari arbitrentur; ib. 158. quod sociorum interesse arbitrabatur; ib. 169. quos ei, qui severiora iudicia desiderant, arbitrantur res iudicare oportere; ib. 174. ne quis hoc me magis accusatorie quam libere dixisse arbitretur; ib. 176. quem iste sibi locum maxime tutum esse arbitrabatur; ib. 185. vitam suam pluribus quam vellet observari oculis arbitrabatur; ib. III, 3. an ... iure ei me inimicum esse arbitrarere? ib. 7. magnum te fecisse arbitrare, si ..? ib. 42. nihil aliud arbitror falso in istum esse dictum ... nisi hoc; ib. 50. his condicionibus erit quisquam tam stultus qui decumas venisse arbitretur? ib. 70. liciti sunt usque adeo, quoad se efficere posse arbitrabantur; ib. 77. quod illorum culpa se minus commode audire arbitrarentur; ib. 134. quantam igitur illi spem praedae propositam arbitramur fuisse, qui ..? ib. 150. in qua (defensione) tu semper omnia tua furta ... latere posse arbitratus es; ib. 151. ad omnis eosdem patere aditus arbitratur; ib. 156. quid isto fore festivius arbitramur? ib. 162. hoc quemquam ... animo aequo audire arbitrare? ib.

184. quam ob rem te in istam amentiam incidisse arbitrer; ib. 186. hoc crimen in istum reum valere oportere non arbitror; ib. 194. qui in provinciis cum potestate ... se futuros aliquando arbitrentur; ib. 223. a vobis ita arbitror spectari oportere, quanti ..; ib. IV, 13. ita clarum (dicam), ut ipsum negaturum non arbitrer; ib. 57. regnum Aegypti ad se ... pertinere arbitrabantur; ib. 61. hic Verres hereditatem sibi venisse arbitratus est; ib. 62. ne quis forte me in crimine obscuro versari ... arbitretur; ib. 67. sic omnes arbitrabuntur ... non istius solius hoc esse facinus, sed ..; ib. 68. etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur; ib. 72. quem conventum mulierum factum esse arbitramini? ib. 77. si hoc ... minus ad officium tuum pertinere arbitrabere, ... suscipiam partis, quas alienas esse arbitrabar; ib. 81. quam in te tantam virtutem esse ... arbitratus es, ut ..? ib. 90. quid tandem tuis statuis fore arbitrabare? ib. fruges in ea terra primum repertas esse arbitrantur; ib. 106. habitare apud sese Cererem Hennenses arbitrantur; ib. 111. quod Cerere violata omnis cultus fructusque Cereris in eis locis interisse arbitrantur; ib. 114. vereor ne ... omnia me nimis augere ... arbitrentur; ib. 124. Iovem ... quanto honore in suo templo fuisse arbitramini? ib. 129. mediocrine tandem dolore eos adfectos esse arbitramini? ib. 132. quod ... deos patrios ... colendos sibi diligenter ... esse arbitrantur; ib. nisi arbitramini L. Crasso ... commercium istarum rerum cum Graecis hominibus non fuisse; ib. 133. quid arbitramini Reginos ... merere velle, ut ..? ib. 135. non arbitror hoc etiam tuae deesse impudentiae, ut ..; ib. V, 5. nemo est qui ullam spem salutis reliquam esse arbitretur; ib. 12. cum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur; ib. 27. deinde ... Veneri iam et Libero reliquum tempus deberi arbitrabatur; ib. ut quivis ... (se) Cannensem pugnam nequitiae videre arbitraretur; ib. 28. ut me omnium officiorum obstringi religione arbitrarer; ib. 35. ut omnium oculos in me unum coniectos esse arbitrarer; ib. quid eos loqui, qui videbant, ... arbitrabare? ib. 46. nam omnino tolli posse (crimen) non arbitrabatur; ib. 103. cum te maculas furtorum ... tuorum sociorum innocentium sanguine eluere arbitrabare; ib. 121. quas urbis P. Africanus etiam ornandas esse spoliis hostium arbitratus est; ib. 124. ubi pecunias exterarum nationum esse arbitramini? ib. 127. satis officio meo ... factum esse arbitrabor; ib. 130. non enim Charybdim tam infestam ... nautis quam istum in eodem freto fuisse arbitror; ib. 146. quibus argumentis se ad salutem uti arbitrabantur; ib. quas (litteras) iste ad arbitrium suum confectas esse arbitratur; ib. 147. quot bella maiores nostros ... suscepisse arbitramini? ib. 149. cum se iam domum venisse arbitrarentur; ib. 157. tamen credibile fore non arbitrabar; ib. 158. hac se commemoratione civitatis omnia verbera depulsurum ... arbitrabatur; ib. 162. nonne eum graviter tulisse arbitramini, quod ..? ib. 170. *ut infitia*turos adversarios arbitrarer; Tull. 1. quod illi venenum esse arbitrabantur; Font. 9. nemo est ... quin hunc optime de provincia ... meritum esse arbitretur; ib. 15. an vero istas nationes religione iuris iurandi ... commoveri arbitramini? ib. 30. etiam si quando ... deos placandos esse arbitrantur; ib. 31. qui etiam deos immortalis arbitrentur hominum caede ||scelere|| ... facillime posse placari; ib. quod si in turpi reo patiendum non esset, ut quicquam isti se minis profecisse arbitrarentur, quid faciendum vobis in M. Fonteio arbitramini? ib. 37. simul illud, quod indignissimum est futurum arbitrati sunt, ut ..; Caecin. 4. ne ... omnes potius me arbitrentur causae quam vos religioni vestrae defuisse; ib. 5. nihil est quod quisquam sese habere certum ... arbitretur; ib. 73. a verbo .. posse recedi non arbitrabatur; ib. 79. non quo vos hanc in hac causa defensionem desiderare arbitrarer; ib. 101. hoc tantum bellum ... quis umquam arbitraretur ... ab uno imperatore confici posse? imp. Pomp. 31. utrum pluris arbitramini per hosce annos militum vestrorum armis hostium urbis an hibernis sociorum civitates esse deletas? ib. 38. quae (ornamenta) ceteri tollenda esse arbitrantur; ib. 40. tamen eos esse talis ... nemo arbitratur; ib. 64. isti, qui ad unum deferenda omnia esse non arbitrantur; ib. 67. in te satis esse animi perseverantiaeque arbitror; ib. 69. sed ego ea ... tacenda esse arbitror; Cluent. 17. quis est qui illum absolvi potuisse arbitretur? ib. 25. quo tandem igitur animo fuisse illos arbitramini, quibus ..? ib. 29. inire enim consilium facilius in solitudine, perficere rem eius modi commodius in turba posse arbitrati sunt; ib. 36. quod se non suis commodis ... natum esse arbitrabatur; ib. 43. magni autem illi sua interesse arbitrabantur ..; ib. 44. cum illi ita viverent, ut nullum quaestum esse turpem arbitrarentur; ib. 46. qui qua fide ... fuerit, meminisse vos arbitror; ib. 47. satis esse arbitror demonstratum ..; ib. 49. qui ... suae dignitatis esse arbitrabantur eum quibus rebus possent defendere; ib. ego, qui neque illis talibus viris ... rem possem ullam negare neque illud crimen tantum ... esse arbitrarer, sicut ne illi ipsi quidem ... arbitrabantur; ib. 50. ne quis illi causae patronum defuisse arbitraretur; ib. 51. quis tum erat omnium qui ... non iudicium de Oppianico factum esse arbitraretur? ib. 55. quem ... conscium illi facinori fuisse arbitrabatur; ib. 56. qui ... Staienum corruptum esse sensisset neque dum rem perfectam arbitraretur; ib. 73. rem a Staieno perfectam esse arbitrabatur; ib. quod eius ordinis iudicia minus iam probari populo arbitrabatur; ib. 77. quod si quis est qui illud iudicium fuisse arbitretur; ib. 96. ego enim sic arbitror, Bulbum ... idcirco facilius esse damnatum; ib. 97. quos ego non idcirco esse arbitror in integrum restitutos, quod ..; ib. 98. ut ... superbiam ... eius deridendam magis arbitrarentur ... quam pertimescendam; ib. 112. nam haec quidem ... quis est qui ab illis satis cognita ... arbitretur? ib. 127. ut ... id postea referendum ad populum non arbitrarentur; ib. 137. sed errat vehementer, si quis in orationibus nostris ... auctoritates nostras consignatas se habere arbitratur; ib. 139. ea, quae vobis nota esse arbitror; ib. 141. ea, quae a me desiderari ||te a me desiderare|| arbitror, non relinquam; ib. 149. adeone erat stultus, ut illam, quam tum ille vivebat, vitam esse arbitraretur? ib. 170. cum ... ius illud matrimonii ... damnatione viri sublatum arbitraretur; ib. 175. etsi illum servum .. sibi benevolum esse ... arbitrabatur; ib. 176. nemo erat illorum ... quin expiandum illum locum esse arbitraretur; ib. 192. non illi vos de unius municipis fortunis arbitrantur ... sententias esse laturos; ib. 196. non sum .. ego is consul, qui ... nefas esse arbitrer Gracchos laudare; leg. agr. II, 10. etenim arbitrabar ... esse aliquam oportere inter nos rei publicae bene administrandae societatem; ib. 11. si quid interesse hoc arbitramini; ib. 21. vix mehercule servis hoc eum suis ... probaturum arbitrarer || arbitror, al. ||; ib. 22. si Rullo potuisse in mentem venire arbitramini; ib. 23. an ... nunc caecis ||taetris|| tenebris et caligine se Alexandriam perventuros arbitrati sunt? ib. 44. quas isti penitus abstrusas insidias se posuisse arbitrantur contra Cn. Pompei dignitatem; ib. 49. quarum (litterarum) ego iam exemplum ab istis compositum esse arbitror; ib. 53. nonne arbitramini (eos) paucis annis fuisse consulum nomen appetituros? ib. 93. omnium legum iniquissimam ... esse arbitror eam, quam ..; ib. III, 5. si enim Sullam dictatorem nominasset, perspicuum fore et invidiosum arbitratus est; ib. 6. nemo est tam impudens istorum, quin agi se-

cum praeclare arbitretur; ib. 8. id facinus pulcherrimum esse arbitrarer; Rabir. 19. at, credo, ... omnia sua secum una moritura arbitrabatur; ib. 29. quid consilii ceperis quem nostrum ignorare arbitraris? Catil. I, 1. tu tibi urbem (relinquendam) non arbitraris? ib. 17. qui ... honores, quos quieta re publica desperant, perturbata se consequi posse arbitrantur; ib. II, 19. hosce ego non tam milites acris quam infitiatores lentos esse arbitror; ib. 21. cur minore dolore perituros se cum multis, quam si soli pereant, arbitrentur; ib. ego non arbitrabar in tantis rei publicae periculis esse mihi nimiam diligentiam pertimescendam; ib. III, 7. tutissimo me muro saeptum esse arbitrabor; ib. IV, 23. ego me in petitione tua tibi omnia studia ... praestitisse arbitror; Muren. 7. non arbitrabar ... de generis novitate accusatores esse dicturos; ib. 17. ut istud nescio quid ... praeclarum aliquid esse arbitrere; ib. 23. si cum mulierculis bellandum arbitraretur; ib. 32. quid? illam pugnam navalem ad Tenedum ... parva dimicatione commissam arbitraris? ib. 33. ut morte eius nuntiata tum denique bellum confectum arbitraretur; ib. 34. quis L. Philippum ... a M. Herennio superari posse arbitratus est? ib. 36. ut ea copia ... se hanc civitatem oppressurum arbitraretur; ib. 78. tum se facilius inermem ... te oppressuros arbitrantur; ib. 82. non sum arbitratus quemquam amicum rei publicae ... novas huic inimicitias ... denuntiaturum; Flacc. 2. nam si quis umquam de nostris hominibus a genere isto ... non abhorrens fuit, me .. esse arbitror; ib. 9. cum tua neglegentia factum arbitremur; ib. 41. quod ... harum rerum auctores ... civitate expelli posse arbitrantur; ib. 96. quem posthac tam amentem fore putatis qui non illam viam vitae ... huic planae et stabili praeponendam esse arbitretur? ib. 105. non enim iam se ullo officio cum illo coniunctum arbitrabatur; Sulla 6. ut nihil sibi ex pristina dignitate superesse arbitraretur; ib. 15. neque me arbitrabar sine summo scelere posse ... idem (maleficium) ... defendere; ib. 19. qui arbitrere plebi Romanae res eas non probari, quas ..; ib. 32. sed ego in quaestionibus ... non hoc quaerendum arbitror, num ..; ib. 39. noli aculeos orationis meae, quia ||qui|| reconditi sunt, excussos arbitrari; ib. 47. an in tantis rebus ... hominem amantissimum sui ... dimittendum esse arbitrabatur? ib. 57. neque ego tantum fraterno amori dandum arbitror, ut ..; ib. 63. neque enim est quisquam qui arbitretur illis inclusis in re publica pestibus diutius haec stare potuisse; ib. 76. nihil quemquam scire ... arbitramur; ib. 79 ego ... certe non defenderem Sullam, si coniurasse arbitrarer; ib. 85. ut nobiscum simul moritura omnia arbitremur? Arch. 30. ego vero omnia, quae gerebam, iam tum in gerendo spargere me ac disseminare arbitrabar in orbis terrae memoriam sempiternam; ib. cum ... Cn. Pompeius ... tuto se venire in senatum arbitraretur; sen. 5. ut omnis suas libidines ... latere posse arbitraretur, si ..; ib. 15. quod si mihi aeternam esse aerumnam propositam arbitrarer; ib. 34. ut hos talis viros ... mihi esse iratos ... arbitrere; dom. 3. quod se in senatu tuto non esse arbitrabantur; ib. 8 nec quae sint ... gesta contra me ... patefaciendum mihi esse arbitror; ib. 30. tamenne arbitraris ... id te posse ... obtinere? ib. 50. non enim te arbitror ... supellectilis meae cupiditate esse caecatum; ib. 60. Cn. Pompeium ... diutius furori suo veniam daturum non arbitrabatur; ib. 66. vobis omnes societates, omnes ordines, omnes, qui aut re aut spe denique sunt bona, omne suum ||omnes tum|| erga meam dignitatem studium ... commendatum esse arbitrabuntur; ib. 142. qui hesterno die dolore me elatum ... longius prope progressum arbitrabantur quam ..; har. resp. 3. quorum animos a vestra auctoritate seiunctos esse arbitrabatur ||arbitrabamur||; ib. 47. quod ... hos vestra auctoritate ... se oppressuros arbitrantur; Sest. 2. necessario mihi de isdem rebus esse arbitror ... dolentius deplorandum; ib. 14. qui ad delendum senatum ... se illis fascibus ... ornatos esse arbitrabantur; ib. 17. eam .. (provinciam) nisi adeptus esset, se incolumem nullo modo fore arbitrabatur; ib. 18. quis enim clavum tanti imperii tenere ... posse arbitraretur hominem emersum subito ex diuturnis tenebris lustrorum? ib. 20. cum ... alii obstare sibi me arbitrarentur; ib. 46. ut omnes ... tam magnificum apparatum ... praetorium esse arbitrarentur; ib. 77. quis fuit qui non ... se .., si eum audiret, scelere astringi arbitraretur? ib. 108. nemo fuit qui se non rem publicam mecum simul revocare in suas sedes arbitraretur; ib. 112. quod illum esse populum Romanum, qui in contione erat, arbitrabatur; ib. 114. qui se patriae ... natos arbitrantur; ib. 138. nemo enim horum .. ita te ... rogandum ut religiosum testem arbitrabatur; Vatin. 1. ne quis te iudicia defugere arbitraretur; ib. 34. sicuti meminisse vos arbitror; Cael. 12. ex hac copia quam multos esse arbitramini qui hominibus potentibus ..., cum aliquid eos velle arbitrentur, ultro se offerre soleant? ib. 21. Caelius optimam causam Asicii esse arbitratur; ib. 24. ex hoc genere illos fuisse arbitror Camillos; ib. 39. illum enim arbitrabar etiam sine hoc subsidio pecuniae retinere exercitum ... posse; prov. cons. 28. tamen vehementius arbitror pertimescendum, si ..; ib. 39. non alienum esse arbitror ..; ib. 40. qui ... se nobiscum coniunctissimos esse arbitrati sunt; Balb. 39. non foedus sibi nobiscum, sed iniquissimas leges impositas a nobis esse arbitrabuntur; ib. 41. ac ne ipsi Gaditani arbitrentur ... hoc ipso inferius esse suum foedus quam ceterorum; ib. 44. quos igitur prudentissimos interpretes foederum ... esse arbitramur? ib. 45. num fundos igitur factos populos Latinos arbitramur aut Serviliae legi aut ..? ib. 54. num igitur .. fundos factos Veliensis ... arbitramur ||arbitrabamur, al.||? ib. 55. a me se habere vitam, fortunas, liberos arbitrabantur; Piso 25. ut ... auctorem libidinis a se illum inventum arbitraretur; ib. 69. quod (tempus) mihi quidem magis videtur quam tu umquam arbitratus es appropinquare; ib. 94. quis fuit in tanta civitate qui illum incesto liberatum ... arbitraretur? ib. 95. eum me postea fuisse in maximis imperiis arbitror, ut ..; Planc. 64. ***non recusandum sibi arbitratur quo minus*** ..; Scaur. c. 1. § 1. quod ... facilem sibi fore in gratiam reditum arbitrabatur; ib. 31. eas sibi inimicitias non susceptas, sed relictas ***pietatis causa gerendas esse arbitrabatur;*** ib. 45. cum ... id .. maxime ad fidem suam pertinere arbitraretur; Milo 21. cum tantum beneficium ei se debere arbitrarentur; ib. 32. arbitrabantur eum tanti mortem P. Clodii putasse, ut ..; ib. 63. num quis est igitur tam demens qui hoc P. Clodio vivo contingere potuisse arbitretur || arbitraretur ||? ib. 78. si id quod conabar sine maximis dimicationibus meis me esse ausurum arbitrarer; ib. 82. illum ipsum ... novo reditu in gratiam quasi devinctum arbitrabatur; ib. 88. quod fieri iam posse non arbitrabar; Marcell. 34. cum utilius esse arbitrer te ipsum ... loqui tecum; Ligar. 38. sed in eo, etiam si accidisset, culpam regis nullam fuisse arbitrarer; Deiot. 24. quod te, Caesar, ignorare non arbitror; ib. 26. quod ... patri satis faciendum esse arbitrabatur; ib. 29. nihil a me arbitror praeteritum, sed ..; ib. 35. neque se a te multatum arbitratur, sed ..; ib. multa se arbitratur .. peperisse ante factis; ib. 37. quae dicenda hoc tempore arbitror; Phil. I, 1. quia rationem habendam maxime arbitror pacis atque otii; ib. 16. quae quidem ego ... ita conservanda concordiae causa arbitratus sum, ut ..; ib. 23. quod (ius) M. Antonium non arbitror repudiaturum; ib. 27. quamquam te quidem id

facturum non arbitror; ib. tamen mortali immortalitatem non arbitror esse contemnendam; ib. II, 114. ne mediocrem rem actam arbitremini; ib. IV, 1. sic arbitrabar .. vos iudicare, ut ostenditis; ib. 7. qui ... nihil sibi defuturum arbitrantur; ib. 9. etiam deos immortalis ad rem publicam conservandam arbitror consensisse; ib. 10. nihil praetermittam, quod ad libertatem vestram pertinere arbitrabor; ib. 16. rem administrandam arbitror sine ulla mora et confestim gerendam censeo; ib. V, 31. nec vero de L. Egnatuleio ... silendum arbitror; ib. 52. audita vobis esse arbitror .., quae sint acta in senatu; ib. VI, 1. quid? ipse si velit, num etiam Lucium fratrem passurum arbitramur? ib. 10. audisse enim vos arbitror .., quod etiam videre potuistis ..; ib. 11. Gracchorum potentiam maiorem fuisse arbitramini quam huius gladiatoris futura sit? ib. VII, 17. cum re viderent omnes esse bellum quidamque id verbum removendum arbitrarentur; ib. VIII, 1. neminem illi civitati inimicum esse arbitror, qui ..; ib. 19. etiam ad posteritatis memoriam pertinere arbitror exstare ..; ib. IX, 7. etiam ad famam Ser. Sulpicii filii arbitror pertinere, ut ..; ib. 12. cum hodierno die senatum te habiturum non arbitraremur; ib. X, 1. quod etiam hodie futurum arbitror; ib. 6. quae (scelera) Romae iam suscepta arbitrabatur a socio furoris sui; ib. XI, 2. ego autem ... non tam veteranos intuendos ||metuendos|| nobis arbitror, quam ..; ib. 39. Caesarem sequi arbitrabatur cum legione Martia; ib. XIII, 20. arbitror me aliquos praeterisse; ib. 28. cuius (legis) non minus arbitror latorem ipsum quam eos, de quibus lata est, paenitere; ib. 32. Caesaris mortem ulcisci volebant, quam omnes fatalem fuisse arbitrabantur; ib. 33. nisi forte eum subsidio tibi venire arbitraris; ib. 44. cum hoc pacem M. Lepidus ... fieri posse arbitraretur? ib. 49. id, quod ... ex ea victoria, quae parta est, consecutum arbitramur; ib. XIV, 1. ita de quoque, ut quemque meritum arbitrantur, existimant; ib. 19. quibus iste ... facile ab se deos placari posse arbitrabatur; Fr. B. XIII, III, 1.

accusatio: quae est igitur ista accusatio, quae ... planius se confirmare crimen libidine barbarorum quam nostrorum hominum litteris arbitretur? Font. 4.

aratores: haec condicio fuit isto praetore aratorum, ut secum praeclare agi arbitrarentur, si ..; Verr. III, 70.

architecti: maximam pecuniam (architecti huiusce legis) se a Fausto ablaturos arbitrantur; leg. agr. I, 12.

augur: nihilne ad auspicia bonus augur pertinere arbitratus est? Phil. V, 9.

boni: in quo, etiam si quid errasset, omnes boni conivendum esse arbitrarentur; Flacc. 25.

censor: atque etiam ipsi inter se censores sua iudicia tanti esse arbitrantur, ut ..; Cluent. 122. praescribere enim se arbitrabatur (censor), ut ..; dom. 131.

civis: omnes hoc loco cives Romani ... totam .. libertatem in vestris sententiis versari arbitrantur; Verr. V, 172. hic tum senatus sollicitus, vos, equites Romani, excitati, Italia cuncta permota, omnes denique ... cives summae rei publicae a consulibus ... petendum esse auxilium arbitrabantur; Sest. 25. huius civitatis fidelissimae miserias nemo erat civis qui a se alienas arbitraretur; Phil. VIII, 18.

civitas: ceterae quidem civitates ..., si tu absolutus sis, se eversas funditus ||fund. ev. se|| esse arbitrantur; Verr. II, 114. multi reges, multae liberae civitates, multi privati opulenti ac potentes ... grata fore vobis ... sua studia ac dona arbitrabuntur; sin hoc vos in rege tam nobili ... neglexisse audient, non erunt tam amentes, ut ... pecuniam impendant in eas res, quas vobis gratas fore non arbitrentur; ib. IV, 68. turpitudinem summam esse arbitrantur (civitates) referri in tabulas publicas ..; ib. 134. quod (Massiliensium civitas) ea condicione ... se in eis terris conlocatam esse arbitratur, ne ..; Font. 45. civitates autem omnes ... imperatorem a vobis certum deposcere ... neque audent neque se id facere sine summo periculo posse arbitrantur; imp. Pomp. 12.

consul: vgl. alqs; Sest. 17. 18.

xviri: idcirco a iudicibus fortasse praetermissam esse (causam xviri) arbitrantur, quod sit ipsis reservata; leg. agr. I, 12.

emptores: nimirum similiter arbitrantur isti bonorum emptores vos hic ... sedere; Sex. Rosc. 151.

equites: isti ipsi equites Romani, qui suum ius retinere se contra Apronium posse erant arbitrati; Verr. III, 37. neque solum hoc genus pecuniae capiendae turpe, sed etiam nefarium esse arbitrabantur (equites Romani); Rab. Post. 16. s. civis; Sest. 25.

filia: de quo (matris pelicatu filia) ne queri quidem se sine scelere posse arbitraretur; Cluent. 13.

homines: si nullam (statuam homines) umquam positam esse arbitrarentur; Verr. II, 160. homines tenues ... non modo apud nostros magistratus ... fore se tutos arbitrantur, sed ..; ib. V, 167. ut homines ... ipsam videre se Cererem ... arbitrarentur; ib. 187. homines ..., qui ... virum optimum ... pecunia oppressum esse arbitrarentur; Cluent. 77. certi homines, si qua in re me ... casu lapsum esse arbitrabuntur; leg. agr. II. 6. omnes omnium ordinum homines, qui in salute rei publicae salutem suam repositam esse arbitrabantur; Rabir. 20. errare homines, si etiam tum senatum aliquid in re publica posse arbitrarentur; Sest. 28.

hospites: qui ... proponerem .. spem meis hospitibus ac necessariis, quo tutiorem sese vitam meo praesidio victuros esse arbitrarentur; Verr. II, 118.

imperatores: quo (boni imperatores) fugam hostium fore arbitrentur; Sex. Rosc. 151.

improbi: quod (omnes improbi) nihil iam se simile me vivo conari posse arbitrantur; Sulla 29.

Italia: s. civis; Sest. 25.

iudex: qui (iudices) se non solum de reo, sed etiam de accusatore debere iudicare arbitrabantur; Font. 25. si (iudex), ut quidque ex illo loco dicetur, ex oraculo aliquo dici arbitrabitur; ib. ceteri (iudices reum) nocentissimum esse arbitrabantur; Cluent. 75. quod (iudices) se perfunctos iam esse arbitrantur, cum de reo iudicarunt; ib. 116. quos (homines) ego a vestris cervicibus depuli, iudices ...; nisi vero paucos fuisse arbitramini, qui ..; Sulla 28. nolite, iudices, arbitrari hominum illum impetum et conatum fuisse; ib. 76.

legio: senatum enim secuta (legio Martia) non arbitrabitur se graviore odio debere esse in Antonium quam senatum; Phil. XII, 8.

libertus: libertus, nisi ex testamento patroni iurasset, scelus se facturum arbitrabatur; Verr. I, 123.

maiores: arbitrabantur (maiores) Corinthi et Karthagini ... non defore qui illa restituerent; leg. agr. II, 90. quam igitur maiores nostri sceleratis ... civibus maximam poenam constitui posse arbitrati sunt, eandem ..; dom. 101. huic hominum generi maiores nostri sic parcendum .. arbitrabantur, ut ..; Fr. A. III, 15.

milites: cum interim Dyrrachii milites domum, in qua istum esse arbitrarentur ||arbitrantur, al.||, obsidere coeperunt; Piso 93.

mulier: quem (servum mulier) nimium loquacem fuisse ... arbitrabatur; Cluent. 176.

necessarii: s. hospites.

nefarius: quod ille nefarius .. parum se foedus violaturum arbitratus est ||arbitratus [, nisi ..; Sest. 15.

optimates: nitebantur contra optimates, quod ... spoliari rem publicam propugnatoribus arbitrabantur; Sest. 103.

ordines: s. alqs; dom. 142.

pater: pater tuus ... eius virtute ... liberatam rem publicam arbitrabatur; Phil. VIII, 13.

populus: quem populus Romanus meliorem virum quam histrionem esse arbitratur; Qu. Rosc. 17. populus Romanus ne tam honestam ... accusationem neque vobis placuisse neque ordini vestro placere arbitretur providete; div. Caec. 73. populus Romanus ... de nefario tyranno fieri iudicium arbitratur; Verr. V, 117. qua (quaestione populus Romanus) se solutum liberumque esse arbitretur; Cluent. 155. numquam ... populus Romanus ... consulem me fecisset, si vestro clamore perturbatum iri arbitretur; Rabir. 18.

privati: s. civitates; Verr. IV, 68.

provincia: harum rerum actorem, quem idoneum esse arbitrata est, (provincia) ipsa delegit; div. Caec. 19. in qua (calamitate) illa provincia prope suam ... libertatem positam esse arbitratur; Font. 27.

publicani: cum publicani familias maximas ... magno periculo se habere arbitrentur; imp. Pomp. 16. quod illi (publicani) in hoc ornando ordinem se ornare ... arbitrabantur; Planc. 24.

regio: tractus ille celeberrimus ..., tota denique nostra illa ... regio se huius honore ornari ... arbitrabatur; Planc. 22.

rex: rex ita discessit, ut ... se honorifice acceptum arbitraretur; Verr. IV, 62. quorum (regum) alter relictus, alter lacessitus occasionem sibi ad occupandam Asiam oblatam esse arbitrantur; imp. Pomp. 4. en cur ceteri reges stabilem esse suam fortunam arbitrentur; Sest. 59. quis autem rex erat, qui illo anno non ... redimendum quod habebat arbitraretur? ib. 66. s. civitates; Verr. IV, 68.

sacerdotes: sacerdotes vocantur: ex eis quaeritur secreto in curia quid esse factum arbitrarentur; Verr. IV, 100.

senatus: ea lenitate senatus est usus .., ut reliquorum mentis sanari posse arbitraretur; Catil. III, 14. senatum ad summam rem publicam pertinere arbitrari ..; Phil. III, 38. eis senatus arbitratur singularis exquirendos honores; ib. IV, 5. s. civis; Sest. 25.

societates: s. alqs; dom. 142. — tractus: s. regio.

tutores: simul ||et|| istum (tutores) fore tam improbum non arbitrabantur; Verr. I, 106.

vir: damna ... nulla tanta sunt, quae non viri fortes ... ferenda arbitrentur; Verr. III, 60. cum (vir fortissimus) ... eadem se solacia suis relinquere arbitraretur, quae ..; Font. 48. (vir) in summo tamen timore quiescendum esse arbitrabatur; Deiot. 11. quin mihi etiam, quo auctore te in his rebus uti arbitrabantur, .. gratias boni viri agebant; Phil. I, 30.

III. **mit Object:** alqd: vetus est haec opinio, ... insulam Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam. hoc cum ceterae gentes sic arbitrantur, tum ..; Verr. IV, 106.

IV. **mit doppeltem Accusativ:** alqm: non quo (socii) istum ullo honore dignum arbitrarentur, sed ..; Verr. II, 172. est nescio quis de eis, quos amicos nostros arbitramur, qui ..? Cluent. 143. ego P. Clodium arbitrabar perniciosum civem, sceleratum, libidinosum, impium, audacem, facinerosum tu contra sanctum, temperantem, innocentem, modestum, retinendum civem et optandum; Phil. VIII, 16.

alqd: Scipio, qui hoc dignum populo Romano arbitraretur; Verr. II, 86. quasi vero quisquam vir ... optabilius quicquam arbitretur quam se a suis civibus ... diligi; Vatin. 7. ne id quidem accepi, non quo alienum mea dignitate arbitrarer, sed quod ..; prov. cons. 42.

fortunam, periculum: ut fortunam tamen non alienam, periculum autem commune arbitraretur; Verr. V, 121.

sententiam: alteram (sententiam non probo), quia semper, nisi cum est necesse, periculosam arbitror; Phil. XI, 16.

V. **Lückenhafte Stellen:** nolite arbitrari, mediocribus consiliis aut usitatis viis aut **; Muren. 80. cum expeti nihil ab eis quod sit iniustum atque inhonestum † arbitrare || *arbitrere, al.* ||; dom. 107.

arbor, Baum: I. **absolut:** est: hominem corripi ac suspendi iussit in oleastro quodam, quae est arbor .. Aetnae in foro; Verr. III, 57.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** excido: excisis arboribus ac venditis; Verr. III, 119.

reperio: ut non omnem frugem neque arborem in omni agro reperire possis, sic ..; Sex. Rosc. 75.

transfero: in fundum autem vicini consulis non instrumentum aut ornamenta villae, sed etiam arbores transferebantur; dom. 62.

vendo: s. excido.

video: homini enim Phrygi, qui arborem numquam vidisset, fiscinam ficorum obiecisti; Flacc. 41.

2. **Dativ:** suspendo: CAPUT OBNUBITO, ARBORI INFELICI SUSPENDITO; Rabir. 13.

3. **mit Präpositionen:** pendeo ex: videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios et verberari; Verr. III, 66. — in: tam diu pependit in arbore socius amicusque populi Romani ... quam diu ..; Verr. III, 57.

III. **nach Substantiven:** causa: ut igitur in seminibus est causa arborum et stirpium, sic ..; Phil. II, 55.

ramus: non fuisse armatos eos, qui praetereuntes ramum defringerent arboris; Caecin. 60.

arca, Kasten, Geldkasten, Gefangenenzelle: conicio in: subito abrepti in quaestionem (servi) tamen separantur a ceteris et in arcas coniciuntur, ne quis cum eis conloqui possit; Milo 60.

conloco in: aedilitatem duobus in locis, partim in arca, partim in hortis suis, conlocavit; dom. 112.

profero ex: quod HS IIII ∞ tu ex arca proferebas, HS CCCIↃↃↃ ex disciplina et artificio Roscius promebat; Qu. Rosc. 29.

Lücke: sin aliquid domum tulerunt, ex eorum arca, e ra **; Font. 3.

arceo, in Schranken halten, fern halten: alqm: tu, Iuppiter, ... hunc et huius socios a tuis ceterisque templis, a tectis urbis ac moenibus, a vita fortunisque civium [omnium] arcebis, Catil. I, 33. non enim te dominus modo illis aedibus || sedibus ||, sed quivis amicus, vicinus, hospes, procurator arcebit; Phil. II, 104. qui illum ... non ut consulem recepit, sed ut hostem arcuit || arguit || Gallia || Galliam ||; ib. V, 37. quod vero ita avocatur a Mutina, ut ab urbe tamquam pestifera flamma arceatur; ib. VI, 6. alteri se Brutus obiecit impetumque furentis ... conligavit, progressu arcuit, a reditu refrenavit; ib. XI, 4.

aquas: ille tenet [et scit] ut hostium copiae, tu ut aquae pluviae arceantur; Muren. 22.

audaciam: videbam illud scelus tam importunum, audaciam tam immanem adulescentis furentis ... non posse arceri otii finibus; har. resp. 4.

copias: s. aquas.

hostem: hoc tu arcebis hostem, finis imperii propagabis; Phil. XIII, 14. s. alqm; Phil. V, 37.

scelus: s. audaciam. — socios: s. alqm; Catil. I, 33.

arcesso, herbeiholen, vor Gericht fordern: I. **absolut:** capitis: inimicitias hominum more gerere poteratis, non ficto crimine insectari, non expetere vitam, non capitis arcessere; Deiot. 30.

II. **mit Object:** alqm: cum ab aratro arcessebantur qui consules fierent; Sex. Rosc. 50. „arcessivit aliquem." quem aut quando? „nuntium misit;" ib. 76. Siculos ..., qui quam ob rem arces-

serentur cum intellegerent, non venisse; Verr. a. pr. 25. arcessit alter consul designatus Siculos; ib. 27. cum eos novo exemplo universos arcesserent; ib. 53. ille praetoris arcessitus nuntio rem demonstrat; ib. IV. 85. neque iste ... T. Vectium ad se arcessit, quaestorem suum, cuius consilio uteretur; ib. V, 114. in aedis T. Annii ... noctu Staienus arcessitus ab Oppianico venit; Cluent. 78. cum ... improbitas et furor L. Saturnini (te) in Capitolium arcesseret; Rabir. 22. deinde item arcessitus est L. Statilius et post eum C. Cethegus; Catil. III, 6. servitia excitantur, Catilina arcessitur; ib. IV, 4. hic ad evertenda rei publicae fundamenta Gallos arcessit, servitia concitat; ib. 13. quo die nos comitiis centuriatis ... arcessivit in patriam; sen. 27. cum me vestra auctoritas arcessierit, populus Romanus vocarit; ib. 39. cum P. Lentulus consul..., cum Q. Metellus ... me arcesserent in senatum; dom. 7. magis ut arcessitus imperio populi Romani viderer quam ad administrandam civitatem restitutus; ib. 71. quod me non ut crudelem tyrannum, sed ut mitissimum parentem, omnium civium studiis desideratum, repetitum, arcessitum vident; ib. 94. ego litteris P. Sestium Capua arcessivi cum illo exercitu; Sest. 11. Pompeio in hortos nuntiavit; arcessor in primis; Milo 65. — crimine: cum .. magis invidioso crimine quam vero arcesseretur, ita a Cn. Pompeio absolutus est, ut ..; Verr. II, 113. non intellegis ... quot ex eis ||his||, qui vivunt, eodem crimine in summum periculum capitis ||cap. per.|| arcessas? Rabir. 26. nec ... ipse alterum iterum ambitus crimine arcesseret; Cael. 16. — iudicio: ut hunc hoc iudicio arcesseret; Flacc. 14. — nomine: sin absolutus eris, quis erit tam amens qui te ex tot tantisque criminibus elapsum post quinquennium statuarum nomine arcessat? Verr. II, 142.

civem: quem (civem) a senatu, quem a bonis omnibus, quem a cuncta Italia desideratum, arcessitum, revocatum conservandae rei publicae causa confiteris; dom. 5.

legiones: legiones, quae te reliquerunt, quae a te arcessitae sunt; Phil. IV, 6. qui ... ad opprimendam rem publicam Brundisio legiones arcessierit; ib. VI, 3.

nobilem, optimum: optimum quemque et nobilissimum ad se arcessebat; Verr. IV, 76.

parentem: f. alqm; dom. 94.

puerum: arcessit subito sine causa puerum Teano; Cluent. 27.

quaestorem: f. alqm; Verr. V, 114.

regem: rex Deiotarus ... venit vel rogatus ut amicus, vel arcessitus ut socius; Deiot. 13.

religionem: quorum (ludorum) religio tanta est, ut ex ultimis terris arcessita in hac urbe consederit; har. resp. 24.

res: privatim autem nec proficisci quoquam potes nec arcessere res transmarinas ex eis locis, in quibus te habere nihil licet; Verr. V, 45.

rivolum: sin autem est rivolus arcessitus et ductus ab ipso capite accusationis vestrae; Cael. 19.

sacra: in eis sacris, quae maiores nostri ab exteris nationibus ascita atque arcessita coluerunt; Verr. IV, 115.

socium: f. regem. — tyrannum: f. alqm; dom. 94.

archipirata, Anführer der Seeräuber, Räuberhauptmann: I. **absolut:** 1. **Subject:** aufugit, rumpit: f. II, 1. desidero.

moritur: ut ille archipirata non potius securi feriretur, quam ... tuo periculo viveret. si enim esset mortuus ..; Verr. V, 78. f. II, 1. desidero.

navigat: cum ... ipse archipirata cum grege praedonum impurissimo plenissimis velis navigares; dom. 24.

sunt: domi esse apud sese archipiratas dixit duos; Verr. V, 73.

vivit: f. moritur.

2. **Prädicat:** sum: quem archipiratam esse diceres; Verr. V, 75.

abl. absol.: hoc archipirata — quid enim dicam tyranno? — haec subsellia ab Ituraeis occupabantur; Phil. XIII, 18.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** capio: Syracusis vidi neminem .., qui archipiratam captum sese vidisse diceret, cum omnes ... concurrerent, quaererent, videre cuperent; Verr. V, 65. ecquem scis in Sicilia antea captum archipiratam qui non securi percussus sit? ib. 67.

desidero: cum constaret istum Syracusis a nullo visum esse [archipiratam], ab omnibus desideratum; cum dubitaret nemo quin abs te pecunia liberatus esset, cum volgo loquerentur suppositum in eius locum, quem pro illo probare velles, ... si eum diceres esse mortuum, quis te audiret? ... quid si aufugisset, si vincula rupisset? Verr. V, 78. 79.

do: si hunc subditivum archipiratam in eandem custodiam dedisset; Verr. V, 69.

duco: vivum tu archipiratam servabas: quo? per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres; Verr. V, 67.

ferio: f. I, 1. moritur.

horreo: qui nomen numquam timuissent maritimi praedonis, unum te praetore horruissent Apronium, terrestrem archipiratam; Verr. V, 70.

libero: f. desidero.

percutio: cum is civem Romanum dixisset, archipiratam negasset securi esse percussum; Verr. V, 73. quod sciret sibi crimini datum iri pecuniam accepisse neque de vero archipirata sumpsisse supplicium, ideo se securi non percussisse; ib. civem Romanum securi esse percussum M. Annius ... dicit: taces; archipiratam negat: fateris; ib. 74. f. capio; Verr. V, 67.

produco: tu tuam domum piratas abducere, tu in iudicium archipiratam domo producere ausus es; Verr. V, 136. cum vero in circo Flaminio non a tribuno plebis consul in contionem, sed a latrone archipirata productus esset; sen. 13.

quaero: f. capio; Verr. V, 65.

removeo: tu ... archipiratam ab oculis omnium removisti; Verr. V, 136.

servo: f. duco.

video: archipiratam ipsum videt nemo, de quo supplicium sumi oportuit; Verr. V, 64. f. capio; Verr. V, 65. desidero.

2. **mit Präpositionen:** dico de: plura dixi quam volui [de illo archipirata]; Verr. V, 79.

sumo supplicium de: f. 1. percutio; Verr. V, 73. video.

III. **nach Adjectiv:** non nimium dura archipiratae (coeperat esse); Fr. C. 13.

IV. **nach Substantiv:** locus: f. II, 1. desidero.

V. **Umstand:** ob: istum clam a piratis ob hunc archipiratam pecuniam accepisse; Verr. V, 64.

pro: ne quis suppositum abs te esse diceret qui pro archipirata securi feriretur; Verr. V. 75. f. II, 1. desidero.

architectus, Baumeister, Anstifter: I. **absolut:** admovent, al.: num quisnam tandem ||tam|| abstrusus nummus usquam videtur, quem non architecti huiusce legis olfecerint? provincias ... exhauriunt; admovent manus vectigalibus populi Romani. ... hoc capite multa sperant: in omnis imperatores ... quaestionem ... comparant, sed maximam pecuniam se a Fausto ablaturos arbitrantur; leg. agr. I, 11. 12.

moritur: subito ei esse nuntiatum Cyrum architectum esse mortuum; Milo 46.

sum: nonne quivis potest intellegere omnium

architectum et machinatorem unum esse Chrysogonum? Sex. Rosc. 132.

II. **nach Verben:** absolvo: ei, qui Fabricii libertum ... condemnassent, ipsum principem atque architectum sceleris absolverent? Cluent. 60.

utor: neque tu legum scriptoribus isdem potuisti uti quibus ceteri neque operum architectis; dom. 48.

III. **Umstand:** ornare: deinde ornat apparitoribus, scribis, librariis, praeconibus, architectis; leg. agr. II, 32.

cum: qui cum architectis et decempedis villas multorum hortosque peragrabat; Milo 74.

arcus, Bogen: intendo: cum in magno motu et multorum timore intentus *est* arcus in me unum, sicut volgo ignari rerum loquebantur, re quidem vera in universam rem publicam; Sest. 15.

retineo: (Diana) sinistra manu retinebat arcum; dextra ardentem facem praeferebat; Verr. IV, 74.

ardeo, ardens, brennen, glühen: alqs: cum spumas ageret in ore, oculis arderet; Verr. IV, 148. sic ego vos ardentis et erectos ad libertatem recuperandam cohortabor; Phil. IV, 11. hoc senatus consulto ardentem inflammabitis et armatum armabitis Cassium; ib. XI, 32. — **alq. re:** amore: ardebat amore illius hospitae; Verr. II, 116. ardeo ... incredibili quodam amore patriae; prov. cons. 23. ipse autem amore ardens confirmabat ... se in exsilium iturum; Phil. II, 45. — avaritia: is, qui ardens avaritia feratur infestus in suos; Sex. Rosc. 88. — bello: f. Italia; Verr. V, 8. — cupiditate: cuius tandem te rei cupiditate arsisse defendes? Piso 56. f. Italia; Phil. X, 14. vir. — desiderio: f. odia. — dolore: dolore ardere atque iracundia furere coepit; Verr. II, 92. quis tum non gemuit? quis non arsit dolore? Milo 16. f. uxor. — iracundia: Septimium ardentem iracundia videre potuistis; Flacc. 88. — odio: ita enim se recipiebat ardens odio vestri ..., ut ..; Phil. IV, 4. f. homo. — studio: quod et ipse ardebat studio illius belli et ..; Deiot. 29.

alqd: nemo erat qui non ardere *illa* omnia mallet quam ..; Sex. Rosc. 24.

Aetna: *Typhonem, cuius anhelitu* Aetnam ardere dicunt; Scaur. 29.

animus: „nunc enim demum mi ||mihi|| animus ardet, nunc meum cor cumulatur ira"; Cael. 37.

coniuratio: hoc tempore, cum arderet acerrime coniuratio; Sulla 53.

curia: qui (fuerit) ingressus in forum ardente curia; Milo 61.

domus: uno eodemque tempore domus mea diripiebatur, ardebat; sen. 18. domus ardebat in Palatio non fortuito, sed oblato incendio; dom. 62. domus ardebat in Palatio; Sest. 54. cum in Palatio mea domus ardebat; Piso 26.

fax: (Diana) sinistra manu retinebat arcum; dextra ardentem facem praeferebat; Verr. IV, 74. cum ardentis faces in vicinorum tecta iactas; har. resp. 39. ardentis faces furiis Clodianis paene ipse consul ministrabas; Piso 26. perturbatio istum mentis et ... ardentes furiarum faces excitaverunt; Fr. A. V, 3.

furor: cum maxime furor arderet Antonii; Phil. III, 3.

homo: homo impotentissimus, ardens odio, animo hostili in omnis bonos; Phil. V, 42.

Italia: cum bello sociorum tota Italia arderet; Verr. V, 8. cum cupiditate libertatis Italia arderet; Phil. X, 14.

laminae: cum ignes ardentesque ||candentesque|| laminae ceteri que cruciatus admovebantur; Verr. V, 163.

oculi: ardebant oculi; toto ex ore crudelitas eminebat; Verr. V, 161.

odia: omnium ||omnia tum|| denique in illum odia civium ardebant desiderio mei; Milo 39.

studia: hic habuit studia suorum ardentia, tu tanta, quanta ..; Planc. 20.

taedae: eos ... agitari et perterreri Furiarum taedis ardentibus; Sex. Rosc. 67. homines consceleratos impulsu deorum terreri furialibus taedis ardentibus; Piso 46.

tecta: cum vastabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt; Catil. I, 29.

templum: cum templum illud arderet; Scaur. 48.

tribunatus: nec tuos ludos aspexit in illo ardenti tribunatu suo; Sest. 116.

vir: fertur ille vir ... gloria; flagrat [ardet] cupiditate iusti et magni triumphi; Piso 59.

uxor: Arinis uxorem ... arsisse dolore muliebri; Scaur. 9.

ardor, Brand, Gluth, Begeisterung: I. **absolut:** elicit: ubi ardor animi, qui etiam ex infantium ingeniis elicere voces et querellas solet? Fr. B. IX, 5.

est qui: qui sensus erat armorum tuorum? quae tua mens? oculi? manus? ardor animi? Ligar. 9. — ubi: f. elicit.

solet: f. elicit.

valet: quod si voltus C. Marii, si vox, si ille imperatorius ardor oculorum ... valuit; Balb. 49.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** exstinguo: non potest ullius auctoritate tantus senatus populique Romani ardor exstingui; Phil. XIII, 15.

omitto: ut illa omittam, visas nocturno tempore ab occidente faces ardoremque caeli; Catil. III, 18.

restinguo: nomen ipsum legatorum hunc, quem videmus, populi Romani restinguet ardorem; Phil. V, 25.

video: f. omitto. restinguo.

2. **mit Präposition:** loquor de: de impetu animi loquor, de cupiditate vincendi, de ardore mentis ad gloriam; Cael. 76.

III. **Umstand:** 1. **Ablativ:** minari: cum mea domus ardore suo deflagrationem urbi atque Italiae toti minaretur; Planc. 95.

rapere: inde se quo furore, quo ardore ad urbem, id est, ad caedem optimi cuiusque rapiebat! Phil. XIII, 18.

zum Satz: hac gravitate senatus, ... hoc ardore populi Romani potes in perpetuum rem publicam metu et periculo liberare; Phil. VII, 27.

2. **Präposition:** in: non fuit recusandum in tanto civili bello, tanto animorum ardore et armorum, quin ..; Marcell. 24.

arduus, steil, schwierig: aditus: cum sibi omnis ad istum adlegationes difficilis, omnis aditus arduos ac potius interclusos viderent; Verr. I, 136.

ascensus: quod ... ipse in oppidum noluit accedere, quod erat difficili ascensu atque arduo; Verr. IV, 51.

via: hanc ego viam .. si aut asperam atque arduam aut plenam esse periculorum et ||aut|| insidiarum negem, mentiar; Sest. 100.

area, Tenne: I. **nach Verben:** metior ex: Siculum frumentum, quod illi ex area, si vellet, metiri ||admetiri|| licebat; Verr. III, 73.

sum in: frumenti eius omnis (condemnatur), quod in areis esset; Verr. III, 54. cum in areis frumenta sunt; ib. V, 29.

tollo de: ne quis frumentum de area tolleret ante, quam cum decumano pactus esset; Verr. III, 36. — ex: „NE TOLLAT inquit EX AREA, NISI ERIT PACTUS"; ib. 37. malo enim plus dare quam non mature ex area tollere; ib. sic deportandi dies praestituta tollere cogebat ex area; ib. ut ex area nisi pactus esset arator ne tolleret; ib. 51.

II. **Umstand:** in: ut neque in segetibus neque in areis neque in horreis ... grano uno posset arator ... fraudare decumanum; Verr. III, 20.

imbri frumentum corrumpi in area patiebatur; ib. 36.

arena, Sandfläche: emo: ut ... arenam aliquam aut paludes emat; leg. agr. II, 71.

arenaria, Sandgrube: perduco in: Asuvius ... in arenarias quasdam extra portam Esquilinam perductus occiditur; Cluent. 37.

argentaria, Wechselgeschäft: dissolvo: aliquanto post iam argentaria dissoluta Fulcinius ... quaedam praedia ... mercatur; Caecin. 11.

facio: L. Herennius, is, quem ille argentariam Lepti fecisse dicit; Verr. V, 155. Q. Lucceius, qui argentariam Regii maximam fecit; ib. 165. M. Fulcinius fuit ..., qui ... Romae argentariam non ignobilem fecit; Caecin. 10.

argentarius, Wechsler: dicit: P. Caesennius ... et argentarius Sex. Clodius, cui cognomen est Phormio, nec minus niger nec minus confidens quam ille Terentianus est [Phormio], nihil de vi dixerunt; Caecin. 27.

promitto: pecuniam argentario promittit Aebutius; Caecin. 16.

tabulae: se .. habere argentarii tabulas, in quibus sibi expensa pecunia lata sit acceptaque relata; Caecin. 17.

argenteus, silbern: aquila: a quo etiam aquilam illam argenteam ... sciam esse praemissam; Catil. I, 24. cum aquilam illam argenteam ... scirem esse praemissam; ib. II, 13.

Cupido: vidi argenteum Cupidinem cum lampade; Verr. II, 115. homo Venerius ... de bonis illius in aede Veneris argenteum Cupidinem posuit; ib. V, 142.

eculei: eculeos argenteos nobilis, quique maximi fuerant, aufert; Verr. IV, 42.

hydriae: dicebant ... hydrias argenteas, ... multa mancipia pretiosa Verri data esse; Verr. II, 47.

litterae: cuius in femore litteris minutis argenteis nomen Myronis erat inscriptum; Verr. IV, 93.

scena: tibi ... nihil huius istam ipsam, quam inrides, argenteam scenam adversatam putas? Muren. 40.

vas: nego in Sicilia tota ... ullum argenteum vas ... fuisse ... quin conquisierit; Verr. IV, 1. exponit ea, quibus abundabat, plurima et pulcherrima vasa argentea; ib. 62. eiusdem quaedam argentea vasa conlisa; Phil. II, 73.

argentum, Silber, Silbergeschirr, Silbergeld: I. **absolut:** displicet: nihil aliud optabant, quorum poscebatur argentum, nisi ut id Hieroni et Tlepolemo displiceret; Verr. IV, 31.

est: quid praeterea caelati argenti, quid stragulae vestis ... apud illum putatis esse? tantum scilicet, quantum ... coacervari una in domo potuit; Sex. Rosc. 133. „quod auri, quod argenti, quod ornamentorum in meis urbibus, sedibus, delubris fuit || delubris || ..., id mihi tu ... eripuisti atque abstulisti"; div. Caec. 19. istum ... argenti, vestis stragulae quod fuerit curasse auferendum; Verr. I, 28. argenti vestisque stragulae domi quod fuerit esse direptum; ib. II, 20. ut quicquid caelati argenti fuit in illis bonis ad istum deferatur; ib. 46. qua in domo haec non essent, etiam si praeterea nihil esset argenti; ib. IV, 46. ut omne argentum, quod apud quemque esset Catinae, conquirendum curaret et ad se adferendum; ib. 50. ut quicquid Haluntii esset argenti caelati ... omne statim ad mare ex oppido deportaretur; ib. 51. ut illis aliquid, quorum argentum fuerat, nummulorum dicis causa daret; ib. 53.

habet: „quid tandem habet iste currus? ... quid aurum? quid argentum?" Piso 60.

movet: neque me divitiae movent ... neque vestis aut caelatum aurum et argentum, quo nostros veteres Marcellos Maximosque multi eunuchi e Syria Aegyptoque vicerunt; Fr. B. VII, 8.

οἴχεται: „ratio quidem hercle apparet, argentum οἴχεται"; Piso 61.

pervenit: AURUM, ARGENTUM EX PRAEDA, EX MANUBIIS, EX CORONARIO, AD QUOSCUMQUE || QUODCUNQUE || PERVENIT NEQUE RELATUM EST IN PUPLICUM NEQUE IN MONUMENTO CONSUMPTUM, id profiteri apud xviros et ad eos referre iubet; leg. agr. II, 59.

placet; iste quod argenti placuit invasit; Verr. I, 91.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adfero: s. I. est; Verr. IV, 50.

aestimo: iussit Timarchidem aestimare argentum, quo modo qui umquam tenuissime in donationem histrionum aestimavit; Verr. IV, 35.

amitto: abesse a domo paulisper maluit quam praesens illud optime factum argentum amittere; Verr. IV, 39. argentum, vestem, supellectilem, vinum amittet aequo animo, quae ille helluo dissipavit; Phil. VIII, 11.

appono: cenabat apud eum; argentum ille ceterum purum apposuerat; Verr. IV, 49.

averto: s. aufero; Verr. V, 73.

aufero: omne argentum ablatum ex Sicilia est; Verr. IV, 36. omnis vestis ablata; omne aurum et argentum ablatum et aversum; ib. V, 73. s. I. est; div. Caec. 19. Verr. I, 28.

caelo: argenti optimi caelati grande pondus secum tulerat; Verr. I, 91. plena domus caelati argenti optimi multaeque stragulae vestis; ib. II, 35. qui non tam caeli rationem quam caelati argenti duceret; ib. 129. propter caelati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium; ib. IV, 41. ne quem putetis sine maximo dolore argentum caelatum domo quod alter eriperet protulisse; ib. 52. s. I. est; Sex. Rosc. 133. Verr. II, 46. IV, 51. movet.

coacervo: s. I. est; Sex. Rosc. 133.

coëmo: qui ... omne argentum, aurum, ebur, gemmas coëmeret; Verr. IV, 8. praetorem omne id argentum coëmisse; ib. 36.

comparo: Sthenius ... haec compararat, supellectilem ex aere elegantiorem, ... etiam argenti bene facti ... satis; Verr. II, 83.

comporto, conquiro: ut ... omne argentum conquireret et ad se comportari iuberet; Verr. IV, 50. s. I. est; Verr. IV, 50.

considero: qui reus ... temperare non potuerit maximo conventu quin L. Sisennae argentum tractaret et consideraret; Verr. IV, 34.

consumo: s. I. pervenit. — defero: s. I. est; Verr. II, 46. — deporto: s. I. est; Verr. IV, 51. — diripio: s. I. est; Verr. II, 20. — dissipo: s. amitto; Phil. XIII, 11.

emo: neminem ... tam amentem fore putarunt, ut emeret argentum; Verr. IV, 9.

eripio: quia non potuerat eripere argentum ipse; Verr. IV, 39. nemo inventus est tam amens qui illud argentum tam praeclarum ac tam nobile eriperet, nemo tam audax qui posceret, nemo tam impudens qui postularet ut venderet; ib. 44. s. caelo; Verr. IV, 52. — I. est; div. Caec. 19.

expono: cum essent triclinia strata argentumque expositum in aedibus; Verr. IV, 33. exponit suas copias omnis, multum argentum; ib. 62.

exporto: ut inde aurum exportari argentumque prohiberes; Vatin. 12.

exspecto: Archagathum et argentum in lectica cubans ... expectabat; Verr. IV, 51.

facio: non tibi obicio, quod ... Apollonium ... omni argento optime facto spoliasti ac depeculatus es; Verr. IV, 37. Cn. Calidio ... per omnis alios praetores licuit habere argentum bene factum; ib. 44. erat ea navis ... plena argenti facti atque signati; ib. V, 63. s. amitto; Verr. IV, 39. comparo.

fero: f. caelo; Verr. I, 91. — habeo: f. facio; Verr. IV, 44. — invado: f. I. placet.
mitto: illud argentum se paucis illis diebus misisse Lilybaeum; Verr. IV, 39.
paro: ede mihi scriptum, quid [argenti] in provincia Sicilia pararis, unde quidque aut quanti emeris; Verr. IV, 35.
posco: f. eripio; Verr. IV, 44. I. displicet. — profero: f. caelo; Verr. IV, 52. — profiteor: f. I. pervenit.
reddo: L. Curidio te argentum per Potamonem, amicum tuum, reddidisse; Verr. IV, 44. sigillis avolsis reliquum argentum sine ulla avaritia reddidit; ib. 48.
refero: f. I. pervenit.
repeto: quid erat quod confirmabat se abs te argentum esse repetiturum, si id tibi sua voluntate vendiderat? Verr. IV, 43. non aurum, non argentum non vestem, non mancipia repetunt; ib. V, 126.
signo: f. facio; Verr. V, 63. — tracto: f. considero. — vendo: f. eripio; Verr. IV, 44. repeto; Verr. IV, 43.
video: nihil ei longius videbatur quam dum illud videret argentum; Verr. IV, 39.
viso: sed omitto epulum populi Romani, festum diem, argento, veste, omni apparatu ornatuque visendo ||*visendum*||; Vatin. 31.
2. **Genetiv**: indigeo: contemnere omnis libidines, non auri, non argenti, non ceterarum rerum indigere; Sulla 25.
3. **Ablativ**: depeculor, spolio: f. 1. facio; Verr. IV, 37.
4. **mit Präpositionen**: abstineo a: hunc praetorem in provincia quisquam putabit a Siculorum argento cupiditatem aut manus abstinere potuisse? Verr. IV, 34.
accedo ad: ut nuper ... accessit ad argentum, contemplari unum quidque otiose et considerare coepit; Verr. IV, 33.
compono de: compone hoc, quod postulo, de argento; de reliquo videro; Verr. IV, 36.
discedo ab: pueri... oculos de isto nusquam deicere neque ab argento digitum discedere; Verr. IV, 33.
habeo in: luteum negotium esse, non dignum quod in suo argento Verres haberet; Verr. IV, 32.
sum in: quid est praeterea? multa in mancipiis, in pecore, auro, argento, ebore, veste ..; leg. agr. II, 38.
III. **nach Adjectiven**: 1. **Genetiv**: cupidus: ut intellegatis in homine intellegentiam esse, non avaritiam, artificii cupidum, non argenti fuisse; Verr. IV, 46.
plenus: f. II, 1. caelo; Verr. II, 35. facio; Verr. V, 63.
2. **Ablativ**: copiosus: tu argento, tu familia, tu rebus omnibus ornatus et copiosus sis et ..? Catil. II, 18.
IV. **nach Substantiven**: alqd: f. 1. est. placet. II, 1. comparo. paro.
cupiditas: non enim te arbitror ... argenti et supellectilis meae cupiditate esse caecatum; dom. 60. f. II, 1. caelo; Verr. IV, 41.
direptio: in urbe auri, argenti maximeque vini foeda direptio; Phil. II, 62.
pondus: grande pondus argenti, familiam magnam ... reliquit; Verr. I, 91. dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpurae ... Syracusis exportasse; II, 176. uxori grande pondus argenti matrique partem maiorem bonorum legavit; Caecin. 12. maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis; Phil. II, 66. f. II, 1. caelo; Verr. I, 91.
ratio: f. II, 1. caelo; Verr. II, 129.
vis: Mithridates fugiens maximam vim auri atque argenti pulcherrimarumque rerum omnium ... in Ponto omnem reliquit; imp. Pomp. 22. gentes eae, quae, ut pace uterentur, vim argenti dederant praeclaro nostro imperatori; prov. cons. 4.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: locupletari: hac tanta praeda auctus, mancipiis, argento, veste locupletatus; Verr. V, 80.
ornari: non solum Heraclium divitem, sed etiam ornatum supellectile, argento, veste, mancipiis futurum; Verr. II. 35. huius argento dominia vestra, huius signis et tabulis forum comitiumque ornari; ib. III, 9. f. III, 2. copiosus.
vincere: f. I. movet.
violari: [ut nihil auro et argento violari ... posset, quod non ..;] leg. agr. II, 99.
2. **Präpositionen**: cum: sic Haluntini excussis deliciis cum argento puro domum revertuntur; Verr. IV, 52. cum Rullus atque ei, quos multo magis quam Rullum timetis, ... cum omnibus copiis, cum omni argento et auro Capuam .. occuparint; leg. agr. I, 22.
propter: esse perspicuum, fieri omnia illa propter argentum; Verr. IV, 40.

argilla, Thon: fingo ex: hic homullus, ex argilla et luto fictus Epicurus; Piso 59.

argumentatio, Beweisführung: I. **absolut**: distat: vides, Eruci, quantum distet argumentatio tua ab re ipsa atque a veritate; Sex. Rosc. 44.
II. **nach Verben**: habeo: in hominem dicendum est igitur, cum oratio argumentationem non habet; Flacc. 23.
permitto: crimen, cuius tota argumentatio permissa Erucio est; Sex. Rosc. 122.
quaero: etiamne in tam perspicuis rebus argumentatio quaerenda aut coniectura capienda est ||sit||? Sex. Rosc. 97.
III. **Umstand**: sine: ut iam ipsis iudicibus sine mea argumentatione coniecturam facere permittam, quod ..; Verr. V, 22.

argumentor, den Beweis führen: I. **absolut**: 1. **substantivisch**: facultas: ut illis quoque eadem interrogandi facultas, argumentandi dicendique sit; Verr. a. pr. 55.
2. **verbal**: alqs: quid porro argumenter, qua de re dubitare nemo possit? Verr. II, 119. quia dedisti mihi, Triari, quod diluerem, in quo *argumentarer*, de quo disputarem; Scaur. 14. sed quid ego argumentor? quid plura disputo? Milo 44.
II **mit Ergänzungssatz**: acc. c. inf.: cum etiam es argumentatus amoris esse hoc signum, *quod* ..; dom. 22. vgl. III.
indir. Frage: nunc ne argumentemur quo ista pecunia pervenerit, facit ipse indicium; Verr. I, 150.
III. **mit Object**: alqd: atque ego illa non argumentabor, quae sunt gravia vehementer: eum corrupisse, qui ..; Cluent. 64.

argumentum, Beweisgrund, Inhalt, Fabel, Darstellung: I, **absolut**: 1. **Subject**: ducunt: an te illa argumenta duxerunt? Planc. 53.
est, sunt: in: ex ebore diligentissime perfecta argumenta erant in valvis: ea detrahenda curavit omnia; Verr. IV, 124. in crimine ipso nulla suspicio est, in re nihil est argumenti; Cael. 55. — innumerabilia: quid ego nunc argumentis huic crimini, quae sunt innumerbilia. resistam? Cael. 53. — proprium, al. argumentum vero, quod quidem est ||quoque deest||; proprium rei — neque enim ullum aliud argumentum vere vocari potest —, *quod* rerum vox est, naturae vestigium, veritatis nota, id qualecumque est, maneat immutabile necesse est; non enim fingitur ab oratore, sed sumitur; Scaur. 16.
manet immutabile: f. est proprium.
nascuntur: illim .. omnes fallaciae, omnia denique ab eis mimorum argumenta nata sunt; Rab. Post. 35.
2. **Prädicat**: sum: satis est argumenti nihil esse debitum Naevio, quod tam diu nihil petivit; Quinct. 41. est hoc primum et ex condicione iuris

et ex consuetudine cautionis gravissimum et firmissimum argumentum; Qu. Rosc. 37. an hoc solum argumentum est, nihil isto imprudente factum, quod Volcatius ei non suscensuit? Verr. II, 58. est magnum argumentum, verum illud maximum, quod ... bona patria ... eius Bidinis tradidit; ib. 59. tamen ea, quae certissima sunt huius criminis argumenta, praetermisi; ib. V, 79. et hoc parvum argumentum vobis erit a certis hominibus dominationem ... quaeri, cum videatis ..? leg. agr. II, 25.

videor: si hoc mediocre argumentum videri potest istum decumanorum nomine ad suos quaestus esse abusum; Verr. III, 61. ac mihi quidem .. cum illa certissima visa sunt argumenta atque indicia sceleris, tabellae, signa, manus, denique unius cuiusque confessio, tum multo certiora illa, color, oculi, voltus, taciturnitas; Catil. III, 13.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ:** accipio: ut intellegatis ..., certissima accipite argumenta; Verr. II. 18.

audio: cuius contionis primum universum argumentum sententiamque audite; har. resp. 8.

conligo: iam dudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta conligere videor; Verr. II, 157.

conquīro: neque acu quaedam enucleata argumenta conquiram; Scaur. 20.

detraho: ſ. I, 1. est; Verr. IV, 124.

enucleo: ſ. conquiro.

exspecto: quid a nobis, iudices, exspectatis argumenta huius criminis? Verr. II, 104. in qua (causa) nolite a me, quasi dubium sit aliquid, argumenta, iudices, exspectare; ib. V, 139.

fingo: ſ. I, 1. est proprium.

habeo: quid tandem habuit argumenti aut rationis res quam ob rem ..? Verr. II, 115. scire cupio quid habeat argumenti ista manumissio; Cael. 68.

perficio: ſ. I, 1. est; Verr. IV, 124.

praetermitto: ſ. I, 2. sum; Verr. V, 79.

quaero: quaere argumenta si qua ||quae|| potes; Arch. 11.

relinquo: quaero enim de te, T. Acci, relictis iam ceteris argumentis omnibus, num ..? Cluent. 62.

reperio: quo certius argumentum odii reperiri nullo modo potest; Sex. Rosc. 52. nullum argumentum in re, nulla suspicio in causa, nullus exitus criminis reperietur; Cael. 66.

sumo, voco: ſ. I, 1. est proprium.

2. **Dativ:** sum: qua in re praetereo illud, quod mihi maximo argumento ad huius innocentiam poterat esse; Sex. Rosc. 75. simul una res utrique rei est argumento; Verr. III, 153. sed si argumento est Mamertinos tibi pecuniam non dedisse, quia scriptum non habent, sit argumento tibi gratis stare navem, quia quid emeris ... scriptum proferre non potes; ib. V, 48. quamquam satis magno argumento esse debet, quod ... nemo reus factus est; Cluent. 114. quod autem idem maestitiam meam reprehendit, idem iocum, magno argumento est me in utroque fuisse moderatum; Phil. II, 40.

3. **Ablativ:** utor: quibus tandem tu, C. Eruci, argumentis accusatorem censes uti oportere? Sex. Rosc. 38. quid igitur nobis faciendum est? num argumentis utendum in re eius modi? Verr. IV, 11. non providerant eas ipsas sibi causas esse periculi, quibus argumentis se ad salutem uti arbitrabantur; ib. V, 146.

4. **mit Präpositionen**: sum sine: velut haec tota fabella veteris et plurimarum fabularum poëtriae quam est sine argumento! Cael. 64.

traduco ab: itaque haec causa ab argumentis, a coniectura, ab eis signis, quibus veritas inlustrari solet, ad testis tota traducta est; Cael. 66.

III. **nach Substantiven:** alqd: ſ. I, 1. est in; Cael. 55.—2. sum; Quinct. 41. — II, 1. habeo.

enumeratio: cum habeam rem non dubiam ..., enumeratio singulorum argumentorum non est necessaria; Cluent. 64.

inopia: quo tandem accusator inopia argumentorum confugit ||confugerit||? Sex. Rosc. 80.

vis: „at hoc Galli negant.“ at ratio rerum et vis argumentorum coarguit; Font. 21.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** agere: argumentis agemus; signis luce omni clarioribus crimina refellemus; Cael. 22.

comperire: nihil se testibus, nihil tabulis, nihil aliquo gravi argumento comperisse; Cluent. 126.

confirmare: si, quod ei (testes) dicunt, non modo nullis argumentis, sed ne litterarum quidem aliquo genere ... confirmare conantur; Scaur. 19.

firmare: ut ubi id [interrogando] argumentis atque oratione firmavero, tum testis ad crimen accommodem; Verr. a. pr. 55.

lucere: cum res ipsa tot tam claris argumentis signisque luceat; Milo 61.

patefieri: quae res primo .. pertenui nobis argumento indicioque patefacta est; Verr. a. pr. 17.

perspicere: quod quo facilius argumentis perspicere possitis; Milo 23.

probare: accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, [...] argumento probet, teste confirmet; Cael. 6.

quaerere: neque vero .. quicquam aliud in ignoto teste facere debemus nisi ut argumento, coniectura, suspicione rerum ipsarum vim naturamque quaeramus; Scaur. 15.

repudiare: hoc ipso argumento cetera testimonia repudiare debetis; Fr. A. III, 4.

resistere: ſ. I, 1. sunt innumerabilia.

respondere: quid ego nunc tibi argumentis respondeam posse fieri, ut ..? Fr. B. VI, 21.

teneri: res erat clara, neque solum argumentis, sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur; Verr. V, 101. dum haec ... constabunt, neque ullo argumento Cluentianae pecuniae crimen tenebitur; Cluent. 125.

2. **Präpositionen:** cum: una quaeque earum (rerum) multis cum argumentis dici potest; Sex. Rosc. 123.

sine: cum Sthenium sine ullo argumento ac sine teste damnasset; Verr. II, 91. quis est enim ... qui isti aetati [...] non possit quam velit petulanter, etiam si sine ulla suspicione, at non sine argumento male dicere? Cael. 8.

arguo, behaupten, beſchuldigen, rügen: I. **abſolut**: 1. **ohne Zuſatz**: de quibus quoniam verbo arguit, verbo satis est negare; Sex. Rosc. 82. „at ego, ut tute arguis, agricola et rusticus“; ib. 94. tot in Sicilia civitates sunt, quibus tu per triennium praefuisti: arguunt ceterae; paucae ... silent; una laudat; Verr. V, 57. quid respondit de Sulla Cassius? ... „non purgat“ inquit. dixi antea: ne si argueret quidem tum denique, cum esset interrogatus, id mihi criminosum videretur; Sulla 38.

2. **mit gen. crim.:** id erat certe ||certi|| accusatoris officium, qui tanti sceleris argueret, explicare ..; Sex. Rosc. 53.

3. **mit accus. c. infin.:** in vincla mercatores esse coniectos et in vinclis civis Romanos necatos esse arguo; Verr. V, 149. quis tum posset arguere ab Oppianico temptatum esse iudicium pecunia? Cluent. 80. quod tu Habiti pecunia factum esse arguis; ib. 137. arguis occisum esse a C. Rabirio L. Saturninum; Rabir. 18. quae ... si venenum ab hoc sibi paratum esse non arguit; Cael. 32.

II. **mit Object:** alqm: 1. **ohne Zuſatz**: si ipsum arguis, Romae non fuit; Sex. Rosc. 74. te ... una Mamertina civitas ... [publice laudat] ...; ceterae quidem civitates publice litteris, legationi-

bus, testimoniis accusant, queruntur, arguunt; Verr. II, 114. omnibus in rebus arguitur a me, convincitur a testibus; ib. IV, 104. cum ... is, qui arguitur, vim se hominibus armatis fecisse fateatur; Caecin. 104. sed ego in quaestionibus et indiciis non hoc quaerendum arbitror, num purgetur aliquis, sed num arguatur; Sulla 39. quid quisque ... admiserit non ex crimine, sed ex moribus eius, qui arguitur, est ponderandum; ib. 69. te .. non arguam, sed ... rogabo; Vatin. 33. ego, qui sum illorum ..., ut a te arguor, socius; Phil. II, 31. (vgl. I, 1. Sulla 38). — 2. mit gen. crim.: A. Terentius, alter testis, non modo Aebutium, sed etiam se pessimi facinoris arguit; Caecin. 25. ne arguere illum rei capitalis viderer; ib. de quo ne cuius rei argueretur quidem scire potuit (testis); ib. 73. ſ. homines. reum. — 3. mit abl. crim.: nunc non modo te hoc crimine non arguo, sed ne illa quidem communi vituperatione reprehendo; Verr. V, 46. — 4. mit accus. crim.: quod non dubitavit id ipsum quod arguitur confiteri; Caecin. 2. si, id quod me arguis, voluisse interfici Caesarem crimen sit; Phil. II, 29. — 5. mit infin. occidisse patrem Sex. Roscius arguitur; Sex. Rosc. 37. ut arguatis aliquem patrem occidisse; ib. 57. eundem tu ... et virum primarium esse dicebas et socium fraudasse arguebas; Qu. Rosc. 19. cum Roscius Fannium fraudasse arguitur ||arguatur||; ib. 21. quem minime velit is, qui eas iniurias fecisse arguatur; div. Caec. 10. Pericles Ephesius, homo nobilissimus, Romam evocatus est, quod auctor illius iniuriae fuisse arguebatur; Verr. I, 85. HS quadringentiens cepisse te arguo contra leges; ib. II, 26. alios ... sua voluntate cum piratis fuisse arguebat; ib. V, 72. te pretio remiges militesque dimisisse arguo; ib. 133. contra cuius vitam consilium facinoris inisse arguare; Deiot. 4. is ... honore amplissimo ornatus arguitur domi te suae interficere voluisse; ib. 15. ego te tantum gaudere dico, fecisse non arguo; Phil. II, 36. ſ. matrem.

alqd: usque eo quid arguas non habes, ut ..; Sex. Rosc. 45. multa sunt falsa, iudices, quae tamen argui suspiciose possunt; ib. 76. „feci quod arguis; cepi pecunias maximas cellae nomine"; Verr. III, 225. ut quod arguebam, id factum esse ostenderem; Tull. 1. *creditur* hoc ipsum, quod nos arguimus; Caecin. 3. quid accusas, Cato? quid adfers ad iudicium? quid arguis? ambitum accusas: non defendo; Muren. 67. de quo etiam si quis dubitasset antea, num, id quod tu arguis, cogitasset ..; Sulla 68.

fatentem: arguis fatentem. non est satis: accusas eum, qui ..; Ligar. 10.

homines: non intellegis primum quos homines et qualis viros mortuos summi sceleris arguas? Rabir. 26. ſ. alqm. 5. Verr. I, 85.

matrem: defende tu matrem ***Bostaris, quam ipsam arguo huic culpae esse adfinem;*** Scaur. c. 2. § 3.

reum: nec dubitet quin tanti facinoris reus arguatur, ut eo neglecto civitas stare non possit; Cael. 1.

servos: servos ipsos, quod ad me attinet, neque arguo neque purgo; Sex. Rosc. 120.

viros: ſ. homines.

argute, ſinnreich: respondeo: si mihi ad haec acute arguteque responderit; Cael. 19.

argutus, ſinnreich: alqd: poëma porro facit ita festivum, ita concinnum, ita elegans, nihil ut fieri possit argutius; Piso 70.

aridus, trocken, dürftig: folia: ex illo fonte et seminario triumphorum cum arida folia laureae rettulisses; Piso 97.

victus: in rusticis moribus, in victu arido, in hac horrida incultaque vita istius modi maleficia gigni non solere; Sex. Rosc. 75.

vita: sibi ait officium, fidem, diligentiam, vitam omnino semper horridam atque aridam cordi fuisse Quinct. 93.

arma, Waffen, Geräthe: I. **absolut**: 1. **Subject:** cadunt: omnibus istis latronibus auctoritate ipsa senatus iam pridem de manibus arma cecidissent; Phil. XIV, 21.

cedunt: „scripsisti enim: cedant arma togae"; Piso 72. scire cupio quid tandem in isto versu reprehendas: cedant arma togae; ib. 73. „cedant arma togae." quid? tum nonne cesserunt? at postea tuis armis cessit toga. quaeramus igitur utrum melius fuerit libertati populi Romani sceleratorum arma an libertatem nostram armis tuis cedere; Phil. II, 20.

denuntiant: quam ob rem illa arma, centuriones, cohortes non periculum nobis, sed praesidium denuntiant, neque solum ut quieto, sed etiam ut magno animo simus hortantur, neque auxilium modo defensioni meae, verum etiam silentium pollicentur; Milo 3.

fluunt: excident gladii, fluent arma de manibus; Phil. XII, 8.

hortantur: ſ. denuntiant.

nocent: eis, qui pro re publica quae ipsis visa erunt dixerint, ista arma ne noceant; Phil. I, 27.

peragrant: eas ||has|| (regiones) noster imperator nosterque exercitus et populi Romani arma peragrarunt; prov. cons. 33.

pollicentur: ſ. denuntiant.

propulsant: tua quid aliud arma voluerunt nisi a te contumeliam propulsare? Ligar. 18.

sunt: ad: arma esse suis nominibus alia ad tegendum, alia ad nocendum, quae qui non habuerint, eos inermos fuisse vinces; Caecin. 60. — in: sentiet in hac urbe ... esse arma, esse carcerem; Catil. II, 27. cum ... arma essent in templis, armati in foro; Sest. 35. — ubi: ubi arma fuerint, ubi coacta hominum multitudo ..., ibi vim non fuisse? Caecin. 41. — apta, habilia: eis (hominibus) arma quae cuique *habilia* ||abitalia|| atque apta essent comparat; Tull. 18. — insignia: quia pacis est insigne et otii toga, contra autem arma tumultus atque belli; Piso 73.

valent: nec rerum gestarum memoria in reditu C. Marii, sed exercitus atque arma valuerunt; Quir. 10. quam diu illa Sullani temporis arma valuerunt; dom. 79. metum credo valuisse et arma; Phil. II, 107.

volunt: ſ. propulsant.

2. **Prädicat:** sum: non esse arma caespites neque glebas; Caecin. 60.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** abicio: cum ... suasor fuissem armorum non deponendorum ||ponendorum||, sed abiciendorum; Deiot. 29. ſ. capio; Phil. VIII, 12.

adripio: statim me esse adrepturum arma iudiciorum atque legum; har. resp. 7.

armo: si haec arma, si Capitolinae cohortes, ... si dilecta iuventus ... contra Milonis impetum armata est atque illa omnia in hunc unum instituta, parata, intenta sunt; Milo 67.

capio: quae (proscriptio) facta est in eos, qui arma capere potuerunt; Sex. Rosc. 153. quos servos arma capere et bellum facere in Sicilia voluisse cognoras; Verr. V, 12. confirmant ipsi se ...; arma capiunt; ib. 95. *ne facinorosi homines* ipsi statuerent quo tempore possent suo iure arma capere, manum cogere, homines occidere; Tull. 12. ut homines unum in locum convenirent, ut arma caperent; ib. 25. consilium capiunt, ut ad servos M. Tullii veniant: dolo malo faciunt. arma capiunt: dolo malo faciunt; ib. 34. ne ipsi iudicarent posse homines servos iure arma capere et manum cogere; ib. 43. confiteor interficiendi Saturnini causa C. Rabirium arma cepisse; Rabir. 19. qui rem publicam salvam esse vellent, arma capere et se sequi iubent; ib. 20. cum omnes omnium ordinum ho-

mines, qui in salute rei publicae salutem suam repositam esse arbitrabantur, arma cepissent; ib. cum L. Metellus, Ser. Galba ... omnesque, qui tum erant, consulares pro salute communi arma cepissent; ib. 21. quid de tribunis aerariis ceterorumque ordinum omnium hominibus (dicemus), qui tum arma pro communi libertate ceperunt? ib. 27. si pro illorum laude mihi arma capienda essent; ib. 30. neminem esse dico ex his omnibus, qui illo die Romae fuerit ... pubesque tum fuerit, quin arma ceperit, quin consules secutus sit; ib. 31. P. Mucius, qui arma, quae privatus P. Scipio ceperat, ea Ti. Graccho interempto iure optimo sumpta esse defendit; Planc. 88. quid est enim dementius quam, cum rei publicae perniciosa arma ipse ceperis, obicere alteri salutaria? Phil. II, 20. cum omnino nulla causa iusta cuiquam esse possit contra patriam arma capiendi; ib. 53. omnia arma eorum, qui haec salva velint, contra illam pestem esse capienda; ib. IV, 7. placet ... praemia constituere eis, qui contra Antonium arma ceperint? ib. V, 4. maiores quidem nostri non modo, ut liberi essent, sed etiam, ut imperarent, arma capiebant: tu arma abicienda censes, ut serviamus? ib. VIII, 12. si quattuor exercitus ei, de quibus dixi, propterea laudantur, quod pro populi Romani libertate arma ceperunt; ib. X, 15. non sunt enim, credo, innumerabiles, qui pro communi libertate arma capiant; ib. 18. perspeximus enim quanta in eis, qui contra patriam scelerata arma ceperunt, inesset immanitas; ib. XI, 1. milites veterani, qui illius auctoritatem ... secuti pro re publica arma ceperant; ib. 20. qui (veterani) pro re publica arma ceperunt secutique sunt C. Caesarem auctorem beneficiorum paternorum; ib. 37. impii, quorum contra furorem et bellum et iusta arma cepimus; ib. idcircone saga sumpsimus, arma cepimus, iuventutem omnem ex tota Italia excussimus, ut ..? ib. XII, 16.

committo: cui senatus totam rem publicam, omnem Italiae pubem, cuncta populi Romani arma commiserat; Milo 61.

comparo: ʃ. I, 1. sunt apta.

comporto: cum arma in aedem Castoris comportabas; dom. 54. isdem .. consulibus * arma in templum Castoris palam comportabantur; Sest. 34. cum servorum dilectus haberetur in foro, arma in templum Castoris luce [et] palam comportarentur; Piso 23.

constituo: arma in templo Castoris ... vidente te constituebantur ab eo latrone, cui ..; Piso 11.

conveho: repente luntribus in eam insulam materiem, calcem, caementa, arma convexit; Milo 74.

converto: si palam te interemisset, omnium in se gentium non solum odia, sed etiam arma convertisset; Deiot. 18.

denuntio: nec mihi ille iudicium populi ..., sed vim, arma, exercitus, imperatores, castra denuntiabat; Sest. 40. denuntio vim, arma: removete! Phil. I, 26.

depono: possumus aliquando depositis armis sine periculo fortunarum de re pecuniaria disceptare? Quinct. 45. pacem volt M. Antonius? arma deponat, roget, deprecetur; Phil. V, 3. cum ... nos arma posuerimus, illi non deposuerint; ib. XII, 13. ʃ. abicio.

deveho: arma in villam Ocriculanam devecta Tiberi; Milo 64.

dico: causam fugae dicitis eandem quam omnes intellegimus, arma, multitudinem hominum; Caecin. 44. non dixi hanc togam, qua sum amictus, nec arma scutum aut gladium unius imperatoris, sed ..; Piso 73.

distribuo: ʃ. do; Rabir. 20.

do: † ex aedificiis ||ede sui ancus, al.|| armamentariisque publicis arma populo Romano, C. Mario consule distribuente, dantur; Rabir. 20. homines tibi arma alii in me, alii post in illum invictum civem dederunt; har. resp. 38. tum mirabor te eis armis uti, quae tibi lex dabat, noluisse; Planc. 45. quo uno versiculo satis armati semper consules fuerunt etiam nullis armis datis; Milo 70. tum contra te dedit arma hic ordo consulibus reliquisque imperiis et potestatibus: quae non effugisses, nisi te ad arma Caesaris contulisses; Phil. II, 53. serius populo Romano hunc vestitum atque arma dedimus quam ab eo flagitati sumus; ib. X, 19.

effugio: ʃ. do; Phil. II, 53.

eripio: arma ab aliis posita, ab aliis erepta sunt; Marcell. 31.

excito: cuius tanti furoris fuit, omnis reges, ... omnis provincias, omnia denique omnium arma contra se unum excitare? Deiot. 15.

extorqueo: odimus, irati pugnamus, extorqueri e ||de|| manibus arma non possunt; Phil. XIII, 15.

facio: cum pater armis faciendis tuus praefuisset; Piso 87.

fero: quibus fuit portus apud eum, quem contra arma tulerant, eis ..? Verr. V, 153. si C. Rabirius fraudem capitalem admisit, quod arma contra L. Saturninum tulit; Rabir. 26. quod (hi homines) ... magis mihi videntur vota facturi contra rem publicam quam arma laturi; Catil. II, 18. „fuit in Africa, tulit arma contra te“; Ligar. 16. „ego arma contra consules imperatoresque populi Romani, contra senatum populumque Romanum, contra deos patrios arasque et focos, contra patriam tuli“; Phil. II, 72. duo consules, contra quos arma fert; ib. XIII, 47.

flagito: qui vos ad libertatem recuperandam excitaverunt, arma, saga ||armato||, bellum flagitaverunt; Phil. VII, 21. ʃ. do; Phil. X, 19.

habeo: putasne illum immortalitatem mereri voluisse, ut propter armorum habendorum licentiam metueretur? Phil. I, 34. ʃ. I. 1. sunt ad.

inspicio: non enim reperies quemquam iudicem aut recuperatorem, qui tamquam si arma militis inspiciunda sint, ita probet armatum; Caecin. 61.

(instituo, intendo: ʃ. armo).

largior: quid est aliud omnia ad bellum civile hosti arma largiri? Phil. V, 5.

mitto: postremo, eiecto sive emisso iam ex urbe Catilina, ille arma misit, cornua, tubas, fascis, signa [legiones]; Sulla 17.

obicio: ʃ. capio; Phil. II, 20.

opprimo: ille dies, ... quo Gaius, aut quo ,,aut|| arma Saturnini *oppressa sunt*, etiam si e re publica oppressa sunt; Milo 14.

(paro: ʃ. armo).

polliceor: qui pecunias polliciti sunt, qui arma, qui se totos ... in salutem rei publicae contulerunt; Phil. XII, 7.

pono: ʃ. depono; Phil. XII, 13. eripio.

praemitto: cum arma, cum securis, cum fascis, ... cum aquilam illam argenteam ... scirem esse praemissam; Catil. II, 13.

removeo: ʃ. denuntio; Phil. I, 26.

sequor: neque enim ego illa nec ulla umquam secutus sum arma civilia semperque mea consilia pacis et togae socia, non belli atque armorum fuerunt; Marcell. 14.

sumo: sin autem ... idcirco arma sumpta sunt, ut homines postremi pecuniis alienis locupletarentur; Sex. Rosc. 137. si interfici Saturninum nefas fuit, arma sumpta esse contra Saturninum sine scelere non possunt; si arma iure sumpta concedis, interfectum iure concedas necesse est; Rabir. 19. consulibus ex senatus consulto rem publicam defendentibus se arma sumpturum; Piso 77. iudicio ac voluntate ad ea arma profectus sum, quae erant sumpta contra te; Ligar. 7. cum audiret senatus consentientis auctoritate arma sumpta || sumpta esse||; Deiot. 11. neque enim .. fieri potest, ut

non ... ille hostis (sit), contra quem iure arma sumpta sunt; Phil. IV, 2. omnes illo die Scauri, ... Crassi arma sumpserunt; ib. VIII, 15. mihi consuli supplicatio nullis armis sumptis ... decreta est; ib. XIV, 24. f. capio; Planc. 88.

sustineo: sustinere iam populus Romanus omnium nationum non vim, non arma, non bellum, sed luctus, lacrimas, querimonias non potest; Verr. III, 207.

timeo: ego ... iudiciumne timui? non servos, non arma, non vim? Milo 36.

vito: hunc ego diem exspectans M. Antonii scelerata arma vitavi; Phil. III, 33.

2. **Dativ**: cedo: cesseram, ... si commoveri omnia videbantur, tempori; si vis suberat, armis; Sest. 64. qui armis cessissem vel tuis urbanis, vel ... alienis; Fr. B. XV, v, 4. f. I, 1. cedunt; Phil. II, 20.

committo: neque senatui modo, sed etiam publicis praesidiis et armis (se commisit); Milo 61.

obicio: servorum et egentium civium et facinorosorum armis meos civis ... pro me obici nolui; Milo 36. ego meum saepe corpus et vitam obieci armis inimicorum tuorum; ib. 100.

3. **Ablativ**: nudo: quam (vitam) vos, iudices, nolite armis suis spoliatam atque nudatam obicere invidiae; Sulla 79.

opus est: nihil opus esse armis, nihil contentione; Piso 78.

spolio: non ille a me spoliatus armis audaciae ..., sed indemnatus .. in exsilium eiectus a consule ... dicetur; Catil. II, 14. f. nudo.

vaco: quorum igitur veteranorum animos ne offendamus veremur? ... an eorum, qui utrisque armis vacant? Phil. XI, 38.

utor: cum ... res in eam consuetudinem venisset, ut homines minore religione armis uterentur; Tull. 10. bene ut armis, optime ut equis uteretur; Deiot. 28. armis utatur, si ita necesse est, ut dicit, sui defendendi causa; Phil. I, 27. f. 1. do; Planc. 45.

4. **mit Präpositionen**: audio de: si quid ipsi audistis communi fama atque sermone de vi, de manu, de armis, de copiis; Flacc. 13.

celo de: de armis, de ferro, de insidiis celare te noluit? Deiot. 18.

compello ad: qui ad illa arma fato sumus nescio quo rei publicae misero funestoque compulsi; Marcell. 13.

confero ad: f. 1. do; Phil. II, 53. — cum: ut ... forum et iuris dictionem cum ferro et armis ... conferatis; Verr. IV, 121.

confugio ad: civitates ... ad vim atque ad arma confugient, ut ..? Verr. I, 78. cum coëgeris homines miseros ... ad vim, ad manus, ad arma confugere; ib. 82. qui ab iure, officio, [bonis] moribus ad ferrum, ad arma, ad caedem confugerit; Caecin. 93.

conquiesco ab: si ... urbs ab armis sine Milonis clade numquam esset conquietura; Milo 68.

constituo de: praetores ... de vi et armis severum iudicium constituerunt; Tull. 42.

discedo ab: cum ... Sextus .. Pompeius ... huius ordinis auctoritate ab armis discesserit; Phil. V, 41. eorum, qui cum M. Antonio sunt, qui ab armis discesserint; ib. VIII, 33.

dubito de: in quo iudicio non de armis dubitatum, sed de verbis quaesitum esse dicatur; Caecin. 38.

eo ad: miramur ad arma contra istum hominem Lampsacenos isse? Verr. I, 113. si C. Rabirio, quod iit ad arma, crucem T. Labienus in campo Martio defigendam putavit; Rabir. 28. si P. Sestius ... occisus esset, fuistisne ad arma ituri? Sest. 81. quae potest esse maior fides quam ... propter aes alienum ire ad arma? Phil. VI, 11.

evoco ad: cum ad arma consules ex senatus consulto evocassent ||vocavissent||; Rabir. 21.

insum in: an in coacta multitudine, in armis, in telis ... dubium vobis fuit inesse vis aliqua videretur necne? Caecin. 31.

proficiscor ad: f. 1. sumo; Ligar. 7.

recedo ab: posteaquam victoria constituta est ab armisque recessimus; Sex. Rosc. 16.

sum in: nimirum .. pro hac nobilitate pars maxima civitatis in armis fuit; Sex. Rosc. 149. fore in armis certo die ... C. Manlium; Catil. I, 7. cum (Volaterrani) etiam tum essent in armis; dom. 79. isdem in armis fui; Ligar. 9.

tollo ex: librarium illud legum vestrarum, quod te aiunt ... ex mediis armis turbaque nocturna tamquam Palladium sustulisse; Milo 33.

voco ad: non vos ad arma vocan*dos esse, verum* ad suffragia cohortandos contra oppugnationem vestrae maiestatis putavi; Rabir. 35. ad arma (credo) vocarent, qui ne vestitu quidem defendi rem publicam sissent; Sest. 44.

III. **nach Adjectiv**: socius: f. II, 1. sequor.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: ardor: non fuit recusandum in tanto civili bello, tanto animorum ardore et armorum, quin ..; Marcell. 24.

causa: cum tu ceteraeque rei publicae pestes armorum causam quaereretis; Vatin. 6.

discrimen: tantum autem aberat a bello, ut ... defuerit civium studiis potius quam eos in armorum discrimen adduceret; Phil. X, 14.

domitor: ille erat ut odisset ... vexatorem furoris, domitorem armorum suorum; Milo 35.

fremitus: exauditus in agro propinquo et suburbano est strepitus quidam reconditus et horribilis fremitus armorum; har. resp. 20.

interpretes: num ergo etiam armorum interpretes quaerimus ||*erimus*||? Phil. V, 9.

iudicium: si quod erit armorum iudicium, tum ista dicito: iuris iudicium cum erit et aequitatis, cave ..; Caecin. 61.

metus: me ... nulla cognatione munitum, nullo armorum ac tumultus metu, ... fratris ... lacrimae ... a vobis deprecatae sunt; Quir. 7.

officina: quid? illam armorum officinam ecquid recordaris, cum ..? Piso 87. armorum officinas in urbe videtis; Phil. VII, 13.

periculum: ingratus est iniustusque civis, qui armorum periculo liberatus animum tamen retinet armatum; Marcell. 31.

sensus: cuius latus ille mucro petebat? qui sensus erat armorum tuorum? Ligar. 9.

studium: cum is ... se quasi armorum studio in maximam familiam coniecisset; Sest. 9.

suspicio: quoniam armorum suspicio nulla est; Rabir. 35.

vis: cum vi prope iustorum armorum profugisset; Sest; 50. nec inter tantam vim armorum existimarem esse oratori locum; Milo 2. cum adesse ipsis propter vim armorum non licebat; Phil. I, 36.

2. **mit Präposition**: iudicium de: f. II, 4. constituo de.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: abicere: bonis viris, qui omnem auctoritatem Clodianis armis abiecerant; Milo 94.

adducere: armis et ferro rem in discrimen adducere; Phil. V, 39.

adiuvare: pecunia, militibus et, quod maxime deerat, armis nostros duces adiuverunt; Phil. XII, 10.

adoptare: quod C. Cassium et Brutos patronos adoptassent. magno quidem studio ..., non, ut te et Basilum, vi et armis; Phil. II, 107.

agere: qui armis quam iure agere maluissent; Tull. 42. cum omnia vi et armis egeris; Sest. 78.

armari: ego cum vestris armis armatus sim ||armatus|| insignibusque amplissimis ornatus ||exornatus||; leg. agr. II, 101.

astringere: sed tamen una atque altera aetas ... vel armis vel legibus potest totam Galliam sempiternis vinculis astringere; prov. cons. 34.

avertere: cum ... homines inermos ... armis, viris, terrore periculoque mortis reppulerit, fugarit, averterit; Caecin. 33.

capi: qui illas a maioribus pulcherrimas vectigalium sedis armis captas accepistis; leg. agr. II, 82.

certare: quicum vi et armis certare noluisset, eum iure iudicioque superare; Caecin. 1.

cogere: si qui me exire domo mea coëgisset armis; Caecin. 34. non est verbis rogandus, cogendus est armis; Phil. V, 26.

compellere: qui ... singulari virtute et gloria civem domum vi et armis compulit; Milo 73.

conficere: qui nationem Allobrogum et reliquias ||nationis Allobrogum reliquias, al.|| suis iterum armis conficiat atque opprimat; Font. 36.

confirmare: omnis tibi rei publicae partis aegras et labantis, ut eas his armis sanares et confirmares, esse commissas; Milo 68.

confligere: qui C. illi Mario ..., ne armis confligeret, cedendum esse duxit; Piso 20.

contendere: qua de re iure disceptari ||deceptari, al.|| oporteret, armis non contendere; Caecin. 1. contenderem contra tribunum plebis privatus armis? Sest. 43.

curare: hunc tu civem ferro et armis et exercitus terrore ... domo et patria ... cedere curasti; dom. 5.

decernere: nisi servire malumus quam ne serviamus armis animisque decernere; Phil. III, 33. de libertate enim populi Romani, non de suis commodis armis decernendum vident; ib. X, 16.

decertare: ut confligendum sibi et armis decertandum putent; Caecin. 46. armis decertare pro mea salute nolui; Quir. 13. quod si ... vi et armis contra vim decertare voluissem; dom. 63. mihi ... et tecum et cum illis armis decertandum fuit; ib. 91.

defendere: ut non modo armati damnum nemini darent, verum etiam lacessiti iure se potius quam armis defenderent; Tull. 8. potui ... multis auctoribus fortissimis viris me vi armisque defendere; sen. 33. nolui, cum consul communem salutem sine ferro defendissem, meam privatus armis defendere; ib. 34.

deleri: utrum pluris arbitramini per hosce annos militum vestrorum armis hostium urbis an hibernis sociorum civitates esse deletas? imp. Pomp. 38.

dimicari: erat non iure, non legibus, non disceptando decertandum ...: armis fuit, armis, inquam, fuit dimicandum, quibus a servis atque a servorum ducibus caedem fieri senatus et bonorum rei publicae exitiosum fuisset; Planc. 87.

dissidere: non enim consiliis solum et studiis, sed armis etiam et castris dissidebamus; Marcell. 30.

disturbare: quem ... spoliare fana sociorum, vi [conatum] et armis disturbare iudicia (solitum esse scimus); Sulla 71.

excludere: qui ... armis et praesidiis populum et magistratus foro excluserit; Phil. III, 30. in quo (consulatu) ... armis aut obsedit aut exclusit senatum; ib. VII, 15.

exerceri: ei ..., dum armis exercetur, anulus aureus ... fractus et comminutus est; Verr. IV, 56.

expellere: Cn. Octavius consul armis expulit ex urbe conlegam; Catil. III, 24.

exterminare: qui civem, ... quem omnes gentes urbis ... conservatorem iudicarant, servorum armis exterminavit; Milo 73.

fieri caedem: s. dimicari.

firmare: Gallia D. Bruti nutum ipsum ... secuta armis, viris, pecunia belli principia firmavit; Phil. XII, 9.

frangi: iam omnis fracta dissensio est armis, exstincta aequitate victoris; Marcell. 32.

fugari: is, qui armis proterritus, fugatus, pulsus est, non videtur esse deiectus? Caecin. 31. s. avertere.

geri: quae (res) cum armis gesta sit, rescindi iure non possit; Caecin. 40. armis enim gesta numquam profecto in iudicium vocabuntur; Phil. I, 21.

infestus, inimicus: inrupit in Galliam, quam sibi armis animisque infestam inimicamque cognovit; Phil. X, 21.

invictus: ea luxuries, quae ipsum Hannibalem armis etiam tunc invictum voluptate vicit; leg. agr. II. 95.

obsidere: s. excludere; Phil. VII, 15.

occurri: utrum pedem cum intulero ..., tum expellar ..., an eadem vi et isdem armis mihi ante occuratur; Caecin. 39. non esse deiectum eum, cui vi et armis ingredienti sit occursum; ib. 64.

opprimi: quae fieri nisi armis oppressa re publica nullo modo poterant; Sest. 84. si res publica vi consensuque audacium armis oppressa teneretur; ib. 86. nullum fuisse de alea lege iudicium; vi oppressum et armis; Phil. II, 56. s. conficere.

ostendere: quod illa gens quid de nostro imperio sentiret ostendit armis; Flacc. 69.

parere: non dubitabitis ||dubitatis|| quin idcirco haec aerarii causa non vendiderint ei, qui armis et virtute pepererunt, ut ..; leg. agr. I, 4.

pellere: cuius patrem armis pellendum a suis moenibus censuissent; Flacc. 57. qui me ... vi, armis, dissensione hominum ... pulsum esse dixit; dom. 68. cum civis is, quem hic ordo ... conservatorem patriae iudicarat, nullo iudicio, nulla lege, nullo more, servitio atque armis pelleretur; Piso 23. qui ... hunc P. Varium ... pellere possessionibus armis castrisque conatus est; Milo 74. s. fugari.

persequi: qui non notam apponas ad malum versum, sed poëtam armis persequare; Piso 73. quis est qui eum hostem non existimet, quem qui armis persequuntur ||persequantur||, conservatores rei publicae iudicantur? Phil. III, 14.

petere: haec cum peterent armis ei, quorum erant legibus; Phil. II, 75.

posse: maiores nostros non modo armis plus quam ceteras nationes, verum etiam consilio sapientiaque potuisse; Sex. Rosc. 69. qui exercitu, qui armis, qui opibus plurimum poterant; Planc. 86. s. ulcisci.

possidere: unus omnem omnium potestatem armis et latrociniis possidebat; Sest. 34.

proferre: qui agri finis armis proferre mallet quam iure defendere; Tull. 14.

prohiberi: quod si non metuis viros fortis egregiosque civis, quod a corpore tuo prohibentur armis; Phil. II, 116.

proterreri: si ... tu solus prohibitus (eris) et a tuis aedibus vi atque armis proterritus; Caecin. 37. s. fugari.

reciperare: idcircone exspectata ||expetita, al.|| nobilitas armis atque ferro rem publicam reciperavit, ut ..? Sex. Rosc. 141.

recipere: cum ... imperii .. maiestatem, quam armis receperat, legibus confirmaret; Sex. Rosc. 131.

redigere: s. subigere.

redire: quo scelere damnatus in eam urbem rediit armis, ex qua excesserat legibus; Phil. XIII, 27.

repellere: s. avertere.

revocare: non enim ille deprecatione rediit, sed in discessu civium exercitu se armisque revocavit; Quir. 7.

saepiri: caritate te et benevolentia civium saeptum oportet esse, non armis; Phil. II, 112.
sanare: f. confirmare.
stipari: quas Kalendas Iunias exspectasti? an eas, ad quas te peragratis veteranorum coloniis stipatum armis rettulisti? Phil. II, 100. qua enim *in* barbaria quisquam tam taeter ... tyrannus, quam in hac urbe armis barbarorum stipatus Antonius? ib. XIII, 18.
subigere: quos [magnis] adiutoribus *illis* usi armis subegimus atque in dicionem nostram redegimus; Balb. 25.
subvenire: fore ut omnes inflammati odio ... armis, equis, viris D. Bruto subveniremus; Phil. VIII, 21.
superare: quem (exercitum) consul non armis, sed vestra auctoritate superaram; sen. 32. quos homines si ... vi armisque superassem; Sest. 39.
superior: nec fuisse dubium quin contentione et armis superior posset esse; Planc. 89.
tenere: cum ... id .. templum ... a coniuratorum reliquiis ... armis teneretur; Piso 23. armis nunc omnia tenemus; Phil. XII, 13.
tolli: quo iure? an eo, quod vi et armis omne sublatum est? Phil. I, 26.
vinci: qui aut victi armis sunt aut invitissimi paruerunt; Font. 49.
vindicare: se ... ex omni hominum sermone non armis, sed patrimonio suo vindicavit; Sulla 59.
violare: amicitiae nomen ac societatis, quod armis violarat; Sest. 59.
ulcisci: quod ille, qua re plurimum potuit, ea ipsa re inimicos suos ultus est, armis; Quir. 20.
urgueri: nec ille armis solum, sed etiam decretis nostris urguendus est; Phil. III, 32. multo postea gravius urguebamur armis domesticis; ib. VII, 14.
elliptisch: senatus haec verbis, Opimius armis; Phil. VIII, 14.
2. **Präpositionen**: cum: ut viri fortes ... illud contentionis odium simul cum ipsa pugna armisque deponant; Piso 81.
in: ut L. Catilinam ducere exercitum hostium atque in armis volitare audiatis; Catil. II, 15. et certe in armis militum virtus, locorum opportunitas ... multum iuvant; Marcell. 6.
inter: sanctissimas leges, Aeliam et Fufiam dico, quae ... etiam inter Sullana arma vixerunt; Vatin. 23. silent enim leges inter arma; Milo 11.
propter: quos propter haec arma in iudicium vocavissent; Tull. 43.
sine: an quod factum eius modi est, ut ... sine armis, sine caede, sine maleficio fieri non poterit, id sine dolo malo factum iudicabitur? Tull. 32. qui sine armis ac multitudine vim fecerit; Caecin. 93. sine armis, sine exercitu ... interitu rem publicam liberavi; Sulla 33. qui sine armis etiam consul rem publicam conservarat; Sest. 47. quid est vobis consulibus gestum sine armis? Piso 15. cum ... rem .. publicam sine armis maximo civilis belli periculo liberavit; Phil. XIII, 8. quod si auctoritatem interponis sine armis; ib. 15.

armamentarium, Zeughaus: do ex: ex aedificiis ||ede sui ancus|| armamentariisque publicis arma populo Romano, C. Mario consule distribuente, dantur; Rabir. 20.

armarium, Schrank: est: cum esset in aedibus armarium, in quo sciret esse nummorum aliquantum et auri; Cluent. 179.
expilo: armario expilato, pecunia ablata; Cluent. 181.
animadverto in: cum exsectio illa fundi in armario animadverteretur; Cluent. 180.
aufero de: minus clarum putavit fore quod de armario quam quod de sacrario esset ablatum; Verr. IV, 27.
promo ex: tunc aurum ex armario tuo promere ausa es? Cael. 52.
sum in: f. est.
fundus: ipse armarii fundum exsecuit, et HS * et auri quinque pondo abstulit; Cluent. 179.

armatura, Bewaffnung, Bewaffnete: est nostra: nostrae sunt legiones, nostra levis armatura, noster equitatus; Phil. X, 14.

armatus: f. armo.

armentum, Großvieh: greges: fundit apothecas, caedit greges armentorum reliquique pecoris, quodcumque nactus est; Phil. III, 31.

armiger, Waffenträger: sum: quis est Sergius? armiger Catilinae, stipator tui corporis, signifer seditionis; dom. 13.

armo, ausrüsten, bewaffnen: A. **substantivisch**: I. **absolut**: 1. Subject: interficiunt: „erant enim armati, qui te interficerent, in eo ipso loco conlocati"; Deiot. 17.
obsident: veni in aedem Telluris et quidem invitus, cum omnis aditus armati obsiderent; Phil. II, 89.
obstat: cum in antiquum fundum ingredi vellet ..., frequentes armati obstiterunt; Caecin. 21. etiam si nemo obstaret armatus; Phil. V, 9.
sunt: fuisse compluris armatos; Caecin. 24. A. Atilius et eius filius L. Atilius .. armatos ibi fuisse .. dixerunt; ib. 27. is testis, ... cum omnes ante eum dixissent testes armatos cum Aebutio fuisse compluris, solus dixit non fuisse; ib. 30. itane vero? scire esse armatos satis est, ut vim factam probes; in manus eorum incidere non est satis? ib. 45. cum ... arma essent in templis, armati in foro; Sest. 35.
versantur: clivi Capitolini mentionem facere, cum inter subsellia nostra versentur armati; Phil. II, 19.
2. **Prädicat**: sum: vinces profecto non fuisse armatos eos, qui saxa iacerent ...; non fuisse armatos eos, qui praetereuntes ramum defringerent arboris; Caecin. 60. „non fuerunt armati, cum fustibus et cum saxis fuerunt"; ib. 64. armatos non fuisse eos, qui sine scutis sineque ferro fuerint; ib. non fuisse armatos eos, qui neque ferri quicquam neque scutum ullum habuerint; ib.
II. **nach Verben**: 1. Accusativ: appello: armatos, si Latine loqui volumus, quos appellare vere possumus? opinor eos, qui scutis telisque parati ornatique sunt; Caecin. 60.
conloco: horam unam aut duas eodem loco armatos, ut conlocati fuerant, retinere magnum fuit? Deiot. 19. „omnes claudentur aditus; armati in praesidiis multis locis conlocabuntur; Phil. I, 25. in cella Concordiae conlocari armatos, latrones, sicarios; ib. V, 18. f. I, 1. interficiunt.
conspicio: si quos armatos quamvis procul conspexissent; Caecin. 45. si vero simul ac procul conspexit armatos, recessisset; ib. 46.
habeo: denuntiat Caecinae se armatos habere; Caecin. 20. quod unus M. Antonius in hac urbe post conditam urbem palam secum habuerit armatos; Phil. V, 17. num ... aut hominem occidit aut secum habuit armatos? ib. VIII, 27.
includo: qui ... armatos in cella Concordiae, cum senatum haberet, incluserit; Phil. III, 30.
iudico: [quod inermi armati iudicarentur]; Caecin. 62.
probo: non enim reperies quemquam iudicem aut recuperatorem, qui tamquam si arma militis inspiciunda sint, ita probet armatum, sed perinde valebit quasi armatissimi fuerint, si reperientur ita parati fuisse, ut vim vitae aut corpori potuerint adferre; Caecin. 61.
retineo: f. conloco; Deiot. 19.
video: vidi armatos, quamvis paucos: [magna]

vis est; Caecin. 47. si ex eo loco metu permotus fugisset, cum armatos vidisset; ib. 49.

vinco: bis servavi rem publicam || servavi ||, qui consul togatus armatos vicerim, privatus consulibus armatis cesserim; dom. 99.

2. Dativ: minor: quidam enim non modo armatis, sed interdum etiam otiosis minabantur; Marcell. 18.

obsisto: armatus *ipse* vobiscum *armato* obsisterem; Rabir. 35.

3. mit Präposition: sum cum: L. Caelius ... Aebutium cum armatis dixit fuisse compluribus; Caecin. 26.

III. nach Substantiven: agmen: at hanc pestem agmen armatorum sequebatur; Phil. V, 18.

aspectus: aspectus armatorum ad vim probandam valebit: incursus et impetus non valebit? Caecin. 45.

corona: cur armatorum corona senatus saeptus est? Phil. II, 112.

impetus, incursio: causam fugae dicitis ... arma, multitudinem hominum, incursionem atque impetum armatorum; Caecin. 44. incursus: f. aspectus.

inruptio: inruptionem armatorum in Trebonii domum; Phil. XI, 7.

manus: f. I, 1. sunt; Caecin. 45.

multitudo: cum .. armatorum multitudinem videret; Caecin. 22.

praesidium: in sua civitate sine armatorum praesidio non posse vivere; Phil. II, 112.

vis: non enim maior est iniuria, ... si armatis quam si inermibus, qui vim armatorum haberent ad nocendum; non si pluribus quam si uno armato; Caecin. 63. neque in vi armatorum spectari oportere in quo loco sit facta vis, verum sitne facta; ib. 85.

IV. Umstand: 1. Ablativ: saepiri: ille, ... qui stipatus semper sicariis, saeptus armatis, munitus indicibus fuit; Sest. 95.

stipari: cum esses foedissime stipatus armatis; Phil. II, 6. qui ... senatum stiparit [armatis]; ib. III, 30.

elliptisch: f. III. vis; Caecin. 63.

2. Präposition: cum: Larinum in summo timore omnium cum armatis advolavit; Cluent. 25. *quid fac*erem, si T. Labie*nus* ... Capitoli*um cum armatis occupa*visset? Rabir. 35.

B. verbal (und adjectivisch): alqm: qui tum armati dies noctisque concursabant; Sex. Rosc. 81. quod (signum) M. Marcellus armatus et victor viderat; Verr. IV, 130. ut omnes || homines || ita familias suas continerent, ut non modo armati damnum nemini darent, verum etiam lacessiti ..; Tull. 8. qui se armatus saepe in hostium manum multitudinemque immiserit; Font. 48. impetum armati Antiochi ceterorumque tela ... refugit; Caecin. 22. armatos se tibi obstitisse, ne in aedis accederes; ib. 36. ut, qui armatus de possessione contendisset, inermus plane de sponsione certaret; ib. 93. cum Saturnius Capitolium teneret armatus; Rabir. 20. cum armatus M. Aemilius, princeps senatus, in comitio constitisset; ib. 21. esse praemissos qui tibi ad forum Aurelium praestolarentur armati; Catil. I, 24. ne eam civitatem, quam servassem inermis, armatus in discrimen adducerem; dom. 76. quos iam armatos contra populum Romanum videbat; prov. cons. 32. vobis non modo inspectantibus, sed etiam armatis; Milo 101. qui ... certe contra ipsum Caesarem est congressus armatus; Ligar. 9. quis non eam victoriam probet, in qua occiderit nemo nisi armatus? ib. 19. cuius in victoria ceciderit nemo nisi armatus; Deiot. 34. video autem quam sit odiosum habere eundem iratum et armatum; Phil. I, 27. non est hostis, qui consuli armatus obsistit; ib. VIII, 6. hoc senatus consulto ardentem inflammabitis et armatum armabitis Cassium; ib. XI, 32. qui hodie mons sacer nominatur, in quo armati consederant; Fr. B. VI, 24. tum interposita fide per tris legatos ... Romam armati reverterunt, in Aventino consederunt, inde armati in Capitolium venerunt; ib. 25. f. A, I, 2. II, 1. probo. 2. obsisto. — **alq. re:** aerario: f. consules; har. resp. 58. — animis: at vero excitati, erecti, parati, armati animis iam || itam, al. || esse debemus; Phil. VII, 26. — auctoritate: f. temeritatem. — armis: ego cum || enim || vestris armis armatus sim || armatus || insignibusque amplissimis ornatus || exornatus ||; leg. agr. II, 101. — audacia: quamquam ... erat incredibili armatus audacia; dom. 141. — beneficio: quem sua lege et suo beneficio ornatum, munitum, armatum solet gloriari; Sest. 135. — copiis: f. virum; Phil. XIII, 22. — coriis: f. exercitum; Verr. II, 5. — exercitu: f. consules; har. resp. 58. — frumento: f. exercitum; Verr. II, 5. — legibus: cum se non modo contra vim et ferrum, sed etiam contra verba atque interfationem legibus sacratis esse armatum putaret; Sest. 79. f. beneficio. — muris: f. Karthaginem. — nomine: f. hominem; Sest. 24. — provinciis: f. consules; har. resp. 58. — rebus: f. accusatorem. — religione: f. magistratus. — senatus consulto: f. alqm; Phil. XI, 22, — tunicis: f. exercitum; Verr. II, 5. — versiculo: f. consules; Milo 70. — (sumptu, periculo: f. navem).

accusationem: tota illa lex accusationem tuam, si haberes nocentem reum, fortasse armasset; Muren. 46.

accusatorem: neque in eo solum diligens fuit, ut accusatorem filio suo compararet, sed etiam cogitavit, quibus eum rebus armaret; Cluent. 191.

animum: ingratus est iniustusque civis, qui armorum periculo liberatus animum tamen retinet armatum; Marcell. 31.

avum: eo tempore huius avus Lentuli, vir clarissimus, armatus Gracchum est persecutus; Catil. IV, 13.

barbaros: nec tamen, ut Antonio senatum habente, in consilio regis versabantur barbari armati; Phil. III, 9.

catervas: cum forum armatis catervis perditorum hominum possideres; dom. 110.

civem: solus ille cognovit quem ad modum armatum civem ... vinciri || vincere || oporteret; har. resp. 6. quae (lex) de seditiosis ... civibus, qui armati senatum obsederint ..., cotidie quaeri iubeat; Cael. 1.

classis: cum vero in hanc rei publicae navem ... armatae tot classes ... incursare viderentur; Sest. 46.

coloniam: non praeponitur huic urbi ista colonia, sed opponitur. at quem ad modum armatur! leg. agr. I, 20.

coniurationem: cum illa coniuratio ex latebris ... erupisset palamque armata volitaret; Sest. 9.

coniuratos: quod coniuratos armastis; Piso 16.

conlegam: di faxint ut meus conlega, vir fortissimus, hoc Catilinae nefarium latrocinium armatus opprimat; Muren. 84.

consules: consules, sceleris sui socios, aerario, provinciis, exercitu armavit; har. resp. 58. quo uno versiculo satis armati semper consules fuerunt etiam nullis armis datis; Milo 70. f. A, II, 1. vinco.

dissensionem: quam legem Q. Catulus armata dissensione civium rei publicae paene extremis temporibus tulit; Cael. 70.

ducem: ut ... parati atque armati seditionis duces (essent); dom. 12. quibus ducibus improbos civis res publica vicit armatis; Planc. 88. non fuit recusandum ... quin ... multa .. uterque dux faceret armatus, quae idem togatus fieri prohibuisset; Marcell. 24.

egentis: ſ. servum; Planc. 86.

exercitum: nam sine ullo sumptu nostro coriis, tunicis frumentoque suppeditando (Sicilia) maximos exercitus nostros vestivit, aluit, armavit; Verr. II, 5. quod exercitus armatos movet, id advocationem togatorum non videbitur movisse? Caecin. 43. nec armati exercitus terrorem opponet togatis; Sest. 52.

familias: cum multae familiae dicerentur in agris longinquis et pascuis armatae esse caedisque facere; Tull. 8.

hominem: QUANTAE PECUNIAE PARET DOLO MALO FAMILIAE P. FABII VI HOMINIBUS ARMATIS COACTISVE DAMNUM DATUM ESSE M. TULLIO; Tull. 7. nihil opus fuisse iudicio de vi coactis armatisque hominibus; ib. 9. videreturne vi hominibus coactis armatisve damnum dolo malo familiae datum; ib. 12. (homines) passim vagabantur armati, non obscure, sed ut..; ib. 19. vi hominibus armatis rem esse gestam non infitiantur; ib. 23. suam familiam fecisse dicit. quo modo? vi hominibus armatis; ib. 25. in ea re eam ipsam familiam vi armatis hominibus damnum dedisse; ib. 27. cum facit ipsa familia vim || vi | armatis coactisve hominibus et damnum cuipiam dat; ib. 28. QUANTAE PECUNIAE PARET A FAMILIA P. FABII *VI* HOMINIBUS ARMATIS DAMNUM M. TULLIO DATUM || * * TUM, al. ||; ib. 31. et familiam P. Fabii fecisse et vi hominibus armatis fecisse; ib. quod vi hominibus armatis coactisve familia fecisse diceretur; ib. 39. in hoc iudicio videtis agi de vi, videtis agi de hominibus armatis; ib. 42. quid opus fuit vi? quid armatis hominibus? ib. 54. ac mihi quidem .. audax praecipue fuisse videtur Aebutius in convocandis hominibus et armandis; Caecin. 2. si negassent vim hominibus armatis esse factam; ib. 4. quis est qui . . vim hominibus armatis factam relinqui putet oportere? ib. 9. homines permultos, liberos atque servos, coëgisse et armasse Aebutium; ib. 20. iste ad omnis introitus . . . armatos homines opponit; ib. 21. his rebus ita gestis P. Dolabella praetor interdixit, ut est consuetudo, DE VI HOMINIBUS ARMATIS sine ulla exceptione; ib 23. improbus fuit, quod homines coëgit, armavit, coactis armatisque vim fecit; ib. „convocavi homines, coëgi, armavi;" ib. 24. in Aebutium hoc dicit, armatos homines fuisse; ib. 25. „non enim te sum passus in fundum ingredi, sed armatos homines opposui;" ib. 31. Caecinam . . . pulsum prohibitumque esse vi coactis hominibus et armatis; ib. 32. nec aequitati quicquam tam infestum est quam convocati homines et armati; ib. 33. si te hodie domum tuam redeuntem coacti homines et armati . . . primo aditu vestibuloque prohibuerint; ib. 35. C. Pisoni || Pisone || domo tectisque suis prohibito . . . per homines coactos et armatos praetor quem ad modum...opitulari possit non habebit? ib. 36. si auctoritate virorum talium vis armatorum hominum *in* iudicio approbata videatur; ib. 38. „reieci ego te armatis hominibus, non deieci;" ib. qui obstiterit armatis hominibus; ib. 39. ut primo in castello Caecinae dixit Aebutius se homines coëgisse et armasse; ib. 46, HOMINIBUS COACTIS ... ARMATISVE; ib. 59. 60. quem hominibus armatis deieceris; ib. 60. auderesne dicere interdictum esse de hominibus armatis, hic autem hominem armatum unum fuisse? ib. 62, ea (vis) fit plerumque per homines coactos armatosque; ib. 63. „fateor me homines coëgisse, fateor armasse;" ib. 66. si hoc nos non obtinemus, vi armatis hominibus deiectum esse eum, quem vi armatis hominibus pulsum fugatumque esse constet; ib. 75. „quia certe .. deiectus est Caecina vi hominibus armatis aliquo ex loco;" ib. 80. si qui mihi praesto fuerit cum armatis hominibus extra meum fundum et me introire prohibuerit; ib. 87. si quis te ex aedibus tuis vi hominibus armatis deiecerit, quid ages? ib. 89. si qui iam de foro redeuntem armatis hominibus domum tuam te introire prohibuerit, quid ages? ib. cur... in hoc interdictum, DE HOMINIBUS ARMATIS, non additur (CUM EGO POSSIDEREM)? ib. 91. si sine armatis coactisve hominibus deiectus quispiam sit; ib. ostendo ex hoc interdicto DE ARMATIS HOMINIBUS ..; ib. dupliciter homines deiciuntur, aut sine coactis armatisve hominibus aut per eius modi rationem atque vim; ib. 92. cum ... is, qui arguitur, vim se hominibus armatis fecisse fateatur; ib. 104. statuite quid vos tempora rei publicae de armatis hominibus, quid illius confessio de vi ... admoneat ut iudicetis; ib. at qui homines possidebunt? ... qui ... armati in civis et expediti ad urbem esse possint; leg. agr. II, 82. ei (homines) summi imperii nomine armati totam rem publicam contrucidaverunt; Sest. 24. armati homines forum et contiones tenebant; ib. 34. cum forum, comitium, curiam multa de nocte armatis hominibus ac servis plerisque occupavissent; ib. 75. mihi negas optandum reditum fuisse per familias comparatas et homines armatos? ib. 127. num consuli vim attulerit; num armatis hominibus templum tenuerit; Vatin. 5.

hostem: ut ante Syracusani... in foro hostem armatum ac victorem quam in portu ullam hostium navem viderint; Verr. V, 97. nonne acerrime, tamquam armato hosti, sic huic legi pro vestris agris resistetis? leg. agr. II, 85.

imperatores: in qua urbe imperatores prope armati poëtarum nomen et Musarum delubra coluerunt; Arch. 27.

Italiam: cuncta contra te Italia armata est; Phil. XIII, 39.

iuventutem: si dilecta iuventus ... contra Milonis impetum armata est; Milo 67.

Karthaginem: deleta Karthago est, quod... succincta portibus, armata muris, excurere ex Africa ... videbatur; leg. agr. II, 87.

liberos: ſ. hominem; Caecin. 20.

magistratus: utrum posthac amentis ... magistratus improborum ... civium praesidio nudare an etiam deorum immortalium religione armare malitis; dom. 2.

maiores: ista lex sacrata est, quam (maiores nostri) rogarunt armati, ut inermes sine periculo possent esse; Tull. 49.

manum: ex cohorte praetoria manum fugitivorum instructam armatamque venisse; Verr. IV, 94. illi noctu, facta manu armataque, veniunt; ib. 96.

milites: armatis militibus refertum forum (viderat); Deiot. 33.

multitudinem: armari multitudinem iuris retinendi causa non convenit; Caecin. 33. cum ... multitudinem hominum coëgerit, armarit, instruxerit; ib. sin autem ingredienti cum armata multitudine obvius fueris; ib. 76. idcircone oportuit C. Rabirium ... non comparere in illa armata multitudine bonorum? Rabir. 23.

myoparonem: illi statim myoparonem egregium de sua classe ornatum atque armatum dederunt; Verr. I, 86.

navem: qui ex foedere ipso navem ... sumptu periculoque suo armatam atque ornatam mittere debuerunt; Verr. V, 50.

perditos: ſ. servum; Planc. 86.

Pontum: cum Mithridaticos impetus totumque Pontum armatum effervescentem in Asiam ... sustinerent; prov. cons. 6.

principem: ſ. alqm; Rabir. 21.

rem publicam: si quidem in hunc unum ... tota res publica armata est; Milo 67.

servum: ad hoc templum ... servorum armatorum fit concursus atque impetus; Verr. IV, 94. quod (damnum) vi per servos armatos datum esset; Tull. 11. servi P. Fabii frequentes armatique veniunt; ... neque tam multos neque repugnantis multi armati paratique occidunt; ib. 21. se Aebutio cum armatis servis venisse advocatum; Caecin. 24. duos || suos || solos servos armatos fuisse dixit; ib. 30. cum servos tuos .. cum illa tua ... perditorum manu armatos etiam in Capitolium tecum venisse consta-

bat; dom. 6. egentes in locupletis, perditi in bonos, servi in dominos armabantur; Planc. 86. servum sollicitare verbis, contra dominum armare; Deiot. 30. ausus es ... clivum Capitolinum dicere me consule plenum servorum armatorum fuisse; Phil. II, 16. ſ. hominem; Caecin. 20.

temeritatem: nec sapientiae (suae esse) temeritatem concitatae multitudinis auctoritate publica armare; Milo 2.

tribunum: se contra armatum tribunum plebis sine publico consilio decertare nolle; Piso 77.

veteranos: Caesar autem annis multis minor veteranos cupientis iam requiescere armavit; Phil. V, 44.

vim: cum maiores vim armatam nulla iuris defensione texerint; Caecin. 83. publicam causam contra vim armatam sine populi praesidio suscipere nolui; dom. 91.

virum: compluris alios summos viros, qui cum Opimio consule armati Gracchum in Aventinum persecuti sunt; Phil. VIII, 14. si omnibus suis copiis excellentem virum res publica armasset; ib. XIII, 32. ſ. avum. conlegam.

aro, ackern, bebauen: I. **absolut:** 1. **ſubſtantiviſch:** ratio: dixi iam antea ... ipsam rationem arandi spe magis et iucunditate quadam quam fructu atque emolumento teneri; Verr. III, 227.

2. **verbal:** alqs: ut arare, ut pascere, ut negotiari libeat; Verr. II, 6. qua lege Siculis tamen arare expediret; ib. III, 20. qui singulis iugis arant ..., quo in numero ... magna multitudo Siculorum fuit, quid facient? ib. 27. dicebat ille non modo se non arasse ..., sed nec dominum eius esse fundi nec locatorem; ib. 55. qui cum araret in Aetnensi cumque is ager Apronio ... esset traditus; ib. 61. arant enim tota Sicilia fere Centuripini; ib. 108. neque id solum accidit, uti ei || uti || minus multis iugis ararent, si qui in agris remanserunt; ib. 120.

arator: Verr. III, 43. 125. 128. ſ. **arator:** I, 1. arat; (S. 271, a).

cives: vos ... de civium Romanorum, qui arant in Sicilia, bonis ... cognituros; Verr. III, 11.

civitates: qui ... litteras ad civitates Siciliae miserit, per quas hortatur et rogat, ut arent, ut serant; Verr. III, 44.

II. **mit Object:** alqd: non opinor quemquam minus esse professum quam quantum arasset; Verr. III, 112. hoc tu emes ista innumerabili pecunia, quod arari aut coli possit? leg. agr. II, 67.

agrum: ſ. **ager:** II, 1. aro (S. 149, a).

ars, Kunſt, Fertigkeit, Eigenſchaft: I. **Subject:** certat: (candelabrum erat) ea varietate operum, ut ars certare videretur cum copia; Verr. IV, 65.

conciliant: omnes enim artes, quae nobis populi Romani studia concilient, et admirabilem dignitatem et pergratam utilitatem debent habere; Muren. 23.

conticiscunt: simul atque increpuit suspicio tumultus, artes ilico nostrae conticiscunt; Muren. 22.

debent: ſ. conciliant.

est, sunt: duae sunt artes, quae possunt locare homines in amplissimo gradu dignitatis: una imperatoris, altera oratoris boni; Muren. 30. — in: sic populus Romanus deligit magistratus quasi rei publicae vilicos; in quibus si qua praeterea est ars, facile patitur; Planc. 62. — administrae, comites: non enim bellandi virtus solum in summo ... imperatore quaerenda est, sed multae sunt artes eximiae huius administrae comitesque virtutis; imp. Pomp. 36. — haec: haec vero huius erat ars et malitia admiranda || miranda ||, quod accuratissime || acutissime || ... quid cuique accidisset ... odorari solebat; Verr. II, 135. — pretiosa: quid erat enim Fannii? corpus. quid Roscii? disciplina. facies non erat, ars erat pretiosa; Qu. Rosc. 28.

habent: etenim omnes artes, quae ad humanitatem pertinent, habent quoddam commune vinculum et quasi cognatione quadam inter se continentur; Arch. 2. ſ. conciliant.

locant: ſ. est; Muren. 30.

perfert: non enim illum eximia vis remigum aut ars inaudita quaedam gubernandi aut venti aliqui novi tam celeriter in ultimas terras pertulerunt; imp. Pomp. 40.

pertinent: ſ. habent. — possunt: ſ. est; Muren 30. — solet: ſ. II, 1. requiro. — videtur: ſ. certat.

II. **nach Verben:** 1. **Accuſativ:** accommodo: ſ. III, 2. Cluent. 36. — admiror: ſ. I. est haec.

concedo: omnis tuas artis, quibus tu magnus es, tibi concedit; Quinct. 93.

contineo: ſ. I. habent.

disco: cum in omni genere ac varietate artium, etiam illarum, quae sine summo otio non facile discuntur, Cn. Pompeius excellat; Balb. 15.

mitto: mitto hasce artis volgaris, coquos, pistores, lecticarios; Sex. Rosc. 134.

nescio: ut nos in mancipiis parandis quamvis frugi hominem ... ferre moleste solemus, si eas artis, quas in emendo secuti sumus, forte nesciverit; Planc. 62.

possideo: qui ... plus fidei quam artis, plus veritatis quam disciplinae possidet in se; Qu. Rosc. 17.

reprehendo: omnes enim istius modi artes in eis reprehenduntur, qui cum professi sunt, satis facere non possunt; Planc. 62.

requiro: virtus, probitas, integritas in candidato, non linguae volubilitas, non ars, non scientia requiri solet; Planc. 62.

sequor: ſ. nescio.

trado: qui se artem dicendi traditurum etiam ceteris profiteatur; Flacc. 42.

vinco: quod adsiduus usus uni rei deditus et ingenium et artem saepe vincit; Balb. 45.

2. **Dativ:** dedo: cuius prima aetas dedita disciplinae fuit eisque artibus, quibus instituimur ad hunc usum forensem, ad capessendam rem publicam, ad honorem, gloriam, dignitatem; Cael. 72.

locus est: ego qua consuevi arte utar, quoniam illi arti in bello ac seditione locus est, huic in pace atque otio; Quir. 20.

studeo: si optimis a pueritia disciplinis atque artibus studuisses et in his elaborasses; div. Caec. 39.

3. **Ablativ:** utor: ſ. 2. locus est.

4. **mit Präpoſitionen:** concedo de: num aut ille lanista omnino iam a gladio recessisse || a gladiatore cessisse, al. || videtur aut iste discipulus magistro tantulum de arte concedere? Sex. Rosc. 118.

confero ab: ut primum ex pueris excessit Archias atque ab eis artibus, quibus aetas puerilis ad humanitatem informari solet, se ad scribendi studium contulit; Arch. 4.

elaboro in: ſ. 2. studeo.

versor in: qui equidem non in umbra neque in illius aetatis disciplinis artibusque versatus est; Flacc. 5 (S. 45).

III. **nach Adjectiven:** 1. **Genetiv:** plenus: erat Italia tunc plena Graecarum artium ac disciplinarum; Arch. 5.

2. **Ablativ:** praeditus: fuit Avillius quidam ... arte quadam praeditus ad libidines adulescentulorum excitandas accommodata; Cluent. 36. cum mediocribus multis et aut nulla aut humili aliqua arte praeditis gratuito civitatem in Graecia homines impertiebant; Arch. 10. adulescentes humanissimi et doctissimi, rectissimis studiis atque optimis artibus praediti; Cael. 24. ille vir, illa humanitate praeditus, illis studiis, illis artibus atque doctrina; ib. 54.

IV. **nach Subſtantiven:** 1. **Genetiv:** alqd: ſ. II, 1. possideo.

civis: conservate igitur rei publicae .. civem bonarum artium, bonarum partium, bonorum virorum; Cael. 77.
cognatio: quae cognatio studiorum et artium prope modum non minus est coniuncta, quam ista... generis et nominis; Verr. IV, 81.
contentio: sed ut hoc omisso ad studiorum atque artium contentionem revertamur; Muren. 22.
disciplina: tribuo illis (Graecis) litteras, do multarum artium disciplinam; Flacc. 9. si (est in me) huiusce rei ratio aliqua ab optimarum artium studiis ac disciplina profecta; Arch. 1.
genus: ſ. II, 1. disco.
puerull: ut inter suos omnium deliciarum atque omnium artium puerulos... velit hos versari; Sex. Rosc. 120.
studium: cuius desiderio... omnia.. bonarum artium studia siluerunt; Vatin. 8. quis enim est illo ... aut probitate aut optimarum artium studio... praestantior? Marcell. 4. studia generis ac familiae vestrae virtutis ..., plurimarum artium atque optimarum nota mihi sunt; Ligar. 12. ſ. disciplina; Arch. 1.
varietas: ſ. II, 1. disco.
2. **mit Präposition:** alqs sine: haec [Scipio] ille non intellegebat, homo doctissimus atque humanissimus: tu sine ulla bona arte, sine humanitate ... intellegis et iudicas? Verr. IV, 98.
V. **Umstand**; 1. **Ablativ**: aspergi: idcirco illa in omni parte orationis summa arte aspergi videbatis; Balb. 56.
constare: ceterarum rerum studia et doctrina et praeceptis et arte constare; poëtam natura ipsa valere; Arch. 18.
erudiri: horum ille artibus eruditus ita contempsit hanc prudentissimam civitatem, ut ..; sen. 15. cum artibus honestissimis erudiretur; Cael. 9.
exprimere: summi enim poëtae ingenium non solum arte sua, sed etiam dolore exprimebat; Sest. 120.
florere: Graecia,... quae doctrina, quae plurimis artibus... floruit; Flacc. 64.
informari: ſ. II, 4. confero ab.
institui: si in pueritia non his artibus ac disciplinis institutus eras, ut..; Verr. I, 47. inerat... ratio et bonis artibus instituta et cura et vigiliis elaborata; Cael. 45. ſ. II, 2. dedo.
magnus esse: ſ. II, 1. concedo.
perfici: hydrias.. grandis, simili in genere atque eadem arte perfectas; Verr. IV, 97. eburneae Victoriae, antiquo opere ac summa arte perfectae; ib. 103.
persequi: quae tanta mente fiunt ut vix quisquam arte ulla ordinem rerum ac necessitudinem persequi possit; har. resp. 19.
superare: nec calliditate Poenos nec artibus Graecos... superavimus; har. resp. 19.
2. **Präpositionen:** propter: qui cum esset senex mortuus, tamen propter excellentem artem ac venustatem videbatur omnino mori non debuisse; Arch. 17.

articulus, Theil, Augenblick: in: qui hunc in summas angustias adductum putaret, ut eum suis condicionibus in ipso articulo temporis astringeret; Quinct. 19.

artifex, kunstfertig, Künstler: A. **bei Substantiven:** alqs: si qui sunt, qui in hoc reo aut potentes aut audaces aut artifices ad corrumpendum iudicium velint esse; Verr. V, 183.
(homines: ſ. B, II, 1. abduco).
servi: servos artifices pupilli cum haberet domi; Verr. I, 92.
B. **allein:** I. **absolut:** 1. agit, flet: quod... consessu maximo summus artifex et me hercule semper partium in re publica || TR. PL. || tam quam in scena optimarum, flens ... desiderio mei, egit apud populum Romanum multo gravioribus verbis meam causam, quam...; Sest. 120.
facit: idem, opinor, artifex eiusdem modi Cupidinem fecit illum, qui est Thespiis; Verr. IV, 4.
2. sum: etenim cum artifex eius modi sit, ut solus dignus videatur esse qui in scena spectetur; Quinct. 78. Canephorae ipsae vocabantur; sed earum artificem, quem? quemnam? recte admones, Polyclitum esse dicebant; Verr. IV, 5.
II. **nach Verben:** 1. abduco: formosi homines et adulescentes et artifices domum abducti; in eorum locum et ad eorum numerum cives Romani hostilem in modum cruciati et necati; Verr. V, 73.
convoco, habeo: palam artifices omnis, caelatores et vascularios, convocari iubet, et ipse suos compluris habebat; Verr. IV, 54.
relinquo: familiam magnam, multos artifices, multos formosos homines reliquit; Verr. I, 91.
2. largior: Reginos credo ..., quod scenicis artificibus largiri solebant, id huic summa ingenii praedito gloria noluisse! Arch. 10.
dico contra: ne quid mihi eius modi accideret, cum contra talem artificem dicturus essem, me vereri; Quinct. 77.
III. **nach Substantiven:** locus, numerus: ſ. II, 1. abduco.
nomina: nimirum didici etiam, dum in istum inquiro, artificum nomina; Verr. IV, 4. iuvat me haec praeclara nomina artificum, quae isti ad caelum ferunt, Verris aestimatione sic conci disse; ib. 12.
IV. **Umstand:** in: ut aiunt in Graecis artificibus eos auloedos esse, qui citharoedi fieri non potuerint; Muren. 29.

artificium, Kunstfertigkeit, Kunstgriff, Kunstwerk: I. **Subject:** delectant: haec opera atque artificia, signa, tabulae pictae, Graecos homines nimio opere delectant; Verr. IV, 132.
sunt: credo tum, cum Sicilia florebat opibus et copiis, magna artificia fuisse in ea insula; Verr. IV, 46.
II. **nach Verben**: 1. habeo: qui aliquid formae, aetatis artificiique habebant, abducit omnis; Verr. V, 64. quod omnis, qui artificii aliquid habuerant aut formae, removerat atque abduxerat; ib. 71.
obliviscor: et artificium obliviscatur et studium deponat licebit; Sex. Rosc. 49.
praesto: nisi forte hoc causae est, quod medici nihil praeter artificium, oratores etiam auctoritatem praestare debent; Cluent. 57.
2. opus est: opus est non solum ingenio, verum etiam artificio quodam singulari; Verr. IV, 87.
3. depromo ex: cum illa verba gravissima ex intimo artificio deprompsisset; Cluent. 58.
promo ex: quod HS IIII ∞ tu ex arca proferebas, HS CCCIↃↃↃ ex disciplina et artificio Roscius promebat; Qu. Rosc. 29.
sum in: quorum in isto vestro artificio, Sulpici, nihil est; Muren. 24.
III. **nach Adjectiven**: 1. cupidus: quod Verrem artificii sui cupidum cognoverant tum, cum ..; Verr. IV, 30. ut intellegatis in homine intellegentiam esse, non avaritiam, artificii cupidum, non argentis fuisse; ib. 46.
2. callidus in: non tu in isto artificio accusatorio callidior es quam hic in suo; Sex. Rosc. 49.
IV. **nach Substantiven:** 1. alqd: ſ. II, 1. habeo.
2. signa: signa pulcherrima quattuor, summo artificio, summa nobilitate; Verr. IV, 4.
3. familia cum: familiam vero quantam et quam variis cum artificiis habeat quid ego dicam? Sex. Rosc. 133.
V. **Umstand:** 1. adgredi: primo illo suo leniore artificio Heraclium adgredi conatur; Verr. II, 36.
condire: qui.. ea vitia, quae a natura habebat, etiam studio atque artificio quodam malitiae condivisset; Cluent. 72.

delectare: imagines Siciliae regum ac tyrannorum, quae non solum pictorum artificio delectabant, sed etiam commemoratione hominum; Verr. IV, 123.

duci: et tamen indicavit se non solum artificio, sed etiam pretio quaestuque duci; Verr. IV, 124.

erudiri: laudanda est ... vicinitas ... non erudita artificio simulationis vel suburbano vel etiam urbano; Planc. 22.

fieri: deum denique nullum Siculis qui ei paulo magis adfabre atque antiquo artificio factus videretur reliquit; Verr. a. pr. 14. erat etiam Stesichori poëtae statua senilis ..., summo, ut putant, artificio facta; ib. II, 87. pocula quaedam, quae Thericlia nominantur, Mentoris manu summo artificio facta; ib. IV, 38. *erant* autem haec omnia antiquo opere et summo artificio facta; ib. 46.

investigare: qui miro artificio quocumque venerat haec investigare omnia solebat; Verr. I, 64.

moliri: si quid artificio, consilio, potentia, gratia, copiis istius moliri cogitas; Verr. V, 174.

perfici: fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum..., singulari opere artificioque perfectum; Verr. IV, 72.

pervertere: numquam ille me opprimet consilio; numquam ullo artificio pervertet; div. Caec. 44.

superare: si veniret ab Statilio, tametsi artificio Roscium superaret, aspicere nemo posset; Qu. Rosc. 30. ut etiam illum ipsum [suo] artificio superasse videatur; Verr. I, 53.

vincere: ingenio, venustate , vetustate ||, artificio tu facile vicisti; Quinct. 70.

2. ex: nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat; Qu. Rosc. 28.

praeter: f. II, 1. praesto.

propter: qui ita dignissimus est scena propter artificium, ut dignissimus sit curia propter abstinentiam; Qu. Rosc. 17.

artus, eng, fest: laquei; evolet ex vestra severitate: mihi credite, artioribus apud populum Romanum laqueis tenebitur; Verr. I, 13.

arula, kleiner Altar: sunt: item ante hos deos erant arulae, quae cuivis religionem sacrarii significare possent; Verr. IV, 5.

arvum, Ackerfeld: in: an ego querellas atque iniurias aratorum non in segetibus ipsis arvisque cognoscerem? Scaur. 25.

arx, Burg, Schutzwehr: I. **absolut**: 1. concidit: videor enim mihi videre hanc urbem, lucem orbis terrarum atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem; Catil. IV, 11.

displicet: iam aperte ostendent sibi ... hoc templum Iovis Optimi Maximi atque hanc arcem omnium gentium displicere; leg. agr. I, 18.

2. sum: hic locus igitur est unus quo perfugiant; hic portus, haec arx, haec ara sociorum; Verr. V, 126. cui (latroni) templum illud fuit te consule arx civium perditorum, receptaculum veterum Catilinae militum; Piso 11.

II. **nach Verben**: 1. commendo: patria .. vobis se, vobis vitam omnium civium, vobis arcem et Capitolium ... commendat; Catil. IV, 18.

facio: in quo dixisti ... me arcem facere e cloaca lapidemque e sepulcro venerari pro deo; Planc. 95.

habeo: f. munio; div. Caec. 18.

mitto: cum ad nos Cotylam mitteret, ornamentum atque arcem amicorum suorum; Phil. VIII, 24.

munio: hanc habent arcem minus aliquanto nunc quidem munitam quam antea, verum tamen..; div. Caec. 18. munite communem arcem bonorum, obstruite perfugia improborum; Sulla 79. ut Thessalonicenses ... relinquere oppidum et arcem munire cogantur; prov. cons. 4. Thessalonicensis, cum oppido desperassent, munire arcem coëgerunt; Piso 84.

obtineo: non minus magnum (crimen) est vos Africam, arcem omnium provinciarum ..., obtinere voluisse quam ..; Ligar. 22.

occupo: aede Castoris tamquam arce aliqua a fugitivis occupata; Sest. 85.

redimo: ego ... urbem hanc ..., arcem regum ac nationum exterarum ..., quinque hominum... poena redemi; Sulla 33.

video: f. I, concidit.

2. utor: utitur hac lege, qua iudicium est, communi arce sociorum; Verr. IV, 17.

3. conloco in: cuius (populi Romani) honoribus ... in altissimo gradu dignitatis atque in hac omnium terrarum arce conlocati sumus; sen. 2.

constituo in: mihi per eum recusare et in arce legis praesidia constituere defensionis meae non licet; Cluent. 156.

III. **nach Adjectiv**: dignus: donum regale,... dignum Capitolio atque ista arce omnium nationum; Verr. V, 184.

IV. **nach Substantiv**: obsessio: non vis, non caedes, non Capitolii atque arcis obsessio est, sed accusatio perniciosa; Rabir. 35.

V. **Umstand**: abl. compar.: qui .. veterem illam speciem foederis Marciani semper omni sanctiorem arce duxerunt; Balb. 39.

as, As: do: assem sese negat daturum, nisi prius ..; Quinct. 19. dic HS ccclɔɔɔ dedisse, qui assem nullum dedit; Qu. Rosc. 49.

ascendo, emporsteigen, ersteigen: I. **absolut**: alqs: huc: quod ego huc a me ortus et per me nixus ascendi; Planc. 67. — quo: cum praesertim neque in honore vestro neque in gloria virtutis quicquam videam altius, quo mihi libeat ascendere; Catil. III, 28. — ad: multis ille quidem gradibus officiorum erga rem publicam nostram ad hoc regium nomen ascendit; Deiot. 27. — in: is enim mihi videtur amplissimus, qui sua virtute in altiorem locum pervenit, non qui ascendit per alterius incommodum et calamitatem; Sex. Rosc. 83. ascendit in oppidum Archagathus; Verr. IV, 51. at idem quanto in odio postea suis ipsis fuit || illis ipsis ||, per quos in altiorem locum ascenderat! Cluent. 110. quorum ego illum in locum atque in hanc excelsissimam sedem dignitatis atque honoris multis meis et magnis laboribus et periculis ascendissem; Sulla 5. quibus (decretis) tamquam gradibus mihi videor in caelum ascendisse, non solum in patriam revertisse; dom. 75. hic ... paucis *post annis* in eam civitatem ... ascendit; Piso fragm. 6. quod in templum ipse nescio qua per Gallorum cuniculum ascendit; Phil. III, 20. f. homines.

homines: hanc (gloriam) denique esse, cuius gradibus etiam in caelum homines viderentur ascendere; Milo 97.

II. **mit Object**: Alpis: quae est igitur ista accusatio, quae facilius possit Alpis quam paucos aerarii gradus ascendere? Font. 4.

gradum: dum ex honoribus continuis familiae maiorumque suorum unum ascendere gradum dignitatis conatus est; Muren. 55. f. Alpis.

locum: qui summum locum civitatis aut non potuerunt ascendere aut non petiverunt; Cluent. 150.

ascensus, Aufgang, Zugang: I. **absolut**: 1. est: cum ... iter a porta, in Capitolium ascensus, domum reditus erat eius modi, ut ...; Sest. 131. ut sibi et liberis ... sit his gradibus ascensus etiam ad civitatem; Balb. 40. etenim in virtute multi sunt ascensus; Planc. 60.

2. sum: P. Clodio gradus ad rem publicam hic primus est aditus ad popularem iactationem atque ascensus; har. resp. 43.

II. **nach Verben**: 1. sum: ipse in oppidum noluit accedere, quod erat difficili ascensu atque arduo; Verr. IV, 51.

2. obicio, oppono contra: cuius ego imperium, non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum ... obicio et oppono; Piso 81.

repello ab: tum, ut modeste tibi agere liceret, homines audacis ab eius templi aditu atque ascensu reppulisti? dom. 54. M. Manlius cum ab ascensu Capitolii Gallorum impetum reppulisset; ib. 101.

ascisco, aufnehmen, annehmen, sich aneignen: I. **mit einfachem Object:** alqm: nemo ... oppressus aere alieno fuit quem non ad hoc incredibile sceleris foedus asciverit; Catil. II, 8. ut hunc A. Licinium non modo non segregandum, cum sit civis, a numero civium, verum etiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse; Arch. 4. iure enim nostro neque mutare civitatem quisquam invitus potest neque, si velit, mutare non potest, modo asciscatur ab ea civitate, cuius esse se civitatis velit; Balb. 27.

alqd: cum iussisset populus Romanus ||praetor|| aliquid, si id ascivissent socii populi ac Latini; Balb. 20.

laudem: nihil enim umquam de me dixi sublatius asciscendae laudis causa potius quam criminis depellendi; dom. 95.

leges: innumerabiles aliae leges de civili iure sunt latae: quas Latini voluerunt, asciverunt; Balb. 21.

oppidum: asciverunt sibi illud oppidum piratae primo commercio, deinde etiam societate; Verr. IV, 21.

provinciam: ille si non acerrime fureret, auderet, quam provinciam P. Lentulus ... deposuisset, eam sibi asciscere? Piso 50.

sacra: quae (sacra) maiores nostri ab exteris nationibus ascita atque arcessita coluerunt; Verr. IV, 115. Ceres et Libera, ... quarum sacra populus Romanus a Graecis ascita et accepta tanta religione et publice et privatim tuetur, .. ut ..; ib. V, 187. hac igitur vate suadente quondam ... sacra ista nostri maiores ascita ex Phrygia Romae conlocarunt; har. resp. 27.

sapientiam: neque istam mihi ascisco sapientiam, quam non nulli in me requirebant; dom. 97.

II. **mit doppeltem Accusativ:** alqm — civem: ex qua (gente) nobis interdictum sit, ne quem asciscere civem aut civitate donare possimus; Balb. 30. — patronum: me inaurata statua donarant; me patronum unum asciverant; Piso 25.

virginem — sororem: ego mihi sororem virginem ascisco: tu sororem tuam virginem esse non sisti; dom. 92.

viros — civis: itaque et civis undique fortis viros asciverunt et hominum ignobilium virtutem persaepe nobilitatis inertiae praetulerunt; Balb. 51.

ascribo, dazuschreiben, einschreiben, bestimmen: I. **mit accus. c. infin.:** num idcirco absolvetur, quod ascriptum est eam pecuniam datam statuarum nomine? Verr. II, 143. at etiam ascribi iussit in fastis ad Lupercalia: C. Caesari ... M. Antonium ... regnum detulisse; Phil. II, 87.

II. **mit einfachem Object:** alqm: ascribi se in eam civitatem voluit; Arch. 6. SI QUI FOEDERATIS CIVITATIBUS ASCRIPTI FUISSENT; ib. 7. Heracliaene (hunc) esse tum ascriptum negabis? ib. 8. praesertim cum aliis quoque in civitatibus fuerit ascriptus; ib. 10. eodem enim tempore et suscipimur in lucem ... et certam in sedem civitatis ac libertatis ascribimur; har. resp. 57. itaque in Graecis civitatibus videmus, Athenis Rhodios, Lacedaemonios, ceteros undique ascribi multarumque esse eosdem homines civitatum; Balb. 30. tu vero ascribe me talem in numerum; Phil. II, 33.

alqd: qui etiam ad extremum ascripserit REDIVIVA SIBI HABETO; Verr. I, 148. iam hoc quidem non reprehendo, quod ascribit „accensus"; ib. III, 154. ascripsisse eundem Sullam in eadem lege SI QUID IUS NON ESSET ROGARIER ..; Caecin. 95. declarat ipsa ||ista|| ascriptio esse aliquid; nam nisi esset, hoc in omnibus legibus non ascriberetur; ib. ascripsit ALIUDVE QUID; leg. agr. II, 38. CN. POMPEIO, CN. F. — non credo ascripturum esse MAGNO; ib. 53. amoris esse hoc signum, *quod* cognominibus ||cum nominibus, al.|| tantum uteretur neque ascriberet PRO CONSULE aut TRIBUNO PLEBIS; dom. 22. qui item ascribunt PATRONO; Phil. VI, 13.

accessionem: cum ... accessionem accripsisset HS MD; Verr. III, 83.

agros: ascribit item ||eidem, al.|| auctioni Corinthios agros ... et Cyrenensis; leg. agr. II, 51.

biremem: quid censetis in hoc foedere faciendo voluisse Mamertinos impendere ... pecuniae, ne haec biremis ascriberetur? Verr. V, 51.

causam: non solum illud perscribunt, quod tum prohibiti sunt, sed etiam causam ascribunt, cur ..; Verr. I, 88.

colonos: colonos novos ascribi posse rescripsi; Phil. II, 102.

imperia: inimici in gratiam reconciliabantur, imperia ascribebantur nova iuventuti; dom. 129.

nomen: quod ... ad eum numerum clarissimorum hominum tuum quoque nomen ascripsit; Verr. II, 110. in quo (monumento) Sthenii Thermitani nomen ascriptum est; ib. 115. homo religiosus ... tamen *in* illis tantis tenebris non est ausus suum nomen emptioni illi ascribere; dom. 116.

poenam: qui hanc poenam foederibus ascribat, ut ..; Balb. 20.

sententiam: ascribat ad iudicium suum non modo meam, sed huius etiam ipsius, qui commisit, sententiam; Rab. Post. 1.

sestertios: sestertium centiens et octogiens, quod quasi vasarii nomine in venditione mei capitis ascripseras; Piso 86.

tutorem: tutor his [rebus] Graecorum legibus ascribendus fuit; Flacc. 74.

voluntatem: tu eius perfidiae voluntatem tuam ascripsisti; Phil. II, 79.

III. **mit doppeltem Accusativ:** alqm — conlegam: ne, si accepta lex esset, illum sibi conlegam ascriberetis; leg. agr. II, 24. — Heracliensem: qui hunc ascriptum Heracliensem dicunt; Arch. 8. — socium: unus A. Gabinius belli maritimi ... Cn. Pompeio socius ascribitur; imp. Pomp. 58. tutorem: nam cuius filium faceret heredem, eum tutorem liberis non ascripsit; Cluent. 34.

cognatum, al. — cognitorem: cognitorem ascribit Sthenio — quem? cognatum aliquem aut propinquum? non. Thermitanum aliquem, honestum hominem ac nobilem? ne id quidem. at Siculum ...? neminem. quem ||quid|| igitur? civem Romanum; Verr. II, 106.

ascriptio, Beischrift, Zusatz: declarat: declarat ipsa ||ista|| ascriptio esset aliquid; nam nisi esset, hoc in omnibus legibus non ascriberetur; Caecin. 95.

ascriptor, Mitunterzeichner, Förderer: exsistit: itaque exstitit ||dimittit, al.|| non modo salutis defensor, qui ante hoc suum ||unum|| beneficium fuerat inimicus, verum etiam ascriptor dignitatis meae; sen. 26.

repudio: videlicet conlegas suos ascriptores legis agrariae non repudiabit; leg. agr. II, 22.

asinus, Esel: quid nunc te, asine, litteras doceam? non opus est verbis, sed fustibus; Piso 73.

aspecto, anblicken: alqm: quid me aspectas? quid mea promissa repetis? Planc. 101.

aspectus, Anblick, Blick, Aussehen: I. **absolut:** adfert: eius aspectus, concursatio, stipatio ... tumultum ||metum|| nobis seditionesque adferebant; Sulla 66.

est carus, dulcis, iucundus: quis est enim cui non haec templa, aspectus urbis ..., commune patriae solum cum sit carum tum vero dulce atque iucundum? Catil. IV, 16. — miserabilis: auctionis vero miserabilis aspectus; Phil. II, 73.

reprimit: me repente ... plura etiam dicere parantem horum aspectus in ipso cursu orationis repressit; Sest. 144.

valet: aspectus armatorum ad vim probandam valebit; incursus et impetus non valebit? Caecin. 45. si praesens valuit aspectus, valeat auctoritas; Balb. 49.

versatur: versatur mihi ante oculos aspectus Cethegi et furor in vestra caede bacchantis; Catil. IV, 11.

II. nach Verben: 1. aspicio: aspicite, iudices, voltum hominis et aspectum; Verr. III, 22.

pono: ora vobis eorum ponite ante oculos ...; incessum, aspectum, voltum; Phil. XIII, 4.

refero: qui si ex illa iactatione cursuque populari bene gesta re publica referunt aspectum in curiam; prov. cons. 38.

sequor: te, nomen, imperium, vocem, aspectum, impetum tuum ... omnes boni sequebantur; har. resp. 22.

vito: tu ... dubitas, quorum mentis sensusque volneras, eorum aspectum praesentiamque vitare? Catil. I, 17. quis umquam est suspicatus hunc magis odio quam pudore hominum aspectum lucemque vitare? Sulla 74.

2. careo: carere me aspectu civium, quam infestis omnium oculis conspici mallem; Catil. I, 17.

3. includo in: portus habet prope in aedificatione aspectuque urbis inclusos; Verr. IV, 117.

pono in: quod templum in oculis cotidianoque aspectu populi Romani positum est; Verr. I, 129.

profero in: ut nihil possint ex eis ||his|| (litteris) ... in aspectum lucemque proferre; Arch. 12.

III. nach Adjectiv: praeclarus ad: (urbs) situ est cum munito tum ex omni aditu ... praeclaro ad aspectum; Verr. IV, 117.

IV. nach Substantiv: contagio: nemo ex tot hospitibus inventus est qui non contagionem aspectus fugeret; Cluent. 193.

V. Ablativ: commoveri: quis tam novarum rerum [...] cupidus (fuit) qui non aspectu consessuque vestro commoveretur? Verr. I, 19.

denuntiare: ut oculis et aspectu denuntiare omnibus vim tribuniciam ... videretur; leg. agr. II, 13.

deponere: ad eum filiam eius adduxit, ut ille insperato aspectu complexuque ... aliquam partem maeroris sui deponeret; Sest. 7.

fieri: tantus est gemitus factus aspectu statuae et commemoratione, ut ..; Verr. IV, 139.

gerere se: ille damnatus ita se gerebat non solum consiliis et sermonibus, verum etiam aspectu atque voltu, ut ..; Sulla 15.

intueri: uno aspectu intueri potestis eos, qui ..; Sest. 1.

pelli: saepe clamore ipso militum aut instructione aspectuque signorum magnas copias pulsas esse; Caecin. 43.

polluere: qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio et stupro caerimonias polluit; dom. 105.

taeter: illud vero taeterrimum non modo aspectu, sed etiam auditu ||auditu non modo aspectu, al.||; Phil. V, 18.

terribilis: alter ... quam taeter incedebat! quam truculentus! quam terribilis aspectu! Sest. 19.

videre: quo enim aspectu videre potero — ... quo modo aspiciam mihi uni crudelissimum hostem? Phil. XII, 19.

violare: qui ... ea .. sacra, quae viri oculis ne imprudentis quidem aspici fas est, non solum aspectu virili, sed flagitio stuproque violarit; har. resp. 8.

asper, uneben, rauh, streng, derb, mißlich: alqs: cavendum erit semper ne qua in re asperior aut inhumanior fuisse videare; Verr. III, 4. cuius oratione et praeceptis ... (Scipio) tamen asperior non est factus, sed ... lenissimus; Muren. 66. nisi vero me unum vis ferum praeter ceteros, me asperum, me inhumanum existimari; Sulla 7. quos natura putes asperos atque omnibus iniquos; Planc. 40.

alqd: quid est in iudicio? directum, asperum, simplex: SI PARET ..; Qu. Rosc. 11. quid illis terris asperius, quid incultius oppidis, quid nationibus immanius? prov. cons. 29. nam primum fuit illud asperius, me ... temporis causa fingere; Planc. 72. ego tantum dicam, quod et causae satis et in illum minime durum aut asperum possit esse; Scaur. 32.

doctrina: accessit istuc ||his tot, al.|| doctrina non moderata nec mitis, sed, ut mihi videtur, paulo asperior et durior quam aut veritas aut natura patitur; Muren. 60.

facetiae: ille M. Antonii voluntatem asperioribus facetiis saepe perstrinxit impune; Planc. 33.

genus: quod egomet tam triste illud et tam asperum genus orationis horrebam; Cael. 25.

iudicia, leges: omnes leges omniaque iudicia, quae paulo graviora atque asperiora videntur esse; Tull. 8.

natura: scilicet aspera mea natura, difficilis aditus, gravis voltus; Vatin. 8.

nomen: censorium nomen, quod asperius antea populo videri solebat, id nunc poscitur, id iam populare et plausibile factum est; div. Caec. 8.

pericula: eiusdem .. cura incredibilis in asperrimis belli civilis periculis perspecta; Phil. VII, 6.

regio: tota .. nostra illa ||ita|| aspera et montuosa et fidelis et simplex ... regio; Planc. 22.

res: impolitae vero res et asperae si erunt relictae ..., tamen efferent se aliquando; prov. cons. 34.

saxa: ut tu „naufragio expulsus, uspiam saxis fixus asperis, evisceratus latere penderes", ut ait ille; Piso 43.

saxetum: quod est tam asperum saxetum in quo agricolarum cultus non elaboret? leg. agr. II, 67.

tempora: maximo saepe praesidio periculosis atque asperis temporibus carendum nobis erit; Balb. 22.

terrae: s. alqd; prov. cons. 29.

via: hanc ego viam .. si aut asperam atque arduam aut plenam esse periculorum ... negem, mentiar; Sest. 100.

aspere, rauh, streng: appello: non consuevi homines appellare asperius .. nisi lacessitus; leg. agr. II, 68.

dico: multa in equites Romanos cum ex ea oratione asperius dicta recitasset; Cluent. 140. publicanorum in Q. Scaevolam ... aspere et ferociter et libere dicta commemorem? Planc. 33.

invehor: qua in oratione si asperius in quosdam homines invehi vellem; Sest. 14.

loquor: „asperius" inquit „locutus est aliquid aliquando"; Planc. 33.

vestior: alter ... vestitus aspere nostra hac purpura plebeia ac paene fusca; Sest. 19.

aspergo, bespritzen, hinzufügen: alqm: atque etiam ipse conditor totius negotii Guttam aspergit huic Bulbo; Cluent. 71. huic oberit tuum maledictum, qui istius facti non modo suspicione, sed ne infamia quidem est aspersus; Cael. 23.

alqd: idcirco illa in omni parte orationis summa ||sua|| arte aspergi videbatis; Balb. 56.

caerimoniam: qui ... perfidia legationis ipsius caerimoniam polluerit maculaque asperserit ||affecerit||; Sex. Rosc. 113.

comitatem, facilitatem: si illius comitatem

et facilitatem tuae gravitati severitatique asperseris; Muren. 66.

labeculam: cum T. Annium tanto opere laudes et clarissimo viro non nullam laudatione tua labeculam aspergas; Vatin. 41.

labem: ne qua ex tua summa indignitate labes illius dignitati aspersa videatur; Vatin. 15.

sextulam: Aebutio sextulam aspergit; Caecin. 17.

splendorem: hunc tu vitae splendorem maculis aspergis istis? Planc. 30.

asperitas, Rauhheit: retardat: itaque non illum ... longitudo itineris, non asperitas ||asperitatis|| viarum ... retardavit; Phil. IX, 2.

propter: victa est igitur propter verbi asperitatem te auctore nostra sententia; Phil. VIII, 1.

aspernor, zurückweisen, verschmähen, verleugnen: alqm: nemo illum aditu ... dignum iudicavit; omnes aspernabantur, omnes abhorrebant; Cluent. 41. quod nemo bonus ... est ..., qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur; Piso 45.

alqd: ego autem, si quid est quod mihi scitum esse videatur ..., non aspernor; Planc. 35.

amicitiam: si semper aspernaretur amicitiam meam; Piso 81.

auctoritatem: quorum ego ... nec auctoritatem aspernari nec voluntatem neglegere debeam; Sex. Rosc. 4.

bonitatem: quam quidem vos, iudices, eius in novo genere bonitatem ... non modo *non* aspernari ac refutare, sed complecti etiam et augere debetis; Rab. Post. 44.

crudelitatem, furorem: cuius ego furorem atque crudelitatem deos immortalis a suis aris atque templis aspernatos esse confido; Cluent. 194.

genus: f. nomen.

impudentiam: illa autem non admiratur audaciam, non impudentiam aspernatur; Cluent. 27.

liberalitatem: tamen aspernabantur hanc liberalitatem meam; leg. agr. II, 12.

nomen, patriam: qui colore ipso patriam aspernaris, oratione genus, moribus nomen; Piso fragm. 2.

preces: cuius preces si di aspernarentur; Font. 48. hic ... umquam ausus esset ... equitum Romanorum preces aspernari? Sest. 30.

proscriptionem: hanc vero (proscriptionem) ... nisi hoc iudicio a vobis reicitis et aspernamini, videte ..; Sex. Rosc. 153.

pulchritudinem: si quem forte inveneritis qui aspernetur oculis pulchritudinem rerum; Cael. 42.

querimonias: quas illorum querimonias nolite ... aspernari, nolite contemnere ac neglegere, iudices; Verr. IV, 113.

sermonem: servus non incallidus ... sermonem Fabricii non est aspernatus; Cluent. 47.

supplices: rogare et orare, ne illos supplices aspernarer; div. Caec. 3.

aspicio, hinblicken, erblicken, anblicken: I. **absolut**: 1. potestas: potestas aspiciendi nemini facta est; Verr. V, 65.

2. alqs: si veniret ab Statilio, tametsi artificio Roscium superaret, aspicere nemo posset; Qu. Rosc. 30. indignum eis (videbatur), qui altius aspiciebant ||perspiciebant||; Verr. a. pr. 19. ut quivis, cum aspexisset, non se praetoris convivium, sed ut Cannensem pugnam nequitiae videre arbitraretur; ib. V, 28. ne non modo intrare, verum aspicere aut aspirare possim; Caecin. 39. sic furtim non numquam inter sese aspiciebant, ut ..; Catil. III, 13.

II. **mit Object**: alqm: qui si animo esset eo ||ex, al.||, quo ... quivis liber debet esse, aspicere te postea non potuisset; Verr. II, 58. quem propter animi importunitatem ... nemo adloqui, nemo aspicere vellet; Cluent. 170. quis .. (eum) ita aspexit ut perditum civem ac non potius ut importunissimum hostem? Catil. II, 12. neque eosdem Marcellos pro huius periculis lacrimantis aspicere ... potui; Sulla 20. aspicite ipsum, contuemini os, conferte crimen cum vita; ib. 74. simul ac te aspexi; Vatin. 4. ut, quicumque te aspexisset, duplicem dolorem gemitumque susciperet; ib. 19. si te vicini ... ita oderunt, ut ...; si nemo aspicit quin ingemiscat; ib. 39. Seplasia ... te ut primum aspexit, Campanum consulem repudiavit; Piso 24. quorum Capuae te praetextatum nemo aspexit qui non gemeret desiderio mei; ib. 25. quod te municipium vidit? quis amicus invitavit? quis hospes aspexit? ib. 53. ego ipse numquam illos (fratrem, liberos) aspicio quin ... huius meritum in me recorder; Planc. 69. et aspexit me illis quidem oculis, quibus tum solebat, cum omnibus omnia minabatur; Milo 33. qui homines tam agrestes qui se, cum eos aspexerint, non maximum cepisse vitae fructum putent? Phil. II, 33. at etiam aspicis me et quidem, ut videris, iratus; ib. 76. ut te Catamitum, nec opinato cum te ostendisses, praeter spem mulier aspiceret; ib. 77. his vestris decretis aut ille vos aequo animo aspicere poterit aut vos illum sine dolore summo videbitis? ib. V, 29. an L. Antonium aspicere potero? ib. XII, 20. ut nemo sine gemitu ac recordatione luctus aspicere *te* possit; Fr. B. VIII, 14, e. f. fratrem. pignus.

alqd: si quicquam caelati aspexerat, manus abstinere .. non poterat; Verr. IV, 48. id, inquam, adamasti, quod antea non aspexeras; ib. 101. „nimirum eodem modo haec aspicitis, ut priora"; Phil. XIII, 26.

adulescentulum: vicinum adulescentulum aspexisti; Cael. 36.

aedem: aspice aedem Castoris: deinde, si audes, fac mentionem innocentiae; Verr. III, 41.

aspectum: aspicite, iudices, voltum hominis et aspectum; Verr. III, 22.

blanditiam: facilis est illa occursatio et blanditia popularis: aspicitur, non attrectatur; Planc. 29.

caelatum: f. alqd; Verr. IV, 48.

Catamitum: f. alqm; Phil. II, 77.

cicatrices: ut cicatrices populus Romanus iudicesque aspicerent adverso corpore exceptas; Verr. V, 3. ne cicatrices populus Romanus aspiciat ex mulierum morsu, vestigia libidinis atque nequitiae; ib. 32.

civem: f. alqm; Catil. II, 12.

coniugem: quis liberos, quis coniugem aspicere poterat sine fletu? Phil. XIV, 10.

consularem: hunc clarissimum virum ..., pontificem et consularem ..., quem satis mirari quibus oculis aspicere audeas non queo; dom. 110.

consulem: deinde respexit et simul atque ||ad, ac|| Cn. Lentulum consulem aspexit, concidit; har. resp. 2.

curiam: f. lucem; Sest. 53.

domum: quam domum aliquam diu nemo aspicere poterat; Phil. II, 68.

filium: qua pace Cn. Pompei filium res publica aspiciet suoque sinu complexuque recipiet; Phil. XIII, 9.

florem: aspiciant hunc florem legatorum laudatorumque Flacci ex vera ... Graecia; Flacc. 61.

forum: f. lucem; Sest. 53.

fratrem: in ea porro provincia quo animo C. Murenam fratrem suum aspiciet? Muren. 89. f. alqm; Planc. 69.

frumentum: ego frumentum neque attigi neque aspexi; Verr. III, 175.

hominem: quid accidit cur tanto opere iste homo occultaretur, ut eum ne casu quidem quisquam aspicere posset? Verr. V, 65. aspicite ||aspicite, aspicite||, pontifices, hominem religiosum; dom. 105.

hostem: sed quo modo aspiciam mihi uni crudelissimum hostem ...? adeone me ferreum putatis,

ut cum eo congredi aut illum aspicere possim? Phil. XII, 19. ſ. alqm; Catil. II, 12.

lacrimam: si in nostro omnium fletu nullam lacrimam aspexistis Milonis; Milo 92.

liberos: vinctos aspiciunt catenis liberos suos; Verr. V, 108. ſ. alqm. Planc. 69. coniugem.

lituras: repente aspicimus lituras [eius modi] quasi quaedam volnera tabularum recentia; Verr. II, 187.

lucem: ut propter quos hanc suavissimam lucem aspexerit, eos indignissime luce privarit; Sex. Rosc. 63. si Cn. Pompeio ... miserum magis fuit quam turpe, quam diu ille tribunus pl. fuit, lucem non aspicere, carere publico; har. resp. 49. qui non modo tempestatem impendentem intueri temulentus, sed ne lucem quidem insolitam aspicere posset; Sest. 20 cum ... nemo vestrum forum, nemo curiam, nemo lucem aspicere vellet; ib. 53.

ludos: ecquis istorum popularium tuos ludos aspexerit ...: ipse ille maxime ludius, non solum spectator, sed actor et acroama, ... nec tuos ludos aspexit in illo ardenti tribunatu suo nec ullos alios nisi eos, a quibus vix vivus effugit; Sest. 116.

navem: quae (navis) quidem omnibus, qui eam aspexerant, prospectare iam exsilium ... videbatur; Verr. V, 44.

occursationem: ſ. blanditiam.

ora: qui ... tam multis testibus convictus ora iudicum aspicere ... auderet; Verr. I, 1.

partem: unde aliqua fori pars aspici potest; Milo 3.

pignus: ut quam primum illud pignus libertatis populi Romani, D. Brutum, aspicere possim; Phil. XII, 22.

piratam: quam ob rem ita pirata iste occultatus est, quasi eum aspici nefas esset? Verr. V, 67.

pontificem: ſ. consularem.

rostra: an tu illa in vestibulo rostra [spolia] cum aspexisti, domum tuam te introire putas? Phil. II, 68.

ruinas: cur ... mihi meas ruinas ... aspicere non licuit? dom. 124.

sacra: ea .. sacra, quae viri oculis ne imprudentis quidem aspici fas est; har. resp. 8.

sacrificium: quod quidem sacrificium ante ||nemo ante, al.|| P. Clodium ... nemo vir aspicere non horruit; har. resp. 37.

simulacrum: simulacrum Cereris unum, quod a viro non modo tangi, sed ne aspici quidem fas fuit; Verr. V, 187.

sordis: ſ. squalorem; Verr. V, 128. — spolia: ſ. rostra.

squalorem: aspicite, [aspicite,] iudices, squalorem sordisque sociorum! Verr. V, 128. cum tui filii squalorem aspexi; Scaur. 49.

statuam: aspicite illam a sinistra equestrem statuam inauratam; Phil. VI, 12.

tabulas: dilue sane crimen hoc Calidianum, dum ego tabulas aspicere possim; Verr. IV, 43.

templum: quis umquam templum illud aspexit quin avaritiae tuae ... testis esset? Verr. I, 154.

vestigia: ſ. cicatrices. — vicinum: ſ. adulescentulum. — virum: ſ. consularem.

voltum: nemo illum foedum voltum aspicere, nemo furialem vocem bonus audire poterat; Sest. 106. ſ. aspectum.

urbem: tollam altius tectum, non ut ego te despiciam, sed tu ne aspicias urbem eam, quam delere voluisti; har. resp. 33.

aspiro, trachten, sich nähern, hingelangen: alqs: dixi domum Romae fuisse, quo iste ne aspirarit quidem; Quinct. 89. in eius modi re quisquam tam impudens reperietur qui ad alienam causam invitis eis, quorum negotium est, accedere aut aspirare audeat? div. Caec. 20. quisquam ad meam pecuniam me invito aspirat, quisquam accedit? Verr. I, 142. ne non modo intrare, verum aspicere aut aspirare possim; Caecin. 39. num quis est igitur qui tum dicat in campum aspirasse Sullam? Sulla 52. cum tu non modo ad eum [Ciceronem] ... numquam aspirasti, sed ..; Piso 11.

classes: quo neque Karthaginiensium gloriosissimae classes ... umquam aspirare potuerunt, neque ..; Verr. V, 97.

homo: quando autem homo tantae luxuriae atque desidiae nisi Februario mense aspirabit in curiam? Verr. II, 76.

subscriptor: non esse hos talis viros commissuros, ut ad causam tantam ... quisquam subscriptor me invito aspirare possit; div. Caec. 51.

aspis, Natter: admoveo: Demetrium ... in eodem isto ||loco, al.|| Aegyptio regno aspide ad corpus admota vita esse privatum; Rab. Post. 23.

asportatio, Fortschaffung: his (signis) pulchritudo periculo, amplitudo saluti fuit, quod eorum demolitio atque asportatio perdifficilis videbatur; Verr. IV, 110.

asporto, fortschaffen: alqd: rapiebat et asportabat quantum a quoque volebat Apronius; Verr. III, 29. haec iste omnia ... uno impetu atque uno nuntio per servos Venerios ... tollenda atque asportanda curavit; ib. IV, 104. iste omnia, quae requisivit, non ut conservaret, verum ut asportaret, requisivit; ib. 131. ſ. vina.

litteras: illi quidem ... non te ex Sicilia litteras in Verrem deportare velle arbitrantur, sed ... asportare te velle ex Sicilia litteras suspicantur; div. Caec. 28.

monumenta: quod ... rerum gestarum monumenta evertere atque asportare ausus est; Verr. IV, 88.

Proserpinam: ut Verres alter Orcus venisse Hennam et non Proserpinam asportasse, sed ipsam abripuisse Cererem videretur; Verr. IV, 111.

simulacrum: hoc (simulacrum Dianae) Verrem demoliendum et asportandum ... curasse; Verr. IV, 80. insistebat in manu Cereris dextra grande simulacrum pulcherrime factum Victoriae: hoc iste e signo Cereris avellendum asportandumque curavit; ib. 110. cuius (Dianae) simulacrum sanctissimum Segestae ... tollendum asportandumque curavit; ib. V, 185.

vina: vina ceteraque, quae in Asia facile comparantur, quae ille reliquerat, asportavit; reliqua vendidit; Verr. I, 91.

virginem: qua (spelunca) Ditem patrem ferunt repente cum curru exstitisse abreptamque ex eo loco virginem secum asportasse; Verr. IV, 107.

astipulator, Beistand, Gewährsmann, Contractzeuge: abl. absol: quasi vero ... quisquam tam inops fuerit umquam qui isto non modo propugnatore tutiorem se, sed advocato aut astipulatore paratiorem fore putaret; Piso 18.

comparo cum: litterae P. Quinctii, testes tot ... cum astipulatore tuo comparabuntur; Quinct. 58.

asto, dabei stehen: frequentia: meam domum ..., maxima frequentia amplissimorum ac sapientissimorum civium astante, omni religione ... liberaverunt; har. resp. 12.

Italia: cum quidem ipse egit ornatissime meam causam perfecitque astante atque audiente Italia tota, ut ..; sen. 26.

astringo, fest schnüren, fesseln, verpflichten: alqm: ut eum suis condicionibus in ipso articulo temporis astringeret; Quinct. 19. ut, cuius ad statuam [Siculi] te praetore adligabantur, eius religioni te ipsi devinctum astrictumque dedant ||dedamus, al.||; Verr. IV, 90. [quis est hic? qui ad statuam astrictus est;] ib. 92. quis fuit qui non ... se .., si eum audiret, scelere astringi arbitraretur? Sest. 108.

Galliam: una atque altera aestas vel metu vel

spe vel poena vel praemiis vel armis vel legibus potest totam Galliam sempiternis vinculis astringere; prov. cons. 34.

homines: tanto scelere astrictis hominibus statuerunt nihil a se adiumenti ... ferri oportere; Sulla 82.

linguam: quorum mens fuerit oppressa praemio, lingua astricta mercede; Piso 30.

populum: populum Romanum ... non metuere, ne lege ea ... et quaestione, qua se solutum liberumque esse arbitretur, per paucos iudices astringatur; Cluent. 155.

provinciam: quem si consulem illa provincia putaret neque eum reciperet, magno scelere se astringeret; Phil. IV, 9.

servitutem: in qua (oratione) ... huius officii tanti servitutem astringebam testimonio sempiterno; Planc. 74.

astrologus, Sternkundiger: quae iste cum cognosset, novus astrologus, qui non tam caeli rationem quam caelati argenti duceret, eximi iubet non diem ex mense, sed ex anno unum dimidiatumque mensem; Verr. II, 129.

astrum, Gestirn: ab: cum autem ver esse coeperat, cuius initium iste non a Favonio neque ab aliquo astro notabat, sed ..; Verr. V, 27.

astute, verschlagen: facio: vereor ne id, quod videntur impudenter fecisse, astute et callide fecerint; Caecin. 4.

astutia, Verschlagenheit: est confidens: quod si aut confidens astutia aut callida esset audacia, vix ullo eis obsisti modo posset; Cluent. 183.

astutus, verschlagen: homo: † sic et si ceperis eos, cum adeptus sis, deponere, esset hominis et astuti et ingrati; Muren. 8. in qua (oratione) ego homo astutus ei mei dedebam, cui nihil magno opere deberem; Planc. 74.

ratio: ita fiet ut tua ista ratio existimetur astuta, meum hoc consilium necessarium; Verr. a. pr. 34.

asylum, Freistatt: confugio in: quo minus e fano Dianae servum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret; Verr. I, 85.

at, aber, aber doch, dagegen, andrerseits: I. **allein**: 1. **Aussage**: appellandi tempus non erat? at tecum plus annum vixit. in Gallia agi non potuit? ad et in provincia ius dicebatur et ..; Quinct. 41. ut honestiore iudicio conflictere? at sine summo scelere P. Quinctium ... iugulare non potes. ut facilius iudicium sit? at neque C. Aquilius de capite alterius iudicat et ..; ib. 44. pecuniam si cuipiam fortuna ademit ...: at non nemo ... iudicio turpi convictus bonis quidem suis utitur; ib. 49. „non licet". „at ea controversia est"; ib. 71. quaeramus quae tanta vitia fuerint ... . at perspicuum est nullum fuisse; Sex. Rosc. 41. causam tu nullam reperiebas in Sex. Roscio: at ego in T. Roscio reperio; ib. 84. dices „quid postea, si Romae adsiduus fui?" respondebo „at ego omnino non fui". „fateor me sectorem esse ... ." „at ego ... agricola et rusticus". „non continuo ... sum sicarius". at ego profecto ... longe absum ab eius modi crimine; ib. 94. Panurgum tu .. proprium Fannii dicis fuisse; at ego totum Roscii fuisse contendo; Qu. Rosc. 28. at ego hoc ex contrario contendo; ib. 47. esto: ipse ... nihil potest: at venit paratus cum subscriptoribus; div. Caec. 47. at eam tibi C. Verres fecit iniuriam, quae ..; ib. 55. quid habes quod reprehendas? nihil, opinor. at ego concedo; Verr. I, 114. ne vitiosum opus fieret? at erat probatio tua. ne parum locuples esset? at erat et esset amplius, si ..; ib. 143. at ut videatur tamen res agi et non eripi pupillo ..; ib. 146. tecto recipiet nemo. at ego amplius dico; ib. II, 26. quidni iste neget? at eques Romanus ... iuratus dicit ..; ib. 80. „quod sociorum ... iura defendi". at socii in hostium numero sese abs te habitos queruntur; ib. 166. avaritiaene crimina frugalitatis laudibus deprecetur? at hominem flagitiosissimum ... defendit. an ... vestros animos in aliam partem fortitudinis commemoratione traducat? at homo inertior ... proferri non potest. at mores commodi. quis contumacior ...? at haec sine cuiusquam malo. quis acerbior? ib. 192. multos necesse est. at ego omnis dico plus ... abstulisse; ib. III, 29. satis haec magna vis est ... . at ista vis Septicium ... non coërcet; ib. 37. iniuriamne factam sociis? at videtis; ib. 39. tibi fortasse idoneus fuit nemo quem imitarere, at te videlicet ... imitabuntur omnes; ib. 41. iste civis Romanos (coluit)? at nullis inimicior aut infestior fuit; ib. 59. quando ||quo modo?|| magistratus ... exigere debebant. at arator repetere poterat; ib. 70. at Amestratinos ... cogis .. plus lucri addere, quam ..; ib. 89. itaque dissolute decumas vendidisti, ut ...? at permagno decumas eius agri vendidisti; ib. 90. sunt haec iam ad CCCLX modium tritici. at ego CCCC lucri facta esse dixeram; ib. 116. num exspectatis dum L. Metellus ... testimonium dicat? non opinor. „at is optime ... potuit cognoscere". ita est; verum amicitia impeditur. „at debet vos certiores facere ..; ib. 122. id aliorum exemplo se fecisse defendat? at in Sicilia factitatum est; ib. 211. tu mihi ... M. Antonii exemplo istius audaciam defendis? „at idem fecit Sacerdos"; ib. 214. num ... in caritate de aestimatione frumenti (arator quisquam) questus est? „at uberiora cibaria facta sunt caritate"; ib. 216. num auctionem fecerit ... . at hominem video auctionem fecisse nullam; ib. IV, 11. at publice commodasti; ib. 20. at ita studiosus est huius praeclarae existimationis, ut ..; ib. 33. id .. adamasti, quod antea non aspexeras ... . at ex bono viro, credo, audieras; ib. 102. sit flagitiorum omnium ... princeps: at est bonus imperator, at felix; ib. V, 4. nullum in Sicilia fugitivorum bellum fuisse. „at in Italia fuit"; ib. 5. „at cum esset in Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit"; ib. 6. an quod in Sicilia iam antea bella fugitivorum fuerunt? at ea ipsa causa est cur ..; ib. 7. ubi tandem istud latet, quod tu de tua pecunia dicis impensum? „at Mamertini in tabulis nihil habent"; ib. 48. hi certe nihil debent. at eis non modo imperasti, verum etiam ..; ib. 53. „ignavus fuerat." „at eum tu ob virtutem corona ante donaras." „dimiserat nautas." „at ab omnibus tu mercedem missionis acceperas"; ib. 110. „Cleomenem nominare non licet." „at causa cogit." „moriere, si appellaris." ... „at remiges non erant"; ib. vestros quondam nautas contra Karthaginem Scipio duxit; at nunc navem contra praedones paene inanem Cleomenes ducit. vobiscum Africanus hostium spolia ... communicavit; at nunc per hunc spoliati ... ipsi in hostium loco ... ducimini; ib. 125. in urbe nostra ... quae tabula picta est quae non ab hostibus victis capta ... sit? at istorum villae sociorum fidelissimorum ... spoliis ornatae ... sunt; ib. 127. *se ut advocaret, verecunde petunt*; *at ille se* facturum negavit; Tull. 17. potestis ... id factum a dolo malo seiungere? at istuc totum DOLO MALO additur ..; ib. 26. in vi enim dolus malus inest; at ||et|| Claudio utrumvis satis est planum facere ..; ib. 29. „non visum esse maioribus nostris tam indignum ... hominem occidi." at primum istae ipsae leges ... significant ..; ib. 49. nunc hoc probabis ..., homines ... te tuo iure potuisse occidere? „at servus meus non comparet, qui visus est cum tuis." „at casa mea est incensa a tuis"; ib. 54. ** „at hoc Galli negant." „at ratio rerum et vis argumentorum coarguit"; Font. 21. at infestis prope signis inferuntur Galli in M. Fonteium; ib. 44. ut quaeque res est turpissima, sic ... maturissime vindicanda est; at eadem quia existimationis periculum est, tardissime iudicatur; Caecin. 7. itaque saucii saepe homines ... non cedunt ...; at alii pelluntur integri; ib. 42. qui abierit, facilius sibi vim factam

probabit quam qui effugerit? at ego hoc dico ..; ib. 46. lex usum et auctoritatem fundi iubet esse biennium; at utimur eodem iure in aedibus, quae in lege non appellantur; ib. 54. qui id statuat esse ius, quod non oporteat iudicari. „at est aliquando contra iudicatum“; ib. 69. in ceteris rebus cum venit calamitas, tum detrimentum accipitur; at in vectigalibus non solum adventus mali, sed etiam metus ipse adfert calamitatem; imp. Pomp. 15. quid vero tam inauditum quam equitem Romanum triumphare? at eam quoque rem populus Romanus non modo vidit, sed ..; ib. 61. crudelis et huic infesta mater, at mater; Cluent. 42. cum hoc „respicite“ ... saepe dixisset, respexit ipse; at C. Fabricius ... discesserat; ib. 58. „at condemnavit.“ hanc enim condemnationem dederat obsidem ..; ib. 83. est haec opinio: at, si ita esset, hac lege accusatum oportuit .... „at ipse ea lege quaerebat.“ paucos dies exspectasset Quinctius. „at neque privatus accusare nec sedata invidia volebat“; ib. 90. „at est hoc illi crimen obiectum.“ fateor, sed .... „at hoc obfuit ei maxime.“ iam ista divinatio est; ib. 97. quid tum esse existimas iudicatum? certe gratis iudicasse. at condemnarat; at causam totam non audierat; at in contionibus a L. Quinctio vehementer erat ... vexatus; ib. 113. „at in ipsum Habitum (censores) animadverterunt.“ nullam quidem ob turpitudinem; ib. 133. „at repentina morte periit.“ quod si esset ita factum, tamen ..; ib. 173. utrum furtum factum non est? at nihil clarius Larini ||[fuit]||. an ad Stratonem suspicio non pertinuit? at is ... a puero conscio est indicatus; ib. 183. ne per Corneliam quidem (legem id) licet; at videmus ... agrum Praenestinum a paucis possideri; leg. agr. II, 78. populum Romanum ... (haec causa) non commovebit? at idem ||fidem, al.|| populus Romanus de hoc vectigali potest dicere, quod ...: Asia multos annos vobis fructum ... non tulit ...: at ex hoc vectigali numquam malus nuntius auditus est; ib. 83. arguis occisum esse a C. Rabirio L. Saturninum; at id C. Rabirius ... antea falsum esse docuit; Rabir. 18. nemo est .. inventus tam profligatus ... qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur. at fuit vester patruus. fuerit ..; ib. 23. at C. Decianus ... condemnatus est; ib. 24. „at occidit Saturninum Rabirius.“ utinam fecisset! ib. 31. num unum diem postea L. Saturninum ... poena remorata est? at nos vicesimum iam diem patimur hebescere aciem horum auctoritatis; Catil. I, 4. quid tandem te impedit? mosne maiorum? at persaepe etiam privati ... perniciosos civis morte multaverunt. an leges ...? at numquam ... qui a re publica defecerunt civium iura tenuerunt; ib. 28. video ... abesse non neminem, ne de capite ... sententiam ferat; *at* is ... in custodiam civis Romanus dedit; ib. IV, 10. „sed ||sed si|| peccas: te regere possum.“ at ego non te; Muren. 60. nefarium est facinus ignoscere. at leve delictum est: omnia peccata sunt paria; ib. 62. „at sectabantur multi.“ doce mercede; ib. 70. „at spectacula sunt tributim data .... “ etsi hoc factum a Murena omnino .. non est ..; ib. 72. quo (ibit)? ad orientisne partis ...? at habet magnum dolorem ... eodem ... reverti; ib. 89. quem implorem? senatumne? at is ipse auxilium petit a vobis; Flacc. 4. etiam ab inimicis eadem praetura laudabatur. „at a testibus laeditur.“ ante quam dico a quibus ..; ib. 6. ne corrumpi tabulae facile possint, idcirco lex obsignatas in publico poni voluit: at obsignantur corruptae; ib. 21. „at neminem cepisti.“ quam multi orae maritimae ... praefuerunt, qui, cum praedonum nullum cepissent .., tamen ..? ib. 31. at istud columen actionis tuae, Mithridates, ... [con]victus fractusque discessit; ib. 41. quae civitati facta est iniuria? at moleste fert civitas.“ credo .... „at queritur.“ impudenter facit .... „at accusat verbis gravissimis.“ non civitas, sed ..; ib. 57. „at Cn. Pompeius captis Hierosolymis victor ex illo fano nihil attigit.“ in primis hoc ... sapienter; ib. 67. tu ..., si quae tibi in Africa venerit hereditas, usu amittes, an tuum ... retinebis? at istius hereditatis iam Globulo praetore Flacci nomine petita possessio est; ib. 85. at Falcidianum crimen est ingens .... audiamus hominem; ib. 90. at fructus isti Trallianorum Globulo praetore venierant; ib. 91. at erat huic iudicio longe dissimilis illa contentio; Sulla 49. „at accusat C. Cornelii filius et id aeque valere debet ac si pater indicaret.“ o patrem [Cornelium] sapientem! ib. 51. „nec opinante Fausto ... familia est comparata.“ at litterae sunt Fausti, per quas ..; ib. 55. „at praefuit familiae.“ ... quis praefuerit, nihil ad ad rem pertinet; ib. utrum quo facilius Romae ea ... efficeret, si ...? at haec ipsa per se ... agebantur; ib. 57. ut quisquam, dum saluti suorum consulat, communem relinquat: *at* nihil de iudicio ferebat, sed ..; ib. 63. parens tuus ... Catilinae fuit advocatus, improbo homini, at supplici; fortasse audaci, at aliquando amico; cui cum adfuit ... at idem non adfuit alio in iudicio; ib. 81. non enim ille deprecatione rediit, sed ...: at me ... fratris ... lacrimae ... a vobis deprecatae sunt; Quir. 7. nec rerum gestarum memoria in reditu C. Marii, sed ... arma valuerunt. at de me ut valeret, semper senatus flagitavit; ib. 10. nullus in eorum reditu motus municipiorum ... factus est: at me in patriam ... Italia cuncta revocavit; ib. numquam de P. Popilio L. Opimius ... senatum aut populum est cohortatus: at pro me superiores consules semper ut referrent flagitati sunt; ib. 11. armis decertare pro mea salute nolui ...: at inimici mei ... flumine sanguinis meum reditum intercludendum putaverunt; ib. 14. qui in ulciscendo remissior fuit, † in eorum aperte utitur: at gravissime vituperatur, qui in tantis beneficiis ... remunerandis est tardior; ib. 23. liberorumne causa (adoptat)? at procreare potest; dom. 34. iam intellegis .... te tribunum plebis non fuisse. at ego hoc totum non sine causa relinquo; ib. 42. esto: non fuit in me poena ulla peccati; at fuit iudicii. cuius? ib. 77. civis est nemo ..., qui rem ullam de meis bonis attigerit ...: at qui aliqua se contagione praedae ... contaminaverunt ..; ib. 108. P. Valerio ... data domus est in Velia ||ulla, al.|| publice, at mihi in Palatio restituta; illi locus, at mihi etiam parietes atque tectum; har. resp. 16. potest quisquam vir ... sine sua laude respondere? at ipse non modo respondet quicquid potest ..., sed etiam ..; ib. 17. ac mea quidem (domus) ... liberata est. at in eis aedibus, quas tu ... tenes, sacellum dico fuisse; ib. 30. „victi essent improbi.“ at cives, at ab eo privato, qui ..; Sest. 47. idcirco, credo, manum sibi ... comparavit. „at nondum erat maturum .... “ pulsi nos eramus; ib. 84. contra me cum est ||sit|| actum ...; at cum de dignitate mea ferebatur ..; ib. 112. cum vero ipse ... consul adsedit ...: at cum ille furibundus ... venisset ..; ib. 117. si Asicio causa plus profuit ..., huic oberit tuum maledictum ...? „at praevaricatione est Asicius liberatus.“ perfacile est isti loco respondere; Cael. 24. quid signi? nulli sumptus .... „at fuit fama.“ quotus quisque est qui ..? ib. 38. at sunt servi illi ... manu missi. tandem aliquid invenimus, quod ..; ib. 68. scire cupio quid habeat argumenti ista manumissio .... „at propinquis“ inquit „placuit.“ cur non placeret? ib. hos vos de provinciis ... deripiendos non putaretis ...? at idem vos anno superiore hos eosdem revocabatis; prov. cons. 13. inimici omnes Metelli. at ei non modo illum inimicum ex Gallia ... non detrahebant, sed ..; ib. 19. in ea quoque re sic sum locutus, ut .... at ego idem nunc in provinciis decernendis ... interpellor; ib. 29. ecquod in hac urbe maius umquam incendium fuit cui non consul subvenerit? at tu illo ipso tempore apud socrum tuam ... sede-

bas; Piso 26. at audistis, patres conscripti, philosophi vocem; ib. 56. quid tum? „haec res tibi fluctus illos excitavit." at hoc nusquam opinor scriptum fuisse ..; ib. 72. „at in altero illo" inquit „haeres: concedat laurea laudi." immo ... habeo tibi gratiam; ib. 74. „male iudicavit populus." at iudicavit. „non debuit." at potuit. „non fero" at multi clarissimi ... cives tulerunt; Planc. 11. verbum nemo facit. at in quemcumque Arpinatem incideris ..., erit tamen tibi ... de nobis aliquid ... audiendum; ib. 20. quas tribus edidisti? Teretinam, credo. ... at Voltiniam ...: hanc ... cur non edidisti? ib. 38. „an una fieri potuerunt, si una tribus non tulissent? at non nullas punctis paene totidem." quippe, cum ..; ib. 53. hac spe decedebam, ut ... . at ego cum ... Puteolos forte venissem ..; ib. 65. non valuit rebus isdem, quibus fortasse non nulli: at valuit adsiduitate, valuit ..; ib. 67. agitur studium tuum vel etiam ... laus aedilitatis: at Cn. Plancii salus, patria, fortunae; ib. 79. servi in dominos armabantur. at erat mecum senatus ... . at erat ||aderat|| mecum cunctus equester ordo ... . at tota Italia convenerat; ib. 87. „at creditum est aliquando Sardis." et fortasse credetur aliquando, si ..; Scaur. 41. domus tibi deerat? at habebas. pecunia superabat ||Fr. C. supererat||? at egebas; ib. 45. quo te nunc modo appellem? ut hominem? at non es inter nos. ut mortuum? at vivis et viges: at in omnium animis atque ore versaris; ib. 50. stulte: quis negat? ... at ||id|| est difficile, quod cum spe magna sis ingressus, id non exsequi usque ad extremum; Rab. Post. 5. quo de reo? „de equite Romano." at iste ordo lege ea non tenetur. „immo .. "; ib. 12. *nihil audisti* in Postumum, cum ... . „at nunc audio." ib. „at dioecetes ||Diogenes|| fuit regius." et quidem in custodia etiam fuit regia; ib. 22. at ex hoc ipso crimen exoritur. ait enim ..; ib. 30. undecim milia talentum ad Gabinium pervenerunt. at non modo abs te decem milia obiecta sunt, sed etiam ab his aestimata; ib. at erunt ||aderunt, al.|| testes legati Alexandrini. ei nihil in Gabinium dixerunt; ib. 31. quo ea pecunia *** sit an nunc de ea? at habet et celat; ib. 38. at permutata aliquando pecunia est; *sub*ductae naves Postumi Puteolis sunt ..." . cataplus ||arcata plus, al.|| ille Puteolanus ..; ib. 40. quid porro quaerendum est? factumne sit? at constat. a quo? at paret; Milo 15. „obstabat in spe consulatus Miloni Clodius." at eo repugnante fiebat; ib. 34. quis dubitaret suffragio suo se metu ... liberare? at nunc ... enitendum est Miloni, ut ..; ib. „at valuit odium, fecit iratus ..." . quid? si haec ..; ib. 35. haec quidem tanta est, ut tropaeis ... tuis adlatura finem sit aetas ...: at haec [tua iustitia ...] florescet cotidie magis; Marcell. 12. non tu ergo eum patria privare ..., sed vita vis. at istud ne apud eum quidem dictatorem ... quisquam egit isto modo; Ligar. 12. quid ait medicus? nihil de veneno. at id fieri potuit primum occultius in potione; Deiot. 18. nullus erat alius insidiandi locus? at eodem te ... rediturum dixeras; ib. 19. „ibi enim erant insidiae. at te eadem tua fortuna servavit: in cubiculo malle dixisti"; ib. 21. at misit ad Caecilium nescio quem ... . non quaero quam veri simile sit ..; ib. 23. speravit, credo, difficilis tibi Alexandriae fore exitus ... . at eo tempore ipso pecuniam dedit; ib. 24. „at eo" inquit „tempore ipso Nicaeam Ephesumque mittebat qui ..." . quod ille ..; ib. 25. at semel iste est corruptus a vobis. nonne ... refugit ad legatos? ib. 31. misi pro amicitia qui hoc ei diceret. at ille ... cum fabris se domum meam venturum esse dixit; Phil. I, 12. „at res popularis." utinam quidem aliquid velletis esse populare! ib. 21. at beneficio sum tuo usus. quo? ib. II, 5. an de interitu rei publicae queri non debui ...? at in illaquerella ... quid est dictum a me cum contumelia? ib. 6. quod quidem cuius temperantiae fuit, de M. Antonio querentem abstinere maledictis ||maledicto|| ...? at ego ... de re publica graviter querens de homine nihil dixi; ib. 7. non placet M. Antonio consulatus meus. at placuit P. Servilio; ib. 12. „cedant arma togae." quid? tum nonne cesserunt? at postea tuis armis cessit toga; ib. 20. quod quidem ego favisse me tibi fateor ... . at Miloni ne favere quidem potui ... . at ego suasi. scilicet is animus erat Milonis, ut ... . at laetatus sum. quid ergo? ib. 21. at vir bonus et re publica dignus. nihil id quidem ad rem; ib. 56. at idem aedis etiam et hortos. o audaciam immanem! ib. 67. mira verborum complexio! at ille numquam ... quicquam sibi ... aequum dixit videri; ib. 95. an Caesaris decreto Creta ... potuit liberari ...? at huius venditione decreti ... provinciam Cretam perdidistis; ib. 97. si vera (sunt acta), cur veneunt? at sic placuerat, ut ..; ib. 100. ob viam ei processit ... magna sane multitudo. at iste operta lectica latus per oppidum est; ib. 106. Kalendis Iuniis ... repente diffugimus. at iste ... illa mirabilia facinora effecit; ib. 109. supplicia vero in civis Romanos nulla Tarquinii accepimus: at hic .. Suessae iugulavit eos, quos ..; ib. III, 10. nihil illo contemptius ... . „at avus nobilis." Tuditanus nempe ille ..; ib. 16. Alandas iudices se constituisse dicebat: at ille legit aleatores; ib. V, 12. dura natio est. at Athenienses misericordes. puto ..; ib. 14. non possum adfirmare nullis telis eos stipatos fuisse ... . at hanc pestem agmen armatorum sequebatur; ib. 18. locutus sum ... liberius .. quam periculi minae postulabant. at ille homo vehemens ... inimicitias mihi denuntiavit; ib. 19. qui illum, ne si ita quidem venisset, ut nullum bellum inferret, ferre potuissent ... . at ille bellum intulit provinciae Galliae; ib. 24. quas (rapinas) non faciebat Hannibal, quia multa ad usum suum reservabat: at hi ... non modo de fortunis civium, sed ne de utilitate quidem sua cogitaverunt; ib. 25. (hoc) non videbit? „at est quibusdam inimicus clarissimis ... civibus." nullus iste timor esse debet; ib. 50. non est iudicatus hostis Antonius? at legatos misimus. heu, me miserum! ib. VII, 14. „ipse autem ut quinquennium" inquit „obtineam." at istud vetat lex Caesaris; ib. VIII, 27. nemo virtutem non honorabat: at ea fuit legatio Octavii, in qua ..; ib. IX, 4. quam (mortem) ... vitare potuisset. at ille ... maluit in maximo rei publicae discrimine emori quam ..; ib. 6. aderat ... hortatio ... ad requiescendum ...: at ille ... in hac constantia morbo adversante perseveravit; ib. in qua (memoria) Bruti imago cerni videbatur. at hunc eis ipsis ludorum diebus videbam ..; ib. X, 8. aut amicior causae quisquam inveniri potest quam filius? at horum alter ... quicquid habuit virium, id ..; ib. 16. „longus fuit dolor." bidui, at compluribus annorum saepe multorum; ib. XI, 8. Dolabella non ita multos secum habuit ... latrones: at videtis quos ... habeat Antonius; ib. 10. at hic me defendente quinquiens absolutus est; sexta palma urbana etiam in gladiatore difficilis; ib. 11. quid dicam de Apulo Domitio ...? at hic nuper sororis filio infudit venenum, non dedit; ib. 13. an id exspectamus, quoad ...? at mittent aliquem de suo numero. valde mihi probari potest, qui ... . at hominem dignum mittent. num P. Servilio digniorem? ib. 25. quis non dolet interitum talis ... viri? at sunt qui dicant ..; ib. XII, 25. „quem te appellem?" inquit; at ille „voluntate hospitem, necessitate hostem"; ib. 27. at incertus exitus belli. est omnino fortium virorum ... fortunae culpam non extimescere; ib. XIII, 5. non meminit illum exercitum ... universae rei publicae esse, non suum. at uti potest pro suo. quid tum? ib. 14. cum hoc pacem fieri posse credamus? at periculum est ne opprimamur. non metuo ne ..; ib. 16. at scurrae filium appellat: quasi vero ignotus nobis fuerit ..; ib. 23. „at militibus inclusis opem

fertis: nihil moror eos salvos esse ..." . quam benigne! ib. 35. num te de supplicatione voluit referre? profecto noluit. at misit postea de Alexandria; ib. XIV, 23. brevis a natura nobis vita data est; at memoria bene redditae vitae sempiterna; ib. 32. utrum aequo animo laturum *me* putavit? at in suo familiarissimo viderat ..; Fr. B. VIII, 10. „at sum" inquit „absolutus." novo quidem hercle more, cui ..; ib. XIII, vi, 1. difficilis ratio belli gerendi, at plena fidei, plena pietatis. — magnus labor, multa pericula proponuntur: at gloria ex his immortalis est consecutura; ib. XVI, 5. at huius sceleratissimi opera, qui fuit lucus religiosissimus, nunc erit locus desertissimus; ib. C. 4.

2. **Frage und Ausruf:** audacissimus ego ex omnibus? minime. at tanto officiosior quam ceteri? ne istius quidem laudis ita sim cupidus, ut ..; Sex. Rosc. 2. cognitorem ascribit Sthenio — quem? ... Thermitanum aliquem ...? ne id quidem. at Siculum, in quo aliquis splendor dignitasque esset? neminem; Verr. II, 106. ita ab una civitate ... eripiuntur tritici medimnum XXXIII ... . at haec obscura sunt? ib. III, 73. at hoc solum Africani monumentum violasti? ib. IV, 84. at tantum intererit inter vestram et privatorum diligentiam? leg. agr. II, 82. — at quis erat procurator? Quinct. 62. at qui ei venit in mentem praedia concupiscere hominis ignoti? Sex. Rosc. 105. at quid interest inter periurum et mendacem? Qu. Rosc. 46. at quem ad modum .. venerunt? Verr. II, 11. at quem ad modum corrupisti? ib. 104. at quem hominem ... tanta ... iniuria adfecisti? ib. 110. cum statuae sunt ... eversae. at quo loco? ib. 160. possumne ... magis reum condemnatum in iudicium adducere? at quorum iudicio condemnatum? ib. 174. tu ... totam Hieronicam legem sustulisti? at quam legem [corrigit]? ib. III, 20. videamus Herbitensis civitas ... quem ad modum spoliata ... sit. at quorum hominum? ib. 75. at quid est tandem ||an tandem, al.||, in quo se laborasse dicit? ib. 124. desinant amici eius ea dictitare, quae ... . at qui amici? ib. 145. quae (civitas) C. Catonis ... impedimenta retinuit. at cuius hominis? ib. IV, 22. quod de sacrario esset ablatum. at quo modo abstulit? ib. 27. non ... simulacrum Mercurii ... sustulisti? at quem ad modum, di immortales! ib. 84. praetor appellatur. at quis appellat? ib. 146. at quem ad modum ipse se induit priore actione? ib. V, 73. at quem ad modum est pervagatus? ib. 99. plagis confectum dico... civem Romanum ... concidisse; at quam ob causam, di immortales! ib. 141. at quae erat ista libido crudelitatis exercendae? quae tot scelerum suscipiendorum causa? ib. 145. at quae causa tum subiciebatur ab ipso .. huius ... crudelitatis? ib. 146. reliquum iudicium ... de te futurum est. at quo tempore futurum est? ib. 177. at quibus verbis in decernendo Metellus usus est? Tull. 39. qua in oratione permulta in L. Pisonem turpia ... dicuntur: at in quem virum? Font. 39. ad quaestionem ipse abreptus est. at *ad* quam quaestionem? Cluent. 89. paulisper iucundior fuit. at idem quanto in odio postea suis ||illis|| ipsis fuit! ib. 110. at quid est decretum? quam iuste! quam sapienter! ib. 136. vestram ... mansuetudinem una mater oppugnat. at quae mater? ib. 199. non praeponitur huic urbi ista colonia, sed opponitur. at quem ad modum armatur, di immortales! leg. agr. I, 20. eam legem ... ferri iubet. at quo modo? ib. II, 26. at ||atque, al.|| quid ad haec possumus dicere? ib. 76. neque (ager) vester dicetur. at qui homines possidebunt? ib. 82. equester ordo, at quorum equitum [Romanorum], di immortales! Rabir. 20. de eis ipsi alios testis audietis? at quos testis? Flacc. 9. repudiant, reiciunt. at qui homines? ib. 74. at Castricium quibus verbis, di immortales! decus patriae ... appellant; ib. 75. ergo is ... per epistulam quod volet iniuratus probabit?. at qui vir! quam non amicus suis civibus! ib. 90. instituti ||constitui|| senatores, qui omnia indicum ... responsa perscriberent. at quos viros! Sulla 42. at quam sententiam dixi? dom. 9. at quid tulit legum scriptor peritus et callidus? ib. 47. at quae dea est? ib. 110. at unde est inventa ista Libertas? ib. 111. ut omnis suas fortunas alienis servis committeret? at quibus servis? Cael. 57. tu *uno* comperendinasti *reum* teste producto. at quo teste, di immortales! Scaur. 29. at quod erat tempus? Milo 39. vidit necesse esse Miloni proficisci Lanuvium illo ipso quo est profectus die: itaque antevertit. at quo die? ib. 45. mene non potuisse Milonis salutem tueri ...? at in qua causa non potuisse? ib. 102. id (facinus) ... ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis? at quam non modo non credibiliter, sed ne suspiciose quidem! Deiot. 17. at quam festive crimen contexitur! ib. 19. at quam acute conlecta crimina! ib. 33. at quae est ||quae|| ista tertia decuria? Phil. I, 20. at ad quos refert? di immortales! ib. II, 14. at quanta merces rhetori data est! ib. 43. at quam insolenter statim helluo invasit in eius viri fortunas? ib. 65. at quam crebro usurpat: „et consul et Antonius?" ib. 70. haec vivus eripuit, reddit mortuus. at quibus verbis? ib. 95. at quam caeca avaritia est! ib. 97. at quam nobilis est tua illa peregrinatio! ib. 101. at quam multos dies in ea villa turpissime es perbacchatus! ib. 104. at quam contumeliosus in edictis! quam barbarus! quam rudis! ib. III, 15. at quo modo edixit? ib. 19. at in rebus tristissimis quantos excitat risus! ib. 21. non profectus est, sed profugit paludatus. at quo? ib. V, 24. quid igitur profectus est ... A. Hirtius consul? at qua imbecillitate! qua macie! ib. VII, 12. at in quo fuit controversia? ib. VIII, 2. an ab eo mandata acciperem, qui ...? at quae mandata! qua adrogantia! quo stupore! quo spiritu! ib. 24. at quam modesta mandata! ib. 25. at cui pesti quantaeque restitit! ib. X, 9. at quid ei cum Apollonia? quid cum Dyrrachio? ib. 11. accessit consul hortator. at qui consul! ib. XII, 2. vgl. 3, a. dom. 132. — II. at enim; div. Caec. 15.

3. **Bedingung:** a. **Vordersatz:** at si id velles, iam pridem actum esse poterat; Quinct. 43. at si in causa pari discedere inferior videretur, tamen esset non mediocriter conquerendum; ib. 59. at ||ac|| si illa solum sanciret ..., tacerem; leg. agr. III, 10. at si hoc idem ... M. Marcello dixissem, iam mihi consuli senatus ... vim et manus intulisset; Catil. I, 21. at si conlegium pontificum adhibendum non videbatur, nemone horum tibi idoneus visus est, ... ut ..? dom. 132. at si isti Cypriae rogationi sceleratissimae non paruisset, haereret illa nihilo minus rei publicae turpitudo; Sest. 62. at si verum tunc severissima ||tum cum verissima|| fronte dixerunt, nunc mentiuntur; Rab. Post. 35. at si ferretis, quicumque equo meruisset, quod est lautius, nemini probaretis; Phil. I, 20. s. 1. Cluent. 90. — at — si: s. II. at enim; Verr. I, 148. at etiam; Quinct. 56. at — non; Cluent. 80.

b. **Nachsatz:** nach si: qua e poena si tum ... evolarunt, at aliam multo maiorem ... subierunt; prov. cons. 14. quod si se ipsos illi nostri liberatores e conspectu nostro abstulerunt, at exemplum facti reliquerunt; Phil. II, 114. — nach si non: si non paulo, at aliquanto (post petisses); Quinct. 40. aliquam si non propinquitatis, at aetatis suae, si non hominis, at humanitatis rationem haberet; ib. 97. causam ..., si non commode, at libere dici; Sex. Rosc. 61. redde bona sodalis filio; si non quae abstulisti, at quae confessus es; Verr. I, 94. ne tum quidem te potuit si non pietatis, at salutis tuae ratio ad officium ... reducere? ib. II, 98. si non virtute, non industria, non innocentia, non pudicitia, at sermone, at litteris, at humanitate eius delectamini; ib. III, 8. si Siculorum fortunas neglegitis, si quem ad modum socii populi Romani

a magistratibus nostris tractentur non laboratis, at vos communem populi Romani causam suscipite atque defendite; ib. 122. quin eius facti si non bonam, at aliquam rationem adferre soleant; ib. 195. iste etiam tum patrem, si non in parentis, at in hominum numero putabat; ib. IV, 41. „si non sum ex eo loco deiectus, quo prohibitus sum accedere, at ex eo sum deiectus, quo accessi"; Caecin. 84. liceat haec nobis, si oblivisci non possumus, at tacere; Flacc. 61. ut se aliquando si non integra fortuna, at ut adflicta, patri suo gratulari sinatis; Sulla 89. ut ille insperato aspectu ... si non omnem, at aliquam partem maeroris sui deponeret; Sest. 7. in quo aliqui si non famae pudor, at supplicii timor est; prov. cons. 14. si mihi bona re publica frui non licuerit, at carebo mala; Milo 93. cum gubernat rem publicam, si non optabili, at necessario tempore; Phil. VII, 7. aut oppressi ... si non spiritu, at virtutis laude vivemus; ib. XIII, 7. — nach si minus: quamquam Syracusis ... maxime, si minus supplicio adfici, at custodiri oportebat; Verr. V, 69. nonne timuisse, si minus vim deorum hominumque famam, at illam ipsam noctem? Cluent. 15. quanta tempestas invidiae nobis, si minus in praesens tempus ..., at in posteritatem impendeat; Catil. I, 22. esses omnia si minus re, at verbis legitimis consecutus; dom. 129. s. II. at certe. at non. at saltem. at tamen.

4. **Aufforderung**: a. **Conjunctiv**: at de me omittamus: ad Alexandrinos istos revertamur; Rab. Post. 34.

b. **Imperativ**: *at* perspicite quanta potestas permittatur; leg. agr. II, 33. at quem ad modum me coarguerit homo acutus recordamini; Phil. II, 28. — at videte hominis impudentiam; Verr. IV, 151. at videte hominis diligentiam; leg. agr. II, 23. at videte quam diligenter retineat ius tribuniciae potestatis; ib. 30. at videte hominis intolerabilem audaciam; dom. 115. at videte quanta sit vis huius Papiriae legis in re tali; ib. 130. at videte levitatem hominis; Phil. II, 77.

5. **Ellipse**: „dixi in senatu me nomen consularis candidati delaturum." „iratus dixisti." „numquam" inquit „sapiens irascitur." „at temporis causa." „improbi" inquit „hominis est mendacio fallere"; Muren. 62.

II. **Besondere Verbindungen**: at certe, at — certe: at eis ||-atis|| laudibus certe non solum ipse qui laudatur, sed etiam populi Romani nomen ornatur; Arch. 22. quas (litteras) ... in contione recitari noluit; at ... certe consilium tuum ... illarum litterarum recitatione patefactum est; dom. 22. satis ... fortasse naturae (vixisti) ...: at ... patriae certe parum; Marcell. 25. — nach si non: si tibi fortuna non dedit, ut patre certo nascerere ..., at natura certe dedit, ut humanitatis non parum haberes; Sex. Rosc. 46. „si non ex eo loco (deiectus est), quem in locum venire voluit, at ex eo certe, unde fugit"; Caecin. 80. necessario mihi de isdem rebus esse arbitror, si non subtilius disputandum, at certe dolentius deplorandum; Sest. 14. res erat cum ... homine .. in causa populari si non moderate, at certe populariter abstinenterque versato; ib. 37. quibus (consulibus) si non adiuvantibus, at coniventibus certe speraret posse se eludere ..; Milo 32. — nach si minus: eadem .. ratio fuit Sestii, si minus in accusando ..., at certe in necessitate defendendae salutis suae; Sest. 92. omitto illa, quae si minus in scena sunt, at certe, cum sunt prolata, laudantur; Planc. 29.

at contra: quis (est) qui absentem defensum neget esse Quinctium? nemo invenitur. at contra omnes, quibuscum ratio huic ... fuit, adsunt, defendunt; Quinct. 75. si Iuppiter ... saepe ... hominibus nocuit ..., at contra commoda, quibus utimur, ... ab eo nobis dari ... videmus: quid miramur ..? Sex. Rosc. 131. ut videre piratam captum non liceret? at contra ... hoc iucundissimum spectaculum omnibus ... praebebat; Verr. V, 66. L. Opimius eiectus est e patria ... . at contra bis Catilina absolutus *est*; Piso 95.

at, credo: at, credo, in hisce solis rebus indomitas cupiditates ... habebat; Verr. I, 62. at, credo, Sthenius hoc sibi amplum putavit ..; ib. II, 107. at, credo, omnia sua secum una moritura arbitrabatur; Rabir. 29. at, credo, haec homo ... temerarius non videbat; Deiot. 16. at —, credo: s. I, 1. Verr. IV, 102.

(at ego: s. at — non; Verr. V, 149. Phil. II, 9. ✕. — I, 1. Sex. Rosc. 84. 94. Qu. Rosc. 28. 47. Verr. I, 114. II, 26. III, 29. 116. Caecin. 46. Muren. 60. dom. 42. prov. cons. 29. Planc. 65. Phil. II, 7. 21).

at enim: „at enim tribuni plebis ne audierunt quidem." fateor ..; Quinct. 65. at enim cum duos filios haberet, alterum a se non dimittebat, alterum ruri esse patiebatur. quaeso ..; Sex. Rosc. 45. „at enim tu tuum negotium gessisti bene" gere et tu tuum bene; Qu. Rosc. 32. at enim forsitan hoc tibi veniat in mentem ... (Fannium) omnino exegisse nihil. quid tum ||quid? tu||? ib. 39. at enim cur a me potissimum hoc praesidium petiverunt? div. Caec. 15. at enim solum id est, ut me Siculi maxime velint; ib. 22. at enim haec ita commissa sunt ab isto, ut non cognita sint ab hominibus ||omnibus||; Verr. a. pr. 15. at enim si pupillo redimi non licebat, non necesse erat rem ad ipsum pervenire; ib. I, 148. at enim istum Siculi soli persequuntur; cives Romani ... defendunt, diligunt; ib. II, 15. „at enim ad Verrem pecunia ista non pervenit." quae est ista defensio? ib. 26. at enim frumentum Centuripinorum ... probasti; ib. III, 180. „at enim istam rem in publico frumento Sicilia non ferret; [hanc rem] in meo frumento tulit." proinde quasi ..; ib. 203. at enim est quiddam, quod, etiam si palam ... non dicet Hortensius, tamen ita dicet, ut ..; ib. 223. at enim idcirco navem Mamertinis non imperasti, quod sunt foederati. di approbent! ib. V, 49. „at enim oppugnatum me fortasse venissent." haec est illorum ... coniectura; Tull. 55. at enim Sulla legem tulit. ut nihil ... querar ..; Caecin. 95. at enim ... Q. Catulus itemque ... Q. Hortensius ab hac ratione dissentiunt; imp. Pomp. 51. „at enim ne quid novi fiat contra ... instituta maiorum." non dicam ..; ib. 60. „at enim Staienus non fuit ab Oppianico, sed a Cluentio ad iudicium corrumpendum constitutus." cur ..? Cluent. 83. „at enim pecuniam Staieno dedit Oppianicus non ad corrumpendum iudicium, sed ad conciliationem gratiae." tene hoc .. dicere ..? ib. 84. „at enim iudicia facta permulta sunt, a Cluentio iudicium esse corruptum." immo vero ..; ib. 88. „at enim etiam Bulbus est condemnatus." adde maiestatis; ib. 97. „at enim senatus universus iudicavit illud corruptum esse iudicium." quo modo? ib. 136. at enim ager Campanus hac lege dividetur; leg. agr. II, 76. „at enim in praeturae petitione prior renuntiatus est Servius." pergitisne vos ..? Muren. 35. at enim agit mecum austere et Stoice Cato; ib. 74. at enim te ad accusandum res publica adduxit. credo ..; ib. 78. at enim negas fratrem meum ... pecuniam ullam in remiges imperasse; Flacc. 33. at enim istam pecuniam huic capere non licuit; ib. 59. at enim Androni Sextilio gravis iniuria facta est ...; in quo quid reprehendas scire cupio; ib. 84. „at enim Sittius est ab hoc in ulteriorem Hispaniam missus, ut eam provinciam perturbaret." primum Sittius ..; Sulla 56. „at enim et gladiatores et omnis ista vis rogationis Caeciliae causa comparabatur"; ib. 62. „at enim in senatum venire ... turbulento illo die non debuisti." ego vero ..; dom. 5. at enim non nulli propter timorem ... discesserunt. non reprehendo; ib. 8. „at enim liberum senatus iudicium propter metum non fuit." si timuisse eos facis ..; ib. 10. at enim dixisti non mea, sed rei publicae causa homines de meo reditu laborasse.

quasi vero ..; Vatin. 7. at enim postea scimus et videmus esse hunc in illius amicis. quis negat? Cael. 10. „at enim frater iam non petit.“ quid tum? Scaur. 35. at enim Cn. Pompeius rogatione sua et de re et de causa iudicavit: tulit enim de caede, quae ... . quid ergo tulit? Milo 15. at enim te in disciplinam meam tradideras ... . ne tu, si id fecisses ..; Phil. II, 8. at enim veteranis suspectum nomen est M. Bruti. magisne quam Decimi? ib. X, 15. at enim ... C. Caesari adulescentulo imperium extraordinarium mea sententia dedi. ille enim mihi ..; ib. XI, 20. at enim nos *M. Lepidus* ... ad pacem adhortatur; ib. XIII, 7. at enim non veri simile est tantum scelus M. Cottam esse commentum. quid? hoc veri simile est ..? Fr. B. III, 3. at enim de corrigenda lege rettulerunt; ib. VI, 15. at enim ... difficillimi temporis vocem illam ... consulem mittere coëgisti; ib. 22.

at etiam: quo te nomine appellem? improbum? at etiam si desertum vadimonium esset, tamen ..; Quinct. 56. populi Romani hostis privati hominis custodiis adservabitur? at etiam qui triumphant ..., tamen ... illos duci in carcerem iubent; Verr. V, 77. at etiam sunt qui dicant .. a me in exsilium eiectum esse Catilinam: quod ego si verbo adsequi possem ..; Catil. II, 12. at etiam Q. Metellus ... eam (legem) nullam esse ... iudicavit; dom. 70. at etiam eo negotio M. Catonis splendorem maculare voluerunt; Sest. 60. at etiam litteras ... recitavit homo .. humanitatis expers; Phil. II, 7. at etiam ausus es ... clivum Capitolinum dicere me consule plenum servorum armatorum fuisse; ib. 16. at etiam quodam loco facetus esse voluisti; ib. 20. at etiam aspicis me et quidem, ut videris, iratus; ib. 76. at etiam misericordiam captabas; ib. 86. at etiam ascribi iussit in fastis ad Lupercalia: C. Caesari ..; ib. 87. at etiam gladiator ausus est scribere hunc de patris et patrui parricidio cogitasse; ib. III, 18. — at — etiam: at Apronio semper plus etiam multo abs te permissum est, quam quod edixeras; Verr. III, 150. his vendere vel in ultimis terris licebit? at hoc etiam nequissimi homines ... faciunt, ut ..; leg. agr. I, 7. at haec praedia etiam in censum dedicavisti. mitto quod aliena; Flacc. 79. at hic etiam ... facetus esse voluisti, cum ... . mitto iam ..; Sulla 22. at tu etiam ereptor civitatis legem de iniuriis publicis tulisti; dom. 81. ut ei ... ego me omnia debere dicerem. at id etiam gregarii milites faciunt inviti, ut ..; Planc. 72. at hoc etiam optat miser, ut [...] ita bona veneant, ut ..; Rab. Post. 46. disertissimum cognovi avum tuum, at te etiam apertiorem in dicendo; Phil. II, 111. s. at enim; Cluent. 97. I, 1. Catil. I, 28. har. resp. 16.

at hercule: at hercule maiores nostri longe aliter ... de .. talibus viris existimabant; Sex. Rosc. 50. at hercule aliquot annos continuos ... populus Romanus ... maxima parte ... imperii caruit; imp. Pomp. 54.

at ne — quidem: hic ... totum iudicium sustinebit. at ||ac|| ne is quidem tantum contendet in dicendo quantum potest, sed ..; div. Caec. 48. an sine me ille vicit? at ne potuit quidem: ego ad illum belli civilis causam attuli; Phil. II, 72. cum Vatinii legionibus quid erat Antonio? „at ne Bruto quidem“: id enim fortasse quispiam improbus dixerit; ib. X, 12. — at — ne — quidem: mors honesta saepe vitam quoque turpem exornat: *at* vita turpis *saepe* ne morti quidem honestae locum relinquit; Quinct. 49. homo ... saepe in caede versatus? at hoc ab accusatore ne dici quidem audistis; Sex. Rosc. 39. quod patri L. Flacci ... diem dixerit. at istud ne ipsi quidem patri Flacci valde molestum esse debuit; Flacc. 77. non tu ergo eum patria privare ..., sed vita vis. at istud ne apud eum quidem dictatorem ... quisquam egit isto modo; Ligar. 12. s. at enim; Quinct. 65. I, 1. Phil. II, 21.

at — nec: quid enim .. debeo dicere? peccatine ||peccati me|| conscientia me ||conscientia|| profugisse? at id ... non modo peccatum non erat, sed erat ... . iudicium populi pertimuisse? at [id] nec propositum ullum fuit et ..; dom. 95.

at neque: „in dominos queri de servis iniquum est.“ „at ne*que in dominos* quaeritur: Sex. enim Roscius reus est; Sex. Rosc. 120. vgl. I, 1. Quinct. 44. Cluent. 90.

at non: ut C. Verres posset auferre? 'at non requirebat ille Cupido lenonis domum; Verr. IV, 7. (haec) facta sunt, ut homines populares ... supplicio ... levarentur; at non ab eis ipsis, qui iudicassent, at non statim, at non eorum facinorum damnati, quae ..; ib. V, 18. servus respondit pudenter, at non stulte, dominum esse ad villam; Tull. 20. facile hoc Habitus patiebatur ...; at non Oppianicus; Cluent. 74. an domicilium Romae non habuit is, qui ...? at non est professus. immo vero eis tabulis professus, quae ..; Arch. 9. „at non cadunt haec in Antonium.“ hoc ne Cotyla quidem dicere auderet; Phil. V, 7. at non est integrum: constituta legatio est. quid autem non integrum est sapienti quod restitui potest? ib. XII, 5. s. I, 1. Scaur. 50. — nach si: denique erat rex, si nondum socius, at non hostis; Sest. 57. quis est ... qui isti aetati [...] non possit quam velit petulanter, etiam si sine ulla suspicione, at non sine argumento male dicere? Cael. 8. — at — non: ut significent, si fures venerint; at fures internoscere non possunt; Sex. Rosc. 56. erit in illius tabulis hoc nomen, at in huius non erit; Qu. Rosc. 1. possemus hanc iniuriam ... inultam ... dimittere? ... at ego iam retentos non queror; Verr. V, 149. utrum .. his testibus non credidistis ...? at controversia non erat quin verum dicerent; Caecin. 31. fundus a patre relinqui potest; at usucapio fundi ... non a patre relinquitur, sed a legibus; ib. 74. itaque nunc quem ad modum audiar sentio ...; at tum si dicerem non audirer; Cluent. 80. etiamne meliore (iure) quam paterna et avita? meliore. at hoc Valeria lex non dicit; leg. agr. III, 8. at, ||et|| qui ita sit ambitiosus, ut omnis vos nosque cotidie persalutet, Temni ... in senatum venire non potuit; Flacc. 42. at iste Andro ... ad dicendum testimonium non venit. quid, si veniat? ib. 88. quid est quam ob rem consulares, qui Catilinae adfuerunt, reprehendantur? — at idem eis, qui ante hunc causam ... dixerunt, non adfuerunt; Sulla 82. quia vivit. at id non sua culpa: plaga una illa extrema defuit; Sest. 80. „asperius“ inquit „locutus est aliquid aliquando.“ immo fortasse liberius. „at id ipsum“ inquit „non est ferendum.“ ergo ei ferendi sunt, qui ..? Planc. 33. at ubi ||ubi|| semel quis peieraverit ||deieraverit||, ei credi postea ... non oportet; Rab. Post. 36. quid enim est minus ... oratoris ... quam ...? at ego non nego; Phil. II, 9. at ego tuas litteras, etsi iure poteram a te lacessitus, tamen non proferam; ib. s. at enim; Cluent. 83. 84. dom. 5. Vatin. 7. Scaur. 35. Fr. B. III, 3. — I. Sex. Rosc. 94. Verr. II, 192. V, 110. Tull. 54. Cluent. 113. Muren. 60. Sulla 81.

at — non modo: s. I, 1. imp. Pomp. 61. har. resp. 17. Rab. Post. 30. Phil. V, 25. — at — non modo non: s. I, 1. Deiot. 17. at — non modo — non: s. at — nec. I, 1. prov. cons. 19.

at — non solum: s. at certe; Arch. 22. I, 1. imp. Pomp. 15.

at — quidem: revocares eum, quem ...? at hic quidem iam de fundo expulsus ... esset; Quinct. 83. pater igitur amens qui ... . at is quidem fuit omnium constantissimus; Sex. Rosc. 41. „oderunt Siculi: togatorum enim causa multa feci.“ at ei quidem acerrimi inimicissimique sunt; Verr. II, 166. quem implorem? ... an populum Romanum? at is

quidem omnem suam de nobis potestatem tradidit vobis; Flacc. 4. quis invenitur ... praeter .. Themistoclem, qui se ipse morte multavit? at Graeculi quidem multa fingunt; Scaur. c. 3. § 4. at hominem dignum mittent. num P. Servilio digniorem? at eum quidem civitas non habet; Phil. XI, 25.

at — saltem: nach si non: in quibus si moderatio illa ... non fuit, at fuit pompa, fuit species, fuit incessus saltem Seplasia dignus et Capua; Piso 24. — nach si minus: itaque, credo, si minus frequentia sua vestrum egressum ornando atque celebrando, at ominibus saltem bonis ..., non tristissimis, ... prosequebantur; ib. 31.

at tamen: nach si non: ut ... nulla turpitudo ... ab accusatore obiceretur, si non vera || vera non, al. ||, at tamen ficta || deficta, al. || cum aliqua ratione ac suspicione; Font. 37. quia ... exit aliquando aliquid, si non perfacetum, at tamen fortasse non rusticum; Planc. 35. Caesare dominante veniebamus in senatum, si non libere, at tamen tuto; Phil. XIII, 18. — nach si minus: nullum enim regnum fuit umquam quod non si || se, se *si* || minus iure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur || contineret ||; leg. agr. II, 35. ubi enim mihi praesto fuissent aut tam fortes consules, quam ..., aut, si minus fortes, at tamen tam iusti, quam ..? Planc. 88. ut cognosceret te si minus fortem, at tamen strenuum; Phil. II, 78. — nach quamvis: res bello gesserat, quamvis rei publicae calamitosas, at tamen magnas; Phil. II, 116. — at — tamen: s. at — non; Phil. II, 9. — I, 1. Verr. I, 146. V, 6. Planc. 20.

at vero: qui socium fefellisset ... . at vero T. Roscius non unum rei pecuniariae socium fefellit ..., verum ..; Sex. Rosc. 117. quorum domus ... tabulis pictis erant vacuae; at vero urbem totam ... omnisque Italiae partis illorum donis ... exornatas videmus; Verr. I, 55. tu Syracusanos unum diem festum Marcellis impertire noluisti ...: at vero praeclarum diem illis reposuisti, Verria ut agerent; ib. II, 52. esto: nihil ex fugitivorum bello ... laudis adeptus est ...: at vero contra bellum praedonum classem habuit ornatam; ib. V, 42. ibi vis facta negabitur? at vero hoc quidem iam vetus est ..., ut ..; Caecin. 45. verbum || verbo num, al. || certe hoc non modo postulat, sed etiam cogit; at vero ratio iuris ... respuit || respuat || hanc defensionem; ib. 56. iam hoc nemini dubium est ... . at vero C. Caesar intellegit ..; Catil. IV, 10. praeturae iuris dictio ... non attingitur: at vero ... etiam ab inimicis eadem praetura laudabatur || laudatur ||; Flacc. 6. at vero M. Aebutium ... nihil interrogas? ib. 93. at vero quid ego mirer, si quid ab improbis de me improbe dicitur, cum? Sulla 30. verbum ecquod umquam ex ore huius excidit, in quo quisquam posset offendi? at vero ... quis P. Sulla mitior ... inventus est? ib. 72. et tu ... eum restitutum negas esse civem, quem ...? at vero ... Quinctius et ... Camillus ... rursus ab eodem populo placato sunt ... restituti; dom. 86. quod tres pontifices statuissent, id semper populo Romano ... satis religiosum esse visum est. at vero meam domum ... omni religione una mente omnes liberaverunt; har. resp. 12. haec populi Romani tanta significatio sine ulla varietate universi ... quid declaravit nisi ...? at vero ille *praetor* ... numquam est conspectus, cum veniret; Sest. 126. levis hos semper nostri homines ... civis putaverunt; at vero qui horum impetus ... represserunt ..., hi graves ... semper habiti sunt; ib. 139. ceteri vero ... omnino involnerati vixerunt: at vero ei, qui ... multitudini iucundi esse voluerunt, omnes fere rei publicae poenas ... dependerunt; ib. 140. quae ... adulescentiae qui vellet excusatione defenderet. at vero in M. Caelio ... nulla luxuries reperietur; Cael. 44. respondebis, credo, te ... non valde ambiendum putasse. at vero te ille (populus) ad sua instituta ... revocabit; Planc. 12. maximam vero partem quasi suo iure fortuna sibi vindicat ... . at vero huius gloriae ... socium habes neminem; Marcell. 7. sed tamen eius modi res ... obstrepi clamore militum videntur ...: at vero cum aliquid clementer ... factum ... legimus, quo studio incendimur! ib. 9. at vero Cn. Pompei voluntatem a me alienabat oratio mea. an ille quemquam plus dilexit? Phil. II, 38. quamquam tu quidem ... vini exalandi ... causa declamas. at vero adhibes ioci causa magistrum; ib. 42. quae in illa villa antea dicebantur ...! iura populi Romani ... . at vero te inquilino ... personabant omnia vocibus ebriorum; ib. 105. nihil humile de Tarquinio ... accepimus: at vero huius domi inter quasilla pendebatur aurum; ib. III, 10. ita saepe magna indoles virtutis, prius quam rei publicae prodesse potuisset, exstincta est. at vero apud antiquos Rulli, Decii ... admodum adulescentes consules facti tantas res gesserunt, ut ..; ib. V, 48. quid enim legati egerint nondum scimus: at vero excitati ... esse debemus; ib. VII, 26. at vero ita decernunt, „ut liberato Bruto“: id enim restabat, ut relicto; ib. XI, 22.

atavus, Ahnherr: non patrem tuum videras, non patruum, non avum, proavum, atavum audieras consules fuisse? Cael. 33.

ater, schwarz: alqs: et quidem vide quam te amarit is, qui albus aterne fuerit ignoras; Phil. II, 41. sanguis: ut ait ille „saxa spargens tabo, sanie et sanguine atro“; Piso 43.

atque, I. **Vergleich:** als, wie: aeque: s. **aeque:** I. laboro. occupatus. pertimesco. requiro. restituo. II. acerbus. bonus; Planc. 15. inimicus. turpis (S. 136).

aliter: s. **aliter:** ago. cognosco. decerno; Verr. I, 119. defero. sentio; dom. 31 (S. 181, b. f.)

alius: itaque longe alia ratione .. ad agendam causam hac actione venio atque initio veneram; Caecin. 3. saepe etiam sine ulla aperta causa fit aliud atque existimaris; Muren. 35. „decrevit Flaccus.“ num aliud atque oportuit? Flacc. 78. qui ... senserat tantum de re publica aliud atque homines exspectabant; Sest. 114.

contra: simulacrum Iovis ... contra atque antea fuerat ad orientem convertere; Catil. III, 20. faciam ... contra atque in ceteris causis fieri solet, ut ..; Sulla 69. si denique aliquid [quod] non contra ac liceret factum diceretur, sed contra atque oporteret, tamen ..; Balb. 7.

idem: hoc ipsum ... unum et idem videtur esse atque id, quod ..? dom. 51.

perinde: quamquam languet iuventus nec perinde atque debebat in ... gloriae cupiditate versatur; Piso 82. vereor ut hoc, quod dicam, perinde intellegi possit auditum atque ipse cogitans sentio; Marcell. 12.

similis: aliquid ab isto simile in aestimatione atque a ceteris esse factum; Verr. III, 193. similis viri tu ulcisceris [patrui] mortem atque ille persequeretur [fratris sui]; Rabir. 14.

similiter: hic tamen excipit Pompeium, simillime, ut mihi videtur, atque [ut] illa lege ... Glaucippus excipitur; leg. agr. I, 13. neque vero illum similiter atque ipse eram commotum esse vidi; Phil. I, 9.

simul: simul atque sibi hic adnuisset, numeraturum se dicebat; Quinct. 18. ut, simul atque ille despexerit, aliquid huiusce modi moliantur; Sex. Rosc. 22. quod hic simul atque sensit, ... Romam confugit; ib. 27. quem simul atque attigi, statim homo se erexit; ib. 60. qui simul atque ei sorte provincia Sicilia obvenit, statim ... quaerere ... coepit ..; Verr. II, 17. simul atque e navi egressus est, dedit operam ut ..; ib. 19. simul atque ego in Siciliam veni, mutatus est; ib. 63. eos ..., simul atque ad se detulissent, probaturos; ib. 90. ut temporibus illis,

simul atque hostis superatus esset, ager araretur omnis; ib. III, 125. qui simul atque in oppidum quodpiam venerat, immittebantur illi continuo ..; ib. IV, 47. quo simul atque adisset, ... magnam partem urbis relinqueret; ib. V, 98. simul atque introductus est, rem confecit; Cluent. 40. quae pecunia simul atque ad eum delata est, homo .. statim coepit ..; ib. 69. ille vero, simul atque hoc audivit „ne gratis", „quo voles", inquit „sequar"; ib. 71. quod ..., simul atque adsedisti, partem istam subselliorum nudam ... reliquerunt; Catil. I, 16. simul atque ire in exsilium iussus est, paruit; ib. II, 12. simul atque increpuit suspicio tumultus, artes ilico nostrae conticiscunt; Muren. 22. omnia ista nobis studia ... excutiuntur, simul atque aliqui motus novus bellicum canere coepit; ib. 30. simul atque candidatus accusationem meditari visus est, ut honorem desperasse videatur; ib. 43. illa, simul atque revocata est, me secum pariter reportavit; sen. 34. simul atque ||ad, ac|| Cn. Lentulum consulem aspexit, concidit; har. resp. 2. hic vero simul atque mare me transisse cognovit ..., statim ad me ... profectus est; Planc. 98. simul atque audivit eius interitum, suo Marte res suas recuperavit; Phil. II, 95. Q. Scaevolam ... cotidie, simul atque luceret, facere omnibus conveniendi potestatem sui; ib. VIII, 31.

u n u s: f. idem.

II. **copulativ:** und: 1. **am Anfang des Satzes:** a t q u e: ante quam de incommodis Siciliae dico; Verr. II, 2. atque perinde loquor, quasi ..; ib. III, 48. atque in omnibus his agris ... vendendis permittitur xviris, ut ..; leg. agr. II, 55. atque interea statim admonitu Allobrogum C. Sulpicium praetorem ... misi; Catil. III, 8. atque ex omnibus illa plaga est iniecta petitioni tuae ... maxima; Muren. 48. [atque in officio persolvendo dissimilis est ratio pecuniae debitae;] Quir. 23. atque paulo ante ... contionem habuit; har. resp. 8. atque in apium fortasse examine nos ... haruspices ... monerent; ib. 25. atque scitote, iudices ..; Cael. 45. atque haud scio an malim ..; Piso 39. atque per *** an huius ille legis ... mentionem facere ausus esset? Milo 33. atque omnia in nostram aetatem inciderunt; Phil. VIII, 8. atque ais eum te esse qui ..; ib. 13. atque animadverto, patres conscripti ..; ib. XIV, 3.

a t q u e a d e o, ne hoc ... obscurius esse possit, procedite ..; Verr. II, 190.

a t q u e e g o haec ... commemoro; div. Caec. 33. atque ego non dubito quin ..; Verr. I. 112. atque ego hoc non vereor, ne ..; ib. II, 161. atque ego hoc plus oneris habeo, quam ..; ib. III, 4. atque ego nunc ... dico; ib. 79. atque ego in hoc Caecinam non defendo; Caecin. 94. atque ego hanc adulescentulus causam ... probavi; ib. 97. atque ego illa non argumentabor; Cluent. 64. atque ego ... in eo omnis dies noctisque consumpsi, ut ..; Catil. III, 4. atque ego hunc non miror; har. resp. 46. atque ego hanc orationem ... non suscepissem; ib. 61. atque ego sic statuo; Sest. 3. atque ego de Antonio nihil dico praeter unum; ib. 8. atque ego celeriter Veliam devectus Brutum vidi; Phil. I, 9. atque ego de notis iudicibus dixi; ib. V, 15. — a t q u e e g o i d e m, qui haec postulo, quin criminibus ... respondeam non recuso; Cael. 30. — a t q u e i d e m e g o contendo ..; Arch. 15. atque idem ego ... pacis ... auctor esse non destiti; Phil. II, 24. atque ||at|| idem ego neque P. Sullam supplicem ferre neque eosdem Marcellos ... aspicere ... potui; Sulla 20.

a t q u e e q u i d e m vehementer exspectabam ..; Cael. 63.

a t q u e e t i a m illum Aspendium citharistam ... sustulit; Verr. I, 53. atque etiam iudicium in praetura publicum exercuit; ib. 155. atque etiam hoc me docent ..; ib. IV, 144. atque etiam casu tum ... Staienus ipse non aderat; Cluent. 74. atque etiam ipsi inter se censores sua iudicia tanti esse arbitrantur, ut ..; ib. 122. atque etiam, ut nobis renuntiatur, hominem ... subornatis, qui ..; ib. 163. atque etiam incensa odio pristino Nicostratum ... postulavit; ib. 181. atque etiam nomina necessitudinum, non solum naturae nomen ... mutavit; ib. 199. atque etiam est alia ... quaestuosa exceptio; leg. agr. II, 58. atque etiam supplicatio ... decreta est; Catil. III, 15. atque etiam illud addam; Sulla 34. atque etiam hoc videbat; Sest. 63. atque etiam illud scire ex te cupio; Vatin. 30. atque etiam clamitas, Laterensis ..; Planc. 75. atque etiam M. Lepido ... decernendos honores ... censeo; Phil. V, 38. atque etiam homines agrestes ... inani spe ad aquas usque ... provehuntur; ib. VIII, 9. atque etiam hoc M. Lepido providendum est, ne ..; ib. XIII, 13. atque etiam censeo ..; ib. XIV, 35. — a t q u e i p s i e t i a m adulescentes cum Sextio ... loquebantur; Verr. V, 119. atque ex ipsa etiam Gallia fidelissima ... auxilia sumuntur; Font. 45. atque hoc etiam sunt timendi magis, quod ..; Catil. II, 5. atque ille etiam si alia quapiam vi expelleretur ..., facile pateretur; Sest. 63. atque illud etiam quaero ..; Vatin. 34. atque illud etiam audire de te cupio ..; ib. 37. atque hoc etiam loco ... C. Aesernii damnatio praedicatur; Cael. 71. atque quaerebat etiam paulo ante de me quid ..; Piso 18. atque illud etiam constare video ..; Fr. B. XVI, III, 4.

a t q u e haec perinde loquor, quasi ..; Quinct. 83. atque hoc non non ita quaeram, iudices, ut ..; Sex. Rosc. 125. atque huiusce rei iudicium iam continuo video futurum; div. Caec. 47. atque hoc ipso tempore Siculis denuntiatum esse audio ..; Verr. a. pr. 25. atque hoc si in posterum edixisses ..; ib. I, 110. atque haec postulabam, non quo ..; ib. II, 189. atque haec non cupiditate aliqua scribit inductus; ib. III, 44. atque hoc tantum lucri coguntur dare; ib. 75. atque hoc agebat in cubiculo; ib. 79. atque in hoc genere audaciae multo etiam impudentius ... versatus est; ib. 83. atque haec ex publico Tissensium testimonio cognoscite; ib. 87. atque hoc in beneficii loco petitum est ab Apronio, ut ..; ib. 114. atque hoc peraeque in omni agro decumano reperietis; ib. 121. atque haec ita gesta esse .. cognoscite; ib. 175. atque haec ... agebantur in conventu; ib. IV, 86. atque haec Sappho sublata quantum desiderium sui reliquerit dici vix potest; ib. 127. atque haec sicubi facta sunt; ib. V, 13. atque haec homo amentissimus ... sic palam faciebat, ut ..; ib. 62. atque haec ego ad memoriam vetustatis ... referri volo; ib. 84. atque hoc rei publicae statu desperato ..; Font. 6. atque hoc ... Sulla vivo iudicatum est; Caecin. 97. atque haec qua celeritate gesta sint quamquam videtis, tamen ..; imp. Pomp. 34. atque haec tot exempla ... profecta sunt ..; ib. 63. atque in hoc bello Asiatico ... aliae quoque virtutes ... requiruntur; ib. 64. atque haec parva sunt; Cluent. 25. atque hunc tantum maerorem ... rumor ... nuntiavit; ib. 28. atque hoc tum iudicio facto ..; ib. 56. atque haec, iudices, ... facilius credetis, si ..; ib. 70. atque in his omnibus natu minimus ... in eadem sententia fuit; ib. 107. atque haec omnia tantum honoris ... commodo compensantur; ib. 150. atque his rebus cum instructum accusatorem filio suo Romam misisset ..; ib. 192. atque haec a me suspicionibus ... coarguuntur; leg. agr. I, 18. atque his colonis agrum Campanum ... dividi iubet; ib. 20. atque hi ||ii|| ... aliquid se ... debere confitebuntur; ib. II, 21. atque hoc .. in eo reprehendendum est, quod ..; ib. 30. atque hoc carmen hic tribunus plebis ... sibi intus canit; ib. 68. atque in hos agros ... colonias ... deduci iubet; ib. 73. atque haec omnia sic agentur .., ut ..; Catil. II, 28. atque horum omnium scelerum .. machinatorem ... ad me ... vocavi; ib. III, 6.

atque haec non ut vos ... excitarem, locutus sum; ib. IV, 19. atque hoc non modo non laudari, sed ne concedi quidem potest, ut ..; Muren. 8. atque huiusce rei coniecturam de tuo ipsius studio .. facillime ceperis; ib. 9. atque harum trium partium prima illa ... ita fuit ... levis, ut ..; ib. 11. atque haec quamquam praesente L. Lucullo loquor ||loquar||, tamen ..; ib. 20. atque haec a nobis petunt omnia; ib. 71. atque haec cives ... de patria sua .. cogitant; ib. 80. atque ad haec mala .. quod accedat aliud non videtis? ib. 81. atque hic Dorylensis nuper cum efferretur ..; Flacc. 41. atque haec cuncta Graecia ... parvum quendam locum ... Europae tenet; ib. 64. atque haec inter nos partitio defensionis non est fortuito ... facta; Sulla 13. atque hoc perspicuum est ..; ib. 39. atque hoc, iudices, ex hac frequentia colonorum ... intellegere potestis; ib. 61. atque hoc loco in L. Caecilium ... invectus est; ib. 62. atque hoc ideo ||adeo|| mihi concedendum est magis, quod ..; Arch. 13. atque haec cura .. erit infixa animo meo sempiterna; Quir. 25. atque hanc rem par illud simile ... vidit; dom. 70. atque hoc sic moderetur; har. resp. 7. atque hic ei gradus ... primus est aditus ad popularem iactationem; ib. 43. atque ex hac nimia non nullorum alienatione a quibusdam haerent ea ||haerentia|| tela ..; ib. 47. atque hoc scitis omnes ..; Sest. 82. atque inter hanc vitam perpolitam humanitate et illam immanem nihil tam interest quam ..; ib. 92. atque hic ... squalor, ... hae sordes susceptae sunt propter unum me; ib. 145. atque hanc Macedoniam ... tenui praesidio ... tuebamur; prov. cons. 5. atque haec ... sentirem tamen rei publicae causa; ib. 40. atque hoc velim probare omnibus; ib. 47. atque hanc .. non a me fingi orationem ... res ipsa declarat; Balb. 41. atque haec dicere vix audeo; Piso 12. atque haec sunt [indicia] .. solida et expressa [haec] signa probitatis; Planc. 29. atque haec nec ulla alia sunt conjecta maledicta in eius vitam; ib. 31. atque haec cum vides ..; ib. 78. atque hoc ille vidit; Scaur c. 4. § 5. atque hunc ille summus vir ... periculo liberavit; Milo 9. atque hoc C. Caesaris iudicium ... quam late pateat attendite; Marcell. 13. atque haec propterea de me dixi, ut ..; Ligar. 8. atque in hac causa non nihil equidem ... tuam ... prudentiam desidero; ib. 10. atque his irascebamur; ib. 33. atque his principiis reliqua consentiebant; Phil I, 2. atque haec omnia communiter cum conlega; ib. 5. atque haec dico de futuris, quod ..; ib. 26. atque hoc in aliis minus mirabar; ib. II, 1. atque haec ei loquuntur, qui ..; ib. VII, 4. atque hanc meam sententiam ... P. Servilii sententia comprobari necesse est; ib. IX, 14. atque hac voce Q. Fufii capti sumus; ib. XII, 4. ʃ. atque — etiam; Catil. II, 5. Cael. 71. atque idem. atque — quidem; Catil. II, 1. Piso 42. Marcell. 16. Ligar. 25. Phil. II, 108. XI, 11. atque — tamen; har. resp. 29. Sest. 140. — a t q u e h o c i d e m de ceteris sacerdotiis Cn. Domitius ... tulit; leg. agr. II, 18. atque huic eidem nuper tres equites Romani ... non crediderunt; Flacc. 40. — a t q u e h o c — m a g i s: ʃ. atque — etiam; Catil. II, 5.

a t q u e h i c perspicuum est quid ..; leg. agr. II, 26. atque hic tu .. reprehendis me, quia defendam; Sulla 50.

a t q u e i b i vehementissime perturbatus Lentulus tamen ... manum suam cognovit; Catil. III, 12.

a t q u e e i d e m, qui haec appetunt, queri non numquam solent ..; leg. agr. II, 46. ʃ. atque ego. atque hic. atque ille. atque — tamen; Catil. II, 9. — a t q u e i d e m h o c decretum est in L. Cassium; Catil. III, 14. atque idem hic myrmillo Asiaticus ... de meis bonis se dare dixit; Phil. XII, 20.

a t q u e i l l e Cn. Pompeius ita cum C. Iulio contendit, ut tu mecum; div. Caec. 63. atque in illis columnis dico esse, quae ..; Verr. I, 145. atque ille his praesidiis ... munitus, tamen hac cura continebatur; ib. III, 3. atque ille L. Mummius ... hunc marmoreum Cupidinem ... non attigit; ib. IV, 4. atque ille Paean sacrificiis anniversariis ... colebatur; ib. 128. atque ille legem mihi de XII tabulis recitavit; Tull. 47. atque illud ... mihi maxime mirum videbatur; Caecin. 65. atque illud in primis mihi laetandum iure esse video, quod ..; imp. Pomp. 3. atque in illo iudicio cum Scamandrum nos defendere videremur ..; Cluent. 54. atque illi omnes ... condemnant; ib. 75. atque ille me orare ... coepit, ne ..; ib. 144. atque illud circumspicite ..; leg. agr. II, 45. atque illi miseri ... quo se subito conferant non habebunt; ib. 84. atque illud, quod faciendum primum fuit, factum ... est; Catil. III, 15. atque [illud signum] conlocandum consules illi locaverunt; ib. 20. atque ille ... non se purgavit, sed ..; Muren. 51. atque ille ... exposuit vasa Samia; ib. 75. atque illo die cum ... iudicassetis, idem consul curavit, ut ..; sen. 26. atque illis tum erat reditus in suas civitates; Sest. 30. atque ille vitam suam ... reservavit; ib. 50. atque illud tenebricosissimum tempus ... patiar latere; Vatin. 11. atque illo die certe Aricia rediens devertit Clodius ad Albanum; Milo 51. atque ille non mediocri cupiditate adripuit imperium; Ligar. 3. atque ille eo tempore paruit; ib. 20. atque ille Tarquinius ... superbus est habitus; Phil. III, 9. atque illo die ... ea constituistis, ut ..; ib. V, 2. atque ille furens infesta iam patriae signa ... inferebat; ib. 23. atque illud septiens miliens ... ita discribetur, ut ..; ib. XIII, 12. ʃ. atque — etiam; Sest. 63. Vatin. 34. 37. Fr. B. XVI, III, 4. atque — quidem; Catil. III, 11. atque — tamen; Catil. III, 25. dom. 131. — a t q u e i l l i s temporibus i s d e m ... litteris P. Sestium Capua arcessivi; Sest. 11. — a t q u e i l l o i p s o tempore in aedis T. Annii ... Staienus ... venit; Cluent. 78. ʃ. atque — tamen; sen. 4.

a t q u e i l l i c continuo ... omnia ... exponit; Cluent. 38.

a t q u e i p s u m decretum .. cognoscite; Sex. Rosc. 25. atque ipse Metellus ... quid adsequitur nisi hoc, ut ..? Verr. III, 128. atque in ipsa rogatione ne per vim quid ageretur ..; Sulla 66. ʃ. atque — etiam; Verr. V, 119. Font. 45. atque ille. atque is. atque iste. atque — tamen; Phil. VIII, 2.

a t q u e e a sunt animadvertenda peccata maxime, quae ..; Sex. Rosc. 116. atque is non tam propter Verrem laborat, quam ..; div. Caec. 24. atque in eis omnibus senatoribus cooptandis ... suffragia nulla fuisse; Verr. II, 120. atque ei cum responsum esset ..; ib. III, 145. atque in eam fraudem videtur mihi divinitus incidisse; ib. 178. atque eum vident sedere ad latus praetoris; ib. V, 107. atque eis diebus paucis est mortua; Cluent. 22. atque ea lenitate senatus est usus .., ut ..; Catil. III, 14. atque eo tempore huius avus Lentuli ... Gracchum est persecutus; ib. IV, 13. atque id decernitur omnibus postulantibus candidatis; Muren. 68. atque is ab Hermippo missus ... Romam se contulit; Flacc. 49. atque in ea re per L. Caecilium Sulla accusatur, in qua re ..; Sulla 63. atque eo die confecta res esset, nisi ..; Quir. 12. atque eorum alter fefellit neminem; Sest. 20. atque in eo non solum ingenium elucere eius videbatis ..., sed ..; Cael. 45. atque id minus mirum fortasse tum, cum ..; Marcell. 15. atque ea legio consedit Albae; Phil. III, 6. atque id ||*at quod*|| erat periculum .. ne ..; ib. 28. atque is ab hoc impetu abstractus ... nec ruere demens nec furere desinit; ib. 31. atque id nunc negant; ib. XII, 3. ʃ. atque — quidem; Planc. 55. Phil. III, 8. atque — tamen; Arch. 24. Ligar. 22. — a t q u e in e i s ||his|| i p s i s rebus multa videmus ita sancta esse legibus, ut ..; Verr. I, 108. atque ea ipsa civitas qua ratione isti amica sit dicetur certo loco; ib. II, 13.

atque isto praetore .. non solum aestimandi frumenti modus non fuit, sed ne imperandi quidem; Verr. III, 225. atque iste ad omnis introitus ... armatos homines opponit; Caecin. 21. s. atque — tamen; Piso 74. — atque istam ipsam quaestionem dicite, qui ||quis|| obsignarit, unum aliquem nominatim ||nominate||; Cluent. 185.

atque ita censuerunt, ut ..; Catil. III, 14. atque ita vos L. Murena .. orat ..; Muren. 87. atque ita in his rebus unus est solus inventus, qui ... dissideret, ut ..; Sest. 130. atque ita est a me consulatus peractus, ut ..; Piso 7. atque ita profectus est, ut ..; Milo 27.

atque — non modo non, sed ne — quidem: s. atque hic; Muren. 8. — atque — non solum, sed: s. atque is; Cael. 45. — atque — non solum non, sed — nequidem: s. atque iste; Verr. III, 225.

atque hunc quidem unum huius belli domestici ducem ... vicimus; Catil. II, 1. atque ille primo quidem negavit; post autem aliquanto ..; ib. III, 11. atque hoc quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Graeci; Piso 42. atque is quidem eductus ad consules ... graviter querebatur; Planc. 55. atque huius quidem rei M. Marcello sum testis; Marcell. 16. atque in hoc quidem vel cum mendacio ... gloriemini per me licet; Ligar. 25. atque antea quidem maiores copias alere poterat; Deiot. 22. atque his quidem iam inveteratis ... consuetudine obduruimus; Phil. II, 108. atque ea quidem, quae dixi ..., iam diu nota sunt nobis; ib. III, 8. atque hoc quidem detestabile omen avertat Iupiter! ib. XI, 11.

atque sic a summis hominibus ... accepimus ..; Arch. 18.

atque idem tamen ... fortis ab istis praedicabatur; Catil. II, 9. atque illae tamen omnes dissensiones erant eius modi, quae ..; ib. III, 25. [atque illae tamen omnes dissensiones ... eius modi fuerunt, ut ..;] ib. atque is tamen ...: o „fortunate“ inquit „adulescens“! Arch. 24. atque illo ipso tamen anno ... numquam dubitastis ..; sen. 4. atque ille tamen ad conlegium rettulit: tu ad quem rettulisti? dom. 131. atque hunc tamen Deiotarum ... tu etiam regem appellari ... iubes; har. resp 29. atque hunc tamen flagrantem invidia ... semper ipse populus Romanus periculo liberavit; Sest. 140. atque ista oratione hoc tamen intellegi .. vis ..; Piso 74. atque is tamen aliquis Ligarius non fuit; Ligar. 22. atque ipse tamen Caesar praecepit vobis ..., ne ..; Phil. VIII, 2. vgl. atque hic; prov. cons. 40. atque ibi. atque ille; Verr. III, 3.

atque ut facilius intellegere possitis ..; Sex. Rosc. 14. atque ut intellegatis ..; Verr. II, 18. III, 29. 128. Cluent. 11. 20. atque ut aliquando ... de iudiciis datis dicere desistamus et ... finem orationi ... faciamus; Verr. II, 118. atque ut hoc totum facillime intellegi possit; ib. 152. atque ut ceteros omittamus ..; ib. IV, 136. atque ut magis intellegas ..; Caecin. 62. atque ut inde oratio mea proficiscatur, unde ..; imp. Pomp. 4. atque ut omnes intellegant ..; ib. 20. atque ut hoc ita esse percipere possitis; Cluent. 43. atque ut omittam leges alias omnis; ib. 151. atque ut existimetis ..; ib. 160. atque ut eius diversa studia ... perspicere possitis; Catil. II, 9. atque ut eius impudentiam perspicere possitis; Flacc. 46. atque ut intellegas ..; Sulla 5. atque ut de eorum constantia ... dicam; ib. 82. atque ut id libentius faciatis; Arch. 28. atque ut sciatis ..; dom. 66. atque ut illius temporis atrocitatem recordari possitis; Sest. 11. atque ut aliquando ad te veniam; Vatin. 9. atque ut iste interpositus sermo deliciarum ... moreretur ..; Cael. 76. atque ut vetera ... mittam; prov. cons. 21. atque ut tuum laetissimum diem cum tristissimo meo conferam; Piso 33. atque ut duorum Epicureorum similitudinem in re militari ... videatis; ib. 92. atque ut istum omittam; Fr. B. VIII, 14, a. — atque ut illi nocturnus ad urbem adventus vitandus potius ... fuit, sic Miloni ..; Milo 49. atque ut vos ... dubitare vos negatis, sic modo decrevit senatus ..; Phil. IV, 8. atque ut oratio consulum animum meum erexit ..., sic me perturbasset eius sententia, qui ..; ib. V, 1. — atque, ut ego sentio, .. causa dicta est; Balb. 15. atque, ut spero, nemo erit tam crudeli animo ... qui ..; Planc. 102. s. atque etiam; Cluent. 163.

atque utinam neges! Verr. 1, 61. atque utinam posset aliqua ratione hoc crimen ... defendere! ib. III, 224. atque utinam inimici nostri ... mecum potius contendant! Flacc. 5. (Z. 7). atque utinam ... possent in hanc civitatem venire! Balb. 51. atque utinam ... licuisset ... populo Romano ei ||et|| gratiam referre ||referri||! Planc. 77. atque utinam ... nunc horum te offeras mentibus! Scaur. 49. atque utinam ... Kalendis Sextilibus adesse potuissem! Phil. I, 14. atque utinam ... etiam suspicionem vitare potuisses! ib. 33. atque utinam ... [civibus] omnibus solvere nobis praemia liceret! ib. XIV, 30. atque utinam maiora possemus! ib. 33. atque utinam his omnibus abstergere fletum sententiis nostris ... possemus! ib. 34.

2. im Satz: a. Substantiva, substantivische Pronomina: (amicus atque hospes, socius atque amicus: s. a. am Ende) solitudini atque inopiae; Quinct. 5. ratione atque re; ib. 15. fama atque fortunis; ib. 26. in salute atque auxilio ferendo; ib. 33. ex officii ratione atque ex omnium consuetudine; ib. 48. officii rationem atque existimationis; ib. 53. cupiditas atque avaritia; ib. bonitatem atque prudentiam; ib. 54. nuntio atque imperio tuo; ib. 83. ab aliquo calumniatore atque improbo; ib. 87. te atque eos, qui ..; ib. 91. summa auctoritas .. atque amplitudo; Sex. Rosc. 2. homines sicarios atque gladiatores; ib. 8. gratia atque hospitiis; ib. 15. ferro atque insidiis; ib. 30. cum ferro atque telis; ib. 32. illi dicto atque facto; ib. 34. relegatio atque amandatio; ib. 44. ab re ipsa atque a veritate; ib. in Umbria atque in ea vicinitate; ib. 48. rem publicam atque hoc imperium et populi Romani nomen; ib. 50. omnia vitia atque peccata; ib. 53. ad quaestum atque ad libidinem; ib. 54. illam calliditatem atque prudentiam; ib. 61. summus furor atque amentia; ib. 62. 66. portentum atque monstrum; ib. 63. partus atque educatio et natura ipsa; ib. deorum immortalium iussis atque oraculis; ib. 66. cum probro atque dedecore; ib. 68. sine spe atque emolumento; ib. 84. ad socium atque ad magistrum suum; ib. 102. emptor atque possessor; ib. 103. scelus atque perfidia; ib. 109. omnium deliciarum atque omnium artium puerulos; ib. 120. armis atque ferro; ib. 141. ornamento atque emolumento; ib. 142. satis aetatis atque roboris; ib. 149. in vestro iure iurando atque in Sex. Roscii periculo; ib. 152. ad eorum liberos atque ad infantium puerorum incunabula; ib. 153. opem ... atque auxilium; div. Caec. 4. tempore atque officio; ib. huius laboris atque officii; ib. 5. furta atque flagitia; ib. 6. Verr. a. pr. 7. III, 151. culpa atque dedecore; div. Caec. 8. a vobis atque a populi Romani legibus; ib. 11. fide atque praesidio; ib. 13. ille atque illius amici; ib. 22. integritatem atque innocentiam; ib. 27. animos atque impetus; ib. 33. ingenii atque eloquentiae; ib. 36. disciplinis atque artibus; ib. 39. causae atque officio tuo; ib. 47 usu forensi atque exercitatione; ib. ad se atque ad mores suos; ib. 57. dolore atque iniuriis; ib. 64. consuetudinis atque instituti; ib. 69. vita atque factis; Verr. a. pr. 2. Asiae atque Pamphyliae; ib. labem atque perniciem; ib. civis atque socios; ib. 7. in condicione atque pacto; ib. 16. discipulum atque amicum; ib. 23. viam atque rationem; ib. 48. turpitudinem atque infamiam; ib. 49. hoc splendore atque hac dignitate; ib. [interrogando] argumentis atque oratione; ib. 55. in civis Roma-

nos atque in socios; ib. 56. hunc ... sermonem volgi atque hanc opinionem populi Romani; ib. I, 1. cum ... minis atque potentia; ib. 3. pro ... audacia atque amentia; ib. 6. sine furore atque amentia; ib. 7. iste atque istius amici; ib. 17. de .. fide atque integritate; ib. aliud genus hominum atque aliam rationem .. iudiciorum; ib. 22. deum atque hominum fidem; ib. 25. iniuriae atque impudentiae; ib. 31. singulari luxuria atque inertia; ib. 34. ab se .. atque ab exercitu suo; ib. 38. religio atque antiquitas; ib. 46. audacia atque amentia; ib. 54. signa atque ornamenta; ib. 54. 57. belli lege atque imperatorio iure; ib. 57. ex Asia atque Achaia; ib. 59. inter servos Rubrii atque hospitis; ib. 67. in tanta vi atque acerbitate; ib. 68. propter ... singularem nequitiam atque improbissimam cupiditatem; ib. 76. in egestate atque in solitudine; ib. 77. exercitum atque hostem; ib. ad vim atque ad arma; ib. 78. ab se atque a liberis suis; ib. socios atque exteras nationes; ib. 82. propter tuum scelus atque flagitium; ib. libidinis atque improbissimae cupiditatis; ib. 86. mater eius atque avia; ib. 93. simili sensu atque indulgentia; ib. 112. cineri eius atque ossibus; ib. 113. huic tempori atque huic iudicio; ib. 114. in ore volgi atque in communibus proverbiis; ib. 121. nova res atque improvisa pupilli calamitas; ib. 135. spe atque opinione; ib. sermonem atque existimationem; ib. 148. indicium atque insigne fortunae; ib. 152. viam tensarum atque pompae; ib. 154. multarum atque eius modi iudiciorum; ib. 156. clamore atque convicio; ib. 158. furtis atque flagitiis; ib. II, 1. vectigalia nostra atque provinciae; ib. 7. omen communis famae atque sermonis; ib. 18. avaritia atque iniuria; ib. 35. in ore atque sermone ; ib. 56. bona atque fortunae; ib. 67. sine patrono atque advocatis; ib. 74. tantae luxuriae atque desidiae; ib. 76. in ore atque in oculis; ib. 81. propter suam calamitatem atque istius insignem iniuriam; ib. 83. indicia societatis populi Romani atque amicitiae; ib. 88. aliquem adfinem atque propinquum; ib. 89. novum adfinem atque hospitem; ib. 94. praetoris atque hospitis; ib. 95. defensores atque hospites; ib. 96. amentia .. atque audacia; ib. 104. dignitate atque existimatione; ib. 111. tropaeum necessitudinis atque hospitii; ib. 115. animus atque amor in rem publicam; ib. 117. humanitatis atque officii; ib. 118. totum edictum atque omnia decreta; ib. 119. pro ... meritis atque beneficiis; ib. 122. dilectum atque discrimen; ib. 123. locus ille atque honos; ib. 128. studia cupiditatesque honorum atque ambitiones; ib. 132. [huius negotii atque operis molestia;] ib. 133. in omni ... luxuria atque nequitia; ib. 134. invidiam atque offensionem; ib. 137. genus atque principium; ib. 146. is ordo atque id hominum genus; ib. 149. ad istius honores atque monumenta; ib. 152. vi atque imperio; ib. 153. III, 143. omnium minas atque omnia pericula; ib. II, 156. ad honorem atque amplitudinem; ib. 157. per vim atque imperium; ib. 161. crimen atque accusatio; ib. 162. publico consilio atque auctoritate; ib. 163. Siculorum atque aratorum statuae; ib. 167. invidiam atque infamiam; ib. 168. iuris iurandi atque existimationis periculo; ib. 177. manifesta res ||cum|| flagitiosa litura tabularum atque insignis turpitudo; ib. 187. in hoc homine atque in eius modi causa; ib. 192. virtutis atque officii; ib. III. 2. gloriae causa atque ostentationis; ib. 3. stultitia atque inhumanitate; ib. 8. belli atque pacis; ib. 14. corpore atque ore; ib. 23. coniunctionem atque concordiam; ib. edictum atque imperium; ib. 25. ad insolitam litem atque iudicium; ib. 26. lite atque iudicio; ib. 32. exemplum atque auctoritatem; ib. 41. edictis atque institutis; ib. 43. mihi atque huic voluntati accusationis meae; ib. 62. caput atque os; ib. in vino atque luxu ||lucro||; ib. in periculo atque exitio; ib. vi atque imperio; ib. 71. operae atque impudentiae; ib. 76. in cubiculo .. atque in lecto; ib. 79. ad aliam quaestionem atque ad peculatus iudicium; ib. 83. ex eorum agris atque ex urbibus; ib. a manibus tuis atque [a] conspectu; ib. 85. per vim atque iniuriam; ib. 91. ex eorum agris atque urbibus; ib. 100. incommodorum atque iniuriarum; ib. 109. hominis honestissimi atque optimi viri; ib. Leontina civitas atque legatio; ib. 110. furti atque praedae; ib. 111. imperio atque instituto; ib. 112. ex omni fructu atque ex annuo labore; ib. 114. dominorum atque aratorum; ib. 125. in agros atque ad suum Larem familiarem; ib. urbis atque exercituum nostrorum; ib.. 127. spe atque exspectatione; ib. 128. te atque innocentiam tuam; ib. 137. in iudicium atque [in] discrimen; ib. 140. ob singularem improbitatem atque audaciam; ib. contra omnium consuetudinem atque instituta; ib. 142. Apronio atque eius similibus; ib. 143. culpa atque indignitate; ib. 145. de istius scelere atque improbitate; ib. 153. in ... diligentia atque auctoritate; ib. 154. in lucris atque in furtis; ib. 155. a paternis vitiis atque a generis similitudine; ib. 159. materiem atque indolem; ib. 160. furis atque divisoris; ib. 161. in tua potestate atque in tuis horreis; ib. 178. omne frumentum Siciliae ... atque omnis fructus agri decumani; ib. ex coniectione annonae atque aestimationis; ib. 189. ex huius modi principio atque ex liberalitate et accommodatione magistratuum; ib. in meis agris atque in mea civitate; ib. 193. improbitatis atque impudentiae; ib. 195. utilitatem atque praedam; ib. 197. boves et aratrum ipsum atque omne instrumentum; ib. 199. de cella atque hac aestimatione; ib. 200. istam cellam atque istam aestimationem; ib. 203. Siculis atque aratoribus; ib. 205. in hac re publica atque in hac hominum libidine; ib. audacias atque libidines; ib. 208. facta atque consilia; ib. 212. 213. M. Antonii facto atque auctoritate; ib. 216. ab invitis civitatibus atque ab invitis aratoribus; ib. 218. iniquitas atque improbitas; ib. 220. in voluntate hominum atque avaritia; ib. fructu atque emolumento; ib. 227. detrimenta atque damna; ib. 228. antiquissimi socii et fidelissimi [Siculi] coloni populi Romani atque aratores; ib. in agros atque in sedis suas; ib. in amore atque in deliciis; ib. IV, 3. habitu atque vestitu; ib. 5. signa atque ornamenta; ib. 6. domum .. atque ad suas villas; ib. in praetura atque imperio; ib. 8. in sermonem hominum atque in tantam vituperationem; ib. 13. in vincla atque in tenebras; ib. 24. Romam atque in horum conventum; ib. 26. risus populi atque admiratio omnium vestrum; ib. 27. in praedis atque furtis; ib. 30. circum patronos atque hospites; ib. 41. cum potestate atque imperio ib. 44. per amicos atque interpretes; ib. 49. existimatio atque auctoritas; ib. 60. comitatu regio atque ornatu; ib. 67. in regna aliorum atque in ultimas terras; ib. 68. odio atque acerbitati; ib. inimici atque accusatoris; ib. 69. societate atque amicitia; ib. 72. aetas atque habitus; ib. 74. cupiditate atque amentia; ib. 75. propter cupiditatem atque audaciam; ib. 78. in pace atque in otio; ib. monumenta atque indicia; ib. 80. furtis atque flagitiis; ib. 83. monumentum atque indicium; ib. 84. populus atque universa multitudo; ib. 87. clientium atque hospitum; ib. 89. duces atque adiutores; ib. 93. propter multitudinem ... atque virtutem; ib. concursus atque impetus; ib. 94. V, 93. ex domo atque ex cohorte praetoria; ib. IV, 94. simili in genere atque eadem arte; ib. 97. decora atque ornamenta; ib. in instrumento atque in supellectile; ib. te atque istos; ib. 98. fanorum atque oppidorum; ib. 98. 126. 132. imp. Pomp. 66. sacerdotes Cereris atque illius fani antistitae; Verr. IV, 99. uno impetu atque uno nuntio; ib.

104. demolitio atque asportatio; ib. 110. accolae atque antistites Cereris; ib. 111. monumenta atque ornamenta; ib. 123. ex auro atque ebore; ib. 124. cives atque incolae; ib. 130. opera atque artificia; ib. 132. socii atque exterae nationes; ib. clientes atque amici; ib. 140. turba atque rixa; ib. 148. impudentiam atque adrogantiam; ib. 151. a fugitivis atque a belli periculis; ib. V, 1. instituta atque edicta; ib. 7. ad laudem atque ad praemium; ib. sine aliquo quaestu atque praeda; ib. 11. verbera atque ignes; ib. 14. formidines similium incommodorum atque exempla periculorum; ib. 23. a libero spiritu atque a communi luce; ib. ad C. Marii vim atque virtutem; ib. 25. hic situs atque haec natura; ib. 26. labori atque itineribus; ib. 27. praetorum populi Romani atque imperatorum; ib. 28. cum maximo clamore atque convicio; ib. ad pugnam atque ad manus; ib. in ipso aditu atque ore portus; ib. 30. per dolum atque insidias; ib. 31. causarum atque iuris; ib. rerum gestarum magnitudine atque imperatoriis laudibus; ib. 32. illa Antoniana dicendi ratio atque auctoritas; ib. libidinis atque nequitiae; ib. nutu atque arbitrio; ib. 34. sapientia atque integritate; ib. 38. Italici fugitivorum belli reliquias atque illud Tempsanum incommodum; ib. 39. pretio atque mercede; ib. 50. societas atque comitatus; ib. 54. cruciatu atque supplicio; ib. 65. ad palum atque ad necem; ib. 72. coactu atque efflagitatu meo; ib. 75. propter ipsum introitum atque ostium portus; ib. 80. inter ... consilium atque prudentiam; ib. 85. propugnatorum atque remigum; ib. 86. cum cantu atque symphonia; ib. 92. forum atque Insulam; ib. 95. in urbem .. atque in urbis intimam partem; ib. 96. hominum conventum atque multitudinem; ib. 100. vituperatio atque infamia; ib. 101. impudentiam atque audaciam; ib. 106. in ferrum atque in vincla; ib. 107. hospitii ius atque nomen; ib. 108. hospitiorum iura atque officia; ib. 109. iura .. civitatum atque officia; ib. 124. cum hoc capillo atque veste; ib. 128. cineri atque ossibus; ib. fame atque inopia; ib. 134. mortis atque cruciatus; ib. volneris atque plagae; ib. luxuria atque avaritia; ib. 137. in .. luctu atque lacrimis; ib. 138. de .. improbitate atque nequitia: ib. 141. onera atque merces; ib. 145. tus .. atque odores vestemque linteam; ib. 146. navis eorum atque onera; ib. conscientia tua atque auctoritate meorum testium; ib. 155. post hanc communem famam atque querimoniam; ib. 157. ab nostris magistratibus atque in nostris provinciis; ib. ex ultima Syria atque Aegypto; ib. unus modus atque una ratio; ib. 159. clamore atque impetu; ib. 165. mentione atque usurpatione civitatis; ib. 166. more atque instituto suo; ib. 169. de mea gloria atque amplitudine; ib. 173. ingenio ... atque omni dicendi facultate; ib. 174. ratio atque inclinatio temporum; ib. 177. aliud genus hominum atque alium ordinem; ib. spe atque opinione; ib. sectam atque instituta; ib. 181. Capitolio atque ista arce omnium nationum; ib. 184. latrocinio atque impetu; ib. 185. vitae atque victus; ib. 187. in hoc reo atque in hac causa; ib. 188. eius modi vita atque factis; ib. 189. scopulo atque saxis; Tull. 33. populi Romani copiis atque praemiis ||p. R. copiisque remis||; Font. 13. civium Romanorum atque hominum honestissimorum; ib. virtuti atque innocentiae; ib. 16. cupiditatis atque inimicitiarum; ib. 23. muneri atque officio; ib. 25. Volcarum atque Allobrogum; ib. 26. ex civilibus studiis atque obtrectatione domestica; ib. ad Apollinem Pythium atque ad oraculum orbis terrae vexandum; ib. 30. Capitolium .. atque ille Iupiter; ib. cives atque socii; ib. 35. macula atque ignominia; ib. 36. iratos animos atque horribilis impetus; ib. virtute atque integritate; ib. 39. ea condicione atque eo fato; ib. 45. uno animo ... atque una voce; ib. 46. dedecus aeternum .. atque ignominiam; ib. 48. victoriae .. atque imperii; ib. 49. in foro atque in iudiciis; Caecin. 1. liberos atque servos; ib. 20. tela atque incursum; ib. 22. de re ipsa atque emptione fundi; ib. 27. decus atque ornamentum; ib. 28. notionem atque animadversionem; ib. 35. vi atque armis; ib. 37. ius atque actionem; ib. 40. incursionem atque impetum; ib. 44. sententia .. iuris atque auctoritate; ib. 63. in .. controversiis atque iudiciis; ib. 71. per eius modi rationem atque vim; ib. 92. nexa atque hereditates; ib. 102. uno nuntio 'atque una significatione [litterarum]; imp. Pomp. 7. de ... dignitate atque gloria; ib. 11. uno nuntio atque uno tempore; ib. vinculis ac verberibus atque omni supplicio; ib. Asia atque Graecia; ib. 12. adventu ipso atque nomine; ib. 13. uno rumore periculi atque uno belli terrore; ib. 15. in portubus atque custodiis; ib. 16. eadem Asia atque idem iste Mithridates; ib. 19. haec fides atque haec ratio pecuniarum; ib. studio atque odio; ib. 21. Sinopen atque Amisum; ib. ad alios .. reges atque ad alias gentis; ib. legi atque causae; ib. auri atque argenti; ib. 22. e ludo atque e pueritiae disciplinis bello maximo atque acerrimis hostibus ad patris exercitum atque in militiae disciplinam; ib. 28. [ex civitatibus atque ex bellicosissimis nationibus;] ib. omnes orde atque omnes exterae gentes ac nationes; ib. 31. omnes sinus atque portus; ib. Ostiense incommodum atque illam labem atque ignominiam; ib. 33. per agros atque oppida; ib. 38. in bellis administrandis .. atque in imperio militari; ib. 43. imperio atque exercitu; ib. 45. communis salutis atque imperii; ib. 48. hanc gloriam atque hoc orbis terrae imperium; ib. 53. regionis atque orae maritimae; ib. 54. dignitatis atque imperii; ib. cum mercibus atque oneribus; ib. 55. provinciis atque oris Italiae maritimis ac portubus nostris; ib. populo Romano atque omnibus gentibus; ib. 57. eius imperatoris atque eius exercitus; ib. in hoc imperatore atque exercitu; ib. 58. vita atque virtute; ib. 59. „contra exempla atque instituta"; ib. 60. Karthaginem atque Numantiam; ib. imperium atque exercitum; ib. 61. Siciliam .. atque Africam; ib. a Q. Catuli atque a ceterorum eiusdem dignitatis amplissimorum hominum auctoritate; ib. 63. hoc beneficio populi Romani atque hac potestate praetoria; ib. 69. provinciarum atque sociorum; ib. 71. in aliqua perniciosissima flamma atque in communi incendio; Cluent. 4. finis aliqui atque exitus; ib. 7. error ... atque invidia; ib. 8. illius atrocitatis atque invidiae; ib. 9. fide atque officio defensionis; ib. 10. in communibus hominum sensibus atque ipsa ||in ipsa|| natura; ib. 17. ad Staienum atque ad pecuniam; ib. 20. per illam L. Sullae vim atque victoriam; ib. 25. per alieni corporis mortem atque cruciatum; ib. 32. vitiis atque improbitate; ib. 46. virtutis atque officii; ib. 51. in honore atque in beneficio; ib. 57. principem atque architectum sceleris; ib. 60. studiis atque auribus; ib. 66. invidiam atque offensionem; ib. 69. spe .. atque animo; 72. faciem atque illos eius fictos simulatosque voltus; ib. studio atque artificio quodam malitiae; ib. temporis iniquitas atque invidia; ib. 80. fides atque aequitas; ib. 81. usu atque exercitatione; ib. 84. dignitate atque innocentia; ib. 95. ruina quaedam atque tempestas; ib. 96. fraudes atque fallaciae; ib. 101. iudiciorum atque eius dignitatis, quae in iudiciis publicis versari debet; ib. 107. voltum atque amictum atque etiam illam ... purpuram; ib. 111. cum illa superbia atque intolerantia; ib. 112. superbiam .. atque adrogantiam; ib. animadversionem atque auctoritatem censoriam; ib. 117. praeter sermonem atque famam; ib. 126. ceteris vitiis atque omni dedecore; ib. 130. consiliorum atque factorum; ib. 159. in venas atque in omnis partis corporis; ib. 173. tortor atque .. tormenta ipsa; ib. 177. in familiae luctum atque in privignorum funus; ib. 188. dies omnis atque noctis; ib. 190. divortia atque adfinitatum discidia;

ib. sordium atque luctus; ib. 192. furorem atque crudelitatem; ib. 194. a suis aris atque templis; ib. Teano Apulo atque Luceria; ib. 197. Propontis atque Hellespontus; leg. agr. I, fragm. 3. Lyciorum atque Cilicum; ib. Attalensium atque Olympenorum; ib. I, 5. tectis atque moenibus; ib. insignibus atque infulis imperii; ib. 6. ratio atque descriptio; ib. 16. urbis atque imperii; ib. 18. hoc templum Iovis Optimi Maximi atque hanc arcem omnium gentium; ib. iacturae atque damni; ib. 21. Rullus atque ei, quos multo magis quam Rullum timetis; ib. 22. hoc metu atque hac perturbatione animorum atque rerum; ib. 24. pacis atque otii; ib. dom. 137. prov. cons. 39. Phil. I, 16. sudio atque amore; leg. agr. I, 26. laude populari atque honoris vestri luce; ib. II, 1. diuturno labore atque aliqua occasione; ib. 3. ad ... fructum atque laetitiam; ib. 5. in omnibus meis factis atque consiliis; ib. 6. tecta atque agri; ib. 9. auctorem .. atque adiutorem; ib. 12. auctor .. atque adiutor; ib. 14. communi cautione atque aequa ex ||ei, al.|| parte; ib. 22. ad speciem atque |atque ad|| usurpationem vetustatis; ib. 31. gradum quendam atque aditum; ib. 38. omnis terras ... atque omnia maria; ib. 46. honoris atque amplissimae dignitatis; ib. 49. Maeote et illis paludibus et itinerum angustiis atque altitudine montium; ib. 52. in Paphlagoniae tenebris atque in Cappadociae solitudine; ib. 55. reges atque exterarum nationum homines; ib. 61. his rebus atque hac luce rei publicae; ib. 71. regibus atque omnibus gentibus; ib. 72. in capite atque cervicibus; ib. 74. populi Romani vectigalibus atque omnibus copiis; ib. dies atque noctis; ib. 77. Muren. 78. Vatin 26. locus atque urbs; leg. agr. II, 77. a plebe atque a cultura hominum liberorum; ib. 84. novo populo atque adventiciis copiis; ib. 86. in angustiis atque in faucibus; ib. 87. cellam atque horreum; ib. 89. illam Campanam adrogantiam ||adrogantem|| atque intolerandam ferociam; ib. 91. omina illa atque auspicia; ib. 92. Bruti atque illius temporis; ib. peregrini atque advenae; ib. 94. ex hac copia atque omnium rerum adfluentia; ib. 95. in domicilio superbiae atque in sedibus luxuriosis; ib. 97. [victoria ¦ victorem, al. ¦ atque horum conspectu;] ib. 99. pro vestra stultitia atque intemperantia; ib. 100. ex tumultu atque ex dissensionibus; ib. 102. maiestatis atque imperii; Rabir. 2. inter te atque illum; ib. 15. caelo hoc ac spiritu ... atque urbis domicilio; ib. ex annalium monumentis atque ex regum commentariis; ib. dictis atque factis; ib. eventus atque perpessio; ib. 16. cive Romano atque homine libero; ib. religiones atque auspiciorum [publica] iura; ib. 17. ex compedibus atque ergastulo; ib. 20. [patrum nostrorum atque eius aetatis;] ib. magnam partem rei publicae atque omnem dignitatem iudiciorum; ib. in fugam atque in latebras; ib. 22. consulum voci atque imperio; ib. 23. pestem atque exsilium; ib. 25. in rostra atque in contionem; ib. consilia atque ingenia; ib. 26. de illis honestissimis viris atque optimis civibus; ib. 27. vestrae libertatis atque huiusce re publicae; ib. spe atque animo; ib. 29. pro patriis fanis atque delubris; ib. 30. orbis terrae distributionem atque illum ipsum agrum Campanum; ib. 32. Capitolii atque arcis; ib. 35. caede atque incendiis; Catil. I, 3. caedis atque incendiorum; ib. 6. II, 6. satellitem atque administrum; ib. I, 7. inter me atque te; ib. 10. dis immortalibus ... atque huic ipsi Iovi Statori; ib. 11. ad summam rem publicam atque ad omnium nostrum vitam salutemque; ib. 14. a carcere atque a vinculis; ib. 19. in venis atque in visceribus; ib. 31. urbis atque imperii; ib. 33. III, 9. 19. 20. Flacc. 1. dom. 132. Sest. 53. vobis atque huic urbi; Catil II, 1. a monstro illo atque prodigio; ib. industriae subsidia atque instrumenta virtutis; ib. 9. caedem bonorum atque urbis incendia; ib. 10. ad fugam atque in exsilium; ib. 14. consilii atque orationis; ib. 17. genere ipso atque vita; ib. 22. Apenninum atque illas pruinas ac nivis; ib. 23. cum ... inopia atque egestate; ib. 24. suo numine atque auxilio; ib. 29. sua templa atque urbis tecta; ib. coniuges liberosque vestros atque hoc domicilium clarissimi imperii; ib. III, 1. e flamma atque ferro ac paene ex faucibus fati; ib. Pomptini atque Flacci; ib. 6. regnum huius urbis atque imperium; ib. 9. argumenta atque indicia; ib. 13. spes atque opes; ib. 16. nutu atque consilio; ib. 18. caedis atque incendia; ib. 19. vestris domiciliis atque tectis; ib. 22. deorum templis atque delubris; ib. fortuna atque condicio; ib. 27. ora atque oculos; ib. IV, 1. periculo atque insidiis; ib. 2. templa atque delubra; ib. in discrimen aliquod atque in vestrae severitatis iudicium; ib. 4. virtute atque diligentia; ib. 5. mentes .. atque sententiae; ib. 6. animi atque corporis; ib. 8. me [atque vos] ib. 11. lucem orbis terrarum atque arcem omnium gentium; ib. virginum atque puerorum; ib. 12. in vestigiis huius urbis atque in cinere deflagrati imperii; ib. cura atque diligentia; ib. 14. hodiernus dies ... atque haec causa; ib. 15. sellae atque operis et quaestus cotidiani; ib. 17. opera atque quaestus; ib. ex plurimis periculis et insidiis atque ex media morte; ib. 18. templa atque delubra; ib. muros atque urbis tecta; ib. coniugum vestrarum atque liberorum; ib. factorum atque consiliorum; ib. 20. consilio atque virtute; ib. 21. res gestae atque virtutes; ib. a me atque a meis; ib. 22. de fanis atque templis; ib. 24. mentes atque sententiae; Muren. 1. ad misericordiam atque ad humanitatem; ib. 6. studia atque officia; ib. 7. virum bonum atque integrum hominem; ib. 14. animi atque ingenii; ib. 16. studiorum atque artium; ib. 22. consilio atque oratione; ib. 24. in singulis litteris atque interpunctionibus verborum; ib. 25. formulis atque actionibus; ib. 29. responsa atque decreta; ib. Asiaticae nationes atque ille ... hostis; ib. 31. spe atque animis; ib. 33. consilio atque auctoritate; ib. dom. 132. † catenarum atque indicum; Muren. 42. in Murena atque in Sulpicio; ib. 43. totum animum atque omnem curam, operam diligentiamque; ib. 45. indicibus atque sicariis; ib. 49. patre atque maioribus; ib. 53. opes atque ingenium; ib. 56. dignitate atque honestate; ib. 64. te atque L. Murenam; ib. naturae atque ingenii; ib. 65. operam atque adsectationem; ib. 70. vitae atque orationis; ib. 74. isto animo atque ea opinione; ib. 78. in speculis atque insidiis; ib. 79. in capite atque in cervicibus; ib. ceteris ante partis honestatibus atque omni dignitate fortunaque; ib. 87. ad omne .. periculum atque ad omnem invidiam; ib. fortunae atque sermonis; ib. 89. socio atque adiutore; Flacc. 1. periculum ... atque insidias; ib. 2. virtuti atque * institutae adulescentiae; ib. fama atque sermone; ib. 13. opifices et tabernarios atque illam omnem faecem civitatum; ib. 18. in condicione atque in exemplo; ib. 24. in eius modi regione atque provincia; ib. 27. in imperio atque in publica dignitate; ib. 28. summa virtute atque incredibili celeritate; ib. 29. impudentia atque audacia; ib. 35. testimonii atque orationis; ib. 36. a patre atque maioribus; ib. 52. „ad eius dies festos atque ludos"; ib. 55. disciplinam atque gravitatem; ib. 63. hic locus ... atque illa turba; ib. 66. in me atque in optimum quemque; ib. una mente atque virtute; ib. 96. fortunis atque civitate; ib. hominis atque ordinis; ib. 104. in hoc officio atque in defensionis iure; Sulla 3. pro sua parte atque auctoritate; ib. 4. illum in locum atque in hanc excelsissimam sedem dignitatis atque honoris; ib. 5. fortissimi viri atque optimi consulis; ib. 11. propter honorem ac dignitatem atque animum eximium in rem publicam; ib. 12. lapidatione atque concursu; ib. 15. aspectu atque voltu; ib. hominum atque causarum; ib. 17. delubrorum atque templo-

rum; ib. 19. generum atque ordinum; ib. 29. usu atque aetate; ib. 47. vetere exemplo atque instituto optimi cuiusque; ib. 49. caedis atque incendiorum; ib. 52. ad istam coniurationem atque ad hoc nefarium facinus; ib. 60. in omni fortuna atque omni honore; ib. 61. ex intimis vestris cogitationibus atque ex humanitate communi; ib. 64. timor atque opinio; ib. 66. socio atque comite; ib. sine ullo remedio atque adlevamento; ib. de C. Cethego atque eius in Hispaniam profectione; ib. 70. in impiorum partem atque in parricidarum sedem atque numerum; ib. 77. cum summa elegantia atque integritate; ib. 79. sella curuli atque ornamentis et suis et consulatus; ib. 81. de eorum constantia atque animo in rem publicam; ib. 82. coniurationis investigator atque ultor; ib. 85. huic urbi atque huic rei publicae; ib. 86. tecta atque templa; ib. insignia atque ornamenta; ib. 88. lacrimarum atque maeroris; ib. 90. in vestra mansuetudine atque humanitate; ib. 92. animi atque virtutis; ib. 93. pro summo poëta atque eruditissimo homine; Arch. 3. cognitione atque hospitio; ib. 5. studium atque auris; ib. naturae atque virtutis; ib. laudem atque honestatem; ib. 14. mortis atque exsilii; ib. in tot ac tantas dimicationes atque in hos profligatorum hominum cotidianos impetus; ib. ad laudem atque virtutem; ib. 15. verbis atque sententiis; ib. 18. dono atque munere; ib. omne .. studium atque omne ingenium; ib. 19. ex omni impetu regio atque totius belli ore ac faucibus; ib. 21. in re publica atque in his vitae periculis laboribusque; ib. 30. in amplissimo consilio et in altissimo gradu dignitatis atque in hac omnium terrarum arce; sen. 2. studio atque consensu; ib. studio atque auctoritate; ib. 4. hostes atque interfectores; ib. nobilissimi hominis atque optimi viri; ib. 5. ex sapientissimo homine atque optimo civi; ib. 9. sententiis atque auctoritate; ib. 16. senatum atque omnis bonos; ib. 17. erga duces ipsos et principes atque auctores salutis meae; ib. 24. ex omnibus agris atque oppidis; ib. multi .. cognati atque adfines; Quir. 6. auctoritas ||*pietas*|| atque virtus; ib. 7. coniugis miserae squalor et luctus atque optimae filiae maeror adsiduus; ib. 8. civitatis atque imperii; ib. 9. exercitus atque arma; ib. 10. frequentia atque auctoritate; ib. edictis atque imperiis; ib. 13. inter me atque illum; ib. 20. in pace atque otio; ib. propter metum atque inopiam rei frumentariae; dom. 6. princeps ... atque auctor; ib. 10. extraordinariis fascibus atque imperio Clodiano; ib. 24. di atque homines; ib. 26. 44. vitae atque officiorum omnium; ib. 28. ius populi atque legum; ib. 41. iudicio atque auctoritate; ib. 44. ad placandum atque ad misericordiam; ib. 45. ad illam labem atque eluviem; ib. 53. ab eius templi aditu atque ascensu; ib. 54. spe atque avaritia; ib. 60. adventus meus atque introitus in urbem; ib. 75. temeritatem atque iniuriam; ib. 88. victor atque imperator; ib. 90. ordinum atque aetatum omnium; ib. praecipiti furori atque impio sceleri; ib. 91. in Palatio atque in pulcherrimo urbis loco; ib. 103. tota e Graecia atque insulis omnibus; ib. 111. edictis atque imperio; ib. 113. senatus atque omnes boni; ib. 122. Sest. 11. de nostris aedibus atque agris; dom. 128. personam populi Romani atque auctoritatem imperii; ib. 133. templorum atque tectorum; ib. 140. principes atque auctores; ib. 142. urbem atque imperium; ib. 143. at templis atque delubris; ib. 144. pro vestris caerimoniis atque templis; ib. 145. furori atque ferro; ib. me .. atque meum caput; ib. virtutis atque ingenii; ib. 146. tectis atque agris; har. resp. 3. ex incesto stupro atque ex domo pontificis maximi; ib. 4. iudiciorum atque legum; ib. 7. ex hoc toto prodigio atque responso; ib. 10. in nostris dubitationibus atque in maximis superstitionibus; ib. 12. parietes atque tectum; ib. 16. pietate ac religione atque hac una sapientia; ib. 19. ipsi di immortales atque illa mater Idaea ||dea||; ib. 22. urbem atque Italiam; ib. 28. sicae .. omnes atque omnia venena; ib. 34. furore atque dementia; ib. 39. aditus ... atque ascensus; ib. 43. obtrectatores eorum atque adversarii; ib. 50. in sinu ||senatu|| atque in deliciis; ib. optimis civibus atque honestissimis viris; ib. 56. dux .. atque princeps; ib. 57. agri atque terrae motu; ib. 63. in hac causa atque hoc extremo dicendi loco; Sest. 3. salutis communis atque otii; ib. 5. in gravissimis temporibus civitatis atque in ruinis eversae atque adflictae rei publicae; ib. ex latebris atque ex tenebris; ib. 9. e pruina Appennini atque e nivibus illis; ib. 12. iura atque instituta; ib. 17. summi honoris atque imperii; ib. voltum atque incessum; ib. labi ||labei|| illi atque caeno; ib. 20. omnium generum atque ordinum; ib. 25. a consulibus atque a summo imperio; ib. animo atque voltu; ib. 28. alii metus atque aliae curae suspicionesque; ib. 35. [acta illa atque omnis res anni superioris;] ib. 40. [a senatu atque principibus civitatis;] ib. rem ipsam publicam atque hunc bonorum statum otiumque; ib. 46. ab ... summo viro atque imperatore; ib. 58. reges atque exterae nationes; ib. 64. ad gloriam suam atque ad amplissimi beneficii gratiam; ib. 70. sedulitatem atque integritatem; ib. 71. malis ominibus atque exsecrationibus; ib. 72. culpa atque improbitate; ib. 77. contra verba atque interfationem; ib. 79. humanae docilitatis atque ingenii; ib. 91. ad iustitiam atque ad mansuetudinem; ib. ius atque vis; ib. 92. omne supplicum atque omnis ... poena; ib. 94. iura tribunatus atque auspicia; ib. 95. pópuli iudiciis atque omni significatione; ib. 105. tyrannum atque ereptorem libertatis; ib. 109. viro clarissimo atque optimo consule; ib. 110. rei ipsi atque absenti senatui; ib. 117. „post principia atque exitus"; ib. 118. inimicis atque invidis; ib. 121. omni frequentia atque omni genere hominum; ib. 124. oras atque regiones; ib. 129. totius Italiae atque ipsius patriae; ib. 131. tanta munia atque rem publicam; ib. 138. dignitatis atque imperii; ib. 139. apud nos atque in ceteris terris; ib. 142. templorum atque tectorum; ib. 144. di immortales ... atque ipsa res publica; ib. 147. ad immortalitatem gloriae atque in memoriam mei nominis sempiternam; Vatin. 8. diritate atque immanitate; ib. 9. res publica atque imperium; ib. 14. augurum responsa atque eius conlegii adrogantiam; ib. sclere .. atque audacia; ib. 22. ex caeno ... atque ex tenebris; ib. 23. in idem Vettii indicium atque in eundem hunc numerum; ib. 25. ex omni ordine atque ex omni aetate; Cael. 12. in re atque fortuna; ib. 15. rectissimis studiis atque optimis artibus; ib. 24. humanitas atque leges; ib. 26. in statuis antiquis atque imaginibus; ib. 33. in amore atque in voluptatibus; ib. 39. hanc .. vitam atque haec studia; ib. hoc robore animi atque hac indole virtutis ac continentiae; ib. in labore corporis atque in animi contentione; ib. in alterius domum atque famam; ib. 42. ad ludum aetatis atque ad inanis hasce adulescentiae cupiditates; ib. sententiarum atque verborum; ib. 45. eas cupiditates ... atque haec studia; ib. solitudinem ac tenebras atque haec flagitiorum integumenta; ib. 47. a maiorum consuetudine atque concessis; ib. 48. ornatu atque comitatu; ib. 49. in famam atque fortunas; ib. 54. illis artibus atque doctrina; ib. bonis omnibus atque universae civitati; ib. 59. scelerum atque criminum; ib. 61. in. insidiis atque in praesidio; ib. 67. de suorum propinquorum ... sententia atque auctoritate; ib. 68. sermo atque opinio; ib. 69. in Palatio atque in urbis oculis; ib. 78. tenui praesidio atque exigua manu; prov. cons. 5. consulari imperio atque exercitu; ib. vobis atque huic imperio; ib. pro scelere atque eversione patriae; ib. 13. a proditore atque eo, quem praesentem hostem rei publicae cognosset; ib. 14. impulsore

atque adiutore; ib. 18. consiliorum atque factorum; ib. 20. lumina atque ornamenta; ib. 22. Lucullorum atque Servilii; ib. insigni quadam nota atque ignominia nova; ib. 25. vim atque iniuriam; ib. 41. ruina atque incendium civitatis; ib. 43. dolorem atque inimicitias; ib. 44. laborum atque incommodorum; ib. bellorum atque imperiorum; Balb. 9. in ... belli iure atque pacis; ib. 15. in umbra atque otio; ib. macula atque labes; ib. a quo .. adulescentulo atque equite Romano; ib. 16. de vestra sapientia atque de vestra humanitate; ib. 19. correctorem atque emendatorem; ib. 20. in ea ... ratione atque sententia; ib. in periculum capitis atque in vitae discrimen; ib. 25. studiis atque paterna || externa, al. || virtute; ib. iudicum atque Areopagitarum; ib. 30. disputationis atque orationis; ib. odio quodam atque discidio; ib. genere ipso atque || aut || obtestatione [et consecratione] legis; ib. 33. inter signa atque in acie; ib. 40. in exquirendis condicionibus civitatum atque causis; ib. 45. exempli atque facti; ib. 46. re ipsa atque usu; ib. 53. in ... malis atque discordiis; ib. 58. ab hoc impari certamine atque iniusta contentione; ib. 59. nobis .. atque omnibus, qui nostris familiaritatibus implicantur; ib. 60. rerum varietate atque usu ipso; ib. navigium atque cursum; ib. 61. cum hac ... peste atque labe; Piso 3. patientia atque obsequio; ib. 5. rem publicam atque hanc urbem; ib. 6. tranquillitatis atque otii; ib. 9. in illo ... nidore atque fumo; ib. 13. meum corpus atque omnium bonorum vitam; ib. 16. populi Romani occasum atque interitum rei publicae; ib. 18. truncus atque stipes; ib. 19. in ... foetore atque vino; ib. 22. a coniuratorum reliquiis atque a Catilinae praevaricatore; ib. 23. servitio atque armis; ib. praestantissimi viri atque optimi consulis; ib. 34. gladiorum atque pilorum; ib. 38. temeritatem atque audaciam; ib. 39. gurges atque helluo; ib. 41. furore atque insania; ib. 50. verba atque ineptiae; ib. 65. a propola atque de cupa; ib. 67. Graecus atque advena; ib. 70. tumultus atque belli; ib. 73. paci atque otio; ib. studio atque amori; ib. 76. sermone atque aditu; ib. sollicitudinis atque oneris; ib. 82. pacati atque socii; ib. 85. debilitatio atque abiectio animi; ib. 88. Agrianum || aggrinarum || atque Dolopum; ib. 91. oppidis atque agris; ib. 96. salutem atque vitam; Planc. 1. domini atque victoris; ib. 11. campus atque illae undae comitiorum; ib. 15. e civili ferro || errore || atque ex impiis manibus; ib. 26. communes obtrectatores atque omnium invidi; ib. 57. in illo ... luctu atque discessu; ib. 73. magistri sui atque doctores; ib. 81. a servis atque a servorum ducibus; ib. 87. urbi atque Italiae toti; ib. 95. *incensae libidini atque effrenatae cupiditati;* Scaur. c. 2. § 6. testem atque hospitem; ib. 10. querellas atque iniurias; ib. 25. vallis Agrigentinorum atque collis; ib. consulem fortissimum atque ornatissimum virum; ib. 31. omnia monumenta vetustatis atque omnes historiae; ib. 42. nostrae salutis atque imperii; ib. 48. in omnium animis atque ore; ib. 50. fortunas atque famam; Rab. Post. 25. vectorum .. cursus atque ostentatio; ib. 40. impensis [cupiditatum] atque iacturis; ib. 43. in foro .. atque in vestibulo ipso senatus; Milo 19. munus atque instrumentum; ib. 33. ora omnium atque oculos; ib.* 42. Catilinam atque illa portenta; ib. 63. vires atque opes; ib. 67. vicissitudines rerum atque ordines; ib. 83. in his corporibus atque in hac imbecillitate nostra; ib. 84. felicitates atque opes; ib. Albani tumuli atque luci; ib. 85. sine cantu atque ludis; ib. 86. haec templa atque ipsa moenia; ib. 90. in ... condicione atque fortuna; ib. 92. vox atque defensio; ib. 94. aemulo atque imitatore; Marcell. 2. litteris atque linguis; ib. 9. belli atque armorum; ib. 14. magni cuiusdam animi atque eius viri .., quem ..; Ligar. 26. usu atque exercitatione rerum; Deiot. 7. di atque homines; ib. 12. omnium gentium atque omnis memoriae; ib. 15. ad periculum .. atque ad aciem; ib. 24. in animo atque virtute; ib. 37. orationem atque auctoritatem; Phil. I, 15. castra .. Pompei atque illud omne tempus; ib. II, 37. in se atque in domesticum decus; ib. 50. pestis atque exitii; ib. 55. parietum ipsorum atque tectorum; ib. 69. mente atque virtute; ib. III, 3. caedem civium atque interitum civitatis; ib. 6. auctoritatem atque exercitum; ib. 7. magno consilio atque optima mente; ib. 13. vino atque epulis; ib. 20. integritate atque innocentia; ib. 25. provinciae atque exercitus; ib. 38. prodigiis atque portentis; ib. IV, 10. municipiorum atque Italiae; ib. V, 25. milites veteranos ... atque || tum, al. || illas caelestis divinasque legiones; ib. 28. nervos atque viris; ib. 32. consilio atque iudicio; ib. 37. senatui atque optimo cuique; ib. 49. *consiliorum* atque factorum; ib. 50. una mente atque voce; ib. VI, 2. VII, 22. ornamentum atque arcem; ib. VIII, 24. curam atque prudentiam; ib. IX, 10. sine caede atque ferro; ib. 14. conatum atque audaciam; ib. X, 11 vestitum atque arma; ib. 19. consilia atque facta; ib. 20. in ... consiliis atque factis; ib. 23. tormenta atque cruciatum; ib. XI, 3. vocem impuram atque os illud infame; ib. 7. in cuius possessiones atque fortunas? ib. 10. tormenta atque cruciatus; ib. 21. civitatum atque urbium; ib. 25. de Brundisio atque illa ora Italiae; ib. 26. in Syria .. atque Phoenice; ib. 35. probra atque dedecora; ib. 36. sine cruciatu atque tormentis; ib. XII, 21. senatus populique Romani atque universae rei publicae; ib. XIII, 14. maestitiam atque lacrimas; ib. 17. „cineri atque ossibus“; ib. 22. „Cassius atque Brutus“; ib. 25. deliciae atque amores; ib. 26. gravitatem atque constantiam; ib. 41. ab hoc templo atque moenibus; ib. XIV, 8. servitutis atque interitus; ib. 11. laetitia atque insolentia; ib. 15. virtutis atque victoriae; ib. 25. studio atque virtute; ib. 27. promissa nostra atque ea, quae legionibus bello confecto tributuros nos spopondimus; ib. 29. maerorem atque luctum; ib. 34. operibus atque muneribus; ib. viri optimi atque fortissimi legati; Fr A. III, 16. populo Romano atque omnibus gentibus; ib. B. VI, 14. in imperio atque in omni populi Romani dignitate; ib. 53. adsentatores eorum atque adseclae; ib. VII, 3. prodigium atque portentum; ib. VIII, 14, b. prodigium atque || ado || monstrum; ib. XIII, v, 1. ex natura hominum atque omnium sensibus; ib. C. 27. — amicus atque hospes; div. Caec. 67. Verr. II, 83. 107. 117. V, 20. Flacc. 48. Sulla 58. f. **amicus**, B, I, 2, a. cognosco. vexo. — 4. adventus. causa. copia. iniuriae (S. 208 ff.) hospites atque amici; Verr. II, 118. — socius atque amicus (meistens plur.); div. Caec. 64. 65. ×. Verr. a. pr. 13. 53. I, 11. 15. 45. 54. 56. 58. 59. 76. 78. II, 122. 136. 163. 164. III, 79. 106. 127. 143. IV, 6. 68. 80. 86. 88. V, 83. 131. 137. Font. 32. imp. Pomp. 6. 12. ×. 39. 66. dom. 52. Balb. 22. f. **amicus**, B, I, 1, a. adsunt. amittunt. cupiunt. impetrant. — b. sum (dom. 52). — 2, a. caedo. deicio. eicio. excrucio. expello. neco. percutio. — c. impero. praesum. — e. audio de. excogito in. mitto contra. — 3. a. — b. inimicus. — 4, a. animi. bona. civitas. dolor. exitium. matres familias. naves. oppida. patrona. rogatu. salus. spolia. tecta. urbes (S. 205 ff.)

b. **Adjectiva, adjectivische Participia, mit Adjectiven correspondirender Genetiv und Ablativ**: nihil ... sanctum atque sincerum; Quinct. 5. omnia inimica atque infesta fuerint; ib. 10. officium tam sanctum atque sollemne; ib. 26. potentiam levem atque inopem esse; ib. 34. res .. nova atque inaudita; ib. 56. recta atque honesta ratione; ib. 66. rusticana illa atque inculta parsimonia; ib. 92. vitam ... horridam atque aridam; ib. 93.

hunc miserum atque infelicem; ib. 94. a forti atque honesto viro; ib. 95. ab inferiore atque humiliore; ib. in .. pecuniam tam plenam atque praeclaram; Sex. Rosc. 6. viri optimi atque honestissimi; ib. 24. vir sanctissimus atque ornatissimus; ib. 33. perniciosam atque intolerandam potentiam; ib. 36. scelestum ... ac nefarium facinus atque eius modi, quo ..; ib. 37. iura divina atque humana; ib. hominem turpissimum atque in honestissimum; ib. 50. illa ... levia esse atque inepta; ib. 52. divina atque humana iura; ib. 65. hominem ferum atque agrestem; ib. 74. omnia ... sunt misera atque indigna; 78. vitam honestam atque eius modi, ut ..; ib. 101. occultior atque tectior ... cupiditas esset; ib. 104. ius tam sanctum atque integrum; ib. 109. homines nobilissimi atque integerrimi; ib. 119. pro homine miserrimo atque infelicissimo; ib. rem miseram atque acerbam; ib. 141. homines idonei atque integri; div. Caec. 9. lectissimum atque ornatissimum adulescentem; ib. 29. inter meam atque tuam accusationem; ib. 35. eum esse bene robustum atque exercitatum; ib. 48. ut ... iniuriae sint impunitae atque inultae; ib. 53. homo audacissimus atque amentissimus; Verr. a. pr. 7. res ... tam patria atque avita fuit; ib. 13. homines ... honestissimi atque integerrimi; ib. classes optimae atque opportunissimae; ib. ex alacri atque laeto sic erat humilis atque demissus, ut ..; ib. 17. propter hominem perditissimum atque alienissimum; ib. 28. severissimos atque integerrimos iudices; ib. 30. res est ... grata atque iucunda; ib. 37. hominem sapientissimum atque amplissimum; ib. 44. tuae atque horum famae; ib. 52. integerrimo atque honestissimo praetore; ib. inter illam usitatam accusationem atque hanc novam; ib. 55. laus tenuis plane atque obscura .. esset; ib. I, 2. immanis atque importuna natura; ib. 8. clamore ... infesto atque inimico; ib. 12. duces vivos atque incolumis; ib. homini gravissimo atque ornatissimo; ib. 14. lectissimi viri atque ornatissimi; ib. 15. inimicissimum atque improbissimum testimonium; ib. 41. ex lignis viridibus atque humidis; ib. 45. signa pulcherrima atque antiquissima; ib. 46. homo improbissime atque amentissime; ib. 48. urbem pulcherrimam atque ornatissimam; ib. 55. indomitas cupiditates atque effrenatas; ib. 62. in illa taetra atque impura legatione; ib. viri optimi atque inocentissimi; ib. 75. animum nimium timidum atque demissum; ib. res haec acerba videtur atque indigna; ib. 112. crudelitas gravior est atque atrocior; ib. 122. in re adventicia atque hereditaria; ib. 126. notae res atque manifestae; ib. 127. cetera nova atque integra; ib. 133. miseram atque indignam praeturam; ib. 137. gravissima atque amplissima quaeque civitas; ib. II, 11. (quaestus) magnos atque uberes; ib. 30. homo ... locuples atque honestus; ib. 68. eques Romanus in primis splendidus atque honestus; ib. 69. hoc .. improvisum atque inopinatum; ib. hominem miserum atque innocentem; ib. 74. domum ... nudam atque inanem; ib. 84. cupiditate ... nota atque apud omnis pervagata; ib 85. signa .. pulcherrima atque antiquissima; ib. homo .. aequissimus atque a cupiditate [omni] remotissimus; ib. 91. de homine nobili atque id aetatis; ib. res iniquissima atque acerbissima est; ib. 109. homo frugalissimus atque integerrimus; ib. 110. quod ... acerbum .. atque intolerandum videretur; ib. 111. hunc [..] ad ... nequitiam natum atque aptum fuisse; ib. 134. viro fortissimo atque innocentissimo; ib. 138. gravior homo atque honestior; ib. 149. infenso animo atque inimico; ib. quod (genus) optimum atque honestissimum est; ib. iratos esse atque inimicos; ib. 151. misera in civitate atque inani; ib. 160. illum ... mutum atque exanimatum ac vix vivum relinquo; ib. 189. ex homine clarissimo [atque eloquentissimo]; ib. III, 3. hominum magnorum atque nobilium; ib. 7. viros primarios atque amplissimos; ib. 18. miserum atque iniquum; ib. 26. homo audacissime atque amentissime; ib. 40. 126. campus ... sic erat deformis atque horridus, ut ..; ib. 47. vir bonus atque honestus; ib. 56. de ... equite Romano spectato atque honesto; ib. 61. res ... celeberrima atque notissima; ib. novum ac singulare atque incredibile genus; ib. 64. spectatissimi atque honestissimi viri; ib. 65. homo levis atque egens; ib. 84. agri .. miseri atque ieiuni; ib. quiddam ... commune atque coniunctum; ib. 98. in ... misera atque iniqua condicione; ib. perpetua atque aequabili satione; ib. 112. homo improbus atque impurus; ib. 140. homini integro atque innocenti; ib. immensum atque infinitum lucrum; ib. 149. tam infestum odium atque tantum; ib. 157. sermone impuro atque improbo; ib. 158. de ... maximo atque impudentissimo furto; ib. 163. ex aerario inopi atque exhausto; ib. 164. homine ... honestissimo atque ornatissimo; ib. 166. primorum hominum atque honestissimorum; ib. 168. civitates ... ornatae atque honestae ib. 170. sanctissimos homines atque innocentissimos; ib. 182. ex ... viris bonis atque honestis; ib. 183. novam rem ||rem novam| totam atque indignam; ib. sanctissimum virum atque honestissimum; ib. 185. (praefatio) vetus atque imperatoria; ib. 187. (quaestus) honestus atque concessus; ib. 195. de ... fortissimo atque innocentissimo viro; ib. 216. occultis itineribus atque angustis; ib. 219. viam .. inlustrem atque latam; ib. ratione ... humana atque usitata; ib. 224. fructuosissimam atque opportunissimam provinciam; ib. 226. Messana ... sane vacua atque nuda est; ib. IV, 3. in .. solo foederato atque pacato; ib. 26. (cupiditas) acrior atque insanior; ib. 39. difficili ascensu atque arduo; ib. 51. pulchritudo .. recens ... atque integra; ib. 64. summa atque antiquissima .. religione; ib. 72. praetor ... turpissimus atque impurissimus; ib. 77. res indigna atque intoleranda; ib. 78. miser atque innocens; ib. 86. viri fortes atque honesti; ib. 93. homo doctissimus atque humanissimus; ib. 98. ex illo religiosissimo atque antiquissimo loco; ib. 99. nobilissimi atque antiquissimi fani; ib. 102. loco perexcelso atque edito; ib. 107. (Henna) ab omni aditu circumcisa atque directa est; ib. plurimi atque laetissimi flores; ib. (simulacra) perampla atque praeclara; ib. 109. istius sceleratissimi atque audacissimi; ib. 111. urbis .. pulcherrimae atque ornatissimae; ib. 115. permulta atque egregia; ib. 121. (aedem) plenam atque ornatam; ib. 122. homo elegantissimus atque eruditissimus; ib. 126. nobilissimos homines atque innocentissimos; ib. 144. ille miser atque innocens; ib. V, 21. capitalis atque invidiosi criminis; ib. 23. se praebebat patientem atque impigrum; ib. 27. divinas atque humanas religiones; ib. 34. [pulcherrimam atque ornatissimam cybaeam;] ib. 44. navem ... pulcherrimam atque ornatissimam; ib. in .. locationes falsas atque inanis; ib. 48. munus leve atque commune; ib. 52. hostem acerrimum atque infestissimum; ib. 76. „illum ... vivum atque incolumem reservavi"; ib. 77. tempus miserum atque acerbum; ib. 92. casum ... calamitosum atque funestum; ib. una atque eadem nox; ib. spectaculum miserum atque acerbum; ib. 100. importuni atque amentis tyranni; ib. 103. cum fera atque immani belua; ib. 109. fidelissimi atque antiquissimi socii; ib. 115. magnum atque intolerandum dolorem; ib. 119. maximos agros atque optimos; ib. 125. honestissimi atque innocentissimi civis; ib. in urbe .. pulcherrima atque ornatissima; ib. 127. filium optimum atque innocentissimum; ib. 128. aetati maxime lubricae atque incertae; ib. 137. te ... inimicum atque infestum putari; ib. 153. homines locupletes atque honesti; ib. 154. gravissimi atque honestissimi viri; ib. 156. in extremis atque ultimis gentibus; ib. 166. omnia muta atque inanima ||inanimata||; ib. 171. in

morte misera atque indigna; ib. 172. causa ... grata atque iucunda; ib. 173. humili atque obscuro loco; ib. 181. inimicitiae /.. indictae atque apertae; ib. 182. me ... graviorem atque acriorem futurum; ib. 183. longe maximis atque occultissimis caerimoniis; ib. 187. (iudicia) graviora atque asperiora; Tull. 8. ex bello diuturno atque domestico; ib. 10. (agrum) integrum atque ornatissimum; ib. 14. (arma) *h*abilia || abitalia || atque apta; ib. 18. bona atque honesta copia; ib. 22. tabulae ... incorruptae atque integrae manent; Font. 3. hominum .. ignotissimorum atque alienissimorum; ib. amicissimis atque antiquissimis sociis; ib. 15. exercitus ... maximus atque ornatissimus; ib. 16. animo demisso atque humili; ib. 33. hi ... laeti atque erecti; ib. cum ... barbaro atque immani terrore; ib. Indutiomaro .. minaci atque adroganti; ib. 36. inter viros optimos atque innocentissimos; ib. 38. hominis ... ingeniosissimi atque eloquentissimi; ib. 39. in falsam atque iniquam .. insimulationem; ib. inimicissimis atque immanissimis nationibus; ib. 41. ipse ... honestus atque integer; ib. immani atque intolerandae barbariae; ib. 44. huic .. misero atque innocenti; ib. 45. civem fortem atque innocentem; ib. 49. una atque eadem causa; Caecin. 59. aequabile inter omnis atque unum omnibus esse; ib. 70. uno atque eodem interdicto; ib. 87. iussum ratum atque firmum futurum; ib. 96. appetentes gloriae ... atque avidi laudis fuistis; imp. Pomp. 7. partis .. Sertorianae atque Hispaniensis; ib. 10. initia ... magna atque praeclara; ib. homines honestissimi atque ornatissimi; ib. 17. homines gnavi atque industrii; ib. 18. regno patrio atque avito; ib. 21. gravis atque vehemens opinio; ib. 23. nationes multae atque magnae; ib. in exercitum .. clarum atque victorem; ib. 25. virorum fortium atque innocentium; ib. 27. divina atque incredibilis virtus; ib. 36. (virtutes) quantae atque quam multae sunt? ib. duo bella .., Punicum atque Hispaniense; ib. 60. ex petulanti atque improbo scurra; Cluent. 39. quem .. miserum atque innocentem; ib. infesta atque inimica .. mater; ib. 44. servus ... frugi atque integer; ib. 47. homines industrios atque eo animo, ut ..; ib. 57. medicus nobilissimus atque optimus ib. vera atque insigni turpitudine; ib. 61. rem ... apertam atque manifestam; ib. 64. erat .. praeposterus atque perversus; ib. 71. eum .... tristem atque oscitantem; ib. una atque altera contio; ib. 77. persona ... nota atque perspecta; ib. 78. tempus hoc tranquillum atque pacatum; ib. 94. clarissimi viri atque amplissimi; ib. 95. gravis atque intolerabilis adrogantia; ib. 109. hominum eloquentissimorum atque amplissimorum; ib. hominis magni .. atque sapientis; ib. 159. ius ... castum atque legitimum; ib. 175. homines honesti atque omnibus rebus ornati; ib. 176. crudelis atque importuna mulier; ib. 177. virum optimum atque innocentissimum plurimisque mortalibus carissimum atque iucundissimum; ib. 202. infinitam atque intolerandam licentiam; leg. agr. I, 15. egentium atque improborum; ib. 22. quae .. grata atque iucunda sunt; ib. 23. magnificentius atque ornatius esse illo nihil potest; ib. II, 4. quae .. cara atque ampla sunt; ib. 9. (legem) vobis accommodatam atque utilem esse; ib. 14. seditiosis atque improbis tribunis plebis; ib. lege .. pulchra atque populari; ib. 15. leges ... gratae atque iucundae; ib. 21. hoc .. est obscurum atque caecum; ib. 36. inter nostra atque hostium castra; ib. 53. in communi atque in eodem quo ceteri iure versari; ib. 61. immensos atque intolerabilis quaestus; ib. 63. genus agrorum ... vastum atque desertum; ib. 70. urbem amplissimam atque ornatissimam; ib. 76. de paternis atque avitis .. possessionibus; ib. 82. Ligures montani || Ligures || duri atque agrestes; ib. 95. cum .. opimis atque uberibus campis; ib. 96. istos ... quietissimos || fecissemus, al. || atque otiosissimos reddam; ib. 102. „agros ... desertos atque longinquos“; ib. III, 14. hominis miserrimi atque innocentissimi; Rabir. 5. partem ... nimis exiguam atque angustam esse; ib. 9. superbissimi atque crudelissimi regis; ib. 13. mentes divinae mihi atque aeternae videntur esse; ib. 29. a turbulentis hominibus *atque novarum rerum cupidis*; ib. 33. partem .. subselliorum nudam atque inanem; Catil. I, 16. me ... suspectum tam graviter atque offensum; ib. 17. honestissimi atque optimi viri; ib. 21. partem .. subselliorum ... nudam atque inanem; ib. II, 12. invidiae falsae atque iniquae; ib. 15. homines tenuis atque egentis; ib. 20. ab externo hoste atque longinquo; ib. 29. iucundi atque inlustres sunt .. dies; ib. III, 2. fortissimos atque amantissimos rei publicae viros; ib. 5. omnia ... praeclara atque egregia; ib. sceleris manifesti atque deprehensi; ib. 11. (Romulum) parvum atque lactentem; ib. 19. fratris carissimi atque amantissimi; ib. IV, 3. homo mitissimus atque lenissimus; ib. 10. comitem ... carum atque iucundum; ib. 11. miseros atque insepultos acervos civium; ib. haec videntur misera atque miseranda; ib. 12. unum atque idem; ib. 14. 19. Phil. XIV, 16. patriae solum ... dulce atque iucundum; Catil. IV, 16. egentium atque imperitorum; ib. 17. cum vestra atque omnium civium salute; Muren. 2. gravissimo atque integerrimo viro; ib. 3. hominis sapientissimi atque ornatissimi; ib. 7. in convivio moderato atque honesto; ib. 13. altero improbissimo atque audacissimo, altero modestissimo atque optimo viro; ib. 17. pari atque eadem in laude; ib. 21. homines honesti atque in suis civitatibus ... gratiosi; ib. 47. Catilinam .. alacrem atque laetum; ib. 49. fortissimo atque florentissimo viro; ib. 59. honestissimi atque sapientissimi viri; ib. 83. gravissimo atque acerbissimo ... casu; Flacc. 1. (laudibus) gravioribus atque maioribus; ib. 33. pudentissimum atque optimum virum ..., splendidissimum atque ornatissimum; ib. 48. unum atque idem .. tempus; ib. 61. ex vera atque integra Graecia; ib. castissimum hominem atque integerrimum; ib. 68. sententiae ... infestissimae atque inimicissimae; ib. 94. optimi atque amplissimi cuiusque hominis atque ordinis; ib. 104. vehementem me fuisse atque fortem; Sulla 1. clarissimi viri atque ornatissimi; ib. 3. iudicium ... par atque unum fuisse; ib. 5. copiosissima atque ornatissima oratio; ib. 12. nox ... acerrima fuit atque acerbissima; ib. 52. (Sulla) carus .. est atque iucundus; ib. 62. in ... pudentissimum atque ornatissimum virum; ib. perversam atque impiam religionem; ib. 70. celebri quondam urbe et copiosa atque eruditissimis hominibus liberalissimisque studiis adfluenti; Arch. 4. ad naturam eximiam atque inlustrem; ib. 15. bellum, magnum atque difficile; ib. 21. pingue quiddam sonantibus atque peregrinum; ib. 26. tranquillum atque otiosum spiritum; ib. 30. divinum atque incredibile genus orationis; sen. 1. fortissimo atque optimo viro; ib. 3. fortissimi atque optimi viri; ib. 7. vacuo ... atque inani foro; ib. 18. vocem acerbam atque inimicam bonis; ib. 26. beneficio excellenti atque divino; ib. 28. (deos) non semper eosdem atque alias alios; ib. 30. divino atque incredibili genere dicendi; Quir. 5. fratris .. miserrimi atque optimi; ib. 7. de ... clarissimo atque fortissimo viro; ib. 9. clementissimo atque optimo viro; ib. 15. ornatissimos atque amplissimos homines; ib. 17. ego indemnatus atque optime de re publica meritus; dom. 9. in praesenti atque ante oculos proposito periculo; ib. 11. his atque eius modi ducibus; ib. 13. inopum atque imperitorum; ib. (funus) miserum atque acerbum; ib. 42. vir ... clarissimus atque amplissimus; ib. 43. compresso odio atque tacito; ib. 63. amplissima atque ornatissima decreta; ib. 74. divina atque immortalia ... decreta; ib. 75.

fratris .. amantissimi atque optimi; ib. 96. magnum atque incredibilem dolorem; ib. 97. laus praeclara atque divina est || sit ||; ib. 98. nihil ... quod sit iniustum atque inhonestum; ib. 107. vir .. fortissimus atque optimus; ib. 125. praeclara voluntas atque omni laude digna; ib. 131. nefando quodam atque inaudito instituto; ib. 132. impurus atque impius hostis; ib. 139. praedo .. barbarus atque immanis; ib. 140. ille ... exsanguis atque aestuans; har. resp. 2. cum .. fractis .. atque inanibus minis; ib. (tela) leviora atque hebetiora esse; ib. imperio cruento illo atque funesto; ib. 3. vester atque omnium bonorum dolor; ib. 4. domus ... vacua atque pura; ib. 11. quod ... durum atque iniquum est; ib. 13. fortissimi atque optimi consules; ib. 15. una atque constanti .. *voce*; ib. 18. quem ... fidelissimum huic imperio atque amantissimum nostri nominis; ib. 29. maxime inlustre atque insigne periurium; ib. 36. clarum hominem atque optime de re publica meritum; ib. 46. vir summus atque optime de mea salute meritus; ib. 50. indomitos atque effrenatos furores; ib. 52. clarissimi atque optimi cives; ib. 54. fortissimis atque optimis civibus; Sest. 1. clarissimo viro atque eloquentissimo; ib. 3. in hac confusa atque universa defensione; ib. 5. ad illa maxima atque amplissima; ib. fortissimi atque optimi viri; ib. 9. fortissimo atque optimo civi; ib. 12. caecus atque amens tribunus plebis; ib. 17. (alterum consulem) subhorridum atque incultum; ib. 21. hominibus enervatis atque exsanguibus; ib. 24. quae sunt ... coniuncta atque communia; ib. 29. ornatissimum atque optimum virum; ib. divinum illum virum atque ex isdem quibus nos radicibus natum; ib. 50. sanctissimarum atque antiquissimarum religionum; ib. 56. impuro homini atque indigno illa religione; ib. regno paterno atque avito; ib. 57. hominem perditissimum atque impudentissimum; ib. 60. gentis feras atque inauditas; ib. 67. illo Cinnano atque Octaviano die; ib. 77. inermem atque imparatum tribunum; ib. 79. ex pacatissimis atque opulentissimis Syriae gazis; ib. 93. rerum tot atque tantarum; ib. 99. (viam) asperam atque arduam; ib. 100. Graeculum se atque otiosum putari voluit; ib. 110. in furiosissimum atque egentissimum ganeonem; ib. 111. a corpore .. impuro atque infando; ib. 117. civitatem ... miseram atque oppressam fuisse; ib. 131. sanae parti corporis ... atque integrae; ib. 135. cum homine ... *sordidissimo* atque infimo; Vatin. 10. turpissimi atque improbissimi (civis); ib. 19. his atque huius modi consiliis; ib. 22. clementissimi atque optimi viri; ib. humanissimo atque optimo adulescenti; Cael. 2. cum gravissima atque ornatissima laudatione; ib. 5. homini nequam atque improbo; ib. 10. initia aetatis integra atque inviolata; ib. 11. sodalitas ... pastoricia atque agrestis; ib. 26. gravis .. homines atque inlustris; ib. 28. una atque eadem persona; ib. 30. mente ... effrenata atque praecipiti; ib. 35. (patrem) vehementem atque durum; ib. 37. via .. inculta atque interclusa; ib. 42. fortis atque inlustris viri; ib. 43. summi atque ornatissimi viri; ib. sanctissimi hominis atque integerrimi; ib. 52. castissimo homini atque omnis officii diligentissimo; ib. 73. omnia domestica atque urbana; prov. cons. 4. divina atque eximia virtus; ib. 32. una atque altera aestas; ib. 34. subita atque improvisa formido; ib. 43. incredibili .. atque inaudita gravitate; Balb. 13. viris bonis atque fortibus; ib. 18. fortissimum atque optimum quemque; ib 22. periculosis || periculis, al. || atque asperis temporibus; ib. iura praeclara atque divinitus ... comparata; ib. 31. fidelissimam atque amicissimam .. civitatem; ib. 44. (foedus) sanctissimum atque aequissimum; ib. 46. ex coniunctissima atque amicissima civitate; ib. 47. inter gratiosos civis atque fortis; ib. 49. optimi atque ornatissimi viri; ib. 53. ius iurandum tale atque tantum; Piso 7. indemnati civis atque integri; ib. 30. consentiente atque una voce; ib. 34. clarissimi atque invictissimi civis; ib. optimi atque iustissimi viri; ib. 35. lege .. iustissima atque optima; ib. 37. (dies) festi atque sollemnes; ib. 51. vir tua legatione indignissimus atque eis consiliis, quibus mecum ... coniunctus fuit ..., dignior; ib. 54. angusti animi atque demissi; ib. 57. invito atque oppresso senatu; ib. (luxuries) vitiosa atque turpis; ib. 67. ingeniosum hominem atque eruditum; ib. 68. impurissimae atque intemperantissimae pecudis; ib. 72. me ... amplissimum atque ornatissimum voluit esse; ib. 76. nobilis urbis atque plenas; ib. 91. iudicia tot atque tanta; ib. 97. in causa facili atque explicata; Planc. 5. ornatissimi atque optimi viri; ib. 19. ab illo gravissimo et sanctissimo atque omni laude et honore dignissimo viro; ib. 27. vocem duram atque indignam tua probitate; ib. 31. homine ingenuo .. atque docto; ib. 35. quos .. putes asperos atque omnibus iniquos; ib. 40. fracto animo atque humili; ib. 50. nobilitas, integra ... atque innocens; ib. ornatissimo atque optimo viro; ib. 51. oculos .. esse acris atque acutos; ib. 66. clarorum virorum atque magnorum; ib. illa .. gravia atque magna; ib. 86. quos .. florentis atque integros; ib. consules ... taeterrimi atque turpissimi; ib. plurimis atque amplissimis iudiciis; ib. 93. (portum) tutum atque tranquillum; ib. 94. quod ... auditum atque notum; ib. 95. prudentissimi atque optimi senis; ib. 97. vana quaedem .. atque inania; ib. 101. fidelissimae atque antiquissimae provinciae; Scaur. 26. *deiectum atque semiustum ... Typhonem*; ib. 29. „vitam quietam atque otiosam"; Rab. Post. 17. nudus atque egens; ib. 39. summorum atque infimorum; Milo 17. honesti atque innocentis viri; ib. 18. homo sapiens atque alta et divina quadam mente praeditus; ib. 21. plenum annum atque integrum; ib. 24. edito .. atque excelso loco; ib. 53. pura mente atque integra; ib. 61. omnia falsa atque insidiose || insidiosa, al. || ficta; ib. 67. vestri sensus ignarus atque expers; ib. 72. fortissimum atque optimum civem; ib. 74. quae .. privata atque vestra; ib. 78. timidos atque supplices et ut vivere liceat obsecrantis; ib. 92. fortis atque animosos et se acriter ipsos morti offerentis; ib. falso atque inani metu; Marcell. 13. clementiam admirabilem atque omnium laude ... decorandam; Ligar. 6. plurimarum artium atque optimarum; ib. 12. conventus firmi atque magni; ib. 24. quod intus est atque nostrum; Deiot. 30. omnes docti atque sapientes; ib. 37. viri fortissimi atque honestissimi; Phil. I, 20. maxime diiuncta atque contraria; ib. II, 18. mense Aprili atque Maio; ib. 100. sanctissimi atque integerrimi viri; ib. 103. factum ... praeclarum est atque divinum; ib. 114. clarissimus adulescens atque omnium praestantissimus; ib. III, 7. sceleratum atque impium ... Antonium; ib. 9. propter divinum atque immortale meritum; ib. 14. sanctissimae feminae atque optimae; ib. 16. propter .. suavissimos atque optimos mores; ib. 18. fidelissimorum civium atque optimorum; ib. IV, 6. cum scelerato homine atque nefario; ib. 12. homo castus atque integer; ib. V, 12. homo amentissimus atque in omnibus consiliis praeceps et devius; ib. 37. ob causam iustam atque magnam; ib. 40. legio Martia atque quarta; ib. 46. „clarissimis atque optimis civibus"; ib. 50. in patrum conscriptorum atque in vestra potestate; ib. VI, 4. nequam est homo ille atque confidens; ib. VII, 3. fortissimus consul atque optimus; ib. 5. praestantissimum atque optimum consulem; ib. 6. provinciam .. fidelissimam atque optimam; ib. 11. homini ... ornato atque honesto; ib. 24. meliora atque maiora; ib. VIII, 10. de ... divina atque immortali laude; ib. X, 7. Saxa et Cafo, .. rustici atque agrestes; ib. 22. scelerato latrone atque egenti; ib. XI, 4. notos atque insignis latrones; ib. 10. imperium

populare atque ventosum est; ib. 17. summi viri atque omnium principis; ib. 18. clarissimo viro atque innocentissimo; ib. 19. (animum) praestantissimum atque optimum; ib. 23. imperatorem ... peritum atque fortem; ib. 35. spe falsa atque fallaci; ib. XII, 7. importuno atque impuro parricidae; ib. 13. sacrilegas manus atque impias; ib. 26. doctum virum atque sapientem; ib. 27. voluntatem ... perpetuam atque constantem; ib. XIII, 13. magna atque incredibilia sunt ... merita; ib. XIV, 31. hominem ... natum atque aptum ad tempora belli; Fr. A. 14. amplissimae atque honestissimae civitatis; ib. 16. ex ... sapientissimo viro atque humanissimo; ib. VII, 4. hominem miserum atque innocentem; ib. 10. *quod erat ita notum atque testatum;* ib. XIII, 1, 4. infirmo corpore atque aegro; ib. C. 16. vgl. a. Sest. 121. Piso 85. Planc. 57.

c. **Adverbia, adverbialer Ablativ, Präpositionen:** recte atque ordine; Quinct. 28. invito atque ingratis; ib. 47. inculte atque horride; ib. 59. inimicissime atque infestissime; ib. 66. in caede atque ex caede; Sex. Rosc. 78. huc atque illuc; Qu. Rosc. 37. planius atque apertius; ib. 43. familiarissime atque amicissime; div. Caec. 29. adfabre atque antiquo artificio; Verr. a. pr. 14. vere atque honeste; ib. II. 179. subito atque ex tempore; ib. III, 51. sensim atque moderate; ib. 158. generatim atque universe; ib. V, 143. semel atque iterum; Font. 26. Cluent. 49. subito atque improviso; Font. 42. clam atque extra ordinem; Cluent. 85. fortissime atque honestissime; ib. 153. vehementer atque acriter; leg. agr. I, 22. bene atque feliciter; Muren. 1. amplissime atque honestissime; ib. 15. recte atque in loco; ib. 26. gravius atque ornatius; Sest. 74. posterius atque ita .., ut ..; Cael. 35. temere ... atque ante tempus; ib. 64. merito atque optimo iure; Marcell. 4. longe atque late; ib. 29. recte atque ordine exque re publica; Phil. III, 38. laete atque insolenter; ib. IX, 7.

d. **Verba:** difficultatibus adfectus atque adflictus; Quinct. 10. orat atque obsecrat; ib. Sex. Rosc. 77. Font. 14. (s. Rabir. 37.) Muren. 87. iactatam atque agitatam aequitatem; Quinct. 10. expulsus atque eiectus; ib. 28. caros et honestos esse atque haberi; ib. 38. eripiendum atque exprimendum est; ib. 47. adesse atque impendere; ib. discat atque dediscat; ib. 56. adflictum atque eversum; ib. 74. deformata atque ornamentis omnibus spoliata; ib. 92. agitatus atque perterritus; ib. 98. exire atque in volgus emanare; Sex. Rosc. 3. obstare atque officere; ib. 6. effundere atque consumere; ib. metuere atque horrere; ib. 8. oro atque obsecro; ib. 9. Qu. Rosc. 20. Rabir. 5. Muren. 86. Planc. 56. [nihil] agere atque deludere; Sex. Rosc. 26. eiectum domo atque expulsum ex suis bonis; ib. 27. cumulant atque adaugent; ib. 30. succurram atque subibo; ib. 31. causam .. explicemus atque ante oculos expositam consideremus; ib. 34. exstinguere atque opprimere; ib. 36. profligata atque perdita ib. 38. dicere atque enumerare; ib. 53. iocari atque alias res agere; ib. 60. fugiebant atque horrebant; ib. 85. colere atque observare; ib. 106. commendatae sunt atque concreditae; ib. 113. gesta atque commissa sit; ib. transigeret atque decideret; ib. 114. dari atque impertiri; ib. 131. populati atque vexati; div. Caec. 2. orant atque obsecrant; ib. 14. eripuisti atque abstulisti; ib. 19. exstinguenda atque delenda sit; ib. 26. labefactare atque infirmare; ib. 44. datum atque oblatum; Verr. a. pr. 1. paratum atque instructum; ib. 7. conligeret atque aucuparetur; ib. 9. districtum atque obligatum; ib. 24. in accusando atque in explicandis criminibus; ib. 33. esse violatum atque commissum; ib. 40. retrusa atque abdita; ib. I, 7. explorata atque provisa est; ib. 15. obrutus atque oppressus est; ib. 20. prospicite atque consulite; ib. 22. sentire atque defendere; ib. 34. prospicere atque explorare; ib. 39. prodiderit atque oppugnarit; ib. 42. expulsa atque eiecta; ib. 46. disceres atque cognosceres; ib. 47. detractam atque ablatum esse; ib. 54. notata atque perscripta; ib. 57. legi atque digessi; ib. 60. vivere atque aliquando Romam venire; ib. 72. bellum indici atque inferri; ib. 79. ornatum atque armatum; ib. 86. vitare atque effugere; ib. 103. populariter agere atque invidiam commovere; ib. 151. in laudando atque in ||atque|| repetendo; ib. II, 13. oraret atque obsecraret; ib. 42. eversum atque extersum; ib. 52. ferre .. atque audire; ib. 70. dimisso atque ablegato consilio; ib. 73. orare atque obsecrare; ib. 75. Cluent. 144. perfectum atque conclusum; Verr. II, 82. dolore ardere atque iracundia furere; ib. 92. rogat .. atque orat; ib. 96. rogare atque orare; ib. 103. corruptas atque interlitas; ib. 104. avaritia .. hiante atque imminente; ib. 134. sustulit atque inrita iussit esse; ib. 140. coëgit atque abstulit; ib. 143. caveret atque prospiceret; ib. 173. statuunt .. atque decernunt; ib. remota de medio atque erepta .. sunt; ib. 181. ita condita fuisse atque ita abdita latuisse; ib. procedite in medium atque explicate; ib. 190. circumfluere atque abundare; ib. III, 9. vexatam atque vastatam ib. 21. traditos .. atque addictos fuisse; ib. 24. perdiderat atque adflixerat; ib. 37. arare atque agros colere; ib. 43. pergam atque insequar longius; ib. 51. remotum atque celatum; ib. 54. mitto ... atque in aliud dicendi tempus reicio; ib. 59. retentum atque adservatum; ib. 60. paterere atque concederes; ib. 65. rogare atque orare; ib. 69. spoliati atque exagitati; ib. 75. est ... propositus atque editus in altum; ib. 98. expleti atque saturati; ib. 100. vastasse atque exinanisse; ib. 119. suscipite atque defendite ib. 122. vexatos atque exinanitos (esse); ib. conitendum est atque in hoc elaborandum; ib. 130. levare atque ab sese removere; ib. 136. auget atque onerat; ib. 138. dare atque adnumerare; ib. 140. contempserit atque despexerit; ib. 150. sperari atque effici; ib. 160. instituere atque erudire; ib. 161. avertat atque auferat; ib. 171. relata atque confecta sunt; ib. 175. audiri atque haberi; ib. 182. diripiebantur .. atque omni lacerabantur iniuria; ib. 198. optandum atque expetendum fuisse; ib. 200. consurgitis atque disceditis; ib. 208. erexisti atque recreasti; ib. 212. derisum ... esset atque contemptum; ib. 215. desertas atque ab dominis relictas esse; ib. 228. eripuisse atque abstulisse; ib. IV, 14. circumveniri atque opprimi; ib. 17. mandatum atque imperatum est; ib. data atque donata; ib. 36. negotium dedisse atque imperasse; ib. 50. contineri .. atque inesse; ib. 60. conlucere atque inlustrari; ib. 71. captum atque deletum est; ib. 72. orant .. atque obsecrant; ib. 80. evertere atque asportare; ib. 88. provisa atque praecauta est; ib. 91. gesta atque versata sunt; ib. 103. tollenda atque asportanda; ib. 104. insitum atque innatum esse; ib. 106. ascita atque arcessita; ib. 114. concludam atque definiam; ib. 115. spoliata atque direpta est; ib. 122. augere atque ornare; ib. 124. mirentur atque efferant; ib. revellit atque abstulit; ib. concedendum atque ignoscendum esse; ib. 126. eripiat .. atque auferat; ib. 134. vendidisse atque abalienasse; ib. perscriptum atque in tabulas relatum; ib. 146. de sella surrexit atque abiit; ib. 147. furandi atque praedandi; ib. V, 1. orantem atque obsecrantem; ib. 21. expendite atque aestimate; ib. 23. remitto atque concedo; ib. 47. exaedificari atque effici; ib. 48. sanctum atque praescriptum sit; ib. 50. armatam atque ornatam; ib. captam atque depressam; ib. 63. argenti facti atque signati; ib. removerat atque abduxerat; ib. 71. produci atque in carcerem condi; ib. 76. praeesse .. atque imperare; ib. 82. remoto atque ablegato viro; ib. victa atque superata est; ib. 98. rebus actis atque decisis; ib. 120. capta atque deportata

sit; ib. 127. instructam atque ornatam fuisse; ib. 135. relictum esse atque desertum; ib. adfixa atque insita est; ib. 139. proripi atque in foro medio nudari ac deligari; ib. 161. probarim atque delegerim; ib. 173. adempta atque erepta sunt; ib. 175. dicatum atque promissum; ib. 184. convellere ex suis sedibus atque auferre; ib. 186. ad insidiandum atque celandum; Tull. 34. insector ultro atque insto; Font. 11. conficiat atque opprimat; ib. 36. instant atque urgent; ib. 44. avellet atque abstrahet; ib. 46. continentia quaedam praedia atque adiuncta; Caecin. 11. „reieci atque proterrui"; ib. 21. sentire atque intellegere; ib. 89. relinquitur atque deponitur; ib. 100. deposci atque expeti; imp. Pomp. 5. excitare atque inflammare; ib. 6. exercent atque exigunt; ib. 16. ornatas atque instructas fuisse; ib. 20. superatam esse atque depressam; ib. 21. attenuatum atque imminutum est; ib. 30. divisum atque dispersum; ib. 31. capta atque oppressa est; ib. 33. cognosci atque intellegi; ib. 36. conservandam atque amplificandam; ib. 49. erat deligendus atque mittendus; ib. 50. convicta atque damnata sit; Cluent. 7. explicare atque omnia dicendo consequi; ib. expulsa atque exturbata filia; ib. 14. positum atque infixum est; ib. 17. instruitur atque omnibus eius opibus et copiis comparatur; ib. 18. compertum atque deprehensum; ib. 43. stomachari atque acerbe ferre; ib. 59. extorta atque erepta sit; ib. 78. contemptam atque abiectam; ib. 94. quaesita atque conlecta; ib. reticuit atque suppressit; ib. 99. agitari atque turbari; ib. 138. velle atque optare; ib. 178. eminet .. atque proiecta est; ib. 183. circumvenire ... atque opprimere; ib. 192. excogitabit .. atque adferet; leg. agr. I, 2. bellum gerat atque versetur; ib. 6. premere atque urgere; ib. 16. praesidiis firmatum atque omni ratione obvallatum; ib. II, 3. expeti atque omnibus rebus anteponi; ib. 9. eripere .. atque e manibus extorquere; ib. 19. cogit atque imperat; ib. 47. dissoluta atque perdita; ib. 55. rogabuntur atque orabuntur; ib. 68. obsidere atque occupare; ib. 75. bellum facere atque instruere; ib. 77. exsurgere atque erigere se; ib. 87. exstingui atque opprimi; ib. 90. devicta atque capta est; ib. perspici atque intellegi; ib. 92. perspicite atque cognoscite; ib. 95. sublatam atque suspensam; ib. 96. inridebunt atque contemnent; ib. conquisiti atque electi; ib. 97. [cingeretis atque oppressam teneretis; ib. 99. oppressum atque ereptum; ib.] disturbare atque pervertere; ib. 101. pro certo polliceor ... atque confirmo ..; ib. 103. depositam atque abiectam; ib. III, 2. confirmari atque sanciri; ib. 3. exstinguantur atque tollantur; ib. 5. resistam atque repugnabo; ib. 15. inclusum atque abditum; ib. 21. oro atque obtestor hortorque; ib. 35. orat atque *ob*secrat; ib. 37. speculabuntur atque custodient; Catil. I, 6. munivi atque firmavi; ib. 9. timerent atque odissent; ib. 17. discede atque hunc mihi timorem eripe; ib. 18. ex perditis atque ab omni non modo fortuna, verum etiam spe derelictis; ib. 25. exstinguetur atque delebitur; ib. 30. perculsum atque abiectum esse; ib. II, 2. consultum atque provisum est; ib. 26. debilitatus atque abiectus; ib. III, 10. indicio exposito atque edito; ib. 11. proferri atque aperiri; ib. 12. indiciis expositis atque editis; ib. 13. factum atque transactum est; ib. 15. inventa atque deprehensa est; ib. 17. occurri atque obstiti; ib. quo conlocato atque ad vos senatumque converso; ib. 21. meministis atque vidistis; ib. 24. tuear atque ornem; ib. 29. est ... coeptum atque temptatum; ib. IV, 17. fefellerit atque superaverit; ib. 23. pervolgata ||promulgata|| atque in manibus iactata et excussa; Muren. 26. adornet atque instruat; ib. 46. deposita atque abiecta petitione; ib. 48. se ... indicavit atque induit; ib. 51. clamo atque testor; ib. 78. despexit atque contempsit; ib. egi atque perfeci; 79. eripiar atque evolem; ib. 82. urgebo atque insequar; Flacc. 5 (Z. 42). suscepit atque confecit; ib. (Z. 58). epulati [paulo] atque ||ante|| omni largitione saturati; ib. 17. comprehensam atque oppressam; ib. 38. cognitum atque patefactum est; ib. 45. colit atque diligit; ib. 52. speculatur atque obsidet; ib. 57. ortae atque in omnis terras distributae; ib. 62. tritum atque celebratum est; ib. 65. perdomiti atque victi; Sulla 1. scire .. atque existimare; ib. 13. fractum ... atque adflictum; ib. 15. flectebar .. atque frangebar; ib. 18. hominibus comprehensis atque confectis; ib. 33. suscepi atque gessi; ib. 34. dividi passim et pervolgari atque edi populo Romano; ib. 42. est .. remissum atque concessum; ib. 47. spoliatam atque nudatam; ib. 79. percipere atque audire; Arch. 6. bestiae ... cantu flectuntur atque consistunt; ib. 19. pugnant ... atque contendunt; ib. ereptam esse atque servatam; ib. 21. attigit .. versibus atque inchoavit; ib. 28. concitat atque admonet; ib. 29. vestigant atque odorantur; sen. 15. expendunt atque aestimant; ib. astante atque audiente Italia; ib. 26. praedicanda atque recolenda; ib. 30. animo ... confirmato atque renovato; Quir. 19. inventa atque instituta sunt; dom. 1. parati atque armati; ib. 12. me ... exspectatum atque revocatum; ib. 57. perditi milites atque egentes; ib. 58. animo .. fracto .. atque adflicto; ib. 97. everso atque eiecto senatu; ib. 137. ab .. inflammato atque inito furore; ib. 141. precor atque quaeso; ib. 144. repetistis atque revocastis; ib. munita atque saepta est; har. resp. 15. deterrent atque avocant; ib. 18. renovata atque instaurata; ib. 21. perempti atque sublati sunt; ib. 23. saeptum atque inclusum; ib. 25. in te conversa atque interpretata; ib. 37. compressa atque inlisa; ib. 55. concoctum atque meditatum est; ib. penitus defixa atque haerentia; ib. 57. eversae atque adflictae rei publicae; Sest. 5. in quo conlega sustinendo atque moderando; ib. 8. deprehensis atque oppressis .. hostibus; ib. 11. vaticinari atque insanire; ib. 23. damnabit atque eiciet; ib. 30. consulibus sedentibus atque inspectantibus; ib. 33. captam atque oppressam; ib. 35. manet .. atque haeret in patria; ib. 60. esset attributa atque discripta; ib. 66. esse oppressam atque conculcatam ||occultatam, al.||; ib. 81. capta urbe atque oppressa; ib. 112. sunt ... vitiatae atque corruptae; ib. 115. carpam atque delibem; ib. 119. tueri atque augere; ib. 137. recreati sunt atque revocati; ib. 140. damnati atque expulsi; ib. 142. obtestor atque obsecro; ib. 147. sensi atque providi; Vatin. 4. ex illo obsesso atque adflicto tribunatu; ib. 16. captam ... atque perversam; ib. 19. esse notata atque testata; ib. 34. versare suam naturam et regere ad tempus atque huc et illus torquere ac flectere; Cael. 13. rationem ... reddas atque exponas; ib. 35. instructum atque ornatum; ib. 39. interruptis atque morientibus vocibus; ib. 59. incipientem furere atque conantem; ib. 60. se ... profundunt atque eiciunt; ib. 75. se eiecit atque extulit; ib. perculisse atque adflixisse; ib. 80. fuisse refertissimam atque ornatissimam; prov. cons. 6. effervescentem in Asiam atque erumpentem ore; ib. spoliata atque nudata est; ib. 7. adflictos .. atque eversos; ib. 11. subire .. atque excipere; ib. 23. bellum indixi atque intuli; ib. 24. perturbare atque impedire; ib. 35. virtus ... visa atque perspecta; Balb. 16. sustinui ... atque defendi; Piso 4. decorarat atque auxerat; ib. 27. ornando atque celebrando; ib. 31. tegere atque celare; ib. 56. postulante atque cogente .. . senatu; ib. 57. comprimas atque restinguas; ib. 59. incurrit atque incidit; Planc. 17. insto atque urgeo; ib. 48. stimulari .. atque excitari; ib. 69. remittere atque concedere; ib. 73. auxiliis studentibus atque incitatis; ib. 87. audi atque attende; ib. 98. concurram atque confligam; Scaur.

20. est ... decertandum atque pugnandum; ib. multis laborantibus atque implorantibus; ib. 46. fundatas .. atque optime constitutas; Rab. Post. 1. iudicatae atque damnatae; ib. 8. hoc ... suscepto atque contracto; ib. 25. impositurus ... atque inusturus; Milo 33. speratum atque exoptatum; ib. 43. subsidendum atque exspectandum fuit; ib. 49. „adeste .. atque audite“; ib. 77. imploro atque obtestor; ib. 85. cedam atque abibo; ib. 93. perculsa atque prostrata; Marcell. 23. hominum te intuentium atque admirantium; Deiot. 20. nomine retento atque servato; ib. 36. adfari atque appetere; Phil. II, 33. venditum atque emancipatum tribunatum; ib. 51. de vendita atque addicta sententia; ib. 52. expulsam atque exterminatam; ib. 54. agendum atque faciendum (sit); ib. III, 33. appetam atque deposcam; ib. commentati atque meditati; ib. 36. rapiendi atque praedandi; ib. IV, 9. niti atque efficere; ib. 16. edicto adlato atque proposito; ib. V, 28. pecunia .. dissipata atque effusa; ib. VI, 3. censere atque e re publica existimare; ib. IX, 17. nudatum .. atque solum a re publica relegatum; ib. X, 6. instituti atque imbuti sumus; ib. 20. est comprobatum atque laudatum; ib. 23. furentis atque omnia divexare ac diripere cupientis; ib. XI, 4. [tractum atque laniatum]; ib. 5. in .. corpore lacerando atque vexando; ib. 8. Antonio concedente atque victo; ib. XII, 2. nocuit atque obfuit; ib. 7. permulsa atque recreata est; Fr. B. XII, 2. s. a. dom. 45. vgl. b. Catil. I, 17. Planc. 95.

e. *Wiederholung desselben Wortes*: *α.* atque: fuisset atque esset; Verr. II, 110. veneant atque venierint; imp. Pomp. 37. fuisse atque esse; Cluent. 52. ad equestrem ordinem atque in ceteros ordines; ib. 150. est atque erat; Vatin. 25. gerit atque gessit; Rab. Post. 41. praesidet atque praesedit; Phil. V, 37. defenderint atque defendant; ib. 53. vgl. c. Sex. Rosc. 78. — *β.* etiam atque etiam considera; Qu. Rosc. 21. div. Caec. 46. vide —; div. Caec. 37. — considerare; Verr. IV, 65. videas — et consideres; ib. V, 174. teque — (imploro et appello); ib. 185. vos — imploro et appello; ib. 188. — quid liceat considerabunt; imp. Pomp. 58. illos ... monitos — volo; Catil. II, 27. — facite; Flacc. 57. te ... monendum esse — puto; Sulla 23. perspicite —; ib. 76. — insto atque urgeo, insector, posco atque adeo flagito crimen; Planc. 48. multum — considerandum puto; Phil. XII, 30. — *γ.* atque ille: cunctus senatus atque ille senatus, quem ..; Rabir. 20. *δ.* atque is: vestros portus atque eos portus, quibus ..; imp. Pomp. 33. — *ε.* atque ita: a muliere quadam propinqua atque ita propinqua, ut ..; Verr. II, 53. confitetur atque ita libenter confitetur, ut ..; Caecin. 24. cariorem huic sororis maritum quam sororis filium fuisse, atque ita cariorem, ut ..; Rabir. 8. paria cognosco esse ista in L. Murena atque ita paria, ut ..; Muren. 15.

f. *ausgeführtere Satztheile und Sätze*: tollitur ab atriis Liciniis atque a praeconum consessu in Galliam Naevius ... transfertur; Quinct. 12. quod si facere nolit atque imbiberit *spem* ..; ib. 27. ab adflicta amicitia transfugere atque ad florentem aliam devolare; ib. 93. cum proscriberentur homines atque ex omni regione caperentur ei, qui ..; Sex. Rosc. 16. nudum eicit domo atque focis patriis disque penatibus praecipitem .. exturbat; ib. 23. convenisse unum in locum atque inter se congruere; ib. 62. insui .. in culleum vivos atque in flumen deici; ib. 70. qui cum accusatoribus sederes atque os tuum ... offerres; ib. 87. cum te ex ferro amicorum populi Romani eripueris atque ex flamma sociorum evolaris; Verr. I, 82. dum ab inferis ... exsistat atque abs te officia tutelae ... flagitet; ib. 94. splendorem ordini atque ornamentum curiae; ib. II, 77. gereret bellum atque hostis esset; ib. 159. eorum commoda a me labefactari atque oppugnari iura; ib. III, 182. ne reliquas spes turbetis atque omnis provincias evertatis; ib. 219. me in crimine obscuro versari atque adfingere aliquid suspicione hominum; ib. IV, 67. prospectare iam exsilium atque explorare fugam; ib. V, 44. eos Sertorianos milites esse atque a Dianio fugere; ib. 146. qui primum illud verbum ... „arbitror“ ... ex toto testimonio suo sustulit atque omnia se scire dixit; Font. 29. ut per interdictum meum ius teneam atque iniuriam tuam persequar; Caecin. 32. si ne tuorum quidem quisquam loco motus erit atque omnes in aedibus adservati ac retenti; ib. 37. pedem cum intulero atque in possessione vestigium fecero; ib. 39. emergere ex patrio regno atque in vestris vectigalibus ... versari; imp. Pomp. 7. regem ... ad alios se reges ... contulisse, atque haec omnia salvis populi Romani sociis atque integris vectigalibus esse gesta; ib. 21. propter fortunam saepius imperia mandata atque exercitus esse commissos; ib. 47. iudicia ... vera atque insigni turpitudine notata atque operta dedecore et infamia; Cluent. 61. veritate patefacta atque omni errore sublato; ib. 83. causa perspecta atque omni veritate cognita; ib. 142. cum vagus et exsul erraret atque undique exclusus ... se ad C. Quinctium contulisset; ib. 175. cum rex ... aliquid etiam nunc moliatur atque ab invicta Cn. Pompei manu ... defendatur; leg. agr. II, 52. qui illa restituerent atque [qui] omnia ante commutarent quam ..; ib. 90. utrum inclusum atque abditum latere in occulto atque ignaviam suam ... parietum custodiis tegere an in Capitolium pergere atque ibi se cum tuo patruo ... congregare? Rabir. 21. cum .. hostium copias ... fudisset atque obsidione rem publicam liberasset; ib. 29. ducere exercitum hostium atque in armis volitare; Catil. II, 15. caedem fieri atque urbem incendi; ib. III, 10. eam (erga me voluntatem) ... deponite atque obliti salutis meae de vobis ac de vestris liberis cogitate; ib. IV, 1. ad deplorandum .. populi Romani nomen atque ad lamentandam tanti imperii calamitatem; ib. 4. facile me [atque vos] crudelitatis vituperatione exsolveritis ||exsolvetis, al.||, atque obtinebo eam (sententiam) multo leniorem fuisse; ib. 11. in Africam redire atque Italia decedere; ib. 21. ne pulchrum se ac beatum putaret atque aliquid ipse sua sponte loqueretur; Muren. 26. bellum Cretense ... gessit atque una cum summo imperatore sustinuit; Flacc. 6. me hoc in lucro ponere atque aliud agere; ib. 40. totum enim convertet atque alia finget; ib. 51. simplex officium atque una bonorum est omnium causa; Sulla 9. versari ante oculos atque animum memoria refricare; ib. 19. nihil credendo atque omnia cavendo; Quir. 21. dirumpatur ||disrumpatur|| licet ista furia atque audiat haec ex me; dom. 99. furori interesse tuo atque in patriae parricidio excellere ||et scelere||; ib. 133. multae sunt domus in hac urbe ... atque haud scio an paene cunctae iure optimo; har. resp. 14. populum .. Romanum ... constrictum spectaculis atque impeditum turba et angustiis; ib. 22. defessa Italia Punico bello atque ab Hannibale vexata; ib. 27. cum e pruina Appennini atque e nivibus illis emersisset atque aestatem integram nanctus Italiae callis ... praedari ||praedare, al.|| coepisset; Sest. 12. hunc Cn. Pompeius ... erexit atque insigne regium ... reposuit; ib. 58. positos in illo loco atque in rostris conlocatos; ib. 83. permanent illi soli atque omnia rei publicae causa perferunt; ib. 101. ut meam domum metueret atque a me ipso caveret; ib. 133. ipsius iurati religionem auctoritatemque perspicite atque omnia diligenter testimonii verba cognoscite; Cael. 55. imploraret hominum ||omnium|| fidem atque a se illam pyxidem traditam pernegaret; ib. 65. a fortissimo viro atque optimo post hominum memoriam consule; prov. cons. 39. quos ... armis subegimus atque in dicionem nostram redegimus; Balb. 25. iudicium multis

rebus interpositum atque in maximis causis re ipsa atque usu comprobatum; ib. 53. *e fuga revocatum atque hospitali mensae adhibitum;* Scaur. c. 2. § 1. in omnium animis atque ore versaris atque divinus animus mortale nihil habuit; ib. 50. cum etiam ferae latibulis se tegant atque omnia bella ... conquiescant; Rab. Post. 42. Graecum etiam verbum usurpavi ... atque omnem memoriam discordiarum ... delendam censui; Phil. I, 1. in aedem Concordiae venit atque in me absentem orationem ... evomuit; ib. V, 20. quorum principem iudicastis eum, qui fuit, C. Caesarem, ... atque ||tum al.|| milites veteranos ... comprobastis; ib. 28. hanc ... reprime famam atque effice, ne ..; ib. XI, 23. cervices latronibus dandae atque in patria cadendum est; ib. XII, 15. moveri sedibus huic urbi melius est atque in alias ... terras demigrare; ib. XIII, 49. multis ... in bellis variisque versatum atque in primis bonum ductorem ||doctorem||; Fr. A. III, 14.

g. **besondere Verbindungen:** atque adeo: s. **adeo,** II. (S. 89).

atque ego: si ... quivis unus ... impetum in me fecisset atque ego ita deiectus essem; Caecin. 62.

atque etiam: qui ... sumptum Gallonii sequi maluerunt atque etiam ... cum audacia perfidiaque vixerunt; Quinct. 94. cum iste nihilo remissius atque etiam multo vehementius instaret; Verr. IV, 76. versabatur ... in his rationibus auctionis et partitionis atque etiam se ipse inferebat; Caecin. 13. eum, ut ceteros appellet ..., rogat atque etiam ipse conditor totius negotii Guttam aspergit huic Bulbo; Cluent. 71. voltum atque amictum atque etiam illam usque ad talos demissam purpuram recordemini; ib. 111. Strato in vincula coniectus est atque etiam in taberna eius nummi ... reperiuntur; ib. 180. fateor atque etiam .. profiteor et prae me fero; Rabir. 17. praetores ... laudantur, atque etiam viro forti, conlegae meo, laus impertitur; Catil. III, 14. quoniam ... studium meae defensionis ... atque etiam ipsa susceptio causae reprehensa est; Muren. 2. cum esset meus contubernalis in consulatu atque etiam in praetura fuisset; Sulla 34. quae cum omnia atque etiam multo alia maiora ... accidissent; Sest. 52. immo hora atque etiam puncto temporis eodem; ib. 53. isti aetati [atque etiam isti dignitati]; Cael. 8. vacua ab omni periculo atque etiam suspicione belli; prov. cons. 30. paternis atque etiam huius amplissimis donis ornati aditus; Scaur. 47. omnia vitae salutisque communis atque etiam humanitatis iura; Deiot. 30. — atque — etiam: idemque hoc amicis eius ... videbatur, atque eo etiam magis, quod ..; Verr. II, 70. hominem verbis vehementioribus prosequitur atque ei gravius etiam minari coepit; ib. 73. ac primo .. hoc signum .. dicebat iste Tyndaritanos ... vendidisse, atque hoc ... etiam M. Marcellum ipsum sperabat esse dicturum; ib. IV, 91. ut se quoque ... dignos existimetis ..., atque hoc etiam magis, quod ..; imp. Pomp. 13. grave est enim nomen imperii atque id etiam in levi persona pertimescitur; leg. agr. II, 45. cum ... P. Tullioni Syro navaret operam atque ei se ... etiam vobis inspectantibus venditaret; har. resp. 1. manere libertatem illam atque hoc etiam ... esse maiorem, quod ..; Sest. 60. — etiam atque etiam: s. e, β.

atque hic: si me animus ... non hoc facere coëgisset atque haec una causa fuisset, quod ..; Verr. II, 117. ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente; ib. IV, 72. † Croduni Porcium et Munium ternos victoriatos (exegisse) ... atque in his locis [...] ab eis portorium esse exactum; Font. 19. Sardiniam cum classe venit atque haec tria fundamentaria subsidia ... munivit; imp. Pomp. 34. ipsa re ac ratione exquirere possumus veritatem, atque hoc facilius, quod ..; ib. 51. pulchre adseverat [sese ab Oppianico destitutum], atque hoc addit testimonii ..; Cluent. 72. confiteor ... summam illi iudicio invidiam infamiamque esse conflatam, atque || conflatam. atque || in hanc flammam recentem tum C. Iunium [...] esse iniectum memini; ib. 79. huius illum opes ... sublevarunt, atque hoc cum ipse tum eius amici ... cognorunt; ib. 161. nobis consulibus atque hoc senatu; leg. agr. I, 3. comitem .. eis adiunctum esse T. Volturcium atque huic ad Catilinam esse ||esse ad C.|| datas litteras; Catil. III, 4. hanc mentem ... suscepi, atque ad haec tanta indicia perveni; ib. 22. eos ... frui vita ... non putat oportere, atque hoc genus poenae saepe ... esse usurpatum recordatur; ib. IV, 7. te tibi hoc sumere atque hanc ... legem condic*ion*emque * *; Flacc. 5 (3. 19.) redeo ad causam atque hoc vos .. testor; Sulla 35. vivere .. atque his de rebus iam queri; har. resp. 22. eius .. vitae a me insidias... posiesse dixerunt, atque ||dixerunt. atque|| hanc eius suspicionem .. litteris mittendis ... excitaverunt; Sest. 41. moneo vos, adulescentes, atque hoc meo iure praecipio; ib. 51. fruatur sane hoc solacio atque hanc insignem ignominiam ... putet esse leviorem; prov. cons. 16. ortum repente bellum Allobrogum atque hac scelerata coniuratione excitatum; ib. 32. si ... referunt aspectum in curiam atque huic amplissimae dignitati esse commendati volunt; ib. 38. quaerit .. Laterensis atque hoc uno maxime urget; Planc. 6. negas tribunatum Plancii quicquam attulisse adiumenti dignitati meae, atque hoc loco ... L. Racilii ... merita commemoras; ib. 77. hanc urbem .. intueri atque in hoc foro vestigium facere; Rab. Post. 48. omnem se amorem abiecisse illim ||illinc, al.|| atque in hanc transfudisse; Phil. II, 77. ita vero ... eveniat atque huius amentiae poena in ipsum recidat! ib. IV, 10. s. atque — etiam; Verr. IV, 91. Sest. 60. f. imp. Pomp. 21. (vgl. a. Sex. Rosc. 50. Verr. a. pr. 49. I, 1. 114. III, 62. 200. 205. IV, 26. V, 26. 188. imp. Pomp. 19. 53. 69. leg. agr. I, 18. 24. II, 71. Catil. II, 1. III, 1. IV, 15. Sulla 5. 60. 86. Arch. 30. sen. 2. har. resp. 19. Sest. 3. 46. Cael. 39. ✕. 45. 47. prov. cons. 5. Piso 6. Milo 84. b. Verr. a. pr. 52. 55. Vatin. 22. d. Verr. III, 130. Catil. I, 18. — atque hic ipse: a. Catil. I, 11). — atque hoc — magis: s. atque — etiam; imp. Pomp. 13

atque ibi: Latonam ... confugisse Delum atque ibi Apollinem Dianamque peperisse; Verr. I, 48. cum esset adulescens apud mulierculam quandam atque ibi ||ubi|| pernoctaret; Cluent. 37. ad pontem Mulvium pervenerunt atque ibi in proximis villis ita bipartito fuerunt, ut ..; Catil. III, 5. provinciae se ac rei militari dedit atque ibi piratarum contumelias perpessus etiam Cilicum libidines ... satiavit; har. resp. 42. Sardi non deducti in Sardiniam atque ibi constituti (coloni), sed ..; Scaur. 42. delituit in quadam cauponula atque ibi se occultans perpotavit ad vesperam; Phil. II, 77. s. f. Rabir. 21.

atque idem: cum vos vestem ... mutassetis atque idem omnes boni iam ante fecissent; sen. 12. cum statuisset ... eandem subire fortunam atque idem sibi domicilium ... deposceret; ib. 37. si qui fecerunt aliquid aliquando atque eidem nunc tacent et quiescunt; Sest. 14. cum quidem tu ... complexus es funestum illud animal ..., atque eodem in templo, eodem loci vestigio et temporis, arbitria ... patriae funeris abstulisti; Piso 21. (vgl. a. Verr. IV, 97. b. Verr. V, 92. Caecin. 59. 87. leg. agr. II, 61. Catil. IV, 14. 19. Phil. XIV, 16. Muren. 21. Flacc. 61. Sest. 50. Cael. 30. — atque idem hic: a. Vatin. 25. — atque idem iste: a. imp. Pomp. 19). — atque — idem: s. atque ut; Sulla 34. Sest. 129.

atque ille: nisi .. hoc tam graviter egisset atque illam rem imperio ... prohibuisset; Verr. II, 160. mulierem quandam Larino atque illam usque a mari supero Romam proficisci; Cluent. 192. me || non, al. || radicitus evellere omnis actiones tuas atque illud agere, quod ..; dom. 34. Licinium ... (manum) retraxisse atque illo ... impetu se in fugam coniecisse; Cael. 63. qua de re dicam ... atque illam interpellationem ... non pertimescam; prov. cons. 18. cum gloria potius esse coniunctus quam cum probro putaretur, atque ille dolor meus dum taxat, vestrum quidem scelus ... haberetur; Piso 32. cum ... gravissimam ... rei publicae partem fortissime suscepisset atque illam beluam ... iam inretitam teneret; Milo 40. si dilecta iuventus ... contra Milonis impetum armata est atque illa omnia in hunc unum instituta ... sunt; ib. 67. in illo loco atque illis publicorum praesidiorum copiis circumfusus; ib. 71. languescet et mollietur atque illud pulcherrimum [Martium] nomen amittet; Phil. XII, 8. f. atque — potius; Planc. 51. atque — quidem; Milo 16. (vgl. a. div. Caec. 22. Verr. IV, 99. V, 39. Font. 30. imp. Pomp. 33. Cluent. 72. leg. agr. II, 92. Rabir. 15. Catil. II, 23. Muren. 31. Flacc. 18. 66. Quir. 20. har. resp. 22. Planc. 15. Milo 63. Phil. II, 37. V, 28. XI, 26. — atque ille ipse: a. Rabir. 32).

atque inde: a porta in Catitolium atque inde domum; dom. 76. in Sardiniam atque inde in Africam; Vatin. 12. quod ... in villa Euchadiae ... iacuisti maerens aliquot dies, atque inde obsoletus Thessalonicam ... venisti? Piso 89.

atque ipse: quae (causa) ... ex contraria parte audiatur atque ipsa opinione hominum tacita prope ... damnata sit; Cluent. 7. [ut veniretis in castra Cn. Pompei atque ipsa castra ... venderetis]; leg. agr. II, 99. (vgl. a. Sest. 131. 147. Milo 90. — atque — ipse: f. f. Sest. 133).

atque is: hoc modo accusare atque id obicere, quod ..; Sex. Rosc. 54. vitam alterius totam explicare atque eam ... in oculis ... omnium exponere; div. Caec. 27. sollicitabar rebus maximis uno atque eo perexiguo tempore; Verr. a. pr. 24. retineri solitos esse aratores atque ab eis ... tantum exprimi frumenti quantum ..; ib. III, 105. precari .. Iovem ... atque ab eo auxilium petere; ib. IV, 71. monumenta ... cum maxime constituat atque in eis elaboret; ib. 82. ne nimium multa complectamur atque ab eo, quod propositum est, longius aberret oratio; Caecin. 55. quae hoc tempore sileret omnia atque ea ... taciturnitate sua tecta esse pateretur; Cluent. 18. ministri publici Martis atque ei deo veteribus institutis ... Larinatium consecrati; ib. 43. quos || quae || volet atque in eis se ipsum renuntiabit; leg. agr. II, 22. Catilinam excitavi atque eum de his rebus iussi ... dicere; Muren. 51. ut primum ex pueris excessit Archias atque ab eis artibus ... se ad scribendi studium contulit; Arch. 4. revocando domum atque ab eis provinciarum rationem repetendo; Quir. 21. suscipere tantos animi dolores atque ea, quae capta urbe accidunt victis, stante urbe unum perpeti; dom. 98. Sp. Cassii domus ... *est* eversa atque in eo loco aedis posita Telluris; ib. 101. nisi eum populus Romanus nominatim praefecisset atque eius iussu faceret; ib. 136. inest ... haud obscurum odium atque id insitum penitus ... animis hominum; har. resp. 55. venditabat se operis atque ab eis se ereptum ... praedicabat; Sest. 18. versari in re publica atque in ea se excellentius gerere; ib. 96. eodem Licinium venturum atque eis veneni pyxidem traditurum; Cael. 61. C. Caesar abest longissime atque in eis est nunc locis, quae ..; Balb. 64. (ludos) fieri vetuit atque id, quod nondum potestate poterat, obtinuit auctoritate; Piso 8. ut fugere vitam vetent atque id contra foedus fieri dicant legemque naturae; Scaur. c. 4. § 5. „Ciceronem nominatim exclamavit atque ei recuperatam libertatem est gratulatus"; Phil. II, 28. totos dies potabatur atque id locis pluribus; ib. 67. *eius* excusationi obstitistis atque eum ... de sententia deiecistis; ib, IX, 8. in mortuo atque in eius corpore lacerando atque vexando; ib. XI, 8. equitatum ad se abduxit Dolabellae atque eum ... hostem sua sententia iudicavit; ib. 27. parendum est enim atque id optimum iudicandum, quod ..; ib. XIII, 6. f. atque — etiam; Verr. II, 73. leg. agr. II, 45. har. resp. 1. atque — tamen. e, *δ*. (vgl. a. Quinct. 91. Verr. II, 149. III, 143. Font. 45. imp. Pomp. 57. Cluent. 107. leg. agr. I, 22. Muren. 78. Sulla 70. Vatin. 14. prov. cons. 14. Ligar. 26. b. Sex. Rosc. 37. 101. Verr. II, 91. Cluent. 57. dom. 13).

— atque eo magis: tenuitas hominis eius modi est, ut dissimulari non queat, atque eo magis elucet || eluceat ||, quo magis occultatur; Sex. Rosc. 86. legem enim sibi ipsi dicunt innocentiae ..., atque eo magis, si ..; Verr. III, 1. quod, iudices, ne faciatis oro obtestorque vos, atque eo magis, si ..; Rab. Post. 46. f. atque — etiam; Verr. II, 70. (atque — is: f. atque — potius; atque Catil. I, 27.

atque iste: remitto tibi hoc totum atque ista te cura libero; Verr. V, 11. (vgl. a. Verr. II, 83. III, 203).

atque ita: quod (urbs) erat eius modi loco atque ita proiecta in altum, ut ..; Verr. IV, 21. frugi .. hominem ... videtis positum in vestra fide ac potestate, atque ita, ut ..; Font. 40. satis opinor haec esse laudis atque ita, Quirites, ut ..; imp. Pomp. 21. ius iurandam sibi et litteras ... data esse dixerunt, atque ita sibi ... esse praescriptum, ut ..; Catil. III, 9. haec omnia subire conservandorum civium causa atque ita, cum dolenter feras; dom. 98. celatam esse Clodiam dixit atque ita Caelium ad illam attulisse, se ..; Cael. 53. maiores tuos respice atque ita guberna rem publicam, ut ..; Phil. I, 35. qui... se coniecit in turbam atque ita maestus rediit, ut ..; ib. VI, 10. filium meque seduxit atque ita locutus est, ut ..; ib. IX, 9. cum .. legio Martia princeps cum hostibus conflixerit, atque ita cum maiore numero hostium contenderit, *ut* ..; ib. XIV, 38. f. e, *ε*. (vgl. c. Cael. 35. d. Verr. II, 181). — atque — ita: f. atque ego.

atque — potius: ut exsul potius temptare ... rem publicam posses, atque ut id ... latrocinium potius quam bellum nominaretur; Catil. I, 27. illam (legem) esse nullam atque esse potius flammam temporis; dom. 69. noli ista meditari atque illud cave potius, ne ..; Planc. 51.

atque — quidem: magno te decumas vendidisse, atque aliorum quidem agrorum pro portione [...], agri vero Leontini ..; Verr. III, 148. senatus propugnator atque illis quidem temporibus paene patronus; Milo 16.

atque — tamen: posuistis enim, atque id tamen titubanter et strictim, coniurationis hunc ... participem fuisse; Cael. 15.

atque ut: ad me venire ausus es, atque ut domi meae te adservarem rogasti; Catil. I, 19. id ne vobis diutius faciendum sit atque ut in perpetua pace esse possitis providebo; ib. III, 29. atque etiam illud addam ..., atque, ut idem omnes exaudiant, clarissima voce dicam; Sulla 34. ut eis ... agerentur gratiae atque ut idem, ad res redeuntis ut venirent, rogarentur; Sest. 129. — ut mos erat istius atque ut eum suae libidines flagitiosae facere monebant || admonebant, al. ||; Verr. I, 63. sepulcrorum .. sanctitas in ipso solo est ... atque, ut cetera exstinguuntur, sic sepulcra sanctiora fiunt vetustate; Phil. IX, 14. f. atque — potius; Catil. I, 27.

atqui, aber, gleichwohl: 1. mit Indicativ: modum statuarum haberi nullum placet? atqui habeatur necesse est; Verr. II, 144. cedo mihi C. Norbani decumas venditas. ... atqui tum neque iudicium de numero || modo || iugerum dabatur neque ut; Verr. I, 63).

..; ib. III, 117. nullum ... deminutionis vestigium reperietur. atqui omnes ||homines|| ... reprehensos videmus primum testibus; Font. 3. ut eam (legem) cuperem esse ... eius modi quam consul ... libenter posset defendere: atqui ||atque|| ego ... reperio ... nihil aliud actum, nisi uti ..; leg. agr. II, 15. num quis vestrum ad vim ... accommodatus est? nemo. atqui ei generi hominum ... Campanus ager ... servatur; ib. III, 16. cur ... ille a te hostis contemnitur? atqui ex veterum rerum monumentis vel maximum bellum populum Romanum cum Antiocho gessisse video; Muren. 31. si tribunus plebis ... bona cuiuspiam consecrarit, non valebit? atqui C. Atinius ... bona Q. Metelli ... consecravit; dom. 123. nihil ... criminamini Sestium. „atqui vis in foro versata est"; Sest. 77. accuses eum, qui se praesidio munierit, ... ut vitam suam posset defendere? atqui ne ex eo quidem tempore id egit Sestius, ut ..; ib. 79. atqui duas Gallias qui decernit consulibus duobus, hos retinet ambo; prov. cons. 17. atqui nihil interest, iudices, utrum ..; Balb. 26. atqui ceterae civitates omnes non dubitarent nostros homines ||omnes|| recipere in suas civitates, si ..; ib. 29. mihi enim numquam venerat ||veniret|| in mentem ... insaniam optare vobis, in quam incidistis; atqui fuit optandum; Piso 46. id te ... dicere, quod ego ... possim confiteri. atqui non modo confiteor ..., sed ..; Planc. 63. ad me Siculi nonne Romae causam Siciliae detulerunt? atqui homines prudentes natura; Scaur. 24. itaque illud Cassianum, „cui bono fuerit", ... valeat .... atqui Milone interfecto Clodius haec adsequebatur, ... ut ..; Milo 32. cur quaestores additi? cur legatorum numerus auctus? atqui ||atque|| haec acta per te; Phil. II, 31. si enim consulem suum reliquerunt, vituperandae sunt .... atqui cum consules nondum haberetis, decrevistis ut ..; ib. V, 4. num quisnam est vestrum qui tribum non habeat? certe nemo. atqui illum quinque et triginta tribus patronum adoptarunt; ib. VI, 12. reddita est ei tum a maioribus statua pro vita .... atqui et huic et Tullo Cluvio ... mors ... honori fuit; ib. IX, 5. verecundioremne coram putamus in postulando fore quam fuerit tum, cum misit mandata ad senatum? atqui tum ea petebat, quae ..; ib. XII, 11. „utrum" inquit „elegantius". atqui hoc bello de elegantia quaeritur; ib. XIII, 38.

2. mit Imperativ: quid hoc iniquius? atqui ||atque|| hoc scitote aratoribus Verre praetore optandum ... fuisse; Verr. III, 200. non, opinor, tam impudens esses. atqui vide, ne multo nunc sis impudentior; Caecin. 62.

3. atqui si: quasi, quod isti licitum esse dices, vehementer cupias tibi licere: atqui, si id licebit, nihil est quod ..; Verr. III, 222. nisi illud grave bellum et vehemens putaretur. atqui si diligenter quid Mithridates potuerit ... consideraris, omnibus regibus ... hunc regem nimirum antepones; Muren. 32. num quis est igitur qui tum dicat in campum aspirasse Sullam? atqui si tum se cum Catilina societate sceleris coniunxerat, cur ab eo discedebat? Sulla 52. de nostra vero re publica ... fundos populos fieri noluerunt. atqui si imperatoribus nostris ... non licebit ..; Balb. 22. quis est qui, quoquo modo quis interfectus sit, puniendum putet, cum ...? atqui si tempus est ullum iure hominis necandi ..; Milo 9. num quae nova quaestio decreta est? atqui si res ..., si tempus ullum dignum fuit, certe haec ..; ib. 19.

atquin, doch, freilich: videturne ipsa res publica et consulis auxilium implorasse et senatus fidem? atquin utrumque fuisse perspicuum est: difficultatem annonae summamque inopiam rei frumentariae, ut ..; dom. 12. quis ... ad propulsandum metum diligentior? atquin huius animum erga M. Brutum studiumque vidistis; Phil. X, 17.

atratus, in Trauerkleidung: alqs: nulla supplicatio fuerit. cedo quis umquam cenarit atratus? Vatin. 30. cum tot hominum milia accumberent, cum ipse epuli dominus Q. Arrius albatus esset, tu in templum Castoris te cum C. Fibulo atrato ceterisque tuis furiis funestum intulisti; ib. 31. quem accumbere atratum videras? dominum cum toga pulla et eius amicos ante convivium? ib. 32.

atriensis, Hausmeister: idem coquus, idem atriensis; pistor domi nullus, nulla cella; Piso 67.

atrium, Atrium, Halle: 1. conrogo ab: ipse suos necessarios ab atriis Liciniis et a faucibus macelli conrogat, ut ..; Quinct. 25.

tollo ab: tollitur ab atriis Liciniis atque a praeconum consessu in Galliam Naevius ... transfertur; Quinct. 12.

2. in: ut in atriis auctionariis potius quam in triviis aut in compitis auctionentur; leg. agr. I, 7. quaestiones urgent Milonem, quae sunt habitae nunc in atrio Libertatis; Milo 59.

atrocitas, Abscheulichkeit, Wildheit, Aufgeregtheit: I. Subject: est quae: miretur profecto quae sit tanta atrocitas huiusce causae; Cael. 1.

II. nach Verben: 1. Accusativ: demo: qui verbi atrocitate dempta oratione fuit quam sententia lenior; Phil. VIII, 1.

habeo: deliciarum obiurgatio ... plus .. disputationis habuit quam atrocitatis; Cael. 27. habet atrocitatis aliquid legatio; Phil. VI, 7.

levo: si res ista gravissima sua sponte videretur, tamen eius atrocitas necessitudinis nomine levaretur; Quinct. 52.

perstringo: rei magnitudo me breviter perstringere atrocitatem criminis non sinit; Verr. IV, 105.

pertimesco: „primum ipsam multitudinem criminum et atrocitatem pertimescebam"; Cluent. 81.

recordor: ut illius temporis atrocitatem recordari possitis, audite ..; Sest. 11.

reprehendo: in eo (genere peccati) potestis atrocitatem nostram reprehendere, cum videatis ..? Caecin. 9.

2. mit Präposition: disiunctus a: mores M. Caelii longissime a tanti sceleris atrocitate esse disiunctos; Cael. 53.

III. nach Substantiven: alqd: s. II, 1. habeo.

caput: quoniam caput illius atrocitatis atque invidiae fuit, innocentem pecunia circumventum; Cluent. 9.

IV. Umstand: 1. Ablativ: commoveri: universa multitudo, atrocitate rei misericordiaque commota; Verr. IV, 87.

esse: ipso nomine parricidio et atrocitate criminis fore, ut hic nullo negotio tolleretur; Sex. Rosc. 28.

moveri: ut ego ... non atrocitate animi moveor; quis est enim me mitior? sed singulari quadam humanitate et misericordia; Catil. IV, 11.

permoveri: iste permotus illa atrocitate negotii ..; Verr. IV, 100.

2. Präpositionen: in: statui .. a vobis ... in tanta atrocitate temporis tantaque perturbatione rei publicae non differre vestitu; Phil. VIII, 32.

pro: quis est qui pro rerum atrocitate deplorare tantas calamitates queat? Phil. XI, 6.

atrociter, hart, wild, schrecklich: decerno: quid enim atrocius potuit, quid severius decernere? Phil. XI, 15.

demonstro: quod nec atrocius verbis demonstrari potest quam re ipsa est neque ..; Tull. 2.

dico: quod atrociter in senatu dixisti, [...] aut seposuisses aut mitiorem in partem interpretarere; Muren. 64.

facio: ne quid atrocius in P. Quinctium absentem sine causa facere conetur; Quinct 66. cum omnibus horis aliquid atrociter fieri videmus aut audimus; Sex. Rosc. 154.

fero: quamvis atrociter ipse tulisset, vos tamen fortiter iudicaturos; Milo 21.

impero: si nimis atrociter imperando sociis in tantum adductus periculum videretur; Verr. I, 70.

minitor: quem (civem) ... Verri nimis atrociter minitantem ab se retractum esse; Verr. V, 160.

tollo: quod tot civis atrocissime sustulit (crudelitas); Sex. Rosc. 154.

trado: ut in Heraclio Syracusano, item in hoc, paulo etiam atrocius, quod Epicrates appellatus omnino non erat, bona patria ... eius Bidinis tradidit; Verr. II, 59.

atrox, hart, wild, schrecklich: alqd: utrum haec tam acerba, tam indigna, tam atrocia facta essent necne, non utrum iure facta an iniuria; Tull. 42. si quidem est atrocius patriae parentem quam suum occidere; Phil. II, 31. s. **atrociter,** demonstro.

caedes: tantam caedem et tam atrocem ad familiam suam pertinere; Tull. 1.

crimen: eum regem ... nunc contra atrocissimum crimen cogor defendere; Deiot. 2.

crudelitas: utrum superbiam prius commemorem an crudelitatem? sine dubio crudelitas gravior est atque atrocior; Verr. I, 122.

edictum: cum tam atroci edicto nos concitavisset, cur ipse non adfuit? Phil. III, 20.

facinora: neque enim istorum facinorum tantorum, tam atrocium crimen .. P. Sullae persona suscipit; Sulla 68.

iniuria: quem vides ipsum ab se tam atrocem iniuriam propulsare non posse; Sex. Rosc. 145. non te ... de tam atrocibus iniuriis conqueri ... oportuit? Verr. I, 84.

lex: puta te non hac tam atroci, sed illa lege mitissima causam dicere; Verr. I, 26.

maleficium: in hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raro exstitit, ut ..; Sex. Rosc. 38.

mors: nisi forte ... eo mors atrocior erit P. Clodii, quod is in monumentis maiorum suorum sit interfectus; Milo 17.

res: his de rebus tantis tamque atrocibus neque satis me commode dicere neque satis graviter conqueri ... posse intellego; Sex. Rosc. 9. res tam scelesta, tam atrox, tam nefaria credi non potest; ib. 62. hanc rem tam atrocem, tam indignam, tam repentinam nuntiat M. Tullio Philinus; Tull. 22. an ad atrocis ||aut ad actoris|| *rei* notionem atque animadversionem ages iniuriarum? Caecin. 35. in atrocissima re quid faciat non habebit? ib. 36. nullam esse actionem dicere in re tam insigni tamque atroci neque prudentiae neque auctoritatis tuae est; ib. 37. cum tanta consilii infamia et tam atrocis rei suspicio esset iniecta; Cluent. 106. num me fefellit ... res tanta, tam atrox tamque incredibilis? Catil. I, 7.

sors: quid tua sors? tristis, atrox; Muren. 42.

suspicio: nunc venio ad gravissimam querellam et atrocissimam suspicionem tuam; Marcell. 21.

tempus: atroci ac difficili rei publicae tempore ... aditum est ad libros Sibyllinos; Verr. IV, 108.

attempto, antasten, angreifen, beizukommen suchen: alqd: cum ea attemptentur eius lingua, cuius ante manu eversa vos mihi ... manibus vestris reddidistis ..; har. resp. 16.

adversarios, inimicos: omnium adversarios, omnium inimicos diligenter cognoscere, conloqui, attemptare; Verr. II, 135.

classem: quia suam classem attemptatam magno cum suo periculo paene sensit; Quir. 17.

attendo, spannen, aufmerken, beachten: I. **absolut:** alqs: obsecro, C. Aquili vosque, qui adestis in consilio, ut diligenter attendatis, ut ..; Quinct. 22. attende, quaeso, Piso; Qu. Rosc. 37. attendite: iam intellegetis ..; Verr. II, 57. attendite diligenter; invenietis enim ..; ib. 82. paulum etiam attendite; ib. 108. ut intellegatis ..., sic attendite: ecquem putatis ..? ib. III, 29. haec dum breviter expono, quaeso, ut fecistis adhuc, diligenter attendite; ib. V, 42. nunc rem ipsam, ut gesta sit, dum breviter vobis demonstro, attendite; Tull. 13. cui putatis? an non in mentem vobis venit omnibus illius hoc munus esse ...? — recte attenditis; Caecin. 15. verba ipsa sponsionis facere mecum, si vellem diligenter attendere; ib. 80. vos attenditis et auditis silentio, sicut facere debetis; Cluent. 156. si diligenter attendes, intelleges ..; har. resp. 38. audi atque attende, Laterensis, ut ..; Planc. 98. attendam acriter et quid in defendendo mihi agendum sit videbo; Scaur. 18. rem gestam vobis dum breviter expono, quaeso, diligenter attendite; Milo 23. certo scio vos non petere sanguinem, sed parum attenditis: res enim eo spectat, ut ..; Ligar. 13. attende enim paulisper cogitationemque sobrii hominis punctum temporis suscipe; Phil. II, 31.

iudices: iudices diligenter attendere; populo rem indignam videri; Sex. Rosc. 60. attendite, iudices, diligenter; Verr. III, 104. attendite, iudices; ib. 130. sequitur, ut de frumento empto vos, iudices, doceam ...; de quo dum certa ... dicam breviter attendite; ib. 163. quid poscit? attendite et, vos quaeso, iudices, simul aequitatem praetoris attendite; ib. 196. si attendere diligenter, existimare vere de omni hac causa volueritis, sic constituetis, iudices ..; Cael. 2. quin sic attendite, iudices: nempe haec est quaestio ..; Milo 79.

recuperatores: id ut intellegatis, recuperatores, quaeso, ut diligenter attendatis; Tull. 26. attendite, quaeso, diligenter, recuperatores: est enim ..; Caecin. 86.

II. **mit Ergänzungssatz: 1. indirecte Frage:** cum attendo qua prudentia sit Hortensius; Quinct. 63. qui quid in dicendo posset numquam satis attendi; div. Caec. 48. qui quam isti sit amicus attendite; Verr. a. pr. 26. attendite, quaeso, iudices, quanto opere istius amentiae fortuna ipsa adversata sit et simul videte ..; ib. II, 98. attendite enim cuius modi edicta sint; ib. III, 37. quaeso, attendite, quantus numerus frumenti cogatur ex omni agro decumano; ib. 100. magnum videor dicere: attendite etiam quem ad modum dicam; ib. IV, 2. nam attendite quantas concessiones agrorum ... facere conetur; leg. agr. III, 11. itaque attende, Torquate, quam ego defugiam auctoritatem consulatus mei; Sulla 33. atque hoc C. Caesaris iudicium, patres conscripti, quam late pateat attendite; Marcell. 13. attendistis paulo ante praestantissimi viri quae esset oratio; Phil. XII, 5. nunc, quaeso, attendite num aberret a coniectura suspicio periculi mei; ib. 23.

2. **accus. c. infin.:** attende nunc, ex edicto praetoris bona P. Quinctii possideri nullo modo potuisse; Quinct. 60. quod cum dicit, non attendit eum, qui patefecerit (coniurationem), hoc curasse, ut ..; Sulla 4. vgl. III. alqd; Verr. III, 61. Caecin. 90.

III. **mit Object:** alqm: quis nos magno opere attendit umquam, in hoc quidem genere causarum, ubi aliquid ereptum ... a quopiam dicitur? Verr. I, 27. erigite mentis aurisque vestras et me de invidiosis rebus, ut ille putat, dicentem attendite! Sulla 33. quoniam me in hoc novo genere dicendi tam diligenter attenditis; Arch. 18.

alqd: quod abs te, C. Aquili, et a vobis, qui estis in consilio, quaeso ut diligenter attendatis; Quinct. 79. nunc hoc attendite: ..; Verr. II, 185. hoc quoque attendite, apparitores ... habuisse decumanum; ib. III, 61. nunc eadem illa, quaeso, audite et diligenter, sicut adhuc fecistis, attendite; ib. IV, 102. scriptum exstat ..., quod iste homo barbarus ... neque attendere umquam neque intellegere potuit; ib. V, 148. quae si diligenter attendetis, profecto, iudices, virum ... retinere ... male-

tis; Font. 43. ac primum illud attende, te iam ex illa ratione esse depulsum, quod ..; Caecin. 90. quod se perfunctos iam esse arbitrantur, cum de reo iudicarunt, neglegentius attendunt cetera; Cluent. 116. quoniam de criminibus superioris coniurationis Hortensium diligenter audistis, de hac coniuratione ... hoc primum attendite; Sulla 14. animus tamen erit sollicitus, ut nihil possit de officiis legationis attendere; Phil. XII, 26. hoc, quaeso, iudices, diligenter attendite; Fr. B. II, 8. — reliquum: primi .. magistratus ... scelere perspecto reliqua attendite; Verr. I, 43. multo erit gratius, si reliqua voletis attendere; ib. III, 10. audite reliqua et diligenter attendite quo minus ..; ib. 72. nunc reliquum, iudices, attendite, de quo ..; ib. IV, 64. ut existimetis me necessario de his rebus ... pluribus egisse verbis, attendite reliqua; Cluent. 160. nunc reliqua attendite; Phil. XIII, 30.

aequitatem: s. I. iudices; Verr. III, 196.

animum: quo tempore igitur auris iudex erigeret animumque attenderet? Verr. I, 28. attendite animos ad ea, quae consequuntur; leg. agr. II, 38.

exitum: nihil posse iam ad hanc improbitatem addi videtur: attendite exitum; Cluent. 35.

ingenium: quid postea, si ea (lex curiata) lata non erit? attendite ingenium; leg. agr. II, 29.

silentium: quid est, Catilina? ecquid attendis, ecquid animadvertis horum silentium? Catil. I, 20.

stuporem: sed stuporem hominis vel dicam pecudis attendite; sic enim dixit: ..; Phil. II, 30.

versum: Glaucia solebat ... populum monere, ut, cum lex aliqua recitaretur, primum versum atttenderet; Rab. Post. 14.

attente, aufmerksam: audio: s. **audio,** I, 3, b. iudices; Cael. 25. — III. alqm; Quinct. 77. Cluent. 8. 63. 66. 89. dom. 32. Sest. 136. Phil. II, 10. XIII, 22. alqd; Phil. II, 47. obiurgationem. orationem. verbum; Sex. Rosc. 9.

attento: s. **attempto.**

attentus, aufmerksam, bedacht auf: alqs: homo Ligurem accusare coepit, qui in re adventicia atque hereditaria tam diligens, tam attentus esset; Verr. I, 126. ut varietate criminum vos attentos tenerem; ib. V, 159. si hercle in nostris rebus tam acres ad pecunias, tam attenti, tam avari soleremus esse; Fr. B. XVI, 1, 2.

animi: etsi me attentissimis animis, summa cum benignitate auditis, iudices; Sest. 31.

pater: sane ceterarum rerum pater familias et prudens et attentus, una in re paulo minus consideratus, qui ..; Quinct. 11.

attenuo, abschwächen: bellum: quod bellum exspectatione eius attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum; imp. Pomp. 30.

vocem: qui effeminare voltum, attenuare vocem, levare corpus potes; Fr. B. XIII, v, 1.

attero, abreiben, abnutzen: mentum, rictum: ut rictum eius (simulacri) ac mentum paulo sit attritius, quod in precibus ... non solum id venerari, verum etiam osculari solent; Verr. IV, 94.

attineo, sich beziehen, betreffen, darauf ankommen: I. **absolut**: „ea controversia est." „nihil ad me attinet: causam capitis dicas oportet"; Quinct. 71. quod etiam si est factum, certe a Caelio non est. quid enim attinebat? Cael. 69. vgl. II, 3. Verr. I. 61.

II. **mit Ergänzung**: 1. **infin.**: quod si eandem vim ... habent adversaria quam tabulae, quid attinet codicem instituere? Qu. Rosc. 6. si hoc fieri potest, ut ..., quid attinet tertio capite legem curiatam ferre iubere, cum ||quoniam|| quarto permittas, ut ..? leg. agr. II, 29. quid attinuit relinquere hanc urbem? Flacc. 91. quid enim attinebat nova lege quaeri de eo, qui hominem occidisset, cum ..? Phil. II, 22. quid enim attinuerat L. Cassio ... mortem denuntiare, si ..? ib. III, 23.

2. **accus. c. infin.**: neque quemquam attinebat id recusare, quod ..; Quinct. 60. quid attinuit eum potissimum nuntiare, quod ... ad te minime omnium pertinebat? Sex. Rosc. 96. qui vir fuerit ... quid me attinet dicere? Verr. V, 34. quid enim attinuit, cum Mamertini ... crucem fixissent ..., te iubere in ea parte figere, quae ..? ib. 169. si non venit, quid attinet ... nos dicere ..? si autem venit, quid attinuit te ... a praetore postulare, ut ..? Tull. 38. quod id in hac re quaeri nihil attinet; Caecin. 58. si ... Recentoricus ager privatus est, quid attinet ||attinuerit|| excipi? leg. agr. I, 11. si .. neque is, cui licuit, neque id, quod fas fuit, dedicavit, quid me attinet iam illud tertium ... docere? dom. 138. illud requiro, quid attinuerit fieri in eum locum constitutum? Cael. 61. quae lex quem ad modum accepta sit quid me attinet dicere? Piso 36.

3. **indirecte Frage**: alio loco hoc cuius modi sit considerabimus; nunc nihil ad me attinet; Verr. I, 61. iubet ferre de his legem ||legem de his|| curiatam: praetori imperat. quam id ipsum absurde, nihil ad me attinet; leg. agr. II, 28.

III. **mit Subject**: alqd: quod: qui omnes, quod ad me attinet, vellem viverent; Sex. Rosc. 90. servos ipsos, quod ad me attinet, neque arguo neque purgo; ib. 120. ego in Chrysogono, quod ad me attinet, nihil eius modi suspicor; ib. 122. quapropter ego, quod ad me attinet, iudices, vici; Verr. I, 21. vobis alio loco ut se tota res habeat, quod ad eam civitatem attinet, demonstrabitur; ib. II, 15. FAC DILIGENTIAM ADHIBEAS, QUOD AD PRAETORIS EXISTIMATIONEM ATTINET; ib. III, 154. nam quod ad exsilium attinet, perspicue intellegi potest quale sit; Caecin. 100. equidem quod ad me attinet, quo me vertam nescio; Cluent. 4. quamquam, quod ad me attinet, „numquam istam imminuam curam infitiando tibi", tamen ..; Piso 82. — id quod: vereor ne non ille solus, id quod ad me nihil attinet, sed alii quoque plures laesos se esse putent; Sex. Rosc. 124.

studium: qui et ipsi incensi sunt studio, quod ad agrum colendum attinet; Sex. Rosc. 48.

attingo, berühren, antasten, angreifen, betreten, angrenzen, in Verbindung stehen: alqm: quem (Chrysogonum) simul atque attigi, statim homo se erexit; Sex. Rosc. 60. ut quisque te maxime cognatione, adfinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maxime manus tua putabatur; Verr. II, 27. quis hunc attingere audeat? ib. 168. quid ais? potestne detudi quisquam, qui non attingitur? Caecin. 49. (me) non attingere eos, qui plus possent; Piso 75.

alqd: quae praeteriri nullo modo poterant, ea leviter .. attigi; Sex. Rosc. 123. ut ne Persae quidem ... quicquam conarentur aut violare aut attingere; Verr. I, 48. ut ex oppido Thermis nullum signum, nullum ornamentum, nihil ex sacro, nihil de publico attingeres; ib. II, 113. haec ad decumanos lucra venisse, nihil te attigisse; ib. III, 91. qui ex illo sacrario quicquam poscere aut tollere aut attingere auderet; ib. IV, 7. Verres quod ubique erit pulcherrimum auferet? ... idcirco nemo superiorum attigit, ut hic tolleret? ib. quorum nihil violare, nihil attingere ausi sunt, in quibus ..; ib. 112. „at Cn. Pompeius captis Hierosolymis victor ex illo fano nihil attigit"; Flacc. 67. nihil ipse attigit de Valerianis bonis; ib. 89. quod si ipsi haec neque attingere neque sensu nostro gustare possemus, tamen ..; Arch. 17. haec de auspiciis, quae ego nunc perbreviter attingo, acta sunt a te; dom. 40. vgl. fanum.

aedem: quam (aedem Minervae) Marcellus non

attigit, quam plenam atque ornatam reliquit; Verr. IV, 122.
agrum: nec duo Gracchi ... nec L. Sulla, qui omnia sine ulla religione quibus voluit est dilargitus, agrum Campanum attingere ausus est; leg. agr. II, 81.
auctoritatem: cum antea per aetatem nondum huius auctoritatem loci attingere auderem; imp. Pomp. 1.
causam: negat fuisse rectum Cato me et consulem et legis ambitus latorem ... causam L. Murenae attingere; Muren. 3.
codicem: codicem attigit; Fr. B. VI, 33.
crimen: video enim permulta esse crimina, quorum tibi societas cum Verre eius modi est, ut ea in accusando attingere non audeas; div. Caec. 30. quod ego crimen ante quam attingo, peto ..; Scaur. 21.
Cupidinem: L. Mummius, cum ... profana ex illo oppido signa tolleret, hunc marmoreum Cupidinem, quod erat consecratus, non attigit; Verr. IV, 4.
deum: Syracusis .. permulta atque egregia reliquit; deum vero nullum violavit, nullum attigit; Verr. IV, 121.
dignitatem: te ut potius obiurgem, quod iniquum in discrimen adducas dignitatem tuam, quam ut eam ego ulla contumelia coner attingere; Planc. 8.
domum: quam (domum) .. inimicus ipse ... ne una quidem attigit littera religionis; har. resp. 11.
Dyrrachium: simul ac me Dyrrachium attigisse audivit; Planc. 98.
fanum: spoliatum templum esse Iunonis: nihil istum in religiosissimo fano reliquisse; ... quod neque praedo violarit ante neque umquam hostis attigerit, id ab uno isto sic spoliatum esse, ut nihil omnino sit relictum; Verr. IV, 104.
forum: „apud exercitum mihi fueris“ inquit „tot annos; forum non attigeris?“ Muren. 21.
frumentum; ego frumentum neque attigi neque aspexi; Verr. III, 175.
genus: nullo modo possum omnia istius facta ... oratione complecti: genera ipsa cupio breviter attingere; Verr. IV, 57. qui primoribus labris gustassent genus hoc vitae et extremis, ut dicitur, digitis attigissent; Cael. 28.
initium: eius conatum refutabo, velut hesterno die ... voce tantum attigi legum initium et iudicii; har. resp. 7.
iniuriam: „de illo nihil dixit, in quo ego interfui: illam iniuriam non attigit, quae mihi ... facta est“; Verr. I, 103.
Italiam: omnia ista ante facta sunt, non modo quam ego Siciliam, verum etiam quam iste Italiam attigit; Verr. II, 161.
iuris dictionem: praeturae iuris dictio, res varia et multiplex ad suspiciones ..., non attingitur; Flacc. 6.
legem: in lege .., quam attingere noluerit, praesidii nihil fuisse; Cluent. 156.
loca: sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, quae post restitutam tribuniciam potestatem nemo attigit; leg. agr. II, 36.
Macedoniam: quid est quod possimus de Syria Macedoniaque dubitare? mitto, quod eas ita partas habent ei, qui nunc obtinent, ut non ante attigerint, quam ..; prov. cons. 3. Macedoniam .., quam tantae barbarorum gentes attingunt, ut ..; Piso 38.
ornamentum: s. alqd; Verr. II, 113.
partem: qui aliquam partem illius deductionis, honoris, muneris attigerunt, omnis acerbissimas impiorum poenas pertulerunt; leg. agr. II, 92. si isti agri partem aliquam iuris, aliquam similitudinem propriae possessionis, aliquam spem diuturnitatis attingunt; ib. III, 8. quis enim umquam ... ullam rei publicae partem cum sua minima invidia auderet attingere? Sest. 49. qui aliquam partem in meo luctu sceleris Clodiani attigisset; ib. 68.
pecuniam: quaestor cum L. Scipioni consuli obtigisset, non attigit pecuniam; Verr. I, 37. num aut pecuniam publicam attigit aut hominem occidit? Phil. VIII, 27.
populum: quae (civitates) cum officiis, fide, vetustate, tum etiam cognatione populum Romanum attingunt; Verr. V, 83.
rationem: altera (orationis pars videbatur) ... timide et diffidenter attingere rationem veneficii criminum; Cluent. 1.
rem: quod consuli, si legem curiatam non habet, attingere rem militarem non licet; leg. agr. II, 30. et Cimbricas res adulescens attigit et ipsi illi C. Mario ... iucundus fuit; Arch. 19. quas res nos in consulatu nostro ... gessimus, attigit hic versibus atque inchoavit; ib. 28. civis est nemo ..., qui rem ullam de meis bonis attigerit; dom. 108. ex his .. bonis, ex quibus nemo rem ullam attigit qui non ... sceleratissimus haberetur; ib. satis inconsiderati fuit, ne dicam audacis, rem ullam ex illis (possessionibus) attingere; retinere vero quis poterit? Phil. XIII, 12. s. iuris dictionem.
rem publicam: si qui voluptatibus ducuntur ..., missos faciant honores, ne attingant rem publicam; Sest. 138.
sacella: s. loca.
sacra: in eis .. sacris polluendis, quae non modo manibus attingi, sed ne cogitatione quidem violari fas fuit; Verr. IV, 99.
scelus: noluerunt feris corpus obicere, ne bestiis quoque, quae tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur; Sex. Rosc. 71.
servum: dixi ... servos compluris (Romae fuisse), ex quibus iste possederit neminem, ne attigerit quidem; unum fuisse quem attingere conatus sit: prohibitum fuisse; Quinct. 89.
HS: illa tamen HS sescenta milia ... neque Carbo attigit neque Sulla vidit neque in aerarium relata sunt; Verr. I, 36.
Siciliam: qui habitarent in Sicilia aut qui Siciliam te praetore attigissent; Verr. III, 95. s. Italiam.
signum: repertum esse ... neminem neque liberum neque servum neque civem neque peregrinum qui illud signum auderet attingere; Verr. IV, 77. poenam capitis constitutam, si iniussu senatus quisquam (signum) attigisset; ib. 85. s. alqd; Verr. II, 113.
similitudinem, spem: s. partem; leg. agr. III, 8.
statuam: statuam eius ... ne tum quidem in ipsis urbis periculis attigerunt; Verr. II, 159.
Syriam: s. Macedoniam.
tabulas: has tabulas M. Marcellus, cum omnia victoria illa sua profana fecisset, tamen religione impeditus non attigit; Verr. IV, 122.
terram: quod ei praeter spem acciderat, ut illam, postea quam pulsus erat, terram umquam attingeret; imp. Pomp. 25.
vectigal: tu ullum vectigal attingas? tu populo Romano subsidia belli ... eripias? leg. agr. I, 3.

attraho, heranziehen, herbeischleppen: alqm: recepi enim causam Siciliae: ea me ad hoc negotium provincia attraxit; Verr. II, 1. adducitur a Veneriis atque adeo attrahitur Lollius; ib. III, 61.

attrecto, betasten, berühren: blanditiam, occursationem: facilis est illa occursatio et blanditia popularis: aspicitur, non attrectatur; procul apparet, non excutitur; Planc. 29.
libros: si illi (libri) sunt vestri, quos tu ... violatis oculis legis, contaminatis manibus attrectas; har. resp. 26.
uxores: qui dicerent uxores suas a cena redeuntis attrectatas esse a Caelio; Cael. 20.

attribuo, zutheilen, anweisen, beimessen: alqm: attribuit nos trucidandos Cethego et ceteros civis interficiendos Gabinio, urbem inflammandam Cassio, totam Italiam vastandam diripiendamque Catilinae; Catil. IV, 13.

alqd: quis istuc Apronio attribuebat, cum aratorem aliquem everterat, aut Timarchidi, cum ... pecuniam acceperat, aut Sextio lictori, cum aliquem innocentem securi percusserat? nemo. omnes enim ei tunc attribuebant, quem nunc condemnari volunt; Verr. III, 156. dicerem hoc mihi totum esse attribuendum, iudices, si ..; ib. 182.

Apuliam: video cui sit Apulia attributa, quis habeat Etruriam; Catil. II, 6. cui ad sollicitandos pastores Apuliam attributam esse erat indicatum; ib. III, 14.

auctoritatem: ne aut irato facultas ad dicendum data aut cupido auctoritas attributa esse videatur; Font. 22.

causam: ut .. aliis causam calamitatis attribueret, quae omnis propter avaritiam ipsius accidisset; Verr. V, 106.

civis: f. alqm.

civitates: solere aiunt reges barbaros ... pluris uxores habere, eis ||his|| autem uxoribus civitates attribuere hoc modo; Verr. III, 76.

culpam: dico aut omnis extra culpam fuisse aut, si uni attribuenda culpa sit, in eo maximam fuisse, qui ..; Verr. V, 134.

curationem: cuius negotii publici cogitari ... curatio potuit, quae non esset attributa atque discripta? Sest. 66.

Italiam: f. alqm.

pecuniam: pecunia attributa, numerata est; Verr. I, 34. cum posita esset pecunia apud eas societates, unde erat attributa; ib. III, 165. pecunia publica ex aerario erogata, ex vectigalibus populi Romani ad emendum frumentum attributa fueritne tibi quaestui? ib. uti ... consules ... quaestoribus urbis imperent, ut eam ... statuam .. faciendam ... locent, quantique locaverint, tantam pecuniam redemptori attribuendam solvendamque curent; Phil. IX, 16. ut ... consules ... quaestores .. urbanos ad eam rem pecuniam dare, attribuere, solvere iubeant; ib. XIV, 38.

sestertios: nonne sestertium centiens et octogiens ..., ex aerario tibi attributum, Romae in quaestu reliquisti? Piso 86.

timorem: huc accedit summus timor, quem mihi natura pudorque meus attribuit et vestra dignitas et vis adversariorum et Sex. Roscii pericula; Sex. Rosc. 9.

avare, habsüchtig: facio: ubi multa avare, multa audacter ... facta videbitis, ibi ..; Sex. Rosc. 118.

avaritia, Habsucht, Geiz: I. **absolut**: 1. **Subject**: comminuit: nullum esse officium tam sanctum atque sollemne, quod non avaritia comminuere ac violare soleat; Quinct. 26.

devocat: non (illum) avaritia ab instituto cursu ad praedam aliquam devocavit; imp. Pomp. 40.

efficit: quas res ... avaritia in rapinis, superbia in contumeliis efficere potuisset, eas ..; div. Caec. 3.

est in: ut intellegatis in homine intellegentiam esse, non avaritiam, artificii cupidum, non argenti fuisse; Verr. IV, 46. — caeca: at quam caeca avaritia est! Phil. II, 97. — contenta: quantum ex eo, quo istius avaritia contenta fuit, redundarit; Verr. III, 103. — par: par est avaritia, similis improbitas; Sex. Rosc. 118.

exsistit: ex luxuria exsistat avaritia necesse est, ex avaritia erumpat audacia; Sex. Rosc. 75.

hiat, imminet: ipsum Verrem tantum avaritia semper hiante atque imminente fuisse, ingenio et cogitatione nulla, ut ..; Verr. II, 134.

potest: f. efficit.

reddit: profecto non tam perspicue nos istorum maleficia videremus, nisi ipsos caecos redderet cupiditas et avaritia et audacia; Sex. Rosc. 101.

respirat: respirasset cupiditas atque avaritia paulum; aliquid loci rationi et consilio dedisses; Quinct. 53.

solet: id providete, ne avaritiae, quae antehac occultis itineribus atque angustis uti solebat, auctoritate vestra viam patefaciatis inlustrem atque latam; Verr. III, 219. f. comminuit.

violat: f. comminuit. — utitur: f. solet.

2. **Ausruf**: o di immortales! incredibilem avaritiam singularemque audaciam! Verr. I, 87.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: expleo: si non satis habet avaritiam suam pecunia explere, nisi etiam crudelitati sanguis praebitus sit; Sex. Rosc. 150. cum egestatem, avaritiam, libidines suas viderent expleri non posse, nisi ..; Quir. 13.

fero: quod eius avaritiam cives Romani ferre non potuerunt; Verr. I, 70.

implico: quid avaritiae, quae criminibus infinitis implicata est, summam nunc explicem? Piso 86.

perfero: cum perferre non possent luxuriem, crudelitatem, avaritiam, superbiam; Verr. II, 9.

praefero: avaritiam praefers, qui societatem coieris de municipis cognatique fortunis cum alienissimo; Sex. Rosc. 87.

profero: sic a me consul designatus defenditur, ut eius nulla fraus, nulla avaritia ... proferatur; Muren. 14.

teneo: tenetur igitur iam .. et manifesto tenetur avaritia, cupiditas hominis, scelus, improbitas, audacia; Verr. III, 152.

voco: iniuriam queror, improbitatem coarguo, avaritiam in crimen et in iudicium voco; Verr. III, 217.

2. **Genetiv**: accuso: et eum tu accusas avaritiae, quem dicis sestertium viciens voluisse perdere? Flacc. 83.

coarguo: meum enim crimen avaritiae te nimiae coarguit; Verr. V, 153.

insimulo: C. Verrem insimulat avaritiae et audaciae, quae vitia videntur in quemvis potius quam in istum convenire; Verr. I, 128.

3. **Dativ**: occurro: haec omnia sero redemit Apollonius ..., sed tamen ceteros docuit ante istius avaritiae scelerique occurrere; Verr. V, 24.

patefacio: f. I, 1. solet.

quaero: ut in augenda re non avaritiae praedam, sed instrumentum bonitati quaerere videretur; Rab. Post. 3.

4. **Ablativ**: sum: f. I, 1. hiat.

5. **mit Präpositionen**: commoneo de: quis a signo Vortumni in circum maximum venit quin is ||in|| uno quoque gradu de avaritia tua commoneretur? Verr. I, 154.

erumpo ex: f. I, 1. exsistit.

invenio in: secuti sunt avariores magistratus, qui tamen in avaritia sua non solum viam quaestus invenerunt, verum etiam exitum ac rationem defensionis; Verr. III, 190.

pono in: non est iam in lege neque in officio sed in voluntate hominum atque avaritia positus modus aestimandi; Verr. III, 220.

quaero ad: ut intellegatis ad certorum hominum importunam avaritiam hoc populare legis agrariae nomen esse quaesitum; leg. agr. II, 63.

venio ad: venio nunc non iam ad furtum, non ad avaritiam, non ad cupiditatem, sed ..; Verr. IV, 60.

III. **nach Adjectiven**: 1. reus: et is est reus avaritiae, qui in uberrima re ... maledictum omne ... effugit? Flacc. 7.

2. reliquus ex: reliquos hos (aratores) esse, non ex bello ..., sed ex tuo scelere, importunitate, avaritia, crudelitate; Verr. III, 126.

similis in: cum in avaritia, scelere, periurio vos sui similis esse arbitretur; Verr. a. pr. 42.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** conscientia: cum eius animum ad persequendum non neglegentia tardaret, sed conscientia sceleris avaritiaeque suae refrenaret; Verr. III, 130.

crimen: magnum hoc Lampsacenum crimen est libidinis atque improbissimae cupiditatis: accipite vero avaritiae prope modum in suo genere non levius; Verr. I, 86. avaritiaene crimina frugalitatis laudibus deprecetur? ib. II, 192. ne obteri laudem imperatoriam criminibus avaritiae velitis; ib. V, 2. videmurne non solum avaritiae crimen effugere, sed etiam liberalitatis laudem adsequi singularem? Flacc. 89. M'. Aquilium patres nostri multis avaritiae criminibus testimoniisque convictum ... iudicio liberaverunt; ib. 98. vgl. testimonium.

cubilia: ut omnes mortales istius avaritiae non iam vestigia, sed ipsa cubilia videre possint; Verr. II, 190.

culpa: in hoc uno genere omnis inesse culpas istius maximas avaritiae, maiestatis, dementiae, libidinis, crudelitatis; Verr. V, 42.

facinora: si eius omnia sunt inaudita ... facinora sceleris, audaciae, perfidiae, libidinis, avaritiae, crudelitatis; Verr. V, 189.

finis: scitote vos nullum ceteris in aestimando finem improbitatis et avaritiae reliquisse; Verr. III, 220.

modus: neque modum posthac avaritiae cuiusquam neque poenam inprobitatis futuram; Verr. III, 221.

perfugium: hiemis enim, non avaritiae perfugium maiores nostri in sociorum atque amicorum tectis esse voluerunt; imp. Pomp. 39.

poena: vinctos aspiciunt catenis liberos suos, cum istius avaritiae poenam collo et cervicibus suis sustinerent; Verr. V, 108.

summa: s. II, 1. implico.

supplicium: neque iste mihi videtur se ad damnationem solum offerre neque hoc avaritiae supplicio communi ... contentus esse; Verr. I, 8.

suspicio: furem aliquem aut rapacem accusaris: vitanda tibi semper erit omnis avaritiae suspicio; Verr. III, 4. aditus Iovis ..., Minervae M. Scaurum apud *vos ... ab omni avaritiae aut cupiditatis suspicione defendunt;* Scaur. 47.

testimonium: ut ad falsum avaritiae [testimonium] verum maleficii crimen adiungat; Flacc. 41. s. crimen; Flacc. 98.

testis: quis umquam templum illud aspexit quin avaritiae tuae, quin iniuriae, quin audaciae testis esset? Verr. I, 154. tum avaritiae solum, si viveret; nunc, cum ita esset necatus, sceleris, audaciae, crudelitatis testem (se) fore; ib. V, 113. testis avaritiae tuae gaudes esse sublatos; ib. 121.

vestigium: Asiam istam refertam et eandem delicatam sic obiit, ut in ea neque avaritiae neque luxuriae vestigium reliquerit; Muren. 20. s. cubilia.

volnera: praeceps amentia ferebare, qui te existimares avaritiae volnera crudelitatis remediis posse sanare; Verr. V, 121.

2. **mit Präpositionen:** xviri cum: cum mittantur ||immittantur|| in orbem terrarum xviri summo cum imperio, summa cum avaritia infinitaque omnium rerum ||rerum omnium|| cupiditate; leg. agr. I, 9.

fama de: cum haec fama de nostrorum hominum avaritia et cupiditate percrebruerit; Verr. IV, 68.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** accidere: cum id non solum avaritia, sed etiam imprudentia accidere potuerit; Verr. III, 29.

adfligi: videtis ... avaritia, superbia, crudelitate Gabinii paene adflictos iam atque eversos publicanos; prov. cons. 11.

ardere: qui ardens avaritia feratur infestus in suos; Sex. Rosc. 88.

caecus: ita te caecum cupiditate et avaritia fuisse, ut ..; Quinct. 83.

capi: tua luxuria atque avaritia classis populi Romani a praedonibus capta et incensa est; Verr. V, 137.

devorare: cum ... tetrarcharum ac regum bona spe atque avaritia devorasses; dom. 60.

eici: dico aratores istius avaritia eiectos; Verr. III, 127.

everti: s. adfligi.

exinaniri: quid ... potuit Cleomenes facere, istius avaritia navibus exinanitis? Verr. V, 107.

ferri, fervere: qui usque eo fervet ferturque avaritia, ut ..; Quinct. 38.

incendi: s. capi.

interire: cum ... res frumentaria, commeatus, copiae, salus urbis atque exercituum nostrorum in posteritatem istius avaritia interierit; Verr. III, 127.

pauper: homo ... nunc nulla alia calamitate nisi istius avaritia atque iniuria pauperrimus; Verr. II, 35.

perdere: cum classem avaritia ac nequitia tua perdidisti; Verr. V, 59.

retinere: tu, T. Vecti, si quae tibi in Africa venerit hereditas, usu amittes, an tuum nulla avaritia salva dignitate retinebis? Flacc. 85.

tollere: cum senserit istum ... omnem spem posteritatis avaritia sua sustulisse; Verr. III, 119.

victor: praedonum dux Heracleo ..., non sua virtute, sed istius avaritia nequitiaque victor; Verr. V, 91.

vinci: spem illam ... victa avaritia sceleri Oppianici vendidit; Cluent. 34.

2. **Präpositionen:** per: utrumque incredibile est, et Roscium quicquam per avaritiam appetisse et ..; Qu. Rosc. 21.

propter: quod ager decumanus provinciae Siciliae propter istius avaritiam desertus est; Verr. III, 120. cum propter istius hanc avaritiam nomine classis esset in Sicilia, re quidem vera naves inanes; ib. V, 63. quae omnis (calamitas) propter avaritiam ipsius accidisset; ib. 106. qui pecuniam ex aerario depromptam ad bellum administrandum ... propter avaritiam Romae in quaestu reliquerit; imp. Pomp. 37. itaque propter hanc avaritiam imperatorum quantas calamitates ... nostri exercitus ferant quis ignorat? ib. quibus (barbaris) est propter avaritiam pax erepta; prov. cons. 4.

sine: sigillis avolsis reliquum argentum sine ulla avaritia reddidit; Verr. IV, 48.

avarus, habsüchtig, geizig: I. **bei Substantiven:** alqs: quid, si accedit eodem ut tenuis antea fueris? quid, si ut avarus? quid, si ut audax? Sex. Rosc. 86. avarus erat (Roscius)? immo etiam, ante quam locuples, semper liberalissimus munificentissimusque fuit; Qu. Rosc. 22. quod eum, qui hoc facit, avarum possumus existimare; Verr. III, 190. quis in rapacitate avarior? quis in largitione effusior? Cael. 13. si hercle in nostris rebus tam acres ad pecunias, tam attenti, tam avari soleremus esse; Fr. B. XVI, 1, 2.

coniux: etenim ista tua minime avara coniux ... nimium diu debet populo Romano tertiam pensionem; Phil. II, 113.

factum: nullum huius in privatis rebus factum avarum ... posse proferri; Flacc. 7.

homo: tantum quisque habet in Sicilia, quantum hominis avarissimi et libidinosissimi .. imprudentiam supterfugit; Verr. a. pr. 13. se avarissimi hominis cupiditati satis facere posse, nocentissimi victoriae non posse; ib. 41. homo avarissime et spurcissime, redde bona sodalis filio; ib. I, 94. quae (pecunia) potuerit Heium, hominem maxime locupletem, minime avarum, ab humanitate ... de-

ducere; ib. IV, 12. reperta est eadem istius hominis avarissimi ratio in praesidiis quae in classibus; ib. V, 87. quae (causa) Oppianici, hominis avarissimi ||[atque audacissimi]||, mentem maxime commovebat; Cluent. 44. qui hominem, ut tu vis, avarissimum exoraret; Rab. Post. 21. in [tanta] mercede hominis, ut vis, avarissimi; ib. 31.

magistratus: secuti sunt avariores magistratus, qui tamen ..; Verr. III, 190.

mulier: ut mulieri citius avarissimae paruerit quam senatui populoque Romano; Phil. VI, 4.

uxor: Brundisii in sinu non modo avarissimae, sed etiam crudelissimae uxoris ... centuriones trucidavit; Phil. XIII, 18.

II. allein: habent: nimirum ... libidinosi, avari, facinerosi verae laudis gustatum non habent; Phil. II, 115.

auctio, Versteigerung: I. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** constituo: non pauca suis adiutoribus ... donabat; reliqua constituta auctione vendebat; Sex. Rosc. 23. cum esset haec auctio hereditaria constituta; Caecin. 13. cum esset ... constituta auctio Romae; ib. 15. audistis auctionem populi Romani proscriptam a tribuno plebis, constitutam in mensem Ianuarium; leg. agr. I, 4. hoc vero cuius modi est, quod eius auctionis, quam constituunt, locum sibi nullum definiunt? ib. 7.

facio: auctionem in Gallia P. hic Quinctius Narbone se facturum esse proscribit earum rerum, quae ipsius erant privatae; Quinct. 15. auctionem velle facere desistit; ib. 16. auctio facta est, in qua cohors istius invicta dominata est; Verr. II, 46. quaerendum, credo, est, Heius iste num aes alienum habuerit, num auctionem fecerit; si fecit, num ..; ib. IV, 11. at hominem video auctionem fecisse nullam; ib. ille iterum, ille tertio auctionibus factis pecuniam dedit, qua ad bellum uterere; Deiot. 14. mulier sibi felicior quam viris auctionem provinciarum regnorumque faciebat; Phil. V, 11.

minuo: quod minuit auctionem xviralem, laudo; leg. agr. II, 58.

perscribo: perscribit in sua lege vectigalia, quae xviri vendant, hoc est, perscribit auctionem publicorum bonorum; leg. agr. I, 2.

prohibeo: hanc tamen auctionem heredes L. Rubrii decreto Caesaris prohibuerunt; Phil. II, 74.

proscribo: s. constituo; leg. agr. I, 4.

recito: quam tu mihi ex ordine recita de legis scripto populi Romani auctionem; leg. agr. II, 48.

reicio: cum ille edicto iustitio ... rogasset Granium (praeconem) quid tristis esset? an quod reiectae auctiones essent? Planc. 33.

vendo: quod promisisset, non plus sua referre, quam si, cum auctionem venderet, domini iussu quidpiam promisisset; Quinct. 19.

video: vidi etiam P. Decii auctionem, clari viri: qui maiorum exempla persequens pro alieno se aere devovit: emptor tamen in ea auctione inventus est nemo; Phil. XI, 13.

2. **Dativ:** ascribo: ascribit item auctioni Corinthios agros ... et Cyrenensis; leg. agr. II, 51.

3. **mit Präpositionen:** invenio in: s. 1. video.

proficiscor ad: et, credo, P. Rullus ... ad eam auctionem potissimum proficiscetur; leg. agr. II, 53.

quaero in: quantae ... divitiae xviris in tantis auctionibus, tot iudiciis ... quaerantur videtis; leg. agr. II, 62.

II. **nach Substantiven:** aspectus: auctionis vero miserabilis aspectus; Phil. II, 73.

locus: s. I, 1. constituo; leg. agr. I, 7.

rationes: versabatur eo quoque tempore in his rationibus auctionis et partitionis; Caecin. 13.

tabula: utrum haec lex est an tabula Neratianae || Veratianae || auctionis? leg. agr. II, 67.

III. **Umstand:** 1. vendere: L. Sulla cum bona indemnatorum civium funesta illa auctione sua || sua auctione || venderet; leg. agr. II, 56. vgl. I, 1. constituo; Sex. Rosc. 23.

2. in: in auctione signum aëneum non maximum HS xl milibus venire non vidimus? Verr. IV, 14. se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ... venire serrulam; Cluent. 180. s. I, 1. facio; Verr. II, 46 (vgl. I, 3).

auctionarius, zur Versteigerung gehörig: atria: at hoc etiam nequissimi homines consumptis patrimoniis faciunt, ut in atriis auctionariis potius quam in triviis aut in compitis auctionentur; leg. agr. I, 7.

tabulae: meo beneficio tabulae novae proferentur, verum auctionariae; Catil. II, 18.

auctionor, Versteigerung halten: alqs: deteriore tempore absens auctionatur; Quinct. 20. ait se auctionatum esse in Gallia; ib. 23. ponite ante oculos vobis Rullum in Ponto, inter nostra atque hostium castra hasta posita, cum suis formosis finitoribus auctionantem; leg. agr. II, 53. ex quibus (possessionibus) praeter partem Miseni nihil erat quod is, qui auctionaretur, posset suum dicere; Phil. II, 73.

homo: ibi tum vir optimus Sex. Naevius hominem multis verbis deterret ne auctionetur; Quinct. 16. s. **auctionarius:** atria.

rex: quo tum rex animo fuit? qui auctionatus sit seseque spoliare maluerit quam tibi pecuniam non subministrare; Deiot. 25.

auctor, Urheber, Begründer, Veranlasser, Anstifter, Gewährsmann, Bürge, Vertreter, Eigenthümer: I. **absolut:** 1. **Subject, Attribut, Apposition:** ait: verum tamen quid ait vester iste auctor? Caecin. 79. ut ait ingeniosus poëta et auctor valde bonus; Muren. 30.

clamant: ipsi illi auctores iniuriae et ex aliqua particula socii praedae ac rapinarum clamare coeperunt, sibi ut haberet hereditatem; Verr. II, 47.

coepit: quae comitia primum habere coepit consul cum omnibus in rebus summa auctoritate, tum harum ipsarum legum ambitus auctor; Planc. 49. s. clamant.

commendant: quem ad modum, cum petebam, nulli me vobis auctores generis [mei] commendarunt, sic ..; leg. agr. II, 100.

consecrat: s. V, 1. commoveri.

deest: „habebit senatus in hunc annum quem sequatur; non deerit auctor et dux bonis“; Sest. 20.

demonstrat: neque dum finis auctor demonstraverat; Tull. 17.

dicit: P. Caesennius, auctor fundi, ... et argentarius Sex. Clodius ... nihil de vi dixerunt; Caecin. 27. ut signum publicum inspexit praeclarus iste auctor suae civitatis, solere suos civis ... ex tempore quod opus sit obsignare dixit; Flacc. 36. quod in civis indemnatos esset animadversum, id sibi dixit gravis auctor vehementissime displicere; sen. 13. s. V, 1. commoveri.

everit: s. V, 1. commoveri.

exit: „tune ... auctorem sceleris, principem coniurationis ... exire patiere, ut abs te non emissus ex urbe, sed immissus in urbem esse videatur? Catil. I, 27.

exspectant: socii consiliorum, ministri comitesque vexantur: quid auctores, quid duces, quid principes sibi exspectent? Flacc. 5 (Z. 5).

exstat: si quid sine capite manabit aut quid erit eius modi, ut non exstet auctor ..; Planc. 57.

extollit: nisi eos in caelum suis laudibus praeclarus auctor extolleret; har. resp. 47.

facit: qui fecit ... quod Q. Metellum, quod denique domesticum auctorem, patrem suum, facere viderat; Balb. 51.

fallit, fert: legem etiam iudiciariam tulit, homo castus atque integer, iudiciorum et iuris auctor; in quo nos fefellit; Phil. V, 12.

habet: ſ. coepit — inspicit: ſ. dicit; Flacc. 36.

nominat: me Q. Catulus, princeps huius ordinis et auctor publici consilii, frequentissimo senatu parentem patriae nominavit; Piso 6.

non volt: ego ille ... pacis semper laudator, semper auctor, pacem cum M. Antonio esse nolo; Phil. VII, 8.

placet: quis est ex eo numero, qui vobis auctor placeat? eo nos iam laudatore et teste utemur; Font. 16.

putant: universo populo neque ipse committit neque illi horum consiliorum auctores committi recte putant posse; leg. agr. II, 20.

respondet: cum esses interrogatus quid sentires de consulatu meo, gravis auctor, Calatinus credo aliquis ..., respondes ... crudelitatem tibi non placere; Piso 14.

retinent: neque tamen Lacedaemonii, auctores istius vitae atque orationis, ... neque vero Cretes ... melius quam Romani homines ... res publicas suas retinuerunt; Muren. 74.

sedet: at tu ... apud socrum tuam ... sedebas, non exstinctor, sed auctor incendii; Piso 26.

sunt: sed quem ad modum propinqui ... mihi ad deprecandam calamitatem meam non fuerunt, sic ... adiutores, auctores hortatoresque ad me restituendum ita multi fuerunt, ut ..; Quir. 9.

videtur: ſ. exit.

vocat: sicine tu auctor tandem eum, cui tu in consilio fuisses ..., in discrimen omnium fortunarum vocavisti? Flacc. 81.

ohne Verb: at quod erat tempus? ... Cn. Pompeius, auctor et dux mei reditus, illius hostis, cuius ..; Milo 39.

2. Prädicat: exsisto: harum omnium rerum ... L. ille Torquatus ... auctor, adiutor, particeps exstitit, cum princeps, cum auctor, cum signifer esset iuventutis; Sulla 34.

sum: Pericles Ephesius ... Romam evocatus est, quod auctor illius iniuriae fuisse arguebatur; Verr. I, 85. eius .. rei duces et auctores et principes fuisse, quos scribis, Themistagoram et Thessalum; ib. approbat consilium; auctor est, ut quam primum agere incipiant; ib. II, 37. post ad amicos rettulit; qui cum ei fuissent auctores redimendae salutis ..; ib. 69. permagnam initis a nobis gratiam, cum eum auctorem defensionis esse dicitis; Caecin. 79. est vobis auctor vir bellorum omnium maximarumque rerum peritissimus, P. Servilius, cuius tantae res gestae ... exstiterunt, ut, cum de bello deliberetis, auctor vobis gravior nemo esse debeat; imp. Pomp. 68. cum ostenderem, si lex utilis plebi Romanae mihi videretur, auctorem me atque adiutorem futurum; leg. agr. II, 12. ut, si eam (legem) vobis accommodatam atque utilem esse intellegerem, auctor eius atque adiutor essem; ib. 14. idem ego, quod is, qui auctor huius iudicii *est*, clamo; Rabir. 33. in iudicio consulis designati is potissimum [consul], qui consulem declaravit, auctor beneficii populi Romani defensorque periculi esse debebit; Muren. 3. qui hoc evenit, ut, qui locuples testis doloris et sanguinis sui non fuerit, idem sit gravis auctor iniuriae publicae? Flacc. 40. siluerunt principes neque in illa contione adfuerunt, neque istius decreti ac testimonii auctores esse voluerunt; ib. 54. „qui mihi auctor fuit, qui causam ad me detulit"; ib. 81. dubitatis quo animo in me conservando fuerit futurus, cum in restituendo auctorem fuisse scriptoremque videatis? sen. 9. non solum ad me conservandum vos cohortati sunt, sed etiam rerum mearum gestarum auctores, testes, laudatores fuerunt; Quir. 16. sed quaero in ipsa sententia, quoniam princeps ego sum eius atque auctor, quid reprehendatur; dom. 10. quem indemnatorum necis principem, quem crudelitatis auctorem fuisse dixeras; ib. 21. hic tibi gravissimus auctor ad instituendam, fidelissimus socius ad comparandam, fortissimus adiutor ad rem perficiendam fuit; ib. 30. te esse interrogatum, auctorne esses, ut in te P. Fonteius vitae necisque potestatem haberet, ut in filio; ib. 77. ut apud posteros nostros non exstinctor coniurationis et sceleris, sed auctor et dux fuisse videar; ib. 101. quarum (centuriarum) vos principes atque auctores fuistis; ib. 142. ut auctor esset egregius et ad animos imperitorum excitandos inflammandosque perfectus; har. resp. 21. qui dicuntur praeter ceteros esse auctores et laudatores voluptatis; Sest. 23. eas res gesseram, quarum non unus auctor, sed dux omnium voluntatis fuissem; ib. 38. dux, auctor, actor rerum illarum fuit; ib. 61. Gellium, Firmidium, Titium, eiusdem modi furias illis mercennariis gregibus duces et auctores fuisse; ib. 112. ordo is, qui est et publici consilii et meorum omnium consiliorum auctor et princeps; prov. cons. 25. harum ego sententiarum et princeps et auctor fui; Balb. 61. ut ... maximarum societatum auctor, plurimarum magister (fuerit); Planc. 32. pacis equidem semper auctor fui, sed tum sero; Ligar. 28. ego, qui pacis semper auctor fui; Deiot. 29. pacis, concordiae, compositionis auctor esse non destiti; Phil. II, 24. cuius tu imperatoris quaestor fueras, ... belli princeps, crudelitatis auctor, praedae socius; ib. 71. tu ergo unus, scelerate, inventus es qui cum auctor regni esses, eum, quem conlegam habebas, dominum habere velles; ib. 85. „si quis non adfuerit, hunc existimare omnes poterunt et interitus mei et perditissimorum consiliorum auctorem fuisse"; ib. III, 19. quorum consiliorum Caesari me auctorem et hortatorem et esse et fuisse fateor; ib. nam interitus quidem tui quis bonus non esset auctor? ib. haec se ex commentariis C. Caesaris, quorum ipse auctor erat, agere dicebat; ib. V, 11. ego ille, qui semper pacis auctor fui; ib. VII, 7. neque (se) eius sententiae periculum vitaturum, cuius ipse auctor fuisset; ib. IX, 9. ut ego, qui omni tempore verae pacis auctor fuissem, huic essem nomini pestiferae pacis inimicus; ib. XIV, 20. ſ. exsisto.

ablat. absol.: haec omnia Quinctius agebat auctore et consuasore Naevio; Quinct. 18. isto hortatore, auctore, intercessore ad Sullam legati non adierunt; Sex. Rosc. 110. cur hoc auctore non Romae quoque servi publici ad vectigalia accedunt? Verr. III, 86. uti antiquissimi socii ... me duce et auctore in agros atque in sedis suas revertantur; ib. 228. te igitur auctore et interprete ne foro quidem et commeatu Mamertini iuvare populum Romanum debuerunt; ib. V, 52. restituisse te dices ||dicis||? verba si valent ..., me auctore dicito; Caecin. 60. is ipse numquam auderet iudicare deberi viro dotem, quam mulier nullo auctore dixisset; ib. 73. quo vos auctore rem istam agere et defensionem causae constituere vos dicitis; ib. 79. ut auctore populo Romano maneas in sententia; imp. Pomp. 69. nubit genero socrus nullis auspicibus, nullis auctoribus, funestis ominibus omnium; Cluent. 14. quis de plebe Romana testimonium dixit umquam, cui non hoc periculum T. Accio auctore paratum esse videatis? ib. 157. id vos ab illis acceptum hoc auctore vendetis? leg. agr. II, 49. non horreo in hunc locum progredi † posse vobisque auctoribus improbitati hominum resistere; ib. 101. fortasse minus erunt hoc auctore et cognitore huiusce sententiae mihi populares impetus pertimescendi; Catil. IV, 9. quod si licet desinere, si te auctore possum ..; Muren. 9. non libenter duriorem fortunae communi condicionem te auctore constituit; ib. 47. quibus auctoribus et defensoribus omnium tum salus esset ... gentium defensa ac retenta; Flacc. 2. satisne vobis coarguere his auctoribus dissolutam Graeco-

rum consuetudinem ... videmur? ib. 20. nos hic nonne ipso Pompeio auctore ... decrevimus, ut classis in Italia navigaret? ib. 30. „in manum“ inquit „convenerat.“ ... coëmptione? omnibus ergo auctoribus; in quibus certe Flaccum fuisse non dices; ib. 84. cum bellum iam gerente Catilina omnes me auctore duos consules Kalendis Ianuariis scirent esse oportere; ib. 98. qui caedi et flammae vobis auctoribus restiterat; sen. 7. potui ... multis auctoribus fortissimis viris me vi armisque defendere; ib. 33. eodem .. P. Lentulo auctore ... senatus ... salutem (meam) vobis ... commendavit; Quir. 15. quo ille auctore extra ordinem bellum cum Mithridate Tigraneque gessit; dom. 19. id te posse, ... Decumis et Clodiis auctoribus, obtinere? ib. 50. quo auctore, quo adiutore in contionibus ea, quae gerebat, omnia ... se et fecisse et facere dicebat; ib. 66. cum omnium perditorum ... incitata vis, duce tribuno plebis, consulibus auctoribus ..., in me impetum faceret; ib. 96. ut ... eo fecisse auctore se diceret, cuius auctoritatis neminem posset paenitere; har. resp. 45. ecce isdem auctoribus ... restituti sumus; ib. 46. nisi se Cn. Pompeio adiutore, M. Crasso auctore, quae faciebat facere clamaret; ib. 47. eo auctore duxit honestissimi ... viri, C. Albini, filiam; Sest. 6. se quae faceret contra salutem meam facere auctore Cn. Pompeio; ib. 39. voces sunt contumeliosae, temere ab irato accusatore, nullo auctore, emissae; Cael. 30. quod (foedus) populus Romanus auctore senatu ... voluntate et sententiis suis comprobat; Balb. 35. de me senatus ita decrevit Cn. Pompeio auctore et eius sententiae principe, ut ..; Piso 35. quem ego de me bene meritum quia te teste cognoram, te eodem auctore defendi; Planc. 75. an in commentariolis et chirographis et libellis se uno auctore prolatis, ne prolatis quidem, sed tantum modo dictis acta Caesaris firma erunt? Phil. I, 16. ergo haec uno, verum optimo auctore domo prolata defendimus; ib. 24. unde ista (acta) erumpunt? quo auctore proferuntur? ib. II, 100. his auctoribus et ducibus ... erimus profecto liberi brevi tempore; ib. III, 36. longo intervallo me auctore et principe ad spem libertatis exarsimus; ib. IV, 16. quod .. legio Martia atque quarta ... C. Caesare duce et auctore rem publicam ... defenderint; ib. V, 46. quod XIII Kalendas Ianuarias senatus me auctore decrevit; ib. VI, 1. victa est igitur propter verbi asperitatem te auctore nostra sententia; ib. VIII, 1. quod a. d. XIII Kalendas Ian. D. Bruto C. Caesari me auctore tribuistis; ib. X, 23. aliis ille in illum furorem magnis hominibus auctoribus impulsus est; Fr. B. VI, 7. hunc honestissimarum rerum defensorem populus Romanus auctore te repudiare potest? ib. VIII, 6.

3. **Ausruf**: en foederum interpretes, societatis pactores, religionis auctores! Verr. V, 55. o praeclarum interpretem iuris, auctorem antiquitatis, correctorem atque emendatorem nostrae civitatis! Balb. 20.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adumbro: quid (te) desperatius, qui ne ementiendo quidem potueris auctorem adumbrare meliorem? dom. 80.

appello: illud autem miror ..., cur meum ||cum eum|| auctorem vos pro me appelletis, vestrum non ||nostrum|| nominetis; Caecin. 79.

audio: tributim et centuriatim discriptis ordinibus, classibus, aetatibus, auditis auctoribus; Flacc. 15.

caedo: cuius acta defendimus, auctorem ipsum iure caesum fatemur; Phil. XIII, 2.

cedo: unum cedo auctorem tui facti; unius profer exemplum; Verr. V, 67.

conservo: cum pacis auctores conservandos statim censuerit, ceteris fuerit iratior; Marcell. 15.

deformo: f. habeo; Scaur. 23.

deleo: C. Curionem, perpetuum hostem improborum omnium, auctorem publici consilii ..., delere voluisti; Vatin. 24.

deligo: ut ... non bellici consilii auctores, non ministros muneris provincialis senatus more maiorum deligere posset? Vatin. 35.

desidero: etenim si auctores ad liberandam patriam desiderarentur [illis auctoribus ||*actoribus*||], Brutos ego impellerem? Phil. II, 26. C. Cassius ... me auctorem, credo, desideravit; ib.

dico: Cn. Pompeium, non dico auctorem, ducem, defensorem salutis meae ..., sed ..; Planc. 93.

diligo: qui vero victor pacis auctores diligit, is ..; Marcell. 15.

eicio: eiciundus est ex urbe civis auctor et custos salutis, otii, dignitatis, fidei; Fr. B. XV, 1, 2.

emitto: bis Catilina absolutus *est*; emissus etiam ille auctor tuus provinciae, cum ..; Piso 95. f. I. 1. exit.

expello: quod per senatores ... harum rerum auctores, duces, principes ||principesque|| spoliari omnibus fortunis atque civitate expelli posse arbitrantur; Flacc. 96.

exstinguo: declaravit quam odisset senatum, cum auctorem senatus exstinctum laete atque insolenter tulit; Phil. IX, 7.

facio: ut nemo civis Romanus aut sui potestatem ||impietatem|| aut civitatem possit amittere, nisi ipse auctor factus sit; dom. 77. qui cives Romani in colonias Latinas proficiscebantur, fieri non poterant Latini, nisi ||hi, al.|| erant auctores facti nomenque dederant; ib. 78. tum enim magistratum non gerebat is, qui ceperat, si patres auctores non erant facti; Planc. 8.

habeo: haec vos ... ita audistis, ut auctorem rumorem haberetis sermonemque hominum ||omnium||; Verr. III, 49. non habes ... ullum auctorem istius aestimationis; ib. 210. quoniam habes auctorem idoneum; ib. 216. si ... auctorem habet eum, quem tu maxime laudas, Hirtuleium; Font. 2. si hunc habent auctorem Tralliani doloris sui, si hunc custodem litterarum, si hunc testem iniuriae, si hunc auctorem querellarum, remittant spiritus; Flacc. 53. ita populus Romanus brevi tempore ... nec Salios habebit ... neque auctores centuriatorum et curiatorum comitiorum; dom. 38. huncine vos, qui estis antistites caerimoniarum et sacrorum, auctorem habetis et magistrum publicae religionis? ib. 104. ego vero primum habeo auctores ac magistros religionum colendarum maiores nostros; har. resp. 18. hi semper habiti sunt optimatium principes, auctores et conservatores civitatis; Sest. 138. hi duces, hi auctores huius dignitatis atque imperii semper habiti sunt; ib. 139. sese auctores et impulsores et socios habuisse sceleris illius eos viros, quibus ..; Vatin. 24. quod habeo auctorem P. Servilium, qui ante me sententiam dixit; prov. cons. 1. ita levem habebit auctorem, ut memoria dignum non putarit; Planc. 57. duorum maximorum criminum auctores ... omni facinore et flagitio deformatos habetis; Scaur. 13. hunc tu cum auctorem et praeceptorem omnium consiliorum totiusque vitae debuisses habere ..; Phil. II, 14. habet istius pulcherrimi facti clarissimos viros res publica auctores; ib. 36.

immitto: f. I, 1. exit.

invenio: desinant putare auctoritatem esse in eo testimonio, cuius auctor inventus est nemo; Flacc. 53. ut non magistrum virtutis, sed auctorem libidinis a se illum inventum arbitraretur; Piso 69.

laudo: his mulierculis productis, illo absente auctore laudato; Flacc. 93. f. habeo; Font. 2.

nomino: neque earum auctorem litterarum neque obsignatorem neque testem ullum nominabis? Cluent. 186. f. appello.

odi: nos quidem contemnendi, qui auctorem odimus, acta defendimus; Phil. II, 96.
oppono: eos, qui plurimum possent, opponi omnibus contionibus, falso, sed formidolose tamen, auctores ad perniciem meam; Sest. 42.
praebeo: Cn. Pompeius, qui se non solum auctorem meae salutis, sed etiam supplicem populo Romano *praebuit;* Sest. 107.
probo: possumusne igitur tibi probare auctorem exempli atque facti illius, quod a te reprehenditur, C. Marium? Balb. 46.
produco: harum rerum omnium auctores testisque produco; Verr. V, 131.
puto: ſ. habeo; Planc. 57.
sequor: an L. Tillius ||Tullius|| Cimber me est auctorem secutus? Phil. II, 27. quos quidem vos libertatis adiutores complecti debetis: servitutis auctores sequi non debetis; ib. X, 18. qui (veterani) pro re publica arma ceperunt secutique sunt C. Caesarem auctorem beneficiorum paternorum; ib. XI, 37.
spolio: ſ. expello.
trado: cum duo consules empti pactione provinciarum auctores se inimicis rei publicae tradidissent; Quir. 13.
video: horum duorum criminum video fontem, video auctorem, video certum nomen et caput; Cael. 31.
2. **Dativ**: adsideo: cum ... P. Lentulo consuli, auctori salutis meae, frequens adsideret; Piso 80.
desidero; vgl. 1. desidero.
reservo: ego agrum Campanum, si dividi ... oportuit, melioribus auctoribus reservavi; Piso 4.
3. **Ablativ**: utor: ut ... in eam rem non solum rationes adferret, sed etiam Q. Mucio socero suo multisque peritissimis hominibus auctoribus uteretur; Caecin. 69. his se tribus auctoribus in consiliis capiendis, adiutoribus in re gerenda esse usurum dicebat; Sest. 40. mihi .., quo auctore te in his rebus uti arbitrabantur; Phil. I, 30. pater tuus .., quo utebar sene auctore adulescens; ib. VIII, 13. vgl. I, 1. placet.
4. **mit Präpositionen**: audio ex: at ex bono viro, credo, audieras et bono auctore; Verr. IV, 102.
do de: cum tabella vobis dabitur, iudices, non de Flacco dabitur solum: dabitur de ducibus auctoribusque conservandae civitatis; Flacc. 99.
emo a: tum illi intellexerunt se id, quod a malo auctore emissent, diutius obtinere non posse; Verr. V, 56.
invehor in: in ipsum Cn. Pompeium, auctorem, ut praedicare est solitus, consiliorum suorum, invehi coepit; har. resp. 48.
loquor apud: nunc vero cum loquar apud senatores populi Romani, legum et iudiciorum et iuris auctores ..; Verr. V, 171.
sum in: ſ. I, 2. abl. absol. Flacc. 84.
III. **nach Adjectiv**: gratus erga: ut erga duces ipsos et principes atque auctores salutis meae satis gratus iudicarer; sen. 24.
IV. **nach Substantiv**: actio in: actio est in auctorem praesentem his verbis: QUANDOQUE TE IN IURE CONSPICIO; Caecin. 54.
V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: commoveri: hoc auctore tam casto, tam religioso, tam sancto, tam pio potestis, pontifices, non commoveri, cum suis dicat se manibus domum civis optimi evertisse et eam isdem manibus consecrasse? dom. 105.
induci: haec homo ingeniosissimus, M. Cato, auctoribus eruditissimis inductus adripuit; Muren. 62.
2. **Präpositionen**: cum: haec tu cum istis tuis auctoribus excogitasti, ut ..; leg. agr. II, 98.
sine: „indica, quod mulier sine tutore auctore promiserit, deberi"; Caecin. 72. quod ergo unus Asclepiades ... sine tabulis, sine auctore iecerit, id nos quasi crimen aut testimonium pertimescemus? Flacc. 35. si (illa in tutela Flacci) fuit, quaecumque sine hoc auctore est dicta dos, nulla est; ib. 86. ne valeat id, quod imperitus adulescens, novus sacerdos, ... sine conlegis, sine libris, sine auctore, sine fictore, furtim, mente ac lingua titubante fecisse dicatur; dom. 139.

auctoritas, Ansehn, Einfluß, Beschluß, Vollmacht, Beglaubigung, Giltigkeit, Vorbild: I. **Subject**: abest: mecum senatus auctoritas, mecum libertas, ... mecum deorum et hominum sanctitates omnes et religiones afuerunt; sen. 34.
accedit: cur non quam primum publica accedit auctoritas? Phil. III, 3.
adiuvat: non ad obtinendum mendacium, sed ad verum probandum auctoritatem adiuvare; Quinct. 75.
arbitratur: vobis universi senatus perpetua auctoritas, cui vosmet ipsi praestantissime ||praestantissimi|| semper in mea causa praefuistis, vobis ... omnes ordines ... omne suum erga meam dignitatem studium ... commendatum esse arbitrabuntur; dom. 142.
arcessit: cum me vestra auctoritas arcessierit, populus Romanus vocarit; sen. 39.
cadit: auctoritas principum cecidit; consensus ordinum est divolsus; har. resp. 60.
circumstant: circumstant te summae auctoritates, quae te oblivisci laudis domesticae non sinant, quae te noctis diesque commoneant fortissimum tibi patrem ... fuisse; Verr. a. pr. 52.
coërcet; quam (audaciam) neque auctoritas huius ordinis ... neque leges ullae possent coërcere; Phil. II, 9.
commonent: ſ. circumstant.
commovet: ecquid te ratio iuris, ... ecquid auctoritas maiorum commovet? Caecin. 93. minus me commovit hominis summa auctoritas in hoc uno genere dumtaxat, nam in ceteris egregie commovit; Fr. C. 24.
concedit: quis hoc tibi concessit? quae lex? quae senatus auctoritas? Verr. III, 181.
debet: de quo si vos vere ac religiose iudicaveritis, auctoritas ea, quae in vobis remanere debet, haerebit; Verr. a. pr. 3. ſ. est tanta; Balb. 10. valet; Verr. V, 55. Muren. 67.
deest: non deest rei publicae consilium neque auctoritas huius ordinis: nos ... consules desumus; Catil. I, 3.
delectat: delectat enim me hominis gravitas, scientia iuris, praetoris ||iuris|| auctoritas; Verr. I, 106.
deprecatur: me ... C. Pisonis ... divina quaedam et inaudita auctoritas atque ||inaudita satque, *pietas* atque|| virtus fratrisque ... lacrimae ... a vobis deprecatae sunt; Quir. 7.
desiderat: repetenda (est) vetus illa severitas, si quidem auctoritas senatus decus, honestatem, laudem dignitatemque desiderat; Phil. VII, 14.
deterret: non enim me tua solum et iudicum auctoritas, sed etiam anulus aureus scribae tui deterret; Verr. I, 157. quos ... a libidinosa sententia ... vetustas exemplorum, auctoritas litterarum monumentorumque deterret; dom. 4.
emergit: postea quam ... emergere auctoritatem vestram e fluctibus illis servitutis ... vidit; har. resp. 48.
est: hic, ubi tribuni plebis sunt, ... ubi senatus auctoritas, ubi existimatio populi Romani; Verr. V, 143. lex usum et auctoritatem fundi iubet esse biennium; Caecin. 54. quod .. permulta essent ornamenta, quibus eam mitigare molestiam posset, locus, auctoritas, domi splendor; Cluent. 154. ſ. est in; Phil. XII, 23. — apud: ut huius ordinis auctoritas, quae apud maiores nostros fuit, eadem nunc intervallo rei publicae restituta esse videatur; leg.

agr. I, 27. — cum: f. est in; Phil. XII, 23. — in: quos videtis adesse, in quibus summa auctoritas est atque amplitudo; Sex. Rosc. 2. pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur; Verr. I, 68. tanta auctoritas est in eorum hominum fidelitate; ib. III, 74. cognoscite quanta in scribendo gravitas, quanta in constituendo iure sit auctoritas; ib. V, 54. quantus in L. Crasso pudor fuerit, quod ingenium, quanta auctoritas quis ignorat? Font. 24. cum .. auctoritatis in me tantum sit, quantum vos honoribus mandandis esse voluistis; imp. Pomp. 2. si quid auctoritatis in me est, apud eos utar, qui eam mihi dederunt; ib. in quo sit eximia belli scientia, singularis virtus, clarissima auctoritas; ib. 49. esto: in tabellis nihil est auctoritatis; Cluent. 186. tantam in nobis consulibus fore diligentiam, tantam in vobis auctoritatem, tantam in equitibus Romanis virtutem ..., ut ..; Catil. I, 32. erat in eo ... auctoritas tanta, quanta in imperio populi Romani, quod illius opera tenebatur; Muren. 58. vident quantum in te sit animi, quantum ingenii, quantum auctoritatis; ib. 82. desinant putare auctoritatem esse in eo testimonio, cuius auctor inventus est nemo; Flacc. 53. opus erat enim auctoritate ||posuerat enim auctoritatem||, quae est in his omnibus; dom. 117. si auctoritatem quaerimus, etsi id est aetatis, ut nondum consecutus sit, tamen quanta est in adulescente auctoritas, ea propter tantam coniunctionem adfinitatis minor est putanda; ib. 118. quae sunt igitur meae partes? auctoritatis tantae quantam vos in me esse voluistis; Balb. 1. tanta auctoritas in C. Mario fuit, ut ..; ib. 49. in quibus (testibus) docebo non modo nullam fidem et auctoritatem, sed ne speciem quidem esse aut imaginem testium; Scaur. 38. quod brevi tempore futura sit illa auctoritas in his maiorum suorum et suis sedibus; Marcell. 10. scimusne igitur, Pansa, quibus in locis nunc sit Lentonis Caesennii VIIviralis auctoritas? nobiscum nec animo certe est nec corpore. si autem aut domi est aut non longe a domo, certe in Etruria est, id est, in via; Phil. XII, 23. quamquam enim est tanta in te auctoritas, quanta debet in homine nobilissimo, tamen ..; ib. XIII, 15. f. est magna; Rabir. 14. est tanta; Balb. 10. — cara: quorum tibi auctoritas est videlicet cara, vita vilissima; Catil. I, 21. quod eis auctoritas senatus pupulique Romani libertas carissima sit et fuerit; Phil. V, 53. — fundamentum, membrum. f. II, 1. defendo; Sest. 98. — gravis: tibi nulla lex fuit? ... nullius apud te gravis auctoritas? nullum exemplum quod sequi velles? Verr. II, 40. qui honos non homini solum habetur, sed ... ordinis auctoritati, quae nisi gravis erit apud socios et exteras nationes ..; ib. IV, 25. nihil est illi re publica carius, nihil vestra auctoritate gravius; Phil. V, 50. — levis; levior esset auctoritas Cluvii, si diceret iuratus, quam nunc est, cum dicit iniuratus; Qu. Rosc. 47. — magna: magna est hominum auctoritas et tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit; Verr. III, 209. an pietas tua maior quam C. Gracchi? ... an auctoritas? án eloquentia? quae si in illo minima fuissent, tamen prae tuis facultatibus maxima putarentur; Rabir. 14. nullius apud me ... auctoritas maior est quam M. Lepidi; Phil. XIII, 7. — mea: f. est reliqua. — quae: quae enim eius auctoritas erit? Verr. II, 76. quam putas auctoritatem laudationis eorum futuram, si ..? ib. IV, 19. totius .. huiusce rei quae sit vis, quae auctoritas, quod pondus ignorant; Flacc. 9. quaero ... quae sit auctoritas eius, qui se alterius facto, non suo defendat? Vatin. 15. — reliqua: est etiam reliqua permagna auctoritas, quam ego turpiter paene praeterii: mea enim esse dicitur; Cluent. 138. — quanta: f. est tanta; Flacc. 14. Balb. 10. (vgl. est in). — tanta: tanta .. eius auctoritas religionis et est et semper fuit, ut ..; Verr. I, 48. tanta erat enim auctoritas et vetustas illius religionis, ut ..; ib. IV, 108. Pompei autem auctoritas cum apud omnis tanta est quanta esse debet, tum excellit in ista provincia, quam ..; Flacc. 14. quid dicam de auctoritate? quae tanta est, quanta in his tantis virtutibus ac laudibus esse debet; Balb. 10. nec enim secerni a fratre poterit, tanta praesertim auctoritate; Phil. VI, 10. f. est magna; Verr. III, 209 (vgl. est in).

excellit: f. est tanta; Flacc. 14. II. adfero; Muren. 59.

excitat: Cn. Domitium ... non spoliatio dignitatis ad recuperandam libertatem, sed mea auctoritas excitavit? Phil. II, 27.

exsistit: si M. Petrei ... non praestans in re publica virtus, non summa auctoritas apud milites ... exstitisset; Sest. 12.

exstat: auctoritatem senatus exstare hereditatis aditae sentio; leg. agr. II, 41.

facit: an (te) M. Annii ... summa auctoritas paulo diligentiorem timidioremque fecerat? Verr. V, 156. auctoritatem sapientissimorum hominum facere nobiscum; Caecin. 104. quibus (quaestionibus) finem aliquando non mulieris modus, sed amicorum auctoritas fecit; Cluent. 191.

habet: si D. Bruti, ... si M. Marcelli tutoris auctoritas apud te ponderis nihil habebat; Verr. I. 144. ut sua religio, laudatio, auctoritas ||in laudatione auctoritatis|| aliquid apud vestros animos ||et|| momenti habuisse videatur; Font. 14. si mea auctoritas satis apud illos in hac re ponderis haberet; Balb. 60.

haeret; f. debet.

inest: in summo imperatore quattuor has res inesse oportere, scientiam rei militaris, virtutem, auctoritatem, felicitatem; imp. Pomp. 28. non minus inerat auctoritatis in ea (oratione) quam facultatis; Sulla 12.

inlucescit: cum populo Romano vox et auctoritas consulis repente in tantis tenebris inluxerit, cum ostenderit nihil esse metuendum; leg. agr. I, 24.

intercedit: cum imperatoris populi Romani auctoritas, ... senatus consultum intercederet; Verr. II, 40.

iuvat: quid vero? haec auctoritas ..., quid, inquam, haec auctoritas nostra ... nihil hunc tandem iuvabit? Sulla 80.

latet: ubi nobis haec auctoritas tam diu tanta latuit? sen. 13.

ostendit: f. inlucescit.

potest: huius Tertiae plus etiam quam Pipae, plus quam ceterarum ac prope dicam tantum apud istum in Siciliensi praetura auctoritas potuit quantum in urbana Chelidonis; Verr. III, 78. f. coërcet. est magna; Verr. III, 209.

proficiscitur: nec ad Gabinii ..., sed ad P. Lentuli ... auctoritatem a senatu profectam et consilio certo et spe non dubia Roma contenderet; Rab. Post. 21.

putat: hominum prudentium consilium et auctoritas respuit hanc defensionem et pro nihilo putat; Caecin. 56.

reducit: quocum me si ante ||stantem|| Cn. Pompei auctoritas in gratiam non reduxisset, nunc ||hunc|| iam ipsius fortuna reduceret; Rab. Post. 19.

remanet: f. debet.

repugnat: qui meum inimicum repugnante vestra auctoritate texerunt; prov. cons. 47.

respuit: f. putat.

revocat: quem ad salutem meam voluntas impulit, vis retardavit, auctoritas vestra revocavit; sen. 22.

sequitur: vgl. II, 1. appello; Cluent. 117.

sinunt: f. circumstant.

tegit: f. est magna; Verr. III, 209.

valet: auctoritas et dignitas Pisonis valebat plurimum; div. Caec. 64. apud quem non ius, ...

non cuiusquam auctoritas [pro pretio], non gratia valeret; Verr. I, 136. quae istius auctoritas tantum valuit, ut ..; ib. II, 67. nihil putas valere in iudiciis coniecturam, ... nihil civitatum auctoritates ac litteras: res manifestas quaeris; ib. III, 146. tantum valuit istius decreti auctoritas, quantum debuit eius hominis, qui ..; ib. V, 55. numquam eius auctoritatem nimium valere, cuius prudentiam populus Romanus in cavendo ... perspexerit; Caecin. 78. quoniam auctoritas quoque in bellis administrandis multum atque in imperio militari valet; imp. Pomp. 43. ut plura non dicam neque aliorum exemplis confirmem quantum [huius] auctoritas valeat in bello; ib. 44. potestis .. iam constituere .. hanc auctoritatem multis postea rebus gestis magnisque vestris iudiciis amplificatam, quantum apud illos reges, quantum apud exteras nationes valituram esse existimetis; ib. 46. quorum ego auctoritatem apud vos multis locis plurimum valuisse et valere oportere confiteor; ib. 51. si plus apud populum Romanum auctoritas tua quam ipsius populi Romani salus et vera causa valuisset; ib. 53. ut nihil posthac auctoritas senatus ... contra pestem ac perniciem civitatis valeret; Rabir. 2. remove [praetermitte] auctoritatem, quae in iudiciis aut nihil valere aut ad salutem debet valere; Muren. 67. tantum vestra auctoritas, tantum eximia consulis dignitas valuit, ut ..; sen. 25. si auctoritates patronorum in iudiciis valent; Balb. 1. si praesens valuit aspectus, valeat auctoritas, valeant res gestae; ib. 49. quo quidem tempore si ... meum consilium auctoritasque valuisset ..; Phil. II, 37. ut quantum senatus auctoritas vesterque consensus apud Antonium valiturus esset per legatos experiremur; ib. VI, 3.

videtur: ut ... nihil tam omnibus carum aliquando quam vestra auctoritas videretur; sen. 20. ſ. est apud. II. 1. constituo.

vivit: ut illi vivi fruantur opibus suis, horum etiam mortuorum ... vivat auctoritas immortalis; Balb. 49. placuit (consulatus meus) Q. Catulo, cuius semper in hac re publica vivet auctoritas; Phil. II, 12.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: abicio: bonis viris, qui omnem auctoritatem Clodianis armis abiecerant; Milo 94.

addico: ut senatus auctoritatem, ut civis optime meriti fortunas provinciarum foedere addiceres? sen. 16.

adfero: ſ. **adfero,** II. auctoritatem, 6 Stellen (S. 91, a).

adfligo: auctoritas huius ordinis adflicta est: adflixit Antonius; Phil. II, 55.

ago: si auctoritas (agitur) decretorum vestrorum, constantiam ordinis in eodem ornando imperatore servabo; prov. cons. 47. ſ. habeo; Phil. VII, 27.

amitto: non modo auctoritatem, sed etiam nomen iudicum amittemus, ... si ad causas iudicia iam facta domo deferemus; Cluent. 6. nisi per vos, iudices, non auctoritatem, quae amissa est, sed salutem nostram ... tenuerimus; Flacc. 4. restituissetis ... vestram auctoritatem eis, per quos erat amissa, revocatis; prov. cons. 13.

amplexo(r): ſ. **amplexor:** auctoritatem, 2 Stellen (S. 215, b).

amplifico: ſ. I. valet; imp. Pomp. 46.

antefero: ſ. **antefero:** auctoritatem, 3 Stellen (S. 252, a).

antepono: hic iste ... neque in eo, quod monebatur, auctoritatem patris neque in eo, quod rogabatur, voluntatem anteponendam putavit libidini suae; Verr. II, 97.

appello: sequitur id, quod illi iudicium appellant, maiores autem nostri numquam neque iudicium nominarunt neque proinde ut rem iudicatam observarunt, animadversionem atque auctoritatem censoriam; Cluent. 117. quae quidem si potentia est appellanda potius quam .. propter magna in rem publicam merita mediocris in bonis causis auctoritas; Milo 12.

aspernor: quorum ego ... nec auctoritatem aspernari nec voluntatem neglegere debeam; Sex. Rosc. 4.

attingo: cum antea per aetatem nondum huius auctoritatem loci attingere auderem; imp. Pomp. 1.

attribuo: ne aut irato facultas ad dicendum data aut cupido auctoritas attributa esse videatur; Font. 22.

audio: audistis eo tempore clarissimi viri non solum auctoritatem, sed etiam testimonium; Quir. 17.

cognosco: sed in hac causa, tametsi cognoscetis auctoritates contrarias, virorum fortissimorum ..., tamen omissis auctoritatibus ipsa re ac ratione exquirere possumus veritatem; imp. Pomp. 51.

comprobo: videant ne sit periniquum ..., illorum auctoritatem de Cn. Pompei dignitate a vobis comprobatam semper esse, vestrum ab illis de eodem homine iudicium populique Romani auctoritatem improbari; imp. Pomp. 63. auctoritatem nostri decreti rebus gestis suis comprobavit; Phil. XIV, 28.

confirmo: vident enim auctoritatem huius ordinis confirmari; vident iudicia comprobari; Cluent. 152.

conligo: cum auctoritates principum coniurationis ad incitandos animos Allobrogum conligeret Cassius; Sulla 37.

consequor: tertium scis ex illo obsesso atque adflicto tribunatu consularem auctoritatem hominem esse adulescentem consecutum; Vatin. 16. ſ. I. est in; dom. 118.

conservo: M. enim Marcello vobis ... reddito, non illius solum, sed etiam meam vocem et auctoritatem et vobis et rei publicae conservatam ac restitutam puto; Marcell. 2. vos vero, patres conscripti, conservate auctoritatem vestram; Phil. XIV, 3.

consigno: ſ. habeo; Cluent. 139.

constituo: ut ... aliqua ex parte mea diligentia constituta auctoritas iudiciorum videretur; Verr. I, 5.

contemno: qui semper senatus iudicium et auctoritatem, semper voluntatem vestram potestatemque contempserit; Phil. VI, 5.

contineo: qui (maiores nostri) ... rerum bene gerendarum auctoritates augurio ... contineri putaverunt; har. resp. 18.

declaro: illa res quantam declarat eiusdem hominis apud hostis populi Romani auctoritatem, quod ..! imp. Pomp. 46. eis .. verbis ea de me senatus auctoritas declarata est, ut ..; Piso 35.

defendo: tua sequar iudicia, tuam defendam auctoritatem, quoad tu voles; Verr. V, 19. scriptum sequi calumniatoris esse, [bonique] iudicis voluntatem scriptoris auctoritatemque defendere; Caecin. 65. cum iam suo iure populus Romanus in hoc homine suam auctoritatem vel contra omnis qui dissentiunt, possit defendere; imp. Pomp. 63. ut auctoritatem senatus, statum civitatis ... defenderetis; Quir. 16. huius autem otiosae dignitatis haec fundamenta sunt, haec membra, quae tuenda principibus et vel capitis periculo defendenda sunt: religiones, auspicia, ... senatus auctoritas ..; Sest. 98. ego in C. Rabirio perduellionis reo XL annis ante me consulem interpositam senatus auctoritatem sustinui contra invidiam atque defendi; Piso 4. ut omnes ad auctoritatem huius ordinis maiestatemque populi Romani defendendam conspirasse videantur; Phil. III, 13. cum senatus auctoritatem populique Romani libertatem imperiumque defendat; ib. 37. quod ... legio quarta ... senatus auctoritatem populique Romani libertatem defendat ac defenderit; ib. 39. cum senatus auctoritatem populique Romani libertatem imperiumque defenderet; ib. IV, 8. qui (milites veterani) Caesaris pontificis *auctori-*

talem secuti libertatem populi Romani auctoritatemque huius ordinis defenderint atque defendant; ib. V, 53. cum enim .. vestram auctoritatem meo more defendero; ib. XII, 30. turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam! ib. XIII, 25.

defero: Cn. Pompeium ... omnem .. ei suam auctoritatem, gratiam, copias, opes ad hoc negotium conficiendum detulisse; Flacc. 14.

defugio: attende, Torquate, quam ego defugiam auctoritatem consulatus mei; Sulla 33.

deleo: tuum porro tempus (erat) libertate populi Romani oppressa, senatus auctoritate deleta; dom. 130.

derogo: quorum virtuti, generi, rebus gestis fidem et auctoritatem in testimonio cupiditatis atque inimicitiarum suspicio derogavit; Font. 23.

despicio: ne usque eo suam auctoritatem despiceret, gratiam contemneret, ut se tanta iniuria adficeret; Verr. I, 126.

devincio: ex qua domo recitatur vobis iure iurando devincta auctoritas; Cael. 55.

do: Siculone homini legati, quaestoris, praetoris denique potestatem, honorem, auctoritatem dari? Verr. V, 83. ut .. praestantissimis ducibus a nobis detur auctoritas; Phil. III, 14. nolimus hoc bellum videri. quam igitur municipiis et coloniis ad excludendum Antonium auctoritatem damus? quam, ut milites fiant sine vi ...? quam, ut pecunias in rem publicam polliceantur? ib. VIII, 4. ſ. I. est in; imp. Pomp. 2.

ementior: me non modo non ementitum esse auctoritatem eius ordinis, sed ..; dom. 50.

exquiro: quo auctoritatis exquirendae causa ceteri tribuni plebis principes civitatis producere consuerunt, ibi tu ..; Vatin. 24.

exspecto: exspectate etiam, iudices, exspectate, si potestis, auctoritatem accusationis meae; Verr. III, 127. quid exspectas auctoritatem loquentium, quorum voluntatem tacitorum perspicis? Catil. I, 20.

extermino: ut non ante attigerint (eas provincias) ... quam auctoritatem vestram e civitate exterminarint; prov. cons. 3.

facio: de quo homine vos, id quod maxime facit auctoritatem, tanta et tam praeclara iudicia fecistis? imp. Pomp. 43.

habeo: quod si eandem vim, diligentiam, auctoritatemque habent adversaria quam tabulae, quid attinet codicem instituere? Qu. Rosc. 6. ut illud quaeramus ..., ecquid auctoritatis apud vos in suo iure repetundo socii populi Romani, supplices vestri, habere debeant; div. Caec. 17. iure auctoritas huius imperii civitatisque maiestas gravis habebatur; ib. 69. si nullam religionem sors habebit, ... nullam auctoritatem mores institutaque || atque instituta || maiorum; Verr. I, 38. quo reliquae tot et tantae et tam graves civitates, tota denique Sicilia plus auctoritatis apud vos haberet; ib. II, 14. qui habet imperium a populo Romano, auctoritatem legum dandarum ab senatu; ib. 121. haec enim plurimum solent et auctoritatis habere ad probandum et iucunditatis ad audiendum; ib. III, 209. quanti auctoritas eius haberetur ignorabas? ib. IV, 19. laudatum etiam vos quemquam venitis? qua auctoritate? utrum, quam apud senatum, an quam apud populum Romanum habere debetis? ib. 24. in iudicio M.' Aquilii quantum auctoritatis, quantum momenti oratio M. Antonii habuisse existimata sit; ib. V, 3. is, cuius etiam sermo testimonii auctoritatem habebat; Font. 24. semper .. id valuisse plurimum, quod in se auctoritatis habuisset aequitatisque plurimum; Caecin. 80. errat vehementer, si quis in orationibus nostris ... auctoritates nostras consignatas se habere arbitratur; Cluent. 139. in consule declarando multum etiam apud universum populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris; Muren. 38. is quid habet aut momenti commendatio aut auctoritatis confirmatio mea; ib. 90. sed fuerint incorruptae litterae domi; nunc vero quam habere auctoritatem aut quam fidem possunt? Flacc. 21. qui de tabulis publicis recitat eis, quae in accusatoris potestate fuerunt, non debet habere auctoritatem; ib. 40. habetis et honestatem hominis et auctoritatem testimonii; ib. 49. auctoritatem isti habeant apud eos, quos esse omnino noluerunt? ib. 61. una centuria praerogativa tantum habet auctoritatis, ut ..; Planc. 49. libertas agitur populi Romani ...; auctoritas vestra, quam nullam habebitis, nisi nunc tenueritis; Phil. VII, 27. opus est .. eo (nobis homine), qui imperium legitimum habeat, qui praeterea auctoritatem, nomen; ib. XI, 26. quid potest auctoritatis habere testis in dicendo suo testimonio falsa veris miscens? Fr. A. III, 3.

imminuo: in quo (facinore) ... existimatio atque auctoritas nominis populi Romani imminuta; Verr. IV, 60.

impedio: improbis largitionibus restitit, senatus auctoritatem numquam impedivit; Sulla 65. cum omni mora, ludificatione, calumnia senatus auctoritas impediretur; Sest. 75.

improbo: ſ. comprobo.

inrideo: ut ... te suis sceleratis contionibus sublevarent, senatus auctoritatem inriderent; dom. 55.

interpono: litteras ait se misisse et *praesentem* confirmasse, suam se interposuisse auctoritatem; Verr. III, 124. qui illum, nondum interposita auctoritate vestra, suo consilio atque iudicio ... ut hostem arcuit Gallia; Phil. V, 37. quod si auctoritatem interponis sine armis, magis equidem laudo; ib. XIII, 15. ſ. defendo; Piso 4.

intueor: omnis voluntas M. Bruti, ... omnis cogitatio, tota mens auctoritatem senatus, libertatem populi Romani intuetur; Phil. X, 23.

neglego: qua tu in actione quamquam omnia exempla maiorum, omnis leges, omnem auctoritatem senatus ... neglexisti, tamen ..; Rabir. 17. is tribunus plebis, qui auctoritatem senatus, iudicium bonorum omnium neglexisset; dom. 114. ut neglegeres auctoritatem senatus, optimi cuiusque consilia contemneres; Sest. 32. qui senatus consilium, qui auctoritatem bonorum, qui instituta maiorum neglexerunt; ib. 140.

nomino, observo: ſ. appello; Cluent. 117.

obtineo: quae (tabulae) solae ex illa professione conlegioque praetorum obtinent publicarum tabularum auctoritatem; Arch. 9. ſ. restituo; Sex. Rosc. 139.

omitto: ſ. cognosco.

orno: ſ. V. 1. comprobare; dom. 76.

ostendo: cum .. antea senatus auctoritatem suam in virorum fortium funeribus ornamentisque ostenderit; Phil. IX, 16.

percipio: ipsius iurati religionem auctoritatemque percipite atque omnia diligenter testimonii verba cognoscite; Cael. 55.

persequor: quarta legio ... C. Caesaris auctoritatem atque exercitum persecuta est; Phil. III, 7.

pertimesco: qui tamen ita gravis est accusator et vehemens ut multo magis eius auctoritatem quam criminationem pertimescam; Muren. 58.

peto: „tu mihi summum imperium, || *tu* || summam auctoritatem ... petas fovendis hominum sensibus?“ Muren. 74. petita est auctoritas vestra, gravitas amplissimorum ordinum; har. resp. 45.

praepono: cum Ser. Sulpicius ... auctoritatem senatus, salutem rei publicae vitae suae praeposuerit; Phil. IX, 15.

praescribo: ut eius oratio ... memoria dignam iuventuti || iuti, uti || rei publicae capessendae (videretur) auctoritatem disciplinamque praescribere; Sest. 14.

praesto: quod medici nihil praeter artificium, oratores etiam auctoritatem praestare debent; Cluent. 57.

praetereo: f. I. est reliqua.
praetermitto: f. I. valet; Muren. 67.
probo: probabit fidem et auctoritatem et religionem suam L. Suetius ..., qui iuratus apud vos dixit ..; Verr. I, 14. quae (legio) pari virtute nostram auctoritatem probans ... reliquit Antonium; Phil. XII, 8.
prodo: f. restituo; dom. 4.
profero: hic scilicet est metuendum ne ad exitum defensionis tuae vetus illa Antoniana dicendi ratio atque auctoritas proferatur; Verr. V, 32.
propono: cum alteris senatus auctoritas, populi Romani libertas, rei publicae salus proposita sit, alteris caedes bonorum; Phil. XIII, 47.
puto: quotus enim quisque est ... qui optimi atque amplissimi cuiusque hominis atque ordinis auctoritatem magni putet? Flacc. 104. qui ita se in populari ratione iactarat, ut auspicia, legem Aeliam, senatus auctoritatem ... nihili ||nihil|| putaret; Sest. 114. f. I. est in; dom. 118. est magna; Rabir. 14.
quaero: quaecumque res esset, in qua fides, integritas, virtus, auctoritas quaereretur; leg. agr. II, 23. f. I. est in; dom. 118.
recito: f. devincio.
recupero: haec si censueritis, patres conscripti, brevi tempore libertatem populi Romani auctoritatemque vestram recuperabitis; Phil. V, 34. f. restituo; Sex. Rosc. 139.
reduco: ut ... reditu (meo) ... iudicia, leges, concordia populi, senatus auctoritas mecum simul reducta videantur; dom. 17.
relinquo: magna est [enim] laus, si superiores consilio vicisti, posterioribus exemplum atque auctoritatem reliquisti; Verr. III, 41. si ad verba rem deflectere velimus, consilium autem eorum, qui scripserunt, et rationem et auctoritatem relinquamus; Caecin. 51.
removeo: removeantur auctoritates censoriae; tollatur id ex causa, quod in causa non est; Cluent. 124. f. I. valet; Muren. 67.
repudio: in ea (defensione) maxime offendisti, cum tuam auctoritatem tute ipse edicto provinciali repudiabas; Verr. I, 112. a quo (praetore) M. Marcelli tutoris in causa pupilli Iunii et oratio et voluntas et auctoritas repudiata est; ib. 153. quid igitur est quod ... intellegi velim ...? auctoritatem superiorum repudiatam? non audebit negare; ib. III, 39. quod propter gloriae cupiditatem ... duriora edicta interposuerit, omnium superiorum auctoritatem repudiarit; ib. 48. cum ... equester ordo reus a consulibus citaretur, Italiae totius auctoritas repudiaretur; Sest. 35.
restituo: dum necesse erat ..., unus omnia poterat: qui postea quam magistratus creavit legesque constituit, sua cuique procuratio auctoritasque est restituta; quam si retinere volunt ei, qui reciperarunt, in perpetuum poterunt obtinere; Sex. Rosc. 139. „tune es ille,“ ... quo restituto senatus auctoritatem restitutam putabamus, quam primam adveniens prodidisti?“ dom. 4. f. amitto; prov. cons. 13. — I. est apud.
retineo: quo in certamine perditi civis erat non se ad eos iungere, quibus incolumibus et domi dignitas et foris auctoritas retineretur; Sex. Rosc. 136. f. restituo; Sex. Rosc. 139.
sancio: quid omnino egit aliud nisi ut me conservato vestram in posterum dignitatem auctoritatemque sanciret? sen. 8.
sequor: hunc omnium superiorum, huius autem omnis, qui postea fuerint, auctoritatem dico secutos; Font. 1. ego vero in isto genere libentius cum multorum tum hominis eloquentissimi et sapientissimi, L. Crassi, auctoritatem sequor; Cluent. 140. omnes, qui se incolumis volent, sequentur auctoritatem consulis; leg. agr. I, 27. quae cum ||Quirites|| exposuero, si falsa vobis videbuntur esse, sequar auctoritatem vestram, mutabo meam sententiam; ib. II, 16. quam tandem auctoritatem, quam vocem, cuius sectam sequi ... potissimum velles? Rabir. 22. ager Picenus universus utrum tribunicium furorem an consularem auctoritatem secutus est? ib. quorum auctoritatem secuti multi non solum improbi, verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie factum esse dicerent; Catil. I, 30. huius consilia, P. Lentuli sententiam, senatus auctoritatem vos secuti in eo me ||eo|| loco ... reposuistis; Quir. 17. cuius auctoritatem secuti in societatem belli veneratis; Ligar. 25. scriptum senatus consultum quod fieri vellet attulit, quo recitato auctoritatem eius summo studio secuti sumus; Phil. I, 3. peto, ut, etiam si sequi minus audebitis orationem atque auctoritatem meam, benigne me tamen ... audiatis; ib. 15. quae (legiones) optimo iudicio auctoritatem nostram, libertatem populi Romani, virtutem Caesaris secutae sunt; ib. III, 8. qui (veterani) eius auctoritatem secuti rei publicae praesidio sunt et fuerunt; ib. 38. veterani, qui primi Caesaris auctoritatem secuti *sunt*, conatum Antonii reppulerunt; ib. X, 21. milites veterani, qui illius auctoritatem, imperium, nomen secuti pro re publica arma ceperant; ib. XI, 20. non illi senatus auctoritatem, non ||an, aut|| libertatem populi Romani sequebantur; ib. XIII, 33 f. defendo; Phil. V, 53.
sumo: aquae ductus, haustus, iter, actus a patre, sed rata auctoritas harum rerum omnium ab iure civili sumitur; Caecin. 74.
supero: aequa postulatio, summa hominum auctoritas pretio superabatur; Verr. I, 125.
suscipio: Verres ... tantum sibi auctoritatis in re publica suscepit, ut ..; Verr. V, 152. redeo ad te, Caeli, vicissim, ac mihi auctoritatem patriam severitatemque suscipio; Cael. 37.
sustineo: viri, qui sua dignitate personam populi Romani atque auctoritatem imperii sustinerent; dom. 133. f. defendo; Piso 4.
teneo: qui in mea salute principem semper locum auctoritatemque tenuistis; dom. 147. f. amitto; Flacc. 4. habeo; Phil. VII, 27.
testor: vidi, nisi recenti memoria senatus auctoritatem huius indicii monumentis publicis testatus essem, fore ut ..; Sulla 41.
tollo: sic reliqua auctoritas senatus empta intercessione sublata est; Milo 14.
tribuo: hoc totum eius modi est .., ut, si ego sum inconstans ac levis, nec testimonio fidem tribui convenerit nec defensioni auctoritatem; Sulla 10. ne quid tibi auctoritatis a me tributum esse videatur; Vatin. 41. cui quidem hodierno die ... tribuenda est auctoritas, ut rem publicam ... possit defendere; Phil. III, 5.
tueor: sed ille tamen agebat aliquid: tuebatur auctoritatem summi viri; Piso 28. f. defendo; Sest. 98.
vendo: cui tu senatus auctoritatem, salutem civitatis, totam rem publicam provinciae praemio vendidisti; Piso 15. auctoritatem senatus, iussa populi [Romani], nomen ac dignitatem imperii regi Aegyptio vendidit; ib. 48. cum exstinguebas senatum, vendebas auctoritatem huius ordinis; ib. 56.
vereor: huius (patriae) tu neque auctoritatem verebere nec iudicium sequere nec vim pertimesces? Catil. I, 17.
violo: in qua (quaestura) idem iste deos hominesque, pudorem, pudicitiam, senatus auctoritatem, ius, fas, leges, iudicia violavit; har. resp. 43. nisi violasses templum Castoris, ... morem veterem, eius, qui te invitarat, auctoritatem; Vatin. 32.

2. **Genetiv**: paenitet: ut ... eo fecisse auctore se diceret, cuius auctoritatis nominem posset paenitere; har. resp. 45.
sum: nullam esse actionem dicere in re tam insigni tamque atroci neque prudentiae neque auctoritatis tuae est; Caecin. 37. illa oratio potius temporis mei quam iudicii et auctoritatis fuit; Cluent. 139. haec oratio omnis fuit non auctoritatis meae, sed publicae religionis; har. resp. 61.

3. **Dativ**: adsumo: dico illud, quod in his causis coniurationis non auctoritati adsumam, sed pudori meo; Sulla 85.

cedo: cessit auctoritati amplissimi viri vel potius paruit; Ligar. 22. ignosce, Caesar, si eius viri auctoritati rex Deiotarus cessit, quem nos omnes secuti sumus; Deiot. 12. qui si omnes viverent, bellum omnino hoc non fuisset; auctoritati cessisset audacia; Phil. XIII, 28.

commendo: ad pontifices reicietur, quorum auctoritati, fidei, prudentiae maiores nostri sacra religionesque et privatas et publicas commendarunt; har. resp. 14.

concedo: C. Aquilius ..., cuius auctoritati dictum est ab illa causa concedi nimium non oportere; Caecin. 77.

dedo: ut senatum, cuius auctoritati te ab adulescentia dedisti, in tanta infamia versari velis; Rab. Post. 7. nos, qui semper vestrae auctoritati dediti fuimus; Milo 4. vir et in re publica fortissimus ... et bonorum voluntati et auctoritati senatus deditus ||*deditissimus*||; ib. 91.

habeo honorem: ſ. I. est gravis; Verr. IV, 25.

inludo: hic non inludit auctoritati horum omnium, qui adsunt, summorum virorum? dom. 104.

obtempero: te dicere iuris consultorum auctoritati obtemperari non oportere; Caecin. 65. in salute communi idem populus Romanus dolori suo maluit quam auctoritati vestrae obtemperare; imp. Pomp. 56. M. Piso ... parique innocentia M. Vehilius senatus auctoritati se obtemperaturos esse dixerunt; Phil. III, 25.

pareo: aliquando isti principes et sibi et ceteris populi Romani universi auctoritati parendum esse fateantur; imp. Pomp. 64. haec quis tulit? is, qui auctoritati senatus, voluntati tuae paruit; Muren. 47. ut, si ille auctoritati senatus ||senatu, *senati*|| non paruisset, ad saga iretur; Phil. VI, 9. omnes sine ulla recusatione, summo etiam cum studio nomina dant, parent auctoritati vestrae; ib. VII, 13. at ille cum videret, si vestrae auctoritati non paruisset, dissimilem se futurum sui, sin paruisset, munus sibi ..; ib IX, 6. ſ. cedo; Ligar. 22.

praesum: ſ. I. arbitratur.

servio: exemplum quod testimonio sit, non ex verbis aptum pendere ius, sed verba servire hominum consiliis et auctoritatibus; Caecin. 52.

4. **Ablativ**: opus est: ſ. I. est in; dom. 17.

spolio: cum consulari auctoritate et auxilio spoliatam vim tribuniciam viderint; Muren. 82. cum ille ... defensionem meam spoliare auctoritate voluisset; Sulla 35.

sum: principes civitatis ..., qui tanta auctoritate sunt, tantis rebus gestis, ut ..; Verr. III, 210. cum ista sis auctoritate, non debes, Marce, adripere maledictum ex trivio; Muren. 13. quae (urbs) ... auctoritate .. tanta est, ut iam ... debilitatum Graeciae nomen huius urbis laude nitatur; Flacc. 62.

utor: huius ordinis auctoritate uti magistratus et quasi ministros gravissimi consilii esse voluerunt; Sest. 137. ſ. I. est in; imp. Pomp. 2.

5. **mit Präpositionen**: accedo ad: homines ad legum defensionem iudiciorumque auctoritatem quam honestissimos ... accedere; div. Caec. 70.

adduco ad: hunc ad meam auctoritatem non potui adducere; Deiot. 29.

adiungo ad: ut ad senatus auctoritatem populi quoque Romani beneficium erga me adiungeretur; Sest. 74.

ago de: cum tu ... universum ordinem decernere ... prohibuisti ... neque tu tecum de senatus auctoritate agi passus es; Phil. II, 52.

confero ad: cum .. legio Martia ... sese .. ad senatus auctoritatem populique Romani libertatem contulerit; Phil. III, 39. qui (Martiales) se ad senatus auctoritatem, ad libertatem vestram, ad universam rem publicam contulerunt; ib. IV, 5. legio Martia et legio quarta ita se contulerant ad auctoritatem senatus et rei publicae dignitatem, ut ..; ib. XI, 20. — de: Sulla cum Scipione ... de auctoritate senatus, ... de iure civitatis leges ||legis|| inter se et ||se|| condiciones contulerunt; ib. XII, 27.

coniungo cum: optimos viros honestissimosque homines, maxime cum auctoritate huius ordinis populique Romani dignitate coniunctos; Phil. XIV, 8.

constituo in: bono praesidio munitur existimatio tua, si quidem in Apronii constituitur diligentia atque auctoritate; Verr. III, 154.

depello a: quos ... nec tela nec faces a vestra auctoritate, a populi Romani dignitate, a mea salute depellerent; sen. 7.

deripio de: ut ille vidit, quantum de mea auctoritate deripuisset, tantum se de huius praesidiis deminuturum, sic ..; Sulla 2.

detraho de: quod ..., quantum potest, de auctoritate senatus detrahit; Cluent. 140. quoniam L. Torquatus ... existimavit ... aliquid se de auctoritate meae defensionis posse detrahere; Sulla 2.

dico contra: cum etiam tibi contra senatus totiusque Italiae auctoritatem et studium dicendi potestas fuit; dom. 90. neque enim est meum ... contra auctoritatem senatus dicere; Balb. 34. — de: reliquum est, ut de Q. Catuli auctoritate et sententia dicendum esse videatur; imp. Pomp. 59. ſ. I. est tanta; Balb. 10.

interest inter: vide quid intersit inter tuam libidinem maiorumque auctoritatem; Verr. V, 85.

proficiscor a: atque haec tot exempla tanta ac tam nova profecta sunt in eundem hominem a Q. Catuli atque a ceterorum eiusdem dignitatis amplissimorum hominum auctoritate; imp. Pomp. 63.

pugno contra: quamvis mihi res ||res mihi|| non placeat, tamen contra hominum auctoritatem pugnare non potero; Verr. III, 209.

recedo ab: ut ab institutis superiorum, ab auctoritate senatus, ab iure omnium Siculorum ne recedatur; Verr. II, 38.

redeo ad: Antonium ... ad auctoritatem senatus esse rediturum; Phil. I, 8.

repono in: senatum populumque Romanum ... magnam spem in eius virtute, auctoritate, felicitate reponere otii, pacis, concordiae, libertatis; Phil. V, 41.

revoco ad: cum sperarem aliquando ad vestrum consilium auctoritatemque rem publicam esse revocatam; Phil. I, 1.

seiungo a: quorum animos a vestra auctoritate seiunctos esse arbitrabatur ||arbitrabamur||; har. resp. 47.

sentio cum(?): de familia nobili ipsi quoque cum orbis terrarum auctoritate sentiatis **; Scaur. 45.

transfero ad: nam illud quidem minime probandum est, ad notationes auctoritatemque censoriam exemplum illos e ||illos|| consuetudine militari transtulisse; Cluent. 128.

III. **nach Adjectiven**: 1. **Dativ**: funestus: exorta est illa rei publicae, sacris religionibus, auctoritati vestrae, iudiciis publicis funesta quaestura; har. resp. 43.

2. **Ablativ**: dignus: vestra .. auctoritate et prudentia dignissimum est, iudices ..; Verr. III, 10. quid horum auctoritate, quibus indicandum est, dignum esset ostendi; Caecin. 81..

fretus: equestri vetere illa auctoritate et gratia fretus adfirmavit ..; Verr. III, 61.

praeditus: homines sapientes et ista auctoritate et potestate praeditos, qua vos estis, ... eis (rebus) maxime mederi convenit; Sex. Rosc. 154. prudentissimi viri, summa auctoritate praediti ..., nomen Hieronicae legis mutare noluerunt; Verr. III. 19. defendebat Xenonem homo summo splendore et summa auctoritate praeditus, M. Cossutius; ib. 55. homo ... quid faceret denique illa aetate et

auctoritate praeditus nesciebat; ib. 62. cum hoc mihi ... demonstravit ... homo summo ingenio, summa prudentia, summa auctoritate praeditus; ib. 170. quem ad modum spectatissimum ... hominem, summo consilio, summa virtute, summa auctoritate domestica praeditum, ... civem retinere possemus; Caecin. 102. P. Quintilius Varus, homo summa religione et summa auctoritate praeditus, ... dicebat; Cluent. 53. non maximis opibus neque summa auctoritate praediti; leg. agr. I, 8. quem cum videas hoc honore, auctoritate, virtute, consilio praeditum non dubitasse quin ..; Sulla 4.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** alqd: ſ. I. est in; Verr. I. 68. imp. Pomp. 2. Cluent. 186. Muren. 82. inest; Sulla 12. — II. adfero; div. Caec. 63. Muren. 4. Flacc. 65. Sulla 10 (S. 91, a). habeo; div. Caec. 17. Verr. II, 14. III, 209. V, 3. Caecin. 80. Muren. 38. 90. suscipio; Verr. V, 152. tribuo; Vatin. 41.

acies: at nos vicesimum iam diem patimur hebescere aciem horum auctoritatis; Catil. I, 4.

actor: video P. Sestium, meae salutis, vestrae auctoritatis, publicae causae defensorem, propugnatorem, actorem reum; Sest. 144.

adflictor: senatus odit te ..., adflictorem ac perditorem non modo dignitatis et auctoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui; Piso 64.

approbatio: cum C. Caesar ... approbatione auctoritatis meae colonias patrias adiit; Phil. V, 23.

confirmatio: is ipse (senatus) ... confirmationem auctoritatis suae vestrae potestati permissam esse sentit; Flacc. 4.

defensor: ſ. actor.

gravitas: quem P. Servilius ... et auctoritatis et orationis suae divina quadam gravitate ad sui generis ... facta virtutesque revocavit; sen. 25.

homo: tu, homo minimi consilii, nullius auctoritatis, ... totam Hieronicam legem sustulisti? Verr. III, 19. tamenne plus Gallorum consensio valebit quam summae auctoritatis hominum? Font. 16.

ius: haec (civitas) apud te cognationis, fidelitatis, vetustatis, auctoritatis ne hoc quidem iuris obtinuit, ut ..; Verr. V, 125. multae sunt domus in hac urbe ... atque haud scio an paene cunctae iure optimo, sed tamen ... iure auctoritatis, iure mancipi, iure nexi; har. resp. 14.

partes: ſ. I. est in; Balb. 1.

propugnator: ſ. actor.

ratio: sed ego habebo rationem auctoritatis meae; Verr. III, 164.

spes: qui senatum dolent ad auctoritatis pristinae spem revirescere; Phil. VII. 1.

2. **Ablativ:** alqs: P. Caesennius, auctor fundi, non tam auctoritate gravi quam corpore; Caecin. 27.

alqd: nihil enim umquam audivi quod mihi de iure subtilius dici videretur, ... nihil inlustriore auctoritate de bellis; Balb. 2.

consul: quae comitia primum habere coepit consul cum omnibus in rebus summa auctoritate, tum harum ipsarum legum ambitus auctor; Planc. 49.

homo: eum cum illa auctoritate *hominem* miseria videres praeditum; Verr. V, 108. legatos vestros || nostros ||, homines auctoritate tenui, ... exterae nationes ferre vix possunt; leg. agr. II, 45.

vir: adest vir summa auctoritate et religione et fide, M. Lucullus; Arch. 8. primum processit qua auctoritate vir! vini, somni, stupri plenus; sen. 13. L. Diadematus consularis, summa auctoritate vir; Quir. 6. vir summa auctoritate, summa eloquentia, dixit ..; prov. cons. 45. cum essent tales virtute, auctoritate, nobilitate summa || † summi || viri; Phil. XI, 27.

3. **mit Präpositionen:** alqs sine: sine libertate, sine auctoritate, sine ulla specie consulari ... videre te volui: vidi; Piso 99.

condiciones, leges de: ſ. II. 5. confero de.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** accusare: nunc hominem tabulis, testibus, privatis publicisque litteris auctoritatibusque accusemus; Verr. a. pr. 33.

adducere: auctoritate advocatorum [et vi tormentorum] adducti in veritate manserunt; Cluent. 176. cum Magnum Pompeium ... auctoritate adduxit ad pacem; Phil. XIII, 8.

adiuvare: studio, consilio, auctoritate unus adiuvit plurimum; Sulla 34.

agere: agebat auctoritate, agebat consilio, agebat per summum ordinem; Sest. 87.

antecedere: incipit is loqui, qui et auctoritate et aetate et ... usu rerum antecedebat; Verr. IV, 138.

antecellere: qui aetate, honore, auctoritate antecellunt; dom. 132.

approbari: si auctoritate virorum talium vis armatorum hominum *in* iudicio approbata videatur; Caecin. 38.

armare: temeritatem concitatae multitudinis auctoritate publica armare; Milo 2.

cadere: omnibus istis latronibus auctoritate ipsa senatus iam pridem de manibus arma cecidissent; Phil. XIV, 21.

cohonestare: quorum tu auctoritate statuas cohonestare tuas conatus es; Verr. II, 168.

commendare: me idem senatus exteris nationibus ... auctoritate sua, consularibus litteris ... civem servatoremque rei publicae commendavit; Piso 34.

commovere: non dubitabat quin ... aequitate causae, auctoritate sua commovere hominem posset; Verr. I, 126. iste ... neque ulla aequitate orationis neque auctoritate M. Marcelli commotus est; ib. 135. ac tamen ... idem ille populus horum auctoritate maxime commovebatur; Sest. 105.

comparari: qui neque aetate neque ingenio neque auctoritate sim cum his, qui sedeant, comparandus; Sex. Rosc. 1.

comprimere: qui ... improbos auctoritate sua compresserit, bonos excitarit; sen. 29.

comprobare: ne libido violandae necessitudinis auctoritate iudicum comprobaretur; div. Caec. 68. quae (causa) beneficio legis, auctoritate municipii, testimonio Luculli, tabulis Metelli comprobetur; Arch. 31. consulatum meum tot, tantis, tam ornatis iudiciis, testimoniis, auctoritatibus comprobatum; dom. 76. cum id, quod defendo, voluntate eorum, auctoritate, legatione ipsa comprobetur; Balb. 39. ut ea, quae sua sponte clarissimus adulescens ... gerit, haec auctoritate nostra comprobentur; Phil. III, 7. ut D. Bruti privatum consilium auctoritate publica comprobemus; ib. 12. quod .. ille bellum privato consilio susceperat, id vos auctoritate publica comprobastis; ib. V, 28. quorum privatum de re publica consilium et factum auctoritate vestra est comprobatum atque laudatum; ib. X, 23.

confirmari: vos id statuere in gravissima causa, praesertim aliorum auctoritate iam confirmatum, dubitabitis? Verr. II, 109. quod si auctoritatibus hanc causam .. confirmandam putatis, est vobis auctor ..; imp. Pomp. 68.

coniunctus: qui ... hoc foedere Catuli senatusque auctoritate se nobiscum coniunctissimos esse arbitrati sunt; Balb. 39.

consequi: ita Gaditana civitas, ... quod Q. Catuli, summi viri, auctoritate, quod iudicio senatus, quod foedere (consequi potuit), consecuta est; Balb. 35.

consignare: qui ... vim et crudelitatem privilegii auctoritate honestissimorum hominum et publicis litteris consignarit ||consignavit||; sen. 29.

constituere: vestra auctoritate hoc constituetur, hoc praescribetur; Caecin. 76. ut ea dicamus, non quae nostra auctoritate constituantur, sed quae ex re ipsa causaque ducantur; Cluent. 139. id vos ista auctoritate constituetis ratum esse oportere? dom. 120. quod ea ... auctoritate erant et sententia Ser. Sulpicii constituta; Phil. IX, 7.

contendere: non opibus contendo, non auctoritate, non gratia, sed precibus; Planc. 102.

convinci: negare qui potes? an ut tanta auctoritate litterarum, tot testibus publicanis convincare? Verr. III, 169. postea quam certis litteris, testibus auctoritatibusque convincitur; ib. V, 103.

dare: hanc vos igitur, pontifices, iudicio atque auctoritate vestra tribuno plebis potestatem dabitis, ut proscribere possit quos velit? dom. 44. postea quam illius auctoritate eam dedi veniam quam debui; Rab. Post. 33. ſ. sumi.

declarare: ista praeclara ... psephismata, non sententiis neque auctoritatibus declarata ..., sed ... profundendo .. clamore multitudinis concitatae; Flacc. 15. nihil populus suffragiis, nihil hic ordo auctoritate declaravit; sen. 6.

deduci: ut ... promulgarit (rogationem) impulsus amore fraterno, destiterit fratris auctoritate deductus; Sulla 62.

defendere: is ... praeter ceteros in ea vicinitate eam partem causamque opera, studio, auctoritate defendit; Sex. Rosc. 16. eius omnis res gestas non solum obtinemus, verum etiam ... publica auctoritate defendimus; Verr. III, 81. istius innocentiam M. Antonii facto atque auctoritate defendito; ib. 216. vos .., pontifices, qui me vestris sententiis auctoritatibusque defendistis; dom. 69.

defugere: summi civitatis viri ..., quorum auctoritate illam coniunctionem Caesaris defugi; prov. cons. 45.

deminui: nihil enim potest de tutela legitima nisi omnium tutorum auctoritate deminui; Flacc. 84.

depelli: te ex illa ... non tribunicia actione, sed regia meo consilio, virtute, auctoritate esse depulsum; Rabir. 17.

deterrere: testis ... non solum auctoritate deterrere, sed etiam consulari metu et duorum praetorum potestate; Verr. a. pr. 28.

dici: in quo ea, quae dicuntur a testibus, coniecturae ... traduntur, quanta auctoritate, quanta animi aequitate ... dicantur; Font. 23.

discedere: cum ... Sextus .. Pompeius ... huius ordinis auctoritate ab armis discesserit; Phil. V, 41.

efficere: quantum cura, labore, vigiliis, auctoritate, consilio niti atque efficere potero; Phil. IV, 16. cum speraretis nihil esse quod non illius auctoritate et sapientia effici posset; ib. IX, 8.

eripere: quorum ego consilio atque auctoritate rem publicam consul ex vestris manibus ac faucibus eripui; dom. 132.

excellere: Q. Rubrium, excellentem virtute, auctoritate, copiis; Verr. III, 185.

excitare: qui ... populum Romanum desiderantem non auctoritate sua solum, sed etiam precibus ad meam salutem excitavit; har. resp. 46. qui excitatus cum summa ||summa cum|| auctoritate P. Servilii *tum incredibili* quadam gravitate dicendi ..; Sest. 130. et hos auctoritate mea censes excitatos potius quam caritate rei publicae? Phil. II, 27. ſ. comprimere.

exsistere: ex quibus excellenti animo, virtute, auctoritate, praesidio, copiis T. Annius et P. Sestius praestanti in me benevolentia ... exstiterunt; Quir. 15.

exstingui: non potest ullius auctoritate tantus senatus populique Romani ardor exstingui ||*restingui*||; Phil. XIII, 15.

facere: hoc testibus, hoc tabulis privatis publicisque auctoritatibus ita vobis planum faciemus, ut ..; Verr. a. pr. 56. iure, legibus, auctoritate omnium, qui consulebantur, testamentum P. Annius fecerat non improbum; ib. I, 107. si vos me in meis aedibus conlocatis, id quod in omni mea causa semper studiis, consiliis, auctoritatibus sententiisque fecistis; dom. 100. itaque senatum bene sua sponte firmum firmiorem vestra auctoritate fecistis; Phil. VI, 18.

firmare: ut ea vestra quoque auctoritate firmentur ||firmetur||, censeo ..; Phil. XI, 29. quorum commoda ... semper ego sententia, auctoritate, oratione firmavi; ib. XII, 29.

frangere: auctoritate enim senatus consensuque populi Romani facile hominis amentis fregissemus audaciam; Phil. III, 2. ut igitur Catilinam diligentia mea, senatus auctoritate ... fregistis, sic ..; ib. IV, 15.

gravis: nullam enim (civitatem) reperietis aut officiis fideliorem ... aut auctoritate graviorem; Verr. III, 170.

habere: cum (provinciam) et auctoritate senatus et sorte haberet; Piso 50.

impetrare: id .., cum ipse per se dignus putaretur, tum auctoritate et gratia Luculli ab Heracliensibus impetravit; Arch. 6.

incumbere: neminem esse ex illo honoris gradu qui non omni studio, virtute, auctoritate incubuerit ad rem publicam conservandam; Sulla 82.

inferior: quo ore iste ceteros homines inferiores loco, auctoritate, ordine ... solitus sit appellare; Verr. I, 127.

instrui: ego provinciam Galliam senatus auctoritate exercitu et pecunia instructam et ornatam ... deposui; Piso 5. (Graecia) M. Bruti imperio, auctoritate, copiis non instructa solum, sed etiam ornata; Phil. X, 9.

intermitti: cuius auctoritate et exemplo numquam est intermissa a maioribus nostris largitio et communicatio civitatis; Balb. 31.

interrogare: quoniam priore actione ... conscientia tua atque auctoritate meorum testium testem nullum interrogasti; Verr. V, 155.

iudicare: cum Centuripinorum ... civitas ... publico consilio atque auctoritate iudicarit C. Verris statuas esse in urbe sua non oportere; Verr. II, 163. duos solos video auctoritate censorum adfinis ei turpitudini iudicari; Cluent. 127.

laborare: Cn. Pompeium studio et auctoritate ... pro salute mea laborasse; dom. 30.

laudare: cum laudati auctoritate vestra veterani milites ||sunt||; Phil. VII, 10. ſ. comprobare; Phil. X, 23. II, 1. habeo; Verr. IV, 24.

mittere: quod ... in operas plurimos patris auctoritate et gratia miserit; Planc. 47.

moveri: non modo non recuso, sed etiam postulo ut provinciarum auctoritate moveamini; Flacc. 100.

niti: non gratia, non auctoritate cuiusquam, non potentia nititur; Verr. a. pr, 15. ſ. efficere.

obtinere: possumus auctoritate societatis, cuius litteris utimur, quod dicimus obtinere, an ..? Verr. III, 168. ille designatus consul ... privatus (ludos) fieri vetuit atque id, quod nondum potestate poterat, obtinuit auctoritate; Piso 8.

opprimere: hos vestra auctoritate, vestra religione, vestris sententiis se oppressuros arbitrantur; Sest. 2.

ornari: tu, C. Piso, tali fide, virtute, gravitate, auctoritate ornatus; Qu. Rosc. 7. ego cum ||enim|| vestris armis armatus sim ||armatus|| insignibusque amplissimis ornatus ||exornatus||, imperio, auctoritate; leg. agr. II, 101. ſ. instrui.

ostendere: cum iste calumniae licentiam sua auctoritate ostendisset; Verr. II, 67.

patefacere: id providete, ne avaritiae ... auctoritate vestra viam patefaciatis inlustrem atque latam; Verr. III, 219.

perficere: ipse adsiduitate, consilio, auctoritate, diligentia perfecit, ut ..; Sex. Rosc. 149. et quisquam dubitabit quid virtute perfecturus sit qui tantum auctoritate perfecerit? imp. Pomp. 45. itaque vestro studio atque auctoritate perfectum est, ut ..; sen. 4. id illum fide, consilio, virtute, auctoritate, felicitate denique sua facillime perfecturum; dom. 16.

perfringere: ut earum rerum vi et auctoritate omnia repagula pudoris officiique perfringeres; Verr. V, 39. ut aliquando perficeretur || proficeret ||, cum primum licuit, (senatus) frequentia atque auctoritate perfregit || perfecit ||; Quir. 10.

permoveri: (consul) permotus cum auctoritate vestra tum illius || *illa* || P. Servilii incredibili gravitate dicendi; prov. cons. 22.

placari: in turbulenta contione, quae tamen huius auctoritate placata est; Milo 58.

posse: cum .. (Sthenius) tota Sicilia multum auctoritate et gratia posset; Verr. II, 106. qui ... tantum auctoritate apud suos civis potuit, ut ..; ib. 113. quicquid auctoritate, fide, constantia possum, id ..; imp. Pomp. 69.

praecidere: velim quaerere nunc ex ipso Metello quidnam sua vi et auctoritate mihi ex hac oratione praeciderit; Verr. II, 164.

praescribi: ſ. constituere; Caecin. 76.

praestans: quis virtute, consilio, auctoritate praestantior (commemorari potest)? Cluent. 107.

praestare: nos, qui antea ... omnis socios in ultimis oris auctoritate nostri imperii salvos praestare poteramus; imp. Pomp. 55. sive egomet aliquid adventu meo, consilio, auctoritate, diligentia pro tanto beneficio populo Romano praestare debui, praesto, promitto, spondeo; dom. 17.

profici: cum (M. Cato) iam desperasset, aliquid auctoritate sua profici posse; Sest. 60.

propulsare: ut meo facto vobis probato maiore auctoritate ab huius honore ... inimicorum impetus propulsare possim; Muren. 2.

providere: id (dedecus) ne accidat, tu tua auctoritate, sapientia, diligentia, M.' Glabrio, potes providere; Verr. a. pr. 51.

redire: qui L. Metelli auctoritate in agros atque ad suum Larem familiarem redirent; Verr. III, 125.

reduci: qui ... reducti (sunt) inimicis interfectis ..., non auctoritate senatus, non comitiis centuriatis; dom. 87.

reprehendere: ut (censores) viderentur per hominum idoneorum ignominiam sua auctoritate iudicia reprehendisse; Cluent. 130.

repudiari: omnis .. audacia gladiatoris amentis auctoritate nostra repudianda est; Phil. V, 10.

rescindi: sin autem vestra auctoritate sapientiaque, pontifices, ea, quae furore improborum ... gesta sunt, rescinduntur ..; dom. 2. quae nisi auctoritate senatus rescinduntur ..; Phil. V, 11.

resistere: restitit (ille vir) auctoritate sua reliquis rebus; Sest. 67. qui auctoritate, qui fide, qui constantia ... consiliis audacium restiterunt; ib. 139.

respondere: qua re videte, ut horum auctoritatibus illorum orationi, qui dissentiunt, respondere posse videamur; imp. Pomp. 68.

restitui: tribuniciis superiores illi rogationibus, nulla auctoritate senatus sunt restituti; Quir. 10. ego ... hac auctoritate senatus, tanta consensione Italiae ... mihi, meis, rei publicae restitutus; ib. 18. me, quem auctoritate, studio, sententiis restituistis; dom. 147.

retineri: si per alias res eadem facta vis est, ea, tametsi verbis interdicti non concluditur, sententia tamen iuris atque auctoritate retinetur; Caecin. 63.

revocari: me, qui nulla lege abessem, non restitui lege, sed revocari senatus auctoritate oportere; Sest. 73.

sedare: cum ... ipse ... clamorem hominum auctoritate, impetum improborum virtute sedavit; Sest. 62.

servare: qui rem publicam senatus auctoritate servarat; Piso 29.

sublevare: hi te homines auctoritate sua sublevent, qui ..; Verr. IV, 20.

subvenire: te consule ... senatui populoque Romano non est licitum non modo sententiis atque auctoritate sua, sed ne luctu quidem ac vestitu rei publicae subvenire; sen. 16.

sumi: cum audiret senatus consentientis auctoritate arma sumpta || esse ||, consulibus ... rem publicam defendendam datam; Deiot. 11.

superare: quem (exercitum) consul non armis, sed vestra auctoritate superaram; sen. 32.

suscipere: princeps P. Lentulus auctoritate ac sententia sua ... causam suscepit; Sest. 70. in quo (genere accusationis) ... omnia conspiratione, imperio, auctoritate, spe, minis videtis esse suscepta; Scaur. 37.

sustinere: quem existimetis facillime posse magnitudinem causae ac iudicii sustinere fide, diligentia, consilio, auctoritate; div. Caec. 73. est enim, credo, is vir iste, ut civitatis nomen sua auctoritate sustineat; Flacc. 34.

tenere: qui multitudinem illam non auctoritate sua, sed sagina tenebat; Flacc. 17.

testari: quae (laus Bruti) gratissima memoria omnium civium inclusa nondum publica auctoritate testata est; Phil. X, 7.

tradere: a senatoribus? qui te auctoritate sua, spoliatum ornamentis omnibus, vinctum paene Africanis oratoribus tradiderunt; Fr. B. VIII, 14, c.

traducere: quas (legiones) ille a C. Antonii scelere avertit et ad rem publicam sua auctoritate traduxit; Phil. X, 6.

tueri: is oberit honestissimo filio pater, qui vel minus honestum et alienum tueri vel auctoritate sua vel gratia possit? Planc. 32.

valere: quae omnia ante istum praetorem et nostrorum magistratuum auctoritate et Halaesinorum summa voluntate valuerunt; Verr. II, 122. expulsus regno tandem aliquando ***Mithridates*** tantum tamen consilio atque auctoritate valuit, ut ..; Muren. 33. „quid sibi iste volt? nescit quantum auctoritate valeat!" dom. 29. armis nunc omnia tenemus; auctoritate valemus plurimum; Phil. XII, 13.

venire: ſ. II, 1. habeo; Verr. IV, 24.

vincere: (legiones Pansae) vincunt numero, vincunt aetatibus; nimirum etiam auctoritate vincunt; Phil. XI, 39.

vocari: cum ... ad meam salutem non solum auctoritate, sed etiam precibus vestris vocarentur; har. resp. 3.

2. **Präpositionen:** a: approbari: ista corruptela servi si non modo impunita fuerit, sed etiam a tanta auctoritate approbata ..; Deiot. 30. — defendi: in quibus (criminibus) tamen Murena [a] senatus auctoritate defenditur; Muren. 73.

ad: ſ. I. proficiscitur.

contra: ludi compitalicii, tum primum facti post L. Iulium || Luscellum || et C. Marcium || Marium || consules contra auctoritatem huius ordinis; Piso 8. inde iter Alexandream contra senatus auctoritatem, contra rem publicam et religiones; Phil. II. 48.

cum: videt etiam tot tam gravis ab amicissimis civitatibus legationes cum publicis auctoritatibus convenisse; Verr. a. pr. 7. qui ... cum esset sententiam rogatus, hoc initio est summa cum aucto-

ritate usus; ib. 44. nisi mecum ipse senex ... summa cum auctoritate esset locutus; ib. III, 62.
de: tandem aliquid invenimus, quod ista mulier de suorum propinquorum, fortissimorum virorum, sententia atque auctoritate fecisse dicatur; Cael. 68.
ex: qui ex iuris peritorum consilio et auctoritate restipularetur a Fannio diligenter; Qu. Rosc. 56. non potius contra iuris consultos [statuunt, si] aliter pronuntiatum est ac placuit Mucio || Mucio placuit ||, quam ex eorum auctoritate; Caecin. 69. quod (factum) ex auctoritate senatus consensu bonorum omnium pro salute patriae gessissem; dom. 94. quod ex senatus auctoritate et senatum et omnis bonos meae salutis causa mutata veste vidi; ib. 99. eius civis, qui rem publicam ex senatus auctoritate consul defendisset; ib. 114. nonne eam rem ex auctoritate senatus ad hoc conlegium Sex. Iulius praetor rettulit? ib. 136. senatus in loco augusto consecratam iam || eam || aram tollendam ex auctoritate pontificum censuit; ib. 137. quae (domus) .. aedificatur ex auctoritate senatus pecunia publica; har. resp. 15. civis erat expulsus is, qui rem publicam ex senatus auctoritate cum omnibus bonis defenderat; Sest. 53. ut legati ex eius ordinis auctoritate legarentur; Vatin. 35. quid egi nisi ex huius ordinis consilio, auctoritate, sententia? Phil. II, 11. pedestrem ex aere statuam tamquam ex eius auctoritate et voluntate decerno; ib. IX, 13. de quibus ... sanciendis legem comitiis centuriatis ex auctoritate nostra laturus est; ib. X, 17.
per: hic ... accusare cum moderate, a quo ipse nefarie accusatur, per senatus auctoritatem non est situs; Sest. 95.
pro: videor hoc leviter pro mea . certe pro levi, al. || auctoritate vobis praecipere posse, ut ..; Font. 42. vos ... pro auctoritate consulari hortor ..., ut ..; Muren. 86. omnes, ... qui salvum volunt, pro sua parte atque auctoritate defendunt; Sulla 4. quam rationem ... P. Sestius secutus ... pro vestra auctoritate ... nullum vitae discrimen vitandum umquam putavit; sen. 20. vobismet ipsis, pontifices, ... pro vestra auctoritate et sapientia consulere debetis; dom. 45.
propter: quam idoneus (sit Claudius) propter cuius auctoritatem et dignitatem Sthenius ab omnium Siculorum consuetudine discederet; Verr. II, 107.
sine: quod tua sponte iniussu populi sine senatus auctoritate iura provinciae Siciliae mutaveris, id reprehendo; Verr. III, 17.

aucupium, Haschen: tum illud, quod dicitur SIVE, NIVE, inrident; tum aucupia verborum et litterarum tendiculas in invidiam vocant; Caecin. 65.

aucupor, haschen: alqd: quod si ... in alicuius eloquentia aut gratia spem aliquam conlocasset, profecto non haec omnia conligeret atque aucuparetur; Verr. a. pr. 9.
imbecillitatem: cur matri praeterea blanditur? cur epistulis et sororis et matris imbecillitatem aucupatur? Flacc. 92.
orationem: non (sum) tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper et omnis undique flosculos carpam atque delibem; Sest. 119.
rumorem: ut levitatis est inanem aucupari rumorem et omnis umbras etiam falsae gloriae consectari, sic ..; Piso 57.
rumusculos: illi quinque, qui imperitorum hominum rumusculos aucupati tum illum absolverunt; Cluent. 105.
tempus: cum praesertim tam multi occupationem eius observent tempusque aucupentur, ut ..; Sex. Rosc. 22.
verba: sermo hercule [et] familiaris et cotidianus non cohaerebit, si verba inter nos aucupabimur; Caecin. 52.

vim: quoniam verborum vim necessario similitudine rerum aucupamur; Caecin. 88.

audacia, Kühnheit, Verwegenheit, Vermessenheit: I. **absolut**: 1. **Subject**: cedit: qui si omnes viverent, bellum omnino hoc non fuisset; auctoritati cessisset audacia; Phil. XIII, 18.
deturbat: sua quemque fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat; hae sunt impiorum furiae, hae flammae, hae faces; Piso 46.
discedit: improbum (te) fecit ea, quae, dum timor abest, a te non discedit, audacia; Phil. II, 90.
eminet: quod ... ei, quorum eminet audacia atque proiecta est, a consiliis malitiae deseruntur: quod si aut confidens astutia aut callida esset audacia, vix ullo eis obsisti modo posset; Cluent. 183.
erumpit: ex luxuria exsistat avaritia necesse est, ex avaritia erumpat audacia; Sex. Rosc. 75.
est in: tantam esse in homine impudentiam atque audaciam, ut ..; Verr. V, 106. tantum esse in homine sceleris, audaciae, crudelitatis ... numquam putavi; Sest. 22. quae tanta in te fuerit audacia, quae tanta vis, ut ..? Vatin. 17. cum in Albucio nec Pisonis libidines nec audacia Gabinii fuerit; prov. cons. 16. in altero pudor, ... integritas; in illis ... libidines, scelera, ad omne facinus immanis audacia; Phil. XIII, 10. vgl. V, 2. praeter. — istinc: si ... istinc Staienus, istinc denique omnis fraus et audacia est, hinc pudor ..; Cluent. 83. — callida: s. eminet. — fax, flamma, furia: s. deturbat. — gemina: par est avaritia, similis improbitas, eadem impudentia, gemina audacia; Sex. Rosc. 118. — humana: non enim iam sunt mediocres hominum libidines, non humanae ac tolerandae audaciae; Catil. II, 10. — perspicua: ut omnibus istius furta, illius flagitium, utriusque audacia perspicua esse posset; Verr. II, 189. — quae: quid hoc est? quae impudentia? quae audacia? Verr. I, 36. quae, malum, est ista tanta audacia atque amentia? ib. 54. vgl. est in.
facit: s. discedit.
fugit: unus inventus est qui id auderet, quod omnium fugisset et reformidasset audacia; Phil. II, 64.
habet: quod ad tuam ipsius amicitiam ... faciliorem aditum istius habet nequitia et audacia quam cuiusquam nostrum virtus et integritas; Verr. III, 7.
iactat se: quem ad finem sese effrenata iactabit audacia? Catil. I, 1.
latet: num quod lateat facinus, num quae crudelitas, num quae audacia; Sulla 78.
obstat: tres sunt res ..., quae obstent hoc tempore Sex. Roscio: crimen adversariorum et audacia et potentia. criminis confictionem accusator [Erucius] suscepit; audaciae partis Roscii sibi poposcerunt; Sex. Rosc. 35.
potest: si quantum in agro locisque desertis audacia potest, tantum in foro ... impudentia valeret ..; Caecin. 1.
prorumpit: eo prorumpere hominum cupiditatem et scelus et audaciam, ut ..; Sex. Rosc. 12.
pugnat: intellegetis illinc ab initio cupiditatem pugnasse et audaciam, hinc veritatem et pudorem ... restitisse; Quinct. 79.
reddit: nisi ipsos caecos redderet cupiditas et avaritia et audacia; Sex. Rosc. 101.
reformidat: s. fugit.
versatur: statuistis etiam intra muros Antonii scelus audaciamque versari; Phil. III, 13.
vincit: vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia; Cluent. 15.
2. ecce: ecce ... consulum scelus, cupiditas, egestas, audacia; prov. cons. 43.

3. **Ausruf**: o di immortales! incredibilem avaritiam singularemque audaciam! Verr. I, 87. huncine hominem! hancine impudentiam, iudices! hanc audaciam! ib. V, 62. o libidinem effrenatam et indomitam! o audaciam singularem! Cluent. 15. o incredibilem audaciam! o impudentiam praedicandam! Phil. II, 4. o audaciam immanem! ib. 68. o admirabilem impudentiam, audaciam, temeritatem! ib. III, 18.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adfero: hasta Caesaris ... multis improbis et spem adfert et audaciam; Phil. VIII, 9.

admiror: illa (Sassia) .. non admiratur || *demiratur* || audaciam, non impudentiam aspernatur; Cluent. 27.

arceo: videbam illud scelus tam importunum, audaciam tam immanem adulescentis furentis ... non posse arceri otii finibus; har. resp. 4.

audio: audite etiam singularem eius, iudices, cupiditatem, audaciam, amentiam, in eis praesertim sacris polluendis, quae ..; Verr. IV, 99.

coërceo: quid enim me interponerem audaciae tuae, quam neque auctoritas huius ordinis neque existimatio populi Romani neque leges ullae possent coërcere? Phil. II, 9.

cognosco: quo facilius et huius hominis innocentissimi miserias et illorum audaciam cognoscere possitis; Sex. Rosc. 14. qua in re nihil aliud adsequeris, nisi ut ab omnibus mortalibus audacia tua cognoscatur et impudentia; ib. 95. vos tantum hominis audaciam amentiamque cognoscite; Verr. I, 105. cognoscite hominis apertam ac non modo non ratione, sed ne dissimulatione quidem tectam improbitatem et audaciam; ib. II, 71. cum hanc eius consuetudinem audaciamque cognosset avunculus illius adulescentis Oppianici; Cluent. 33. quo etiam facilius *hi et Scauri innocentiam et testium tuorum audaciam cognoscere possint;* Scaur. c. 5. § 7.

comprehendo: cera deprehensa confiderem totius testimonii fictam audaciam manifesto comprehensam atque oppressam teneri; Flacc. 38.

comprimo: necesse putavit esse ... poenam graviorem constituere, ut metu comprimeretur audacia; Tull. 11. quorum ego ferrum et audaciam reieci in campo, debilitavi in foro, compressi etiam domi meae saepe .., his ..; Muren. 79. quae pestis Graeciae fuisset || Graeciae ||, nisi incredibilis ac divina virtus || caes. || furentis hominis conatum atque audaciam compressisset? Phil. X, 11.

comprobo: hanc vos, pontifices, tantam, *tam* variam, tam novam in omni genere voluntatem, impudentiam, audaciam, cupiditatem comprobabitis? dom. 116.

condemno: an amici tui tabellas abdiderint idemque silentio suo temeritatem atque audaciam tuam condemnarint; Piso 39.

confirmo: vivis non ad deponendam, sed ad confirmandam audaciam; Catil. I, 4.

contineo: accusatores multos esse in civitate utile est, ut metu contineatur audacia; Sex. Rosc. 55.

contundo: quod ego unus relictus ex multis contudi et fregi adiuvantibus vobis exsultantis praedonis audaciam; Phil. XIII, 29.

corroboro: si vellent, fortasse vix possent frangere hominis sceleratissimi corroboratam iam vetustate audaciam; Milo 32.

debilito: horum ego cotidie consiliis occurro, audaciam debilito, sceleri resisto; Muren. 80. ſ. comprimo; Muren. 79.

defendo: tu mihi, quasi omnia eius facta ... iudices comprobarint, ita M. Antonii exemplo istius audaciam defendis? Verr. III, 213.

defigo: nihil de hac eius urbana, quam ille praesens in mentibus vestris oculisque defixit, audacia loquor; prov. cons. 8.

depono: ſ. confirmo.

do: vide quid licentiae, Caesar, nobis tua liberalitas det vel potius audaciae; Ligar. 23.

duco: curate ut ... graviorem duxisse (videamini) eius obsecrationem, quae vestris sacris praesit, quam eorum audaciam, qui cum omnium sacris delubrisque bella gesserunt; Font. 49.

effreno: ſ. I, 1. iactat se. — fingo: ſ. comprehendo.

frango: ut ferocitatem istam tuam comprimerem et audaciam frangerem; Vatin. 2. auctoritate enim senatus consensuque populi Romani facile hominis amentis fregissemus audaciam; Phil. III, 2. ſ. contundo. corroboro.

habeo: ad Alexandrinos istos revertamur. quod habent os, quam audaciam! Rab. Post. 34.

iudico: ut ... eo maiore odio dignam istius incredibilem audaciam iudicetis; Verr. IV, 73.

minuo: atque is ... ne fortuna quidem fractus minuit audaciam nec ruere demens nec furere desinit; Phil. III, 31.

noto: notetur etiam M. Antonii nefarium bellum gerentis scelerata audacia; Phil. IX, 15.

novi: nostis os hominis, nostis audaciam; Verr. II, 48. numquam patietur (Antonius), mihi credite: novi violentiam, novi impudentiam, novi audaciam; Phil. VI, 6.

opprimo: insidiator superatus est, vi victa vis vel potius oppressa virtute audacia est; Milo 30. unum studetis, M. Antonii conatus avertere a re publica, furorem exstinguere, opprimere audaciam; Phil. VI, 18. ſ. comprehendo.

ornor: ſ. V, 1, comprobare: dom. 76.

ostendo: quibus ... argumentis accusatorem censes uti oportere? nonne et audaciam eius, qui in crimen vocetur, singularem ostendere et ..? Sex. Rosc. 38. cum vita hominis perditissima, tum singularis audacia ostendatur necesse est, neque audacia solum, sed summus furor atque amentia; ib. 62.

perhorresco: servus est nemo, qui modo tolerabili condicione sit servitutis, qui non audaciam civium perhorrescat; Catil. IV, 16.

perspicio: nos etiam languidiores postea facti sumus quam M. Antonii non solum audaciam et scelus, sed etiam insolentiam superbiamque perspeximus; Phil. VIII, 21.

pertimesco: si ego in causa tam bona ... contemptissimorum consulum levitatem audaciamque pertimui ..; Sest. 36.

praerumpo: nisi praerupta || prorupta || audacia (proferatur), nisi tanta temeritas, ut non procul abhorreat ab insania; Sex. Rosc. 68.

praesto: non intellegebat se in testimonio nihil praeter vocem et os [et audaciam] neque civibus suis neque accusatoribus nostris praestare debere; Font. 29.

profero: tum illam incredibilem celeritatem seu potius audaciam protuli; Quinct. 88. aperiebatur causa insidiarum, ... hominis vita et audacia proferebatur; Cluent. 50. ſ. praerumpo.

proicio: ſ. I, 1. eminet.

reicio: ſ. comprimo; Muren. 79.

reperio: quas vos in his libidines, quae flagitia, quas turpitudines, quantas audacias ... reperietis! Sulla 76.

reprehendo: erunt qui [et] in eo quoque audaciam eius reprehendant, quod ..; Verr. I, 11.

repudio: omnis .. audacia gladiatoris amentis auctoritate nostra repudianda est; Phil. V, 10.

reseco: voltis autem istorum audacias atque libidines aliqua ex parte resecare? Verr. III, 208.

supero: qui cum videret ... audaciam virtute, furorem fortitudine, temeritatem consilio ... esse superandam ..; sen. 19.

tardo: qua gravitate sua cum frequens senatus non nullorum scelus audaciamque tardasset ..; Sest. 129.

tego: huius ... superbiam, scelus, audaciam rerum gestarum magnitudine atque imperatoriis laudibus tegere conaris? Verr. V, 32. ſ. cognosco; Verr. II, 71.

teneo: manifesto tenetur avaritia, cupiditas ho-

minis, scelus, improbitas, audacia; Verr. III, 152. res erat clara, neque solum argumentis, sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur; ib. V, 101. f. comprehendo.

tolero: f. I, 1. est humana.

tollo; putavit se audaciam improborum sustulisse, cum spem defensionis nullam reliquisset; Tull. 12.

video: iam vero videte hominis audaciam; Verr. V, 170. primum videte hominis audaciam; Cluent. 26. at videte hominis intolerabilem audaciam cum proiecta quadam et effrenata cupiditate; dom. 115.

vinco: altero uti voluit, ut virtus audaciam vinceret; altero usus necessario est, ne virtus ab audacia vinceretur; Sest. 92.

vindico: hic vos dubitabitis, iudices, tantam istius audaciam, tantam crudelitatem, tantam iniuriam vindicare? Verr. II, 109.

voco: cum audiat nullum facinus, nullam audaciam, nullam vim in iudicium vocari, sed ..; Cael. 1.

2. **Genetiv:** insimulo: C. Verrem insimulat avaritiae et audaciae, quae vitia videntur in quemvis potius quam in istum convenire; Verr. I, 128.

sum: iam illud cuius est, non dico audaciae — cupit enim se audacem —, sed, quod minime volt, stultitiae ..? Phil. II, 19. concedo; etenim est pietatis plena defensio. illud tamen audaciae tuae, quod sedisti in quattuordecim ordinibus; ib. 44.

3. **Dativ:** addico: huius audaciae, nequitiae, crudelitati fidelissimos socios optimosque civis scitote hoc praetore traditos .. atque addictos fuisse; Verr. III, 24.

cedo: non minus nunc in causa cederet A. Caecina Sex. Aebutii impudentiae, quam tum in vi facienda cessit audaciae; Caecin. 1. quasi vero ... nos non eo libentius tum audaciae cesserimus, quo nunc impudentiae facilius obsisteremus; ib. 2. ut non modo nullius audaciae cedamus, sed etiam omnis improbos ultro semper lacessamus; Catil. III, 28.

concedo: quoniam .. suum ius non deseruit neque quicquam illius audaciae petulantiaeque concessit; Caecin. 103.

eripio: nisi ab dis immortalibus huic tantae audaciae consilium esset ereptum; Catil. III, 22.

est locus: in tanto scelere tantaque dementia ne audaciae quidem locum ad timorem comprimendum fuisse; dom. 140.

interpono: f. 1. coërceo.

oppono: quid huius audaciae et sceleri poterat opponi? Phil. V, 42.

patefacio: ne quam viam patefaceret sceleratissimorum hominum audaciae; Phil. X, 7.

permitto: quod audaciae xvirali corrumpendarum tabularum publicarum ... magna permittitur potestas ||pot. perm.||; leg. agr. II, 37.

resisto: vos et audaciae resistere et hominum eius modi perniciosam ... potentiam ... opprimere debetis; Sex. Rosc. 36.

trado: f. addico.

4. **Ablativ:** abundo: mulier abundat audacia, consilio et ratione deficitur; Cluent. 184.

sum: iste, tametsi singulari est audacia, tamen ad pupillae matrem submittebat; Verr. I, 105. iste, quamquam est incredibili importunitate et audacia, tamen subito solus destitutus pertimuit; ib. II, 74. profecto, quamquam es singulari crudelitate et audacia, tamen abs te totam abalienari provinciam ... nolles, nisi ..; ib. III, 52. interim Oppianicus, ut erat ... singulari scelere et audacia, ... illum indicem pecunia corrupit; Cluent. 23. eum (corrupisse), qui semper singulari fuerit audacia; ib. 64. es tu quidem cum audacia tum impudentia singulari, sed tibi tamen oculi, voltus, verba cecidissent, cum ..; dom 133.

5. **mit Präpositionen:** abhorreo ab: cum ipse lator nihil ab horum turpitudine, audacia, sordibus abhorreret; Sest. 112.

appositus ad: Naevius Turpio quidam ..., homo bene appositus ad istius audaciam; Verr. V, 108.

claudo contra: f. munio contra.

coniungo cum: hoc adhuc percommode cadit, quod cum incredibili eius audacia singularis stultitia coniuncta est; Verr. a. pr. 5.

consumo in: cum industriae subsidia atque instrumenta virtutis in libidine audaciaque consumeret; Catil. II, 9.

defendo ab: hoc saltem nobis ut relinquatur, ab inimicorum audacia telisque vitam ut impune liceat defendere; Milo 6.

dico de: hoc totum ad Roscios pertinet, de quorum audacia tum me dicturum pollicitus sum, cum ..; Sex. Rosc. 78. qui cum suppressa voce de scelere P. Lentuli, de audacia coniuratorum omnium dixisset ..; Sulla 30. — testimonium: num exspectatis dum L. Metellus ... absens de istius scelere, improbitate, audacia testimonium dicat? Verr. III, 122.

distribuo in: meministis me ita distribuisse initio causam: in crimen, cuius tota argumentatio permissa Erucio est, et in audaciam, cuius partes Rosciis impositae sunt; Sex. Rosc. 122.

loquor de: f. 1. defigo.

munio contra: ut nullius res tuta, nullius domus clausa, nullius vita saepta, nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem et audaciam posset esse; Verr. V, 39.

nascor ab: nulla turpitudo, quae a libidine aut a petulantia *aut a crudelitate* aut ab audacia nata esset; Font. 37.

praefero ad: cui tu adulescentulo ... non aut ad audaciam ferrum aut ad libidinem facem praetulisti? Catil. I, 13.

saepio contra: f. munio contra.

suspicor de: nisi forte nihil est aequum nos de eorum audacia suspicari, quorum ..; leg. agr. II, 37.

tego a: a cuius audacia fratris liberos ne materni quidem corporis custodiae tegere potuissent || custodia — potuisset ||; Cluent. 31.

tueor contra: quos ... non splendor tueri potuit contra illius helluonis et praedonis audaciam; prov. cons. 11.

versor in: necesse est semper aliquid eius modi moliatur, necesse est in simili audacia perfidiaque versetur; Verr. I, 40. ecquem audistis ... [in] tanta audacia, tanta impudentia esse versatum? ib. III, 64.

III. **nach Adjectiven: 1. Genetiv:** plenus: consilium ceperunt plenum sceleris et audaciae, ut ..; Sex. Rosc. 28. plenum sceleris consilium, plenum audaciae; Cael. 51.

2. **Ablativ:** fretus: Asclepiades fortuna egens, ... impudentia atque audacia fretus; Flacc. 35.

praeditus: pro di immortales, essene quemquam tanta audacia praeditum, qui ..! Qu. Rosc. 4. homo singulari cupiditate, audacia, scelere praeditus; div. Caec. 6. tantane amentia praeditus atque audacia fuisti, ut ..? Verr. II, 104. „at a testibus laeditur.“ ante quam dico a quibus, ... qua perfidia, qua audacia praeditis ..; Flacc. 6.

3. **mit Präpositionen:** fortis contra: vir et contra audaciam fortissimus et ab innocentia clementissimus; Sex. Rosc. 85.

tutus contra: f. II, 5. munio contra.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** alqd: f. I, 1. est in; Sest. 22. II, 1. do.

administer: fore in armis ... C. Manlium, audaciae satellitem atque administrum tuae; Catil. I, 7,

arma: non ille a me spoliatus armis audaciae ..., sed indemnatus .. in exsilium eiectus ... esse dicetur; Catil. II, 14.

caput: quod caput est [audaciae], iudices, quis

ignorat maximam inlecebram esse peccandi impunitatis spem? Milo 43.

comes: furor enim quidam, sceleris et audaciae comes, istius effrenatum animum ... tanta oppressit amentia, ut ..; Verr. V, 139.

crimen: crimen tantae audaciae tantaeque impudentiae propter inopiam testium ... praetermittam? Verr. III, 166.

facinora: si eius omnia sunt inaudita ... facinora sceleris, audaciae, perfidiae, libidinis, avaritiae, crudelitatis ..; Verr. V, 189.

finis: finem audaciae ut statuere ipse non possit; Verr. III, 177.

genus: atque in hoc genere audaciae multo etiam impudentius in decumis Acestensium versatus est; Verr. III, 83.

indicium: nullum esse dico indicium libidinis, sceleris, audaciae, quod non in istius unius vita perspicere possitis; Verr. III, 5.

maturitas: nescio quo pacto omnium scelerum ac veteris furoris et audaciae maturitas in nostri consulatus tempus erupit; Catil. I, 31.

monumentum: ausum esse in aede Castoris ..., in sermone hominum, audaciae suae monumentum aeternum relinquere? Verr. I, 129. monumentum sceleris audaciaeque suae voluit esse in conspectu Italiae; ib. V, 170.

partes: s. I, 1. obstat. II, 5. distribuo in.

satelles: s. administer.

societas: quae tanta societas ullis inter se rerum optimarum, quanta ei cum illis sceleris, libidinis, audaciae? Sulla 16.

testis: videt senatores multos esse testis audaciae suae; Verr. a. pr. 7. quis umquam templum illud aspexit, quin avaritiae tuae, quin iniuriae, quin audaciae testis esset? ib. I, 154. nunc ... sceleris, audaciae, crudelitatis testem (se) fore; ib. V, 113.

vestigium: ut obiectum nihil sit quo significari vestigium libidinis, petulantiae, crudelitatis, audaciae possit; Font. 40.

vis: si vis manifestae audaciae ... me necessario de hac animi lenitate deduxerit ..; Catil. II, 28.

2. **Ablativ**: tribunus: ille erat summa modestia et gravitate censor, hic tribunus plebis scelere et audacia singulari; dom. 130.

3. **mit Präpositionen**: animus ad: tantum animi habuit ad audaciam, ut dicere in contione non dubitaret ..; Verr. III, 81.

consensio contra: ut ... nulla (sit posthac in re publica) bonorum consensio contra improborum furorem et audaciam; Rabir. 4.

testimonium de: s. II, 5. dico de.

V. **Umstand: 1. Ablativ:** armari: quamquam et insolentia dominatus extulerat animos et erat incredibili armatus audacia; dom. 141.

capere: quot praesidia, quam munita pudoris et pudicitiae vi et audacia ceperit quid me attinet dicere? Verr. V, 34.

expellere: cum ... scelere .. atque audacia tua M. Bibulum foro, curia, templis, locis publicis omnibus expulisses; Vatin. 22.

furere: tandem aliquando .. L. Catilinam, furentem audacia, scelus anhelantem ... ex urbe .. eiecimus; Catil. II, 1.

instingui: quorum templis ... iste, nefario quodam furore et audacia instinctus, bellum ... habuit indictum; Verr. V, 188.

perditus: omnia hominum cum egestate tum audacia perditorum clamore, concursu, vi, manu gerebantur; Sest. 85.

premi: quoniam totus ordo paucorum improbitate et audacia premitur; Verr. a. pr. 36.

servire: servire temporibus suorum omnium pecunia, gratia, labore corporis, scelere etiam, si opus esset, et audacia; Cael. 13.

similis: hic est Apronius, quem in provincia tota Verres ... nequitia, luxuria, audacia sui simillimum iudicavit; Verr. III, 22. consorti quidem in lucris atque in furtis gemino et simillimo nequitia, improbitate, audacia; ib. 155.

superare: facile ipsum magistrum scelere audaciaque superavit; Sex. Rosc. 17.

violare: qui cum intellegerent nihil esse tam sanctum, quod non aliquando violaret audacia ..; Sex. Rosc. 70.

2. **Präpositionen**: ab: vinci: s. II, 1. vinco.

cum: qui ... cum audacia perfidiaque vixerunt; Quinct. 94. at infestis prope signis inferuntur Galli in M. Fonteium et instant atque urgent summo cum studio, summa cum audacia; Font. 44.

in: sanctissimas leges, Aeliam et Fufiam dico, quae in Gracchorum ferocitate et in audacia Saturnini ... vixerunt; Vatin. 23. qui enim periculo carere possumus in tanta hominum cupiditate et audacia? Phil. III, 25.

ob: cogit Scandilium Apronio ob singularem improbitatem atque audaciam ... HS $\overline{V}$ mercedis nomine dare; Verr. III, 140.

praeter: quid est in Antonio praeter libidinem, crudelitatem, petulantiam, audaciam? Phil. III, 28. quid est in testimonio vestro praeter libidinem, praeter audaciam, praeter amentiam? Fr. A. III, 11.

pro: mihi pro cetera eius audacia atque amentia ne hoc quidem mirandum videtur; Verr. I, 6.

propter: hanc tu tantam religionem si tum in imperio propter cupiditatem atque audaciam non pertimescebas ..; Verr. IV, 78. quem omnes oderant propter audaciam; Cluent. 29. haec tu non propter audaciam dicis tam impudenter, sed quia ||qui, quia *qui*|| tantam rerum repugnantiam non vides ||videas||; Phil. II, 19.

audaciter, audacter, kühn, verwegen, vermessen: commuto: an improbius populo Romano ademit? an audacius tabulas publicas commutavit? Verr. III, 83.

conor: cuius aures umquam haec respuerunt conatum esse audacter hominem ... in omni flagitio ... versatum? Sulla 70.

dico: certum est ... omnia ... libenter, audacter libereque dicere; Sex. Rosc. 31. quam (pecuniam petis)? dic audacter et aperte; Qu. Rosc. 16. qui medius fidius, audacter dico, plus fidei quam artis ... possidet in se; ib. 17. audaciter ||audacter|| hoc dico, iudices; non temere confirmo; Font. 11.

disputo: audacius paulo de studiis humanitatis ... disputabo; Muren. 61.

facio: multa scelerate, multa audaciter ||audacter||, multa improbe fecisti; Sex. Rosc. 104. ubi multa avare, multa audacter, multa improbe, multa perfidiose facta videbitis, ibi ..; ib. 118. quidvis facere in eius modi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, quamvis impudenter; Verr. II, 134. quo non modo ceteri, sed tu ipse nihil audacius improbiusque fecisti; ib. III. 169. potius ... quam te absoluto alii, quod audacissime fecerunt, recte fecisse existimentur; ib. 206. cum perfugio nullo constituto tamen haec scelera servi audacissime faciant, domini impudentissime confiteantur ..; Tull. 40. Cn. Pisonem et Catilinam ... nihil scelerate, nihil audacter ipsos per sese sine P. Sulla facere potuisse; Sulla 67.

obeo: ut in bellis periculosis obirent homines legationis munus audacius; Phil. IX, 3.

peto: ut neque ego ab illo quae mihi petenda essent satis audaciter petere possem neque ..; dom. 28.

tollo: non ... simulacrum Mercurii ... sustulisti? at quem ad modum, di immortales! quam audacter, quam libidinose, quam impudenter! Verr. IV, 84.

vivo: cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere; Cael. 13.

audax, kühn, verwegen, vermessen: A. **bei Substantiven:** alqs: quo te nomine appellemus?

improbum? ... audacem? cupidum? perfidiosum? volgaria et obsoleta sunt; Quinct. 56. quid ergo? audacissimus ego ex omnibus? minime; Sex. Rosc. 2. quid, si accedit eodem, ut tenuis antea fueris? quid, si ut avarus? quid, si ut audax? ib. 86. quam sis audax, ut alia obliviscar, hinc omnes intellegere potuerunt, quod ..; ib. 87. quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo ..; Verr. a. pr. 5. quod nemo quemquam tam audacem, tam amentem, tam impudentem fore arbitrabatur, qui ..; ib. I, 1. nemo inventus est tam amens qui illud argentum ... eriperet, nemo tam audax qui posceret; ib. IV, 44. si qui sunt, qui in hoc reo aut potentes aut audaces aut artifices ad corrumpendum iudicium velint esse ..; ib. V, 183. ac mihi quidem cum audax praecipue fuisse videtur Aebutius in convocandis hominibus et armandis tum impudens in iudicio; Caecin. 2. quis umquam audacior? quis nocentior? quis apertior in iudicium adductus est? Cluent. 48. cum esset egens, sumptuosus, audax, callidus, perfidiosus ..; ib. 70. nemo est in ludo gladiatorio paulo ad facinus audacior qui se non intimum Catilinae esse fateatur; Catil. II, 9. ipsum illum Antronium ... non sua vita ac natura convicit? semper audax, petulans, libidinosus; Sulla 71. quod vobis iste ... perfidiosus, quod impudens, quod audax esse videtur ‖videatur‖ ..; Piso 66. quem (L. Tubulum) unum ex omni memoria sceleratissimum et audacissimum fuisse accepimus; Scaur. c. 2, § 5. ut audacior quam Catilina, furiosior quam Clodius viderere; Phil. II, 1. cupit enim se audacem; ib. 19.

alqd: omnia perspicua reperientur, impudentia, amentia, audacia; Verr. I, 141. non mehercule hoc, quod omnibus singulare videtur, ... possum .. dicere audacius esse aut impudentius, quod ..; ib. III, 169. quod si (Romae) non fuit, quid te audacius, qui eius nomen incideris? dom. 80.

belua: satis est in illa quidem tam audaci, tam nefaria belua docere ..; Milo 32.

civis: domesticis malis et audacium civium consiliis saepe est resistendum; Sest. 51. levis hos semper nostri homines et audacis et malos et perniciosos civis putaverunt; ib. 139. ego P. Clodium arbitrabar perniciosum civem, sceleratum, libidinosum, impium, audacem, facinerosum; Phil. VIII, 16.

commissum: ecquod est huius factum aut commissum non dicam audacius, sed quod cuiquam paulo minus consideratum videatur? Sulla 72.

consilium: hoc consilium Aquilio et talibus viris tam cupidum, tam audax, tam temerarium probabitur? Quinct. 81.

duces: vim improborum, quae inveterata compresso odio atque tacito iam erumpebat nancta tam audacis duces, excepi meo corpore; dom. 63.

factum: f. commissum.

homo: ut quam fortissime hominibus audacissimis resistatis; Sex. Rosc. 12. hominem longe audacissimum nuper habuimus in civitate C. Fimbriam; ib. 33. vetus videlicet sicarius, homo audax et saepe in caede versatus? ib. 39. nunc homo audacissimus atque amentissimus hoc cogitat; Verr. a. pr. 7. si [Glabrionis] patris vim et acrimoniam ceperis ad resistendum hominibus audacissimis ..; ib. 52. cum ... nomen hominis audacissimi detuli; ib. I. 15. an tu decumas, homo audacissime atque amentissime, vendidisti? ib. III, 40. his te litteris, homo audacissime atque amentissime, iugulatum esse non sentis? ib. 126. quid interfuit, homo audacissime, utrum hoc decerneres an ..? ib. 141. tot consules in Sicilia ... fuerunt; tot homines cuiusque modi; non loquor de integris, innocentibus, religiosis: tot cupidi, tot improbi, tot audaces; ib. IV, 7. hunc tamen hominem tam audacem, tam nefarium, tam nocentem numquam accusasset Habitus .., si ..; Cluent. 42. statim se ad hominis egentis, audacis ..., Staieni familiaritatem se applicavit; ib. 66. tenentur uno in loco HS ıↃCXL; tenentur apud hominem audacissimum; tenentur apud iudicem; ib. 82. contra vos manus hominum audacissimorum ... comparantur; leg. agr. III, 16. cum ille, homo audacissimus, conscientia convictus, primo reticuisset ..; Catil. II, 13. hunc ego hominem tam acrem, tam audacem ... nisi ... in castrense latrocinium compulissem ..; ib. III, 17. mentes enim hominum audacissimorum sceleratae ... ne vobis nocere possent ego providi; 27. repente testimoniis Fufiorum ... recitatis homo audacissimus pertimuit; Flacc. 48. cuius damnatione sepulcrum L. Catilinae floribus ornatum, hominum audacissimorum ac domesticorum hostium conventu epulisque celebratum est; ib. 95. Catilinae fuit advocatus, improbo homini, at supplici; fortasse audaci, at aliquando amico; Sulla 81. quae (iudicia) per hos mensis in homines audacissimos facta sunt; ib. 92. quod odium scelerati homines et audaces in rem publicam ... conceptum iam diu continerent; Quir. 1. hunc tu civem ... consulum scelere et audacissimorum hominum minis ... domo et patria ... cedere curasti; dom. 5. tum ... homines audacis ab eius templi aditu atque ascensu reppulisti? ib. 54. oportere hominum audacium, eversorum rei publicae sceleri legibus et iudiciis resistere; Sest. 86. quod audaces homines et perditi nutu impelluntur; ib. 100. omnis omnibus ex terris homines improbos audacisque conlegerat; Cael. 14. num etiam hoc, homo audacissime, ex Caesaris commentariis? Phil. II, 43. si eundem nequam hominem audacemque cognorat; ib. 78. at ille legit ... Cydam Cretensem, portentum insulae, hominem audacissimum et perditissimum; ib. V, 13. hominem .. audacissimum ... bello censui persequendum; ib. VI, 2.

mulier: praesto est mulier audax, pecuniosa, crudelis; Cluent. 18.

parricidae: cum in contione donaret eos, qui ei de parricidis audacissimi videbantur; Phil. XII, 19.

reus: ut una hora ... reo audaci, pecunioso, profuso, perdito spem iudicii corrumpendi praeciderem; Verr. I, 20.

satellites: his robustis et valentibus et audacibus xvirum satellitibus agri Campani possessio tota tradetur; leg. agr. II, 84.

sector: is, qui omnium sectorum audacissimus sit; Sex. Rosc. 88.

servi: talis animadversio fuit Dolabellae ... in audacis sceleratosque servos; Phil. I, 5.

tribunus: quod habiturus essem contra tribunum plebis furiosum et audacem ... fortem et gravem consulem; Sest. 20. num quem ex omnibus tribunis plebis, quicumque seditiosi fuerunt, tam audacem audieris fuisse, ut ..? Vatin. 18.

vir: ut cum duobus patriciis, altero improbissimo, atque audacissimo, altero modestissimo atque optimo viro, peterem; Muren. 17.

B. **allein: I. nach Verben**: 1. appello: [his enim vitiis adfectos et talibus malos aut ‖malos et, malos‖ audacis appellare consuetudo solet]; Phil. XIV, 7. vgl. III.

recipio: nonne oppressam rem publicam putes, si tot tam impii, tam audaces, tam facinerosi recepti sint? Phil. XII, 15.

reprehendo: in quo reprehendat eum licet, si qui volet, modo leviter, non ut impurum, non ut improbum, non ut audacem, sed ut Graeculum, ut adsentatorem, ut poëtam; Piso 70.

2. sum: satis inconsiderati fuit, ne dicam audacis, rem ullam ex illis attingere; Phil. XIII, 12.

3. depello: qui primus post meum discessum metum bonis, spem audacibus, timorem huic ordini, servitutem depulit civitati; sen. 19.

habeo: o consuetudo peccandi quantam habes iucunditatem improbis et audacibus, cum poena aufuit! Verr. III, 176.

4. dimico cum: cum multis audacibus, improbis, non numquam etiam potentibus dimicandum (est eis); Sest. 139.

II. nach Substantiven: consensus: si res publica vi consensuque audacium armis oppressa teneretur ..; Sest. 86.

consilia: qui magnitudine animi consiliis audacium restiterunt; Sest. 139.

scelus: ut audacium sceleri resistatis, innocentium calamitatem levetis; Sex. Rosc. 7.

supplicium: fani religionem istius sceleratissimi atque audacissimi supplicio expiari volebant; Verr. IV, 111.

vis: s. consensus.

III. ohne Verbindung: supplicationem decernitis: hostem non appellatis ... . „de improbis“ inquit „et audacibus.“ nam sic eos appellat clarissimus vir; Phil. XIV, 7.

audeo, wagen, sich erdreisten: I. absolut: 1. substantivisch: impudens ad: ab homine ad excogitandum acutissimo, ad audendum impudentissimo; Cluent. 67.

proiectus ad: est idem Verres, qui fuit semper, ut ad audendum proiectus, sic paratus ad audiendum; Verr I, 2.

2. verbal: haec ille, si verbis non audet, re quidem vera palam loquitur; Quinct. 56. qui recuset, eum profecto, tametsi verbo non audeat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri; Sex. Rosc. 123. Manilio et Luscio negas esse credendum? dic, aude; Qu. Rosc. 44. .. si me aedilitate deiecissent. hic alios negasse || *se* || audere, alios ..; Verr. a. pr. 23. aspice aedem Castoris: deinde, si audes, fac mentionem innocentiae; ib. III, 41. tum, si audebunt, dignitati horum anteponant suam; Flacc. 61. erat enim meum deprecari vacationem adulescentiae veniamque petere; non, inquam, audeo; Cael. 30. confer, si audes, absentiam tuam cum mea; Piso 37. fac huius odii ... periculum, si audes; ib. 65. vgl. II. appellare; Quinct. 39. facere certiores.

II. mit Infinitiv: abducere: tu tuam domum piratas abducere, tu in iudicium archipiratam domo producere ausus es; Verr. V, 136.

accedere: quisquam tam impudens reperietur qui ad alienam causam invitis eis, quorum negotium est, accedere aut aspirare audeat? div. Caec. 20. hic si mentis esset suae ..., ausus esset — mitto exire de provincia, educere exercitum, bellum sua sponte gerere, in regnum iniussu populi [Romani] aut senatus accedere ...; sed haec omitto: ille si non acerrime fureret, auderet, quam provinciam P. Lentulus ... deposuisset, eam sibi asciscere? Piso 50. non audebit accedere ad ludos; ib. 65. qui ad illud scelus sectionis auderet accedere; Phil. II, 64.

accusare: audebis ita accusare alterum, ut quo minus tute condemnere recusare non possis? div. Caec. 31. accusare alienae dominationis || dominae dominationes, al. || scelerisque socius propter calumniae metum non est ausus; dom. 49.

adfirmare: ego enim, cum hoc tota Sicilia diceret, tamen adfirmare non auderem, si ..; Verr. III, 26.

adligare: L. Sulla ... populum Romanum ... adligare novo quaestionis genere ausus non est; Cluent. 151.

adversari: verum tamen huius libidini adversari nec poterat nec audebat; Verr. V, 82. cuius nos virtutem admirati non ausi sumus adversari voluntati; Phil. IX, 9.

advocare: tu vero ... quo hoste superato contionem donandi causa advocare ausus es? Verr. III, 185.

agere: in crucem tu agere ausus es quemquam, qui se civem Romanum esse diceret? Verr. V, 163.

aggredi: quis enim audeat luci, ... quis inlustrem aggredi? Phil. XII, 25.

anteponere: vgl. I, 2. Flacc. 61.

appellare: s. appello: I, 2, a. Catil. III, 16. — III. alqm; Verr. II, 168. alqd; leg. agr. II, 36. adulescentem; Piso fragm. 4. hominem; Quinct. 39. tribunos; Quinct. 64. — IV. alqm — exsulem. alqm — hostem; dom. 7. Phil. XIV, 9. virum — veneficam (S. 258 ff.)

asciscere: s. accedere; Piso 50.

ascribere: tamen in illis tantis tenebris non est ausus suum nomen emptioni illi ascribere; dom. 116.

aspernari: hic ... umquam ausus esset senatum de re publica tollere, equitum Romanorum preces aspernari, civium denique omnium ... ius libertatemque pervertere? Sest. 30.

aspicere: quod nemo quemquam ... tam impudentem fore arbitrabatur, qui tam nefariis criminibus ... convictus ora iudicum aspicere aut os suum populo Romano ostendere auderet; Verr. I, 1. quem satis mirari quibus oculis aspicere audeas non queo; dom. 110.

aspirare: s. accedere; div. Caec. 20.

asportare: quod imperii nostri ... monumenta evertere atque asportare ausus est; Verr. IV, 88.

attingere: s. attingo: alqm; Verr. II, 168. alqd; Verr. IV, 7. 112. agrum. auctoritatem. crimen; div. Caec. 30. partem; Sest. 49. signum; Verr. IV, 77 (S. 326 f.).

auferre: ut ... magistratus a publicanis pecuniam pro usura auderet auferre; Verr. III, 168.

cohortari: et cohortari ausus est accusator in hac causa vos, iudices, ut aliquando essetis severi; Sest. 135. quo (die) ausus est obrutus vino ... gementem populum Romanum ad servitutem cohortari; Phil. XIII, 31.

coire: cum hoc tu coire ausus es, ut ..? sen. 16.

committere: ausum autem esse quemquam, se in id conclave committere? Sex. Rosc. 64. is neque ut accusaretur a nautis committere audebat et ..; Verr. V, 60. itaque hominem huic optimae tutissimaeque custodiae non audet committere; ib. 69. post illam autem fugam ... || [numquam se iudiciis, numquam legibus] || numquam inermem || inermum || se inimicis committere ausus est; Cluent. 25. qui suam causam nemini committere audeat; Piso 98.

commovere: ne quis se commovere auderet, quantum terroris iniecit! Verr. V, 14.

commutare: hic primus instituta omnium, ... ius societatis convellere et commutare ausus est; Verr. III, 15.

condemnare: condemnare Diodorum non audet absentem; de reis eximit; Verr. IV, 41.

conferre: servus est nemo ..., qui non || tantum || quantum audet et quantum potest conferat ad salutem voluntatis; Catil. IV, 16. sed stulti sumus qui ... nosmet ipsos cum P. Clodio conferre audeamus; Milo 20. vgl. I, 2. Piso 37.

confingere: cum ipse causam illius tumultus neque veram dicere neque falsam confingere audeat ..; Verr. I, 71.

confiteri: quoniam || quondam || audeo quaedam fretus vestra sapientia libere confiteri; Cael. 44. id .. (crimen) C. Pansa ... fretus fortasse familiaritate ea, quae est ei tecum, ausus est confiteri; Ligar. 1. vide ..., ut, qui de meo facto non dubitem, de Ligarii non audeam confiteri || de Ligarii audeam dicere, al. ||; ib. 8. s. facere; Piso 47. vgl. I, 2. Sex. Rosc. 123.

consistere: qui ex belli caede et fuga nunc primum audent contra M. Fonteium inermem consistere; Font. 14.

consociare: L. Piso, tune ausus es ... cum A. Gabinio consociare consilia pestis meae? sen. 16.

constringere: solutam .. fore (P. Clodii praeturam) videbatis, nisi esset is consul, qui eam auderet possetque constringere; Milo 34.

contendere: audebo etiam hoc contendere, numquam esse condemnatum ..; Balb. 53.

convellere: quas leges ausus est non nemo improbus, potuit quidem nemo convellere; Piso 10. ſ. commutare.

corrumpere: tantane amentia praeditus ... fuisti, ut in re tam clara ... tabulas publicas corrumpere auderes? Verr. II, 104.

damnare: quis enim ... iudex (tam amens reperietur) qui reum damnare audeat, ut ipse ad operas mercennarias statim protrahatur? Phil. I, 22.

dare: quae tanta in te sit amentia, ut in ipsa petitione gladiatores audeas dare? Vatin. 37.

defendere: omnes hi ... iniuriam ... putant oportere defendi, defendere ipsi propter iniquitatem temporum non audent; Sex. Rosc. 1. si ... vellent omnes huius hospites adesse et auderent libere defendere, satis copiose defenderetur; ib. 148. si fortes fueritis in eo, quem nemo sit ausus defendere; Verr. I, 3. quem nemo prima actione defendere ausus esset; ib. 31. quam diu quisquam erit, qui te defendere audeat, vives; Catil. I, 6.

defigere: quam (crucem) non ausus est usquam defigere nisi apud eos, quibuscum ..; Verr. IV, 24.

deicere: vgl. I, 2. Verr. a. pr. 23.

depopulari: hoc tu fanum depopulari ... audebas? Verr. I, 48.

deposcere: imperatorem a vobis certum deposcere ... neque audent neque ..; imp. Pomp. 12.

deprecari: quod esset ausus pro civi, ... pro re publica deprecari; Sest. 29. vgl. I, 2. Cael. 30.

despicere: is autem humilitatem despicere audet cuiusquam, qui ex Fadia ||eadia, al.|| sustulerit liberos? Phil. XIII, 23.

dicere: aude id dicere, non palam sed [eis] ipsis, quos advocasti; Quinct. 69. de cuiusquam vita dicere audes, qui ..? ib. 83. esse aliquem in civitate, qui contra voluntatem eius dicere auderet; Sex. Rosc. 60. nam illud in talem virum non audeo dicere; ib. 103. si id audebis dicere, quod C. Verres ... maxime existimari volt, Siculos hoc a me non petisse; div. Caec. 12. contra tabulas, quas tu protulisti, audeam dicere? Verr. I, 157. adversarii non audebant contra dicere; ib. II, 59. quando iste sententiam dicere audebit aut poterit? ib. 76. ergo hoc fatebere, abs te haec petita esse — nam empta non audebis dicere; ib. 137. an hoc dicere audebis, utrum de te aratores .., bene existiment [...], ad rem id non pertinere? neque tu hoc dicere audebis, nec, si cupias, licebit; ib. 167. quis hunc audet dicere aratoribus infestum aut inimicum fuisse? ib. III, 34. deinde dicere aude te ||aude te dicere|| diligentem; ib. 41. hic mihi etiam dicere audebit, magno se decumas vendidisse, cum ..? ib. 117. quod cum ita sit, audes dicere te magno decumas vendidisse, cum ..? ib. 119. an quoniam hoc non audes dicere, illuc confugies ..? ib. 191. non arbitror hoc etiam tuae deesse impudentiae, ut quicquam eius modi dicere audeas; ib. V, 5. aude hoc saltem dicere, quod necesse est; ib. 45. hic tu etiam dicere audebis: „est in iudicibus ille familiaris meus"; ib. 136. num quid horum dicere istis defensoribus tuis audes? ib. 147. iam principio ausus est dicere non posse heredem esse Caesenniae Caecinam; Caecin. 18. ut non auderet ... iterum dicere, quot milia fundus suus abesset ab urbe; ib. 28. auderesne dicere interdictum esse de hominibus armatis, hic autem hominem armatum unum fuisse? ib. 62. iste vester testis, qui ausus est dicere FECISSE VIDERI eum, de quo ne cuius rei argueretur quidem scire potuit, is ipse numquam auderet iudicare deberi viro dotem, quam mulier nullo auctore dixisset; ib. 73. quis tum auderet dicere nocentem condemnatum esse Oppianicum? quis nunc audet negare? Cluent. 80. hic se popularem dicere audet, me alienum a commodis vestris; Rabir. 15. neque tam fuerunt impudentes, ut id, quod Laelius dixit, dicere auderent, hanc ab se pecuniam abstulisse Mithridatem; Flacc. 59. qui negare noluit esse in eo numero Sullam ..., dicere autem falsum non ausus est, nescire dixit; Sulla 39. ea .. dixit, quae, si eius vir Catilina revixisset, dicere non esset ausus; sen. 12. tu es ausus in circo Flaminio ... dicere te semper misericordem fuisse? ib. 17. tua vero quae tanta impudentia est, ut audeas dicere extra ordinem dari nihil cuiquam oportere? dom. 20. iam neque tu id dicere audes ... neque quisquam eorum, qui solebant; ib. 72. o impudentiam miram! de mea domo dicere audes? har. resp. 30. qui in contione ausus est dicere iustitium edici oportere; ib. 55. graves erunt homines, qui hoc iurati dicere audebunt, cum ..; Cael. 20. ita si verum tibi Caelius dixit ..., sciens tu aurum ad facinus dedisti; si non est ausus dicere, non dedisti; ib. 53. ex hac igitur domo progressa ista mulier de veneni celeritate dicere audebit? ib. 60. si illud iure rogatum dicere ausi sunt, quod nullo exemplo fieri potuit; prov. cons. 45. hunc quisquam ... foedera scientem neglexisse, violasse, rupisse dicere audebit? Balb. 13. id igitur quisquam Cn. Pompeium ignorasse dicere audebit, quod ..? ib. 14. de eis ... quicquam audes dicere sacrosanctum fuisse? ib. 33. aude nunc, o furia, de tuo (consulatu) dicere! Piso 8. mihi vero ipsi ... quae dicere ausus es? egere, foris esse Gabinium; ib. 12. atque haec dicere vix audeo; ib. tune ... te fuisse Romae consulem dicere audebis? ib. 23. me legatis ... non, ut tu Insuber ||insuper|| dicere ausus es, orbatum patria, sed ... civem ... commendavit; ib. 34. non modo quid gesseris, sed ne quibus in locis quidem fueris dicere audes; ib. 97. qui neque scribere ad senatum a te bene rem publicam esse gestam neque praesens dicere ausus es; ib. non vereor ne quis audeat dicere ullius in Sicilia quaesturam ... gratiorem fuisse; Planc. 64. etenim ego de me tantum audeo dicere, amicitiam meam voluptati pluribus quam praesidio fuisse; ib. 82. de nostrum enim omnium — non audeo totum dicere; Milo 33. „occidi ... eum" — auderet enim dicere, cum patriam periculo suo liberasset —, „cuius .."; ib. 72. ausum esse Furfanio dicere, si sibi pecuniam ... non dedisset, mortuum se in domum eius inlaturum; ib. 75. quae non modo summa bona, sed nimirum audebo vel sola dicere; Marcell. 19. ut dicere in hoc ordine auderet se publicis operis disturbaturum ... domum; Phil. I, 12. adeone pudorem ... perdidisti, ut hoc in eo templo dicere ausus sis, in quo ..? ib. II, 15. at etiam ausus es — quid autem est quod tu non audeas? — clivum Capitolinum dicere me consule plenum servorum armatorum fuisse; ib. 16. quod vero dicere ausus es idque multis verbis, opera mea Pompeium a Caesaris amicitia esse diiunctum ..; ib. 23. aude dicere te prius ad parentem tum venisse quam ad me; ib. 49. et tu apud patres conscriptos contra me dicere ausus es, cum ..? ib. 51. hanc tibi esse cum Dolabella causam odii dicere ausus es, quod ..; ib. 99. quem in edictis Spartacum appellat, hunc in senatu ne improbum quidem dicere audet; ib. III, 21. „mihi pecuniam tribuit." cupio videre qui id audeat dicere; ib. V, 6. „at non cadunt haec in Antonium." hoc ne Cotyla quidem dicere auderet; ib. 7. quid vero, quod in contione dicere ausus est, se ... ad urbem futurum cum exercitu? ib. 21. quis umquam ... tantis rebus gestis fuit qui se populi Romani ... patronum dicere auderet? ib. VI, 12. ego ante reditum legatorum ausus sum dicere, pacem ipsam si adferrent ..., repudiandam; ib. XII, 17. deceptum autem Caesarem a me dicere audes? ib. XIII, 41.

nam ut te illic gesseris, non audeo dicere, quoniam absolutus es; Fr. B. VIII, 8. ſ. confingere.

ducere: tu ausus es pro nihilo prae tua praeda tot res sanctissimas ducere? Verr. II, 40.

edicere: etiamne edicere audebas ||audeas||, ne maererent homines meam ... calamitatem? Sest. 32. edicere est ausus cum illo suo pari ..., ut senatus ... ad vestitum rediret; Piso 18.

educere: ſ. accedere; Piso 50.

emittere: tu, qui indutus muliebri veste fueris, virilem vocem audes emittere? Fr. B. XIII, v, 2.

eripere: tu ... hos ad supplicium iam more maiorum traditos ex media morte eripere ac liberare ausus es, ut ..? Verr. V, 12.

esse: Cleomenes, quamquam nox erat, tamen in publico esse non audet; Verr. V, 92.

evertere: ſ. asportare.

excitare: ut ... nemo esset qui auderet aut dormientem excitare aut interpellare vigilantem; Verr. V, 93. audetisne excitare tanti flagitii memoriam? Cael. 71.

exire: ſ. accedere; Piso 50.

exportare: caesus est virgis Cymaeus ille Athenagoras, qui in fame frumentum exportare erat ausus; Flacc. 17.

facere: neque enim est fere quicquam quod homines palam facere audeant in magistratu ..., quin ..; Verr. III, 195. quoniam id, quod est primum ..., facere nondum audeo ..; Catil. I, 12. ego te ... non tragico illo Oreste ... dementiorem putem, qui sis ausus primum facere — nam id est caput —, deinde ... confiteri te provinciam Macedoniam ... sine ullo milite reliquisse? Piso 47. quod profecto, cum me nulla vis cogeret, facere non auderem; Phil. V, 51. — certiores: quorum alter non audet nos certiores facere, ne ||facere **, al.|| imperator appelletur; alterum, si tabellarii non cessarint, necesse est paucis diebus paeniteat audere; prov. cons. 15. — mentionem: iudici hic denuntiavit: absolutus est. tamen fraudis ac furti mentionem facere audes? Qu. Rosc. 26. cum vero verbo iudicium sit in edicto, re quidem vera tuorum comitum ..., tamen audes ullius iudicii mentionem facere? Verr. III, 33. tu mihi etiam audes mentionem facere decumarum? ib. 48. di faciant ut rei militaris, ut belli mentionem facere audeas! ib. V, 33. hic mihi etiam audebit mentionem facere Mamertinae laudationis? ib. 57. audes etiam, Rulle, mentionem facere legis Semproniae? leg. agr. II, 31. o stultitiamne dicam an impudentiam singularem! audetisne, cum ab ea muliere veniatis, facere istorum hominum mentionem? Cael. 71. an huius ille legis, quam Clodius a se inventam gloriatur, mentionem facere ausus esset vivo Milone, non dicam consule? Milo 33. quamquam hoc maxime admiratus sum, mentionem te hereditatum ausum esse facere, cum ipse hereditatem patris non adisses; Phil. II, 42. „vectigalia Iuliana Lupercis ademistis“ Lupercorum mentionem facere audet? ib. XIII, 31. vgl. I, 2. Verr. III, 41. — periculum: vgl. I, 2. Piso 65. — verbum: de bonorum emptione deque ea societate neminem esse qui verbum facere auderet hoc tempore; Sex. Rosc. 58. cum fanum spoliatum viderent ..., graviter ferebant; ... verbum tamen facere non audebant; Verr. I, 46. nemo erat voluntarius laudator praeturae tuae ...? nemo. illi ipsi tui convivae, consiliarii, conscii, socii verbum facere non audent; ib. IV, 143. ad eos tamen ipsos, qui convenerant, ne verbum quidem ausus est facere de Caesare, cum de eo constituisset ad senatum referre; Phil. III, 20.

ferre: volo uti mihi respondeas num quis ex toto conlegio legem sit ausus ferre praeter unum te? Vatin. 17.

fugere: nec (L. Sulla) quorum oculos offendebat, eorum ipsorum conspectum fugere ausus est; leg. agr. II, 56.

gerere: ſ. accedere; Piso 50.

habere: nam Sex. Titio damnato qui istam (imaginem) habere auderet inventus est nemo; Rabir. 25.

hiscere: respondebisne ad haec? aut omnino hiscere audebis? Phil. II, 111.

immittere: eone tu servos ad spoliandum fanum immittere ausus es, quo liberos adire ne orandi quidem causa fas erat? Verr. IV, 101.

imperare: itaque ne tum quidem, cum classem ... perdidisti, Mamertinis navem imperare ausus es; Verr. V, 59. nihil agi illo iudicio, nisi ut magistratus in provinciis non audeant imperare sociis, quod ex usu rei publicae sit; Fr. A. III, 19.

improbare: res Sopatro facilis videbatur, ... quod Sacerdotis iudicium improbare istum ausurum non arbitrabatur; Verr. II, 68.

includere: in praedonum hostiumque custodias tu tantum numerum civium Romanorum includere ausus es? Verr. V, 144.

ingredi: o audaciam immanem! tu etiam ingredi illam domum ausus es? tu illud sanctissimum limen intrare? tu illarum aedium dis penatibus os impurissimum ostendere? Phil. II, 68.

inludere: tamen diutius inludere viri optimi existimationi [Q. Roscii] audebit? Qu. Rosc. 39.

inritare: ut vi inritare ferroque lacessere fortissimum virum auderet; Milo 84.

insectari: et eius viri nomine me insectari audes, cuius me amicum, te sectorem esse fateare? Phil. II, 39.

insimulare: quae (oratio) eius modi *in* causa insimulare quemquam audeat rationes Sullae nimium vehementer defendere; leg. agr. III, 10.

intercedere: nec ausus est, cum esset emptus, intercedere: noctem sibi ad deliberandum postulavit; Sest. 74.

interficere: quae mulier scelaratum ... civem interficere non auderet, si periculum non timeret? Milo 82.

interpellare: ſ. excitare; Verr. V, 93.

intrare: ſ. ingredi.

ire: quam tu viam tensarum atque pompae eius modi exegisti, ut tu ipse illa ire non audeas; Verr. I, 154. hisce ego viis me committam, qui Terminalibus nuper in suburbium ... ire non sum ausus? Phil. XII, 24.

iudicare: tametsi qui tantis erunt cervicibus recuperatores, qui audeant in provincia, cum praetor adsit, non solum contra voluntatem eius, sed etiam contra fortunas iudicare? Verr. III, 135. is .. timidior videatur quam fortem ... iudicem esse aequum est, si ... ipse id quod ad se delatum sit, non audeat iudicare; Caecin. 8. quis enim de homine audeat paulo maioribus opibus praedito vere et fortiter iudicare, cum videat sibi ... causam esse dicendam? Cluent. 153. hic enim est legis index, ut ei res in tertia decuria iudicent, qui libere iudicare non audeant; Phil. I. 20. ſ. dicere; Caecin. 73.

lacessere: ſ. inritare.

legere: sed illud os, illam impuritatem caeni fuisse, ut hos iudices legere auderet! Phil. V, 16.

liberare: ſ. eripere. — loqui: vgl. I, 2. Quinct. 56.

mittere: vos .., ad quos litteras L. Piso de suis rebus non audet mittere; prov. cons. 25. ne tum quidem ... tabellas cum laurea Romam mittere audebas? Piso 39. ut ex ea provincia ... nullam sit ad senatum litteram mittere ausus; ib. 44.

negare: et audes ... negare absentem defensum esse Quinctium, cum eum defenderit idem, qui te solebat? Quinct. 62. quod (factum) ipse, cui maxime haec res obstat, negare non audet; div. Caec. 13. auctoritatem superiorum repudiatam? non audebit negare; Verr. III, 39. aude hoc primum negare, si potes; ib. V, 140. a familia P. Fabii (rem esse) commissam negare non audent;

Tull. 23. audete negare ab Oppianico Staieno iudici pecuniam datam; Cluent. 65. convenisse eodem compluris eiusdem amentiae ... socios. num negare audes? Catil. I, 8. quo die de te lex curiata lata esse dicatur, audes negare de caelo esse servatum? dom. 39. tamen eundem ..., nisi talis consul esset, negare esse consulem auderem; Phil. VII, 6. quid est negare ausus aut potius quid non confessus? Fr. A. V, 5. ſ. dicere; Cluent. 80. vgl. I. Qu. Rosc. 44.

obligare: audebo etiam obligare fidem meam, patres conscripti, vobis; Phil. V, 51.

occidere: quem impune non est ausus, hunc ... periculo capitis non dubitavit occidere? Milo 41.

offerre: qui auderent se et salutem suam in discrimen offerre pro statu civitatis; Sest. 1.

oppugnare: qui quaestor consulem suum ... spoliare, relinquere, prodere, oppugnare ausus sit; Verr. III, 6.

optare: itaque tantum victus efficere potuit, quantum incolumis numquam est ausus optare; imp. Pomp. 25. neminem umquam tam impudentem fuisse, qui ab dis immortalibus tot et tantas res tacitus auderet optare, quot ..; ib. 48. quantum sibi ablatum homo impudentissimus dicit, tantum numquam est ausus ut haberet optare; Flacc. 34. quae (decreta) non modo ego optare numquam auderem, sed cogitare non possem; Piso 41.

ostendere: ſ. aspicere; Verr. I, 1. ingredi.

pervertere: ſ. aspernari.

petere: essene quemquam tanta audacia praeditum, qui, quod nomen referre in tabulas timeat, id petere audeat! Qu. Rosc. 4. tu ... ex adversariis pecuniam petere non auderes; ib. 7. vgl. I, 2. Cael. 30.

ponere: tune etiam ... ausus es meum discessum illum ... *in* maledicti et contumeliae loco ponere? Piso 31.

poscere: iste ... non audebat palam poscere aut tollere quae placebant; Verr. IV, 93. id simulacrum iste poscere Assorinos propter singularem eius fani religionem non ausus est; ib. 96.

posse: quod ausus est, quod speravit sese apud talis viros aliquid posse ||aliquid, al.|| ad perniciem innocentis, id ipsum queror; Sex. Rosc. 141.

possidere: privata P. Quinctii praedia, quae numquam ausus es possidere; Quint. 85. tamen illo ipso in furore suo non est ausus meam domum ... possidere; dom. 107.

postulare: vix ... tu, Fanni, a Ballione aut aliquo eius simili hoc et postulare ||expostulare|| auderes et impetrare posses; Qu. Rosc. 50. me tibi contra honorem L. Murenae, quantum tu a me postulare ausus sis, tantum debuisse; Muren. 7. nam ille gurges atque helluo ... ausus est — quid enim ille non audeat? — a senatu supplicationem per litteras postulare; Piso 41.

praedari: qui ex tensarum orbitis praedari sit ausus; Verr. III, 6.

prodere: ſ. oppugnare. — producere: ſ. abducere.

proferre: haec ego .. non auderem proferre, ni vererer ..; Verr. IV, 55. [quod proferre non auderet reus, accusator recitare non desineret]; ib. 144.

promere: tune aurum ex armario tuo promere ausa es? Cael. 52.

promulgare: hoc tribunus plebis promulgare ausus est, ut ..? leg. agr. III, 11.

provocare: nisi illis ... gladiis confideres, maledictis me provocare ausus esses? Phil. II, 46.

quaerere: an tu auderes quaerere ex P. Servilio ..., quibusnam verbis ... civis domum consecrares? dom. 132.

queri: at C. Decianus ..., quia ... queri est ausus in contione de morte Saturnini, condemnatus est; Rabir. 24.

recusare: hic ..., etsi illum servum .. sibi benevolum esse ... arbitrabatur, nihil tamen est ausus recusare; Cluent. 176.

referre: rationes ad aerarium, ante quam Dolabella condemnatus est, non audet referre; Verr. I, 98. quid est aliud de eo referre non audere ..., nisi se ipsum hostem iudicare? Phil. III, 21.

relinquere: ausum esse in aede Castoris ... audaciae suae monumentum aeternum relinquere? Verr. I, 129. ſ. oppugnare.

reprehendere: quem ego si ferrem iudicem, refugere non deberet, *eum* cum testem producam, reprehendere audebit? Qu. Rosc. 45. ne quisquam iam audeat reprehendere consulatum meum; dom. 76.

repugnare, resistere: hoc cum sentit Saturius esse apertum, resistere et repugnare contra veritatem non audet; Qu. Rosc. 51.

respondere: utrum ... magis est mirandum, quod is condemnatus est, an quod omnino respondere ausus est? Cluent. 60. itaque severitati tuae, ut oportet, ita respondere non audeo; Cael. 30.

reverti: turpe mihi ipsi videbatur in eam urbem me audere reverti, ex qua Brutus cederet; Phil. I, 9.

scribere: nihil enim mea iam refert, utrum tu ... nihil umquam ausus sis scribere ad eum ordinem, quem despexeras ..., an ..; Piso 39. at etiam gladiator ausus est scribere hunc de patris ... parricidio cogitasse. o admirabilem impudentiam ...! in eum adulescentem hoc scribere audere, quem ..? Phil. III, 18. laetandum esse ausus es scribere Trebonium dedisse poenas? ib. XIII, 22.

sequi: etiam si sequi minus audebitis orationem atque auctoritatem meam ..; Phil. I, 15.

spoliare: Apollinemne tu Delium spoliare ausus es? Verr. I, 47. ſ. oppugnare.

suadere: an C. Trebonio ego persuasi? cui ne suadere quidem ausus essem; Phil. II, 27.

suscipere: neminim umquam fore qui auderet suscipere contra improbos civis salutem rei publicae; Sest. 49.

tollere: Henna tu simulacrum Cereris tollere audebas? Verr. IV, 112. ſ. aspernari. poscere; Verr. IV, 93.

vendere: singularem .. audaciam! navem tu de classe populi Romani ... ausus es vendere? Verr. I, 87.

venire: hic ab arbitro ad iudicem venire est ausus; Qu. Rosc. 13. ac mihi quidem ... impudens. in iudicio (fuisse videtur Aebutius), non solum quod in iudicium venire ausus est ..., sed ..; Caecin. 2. a quo non receptus etiam ad me venire ausus es; Catil. I, 19. consules designati negabant se audere in senatum venire; Phil. I, 6.

violare: neque tamen quisquam inventus est tam insignite improbus qui violare P. Quinctii existimationem absentis auderet; Quinct. 73. hanc deam quisquam violare audeat, imaginem meretricis? dom. 112.

vituperare: ut ... non audeas civem singulari virtute ... vituperare? Vatin. 40. haec tu homo sapiens ... apud eos, quorum consilio ... gesta sunt, ausus es vituperare? Phil. II, 11.

III. **mit Accusativ:** alqd: qui tum et poterant per vim et scelus plurimum et, quod poterant, id audebant; Quinct. 69. scis hunc nihil habere, nihil audere, nihil posse; Sex. Rosc. 147. fecit quod Siculi non audebant ...: adposuit patellam ..; Verr. IV, 48. quod .. ei, qui ad fraudem callidi sunt, non tantum audent, quantum excogitant; Cluent. 183. quare ... spectarent quid ipse deberet, quid possideret, quid auderet; Muren. 50. Cyprum per Ptole-

maeum regem nihil audere; Flacc. 30. semper [ille] et quantum interesset P. Clodii se perire ... et quantum ille auderet cogitabat; Milo 56. nam quae mihi ipsi tribuenda laus esset, cum tantum in consulatu meo pro vobis ac liberis vestris ausus essem, si id quod conabar sine maximis dimicationibus meis me esse ausurum arbitrarer? ib. 82. qui cum tantum ausus sit ustor pro mortuo, quid signifer pro vivo non esset ausus? ib. 90. ut in sententiis ferendis, quod sentietis, id audeatis; ib. 105. inventus est nemo praeter Antonium, praesertim cum tot essent circum hastam illam, qui alia omnia auderent: unus inventus est qui id auderet, quod omnium fugisset ... audacia; Phil. II, 64. quid hic victor non audebit, qui nullam adeptus victoriam tanta scelera ... fecerit? ib. III, 30. f. II. dicere; Phil. II, 16. postulare; Piso 41.

audientia, Gehör, Aufmerksamkeit: facio: iam nunc mente et cogitatione prospicio, ... quantam .. audientiam orationi meae improbitas illius factura sit; div. Caec. 42.

audio, hören, hinhören, zuhören, anhören, Gehör schenken, verstehen, gehorchen; in einem Ruf stehen: I. **absolut**: 1. **substantivisch**: a. convenio ad: haec multitudo, quae ad audiendum convenit; Verr. a. pr. 15.

b. paratus ad: est idem Verres, qui fuit semper, ut ad audendum proiectus, sic paratus ad audiendum; Verr. I, 2.

c. consuetudo: mementote ... verbo illo nefario temptatas auris nostras et perniciosam viam audiendi consuetudine esse munitam; har. resp. 55.

diligentia: vestra ... prudentia dignissimum est, iudices, in audiendi diligentia non minus religioni tribuere quam voluptati; Verr. III, 10. quo facilius cum aequitas tua tum audiendi diligentia minuat hanc perturbationem meam; Deiot. 7.

finis: vgl. III. alqm; Sest. 136.

lenitas: qua in sorte sapiens praetor ... benevolentiam adiungit lenitate audiendi; Muren. 41.

studium: neque huic vestro tanto studio audiendi ... deero; Sest. 36.

benignitas in: vgl. III. alqm; dom. 32.

iucunditas ad: haec enim plurimum solent et auctoritatis habere ad probandum et iucunditatis ad audiendum; Verr. III, 209.

d. capere: cuius ex miseriis, si esses crudelissimus, videndo fructum caperes maiorem quam audiendo; Sulla 90.

2. **adjectivisch**: dicto: sunt illi quidem dicto audientes, quam diu adsunt ei, qui imperant; Verr. I, 88. prohibe, si potes, si habes qui te audiat, si potest tibi dicto audiens esse quisquam; ib. 114. dicto audientem fuisse *se* praetori; ib. IV, 27. quorum sociorum opera Syracusani nobis dicto audientes sunt, eos Syracusano dicto audientis esse iussisti; ib. V, 85. quos dicto audientis esse iussi; ib. 104. qui dicto audientes in tanta re non fuissent; Deiot. 23. non ut pareret et dicto audiens esset huic ordini, sed ut condiciones ferret; Phil. VII, 2.

3. **verbal**: a. **unpersönlich**: sed recenti re de Mustio auditum est; Verr. I, 139. magnitudo incredibilis, de qua vel audire satis esset, nimium videre plus quam semel; ib. IV, 125. ille autem, quem ad modum ex ipso Oppianico postea est auditum, negavit ..; Cluent. 69. quo quidem in bello semper de pace audiendum putavi; Marcell. 14. f. b. alqs. γ. Milo 66.

b. **persönlich**: alqs: α. ohne Verbindung: verum tamen petat: audiamus; Quinct. 42. „istum exheredare in animo habebat.“ audio. nunc dicis aliquid quod ad rem pertineat; Sex. Rosc. 52. „ne exheredaretur veritus est.“ „audio, sed qua de causa vereri debuerit nemo dicit“; ib. 58. nam si per eos statuae fiebant, a quibus tibi iste honos habebatur, audio; Verr. II, 144. tu primus contra vendideras. audio; ib. 147. negabant illi quicquam sibi esse mandatum. „non“ audio: numerate HS $\overline{XII}$;“ ib. III, 79. Panhormum igitur (amandat hominem)? audio; ib. V, 69. Albanus ager est, Setinus ..., Ancerranus ||Casilinas||. audio; leg. agr. II, 66. QUAE DATA, ... VENDITA. patior; audio. quid deinde? ib. III, 11. „in manum“ inquit „convenerat.“ nunc audio; Flacc. 84. f. γ. Planc. 57. vgl. III. alqd; Rab. Post. 12. — β. im ablat. absol.: testatur isto audiente se ... id primum petere, ne ..; Quinct. 66. C. Verrem in Sicilia multis audientibus saepe dixisse ..; Verr. a. pr. 40. tum ille clare omnibus audientibus se id non esse facturum; ib. II, 94. tum iste clare omnibus audientibus „qui damnatus erit“ inquit „virgis ad necem caedetur“; ib. III, 69. cum palam Syracusis te audiente ... L. Rubrius Q. Apronium sponsione lacessivit; ib. 132. quod omnibus audientibus dixisti palam ..; ib. V, 169. quas litteras A. Aurius ... palam, multis audientibus ... recitat; Cluent. 23. ea dicam vobis audientibus; Muren. 43. quorum alter me Catilinam, amatorem suum, multis audientibus, ... reposcebat; sen. 10. dicam ipso audiente, quod sensi et sentio, quoquo animo ||modo, al.|| auditurus est; dom. 25. mihi ... his audientibus civicam coronam deberi a re publica dixit; Piso 6. quod iam de eo his audientibus saepe dixi; ib. 79. haec tu mecum saepe his absentibus, sed isdem audientibus haec ego tecum; Milo 99. hanc enim ... causam si in foro dicerem eodem audiente et disceptante te ..; Deiot. 6. at ille vobis audientibus cum fabris se domum meam venturum esse dixit; Phil. I, 12. quam (sententiam) cum hic vobis audientibus dixero ..; ib. XII, 28. — γ. in andern Verbindungen: cum cuperes appellare, non audebas, ne invitus audiret; Quinct. 39. ubi aut unde audivit Glaucia? qui tam cito scivit? fac audisse statim; Sex. Rosc. 97. ut ... ea aeque acerba ... videantur esse his qui audient atque illis visa sunt qui senserunt; div. Caec. 38. opinor cum haec fierent, tum vos audiretis, sicut audistis; Verr. I, 29. ne gratis in provincia male audires; ib. 118. ostendit enim novo modo, si quis quid de absente peteret, se auditurum; ib. II, 59. cum hoc consilio statuas Centuripini publice sustulissent, audit Metellus; ib. 162. tum iste magna voce Veneriis imperat, ut Xeno audiret: ... hominem adservent; ib. III, 55. non me hercule haec ... crederem .., tametsi volgo audieram, nisi ..; ib. 62. non perquiris, cui dixerit Apronius, quis audierit, unde hoc natum ... sit? ib. 133. quod illorum culpa se minus commode audire arbitrarentur; ib. 134. manifesta res est; nemo est quin audisse se liquido diceret; ib. 136. exspectant ei, qui audiunt, exempla ex vetere memoria; ib. 209. sic a Centuripinis, sic a ceteris audiebam; ib. IV, 29. quod cum illis ... qui audiebant, incredibile videretur ..; ib. 85. quid eos loqui, qui videbant, quid existimare eos, qui audiebant, arbitrabare? ib. V, 46. nemo Lilybaei fuit quin viderit, nemo in Sicilia quin audierit; ib. 140. conclamato, ut aliqui audiant et conveniant; Tull. 50. volt enim magnitudine rei sic occupare animos eorum, qui audiunt, ut ..; Font. 20. nullam (actionem) esse dices? audire cupio; Caecin. 38. vos attenditis et auditis silentio, sicut facere debetis; Cluent. 156. audite ||,audite|| vos, qui ... exercitus habuistis et bella gessistis; leg. agr. I, 12. qui ... omnia ante commutarent quam nos audire possemus; ib. II, 90. suamne dicant (pecuniam) ...? cupio audire. „non“ inquit „dicimus;“ Flacc. 55. quis umquam audivit, cum ego de me nisi coactus ... dicerem? dom. 93. quamquam quis audiret ||auderet||, si maxime queri vellent? Sest. 64. nec ab utilitate eorum, qui audient, ... abhorrebit oratio mea; ib. 96. audistis, cum pro

se diceret; audistis antea, cum accusaret; Cael. 45. si nunc apud nos id, quod is fecisset, contra foedus factum diceretur, quis audiret? Balb. 16. illi libenter audirent, nos non timide confiteremur; Planc. 44. si ... quid erit eius modi, ut non exstet auctor, qui *autem* audierit .. ita neglegens vobis esse videbitur, ut unde audierit oblitus sit ..., huius illa vox volgaris, „audivi," ne quid innocenti reo noceat, oramus; ib. 57. audi, audi atque attende, Laterensis! ib. 98. oppugnata domus Caesaris ... nuntiabatur: nemo audierat tam celebri loco, nemo senserat; tamen audiebatur; Milo 66. ait nescio quem ex eo numero servum iudicatum. non arbitror, non audivi; Deiot. 24. quae potest esse turpitudinis tantae defensio? cupio audire; Phil. II, 84. legatos decernis? ... si, ut imperes, non audiet; ib. V, 25. filius, ut et audio et spero, natus ad laudem; ib. X, 4. si iacens vobiscum aliquid ageret, audirem fortasse: quamquam — sed hoc malo dicere, audirem; ib. XII, 4. non audivit, non respondit; ib. XIII, 21. f. β. dom. 25. unten de; Cluent. 29. — de: ut ... iam ante animo prospicere possis, quibus de rebus auditurus sis; Quinct. 35. tum alias quoque suas palmas cognoscet, de quibus me ne audisse quidem suspicatur; Sex. Rosc. 84. quo quam minime multi ex illis de istius nefario scelere audire possent; Verr. I, 75. indicium latrociniorum suorum, de quo non audire aliquando, sed videre cotidie possemus; ib. 130. Callidamam Agathini [..] filiam, de qua iste audierat; ib. II, 89. quis enim est qui de hac officina, qui de vasis aureis, qui de istius pallio [pullo] non audierit? ib. IV, 55. quo tandem igitur animo fuisse illos arbitramini, quibus eis de rebus non modo audiendum fuit, verum etiam iudicandum? vos (,iudices,) auditis de eo, in quem iudices non estis, de eo, quem non videtis, de eo, quem odisse iam non potestis, de eo, qui et naturae et legibus satis fecit ...; auditis non ab inimico, auditis sine testibus, auditis, cum ea, quae copiosissime dici possunt, breviter a me strictimque dicuntur: illi audiebant de eo, de quo iurati sententias ferre debebant, de eo, cuius praesentis nefarium ... voltum intuebantur, de eo, quem omnes oderant propter audaciam, de eo, quem omni supplicio dignum esse ducebant; audiebant ab accusatoribus, audiebant verba multorum testium, audiebant, cum una quaque de re a P. Cannutio ... graviter et diu diceretur; Cluent. 29. cum riseritis impudentiam hominis, tum a me de tota contione audietis; har. resp. 8. si vitant, fugiunt, audire de te nolunt; Vatin. 39. qui ante quam de meo adventu audire potuissent ..; Planc. 98. qui Clodium negant eo die Romam, nisi de Cyro audisset, fuisse rediturum; Milo 47. nec quid tibi de alio audienti de se ipso occurrat reformidat; Ligar. 6. — ex: ut ex his propinquis eius, hominibus honestissimis, audio; Sex. Rosc. 49. recita testimonium T. Manilii et C. Luscii Ocreae ..., qui ex Cluvio audierunt; Qu. Rosc. 43. qui cum sciret me ex Mustio vivo audisse ..; Verr. I, 139. at ex bono viro, credo, audieras et bono auctore. qui id potes, qui ne ex viro quidem audire potueris? audisti igitur ex muliere; ib. IV, 102. ut potes ex multis audire, qui tum adfuerunt; Planc. 89. f. de; Verr. I, 75.

adulescens: nonne audiente hoc Servio Sulpicio, clarissimo viro, ... et hoc Tito Torquato, optimo adulescente, se a te corruptum ... esse confessus est? Deiot. 32.

cives: „adeste, quaeso, atque audite, cives: P. Clodium interfeci"; Milo 77.

contio: qui ... clara voce, ut omnis contio audire posset, dixit se scire illum ... peierasse; Cluent. 134.

homines: f. III. hominem; Verr. IV, 70.

Italia: cum quidem ipse egit ornatissime meam causam perfecitque astante atque audiente Italia tota, ut ..; sen. 26.

iudices: hic nunc de miseria Siculorum, iudices, audite; Verr. II, 62. nunc reliquum, iudices, attendite, de quo et vos audistis et populus Romanus non nunc primum audiet; ib. IV, 64. audite, ut vestra humanitas postulat, iudices; audietis enim de magnis incommodis iniuriisque sociorum; ib. V, 111. illa me res tamen, iudices, consolatur, quod vos de criminibus sic audire consuestis, ut ..; Cluent. 3. submissa voce agam, tantum ut iudices audiant; Flacc. 66. nemo illorum iudicum clarissimis viris accusantibus audiendum sibi de ambitu putavit; ib. 98. quid quaeritis, iudices? ignoscebam vobis attente audientibus, propterea quod ..; Cael. 25. f. alqs, γ, de; Cluent. 29.

mater: mater, inquam, appellabitur, neque umquam illa ita de suo scelere et immanitate audiet, ut naturae nomen amittat; Cluent. 12.

patres: equidem dicam ex animo, patres conscripti, quod sentio et quod vobis audientibus saepe iam dixi; Piso 81. at quanta merces rhetori data est! audite, audite, patres conscripti, et cognoscite rei publicae volnera! Phil. II, 43.

patruus: impudentiorne, qui in senatu ..., an impurior, qui patruo ||patre|| audiente, an crudelior, qui in illam miseram ... tam impie dixeris? Phil. II, 99.

populus: dic, quaeso, clarius, ut populus Romanus de suis vectigalibus, de suis aratoribus, de suis sociis atque amicis audiat; Verr. III, 106. cum mihi uni in hac re publica, audiente populo Romano, opera mea hanc urbem ... esse salvam iurato dicere fas fuisset; dom. 94. cum hunc clarissimum virum ... audiente populo Romano a pedisequis conculcari iuberes; ib. 110. nonne audiente populo sedens pro aede Castoris dixit, nisi qui vicisset, victurum neminem? Phil. III, 27. qui pro aede Castoris sedens audiente populo Romano dixerit nisi victorem victurum neminem; ib. V, 21. f. iudices; Verr. IV, 64.

senatus: qui consul incipientem furere ... sua se manu interfecturum audiente senatu dixerit; Cael. 60.

tribuni: „at enim tribuni plebis ne audierunt quidem"; Quinct. 65.

vicinus: vicinum eius mulieris miraris male audisse, cuius frater germanus sermones iniquorum effugere non potuit? Cael. 38.

vir: multos ex te viros primarios audisse, cum diceres ignosci tibi oportere, quod falsum codicem protuleris; Verr. I, 157. ecquando his de rebus talis viros auditurus existimasti? ib. II, 43. hac actione quam voletis multi dicent, et qui ex isto ipso audierunt viri primarii nostri ordinis et alii qui interfuerunt, cum ..; ib. 102. cum sororis suae .. virum praesentem et audientem vita privandum esse dixit; Catil. IV, 13. adest vir summa auctoritate ..., M. Lucullus, qui se non opinari, sed scire, non audisse, sed vidisse ... dicit; Arch. 8. f. adulescens.

II. **mit Ergänzungsſatz: 1. indirecte Frage:** quid hic pro se dici velit et qua condicione contentus sit iam in extrema oratione nostra, iudices, audietis; Sex. Rosc. 129. qui praetereuntes quid praeco enumeraret ||enum numerare, al.|| audiebant; ib. 133. verum ista damnatio tamen cuius modi fuerit audite, quaeso, iudices; Verr. I, 72. audistis quanti decumas acceperit a Docimo civitas; ib. III, 83. credo qui (pueri) audissent quae in istum testimonia essent dicta; ib. IV, 33. ubi audisset (rex) unde essent, statim ..; ib. 103. nemo fere vestrum est quin quem ad modum captae sint a M. Marcello Syracusae saepe audierit; ib. 115. initium quod huic cum matre fuerit simultatis audistis; Cluent. 17. tamen auditis profecto quam graves eorum adventus sociis nostris esse soleant; leg. agr. I, 8. tum denique, quid Tmolitae et Lorymeni de L. Flacco existiment audiemus; Flacc. 5. (3. 27). audio quibus dis violatis expiatio debeatur; har.

resp. 21. quae tum significatio fuerit omnium ... equidem audiebam: existimare facilius possunt, qui adfuerunt; Sest. 122. ut aliquando audiamus quam copiose mihi ad rogata respondeas; Vatin. 40. *audistis, iudices, quantum Clodii inter*fuerit occidi Milonem; Milo 34. quis tuum patrem antea, quis esset, quam cuius gener esset, audivit? Deiot. 30. audita vobis esse arbitror, Quirites, quae sint acta in senatu; Phil. VI, 1. quo consilio redierim initio audistis, post estis experti; ib. X, 8. cum miser ille prius latronum gladios videret, quam quae res esset audisset; ib. XI, 7. de uno quoque nostrum ... sciscitantur omnes, avent audire quid quisque senserit; ib. XIV, 19. — de: volo audire de te quo tandem senatus consulto legatus sis? Vatin. 35. vgl. III. alqd de; Vatin. 37. — ex: qua re negent ex me non audies; div. Caec. 28. qui quem ad modum essent accepti, iudices, audistis ex ipsis; Verr. III, 59. quid nos opinemur audietis ex iuratis; Cael. 4. quid aut hic aut ... frater eius de M. Caelio existimet ex ipsis, si producti erunt, audietis; ib. 24.

2. **accus. c. infin.:** quorum alterum sedere in accusatorum subselliis video, alterum tria huiusce praedia possidere audio; Sex. Rosc. 17. si, quem ad modum paratum esse audio, testis prodierit; ib. 84. audio praeterea non hanc suspicionem nunc primum in Capitonem conferri; ib. 100. cum omnibus horis aliquid atrociter fieri videmus aut audimus; ib. 154. atque hoc ipso tempore Siculis denuntiatum esse audio ..., domum ad illum ut venirent; Verr. a. pr. 25. se iam tum audisse eos nummos sumi, ut Verri darentur; ib. I, 28. Athenis audistis ex aede Minervae grande auri pondus ablatum; ib. 45. quorum omnium hunc sermonem tum esse audiebamus: nihil esse ..; ib. 59. audimus aliquem numquam tabulas || tab. numq. || confecisse; ... audimus alium non ab initio fecisse, sed ex tempore aliquo confecisse; ib. 60. audistis quaestoriam rationem tribus versiculis relatam; ib. 98. audit pupillum esse filium; ib. 181. nam quod fortasse non nemo vestrum audierit, istum a Syracusanis publice laudari, id ..; ib. II, 15. audivit Dioni cuidam Siculo permagnam venisse hereditatem; ib. 21. ecquem vidistis, ecquem audistis in tantis furtis ... esse versatum? ib. III, 64. cum audierit eas res, quibus fundi fructus et cultura continetur, amotas et venditas; ib. 119. populus Romanus, cum audit pluris decumas vendidisse C. Verrem quam innocentissimum hominem ..; ib. quem ad modum legatos Agyrinensis recitare ex litteris publicis audistis; ib. 120. cum audisset tantum decumanum professum esse ex edicto istius sibi deberi, quantum ..; ib. 129. nemo erat Sicilia tota ... quin audisset id Apronium dictitasse; ib. 136. ut ei, quos innocentissimos meminimus aut audivimus, non fecerint; ib. 190. quem iste et audierat multa secum praeclara habere et suspicabatur; ib. IV, 62. cum audissent simulacrum Iovis Optimi Maximi dedicatum; ib. 64. cum audirent a praetore populi Romani in provincia violatum regem; ib. 68. sin hoc vos in ... iniuria tam acerba neglexisse audient ..; ib. Tyndaritani statuam istius ... deturbarunt, simul ac successum isti audierunt; ib. 90. urbem Syracusas maximam esse Graecarum ... saepe audistis; ib. 117. quem cum audisset interfectum, permoleste tulisse; ib. 131. cum audissent ei negotium facessitum ..; ib. 142. quis eum percuisset; cum audisset pastorem cuiusdam fuisse ..; ib. V, 7. praeclarum recitari consilium, iudices audistis; ib. 54. qui videlicet saepe audissent nihil esse pulchrius quam Syracusarum moenia ac portus; ib. 95. iam hoc quis tum fuit Syracusis quin audierit, quin sciat, has Timarchidi pactiones sepulturae ... esse factas? ib. 120. si ... saepe clamore ipso militum ... magnas copias pulsas esse et vidimus et audivimus ..; Caecin. 43. ut vos ... nunc nullam intra Oceani ostium praedonum navem esse audiatis; imp. Pomp. 33. illa cum uno tempore audisset sibi non solum filium, sed etiam exsequiarum munus ereptum ..; Cluent. 28. innocentem reum condemnatum audiebant; ib. 78. quo tempore eam (mulierem) primum liberam esse audivit, sine iudicio reddidit Ceio; ib. 162. audistis auctionem populi Romani proscriptam a tribuno plebis; leg. agr. I, 4. audivit hanc rem non a me, sed ab aliis agitari saepe in senatu; ib. II, 58. quem agrum ... qui ea iter || quem pariter qui, quem per iter qui, al. || faciunt [externi homines] vestrum esse audiunt, is ..; ib. 81. ut L. Catilinam ... in armis volitare audiatis; sed triduo tamen audietis; Catil. II, 15. si quem vestrum forte commovet hoc, quod auditum est, lenonem quendam Lentuli concursare circum tabernas ..; ib. IV, 17. ac primo quidem pertimuit, cum te audisset servos suos esse censum; Flacc. 80. maximas audio tibi, L. Luculle, ... venisse hereditates; ib. 85. qui vitam hominum ... non nossent ac tantum audivissent eos pari calamitate esse ..; Sulla 36. cum sua bona possideri ab inimicis ac diripi audiret; Quir. 20. audieram et legeram clarissimos nostrae civitatis viros se in medios hostis ... pro salute exercitus iniecisse; dom. 64. quem umquam audisti maiorum tuorum ..., cum sacrificium Bonae deae fieret, interfuisse? ib. 105. postem teneri in dedicatione oportere videor audisse templi; ib. 121. nulla *lata* lege concitatam || concitata, al. || nocturnam seditionem quis audivit? Sest. 77. num quem ex omnibus tribunis plebis ... tam audacem audieris fuisse, ut ..? Vatin. 18. quod imagines patris et fratris sui fratrisque filiam non in familia, sed in carcere conlocatam audire maluit quam videre; ib. 28. idem cum audiat esse legem quae de seditiosis ... civibus ... cotidie quaeri iubeat ..; Cael. 1. cum audiat nullum facinus ... in iudicium vocari, sed ..; ib. equidem multos et vidi in hac civitate et audivi ... emersisse aliquando et se ad frugem bonam ... recepisse; ib. 28. non patrem tuum videras, non patruum, avum, proavum, atavum audieras consules fuisse? ib. 33. qui tantum facinus in famam atque fortunas suas neque non audisset inlatum a Caelio neque neglexisset; ib. 54. ut ..., periculum sit, ne instauratas maximi belli reliquias ac renovatas audiamus; prov. cons. 19. qui fecit quod C. Marium fecisse audierat, fecit quod P. Crassum ... facere viderat; Balb. 51. ut hominem sibi carissimum ... ob suam familiaritatem vestris oppressum sententiis audiat; ib. 64. admissarius iste, simul audivit voluptatem a philosopho tanto opere laudari ..; Piso 69. cum autem audirem meos partim inimicos, partim invidos huic accusationi esse fautores ..; Planc. 1. simul ac me Dyrrachium attigisse audivit ..; ib. 98. quas (insidias) mihi paratas ab exsulibus coniuratis audierat;. ib. 100. cum audisset Arinem cum illa sua metus et fugae simulatione Romam se contulisse ..; Scaur. 9. pueris nobis audisse videor L. Aelium || Laelium || ... nomen Q. Muttonis ... detulisse; ib. 23. amicissimum hominem si honestate spoliatum audierit ..; Rab. Post. 44. quod saepe audivi patri tuo Curtio || tuo cui id || magno adiumento in iudicio capitis fuisse || fuisset ||; ib. 47. si haec non gesta audiretis, sed picta videretis, tamen ..; Milo 54. cum aliquid clementer ... factum ... audimus aut legimus ..; Marcell. 9. bellum subito exarsit, quod qui erant in Africa ante audierunt geri quam parari: quo audito ... quaerebant aliquem ducem; Ligar. 3. cum audiret senatus consentientis auctoritate arma sumpta ..; Deiot. 11. ut audivit consules ex Italia profugisse; ib. sed eum iracundum audio esse factum; Phil. I, 27. etenim quod umquam in terris tantum flagitium exstitisse auditum est? ib. II, 57. audiebam equidem te paratum venisse; ib. 88. quis vero audivit umquam ... de fortunis Varronis rem ullam esse detractam? ib. 104.

sic Antonii nefarium latrocinium ... brevi tempore oppressum audietis; ib. IV, 15. cum audierit Antonius, me hoc et in senatu et in contione confirmasse ..; ib. VI, 9. audisse enim vos arbitror, Quirites, quod etiam videre potuistis, cotidie sponsores et creditores L. Trebellii convenire; ib. 11. non intellegitis, non auditis meam sententiam flagitari? ib. VII, 14. ante provinciam sibi decretam audiet quam potuerit tempus ei rei datum suspicari; ib. XI, 24. quod domum Antonii adflictam maestitia audiebam, lamentari uxorem; ib. XII, 2. quibus (cohortationibus) a te excitatus senatus, inflammatus populus Romanus non solum audivit, sed etiam didicit nihil esse homini Romano foedius servitute? ib. 15. vos fortasse consumptum istum cruciatu aut demersum fluctibus audire malletis; Fr. A. V, 2. vgl. III. alqm; Vatin. 30. alqd; Verr. III, 50. 184. IV, 32. V, 5. har. resp. 9. prov. cons. 5. Planc. 98. popam. — ex: quod sciret, quod ex ipso rege audisset in Capitolio esse ponendum ..; Verr. IV, 66. audieram ex sapientissimo homine atque optimo civi et viro, Q. Catulo, non saepe unum consulem improbum ... fuisse; sen. 9. audierat ex illo se a me bis salutem accepisse; dom. 134. ex vobis audio nemini civi ullam quo minus adesset satis iustam excusationem esse visam; Piso 36. cum ... Milonem occisum et ex ipso Clodio audirent et re vera putarent ..; Milo 29. vos ex M. Favonio audistis Clodium sibi dixisse et audistis vivo Clodio periturum Milonem triduo; ib. 44. — dicere: hoc ego ... dicturum esse eum non arbitror; cum autem antea dixisse audio et causam ipsam considero, quid aliud dicere possit non reperio; Quinct. 63. at hoc ab accusatore ne dici quidem audistis; Sex. Rosc. 39. illud, quod te dicturum esse audio, quaestorem illius fuisse; div. Caec. 59. qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis; Verr. I, 52. non possum illa planius commemorare, quam ipsum Ligurem pro testimonio dicere audistis; ib. 126. eius autem legationis principem ..., C. Heium, iuratum dicere audistis isti navem onerariam ... esse ... aedificatam; ib. II, 13. qua de re Cn. Lentulum ... dicere audistis Siculos ... de Sthenii calamitate questos esse; ib. 103. audistis ob ius dicendum Q. Varium dicere procuratores suos isti centum triginta milia nummum dedisse; ib. 119. pepercit homini amico et, quem ad modum ipsum dicere audivi, necessario; ib. III, 153. Phylarchum Centuripinum ... non hoc idem iuratum dicere audistis, sibi istum negotium dedisse atque imperasse, ut ..? ib. IV, 50. Cn. Lentulus Marcellinus dissuasit, sicut ipsum dicere audistis; ib. 53. de qua (trulla) satis credo idoneum, satis gravem testem, Q. Minucium, dicere audistis; ib. 62. audisti Q. Minucium dicere domi suae deversatum esse Antiochum regem Syracusis; ib., 70. audistis nuper dicere legatos Tyndaritanos ... Mercurium ... huius vi ... esse sublatum; ib. 84. erat hiems summa, tempestas, ut ipsum Sopatrum dicere audistis, perfrigida; ib. 86. de qua (spoliatione fani) priore actione testis dicere audistis; ib. 102. audistis Theodorum et Numenium et Nicasionem, legatos Hennensis, publice dicere sese a suis civibus haec habere mandata, ut ..; ib. 113. audistis Centuripinos, Agyrinensis ... conplurisque alios publice dicere, quae solitudo esset in agris; ib. 114. causam sibi dicendam esse statuerat iam ante, quam hoc usu venit, ita ut ipsum priore actione dicere audistis; ib. V, 101. ipsum dicere adulescentem audistis se ob hunc metum pecuniam Timarchidi numerasse; ib. 116. Onasum Segestanum ... dicere audistis se ob sepulturam Heraclii nauarchi pecuniam Timarchidi numerasse; ib. 120. tum illa fiebant, quae L. Suetium ... dicere audistis, et quae ceteros audietis; ib. 147. quem ad modum illorum testem dicere audistis; Caecin. 22. saepe hoc maiores natu dicere audivi, hanc accusatoris eximiam vim plurimum L. Cottae profuisse; Muren. 58. eodem tempore audistis eodem ex loco summos viros ... eadem dicere; Quir. 17. quem egomet dicere audivi, tum se fuisse miserum cum careret patria; ib. 20. ecquid audieris, ecquisnam tibi dixerit C. Caesarem nuper ... dixisse *se* C. Alfium praeteritum permoleste tulisse? Vatin. 38. quin etiam L. Herennium dicere audistis verbo se molestum non futurum fuisse Caelio, nisi ..; Cael. 56. Seplasia me hercule, ut dici audiebam, te ut primum aspexit, Campanum consulem repudiavit; Piso 24. audistis profecto dici philosophos Epicureos omnis res ... voluptate metiri; ib. 68. te enim dicere audiebamus nos omnis adversarios putare, nisi qui nobiscum essent; Ligar. 33. quamvis dicant, quod quosdam audio dicturos: „legati proficiscantur"; Phil. V, 26. s. oben ex; Milo 44.

3. **Satz mit quod:** quod de capite iste dempsit, quod tandem modo vobis non modo ferendum, verum etiam audiendum videtur? Verr. III, 80.

III. **mit Object:** alqm: cum me esset attente auditurus Philippus; Quinct. 77. te ipsum, Naevi volo audire; ib. 79. ut homines te non solum audiant, verum etiam libenter studioseque audiant; div. Caec. 39. homo ... ferre tamen atque audire diutius Timarchidem non potuit; Verr. II, 70. de aestimatione frumenti cum dices, sic te audiemus, quasi ..; ib. III, 222. si eum diceres esse mortuum, quis te audiret? ib. V, 78. si ... ego me ad iudicem sic ‖si‖ defendam, ut vi me deiecisse confitear, dolo malo negem, ecquis me audiat? Tull. 29. hunc audiebant antea, nunc praesentem vident tanta temperantia ..., ut ..; imp. Pomp. 13. si qui mihi deus vestram ad me audiendum benevolentiam conciliarit; Cluent. 7. adgrediar ad crimen cum illa deprecatione, iudices, ... sic ut me audiatis, quasi ..; ib. 8. quaeso, ut me, iudices, sicut facere instituistis, benigne attenteque audiatis; ib. etsi a vobis sic audior, ut numquam benignius neque attentius quemquam auditum putem, tamen ..; ib. 63. vos, quaeso, ut adhuc me attente audistis, ut item, quae reliqua sunt, audiatis; ib. 66. itaque nunc quem ad modum audiar sentio, non modo ab eis, quorum iudicium ... est, sed etiam ab illis, quorum tantum est existimatio; at tum si dicerem, non audirer; ib. 80. petam a vobis, ut me, dum de his singulis disputo iudiciis, attente audiatis; ib. 89. vos vero, Quirites, si me audire voltis ..; leg. agr. II, 71. neque, id qua re fieri non possit, si me audire volent, intellego; Catil. II, 17. audiamus igitur Sextilium; Flacc. 35. is, quem nemo vestrum vidit umquam, nemo qui mortalis esset audivit; ib. 40. cur non audimus ipsum? ib. 92. nemo erit tam iniustus qui me audierit, sit modo liber et civis, quin ..; ib. 97. erat (Archias) temporibus illis iucundus Metello ..., audiebatur a M. Aemilio; Arch. 6. etiam vestra in me attente audiendo benignitas provexit orationem meam; dom. 32. etsi me attentissimis animis, summa cum benignitate auditis, iudices, tamen ..; Sest. 31. quis fuit qui non ... se .., si eum audiret, scelere astringi arbitraretur? ib. 108. ille ad eos, a quibus audiebatur, cotidie aliquid de *me* ficti ‖ defecti‖ adferebat; ib. 133. ut ego ante dicendi finem faciam quam vos me tam attente audiendi; ib. 136. qua mente feceris ut in epulo Q. Arrii ... cum toga pulla accumberes? quem umquam videris? quem audieris? quo exemplo ... feceris? Vatin 30. sed me audiant, navent aliam operam; Cael. 67. audierat Decios Magios et de Taurea illo Vibellio aliquid acceperat; Piso 24. atque hoc quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Graeci, quos utinam ita audires, ut erant audiendi; ... verum audis in praesepibus audis in stupris, audis in cibo et vino; Piso 42. etenim quis te tum audiret illorum aut quid diceres? Planc. 44. quoniam ... sic ab his es auditus, ut ..; ib. 58. cum audiretur silentio M. Caelius, tribunus plebis, vir .. in re publica fortissimus; Milo 91.

a vobis, patres conscripti, peto, ut, etiam si sequi minus audebitis orationem ... meam, benigne me tamen, ut adhuc fecistis, audiatis; Phil. I, 15. quoniam ... sum a vobis (patres conscripti) benigne ac diligenter auditus; ib. 38. alterum peto a vobis (patres conscripti), ut me pro me dicentem benigne, alterum ipse efficiam, ut contra illum cum dicam, attente audiatis; ib. II, 10. cur me tui satellites cum gladiis audiunt? ib. 112. ego te, cum in Massiliensis tam es acerbus, Q. Fufi, non animo aequo audio; ib. VIII, 18. „ne si a Mutina quidem recesserit, audiemus Antonium?“ ib. XII, 4. dum .. de singulis sententiis breviter disputo, velim, patres conscripti, ut adhuc fecistis, me attente audiatis; ib. XIII, 22. f. I, 2. Verr. I, 114. — de: quapropter ita me de praeturae criminibus auditote, ut ..; Verr. I, 103. quapropter de istius praetura Siciliensi non recuso quin ita me audiatis, ut ..; ib. II, 17. quoniam de criminibus superioris coniurationis Hortensium diligenter audistis ..; Sulla 14.

alqd: an ... casu accidit, ut id, quod Romae audierat, primus nuntiaret? Sex. Rosc. 96. nonne vobis haec, quae audistis, cernere oculis videmini, iudices? ib. 98. quae si prodierit atque adeo cum prodierit ... audiet; ib. 100. soletis, cum aliquid huiusce modi auditis, iudices, continuo dicere ..; ib. 105. si enim haec audientur ac libere dicentur ..; ib. 125. quaeso a vobis, iudices, ut haec pauca, quae restant, ita audiatis, ut ..; ib. 129. ergo id omnino Verres in iudicio suo non audiet, quod ..; div. Caec. 33. quod cum tam multi homines honestissimi audissent, statim ad me defertur; Verr. a. pr. 19. cum amici, hospites, patroni Dionis, homines honestissimi, haec eadem se audisse dicerent; ib. I, 28. neque solum quid istum audire, verum etiam quid me deceat dicere considerabo; ib. 32. homo, ut haec audivit, sic exarsit ad id, quod non modo ipse numquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo, qui ipse vidisset, ut ..; ib. 64. omnes eodem animo Lampsaceni, simul ut hoc audierunt, ... ad aedis noctu convenerunt; ib. 67. tune quod videris, quod audieris ..., nisi ad nutum tuum praesto fuerit ..? ib. 78. ex eis, quae legi et audivi, intellego ..; ib. 79. quorum alii, id quod saepe audistis, negabant mirandum esse ..; ib. 121. id quod priore actione cognostis, audite; ib. 125. audit haec etiam Verres; ib. II, 36. qui postea quam id audivit ..; ib. 48. quod ubi auditum est ..; ib. 55. haec vos antea, iudices, audistis, verum fortasse ita audistis, ut auctorem rumorem haberetis; ib. III, 49. audivimus hoc iam diu, iudices; nego quemquam esse vestrum quin saepe audierit: socios istius fuisse decumanos; ib. 50. nemo hoc nescit; nemo tuorum amicorum ... nunc se primum diceret audire; ib. 63. haec tu ... cum scires, cum audires cotidie, cum videres ..; ib. 65. audite reliqua et diligenter attendite; ib. 72. audistis haec, iudices, quae nunc ego omnia praetereo; ib. 106. ut hoc posses dicere, nihil te eorum audisse, nihil ad tuas auris de infamia tua pervenisse? ib. 132. qui ... nihil umquam audierit a patre, quo pudentior aut melior esset; ib. 160. hoc quemquam ... tuorum advocatorum animo aequo audire arbitrare ..., in eadem civitate apparitori tuo esse concessum, ut ..? ib. 184. putasse se, id quod audissent, alicuius pretii scyphos esse Pamphili; ib. IV, 32. quod iste ubi audivit ..; ib. 38. nemo erit quin hoc se audisse aut vidisse dicat; ib. 55. iste ... non laboravit quid non modo in Sicilia, verum etiam Romae in iudicio audiret; ib. 57. nunc eadem illa, quaeso, audite et diligenter ... attendite; ib. 102. tametsi vosmet ipsos (iudices) haec eadem audire certo scio; ib. 132. quis hoc vidit? quis audivit? ib. 146. nos enim nihil umquam prorsus audivimus; sed ||et|| illud audivimus, M. Crassi ... virtute ... factum, ne ..; ib. V, 5. ego ipse haec, ... quae adhuc numquam audistis, commemorabo; ib. 9. quo tandem animo sedetis, iudices? aut haec quem ad modum auditis? ib. 123. quam multa M'. Aquilius audivit in suo iudicio? quam multa L. Cotta? Font. 38. ille igitur ipse homo sanctissimus ... multa audivit in sua causa, quae ..; ib. cum id plerique scirent, omnes fere audissent, *qui non audisset*, is coniectura adsequi posset; Caecin. 16. itane vero, recuperatores? hoc vos audietis et apud vos dici patiemini saepius? ib. 34. quod ego tametsi non nunc primum neque in hac causa solum audio, tamen ..; ib. 65. neque praeter intercessionem quicquam audiam; imp. Pomp. 58. ille vero, simul atque hoc audivit „ne gratis“, „quo voles“, inquit „sequar“; Cluent. 71. aliud si is ||si, is|| iudex nihil scisset, nisi quae praeiudicia de eo facta esse constarent, audire praeterea nihil debuisse; ib. 104. tamen a me haec in hoc tam exiguo meo tempore non audies; Rabir. 17. quod tu si audisses aut si per aetatem scire potuisses ..; ib. 25. nihil cogitas, quod non ||quod|| ego non modo audiam, sed etiam videam planeque sentiam; Catil. I, 8. tamenne, iudices, haec ad breve tempus audita longinqui temporis cognitarum rerum fidem derogabunt? Flacc. 5 (Z. 40). in quo primum erat illud absurdum, quod, cum ea, quae leviter dixerat, vobis probare volebat, eos [autem], qui circum iudicium stabant, audire nolebat, non intellegebat ea, quae clare diceret, ita illos audituros, quibus se venditabat, ut vos quoque audiretis, qui [id] non probabatis; Sulla 31. nihil quemquam scire, nihil vidisse, nihil audisse arbitramur; ib. 79. indicavit se audisse aliquid, non credidisse; ib. 81. ignoscendum est eis, qui postea nihil audierunt; ib. qui aliquid percipere atque audire studebant; Arch. 6. o di immortales! — vos enim haec audire cupio; dom. 104. in quo (responso) ... scriptum etiam illud est, id quod audistis, LOCA SACRA ET RELIGIOSA PROFANA HABERI; har. resp. 9. DETERIORES, REPULSOS, quod iam audietis, hos appellant, quorum ..; ib. 53. nihil audieram? nihil videram? nihil ... cognoveram? Sest. 47. vos haec melius scire potestis, equidem audita dico; ib. 72. neque id agunt, ut ea dicant aut ferant, quae illi velint audire, qui in contione sunt, sed pretio ac mercede perficiunt, ut quicquid dicant, id illi velle audire videantur; ib. 104. in illo tuo intolerabili, non regno — nam cupis id audire —, sed latrocinio; Vatin. 19. quis vestrum hoc non audivit, quis ignorat Achaeos ingentem pecuniam pendere L. Pisoni quot annis? prov. cons. 5. omnia illa, quae et saepe audistis et tenetis animis, etiam si non audiatis, praetermitto; ib. 8. nihil enim umquam audivi quod mihi de iure subtilius dici videretur; Balb. 2. quasi vero id aut ego scire debuerim aut vestrum quisquam audierit; Piso 55. ex quibus multa a multis lecta et audita recitarem, ni vererer ..; ib. 71. sed ita multa Romae geruntur, ut vix ea, quae fiunt in provinciis, audiantur; Planc. 63. quod minus ... hominibus auditum atque notum (sit); ib. 95. cognovi, id quod audieram, refertam esse Graeciam sceleratissimorum hominum; ib. 98. *illa* audivimus, hoc vero meminimus ac paene vidimus ..; Scaur. c. 3. § 1. non ut audire ea, quae dicebam, iudices, sed ut cernere et paene tangere viderentur; ib. 26. *nihil audisti* in Postumum, cum ||quod|| in Gabinium iudex esses, nihil Gabinio damnato ||dato|| .... „at nunc audio“; Rab. Post. 12. cui numquam se hic profecto tradidisset, nisi causae suae confideret, praesertim omnia audienti, magna metuenti; Milo 61. nimis multa audire coguntur neque aliter facere possunt ei, quibus tota commissa est res publica; ib. 65. vereor ut hoc, quod dicam, perinde intellegi possit auditum atque ipse cogitans sentio; Marcell. 12. te ... dicere tibi satis te vixisse. credo, sed tum id audirem, si tibi soli viveres; ib. 25. cum tu id neque per te scires neque audire aliunde potuisses; Ligar. 1. est ita inusitatum, regem reum capitis esse, ut ante hoc tempus non sit

auditum; Deiot. 1. quae cum audire mallem quam videre ..; Phil. I, 6. qui quamquam parum erat — id enim ipsum a Bruto audieram — a quibus debuerat adiutus ..; ib. 10. quod ea in te admisisti, quae a verecundo inimico audire non posses; ib. II, 47. quae peto, ut, quamquam multo notiora vobis quam mihi sunt, tamen, ut facitis, attente audiatis; ib. cum te haec auditurum videres; ib. 60. quid videras? quid senseras? quid audieras? ib. 83. multa memini, multa audivi, multa legi; ib. IV, 3. equidem cupio haec quam primum M. Antonium audire; ib. X, 10. negat Piso scire se, negat audisse quicquam; ib. XII, 3. „victum Ciceronem ducem habuistis.“ eo libentius „ducem“ audio, quod certe ille dicit invitus; ib. XIII, 30. non laudavimus ||laudamus, al.||, quod ne audivimus quidem; ib. 33. ſ. unten de; Verr. III, 130. alqm; Cluent. 66. vgl. I, 2, b, γ. Verr. III, 62. 133. II, 2. Verr. II, 15. V, 120. Catil. IV, 17. Milo 54. Marcell. 9. Ligar. 3. — de: utrum Luscius et Manilius nihil de HS CCCIↃↃↃ ex Cluvio audierunt, an ..? Qu. Rosc. 43. nihil a me de pueritiae suae flagitiis audiet, nihil ex illa impura adulescentia sua; Verr. I, 32. citharistam, de quo saepe audistis id, quod est Graecis hominibus in proverbio ..; ib. 53. de quo hoc homine auditum est umquam, quod tibi accidit, ut ..? ib. II, 158. ecquo de homine hoc umquam audivistis? novum est, iudices; ib. iste ridere ac mirari Lollium nihil de Matrinio, nihil de ceteris rebus audisse; ib. III, 61. non hoc nunc primum audit privatus de inimico, reus ab accusatore: iam ante ||antea|| in sella sedens praetor ... miliens audivit; ib. 130. haec ego, iudices, non auderem proferre, ni vererer ne forte plura de isto ab aliis in sermone quam a me in iudicio vos audisse diceretis; ib. IV, 55. tantum a vobis petam, iudices, ut, si quid ipsi audistis communi fama atque sermone de vi, de manu, de armis, de copiis, memineritis; Flacc. 13. quocumque tempore auditum quid esset de praedonibus ..; ib. 33. qui profecto de tanta pecunia, si esset data, nihil audisse non possent; ib. 93. multa, cum essem consul, de summis rei publicae periculis audivi, multa quaesivi, multa cognovi; Sulla 14. cum is se nihil audisse de P. Sulla, nihil suspicatum esse diceret; ib. ego, iudices, de tantis omnium periculis cum quaererem omnia, multa audirem ..; ib. 85. nihil de hoc consul comperi, nihil suspicatus sum, nihil audivi; ib. 86. haec audivimus de clarissimorum virorum consiliis et factis, haec accepimus, haec legimus; Sest. 139. atque illud etiam audire de te cupio, qua re ... tu eam esse legem non putes? Vatin. 37. audivi hoc de parente meo puer; Balb. 11. erit tamen tibi fortasse etiam de nobis aliquid, sed certe de C. Mario audiendum; Planc. 20. destiti quid de me audituri essent homines cogitare; ib. 66. de horum desiderio, luctu, querellis cotidie aliquid tecum simul audiebam; ib. 101. nihil ille de condicionibus tuis, nihil de studio concordiae et pacis, nihil de conspiratione audiebat certorum hominum contra dignitatem tuam; Deiot. 11. utinam, Antoni, avum tuum meminisses! de quo tamen audisti multa ex me eaque ||aquae|| saepissime; Phil. I, 34. multa enim falsa de me audierunt; ib. XII, 29. — ex: de saltu deicitur Quinctius ||Quinctius.|| quo die? possumus hoc quoque ex te audire? quid taces? Quinct. 79. nunc quid est quod quisquam ex vobis audire desideret? Sex. Rosc. 104. cum ... haec eadem ipso ||ipsa|| se ex Philodamo audisse dicat, potestis dubitare ..? Verr. I, 71. nihil ex Dione, nihil ex socru tua ... audisti? ib. II, 24. itaque hoc, iudices, ex homine clarissimo [...], L. Crasso, saepe auditum est; ib. III, 3. eo ... veniebant equites Romani, id quod ex multis iuratis audistis; ib. V, 27. quod ego profecto non crederem, nisi aliquotiens ex ipsis accusatoribus vobiscum simul, iudices, audissem; Font. 33. ut ex me ea, quae tibi in mentem non veniunt, audias; Caecin. 98. quod ego ... ex multis audivi et comperi; Cluent. 192. dirumpatur ||disrumpatur|| licet ista furia atque ||*pestis patriae*|| audiat haec ex me, quoniam lacessivit; dom. 99. cum ego ipse ... me hic id ex te primum audisse confitear; Planc. 58. mortem ab illo denuntiatam Miloni et praedicatam palam, nihil umquam auditum ex Milone; Milo 52. quando hoc quisquam ex te ||ex te quisquam||, Caesar, audivit? Ligar. 18. ſ. de; Qu. Rosc. 43. Phil. I, 34.

accusationem: si quis erit qui perpetuam orationem accusationemque desideret, altera actione audiet; Verr. a. pr. 55.

acroama: ſ. vocem; Arch. 20.

actionem: ſ. vocem; Piso 29.

Alexandriam: audiebamus Alexandriam: nunc cognoscimus; Rab. Post. 35.

amentiam: audite etiam singularem eius, iudices, cupiditatem, audaciam, amentiam; Verr. IV, 99.

argumentum: cuius contionis primum universum argumentum sententiamque audite; har. resp. 8.

auctoritatem: ſ. testimonium; Quir. 17.

auctores: quae populus iuberet, ... auditis auctoribus ... iuberi vetarique voluerunt; Flacc. 15.

audaciam: ſ. amentiam.

cantum: ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat; Piso 67.

causam: vos ex me causam non a me prolatam, sed ad me delatam audire oportere; Verr. II, 179. cum causam non audisset et potestas esset ampliandi ..; Caecin. 29. quae (causa) iam per annos octo continuos ex contraria parte audiatur; Cluent. 7. at causam totam non audierat; ib. 113.

condicionem: non condicio, non sponsio, non denique ulla umquam intercessit postulatio, mitto aequa, verum ante hoc tempus ne fando quidem audita; Quinct. 71. huic cedamus? huius condiciones audiamus? Phil. XIII, 16.

confessionem: sed mirabar tamen credi popae, confessionem servorum audiri; Milo 65.

consulem: audite, audite consulem, iudices, ... totos dies atque noctis de re publica cogitantem! Muren. 78.

consultum: cum audito senatus consulto rei ||ore|| ipsi atque absenti senatui plausus est ab universis datus; Sest. 117.

contionem: ſ. testimonium; Flacc. 19.

copias: copiae, quas audistis, ** Phil. XI, 32.

crimen: de quo homine, iudices, — ... de quo vos homine ne ab inimicis quidem ullum fictum probrosum non modo crimen, sed ne maledictum quidem audistis; Font. 37. novum crimen ... et ante hunc diem non auditum propinquus meus ad te Q. Tubero detulit; Ligar. 1. sed maximum crimen audite; Phil. XIII, 34.

cupiditatem: ſ. amentiam.

decretum: audite decretum mercennarii praetoris ex ipsius commentario; Verr. V, 54.

defensionem: quid ergo est causae quod nunc nostra defensio audiatur tanto silentio? Cluent. 93.

dies: at ad quos refert? di immortales! ad eos scilicet, quorum nobis etiam dies natales audiendi sunt; Phil. II, 14.

dissensiones: etenim recordamini, Quirites, omnis civilis dissensiones, non solum eas, quas audistis, sed eas, quas vosmet ipsi meministis atque vidistis; Catil. III, 24.

edictum: primum edictum audite, iudices, praeclarum; Verr. III, 25.

equitem: ſ. virum; Verr. I, 14.

exempla: non *me* praeterit, iudices, vetera exempla pro fictis fabulis iam audiri atque haberi; Verr. III, 182.

exercitum: quorum alterius iam nobis notus esset exercitus, alterius auditus; Phil. XI, 27.

facta: ſ. nomen; Phil. XIII, 49.

familiarem: animadverti enim, iudices, audiri

a vobis meum familiarem, L. Herennium, perattente; Cael. 25.

fidem: ʃ. nomen; Deiot. 16.

flagitium: ex omnium omnibus flagitiis nullum turpius vidi, nullum audivi; Phil. II, 76.

gemitum: ʃ. querimonias; Verr. III, 52. vocem; Verr. V, 162.

gravitatem: ʃ. nomen; Deiot. 16.

hominem: audisti et audies homines || omni, omnes || e conventu Syracusano qui ita dicant, sese audientibus illud Iovi Optimo Maximo dicatum esse ab rege Antiocho; Verr. IV, 70. ad hominem condemnandum, quem numquam vidisset neque audisset, adductum esse pretio; Caecin. 29. audiamus hominem: non adest; Flacc. 90. cur hunc non audistis tam doctum hominem, tam eruditum, prius quam in istum errorem induceremini? Piso 58.

imperatores: quae tanta sunt in hoc uno, quanta in omnibus reliquis imperatoribus, quos aut vidimus aut audivimus, non fuerunt; imp. Pomp. 29.

imperia: obstupescent posteri certe imperia, provincias, Rhenum, Oceanum, Nilum, pugnas innumerabilis, incredibilis victorias, monimenta, munera, triumphos audientes et legentes tuos; Marcell. 28.

integritatem: ʃ. nomen; Deiot. 16.

intercessionem: ʃ. alqd; imp. Pomp. 58.

interitum: rex ..., simul atque audivit eius interitum, suo Marte res suas recuperavit; Phil. II, 95.

lautumias: lautumias Syracusanas omnes audistis; plerique nostis; Verr. V, 68.

legationem: an vos acerrimam illam ... populi Romani libertatis recuperandae cupiditatem non imminutam ... putatis legatione pacis audita? Phil. XII, 7.

legatos: quis legatos umquam audivit sine senatus consulto? ante te nemo; Vatin. 36.

litteras: hac litterae, iudices, L. Metelli, quas audistis, hoc, quantum est ex Sicilia frumenti hornotini, exaraverunt; Verr. III, 45. audite litteras, quas ad Segestanos miserit; ib. 92. atque ut illius temporis atrocitatem recordari possitis, audite litteras; Sest. 11.

maledictum: ʃ. crimen; Font. 37.

maleficium: quod (maleficium) ita raro exstitit, ut si quando auditum sit, portenti ... simile numeretur; Sex. Rosc. 38.

malum: non auditum aliquando aliquod malum rei publicae quaeritur; Muren. 80.

mandata: ʃ. verbum; Phil. VI, 10.

merces: auditae visaeque merces fallaces quidem et fucosae, chartis et linteis et vitro delatis || delatae ||; Rab. Post. 40.

monimentum: numquam .. de vobis eorum, qui aut videbunt vestrum monimentum aut audient, gratissimus sermo conticescet; Phil. XIV, 33. ʃ. imperia.

monstrum: quod umquam huiusce modi monstrum aut prodigium audivimus aut vidimus, qui cum reo transigat, post cum accusatore decidat? Verr. II, 79.

munera, Nilum: ʃ. imperia.

nobilitatem: homini ille (populus Romanus) honorem, non generi, ... virtuti perspectae, non auditae nobilitati deferebat; Piso 2.

nomen: qui denique huius nomen audierant, illum eruditum ... existimabant; Qu. Rosc. 29. hominem arbitror esse || esse arbitror || neminem, qui nomen istius audierit, quin facta quoque eius nefaria commemorare possit; Verr. a. pr. 15. numquam post populi Romani nomen ab Siculis auditum et cognitum Agyrinensis contra quemquam infimum civem Romanum ... fecisse quicquam; ib. III, 74. utrum vobis consilium tandem praetoris recitari videbatur, cum audiebatis nomina, an praedonis ... comitatus? ib. V, 54. homines maritimi Syracusis, qui saepe istius ducis nomen audissent, saepe timuissent ..; ib. 65. ad eos, qui populi Romani nomen audissent; ib. 171. homo nobilis, cuius est fere nobis omnibus nomen auditum, Atyanas; Flacc. 31. Fufiorum se adfirmavit numquam omnino nomen audisse; ib. 48. ubi denique est in ista suspicione Caelii nomen auditum? Cael. 15. ergo ut audiretur Vettii nomen in causa ..., idcirco Camurtii ... est causa renovata? ib. 71. hoc nomine audito, quod per omnis gentis pervagatum est; Scaur. 45. num denique toto illo in iudicio Postumi nomen audistis? Rab. Post. 10. cui porro, qui modo populi Romani nomen audivit, Deiotari integritas, gravitas, virtus, fides non audita est || est, sit audita ||? Deiot. 16. quis enim meum in ista societate gloriosissimi facti nomen audivit? Phil. II, 25. qui (exercitus) si pacis, id est, timoris nostri, nomen audierit ..., sistet certe; ib. XII, 8. moveri sedibus huic urbi melius est atque in alias ... terras demigrare, unde Antoniorum nec facta nec nomen audiat; ib. XIII, 49.

nuntium: unde vix ter in anno audire nuntium possunt; Sex. Rosc. 132. quod ... ex illo solo fundo numquam malum nuntium audisset; leg. agr. II, 82. at ex hoc vectigali numquam malus nuntius auditus est; ib. 83. quo ille nuntio audito cum senatum vocasset ..., repente concidit; Phil. V, 23.

obiurgationem: deliciarum obiurgatio ... plus .. disputationis habuit quam atrocitatis; quo etiam audita est attentius; Cael. 27.

Oceanum: ʃ. imperia.

orationem: primo attente auditur eius oratio; Cluent. 58. ʃ. accusationem.

popam: quin etiam fuit || fuerit || audiendus popa Licinius nescio qui de circo maximo, servos Milonis ... sibi confessos esse de interficiendo Pompeio coniurasse; Milo 65.

postulationem: ʃ. condicionem; Quinct. 71.

preces: in quo di immortales meas preces audiverunt; Piso 43.

principes: quo silentio sunt auditi de me ceteri principes civitatis! Sest. 108.

probra: non meliore fortuna ad probra non audienda M. Fonteius, quam illi ..., fuisset; Font. 40.

prodigium: ʃ. monstrum.

proelium: [proelio audito,] re cognita; Phil. XIV, 36.

provincias, pugnas: ʃ. imperia. — psephismata: ʃ. testimonium; Flacc. 19. — querellam: ʃ. vocem; Piso 29.

querimonias: tamen vos in hac quaestione de pecuniis repetundis ... sociorum querimonias audire oporteret; Verr. II, 15. de cuius (Apronii) improbitate singulari gravissimarum legationum querimonias audistis; ib. III, 22. cum totius Siciliae cotidie gemitus querimoniasque audires; ib. 52. audietis Agrigentinorum fortissimorum virorum, diligentissimorum aratorum querimonias; ib. 103. quid facere potestis? ... an, cum lex sociorum causa rogata sit, sociorum querimonias non audire? ib. 218. noverunt enim sociorum volnera, vident eorum calamitates, querimonias audiunt; imp. Pomp. 66.

rationem: vgl. II, 2. Verr. I, 98.

relationem: ʃ. vocem; Piso 29.

rem: tum iste excitatus audit rem omnem ex Timarchide; Verr. V, 94. qui audita re frequentes ad me mane convenerant; Catil. III, 7. tum igitur, his rebus auditis, meministis fieri senatus consultum; Muren. 50. o rem, quam homines soluti ridere non desinant, tristiores autem sine maximo dolore audire non possint! dom. 104. audita et percelebrata sermonibus res est; Cael. 69. Galliam quo tandem animo hanc rem audituram putatis? Phil. XII, 9. qui re audita e castris duas legiones eduxit; ib. XIV, 27.

Rhenum: ʃ. imperia.

revocationem: receptui signum aut revocationem a bello audire non possumus; Phil. XIII, 15.

sapientiam: si adnuerit, ne ego sapientiam istam, quamvis sit erudita, non audiam; Phil. XIII, 6.

sententiam: f. argumentum.

sermonem: ut eum sermonem audierint omnem viri boni, qui ..; Cluent. 78.

servum: sed tamen ille inimico servum remisit, tu ab avo abduxisti; illo incorruptum audire noluit, tu corrupisti; Deiot. 31.

signum: f. revocationem.

sponsionem: f. condicionem; Quinct. 71.

strepitum: QUOD IN AGRO LATINIENSI AUDITUS EST STREPITUS CUM FREMITU; har. resp. 20. f. testimonium; Flacc. 19.

temeritatem: f. testimonium; Flacc. 19.

testem: non ... levi coniectura res penditur neque testis incertus auditur; Sex. Rosc. 62. qua lege (Acilia) multi semel accusati, semel dicta causa, semel auditis testibus condemnati sunt; Verr. I, 26. vasa Corinthia per Apollodorum, quem testem audistis, Syracusas deportata sunt; ib. IV, 50. de quibus vos aliis testes esse debetis, de eis ipsi alios testis audietis? at quos testis? primum dicam ... Graecos; Flacc. 9.

testimonium: multorum testimonia audistis antea; Verr. II, 25. iam Heraclii Centuripini optimi nobilissimique adulescentis testimonium audistis; ib. 66. audistis permulta, iudices, testimonia civitatum et reliquarum audietis; ib. III, 66. itaque Mnasistrati, hominis honestissimi atque optimi viri testimonium, iudices, audistis ||audietis||; ib. 109. audite, quaeso, in eas res, quas commemoro, hominum honestorum testimonium; Tull. 24. mementote igitur, cum audietis psephismata, non audire vos testimonia; audire temeritatem volgi, audire vocem levissimi cuiusque, audire strepitum imperitorum, audire contionem concitatam levissimae nationis; Flacc. 19. sed audistis eo tempore clarissimi viri non solum auctoritatem, sed etiam testimonium, L. Gellii; Quir. 17.

tribunum: f. alqm; Milo 91.

triumphos: f. imperia.

verbum: quae quo plura sunt, C. Aquili, eo te et eos, qui tibi in consilio sunt, meliore mente nostra verba audire oportebit; Quinct. 4. ut reus ante quam verbum accusatoris audisset, causam dicere cogeretur; ib. 9. quapropter vos oro atque obsecro, iudices, ut attente bonaque cum venia verba mea audiatis; Sex. Rosc. 9. si viveret, verba eius audiretis; Qu. Rosc. 42. M. Lollius, eius filius, adulescens lectissimus, praesto est: huius verba audietis; Verr. III, 63. Sositheus est Entellinus, homo cum primis prudens et domi nobilis, cuius verba audietis ||audistis||; ib. 200. discedens mandat proagoro Sopatro, cuius verba audistis, ut (signum) demoliretur ||demoliatur||; ib. IV, 85. vidistis hominem et verba eius audistis; ib. 92. cur eorum (civium Romanorum) verba non audimus? cur eorum tabulae nullae proferuntur? Font. 11. audiebant verba multorum testium; Cluent. 29. itane vero? non legibus datis, non auditis verbis imperatoris ... eos agros ... xviri vendent? leg. agr. II, 52. fugitivi autem dominum accusantis ... cum os videbam, cum verba audiebam ..; Deiot. 3. etiamne ab hoc myrmillone Asiatico senatus mandata, legatorum verba audientur? Phil. VI, 10, peto a vobis, patres conscripti, ut eadem benignitate qua soletis mea verba audiatis; ib. VII, 9.

versus: quas res ... gessimus, attigit hic versibus atque inchoavit; quibus auditis ... hunc ad perficiendum adornavi ||adortavi, al.||; Arch. 28.

victorias: f. imperia.

virum: audietur a populo Romano vir primarius, eques Romanus, L. Flavius; Verr. I, 14. cum in tanto numero tuorum neque audies virum bonum quemquam neque videbis; Catil. I, 26. audi viros bonos, quibus multis uteris; Phil. X, 6. f. alqm; Milo 91.

virtutem: cuius igitur audita virtus dubitationi locum non daret, huius visa ||huius|| atque perspecta obtrectatorum voce laedetur? Balb. 16. f. nomen; Deiot. 16.

vocem: apud iudicem causam priore loco dicat, et eam cum orarit, tum denique vocem accusatoris audiat? Quinct. 43. cum interea nullus gemitus, nulla vox alia illius miseri inter dolorem ... audiebatur, nisi haec: „civis Romanus sum"; Verr. V, 162. cum et armatorum multitudinem videret et eam vocem Aebutii, quam commemoravi, audisset ..; Caecin. 22. cum tua vox numquam sit audita; Sulla 44. nihil erroris erit in causa ..., iudices, si a vobis vitae perpetuae vox, ea quae verissima ... debet esse, audietur; ib. 78. quod acroama aut cuius vocem libentissime audiret; Arch. 20. ut nemo cuiusquam conducti aut perditi vocem acerbam atque inimicam bonis posset audire; sen. 26. ecquae vox umquam est audita consulum? Sest. 64. nulla vox est audita consulum; ib. 65. nemo illum foedum voltum aspicere, nemo furialem vocem bonus audire poterat; ib. 106. Vatinii latronis ac sacrilegi vox audietur hoc postulantis, ut idem sibi concedatur quod Caesari? Vatin. 15. numquam erat audita vox in foro; numquam periculum factum consilii; Piso 1. ecquis audivit non modo actionem aliquam aut relationem, sed vocem omnino aut querellam tuam? ib. 29. at audistis, patres conscripti, philosophi vocem; ib. 56. me quidem, iudices, exanimant et interimunt hae voces Milonis, quas audio adsidue et quibus intersum cotidie; Milo 93. itaque illam tuam praeclarissimam et sapientissimam vocem invitus audivi: „satis diu vel naturae vixi vel gloriae"; Marcell. 25. quis hastam istius venditionis vidit? quis vocem praeconis audivit? Phil. II, 103. tum sapientiae vocem audire videar eique, uti deo, paream; ib. XIII, 6. f. testimonium; Flacc. 19.

auditio, Hören, Hörensagen: 1. subicio: ne fictis auditionibus, ne disseminato dispersoque sermoni fortunas innocentium subiciendas putetis; Planc. 56.

2. expetere: hoc solum auditione expetere coepit, cum id ipse non vidisset? Verr. IV, 102.

auditor, Hörer, Zuhörer: 1. sum: quod illi (Decii) ne auditores quidem suae gloriae, ego etiam spectator meae laudis esse potuissem; dom. 64.

2. discerno: ubi discerni (possit) stultus auditor et credulus ab religioso et sapienti iudice? Font. 23.

3. multitudo: iam nunc mente ... prospicio, ... quantam auditorum multitudinem infamia C. Verris concitatura (sit); div. Caec. 42.

auditus, Hören, Anhören: **Ablativ**: acerbus: etsi erit vel acerbum auditu vel incredibile a M. Cicerone esse dictum; Phil. VII, 8.

crudelis: o rem cum auditu crudelem tum visu nefariam! Planc. 99.

foedus: o rem non modo visu foedam, sed etiam auditu! Phil. II, 63.

mirabilis: forsitan hoc, quod dicturus sum, mirabile auditu esse videatur; Piso 32.

taeter: illud vero taeterrimum non modo aspectu, sed etiam auditu ||auditus, sed etiam aspectu, al.||; Phil. V, 18.

avello, losreißen, wegreißen: alqm: num etiam de matris hunc complexu ... avellet atque abstrahet? Font. 46. ut perpetuum dolorem avolsus a meis sustinerem; dom. 145.

consulem: nolite a sacris patriis Iunonis Sospitae ... domesticum et suum consulem potissimum avellere; Muren. 90.

lucrum: avolsum est enim praeter spem, quod erat spe devoratum lucrum; Flacc. 57.

partem: quae pars provinciae sit, cui non possit intercedi, eam se avellere, quae defensorem habeat, non tangere; prov. cons. 36.

sigilla: sigillis avolsis reliquum argentum sine ulla avaritia reddidit; Verr. IV, 48.

simulacrum: insistebat in manu Cereris dextra grande simulacrum ... Victoriae: hoc iste e signo Cereris avellendum asportandumque curavit; Verr. IV, 110.

tribus: ais prioribus comitiis Aniensem (tribum) a Plotio Pedio, Teretinam a Plancio tibi esse concessam: nunc ab utroque eas avolsas, ne in angustum venirent; Planc. 54.

aveo, begehren: audire: sic de uno quoque nostrum ... sciscitantur omnes, avent audire quid quisque senserit; Phil. XIV, 19.

dicere: avet animus apud consilium illud pro reo dicere; Phil. V, 13.

aversor, Unterschlager: Verres, ille vetus proditor consulis, translator quaesturae, aversor pecuniae publicae, tantum sibi auctoritatis in re publica suscepit, ut ..; Verr. V, 152.

averto, aversus, abwenden, entwenden, unterschlagen, abwendig machen, entfremden, wegtreiben: alqm: sin autem ingredienti cum armata multitudine obvius fueris et ita venientem reppuleris, fugaris, averteris non restitues; Caecin. 76. fuisse iudicem ... neminem quin removeret oculos et se totum averteret; Balb. 11. cum Antonio diadema Caesari imponente se avertit gemituque et maestitia declaravit ..; Phil. V, 38. f. **a,** I. averto; Phil. XIV, 33. (S. 3, b). — aversus: f. **a,** I. aversus (S. 3, a) 3 Stellen.

alqd: si doceo te non minus domum tuam avertisse quam Romam misisse decumarum nomine; Verr. III, 49. f. **a,** I. averto; Verr. IV, 53 (S. 3, b).

argentum, aurum: omnis vestis ablata; omne aurum et argentum ablatum et aversum; Verr. V, 73.

conatus; Phil. VI, 18. — crudelitatem; Phil. XIV, 25. — furorem; Phil. IV, 3. f. **a,** I. averto (S. 3, b).

homines: qui in pace et otio ... homines inermos ... armis, viris, terrore periculoque mortis reppulerit, fugarit, averterit; Caecin. 33. quos (homines) avertit agri Campani infinita possessio; Phil. X, 22.

impetus: f. **a,** I. averto; Phil. V, 28 (S. 3, b).

lecticam: caput in aversam lecticam inserens beneficia, quae venderet, a conlega petebat; Phil. II, 82.

legiones: f. **a,** I. averto; Phil. X, 6. (S. 3, b).

mentem: nonne etiamsi omnem mentem lubido averterat, tamen ..? Fr. B. XIII, v, 3. f. **a,** I. averto; Sest. 67 (S. 3, b).

numerum: f. **a,** I. averto; Verr. III, 163 (S. 3. a).

omen: si, quod Iuppiter omen avertat! hunc vestris sententiis adflixeritis; Muren. 88. si, quod di immortales omen avertant, (L. Flaccum) gravis iniuria adflixerit; Flacc. 104. quod si iam — quod di omen avertant! — fatum extremum rei publicae venit; Phil. III, 35. quibus M. Antonius — o di immortales, avertite et detestamini, quaeso, hoc omen! — urbem se divisurum esse promisit; ib. IV, 10. quid Bestiam? qui consulatum in Bruti locum se petere profitetur: atque hoc quidem detestabile omen avertat Iuppiter! ib. XI, 11. si — quod di omen averterint || averterent, avertent, averterit ||! — rem publicam oppressisset Antonius; ib. XII, 14, oppressi — quod omen avertat Iuppiter! — si non spiritu, at virtutis laude vivemus; ib. XIII, 7. o praeclarum lucrum, quo te victore — quod di omen avertant! — beata mors eorum futura sit, qui ..; ib. 41. alterum fecit, alterius di immortales omen avertant! ib. XIV, 26.

opinionem: f. **a,** I. averto; Muren. 43. (S. 3, b).

orationem: a iudicibus oratio avertitur, vox in coronam turbamque effunditur; Flacc. 69.

pecuniam: istum in quaestura pecuniam publicam Cn. Carboni consuli datam avertisse; Verr. I, 11. aversa pecunia publica quaestor consulem ... deseruit; ib. 34. averti pecuniam domum non placere; ib. II, 143. ac de avertenda pecunia quaero abs te utrum ..; ib. 144. teneo ... furem manifesto avertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximam; ib. III, 137. omnem te hanc pecuniam domum tuam avertisse; ib. 164. nunc de hac tota pecunia aversa, quaeso, cognoscite; ib. 170. ut praetor ... pecunias, quas civitatibus distribuere debeat, eas omnis avertat atque auferat; ib. 171. cum a Dolabella magnam pecuniam avertit; ib. 177.

rem: f. pecuniam; Verr. III, 137.

sestertios: illa vero dissipatio pecuniae publicae ferenda nullo modo est, per quam sestertium septiens miliens falsis perscriptionibus donationibusque avertit; Phil. V, 11. sestertium septiens miliens avertisse Antonium pecuniae publicae iudicavistis; ib. XII, 12.

tabulas: cuius rei putat iste rationem reddi non posse, quod ipse tabulas averterit; Caecin. 17.

aufero, wegtragen, davontragen, entfernen, erhalten, mitnehmen, wegnehmen, erpressen: I. **absolut:** 1. **substantivisch:** cupiditas: quod iste ubi audivit, sic cupiditate inflammatus est non solum inspiciendi, verum etiam auferendi, ut ..; Verr. IV, 38.

2. **verbal:** alqs: quae potest esse controversia, cum is, qui petere debet, aufert et cum is non quantum debetur, sed quantum commodum est aufert, ille autem, unde ablatum est, iudicio suum recuperare nullo modo potest? Verr. III, 35. utrum impudentius ab sociis abstulit? an turpius meretrici dedit? ib. 83. QUOD PER VIM ET || AUT || METUM ABSTULISSET; ib. 152. minus clarum fore putavit quod de armario quam quod de sacrario esset ablatum. at quo modo abstulit? ib. IV, 27. quae (iniuriae) tantum modo in furtis istius et damnis eorum, a quibus auferebat, versatae esse videantur; ib. 38. acerbiorem etiam scitote esse civitatibus falsam istam et simulatam emptionem, quam si qui clam surripiat aut eripiat palam atque auferat; ib. 134. accusatur is, qui non abstulit a rege ..., sed qui maximam regi pecuniam credidit; Rab. Post. 38.

II. **mit Ergänzungssatz:** 1. **mit ut:** verum quotiens et quot nominibus a Syracusanis statuas auferes? ut in foro statuerent abstulisti, ut in curia coëgisti; Verr. II, 145.

2. **mit accus. c. infin.:** quis est in populo Romano, qui hoc non ex priore actione abstulerit, omnium ante damnatorum scelera ... vix cum huius parva parte aequari conferrique posse? Verr. I, 21.

III. **mit Object:** alqm: haec ipsa vis est ..., quod cum esset ablatus primumque resipisset, non se referri iussit? Sest. 80. — ab: f. **a,** I. aufero; sen. 15 (S. 4, a). — de: ita Sopater de statua C. Marcelli, cum iam paene obriguisset, vix vivus aufertur; Verr. IV, 87. — ex: ut alius inter manus e convivio tamquam e proelio auferretur, alius tamquam occisus relinqueretur; ib. V, 28. quod si se ipsos illi nostri liberatores e conspectu nostro abstulerunt, at exemplum facti reliquerunt; Phil. II, 114.

alqd: mihi si quid deberetur, peterem, atque adeo iam pridem abstulissem; Quinct. 46. QUOD IBIDEM RECTE CUSTODIRE POTERUNT, ID IBIDEM CUSTODIANT; QUOD NON POTERUNT, ID AUFERRE ET ABDUCERE LICEBIT; ib. 84. multa palam domum suam auferebat, plura clam de medio removebat; Sex. Rosc. 23. quis umquam ad arbitrum quantum petiit tantum abstulit? nemo; Qu. Rosc. 12. pete tu tuum,

exige et aufer quod debetur; ib. 32. nunc cum petierit quod suae partis esset, non quod tum abstulit soli sibi exegit? ib. 53. suo nomine petiit; quod abstulit, sibi, non tibi exegit; ib. qui non solum ne quid enunties, sed etiam ne quid auferas custodiendus sis; div. Caec. 51. si enim iudicia nulla sint, tantum unum quemque ablaturum putant, quantum sibi ... satis esse arbitretur; nunc, quod eius modi iudicia sint, tantum unum quemque auferre, quantum sibi, patronis, ... iudicibus satis futurum sit; Verr. a. pr. 41. ubi aliquid ereptum aut ablatum a quopiam dicitur; ib. I, 27. domo eius omnia abstulit, quae paulo magis animum cuiuspiam aut oculos possent commovere; ib. II, 83. postea quam iste omnia abstulit, alia rogando, alia poscendo, alia sumendo ..; ib. 84. haec et alia Scipio non neglegenter abiecerat, ut homo intellegens [Verres] auferre posset, sed Thermitanis restituerat ..., quod, si domum abstulisset, non diu Scipionis appellarentur; ib. 87. dicis enim te in decumanum, si plus abstulerit quam debitum sit, in octuplum iudicium daturum; ib. III, 26. ut quantum vellet posceret, quantum poposcisset auferret; ib. 32. ut, quo plus sumitur quam debetur, id emi, non auferri putetur; ib. 42. decumarum nomine tantum erat ablatum, quantum voluntas tulerat Apronii; pro alteris decumis ... tantum [datum], quantum reliqui scribae fecerant aut ultro etiam ... ablatum; ib. 198. nego in Sicilia tota ullum argenteum vas ... fuisse, ... nego ullam picturam ... quin conquisierit, inspexerit, quod placitum sit abstulerit; ib. IV, 1. Verres quod ubique erit pulcherrimum auferet? ... ideo C. Claudius Pulcher rettulit, ut C. Verres posset auferre? ib. 7. fore uti quod quisque vellet, sive esset venale sive non esset, quanti vellet auferret; ib. 10. quasi ... quo plura abstulisset, eo minore periculo in iudicium venturus esset; ib. 49. avertere aliquid de publico ... solebant, etiam cum aliquid a privato non numquam, occulte auferebant; ib. 53. omnia illa, iudices, abstulit; ib. 97. honestius est rei publicae nostrae .. ea, quae illis pulchra esse videantur, imperatorem nostrum in bello reliquisse quam praetorem in pace abstulisse; ib. 124. nunc enim, quod scriptum est inani in basi, declarat quid fuerit et id ablatum indicat; ib. 127. ut ante demonstrabant (mystagogi), quid ubique esset, item nunc quid undique ablatum sit ostendunt; ib. 132. omnia, quae dixi ablata esse; ib. 140. an negare non potestis, quod repetistis, quod confessi estis, quod abstulistis? Cluent. 65. quantum sibi ablatum homo impudentissimus dicit, tantum numquam est ausus ut haberet optare; Flacc. 34. si quidem nihil istis praeter litteras abstulerunt; ib. 39. mihi quod potuit ... sceleratorum hominum furor detrahere, eripuit abstulit, dissipavit; Quir. 19. qui (casus) illi tantum addere iam non potest quantum auferre; prov. cons. 35. ut, ... quod senatus dederit, id senator properet auferre; ib. 36. qui, dum hic sit quod rapiant, quod auferant, nihil sibi defuturum arbitrantur; Phil. IV, 9. ut, quocumque iret, omnia vastaret, diriperet, auferret; ib. X, 12. s. argentum; div. Caec. 19. Verr. I, 28. aurum. consulatum. decumam; Verr. III, 29. 150. frumentum; Verr. III, 49. lucrum. opem. pondus; Verr. V, 184. — I, 2. Verr. III, 35. IV, 27. — ab: s. a, I. aufero; Qu. Rosc. 37. 38. 54. Verr. I, 97. II, 22. III, 29. 102. ×. IV, 37. × (S. 3, b). s. unten decumam; Verr. III, 20. lanam. nummos; Verr. V, 10. — ex: quae ex fanis religiosissimis per scelus et latrocinium abstulisti; Verr. I, 57. cum ex eodem agro dimidio ipse plus abstulerit, quam populo Romano miserit; ib. III, 117. mirum quendam dolorem accipere eos, ex quorum urbibus haec auferantur; ib. IV, 135. s. aurum. oben II, 2.

anulos: quam multis istum putatis hominibus honestis de digitis anulos abstulisse? Verr. IV, 57.

arbitria: cum quidem tu ... arbitria non mei solum, sed patriae funeris abstulisti; Piso 21.

argentum: „quod auri, quod argenti, quod ornamentorum in meis urbibus, sedibus, delubris fuit || delubris ||, quod ... iuris habui, id mihi tu ... eripuisti atque abstulisti"; div. Caec. 19. argenti, vestis stragulae quod fuerit (istum) curasse auferendum; Verr. I, 28. omne argentum ablatum ex Sicilia est, nihil cuiquam quod suum dici vellet relictum; ib. IV, 36. omnis vestis ablata; omne aurum et argentum ablatum et aversum; ib. V, 73.

Armeniam: compellarat hospitem praesens, ... Armeniam abstulerat a senatu datam; Phil. II, 94.

aurum: ex ipsa Diana quod habebat auri detractum atque ablatum esse dico; Verr I, 54. s. argentum; div. Caec. 19. Verr. V, 73.

bona: redde bona sodalis filio; si non quae abstulisti, at quae confessus es; Verr. I, 94. bona tamen interea nihilo minus eorum omnium ex agris auferri ac diripi; ib. III, 66.

bullas: nam bullas aureas omnis ex eis valvis ... non dubitavit auferre; Verr. IV, 124.

candelabrum: id (candelabrum) ab ||ad, al.|| se C. Verrem abstulisse; Verr. IV, 67.

causam: alterius rei causam vosmet ipsi ... sustulistis, alterius ego vobis hodierno die causam profecto auferam; Caecin. 9.

centesimas: binas centesimas ab sese ablatas ferendum non putant; Verr. III, 168.

clientelam: ut conarere clientelam tam splendidae ... provinciae traducere ad te, auferre a certissimis antiquissimisque patronis; Verr. IV, 90.

commeatum: quos (nummos) qui dederat, commeatum totius aestatis abstulerat; Verr. V, 62.

consulatum: etsi nihil aliud Sullae nisi consulatum abstulissetis, tamen ..; Sulla 90.

crateras: quod mensas Delphicas e marmore, crateras ex aere pulcherrimas, vim maximam vasorum Corinthiorum ex omnibus aedibus sacris abstulit Syracusis; Verr. IV, 131.

decreta: controversiae secreto deferebantur, paulo post palam decreta auferebantur; Verr. V, 27.

decumam: nam ita diligenter constituta sunt iura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri; Verr. III, 20. at ego omnis dico plus ac multo plus quam decumam abstulisse; ib. 29. quia tuis novis edictis ... plus aliquanto se quam decumas ablaturum videbat; ib. 150.

denarios: „a me, cui singulos dari denarios a te oportuit, binos aufers et huic ... direptioni cellae nomen imponis"? Verr. III, 197.

deos: nunc ex urbe sociorum praetor ... eosdem illos deos nefario scelere auferebat; Verr. IV, 77. di ablati, fana vexata, nudatae urbes reperiuntur; ib. 104.

dies: destitutione illa perculsus Quinctius a Scapulis paucos dies aufert; Quinct. 20. hi ludi dies quindecim auferent; Verr. a. pr. 31.

ebur: ut omnia signa iste per eos homines ..., omne ebur ex aedibus sacris, omnis undique tabulas pictas, deorum denique simulacra quae vellet auferret; Verr. II, 50.

eculeos: tum iste ab equite Romano splendido ... eculeos argenteos nobilis, quique maximi fuerant, aufert. imprudens huc incidi, iudices: emit enim, non abstulit; Verr. IV, 42.

frumentum: si duabus partibus doceo te amplius frumenti abstulisse quam populo Romano misisse; Verr. III, 49. ut ... frumentum omne decumanos auferre iusserit; ib. 97. Imacharensis

iam omni frumento ablato ... tributum facere miseros ... coëgisti; ib. 100.
fundum: praeclare suum negotium gessit Roscius; fundum fructuosissimum abstulit; Qu. Rosc. 34.
gloriam: non dubitaturum fortem virum quin ... secum auferret gloriam sempiternam; Milo 63.
gubernationem: quae numquam sibi populus Romanus appetivit, qui numquam, ut tu, summi consilii gubernationem ||quae numquam populus ab summi consilii gubernatione, al.|| auferre conatus est; Vatin. 36.
Herculem: Hercules, quem iste Agrigenti ... convellere ex suis sedibus atque auferre conatus est; Verr. V, 186.
hydriam: f. **a,** I. aufero; Verr. IV, 32. 35 (S. 3, b).
insignia: maerorem relinquis; maeroris aufers insignia; Piso 18.
iudicia: ut ab senatu iudicia per ignominiam turpitudinemque auferantur; Verr. I, 23.
ius: f. argentum; div. Caec. 19.
lanam: quid a ||quid|| Milesiis lanae publice ||publicae|| abstulerit; Verr. I, 86.
litteras: fit ut pretio novus vincat litterasque a praetore auferat ||adferat||; Verr. II, 124. f. alqd; Flacc. 39.
lucrum: cum eius apparitores ... aliquanto plus ipsi lucri auferant quam quantum populo Romano decumarum nomine daturi sunt; Verr. III, 87.
mensam: tu ... pulcherrimam mensam citream a Q. Lutatio Diodoro ... Lilybaei abstulisti; Verr. IV, 37. f. crateras.
monumenta: quod iste M. Marcelli et P. Africani monumenta ... ex fanis religiosissimis et ex urbibus sociorum atque amicorum non dubitarit auferre; Verr. I, 11.
mulierem: qui cum eius servis erat a Rubrio quasi in praesidio ad auferendam mulierem conlocatus; Verr. I, 67.
numerum: cuius iudicii metu magnus a multis frumenti numerus ablatus magnaeque pecuniae coactae sunt; Verr. III, 39. an ... hic tantus tamen frumenti pecuniaeque numerus ab aratoribus per vim ablatus est? ib. 106.
nummos: reddit inspectantibus multis; Bidini nummos auferunt; Verr. II, 56. ad istum non modo illos nummos ... revertisse, sed multo etiam pluris eum postea nummos abstulisse; ib. 61. pro tritico nummos abstulit, quanti erat in Sicilia triticum; ib. III, 170. tum potuit a Leonida nummorum aliquid auferre, cum denuntiavit, ut adesset; ib. V, 10.
occursationes: vestras vero et vestrorum ordinum occursationes, studia, sermones, quemcumque cursum fortuna dederit, se secum ablaturum esse dicit; Milo 95.
opem: unde eo plus opis auferret, quo minus attulisset gratiae; Quinct. 32.
ornamenta: f. argentum; div. Caec. 19. signa; Verr. IV, 6.
os: Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit atque abstulit; Verr. IV, 124.
partem: quaero enim potueritne Roscius ex societate suam partem petere necne? si non potuit, quem ad modum abstulit? Qu. Rosc. 52. de Heraclii hereditate, quam palaestritis concessisset, multo maximam partem ipsum abstulisse; Verr. IV, 139.
patellam, pateram: ab Aeschylo Tyndaritano istum pateram abstulisse, a Thrasone item Tyndaritano patellam, a Nymphodoro Agrigentino turibulum; Verr. IV, 48.
pecuniam: non quaesivit procul alicunde, ... sed proximum, paene alterum filium, quem illam pecuniam diceret abstulisse; Verr. II, 48. ut praetor ... pecunias, quas civitatibus distribuere debeat, eas omnis avertat atque auferat; ib. III, 171. eosdem abs te illarum civitatum nomine pecunias abstulisse; ib. 175. ut tantam pecuniam scriba tuus auferret sive de aratorum bonis sive de populi Romani vectigalibus; ib. 181. multos saepe viros bonos ... cum aratoribus et cum civitatibus frumentum, in cellam quod sumi oporteret, aestimasse et pecuniam pro frumento abstulisse; ib. 188 tibi datam pecuniam domi retines et praeterea pecuniam permagnam tuo nomine aufers; ib. 202. armario expilato, pecunia ablata; Cluent. 181. si licuit ..., patris pecuniam recte abstulit filius; si non licuit, tamen illo mortuo non modo filius, sed quivis heres rectissime potuit auferre; Flacc. 59. f. **a,** I. aufero; Verr. I, 11. II, 141. 143. III, 168. 224. Cluent. 102. leg. agr. I, 12. Flacc. 55. ×. 59 (S. 3, b. f.).
periculum: cum illi ... damnatio omne ignominiae periculum iam abstulerit, mors vero etiam doloris; Cluent. 10.
phaleras: f. **a,** I. aufero; Verr. IV, 29. ×. (S. 3, b).
pondo: f. HS; Cluent. 179.
pondus: Athenis audistis ex aede Minervae grande auri pondus ablatum; Verr. I, 45. Minerva, quam ... expilavit, Athenis, cum auri grande pondus, Syracusis, cum omnia praeter tectum et parietes abstulit; ib. V, 184.
pretium: pretium ei frumento constituere; quod constituisset, id a civitatibus auferre, quod a populo Romano accepisset, tenere; Verr. III, 171.
provincias: provincias consularis, quas C. Gracchus ... non modo non abstulit a senatu, sed etiam ..; dom. 24.
res: unde nihil eius modi rerum de publico per vim, nihil occulte, nihil imperio, nihil gratia, nihil precario ||pretio|| posset auferre; Verr. II, 88.
scyphos: „incipio queri me nihil habiturum quod alicuius esset pretii, si etiam scyphi essent ablati: tum illi ... „quid vis nobis dare, ut isti abs te ne auferantur?“ Verr. IV, 32. ita Pamphilus scyphos optimos aufert; ib.
sermones: f. occursationes.
HS: „HS ccciɔɔɔ tu abstulisti.“ [si fit hoc vero,] HS ccciɔɔɔ tu quoque aufer; Qu. Rosc. 32. utrum omnino Fannium ab Flavio HS ccciɔɔɔ non abstulisse, an alio nomine et alia de causa abstulisse? ib. 40. dicimus C. Verrem ... quadringentiens sestertium ex Sicilia contra leges abstulisse; Verr. a. pr. 56. C. Verrem HS quadringentiens contra leges abstulisse; ib. I, 27. quae vis erat in Volcatio tanta, ut HS cccc milia duobus hominibus ||nominibus|| auferret? ib. II, 26. si eundem populum HS cc milia poposcit eaque coëgit atque abstulit; ib. 143. tu ex pecunia publica HS terdeciens scribam tuum permissu tuo cum abstulisse fateare ..; ib. III, 184. in eadem civitate apparitori tuo esse concessum, ut HS terdeciens uno nomine auferret? ib. ipse armarii fundum exsecuit et HS * et auri quinque pondo abstulit; Cluent. 179. f. **a,** I. aufero; Qu. Rosc. 39. 41. ×. Verr. III, 179. V, 15 (S. 3. b. f.).
signa: Chio per vim signa pulcherrima (Verrem) dico abstulisse; item Erythris et Halicarnasso; Verr. I, 48. non dicam illinc hoc signum ablatum esse et illud: hoc dico, nullum te Aspendi signum .. reliquisse; ib. 53. qui tamen signa atque ornamenta sua cuique reddebant, non ablata ex urbibus sociorum atque amicorum quadridui causa per simulationem aedilitatis domum deinde atque ad suas villas auferebant; ib. IV, 6. haec omnia, quae dixi, signa .. ab Heio e sacrario Verres abstulit; ib. 7. te .. ista (signa) simulatione emptionis vi ... ab homine eo ... eripuisse atque abstulisse; ib. 14. ab Lysone vero Lilybaetano ... Apollinis signum ablatum certe non oportuit; ib. 37. quod publicum populi Romani signum ... non dubitavit auferre; ib. 88. quem ad modum signum esset ablatum; ib. 100. quod (signum Apollinis) iste si portare potuisset, non dubitasset auferre; ib. 119. ut multo appositior ad ferenda quam ad auferenda

signa esse videatur; ib. 126. signum de busto meretricis ablatum isti dedit; dom. 112. f. ebur.

simulacrum: simulacra .. deorum, quae non modo ex suis templis ablata sunt, sed etiam iacent in tenebris; Verr. I, 7. quid? ex aede Liberi simulacrum Aristaei non tuo imperio palam ablatum est? quid? ex aede Iovis religiosissimum simulacrum Iovis Imperatoris ... nonne abstulisti? ib. IV, 128. qui simulacra deorum abstulisset; ib. 151. ut simulacrum Cereris ... e sacrario Catina convellendum auferendumque curaverit; ib. V, 187. f. ebur.

spem: ut alter dies amicis istius ac defensoribus non modo spem victoriae, sed etiam voluntatem defensionis auferret; Verr. I, 20.

spiritum: „ne cum sensu doloris aliquo spiritus auferatur (‚quid dabis)?“ Verr. V, 118.

statuas: prope modum non minus multas statuas istum posuisse Syracusis quam abstulisse; Verr. II, 154. f. II, 1.

studia: f. occursationes.

supellectilem: tu C. Cacurii ... supellectilem omnem auferre non dubitasti; Verr. IV, 37.

tabulas: iste ... omnis eas tabulas abstulit; Verr. IV, 122. f. ebur.

Tenem: Tenem, pulcherrime factum, ... abstulit magno cum gemitu civitatis; Verr. I, 49.

toreumata; toreumata sane nota et pretiosa auferuntur; Verr. II, 128.

turibulum: f. patellam.

vas: quod vas eius modi ... a se esset ablatum; Verr. IV, 32. ab hoc abaci vasa omnia, ut exposita fuerunt, abstulit; ib. 35.

vectigal: cum una excursio equitatus perbrevi tempore totius anni vectigal auferre possit; imp. Pomp. 16.

Venerem: quid arbitramini Reginos ... merere velle, ut ab eis marmorea Venus illa auferatur? Verr. IV, 135.

vestem: f. argentum; Verr. I, 28. V, 73.

vim: f. crateras.

vitam: nunc autem quis dubitat quin ei vitam abstulerit ipsa legatio? Phil. IX, 5.

voluntatem: f. spem.

Lücke: *neque* vestro iudicio *abstu*leritis mihi ** neque eripuer*itis rei publicae* spem liberta*tis*; Rabir. 34.

aufugio, entfliehen: alqs: quasi vero ... non apertissime consulem ... compilarit, et propter impudentissimum furtum aufugerit; Verr. I, 35.

archipirata: quid, si aufugisset (archipirata), si vincula rupisset ita, ut Nico ille [nobilissimus pirata] fecit? Verr. V, 79.

augeo, vergrößern, vermehren, fördern, bereichern, verherrlichen, übertreiben: I. **absolut: 1. unpersönlich**: etenim est gravius spoliari fortunis quam non augeri dignitate; Planc. 22.

2. **persönlich**: iam non videtur locus esse qui tantos acervos pecuniae capiat. auget, addit, accumulat; leg. agr. II, 59.

II. **mit Object**: alqm: tamen auget atque onerat te bonis condicionibus, si tu ||si|| uti velis; Verr. III, 138. hac tanta praeda auctus, mancipiis, argento, veste locupletatus, nihilo diligentior ad classem ornandam ... esse coepit; ib. V, 80. quorum (deorum) beneficio et haec tenuimus et ceteris rebus aucti sumus; sen. 2. hi ne honore augeantur, monent; har. resp. 56. eodem enim tempore et suscipimur in lucem et hoc caelesti spiritu augemur et certam in sedem civitatis ... ascribimur; ib. 57. postea sum cultus ||custoditus sum, al.|| a te, tu a me auctus ||observatus, al.|| in petitione quaesturae; Phil. II, 49. ut idem dies non modo iniquissima me invidia liberarit, sed etiam celeberrima populi Romani gratulatione auxerit; ib. XIV, 16.

alqd: vereor ne, haec qui non viderint, omnia me nimis augere atque ornare arbitrentur; Verr. IV, 124.

amicos: f. **amicus,** B, I, 2, a. augeo, 2 Stellen (S. 208, a).

animos: eorum (civium improborum) augeas animos, bonorum spem virtutemque debilites? Phil. VII, 5.

beneficia: ut vestra beneficia, quae in me contulistis, aut in huius salute augeatis aut in eiusdem exitio occasura esse videatis; Milo 100.

bonitatem: quam quidem vos, iudices, eius in novo genere bonitatem ... non modo *non* aspernari ac refutare, sed complecti etiam et augere debetis; Rab. Post. 44.

calamitatem: simul illorum calamitatem commemorando augere nolo, quibus ..; Verr. a. pr. 14.

censum: nam locupletissimi cuiusque censum extenuarant, tenuissimi auxerant; Verr. II, 138.

civitatem: f. nomen; Balb. 31.

commoda: mihi ... nec in perferendo labore industriam nec in vestris commodis augendis gratam animi benevolentiam defuturam; Quir. 24. senatum autem ipsum ... plebis libertatem et commoda tueri atque augere voluerunt; Sest. 137. uti ... consules ... inirent .. rationem de commodis militum veteranorum augendis; Phil. V, 53.

crimen; non mehercule augendi criminis causa .. dicam, sed ..; Verr. III, 46. non enim verbi neque criminis augendi causa complector omnia; ib. IV, 2. num mentiri me? num fingere aliquid? num augere crimen? ib. V, 147.

cumulum: augent magnum quendam cumulum aeris alieni; Fr. B. XIII, II, 4.

decisionem: sed hanc decisionem Roscii oratione et opinione augere licet; re et veritate mediocrem et tenuem esse invenietis; Qu. Rosc. 33.

desiderium: an dies auget eius desiderium an magis oblivionem? prov. cons. 29.

dignitatem: ut non solum calamitatem mihi detraxisse, sed etiam dignitatem auxisse videamini; Quir. 6. qua quidem in sententia si Cn. Pompei dignitas aucta est, coniuncta cum utilitate communi ..; dom. 27. opus erat ||posuerat|| enim auctoritate ||auctoritatem||, quae est in his omnibus ||**||, sed tamen auget et aetas et honos dignitatatem; ib. 117. qui te suae dignitatis augendae causa ... ferri praecipitem est facile passus; Vatin. 39. pro mea perpetua cupiditate vestrae dignitatis retinendae et augendae quaeso ..; Phil. VII, 8.

diligentiam: cum in animis hominum tantae latebrae sint et tanti recessus, augeamus sane suspicionem tuam: simul enim augebimus diligentiam; Marcell. 22.

facinus: invenietis enim id facinus natum a cupiditate, auctum per stuprum, crudelitate perfectum atque conclusum; Verr. II, 82.

fortunas: cogitate ... quanta deorum benignitate auctas exaggeratasque fortunas una nox paene delerit; Catil. IV, 19.

gladiatores: ab his hoc postulare homines sicarios atque gladiatores, ... ut spoliis ex hoc iudicio ornati auctique discedant? Sex. Rosc. 8.

gloriam: singularis illa et huic uni concessa gloria, quae cotidie augebatur frangendis furoribus Clodianis, iam Clodii morte cecidit; Milo 34.

homines: f. gladiatores.

honorem: NE DETERIORIBUS REPULSISQUE HONOS AUGEATUR; har. resp. 56.

imperium: quis est tam vaecors qui ... non intellegat eorum (deorum) numine hoc tantum imperium esse natum et auctum et retentum? har. resp. 19. admodum adulescentes consules facti tantas res gesserunt, ut populi Romani imperium auxerint, nomen ornarint; Phil. V, 48. f. nomen; Sex. Rosc. 50.

invidiam: huic ego causae ... actor accessi, non ut augerem invidiam ordinis, sed ut infamiae communi succurrerem; Verr. a. pr. 2.

libertatem: f. commoda; Sest. 137.

luctum, maerorem: qui vos ... orat, ne suum luctum patris lacrimis, patris maerorem suo fletu augeatis; Flacc. 106.
magnitudinem: qui vestram magnitudinem multitudinemque beneficiorum, quam in me ... contulistis, non modo augere et ornare oratione, sed enumerare aut consequi possit; Quir. 5.
mercedem: quae deliberatio non in reddenda ..., sed ... in augenda mercede consumpta est; Quir. 12. quam ob rem augete ||augere|| etiam mercedem ||mercedes||, si voltis, Q. Mucii; Fr. B. VIII, 13.
metum: [in] hoc auxerunt dimicationis metum, quod numqaum infitiando suspicionem hominum curamque minuerunt; sen. 33.
molestiam: augebatur autem eius molestia cotidianis querimoniis et adsiduo fletu sororis; Cluent. 16. „minuis“ inquit „gloriam Pompei.“ immo tu auges molestiam; Flacc. 29.
multitudinem: ſ. magnitudinem.
nomen: quibus rebus et agris et urbibus et nationibus rem publicam atque hoc imperium et populi Romani nomen auxerunt; Sex. Rosc. 50. alterius res et terra et mari calamitosae vehementer et opes regis et nomen auxerunt; Muren. 33. quibus (triumphis) ille ... auxit nomen populi Romani imperiumque honestavit; dom. 19. illud vero ... maxime nostrum fundavit imperium et populi Romani nomen auxit, quod princeps ille creator huius urbis, Romulus, foedere Sabino docuit etiam hostibus recipiendis augeri hanc civitatem oportere; Balb. 31. si quid mihi potest a re publica esse seiunctum ... privatim ad meum nomen augendum; Piso. 32.
numerum: cur quaestores additi? cur legatorum numerus auctus? Phil. II, 31. cum supplicationes iustissimas ... decernere debeamus ..., augebo omnino numerum dierum; ib. XIV, 11.
opes: ſ. nomen; Muren. 33.
pecuniam: quae (mater) ab sese postea aucta pecunia maiore praemio, orbata filio minore periculo necaretur; Cluent. 45. privatorum pecunias augeri, publicas exhauriri; leg. agr. II, 15.
possessores: ut Sullanos possessores divitiis augeatis, periculo liberetis? leg. agr. II, 69.
regionem: tractus ille celeberrimus, Venafranus, Allifanus, tota denique nostra illa ||ea nostra ita|| aspera ... regio se huius honore ornari, se augeri dignitate arbitrabatur; Planc. 22.
rem: ita se in provincia rem augere oportere, ut ne quid de libertate deperderet; Verr. II, 73. *ut augendae rei negotiando operam dare posset;* Tull. 14. ut in augenda re non avaritiae praedam, sed instrumentum bonitati quaerere videretur; Rab. Post. 3. qui vero duo lauta ... patrimonia accepisset remque praeterea bonis et honestis rationibus auxisset ..; ib. 38.
rem publicam: qui hanc tantam rem publicam suis consiliis aut laboribus aut auxerint aut defenderint aut servarint; Sest. 143. in ea re publica, quam ipse decorarat atque auxerat; Piso 27. ſ. nomen; Sex. Rosc. 50.
sicarios: ſ. gladiatores.
spem: auxerat autem meam quidem spem, credo item vestram, quod domum Antonii adflictam maestitia audiebam; Phil. XII, 2.
suspicionem: quod [in ipso iudicio] eius ipsius cupiditatis, cuius insimularetur, suspicionem augeret; Verr. IV, 33. quod ... hanc .. suspicionem augeret Staieni improbitas et non nullorum ... iudicum turpitudo; Cluent. 79. ſ. diligentiam.
tractum: ſ. regionem.
veteranos: ego vero veteranos ... non tueri solum, sed etiam commodis augere debeo; Phil. XI, 37.
virum: augeatur igitur isto honore etiam is vir, cui nullus honos tribui non debitus potest; Phil. IX, 15.
vitium: quod quidem vitium ventris et gurgitis non modo non minuit aetas hominibus, sed etiam auget; Cael. 44.
urbem: Olympum vi ... cepit, urbem antiquam et omnibus rebus auctam et ornatam; Verr. I, 56.

augur, Augur: I. **absolut: 1. Subject und Attribut:** accipit: quibus auspiciis istos fascis augur acciperem? quatenus haberem? cui traderem? Phil. XIV, 14.
adseverat: ſ. dicit; Phil. II, 80.
adsunt: dico apud pontifices; augures adsunt; versor in medio iure publico; dom. 34.
arbitratur: quid? quod cum eo conlega (legem) tulit, quem ipse fecit sua nuntiatione vitiosum, nihilne ad auspicia bonus augur pertinere arbitratus est? Phil. V, 9.
confitetur: ſ. dicit; Phil. V, 8.
decernit: quaero ... utrum decreturus fueris, id quod augures omnes usque ab Romulo decreverunt, Iove fulgente cum populo agi nefas esse, an, quia tu semper sic egisses, auspicia fueris augur dissoluturus? Vatin. 20.
dicit: tum hic bonus augur eo se sacerdotio praeditum esse dixit, ut comitia auspiciis vel impedire vel vitiare posset, idque se facturum esse adseveravit; Phil. II, 80. quam legem igitur se augur dicit tulisse non modo tonante Iove, sed propo caelesti clamore prohibente, hanc dubitabit contra auspicia latam confiteri? ib. V, 8. ſ. II, 1. interrogo.
dissolvit: ſ. decernit. — dubitat: ſ. dicit; Phil. V, 8. — est praeditus: ſ. dicit; Phil. II, 80.
evertunt: si et sacrorum iure pontifices et auspiciorum religione augures totum evertunt tribunatum tuum, quid quaeris amplius? dom. 41.
facit: Q. Scaevolam augurem memoria teneo bello Marsico ... cotidie ... facere omnibus conveniendi potestatem sui: nec eum quisquam illo bello vidit in lecto; Phil. VIII, 31. ſ. arbitratur dicit; Phil. II, 80.
fert: ſ. arbitratur. dicit; Phil. V, 8. — habet: ſ. accipit. — impedit: ſ. dicit; Phil. II, 80.
inquit: confecto negotio bonus augur — C. Laelium diceres — „alio die“ inquit; Phil. II, 83.
neglegit: servabant auspicia reges, quae hic consul augurque neglexit; Phil. III, 9.
nuntiat: si nihil est, cum augur eis verbis nuntiat, quibus tu nuntiasti, confitere te, cum „alio die“ dixeris, sobrium non fuisse; sin est aliqua vis in istis verbis, ea quae sit augur a conlega requiro; Phil. II, 84.
obnuntiat: ementitus es auspicia; obstrinxisti religione populum Romanum; augur auguri, consul consuli obnuntiasti; Phil. II, 83.
potest: ſ. dicit; Phil. II, 80.
reicit: si Q. Scaevola ille augur, cum de iure praediatorio consuleretur, ... consultores suos non numquam ad ... praediatores reiciebat ..; Balb. 45.
requirit: ſ. nuntiat.
respondent: tu M. Bibulum in contionem, tu augures produxisti; a te interrogati ||interrogante, al.|| augures responderunt, cum de caelo servatum sit, cum populo agi non posse; dom. 40.
tollit: cum auspicia augur, intercessionem consul sustulisses; Phil. II, 6.
tradit: ſ. accipit. — vitiat: ſ. dicit; Phil II, 80.
ohne Verb: quid? per auspicia (lex) ferri potuit? sed augur verecundus sine conlegis de auspiciis; Phil. V, 7.

2. **Prädicat:** sum: neque enim tu umquam stante ... urbe te augurem fore putasti; Vatin. 21. istud, quod te sacerdotii iure facere posse dixisti, si augur non esses et consul esses, minus facere potuisses; Phil. II, 81.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** constituo: isti xviri cum ... centum decuriones, decem augu-

res, sex pontifices constituerint ..; leg. agr. II, 96.
consulo: f. I, 1. reicit.
decet: nec scit quod augurem nec facit quod pudentem decet; Phil. II, 81.
expeto: quo enim tempore me augurem a toto conlegio expetitum Cn. Pompeius et Q. Hortensius nominaverunt ..; Phil. II, 4.
facio: cogitarisne ... augur fieri in Q. Metelli locum? Vatin. 19. si, id quod concupieras, augur factus esses ..; ib. 20.
fero: adeone ... captam hanc urbem ... putaris, ut augurem Vatinium ferre possemus? Vatin. 19.
interrogo: augures interrogabat quae ita lata essent rectene lata essent? illi vitio lata esse dicebant; har. resp. 48. f. I, 1. respondent.
nomino: f. expeto.
produco: f. I, 1. respondent.
sancio: utrum igitur augurem Iovis Optimi Maximi ... populus Romanus libentius sanciet, Pompeium an Antonium? Phil. XIII, 12.
video: f. I, 1. facit.
2. **Dativ**: obnuntio: f. I, 1. obnuntiat.
3. **mit Präpof.**: venio ad: venio ad augures, quorum ego libros, si qui sunt reconditi, non scrutor; non sum in exquirendo iure augurum curiosus; dom. 39.
III. **nach Substantiven**: ius, libri: f. II, 3.
responsa: tuis actionibus augurum responsa atque eius conlegii adrogantiam impedimento non futura; Vatin. 14.
IV. **Umstand**: a: nuntiari: oblitus auspiciorum a te ipso augure populi Romani nuntiatorum ||pronuntiante, al.||; Phil. I, 31.

auguratus, Auguramt: I. peto: poteras autem eo tempore auguratum petere, cum in Italia C. Curio non esset? Phil. II, 4.
loquor de: ne diutius loquar de auguratu tuo, quod invitus facio ut recorder ruinas rei publicae ..; Vatin. 21.
II. locus: reliqua populus Romanus in ea familia ... persequetur, in primis paternum auguratus locum, in quem ||que|| ego eum ... mea nominatione cooptabo; Phil. XIII, 12.
petitio: auguratus petitionem mihi te concessisse dixisti. o incredibilem audaciam! Phil. II, 4.
plaga: si ad cetera volnera, quibus rem publicam putasti deletum iri ⊣|| deleri ||, hanc quoque mortiferam plagam inflixisses auguratus tui ..; Vatin. 20.

augurium, Weissagung, Ahnung: I. o mea frustra semper verissima auguria rerum futurarum! Phil. II, 89.
II. contineri: qui (maiores nostri) statas sollemnisque caerimonias pontificatu, rerum bene gerendarum auctoritates augurio ... contineri putaverunt; har. resp. 18.

auguror, vorausfagen; auguratus, geweiht: alqs: ac te ipsum, quantum ego opinione auguror, ... iam usus flectet; Muren. 65.
homines: cum ex nomine istius quid iste in provincia facturus esset perridicule homines augurabantur; Verr. II, 18.
locus, templum: cum L. Vettium ... indicem in rostris, in illo, inquam, augurato templo ac loco conlocaris; Vatin. 24.

augustus, erhaben, ehrwürdig, heilig: alqd: de sacris publicis ... quod tres pontifices statuissent, id semper populo Romano, semper senatui, semper ipsis dis immortalibus satis sanctum, satis augustum, satis religiosum esse visum est; har. resp. 12.
auspicia: cruentis manibus scelus ... confitens ad illa augusta centuriarum auspicia veniebat? Milo 43.
locus: post autem senatus in loco augusto consecratam iam ||eam|| aram tollendam ex auctoritate pontificum censuit; dom. 137.
templum: mater Idaea, quam apud Enguinos augustissimo et religiosissimo in templo sic spoliatam reliquit, ut ..; Verr. V, 186.

avia, Großmutter: I. dicit, flet: Malleolus a me productus est et mater eius atque avia, quae miserae flentes eversum a te puerum patriis bonis esse dixerunt; Verr. I, 93.
postulat: cum saepius mater et avia pueri postularent, uti ... diceret saltem quantum pecuniae Malleoli deportasset ..; Verr. I, 92.
II, 1. neco: quid? aviam tuam, Oppianice, Dinaeam, cui tu es heres, pater tuus non manifesto necavit? Cluent. 40.
produco: f. 1. dicit.
2. sum heres: f. 1. neco.
III. testimonium: recita omnium testimonia. TESTIMONIUM MATRIS ET AVIAE; Verr. I, 94.

avide, begierig: exspecto: ante .. quam sit ea res, quam avidissime civitas exspectat, adlata; Phil. XIV, 1.

aviditas, Begierde, Habgier: huius mendicitas aviditate coniuncta in fortunas nostras imminebat; Phil. V, 20.

avidus, begierig, habgierig: I. **bei Substantiven**: alqs: et quoniam semper appetentes gloriae praeter ceteras gentis atque avidi laudis fuistis ..; imp. Pomp. 7. quid, si istud ne gloriae tuae quidem satis est? cuius te esse avidissimum, quamvis sis sapiens, non negabis; Marcell. 25. quam avidum (hunc futurum fuisse censetis) in pecuniis locupletium, qui pauperum sanguinem concupisset? Phil. V, 22.
festinatio: mea autem festinatio non victoriae solum avida est, sed etiam celeritatis; Phil. III, 2.
legio: cum libertatis avida legio effrenatius in aciem hostium inrupisset; Phil. XIV, 26.
II. **allein**: fraudo: considera ... quis quem fraudasse dicatur. Roscius Fannium? ... callidum imperitus, liberalis avidum. incredibile est; Qu. Rosc. 21.

avitus, großväterlich, uralt: I. **bei Substantiven**: bona: „cur te fraterna vitia potius quam bona paterna et avita et usque a nobis ... repetita moverunt?“ Cael. 34.
fundus: ut meliore *iure* tui soceri fundus Hirpinus ||Irp.| sit ... quam meus paternus avitusque fundus Arpinas; leg. agr. III, 8.
honos: tibi enim consulatus quaerebatur, Metello paternus honos et avitus neglebatur; Verr. III, 43.
possessiones: vobis ... gleba nulla de paternis atque avitis *his* possessionibus relinquetur; leg. agr. II, 82.
regnum: regem spoliatum regno patrio atque avito ad alios se reges ... contulisse; imp. Pomp. 21. rex Ptolemaeus ... fretus imperio populi Romani regno paterno atque avito regali otio perfruebatur; Sest. 57.
res: nulla res cuiusquam tam patria ||tam patria cuiusquam|| atque avita fuit quae non ab eo imperio istius abiudicaretur; Verr. a. pr. 13.
II. **allein**: EA OMNIA EO IURE SINT ... UT QUAE OPTIMO IURE PRIVATA SUNT ||SINT||. etiamne meliore quam paterna et avita? meliore; leg. agr. III, 7.

aulaeum, Vorhang: tollo: in quo (mimo) cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus; deinde scabilla concrepant; aulaeum tollitur; Cael. 65.

auloedus, Flötenspieler: sum: ut aiunt in Graecis artificibus eos auloedos esse, qui citharoedi fieri non potuerint, sic ..; Muren. 29.

avoco, abrufen, ablenken: alqm: Sex. Rosc. 90. Arch. 12. Balb. 59. 60. Phil. II, 23. 115. VI,

6. — animos (litterae): har. resp. 18. — plebem; Sest. 108. f. a, I. avoco (S. 4, a).

aura, Hauch, Wehen, Gunst: I. commutat: nox interposita saepe perturbat omnia et totam opinionem parva non numquam commutat aura, rumoris; Muren. 35.

demovet, potest: quem neque periculi tempestas neque honoris aura potuit umquam de suo cursu aut spe aut metu demovere; Sest. 101.

provehit: Sulpicium ab obtima causa profectum ... longius quam voluit popularis aura provexit; har. resp. 43.

II. adflo: sperat sibi auram posse aliquam adflari in hoc crimine voluntatis defensionisque ||dissensionisque|| eorum, quibus Cn. Carbonis mortui nomen odio sit; Verr. I, 35.

auratus, vergoldet: currus: itaque P. Lentuli beneficio ... non reducti sumus in patriam ..., sed equis insignibus et curru aurato reportati; sen. 28.

aureus, golden: anulus: f. **anulus**, I. declarat. deterret. est. II. comminuo. detraho; Verr. III, 187. invenio. III. donare (S. 254, b. f.).

bullae: bullas aureas omnis ex eis valvis, quae erant multae et graves, non dubitavit auferre; Verr. IV, 124.

corona: primum ut in oppidum introferretur (Castricius mortuus) ...; deinde ut ferrent ephebi; postremo ut imponeretur aurea corona mortuo; Flacc. 75. cum vero coronam auream litteris imponebant, re vera non plus aurum tibi quam monedulae committebant; ib. 76.

manubrium: erat etiam [vas vinarium] ex una gemma pergrandi trulla excavata cum ||excavata|| manubrio aureo; Verr. IV, 62.

nomen: venio nunc ad illud nomen aureum [Chrysogoni]; Sex. Rosc. 124.

nummi: cum Aquilae primi pili ||primipilo|| nummos aureos daret; Phil. XII, 20.

pocula, scaphia: tum illa, ex patellis et turibulis quae evellerat, ita scite in aureis poculis inligabat, ita apte in scaphiis aureis includebat ||concludebat||, ut ea ad illam rem nata esse diceres; Verr. IV, 54.

sella: sedebat in rostris conlega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus; Phil. II, 85.

vas: cum vas nullum fieret nisi aureum; Verr. IV, 54. quis enim est qui de hac officina, qui de vasis aureis ... non audierit? ib. 55. iste cum aliquot abacorum faceret vasa aurea ..; ib. 57. exponit ... pulcherrima vasa argentea; nam haec aurea nondum fecerat; ib. 62.

aurifex, Goldschmied: voco: cum vellet sibi anulum facere, aurificem iussit vocari in forum ad sellam Cordubae et ei palam appendit aurum; Verr. IV, 56.

auris, Ohr: I. **Subject**: accipiunt: nunc primum aures tuae hoc crimen accipiunt? Verr. II, 24.

conquiescunt, defetiscuntur: quia (hic homo) suppeditat nobis ubi ... aures convicio defessae conquiescant; Arch. 12.

custodiunt, faciunt: multorum te etiam oculi et aures non sentientem, sicut adhuc fecerunt, speculabuntur atque custodient; Catil. I, 6.

discunt, ferunt: ut vero Pansae consulis accessit cohortatio gravior quam aures Ser. Sulpicii ferre didicissent, tum ..; Phil. IX, 9.

intersunt: ut in eorum consiliis omnibus non modo aures hominum, sed etiam oculi [populi Romani] interesse videantur; Verr. a. pr. 48.

patent: si domus, si animus, si aures patent omnibus; Sulla 26. meam domum measque auris dies noctisque omnium praeceptis monitisque patuisse; Phil. XIV, 20.

peregrinantur: an vero ... vestrae peregrinantur aures neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? Milo 33.

respuunt: cuius aures umquam haec respuerent conatum esse audacter hominem ... in omni flagitio ... versatum? Sulla 70. sequestremne Plancium? respuerent aures, nemo agnosceret, repudiarent; Planc. 44.

speculantur: f. custodiunt.

sunt hebetes: postea quam sensi populi Romani auris hebetiores, oculos autem esse acris atque acutos ..; Planc. 66.

versantur: f. peregrinantur.

videntur: f. intersunt.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adhibeo: quorum ... alter cum res gestas tum etiam studium atque auris adhibere posset; Arch. 5.

admoveo: mentis vestras, non solum auris, ad haruspicum vocem admovete; har. resp. 20.

celebro: cuius litteris, fama, nuntiis celebrantur aures cotidie meae novis nominibus gentium, nationum, locorum; prov. cons. 22.

compleo: completi sunt animi auresque vestrae, Quirites, me ... commodo vestro ||commodis vestris|| obsistere; leg. agr. III, 3.

dedo: qui praesertim usque eo de suis rebus scribi cuperet, ut etiam Cordubae natis poëtis ... auris suas dederet; Arch. 26.

erigo: quo tempore igitur auris iudex erigeret animumque attenderet? Verr. I, 28. erigite mentis aurisque vestras et me de invidiosis rebus, ut ille putat, dicentem attendite! Sulla 33.

obtundo: obtuderunt eius auris te socium praetoris fuisse; Verr. III, 157.

offendo: sed iam hoc totum omitto, non tam ne offendam tuas patientissimas auris, quam ..; Ligar. 24.

praetervehor: etenim ei succedo orationi, quae non praetervecta sit auris vestras, sed in animis omnium penitus insederit; Balb. 4.

refercio: cataplus ||artata plus, al.|| ille Puteolanus ..., tum subinvisum apud malevolos Postumi nomen ... aestatem unam ||una||, non pluris, auris refersit istis sermonibus; Rab. Post. 40.

tempto: verbo illo nefario temptatas auris nostras et perniciosam viam audiendi consuetudine esse munitam; har. resp. 55.

violo: si iniuste neminem laesit, si nullius auris voluntatemve violavit; Muren. 87.

2. **Dativ**: facio fidem: quoniam auribus vestris propter incredibilem magnitudinem sceleris minorem fidem faceret oratio mea; Catil. III, 4.

parco: credamus hoc, Sex. Naevium, cuius caput oppugnet, eius auribus pepercisse; Quinct. 40.

3. **Ablativ**: excludo: si quem forte inveneritis qui aspernetur oculis pulchritudinem rerum, ... excludat auribus omnem suavitatem; Cael. 42.

4. **mit Präpositionen**: absum ab: nomen ipsum crucis absit non modo a corpore civium Romanorum, sed etiam a cogitatione, oculis, auribus; Rabir. 16.

accedo ad: si tibi aliquis ad aurem accessisset et dixisset ..; Verr. III, 133.

accido ad: nihil ut umquam videretur tam populare ad populi Romani auris accidisse; Sest. 107. verbum ... quod non iucundum et honorificum ad auris tuas accidat ||accidit, accedat||; Vatin. 4.

adfero ad: ut eam (calamitatem) ad auris [Luculli] imperatoris non ex proelio nuntius, sed ex sermone rumor adferret; imp. Pomp. 25.

conloco in: qui familiaritatis licentia suorum improbissimorum sermonum domicilium in auribus eius impulsu vestro conlocarant; Piso 76.

defigo in: ut non modo in auribus vestris, sed in oculis omnium sua furta atque flagitia defixurus sim; Verr. a. pr. 7.

demitto ad: crebro se accensus demittebat ad aurem; Verr. II, 74.

insusurro ad: eum vident sedere ad latus praetoris et ad aurem familiariter, ut solitus erat, insusurrare; Verr. V, 107. — in: cum erat ad eum ventum et in aurem eius insusurratum; Verr. I, 120.

permano ad: etsi effluunt multa ex vestra disciplina, quae etiam ad nostras auris saepe permanant; dom. 121. ut aliqui sermones hominum alienis bonis maerentium etiam ad vestras auris permanarent; Balb. 56.

pervenio ad: nihil te eorum audisse, nihil ad tuas auris de infamia tua pervenisse; Verr. III, 132. pervenit res ad istius auris, nescio quo modo; ib. IV, 64. iactantur enim voces, quae perveniunt ad auris meas; Catil. IV, 14. non modo animo nihil comperi, sed vix ad auris meas istius suspicionis fama pervenit; Sulla 12. efferri hoc foras et ad populi Romani auris pervenire; Phil. X, 6.

repello ab: quo magis est istius furor ab auribus vestris repellendus; dom. 109.

versor in: cum tui nominis terror in auribus animisque aratorum versaretur; Verr. III, 131.

III. **nach Adjectiven**: 1. absurdus: fraudavit Roscius. est hoc quidem primum auribus animisque omnium ||hominum|| absurdum; Qu. Rosc. 19.

2. dignus: nihil a me dicetur, quod non ... dignum vestris studiis atque auribus esse videatur; Cluent. 66.

IV. **nach Substantiven**: delectatio: solet enim in disputationibus suis oculorum et aurium delectationi abdominis voluptates anteferre; Piso 66.

iudicium: unum est enim et simplex aurium iudicium; Font. 22.

satietas: sentio, iudices, occurrendum esse satietati aurium animorumque vestrorum; Verr. IV, 105.

2. aditus ad: quoniam ille demens ... aliquem se aditum ad auris vestras esse habiturum putavit ..; dom. 3.

V. **Umstand**: 1. accipere: haec .. mandata ... non dico animo ferre, verum auribus accipere potuistis? Phil. VIII, 28.

concipere: id .. adamasti, quod antea non aspexeras: auribus tu tantam cupiditatem concepisti, ut eam non metus ... contineret; Verr. IV, 101.

excitari: quod ... huius libidines non solum oculis, sed etiam auribus excitabantur; Verr. IV, 39.

respuere: quod nemo bonus ... est ..., qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur; Piso 45.

tenere: quem ego et frater meus ... certatim amamus omnibusque horis oculis, auribus, complexu tenemus; Phil. III, 18.

2. causa: animi et aurium causa tot homines habet, ut cotidiano cantu ... tota vicinitas personet; Sex. Rosc. 134.

aurum, Gold, Goldgeld, goldnes Geräthe: I. **Subject**: est in: „quod auri, quod argenti, quod ornamentorum in meis urbibus, sedibus, delubris fuit ||delubris||, quod ... iuris habui, id mihi tu ... eripuisti atque abstulisti“; div. Caec. 19. in quo (armario) sciret esse nummorum aliquantum et auri; Cluent. 179. auri ratio constat, aurum in aerario est; furtum non reprehenditur; Flacc. 69.

habet: „quid tandem habet iste currus? ... quid aurum? quid argentum?“ Piso 60.

movet: neque me divitiae movent ... neque vestis aut caelatum aurum et argentum, quo nostros veteres Marcellos ... multi eunuchi e Syria ... vicerunt; Fr. B. VII, 8.

pervenit: AURUM, ARGENTUM EX PRAEDA, EX MANUBIIS, EX CORONARIO, AD QUOSCUMQUE ||QUODCUNQUE|| PERVENIT NEQUE RELATUM EST IN PUBLICUM NEQUE IN MONUMENTO CONSUMPTUM id profiteri apud xviros et ad eos referre iubet; leg. agr. II, 59.

torquet: mitto aurum coronarium, quod te diutissime torsit, cum modo velles, modo nolles. lex enim generi tui et decerni et [te] accipere vetabat nisi decreto triumpho; Piso 90.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: accipio: s. I. torquet.

appendo: cum vellet sibi anulum facere, aurificem iussit vocari ... et ei palam appendit aurum; Verr. IV, 56.

averto: omne aurum et argentum ablatum et aversum; Verr. V, 73.

aufero: ex ipsa Diana quod habebat auri detractum atque ablatum esse dico; Verr. I, 54. s. averto. I. est; div. Caec. 19.

caelo: s. I. movet.

coëmo: omnia qui signa, tabulas pictas, omne argentum, aurum, ebur, gemmas coëmeret; Verr. IV, 8.

committo: cum ... re vera non plus aurum tibi quam monedulae committebant; Flacc. 76.

commodo: quae si se aurum Caelio commodasse non dicit ..; Cael. 32. „cur .. tam familiaris huic fuisti, ut aurum commodares?“ ib. 33.

consumo: s. I. pervenit. IV. pervenio ex. — decerno: s. I. torquet. — detraho: s. aufero.

do: si verum tibi Caelius dixit ..., sciens tu aurum ad facinus dedisti; si non est ausus dicere, non dedisti; Cael. 53. s. sumo; Cael. 51. volo.

eripio: s. I. est; div. Caec. 19.

exporto: cum aurum Iudaeorum nomine quot annis ex Italia et ex omnibus provinciis Hierosolyma exportari soleret, Flaccus sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret; Flacc. 67. exportari aurum non oportere cum saepe antea senatus tum me consule gravissime iudicavit; ib. missusne sis a me consule Puteolos, ut inde aurum exportari argentumque prohiberes? Vatin. 12.

habeo: ut quicumque de provincia decesserit, apud eosdem xviros quantum habeat praedae, manubiarum, auri coronarii profiteatur; leg. agr. II, 59. s. aufero. sumo; Cael. 31.

mitto, nolo: s. I. torquet.

pendo: huius domi inter quasilla pendebatur aurum, numerabatur pecunia ||*non numerabatur*||; Phil. III, 10.

peto: quae fuit enim causa quam ob rem isti mulieri venenum dare vellet Caelius? ne aurum redderet? num petivit? Cael. 56.

profiteor: s. I. pervenit.

promo: tune aurum ex armario tuo promere ausa es? Cael. 52.

quaero: cum scires, quantum ad facinus aurum hoc quaereretur; Cael. 52. se ad ornatum ludorum aurum quaerere; ib. 53.

reddo: s. peto.

refero: s. 4. pervenio ex. I. pervenit.

repeto: non aurum, non argentum, non vestem, non mancipia repetunt; Verr. V, 126.

sumo: sunt autem duo crimina, auri et veneni ...: aurum sumptum a Clodia ... dicitur; Cael. 30. auro opus fuit: sumpsit a Clodia, sumpsit sine teste, habuit quam diu voluit; ib. 31. duo sunt enim crimina ... sumorum facinorum: auri, quod sumptum a Clodia dicitur, et veneni .... aurum sumpsit, ut dicitis, quod L. Luccei servis daret; ib. 51. dixeritne Clodiae *quam ad rem aurum tum sumeret an non dixerit?* ib. 52.

volo: dixit profecto, quo vellet aurum; si tam familiaris non erat, non dedit ||*dixit*||; Cael. 53. s. I. torquet.

2. **Genetiv**: indigeo: contemnere omnis libidines, non auri, non argenti, non ceterarum rerum indigere; Sulla 25.

3. **Ablativ**: opus est: s. 1. sumo; Cael. 31.

4. **mit Präpositionen:** cohibeo ab: qui ab auro gazaque regia manus, oculos, animum cohibere possit; imp. Pomp. 66.
facio ex: nego ... quicquam ex auro aut ebore factum (fuisse) ... quin conquisierit; Verr. IV, 1.
perficio ex: Verresne habebit domi suae candelabrum Iovis, e gemmis auroque perfectum? Verr. IV, 71. valvas magnificentiores, ex auro atque ebore perfectiores, nullas umquam ullo in templo fuisse; ib. 124.
pervenio ex: QUOD AD QUEMQUE PERVENIT AUT || QUEMQUE, al. || PERVENERIT EX PRAEDA, EX MANUBIIS, EX AURO CORONARIO, QUOD NEQUE CONSUMPTUM IN MONUMENTO NEQUE IN AERARIUM RELATUM SIT ID AD XVIROS REFERRI iubet; leg. agr. I, 12.
sum in: quid est praeterea? multa in mancipiis, in pecore, auro, argento, ebore ..; leg. agr. II, 38.
III. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** alqd: ſ. I, est; div. Caec 19. Cluent. 179. II, 1. habeo.
crimen: ſ. II, 1. sumo; Cael. 30. 51.
direptio: in urbe auri, argenti. maximeque vini foeda direptio; Phil. II, 62.
invidia: sequitur auri illa invidia Iudaici; Flacc. 66.
pondo: armarii fundum exsecuit, et HS * et auri quinque pondo abstulit; Cluent. 179. Apameae manifesto comprehensum, ante pedes praetoris in foro expensum est auri pondo centum paulo minus per Sex. Caesium; Flacc. 68.
pondus: Athenis audistis ex aede Minervae grande auri pondus ablatum; Verr. I, 45. dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpurae ... Syracusis exportasse; ib. II, 176. cum auri grande pondus ... abstulit; ib. V, 184. alterum haurire cotidie ex ... opulentissimis Syriae gazis innumerabile pondus auri; Sest. 93. tu etiam tanto pondere auri, quantum tempus illud postulabat, discessum illum sustentasti; Rab. Post. 47.
ratio: ſ. I. est; Flacc. 69.
semuncia: ille in auri semuncia totam Hispaniam scire voluit unde praetori anulus fieret; Verr. IV, 57.
vis: sic Mithridates fugiens maximam vim auri atque argenti pulcherrimarumque rerum omnium ... in Ponto omnem reliquit; imp. Pomp. 22.
2. **mit Präposition:** monile ex: cum vidisset monile, ut opinor, ex auro et gemmis; Verr. IV, 39.
opera ex: de ceteris operibus ex auro et gemmis ... se non laborare; Verr. IV, 67.
pocula ex: exponit ... multum argentum, non pauca etiam pocula ex auro, quae, ut mos est regius et maxime in Syria, gemmis erant distincta clarissimis; Verr. IV, 62.
IV. **Umstand:** 1. vincere: ſ. I. movet.
violari: [ut nihil auro et argento violari, ... nihil vi et || vel laeta, al. || manu perfringi posset, quod non vos oppressum atque ereptum teneretis;] leg. agr. II, 99.
2. cum: Rullus atque ei, quos ... timetis, ... cum omnibus copiis, cum omni argento et auro Capuam ... occuparint; leg. agr. I, 22.

ausculto, zuhören: quid tu, vir optime? ecquid habes quod dicas? mihi ausculta: vide ne tibi desis; Sex. Rosc. 104.

auspex, Vogelschauer: nubit genero socrus nullis auspicibus, nullis auctoribus, funestis ominibus omnium; Cluent. 14.

auspicato, nach Anstellung der Auspicien, unter guter Vorbedeutung: creo: itaque auspicato postero anno x tribuni plebi comitiis curiatis creati sunt; Fr. B. VI, 24.
deduco: negavi in eam coloniam, quae esset auspicato deducta, dum esset incolumis, coloniam novam iure deduci; Phil. II, 102.
renuntio: illo die, quo auspicato comitiis centuriatis L. Murenam consulem renuntiavi; Muren. 1.
surgo: nam ut praetor factus est, qui auspicato a Chelidone surrexisset, sortem nactus est urbanae provinciae; Verr. I, 104.

auspicatus, geweiht: locus: qui in campo Martio, comitiis centuriatis, auspicato in loco, crucem ad civium supplicium defigi ... iubes; Rabir. 11.

auspicium (meistens plur.), Vorzeichen, Vorbedeutung: I. **Subject:** deterrent: neque te, P. Rulle, omina illa atque auspicia M. Bruti || M. Bruti atque auspicia || a simili furore deterrent; leg. agr. II, 92.
egent: quid? hanc legem populus Romanus accepit? quid? per auspicia ferri potuit? sed augur verecundus sine conlegis de auspiciis: quamquam illa auspicia non egent interpretatione; Iove enim tonante cum populo agi non esse fas quis ignorat? Phil. V, 7.
intereunt: auspicia .. populi Romani, si magistratus patricii creati non sint, intereant necesse est; dom. 38.
movent: si auspicia M. Antonium non moverent ..; Phil. V, 8.
sunt fundamenta, membra: huius autem otiosae dignitatis haec fundamenta sunt, haec membra, quae tuenda principibus et vel capitis periculo defendenda sunt: religiones, auspicia, potestates magistratuum ..; Sest. 98. — nulla: cur autem ea comitia non habuisti? an quia tribunus plebis sinistrum fulmen nuntiabat? cum tua quid interest, nulla auspicia sunt; cum tuorum, tum fis religiosus; Phil. II, 99. — quae: quibus auspiciis istos fascis augur acciperem? quatenus haberem? cui traderem? Phil. XIV, 14. — salva: quod salvis auspiciis tulisses, iure (te) egisse dicebant; dom. 42. cum ego legem de ambitu tulerim ex senatus consulto, tulerim sine vi, tulerim salvis auspiciis, tulerim salva lege Aelia et Fufia; Vatin. 37. eidem illam proscriptionem capitis mei contra salutem rei publicae, sed salvis auspiciis rogatam esse dicebant; prov. cons. 45. quam diu tu voles, vitiosus consul Dolabella; rursus, cum voles, salvis auspiciis creatus; Phil. II, 84. easdem leges de integro, ut populum teneant, salvis auspiciis ferri placet; ib. V, 10. hanc ergo et reliquas eius modi leges, etiam si sine vi salvis auspiciis essent rogatae, censerem tamen abrogandas; ib. 16.
valent: lata lex est, ne auspicia valerent, ne quis obnuntiaret, ne quis legi intercederet; Sest. 33.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** colo: qui (maiores) sacra, qui caerimonias, qui auspicia et ipsi sanctissime coluerunt et nobis, suis posteris, prodiderunt; Milo 83.
contemno: ut ... auspicia, quibus haec urbs condita est, quibus omnis res publica atque imperium tenetur, contempseris; Vatin. 14.
defendo: qui se est tutatus sic, ut in privata re deos penatis suos, in re publica iura tribunatus atque auspicia defenderet; Sest. 95. ſ. I. sunt fundamenta.
deleo: censuram exstinxit; intercessionem removit; auspicia delevit; har. resp. 58.
detestor: si (te) vitant, fugiunt ..., cum viderunt, tamquam auspicium malum detestantur; Vatin. 39.
dissolvo: utrum decreturus fueris ... Iove fulgente cum populo agi nefas esse, an, quia tu semper sic egisses, auspicia fueris augur dissoluturus? Vatin. 20.
ementior: ergo hercule magna, ut spero, tua potius quam rei publicae calamitate ementitus es auspicia; Phil. II. 83. quod me de ementitis auspiciis, quibus tamen parere necesse erat, pu-

tares esse dicturum; ib. 88. servabant auspicia reges; quae hic consul augurque neglexit, neque solum legibus contra auspicia ferendis, sed etiam conlega una ferente eo, quem ipse ementitis auspiciis vitiosum fecerat; ib. III, 9.

habeo: iubet [auspicia] coloniarum deducendarum causa xviros habere pullarios; leg. agr. II, 31.

invenio: qui primum eam rem publicam, quae auspiciis inventis constituta est isdem auspiciis sublatis conarere pervertere; Vatin. 23.

neglego: ſ. ementior; Phil. III, 9.

nuntio: cum conlegam tuum depositis inimicitiis oblitus auspiciorum a te ipso augure populi Romani nuntiatorum || pronuntiante, al. || illo primum die conlegam tibi esse voluisti; Phil. I, 31.

prodo: ſ. colo.

puto: qui ita se in populari ratione iactarat, ut auspicia, legem Aeliam .... nihili || nihil || putaret; Sest. 114.

requiro: cum ab illis aliquotiens condicio C. Caesari lata sit, ut easdem res alio modo ferret, qua condicione auspicia requirebant, leges comprobabant, in Clodio auspiciorum ratio sit eadem, leges omnes sint eversae ac perditae civitatis; prov. cons. 46.

servo: ſ. ementior; Phil. III, 9.

tollo: cum auspicia augur, intercessionem consul sustulisses; Phil. II, 6. ſ. invenio.

tueor: ſ. I. sunt fundamenta.

2. **Genetiv**: obliviscor: ſ. 1. nuntio.

3. **Dativ**: est melius, praestabilius: utrum tandem putes ... auspiciis, religionibus melius fuisse et praestabilius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10.

obtempero: legem tribunus plebis tulit, ne auspiciis obtemperaretur; sen. 11.

pareo: qui ... cum .. auspiciis religionique parens obnuntiaret, quod senserat ..; Sest. 83. ſ. 1. ementior; Phil. II, 88.

4. **mit Präpositionen**: ago de: sed haec de auspiciis, quae ego nunc perbreviter attingo, acta sunt a te; dom. 40. vgl. redeo ad.

dico de: ſ. 1. ementior; Phil. II, 88.

pertineo ad: quid? quod cum eo conlega (legem) tulit, quem ipse fecit sua nuntiatione vitiosum, nihilne ad auspicia bonus augur pertinere arbitratus est? Phil. V, 9.

redeo ad: sed ad auspicia redeamus, de quibus [rebus] Idibus Martiis fuit in senatu Caesar acturus; Phil. II, 88.

sum in: iam intellegis omni genere iuris, quod in sacris, quod in auspiciis, quod in legibus sit, te tribunum plebis non fuisse; dom. 42. quisquamne divinare potest quid vitii in auspiciis futurum sit, nisi qui de caelo servare constituit? Phil. II, 81.

venio ad: Milo cruentis manibus scelus ... confitens ad illa augusta centuriarum auspicia veniebat? Milo 43.

de ohne Verb: ſ. I. egent.

III. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: interpretes: sed auspiciorum nos fortasse erimus interpretes, qui sumus eius conlegae; Phil. V, 9.

ius: qua tu in actione quamquam ... omnis religiones atque auspiciorum [publica] iura neglexisti, tamen ..; Rabir. 17. mitto eam legem, quae omnia iura religionum, auspiciorum, potestatum ... una rogatione delevit; Sest. 56. tu autem insolentia elatus omni auspiciorum iure turbato Casilinum coloniam deduxisti, quo erat paucis annis ante deducta; Phil. II, 102.

patronus: tu tuo praecipitante iam et debilitato tribunatu auspiciorum patronus subito exstitisti; dom. 40.

ratio: ſ. II, 1. requiro.

religio: si et sacrorum iure pontifices et auspiciorum religione augures totum evertunt tribunatum tuum, quid quaeris amplius? dom. 41. eius non solum tribunatus, sed etiam perniciosissimae res auspiciorum religione conservata iure latae videbuntur? prov. cons. 45.

2. **mit Präposition**: iudicium de: num etiam tuum de auspiciis iudicium interitus Caesaris sustulit? Phil. II, 88.

IV. **Umstand**: 1. **Ablativ**: (vgl. I sunt quae, salva. II, 1. ementior; Phil. III, 9). condi: ſ. II. 1. contemno.

consecrari: ego sum ille consul ..., cui .. non campus consularibus auspiciis consecratus, non curia ... umquam vacua ... insidiis fuit; Catil. IV, 2. quod si illa sollemnis comitiorum precatio consularibus auspiciis consecrata tantam habet in se vim et religionem, quantam ..; Muren. 1.

constitui: tu, Iuppiter, qui isdem quibus haec urbs auspiciis a Romulo es consitutus; Catil. I, 33.

impedire: tum hic bonus augur eo se sacerdotio praeditum esse dixit, ut comitia auspiciis vel impedire vel vitiare posset; Phil. II, 80.

prohibere: multis ante mensibus in senatu dixit se Dolabellae comitia aut prohibiturum auspiciis aut id facturum esse, quod fecit; Phil. II, 81.

teneri: ſ. II, 1. contemno.

tollere: ut ... etiam si qua res illum diem aut auspiciis aut excusatione sustulit, tota causa iudiciumque sublatum sit; dom. 45.

vinci: victa igitur est causa rei publicae et victa non auspiciis, non intercessione, non suffragiis, sed vi, manu, ferro; Sest. 78.

vinciri: hanc taetram ... beluam, vinctam auspiciis, adligatam more maiorum ..., solvit subito lege || legum || curiata consul; Sest. 16.

vitiare: ſ. impedire.

2. **Präpositionen**: causa: nunc, Quirites, illa prima || prima illa || comitia tenetis, [centuriata et tributa,] curiata tantum auspiciorum causa remanserunt; leg. agr. II, 27. sint igitur xviri neque veris comitiis ... neque illis ad speciem atque || atque ad || usurpationem vetustatis per xxx lictores auspiciorum causa adumbratis constituti; ib. 31.

contra: quod ... noctu stupri causa lectica in urbem introferri solitus est ad mulierem ... contra fas, contra auspicia, contra omnis divinas atque humanas religiones; Verr. V, 34. te omnino, quod contra auspicia adoptatus esses, tribunum non fuisse; dom. 40. quae C. Caesar egisset, quod contra auspicia essent acta, per senatum rescindi oportere; ib. tum leges Iulias contra auspicia latas et hic et in contionibus dicere; har. resp. 48. num legem aliquam Cornelius contra auspicia tulerit; Vatin. 5. si patricius tribunus plebis fuerit, contra leges sacratas, si plebeius, contra auspicia fuisse; prov. cons. 46. quam legem igitur se augur dicit tulisse non modo tonante Iove, sed prope caelesti clamore prohibente, hanc dubitabit contra auspicia latam confiteri? Phil. V, 8. quibus de causis eas leges, quas M. Antonius tulisse dicitur, omnis censeo per vim et contra auspicia latas eisque legibus populum non teneri; ib. 10. per vim et contra auspicia impositis rei publicae legibus; ib. VI, 3. leges statuimus per vim et contra auspicia latas eisque nec populum nec plebem teneri; ib. XII, 12. leges (M. Antonii) refixisti; per vim et contra auspicia latas decrevistis; ib. XIII, 5. ſ. II, 1. ementior; Phil. III, 9.

cum: quae quidem leges ... una cum auspiciis, cum intercessionibus, cum omni iure publico conflagraverunt; Vatin. 18.

per: ſ. I. egent.

auster, Südwind: reici: nec ita multum provectus reiectus austro sum in eum ipsum locum, unde conscenderam; Phil. I, 7.

austere, streng: ago: at enim agit mecum austere et Stoice Cato; Muren. 74.

austerus, streng: **alqs:** simul de ipso, qui scripsit, detrahi nihil volo, qui si fuisset in discipulo comparando meliore fortuna, fortasse austerior et gravior esse potuisset; Piso 71.

homo: putavi austerum hominem, putavi tristem, putavi gravem, sed video adulterum, video ganeonem; Fr. A. V, 11.

magister: non possunt hi mores ferre hunc tam austerum et tam vehementem magistrum; Fr. B. XIII, IV, 2.

modus, mos: ex ipsa quaeram prius utrum me secum severe ... agere malit an remisse .... si ‖sin‖ illo austero more ac modo, aliquis mihi ab inferis excitandus est ex barbatis illis; Cael. 33.

aut, oder: 1. **ohne aut im ersten Theil:** 1. **einmal:** a. **Substantiva, substantivische Pronomina:** res aut honos; Quinct. 9. ad C. Aquilium aut ad eorum aliquem, qui consuluntur; ib. 53. ad C. Aquilium aut ad L. Lucilium; ib. quo tempore ... aut quo modo? ib. 60. biduo post aut ... non toto triduo; ib 79. „nuntium misit.“ quem aut ad quem? Sex. Rosc. 76. per aliquos liberos aut servos; ib. 79. qua spe aut quo pretio; ib. hominem aut rem; ib. 105. municipem aut vicinum; ib. sui quaestus aut commodi causa; ib. 111. litteras .. aut humanitatem; ib. 121. in Salentinis aut in Bruttiis; ib. 132. a Ballione aut aliquo eius simili; Qu. Rosc. 50. si quis vestrum, iudices, aut eorum, qui adsunt ..; div. Caec. 1. meum factum aut consilium; ib. 6. quo tempore aut qua in re? ib. 27. per ... imperitos adulescentulos aut illius modi quadruplatores; ib. 68. in aliquo honesto praesidio aut in alicuius eloquentia aut gratia; Verr. a. pr. 9. tanta facultas dicendi aut ‖et‖ copia; ib. 10. labori aut sumptui; ib. I, 16. cupiditate defendendae nobilitatis aut studio partium; ib. 35. in simulatione officii aut in aliquo necessitudinis nomine; ib. 39. ratione aliqua aut modo; ib. 62. ad ullam vim aut tumultum; ib. 63. virgo .. aut mulier; ib. quae (iniuria) mihi aut quae amico meo facta est; ib. 103. fraudem aut periculum; ib. 107. monstrum aut prodigium; ib. II, 79. animum cuiuspiam aut oculos; ib. 83. benignitate aut ambitione; ib. 98. cognatum aliquem aut propinquum; ib. 106. argumenti aut rationis; ib. 115. imperio aut litteris; ib. 120. uno die ... aut biduo; ib. 129. honore aut gloria; ib. 143. tibi aut ‖an‖ cui tu imperasses; ib. 144. vento aut aliquo casu; ib. 162. contra caput suum aut existimationem; ib. 173. ulla vi aut ratione; ib. 180. consilio aliquo aut ratione; ib. 181. furem aliquem aut rapacem; ib. III, 4. quibus inimicitiis aut qua iniuria; ib. 6. unius anni aut biennii; ib. 43. ulla vis .. aut ulla largitio; ib. 83. senatus aut populus Romanus; ib. 117. quae ... tanta clades aut quod bellum? ib. 124. recuperatores aut iudicem; ib. 135. iudicem aut recuperatorem; ib. 138. C. Laelii aut M. Catonis; ib. 160. ex Aegypto aut Syria; ib. 172. ullo exemplo .. aut ullo iure; ib. 182. viator aut Venerius; ib. 183. operae aut opportunitatis; ib. praetorum aut consulum; ib. 189. ab aratore ... aut ab ea civitate, cui ..; ib. cum potestate aut legatione; ib. 223. IV, 9. quid aut quantum? ib. III, 227. ullam gemmam aut margaritam; ib. IV, 1. ex auro aut ebore; ib. cupiditatem aut manus; ib. 34. magistratum aut aliquem superiorem; ib. 44. crustae aut emblemata; ib. 52. odore aut aliquo leviter presso vestigio; ib. 53. virtutem .. aut dignitatem; ib. 90. Aiacem aut Medeam; ib. 135. militum aut nautarum; ib. 150. cum M. Crasso aut Cn. Pompeio; ib. V, 5. furtum .. aut praedam; ib. 10. supplicio aut exsilio; ib. 13. crimini aut invidiae; ib. 19. tumultum aut bellum; ib. 20. virtutis aut industriae; ib. 39. ex fugitivorum bello aut suspicione belli; ib. 42. praedonum aut hostium; ib. 65. artificii ... aut formae; ib. 71. e specula .. aut tumulo; ib. 93. animum aut oculos; ib. 143. aliqua promunturia aut praerupta saxa; ib. 145. apud Persas aut in extrema India; ib. 166. praetorem aut alium quemlibet; ib. 168. in discrimen aut iudicium; ib. 179. suspicioni aut crimini; ib. 181. legem aut iudicium; Tull. 9. intertrimenti aut deminutionis; Font. 3. lege aut officio; ib. 22. spe aut metu; ib. 25. a cupiditate aliqua aut inimicitiis; ib. a patre aut a viro; Caecin. 14. clamore ipso militum aut instructione aspectuque signorum; ib. 43. impudentiam summam aut stultitiam singularem; ib. 50. foedus aut pactio; ib. 51. tuo rogatu aut tuo nomine; ib. 57. iudicem aut recuperatorem; ib. 61. vitae aut corpori; ib. tu solus aut quivis unus; ib. 62. vicinus aut libertus tuus; ib. 63. testem .. aut tabulas; ib. 71. aedis aut fundum; ib. 74. libertas aut civitas; ib. 99. lege aut rogatione ‖ratione‖; ib. 100. civitas aut libertas; ib. poenam .. aut calamitatem; ib. mercatoribus aut navicułariis; imp. Pomp. 11. imperatoris aut legati; ib. 66. vim aut minas; ib. 69. ostentatione aliqua aut gloria; Cluent. 11. ludis aut festis diebus; ib. 27. ruinae .. aut tempestati; ib. 88. laudatoris aut advocati; ib. 110. C. Lentuli aut L. Gellii; ib. 120. mihi aut alii; ib. 131. hominum ipsorum aut patronorum; ib. 139. in triviis aut in compitis; leg. agr. I, 7. ornamentum aliquod aut commodum; ib. 25. populi aut plebis; ib. II, 27. imperium aut potestatem; ib. 29. qua agros publicos aut [qui] possessiones invidiosas tenebant; ib. 68. in Sipontina siccitate aut in Salpinorum pestilentiae finibus; ib. 71. arenam aliquam aut paludes; ib. agri aut oppidi; ib. 76. vobis aut vestri similibus; ib. 77. omnibus vobis aut maiori vestrum parti; ib. praedonum aut hostium; ib. 80. M. Bruti aut P. Rulli; ib. 89. Romuli .. aut Numae Pompilii; Rabir. 13. aequitatis .. aut iuris; ib. 14. haec lux .. aut huius caeli spiritus; Catil. I, 15. mentem aliquam aut timorem [tuum]; ib. invidiae aut alicuius periculi; ib. 28. mali aut sceleris; ib. II, 7. fugitivo alicui aut gladiatori; ib. 19. hostem aut patris imperium; Muren. 11. ex trivio aut ex scurrarum aliquo convicio; ib. 13. urbes aut castra; ib. 22. dies intermissus aut nox interposita; ib. 35. latus aut ventrem; ib. 52. a nobis aut ab equitibus Romanis; ib. 70. fraudi aut crimini; ib. 73. Murenae aut cuiquam nostrum; ib. 88. matrem aut domum; ib. 89. iracundiae .. aut doloris; Flacc. 6. sermonis in sese aut invidiae; ib. 13. in Phrygia aut in Mysia; ib. 17. quam .. auctoritatem aut quam fidem? ib. 21. labem aliquam aut ruinam; ib. 24. Graeci .. aut ullae exterae nationes; ib. 27. crimen aut testimonium; ib. 35. in Crustumino aut in Capenati; ib. 71. apud aerarium aut apud censorem; ib. 80. mecum aut cum familiari meo; Sulla 44. is homo est aut ea familia ac disciplina, ut ..? ib. 58. Sullam aut Caecilium; ib. 66. factum aut commissum; ib. 72. ratio aut disciplina; Arch. 2. a nullius ... tempore aut commodo ‖commodum‖; ib. 12. quod acroama aut cuius vocem? ib. 20. concilio aut comitiis; sen. 11. pro fratre aut pro parente; ib. 29. Metelli [aut Metellarum liberi]; Quir. 6. senatum aut populum; ib. 11. PRO CONSULE aut TRIBUNO PLEBIS; dom. 22. de capite civis aut de bonis; ib. 33. mancipem aut praedem [socium]; ib. 48. instrumentum aut ornamenta; ib. 62. pagani aut montani; ib. 74. maledicti .. aut criminis; ib. 86. iracundia aut invidia; ib. 88. monimentum ... aut religionem ullam; ib. 115. simulacrum .. aut aram; ib. 121. domicilia aut possessiones; ib. 127. ex P. Servilio aut ex M. Lucullo; ib. 132. quibusnam verbis aut quo ritu; ib. somniis .. aut religione aliqua; ib. 140. verbo aut simpuvio; har. resp. 23. Athenionis aut Spartaci; ib. 26. C. aut Appii Claudiorum; ib. ingenii aut consilii; ib. 40. de gregalibus eius aut de consiliariis; ib. 53. quam .. tam immanem Charybdim ...? aut tam eminen-

tibus canibus Scyllam? ib. 59. imaginem iudiciorum aut simulacrum aliquod; Sest. 30. disceptationem aut causae dictionem; ib. 40. consilii aut ingenii; ib. 47. quod genus imperii aut quae provincia? ib. 66. ex pertinacia aut constantia; ib. 77. commodo aliquo .. aut largitione; ib. civis Romanus aut homo liber quisquam; ib. 78. iudicum aut iudiciorum; ib. 89. multitudinis studium aut || ad, *ac* || populi commodum; ib. 103. quibus viris aut cui generi civium? ib. 115. populi ... temeritatem .. aut errorem senatus; ib. 122. Aesopum ... aut Accium; ib. 123. consiliis aut laboribus; ib. 143. quam causam ... aut quod os? Vatin. 5. quo consilio aut qua mente? ib. 30. puer aut adulescens; ib. 32. sine casu aliquo aut prolapsione; Cael. 41. turbine aliquo aut subita tempestate; ib. 79. qui locus aut lucus? prov. cons. 7. publicanum aut publicani servum; ib. 10. temeritate redemptionis aut negotii gerendi inscitia; ib. 11. subsidiis patrimonii aut amicorum liberalitate; ib. 12. aliquo commodo aut beneficio; Balb. 20. a principio sui generis [aut studio rei publicae]; ib. 39. salutis aut dignitatis; ib. 59. privato officio aut misericordia; Piso 18. advocato aut astipulatore; ib. consilio .. aut praesidio; ib. 19. cum C. Mario .. aut cum aliquo pari; ib. 20. frontis tuae nubeculam aut conlegae tui contaminatum spiritum; ib. Lapitharum [aut Centaurorum]; ib. 22. actionem aliquam aut relationem; ib. 29. vocem .. aut querellam; ib. senatus aut populus Romanus; ib. 37. Oreste aut Atamante ib. 47. populi [Romani] aut senatus; ib. 50. praefectura aut colonia; ib. 51. horum aut civium ceterorum; ib. 53. nobis aut ... cuiquam .. infimo ac despicatissimo || desperatissimo ||; ib. 64. conchyliis aut piscibus; ib. 67. scutum aut gladium; ib. 73. ipse Torquatus ... aut ego; ib. 78. dilectu aliquo aut sapientia; Planc. 9. apud Voltiniensis aut apud tribulis suos iudices; ib. 43. in contentionem aut in discrimen aliquod; ib. 54. pro fabro aut pro tectore; ib. 62. vis aliqua morbi aut natura ipsa; ib. 90. amicum aut inimicum; ib. 93. hospiti aut convivae; Scaur. c. 2 § 5. Pythagoram aut Platonem; ib. c. 4 § 5. libidinis aut amoris; ib. § 6. quam provinciam aut quam diem testium? ib. 23. speciem ... aut imaginem; ib. 38. desidiae .. aut cupiditatis; ib. 45. *avaritiae aut cupiditatis;* ib. 47. in hortis aut suburbanis; Rab. Post. 26. in hostis aut in praedones; ib. 29. mens aut cogitatio; Marcell. 6. cupiditate aut crudelitate; ib. 13. cupiditate .. aliqua aut pravitate; ib. 20. exsilio aut morte; ib. 31. me || ut me, aut me || aut quemquam; Ligar. 38. decreti .. aut beneficii; Phil. I, 3. ultra pignus aut multam; ib. 12. in vitam eius aut in mores; ib. 27. Trallianam aut Ephesiam; ib. III, 15. in rostris aut quo alio loco in foro velit || vellet ||; ib. V, 41. consularem aut senatorem; ib. VII, 5. blanda aut supplici oratione aut aequitatis simulatione; ib. 26. eum ...? aut Q. Metellum? ib. VIII, 14. a consulibus aut a dictatoribus; ib. XI, 17. receptui signum aut revocationem a bello; ib. XIII, 15. „Cn. Pompeius ipse ... aut filius eius"; ib. 34. cum Lepido .. aut cum ullo, non dicam bono cive ..., sed homine sano; ib. 43. A. Hirtium aut C. Pansam; ib. 46. certamen ... aut contentio; Fr. B. VI, 42. vestis aut caelatum aurum et argentum; ib. VII, 8. ab aliquo ... Deliaco aut Syro; ib. vgl. g. Sest. 24. Phil. III, 2. — 4. Sest. 10.

b. **Adjectiva, adjectivische Participia und Pronomina, Zahlwörter, mit Adjectiven correspondirender Genetiv und Ablativ**: quid .. iniquius aut indignius? Quinct. 8. quid .. miserius aut acerbius? ib. 49. si quid .. recti aut venusti; ib. 77. a pari .. aut superiore; ib. 95. res dubia aut obscura sit; div. Caec. 14. secundarum aut tertiarum partium; ib. 48. munus .. amplius aut gratius; Verr. I. 14. barbaris hominibus .. aut eis, qui populi Romani nomen contemnerent; ib. 81. maleficum quempiam .. aut crudelem; ib. III, 4. asperior aut inhumanior fuisse; ib. hunc ... infestum aut inimicum fuisse; ib. 34. inimicior aut infestior fuit; ib. 59. mirum ... aut incredibile; ib. 109. bina aut terna milia; ib. 118. prudentior aut melior esset; ib. 160. aliqua firmiora aut graviora; ib. 168. hoc ... audacius esse aut impudentius; ib. 169. ambitiosi homines aut benigni; ib. 195. denos (denarios) .. aut vicenos; ib. 220. Corinthium aut Deliacum (vas); ib. IV, 1. quid .. indignius aut quid minus ferendum? ib. 71. quos vectigalis aut stipendiarios fecerant; ib. 134. (iudex) melior aut sapientior; Font. 22. quid neglegentius aut quid stultius? Caecin. 40. quid suum aut quid alienum sit; ib. 70. quid ... magnum aut amplum? imp. Pomp. 37. quis ... diligentior aut sanctior? Cluent. 107. hominem potentem aliquem aut gratiosum; ib. 126. si is invidiosus aut multis offensus esse videatur; ib. 158. quod tam infestum scelus et immane aut unde natum esse dicamus? ib. 188. illud .. iucundum aut populare; leg. agr. II, 10. hoc aut illo || hoc, hoc amplissimo || ex loco; ib. 55. solum tam exile aut || et || macrum est; ib. 67. senatus ... diligentior aut inclementior fuit; Rabir. 32. in uno aut altero; Muren. 43. dictum adrogans aut superbum; Sulla 25. gens tam barbara aut tam immanis .. fuit; ib. 76. ille ... foedior aut inquinatior ... fuit; har. resp. 51. imbecillo seni aut debili; Sest. 24. oratio tam longa aut tam alte repetita; ib. 31. apparatum non privatum aut plebeium ... esse; ib. 77. in publico aut religioso loco; ib. 94. maior consensio aut apertior ... fuisse; ib. 124. ex nostro aut aliquorum praeterea casu; ib. 140. imperitae aut concitatae multitudini; ib. contra legem Aeliam aut Fufiam; Vatin. 18. Caecilianumne aliquem (patrem) ... aut illum ..? Cael. 37. perturpe aut perflagitiosum esse; ib. 50. eximiis aut novis rebus; prov. cons. 39. vir clarus aut potens; ib. priscum aliquod aut insolitum verbum; Balb. 36. litigioso aut nocenti; Planc. 82. apud ignaros aut invidos; Scaur. 13. quod ... minime durum aut asperum possit esse; ib. 32. quae erat aut qualis quaestio? Milo 60. horam unam aut duas; Deiot. 19. Deiotarum saltantem .. aut ebrium? ib. 26. qui ... reditus aut qualis? Phil. II, 48. tres aut quattuor reliqui sunt; ib. 98. duobus aut tribus senatus consultis; ib. III, 30. blanda aut supplici oratione; ib. VII, 26. quicquam stabile aut iucundum; ib. VIII, 12. temerarium civem aut crudelem; ib. 14. [malos aut || et || audacis]; ib. XIV, 7. Threcum mille aut duo milia; ib. 12. ordinem firmiorem aut fortiorem fuisse; ib. 19. (vgl. a. Sex. Rosc. 79. Flacc. 71. dom. 74. Phil. III, 15).

c. **Adverbia, adverbialer Ablativ, Präpositionen**: nihil ... quod gravius aut crudelius facere posses; Quinct. 48. ubi aut unde audivit? Sex. Rosc. 97. ut ... certo loco aut singillatim ... respondeam; div. Caec. 50. utrum .., bene existiment [aut quo modo existiment]; Verr. II, 167. unde quidque aut quanti emeris; ib. IV, 35. id vi aut clam factum iudicaretur; Tull. 53. quod vi aut clam factum sit; ib. quicquam sancte aut moderate dictum putabitis? Font. 31. (cur non) iracundius aut vehementius expostulasti? Sulla 44. quem ad modum latuerint aut ubi; Cael. 67. vos consules tunc fuisse aut nunc esse; Piso 30. „eos ... aliquid moderate aut humane esse facturos"; Phil. XIII, 36.

d. **Verba**: dici aut commemorari; Quinct. 8. nolebas aut non audebas appellare; ib. 39. quasi ... debueris aut potueris ... deturbare; ib. 83. videmus aut audimus; Sex. Rosc. 154. accedere aut aspirare; div. Caec. 20. quid eniti aut quid efficere possim; ib. 26. agere aut proficere; ib. 39. ereptum aut ablatum ... dicitur; Verr. I, 27. adire aut appellare; ib. II, 36. iudicio transacto aut prolato; ib. 75. dicere audebit aut poterit; ib. 76.

audivimus aut vidimus; ib. 79. negare posses aut nunc negabis? ib. 81. polliceri aut facere; ib. 148. dixisse aut fecisse; ib. III, 74. dicendo aut cogitando efficere aut adsequi; ib. 137. meminimus aut audivimus; ib. 190. conservare aut domi retinere; ib. IV, 42. audisse aut vidisse; ib. 55. metueret aut suspicaretur; ib. 64. relinquis aut deseris ||relinques aut deseres||; ib. 80. poscere aut tollere; ib. 93. dicam aut querar; ib. 97. imminui aut commutari; ib. V, 8. quid emeris aut quid locaris; ib. 48. si ... esset mortuus aut profugisset; ib. 79. diceret aut defenderet; ib. 110. exprobrare aut obicere; ib. 132. coëgisset aut conduxisset; Tull. 27. timuisse aut cogitavisse; Font. 29. si ... sententia ... deminuta aut infirmata sit; Caecin. 38. distare aliquid aut ex aliqua parte differre; ib. 39. aspicere aut aspirare; ib. sint aut appellentur procuratores; ib. 57. colendi aut pascendi causa; ib. 59. desertum aut neglegentius adservatum erit; ib. 73. iubere aut vetare; ib. 95. dubitant aut gravabuntur; imp. Pomp. 58. si quid ... dictum aut actum sit; Cluent. 140. coierit aut consenserit; ib. 153. „QUI ARARI AUT COLI POSSIT." „qui possit arari .. aut coli": non qui aratus aut cultus sit; leg. agr. II, 67. quod arari aut coli possit; ib. vinci aut opprimi possit; ib. 101. de civibus ... verberatis aut necatis; Rabir. 8. fingi aut cogitari; Catil. II, 7. potest aut debet esse coniunctior; Muren. 3. scripsisse aut obsignasse; Flacc. 36. dici aut fingi; ib. 56. conari aut sperare; Sulla 28. quid .. indicat aut quid adfert? ib. 54. cuiusquam conducti aut perditi; sen. 26. frangere aut debilitare; ib. 36. augere aut ornare; Quir. 5. enumerare aut consequi; ib. multam inroget aut iudicet; dom. 45. excidere aut elabi; ib. 104. essent incisae aut inscriptae litterae; ib. 137. est praetermissum aut commissum; har. resp. 21. iudicia displicent aut nulla sunt; Sest. 92. dicant aut ferant; ib. 104. insistere aut ingredi; Cael. 41. erat actum aut gestum; Piso 40. neglegatis aut dissimuletis; Planc. 57. alitus aut doctus est; ib. 81. norat aut legerat; Scaur. c. 4 § 5. dici aut excogitari; Rab. Post. 37. dici aut fingi; Milo 5. dicendi aut scribendi .. vis; Marcell. 4. audimus aut legimus; ib. 9. quam sententiam dicatis aut quam sequamini; Phil. V, 6. dici aut existimari; ib. VIII, 4. si quid remissum aut concessum sit; ib. XII, 16. describi aut significari; Fr. B. VI, 52. sperare aut cogitare; ib. VIII, 14, b.

e. **Wiederholung desselben Wortes**: ille aut ille; Sex. Rosc. 59. qua ratione venierunt aut quo modo venire potuerunt? ib. 125. at haec obscura sunt? aut ... obscura esse possunt? Verr. III, 73. quid agi potuerit aut quid possit; Caecin. 8. „hoc factum esse aut numquam esse factum [creatum]"; ib. 72. suspicio conlata ... est aut conferri potuit; Cluent. 55. quid ... factum aut non factum sit; ib. 70. PERVENIT AUT PERVENERIT ||allein pervenerit, al.|| leg. agr. I, 12. magni sunt aut fuerunt; Muren. 29. vivunt aut vixerunt; Sulla 77. [petierit aut] petiturus sit; Sest. 133. opes tantae esse possunt aut umquam fuerunt; Planc. 81. in patria morietur, aut, si forte pro patria; Milo 104. quis novit aut quis nosse potuit? Phil. V, 13. ita sit aut esse possit; ib. XII, 18. vgl. c. Verr. II, 167. Piso 30. — d. Verr. II, 81. — g. prov. cons. 15.

f. **Verbindung verschiedener Wortarten**: unde aut quantum dedit? Sex. Rosc. 74. „arcessivit aliquem." quem aut quando? ib. 76. ubi tandem aut in quibus statuis ... pecunia consumpta est? Verr. II, 142. nummos dabat arator: quo modo? aut unde? ib. III, 118. quo me igitur aut ad quae me exempla revocas? ib. 210. hoc insciente aut per vim; Tull. 53. L. Sulla Q. Pompeio consulibus aut postea; leg. agr. II, 38. (ludi) quando aut quo scelere polluti? har. resp. 21. hora fere undecima aut non multo secus; Milo 29. (mens) qualis aut ubi sit; ib. 84. quis ferre potest aut quo modo? Phil III, 28. parva ... aut parva de re dissensio; ib. VIII, 17.

g. **ausgeführtere Satztheile, Sätze**: non eo dico ... quo mihi veniat in dubium tua fides ... aut quo non in his ... spem summam habere P. Quinctius debeat; Quinct. 5. pecuniam si cuipiam fortuna ademit aut si alicuius eripuit iniuria; ib. 49. qui locus ingenium patroni requirit aut oratoris eloquentiam magno opere desiderat? Sex. Rosc. 34. restitue nobis ... tuam illam calliditatem ... *aut* confitere *te* huc ea spe venisse, quod ..; ib. 61. qua is tandem poena adficietur aut quo iudicio damnabitur? ib. 113. EORUM ..., QUI PROSCRIPTI SUNT ..., AUT EORUM, QUI IN ADVERSARIORUM PRAESIDIIS OCCISI SUNT; ib. 126. si istum non nossent aut si iste apud eos quaestor non fuisset; div. Caec. 4. cum P. Lentulus ... accusabat M.' Aquilium ... aut cum P. Africanus ... L. Cottam in iudicium vocabat; ib. 69. ora iudicum aspicere aut os suum populo Romano ostendere; Verr. I, 1. quid hoc homine faciatis aut ad quam spem ... tam importunum animal reservetis? ib. 42. quam ob rem commiserit aut quid evenerit, ut in tantum periculum veniret; ib. 70. lege ageret in hereditatem, aut ... sponsionem faceret; ib. 115. Q. Catulo fundum restituere aut condemnare eum quem non oporteat; ib. II, 31. quod privatus a populo petit aut populus a privato; ib. 32. selecti e conventu aut propositi ex negotiatoribus iudices nulli; ib. 34. ut se ad leges suas reiciat aut ex lege Rupilia dicam scribi iubeat; ib. 59. qui ... quaerat quid tu occulte egeris, aut qui dubitet utrum malit ..; ib. 81. quis enim tibi molestus esset aut quis appellare te auderet? ib. 168. tamquam coniuratio aliqua Agyrii contra rem publicam facta aut legatus praetoris pulsatus esset; ib. III, 68. quid facerent miseri? aut quid recusarent? ib. 79. qui habitarent in Sicilia aut qui Siciliam te praetore attigissent; ib. 95. sementi prohibita aut messe amissa; ib. 125. quod illorum culpa se minus commode audire arbitrarentur aut quod peccare ipsos aliqua in re iudicarent; ib. 134. quid istuc, per deos immortalis, aut qua de causa excitatum esse dicamus in aratores tam infestum odium? ib. 157. quis .. conatus est facere aut posse fieri cogitavit, ut ..? ib. 168. cum senatus decernit ... aut cum populus iubet; ib. 172. quid ego vetera repetam? aut quid eorum scribarum mentionem faciam? ib. 182. quis negat? aut quid ea res ad hanc rem pertinet? ib. 183. Ephesum portare (frumentum) aut ... Ephesum ... legatos mittere; ib. 191. de quo quis umquam arator questus est? aut quis non ... innocentissimam ... praeturam illius hominis existimat? ib. 216. unde .. potius incipiam quam ab ea civitate, quae ...? aut ex quo potius numero quam ex ipsis laudatoribus tuis? ib. IV, 3. quid huic sacri umquam fore aut quid religiosi fuisse putatis? ib. 71. criminibus .. coarguitur aut suspicionibus in iudicium vocatur? ib. 104. nisi forte existimatis ...; aut nisi arbitramini ..; ib. 133. si qui clam surripiat aut eripiat palam atque auferat; ib. 134. cum mercaturas facerent aut aliquam ob causam navigarent; ib. V, 72. quo tandem animo sedetis, iudices? aut haec quem ad modum auditis ||audistis, al.||? ib. 123. qui sinus quosdam obsedisse maritimos aut aliqua promunturia aut praerupta saxa tenuisse dicuntur; ib. 145. quid ego de P. Gavio ... dicam ..? aut qua vi vocis ... dicam? ib. 158. quo tandem progressurus aut quidnam acturus esset; ib. 161. te aliquid .. praeterire oportere aut non quam ornatissime ... dicere; Tull. 6. quis hoc statuit umquam aut cui concedi ... potest, ut ..? ib. 56. unum se ... M. Fonteio nummum dedisse aut illum ex ea pecunia detraxisse; Font. 3. inimicior Marcello Crassus aut Fimbriae Scaurus ... quam ..? ib. 26. quid enim dicet? aut quid tu ... postulabis? Caecin. 36. si nihil

valet aut si ad hanc rem non pertinet; ib. 40. vis profecto quaedam obstiterit necesse est, aut tu dic quam ob rem ... non accesserit; ib. 48. aedis aut fundum relictum a patre aut aliqua ratione habere bene partum; ib. 74. quem pater patratus dedidit || dedit, al. || aut suus pater populusve vendidit; ib. 98. quisquam dubitabit quid virtute perfecturus sit ...? aut quam facile ... vectigalia conservaturus sit? imp. Pomp. 45. quid exspectamus? aut cur non ... eidem ... hoc quoque bellum regium committamus? ib. 50. si ex lege subsortitus non erat Iunius aut si in aliquam legem aliquando non iuraverat; Cluent. 92. in aerarios referri aut tribu moveri; ib. 122. te ... adiuvare aut hunc innocentem opprimere posse; ib. 125. duos solos video ... adfinis ei turpitudini iudicari: aut illud adferant, aliquid sese ... de ceteris *non* comperisse; ib. 127. tu es praefectus moribus ..., si ...? aut quam condicionem supplicii maiores in bello timiditati militis propositam esse voluerunt, eandem tu in pace constitues improbitati senatoris? ib. 129. proinde quasi ego non ... dixerim invidiosum illud iudicium fuisse, aut ... potuerim illud ... praeterire; ib. 138. quid .. existimatis integrum nobis || vobis || in re publica fore aut in nostra || vestra || libertate ac dignitate retinendum || retinenda ||? leg. agr. I, 22. non fuit tam diligens, quam est Rullus, aut fortasse emptorem ei loco reperire non potuit; ib. II, 51. quod solum tam exile aut || et || macrum est quod ...? aut quod est tam asperum saxetum in quo ..? ib. 67. nisi forte mavoltis ... in Sipontina siccitate ... Rullo duce conlocari, aut || conlocari. at || dicat quos agros empturus sit; ib. 71. ante rusticis detur ager ... quam urbanis ...? aut, si ... satis facere omnibus vobis cogitat, proferat; ib. 79. de peculatu facto aut de tabulario incenso; Rabir. 8. de servis alienis ... retentis aut de civibus Romanis ... verberatis aut necatis; ib. quam a me graviorem confessionem aut quod in hunc maius crimen exspectas? ib. 19. quod tu si audisses aut si per aetatem scire potuisses; ib. 25. quam ob rem ... perire turpiter velint, aut cur minore dolore perituros se cum multis ... arbitrentur; Catil. II, 21. locum ad spectandum dare aut ad prandium invitare; Muren. 73. unde nos reficiamus aut ubi lapsi resistamus; ib. 84. quae scisceret plebes aut quae populus iuberet; Flacc. 15. invidisti ingenio subscriptoris tui ..., aut || aut * || fortasse fecisti ut te || fecisset ut tu, al. || ex populi sermone exciperes || excideres ||; ib. 82. suum negotium agere aut mentionem facere hereditatis; ib. 85. reprehendere illud iudicium aut temere creditum criminari; Sulla 43. cur ... non mecum aut cum familiari meo questus es? aut ... iracundius aut vehementius expostulasti? ib. 44. quibus ornamentis adversor tuis? aut cui dignitati vestrae repugno? ib. 50. quis hoc dixit umquam aut quae fuit istius rei vel minima suspicio? ib. 60. neque enim potest ... cuiusquam repente vita mutari aut natura converti; ib. 69. quid enim est huic reliqui quod eum in hac vita teneat? aut quid est quam ob rem haec cuiquam vita videatur? ib. 89. quid enim erat mali quod huic ... deesse videretur? aut cui novae calamitati locus ullus relictus esset || esse ||? ib. 91. quis tandem me reprehendat aut quis mihi iure suscenseat? Arch. 13. quid ego de praestantissimo viro ... dicam? aut quis de tali cive satis digne umquam loquetur? sen. 19. si per vim tulisti, tamenne lex est? aut quicquam iure gestum videri potest, quod ..? dom. 53. quid igitur ego cessi aut qui timor fuit? ib. 56. tam inops .. ego eram ab amicis aut tam nuda res publica a magistratibus? ib. 58. nihil esse iure scriptum || inscriptum, al. || aut posse valere; ib. 68. quid ego de dedicatione loquor || loquar ||? aut quid de vestro iure ... disputo || disputabo ||? ib. 122. quod si tibi tum ... omnia in mentem venire potuissent aut si tuus scriptor ... tibi ista non scita, sed portenta conscriberet ..; ib. 129. quae si omnia e Ti. Coruncanii || et coruncanis, al. || sententia ... acta esse constarent aut si M. Horatius ille Pulvillus ... dedicationi praefuisset ..; ib. 139. quod te iudices emiserunt excussum ..., aut quod oculos ... non perdidisti; har. resp. 37. si gladium parvo puero aut si imbecillo seni aut debili dederis; Sest. 24. quid hoc homine facias? aut quo civem importunum aut quo potius hostem tam sceleratum reserves? ib. 29. quid haec mea oratio ... velit aut quid ad P. Sestii causam eorum ... delicta pertineant; ib. 31. tum mortemne fugiebam? an erat res ulla, quam mihi magis optandam putarem? aut ... non mihi mors ... ob oculos versabatur? ib. 47. cum illud iter Hispaniense pedibus fere confici soleat, aut si qui navigare velit, certa sit ratio navigandi; Vatin. 12. hoc quaero, num P. Sestium ... ea lege condemnari putes oportere? aut si te in testimonio consuli noles, ... dixerisne in eum testimonium de vi, quem ..? ib. 41. ad quem si accessit aut si a me discessit umquam; Cael. 10. quis enim hoc non videt .. aut quis ignorat ..? ib. 57. quo in oppido ipse esset aut quo veniret; prov. cons. 10. cuius amici, si qui sunt aut si beluae tam immani ... possunt ulli esse amici; ib. 15. si quo quisque loco nostrum est .. natus aut si in qua fortuna est nascendi initio constitutus ..; Balb. 18. ne quem asciscere civem aut civitate donare possimus; ib. 30. huic ... quis est umquam inventus inimicus aut quis iure esse potuit? ib. 58. mentionem facies consulatus aut te fuisse Romae consulem dicere audebis? Piso 23. verbum facere .. [aut referre ad senatum]; ib. 29. quam diu cum aliis est aut ipse secum; ib. 68. nihil ad nos, aut, si ad nos, nihil ad hoc tempus; ib. quis te tum audiret illorum aut quid diceres? Planc. 44. pedem conferre, ut aiunt, aut propius accedere; ib. 48. si id facere voluisses aut si gravitatis esse putasses tuae; ib. 50. si quid sine capite manabit aut quid erit eius modi, ut non exstet auctor; ib. 57. quo me vertam .. aut quid agam? Scaur. 19. urgere .. iacentis aut praecipitantis impellere; Rab. Post. 2. Paulum Scipio aut Maximum filius ... imitatus est; ib. stulte: quis negat? aut quis iam amovet *culpam ab eo*, quod male cecidit? ib. 5. quid agimus .. aut quem hunc morem novorum iudiciorum in rem publicam inducimus? ib. 9. nisi forte magis erit parricida, si qui ..., aut eo mors atrocior erit P. Clodii, quod ..; Milo 17. proinde quasi ... mentem .. videre aut plane qualis aut ubi sit sentire possimus; ib. 84. quae si vos cepit oblivio aut si in me aliquid offendistis ..; ib. 99. quodnam ego concepi tantum scelus aut quod in me tantum facinus admisi? ib. 103. quando hoc quisquam ex te .. audivit, aut tua quid aliud arma voluerunt nisi ..? Ligar. 18. quae umquam vetustas obruet aut quae tanta delebit oblivio? Deiot. 37. Hannibal, credo, erat ad portas aut de Pyrrhi pace agebatur; Phil. I, 11. quis .. umquam tanto damno senatorem coëgit? aut quid est ultra pignus aut multam? ib. 12. poteras .. eo tempore auguratum petere ...? aut tum ... unam tribum sine Curione ferre potuisses? ib. II, 4. quid .. interest inter suasorem facti et probatorem? aut quid refert utrum voluerim fieri an gaudeam factum? ib. 29. num igitur me fefellit? aut num diutius sui potuit dissimilis esse? ib. 92. quae est igitur exspectatio aut quae vel minimi dilatio temporis? ib. III, 2. ei ... amici umquam vobis erunt aut vos illis? ib. VII, 21. an ego ab eo mandata acciperem, qui ...? aut ei cum senatu quicquam commune iudicarem, qui ..? ib. VIII, 24. quando ita decerni vidisti? aut quo senatus consulto ... bene scriptas litteras decretum a senatu? ib. X, 6. quod si ipsa res publica iudicaret aut si omne ius decretis eius statueretur ..; ib. 12. acrius, credo, acta sua defenderet, quam ..., aut

amicior causae quisquam inveniri potest quam filius? ib. 16. an vero ... Pansa id non videret, aut, si videret, non laboraret? ib. 17. an vero hoc conferendum est aut dubitandum, uter miserior sit? ib. XI, 9. quae igitur haec comitia? aut quam ambitionem ... L. Caesar in senatum introduxit? ib. 19. quae est enim ratio aut qui potest fieri ut ..? ib. 20. stanti resistendum est aut concedenda ... libertas; ib. XII, 4. in hac ego legatione sim aut ad id consilium admiscear? ib. 16. cum eo congredi aut illum aspicere; ib. 19. possumusne ... aeque esse tuti? non possumus; aut, si ceteri possunt, me posse diffido; ib. 27. nove Hannibal, aut si quis acutior imperator fuit; ib. XIII, 25. tu, si ego de re publica optime sentiam ..., ipse pessime senties? aut, si ad me bonorum concursum fieri videbis, ad te improbos invitabis? ib. XIV, 18. consumptum istum cruciatu aut demersum fluctibus; Fr. A. V, 2.

h. **besondere Verbindungen**: **aut certe**: diem vere natalem huius urbis aut certe salutarem; Flacc. 102.

aut denique: adimi Sullanos agros vobisque dividi aut denique minui privatorum possessiones; leg. agr. III, 3. neque tu legum scriptoribus isdem potuisti uti ... neque operum architectis, neque pontificem adhibere ..., postremo ne in praedae quidem societate mancipem aut praedem [socium] ... aut denique suffragii latorem in ista tua proscriptione quemquam nisi furem ... reperire potuisti; dom. 48. — **aut — denique**: s. 2. Cluent. 185.

aut etiam: HS binis aut etiam ternis; Verr. III, 194. quo tempore ceteri praetores obire provinciam et concursare consuerunt aut etiam in tanto praedonum metu et periculo ipsi navigare; ib. V, 80. si non ad homines, verum ad bestias, aut etiam, ut longius progrediar, si ... ad saxa et scopulos haec conqueri ... vellem; ib. 171. non (maior est iniuria) si coactis hominibus quam si voluntariis aut etiam adsiduis ac domesticis; Caecin. 63. si vere possem aut etiam si mihi esset integrum; Rabir. 19. homo ... timidus aut etiam permodestus; Catil. II, 12. se consules ac dictatores aut etiam reges sperant futuros? ib. 19. nulla hominum postulatione aut etiam opinione id eum umquam esse facturum; Sest. 89. s. 2. Phil. XIII, 26. — **aut — etiam**: non quo iugerum numerum vere profiteri esset difficile aut amplius etiam profiteri; Verr. III, 39. haruspicem et praeconem tuum recuperatores dabis aut illum etiam ipsum, quem ..? ib. 137. quicquid Haluntii esset argenti caelati aut si quid etiam Corinthiorum; ib. IV, 51. si tibi soli viveres aut si tibi etiam soli natus esses; Marcell. 25.

(**aut fortasse**: s. g. leg. agr. II, 51. Flacc. 82).

aut item: me tuum aut item te meum servum esse; Caecin. 96.

aut omnino: quod metuendum aut omnino quod dubitandum videretur; Verr. II, 69. respondebisne ad haec? aut omnino hiscere audebis? Phil. II, 111. s. 2. Sest. 32. — **aut — omnino**: delecter aut utar omnino; har. resp. 18. cui tandem nostrum aut cui omnino bono pepercisset? Phil. III, 4. quid .. hunc aliud moliri, quid optare censetis aut quam omnino causam esse belli? ib. XI, 3. s. 2. Verr. II, 87.

aut potius: erravit aut potius insanivit Apronius? Verr. III, 113. proditores aut potius apertos hostis; Sest. 35. si .. C. Antonius quod animo intenderat perficere potuisset, aut potius ||aut potuiset, potuisset autem|| nisi eius sceleri virtus M. Bruti obstitisset; Phil. X, 9. quid est negare ausus aut potius quid non confessus? Fr. A. V, 5. — **aut — potius**: quae est ergo ista ratio aut quae potius ista amentia? Verr III, 173. sceleratum civem aut domesticum potius hostem; sen. 19. quo civem importunum aut quo potius hostem tam sceleratum reserves? Sest. 29.

aut — sane: testis ... Afer, aut Sardus sane; Scaur. 15.

aut summum: biduo aut summum triduo; Quinct. 78. unum aliquem diem aut summum biduum; Verr. II, 129. duo milia nummum aut summum tria; ib. III, 201. quattuor aut summum quinque; Milo 12. triduo ... aut summum quadriduo; ib. 26.

2. **zweimal**: quo iure aut quo more ||modo|| aut qua lege; Sex. Rosc. 126. IOVEM EGO OPTIMUM MAXIMUM, aut VELLEM, SI FIERI POTUISSET, IUDICES, aut aliquid eius modi; div. Caec. 43. Gracchi .. aut Saturnini aut alicuius hominis huius modi; Verr. I, 151. hortos aut suburbanum aut locum omnino ... nullum; ib. II, 87. M. Laevino aut P. Rupilio aut M'. Aquilio; ib. III, 125. Apronio ... aut Timarchidi .., aut Sextio lictori; ib. 156. hic nunc iste reus aut ego accusator aut hoc iudicium appellabitur? ib. IV, 104. ex marmore Iacchum aut Paralum pictum aut ex aere Myronis buculam; ib. 135. quid aut quantum aut quo modo acceperis; ib. V, 11. nisi vero existimatis hominem pecuniosissimum sine causa quaestus electum ad tam incredibile crimen aut sine eadem causa repente e carcere emissum aut hoc praedandi genus ab isto in illo uno adhibitum; ib. 24. M. CLAUDIUS AUT FAMILIA AUT PROCURATOR EIUS; Tull. 29. TU AUT FAMILIA AUT PROCURATOR TUUS; ib. 44. Caecin. 55. ILLUM AUT FAMILIAM AUT PROCURATOREM ILLIUS; Tull. 44. quicquid fingatur aut surripiatur aut non constet; Font. 3. excitandus nobis erit ab inferis C. Marius ... aut ... orandus erit nobis amicus meus, M. Plaetorius, ... aut ... M. Fabium subscriptorem eius rogabimus, ut ..; ib. 36. [iudicia aut stipulationes aut] pacti et conventi formula; Caecin. 51. glebis aut saxis aut fustibus; ib. 60. quod quisquam sese habere certum aut a patre accepturum aut relicturum liberis arbitretur; ib. 73. Cnidum aut Colophonem aut Samum; imp. Pomp. 33. eximia vis remigum aut ars inaudita quaedam gubernandi aut venti aliqui novi; ib. 40. quaestio aut disceptatio aut iudicium; Cluent. 90. iudicium aut disceptatio aut quaestio; ib. 96. ne in extrema quidem aut media aut aliqua denique parte quaestionis; ib. 185. mediocribus consiliis aut usitatis viis aut **; Muren. 80. Lydorum aut Mysorum aut Phrygum; Flacc. 3. de epistulis Falcidii aut de Androne Sextilio aut de Deciani censu; ib. 94. ex libidine aut simultate aut levitate testium; Sulla 79. si quid est in me ingenii ... aut si qua exercitatio dicendi ... aut si huiusce rei ratio aliqua ..; Arch. 1. sine iudicio senatus aut populi aut eorum, qui de quaque re constituti iudices sint; dom. 33. ferri ad populum aut verbis ullis sanciri aut suffragiis confirmari; ib. 47. nullum conlegium aut concilium aut omnino aliquod commune consilium; Sest. 32. signum aut tabulam aut ornamentum; ib. 94. qualis pater tuus, M. Scaure, fuit ... aut qualis Q. Metellus ... aut ... qualis nuper Q. Catulus fuit; ib. 101. Gracchos aut Saturninum aut quemquam illorum veterum, qui populares habebantur; ib. 105. qui incitarunt aliquando populi animos ad seditionem, aut qui largitione caecarunt mentis imperitorum, aut qui fortis et claros viros ... in invidiam aliquam vocaverunt; ib. 139. Calatinus credo aliquis aut Africanus aut Maximus; Piso 14. morbum aut mortem aut cruciatum; ib. 43. Labicana aut Gabina aut Bovillana vicinitas; Planc. 23. ex testium dictis aut tabulis privatorum aut rationibus civitatum; Rab. Post. 9. quae .. fortuna aut quis casus aut quae tanta .. iniuria? Deiot. 37. quid .. turpius aut foedius aut quod minus deceat? Phil. XIII, 14. Censorinum .. aut Ventidium aut etiam ipsos Antonios; ib. 26. ad quaestoris sui aut imperatoris aut commilitonum suorum pericula; ib. 33. testamenta, credo, subiciunt aut eiciunt vicinos aut adulescentulos circumscribunt; ib. XIV, 7. Hispanorum aut Gallorum aut Threcum mille aut duo milia; ib. 12. in aliquem ... gladiatorem aut latronem aut Catilinam; ib. 14. vgl. 1, g. Verr. V, 145. — 4. Sest. 10.

3. **dreimal**: quid primum querar? aut unde potissimum .. ordiar? aut quod aut a quibus auxilium petam? Sex. Rosc. 29. ventis vehementioribus aut immoderatis tempestatibus aut nimio calore aut intolerabili frigore; ib. 131. ob iudicandum aut decernendum aut imperandum aliquid aut remittendum; Verr. III, 156. a libidine aut a petulantia *aut a crudelitate* aut ab audacia; Font. 37. per tutelam aut societatem aut rem mandatam aut fiduciae rationem; Caecin. 7. Reginos .. aut Locrensis aut Neapolitanos aut Tarentinos; Arch. 10. si ludius constitit aut tibicen repente conticuit aut puer ille patrimus et matrimus si tensam non tenuit ||terram non tenuit aut tensam||, si lorum omisit, aut si aedilis verbo aut simpuvio || simpulo, al.|| aberravit ..; har. resp. 23.

4. **viermal**: tuus colonus aut vicinus aut cliens aut libertus aut quivis, qui illam vim deiectionemque tuo rogatu aut tuo nomine fecerit; Caecin. 57. decretum officio aliquo expressum vicinitatis aut clientelae aut hospitii publici [aut] ambitionis aut commendationis gratia; Sest. 10.

II. **mit aut im ersten Theil**: 1. **zweimal**: a. **Substantiva, substantivische Pronomina**: aut uterque inter se aut neuter; Quinct. 30. aut intra parietes aut summo iure; ib. 38. aut summa neglegentia ... aut unica liberalitas; ib. 41. aut ipsius officio aut huius existimatione; ib. 66. aut qua re aut quo modo; Sex. Rosc. 57. aut in genere iniuriae aut ratione actionis; Qu. Rosc. 24. aut ratio aut exercitatio; div. Caec. 35. aut nemo aut pauci; ib. 41. aut potentiam aut impudentiam; Verr. a. pr. 36. aut in tabulis aut in testibus; ib. I, 27. aut legem ... aut animadversionem tuam; ib. II, 139. aut tempus aut locum; ib. III, 14. aut frumentum aut pecuniam; ib. 84. aut gemma aut anulo; ib. IV, 57. aut fortuna .. aut natura; ib. 80. aut deum aut hominem; ib. 101. aut ratibus aut navibus; ib. V, 5. aut socius aut minister; ib. 30. aut in classe aut in praesidio; ib. 51. aut populus Romanus ... aut ei, qui ... novi iudices erunt constituti; ib. 178. aut ipsam ... Cererem aut effigiem Cereris non humana manu factam, sed de caelo lapsam; ib. 187. aut sua voluntate aut legis multa; Caecin. 98. aut mortis aut servitutis periculo; imp. Pomp. 31. aut hieme aut referto praedonum mari; ib. aut de re aut de perficiendi facultate; ib. 69. aut perfidiae aut neglegentiae; Cluent. 51. aut ab Habito aut ab Oppianico; ib. 64. aut Cluentius .. aut Oppianicus; ib. 102. aut in homine ullo aut in ordine; ib. 152. ulli aut urbi aut hospiti; ib. 193. aut invidiae aut pestilentiae; leg. agr. I, 15. aut rex non ferundus aut privatus furiosus; ib. II, 32. aut in oppidis aut in agris; ib. 48. aut agrorum aut aliorum commodorum; ib. 54. aut necessitatem naturae aut laborum ac miseriarum quietem; Catil. IV, 7. aut per senatum aut per populum; ib. 8. aut veritas aut natura; Muren. 60. aut apud imperitam multitudinem ||in imperita multitudine, al.|| aut in aliquo conventu agrestium; ib. 61. aut versura aut tributo; Flacc. 20. aut sine ullo studio .. aut cum dissimulatione aliqua cupiditatis; ib. 21. aut ex vectigali aut ex tributo; ib. 44. aut fidem .. aut ingenium; Sulla 42. aut de rei publicae aut de alicuius periculo; ib. 43. aut oblivio mea aut memoria; ib. aut ipse Cornelius aut vos; ib. 54. aut aetate aut valetudine; sen. 28. aut itineribus necessariis aut magnam partem tectis ac tenebris; Quir. 8. aut proditores .. aut desertores salutis meae; ib. 13. aut curatione aut potestate; dom. 14. aut caerimoniarum ius aut civitatis salus; ib. 31. aut opinio .. aut voluntas mea; ib. 32. aut de dignitate generum aut de sacrorum religione; ib. 36. aut auspiciis aut excusatione; ib. 45. aut sui potestatem ||inpietatem, al.|| aut civitatem; ib. 77. aut animi duritiem .. aut oculorum impudentiam; ib. 101. aut egestate aut scelere; ib. 116. aut re aut spe; ib. 142. aut per me aut ab aliis; har. resp. 16. aut interitus aut servitutis; ib. 61. aut natura aut fortuna; Sest. 47. aut ad senatum aut ad imperatores .. nostros; ib. 59. aut acerbitate mortis aut animo in rem publicam; ib. 83. aut spe aut metu; ib. 101. aut praesenti morte aut turpi exsilio; ib. 140. aut sua virtute aut illis clarissimis Paulis, Maximis, Africanis; Vatin. 28. aut in moribus naturaque .. aut in re atque fortuna; Cael. 15. aut hic aut summo splendore praeditus frater eius; ib. 24. aut ingenia .. aut doctrina puerilis; ib. 46. aut de salute aut de gloria; ib. 47. aut ministrum seditionis aut ducem; ib. 78. aut Syriam aut Macedoniam; prov. cons. 17. aut iure eo, quod a nobis esset constitutum, aut aliquo commodo aut beneficio; Balb. 20. aut genere ipso atque ||aut|| obtestatione [et consecratione] legis aut poena ||poenae||; ib. 33. aut Neapolitanas aut Veliensis; ib. 55. aut militiae aut domi; Piso 1. aut opis aut ornamenti; ib. 19. aut hic ordo aut populus; ib. 49. aut me ipsum ... aut alium quempiam; ib. 94. aut a Plancio aut ab ullo; Planc. 6. aut Metellum Pium ... aut patrem eius; ib. 70. aut famae metum aut poenae; ib. 71. aut clarissimi viri Iulii aut summo ingenio praeditus M. Antonius; Scaur. c. 3 § 2. aut metu aut infamia; ib. 34. aut latronum aut inimicorum; Milo 10. aut illorum telis aut vestris sententiis; ib. 30. aut levium Graecorum aut immanium barbarorum; Ligar. 11. aut cum summo dedecore miserrimam pestem ... aut incolumem famam cum salute; Deiot. 43. aut ego aut quisquam vestrum, patres conscripti; Phil. I, 25. aut sermones aut consilia; ib. II, 38. aut honesta pax aut bellum necessarium; ib. V, 2. aut consules illos aut clarissimos viros; ib. VIII, 15. aut studium aut cura; ib. IX, 1. aut hoc honore vestro aut nullo solacio; ib. 12. aut ludi aut dies; ib. X, 8. aut Brutus aut Cassius; ib. XI, 27. aut civis aut homo; ib. XIII, 2. aut foedissimam mortem .. aut miserabilem fugam; ib. XIV, 10. aut morte aut victoria; ib. 26. aut homini aut ordini; Fr. B. VI, 36. vgl. b. Tull. 27.

b. **Adjectiva, adjectivische Participia und Pronomina, mit Adjectiven correspondirender Genetiv und Ablativ**: aut gravioribus .. verbis, quam natura fert, aut levioribus, quam causa postulat; Quinct. 57. quisquam aut tam stultus aut tam improbus sit; Sex. Rosc. 138. aut honestissimo aut amicissimo; Qu. Rosc. 18. aut nulli aut perpauci dies; Verr. a. pr. 31. in tabulis aut tuis aut patris tui; ib. I, 61. aut nimium turpia aut parum credibilia sunt; ib. II, 180. ne hoc aut longius aut obscurius esse possit; ib. 190. homines aut servos aut liberos; Tull. 27. quod aut iucundum aut carum esse possit; Font. 47. aut tuo, quem ad modum dicitur, gladio aut nostro; Caecin. 82. ne aut invisa dis immortalibus oratio nostra aut ingrata esse videatur; imp. Pomp. 47. animis vestris aut libentibus aut aequis; Cluent. 6. ne forte mea sedulitas aut insidiosa aut impudens videretur; leg. agr. II, 12. ego [..] aut primus aut solus; Rabir. 10. neque enim sunt aut obscura aut non multa commissa; Catil. I, 15. quos ... aut imberbis aut bene barbatos videtis; ib. II, 22. num aut criminosum est ||sit|| aut mirandum? Muren. 69. aut nostra aut patrum nostrorum memoria; ib. 72. eos ... aut timidos fuisse aut religiosos; Flacc. 20. ecquem ... aut tam sceleratum statuis fuisse, ut haec omnia perire voluerit, aut tam miserum, ut et se perire cuperet et ..? Sulla 32. aut nulla aut humili aliqua arte; Arch. 10. (civem) aut timidum aut sibi potius quam rei publicae consulentem; Sest. 1. viam ... aut asperam atque arduam aut plenam esse periculorum et insidiarum; ib. 100. cur aut tam familiaris huic fuisti, ut aurum commodares, aut tam inimica, ut venenum timeres? Cael. 33. aut Serviliae legi aut ceteris, quibus ..; Balb. 54. bella aut parva aut nulla; Piso 63. aut contentione dicendi aut lacessitus; Planc. 35. quae-

sturam aut clariorem aut gratiorem fuisse; ib. 64. aut tam fortes consules || fortis consul ||, quam ... aut, si minus fortes, at tamen tam iusti, quam ..; ib. 88. litterarum ... aut publicarum aut privatarum; Scaur. 19. non sum aut tam inhumanus aut tam alienus a Sardis; ib. 39. in causa aut mala aut mea; Milo 36. nihil est ... tam aut fragile aut flexibile quam ..; ib. 42. qui causam habet aut, ut ego dico, meliorem quam tu aut, ut tu vis, parem; Ligar. 10. qui locus est aut tam desertus aut tam inhumanus, qui ..? Phil. II, 33. „milites aut meos aut veteranos"; ib. XIII, 33. ut Lepidum aut impium aut insanum existimari velis; ib. 43. aut minimis rebus gestis aut plerumque nullis; ib. XIV, 11. vgl. a. Balb. 55. — g. Fr. B. VI, 3.

c. **Adverbia**: aut omnia occulte referenda fuerunt aut aperte omnia; Flacc. 44. si aut acrius egero aut liberius quam ..; Sest. 4. cum mihi hoc responderis aut tam impudenter, ut manus a te homines vix abstinere possint, aut ita dolenter, ut aliquando ista, quae sunt inflata, rumpantur; Vatin. 10. si .. aut domi est aut non longe a domo; Phil. XII, 23.

d. **Verba**: aut satis dare aut sponsionem .. facere; Quinct. 31. aut iuguletis aut condemnetis; Sex. Rosc. 32. si aut neglecturus aut ad tuum commodum conversurus es; ib. 112. aut facient aut approbabunt; ib. 139. aut obtineamus aut amittamus; Qu. Rosc. 10. aut dederunt aut reddiderunt; Verr. a. pr. 14. aut possit aut conetur corrumpere; ib. 46. aut meministis aut ex eo, quem sui simillimum produxit, recognoscere potestis; ib. I, 32. aut violare aut attingere; ib. 48. pecuniam aut dandam aut accipiendam; ib. II, 57. aut relictum aut remissum sit; ib. III, 103. aut tollere aut attingere; ib. IV, 7. aut accusem aut querar; ib. V, 83. aut solverunt aut dederunt; Font. 3. aut loquar aut taceam; Caecin. 25. aut sentiatis aut apud vos commemorari velitis; ib. 77. aut praeterito aliquo verbo aut ambigue posito; ib. 81. aut vidimus aut audivimus; imp. Pomp. 29. aut non potuerunt ascendere aut non petiverunt; Cluent. 150. aut cognovisset aut cogitasset; ib. 160. aut quod eos metuunt aut quod oderunt; ib. 169. aut exstitisse aut non vindicata esse; Catil. I, 14. hostis aut interfectos aut oppressos; ib. III, 27. aut promerendi aut referendi beneficii; Muren. 70. aut fieri aut fingi; dom. 76. aut negasses aut tacuisses; ib. 77. aut ementiendo aut stuprando; ib. 125. si quid tibi aut piandum aut instituendum fuisset; ib. 132. aut flandae aut conflandae pecuniae; Sest. 66. aut eripere aut retinere; ib. 91. aut cum retineret venenum aut cum tradidisset; Cael. 64. aut putant aut volunt; prov. cons. 43. aut sperando .. aut optando; Balb. 9. aut inimici sunt aut invident; ib. 58. aut invitabit aut dehortabitur; Piso 94. aut invidet aut favet; Planc. 7. aut fortiter ferat aut facile restituat; Rab. Post. 44. aut depellere .. aut ferre; Milo 76. „societatem aut numquam coisses aut numquam diremisses"; Phil. II. 24. aut non suscipienda fuit ista causa .. aut, cum suscepisses, defendenda usque ad extremum; ib. 75. aut volumus aut possumus; ib. V, 28. aut vincatis oportet ... aut quidvis potius quam serviatis; ib. VI, 19. aut obsedit aut exclusit senatum; ib. VII, 15. aut non videt ... aut neglegit; ib. X, 17. aut regredi aut progredi; ib. XIII, 20. „aut iam soluto supplicio parricidii aut impendente"; ib. 22. aut scit aut curat; ib. 33. „aut probastis aut fecistis"; ib. 34. „aut emisero .. aut frumento iuvero"; ib. pacem ... aut vellet aut fieri posse arbitretur? ib. 49. aut inibi esse aut iam esse confectum; ib. XIV, 5. aut videbunt vestrum monimentum aut audient; ib. 33.

e. **Wiederholung desselben Wortes**: aut est aut fuit; Quinct. 75. aut fuit aut esse debuit; imp. Pomp. 28. aut nihil valere aut ad salutem debet valere; Muren 67. s. g. aut omnino; dom. 91.

f. **ausgeführtere Satztheile, Sätze**: aut apud te et hos ... veritas valebit aut ex hoc loco repulsa vi et gratia locum, ubi consistat, reperire non poterit; Quinct. 5. aut societatem sibi quidpiam debere aut privatim Quinctium debuisse; ib. 15. ut aut ipse se capitis damnaret ... aut causam capitis ... priore loco diceret; ib. 32. aut ignominia adfectus aut iudicio turpi convictus; ib. 49. quicum te aut voluntas congregasset aut fortuna coniunxisset; ib. 52. aut haec facta non sint necesse est aut C. Aquilius talis vir iuratus hoc ius in civitate constituat; ib. 64. aut doceas oportet Alfenum negasse se procuratorem esse ..., aut, cum haec ita facta sint, ex edicto te bona P. Quinctii non possedisse concedas; ib. 73. aut biduo DCC milia passuum esse decursa aut Sex. Naevium diebus compluribus ante in possessionem misisse, quam ..; ib. 88. ut aut secum iure contenderent aut iniuriam sine ignominia sibi imponerent; ib. 96. id ... aut propter perfidiam abicere aut propter infirmitatem animi deponere; Sex. Rosc. 10. aut ipsum sua manu fecisse ... aut per aliquos liberos aut servos; ib. 79. ne aut molestus sim vobis, iudices, aut ne ingeniis vestris videar diffidere, si ..; ib. 82. aut eorum, qui in bonis erant occupati, aut eorum, qui ab eis conducebantur ut aliquem occiderent; ib. 93. num aut ille lanista omnino iam a gladio recessisse || gladiatore cessisse, al. || videtur aut iste discipulus magistro tantulum de arte concedere? ib. 118. aut haec bona in tabulas publicas nulla redierunt ..., aut, si redierunt, tabulae publicae corruptae aliqua ratione sunt; ib. 128. hoc crimen aut obice ubi licet agere, aut iacere noli, ubi non oportet; Qu. Rosc. 25. hoc aut Roscius umquam a Cluvio petisset, si ..., aut Cluvius Roscio petenti concessisset, si ..? ib. 50. ut aut eos homines spes falleret, qui ..., aut ego ... ad accusandum traducerer; div. Caec. 4. si aut hoc a me Siculi non petissent aut mihi cum Siculis causa tantae necessitudinis non intercederet; ib. 6. ut aut causa mihi suscipienda fuerit aut officium necessitudinis repudiandum; ib. 14. aut enim id mihi satis est, quod est de me opinionis ..., aut, si id parum est, ego maius id commemorando facere non possum; ib. 36. aut hoc remedium est aegrotanti ... rei publicae ..., aut, si ne hoc quidem prodesse poterit, profecto nulla umquam medicina his tot incommodis reperietur; ib. 70. (ut) aut reus iudicibus aut accusator reo defuisse videatur; Verr. a. pr. 3. aut imprudentiam subterfugit aut satietati superfuit; ib. 13. aut occulte surripi aut impune eripi; ib. I, 10. ne aut istum vis ulla ex populi Romani suffragiis eripere aut a me ullum munus aedilitatis amplius aut gratius populo Romano esse possit; ib. 14. quod aut mea causa potius est constitutum quam tua aut nihilo tua potius quam mea; ib. 26. quod aut vestrum cuiquam esset obscurum aut cuiusquam oratoris eloquentiam quaereret; ib. 29. quis enim esset aut togatus qui Dolabellae gratia aut Graecus qui eiusdem vi et imperio non moveretur? ib. 74. si aut referri aliquid in litteras publicas vetuisses aut quod relatum esset tolli coëgisses; ib. 88. aut istius iniurias per vos ulcisci ac persequi aut, si vobis indigni essent visi ..., urbis ac sedis suas relinquere; ib. II, 9. ut aut levissimi quidam ... invenirentur qui ... proficiscerentur, aut ei, qui ... mandata acceperant, vi ac metu retinerentur; ib. 14. aut eum iudicem, quem commodum erat, ... dabat, aut, si legibus erat iudicium constitutum ..., libere civi iudicare non licebat; ib. 33. ne aut alio mense ac fas erat comitia haberentur aut Herodoto praesenti honos adimeretur; ib. 128. nam aut publice civitates istos honores habent aut [si] generatim homines ut aratores, ut mercatores, ut navicularii; ib. 137. aut hoc contendat numquam esse factum aut omnium tela excipiat necesse est; ib. 177. quae aut diligentius servanda aut occultius

exportanda erant; ib. 185. nam aut exhibeas nobis Verrucium necesse est aut te Verrucium esse fateare; ib. 191. quod ceteris aut impositum vectigal est certum ..., aut censoria locatio constituta est; ib. III, 12. aut dabis aut contra edictum fecisse damnabere; ib. 25. quasi vero aut populus Romanus hoc voluerit aut senatus tibi hoc mandaverit, ut ..; ib. 48. aut Hasdrubal cum Poenorum exercitu aut Athenio cum fugitivorum maximis copiis; ib. 125. hoc aut innocens homo perpeti potuisset aut quamvis nocens ... non aliqua simulatione existimationi se hominum venditasset? ib. 132. ut aut de suo capite iudicium fieri patiatur praesens ... aut confiteatur se omnibus iudiciis convinci necesse esse; ib. 135. qui aut Volteium corrumpi pecunia putet posse aut Metellum unius arbitratu gerere praeturam; ib. 156. proinde quasi aut aequior sit ista aestimatio in tuo ... commodo aut ea res ... et ea ... inter se genere iniuriae ... differat; ib. 203. num aut in vilitate nummum arator quisquam dedit aut in caritate de aestimatione frumenti questus est? ib. 216. ut aut male vendendum intellegas, si bene processit, aut male perceptos fructus, si recte licet vendere; ib. 227. quod aut liberum possit habere ille arator ... in potestate suorum fructuum aut in ipsis fructibus solutum; ib. quasi aut reus numquam esset futurus aut quo plura abstulisset, eo minore periculo in iudicium venturus esset; ib. IV, 49. aut memoria consequi aut oratione complecti; ib. 57. quem tibi aut hominem invitis dis immortalibus aut vero deum tantis eorum religionibus violatis auxilio futurum putas? ib. 78. quid aut tu his respondere honeste potes aut illi facere, nisi ut ..? ib. 80. aut isti a Netinis pecuniam cum posceret, non datam, aut id esse actum, ut ..; ib. V, 56. aut dormientem excitare aut interpellare vigilantem; ib. 93. „aut in te sim crudelis aut tot tam gravis testis vivos incolumisque esse patiar“; ib. 105. ut aut aliis causam calamitatis attribueret ... aut ... aliis proditionis crimen inferret; ib. 106. hoc onus tantum aut in hoc iudicio deponere aut diutius tacitus sustinere; ib. 179. ut aut fidem suam corrumpi paterentur aut iudicium corrumperent; ib. ut aut ipse Tullium deduceret aut ab eo deduceretur; Tull. 20. quid attinet aut nos dicere aut hos quaerere? ib. 38. tu aut per arbitrum restituas aut sponsione condemneris necesse est; ib. 53. aut induci odio ut dicat aut cogi religione; Font. 3. ut aut ne cogeret munire aut id, quod munitum esset, ne improbaret; ib. 17. ne aut irato facultas ad dicendum data aut cupido auctoritas attributa esse videatur; ib. 22. ut velint ||volunt|| isti aut quiescere ... aut, cum minantur, intellegere se populo Romano ... spem triumphi ostendere; ib. 36. quod si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum aut quantam ad male dicendum licentiam, tantum haberent aut ad ementiendum animi aut ad fingendum ingenii ..; ib. 40. cum tot bella aut a nobis necessario suscipiantur aut subito atque improviso nascantur; ib. 42. qui aut victi armis sunt aut invitissimi paruerunt; ib. 49. quasi vero aut idem possit in iudicio improbitas quod in vi confidentia aut nos non eo libentius tum audaciae cesserimus, quo ..; Caecin. 2. aut distrahendarum controversiarum aut poeniendorum maleficiorum causa; ib. 6. „aut muta actionem aut noli mihi instare ut iudicem“; ib. 8. is aut timidior videatur quam fortem aut cupidior quam sapientem iudicem esse aequum est, si aut mihi praescribat quem ad modum meum ius persequar, aut ipse id, quod ad se delatum sit, non audeat iudicare; ib. quis est qui aut vim hominibus armatis factam relinqui putet oportere aut eius rei leniorem actionem nobis aliquam demonstrare possit? ib. 9. quasi vero aut nos ei negemus addictum aut tum quisquam fuerit qui dubitaret quin emeretur Caeseuniae, ib. 16. qui ... aut vim fieri vetat aut restitui factam iubet; ib. 36. qui aut tantae rei praetermiserint actionem aut eam constituerint, quae ..; ib. 40. quae periculo aut decedere nos alicunde cogit aut prohibet accedere; ib. 46. cur ergo aut in illud cotidianum interdictum ... additur ..., aut in hoc interdictum ... non additur? ib. 91. aut sine coactis armatisve hominibus aut per eius modi rationem atque vim; ib. 92. aut eos, qui vectigalia nobis pensitant, aut eos, qui exercent atque exigunt; imp. Pomp. 16. qui aut reges sunt aut vivunt in regno; ib. 24. quis ... locus ... aut tam firmum habuit praesidium, ut tutus esset, aut tam fuit abditus, ut lateret? ib. 31. (bellum) aut ab omnibus imperatoribus uno anno aut omnibus annis ab uno imperatore confici posse; ib. aut metu relictas aut a praedonibus captas urbis esse; ib. 32. aut obeundi negotii aut consequendi quaestus studio; ib. 34. qui pecuniam ... aut propter cupiditatem provinciae magistratibus diviserit aut propter avaritiam Romae in quaestu reliquerit; ib. 37. quo mihi ... aut praesidia periculis aut adiumenta honoribus quaeram; ib. 70. ut aut iuste pieque accusaret aut acerbe indigneque moreretur; Cluent. 42. quo facilius aut comprehenderetur res eius indicio aut falsa esse cognosceretur; ib. 47. quin ... aut obeunda mors .. aut suscipienda accusatio fuerit; ib 48. ne aut id profiteri videar, quod non possim ..., aut non id efficere, quod possim; ib. 51. pecuniam illam aut iudicibus dispertiendam aut ipsi esse reddundam; ib. 69. non quo illi aut exlegem esse Sullam aut causam pecuniae publicae contemptam ... putarent; ib. 94. aut hoc iudicium reprehendas tu ... necesse est, aut ... Oppianicum gratis condemnatum esse fateare; ib. 114. in litibus aestimandis fere iudices aut ..., si quae in eum lis capitis inlata est, non admittunt, aut ... neglegentius attendunt cetera; ib. 116. ut ... neque cuiusquam aut dignitas laesa aut amicitia violata esse videatur; ib. 118. si aut retines quemquam sciens in senatu scelere tanto contaminatum aut statuis, qui in eadem culpa sit, non eadem poena adfici convenire; ib. 129. aut sibi ad honores petendos aetatem integram restitui oportere, aut ... eam condicionem vitae, quam secuti petitionem reliquissent, manere; ib. 154. ut aut nihil habeat suspicionis aut, si quid habet, id intra parietes in domestico scelere versetur; ib. 175. quod aut ei, qui ad fraudem callidi sunt, non tantum audent, quantum excogitant, aut ei, quorum eminet audacia ..., a consiliis malitiae deseruntur: quod si aut confidens astutia aut callida esset audacia ..; ib. 183. si aut Rullum cogitasse aut si Rullo potuisse in mentem venire arbitramini; leg. agr. II, 23. ut aut lusisse in tantis rebus aut profecto nescio quid spectasse videatur; ib. 28. quod est aut ita perversum, ut ridiculum, aut ita malitiosum, ut obscurum sit; ib. qua re aut hic vetet intercedere ||intercedendi, al.|| aut quemquam intercessurum putet; ib. 30. qui ... aut exspectatus ut hospes aut repente ut dominus venerit; ib. 46. ne aut refricare obductam iam rei publicae cicatricem viderer aut aliquid ... novae dissensionis commovere; ib. III, 4. non aut ad audaciam ferrum aut ad libidinem facem praetulisti? Catil. I, 13. qui aut ea quae imminent non videant aut ea quae vident dissimulent; ib. 30. quod aut deduci de sententia possunt aut, si permanebunt, magis mihi videntur vota facturi contra rem publicam quam arma laturi; ib. II, 18. aut opprimet hominem aut omnis eius motus conatusque prohibebit; ib. 26. mihi aut cum his vivendum aut pro his esse moriendum; ib. 27. aut reliquam coniuratorum manum simul exituram aut eos, qui restitissent, infirmos sine illo ... fore putabam; ib. III, 3. tam aut fortuna miseri aut voluntate perditi; ib. IV, 17. aut oppressi serviunt aut recepti in amicitiam ||recepti|| beneficio se obligatos putant; ib. 22. aut hostem aut patris imperium timuisse aut a parente repudiatus videre-

tur; Muren. 11. aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum flagitium; ib. 12. aut molestiam omnem ||testam rem, al.|| abiciunt aut suam operam ... accusationi reservant; ib. 45. quibus aut contra valetudinis commodum laborandum est aut incommodo morbi etiam ceteri vitae fructus relinquendi; ib. 47. si quid habet aut momenti commendatio aut auctoritatis confirmatio mea; ib. 90. aut oratio testium refelli solet aut vita laedi; Flacc. 23. aut igitur doceat Picentis solos non esse peregrinos aut gaudeat suo generi me meum non anteponere; Sulla 25. ne .. aut neglegentia turpis aut diligentia crudelis putaretur; ib. 43. aut nefarie cogitasse aut stulte sperasse; ib. 70. non aut ita sunt exstincti quos vici aut ita grati quos servavi, ut ..; ib. 84. aut suppetere nobis posse quod cotidie dicamus ..., aut ferre animos tantam posse contentionem, nisi ..; Arch. 12. quas aut numquam tibi ille litteras misit aut, si misit, in contione recitari noluit; dom. 22. quibus aut ut apertis inimicis obsisterem aut ut insidiosis amicis non cederem; ib. 29. quasi ... alio modo sit constituturus aut de religione pontifex ||pontifices|| aut de re publica civis quam ||cuiusquam|| ..; ib. 31. aut id, quod nolit, accipere aut id, quod velit, repudiare; ib. 53. (me) aut increpantes retinuerunt aut irati reliquerunt; ib. 56. aut vicissem cum magna internicione improborum ... aut interfectis bonis omnibus ... una cum re publica concidissem; ib. 63. mihi aut te interfecto cum consulibus aut te vivo et tecum et cum illis armis decertandum fuit; ib. 91. ignem illum ... aut sanguine civium restingui aut cum totius urbis incendio commisceri; ib. 144. qui aut cum suspexit in caelum, deos esse non sentiat ..., aut cum deos esse intellexerit, non intellegat eorum numine hoc tantum imperium esse natum; har. resp. 19. nihil cuiusquam aut neglegentia contemptum aut scelere esse pollutum; ib. 21. ad quos aut referri nuntiata ostenta non convenit aut eorum responsis commoveri est; ib. 61. quod aut pro re publica conquerendum fuit aut pro reo disputandum; Sest. 3. suspicionem aut infitiando tollere aut dissimulando sedare; ib. 8. aut sibi maerere aut ceteris supplicare; ib. 32. ne aut victus a fortibus viris cum dedecore caderet aut victor multis et fortibus civibus rem publicam orbaret; ib. 37. ne quis aut vim vi depulsam reprehenderet aut perditorum civium [vel potius domesticorum hostium] mortem || morte, al.|| maereret; ib. 39. aut mihi semel pereundum aut bis esse vincendum; ib. 43. qui illo anno non aut emendum sibi quod non habebat aut redimendum quod habebat arbitraretur; ib. 66. non quo aut ipse haec dici quam existimari malit aut ego hunc laudis fructum praesenti libenter impertiam; ib. 87. quod aut populum universum fugeret aut non exprimeret ipse actor; ib. 118. nemo .. aut ita te refutandum ut gravem adversarium aut ita rogandum ut religiosum testem arbitrabatur; Vatin. 1. quod aut parum splendidus ipse aut parum pie tractatus a filio diceretur; Cael. 3. qui aut absunt aut quibus necesse est idem dicere; ib. 26. aut pudor tuus defendet nihil a M. Caelio petulantius esse factum aut impudentia ei sui defendendi facultatem dabit; ib. 50. cur interdum in hominum sceleribus maximis aut conivetis aut praesentis fraudis poenas in diem reservatis? ib. 59. cur ... non aut stantem comprehenderint aut fugientem consecuti sint; ib. 67. nolite, iudices, aut hunc iam natura ipsa occidentem velle maturius exstingui ..., aut hunc nunc primum florentem ... pervertere; ib. 79. ne aut senectutem iam prope desperatam contempsisse aut adulescentiam plenam spei maximae ... adflixisse videamini; ib. 80. ut aut ius non diceres aut bonis civis Romanos everteres; prov. cons. 7. ille alter aut ipse est homo doctus ... aut amicos habet prudentiores quam Gabinius; ib. 14. homines aut propter indignitatem || dignitatem || suam diffisi ipsi sibi aut propter reliquorum obtrectationem ab huius ordinis coniunctione depulsi; ib. 38. si hominum clarissimorum ... aut honorem minuero aut studium erga hunc ordinem repudiaro; ib. 39. quo minus saepe aut interpellera non nullis aut tacitorum existimatione reprehendar; ib. 40. aut a vestris sanctissimis mentibus dissidere aut de meo statu declinare; ib. 41. aut vobis statuendum est, legem Aeliam manere ...; aut mihi concedant homines oportet in rebus bonis non exquirere ea iura, quae ..; ib. 46. si forte aut eis minus probaro, qui meum inimicum ... texerunt, aut eis, si qui meum cum inimico suo reditum in gratiam vituperabunt; ib. 47. quos aut fortuna extulit aut ipsorum inlustravit labor et industria; Balb. 18. ut aut nostra civitas careat ... Massiliensi propugnatore ... aut, si quis ... sit exortus qui nostros duces ... iuverit ..., nulla condicione huius civitatis praemiis adfici possit; ib. 23. si aut adiutoribus illorum civibus uti in bellis nobis non liceret aut praemii tribuendi potestatem nullam haberemus; ib. 38. quod aut populus fundus factus non esset aut quod foedere civitatis mutandae ius impediretur; ib. 52. quam diu aut proficit aliquid aut, si non proficit, non obest civitati; ib. 60. aut te videri pudentiorem fuisse quam soles aut tuum factum non esse condemnatum iudicio amicorum; Piso 39. ut aut merita Cn. Plancii erga me minora esse dicerent ... aut, si essent summa, negarent ea tamen ita magni ... ponderis ... esse debere; Planc. 4. aut amicissimi hominis existimatio offendenda est ... aut optime de me meriti salus deserenda; ib. 6. aut redde mihi quod ostenderas, aut si ... id te magis forte delectat, reddam tibi istam aedilitatem; ib. 13. si aut Plancius ita vixit, ut offenderet sciens neminem, aut tu ita errasti, ut eos ederes imprudens; ib. 41. aut eos testis te producere, qui, quia nummos acceperint, te praeterierint, aut te ne gratuita quidem eorum suffragia tulisse; ib. 54. (si) aut ita neglegens vobis esse videbitur, ut unde audierit oblitus sit, aut ita levem habebit auctorem, ut memoria dignum non putarit; ib. 57. ne aut proferre videar ad tempus aut eo genere uti litterarum, quod ..; ib. 74. quod .. minus aut mea commemoratione celebratum sit aut hominibus auditum atque notum; ib. 95. sin aut vitam mihi fors ademisset aut vis aliqua maior reditum peremisset ..; ib. 101. fuerant enim eae partes aut eius, quem id facere dolor et ||doleret|| suspicio sua coëgit, aut eius, qui has sibi partis depoposcit, quod aut non animadvertebat quem violaret aut facilem sibi fore in gratiam reditum arbitrabatur; Scaur. 31. „aut iudici mihi non esse liceat aut lege senatoria non teneri ||legem lege senatoria non timere||"; Rab. Post. 17. *erat* aut pallium sumendum Alexandriae, ut ei Romae togato esse liceret, aut omnes fortunae abiciendae, si togam retinuisset; ib. 26. qui tandem convenit aut *in* tam gravi onere tributorum [...] mille talentum accessionem esse factam aut in [tanta] mercede hominis, ut vis, avarissimi mille talentum decessionem esse concessam? ib. 31. si aut praedes dedisset Gabinius aut tantum ex eius bonis, quanta summa litium fuisset, populus recepisset ..; ib. 37. aut negari solere omnino esse factum aut recte et iure factum esse defendi; Milo 8. aut propter magna in rem publicam merita mediocris in bonis causis auctoritas aut propter hos officiosos labores meos non nulla apud bonos gratia; ib. 12. quod aut per naturam fas esset aut per leges liceret; ib. 43. si hunc de tua vita nefarie aut nunc cogitare aut molitum aliquando aliquid putas; ib. 67. si is .. potuisset aut ||ut|| quaestionem de morte P. Clodii ferre aut ||ita|| ipsum ab inferis excitare; ib. 79. ut vestra beneficia ... aut in huius salute augeatis aut in eiusdem exitio occasura esse videatis; ib. 100. omnes ... aut sua pertinacia vitam amiserunt aut tua misericordia retinuerunt, ut aut nulli supersint de

inimicis aut qui fuerunt sint amicissimi; Marcell. 21. si aut vos constantiae vestrae aut Caesarem beneficii sui paeniteret; Ligar. 29. aut tres tibi Ligarii retinendi in civitate sunt aut tres ex civitate exterminandi; ib. 33. quis enim aut accusator tam amens reperietur qui reo condemnato obicere se multitudini conductae velit, aut iudex qui reum damnare audeat, ut ipse ad operas mercennarias statim protrahatur? Phil. I, 22. qui illud aut fieri noluerit aut factum improbarit; ib. II, 29. ne aut celatum me illis ipsis non honestum aut invitatum refugisse mihi sit turpissimum; ib. 32. se Dolabellae comitia aut prohibiturum auspiciis aut id facturum esse, quod fecit; ib. 81. aut undique religionem tolle aut usque quaque conserva; ib. 110. nisi vero aut maioribus habes beneficiis obligatos, quam ille ..., aut tu es ulla re cum eo comparandus; ib. 116. quod si aut Kalendae Ianuariae fuissent eo die, quo ..., aut eae non essent exspectatae ..; ib. III, 2. ut aut libertatem ... recuperemus aut mortem servituti anteponamus; ib. 29. aut haec teneamus aut cum dignitate moriamur; ib. 36. ut non aut ei sint impii, qui ..., aut ille hostis, contra quem ..; ib. IV, 2. aut ille vos aequo animo aspicere poterit aut vos illum sine dolore summo videbitis? ib. V, 29. aut libertas parata victori est aut mors proposita victo; ib. VIII, 29. quis aut ||autem, al.|| sapientior ad coniecturam rerum futurarum aut ad propulsandum metum diligentior? ib. X, 17. desinant igitur aut ei, qui non timent, simulare se timere ..., aut hi cauti ||ii, al.||, qui omnia verentur, nimium esse timidi; ib. ut aut praestantissimus vir ... repulsam tulisse videatur aut unus quisque nostrum praeteritus; ib. XI, 19. aut exercitus adimendus aut imperium dandum fuit; ib. 20. ut aut suspicioni crimen aut invidiae materiam dedisse videamur; ib. 21. aut isto tuo ... consilio erit utendum, ut cedamus ..., aut cervices latronibus dandae atque in patria cadendum est; ib. XII, 15. mors aut ||autem|| necessitatem habeat fati aut, si ante oppetenda est, oppetatur cum gloria; ib. 30. aut enim [interfectis illis] fruemur victrice re publica aut oppressi ... si non spiritu, at virtutis laude vivemus; ib. XIII, 7. „si aut oblivisci velint ipsi fecisse aut ulcisci parati sunt una nobiscum Caesaris mortem“; ib. 46. aut cum Antoniis res publica aut cum re publica Antonii redeant in gratiam; ib. 49. ne aut deorum immortalium beneficium festinatione praeripuisse aut vim fortunae stultitia contempsisse videamur; ib. XIV, 5. aut supplicatio ab eo ... decernenda non fuit aut usitatus honos ... tribuendus eis, quibus ..; ib. 11. aut supplicatio ... postulantibus nostris imperatoribus deneganda est ... aut supplicatione decernenda hostis eos, de quibus decernitis, iudicetis necesse est; ib. 24. legem aliquam aut ad scribendum difficilem aut ad excogitandum reconditam; Fr. B. VI, 3. quem enim aut amicum habere potest is, qui tot civis trucidavit, aut clientem, qui in sua civitate cum peregrino negavit se iudicio aequo certare posse? ib. VIII, 2. si aut illud iudicium aut illa absolutio nominanda est; ib. 4. vgl. a. Verr. V, 178. 187. Deiot. 43. — b. Quinct. 57. Sulla 32. Cael. 33. Piso 88. Ligar. 10. — c. Vatin. 10 — d. Verr. I, 32.

g. **besondere Verbindungen im letzten Theil**: a u t c e r t e: aut damnum aut certe non magnum lucrum fecisse decumanos; Verr. III, 110. poenam ... aut instare iam plane aut certe appropinquare; Catil. II, 11. cum omnis deorum immortalium potestas aut translata sit ad vos aut certe communicata vobiscum ..; Muren. 2. quae ... aut omnino aut certe facilius consequantur; Balb. 43. quin renuntiatus sit aut eis ipsis comitiis consularibus aut certe in illum annum; Planc. 49. facti aut praeclari aut certe necessarii; Milo 43. qui iam aut captus est ... aut certe homo verecundus in Macedoniam non accedit, ne ..; Phil. X, 13. f. 3. prov. cons. 33. — a u t — c e r t e: qui aut nihil dixit nec fecit omnino ... aut, si dixit aliquid ..., certe nihil rite ... perfecit; dom. 134.

a u t d e n i q u e: f. 2. Arch. 12. Planc. 40. — 3. Verr. I, 101. — a u t — d e n i q u e: f. 2. Sex. Rosc. 8.

a u t e t i a m: qui aut non minoris aut etiam pluris emerint; Verr. IV, 14. aut Mithridates aut etiam pater tuus; Flacc. 71. aut concedente aut etiam adiuvante Milone; har. resp. 7. aut spectandi aut etiam religionis causa; ib. 24. quod is, qui fecit, aut non timet aut etiam fatetur; Cael. 23. aut neminem ex sociis civem fieri posse aut etiam posse ex foederatis; Balb. 27. aut non appetentem aut etiam recusantem; Piso 57. f. 2. Verr. II, 170. IV, 25. dom. 31. — a u t — e t i a m: quem iudicem ex illis aut tacitum testem haberes aut vero etiam excitares? Planc. 43. f. 2. Verr. III, 198.

a u t o m n i n o: si tum consules aut fuissent in re publica aut omnino non fuissent; dom. 91. ceteri vero aut repentina vi perculsi ac tempestate populari per populum tamen ipsum recreati sunt atque revocati aut omnino involnerati inviolatique vixerunt; Sest. 140. — a u t — o m n i n o: f. 2. dom. 14.

a u t v e r o: f. aut — etiam. — f. Verr. IV, 78.

2. **dreimal**: aut causa criminis aut facti suspicio aut quaelibet denique vel minima res; Sex. Rosc. 8. quod aut patri gratius aut sibi iucundius aut re vera honestius facere posset; ib. 51. haec pecunia necesse est aut data aut expensa lata aut stipulata sit; Qu. Rosc. 14. quid est quod aut populo Romano gratius esse debeat aut sociis exterisque nationibus optatius esse possit aut saluti fortunisque omnium magis accommodatum sit? div. Caec. 7. aut ego aut tu, Hortensi, aut quisquam omnium; Verr. I, 36. aut honos aliquis .. aut potestas aut procuratio; ib. II, 120. aut scribae istius aut Timarchidi aut etiam isti ipsi; ib. 170. (civitatem) aut officiis fideliorem aut copiis locupletiorem aut auctoritate graviorem; ib. III, 170. cum aut frumentum vendidisset aut servare vellet aut in eum locum, quo imperabatur, portare nollet; ib. 189. aut nihil datum aut tantum [datum], quantum reliqui scribae fecerant, aut ultro etiam ... ablatum; ib. 198. civitas ... aut tam potens aut tam libera aut etiam tam immanis ac barbara; ib. IV, 25. dico aut omnis extra culpam fuisse aut, si uni attribuenda culpa sit, in eo maximam fuisse, qui ..., aut, si omnes in culpa fuerint, non oportuisse Cleomenem constitui spectatorem illorum mortis; ib. V, 134. qui ... aut potentes aut audaces aut artifices ad corrumpendum iudicium velint esse; ib. 183. quae (res) aut comprehendi satis aut caveri aut excipi possit; Caecin. 81. aut vi aut clam aut precario possedisse; ib. 92. aut illo dignum aut vobis novum aut cuiquam inauditum; imp. Pomp. 29. aut magistratum capere ... aut iudicem legi aut alterum accusare; Cluent. 120. ne aut accusatoribus diligentia aut pecunia testibus deesset aut ne forte mater hoc sibi optatissimum spectaculum ... amitteret; ib. 192. ut aut cum Saturnino esset aut cum bonis aut lateret; Rabir. 24. qui hominis ... seditiosi imagine aut mortem eius honestaret aut desideria imperitorum misericordia commoveret aut suam significaret imitandae improbitatis voluntatem; ib. ut te aut pudor umquam a turpitudine aut metus a periculo aut ratio a furore revocarit; Catil. I, 22. proinde aut exeant aut quiescant aut, si et in urbe et in eadem mente permanent, ea quae merentur exspectent; ib. II, 11. aut ab amico aut a gratioso aut a consule; Muren. 7. quod atrociter in senatu dixisti, [aut non dixisses] aut seposuisses aut mitiorem in partem interpretarere; ib. 64. aut beneficii huius obtrectator aut virtutis hostis aut laudis invidus; Flacc. 2. si

hoc crimen est, aut in eo est, quod non licuerit imperare, aut in eo, quod non opus fuerit navibus, aut in eo, quod nulla hoc praetore classis navigarit; ib. 27. ut a nullius umquam me tempore aut commodo ||commodum|| aut otium meum abstraxerit aut voluptas avocarit aut denique somnus retardarit; Arch. 12. me aut voluntate esse mutata aut debilitata virtute aut animo fracto; Quir. 19. quasi vero ego aut rei frumentariae praefuissem aut compressum aliquod frumentum tenerem aut in isto genere omnino quicquam aut curatione aut potestate valuissem; dom. 14. proinde quasi isti aut de Cn. Pompeio aliter atque ego existimo sentiant aut quid mihi ... faciendum fuerit ignorent aut etiam, si cuius forte pontificis animum ... mea sententia offendit, alio modo sit constituturus .. de religione pontifex; ib. 31. quid est enim aut tam adrogans quam de religione ... pontificum conlegium docere conari aut tam stultum quam, si quis quid in vestris libris invenerit, id narrare vobis aut tam curiosum quam ea scire velle, de quibus ..? ib. 33. aut vobis cognitio dabitur ... aut senatus ipse iudicabit ... aut, id quod certe fiet, ad pontifices reicietur; har. resp. 14. aut universus interitus aut victoris dominatus aut regnum; ib. 54. qui aut propter metum poenae ... novos motus ... quaerant, aut qui propter insitum quendam animi furorem discordiis civium ... pascantur, aut qui propter implicationem rei familiaris communi incendio malint quam suo deflagrare; Sest. 99. qui ... rem publicam suis consiliis aut laboribus aut auxerint aut defenderint aut servarint; ib. 143. aut cum patre aut mecumaut in M. Crassi castissima domo; Cael. 9. quae tu ... aut diluas oportet [aut ||ac|| falsa esse doceas] aut nihil neque crimini tuo neque testimonio credendum esse fateare; ib. 35. in qua (manumissione) aut crimen est Caelio quaesitum aut quaestio sublata aut multarum rerum consciis servis cum causa praemium persolutum; ib. 68. nulla gens est quae non aut ita sublata sit, ut vix exstet, aut ita domita, ut quiescat, aut ita pacata, ut victoria nostra imperioque laetetur; prov. cons. 31. num igitur aut fundos factos Veliensis aut sacerdotem illam civem Romanam factam non esse aut foedus et a senatu et a populo Romano violatum arbitramur ||arbitrabamur, al.||? Balb. 55. quasi vero id aut ego scire debuerim aut vestrum quisquam audierit aut ad rem pertineat qua tu porta introieris; Piso 55. tu deligas ex omni populo aut amicos tuos aut inimicos meos aut denique eos, quos inexorabilis ... existimes? Planc. 40. quasi aut moveant animos iudicum suis testimoniis, aut gratum populo Romano sit, aut ab eo facilius ob eam causam dignitatem quam volunt consequantur; ib. 55. aut ille dies, quo Ti. Gracchus est caesus, aut ille, quo Gaius, aut quo ||aut|| arma Saturnini *oppressa sunt;* Milo 14. aut ||aut non|| habuisse regem quos mitteret aut eos, quos misisset, non paruisse, aut, qui dicto audientes in tanta re non fuissent, eos vinctos potius quam necatos; Deiot 23. chirographa .. aut mutaret aut non daret, aut, si dedisset, non istas res in actis suis duceret; Phil. I, 18. quam potuit urbem eligere aut opportuniorem ad res gerundas aut fideliorum ac ||fideliorem aut|| fortiorum virorum aut amiciorum rei publicae civium? ib. III, 6. quod hic non aut fecerit aut faciat aut moliatur et cogitet; ib. V, 25. num aut pecuniam publicam attigit aut hominem occidit aut secum habuit armatos? ib. VIII, 27. aliquid pro re publica aut cogitare aut facere aut dicere; ib. 30. aut M. Brutus aut C. Cassius aut uterque; ib. XI, 26. aut boni sunt, quos etiam ornare, aut quieti, quos conservare debemus, aut impii, quorum contra furorem ... arma cepimus; ib. 37 (vgl. 1, a. Balb. 20).

3. **viermal:** homo scilicet aut industria aut opera probata aut frugalitatis existimatione praeclara aut denique, id quod levissimum est, adsiduitate; Verr. 1, 101. sine cuiusquam aut magistratus aut iudicis aut periti hominis [aut imperiti] dubitatione; Caecin. 97. ut aut contemnant aut metuant aut oderint aut ament; imp. Pomp. 43. a gentibus aut inimicis huic imperio aut infidis aut incognitis aut ||*at*|| certe immanibus et barbaris et bellicosis; prov. cons. 33. qui ab armis discesserint et aut ad C. Pansam aut ad A. Hirtium consules aut ad Decimum Brutum imperatorem ... aut ad C. Caesarem pro praetore ante Idus Martias primas adierint; Phil. VIII, 33.

4. **fünfmal:** neque enim posset aut Ahala ille Servilius aut P. Nasica aut L. Opimius aut C. Marius aut me consule senatus non nefarius haberi, si ..; Milo 8. quis enim est illo aut nobilitate aut probitate aut optimarum artium studio aut innocentia aut ullo laudis genere praestantior? Marcell. 4.

5. **sechsmal:** qui aut deponere aut accipere aut recipere ||recipere aut accipere|| aut polliceri aut sequestres aut interpretes corrumpendi iudicii solent esse ..; Verr. a. pr. 36.

autem, aber, dagegen: I. **Aussage:** 1. **nach Substantiven:** volgaria et obsoleta sunt; res autem nova atque inaudita; Quinct. 56. docui ... omnino vadimonium nullum fuisse .... ex edicto autem non potuisse bona possideri demonstravi, quod ..; ib. 86. cum hic Sex. Roscius esset Ameriae, T. autem iste Roscius Romae; Sex. Rosc. 18. mors ... Sex. Roscii crudelissima, filii autem eius egestas indignissima; ib. 24. audaciae partis Roscii sibi poposcerunt; Chrysogonus autem ... potentia pugnat; ib. 35. cum neque servus quisquam reperiretur neque liber ..., id aetatis autem duo filii propter cubantes ne sensisse quidem se dicerent; ib. 64. agitur de parricidio ...; apud homines autem prudentissimos agitur; ib. 73. in urbe luxuries creatur ...; vita autem haec rustica ... parsimoniae ... magistra est; ib. 75. ut quaestum nosset nullum, fructum autem eum solum, quem labore peperisset; ib. 88. populatas vexatasque esse provincias, iudicia autem turpia ac flagitiosa fieri; Verr. a. pr. 45. oppidum est ... clarum et nobile; homines [autem] ipsi [Lampsaceni] ... maxime sedati et quieti; ib. I, 63. cum ipse causam illius tumultus ... confingere (non) audeat, homo autem ordinis sui frugalissimus ... haec eadem se Lampsaci cognosse dixerit; ib. 71. defensorem reperire neminem ||nem. rep.|| poterat .... accusator autem apponitur civis Romanus; ib. 74. servos artifices pupilli cum haberet domi, circum pedes autem homines formosos; ib. 92. sic porro nostros homines diligunt, ut ...; magistratuum autem nostrorum iniurias ita multorum tulerunt, ut ..; ib. II, 8. comitem ... iudicii corrumpendi causa ... pecuniam accepisse, Bidinos autem pecuniam contra praetoris famam ... dedisse; ib. 57. quae istius auctoritas tantum valuit, ut ...; ignominia autem illa gravis tam diu in illo homine fuit quam diu ..; ib. 67. cum ipse [praetor] sine consilio, reus autem sine patrono atque advocatis fuisset; ib. 74. Canuleius ... furta ... ad socios perscripserat ...; portum autem et scripturam eadem societas habebat; ib. 171. causa erat iudicii postulandi ...; iudicium autem quod fuerit isto praetore ..., scire debetis; ib. III, 39. Apronius interea cenam ac pocula poscebat; servi autem eius ... haec omnia ferebant; ib. 62. ut frumenta nata sunt, ita decumae veneunt; aratoris autem interest ita se frumenta habere, ut decumae quam plurimo venire possint; ib. 147. quibus rebus ... totum hominem totamque eius praeturam possederat. cohortem autem Metelli ... quid erat quod corrumperet? ib. 158. illius decumani tantum, quantum ..., huius imperati [...] tritici modium DCCC milia: pretium autem constitutum decumano in modios singulos HS III, imperato HS III S; ib. 163. vetat te Volcatius ... mentionem mancipis

facere; Timarchides autem ... premit faucis defensionis tuae; ib. 176. cum esset hospes Heiorum, Mamertini autem populi patronus; ib. IV, 6. mirari stultitiam alii, quod ...; pueri autem Sisennae ... oculos de isto nusquam deicere; ib. 33. raptam esse Liberam ... ex Hennensium nemore .... Henna autem ... est loco perexcelso; ib. 107. Romam quae apportata sunt ...; Syracusis autem permulta atque egregia reliquit; ib. 121. primum mihi litteras publicas ... proferunt .... de laudatione autem ratio sic mihi reddita est; ib. 141. cum ipsi Siculi res suas ita constitutas habeant, ut ..., imperium autem populi Romani sic diligant, ut ..; ib. V, 8. non numquam etiam libertus Timarchides adhibebatur; mulieres autem nuptae nobiles; ib. 81. nautae ... radices palmarum agrestium ... conligebant et eis ... alebantur. Cleomenes autem ... totos dies in litore ... perpotabat; ib. 87. nuntiatur piratarum esse navis in portu Odysseae .... Cleomenes autem ... speravit eis militibus ... explere se numerum nautarum ... posse; ib. ut fortunam tamen non alienam, periculum autem commune arbitraretur; ib. 121. ut ille ... moriens perangusto fretu divisa servitutis ac libertatis iura cognosceret, Italia autem alumnum suum servitutis ... supplicio adfixum videret; ib. 169. eum, quem tu maxime laudas, Hirtuleium; qua in re autem laudas Hirtuleium, Fonteius idem fecisse reperitur; Font. 2. studiis militaribus apud iuventutem obsoletis, hominibus * autem ||talibus|| ac summis ducibus ... consumptis; ib. 42. ut servos non numero distinguant, sed appellent uno familiae nomine; de liberis autem quisquis est, procuratoris nomine appelletur; Caecin. 57. et verbo quidem superabis me ipso iudice, re autem ne consistes quidem ullo iudice; ib. 59. qui ... verbo me excludi dicebat, a verbo autem posse recedi non arbitrabatur; ib. 79. „praetor .. interdixit, ut ...; Aebutius autem ... necesse est male fecerit sponsionem“; ib. 80. quod ab eo bello ... Murenam Sulla revocavit. Mithridates autem omne reliquum tempus ... ad comparationem novi (belli) contulit; imp. Pomp. 9. imminent duo reges toti Asiae ...; civitates autem omnes ... vestrum auxilium exspectare ... coguntur; ib. 12. fuit enim illud extremum, ut ex eis locis a militibus nostris reditus ... quaereretur. Mithridates autem .. suam manum iam confirmarat; ib. 24. an vero ignoratis portum Caietae ... a praedonibus esse direptum, ex Miseno autem eius ipsius liberos, qui ... bellum gesserat, a praedonibus esse sublatos? ib. 33. propterea quod pericula facile ... repellemus, honorem autem neque ab uno neque ex hoc loco, sed ... laboriosissima ratione vitae ... consequemur; ib. 70. quod vos de criminibus sic audire consuestis, ut .... de invidia autem sic inter nos disceptare debetis, ut ..; Cluent. 3. M. Aurius ... apud eum (Q. Sergium) in ergastulo fuit; N. autem Aurius frater eius mortuus est; ib. 21. ita mulierem ... necavit; fratris autem liberos prius vita privavit quam ..; ib. 31. Avillius *ipse* ilico convalescit; Asuvius autem *ab eo* ... occiditur; ib. 37. homines inter se ... similes, municipum autem suorum dissimillimi; ib. 46. servus ... rem ad dominum detulit; Cleophantus autem cum Habito est conlocutus; ib. 47. „cum ipse familiarissime Oppianico usus, libertus autem eius in maleficio deprehensus esset“; ib. 61. cum esset Scamander unius Staieni [sententia absolutus], patronus autem Scamandri ne sua quidem sententia liberatus; ib. 67. itaque ... (Oppianicum) saluti desperare vetuit; Oppianicus autem orare hominem coepit, ut ..; ib. 68. quod ... hanc .. suspicionem augeret Staieni improbitas ..., causam autem ageret L. Quinctius; ib. 79. ab illo enim, quod in legem non iurasset ..., multa petita esse dicitur; Cluentii autem ratio cum illis legibus ... nulla potest ex parte esse coniuncta; ib. 96. ut, si quid haberet a natura boni, prodesse ei putarent oportere; superbiam autem ... eius deridendam .. arbitrarentur; ib. 112. quod illi iudicium appellant, maiores autem nostri numquam .. iudicium nominarunt; ib. 117. qua re ... eo dicam animo, ut ...; a Lentulo autem ... facile hoc .. impetrabo, ut ..; ib. 118. Tiburtem fundum requirebat; Brutum autem ..., quae praedia ei (filio) relinqueret, testificari voluisse dicebat; ib. 141. omnes existimabunt ... (Cluentium causam) obtinuisse propter innocentiam ...; in lege autem ... praesidii nihil fuisse; ib. 156. habere in consilio ... aequitatem, fidem; libidinem autem ... cupiditatesque omnis amovere; ib. 159. erratis, si senatum probare ea ... putatis, populum autem esse in alia voluntate; leg. agr. I, 27. cum imperator in bello versetur, in locis autem illis etiam nunc belli nomen reliquum sit; ib. II, 52. mihi videntur ... metuere ne ille (Pompeius) eandem contumeliam ... ferre non possit. Pompeius autem hoc animo est, ut, quicquid vobis placeat, sibi ferendum putet; ib. 62. agros vero Vaticanum et Pupiniam cum suis opimis ... campis conferendos scilicet [non] putabunt; oppidorum autem finitimorum illam copiam cum hac per risum ac iocum contendent; ib. 96. cum Saturninus Capitolium teneret armatus, esset una C. Glaucia ...; in foro autem C. Marius et L. Valerius Flaccus consules; Rabir. 20. videbimur fortasse ... cura et metu esse relevati, periculum autem residebit; Catil. I, 31. pedestris sibi copias non defuturas; Lentulum autem sibi confirmasse ..; ib. III, 9. qui esset annus decimus post virginum absolutionem, post Capitolii autem incensionem vicesimus; ib. erat ei consilium ad facinus aptum, consilio autem neque manus neque lingua deerat; ib. 16. propterea quod renuntiatio gradus habet ||habeat||, dignitas autem est ||sit|| persaepe eadem omnium; Muren. 18. postea ... (ea) inanissima prudentiae reperta sunt, fraudis autem et stultitiae plenissima; ib. 26. etsi hoc factum a Murena omnino .. non est, ab eius amicis autem more et modo factum est ..; ib. 72. Cn. Pompeium ... contendisse a D. Laelio ..., ut ...; Pompei autem auctoritas .. apud omnis tanta est quanta esse debet; Flacc. 14. nullam enim illi nostri ... vim contionis esse voluerunt .... Graecorum autem totae res publicae sedentis contionis temeritate administrantur; ib. 16. ut hoc sumptu remigum civitates levaret: crimen autem tum videri solet, cum aliquis sumptus instituit eos, qui antea non erant instituti; ib. 33. cui nullus honos ... habitus est umquam, res autem ... haec una ||huic uni|| in vita commissa sola est; ib. 45. cum L. Flacco consuli portas tota Asia claudebat, Cappadocem autem illum ... recipiabat suis urbibus; ib. 61. quae vetustate ea est, ut ..., auctoritate autem tanta est, ut ..; ib. 62. opponemus Asiae provinciae ... provinciam Cretam: Graecis autem Lydis ... obsistent Massilienses; ib. 100. qui vobis in consilio fuerunt ..., hunc defendunt .... mei consulatus autem tempus ... a me defendetur; Sulla 13. conservate .. hominem pudore eo, quem ..., ingenio autem tanto, quantum ..; Arch. 31. cum ego cessissem, princeps autem civitatis non legum praesidio, sed parietum vitam suam tueretur; sen. 4. cum L. Caecilius ... publice promulgarit de mea salute ..., direptoribus autem bonorum meorum in ius adeundi potestatem non fecerit. M. autem Calidius ... quam esset cara sibi mea salus declaravit; ib. 22. quo quidem die cum CCCCXVII senatores essetis, magistratus autem omnes adessent; ib. 26. eis, a quibus eiectus sum, provincias obtinentibus, inimico autem ... altero *consule* referente; Quir. 10. hoc duce, conlega autem eius ... primo non adversante, post etiam adiuvante; ib. 15. populum Romanum in Capitolium ... convenisse, ministros autem scelerum tuorum perterritos ... diffugisse; dom. 6. quod in meo reditu spes otii ... sita videbatur, in discessu autem cotidianus seditionis timor; ib. 15. de peste civis,

quem ad modum omnes ... homines iudicarunt, conservatoris rei publicae, quem ad modum autem tute ipse confiteris, ... ne accusati quidem; ib. 26. quorum vita remota ab honore populari ... est, pecuniae autem tantae sunt, ut ..; ib. 46. columnae marmoreae ex aedibus meis ... ad socrum consulis portabantur; in fundum autem vicini consulis ... etiam arbores transferebantur; ib. 62. quando igitur est turpe? re vera, cum est poena peccati; opinione autem hominum etiam, si est poena damnati; ib. 72. etenim ad nostrum usum prope modum iam est definita moderatio rei familiaris; liberis autem nostris satis amplum patrimonium paterni nominis ... relinquemus; ib. 146. quae (sacra) vir is accepit, qui ...; femina autem, quae ..; har. resp. 27. nam Ti. Graccho invidia Numantini foederis ... timori fuit .... C. autem Gracchum mors fraterna ... excitavit; ib. 43. boni nescio quo modo tardiores sunt ...; propugnatores autem rei publicae qui esse voluerunt, si leviores sunt, desciscunt; Sest. 101. huius ordinis auctoritate uti magistratus ... voluerunt; senatum autem ipsum proximorum ordinum splendorem confirmare || splendore confirmari || ... voluerunt; ib. 137. de dignitate M. Caelius ... facile ipse respondet .... equitis Romani autem esse filium criminis *in* loco poni ... (non) oportuit; Cael. 4. accusatio crimen desiderat ...; maledictio autem nihil habet propositi praeter contumeliam; ib. 6. Caelius optimam causam Asicii esse arbitratur; cuicuimodi || cuiusmodi || autem sit, a sua putat eius esse seiunctam; ib. 24. in M. Caelio ... nulla luxuries reperietur ...; amores autem et hae deliciae ... numquam hunc occupatum ... tenuerunt; ib. 44. totum crimen profertur ... ex libidinosa domo; domus autem illa ... plena est integritatis; ib. 55. cum Licinius venisset ..., tum repente evolasse ... testis ...: Licinium autem ... se in fugam coniecisse; ib. 63. qui hoc etiam se pluris esse quam conlegam putet, quod .... Piso autem alio quodam modo gloriatur se ... perfecisse, ne ..; prov. cons. 12. nam lege Caesaris ... populi liberi plane et vere liberi: lege autem ea, quam nemo legem ... putavit, omnis erat tibi Achaia ... addicta; Piso 37. fortunae enim ista tela sunt, non culpae; supplicium autem est poena peccati; ib. 43. nihil scitote esse luxuriosius .... luxuriem autem nolite in isto hanc * cogitare; ib. 66. populi Romani auris hebetiores, oculos autem esse acris atque acutos; Planc. 66. qui pecuniam dissolvit, statim non habet id, quod reddidit ...: gratiam autem .. qui refert habet; ib. 68. quod omnes enumerari nullo modo possent, scelus autem esset quemquam praeteriri; ib. 74. quoniam sibi servissem semper, numquam mihi, fructus autem ex sese non ... laetos et uberes ... tulissem; ib. 92. hanc esse mortem, quam nos vitam putaremus ..., vitam autem esse eam, cum ..; Scaur. c. 3 § 4. quod, cum ... Norenses ... ex oppido exissent, tum illa est a liberto suspendisse se dicta. discessus autem solitudo ei ... fuit quaerenda; illi ... non fuit; ib. 11. quod ... libertus statim ... Romam est profectus, Aris autem ... continuo Romae matrem illam Bostaris duxit uxorem; ib. 12. cum hoc sibi contentionem fore putabat, Appius autem hoc maiorem etiam, quod ..; ib. 34. neminem umquam, QUO EA PECUNIA PERVENISSET, causam dixisse, qui in aestimandis litibus appellatus non esset; in litibus autem nemo appellabatur nisi ex testium dictis aut ..; Rab. Post. 9. nemo nostrum ignorat ... consuetudinem regiam: regum autem sunt haec imperia; ib. 29. insidiator erat in foro conlocatus ...; ei viro autem mors parabatur, cuius ..; Milo 19. interim cum sciret Clodius ..., subito ipse profectus pridie est .... Milo autem cum in senatu fuisset ..., profectus (est) id temporis, cum ..; ib. 28. testamentum simul obsignavi cum Clodio; testamentum autem palam fecerat; ib. 48. qui ... avi servum ... ad accusandum dominum impulerit .... fugitivi autem dominum accusantis ... cum os videbam ..; Deiot. 3. erat enim (epistula) scripta amatorie; caput autem litterarum sibi cum illa mima posthac nihil futurum; Phil. II, 77. at ille legit aleatores, legit exsules, legit Graecos .... dilectus autem et notatio iudicum etiam in nostris civibus haberi solet; ib. V, 13. quorum exspectatio dubitationem belli adfert: bello autem dubio quod potest studium esse dilectus? ib. 31. magni honores habiti Cn. Pompeio .... Caesar autem annis multis minor veteranos ... armavit; ib. 44. nec vero de L. Egnatuleio ... silendum arbitror .... de exercitu autem C. Caesaris ita censeo decernendum; ib. 53. quae si erunt sine mora matureque decreta .... celeritate autem opus est; ib. quae potest esse maior discordia? in discordia autem pax civilis esse nullo pacto potest; ib. VII, 23. statuae intereunt tempestate, vi, vetustate, sepulcrorum autem sanctitas in ipso solo est; ib. IX, 14. alterum (equitatum) ... Cn. Domitius ... a legato Syriaco abduxit. P. autem Vatinius ... aperuit Dyrrachii portas Bruto; ib. X, 13. reditum ad vestitum confectae victoriae reservate. confectio autem huius belli est D. Bruti salus; ib. XIV, 1. Cominius autem — tametsi ignoscite mihi, iudices; Fr. B. VI, 58.

2. **nach Adjectiven und Zahlwörtern**: ideo quod prima illa res ad meum officium pertinet, duas autem reliquas vobis populus Romanus imposuit; Sex. Rosc. 36. de luxuria purgavit Erucius ...; nihil autem umquam *cuiquam* debuit; ib. 39. quod innocens, si accusatus sit, absolvi potest ...; utilius est autem absolvi innocentem quam ..; ib. 56. quod alia testibus integra reservari velim, multa autem ... praetermittenda existimem; Verr. I, 103. ut civitates ... numquam postea deficerent, pleraeque autem ... in amicitia perpetuo manerent; ib. II, 2. rapiebat ... quantum a quoque volebat Apronius, omnibus autem locis aratores ... querebantur; ib. III, 29. cum a multis quaterna (medimna), etiam quina exigerentur, multis autem ... ne paleae quidem ... relinquerentur ..; ib. 114. annona .. pretium nisi in calamitate fructuum non habet .... totae autem res rusticae eius modi sunt, ut ..; ib. 227. tenuit hoc institutum in turibulis omnibus, quaecumque in Sicilia fuerunt; incredibile est autem quam multa et quam praeclara fuerint; ib. IV, 46. quarum (urbium) una est ea ... Insula .... altera autem est urbs Syracusis, cui nomen Achradina est .... tertia est urbs, quae ... Tycha nominata est .... quarta autem est, quae ... Neapolis nominatur; ib. 119. quia nihil est victoria dulcius, nullum est autem testimonium victoriae certius quam ..; ib. V, 66. ut simulacrum Cereris unum ... e sacrario Catina convellendum ... curaverit, alterum autem Henna ex sua sede ... sustulerit; ib. 187. altera pars ... per mihi brevis ... fore videtur, altera autem ... perspicio quantum in agendo difficultatis ... sit habitura; Cluent. 2. reliquit hunc annos XV natum, grandem autem et nubilem filiam; ib. 11. cum haberet ex Novia infantem filium, alter autem eius filius ... apud matrem educaretur ..; ib. 27. incendebat eius amentiam infesta ... filio mater Habiti; magni autem illi sua interesse arbitrabantur ..; ib. 44. homines sapientes ... non liquere dixerunt; non nulli autem severi homines ... se superioribus suis iudiciis constare putabant oportere; ib. 76. quibus (legibus) nos tenemur, ceteri autem sunt ordines liberati; ib. 151. qua in oratione non nulli aliquando digni maiorum loco reperiuntur, plerique autem hoc perficiunt, ut ..; leg. agr. II, 1. quintum genus est parricidarum .... postremum autem genus est ..., quod proprium Catilinae est; Catil. II, 22. Q. Metellus ... opprimet hominem ...; reliquis autem de rebus constituendis ... iam ad senatum referemus; ib. 26. cum hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infinitae caedi restitisset,

tantum autem urbis, quantum flamma obire non potuisset; ib. III, 25. cum multi pari dignitate fiant, unus autem primum solus possit obtinere ..; Muren. 18. peritus ideo haberi nemo potest, quod ...; difficilis autem res ideo non putatur, quod ..; ib. 28. magna res, magna dignitas, summa autem gratia; ib. 29. omnes ... ad Murenam se statim contulerunt. magna est autem comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio; ib. 53. versabitur ... in agris vastitas; omni autem in sede ac loco ferrum flammamque metuemus; ib. 85. omnis erit aetas mihi ad eorum erga me merita ... recolenda. hodierno autem die nominatim a me magistratibus statui gratias esse agendas; sen. 31. erant qui deos immortalis ... reditum meum dicerent comprobasse; non nulli autem illam rem ad illam rationem ... revocabant, qui ..; dom. 15. ut meliore simus loco ...; deteriore autem statu ut simus ..; har. resp. 61. ut alii dicerent animos ... morte restingui, alii autem tum mentis ... vigere; Sest. 47. quem tu propter commune odium in bonos oderas, in posterum autem propter omnium spem ... timebas; Vatin. 25. huic homini ego fortasse et pauci deos propitios, plerique autem iratos putabunt; Cael. 42. ** gravissima autem in istum civem suum Gaditani senatus consulta ||convicia, al.|| fecerunt; Balb. 41. ut (undae) ad alios accedant, ab aliis autem recedant; Planc. 15. multi communes obtrectatores ... multa finxerunt; nihil est autem tam volucre quam maledictum; ib. 57. sic mecum semper egisti, te .... nihil autem me novi ... dicere, nonne etiam est illa testis oratio, quae ..? ib. 74. supplex erat rex ...; nihil autem erat illo blandius, nihil hoc benignius; Rab. Post. 5. si quid mihi humanitus accidisset — multa autem impendere videntur praeter naturam etiam; Phil. I, 10. non intermittebas quasi donum aliquod cotidie adferre rei publicae; maximum autem illud, quod ..; ib. 32. quod enim verbum in istis litteris est non plenum humanitatis ...? omne autem crimen [tuum] est, quod ..; ib. II, 9. quis vero audivit umquam — nullius autem salus curae pluribus fuit — de fortunis Varronis rem ullam esse detractam? ib. 104. dies enim adfert ... magnas saepe clades; certus autem dies non ... consiliis exspectari solet; ib. III, 2. est enim ... illud ornamentum dignitatis. tantus autem est consensus municipiorum ..., ut ..; ib. 13. erimus profecto liberi brevi tempore; iucundiorem autem faciet libertatem servitutis recordatio; ib. 36. equidem ... nihil praetermittam, quod .... hodierno autem die ... ad spem libertatis exarsimus; ib. IV, 16. apud antiquos Rulli ..., recentiore autem memoria superior Africanus; ib. V, 48. haec sententia .. sic per triduum valuit, ut .... hodierno autem die ... remissior senatus fuit; ib. VI, 3. quid est enim aliud tumultus nisi perturbatio tanta, ut maior timor oriatur? ... gravius autem tumultum esse quam bellum hinc intellegi potest, quod ..; ib. VIII, 3. quorum ... alterum (i. e. mortem) effugere nemo potest: turpis autem fuga mortis omni est morte peior; ib. 29. huius industriam maxime quidem vellem ut imitarentur ei, quos oportebat; secundo autem loco, ne alterius labori inviderent; ib. 31. quibus geram morem ... ceteris autem ... veniam ... dandam puto; ib. 32. erat enim ... in sermone omnium; tantum autem aberat a bello, ut ..; ib. X, 14. pulchra autem haec fama continget civitati, si ..; Fr. A. III, 19. quod summa re publica non haesit ||summam laesit||, id ||sed|| ab illo ipso tr. abiectum est, bonum autem quod summa re publica manet, in ..; ib. B. VI, 6. videbar mihi videre alios intrantis, alios autem exeuntis; ib. IX, 1.

3. **nach Pronomina**: a. **persönliche**: *α.* erste Person: ego: „immo" inquit „abs te satis accipiam; ego autem tibi satis non dabo"; Quinct. 45. erit tum consul Hortensius ..., ego autem aedilis; Verr. a. pr. 37. mancipes a civitatibus pecunias extorserunt; ego autem ... (pecuniam) mancipibus dedi; ib. III, 175. vestra admurmuratio facit, Quirites, ut agnoscere videamini qui haec fecerint; ego autem nomino neminem; imp. Pomp. 37. quid est quod ... de perficiendi facultate dubitemus? ego autem quicquid est in me studii ..., id ... tibi ... polliceor ac defero; ib. 69. moleste enim fortasse tulerat ...: 'ego autem illa recitata esse non moleste fero; Cluent. 142. hic sua putat interesse se re ipsa ... defendi; ego autem mea existimo interesse me ... (non) videri esse superatum; ib. 149. qui (superiores consules) aditum huius loci ... fugerunt ...; ego autem ... hoc in loco dicam; leg. agr. II, 6. at id C. Rabirius ... antea falsum esse docuit: ego autem, si mihi esset integrum, susciperem hoc crimen; Rabir. 18. negas esse eiusdem severitatis ...; ego autem has partis lenitatis ... semper egi libenter, illam vero gravitatis ... personam non appetivi; Muren. 6. atque hic tu et reprehendis me ... et irasceris; ego autem non modo tibi non irascor, sed ne reprehendo quidem factum tuum; Sulla 50. itaque dum ego absum, eam rem publicam habuistis, ut ...; ego autem ... rem publicam esse nullam putavi; Quir. 14. in quo cum multa sunt indigna, tum ... . ego autem .. *quoniam* ... ea (voce) nunc uti cogor in eorum periculis depellendis, eis potissimum vox haec serviat, quorum ..; Sest. 2. favebant, gaudebant .... ego autem ... tantum esse in homine sceleris ... numquam putavi; ib. 22. quod quisque dixit, me id dixisse dicunt; ego autem ... non aspernor: Planc. 35. stare enim omnes debemus tamquam in orbe aliquo rei publicae .... ego autem Cn. Pompeium ... —: ego eum non tuear, quem ..? ib. 93. si interfici Caesarem voluisse crimen est, vide .... ego autem ... quod bene cogitasti aliquando, laudo; Phil. II, 34. quas (sententiolas) videtur ille peracutas putare: ego autem qui intellegeret quid dicere vellet adhuc neminem inveni; ib. III, 21. ut quibuscum bellum gereretur possetis taciti cogitare. ego autem vos hortor .., ut ... legatorum reditum exspectetis animo aequo; ib. VI, 15. rursus iam me irasci fortasse dices. ego autem sine iracundia dico omnia; ib. VIII, 19. qui hunc honorem statuae nemini tribuendum censuit nisi ei, qui ...: ego autem ... sic interpretor sensisse maiores nostros, ut ..; ib. IX, 3. „vide", inquit „ne veteranos offendas" .... ego autem veteranos tueri debeo; ib. XI, 37. quousque sententias dicemus veteranorum arbitratu ...? ego autem ... non tam veteranos intuendos nobis arbitror, quam ...; ib. 39. — mihi, me: „viderint" inquit „ista officia viri boni: de me autem ita considerent"; Quinct. 55. illud, opinor, concedent, ... gratiosum (procuratorem) fuisse. mihi autem ad vincendum satis est fuisse procuratorem; ib. 68. quod a ceteris forsitan ita petitum sit ut dicerent, ut ...: a me autem ei contenderunt, qui ..; Sex. Rosc. 4. credo te negaturum ...; mihi autem hoc perarduum est demonstrare; Verr. III, 166. quae temptata iam et coepta sunt ab isto, a me autem pervestigata et cognita; ib. V, 174. quid est facilius, quam de eo, qui confitetur, iudicare? mihi autem difficile est satis copiose de eo dicere, quod ..; Tull. 2. mihi quidem ||Quirites, que|| apud vos de meis maioribus dicendi facultas non datur .... de me autem ipso ||ipso autem|| vereor ne adrogantis sit apud vos dicere; leg. agr. II, 2. mihi videntur certi homines ... vos universos ... vituperaturi; mihi autem .. omnia potius perpetienda esse duco, quam ..; ib. 6. ut ... non etiam alienissimos defendamus. mihi autem cum Murena ... vetus amicitia est; Muren. 8. ne quis forte vestrum miretur quid haec mea oratio ... velit ...; mihi autem hoc propositum est ..; Sest. 31. si tantum modo mihi necesse esset contra Laterensem dicere, tamen id ipsum esset ... molestum .... mihi autem non id est in hac re molestissimum ..; Planc. 5. quod

te esse in re publica liberum es gloriatus, id ...: quod me autem negasti, in eo ..; ib. 91. nullum monimentum clarius Ser. Sulpicius relinquere potuit quam .... mihi autem .. gratior illi videtur ... aënea statua futura; Phil. IX, 13. — nos: qui metus erat tunicatorum illorum! ... nos autem ... iam non hospites, sed peregrini nominabamur; leg. agr. II, 94. hic tamen vivit ...: nos autem ... satis facere rei publicae videmur, si ..; Catil. I, 2. solos sapientis esse ... reges; nos autem, qui sapientes non sumus, fugitivos, exsules, hostis; Muren. 61. qui enim bellum cum re publica gerunt, hunc diem non exspectabant; nos autem tum ... in senatum non vocabamur; Phil. V, 1.

β. zweite Person: tu: quod (testimonium) recita. tu autem ... paulisper exsurge; Cluent. 168. in ista ipsa rogatione, quam se Fidulius negat scivisse, tu autem ... auctoritatem amplexeris; dom. 81. an ego ... non significarem dolorem meum? tu autem, Laterensis, ... nunc easdem (lacrimas meas) vis invidiosas videri; Planc. 77. sunt quaedam, quae honeste non possum dicere; tu autem eo liberior, quod ..; Phil. II, 47. colonos novos ascribi posse rescripsi. tu autem insolentia elatus ... Casilinum coloniam deduxisti; ib. 102. — tibi, te: si hoc idem ... M. Marcello dixissem, iam mihi consuli ... senatus ... manus intulisset. de te autem, Catilina, cum quiescunt, probant; Catil. I, 21. honos tali ||talis|| populi Romani voluntate paucis est delatus ac mihi ...; de te autem homines quid sentiant in honore experti sumus; Vatin. 10. P. Clodius ... cum se gravissime ... iactaret ..., non pertimescebam .... tibi autem, Balbe, respondeo primum precario; Cael. 27. — vos, vobis: hunc tu in hac causa testem, Verres, habebis .... vos autem, iudices, putare debetis ..; Verr. III, 98. hunc praesentem eis adfecit honoribus, quos habuit amplissimos; vos autem absens orat atque obsecrat, ut ..; Font. 14. a vobis, qui nihil de me credidistis, ut eam voluntatem ... retineatis, peto; a vobis autem, quos leviter immutatos esse sentio, parvam exigui temporis usuram bonae de me opinionis postulo; leg. agr. III, 2. itaque non optimus quisque ... deligitur. vos [autem] in privatis minimarum rerum iudiciis testem diligenter expenditis; Flacc. 12. quos enim hostis haec familia contempsit, numquam eosdem testis pertimescet; vobis autem est confitendum, si ..; ib. 58. nunc demum intellego P. Clodii insulam esse venalem ...; vos autem ... ad tempus eius mendacium vestrum accommodavistis; Cael. 17. cum de me ea senatus consulta absente facta sint ..., quae ..., vos autem sempiternas foedissimae turpitudinis notas subieritis? Piso 41. accessit consul hortator ... . vos autem, patres conscripti, non tam immemores vestrorum gravissimorum decretorum videbamini, quam ..; Phil. XII, 2.

γ. Reflexivum: cuius rei putat iste rationem reddi non posse, quod ipse tabulas averterit, se autem habere argentarii tabulas, in quibus ..; Caecin. 17. in Aebutium hoc dicit, armatos homines fuisse; de se autem hoc praedicat ..; ib. 25.

b. **Possessiva:** meus: cum ... rogatu sociorum ... populi Romani, meorum autem necessariorum, nomen hominis audacissimi detuli; Verr. I, 15. felix, ut sibi quidem videbatur, mea autem sententia, qui rei publicae sit hostis, felix esse nemo potest; Phil. II, 64. quod confido equidem consules designatos ... esse facturos ...; mea autem festinatio non victoriae solum avida est; ib. III, 2.

noster: nuntiatur piratarum esse navis in portu Odysseae ...; nostra autem classis erat in portu Pachyni; Verr. V, 87. ita nationes multae ... metu concitabantur. noster autem exercitus ... nimia longinquitate locorum ... commovebatur; imp. Pomp. 23. hac ex disciplina nobis illa sunt .... nostri autem illi ... aiunt ..; Muren. 63. est enim haec condicio liberorum populorum ...; nostrum est autem ... ferre modice populi voluntates; Planc. 11.

vester: quae (causa) ... varietatis minus habebit; vestra autem auctoritate ... dignissimum est, iudices ..; Verr. III, 10.

c. **Demonstrativa:** hic: alter plurimarum palmarum vetus ... gladiator habetur, hic autem nuper se ad eum lanistam contulit; Sex. Rosc. 17. condemnari eum oportere, qui primus in iudicium adductus esset; huic autem patronos propter Chrysogoni gratiam defuturos; ib. 28. deinde a quibusdam Syracusanis admonetur: hi autem quidam erant adfines istius; Verr. II, 36. domo eius emigrat .... . eum autem inimicissimi Sthenii domum suam statim invitant, ut ...; hi autem erant inimici Agathinus ... et Dorotheus; ib. 89. mala est haec quidem ... [maximorum peccatorum, huius autem et iniquitatis et inertiae confessio, non] defensio criminis; ib. III, 176. pugna erat equestris Agathocli regis in tabulis picta; his autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur; ib. IV, 122. Cleomenes ... includit se domi ... . huius autem praeclari imperatoris ita erat severa domi disciplina, ut ..; ib. V, 93. dicere omnes ..., minime esse mirandum, si ... tanta ... calamitas esset accepta. haec autem istius vituperatio ... confirmabatur eorum sermone, qui ..; ib. 101. hunc omnium superiorum, huius autem omnis, qui postea fuerint, auctoritatem dico secutos; Font. 1. quamquam mihi semper frequens conspectus vester multo iucundissimus, hic autem locus ad agendum amplissimus ... est visus, tamen ..; imp. Pomp. 1. dicendum est enim de Cn. Pompei singulari ... virtute; huius autem orationis difficilius est exitum quam principium invenire; ib. 3. ut initia illa rerum gestarum magna ... virtuti (eius), haec autem extrema, quae nuper acciderunt, ... fortunae tribuenda esse videantur; ib. 10. fuit enim profecto quibusdam summis viris quaedam ad amplitudinem ... divinitus adiuncta fortuna; de huius autem hominis felicitate ... hac utar moderatione dicendi, .. ut ..; ib. 47. cum illi, in quem dicitur, damnatio omne ignominiae periculum iam abstulerit ..., hic autem, pro quo dicimus, nihil possit offensionis accipere sine acerbissimo animi sensu; Cluent. 10. confecit tabulas diligentissime Cluentius; haec autem res habet hoc certe, ut ..; ib. 82. Sulla maximis opibus, ... clientibus plurimis; haec autem apud Iunium parva et infirma; ib. 94. cum ille verbum omnino in hac ipsa causa nullum facere potuerit, huic autem accusatores viva matre deesse non possint; ib. 167. nunc, Quirites, illa prima ||prima illa|| comitia tenetis ...; hic autem tribunus plebis ... tributa, quae vestra erant, sustulit; leg. agr. II, 27. *ab intestinis malis* ... est cavendum. hisce autem *malis magnum praesidium vobis* maiores *vestri reliquerunt*; Rabir. 34. nunc intellego, si iste ... in Manliana castra pervenerit, neminem tam stultum fore qui non videat coniurationem esse factam .... hoc autem uno interfecto intellego hanc rei publicae pestem paulisper reprimi, non in perpetuum comprimi posse; Catil. I, 30. eundem .. dixisse fatalem hunc annum esse ad interitum huius urbis .... hanc autem Cethego cum ceteris controversiam fuisse dixerunt, quod ..; ib. III, 10. [atque illae tamen omnes dissensiones ... eius modi fuerunt, ut ....] in hoc autem uno post hominum memoriam maximo ... bello ... ita me gessi .., ut ..; ib. 25. exportari aurum non oportere ... senatus ... iudicavit; huic autem barbarae superstitioni resistere severitatis ... fuit; Flacc. 67. cum ad occasum interitumque rei publicae Catilina in castris, in his autem templis ac tectis dux Lentulus esset constitutus; Sulla 33. neque ullum amplexari otium (convenit) quod abhorreat a dignitate. huius autem otiosae dignitatis haec fundamenta sunt ..; Sest. 98. cum .. ipse (conlega) nudus in convivio saltaret: in quo ... ne tum quidem fortunae rotam pertimescebat.

hic autem ... iacebat in suorum Graecorum foetore atque vino; Piso 22. reliquum est, ut iam illum natura ipsius consuetudoque defendat, hunc autem haec eadem coarguat ||coarguant||; Milo 36. ceterae (res) duce te gestae magnae illae quidem, sed tamen multo magnoque comitatu: huius autem rei tu idem es et dux et comes; Marcell. 11 saepe spero fore huius adulescentis ornandi ||hortandi|| ... nobis ... potestatem; hoc autem tempore ita censeo decernendum ..; Phil. V, 45.

iste: cum hic filius adsiduus in praediis esset ..., iste autem frequens Romae esset; Sex. Rosc. 18. (dominus) intelleget secum esse actum pessime, istum autem summo supplicio dignum existimabit; Verr. III, 119. Tertia illa ... maximas in istius castris effecisse dicitur turbas ...: iste autem Hannibal ... sic hanc Tertiam dilexit, ut ..; ib. V, 31. si eius modi esse haec duo foedera ... doceo, ut Tauromenitanis nominatim cautum ... sit foedere, NE NAVEM DARE DEBEANT ..., istum autem contra foedus .. Tauromenitanis imperasse; ib. 50. sic ille adfectus ... perbrevi postea est mortuus: iste autem homo Venerius ... de bonis illius in aede Veneris argenteum Cupidinem posuit; ib. 142. hanc sextulam illa mercedem isti esse voluit adsiduitatis ...; iste autem hac sextula se ansam retinere omnium controversiarum putat; Caecin. 17. eius (M. Flacci) domus eversa et publicata est: in qua porticum post aliquanto Q. Catulus de manubiis Cimbricis fecit. ista autem fax ac furia patriae ... uno eodemque tempore et clarissimi viri mortui monumenta delebat et meam domum cum Flacci domo coniungebat; dom. 102.

ille: ita fit, ut ego, qui tela depellere ... debeam, tum id facere cogar, cum etiam telum adversarius nullum iecerit; illis autem id tempus impugnandi detur, cum ..; Quinct. 8. cum is, qui petere debet ..., quantum commodum est aufert, ille autem, unde ablatum est, iudicio suum recuperare nullo modo potest; Verr. III, 35. nisi vehementius homini minatus essem ..., tabularum mihi potestas facta non esset. ille autem insanus ... libellum mihi dat, in quo ..; ib. IV, 149. simul ab isto (Cleomenes) donis ... multis devinciebatur. illo autem tempore iste ... uxorem eius parum poterat animo soluto ... secum habere; ib. V, 82. homines enim in proeliis, non in conviviis, belli fortunam periclitari solent: in illa autem calamitate non Martem fuisse communem, sed Venerem possumus dicere; ib. 132. qua re permagnam initis a nobis gratiam, cum ...; illud autem miror ... cur ..; Caecin. 79. Oppianicus ... M. Aurium ... interficiendum .. curavit; illi autem, qui erant ad propinquum investigandum ... profecti, litteras Larinum ... mittunt ..; Cluent. 23. Larino profugit .... post illam autem fugam ... numquam inermem se inimicis committere ausus est; ib. 25. petit Oppianicus, ut sibi Sassia nubat ...; illa autem non admiratur audaciam; ib. 27. Oppianicus autem orare hominem coepit, ut sibi rationem ostenderet iudicii corrumpendi. ille autem ... negavit quemquam esse in civitate praeter se, qui id efficere posset; ib. 69. hic tribunus plebis modestus, prudens ...: ille autem acerbus, criminosus, popularis homo ac turbulentus; ib. 94. nemo est istorum tam misericors qui illum non ad Manlium quam ad Massiliensis ire malit; ille autem, si me hercule hoc, quod agit, numquam antea cogitasset, tamen latrocinantem se interfici mallet quam exsulem vivere; Catil. II, 16. praetores ... ad me vocavi, rem exposui ...; illi autem ... sine ulla mora negotium susceperunt; ib. III, 5. nostra igitur laudatio ... obsignata ||consignata|| creta est; in illo autem testimonio ... ceram esse vidimus; Flacc. 37. qui tum ... hominibus omnia timentibus tacendo loqui ... videbantur: illi autem ... tribunum popularem a se alienare nolebant; Sest. 40. in qua tua cogitatione nos, qui te oderamus, vix dolorem ferebamus, illi autem, quibus eras in deliciis, vix risum tenebant; Vatin. 20. Dyrrachini profugisse noctu crepidatum imperatorem indicaverunt; illi autem (milites) statuam istius persimilem ... deturbant; Piso 93.

is: te legatum ita Lampsaci tractatum esse ..., ut ... paene incenderere, eius autem rei duces ... fuisse, quos scribis; Verr. I, 85. quae (civitas) publice legatos qui istum laudarent miserit; eius autem legationis principem ... iuratum dicere audistis ..; ib. II, 13. quod idem pecunias eis ... faenori dabat; ea autem faeneratio erat eius modi .., ut ..; ib. 170. solere aiunt reges barbaros ... pluris uxores habere, eis ||his, is|| autem uxoribus civitates attribuere hoc modo ..; ib. III, 76. ab his solis (iste) amatur; eius autem legationis, quae ad istum laudandum missa est, princeps est Heius; ib. IV, 15. di ablati, fana vexata, nudatae urbes reperiuntur; earum autem rerum nullam sibi iste ... defendendi facultatem reliquit; ib. 104. multa praetermittam; ad ea autem, quae dicturus sum, reficite vos; ib. 105. maiores nostri facile patiebantur, haec esse apud illos quam plurima: apud socios, ut..., apud eos autem, quos vectigalis ... fecerant, tamen haec relinquebant, ut ..; ib. 134. ut ei sacra facerent quot annis, cuius opera ...; eius autem familiae dies festos tollerent, per quam ..; ib. 151. ut eum per illos dies nemo extra illum locum videre posset; in eum autem ipsum locum aditus erat nemini, nisi qui ..; ib. V, 30. fundum proscripsit; eum autem emptum habebat cum socio Cn. Acerronio; Tull. 16. Caecina .. qua potuit ad eum fundum profectus est ...: eius autem fundi extremam partem oleae directo ordine definiunt; Caecin. 22. castra sunt in Italia ...; eorum autem castrorum imperatorem ... in senatu videmus; Catil. I, 5. ut ad urbem quam primum cum exercitu accederet; id autem eo consilio, ut ..; ib. III. 8. cum ea, quae leviter dixerat, vobis probare volebat, eos [autem], qui circum iudicium stabant, audire nolebat; Sulla 31. nihil esse in vita magno opere expetendum nisi laudem ..., in ea autem persequenda ... omnia pericula ... parvi esse ducenda; Arch. 14. dicere se filium senatorem populi Romani sibi velle adoptare; id autem scire et videre omnis ..; dom. 37. non prius hanc civitatem amittebant, quam erant in eam recepti, quo ...; id autem ut esset faciundum ... tecti et aquae et ignis interdictione adigebantur ||faciebant||; ib. 78. intueri potestis eos, qui... rem publicam adflictam excitarint ..., maestos ...; eos autem, qui omnia divina et humana violarint ..., alacris laetosque volitare; Sest. 1. eosdem .. praeclare dicere aiebat, sapientis omnia sua causa facere ...; eos autem, qui dicerent dignitati esse serviendum ..., insanire dicebat; ib. 23. foedus fecerunt cum tribuno plebis palam, ut ...; id autem foedus meo sanguine ici ||ictum sanciri|| posse dicebant; ib. 24. qui (populus) ita vehementer eos, qui populares habentur, respuat, eos autem, qui ei generi adversantur, honore dignissimos iudicet; ib. 114. erat enim munus Scipionis dignum et eo ipso et illo Q. Metello ...; id autem spectaculi genus erat, quod ... omni genere hominum celebratur; ib. 124. cuius prima aetas dedita disciplinae fuit eisque artibus, quibus ...: eis autem [fuit] amicitiis maiorum natu, quorum ..; Cael. 72. cum ... arma in templum Castoris ... comportarentur, id autem templum ... a coniuratorum reliquiis ... armis teneretur; Piso 23. si curationem et quasi dispensationem regiam suscepisset; id autem [facere] non poterat nisi dioecetes; Rab. Post. 28. eam sibi viam ipse patefecit ad opes suas amplificandas, quam .... eius autem filii longissime diversa ratio est; Phil. V, 49. f. hic; Verr. II, 89.—1. Sex. Rosc. 64. Muren. 72.

idem: apud eosdem iudices reus est factus, cum his duobus praeiudiciis iam damnatus esset; ab isdem autem iudicibus, qui Fabriciorum damnatione

de Oppianico iudicarant, locus ei primus est constitutus; Cluent. 59.

ipse: rem esse praeclaram ..., ipsum autem Heraclium hominem esse maiorem natu, non promptissimum; Verr. II, 36. quicquid ab eo peteretur, iudicem de sua cohorte daturum, ipsi autem nullius actionem rei se daturum; ib. 66. huius fornix in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatam ab se provinciam prospicit; ib. 154. lectica octophoro ferebatur ...; ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo; ib. V, 27. cum ad te Valentini venissent ..., Tertia illa tua ... erat in omnium conspectu; ipsis autem Valentinis ... tantis de rebus responsum dedisti, cum esses cum tunica pulla et pallio; ib. 40. hoc eo facit, ut ille ... libenter ... abesset, ipse autem ... paulo solutiore animo .. secum illam haberet; ib. 82. tam diu ... classem iste praetor diligens vidit, quam diu convivium eius flagitiosissimum praetervecta est; ipse autem ... tum se .. in conspectum nautis paulisper dedit; ib. 86. cum se in Italiam recepisset ..., Italiae duo maria maximis classibus ... adornavit, ipse autem ut Brundisio profectus est, ... totam ad imperium populi Romani Ciliciam adiunxit; imp. Pomp. 35. qua (facultate liberalitatis) usus multas sibi tribus ... adiunxit; ipse || *ipsa* || autem in Gallia ut nostri homines desperatas iam pecunias exigerent aequitate ... perfecit; Muren. 42. ea nunc renovata inlustriora videntur, quam si obscurata non essent. ipsa autem patria, di immortales! dici vix potest quid caritatis ... habeat! Quir. 4. ut ille (Pompeius) ... ab illis ... sibi cavendum putaret; ipse autem Caesar ... erat ad portas; Sest. 41. cum ... orabat, ut se contra suum patrem ... defenderem .... ipse autem amore ardens confirmabat || confirmavit || ... se in exsilium iturum; Phil. II, 45. epulantur milites; ipse autem se ... obruit vino; ib. III, 31. tam diu .. ut obtineat dum M. Brutus C. Cassius ... provincias obtinebunt .... „ipse autem ut quinquennium“ inquit „obtineam“; ib. VIII, 27.

d. **Relativum**: quibus aliquid .. reliqui fuerit ..., eos ... remansisse ...; quibus autem iste nihil reliqui ... fecerat, eos ... profugisse; Verr. III, 121. illud (signum) Flamininus ita ex aede sua sustulit, ut ...; quod autem est ad introitum Ponti, id ..; ib. IV, 130. qui ius civile contemnendum putat, is ..., qui autem interpretes iuris vituperat ..., de hominibus ... detrahit; Caecin. 70. nunc si quem Cn. Lentuli aut L. Gellii libertus furti condemnarit, is ...; quos autem ipse L. Gellius et Cn. Lentulus, duo censores, ... furti ... nomine notaverunt, ei ..; Cluent. 120. reperietis eos, qui sine repulsa consules facti sunt, diuturno labore ... esse factos ...; qui autem anno suo petierunt || petierint, al. ||, sine repulsa non esse factos; leg. agr. II, 3. legem Semproniam esse de civibus Romanis constitutam; qui autem rei publicae sit hostis, eum civem nullo modo esse posse; Catil. IV, 10. quod hostes alienigenae .. oppressi serviunt ..., qui autem ex numero civium ... hostes patriae semel esse coeperunt, eos ..; ib. 22. vos [autem] ... testem diligenter expenditis ...; qui autem dicit testimonium ex nostris hominibus, ut se ipse sustentat! Flacc. 12. quae de causa pro mea consuetudine breviter ... dixi .., ea ...; quae autem remota a mea || † firme a me, al. || ... consuetudine ... locutus sum, ea ..; Arch. 32. altera (pars) me deposcere ..., altera timide defendere ... putabatur. qui autem me deposcere videbantur ..; sen. 33. nam qui ea, quae numquam cara ... duxit, animo aequo rei publicae causa deserit, nullam benevolentiam ... declarat; qui autem ea relinquit rei publicae causa, a quibus cum summo dolore divellitur, ei patria cara est; dom. 98. qui ea, quae faciebant ..., multitudini iucunda volebant esse, populares, qui autem ita se gerebant, ut sua consilia optimo cuique probarent, optimates habebantur; Sest. 96. qui populares erant, ... populi iudiciis atque omni significatione florebant ...; qui autem adversabantur ei generi, graves et magni homines habebantur; ib. 105. haec qui pro virili parte defendunt, optimates sunt ...; qui autem praecipue suis cervicibus tanta munia ... sustinent, hi semper habiti sunt optimatium principes; ib. 138. nam si qui voluptatibus ducuntur ..., missos faciant honores ...; qui autem bonam famam bonorum ... expetunt, aliis otium quaerere debent ..., non sibi; ib. 139. quas enim huius actiones probatas bonis esse dicis, in eas plurimis verbis testimonium dixisti, quicum autem eius causam periculumque coniungis, eum summis laudibus extulisti; Vatin. 41. de dignitate M. Caelius notis ac maioribus natu ... tacitus facile ipse respondet; quibus autem propter senectutem ... non aeque est cognitus, ei sic habeant; Cael. 3. quod is, qui fecit, ... fatetur; est enim rex; qui autem dictus est adiutor fuisse ..., iudicio est liberatus; ib. 23. duas Gallias qui decernit consulibus duobus, hos retinet ambo: qui autem alteram Galliam ..., tamen alterum retinet; prov. cons. 17. nam qui pecuniam dissolvit, statim non habet id, quod reddidit; qui autem debet, is retinet alienum; Planc. 68. nam laetari omnis ... de communi omnium salute sentio; quod autem summae benevolentiae est ..., cum id ... tam diu praestiterim, quam diu ..; Marcell. 34. eos vero veteranos, qui pro re publica arma ceperunt ..., etiam commodis augere debeo; qui autem quiescunt ..., in magna gloria ... ponendos puto; Phil. XI, 37. censeo ..., quae praemia militibus promisimus nos ... tributuros, ea vivis ... persolvenda; qui autem ex eis, quibus illa promissa sunt, pro patria occiderunt, eorum parentibus ... eadem tribuenda censeo; ib. XIV, 35. f. 1. Font. 2.—4. Muren. 28. — qui nachgestellt: f. 1. Sest. 101. Planc. 68. — autem im folgenden Theil nach qui: f. 1. Caecin. 79. Catil. III, 9. Flacc. 45. 62. dom. 46.—2. Cluent. 151. leg. agr. II, 1. Vatin. 25.—3, a, *a.* me; Verr. V, 174. tu; dom. 81.—c. ille; Vatin. 20. ipse; Verr. II, 154.—4. Sulla 39. Planc. 53. Phil. II, 27.—5. dom. 132. (vgl. II. dom. 104).

4. **nach Verben**: „pro me pugnabit L. Philippus ..., aderunt autem homines nobilissimi“; Quinct. 72. cum postea quid futurum esset ignorares, accidere autem multa possent; ib. 83. ita fit, ut adsint propterea, quod officium sequuntur, taceant autem idcirco, quia periculum vitant; Sex. Rosc. 1. nos iudicio perfundere, accusare autem eos ipsos, a quibus mercedem accepisti; ib. 80. postulabant homines nobilissimi ... nostrae civitatis ...; postulabant autem pro homine miserrimo; ib. 119. ego causam sic agam ..., ut .... habeo autem certam viam atque rationem, qua ..; Verr. a. pr. 48. videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios et verberari; ib. III, 66. cum esset medimnum HSxv, venissent autem decumae medimnum $\overline{\text{III}}$; ib. 90. est enim modius lege HS IIS aestimatus: fuit autem te praetore ... HS II; ib. 174. patella grandis ..., patera ..., turibulum. *erant* autem haec omnia antiquo opere et summo artificio facta; ib. IV, 46. in quibus (litteris publicis) ostendunt omnia, quae dixi ablata esse, perscripta ...; perscripta autem hoc modo; ib. 140. non nullae (mulieres) ex eo numero in convivium adhibebantur palam .... erant autem convivia non illo silentio praetorum populi Romani; ib. V, 28. mihi .. optandum || optatum || illud est, in hoc reo finem accusandi facere ...; deliberatum autem est, si res opinionem meam ... fefellerit, ... eos persequi, ad quos ..; ib. 183. cum facit ipsa familia vim || vi || ..., id dolo malo fieri necesse est; cum autem rationem init, ut ea fiat, familia ipsa non facit, fit autem dolo malo eius; Tull. 28. cum pecunia Caesenniae ... deberetur, eam porro in praediis conlocari maxime expediret, essent autem praedia, quae mulieri maxime convenirent; Caecin. 16. omnino ad probandum utram-

que rem videam infirmam ... esse, ad dicendum autem in altera videar mihi aliquid reperire posse; ib. 64. tulit hoc commune dedecus familiae ... graviter filius; augebatur autem eius molestia cotidianis querimoniis ... sororis; Cluent. 16. erat illo tempore infirma valetudine Habitus; utebatur autem medico non ||medico|| ignobili; ib. 47. accusabat P. Cannutius ...; accusabat autem ille quidem Scamandrum verbis tribus VENENUM ESSE DEPREHENSUM; ib. 50. illum esse liberum, teneri autem nostrum ordinem; ib. 144. venit .. mihi in mentem ..., Tiberium et Gaium Gracchos plebem in agris publicis constituisse ...; non sum autem ego is consul, qui ... nefas esse arbitrer Gracchos laudare; leg. agr. II, 10. introduxi Volturcium sine Gallis .... tum ille dixit .... introducti autem Galli ... dixerunt; Catil. III, 9. Volturcius vero subito litteras proferri ... iubet ...: atque ibi ... Lentulus ... signum et manum suam cognovit; erant autem [scriptae] sine nomine; ib. 12. etenim quae de scripto aguntur, scripta sunt omnia ...; quae consuluntur autem, minimo periculo respondentur; Muren. 28. dimidium eius, quo Pompeius erat usus, imperavit. num potuit parcius? discripsit ||descripsit|| autem pecuniam ad Pompei rationem; Flacc. 32. qui negare noluit esse in eo numero Sullam ..., dicere autem falsum non ausus est, nescire dixit; Sulla 39. cum vero etiam litteris studere incipit ..., tum est Epicureus .... habet autem magistros non ex istis ineptis, qui ..; sen. 14. multa monumenta vestri in me beneficii permanebunt. in referenda autem gratia hoc vobis repromitto ..; Quir. 24. denique (Q. Metellus) videbatur ea condicione tam fortis fuisse, ut ...; erat autem res ei cum exercitu C. Marii invicto; Sest. 37. eas res gesseram, quarum .... erat autem mihi contentio non cum victore exercitu, sed ..; ib. 38. civis erat expulsus is, qui rem publicam ... defenderat ...; erat autem expulsus sine iudicio; ib. 53. qui ... ita magistratus annuos creaverunt, ut consilium senatus rei publicae praeponerent sempiternum, deligerentur autem in id consilium ab universo populo; ib. 137. adulescentem inlustri ingenio ... accusari ab eius filio, quem ..., oppugnari autem opibus meretriciis; Cael. 1. atque ego idem ... quin criminibus ... diligentissime respondeam non recuso. sunt autem duo crimina, auri et veneni; ib. 30. itaque, quod maxime petendum est, a vobis idcirco non peto .., ne ...: est autem petendum ne oderitis ingenium; Balb. 19. Graecus facilis ... nimis pugnax contra imperatorem populi Romani esse noluit . est autem hic, de quo loquor, non philosophia solum ... perpolitus; poëma porro facit ita festivum ..., nihil ut fieri possit argutius .... devenit autem seu potius incidit in istum eodem deceptus supercilio; Piso 70. admoneri me satis est; admonebit autem nemo alius nisi rei publicae tempus; ib. 94. ut quod velint faciant, promittant autem quod rogentur; Planc. 16. qui te incautum fortasse nunc tuo loco demovere potuerunt, providentem autem et praecaventem numquam certe *de*movebunt; ib. 53. armis fuit ... dimicandum ...; vinci autem improbos a bonis fateor fuisse praeclarum, si finem tum vincendi viderem; ib. 88. egenti et roganti hic infelix pecuniam credidit, nec tum primum .... in dando autem et credendo processit longius; Rab. Post. 5. quis enim erat civium qui sibi solutam P. Clodii praeturam sine maximo rerum novarum metu proponeret? solutam autem fore videbatis, nisi ..; Milo 34. ac de his tamen legibus ... saltem queri possumus ... quaero autem quid sit cur ... quisquam vestrum ... bonis tribunis plebis leges malas metuat; Phil. I, 25. eum iracundum audio esse factum. video autem quam sit odiosum habere eundem iratum et armatum; ib. 27. credo enim vos ... gloriam concupisse. est autem gloria laus recte factorum; ib. 29. quem ego magis fecisse illam rem sum admiratus quam facturum putavi, admiratus autem ob eam causam, quod ..; ib. II, 27. materia facilis est in te et in tuos dicta dicere. vide autem quid intersit inter te et avum tuum; ib. 42. et domi quidem causam amoris habuisti ||habuit||, foris etiam turpiorem .... productus autem in contionem a tribuno plebis cum respondisses ..; ib. 78. si bellum omittimus, pace numquam fruemur. est autem vestri consilii ... in posterum quam longissime providere; ib. VII, 19. satis multa cum Fufio ac sine odio omnia, nihil sine dolore. credo autem, qui generi querellam moderate ferat, aequo animo laturum amici; ib. VIII, 19. qui quamquam adflictus luctu non adest, tamen ...; est autem ita adfectus, ut ..; ib. IX, 12. nunc quod agitur agamus: agitur autem liberine vivamus an mortem obeamus; ib. XI, 24. hinc si Brutus erit traductus ad aliud bellum, Graeciam certe amiserimus. est autem etiam de Brundisio ... providendum; ib. 26. vos autem ... de imponendis, non de accipiendis legibus cogitare (videbamini). auxerat autem meam quidem spem ..., quod ..; ib. XII, 2. sed credunt improbis ..., credunt suis. sunt autem fortes illi quidem, sed ..; ib. 29. quid vero magis vituperandum quam id facere, quod non liceat? licet autem nemini contra patriam ducere exercitum; ib. XIII, 14. decerno igitur eorum trium nomine quinquaginta dierum supplicationes .... est autem fidei pietatisque nostrae declarare fortissimis militibus quam memores simus; ib. XIV, 29. vgl. 2. Verr. IV, 46. V, 66.

5. **nach Adverbien** (adverbielle Casus f. 1): in quo constitit Naevium ex edicto non possedisse .... omnino autem bona possessa non esse constitui; Quinct. 89. nam statim Chrysogonus et ipse ad eos accedit et .... usque adeo autem ille pertimuerat, ut ..; Sex. Rosc. 26. ut ea (provincia) restitui in antiquum statum nullo modo possit, vix autem ... aliqua ex parte recreari aliquando posse videatur; Verr. a. pr. 12. tum vero ... maximo clamore suam populus Romanus significavit voluntatem. nunc autem homines in speculis sunt; ib. 46. ab hominibus ... disciplina lenissimis, porro autem populi Romani condicione sociis; ib. I, 81. quoniam summam ... iniuriarum vobis .. non possum expromere || exponere ||, singillatim autem de unius cuiusque incommodo dicere infinitum est ..; ib. III, 53. ut temporibus illis ... ager araretur omnis ...; nunc autem ne post abitum quidem huius importunissimae pestis quisquam reperiretur qui sua voluntate araret; ib. 125. qui si quo publice proficisceris, ... navigia praebentur; privatim autem nec proficisci quoquam potes nec ..; ib. V, 45. cum tot res sint, quae ...: primum generis antiquitas ...; tum autem continuae praeturae; Font. 41. quoniam auctoritas quoque in bellis administrandis multum ... valet, certe .... vehementer autem pertinere ad bella administranda quid hostes ... existiment; imp. Pomp. 43. haec postulo: primum id, quod aequissimum est, ut ne quid huc praeiudicati adferatis ...; tum autem ..., (ut) ad extremum exspectetis; Cluent. 6. ad hominis egentis, audacis ..., tum autem iudicis, Staieni familiaritatem se applicavit; ac primum Scamandro reo tantum datis muneribus perfecerat, ut ...; post autem ... acrioribus saluti suae remediis subveniendum putavit; ib. 66. 67. ipsa paulisper ... Larini est commorata; postea autem quam appropinquare huius iudicium ei nuntiatum est, confestim huc advolavit; ib. 192. iubent venire agros Attalensium ...; post autem agros in Hispania; leg. agr. I, 5. illi autem ... occulte ad pontem Mulvium pervenerunt .... eodem autem ... multos fortis viros eduxerant; Catil. III, 5. deinde item arcessitus [illegible] L. Statilius ...; tardissime autem Lentulus venit [illegible] atque ille primo quidem negavit; post autem [illegible] quanto ... surrexit, quaesivit a Gallis ..; ib. 11 [illegible] primum Sittius .. L. Iulio C. Figulo consulibus pro

fectus est .... tum autem ... praediis venditis aes alienum eiusdem est dissolutum; Sulla 56. civis eius, cui princeps senatus, tum autem ordines omnes ... testimonium huius ... imperii conservati dedissent; dom. 132. tum censorem ... simulacrum Concordiae dedicare pontifices ... prohibuerunt, post autem senatus ... aram tollendam ... censuit; ib. 137. quia pacis est insigne et otii toga, contra autem arma tumultus atque belli; Piso 73. dolebam .. et acerbe ferebam .... nunc autem vester .. conspectus ... recreat mentem meam; Planc. 2. qui autem tibi venit in mentem redigere in memoriam nostram ...? tam autem eras excors, ut ..; Phil. II, 18. quo ille nuntio audito ... repente concidit. post autem ... non profectus est, sed profugit paludatus; ib. V, 24. huius magnitudini animi ... tempestas est oblata formidolosissimi temporis. tum autem inlustratur consulatus, cum gubernat rem publicam ...: magis autem necessarium ... nullum tempus umquam fuit; ib. VII, 7.

6. **nach Conjunctionen:** cum: quae .. omnia, cum qui contra pugnent video, ... impendere videntur ...: cum autem ad te, C. Aquili, oculos animumque rettuli ..; Quinct. 47. hoc ego, cum attendo qua prudentia sit Hortensius, dicturum esse eum non arbitror: cum autem antea dixisse audio ..; ib. 63. primum temporibus hibernis ad magnitudinem frigorum ... hoc sibi remedium compararat .... cum autem ver esse coeperat ..; Verr. V, 27. cum illorum actionem causae considero, non video quid impudentius dici possit, cum autem vestram in iudicando dubitationem, vereor ..; Caecin. 4. videtis igitur, hoc uno verbo UNDE significari duas res ||res duas||, et ex quo et a quo. cum autem eo restitui iubet, ita iubet, ut ..; ib. 88. iam populus cum eum vendit, qui miles factus non est, ... iudicat non esse eum liberum, qui ...; cum autem incensum vendit, hoc indicat ..; ib. 99. quis est qui se, cum contra me ferebatur, inisse suffragium confiteatur? cum autem de me eodem ... comitiis centuriatis ferebatur, quis est qui non profiteatur se adfuisse? Sest. 109. an erit haec optio ... tua, ut, cum Clodianas operas ... videris, Milonem dicas ... obsedisse rem publicam, cum autem ad talis viros veneris, non andeas civem singulari virtute ... vituperare? Vatin. 40. cuius prima aetas dedita disciplinae fuit eisque artibus, quibus .... cum autem paulum iam roboris accessisset aetati ..; Cael. 73. cum ... tam multos et bonos viros eius honori viderem esse fautores, capiebam ... voluptatem ...: cum autem audirem meos .. inimicos ... huic accusationi esse fautores ..., dolebam; Planc. 1. adversi raedarium occidunt; cum autem hic de raeda ... desiluisset ..; Milo 29. cum Brundisium ... vitavissem, ... veni Syracusas .... cum autem me ex Sicilia ad Leucopetram ... venti detulissent, ab eo loco conscendi; Phil. I, 7. maius igitur a D. Bruto beneficium populus Romanus ... exspectat, quam .... cum autem omnis servitus est misera, tum vero intolerabilis est [servire] impure; ib. III, 12. cum idem supplicium minatur optimis civibus ..., laudare videtur ...; cum autem illam pulcherrimi facti memoriam refricat, tum ... invidiam aliquam in me commoveri putat; ib. 18. cuius (libertatis) quidem ego quoad potui ... conservator fui: cum autem id facere non possem, quievi; ib. 28. certum agminis locum tenebant barbari sagittarii. cum autem erat ventum ad aedem Concordiae, gradus complebantur; ib. V, 18. quo die ... caedis initium fecisset a me; sic enim statuerat; cum autem semel gladium scelere imbuisset ..; ib. 20. s. 4. Tull. 28. — nach cum im folgenden Theil: s. 1. Sex. Rosc. 18. 64. Verr. I, 71. 92. II, 74. IV, 6. V, 8. Cluent. 61. 67. 167. leg. agr. II, 52. Rabir. 20. [Fla]cc. 61. sen. 4. 22.— 2. Verr. III, 114. Cluent. 27. ... III, 25. Muren. 18.— 3, a, β. vos; Piso 41. ... ib. 1... [ips]us; Verr. I, 15.— c. hic; Cluent. 10. 167. ... iste; Sex. Rosc. 18. ille; Verr. III, 35. is; Sulla 31. Piso 23.— 4. Quinct. 83. Verr. III, 90. Caecin. 16. Planc. 53.

nach etsi im folgenden Theil: s. 1. Muren. 72. ne: qua re qui in bello propter hostium metum deliquerat, amplior ei ... supplicii metus est ... constitutus; ne autem nimium multi poenam capitis subirent, idcirco illa sortitio comparata est; Cluent. 128.

nach quamquam im folgenden Theil: s. 3, c. hic; imp. Pomp. 1.

nach quia im folgenden Theil: s. 2. Verr. V, 66.—5. Piso 73.

quod: ego incolumitati civium ..., ille praesenti dignitati potius consulebat. quod autem habebat uterque quid sequeretur, idcirco ..; Phil. II, 38. ne de iocis quidem respondebo, quibus me in castris usum esse dixisti .... quod autem idem maestitiam meam reprehendit, idem iocum, magno argumento est ..; ib. 40. s. 3, a, *a*. me; Planc. 91. — nach quod im folgenden Theil: s. 1. imp. Pomp. 70. Cluent. 79. Muren. 18. dom. 15. Planc. 74. Scaur. 12.—2. Sex. Rosc. 36. Verr. I, 103.—3, d. Catil. IV, 22.

nach quoniam im folgenden Theil: s. 1. Planc. 92.— 5. Verr. III, 53.

nach ut im folgenden Theil: s. 1. Sex. Rosc. 88. Verr. V, 121. 169. Caecin. 57. Cluent. 112.— 2. Verr. II, 2. V, 187. (har. resp. 61). Sest. 47.— 3, c. hic; imp. Pomp. 10. Milo 36. ille; Quinct. 8. is; Verr. IV, 151. ipse; Verr. V, 82.—4. Sex. Rosc. 1. Sest. 137. Planc. 16.—5. Verr. a. pr. 12. III, 125.

7. **nach Interjection:** ecce: praeclare se res habebat .... ecce autem repente eadem illa vetera consilia pecunia maiore repetuntur; Verr. a. pr. 17. cupiebam animi dolorem voltu tegere et taciturnitate celare. ecce autem ... nuntiatur mihi tantam isti gratulationem esse factam, ut ..; ib. 21. impetum in eas tabulas facio, in quibus .... ecce autem nova turba atque rixa; ib. IV, 148. Cleomenes autem ... totos dies in litore ... perpotabat. ecce autem repente ... nuntiatur piratarum esse navis in portu Odysseae, ib. V, 87. filia ... in ... fratris manibus ... lacrimis consenescebat. ecce autem subitum divortium, quod ..; Cluent. 14.

II. **Ausruf:** qui illius maeror erit! quae utriusque lamentatio! quanta autem perturbatio fortunae atque sermonis, quom ||quod|| ..; Muren. 89. o rem, quam homines soluti ridere non desinant, tristiores autem sine maximo dolore audire non possint! dom. 104. invectus est copiosius multo in istum et paratius Dolabella quam nunc ego. hic autem iratus quae dixit, di boni! Phil. II, 80. L. fratrem exspectat .... ille autem ... ex gladiatore imperator * quas effecerit strages, ubicumque posuit vestigium! ib. III, 31. quid erat aliud nisi denuntiare populo Romano servitutem? quod autem eius iter Brundisium! quae festinatio! quae spes, nisi ad urbem ... exercitum maximum adduceret? qui autem dilectus centurionum! ib. V, 22. qui primus Antonii ... crudelitatem ... avertit. unius autem diei quot et quantae virtutes ... fuerunt! ib. XIV, 25. vgl. I, 3, c. ipse; Quir. 4.—d. Flacc. 12.—III, A, 2. Phil. XI, 11.

III. **Frage:** A. **Directe:** 1. **nach Substantiven:** Aristaeus ... una cum Libero patre apud illos eodem erat in templo consecratus. Iovem autem Imperatorem quanto honore in suo templo fuisse arbitramini? Verr. IV, 129. aditus omnis hominibus ... clausus fuit ||est|| .... contagio autem ista servilis belli cur abs te potius ... praedicatur? ib. V, 7. num suas secum mulierculas sunt in castra ducturi? quem ad modum autem illis carere poterunt ...? quo autem pacto illi Apenninum ... perferent? Catil. II, 23. quod minimum specimen in te ingenii? ingenii autem? immo ingenui hominis ac liberi; Piso fragm. 2. deridebor, si mentionem tensarum fecero ...: sine tensis autem quid potero dicere? Planc. 83. num quis testis Postumum appellavit? testis autem? num accusator? Rab. Post. 10. si me ut sceleratum a te conservatum putarem.

quo modo autem tu de re publica bene meritus esses, cum tot sceleratos incolumi dignitate esse voluisses? Ligar. 19. vgl. I, 1. imp. Pomp. 33.

2. **nach Adjectiven**: opifices ... quid est negotii concitare, in eum praesertim, qui nuper summo cum imperio fuerit, summo autem in amore esse ... non potuerit? Flacc. 18. an vero ... privilegium pertimui ne ... nemo intercederet? tam inops autem ego eram ab amicis? dom. 58. de exercitu dicam breviter, ut cetera .... alieno autem a te animo fuit quo modo? ||fuit. quo modo?|| Deiot. 24. quod si esset beneficium, numquam ... tantam essent gloriam consecuti. quale autem beneficium est, quod te abstinueris nefario scelere? Phil. II, 5. quid Bestiam? qui consulatum ... se petere profitetur .... quam absurdum autem, qui praetor fieri non potuerit, petere eum consulatum? ib. XI, 11. s. 5. Cluent. 167. — vgl. I, 2. Planc. 74.

3. **nach Pronomina**: a. **persönliche**: *α*. erste Person: quid igitur pugnas? ... quid a nobis autem ... refertur? Quinct. 44. quid tu istum roges, Laeli, qui ...? quid ego autem defensor rogem? Flacc. 23. ceteros pudeat, si qui se ita litteris abdiderunt, ut ...: me autem quid pudeat, qui tot annos ita vivo .., ut ..? Arch. 12. — vgl. I, 3, a, *α*. ego; Planc. 93.

β. zweite Person: tantane vobis inopia videor esse amicorum, ut ...? vobis autem tanta inopia reorum est, ut ..? div. Caec. 50. erant enim tum censores legibus facti .., quibus ... poenae legibus erant constitutae; te autem praetore quis censor .. legem metueret? Verr. II, 139. qua re non dubito quo animo iudex huius criminis esse debeas .... vobis autem, iudices, quid hoc indignius ... videri potest? ib. IV, 71. quae vis est, qua abs te hi iudices ... coërceantur? vos autem, iudices, quam ob rem ... tam pauci de hominum fortunis sententiam fertis? Cluent. 147. acerbum omnino genus iudicii, sed tamen, si vel sua vel ea, quae maxime esset cuique coniuncta, tribus ederetur, vix recusandum. tu autem, Laterensis, quas tribus edidisti? Planc. 38. hanc tu, P. Dolabella ... potuisti aequo animo tantam dignitatem deponere? tu autem, M. Antoni, ... unum illum diem ... non omnibus his mensibus ... anteponis? Phil. I, 31. vide ne illa causa fuerit appellandi mei, quod .... tu autem, omnium stultissime, non intellegis ..? ib. II, 29. ubi est septiens miliens, quod est in tabulis, quae sunt ad Opis? ... tu autem quadringentiens sestertium ... quonam modo ... debere desisti? ib. 93. nescis heri quartum in circo diem ludorum Romanorum fuisse? te autem ipsum ad populum tulisse, ut quintus praeterea dies Caesari tribueretur? ib. 110. rursus igitur vis nudatum illum ... videri. vos autem, patres conscripti, si M. Brutum [. . .] prodideritis, quem tandem civem umquam ornabitis? ib. X, 7.

γ. Reflexivum: cur mihi tam diu potestas dicendi datur? quid sibi autem illi scribae ... volunt? Cluent. 147.

b. **Demonstrativa**: hic: quid mihi ad defendendum dedisti, bone accusator? quid hisce autem ad suspicandum? Sex. Rosc. 58. nos hunc Heracliensem, multis civitatibus expetitum, in hac autem legibus constitutum, de nostra civitate eiciemus? Arch. 22.

ille: qui enim periculo carere possumus in tanta hominum ... audacia? ille autem homo ... quae de se exspectat iudicia graviora quam amicorum suorum? Phil. III, 25.

is: depelli de loco necesse est eum, qui deiciatur; id autem accidere ei qui potest, qui omnino in eo loco ... numquam fuit? Caecin. 49. nihil a me arbitror praeteritum, sed aliquid ad extremum causae reservatum. id autem quid ||aliquid|| est? Deiot. 35. at scurrae filium appellat .... is autem humilitatem despicere audet cuiusquam || cuiusque ||, qui ex Fadia || ea die, al. || sustulerit liberos? Phil. XIII, 23.

ipse: itaque ei concursus fiebant undique .... ipse autem triumphus quam ob rem ... gratissimus populo Romano fuit? Verr. V, 66. veri simile non est, ut ... hunc ... ab se dimitteret. ipse autem Sittius ... is homo est ..., ut hoc credi possit? Sulla 58. sin ei tanta consuetudo ... non erat, quae cum servis potuit familiaritas esse tanta? ipsius autem veneni quae ratio fingitur? Cael. 58.

c. **Relativum**: videtisne ... dominos contionum omni odio notari, quibus autem consistere in operarum contionibus non liceat, eos omni populi Romani significatione decorari? Sest. 127. — im folgenden Theil: s. 2 Flacc. 18. — 4. Milo 49.

d. **Interrogativa**: ecquis: „multi obviam prodierunt de provincia decedenti“ [consulatum petenti], [solet fieri:] eccui autem non proditur [revertenti]? Muren. 68.

quis, qui: quid est enim Sicilia, si ... aratorum ... nomen exstinxeris? quid autem potest esse in calamitate residui quod non ad miseros aratores ... pervenerit? Verr. III, 226. qui quia Cleomenem in defendendo filio laeserat, nudus paene est destitutus. quid erat autem quod quisquam diceret aut defenderet? ib. V, 110. quid umquam Habitus in se admisit, ut hoc tantum ab eo facinus non abhorrere videatur? quid autem magno opere Oppianicum metuebat, cum ..? Cluent. 167. an ut ... ad causam novum crimen accederet? quod autem tempus veneni dandi illo die? ib. possum ego satis in Cn. Pompeium umquam gratus videri? ... quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabor? sen. 30. quid tibi necesse fuit ... sacrificium, quod alienae domi fieret, invisere? quae autem te tanta mentis imbecillitas tenuit, ut ..? dom. 105. quod sacrificium tam vetustum est quam hoc, quod ...? quod autem tam occultum quam id, quod ..? har. resp. 37. quae regio orave terrarum erat latior in qua non regnum aliquod statueretur? quis autem rex erat, qui ..? Sest. 66. quorum ego furori nisi cessissem, in Catilinae busto vobis ducibus mactatus essem. quod autem maius indicium exspectatis nihil inter vos et Catilinam interfuisse, quam quod ..? Piso 16. nobilis urbis atque plenas fateris ab hostibus esse captas. quibus autem hostibus? ib. 91. quae enim umquam Plancii vox fuit contumeliae potius quam doloris? quid est autem umquam questus, nisi cum ..? Planc. 34. quid optabas? nimis urgeo ...; ad me revertar: isdem in armis fui. quid autem aliud egimus, Tubero, nisi ut ..? Ligar. 10. cuius enim maleficii tanta ista poena est, ut dicere ... auderet se publicis operis disturbaturum ... domum? quis autem umquam tanto damno senatorem coëgit? Phil. I, 12. quid est aliud hortari adulescentis, ut ...? quam autem ad pestem furor tribunicius impelli non poterit? ib. 22. haec tu ... ausus es vituperare? quis autem meum consulatum praeter te ... qui vituperaret inventus est? ib. II, 11. at etiam ausus es — quid autem est quod tu non audeas? — ... dicere ..; ib. 16. quis enim meum in ista societate gloriosissimi facti nomen audivit? cuius autem, qui in eo numero fuisset, nomen est occultatum? ib. 25. qui tum inde reditus aut qualis? prius in ultimam Galliam ex Aegypto quam domum. quae autem domus? ib. 48. quid cupide a senatu ... fiebat, cum tu ... tecum de senatus auctoritate agi (non) passus es? quid autem agebatur nisi ne ..? ib. 52. omnia denique, quae postea vidimus — quid autem mali non vidimus? — ... uni accepta referemus Antonio; ib. 55. quod si non metuis viros fortis ..., tui te ... diutius non ferent. quae est autem vita dies et noctis timere a suis? ib. 116. servabant auspicia reges; quae hic consul ... neglexit .... quis autem rex umquam fuit tam insignite impudens, ut ..? ib. III, 10. quis enim hoc adulescente castior? ... quis autem illo, qui male dicit, impurior? ib. 15. videte quam despiciamur omnes, qui sumus e municipiis, id est, omnes plane: quotus enim quisque nostrum non est? quod autem municipium non con-

temnit is, qui ..? ib. „nulla contumelia est, quam facit dignus." ... an quam facit is, qui cum dignitate est? quae autem potest esse maior? ib. 22. ut nihil nisi de pernicie populi Romani cogitaret. quod autem praesidium erat salutis ... vestrae, si ..? ib. IV, 4. domum recipere legatum hostium ... hominis est nihil de dignitate, nimium de periculo cogitantis. quod autem est periculum? ib. VIII, 29. quid ergo agunt nunc tot exercitus nisi ut obsidione Brutus liberetur? qui autem hos exercitus ducunt? ib. X, 15. at non est integrum: constituta legatio est. quid autem non integrum est sapienti, quod restitui potest? ib. XII, 5. quid enim revocante ... senatu properet dimicare? quid autem hoc iniustius quam nos ... de pace decernere? ib. 9. omniane bonis viris, quae facere possunt, facienda sunt? etiamne, si turpia ...? quid autem turpius ... quam contra senatum ... exercitum ducere? ib. XIII, 14. quid ingemiscis [hostem] Dolabellam? quid? te non intellegis ... hostem iudicatum? quid est autem .. quod gemas hostem Dolabellam iudicatum a senatu? ib. 23. reditum ad vestitum confectae victoriae reservate. confectio autem huius belli est D. Bruti salus. quae autem est ista sententia, ut in hodiernum diem vestitus mutetur, deinde ..? ib. XIV, 2. f. 1. Catil. II, 23. — 3, a, *a*. Quinct. 44. Flacc. 23. — *γ*. — b. hic; Sex. Rosc. 58.

4. **nach Verben**: quid poterat tam ‖ iam, al. ‖ esse suspiciosum? neutrumne ‖ autem? neutrum, al. ‖ sensisse? ausum autem esse quemquam, se in id conclave committere? Sex. Rosc. 64. placet ita geri magistratus ...? cur non ... disceditis? voltis autem istorum audacias ... resecare? Verr. III, 208. quid tandem erat quod ea nocte consequi posset, amitteret autem, si postridie Romam mane venisset? Milo 49. auguratus petitionem mihi te concessisse dixisti ... . quo .. tempore me augurem ... nominaverunt ..., tu nec solvendo eras nec ... . poteras autem eo tempore auguratum petere, cum in Italia C. Curio non esset? Phil. II, 4. quod, quaeso, adhuc a me est tributum Hirtio ornamentum? ... deceptum autem Caesarem a me dicere audes? ib. XIII, 41. male dicere autem? immo vero domo principem vi et metum continere; Fr B. XV, II, 8. f. 3, d. quis; Verr. V, 110. Planc. 34. Phil. II, 116. XIII, 23.

5. **nach Adverbien**: quando iste sententiam dicere audebit aut poterit? quando autem homo tantae luxuriae ... nisi Februario mense aspirabit in curiam? Verr. II, 76. auderesne dicere interdictum esse de hominibus armatis; hic autem hominem armatum unum fuisse? Caecin. 62. quae deinde interceptio poculi? cur non de integro autem ‖ [autem] ‖ datum? Cluent. 167. cur ... in eius legione miles fuisti, cum ...? cur autem praetor te inimicum paternum in consilium vocavit? Flacc. 77. quod ille, si esset tibi inimicissimus, numquam tamen dixisset ... . qui autem Domitio poterat esse amicus, qui tibi esset inimicus? Deiot. 25. hoc vero ne P. quidem Clodius dixit umquam ... . qui autem tibi venit in mentem redigere in memoriam nostram ..? Phil. II, 18. cur eos habes in loco patrui? ... cur autem ea comitia non habuisti? ib. 99. habetis nobilitatem generis gloriosam. qui autem evenit, ut tibi † Iulia natus ignobilis videatur, cum ..? ib. III, 17. at quae mandata! qua adrogantia ...! cur autem ea legatis nostris dabat, cum ..? ib. VIII, 24. si Ser. Sulpicio casus mortem attulisset, dolerem ... . nunc autem quis dubitat quin ei vitam abstulerit ipsa legatio? ib. IX, 5. quid egit nisi uti falsam proditionis a se suspicionem depelleret? unde autem ista suspicio est? ib. XII, 6. putes Censorinum dicere aut Ventidium ... . cur autem nolint potentis esse ... nobilissimos viros? ib. XIII, 26.

B. **indirecte**: suspicor de tuorum iudicum manifesto periurio dici ... . qua re autem de eis dici suspicer haec causa est, quod ..; har. resp. 36. cupio videre qui id audeat dicere. quid autem agatur cum aperuero, facile erit ..; Phil. V, 6.

IV. **Bedingung**: 1. **nach Substantiven**: quod si fieri non poterat, ut plus quam decem medimna ex iugero exararent, medimnum autem ex iugero decumano dari oportebat ..; Verr. III, 113. si ad verba rem deflectere velimus, consilium autem eorum, qui scripserunt, ... relinquamus; Caecin. 51. ambulationis postis nemo umquam tenuit in dedicando: simulacrum autem aut aram si dedicasti, sine religione loco moveri potest; dom. 121. quod si Afris ... agris stipendioque multatis virtute adipisci licet civitatem, Gaditanis autem officiis, ... foedere coniunctis hoc idem non licebit ..; Balb. 41. bellum contra Antonium sua sponte suscepit. decernendi enim tempus nondum erat: bellum autem gerendi tempus si praetermisisset, videbat ..; Phil. VIII, 5. f. 4. si; Phil. III, 14.

2. **nach Adjectiven:** (u. nihil): sin erat eius modi causa, ut Staienus nummos se accepisse negare non posset, nihil autem erat periculosius ... quam ad quam rem accepisset confiteri, non est ..; Cluent. 85. subinvisum ... Postumi nomen, propter opinionem pecuniae ..., auris refersit istis sermonibus. verum autem .. si scire voltis ..; Rab. Post. 41. quod si duodecim tabulae nocturnum furem quoquo modo, diurnum autem, si se telo defenderet, interfici impune voluerunt, quis est qui ..? Milo 9.

3. **nach Pronomina**: vos: vgl. III, A, 3, a, *β*. Phil. X, 7.

hic: si quas tabulas profers, in eis quae habes quo modo habeas scriptum non est, horum autem temporum ... tabulas omnino nullas profers, nonne ..? Verr. IV, 36. si quidem illa ... se ipsa cruciavit, hic autem idem illud effecit per alieni corporis ... cruciatum; Cluent. 32.

ille: vgl. I, 3, c. ille; Catil. III, 16.

is: et sine amore ... et sine invidia iudicabunt. id autem etiam si tum ad te ... non pertinebit, nunc certe pertinet esse te talem, ut ..; Marcell. 30.

ipse: si quis unum aliquem fundum quavis ratione possideat, ipsum autem dominum patiatur cetera praedia tenere, is ..; Quinct. 85. quid? ... si inconstanter nomen suum misit in hoc iudicium per egentissimos testis, ipsa autem nihil queri vere de iniuriis potest, tamenne ..? Flacc. 5 (3. 38).

qui: si ... quid erit eius modi, ut non exstet auctor, qui *autem* audierit .. ita neglegens vobis esse videbitur, ut ..; Planc. 57.

quis: plerisque aratoribus nihil omnino superfuisse, si cui quid autem ... remissum sit, id fuisse ..; Verr. III, 103. si quis ignobili loco natus ita vivit, ut nobilitatis dignitatem virtute tueri posse videatur, usque eo pervenit, quoad ...; si quis autem hoc uno nititur, quod sit ignobilis, procedit saepe longius, quam si ..; Cluent. 112.

4. **nach Conjunctionen**: si: annona porro pretium nisi in calamitate fructuum non habet, si autem ubertas in percipiundis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendundis; Verr. III, 227. quaero, venerit ea res in hoc iudicium necne: si non venit, quid attinet ...? si autem venit, quid attinuit ..? Tull. 38. quid erat quod iam Oppianicum ... quisquam timeret? ... si ‖ sin ‖ autem quod oderat Habitus inimicum, idcirco illum vita frui noluit, adeone erat stultus, ut ..? Cluent. 170. nam si ille consul, fustuarium meruerunt legiones ...: si autem militibus exquirendi sunt honores novi ..., ducibus autem ne referri quidem potest gratia, quis est qui ..? Phil. III, 14. haec si censueritis, ... libertatem ... recuperabitis; si autem lenius agetis, tamen eadem ... decernetis; ib. V, 34. rerum natura coget te necessario referre animum aliquando ad Dolabellam persequendum ... . si autem fieri posset, vel pluris te animos habere vellem, quos ..; ib. XI, 22. nobiscum nec animo certe est nec

corpore. si autem aut domi est aut non longe a domo, certe in Etruria est; ib. XII, 23.

sin: ne quid atrocius ... facere conetur; sin autem inimicissime ... contendere perseveret, se paratum esse ..; Quinct. 66. si voletis, etiam ... in suspicione latratote .... sin autem sic agetis, ut arguatis aliquem patrem occidisse ..; Sex. Rosc. 57. si enim taceo, vel maximam partem relinquo; sin autem dico, vereor ne ... plures laesos se esse putent; ib. 124. si lege (occisus est), bona quoque lege venisse fateor; sin autem constat, contra omnis ... leges ... occisum esse, bona quo iure ... venierint quaero; ib. 126. quae ut fierent, idcirco pugnatum esse arbitror .... sin autem id actum est ..., ut homines postremi pecuniis alienis locupletarentur ..; ib. 137. si id actum est, fateor me errasse ...: sin autem victoria nobilium ... emolumento rei publicae ... debet esse, tum ..; ib. 142. si pro patris huius hospitiis ... omnes huius hospites ... auderent libere defendere, satis copiose defenderetur; sin autem pro magnitudine iniuriae ... haec omnes vindicarent, consistere .. vobis ... non liceret; ib. 148. si tibi iudicium postulas dari ..., concedo, si id lege permittitur; sin autem de accusatione dicimus, concedas oportet eis, qui ..; div. Caec. 34. si dimisisset eo tempore quaestionem ..., absolutum iri Sopatrum videbat; sin autem hominem ... ita condemnasset ..., invidiam se sustinere tantam non posse arbitrabatur; Verr. II, 74. si honoris causa statuam dederunt, inimici non sunt ...; sin autem metu coacti dederunt, confiteare necesse est ..; ib. 150. nam si potest ista pecunia sine aratorum iniuria detrahi, populus Romanus habeat ...; sin autem ... aequum est ita solvi aratoribus, tuus apparitor ... de aratorum bonis praedabitur? ib. III, 182. id si impetrassent, tum ut ... testimonium ne quod dicerent; sin autem ea non reddidisset, tum ut in iudicio adessent; ib. IV, 113. si ... aequi iudicis has partis esse existimatis, ut ... sine ulla dubitatione credendum sit ...; sin autem in rebus iudicandis non minimam partem ... sapientia || sapientiam || iudicis tenet, *videte* ne ..; Font. 21. si enim sunt viri boni, me adiuvant ...; sin autem minus idonei, me non laedunt; Caecin. 3. hoc si ita statuetis, ... non erit cur ...; sin autem vim sine caede ... nullam intellegetis, statuetis ..; ib. 47. eum, si ingressum modo in praedium deieceris, restituas oportebit; sin autem ingredienti cum armata multitudine obvius fueris ..., non restitues; ib. 76. hoc si vos temere fecistis ..., recte isti studia vestra suis consiliis regere conantur; sin autem vos plus tum in re publica vidistis ..., aliquando isti principes ... parendum esse fateantur; imp. Pomp. 64. si quaesiveram quae inimicitiae Scamandro cum Habito *fuissent*, fatebatur nullas fuisse ...; sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Habiti venturum emolumentum fuisse, concedebat; Cluent. 52. illud statuamus, utrum quia censores subscripserint, ita sit, an, quia ita fuerit, illi subscripserint. si quia subscripserint, videte .... sin autem, quod subscriptum est, quia verum est, idcirco grave debet esse, hoc quaeramus ..; ib. 124. quod si hoc exemplum ex re militari ad animadversionem censoriam transferendum fuit, sortitione id ipsum factum esse oportuit; sin autem sortiri ad poenam ... minime censorium est, certe ... carpi paucos ... non oportet; ib. 129. consideres, ... utrum censorum iudicium grave velis esse an Egnatii: si Egnatii, leve est, quod censores de ceteris subscripserunt ...: sin autem censorum, hunc Egnatium ... censores in senatu ... retinuerunt; ib. 135. si scelus odistis, prohibete aditum matris a filii sanguine .... sin autem ... pudorem ... diligitis, levate hunc aliquando supplicem vestrum; ib. 200. ac, si est privatus ager Recentoricus, quid eum excipis? sin autem publicus, quae est ista aequitas ..? leg. agr. II, 57. vix molem istius invidiae, si in exsilium iussu consulis ieris sustinebo. sin autem servire meae laudi ... mavis, ... confer te ad Manlium; Catil. I, 23. quod si licet desinere ..., ego vero libenter desino; sin autem fuga laboris desidiam ... coarguit, nimirum haec causa est eius modi, quam ..; Muren. 9. quo loco si tibi hoc sumis, nisi qui patricius sit, neminem bono esse genere natum, facis, ut ...; sin autem sunt amplae et honestae familiae plebeiae ..; ib. 15. cuius competitores si nihil deliquerunt, dignitati eorum concessit, cum petere destitit; sin autem eorum aliquis largitus est, expetendus amicus est qui ..; ib. 57. nam si illa labes ... rei publicae suum ... tribunatum ... divina religione defenderit ..., alii interpretes religionum (nobis erunt) requirendi: sin autem vestra auctoritate ... ea ... rescinduntur, erit causa cur ..; dom. 2. si timuisse eos facis, qui discesserunt, concede non timuisse eos, qui remanserunt; sin autem sine eis, qui tum afuerunt, nihil decerni libere potuit ..., coeptum est ..; ib. 10. quod si non fuit (Romae), quid te audacius ...? sin autem is primus scivit ..., cur non iuret se Gadibus fuisse? ib. 80. si auctoritatem quaerimus ..., quanta est in adulescente auctoritas, ea ...; sin autem scientia est quaesita, quis erat minus peritus quam is, qui ...? ib. 118. ut, si ... in consulatu meo ... nihil nisi de salute meorum civium laborassem, tum mihi re publica aliquando restituta liceret frui; sin autem mea consilia patriae non profuissent, ut perpetuum dolorem ... sustinerem; ib. 145. qui si sensit quo scelere se devinxerit, non dubito quin sit miserrimus; sin autem id non videt, periculumest ne se stuporis excusatione defendat; har. resp. 5. nam si ipse orietur et nascetur ex sese, fortasse ... commovebor; sin autem est rivolus arcessitus ... ab ipso capite accusationis vestrae, laetabor; Cael. 19. iam enim ipse tecum, nulla persona introducta, loquor .... sin autem urbanius me agere mavis, sic agam tecum; ib. 36. si manebat tanta illa consuetudo Caelii ..., quid suspicionis esset, si ...? sin autem iam iam suberat simultas ..., hinc illae lacrimae nimirum; ib. 61. quod etiam si est factum, certe a Caelio non est .... sin autem est fictum, non illud quidem modestum ... est ... mendacium; ib. 69. si quo quisque loco nostrum est .. natus ..., hunc vitae statum usque ad senectutem obtinere deberet ...: sin autem multorum virtus ... rei familiaris copias consecuta est ..; Balb. 18. qui si nihil gesseras dignum honore, ubi exercitus? ... sin autem aliquid speraveras || sperare volueras || ..., quis te miserior? Piso 97. in quo illud primum debes putare, comitiis ... studium esse populi, non iudicium .... sin autem mavis illud esse iudicium, non tibi id rescindendum est, sed ferendum; Planc. 10. ut ... hominem, si pro fabro aut pro tectore emimus, ferre moleste solemus, si eas artis ... forte nesciverit, sin autem emimus quem vilicum imponeremus ..., nihil in eo nisi frugalitatem ... esse curamus, sic ..; ib. 62. hisce ego auxiliis salutis meae si idcirco defui, quia nolui dimicare, fatebor ...: sin autem, quo maiora studia in me bonorum fuerunt, hoc eis magis consulendum ... putavi, tu id in me reprehendis? ib. 89. si bene de me meritis gratum me praebeo, non desino ...; sin autem aliquando ... respicio etiam salutem ... meorum, certe ..; ib. 91. „si me rectis sensibus euntem di immortales ... adiuverint, vivam libenter; sin autem me aliud fatum manet, praecipio gaudia suppliciorum vestrorum"; Phil. XIII, 45.

authepsa, Selbstkocher: domus referta vasis Corinthiis et Deliacis, in quibus est authepsa illa, quam tanto pretio nuper mercatus est, ut, qui praetereuntes quid praeco enumeraret || praeconum numerare, al. ||, audiebant, fundum venire arbitrarentur; Sex. Rosc. 133.

avunculus, Oheim, Bruder der Mutter: I.

absolut: 1. cognoscit, al.: itaque, cum hanc eius .. audaciam .. cognosset avunculus illius adulescentis Oppianici, Cn. Magius, isque, cum gravi morbo adfectus esset || et ||, heredem illum sororis suae filium faceret, ... uxorem suam interrogavit, essetne praegnas; Cluent. 33.

dat, eripit: quid? avunculus tuus ... populo Romano dedit et potentissimorum hominum conlegiis eripuit cooptandorum sacerdotum potestatem? Fr. B. VII, 5.

dicit: L. Caesar, avunculus tuus ... qua gravitate sententiam dixit in sororis suae virum, vitricum tuum! Phil. II, 14.

2. (sum): dixit, aliam sententiam dicturum fuisse *se* ..., nisi propinquitate impediretur. ergo ille avunculus: num etiam vos avunculi, qui illi estis adsensi? Phil. VIII, 2. meminerant ... L. Caesarem fortem quidem illum et constantem senatorem, avunculum tamen; ib. XII, 18.

II. **nach Verben**: 1. adficio: s. I, 1. cognoscit.

neco: qui avunculum filii sui in servitute ac vinculis necaverit; Cluent. 125.

occido: domi suae ... avunculus huius iudicis nostri ..., M. Catonis, tribunus plebis M. Drusus occisus est; Milo 16.

praetereo: patrem tuum ... L. Philippus censor avunculum suum praeteriit in recitando senatu; dom. 84.

2. vivo cum: ne cum optimis fratribus, ne cum hoc T. Broccho, avunculo, ne cum eius filio, consobrino suo, ne nobiscum vivat? Ligar. 11.

III. **nach Adjectiv**: similis: vitrici te similem quam avunculi maluisti; Phil. II, 14.

IV. **nach Substantiven**: consulatus: mihi ..., avorum et avunculi sui consulatum si imitaretur, fortunatior videretur; Phil. I, 27.

mors: Cn. Domitium non patris interitus ..., non avunculi mors ..., sed mea auctoritas excitavit? Phil. II, 27.

tribunatus: utrius tandem tibi tribunatus minus probari potest, C. Cornelii an ... avunculi tui, Q. Catule? Fr. B. VII, 4.

avus, Großvater, Ahnherr: I. **Subject**: adoptat: maiorem sibi Insuber ille avus adoptavit; Piso fragm. 7.

constituit: L. ipse Metellus, avus huius, sanctissimos deos illo constituisse in || constituisse || templo videtur in vestro conspectu, iudices, ut salutem a vobis nepotis sui || nepoti suo || deprecarentur; Scaur. 46.

contionatur: s. II, 1. cognoso.

dicit: vide autem quid intersit inter te et avum tuum: ille sensim dicebat quod causae prodesset; tu cursim dicis aliena; Phil. II, 42. nam si dignitas significaretur in nomine, dixisset, credo, aliquando avus tuus se et consulem et Antonium; ib. 70.

est: fortissimum tibi patrem, sapientissimum avum, gravissimum socerum fuisse; Verr. a. pr. 52. — consul: non patrem tuum videras, non patruum, non avum, proavum, atavum audieras consules fuisse? Cael. 33. — eques: ut pater, ut avus, ut maiores eius omnes equites Romani fuerint; Planc. 32. — inimicus: quid enim habet turpitudinis Appium Claudium M. Scauro esse inimicum? quid? avus eius || avus || P. Africano non fuit? Scaur. 32. — nobilis: nihil illo contemptius, qui ... „at avus nobilis"; Phil. III, 16. — praetor: et proavus L. Murenae et avus praetor fuit et pater cum ... ex praetura triumphasset ..; Muren. 15.

facit: non statuit sibi quicquam licere, quod non patrem suum, non avum Q. Metellum [...] facere vidisset; Verr. III, 211.

persequitur: atque eo tempore huius avus Lentuli ... armatus Gracchum est persecutus; Catil. IV, 13.

praedicat: avus vero tuus .. P. Nasicae tibi aediliciam praedicaret repulsam; Planc. 51.

reviviscit: ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat; Piso 67.

videtur: s. constituit.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adduco: crudelem Castorem ..., qui nepos avum in capitis discrimen adduxerit; Deiot. 2.

armo: s. I. persequitur.

celebro: pater enim fuit equestri loco; avus nulla inlustri laude celebratus; Muren. 16.

cognosco: disertissimum cognovi avum tuum, at te etiam apertiorem in dicendo; ille numquam nudus est contionatus: tuum hominis simplicis pectus vidimus; Phil. II, 111.

habeo: quod si saltatorem avum habuisses neque eum virum, unde ..; Deiot. 28.

interficio: cum avum suum iussu consulis interfectum ... esse dixit; Catil. IV, 13. s. IV, 1. res.

memini: utinam, Antoni, avum tuum meminisses; Phil. I, 34.

2. **mit Präpositionen**: abduco ab: ille inimico servum remisit, tu ab avo abduxisti; Deiot. 31.

inerest inter: s. I. dicit; Phil. II, 42.

III. **nach Adjectiv**: dignus: ut Mediolanensi praecone, avo tuo, dignum esse videatur; Piso 62. quod idem fecit L. Philippus, vir patre, avo maioribusque suis dignissimus; Phil. III, 25.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: bona: atqui C. Atinius ... bona Q. Metelli ..., avi tui, Q. Metelle, et tui, P. Servili, et proavi tui, P. Scipio, consecravit; dom. 123.

consulatus: mihi ..., avorum et avunculi sui consulatum si imitaretur, fortunatior videretur; Phil. I, 27.

dies: s. res.

disciplina: imitari, Castor, potius avi mores disciplinamque debebas quam ..; Deiot. 28.

gloria: ut M. Aemilius cum sua dignitate omni, cum patris memoria, cum avi gloria sordidissimae ... genti ... condonetur? Scaur. 45.

imago: „est vero" inquam „notum quidem signum, imago avi tui, clarissimi viri, qui amavit unice patriam et civis suos"; Catil. III, 10.

institutum: qui de me non patris, avi, proavi, maiorum denique suorum omnium, sed Graecorum instituto contionem interrogare solebat; Sest. 126.

mores: s. disciplina.

prudentia: si [Glabrionis] patris vim et acrimoniam ceperis ad resistendum hominibus audacissimis, si avi [Scaevolae] prudentiam ad prospiciendas insidias ..; Verr. a. pr. 52.

res: ut omittam res avi tui prosperas, acerbissimum eius supremum diem malim quam L. Cinnae dominatum, a quo ille crudelissime est interfectus; Phil. I, 34.

servus: qui nepos ... avi servum corruptum praemiis ad accusandum dominum impulerit; Deiot. 2.

virtus: nihil ut a patris avique Africani praestabili insignique virtute ... deflexisset; har. resp. 41.

2. **Ablativ**: alqs: is cum amicus et socius populi Romani esset, amicissimo patre, avo maioribus ..; Verr. IV, 67. interfectus est ... C. Gracchus, clarissimo patre, avo, maioribus; Catil. I, 4.

avunculus: avunculus tuus, clarissimus vir, clarissimo avo, patre, maioribus ..; Fr. B. VII, 5.

3. **mit Präposition**: amicitia, societas cum: cuius cum patre, avo, maioribus societas nobis et amicitia fuisset; dom. 20.

auxiliarius, Hilfe leistend: cohors: res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis a propraetore una cohorte auxiliaria gesta; prov. cons. 15.

auxilium, Hilfe, Schutz, pl. Hilfsmittel; Hilfstruppen: I. **Subject**: cadunt: omnia alia

.. subsidia rei publicae, consilia, auxilia, iura ceciderunt; Flacc. 3.

deest: dixisti enim non auxilium mihi, sed me auxilio defuisse. ego vero fateor me, quod viderim mihi auxilium non deesse, idcirco me illi auxilio pepercisse; Planc. 86. nam profecto ... numquam, quo ceteri saepe abundarunt, id mihi ipsi auxilium meum defuisset; ib. 87. hisce ego auxiliis salutis meae si idcirco defui, quia nolui dimicare, fatebor, id quod vis, non mihi auxilium, sed me auxilio defuisse; ib. 89. L. Planci, consulis designati, varia et magna auxilia non desunt; Phil. XIII, 16.

est: sit apud vos modestiae locus, ... sit auxilium pudori; Muren. 87. nisi forte hoc dicturus es, ... eo tempore in me tibi parum auxilii esse vidisse; Fr. B. VIII, 6. — vacuum: ego sum ille consul ..., cui ... non curia, summum auxilium omnium gentium, ... umquam vacua mortis periculo atque insidiis fuit; Catil. IV, 2.

iuvant: et certe in armis ... auxilia sociorum, classes, commeatus multum iuvant, maximam vero partem quasi suo iure fortuna sibi vindicat; Marcell. 6.

student: hisce ego auxiliis studentibus atque incitatis uti me .. potuisse confiteor; Planc. 87.

vergit: ni Brutum conligassemus in Graecia et eius auxilium ad Italiam vergere quam ad Asiam maluissemus; Phil. XI, 26.

versantur: cives Romani ... omnia sua iura, commoda, auxilia, totam denique libertatem in vestris sententiis versari arbitrantur; Verr. V, 172.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adduco: TE VOLO CURARE, UT MIHI SINOPAE PRAESTO SIS AUXILIUMQUE ADDUCAS; leg. agr. II, 53.

adfero: tu periculorum indicia, tu salutis auxilia ad me et ad senatum attulisti; Flacc. 102.

adiungo: quod auxilium sibi se putat adiunxisse, qui cum altero rem communicavit; Sex. Rosc. 116. „cura ut omnium tibi auxilia adiungas, etiam infimorum“; Catil. III, 12.

amitto: habetis unius civitatis firmum auxilium amissum ac venditum pretio; Verr. V, 60.

antefero: num etiam in hac cotidiana .. vita splendorem tuum ..., consilium, auxilium, auctoritatem ... nobis aut ... cuiquam ex infimo ... antelaturus? Piso 64.

comparo: s. minuo; Muren. 84.

convello: cum (consul) cuncta auxilia rei publicae labefactari convellique videat; Rabir. 3.

expeto: quae (Italia) ab hoc auxilium absente expetivit; imp. Pomp. 30. is vir, a quo senatus adulescentulo ... saepe communi saluti auxilium expetisset; Balb. 16.

exspecto: civitates .. omnes ... vestrum auxilium exspectare propter periculi magnitudinem coguntur; imp. Pomp. 12.

fero: ea ingenia (vides) converti ad perniciem, quae antea versabantur in salute atque auxilio ferendo; Quinct. 33. si vobis indigni essent visi quibus opem auxiliumque ferretis; Verr. II, 9. deos .. immortalis huic invicto populo, clarissimo imperio, pulcherrimae urbi contra tantam vim sceleris praesentis auxilium esse laturos; Catil. II, 19. ita praesentes (di immortales) his temporibus opem et auxilium nobis tulerunt, ut eos paene oculis videre possemus; ib. III, 18. quoniam est id aetatis, ut sensum iam percipere possit ex maerore patrio, auxilium nondum patri ferre possit; Flacc. 106. tanto scelere astrictis hominibus statuerunt nihil a se adiumenti, nihil opis, nihil auxilii ferri oportere; Sulla 82. si eius dignitati suffragatus viderer, qui meae saluti opem et auxilium tulisset; dom. 27. quem is frui (publico) non sinit, qui est, etiam si non appellatur, hostis, huic ferri auxilium non oportet? prov. cons. 12.

flagito: s. imploro; Rabir. 9.

habeo: s. minuo; Muren. 84.

imminuo: si me vis aliqua morbi ... consumpsisset, tamen auxilia posteritatis essent imminuta; Planc. 90.

imploro: quae (pars) non oratoris ingenium, sed consulis auxilium implorat et flagitat; Rabir. 9. videturne ipsa res publica et consulis auxilium implorasse et senatus fidem? dom 12. summis .. in periculis eius viri auxilium implorasse rem publicam, a quo saepe se .. servatam ... esse meminisset; ib. 26. hic Italiae totius auxilium cupientis imploravit; ib. 30. ad meam unius hominis salutem senatus auxilium omnium civium ... consulis voce et litteris implorandum putavit; Piso 34.

incito: s. I. student. — labefacto: s. convello.

minuo: pretio atque mercede minuisti maiestatem rei publicae, minuisti auxilia populi Romani, minuisti copias maiorum virtute ... comparatas; Verr. V, 50. non solum minuenda non sunt auxilia, quae habemus, sed etiam nova, si fieri possit, comparanda; Muren. 84. minui auxilia populi Romani, debilitari animos fortissimorum virorum; Balb. 25.

mitto: si tantum || cum, tum || auxilia Pompeio, vel si etiam filium misisset; Deiot. 9. eas copias rex Deiotarus habuit, quibus ... imperatoribus nostris auxilia mitteret; ib. 22.

offero: multis saepe in difficillimis rebus praesens auxilium eius (Cereris) oblatum est; Verr. IV, 107.

paro: nec mirum, si eius utebatur consilio, cuius auxilium sibi paratum putabat; Quinct. 18.

peto: a quibus (tribunis) cum esset certum auxilium petitum, ita tum disceditur, ut ..; Quinct. 29. „non est istud *iudicio* ||iudicium|| pati neque iudicio defendere, cum auxilium a tribunis petas“; ib. 63. quod aut a quibus auxilium petam? Sex. Rosc. 29. ut aut eos homines spes falleret, qui opem a me atque auxilium petissent, aut ..; div. Caec. 4. auxilium sibi per me a vobis atque a populi Romani legibus petunt; ib. 11. quod ... ad hospites meos ... causae communis defensor deverti potius quam ad eos, qui a me auxilium petivissent; Verr. I, 16. statuunt id sibi optimum esse factu, quod cuivis venisset in mentem, petere auxilium a Chelidone; ib. 136. rem demonstrat; petit auxilium; pecuniam pollicetur; ib. 138. quo minus miremini Siculos re necessaria coactos auxilium a patronis, ab consulibus, ab senatu, ab legibus, ab iudiciis petivisse; ib. III, 72. ubi ne precari quidem Iovem Optimum Maximum atque ab eo auxilium petere more omnium possit; ib. IV, 71. cum a me auxilium communi omnium legationum consilio petebatur; ib. 138. tum ab Staieno, sicut ab homine ad excogitandum acutissimo ..., auxilium capiti ac fortunis suis petere coepit; Cluent. 67. quem implorem? senatumne? at is ipse auxilium petit a vobis; Flacc. 4. hic tum ... omnes ... cives summae rei publicae a consulibus atque a summo imperio petendum esse auxilium arbitrabantur; Sest. 25. ut ab Iove Optimo Maximo ceterisque dis deabusque omnibus opem et auxilium petam; Fr. B. VI, 30.

polliceor: cum ille ... tibi magna praesidia [auxilia] a Bessis peditum equitumque polliceretur; Piso 84. neque (illa arma, centuriones, cohortes) auxilum modo defensioni meae, verum etiam silentium pollicentur; Milo 3.

requiro: ut eius honos ab eis, qui ex eadem familia sint, defendatur neque ullum adventicium auxilium requiratur; Verr. IV, 81. omnes hoc loco cives Romani ... vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt; ib. V, 172. Sulla, si sibi suus pudor ac dignitas non prodesset, nullum auxilium requisivit; Sulla 15. nemo consuetudinem meam, nemo humanitatem, nemo consilium, nemo auxilium requirebat; Vatin. 8.

retardo: cum certi homines non studium eius a me alienassent, sed auxilium retardassent; Piso 76.

sumo: atque ex ipsa etiam Gallia fidelissima et gravissima auxilia sumuntur; Font. 45.

tollo: ut illud summum auxilium maiestatis atque imperii, quod nobis a maioribus est traditum, de re publica tolleretur; Rabir. 2. per quem (pontem) consul ... constantissimus sublato auxilio, exclusis amicis ..., ad necem duceretur; Vatin. 21.

trado: s. tollo; Rabir. 2. — vendo: s. amitto.

2. **Genetiv:** sum: non est nostri ingenii: vestri auxilii est, iudices, huius innocentiae .. in hac calamitosa fama ... subvenire; Cluent. 4.

3. **Dativ:** desum: s. I. deest; Planc. 86. 89.

parco: s. I. deest; Planc. 86.

sum: quem tibi aut hominem invitis dis immortalibus aut vero deum tantis eorum religionibus violatis auxilio futurum putas? Verr. IV, 78. quem tibi aut deum aut hominem auxilio futurum putas? ib. 101. quod (Ti. Gracchus) tribunus plebis solus ex toto illo conlegio L. Scipioni auxilio fuit; prov. cons. 18. ego, qui multis saepe auxilio fuerim; Piso 18. ubi .. tua illa, M. Tulli, quae plurimis fuit auxilio, vox atque defensio? Milo 94.

4. **Ablativ:** abundo: s. I. deest; Planc. 87.

opus est: atque quaerebat etiam paulo ante de me quid suo mihi opus fuisset auxilio; Piso 18. cum enim esset omnis causa illa mea consularis et senatoria, auxilio mihi opus fuerat et consulis et senatus; ib. 19.

orbo: petunt enim rationes illius, ut orbetur auxilio res publica; Muren. 83.

spolio: nesciebas ab eo Cn. Carbonem consulem ... non modo relictum, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia? Verr. I, 77. cum consulari auctoritate et auxilio spoliatam vim tribuniciam viderint, tum ..; Muren. 82. qui me ... omni auxilio, non solum suo, sed etiam vestro ceterorumque ordinum spoliatum esse voluerunt; sen. 10.

utor: erat hoc ... factitatum semper ...; etiam in sociorum et Latinorum stipendio ac sumptu, tum cum illorum auxiliis uti solebamus; Verr. V, 60. ne ... Gaditanorum auxiliis, cum vellemus, uti nobis || non || liceret; Balb. 25.

5. **mit Präpositionen**: confugio ad: qui consentaneum fuerit, cum legationis perfugio uti noluisses, appellatione improbissima te ad auxilium nefarium confugisse? Vatin. 34.

valeo ad: valeant haec omnia ad salutem innocentium, ad opem impotentium, ad auxilium calamitosorum; Muren. 59.

III. **nach Adjectiv**: fretus: cum quidam tribunus plebis suo auxilio *fretos* magistros ludos contra senatus consultum facere iussisset; Piso 8.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv**: alqd: s. I. est; Fr. B. VIII, 6. II, 1. fero; Sulla 82.

copiae: quod si tantas auxiliorum nostrorum copias Indutiomarus ipse despexerit ..; Font. 46. a quo insperatum ... rei publicae praesidium legionum, equitatus, auxiliorum magnae et firmae copiae comparatae sunt; Phil. X, 24.

merces: ea fuit merces imperii, auxilii, iuris, consuetudinis, foederis; Verr. V, 59.

2. **mit Präposition**: animadversio sine: orbis terrarum ... datur cognitio sine consilio, poena sine provocatione, animadversio sine auxilio; leg. agr. II, 33.

V. **Umstand: 1. Ablativ**: conservari: umbram equitis Romani ... videtis .., unius amici conservatam auxilio et fide; Rab. Post. 41.

defendere: qui (di immortales) ... hic praesentes suo numine atque auxilio sua templa atque urbis tecta defendunt; Catil. II, 29. cum meos liberos et uxorem me absente tuis opibus auxilioque defendisses; Planc. 73.

gubernari: ab Iove ... ceterisque dis deabusque immortalibus, quorum ope et auxilio multo magis haec res publica quam ratione hominum et consilio gubernatur; Rabir. 5.

iuvari: Mithridates autem et suam manum iam confirmarat ... et magnis adventiciis auxiliis multorum regum et nationum iuvabatur; imp. Pomp. 24. qui nostros duces auxilio laboris, commeatus || *labore, commeatu* || periculo suo iuverit; Balb. 23.

oppugnare: numquam iam ... quisquam improbus consilio et auxilio bonorum se oppugnare rem publicam dicet illis tacentibus; Sest. 52.

pelli: cum civis is ... servitio atque armis pelleretur, non dicam auxilio vestro ..., sed certe silentio; Piso 23.

propulsari: id (bellum) ego vestro bonorumque omnium auxilio memoriaque tantorum periculorum ... a me atque a meis facile propulsari posse confido; Catil. IV, 22.

resistere: ut Graecorum cupiditati Graecorum auxilio resistamus; Flacc. 64.

servare: vos, di patrii ac penates, ... qui haec tecta atque templa me consule vestro numine auxilioque servastis; Sulla 86.

2. **Präposition**: causa: per eum magistratum, qui auxilii causa constitutus est; Quinct. 63. videturne intercessisse appellatio tribunorum non morae, sed auxilii causa? ib. 65.

VI. **Lücke:** NE PER OPTIMATIUM DISCORDIAM DISSENSIONEMQUE PATRIBUS PRINCIPIBUSQUE CAEDES PERICULAQUE CREENTUR, AUXILIOQUE † DIMINUITIS DEFICIANTUR; har. resp. 40.

Bacchatio, Schwelgerei: sileatur de nocturnis eius bacchationibus ac vigiliis, lenonum, aleatorum, perductorum nulla mentio fiat; Verr. I, 33.

bacchor, rasen, schwelgen: alqs: hic tu qua laetitia perfruere! quibus gaudiis exsultabis! quanta in voluptate bacchabere, cum ..! Catil. I, 26. versatur mihi ante oculos aspectus Cethegi et furor in vestra caede bacchantis; ib. IV, 11. cum sacra ludosque conturbas ..., tum baccharis, tum furis, tum das eas poenas, quae ..; har. resp. 39.

bacillum, Stab: anteibant lictores, non cum bacillis, sed, ut hic praetoribus urbanis anteeunt, cum fascibus bini || duobus ||; leg. agr. II, 93.

baculum, Stock: proximus lictor ... converso baculo oculos misero tundere vehementissime coepit; Verr. V, 142.

balneator, Bademeister: 1. sum: quem tamen temperantem fuisse ferunt Pisauri || isauri, al. || balneatorem; Phil. XIII, 26.

2. familiaris: nisi forte mulier potens quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneatori; Cael. 62. familiaris coeperat esse balneatori; Fr. C. 13.

balneum, Bad, **balneae,** (balineae), Badeanstalt: I. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: constituo: constitui locum iussit balneas Senias, ut eo mitteret amicos qui delitiscerent; Cael. 62. cur enim potissimum balneas publicas con-

stituerat? in quibus non invenio quae latebra togatis hominibus esse possit ||posset||; ib.

quaero: eas se .. ab eo balneas non ex libris patris, sed ex tabulis et ex censu quaerere; Cluent. 141.

2. **mit Präpositionen:** contrudo in: non dubito quin sint pergraves (testes), qui ... eam provinciam susceperint, ut in balneas contruderentur; Cael. 63.

delitisco in: in balneis delituerunt: testis egregios! dein temere prosiluerunt: homines temperantis! Cael. 63.

duco e: huc te e balneo, prius quam accumberes, ducere volebant; Deiot. 17. — in: „cum" inquit „vomere post cenam te velle dixisses, in balneum te ducere coeperunt"; ib. 21.

evado ex: qui ||quae|| si iam ea ||erat, al.|| (pyxide) tradita servis evasissent subito ex balneis [mulieris amici] Liciniumque comprehendissent ..; Cael. 65.

exeo de: cui de balineis ||balneis|| exeunti praeter te toga pulla umquam data est? Vatin. 31. — e: cum e balneo exisses, tecum se fuisse; Deiot. 42.

sum in: quod si potuisset honeste scribere se in balneis cum id aetatis filio fuisse, non praeterisset; Cluent. 141. s. 1. constituo.

transfero e: quid? illa signa aënea in insidiis posuerat, quae e balneo in cubiculum transferri non possent? Deiot. 21.

venio ad: constitutum factum esse cum servis, ut venirent ad balneas Senias; Cael. 61.

II. **nach Substantiven:** praesidium: praegestit animus iam videre ... fortis viros, ab imperatrice in insidiis atque in praesidio balnearum conlocatos; Cael. 67.

vestibulum: nam si essent in vestibulo balnearum, non laterent; sin se in intimum conicere vellent, nec satis commode calceati et vestiti id facere possent et fortasse non reciperentur; Cael. 62.

III. **Umstand:** ad: occiditur ad balneas Pallacinas ||Palatinas, al.|| rediens a cena Sex. Roscius; Sex. Rosc. 18.

barba, Bart: sordidati, maxima barba et capillo, Romae biennio prope fuerunt; Verr. II, 62. alio incessu esse meditabatur, vestitu obsoletiore, corpore inculto et horrido, capillatior quam ante barbaque maiore; leg. agr. II, 13.

barbaria, Barbarenland, Barbarenvolk, Wildheit, Rohheit: I. **Subject:** agnoscit: Dolabellae ferum et immane facinus, quod nulla barbaria posset agnoscere, id suo consilio factum esse testatur; Phil. XIV, 8.

est: ista vero quae et quanta barbaria est! Phil. II, 108.

gerit: quale bellum nulla umquam barbaria cum sua gente gessit; Catil. III, 25.

potest: agnoscit.

violat: hoc poëtae nomen, quod nulla umquam barbaria violavit; Arch. 19.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** comprimo: domitis iam gentibus finitimis barbariaque compressa; prov. cons. 5.

condono: cum alteri totam Achaiam, Thessaliam, Boeotiam, Graeciam, Macedoniam omnemque barbariam, bona civium Romanorum condonasses; dom. 60.

deleo (inveterata): *ut* (C. Caesar) ... inveteratam quandam barbariam ex Gaditanorum moribus disciplinaque delerit; Balb. 43.

supero: cum hoc hoste bellandum est, cuius taeterrima crudelitate omnis barbaria superata est; Phil. XI, 6.

2. **Dativ:** resisto: multis et firmis praesidiis vobis adiutoribus isti immani atque intolerandae barbariae resistemus; Font. 44.

III. **nach Substantiven:** fluctus: cum (Massilia) in ultimis terris cincta Gallorum gentibus barbariae fluctibus adluatur; Flacc. 63.

immanitas: dubitaret, credo, homo amentissimus ... non solum cum exercitu suo, sed etiam cum omni immanitate barbariae bellum inferre nobis; Phil. V, 37.

IV. **Umstand:** in: quid facis? quod nulla in barbaria quisquam tyrannus; Piso 17. qua enim *in* barbaria quisquam tam taeter, tam crudelis tyrannus, quam in hac urbe armis barbarorum stipatus Antonius? Phil. XIII, 18.

barbarus, ausländisch, fremd, ungesittet, roh, wild: A. **bei Substantiven:** alqs: Apronius, qui aliis inhumanus ac barbarus, isti uni commodus ac disertus videretur; Verr. III, 23. at quam contumeliosus in edictis (Antonius)! quam barbarus! quam rudis! Phil. III, 15. quis tam barbarus umquam? tam immanis? tam ferus? ib. XIII, 21.

civitas: ecqua civitas est ... aut tam potens aut tam libera aut etiam tam immanis ac barbara, rex denique ecquis est qui senatorem populi Romani tecto ac domo non invitet? Verr. IV, 24.

consuetudo: quis enim ignorat eos usque ad hanc diem retinere illam immanem ac barbaram consuetudinem hominum immolandorum? Font. 31.

Epicureus: cum C. Mario scilicet (mihi certamen esset) ... an cum altero, barbaro Epicureo, cum altero, Catilinae lanternario consule? Piso 20.

gens: erat etiam alia gravis atque vehemens opinio, quae animos gentium barbararum pervaserat; imp. Pomp. 23. neque enim ulla gens tam barbara aut tam immanis umquam fuit in qua ... unus tam crudelis hostis patriae sit inventus; Sulla 76. ceterae partes a gentibus aut inimicis huic imperio aut infidis aut incognitis aut ||*at*|| certe immanibus et barbaris et bellicosis tenebantur; prov. cons. 33. domuisti gentis immanitate barbaras, multitudine innumerabilis; Marcell. 8. dubitabit, credo, gentis barbaras secum adducere; Phil. V, 5.

homo: circumsessus es. a quibus? a Lampsacenis: barbaris hominibus, credo ...? immo vero ab hominibus et natura et consuetudine et disciplina lenissimis; Verr. I, 81. scriptum exstat in isdem litteris, quod iste homo barbarus ac dissolutus neque attendere umquam neque intellegere potuit: *ΕΔΙΚΑΙΩΘΗΣΑΝ;* ib. V, 148. si haec apud Scythas dicerem ..., tamen animos etiam barbarorum hominum permoverem; ib. 150. an vero vos id in testimoniis hominum barbarorum dubitabitis, quod persaepe ... sapientissimi iudices de clarissimis nostrae civitatis viris dubitandum non putaverunt? Font. 23. ne hominibus levitate Graecis, crudelitate barbaris civem ac supplicem vestrum dederetis; Flacc. 24. qui barbaros homines ad bellum impelleret; Sulla 36. quamquam in istis omnibus rebus, praesertim apud homines barbaros, opinio plus valet saepe quam res ipsa; Scaur. 36. cur homines omnium gentium maxime barbaros, Ityraeos, cum sagittis deducis in forum? Phil. II, 112.

mores: qui te Pythagoreum soles dicere et hominis doctissimi nomen tuis immanibus et barbaris moribus praetendere; Vatin. 14.

operarii: apud Segestanos repertum esse .. scitote neminem neque liberum neque servum neque civem neque peregrinum qui ...: barbaros quosdam Lilybaeo scitote adductos esse operarios; Verr. IV, 77.

par: ecce tibi geminum in scelere par, invisitatum, inauditum, ferum, barbarum; Phil. XI, 2.

pirata: quis umquam praedo fuit tam nefarius, quis pirata tam barbarus, ut ..? Sex. Rosc. 146.

praedo: non ut ab hoste aliquo (aedis Minervae) ..., sed ut a barbaris praedonibus vexata esse videatur; Verr. IV, 122. si nemo umquam

praedo tam barbarus atque immanis fuit qui ..; dom. 140.
reges: solere aiunt reges barbaros Persarum ac Syrorum pluris uxores habere; Verr. III, 76.
sagittarii: certum agminis locum tenebant barbari sagittarii; Phil. V, 18.
servi: servos agrestis et barbaros ... ex Apennino deduxerat; Milo 26.
superstitio: huic .. barbarae superstitioni resistere severitatis ... fuit; Flacc. 67.
terror: hi .. vagantur laeti ... passim toto foro, cum quibusdam minis et barbaro atque immani terrore verborum; Font. 33.
B. **allein: masc.: I. absolut: 1. Subject:** possunt, propulsant: sin hoc et ratio doctis et necessitas barbaris ... praescripsit, ut omnem semper vim, quacumque ope possent, a corpore, a capite, a vita sua propulsarent ..; Milo 30.
tenent: tenuerunt ... illum locum servi, fugitivi, barbari, hostes: sed ... neque tam barbari lingua et natione illi quam tu natura et moribus, neque ..; Verr. IV, 112.
versantur: senatum etiam reges habebant: nec tamen, ut Antonio senatum habente, in consilio regis versabantur barbari armati; Phil. III, 9.
2. **Prädicat:** (sum:) f. 1. tenent.
II. **nach Verben: 1. Accusativ:** armo: f. I. 1. versantur.
vinco: qui indignitate servos, temeritate fugitivos, scelere barbaros, crudelitate hostis vicerit; Verr. IV, 112.
2. **Dativ:** [committo], credo: ab Lentulo ... tam dementer tantae res creditae et ignotis et barbaris [commissae litterae] numquam essent profecto, nisi ..; Catil. III, 22.
condono: Macedonia condonata barbaris, Aetolia amissa; Piso 96.
eripio: Macedonia ... sic a barbaris, quibus est propter avaritiam pax erepta, vexatur, ut ..; prov. cons. 4.
praescribo: f. I, 1. possunt.
3. **mit Präpositionen:** disiunctus a: Aetoliam, quae procul a barbaris disiuncta [est] gentibus; Piso 91.
prosum apud: si tibi ignoto apud ignotos, apud barbaros ... nomen civitatis tuae |profuisset ..; Verr. IV, 166.
sum in honore: qui apud barbaros propter togae nomen in honore aliquo fuissent; Verr. V, 157.
III. **nach Substantiven:** alqs: f. foedera.
arma: qua enim *in* barbaria quisquam ... tam crudelis tyrannus, quam in hac urbe armis barbarorum stipatus Antonius? Phil. XIII, 18.
defectio: quae natio (Denseletarum) ... etiam in illa omnium barbarorum defectione Macedoniam ||Macedonica|| ... tutata est; Piso 84.
excursiones: ut via illa nostra ... non solum excursionibus barbarorum sit infesta, sed etiam ..; prov. cons. 4.
fanum: a te Iovis Urii fanum antiquissimum barbarorum sanctissimumque direptum est; Piso 85.
foedera: etenim quaedam foedera exstant, ut Cenomanorum ||Germanorum, al.||, Insubrium, Helvetiorum, Iapydum, non nullorum item ex Gallia barbarorum, quorum in foederibus exceptum est, ne quis eorum a nobis civis recipiatur; Balb. 32.
gentes: Macedoniam .., quam tantae barbarorum gentes attingunt, ut ..; Piso 38.
libido: accusatio, quae ... planius se confirmare crimen libidine barbarorum quam nostrorum hominum litteris arbitretur; Font. 4. etiam Cilicum libidines barbarorumque satiavit; har. resp. 42.
mores: externi isti mores, usque ad sanguinem incitari [solent] odio, aut levium Graecorum aut immanium barbarorum; Ligar. 11.
odium: quod (odium) fuit ullorum umquam barbarorum tam immane ac tam crudele in hostem? Planc. 71.
IV. **Umstand:** a: vexari: f. II, 2. eripio.
inter: illa vox et imploratio: CIVIS ROMANUS SUM, quae saepe multis in ultimis terris opem inter barbaros et salutem tulit; Verr. V, 147.

barbatus, bärtig: I. **Subject:** loquitur, obiurgat: f. III. Cael. 33.
II. **nach Verben:** 1. excito: f. III. Cael. 33. — intueor: f. III. Sest. 19.
video: quos pexo capillo, nitidos, aut imberbis aut bene barbatos videtis; Catil. II, 22.
2. sum apud: hic mos iam apud illos antiquos et barbatos fuit, ut persequerentur popularis; Fr. B. VII, 18.
videor apud: haec iam tum apud illos barbatos ridicula, credo, videbantur; Muren. 26.
III. **nach Substantiv:** alqs: ex: unum aliquem te ex barbatis illis, exemplum imperii veteris, imaginem antiquitatis, columen reipublicae diceres intueri; Sest. 19. aliquis mihi ab inferis excitandus est ex barbatis illis, non hac barbula, qua ista delectatur, sed illa horrida, quam in statuis antiquis atque imaginibus videmus, qui obiurget mulierem et pro me loquatur; Cael. 33.

barbula, Bärtchen: f. **barbatus,** III. Cael. 33.

basilica, Halle, Gerichtshalle: I. orno: qui forum et basilicas non spoliis provinciarum, sed ornamentis amicorum, commodis hospitum, non furtis nocentium ornarent; Verr. IV, 6.
video: forum plenum et basilicas istorum hominum videmus et animo aequo videmus; Verr. V, 152.
II. spatium: a quibus ... si interdum ad forum deducimur, si uno basilicae spatio honestamur, diligenter observari videmur et coli; Muren. 70.

basis, Fußgestell, Postament: I. **Subject:** est inanis: cum inanis esset basis et in ea P. Africani nomen incisum, res indigna ... videbatur omnibus; Verr. IV, 78.
manet: qua (statua) abiecta basim tamen in foro manere voluerunt; Verr. II, 160.
II. **nach Verben: 1. Accusativ:** facio, loco: ut (quaestores urbis) eam basim statuamque faciendam et in rostris statuendam locent; Phil. IX, 16. f. tollo.
restituo: basis P. Scipionis restituatur; nomen invicti imperatoris incidatur; signum pulcherrimum Karthagine captum reponatur; Verr. IV, 82.
statuo: f. facio.
tollo: quod cum isti renuntiaretur de basi ac litteris, existimavit homines in oblivionem totius negotii esse venturos, si etiam basim, tamquam indicem sui sceleris, sustulisset: itaque tollendam istius imperio locaverunt; Verr. IV, 79.
2. **mit Präpositionen:** incido in: huic etiam Romae videmus in basi statuarum maximis litteris incisum A COMMUNI SICILIAE DATAS; Verr. II, 154. cum ipsa (Sappho) fuit egregie facta tum epigramma Graecum pernobile incisum est in basi; ib. IV, 127. ut esset quod in basi tropaeorum inscribi incidique posset; Piso 92. f. perscribo in. I. est inanis.
inscribo in: senatui placere Ser. Sulpicio statuam pedestrem aëneam in rostris ... statui ... eamque causam in basi inscribi; Phil. IX, 16. f. incido in; Piso 92.
perscribo, pono in: haec (Diana) erat posita Segestae sane excelsa in basi, in qua grandibus litteris P. Africani nomen erat incisum eumque Karthagine capta restituisse perscriptum; Verr. IV, 74.
renuntio de: f. 1. tollo.
scribo in: nunc enim, quod scriptum est inani in basi, declarat quid fuerit et id ablatum indicat; Verr. IV, 127.

III. **nach Substantiv**: **Ablativ**: statua: Tyndaritani statuam istius, quam sibi propter Marcellos altiore etiam basi poni iusserat, deturbarunt; Verr. IV, 90.

beate, glücklich: vivo: his .. non modo ad bene, sed etiam ad beate vivendum contentam esse virtutem; Deiot. 37.

beatus, glücklich, gesegnet, begütert: I. **bei Substantiven**: alqs: ut hominem prae se neminem putet, ut se solum beatum, solum potentem putet; Sex. Rosc. 135. qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam delicati esse non possumus; Verr. IV, 126. ut ei beatissimi esse videantur, apud quos ille diutissime commoratur; imp. Pomp. 13. o nos beatos, o rem publicam fortunatam, o praeclaram laudem consulatus mei! Catil. II, 10. hi dum aedificant tamquam beati ..., in tantum aes alienum inciderunt, ut ..; ib. 20. beatos esse, quibus ea res honori fuerit a suis civibus, nec tamen eos miseros, qui beneficio civis suos vicerint; Milo 97. ut mihi beatiores illi videantur interdum, qui tua liberalitate fruuntur, quam tu ipse, qui illis tam multa concedas; Ligar. 31. unum illum diem ... non omnibus his mensibus, quibus te quidam multum a me dissentientes beatum putant, anteponis? Phil. I, 31. quem (C. Caesarem) qui beatum fuisse putant, miseri ipsi sunt: beatus est nemo, qui ea lege vivit, ut non modo impune, sed etiam cum summa interfectoris gloria interfici possit; ib. 35. ut natum esse te cives tui gaudeant: sine quo nec beatus nec clarus nec tutus quisquam esse omnino potest; ib. o beatos illos, qui, cum adesse ipsis propter vim armorum non licebat, aderant tamen et in medullis populi Romani ... haerebant! ib. 36. te videlicet salvum, beatum, florentem esse cupiebant; ib. XIII, 33.

alqd: quid enim beatius illis, quos tu expulsos a te praedicas et relegatos? Phil. II, 33.

amici: amici illi tui, te uno amico tecti et beati; dom. 49.

cives: „valeant cives mei; sint incolumes, sint florentes, sint beati"; Milo 93.

mors: o praeclarum lucrum, quo te victore ... beata mors eorum futura sit, qui ex vita excesserint sine tormentis; Phil. XIII, 41.

mulier: praegestit animus iam videre .. lautos iuvenis, mulieris beatae ac nobilis familiaris; Cael. 67.

pater familias: iste pater familias Asiaticus beatus, novus arator et pecuarius, ... animadvertit ... aedificium; Tull. 19.

praetor: praetor interea ne pulchrum se ac beatum putaret atque aliquid ipse sua sponte loqueretur, ei quoque carmen compositum est; Muren. 26.

sol: o solem ipsum beatissimum, qui, ante quam se abderet, ... cum paucis fugientem vidit Antonium! Phil. XIV, 27.

terra: o terram illam beatam, quae hunc virum exceperit, hanc ingratam, si eiecerit, miseram, si amiserit! Milo 105.

vir: tantam virtutis vim esse voluerunt, ut non posset esse umquam vir bonus non beatus; Piso 42.

II. **allein**: optabilis, praestans: id quod est praestantissimum maximeque optabile omnibus sanis et bonis et beatis, cum dignitate otium; Sest. 98.

bellator, Krieger: an accusatori maiores nostri maiora praemia quam bellatori esse voluerunt? Balb. 54.

belle, schön: dico: fatetur se non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse; Quinct. 93.

facio: cum hoc fieri bellissime posset: „fundus Sabinus meus est": „immo meus": deinde iudicium: noluerunt; Muren. 26.

bellicosus, kriegerisch: gentes: ceterae partes (Galliae) a gentibus aut inimicis huic imperio aut infidis aut incognitis aut ||at|| certe immanibus et barbaris et bellicosis tenebantur; prov. cons. 33. hac [virtute] maiores vestri ... potentissimos reges, bellicosissimas gentis in dicionem huius imperii redegerunt; Phil. IV, 13.

nationes: (bellum) Hispaniense, [mixtum ex civitatibus atque ex bellicosissimis nationibus]; imp. Pomp. 28.

bellicum, Kriegssignal: cano: omnia ista nobis studia de manibus excutiuntur, simul atque aliqui motus novus bellicum canere coepit; Muren. 30. itaque idem ... bellicum me cecinisse dicunt, suscipiunt pacis patrocinium; Phil. VII, 3.

bellicus, zum Kriege gehörig: casus: num (tibi) casus bellicos exprobrare aut obicere videor? Verr. V, 132.

consilium: ut ... non interpretes, non bellici consilii auctores ... senatus more maiorem deligere posset? Vatin. 35.

ius: quos igitur prudentissimos interpretes foederum, quos peritissimos bellici iuris ... esse arbitramur? Balb. 45. dicat se non imperitum foederis ..., non ignarum bellici *iuris* fuisse; ib. 47.

laus: Graecia ..., quae plurimis artibus, quae etiam imperio et bellica laude floruit; Flacc. 64. *quae* bellicae laudis victoriaeque omnes gentes insignia et monumenta esse voluerunt ...; Piso 92. bellicas laudes solent quidam extenuare verbis easque detrahere ducibus, communicare cum multis, ne propriae sint imperatorum; Marcell. 6. itaque, C. Caesar, bellicae tuae laudes celebrabuntur illae quidem non solum nostris, sed paene omnium gentium litteris atque linguis; ib. 9.

legationes: dicat ... se stipendiis, se legationibus bellicis eruditum (fuisse); Balb. 47.

res: teneant alii castra, regna ||gerant||, res bellicas ...; nos ... urbem et res urbanas vobiscum pariter tuebimur; Phil. XII, 24. quamquam enim magnas res bellicas gesserat et triumpho dignas, non erat tamen ei tribuendum, quod ..; ib XIII, 9.

verba: nec illa hostilia verba nec bellica, quae paulo ante ex conlegae litteris Pansa recitavit: Phil. VIII, 6.

victoria: ex bellica victoria non fere quemquam est invidia civium consecuta: domesticis malis ... saepe est resistendum; Sest. 51. qui tot habet ... victorias bellicas, quot sunt in rerum natura genera bellorum; Balb. 9.

virtus: omnia haec nostra praeclara studia et haec forensis laus et industria latent in tutela ac praesidio bellicae virtutis; Muren. 22.

belligero, Krieg führen: quoniam nobis ... non solum cum his, qui haec delere voluissent, sed etiam cum fortuna belligerandum fuit; Quir. 19.

bello, Krieg führen, kämpfen: I. **unpersönlich**: 1. **substantivisch**: virtus: non enim bellandi virtus solum in summo ac perfecto imperatore quaerenda est, sed ..; imp. Pomp. 36.

2. **verbal**: quo ille ... numquam [cum Scipione] esset profectus, si cum mulierculis bellandum arbitraretur; Muren. 32. non .. sibi solum cum eis, quos iam armatos contra populum Romanum videbat, bellandum esse duxit, sed ..; prov. cons. 32. cum hoc hoste bellandum est, cuius taeterrima crudelitate omnis barbaria superata est; Phil. XI, 6. — fuit proprium populi Romani longe a domo bellare et propugnaculis imperii sociorum fortunas, non sua tecta defendere; imp. Pomp. 32.

II. **persönlich**: alqs: ille, qui cum Aetolis Ennio commite bellavit, Fulvius; Arch. 27.

civitas: cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret; Verr. IV, 72.

bellum, Krieg: I. **absolut.** 1. **Subject:** accidit: si qui accidisset gravior rei publicae casus, si bellum, si morbus, si fames; Phil. I, 13.

appropinquat: bellum civile ac domesticum et totius urbis atque imperii occasum appropinquare dixerunt; Catil. III, 19.

concedit: hoc intellegi volui, bellum ac tumultum paci atque otio concessurum; Piso 73.

conquiescunt: cum etiam ferae latibulis se tegant atque omnia bella iure gentium conquiescant; Rab. Post. 42.

declarant: s. II, 1. conficio; imp. Pomp. 28.

delectat: quem discordiae, quem caedes civium, quem bellum civile delectat; Phil. XIII, 1.

emergunt: cum tam multa ex illo mari bella emerserint, tam multa porro in Pontum invecta sint; Verr. IV, 130.

est: cum re viderent omnes esse bellum quidamque id verbum removendum arbitrarentur; Phil. VIII, 1. potest enim esse bellum ut tumultus non sit, tumultus esse sine bello non potest; ib. 2. videndum est ..., cum omnibusne pax esse possit an sit aliquod bellum inexpiabile, in quo pactio pacis lex sit servitutis; ib. XIII, 2. qui si omnes viverent, bellum omnino hoc non fuisset; ib. 28. s. 2. Phil. VIII, 7. — elliptisch: multa postea bella ||bella gesta|| cum regibus, Philippo, Antiocho, Perse, Pseudophilippo, Aristonico, Mithridate et ceteris; multa praeterea bella gravia, Karthaginiense, Corinthium, Numantinum ...; bella cum sociis, Fregellanum, Marsicum; leg. agr. II, 90. — contra: quasi vero non idem unumque bellum sit; contra hoc iugum impiorum nefarium; Phil. XI, 6. — cum: quod est tibi cum Brutis bellum? Phil. X, 4. non enim tibi cum Pompeianis, sed cum universa re publica bellum est; ib. XIII, 45. — in: nos enim post illud bellum, quod M.' Aquilius confecit, sic accepimus, nullum in Sicilia fugitivorum bellum fuisse; Verr. V, 5. „at cum esset in Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit.“ quid mirum? ne cum in Sicilia quidem fuit, eodem intervallo pars eius belli in Italiam ulla pervasit; ib. 6. quod in Sicilia iam antea bella fugitivorum fuerunt? ib. 7. quod neque bellum eius modi neque belli periculum fuit in Sicilia neque ab isto provisum est ne quod esset; ib. 42. — sine: ita fit, quem ad modum dixi, ut bellum sine tumultu possit, tumultus sine bello esse non possit; Phil. VIII, 3. — dissimile: s. II, 1. conficio; prov. cons. 15. — dubium: quorum (legatorum) exspectatio dubitationem belli adfert: bello autem dubio quod potest studium esse dilectus? Phil. V, 31. — grave: sin haec bella gravissima victoriaeque eorum bellorum gratissimae ||gravissimae, al.|| fuerunt, cur . ? Muren. 31. gravius autem tumultum esse quam bellum hinc intellegi potest, quod bello vacationes valent, tumultu non valent; Phil. VIII, 3. erit enim statua ipsa testis bellum tam grave fuisse, ut ..; ib. IX, 7. — integrum: ut vobis iam nihil sit integrum nisi aut honesta pax aut bellum necessarium; Phil. V, 2. — magnum: requiretur fortasse nunc quem ad modum ... reliquum possit magnum esse bellum; imp. Pomp. 22. cum et bellum sit ita necessarium, ut neglegi non possit, ita magnum, ut accuratissime sit administrandum, et cum ei imperatorem praeficere possitis, in quo sit eximia belli scientia ..; ib. 49. quod ea omnia ... vera esse concedunt, et necessarium bellum esse et magnum; ib. 51. cum bellum civile maximum esset, cuius belli exitum omnes timeremus, sapientia † etiam id potius exstingui quam ..; Phil. V, 39. — necessarium: satis mihi multa verba fecisse videor, qua re esset hoc bellum genere ipso necessarium, magnitudine periculosum; imp. Pomp. 27. s. est magnum; imp. Pomp. 49. 51. — periculosum: s. necessarium. — quod: quod erat bellum, si hostis Antonius non erat? Phil. VII, 11. — reliquum: s. magnum; imp. Pomp. 22.

exardescit: bellum subito exarsit, quod qui erant in Africa ante audierunt geri quam parari; Ligar. 3.

exsistit: perfacile enim sese Sicilia iam tuebatur, ut ne quod ex ipsa bellum posset exsistere; Verr. V, 8.

incidunt: s. II, 1. gero; Phil. VIII, 8.

indiget: hoc bellum indiget celeritatis; Phil. VI, 7.

insequitur: grave bellum Octavianum insecutum est; Phil. XIV, 23.

latet: pacem ipsam si adferrent, quoniam sub nomine pacis bellum lateret, repudiandam; Phil. XII, 17.

manet: omnia sunt externa unius virtute terra marique pacata: domesticum bellum manet; Catil. II, 11.

nascitur: cum tot bella aut a nobis necessario suscipiantur aut subito atque improviso nascantur; Font. 42. ob eam .. causam culpa mea bellum civile esse natum; Phil. II, 23. ad ipsas tuas partis redeo, id est ad civile bellum, quod natum, conflatum, susceptum opera tua est; ib. 70.

oritur: C. Pomptinus ... ortum repente bellum Allobrogum atque hac scelerata coniuratione excitatum proeliis fregit; prov. cons. 32. omnia videbitis ... plena odiorum, plena discordiarum, ex quibus oriuntur bella civilia; Phil. VII, 25.

potest: s. exsistit.

residet: quod ... cum horum etiam tectis et sedibus residere aliquod bellum semper videtur; dom. 61.

sequitur: secutum est bellum Africanum; Deiot. 25. secutum est hoc acerbissimum et calamitosissimum civile bellum, in quo quid faciendum Deiotaro, quid omnino rectius fuerit, dicere non est necesse; Phil. XI, 34.

versatur: in quibus (terris) bellum acerbum diuturnumque versatum est; Verr. III, 47. quae enim ||quaenam|| in Sicilia tanta clades aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te praetore versatum est, ut ..? ib. 124. ut (fanum) non modo illis Punicis bellis, quae in his fere locis navali copia gesta atque versata sunt, sed etiam hac praedonum multitudine semper inviolatum sanctumque fuerit; ib. IV, 103. Mithridaticum vero bellum, magnum atque difficile et in multa varietate terra marique versatum, totum ab hoc expressum est; Arch. 21.

videtur: s. residet. (vgl. V, 2. abl. compar.).

2. **Prädicat:** sum: sed quid plura? D. Brutus oppugnatur: non est bellum? Mutina obsidetur: ne hoc quidem bellum est? Gallia vastatur: quae pax potest esse certior? illud vero quis potest bellum esse dicere, quo ||dicere?|| consulem ... cum exercitu misimus? Phil. VIII, 5. utrum hoc bellum non est an ||est?|| etiam tantum bellum ||[bellum]||, quantum numquam fuit? ib. 7.

videor: nolimus hoc bellum videri; Phil. VIII, 4.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accipio: s. facio; imp. Pomp. 26.

adfero: qui cum redierint, si pacem adferent, cupidum me, si bellum, providum iudicatote; Phil. VI, 17.

adficio: s. conficio; prov. cons. 19.

administro: s. **administro,** bellum (11 Stellen) S. 107, b.

admiror: s. numero.

apparo: s. conficio; imp. Pomp. 35.

appello: ego semper illum appellavi hostem, cum alii adversarium; semper hoc bellum, cum alii tumultum; Phil. XII, 17.

attenuo: testis est ... Italia, quae cum servili bello taetro periculosoque premeretur, ab hoc auxilium absente expetivit. quod bellum exspectatione

eius attenuatum atque imminutum est, adventu sublatum ac sepultum; imp. Pomp. 30.

capio: impii, quorum contra furorem et bellum et iusta arma cepimus; Phil. XI, 37.

commemoro: ſ. gero; Muren. 33.

committo: cur non ducibus dis immortalibus eidem, cui cetera summa cum salute rei publicae commissa sunt, hoc quoque bellum regium committamus? imp. Pomp. 50. Cn. Pompeio plurima, periculosissima, maxima mari terraque bella extra ordinem sunt commissa; dom. 18.

commoveo: ut nemini minus expediret ullum in Sicilia tumultum aut bellum commoveri; Verr. V, 20.

comparo: ſ. gero; Phil. III, 1.

comprimo: qui omnibus bellis terra marique compressis imperium populi Romani orbis terrarum terminis definisset; Sest. 67.

comprobo: ſ. gero; Phil. XI, 39.

concito: ut caveretis ne hoc absoluto novum aliquod bellum Gallicum concitaretur; Font. 33.

concupisco: numquam tu non modo otium, sed ne bellum quidem nisi nefarium concupisti; Catil. I, 25. si aut civis aut homo habendus est, qui civile bellum concupiscit; Phil. XIII, 2.

conficio: bello confecto socios sua per nostram victoriam recuperare; Verr. II, 86. civile, Africanum, Transalpinum, Hispaniense, [mixtum ex civitatibus atque ex bellicosissimis nationibus,] servile, navale bellum, varia et diversa genera et bellorum et hostium, non solum gesta ab hoc uno, sed etiam confecta, nullam rem esse declarant in usu positam militari, quae huius viri scientiam fugere possit; imp. Pomp. 28. hoc tantum bellum, tam turpe, tam vetus, tam late divisum atque dispersum quis umquam arbitraretur aut ab omnibus imperatoribus uno anno aut omnibus annis ab uno imperatore confici posse? ib. 31. ita tantum bellum, tam diuturnum, tam longe lateque dispersum quo bello omnes gentes ac nationes premebantur, Cn. Pompeius extrema hieme apparavit, ineunte vere suscepit, media aestate confecit; ib. 35. et quisquam dubitabit quin huic hoc tantum bellum transmittendum sit, qui ad omnia nostrae memoriae bella conficienda divino quodam consilio natus esse videatur? ib. 42. non dicam duo bella maxima, Punicum atque Hispaniense, ab uno imperatore esse confecta; ib. 60. bellum in Africa maximum confecit, victorem exercitum deportavit; ib. 61. non auditis verbis imperatoris, nondum denique bello confecto; leg. agr. II, 52. ut ... tamen non ante quam illum vita expulit bellum confectum iudicarit; Muren. 34. ut morte eius nuntiata tum denique bellum confectum arbitraretur; ib. idem novum bellum suscepit atque confecit; Flacc. 5 (ʒ. 58). cum omnia iam bella terra marique confecisset; ib. 29. est primum dissimile res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis a propraetore una cohorte auxiliaria gesta ut bellum cum maximis Syriae gentibus *et* tyrannis consulari exercite imperioque bellum adconfectum; prov. cons. 15. fectum videmus et, vere ut dicam, paene confectum, sed ita, ut ..; ib. 19. ego, quo consule referente primum decem dierum est supplicatio decreta Cn. Pompeio Mithridate interfecto et confecto Mithridatico bello; ib. 27. cum ... confectis omnibus maritimis terrestribusque bellis supplicationem dierum decem decrevistis; ib. illum enim arbitrabar etiam sine hoc subsidio pecuniae retinere exercitum praeda ante parta et bellum conficere posse; ib. 28. se, si tanta bella leg*atus ob*isset, quanta gessit et confecit ..., omnia iura belli perdiscere ac nosse potuisse; Balb. 47. quid est quod confecto per te formidolosissimo bello coronam illam lauream tibi tanto opere decerni volueris a senatu? Piso 58. eas .. legiones bello confecto missas fieri placere; Phil. V, 53. nec plus extraordinarium imperium ad id bellum quaesitum quam duobus antea maximis Punicis bellis, quae a consulibus aut a dictatoribus gesta et confecta sunt, quam Pyrrhi, quam Philippi, quam post Achaico bello, quam Punico tertio; ad quod populus Romanus ita sibi ipse dilegit ‖diligit, al.‖ idoneum ducem, P. Scipionem, ut eum tamen bellum gerere consulem vellet; ib. XI, 17. neque permissum est nobis ab hoc ordine, ut bellis confectis decem legatis permitti solet more maiorum; ib. XII, 28. quod sapientia ‖silentio‖ bellum civile confecerat ..., honores in eum maximos contulistis; ib. XIII, 9. quae legionibus bello confecto tributuros nos spopondimus; ib. XIV, 29. ſ. suscipio; imp. Pomp. 58. — I, 1. est in; Verr. V, 5.

conflo: ſ I, 1. nascitur; Phil. II, 70.

coniungo: ſ. facio; imp. Pomp. 26.

contemno: si bellum hoc, si hic hostis ‖hostis ille‖, si ille rex contemnendus fuisset; Muren. 34. ſ. gero; Muren. 31.

converto: quod periculosissimum civile bellum maximumque humanitate et sapientia sua M. Lepidus ad pacem concordiamque convertit; Phil. V, 40.

decerno: decernat bellum Cretensibus, liberet Byzantios; Verr. II, 76 (vgl. suscipio; Phil. VIII, 5).

defero: sed ne tum quidem populus Romanus ad privatum detulit bellum, quamquam erat Africanus; Phil. XI, 18. ſ. suscipio; imp. Pomp. 58.

differo: quid est aliud non pacem facere, sed differre bellum? nec solum propagare bellum, sed concedere etiam victoriam? Phil. XII, 13.

dispergo: ſ. conficio; imp. Pomp. 31. 35.

divido: ſ. conficio; imp. Pomp. 31.

do: homini post homines natos turpissimo ... quis bellum cum pacatissimis gentibus ..., quis imperium infinitum dedit? dom. 23. nam Sertorianum bellum a senatu privato datum est, quia consules recusabant; Phil. XI, 18. ſ. gero; Flacc. 30.

effugio: parietes, quorum ornatus tot saecula manserant, tot bella effugerant, nudos ac deformatos reliquit; Verr. IV, 122.

enumero: ſ. numero.

excito: legatos Allobrogum belli Transalpini et tumultus Gallici excitandi causa a P. Lentulo esse sollicitatos; Catil. III, 4. qui di (immortales) civile bellum tantum et tam luctuosum excitaverunt ‖excitaverint‖; Marcell. 18. hoc vero bellum non est ex dissensione partium, sed ex nefaria spe perditissimorum civium excitatum; Phil. V, 32. pastores retinet, ex quibus ait se, cum velit, subito fugitivorum bellum excitaturum; Fr. B. VIII, 11. ſ. I, 1. oritur; prov. cons. 32.

existimo: secessionem tu illam existimavisti, Caesar, initio, non bellum, neque hostile odium, sed civile discidium; Ligar. 19.

exprimo: ſ. I, 1. versatur; Arch. 21.

exspecto: quid enim exspectas? bellum? Catil. II, 18.

exstinguo: externa bella regum, gentium, nationum iam pridem ita exstincta sunt, ut ..; Sest. 51. ſ. I, 1. est magnum; Phil. V, 39.

facio: bellumne populo Romano Lampsacena civitas facere conabatur? Verr. I, 79. quos servos arma capere et bellum facere in Sicilia voluisse cognoras; ib. V, 12. Apollonium ..., qui, si fugitivi bellum in Sicilia facerent, amplissimas fortunas amitteret, belli fugitivorum nomine, indicta causa, in vincla coniecit; servos, quos ipse cum consilio belli faciendi causa consensisse iudicavit, eos sine consilii sententia, sua sponte, omni supplicio liberavit; ib. 18. ita vero, si illi bellum facere conabuntur, excitandus nobis erit ab inferis C. Marius; Font. 36. orandus erit nobis amicus meus, M. Plaetorius, ut suos novos clientis a bello faciendo deterreat; ib. sed ea vos coniectura perspicite, quantum illud bellum factum putetis, quod coniungant reges potentissimi, renovent agitatae nationes, suscipiant integrae gentes, novus imperator noster accipiat vetere exercitu pulso; imp. Pomp. 26. si ...

locus atque urbs, quae bellum facere atque instruere possit, quaeritur; leg. agr. II, 77. nulla est enim natio quam pertimescamus, nullus rex qui bellum populo Romano facere possit; Catil. II, 11. nunc si L. Catilina ... deseruerit suos, consilium belli faciendi abiecerit ..; ib. 14. quae gens (Gallorum) una restat quae bellum populo Romano facere posse et non nolle videatur; ib. III, 22. ut hoc credi possit, eum bellum populo Romano facere voluisse? Sulla 58. „erumpet, occupabit aliquem locum, bellum patriae faciet"; Milo 63.

flagito: qui vos ad libertatem recuperandam excitaverunt, arma, saga || armato ||, bellum flagitaverunt; Phil. VII, 21.

frango: f. I, 1. oritur; prov. cons. 32.

gero: cum et pacis constituendae rationem et belli gerendi potestatem solus habeat; Sex. Rosc. 22. qui (L. Scipio) bellum in Asia gessit Antiochumque regem potentissimum vicit; Verr. I, 55. Rhodii, qui prope soli bellum illud superius cum Mithridate rege gesserunt; ib. II, 159. cum statua se eius habuisse temporis rationem, quo posita esset, cum homine eius, quo gereret bellum atque hostis esset; ib. ecquod in Sicilia bellum gessimus quin Centuripinis sociis, Syracusanis hostibus uteremur? ib. V, 84. qui ... partim nostra memoria bella cum populo Romano acerba ac diuturna gesserunt, partim ..; Font. 12. ceteris ... magnos equitatus ad ea bella, quae tum in toto orbe terrarum a populo Romano gerebantur, ... imperavit; ib. 13. illae (gentes) in bellis gerendis ab dis immortalibus pacem ac veniam petunt, istae (nationes) cum ipsis dis immortalibus bella gesserunt; ib. 30. C. Marius, qui Indutiomaro isti minaci atque adroganti par in bello gerendo esse possit; ib. 36. ipse ... in re militari cum summi consilii et maximi animi tum vero usu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitatus; ib. 41. fuisse tum M. Cornutum, L. Cinnam, L. Sullam, praetorios homines, belli gerendi peritissimos; ib. 43. ut ... graviorem duxisse (videamini) eius obsecrationem, quae vestris sacris praesit, quam eorum audaciam, qui cum omnium sacris delubrisque bella gesserunt; ib. 49. agitur salus sociorum atque amicorum, pro qua multa maiores vestri magna et gravia bella gesserunt; imp. Pomp. 6. usque in Hispaniam legatos ac litteras misit ad eos duces, quibuscum tum bellum gerebamus, ut, cum duobus in locis disiunctissimis maximeque diversis uno consilio a binis hostium copiis bellum terra marique gereretur, vos ancipiti contentione districti de imperio dimicaretis; ib. 9. maiores nostri saepe mercatoribus aut naviculariis nostris iniuriosius tractatis bella gesserunt; ib. 11. si propter socios nulla ipsi iniuria lacessiti maiores nostri cum Antiocho, cum Philippo, cum Aetolis, cum Poenis bella gesserunt; ib. 14. qui ... plura bella gessit quam ceteri legerunt; ib. 28. ex Miseno .. eius ipsius liberos, qui cum praedonibus antea ibi bellum gesserat, a praedonibus esse sublatos; ib. 33. in uno Gabinio sunt tam diligentes, qui in hoc bello, quod lege Gabinia geritur ..., etiam praecipuo iure esse deberet? ib. 58. qui venire iubeant eos ipsos agros, in quibus ille etiam nunc bellum gerat atque versetur; leg. agr. I, 6. audite vos, qui amplissimo populi senatusque iudicio exercitus habuistis et bella gessistis; ib. 12. quaestionem de clarissimis viris, qui populi Romani bella gesserunt; ib. II, 59. palam iam cum hoste nullo impediente bellum [iustum] geremus; Catil. II, 1. in hoc autem uno post hominum memoriam maximo crudelissimoque bello, quale bellum nulla umquam barbaria cum sua gente gessit, quo in bello lex haec fuit a Lentulo, Catilina, Cethego, Cassio constituta, ut omnes, qui salva urbe salvi esse possent, in hostium numero ducerentur, ita me gessi .., ut ..; ib. III, 25. quoniam earum rerum, quas ego gessi, non eadem est fortuna atque condicio quae illorum, qui externa bella gesserunt; ib. 27. meruisse vero stipendia in eo bello, quod tum populus Romanus non modo maximum, sed etiam || [etiam] || solum gerebat, virtutis ... fuit; Muren. 12. nos ... oblitos esse bellum illud omne Mithridaticum cum mulierculis esse gestum; ib. 31. si omnia bella, quae cum Graecis gessimus, contemnenda sunt, derideatur de rege Pyrrho triumphus M'. Curii; ib. atqui ex veterum rerum monumentis vel maximum bellum populum Romanum cum Antiocho gessisse video; ib. omnibus regibus, quibuscum populus Romanus bellum gessit, hunc regem || [regem] || (Mithridatem) nimirum antepones; ib. 32. L. Luculli vero res tantae exstiterunt, ut neque maius bellum commemorari possit neque maiore consilio et virtute gestum; ib. 33. hunc tu hostem, Cato, contemnis, quocum per tot annos tot proeliis tot imperatores bella gesserunt? ib. 34. consulem ... fortuna constitutum ad amplexandum otium, scientia ad bellum gerendum, animo et usu ad quod velis negotium; ib. 83. bellum Cretense ex magna parte gessit atque una cum summo imperatore sustinuit; Flacc. 6. tum cum illi bellum maritimum gerendum datum est; ib. 30. M'. Aquilium patres nostri multis avaritiae criminibus ... convictum, quia cum fugitivis fortiter bellum gesserat, iudicio liberaverunt; ib. 98. cum bellum iam gerente Catilina omnes me auctore duos consules Kalendis Ianuariis scirent esse oportere; ib. ut, cum consul bellum gesserim cum coniuratis, nunc eorum ducem servare cupiam? Sulla 83. ut ... cum apertis hostibus bellum geram, timidis amicis ignoscam; sen. 23. quo ille auctore extra ordinem bellum cum Mithridate Tigraneque gessit; dom. 19. huius pecuniae deportandae et, si ius || quis || suum defenderet, bello gerendo M. Catonem praefecisti; ib. 20. qui cum omnibus meae salutis defensoribus bellum esse sibi gerendum iudicaverunt; Sest. 4. cum Armeniorum rege Tigrane grave bellum nuper || aut per, al. || ipsi diuturnumque gessimus; ib. 58. *qui bellum sociis in*tulit, gessit, qui et ipse hostis fuit populi Romani; ib. 59. alveusne ille an equus Troianus fuerit, qui tot invictos viros muliebre bellum gerentis tulerit ac texerit; Cael. 67. bellum in Gallia maximum gestum est: domitae sunt a Caesare maximae nationes; prov. cons. 19. bellum Gallicum ... C. Caesare imperatore gestum est, antea tantum modo repulsum; ib. 32. utrum *qui in* Hispania bellum acerrimum et maximum gesserat quo iure Gaditana civitas esset nesciebat an ..? Balb. 14. Cn. Pompeium, quem procul ab illorum moenibus acre et magnum bellum gerentem commeatu pecuniaque iuverunt; ib. 40. quos diligentissimos in exquirendis condicionibus civitatum atque causis esse arbitramur? eos profecto, qui iam imperia ac bella gesserunt; ib. 45. mitto exire de provincia, educere exercitum, bellum sua sponte gerere; Piso 50. qui etiam si minus magnum bellum gesserat, ut abs te dictum est, tamen istum honorem contemnendum non putavit; ib. 62. quod si reprehendis, quod cupidi [coronae] laureae fuerint, cum bella aut parva aut nulla gessissent ..; ib. 63. Africa ipsa parens illa Sardiniae, quae plurima et acerbissima cum maioribus nostris bella gessit; Scaur. 45. qui (L. Scipio) bellum in Asia gessit Antiochumque devicit; Rab. Post. 27. suscepto bello, Caesar, gesto etiam ex parte magna, ... voluntate ad ea arma profectus sum, quae erant sumpta contra te; Ligar. 7. Africam, arcem omnium provinciarum natam, ad bellum contra hanc urbem gerendum; ib. 22. cum eum accusetis, a quo queramini || querimini || prohibitos esse vos contra Caesarem gerere bellum; ib. 25. domum se contulit, teque Alexandrinum bellum gerente utilitatibus tuis paruit; Deiot. 13. ab omnibus enim est ornatus, qui, postea quam in castris esse potuit per aetatem, in Asia, Cappadocia, Ponto, Cilicia, Syria bella gesserunt; ib. 37. cum bellum nefarium contra aras et focos, contra

vitam fortunasque nostras ab homine profligato ac perdito non comparari, sed geri iam viderem; Phil. III, 1. postremo Tarquinius pro populo Romano bellum gerebat tum, cum est expulsus; ib. 11. qui enim bellum cum re publica gerunt, hunc diem non exspectabant; ib. V, 1. nihil est profecto quod possit dari bellum gerenti; erit fortasse aliquid quod concedi possit roganti; ib. 3. belli Punici secundi, quod contra maiores nostros Hannibal gessit, causa fuit Sagunti oppugnatio; ib. 27. demus igitur imperium Caesari, sine quo res militaris ‡administrari, teneri exercitus, bellum geri non potest; ib. 45. quamquam non alienum fuit personas quasdam a vobis recognosci, ut quibuscum bellum gereretur possetis taciti cogitare; ib. VI, 15. (an) rudis in re publica (sum)? quis exercitatior, qui viginti iam annos bellum geram cum impiis civibus? ib. 17. cum ... exercitum .. eius (Bruti) pro libertate populi Romani bellum gerentem cum Antonio ... laudibus amplissimis adfecistis; ib. VII, 11. si pace frui volumus, bellum gerendum est; ib. 19. bellum .. gerendi tempus si praetermisisset, videbat re publica oppressa nihil posse decerni; ib. VIII, 5. hoc bellum quintum civile 'geritur — atque omnia in nostram aetatem inciderunt — primum non modo non in dissensione ... civium, sed in maxima consensione; ib. 8. quae causa iustior est belli gerendi quam servitutis depulsio? ib. 12. regis Antiochi, eius, qui cum maioribus nostris bellum gesserat; ib. IX, 4. notetur etiam M. Antonii nefarium bellum gerentis scelerata audacia; ib. 15. ergo illi certissimi ... Caesaris actorum patroni pro D. Bruti salute bellum gerunt; ib. X, 16. quam ob rem, quoniam Dolabella hesterno die hoste decreto bellum gerundum est, imperator est diligendus; ib. XI, 16. cum Aristonico bellum gerundum fuit P. Licinio L. Valerio consulibus; rogatus est populus quem id bellum gerere placeret; ib. 18. ita populus Romanus consuli potius Crasso quam privato Africano bellum gerundum dedit; ib. cum .. id bellum geramus, quo bello de dignitate, de libertate, de vita decernamus ..; ib. 21. (conlega) bellum gerit, in acie stat, de sanguine et de spiritu decertat; ib. 24. eius belli gerendi causa, quibus ei videatur, navis, nautas, pecuniam ceteraque, quae ad id bellum gerendum pertineant, ut imperandi in Syria, Asia, Bithynia, Ponto ius potestatemque habeat, utique, quamcumque in provinciam eius belli gerendi causa advenerit, ibi maius imperium C. Cassii pro consule sit, quam eius erit, qui ..; ib. 30. nimirum etiam auctoritate vincunt; id enim bellum gerunt, quod ab omnibus gentibus comprobatur; ib. 39. quid autem hoc iniustius quam nos inscientibus eis, qui bellum gerunt, de pace decernere? ib. XII, 9. non erat tamen ei tribuendum, quod ... nec Mario nec Pompeio, qui maiora bella gesserunt; ib. XIII, 9. unus furiosus gladiator cum taeterrimorum latronum manu contra patriam, contra deos penates, contra aras et focos, contra quattuor consules gerit bellum; ib. 16. eam tibi causam belli gerendi proponis, ut senatum funditus deleas; ib. 23. bellum contra te duo consules gerunt cumque eis pro praetore Caesar; ib. 39. gerit idem bellum cum senatu populoque Romano; ib. XIV, 8. civile bellum consul Sulla gessit, legionibus in urbem adductis quos voluit expulit, quos potuit occidit; ib. 23. Cn. Pompeius eximia virtute et felicitate in Hispania bellum gessit; Fr. A. III, 6. difficilis ratio belli gerendi, at plena fidei, plena pietatis; ib. B. XVI, III, 5. ſ. conficio, imp. Pomp. 28. Balb. 47. Phil. XI, 17.—I, 1. exardescit. versatur; Verr. IV, 103.—IV, 1. genus; imp. Pomp. 20.

guberno: minimis momentis ... maximae inclinationes temporum fiunt, cum in omni casu rei publicae tum in bello et maxime civili, quod opinione plerumque et fama gubernatur; Phil. V, 26.

habeo: quod si Kalendae Ianuariae ... non essent exspectatae, bellum iam nullum haberemus; Phil. III, 2. si ex eo tempore* dies nullus intermissus esset, bellum profecto nullum haberemus; ib. V, 30. celeritate .. opus est: qua si essemus usi, bellum, ut saepe dixi, nullum haberemus; ib. 53. quidvis patiendum fuit, ut hoc taeterrimum bellum non haberemus; ib. XI, 12. vgl. indico; Verr. V, 188. suscipio; leg. agr. II, 14.

imbuo: cuius (parentis) sanguine non solum Asculanorum manus, [a quibus interfectus est,] sed totum illud sociale bellum macula sceleris imbutum est; Font. 41. ſ. infero; dom. 60.

imitor: utrum aditum facilem hostibus an contagionem imitandi belli periculosam fuisse? Verr. V, 6.

imminuo: ſ. attenuo.

indico: cum (Persae) bellum toti Graeciae, dis hominibusque indixissent et mille numero navium classem ad Delum appulissent; Verr. I, 48. video ..., in qua civitate ... legatus populi Romani ... violatus sit, nisi publice satis factum sit, ei civitati bellum indici atque inferri solere; ib. 79. ut ab isto non solum hominibus, verum etiam dis immortalibus bellum indictum putaretur; ib. IV, 72. deos deasque ... obtestor, quorum templis et religionibus iste ... bellum sacrilegum semper impiumque habuit indictum; ib. V, 188. etenim, credo, Manlius iste centurio, qui in agro Faesulano castra posuit, bellum populo Romano suo nomine indixit; Catil. II, 14. si eis, qui haec omnia flamma ac ferro delere voluerunt, non inimicitias solum, sed etiam bellum indixi atque intuli; prov. cons. 24. liberos, coniugem meam vexarat, Cn. Pompeio nefarium bellum indixerat; Milo 87. hoc est non uni propinquo, sed omnibus familiis nefarium bellum indicere; Deiot. 30. ut nemo his annis viginti rei publicae fuerit hostis qui non bellum eodem tempore mihi quoque indixerit; Phil. II, 1. si senatui non paruerit, non illi senatus, sed ille populo Romano bellum indixerit; ib. VII, 26.

infero: cum vero neque iniuriam acceperis et praetori tuo periculum crees, fatearis necesse est te illi iniustum impiumque bellum inferre conari; div. Caec. 62. bellum grave et periculosum vestris vectigalibus ac sociis a duobus potentissimis regibus infertur, Mithridate et Tigrane; imp. Pomp. 4. cum ... exercitus .. permagnos ... comparasset et se Bosporanis, finitimis suis, bellum inferre simularet; ib. 9. secerne te a bonis, infer patriae bellum; Catil. I, 23. qui parietibus, qui tectis, qui columnis ac postibus meis hostificum quoddam et nefarium, omni imbutum odio bellum intulistis; dom. 60. quis est ex gigantibus illis, quos poëtae ferunt bellum dis immortalibus intulisse, tam impius qui ..? har. resp. 20. alterum ... bellum inferre quiescentibus, ut eorum veteres inlibatasque divitias in profundissimum libidinum suarum gurgitem profundat; Sest. 93. ita gentes eae ... pro empta pace bellum nobis prope iustum intulerunt; prov. cons. 4. qui, cum maxima bella nobis inferrentur, * moenibus exculserunt; Balb. 39. Denseletis ... nefarium bellum et crudele intulisti; Piso 84. numquam eas copias rex Deiotarus habuit, quibus inferre bellum populo Romano posset; Deiot. 22. ego, cum ... inferri .. patriae bellum viderem nefarium, pacis, concordiae, compositionis auctor esse non destiti; Phil. II, 24. tu ... princeps C. Caesari omnia perturbare cupienti causam belli contra patriam inferendi dedisti; ib. 53. qui illum, ne si ita quidem venisset, ut nullum bellum inferret, ferre potuissent; ib. V, 24. at ille, cuius ne pacatam quidem nequitiam quisquam ferre posset, bellum intulit provinciae Galliae; ib. en ||em|| ad quem legatos mittamus, cui bellum moremur inferre; ib. 33. dubitaret, credo, homo amentissimus ... non solum cum exercitu suo, sed etiam cum omni immanitate barbariae bellum inferre nobis; ib. 37. itaque bellum nefarium inlatum rei publicae cum

viderem, nullam moram interponendam insequendi M. Antonium putavi; ib. VI, 2. bellum inexpiabile infert quattuor consulibus unus omnium latronum taeterrimus; ib. XIV, 8. ſ. gero; Sest. 59. indico; Verr. I, 79. prov. cons. 24.

instruo: quibus omnibus domesticis externisque bellis Capua non modo non obfuit, sed opportunissimam se nobis praebuit et ad bellum instruendum et ad exercitus ornandos; leg. agr. II, 90. ſ. facio; leg. agr. II, 77.

inveho: quem L. Sulla ..., cum bellum invexisset totam in Asiam, cum pace dimisit; Muren. 32. ſ. I, 1 emergunt.

involvo: nec ego pacem nolo, sed pacis nomine bellum involutum ||*obvolutum*|| reformido; Phil. VII, 19.

lego: ſ. gero; imp. Pomp. 28.

malo: multis rebus a nobis est ||nobis|| invitatus ad pacem Antonius: bellum tamen maluit; Phil. XII, 11.

memini: quorum summum quondam inter ipsos odium bellumque meministis, eosdem ..; Phil. XI, 2.

metuo: cum servorum bellum metueretur, quo supplicio dominos indemnatos adficiebat, hoc servos damnatos liberabat; Verr. V, 18.

misceo: ſ. conficio; imp. Pomp. 28.

neglego: ſ. I, 1. est magnum; imp. Pomp. 49.

nomino: ut id, quod est a te scelerate susceptum, latrocinium potius quam bellum nominaretur; Catil. I, 27. antea cum hostem ac bellum nominassem, semel et saepius sententiam meam de numero sententiarum sustulerunt; Phil. XIV, 22.

numero: itaque Cn. Pompei bella, victorias, triumphos, consulatus admirantes numerabamus: tuos enumerare non possumus; Deiot. 12.

obeo: ſ. conficio; Balb. 47.

omitto: sed omittatur bellum illud, in quo tu nimium felix fuisti; Phil. II, 39. si bellum omittimus, pace numquam fruemur; ib. VII, 19.

opto: Carbo sive qui alius civile bellum optavit, eum detestabilem civem rei publicae natum iudico; Phil. XIII, 1.

paro: „legati proficiscantur: bellum nihilo minus paretur"; Phil. V, 26. ſ. I, 1. exardescit.

pertimesco: o bellum magno opere pertimescendum, cum hanc sit habiturus Catilina scortorum cohortem praetoriam! Catil. II, 24. ſ. IV, 1. genus; imp. Pomp. 20.

postulo: ſ. suscipio; har. resp. 4.

propago: ſ. differo.

propulso: quo enim usque tantum bellum, tam crudele, tam nefarium privatis consiliis propulsabitur? Phil. III, 3. illa (Gallia) enim huius belli propulsandi, administrandi, sustinendi principatum tenet; ib. XII, 9. ſ. suscipio; Catil. IV, 22.

puto: neque vero cum P. Africano senatus egisset, ut legatus fratri proficisceretur ..., nisi illud grave bellum et vehemens putaretur; Muren. 32.

recuso: ſ. do; Phil. XI, 18.

reformido: ſ. involvo.

relinquo: fecit (Dolabella) id, quod multi reprehenderunt, ut exercitum, provinciam, bellum relinqueret et [in Asiam] hominis nequissimi causa in alienam provinciam proficisceretur; Verr. I, 73.

renovo: (res) quamquam sunt accisae, tamen efferent se aliquando et ad renovandum bellum revirescent; prov. cons. 34. ut haberet Galliam ultimam, aptissimam ad bellum renovandum instruendamque ||instruendumque|| provinciam; Phil. XIII, 37. ſ. facio; imp. Pomp. 26.

repello: ſ. gero; prov. cons. 32.

restinguo: cum .. eius opera ... bellum acerbissimum civile sit restinctum; Phil. V, 40.

sedo: ut ... bellum intestinum ac domesticum post hominum memoriam crudelissimum et maximum me uno togato duce et imperatore sedetur; Catil. II, 28.

sepelio: ſ. attenuo.

suscipio: quot bella maiores nostros et quanta suscepisse arbitramini, quod cives Romani iniuria adfecti, quod navicularii retenti, quod mercatores spoliati dicerentur? Verr. V, 149. quod ceterae (gentes) pro religionibus suis bella suscipiunt, istae (nationes) contra omnium religiones; Font. 30. quod alter uni illud bellum suscipiendum vestris suffragiis detulit, alter delatum susceptumque confecit; imp. Pomp. 58. non enim natura ... bellum nescio quod habet susceptum consulatus cum tribunatu; leg. agr. II, 14. qua re mihi cum perditis civibus aeternum bellum susceptum esse video: id ego ... a me atque a meis facile propulsari posse confido; Catil. IV, 22. cum in theatro imperiti homines ... consederant, tum bella inutilia suscipiebant; Flacc. 16. non multitudinis temeritate, sed optimatium consilio bellum ab istis civitatibus cum populo Romano esse susceptum; ib. 58. cum mihi uni cum omnibus improbis aeternum videam esse bellum susceptum; Sulla 28. ut, cuius pater ... singulari exstiterit in rem publicam nostram officio et fide, is sibi nefarium bellum contra patriam suscipiendum putarit ||putaret||? ib. 58. ut hostium urbis ... eorum, quibuscum acerbum bellum internecivumque ||innocivomque, al.|| suscepimus, ... odio solemus exscindere ||excipere, al.||; dom. 61. cum his furiis et facibus, cum his, inquam, exitiosis prodigiis ac paene huius imperii pestibus bellum mihi inexpiabile dico esse susceptum, neque id tamen ipsum tantum quantum meus ac meorum, sed tantum quantum vester atque omnium bonorum dolor postulavit; har. resp. 4. signa contulit cum Alexandrinis. quando hoc bellum aut hic ordo aut populus susceperat? Piso 49. quod si te senatus populusque Romanus aut non appetentem aut etiam recusantem bellum suscipere, exercitum ducere coëgisset, tamen ..; ib. 57. non ille hostis induxit in curiam, sed iudicavit a plerisque ignoratione potius et falso atque inani metu quam cupiditate aut crudelitate bellum esse susceptum; Marcell. 13. duces eos laudavistis, qui contra illum bellum privato consilio suscepissent; Phil. V, 3. quod .. ille bellum privato consilio susceperat, id vos auctoritate publica comprobastis ||comprobatis, al.||; ib. 28. sentiet sibi bellum cum re publica esse susceptum; ib. 32. C. quidem Caesar non exspectavit vestra decreta, praesertim cum illud esset aetatis: bellum contra Antonium sua sponte suscepit. decernendi enim tempus nondum erat; ib. VIII, 5. ab hoc igitur viro quisquam bellum timet, qui ante quam nos id coacti suscepimus, in pace iacere quam in bello vigere maluit? ib. X, 14. a principio huius belli ..., quod cum impiis civibus consceleratisque suscepimus, timui, ne ..; ib. XIII, 1. bellum contra patriam nefarium suscepisti: oppugnas Mutinam, circumsedes consulem designatum; ib. 39. ſ. conficio; imp. Pomp. 35. Flacc. 5. facio; imp. Pomp. 26. gero; Ligar. 7. (vgl. nomino). — I, 1. nascitur; Font. 42. Phil. II, 70.

sustineo: sustinere iam populus Romanus omnium nationum non vim, non arma, non bellum, sed luctus, lacrimas, querimonias non potest; Verr. III, 207. ſ. gero; Flacc. 6. propulso; Phil. XII, 9.

timeo: ſ. suscipio; Phil. X, 14.

tolero: ceteris ... maximum frumenti numerum ad Hispaniense bellum tolerandum imperavit; Font. 13.

tollo: ſ. attenuo.

traho: unde est adhuc bellum tractum nisi ex retardatione et mora? Phil. V, 30.

transmitto: ſ. conficio; imp. Pomp. 42.

elliptiſch: meis sententiis a Kalendis Ianuariis numquam legatos ad Antonium; semper illum hostem, semper hoc bellum; Phil. XIV, 20.

2. **Genitiv: sum**: etenim cum inter bellum et pacem medium nihil sit, necesse est tumultum, si belli non sit, pacis esse: quo quid absurdius dici ... potest? Phil. VIII, 4.

3. **Dativ:** adfero: certe ista legatio moram et tarditatem adferet bello; Phil. V, 25. mora est adlata bello, non causa sublata; ib. VI, 1.

desum: cui bello cum propter timiditatem tuam tum propter libidines defuisti; Phil. II, 71.

praeficio: ut haec vobis deliberatio difficilis esset, quemnam potissimum tantis rebus ac tanto bello praeficiendum putaretis; imp. Pomp. 27. ſ. I, 1. est magnum; imp. Pomp. 49.

praepono: qui quo die a vobis maritimo bello praepositus est imperator, tanta repente vilitas annonae ... consecuta est ..; imp. Pomp. 44. quod isdem istis reclamantibus vos unum illum ex omnibus delegistis quem bello praedonum praeponeretis; ib. 63. quem unum ex cunctis delegissetis, ut eum omnibus omnium gentium bellis terra et mari ||marique|| praeponeretis; leg. agr. II, 23.

profiteor: huic ego me bello ducem profiteor ..; suscipio inimicitias hominum perditorum; Catil. II, 11.

4. **Ablativ:** libero: quid dicis? an bello fugitivorum Siciliam virtute tua liberatam? magna laus et honesta oratio: sed tamen quo bello? Verr. V, 5. supplicatio ... his verbis decreta est: quod urbem incendiis, caede civis, Italiam bello liberassem; Catil. III, 15. quam (provinciam Pompeius) nuper et praedonum et regum bello liberavit; Flacc. 14. qui praetor finitimo, consul domestico bello rem publicam liberarat; Planc. 70.

perfungor: perfuncta res publica est hoc misero fataliqne bello; Marcell. 31.

5. **mit Präpositionen:** absum a: tantum autem aberat a bello, ut ... defuerit civium studiis potius quam eos in armorum discrimen adduceret; Phil. X, 14.

adipiscor ex: nihil ex fugitivorum bello aut suspicione belli laudis adeptus est; Verr. V, 42.

appeto ex: num igitur ex eo bello partem aliquam laudis appetere conaris? Verr. V, 5.

cogito de: vereor ne exercitus .. nostri ... tardentur animis, si quicquam aliud a nobis nisi de instanti bello cogitatum putabunt; Phil. XI, 24.

comparo cum: conferte Verrem; non ut hominem cum homine comparetis ..., sed ut pacem cum bello, leges cum vi; Verr. V, 121.

confero cum: conferte hanc pacem cum illo bello, huius praetoris adventum cum illius imperatoris victoria; Verr. IV, 115.

confugio ad: in qua (provincia) tu te ita gessisti, ut, omnibus cum teneare rebus, ad bellum fugitivorum confugias; Verr. V, 39.

conquiesco a: qui tantum potuit impertire huic studio temporis, quantum ipse a pueritia usque ad hanc aetatem a continuis bellis et victoriis conquievit; Balb. 3.

consumo in: quis enim civis ei regi non faveret, cuius omnem aetatem in populi Romani bellis consumptam esse meminisset? Deiot. 6.

delibero de: P. Servilius, cuius tantae res gestae terra marique exstiterunt, ut, cum de bello deliberetis, auctor vobis gravior nemo esse debeat; imp. Pomp. 68.

deligo ad: restat ut de imperatore ad id bellum deligendo ac tantis rebus praeficiendo dicendum esse videatur; imp. Pomp. 27. quod si Romae Cn. Pompeius privatus esset hoc tempore, tamen ad tantum bellum is erat deligendus atque mittendus; ib. 50.

deposco ad: unum ab omnibus sociis et civibus ad id bellum imperatorem deposci atque expeti; imp. Pomp. 5. cum universus populus Romanus ... unum sibi ad commune omnium gentium bellum Cn. Pompeium imperatorem depoposcit; ib. 44.

dico de: sic de bello praedonum, sic de classe Siciliensi .. dicam, ut ..; Verr. V, 42. nihil enim umquam audivi quod mihi de iure subtilius dici videretur ..., nihil inlustriore auctoritate de bellis, nihil de re publica gravius; Balb. 2. de proximo bello civili non libet dicere: ignoro causam, detestor exitum; Phil. VIII, 7.

diligo ad: ſ. 1. conficio; Phil. XI, 17.

discedo ab: L. Lucullum magnis rebus gestis ab eo bello discedere; imp. Pomp. 5.

egredior ad: Q. Ligarius ... domo est egressus non modo nullum ad bellum, sed ne ad minimam quidem suspicionem belli; Ligar. 4.

eo ad: sed ierit ad bellum, dissenserit non a te solum, verum etiam a fratribus; Ligar. 35.

eripio ex: ut ... hanc pulcherrimam patriam omnium nostrum ex foedissima flamma, totam Italiam ex bello et vastitate eriperem; Catil. IV, 2.

expeto ad: ſ. deposco ad; imp. Pomp. 5.

fero de: rogationem: quo in magistratu nisi rogationem de piratico bello tulisset ..; sen. 11. — sententiam: ut sit ... qui in senatu sine ulla cupiditate de bello et pace sententiam ferat; Verr. II, 76.

habeo contra: at vero contra bellum praedonum classem habuit ornatam diligentiamque * in eo singularem; Verr. V, 42. — in: recordamini quos legatos nuper in bello L. Iulius, ... quos Cn. Pompeius habuerit; Font. 43.

hortor ad: Galliam totam hortatur ad bellum, ipsam sua sponte suoque iudicio excitatam; Phil. IV, 8.

impello ad: quia qui barbaros homines ad bellum impelleret, non debebat minuere illorum suspicionem; Sulla 36.

incumbo ad: qua re videte, num dubitandum vobis sit omni studio ad id bellum incumbere, in quo gloria nominis vestri, salus sociorum, vectigalia maxima, fortunae plurimorum civium ... defendantur; imp. Pomp. 19.

inflammo ad: quis est enim qui ad bellum inflammato animo futurus sit spe pacis oblata? Phil. XII, 8.

ingredior in: in exsilium eiciebam, quem iam ingressum esse in bellum videbam? Catil. II, 14.

largior ad: quid est aliud omnia ad bellum civile hosti arma largiri? primum nervos belli, pecuniam infinitam, qua nunc eget; deinde equitatum, quantum velit; Phil. V, 5.

mitto ad: quid tam inusitatum quam ut, cum duo consules clarissimi fortissimique essent, eques Romanus ad bellum maximum formidolosissimumque pro consule mitteretur? imp. Pomp. 62. non erit idoneus qui ad bellum Asiaticum regiumque mittatur; ib. 66. ad quod bellum duobus consulibus ita missis, ut alter Mithridatem persequeretur, alter Bithyniam tueretur ..; Muren. 33. ſ. deligo ad; imp. Pomp. 50.

postulo ad: qui postulat ad tantum bellum legatum quem velit; imp. Pomp. 57.

proficiscor ad: hisce ominibus, Catilina, ... proficiscere ad impium bellum ac nefarium; Catil. I, 33. etenim puer cum patre consule ad bellum est profectus; Flacc. 5 (Z. 48). cum decrevistis, ut consules, alter ambove, ad bellum proficiscerentur; Phil. VII, 11. eiusdem D. Bruti conservandi gratia consul sortitu ad bellum profectus A. Hirtius; ib. XIV, 4.

quaero ad: ſ. 1. conficio; Phil. XI, 17.

redeo ad: sed nimis multa de nugis: ad causam bellumque redeamus; Phil. VI, 15. ſ. 1. nascitur; Phil. II, 70.

requiro in: atque in hoc bello Asiatico et regio non solum militaris illa virtus ..., sed aliae quoque virtutes animi magnae et multae requiruntur; imp. Pomp. 64.

revoco ab: quod ab eo bello Sullam in Italiam res publica, Murenam Sulla revocavit; imp. Pomp. 8.

sum in: quaerimus ||quaeremus|| etiam ... qualis in bello praedonum praedo ipse fuerit? Verr. I, 154. tot praetores, tot consules in Sicilia cum in

pace tum etiam in bello fuerunt; ib. IV, 7. quaeram ..., quae tua opera et quanta fuerit in bello; ib. V, 4. quem ego vobis ... ita commendo, ut ... acerrimum contra seditionem, fortissimum in bello, inimicissimum huic coniurationi ... futurum esse promittam; Muren. 90. quoniam illi arti in bello ac seditione locus est, huic in pace atque otio; Quir. 20. neque illius Crassi factum superioris eisdem honoribus usus, qui fortissimus in bellis fuisset, M'. Aquilius potuit imitari; Scaur. c. 3 § 2. quod si eadem ratio Caesaris fuisset in illo taetro miseroque bello ..; Phil. V, 39. qui non solum socius imperatorum nostrorum fuit in bellis, verum etiam dux copiarum suarum; ib. XI, 33. quo in bello si fuit error, communis ei (Deiotaro) fuit cum senatu; ib. 34. f. 1. gero; imp. Pomp. 58. omitto; Phil. II, 39. — inter: f. 2. — sine: f. I, 1. est; Phil. VIII, 2. est sine.

traduco ad: hinc si Brutus erit traductus ad aliud bellum, Graeciam certe amiserimus; Phil. XI, 26.

vaco a: quicquid a bellis populi Romani vacabat, cum hominibus nostris consuetudines ... iungebat; Deiot. 27.

valeo in: ut plura non dicam neque aliorum exemplis confirmem quantum [huius] auctoritas valeat in bello; imp. Pomp. 44.

venio ad: tametsi ille ad maritimum bellum venerit; imp. Pomp. 13.

versor in: cum imperator in bello versetur; leg. agr. II, 52. maximo in bello sic est versatus, ut hic multas res et magnas sine imperatore gesserit, nullam sine hoc imperator; Muren. 20. hunc ... ab ineunte aetate, relictis rebus suis omnibus, in nostris bellis nostris cum imperatoribus esse versatum; Balb. 6. si omnino eis versari in nostris bellis non liceret; ib. 26. versatus in bello est; saturavit se sanguine dissimillimorum sui civium; Phil. II, 59. multis ab adulescentia in bellis varilsque versatum atque in primis bonum ductorem ||doctorem||; Fr. A. III, 14.

voco ad: cum Galli ad bellum, Catilina ad urbem, coniurati ad ferrum et flammam vocabantur; Flacc. 102.

utor ad: ille iterum, ille tertio auctionibus factis pecuniam dedit, qua ad bellum uterere; Deiot. 14.

III. **nach Adjectiven: 1. Genetiv:** peritus: est vobis auctor vir bellorum omnium maximarumque rerum peritissimus, P. Servilius; imp. Pomp. 68. scio item virum fortem in primis, belli ac rei militaris peritum ..., Q. Marcium, ... adventu isto tuo domi fuisse otiosum; Piso 54.

socius: semper ... mea consilia pacis et togae socia ||*togae*||, non belli atque armorum fuisse; Marcell. 14.

2. **mit Präpositionen:** acerbus in: f. V, 2. opprimi. — fortis in: f. II, 5. sum in; Muren. 90. Scaur. c. 3. § 2. — medius inter: f. II, 2. reliquus ex: ARATORES, QUI RELIQUI ERANT ... qui reliqui? quid hoc est „reliqui?" quo ex bello? qua ex vastitate? Verr. III, 124. reliquos hos esse, non ex bello neque ex aliqua eius modi calamitate, sed ex tuo scelere; ib. 126.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** adiumenta: „a nobis omnia populo Romano semper et belli adiumenta et pacis ornamenta ministrata sunt"; Verr. V, 124.

apparatus: teretur interea tempus; belli apparatus refrigescent; Phil. V, 30.

caedes: dicunt contra ..., qui ex belli caede et fuga nunc primum audent contra M. Fonteium inermem consistere; Font. 14.

calamitas: Himera deleta, quos civis belli calamitas reliquos fecerat, ei sese Thermis conlocarant in eisdem agri finibus; Verr. II, 86.

casus: virum ad labores belli impigrum, ad pericula fortem, ad usum ac disciplinam peritum, ad consilia prudentem, ad casum fortunamque felicem domi ... retinere ... maletis; Font. 43. quos stimulos admoverit homini studioso fortasse victoriae, sed tamen nimium communem Martem belli casumque metuenti; Sest. 12.

causa: urbes iam locupletes et copiosae requiruntur, quibus causa belli propter diripiendi cupiditatem inferatur; imp. Pomp. 65. tibi certe confitendum est causam perniciosissimi belli personā tua constitisse; Phil. II, 53. ut Helena Troianis, sic iste huic rei publicae belli causa, causa ||belli causa|| pestis atque exitii fuit; ib. 55. „ego ad illum belli civilis causam attuli"; ib. 72. horum omnium bellorum causae ex rei publicae contentione natae sunt; ib. VIII, 7. quae est igitur in medio belli causa posita? ib. 8. id pugnat, ut haec omnia perturbet, evertat, praedam rei publicae causam belli putet; ib. eundem vidi postea Veliae, cedentem Italia, ne qua oreretur belli civilis causa propter se; ib. X, 8. quid ergo hunc aliud moliri, quid optare censetis aut quam omnino causam esse belli? ib. XI, 3. sic est iusta causa belli, sicuti Crassus commemoravit cum Iugurtha fuisse; Fr. B. XVI, III, 1. f. II, 1. gero; Phil. V, 27. — 5. dico de; Phil. VIII, 7.

celeritas: tamen legatorum nomen ipsum et animos hominum et belli celeritatem morabitur; Phil. V, 26.

comparatio: Mithridates autem omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit; imp. Pomp. 9.

confectio: confectio autem huius belli est D. Bruti salus; Phil. XIV, 1.

consilia: f. casus; Font. 43.

contagio: contagio autem ista servilis belli cur abs te potius quam ab eis omnibus, qui ceteras provincias obtinuerunt, praedicatur? Verr. V, 7.

contentio: Antiochum Magnum illum maiores nostri magna belli contentione terra marique superatum intra montem Taurum regnare iusserunt; Sest. 58.

copiae: qui rex, sibi aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes et copias belli, tantum spe ||ipse, al.|| conatuque valuit, ut ..; Muren. 32.

cursus: si L. Catilina ... ex hoc cursu sceleris ac belli iter ad fugam atque in exsilium converterit; Catil. II, 14.

denuntiatio: non est illa legatio, sed denuntiatio ||denuntiatione|| belli; Phil. VI, 4.

difficultates: cetera vectigalia belli difficultatibus adfliguntur; hoc vectigali etiam belli difficultates sustentantur; leg. agr. II, 83.

discidium: hic aequo animo esse potuit belli discidio distractus a fratribus? Ligar. 5.

disciplina: f. casus; Font. 43.

discrimen: huius totius belli in unius viri fortissimi et maximi vita positum esse discrimen; Phil. XIV, 3.

dissimilitudo: omnis clarissimorum regum res gestas cum tuis ... nec celeritate conficiendi nec dissimilitudine bellorum posse conferri; Marcell. 5.

dubitatio: f. I, 1. est dubium.

dux: „tune eum, ... quem ducem belli futurum vides ..., exire patiere?" Catil. I, 27. atque hunc quidem unum huius belli domestici ducem sine controversia vicimus; ib. II, 1. cum sceleris sui socios, huius nefarii belli acerrimos duces, Romae reliquisset; ib. III, 3. nunc quoniam .. sceleratissimi periculosissimique belli nefarios duces captos iam ... teneretis; ib. 16.

eventus: non fuit recusandum in tanto civili bello, tanto animorum ardore et armorum, quin quassata res publica, quicumque belli eventus fuisset, multa perderet .. ornamenta dignitatis; Marcell. 24.

exitus: neque vero eius belli conficiendum exitum tanto studio populus Romanus ad Cn. Pompeium detulisset; Muren. 34. sed ut concedam in-

certos exitus esse belli Martemque communem, tamen ..; Phil. X, 20. at incertus exitus belli. est ||belli est|| omnino fortium virorum ... virtutem praestare; ib. XIII, 5. ſ. I, 1. est. magnum; Phil. V, 39. — II, 5. dico de; Phil. VIII, 7.

exstinctor: tum vero elatus *est* spe, posse se, quoniam togatum domestici belli exstinctorem nefario scelere foedasset, illum etiam, illum externorum bellorum hostiumque victorem adfligere; har. resp. 49.

fauces: populi Romani laus est urbem amicissimam Cyzicenorum eiusdem consilio ex omni impetu regio atque totius belli ore ac faucibus ereptam esse atque servatam; Arch. 21.

ferrum: quae (Diana) ... bis ex duorum bellorum flamma ferroque servata est; Verr. IV, 78.

finis: quo usque enim Massiliam oppugnabis? ne triumphus quidem finem facit belli? Phil. VIII, 18.

flamma: ſ. ferrum.

fluctus: qui (D. Brutus) se totius belli fluctibus circumiri quam illum aut regredi aut progredi maluit; Phil. XIII, 20.

fortuna: homines enim in proeliis, non in conviviis, belli fortunam periclitari solent; Verr. V, 132. ut, quicquid belli fortuna reliquum rei publicae fecerit, id esse salvum velis; Marcell. 10. cum esset incertus exitus et anceps fortuna belli; ib. 15. ſ. Font. 43.

fuga: ſ. caedes.

genus: primum mihi videtur de genere belli, deinde de magnitudine, tum de imperatore deligendo esse dicendum. genus est belli eius modi, quod maxime vestros animos excitare ... ad persequendi studium debeat; imp. Pomp. 6. cum essem de belli genere dicturus, quod ad multorum bona civium Romanorum pertinet; ib. 17. quoniam de genere belli dixi, nunc de magnitudine pauca dicam. potest enim hoc dici, belli genus esse ita necessarium, ut sit gerendum, non esse ita magnum, ut sit pertimescendum; ib. 20. quod denique genus esse belli potest in quo illum non exercuerit fortuna rei publicae? ib. 28. qui tot habet ... victorias bellicas, quot sunt in rerum natura genera bellorum; Balb. 9. quantum nomen illius ||eius|| fuerit, quantae opes, quanta in omni genere bellorum gloria ..., quis ignorat? Deiot. 12. tamen, ne apud illos me in invidiam voces, nihil de genere belli dicam; Phil. II, 59. subvenit rei publicae, sed aetate multo robustior et militum ducem quaerentium studio paratiore ||paratior|| in alio genere belli; ib. V, 43. ſ. II, 1. conficio; imp. Pomp. 28.

gloria: qui cum longe omnis belli gloria et virtute superaret, duas tamen tribus solas tulit; Phil. XI, 18.

horreum: nos ... subsidium annonae, horreum belli ... servare non potuisse; leg. agr. I, 21.

impetus: quis enim umquam ... tam brevi tempore ... tantos cursus conficere potuit, quam celeriter Cn. Pompeio duce tanti belli impetus navigavit? imp. Pomp. 34. cum totius impetus belli ad Cyzicenorum moenia exstitisset ||constitisset||; Muren. 33. omnia sunt excitanda tibi, C. Caesar, uni, quae iacere sentis, belli ipsius impetu ... perculsa atque prostrata; Marcell. 23.

incendium: nisi belli civilis incendium salute patriae restinxeris; Marcell. 29.

initium: quod nos ... idem iste Mithridates initio belli Asiatici docuit, id ..; imp. Pomp. 19. ut ei senatus, tamquam Hannibali initio belli Punici, denuntiaret, ne oppugnaret Saguntum; Phil. VI, 6.

iniuriae: Gallia ... omnis aequo animo belli patitur iniurias, dum modo repellat periculum servitutis; Phil. XII, 9.

insigne: quia pacis est insigne et otii toga, contra autem arma tumultus atque belli; Piso 73. iustitium edici, saga sumi dixi placere, quo omnes acrius ... incumberent ad ulciscendas rei publicae iniurias, si omnia gravissimi belli insignia suscepta a senatu viderent; Phil. VI, 2.

ius: singularem quandam laudem eius ||et|| praestabilem esse scientiam ... in universo .. belli iure atque pacis; Balb. 15. quis dubitet de foederibus et de toto iure pacis et belli hominibus ||omnibus|| iuris peritissimis imperatores nostros anteferre? ib. 45. norunt isti homines formam rei publicae, iura belli, exempla maiorum? Phil. V, 25. „Massiliensibus iure belli adempta reddituros vos pollicemini.“ nihil disputo de iure belli — magis facilis disputatio est quam necessaria; ib. XIII, 32. ſ. II. 1. conficio; Balb. 47.

labores: ſ. casus; Font. 43.

lex: quae signa atque ornamenta ex urbe hostium vi et virtute capta belli lege atque imperatorio iure sustulit, ea ..; Verr. I, 57. qui cum ||eum Syracusanis locum||, quem eripere belli ac victoriae lege posset, conservavit; ib. II, 50. quid Mytilenae? quae certe ||terrae|| vestrae, Quirites, belli lege ac victoriae iure factae sunt; leg. agr. II, 40. tibi porro inimicus cur esset, a quo vel interfici belli lege potuisset, regem et se et filium suum constitutos esse meminisset? Deiot. 25.

magnitudo: ſ. genus; imp. Pomp. 6. 20.

Mars: ſ. casus; Sest. 12.

memoria: revocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam; Flacc. 60. eodem monimento declarari ... et senatus fidem et crudelissimi memoriam belli; Phil. XIV, 35.

mentio: di faciant ut rei militaris, ut belli mentionem facere audeas! Verr. V, 33.

metus: in metu belli furandi locus qui potest esse? Verr. V, 10. se populo Romano non metum belli, sed spem triumphi ostendere; Font. 36. qui ..., iam paene belli depulso metu, commutatam annonam esse dicebant; dom. 15. at tota Italia convenerat: cui quidem belli intestini et vastitatis metus inferebatur; Planc. 87.

monumentum: quod partum recenti victoria maiores vobis in sociorum urbibus ac finibus et vinculum pacis et monumentum belli reliquerunt, id vos ... vendetis? leg. agr. II, 49.

mos: quae tum in urbe capta commissa non sunt ... neque more belli neque iure victoriae; Verr. IV, 116.

necessitas: imperium C. Caesari belli necessitas, fascis senatus dedit; Phil. XI, 20.

nervi: ſ. II, 5. largior.

nomen: cum ... in locis .. illis etiam nunc belli nomen reliquum sit; leg. agr. II, 52. belli nomen ponendum quidam in sententia non putabant Phil. VIII, 2. si enim belli nomen tolletur, municipiorum studia tollentur; ib. 4. ſ. II, 1. facio; Verr. V, 18.

notae: quae sunt urbanarum maledicta litium, non inustae belli internecivi ||internecione, al.|| notae; Phil. XIV, 7.

nuntii: adeo misera et prostrata res publica (tibi visa est), ut non nuntios pacis ac belli ... deligere posset? Vatin. 35.

oblivio: ſ. comparatio.

offensio: hic in illo ipso malo gravissimaque belli offensione L. Lucullus ... partem militum ... dimisit; imp. Pomp. 26. cuius adulescentia ad scientiam rei militaris ... non offensionibus belli, sed victoriis ... est erudita; ib. 28.

opportunitates: venit cum exercitu Capuam, quam urbem propter plurimas belli opportunitates ab illa impia ... manu temptari suspicabamur; Sest. 9.

os: ſ. fauces.

pars: quid fuit causae cur in Africam Caesarem non sequerere, cum praesertim belli pars tanta restaret? Phil. II, 71. ſ. I, 1. est in; Verr. V, 6.

periculum: provinciam Siciliam virtute istius ... a fugitivis atque a belli periculis tutam esse

servatam; Verr. V, 1. belli pericula, tempora rei publicae, imperatorum penuriam commemorabit; ib. 2. cum multi viri fortes in communi incertoque periculo belli et terra et mari saepe offenderint; ib. 131. qui Gallicorum bellorum pericula populi Romani copiis atque praemiis || populo Romano † copiisque remis, al. || compensarunt; Font. 13. dum modo a vobis huius horribilis belli ac nefarii periculum depellatur; Catil. II, 15. ab hoc (oratore) enim pacis ornamenta retinentur, ab illo (imperatore) belli pericula repelluntur; Muren. 30. ut ne cui liceat ex eis civitatibus ad nostrorum bellorum pericula accedere; Balb. 26. quamquam ... eiusdem .. cura incredibilis in asperrimis belli civilis periculis perspecta docuit ..; Phil. VII, 6. cum ... rem .. publicam sine armis maximo civilis belli periculo liberavit; ib. XIII, 8. s. casus; Font. 43. — I, 1. est in; Verr. V, 42.

poena: quod ceteris .. impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, ut Hispanis et plerisque Poenorum, quasi victoriae praemium ac poena belli; Verr. III, 12.

princeps: cuius tu imperatoris quaestor fueras, dictatoris magister equitum, belli princeps, crudelitatis auctor; Phil. II, 71.

principatum: nisi ante eius adventum rei publicae poenas dederis, ille huius belli feret principatum; Phil. XIII, 44.

principium: ut nostra memoria .. Italici belli funesta illa principia ... non obscure nobis paulo ante praedixerint; har. resp. 18. qui pueritiae tempus extremum principium habuit bellorum atque imperiorum maximorum; Balb. 9. Gallia ... armis, viris, pecunia belli principia firmavit; Phil. XII, 9. s. II, 1. suscipio; Phil. XIII, 1.

ratio: quem ad modum esset ei ratio totius belli descripta, edocui; Catil. II, 13. sed ei || et || propter rationem Gallici belli provinciam extra ordinem decernebant; prov. cons. 19. cum in superioribus causis hominis ornamenta fuerint, in hac me nihil aliud nisi ratio belli, nisi summa utilitas rei publicae moveat; ib. 29. nec totam Gallici belli rationem prope iam explicatam perturbare atque impedire debemus; ib. 35. alter belli Gallici rationem habet *et* fungitur officio boni senatoris; ib. 36. si perpetua ratio Gallici belli (agitur), rei publicae providebo; ib. 47. in hac tam dispari ratione belli miserrimum illud est, quod ille latronibus suis pollicetur primum domos; Phil. VIII, 9. s. copiae.

reliquiae: nisi forte Italici fugitivorum belli reliquias atque illud Tempsanum incommodum proferes; Verr. V, 39. ut ... periculum sit, ne instauratas maximi belli reliquias ac renovatas audiamus; prov. cons. 19.

scientia: s. I, 1. est magnum; imp. Pomp. 49.

semen: ut igitur in seminibus est causa arborum et stirpium, sic huius luctuosissimi belli semen tu fuisti; Phil. II, 55.

societas: Africa ipsa ... non solum fidelissimis regnis, sed etiam in ipsa provincia se a societate Punicorum bellorum Utica teste defendit; Scaur. 45. cuius auctoritatem secuti in societatem belli veneratis; Ligar. 25.

socius: mea quidem sententia .. unus A. Gabinius belli maritimi rerumque gestarum Cn. Pompeio socius ascribitur || *ascribetur* ||; imp. Pomp. 58. cum alter nobilitatis florem, alter belli socios adhibuisset; Phil. XII, 27.

studium: quod et ipse ardebat studio illius belli et patri satis faciendum esse arbitrabatur; Deiot 29.

subsidium: qui (maiores) cum Siciliam tam opportunum subsidium belli atque pacis ad rem publicam adiunxissent ..; Verr. III, 14. aguntur certissima populi Romani vectigalia ..., quibus amissis et pacis ornamenta et subsidia belli requiretis; imp. Pomp. 6. tu populo Romano subsidia belli, tu ornamenta pacis eripias? leg. agr. I, 3. unumne fundum pulcherrimum populi Romani, caput vestrae pecuniae, pacis ornamentum, subsidium belli ... disperire patiemini? ib. II, 80.

suspicio: iste motus servitiorum bellique subita suspicio utrum tibi tandem diligentiam custodiendae provinciae an novam rationem improbissimi quaestus attulit? Verr. V, 15. mihi videor iam de omnibus rebus eius gestis dixisse, quae quidem ad belli fugitivorum suspicionem pertinerent; ib. 25. omnia alia esse nobis vacua ab omni periculo atque etiam suspicione belli; prov. cons. 30. Q. enim Ligarius, cum esset nulla belli suspicio, legatus in Africam ... profectus est; Ligar. 2. consecutus est Dolabella || Dolabella. || nulla suspicione belli; Phil. XI, 5. s. II, 5 adipiscor ex. egredior ad.

tempus: (L. Cornelium) cum Pompeio ad extremum belli tempus fuisse; Balb. 5. hominem ... natum atque aptum ad tempora belli militaremque rationem; Fr. A. III, 14.

terror: saepe totius anni fructus uno rumore periculi atque uno belli terrore amittitur; imp. Pomp. 15. Sicilia, quam multis undique cinctam periculis non terrore belli, sed consilii celeritate explicavit; ib. 30.

turba: verum, ut fit, multa saepe imprudentibus imperatoribus vis belli ac turba molitur; Sex. Rosc. 91.

victor: cuius belli victor L. Scipio ... eandem (laudem) .. sibi ex Asiae nomine adsumpsit; Muren. 31. et ceteros quidem omnis victores bellorum civilium iam ante aequitate et misericordia viceras; Marcell. 12. s. exstinctor.

victoria: cum contra ac Deiotarus sensit victoria belli diiudicarit || iudicarit ||; Phil. XI, 34. s. I, 1. est grave; Muren. 31.

vis: s. turba.

volnera: quae quidem tibi nunc omnia belli volnera sananda sunt; Marcell. 24.

usus: s. casus; Font. 43.

utilitas: si et belli utilitatem et pacis dignitatem retinere voltis; imp. Pomp. 14.

2. **mit Präpositionen:** arma ad: s. II, 5 largior ad.

fundus de: de nostra vero re publica, de nostro imperio, de nostris bellis, de victoria, de salute fundos populos fieri noluerunt; Balb. 22.

hostis in: an Censorinum ornem, in bello hostem, in pace sectorem? Phil. XI, 36.

iudicium de: etiam ad posteritatis memoriam pertinere arbitror exstare quod fuerit de hoc bello iudicium senatus; Phil. IX, 7.

periculum a: cum .. haec a servorum bello pericula et praetorum institutis et dominorum disciplina provisa sint; Verr. V, 8.

revocatio a: receptui signum aut revocationem a bello audire non possumus; Phil. XIII, 15.

rogatio de, sententia de: s. II, 5 fero de.

virtus in: o nationes, ... tyranni testes Cn. Pompei non solum virtutis in bello, sed etiam religionis in pace! Balb. 13.

voluntas de: qui dubitet quae Caesaris de bello voluntas fuerit; Marcell. 15.

V. **Umstand: 1. Genetiv:** qui sunt boni cives, qui belli, qui domi de patria bene merentes, nisi ..? Planc. 80.

2. **Ablativ:** ardere: cum bello sociorum tota Italia arderet; Verr. V, 8.

capi: vgl. abl. der Zeit; Verr. IV, 73. leg. agr. II, 51.

decernere: s. II, 1. gero; Phil. XI, 21.

decertare: cum hoc ... bello, bello, inquam, decertandum est, idque confestim; Phil. V, 33.

defetisci: defessa Italia Punico bello atque ab Hannibale vexata; har. resp. 27.

disceptari: non est illa dissensio disceptata bello; Fr. C. 20.

distineri: nos alio bello distineri putat; Phil. XI, 6.

domari: qui ... partim modo ab nostris imperatoribus subacti, modo bello domiti ... sunt; Font. 12.

exhauriri: quae (signa) illi exhausti sumptibus bellisque maximis ... sanctissime custodita tenuerunt; prov. cons. 6.

impediri: est mihi considerandum quantum illi tantis rei publicae negotiis tantoque bello impedito ego ... oneris imponam; Piso 82.

infestus: hoc agri Campani vectigal ... nec bellis infestum nec fructibus varium ... esse solet; leg. agr. II, 81.

lacessi: quas (nationes) numquam populus Romanus neque lacessendas bello neque temptandas putavit: imp. Pomp. 23. cum ille iniuriis in socios nostros inferendis bello prope nos lacessisset; Sest. 58. semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello quam lacessendas putaverunt; prov. cons. 32. dubitabat nemo quin ... pacati atque socii nefario bello lacessiti, fana vexata hanc tantam efficerent vastitatem; Piso 85.

opprimi: „legatus ante bellum profectus, relictus in pace, bello oppressus, in eo ipso non acerbus, iam est totus animo ac studio tuus"; Ligar. 30. f. 3. ex; Font. 26.

pari: ut ulla res parta bello, nondum legibus datis, etiam tum imperatore bellum administrante, ... venierit; leg. agr. II, 54.

persequi si qua natio fecisset aliquid in civis Romanos eius modi, ... nonne bello persequeremur? Verr. V, 149. Tarquinium Brutus bello est persecutus; Phil. II, 114. cum consulem suum non modo reliquissent, sed bello etiam persequerentur; ib. V, 28. hominem .. audacissimum ... bello censui persequendum; ib. VI, 2. nunc, quoniam hostis est iudicatus Dolabella, bello est persequendus; ib. XI, 16. cum .. senatus P. Dolabellam bello persequendum censuerit; ib. 29. senatui placere C. Cassium ... bello P. Dolabellam terra marique persequi; ib. 30. corrupti sunt, quibus persuasum est foedissimum hostem iustissimo bello persequi? ib. XIII, 35.

premi: f. II, 1. attenuo. conficio; imp. Pomp. 35.

refutari: f. lacessi; prov. cons. 32.

repelli: servitus (est) postremum malorum omnium, non modo bello, sed morte etiam repellendum; Phil. II, 113.

subigi: perpaucae Siciliae civitates sunt bello a maioribus nostris subactae; Verr. III, 13.

superari: qui idcirco magnis saepe erant bellis superati, ut semper populo Romano parerent; Font. 13. Asiae maximam oram bello superatam cinxit urbibus; Flacc. 64. f. 3. ex; Font. 26.

temptari: f. lacessi; imp. Pomp. 23.

vastari: cum bello vastabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt; Catil. I, 29.

vexari: cum bellis Karthaginiensibus Sicilia vexata est; Verr. III, 125.

vinci: qui (populus Romanus) etiam bello victis regibus regna reddere consuevit; Sest. 57. nunc ea petit, quae dare nullo modo possumus, nisi prius volumus bello nos victos confiteri; Phil. XII, 11.

abl. compar.: mihi enim omnis pax cum civibus bello civili utilior videbatur; Phil. II, 37.

abl. der Zeit: nos vero experti sumus [Italico] maximo difficillimoque bello Siciliam nobis non pro penaria cella, sed pro aerario illo maiorum ... referto fuisse; Verr. II, 5. aliquot saeculis post P. Scipio [bello Punico tertio] Karthaginem cepit; ib. IV, 73. quo neque Karthaginiensium gloriosissimae classes ..., multis bellis saepe conatae, umquam aspirare potuerunt, neque populi Romani ... gloria illa navalis umquam tot Punicis Siciliensibusque bellis penetrare potuit; ib. V, 97. „nos semper omnibus Punicis Siciliensibusque bellis amicitiam fidemque populi Romani secuti sumus"; ib. 124. ut oportet bello Gallico ..., nemo est civis Romanus qui sibi ulla excusatione utendum putet; Font. 46. delenda est vobis illa macula [Mithridatico] bello superiore concepta; imp. Pomp. 7. quas (res) et a maioribus acceperat et ipse bello superiore ex tota Asia direptas in suum regnum congesserat; ib. 22. qui e ludo ... bello maximo atque acerrimis hostibus ad patris exercitum ... profectus est; ib. 28. M. Aurius adulescentulus bello Italico captus apud Asculum in Q. Sergii senatoris ... manus incidit; Cluent. 21. nam bello Punico, quicquid potuit Capua, potuit ipsa per sese; leg. agr. I, 20. inter hos agros [regio-] captos veteribus bellis virtute summorum imperatorum; ib. II, 51. an obliti estis, Italico bello, amissis ceteris vectigalibus quantos agri Campani fructibus exercitus alueritis? ib. 80. Asia multos annos vobis fructum Mithridatico bello non tulit; ... Siciliae civitatibus bello fugitivorum M'. Aquilius etiam mutuum frumentum dedit; ib. 83. hostis est enim non apud Anienem, quod bello Punico gravissimum visum est, sed in urbe; Muren. 84. hic tu tabulas desideras Heracliensium publicas, quas Italico bello incenso tabulario interisse scimus omnis; Arch. 8. ut ... nostri imperatores maximis et periculosissimis bellis huic deae vota facerent; har. resp. 28. hunc in Hispania durissimo bello cum Q. Metello, cum C. Memmio et in classe et in exercitu fuisse; Balb. 5. Cn. Pompeius pater rebus Italico bello maximis gestis P. Caesium ... nonne civitate donavit? ib. 50. videras enim grandis iam puer bello Italico repleri quaestu vestram domum; Piso 87. ad eum igitur rex Deiotarus venit hoc misero fatalique bello, quem antea iustis hostilibusque bellis adiuverat; Deiot. 13. res bello gesserat, quamvis rei publicae calamitosas, at tamen magnas; Phil. II, 116. ceteris enim bellis maximeque civilibus contentionem rei publicae causa faciebat; ib. VIII, 7. Q. Scaevolam augurem memoria teneo bello Marsico, cum esset summa senectute ..., cotidie ... facere omnibus conveniendi potestatem sui: nec eum quisquam illo bello vidit in lecto; ib. 31. non enim ita gerimus nos hoc bello consulares, ut aequo animo populus Romanus visurus sit nostri honoris insignia; ib. 32. bello Antiochino magno et gravi, cum L. Scipioni provincia Asia || p. f. asia, al. | obvenisset ..., surrexit P. Africanus ..; ib. XI, 17. ut multis bellis saepe numero imperium populi Romani iuverint; ib. 31. proximo bello si aliquid de summa gravitate Pompeius, multum de cupiditate Caesar remisisset ..; ib. XIII, 2. *M. Lepidus*, ... optime proximo civili bello de re publica meritus; ib. 7. „utrum" inquit „elegantius", atqui hoc bello de elegantia quaeritur! ib. 38. quod idem contigerat superioribus bellis civilibus; ib. XIV, 24. multi saepe exercitus Punicis, Gallicis, Italicis bellis clari et magni fuerunt, nec tamen ..; ib. 33. uti ... ea (praemia) solvantur eorum, qui hoc bello pro patria occiderunt, parentibus, liberis, coniugibus, fratribus; ib. 38. f. I, 1. versatur; Verr. IV, 103. est grave; Phil. VIII, 3. — II, 1. conficio; Phil. XI, 17. instruo.

3. **Präpositionen**: ante: f. 2. opprimi.

de: DE CRIMINE VINARIO. DE BELLO VOCONTIORUM. DE DISPOSITIONE HIBERNORUM; Font. 20.

ex: cum ex bello diuturno atque domestico res in eam consuetudinem venisset, ut ..; Tull. 10. ceteri partim ex veteribus bellis agro multati, partim ab hoc ipso bello superati et oppressi; Font. 26. C. Caesari supplicationes decrevistis, numero ut nemini uno ex bello, honore ut omnino nemini; prov. cons. 25. dis immortalibus non erat exigua eadem gratulatio quae ex maximis bellis; ib. 26. Gaditanum Asdrubalem ex bello illo Africano ... civitate *donavit*; Balb. 51.

in: tum vero in isto bello non recreatus neque restitutus, sed subactus oppressusque populus Romanus est; Sex. Rosc. 137. M. Marcellus ... non solum sociis in eo bello consuluit, verum etiam superatis hostibus temperavit; Verr. II, 4. quae (religio) monumenta hostium in bello ipso soleat defendere, eam summa in pace praetoris populi Ro-

mani statuis praesidio non fuisse; ib. 159. QUANDOQUE TU — quid? ||QUID|| IN PROELIO, IN BELLO, IN RE MILITARI? ... an illa? QUANDOQUE TU NULLA UMQUAM MIHI IN CUPIDITATE ... DEFUISTI; ib. III, 187. scuta si quando conquiruntur a privatis in bello ac tumultu, tamen homines inviti dant; ib. IV, 52. ab hoste aliquo, qui tamen in bello religionum et consuetudinis iura retineret; ib. 122. honestius est rei publicae nostrae .. ea ... imperatorem nostrum in bello reliquisse quam praetorem in pace abstulisse; ib. 124. quae vis in bello appellatur, ea in otio non appellabitur? Caecin. 43. ne quem ad modum in bello poena ignavis ab imperatoribus constituitur, sic in iudiciis deterior causa sit eorum, qui fugerint, quam ..; ib. 46. non dicam hoc loco maiores nostros semper in pace consuetudini, in bello utilitati paruisse; imp. Pomp. 60. qua re qui in bello propter hostium metum deliquerat, amplior ei mortis et supplicii metus est a maioribus constitutus; Cluent. 128. quam condicionem supplicii maiores in bello timiditati militis propositam esse voluerunt, eandem tu in pace constitues improbitati senatoris? ib. 129. quod (vectigal) ... in pace niteat, in bello non obsolescat; leg. agr. I, 21. illud profecto perficiam, quod in tanto et tam insidioso bello vix optandum videtur, ut ..; Catil. II, 28. quo quidem in bello virtus enituit egregia M. Catonis; Muren. 32. hoc igitur in bello L. Murenam legatum fortissimi animi, summi consilii, maximi laboris cognitum esse defendimus; ib. 34. datus illo in bello esset hiemi locus neque umquam Catilina ... sine multo sanguine ... concidisset; Sest. 12. ex qua (civitate) innumerabiles alii ... mortem in variis bellis aequissimis animis oppetissent; ib. 48. „summum amicum, summo in bello“; ib. 121. non credi litteris eis, quae rem publicam bene gestam in bello nuntiarent; prov. cons. 14. si .. adiutoribus illorum civibus uti in bellis nobis non liceret; Balb. 38. quis enim esset .. qui imperatoribus nostris in bello, in acie, in exercitu delectum virtutis ... eripi vellet? ib. 49. quo quidem in bello semper de pace audiendum putavi; Marcell. 14. nam et in hoc ordine integra re multa de pace dixi et in ipso bello eadem etiam cum capitis mei periculo sensi; ib. 15. nostri enim sensus ut in pace semper, sic tum etiam in bello congruebant; ib. 16. an. ut fit in civilibus bellis, * * nec in vobis magis quam in reliquis; Ligar. 28. quam regi Deiotaro hospes hospiti porrexisti ... dexteram non tam in bellis neque in proeliis quam in promissis et fide firmiorem; Deiot. 8. ad haec enim, quae in civili bello, in maximis rei publicae miseriis fecit ..., festinat animus; Phil. II, 47. ut in bellis periculosis obirent homines legationis munus audacius; ib. IX, 3. quod si in bello dari vicarii solerent, libenter me, ut D. Brutus emitteretur, pro illo includi paterer; ib. XII, 3. numquam enim in civili bello supplicatio decreta est; ib. XIV, 22. in pace ad vexandos civis acerrimus, in bello ad expugnandos hostis inertissimus; Fr. C. 22. s. I, 1. est: Phil. XIII, 2. sequitur; Phil. XI, 34. — II, 1. gero; Catil. III, 25. Muren. 12. guberno. suscipio; Phil. X, 14. — 5. habeo contra. incumbo ad. — IV, 1. eventus. (vgl. II, 5. consumo in. habeo in. requiro in. sum in).

post: Cei cuiusdam Samnitis uxorem post bellum ab hoc esse repetitam; Cluent. 162. s. I, 1. est in; Verr. V, 5.

propter: cum servitiorum animos in Sicilia suspensos propter bellum Italiae fugitivorum videret; Verr. V, 14.

bellus, schön, artig: alqd: si veras (litteras) protulissent, criminis nihil erat; si falsas, erat poena: bellissimum putaverunt dicere amissas; Flacc. 39.

simulatio: Syracusana civitas ... dedit ipsi statuam: est honos; et patri: bella haec pietatis et quaestuosa simulatio; Verr. II, 145.

belua, Thier, Ungeheuer: I. **absolut:** 1. **Subject:** cadit: religiones me hercule ipsae, quae illam beluam cadere viderunt, commosse se videntur; Milo 85.

declinat: cum M. Antonius ... illam beluam, iudicii laqueos declinantem, iam inretitam teneret; Milo 40.

emergit: non est vobis res, Quirites ||quam|, cum scelerato homine atque nefario, sed cum immani taetraque belua, quae quoniam in foveam incidit, obruatur; si enim illim emerserit, nullius supplicii crudelitas erit recusanda: sed tenetur, premitur, urguetur nunc eis copiis, quas iam habemus; Phil. IV, 12.

(est) taetra, immanis: quid illa taetrius belua? quid immanius? qui ob eam causam natus videtur, ne ..; Phil. X, 22.

exsistunt: beluae quaedam illae ex portentis immanes ac ferae, forma hominum indutae, exstiterunt; Sulla 76.

incidit: s. emergit.

incipit philosophari: cum vero etiam litteris studere incipit et belua immanis cum Graeculis philosophari, tum est Epicureus; sen. 14.

possunt, propulsant: s. II, 2 praescribo.

sentit, videt: iamne vides, belua, iamne sentis quae sit hominum querella frontis tuae? Piso 1.

2. **Vocativ:** s. 1. incipit. videt.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adhibeo: hic ira dementiaque inflammatus adhibito fratre Lucio, taeterrima belua, numquam profecto a me .. manus ... abstinebit; Phil. XII, 26.

adligo: hanc taetram immanemque beluam, vinctam auspiciis, adligatam more maiorum, constrictam legum sacratarum catenis, solvit subito lege ||legum|| curiata consul; Sest. 16.

constringo: taetram et pestiferam beluam ne inclusam et constrictam dimittatis cavete; Phil. VII, 27. s. adligo.

contineo: quibus enim saeptis tam immanis beluas continebimus ||*continebitis*||? Phil. XIII, 5.

dimitto: s. constringo.

fero: hanc vero taeterrimam beluam quis ferre potest aut quo modo? Phil. III, 28.

fundo: quae te beluam ex utero, non hominem fudit; Piso fragm. 5.

inretio: s. I, 1. declinat. — obruo: s. I, 1. emergit.

persequor: quid enim hunc persequar, pecudem ac beluam, pabulo inimicorum meorum et glande corruptum? har. resp. 5.

premo: s. I, 1. emergit. — solvo: s. adligo. — teneo: s. I, 1. declinat. emergit. — vincio: s. adligo. — urgueo: s. I, 1. emergit.

2. **Dativ:** praescribo: sin hoc ... et mos gentibus et feris etiam beluis natura ipsa praescripsit, ut omnem semper vim, quacumque ope possent, a corpore, a capite, a vita sua propulsarent; Milo 30.

propono: s. IV, 2. Milo 32.

sum: si beluae tam immani tamque taetrae possunt ulli esse amici; prov. cons. 15.

3. **mit Präpositionen:** cogito de: nec vero de illo sicut de homine aliquo debemus, sed ut de importunissima belua cogitare; Phil. VI, 7.

confero cum: facio iniuriam fortissimo viro mortuo, qui illum ... cum hac importuna belua conferam; Piso 8.

facio de: quin etiam de illo homine queri solebas: quid te facturum de belua putas? Phil. VIII, 13.

III. **nach Substantiven:** res est cum: cum homine enim crudeli nobis res est an cum fera atque immani belua? Verr. V, 109. s. I, 1. emergit.

societas est cum: quod si quis dubitare adhuc potuit quin nulla societas huic ordini populoque Romano cum illa importunissima belua possit ||posset|| esse ..; Phil. XIII, 22.

IV. **Umstand:** 1. abl. compar.: s. I, 1. est taetra.

2. in: sed quid ego hospitii iura in hac immani belua commemoro? Verr. V, 109. satis est in illa quidem tam audaci, tam nefaria belua docere, magnam ei causam, magnam spem in Milonis morte propositam, magnas utilitates fuisse; Milo 32.

bene, gut, wohl: I. **bei Verben und Participien:** administro: esse aliquam oportere inter nos rei publicae bene administrandae societatem; leg. agr. II, 11.

ago: ager efficit cum octavo, bene ut agatur; Verr. III, 112. recuperatores dicis te daturum. bene agis; ib. 135. „in illo, nisi res manifesta erit ita adlata, ut responderi nihil possit, vicimus.“ bene agis, Alba; ib. 146. qua in re senatus optime ac benignissime cum aratoribus egisset; ib. 204. „deicior ego“, inquis „si quis meorum deicitur omnino“. iam bene agis; a verbis enim recedis et aequitate uteris; Caecin. 37. multo melius haec causa ageretur a tribus, quam nunc agitur ab uno; Phil. VIII, 22. sed facile est bene agere cum eis, a quibus etiam tacentibus flagitari videmur; ib. XIV, 30.

aio: „dic, Naevi, diem“. „ante diem v Kalend. intercalaris.“ „bene ais“; Quinct. 79.

appositus: homo bene appositus ad istius audaciam; Verr. V, 108.

cogito: quod bene cogitasti aliquando, laudo; Phil. II, 34. nihil esse a me umquam de re publica nisi optime cogitatum; ib. XIV, 16.

cognosco: quid? Lucullus, qui tum in Macedonia fuit, melius haec cognovit, quam tu, Hortensi, qui Romae fuisti? Verr. II, 24. „at is optime, qui successit isti, potuit cognoscere“; ib. III, 122. eos (Graecos pictores) iam bene cognitos et re probatos secum in Siciliam duxit; ib. IV, 31.

colo: erat ei pecuaria res ampla et rustica sane bene culta et fructuosa; Quinct. 12.

comitor: quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis inlustrem aggredi? Phil. XII, 25.

commendo: tum isti bene commendati cum Metello una proficiscuntur; Verr. II, 62.

committo: et committi huic optime et ornari hunc iustissime posse intellegebant; leg. agr. II, 23.

confirmo: nubit Oppianico continuo Sassia, laetanti iam animo et spe optime ||optima|| confirmato; Cluent. 28.

conloco: ut intellegerent Mamertini bene se apud istum tam multa pretia ac munera conlocasse; Verr. V, 56. nusquam posse eam (pecuniam) melius conlocari; Caecin. 15.

constitutus: qui ||et qui, al.|| integri sunt et sani et bene de rebus domesticis constituti; Sest. 97. a bonis viris sapientibus et bene natura constitutis laudari et diligi; ib. 137. quod fortunas suas fundatas praesertim atque optime constitutas potestati regiae ... commiserit; Rab. Post. 1.

consulo: quis iam amovet ||*volet*, al.|| *culpam ab eo*, quod male cecidit? [bene consultum putares ||*putare*||]; Rab. Post. 5. ne tu, si id fecisses, melius famae, melius pudicitiae tuae consuluisses; Phil. II, 3.

convenio: cum Ameriae ... tot propinqui cognatique optime convenientes (essent); Sex. Rosc. 96. sororis virum, quicum optime *ei* convenisset; Verr. IV, 147.

dico: cui bene dixit umquam bono? bene dixit? immo quem fortem et bonum civem non petulantissime est insectatus? Sest. 110. constantiam dico? nescio an melius patientiam possim dicere; Ligar. 26.

discribo: non Archimedes melius potuit discribere; Cluent. 87.

evenio: ut ea res ... populo plebique Romanae bene atque feliciter eveniret; Muren. 1.

exercitatus: s. II. robustus.

existimo: iudex est is, quem nos non minus bene de nobis existimare quam secundum nos iudicare velimus; Qu. Rosc. 15. estne quisquam omnium mortalium, de quo melius existimes tu? ib. 18. quem ego ... singulariter dilexissem, de quo optime existimassem; Verr. II, 117. aratores de eo bene existimare, amicos esse, salvum cupere: ib. 151. utrum de te aratores, *utrum negotiatores*, utrum denique Siculi universi bene existiment [aut quo modo existiment], ad rem id non pertinere? ib. 167. quamvis de illo, ad quem missi sunt, bene existiment; Phil. VIII, 22.

facio: tabulas pictas, etiam argenti bene facti ... satis; Verr. II, 83. quod ... Apollonium ... omni argento optime facto spoliasti; ib. IV, 37. abesse a domo paulisper maluit quam praesens illud optime factum argentum amittere; ib. 39. a Diodoro erepta sibi vasa optime facta dicebat; ib. Cn. Calidio ... per omnis alios praetores licuit habere argentum bene factum; ib. 44. non es dignus tu qui habeas quae tam bene facta sunt; ib. 45 cum optime sponsionem facere possent; Caecin. 45. qui ... duobus aut tribus senatus consultis bene et e re publica factis reliquas res ad lucrum praedamque revocaverit; Phil. III, 30. s. gero; Phil. X, 25.

gero: eques Romanus, sui negotii bene gerens; Quinct. 62. „at enim tu tuum negotium gessisti bene.“ gere et tu tuum bene; Qu. Rosc. 32. superatis hostibus, optime re publica gesta; Verr. III, 185. fuit enim profecto quibusdam summis viris quaedam ... ad res magnas bene gerendas divinitus adiuncta fortuna; imp. Pomp. 47. quid tam novum quam adulescentulum privatum ... rem optime ductu suo gerere? gessit; ib. 61. tanta in eo rei publicae bene gerendae spes constituebatur. ut ..; ib. 62. hoc interest, quod ceterae (supplicationes) bene gesta, haec una conservata re publica constituta est; Catil. III, 15. ceteris enim semper bene gesta, mihi uni conservata re publica gratulationem decrevistis; ib. IV, 20. (ulciscar) malos civis rem publicam bene gerendo; Quir. 21. ut ... clarissimi cives rem publicam bene gerendo religiones ... conservarent; dom. 1. hanc nostram coniunctionem, hanc conspirationem in re publica bene gerenda ... certi homines fictis sermonibus et falsis criminibus diremerunt; ib. 28. qui ... rerum bene gerendarum auctoritates augurio ... contineri putaverunt; har. resp. 18. hic aliquando ... Cn. Pompeius excitavit illam suam non sopitam, sed suspicione aliqua retardatam consuetudinem rei publicae bene gerendae; Sest. 67. non credi litteris eis, quae rem publicam bene gestam in bello nuntiarent; prov. cons. 14. a proditore atque eo, quem praesentem hostem rei publicae cognosset, bene rem publicam geri non potuisse; ib. nec imperatorem incensum ad rem publicam bene gerendam revocare ... debemus; ib. 35. qui si ex illa iactatione cursuque populari bene gesta re publica referunt aspectum in curiam ..; ib. 38. sibi non fuisse dubium quin ||non|| nullo foedere a re ||res|| publica bene gerenda impediretur; Balb. 47. mihi togato senatus non ut multis bene gestae ||gesta||, sed ut nemini conservatae rei publicae ||conservata re publica|| * singulari genere supplicationis deorum immortalium templa patefecit; Piso 6. ut (senatus) eos, qui bene rem publicam gesserint, novis honoribus adficiat et numero dierum et genere verborum; ib. 45. quis te damnatior, qui neque scribere ad senatum a te bene rem publicam esse gestam neque praesens dicere ausus es? ib. 97. quasi vero isti ... non, quia commissi sunt eis magistratus, [in quibus] re bene gesta triumpharint ||triumpharent||; Planc. 61. Demetrium et ex re publica [Athenis],

quam optime gesserat ||digesserat, al.||, et ex doctrina nobilem et clarum; Rab. Post. 23. qui ordo clarissimis civibus bene gestae rei publicae testimonium multis, mihi uni conservatae dedit; Phil. II, 2. cum a M. Lepido imperatore ... saepe numero res publica et bene et feliciter gesta sit; ib. V, 40. id Q. Caepionem Brutum pro consule bene et e re publica pro sua maiorumque suorum dignitate consuetudineque rei publicae bene gerendae fecisse; ib. X, 25. uti ob eas res bene, fortiter feliciterque gestas ... M. Cornutus ... supplicationes ... constituat; ib. XIV, 37.

habeo: bene habet: iacta sunt fundamenta defensionis; Muren. 14.

intellego: quid dicam ipse optime intellegit; Phil. II, 48.

interrogo: bene testem interrogavit; callide accessit; Flacc. 22.

inventum: proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet; Cluent. 84.

iudico: ut intellegamus illos, quorum res iudicatas irritas fecimus, bene et e re publica iudicavisse; Phil. XI, 11.

loquor: nec umquam de illo et sperare optime et loqui destiti; Phil. XIII, 8.

mereor, meritus: cur de quibus in provincia non optime es meritus, eos nunc plane fortunis omnibus conaris evertere? div. Caec. 21. quasi vero ..., si quam partem tuae praedae ad summam decumarum addidisses, bene de re publica, bene de populo Romano meritus viderere; Verr. III, 48. de Sex. Peducaeo, qui de illa civitate totaque provincia optime meritus esset; ib. IV, 142. nemo est ex tanto numero quin hunc optime de provincia, de imperio, de sociis et civibus meritum esse arbitretur; Font. 15. cum a clarissimis viris *veteres et* iustissimas inimicitias saepe cum bene meritis civibus depositas esse vidissem; Flacc. 2. cum in theatro imperiti homines ... consederant, ... tum optime meritos civis e civitate eiciebant; ib. 16. sicine tu auctor ... pudentissimum hominem, nobilissima familia natum, optime de re publica meritum, in discrimen omnium fortunarum vocavisti? ib. 81. non putant satis conversam esse rem publicam, nisi in eandem impiorum poenam optime meritos civis detruserint; ib. 94. ut civis optime meriti fortunas ... addiceres? sen. 16. ut bene de me meritis referam gratiam; ib. 23. vos ... hortatus .. est, ut auctoritatem senatus, statum civitatis, fortunas civis bene meriti defenderetis; Quir. 16. quamquam mihi .. maiori curae est quem ad modum vobis, qui de me estis optime meriti, gratiam referam quam ..; ib. 22. tum etiam ne tam necessarium quidem est male meritis quam optime [meritis] referre quod debeas; ib. bene meritos ne ||meritos, ne bene meritos, al.|| colas nec exorari fas est neque id rei publicae remittere utique ||repetere utcumque, al.|| necesse est; ib. 23. cum P. Lentulus consul, optime de me ac de re publica meritus, cum Q. Metellus ... me arcesserent in senatum; dom. 7. quorum lege perfectum est, ne ego indemnatus atque optime de re publica meritus damnatorum poenam sustinerem; ib. 9. senatus ... „gratias agendas" censuit „civitatibus eis, quae M. Tullium" — tantumne? immo etiam „civem optime de re publica meritum recepissent"; ib. 85. M. Furius Camillus et C. Servilius Ahala, cum essent optime de re publica meriti, tamen populi incitati vim ... subierunt; ib. 86. quis enim iam meminisset eum bene de re publica meritum, nisi et ab improbis expulsus esset et per bonos restitutus? ib. 87. tu in civis optime de re publica meriti cruore ac paene ossibus simulacrum non libertatis publicae, sed licentiae conlocasti; ib. 131. quod quemquam clarum hominem atque optime de re publica meritum impurissimi voce hominis violari facile patiuntur; har. resp. 46. ferebant in oculis hominem quidam boni viri et de me optime meriti, sed illius ... furoris ignari; ib. 48. velim sic hoc vir summus atque optime de mea salute meritus accipiat ut a me dicitur; ib. 50. de clarissimorum et optime meritorum civium dissensione praedicunt; ib. 53. qua voce mihi in agendis gratiis commemorandoque eorum, qui de me optime meriti sunt, beneficio esse utendum putabam; Sest. 2. (dolor) susceptus ex hominis de me optime meriti periculo; ib. 4. quia valet apud nos clarorum hominum et bene de re publica meritorum memoria etiam mortuorum; ib. 21. quod esset ausus pro civi, pro bene merito civi, pro amico, pro re publica deprecari; ib. 29. civis florentissimi benevolentia bonorum et optime de salute patriae meriti periculum coniunctum cum periculo civitatis lugere senatui non licebit? ib. 33. qui cum causam civis calamitosi, causam amici, causam bene de re publica meriti ... suscepisset ..; ib. 83. neque eos in laude positos videmus, ... qui fortis et claros viros et bene de re publica meritos in invidiam aliquam vocaverunt; ib. 139. homines Graeci, quos antea nominavi ..., quia bene sunt de suis civitatibus meriti, tanta hodie gloria sunt; ib. 142. debuisti ... mihi ignoscere, si in tanto hominis de me optime meriti periculo et tempori eius et voluntati parere voluissem; Vatin. 2. nemini ego possum esse bene merenti de re publica non amicus; prov. cons. 24. a viris fortissimis et de me optime meritis quibusdam peto, ut ..; ib. 44. servos denique ... bene de re publica meritos persaepe libertate, id est civitate, publice donari videbamus; Balb. 24. neque enim est meum contra ius optime meritae civitatis ... dicere; ib. 34. neque enim hoc mea natura fert nec municipii, praesertim de me optime meriti, dignitas patitur; Piso fragm. 3. cum experrecta tandem virtus clarissimi viri celeriter et verum amicum et optime meritum civem ... requisivit; ib. 27. ita aut amicissimi hominis existimatio offendenda est, si illam accusationis condicionem sequar, aut optime de me meriti salus deserenda; Planc. 6. de Cispio mihi igitur obicies, quem ego de me bene meritum quia te teste cognoram, te eodem auctore defendi? ib. 75. quia saepe concurrunt [propter] aliquorum bene de me meritorum inter ipsos contentiones; ib. 78. qui sunt boni cives, qui belli, qui domi de patria bene merentes, nisi qui patriae beneficia meminerunt? ib. 80. si bene de me meritis gratum me praebeo, non desino incurrere in crimen hominis nimium ... grati; ib. 91. si umquam de bonis et fortibus viris, si umquam de bene meritis civibus potestas [vobis] iudicandi fuit; Milo 4. miseros interdum civis optime de re publica meritos! ib. 63. populi grati est praemiis adficere bene meritos de re publica civis; ib. 82. non enim inimici mei te mihi eripient, sed amicissimi, non male aliquando de me meriti, sed semper optime; ib. 99. quo modo autem tu de re publica bene meritus esses, cum tot sceleratos incolumi dignitate esse voluisses? Ligar. 19. carum esse civem, bene de re publica mereri, laudari, coli, diligi gloriosum est; Phil. I, 33. non est tuum de re publica bene mereri; ib. II, 36. senatum existimare D. Brutum, imperatorem, consulem designatum, optime de re publica mereri, cum senatus auctoritatem populique Romani libertatem imperiumque defendat; ib. III, 37. decrevit senatus, D. Brutum optime de re publica mereri, cum senatus auctoritatem populique Romani libertatem imperiumque defenderet; ib. IV, 8. quae referri videtis de honoribus et praemiis bene de re publica meritorum et merentium; ib. V, 28. cum .. exercitum tantum tam brevi tempore, summo studio municipiorum coloniarumque provinciae Galliae, optime de re publica meritae merentisque, conscripserit; ib. 36. ne refragari homini amicissimo ac de me optime merito videar; ib. XI, 20. at enim nos *M. Lepidus*, imperator iterum, pontifex maximus, optime proximo civili bello de re publica meritus, ad pacem adhortatur; ib. XIII, 7. nonne

satis est ab hominibus virtutis ignaris gratiam bene merentibus non referri? ib. XIV, 13. pulchra .. haec fama continget civitati, si optime meritum civem damnaverimus; Fr. A. III, 19.

nosco: si ego hos bene novi; Sex. Rosc. 57. qui, ut ipsi noti sunt, sic nostrum unum quemque optime norunt; Verr. I, 17. tu, qui bene nosses coniunctionem meam et Caesaris; Piso 82. quem profecto is, qui optime nostros homines novit, ... contemneret; Deiot. 23. „legatos venire non credo." bene me novit; Phil. XIII, 47.

pario: quid enim refert aedis aut fundum relictum a patre aut aliqua ratione habere bene partum, si ..? Caecin. 74.

praedico: a quo sua virtus optime praedicaretur; Arch. 20.

procedo: ut aut male vendendum intellegas, si bene processit, aut ..; Verr. III, 227. ut ..., cui bene quid processerit, multum illum providisse ... dicamus; Rab. Post. 1.

reddo: brevis a natura nobis vita data est; at memoria bene redditae vitae sempiterna; Phil. XIV, 32.

retineo: neque vero Cretes ... melius quam Romani homines ... res publicas suas retinuerunt; Muren. 74.

scio: vos haec melius scire potestis, equidem audita dico; Sest. 72.

scribo: quo senatus consulto huius generis ... bene scriptas litteras decretum a senatu? Phil. X, 6.

sentio: quis non de communi salute optime ||apertissime||, quis non fortissime, quis non constantissime sensit? Sulla 82. ut posset ... ut boni minus bene sentirent perficere dicendo; har. resp. 41. M. Bibulum consulem, non dicam bene de re publica sentientem ..., sed hominem certe nusquam progredientem; Vatin. 21. D. Carfulenum, bene de re publica sentientem; Phil. III, 23. qui ex eis (legionibus) optime sentientis centuriones iugulaverit; ib. 30. sunt impii cives, sed ... contra multitudinem bene sentientium admodum pauci; ib. 36. ad se venire iussit centuriones, quos bene sentire de re publica cognoverat; ib. V, 22. tu, si ego de re publica optime sentiam, ut me vincas, ipse pessime senties? ib. XIV, 18.

spero: his omnibus ad bene de [omni] re publica sperandum quasi signum aliquod sustulisti; Marcell. 2. iubes enim eum bene sperare et bono esse animo; Deiot. 38. memini enim isdem fere verbis ad me te scribere meque tuis litteris bene sperare non frustra esse iussum; ib. bene sperabo, dum licebit; Phil. XIII, 43. f. loquor.

sterno: ut in singula conclavia ... tricenos ||*ternos*|| lectos optime stratos cum ceteris ornamentis convivii quaereret; Verr. IV, 58.

valens: venire imberbum adulescentulum, bene valentem ac maritum; dom. 37.

vivo: neque a vobis iam bene vivendi, sed honeste moriendi facultatem petit; Rabir. 37. si quidem philosophia ... virtutis continet et officii et bene vivendi disciplinam; Piso 71. his .. non modo ad bene, sed etiam ad beate vivendum contentam esse virtutem; Deiot. 37.

utor: bene ut armis, optime ut equis uteretur; Deiot. 28.

II. **nach Adjectiven und Adverb**: barbatus: quos pexo capillo, nitidos, aut imberbis aut bene barbatos videtis; Catil. II, 22.

capillatus: volitat enim ante oculos istorum Iuba ||Iubae|| regis filius, adulescens non minus bene nummatus quam bene capillatus; leg. agr. II, 59.

firmus: itaque senatum bene sua sponte firmum firmiorem vestra auctoritate fecistis; Phil. VI, 18.

magnus: si denique ipse accusator noster Postumus obviam cum bene magna caterva sua venit; Muren. 69.

moratus: quod genus hominum optime moratum, optimorum et aratorum et militum, ab hoc plebicola tribuno plebis funditus eicitur; leg. agr. II, 84. quam primum tetigero bene moratam et liberam civitatem, in ea conquiescam; Milo 93.

nummatus: f. capillatus.

penitus: qui ... bene penitus in istius familiaritatem sese dedit; Verr. II, 169.

robustus: in clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum; div. Caec. 48.

sanus: rem publicam capessere hominem bene sanum non oportere; Sest. 23.

III. **allein**: „DCC milia passuum". optime. de saltu deicitur Quinctius ||Quinctius.|| quo die? Quinct. 79. iste homo ingeniosus et peracutus „optime" inquit; „nempe scriptum ita est: quot renuntiati erunt"; Verr. II, 127. „frumentum" inquit „me abs te emere oportet". „optime." „modium denario." „benigne ac liberaliter"; ib. III, 196. consumetur (haec pecunia) .. in agrorum emptionibus. optime. quis ergo emet agros istos? leg. agr. I, 14. dices supplicationes te illas non probasse. optime: nullae fuerint ||fuerunt|| supplicationes; Vatin. 30.

beneficium, Wohltat, Verdienst, Begünstigung, Gunstbezeigung: I. **absolut**: 1. **Subject**: debet: negabat hoc beneficium re ipsa sublata valere debere; Balb. 48.

est: aliud: quod est aliud .. beneficium latronum, nisi ut commemorare possint eis se dedisse vitam, quibus non ademerint? Phil. II, 5. — grata: summa in rem publicam merita beneficiaque eorum grata esse senatui populoque Romano; Phil. VI, 6. — magnum, permagnum: hoc ego tam insigne, tam singulare vestrum beneficium .. cum ad animi mei fructum ... duco esse permagnum, tum ad curam ... multo maius; leg. agr. II, 5. quia maius est beneficium, quam posse debet civis civi dare, ideo a vobis peto, ut ..; Sulla 72. — quale: quale autem beneficium est, quod te abstinueris nefario scelere? Phil. II, 5. — quod: f. aliud. — tanta: tanta populi Romani in Siculos esse beneficia, ut ..; Verr. II, 8.

iacent: iacent beneficia Nuculae; friget patronus Antonius; Phil. VI, 14.

occidunt: ut vestra beneficia, quae in me contulistis, aut in huius salute augeatis aut in eiusdem exitio occasura esse videatis; Milo 100.

proficiscitur: neque illud meum factum laudabile nec beneficium ullum a me in rem publicam profectum dicerem, si ..; dom. 97.

valet: f. debet.

videntur clara, inlustria: iam vero honos, dignitas, locus, ordo, beneficia vestra, quamquam mihi semper clarissima visa sunt, tamen ea nunc renovata inlustriora videntur, quam si obscurata non essent; Quir. 4. — magna: ac mihi semper eo maiora beneficia C. Caesaris visa sunt, quo minus erant ab aetate illa postulanda; Phil. XIV, 28.

2. **Prädicat**: sum: an decertare mecum voluit contentione dicendi? hoc quidem est beneficium; Phil. II, 2. quod si esset beneficium, numquam, qui illum interfecerunt, a quo erant conservati ..., tantam essent gloriam consecuti; ib. 5. sed sit beneficium, quando quidem maius accipi a latrone nullum potuit; ib. 6.

3. **Ausruf**: ibi me non occidisti: magnum beneficium! potuisse enim fateor; Phil. II, 59.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: accipio: f. **accipio**, III. beneficium (S. 40, a) 8 Stellen.

adiungo: sese ... censere ut ad senatus auctoritatem populi quoque Romani beneficium erga me adiungeretur; Sest. 74.

augeo: f. I, 1. occidunt.

comedo: qui (comites Antonii), postquam bene-

ficia Caesaris comederunt, consulem designatum obsident; Phil. XI, 7.

commemoro: P. Memmius secutus est, qui suum non parvum beneficium commemoravit in amicos Caecinae; Caecin. 26. tamen huius temporis ac timoris mei non est conari commemorare beneficia in me singulorum; sen. 30. qua voce mihi in agendis gratiis commemorandoque eorum, qui de me optime meriti sunt, beneficio esse utendum putabam; Sest. 2. intimus erat in tribunatu Clodio, qui sua erga me beneficia commemorat; Phil. II, 48.

comparo: ornamenta ista et beneficia populi Romani non minore negotio retinentur quam comparantur; Verr. V, 175.

confero: omitto ... *ut* (C. Caesar) ... summa in eam civitatem huius rogatu studia et beneficia contulerit; Balb. 43. ſ. remuneror; Quir. 23. — I, 1. occidunt.

conloco: quisquam dubitabit quin tu istam apud populos provinciae totius invidiam ... non ambitionis *tollendae* neque beneficiorum conlocandorum sed pecuniae conciliandae causa susceperis? Verr. II, 137. itaque non modo beneficii conlocandi spem, sed etiam illud, quod aliquando || aliquamdiu || fuit „licet consulere", iam perdidistis; Muren. 28.

conservo: conservate populi Romani beneficium; reddite rei publicae consulem; Muren. 90.

contemno: idem istuc si in vilitate populo Romano largiri voluisses, derisum tuum beneficium esset atque contemptum; Verr. III, 215.

contendo: ſ. defero; Planc. 12.

debeo: cum tantum beneficium ei se debere arbitrarentur; Milo 32.

declaro: hoc tempore eidem homines nomine commutato coloni decurionesque ... beneficium P. Sestii testimonio declarant; Sest. 9.

defendo: neque me impediet cuiusquam inimicum edictum, quo minus vobis fretus vestrum ius beneficiumque defendam; imp. Pomp. 58. duo praetores sine causa diffisi se aliquid habituros: nos enim Caesaris beneficia defendimus; Phil. XIII, 26.

defero: sed non idem licet mihi, quod eis, qui nobili genere nati sunt, quibus omnia populi Romani beneficia dormientibus deferuntur; Verr. V, 180. „meum beneficium ad eum potius detuli, qui a me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis submisse supplicarat"; Planc. 12.

derideo: ſ. contemno.

devoro: qui suis rebus exhaustis, beneficiis Caesaris devoratis fortunas nostras concupiverunt; Phil. XIII, 3.

dissimulo: ego, cum ceteri vera beneficia, etiam minora, dissimulent, ne obligati esse videantur, eo me beneficio obstrictum esse ementior, cui ne referri quidem gratia posse videatur? Planc. 73.

do: quin ei, qui populo agros essent adsignaturi, ante acciperent a populo beneficium quam darent; leg. agr. II, 19. quantum mihi beneficium dedisse videmini, quod hoc anno P. Lentulus consul est! sen. 9. quorum dignitati populus Romanus testimonium, non beneficium ambitioni dedit; Planc. 50. ne cum mea perfidia illi etiam ipsi facerem, cui beneficium dedissem, iniuriam; Rab. Post. 33. intellegis quanta in dato beneficio sit laus, cum in accepto sit tanta gloria; Marcell. 3. quae (promissa) tamen multo plura illo mortuo reperta sunt quam a vivo beneficia per omnis annos tributa et data; Phil. I, 17. ſ. I, 1. est magnum.

emo: ſ. peto; Verr. II, 137.

eripio: se per istum erepta Siculis maiorum nostrorum beneficia, ius ipsorum, condicionem societatis, amicitiae, foederum reddidisse; Verr. III, 123.

exaggero: at ego nimis magnum beneficium Plancii facio et, ut ais, id verbis exaggero; Planc. 71.

exspecto: ſ. habeo; Phil. III, 11.

facio: ſ. exaggero.

figo: ut hoc beneficium, quem ad modum dicitur, trabali clavo figeret; Verr. V, 53.

habeo: quod a me beneficium haberetis, cum pro vobis ea, quae mihi essent vilia, reliquissem? Sest. 49. ut haberet omnia commoda, beneficia, iura regni venalia; Phil. III, 10. maius igitur a D. Bruto beneficium populus Romanus et habet et exspectat, quam maiores nostri acceperunt a L. Bruto; ib. 11.

imminuo: hoc nomine retento atque servato nullum beneficium populi Romani, nullum iudicium de se senatus imminutum putat; Deiot. 36.

impetro: in quo ... unus quisque studio et suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit; leg. agr. II, 17.

infirmo: hic tu Cn. Pompei beneficium vel potius iudicium et factum infirmare conaris; Balb. 51.

memini: qui sunt boni cives ..., nisi qui patriae beneficia meminerunt? Planc. 80.

numero: maximum vero eius beneficium numero, quod hoc animo in rem publicam est; Phil. XIII, 7.

obscuro: ſ. I, 1. videntur clara.

omitto: omitto gratulationes, epulas, partitionem aerarii, beneficia, spem ... paucorum in luctu omnium; Sest. 54.

peto: censores quidem qui magis quam aediles? ob beneficium? ergo hoc fatebere, abs te haec petita esse — nam empta non audebis dicere; Verr. II, 137. nec beneficium petebatur ab decumano, ut in iugera singula ternis medimnis decidere liceret; ib. III, 117. caput in aversam lecticam inserens, beneficia quae venderet a conlega petebat; Phil. II, 82.

perdo: cum omnia sua commoda, iura, beneficia senatus populique Romani unius scelere ac libidine perdidissent; Verr. II, 9.

pono: tantis a me beneficiis in re publica positis; Sulla 26.

postulo: ſ. I, 1. videntur magna.

praeripio: ne .. deorum immortalium beneficium festinatione praeripuisse ... videamur; Phil. XIV, 5.

quaero: hominum beneficia prorsus concedo tibi iam ||at|| maiora non esse quaerenda; har. resp. 38.

recordor: si .. populus Romanus ... mea in rem publicam beneficia recordatus se conlegisset; dom. 88. cum et deorum immortalium et populi Romani et senatus beneficia in regem Deiotarum recordarer; Deiot. 6.

reddo: qui vestro ... consensu parentum beneficia, deorum immortalium munera ... nobis uno tempore omnia reddidistis; sen. 2. ſ. eripio.

refero: homines tenues unum habent in nostrum ordinem aut promerendi aut referendi beneficii locum hanc in nostris petitionibus operam atque adsectationem; Muren. 70.

remuneror: quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabor? sen. 30. etenim ulciscendae iniuriae facilior ratio est quam beneficii remunerandi; Quir. 22. gravissime vituperatur, qui in tantis beneficiis, quanta vos in me contulistis, remunerandis est tardior; ib. 23.

renovo: ſ. I, 1. videntur clara.

requiro: uno enim tempore Agrigentini beneficium Africani, religionem domesticam ... requirebant; Verr. IV, 93.

retineo: ſ. comparo; Verr. V, 175.

servo: militibus eis, qui Caesaris beneficia servassent, senatus populique Romani carum nomen esse; Phil. XIV, 27.

tollo: tolli ex urbe monumenta maiorum, spolia hostium, beneficia clarissimi viri; Verr. II, 88.

tribuo: si impedimur quo minus ... beneficiorum virtutis causa tribuendorum potestatem impe-

ratoribus nostris deferamus; Balb. 37. f. do; Phil. I, 17.

tueor: ut dignitatem nostram populique Romani beneficia non copiis, sed virtute tueamur; Verr. III, 9. ut esset unde scriba tuus hoc tuum munus ac beneficium tueretur; ib. 187. ut ... beneficium populi Romani cum vestra atque omnium civium salute tueatur; Muren. 2. quod ... meum erga te parentemque tuum beneficium tueri debeo; Cael. 7. licuitne mihi per tuas contumelias hoc tuum beneficium sic tueri, ut tuebar? Phil. II, 60.

vendo: f. peto; Phil. II, 82.

voco: de multis amplissimis viris (laboro), quibus semel ignotum a te esse oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari; Deiot. 39.

2. **Genetiv**: obliviscor: quis est civis ... tam oblitus beneficii vestri, tam immemor patriae ... quem non ..? Phil. VI, 18.

paenitet: ut esset reprehendendi potestas, si populum beneficii sui paeniteret; leg. agr. II, 26. si aut vos constantiae vestrae aut Caesarem beneficii sui paeniteret; Ligar. 29.

sum: est ille quidem consul, sed alterum nomen beneficii populi Romani est, alterum (imperatoris) virtutis atque victoriae; Phil. XIV, 25.

3. **Dativ**: antepono: qui (milites veterani) ... illius beneficio libertatem populi Romani anteposuerunt; Phil. V, 3.

debeo: quem illi diem festum .. recentibus beneficiis C. Marcelli debitum reddebant; Verr. II, 51. huic tanto merito Bruti ... tantoque in rem publicam beneficio quis est tantus honos qui non debeatur? Phil. V, 37.

refero: f. 1. dissimulo.

respondeo: quae magnitudo observantiae tot tantisque beneficiis respondere poterit? sen. 24.

trado: non postulabam, ut ei carissimus essem, cuius ego ne beneficiis quidem sententiam meam tradidissem; Piso 79.

4. **Ablativ**: privo: iniquum esse eos ... populi beneficiis esse privatos, iudiciorum novorum periculis non carere; Cluent. 154.

spolio: spoliari populi Romani beneficiis amplissimis; dom. 98. ut homo consularis exclusus miser puncto temporis spoliaretur beneficio et aequitate legis tuae? Vatin. 27.

sum: negat se illi amicum esse debere: cum suo magno esset beneficio, venisse eum contra se; Phil. VIII, 18.

utor: remittit hoc Rullo Cn. Pompeius; beneficio isto legis, benignitate xvirali nihil utitur; leg. agr. II, 61. hunc clarissimum virum, summo genere natum, summis populi beneficiis usum; dom. 110. ut illi populi aut iure eo, quod a nobis esset constitutum, aut aliquo commodo aut beneficio uterentur; Balb. 20. homines amplissimis populi Romani beneficiis usos L. Pisonem ducem optimae sententiae non secutos; Phil. I, 14. at beneficio sum tuo usus. quo? quamquam illud ipsum, quod commemoras, semper prae me tuli .... sed quo beneficio? quod me Brundisii non occideris? ib. II, 5. non tempore oblato ... deorum immortalium beneficio utemini? ib. III, 32.

5. **mit Präpositionen**: cogito de: de nobis, quos in re publica tecum simul esse voluisti, quotiens cogitabis, totiens de maximis tuis beneficiis ... cogitabis; Marcell. 19.

do pro: P. Valerio pro maximis in rem publicam beneficiis data domus est in Velia publice ||villa publica, al.||; har. resp. 16.

facio pro: neque enim id pro vestris amplissimis in me beneficiis sine scelere facere possum; Phil. IV, 16.

incido de: in qua (tabula) publice erat de huius beneficiis scriptum et incisum; Verr. II, 112.

iudico de: vos in hac causa non de maleficio L. Cornelii, sed de beneficio Cn. Pompei iudicaturos; Balb. 65.

libero pro: civitas libera et pro eximiis ||proximis|| suis beneficiis a senatu et a populo Romano liberata; prov. cons. 7.

mitto de: f. IV, 2. litterae de.

peto pro: Halaesini pro multis ac magnis suis maiorumque suorum in rem publicam nostram meritis atque beneficiis suo iure nuper ... leges ab senatu nostro petiverunt; Verr. II, 122.

pono in: homines ... eo animo, ut quaecumque dicendi potestas esset data, in honore atque in beneficio ponerent; Cluent. 57.

praesto pro: sive egomet aliquid ... diligentia pro tanto beneficio populo Romano praestare debui, praesto; dom. 17.

redundo ex: me ... satis adeptum fore, si ex hoc tanto in omnis mortalis beneficio nullum in me periculum redundarit; Sulla 27.

scribo de: f. incido de.

sileo de: silere de tantis vestris beneficiis nullo modo possum; leg. agr. II, 2.

sum in: in ipso beneficio vestro tanta magnitudo est, ut eam complecti oratione non possim; Quir. 6.

venio pro: maximas audio tibi, L. Luculle ..., pro tua eximia liberalitate maximisque beneficiis in tuos venisse hereditates; Flacc. 85.

III. **nach Adjectiven**: 1. **Genetiv**: expers: ut omnium praemiorum beneficiorumque ||beneficioque|| nostrorum expertis faciat foederatos; Balb. 20.

immemor: „o ingratifici Argivi, immunes Grai, immemores benefici!" Sest. 122. quod immemor beneficiorum, memor patriae fuisset; Phil. II, 27.

memor: atque hi ||ii||, ut grati ac memores beneficii esse videantur, aliquid se novem tribuum notis hominibus debere confitebuntur; leg. agr. II, 21.

2. **Ablativ**: contentus: me, cum tantum iam Plancio deberem, Racilii beneficiis fuisse contentum; Planc. 77.

indignus: qui te ita gesseris, ut timeres ne indignus beneficio videreris, nisi ..; Piso 82. nihil ... tam ferum quam committere ut beneficio non dicam indignus, sed victus esse videare; Planc. 81.

(praeditus): C. Curio, summis vestris beneficiis maximisque rebus gestis, summo ingenio et prudentia praeditus; imp. Pomp 68.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: actor: qui sui facti, sui iudicii, sui beneficii voluit me esse ... et praedicatorem et actorem; Balb. 4.

auctor: in iudicio consulis designati is potissimum [consul], qui consulem declaravit, auctor beneficii populi Romani defensorque periculi esse debebit; Muren. 3. qui (veterani) pro re publica arma ceperunt secutique sunt C. Caesarem auctorem beneficiorum paternorum; Phil. XI, 37.

causa: vides eandem aestimationem propter temporis dissimilitudinem ... in illo beneficii (causam habere), in te iniuriae? Verr. III, 214.

commemoratio: non potentia vix ferenda, sed commemoratione beneficii ... aliquid attulimus etiam nos; Planc. 24.

communio: ut quaeque (civitas) nobiscum maxime societate ... est coniuncta, ita mihi maxime communione || communionem || beneficiorum ... contineri || continere || videtur; Balb. 29.

fama: quod enim tempus erit umquam cum vestrorum in nos beneficiorum memoria ac fama moriatur? sen. 3.

gloria: M. Manlius ... non fuit contentus beneficii sui gloria; dom. 101.

gratia: est hoc in more positum ... maiorum, ut ei, qui beneficio vestro imagines familiae suae consecuti sunt, eam primam habeant orationem || contionem ||, qua gratiam beneficii vestri cum suorum laude coniungant; leg. agr. II, 1. sine ad alios potestatem, ad te gratiam beneficii tui pervenire; ib. 22. qui cum ad gloriam suam atque ad amplissimi beneficii gratiam magis pertinere videret

causam illam ... reservari ..; Sest. 70. leve enim est onus beneficii gratia; Planc. 78. sed huius beneficii gratiam ... di immortales sibi deberi putant; Milo 83.

locus: multo magis est petendum ab hominibus ..., ut eant nobiscum in provinciam, quam [hoc illis] in beneficii loco deferendum; Verr. II, 29. atque hoc in beneficii loco petitum est ab Apronio, ut in iugera singula ternis medimnis decidere liceret; ib. III, 114. petivit in beneficii loco et gratiae, ut sibi pro frumento quanti frumentum esset dare liceret; ib. 189.

magnitudo: ne meae naturae potius quam magnitudini vestrorum beneficiorum id tribuendum putetis; sen. 1. qui vestram magnitudinem multitudinemque beneficiorum ... enumerare aut consequi possit; Quir. 5.

memoria: quem haec communis nostrum omnium patria propter recentem summi beneficii memoriam complexa teneat; Flacc. 5 (Z. 31). qui ... publici mei beneficii memoria privatam offensionem oblitteraverunt; sen. 21. neque aequum est tempore et die memoriam beneficii definire; Quir. 23. quapropter memoriam vestri beneficii colam benevolentia sempiterna; ib. 24. cui misero praeclari in rem publicam beneficii memoria nihil profuit; Cael. 74. video ... neminem ... cui non sim obstrictus memoria beneficii sempiterna; Planc. 2. ut omnem populi Romani beneficiorum memoriam abiecerint; Phil. VIII, 32. f. fama.

merces: cum ab eo merces tui beneficii pretiumque provinciae meo sanguine tibi esset persolutum; dom. 23.

monumentum: ut illud in curia positum monumentum scelerum, non beneficiorum videretur; Verr. IV, 139. multa ||me ulla|| monumenta vestri in me beneficii permanebunt; Quir. 24.

multitudo: f. magnitudo; Quir. 5.

obtrectator: si forte aliquando .. beneficii huius obtrectator ... exstitisset; Flacc. 2.

onus: onus beneficii reformidant, quod permagnum est alieno debere idem quod parenti; Planc. 72.

pars: qualis igitur hostis habendus est is, a quo victore si cruciatus absit, mors in beneficii parte numeretur? Phil. XI, 3.

praedicatio: nec vereor ne haec mea vestrorum beneficiorum praedicatio non grata potius quam adrogans videatur; har. resp. 16. sed recito memoriam perfuncti periculi, praedicationem amplissimi beneficii; Sest. 10.

praedicator: f. actor.

tabula: ne qua tabula post Idus Martias ullius decreti Caesaris aut beneficii figeretur; Phil. I, 3. ne qua post Idus Martias immunitatis tabula neve cuius beneficii figeretur; ib. II, 91.

testis: cuius ipsam calamitatem non modo nullius delicti, sed etiam binorum || divinorum || in rem publicam beneficiorum testem esse videatis; sen. 36.

vincla: scilicet homo sapiens excogitavi quam ob rem viderer maximis beneficii vinclis obstrictus, cum liber essem et solutus; Planc. 72.

2. **mit Präpositionen:** decretum, iudicium de: scribae ... non obscurum de meis in rem publicam beneficiis suum iudicium decretumque esse voluerunt; dom. 74.

litterae de: accidit ut Carpinatius ... crebras postea litteras ad socios de istius summis officiis in rem communem beneficiisque mitteret; Verr. II, 172.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** abicere: cum omnes ... significarent se beneficio novo memoriam veteris doloris abiecisse; Phil. I, 30.

adfici: f. **adficio:** alqm beneficio (5 Stellen) S. 94 a. virum; imp. Pomp. 51. S. 95, b.

adhaerescere: cum P. Sestius [quaestor] esset || sit || cunctis suffragiis factus, tunc te vix invitis omnibus non populi beneficio, sed consulis extremum adhaesisse; Vatin. 11.

adire: cum C. Caesar deorum immortalium beneficio ... colonias patrias adiit, veteranos milites convocavit, paucis diebus exercitum fecit, incitatos latronum impetus retardavit; Phil. V, 23.

adligari: equidem nihil tam proprium hominis existimo quam non modo beneficio, sed etiam benevolentiae significatione adligari; Planc. 81.

agere: hanc ego causam cum agam beneficio populi Romani de loco superiore; Verr. I, 14.

amicus: duos se habere semper amicissimos sperasse, te tuo beneficio, me suo, Milo 68.

armari: f. ornari; Sest. 135.

augeri: deos immortalis, quorum beneficio et haec tenuimus et ceteris rebus aucti sumus; sen. 2.

commoveri: hominem me esse gratum et non modo tantis beneficiis, sed etiam mediocri hominum benevolentia commoveri; prov. cons. 44.

complecti: neminem umquam est hic ordo complexus honoribus et beneficiis suis, qui ..; prov. cons. 38. petam .. a vobis, iudices, ut eum beneficio complectamini, quem ..; Planc. 82.

comprobari: causa .. eius modi, quae beneficio legis, auctoritate municipii ... comprobetur; Arch. 31.

coniungi: ab amicissimis (viris L. Cornelii causa defensa est) et cum beneficiis cum L. Cornelio tum maxima familiaritate coniunctis; Balb. 1.

consecrari: tuus enim honos illo templo senatus populique Romani beneficio, tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo consecratur; Verr. IV, 69.

consequi: cum altiorem gradum dignitatis beneficio populi Romani esset consecutus; Cluent. 150. si qui essent civitatem nostram beneficio populi Romani consecuti ||secuti||; Balb. 31. Gaditana civitas, quod beneficiis suis erga rem publicam nostram consequi potuit ..., consecuta est; ib. 35. f. IV, 1. gratia; leg. agr. II, 1.

constitui: accessit ut Caesare ignaro ... beneficio amicorum eius magister equitum constitueretur; Phil. II, 62.

convinci: eius devotionis me esse convictum ... beneficio divino immortalique vestro maxime laetor; Quir. 1.

convocare: f. adire.

dari: est enim quasi deorum immortalium beneficio et munere datum rei publicae Brutorum genus et nomen; Phil. IV, 7.

devinciri: simul ab isto donis beneficiisque multis devinciebatur; Verr. V, 82.

dicere: f. posse; Phil. III, 5.

dissolvere: ut, quod in alea perdiderat, beneficio legis dissolveret; Phil. II, 56.

donari: qui patris tui beneficio civitate donatus gratiam tibi ... manifesto periurio rettulit; Scaur. 29.

emitti: nisi ex eo loco, quo eum adire fas non fuerat, ancillarum beneficio emissus esset; har. resp. 44.

esse: in eo me || eo || loco, in quo vestris beneficiis fueram, ... reposuistis; Quir. 17.

exstingui: cum inimicitiae fuerint numquam, opinio iniuriae beneficio sit exstincta; prov. cons. 47.

fieri: hic est Dio, iudices, nunc beneficio Q. Metelli civis Romanus factus; Verr. II, 20. a Q. Lutatio Diodoro, qui Q. Catuli beneficio ab L. Sulla civis Romanus factus est; ib. IV, 37. ut fundi populi beneficio nostro, non suo iure fiant; Balb. 21. — facere: f. adire.

frui: paene divina, qua nunc vestro beneficio fruor, laetitiae voluptate caruissem; Quir. 2.

gratus: quam sit re pulcrum || pulchrum ||, beneficio gratum, fama gloriosum tyrannum occidere; Phil. II, 117.

habere: „quod in una quaque re beneficio se-

nati || senatus || populique Romani iuris habui“; div. Caec. 19. qui beneficio populi Romani fascis et securis haberet; Verr. V, 163. ſ. amicus.

liberari: nemo ab eo civis violatus, multi eius beneficio et misericordia liberati; Phil. XIII, 8.

minuere: isto igitur tuo, quem ad modum ipse praedicas, beneficio, ut res indicat, pretio atque mercede minuisti maiestatem rei publicae; Verr. V, 50.

muniri: ſ. ornari; Sest. 135.

nasci: C. Caesarem, deorum beneficio natum ad haec tempora; Phil. XII, 9. quo maior adulescens Caesar, maioreque deorum immortalium beneficio rei publicae natus est, qui ..; ib. XIII, 46.

obligari: quod hostes alienigenae aut oppressi serviunt aut recepti in amicitiam || recepti || beneficio se obligatos putant; Catil. IV, 22. nisi vero .. maioribus habes beneficiis obligatos, quam ille quosdam habuit ex eis, a quibus est interfectus; Phil. II, 116. tum me eius beneficio plus quam pro virili parte obligatum puto || putet ||; ib. XIII, 8.

obstringi: qui etiam tibi erat magis obstrictus beneficio recenti; dom. 118. ſ. II, 1. dissimulo.

obtinere: non venirem contra iniuriam, quam iste intercessoris iniquissimi beneficio obtinuit, non iure praetorio? Phil. II, 3.

ornare: verum tamen ornabat eum beneficiis officiisque omnibus; Verr. I, 34. modo maximo beneficio populi Romani ornatus fortunatus videbatur; Muren. 86. quem ego maximis beneficiis quaestorem consul ornaram; Quir. 12. omnes, qui vestris maximis beneficiis honoribusque sunt ornati; ib. 16. quem (C. Caesarem) sua lege et suo beneficio ornatum, munitum, armatum solet gloriari; Sest. 135. non ego meis ornatum beneficiis a vobis deprecor, iudices, sed custodem salutis meae; Planc. 102. „te, A. Hirti, ornatum || esse || beneficiis Caesaris et talem ab eo relictum, qualem ipse miraris, ... id agere, ut ..;“ Phil. XIII, 24.

parens: unus ... pietate filius inventus est, beneficio parens, amore ... frater; Quir. 8.

placare: quod ..., qui .. ex numero civium ... hostes patriae semel esse coeperunt, eos ... nec vi coërcere nec beneficio placare possis; Catil. IV, 22.

poni: a Tyndaritanis non eiusdem Scipionis beneficio positum simulacrum Mercurii ... sustulisti? Verr. IV, 84.

posse: qui apud me et amicitia et beneficiis et dignitate plurimum possunt; Sex. Rosc. 4. quicquid hoc beneficio populi Romani atque hac potestate praetoria ... possum; imp. Pomp. 69. non committam, ut vestro beneficio potius quam nostro consilio salvi esse possimus; leg. agr. I, 16. ut illius beneficio possemus ea, quae sentiremus, libere dicere; Phil. III, 5.

princeps: in qua (patria) multis virtutibus ac beneficiis princeps fuit; Verr. V, 128.

procreari: Caesarem, deorum beneficio rei publicae procreatum, dubitemne appellare imperatorem? Phil. XIV, 25.

proferri: meo beneficio tabulae novae proferentur, verum auctionariae; Catil. II, 18.

prosequi: quemcumque equitem Romanum in provincia viderant, beneficiis ac liberalitate prosequebantur; Verr. III, 94.

recipere se: cum ex illa fuga beneficio eorum, qui te, si sanus esses, salvum esse voluerunt, clam te domum recepisti! Phil. II, 88.

reduci: P. Lentuli beneficio excellenti atque divino non reducti sumus in patriam ..., sed equis insignibus et curru aurato reportati; sen. 28.

redire: (Q. Metellus) mecum absens beneficio suo rediit in gratiam; Sest. 130. Q. Metellus Nepos nonne ... absens mecum summo suo beneficio rediit in gratiam? prov. cons. 22.

reportari: ſ. reduci. — retardare: ſ. adire.

salvus: ſ. posse; leg. agr. I, 16.

subici: nescis me praetorem primum esse factum, te ... meo maxime beneficio e postremo in tertium locum esse subiectum? Fr. B. VIII, 5.

tenere: ſ. augeri.

venire: populo Romano, cuius beneficio nos in hunc ordinem venimus; Verr. IV, 25.

videre: qui ... meo beneficio patriam se visurum esse dixit; Phil. II, 12.

vincere: nec tamen eos miseros (esse), qui beneficio civis suos vicerint; Milo 97. ſ. III, 2. indignus; Planc. 81.

vocare: paucas tribus, non certa condicione iuris, sed sortis beneficio fortuito || fortuitu || ad usurpandam libertatem vocare; leg. agr. II, 17.

2. **Präpositionen:** ante: exstitit || dimittit, al. || ... salutis defensor, qui ante hoc suum || unum || beneficium fuerat inimicus; sen. 26.

causa: te eos magistratus hominibus beneficii, non rei publicae causa permisisse? Verr. II, 137. ex hisce ternis medimnis, quod beneficii gratiaeque causa concessit, quid lucri fiat cognoscite; ib. III, 115. obsessus est ab eis ipsis militibus, quos paulo ante Torquato respondit beneficii causa a se esse dimissos; Piso 92.

cum: ut ille non solum abesset a domo dum navigaret, sed etiam libenter cum magno honore beneficioque abesset; Verr. V, 82.

in: ut eis ne in suis quidem beneficiis libero iudicio uti liceret; Verr. II, 164. rogat, ut arent, ut serant: in beneficio praetor hoc petit aliquanto ante adventum suum; ib. III, 44. hoc vix ab Apronio in summo beneficio pro eis, qui etiam tum incolumes erant, impetratum est; ib. 115. in beneficiis ad aerarium delatus est a L. Lucullo pro consule; Arch. 11. iratus mihi, quod me secum ne in || [in] || beneficiis quidem videbat posse coniungi; prov. cons. 42.

ob: ſ. II, 1. peto; Verr. II, 137.

per: qui benignitate adducti per beneficium et gratiam civitatibus concesserunt, ut nummos pro frumento darent; Verr. III, 191. sic M. Cato invisus quasi per beneficium Cyprum relegatur; dom. 65.

pro: si ob *eam* causam peccaret [et] pro recenti populi Romani in se beneficio populari studio elatus, tamen ignosceret nemo; Sest. 134. vgl. II, 5. facio, libero, peto, praesto, venio pro.

propter: te, Capitoline, quem propter beneficia populus Romanus Optimum, propter vim Maximum nominavit; dom. 144.

beneficus, wohlthätig: civis: agri .. ipsi tam beneficum, tam salutarem, tam mansuetum civem desiderant; Milo 20.

homo: frugi hominem dici non multum habet laudis in rege: fortem, iustum, severum, gravem, magnanimum, largum, beneficum, liberalem; hae sunt regiae laudes, illa privata est; Deiot. 26.

viri: tenuiorum et non occupatorum amicorum est ista adsiduitas, quorum copia bonis viris et beneficis deesse non solet; Muren. 70.

benevolentia, Wohlwollen, Gewogenheit: I. **absolut:** 1. **Subject:** deest: mihi ... nec in perferendo labore industriam nec in vestris commodis augendis gratam animi benevolentiam defuturam; Quir. 24. quid dicam? C. Vergilio, tali civi et viro, benevolentiam in me ... defuisse? Planc. 96.

est aequalis: quid de patre dicam? cuius benevolentia in populum Romanum est ipsius aequalis aetati; Phil. XI, 33. — incredibilis: age vero, vicinorum quantum studium, quam incredibilis benevolentia, quanta cura est! Cluent. 197. — nota: ſ.

II, 2. — summa: omnium vicinorum summam esse in hunc benevolentiam confirmamus; Cluent. 198.

remanet: magno opere eis esse laetandum, huius L. Cornelii benevolentiam erga suos remanere Gadibus; Balb. 43.

2. **Ausruf**: o amorem mirum! o benevolentiam singularem! Fr. B. III, 6.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adimo: ademit Albino soceri nomen mors filiae, sed caritatem illius necessitudinis et benevolentiam non ademit; Sest. 6.

adiungo: qua in sorte sapiens praetor ... offensione vitata || offensionem vitat || aequabilitate decernendi benevolentiam adiungit lenitate audiendi; Muren. 41.

adlicio: nullis nostris officiis benevolentiam illorum adlicere possumus; Verr. V, 182. negat verum esse adlici benevolentiam cibo; Muren. 74.

concilio: si qui mihi deus vestram ad me audiendum benevolentiam conciliarit; Cluent. 7.

conlaudo: agit hominibus gratias et eorum benevolentiam erga se diligentiamque conlaudat; Verr. V, 161.

declaro: nam qui ea, quae numquam cara ... duxit, animo aequo rei publicae causa deserit, nullam benevolentiam insignem in rem publicam declarat; dom. 98. lacrimantes gaudio suam erga me benevolentiam ac misericordiam declararunt; Sest. 117.

desidero: inlucescet aliquando ille dies, cum tu ... et amicissimi benevolentiam et gravissimi hominis fidem ... desideres || *desiderabis* ||; Milo 69.

ignoro: quorum ego nec benevolentiam erga me ignorare nec auctoritatem aspernari ... debeam; Sex. Rosc. 4.

ostendo: qui suam erga me benevolentiam et fidem non solum animi dolore, sed etiam corporis volneribus ostendit; sen. 30.

perspicio: senatus erga se benevolentiam temporibus his ipsis saepe esse perspectam ... dicit; Milo 95.

2. **Genetiv**: sum: quod autem summae benevolentiae est, quae mea erga illum omnibus semper nota fuit, ... cum id ... tam diu praestiterim, quam diu ..; Marcell. 34.

3. **Ablativ**: sum: (Sicilia) sola fuit ea fide benevolentiaque erga populum Romanum, ut civitates eius insulae ... numquam postea deficerent; Verr. II, 2.

4. **mit Präposition**: promitto de: nihil tibi ego tum de meis opibus pollicebar, sed de horum erga me benevolentia promittebam; Planc. 101.

III. **nach Adjectiv**: plenus: quod enim verbum in istis litteris est non plenum humanitatis, officii, benevolentiae? Phil. II, 9.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: causae: reperietis enim quae causae benevolentiae Mamertinis erga istum sint, eas ipsas causas [satis] iustas esse damnationis; Verr. II, 13.

indices: summae benevolentiae indices falsi || falsi indices || exstiterunt in amore simulato; Phil. XI, 5.

remuneratio: qui ab illo in me honos, ... quae remuneratio benevolentiae praetermissa est? dom. 27.

signficatio: equidem nihil tam proprium hominis existimo quam non modo beneficio, sed etiam benevolentiae significatione adligari; Planc. 81.

testis: quam (crucem) iste civibus Romanis testem humanitatis in eos ac benevolentiae suae voluit esse; Verr. III, 59.

2. **Ablativ**: vir: P. Servilium ..., virum clarissimum et cum in || cum || universam rem publicam tum etiam erga meam salutem fide ac benevolentia singulari; prov. cons. 1.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: adoptare: quibus (minis) ... vexavit Puteolanos, quod C. Cassium et Brutos patronos adoptassent. magno quidem studio, iudicio, benevolentia, caritate, non, ut te et Basilum, vi et armis; Phil. II, 107.

colere: quapropter memoriam vestri beneficii colam benevolentia sempiterna; Quir. 24.

commoveri: hominem me esse gratum et non modo tantis beneficiis, sed etiam mediocri hominum benevolentia commoveri; prov. cons. 44.

complecti: te vero ... quibus laudibus efferemus? quibus studiis prosequemur? qua benevolentia complectemur? Marcell. 10.

coniungi: nullam esse gentem ... neque tam dissidentem a populo Romano odio ... neque tam fide benevolentiaque coniunctam, ex qua nobis interdictum sit, ne quem asciscere civem ... possimus; Balb. 30.

exsistere: ex quibus excellenti animo ... T. Annius et P. Sestius praestanti in me benevolentia et divino studio exstiterunt; Quir. 15.

fieri: quod benevolentia fit, id odio factum criminaris; Sex. Rosc. 44.

florens: civis florentissimi benevolentia bonorum ... periculum ... lugere senatui non licebit? Sest. 33.

saepiri: caritate te et benevolentia civium saeptum oportet esse, non armis; Phil. II, 112.

superare: ut morem illum maiorum, qui praescribit in parentum loco quaestoribus suis praetores esse oportere, officiis benevolentiaque superarit; Planc. 28.

tegere: quod is meam salutem atque vitam sua benevolentia, praesidio custodiaque texisset; Planc. 1.

tollere: quoniam illum, qui hanc urbem condidit, ad deos immortalis benevolentia famaque sustulimus; Catil III, 2.

2. **Präposition**: propter: sed inerat, nisi me propter benevolentiam forte fallebat, ratio .. bonis artibus instituta; Cael. 45.

benevolus, wohlwollend, treu ergeben: alqs: qui unum Deiotarum ... ex animo amicum vereque benevolum, unum fidelem populo Romano iudicavit; Phil. XI, 34.

animus: sane benevolo animo me ut magno opere caverem praemonebat; Verr. a. pr. 23.

servus: etsi illum servum et sibi benevolum esse et patri fuisse arbitrabatur; Cluent. 176. quod enim praemium satis magnum est tam benevolis, tam bonis, tam fidelibus servis? Milo 58.

benigne, gütig, sehr gütig! zuvorkommend, freundlich: I. **bei Verben**: ago: qua in re senatus optime ac benignissime cum aratoribus egisset; Verr. III, 204.

audio: s. **audio,** III. alqm; Cluent. 8. 63. Phil. I, 15. 38. II, 10 (S. 354, b. f.)

communico: sunt alia magis occulta furta, quae ille ... benignissime cum quaestore suo communicavit; div. Caec. 33.

conservo: potestne igitur nostra maiestas a Gaditanis benigne conservari, si ..? Balb. 37.

defendo: ut quam ob rem ista civitas neque vere || severe || Flaccum oppugnarit neque benigne defenderit scire possitis; Flacc. 53.

facio: gratiosum esse in sua tribu Plancium, quod multis benigne fecerit; Planc. 47. ut eis, qui praeteriti essent, benigne a populo factum videretur; ib. 52. si Antiochus ... dicere est solitus benigne sibi a populo Romano esse factum, quod ... modicis regni terminis uteretur; Deiot. 36.

monstro: „qui erranti comiter monstrat viam", benigne, non gravate; Balb. 36.

promitto: minari, si qui essent profecti; aliis, si laudarent, benignissime promittere; Verr. II, 12.

saluto: nisi forte eos pax ipsa leniet, maximeque, cum in hunc ordinem venerint, salutabunt benigne, comiter appellabunt unum quemque nostrum; Phil. XIII, 4.

tracto: qui ab eo benignissime tractati sunt; Verr. II, 180.

II. **allein**: „frumentum“ inquit „me abs te emere oportet“. „optime“ „modium denario.“ „benigne ac liberaliter: nam ego ternis HS non possum vendere“; Verr. III, 196. „nihil moror eos salvos esse ..., si tantum modo patiantur perire eum, qui meruit.“ quam benigne! Phil. XIII, 35.

benignitas, Güte, Gefälligkeit, Bereitwilligkeit: I. **Subject**: **deicit**: Rullus exstitit, qui ex ea possessione rem publicam demoveret ||dimoveret||, ex qua nec Gracchorum benignitas eam nec Sullae dominatio deiecisset; leg. agr. II, 81.

est in: nisi in eodem benignitas incredibilis fuisset; Rab. Post. 3. — **quaestuosa**: quo in iudicio perspici non potest, utrum severitas acerbior an benignitas quaestuosior sit futura; leg. agr. I, 10. — **summa**: summa est enim .. hominis ... in singulos municipes benignitas; Cluent. 196.

liberat: an vero servos nostros horum suppliciorum omnium metu dominorum benignitas vindicta una liberat? Rabir. 16.

provehit: vestra in me attente audiendo benignitas provexit orationem meam; dom. 32.

significat: nec candidatis ista benignitas adimenda est, quae liberalitatem magis significat quam largitionem; Muren. 77.

II. **nach Verben**: 1. **adimo**: f. I. significat.

2. **pareo**: verum tamen nimiae vestrae benignitati pareremus, si alia ratione ius nostrum recuperare possemus; Caecin. 9.

3. **utor**: remittit hoc Rullo Cn. Pompeius; beneficio isto legis, benignitate xvirali nihil utitur; leg. agr. II, 61. utar enim vestra benignitate, quoniam me in hoc novo genere dicendi tam diligenter attenditis; Arch. 18.

III. **nach Substantiv**: **consuetudo**: qui (senatus) in eam iam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene rem publicam gesserint, novis honoribus adficiat; Piso 45.

IV. **Umstand**: 1. **adduci**: si abs te istam rem parens tuus alicuius amici rogatu benignitate aut ambitione adductus petisset; Verr. II, 98. qui benignitate adducti per beneficium et gratiam civitatibus concesserunt, ut nummos pro frumento darent; ib. III, 191.

audire: peto a vobis ..., ut eadem benignitate qua soletis mea verba audiatis; Phil. VII, 9.

augeri: cogitate ... quanta deorum benignitate auctas exaggeratasque fortunas una nox paene delerit; Catil. IV, 19.

certus: nunc deum immortalium benignitate omnium fortunae sunt certae; Qu. Rosc. 33.

exaggerari: f. augeri.

prolectare: egentis et levis spe legationis et viatico publico, privata etiam benignitate prolectat; Flacc. 18.

sustentari: qui (ordo) est semper dignitate sua, benignitate magistratus sustentatus; prov. cons. 10.

2. **cum**: etsi me attentissimis animis, summa cum beningtate auditis; Sest. 31.

bénignus, gütig, gefällig, bereitwillig: **alqs**: ut illiis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum; Verr. IV, 6.

alqd: nihil autem erat illo (rege) blandius, nihil hoc (Postumo) benignius Rab. Post. 5.

homo: si (fecisses), ut ambitiosi homines aut benigni, cum pluris senatus aestimasset quam quanti esset annona, ex senatus aestimatione ... solvisses; Verr. III, 195. comes benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur; Balb. 36.

bestia, Thier, reißendes Thier: I. **absolut**: 1. **attingunt**: noluerunt feris corpus obicere, ne bestiis quoque, quae tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur; Sex. Rosc. 71.

consistunt: saxa et solitudines voci respondent, bestiae saepe immanes [illegible] cantu flectuntur atque consistunt; Arch. 19.

ferre possunt: quem (od[illegible]em), ut aiunt, ne bestiae quidem ferre possent; Verr. III, 23.

revertuntur: ut etiam bestiae [illegible] fame monitae plerumque ad eum locum, ubi pastae s[illegible]unt aliquando, revertantur; Cluent. 67.

2. **sum**: quia id est suspiciosum, tametsi bestiae sunt (canes), tamen in eam partem potius peccant, quae est cautior; Sex. Rosc. 56.

II. **nach Verben**: 1. **flecto**: f. I, 1. consistunt.

fugio: (illum) omnes ut aliquam immanem ac perniciosam bestiam pestemque fugiebant; Cluent. 41.

moneo, pasco: f. I, 1. revertuntur.

percutio: quaesisse Domitium qui tantam bestiam percussisset; illum respondisse, venabulo; Verr. V, 7.

vinco: qui tantum immanitate bestias vicerit, ut propter quos hanc suavissimam lucem aspexerit, eos indignissime luce privarit; Sex. Rosc. 63.

2. **utor**: f. I, 1. attingunt.

3. **conqueror, deploro ad**: si non ad homines, verum ad bestias haec conqueri ac deplorare vellem; Verr. V, 171.

mitto ad: quid? ... quod populari illi sacerdoti sescentos ad bestias socios stipendiariosque misisti? Piso 89.

III. **Umstand**: **a**: quam (libertatem) non solum ab hominibus, verum etiam a bestiis expeti atque omnibus rebus anteponi videtis; leg. agr. II, 9.

bestiarius, Thierkämpfer: I. praeclara aedilitas! unus leo, ducenti bestiarii; Sest. 135.

II. **do**: „do“ inquit „bestiarios: lex scripta est de gladiatoribus“; Sest. 135.

III. **obsidere**: ut ... Milonem dicas, id quod in contione dixisti, gladiatoribus et bestiariis obsedisse rem publicam? Vatin. 40.

bibo, trinken: I. **absolut**: 1. iste unus totam Asiam magnitudine poculorum bibendoque superavit; Flacc. 92.

2. bibitur usque eo, dum de dolio ||† solio|| imo ministretur; Piso 67. ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur; Phil. II, 104.

II. **mit Object**: **alqd**: in quo (convivio) nemo potest dicere utrum iste plus biberit [an vomuerit] an effuderit; Piso 22.

aquam: ut saepe homines aegri morbo gravi, cum aestu febrique iactantur, si aquam gelidam biberint ||biberunt||, primo relevari videntur; Catil. I, 31.

sanguinem: quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cuius sanguinem non bibere censetis? Phil. XI, 10.

venenum: id (venenum) cum daretur in mulso, Balbutium quendam ... intercepisse, bibisse statimque esse mortuum; Cluent. 166.

biduum, zwei Tage: I. **nach Verben**: 1. **eximo**: ut non numquam ... eximant unum aliquem diem aut summum biduum ex mense, quos illi exaeresimos dies nominant: item non numquam uno die longiorem mensem faciant aut biduo; Verr. II, 129.

quaero: ut ... alteri ad prolationem iudicii biduum quaereretur; Rabir. 8.

2. **sum**: „longus fuit dolor“. bidui, at compluribus annorum saepe multorum; Phil. XI, 8.

II. **Umstand**: 1. **Accusativ**: qui C. Matrinium ... Leontinis in publico biduum tenuit; Verr. III, 60. a Q. Apronio ... equitem Romanum scitote biduum cibo tectoque prohibitum, biduum Leontinis in foro custodiis Apronii retentum; ib. istud columen actionis tuae, Mithridates, postea quam, biduum retentus testis a nobis, effudit quae voluit omnia ..; Flacc. 41.

2. **Ablativ**: neminem esse qui possit biduo aut summum triduo septuaginta milia passuum ambulare;

Quinct. 78. satellites Sex. Naevii Roma trans Alpis in Segusiavos || Segusianos, al. || biduo veniunt; ib. 79. septingenta milia passuum vis esse decursa biduo? ib. 81. confirmavi necesse esse aut biduo DCC milia passuum esse decursa aut..; ib. 88. venerat ad eum illo biduo Laetilius quidam; Verr. II, 64. idem illo fere biduo productus in contionem ... cum esses interrogatus; Piso 14. recordamini ... quid hoc biduo timuerimus a domesticis hostibus; Phil. XIV, 10.

ante: quo in loco mihi libertus praeclaro imperatori domum ex hac die biduo ante conduxerat; Piso 61.

brevior: invenit iste qui sibi in Achaiam biduo breviorem diem postularet; Verr. a. pr. 6.

longior: f. I, 1. eximo.

post: biduo post aut, ut statim de iure aliquis cucurrerit, non toto triduo DCC milia passuum conficiuntur; Quinct. 79.

3. per: verberibus ac tormentis quaestionem habuit pecuniae publicae, idque per biduum; Phil. XI, 5.

biennium, zwei Jahre, I. nach Verb: conficio: anno et sex mensibus ... verbum nullum facis: biennio iam confecto fere appellas; Quinct. 40.

II. nach Substantiv: ratio: an tibi unius anni aut biennii ratio fuit habenda, salus provinciae ... fuit neglegenda? Verr. III, 43.

III. Umstand: 1. Accusativ: quod est hoc iudicium, in quo iam biennium versamur? Quinct. 42. iacet res in controversiis isto calumniante biennium; ib. 67. biennium provinciam obtinuit, cum alter annus in vilitate, alter in summa caritate fuit || fuerit ||; Verr. III, 216. rex Antiochus, qui Romae ... biennium fere comitatu regio ... fuisset ..; ib. IV, 67. lex usum et auctoritatem fundi iubet esse biennium; Caecin. 54. ne praetoriae provinciae plus quam annum neve plus quam biennium consulares obtinerentur; Phil. I, 19. — elliptisch: tribuni plebis tulerunt de provinciis contra acta C. Caesaris: ille biennium, hi || hic, al. || sexennium || ille biennii iste sexennii ||; Phil. V, 7.

2. Ablativ: dubitabitur utrum sit probabilius Sex. Naevium statim ... petiturum fuisse, an ne appellaturum quidem biennio? Quinct. 41. sordidati ... Romae biennio prope fuerunt, quoad L. Metellus in provinciam profectus est; Verr. II, 62. qui legem meam contemnat, quae dilucide vetat gladiatores biennio, quo quis [petierit aut] petiturus sit, dare; Sest. 133. cum mea lex dilucide vetet, BIENNIO, QUO QUIS PETAT PETITURUSVE SIT, GLADIATORES DARE; Vatin. 37.

ante: lectum illum genialem, quem biennio ante filiae suae nubenti straverat ..; Cluent. 14. Staienus ille biennio ante ... sescentis milibus nummum se iudicium corrupturum esse dixerat; ib. 68. vos mihi praetori biennio ante .. hoc eodem in loco personam hanc imposuistis, ut ..; leg. agr. II, 49. si furorem incredibilem biennio ante conceptum erupisse in meo consulatu scripsi; Sulla 67.

per: neque tu ipse hoc ita statueras antea per biennium; Verr. III, 101. quem vos per biennium aut ministrum seditionis aut ducem vidistis; Cael. 78.

post: cum eum cotitie videres, post biennium denique appellas; Quinct. 41.

bilis, Galle, Zorn: metuo: sed videte metuendam inimici et hostis bilem et licentiam! Fr. B. XIII, IV, 4.

bimaritus, Doppelgatte: appello: bimaritum appellas, ut verba etiam fingas, non solum crimina; Planc. 30.

bini, je zwei: beneficia: cuius ipsam calamitatem ... binorum || divinorum || in rem publicam beneficiorum testem esse videatis; sen. 36.

castra: Cn. Pompeius ... cum P. Vettio Scatone ... inter bina castra conlocutus est; Phil. XII, 27.

censores: describebat censores binos in singulas civitates Timarchides; Verr. II, 133.

centesimae: cum posita esset pecunia apud eas societates, unde erat attributa, binis centesimis faeneratus est; Verr. III, 165. hoc ex te quaero ..., pecunia publica ... fueritne tibi quaestui? pensitaritne tibi binas centesimas? ib. binas centesimas ab sese ablatas ferendum non putant; ib. 168.

comitia: cum maiores binis comitiis voluerint vos de singulis magistratibus iudicare, hic homo popularis ne unam quidem populo comitiorum potestatem reliquit; leg. agr. II, 27.

copiae: cum duobus in locis disiunctissimis ... uno consilio a binis hostium copiis bellum terra marique gereretur; imp. Pomp. 9.

denarii: „a me, cui singulos dari denarios a te oportuit, binos aufers?" Verr. III, 197.

lictores: anteibant lictores, non cum bacillis, sed, ut hic praetoribus urbanis anteeunt, cum fascibus bini || duobus ||; leg. agr. II, 93.

ludi: tua ratio est ut secundum binos ludos mihi respondere incipias; Verr. a. pr. 34. ut ... tu binis ludis interpositis quadragesimo post die responderes; ib. I, 30. ut dies XXXV || XLV || inter binos ludos tollerentur; ib. II, 130.

milia: bina aut terna milia nummum addebat; Verr. III, 118.

pedes: si iam campus Martius dividatur et uni cuique vestrum ubi consistat bini pedes adsignentur; leg. agr. II, 85.

quinquagesimae: scribae nomine de tota pecunia binae quinquagesimae detrahebantur; Verr. III, 181.

scyphi: „iubet me scyphos sigillatos ad praetorem statim adferre: permotus sum" inquit: „binos habebam"; Verr. IV, 32.

HS: ad singula medimna multi HS binos, multi HS singulos semis accessionis cogebantur dare, qui minimum, singulos nummos; Verr. III, 116. cum ... id .. frumentum senatus ita aestimasset, quaternis HS tritici modium, binis hordei; ib. 188. cum in Sicilia HS binis tritici modius esset; ib. 189. cum (frumentum) esset HS binis aut etiam ternis quibusvis in locis provinciae, duodenos sestertios exegisti; ib. 194. „quanti frumentum sit considera." „video esse binis HS"; ib. 196.

victoriati: † Croduni || Segoduni || Porcium et Munium ternos victoriatos M. || ternos (denarios) || Vulchalone Servaeum binos victoriatos M. || et victoriatum || (exegisse); Font. 19.

bipartito, in zwei Theile, in zwei Theilen: distribuo: bipartito classem distributam fuisse; Flacc. 32.

duco: equitatus, qui in Syriam ducebatur bipertito || bipartito ||; Phil. X, 13.

sum: illi ... occulte ad pontem Mulvium pervenerunt atque ibi in proximis villis ita bipartito fuerunt, ut ..; Catil. III, 5.

bipes, Zweifüßler: hoc ministro omnium non bipedum solum, sed etiam quadripedum impurissimo rem publicam perdidisti; dom. 48.

biremis, Zweiruderer: ascribo: quid censetis in hoc foedere faciendo voluisse Mamertinos impendere ... pecuniae, ne haec biremis ascriberetur? Verr. V, 51.

reddo: illa, non populo Romano reddita biremis, sed praetori donata cybaea; Verr. V, 59.

bis, zweimal: I. bei Verben: absolvo: bis hoc anno me defendente absolutus est A. Thermus; Flacc. 98. at contra bis Catilina absolutus *est;* Piso 95.

accipio: audierat ex illo se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis; dom. 134.

accuso: ne quem nemo prima actione defendere

ausus esset, eum ego bis accusare non possem; Verr. I, 31.

ago: accusatoris causa ut bis ageretur constitutum est; Verr. I, 26.

capio: „Africam commisistis Varo bis capto"; Phil. XIII, 30.

condemno: hunc, quem bis iam condemnatum acceperant, liberarent? Cluent. 60. si igitur ipsum Oppianicum bis suis iudiciis condemnatum absolvissent ..; ib. 61. qui absolvere eum, ... quem ipsi bis ||[iam]|| antea condemnarant, nullo modo poterant; ib. 106.

consecro: simulacrum ... bis apud Segestanos consecratum, semel ipsorum religione, iterum P. Africani victoria; Verr. V, 185.

constituo: ut bis ex eadem familia salus Siciliae constitueretur; Verr. II, 8.

declaro: s. voco; Phil. VII, 22.

delibero: ut ... uni helluoni bis de eadem re deliberandi et rogata *lege utrique potestas contra Semproni*am legem fieret provinciae commutandae; Sest. 55.

dico: quod habet lex in se molestissimum, [bis ut causa dicatur]; Verr. I, 26. si bis est dicere commodum; ib. dixitne tandem causam C. Fidiculanius Falcula ...? dixit et bis quidem dixit; Cluent. 103.

dubito: non vos tam propter iuris obscuram dubiamque rationem bis iam de eadem causa dubitasse, quam quod ..; Caecin. 6.

fero: maiores de singulis magistratibus bis vos sententiam ferre voluerunt; leg. agr. II, 26.

iuro: Metellus ... cum bis iurasset, semel privatim patri, *iterum* publice; Fr. B. VI, 2.

labor: quod te socium fore speras dominationis Antonii; in quo bis laberis: primum quod tuas rationes communibus interponis, deinde ..; Phil. VIII, 12.

libero: Marius, qui bis Italiam obsidione et metu servitutis liberavit; Catil. IV, 21.

offendo, probo: veri similius .. esset ... certe potius eum ||illum|| (corrupisse), qui bis apud eos iudices offendisset, quam illum ||eum||, qui bis causam eis probavisset; Cluent. 63.

servo: quae (Diana) ... bis ex duorum bellorum flamma ferroque servata est; Verr. IV, 78. uno enim maledicto bis a me patriam servatam esse concedis; dom. 76. bis servavi rem p., qui |servavi, ut|| consul togatus armatos vicerim, privatus consulibus armatis cesserim; ib. 99. unus bis rem publicam servavi, semel gloria, iterum aerumna mea; Sest. 49.

sum: „sed fui" inquit ... „bis in Bithynia"; Planc. 84. tribuni militares, qui in exercitu Caesaris bis fuerunt; Phil. VI, 14. s. II. censor. consul. improbus.

vendo: quod ... non semel, sed bis, neque uno, sed duobus pretiis unum et idem frumentum vendidisti; Verr. III, 179.

versor: cum bis in ea provincia magnae fugitivorum copiae versatae sunt; Verr. III, 125.

vinco: aut mihi semel pereundum aut bis esse vincendum. quid erat bis vincere? id profecto, ut ..; Sest. 43. ego vero ... semel perire ... maluissem quam bis vincere; ib. 44.

voco: P. Clodium in iudicium bis, ad vim numquam vocavit; Milo 40. qui (populus Romanus) pleno ac referto foro bis me una mente atque voce in contionem vocavit declaravitque maximam libertatis recuperandae cupiditatem; Phil. VII, 22.

II. **bei Adjectiv, Adverb, Substantiven:** censor: postea quam bis consul et censor fuerat; div. Caec. 69.

consul: bis consul fuerat P. Africanus; Muren. 58. M. ille Lepidus, qui bis consul et pontifex maximus fuit; prov. cons. 20. s. censor.

improbus: ita in una civitate bis improbus fuisti, cum et remisisti quod non oportebat et accepisti quod non licebat; Verr. V, 59.

miliens: sestertium bis miliens et quadringentiens ne magno opere contemneret; Rab. Post. 21.

pontifex: s. consul; prov. cons. 20.

blande, schmeichelnd, höflich: appello: appellat hilaro voltu hominem Bulbus, ut blandissime potest; Cluent. 72.

rogo: hunc postea quam salutavit, rogare coepit blande et concinne scilicet; Qu. Rosc. 49.

blandimentum, Annehmlichkeit, Reiz: multa enim nobis blandimenta natura ipsa genuit, quibus sopita virtus coniveret ||et|| interdum; multas vias adulescentiae lubricas ostendit; Cael. 41.

blandior, schmeicheln: cur Albanum venire iubet? cur matri praeterea blanditur? cur epistulis et sororis et matris imbecillitatem aucupatur? Flacc. 92.

blanditia, Schmeichelei: apparet: facilis est illa occursatio et blanditia popularis: aspicitur, non attrectatur; procul apparet, non excutitur [non in manus sumitur]; Planc. 29.

sunt apertae: ubi ... frons omnium familiaris (est), multorum animus iratus; iracundiae occultae, blanditiae apertae; Flacc. 87. — facilis: s. apparet.

valent: tantum apud te quaestus Apronii, tantum eius sermo inquinatissimus et blanditiae flagitiosae valuerunt, ut ..; Verr. III, 65.

II. aspicio, attrecto, excutio, sumo: s. I. apparet.

III. immergere se: qui ut se blanditiis et adsentationibus in Asuvii consuetudinem penitus immersit ..; Cluent. 36.

revocari: Bostarem ... *huius malitiosis blanditiis e fuga revocatum ... veneno ab hospite necatum esse;* Scaur. c. 2. § 1.

blandus, schmeichelnd, höflich: alqd: nihil autem erat illo (rege) blandius, nihil hoc (Postumo) benignius; Rab. Post. 5.

conciliatricula: alter ... erat .. hominum opinione nobilitate ipsa, blanda conciliatricula, commendatus; Sest. 21.

filius: cursare iste homo potens cum filio blando et gratioso circum tribus; Verr. a. pr. 25.

oratio: ne blanda aut supplici oratione aut aequitatis simulatione fallamur; Phil. VII, 26.

bonitas, Güte, Vortrefflichkeit: I. **Subject:** est popularis: nihil est tam populare quam bonitas; Ligar. 37. — (spes): una spes reliqua est Sex. Roscio ..., vestra pristina bonitas et misericordia, quae si manet, salvi etiam nunc esse possumus; Sex. Rosc. 150. — tanta: cuius (causae) tanta bonitas est, ut ..; dom. 57.

habet: quo tempore quantam vim naturae bonitas haberet et vera nobilitas intellegere potuistis; sen. 25.

locupletat: tune (es) ille in omnis tuos liberalis? cuius multos bonitas locupletavit? Rab. Post. 45.

manet: s. est spes.

nata videtur: qui ... ita peritus ac prudens (sit), ut ex iure civili non scientia solum quaedam, verum etiam bonitas nata videatur; Caecin. 78.

II. **nach Verben:** 1. aspernor, augeo: quam quidem vos .. eius in novo genere bonitatem inusitatam claris ac praepotentibus viris non modo non aspernari ac refutare, sed complecti etiam et augere debetis; Rab. Post. 44.

cognosco: si recte vestram bonitatem atque prudentiam cognovi; Quinct. 54.

commemoro: bonitas praediorum ..., huius inopia et solitudo commemoratur; Sex. Rosc. 20.

complector: s. aspernor.

dico: si neglegentiam dices, mirabimur; si bonitatem, ridebimus; Quinct. 41.

refuto: s. aspernor.

2. obsequor: ut vestrae naturae bonitatique obsequamini; Quinct. 91.
quaero: ut in augenda re non avaritiae praedam, sed instrumentum bonitati quaerere videretur; Rab. Post. 3.
3. disputo de: neque ego nunc de illius bonitate, sed de generi impudentia ||genere impudentiae|| disputo; leg. agr. III, 13.
interest inter: vide inter importunitatem tuam senatusque bonitatem quid intersit; Verr. III, 42.
III. nach Adjectiv: praeditus: hunc clarissimum virum ..., singulari bonitate et modestia praeditum; dom. 110.
IV. nach Substantiv: invidia: sed iam omnia timeo; bonitatis ipsius invidiam reformido; Rab. Post. 48.
V. Umstand: 1. adfluens: largitus est scilicet homo liberalis et dissolutus et bonitate adfluens Fannius Roscio? Qu. Rosc. 27.
delectari: si quis agri aut oppidi bonitate delectatur ||delectetur||; leg. agr. II, 76.
lenire: vicit is, qui non fortuna inflammaret odium suum, sed bonitate leniret; Marcell. 31.
superbus: Campani semper superbi bonitate agrorum et fructuum magnitudine; leg. agr. II, 95.
2. per: utrumque incredibile est, et Roscium quicquam per avaritiam appetisse et Fannium quicquam per bonitatem ||per se bonitate|| amisisse; Qu. Rosc. 21.
propter: si .. in hanc calamitatem venit propter praediorum bonitatem et multitudinem; Sex. Rosc. 49. demigraturos in illa loca nostros homines propter agrorum bonitatem et omnium rerum copiam; leg. agr. II, 42.

bonus, gut, tüchtig, rechtschaffen, patriotisch, vollgiltig, vollberechtigt; subst. neutr. Gut, Vortheil; pl. Besitzthum, Habe: A. bei Substantiven: alqs: qui ... nihil umquam audierit a patre, quo pudentior aut melior esset; Verr. III, 160. quem ego ... quamvis bonum fortemque facile paterer evadere; ib. 162. Phrygem plagis fieri solere meliorem; Flacc. 65. quamquam bonum te timor faciebat ..., improbum fecit ... audacia; Phil. II, 90. cum optimum te putabant; ib. qui omnis moras interponas, quibus infirmetur Brutus, melior fiat Antonius; ib. VIII, 17.
alqd: QUANTUM AEQUIUS ET MELIUS SIT, DARI; Qu. Rosc. 11. quantum aequius et melius sit, dari repromittique; ib. 12. quaerunt quid optimum factu sit; Verr. I, 68. statuunt id sibi optimum esse factu ..., petere auxilium a Chelidone; ib. 136. illa vero optima [est] (sc. sunt), quod ... ipse in oppidum noluit accedere; ib. IV, 51. si hoc optimum factu iudicarem ..., Catilinam morte multari ..; Catil. I, 29. non ista quidem erunt meliora, quae nunc sunt optima, sed certe condita iucundius; Muren. 66. id esse optimum putemus, quod erit rectissimum; Sest. 143. utrum tandem putes huic civitati ... melius fuisse et praestabius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10. cum id defendas, quod esse optimum sentias; Balb. 60. multi dubitabant quid optimum esset, multi quid sibi expediret, multi quid deceret, non nulli etiam quid liceret; Marcell. 30. nihil habet nec fortuna tua maius quam ut possis, nec natura melius quam ut velis servare quam plurimos; Ligar. 38. quaeramus igitur utrum melius fuerit libertati populi Romani sceleratorum arma an libertatem nostram armis tuis cedere; Phil. II, 20. optimum vero, quod dictaturae nomen in perpetuum de republica sustulisti; ib. 91. ut, etiam si melius aliud fuit, tamen legatorum reditum exspectetis animo aequo; ib. VI, 15. parendum est enim atque id optimum iudicandum, quod est ||sit|| sapientissime constitutum; ib. XIII, 6. utrum igitur aequius, utrum melius rei publicae fuit, Cn. Pompeium an sectorem Cn. Pompei vivere Antonium? ib. 30.

accusator: quid mihi ad defendendum dedisti, bone accusator? Sex. Rosc. 58. te pugna Cannensis accusatorem sat bonum fecit; ib. 89. forsitan meliores illi accusatores habendi sint, qui haec omnia fecerunt; Verr. I, 98.
actor: illud ... egit fortissimus actor, non solum optimus, de me; Sest. 122.
adulescens: Heraclii Centuripini optimi nobilissimique adulescentis testimonium audistis; Verr. II, 66. Q. Lollius ..., adulescens et bonus et fortis et in primis disertus ..., in itinere occisus est; ib. III, 63. Metelli est filius in provincia non puer, sed adulescens bonus ac pudens ||pudens ac bonus||; ib. 159. agit enim sic causam T. Accius, adulescens bonus et disertus; Cluent. 156. si hoc idem huic adulescenti optimo P. Sestio ... dixissem; Catil. I, 21. quo in loco ... adulescenti ingenioso et bono, Ser. Sulpicio, de equitum centuriis ... respondebo; Muren. 54. adulescens bonus, honesto loco natus, disertus ... venit in oppidum Graecorum; Flacc. 18. qui in summa copia optimorum adulescentium pari continentia ... reliquit neminem; Vatin. 26. Atratino, humanissimo atque optimo adulescenti, ... ignosco; Cael. 2. neque ... pudor patiebatur optimi adulescentis in tali illum oratione versari; ib. 7. quamquam multi boni adulescentes illi homini nequam ... studuerunt; ib. 10. venenum ... datum esse aiunt huic ||hoc|| P. Licinio, pudenti adulescenti et bono; ib. 61. ego adulescentis bonos et fortis ... comitiorum ratione privavi; Piso 4. emissus (est) ... necessarii hominis optimique adulescentis rogatu; Planc. 31. audiente ... hoc Tito Torquato, optimo adulescente; Deiot. 32.
aedes: aedis sibi optimas, hortos, Tusculana, Albana definiunt; Phil. VIII, 9.
aestimatio: cum optima aestimatione senatus frumentum eos in cellam dare voluisset; Verr. III, 226.
ager: duarum mihi civitatum reliquos feci agros .., fere optimos ac nobilissimos; Verr. III, 104. cui civitati maiores nostri maximos agros atque optimos concesserunt; ib. V, 125. iubent venire ... agrum optimum et fructuosissimum Corinthium; leg. agr. I, 5. agros habent et natura perbonos et diligentia culturaque meliores; Flacc. 71.
animus: bono te animo ... populus Romanus et ceteros ... dicere existimavit ea, quae sentiebatis; imp. Pomp. 56. gladiatores ... quamquam animo meliore sunt quam pars patriciorum ..; Catil. II, 26. iubes enim eum bene sperare et bono esse animo; Deiot. 38. sunt enim (consules) optimo animo; Phil. III, 2. isto *te* animo, quem habes praestantissimum atque optimum, nihil volumus nisi de Bruto cogitare; ib. XI, 22.
aratores: quod genus hominum optime moratum, optimorum et aratorum et militum, ... funditus eicitur; leg. agr. II, 84.
argentum: argenti optimi caelati grande pondus secum tulerat; Verr. I, 91. plena domus caelati argenti optimi; ib. II, 35. permagnum optimi pondus argenti (fuit); Phil. II, 66.
ars: si optimis a pueritia disciplinis atque artibus studuisses; div. Caec. 39. tu sine ulla bona arte ... intellegis et iudicas? Verr. IV, 98. huiusce rei ratio aliqua ab optimarum artium studiis ac disciplina profecta; Arch. 1. omnia denique bonarum artium studia siluerunt; Vatin. 8. adulescentes ... rectissimis studiis atque optimis artibus praediti; Cael. 24. inerat ... ratio et bonis artibus instituta et cura et vigiliis elaborata; ib. 45. conservate igitur rei publicae .. civem bonarum artium, bonarum partium, bonorum virorum; ib. 77. quis enim est illo aut nobilitate aut probitate aut optimarum artium studio ... praestantior? Marcell. 4. studia generis ac familiae vestrae ... plurimarum artium atque optimarum nota mihi sunt ||omnia||; Ligar. 12.

Asia: hunc etiam si tota Asia deposcit ad supplicium, defendam, resistam. quid? si neque tota neque optima ||optimos||? Flacc. 5 (§. 33).

auctor: at ex bono viro, credo, audieras et bono auctore; Verr. IV, 102. ut ait ingeniosus poëta et auctor valde bonus; Muren. 30. qui ne ementiendo quidem potueris auctorem adumbrare meliorem; dom. 80. ergo haec uno, verum optimo auctore domo prolata defendimus; Phil. I, 24.

augur: tum hic bonus augur eo se sacerdotio praeditum esse dixit, ut ..; Phil. II, 80. confecto negotio bonus augur ... „alio die" inquit; ib. 83. quod cum eo conlega tulit, quem ipse fecit sua nuntiatione vitiosum, nihilne ad auspicia bonus augur pertinere arbitratus est? ib. V, 9.

Capitolinus: te, Capitoline, quem propter beneficia populus Romanus Optimum, propter vim Maximum nominavit ..., precor ..; dom. 144.

causa: quod Erucio accidebat in mala nugatoriaque accusatione, idem mihi usu venit in causa optima; Sex. Rosc. 42. quorum qui optima in causa sunt, equites, frumentum, pecuniam semel atque iterum ac saepius invitissimi dare coacti sunt; Font. 26. optimo enim iure ea sunt profecto praedia, quae optima condicione sunt; libera meliore iure sunt quam serva ...; soluta meliore in causa sunt quam obligata ...; immunia meliore ||commodiore|| condicione sunt quam illa, quae pensitant; leg. agr. III, 9. pontificibus bona causa visa est; dom. 35. Sulpicium ab optima causa profectum ... longius quam voluit popularis aura provexit; har. resp. 43. si ego in causa tam bona ... cessi tribuni plebis ... furori; Sest. 36. qui optimam quamque causam rei publicae amplectatur; ib. 93. Caelius optimam causam Asicii esse arbitratur; Cael. 24. nam profecto, praesertim tam bona in causa, numquam ... mihi ipsi auxilium meum defuisset; Planc. 87. quae quidem si potentia est appellanda potius quam ... mediocris in bonis causis auctoritas; Milo 12. accusas eum, qui causam habet aut ... meliorem quam tu aut ... parem; Ligar. 10. causa tum dubia ...; nunc melior ea iudicanda est, quam etiam di adiuverunt; ib. 19. quae .. est ista ratio semper optimis causis veteranorum nomen opponere? Phil. X, 17.

civis: quaero .., qua re civis optimi bona venierint; Sex. Rosc. 130. huius ... crudelitati fidelissimos socios optimosque civis scitote hoc praetore traditos; Verr. III, 24. volet haec (monumenta) ... omnibus viris fortibus et bonis civibus defendenda, non spolianda improbis tradere; ib. IV, 82. potestis igitur ... inimicissimos huic imperio ac nomini bonis ac fidelibus et sociis et civibus anteferre? Font. 32. utrum sit aequius ... civem optimum dedi inimicissimis ... nationibus an reddi amicis; ib. 41. quasi de aliquà sentina ac non de optimorum civium genere loqueretur; leg. agr. II, 70. est etiam bonorum et fortium civium ... intercludere omnis seditionum vias; Rabir. 3. quid de illis honestissimis viris atque optimis civibus ... dicemus, qui ..? ib. 27. et locupletioribus his et melioribus civibus uteremur; Catil. II, 18. quas (colonias) ego universas civium esse optimorum et fortissimorum virorum sentio; ib. 20. itaque homo integerrimus, civis optimus, ... his haedinis pelliculis praetura deiectus est; Muren. 76. cum est forum ... plenum optimorum virorum et civium; Flacc. 57. dabitur (tabella) de omnibus bonis civibus; ib. 99. L. Torquatus ..., L. Torquati ..., semper optimi civis, filius; Sulla 30. audieram ex sapientissimo homine atque optimo civi et viro, Q. Catulo ..; sen. 9. hodie .. Volaterrani non modo cives, sed etiam optimi cives fruuntur nobiscum simul hac civitate; dom. 79. quod C. Gracchus de P. Popilio, Saturninus de Metello tulit, homines seditiosissimi de optimis ac fortissimis civibus; ib. 82. patrem tuum, civem optimum, ... L. Philippus censor ... praeteriit in recitando senatu; ib. 84. cum suis dicat se manibus domum civis optimi evertisse; ib. 105. quod quidem miror, cum alterum gratum sit iratis, alterum esse tam bonis civibus non acerbum; har. resp. 51. vobis, o clarissimi atque optimi cives, ... prospiciendum vident; ib. 54. nam id quidem multis saepe optimis civibus atque honestissimis viris accidit; ib. 56. is ... miretur potius, si quem bonum et fortem civem viderit, quam si ..; Sest. 1. eos ... fortissimis atque optimis civibus periculum moliri; ib. quod ... per optimos viros optimis civibus periculum inferre conantur; ib. 2. ut et illi quaestor bonus et ||vobis|| omnibus optimus civis videretur; ib. 8. M. Catone tribuno plebis, fortissimo atque optimo civi, rem publicam defendente; ib. 12. quod .. a me optimi et fortissimi cives flagitabant; ib. 39. agebat exemplo bonorum et fortium civium; ib. 87. quem fortem et bonum civem non petulantissime est insectatus? ib. 110. optimorum civium salutem et dignitatem populo Romano caram esse universo; ib. 125. vos his civibus uti optimis (potestis); ib. 147. quibus eum verbis laudare et boni viri et boni cives consuerunt; Vatin. 40. cum et civis mihi bonus et optimi cuiusque cupidus ... videretur; Cael. 14. (Capua) fortissimorum virorum, optimorum civium ... multitudine redundat; Piso 25. quod accidere ... bono viro et civi potest; ib. 95. quidnam tot optimis et ornatissimis civibus est futurum? Planc. 62. sed etiam ei, quibus ego debeo, boni viri et cives comitiis aediliciis aliquid se meo nomine Plancio debere dicebant; ib. 68. qui sunt boni cives ..., nisi qui patriae beneficia meminerunt? ib. 80. eum et civem optimum semper et mihi amicum fuisse; ib. 99. ut sua studia erga fortis et bonos civis ... re et sententiis declararent; Milo 4. te, Q. Petili, appello, optimum et fortissimum civem; ib. 44. qui ... hunc P. Varium, fortissimum atque optimum civem, ... pellere possessionibus ... conatus est; ib. 74. ingratus est ... civis, qui armorum periculo liberatus animum tamen retinet armatum, ut etiam ille melior sit, qui in acie cecidit; Marcell. 31. idne agebas, ut tibi cum sceleratis, an ut cum bonis civibus conveniret? Ligar. 18. fateor enim me ... tanta in maestitia fuisse, quanta ceteri optimi cives, si idem providissent, fuissent; Phil. II, 37. illos ego praestantissimos viros ... vivere volebam, ... tum optimorum civium exercitus; ib. neque ullam societatem optimis civibus cum importunissimo hoste foedere ullo confirmari posse credidi; ib. 89. qui ... Brundisii fortissimos viros optimosque civis iugulari iusserit; ib. III, 4. duce L. Egnatuleio quaestore, civi optimo et fortissimo; ib. 7. hic ... Brundisii ad trecentos fortissimos viros civisque optimos trucidavit; ib. 10. cum idem supplicium minatur optimis civibus, quod ego de sceleratissimis ac pessimis sumpserim; ib. 18. Albae constiterunt, in urbe ... fortissimorum virorum, fidelissimorum civium atque optimorum; ib. IV, 6. „at est quibusdam inimicus clarissimis atque optimis civibus"; ib. V, 50. si bonos et utilis et e re publica civis (salvos velis); ib. VIII, 13. exterae nationes ... optimorum et fortissimorum civium imperiis et praesidiis tenentur; ib. X, 10. bonos civis primum natura efficit, adiuvat deinde fortuna; ib. XIII, 16. agros divexerat civium optimorum; ib. 21. tibi cum Lepido societas aut cum ullo, non dicam bono cive ..., sed homine sano? ib. 43. quoniam ... gloriae munus optimis et fortissimis civibus monimenti honore persolvitur; ib. XIV, 34.

classes: classes optimae atque opportunissimae ... amissae et perditae; Verr. a. pr. 13.

cohortes: neque equitatum in Syria et cohortis optimas perdidissemus; Sest. 72. adventus in Syriam primus equitatus habuit interitum; post concisae sunt optimae cohortes; prov. cons. 9.

comoedus: nemo enim ... a pessimo histrione bonum comoedum fieri posse existimaret; Qu. Rosc. 30.

condicio: ut meliore et honestiore condicione sit ||condicione|| quam qua ipse volt; div. Caec. 25. ut optima condicione sit is, cuia res, cuium periculum; Verr. I, 142. statuas tibi faciendas locare ei, cui possent optima condicione; ib. II, 144. auget atque onerat te bonis condicionibus, si tu ||[tu]|| uti velis; ib. III, 188. nisi erunt deducti optima condicione et pecunia maxima; leg. agr. II, 68. quamquam est uno loco condicio melior externae victoriae quam domesticae; Catil. IV, 22. ego pro salute universae rei publicae dubitarem hoc meliore condicione esse quam Decii? dom. 64. ſ. causa; leg. agr. III, 9.

consensus: quod .. legio Martia atque quarta summo studio optimoque in rem publicam consensu ... rem publicam ... defendant; Phil. V, 46.

consilium: quae (conscientia mentis) si optimorum consiliorum atque factorum testis in omni vita nobis erit; Cluent. 159. eorum optimum consilium ego potissimum ... meo consilio repudiarem? dom. 9. defendo ||defendendo|| fortem egregiumque virum, magni animi, summi laboris, optimi consilii ||opti.||; Fr. A. III, 13.

consolatio: consolemur eorum proximos, quibus optima est haec quidem consolatio .., quod ..; Phil. XIV, 34.

consul: quia persaepe ... improbis tribunis plebis boni et fortes consules obstiterunt; leg. agr. II, 14. si est boni consulis ... ferre opem patriae; Rabir. 3. si est boni consulis non solum videre quid agatur, verum etiam providere quid futurum sit; Muren. 4. patris tui, fortissimi viri atque optimi consulis, scis me consiliis non interfuisse; Sulla 11. vobis vero referentibus, o post hominum memoriam fortissimi atque optimi consules, decrevit idem senatus ..; har. resp. 15. homo .. fratre indignus, viro clarissimo atque optimo consule; Sest. 110. monemur a fortissimo viro atque optimo post hominum memoriam consule; prov. cons. 39. de mea salute P. Lentuli, praestantissimi viri atque optimi consulis, ... contiones fuerunt; Piso 34. optimo et praestantissimo consule, Cn. Pompeio, ... referente; Rab. Post. 13. causa fortissimis optimisque consulibus ... de re publica primum referendi fuit ex eo, quod ..; Phil. VI, 1. accipiet in optimam partem C. Pansa, fortissimus consul atque optimus; ib. VII, 5. idem non modo consulem esse dico, sed etiam memoria mea praestantissimum atque optimum consulem; ib. 6. cum .. harum rerum omnium decertatio consulibus optimis et fortissimis commissa ... sit; ib. XI, 21.

consulares: potest quisquam dicere umquam meliores, fortiores, constantiores consularis fuisse quam his temporibus? Sulla 82.

copia: quorum (amicorum) ea vicinitate tum illa ||*ex vicinitate Thurina*, al.|| bona atque honesta copia praesto fuit; Tull. 22.

custodia: hominem huic optimae tutissimaeque custodiae non audet committere; Verr. V, 69.

custos: putat (populus Romanus) se bonum in arationibus fructibusque suis habuisse custodem ac vilicum; Verr. III, 119. quid ais, bone custos defensorque provinciae? ib. V, 12.

dea: cum sacrificium Bonae deae fieret; dom. 105. at quae dea est? bonam esse oportet, quoniam ..; ib. 110. qui pulvinaribus Bonae deae stuprum intulerit; har. resp. 8. quod (sacrificium) ... fit ei deae ..., quam iste idcirco Bonam dicit, quod ..; ib. 37. cum stuprum Bonae deae pulvinaribus intulisset; Piso 95.

defensor: ſ. custos; Verr. V, 12.

di: di boni! quid potest agi severius? Milo 59. quam id te, di boni, non decebat! Phil. II, 20. hic autem iratus quae dixit, di boni! ib. 80. qui porro ille consessus, di boni! ib. V, 14. ad hunc, di boni! legatos mitti placet? ib. 25. tantamne patientiam, di boni! ib. X, 7.

disciplina: inventum tamen esse fortem amicum ex eadem familia, Q. Verrem, Romilia, ex optima divisorum disciplina; Verr. a. pr. 23. ſ. ars; div. Caec. 39.

domus: huius domus est vel optima Messanae; Verr. IV, 3.

ductor: multis ab adulescentia in bellis varisque versatum atque in primis bonum ductorem ||doctorem||; Fr. A. III, 14.

equites: addit etiam illud, equites non optimos misisse; Deiot. 24.

exercitus: pudet optimi exercitus, ... qui profectus ad Mutinam est; Phil. XII, 8.

existimatio: illa (oratio) victoriae, haec bonae existimationis causa comparata (est); Qu. Rosc. 15. magis mea adulescentia indiget illorum bona existimatione quam ..; ib. 44. quid potuit elegantius facere praetor cupidus existimationis bonae? Verr. III, 140. quanto studio existimationis bonae, quanta cura, quanto timore dicantur; Font. 23. tamen L. Murenae provincia multas bonas gratias cum optima existimatione attulit; Muren. 42.

facta: ſ. consilium; Cluent. 159.

fama: qui autem bonam famam bonorum ... expetunt ..; Sest. 139.

femina: quamquam huius sanctissimae feminae atque optimae pater ... praetorius fuit: tuae coniugis, bonae feminae, locupletis quidem certe, Bambalio quidam pater, homo nullo numero; Phil. III, 16. quos certo scio dignitatis optimarum feminarum non paenitere; ib. 17.

ferramenta: se semper bonorum ferramentorum studiosum fuisse; Catil. III, 10.

fides: si tibi optima fide sua omnia concessit; Sex. Rosc. 144. polliceor hoc vobis, Quirites, bona fide ||bonae fidei||; leg. agr. II, 100. cum tuae fidei optimae et spectatissimae salutem urbis et civium commendabam; Flacc. 102. haec iudicum culpa, non mea est. ego defendi fide optima; Phil. XI, 11.

filia: coniugis miserae squalor et luctus atque optimae filiae maeror adsiduus ... tectis ac tenebris continebantur; Quir. 8.

filius: unicum miser abs te filium optimum atque innocentissimum flagitat; Verr. V, 128. quam (mortem) ... optimi filii fidelissimaeque coniugis diligentia vitare potuisset; Phil. IX, 5.

fortuna: neque aliud ullum tamen (signum reliquit) praeter unum pervetus ligneum, Bonae Fortunae, ut opinor; Verr. IV, 7. non meliore fortuna ad probra non audienda M. Fonteius, quam illi, de quibus antea commemoravi, fuisset; Font. 40. qui si fuisset in discipulo comparando meliore fortuna, fortasse ... gravior esse potuisset; Piso 71. in hac sua fortuna, quae bona ipsi videtur; Phil. I, 27.

frater: me ... fratris .. miserrimi atque optimi cotidianae lacrimae ... a vobis deprecatae sunt; Quir. 7. deflevi ... fratris absentis amantissimi atque optimi casum; dom. 96. ut me optimo fratre ... sine dolore caruisse glorier; Sest. 49. frater optimus ... maximo in squalore volutatus est ad pedes inimicissimorum; ib. 145. ut vix C. Marcello, optimo et amantissimo fratri, praeter eum quidem cederem nemini; Marcell. 34. ne cum optimis fratribus ... vivat? Ligar. 11. tris fratres optimos et integerrimos ... rei publicae condonaveris; ib. 36. fac ... nunc idem in foro de optimis et huic omni frequentiae probatissimis fratribus; ib. 37.

frux: multos ... audivi ... emersisse aliquando et se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse; Cael. 28.

fundi: eos fundos, quos in agro Casinati optimos fructuosissimosque continuavit; leg. agr. III, 14.

genus: cum is ordo atque id hominum genus, quod optimum atque honestissimum est, ... tibi est inimicissimum; Verr. II, 49. tu de optimo, de iustissimo, de honestissimo genere hominum ... ea iura

constituebas, quae ..; ib. III, 27. nisi qui patricius sit, neminem bono esse genere natum; Muren. 15.

gladiator: tam bonus gladiator rudem tam cito? Phil. II, 74.

gratia: ut aliquam mihi bonam gratiam quaesisse videar; imp. Pomp. 71. f. existimatio; Muren. 42.

habitus: cum .. ille vir ..., integerrima aetate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur indignissime bonis omnibus; Cael. 59.

homo: quotus enim quisque est ... qui optimi atque amplissimi cuiusque hominis atque ordinis auctoritatem magni putet, ... *si* ..? Flacc. 104. nosti optimos homines; Ligar. 32.

imperator: solent hoc boni imperatores facere ..., ut ..; Sex. Rosc. 151. ad omnis enim meos impetus quasi murus quidam boni nomen imperatoris opponitur; Verr. V, 2. sit fur, sit sacrilegus ...: at est bonus imperator, at felix; ib. 4. qui ... ita laudetur ut optimus imperator; ib. 18. hic ita vivebat iste bonus imperator hibernis mensibus, ut ..; ib. 26. sunt duae artes, quae possunt locare homines in amplissimo gradu dignitatis: una imperatoris, altera oratoris boni; Muren. 30. hi et integrum consulem et bonum imperatorem ... de custodia civitatis vestris sententiis deturbari volunt; ib. 79.

iudex: est boni iudicis parvis ex rebus coniecturam facere unius cuiusque [...] continentiae; Verr. IV, 34. iudex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non movetur; ib. V, 65. nihil est cur alius alio iudice melior aut sapientior existimetur; Font. 22. scriptum sequi calumniatoris esse, [bonique] iudicis voluntatem scriptoris auctoritatemque defendere; Caecin. 65. f. vir; Caecin. 71.

iudicium: qua lege populus Romanus de pecuniis repetundis optimis iudiciis severissimisque iudicibus usus est; Verr. a. pr. 51. quae (legiones) optimo iudicio auctoritatem nostram ... secutae sunt; Phil. III, 8.

Iuppiter: si Iuppiter Optimus Maximus ... saepe ... aut nimio calore aut intolerabili frigore hominibus nocuit; Sex. Rosc. 31. si quid ex vetere aliqua oratione IOVEM EGO OPTIMUM MAXIMUM ..., aut aliquid eius modi ediscere potueris; div. Caec. 43. cum (candelabrum) suo tempore in cella Iovis Optimi Maximi poneretur; Verr. IV, 64. cum audissent simulacrum Iovis Optimi Maximi dedicatum; ib. quod Iovi Optimo Maximo ... servari videret; ib. 66. id (candelabrum) ... tum se ... consecrare Iovi Optimo Maximo; ib. 67. non quae (flamma) deleret Iovis Optimi Maximi templum, sed quae ..; ib. 69. sese audientibus illud *(candelabrum)* Iovi Optimo Maximo dicatum esse ab rege Antiocho; ib. 70. cuius (candelabri) fulgore ... inlustrari Iovis Optimi Maximi templum oportebat; ib. 71. ubi ne precari quidem Iovem Optimum Maximum ... possit; ib. nunc te, Iuppiter Optime Maxime, ... imploro et appello; ib. 184. sibi ... hoc templum Iovis Optimi Maximi ... displicere; leg. agr. I, 18. ab Iove Optimo Maximo ... pacem ac veniam peto; Rabir. 5. ut nutu Iovis Optimi Maximi factum esse videatur; Catil. III, 21. quod precatus a Iove Optimo Maximo ... sum; Quir. 1. cum de mea dignitate in templo Iovis Optimi Maximi senatus frequentissimus ... decrevisset; dom. 14. nos ... de impendentibus periculis maximis prope iam voce Iovis Optimi Maximi promoneri; har. resp. 10. pontifices, ad quos epulones Iovis Optimi Maximi, si quid est praetermissum ..., adferunt; ib. 21. quod (senatus consultum) in templo Iovis Optimi Maximi factum est; Sest. 129. paternis atque etiam huius amplissimis donis ornati aditus Iovis Optimi Maximi ... M. Scaurum apud *vos* ... *defendunt*; Scaur. 47. utrum igitur augurem Iovis Optimi Maximi ... populus Romanus libentius sanciet, Pompeium an Antonium? Phil. XIII, 12. hostis .. nefarios, huic Iovis Optimi Maximi || *Iovi Optimo Maximo* || ceterisque deorum immortalium templis ... imminentis prostravit; ib. XIV, 27. ut ab Iove Optimo Maximo ceterisque dis deabusque omnibus opem et auxilium petam; Fr. B. VI, 30.

ius: quae est ista condicio Siciliae? cur, quae optimo iure propter vetustatem, fidelitatem propinquitatemque esse debet, huic praecipua lex iniuriae definitur? Verr. III, 211. quae colonia est in Italia tam bono iure, quod tam immune municipium quod ..? ib. V, 58. EA OMNIA EO IURE SINT. quo iure? ... UT QUAE OPTIMO IURE PRIVATA SUNT. etiamne meliore quam paterna et avita? meliore. leg. agr. III, 7. ut meliore *iure* tui soceri fundus Hirpinus sit sive ager Hirpinus ... quam meus paternus avitusque fundus Arpinas; ib. 8. id eo iure teneret, quo quod optimo privatum *est?* ib. 11. „habet (agros) incertos ac nullo iure possessos: confirmabuntur optimo iure"; ib. 14. iam mihi consuli hoc ipso in templo senatus iure optimo vim et manus intulisset; Catil. I, 21. multae sunt domus in hac urbe ... atque haud scio an paene cunctae iure optimo; har. resp. 14. quibus omne supplicium atque omnis iure optimo poena debetur; Sest. 94. qui arma ... Ti. Graccho interempto iure optimo sumpta esse defendit; Planc. 88. quod quidem ei merito atque optimo iure contigit; Marcell. 4. sit pro praetore || et pro populo Romano || eo iure quo qui optimo; Phil. V, 45. uti quod optimo iure publice sepulcrum datum esset; ib. IX, 17. ut qui optimo iure eam provinciam obtinuerit; ib. XI, 30. f. causa; leg. agr. III, 9.

legatus: quid ... legatorum tuorum optimus abs te quisque violatus? Piso 88.

lex: optimae leges igitur hac lege sine ulla suspicione *periculi* tollentur; leg. agr. II, 22. TUM EI XVIRI inquit EODEM IURE SINT, QUO QUI OPTIMA LEGE; ib. 29. ut sine lege curiata idem iuris habeant, quod haberent, si optima lege a populo essent creati; ib. quod M. Drusus in legibus suis plerisque bonis || † in bonis || ille vir ... non obtinuerit; dom. 50. nego esse ullam domum aliam privato eodem, quo quae optima lege, publico vero omni praecipuo ... iure munitam; har. resp. 14. cum haec optima lex et ab illo socero eius et ab hoc adsecula neglegatur; Sest. 135. nam lege Caesaris iustissima atque optima populi liberi plane et vere liberi; Piso 37. quae lex melior, utilior, optima etiam re publica saepius flagitata quam ne ..? Phil. I, 19.

locus: ne adversarii ... meliore loco esse videantur; Tull. 1. nam ut meliore simus loco ne optandum quidem est illo impunito; har. resp. 61.

magister: si usus magister est optimus, (haec consuetudo) mihi debet esse notissima; Rab. Post. 9.

medicus: quod in morbis corporis, ut quisque est difficillimus, ita medicus nobilissimus atque optimus quaeritur; Cluent. 57.

mens: quae quo plura sunt ..., eo te ... meliore mente nostra verba audire oportebit; Quinct. 4. ut dolerent boni non illa tanta ornamenta ad meliorem mentem voluntatemque esse conversa; har. resp. 41. mihi videmini magno consilio atque optima mente potestatem nobis de tota re publica fecisse dicendi; Phil. III, 13.

miles: potest idem postea et miles esse melior et vir bonus et civis utilis; Cluent. 128. f. aratores.

mos: cum et optimi mores erant et hominum existimatio gravis habebatur; Verr. III, 210. qui ab iure, officio, [bonis] moribus ad ferrum, ad arma, ad caedem confugerit; Caecin. 93. quid enim umquam domus illa viderat nisi pudicum, quid nisi ex optimo more et sanctissima disciplina? Phil. II, 69. quem ego et frater meus propter eius suavissimos atque optimos mores ... certatim amamus; ib. III, 18. nec enim nunc primum aut Brutus aut

Cassius salutem libertatemque patriae legem sanctissimam et morem optimum iudicavit; ib. XI, 27.

navis: qui optimam navem, plurimos nautas haberet; Verr. V, 134.

nobiles: nostri isti nobiles, nisi vigilantes et boni et fortes et misericordes erunt ..; Sex. Rosc. 139.

nomina: quid? si hoc crimen optimis nominibus delegare possumus? Font. 18.

omina: ominibus saltem bonis, ut consules, non tristissimis, ut hostis ... prosequebantur; Piso 31. proficiscantur legati optimis ominibus; Phil. XII, 19.

opinio: a vobis ... parvam exigui temporis usuram bonae de me opinionis postulo; leg. agr. III, 2.

opus: HOC OPUS BONUM SUO CUIQUE FACITO; Verr. I, 146.

orator: „vi geritur res, spernitur orator", non solum odiosus in dicendo ac loquax, verum etiam „bonus"; Muren. 30. ſ. imperator; Muren. 30.

ordo: ſ. genus; Verr. II, 149. homo; Flacc. 104.

parens: mecum .. vos simul hic miserrimus et optimus obtestatur parens; Planc. 102.

pars, partes: quaeso, Eruci, ut hoc in bonam partem accipias; Sex. Rosc. 45. ea .. a vobis spero esse in bonam partem accepta; Arch. 32. summus artifex et me hercule semper partium in re publica || TR. PL. || tam quam in scena optimarum; Sest. 120. quis civis meliorum partium aliquando? quis taetrior hostis huic civitati? Cael. 13. ſ. ars; Cael. 77. consul; Phil. VII, 5.

pater: ut non solum tetrarches nobilis, sed etiam optimus pater familias ... haberetur; Deiot. 27.

plebs: totus enim ager Campanus colitur et possidetur a plebe et a plebe optima et modestissima; leg. agr. II, 84.

pontifices: si vobis videtur, quod est bonorum pontificum, monete eum modum quendam esse religionis; dom. 105.

portus: optimus est portus paenitendi mutatio consilii; Phil. XII, 7.

praesidium: bono praesidio munitur existimatio tua, si ..; Verr. III, 154.

provincia: cum ... provinciam fidelissimam atque optimam [Galliam] laudibus amplissimis adfecistis; Phil. VII, 11.

quaestor: ſ. civis; Sest. 8.

ratio: quin eius facti si non bonam, at aliquam rationem adferre soleant; Verr. III, 195. „modo ut bona ratione emerit"; ib. IV, 10. bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia, bona denique spes cum omnium rerum desperatione confligit; Catil. II, 25. ostendetis bonae rationi et constanti et gravi nullum a vobis fructum esse propositum; Flacc. 106. fortis et constans in optima ratione civis P. Popilius semper fuit; dom. 87. qui ... rem ... bonis et honestis rationibus auxisset; Rab. Post. 38.

res: illi bona res, huic vendibilis videbatur; Verr. I, 105. tantum civium numerum tam prope a domo, tam bonis fructuosisque rebus detineri; ib. II, 6. te videlicet inventorem rerum optimarum ac principem imitabuntur omnes; ib. III, 41. bona mehercule *res* ||*fide*, al.||, si hoc solum esset; Tull. 36. quae tanta societas ullis inter se rerum optimarum, quanta ei cum illis sceleris? Sulla 16. quem ... in bonis rebus omnis contemnere, in malis pugnare contra bonos (solitum esse scimus); ib. 71. nos instituti rebus optimis non poëtarum voce moveamur? Arch. 19. omnes, qui aut re aut spe denique sunt bona; dom. 142. aut mihi concedant homines oportet in rebus bonis non exquirere ea iura, quae ipsi in perditis non exquirant; prov. cons. 46. ad hunc ordinem res optimas deferebat; Phil. I, 2. quamvis enim res bonas vitiose per vimque tulerit, tamen ..; ib. V, 10. hanc tibi consuetudinem plerisque in rebus bonis obtrectandi si qui detraxerit; ib. X, 6. quae vir fortis huius conlega Aulus Gabinius in re optima fecit omnia; Fr. B. VI, 14.

res publica: si mihi bona re publica frui non licuerit, at carebo mala; Milo 93. ſ. lex; Phil. I, 19.

scyphi: ita Pamphilus scyphos optimos aufert; Verr. IV, 32.

senator: primum dico senatoris esse boni semper in senatum venire; dom. 8. alter belli Gallici rationem habet *et* fungitur officio boni senatoris; prov. cons. 36.

senex: parentis eius, prudentissimi atque optimi senis, ... manibus in navi tuta ac fideli conlocatus; Planc. 97.

sensus: quorum alterum fugiendum non esse, carere sensu, alterum etiam optandum, meliore esse sensu; Sest. 47.

sententia: „in sententia permaneto". vero, nisi sententiam sententia alia vicerit melior; Muren. 65. sententia verior, gravior, melior, utilior rei publicae nulla esse potuit; dom. 68. homines amplissimis populi Romani beneficiis usos L. Pisonem ducem optimae sententiae non secutos; Phil. I, 14. ego enim malis sententiis vinci non possum, bonis forsitan possim et libenter; ib. XIV, 18.

servi: quod enim praemium satis magnum est tam benevolis, tam bonis, tam fidelibus servis? Milo 58.

signa: Aspendum vetus oppidum ... scitis esse, plenissimum signorum optimorum; Verr. I, 53.

socii: optimorum fidelissimorumque sociorum voluntatem apud hos gravem esse non oportere? div. Caec. 12. Sicilia, plena optimorum sociorum honestissimorumque civium; Verr. V, 157. ſ. civis; Font. 32.

spes: an iste umquam de se bonam spem habuisset, nisi ..; Verr. a. pr. 42. D. Laelium, optimi viri filium, optima ipsum spe praeditum summae dignitatis, eam suscepturum accusationem; Flacc. 2. ſ. ratio; Catil. II, 25. res; dom. 142.

status: animo illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu; Phil. VII, 4.

suffragator: nec me suffragatore meliore utebatur quam Clodio; Milo 34.

tabulae: plurimas tabulas optimas deportasse te negare non potes; Verr. I, 61.

tempora: clarissimi viri nostrae civitatis temporibus optimis hoc sibi amplissimum ... ducebant ..; div. Caec. 66. ut etiam illis optimis temporibus ... solus .. Frugi nominaretur; Font. 39. optimis hercule temporibus ... nec P. Popilius neque Q. Metellus ... vim tribuniciam sustinere potuerunt; Cluent. 95. qui statuunt minus bonis temporibus in senatum ipsis non venire licere || † ipsi non venirent, al. ||; dom. 8. qui cum tribunus plebis ... temporibus optimis factus esset ..; Sest. 6. illa statua palmaris, de qua, si meliora tempora essent, non possem sine risu dicere; Phil. VI, 15.

testes: quorum commoda, ut vos optimi testes estis, semper ego ... firmavi; Phil. XII, 29.

tribunus: quid sit cur aut ego aut quisquam vestrum ... bonis tribunis plebis leges malas metuat; Phil. I, 25.

valetudo: tamquam bona valetudo iucundior est eis, qui e gravi morbo recreati sunt, quam ..; Quir. 4.

venia: Sexte noster, bona venia, quoniam iam dialecticus es ..; dom. 47.

verba: explicat orationem sane longam et verbis valde bonis; leg. agr. II, 13.

versus: quotiens ego hunc vidi ... magnum numerum optimorum versuum ... dicere ex tempore! Arch. 18.

veterani: ergo (veterani) aut boni sunt ... aut quieti ... aut impii; Phil. XI, 37.

viae: Romam in montibus positam ..., non optimis viis, angustissimis semitis, ... inridebunt; leg. agr. II, 96.
vilicus: f. custos; Verr. III, 119.
villa: tum erat ager incultus sine tecto, nunc est cultissimus cum optima villa; Qu. Rosc. 33.
vir: qui societatem cum Sex. Naevio fecerit, viro bono, verum tamen non ita instituto, ut ..; Quinct. 11. ibi tum vir optimus Sex. Naevius hominem multis verbis deterret ne auctionetur; ib. 16. quia quod virum bonum facere oportebat, id loquebatur Naevius; ib. cum ||tum|| iste vir optimus — vereor ne se derideri putet, quod iterum iam dico „optimus" — ... assem sese negat daturum; ib. 19. L. Albius Sex. filius Quirina, vir bonus et cum primis honestus, una profectus est; ib. 24. quod viri optimi faciunt ..., id Sex. Naevius non faceret? ib. 38. hominem propinquum ..., virum bonum ... non audebas appellare; ib. 39. viri boni cum palam fraudantur ..., pedemptim istuc descendunt; ib. 51. haec in homines alienissimos ... viri boni faciunt; ib. ridet scilicet nostram amentiam, qui in vita sua ... instituta bonorum virorum requiramus; ib. 55. „viderint" inquit „ista officia viri boni: de me autem ita considerent"; ib. si volt virorum bonorum instituto vivere; ib. 56. Alfenus ... viros bonos compluris advocat; ib. 66. eius rei condicionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures; ib. 67. qui relicta virorum bonorum disciplina ... sumptum Gallonii sequi maluerunt, ib. 94. interea iste T. Roscius, vir optimus ..., Ameriam venit; Sex. Rosc. 23. videre in Sex. Roscii viri optimi atque honestissimi bonis iactantem se ... T. Roscium; ib. 24. quid tu, vir optime? ecquid habes quod dicas? ib. 104. virum optimum esse eum iudicatote; ib. 109. recte igitur maiores eum, qui socium fefellisset, in virorum bonorum numero non putarunt haberi oportere; ib. 116. iste ||is|| scilicet vir optimus et singulari fide praeditus in suo iudicio tabulis suis testibus uti conatur; Qu. Rosc. 1. quem populus Romanus meliorem virum quam histrionem esse arbitratur; ib. 17. nonne ... totiens hunc et virum bonum esse dixisti et honoris causa appellasti? ib. 18. qui eundem ... et virum optimum et hominem improbissimum esse diceres; ib. 19. qui idcirco capite et superciliis semper est rasis, ne ullum pilum viri boni habere dicatur; ib. 20. tamen diutius inludere viri optimi existimationi [Q. Roscii] audebit? ib. 39. sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscii communita est; ib. 43. viris optimis tuis familiaribus praesentibus dic Flavium cum Fannio de Panurgo decidisse; ib. 49. ubi hoc quaestori Caecilio, viro optimo et homini aequissimo, nuntiatum est; div. Caec. 56. cum tabulae virorum bonorum proferrentur; Verr. I, 28. quid C. Neronis, viri optimi atque innocentissimi, non nullis in rebus animum nimium timidum (proferam)? ib. 75. P. Trebonius viros bonos et honestos compluris fecit heredes; ib. 123. et hoc tum de sella vir optimus dixit; ib. 124. hominum honestorum ||honestissimorum|| et virorum bonorum tabulis non credere; ib. 128. conferrent viri boni capita, de comissatione loquerentur inter se ac de mulierculis; ib. III, 31. illi optimi [viri] de cohorte istius recuperatores ... quaererent ..; ib. dat iste viros optimos recuperatores; ib. 54. Polemarchus est Murgentinus, vir bonus atque honestus; ib. 56. habet enim quendam aculeum contumelia, quem pati pudentes ac viri boni difficillime possunt; ib. 95. Mnasistrati, hominis honestissimi atque optimi viri testimonium .. audistis; ib. 109. nihil putas valere in iudiciis ... virorum bonorum testimonia; ib. 146. inrideri viri optimi, L. Metelli, ingenium; ib. 156. etiam si vir bonus non esset; ib. 166. ita vir bonus est, ut ..; ib. ex his scribis, ... viris bonis atque honestis, percontamini quid ..; ib. 183. multos saepe viros bonos, fortis et innocentis, cum aratoribus ... frumentum ... aestimasse; ib. 188. quem voles e conventu Syracusano virum bonum nominato; ib. IV, 55. eum (fundum) .. emptum habebat cum socio Cn. Acerronio viro *optimo;* Tull. 16. magistratibus ... convictis virorum bonorum testimoniis; Font. 34. qui, etsi damnatus est, mihi videtur tamen inter viros optimos atque innocentissimos esse numerandus; ib. 38. si enim sunt viri boni, me adiuvant; Caecin. 3. quoniam ... id viri boni ... in iudicando faciunt; ib. 6. quo testimonio nunc vir optimus utitur sibi emptum esse (fundum); ib. 16. non numquam honesto ac probabili nomine bono viro [iudici] error obici (solet); ib. 71. qui ita iustus sit ||est|| et bonus vir, ut natura, non disciplina, consultus esse videatur; ib. 78. multi viri boni cum ex occulto intervenissent ..; Cluent. 47. qui ... virum optimum et hominem pudentissimum pecunia oppressum esse arbitrarentur; ib. 77. ut eum sermonem audierint omnem viri boni; ib. 78. quam ob rem tota ista res per Staienum potius ... quam per bonum aliquem virum ageretur? ib. 87. inridebatur haec illius reconciliatio et persona viri boni suscepta; ib. 101. bonum virum fuisse Oppianicum, hominem integrum; ib. 124. cum vir optimus et homo innocentissimus pecunia circumventus diceretur; ib. 136. quoniam, quod fuit viri optimi, fecisti, ut ..; ib. 168. nullo adhibito non dicam viro, ne colonum forte adfuisse dicatis, sed bono viro; ib. 182. Cn. Tudicii senatoris, viri optimi et honestissimi, par studium ... cognoscetis; ib. 198. ut virum optimum atque innocentissimum ... his aliquando calamitatibus liberetis; ib. 202. cavet enim vir optimus ne emat ab invito; leg. agr. I, 14. quae vitae via facillime viros bonos ad honorem dignitatemque perducat; ib. 27. hinc |hic| tamen vir optimus eum, quem amat, excipit, Cn. Pompeium; ib. II, 60. habet socerum, virum optimum; ib. 69. nam socer huius vir multum bonus est; ib. III, 13. virorum bonorum mentes divinae mihi atque aeternae videntur esse; Rabir. 29. ad sodalem tuum, virum optimum, M. Marcellum demigrasti; Catil. I, 19. illi equites Romani, honestissimi atque optimi viri (cum tacent, clamant); ib. 21. cum in tanto numero tuorum neque audies virum bonum quemquam neque videbis; ib. 26. magnos animos esse in bonis viris; ib. II, 19. prope inimicorum confessione virum bonum atque integrum hominem defendimus; Muren. 14. altero modestissimo atque optimo viro; ib. 17. cum (voluntatum inclinatio) incubuit ad virum bonum; ib. 53. viri boni esse misereri; ib. 63. non tu quidem vir melior esses nec fortior nec temperantior nec iustior; ib. 64. quorum (amicorum) copia bonis viris et beneficis deesse non solet; ib. 70. Hermippum vero ipsum, pudentissimum atque optimum virum, ... vexat; Flacc. 48. quae si civitas per viros bonos gravisque homines querellas ad vos detulisset; ib. 52. sciunt haec omnes nobiles, sciunt boni viri; ib. 73. eodem etiam M. Lurco, vir optimus, ... convertit aculeum testimonii sui; ib. 86. sicut et tu ipse nuper et multi viri boni saepe fecerunt; ib. innocens et bonus vir ... absolutus est A. Thermus; ib. 98. in quo boni viri lenitatem meam ... agnoscerent; Sulla 1. quia in ceteris causis etiam nocentis viri boni ... deserendos esse non putant; ib. 6. referente L. Ninnio, fortissimo atque optimo viro; sen. 3. cum Q. Metelli, nobilissimi hominis atque optimi viri summa dignitas ... rei publicae subvenisset; ib. 5. cum ... fortissimi atque optimi viri, tribuni plebis, sanctissimum corpus ... volneratum ferro ... vidistis; ib. 7. bonos .. viros lugere malui meas fortunas quam suis desperare; ib. 34. ego ... inimico .., optimo viro et mitissimo, ... referente reductus sum; Quir. 10. cum ... Cn. Oppius socer, optimus vir, ad pedes eius flens iaceret; ib. 12. conlega .. eius, clementissimo atque optimo viro, ... adiuvante; ib. 15. cum viri boni non nulli putarint tuto se in senatu esse non

posse; dom. 8. cuius adventu fore vilitatem boni viri dictitabant; ib. 15. qui *in* conventu virorum bonorum verba de salute mea fecerant; ib. 54. haec furiosa vis vaesani tribuni plebis facile superari frangique potuit virorum bonorum .. virtute; ib. 55. ut ... meam domum refertam viris bonis per amicos suos complerent proscriptionis metu, me frequentia nudarent virorum bonorum; ib. cum ... vir bonus dominum se in meis bonis esse voluisset; ib. 107. exemplo tuo bona tua nonne L. Ninnius, vir omnium fortissimus atque optimus, consecravit? ib. 125. quae (sacra) vir is accepit, qui est optimus populi Romani iudicatus, P. Scipio; har. resp. 27. Q. Seio, ... viro optimo, per te apertissime interfecto; ib. 30. cum lapidibus optimos viros foro pellis; ib. 39. ferebant in oculis hominem quidam boni viri et de me optime meriti; ib. 48. etiamne in sinu ||senatu|| ... quidam optimi viri viperam illam ... habere potuerunt? ib. 50. ne id viros optimos diutius delectet; ib. 51. duxit *iterum* uxorem patre vivo optimi et calamitosissimi viri filiam, L. Scipionis; Sest. 7. eidem homines ..., fortissimi atque optimi viri, beneficium P. Sestii testimonio declarant; ib. 9. ut ex urbe expulerit, [..] non dico ... ornatissimum atque optimum virum ..., sed ..; ib. 29. si ... in foro cum multis bonis viris concidissem; ib. 44. qui mentem optimi ac fortissimi viri ... a defensione meae salutis averterant; ib. 67. venientem in forum, virum optimum et constantissimum, M. Cispium ..., vi depellunt; ib. 76. fratrem meum [virum optimum, fortissimum ...] oculis quaerebant; ib. „nondum res ipsa ad eius modi praesidia viros bonos compellebat"; ib. 84. qui bonis viris deserviat; ib. 93. valebant in senatu multum, apud bonos viros plurimum; ib. 105. alter, ... vir et bonus et innocens et bonis viris semper probatus, ... non tenuit eum locum, in quem ...; alter ... aedilitatem petivit cum bonis viris et hominibus primis; ib. 114. nec quicquam illis comitiis quod boni viri vellent nisi repulsam tulit; ib. cum .. me domus eadem optimorum et doctissimorum virorum ... accepisset; ib. 131. a bonis viris sapientibus ... laudari et diligi; ib. 137. quam (defensionem meam) tu bonis viris displicuisse dicis; Vatin. 6. boni viri iudicent; id est maximi momenti; ib. 9. cum ... nomine C. Caesaris, clementissimi atque optimi viri, ... M. Bibulum foro ... expulisses; ib. 22. optimis se viris deditum esse simulabat; Cael. 12. etiam multos fortis viros et bonos specie quadam virtutis adsimulatae tenebat; ib. 14. quinam isti viri boni testes huius manifesto deprehensi veneni dicerentur; ib. 63. quod si essent illi optimi viri; prov. cons. 18. negat me vir optimus inimiciorem Gabinio debere esse quam Caesari; ib. qui ... si virum bonum (praemio adfecisset), sed non ita meritum; Balb. 7. non gravior L. Cornelio quam multis viris bonis atque fortibus constitui lex vitae ... videretur; ib. 18. consolabor .. hos praesentis, viros optimos; ib. 44. Cn. Pompeius ... P. Caesium ..., virum bonum, ... nonne civitate donavit; ib. 50. pater huius equitis Romani, optimi atque ornatissimi viri; ib. 53. cum ... viri boni lapidibus e foro pellerentur; Piso 23. utrum tandem bono viro et sapienti optabilius putas sic exire e patria, ut ..? ib. 33. quem mecum eadem res publica ... virtute optimi atque iustissimi viri ... coniunxit; ib. 35. nullum est supplicium putandum, quo adfici casu aliquo etiam boni viri fortesque possunt; ib. 42. tantam virtutis vim esse voluerunt, ut non posset esse umquam vir bonus non beatus; ib. cum ... tam multos et bonos viros eius honori viderem esse fautores; Planc. 1. sin omnia praestitero, quae sunt a bonis viris exspectanda ..; ib. 3. si ... decem soli essent in civitate viri boni, sapientes, iusti, graves; ib. 9. „cum essetis aeque boni viri"; ib. 12. sunt aeque boni viri atque integri; ib. 15. cum huius ornatissimi atque optimi viri, Cn. Saturnini, patrem aedilem ... viderunt; ib. 19. si ... Cn. Plancio se volgo viri boni ... ultro offerebant; ib. 26. semper fuerunt viri boni, qui apud tribulis suos gratiosi esse vellent; ib. 44. quid ornatissimo atque optimo viro, patri tuo, respondeas mortuo; ib. 51. multis etiam pater, optimus vir, nimium retinens equestris iuris ... videtur; ib. 55. quem ... constat invitissimis viris bonis cessisse; ib. 89. boni viri me ut id ne facerem rogarent; ib. 91. si denique nitere testibus, non dico bonis viris ac probatis, noti sint modo; Scaur. 18. ut huic optimo viro, quo nemo melior umquam fuit, nomen equitis Romani ... ne eripiatis; Rab. Post. 48. si umquam de bonis et fortibus viris ... potestas [vobis] iudicandi fuit; Milo 4. neque in bonis viris legendis id adsequi potuisset; ib. 21. ex quibus ille cum optimos viros legeret ..; ib. qua in turba C. Vibienus senator, vir optimus, ... ita est mulcatus, ut ..; ib. 37. Q. Fabricio, viro optimo, ... pulso; ib. 38. „ego cum tribunus plebis ... me ... bonis viris (dedissem)"; ib. 94. cum C. Marcelli, viri optimi et commemorabili pietate praediti lacrimas ... viderem; Marcell. 10. noli igitur in conservandis bonis viris defetigari; ib. 20. ut tui ||tu, al.|| eum studiosum et bonum virum iudicares; Ligar. 36. id vos .. a viro optimo ... cogitatum esse confingitis? Deiot. 16. optimo et clarissimo viro fugitivi ore male dicere; ib. 28. eius enim nomine, optimi viri nec tibi ignoti, male dicebat tibi; ib. 33. mihi etiam ... gratias boni viri agebant; Phil. I, 30. quod scribam tamquam ad civem, tamquam ad bonum virum; ib. II, 9. at vir bonus et re publica dignus. nihil id quidem ad rem; ib. 56. syngrapha sestertii centiens per legatos, viros bonos, ... facta in gynaecio est; ib. 95. quod .. provinciam Galliam citeriorem, optimorum et fortissimorum virorum ..., in senatus potestate retineat; ib. III, 38. nihil est illi ... bonorum virorum iudicio optatius; ib. V, 50. audi viros bonos, quibus multis uteris; ib. X, 6. cum verborum contumeliis optimum virum incesto ore lacerasset; ib. XI, 5. „admirabantur boni viri"; ib. XII, 5. omniane bonis viris, quae facere possunt, facienda sunt? ib. XIII, 14. cur autem nolint potentis esse ... optimos et nobilissimos viros? ib. 26. quos optimos viros honestissimosque homines ... crudelissimis exemplis interemit; ib. XIV, 8. exsurgite, quaeso, viri optimi; Fr. A. III, 16. dolor accessit bonis viris, virtus non est imminuta; ib. B. XIII, VIII. f. ars; Cael. 77. auctor; Verr. IV, 102. civis; Flacc. 57. sen. 9. Sest. 2. Vatin. 40. Piso 95. Planc. 68. miles. spes; Flacc. 2.

voluntas: f. mens; har. resp. 41.

B. **allein**: I. **masc.**: 1. **absolut**: a. **Subject**:

amittunt: quod ... boni nescio quo modo tardiores sunt et principiis rerum neglectis ad extremum ipsa denique necessitate excitantur, ita ut non numquam cunctatione ac tarditate, dum otium volunt etiam sine dignitate retinere, ipsi utrumque amittant; Sest. 100.

animadvertunt: ut omnes boni animadverterent et, cum in metu et periculo consulem viderent ..., ad opem praesidiumque concurrerent; Muren. 52.

arbitrantur: in quo (reo), etiam si quid errasset, omnes boni conivendum esse arbitrarentur; Flacc. 25.

aspernatur: quod nemo bonus ... est ... qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur, recordationem denique ipsum ||recordatione d. ipsa|| consulatus vestri perhorrescat; Piso 45.

aspicit, audit: nemo illum foedum voltum aspicere, nemo furialem vocem bonus audire poterat; Sest. 106.

concurrunt: f. animadvertunt.

coniungunt: quod omnes boni omnium generum atque ordinum suam salutem cum mea coniungunt; Sulla 29.

consequuntur: nihil dico quid res publica consecuta sit, nihil quid vos, nihil quid omnes boni; Milo 30.
convertunt: cum omnes boni omnem spem melioris status in eorum fidem convertissent; Sest. 70.
debent: * boni debent dicere; * Tull. 46.
denegat: quis tibi ... quemquam bonum putaret umquam non salutem, verum honorem ullum denegaturum? Flacc. 102.
depellunt: quo verbo senatum atque omnis bonos tum, cum a patria pestem depellerent || depulissem, al. ||, crudelis demonstrabas fuisse; sen. 17.
dicit: ne non hoc potius omnes boni serius a me quam quisquam crudelius factum esse dicat; Catil. I, 5. ſ. debent.
dimicant: ne cum improbis boni ferro dimicarent; dom. 5.
dolent: ut dolerent boni non illa tanta ornamenta ad meliorem mentem ... esse conversa; har. resp. 41.
est, sunt: ſ. aspernatur. — in: sed sunt in illo numero multi boni, docti, pudentes, qui ad hoc iudicium deducti non sunt; Flacc. 9. — adiutores: vobis bonisque omnibus adiutoribus; Muren. 84. — auctor: nam interitus quidem tui quis bonus non esset auctor? Phil. III, 19. — comites, duces: utrum tum omnes boni duces nostri an comites fuerint ad communem conservandam salutem * *; Flacc. 5 (3. 9). — crudeles: ſ. depellunt. — salvi: qui suis amplissimis fortunis nisi bonis || nobis || salvis frui non potest; Phil. XIII, 16. — tardi: ſ. amittunt.
existimant: ut me, quem boni constantem, ut spero, semper existimassent, eundem ne improbi quidem crudelem dicerent; Sulla 20.
extrahunt: cum ... urbem senatus atque omnes boni ... ex periculis maximis extraxissent; Sest. 11.
faciunt: cum vos vestem ... mutassetis atque idem omnes boni iam ante fecissent; sen. 12. cum ... vos et omnes boni vota faceretis, ut Miloni uti virtute sua liberet; Milo 41.
favent: omnes boni semper nobilitati favemus; Sest. 21.
ferunt: quorum etiam delicta ... non modo me, sed omnis bonos ferre oporteret; dom. 9.
flent: quid senatus? quid denique omnes boni? si nulla erat vis, cur me flentes potius prosecuti sunt, quam aut increpantes retinuerunt aut irati reliquerunt? dom. 56.
fugit: ſ. aspernatur.
gemunt: haec gemebant boni, sperabant improbi; Sest. 66.
gerunt: quas (res) me consule omnes boni pro salute communi gesserunt; Sulla 32.
increpant: ſ. flent.
interit: ut neque bonus quisquam intereat paucorumque poena vos omnes salvi esse possitis; Catil. II, 28. ne quis bonus interiret; Planc. 89.
iudicant: cuius unius opera senatus atque omnes boni civitatem esse incolumem totiens iudicassent; dom. 122. illam meam cladem vos et omnes boni maximum esse rei publicae volnus iudicastis; Sest. 31.
iugulat: iugulare civem ne iure quidem quisquam bonus volt; mavolt commemorari || commemorare || se cum posset perdere pepercisse quam cum parcere potuerit perdidisse; Quinct. 51.
laedit: cum laedat nemo bonus, laudent omnes vestri cives atque socii; Font. 35.
loquitur: optimus enim quisque ita loquebatur; Verr. a. pr. 20.
lugent: „tune es ille, ... quem boni luxerunt?“ dom. 4. senatus ne quid esset, ut lugerent semper boni; ib. 129. quis bonus non luget mortem Trebonii? Phil. XII, 25.
maerent: lugente senatu, maerentibus bonis omnibus; dom. 26. cum omnes boni abditi inclusique maererent; Pis. 21. cum obmutuisset senatus, iudicia conticuissent, maererent boni; ib. 26.
mavolt: ſ. iugulat.
metuit: illud est capitale, ... illud optimo cuique metuendum, quod ..; Verr. II, 77. in qua (re publica) nihil erat mali, nihil adversi, quod non boni metuerent, improbi exspectarent; leg. agr. II, 8.
mutant: pro uno cive et bonos omnis privato consensu et universum senatum publico consilio mutasse vestem; Sest. 27.
occidunt: etenim omnes boni, quantum in ipsis fuit, Caesarem occiderunt: aliis consilium, aliis animus, aliis occasio defuit; voluntas nemini; Phil. II, 29.
parcit, perdit: ſ. iugulat.
pereunt: si victus essem, multis bonis et pro me et mecum etiam post me esse pereundum; sen. 33. cum omnes boni non recusarent quin vel pro me vel mecum perirent; Quir. 13. optimo cuique pereundum *erat*, reliquis || esset || serviendum; Phil. III, 34.
perhorrescit: ſ. aspernatur.
petunt: ut eundem quem optimi ac nobilissimi petere cursum laudis videretur; Cael. 72.
potest: ſ. aspicit. iugulat.
proiciunt se: vos ... et omnes boni veste mutata vos || vosque, al. || pro meo capite ad pedes lenonis impurissimi proiecistis; Sest. 26.
prosequuntur: ſ. flent.
provident: contra quem multum tua mens, multum omnes boni providerunt; Muren. 81.
putant: putare omnis bonos alienae gloriae defensionem ad officium suum pertinere; Verr. IV, 82. ſ. repugnant.
quaerunt: illam rationem tamen omnes boni quaereremus, quem ad modum ..; Caecin. 102.
recusant: ſ. pereunt; Quir. 13.
relinquunt: ſ. flent.
repugnant: frumentariam legem C. Gracchus ferebat ...: repugnabant boni, quod .. ab industria plebem ad desidiam avocari putabant; Sest. 103.
respuit: ſ. aspernatur.
retinent: ſ. amittunt. flent.
sentiunt: ut posset vel ut prudentes errarent vel ut boni minus bene sentirent perficere dicendo; har. resp. 41.
sequuntur: te ... stans senatus equitesque Romani et omnes boni sequebantur, cum ..; har. resp. 22.
subsequuntur: ut senatum funditus deleas, reliqui boni et locupletes omnes summum ordinem subsequantur; Phil. XIII, 23.
sunt: ſ. est.
suscipiunt: meam causam senatus palam, ... omnes boni proprie enixeque susceperant; Sest. 38.
vident: ſ. animadvertunt.
vincunt: vicissent improbos boni, fortes inertis; Sest. 43. deteriores .. iugulari cupio, meliores vincere; Phil. XIII, 40.
volt: ſ. amittunt. iugulat.
b. **Prädicat**: sum: quis ergo iste optimus quisque? numero si quaeris, innumerabiles; Sest. 97.
2. **nach Verben**: a. **Accusativ**: arcesso: magistratus eorum evocabat; optimum quemque et nobilissimum ad se arcessebat; Verr. IV, 76.
colo: quem bonum non coluit? Balb. 58.
deduco: ſ. 1, a. sunt in.
defendo: uti ... mihi .. posthac bonos potius defendere liceat quam improbos accusare necesse sit; Verr. V, 189.
deleo: salvi sint improbi, scelerati, impii; deleantur innocentes, honesti, boni, tota res publica! Phil. VIII, 16.

deligo: itaque non optimus quisque nec gravissimus, sed impudentissimus loquacissimusque deligitur; Flacc. 11.
duco: trahimur omnes studio laudis et optimus quisque maxime gloria ducitur; Arch. 26.
elicio: si populo Romano non licebit propositis praemiis elicere ex civitatibus sociorum atque amicorum fortissimum atque optimum quemque ad subeunda ... pericula; Balb. 22.
eligo: qui in iudicibus legendis optimum et sapientissimum et fortissimum quemque elegit; Milo 105.
excito: qui ... eodem .. tempore improbos auctoritate sua compresserit, bonos excitarit; sen. 29. ſ. 1, a. amittunt.
impello: etsi boni nullo emolumento impelluntur in fraudem, improbi saepe parvo; Milo 32.
interficio: interfectis bonis omnibus; dom. 63.
libero: ego Kalendis Ianuariis senatum et bonos omnis legis agrariae ... metu liberavi; Piso 4.
paenitet: si omnibus suis copiis excellentem virum res publica armasset, quem tandem bonum paeniteret? Phil. XIII, 32.
pello: sublato senatu, pulsis e foro bonis omnibus, capta re publica; Piso 30.
refero: praetores urbani, qui iurati debent optimum quemque in lectos iudices referre; Cluent. 121.
video: quod ex senatus auctoritate et senatum et omnis bonos meae salutis causa mutata veste vidi; dom. 99.
vinco: „victi essent improbi" .... sin victi essent boni, qui superessent? Sest. 47.
violo: non me magis violavit quam senatum, quam equites Romanos, quam omnis bonos; har. resp. 5.
b. Dativ: adfero: cum M. Antonius summam spem salutis bonis omnibus attulisset; Milo 40.
consulo: amemus patriam, pareamus senatui, consulamus bonis; Sest. 143. ſ. 4, a. studium; Planc. 89.
debeo: nam quod ais, Cassi, non plus me Plancio debere quam bonis omnibus, quod eis aeque mea salus cara fuerit, ego me debere bonis omnibus fateor; Planc. 68.
depello: qui primus post meum discessum metum bonis, spem audacibus ... depulit; sen. 19.
desum: „non deerit auctor et dux bonis"; Sest. 20. ſ. 1, a. occidunt.
dico: cui bene dixit umquam bono? Sest. 110.
eripio: cum .. ille vir ... eriperetur indignissime bonis omnibus atque universae civitati; Cael. 59.
exaequo: quod superiorem esse contra improbos minus est negotii quam bonis exaequari; Quir. 22.
expedit: omnibus enim bonis expedit salvam esse rem publicam; Phil. XIII, 16.
impertio: oneris mei partem nemini impertio, gloriae bonis omnibus; Sulla 9. sit hoc sane leve, quod non ita est, quoniam optimo cuique impertitur; Sest. 115.
infero: ne probrum castis, labem integris, infamiam bonis inferat; Cael. 42.
inicio: spem improbis ostendistis, timorem bonis iniecistis; leg. agr. I, 23. qui timor bonis omnibus iniectus sit quantaque desperatio rei publicae; Muren. 50. ecce ... terror iniectus Caesari de eius actis, metus caedis bonis omnibus; prov. cons. 43.
minitor: hostis taeterrimus omnibus bonis cruces ac tormenta minitatur; Phil. XIII, 21.
parco: cui tandem nostrum aut cui omnino bono pepercisset? Phil. III, 4. ſ. 4, a. studium; Planc. 89.
pareo: in quo (consulatu meo) ego imperavi nihil et contra patribus conscriptis et bonis omnibus parui; Sulla 21.
pateo: qui (aditus laudis) semper optimo cuique maxime patuit; imp. Pomp. 1.
placeo: nullo meo merito, nisi quod bonis placere cupiebam; Sest. 133.
probo: qui .. ita se gerebant, ut sua consilia optimo cuique probarent, optimates habebantur; Sest. 96. quas enim huius actiones probatas bonis esse dicis ..; Vatin. 41.
reconcilio: videsne ut eripiam te ex improborum subita gratia et reconciliem bonis omnibus? Sulla 35.
sunt hostes: quod horum consilium, qui omnibus bonis hostes sunt, nisi crudelissimum putatis fore? Phil. XI, 12. — insidiae: „multae insidiae sunt bonis"; Sest. 102. „vigilandum est semper: multae insidiae sunt bonis"; Planc. 59. — est metuendum, pereundum: ſ. 1, a. metuit; Verr. II, 77. pereunt.
c. mit Präpositionen: armo in: egentas in locupletis, perditi in bonos, servi in dominos armabantur; Planc. 86.
coëo cum: cum bonis denique omnibus coire non modo salutis, verum etiam periculi societatem; Rabir. 21.
concipio in: ut, quod odium scelerati homines ... in rem publicam et in omnis bonos conceptum iam diu continerent, id in me uno potius quam in optimo quoque et universa civitate deficeret; Quir. 1.
coniungo cum: si quid possumus, ex eo possumus quod res publica nos coniunxit cum bonis: ex quibus ille cum optimos viros legeret ..., non potuit legere non studiosos mei; Milo 21.
consentio cum: conspirate nobiscum; consentite cum bonis; leg. agr. I, 26.
deficio a: consules ... a senatu, a re publica, a bonis omnibus defecerant; Planc. 86.
excito in: vento aliquo in optimum quemque excitato; Sulla 41.
existimo de: usque eo de omnibus bonis male existimat ..., ut ..; Verr. a. pr. 8.
facio in: cum omnium perditorum ... vis ... non tam in me impetum faceret, quam per me in omnis bonos; dom. 96.
habeo in: cum ... odium .. diuturnum, quod in bonos iam inveteratum habebatis, saturare cuperetis; Vatin. 6.
incito in: neque enim desunt qui istos in me atque in optimum quemque incitent; Flacc. 66.
inflammo in: cum tuum ... inflammatum in bonos omnis impetum meo corpore excepi; dom. 76.
insideo in: nunc insidet quaedam in optimo quoque virtus, quae ..; Arch. 29.
lego ex: ſ. coniungo cum.
pugno contra: quem ... in bonis rebus omnis contemnere, in malis pugnare contra bonos (solitum esse scimus); Sulla 71.
secerno a: secerne te a bonis, infer patriae bellum; Catil. I, 23. secedant improbi, secernant se a bonis; ib. 32.
sentio pro: quia semper pro bonis contra improbos senserat; Milo 5.
sum cum: ut aut cum Saturnino esset aut cum bonis aut lateret; Rabir. 24. — in: tantam in omnibus bonis (fore) consensionem, ut ..; Catil. I, 32. magnum enim est in bonis praesidium; ib. III, 27. ſ. 1, a. occidunt.
3. nach Adjectiven und Adverb: a. Genitiv: cupidus: cum et civis mihi bonus et optimi cuiusque cupidus ... videretur; Cael. 14.
studiosus: ut cupidissimum otii, studiosissimum bonorum ... futurum esse promittam; Muren. 90.
b. Dativ: acerbus: ut nemo cuiusquam conducti aut perditi vocem acerbam atque inimicam bonis posset audire; sen. 26.
carus: ut esset senatui atque optimo cuique

carissimus; Phil. V, 49. qui cum omnibus est tum optimo cuique carissimus; ib. ſ. 2, b. debeo.

funestus: o diem illum .. funestum senatui bonisque omnibus! Sest. 27.

gratus: optimo et nobilissimo cuique meam orationem gratissimam esse oportet; Sex. Rosc. 142. etiam illud dixeris, ... quae pro me a Sestio facta sint, bonis esse grata? Vatin. 41.

infestus: ut vestrae quoque mentes, vestra iudicia, vestrae sententiae optimo cuique infestissimae atque inimicissimae reperiantur; Flacc. 94. ut inimicus esse amplissimis ordinibus, infestus bonis omnibus, hostis patriae videretur; Sulla 15. pulchrum erit exteras nationes existimare infestiores nos esse bonis quam malis; Fr. A. III, 19.

inimicus: qui cum suscensere nemini posset, omnibus bonis fuerit inimicus; Phil. III, 30. ante quam ille rei publicae bonisque omnibus tam aperte est factus inimicus; ib. XII, 23. ſ. acerbus. infestus; Flacc. 94.

iucundus: cum ... eius modi praemium ... neque senatori ||senatore|| neque bono cuiquam nimis iucundum esse posset; Balb. 54.

luctuosus: illo ipso die, qui mihi funestus fuit, omnibus bonis luctuosus; Sest. 53.

optabilis: id quod est praestantissimum maximeque optabile omnibus sanis et bonis et beatis, cum dignitate otium; Sest. 98. cui .. pax, praesertim civilis, quamquam omnibus bonis, tamen in primis fuit optabilis; Phil. VII, 7.

utilis: quod (otium) cum omnibus bonis utile esset, tum praecipue mihi; Phil. VIII, 11.

c. **mit Präpositionen:** communis cum: nec Catilinae familiaritatis crimen haereat; est enim commune cum multis et cum quibusdam etiam bonis; Cael. 14.

hostilis in: homo impotentissimus, ardens odio, animo hostili in omnis bonos; Phil. V, 42.

inanis, vacuus a: vacuo non modo a bonis, sed etiam a liberis atque inani foro; sen. 18.

una cum: si una cum bonis interissem, nullo modo posse *rem p.* recreari; dom. 96. civem ... una cum senatu et cum bonis omnibus casum amici ... lugentem; Sest. 29.

4. **nach Substantiven: a. Genetiv:** animus: quod optimi et sapientissimi cuiusque animus ita praesentit in posterum, ut ..; Rabir. 29. bonorum animus ad nutum nostri ordinis expeditus iam non erit; har. resp. 60. bonorum animos in meo casu contempserat; Milo 88.

arx: munite communem arcem bonorum, obstruite perfugia improborum; Sulla 79.

auctoritas: qui senatus consilium, qui auctoritatem bonorum ... neglexerunt; Sest. 140.

auxilium: id ego (bellum) vestro bonorumque omnium auxilio ... a me atque a meis facile propulsari posse confido; Catil. IV, 22. numquam iam .. quisquam improbus consilio et auxilio bonorum se oppugnare rem publicam dicet illis (consulibus) tacentibus; Sest. 52.

benevolentia: civis florentissimi benevolentia bonorum ... periculum ... lugere senatui non licebit? Sest. 33.

caedes: qui ... eructant sermonibus suis caedem bonorum atque urbis incendia; Catil. II, 10. cum servos tuos a te iam pridem ad bonorum caedem paratos ... etiam in Capitolium tecum venisse constabat; dom. 6. quibus (armis) a servis ... caedem fieri senatus et bonorum rei publicae exitiosum fuisset; Planc. 87. agitur utrum M. Antonio facultas detur opprimendae rei publicae, caedis faciendae bonorum ..., an ..; Phil. V, 6. inde se quo furore, quo ardore ad urbem, id est, ad caedem optimi cuiusque rapiebat! ib. XIII, 18. „fidem Dolabellae“ ... deserere homo pius non potest. quam fidem? an optimi cuiusque caedis? ib. 42. cum alteris ... rei publicae salus proposita sit, alteris caedes bonorum; ib. 47.

caligo: ecce illa tempestas, caligo bonorum et subita atque improvisa formido; prov. cons. 43.

causa: cum omnia contra omnium bonorum rem, causam, rationem, utilitatem voluntatemque fecerit; Verr. III, 7. simplex officium atque una bonorum est omnium causa; Sulla 9.

cervices: hunc furorem meo corpore opposito ab omnium bonorum cervicibus depuli; dom. 63.

clamor: fit maximus clamor omnium non modo optimi cuiusque ..., verum etiam ..; Verr. II, 47.

concursus: nihilne te ... timor populi, nihil concursus bonorum omnium ... moverunt? Catil. I, 1. cum .. concursu cotidiano bonorum omnium ... saeptus posset esse; Phil. X, 7. si ad me bonorum concursum fieri videbis, ad te improbos invitabis? ib. XIV, 18.

consensio: ut nihil posthac auctoritas senatus, ... nihil consensio bonorum contra pestem ... civitatis valeret; Rabir. 2. ut ... nulla (sit posthac) bonorum consensio contra improborum furorem et audaciam; ib. 4. petita est auctoritas vestra, ... consensio bonorum omnium; har. resp. 45. manet illa in re publica bonorum consensio; Fr. B. XIII, VIII.

consensus: quod (factum) ex auctoritate senatus consensu bonorum omnium pro salute patriae gessissem; dom. 94. si ego in causa tam bona, tanto studio senatus, consensu tam incredibili bonorum omnium ... cessi tribuni plebis ... furori; Sest. 36.

consilia: ut neglegeres auctoritatem senatus, optimi cuiusque consilia contemneres; Sest. 32. ſ. auxilium; Sest. 52.

conspiratio: neque ulla ... vis reperietur quae ... tantam conspirationem bonorum omnium confringere ... possit; Catil. IV, 22.

consuetudo: nihil quod ante fuerit in consuetudine bonorum, nunc in istius facto reprehenditur; Verr. III, 188. quis enim umquam, qui paulum modo bonorum consuetudinem nosset, litteras ad se ab amico missas ... in medium protulit? Phil. II, 7.

dignitas: otio suo et dignitate optimi cuiusque et universae rei publicae gloria delectatur; Sest. 104.

dolor: quod ... † ab equitum nota ||aequitum notam, al.|| doloris bonorum omnium sublato Q. Catuli nomine incideris; dom. 137. quantum vester atque omnium bonorum dolor postulavit; har. resp. 4. suffragia largitione devincta severitatem senatus et bonorum omnium vim ac dolorem excitarunt; Planc. 45.

exemplum: adductus sum .. officio, fide, misericordia, multorum bonorum exemplo ..., ut ..; div. Caec. 5.

expostulatio: flagitabar bonorum expostulatione; dom. 16.

facta: ſ. oratio:

fama: qui .. bonam famam bonorum ... expetunt, aliis otium quaerere debent ..., non sibi; Sest. 139.

fletus: ne umquam conquiescere possit fletus bonorum; dom. 101.

formido: ſ. caligo.

fortunae: ut odia [occulta] civium ... in fortunas optimi cuiusque erumperent; Muren. 47. libertas agitur populi Romani ...; vita et fortunae optimi cuiusque; Phil. VII, 27.

hostis: ut aliquis patrimonii naufragus, inimicus otii, bonorum hostis aliter indicata haec esse diceret; Sulla 41. consules? hocine ut ego nomine appellem ... hostis bonorum omnium? Sest. 17.

incendium: ego ... ex illo incendio legum, iuris, senatus, bonorum omnium cedens ... Siciliam petivi animo; Planc. 95.

inimicus: homines bonorum inimicos, hostis patriae, latrones Italiae, ... aeternis suppliciis ... mactabis; Catil. I, 33. utinam inimici nostri ac

bonorum omnium mecum potius contendant! Flacc. 5 (Z. 8). qui propter illum hostem senatus, inimicissimum ordinis equestris bonorumque omnium ... honestatem miseri deperdiderunt; prov. cons. 11.

interitus: cum ex mea contentione interitus bonorum omnium quaereretur; dom. 145.

iudicium: qui auctoritatem senatus, iudicium bonorum omnium neglexisset; dom. 114. nullo praemio proposito praeter hoc, quod iam ... contemptum putatur, iudicium bonorum; Sest. 86. ut ... senatus auctoritatem, consulem, conlegas, bonorum iudicium nihili ||nihil|| putaret; ib. 114. id quod non solum bonorum, verum etiam improborum iudicio declaratum est; Vatin. 41. qui ... absens iudicio bonorum defensus esse maluit quam praesens manu; Phil. X, 7.

luctus: qui ... querellas senatus, luctum bonorum, Italiae gemitum pertulerunt; Quir. 11.

manus: s. iudicium; Phil. X, 7.

memoria: multo acriorem improborum interdum memoriam esse sentio quam bonorum; Flacc. 103.

mentes: vos hoc iudicio omnium bonorum mentis confirmare, improborum reprimere potestis; Sest. 147.

merita: nemo erit ... tam immemor non dicam meorum in bonos meritorum, sed bonorum in me, qui ..; Planc. 102.

multitudo: idcircone oportuit C. Rabirium ... non comparere in illa armata multitudine bonorum? Rabir. 23. cum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum sordidata venisset; sen. 12.

odium: tantum homines impios ex vetere illa coniuratione inustum nefariis mentibus bonorum odium retinebat ||tenebat||; dom. 92. si etiam nunc ... irretitus odio bonorum omnium ... in me impetum impeditus facere conabitur; har. resp. 7. cum alii me ... non defenderent, alii vetere odio bonorum incitarentur; Sest. 46. quae est igitur poena? ... bonorum odium, nota inusta ||iusta, al.|| senatus, amissio dignitatis; Piso 43.

officium: s. causa; Sulla 9.

oratio: credidit Quinctius eum, qui orationem bonorum imitaretur, facta quoque imitaturum; Quinct. 16.

patrocinium: in improbi praesentis imperio maiorem esse vim quam in bonorum absentium patrocinio; Verr. IV, 89.

perfugia: omnia alia perfugia bonorum, praesidia innocentium ... ceciderunt; Flacc. 3.

periculum: speravit isdem se copiis cum illo posse confligere, quibuscum ego noluissem bonorum periculo dimicare; dom. 66.

praesidium: cum te ... omnium bonorum praesidio ... ornatum fore pollicebar; Flacc. 103. bonorum mihi praesidium defuisse? dom. 95. „mihi umquam bonorum praesidium defuturum putarem?" Milo 94. cum bonorum praesidia discesserint; Phil. VII, 18.

querellae: flagitabatur ab eis cotidie cum querellis bonorum omnium tum etiam precibus senatus, ut meam causam susciperent; Sest. 25.

ratio, res: s. causa; Verr. III, 7.

salus: illum contra rem publicam salutemque bonorum concordiamque civium facturum; sen. 27. dum modo ea (potentia) nos utamur pro salute bonorum contra amentiam perditorum; Milo 12. cum in eo (interitu tuo) salus et vita optimi cuiusque ... consisteret; Phil. III, 19.

sollicitudo: tantam tamen sollicitudinem bonorum, tantum timorem omnium in quo meminimus? Phil. I, 37.

spes: de communi salute, de spe bonorum omnium (estis indicaturi); Flacc. 3. litteras ... describendas .. des improbis civibus, eorum augeas animos, bonorum spem virtutemque debilites? Phil. VII, 5.

status: cum ... alii rem ipsam publicam atque hunc bonorum statum otiumque adissent; Sest. 46.

studium: cum ... P. Furium accusaret summo studio bonorum omnium; Rabir. 24. ego ... tanta consensione Italiae, tanto studio bonorum omnium ... mihi, meis, rei publicae restitutus; Quir. 18. his tantis malis tanto bonorum studio .. restitissemus; Sest. 35. me a senatu populoque Romano tanto omnium bonorum studio non restituto; ib. 49. me cum universi populi Romani summa voluntate tum optimi cuiusque singulari studio ... consulem factum; Vatin. 6. sin autem, quo maiora studia in me bonorum fuerunt, hoc eis magis consulendum et parcendum putavi ..; Planc. 89. ubi (est) aedilitas delata summo studio bonorum? Phil. VI, 11.

testimonium: quae (laus) cum optimi cuiusque tum etiam multitudinis testimonio comprobatur; Phil. I, 29.

virtus: s. spes; Phil. VII, 5.

vis: s. dolor; Planc. 45.

vita: quod eorum ferro ac furori meum corpus atque omnium bonorum vitam obicere voluistis; Piso 16. s. fortunae; Phil. VII, 27. salus; Phil. III, 19.

voluntas: sin est in me ... studium retinendae voluntatis bonorum ..; Sulla 10. qui ab hac tam impensa voluntate bonorum palam dissideret; Sest. 130. vir ... et bonorum voluntati et auctoritati senatus deditus ||*deditissimus*||; Milo 91. s. causa; Verr. III, 7.

utilitas: s. causa; Verr. III, 7.

b. **mit Präpositionen:** amor in: si L. Flacco tantus amor in bonos omnis ... calamitati fuerit; Flacc. 105. dicam ego ... de (P. Sestii) incredibili amore in bonos; Sest. 5.

gratia apud: quae quidem si potentia est appellanda potius quam ... non nulla apud bonos gratia ..; Milo 12.

impetus in: s. 2, c. facio in. inflammo in.

merita in: s. a. merita.

odium in: quem tu propter commune odium in bonos oderas; Vatin. 25. s. 2, c. concipio in. habeo in.

respectus ad: cum respectum ad senatum et ad bonos non haberet; Phil. V, 49.

societas cum: s. 2, c. coëo cum.

5. **Umstand:** a: agi: quae tibi tum gratiae sunt a me actae! quae a senatu! quae a bonis omnibus! Flacc. 102. — arcessi, al.: quem a senatu, quem a bonis omnibus, quem a cuncta Italia desideratum, arcessitum, revocatum conservandae rei publicae causa confiteris; dom. 5. — vinci: vinci autem improbos a bonis fateor fuisse praeclarum; Planc. 88.

cum: qui cum senatu, cum bonis omnibus rem publicam adflictam excitarint; Sest. 1. qui rem publicam ex senatus auctoritate cum omnibus bonis defenderat; ib. 53.

in: s. 2, c. concipio in.

per: nisi et ab improbis expulsus esset et per bonos restitutus; dom. 87.

II. **neutr.: 1. absolut: a. Subject:** accedit: celeritas detracta de causa est; boni tamen aliquid accessit ad causam; Phil. VI, 15.

est, sunt: Roscii: quod bona, quae Roscii fuerunt, tua facta sunt; Sex. Rosc. 145. — ex: sed ex plurimis malis ... hoc tamen boni est, quod ..; Phil. II, 117. — in: ut nomine iudiciorum omnium bona atque fortunae in istius unius essent potestate; Verr. II, 67. in Timarchidi potestate sociorum ... liberos, matres familias, bona fortunasque omnis fuisse; ib. 136. ut, quod in tempore mali fuit, nihil obsit, quod in causa boni fuit, prosit; Cluent. 80. (vgl. manet). — mea: VELITIS IUBEATIS UT M. TULLIUS IN CIVITATE NE SIT BONAQUE EIUS UT MEA SINT; dom. 44. — propria: in M. Catone .. haec bona quae videmus divina et egregia, ipsius scitote esse propria; Muren. 61. — quantacumque:

quorum ipsorum (pauperum) bona, quantacumque erant, statim suis comitibus compotoribusque discripsit ||descripsit||; Phil. V, 22. — res, sexagiens: quae res ea est? bona patris huiusce Sex. Roscii, quae sunt sexagiens, quae de viro clarissimo ..., L. Sulla, ... duobus milibus nummum sese dicit emisse ... L. Cornelius Chrysogonus; Sex. Rosc. 6.

manet: bonum autem quod summa re publica manet, in vestri ordina * * dis * fuit; Fr. B. VI, 6.

movent: „cur te fraterna vitia potius quam bona paterna et avita et usque a nobis cum in viris tum etiam in feminis repetita moverunt?“ Cael. 34.

obsunt: ne ea soli huic obsint bona M. Catonis, quae ille adeptus est, ut multis prodesse possit ||posset, al.||; Muren. 58.

pervenit: quod ex malis boni posset ||possit|| in rem publicam pervenire, id utilius esse per se conservari quam per alios; Sest. 63.

possunt: ſ. veneunt; Sex. Rosc. 125. 128.

prodest: non intellego quod bonum cuiquam sit apud talis viros profuturum; Balb. 63. ſ. est in; Cluent. 80. — 2, a. habeo; Cluent. 112.

redeunt: profecto aut haec bona in tabulas publicas nulla redierunt ... aut, si redierunt, tabulae publicae corruptae aliqua ratione sunt; Sex. Rosc. 128.

veneunt: cuius vero bona venierunt ..., is non modo ex numero civium exturbatur, sed ..; Quinct. 49. etenim si ex edicto possedisti, quaero cur bona non venierint; ib. 73. quaesivi quae causa fuisset cur bona non venissent, cum ex edicto possiderentur; ib. 88. curat Chrysogonus ut eius bona veneant statim; Sex. Rosc. 105. eius hominis bona qua ratione venierunt aut quo modo venire potuerunt? atque hoc non ita quaeram .., ut id dicam esse indignum, hominis innocentis bona venisse .... verum ista ipsa lege bona Sex. Roscii venire qui potuerunt? ib. 125. UT EORUM BONA VENEANT, QUI PROSCRIPTI SUNT, ... AUT EORUM, QUI IN ADVERSARIORUM PRAESIDIIS OCCISI SUNT; ib. 126. si lege (Sex. Roscius occisus est), bona quoque lege venisse fateor; sin autem constat, contra omnis ... leges ... occisum esse, bona quo iure aut quo more ||modo|| aut qua lege venierint quaero; ib. denique etiam illud suspicor, omnino haec bona non venisse; ib. 127. aliquot post mensis et homo occisus est et bona venisse dicuntur; ib. 128. nam lege quidem bona venire non potuisse constat; ib. haec ... quaero: primum qua re civis optimi bona venierint, deinde qua re hominis eius, qui *neque proscriptus* neque apud adversarios occisus est, bona venierint, ... deinde qua re aliquanto post eam diem venierint, quae dies in lege praefinita est, deinde cur tantulo venierint; ib. 130. num quid huic ||hic|| aliud videtis obstare [Roscio], nisi quod patris bona venierunt? ib. 152. si idcirco sedetis, ut ad vos adducantur eorum liberi, quorum bona venierunt; ib. 153. si quidem decumae ac non bona venibant aratorum; Verr. III, 113. cuius fratris bona, quod populo non solvebat, praetore Flacco publice venierunt; Flacc. 43. at hoc etiam optat miser ut [condemnetur a vobis] ita bona veneant, ut solidum suum cuique solvatur; Rab. Post. 46.

veniunt: intellegebat Habito mortuo bona eius omnia ad matrem esse ventura; Cluent. 45. ad uxorem Oppianici ... omnia bona Habiti ventura fuisse dicebat; ib. 52.

videntur: ut ... omnium civium salus, vita ..., bona, fortunae, domicilia vestrae sapientiae ... commissa creditaque esse videantur; dom. 1.

b. **Prädicat:** sum: quae omnes ... sapientes summa, quidam etiam sola bona esse dixerunt, hisque ... ad beate vivendum contentam esse virtutem; Deiot. 37.

2. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** acquiro: *ut ... etiam nova posset acquirere potius bona* quam quod habebat *veniret*; Scaur. c. 2. § 3.

addico: „in me iudicium ne det.“ „mihi bona addicat“; Verr. I, 137.

adfero: ut multo plus illa laudatio mali quam boni posset adferre; Verr. IV, 141. ut ei, qui boni quid volunt adferre, adfingant aliquid; Phil. I, 8.

adimo: ſ. **adimo,** II. bona (3 Stellen) S. 101, b.

adipiscor: ſ. 1, a. obsunt.

ago: aguntur bona multorum civium, quibus est a vobis ... consulendum; imp. Pomp. 6.

amitto: cum apud istum ||apud|| ipsum tribus horis Q. Opimius ... bona, fortunas, ornamenta omnia amiserit; Verr. I, 156. peculatus damnatus est: bona et senatorium nomen amisit; Flacc. 43.

aufero: ſ. diripio; Verr. III, 66. reddo; Verr. I, 94.

comedo: quid attinuit ... adire periculum navigandi? quasi bona comesse Romae non liceret; Flacc. 91. qui ... usque eo non fuit popularis, ut bona solus comesset; Sest. 110.

committo: ſ. 1, a. videntur.

concedo: ſ. diripio; Verr. I, 38.

condono: cum alteri totam Achaiam, ... bona civium Romanorum condonasses, alteri Syriam; dom. 60. ſ. eripio; Verr. I, 113.

confero: dubitatis .. quin hoc tantum boni, quod vobis ab dis immortalibus oblatum et datum est, in rem publicam conservandam ... conferatis? imp. Pomp. 49. bona, fortunas meas ac liberorum meorum in communionem tuorum temporum contuli; Milo 100.

confiteor: ſ. reddo; Verr. I, 94.

consecro: si tribunus plebis verbis non minus priscis ... bona cuiuspiam consecrarit, non valebit? atqui C. Atinius patrum memoria bona Q. Metelli ... consecravit, foculo posito in rostris adhibitoque tibicine; dom. 123. tu ... capite velato, contione advocata, foculo posito, bona tui Gabinii ... consecrasti; ib. 124. exemplo tuo bona tua nonne L. Ninnius ... consecravit? ib. 125.

conservo: cum ... bona fortunasque omnium liberosque conservarint dimicatione et periculo vitae suae; Phil. XIV, 37. ſ. eripio; Catil. III, 1. — 1, a. pervenit.

credo: ſ. 1, a. videntur.

defendo: ſ. habeo; Caecin. 65.

defero: domus mea .. ardebat, bona ad vicinum consulem de Palatio, de Tusculano item ad ||ad item|| vicinum alterum consulem deferebantur; sen. 18. ſ. diripio; Sest. 54.

definio: qui mala dolore, bona voluptate definiunt; Piso 42.

deperdo: qui ... non solum bona, sed etiam honestatem miseri deperdiderunt; prov. cons. 11.

devoro: cum ... tetrarcharum ac regum bona spe atque avaritia devorasses; dom. 60.

dico: quae non modo summa bona, sed nimirum audebo vel sola dicere; Marcell. 19. ſ. 1, a. veneunt; Sex. Rosc. 128.

diripio: pater occisus nefarie, domus obsessa ab inimicis, bona adempta, possessa, direpta; Sex. Rosc. 30. bona quaedam proscriptorum in agro Beneventano (ei) diripienda concessit; Verr. I, 38. qui simul ac profugit, quam impudenter, quam palam, quam acerbe, di immortales! illa bona direpta sunt! ib. II, 46. nihil sibi frumenti ab Apronio relictum, bona sua etiam direpta ... diceret; ib. III, 31. bona tamen interea nihilo minus eorum omnium ex agris auferri ac diripi; ib. 66. perditis enim iam et direptis aratorum bonis haec decumanis merces dabatur, ut ..; ib. 79. in aratorum bonis fortunisque diripiendis decumanos dictitasse tuas esse partis; ib. 131. cum sua bona possideri ab inimicis ac diripi audiret; Quir. 20. bona diripiebantur eaque ad consules deferebantur; Sest. 54. quid uti faceret? senatum obsideret? civis indemnatos

expelleret? bona diriperet? ib. 84. me patria expulerat, bona diripuerat, domum incenderat; Milo 87.

discribo: f. 1, a. sunt quantacumque.

dissipo: qui praefuerunt his Heraclii bonis verbo redigendis, re dissipandis; Verr. II, 47.

distribuo: quibus (perditissimis civibus) bona fortunaeque nostrae notatae sunt et iam ad cuiusque opinionem distributae; Phil. V, 32.

divendo: ut in qua velint solitudine bona populi Romani possint divendere; leg. agr. I, 7.

· divido: eundem .. bona creditorum, civium Romanorum, cum debitoribus Graecis divisisse; Sest. 94.

do: cum ei natura nihil melius quam vocem dedisset; Quinct. 11. f. confero; imp. Pomp. 49.

dono: qui nuper ... mea bona donare se dixit Petissio Urbinati; Phil. XII, 19.

duco: ut omnium bona praedam tuam duceres; Verr. V, 39.

efficio: f. spero; Verr. III, 160.

effundo: f. spero; Phil. XI, 13.

emo: emisti bona Sex. Alfeni L. Sulla dictatore vendente; Quinct. 76. [haec bona emuntur duobus milibus nummum;] Sex. Rosc. 21. non se decumas emisse, sed bona fortunasque aratorum; Verr. III, 31. f. 1, a. sunt sexagiens.

eripio: non id solum quaeritur, ut isto damnato bona restituantur eis, quibus erepta sunt, sed ..; Verr. I, 8. ut liberis eius bona patria, voluntate patris, iure, legibus tradita eriperes et cui tibi esset commodum condonares; ib. 113. eripias tu voluntatem mortuis, bona vivis, ius omnibus? ib. 114. non solum istum bona sua, verum etiam sacra deosque penatis a maioribus traditos ex aedibus suis eripuisse dixit; ib. II, 13. quibus indignum semper visum erat, privata bona populi nomine per summam iniuriam *esse* erepta; ib. 47. bona sibi erepta dixerunt; ib. III, 59. qui ... ex provincia, denique bonis fortunisque omnibus ereptis profugerunt; ib. 128. cum pupillis Drepanitanis bona patria erepta cum illo partitus es; ib. IV, 37. vitam .. omnium vestrum, bona, fortunas, ... urbem ... periculis meis e flamma atque ferro ... ereptam et vobis conservatam ac restitutam videtis; Catil. III, 1.

exspecto: boni nihil ab illis nugis esse exspectandum, mali quidem certe nihil pertimescendum; Sest. 24. quam ob rem ab eo non modo nihil timere, sed maiora et meliora exspectare debetis; Phil. V, 51.

facio: f. 1, a. sunt Roscii.

habeo: iste Epicratis bona Bidinos omnia possidere et sibi habere iussit; Verr. II, 61. istum sibi quaestui praedaeque habuisse bona, possessiones fortunasque aratorum; ib. III, 70. cum se in causa putant habere aequum et bonum quod defendant; Caecin. 65. ut, si quid haberet a natura boni, prodesse ei putarent oportere; Cluent. 112. vgl. 4, b. alqd.; Caecin. 18.

impetro: a quo vivo nec praesens nec absens rex Deiotarus quicquam aequi boni impetravit; Phil. II, 94.

intellego: se nullum bonum intellegere posse demptis corporis voluptatibus; Piso 69.

noto: f. distribuo.

novi: sive illa tibi nota non sunt — nihil enim boni nosti — sive sunt; Phil. II, 16.

obligo: num qua ||numquā, al.|| igitur is bona Lentuli religione obligavit? dom. 124.

obtineo: dubium nemini est ... quin nemo vestrum possit aedis suas, nemo fundum, nemo bona patria obtinere, si ..; Verr. II, 30.

offero: f. confero; imp. Pomp. 49.

pario: ut ... propinquum suum non modo honeste partis bonis, verum etiam communi luce privaret; Quinct. 74.

partior: quibuscum vivi bona nostra partimur, eis praetor adimere, nobis mortuis, bona fortunasque poterit? Verr. I, 113. f. eripio; Verr. IV, 37.

perdo: qui bona non perdidisset, nisi ei venisset hereditas; Verr. II, 53. qui, quasi mea culpa bona perdiderit, ita ob eam ipsam causam est mihi inimicus, quia nihil habet; Sest. 111. f. diripio; Verr. III, 29.

polliceor: nostris exercitibus quid pollicemur? multo meliora atque maiora; Phil. VIII, 10.

possideo: postulat a Burrieno praetore Naevius, ut ex edicto bona possidere liceat; Quinct. 25. ex formula QUOD AB EO PETAT, QUOIUS EX EDICTO PRAETORIS BONA DIES XXX POSSESSA SINT; ib. 30. non recusabat Quinctius quin ita satis dare iuberetur ||iuberet||, si bona possessa essent ex edicto; ib. iubet P. Quinctium sponsionem cum Sex. Naevio facere SI BONA SUA EX EDICTO P. BURRIENI PRAETORIS DIES XXX POSSESSA NON ESSENT; ib. clamabat porro ipse Quinctius sese idcirco nolle satis dare, ne videretur iudicasse bona sua ex edicto possessa esse; ib. 31. negamus te bona P. Quinctii, Sex. Naevi, possedisse ex edicto praetoris; ib. 36. ostendam primum causam non fuisse, cur a praetore postulares, ut bona P. Quinctii possideres; deinde ex edicto te possidere non potuisse; postremo non possedisse; ib. „Quinctii bona“ inquit „ex edicto praetoris possessa sunt“; ib. 45. si debuisset, continuone causa fuisset cur a praetore postulares, ut bona possideres? ib. 48. continuone verum fuit postulare, ut ex edicto bona possidere liceret? ib. ergo hercule, cuius bona ex edicto possidentur, huius omnis fama et existimatio cum bonis simul possidetur; ib. 50. postulone a praetore, ut eius bona mihi possidere liceat? ib. 54. attende nunc, ex edicto praetoris bona P. Quinctii possideri nullo modo potuisse; ib. 60. tum, cum postulabas, ut bona possideres, nemo adfuit; ib. cuius procurator a praetore tribunos appellare ausus sit, cum non defendi, eius bona recte possideri posse; ib. 64. quod cum ita est ||sit||, ex edicto bona possessa non sunt; ib. 65. fit rebus omnibus integris neque proscriptis neque possessis bonis, ut Alfenus promittat Naevio sisti Quinctium; ib. 67. cum haec ita facta sint, ex edicto te bona P. Quinctii non possedisse concedas; ib. 73. cur bona, quae ex edicto possidebat, non vendiderit; ib. 76. quid, si tu ipse, Sex. Naevi, statuisti bona P. Quinctii ex edicto possessa non esse? ib. bona postulas ut ex edicto possidere liceat. quo die? ib 79. an ante quam postulasti, ut bona possideres, misisti qui curaret, ut dominus de suo fundo a sua familia vi deiceretur? ib. 81. sponsio quae in verba facta est? SI EX EDICTO PRAETORIS BONA P. QUINCTII POSSESSA NON SUNT; ib. 84. is, ut opinor, praedium, non bona videatur alterius possidere; ib. 85. quod si bona P. Quinctii possideres, possidere omnia eo iure deberes; ib. ostendi quam multa ante fieri convenerit, quam hominis propinqui bona possideri postularentur; ib. 86. ex edicto autem non potuisse bona possideri demonstravi, quod ..; ib. Sex. Naevium diebus compluribus ante in possessionem misisse, quam postularet uti ei liceret bona possidere; ib. 88. omnino autem bona possessa non esse constitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in universis, quae teneri et possideri possint; ib. 89. qui quaestionem fugitant, bona possident, in caede atque ex caede vivunt; Sex. Rosc. 78. quae bona is, qui testamentum fecerat, huic Heraclio ... omnia utenda ac possidenda tradiderat; Verr. II, 46. postulant, ut bona possidere liceat; ib. 59. iudicavit hostem Dolabellam; bona censuit publice possidenda; Phil. XI, 15. f. diripio; Sex. Rosc. 30. Quir. 20. habeo; Verr. II, 61. — 1, a. veneunt; Quinct. 73. 88.

propono: qui sibi urbem, qui bona et fortunas civium ad praedam proposuerunt; Phil. IV, 9.

proscribo: iussit bona proscribi eius, quicum familiaritas fuerat; Quinct. 25. considerant enim quid et quantum sit alterius bona proscribere; ib.

51. „non dubitavi", inquit „cum vadimonium desertum esset, bona proscribere"; ib. 56. ipsius Sex. Naevii lacrimans manum prehendit in propinquorum bonis proscribendis exercitatam; ib. 97. bona denique reus *ne retinere voluisse, quae* proscripta es*sent*, ... *videretur*; Scaur. c. 2. § 4. quid dicam de Apulo Domitio? cuius modo bona proscripta vidi: tanta procuratorum est neglegentia; Phil. XI, 13. f. possideo; Quinct. 67.

publico: bona praeterea publicari iubet; vitam solam relinquit nefariis hominibus; Catil. IV, 8.

recupero: f. 4, b. alqd de.

reddo: nonne ostendis id te vereri ..., ne quando liberis proscriptorum bona patria reddantur? Sex. Rosc. 145. homo avarissime ..., redde bona sodalis filio; si non quae abstulisti, at quae confessus es; Verr. I, 94.

redigo: f. dissipo.

relinquo: maior hereditas uni cuique nostrum venit in isdem bonis a iure et a legibus quam ab eis, a quibus illa ipsa bona relicta sunt; Caecin. 74.

repeto: te, cum ... rem de manibus amisisses, tum bona tua repetere ac persequi lite atque iudicio; Verr. III, 32. f. 1, a. movent.

restituo: Heraclio Syracusanos tuos illos palaestritas bona restituere iussit; Verr. II, 140. f. eripio; Verr. I, 8. Catil. III, 1.

retineo: hic (L. Sulla) tantum potuit, ut nemo illo invito nec bona nec patriam nec vitam retinere posset; Verr. III, 81. f. proscribo; Scaur. c. 2. § 4.

revoco: cui non perspicuum est ad incertum revocari bona, fortunas, possessiones omnium, si ..? Caecin. 38. bona, fortunae possessionesque omnium in dubium incertumque revocabuntur; ib. 76.

spero: quid ex eo boni sperari atque effici potest, qui in patris luxurie sic vixerit, ut ..? Verr. III, 160. cum me vidisse plus fateretur, se speravisse meliora; Phil. II, 39. non possunt non prodige vivere, qui nostra bona sperant, cum effundant sua; ib. XI, 13. speramus optima, pati vel difficillima malumus quam servire; ib. XIII, 15.

subicio: hasta posita pro aede Iovis Statoris bona subiecta Cn. Pompei — ... bona, inquam, Cn. Pompei Magni voci acerbissimae subiecta praeconis; Phil. II, 64.

teneo: Ennium esse quendam, cuius bona teneat Habitus; Cluent. 163.

trado: bona patria fortunasque eius Bidinis tradidit; Verr. II, 59. f. eripio; Verr. I, 113. possideo; Verr. II, 46.

vendo: ipsam (mulierem) Veneri in servitutem adiudicat; deinde bona vendit; pecuniam redigit; div. Caec. 56. ubi illa consuetudo in bonis, praedibus praediisque vendundis omnium consulum, censorum, praetorum, quaestorum denique, ut ..? Verr. I, 142. iam vero in bonis Q. Opimii vendendis quas iste praedas ... fecerit longum est dicere; ib. 156. bona .. eius statim coepit vendere; et vendidisset, si tantulum morae fuisset quo minus ei pecunia illa numeraretur; ib. II, 93. tu partis eas, quas te senatus ... voluit, an fructus integros atque adeo bona fortunasque aratorum omnis vendidisti? ib. III, 40. ut dicere in contione non dubitaret, bona civium Romanorum cum venderet, se praedam suam vendere; ib. 81. cum sit perspicuum te bona fortunasque aratorum non populi Romani, sed tui quaestus causa vendidisse; ib. 119. L. Sulla cum bona indemnatorum civium funesta illa auctione sua || sua auctione || venderet et se praedam suam diceret vendere; leg. agr. II, 56. f. emo; Quinct. 76. possideo; Quinct. 76.

vexo: ut ad libidinem suam liberti servolique nobilium bona, fortunas *possessiones*que || vestras atque, al. || nostras vexare possent? Sex. Rosc. 141.

video: spero multa vos liberosque vestros in re publica bona esse visuros; Milo 78. f. eripio; Catil. III, 1. proscribo; Phil. XI, 13. — 1, a. sunt propria.

utenda: f. possideo; Verr. II, 46.

elliptisch: ergo habet Antonius quod suis polliceatur. quid nos? num quid tale habemus? di meliora! Phil. VIII, 9. quaero igitur, eumne Bruti similem malis an Antonii? ac permitto, ut de tribus Antoniis eligas quem velis. „di meliora!" inquies; ib. X, 5.

b. **Dativ**: immineo: imminebat tuus furor omnium fortunis et bonis; dom. 25. semper hastam videre cupiunt ei, qui nostris bonis imminent; Phil. VIII, 9.

insidior: vigilare non solum insidiantem somno maritorum, verum etiam bonis otiosorum; Catil. I, 26.

instituo: ut filiam bonis suis heredem institueret; Verr. I, 104.

intendo: intenta signa legionum existimari cervicibus ac bonis vestris falso; Sest. 42.

sum: accusant ei, quibus occidi patrem Sex. Roscii bono fuit; Sex. Rosc. 13. L. Cassius ille ... identidem in causis quaerere solebat, cui bono fuisset; ib. 84. illud quidem non quaererent, cui bono fuisset, sed ..; ib. 86. itaque illud Cassianum, „cui bono fuerit", in his personis valeat; Milo 32. quod si ... quis .. usurpet .. illud Cassianum, cui bono fuerit, vide .. ne haereas: quamquam illud fuit, ut || tu ut, al. || dicebas quidem, omnibus bono, qui servire nolebant, tibi tamen praecipue; Phil. II, 35. — heres: frueretur enim bonis cum eo, quem suis bonis heredem esse cupiebat; Caecin. 12. — melius, praestabilius: utrum tandem putes ... viris his, quos vides, horum bonis, fortunis, liberis ... melius fuisse et praestabilius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10.

c. **Ablativ**: everto: calamitosum est bonis everti, calamitosius cum dedecore; Quinct. 95. hunc funditus evertit bonis; Sex. Rosc. 115. quae miserae flentes eversum a te puerum patriis bonis esse dixerunt; Verr. I, 93. nihilo minus eodem praetore hunc everti bonis posse, quam || quo || Heraclius esset eversus; ib. II, 54. in quo (genere) singillatim aratores eversi bonis omnibus sint; ib. III, 100. in ea re praedari praetorem, bonis everti aratores; ib. 204. ut aut ius non diceres aut bonis civis Romanos everteres; prov. cons. 7.

exhaurio: quae (civitates) non solum bonis sunt exhaustae, sed etiam nefarias libidinum contumelias ... subierunt; Piso 86.

expello: et Heraclius ... et ... Epicrates expulsi bonis omnibus Romam venerunt; Verr. II, 62. ibi multi ab illo violati, spoliati, bonis expulsi ... in suspicionem caderent; Milo 50.

exturbo: num etiam patriis Heraclium bonis exturbare oportuit? Verr. II, 46.

fruor: f. b. sum heres. — privo: f. a. pario.

spolio: hic istius scelerato nefarioque latrocinio bonis patriis fortunisque omnibus spoliatus venit in iudicium; Verr. I, 152. at iste Andro, spoliatus bonis, ut dicitis, ad dicendum testimonium non venit; Flacc. 88.

utor: at non nemo ... iudicio turpi convictus bonis quidem suis utitur; Quinct. 49. sed non licet me isto tanto bono .. uti; Verr. V, 154.

d. **mit Präpositionen**: accedo ad: ipsos certo scio non negare ad haec bona Chrysogonum accessisse impulsu suo; Sex. Rosc. 107.

ago de: cum de bonis et de caede agatur, testimonium dicturus est is, qui ... illorum ipsorum bonorum, de quibus agitur emptor atque possessor est; Sex. Rosc. 103.

attingo de: nihil ipse attigit de Valerianis bonis; Flacc. 89. civis est nemo ..., qui rem ullam de meis bonis attigerit; dom. 108. — ex: ex his igitur bonis, ex quibus nemo rem ullam attigit, qui non ... sceleratissimus haberetur, di immortales domum meam concupiverunt? dom. 108.

aufero de: ut tantam pecuniam scriba tuus auferret sive de aratorum bonis sive de populi Romani vectigalibus; Verr. III, 181.
coëo de: conlegia ... tribunoram plebis tota reperientur ..., quae coëant de hominum locupletissimorum bonis; dom. 47.
cogito de: hi, qui in horam viverent, non modo de fortunis et de bonis civium, sed ne de utilitate quidem sua cogitaverunt; Phil. V, 25.
cognosco de: vos ... de civium Romanorum, qui arant in Sicilia, bonis ... cognituros; Verr. III, 11.
cogo ex: innumerabiles pecuniae ex aratorum bonis novo nefarioque instituto coactae; Verr. a. pr. 13.
concupisco ex: f. attingo ex.
conrogo de: nummulis conrogatis de nepotum bonis ac de scenicorum corollariis; Verr. III, 184.
decedo de: quid interest utrum praetor ... cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere an ..? Verr. II, 43.
detraho de: ut nihil de capite civis aut de bonis sine iudicio senatus ... detrahi possit; dom. 33.
disputo de: neque ego nunc de religione, sed de bonis omnium nostrum ... disputo; dom. 128.
do de: suis bonis ita dat, ut ab iure non abeat; Verr. I, 114. etenim erat iniquum homini proscripto, egenti, de fraternis bonis quicquam dari; ib. 123. putarem te gratum in deos, si hoc donum Veneri non de Sthenii bonis dedisses, sed de tuis; ib. II, 116. cum Aquilae primi pili ||*primipilo*, al.|| nummos aureos daret, de meis bonis se dare dixit: si enim de suis dixisset ..; Phil. XII, 20.
dominor in: cum illum in suis paternis bonis dominari videret; Quinct. 98. videre in Sex. Roscii ... bonis iactantem se ac dominantem T. Roscium; Sex. Rosc. 24.
dono ex: quorum ex bonis istum anulo aureo donabas; Verr. III, 187.
exigo de: OB EAM REM HS ꟾↃ VENERI ERYCINAE DE STHENII BONIS EXACTURUM; Verr. II, 93. — ex: nec praedes dati nec ex bonis populo *universa pecunia* exacta est; Rab. Post. 8.
expello ex: ea Sex. Roscium inopem, eiectum domo atque expulsum ex suis bonis ... recepit domum; Sex. Rosc. 27.
fero de: cum de capite civis ... et de bonis proscriptio ferretur; Sest. 65.
iacto me in: f. dominor in; Sex. Rosc. 24.
immitto in: si non putas cautum, scilicet tu, praetor, in mea bona quos voles immittes; Verr. I, 142. cum in eius regnum, bona, fortunas latrocinium ||patrocinium, al.|| huius imperii immisisses; dom. 20.
ineo de: f. 4, b. consilium de.
invado in: si denique in illa bona invadere nullo modo potuisset nisi mortuo Bostare; Scaur. c. 2. § 4.
occupatus in: ea multitudo quae erat? opinor, aut eorum, qui in bonis erant occupati, aut ..; Sex. Rosc. 93.
peroro de: illam partem causae facile patior ... ornate a M. Crasso peroratam de seditionibus Neapolitanis, ... de bonis Pallae; Cael. 23.
pertinet ad: cum essem de belli genere dicturus, quod ad multorum bona civium Romanorum pertinet; imp. Pomp. 17.
pervado per: cernitis .. quod et quantum incendium decumanorum impetu non solum ... per bona (aratorum), sed etiam per iura libertatis et civitatis isto praetore pervaserit; Verr. III, 66.
pervenio de: cum quaesissem, num quid aliud de bonis eius pervenisset ad Verrem ..; Verr. IV, 27. Tusculanum ... ad Metellum pervenisse de Vennonii Vindicii ||debent non indici, al.|| bonis non tenebat; Balb. 56.

pono de: hoc de homine ac de huius bonis etiam in Eryco monte monumentum tuorum flagitiorum ... posuisti; Verr. II, 115. iste autem homo Venerius ... de bonis illius in aede Veneris argenteum Cupidinem posuit; ib. V, 142.
praedor de: tuus apparitor parva mercede populi conductus de aratorum bonis praedabitur? Verr. III, 182. — in: praedare in bonis alienis nomine civitatis; Verr. II, 46. istum in re frumentaria et in bonis aratorum aperte ... esse praedatum; ib. III, 146.
recipio ex: si aut praedes dedisset Gabinius aut tantum ex eius bonis, quanta summa litium fuisset, populus recepisset; Rab. Post. 37.
redigo ex: quam (pecuniam quaestor) ex Agonidis bonis redigisset; div. Caec. 56. quantam (pecuniam) ex bonis patriis in praedae dissipatione inimicus victor redegisset; Phil. XIII, 10.
solvo de: PECUNIA PRAESENS SOLVETUR. cuius || quibus || de bonis? eius, qui, quod tu HS, ꟾↃLX locasti, se HS LXXX milibus effecturum esse clamavit. cuius ||quibus|| de bonis? pupilli; Verr. I, 146.
sum in: qui sunt igitur in istis bonis, quibus partem Chrysogonus dederit? duo Roscii; Sex. Rosc. 107. ut quicquid caelati argenti fuit in illis bonis ad istum deferatur; Verr. II, 46. in utriusque bonis nihil erat quod restitui posset, nisi quod moveri loco non poterat; ib. 62. cum ... iusta illa rogatione sua vir bonus dominum se in meis bonis esse voluisset; dom. 107. sin ista consecratio legitima est, quid est quod profanum in tuis bonis esse possit? ib. 125.
venio ex: quod praeda ex illis bonis ad multos ||non nullos|| Syracusanos ... venerat; Verr. II, 50.
3. **nach Adjectiven und Adverb:** 1. contentus: f. 1, b. Deiot. 37.
2. reliquus de: quibus nihil non modo de fructu, sed ne de bonis quidem suis reliqui fecit; Verr. III, 115.
simul cum: f. 2, a. possideo; Quinct. 50.
4. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv**: alqd: f. 1, a. accedit. est ex. est in; Cluent. 80. pervenit. — 2, a. adfero. confero; imp. Pomp. 49. exspecto; Sest. 24. habeo; Cluent. 112. impetro. novi. spero; Verr. III, 160.
addictio: cuius praetura urbana aedium sacrarum fuit ... depopulatio, simul in iure dicundo bonorum possessionumque contra omnium instituta addictio et condonatio; Verr. a. pr. 12.
auctio: perscribit auctionem publicorum bonorum; leg. agr. I, 2.
causa: cum causam bonorum Safinii Atellae recepisset; Cluent. 68.
condonatio: f. addictio.
dignitas: *tum* solent eius modi iniquitati aequi et boni nomen dignitatemque opponere; Caecin. 65.
direptio: non illi decumarum imperia, non bonorum direptiones ... conquerebantur; Verr. IV, 111. non enim ius abesse videbatur a foro ..., sed vis et crudelitas et bonorum acerba et indigna direptio; ib. V, 31. nominis inscriptio tibi num aliud videtur esse ac meorum bonorum direptio? dom. 51. non me bonorum direptio, non tectorum excisio ... permovet; ib. 146.
direptores: cum L. Caecilius ... direptoribus .. bonorum meorum in ius adeundi potestatem non fecerit; sen. 22.
donatio: quos non bonorum donatio, non agrorum adsignatio ... satiavit; Phil. IV, 9.
emptio: etenim multa simul ante oculos versabantur: ... bonorum emptio flagitiosa, possessio ..; Sex. Rosc. 24. de bonorum emptione deque ea societate neminem esse qui verbum facere auderet hoc tempore; ib. 58. aperiri bonorum emptionem; vexari pessime societatem; ib. 60.

emptor: si funus id habendum est, quo non amici conveniunt ad exsequias cohonestandas, sed bonorum emptores [ut carnifices] ad reliquias vitae lacerandas; Quinct. 50. si hunc apud bonorum emptores ipsos accusares; Sex. Rosc. 72. bonorum Sex. Roscii emptor est Chrysogonus; ib. 125. ni mirum similiter arbitrantur isti bonorum emptores vos hic ... sedere, qui ..; ib. 151. quae (sescenta milia nummum) cum accepisset a pupillo, suppressit, iudicioque facto nec Safinio nec bonorum emptoribus reddidit; Cluent. 68. f. 2. d. ago de.

ereptor, expulsor: iste homo acerrimus, bonorum possessor, expulsor, ereptor annum et sex mensis nihil petit; Quinct. 80.

fructus: usum et fructum omnium bonorum suorum Caesenniae legat, ut frueretur una cum filio; Caecin. 11.

multatio: misera est ignominia iudiciorum publicorum, misera multatio bonorum, miserum exsilium; Rabir. 16.

nomen: f. dignitas.

pars: uxori grande pondus argenti matrique partem maiorem bonorum legavit; Caecin. 12.

possessio: iste in possessionem bonorum mulieris intrat; div. Caec. 56. non solum illius hereditatis ..., sed omnium bonorum paternorum ipsius Heraclii ... palaestrae Syracusanorum ... possessio traditur; Verr. II, 45. in possessione bonorum cum esset ..; Caecin. 19. intestatum dico esse mortuum possessionemque eius bonorum, ex edicto praetoris, huic ... datam; Cluent. 165. bonorum Cn. Cornelii possessionem ex edicto suo P. Scipioni ... non dedisset; Fr. B. VI, 18. f. 2, a. possideo; Quinct. 89.

possessor: f. ereptor. — 2, d. ago de.

postulatio: at etiam si desertum vadimonium esset, tamen in ista postulatione et proscriptione bonorum improbissimus reperiebare; Quinct. 56.

proscriptio: qui vadimoniis, iudiciis, proscriptione bonorum defatigati ... se in illa castra conferre dicuntur; Catil. II, 21. quae erat contra omnis leges indemnati civis ... capitis bonorumque tribunicia proscriptio; Piso 30. f. postulatio.

publicatio: adiungit etiam publicationem bonorum; Catil. IV, 10. cui cum omnis metus, publicatio bonorum, exsilium, mors proponeretur ..; Planc. 97.

ratio: a verbo et ab scripto plurimis saepe in rebus ius et aequi bonique rationem esse seiunctam; Caecin. 80.

sectores: nescimus per ista tempora eosdem fere sectores fuisse collorum et bonorum? Sex. Rosc. 80.

spes: quis enim ullam ullius boni spem haberet in eo, cuius ..? sen. 11.

venditio: de bonorum venditione et de ista societate verbum esse facturum neminem; Sex. Rosc. 28. ostendit, si sublata sit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amissurum; ib. 110.

usus: f. fructus.

b. mit Präpositionen: alqd de: non ut aliquid de suis bonis recuperaret, sed ut ... te condemnatum videret; Verr. V, 128. concessit, credo, Aebutio, quantum vellet de Caesenniae bonis ut haberet; Caecin. 18.

consilium de: si nullum iam ante consilium de morte ac de bonis eius inieras; Sex. Rosc. 96.

dominus in: f. 2, d. sum in; dom. 107.

imperium in: quorum in bona liberosque summum imperium potestatemque haberet; Verr. III, 45.

impetus in: cum pupilli Malleoli tutor esset, in bona eius impetum fecit; Verr. I, 90. istum in aratorum bona fortunasque impetum fecisse; ib. III, 142. cum tu ... in bona fortunasque locupletium per causam inopum ... repentinos impetus comparares; dom. 13.

iudicium de: senatui non placere id iudicium de Sullae bonis fieri; Fr. B. VI, 16.

monumentum de: f. 2, d. pono de; Verr. II, 115. — potestas in: f. imperium in. — proscriptio de: f. 2, d. fero de.

5. Umstand: a. Ablativ: defendere: qui se ipse ... cum disciplina domestica, tum etiam naturali quodam bono defenderet; Cael. 11.

efficere: cum audisset tantum decumanum professum esse ex edicto istius sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus efficere non posset; Verr. III, 129.

gaudere: gaude tuo isto tam excellenti bono; Marcell. 19.

instructus: hunc mea sententia divinis quibusdam bonis instructum atque ornatum puto; Cael. 39.

maerere: ut aliqui sermones hominum alienis bonis maerentium etiam ad vestras auris permanarent; Balb. 56.

ornatus: M. Lepidus, vir ornatissimus omnibus et virtutis et fortunae bonis; Phil. XIII, 49. f. instructus.

b. Präpositionen: cum: ipse Sex. Roscius cum fama, vita bonisque omnibus a decurionibus publice [Roscio] mandatus est; Sex. Rosc. 115. ut Cyprius rex ... cum bonis omnibus sub praeconem || praecone || subiceretur; dom. 52. ut ... rex amicus ... cum bonis omnibus publicaretur; Sest. 57.

ex: tum vociferantur ex aequo et bono, non ex callido versutoque iure rem iudicari oportere; Caecin. 65.

in: socium tibi in eis bonis edidisti Quinctium; Quinct. 76. Capitonem in his bonis esse socium; Sex. Roc. 98. quod si tum nihil est actum, quid in meis bonis agi potuit? dom. 124. f. 2, a. relinquo.

bos, Rind: vendo: nummos vero ut det arator, quos non exarat ..., boves et aratrum ipsum atque omne instrumentum vendat necesse est; Verr. III, 199.

bovarius, für Rinder bestimmt: forum: horam sibi octavam, dum in foro bovario inquireret, postulavit; Scaur. 23.

bracatus, mit Hosen bekleidet: alqs: sic existimatis eos hic sagatos bracatosque versari, animo demisso atque humili? Font. 33.

cognatio: Romam vero ipsam, o ... (non dicam) paterni generis, sed bracatae cognationis dedecus, quem ad modum ingressus es || venisti ||? Piso 53.

brachium, Arm: cohibeo: nobis quidem olim annus erat unus ad cohibendum brachium toga constitutus; Cael. 11.

brevis, kurz: I. bei Substantiven: alqd: habetis .., quae ... de moribus A. Cluentii ... accusatores conlegerunt, quam levia genere ipso! quam falsa re! quam brevia responsu! Cluent. 164.

curriculum: quid est quod in hoc tam exiguo vitae curriculo [et tam brevi] tantis nos in laboribus exerceamus? Arch. 28.

cursus: nesciebam vitae brevem esse cursum, gloriae sempiternum? Sest. 47.

defensio: verum ad istam omnem orationem brevis est defensio; Cael. 9.

dies: itaque cum ego diem inquirendi in Siciliam perexiguam postulavissem, invenit iste qui sibi in Achaiam biduo breviorem diem postularet; Verr. a. pr. 6.

oratio: longiorem orationem causa forsitan postulet || † forsitan postulat ||, tua certe natura breviorem; Ligar. 38.

(pars: altera pars ... per mihi brevis ... fore videtur; Cluent. 2).

postulatio: si vobis aequa et honesta postulatio videtur .., ego contra brevem postulationem adfero et ... aliquanto aequiorem; Sex. Rosc. 7.

ratio: sed mihi Aetnensium brevis est ratio; ipsi enim venerunt; Verr. III, 106.

tempus: quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam adrepserat, sed brevi tempore totum hominem ... possederat; Verr. III, 158. brevi tempore ad fanum ex urbe tota concurritur; ib. IV, 95. brevi illo tempore Q. Catii Aemiliani ... duo homines occiderunt; Tull. 19. brevi tempore M. Fulcinius adulescens mortuus est; Caecin. 12. tantamne unius hominis incredibilis ... virtus tam brevi tempore lucem adferre rei publicae potuit, ut ..? imp. Pomp. 33. quis enim umquam ... tam brevi tempore tot loca adire, tantos cursus conficere potuit? ib. 34. quod ex locis tam longinquis tamque diversis tam brevi tempore omnes huic se uni dediderunt; ib. 46. quae (filia) brevi tempore post patris mortem nupsit A. Aurio Melino; Cluent. 11. interim brevi tempore illi ... Larinum revertuntur; ib. 24. Asuvius autem *ab eo* [brevi illo tempore] ... in arenarias quasdam ... perductus occiditur; ib. 37. cum hunc brevi tempore accusaturus esses; ib. 187. deserite eos, a quibus, nisi prospicitis, brevi tempore deseremini; leg. agr. I, 26. habes ubi ostentes tuam ... patientiam famis, frigoris, inopiae rerum omnium, quibus te brevi tempore confectum esse senties; Catil. I, 26. videbimur fortasse ad breve quoddam tempus cura et metu esse relevati, periculum autem residebit; ib. 31. quos si meus consulatus ... sustulerit, non breve nescio quod tempus, sed multa saecula propagarit rei publicae; ib. II, 11. haec ad breve tempus audita longinqui temporis cognitarum rerum fidem derogabunt? Flacc. 5 (Z. 39). illa enim (res publica) ad breve tempus severitatem postulavit; Sulla 8. ita populus Romanus brevi tempore neque regem sacrorum neque flamines nec Salios habebit; dom. 38. videtis me tamen in meam pristinam dignitatem brevi tempore doloris interiecto rei publicae voce esse revocatum; Sest. 52. sentient ... brevi tempore manere libertatem illam; ib. 60. quae mihi brevi tempore ex eodem isto loco video esse dicenda, servabo; Vatin. 33. Piso autem alio quodam modo gloriatur se brevi tempore perfecisse, ne Gabinius unus omnium nequissimus existimaretur; prov. cons. 12. quod brevi tempore futura sit illa auctoritas in his maiorum suorum et suis sedibus; Marcell. 10. dolebam ... rem publicam vestris quondam meisque consiliis conservatam brevi tempore esse perituram; Phil. II, 37. quamquam enim adsunt Kalendae Ianuariae, tamen breve tempus longum est imparatis; ib. III, 2. erimus profecto liberi brevi tempore; ib. 36. Antonii nefarium latrocinium ... virtute exercituum ducumque vestrorum brevi tempore oppressum audietis; ib. IV 15. ut portenti simile videatur tantam pecuniam populi Romani tam brevi tempore perire potuisse; ib. V, 11. brevi tempore libertatem populi Romani auctoritatemque vestram recuperabitis, ib. 34. cum .. exercitum tantum tam brevi tempore ... conscripserit, compararit; ib. 36. ego vero metuo ... ne illi (cives perditi), brevi tempore nimis multi nobis esse videantur; ib. VII, 8.

vita: eis enim maiores nostri, qui ob rem publicam mortem obierant, pro brevi vita diuturnam memoriam reddiderunt; Phil. IX, 4. brevis a natura nobis vita data est; at memoria bene redditae vitae sempiterna; ib. XIV, 32.

II. **allein**: 1. dico: longum est ea dicere, sed hoc breve dicam; Sest. 12.

2. circumscribi, difiniri: numerus ... huius generis late et varie diffusus est, sed genus universum, ut tollatur error, brevi circumscribi et definiri potest; Sest. 97.

explicare: cuius ego temporis rationem explicabo brevi neque invitus; Planc. 95.

percurrere: id, tametsi extra causam est, percurram tamen brevi, ut ..; Caecin. 94.

recuperare: populus quidem Romanus brevi ... ius suum, me agente, ... recuperabit; Verr. V, 173.

brevitas, Kürze: I. est amica: quod ... a me, qui neque excogitare neque pronuntiare multa possum, brevitas postulatur, quae mihimet ipsi amicissima est; Quinct. 34. — tanta: cuius (P. Sulpicii) tanta in dicendo gravitas, tanta iucunditas, tanta brevitas fuit, ut ..; har. resp. 41.

II. cognosco: primum brevitatem cognoscite. „ACCEPI" inquit ..; Verr. I, 36.

consolor: esse hanc (gloriam) unam, quae brevitatem vitae posteritatis memoria consolaretur; Milo 97.

contineo: ita diei brevitas conviviis, noctis longitudo stupris et flagitiis continebatur; Verr. V, 26.

postulo: s. I. est amica.

III. ratio: quod ... multa .. propter rationem brevitatis ac temporis praetermittenda existimem; Verr. I, 103.

IV, 1. compensare: vestra ... benignitas provexit orationem meam. sed hoc compensabo brevitate eius orationis, quae ..; dom. 32.

excipi: ascripsit ALIUDVE QUID; qua brevitate rem nullam esse exceptam videtis; leg. agr. II, 38.

ponderare: nolite ... brevitate orationis meae potius quam rerum ipsarum magnitudine crimina ponderare; Verr. I, 42.

2. causa: sed haec, quae sunt oratoris propria ..., brevitatis causa relinquo omnia; Cael. 54.

breviter, kurz: attingo: genera ipsa cupio breviter attingere; Verr. IV, 57.

cognosco: etenim rem totam, iudices, breviter cognoscite; Verr. II, 169. ac primum de Agyrinensi populo fideli et inlustri breviter cognoscite; ib. III, 67.

commemoro: quiddam de communi condicione omnium nostrum deprecandae malevolentiae causa breviter commemorandum videtur; Balb. 18.

considero: quae breviter qualia sint in Cn. Pompeio consideremus; imp. Pomp. 36.

defendo: profecto intellegetis ea, quae paucis demonstrari potuerint, brevissime esse defensa; Cluent. 160.

demonstro: nunc rem ipsam, ut gesta sit, dum breviter vobis demonstro, attendite; Tull. 13. his tantis sceleribus breviter a me demonstratis; Cluent. 29.

dico: dicit unus et alter (testium) breviter; nihil interrogatur; praeco DIXISSE pronuntiat; Verr. II, 75. de quo dum certa et pauca et magna dicam breviter attendite; ib. III, 163. iam enim non modo breviter mihi de uno quoque dicendum, sed etiam praetereunda videntur esse permulta; ib. IV, 97. virgis quam multos ceciderit quid ego commemorem? tantum brevissime .. dico: nullum fuit omnino civitatis ... discrimen; ib. V, 140. hoc brevissime dicam, neminem umquam tam impudentem fuisse, qui ..; imp. Pomp. 48. cum ea, quae copiosissime dici possunt, breviter a me strictimque dicuntur; Cluent. 29. accusatus est criminibus .. et eis, quae a me breviter dicta sunt, et praeterea multis, quae ego omnia [nunc] omitto; ib. 59. quae de causa pro mea consuetudine breviter simpliciterque dixi .., ea ..; Arch. 32. de exercitu dicam breviter, ut cetera; Deiot. 22. nec vero tibi de versibus plura respondebo: tantum dicam breviter, te neque illos neque ullas omnino litteras nosse; Phil. II, 20.

disputo: dum .. de singulis sententiis breviter disputo, velim ... me attente audiatis; Phil. XIII, 22.

explico: non alienum esse arbitror ... explicare breviter quae mihi sit ratio et causa cum Caesare; prov. cons. 40.

expono: quid moliatur breviter iam, iudices,

vobis exponam; Verr. a. pr. 16. exponam vobis breviter quid hominis sit; ib. II, 134. haec dum breviter expono, ... diligenter attendite; ib. V, 42. hoc loco faciendum mihi .. est, ut vobis breviter illa ... crimina exponam; Cluent. 10. quae quoniam in senatu inlustrata ... sunt per me, vobis iam exponam breviter, Quirites; Catil. III, 3. exposui breviter consulatum meum; Piso 7. rem gestam vobis dum breviter expono, quaeso, diligenter attendite; Milo 23. exponam vobis breviter consilium et profectionis et reversionis meae; Phil. I, 1. exposui ... profectionis consilium: nunc reversionis ... breviter exponam; ib. 7.

interrogo: mihi enim semper una quaque de re testis non solum semel, verum etiam breviter interrogandus est || et ||; Font. 22.

perstringo: rei magnitudo me breviter perstringere atrocitatem criminis non sinit; Verr. IV, 105.

recognosco: quae iste in Apollonio fecit, ea primum breviter *re*cognoscite, quot et quanta sint; Verr. V, 23.

respondeo: sed de isto custode toto sic vobis breviter respondebo; div. Caec. 51. dum multorum annorum accusationi breviter dilucideque respondeo, quaeso, ut me ... attente .. audiatis; Cluent. 8. qui cum illi breviter constanterque respondissent ..; Catil. III, 11.

satis facio: sic breviter ... quasi praeteriens satis faciam universis; div. Caec. 50.

bucca, Backe: erant illi compti capilli et madentes cincinnorum fimbriae et fluentes † pulsataeque buccae, dignae Capua, sed illa vetere; Piso 25.

bucina, Horn: cantus: te gallorum, illum bucinarum cantus exsuscitat; tu actionem [instituis], ille aciem instruit; Muren. 22.

signum dare: signum, quod erat notum vicinitati, bucina datur; homines ex agris concurrunt; Verr. IV, 96.

bucula, kleine Kuh: amitto: quid Athenienses (arbitramini merere velle), ut ex marmore Iacchum aut Paralum pictum aut ex aere Myronis buculam (amittant)? Verr. IV, 135.

bulla, Knopf, Buckel, Kapsel: sunt, al.: nam bullas aureas omnis ex eis valvis, quae erant multae et graves, non dubitavit auferre; quarum iste non opere delectabatur, sed pondere; Verr. IV, 124.

sine: neque te tam commovebat, quod ille cum toga praetexta, quam quod sine bulla venerat; Verr. I, 152.

bustuarius, für die Leichenfeier bestimmt: gladiator: si mihi cum illo bustuario gladiatore et tecum et cum conlega tuo decertandum fuisset; Piso 19.

bustum, Leichenbrandstätte, Grabmal, Grab: I, 1. cum tu interim, bustum rei publicae, qui te consulem tum Romae dicis fuisse, verbo numquam significaris sententiam tuam tantis in naufragiis civitatis; Piso 9.

2. sum: cui (latroni) templum illud fuit te consule ... bustum legum omnium ac religionum; Piso 11.

II, 1. dispergo: eos ... nec inhumatos esse nec desertos ... nec dispersis bustis humili sepultura crematos, sed contectos publicis operibus; Phil. XIV, 34.

everto, veneror: cum illud, quod venerari solebas, bustum in foro evertit; Phil. II, 107.

facio; cum ... idem ... bustum in foro facerent, qui illam insepultam sepulturam effecerant; Phil. I, 5.

impono: ut in vivi etiam et spirantis capite bustum || capitibus tum, al. || suis manibus imponeret; dom. 134.

2. aufero de: signum de busto meretricis ablatum isti dedit; dom. 112.

III. in: quorum ego furori nisi cessissem, in Catilinae busto vobis ducibus mactatus essem; Piso 16.

Cachinno, laut auflachen: ridere convivae, cachinnare ipse Apronius; Verr. III, 62.

cadaver, Leichnam: 1. abicio, al.: futuros aliquos qui abiectum hoc cadaver consularibus spoliis nudare non nolint; Piso 82. tu P. Clodii cruendum cadaver eiecisti domo, tu in publicum abiecisti, tu spoliatum imaginibus, exsequiis, pompa, laudatione, infelicissimis lignis semiustilatum nocturnis canibus dilaniandum reliquisti; Milo 33.

eicio: ab hoc eiecto cadavere quicquam mihi aut opis aut ornamenti expetebam? Piso 19.

sterno: qui (sol), ante quam se abderet, stratis cadaveribus parricidarum cum paucis fugientem vidit Antonium; Phil. XIV, 27.

2. resisto: sunt ... qui ab eo spirante forum putent potuisse defendi, cuius non restiterit cadaveri curia! Milo 91.

cado, fallen, sinken, untergehen, unterliegen; anheimfallen; widerfahren, ausfallen, zutreffen, passen: I, **unpersönlich:** cervices latronibus dandae atque in patria cadendum est; Phil. XII, 15.

II. **persönlich:** alqs: numquam te ... sub legum et iudiciorum potestatem casurum esse duxisti? Verr. V, 144. qui ... sub populi Romani imperium dicionemque ceciderunt; Font. 12. Oppianicus ... cecidisse de equo dicitur; Cluent. 175. si turpe existimas te advocato illum ipsum, quem contra veneris *antea*, causa cadere; Muren. 9. noluerunt ... ita quemquam cadere in iudicio, ut nimiis adversarii viribus abiectus videretur; ib. 58. horum uterque ita cecidit victus, ut victor idem regnaverit; har. resp. 54. ne .. victus a fortibus viris cum dedecore caderet; Sest. 37. uter eorum perisset ..., lucrum fieri putabat, immortalem vero quaestum si uterque cecidisset; Piso 27. ibi multi ab illo violati, spoliati, bonis expulsi, multi haec etiam timentes in suspicionem caderent; Milo 50. ut etiam ille melior sit, qui in acie cecidit, qui in causa animam profudit; Marcell. 31. solus .. es, C. Caesar, cuius in victoria ceciderit nemo nisi armatus; Deiot. 34. ut cum dignitate potius cadamus quam cum ignominia serviamus; Phil. III, 35. semel ... cecidi sciens, ut honestissime exsurgere possem; ib. XII, 24. „quibus, utri nostrum ceciderint, lucro futurum est"; ib. XIII, 40. „utri ceciderint", scribit „lucro nobis futurum"; ib. *ut* cum plurimos caederent, caderent non nulli || cadere non nullos, al. ||; ib. XIV, 38.

alqd: hoc adhuc percommode cadit, quod cum incredibili eius audacia singularis stultitia coniuncta est; Verr. a. pr. 5. in quo (loco) aliquid a poëta dictum cadere in tempus nostrum videretur; Sest. 118. nihil est quod in eius modi mulierem non

cadere videatur; Cael. 69. quis iam amovet *culpam ab eo*, quod male cecidit? Rab. Post. 5. „at non cadunt haec in Antonium.“ hoc ne Cotyla quidem dicere auderet. quid enim in eum non cadit? Phil. V, 7. ſ. incommodum.

arma: omnibus istis latronibus auctoritate ipsa senatus iam pridem de manibus arma cecidissent; Phil. XIV, 21.

auctoritas: auctoritas principum cecidit; consensus ordinum est divolsus; har. resp. 60.

auxilia: omnia alia perfugia bonorum, praesidia innocentium, subsidia rei publicae, consilia, auxilia, iura ceciderunt; Flacc. 3.

belua: religiones ... ipsae, quae illam beluam cadere viderunt, commosse se videntur; Milo 85.

civitas: ut tanta civitas, si cadet ..., a viro tamen confecta videatur; har. resp. 42.

conlega: quia in eandem cadere suspicionem conlega, vir clarissimus, non potest; Phil. XI, 24.

consilia: quo ne trudamur, di immortales nos admonent, quoniam iam pridem humana consilia ceciderunt; har. resp. 61. ſ. auxilia.

facinus: quod igitur facinus nec in hominem imprudentem caderet propter metum praesentis exitii, nec in facinorosum, nisi esset idem amentissimus, id ..? Deiot. 16.

gloria: singularis illa ... gloria, quae cotidie augebatur frangendis furoribus Clodianis, iam Clodii morte cecidit; Milo 34.

ignominia: in illo communi incommodo nulla in quemquam propria ignominia nominatim cadebat; Sest. 30.

incommodum: ut, cum ipsi nihil alteri scientes incommodarint, nihil ipsis iure incommodi cadere possit; Quinct. 51.

iura: ſ. auxilia.

nomina: habent Etrusci libri nomina certa, quae in id genus civium cadere possint; har. resp. 53.

oculi: tibi tamen oculi, voltus, verba cecidissent, cum te viri ... verbis gravissimis proterruissent; dom. 133.

perfugia, praesidia: ſ. auxilia.

res publica: ut (res publica) tamquam fortis in pugna vir ... honeste ||homines, al.|| cadere videatur; har. resp. 40. cum ... labentem et prope cadentem rem publicam fulcire cuperetis; Phil. II, 51.

sapientia: sed ego non loquor de sapientia, quae non cadit in hanc aetatem; Cael. 76.

subsidia: ſ. auxilia.

suspicio: non .. cadit in hos mores, non in hunc pudorem, non in hanc vitam, non in hunc hominem ista suspicio; Sulla 75. multi enim sunt, credo, in quos huius maleficii suspicio cadat; har. resp. 37.

verbum: in eum cadere hoc verbum maxime ... concedendum est; har. resp. 56. neque hoc cadere verbum in tantam virtutis praestantiam potest; Phil. X, 14. ſ. oculi.

vir: ſ. conlega. res publica; har. resp. 40.

virtus: si minus fortissimi viri virtus civibus grata cecidisset; Milo 81.

voltus: ſ. oculi.

caducus, hinfällig, verfallen, herrenlos: alqd: caduca semper et mobilia haec esse duxi, non virtutis ..., sed fortunae ... munera; dom. 146. diligi gloriosum est; metui vero et in odio esse invidiosum, detestabile, imbecillum, caducum; Phil. I, 33. hanc (virtutem) retinete ...; alia omnia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia; ib. IV, 3.

hereditates: quam (celeritatem) nisi in via caducae hereditates retardassent, volasse eum ... diceres; Phil. X, 11.

caecitas, Blindheit, Verblendung: I. obest: an tibi luminis obesset caecitas plus quam libidinis? har. resp. 38.

II. conversus ad: quoniam ||cum|| ... istius ... poena omnis oculorum ad caecitatem mentis est conversa; dom. 105.

III. in: non mirum est, praesertim in furore animi et caecitate, multa illum et te fefellisse; dom. 129.

caeco, verblenden: alqm: non enim te arbitror ... argenti et supellectilis meae cupiditate esse caecatum; dom. 60.

mentis: neque eos in laude positos videmus, ... qui largitione caecarunt mentis imperitorum; Sest. 139.

caecus, blind, verblendet, dunkel, finster, unklar: alqs: ita te caecum cupiditate et avaritia fuisse, ut ..; Quinct. 83. non tam perspicue nos istorum maleficia videremus, nisi ipsos caecos redderet cupiditas et avaritia et audacia; Sex. Rosc. 101. quem umquam audisti maiorum tuorum ..., cum sacrificium Bonae deae fieret, interfuisse? neminem, ne illum quidem, qui caecus est factus; dom. 105. in quibus legibus inerat curiata illa lex, quae totum eius tribunatum continebat, quam caecus amentia non videbat; har. resp. 48. sed ego .. caecum me et praecipitem ferri confitear in causa, si ..; Planc. 6. ad quam causam etiam Appium illum et caecum et senem delatum esse memoriae proditum est; Phil. I, 11. quo loco ita fuit caecus, ut facile appareret vidisse eum, quod fas non fuisset; Fr. B. XIII, IV, 3.

alqd: cur hoc tam est obscurum atque caecum? leg. agr. II, 36.

avaritia: at quam caeca avaritia est! Phil. II, 97.

cupiditas: o falsam spem! o volucrem fortunam! o caecam cupiditatem! Sulla 91. quae te, praedo amentissime, nisi praedae ac rapinarum cupiditas tam caeca rapiebat? Piso 57.

domus: depressam, caecam, iacentem domum pluris quam te et fortunas tuas aestimasti; Scaur. 45.

exspectatio: nolo suspensam et incertam plebem Romanam obscura spe et caeca exspectatione pendere; leg. agr. II, 66.

Fortuna: quis hoc vestrum non videt, quod Fortuna ipsa, quae dicitur caeca, vidit? Phil. XIII, 10.

mater: at quae mater? quam caecam crudelitate et scelere ferri videtis; Cluent. 199.

nox: cum neque muta solitudo indicasset neque caeca nox ostendisset Milonem; Milo 50.

nubes, procellae: quae tum in illis rei publicae tenebris caecisque nubibus et procellis ... promulgasti; dom. 24.

tenebrae: an qui etesiis ||quietis iis||, qui per cursum rectum [regnum] tenere non potuerunt, nunc caecis ||taetris|| tenebris et caligine se Alexandriam perventuros arbitrati sunt? leg. agr. II, 44.

timor: partim cupiditate inconsiderata, partim caeco quodam timore .. salutis ... quaerebant aliquem ducem; Ligar. 3.

tribunus: ut ille caecus atque amens tribunus plebis nancisceretur, quid dicam? consules? Sest. 17.

caedes, Mord, Ermordung, Gemetzel, Blutbad: I. Subject: appropinquant: caedes atque incendia et legum interitum ... appropinquare dixerunt; Catil. III, 19.

coepit: cum caedes, cum civium cruor, cum cinis patriae versari ante oculos atque animum memoria nefricare coeperat; Sulla 19.

consequitur: ex quo caedes esset vestrum omnium consecuta; Phil. XIV, 15.

debet: ſ. est; Sex. Rosc. 122.

delectat: quem discordiae, quem caedes civium, quem bellum civile delectat; Phil. XIII, 1.

est, sunt: quicquid maleficii, sceleris, caedis

erit, proprium id Rosciorum esse debebit; Sex. Rosc. 122. non vis, non caedes, non Capitolii atque arcis obsessio est, sed accusatio perniciosa; Rabir. 35. quem ad modum discessu meo ... caedes, incendia, rapinae, ... discordia fuisset, sic ..; dom. 17. infinitam caedem fore, si restitissem; Piso 78. — ante, in, inter: ut non modo clam, verum etiam hic in foro ante tribunal tuum, M. Fanni, ante pedes vestros, iudices, inter ipsa subsellia caedes futurae sint; Sex. Rosc. 12. — clara: illa caedes Asuvii Larinatis ... quam clara tum recenti re fuit, quam omnium sermone celebrata? Cluent. 36. — iucunda: nullus ei ludus videtur esse iucundior quam cruor, quam caedes, quam ante oculos trucidatio civium; Phil. IV, 11. — propria: s. est; Sex. Rosc. 122.

impendet: impendebat fames, incendia, caedes, direptio; dom. 25.

pertinet: *ut infitia*turos adversarios arbitrarer, tantam caedem et tam atrocem ad familiam suam pertinere; Tull. 1.

refricat, versatur: s. coepit.

II. **nach Verben: 1. Accusativ**: ago: igitur in Syria imperatore illo nihil aliud *neque gestum* neque actum est nisi ... decisiones, direptiones, latrocinia, caedes; prov. cons. 9. quem nihil aliud agere, nihil moliri nisi caedem civium atque interitum civitatis videret; Phil. III, 6.

approbo: s. facio; Sex. Rosc. 139.

celebro: s. I. est clara.

cogito: nihil cogitant nisi caedem, nisi incendia, nisi rapinas; Catil. II, 10.

comparo: cum esset ita responsum, caedes, incendia, interitum rei publicae comparari, et ea per civis; Catil. III, 21.

confero: dixi ego idem in senatu caedem te optimatium contulisse in ante diem v Kalendas Novembris; Catil. I, 7.

creo: NE PER OPTIMATIUM DISCORDIAM DISSENSIONEMQUE PATRIBUS PRINCIPIBUSQUE CAEDES PERICULAQUE CREENTUR; har. resp. 40.

denuntio: ut ... me terrerent minis, mihi caedem et dimicationem denuntiarent; dom. 55. cum proscriptio, caedes, direptio denuntiaretur; Sest. 46.

depello: cum ... caedem a vobis, coniugibus, liberis vestris, vastitatem a templis ... depellebam; Flacc. 1. caedem a vobis liberisque vestris, vastitatem, incendia rapinas meo dolore luctuque depuli; Sest. 49.

do: ea caedes, si potissimum crimini datur, detur ei, cuia interfuit, non ei, cuia nihil interfuit; Fr. B. II, 11.

efficio: Cn. Pompeio nefarium bellum indixerat, magistratuum privatorumque caedis effecerat; Milo 87.

eructo: qui ... eructant sermonibus suis caedem bonorum atque urbis incendia; Catil. II, 10.

expeto: caedem illi civium, vos servitutem expetistis; Piso 15.

facio: cum interea caedes indignissimae maximaeque factae sint; Sex. Rosc. 11. postquam illi intellexerunt summa diligentia vitam Sex. Roscii custodiri neque sibi ullam caedis faciundae potestatem dari; ib. 28. si de illis caedibus velim commemorare, quae tum factae sunt ista eadem ratione, qua Sex. Roscius occisus est; ib. 94. quos constat, cum caedes facta est ||sit||, adfuisse; ib. 123. sin has caedis et rapinas et hos tantos ... sumptus aut facient aut approbabunt ..; ib. 139. cum multae familiae dicerentur in agris longinquis et pascuis armatae esse caedesque facere; Tull. 8. quod ergo eo animo factum est, ... ut idoneum tempus eligerent, ut caedem facerent, id ..? ib. 25. quid censetis fore, si praetor iudicet eius modi caedes fieri iure posse? ib. 40. tu ipse iam statue, quam verum sit, cum paucas tegulas deicere impune familia tua non potuerit, maximam caedem sine fraude facere potuisse; ib. 53. tu vim negabis factam, si caedes et occisio facta non erit? Caecin. 41. hoc ipso fere tempore Strato ille medicus domi furtum fecit et caedem eius modi; Cluent. 179. *quid facerem, si T. Labienus caedem civium fecisset, ut L. Saturninus?* Rabir. 35. quae caedes per hosce annos sine illo facta est? Catil. II, 7. cum urbem ex omnibus partibus ... incendissent caedemque infinitam civium fecissent; ib. III, 8. quod Lentulo et aliis Saturnalibus caedem fieri atque urbem incendi placeret; ib. 10. litteras misit de vilico P. Septimii, hominis ornati, qui vilicus caedem fecerat; Flacc. 88. cum in campo consularibus comitiis ... caedem facere voluerunt; Sulla 51. qui Romae caedem facere, qui hanc urbem inflammare vellet; ib. 57. quem exturbare homines e possessionibus, caedem facere vicinorum (solitum esse scimus); ib. 71. illi inimicis interfectis, magna civium caede facta, reducti sunt; Quir. 10. quas iste tum caedes, quas lapidationes, quas fugas fecerit ... vidistis; dom. 67. armati homines forum et contionem tenebant; caedes lapidationesque fiebant; Sest. 34. caedem in foro maximam faciunt; ib. 76. magistratus (tu) templo deicias? caedem maximam facias? forum spurces ||purges||? ib. 78. ut rex Ariobarzanes consulem vestrum ad caedem faciendam tamquam aliquem Thraecem conduceret; prov. cons. 9. armis ... fuit dimicandum, quibus a servis atque a servorum ducibus caedem fieri senatus et bonorum rei publicae exitiosum fuisset; Planc. 87. caedem, in qua P. Clodius occisus est, senatum iudicasse contra rem publicam esse factam; Milo 12. cur igitur incendium curiae, ... caedem hanc ipsam contra rem publicam senatus factam esse decrevit? ib. 13. cum caedem in Appia factam esse constaret; ib. 14. tulit enim de caede, quae in Appia via facta esset, in qua P. Clodius occisus esset; ib. 15. qui iter illud ad caedem faciendam apparasset; ib. 28. Q. Fabricio ... pulso, crudelissima in foro caede facta; ib. 38. Milonis manu caedem esse factam, consilio vero maioris alicuius; ib. 47. qui plurimis caedibus in foro factis singulari virtute et gloria civem domum vi et armis compulit; ib. 73. agitur utrum M. Antonio facultas detur opprimendae rei publicae, caedis faciendae bonorum ..; Phil. V, 6. totum iter Antoniorum quid habuit nisi depopulationes, vastationes, caedes, rapinas? quas non faciebat Hannibal, quia ..; ib. 25. cum Cn. Pisone socio ... caedem optimatum facere voluisti; Fr. B. VIII, 19.

fugio: cum alter eorum senatui paruisset, alter vim caedemque fugisset; sen. 38. me propter salutem meorum civium ... dimicationem caedemque fugisse; Sest. 45.

gero: s. ago; prov. cons. 9.

habeo: s. facio; Phil. V, 25.

instauro: scio me domi mansisse et tibi et gladiatoribus tuis instaurandae caedis potestatem non fecisse; dom. 6.

molior: L. Catilinam, caedem senatus, interitum urbis non obscure, sed palam molientem, egredi ex urbe iussi; Piso 5. s. ago; Phil. III, 6.

opto: qui impelluntur ut ... optent cotidie caedem, incendia, rapinas; dom. 89.

ostendo: caedes principum ostenditur; id, quod interitum optimatium sequi necesse est, adiungitur; har. resp. 54.

portendo: cum principibus periculum caedemque portendunt, in tuto conlocant Clodium; har. resp. 53.

praedico: non necis sociorum, non caedis hospitum, non perfidiam, non immanitatem, non scelera praedico; Piso 38.

propono: cum alteris ... rei publicae salus proposita sit, alteris caedes bonorum, urbis Italiaeque partitio; Phil. XIII, 47.

relinquo: omitto iuris dictionem ..., caedis relinquo, libidines praetereo; prov. cons. 6.
video: caedem vero tantam, tantos acervos corporum exstructos ... quis umquam in foro vidit? Sest. 77.

2. **Genetiv:** damno: Neronis iudicio non te absolutum esse improbitatis, sed illos damnatos esse caedis; Verr. I, 72.
obliviscor: muta iam istam mentem ..., obliviscere caedis atque incendiorum; Catil. I, 6.

3. **Dativ:** praepono: cum ... Cassius incendiis, Cethegus caedi praeponeretur; Sulla 53.
resisto: cum is excessisset, qui caedi et flammae vobis auctoribus restiterat; sen. 7.
resto: cum hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infinitae caedi || *infinita e caede* || restitisset; Catil. III, 25.

4. **Ablativ:** libero: quod urbem incendiis, caede civis, Italiam bello liberassem; Catil. III, 15.
opus est: quid opus fuit vi? quid armatis hominibus? quid caede? quid sanguine? Tull. 55.

5. **mit Präpositionen:** abhorreo a: qui C. Caesarem, mitem hominem et a caede abhorrentem, saepe increpuit; Sest. 132.
accommodatus ad: num quis vestrum ad vim, ad facinus, ad caedem accommodatus est? leg. agr. III, 16.
adripio ad: hanc istum otii et pacis hostem causam adrepturum fuisse ad incendia, caedem, rapinas; dom. 12.
ago de: cum de bonis et de caede agatur; Sex. Rosc. 103.
commemoro de: s. 1. facio; Sex. Rosc. 94.
comparo ad: eos non ad rem rusticam, verum ad caedem ac pugnam comparari; Tull. 18
confero me ad: ad cotidianam caedem, incendia, rapinas se cum exercitu suo contulit; Sest. 88.
confugio ad: qui ab iure, officio, [bonis] moribus ad ferrum, ad arma, ad caedem confugerit; Caecin. 93.
consisto ex: qui ex belli caede et fuga nunc primum audent contra M. Fonteium inermem consistere; Font. 14.
constituo ad: consulares, qui tibi persaepe ad caedem constituti fuerunt; Catil. I, 16.
converto ad: cuius ludi violati, polluti, paene ad caedem et ad funus civitatis conversi sunt; har. resp. 24.
deduco ad: eosdem ad caedem civium de Apennino deduxisti; Fr. B. XV, II, 2.
deligo ad: si quinque hominum milibus ad vim, facinus caedemque delectis locus ... quaeritur; leg. agr. II, 77.
designo ad: notat et designat oculis ad caedem unum quemque nostrum; Catil. I, 2.
effugio e: qui graviter saucius e caede effugerat; Tull. 22.
emo ad: gladiatores emptos esse Fausti simulatione ad caedem ac tumultum; Sulla 54.
eripio ex: ut vos populumque Romanum ex caede miserrima ... eriperem; Catil. IV, 2.
exeo ad: si quidem exiturus ad caedem e villa non fuisset; Milo 48.
fero de: s. 1. facio; Milo 15.
immineo ad: homo ad caedem imminens meum nomen operis ediderat; dom. 14.
incito ad: cum ... homines ... ad vim, ad manus, ad caedem, ad direptionem incitarentur; Sest. 34. qui ... servitia ad caedem et *ad* inflammandam urbem incitavit; Cael. 78.
ineo de: cum consilia inirent de caede nostra; Phil. XIV, 15.
instituo ad: qui me ... vi, armis, dissensione hominum ad caedem instituta ... pulsum esse dixit; dom. 68.
intersum in: si quae familia ipsa in caede interesse noluisset; Tull. 27.
loquor de: quid loquar de caede civium Romanorum? Phil. XI, 6.
mitto ex: alter ex ipsa caede volucrem nuntium Ameriam ad socium ... suum misit; Sex. Rosc. 102.
noto ad: s. designo ad.
paro ad: cum servos tuos a te iam pridem ad bonorum caedem paratos ... in Capitolium tecum venisse constabat; dom. 6.
proficiscor ad: quam (aquilam) venerari ad caedem proficiscens solebas; Catil. I, 24.
rapio ad: inde se quo furore ... ad urbem, id est, ad caedem optimi cuiusque rapiebat! Phil. XIII, 18.
relinquo ex: qui unus relictus ex illorum nefaria caede restat; Sex. Rosc. 13.
resto ad: qui ad urbis incendium, ad vestram omnium caedem ... Romae restiterunt; Catil. IV, 4. — ex: s. relinquo ex.
revoco ad: revocarem animos vestros ... ad illam universorum civium Romanorum per tot urbis uno puncto temporis miseram crudelemque caedem; Flacc. 60.
sum in: esse || si || vim non in caede solum, sed etiam in animo; Caecin. 76.
versor in: homo audax et saepe in caede versatus? Sex. Rosc. 39. non versatur ante oculos vobis in caede Glaucia? ib. 98. hominem a pueritia ... in omni flagitio, stupro, caede versatum Sulla 70.
vivo ex, in: qui quaestionem fugitant, bona possident, in caede atque ex caede vivunt; Sex. Rosc. 78.

III. **nach Adjectiven:** 1. contentus: cum tu discessu ceterorum nostra tamen, qui remansissemus, caede te contentum esse dicebas; Catil. I, 7.
purus: forum Syracusanorum, quod introitu Marcelli purum caede servatum esset || est ||, id adventu Verris Siculorum innocentium sanguine redundasse; Verr. IV, 116.
2. idoneus ad: qui ... servos ad caedem idoneos emit; Sest. 95.
magnus a: rem maximam fuisse *et* summi periculi, non solum a fame, sed etiam a caede, incendiis, vastitate nemo negat; dom. 18.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** alqd: s. I. est; Sex. Rosc. 122.
causa: quo (puncto temporis) meus discessus isti causam caedis eripuit; dom. 115. qui ... caedis et incendiorum causam quaesierit ex funere; Phil. III, 30.
discriptio: tum discriptio || descriptio || totam per urbem caedis atque incendiorum constituta est; Sulla 52.
duces: quem tuis Sergiis ... ceterisque caedis et incendiorum ducibus obieceras; dom. 21.
fides: quam fidem? an optimi cuiusque caedis, urbis et Italiae partitionis? Phil. XIII, 42.
initium: si enim tum illi caedis a me initium quaerenti respondere voluissem ..; Phil. III, 33. quo die ... caedis initium fecisset a me; ib. V, 20.
insidiae: video ... quis sibi has urbanas insidias caedis atque incendiorum depoposcerit; Catil. II, 6.
metus: municipia vastitatis, omnis caedis metu esse permotos; sen. 33. postea quam respirare vos a metu caedis ... vidit; har. resp. 48. ecce ... terror iniectus Caesari de eius actis, metus caedis bonis omnibus; prov. cons. 43. urbe incendio et caedis metu liberata; Phil. I, 30.
periculum: an ... in praesenti metu mortis perspicuoque periculo caedis dubium vobis fuit inesse vis aliqua videretur necne? Caecin. 31. liberatus periculo caedis paucis post diebus senatus; Phil. I, 5.
repressor: video Milonem, ... repressorem caedis cotidianae, ... sordidatum et reum; Sest. 144.

spes: copias omnis Catilinae paene isdem ducibus ad spem caedis et incendiorum esse revocatas; sen. 33. veteres ad spem caedis Catilinae copias esse revocatas; Quir. 13.

suspicio: altera (pars me) timide defendere propter suspicionem caedis putabatur; sen. 33.

2. **mit Präpositionen**: consilia de: ſ. II, 5. ineo de. — leges de: ſ. quaestiones de.

mors sine: si mors legati sine caede atque ferro nullum honorem desiderat; Phil. IX, 14.

periculum a: ſ. III, 2. magnus a.

quaestiones de: erant enim leges, erant quaestiones vel de caede vel de vi; Milo 13.

victrix in: cum subito manus illa Clodiana, in caede civium saepe iam victrix, exclamat; Sest. 79.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: consterni: forum corporibus civium Romanorum constratum caede nocturna; Sest. 85.

cruentare: quae (Appia via) cruentata antea caeda ... innocentis viri silebatur, eadem ..; Milo 18. stupris se omnibus ac flagitiis contaminavit; caede nefaria cruentavit; Fr. B. VIII, 7.

pervertere: senatum ipsum ... vi, caede incendiisque pervertit; har. resp. 58.

placari: qui etiam deos immortalis arbitrentur hominum caede ||scelere|| et sanguine facillime posse placari; Font. 31.

terrere: qui forum, qui templa omnia caede incendiisque terreret; har. resp. 6.

vastare: Catilinam orbem terrae caede atque incendiis vastare cupientem nos consules perferemus? Catil. I, 3.

2. **Präpositionen**: in: versatur mihi ante oculos aspectus Cethegi et furor in vestra caede bacchantis; Catil. IV, 11. quod ... ne quis bonus interiret in eadem caede providit; Planc. 89. ſ. II, 1. facio; Milo 12. 15.

ob: mihi consuli supplicatio nullis armis sumptis non ob caedem hostium, sed ob conservationem civium ... decreta est; Phil. XIV, 24.

per: quantum manu ac viribus per caedem ac volnera aut eripere aut retinere potuissent; Sest. 91.

sine: quod factum eius modi est, ut ... sine vi, sine damno alterius, sine armis, sine caede ... fieri non potuerit; Tull. 32. sin autem vim sine caede, sine volneratione, sine sanguine nullam intellegetis ..; Caecin. 47. erepti enim estis ex crudelissimo ... interitu, erepti sine caede, sine sanguine; Catil. III, 23.

caedo, ſchlagen, peitſchen, behauen, niederſchlagen, fällen, tödten, ſchlachten, morden: I. **abſolut**: 1. **ſubſtantiviſch**: finis: nulla res ei finem caedendi nisi defatigatio et satietas attulisset; Phil. V, 20.

2. **verbal**: alqs: CUM L. VOLTEIO, QUI PLURIMUM POTEST, CAEDE, CONCIDE; Verr. III, 155. iam hoc CAEDE, CONCIDE nonne vobis verba domo patroni depromere videtur? ib. vgl. II alqm; Verr. V, 142. Sest. 79.

II. **mit Object**: alqm: multos caesos non ad Trasumenum lacum, sed ad Servilium vidimus; Sex. Rosc. 89. cum eum, quem iste virgis ceciderat, in conspectum populi Romani produxisset; Verr. I, 122. „qui damnatus erit", inquit „virgis ad necem caedetur"; ib. III, 69. cum damnatus eris, ... virgis te ad necem caedi necesse erit; ib. 70. scriptum esse ita: QUOD IS VIRGIS NEMINEM CECIDISSET; ib. IV, 144. virgis quam multos ceciderit quid ego commemorem? ib. V, 140. haec cum maxime loqueretur, sex lictores circumsistunt ...; caedunt acerrime virgis; ib. 142. caesus est virgis Cymaeus ille Athenagoras, qui in fame frumentum exportare erat ausus; Flacc. 17. quem cum iacentem ... viderent, defetigatione magis et errore quam misericordia et modo aliquando caedere destiterunt; Sest. 79. qui cum ... interrogaretur quid de Ti. Gracchi morte sentiret, responderit iure caesum videri; Milo 8. ille dies, quo ||in quo|| Ti. Gracchus est caesus, aut ille, quo Gaius; ib. 14. si vero tum fuit aedilis, cum eum iussu Antonii in convivio servi publici loris ceciderunt; Phil. VIII, 24. et Sp. Antio et C. Fulcinio, qui a Veientium rege caesi sunt, non sanguis ..., sed ipsa mors ... honori fuit; ib. IX, 5. Cotyla Varius, quem ||que, al.|| Antonius deliciarum causa loris in convivio caedi iubebat a servis publicis ||a suis publice, al.||; ib. XIII, 26. *ut* cum plurimos caederent, caderent non nulli ||cadere non nullos, al.||; ib. XIV, 38.

aedilem: ſ. alqm; Phil. VIII, 24.

amicum: omnes id fore putabant, ut miser atque innocens virgis caederetur: fefellit hic homines opinio. virgis iste caederet sine causa socium populi Romani atque amicum? Verr. IV, 86.

auctorem: quid ego de proximo dicam, cuius acta defendimus, auctorem ipsum iure caesum fatemur? Phil. XIII, 2.

civem: caedebatur virgis in medio foro Messanae civis Romanus; Verr. V, 162. ut civis Romanus in provincia populi Romani ... deligatus in foro virgis caederetur; ib. 163.

consules: lapidibus duo consules ceciderunt; Fr. B. XV, II, 3.

exercitum: ut ex litteris ... sceleratissimorum hostium exercitum caesum fusumque cognovi; Phil. XIV, 1.

greges: fundit apothecas, caedit greges armentorum reliquique pecoris, quodcumque nactus est; Phil. III, 31.

hominem: accedit ad hominem Timarchides: a securi negat esse ei periculum; virgis ne caederetur monet ut caveat; Verr. V, 116.

hostias: neque (deorum mentis) ad scelus perficiendum caesis hostiis posse placari; Cluent. 194.

ianuam: omnes ad eam domum ... profecti sunt; caedere ianuam saxis, instare ferro ... coeperunt; Verr. I, 69.

impios: illi igitur impii, quos cecidistis, etiam ad inferos poenas parricidii luent; Phil. XIV, 32.

innocentem: ſ. amicum.

lapidem: lapis aliquis caedendus et apportandus fuit? Verr. I, 147.

legiones: ea (tropaea) ... noster hic praeposterus imperator amissorum oppidorum, caesarum legionum ... indicia constituit; Piso 92. tot legionibus caesis, tanta multitudine hostium interfecta; Phil. XIV, 12.

lucos: quas (aras) ille praeceps amentia caesis prostratisque sanctissimis lucis substructionum insanis molibus oppresserat; Milo 85.

miserum: ſ. amicum.

populum: caedi vidistis populum Romanum, contionem gladiis disturbari; Milo 91.

servos: illi ... gladiis eductis ... caedere incipiunt eius servos, qui post erant; Milo 29.

socium: ſ. amicum.

caelator, Ciſeleur, Bildſtecher: 1. convoco, habeo: palam artifices omnis, caelatores ac vascularios, convocari iubet, et ipse suos compluris habebat; Verr. IV, 54.

2. ostendo: ait (vasa ea) se suis caelatoribus velle ostendere; Verr. IV, 63.

caelestis, himmliſch, vom Himmel: I. **bei Subſtantiven**: clamor: quam legem .. se augur dicit tulisse non modo tonante Iove, sed prope caelesti clamore prohibente; Phil. V, 8.

di: POSTILIONES ||POSTULATIONES|| ESSE IOVI, SATURNO, NEPTUNO, TELLURI, DIS CAELESTIBUS; har. resp. 20.

legio: illas caelestis divinasque legiones, Martiam et quartam, comprobastis ||comprobatis||; Phil. V, 28. ipsa illa Martia, caelestis et divina legio, hoc nuntio languescet; ib. XII, 8.

spiritus: eodem enim tempore et suscipimur in lucem et hoc caelesti spiritu augemur et certam in sedem civitatis ... ascribimur; har. resp. 57.

II. **allein:** voluntas: quid est quod de voluntate caelestium dubitare possimus? Phil. IV, 10.

caelo, mit Bildwerk verzieren: alqd: qui cum in convivium venisset, si quicquam caelati aspexerat, manus abstinere .. non poterat; Verr. IV, 48.

argentum: s. **argentum,** II, 1. caelo (9 Stellen) S. 284, b.

aurum: neque me divitiae movent ... neque vestis aut caelatum aurum et argentum; Fr. B. VII, 8.

galeas, loricas: in hoc fano loricas galeasque aëneas, caelatas opere Corinthio ... Scipio ... posuerat; Verr. IV, 97.

vasa: dicere praetorem in provincia homini honesto ... „vende mihi vasa caelata“; Verr. IV, 45.

caelum, Himmel, Himmelsstrich, Klima, freie Luft: I. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adimo: cui repente caelum, solem, aquam terramque ademerint; Sex. Rosc. 71.

contestor: cum ego te, Flacce, caelum noctemque contestans, flens flentem obtestabar; Flacc. 102.

praetermitto: caelum et mare praetermisit, cetera complexus est; leg. agr. III, 7.

rego: Iuppiter Optimus Maximus, cuius nutu et arbitrio caelum, terra mariaque reguntur; Sex. Rosc. 131.

testor: spectarem curiam, intuerer forum, caelum denique testarer ipsum; Deiot. 6.

2. **Ablativ:** careo: quem non modo foro, sed etiam caelo hoc ac spiritu censoriae leges atque urbis domicilio carere voluerunt; Rabir. 15.

3. **mit Präpositionen:** ascendo in: quibus (decretis) tamquam gradibus mihi videor in caelum ascendisse, non solum in patriam revertisse; dom. 75. hanc (gloriam) denique esse cuius gradibus etiam in caelum homines viderentur ascendere; Milo 97.

delabor de: itaque omnes ... Cn. Pompeium sicut aliquem non ex hac urbe missum, sed de caelo delapsum intuentur; imp. Pomp. 41. illud ||id|| signum, quod de caelo delapsum Vestae custodiis continetur; Phil. XI, 24. — e: ut deus aliqui delapsus e caelo coetus hominum adeat; har. resp. 62.

detraho de: conlegam quidem de caelo detraxisti effecistique ..., ut dissimilis esset sui; Phil. II, 107.

duco de: ita vivunt, dum possunt, ut ducere animam de caelo non queant; Sex. Rosc. 72.

effero ad: cum alii laudibus ad caelum res tuas gestas efferent, alii fortasse aliquid requirent; Marcell. 29. — in: quae tum, cum agebantur, ... uno orbis terrae testimonio in caelum laudibus efferebantur; Flacc. 103.

extruo ad: cur ille gurges ... ad caelum .. exstruit villam in Tusculano visceribus aerarii? dom. 124.

extollo in: nisi eos in caelum suis laudibus praeclarus auctor extolleret; har. resp. 47.

fero ad: iuvat me haec praeclara nomina artificum, quae isti ad caelum ferunt, Verris aestimatione sic concidisse; Verr. IV, 12. — in: Caesar fertur in caelum, qui contra te exercitum comparavit; Phil. IV, 6.

labor de: ut homines ... videre se ... effigiem Cereris non humana manu factam, sed de caelo lapsam arbitrarentur; Verr. V, 187.

percutio de: Cotta et Torquato consulibus compluris in Capitolio res de caelo esse percussas; Catil. III, 19.

servo de: negant fas esse agi cum populo, cum de caelo servatum sit. quo die de te lex curiata lata esse dicatur, audes negare de caelo esse servatum? adest praesens ... M. Bibulus: hunc consulem illo ipso die contendo servasse de caelo; dom. 39. augures responderunt, cum de caelo servatum sit, cum populo agi non posse; ib. 40. quaerebat ex eo (M. Bibulo) C. Caesare leges ferente de caelo semperne servasset? semper se ille servasse dicebat; har. resp. 48. si obnuntiasset [Fabricio] is *praetor* qui se servasse de caelo dixerat, accepisset res publica plagam; Sest. 78. quod est postridie decretum in curia populi ... admonitu, ne quis de caelo servaret, ne quis moram ullam adferret; ib. 129. num quando tibi moram attulerit quo minus concilium advocares legemque ferres, quod eo die scires de caelo esse servatum? Vatin. 15. num quem post urbem conditam scias tribunum plebis egisse cum plebe, cum constaret servatum esse de caelo? ib. 17. nam si illud iure rogatum dicere ausi sunt, quod nullo exemplo fieri potuit, nulla lege licuit, quia nemo de caelo servarat, oblitine erant tum, cum ille qui id egerat, plebeius est lege curiata factus, dici de caelo esse servatum? prov. cons. 45. cum lex feratur, de caelo servari, obnuntiari, intercedi licere; ib. 46. quisquamne divinare potest quid vitii in auspiciis futurum sit, nisi qui de caelo servare constituit? Phil. II, 81. quid audieras? neque enim te de caelo servasse dixisti nec hodie dicis; ib. 83.

suspicio in: quis est tam vaecors qui .. cum suspexit in caelum, deos esse non sentiat? har. resp. 19.

tollo in: in caelum huius proavus Cato tollitur; Arch. 22. tunc vel in caelum vos, si fieri potuerit, umeris nostris tollemus; Phil. XI, 24.

II. **nach Substantiven:** ardor: visas nocturno tempore ab occidente faces ardoremque caeli; Catil. III, 18.

motus: quem ... neque sol ille nec caeli signorumque motus nec vicissitudines rerum ... movent; Milo 83.

natura: cuius (urbis) hic situs atque haec natura esse loci caelique dicitur, ut ..; Verr. V, 26.

partes: qui populi Romani imperium non terrarum regionibus, sed caeli partibus terminavit; Fr. B. XV, 1, 2.

ratio: novus astrologus, qui non tam caeli rationem quam caelati argenti duceret; Verr. II, 129.

regiones: quorum alter finis vestri imperii non terrae, sed caeli regionibus terminaret; Catil. III, 26.

signum: ut tempestates saepe certo aliquo caeli signo commoventur; Muren. 36.

spiritus: potestne tibi haec lux, Catilina, aut huius caeli spiritus esse iucundus, cum scias ..? Catil. I, 15.

III. **Umstand: Ablativ:** calamitosus: hoc agri Campani vectigal ... nec bellis infestum nec fructibus varium nec caelo ac loco calamitosum esse solet; leg. agr. II, 81.

capi: cum illi eam gloriam consecuti sint, quae vix caelo capi posse videatur; Phil. II, 114.

caementum, Baustein: I. conveho: qui ... repente luntribus in eam insulam materiem, calcem, caementa, arma convexit; Milo 74.

II. explere: neque porro illa manus copiaeque Catilinae caementis ac testis tectorum meorum se famem suam expleturas putaverunt; dom. 61.

caenum, Schmutz, Unflath: I. **absolut:** 1. repudiat: qua tum superbia caenum illud ac labes amplissimi ordinis preces ... repudiavit! Sest. 26.

2. o caenum, o portentum, o scelus! hanc tibi legem Clodius scripsit ..., ut ..? dom. 47. meministine, caenum, cum ad te quinta fere hora ... venissem, nescio quo e gurgustio te prodire, involuto capite, soleatum? Piso 13.

II. **nach Verben:** 1. oppono: „habeo quem opponam labi ||labei|| illi atque caeno“; Sest. 20.

2. emergo ex: ut ... id unus tu emersus e caeno ... inridendum putares; Vatin. 17.

III. **nach Substantiven:** 1. impuritas, os: illud os, illam impuritatem caeni fuisse, ut hos iudices legere auderet! Phil. V, 16.

2. tyrannus ex: fuerisne non tribunus plebis, sed intolerandus ex caeno nescio qui atque ex tenebris tyrannus? Vatin. 23.

IV. **Umstand:** inquinare: idem casus illum ... istius impurissimae atque intemperantissimae pecudis caeno et sordibus inquinavit; Piso 72.

oblini: nolo eos iudices ... sic in hac urbe ... ambulare, ut non cera, sed caeno obliti esse videantur; Verr. V, 173.

caerimonia, Heiligkeit, Feierlichkeit, Feier, Religionsgebrauch: I. **Subject:** postulant: (eum) non eis ||his|| institutis ac verbis, quibus caerimoniae postulant, dedicasse; dom. 138.

sinunt: religiones vero caerimoniaeque omnium sacrorum fanorumque violatae ... consistere eius animum sine furore atque amentia non sinunt; Verr. I, 7.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accipio: s. polluo; har. resp. 29. — aspergo: s. polluo; Sex. Rosc. 113.

colo: qui (maiores) sacra, qui caerimonias, qui auspicia et ipsi sanctissime coluerunt et nobis, suis posteris, prodiderunt; Milo 83.

contineo: hic sacra, religiones, caerimoniae continentur; dom. 109. qui (maiores nostri) statas sollemnisque caerimonias pontificatu ... contineri putaverunt; har. resp. 18.

instituo, persequor: si iste ... neque institutas caerimonias persequi neque verbum ullum sollemne potuit effari; dom. 141.

polluo: qui ... perfidia legationis ipsius caerimoniam polluerit maculaque asperserit || adfecerit ||; Sex. Rosc. 113. qui non solum aspectu, sed etiam incesto flagitio et stupro caerimonias polluit; dom. 105. quod caerimonias ab omni vetustate acceptas a Brogitaro pollui non sinit; har. resp. 29.

prodo: s. colo.

requiro: aliae caerimoniae nobis erunt, alii antistites deorum immortalium ... requirendi; dom. 2.

sisto: s. contineo; har. resp. 18.

violo: cuius de morte tamquam de caerimoniis violatis quaeritur; Milo 59. s. I. sinunt.

2. **Dativ:** praesum: L. Flaccum, hominem ... in sacerdotio caerimoniisque, quibus praeerat, diligentissimum ... condemnabimus? Rabir. 27.

3. **mit Präpositionen:** accommodo ad: ius publicum iudicandi || dedicandi ||, quod ipsi pontifices semper non solum ad suas caerimonias, sed etiam ad populi iussa accommodaverunt; dom. 136.

contionor de: de religionibus sacris et caerimoniis est contionatus ... Clodius; har. resp. 8.

doceo de: quid est ... tam adrogans quam de religione, de rebus divinis, caerimoniis, sacris pontificum conlegium docere conari? dom. 33.

iudico de: reperietis frequentiores pontifices de mea domo quam umquam de caerimoniis virginum iudicasse; har. resp. 13.

loquor de: nihil loquor de pontificio iure, nihil de ipsius verbis dedicationis, nihil de religione, caerimoniis; dom. 121.

obicio pro: si in illo paene fato rei publicae obieci meum caput pro vestris caerimoniis atque templis perditissimorum civium furori; dom. 145.

statuo de: de deorum penatium Vestaeque matris caerimoniis ... quod tres pontifices statuissent, id ..; har. resp. 12.

III. **nach Adjectiv:** diligens in: s. II, 2.

IV. **nach Substantiven:** antistites: vos, qui estis antistites caerimoniarum et sacrorum; dom. 104.

ius: quasi ... alio modo sit constituturus .. de religione pontifex ... quam eum .. caerimoniarum ius ... coëgerit; dom. 31.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** confici: sacra Cereris .. summa maiores nostri religione confici caerimoniaque voluerunt; Balb. 55.

contineri: Ceres et Libera, quarum sacra ... longe maximis atque occultissimis caerimoniis continentur; Verr. V, 187.

fieri: quod quidem sacrificium ... fit incredibili caerimonia; har. resp. 37.

2. **Präpositionen:** cum: mihi ludos sanctissimos maxima cum cura et caerimonia Cereri, Libero Liberaeque (esse) faciundos; Verr. V, 36. omnia sollemnia ac iusta ludorum ... summa cum caerimonia esse servata; har. resp. 21.

per: Domitius, quod per caerimonias populi fieri non poterat, ratione adsecutus est; leg. agr. II, 19.

(pro: vgl. II, 3. obicio pro).

caespes, Rasenstück: sunt arma: vinces profecto ... non esse arma caespites neque glebas; Caecin. 60.

calamistratus, gekräuselt: coma: alter unguentis adfluens, calamistrata coma ..., contemnebat equites Romanos; Sest. 18.

saltator: cur in lustris et helluationibus huius calamistrati saltatoris tam eximia virtus tam diu cessavit? sen. 13.

calamistrum, Brenneisen: vestigia: non te illius unguentorum odor, non vini anhelitus, non frons calamistri notata vestigiis in eam cogitationem adducebat, ut ..? sen. 16.

calamitas, Unglück, Unheil, Bedrängniß, Noth: I. **absolut:** 1. **Subject:** accidit: s. **accido,** II, 2. calamitas (4 Stellen) S. 39, a.

adfligit: quod si qua calamitas hunc in hoc iudicio adflixerit innocentem ..; Cluent. 201.

declarant: non enim omnibus Sullae causa grata: declarat multitudo proscriptorum, tot municipiorum maximae calamitates; Phil. V, 43.

deest: haec deerat iniuria et haec calamitas aratoribus te praetore, qua reliquis fortunis omnibus everterentur; Verr. III, 198.

deterret: si Themistoclem ... non deterruit a re publica defendenda nec Miltiadi calamitas ... neque Aristidi fuga; Sest. 141.

est inlustris: tamen eius in omni vita nihil est iam ad laudem inlustrius quam calamitas ipsa; dom. 87. — privata: dum modo ista sit privata calamitas et a rei publicae periculis seiungatur; Catil. I. 22. — quanta: quantum est .., cum is xvir ... illam ipsam sedem hospitalem ... publicam populi Romani esse dicet? quanta calamitas populo, si dixerit? leg. agr. II, 46. — saluti: qui ... oppressus a praedonibus et captus est; cui calamitas saluti fuit; Verr. V. 122. — tanta: sinite hoc loco ... praeterire me nostram calamitatem, quae tanta fuit, ut ..; imp. Pomp. 25. — testis: cuius ipsam calamitatem non modo nullius delicti, sed etiam binorum || divinorum || in rem publicam beneficiorum testem esse videatis; sen. 36.

exurit: qua re illa calamitas, si ita est appellanda, exussit hoc genus totum maledicti; dom. 76.

facit: quos civis belli calamitas reliquos fecerat; Verr. II, 86.

habet: si pupilli calamitas ... apud te ponderis nihil habebat; Verr. I, 144.

honestat, imminuit: quod si his damnatis non modo non imminuit calamitas clarissimi nominis gloriam, sed etiam honestavit; dom. 86.

incidit, occupat: ac mihi quidem ... fatalis quaedam calamitas incidisse videtur et improvidas hominum mentis occupavisse; Ligar. 17.

permovent: si quem aratorum fugae, calamitates, exilia, suspendia denique non permovent; Verr. III, 144.

pervadit: non ut legatus populi Romani, sed ut quaedam calamitas pervadere videretur; Verr. I, 44.
potest: quod tantum evenire dedecus, quae tanta calamitas inveniri potest? Quinct. 49. f. II, 1. evello.
proficiscitur: f. II, 1. video; Cluent. 18.
propagat: huius viri laudem ad sempiterni memoriam temporis calamitas propagavit; dom. 87.
resignat: cum ... Gabinii ... post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset; Arch. 9.
venit: in ceteris rebus cum venit calamitas, tum detrimentum accipitur; imp. Pomp. 15.
videtur: f. incidit. pervadit.

2. Prädicat: sum: non modo illam calamitatem esse non duco, sed ..; Piso 32.

II. nach Verben: 1. Accusativ: accipio: f. **accipio,** III. calamitatem (6 Stellen) S. 40. a.
adfero: f. **adfero,** II. calamitatem (4 Stellen) S. 91, b.
antepono: ut ... horum calamitatem dominationi illorum omnes anteponant; Sest. 142.
appello: f. I, 1. exurit.
augeo: simul illorum calamitatem commemorando augere nolo, quibus ..; Verr. a. pr. 14.
cognosco: quo facilius ... et illorum audaciam cognoscere possitis et rei publicae calamitatem; Sex. Rosc. 14. ut et istius nequitiam ... et calamitatem provinciae cognoscatis; Verr. II. 134. ut eorum testimonio non unius agri, sed prope totius Siciliae calamitates cognosceretis; ib. III, 108. ut omnes istius improbitatem et calamitatem Siciliae possent cognoscere; ib. V, 99.
conflo: f. video; Cluent. 18.
conqueror: quo modo ego illam labem, ignominiam calamitatemque totius ordinis conquerar? Verr. a. pr. 40.
deploro: cur his non modo persequendi iuris sui, sed etiam deplorandae calamitatis adimis potestatem? div. Caec. 21. quis est qui pro rerum atrocitate deplorare tantas calamitates queat? Phil. XI, 6.
deprecor: is ullam ab sese calamitatem poterit deprecari? Verr. I, 157. quem ad modum propinqui ... mihi ad deprecandam calamitatem meam non fuerunt, sic ..; Quir. 9.
detraho: ut non solum calamitatem mihi detraxisse, sed etiam dignitatem auxisse videamini; Quir. 6.
do: me culpae fortunam adsignare, calamitatem crimini dare; Verr. V, 131.
evello: nam Opimii quidem calamitas utinam ex hominum memoria posset evelli! Planc. 70.
fero: ut omnibus iniuriis et calamitatibus, quas te praetore tulerunt, in posterum liberentur; Verr. III, 208. cum multas acceperint ... calamitates et iniurias, nullas Graeci homines gravius ferunt ac tulerunt, quam huiusce modi spoliationes fanorum atque oppidorum; ib. IV, 132. propter hanc avaritiam imperatorum quantas calamitates, quocumque ventum est || sit ||, nostri exercitus ferant quis ignorat? imp. Pomp. 37.
haurio: si utile rei publicae fuit haurire me unum pro omnibus illam indignissimam calamitatem; dom. 30.
honesto: f. levo; sen. 24.
importo: tantone plus Verres cum Apronio provinciae Siciliae calamitatis importavit, quam .. Hasdrubal? Verr. III, 125. praestat in eandem illam recidere fortunam, quam tantam importare meis defensoribus et conservatoribus calamitatem; Sest. 146.
insector: nullius insector calamitatem: tantum queror ..; Phil. II, 98.
invenio: f. I, 1. potest.
lamentor: ut interfectis omnibus nemo ne ... ad lamentandam (quidem) tanti imperii calamitatem relinquatur; Catil. IV, 4.
levo: ut audacium sceleri resistatis, innocentium calamitatem levetis; Sex. Rosc. 7. quid enim facere potuit ... aequius ad levandam mulieris calamitatem? div. Caec. 57. quam (rogationem) promulgarat non de tollenda, sed de levanda calamitate fratris sui; Sulla 62. ut excogitaret quem ad modum calamitatem meam non modo levaret, sed etiam honestaret; sen. 24.
lugeo: ut ... cum his necessariis lugere suam calamitatem liceat; Sulla 89.
maereo: etiamne edicere audebas || audeas ||, ne maererent homines meam, suam, rei publicae calamitatem? Sest. 32.
metuo: nullam maiorem pupillo metuunt calamitatem; Verr. I, 141.
molior: ut velle atque optare aliquid calamitatis filio potius quam id struere et moliri videretur; Cluent. 178.
noto: veterem Karthaginem vendunt, quam P. Africanus ... ad notandam Karthaginiensium calamitatem ... consecravit; leg. agr. I, 5.
nuntio: nova res atque improvisa pupilli calamitas nuntiatur statim C. Mustio; Verr. I, 135. flamma ex ipso incendio navium et calamitatem acceptam et periculum reliquum nuntiabat; ib. V, 93.
opto: f. molior. — praetereo: f. I, 1. est tanta.
propago: quo (anno) interiecto civium calamitas, sociorum aerumna ... propagatur; prov. cons. 17.
propulso: neque enim nunc propulsandae calamitatis suae causa supplex ad vos, iudices, confugit, sed ..; Sulla 88.
puto: ecquis fuit ... quin ita calamitatem illam putaret illorum, ut ... periculum .. commune arbitraretur? Verr. V, 121.
relinquo: causam dicit is, cui praeter calamitatem nihil reliquerunt; Sex. Rosc. 13.
seiungo: (est) sapientiae (vestrae) videre multorum civium calamitatem a re publica seiunctam esse non posse; imp. Pomp. 18. f. I, 1. est privata.
significo: „reliquos (aratores)?“ prope lugubri verbo calamitatem provinciae Siciliae significat; Verr. III, 126.
struo: f. molior.
subterfugio: nam quia || qui || volunt aliquam poenam || poenam aliquam || subterfugere aut calamitatem, eo solum vertunt; Caecin. 100.
tollo: f. levo; Sulla. 62.
video: noverunt enim sociorum volnera, vident eorum calamitates, querimonias audiunt; imp. Pomp. 66. nihil in vita vidit calamitatis A. Cluentius ..., quod non totum a matre esset conflatum et profectum; Cluent. 18.
vito: hiemi sese fluctibusque committere maluit quam non istam communem Siculorum tempestatem calamitatemque vitare; Verr. II, 91.
volo: f. molior.

2. Dativ: relinquo: cui novae calamitati locus ullus relictus esset || esse || ? Sulla 91.
sum: singillatim uni cuique calamitati fore se denuntiabat; Verr. IV, 76. si L. Flacco ... tantum in rem publicam studium calamitati fuerit; Flacc. 105. utrum posthac amicitias clarorum virorum calamitati hominibus an ornamento esse malitis; Balb. 65.

3. Ablativ: libero: ut aliquando ille miser ... calamitate illa liberaretur; Verr. V, 21. nisi eos, qui vobis fructui sunt, conservaritis non solum ... calamitate, sed etiam calamitatis formidine liberatos; imp. Pomp. 16. ut virum optimum ... his aliquando calamitatibus liberetis; Cluent. 202. f. 1. fero; Verr. III, 208.

prohibeo: est igitur humanitatis vestrae magnum numerum eorum civium calamitate prohibere; imp. Pomp. 18.

sum: qui vitam hominum naturamque non nossent ac tantum audivissent eos pari calamitate esse; Sulla 36.

4. **mit Präpositionen:** adsequor ex: eius modi praemium, quod nemo adsequi posset ||possit|| nisi ex senatoris calamitate; Balb. 54.

ascendo per: qui sua virtute in altiorem locum pervenit, non qui ascendit per alterius incommodum et calamitatem; Sex. Rosc. 83.

coniungo cum: quamquam videbam perniciem meam cum magna calamitate rei publicae esse coniunctam; Catil. I, 11.

defendo a: itaque haec vobis provincia ... non modo a calamitate, sed etiam a metu calamitatis est defendenda; imp. Pomp. 14.

detraho ex: qui ex calamitate senatoris populi Romani ... spolia domum suam referre et manubias detrahere conatus sit ||est||; Verr. I, 157.

dico de: cum Philinus ... de calamitate aratorum et de fuga ... publice diceret; Verr. III, 80.

exprimo ex: expressae sunt enim ex unius cuiusque damno, dolore, incommodo, calamitate, iniuria publicae a praetore formulae; Qu. Rosc. 24.

nascor ex: ne absentis nomen recipiatur. ex Sthenii calamitate et tua natum est iniuria; Verr. II, 147.

pono in, propono ex: credo maius emolumentum Caepionibus ... propositum fuisse ex Q. Pompei damnatione ..., quam cunctae Galliae ex M. Fontei calamitate, in qua illa provincia prope suam immunitatem ac libertatem positam esse arbitratur; Font. 27.

queror de: Siculos ... de Sthenii calamitate questos esse; Verr. II, 103. ut nihil de illo tempore, nihil de calamitate rei publicae querar ||rare, raro||; Caecin. 95.

refero ex: ſ. detraho ex.

reporto ex: ex tua calamitate cineri atque ossibus filii sui solamen volt aliquod reportare; Verr. V, 128.

retineo in: sed tamen in omni calamitate retinetur aliquod vestigium libertatis; Rabir. 16.

sum in: quid autem potest esse in calamitate residui quod non ad miseros aratores ... pervenerit? Verr. III, 226. qui simili in calamitate sunt ||fuerint, al.||, cur tua misericordia non simili fruuntur? Phil. II, 98.

sumo ex: neque ego istum sibi ex communi calamitate defensionem ullam sinam sumere; Verr. I, 43.

traho in: non enim possunt ... multi ... fortunas amittere, ut non plures secum in eandem trahant calamitatem; imp. Pomp. 19.

valeo ad: utrum ea res ad opem an ad calamitatem clientium atque hospitum valere debebat? Verr. IV, 89.

venio in: si .. in hanc calamitatem venit propter praediorum bonitatem; Sex. Rosc. 49.

III. **nach Adjectiven:** 1. particeps: istius quidem calamitatis tuae fortuna particeps non fuit; Verr. V, 132.

2. dignus: qui denique questus, qui maeror dignus inveniri calamitate tanta potest? Quinct. 94.

3. incolumis a: qui ne equestrem quidem splendorem incolumem a calamitate iudicii retinere potuisset; Planc. 12.

reliquus ex: satis multos ex illa calamitate Ariminensium testis nobis in hanc rem reliquos esse; Verr. I, 36. reliquos hos (aratores) esse non ex bello neque ex aliqua eius modi calamitate, sed ex tuo scelere; ib. III, 126.

residuus in: ſ. II, 4. sum in; Verr. III. 226.

IV. **nach Substantiven:** alqd: magis ut exsultare victoria nobilitatis videretur quam timere ne quid ex ea calamitatis sibi accideret; Sex. Rosc. 16. ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus quam illa acerbissima proscriptio possit adferre; Cluent. 123. ſ. II, 1. importo; Verr. III, 125. molior. video; Cluent. 18.

adiutor: ut meae calamitatis non adiutor solum, verum etiam socius videretur; sen. 20.

causa: tum coeperunt quaerere homines causam illius tantae calamitatis; Verr. V, 100. ut .. aliis causam calamitatis attribueret, quae omnis propter avaritiam ipsius accidisset; ib. 106.

comes: hoc importunissimo cum honoris tum etiam calamitatis socio atque comite .. secundas fortunas amittere coactus est; Sulla 66.

defensor: me defensorem calamitatum suarum ... esse voluerunt; div. Caec. 11.

exitus: civilis enim dissensionis et seu amentiae seu fati seu calamitatis non est iste molestus exitus, in quo ..; Verr. V, 152.

formido: ſ. II, 3. libero; imp. Pomp. 16.

ictus: sublata erat de foro fides, non ictu aliquo novae calamitatis, sed ..; leg. agr. II. 8.

indicium: hanc vero in Palatio ... porticum esse patiemini, ... calamitatis rei publicae ... defixum indicium ad memoriam ... sempiternam? dom. 103.

indignitas: cum Heracliensem securi percussum esse dico, versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis; Verr. V, 123.

magnitudo: eum tamen vidi ... non modo non infracto animo propter magnitudinem calamitatis, sed confirmato atque renovato; Quir. 19.

metus: eius omnis res gestas ... propter maiorum incommodorum et calamitatum metum publica auctoritate defendimus; Verr. III, 81. ſ. II, 4. defendo a.

monumentum: sin mea domus ... monumentum praebet inimico doloris mei, sceleris sui, publicae calamitatis; dom. 100.

nomen: quid est enim exsul? ipsum per se nomen calamitatis, non turpitudinis; dom. 72.

nuntius: veniunt Syracusas parentes ... adulescentium, hoc repentino calamitatis suae nuntio commoti; Verr. V, 108. quom ||quod|| ... repente exsistet ||excidet, al.|| ipse nuntius suae calamitatis; Muren. 89.

perfugium: huic mortem maturabat inimicus, quod illi unum in malis erat perfugium calamitatis? Cluent. 171.

principium: id quod Cn. Dolabellae principium maximae calamitatis fuit; Verr. I, 44.

similitudo: Gallos Autronio nominato putasse propter calamitatis similitudinem sibi aliquid de Sulla esse quaerendum; Sulla 38.

socius: cum adulescentem filium videret eiusdem socium calamitatis; Quir. 20. ſ. adiutor. comes.

vestigia: ut ipse locus eorum, qui cum hac urbe de imperio decertarunt ||certarunt||, vestigia calamitatis ostenderet; leg. agr. II, 51.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adfici: quod si tibi causa nulla est cur hunc miserum tanta calamitate adfici velis; Sex. Rosc. 146. nego potuisse iure publico ... quemquam civem ulla eius modi calamitate adfici sine iudicio; dom. 33.

adfligi: hic se ita fractum illa calamitate adque adflictum putavit, ut ..; Sulla 15.

consumi: summis ducibus ... rei publicae calamitate consumptis; Font. 42.

corrigere: * am calamitate vicinorum corrigit; Tull. 15.

doceri: id quidem certe calamitate docti memoria retinere debemus; imp. Pomp. 19. ut docti sumus duorum consulum designatorum calamitate *; Fr. B. VI, 19.

dolere: utrum ego desipio et plus quam satis

est doleo tanta calamitate miseriaque sociorum an ..? Verr. V, 123.

ementiri: ergo hercule magna ... tua potius quam rei publicae calamitate ementitus es auspicia; Phil. II, 83.

everti: ſ. I, 1. deest. — frangi: ſ. adfligi.

occidere: omnia ... honoris insignia atque ornamenta unius iudicii calamitate occiderunt; Sulla 88.

pauper: homo ... nunc nulla alia calamitate nisi istius avaritia ... pauperrimus; Verr. II, 35.

percuti: quam turbam dissimillimo ex genere distinguebant homines percussi Sullani temporis calamitate; Muren. 49.

satiare: te nulla sua calamitate civitas satiare tam fidelis potest? Phil. VIII, 19.

ulcisci: ultus est huius victoriae crudelitatem postea Sulla: ne dici quidem opus est ... quanta calamitate rei publicae; Catil. III, 24.

zum Satz: ut spectaculum illud [duorum designatorum consulum calamitate] re et tempore salubre ac necessarium ... videremus; Fr. B. VI, 20.

2. **Präpositionen**: cum: ut in ||ut|| illo itinere veniret Lampsacum cum magna calamitate et prope pernicie civitatis; Verr. I, 63.

in: annona porro pretium nisi in calamitate fructuum non habet; Verr. III, 227. quo tempore in tanta inopia navium tantaque calamitate provinciae, etiam si precario essent rogandi, tamen ab eis (navis) impetraretur; ib. V, 59. num tibi insultare in calamitate ... videor? ib. 132. in illa autem calamitate non Martem fuisse communem, sed Venerem possumus dicere; ib. Cn. Decitio Samniti ... iniuriam in calamitate eius ab huius familia factam esse dixisti; Cluent. 161. semper Caecilius in calamitate fratris sui iudicum postestatem perpetuandam ... putavit; Sulla 64. quod in calamitate clarissimis viris ... videmus accidisse, ut ..; Balb. 28. quae .. esset facturus in hac urbe ..., declaravit in Parmensium calamitate; Phil. XIV, 8.

per: eiciuntur duo ..., alter per honorem turpissimum, alter per honestissimam calamitatem; dom. 65. (vgl. II, 4. ascendo per).

praeter: ſ. II. 1. relinquo.

propter: tum enim propter rei publicae calamitates omnium possessiones erant incertae; Qu. Rosc. 33. Sthenius ..., nunc propter suam calamitatem atque istius insignem iniuriam omnibus notus; Verr. II, 83. quod is deteriore iure esset quam ceteri cives propter incommodum Volaterranorum calamitatemque civilem; Caecin. 18. neque enim isdem redimendi facultas erit propter calamitatem; imp. Pomp. 18.

sine: an istae dedicationes ... ad honorem deorum immortalium sine ulla civium calamitate a maioribus nostris constitutae sint? dom. 119. vos vestra secunda fortuna .. non potestis sine propinquorum calamitate esse contenti? Deiot. 29.

calamitosus, unglücklich, elend, unheilvoll: A. **bei Substantiven**: alqs: minime timidum et valde calamitosum esse oportere eum, qui esset futurus dux et signifer calamitosorum; Muren. 50. calamitosus Deiotarus qui ... a suis accusetur; Deiot. 29.

alqd: calamitosum est bonis everti, calamitosius cum dedecore; Quinct. 95.

bellum: quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te praetore (in Sicilia) versatum est, ut ..? Verr. III, 124. secutum est hoc acerbissimum et calamitosissimum civile bellum; Phil. XI, 34.

casus: o casum illum multis innocentibus calamitosum atque funestum! Verr. V, 92.

civis: cum causam civis calamitosi ... suscepisset; Sest. 83. si honesto et misericordi mendacio saluti civi calamitoso esse vellemus; Ligar. 16.

dies: quae ille calamitosus dies reliquerat; Verr. IV, 151.

discessus: tu cetera illa in maledicti loco pones, quae meus discessus rei publicae volnera inflixit? qui si calamitosissimus fuisset, tamen ..; Piso 32.

fama: vestri auxilii est, iudices, huius innocentiae sic in hac calamitosa fama ... subvenire; Cluent. 4.

fecunditas: o miserae mulieris fecunditatem calamitosam! Phil. II, 58.

homo: cum coëgeris homines miseros et calamitosos ... ad arma confugere; Verr. I, 82. non patitur hominem calamitosum uno malo adflictum uno in luctu perire; Sulla 91.

pestis: per omnis partis provinciae te tamquam aliquam calamitosam pestem tempestatemque ||tempestatem pestemque|| pervasisse demonstro; Verr. I, 96.

praetura: quae commonefaceret istius turpem calamitosamque praeturam *; Verr. IV, 144.

pugna: num misit ullas conlega litteras de illa calamitosissima pugna Pharsalia ||parsalie, al||? Phil. XIV, 23.

res: o di immortales! rem miseram et calamitosam, quod ..; Sex. Rosc. 77. quam illa res calamitosa Heraclio ... videbatur! Verr. II, 46. alterius res et terra et mari calamitosae vehementer et opes regis et nomen auxerunt; Muren. 33. res bello gesserat, quamvis rei publicae calamitosas, at tamen magnas; Phil. II, 116.

supplices: supplices aliqui veniunt miseri et calamitosi; Muren. 62.

tempestas: ſ. pestis.

vectigal: hoc agri Campani vectigal ... nec fructibus varium nec caelo ac loco calamitosum esse solet; leg. agr. II, 81.

vir: duxit *iterum* uxorem patre vivo optimi et calamitosissimi viri filiam, L. Scipionis; Sest. 7.

vis: sed vis calamitosa est, quam illis intulerunt; Phil. XIV, 9.

B. **allein**: I, 1. defendo: honoris amplissimi puto esse et accusare improbos et miseros calamitososque defendere; div. Caec. 70.

desero: uter tandem rex est, isne, cui innocentes homines non resistunt, an is, qui calamitosos non deserit? Sulla 22.

restituo: restituebat multos calamitosos: in eis patrui nulla mentio; Phil. II, 56.

2. occurro: occurrere solet ipsa (misericordia) supplicibus et calamitosis, nullius oratione evocata; Deiot. 40.

II. animi: ubi ... locus est ipse non tam ad inflammandos calamitosorum animos quam ad consolandos accommodatus; Sulla 17.

auxilium: valeant haec omnia ... ad auxilium calamitosorum; Muren. 59.

dux, signifer: ſ. I. alqs; Muren. 50.

III. in: ſ. I, 1. restituo.

calautica, Kopfbinde, Haube: accomodo: cum vincirentur pedes fasciis, cum calautica capiti accommodaretur; Fr. B. XIII, v, 3.

calceo, beschuhen: alqm: sin se in intimum (balnearum) conicere vellent, nec satis commode calceati et vestiti id facere possent et fortasse non reciperentur; Cael. 62.

calceus, Schuh: muto: Milo ... domum venit, calceos et vestimenta mutavit; Milo 28. apertam curiam vidit post Caesaris mortem: mutavit calceos; pater conscriptus repente factus est; Phil. XIII, 28.

cum: quod quaerebas, quo modo redissem, primum luce, non tenebris, deinde cum calceis et toga, nullis nec Gallicis nec lacerna; Phil. II, 76.

calcitro, ausschlagen, sich sträuben: filius: „vis nobilis mulier illum filium familias ... habere

tuis copiis devinctum; non potes; calcitrat, respuit, non putat tua dona esse tanti"; Cael. 36.

Calendae: f. **Kalendae.**

caleo, warm, lebhaft, in gutem Zuge sein: crimen: illud vero crimen de nummis ... caluit re recenti, nunc in causa refrixit; Planc. 55.

nundinae: calebant in interiore aedium parte totius rei publicae nundinae; Phil. V, 11.

res: postea quam satis calere res Rubrio visa est, „quaeso" inquit ..; Verr. I, 66.

calidus, warm: aquae: invectus est in eos, qui menso Aprili apud Baias essent et aquis calidis uterentur; Fr. B. XIII, IV, 1.

caligo, Nebel, Finsterniß, Trübsal: I. excitat: perturbatio istum mentis et quaedam scelerum offusa caligo et ardentes furiarum faces excitaverunt; Fr. A. V, 3.

occupat: illa omnis pecunia latuit in illa caligine ac tenebris, quae totam rem publicam tum occuparant; Verr. III, 177.

ecce: ecce illa tempestas, caligo bonorum et subita atque improvisa formido; prov. cons. 43.

II, 1. dico, discutio: discussa est illa caligo, quam ||*de qua*|| paulo ante dixit; diluxit, patet; Phil. XII, 5.

offundo: f. I. excitat.

video: vide nunc caliginem temporum illorum; Planc. 96.

2. lateo: in: f. I. occupat.

III, 1. pervenire: an qui etesiis ||quietis iis||, qui per cursum rectum [regnum] tenere non potuerunt, nunc caecis ||taetris|| tenebris et caligine se Alexandriam perventuros arbitrati sunt? leg. agr. II, 44.

2. ex: cum singulari virtute ... P. Lentuli .. ex superioris anni caligine et tenebris lucem in re publica Kalendis Ianuariis dispicere coepistis; sen. 5.

per: quod videbam equidem, sed quasi per caliginem: praestrinxerat aciem animi D. Bruti salus; Phil. XII, 3.

calix, Becher: toreuma nullum; maximi calices, et ei, ne contemnere suos videatur, Placentini; Piso 67.

calleo, kennen, verstehen: iura: ignosco tibi, si neque Poenorum iura calles ... neque nostras potuisti leges inspicere; Balb. 32.

callide, gewandt, schlau, verschlagen: accedo: bene testem interrogavit; callide accessit; Flacc. 22.

ago: ut mulier imperita nihil putaret agi callide posse, ubi non adesset Aebutius; Caecin. 13. sine quo nihil satis caute, nihil satis callide posset agi; ib. 15.

dico: cum callidissime se dicere putaret; Cluent. 58.

diiudico: qui tam diligenter et tam callide verbis controversias, non aequitate diiudicas; Caecin. 49.

excogito: itaque excogitat — quid? nihil ingeniose, nihil ut quisquam posset dicere „improbe, verum callide"; Verr. I, 141.

facio: homo adulescens ... fecit perite et callide; Verr. I, 97. quidvis facere in eius modi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, quamvis impudenter; ib. II, 134. vereor ne id, quod videntur impudenter fecisse, astute et callide fecerint; Caecin. 4.

vendito: istius omnia decreta, imperia, litteras peritissime et callidissime venditabat; Verr. II, 135.

calliditas, Gewandtheit, Schlauheit, Verschlagenheit: I, 1. clamito: nonne ipsum caput et supercilia illa penitus abrasa olere malitiam et clamitare calliditatem videntur? Qu. Rosc. 20.

restituo: restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam; Sex. Rosc. 61.

2. defendo contra: o magna vis veritatis, quae contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam ... facile se per se ipsa defendat! Cael. 63.

II. superare: nec numero Hispanos nec robore Gallos nec calliditate Poenos ... superavimus; har. resp. 19.

callidus, gewandt, schlau, verschlagen: I. bei Substantiven: alqs: non tu in isto artificio accusatorio callidior es quam hic in suo; Sex. Rosc. 49. si in verbis ius constituamus, utilitatem omnem ||omnem util.|| nos huius interdicti, dum versuti et callidi velimus esse, amissuros; Caecin. 55. cum esset egens, sumptuosus, audax, callidus, perfidiosus, Cluent. 70. quod ... ei, qui ad fraudem callidi sunt, non tantum audent, quantum excogitant; ib. 183.

audacia: quod si aut confidens astutia aut callida esset audacia; Cluent. 183.

homo: deinde in hoc homo luteus etiam callidus ac veterator esse volt; Verr. III, 35. accusante M. Bruto, homine in dicendo vehementi et callido; Cluent. 140. hunc ego hominem tam acrem, tam audacem, tam paratum, tam callidum ... nisi ... in castrense latrocinium compulissem ..; Catil. III, 17. atqui homines prudentes natura, callidi usu, doctrina eruditi; Scaur. 24. o callidos homines! o rem excogitatam! Fr. B. VII, 2.

ius: ex aequo et bono, non ex callido versutoque iure rem iudicari oportere; Caecin. 65.

medicus: id tibi et medico callido et servo .. fideli non credidit? Deiot. 18.

metator: quam (urbem) iam peritus metator et callidus decempeda sua Saxa diviserat; Phil. XIV, 10.

scriptor: quid tulit legum scriptor peritus et callidus? dom. 47.

II. allein: 1. fraudo: quis quem fraudasse dicatur. Roscius Fannium? ... callidum imperitus ... incredibile est; Qu. Rosc. 21.

2. persona: quam personam iam e cotidiana vita cognoscitis ||*cognostis*||, ... inepti ac stulti inter viros, inter mulieres periti iuris et callidi; Caecin. 14.

callis, Bergpfad, Trift: I. praedor: cum (Catilina) ... Italiae callis et pastorum stabula praedari ||praeclari, al.|| coepisset; Sest. 12.

II. in: cum quaedam in callibus, ut solet, controversia pastorum esset orta; Cluent. 161.

calo, zusammenberufen: alqm: alter vero, non ille Serranus ab aratro, sed ex deserto † Gaviolaeliore a calatis ||*Galatis*|| Gaviis in Calatinos Atilios insitus; Sest. 72.

calor, Hitze: nocere: si Iuppiter Optimus Maximus ... nimio calore aut intolerabili frigore hominibus nocuit; Sex. Rosc. 131.

calumnia, Rechtsverdrehung, Schikane, trügerische Anklage: I. Subject: est: quae maior calumnia est quam venire imberbum adulescentulum ...; dicere *se* filium senatorem populi Romani sibi velle adoptare; dom. 37.

II. nach Verben: 1. accipio: accipite aliam in minore pecunia non minus impudentem calumniam; Verr. II, 25.

adhibeo: ne qua calumnia, ne qua fraus, ne quis dolus adhibeatur; dom. 36.

contundo: ut viro forti ac sapienti dignum fuit, ita calumniam stultitiamque eius obtrivit ac contudit; Caecin. 18.

effugio: hic illo privato iudicio ... calumniam non effugiet; Cluent. 163.

obtero: f. contundo.

2. delitisco in: iuris iudicium cum erit et aequitatis, cave in ista tam frigida, tam ieiuna calumnia delitiscas; Caecin. 61.

incido in: f. III, 2. vis ad.

III. nach Substantiven: 1. causa: putabat ... causam calumniae se reperturum; Verr. II, 21.

ignominia: nec sine ignominia calumniae reliquere accusationem (poterat) Cluentius; Cluent. 86.

improbitas: primo mirantur omnes improbitatem calumniae; Verr. II, 37.

licentia: cum iste calumniae licentiam sua auctoritate ostendisset; Verr. II, 67.

metus: accusare alienae dominationis || dominae dominationes || scelerisque socius propter calumniae metum non est ausus; dom. 49.

occasio: iste amplam occasionem calumniae nactus; Verr. II, 61.

persona: imponatur honestae civitati turpissima persona calumniae? Verr. II, 43.

2. ratio ad: quamquam illa fuit ad calumniam singulari consilio reperta ratio, quod ..; Verr. III, 38.

vis ad: quae res cum ad pactiones iniquissimas magnam vim habuit ..., tum vero ad calumnias, in quas omnes inciderent quos vellet Apronius; Verr. III, 38.

IV. Umstand: 1. impediri: cum omni mora, ludificatione, calumnia senatus auctoritas impediretur; Sest. 75.

petere: qui non calumnia litium ... alienos fundos, sed castris ... petebat; Milo 74.

2. in: quem iste ... in omni calumnia praecursorem habere solebat et emissarium; Verr. V, 108.

per: a quo HS c milia per calumniam malitiamque petita sunt; Verr. II, 66.

calumniator, Rechtsverdreher, trügerischer Ankläger: I, 1. agit, al: est hic Ennius egens quidam calumniator, mercennarius Oppianici, qui permultos annos quievit; deinde aliquando cum servis Habiti furti egit; nuper ab ipso Habito petere coepit: hic... calumniam non effugiet; Cluent. 163.

dicunt: calumniatores ex sinu suo apposuit qui illam hereditatem Veneri Erycinae commissam esse dicerent; Verr. I, 27.

sunt: cum tot interea praetores, tot quaestores, tot calumniatores in provincia fuissent; Verr. II, 25.

2. sum: s. 1. agit.

II, 1. appono: Verres calumniatores apponebat; Verres adesse iubebat; Verr. II, 26. s. I, 1. dicunt.

quaero, reperio: ut ipse praetor cum quaereret calumniatorem, paulo tamen consideratiorem reperire non posset; Verr. II, 22.

2. sum: scriptum sequi calumniatoris esse, [boni que] iudicis voluntatem scriptoris auctoritatemque defendere; Caecin. 65.

III. ab: defendi: (eum) copiosissime defensum esse contendi, non ab homine alieno neque ab aliquo calumniatore atque improbo, sed ab equite Romano; Quinct. 87.

calumnior, schikaniren, trügerisch anklagen: I. quaestus: ut hic quoque Apronio ... ex miseris aratoribus calumniandi quaestus accederet; Verr. III, 38.

II. alqs: iacet res in controversiis isto calumniante biennium; Quinct. 67. cum enim aliquid habeat quod possit criminose ... dicere, aperte ludificari et calumniari sciens non videatur; Sex. Rosc. 55. cum omni ratione illi tamen calumniarentur ..; Verr. III, 78. me .., etiam si diutius calumniarentur, redire iussistis; sen. 27.

calx, Ferse: I. utor: quem in stuprorum defensionibus non solum verbis uti improbissimis solitum esse scimus, verum etiam pugnis et calcibus; Sulla 71.

II. concidi: cum pugnis et calcibus concisus esset; Verr. III, 56.

calx, Kalk: conveho: qui ... repente luntribus in eam insulam materiem, calcem, caementa, arma convexit; Milo 74.

campester, auf dem Felde: exercitatio, ludus: ut exercitatione ludoque campestri tunicati uteremur; Cael. 11.

quaestus: quaestum illum maxime fecundum uberemque campestrem totum ad se ita redegit, ut ..; har. resp. 42.

campus, Feld, Ebene, Platz: I. Subject: accedit: si campus atque illae undae comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi aestu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant ..; Planc. 15.

apparet: ut videam, ubi rhetoris sit tanta merces, id est, ubi campus Leontinus appareat; Phil. II, 84.

arbitrlatur: vobis campus centuriarumque una vox omnium ..., vobis omnes societates ... omne suum erga meam dignitatem studium ... commendatum esse arbitrabuntur; dom. 142.

docet: campus ille nobilissimus ac feracissimus ipse me causam paene docuit Leontinus; Scaur. 25.

effervescit: s. accedit.

est caput, deformis, horridus: quod caput est rei frumentariae, campus Leontinus, cuius ante ||antea|| species haec erat, ut, cum obsitum vidisses, annonae caritatem non vererere, sic erat deformis atque horridus, ut ..; Verr. III, 47. — magnus: magnus est in re publica campus, ut sapienter dicere Crassus solebat, multis apertus cursus ad laudem; Phil. XIV, 17. — vacuus: ego sum ille consul .., cui non forum ..., non campus consularibus auspiciis consecratus, non curia ... umquam vacua mortis periculo atque insidiis fuit; Catil. IV, 2.

floret: (constat enim nullis umquam comitiis campum Martium tanta celebritate, tanto splendore omnis generis hominum, aetatum, ordinum floruisse; dom. 75.

recedit: s. accedit.

restat: eis quoque divisit Semurium. campus Martius restabat, nisi prius cum fratre fugisset; Phil. VI, 14.

II. nach Verben: 1. Accusativ: adiungo; adiungit Stellatem campum agro Campano et in eo duodena discribit in singulos homines iugera; leg. agr. II, 85.

consecro: s. I. est vacuus.

desero: quos ego campos antea collisque nitidissimos viridissimosque vidissem, hos ita vastatos nunc ac desertos videbam, ut ..; Verr. III, 47.

divido: atque his colonis agrum Campanum ac Stellatem campum dividi iubet; leg. agr. I, 20. si iam campus Martius dividatur et uni cuique vestrum ubi consistat bini pedes adsignentur; ib. II, 85.

do: nullum enim vobis sors campum dedit in quo excurrere virtus cognoscique posset; Muren. 18.

obsero: s. I. est caput.

servo: qui castam contionem, sanctum campum ... defendo servari oportere; Rabir. 11.

vasto s. desero. — video: s. desero. I. est caput.

2. mit Präpositionen: aspiro in: num quis est igitur qui tum dicat in campum aspirasse Sullam? Sulla 52.

confero cum: agros vero Vaticanum et Pupiniam cum suis opimis ||optimis|| atque uberibus ||uberrimis|| campis conferendos scilicet [non] putabunt; leg. agr. II, 96.

conloco in: „quae (domus) vacua si non fuisset, in campo Martio mihi tabernaculum conlocassem"; Piso 61.

constituo in: qui in campo Martio ... crucem ad civium supplicium defigi et constitui iubes; Rabir. 11.

deduco in: petitorem ego ... magnis copiis et in forum et in campum deduci volo; Muren. 44. his tum rebus commotus, et quod homines iam tum

coniuratos cum gladiis in campum deduci a Catilina sciebam, descendi [in campum] cum firmissimo praesidio fortissimorum virorum; ib. 52.
defigo in: si C. Rabirio, quod iit ad arma, crucem T. Labienus in campo Martio defigendam putavit; Rabir. 28. ſ. constituo in.
descendo in: ſ. deduco in; Muren. 52.
prodeo in: non esse gravatos homines prodire hora tertia in campum Martium, praesertim talis viri nomine rogatos; Muren. 69.
reduco e: ut Hortensius consul designatus domum reducebatur e campo cum maxima frequentia ac multitudine; Verr. a. pr. 18.
revoco e: sin ... me ex hoc, ut ita dicam, campo aequitatis ad istas verborum angustias ... revocas ..; Caecin. 84.
tollo de: me in consulatu meo carnificem de foro, crucem de campo sustulisse; Rabir. 10.
venio in: cum .. homines in campum non tabernis, sed municipiis clausis venerunt; dom. 90.
versor in: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est; Quinct. 59.
video in: Autronium tum in campo vidimus; Sulla 51. quando tantam frequentiam in campo, tantum splendorem Italiae totius ... vidistis? sen. 28. illa fuit pulcritudo populi Romani, illa forma, quam in campo vidisti tum, cum ..; dom. 90.
III. **nach Substantiven**: 1. ager: en cur ... possideat in agro publico campi Leontini duo milia iugerum immunia; Phil. III, 22.
dies: hunc igitur diem campi speratum atque exoptatum sibi proponens Milo ..; Milo 43.
domina: sit sane Fors domina campi; Piso 3.
itinera: huic misero notiora sunt itinera iudiciorum et fori quam campi et disciplinarum; Sulla 89.
iugera: duo milia iugerum campi Leontini Sex. Clodio rhetori adsignasti et quidem immunia; Phil. II, 43.
species: ſ. I. est caput.
2. contio in: cedo nunc eiusdem illius inimici mei de me eodem ad verum populum in campo Martio contionem! Sest. 108.
IV. **Umstand:** in: qui accipere in campo consuerunt; Cluent. 75. qui non in cunabulis, sed in campo sunt consules facti; leg. agr. II, 100. cum proximis comitiis consularibus me consulem in campo ... interficere voluisti; Catil. I, 11. non in campo, non in foro, non in curia ... pertimescemus; ib. II, 1. quorum ego ferrum et audaciam reieci in campo, debilitavi in foro; Muren. 79. ut victi in campo in foro vinceretis; Sulla 49. cum in campo consularibus comitiis ... caedem facere voluerunt; ib. 51. quod cum M. Fulvio conlega, quo die censor est factus, ... in campo statim rediit in gratiam; prov. cons. 20. cur tu id in iudicio ut fiat exprimis, quod non fit in campo? Planc. 16. quid? comitiis in campo quotiens potestas fuit! Milo 41. uti .. locum sepulcro in campo Esquilino C. Pansa consul ... adsignet; Phil. IX, 17. ſ. II, 1. adiungo. do.

cancelli, Schranken: 1. circumdo: me facile ... revocabitis, si extra hos cancellos egredi conabor, quos mihi ipse circumdedi; Quinct. 36. satisne vobis praetori improbo circumdati cancelli videntur in sua provincia? Verr. III, 135.
2. egredior ex: ſ. 1. Quinct. 36.
excito ex: tantus (est) ex fori cancellis plausus excitatus, ut ..; Sest. 124.

candelabrum, Leuchter: I. est, videtur: candelabrum e gemmis clarissimis opere mirabili perfectum reges ei ... Romam cum attulissent, ut in Capitolio ponerent ..., neque ponere potuerunt neque volgo ostendere ac proferre voluerunt, ut et magnificentius videretur, cum suo tempore in cella Iovis Optimi Maximi poneretur, et clarius, cum pulchritudo eius recens ad oculos hominum ... perveniret: statuerunt id secum in Syriam reportare, ut .... rex id celatum voluerat ..., ut ne multi illud ante praeciperent oculis quam populus Romanus. iste petit a rege ..., ut id ad se mittat: cupere se dicit inspicere neque se aliis videndi potestatem esse facturum. (65). Antiochus ... imperat suis, ut id in praetorium involutum quam occultissime deferrent. quo postea quam attulerunt involucrisque reiectis constituerunt, clamare iste coepit ...: etenim erat eo splendore, qui ...; ea varietate operum, ut ...; ea magnitudine, ut intellegi posset ... ad amplissimi templi ornatum esse factum. cum satis iam perspexisse videretur, tollere incipiunt, ut referrent. iste ait se velle illud etiam atque etiam considerare .... iubet illos discedere et candelabrum relinquere .... (66) dies unus, alter, plures: non referri. tum mittit (rex), si videatur, ut reddat .... mittit iterum: non redditur. ipse ... rogat ut reddat: os hominis ... cognoscite: quod sciret ... in Capitolio esse ponendum, quod Iovi Optimo Maximo ... servari videret, id sibi ut donaret, ... petere coepit .... (67) rex ... clamare coepit, candelabrum factum e gemmis, quod in Capitolium missurus esset, quod in templo clarissimo populo Ramano monumentum suae societatis ... esse voluisset, id ab se || sibi, al. || C. Verrem abstulisse ...; hoc sibi eripi miserum esse et indignum id etsi antea iam mente ... sua ... consecratum esset, tamen tum se ... dare, donare, dicare, consecrare Iovi Optimo Maximo; Verr. IV, 64—67.
II. adfero: ſ. I (64. 65). — aufero: ſ. I (67). — celo: ſ. I (64).
consecro: se illud *candelabrum* scire ad istum esse delatum; se scire non redditum ...; sese audientibus illud Iovi Optimo Maximo dicatum esse ab rege Antiocho et consecratum; Verr. IV, 70. ſ. I (67).
considero: ſ. I (65).
constituo: Verresne habebit domi suae candelabrum Iovis, e gemmis auroque perfectum? cuius fulgore conlucere ... Iovis Optimi Maximi templum oportebat, id apud istum in ... conviviis constituetur? Verr. IV, 71. ſ. I (65).
defero: ſ. consecro. I (65). — dico: ſ. consecro. I (67). — do: ſ. I (67). — dono: ſ. I (66. 67). — eripio: ſ. I (67).
facio: lectos aeratos et candelabra aënea num cui praeter istum Syracusis per triennium facta esse existimatis? Verr. IV, 60. ſ. I (65. 67).
habeo: non quaero unde cccc amphoras mellis habueris, ... unde quinquaginta tricliniorum lectos, unde tot candelabra; Verr. II, 183. ſ. constituo.
inspicio: ſ. I (64). — involvo: ſ. I (65). — mitto: ſ. I (64. 67). — ostendo: ſ. I (64). — perficio: ſ. constituo. I (64). — perspicio: ſ. I (65). — pono: ſ. I (64. 66). — praecipio: profero: ſ. I (64). — reddo: ſ. consecro. I (66). — refero: ſ. I (65. 66). — relinquo: ſ. I (65). — reporto: ſ. I (64). — servo: ſ. I (66). — tollo: ſ. I (65). — video: ſ. I (64).
III. fulgor: ſ. II. constituo. — pulchritudo ſ. I (64).

candidatus, Amtsbewerber: I. **Subject:** concedit, desistit: ſ. incurrit.
desperat: nescio quo pacto semper hoc fit ...: simul atque candidatus accusationem meditari visus est, ut honorem desperasse videatur; Muren. 43.
emit: eos (gladiatores) ipse consularis candidatus perspexit et legit et emit; Fr. B. VIII, 11.
incurrit: qui Postumus nescio quo pacto mihi videtur praetorius candidatus in consularem quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere. cuius competitores si nihil deliquerunt, dignitati eorum concessit, cum petere destitit; Muren. 57.
legit: ſ. emit. — meditatur: ſ. desperat. — perspicit: ſ. emit. — petit: ſ. incurrit.
ponit: accedit eodem, ut etiam ipse candidatus totum animum atque omnem curam, operam diligen-

tiamque suam in petitione non possit ponere; Muren. 45.
postulant: atque id decernitur omnibus postulantibus candidatis; Muren. 68.
potest: f. ponit.
videtur: magis te fortem senatorem mihi videri quam sapientem candidatum; Muren. 43. f. desperat. incurrit.
II. nach Verben: 1. admoneo: f. IV, 1. natio; Piso 55.
adsector: neque enim fieri potest ..., ut suos necessarios [candidatos] adsectentur totos dies; Muren. 70.
rogo: f. IV, 1. natio; Piso 55.
sector: vgl. III. obviam; Muren. 67.
2. adimo: nec candidatis ista benignitas adimenda est, quae liberalitatem magis significat quam largitionem; Muren. 77.
do: ut haec ipsa aedilitas, non quia necesse fuerit, alicui candidato data, sed, quia sic oportuerit, recte conlocata ... esse .. videatur; Verr. V, 37.
gero morem: ita senatus ... decernit quod nihil opus est, dum candidatis morem gerit; Muren. 67.
3. incurro in: f. I. incurrit.
requiro in: virtus, probitas, integritas in candidato, non linguae volubilitas, non ars, non scientia requiri solet; Planc. 62.
III. nach Adjectiv und Adverb: inimicus: ut qui accipere in campo consuerunt, eis candidatis, quorum nummos suppressos esse putant, inimicissimi solent esse, sic ..; Cluent. 75.
obviam: si mercede [conducti] obviam candidatis issent, si conducti sectarentur; Muren. 67. quid habet admirationis tali viro advenienti, candidato consulari, obviam prodisse multos? ib. 68.
IV. nach Substantiven: 1. competitores: f. I. incurrit.
improbitas: qui (cives) non modo improbitati irascuntur candidatorum, sed etiam in recte factis saepe fastidiunt; Milo 42.
inquisitio: non placet mihi inquisitio candidati, praenuntia repulsae; Muren. 44.
munia: omnia haec sunt officia necessariorum, commoda tenuiorum, munia candidatorum; Muren. 73.
natio: quid, si illa officiosissima, quae neminem patitur non honeste in urbem introire, tota natio candidatorum (venit)? Muren. 69. quin ||qui, al.|| dico venisse paene neminem, ne de officiosissima quidem natione candidatorum, cum volgo essent ... admoniti et rogati; Piso 55.
nomen: „dixi in senatu me nomen consularis candidati delaturum"; Muren. 62.
nummi: f. III. inimicus.
voltus: cum ... ex voltu candidatorum coniecturam faciant quantum quisque animi et facultatis habere videatur; Muren. 44.
2. rumor de: eius modi *de* candidato rum*ore* amici intimi debilitantur, studia deponunt; Muren. 45.
V. Lücke: quibus rebus certe ipsi † candidatorum obscuriores videri solent; Muren. 49.

candor, weiße Farbe: pellit: „vicinum adulescentulum aspexisti; candor huius te et proceritas, voltus oculique pepulerunt ||perpulerunt||"; Cael. 36.

canis, Hund, Spürhund, Schmarotzer: I. absolut: 1. adferunt: qui simul atque in oppidum quodpiam venerat, immittebantur illi continuo Cibyratici canes, qui investigabant et perscrutabantur omnia; si quod erat grande vas ... inventum, laeti adferebant; si minus eius modi quippiam venari potuerant ..; Verr. IV, 47.
dicit: dicit [ei] quidam ex illis canibus, quos iste Liguri dixerat esse circa se multos ..; Verr. I, 133. apponit de suis canibus quendam, qui dicat se Diodorum Melitensem rei capitalis reum velle facere; ib. IV, 40.
eminent: quam denique tam immanem Charybdim poëtae fingendo exprimere potuerunt ... aut tam eminentibus canibus Scyllam tamque ieiunis quam quibus istum videtis, Gelliis, Clodiis, Titiis rostra ipsa mandentem? har. resp. 59.
facit: f. dicit; Verr. IV, 40.
internoscunt: canes aluntur in Capitolio, ut significent si fures venerint; at fures internoscere non possunt; significant tamen, si qui noctu in Capitolium venerint, et ..., tametsi bestiae sunt, tamen in eam partem potius peccant, quae est cautior. quod si luce quoque canes latrent ..., opinor, eis crura suffringantur, quod acres sint etiam tum, cum suspicio nulla sit; Sex. Rosc. 56.
investigant: f. adferunt.
lambunt: „cohors ista quorum hominum est?" „Volusii haruspicis et Cornelii medici et horum canum, quos tribunal meum vides lambere"; Verr. III, 28.
latrant: alii vestrum anseres sunt ..., alii canes, qui et latrare et mordere possunt; Sex. Rosc. 57. f. internoscunt.
mordent: f. latrant. — peccant: f. internoscunt. — perscrutantur: f. adferunt. — possunt: f. adferunt. internoscunt. latrant.
putat: quae ornamenta etiam in Sex. Clodio te consule esse voluisti, his ||voluisti. his, huius|| tu, Clodiane ||Clodianae|| canis, insignibus consulatum declarari putas? Piso 23.
significant: f. internoscunt.
sunt: nihil enim mali est canis ibi quam plurimos esse, ubi permulti observandi multaque servanda sunt; Sex. Rosc. 90. — circa: f. dicit; Verr. I, 133. — acres, bestiae: f. internoscunt.
venantur: f. adferunt.
volt: f. dicit; Verr. IV, 40. putat.
2. sum: f. 1. latrant.
3. Vocativ: f. 1. putat.
II. nach Verben: 1. alo: f. I, 1. internoscunt.
appono: f. I, 1. dicit; Verr. IV, 40.
dico: mirandum in modum — canis venaticos diceres — ita odorabantur omnia et pervestigabant, ut ..; Verr. IV, 31.
habeo: multa sibi opus esse, multa canibus suis, quos circa se haberet; Verr. I, 126.
immitto: ad minores civitates habebat alios, quos tamquam canis immitteret, nequam homines et improbos; Verr. III, 84. f. I, 1. adfero.
2. opus est: f. 1. habeo.
relinquo: tu P. Clodii cruentum cadaver ... nocturnis canibus dilaniandum reliquisti; Milo 33.
suffringo: f. I, 1. internoscunt.
III. nach Substantiven: 1. cohors: f. I, 1. lambunt. — 2. alqs: f. I, 1. eminent. — 3. alqs de: f. I, 1. dicit; Verr. IV, 40.
IV. Umstand: succingere: hoc etiam iste infestior (quam Scylla), quod multo se pluribus et immanioribus canibus succinxerat; Verr. V, 146.

cano, singen, spielen, blasen: I. absolut: senatus: quid enim revocante et receptui canente senatu properaret dimicare? Phil. XII, 9.
symphonia: cum in eius conviviis symphonia caneret maximisque poculis ministraretur; Verr. III, 105.
II. mit Object: alqd: illum Aspendium citharistam, de quo saepe audistis id, quod est Graecis hominibus in proverbio, quem omnia intus canere dicebant, sustulit; Verr. I, 53. ut haec, quae nunc fiunt, canere di immortales viderentur; Catil. III, 18. non haec denique a me tum tamquam fata in ipsa re regenda canebantur? Sest. 47.
bellicum: simul atque aliqui motus novus bellicum canere coepit; Muren. 30. idem ... bellicum me cecinisse dicunt; Phil. VII, 3.

carmen: atque hoc carmen hic tribunus plebis non vobis, sed sibi intus canit; leg. agr. II, 68.
fata: s. alqd; Sest. 47.

canto, singen: hi pueri tam lepidi ac delicati non solum ... saltare et cantare, sed etiam sicas vibrare ... didicerunt; Catil. II, 23.

cantor, Sänger: convicium, voces: is, qui antea cantorum convicio contiones celebrare suas solebat, cantorum ipsorum vocibus eiciebatur; Sest. 118.

cantus, Gesang, Klang, Krähen: I. exsuscitat: te gallorum, illum bucinarum cantus exsuscitat; Muren. 22.
II. audio: ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat; Piso 67.
facio: fit ||ut|| clamor, fit ||ut|| convicium mulierum, fit ||ut|| symphoniae cantus; Fr. B. IX, 1.
iacto: accusatores quidem ... comissationes, cantus, symphonias .. iactant; Cael. 35.
video: quae ego vidi Athenis! ... quas res divinas talibus institutas viris! quos cantus, quae carmina! Milo 80.
III, 1. flecti: bestiae saepe immanes cantu flectuntur atque consistunt; Arch. 19.
percrepare: locum illum litoris percrepare totum muliebribus ||mulierum|| vocibus cantuque symphoniae; Verr. V, 31.
personare: ut cotidiano cantu vocum et nervorum et tibiarum nocturnisque conviviis tota vicinitas personet; Sex. Rosc. 134. cum conlegae tui domus cantu et cymbalis personaret; Piso 22.
2. cum: curritur ad praetorium, quo istum ex illo praeclaro convivio reduxerant paulo ante mulieres cum cantu atque symphonia; Verr. V, 92.
sine: ut sine imaginibus, sine cantu atque ludis ... amburereretur abiectus; Milo 86.

capella, Ziege: etiam ... capella quaedam est, ea quidem mire ... scite facta et venuste; Verr. II, 87.

capesso, ergreifen, übernehmen, sich befassen mit: libertatem: ecquodnam ||etquodnam, al.|| principium putatis libertatis capessendae? Phil. X, 19.
rem publicam: ut eius oratio ... memoria dignam iuventuti ||iuti, al.|| rei publicae capessendae auctoritatem disciplinamque praescribere (videretur); Sest. 14. rem publicam capessere hominem bene sanum non oportere; ib. 23. haec via ac ||haec|| ratio rei publicae capessendae olim erat magis pertimescenda, cum ..; ib. 103. quibus (artibus) instituimur ad hunc usum forensem, ad capessendam rem publicam; Cael. 72.

capillatus, behaart: alqs: iam designatus alio voltu ... esse meditabatur, ... capillatior quam ante barbaque maiore; leg. agr. II, 13.
adulescens: Iuba ||Iubae|| regis filius, adulescens non minus bene nummatus quam bene capillatus; leg. agr. II, 59.

capillus, Haar: I. como: erant illi compti capilli et madentes cincinnorum fimbriae; Piso 25.
compono: ipse vero quem ad modum composito et delibuto capillo passim per forum volitet ... videtis; Sex. Rosc. 135. processit qua auctoritate vir! ... madenti coma, composito capillo, gravibus oculis; sen. 13.
delibuo: s. compono; Sex. Rosc. 135.
pecto: quos pexo capillo, nitidos, aut imberbis aut bene barbatos videtis; Catil. II, 22.
II. alqs: sordidati, maxima barba et capillo, Romae biennio prope fuerunt; Verr. II, 62. videtis illum subcrispo capillo, nigrum? ib. 108. alter ... vestitus aspere nostra hac purpura plebeia ac paene fusca: capillo ita horrido, ut Capua ... Seplasiam sublaturus videretur; Sest. 19. vgl. I. compono. pecto.
III. cum: Sthenius hic Thermitanus cum hoc capillo atque veste ... mentionem tuorum furtorum non facit; Verr. V, 128.
IV. Lücke: hunc vos scitote Licinium gladiatorem iam immisisse † capillum Catilinae iudic.; Fr. B. VIII, 22.

capio, nehmen, fassen, ergreifen, wählen, beeinflussen, fangen, lähmen: I. **absolut:** in: „at neminem cepisti." quam multi orae maritimae clarissimi viri praefuerunt, qui, cum praedonem nullum cepissent, mare tamen tutum praestiterunt? casus est enim in capiendo, locus, eventus, occasio; Flacc. 31.
II. **mit Object:** alqm: tametsi ne oculis quidem captus in hanc fraudem ... decidisti; Verr. IV, 101. qui a praedonibus erant capti; ib. V, 72. qui ... oppressus a praedonibus et captus est; ... qui nisi captus a piratis esset, in hunc praedonem sociorum incidisset; ib. 122. qui ad vos ab exteris nationibus venirent, captos quaerar, cum ..? imp. Pomp. 32. Q. Scaevola, confectus senectute, perditus morbo, mancus et membris omnibus captus ac debilis; Rabir. 21. quoniam sunt ita multi, ut eos carcer capere non possit; Catil. II, 22. hic quis potest esse tam aversus a vero, tam praeceps, tam mente captus, qui ...? ib. III, 21. compluris a praedonibus esse captos; Flacc. 31. tum est Epicureus, non penitus illi disciplinae ... deditus, sed captus uno verbo voluptatis; sen. 14. si quem forte inveneritis qui ... non odore ullo, non tactu, non sapore capiatur; Cael. 42. ego te non vaecordem, non furiosum, non mente captum ... putem? Piso 47. quae si vos cepit oblivio; Milo 99. non possum adduci ut suspicer te pecunia captum; Phil. I, 33. quo quidem facto tantum te cepisse odium regni videbatur, ut ..; ib. II, 91. nos post reges exactos servitutis oblivio ceperat; ib. III, 9. esse Apolloniae scribit Antonium, qui iam aut captus est ... aut ..; ib. X, 13. atque hac voce Q. Fufii capti sumus; ib. XII, 4. quod (pacis patrocinium) subito suscepit, eodem captus errore quo nos; ib. 6. „Africam commisistis Varo bis capto"; ib. XIII, 30. s. I.
alqd: quicquid ab horum quopiam captum est, id ..; Verr. II, 27. maiores nostri non solum id, quod de ||quod|| Campanis ceperant, non imminuerunt, verum ..; leg. agr. II, 81. ad eius honores conlatam, ex quibus nihil ipse capiebat, patris pecuniam recte abstulit filius; Flacc. 59. ut nihil mortales a dis immortalibus usu capere possint; har. resp. 32. quae quidem ego nisi ita ||tam|| magna esse fatear, ut ea vix cuiusquam mens aut cogitatio capere possit, amens sim; Marcell. 6. s. consilium; Verr. a. pr. 32. Cluent. 71. Catil. I, 1. detrimentum; Catil. I, 4. Milo 70. incommodum; Verr. III, 109. voluptatem; Verr. V, 37. Balb. 4.
acervos: vix iam videtur locus esse qui tantos acervos pecuniae capiat; leg. agr. II, 59.
acrimoniam: si [Glabrionis] patris vim et acrimoniam ceperis ad resistendum hominibus audacissimis; Verr. a. pr. 52.
adulescentiam: hoc se Avillio tamquam aliqua machina admota capere Asuvii adulescentiam ... posse; Cluent. 36.
adulescentulum: M. Aurius adulescentulus bello Italico captus; Cluent. 21.
aequitatem: si ... (non) aequitatem rei verbi laqueo capi putas oportere; Caecin. 83.
aetatem: quibus (rebus) illa aetas capi ac deleniri potest; Cluent. 13. qua (varietate rerum) non modo haec aetas, sed etiam iam corroborata caperetur; Cael. 41.
agrum: inter hos agros [regios] captos veteribus bellis virtute summorum imperatorum; leg. agr. II. 51. AGROS, QUOS TUO LABORE CEPISTI; ib. 53. cuius ... captorum agrorum ipsius virtute cognitio tollitur; ib. 60. ut imperator agros de hostibus captos consecraret; dom. 128.
Alexandriam: cepit Alexandriam; Piso 49.

amentiam: capere eius amentiam civitas, Italia, provinciae, regna non poterant; Milo 87.

animum: quae civitas est in Asia quae ... unius tribuni militum animos ac spiritus capere possit? imp. Pomp. 66. aliquando ... patrium animum virtutemque capiamus; Phil. III, 29.

archipiratam: qui archipiratam captum sese vidisse diceret; Verr. V, 65. ecquem scis in Sicilia antea captum archipiratam qui non securi percussus sit? ib. 67.

arma: si pro illorum laude mihi arma capienda essent, non minus strenue caperem, quam illi pro communi salute ceperunt; Rabir. 30. ſ. **arma,** II, 1. capio (26 Stellen) S. 287, b.

bellum: impii, quorum contra furorem et bellum et iusta arma cepimus; Phil. XI, 37.

Capuam: quibus consulibus Capua devicta atque capta est; leg. agr. II, 90.

castra: hoc duce castra cepimus, signa contulimus; Muren. 38. ſ. urbem; Muren. 22.

civis: civibus Romanis, quos piratae ceperant, securi statim percussis; Verr. V, 75.

classem: tua ... avaritia classis populi Romani a praedonibus capta et incensa est; Verr. V, 137. cum prope inspectantibus vobis classis ea ... a praedonibus capta atque oppressa est; imp. Pomp. 33.

Cnidum, Colophonem: ſ. urbem; imp. Pomp. 33.

coniecturam: etiamne in tam perspicuis rebus argumentatio quaerenda aut coniectura capienda est ||sit||? Sex. Rosc. 97. iniquum me esse quispiam dicet qui ex lucri magnitudine coniecturam capiam furti atque praedae; Verr. III, 111. huiusce rei coniecturam de tuo ipsius studio .. facillime ceperis; Muren. 9.

consilium: eadem te hora consilium cepisse hominis propinqui fortunas funditus evertere; Quinct. 53. consilium ceperunt plenum sceleris et audaciae, ut nomen huius de parricidio deferrent; Sex. Rosc. 28. id enim consilii mihi profecto taciti dabitis, quod egomet mihi necessario capiendum intellego; Verr. a. pr. 32. reiecti a Chelidone capiunt consilium necessarium, ut suscipiant ipsi negotium; ib. I, 140. Heraclius ... capit consilium de amicorum ... sententia non adesse ad iudicium; ib. II, 41. consilium capit primo stultum, verum tamen clemens; ib. V, 101. consilium capiunt, ut ad servos M. Tullii veniant; Tull. 34. capit hoc consilii, ut pecuniam quibusdam iudicibus levissimis polliceatur; Cluent. 71. neque enim contionandi potestas erat cuiquam nec consilii capiundi publici; leg. agr. II, 91. quid consilii ceperis quem nostrum ignorare arbitraris? Catil. I, 1. mihi neque in consiliis de re publica capiendis diligentiam ... defuturam; Quir. 24. utrum causa novi consilii capiendi non fuit, an ..? dom. 10. certe senatum ||senatus|| aliquid consilii capere oportuit ||potuit||; ib. 11. fuit igitur causa capiendi novi consilii; ib. 14. qui perniciosa rei publicae consilia cepisset; ib. 114. his se tribus auctoribus in consiliis capiendis ... esse usurum dicebat; Sest. 40. itaque compecto cum matre Bostaris consilium cepit, ut uterque Romam veniret; Scaur. 8. quem .. Narbone hoc consilium cum Trebonio cepisse notissimum est; Phil. II, 34. qui ... hoc insperatum omnibus consilium, incognitum certe ceperit, ut exercitum ... conficeret; ib. IV, 3.

consulatum: magnificentius est dicere quem ad modum gesserimus consulatum quam quem ad modum ceperimus; Piso 3.

consultores: ſ. urbem; Muren. 22.

detrimentum: ut L. Opimius consul videret ne quid res publica detrimenti caperet; Catil. I, 4. ut videret ne quid res publica detrimenti caperet; Milo 70.

dignitatem: magnum nomen est, magna species, magna dignitas, magna maiestas consulis: non capiunt angustiae pectoris tui; Piso 24.

documentum: ex quo nimirum documentum nos capere fortuna voluit quid esset victis extimescendum; Phil. XI, 5.

dolorem: minimum enim dolorem capiet qui istam non videbit; Cael. 33.

domum: haec nemo dubitabat quin non modo ex illa domo capta et oppressa, verum ex tota provincia ad istum comportari necesse esset; Verr. II, 46. tot domus locupletissimas istius domus una capiet? ib. IV, 7.

ducem: qui ducem praedonum aut hostium ceperit; Verr. V, 65. unus pluris praedonum duces vivos cepit P. Servilius quam omnes antea; ib. 66. nunc quoniam ... periculosissimi .. belli nefarios duces captos iam et comprehensos tenetis; Catil. III, 16.

exordium: a Bruto igitur, consule designato, more maiorum capiamus exordium; Phil. V, 35.

forum: captum erat forum anno superiore; Sest. 85.

fratrem: nec sine exercitu fratrem tuum capere potuisset; Phil. XIII, 32.

fructum: mei laboris, industriae diligentiaeque capiam fructum; Verr. a. pr. 32. quem suis bonis heredem esse cupiebat et ex quo maximum fructum ipsa capiebat; Caecin. 12. qui ... cepit magnum suae virtutis fructum ac dignitatis, cum ..; imp. Pomp. 59. cuius ex miseriis, si esses crudelissimus, videndo fructum caperes maiorem quam audiendo; Sulla 90. cepi equidem fructum maximum et ex consurrectione omnium vestrum et ex comitatu publicanorum; har. resp. 2. omnium .. huius nervorum ac laborum vos potissimum, iudices, fructus uberes diuturnosque capietis; Cael. 80. quo quidem tempore cepi ... fructum immortalem vestri in me et amoris et iudicii; Piso 31. ille quidem fructum omnis ante actae vitae hodierno die maximum cepit; Marcell. 3. cepi fructum ... reversionis meae; Phil. I, 38. qui homines tam agrestes qui se, cum eos aspexerint, non maximum cepisse vitae fructum putent? ib. II, 33. quo quidem tempore ... satis magnum ceperam fructum; ib. VI, 2.

gloriam: cum illi eam gloriam consecuti sint, quae vix caelo capi posse videatur; Phil. II, 114.

gratiam: cui .. gratia ... habenda tamen est tanta, quantam maximam animi nostri capere possunt; Phil. III, 4.

hereditates: quos quis ignorat ... a civibus Romanis hereditates capere potuisse? Caecin. 102.

Hierosolyma: „captis Hierosolymis"; Flacc. 67.

hominem: cum proscriberentur homines atque ex omni regione caperentur ei, qui adversarii fuisse putabantur; Sex. Rosc. 16. quoniam (homo) in Syracusano captus erat; Verr. V, 69. consularem hominem ... Samiario exsuli tradidit: interficere captum statim noluit; Phil. XI, 5.

honores: quid est enim ... cur eum non quam primum amplissimos honores capere cupiamus? Phil. V, 47. vgl. alqd; Flacc. 59.

hostis: hoc iucundissimum spectaculum omnibus vinctorum captorumque hostium praebebat; Verr. V, 66.

incommodum; etenim non modo incommodi nihil ceperunt, sed ..; Verr. III, 109.

indicia: repetitur ad poenam qui indicia communis exitii cepit; Flacc. 5 (3. 4).

infamiam: qui ... ne illam quidem infamiam fugerit, quam sine ulla voluptate capiebat; Verr. V, 40.

Karthaginem: Karthagine capta; Verr. II, 86 IV, 74. 84. aliquot saeculis post P. Scipio [bello Punico tertio] Karthaginem cepit; ib. 73. qui illam (Karthaginem) a multis imperatoribus obsessam, ... paene captam aliquando, quasi fatali adventu solus evertit; har. resp. 6.

laborem: non fuit causa cur tantum laborem caperes et ad me venires; Qu. Rosc. 49.
legatos: cum populi Romani legati, quaestores praetoresque capiebantur; imp. Pomp. 53.
lepusculos: ſ. patellas.
libidines: tantaene tuae, Verres, libidines erunt, ut eas capere ac sustinere non provinciae populi Romani, non nationes exterae possint? Verr. I, 78.
locum: tempus idoneum, locus opportune captus ad eam rem; Sex. Rosc. 68. castris locum capere, exercitum instruere; Rab. Post. 42. quinam locus capietur? Phil. XII, 26.
magistratum: ut ... consul ante fieret, quam ullum alium magistratum per leges capere licuisset; imp. Pomp. 62. de quibus causis .. magistratum capere non liceat; Cluent. 120. qui magistratum Capuae, illo creante, ceperunt; leg. agr. II, 92. tum enim magistratum non gerebat is, qui ceperat, si patres auctores non erant facti; Planc. 8. quasi vero isti, quos commemoras, propterea magistratus ceperint, quod triumpharant; ib. 61. placere, uti L. Egnatuleio triennium ante legitimum tempus magistratus ||magistratum, magna|| petere, capere, gerere liceat; Phil. V, 52.
magnitudinem: fuerunt ei consules, quorum mentes angustae ... nomen ipsum consulatus, splendorem illius honoris, magnitudinem tanti imperii nec intueri nec sustinere nec capere potuerunt; sen. 10.
maiestatem: ſ. dignitatem.
matrem: mater Habiti, Melini illius adulescentis ... amore capta, primo ... *se* continebat; Cluent; 12.
milites: miserandum in modum milites populi Romani capti, necati ... sunt; prov. cons. 5.
misericordiam: ut aliquando [misericordiam caperet]; Quinct. 97.
molestiam: hanc sextulam illa mercedem isti esse voluit adsiduitatis et molestiae, si quam ceperat; Caecin. 17. quamquam ex huius incommodis magnam animo molestiam capio; Sulla 1.
myoparonem: myoparone piratico capto dux liberatus; Verr. V, 73.
navem: navem quandam piratarum, praeda refertam, non ceperunt, sed abduxerunt, onere suo plane captam atque depressam; Verr. V, 63. haec una navis a classe nostra non capta est, sed inventa ad Megaridem; ib. ita prima Haluntinorum navis capitur; ib. 90. deinde Apolloniensis navis capitur; ib navis cum esset ab quaestore et ab legato capta praedonum; ib. 136.
navigium: quam multos esse oporteret ex ipso navigio, quod erat captum, ... coniciebant; Verr. V, 71.
nomina: quamquam nec scribae sufficere nec tabulae nomina illorum capere potuerunt; Phil. II, 16. ſ. dignitatem. magnitudinem.
nuntios: tu tum, Flacce, praetor communis exitii nuntios cepisti; Flacc. 102.
Olympum: ſ. urbem; Verr. I, 56.
oppidum: oppidum Himeram Karthaginienses quondam ceperant; Verr. II, 86. qui (Athenio) nullum oppidum cepit; ib. 136. hoc quondam oppidum ... a Karthaginiensibus captum atque deletum est; ib. IV, 72.
ordinem: numquam .. erit ... tam captus equester ordo, ut equites Romani a consule relegentur; Sest. 52.
patellas, pateras: si minus eius modi quippiam venari potuerant, illa quidem certe pro lepusculis capiebantur, patellae, paterae, turibula; Verr. IV, 47.
pecuniam: his ego iudicibus non probabo C. Verrem contra leges pecuniam cepisse? Verr. I, 10. an hoc dubitabit quisquam omnium ... quin is ab Siculis ob decreta interponenda pecunias ceperit, qui ..? ib. II, 119. qua re ... ceteri ... quam volent magnas hoc nomine pecunias capere possint; ut iam videamur non a pecuniis capiendis homines absterrere ||abstinere||, sed, cum genera quaedam pecuniarum capiendarum comprobarimus, honesta nomina turpissimis rebus imponere; ib. 142. vos fortasse ... quaeretis, num quas ex hisce rebus pecunias ceperit? docebo cepisse maximas; ib. III, 40. quid est aliud capere conciliare pecunias, in quo te lex tenet, si hoc non est? ib. 71. tamen hae pecuniae per vim atque iniuriam tuam captae et conciliatae tibi fraudi et damnationi esse deberent; ib. 91. non magnam hac ratione pecuniam captam? ne id quidem dicet; ib. 205. quid facere potestis? utrum, cum iudices sitis de pecunia capta conciliata, tantam pecuniam captam neglegere, an ..? ib. 218. si licere pecunias isto nomine capi iudicatis; ib. 219. absolvite eum, qui se fateatur maximas pecunias cum summa sociorum iniuria cepisse; ib. 221. „feci quod arguis; cepi ||coëgi|| pecunias maximas cellae nomine"; ib. 225. est (crimen) (pecuniarum) captarum, quod signum ab sociis pecuniae magnae sustulit; ib. IV, 88. quos ... duo censores ... furti et captarum pecuniarum nomine notaverunt, ei non modo in senatum redierunt, sed ..; Cluent. 120. neque haec tua recusatio confessio sit captae pecuniae, sed ..; ib. 148. „hanc te" inquit „(pecuniam) capere non licuit"; Flacc. 55. at enim istam pecuniam huic capere non licuit; ib. 59. ex quo intellegi debet eum contra leges pecunias non cepisse, qui ..; ib 89. nondum commemoro rapinas, non exactas pecunias, non captas, non imperatas; Piso 38. ad quos ea pecunia, quam is ceperit, qui damnatus sit, pervenerit; Rab. Post. 8. SI QUIS OB REM IUDICANDAM ||IUDICATAM|| PECUNIAM CEPISSET; ib. 16. neque solum hoc genus pecuniae, capiendae turpe, sed etiam nefarium esse arbitrabantur; ib.
personam: possumus petitoris personam capere, accusatoris deponere? Quinct. 45.
Phaselidem: Phaselis illa, quam cepit P. Servilius, non fuerat urbs antea Cilicum et praedonum; Verr. IV, 21.
piratam: ut videre piratam captum non liceret; Verr. V, 66. domi tuae piratae, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt; ib. 76. ut Nico ille [nobilissimus pirata] fecit, quem P. Servilius, qua felicitate ceperat, eadem recuperavit; ib. 79.
portum: ut ... tenere cursum possint et capere otii illum portum et dignitatis; Sest. 99.
praedam: non me ... praeda consulum ex meis fortunis crudelissime capta permovet; dom. 146.
praedones: quasi praeda sibi advecta, non praedonibus captis; Verr. V, 64. omnes, qui ubique praedones fuerunt, partim capti interfectique sunt, partim ..; imp. Pomp. 35. ſ. I.
praesidia: quot praesidia, quam munita pudoris et pudicitiae vi et audacia ceperit quid me attinet dicere? Verr. V, 34.
praetores, quaestores: ſ. legatos.
res: is id, quod erat aedificaturus, eis rebus ornare, quas ceperat, noluit; Verr. IV, 123.
rem publicam: oppressa captaque re publica; dom. 26. ut capta res publica consulum proditione vi tribunicia teneretur; ib. 129. pulsis e foro bonis omnibus, capta re publica; Piso 30.
sacerdotem: Syracusis lex est de religione, quae in annos singulos Iovis sacerdotem sortito capi iubeat; Verr. II, 126.
Samum: ſ. urbem; imp. Pomp. 33.
sedis: qui illas a maioribus pulcherrimas vectigalium sedis armis captas accepistis; leg. agr. II, 82.
sensum: qui sensum verae gloriae ceperit; Phil. V, 49.
HS: HS quadringentiens cepisse te arguo contra leges; Verr. II, 26. HS viciens ex hoc uno genere captum videmus; ib. 142. qua re .. iste HS viciens ex hoc uno genere conciliarit et ceperit; ib.
signum: signum pulcherrimum Karthagine ca-

ptum reponatur; Verr. IV, 82. quod publicum populi Romani signum, de praeda hostium *captum, ... non dubitavit auferre; ib. 88. signum illud, quod ex Macedonia captum ||deportatum|| in Capitolio posuerat Flamininus; ib. 129. s. tabulam.

somnum: nemo enim putabat quemquam esse qui, cum omnia ... iura scelere nefario polluisset, somnum statim capere potuisset; Sex. Rosc. 65.

speciem: s. dignitatem. — spiritus: s. animum; imp. Pomp. 66. — splendorem: s. magnitudinem.

Syracusas: nemo fere vestrum est quin quem ad modum captae sint a M. Marcello Syracusae saepe audierit; Verr. IV, 115. ab illo, qui cepit, conditas, ab hoc, qui constitutas accepit, captas dicetis Syracusas; ib. si Syracusas cepisset; ib. 123. quod eo ipso die Syracusae a Marcello captae esse dicuntur; ib. 151. M. Marcellus, cuius virtute captae, misericordia conservatae sunt Syracusae; ib. V, 84.

tabulam: in urbe nostra ... quod signum, quae tabula picta est quae non ab hostibus victis capta atque deportata sit? Verr. V, 127.

turibula: s. patellas. — vim: s. acrimoniam. — virtutem: s. animum; Phil. III, 29. —

voluptatem: nequaquam capio tantum voluptatis, quantum et sollicitudinis et laboris; Verr. V, 37. [si ei, qui propter desidiam in otio vivunt, tamen in sua turpi inertia capiunt voluptatem;] leg. agr. II, 103. ut plus voluptatis ex recordatione illius orationis, quam non modo ex mea sed cuiusquam oratione capere possitis; Balb. 4. capiebam animo non mediocrem voluptatem; Planc. 1.

urbem: quid ego de M. Marcello loquar, qui Syracusas urbem ornatissimam cepit? Verr. I, 55. Olympum vi, copiis, virtute, consilio || consilio, virtute|| cepit, urbem antiquam; ib. 56. Servilius imperator populi Romani Olympum, urbem hostium, cepit; ib. quae signa atque ornamenta ex urbe hostium vi et virtute capta belli lege ... sustulit; ib. 57. urbem pulcherrimam, Syracusas, ... cum vi consilioque cepisset; ib. II, 4. qui videret, equum Troianum introductum, urbem captam diceret; ib. IV, 52. quae (Diana) cum duas urbis ... captas incensasque vidisset ...; ib. 78. quae tum in urbe capta commissa non sunt; ib. 116. qui cum tam praeclaram urbem vi copiisque cepisset ..; ib. 120. Sinopen atque Amisum ... ceterasque urbis Ponti et Cappadociae permultas uno aditu adventuque esse captas; imp. Pomp. 21. tametsi urbem ex Tigrani regno ceperat; ib. 23. quam multas (existimatis) aut metu relictas aut a praedonibus captas urbis esse sociorum? ib. 32. Cnidum aut Colophonem aut Samum, nobilissimas urbis, innumerabilisque alias captas esse commemorem? ib. 33. urbis partim vi, partim obsidione cepit; Muren. 20. tu caves ne tui consultores, ille ne urbes aut castra capiantur; ib. 22. capta iam urbe; dom. 53. ea, quae capta urbe accidunt victis, stante urbe unum perpeti; ib. 98. cum urbem Pisone et Gabinio ducibus cepisset; ib. 102. si iste ... ducibus .. consulibus tamquam urbe capta hanc unam domum ... sibi delendam putavit; ib. 143. cum omnes urbem nondum excisam et eversam, sed iam captam atque oppressam videremus; Sest. 35. capta urbe atque oppressa; ib. 112. adeone ... captam hanc urbem atque perversam putaris, ut ..? Vatin. 19. urbis ceperunt, vastarunt agros; Piso 84. Arsinoën, Stratum ||thracum||, Naupactum ..., nobilis urbis atque plenas, fateris ab hostibus esse captas; ib. 91. qua enim in urbe tam immanis Hannibal capta quam in Parma surrepta Antonius? Phil. XIV, 9.

Lückenhafte Stellen: accepisse tamen ob rem iudicandam** capta nusquam Staienus eadem lege dixit; Cluent. 103. † sic et si ceperis eos, cum adeptus sis, deponere; Muren. 8.

capitalis, tödtlich, todbringend, gefährlich: alqs: ut prope alter Timarchides numeraretur; hoc erat etiam capitalior, quod idem pecunias ... faenori dabat; Verr. II, 170.

alqd: illud est capitale, illud formidolosum ..., quod iste ... in iudicibus sit necesse est; Verr. II, 77.

crimen: insimulatio est repentina capitalis atque invidiosi criminis; Verr. V, 23.

fraus: si C. Rabirius fraudem capitalem admisit, quod arma contra L. Saturninum tulit; Rabir. 26.

homo: legi epistulam Antonii, quam ad quendam VII virum, capitalem hominem, ... miserat; Phil. V, 33.

hostis: quod tam capitalem hostem non comprehenderim; Catil. II, 3.

odium: tametsi capitale mihi odium minis ac furiosis contionibus indixerat; Fr. B. XIII, 1, 2.

reditus: cum ... capitalem et pestiferum a Brundisio tum M. Antonii reditum timeremus; Phil. IV, 3.

res: in rerum capitalium quaestionibus quid ego unam quamque rem conligam? Verr. II, 68. is ab inimicis suis ... rei capitalis cum accusatus esset; ib. SI QUIS ABSENTEM STHENIUM REI CAPITALIS REUM FACERE VELLET; ib. 94. ut eum rei capitalis adfinem esse diceret; ib. ne absentes homines in provinciis rei fierent rerum capitalium; ib. 95. cum eorum omnium edicto non liceret Romae quemquam esse qui rei capitalis contemnatus esset; ib. 100. se Diodorum Melitensem rei capitalis reum velle facere; ib. IV, 40. propter caelati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium, neque solum reos fieri, sed etiam absentis; ib. 41. quem iste ... in rebus capitalibus ... praecursorem habere solebat et emissarium; ib. V, 108. ne arguere illum rei capitalis viderer; Caecin. 25. Milesiam quandam mulierem ..., quod ab heredibus accepta pecunia partum sibi ipsa medicamentis abegisset, rei capitalis esse damnatam; Cluent. 32. qui erant rerum capitalium condemnati, non prius hanc civitatem amittebant, quam ..; dom. 78. quid uti faceret? ... rerum capitalium condemnatos in liberas civitates per legatos nostros reduceret? Sest. 84. quid ego rerum capitalium quaestiones ... proferam? Piso 87.

capsa, Bücherkapsel: admitto ad: mihi quam multis custodibus opus erit, si te semel ad meas capsas admisero? div. Caec. 51.

captio, Betrug: vereor: si in parvola re captionis aliquid vererere; Quinct. 53.

captiosus, betrügerisch, arglistig: alqd: quo nihil captiosius neque indignius potest dici; Qu. Rosc. 52. [dissolvi] hoc [interdictum] est captiosum omnibus rem ullam constitui eius modi, quae ..; Caecin. 40.

societas: o societatem captiosam et indignam, ubi alter HS IIII ∞, alter CCCIↃↃↃ quod sit in societatem adfert! Qu. Rosc. 29.

captivus, gefangen, kriegsgefangen: I. bei Substantiven: cives: eo quod multos captivos civis Romanos coniecerat; Verr. V, 69.

piratae: qui capitibus involutis in piratarum captivorum numero producebantur; Verr. V, 156.

sedes: ut se ipsa (Libertas) tamquam in captivis sedibus conlocaret? dom. 108.

servi: cum ... diutius .. servitutem perpessi (simus) quam captivi servi frugi et diligentes solent; Phil. VIII, 32.

II. allein: surripio: qui ex eius custodia per insidias regis amici filium, hostem, captivum, surripuisset; dom. 66.

sine: qui redire ipse Karthaginem sua voluntate ad supplicium quam sine eis captivis, a quibus ad senatum missus erat, Romae manere maluerit; Sest. 127.

capto, haschen: misericordiam: at etiam misericordiam captabas: supplex te ad pedes abiciebas; Phil. II, 86.
occasionem: dissident principes; captatur occasio; har. resp. 55.
plausus: captare plausus, vehi per urbem, conspici velle; Piso 60.

caput, Kopf, Haupt, Hauptsache, Hauptteil, Hauptsumme, Capital, persönliches Recht, persönliche Ehre, Ursprung, Abschnitt: I. **absolut**: 1. **Subject**: clamitat: nonne ipsum caput et supercilia illa penitus abrasa olere malitiam et clamitare calliditatem videntur? Qu. Rosc. 20.
deest: tum enim dixit duo corpora esse rei publicae, unum debile, infirmo capite; alterum firmum, sine capite: huic ... caput se vivo non defuturum; Muren. 51.
disperit: unumne fundum pulcherrimum populi Romani, caput vestrae pecuniae, ... disperire patiemini? leg. agr. II, 80.
est: primum caput est legis agrariae, quo ... temptamini leviter quo animo ..; leg. agr. II, 16. caput est legis quadragesimum, de quo ego consulto ... ante (non) feci mentionem; ib. III, 4. — in: s. II, 1. transfero; Rab. Post. 9. — incolume: ut hominis propinqui caput incolume esse patiamur; Quinct. 45. — salvum: quod videretur salvo capite fieri posse; Caecin. 20. si id praetermittere suo salvo capite potuisset; Cluent. 42. ne salvo capite negare non posses; Phil. II, 99.
nascuntur: nam duo haec capita nata sunt post homines natos taeterrima et spurcissima, Dolabella et Antonius; Phil. XI, 1.
olet: s. clamitat.
sequitur: sequitur enim caput, quo capite ne ||non|| permittit quidem, ... sed plane ... cogit atque imperat, ut xviri vestra vectigalia vendant nominatim; leg. agr. II, 47.
videtur: s. clamitat.
2. **Prädicat**: sum: quod caput est rei frumentariae, campus Leontinus; Verr. III, 47. hoc ... esse vis caput defensionis tuae, magno te decumas vendidisse; ib. 148. quoniam caput illius atrocitatis atque invidiae fuit, innocentem pecunia circumventum; Cluent. 9. caput est omnium Graecorum concitandorum ... Heraclides ille Temnites; Flacc. 42. in religionibus suscipiendis caput esse interpretari quae voluntas deorum immortalium esse videatur; dom. 107. qui sis ausus primum facere — nam id est caput; Piso 47. quid? quod caput est [audaciae], .. quis ignorat maximam inlecebram esse peccandi impunitatis spem? Milo 43. videamus nunc id, quod caput est, locus ... utri tandem fuerit aptior? Milo 53. caput autem litterarum, sibi cum illa mima posthac nihil futurum; Phil. II, 77. teneant alii castra, regna ||*gerant*||, res bellicas; oderint hostem; nam hoc caput est; ib. XII, 24.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: abrado: s. I, 1. clamitat.
abscindo, adfigo: post cervicibus fractis caput abscidit idque adfixum gestari iussit in pilo; Phil. XI, 5.
ago: qua in re ipsius praetoris caput existimatioque ageretur; Verr. II, 57.
aperio: cum mulier fleret uberius, homo misericors ferre non potuit, caput aperuit, in collum invasit; Phil. II, 77.
confero: conferrent viri boni capita, de comissatione loquerentur inter se; Verr. III, 31.
confrico: cum interea Apronius caput atque os suum unguento confricaret; Verr. III, 62.
consecro: cum caput eius, qui contra fecerit, consecratur; Balb. 33.
conservo: mei capitis conservandi causa Romam ... Italia tota convenit; Piso 34.
defendo: qui caput alterius, famam fortunasque defendam; Quinct. 8. qui caput innocentis defenderent; Sex. Rosc. 149. qui ne hoc quidem permiserint, ut domi suae caput suum sine testibus et arbitris ferro defendere liceret; Tull. 50. qui domini caput defendissent; Milo 58.
defero: quod caput etiam tum plenum animae et spiritus ad Sullam ... manibus ipse suis detulit; Fr. B. VIII, 15.
demitto: at C. Fabricius a subselliis demisso capite discesserat; Cluent. 58. invenient hominem apud sororem tuam occultantem se capite demisso; dom. 83.
devoveo: me .. atque meum caput ea condicione devovi, ut ..; dom. 145.
exscindo: templum sanctitatis, ... caput urbis ... inflammari, exscindi, funestari; Milo 90.
extollo: ubi illa antiqua libertas, quae malis oppressa civilibus extollere iam caput ... debebat? Planc. 33.
ferio: qui multis inspectantibus caput feriebas, femina plangebas; Fr. B. XV, II, 4.
funesto, inflammo: s. exscindo.
gesto: s. abscindo.
insero: caput in aversam lecticam inserens beneficia quae venderet a conlega petebat; Phil. II, 82.
involvo: alii [cives Romani], ne cognoscerentur, involutis e carcere capitibus ad palum atque ad necem rapiebantur; Verr. V, 72. qui capitibus involutis in piratarum captivorum numero producebantur, ut securi ferirentur; ib. 156. capitibus involutis civis Romanos ad necem producere instituit; ib. 157. meministine ... nescio quo e gurgustio te prodire, involuto capite, soleatum? Piso 13.
obicio: si in illo paene fato rei publicae obieci meum caput pro vestris caerimoniis atque templis perditissimorum civium furori atque ferro; dom. 145.
obnubo: CAPUT OBNUBITO, ARBORI INFELICI SUSPENDITO; Rabir. 13.
obvolvo: domum venit capite obvoluto; Phil. II, 77.
offero: non eis temporibus meum caput obtuli pro patria ||patriae|| periculis omnibus ..., ut ..; Sulla 84.
orno: cum abs te caput illud tam multis verbis mercennarioque prooemio esset ornatum; Verr. I, 111.
perfrico: ut scriba ... secum ipse, caput sinistra manu perfricans, commurmuratus sit ..; Piso 61.
peto: quod iste caput petere non desinebat; Quinct. 29. sciebam Catilinam non latus aut ventrem, sed caput aut collum solere petere; Muren. 52.
pono: s. servo.
prodo: cum ... prodebas caput et salutem meam ||una|| mercede provinciae; Piso 56.
rado: qui idcirco capite et superciliis semper est rasis, ne ullum pilum viri boni habere dicatur; Qu. Rosc. 20.
recito: cum Brutus ... ex duabus eius orationibus capita alterna inter se contraria recitanda curasset; Cluent. 140. cum ... caput meae proscriptionis recitaretur; sen. 4. cum praeclarum caput recitaretur, NE QUIS AD VOS REFERRET; ib. 8.
servo: nos caput patrimonii publici ... sub signo claustrisque rei publicae positum [vectigal] servare non potuisse; leg. agr. I, 21.
tollo: ex aede Liberae † parinum caput illud pulcherrimum, quod visere solebamus, num dubitasti tollere? Verr. IV, 128.
transfero: quaero abs te, sicut modo in illo capite Anniano de mulierum hereditatibus, nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita in edictum provinciale transferre nolueris? Verr. I, 118. sin ||sit, al.|| hoc totidem verbis translatum

caput est, quot fuit non modo in Cornelia, sed etiam ante in lege Servilia ..; Rab. Post. 9.
tutor: ut aliquo praesidio caput et cervices et iugulum ac latera tutetur; Sest. 90.
velo: tu ... capite velato, contione advocata, foculo posito, bona tui Gabinii ... consecrasti; dom. 124.
vendo: quorum omnium capita regi Cotyi vendidisti; Piso 84.
video: horum duorum criminum video fontem, video auctorem, video certum nomen et caput; Cael. 31. multorum enim capita civium viderat; Deiot. 33.
viso: s. tollo.
voco: ergo in iudicium caput Cornelii, factum Pompei vocatur; Balb. 6.
2. **Genetiv**: aestimo: omni contentione pugnatum est, uti lis haec capitis aestimaretur; Cluent. 116.
arcesso: non ficto crimine insectari, non expetere vitam, non capitis arcessere; Deiot. 30.
cito: omnes ei ... abs te capitis C. Rabirii nomine citantur; Rabir. 31.
condemno: hic popularis a II viris ... indicta causa civem Romanum capitis condemnari coëgit; Rabir. 12.
damno: ut aut ipse se capitis damnaret, si satis dedisset, aut causam capitis, si sponsionem fecisset, priore loco diceret; Quinct. 32.
3. **Dativ**: accommodo: cum vincirentur pedes fasciis, cum calautica capiti accommodaretur; Fr. B. XIII, v, 3.
consulo: ut eos nobiscum educamus, qui nostrae famae capitique consulant; Verr. II, 28.
medeor: cum capiti Sex. Roscii mederi debeam; Sex. Rosc. 128.
ominor: a qua (urbe) cum sit alienus, suo capiti salvis nobis ominetur; Phil. XI, 12.
parco: Mamertinos ... eius capiti litteris suis pepercisse; Verr. V, 48. fac ... tantum hominum numerum ignotissimorum ... pepercisse huius capiti, consuluisse famae; Font. 3. „re dubia hau || haut, ut || dubitarit vitam || viam || offerre nec capiti pepercerit"; Sest. 120. deserviant, capiti vero innocentis fortunisque parcant; Cael. 67.
peto: tum ab Staieno ... auxilium capiti ac fortunis suis petere coepit; Cluent. 67.
prospicio: ut capiti et fortunis tuis prospiceres; Verr. III, 132.
provideo: nihilne tibi venit in mentem existimationi tuae consulere? nihil denique capiti ac fortunis tuis providere? Verr. III, 131.
4. **Ablativ**: damno: qui Sthenium ... indicta causa || causa indicta || capite damnarit; Verr. V, 109.
sum: s. 1. rado.
5. **mit Präpositionen**: abicio de: insigne regium, quod ille de suo capite abiecerat; Sest. 58.
adfigo ad: litteram illam ... ita vehementer ad caput adfigent, ut ..; Sex. Rosc. 57.
ago de: noli ... putare de unius capite nos agere; Ligar. 33.
arcesso ab: sin autem est rivolus arcessitus et ductus ab ipso capite accusationis vestrae ..; Cael. 19.
conloco in: quid igitur est causae quin coloniam in Ianiculum possint deducere et suum praesidium in capite atque cervicibus nostris || vestris possint || conlocare? leg. agr. II, 74.
decerno de: „non modo P. Quinctius, qui de capite decernit, sed quivis, qui extra periculum sit"; Quinct. 72.
decerto pro: hos decertare pro meo capite vel vitae periculo velle videbam; Planc. 101.
demo de: demit de capite medimna DC; Verr. III, 77. quantum erat de capite demptum; ib. 78. quod de capite iste dempsit; ib. 80. ut, quibus ille de capite dempsisset, ei pecunias in aerarium referrent; ib. 81. hoc nomine videtis tritici modium CIƆCIƆCIƆ de capite esse dempta; ib. 83.
depello ab: sic ab huius nunc capite Gallorum impetus terroresque depellit; Font. 44. huius importunitatem matris a filii capite depellite; Cluent. 195.
describo: quos (sesquimodios) tu cum ad mensurae tam exiguam rationem populo Romano in capita descripsisses, gratissimum omnibus fecisti; Verr. III, 215.
detraho de: quod aliquot nominibus de capite quantum commodum fuerit frumenti decumani detraxerit; Verr. I, 11. ut nihil de capite civis aut de bonis sine iudicio senatus aut populi ... detrahi possit; dom. 33.
dico contra: s. iudico de; Quinct. 44. — de: se ... de capite suo priore loco causam esse dicturum; Quinct. 31. — pro: ut qui pro capite diceret, is posteriore loco diceret; Quinct. 33. quo minus pro capite et fortunis alterius ... causam velint dicere; Sex. Rosc. 5. dico pro capite fortunisque regis; Deiot. 1.
dimico de: uno aspectu intueri potestis eos ... sordidatos, reos de capite, de fama ... dimicantis; Sest. 1.
discedo a: Plancius ... multos .. mensis a capite meo non discessit; Planc. 100.
dominor in: ut in capite fortunisque hominum honestissimorum dominentur ei, qui ..; Quinct. 94.
duco ab: s. arcesso ab.
fero de: quod iste ... sententiam de capite civis ferat; Verr. II, 77. video ... abesse non neminem, ne de capite videlicet civium Romanorum sententiam ferat; Catil. IV, 10. quo exemplo legem nominatim de capite civis indemnati tulisti? dom. 43. quid indignius quam ... de eius capite, liberis, fortunis omnibus conductos et sicarios ... suffragium ferre? ib. 46. nihil de meo capite potuisse ferri; ib. 68. cum de capite civis ... et de bonis proscriptio ferretur; Sest. 65. de capite non modo ferri, sed ne iudicari quidem posse nisi comitiis centuriatis; ib. 73.
habeo in: ipse autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo; Verr. V, 27.
impono in: ut in vivi etiam et spirantis capite bustum || capitibus tum || suis manibus imponeret; dom. 134.
iudico de: at neque C. Aquilius de capite alterius libenter iudicat et Q. Hortensius contra caput non didicit dicere; Quinct. 44. quem statim de capite suo putaret iudicaturum; Verr. II, 33. C. Gracchus legem tulit, ne de capite civium Romanorum iniussu vestro iudicaretur; Rabir. 12. nego umquam post sacra constituta ... ulla de re, ne de capite quidem virginum Vestalium, tam frequens conlegium iudicasse; har. resp. 13. s. fero de; Sest. 73.
laboro de: in quo tamen non minus de capite huius quam de sua vita laborat; Cluent. 198.
pertimesco de: eos, qui alterum accusant, non minus ... de fama sua quam illos, qui accusantur, de capite ac fortunis suis pertimescere; div. Caec. 71.
pertineo ad: quod (facinus) ad omnium liberorum caput et sanguinem pertineret; Verr. V, 13. vim, quae ad caput ac vitam pertineret, restitui sine ulla exceptione voluerunt; Caecin. 63.
pervenio ad: nonne his vestigiis ad caput maleficii perveniri solet? Sex. Rosc. 74.
propulso a: ut omnem semper vim ... a corpore, a capite, a vita sua propulsarent; Milo 30.
quaero de: DEQUE EIUS CAPITE QUAERITO; Cluent. 148.
remitto de: tibi concedetur, qui de capite vectigalium populi Romani remisisti? Verr. III, 82.
repono in: quae (signa) manibus sublatis sacra quaedam more Atheniensium virginum reposita in capitibus sustinebant; Verr. IV, 5.
resisto in: non enim deseruerunt (exercitum),

sed ab illo in speculis ... relicti in capite atque in cervicibus nostris restiterunt; Muren. 79.

rogo de: ut ne cui || neque, neve || privilegium inrogari liceret neve de capite nisi comitiis centuriatis rogari; Sest. 65.

valeo contra: ne quid esset in litteris sociorum, quod contra caput suum aut existimationem valere posset; Verr. II, 173.

venio ad: etenim ad caput et ad fontem generis utriusque veniamus; Planc. 18.

III. **nach Adjectiven:** 1. reus: est ita inusitatum, regem reum capitis esse, ut ante hoc tempus non sit auditum; Deiot. 1.

2. contentus: quis igitur mihi praestat Lentonem uno capite esse contentum? Phil. XII, 23.

3. crudelis in: in hominis caput ille tam crudelis propter versum fuisset? Piso 75.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** causa: „causam capitis dicas oportet"; Quinct. 71. horribile est causam capitis dicere, horribilius priore loco dicere; ib. 95. quod ... alterius causam capitis receperam; Quir. 11. ſ. II, 2. damno.

consecratio: utrum (Gaditanum foedus) capitis consecratione an obtestatione legis sacrosanctum esse confirmas? Balb. 33.

custodia: haec perpeti ... maluit quam custodiam mei capitis dimittere; Planc. 97. o custodiam etiam mei capitis infelicem! ib. 101. cuius ego excubias et custodias mei capitis cognovi in consulatu meo; Phil. VII, 24.

custos: qui custos capitis fuit, Cn. Plancius; sen. 35. etenim qui multorum custodem se profiteatur, eum sapientes sui primum capitis aiunt custodem esse oportere; Phil. XII, 25.

defensio: in hac defensione capitis, famae fortunarumque omnium C. Rabirii proponenda ratio videtur esse officii mei; Rabir. 1.

defensor: nisi vero gratius putat esse vobis sui se capitis quam vestri defensorem fuisse; Milo 81.

devotio: hanc ego devotionem capitis mei ... tum denique convictam esse ... putabo; dom. 145.

dimicatio: quod in tanta dimicatione capitis, famae fortunarumque omnium fieri necesse est; Rabir. 5. quae (amicitia) in capitis dimicatione a Ser. Sulpicio non idcirco obruetur, quod ..; Muren. 8. qui me amor (patriae) .. subvenire olim impendentibus periculis maximis cum dimicatione capitis ... coëgit; prov. cons. 23. qui se saepe telis hostium, qui dimicationi capitis, qui morti obiecerit; Balb. 23. si quae vis est parata, si quae dimicatio capitis futura; Milo 100.

discrimen: haecine plebi Romanae te praetore est constituta condicio? ... hoc capitis vitaeque discrimen? Verr. V, 157. non enim C. Rabirium ... veteres ... inimicitiae civium in discrimen capitis vocaverunt; Rabir. 2. qui nepos avum in capitis discrimen adduxerit; Deiot. 2.

excubiae: ſ. custodia; Phil. VII, 24.

insidiae: uti propositum vitae periculum et cotidianas capitis insidias hac una ratione vitaret; Cluent. 20.

iudicium: si qua enim sunt privata iudicia summae existimationis et paene dicam capitis, tria haec sunt, fiduciae, tutelae, societatis; Qu. Rosc. 16. ne iniquis iudicibus, nullo adversario, iudicium capitis in se constitueretur; Verr. V, 141. ex quo genere peccati ... vel iniuriarum vel capitis iudicia constituta sunt; Caecin. 9. quo facilius circumvenire iudicio capitis atque opprimere filium possit; Cluent. 192. quod idem in iudicio capitis durum atque iniquum est; har. resp. 13. cum partim mihi illorum familiares *essent*, partim etiam me defendente capitis iudiciis essent liberati; prov. cons. 24. pater ut in iudicio capitis, pater ut in dimicatione fortunarum ... obesse filio debeat? Planc. 31. quod saepe audivi patri tuo Curtio magno adiumento in iudicio capitis fuisse ||tuo cui id m. a. fuisset in i. c. fuisse, al.||; Rab. Post. 47.

lis: si quae in eum lis capitis inlata est, non admittunt; Cluent. 116.

obductio: carnifex vero et obductio capitis et nomen ipsum crucis absit ... a corpore civium Romanorum; Rabir. 16.

periculum: sese capitis periculum aditurum; Sex. Rosc. 110. cum iudex alium de suo iudicio putaret iudicaturum seque in eo capitis periculum aditurum; Verr. II, 33. quo tempore omnis illa mea festinatio fuit cum periculo capitis; ib. 99. te sine tuo quaestu ... tantum capitis tui fortunarumque tuarum periculum neglexisse; ib. III, 52. quod ille gemitus luctusque provinciae ad tui capitis periculum pertinebat; ib. 129. ut tui capitis periculum neglegeres; ib. 134. „terrore mortis ac periculo capitis ne accederes obstiti"; Caecin. 24. qui sibi delationem nominis et capitis periculum ostentarat; Cluent. 25. in periculis capitis, ut quaeque causa difficillima est, ita deterrimus ... patronus adhibetur; ib. 57. displiceatne mihi legum praesidio capitis periculum propulsare? ib. 144. tu periculum capitis ... in iudicium adferas? ib 186. quot ex eis || his ||, qui vivunt, eodem crimine in summum periculum capitis arcessas? Rabir. 26. etiam alienissimis in capitis periculis amicissimorum officia et studia praestamus; Muren. 45. mei capitis periculis ... interitu rem publicam liberavi; Sulla 33. dixit eam sententiam, cuius invidiam capitis periculo sibi praestandam videbat; Sest. 61. quae tuenda principibus et vel capitis periculo defendenda sunt; ib. 98. subiret periculum capitis ipse? Cael. 47. ne quis se pro nostro imperio in periculum capitis atque in vitae discrimen inferret; Balb. 25. quem impune non est ausus, hunc ... periculo capitis non dubitavit occidere? Milo 41. se a te postea defensum in periculo capitis; ib. 68. in ipso bello eadem etiam cum capitis mei periculo sensi; Marcell. 15. ne decernam capitis periculo; Phil. XIII, 6.

poena: poenam capitis constitutam, si iniussu senatus quisquam (signum) attigisset; Verr. IV, 85. ne .. nimium multi poenam capitis subirent; Cluent. 128. ut ne poena capitis cum pecunia coniungatur; dom. 45.

pretium: cum finis provinciae tantos haberet, ... quantos pretio mei capitis emerat; Piso 49.

proscriptio: eidem illam proscriptionem capitis mei contra salutem rei publicae ... rogatam esse dicebant; prov. cons. 45. quae erat contra omnis leges indemnati civis atque integri capitis bonorumque tribunicia proscriptio; Piso 30.

servator: qui a me mei servatorem capitis divellat ac distrahat; Planc. 102.

venditio: quod quasi vasarii nomine in venditione mei capitis ascripseras; Piso 86.

2. **Ablativ:** corpus: ſ. I, 1. deest.

3. **mit Präpositionen:** corpus sine: ſ. I, 1. deest.

iudicium de: ut .. de suo capite iudicium fieri patiatur praesens ac sedens; Verr. III, 135. quae (urbs) primum iudicium de capite vidit M. Horatii; Milo 7.

mentio de: ſ. I, 1. est; leg. agr. III, 4.

praeiudicium de: praeiudicium se de capite C. Verris per hoc iudicium nolle fieri; Verr. III, 152.

quaestio in: eadem de re triennio post ... in filii caput quaestionem habere conata es? Cluent. 182.

sponsio de: sponsio fit de capite ac fortunis tuis; Verr. III, 133.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** cogere: ſ. I, 1. sequitur.

condonari: hoc capite .. omnis gentis ... regna xvirum dicioni iudicio potestatique permissa et condonata esse dico; leg. agr. II, 39.

confirmari: genus id agrorum certo capite legis impudentissime confirmari atque sanciri; leg. agr. III, 3.
contineri: quid Mytilenae? ... nempe eodem capite inclusae continentur; leg. agr. II, 40.
donari: nam superioribus capitibus dignitas populi Romani violabatur, nomen imperii in commune odium orbis terrae vocabatur, urbes pacatae ... xviris donabantur; leg. agr. I, 2.
exceptio est: atque etiam et alia superiore capite, quo omnia veneunt, quaestuosa exceptio; leg. agr. II, 58.
excipi: excipitur hoc capite ager in Sicilia Recentoricus; leg. agr. II, 57.
haberi: utrum tandem hoc capite honos haberi homini an invidia quaeri videtur? leg. agr. II, 60.
imperare: s. I, 1. sequitur. — includi: s. contineri.
inquit: ITEM inquit EODEMQUE MODO, capite altero, UT COMITIIS PONTIFICIS MAXIMI; leg. agr. II, 18.
iubere: quid attinet tertio capite legem curiatam ferre iubere, cum || quoniam || quarto permittas, ut sine lege curiata idem iuris habeant, quod ..? leg. agr. II, 29.
liber esse: dixi Habito statim eo capite QUI COISSET QUO QUIS CONDEMNARETUR, illum esse liberum, teneri autem nostrum ordinem; Cluent. 144.
liberari: eodem capite subsignata omnia (praedia), si modo Sullana sunt, liberantur; leg. agr. III, 9.
lui: si in me aliquid offendistis, cur non id meo capite potius luitur quam Milonis? Milo 99.
permitti: s. condonari. I, 1. sequitur.
quaeri: s. haberi. — sanciri: s. confirmari.
servire: capite hoc omnia (praedia), quae serviebant, non servient; leg. agr. III, 9.
sperare: hoc capite multa sperant; leg. agr. I, 12.
temptari: s. I, 1. est; leg. agr. II, 16.
teneri: at iste ordo lege ea non tenetur. „immo illo“ || „illo“ || inquit „capite, QUO EA PECUNIA PERVENERIT“ || † quod erat, al. ||; Rab. Post. 12. s. liber esse.
transferri: hoc capite etiam ... iudicium .. de pecuniis repetundis ad xviros translatum videtis; leg. agr. II, 59.
venire: s. exceptio est.
videre: videte nunc proximo capite, ut impurus heluo turbet rem publicam; leg. agr. I, 2.
violari, vocari: s. donari.
2. **Präpositionen**: a, ad: a primo capite legis usque ad extremum reperio .. nihil aliud cogitatum ..., nisi uti ..; leg. agr. II, 15.
causa: cum vero abs te tui capitis causa peteret; Verr. II, 98.
in: de illo volnere, quod ille in capite ab hostium duce acceperat, multa dixit; Verr. V, 3. qui, quod in secundo capite scriptum est, non meminit in tertio; leg. agr. II, 26. s. II, 1. transfero; Verr. I, 118.
pro: vos || vosque || pro meo capite ad pedes lenonis impurissimi proiecistis; Sest. 26.
sine: si quid sine capite manabit aut quid erit eius modi, ut non exstet auctor; Planc. 57.
supra: de qua muliere versus plurimi supra tribunal et supra praetoris caput scribebantur; Verr. III, 77.

carbaseus, aus Musselin: vela: in ipso aditu atque ore portus ... tabernacula carbaseis intenta velis conlocabat; Verr. V, 30. tabernacula ..., quod antea demonstravi, carbaseis intenta velis conlocari iussit in litore; ib. 80.

carcer, Gefängniß: I. **Subject:** capit: quoniam sunt ita multi, ut eos carcer capere non possit; Catil. II, 22.
est: primum insimulatio est repentina; ... postremo tenebrae, vincla, carcer; Verr. V, 23. — in: sentiet in hac urbe ... esse carcerem, quem vindicem nefariorum ... scelerum maiores nostri esse voluerunt; Catil. II, 27. — domicilium: carcer ille, qui est a crudelissimo tyranno Dionysio factus Syracusis, quae lautumiae vocantur, in istius imperio domicilium civium Romanorum fuit; Verr. V, 143. — quaestui: ne carcer ... magistratibus nostris quaestui possit || posset || esse; Verr. V, 130. — vindex: s. est in.
potest: s. capit. est quaestui.
videtur: s. II, 1. aedifico; Sulla 70.
II. **nach Verben: 1. Accusativ**: aedifico: cur secures datae, cur carcer aedificatus (sit)? Verr. V, 22. cui non ad illius poenam carcer aedificatus esse videatur; Sulla 70.
compleo: his institutis cum completus iam mercatorum carcer esset; Verr. V, 147.
effundo: qui ... carcerem totum in forum effudit; Sest. 95. quod in me carcerem effudistis; Piso 16.
facio: de templo carcerem fieri; Phil. V, 18. s. I. est domicilium.
mitto: mitto vincla, mitto carcerem, mitto verbera; Verr. III, 59.
refringo: si T. Labienus ... carcerem refregisset; Rabir. 35.
voco: s. I. est domicilium.
2. **Dativ**: reservo: non te iudices urbi, sed carceri reservarunt; Fr. B. XIII, VIII.
3. **mit Präpositionen**: absum a: quam longe videtur a carcere atque a vinculis abesse debere, qui ..? Catil. I, 19.
condo in: qui, postulante me, (piratas) produci atque in carcerem condi imperavit; Verr. V, 76.
conicio in: iste hominem abripi a tribunali et in carcerem conici iubet; Verr. V, 17. civis Romanos, quos in carcerem antea coniecerat; ib. 72.
conloco in: quod ... fratris .. filiam non in familia, sed in carcere conlocatam audire maluit quam videre; Vatin. 28.
dico de: qui ... de supplicio [de Lentulo], de carcere magna et queribunda voce dicebat; Sulla 30.
duco in: cum de foro in Capitolium currus flectere incipiunt, illos (hostium duces) duci in carcerem iubent; Verr. V, 77. per quem (pontem) consul ... non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur; Vatin. 21.
effundo e: qui omnis indices tribunus e carcere in forum effudit; har. resp. 34.
emitto de: cur hunc eundem Apollonium Verres idem repente ... sine causa de carcere emitti iusserit; Verr. V, 22. — e: nisi vero existimatis hominem pecuniosissimum sine causa quaestus ... repente e carcere emissum; Verr. V, 24. gladiatores tu novicios ... cum sicariis e carcere emissis ante lucem immittas? Sest. 78. emissus aliqui *est* e carcere; Planc. 31.
habito in: qui timeam, ne mihi in carcere habitandum sit, si tribunus plebis duci iusserit? leg. agr. II, 101.
includo in: includuntur in carcerem condemnati; Verr. V, 117.
produco e: qui ... producuntur e carcere, deligantur; Verr. V, 120.
rapio e: itaque alii [cives Romani], ne cognoscerentur, involutis e carcere capitibus ad palum atque ad necem rapiebantur; Verr. V, 72.
sum in: cum esset talis vir in carcere, in tenebris; Verr. V, 21. tam diu fuit Apollonius in carcere; ib.
III. **nach Substantiven**: ianitor: aderat ianitor carceris, carnifex praetoris; Verr. V, 118.
ostium: matres .. miserae pernoctabant ad ostium carceris; Verr. V, 118.
ratio: cedo rationem carceris, quae diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit; Verr. V, 147.
IV. **Umstand**: 1. saepiri: cum corpore || cor-

pori || animus tamquam carcere saeptus teneretur; Scaur. c. 3. § 4.

2. in: cum lacrimans in carcere mater noctis diesque adsideret; Verr. V, 112. cervices in carcere frangebantur indignissime civium Romanorum; ib. 147. cum ... filium .. eius impuberem ... in carcere necatum esse dixit; Catil. IV, 13. fregerisne in carcere cervices ipsi illi Vettio? Vatin. 26.

care, theuer: emo: emit domum ... prope dimidio carius quam aestimabatur || aestimabat ||; dom. 115.

careo, frei sein, entbehren, fern sein, meiden müssen: I. **absolut:** 1. intellegere: amicitiae, consuetudines, ... dies festi quid haberent voluptatis carendo magis intellexi quam fruendo; Quir. 3.

patientia in: quorum ego non tam ... copiam expetendam putavi, quam et in utendo rationem et in carendo patientiam; dom. 146.

2. alqs: non tam id sentiebam, cum fruebar, quam tum, cum carebam; Quir. 3.

II. **mit Ablativ:** aliquo: „tune es ille", inquit „quo senatus carere non potuit?" dom. 4. quia respondi me ... eius (civitatis) esse, quae carere me non potuisset; har. resp. 17.

alq. re: si quidem ea rei publicae causa reliquissem, quibus aequo animo carerem; dom. 97. num potest magis carere his omnibus quam caret? Ligar. 11.

antiquitate: quod ... mavolt .. generum suum munere tuo quam illud fanum antiquitate religionis carere; har. resp. 29.

aquila: a quo etiam aquilam illam argenteam ... sciam esse praemissam? tu ut illa carere diutius possis? Catil. I, 24.

aspectu: carere me aspectu civium, quam infestis omnium oculis conspici mallem; Catil. I, 17.

caelo: quem non modo foro, sed etiam caelo hoc ac spiritu censoriae leges atque urbis domicilio carere voluerunt; Rabir. 15.

cive: populari homine populus Romanus, res publica cive tali careret; har. resp. 44.

crimine: ergo haec duo tempora carent crimine; Ligar. 4. sceleris vero crimine, furoris, parricidii liceat Cn. Pompeio mortuo, liceat multis aliis carere; ib. 18.

commodis: ut commodis omnibus careret? Sex. Rosc. 44. si hac indigna suspicione careat, animo aequo se carere suis omnibus commodis dicit; ib. 144. quam multa sunt commoda, quibus caremus, quam multa molesta et difficilia, quae subimus! Cluent. 150.

coniuge, conspectu: ut me optimo fratre, carissimis liberis, fidissima coniuge, vestro conspectu, patria, hoc honoris gradu sine dolore caruisse glorier; Sest. 49.

cupiditate: P. Naso, omni carens cupiditate; Phil. III, 25.

dolore: quod illae (nationes) laborem doloremque fugiunt, quibus ut careant, omnia perpeti possunt; Phil. X, 20.

domicilio: s. caelo.

domo: Diodorus interea praetore isto prope triennium provincia domoque caruit; Verr. IV, 41. annum tibi illum unum domo carendum esse meretricis; ib. V, 38. non solum domo, de qua cognostis || cognoscitis ||, sed tota urbe careo; dom. 146. domo per scelus erepta ... carere sine maxima ignominia rei publicae ... non possum; ib. nam quid agis aliud? Romae ne sit? ut domo careat? Ligar. 11.

ducibus: quoniam publicis ducibus res publica careret; Sest. 26.

foro: caruit foro postea Pompeius, caruit senatu, caruit publico; Milo 18. s. caelo.

fratre: s. coniuge.

fraude: num fraude poterit carere peculatus? Phil. XII, 12.

fructu: ecquando igitur isto fructu quisquam caruit, ut videre piratam captum non liceret? Verr. V, 66.

frugibus, frumento: tui milites in provincia Sicilia frugibus frumentoque caruerunt; Verr. V, 137.

gradu: s. coniuge. — homine: s. cive.

honore: qui omnia in pecunia posuisset, honore animo aequo carere debere; Vatin. 38. „sed hanc vitam quietam atque otiosam secuti sumus, quae quoniam honore caret, careat etiam molestia"; Rab. Post. 17.

labore: s. dolore. — liberis: s. coniuge.

laude: quod laude populari atque honoris vestri luce caruerunt; leg. agr. II, 1.

libertate: quid attinuit relinqere hanc urbem, libertate tam praeclara carere? Flacc. 91.

luce: s. laude.

ludis: qui (Brutus) ludis suis ita caruit, ut ..; Phil. I, 36.

mercede: neque enim ullam mercedem tanta virtus praeter hanc laudis gloriaeque desiderat; qua etiam si careat, tamen sit se ipsa contentá; Phil. V, 35.

metu: qui ... metu crudelissimorum suppliciorum carere non possumus; Milo 5.

moenibus: quoad (res publica) mecum simul expulsa careret his moenibus; dom. 137.

molestia: s. honore; Rab. Post. 17.

mulierculis: quem ad modum autem illis (mulierculis) carere poterunt? Catil. II, 23.

muneribus: nisi vestra voluntas fuisset, omnibus divinis muneribus careremus; Quir. 5. s. antiquitate.

nomine: scelus tu illud vocas, Tubero? cur? isto enim nomine illa adhuc causa caruit; Ligar. 17. quo usque igitur is, qui omnis hostis scelere superavit, nomine hostis carebit? Phil. XIV, 6.

oris: non modo provinciis atque oris Italiae maritimis ac portubus nostris, sed etiam Appia iam via carebamus; imp. Pomp. 55.

parte: populus Romanus ... multo maxima parte non modo utilitatis, sed dignitatis atque imperii caruit; imp. Pomp. 54.

patria: tum se fuisse miserum, cum careret patria; Quir. 20. carui patria, quam ... certe dilexeram || † certe texeram, al. ||; Sest. 145. ut aequo animo patria careret; Milo 63. non tu ergo eum || ergo, hunc ergo, al. || patria privare, qua caret, sed vita vis; Ligar. 11. s. coniuge.

periculo: iniquum esse eos ... iudiciorum novorum periculis non carere; Cluent. 154. qui enim periculo carere possumus in tanta hominum cupiditate et audacia? Phil. III, 25.

portubus: s. oris.

praesidio: summa utilitate ac maximo saepe praesidio ... asperis temporibus carendum nobis erit; Balb. 22.

propugnatore: ut .. nostra civitas careat in suis periculis Massiliensi propugnatore, careat Gaditano, careat Saguntino; Balb. 23.

provincia: s. domo; Verr. IV, 41. oris.

publico: si Cn. Pompeio ... miserum magis fuit quam turpe ... lucem non aspicere, carere publico; har. resp. 49. s. foro.

rebus: ut, qui eum necasset, unde ipse natus esset, careret eis rebus omnibus, ex quibus omnia nata esse dicuntur; Sex. Rosc. 71. quibus rebus hic ordo caruit nimium diu; Phil. VII, 14.

re publica: „si mihi bona re publica frui non licuerit, at carebo mala"; Milo 93.

scelere: ne quem vi terreat, ne intersit insidiis, scelere careat; Cael. 42.

senatu: qui superiore anno senatu caruisset; Sest. 63. s. foro.

sensu: „quid iam ista C. Mario" inquit „nocere possunt [quoniam sensu et vita caret]?" Rabir. 29. quorum alterum fugiendum non esse, carere

sensu, alterum etiam optandum, meliore esse sensu; Sest. 47.
sica: [tamen ea (sica) carere diutius non potes]; Catil. I, 16.
spiritu: f. caelo.
suspicione: quamquam abest a culpa, suspicione tamen non caret; Sex. Rosc. 55. fuit in ea parte Italiae, quae maxime ista suspicione caruit; Sulla 53. f. commodis; Sex. Rosc. 144.
via: f. oris.
viro: vident ... unum virum esse, in quo summa sint omnia, et eum propter esse, quo etiam carent aegrius; imp. Pomp. 13. coniugibus (est consolatio), quod eis viris carebunt, quos laudare quam lugere praestabit; Phil. XIV, 34.
vita: f. sensu; Rabir. 29.
voluptate: incredibili quadam et paene divina, qua nunc vestro beneficio fruor, laetitiae voluptate caruissem; Quir. 2.
urbe: patriae liberatores urbe carebant ea, cuius a cervicibus iugum servile deiecerant; Phil. I, 6. qui cum praetor urbis esset, urbe caruit, ius non dixit; ib. X, 7. f. domo; dom. 146.
utilitate: ita provinciae praefuisse, ut hac utilitate (laudationis) necessario sit carendum; Verr. V, 57. f. praesidio.

caritas, Liebe, Hochachtung, Theuerung: I. **Subject:** est in: f. IV, 2. propter; Verr. III, 217. — praesens: erat igitur et praesens caritas et futura fames; dom. 12. — quanta: vide quanta caritas sit patriae; Phil. VIII, 18. — tanta: tanta est enim caritas patriae, ut vestris etiam legionibus sanctus essem; Phil. II, 60.
facit: caritas enim annonae faciebat, ut istuc ... magnum videretur; Verr. III, 215.
nascitur: qua ex lege ||exige, ex re|| primum caritas nata est, deinde inopia; dom. 25.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adimo: ademit Albino soceri nomen mors filiae, sed caritatem illius necessitudinis et benevolentiam non ademit; Sest. 6.
concupisco: credo enim vos ... non opes violentas et ... potentiam, sed caritatem civium et gloriam concupisse? Phil. I, 29.
habeo: ipsa autem patria ... dici vix potest quid caritatis, quid voluptatis habeat! Quir. 4.
timeo: cum ingravesceret annona, ut iam plane inopia ac fames, non caritas timeretur; dom. 11. ut homines non iam diuturnam caritatem, sed ut famem plane timerent; ib. 12.
vereor: ut, cum (campum Leontinum) obsitum vidisses, annonae caritatem non vererere; Verr. III, 47.
2. **Dativ:** antepono: cuius (patriae) salutem caritati anteponit suorum; dom. 98.
3. **mit Präpositionen:** commoneo de: te neque praesens filius de liberum caritate neque absens pater de indulgentia patria commonebat? Verr. V, 109.
commuto cum: videbatur ea condicione tam fortis fuisse, ut cum patriae caritate constantiae gloriam commutaret; Sest. 37.
consequor ex: tanta repente vilitas annonae ex summa inopia et caritate rei frumentariae consecuta est ..., quantam ..; imp. Pomp. 44.
devoco ad: ad gloriam devocant, ... ad summum honorem senatus, equestris ordinis gratiam, populi caritatem; prov. cons. 29.
sum in: cum alter annus in vilitate, alter in summa caritate fuit ||fuerit||; Verr. III, 216.
III. **nach Substantiven:** alqd: f. II, 1. habeo.
causa: cum ad causam caritatis accederet iste speculator communium miseriarum; dom. 18.
IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adoptare: quod C. Cassium et Brutos patronos adoptassent. magno quidem studio, iudicio, benevolentia, caritate; Phil. II, 107.
excitari: nec vides istorum ipsorum caritate ad huius salutem defendendam maxime stimulari me atque excitari; Planc. 69. et hos auctoritate mea censes excitatos potius quam caritate rei publicae? Phil. II, 27.
fieri: „at uberiora cibaria facta sunt caritate.“
credo: neque id est novum neque reprehendendum; Verr. III, 216. nec id fit fastidio meo, sed caritate rei publicae; Phil. XII, 20.
saepiri: caritate te et benevolentia civium saeptum oportet esse, non armis; Phil. II, 112.
stimulari: f. excitari; Planc. 69.
vincere: Caesar ... vicit .. dolorem aliquem domesticum patriae caritate; Phil. XIV, 4.
2. **Präpositionen:** in: num aut in vilitate nummum arator quisquam dedit aut in caritate de aestimatione frumenti questus est? Verr. III, 216. frumenti in summa caritate maximum numerum miseram; Planc. 64. f. **annona,** III, 1. caritas; dom. 13. har. resp. 31. 48. Balb. 40 (S. 240, b).
pro: sunt impii cives, sed pro caritate [illegible] publicae nimium multi, contra multitudinem bene sentientium admodum pauci; Phil. III, 36.
propter: modo C. Sentium vidimus ... propter caritatem frumenti, quae fuerat in Macedonia, p[illegible] magnam ex cibariis pecuniam deportare; Verr. [illegible], 217. cum ... patriam .., quae mihi erat carissima, propter ipsius patriae caritatem reliquissem; Sest. 53.
sine: nihil horum sine magna cura et summa caritate vestri ordinis loquor; Rab. Post. 15.

carmen, Lied, Gedicht, Spruch, Formel: I. sunt: Tarquinii ... ista sunt cruciatus carmina; quae tu ... libentissime commemoras: CAPUT OBNUBITO, ARBORI INFELICI SUSPENDITO; Rabir. 13.
II. cano: atque hoc carmen hic tribunus plebis non vobis, sed sibi intus canit; leg. agr. II, 68.
commemoro: f. I.
compono: ei (praetori) quoque carmen compositum est, cum ceteris rebus absurdum tum vero in illo: „SUIS UTRISQUE SUPERSTITIBUS PRAESENTIBUS ISTAM VIAM DICO; ITE ||INITE|| VIAM“; Muren. 26.
contexo: ac longius quidem mihi contexere hoc carmen liceret; Cael. 18.
video: quae ego vidi Athenis! quae aliis in urbibus Graeciae! quas res divinas talibus institutas viris! quos cantus, quae carmina! Milo 80.
III. celebrari: haec nimirum ||† mira, al.|| laus est, quae non poëtarum carminibus, non annalium monumentis celebratur, sed prudentium iudicio expenditur; Rab. Post. 43.
exornare: Decimus quidem Brutus ... Accii ... carminibus templorum ac monumentorum aditus exornavit suorum; Arch. 27.

carnifex, Henker, Scharfrichter: I. **absolut:** 1. abest: carnifex vero et obductio capitis et nomen ipsum crucis absit non modo a corpore civium Romanorum, sed etiam a cogitatione, oculis, auribus; Rabir. 16.
adest: aderat ianitor carceris, carnifex praetoris, ... lictor Sextius, cui ex [omni] gemitu doloreque certa merces comparabatur; Verr. V, 118.
caret, consistit: moreretur prius acerbissima morte miliens C. Gracchus quam in eius contione carnifex quem consisteret: quem non modo foro, sed etiam caelo hoc ac spiritu censoriae leges atque urbis domicilio carere voluerunt; Rabir. 15.
conveniunt: quo ... bonorum emptores [ut carnifices] (conveniunt) ad reliquias vitae lacerandas et distrahendas; Quinct. 50.
(est) internuntius: ut ab eo servorum sceleris ... damnatorum vita vel ipso carnifice internuntio redimeretur; Verr. V, 14.
2. sum: quem carnificem civium, ... quem crudelitatis auctorem fuisse dixeras; dom. 21.
3. Voc.: haec sunt, o carnifex, in gremio sepulta consulatus tui; Piso 11.

II. **nach Verben:** 1. adduco: non sicarium, sed crudelissimum carnificem civium sociorumque in vestrum iudicium adduximus; Verr. I, 9.

adhibeo: qui civibus Romanis in contione ipsa carnificem, qui vincla adhiberi putas oportere; Rabir. 11.

habeo: qualis hunc carnifices putamus habere, qui etiam medicis suis ... ad necem utatur? har. resp. 35.

nomino: me suam salutem appellans, te suum carnificem nominans; Verr. V, 129.

pono: ponite .. ante oculos ... vincla, verbera, eculeum, tortorem carnificemque Samiarium; Phil. XI, 7.

tollo: me in consulatu meo carnificem de foro, crucem de campo sustulisse; Rabir. 10.

2. comparo: f. I, 1. adest.

dedo: ut ... nobilissimus adulescens ... istius carnifici Sextio dederetur; Verr. V, 125.

trado: Porcia lex libertatem civium lictori eripuit: Labienus ... carnifici tradidit; Rabir. 12.

3. venio ad: ut nos invito te tamen ad iudices, non ad carnifices veniremus; Planc. 41.

III. **nach Substantiven:** contagio: ego, qui funestari contionem contagione carnificis veto; Rabir. 11.

cruciamenta: nec vero graviora sunt carnificum cruciamenta quam interdum tormenta morborum; Phil. XI, 8.

manus, voltus: quod iam ante aciem securium tuarum Sextiique tui carnificis voltum et manum vidisset; Verr. V, 113.

carnificina, Marter: sum: non ea est medicina, cum sanae parti corporis scalpellum adhibetur atque integrae; carnificina est ista et crudelitas; Sest. 135.

caro, Fleisch, Fleischmasse: I. peto: quibus e municipiis vix iam qui carnem Latinis petant reperiuntur; Planc. 23.

II. consilium, praesidium: ego istius pecudis ac putidae carnis consilio aut praesidio volebam niti? Piso 19.

III. exstrui: exstructa mensa non conchyliis aut piscibus, sed multa carne subrancida; Piso 67.

carpo, pflücken, auswählen, rupfen, schmähen: I. **absolut:** si erunt plures ..., tu non animadvertes in omnis, sed carpes, ut velis, et paucos ex multis ad ignominiam sortiere? Cluent. 129. non illo inimico, sed hoc maligno ||maledico, al.|| dente carpunt; Balb. 57.

II. **mit Object:** alqm: certe in multorum peccato carpi paucos ad ignominiam non oportet; Cluent. 129.

flosculos: ut omni ex genere orationem aucuper et omnis undique flosculos carpam atque delibem; Sest. 119.

carus, werth, werthvoll, lieb, beliebt, theuer: alqs: eos vobis esse carissimos, qui ita vixerint, ut ..; Verr. III, 8. et is erit ob eam rem vobis carior, ut ..? ib. 9. IN COHORTE CARUS HABERIS; ib. 155. quod ... ita carus utrisque est atque iucundus, ut ..; Sulla 62. carus fuit Africano superiori noster Ennius; Arch. 22. ut utrique eorum et carus maxime et iucundus esset; Sest. 6. ut tu me carum esse dixisti senatui populoque Romano non tam mea causa quam rei publicae; Vatin. 9. ut eos, qui principes fuerunt conservandae salutis ... meae, diligitis et caros habetis; Balb. 59. ut ei carissimus essem, cuius ..; Piso 79. indicat tot hominum fletus quam sis carus tuis; Rab. Post. 48. Dolabella, [qui es mihi carissimus]; Phil. I, 29. si enim exitus C. Caesaris efficere non potest ut malis carus esse quam metui; ib. 35. satis erat enim probatum illum esse populo Romano, ut est; ... carum suis, quibus est ipse carissimus; ib. 37. utinam C. Caesari, patri dico, contigisset adulescenti, ut esset senatui atque optimo cuique carissimus! ib. V, 49. quos omnes carissimos habent, tu oderis? ib. X, 4.

alqd: quid enim natura nobis iucundius, quid carius esse voluit? Verr. I, 112. non dicam amicum tuum, quod apud homines carissimum est; ib. II, 110. huic vero virgini quid est praeter fratrem quod aut iucundum aut carum esse possit? Font. 47. omnia, quae vobis cara atque ampla sunt; leg. agr. II, 9. ut ... nihil tam omnibus carum aliquando quam vestra auctoritas videretur; sen. 20. qui ea, quae numquam cara ac iucunda duxit, ... deserit; dom. 98. nihil est illi re publica carius; Phil. V, 50.

adulescens: f. alqs; Phil. V, 49.

annona: subito illo ipso die carissimam annonam necopinata vilitas consecuta est; dom. 14.

aspectus: f. solum.

auctoritas: quorum tibi auctoritas est videlicet cara, vita vilissima; Catil. I, 21. quod eis auctoritas senatus populique Romani libertas carissima sit et fuerit; Phil. V, 53. (vgl. alqd; sen. 20).

civis: carum esse civem, bene de re publica mereri; Phil. I, 33. qui .. se ... senserit civem carum ||clarum|| haberi salutaremque rei publicae; ib. V, 49. quamquam habet secum L. fratrem, carissimum populo Romano civem; ib. X, 21.

comes: dederitis mihi comitem ad contionem populo carum atque iucundum; Catil. IV, 11.

di: f. parentes.

dignitas: f. salus; Sest. 125.

existimatio: cui meam existimationem caram esse ||fore|| arbitror; Verr. II, 29.

filia: (dies), qui natalis idem carissimae filiae; Sest. 131.

filius: cum vos me ut carissimum filium desiderabatis; prov. cons. 43. quonam ille modo ... cum carissimo filio distractus esset? Deiot. 15. qui (filius) cum omnibus est tum optimo cuique carissimus; Phil. V, 49. „videri cariorem populo Romano filium scurrae quam C. Caesarem, patriae parentem“; ib. XIII, 23. (vgl. maritus).

foci: nam nec privatos focos nec publicas leges videtur nec libertatis iura cara habere, quem ... bellum civile delectat; Phil. XIII, 1.

frater: qui fratris carissimi ... maerore non movear; Catil. IV, 3. non secus ac si meus esset frater, qui mihi est carissimus, isto in loco; Muren. 10. quid pro fratre meo, qui mihi est carissimus, ... amplius ... facere possim; Planc. 69. (vgl. alqd; Font. 47).

frumentum: ut ibi accipiat (frumentum), ubi est carissimum; Verr. III, 192.

gens: quam cara (illa gens) dis immortalibus esset docuit, quod est victa. [quam deo cara, quod servata] ||quod elocata, quod serva||; Flacc. 69.

homo: ut hominem sibi carissimum ... vestris oppressum sententiis audiat; Balb. 64. neminem umquam hominem homini cariorem fuisse quam te sibi; Milo 68.

iura, leges: f. foci.

liberi: mihi vero (liberi) ... vita sunt mea cariores; Quir. 2. deflevi ... liberorum carissimorum solitudinem; dom. 96. ut me optimo fratre, carissimis liberis ... sine dolore caruisse glorier; Sest. 49.

libertas: ego, cui omnium civium libertas carissima fuisset; Rab. Post. 33. f. auctoritas; Phil. V, 53.

lux: f. solum.

maritus: quid enim? est [tam] veri simile [quam] cariorem huic sororis maritum quam sororis filium fuisse, atque ita cariorem, ut ..? Rabir. 8.

necessarii: si qui suos propinquos ac necessarios caros et honestos esse atque haberi volunt; Quinct. 38.

nomen: militibus eis ... senatus populique Romani carum nomen esse; Phil. XIV, 27.

ordo, parentes: quod si parentes carissimos

habere debemus ..., si deos immortalis ..., si populum Romanum ..., si hunc ipsum ordinem; sen. 2. (vgl. filius; Phil. XIII, 28).

partes: eripuerisne partis illo tempore carissimas partim a Caesare, partim a publicanis? Vatin. 29.

patria: patria, quae mihi vita mea multo est carior; Catil. I, 27. ei patria cara est; dom. 98. quae (patria) mihi erat carissima; Sest. 53. „stet haec urbs praeclara mihique patria carissima"; Milo 93.

populus: cuius virtute terribilior erat populus Romanus exteris gentibus, iustitia carior; Phil. II, 65. s. parentes.

possessio: s. solum.

pretia: quanti integrum (agrum) ... carissimis pretiis ipse Claudius *emerat*; Tull. 14.

propinqui: s. necessarii.

puer: huic puero, qui est ei vita sua multo carior, metuit; Sulla 88.

regina: cum reginam, sororem suam, caram acceptamque populo, manibus suis trucidasset; Fr. B. XVI, III, 3.

res: quod (res) erant carissimae maximeque eum delectabant; Verr. V, 44.

res publica: mitto rem publicam, quae fuit semper Sullae carissima; Sulla 75. quibus rem publicam populi Romani caram esse sentiebat; Phil. II, 94. quod hoc animo in rem publicam est, quae mihi vita mea semper fuit carior; ib. XIII, 7. (vgl. alqd; Phil. V, 50).

rex: eius regis, qui Siculis carissimus fuit; Verr. III, 15.

salus: speravi, etiam si honos noster vobis vilior fuisset, salutem certe caram futuram; Flacc. 103. sententia sua quam esset cara sibi mea salus declaravit; sen. 22. propter salutem meorum civium, quae mihi semper fuit mea carior vita; Sest. 45. optimorum civium salutem et dignitatem populo Romano caram esse universo; ib. 125. video enim hoc in numero neminem cui mea salus non cara fuerit; Planc. 2. quod eis aeque mea salus cara fuerit; ib. 68. ad salutem meam, quae tibi carissima fuisset; Milo 68. quibus cum Bruti salus cara sit, qui possunt Cassii nomen odisse? Phil. XI, 38.

solum: quis est enim cui non haec templa, aspectus urbis, possessio libertatis, lux denique haec ipsa et [hoc] commune patriae solum cum sit carum tum vero dulce atque iucundum? Catil. IV, 16.

soror: s. regina. — templa: s. solum.

vir: ut virum ... plurimis .. mortalibus carissimum atque iucundissimum his aliquando calamitatibus liberetis; Cluent. 202.

vita: quod sensistis tam caram populo Romano vitam A. Hirtii fuisse; Phil. I, 37. quibus eorum, quos sperant rei publicae consulturos, vita tam cara sit; ib. 38. quae (vita) mihi quidem minime cara est; ib. XII, 21. (vgl. liberi; Quir. 2. puer. res publica; Phil. XIII, 7. salus; Sest. 45).

voluntas: cuius voluntatem carissimam semper habuisti; Ligar. 37.

casa, Hütte: adeo: adii casas aratorum, a stiva ipsa homines mecum conloquebantur; Scaur. 25.

incendo: „at casa mea est incensa a tuis"; Tull. 54.

caste, sittenrein, tadellos, fromm: perficio: certe nihil rite, nihil caste, nihil more institutoque perfecit; dom. 134.

tueor: quod (fanum) cum Deiotarus religione sua castissime tueretur ..; har. resp. 29.

versor: meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus; imp. Pomp. 2.

castellum, Befestigung, Schanze, Festung: I. sum: cui templum illud fuit te consule arx civium perditorum, ... castellum forensis latrocinii; Piso 11.

II. descendo de: de castello descendunt; in fundum proficiscuntur; Caecin. 20.

venio in: Caecina cum amicis ad diem venit in castellum Axiam, a quo loco fundus is, de quo agitur, non longe abest; Caecin. 20. ecce ipse Aebutius in castellum venit; ib. „cum" inquit in castellum Blucium ||Luceium|| venisses"; Deiot. 17. cum in castellum Peium ||† Luceium|| ventum esset; ib. 21.

III, 1. propulsari: ut quo modo hostium aditus urbe prohibentur, ita castellis et operibus ab ingressione fori populum tribunosque plebis propulsari videres; Phil. V, 9.

2. in: ut primo in castello Caecinae dixit Aebutius se homines coëgisse et armasse; Caecin. 46. cum esset ei nuntiatum ... te in castello circumsederi; Deiot. 25.

castimonia, Sittenreinheit, Keuschheit: 1. defendere: qui se ipse sua gravitate et castimonia ... defenderet; Cael. 11.

2. per: quae sacra per summam castimoniam virorum ac mulierum fiant, eadem per istius stuprum ac flagitium esse violata; Verr. IV, 102.

castor, Biber: *quem ad modum castores, ut aiunt, a venatoribus* redimunt se ea parte corporis, propter quam maxime expetuntur; Scaur. c. 2. § 7.

castra, Lager, Feldlager: I. **Subject**: desiderant: nimium diu te imperatorem tua illa Manliana castra desiderant; Catil. I, 10.

exspectant: etenim, credo, ... illa castra nunc non Catilinam ducem exspectant; Catil. II, 14.

sunt plena: erant quidem illa castra plena curae; Phil. II, 39.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: appello: „castra Pompei senatum appellabatis ||appellatis||" an vero tua castra potius senatum appellaremus? in quibus tu es videlicet consularis, cuius ..; Phil. XIII, 26.

capio: tu caves ne tui consultores, ille ne urbes aut castra capiantur; Muren. 22. „hoc duce castra cepimus, signa contulimus"; ib. 38.

commemoro: aleatoris Placentini castra commemorabuntur, in quibus cum frequens fuisset, tamen aere dirutus est; Verr. V, 33.

commoveo: ille ex Sicilia iam castra commoverat et vasa conlegerat; Verr. IV, 40. quem postea quam inanem locum offenderunt et praetorem commosse ex eo loco castra senserunt ..; ib. V, 96.

conloco: ubi iste per eos dies, tabernaculis positis, castra luxuriae conlocarat; Verr. V, 96. castra sunt in Italia contra populum Romanum in Etruriae faucibus conlocata; Catil. I, 5.

defendo: cum .. C. Caesar ... consilio diligentiaque sua castra feliciter defenderit; Phil. XIV, 37.

denuntio: nec mihi ille iudicium populi ..., sed vim, arma, exercitus, imperatores, castra denuntiabat; Sest. 40.

facio: tum ... iste novo quodam genere imperator pulcherrimo Syracusarum loco stativa sibi castra faciebat; Verr. V, 29.

ineo: ne quis suorum civium castra imperatorum populi Romani iniret; Balb. 25.

obicio: castra mihi Pompei atque illud omne tempus obiecisti; Phil. II, 37.

pono: Manlius iste centurio, qui in agro Faesulano castra posuit; Catil. II, 14.

sumo: quod si non extra castra congrediemur, quae ad conloquium castra sumentur? in nostra ille numquam veniet; Phil. XII, 28.

teneo: teneant alii castra, regna || gerant ||, res bellicas ...; nos ... urbem ... tuebimur; Phil. XII, 24.

tutor: hic ergo adulescens ... castra multarum

legionum paucis cohortibus tutatus est; Phil. XIV, 28.

vendo: praedam, manubias, sectionem, castra denique Cn. Pompei sedente imperatore xviri vendent; leg. agr. I, fr. L. [ut veniretis in castra Cn. Pompei atque ipsa castra, si commodum vobis esset, venderetis; ib. II, 99].

video: cuius plerique aequales minus saepe castra viderunt quam hic triumphavit; Balb. 9. rogas quae castra viderit; Planc. 61.

2. **Dativ**: capio: castris locum capere, exercitum instruere; Rab. Post. 42.

cedo: cedat, opinor, [Sulpici] forum castris, otium militiae, stilus gladio; Muren. 30.

parco: quis minus umquam pepercit hostium castris quam ille omnibus corporis sui partibus? har. resp. 59.

3. **Ablativ**: educo: cum .. A. Hirtius consul ... exercitum castris eduxerit; Phil. XIV, 36.

4. **mit Präpositionen**: accedo ad: quae (copiae hostium) ad castra accesserant; Phil. XIV, 37.

confero in: se in castra clarissimi viri, Q. Metelli, contulit; Cluent. 24. ille eiectus in exsilium se Massiliam, ut aiunt, non in haec castra conferet; Catil. II, 14. qui ... permulti et ex urbe et ex agris se in illa castra conferre dicuntur; ib. 21.

constituo in: cum ad occasum interitumque rei publicae Catilina in castris ... esset constitutus; Sulla 33.

defero in: res ad Chrysogonum in castra L. Sullae Volaterras defertur; Sex. Rosc. 20.

duco in: num suas secum mulierculas sunt in castra ducturi? Catil. II, 23.

educo e: qui re audita e castris duas legiones eduxit; Phil. XIV, 27.

mitto in: cuius non in provinciam, sed in ipsa castra xviri cum imperio ... mittuntur; leg. agr. II, 60.

nuntio in: ad Volaterras in castra L. Sullae mors Sex. Roscii ... nuntiatur; Sex. Rosc. 105.

pervenio in: si iste, quo intendit, in Manliana castra pervenerit; Catil. I, 30. ut in castra M. Antonii, quo senatus eum miserat, perveniret; Phil. IX, 15.

propero in: cum in castra Etrusca properabat; Milo 55.

sum in: non modo proditori, sed ne perfugae quidem locus in meis castris cuiquam fuit; Verr. I, 98. ut sibi et liberis ... sit in nostris castris locus; Balb. 40. quod in eisdem castris fuerit; Deiot. 29. postea quam in castris esse potuit per aetatem; ib. 37. ergo erimus in castris; Phil. XII, 28. ſ. 1. appello. commemoro.

venio ad: in Macedoniam ad Cn. Pompei castra venit; Ligar. 27. — in: legati in castra veniunt; Sex. Rosc. 25. venit in decem primis legatus in castra Capito; ib. 109. ex qua (civitate) C. Mucius solus in castra Porsenae venisset; Sest. 48. cum ille ad te legatus in castra venisset; Piso 84. ut magna excusatione opus eis sit, qui in illa castra non venerunt; Phil. XIII, 30. ſ. 1. sumo. vendo; leg. agr. II, 99. — prope: cum Ser. Sulpicius ..., cum iam prope castra venisset, vi morbi oppressus vitam amiserit; Phil. IX, 15.

versor in: si ad interdicti sententiam confugis ..., in meis castris praesidiisque versaris; Caecin. 83.

video in: hunc Cn. Pompeius cum in suis castris supplicem abiectum vidisset, erexit; Sest. 58. „Ser. Galbam eodem pugione succinctum in castris videtis"; Phil. XIII, 33.

III. **nach Substantiven**: imperator: eorum autem castrorum imperatorem ducemque hostium intra moenia ... videmus; Catil. I, 5.

lumina: quid? illa castrorum M. Antonii lumina, nonne ante oculos proponitis? Phil. XI, 13.

metator: accedit Saxa nescio quis ..., castrorum antea metator, nunc, ut sperat, urbis; Phil. XI, 12.

IV. **Umstand**: 1. **Ablativ**: dissidere: non enim consiliis solum et studiis, sed armis etiam et castris dissidebamus; Marcell. 30.

distingui, notari: ut via illa nostra ... non solum excursionibus barbarorum sit infesta, sed etiam castris Thraeciis distincta ac notata; prov. cons. 4.

pellere: qui ... hunc P. Varium ... pellere possessionibus armis castrisque conatus est; Milo 74.

petere: qui non calumnia litium ... alienos fundos, sed castris, exercitu, signis inferendis petebat; Milo 74.

2. **Präpositionen**: extra: quinam locus capietur? si extra castra, ceteri viderint; Phil. XII, 26. ſ. II, 1. sumo.

in: huc Tertia illa perducta ... maximas in istius castris effecisse dicitur turbas; Verr. V, 31. iste autem Hannibal, qui in suis castris virtute putaret oportere, non genere certari, sic hanc Tertiam dilexit, ut ..; ib. quem exspectari imperatorem in castris hostium sentis; Catil. I, 27. ne de iocis quidem respondebo, quibus me in castris usum esse dixisti; Phil. II. 39. neque hoc in hoc uno est: sunt alii in iisdem castris honeste condemnati, turpiter restituti; ib. XI, 12.

inter: inter nostra atque hostium castra hasta posita; leg. agr. II, 53. Cn. Pompeius ... cum P. Vettio Scatone ... inter bina castra conlocutus est; Phil. XII, 27.

castrensis, im Lager: latrocinium: hunc ego hominem ... nisi ex domesticis insidiis in castrense latrocinium compulissem ..; Catil. III, 17.

ratio: eadem .. erat, si statim mereri stipendia coeperamus, castrensis ratio ac militaris; Cael. 11.

castus, sittenrein, keusch, fromm, heilig: A. **bei Substantiven**: alqs, adulescens: quis enim hoc adulescente castior? quis modestior? Phil. III, 15. (vgl. B.)

auctor: hoc auctore tam casto, tam religioso, tam sancto, tam pio potestis .. non commoveri? dom. 105.

contio: qui castam contionem, sanctum campum ... defendo servari oportere; Rabir. 11.

domus: nemo hunc M. Caelium ... vidit nisi ... in M. Crassi castissima domo; Cael. 9.

homo: quod tu homo castissimus aliud in tabulis habebas; Verr. I, 100. venit M. Iunius ..., frugalissimus homo et castissimus; ib. 137. per Sex. Caesium ..., castissimum hominem atque integerrimum; Flacc. 68. quo ... summum civem in invidiam homo castus ac non cupidus vocaret; Sest. 93. Q. Pompeio proconsuli contubernalis, castissimo homini atque omnis officii diligentissimo; Cael. 73. legem etiam iudiciariam tulit, homo castus atque integer; Phil. V, 12.

ius: cum ... ius illud matrimonii castum atque legitimum damnatione viri sublatum arbitraretur; Cluent. 175.

ludi: qui (ludi) sunt more institutisque maxime casti, sollemnes, religiosi; har. resp. 24. quo minus castissimos ludos omni flagitio pollueres; ib. 27.

matrona: quae matronarum castissima putabatur, Q. Claudia; har. resp. 27.

mentes: hoc vestrae mentes tam castae, tam integrae sibi ||flagitii|| suscipient, ut ..? Font. 32.

mulieres: si quae (mulieres) castiores erant, ad tempus veniebant, lucem ... vitabant; Verr. V, 28.

res familiaris: res familiaris cum ampla tum casta a cruore civili; Phil. XIII, 8.

sacerdos: nisi quem forte illius castissimi sacerdotis superstitiosa dedicatio deterret; dom. 103. Vesta mater, cuius castissimas sacerdotes ... defendi; ib. 144.

tutor: quod (sacrificium) post Romam conditam huius unius casti tutoris religionum scelere violatum est; har. resp. 12.

vita: falsum crimen in purissimam et castissimam vitam conlatum; Qu. Rosc. 17.

B. allein: I. fraudat: quis quem fraudasse dicatur. Roscius Fannium? ... periurum castus? Qu. Rosc. 21.

sum: nunc omnibus [inimicis] necesse est castissimus et constantissimus esse videatur, qui id, quod scit, familiaribus suis dicit; Qu. Rosc. 47.

II. cogito, video: quem ultimae || exterae, al. || gentes castiorem, moderatiorem, sanctiorem non modo viderunt, sed ... cogitaverunt? Balb. 9.

infero: ne probrum castis, labem integris, infamiam bonis inferat; Cael. 42.

casus, Fall, Sturz, Vorfall, Zufall, Unfall, Unglück: I. **absolut**: 1. **Subject:** accidit: si qui accidisset gravior rei publicae casus; Phil. I, 13.

addit: si .. timeret casum aliquem, qui illi tantum addere iam non potest quantum auferre; prov. cons. 35.

adfert: si Ser. Sulpicio casus mortem attulisset; Phil. IX, 5.

adiuvat: videte qui Sthenii causam casus adiuverit; Verr. II, 98.

aufert: ſ. addit.

comprobant: mea .. privata consilia publici quoque casus comprobaverunt; Planc. 66.

consequitur: ut quicumque casus consecutus esset, exstaret constantiae meae testimonium; Phil. I, 38.

delet: quae enim fortuna aut quis casus ... possit .. omnium imperatorum de Deiotaro decreta delere? Deiot. 37.

eripit: „si quis eum forte casus ex periculo eripuerit“; Cluent. 70.

est: casus est enim in capiendo, locus, eventus, occasio; Flacc. 31. fuit aliquis fatalis casus, ut ita dicam, quem tulimus, quoquo modo ferendus fuit: nunc si quis erit, erit voluntarius; Phil. VI, 19. — comites, duces: cui || inquid, al. || etiam ipsi casus eventusque rerum non duces, sed comites || eius || consiliorum fuerunt; Balb. 9. — eius modi: verum haec, quoniam eius modi casus fuit, ferenda sunt; Verr. III, 60. — funus: dixit graviter casum illum meum funus esse rei publicae, sed funus iustum et indictum; prov. cons. 45. — voluntarius: ſ. est; Phil. VI, 19.

fert: quoniam ita tulit casus infestus, ut .. amplissimo honore ... everteretur; Sulla 1. *quoniam ita tulit casus infestus;* Scaur. c. 1. § 1.

inducit: eum casus in hanc consuetudinem scribendi induxit; Piso 71.

inquinat: idem casus illum ignarum quid profiteretur, cum se philosophum esse diceret, istius ... pecudis caeno et sordibus inquinavit; Piso 72.

potest: ſ. addit. delet.

2. **Anruf:** o casum illum multis innocentibus calamitosum atque funestum! Verr. V, 92.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** addo: adde casus, adde incertos exitus pugnarum; Milo 56.

admitto: numquam enim temeritas cum sapientia commiscetur neque ad consilium casus admittitur; Marcell. 7.

conlacrimo: histrio casum meum totiens conlacrimavit, cum ..; Sest. 123.

defleo: deflevi coniugis miserae discidium, ... fratris absentis ... casum; dom. 96.

doleo: quia meum casum luctumque doluerunt; Sest. 145. quis non doluit rei publicae casum? Vatin. 31.

exprobro: num casus bellicos exprobrare aut obicere videor? Verr. V, 132.

extimesco: casus dumtaxat humanos et incertos eventus valetudinis et naturae communis fragilitatem extimesco; Marcell. 22.

fero: nec abiecte nec sine aliqua dignitate casum illum temporum et dolorem tuli; Phil. III, 28. an, cum illum necessarium et fatalem paene casum non tulerimus, hunc feremus voluntarium? ib. X, 19. optatissimum est vincere; secundum est nullum casum pro dignitate et libertate patriae non ferendum putare; ib. XIII, 49. ſ. I, 1. est; Phil. VI, 19.

fingo: sese ideo leviorem suum casum fingere, quod ..; Verr. V, 113.

fleo: flens meum et rei publicae casum; Sest. 60.

lugeo: ut ex urbe expulerit, [relegarit,] non dico ... illo ipso tempore una cum senatu et cum bonis omnibus casum amici reique publicae lugentem, sed ..; Sest. 29. ergo hominis desperati et proditoris rei publicae casum lugebunt fortasse qui volent; ib. 33. cum meum illum casum tam horribilem, tam gravem, tam repentinum non solum homines, sed tecta urbis ac templa lugerent; ib. 53.

metuo: quos stimulos admoverit homini ... nimium communem Martem belli casumque metuenti; Sest. 12.

obicio: ſ. exprobro.

pertimesco: qui hoc unico filio nititur, ... huius unius casum pertimescit; Cael. 79.

puto: ſ. fero; Phil. XIII, 49.

respicio: „respicite, iudices, hominum fortunas respicite dubios variosque casus“; Cluent. 58.

subeo: nam corporis quidem nostri infirmitas multos subit casus per se; har. resp. 39.

timeo: ſ. I, 1. addit.

2. **mit Präpositionen:** accedo ad: si vero ad humanos casus incertosque motus valetudinis sceleris etiam accedit insidarumque consensio; Marcell. 23.

accomodo ad: maiores nostros ... semper ad novos casus temporum novorum consiliorum rationes accommodasse, imp. Pomp. 60.

converto ad: cum .. eum ... ad Numidici illius Metelli casum vel gloriosum vel gravem convertisset; Sest. 130.

impendo ad: etenim ad incertum casum et eventum certus quotannis labor ... impenditur; Verr. III, 227.

interest inter: ac vide quid intersit inter illum iniquissimum patris tui casum et hanc fortunam condicionemque nostram; dom. 84.

pertineo ad: quae ad huius vitae [casum] causam[que] pertineant; Sex. Rosc. 129.

queror de: nihil de suo casu, multa de vestro querebatur; Phil. I, 9.

recordor de: ut ommittatis de unius cuiusque casu cogitando recordari; Sest. 1.

sum in: nullum crimen est in casu; Planc. 35.

venio in: „postremo in eum casum veneram, ut ..;“ Cluent. 81.

III. **nach Adjectiven:** 1. ignarus: non illum miserum, ignarum casus sui, redeuntem a cena videtis? Sex. Rosc. 98.

2. felix ad: virum ... ad consilia prudentem, ad casum fortunamque felicem domi ... retinere ... maletis; Font. 43.

IV. **nach Substantiven:** acerbitas: omnem enim vim omnium sceleratorum acerbitas mei casus exceperat; dom. 64.

recordatio: ne ... recordatione mei casus a consiliis fortibus refugiatis; Sest. 51.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** accidere: an ... casu accidit, ut id, quod Romae audierat, primus nuntiaret? Sex. Rosc. 96.

adesse: atque etiam casu tum ... Staienus ipse non aderat; Cluent. 74. ſ. respondere.

adfici: nullum est supplicium putandum, quo adfici casu aliquo etiam boni viri fortesque possunt; Piso 42.

animadvertere: casu signum iste animadvertit in cretula; Verr. IV, 58.

ardere: cum ... mea domus ardebat, non casu aliquo, sed ignibus iniectis instigante te; Piso 26.

aspicere: ut eum (hominem) ne casu quidem quisquam aspicere posset; Verr. V, 65.

cenare: qui tum casu apud Domitium cenabat; Deiot. 32.

decedere: cum casu diebus eis itineris faciendi causa decedens e provincia Puteolos forte venissem; Planc. 65.

ducere: Milo ... tum casu pueros symphoniacos uxoris ducebat et ancillarum greges; Milo 55.

elabi: quotiens vero (sica) excidit casu aliquo et elapsa est! Catil. I, 16.

esse: quod casu legati ex Asia atque Achaia plurimi Romae tunc fuerunt; Verr. I, 59. qui casu tum Romae fuit; ib. III, 18. qui casu tum Messanae fuerunt; ib. V, 158. — magistri: casu scribae tum duo magistri fuerunt cum Vettio; Verr. III, 168. — tutor: is casu pupilli Iunii tutor erat testamento patris; Verr. I, 132.

excidere: ſ. elabi.

excitari: saepe (comitiorum tempestas popularis) ita obscura est, ut casu excitata esse videatur; Muren. 36.

facere: qui casu nullos (ludos) feceras; Muren. 40. quis est qui hunc non casu existimet recte fecisse, nequitia sceleste ||est scelere, al.||? Phil. VI, 11. — fieri: quod saepe vento aut aliquo casu fieri solet; Verr. II, 162. qui ... ea, quae tanta mente fiunt, ... casu fieri putet; har. resp. 19. nisi forte hoc etiam casu factum esse dicemus, ut ..; Milo 86. — obviam: fit obviam casu ei multitudini C. Curio; Verr. a. pr. 18.

frequentare: quos (scribas) cum casu hic dies ad aerarium frequentasset; Catil. IV, 15.

geri: ut ea virtute, non casu gesta esse videantur; Catil. III, 29. ut ea, quae pro salute omnium gessi, casu magis et felicitate a me quam virtute et consilio gesta esse videantur; Sulla 83.

incidere: quoniam non consulto, sed casu in eorum mentionem incidi; div. Caec. 50.

labi: si qua in re me non modo consilio, verum etiam casu lapsum esse arbitrabuntur; leg. agr. II, 6.

respondere: citatus accusator ... nescio quo casu non respondit [non adfuit]; Verr. II, 98.

venire: eo .. ipso die casu Messanam Verres venit; Verr. V, 160. qui casu tum Larinum venisset; Cluent. 40 (vgl. decedere).

uti: utrum velitis casu illo itinere Varenum usum esse an huius persuasu et inductu; Fr. B. II, 14.

2. **Präpositionen**: ex: ne quis ex nostro aut aliquorum praeterea casu hanc vitae viam pertimescat; Sest. 140.

in: cum in maximis periculis huius urbis atque imperii, gravissimo atque acerbissimo rei publicae casu ... caedem a vobis ... depellebam; Flacc. 1. hunc patronum ... illius coloniae ... in hoc tamen casu, in quo adflictus iacet, per vos iuvari ... cupiunt; Sulla 61. quas quidem (lacrimas) ego tuas in meo casu plurimas vidi; Rab. Post. 47. bonorum animos in meo casu contempserat; Milo 88. minimis momentis ... maximae inclinationes temporum fiunt, cum in omni casu rei publicae tum in bello; Phil. V, 26.

propter: ea res propter multorum eius modi casum minime firmam veneni suspicionem haberet; Cluent. 174.

sine: multas vias adulescentiae lubricas ostendit, quibus illa insistere aut ingredi sine casu aliquo aut prolapsione vix posset; Cael. 41.

Catamitus, Luſtknabe: quasi vero de facie tua, Catamite, dixerim; Fr. B. V, 8.

aspicio: ut te Catamitum ... praeter spem mulier aspiceret; Phil. II, 77.

cataplus, Landung: refercit: cataplus ||artata plus, al.|| ille Puteolanus, sermo illius temporis, ... aestatem unam, non pluris, auris refersit istis sermonibus; Rab. Post. 40.

catena, Kette, Feſſel: I. possunt esse: ne carcer, ne catenae, ... ne sanguis innocentium ... magistratibus nostris quaestui possit ||posset|| esse; Verr. V, 130.

II. habeo: catenas habebat hospes tuus; Verr. V, 110.

inicio: iste hominibus miseris innocentibus inici catenas imperat; Verr. V, 106.

III. plenus: quaestio peculatus, ex altera parte lacrimarum et squaloris, ex altera plena † catenarum ||plena, ex altera catervarum testium ||atque indicum; Muren. 42.

IV. constringi: hanc taetram immanemque beluam, ... constrictam legum sacratarum catenis, solvit subito lege ||legum|| curiata consul; Sest. 16.

vinciri: vinctos aspiciunt catenis liberos suos; Verr. V, 108.

caterva, Schaar, Truppe, Chor: I. contionatur: cum ageretur togata, Simulans, ut opinor, caterva tota clarissima concentione in ore impuri hominis imminens contionata est ..; Sest. 118.

offendunt: si quem etiam minimorum horum aliquid offendit, si purpurae genus, si amicorum catervae, si splendor; Cael. 77.

veniunt: non testium modo catervas, ... sed ab dis manibus innocentium Poenas ... in tuum iudicium esse venturas; Verr. V, 113.

II, 1. armo: cum forum armatis catervis perditorum hominum possideres; dom. 110.

induco: agmen tu mihi inducas Sardorum et catervas? Scaur. 17.

praebeo: quibus (togulis) illi acceptis sagula reiecerunt, catervam imperatori suo novam praebuerunt; Piso 55.

2. sum in: cuius in magnis catervis amicorum si fuit etiam Caelius ..; Cael. 14.

III, 1. possidere: ſ. II, 1. armo.

2. cum: ipse vero quem ad modum ... passim per forum volitet cum magna caterva togatorum videtis; Sex. Rosc. 135. si .. ipse accusator noster Postumus obviam cum bene magna caterva sua venit; Muren. 69.

cauda, Schwanz: video: videtis Verrucium? videtis litteras primas integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verrinam tamquam in luto demersam ||esse|| in litura? Verr. II, 191.

cavea, Zuſchauerraum: exeo de, al.: illi cum ludos facerent, servos de cavea exire iubebant: tu in alteram servos immisisti, ex altera liberos eiecisti; har. resp. 26.

venio in: si examen apium ludis in scenam caveamve venisset, haruspices acciendos ex Etruria putaremus; ib 25.

caveo, ſich hüten, ſich vorſehen, Vorſichtsmaßregeln treffen, ſorgen: I. **abſolut**: 1. **ſubſtantiviſch**: militia: Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi ... secutus est; Muren. 19.

vitare: eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis; Verr. I, 39.

in: numquam eius auctoritatem nimium valere, cuius prudentiam populus Romanus in cavendo, non in decipiendo perspexerit; Caecin. 78.

2. **verbal**: alqs: illum identidem monere ut caveret; Sex. Rosc. 110. sane benevolo animo me ut magno opere caverem praemonebat; Verr. a. pr. 23. cum ita caverent, si post Kalendas Ianuarias in consilium iretur; ib. I, 31. rapientur homines in haec iudicia ..., nisi cavetis; Rab. Post. 18. ut cavere etiam et fugere discamus; ib. 29.

homo: insanire hominem; periturum hoc uno crimine, nisi cavisset; Verr. IV, 41.

procurator, vilicus: mittit ad procuratorem litteras et ad vilicum Tullius, *caverent finiumque demonstrationi interessent admonet*; Tull. 17.

II. **mit Ergänzung**: 1. **Satz**: a. **Conjunctiv**: iuris iudicium cum erit et aequitatis, cave in ista tam frigida ... calumnia delitiscas; Caecin. 61. petunt aliquid publicani: cave quicquam habeat momenti

gratia; Muren. 62. quorum tu cave quemquam peregrinum appelles, ne ..; Sulla 24. „heus tu, Rufio", verbi causa, „cave sis mentiaris"; Milo 60. „C. Caesar, cave ignoscas, cave te fratrum pro fratris salute obsecrantium misereat"; Ligar. 14. tunc diceres: „Caesar, cave credas ... ." nunc quid dicis? „cave ignoscas"; ib. 16.

b. **ne:** cavete ..., iudices, ne nova ... proscriptio instaurata esse videatur; Sex. Rosc. 153. cautum est in Scipionis legibus, ne plures essent in senatu ex colonorum numero quam ex veterum Agrigentinorum; Verr. II, 123. ut diligenter caveret atque prospiceret, ne quid esset in litteris sociorum, quod ..; ib. 173. maleficum quempiam adduxeris aut crudelem: cavendum erit semper ne qua in re asperior ... fuisse videare; ib. III, 4. virgis ne caederetur monet ut caveat; ib. V, 116. ut caveretis, ne hoc absoluto novum aliquod bellum Gallicum concitaretur; Font. 33. cavete ne periculosum superbumque sit eius vos obsecrationem repudiare, cuius ..; ib. 48. cavet enim vir optimus, ne emat ab invito; leg. agr. I, 14. ubi enim cavetur, ne in Ianiculo coloniam constituatis, ne urbem hanc urbe alia premere atque urgere possitis? ib. 16. tu caves, ne tui consultores, ille ne urbes aut castra capiantur; Muren. 22. ubi cavisti, ne me meo ||ne meo, al.|| loco censor in senatum legeret? dom. 82. soluti huc convenistis: ne constricti discedatis cavete; Rab. Post. 18. an si nihil tui cogitant sceleris, cavendum est ne quid inimici? Marcell. 21. cavete ..., patres conscripti, ne spe praesentis pacis perpetuam pacem amittatis; Phil. VII, 25. taetram et pestiferam beluam ne inclusam et constrictam dimittatis cavete; ib. 27. f. 2, a. alicui; Verr. V, 50. — b. ab aliquo; Sest. 41. — III. alqd; Planc. 51.

c. **ut:** verum tamen cavet, ut, si qua pecunia ... recipiatur, ea xviri utantur; leg. agr. II, 62. absurda res est caveri foedere, ut maiestatem populi Romani communiter conservent, id est, ut populus Romanus suam maiestatem esse salvam velit; Balb. 37. f. 2, a. alicui; Piso 28.

d. **accus. c. infin.:** si eius rei testificatio tolleretur cautumque esset eos testimonium non esse dicturos; Verr. IV, 92.

2. **Casus:** a. **Dativ:** alicui: quid ita Flavio sibi cavere non venit in mentem? Qu. Rosc. 35. semper enim existimasti ... satis cautum tibi ad defensionem fore, si ..; Verr. I, 88. quid praetereo? an illud, ubi caves tamen Siculis et miseros respicis aratores? ib. III, 26. ut Tauromenitanis nominatim cautum et exceptum sit foedere, NE NAVEM DARE DEBEANT; ib. V, 50. cum HS xxx scripta essent pro HS ccc, neque ei cautum satis videretur; Cluent. 162. si Hiempsali satis est cautum foedere; leg. agr. I, 11. ei ||et|| (Hiempsali) tamen postea per C. Cottam consulem cautum esse foedere; ib. II, 58. caverat enim sibi ille sororius adulter, ut ... omnium suorum scelerum socium te ... praeberes; Piso 28. cavet mimis, aleatoribus, lenonibus: Caforni etiam et Saxae cavet; Phil. VIII, 26. caveri etiam volt eis, qui secum sint, quicquid contra leges commiserint; ib. cavebat etiam L. Antonio; ib. XIII, 37.

alc. rei: at ||ac|| si illa solum sanciret, quae a Sulla essent data, tacerem ...; sed non modo illis cavet, verum etiam aliud quoddam genus donationis inducit; leg. agr. III, 10.

agris: qui (agri) a paucis hominibus impudentissime possidentur: his cavet, hos defendit, hos privatos facit; leg. agr. III, 12.

aleatoribus, lenonibus, mimis: f. alicui; Phil. VIII, 26.

fratri: is A. Trebonium fratrem habuerat proscriptum: ei cum cautum vellet ..; Verr. I, 123.

populo: praedibus et praediis populo cautum est; [et,] si non putas cautum ..; Verr. I, 142. at erat et esset amplius, si velles, populo cautum praedibus et praediis; ib. 143.

regi: quod regi amico cavet, non reprehendo; leg. agr. II, 58.

veteranis: veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissime caverat; Phil I, 6. quoniam veteranis cautum esse volumus; ib. II, 59.

b. **Ablativ mit a:** ab aliquo: ab sese caveat, quem ad modum velit ||velit;|| de illa hereditate cum ipso neminem esse acturum; Verr. II, 55. ut ille ... ab illis, ne quid meo nomine molirentur, sibi cavendum putaret; Sest. 41. ut meam domum metueret atque a me ipso caveret; ib. 133. quod didicit iam populus Romanus quantum cuique crederet, quibus se committeret, a quibus caveret; Phil. II, 117.

a consiliis, al.: nobis a nostris *cupiditatibus*, a *turbulentis* hominibus *atque novarum rerum cupidis, ab intestinis malis*, a domesticis *consiliis* est cavendum; Rabir. 33.

ab homine: minus dolendum, quod ab homine impuro nefarioque non caverit; Phil. XII, 25. f. a consiliis.

a servitio: ut a servitio caveremus; har. resp. 25.

c. **Ablativ mit de:** de alq. re: f. III. alqd; Sulla 85.

de agris: excipit ... eos agros, de quibus cautum sit foedere; leg. agr. I, 10. quaestuosa exceptio, quae teget eos agros, de quibus foedere cautum est; ib. II, 58.

de maiestate: f. III. alqd; Balb. 37.

III. **mit Object:** alqm: cum eidem illum, ut me metueret, me caveret, monerent; dom. 28. a quo admoniti diligentius et vigilantius caveamus Antonium; Phil. XI, 10.

alqd: cur hoc, cum in eodem genere sit, non caves? Verr. I, 110. verbis hoc satis erat cautum? minime; Caecin. 53. quid enim cavendum est in colonis ||coloniis eis|| deducendis? si luxuries, Hannibalem ipsum Capua corrupit; si superbia, nata esse ibi ||inibi esse [haec]|| ex Campanorum fastidio videtur; si praesidium, non praeponitur huic urbi ista colonia, sed opponitur; leg. agr. I, 20. id enim caves; ib. III, 8. de tantis omnium periculis cum quaererem omnia, multa audirem, crederem non omnia, caverem omnia; Sulla 85. perfidos amicos (ulciscar) nihil credendo atque omnia cavendo; Quir. 21. quod igitur ex aliquo diiuncto ... monstro significatum caveremus, id ..; har. resp. 26. quod si iam ita esset, ut esse non potest ||posset||, tamen de nostra maiestate, nihil de illorum caveretur; Balb. 37. in foedere nihil esse cautum praeter pacem; ib. 38. noli ista meditari atque illud cave potius, ne tua ista querella ... reprehendatur; Planc. 51. cavebat magis Pompeius quam timebat, non ea solum, quae timenda erant, sed omnia, ne vos aliquid timeretis; Milo 66. quoniam subesse aliquid putas quod cavendum sit; Marcell. 32. simul admonent quiddam, quod cavebimus; Phil. I, 28.

deteriores: deteriores cavete; har. resp. 57.

improbos: multi praeterea improbi ...: eos cavendos esse denuntiant; Phil. VII, 3.

inimicitias: quas inimicitias si tam cavere potuisset, quam metuere solebat, viveret; Sex. Rosc. 17.

luxuriem, praesidium: f. alqd; leg. agr. I, 20.

pacem: f. alqd; Balb. 38.

rem: nego ullam rem esse quae aut comprehendi satis aut caveri aut excipi possit, si ..; Caecin. 81.

socium: tecti esse ad alienos possumus ...: socium cavere qui possumus? Sex. Rosc. 116.

superbiam: f. alqd; leg. agr. I, 20.

caupo, Schenkwirth: atque etiam ... hominem multorum hospitem, Ambivium quendam, cau-

ponem de via Latina subornatis, qui sibi ... in taberna sua manus adlatas esse dicat; Cluent. 163.

caupona, Schenke: nonne tibi nox erat pro die, solitudo pro frequentia, caupona pro oppido? Piso 53.

cauponula, kleine, schlechte Schenke: cum hora diei decima fere ad Saxa rubra venisset, delituit in quadam cauponula atque ibi se occultans perpotavit ad vesperam; Phil. II, 77.

causa, Ursache, Veranlassung, Beweggrund, Einwand, Vorwand, Angelegenheit, Verhältniß, Zustand, Sache, Rechtssache, Prozeß: I. **absolut**: 1. **Subject**: accedit: accedit illa quoque causa, quod ..; Sex. Rosc. 4.

adducit: num quaerenda causa, quae te ad tantum facinus adduxerit? Sex. Rosc. 86.

adversatur: neque enim causa adversata naturae est; Sulla 20.

antecellit: nunc tractare causam instituimus frumentariam, quae magnitudine iniuriae et re fere criminibus ceteris antecellet, iucunditatis in agendo et varietatis minus habebit; Verr. III, 10.

caret: scelus tu illud vocas, Tubero? cur? isto enim nomine illa adhuc causa caruit; Ligar. 17.

cogit: „Cleomenem nominare non licet.“ „at causa cogit“; Verr. V, 110. tametsi postulat causa, tamen, nisi plane cogit ingratiis, ad male dicendum non soleo descendere; Tull. 5. nunc iam revocandi estis eo, quo vos ipsa causa, etiam tacente me, cogit animos mentisque convertere; Sulla 69. nunc agam modice nec longius progrediar, quam me mea fides et causa ipsa coget; Cael. 32.

commovet: suberat etiam alia causa maior, quae Oppianici ... mentem maxime commovebat; Cluent. 44. itane vero? privatum haec causa commovit **, populum Romanum ... non commovebit? leg. agr. II, 83.

concedit: quod tibi natura dat ut semper possis, id mihi causa concedit ut hodie possim; Quinct. 35. utinam hanc mihi facultatem causa concederet, ut ..! Rabir. 18.

confligunt: si his rebus omissis causas ipsas, quae inter se confligunt, contendere velimus; Catil. II, 25.

confluunt: s. II, 1. pondero; Planc. 84.

congruunt: cum multae causae convenisse unum in locum atque inter se congruere videntur; Sex. Rosc. 62.

coniungit: quos ... hodiernus dies vobiscum atque haec causa coniungit; Catil. IV, 15.

consistit: in hoc summa iudicii causaque tota consistit; Quinct. 32. quia magistratus aliqui reperiebatur apud quem Alfeni causa consisteret; ib. 71. „quid id ad rem?“ „nimirum“ inquit „in eo causa consistit; ib. 79. tibi certe confitendum est causam perniciosissimi belli persona tua constitisse; Phil. II, 53.

contendit: si causa cum causa contenderet, nos nostram perfacile cuivis probaturos statuebamus; Quinct. 92 (vgl. confligunt).

conveniunt: s. congruunt.

debet: hoc cum a vobis impetrare causa ipsa debet, tum ..; Sulla 93. utra igitur causa popularis debet videri? in qua ... omnes ordines una consentiunt, an in qua furiae concitatae ... convolant? Sest. 109. s. est grata; div. Caec. 64.

deducit: veniam ad illam (contentionem), ad quam me causa ipsa deducit; Planc. 6.

erigit: res erat et causa nostra eo iam loci, ut erigere oculos et vivere videretur; Sest. 68.

est, sunt: quia causa cur mentiretur non erat; Quinct. 18. ostendam primum causam non fuisse cur a praetore postulares, ut ..; ib. 36. nego fuisse causam cur postularet; ib. non fuit causa cur postulares; ib. 37. continuone causa fuisset cur a praetore postulares, ut ..? ib. 48. causam omnino cur postularet non fuisse; ib. 60. neque odii causam patri neque sceleris filio fuisse; Sex. Rosc. 41. non fuit causa cur tantum laborem caperes; Qu. Rosc. 49. reperietis enim quae causae benevolentiae Mamertinis erga istum sint, eas ipsas causas [satis] iustas esse damnationis; Verr. II, 13. sed causa erat iudicii postulandi, quod ..; ib. III, 39. qui cur facerent causa non fuit, an ei, qui ..? Tull. 55. qui igitur convenit, quae causa fuerit ad constituendum iudicium, eandem moram esse ad iudicandum? Caecin. 7. quae si causa non esset, tamen ..; Muren. 8. ut, quae causa ceteros ad facinus impulit, cupiditas retinendae possessionis, ea Sittio non fuerit, praediis deminutis; Sulla 56. erit causa cur consilium maiorum ... laudare possimus; dom. 2. utrum causa novi consilii capiendi non fuit, an meae partes in ea causa non praecipuae fuerunt ...? *quae* vis, quae causa maior quam fames esse potuit? ib. 10. fuit igitur causa capiendi novi consilii; ib. 14. neque erat causa cur prohibendo non tam deterrere videretur quam admonere; ib. 127. ut *causa* alterius sceleris suscipiendi fuisse videatur; Cael. 56. quis iudicabit non fuisse causam? — finget fuisse; Scaur. 19. tamen, si quaesisset, cur ||si, is|| dissimularet causa non esset; Rab. Post. 38. ergo illi ne causa quidem itineris, etiam causa manendi; Miloni manendi nulla [facultas], exeundi non causa solum, sed etiam necessitas fuit; Milo 45. an sperandi Ligario causa non sit, cum ..? Ligar. 31. causa ... consulibus ... de re publica primum referendi fuit ex eo, quod ..; Phil. VI, 1. — aliud: sed aliud esse causae suspicamur; Flacc. 39. — hoc: hoc causae est, quod ..; Verr. III, 109. videtur temere commissum, verum, ut opinor, hoc fuit causae; Caecin. 21. nisi forte hoc causae est, quod ..; Cluent. 57. — nihil: cum in altera re causae nihil esset quin secus iudicaret ipse de se; Quinct. 32. — num quid: num quid est causae ... quin ... ego sponsione vicerim? Quinct. 84. num quid causae est quin omnis agros ... xviri venditurі sint? leg. agr. II, 40. num quid est causae .. quin illa criminatione ... vestram diligentiam ... despexerit? ib. III, 3. num quid esse causae videretur quin id signum ... Concordiae dedicaret; dom. 130. — quid: quid erat causae cur metueret ne condemnaretur? Qu. Rosc. 26. quid ergo est causae quod nunc nostra defensio audiatur tanto silentio? Cluent. 93. quid igitur est causae quin coloniam in Ianiculum possint deducere? leg. agr. II, 74. quid est causae cur non is, qui Catilinam ex urbe pepulit, pertimescat? Flacc. 5 (§. 2). quid esset tandem causae cur existimari vellet nihil habere? Rab. Post. 38. quid tandem erat causae cur in senatum [hesterno die] tam acerbe cogerer? Phil. I, 11. quid fuit causae cur in Africam Caesarem non sequerere? ib. II, 71. — in: cum in his duobus tota causa sit; Verr. V, 110. timoris enim causam, non vitae poenam in illa potestate esse voluerunt; Cluent. 120. ut igitur in seminibus est causa arborum et stirpium, sic ..; Phil. II, 55. — hinc, istinc: si istinc causa corrumpendi iudicii ... est, hinc ... nulla corrumpendi iudicii causa; Cluent. 83. — loco: quoniam exploratum est omnibus, quo loco causa tua sit; Verr. V, 164. s. erigit. — alia: nam alia visendi causa nulla est; Verr. IV, 4. non enim alia causa est aequitatis in uno servo et in pluribus; Caecin. 57. nullam huic aliam accusandi causam fuisse, nisi uti ..; Cluent. 20. quae fuit igitur alia causa quaerendi? ib. 183. an vos aliam causam esse ullam putatis, cur ... tam sint pauci ... qui ..? Cael. 46. alia enim causa praestantissimi viri, Q. Metelli, fuit; Piso 20. alia — alia: s. **alius**, B, I, 1. causa (3 Stellen) S. 190, b. — appendicula: est enim haec causa, QUO EA PECUNIA PERVENERIT, quasi quaedam appendicula causae iudicatae atque damnatae; Rab. Post. 8. — bona: sed Caelius optimam causam Asicii esse arbitratur; cuicuimodi ||cuiusmodi|| autem sit, a sua putat eius

esse seiunctam; Cael. 24. — communis: quod communis est causa, commune periculum; Verr. I, 158. doloris .. et timoris et periculi fuit illa causa communis; Sulla 9. fuerit haec partium causa communis; Phil. II, 75. — consularis: cum enim esset omnis causa illa mea consularis et senatoria ..; Piso 19. cuicuimodi: f. bona. — deterior: ne ... in iudiciis deterior causa sit eorum, qui fugerint, quam ..; Caecin. 46. neque ideo est Gaditanorum causa deterior; gravissimis enim et plurimis rebus est fulta Balb. 35. — difficilis: ut quaeque causa difficillima est, ita ..; Cluent. 57. — dissimilis: quamquam dissimilis est militum causa et tua; Phil. II, 59. — duae: duae sunt huius obscuritatis causae, Quirites: una pudoris ..., altera sceleris; leg. agr. II, 36. — dubia: causa tum dubia ...; nunc melior ea iudicanda est, quam etiam di adiuverunt; Ligar. 19. — ea: at ea ipsa causa est cur ista provincia minimo in periculo sit; Verr. V, 7. non providerant eas ipsas sibi causas esse periculi, quibus argumentis se ad salutem uti arbitrabantur; ib. 146. non fuit ea causa, iudices, profecto, non fuit cur sibi censeret Pompeius quaestionem ferendam; Milo 21. — eadem: eandem suam causam foederis esse docuerunt; Verr. V, 56. quod eandem suam causam videbat esse quam illorum, qui ..; ib. 116. eandem causam Alexandrinis fuisse cur laudarent Gabinium; Rab. Post. 32. quod eius causa non sit eadem quae Verris; Fr. A. III, 18. — eius modi: etenim erat eius modi causa, ut ..; Verr. II, '22. erat eius modi causa, ut ..; ib. 92. sin erat eius modi causa, ut ..; Cluent. 85. nimirum haec causa est eius modi, quam nec industrius *homo* nec misericors nec officiosus deserere possit; Muren. 9. — facilis: facilis est populi causa; Verr. V, 126. splendida est illa causa, probabilis mihi et facilis, populo grata atque iucunda; ib. 173. — firma: meam causam semper fore firmissimam dicere solebat; sen. 9. f. II, 3. sum; Balb. 19. — grata: etenim si probabilis est eorum causa, qui iniurias suas persequi volunt ..., quanto illa honestior est causa ||causa est||, quae non solum probabilis videri, sed etiam grata esse debet ..; div. Caec. 64. mene non potuisse Milonis salutem tueri ...? at in qua causa non potuisse? quae est grata gentibus *; Milo 102. non enim omnibus Sullae causa grata; Phil. V, 43. eam complexus est causam, quae esset senatui, quae populo, quae cunctae Italiae, quae dis hominibusque ||omnibusque|| gratissima; ib. 44. f. facilis; Verr. V, 173. — gratiosa: non potentia mea, sed causa rogationis fuit gratiosa; Planc. 25. causas apud te rogantium gratiosiores esse quam voltus; Ligar. 31. — gravis: quae causa gravis esset, si ..; div. Caec. 59. — haec: si ... haec una causa fuisset, quod ..; Verr. II, 117. qua re autem de eis dici suspicer haec causa est, quod ..; har. resp. 36. haec causa est omnium horum scelerum atque criminum; Cael. 61. *neve haec ipsa ei causa Bostarem veneno necandi fuisse videretur*; Scaur. c. 2. § 4. hanc tibi esse cum Dolabella causam odii dicere ausus es, quod ..; Phil. II, 99. haec enim ei causa esse declamandi solet; ib. V, 19. haec causa fuit cur *ei* decerneretis statuam ..., cur absenti triumphum; ib. XIII, 9. — honesta: quae causa fuit honestior, quam a tam inlustri provincia defensorem constitui? Verr. I, 21. f. grata; div. Caec. 64. — ignota: f. II, 1. probo; dom. 57. — illa: vide ne illa causa fuerit appellandi mei, quod ..; Phil. II, 28. — impudens: horum hominum species est honestissima ...; voluntas vero et causa impudentissima; Catil. II, 18. — incognita: quem incognita causa condemnarent; Verr. a. pr. 39. nam causa cognita possunt multi absolvi; incognita quidem condemnari nemo potest; ib. I, 25. te .. eum, quem C. Sacerdos adhibito consilio, causa cognita absolvisset, eundem remoto consilio, causa incognita condemnasse; ib. II, 81. is mihi etiam Sthenium litteras publicas corrupisse causa incognita iudicavit, qui ..? ib. 105. [quem hominem absentem de litteris corruptis causa incognita condemnasti?] ib. 110. quorum omnium palam, causa incognita, voce damnatus est; ib. V, 41. iactata res erat in contione ||[a tribuno seditioso]||; incognita causa probatum erat illud multitudini; Cluent. 130. qui cum lege nefaria Ptolemaeum ... causa incognita publicasses ..; dom. 20. — indicta: homines ... integerrimi absentes rei facti indicta causa damnati et eiecti; Verr. a. pr. 13. quo iudicio indicta causa fortunis omnibus everti necesse sit; ib. II, 43. hominem innocentem, a C. Sacerdote absolutum, indicta causa ... condemnat; ib. 75. Apollonium ... belli fugitivorum nomine, indicta causa, in vincla coniecit; ib. V, 18. in hominem ... honestissimum tam graviter animadverti causa indicta non oportuisse; ib. 20. qui Sthenium ... absentem in reos rettulerit, indicta causa ||causa indicta|| capite damnarit; ib. 109. hic popularis a IIviris ... indicta causa civem Romanum capitis condemnari coëgit; Rabir. 12. „nisi tu" inquit „causam recepisses, numquam mihi restitisset, sed indicta causa profugisset"; Sulla 22. absentem, credo, in reos relatum; rem indicta causa iudicatam; Phil. II, 56. — ingenii: video summi ingenii causam esse, non uti demonstretur, quod ante oculos est, sed ne ..; Caecin. 5. — iniusta: f. iusta: Milo 36. — integra: moneo et praedico, integra re causaque denuntio; Rab. Post. 15. — ipsa: f. ea; Verr. V, 7. 146. haec; Scaur. c. 2. § 4. — iucunda: f. facilis; Verr. V, 173. — iusta: testes tot, quibus omnibus causa iustissima est cur scire potuerint, nulla cur mentiantur; Quinct. 58. cum auctoritas et dignitas Pisonis valebat plurimum, tum illa erat causa iustissima, quod ..; div. Caec. 64. quod cum omnibus civibus in eorum periculis semper satis iustam mihi causam necessitudinis esse duxi; Rabir. 1. quod, quae iustissima mihi causa ad hunc defendendum esse visa est, eadem vobis ad absolvendum debet videri; ib. nulla enim potest cuiquam male de re publica merendi iusta esse causa; har. resp. 44. neque erit iusta causa ad portas sedenti imperatori, quare ..; Sest. 52. vestrae sapientiae tamen est, iudices, non, si causa iusta est viris fortibus oppugnandi M. Caelium, ideo vobis quoque [vos] causam putare esse iustam alieno dolori potius quam vestrae fidei consulendi; Cael. 21. quae fuisset igitur iusta causa restituendi mei, nisi fuisset iniusta eiciendi? Milo 36. „nec erit iustior in senatum non veniendi morbi causa quam mortis"; Phil. I, 28. cum omnino nulla causa iusta cuiquam esse possit contra patriam arma capiendi; ib. II, 53. quae causa iustior est belli gerendi quam servitutis depulsio? ib. VIII, 12. immo aliae causae iustae, haec necessaria est; ib. sic est iusta causa belli, sicuti Crassus commemoravit cum Iugurtha fuisse; Fr. B. XVI, III, 1. vgl. est; Verr. II, 13. — leves: ut illae necessitudinis causae leves esse videantur; Planc. 27. — magna: magna mehercules causa, iudices, cum ceteris causis haec est, ne ..; Font. 36. — mea: nulla est enim in re publica mea causa propria; Sulla 9. — necessaria: f. iusta; Phil. VIII, 42. — nova: haec enim causa nova profecto et singularis est; Sex. Rosc. 124. — nulla: quod si tibi causa nulla est cur hunc miserum tanta calamitate adfici velis ..; Sex. Rosc. 146. nullam accusatoris esse causam potuisse cur iudicium vellet corrumpere; Cluent. 62. f. alia; Verr. IV, 4. Cluent. 20. iusta; Quinct. 58. mea. quae; Verr. V, 145. — obscura: huiusce rei tandem obscura causa est, an et agitata tum, cum ista in senatu res agebatur, et disputata hesterno die copiosissime a Q. Hortensio? Planc. 37. — permultae: video igitur causas esse permultas quae istum impellerent; Sex. Rosc. 92. — probabilis: f. facilis; Verr. V, 173. grata; div. Caec. 64. — popria: f. mea. — quae: quaesivi quae

causa fuisset cur bona non venissent; Quinct. 88. „nescio", inquit „quae causa odii fuerit"; Sex. Rosc. 42. quae causa maleficii fuerit; ib. 62. quae fuit igitur causa cur cuncta civitas Lampsacenorum de contione ... domum tuam concurrerit? Verr. I, 80. cum igitur quae causa illius tumultus fuerit testes ... dixerint ..; ib. quae causa, quae ratio est? ib. III, 30. quae haec causa est? quae ista impudentia? ib. IV, 7. quae fuit causa cur tam diligenter nos in provinciis ab emptionibus removerent? ib. 10. quasi enim ulla possit esse causa cur hoc cuiquam civi Romano iure accidat, ita quaero quae in Servilio causa fuerit; ib. V, 141. at quae erat ista libido crudelitatis exercendae? quae tot scelerum suscipiendorum causa? nulla ..; ib. 145. quae haec est causa? quae defensio? Font. 12. quae causa nobis tacendi fuerit existimare debetis; ib. 22. causa quae sit videtis; imp. Pomp. 6. ac primum causa accusandi quae fuerit ostendam; Cluent. 19. quae causa Habito fuerit, cur interficere Oppianicum vellet; ib. 169. quae enim Autronii fuit ||fuit Autronii|| causa? quae Sullae est? Sulla 15. quae deinde causa cuique sit adoptionis ..., quaeri a pontificum conlegio solet; dom. 34. quae fuit enim causa quam ob rem isti mulieri venenum dare vellet Caelius? Cael. 56. quae mihi sit ratio et causa cum Caesare; prov. cons. 40. quae tum non modo occasio, sed etiam causa illius opprimendi fuit? Milo 40. age, sit ita factum: quae causa cur Romam properaret? cur in noctem se coniceret? ib. 49. constitue hoc, consul, aliquando, Brutorum C. Cassii, Cn. Domitii, C. Trebonii, reliquorum quam velis esse causam; Phil. II, 30. quam omnino causam esse belli (censetis)? ib. XI, 3. (vgl. est). ſ. alia; Cluent. 183. iusta; Milo 36. — quaecumque: Postumi enim causa, quaecumque est, seiuncta a senatu est; Rab. Post. 7. — quanta: ſ. V, 2. ob; Sest. 62. — reliqua: reliqua est ea causa, iudices, quae iam non recepta, sed innata, neque delata ad me, sed in animo sensuque meo penitus adfixa atque insita est; quae non ad sociorum salutem, sed ad civium Romanorum, hoc est, ad unius cuiusque nostrum vitam et sanguinem pertinet: in qua nolite a me, quasi dubium sit aliquid, argumenta, iudices, exspectare; Verr. V, 139. — senatoria: ſ. consularis. — simplex: simplex causa, constans ratio; Sest. 87. — singularis: ſ. nova. — splendida: ſ. facilis; Verr. V, 178. — stabilis: ſ. II, 3. sum; Balb. 19. — talis: ſ. II, 1. probo; dom. 57. — tanta: quod si ullo tempore magna causa in sacerdotum populi Romani iudicio ac potestate versata est, haec profecto tanta est, ut ..; dom. 1. — tripertita: ea causa tripertita, iudices, erit in accusatione; Verr. III, 12. — ulla: si umquam ulla fuit causa; Fr. B. VII, 16. ſ. alia; Cael. 46. quae, Verr. V, 141. — una: simplex officium atque una bonorum est omnium causa; Sulla 9. quorum quidem ... quamquam non est causa una omnium, tamen est omnium mihi probata; Piso 75. una est profectus cum eis, quorum erat una causa; Ligar. 22.

facit: me quidem semper ... adversarium multitudinis temeritati haec fecit praeclarissima causa popularem; Phil. VII, 4.

fert: Minucius ... homini quae visa sunt et quae tempus illud tulit et causa, respondit; Verr. II, 73.

flagitat: *et* tametsi causa postulat, tamen quia postulat, non flagitat, praeteribo; Quinct. 13. etiam si dolor *me* meus respondere non cogeret, tamen ipsa causa hanc a me orationem flagitavisset; Sulla 35.

habet: quod causa prorsus quod disputari posset nihil habebat; Verr. II, 55. ſ. antecellit.

impellit: nulla me causa impulit ||impulisset||, nisi ut ..; Vatin. 2. ſ. est; Sulla 56. sunt permultae.

impetrat: ſ. debet; Sulla 93.

incitat: ſ. II, 1. cognosco; Flacc. 46.

incurrit: hic est mucro defensionis tuae: in eum ipsum causa tua incurrat necesse est; Caecin. 84.

innascitur: ſ. est. reliqua.

intercedit: is, quicum tibi adfinitas, societas, omnes denique causae et necessitudines veteres intercedebant; Quinct. 48. si ... mihi cum Siculis causa tantae necessitudinis non intercederet; div. Caec. 6.

loquuntur: nam si causae ipsae pro se loqui possent, nemo adhiberet oratorem; Cluent. 139.

manet: causa enim manet eadem, quae mutari nullo modo potest; Cluent. 80.

mittit: an aliquam ||aliam|| vocem putatis ipsam pro se causam et veritatem posse mittere? Cael. 55.

moritur: quae causa ante mortua est, quam tu natus es; Rabir. 25.

nascitur: nascitur, iudices, causa Cornelii ex ea lege, quam ..; Balb. 19. horum omnium bellorum causae ex rei publicae contentione natae sunt; Phil. VIII, 7.

nititur: quorum splendore vel maxime illius ||istius||, qui legem promulgavit, oratio et causa nititur; Verr. II, 175. ut aliquando, in quibus causa nititur, ad ea veniamus; Cael. 25.

oritur: eundem vidi postea Veliae, cedentem Italia, ne qua oreretur belli civilis causa propter se; Phil. X, 8.

patitur: dic nunc, si potes, si res, si causa patitur, Cluvium esse mentitum; Qu. Rosc. 48.

perit: Siculi causam suam perisse querentur; Verr. V, 173.

pertinet: ſ. est reliqua.

placet: omen magis patribus conscriptis quam causa placuit; Verr. I, 99.

postulat: vereor mehercule ne ... levioribus (utar verbis), quam causa postulat; Quinct. 57. dixi initio .. nolle me plura de istorum scelere dicere, quam causa postularet ac necessitas ipsa cogeret; Sex. Rosc. 123. visus est mihi primo veterator intellegere praeclare quid causa postularet ||causae optaret, obstaret||; Caecin. 30. id miror, te hoc in hac re alieno tempore et contra quam ista causa postulasset defendisse; ib. 67. das mihi enim, quod haec causa maxime postulat; Flacc. 36. alterum iam oratoris vitium non videre quid quaeque causa postulet; Sulla 31. longiorem orationem causa forsitan postulet ||† forsitan postulat|, tua certe natura breviorem; Ligar. 38. ſ. cogit; Tull. 5. flagitat; Quinct. 13.

potest: ſ. est; Verr. V, 141. Cluent. 62. dom. 10. loquuntur. mittit. — II, 1. defendo; Cluent. 145. peroro; Cluent. 164. probo; Font. 2. sustineo; div. Caec. 35.

probat: ſ. II, 1. probo; dom. 57.

prodest: si Asicio causa plus profuit quam nocuit invidia; Cael. 23.

pugnat: res cum re, causa cum causa, ratio cum ratione pugnabit; Cael. 22.

remanet: quod si ne iniuriae quidem, quae tibi ab illo facta sit, causa remanet quid habes ..? div. Caec. 59.

reviviscit: „quo facilius reviviscat Pompeianorum causa totiens iugulata"; Phil. XIII, 38.

sociat: quocum me uno ... cum mei fratris conlegia tum rei publicae causa sociarat; Planc. 95.

solet: ſ. II, 1. quaero; dom. 36.

subest: ſ. commovet; Cluent. 44.

tuetur: quem dignitas, quem causa, quem res publica tuebatur; dom. 46.

valet: semper haec causa plurimum valuit; div. Caec. 63. tamen haec una causa in opinione Siculorum plurimum valet, quod ..; Verr. IV, 114. plus igitur *valet* Claudii *causa*, si interdicitur ..; Tull. 30. si plus apud populum Romanum auctoritas tua quam ipsius populi Romani salus et vera causa valuisset; imp. Pomp. 53. valuit causa rogandi, non gratia; Planc. 25. sed video tamen apud te causas ... valere plus quam preces; Ligar. 31.

versatur: anni sunt octo, cum ista causa in ista meditatione versatur; Cluent. 82. in tenebris quam in luce causam versari maluisti; Planc. 42. s. est tanta. — II, 1. dico; Deiot. 5.

videtur: in contentione suscipiendarum inimicitiarum ridiculum est putare causam necessitudinis ad inferendum periculum iustam videri oportere; div. Caec. 59. hi statuent hanc causam, quam ne in alio quidem probarent, in te iustam ad necessitudinem violandam videri? ib. 60. tum causa agi vere videretur; Verr. I, 29. itaque tibi .. non illius aetas, sed causa, non vestitus, sed fortuna popularis videbatur; ib. 152. tamen digna causa videretur cur inimicitias hominis improbissimi susciperem; ib. II, 117. pontificibus bona causa visa est; approbaverunt; dom. 35. denique de mea causa, quae videbatur perditis civibus ad invidiam esse proposita, iam omnes ... di atque homines iudicarunt; ib. 44. s. congruunt. debet; Sest. 109. erigit. est; Cael. 56. est grata; div. Caec. 64. est iusta; Rabir. 1. est levis.

vivit: s. erigit.

vocant: cum omnes me causae ad misericordiam atque ad humanitatem vocent; Muren. 6.

2. **Prädicat**: sum: sin causa fuit annona, seditionis quidem ... concitator tu fuisti, nonne id agendum nobis omnibus fuit, ut ..? dom. 11. causa fuit ambulatio et monimentum et ista Tanagraea oppressa libertate Libertas; ib. 116. hanc Palatinam Medeam eamque migrationem || migrationemque || huic adulescenti causam sive malorum omnium sive potius sermonum fuisse; Cael. 18. mihi ... causa defendendi Gabinii fuit reconciliatio gratiae; Rab. Post. 32. ut Helena Troianis, sic iste huic rei publicae belli causa, causa || belli causa, al. || pestis atque exitii fuit; Phil. II, 55. belli Punici secundi ... causa fuit Sagunti oppugnatio; ib. V, 27. cui legatio ipsa *causa* mortis || morti || fuisset; ib. IX, 3. is enim profecto mortem attulit, qui causa mortis fuit; ib. 7 (vgl. 1. est; Verr. II, 13. est haec. est quae).

3. **Ausruf**: en: en crimen, en causa cur regem fugitivus, dominum servus accuset; Deiot. 17. en causam cur lex tam egregia ... inter fulmina et tonitrua ferretur; Phil. V, 15.

o: o causam singularem! o defensionem miseram ac perditam! Verr. II, 151.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: abicio: non quo illi ... causam pecuniae publicae contemptam atque abiectam putarent, sed ..; Cluent. 94.

accipio: quam nos causam cum accepissemus ..., paulisper stetimus in illo ganearum tuarum nidore; Piso 13.

adfero: s. **adfero**, II. causam (7 Stellen) S. 91, b.

adfligo: s. suscipio; Sest. 89. — I, 1. est reliqua.

adiungo: adiungis causas inimicitiarum, quod ..; Flacc. 77.

adiuvo: videte qui Sthenii causam casus adiuverit; Verr. II, 98. s. I, 1. est dubia.

adripio: hanc istum otii et pacis hostem causam adrepturum fuisse ad incendia, caedem, rapinas, nolo, pontifices, suspicemini, nisi videritis; dom. 12.

agito: s. I, 1. est obscura.

ago: s. **ago**, II. causam (47 Stellen) S. 158, b.

amplector: s. **amplector**, causam (4 Stellen) S. 215, b.

aperio: aperiebatur causa insidiarum; Cluent. 50.

ascribo: non solum illud perscribunt, quod tum prohibiti sunt, sed etiam causam ascribunt cur non tum in litteras relatum sit; Verr. I, 88.

attingo: negat fuisse rectum Cato me ... causam L. Murenae attingere; Muren. 3.

attribuo: ut .. aliis causam calamitatis attribueret, quae omnis propter avaritiam ipsius accidisset; Verr. V, 106.

audio: s. **audio**, III. causam (4 Stellen) S. 356, b.

aufero: s. tollo; Caecin. 9.

cognosco: is si mei consilii causam rationemque cognoverit ..; div. Caec. 1. neque enim mihi videtur haec multitudo ... cognoscere ex me causam voluisse, sed ea, quae scit, mecum recognoscere; Verr. a. pr. 15. „causam enim“ inquit „cognosci oportet“; ib. I, 25. verum si causam cognosci opus est, parumne cognita est? ib. 27. non modo vos ... nostra crimina tenetis, sed etiam populus Romanus totam accusationem causamque cognovit; ib. 29. contendit ab eo, ut Philodami causam cognosceret; ib. 73. cum hos sibi quaestus constituisset ... ex eis causis, quas ipse constituerat || instituerat || cum consilio, hoc est, cum sua cohorte cognoscere; ib. II, 30. quinque iudicibus ... datis, non qui causam cognoscerent, sed qui quod imperatum esset iudicarent; ib. 41. cum consilio cognita causa; ib. 57. „pervellem adessent ei, qui adfuerant antea causamque cognorant“; ib. 72. in hac causa frumentaria cognoscenda haec vobis proponite, iudices ..; ib. III, 11. consules causam cognorunt; ib. 18. cum consilio causam Mamertinorum cognoscit; ib. V, 53. ex quo vos priore actione iurato rem omnem causamque cognostis; ib. 90. is, qui gessit, in iudicium vocatur; vos, qui in re non interfuistis, causam una cum populo Romano cognoscitis; Font. 14. (eum) non ad cognoscendam causam, sed ad explendam damnationem praesto fuisse; Caecin. 29. (falsa invidia) spatio interposito et causa cognita consenescat; Cluent. 5. nihil se ... causa cognita statuisse dicent; ib. 126. ut nihil dicam de eis, qui condemnarunt, causa cognita sibi dixerint || dixerunt || non liquere; ib. 131. quod si velim confiteri me causam A. Cluentii nunc cognosse ..; ib. 142. itaque non senatus in ea causa cognoscenda me agente diligentior aut inclementior fuit, quam ..; Rabir. 32. causam ipsam, quae levissimi hominis animum in Flaccum incitavit, quaeso, cognoscite; Flacc. 46. a recuperatoribus causa cognoscitur; ib. 47. meam domum ..., causa cognita, duobus locis dicta, ... omni religione una mente omnes liberaverunt; har. resp. 12. ac ne existimes .. quod adferam in dicendo me fingere ipsum et non a reo causam cognoscere ..; Scaur. c. 5. § 7. tamen ego mihi provinciae causam in provincia ipsa cognoscendam et discendam putavi; ib. 24. s. I, 1. est incognita; Verr. I, 25. II, 81.

commemoro: s. profero; Muren. 56. subicio.

commendo: qui mihi tum illam causam commendabant; Cluent. 50. qui causam senatus exagitatam contionibus improborum sic sua diligentia multitudini commendavit, ut ..; sen. 20. qui causam meam prudentibus commendarit, imperitos edocuerit; ib. 29.

committo: Trallianos Maeandrio causam publicam commisisse? Flacc. 52. qui suam causam nemini committere audeat; Piso 98.

communico: desinant suam causam cum Chrysogono communicare; Sex. Rosc. 140. firmissimis enim et sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscii communita est; Qu. Rosc. 43.

comparo: non enim iam causae sunt inter se, sed victoriae comparandae; Marcell. 16.

complector: tamen esset magnum, tantam causam, tam exspectatam et diligentia consequi et memoria complecti et oratione expromere et voce ac viribus sustinere; div. Caec. 39. causas, ut honorificentissimis verbis consequi potuero, complectar ipsa sententia; Phil. XIV, 29. s. I, 1. est grata; Phil. V, 44.

compono: ita causa componitur, ut ..; Verr. II, 54.

comprobo: conservate, iudices, hominem pudore eo, quem amicorum videtis comprobari ... vetustate, ... causa vero eius modi, quae beneficio legis ... comprobetur; Arch. 31.

concludo: qua ratione res ab usitata consuetudine recederet et in hoc singulare iudicium causa omnis concluderetur; Quinct. 67.

condemno: ne condemnare causam illam, quam secutus erat, videretur; Ligar. 27.

confero: ita facillime causa Sex. Roscii cum tua conferetur; Sex. Rosc. 93. te huius circumsessionis tuae causam et culpam in alios contulisse; Verr. I, 83. cum instaret Habonius, in me causam conferebat, quod eum codicem obsignassem; ib. 149. is tamen in eadem causa fuit, quasi esset in aliquo manifesto scelere deprehensus, in quem ne falsi quidem causa conferri criminis potuit; ib. V, 111.

confingo: f. dico; Verr. I, 71.

confirmo: nonne causam hanc, quam nos proposuimus, cum illorum testimonia tum istius taciturnitas confirmat perpetua || perpetua confirmat ||? Verr. I, 80. quod si auctoritatibus hanc causam .. confirmandam putatis ..; imp. Pomp. 68. potest esse dubium, quin illa damnatio Staieni ... maxime nostram causam defensionemque confirmet? Cluent. 102.

conicio: te idcirco in ludos causam conicere noluisse, ne ..; Planc. 83.

coniungo: si condemnato Apronio coniunctam cum eo Verris causam omnes erant existimaturi, Metellus quidem certe iam hoc iudicabat, eorum rem causamque esse coniunctam; Verr. III, 153. causam .. meam cum communi salute coniunxit; Quir. 16. nisi consules causam coniunxisse secum ... confirmaret; har. resp. 47. necesse est meam causam praeteriti temporis cum huius praesenti defensione esse coniunctam; Sest. 31. in quo certe iam tibi dicere non licebit cum clarissimi viri causa || clarissimis viris causam, al. || tuam esse coniunctam; Vatin. 33. etiam illud dixeris, causam Milonis ... coniunctam cum hoc existimari? ib. 41. quicum .. eius causam periculumque coniungis, eum summis laudibus extulisti; ib.

conlaudo: f. probo; Sest. 87.

conligo: iam vero in rerum capitalium quaestionibus quid ego unam quamque rem conligam et causam? Verr. II, 68.

consequor: f. complector; div. Caec. 39.

considero: cum ... causam ipsam considero, quid aliud dicere possit non reperio; Quinct. 63. totam causam .. explicemus atque ante oculos expositam consideremus; Sex. Rosc. 34.

constituo: mihi enim renuntiatur ita constitui a tuis patronis ... causam tuam, ... ut ..; Verr. II, 149. ita enim causa constituitur, provinciam Siciliam virtute istius ... esse servatam; ib. V, 1. placet causam iuris et aequitatis et non nostrae possessionis, sed omnino possessionum omnium constituere in verbo? Caecin. 81.

contemno: f. abicio.

contemplor: ut totam causam quam maxime intentis oculis, ut aiunt, [acerrime] contemplemini; Flacc. 26.

contendo: f. I, 1. confligunt.

contineo: cum vero in communibus iniuriis totius provinciae Staieni quoque causa contineatur ..; Verr. II, 118. *causa Tullii tota continetur praetoris formula, re gesta, adversarii confessione*; Tull. 36. neque enim causa in hoc continetur; Muren. 31.

convinco: ego me .. ad eam causam accedere, quae iam per annos octo continuos ex contraria parte audiatur atque ipsa opinione hominum tacita prope convicta atque damnata sit, facile intellego; Cluent. 7.

credo: f. suscipio; div. Caec. 51.

damno: f. convinco. — I, 1. est appendicula.

deduco: ergo huc universa causa deducitur, utrum ..; Qu. Rosc. 34.

defendo: priore patrono causam defendente numquam perorari potuisse; Quinct. 34. is ... praeter ceteros in ea vicinitate eam partem causamque opera, studio, auctoritate defendit; Sex. Rosc. 16. ut eiusdem aetatis aut nemo aut pauci plures causas defenderint; div. Caec. 41. L. Gellius causam Liguris defendebat; Verr. I, 125. causam Sopatri defendebat Q. Minucius eques Romanus; ib. II, 69. causam sese dimisso atque ablegato consilio defensurum negavit; ib. 73. laudantur oratores veteres, Crassi illi et Antonii, ... quod copiose reorum causas defendere solerent; ib. 191. at vos communem populi Romani causam suscipite atque defendite; ib. III, 122. non defendam Apollonii causam, amici atque hospitis mei; ib. V. 20. nunc quoque in iudicio si causa more institutoque omnium defendatur ..; Caecin. 2. ita neque hic locus vacuus umquam fuit ab eis, qui vestram causam defenderent, et ..; imp. Pomp. 2. itaque ab Habito petiverunt, ut eam causam susciperet publiceque defenderet; Cluent. 43. causam nescio quam apud iudicem defendebat; ib. 74. neque me paenitet hoc tempore potius quam illo causam A. Cluentii defendere; ib. 80. ut hodierno die primum causa illa defensa sit; ib. 88. in quo (iudicio) non modus ullus est adhibitus, ... non causa defensa; ib. 96. si honeste putasset eius modi causam posse defendi; ib. 109. neque mihi quicquam oneris suscepi, cum ita || illa, ista || dixi quo minus honeste hanc causam et libere possem defendere; ib. 142. te opinionem multum fefellisse, quod existimaris me causam A. Cluentii non facto eius, sed lege defensurum. nam hoc persaepe dixisti tibi sic renuntiari, me habere in animo causam hanc praesidio legis defendere; ib. 143. num tibi ita defendisse videor, ut tota in causa mentionem ullam legis fecerim? num secus hanc causam defendisse, ac si lege Habitus teneretur? ib. quod videbam per se ipsam causam sine lege copiosissime posse defendi; ib. 145. qui tamen defendi causam suam lege noluit; ib. 149. me eius causam legis praesidio defensurum; ib. 158. me familiaritatis necessitudinisque oblitum causam L. Murenae contra se defendere; Muren. 7. videor enim iam non solum studium ad defendendas causas, verum etiam opinionis aliquid et auctoritatis adferre; Sulla 10. ut ... in animum inducam, cuius nuper ferrum rettuderim ..., eiusdem nunc causam vitamque defendere? ib. 83. integro me animo ac libero P. Sullae causam defendere; ib. 86. perfacile est isti loco respondere, mihi praesertim, a quo illa causa defensa est; Cael. 24. si auctoritates patronorum in iudiciis valent, ab amplissimis viris L. Cornelii causa defensa est; Balb. 1. ut ... paucis ipse verbis causam illam gravitate sua defenderit et probarit; ib. 49. si me invitum putas, ne Cn. Pompei animum offenderem, defendisse [causam]; Rab. Post. 33. cuius ego causam animadverte, quaeso, qua fide defendam; Ligar. 6. aut non suscipienda fuit ista causa ... aut, cum suscepisses, defendenda usque ad extremum; Phil. II, 75. petivit tamen a me pater maxima contestatione, ut causam Manilii defenderem; Fr. B. VI, 5. quam ego causam longe aliter praetor in contione defendi; ib. 16.

defero: causam .. illius omnem ad inimicos accusatoresque detulit; Verr. I, 41. non te ad senatum causam deferre ... oportuit? ib. 84. vos ex me causam non a me prolatam, sed ad me delatam audire oportere; ib. II. 179. cum ... causa .. totius provinciae ad me deferebatur; ib. IV, 138. qui ad me pro necessitudine, quae mihi est cum illo ordine, causam rei publicae periculaque rerum suarum detulerunt; imp. Pomp. 4. suscepta causa Romamque delata magnae cotidie contentiones ... excitabantur; Cluent. 44. ut haec ad me causa delata est ..; ib. 144. si qua ad vos causa eius modi delata sit eius, qui lege non teneatur; ib. 158. ad quem adiit causamque ita detulit: recuperatores vi Flacci coactos et metu falsum invitos iudicavisse; Flacc. 49. „qui mihi auctor fuit, qui causam ad me detulit“; ib. 81. voluntate tamen perspecta senatus causa ad vos mense Ianuario deferebatur;

Quir. 12. „delata enim" inquit „causa ad me Romae est." quid? ad me Siculi nonne Romae || Romam || causam Siciliae detulerunt? Scaur. 24. cum est ad me ista causa delata; Deiot. 17. f. I, 1. est reliqua.

demonstro: nec illud mihi adrogabo, me posse causam commodius demonstrare quam antea demonstrata sit; Quinct. 34. ac si tibi nemo responsurus esset, tamen ipsam causam ... demonstrare non posses; div. Caec. 43.

depono: qui ... de reliquo iam communem causam populique ius in vestra fide ac religione deponit; Caecin. 103.

deposco: homines ... incensi suspicione rem in medium vocare coeperunt et causam illam totam deposcere; Cluent. 77.

desero: cur causam populi Romani deseruisti ac prodidisti? Verr. I, 84. non enim mihi deserenda est causa amici veteris atque hospitis; Sulla 58. j. I, 1. est eius modi; Muren. 9.

dico: quid hoc iniquius ... commemorari potest, quam me, qui caput alterius ... defendam, priore loco causam dicere? Quinct. 8. quod (praetor) ita constituit id ipsum iudicium, ut reus, ante quam verbum accusatoris audisset, causam dicere cogeretur; ib. 9. sponsionem porro si istius modi faceret, se, id quod nunc evenit, de capite suo priore loco causam esse dicturum; ib. 31. ut aut ipse se capitis damnaret, si satis dedisset, aut causam capitis, si sponsionem fecisset, priore loco diceret; ib. 32. cum maiores ita constituerint, ut qui pro capite diceret, is posteriore loco diceret, nos inaudita criminatione accusatorum priore loco causam dicere intellegis; ib. 33. apud iudicem causam priore loco dicat, et eam cum orarit, tum denique vocem accusatoris audiat? ib. 43. Nonis Februariis si Romae fuit, causae nihil dicimus quin tibi vadimonium promiserit; ib. 57. „causam capitis dicas oportet." „accusa, ubi ita necesse est." „non", inquit „nisi tu ante novo modo priore loco dixeris"; ib. 71. hic ego ..., si tu, L. Philippe. ... hanc causam voles cum Hortensio dicere, tamen superior sim necesse est; ib. 80. horribile est causam capitis dicere, horribilius priore loco dicere; ib. 95. quae tanta formido (sit), quae tot ac talis viros impediat, quo minus pro capite et fortunis alterius, quem ad modum consueverunt, causam velint dicere; Sex. Rosc. 5. qua vociferatione in ceteris iudiciis accusatores uti consueverunt, ea nos hoc tempore utimur, qui causam dicimus; ib. 12. accusant ei, qui ...: causam dicit is, cui praeter calamitatem nihil reliquerunt; accusant ei, quibus ...: causam dicit is, cui non modo luctum mors patris attulit, verum etiam egestatem; accusant ei, qui ...: causam dicit is, qui etiam ad hoc ipsum iudicium cum praesidio venit ...; denique accusant ei, quos populus poscit: causam dicit is, qui unus relictus ex illorum nefaria caede restat; ib. 13. tametsi te dicere atque enumerare causas omnis oportebat; ib. 53. utilius est autem absolvi innocentem quam nocentem causam non dicere, ib. 56. quod antea causam publicam nullam dixeram; ib. 59. causam pro Sex. Roscio, si non commode, at libere dici; ib. 61. de parricidio causa dicitur; ib. nihil horum ne confingi quidem potest, et tamen causa de parricidio dicitur; ib. 76. ita neque ad crimen parricidii neque ad eum, qui causam dicit, pertinebant; ib. 82. facile me paterer ... vel apud Cassianos iudices, quorum etiam nunc ei, quibus causa dicenda est, nomen ipsum reformidant, pro Sex. Roscio dicere; ib. 85. qui, dum hic quae opus essent compararet, causam interea ante eum diceret; Verr. a. pr. 9. ut, quacumque posset || opus esset || ratione, res ita duceretur, ut apud M. Metellum praetorem causa diceretur; ib. 26. quod habet lex in se molestissimum, [bis ut causa dicatur]; ib. I, 26. qua lege (Acilia) multi semel accusati, semel dicta causa, semel auditis testibus condemnati sunt; ib. puta te non hac tam atroci, sed illa lege mitissima causam dicere; ib. per eos ipsos dies, per quos causam Dio diceret; ib. 28. postea .. se causam apud Chios civis suos Samiis accusantibus publice dixisse; ib. 52. nunc cum ipse causam illius tumultus neque veram dicere neque falsam confingere audeat ..; ib. 71. an tuis solis tabulis te causam dicturum existimasti? ib. 102. postea quam ad causam dicendam ventum est; ib. II, 70. paratum ad causam dicendam venire hora nona iubet; ib. 91. ut, etiam si causas || causam || cur te oderint non possum || possis || dicere, tamen illud dicendum putem ..; ib. 166. quoniam me Leontina civitas atque legatio propter eam quam dixi causam defecit; ib. III, 110. domino denuntiatum est; causa dicta; damnati; ib. V, 10. fuit nundinatio aliqua et isti non nova, ne causam dicerent; ib. causam dicere dominos: quid servo tam formidolosum? ib. 14. cum statuisses, ut ais, tibi causam esse dicendam; ib. 78. causam sibi dicendam esse statuerat iam ante, quam hoc usu venit; ib. 101. tum iste hoc causae dicit, quod classem praedonibus prodidissent; ib. 106. dicit etiam causam Heraclius Segestanus; ib. 111. causam fugae dicitis eandem quam omnes intellegimus, arma, multitudinem hominum, incursionem atque impetum armatorum; Caecin. 44. sic ut me audiatis, quasi hoc tempore haec causa primum dicatur, sicuti dicitur, non quasi saepe iam dicta et numquam probata sit; Cluent. 8. dicat qui volt hodie de illo populo concitato ... qua de re Iunius causam dixerit; ib. 90. illi iudices statuerunt, iniqua condicione reum causam dicere, cum adversario eius ad ius accusationis summa vis potestatis accederet; ib. 94. qui causam de ambitu dixerunt, qui accusati sunt ab eis, qui erant ipsi ambitus condemnati; ib. 98. dixitne tandem causam C. Fidiculanius Falcula, qui Oppianicum condemnarat? ib. 103. nam Quinctius quidem quam causam umquam antea dixerat, cum annos ad quinquaginta natus esset? ib. 110. si in ambitus iudiciis hoc eis obfuit, cum alia lege causam dicerent; ib. 114. quid C. Aquilii (quaestio), apud quem nunc ambitus causa dicitur? ib. 147. non enim mihi haec causa sola dicenda est; ib. 149. cum videat sibi de eo, quod coierit aut consenserit, causam esse dicendam; ib. 153. A. Cluentius causam dicit eques Romanus ea lege, qua senatores et ei, qui magistratum habuerunt, soli tenentur; ib. 156. magistratus his || iis || petere licebit, causam dicere non licebit; leg. agr. II, 34. hoc nimirum illud est, quod non longe a gradibus Aureliis haec causa dicitur; Flacc. 66. at idem eis, qui ante hunc causam de coniuratione dixerunt, non adfuerunt; Sulla 82. si nihil aliud nisi de civitate ac lege dicimus, nihil dico amplius, causa dicta est; Arch. 8. ne a re publica rei publicae pestis removeretur restiterunt, etiam ne causam diceret, etiam ne privatus esset; har. resp. 50. venditabat se operis atque ab eis se ereptum, ne de ambitu causam diceret, praedicabat; Sest. 18. et causam dicit Sestius de vi? quid ita? quia vivit; ib. 80. appellarisne tribunos plebis, ne causam diceres? Vatin. 33. num quis in hac civitate post urbem conditam tribunos plebis appellarit, ne causam diceret? ib. 34. cum ... te .., cum tibi utrum velles liceret, dictitaris causam dicere maluisse; ib. secutus est annus, *quo* causam de pecuniis repetendis Catilina dixit; Cael. 10. dicta est a me causa, iudices, et perorata; ib. 70. cum Q. Metellus, L. F., causam de pecuniis repetendis diceret ..., — hoc igitur causam dicente, cum ipsius tabulae circumferrentur inspiciendi nominis causa ..; Balb. 11. atque, ut ego sentio, iudices, causa dicta est; ib. 15. nam Spoletinus T. Matrinius unus ex eis, quos C. Marius civitate donasset, dixit causam; ib. 48. apud eos .. me ... cogas causam de fortunis omnibus dicere? Planc. 40. corruptores nostri causam dicunt: nos, qui corrupti sumus, non dicimus; Rab. Post. 6. ita contendo:

neminem umquam, QUO EA PECUNIA PERVENISSET, causam dixisse, qui in aestimandis litibus appellatus non esset; ib. 9. *qui causam dicunt*, QUO EA PECUNIA PERVENERIT, non suis propriis iudiciis rei facti || † in rem facti, al. || condemnari solent; ib. 37. moveor etiam loci ipsius insolentia, quod tantam causam, quanta nulla umquam in disceptatione versata est, dico intra [domesticos] parietes, dico extra conventum et eam frequentiam, in qua oratorum studia niti solent; Deiot. 5. hanc enim ... causam || causam ... || si in foro dicerem eodem audiente et disceptante te ..; ib. 6. memoria teneo ... Cn. Pompeium causam lege Varia de maiestate dixisse; Fr. B. VI, 29. nam primo omnium tempore infestissimo causam dicimus; ib. VII, 16. ſ. cognosco; har. resp. 12.

disco: neque verum videbatur me, cum ... provinciae patrocinium recepissem, causam tamquam unius clientis in cubiculo meo discere; Scaur. 26. ſ. cognosco; Scaur. 24.

disputo: ſ. I, 1. est obscura.

distribuo: meministis me ita distribuisse initio causam: in crimen ... et in audaciam; Sex. Rosc. 122.

do: Halaesinus Aeneas, cui senatus dederat publicam causam, ut mihi fratrique meo gratias ageret; Verr. III, 170. gaudeo mihi de toto hoc ostento ... datam non modo iustam, sed etiam necessariam causam esse dicendi; har. resp. 10. ut ..., M. Antoni, princeps C. Caesari omnia perturbare cupienti causam belli contra patriam inferendi dedisti; Phil. II, 53.

doceo: causam Sthenii totam et istius crudelitatem et iniquitatem senatum docent; Verr. II, 95. Siculos, cum se causam, quae sibi in senatu pro his agenda esset, docerent, de Sthenii calamitate questos esse; ib. 103. qui ... cum me hanc causam doceret, in morbum gravem periculosumque incidit; Cluent. 198. campus ille nobilissimus ... ipse me causam paene docuit Leontinus; Scaur. 25. non existimavi me ... fidei meae satis esse facturum, nisi me causam illam non solum homines, sed etiam locus ipse lacusque docuisset; ib. 27.

duco: ut inde oratio mea proficiscatur, unde haec omnis causa ducitur; imp. Pomp. 4.

edoceo: ſ. commendo; sen. 29.

enumero: ſ. dico; Sex. Rosc. 53.

eripio: acerbe ferre patronus, causam sibi eripi et se cetera de illo loco „respicite, iudices", non posse dicere; Cluent. 59. eodem puncto temporis, quo meus discessus isti causam caedis eripuit, a Q. Seio contendit, ut ..; dom. 115.

everto: vertit stilum in tabulis suis: quo facto causam omnem evertit suam; Verr. II, 101.

exagito: ſ. commendo; sen. 20.

excogito: neque adhuc causam ullam excogitare potuit quam ob rem commiserit; Verr. I, 70. quid igitur causae excogitari potest cur te lautum voluerit, cenatum noluerit occidere? Deiot. 20.

existimo: ſ. probo; Sest. 87.

expedio: sed quoniam mea causa expedita est, videamus nunc quid haruspices dicant; har. resp. 18. leni vero et clementi patri ... filii causa est expeditissima; Cael. 38.

explico: nam accusandi mihi tempus mea causa datum est, ut possem oratione mea crimina causamque explicare; Verr. I, 25. M. Crassus, qui totam causam et pro facultate et pro fide sua diligentissime vobis explicavit; Balb. 17. sed mihi in causa facili atque explicata perdifficilis .. et lubrica defensionis ratio proponitur; Planc. 5. ſ. considero; Sex. Rosc. 34. probo; dom. 57.

expono: causa non solum exponenda, sed etiam graviter copioseque agenda est; div. Caec. 39. quoniam in animo est causam omnem exponere; Verr. I, 32. exposui nuper ... causam reditus mei; Phil. II, 76. ſ. considero; Sex. Rosc. 34.

exprimo: itaque sic fuit illa expressa causa, .. ut ..; Scaur. 26.

expromo: ſ. complector; div. Caec. 39.

exquiro: quos diligentissimos in exquirendis condicionibus civitatum atque causis esse arbitramur? Balb. 45.

exspecto: ſ. complector; div. Caec. 39.

facio: qui quidem ceterorum causam apud te difficiliorem fecit; Verr. IV, 44. ergo addito dolo malo actoris et petitoris fit causa copiosior; Tull. 28. ſ. laedo; Sex. Rosc. 142.

fingo: quid, ... si ista causa abs te tota per summam fraudem et malitiam ficta est? Quinct. 56. fingenda mihi fuit videlicet causa peracuta, ut ei, quem mihi debere oporteret, ego me omnia debere dicerem; Planc. 72 hunc nullius rei mutasse consilium, illum causam mutandi consilii finxisse; Milo 52.

fulcio: ſ. I, 1. est deterior; Balb. 35.

habeo: „quid, si" inquit „habes eius modi causam, ut hoc tibi planum sit faciendum ..?" Quinct. 78. id testibus me pollicitus sum planum facturum, qui et scire deberent et causam cur mentirentur non haberent; ib. 86. quod si hanc causam tam idoneam, tam inlustrem, tam gravem non haberem ..; div. Caec. 6. vides eandem aestimationem propter temporis dissimilitudinem in illo laudis causam habere, in te criminis, in illo beneficii, in te iniuriae? Verr. III, 214. quoniam corrumpendi iudicii causas ille multas et gravis habuit, hic nullam; Cluent. 82. habetis et honestatem hominis et auctoritatem testimonii et causam omnem simultatis; Flacc. 49. habetis causam inimicitiarum, qua causa inflammatus Decianus ad Laelium detulerit hanc opimam accusationem; ib. 81. accusas eum, qui causam habet aut, ut ego dico, meliorem quam tu aut, ut tu vis, parem; Ligar. 10. et domi quidem causam amoris habuisti || habuit ||, foris etiam turpiorem, ne L. Plancus praedes tuos || suos || venderet; Phil. II, 78. non quin pari virtute et voluntate alii fuerint, sed tantam causam non habuerunt in qua et voluntatem suam et virtutem declararent; ib. VII, 6.

ignoro: de proximo bello civili non libet dicere: ignoro causam, detestor exitum; Phil. VIII, 7. ſ. laedo; Sex. Rosc. 142.

impedio: cum is publicanorum causam stultissimis interrogationibus impediret; har. resp. 1.

infamo: quibus criminibus haec tota apud ignaros aut invidos *in*famata causa est; Scaur. 13.

infero: quibus (urbibus) causa belli propter diripiendi cupiditatem inferatur; imp. Pomp. 65.

informo: quod .. ab illo, qui tum dixit, iam informata causa est; Quinct. 34.

inicio: sperarunt, id quod adsecuti sunt, se iniecturos vobis causam deliberandi; Caecin. 4.

inscribo: senatui placere Ser. Sulpicio statuam pedestrem ... statui ... [quod is ob rem publicam mortem obierit,] eamque causam in basi inscribi; Phil. IX, 16.

insero: ſ. I, 1. est reliqua. — instituo: ſ. 5. revertor ad. — intellego: ſ. dico; Caecin. 44.

invenio: si praeter eam praedam, quam dixi, quicquam aliud causae inveneritis; Sex. Rosc. 8. causa est enim post urbem conditam haec inventa sola, in qua omnes sentirent unum atque idem praeter eos, qui ..; Catil. IV, 14.

iudico: non igitur reus ex ea causa, quae iudicata est, redundat Postumus, sed ..; Rab. Post. 11. eorum reditus inquinatos, quorum causam Caesar dissimilem iudicarit; Phil. II, 98. ſ. suscipio; Verr. V, 188. — I, 1. est appendicula. est dubia.

iugulo: ſ. I, 1. reviviscit.

iuvo: postea quam non modo confessus est vir primarius L. Quinctius, *sed etiam iuvari hac confessione causam suam putavit*; Tull. 1.

labefacto: ceteri cum ad iudicem causam labefactari animadvertunt, ad arbitrum confugiunt; Qu. Rosc. 13.

laedo: vereor .. ne quis imperitior existimet me causam nobilitatis victoriamque voluisse laedere; Sex. Rosc. 135. non modo non laedetur causa nobilitatis, si istis hominibus resistetis, verum etiam ornabitur; ib. 138. quod si quis est qui et se et causam laedi putet, cum Chrysogonus vituperetur, is causam ignorat, se ipsum probe || prope non || novit: causa enim splendidior fiet, si nequissimo cuique resistetur; ib. 142. ſ. probo; Balb. 6.

muto: num igitur hoc tempore causa mutata est? Cluent. 92. ſ. I, 1. manet.

neglego: iste ... totum illius postulatum causamque neglexit; Verr. I, 65.

novi: qui ... honestos homines, qui causam norint, ableget a consilioque dimittat; Verr. II, 79.

obtineo: Dionem HS deciens centena milia numerasse, ut causam certissimam obtineret; Verr. I, 28. HS deciens numeratum esse, ut eam causam, in qua ne tenuissima quidem dubitatio posset esse, isto cognoscente obtineret; ib. II, 20. pecuniae maximae dabantur; qui dabant, obtinebant causas || causas obtinebant ||; ib. 26. ei, qui de vi confessus esset, tot defensiones tamen ad causam obtinendam maiores reliquerunt; Tull. 45. isne apud vos obtinebit causam suam, qui se ita defenderit ..? Caecin. 38. quod si nihil aliud esset actum nisi ut hanc causam obtineremus, lege recitata perorassem; Cluent. 145. si obtinuerit causam Cluentius ..., omnes existimabunt ... obtinuisse propter innocentiam, quoniam ita defensus sit; ib. 156.

occulto: prodeundi tibi in publicum potestatem factam negas; causam huius tanti terroris occultas; Verr. I, 80. neque enim occultavit causam iracundiae suae neque reticendam putavit; Flacc. 87.

offero: quod in hac insolita mihi ex hoc loco ratione dicendi causa talis oblata est, in qua oratio deesse nemini possit; imp. Pomp. 3.

omitto: ut omittam communem causam, veniamus ad nostram; Ligar. 20.

orno: quorum (virorum) studio et dignitate celebrari hoc iudicium, ornari causam, defendi huius innocentiam vides; Sulla 4. ſ. laedo; Sex. Rosc. 138.

oro: ſ. dico; Quinct. 43.

ostendo: neque in litteris ... neque in testimonio causam tanti tumultus ostendis ullam; Verr. I, 80.

perago: ſ. suscipio; Sest. 87.

perdo: hic tu si amplius HS nummo petisti, quam tibi debitum est, causam perdidisti; Qu. Rosc. 10. hic, nisi planum facit, HS ɪↄↄↄ ad libellam sibi deberi, causam perdit; ib. 11.

perimo: si causam publicam mea mors peremisset; Sest. 49.

permitto: quaero num tu senatui causam tuam permittas, quod facit Caesar? Vatin. 15.

peroro: mihi perdifficile esse contra talis oratores non modo tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari; Quinct. 77. nunc causa perorata res ipsa ... cogere videtur, ut ..; ib. 91. non sinam profecto, causa a me perorata [quadraginta diebus interpositis] tum nobis denique responderi || respondere ||, cum ..; Verr. a. pr. 54. qui, ... causa prope perorata, ipse adripuit M'. Aquilium constituitque in conspectu omnium; ib. V, 3. iam enim mihi videor hoc prope causa duabus actionibus perorata debere dicere; Font. 37. ut omnes intellegant quam paucis verbis haec causa perorari potuerit; Cluent. 164. qui totam hanc causam vetere instituto solus peroravi; ib. 199. quamquam a Q. Hortensio ... causa est P. Sestii perorata nihilque ab eo praetermissum est, quod ..; Sest. 3. ſ. dico; Cael. 70.

perscribo: tantum quod hominem non nominat, causam quidem totam perscribit; Verr. I, 116.

perspicio: ex utraque parte [causas] voluntates perspicere, facultates et copias; Verr. II, 135. quod etiam si verbo differre videbitur, re tamen erit unum et omnibus in causis idem valebit, in quibus perspicitur una atque eadem causa aequitatis; Caecin. 59. ut, si quam huc graviorem de illo iudicio opinionem attulistis, hanc causa perspecta atque omni veritate cognita deponatis; Cluent. 142.

pondero: verba si valent, si causae non ratione, sed verbis || vocibus || ponderantur, me auctore dicito; Caecin. 60. non ex libidine aut simultate aut levitate testium causas honestorum hominum ponderari, sed ..; Sulla 79. fit vestra diligentia, qui causis ponderandis omnis fere repudiatis, ut ad nos pleraeque confluant; Planc. 84.

pono: qui istius causam in testium fide, in criminum ratione, in iudicum potestate, non in comitiis consularibus positam arbitrabantur; Verr. a. pr. 19. quae est igitur in medio belli causa posita? Phil. VIII, 8.

praeripio: vobis autem tanta inopia reorum est, ut mihi causam praeripere conemini potius quam aliquos ad columnam Maeniam vestri ordinis reos reperiatis? div. Caec. 50.

praetermitto: ſ. V, 2. de; Cluent. 120.

premo: denique hoc loco causa testibus honestissimis hominibus premebatur; Cluent. 53.

probo: si modo te posses docere emisse, facile cui velles tuam causam et factum probares; Verr. IV, 28. quaero enim abs te ..., possitne tibi ipsi probata esse nostra causa, si, qua in re abs te M. Fonteius accusatur, auctorem habet eum, quem ..; Font. 2. atque ego hanc adulescentulus causam, cum agerem contra hominem disertissimum ..., C. Cottam, probavi; Caecin. 97. potius eum || illum || (corrupisse), qui bis apud eos iudices offendisset, quam illum || eum ||, qui bis causam eis probavisset; Cluent. 63. si mei facti rationem vobis ... probaro, causam quoque me P. Sullae probaturum; Sulla 2. utrum ... iudicium mihi fuit pertimescendum an sine iudicio privilegium? iudicium in causa tam turpi? scilicet homo, qui eam, si iam esset ignota, dicendo non possem explicare. an quia causam probare non poteram, cuius tanta bonitas est, ut ea ipsa non modo se, sed etiam me absentem per se probarit? an senatus, an ordines ... segniores me praesente ad me ... conservandum fuissent in ea causa, quam ipse iam parricida talem dicat fuisse, ut ..? dom. 57. cuius (Q. Metelli) causam etsi omnes probabant, tamen neque senatus publice neque ullus ordo proprie neque suis decretis Italia cuncta susceperat; Sest. 37. quod existimo, si Milonis causam accusatoris voce conlaudatam probaro, vos in hoc crimine parem Sestii causam existimaturos; ib. 87. ut in Cornelio causa ipsius probetur, poena quaeratur, in Pompeio causa laedatur, poena sit nulla nisi famae || si famae, famem, al. ||; Balb. 6. quando enim frequentissimo senatu quattuor aut summum quinque sunt inventi qui Milonis causam non probarent? Milo 12. neque vero sine ratione certa causa Milonis semper a senatu probata est; ib. 62. quoniam utriusque consilii causam, patres conscripti, probatam vobis esse confido; Phil. I, 11. ſ. defendo; Balb. 49. dico; Cluent. 8. — I, 1. contendit. est una; Piso 75. videtur; div. Caec. 60.

prodo: an ... impudentiam summam ... putabimus in verborum errore versari; rem et causam et utilitatem communem non relinquere solum, sed etiam prodere? Caecin. 50. qui C. Caesaris acta || res actas || everti qui causam veteranorum prodi volunt; Phil. X, 15. ſ. desero; Verr. I, 84.

profero: tanti maleficii crimen ... probare te .. censes posse talibus viris, si ne causam quidem maleficii protuleris? Sex. Rosc. 72. esto: causam proferre non potes; ib. 73. nam id quoque ad rem pertinere arbitror, qualis iniuria dicatur, quae causa inimicitiarum proferatur; div. Caec. 55. qui necessitudinis causas compluris protulit, simultatis nullam commemorare potuit; Muren. 56. ſ. defero; Verr. II, 179.

propono: tum mei consilii negotiique totius

suscepti causam rationemque proposui; Verr. IV, 140. magnam ei causam, magnam spem in Milonis morte propositam, magnas utilitates fuisse; Milo 32. eam tibi causam belli gerendi proponis, ut senatum funditus deleas; Phil. XIII, 23. ſ. confirmo; Verr. I, 80. — I, 1. videtur; dom. 44.

puto: qui cum accusatore tuo satis iustam causam coniungendae necessitudinis putant, quod te accusaturus sit; Verr. IV, 145. ut haec omnia perturbet, evertat, praedam rei publicae causam belli putet; Phil. VIII, 8. ſ. abicio.

quaero: tum coeperunt quaerere homines causam illius tantae calamitatis; Verr. V, 100. homines non inerant in urbe, qui ... rerum novarum causam aliquam quaererent; leg. agr. II, 91. causam quaero cur ea, quae maiores vobis in Italia, Sicilia ... quaesiverunt ||reliquerunt|| venire patiamini; ib. III, 12. quod causa quaeri solet adoptandi, ut .. is adoptet, qui ..; dom. 36. cum tu ceteraeque rei publicae pestes armorum causam quaereretis; Vatin. 6. ut, ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quaereret; Piso 62. cum causa, non telum quaereretur; Milo 11. nam qui non poenam confessioni, sed defensionem dedit, is causam interitus quaerendam, non interitum putavit; ib. 15. quid hic victor non audebit, qui nullam adeptus victoriam ... caedis et incendiorum causam quaesierit ex funere? Phil. III, 30. sic interpretor sensisse maiores nostros, ut causam mortis censuerint, non genus esse quaerendum; ib. IX, 3. ſ. I, 1. adducit.

recipio: quae me igitur res praeter ceteros impulit, ut causam Sex. Roscii reciperem? Sex. Rosc. 2. ego in hoc iudicio mihi Siculorum causam receptam, populi Romani susceptam esse arbitror, ut ..; div. Caec. 26. ego cum hanc causam Siculorum rogatu recepissem ..; Verr. a. pr. 34. recepi enim causam Siciliae; ib. II, 1. ego tamen hoc onere suscepto [et recepta causa Siciliensi] amplexus animo sum aliquanto amplius; ib. si hanc causam non omnium Siculorum rogatu recepissem; ib. 117. cum causam bonorum Safinii Atellae recepisset; Cluent. 68. quod alter mihi adfinis erat, alterius causam capitis receperam; Quir. 11. ſ. I, 1. est indicta; Sulla 22. est reliqua.

relinquo: causam Siculorum, quam suscepi, relinquo; Verr. IV, 82. itaque [tum] rem cum Oppianico transigit, pecuniam ab eo accipit, causam et susceptam et tam ||et|| manifestam relinquit; Cluent. 39. itaque ipse postquam Iunium pervertit, totam causam reliquit; ib. 108. et ab eo iudice abiit et, quod iudicium lege non erat, causam totam reliquit; Flacc. 50.

renovo: ergo ut audiretur Vettii nomen in causa, ut illa vetus aeraria fabula reficeretur, idcirco Camurtii et C. Aesernii est causa renovata? Cael. 71.

reperio: quod si aut causa criminis aut facti suspicio aut quaelibet denique vel minima res reperietur, quam ob rem ..; Sex. Rosc. 8. causam tu nullam reperiebas in Sex. Roscio: at ego in T. Roscio reperio; ib. 84. nullam neque iustiorem neque graviorem causam necessitudinis posse reperiri quam coniunctionem sortis; div. Caec. 61. qui hospitis relinquendi causam reperire non posset; Verr. I, 64. tamen putabat, quoniam Veneris nomen esset, causam calumniae se reperturum; ib. II, 21. quem putat ||putet|| existimaturum duas causas in orbe terrarum repertas, quibus gratis parceret? leg. agr. I, 11. non causa, non locus, non facultas, ... non vestigium maximi facinoris reperietur; Cael. 53. aliam quidem causam mortis voluntariae nullam profecto iustam reperietis; Scaur. c. 4. § 5. tollite hanc: nullam tam pravae sententiae causam reperietis; Phil. XIV, 3.

repono: in vestra mansuetudine atque humanitate causam totam repono; Sulla 92.

repudio: si hominis et suis et populi Romani ornamentis amplissimi causam tanti periculi repudiassem; Muren. 8. ſ. pondero; Planc. 84.

requiro: (HS ↀↀↀ) Roscio cur tanti fuerint causam requiro; Qu. Rosc. 22. quaero quae in Servilio causa fuerit: ignoscite in hoc uno, iudices; in ceteris enim non magno opere causas requiram; Verr. V, 141.

reservo: qui cum ad gloriam suam ... magis pertinere videret causam illam integram ad suum consulatum reservari, tamen ..; Sest. 70.

reticeo: ſ. occulto; Flacc. 87.

retineo: qui cum est acceptus, est eorum, quibus est deditus; si non accipiunt, ut Mancinum Numantini, retinet integram causam et ius civitatis; Caecin. 98.

revoco: populi Romani causa, civitatis ius, bona, fortunae possessionesque omnium in dubium incertumque revocabuntur; Caecin. 76.

seiungo: quod si quis est qui illud iudicium fuisse arbitretur et qui his rebus iudicatis standum putet, is tamen hanc causam ab illa debet seiungere; Cluent. 96. ſ. I, 1. est bona. est quaecunque.

sequor: ſ. condemno.

specto: si locus habet reprehensionis ansam aliquam, nescio ...: si spectanda causa est, et tu in Bithynia summa cum dignitate fuisti et ego Rhodi non minore; Planc. 84.

subicio: at quae causa tum subiciebatur ab ipso .. huius tam nefariae crudelitatis? eadem, quae nunc in defensione commemorabitur; Verr. V, 146.

sublevo: si id audebis dicere ..., primum causam inimici tui sublevabis, de quo non praeiudicium, sed plane iudicium iam factum putatur; div. Caec. 12.

subscribo: video igitur .. animadvertisse censores in iudices quosdam illius consilii Iuniani, cum istam ipsam causam subscriberent; Cluent. 119.

suscipio: qui cum fide defendat, id quod in hac causa est satis quoniam quidem suscepi, non deest profecto; Sex. Rosc. 30. et forsitan in suscipienda causa temere impulsus adulescentia fecerim; ib. 31. qui nunc ... ad me publice [saepe] venerunt, ut suarum fortunarum omnium causam defensionemque susciperem; div. Caec. 2. cum hoc unum his tot incommodis remedium esse arbitrarer, ut homines idonei atque integri causam rei publicae legumque susciperent; ib. 9. (hoc a me) ita vehementer esse petitum, ut aut causa mihi suscipienda fuerit aut officium necessitudinis repudiandum; ib. 14. cum causam sociorum fortunasque provinciae, ius populi Romani gravitatemque iudicii legumque susceperis; ib. 37. non esse hos talis viros commissuros, ut ad causam tantam, a me susceptam, mihi creditam, quisquam subscriptor me invito aspirare possit; ib. 51. suscipe causam iudiciorum, suscipe causam veritatis ||severitatis||, integritatis, fidei, religionis, suscipe causam senatus, ut is hoc iudicio probatus cum populo Romano ... in gratia esse possit; Verr. a. pr. 51. suscepi enim causam totius ordinis, suscepi causam rei publicae; ib. II, 1. me, ut hanc causam salutisque suae defensionem susciperem, obsecrarunt; ib. 156. ut ..., quae mea mens in suscipienda causa fuit, fides in agenda, eadem vestra sit in iudicanda; ib. V, 188. id .. a me ut facerem et ut causam Scamandri susciperem petebant; Cluent. 49. „at enim senatus universus iudicavit illud corruptum esse iudicium.“ quo modo? „suscepit causam.“ an potuit rem delatam eius modi repudiare? ib. 136. quam causam suscipere iurati iudices noluerunt, hanc isti xviri suscipere * ||suscepere, suscipere ausi sunt||; leg. agr. I, 12. sed in his rebus omnibus imprudentia laberis: causam enim suscepisti antiquiorem memoria tua; Rabir. 25. sed certe inflammatus incredibili cupiditate hanc causam accusationemque suscepit; Flacc. 13. suscepi causam, Torquate, suscepi, et feci libenter, ut me ... ne improbi quidem crudelem dicerent; Sulla 20. qui (concursus) si verus fuit, ex dolore hominum et fame, certe consules causam suscipere, certe senatum ||senatus|| aliquid consilii capere oportuit

||potuit||; dom. 11. sed publicam causam contra vim armatam sine populi praesidio suscipere nolui; ib. 91. flagitabatur ab eis (consulibus) cotidie ..., ut meam causam susciperent, agerent, aliquid denique ad senatum referrent; Sest. 25. meam causam senatus palam, equester ordo acerrime, cuncta Italia publice, omnes boni proprie enixeque susceperant; ib. 38. sed tamen et Crassus a consulibus meam causam suscipiendam esse dicebat et eorum fidem Pompeius implorabat neque se privatum publice susceptae causae defuturum esse dicebat; ib. 41. princeps P. Lentulus auctoritate ac sententia sua ... causam suscepit; ib. 70. qui cum causam civis calamitosi, causam amici, causam bene de re publica meriti, causam senatus, causam Italiae, causam rei publicae suscepisset ..; ib. 83. se causam quam susceperat nullo labore peracturum videbat; ib. 87. an (tribunus plebis) causam susceptam adfligeret? an se domi contineret? ib. 89. •nam Maximi quidem summa laus est, sumptis inimicitiis, suscepta causa, quaesitore consilioque delecto commodiorem reo reiectionis condicionem || commodiore iectionis, reo commodum reiectionis, al. || dare noluisse; Vatin. 28. Mamertini publice suscepta causa destiterunt; Balb. 52. quos ille ad te et ad tuum conlegam remisit, ut causam publicam susciperetis, ut ad senatum referretis; Piso 77. vir et in re publica fortissimus et in suscepta causa firmissimus; Milo 91. quem (virum) de suscepta causa propositaque sententia nulla contumelia, nulla vis, nullum periculum possit depellere; Ligar. 26. Hieras quidem causam omnem suscipit et criminibus illis pro rege se supponit reum; Deiot. 42. magna quidem nos spe et prope explorata libertatis causam suscepimus; Phil. X, 20. cum ... alios nihil omnino curare videam, alios parum constanter in suscepta causa permanere; ib. XIV, 17. ſ. defendo; Verr. III, 122. Cluent. 43. Phil. II, 75. defero; Cluent. 44. probo; Sest. 37. recipio; div. Caec. 26. relinquo; Verr. IV, 82. Cluent. 39.

sustineo: in mentem tibi non venit quid negotii sit causam publicam sustinere? div. Caec. 27. illa, Caecili, contemnendane tibi videntur esse, sine quibus causa sustineri, praesertim tanta, nullo modo potest? ib. 35. Q. Lollius ... in itinere occisus est: cuius mortis causam fugitivi sustinent, re quidem vera nemo in Sicilia dubitat quin eo sit occisus, quod ..; Verr. III, 63. quoniam tribunatus totus P. Sestii nihil aliud nisi meum nomen causamque sustinuit; Sest. 14. ſ. complector; div. Caec. 39.

teneo: et hoc loco Scaevolam dixisti causam apud centumviros non tenuisse? Caecin. 67. sed reprehendo tamen illud maxime, quod isto ingenio et prudentia praeditus causam rei publicae non tenes; Sulla 32. huius *si causa non manifestissimis rebus teneretur, tamen eum mores ipsius ac vita convincerent; ib. 71.

tollo: alterius rei causam vosmet ipsi iam vobis saepius prolato iudicio sustulistis, alterius ego vobis hodierno die causam profecto auferam; Caecin. 9. ergo hac lege ius civile, causae possessionum, praetorum interdicta tollentur; leg. agr. III, 11. ut ..., si qua res illum diem aut auspiciis aut excusatione sustulit, tota causa iudiciumque sublatum sit; dom. 45. mora est adlata bello, non causa sublata; Phil. VI, 1. ſ. reperio; Phil. XIV, 3.

tracto: ſ. I, 1. antecellit.

trado: quoniam ad dicendum impedimento est aetas et pudor qui ornat aetatem, causam mihi tradidit; Sex. Rosc. 149.

traduco: itaque haec causa ab argumentis, a coniectura, ab eis signis, quibus veritas inlustrari solet, ad testis tota traducta est; Cael. 66.

tueor: qui (consul) tantam rei publicae causam gravitate et consilio suo tueretur; Piso 19.

video: non video causam mutandi loci, sed tamen acta res criminose est; Deiot. 21.

vinco: victa igitur est causa rei publicae et victa non auspiciis, non intercessione, non suffragiis, sed vi, manu, ferro; Sest. 78. cum ad Caecilium mittebat, utrum causam illam victam esse nesciebat an ..? Deiot. 23. quo in bello si fuit error, communis ei fuit cum senatu; sin recta sententia, ne victa quidem causa vituperanda est; Phil. XI, 34.

vitupero: ſ. vinco; Phil. XI, 34.

voco: ſ. 5. sum in; Rabir. 25.

2. **Genetiv:** sum: omnes enim illae (orationes) causarum ac temporum sunt, non hominum ipsorum aut patronorum; Cluent. 139.

3. **Dativ:** accedo: huic ego causae .. cum summa voluntate et exspectatione populi Romani actor accessi; Verr. a. pr. 2.

confido: itaque alter causae confidit, alter diffidit; Qu. Rosc. 11. monet hominem, ne nimis iudicio Sacerdotis et causae suae confidat; Verr. II, 69. debuisse Cluentium magno opere causae confidere; Cluent. 10. cupio eum suae causae confidere; solet enim tribunos plebis appellare et vi iudicium disturbare, cum diffidit; Sest. 135. cui numquam se hic profecto tradidisset, nisi causae suae confideret; Milo 61.

constituo: ac si, ut non nullis in civitatibus fieri solet, patronus huic causae publice constitueretur ..; Muren. 4.

desum: cuius (populi Romani) frequentia huic causae numquam defuit; Verr. III, 80. multos testis esse dicturos, me praeterea causae non defuturum; ib. 145. eos hortatus sum, ut causae communi salutique ne deessent; ib. IV, 140. ne ... omnes potius me arbitrentur causae quam vos religioni vestrae defuisse; Caecin. 5. ne quis illi causae patronum defuisse arbitraretur; Cluent. 51. ſ. 1. suscipio; Sest. 41.

diffido: ſ. confido; Qu. Rosc. 11. Sest. 135.

do: non modo causae, sed ne legi quidem quicquam per tribunum plebis laxamenti datum est; Cluent. 89.

exsisto: his de causis ego huic causae patronus exstiti; Sex. Rosc. 5.

facio: cum ... populo Romano communique causae legatorum facta esset insignis iniuria; Verr. I, 84. tametsi iniuriam facio communi causae et iuri civitatis; ib. V, 141. vgl. satis facio.

fido: quod nos [domi] petimus precibus ..., non tam nostrae causae fidentes quam huius humanitati; Ligar. 13.

iacio: nisi forte ... quid agatur, cui causae fundamenta iaciantur, iudices, non videtis; Flacc. 4.

indormio: an faces admovendae sunt quae ||[te]|| excitent tantae causae indormientem? Phil. II, 30.

noceo: ubi iste summae rei causaeque nocere nihil posset; Verr. I, 38.

obsum: quapropter hoc Bulbi iudicium non plus huic obesse causae debet quam illa ... duo iudicia; Cluent. 98.

obtrecto: qui huic obtrectant legi atque causae; imp. Pomp. 21.

oppono: est ista ratio semper optimis causis veteranorum nomen opponere? Phil. X, 17.

parco: ſ. 1. reperio; leg. agr. I, 11.

pateo: non igitur sentis huic causae orbem terrae patere || parere, favere ||, te extra munitiones tuas vestigium ubi imprimas non habere? Phil. XIII, 30.

prosum: statuae, quae istius causae nihil prodessent, reponuntur; Verr. II, 162. ille sensim dicebat quod causae prodesset; tu cursim dicis aliena; Phil. II, 42.

satis facio: hic ego si finem faciam dicendi, satis fidei et diligentiae meae, satis causae et controversiae, satis formulae et sponsioni, satis etiam iudici fecisse videar; Qu. Rosc. 14. posse te et illi quoque iudicio non deesse et causae atque officio tuo satis facere arbitrabor; div. Caec. 47.

sum: id quod maximo malo illi causae fuit; Cluent. 54. illud peto, ut, si causam ipsam per se firmam esse et stabilem videritis, hominis ipsius ornamenta adiu-

mento causae potius ||totius|| quam impedimento esse malitis; Balb. 19.

4. **Ablativ**: cado: si turpe existimas te advocato illum ipsum, quem contra veneris *antea* causa cadere; Muren. 9.

desisto: f. 1. suscipio; Balb. 52.

5. **mit Präpositionen**: abhorreo a: pertinere .. ad concordiam civium putavit ... animum Caesaris a causa non abhorrere; Sest. 71. nec ab officio vestro nec ab ipsa causa P. Sestii abhorrebit oratio mea; ib. 96. tantum modo in praesidiis eratis, animi vero a causa abhorrebant; Ligar. 28.

abstineo a: qui a ceteris coniurationis causis abstinuimus, P. Sullam defendimus; Sulla 80.

accedo ad: f. **accedo**, II, 1, d (9 Stellen). — 3. boni aliquid. crimen. speculator. S. 36, b.

accipio pro: neque tu aliud quicquam edicto amplecteris nisi eam causam, pro qua pecuniam acceperas; Verr. I, 116.

adduco ad: non sum ... adductus ad causam; Piso 79.

adeo ad: adiit igitur T. Annius ad causam rei publicae sic, ut ..; Sest. 87.

adfero ad: qui nihil se arbitrabantur ad iudicia causasque amicorum praeter fidem et ingenium adferre oportere; div. Caec. 25. me ad eius causam parem animi magnitudinem adferre non posse; Milo 1. f. II, 1. defendo; Sulla 10.

adgredior ad: prius quam adgrediar ad ius causamque Cornelii; Balb. 18.

adsum ad: facite, ut facitis, qui ad causam adestis; Fr. B. VI, 45.

alieno a: noli igitur animos eorum ordinum, qui praesunt iudiciis ..., alienare a causa; Sulla 64.

aspiro ad: in eius modi re quisquam tám impudens reperietur qui ad alienam causam ... accedere aut aspirare audeat? div. Caec. 20. f. 1. suscipio; div. Caec. 51.

confero ad: itaque haesitantem te in hoc sodaliciorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti, in qua desinamus aliquando ... pervagata declamatione contendere; Planc. 47.

coniungo cum: neminem dubitare existimo quin illa damnatio ambitus nulla ex parte cum causa Cluentii vestroque iudicio coniuncta esse possit; Cluent. 98. nullo modo illam multam, quae ab Iunio petita est, cum Cluentii causa posse coniungi; ib. 103. nec cum Postumi causa res ista coniuncta est; Rab. Post. 6. f. 1. coniungo; Vatin. 33.

conligo in: habetis, iudices, quae in totam causam de moribus A. Cluentii ... annos octo meditati accusatores conlegerunt; Cluent. 164.

conloco in: illa (fuit pecunia) propria, haec in causa et in iudicio conlocata; Qu. Rosc. 23. quod si non modo in causa, verum in aliquo honesto praesidio ... spem aliquam conlocasset ..; Verr. a. pr. 9.

consequor ex: qui cum .. ex rei publicae causa iam esset mihi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus ..; Cael. 18.

consisto in: diffidebam ... satis animo certo et confirmato me posse in hac causa consistere; Quinct. 77.

contendo cum: f. I, 1. contendit.

contineo in: in qua causa patroni omne periculum continebatur; Cluent. 49.

decedo de: an ut de causa eius periculi nihil decederet, ad causam novum crimen accederet? Cluent. 167.

deduco ad: honoris enim contentio vos ad causam, non inimicitiae deduxerunt; Sulla 90. possumne ... te ad causam aliquando crimenque deducere? Planc. 17.

defero ad: nomen iudicum amittemus, [nisi hic ex ipsis causis iudicabimus,] si ad causas iudicia iam facta domo deferemus; Cluent. 6. quasi praeiudicata res ad has causas deferri solet; Rab. Post. 32. ad quam causam etiam Appium illum, caecum et senem delatum esse memoriae proditum est; Phil. I, 11.

depello de: f. 1. suscipio; Ligar. 26.

descendo in: consensus populi Romani, qui iam descendit in causam; Phil. VIII, 4.

destituo in: hunc ... nudum in causa destitutum videtis; Caecin. 93.

detraho de: celeritas detracta de causa est; boni tamen aliquid accessit ad causam; Phil. VI, 15.

dico de: ante quam de ipsa causa dicere incipio; Cluent. 6. ante quam de causa dico; ib. 8. ut me invitum de patris tui causa dicere existimes; ib. 10. quid est quod iam de Oppianici persona causaque plura dicamus? ib. 59. quae de causa pro mea consuetudine breviter simpliciterque dixi; Arch. 32. nihil enim umquam audivi quod mihi de iure subtilius dici videretur, ... nihil de causa et crimine ornatius; Balb. 2. — in: tametsi ita se res habet, ut mihi in communem causam sectorum dicendum nihil magno opere videatur; Sex. Rosc. 124.

disputo de: nondum de Caecinae causa disputo; Caecin. 34.

dissideo cum: ex quo iudicare debetis me non cum homine solere, sed cum causa dissidere; Phil. XI, 15.

dubito de: non vos tam propter iuris obscuram dubiamque rationem bis iam de eadem causa dubitasse, quam ..; Caecin. 6.

duco ex: ut ea dicamus, non quae nostra auctoritate constituantur, sed quae ex re ipsa causaque ducantur; Cluent. 139.

eligo ex: tu mihi ex tota causa Bulbi, quod tibi commodum est, eligis; Cluent. 97.

eripio e: (Ser. Sulpicius) subito ereptus e causa totam legationem orbam et debilitatam reliquit; Phil. IX, 1.

evenio ex: *si considerare volueritis* ex quibus causis mors eveniat repentina; Scaur. c. 2. § 2.

excito ad: equitum Romanorum animi ad causam excitati; Sest. 87.

exercitatus in: f. versor in; Quinct. 3.

existimo de: si attendere diligenter, existimare vere de omni hac causa volueritis; Cael. 2.

facio contra: cum omnia contra omnium bonorum rem, causam, rationem, utilitatem voluntatemque fecerit; Verr. III, 7.

habeo in: haec si (Erucius) haberet in causa, quae commemoravi; Sex. Rosc. 91. si non alia certiora et clariora [testimonia] in causa haberem; Qu Rosc. 37. hunc tu in hac causa testem, Verres, habebis, quoniam iudicem ne haberes providisti; Verr. III, 97. cum se in causa putant habere aequum et bonum quod defendant, si ..; Caecin. 65.

incumbo in: incumbite in causam, Quirites, ut facitis; Phil. IV, 12.

ingredior in: quamquam qua nolui ianua sum ingressus in causam; Planc. 8.

iudico de: iam hoc nemini dubium est, qui reo custodiam ... decrevit, quid de tota re et causa iudicarit; Catil. IV, 10. Catonem descensurum ad accusandum non fuisse, nisi prius de causa iudicasset; Muren. 60. at enim Cn. Pompeius rogatione sua et de re et de causa iudicavit; Milo 15. si ... neque de causa nostra quicquam aliter ac nos vellemus a senatu iudicatum est; ib. 23. f. I, 1. videtur; dom. 44.

maneo in: quapropter hoc maneat in causa iudices; Milo 11.

obtineo ex: cum idem alii iuris ex eadem causa, non obtinerent; Verr. V, 56.

occupo in: itaque num tibi videor in causa Ligarii esse occupatus? Ligar. 29.

permaneo in: f. 1. suscipio; Phil. XIV, 17.

perspicio in: haec nisi omnia perspexeritis in causa, temere a nobis illam appellari putatote; Cluent. 18.

pertineo ad: f. ad, I. pertineo; Sex. Rosc. 31. 129. Verr. V, 131. 143. Caecin. 102. Cluent. 17. dom. 32. 41. Sest. 31. Balb. 29 (S. 71 f.) quoniam Quinctius ad causam pertinere putavit res ita multas ... proferre de vita ... M. Tullii; Tull. 3. si vos eidem pertinere ad causam illam putabatis, voluntatem Caesaris a salute mea non abhorrere; prov. cons. 43.

pono in: certe ille populus in superiore condicione causaque ponitur, cuius maiestas foederis sanctione defenditur; Balb. 36. quid est cur hic M. Bruti exercitus non in eadem causa ponatur? Phil. X, 15.

proficiscor ab: Sulpicium ab optima causa profectum ... longius quam voluit popularis aura provexit; har. resp. 43.

propono in: eius modi mihi duos laqueos in causa esse propositos, ut ..; Fr. B. VI, 48.

pugno cum: f. I, 1. pugnat.

quaero de: sin hominibus remotis de causa quaeritis, cum iudicium de vi sit ..; Caecin. 104. videsne me nihil de anni illius causa ... ex te quaerere? Vatin. 30. — in: L. Cassius ille ... identidem in causis quaerere solebat, cui bono fuisset; Sex. Rosc. 84. iure an iniuria (occisus sit), quod multis in causis saepe quaesitum est; Milo 31. quod igitur in causa quaerendum est, indagamus ||id agamus|| hic; ib. 57.

queror de: etiam in contione tribunum plebis de causa Sthenii M. Palicanum esse questum; Verr. II, 100.

recedo a: qua strage non nulli permoti magistratus ... paululum a mea causa recesserunt; sen. 7. ut a mea causa iam recedam; Sest. 55.

redeo ad: sed iam redeo ad causam; Sulla 35. ad causam bellumque redeamus; Phil. VI, 15.

redundo ex: f. 1. iudico; Rab. Post. 11.

relinquo in: ita cetera de oratione mea tollam, ut tamen in causa relinquam; Verr. III, 103. quid est praeterea quod in causa relinquatur? Cluent. 81.

removeo a: multa enim, quae sunt in re, quia remota sunt a causa, praetermittam; Caecin. 11. magni autem illi sua interesse arbitrabantur hunc a causa Martialium removeri; Cluent. 44. L. Sulla, homo a populi causa remotissimus; ib. 151. si me tua familiaritas ab hac causa removisset; Muren. 10.

reperio in: cur in pari causa non paria signa criminis reperiuntur? Sulla 52. nulla suspicio in causa, nullus exitus criminis reperietur; Cael. 66.

reservo ad: quos ... ad illorum innocentium poenas fortuna et ad hanc causam reservavit; Verr. V, 121.

revertor ad: ad illam, quam institui, causam frumenti ac decumarum revertar; Verr. III, 84.

rogo de: te .. ||* *|| in extremo pauca de ipsa causa rogabo ||causa||; Vatin. 40.

seiungo ab: tibi ... pauca, quae ab huius causa seiuncta sunt, respondebo; Cluent. 149. f. 1. seiungo.

separo a: patimini me delicta volgi a publica causa separare; Flacc. 58.

sum extra: id, tametsi extra causam est, percurram tamen brevi; Caecin. 94. — in: quid est in hac causa quod defensionis indigeat? Sex. Rosc. 34. omnia .. in hac causa sunt misera atque indigna; ib. 78. nam post te praetorem multi in isdem causis fuerunt; Verr. I, 111. nihil erat in causa quod metuendum ... videretur; ib. II, 69. an hoc probabis, in aequa causa populorum sine pretio varium ius et disparem condicionem fuisse? ib. V, 49. qui (Mamertini) erant in eadem causa; ib. 53. hunc scitote fuisse Heraclium in e*adem* causa; ib. 111. quorum (Gallorum) qui optima in causa sunt, equites ... dare coacti sunt; Font. 26. ostendit in hac ipsa causa nihil esse quod laborarem; Caecin. 80. omnes, qui in eadem causa sunt; ib. 97. si quae sunt in causa explicare ... potuero; Cluent. 7. cum ... res ... teneretur, neque in causa ulla dubitatio posset esse; ib. 20. ad ea, quae erant in causa, addebat etiam ipse nova quaedam volnera; ib. 58. ut, quod in tempore mali fuit, nihil obsit, quod in causa boni fuit, prosit; ib. 80. videtis igitur non in causa, sed in tempore ac potestate spem omnem accusatoris fuisse; ib. 90. quia tum in causa nihil erat praeter invidiam, errorem, suspicionem; ib. 93. nego ... aliquid fuisse in Fidiculanii causa, quod idem non esset in ceterorum; ib. 113. tollatur id ex causa, quod in causa non est; ib. 124. est enim quiddam in hac causa quod Cluentius ad se ... (putet) pertinere; ib. 149. soluta (praedia) meliore in causa sunt quam obligata; leg. agr. III, 9. qua in causa tute profecto fuisses, si per aetatem esse potuisses, eam cum ||causam|| in iudicium vocas ..; Rabir. 25. te, si quid eius modi facis ... in ea causa, in qua te vindicem coniurationis velis esse, vehementer admiror; Sulla 31. nihil erroris erit in causa nec obscuritatis; ib. 78. quam cupidus mei C. Cestilius, quam studiosus vestri, quam non varius fuerit in causa; sen. 21. in ea causa esse dixit domum meam; har. resp. 9. qui cum esset in eadem causa; Sest. 57. ut numquam maior consensio aut apertior populi Romani universi fuisse ulla in causa diceretur; ib. 124. fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister; Cael. 25. cum in superioribus causis hominis ornamenta fuerint, in hac me nihil aliud nisi ratio belli ... moveat; prov. cons. 29. qui sui facti ... voluit me esse, ut apud eosdem vos, iudices, nuper in alia causa fuerim, ... actorem; Balb. 4. nisi forte ego ... in eis ||his|| causis patronus, is in re publica civis et sum et semper fui, solus ut ..; Planc. 75. certe haec in illa causa summa omnia fuerunt; Milo 19. cum in eadem causa, in qua ego, fuisset; Marcell. 2. si esset alicuius, eius certe non esset, qui in eadem causa et fortuna fuisset; Ligar. 16. is, qui in eadem causa fuisset; ib. 17. languidiore, credo, studio in causa fuistis; ib. 28. numquam maior consensus vester in ulla causa fuit; Phil. IV, 12. qui quondam in eadem causa erant; ib. XII, 10. f. 1. confero; Verr. V, 111. obtineo; Verr. II, 20.

teneo in: totam rem publicam vos in hac causa tenetis, vos gubernatis; Muren. 83.

tollo e: tolle mihi e causa nomen Catonis; Muren. 67. f. sum in; Cluent. 124.

transfero in: non intellego quam ob rem senatus hoc uno in genere tribus edi voluerit ab accusatore neque eandem editionem transtulerit in ceteras causas; Planc. 36.

valeo in: quod in aliis causis debet valere et valet lege Aquilia; Tull. 11. nec iuris consultis concedi nec ius civile in causis semper valere oportere; Caecin. 67. f. II, 1. perspicio; Caecin. 59.

venio ad: quo mihi maturius ad Siciliae causam veniendum est; Verr. II, 2. liberi enim ad causas solutique veniebant; ib. 192. sed aliquando veniamus ad causam: in qua tu nomine legis Liciniae [...] omnis ambitus leges complexus es; Planc. 36. ut aliquando ad causam crimenque veniamus; Milo 23. ad hanc causam non sine aliqua spe et cogitatione venerunt; Deiot. 7. f. 1. dico; Verr. II, 70. omitto. — in: in Macedoniam ad Cn. Pompei castra venit, in eam ipsam causam, a qua erat reiectus iniuria; Ligar. 27.

versor in: homo et in aliis causis exercitatus et in hac multum ac saepe versatus; Quinct. 3. qui tot annos in causis iudiciisque publicis ita sim versatus, ut ..; div. Caec. 1. saepe in isdem, saepe in contrariis causis versati sumus; ib. 44. quod in publicanorum causis vel plurimum aetatis meae versor; Verr. II, 181. ante hoc tempus error in hac causa atque invidia versata est; Cluent. 8. res erat cum L. Saturnino, ... vigilante homine et in causa populari si non moderate, at certe populariter abstinenterque versato; Sest. 37. plus ut in negotiis versaretur causisque amicorum; Cael. 74. sicut mihi tota in hac causa versatus ante oculos *es*; Scaur. 49.

video in: id quod in civili causa hodierno die primum videmus; Catil. IV, 19. quod (municipium) in hac tota causa ||causa tota|| frequens maestumque vidistis; Muren. 90. aliquot enim in causis eum videram frustra litigantem; Cael. 27.

voco ad: populo Romano ad causam libertatis vocando; Phil. XIV, 5.

III. **nach Adjectiven und Adverb: 1. Genetiv:** adiunctus: ut ad ea, quae propiora huiusce causae et adiunctiora sunt, perveniam; Cluent. 30.

ignarus: non sum tam ignarus .. causarum, non tam insolens in dicendo, ut ..; Sest. 119.

propior: s. adiunctus.

2. **Dativ:** alienus: quod ex illa parte id dicit, quod illi causae maxime est alienum; Caecin. 24. s. inimicus; Ligar. 24.

amicus: amicior causae quisquam inveniri potest quam filius? Phil. X, 16.

inimicus: non illi, inquam, homini, sed causae communi libertatis inimicus fuisti; Verr. V, 169. in qua (provincia) erat rex potentissimus inimicus huic causae, aliena voluntas; Ligar. 24.

satis: quamquam huic causae id satis est; Muren. 38. ac mihi quidem ... videtur ... hoc satis esse causae, ut ..; Balb. 5. ego tantum dicam, quod et causae satis et in illum minime durum ... possit esse; Scaur. 32.

utilis: quae quamquam utilia sunt causae, timide tamen dico; Flacc. 13.

3. **mit Präpositionen:** alienus a: non enim vereor ne quis alienum me animum habuisse a causa nobilitatis existimet; Sex. Rosc. 135. neque enim ab illo tempore, quod tum erat, neque ab ea causa, quae tum agebatur, aliena fuerunt; Cluent. 142.

firmus in: s. II, 1. suscipio; Milo 91.

idoneus ad: non essem ad ullam causam idoneus, iudices, si ..; Cluent. 17.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** alqd: nihil a me arbitror praeteritum, sed aliquid ad extremum causae reservatum; Deiot. 35. s. I, 1. est aliud, hoc, numquid, quid. — II, 1. dico; Quinct. 57. Verr. V, 106. excogito Deiot. 20. invenio; Sex. Rosc. 8.

actor: s. **actor,** I, 1. exspectat. — 2. sum; div. Caec. 11. 65. — II, 1. adopto. deligo. quaero. video. — 3. sum in (S. 57).

actio: cum illorum actionem causae considero; Caecin. 4. quae quoniam angustiora parietes faciunt actioque maximae causae debilitatur loco ..; Deiot. 7.

aequitas: non dubitabat quin ... aequitate causae, auctoritate sua commovere hominem posset; Verr. I, 126.

appendicula: s. I, 1. est appendicula.

atrocitas: miretur profecto quae sit tanta atrocitas huiusce causae; Cael. 1.

bonitas: s. II, 1. probo; dom. 57.

coniunctio: uti .. ei locus primus constitueretur propter causae coniunctionem imperavit; Cluent. 56.

copia: sed ego copia et facultate causae confisus vide quo progrediar; Qu. Rosc. 2.

defensio: defensionem causae suae scripsit; Verr. V, 112. quo vos auctore rem istam agere et defensionem causae constituere vos dicitis; Caecin. 79.

defensor: quod ... ad hospites meos ac necessarios causae communis defensor deverti potius quam ad eos, qui ..; Verr. I, 16. actor hic defensorque causae meae nihil progreditur, consilia exspectat inimicorum meorum; Sest. 75. video P. Sestium, meae salutis, vestrae auctoritatis, publicae causae defensorem, propugnatorem, actorem reum; ib. 144.

dictio: totam causae meae dictionem certas in partis dividam; Quinct. 35. nec mihi ille ... legitimam aliquam contentionem nec disceptationem aut causae dictionem, sed vim, arma ... denuntiabat; Sest. 40. *qui saepe numero ab inimicis ad causae dictionem vocatus est*; Scaur. c. 1. § 1.

dissimilitudo: propter hanc igitur tantam dissimilitudinem hominum atque causarum dissimilem me in utroque praebui; Sulla 17.

duces: qui nostrae causae duces et quasi signiferi fuissent; Planc. 74.

facultas: s. copia.

genus: quis nos magno opere attendit umquam. in hoc quidem genere causarum, ubi aliquid ereptum aut ablatum a quopiam dicitur? Verr. I, 27. cum de vi interdicitur, duo genera causarum esse intellegebant, ad quae interdictum pertineret; Caecin. 86. quod homo ... doctrina excellens genus hoc causae quod esset non viderit; Ligar. 10.

magnitudo: quem existimetis facillime posse magnitudinem causae ac iudicii sustinere fide, diligentia, consilio, auctoritate; div. Caec. 73.

natura: si forte videbor altius initium rei demonstrandae petisse, quam me ... natura causae coëgerit, quaeso ut ignoscatis; Caecin. 10.

oratio: haec est innocentiae defensio, haec ipsius causae oratio, haec una vox veritatis; Cael. 55.

pars: iam duae partes causae sunt confectae: Qu. Rosc. 13. cum accusationis tuae membra dividere coeperit et in digitis suis singulas partis causae constituere; div. Caec. 45. alteram partem causae sic agemus, ut ..; Cluent. 3. ut ... ego in extremo non partem aliquam agerem causae, sed de tota re dicerem, quod mihi videretur; Muren. 48. quam partem causae tibi daremus? Flacc. 83. itaque illam partem causae facile patior ... ornate a M. Crasso peroratam de seditionibus Neapolitanis; Cael. 23.

perfugia: sic ad omnia confugi ... remedia ac perfugia causarum, ut ..; Cluent. 51.

propugnator: s. defensor; Sest. 144. — remedia: s. perfugia. — signiferi: s. duces.

silentium: in foro silentium esse summum causarum atque iuris; Verr. V, 31.

spes: tum enim nostrae causae spes erat posita in defensione mea, nunc in confessione adversarii; Caecin. 3. quamquam nec in hac oratione spes est posita causae nec in eorum studiis, qui ..; Ligar. 31.

splendor: ille improbissimus Chrysogoni fautor ... laeditur, cum ab hoc splendore causae separatur; Sex. Rosc. 142.

susceptio: quoniam in hoc officio studium meae defensionis ab accusatoribus atque etiam ipsae susceptio causae reprehensa est; Muren. 2.

2. **Ablativ:** homo: s. II, 1. comprobo.

3. **mit Präpositionen:** alqd ad: quid id ad causam possessionis? Caecin. 35. quid egerit, quantum profecerit, nihil ad causam; Sest. 71. — de, extra: sed iam satis multa de causa, extra causam etiam nimis fortasse multa; Milo 92.

aditus ad: quaero cur qui aditus ad causam Hortensio patuerit, mihi interclusus esse debuerit Sulla 4.

auctoritas in: quae quidem si potentia est appellanda potius quam .. propter magna in rem publicam merita mediocris in bonis causis auctoritas ..; Milo 12.

perseverantia in: quid de vestra in illa causa perseverantia respondebitis? Ligar. 29.

quaestus ex: s. II, 1. cognosco; Verr. II, 30.

V. **Umstand: 1. Ablativ:** facere: tametsi ille id ||in|| aliqua causa faciebat, tu ||in|| nulla facis; Caecin. 67.

implicari: qui vestri ordinis cum magistratibus nostris fuerint his causis implicati; Rab. Post. 19.

inflammari: s. II, 1. habeo; Flacc. 81.

opprimi: itaque (C. Iunius) oppressus est, non causa, sed tempore; Cluent. 91.

vinci: vincerer omni re, vincerer causa, vincerer veritate; Scaur. 16.

2. **Präpositionen:** ab: dici: cuius auctoritati dictum est ab illa causa concedi nimium non oportere; Caecin. 77. — reici: s. II, 5. venio in.

cum: meum fuit cum causa accedere ad accusandum; Verr. I, 21. in qua (manumissione) aut crimen est Caelio quaesitum ... aut multarum rerum consciis servis cum causa praemium persolutum; Cael. 68. s. 1, 1. est magna.

de: exheredare pater filium cogitabat. mitto quaerere qua de causa; Sex. Rosc. 53. vident omnes qua de causa huic ||huc|| inimicus venias; ib. 55. „ne exheredaretur veritus est.“ „audio, sed qua de causa vereri debuerit nemo dicit“; ib. 58. quid est quod neglegenter scribamus adversaria? quid est quod diligenter conficiamus tabulas? qua de causa? Qu. Rosc. 7. HS ıↃↃↃ Q. Roscius fraudavit Fannium. qua de causa? ib. 22. paulo longius oratio mea provecta est hac de causa, ut ..; ib. 31. paulo ante quaerebam ... qua de causa Flavius ... neque satis acciperet a Roscio neque iudicio absolveretur a Fannio; ib. 40. utrum omnino Fannium ab Flavio HS ccc1ↃↃↃ non abstulisse, an alio nomine et alia de causa abstulisse? si alia de causa, quae ratio tibi cum eo intercesserat? ib. nam cum omnium sociorum provinciarumque rationem diligenter habere debetis, tum praecipue Siciliae .. plurimis iustissimisque de causis; Verr. II, 2. qui quantum apud istum [et quam turpi de causa] potuerint ex reliquis criminibus intellegetis; ib. 36. ut de his omnibus causis se ad leges reiceret; ib. 90. eadem de causa equum inanem reliquerunt; ib. 160. qua de causa excitatum esse dicamus in aratores tam infestum odium? ib. III, 157. multis de causis mihi Fabius debebit ignoscere, si minus eius famae parcere videbor; Tull. 3. absolvantur omnes de simili causa ||de s. c. reae|| necesse est; ib. 35. his de causis C. Iunius condemnatus est, iudices, levissimis et infirmissimis; Cluent. 91. quapropter in omnibus legibus, quibus exceptum est, de quibus causis aut magistratum capere non liceat aut iudicem legi aut alterum accusare, haec ignominiae causa praetermissa est; ib. 120. qua de causa nec duo Gracchi ... nec L. Sulla ... agrum Campanum attingere ausus est; leg. agr. II, 81. quoniam, qua de causa et quorum causa ille hoc promulgaverit ||promulgavit, al.||, ostendi; ib. III, 15. rationem reddere qua de causa quemque defendam; Rabir. 1. itaque cum multis aliis de causis virorum bonorum mentes divinae ... mihi videntur esse, tum maxime, quod ..; ib. 29. verum ego hoc ... certa de causa nondum adducor ut faciam; Catil. I, 5. quos variis de causis video concitatos; Flacc. 9. cum in eisdem locis aliquanto ante eadem de causa aliquot annos fuisset; Sulla 56. ipsum corpus tenuissima de causa saepe conficitur; har. resp. 39. qua de causa .. tum conventus ille Capuae ... huic apud me [P. Sestio] maximas gratias egit; Sest. 9. quibus (M. Caelius) potuerit aliqua de causa esse notus; Cael. 3. alium alia de causa deesse dignitati suae; Phil. I, 15. quibus de causis eas leges ... omnis censeo per vim ... latas; ib. V, 10. s. II, 3. exsisto.

ex: quoniam pugnare contra me instituisti, non tam ex tua natura quam ex istius tempore et causa [malitiose]; Verr. a. pr. 33. qui ceteros nullo praeiudicio facto tamen ex ipsa causa condemnassent; Cluent. 60. ut oratio ex re et ex causa habita videretur; ib. 141. anne tu dicis qua ex causa vindicaveris? Muren. 26. ut tempestates ... saepe improviso nulla ex certa ratione, obscura aliqua ex causa concitantur; ib. 36. s. II, 5. defero ad; Cluent. 6.

extra: intellego .. me plura extra causam dixisse quam .. opinio tulerit; dom. 32.

in: ita quod mihi consuevit in ceteris causis esse adiumento, id quoque in hac causa deficit; Quinct. 4. tu id semper facis, quia semper potes; ego in hac causa faciam, propterea quod in hac videor posse facere; ib. 35. et in hac eius modi causa P. Quinctius laborabit; ib. 59. at si in causa pari discedere inferior videretur, tamen esset non mediocriter conquerendum; nunc in causa superiore ne ut par quidem sit postulat, inferiorem esse se patitur; ib. in hac causa improbitatem et gratiam cum inopia et veritate contendere; ib. 84. omnes hi, quos videtis adesse, in hac causa iniuriam novo scelere conflatam putant oportere defendi; Sex. Rosc. 1. si verbum de re publica fecisset, id quod in hac causa fieri necesse est; ib. 2. ut ... in causa Sex. Roscii periculum, quod in omnis intenditur, propulsetis; ib. 7. nisi in hac causa qui vester animus sit ostenderitis ||ostendetis, al.||; ib. 12. quod Erucio accidebat in mala nugatoriaque accusatione, idem mihi usu venit in causa optima; ib. 42. tibi, quod in alia causa non concederem, in hac concedam fretus huius innocentia; ib. 73. si quid est quod ad testis reservet, ibi quoque nos, ut in ipsa causa, paratiores reperiet quam putabat; ib. 82. in hac enim causa cum viderent illos amplissimam pecuniam possidere, hunc in summa mendicitate esse, illud quidem non quaererent ..; ib. 86. in hac causa coniectura nihil opus est; ib. 107. quotienscumque in causa in nomen huius incidisti; Qu. Rosc. 18. in hac causa profecto neminem praeponendum mihi esse actorem putabit; div. Caec. 1. in hac causa .. tametsi utrumque esse arbitror perspicuum, tamen de utroque dicam; ib. 11. tamen his invitissimis te offeres? tamen in aliena causa loquere? ib. 21. si in hac causa nostrum officium ac diligentiam probaverimus; ib. 72. si te mecum dicendo ac diluendis criminibus in hac causa contendere putarem; Verr. a. pr. 33. nisi ista tua intolerabilis potentia et ea cupiditas, qua ... usus es, etiam in istius hominis desperati causa interponeretur; ib. 35. ut ipse consul in hac causa prae me minus etiam, si fieri possit, quam privatus esse videatur; ib. 37. mihi certum est non committere, ut in hac causa praetor nobis consiliumque mutetur; ib. 53. sine dubio .. in hac causa ea res in discrimen adducitur; ib. I, 6. nihil est iam quod in hac causa peccare quisquam, iudices, nisi vestro periculo possit; ib. 15. quod facile homini ingenioso fuit in causa aequissima, multa quae quemvis commovere possent dixit; ib. 126. a quo (praetore) M. Marcelli tutoris in causa pupilli Iunii et oratio et voluntas et auctoritas repudiata est; ib. 153. quamquam in hac causa multo pluris partis mihi defensionis quam accusationis suscepisse videor; ib. II, 10. quod illi iudices multo in leviore causa statuerunt aequitatem secuti, vos id statuere in gravissima causa ... dubitabitis? ib. 109. omnes denique hoc in hac causa intellegent, hoc animo esse Siculos, ut ..; ib. 157. in hoc homine atque in eius modi causa quid facerent omnes Crassi et Antonii? ib. 192. et in hac causa scribarum ordinem in me concitabit Hortensius? ib. III, 182. in causa tanta cum in crimine maximo dici a defensore coeptum est factitatum esse aliquid; ib. 209. tu aliter decernere eadem in causa non potuisti; ib. V, 56. si in hoc reo atque in hac causa omnia mea consilia ad salutem sociorum ... spectaverunt; ib. 188. haec est illorum in causa perdita extrema non oratio neque defensio, sed coniectura et quasi divinatio; Tull. 55. plus ego in hac causa laboris et operae consumo in poscendis testibus quam ceteri defensores in refutandis; Font. 11. quem ex tanto hominum numero testem in hac causa producere potestis? ib. 16. si M. Fonteium .. in causa deficerent omnia; ib. 34. ille igitur ipse homo sanctissimus ... multa audivit in sua causa, quae ..; ib. 38. non minus nunc in causa cederet A. Caecina Sex. Aebutii impudentiae, quam tum in vi facienda cessit audaciae; Caecin. 1. ut in hac causa non de improbitate Sex. Aebutii, sed de iure civili iudicium fieri videretur; ib. 4. in eas ipsas res, quas im-

probissime fecit, testimonia sumpsit et eis in causa testimoniis utitur; ib. 23. in eadem causa eodem interdicto te oportere restitui, Caecinam non oportere; ib. 38. dici in hac causa potest, ubi arma fuerint ..., ibi vim non fuisse? ib. 41. verum in his causis non verba veniunt in iudicium, sed ea res, cuius causa ..; ib. 63. quod ego tametsi non nunc primum neque in hac causa solum audio, tamen ..; ib. 65. in ista vero causa, cum tu sis is, qui te verbo litteraque defendas, cum tuae sint hae partes.... — in ista defensione accusas eos, qui ..? ib. 66. ne pretio quidem corrumpi iudex in eius modi causa potest; ib. 72. in hac ipsa causa, recuperatores, si hoc nos non obtinemus ..; ib. 75. qui ... adesse nobis frequenter in hac causa solet, ... C. Aquilius; ib. 77. id feci, non quo vos hanc in hac causa defensionem desiderare arbitrarer, sed ut ..; ib. 101. ut id non minus in hac causa laborarit ne ..; ib. 103. quae res est quae cuiusquam animum in hac causa dubium facere possit? imp. Pomp. 27. sed in hac causa, tametsi cognoscetis auctoritates contrarias virorum fortissimorum ..., tamen omissis auctoritatibus ipsa re ac ratione exquirere possumus veritatem; ib. 51. quicquid in hac causa mihi susceptum est; ib. 71. faciam .. ut intellegatis in tota illa causa quid res ipsa tulerit, quid error adfinxerit, quid invidia conflarit; Cluent. 9. mater enim a me in omni causa ... appellabitur; ib. 12. his rebus in causa iudicioque patefactis; ib. 25. ac tum in Oppianici causa crimen hoc Asuvianum ... comprobabatur; ib. 39. si multa in eius modi causa dixissem; ib. 51. illi aetati ... solere laudi dari, etiam si in minus firmis causis hominum periculis non defuissem; ib. cum illa defensione usus essem, quae in libertinorum causis honestissima semper existimata est; ib. 52. itaque tum illa inopia et necessitate coactus in causa eius modi ad Caepasios fratres confugit; ib. 57. Cominii cum hoc agerent, quod nos in tota causa egimus, probaverunt; ib. 102. cum ille verbum omnino in hac ipsa causa nullum facere potuerit; ib. 167. quae (oratio) eius modi *in* causa insimulare quemquam audeat rationes Sullae nimium vehementer defendere; leg. agr. III, 10. agitur enim nihil aliud in hac causa .. nisi ut || quam ut, ut || nullum sit posthac in re publica publicum consilium; Rabir. 4. quod in hac causa vehementior sum; Catil. IV, 11. in hac causa non solum de L. Murenae, verum etiam de vestra salute sententiam feretis; Muren. 84. cum in causa liberali eum, qui adserebatur, cognatum suum esse diceret; Flacc. 40. an in vestris vestrorumque causis severitas odio est, eandem laudatis, cum de nobis iudicatur || iudicatis ||? ib. 88. non iudicatis in hac causa de exteris nationibus, non de sociis: de vobis et de vestra re publica iudicatis; ib. 99. meum .. gravius esse iudicium, qui adiuvandus in his causis, qui oppugnandus, qui defendendus, qui deserendus esse videatur; Sulla 3. quia in ceteris causis etiam nocentis viri boni, si necessarii sunt, deserendos esse non putant; ib. 6. quid est quod mirere, si cum isdem me in hac causa vides adesse, cum quibus in ceteris intellegis afuisse? ib. 7. iam enim faciam, criminibus omnibus fere dissolutis, contra atque in ceteris causis fieri solet, ut nunc denique de vita hominis ac de moribus dicam; ib. 69. nihil enim est quod in hac causa dici possit vehementius; ib. 76. nullum in hac causa testem timemus; ib. 79. dico illud quod in his causis coniurationis non auctoritati adsumam, sed pudori meo; ib. 85. quaeso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam ..., ut ..; Arch. 3. qui me ... non modo deseruerunt in causa praesertim publica et consulari, sed prodiderunt, oppugnarunt; sen. 10. quod tu ipse potuisti in tua causa discere; dom. 77. si vos me in meis aedibus conlocatis, id quod in omni mea causa semper studiis, consiliis, auctoritatibus sententiisque fecistis; ib. 100. videte igitur, pontifices, quid statuatis in mea causa de omnium fortunis; ib. 119. quam (rem publicam) antea cum viris fortibus multis, in hac vero causa solis || soli || vestris cervicibus sustinetis; ib. 142. cui (senatui) vosmet ipsi praestantissime || praestantissimi || semper in mea causa praefuistis; ib. a me in hac causa atque hoc extremo dicendi loco pietatis potius quam defensionis ... partis esse susceptas; Sest. 3. si ego in causa tam bona ... cessi tribuni plebis ... furori; ib. 36. cuius (L. Ninnii) in mea causa numquam fides virtusque contremuit; ib. 68. qui ... esset occisus sanctissimo in templo, sanctissima in causa; ib. 83. quae (tum) declaratio voluntatis (fuerit) ab universo populo Romano in causa hominis non popularis equidem audiebam; ib. 122. in una mea causa post Romam conditam factum est, ut litteris consularibus ... omnes ... convocarentur; ib. 128. et cohortari ausus est accusator in hac causa vos, iudices, ut aliquando essetis severi; ib. 135. res est omnis in hac causa nobis .. cum Clodia; Cael. 31. sed quid est quod in hac causa maxime homines admirentur et reprehendant meum consilium? prov. cons. 26. cognoscite nunc populi Romani iudicium ... in maximis causis re ipsa atque usu comprobatum; Balb. 55. intellego .. in causa aperta minimeque dubia multo .. plura ... esse dicta quam res postularet; ib. 56. vos in hac causa non de maleficio L. Cornelii, sed de beneficio Cn. Pompei iudicaturos; ib. 65. equidem ad reliquos labores, quos in hac causa maiores suscipio quam in ceteris, etiam hanc molestiam adsumo, quod ..; Planc. 3. multo illud magis (molestum est), quod in ea causa contra dicendum est, in qua quaedam hominum ipsorum videtur facienda esse contentio; ib. 5. sed ego . . caecum me et praecipitem ferri confitear in causa, si ..; ib. 6. illud vero crimen de nummis ... caluit re recenti, nunc in causa refrixit; ib. 55. in causa dispari offendi te a me doleo; ib. 79. nam profecto, praesertim tam bona in causa, numquam, quo ceteri saepe abundarunt, id mihi ipsi auxilium meum defuisset; ib. 87. quae quidem (fides) cum saepe ante tum in hac ipsa causa nuper est cognita; Rab. Post. 13. quamquam in hac causa .. T. Annii tribunatu rebusque omnibus pro salute rei publicae gestis ad huius criminis defensionem non abutemur; Milo 6. mihi videlicet in causa aut mala aut mea, non et praeclarissima et vestra, iudicium timendum fuit; ib. 36. ut etiam ille melior sit, qui in acie cecidit, qui in causa animum profudit; Marcell. 31. atque in hac causa non nihil equidem, Tubero, etiam tuam, sed multo magis patris tui prudentiam desidero; Ligar. 10. cum in omnibus causis gravioribus ... initio dicendi commoveri soleam vehementius, quam videtur ... aetas mea postulare, tum in hac causa ita me multa perturbant, ut ..; Deiot. 1. quam nemini in illa causa studio et cupiditate concedere (solebat)! ib. 28. antea cum hostem ac bellum nominassem, semel et saepius sententiam meam de numero sententiarum sustulerunt: quod in hac causa iam fieri non potest; Phil. XIV, 22. cuius tu praesidium || consilium || in tua turpissima causa delegisti, hunc honestissimarum rerum defensorem populus Romanus auctore te repudiare potest? Fr. B. VIII, 6. ſ. 1, 1. debet; Sest. 109. est; dom. 10. est grata; Milo 102. reliqua. — II, 1. defendo; Cluent. 143. explico; Planc. 5. habeo; Phil. VII, 6. invenio; Catil. IV, 14. offero. probo; dom. 57. renovo. suscipio; Sex. Rosc. 30. — 5. confero ad. sum in; Sulla 31. prov. cons. 29. venio ad; Planc. 36. (vgl. II, 5, habeo in. perspicio in, propono in. sum in. teneo in. versor in. video in).

ob: „patri“ inquit „non placebat.“ quam ob causam? Sex. Rosc. 40. exheredare filium voluit.“ „quam ob causam?“ „nescio“; ib. 54. ratio ab accusatore reddita non est quam ob causam patrem

filius occiderit; ib. 61. si nihil in ista pugna Roscii quod operae pretium esset fecerant, quam ob causam a Chrysogono tantis praemiis donabantur? ib. 108. quaero abs te quam ob causam recusaris; ib. 120. ego si superior ceteris rebus esses, hanc unam ob causam te [accusatorem] repudiari putarem oportere; div. Caec. 61. non ut ob eam ipsam causam postulandum sit ut tibi potissimum accusatio detur; ib. 62. neque enim ullam aliam ob causam populus Romanus tribuniciam potestatem tanto studio requisivit; Verr. a. pr. 44. ita HS deciens Q. Dionem, quod hereditas ei venisset, nullam aliam ob causam perdidisse; ib. II, 20. omnis illa mea festinatio fuit ... ob eam causam, ne tu ex reis eximerere, si ego ad diem non adfuissem; ib. 99. iam videtis quam ob causam Sicilia ... hoc non potuerit novum ... genus iniuriarum ... perferre? ib. III, 64. quam ob causam hominem reservasti? ib. V, 67. cum mercaturas facerent aut aliquam ob causam navigarent; ib. 72. piratam vivum tenuisti. quem ad finem? dum cum imperio fuisti. quam ob causam? quo exemplo? ib. 75. etiam ob hanc causam pecunia lictori || pecunia || dabatur; ib. 118. plagis confectum dico ... civem Romanum ante oculos tuos concidisse. at quam ob causam, di immortales! ib. 141. quae ista nova diligentia, quam ob causam abs te excogitata? ib. 156. quo consilio? ut occiderent. quam ob causam? quid ut proficerent? Tull. 55. (istae tabulae) ob unam causam et in uno genere sunt institutae; Font. 2. quae (civitas) non solum ob eam causam laborat, ut huic ... parem gratiam referre videatur, sed etiam, quod ..; ib. 45. hoc vos Cluentio iudicium putatis obesse oportere? quam ob causam? Cluent. 92. nunc omnes urbes, quae circum Capuam sunt, a colonis per eosdem xviros occupabuntur; hanc enim ob causam permittit ipsa lex IN OMNIA QUAE VELINT OPPIDA COLONOS UT XVIRI DEDUCANT QUOS VELINT; leg. agr. I, 20. hic quaero quam ob causam initium legum ac rerum || rerum ac legum || suarum hinc deduxerit, ut populus Romanus suffragio privaretur; ib. II, 17. ac profectus est non modo ob causam, sed etiam ob necessariam causam, magna ratione cum Mauritaniae rege contracta; Sulla 56. qui ... renovaturum te tua *cum* illis funesta latrocinia ob annonae causam putavisti; dom. 10. num ... ob eam causam adoptari (velles), non ut eius filius esses, sed ut tribunus plebis fieres; ib. 35. Sp. Cassii domus ob eandem causam *est* eversa; ib. 101. cum aedium cupiditate flagraret ob eamque causam unam [una] iusta illa rogatione sua vir bonus dominum se in meis bonis esse voluisset; ib. 107. qui illum Pompeio inimicum esse gaudebant ob eamque causam in tot tantisque sceleribus conivebant || contuebant ||; har. resp. 52. qui tum, quamquam ob alias causas tacebant, tamen hominibus omnia timentibus tacendo loqui ... videbantur; Sest. 40. cum ... ob hasce causas tot tamque varias me unum deposcerent; ib. 46. qui ... periculo rei publicae vivebam, quique ob eam causam consularibus litteris ... exteris nationibus commendabar; ib. 50. adiit tum periculum, sed adiit ob eam causam, quae quanta fuerit iam mihi dicere non est necesse; ib. 62. qui ... ob eam ipsam causam est mihi inimicus, quia nihil habet; ib. 111. si ob *eam* causam peccaret [et] pro recenti populi Romani in se beneficio populari studio elatus, tamen ignosceret nemo; ib. 134. est enim reus uterque ob eandem causam et eodem crimine; Vatin. 41. omne illud silentium, quod est orationi tributum tuae, fuit ob eam causam, quod uno reo proposito de multorum vitiis cogitabamus; Cael. 29. „ob hanc causam tibi hunc puerum parens commendavit et tradidit, ut in amore ... adulescentiam suam conlocaret?“ ib. 39. credibile est igitur tantum facinus ob nullam causam esse commissum? ib. 56. donatus est igitur ob eas causas a Cn. Pompeio civitate; Balb. 6. si huius salus ob eam ipsam causam esset infestior, quod is meam salutem ... texisset; Planc. 1. qui cum missi sint ob aliam causam, tamen ... huic adsident; ib. 28. qui ita semper testimonium de ambitu dicunt, quasi ... ab eo (populo Romano) facilius ob eam causam dignitatem quam volunt consequantur; 55. ob illam *causam*, quod illud voluntarium volnus accepit, iustissimos omnium Metellorum ... triumphos ... superavit; ib. 89. quae quidem suspicio valuit etiam plus ob hanc causam, quod, cum agerent parentalia Norenses ..., tum illa est a liberta suspendisse se dicta; Scaur. 11. cum in his iudiciis ne locus quidem novo testi soleat esse ob eamque causam idem iudices retineantur, qui fuerint de reo; Rab. Post. 36. opera mea Pompeium a Caesaris amicitia esse diiunctum ob eamque causam culpa mea bellum civile esse natum; Phil. II, 23. quem ego .. fecisse illam sum admiratus ... ob eam causam, quod immemor beneficiorum, memor patriae fuisset; ib. 27. quam ob causam iustam atque magnam ... senatus consultum his verbis censeo perscribendum; ib. V, 40. ob eas causas senatui placere, C. Caesarem ..; ib. 46. ob eam causam placere, uti ..; ib. 52. cum C. Caesari meritos illi quidem honores ... decrevistis, unam ob causam, quod contra M. Antonium exercitum comparavisset; ib. VII, 10. hunc in eum ordinem recipi, a quo totiens ob has ipsas causas hostis iudicatus sit; ib. VII, 15. nostra civitas (servitutem ferre) non potest, nec ullam aliam ob causam, nisi quod ... nos ita a maioribus instituti ... sumus, ut ..; ib. X, 20. qui ob eam causam natus videtur, ne omnium mortalium turpissimus esset M. Antonius; ib. 22.

per: neque quo Cn. Pompei gratiam mihi per hanc causam conciliari putem; imp. Pomp. 70. cum tu ... in bona fortunasque locupletium per causam inopum atque imperitorum repentinos impetus comparares; dom. 13.

pro: sed tamen te a me pro magnis causis nostrae necessitudinis monendum esse etiam atque etiam puto; Sulla 23.

propter: qui (magistratus) diligentissime mandatur a populo propter hanc causam, quod [...] in censu habendo potestas omnis aestimationis [habendae] ... censori permittitur; Verr. II, 131. meae diligentiae pensum magis in Leontino agro est exigendum propter hanc causam, quod ipsi Leontini publice non sane multum me adiuverunt; ib. III, 109. ut, quaecumque accidant publice privatimque incommoda, propter eam causam sceleris istius evenire videantur; ib. IV, 113. propter hanc causam cum instituisset alios alio tempore producere, tamen ..; ib. V, 71. non possunt omnes esse patricii ...; nec se aequales tui propter istam causam abs te anteiri putant; Sulla 23. quod si ille ... Gabinium et Pisonem ... cum propter alias causas tum maxime propter illud insigne scelus eorum ... esse notandos putavit ..; prov. cons. 2. praetor ille, eiusdem tribuni plebis contionibus propter eandem rei publicae causam saepe vexatus; Planc. 96. f. II, 1. dico; Verr. III, 110.

sine: ne quid atrocius in P. Quinctium absentem sine causa facere conetur; Quinct. 66. nam ut illud incredibile est, mortem oblatam esse patri a filio sine plurimis et maximis causis, sic hoc veri simile non est, odio fuisse parenti filium sine causis multis et magnis et necessariis; Sex. Rosc. 40. pater igitur amens qui odisset eum sine causa, quem procrearat; ib. 41. agitur de parricidio, quod sine multis causis suscipi non potest; apud homines autem prudentissimos agitur, qui intellegunt neminem ne minimum quidem maleficium sine causa admittere; ib. 73. quos (quadruplatores) non sine causa contempsit semper ac pro nihilo putavit; div. Caec. 24. non sine causa se cupidum pecuniae fuisse; Verr. a. pr. 8. non nulli suspicati sunt non sine causa illius consilium tam repente esse

mutatum; ib. I, 23. quos iste adnuerat, in suum consilium sine causa subsortiebatur; ib. 158. ne forte hominem existimetis hanc tantam vim emblematum sine causa coacervare voluisse; ib. IV, 54. virgis iste caederet sine causa socium populi Romani atque amicum? ib. 86. nunc ad Marcellum revertar, ne haec a me sine causa commemorata esse videantur; ib. 120. „profecto homo dives repente a Verre non sine causa citatur"; ib. V, 16. cur hunc eundem Apollonium Verres idem repente, nulla re nova adlata ..., sine causa de carcere emitti iusserit; ib. 22. nisi vero existimatis hominem pecuniosissimum sine causa quaestus electum ad tam incredibile crimen aut sine eadem causa repente e carcere emissum; ib. 24. etiam navium praefectos sine ulla causa de complexu parentum suorum ... ad mortem cruciatumque rapuisti; ib. 138. cognoscite, Quirites; non enim hoc sine causa quaeri videtur; imp. Pomp. 22. nunc intellegunt non sine causa maiores suos tum ... servire populo Romano quam imperare aliis maluisse; ib. 41. arcessit subito sine causa puerum Teano; Cluent. 27. atque etiam incensa odio pristino Nicostratum eundem illum tum sine causa in quaestionem postulavit; ib. 181. videtis ... non sine necessariis me ac maximis causis principio orationis meae de matre dixisse; ib. 188. ego is consul, ... qui saepe et sine causa tumultuer? leg. agr. II, 101. saepe etiam sine ulla aperta causa fit aliud atque existimaris; Muren. 35. at ego hoc totum non sine causa relinquo; dom. 42. in qua provincia ... usus quidam (erat) provincialis, non sine causa a maioribus huic aetati tributus; Cael. 73. neque enim sine causa de Cn. Publicio Menandro ... ad populum latum est || latum ||, ut ..; Balb. 28. itaque hoc non sine causa etiam fictis fabulis doctissimi homines memoriae prodiderunt ..; Milo 8. cum Brundisium iterque illud, quod tritum in Graeciam est, non sine causa vitavissem; Phil. I, 7. ne sine causa videretur edixisse, ut senatus adesset; ib. III, 24. non sine causa legatorum [istam] missionem semper timui, numquam probavi; ib. VII, 1. quem enim cursum industria mea tenere potuisset sine forensibus causis, sine legibus, sine iudiciis? ib. VIII, 11. hi subito hortari ad pacem, quod iam diu non fecissent, non sine causa videbantur; ib. XII, 2. quid? vir fortissimus Pansa sine causa paulo ante tam accurate locutus est tam diu? ib. 6. duo praetores sine causa diffisi se aliquid habituros; ib. XIII, 26.

causa, wegen: I. **nach Pronomina:** 1. **persönliches:** sui: quod illi semper sui || sua || causa fecerant; Verr. III, 121.

2. **Possessiva:** mea: ut mea causa falsum in codicem referret? Qu. Rosc. 1. ut mea causa mentiatur; ib. 48. mentire mea causa ib. 49. qui se omnia mea causa debere arbitrabatur; Verr. a. pr. 23. quod mihi lex mea causa dedit || det ||, eo mihi non uti non licebit? nam accusandi mihi tempus mea causa datum est; ib. I, 25. quod habet lex in se molestissimum, [bis ut causa dicatur,] quod aut mea causa potius est constitutum quam tua aut nihilo tua potius quam mea; ib. 26. non mea, sed rei publicae causa homines de meo reditu laborasse; Vatin. 7. sed nihil sit factum mea causa; ib. 8. ut tu me carum esse dixisti senatui populoque Romano non tam mea causa quam rei publicae; ib. 9. an vero putas idcirco minus iudices mea causa facturos, quod me esse gratum crimineris? Planc. 78.

tua: ego vero cupide et libenter mentiar tua causa; Qu. Rosc. 49. quae si rei publicae causa faceres, in vendendo essent pronuntiata; quia tua causa faciebas, quod erat imprudentia praetermissum, id ... reprehendisti; Verr. III, 51. cui cum rei publicae causa faveo tum etiam tua; Phil. X, 4. s. mea; Verr. I, 26.

sua: causam mihi tradidit, quem sua causa cupere ac debere intellegebat; Sex. Rosc. 149. his operam tuam pollicebere, qui te neque velle sua causa nec, si cupias, posse arbitrantur? div. Caec. 21. hoc sua causa etiam M. Marcellum ipsum sperabat esse dicturum; Verr. IV, 91. sapientis omnia sua causa facere; Sest. 23. neque enim Pompeius me sua causa quicquam facere voluisset invitum; Rab. Post. 33.

vestra: sed mehercule vestra reique publicae causa, iudices, nolo ..; Verr. V, 173.

3. **Demonstrativa:** is: istuc totum DALO MALO additur in hoc iudicio eius causa, qui agit, non illius, quicum agitur; Tull. 26. — dubitare quisquam potest quin honestius sit eorum causa, apud quos quaestor fueris, quam eum, cuius quaestor fueris, accusare? div. Caec. 65. explanandum est enim diligentius eorum causa, qui locum ignorant; Verr. V, 96. hoc interdictum putamus eorum esse causa compositum, qui se praecipitatos ex locis superioribus dicerent? Caecin. 50.

ipse: quibus est a vobis et ipsorum et rei publicae causa consulendum; imp. Pomp. 6.

hic: qui cum huius causa dies noctisque vigilaret ..; Cluent. 198. illud unum vos ... obsecro, iudices, cum huius, quem defendo, tum communis periculi causa, ne ..; Planc. 56.

iste: qui hoc istius causa decreverunt; Verr. II, 180. qui istius causa cupiunt omnia; ib.

ille: additur illius iam hoc causa, quicum agitur; Tull. 44. s. is; Tull. 26.

4. **Relativ:** qui: „ut is absolvatur, cuius ego causa laboro"; div. Caec. 23. confestim ad eam, cuius causa venerat; Phil. II, 77. — cum ea res, cuius causa verba quaesita sint, intellegatur; Caecin. 51. ut rem, cuius causa verba sunt, non considerarent; ib. 54. ea res, cuius causa verba haec in interdictum coniecta sunt; ib. 63. — quorum causa iudicium de pecuniis repetundis est constitutum; div. Caec. 11. quorum causa lex sit constituta; ib. 19. qua de causa et quorum causa ille hoc promulgaverit || promulgavit ||; leg. agr. III, 15.

II. **nach Substantiven:** accusatoris; Verr. I, 26. — aerarii; leg. agr. I, 4. — et amicitiae et rei publicae; sen. 21. — animi; Sex. Rosc. 133. Phil. VII, 18. animi sui; Piso 65. animi et aurium; Sex. Rosc. 134. — auspiciorum; leg. agr. II, 27. 31. — auxilii; Quinct. 63. non morae, sed auxilii; ib. 65.

beneficii; Piso 92. beneficii gratiaeque; Verr. III, 115. s. rei publicae; Verr. II, 137. — brevitatis; Cael. 54.

Caesaris; Ligar. 25. s. rei publicae; Vatin. 15. — tui capitis; Verr. II, 98. — comitiorum, ludorum censendique; Verr. a. pr. 54. non ... iudicii, sed comitiorum consularium; Scaur. 30. — concordiae; Phil. I, 23. XIII, 10. pacis, otii, concordiae, libertatis, salutis, vitae denique omnium nostrum; Muren. 78. — consuetudinis; Cluent. 1. — contumeliae; Piso 68. honoris [potius quam contumeliae]; Verr. a. pr. 18.

suae delectationis; Verr. II, 83. — deliciarum; Phil. XIII, 26. deliciarum causa et voluptatis; Rab. Post. 26. — deprecationis; Sest. 27. — dicis; Verr. IV, 53. — dignitatis; Piso 65. s. rei publicae; Phil. IV, 18.

exempli; Sex. Rosc. 27. Verr. II, 183. Cluent. 119. Muren. 27. Phil. XIII, 2. — et hominum existimationis et communis humanitatis; Quinct. 51. illa victoriae, haec bonae existimationis; Qu. Rosc. 15. — EXSILII; Quinct. 60. exsilii; ib. 86. Phil. V, 14.

FRAUDATIONIS; Quinct. 60. fraudationis; ib. 74. vel generis vel vetustatis vel hominis; Flacc. 106. — gloriae; Flacc. 13. Arch. 23. gloriae causa atque ostentationis; Verr. III, 3. — gratiae; Quir. 11. beneficii gratiaeque; Verr. III, 115.

hominis nequissimi; Verr. I, 73. unius hominis;

ib. 110. 116. cum communis salutis atque imperii tum ipsius hominis; imp. Pomp. 48. ſ. generis. — honoris; Sex. Rosc. 6. 27. 44. 46. Qu. Rosc. 18. 19. Verr. II, 150. imp. Pomp. 58. Cluent. 118. leg. agr. II, 61. Phil. II, 30. ✕. 31. cuius honoris; Sex. Rosc. 132. Matrinii honoris; Verr. V, 15. honoris tui; Verr. II, 151. honoris sui; Sex. Rosc. 98. honoris populi Romani; dom. 111. ſ. contumeliae; Verr. a. pr. 18. — humanitatis: ſ. existimationis; Quinct. 51.

imperii: ſ. hominis; imp. Pomp. 48. — insidiarum; leg. agr. II, 13. — ioci; Phil. II, 42. — huius iudicii; Verr. IV, 17. Arch. 8. ſ. comitiorum; Scaur. 30.

largitionis; leg. agr. I, 4. — laudationis; Verr. II, 45. — liberorumne? dom. 34. — libertatis omnium; Milo 80. ſ. concordiae; Muren. 78. — libidinis; Sest. 110. Planc. 30. Phil. II. 45. — lucri sui; Phil. II, 102. — ludorum: ſ. comitiorum; Verr. a. pr. 54.

memoriae; Phil. I, 19. aeternae memoriae; Fr. B. VI, 24. — misericordiae Planc. 83. — ne monumenti quidem; Sex. Rosc. 146. — non morae, sed auxilii; Quinct. 65.

ne ominis quidem; Sex. Rosc. 139. — operis; Verr. I, 146. — ornamenti; Verr. IV, 18. — gloriae causa atque ostentationis; Verr. III, 3. — otii mei; Sest. 74. ſ. concordiae; Muren. 78.

patriae denique; dom. 98. — pacis; Phil. II, 100. ſ. concordiae; Muren. 78. — periculi: ſ. II, 3. hic; Planc. 56. — pernicii; Sex. Rosc. 131. — petitionis; Muren. 74. — *pietatis*; Scaur. 45. — possessionis; Caecin. 47. — posteritatis; Sulla 45. — praedae; Phil. VII, 18. — praesidii; Verr. I, 86. Flacc. 28. Phil. V, 27. praesidii sui; Phil. II, 112. praesidii et vecturae; Verr. V, 45. ſ. IV. Flacc. 27.

quadridui; Verr. IV, 6. — tui quaestus; Verr. III, 73. sui quaestus; ib. II, 169. III, 40. non populi Romani, sed tui quaestus; ib. III, 119.

aut spectandi aut etiam religionis; har. resp. 24. — eius rei; Verr. II, 96. IV, 104. huiusce rei; Sex. Rosc. 96. cuius rei? ib. cuius rei; Caecin. 7. quarum rerum; Vatin. 34. rei tuae; Phil. II, 78. rerum privatarum; leg. agr. II, 45. ſ. I, 4. Caecin. 51. 54. 63. — rei publicae; div. Caec. 6. Verr. I, 70. III, 1. Font. 17. Caecin. 57. imp. Pomp. 71. Cluent. 73. Muren. 86. Flacc. 98. dom. 97. 98. ✕. Sest. 71. 89. 101. Vatin. 7. 8. prov. cons. 20. 28. 40. 47. Rab. Post. 20. Phil. II, 1. VIII, 7. 18. beneficii, non rei publicae causa; Verr. II, 137. et amicitiae et rei publicae; sen. 21. non solum rei publicae causa, verum etiam Caesaris; Vatin. 15. primum rei publicae causa, deinde etiam dignitatis tuae; Phil. XIV, 18. ſ. I, 2. mea; Vatin. 7. 9. tua; Verr. III, 5. Phil. X, 4. vestra. 3. ipse. — regis Deiotari; Deiot. 39. — rogationis Caeciliae; Sulla 62.

meae salutis; dom. 99. salutis meae; Sest. 129. salutis omnium; div. Caec. 9. Catil. IV, 8. populi Romani salutis; Verr. V, 183. ſ. concordiae; Muren. 78. hominis; imp. Pomp. 48. — vestrarum sedum templorumque; Sest. 45. — sociorum; div. Caec. 17. Verr. a. pr. 42. II, 15. III, 127. 218. V, 126. — spoliorum; Sex. Rosc. 145. — stupri; Verr. V, 34. — supplicii; Sex. Rosc. 44. 46. Verr. IV, 73. Catil. IV, 7.

templorum: ſ. sedum. — temporis; Qu. Rosc. 50. Verr. I, 56. Muren. 62. Flacc. 36. 37. Planc. 72. 74. temporis, credo, causa; Rab. Post. 36. — togatorum enim; Verr. II, 166. — tribulium; Muren. 73.

vadimonii; Verr. V, 34. — praesidii et vecturae; Verr. V, 45. — verbi; Verr. II, 129. Milo 60. ſ. IV. Verr. IV, 2. — Verris; Verr. II, 64. — vetustatis; ſ. generis. — illa victoriae, haec bonae existimationis; Qu. Rosc. 15. — virtutis; Verr. II, 23. Balb. 26. 37. 44. — vitae: ſ. concordiae; Muren. 78. — voluptatis; Cael. 41. deliciarum causa et voluptatis; Rab. Post. 26.

III. **nach Gerundien:** agendi: ſ. fraudandi; Quinct. 52. — comitiorum, ludorum censendique: Verr. a. pr. 54. — colendi aut pascendi; Caecin. 59. non colendi, sed violandi; Sest. 56. — comparandi; Piso 8. — defendendi haec causa, non gloriandi eloquor; Cael. 45. — neque disputandi causa, ... sed ita vivendi; Muren. 62. — donandi; Verr. III, 185. — exigendi; Flacc. 86. — non enim exprobrandi causa, sed commonendi gratia; Sex. Rosc. 45. — fraudandi; Quinct. 84. 86. Verr. II, 59. male agendi causa fraudandique; Quinct. 52. — gloriandi: ſ. defendendi. — inquirendi; Verr. I, 16. II, 138. — iudicandi; Cluent. 159. — iurandi; Balb. 12. — [non repugnandi, sed moriendi causa]; Sest. 76. — natandi; Cael. 36. — ne obiciendi quidem; Sex. Rosc. 38. — ne orandi quidem; Verr. IV, 101. — colendi aut pascendi; Caecin. 59. — non .. recitandi causa .., sed recognoscendi; Vatin. 5. — [repugnandi]: ſ. moriendi. — ne simulandi quidem; Verr. II, 136. — aut spectandi aut etiam religionis; har. resp. 24. — speculandi; Verr. V, 161. — non colendi, sed violandi; Sest. 56. — vivendi: ſ. disputandi.

IV. **nach Gerundiven:** confirmandi mei; Quinct. 78. patris ulciscendi; Sex. Rosc. 66. suine maleficii occultandi? ib. 122. iudicii corrumpendi; Verr. II, 57. non ambitionis *tollendae* neque beneficiorum conlocandorum, sed pecuniae conciliandae; ib. 137. augendi criminis; ib. III, 46. cogendae pecuniae; ib. 172. non enim verbi neque criminis augendi; ib. IV, 2. belli faciendi; ib. V, 18. levandi cruciatus sui; ib. 119. aut distrahendarum controversiarum aut poeniendorum maleficiorum; Caecin. 6. iuris retinendi; ib. 33. fani ... diripiendi; imp. Pomp. 23. huius opprimendi; Cluent. 18. ornandae orationis; ib. 58. gratiae conciliandae; ib. 87. conciliandae gratiae; ib. 100. medicinae exercendae; ib. 178. conquirendorum et conducendorum testium; ib. 192. hereditatum obeundarum; leg. agr. I, 8. coloniarum deducendarum; ib. II, 31. interficiendi Saturnini; Rabir. 19. occidendi hominis; ib. non tam sui conservandi quam tuorum consiliorum reprimendorum; Catil. I, 7. consulum et principum civitatis interficiendorum; ib. 15. vitandae suspicionis; ib. 19. invidiae meae levandae; ib. II, 15. belli Transalpini et tumultus Gallici excitandi; ib. III, 4. interimendorum sacrorum; Muren. 27. non solum praesidii, sed etiam ornandi imperii causa; Flacc. 27. neque ... partiendae invidiae, sed communicandae laudis; Sulla 9. propulsandae calamitatis suae; ib. 88. conservandae civitatis; Quir. 1. conservandae rei publicae; dom. 5. vertendi, hoc est mutandi, soli; ib. 78. asciscendae laudis causa potius quam criminis depellendi; ib. 95. conservandorum civium; ib. 98. imbris vitandi; ib. 116. imaginis ornandae; Sest. 19. partim adipiscendae laudis, partim vitandae turpitudinis; ib. 48. transferendi in nos criminis; ib. 82. auctoritatis exquirendae; Vatin. 24. suae dignitatis augendae; ib. 39. deformandi huius causa *et* detrahendae spoliandaeque dignitatis gratia; Cael. 3. depellendi criminis; ib. 31. eiusdem Clodiae necandae; ib. 51. inspiciendi nominis; Balb. 11. deprecandae malevolentiae; ib. 18. mei capitis conservandi; Piso 34. itineris faciendi; Planc. 65. patris ulciscendi; Milo 8. hominis occidendi; ib. 11. ✕. sui defendendi; ib. Phil. I, 27. derivandi criminis; Milo 29. vini exalandi, non ingenii acuendi; Phil. II, 42. refellendi mei; ib. VI, 9. liberandi populi Romani; ib. VIII, 32. Dolabellae persequendi; ib. XI, 21. eius belli gerendi; ib. 30. ✕. Pompei conveniendi; ib. XIII, 13.

causor, als Grund vorschützen: si planum facio post hanc recentem stipulationem Roscii HS ccc𝔦ↄↄↄ a Flavio te abstulisse, num quid causare

||causae est|| quin ab iudicio abeas turpissime victus? Qu. Rosc. 41.

cante, vorsichtig: ago: sine quo nihil satis caute, nihil satis callide posset agi; Caecin. 15.

compono: ac si hoc iuris non unius hominis causa edixisses, cautius composuisses; Verr. I, 110.

dico: quae tamen a me pedemptim cauteque dicentur; Verr. a. pr. 18. a me tamen, ut aequum est, omnia caute pedetemptimque dicentur; Cluent. 118.

efficio: quod igitur et conari occultius et efficere cautius potuit, id ..; Deiot. 18.

cautio, Vorsicht, Sicherung: I. est: tua enim cautio nostra cautio est; Marcell. 21. — diligens: utrum igitur in nefariis civibus ulciscendi, cum possis, an pertimescendi diligentior cautio est? Phil. VII, 3. — facilis: defendendi facilis est cautio, non solum latibulis occultorum locorum, sed etiam tempestatum conversione et moderatione; Flacc. 31. — haec: Rulli cautio est haec: QUI POST C. MARIUM CN. PAPIRIUM CONSULES; leg. agr. III, 6.

II, 1. facio: sed uno tempore cautiones fiebant pecuniarum, foedera feriebantur provinciarum; dom. 129.

2. discedo ab: videte ... quam longe videar ab consuetudine mea et cautione ac diligentia discedere; Font. 12.

III. consuetudo: est hoc primum et ex condicione iuris et ex consuetudine cautionis gravissimum et firmissimum argumentum; Qu. Rosc. 37.

IV, 1. devincire: hunc vir clarissimus ... omni cautione, foedere, exsecratione devinxerat nihil in tribunatu contra me esse facturum; Sest. 15.

retineri: ceteri fructus omnium rerum, qui in spe legis [huius] positi sunt, communi cautione atque aequa ex ||ei, al.|| parte retinentur; leg. agr. II, 22.

2. in: quam diem qui istum eripiendum redemerunt in cautione viderunt, cum ita caverent, si post Kalendas Ianuarias in consilium iretur ..; Verr. I, 31.

sine: si quidem sine cautione et repromissione nihilo minus id Fannius societati, hoc est Roscio, debebat; Qu. Rosc. 56.

cautor, Sichersteller, Abwender: terreo: quod ille nefarius ... parum se foedus violaturum arbitratus est ||arbitratus||, nisi ipsum cautorem alieni periculi suis propriis periculis terruisset; Sest. 15.

cautus, vorsichtig, sicher, gesichert: I. **bei Substantiven**: alqs: quo in reo, qui absolvit ambitiosus, qui distulit cautus, qui condemnavit constans existimatur; Cluent. 108. nemo me minus timidus, nemo tamen ||nemo|| cautior; Phil. XII, 24. possumne igitur satis videri cautus, satis providus, si me huic itineri ... commisero? ib. 25.

consilia: fortitudo dimicare iubet ...: quid sapientia? cautioribus utitur consiliis, in posterum providet, est omni ratione tectior; Phil. XIII, 6.

homines: itaque nunc illi homines honestissimi propter istius insidias parum putantur cauti providique fuisse; Sex. Rosc. 117.

iureconsulti: qui ... [ab ipsis cautis iureconsultis eorum ||*capsis iureconsultorum*, al.|| sapientiam compilarit]; Muren. 25.

pars: tametsi bestiae sunt, tamen in eam partem potius peccant, quae est cautior; Sex. Rosc. 56.

res: cum uteretur uxoris dote numerata, quo mulieri res esset cautior, curavit ut in eo fundo [dos] conlocaretur; Caecin. 11.

vir: quem virum ... certi homines [ad eam rem positi] monuerunt, ut esset cautior; Sest. 41.

II. **allein:** desinant igitur aut ei, qui non timent, simulare se timere et ||sed|| prospicere rei publicae, aut hi cauti ||ii||, qui omnia verentur, nimium esse timidi; Phil. X, 17.

cedo, weichen, nachgeben, nachstehen, von Statten gehen, zufallen: I. **unpersönlich**: 1. **substantivisch**: frangere: me ... scelus et furorem vestrum cedendo maluisse frangere quam resistendo; Vatin. 6.

2. **verbal**: is nunc impetum civium, cui necessario cedendum est, perhorrescit; Rabir. 36. qui C. illi Mario ... et eius invictis legionibus, ne armis confligeret, cedendum esse duxit; Piso 20. — nisi forte regium tibi videtur ... nemini cedere, multis obsistere; Sulla 25.

II. **persönlich:** alqs: vos in sententiis ferendis civi parcere quam hosti cedere maluisse; Font. 35. non minus nunc in causa cederet A. Caecina Sex. Aebutii impudentiae, quam tum in vi facienda cessit audaciae; Caecin. 1. quasi vero ... nos non eo libentius tum audaciae cesserimus, quo nunc impudentiae facilius obsisteremus; ib. 2. Campanum agrum dividis; vos estis in possessione: non cedo; leg. agr. III, 15. sed tu ... ut temporibus rei publicae cedas, non est postulandum; Catil. I, 22. ut non modo nullius audaciae cedamus, sed etiam omnis improbos ultro semper lacessamus; ib. III, 28. ut neque minanti cederet neque cuiquam minaretur; Muren. 53. persequitur Hermippus, qui numquam istius impudentiae cessit; Flacc. 50. permitto aliquid iracundiae tuae, do adulescentiae, cedo ||*concedo*|| amicitae, tribuo parenti; Sulla 46. quem ... non rei publicae cedere, non fortunae ipsi succumbere (solitum esse scimus); ib. 71. illo ipso .. anno, cum ego cessissem; sen. 4. quid igitur ego cessi aut qui timor fuit? dom. 56. qui cum eorum omnium crudelitati scelerique cessissem ..; ib. 58. qui me consuluisse rei publicae, cessisse tempestati ... dixit; ib. 68. si ego in causa tam bona ... cessi tribuni plebis ... furori; Sest. 36. (Q. Metellus) cessit, ne aut victus a fortibus viris cum dedecore caderet aut ..; ib. 37. cum ego ... metu vestri periculi, non mei, furori hominis, sceleri, perfidiae, telis minisque cessissem; ib. 53. ille vero eidem tempori cui nos, eiusdem furori, eisdem consulibus, eisdem minis, insidiis, periculis cessit; ib. 63. cesseram, si alienam a me plebem fuisse voltis, quae non fuit, invidiae; si commoveri omnia videbantur, tempori; si vis suberat, armis; si societas magistratuum, pactioni; si periculum civium, rei publicae; ib. 64. quaero enim cur Licinium titubantem, haesitantem, cedentem, fugere conantem mulieraria manus ista de manibus amiserit ||miserit, al.||; Cael. 66. omnem illam tempestatem, cui cesserim Caesare impulsore ... esse excitatam; prov. cons. 18. quorum ego furori nisi cessissem, in Catilinae busto vobis ducibus mactatus essem; Piso 16. ac tamen ... neque ego cessissem et me ipsa suo complexu patria tenuisset, si ..; ib. 19. aliis impendentibus tempestatibus non cessi, sed [his] unum me pro omnium salute obtuli; ib. 21. me posse rem publicam iterum servare, si cessissem; infinitam caedem fore, si restitissem; ib. 78. ita, si cedo illius ornamentis ..., largitionis recipienda suspicio est; Planc. 6. quod me vel vi pulsum vel ratione cedentem receperit, iuverit, custodierit; ib. 26. quem (Q. Metellum) ... constat invitissimis viris bonis cessisse; ib. 89. ego enim . . ex illo incendio legum ... cedens ... Siciliam petivi animo; ib. 95. qua re in eo genere accusationis si vincerer, succumberem et cederem; Scaur. 16. quae (praesidia) si opposita Miloni putarem, cederem tempori; Milo 2. ego .. cum maerentibus vobis urbe cessi. iudiciumne timui? ib. 36. si ... urbs ab armis sine Milonis clade numquam esset conquietura, ne ille ||† iste|| haud dubitans cessisset patria; ib. 68. quorum utrique mortem est minitatus, nisi sibi hortorum possessione cessissent; ib. 75. „ego cedam atque abibo"; ib. 93. ut vix C. Marcello, optimo et amantissimo fratri, praeter eum quidem cederem nemini; Marcell. 34. cessit (Tubero) auctoritati amplissimi viri vel potius paruit; Ligar. 22. turpe mihi ipsi videbatur in eam urbem me audere reverti, ex qua Brutus cederet; Phil. I, 9. parum

mihi visus es eos, quibus cedere non soles, sustinere; ib. VIII, 1. sed uterque nostrum cedere cogebatur magnitudini animi orationisque gravitati; ib. IX, 9. eundem (Brutum) vidi postea Veliae, cedentem Italia, ne qua oreretur belli civilis causa propter se; ib. X, 8. durum videbatur: itaque fracti sumus, cessimus; ib. XII, 4. aut isto tuo, mihi crede, consilio erit utendum, ut cedamus, abeamus ..., aut ..; ib. 15. huic cedamus? huius condiciones audiamus? ib. XIII, 16. utinam quidem illi principes viverent, qui me post meum consulatum, cum eis ipse cederem, principem non inviti videbant! ib. XIV, 17. nec vero tum timendum fuit, cum cessimus; Fr. B. XV, II, 1. qui armis cessissem vel tuis urbanis, vel, ut opinio tum erat, alienis; ib. v, 4.

adulescentes: habet quidem certe res publica adulescentis nobilissimos paratos defensores: quam volent illi cedant otio consulentes; Phil. II, 113.

arma: s. **arma,** II, 1. cedunt (3 Stellen) S. 287, b.

audacia: qui si omnes viverent, bellum omnino hoc non fuisset; auctoritati cessisset audacia; Phil. XIII, 28.

civis: hunc tu civem ferro et armis ... domo et patria, ne cum improbis boni ferro dimicarent, cedere curasti; dom. 5. cum ... (non) civis unus ex civitate, sed ipsa civitas tuo et Gabinii sceleri furorique cessisset; Piso 26.

civitas: s. civis; Piso 26.

defensores: s. adulescentes.

domina: quin etiam illa ipsa rerum humanarum domina, Fortuna, in istius societatem gloriae se non offert: tibi cedit; Marcell. 7.

forum: quod si ita est, cedat, opinor, [Sulpici] forum castris, otium militiae, stilus gladio, umbra soli; Muren. 30.

genus: cedat consulari generi praetorium, ne contendat cum praetorio nomine equester locus; Planc. 15.

homines: itaque saucii saepe homines cum corpore debilitantur, animo tamen non cedunt; Caecin 42.

imperator: „tuae dicis“ inquit „togae summum imperatorem esse cessurum“; Piso 73.

inimici: spoliatus illius supremi diei celebritate, cui cedere inimici etiam solent; Milo 86.

libertas: at postea tuis armis cessit toga. quaeramus igitur utrum melius fuerit libertati populi Romani sceleratorum arma an libertatem nostram armis tuis cedere; Phil. II, 20.

otium: s. forum.

populus: non enim comitiis iudicat semper populus, sed movetur plerumque gratia, cedit precibus; Planc. 9.

privatus: bis servavi rem p. ||servavi||, qui ||ut|| consul togatus armatos vicerim, privatus consulibus armatis cesserim; dom. 99.

quaestus: ea autem faeneratio erat eius modi .., ut etiam is quaestus huic cederet; Verr. II, 170.

rex: ignosce, Caesar, si eius viri auctoritati rex Deiotarus cessit, quem nos omnes secuti sumus; Deiot. 12.

servator: cedere e patria servatorem eius, manere in patria perditores! Phil. X, 8.

stilus: s. forum. — toga: s. libertas.

vir: non dubitaturum fortem virum quin ... cederet aequo animo [legibus]; Milo 63. sed tamen si minus fortissimi viri virtus civibus grata cecidisset, magno animo constantique cederet ex ingrata civitate; ib. 81.

umbra: s. forum.

cedo, gieb her, laß hören, sieh nur! I. **mit Ergänzungssatz:** cedo, cui Siculo, cum is reus fieret, civis Romanus cognitor factus umquam sit; Verr. II, 106. satis verbose: cedo quid postea? Muren. 26. nulla supplicatio fuerit. cedo quis umquam cenarit atratus? Vatin. 30. iam cedo ... condemnato Gabinio utrum illa quo ea pecunia * * sit an nunc de ea? Rab. Post. 38.

II. **mit Object:** alqm: cedo mihi unum ex triennio praeturae tuae qui octupli damnatus sit; Verr. III, 29.

auctorem: unum cedo auctorem tui facti; unius profer exemplum; Verr. V, 67.

codicem: cedo, quaeso, codicem: circumfer, ostende; Verr. II, 104.

contionem: cedo nunc eiusdem illius inimici mei de me eodem ad verum populum in campo Martio contionem! Sest. 108.

decumas: cedo mihi C. Norbani decumas venditas; Verr. III, 117.

leges: cedo mihi leges Atinias, Furias, Fusias, ipsam, ut dixi, Voconiam; Verr. I, 109.

litteras: cedo Thermitanorum mihi litteras et testimonium; Verr. III, 99. cedo mihi eiusdem praetoris litteras et rerum decretarum et frumenti imperati; ib. V, 56. cedo mihi, quaeso, ex ipsius sinu litteras Syracusanorum; ib. 147.

rationem: cedo rationem carceris, quae diligentissime conficitur; V, 147.

senatorem: quid? cum senatores summis iniuriis adficis, quid aliud dicis nisi hoc: cedo mihi etiam istum [senatorem], ut ..? Verr. III, 96.

tabulas: est tanti; cedo tabulas; Verr. IV, 43. „non deduxi“ inquit „Sextilium.“ cedo tabulas. „non deportavi“; Flacc. 35.

testimonium: in Philodami iudicio dices id actum? cedo mihi ipsius Verris testimonium; Verr. I, 83. s. litteras; Verr. III, 99.

celeber, besucht, volkreich, berühmt, gefeiert: contiones: de mea salute P. Lentuli ... ceterorumque principum civitatis celeberrimae et gratissimae contiones fuerunt; Piso 34.

conventus: ubi ... Syracusani festos dies anniversarios agunt celeberrimo virorum mulierumque conventu; Verr. IV, 107.

dies: cum diem festum ludorum de fastis suis sustulissent celeberrimum et sanctissimum; Verr. IV, 151.

forum: si tibi aliquis ad aurem accessisset et dixisset ...: cum vero in foro celeberrimo, tanta frequentia hoc ... tibi obiectum esset ..; Verr. III, 133.

gratulatio: ut idem dies ... me ... celeberrima populi Romani gratulatione auxerit; Phil. XIV, 16.

locus: de quo libelli in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem tacite obscureque conceditur; Quinct. 50. quae (statua) erat apud ipsos in celeberrimo urbis loco; Verr. II, 159. cum statuae sunt istius deiectae et eversae. at quo loco? celeberrimo ac religiosissimo: ante ipsum Serapim; ib. 160. celeberrimo loco palam tibi aedificari onerariam navem; ib. V, 46. vos ..., legum iudiciorumque arbitri et testes, celeberrimo in loco populi Romani locati, Castor et Pollux; ib. 186. quam (statuam) stare celeberrimo in loco voluerat; Piso 93. nemo audierat tam celebri loco, nemo senserat; Milo 66.

monumentum: ausum esse in aede Castoris, celeberrimo clarissimoque monumento, ... audaciae suae monumentum aeternum relinquere? Verr. I, 129. cuius monumentum celeberrimum in foro, sepulcrum desertissimum in litore Dyrrachino relictum est; Sest. 140.

oppidum: etiam senatores ... non in hortis aut suburbanis suis, sed Neapoli in celeberrimo oppido cum † maeciapella saepe videmus ||videri, al.||; Rab. Post. 26.

portus: an vero ignoratis portum Caietae celeberrimum ac plenissimum navium inspectante praetore a praedonibus esse direptum? imp. Pomp. 33.

r e s: clara res est, quam dicturus sum, tota Sicilia celeberrima atque notissima; Verr. III, 61.

t r a c t u s: tractus ille celeberrimus, Venafranus, Allifanus ... se huius honore ornari ... arbitrabatur; Planc. 22.

u r b s: primum Antiochiae ..., celebri quondam urbe et copiosa, ... celeriter antecellere omnibus ingenii gloria contigit; Arch. 4. urbis enim celeberrimae et maximae partes adversum illud non monumentum, sed volnus patriae contuentur; dom. 146.

celebratio, zahlreicher Besuch: quae domus [quae] ||! quae, al.|| celebratio cotidiana! quae familiarium dignitas! Sulla 73.

celebritas, Belebtheit, zahlreiches Zusammenkommen, Zudrang, Verherrlichung, Berühmtheit: I. q u a e: quae species Italiae! quae celebritas oppidorum! quae forma regionum! Quir. 4.

t o l l i t: praesertim cum propinquitas et celebritas loci suspicionem desidiae tollat aut cupiditatis; Scaur. 45.

II, 1. a n t e f e r o: num etiam in hac cotidiana ... vita splendorem tuum, gratiam, celebritatem domesticam ... cuiquam es infimo ... antelaturus? Piso 64.

2. c e d o, 3. s p o l i o: ut ... spoliatus illius supremi diei celebritate, cui cedere inimici etiam solent, amburereretur abiectus; Milo 86.

III, 1. f l o r e r e: constat enim nullis umquam comitiis campum Martium tanta celebritate, tanto splendore omnis generis hominum ... floruisse; dom. 75.

h o n e s t a r e: quo die me populus Romanus ... domum sua celebritate laetitiaque comitatum honestavit; dom. 76.

l a e t a r i: ut ea (mulier) non modo solitudinem ... non quaerat, sed in turpissimis rebus frequentissima celebritate et clarissima luce laetetur; Cael. 47.

n o t u s: hac tanta celebritate famae cum esset iam absentibus notus ..; Arch. 5.

p l a c a r i: mihi Floram matrem populo plebique Romanae ludorum celebritate (esse) placandam; Verr. V, 36.

s i m i l i s: quod enim his locis in provincia sua celebritate simillimum, regione proximum potuit, elegit; Verr. V, 170.

2. in: si hoc (non nupta mulier) in urbe, in hortis, si in Baiarum illa celebritate faciat ||facit, al.||; Cael. 49.

celebro, zahlreich besuchen, beleben, erfüllen, verbreiten, feiern, verherrlichen, preisen: I. **mit Ergänzungssatz**: 1. delatum [tum] est ad vos, pontifices, et post omnium sermone celebratum, quem ad modum iste praeposteris verbis ... omnia ... fecerit; dom. 140.

2. quibus in locis paucis ante diebus factum esse consulem Murenam nuntii litteraeque celebrarant ||celebrassent||; Muren. 89.

II. **mit Object:** a l q m: „tamen omni in hominum coetu gratiis agendis et gratulationibus habendis et omni sermone celebramur"; Milo 98.

a l q d: quid porro in Graeco sermone tam tritum atque celebratum est quam si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ultimus esse dicatur? Flacc. 65. itaque ille Marius item eximie L. Plotium dilexit, cuius ingenio putabat ea, quae gesserat, posse celebrari; Arch. 20. quorum (pontificum) de sententia illa eadem renovata atque instaurata celebrantur; har. resp. 21. haec ampla sunt, haec divina, haec immortalia; haec fama celebrantur, monumentis annalium mandantur; Sest. 102. quod obiectum est de pudicitia quodque omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus maledictisque celebratum est; Cael. 6. nihil enim est ex meis temporibus, quod minus pervagatum quodque minus .. mea commemoratione celebratum sit; Planc. 95.

a d v e n t u s: in ceteris Asiae partibus cunctaeque Graeciae sic eius adventus celebrabantur, ut ..; Arch. 4.

a u r i s: cuius litteris, fama, nuntiis celebrantur aures cotidie meae novis nominibus gentium, nationum, locorum; prov. cons. 22.

a v u m: pater enim fuit equestri loco; avus nulla inlustri laude celebratus; Muren. 16.

c a e d e m: illa caedes Asuvii Larinatis ... quam clara tum recenti re fuit, quam omnium sermone celebrata? Cluent. 36.

c o n s t a n t i a m: semper illius gravitatem, constantiam, fidem, praestantem in re publica tuenda curam atque prudentiam omnium mortalium fama celebrabit; Phil. IX, 10.

c o n t i o n e s: is, qui antea cantorum convicio contiones celebrare suas solebat, cantorum ipsorum vocibus eiciebatur; Sest. 118.

c o n v i v i u m: poscunt maioribus poculis; celebratur omnium sermone laetitiaque convivium; Verr. I, 66.

c u r a m: s. constantiam.

d i e s: celebratote illos dies cum coniugibus ac liberis vestris; Catil. III, 23. quantum ad festos dies ludorum celebrandos ... conceditur temporum: Arch. 13. quid (dicam) eos dies, qui quasi deorum immortalium festi atque sollemnes apud omnis sunt adventu meo redituque celebrati? Piso 51.

d i s c r i p t i o n e m: servorum omnium vicatim celebrabatur tota urbe discriptio; dom. 129.

d o m u m: a quibus si domus nostra celebratur. si interdum ad forum deducimur ..; Muren. 70.

e g r e s s u m: itaque, credo, si minus frequentia sua vestrum egressum ornando atque celebrando. at ominibus saltem bonis, ut consules ..., prosequebantur; Piso 31.

f a m a m: quae quorum ingeniis efferuntur, ab eis populi Romani fama celebratur; Arch. 21.

f i d e m: s. constantiam.

g e n u s: id autem spectaculi genus erat, quod omni frequentia atque omni genere hominum celebratur; Sest. 124.

g l o r i a m: s. laudem; Arch. 19.

g r a v i t a t e m: s. constantiam.

h o s t e m: nos etiam hostem litteris nostris et memoria videmus esse celebratum; Sest. 142.

i u d i c i u m: quorum studio et dignitate celebrari hoc iudicium, ornari causam ... vides; Sulla 4.

l a u d e m: cum omne olim studium ... contulerit Archias ad populi Romani gloriam laudemque celebrandam; Arch. 19. ego Caesaris laudibus desim, quas ... plurimis atque amplissimis iudiciis videam esse celebratas? Planc. 93. haec nimirum ||† mira || laus est, quae non poëtarum carminibus, non annalium monumentis celebratur, sed prudentium iudicio expenditur; Rab. Post. 43. itaque, C. Caesar, bellicae tuae laudes celebrabuntur illae quidem non solum nostris, sed paene omnium gentium litteris atque linguis; Marcell. 9.

l u d o s: quid ego de illis ludis loquar, quos in Palatio nostri maiores ante templum ... Megalesibus fieri celebrarique voluerunt? har. resp. 24. cur ludi Apollinares incredibili M. Bruti honore celebrati? Phil. II, 31.

m o r t e m: huius in morte celebranda graviter tulit populus Romanus hanc perversam sapientiam Tuberonis; Muren. 75.

p r u d e n t i a m: s. constantiam.

r e s: scio me in rebus celebratissimis omnium sermone versari; Phil. II, 57.

s e p u l c r u m: cuius damnatione sepulcrum L. Catilinae floribus ornatum, hominum audacissimorum ac domesticorum hostium conventu epulisque celebratum est; Flacc. 95.

s e r m o n e m: quod † sermo hominum ad memoriam patrum [virtute] celebretur || quam sermo hominum ac memoria patrum virtutem celebret, al ||; Rab. Post. 2.

Verria: cuius nomine apud Siculos festi dies ||dies festi|| agitantur et praeclara illa Verria celebrantur? Verr. II, 114.

viam: cum ... viae multitudine legatorum undique missorum celebrabantur; Sest. 131. „ideo viam munivi, ut eam tu alienis viris comitata celebrares?" Cael. 34.

celer, schnell: cursus: ex quo indicari potest virtutis esse quam aetatis cursum celeriorem; Phil. V, 48.

reditus: videbam vivo senatu populoque Romano celerem mihi summa cum dignitate reditum; dom. 64.

celeritas, Schnelligkeit, Eile, Hast, Gewandtheit, schnelle Wirkung: I. **Subject**: declarat: quo in negotio industriam meam celeritas reditionis ... declaravit; Verr. I, 16.

est quae: recordamini ... quae fuerit celeritas reditus eius; Milo 61. quae celeritas illa Bruti! quae cura! quae virtus! Phil. X, 11. — quanta, tanta, virtus: neque enim illae sunt solae virtutes imperatoriae, quae volgo existimantur, ... celeritas in conficiendo, consilium in providendo; quae tanta sunt in hoc uno, quanta in omnibus reliquis imperatoribus ... non fuerunt; imp. Pomp. 29.

inlustrat, patefacit: sed omnis ista celeritas ac festinatio, quod inquisitionem ... sustulisti, illud patefecit et inlustravit, quod ..; Scaur. 30.

significat: quid hic incredibilis cursus, quid haec tanta celeritas festinatioque significat? Sex. Rosc. 97.

II. **nach Verben:** 1. contemno: etsi ne C. ||nec|| quidem Antonii celeritas contemnenda est, quam nisi in via caducae hereditates retardassent, volasse eum ... diceres; Phil. X, 11.

detraho: celeritas detracta de causa est; Phil. VI, 15.

invenio: unde illam tantam celeritatem et tam incredibilem cursum inventum putatis? imp. Pomp. 40.

moror: tamen legatorum nomen ipsum et animos hominum et belli celeritatem morabitur; Phil. V, 26.

neglego: nos animorum incredibilis motus celeritatemque ingeniorum neglegemus? Arch. 17.

profero: tum illam incredibilem celeritatem seu potius audaciam protuli; Quinct. 88.

redimo: non vitam liberum, sed mortis celeritatem pretio redimere cogebantur parentes; Verr. V, 119.

reprehendo: in quo cum multa reprehensa sint, tum in primis celeritas actionis; Fr. B. VI, 4.

retardo: ut eorum (membrorum) conlectio dispersa maerorque patrius celeritatem persequendi retardaret; imp. Pomp. 22. s. contemno.

2. indigeo: cum plerisque in rebus gerendis tarditas et procrastinatio odiosa est, tum hoc bellum indiget celeritatis; Phil. VI, 7.

3. opus est, utor: celeritate autem opus est: qua si essemus usi, bellum ... nullum haberemus; Phil. V, 53.

sum: haec Centuripina navis erat incredibili celeritate velis; Verr. V, 88.

4. dico de: ex hac igitur domo progressa ista mulier de veneni celeritate dicere audebit? Cael. 60.

III. **nach Adjectiv:** avidus: mea autem festinatio non victoriae solum avida est, sed etiam celeritatis; Phil. III, 2.

IV. **Umstand:** 1. advolare: quibus hic litteris lectis ad urbem confestim incredibili celeritate advolavit; Sest. 11.

conferri: omnis clarissimorum regum res gestas cum tuis ... nec celeritate conficiendi nec dissimilitudine bellorum posse conferri; Marcell. 5.

conficere: ille ... pacem maritimam summa virtute atque incredibili celeritate confecit; Flacc. 29.

consequi: Sestius cum illo exercitu summa celeritate C. Antonium consecutus est; Sest. 12.

explicare: testis est Sicilia, quam multis undique cinctam periculis non terrore belli, sed consilii celeritate explicavit; imp. Pomp. 30.

geri: haec qua celeritate gesta sint quamquam videtis ..; imp. Pomp. 34.

iactare se: cum se homo volubilis quadam praecipiti celeritate dicendi in illa oratione iactaret; Flacc. 48.

persequi: quos sciebam memoria, scientia, celeritate scribendi facillime quae dicerentur persequi posse; Sulla 42.

2. ad: non ad Q. Maximi sapientiam neque ad illius superioris Africani in re gerunda celeritatem ..., sed aliud genus imperatoris ... cognoscite; Verr. V, 25.

celeriter, schnell: adripio: quod enim ipse celeriter adripuit, id cum tarde percipi videt, discruciatur; Qu. Rosc. 31.

advehor: inde cisio celeriter ad urbem advectus, domum venit; Phil. II, 77.

antecello: celeriter antecellere omnibus ingenii gloria contigit; Arch. 4.

cogo: senatum frequentem celeriter ... coëgi; Catil. III, 7.

consumo: desinite mirari haec tam celeriter esse consumpta; Phil. II, 67.

defloresco: mature enim et celeriter deflorescunt (hae deliciae); Cael. 44.

devehor: atque ego celeriter Veliam devectus Brutum vidi; Phil. I, 9.

devoro: non modo unius patrimonium ..., sed urbis et regna celeriter tanta nequitia devorare potuisset; Phil. II, 67.

eo: celeriter isti, redisti; Phil. II, 78.

navigo: quam celeriter Cn. Pompeio duce tanti belli impetus navigavit; imp. Pomp. 34.

nuntio: res ab omni conventu cognita celeriter isti domum nuntiatur; Verr. II, 48.

perfero: non enim illum eximia vis remigum ... aut venti aliqui novi tam celeriter in ultimas terras pertulerunt; imp. Pomp. 40.

permano: (venenum) celerius potuit comestum quam epotum in venas ... permanare? Cluent. 173.

perstringo: sed reliquum vitae cursum videte, quem quidem celeriter perstringam; Phil. II, 47.

redeo: celeriter isti, redisti; Phil. II, 78.

refero: „qui rumores Africanos exciperent et celeriter ad se referrent"; Deiot. 25.

requiro: cum experrecta tandem virtus clarissimi viri celeriter .. verum amicum ... requisivit; Piso 27.

transigo: ut [eo celerius] de isto transigamus, quo maturius ad Apronium possimus ... pervenire; Verr. III, 60.

vindico: quacumque ratione placet, celeriter vobis vindicandum est; Catil. IV, 6.

cella, Kammer, Vorrathskammer, Kapelle: I. **absolut**: 1. nulla: idem coquus, idem atriensis; pistor domi nullus, nulla cella; Piso 67.

2. sum: illi Capuam ... cellam atque horreum Campani agri esse voluerunt; leg. agr. II, 89.

II. **nach Verben:** 1. fero: verum istam ipsam cellam ferre nullo modo possunt: ut omnia remittantur ..., istam cellam atque istam aestimationem negant ullo modo ferri posse; Verr. III, 203.

nomino: itaque ille M. Cato sapiens cellam penariam rei publicae nostrae, nutricem plebis Romanae Siciliam nominabat; Verr. II, 5.

2. conloco in: cum in hac cella Concordiae, di immortales! in qua me consule salutares sententiae dictae sunt ..., cum gladiis homines conlocati stent; Phil. II, 19. in cella Concordiae conlocari armatos, latrones, sicarios; ib. V, 18.

do in: quamquam haec omitto; de cella loquor: placet vobis in cellam magistratibus vestris frumen-

tum Siculos dare gratis? Verr. III, 200. qui, *si* mille modium Verri suae partis in cellam gratis dedisset, duo milia nummum aut summum tria dedisset; ib. 201. tantundem detur in cellam quantum semper datum est, quod praeterea Verres imperat, id ... recusent; ib. cum optima aestimatione senatus frumentum eos in cellam dare voluisset; ib. 226. etiamne (debent) frumentum pro empto gratis dare? etiamne in cellam cum cupiant gratis dare, ultro pecuniam grandem addere? ib. 228.

emo in: data tibi est pecunia, Verres, .. qua frumentum tibi emeres in cellam; Verr. III, 202.

impero in: cum frumentum sibi in cellam imperavisset; div. Caec. 30. ne in cellam quod imperatur aestiment; Verr. II, 147. Sacerdos, ut in provinciam venit, frumentum in cellam imperavit; ib. III, 214. summam faciam vobis ex litteris publici ac testimoniis civitatum frumenti in cellam imperati; ib. 225. cum ... ematur praeterea frumentum quot annis publice, postremo etiam in cellam magistratibus et legatis imperetur; ib. 227. (vgl. do in; Verr. III, 201).

includo in: qui ... armatos in cella Concordiae, cum senatum haberet, incluserit; Phil III. 30.

loquor de: s. do in; Verr. III, 200.

polliceor in: si hoc de cella atque hac aestimatione concederetur, velle Siculos senatui polliceri frumentum in cellam gratis; Verr. III, 200.

pono in: cum (candelabrum) suo tempore in cella Iovis Optimi Maximi poneretur; Verr. IV, 64.

sum pro: Siciliam nobis non pro penaria cella, sed pro aerario illo maiorum vetere ac referto fuisse; Verr. II, 5.

sumo in: cum ex senatus consulto et ex legibus frumentum in cellam ei sumere liceret; Verr. III, 188. multos saepe viros bonos ... cum aratoribus ... frumentum, in cellam quod sumi oporteret, aestimasse; ib. reperietis quinquiens tanto .. amplius istum quam quantum in cellam sumere ei licitum sit, civitatibus imperasse; ib. 225.

III. **nach Substantiven:** 1. exempla: nam hoc de cella ne Lepidus quidem fecerat, cui tu successisti. quae sunt tibi igitur exempla ex ||in|| Sicilia cellae? Verr. III, 212.

nomen: sumpsisses id nummorum, quod tibi senatus cellae nomine concesserat; Verr. III, 195. „a me, cui singulos dari denarios a te oportuit, binos aufers et huic praedae ac direptioni cellae nomen imponis?“ ib. 197. qui omnes provincias habuerunt et frumentum cellae nomine imperaverunt; ib. 209. num quae in tuo imperio pecuniae cellae nomine coactae sunt? ib. 212. multi magnas pecunias ... ista ratione cellae nomine coëgerunt; ib. 218. quantam enim quisque concupierit pecuniam, tantam licebit per cellae nomen aestimationis magnitudine consequatur; ib. 222. nemo est ex tanto numero aratorum, a quo pecunia cellae nomine non sit exacta; ib. 224. „feci quod arguis; cepi ||coëgi|| pecunias maximas cellae nomine“; ib. 225.

2. alqd de: s. 1. exempla. II, 2. polliceor in.

IV. **Umstand:** in: conchyliatis Cn. Pompei peristromatis servorum in cellis lectos stratos videres; Phil. II, 67. s. II, 2. conloco in; Phil. II, 19.

celo, verhehlen, verheimlichen, verbergen: I. **absolut:** idoneus ad: tempus ad insidiandum atque celandum idoneum eligunt; Tull. 34.

II. **mit Ergänzungssatz:** cum igitur quae causa illius tumultus fuerit testes a nobis producti dixerint, ipse celarit; Verr. I, 80.

III. **mit Object:** alqm: dixit Phylarchus pro testimonio se ... cupisse te celare de phaleris; Verr. IV, 29. cum familiariter me in eorum sermonem insinuarem ac darem, celabar, excludebar; leg. agr. II, 12. credo celatum esse Cassium de Sulla uno; nam de ceteris certe sciebat; Sulla 39. celatam esse Clodiam dixit; Cael. 53. de armis, de ferro, de insidiis celare te noluit? Deiot. 18. citius dixerim iactasse se aliquos, ut fuisse in ea societate viderentur, cum [conscii] non fuissent, quam ut quisquam celari vellet qui fuisset; Phil. II, 25. etenim vereor ne aut celatum me illis ipsis non honestum aut invitatum refugisse mihi sit turpissimum; ib. 32.

alqd: quod celari opus erat, habebant sepositum et reconditum; Verr. IV, 23. pervenit res ad istius auris, nescio quo modo; nam rex id celatum voluerat; ib. 64.

civis: pro quo (frumento) cum a P. Varinio praetore pecuniam accepisset, celavit suos civis ultroque eis sumptum intulit; Flacc. 45.

cupiditatem: saepe enim vidi, qui ... cupidiores provinciae viderentur, triumphi nomine tegere atque celare cupiditatem suam; Piso 56.

dolorem: cupiebam animi dolorem voltu tegere et taciturnitate celare; Verr. a. pr. 21.

frumentum: sic Apronius decumanus non decumam debitam, non frumentum remotum atque celatum, sed tritici septem milia medimnum ... tollit; Verr. III, 54.

homines: si veneno (te interemisset), Iovis ille ||illius|| quidem hospitalis numen numquam celare potuisset, homines fortasse celasset; Deiot. 18.

matrem: non est profecto de illo veneno celata mater; nihil est ab Oppianico sine consilio mulieris cogitatum; Cluent. 189.

numen: s. homines.

pecuniam: utrum illa quo ea pecunia ** sit an nunc de ea? „at habet et celat“; Rab. Post. 38.

cena, Mahlzeit, Mittagessen, Gastmahl: I. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** commemoro: quid ego adventus istius, prandia, cenas, equos muneraque commemorem? Verr. I, 49.

do: is cenam isti dabat apud villam in Tyndaritano; Verr. IV, 48.

impero: ut ... non numquam etiam puerum vocaret, credo, cui cenam imperaret; Sex. Rosc. 59.

posco: Apronius interea cenam ac pocula poscebat; Verr. III, 62.

tollo: prius illum sepultum (esse) quam huic cenam sublatam; Scaur. c. 2. § 1.

2. **mit Präpositionen:** mitto ad: etiam filium suum ... foras ad propinquum suum quendam mittit ad cenam; Verr. I, 65.

redeo a: s. **a,** I, redeo (5 Stellen) S. 11, b.

voco ad: deinde ipsum [regem] ||regem|| ad cenam vocat ||vocavit||; Verr. IV, 62. vocat ad cenam deinde ipse praetorem; ib. ergo ad cenam petitionis causa si quis vocat, condemnetur; Muren. 74.

II. **nach Substantiv:** genera: ut omnis hominis libidines, omnia stupra, omnia cenarum conviviorumque genera ... delicatissimis versibus expresserit; Piso 70.

III. **Umstand:** in: quorum omnis industria vitae et vigilandi labor in antelucanis cenis expromitur; Catil. II, 22.

inter: ut tibi necesse esset in populi Romani conspectu vomere postridie. ... si inter cenam in ipsis tuis immanibus illis poculis hoc tibi accidisset, quis non turpe duceret? Phil. II, 63.

post: „cum“ inquit „vomere post cenam te velle dixisses, in balneum te ducere coeperunt“; Deiot. 21.

cenaculum, oberes Stockwerk: Romam in montibus positam et convallibus, cenaculis sublatam atque suspensam ... prae sua Capua ... contemnent; leg. agr. II, 96.

ceno, speisen: **cenatus,** nach dem Essen: alqs: si domi illius aliquotiens fuisti, si ille apud te postea cenavit; div. Caec. 58. cenabat apud eum; argentum ille ceterum purum apposuerat; Verr. IV, 49. nulla supplicatio fuerit. cedo quis umquam cenarit atratus? Vatin. 30. quis umquam in luctu domestico, quis in funere familiari cenavit

cum toga pulla? ib. 31. fuisse meo necessario Bestiae Caelium familiarem; cenasse apud eum, ventitasse domum; Cael. 26. etenim eos una cenasse dixit, qui aut absunt aut quibus necesse est idem dicere; ib. convivium publicum non dignitatis causa inibit — nisi forte ut cum patribus conscriptis, hoc est, cum amatoribus suis, cenet —, sed plane animi sui causa; Piso 65. eodem te, cum cenavisses, rediturum dixeras; Deiot. 19. — cenatus: quid igitur causae excogitari potest cur te lautum voluerit, cenatum noluerit occidere? Deiot. 20. cum illa munera inspexisses cenatus, cum in cubiculo recubuisses; ib. 42. f. homo.

conviva, hospes: venenum hospiti aut convivae si diceretur cenanti ab illo datum; Scaur. c. 2. § 5.

homo: T. Caelium ..., hominem non obscurum, cum cenatus cubitum in idem conclave cum duobus adulescentibus filiis isset, inventum esse mane iugulatum; Sex. Rosc. 64.

praetor: quid praetor edixisset, ubi cenaret, quo denuntiasset || quod enuntiasset, al. ||? leg. agr. II, 94.

vir: audiente hoc Servio Sulpicio, clarissimo viro, qui tum casu apud Domitium cenabat; Deiot. 32.

censeo, meinen, schätzen, dafür stimmen, beantragen, beschließen, verordnen: I. **absolut**: 1. **substantivisch**: causa: quae (frequentia) convenit uno tempore undique comitiorum, ludorum censendique causa; Verr. a. pr. 54.

facere: constabat inter omnis, si aliena censendo Decianus sua facere posset, eum maxima habiturum esse; Flacc. 80.

2. **verbal**: alqs: illum de Gallia non discessisse, uti censuissemus; Phil. VIII, 21. quas ob res ita censeo: eorum ..; ib. 33. quas ob res ita censeo: cum ..; ib. IX, 15. de ea re ita censeo: cum ..; ib. X, 25. sed ut vestra quoque auctoritate firmentur || firmetur ||, censeo: cum ..; ib. XI, 29. sed ut aliquando sententia complectar, ita censeo: cum ..; ib. XIV, 36.

senatus: ista omnia, de quibus senatus censuit, nominatim in lege perscribi nonne potuerunt? leg. agr. II, 36. „decrevit Flaccus." num aliud atque oportuit? „in liberos." num aliter censuit senatus? Flacc. 78. ut senatus contra quam ipse censuisset ad vestitum rediret; Piso 18. si, quem ad modum senatus censuit populusque iussit, ita fecisses; Planc. 42. vos in Africam non venire? „poteramusne", inquies, „cum senatus censuisset?" Ligar. 20. (vgl. II, 1 u. 2).

II. **mit Ergänzungssatz**: 1. **Conjunctiv**: alqs: si quid artificio ... istius moliri cogitas, magno opere censeo desistas; Verr. V, 174. sed tu, Acci, consideres, censeo, diligenter, utrum ...; Cluent. 135. vereamini, censeo, ne in hoc scelere ... nimis aliquid severe statuisse videamini; Catil. IV, 13. qua re, Deciane, si cupidus es gloriae, alia ornamenta, censeo, quaeras; Flacc. 75. „amplissimos honores ut ... consequare, condiscas, censeo, mihi paulo diligentius supplicare"; Planc. 13. qua ex syngrapha quid sis acturus meditere censeo; Phil. II, 95.

2. **ut**: alqs: atque ita censuerunt, ut P. Lentulus ... in custodiam traderetur; itemque uti C. Cethegus, L. Statilius ... in custodiam traderentur; Catil. III, 14. sese otii mei causa ... censere ut ad senatus auctoritatem populi quoque Romani beneficium erga me adiungeretur; Sest. 74. de ea re ita censeo, uti C. Pansa A. Hirtius, consules designati, dent operam, uti ..; Phil. III, 37. „de ea re ita censuerunt, uti L. Opimius consul rem publicam defenderet"; ib. VIII, 14. f. 3. Phil. V, 34.

sententiae: cum ... exsisterent non nullae ... sententiae, quae censerent, ut tribuni, ut praefecti, ut scribae, ut comites omnes magistratuum lege hac tenerentur; Rab. Post. 13.

3. **accus. c. infin.**: alqs: quibus tandem tu || tandem te, tandem ||, C. Eruci, argumentis accusatorem censes uti oportere? Sex. Rosc. 38. tanti maleficii crimen ... probare te, Eruci, censes posse talibus viris, si ..? ib. 72. quod si ei potissimum censes permitti oportere accusandi potestatem, cui maximam C. Verres iniuriam fecerit, utrum tandem censes hos [iudices] gravius ferre oportere ..? div. Caec. 54. quid censetis in hoc foedere faciendo voluisse Mamertinos impendere laboris ..., ne ..? Verr. V, 51. neque hoc idcirco postulo, quod te aliquid censeam praeterire oportere aut non quam ornatissime ... dicere; Tull. 6. quid censetis fore, si praetor iudicet eius modi caedes fieri iure posse? ib. 40. in ista defensione accusas eos, qui consuluntur, quod aequitatis censeant rationem, non verbi haberi oportere? Caecin. 66. quod eum et ceteros, de quibus iudicastis, in custodiam dandos censuistis; Catil. IV, 5. qui (D. Silanus) censet eos, qui haec delere conati sunt, morte esse multandos; ib. 7. quid vos fieri censetis Trallibus? Flacc. 57. cum vos vestem mutandam censuissetis cunctique mutassetis; sen. 12. L. Cotta, qui legem de meo reditu ferendam non censuit; dom. 68. qua tandem istum perturbatione mentis ... totius .. urbis praedonem fuisse censetis, cum ..? ib. 140. cum ego omnium meorum consiliorum atque factorum exempla semper ex summorum hominum factis mihi censuerim petenda; prov. cons. 20. non fuit ea causa ... cur sibi censeret Pompeius quaestionem ferendam; Milo 21. cum (Caesar) pacis auctores conservandos statim censuerit, ceteris fuerit iratior; Marcell. 15. omnem memoriam discordiarum oblivione sempiterna delendam censui; Phil. I, 1. primum igitur acta Caesaris servanda censeo; ib. 16. eos de vestra vita cogitare non censetis, quibus ..? ib. 38. hos auctoritate mea censes excitatos potius quam caritate rei publicae? ib. II, 27. quamquam nemo erat eorum, qui tum tecum fuerunt, qui mihi non censeret parci oportere; ib. 59. municipia, colonias, praefecturas num aliter iudicare censetis? ib. IV, 7. quibus de causis eas leges, quas M. Antonius tulisse dicitur, omnis censeo per vim et contra auspicia latas eisque legibus populum non teneri; ib. V, 10. hanc ergo et reliquas eius modi leges, etiam si sine vi salvis auspiciis essent rogatae, censerem tamen abrogandas: nunc vero cur abrogandas censeam, quas iudico non rogatas? ib. 16. quae quamquam ... rata esse non possunt, tamen separatim suo nomine notanda censeo; ib. 21. quo animo hunc futurum fuisse censetis in nos, quos oderat, cum ..? ib. 22. quam ob rem ... legatorum mentionem nullam censeo faciendam; rem administrandam arbitror sine ulla mora et confestim gerendam censeo; ib. 31. quapropter ne multa nobis cotidie decernenda sint, consulibus totam rem publicam commendandam censeo eisque permittendum, ut ..., censeoque, ut eis, qui in exercitu M. || exercitum || Antonii sunt, ne sit ea res fraudi, si ..; ib. 34. quam ob rem his verbis ... senatus consultum faciendum censeo: cum ..; ib. 36. atque etiam M. Lepido pro eius ... meritis decernendos honores quam amplissimos censeo; ib. 38. quam ob causam ... senatus consultum his verbis censeo perscribendum: cum ..; ib. 40. hoc autem tempore ita censeo decernendum: quod ..; ib. 45. de exercitu autem C. Caesaris ita censeo decernundum: senatui placere ..; ib. 53. hominem .. audacissimum ... bello censui persequendum; ib. VI, 2 passurumne censetis Antonium introire Mutinam legatos, exire inde tuto? ib. 6. qui (Marrucini) ignominia notandos censuerunt eos, si qui militiam subterfugissent; ib. VII, 23. tu arma abicienda censes, ut serviamus? ib. VIII, 12. cum ante legatos decerni non censuissem; ib. 21. qui (P. Servilius) hunc honorem statuae nemini tribuendum censuit nisi ei, qui ferro esset in legatione interfectus; ib. IX, 3. qui (P. Servilius) sepulcrum publice decernendum Ser. Sulpicio censuit, statuam

non censuit; ib. 14. cur (P. Servilius) quod illi datum est huic dandum esse non censet? ib. de M. Apuleio separatim censeo referendum; ib. X, 24. quid ergo hunc aliud moliri, quid optare censetis aut quam omnino causam esse belli? ib. XI, 3. quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cuius sanguinem non bibere censetis? ib. 10. iudicavit hostem Dolabellam; bona censuit publice possidenda; ib. 15. eam quam dixi sententiam vobis ... censeo comprobandam; ib. 40. an vos A. Hirtium ..., C. Caesarem ... pacem velle censetis? ib. XII, 9. num eas (leges) restitui posse censetis? ib. 12. hos nunc omni scelere coopertos tolerabilis censes civitati fore? ib. 15. ego numquam legatos mittendos censui; ib. 17. quem vini anhelitum, quas contumelias fore censetis minasque verborum! ib. XIII, 4. propter eiusdem salutem redeundum ad pristinum vestitum sine ulla dubitatione censerem; ib. XIV, 1. quam ob rem promissa nostra ... hodierno senatus consulto renovanda censeo; ib. 29. atque etiam censeo ... quae praemia militibus promisimus ... tributuros, ea vivis ... persolvenda; qui autem ... occiderunt, eorum parentibus, liberis, coniugibus, fratribus eadem tribuenda censeo; ib. 35. f. principes. — III. alqd.

civitates: ut (hae civitates) filium testimonio laederent, cuius patrem armis pellendum a suis moenibus censuissent; Flacc. 57.

consules: f. patres conscripti; Piso 52.

decumani: decumani, hoc est, principes et quasi senatores publicanorum, removendas de medio litteras censuerunt; Verr. II, 175.

maiores: itaque (maiores) decumas lege Hieronica semper vendundas censuerunt; Verr. III, 15. sic interpretor sensisse maiores nostros, ut causam mortis censuerint, non genus esse quaerendum; Phil. IX, 3.

patres conscripti: me ... in ea ipsa domo ... pontifices, consules, patres conscripti conlocaverunt mihique ... pecunia publica aedificandam domum censuerunt; Piso 52. an me censetis, patres conscripti, quod vos inviti secuti estis, decreturum fuisse, ut ..? Phil. I, 13. vos censetis, patres conscripti, legatorum missionem populo Romano vos probavisse? ib. VII, 14. vitae censetisne, patres conscripti, habendam mihi aliquam esse rationem? ib. XII, 21.

pontifices: f. patres conscripti; Piso 52.

principes: cum omnes principes civitatis, omnes ordinum atque aetatum omnium suffragium sc non de civis, sed de civitatis salute ferre censebant; dom. 90. f. decumani.

senatores: f. decumani.

senatus hi sunt homines, quos nuper senatus in hostium numero habendos censuit; Verr. I, 87. neque ea, quae senatus nominatim vendenda censuit, audet appellare; leg. agr. II, 36. permulta alia, quae senatus propter angustias aerarii vendenda censuit, consules propter invidiam non vendiderunt; ib. universus senatus multo ante quam est lata lex de me, „gratias agendas" censuit „civitatibus eis, quae M. Tullium ... civem optime de re publica meritum recepissent"; dom. 85. post autem senatus in loco augusto consecratam iam ||eam|| aram tollendam ex auctoritate pontificum censuit; ib. 137. senatus .. frequens vestem pro mea salute mutandam censuit; Sest. 26. idem (senatus) ... imperatori decem legatos decrevit, lege Sempronia succedendum non censuit; Balb. 61. cum senatus luctum ac dolorem suum vestis mutatione declarandum censuisset; Piso 17. „eum (occidi), cuius supplicio senatus sollemnis religiones expiandas saepe censuit"; Milo 73. senatum censere atque e re publica existimare ||aestimare|| aedilis curulis edictum, quod de funeribus habeant, Ser. Sulpicii ... funeri remittere, ||mittere al.||; Phil. IX, 17. cum .. senatus P. Dolabellam bello persequendum censuerit; ib. XI, 29.

III. **mit Object:** alqm: is cum haberet unicam filiam neque census esset; Verr. I, 104. sanxit in posterum, qui post eos censores census esset, ne quis heredem virginem neve mulierem faceret; ib. 107. quid, si plus legarit quam ad heredem heredesve perveniat, quod per legem Voconiam ei, qui census non sit, licet? ib. 110. eum, qui, cum liber esset, censeri noluerit, ipsum sibi libertatem abiudicavisse; Caecin. 99. eum, qui sit census, [ita] se iam tum gessisse pro cive; Arch. 11.

alqd: alqs: quid tum? quid censes? Verr. III, 25. quid deinde? quid censetis? ib. V, 10. quid censetis, cum isti xviri cum imperio ... per [totum] orbem terrarum vagabuntur? leg. agr. II, 45. quid censetis, cum tot uno tempore inruperint ..., nonne nos nostris consiliis victos in perpetuum fore? Phil. XII, 13. quid censetis, cum iter ingressus ero, ... nullasne insidias extimescendas? ib. 22. Servilio adsentior, et hoc amplius censeo, Magnum Pompeium ... pro patris maiorumque suorum animo studioque in rem publicam ... fecisse; ib. 50. si vero coloniarum ... sine ulla dubitatione hostis est, quid tandem huius censetis urbis? ib. XIV, 10. — patres conscripti: institui referre ad vos, patres conscripti, ... et de facto quid iudicetis et de poena quid censeatis; Catil. IV, 6. haec si censueritis, patres conscripti, brevi tempore libertatem populi Romani ... recuperabitis; Phil. V, 34. — sapientia: quid sapientia? ... quid igitur censet? Phil. XIII, 6. — senatus: ex memoria vobis, Quirites, quid senatus censuerit exponam; Catil. III, 13. cum vero id senatus frequens censuisset ..; Piso 18.

censum: illud quaero, sint ne ista praedia censui censendo, habeant ius civile? Flacc. 80.

mulierem: in his nuper Annaea de multorum propinquorum sententia pecuniosa mulier quod censa non erat, testamento fecit heredem filiam; Verr. I, 111.

partem: primis (censoribus) Iulio et Crasso nullam populi partem esse censam; Arch. 11.

praedia: in qua tribu denique ista praedia censuisti? Flacc. 80.

Siciliam: quinto quoque anno Sicilia tota censetur; erat censa praetore Peducaeo; quintus ||inde|| annus cum in te praetorem incidisset, censa denuo est; Verr. II, 139.

IV. **mit doppeltem Accusativ:** quid censes hunc ipsum Sex. Roscium, quo studio et qua intellegentia esse in rusticis rebus? Sex. Rosc. 49. quid municipia centetis? quid colonias? quid cunctam Italiam? futuram eodem studio, quo contra commune incendium exarserat? Phil. XII, 7. — gloriosus fuisti, voluisti magnum agri modum censeri ... . census es praeterea numeratae pecuniae $\overline{\text{CXXX}}$ ... . census es mancipia Amyntae ...; ac primo quidem pertinuit, cum te audisset servos suos esse censum; Flacc. 80.

censor, Censor, Sittenrichter: I. **absolut:** 1. **Subject und Apposition:** addunt: video in multis veteribus legibus: CN. DOMITIUS L. METELLUS CENSORES ||METELLUS|| ADDIDERUNT; L. CASSIUS CN. SERVILIUS CENSORES ADDIDERUNT. volt aliquid eius modi C. Verres. dic. quid addidit? recita. QUI DE L. MARCIO M. PERPERNA CENSORIBUS ... ||[REDEMERIT, EUM]||, SOCIUM NE ADMITTITO; Verr. I, 143.

animadvertit: video ... animadvertisse censores in iudices quosdam illius consilii Iuniani, cum istam ipsam causam subscriberent; Cluent. 119. hoc tu idem facies censor in senatu legendo? si erunt plures, qui ... pecuniam acceperint, tu non animanvertes in omnis, sed carpes, ut velis, et paucos ex multis ad ignominiam sortiere; ib. 129.

arbitrantur: censores denique ipsi saepe numero superiorum censorum iudiciis, si ista iudicia appellare voltis, non steterunt; atque etiam ipsi

inter se censores sua iudicia tanti esse arbitrantur, ut alter alterius iudicium non modo reprehendat, sed etiam rescindat; ut alter de senatu movere velit, alter retineat et ordine amplissimo dignum existimet; ut alter in aerarios referri aut tribu moveri iubeat, alter vetet; Cluent. 122.

carpit: f. animadvertit; Cluent. 129. — committunt: f. II, 1. facio; Verr. II, 138. — comperiunt: f. dicit; Cluent. 126.

conferunt: censores cxxx facti sunt; pecuniam illam ob censuram contra leges clam dederunt: haec denarium xxxix milia palam salvis legibus contulerunt in statuam. primum quo tantam pecuniam? deinde quam ob rem censores ad statuam tibi conferebant? ordo aliqui censorum est? conlegium? genus aliquod hominum? ... censores quidem qui magis quam aediles? Verr. II, 137. quoniam de ea pecunia, quam tibi ad statuam censores contulerunt, dixi; ib. 141.

conlocat, consulit: Q. Marcius censor signum Concordiae fecerat idque in publico conlocarat. hoc signum C. Cassius censor cum in curiam transtulisset, conlegium vestrum consuluit num quid esse causae videretur quin id signum curiamque Concordiae dedicaret; dom. 130.

curat: dicet vir clarissimus Cn. Lentulus censor, qui ... ad te litteras misit mittendasque curavit; Verr. V, 15.

dant: f. conferunt; Verr. II, 137. operam: f. faciunt; Verr. II, 138.

dedicat: censor enim, penes quem maiores nostri ... iudicium senatorum de dignitate esse voluerunt, Concordiae signum volebat in curia curiamque ei deae dedicare; dom. 130. tum censorem, hominem sanctissimum, simulacrum Concordiae dedicare pontifices in templo inaugurato prohibuerunt; ib. 137. f. conlocat.

dicit: quid igitur censores secuti sunt? ne ipsi quidem ... quicquam aliud dicent praeter sermonem atque famam; nihil se testibus ... comperisse, nihil denique causa cognita statuisse dicent: quod si ita fecissent, tamen id non ita fixum esse deberet, ut convelli non liceret; Cluent. 126. patrem tuum ... L. Philippus censor avunculum suum praeteriit in recitando senatu; nihil enim poterat dicere qua re rata non essent, quae erant acta in ea re publica, in qua se illis ipsis ||illis|| temporibus censorem esse voluisset; dom. 84. f. curat. — 2. sum; Cluent. 134.

eicit: C. Atinius ... bona M. Metelli, qui eum ex senatu censor eiecerat, ... consecravit; dom. 123. f. subscribunt; Cluent. 135.

emit: f. II, 1. creo; Verr. II, 139. — existimat: f. arbitrantur. — explent: f. faciunt; Verr. II, 138.

faciunt: itaque illi censores fecerunt idem, quod in nostra re publica solent ei, qui per largitionem magistratus adepti sunt: dederunt operam, ut ita potestatem gererent, ut illam lacunam rei familiaris explerent; Verr. II, 138. ut ... poena ad paucos perveniret; quod idem facere censores in delectu dignitatis et in iudicio civium et in animadversione vitiorum qui convenit? Cluent. 128. f. conlocat. refert.

gerunt: f. faciunt; Verr. II, 138.

iubet: f. arbitrantur. — 2. sum; Cluent. 134.

iudicant: videamus quid tandem censores de illo iudicio corrupto iudicasse dicantur; Cluent. 123.

legit: ubi cavisti, ne me meo ||meo me, al.|| loco censor in senatum legeret? dom. 82.

locant: censoribus vectigalia locare nisi in conspectu populi Romani non licet; leg. agr. I, 7.

metuit: f. II, 1. creo; Verr. II, 139. — mittit: f. curat. — movet: f. arbitrantur.

notat: quos .. ipse L. Gellius et Cn. Lentulus, duo censores, ... furti et captarum pecuniarum nomine notaverunt; Cluent. 120. qui (Q. Metellus) cum ... L. Saturninum censor notasset cumque insitivum Gracchum contra vim multitudinis incitatae censu prohibuisset ..; Sest. 101.

potest, praeterit: f. dicit; dom. 84.

prohibet; f. notat; Sest. 101.

putat: si uterque censor censoris opinione standum non putavit; Cluent. 132.

recitat: f. 2. sum; dom. 84.

refert: C. Cassium censorem de signo Concordiae dedicando ad pontificum conlegium rettulisse eique M. Aemilium pontificem maximum pro conlegio respondisse, nisi eum populus Romanus nominatim praefecisset atque eius iussu faceret, non videri eam ||ea|| recte posse dedicari; dom. 136.

reprehendit, rescindit: f. arbitrantur. — retinet: f. arbitrantur. subscribunt; Cluent. 135. — sequuntur: f. dicit; Cluent. 126. — sortitur: f. animadvertit; Cluent. 129. — stant: f. arbitrantur (vgl. putat). — statuunt: f. dicit; Cluent. 126.

subscribunt: ac primum illud statuamus, utrum quia censores subscripserint ita sit, an, quia ita fuerit, illi subscripserint. si quia subscripserint, videte quid agatis, ne in unum quemque nostrum censoribus in posterum potestatem regiam permittatis; Cluent. 123. persuasi, ut scribam iurati legerent eum, quem eidem isti censores aerarium reliquisse se subscripserunt; ib. 126. sed tu, Acci, consideres, censeo, diligenter, utrum censorum iudicium grave velis esse an Egnatii: si Egnatii, leve est, quod censores de ceteris subscripserunt; ipsum enim Cn. Egnatium, quem tu gravem esse vis, ex senatu eiecerunt: sin autem censorum, hunc Egnatium, quem pater censoria subscriptione exheredavit, censores in senatu, cum patrem eicerent, retinuerunt; ib. 135. f. animadvertit; Cluent. 119.

transfert: f. conlocat. — vendit: f. II, 1. creo; Verr. II, 139. — vetat: f. arbitrantur. — volt: f. animadvertit; Cluent. 129. arbitrantur. dedicat; dom. 130.

2. **Prädicat**: sum: postea quam bis consul et censor fuerat; div. Caec. 69. cum viris fortibus, qui censores proxime fuerunt; Cluent. 117. qui (P. Africanus) cum esset censor et in equitum censu C. Licinius Sacerdos prodisset, ... dixit se scire illum ... peierasse ...: deinde cum nemo contra diceret, iussit equum traducere; ib. 134. Cn. Lentulus, qui censor fuit; Flacc. 45. me ... dixit se, si censor tum esset, cum ego aberam, meo loco senatorem recitaturum fuisse; dom. 84. ille erat summa modestia et gravitate censor; ib. 130. qui in reliqua vita mitis esset ..., fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister; Cael. 25. f. 1. dicit; dom 84.

abl. absol.: quod illo ipso tempore, illis censoribus, erant iudicia cum equestri ordine communicata; Cluent. 130. est enim obscurum proximis censoribus hunc cum clarissimo imperatore L. Lucullo apud exercitum fuisse, superioribus cum eodem quaestore fuisse in Asia, primis Iulio et Crasso nullam populi partem esse censam; Arch. 11.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adopto: quem umquam iste ordo patronum adoptavit? si quemquam, debuit me. sed me omitto. quem censorem? quem imperatorem? Phil. VI, 13.

creo: iam vero censores quem ad modum isto praetore in Sicilia creati sint operae pretium est cognoscere; Verr. II, 131. te autem praetore quis censor aut legem metueret, qua non tenebatur, quoniam creatus lege non erat, aut animadversionem tuam, cum id, quod abs te emerat, vendidisset? ib. 139. censores dicit (L. Metellus) de integro sibi creari placere; ib.

deligo: f. facio; Verr. II, 138.

dimitto: is igitur.... [Timarchides] in omnis civitates accepto pertio censores dimisit; Verr. II, 136.

discribo: exquisitis palam pretiis et licitationi-

bus factis discribebat |descr.|; censores binos in singulas civitates Timarchides; Verr. II, 133.

facio: ostendit sese in omnibus civitatibus censores esse facturum; Verr. II, 132. erant enim tum censores legibus facti, delecti a suis civitatibus, quibus, si quid commisissent, poenae legibus erant constitutae; ib. 138. C. Getam, cum a L. Metello et Cn. Domitio censoribus ex senatu eiectus esset, censorem esse ipsum postea factum, et cuius mores erant a censoribus reprehensi, hunc postea .. populi Romani ... moribus praefuisse; Cluent. 119. quo die censor est factus; prov. cons. 20. ſ. I, 1. conferunt; Verr. II, 137.

praeficio: ſ. I, 1. refert.

teneo: ſ. creo; Verr. II, 139.

video: Cn. Domitius ille, quem nos pueri consulem, censorem, pontificem maximum vidimus; Deiot. 31.

2. **Dativ:** constituo: ſ. 1. facio; Verr. II, 138.

facio: vidimus hoc idem Cn. Lentulo censori tribunum plebis facere; dom. 124.

fero: cum centuriata lex censoribus ferebatur, cum curiata ceteris patriciis magistratibus, tum ..; leg. agr. II, 26.

impero: palam ... singulis censoribus denarii trecenti ad statuam praetoris imperati sunt; Verr. II, 137.

licet: ſ. I, 1. locant.

permitto: quod [...] in censu habendo potestas omnis aestimationis [habendae] summaeque faciendae censori permittitur; Verr. II, 131. ſ. I, 1. subscribunt; Cluent. 123.

respondeo: ſ. I, 1. refert.

3. **mit Präpositionen:** ago apud: quod si hanc apud eosdem ipsos censores mihi aut alii causam agere licuisset ..; Cluent. 131.

subsigno apud: illud quaero, sintne ista praedia censui censendo, ... subsignari apud aerarium aut apud censorem possint? Flacc. 80.

III. **nach Substantiven:** auctoritas: duos solos video auctoritate censorum adfinis ei turpitudini iudicari; Cluent. 127.

comitia: comitia isto praetore censorum ne simulandi quidem causa fuerunt; Verr. II, 136.

conlegium: ſ. I, 1. conferunt; Verr. II, 137.

consuetudo: ubi illa consuetudo in bonis praedibus praediisque vendundis omnium consulum, censorum, praetorum, quaestorum denique, ut optima condicione sit is, cuia res, cuium periculum? Verr. I, 142.

genus: ſ. I, 1. conferunt; Verr. II, 137. — iudicium: ſ. I, 1. arbitrantur. subscribunt; Cluent. 135.

opinio: iudices ... saepe potius religioni quam censorum opinioni paruerunt; Cluent. 121. ſ. I, 1. putat.

ordo: ſ. I, 1. conferunt; Verr. II, 137.

pascua: utrum tandem hanc silvam in relictis possessionibus an in censorum pascuis invenisti? leg. agr. I, 3.

IV. **Umstand:** a: eici: ſ. II, 1. facio; Cluent. 119. — locari: is ager a censoribus locari solet; Verr. III, 13. qui (agri) [item] a censoribus locati sunt; leg. agr. II, 50. — neglegi, praetermitti: praetermitti ab censoribus et neglegi macula iudiciorum posse non videbatur; Cluent. 130. — reprehendi: ſ. II, 1. facio; Cluent. 119. — Zeit: QUI AB A. POSTUMIO Q. FULVIO CENSORIBUS POSTEAVE EA ... FECIT, FECERIT; Verr. I, 106.

de: ſ. I, 1. addunt.

post: qui post eos censores census esset; Verr. I, 107.

censorius, censoriſch, ſittenrichterlich: alqs: non C. Metellus censorius (pro meo reditu deprecatus est); Quir. 6.

alqd: sin autem sortiri ad poenam et hominum delictum fortunae iudicio committere minime censorium est ..; Cluent. 129.

animadversio: sequitur id, quod ... maiores .. nostri numquam ... ut rem iudicatam observarunt, animadversionem atque auctoritatem censoriam ||*animadversio* atque *auctoritas censoria*||; Cluent. 117. numquam animadversionibus censoriis hanc civitatem ita contentam ut rebus iudicatis fuisse; ib. 119. quod si hoc exemplum ex re militari ad animadversionem censoriam transferendum fuit ..; ib. 129.

auctoritas: removeantur auctoritates censoriae; Cluent. 124. tum auctoritatem censoriam amplexato ||amplexator||; ib. illud quidem minime probandum est, ad notationes auctoritatemque censoriam exemplum illos e ||illos, al.|| consuetudine militari transtulisse; ib. 128. ſ. animadversio; Cluent. 117.

gravitas: ne ... Appius ... Caelium incipiat accusare illa sua gravitate censoria; Cael. 35.

homo: L. Cotta, homo censorius, in senatu iuratus dixit ..; dom. 84.

ignominia: praetores urbani ... numquam sibi ad eam rem censoriam ignominiam impedimento esse oportere duxerunt; Cluent. 121.

iudicium: censorium iudicum ac notionem et illud morum severissimum magisterium non esse nefariis legibus de civitate sublatum; prov. cons. 46. centum prope annos legem Aeliam et Fufiam tenueramus, quadringentos iudicium notionemque censoriam; Piso 10.

lex: corriguntur leges censoriae; Verr. I, 143. te memini censorias quoque leges in sartis tectis exigendis tollere et commutare, ne is redimeret, cuia res esset; ib. III, 16. hominem in edictis praetoriis, in censoriis legibus tam prudentem, tam exercitatum; ib. 17. quasdam res ut ad legem adderent neque tamen a ceteris censoriis legibus recederent; ib. 18. quid publicos agros arant certum est quid e lege censoria debeant; ib. V, 53. quem non modo foro, sed etiam caelo hoc ac spiritu censoriae leges ... carerevoluerunt; Rabir. 15. si qui frui publico non potuit per hostem, hic tegitur ipsa lege censoria; prov. cons. 12.

locatio: quod ceteris (provinciis) ... censoria locatio constituta est, ut Asiae lege Sempronia; Verr. III, 12.

nomen: iudicum culpa ... etiam censorium nomen, quod asperius antea populo videri solebat, id nunc poscitur; div. Caec. 8.

notationes: ſ. auctoritas; Cluent. 128.

notio: ut censoria notio et gravissimum iudicium sanctissimi magistratus de re publica tolleretur; Sest. 55. ſ. iudicium.

opinio: quid est quod te ista censoria, sive voluntas opinio fuit, adiuvare ... posse videatur? Cluent. 125.

ratio: ut omnem orationem meam non de illorum facto, sed de ratione censoria habitam existimari velim; Cluent. 118.

severitas: qui pretio adductus eripuerit patriam ... civi innocenti, is censoriae severitatis nota non inuretur? Cluent. 129.

stilus: ne censorium stilum, cuius mucronem multis remediis maiores nostri rettuderunt, aeque posthac atque illum dictatorium ||[gladium]|| pertimescamus; Cluent. 123.

subscriptio: populi Romani suffragiis saepe numero censorias subscriptiones esse sublatas; Cluent. 121. ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus quam illa acerbissima proscriptio possit adferre; ib. 123. quid est quam ob rem quisquam nostrum censorias subscriptiones omnis fixas et in perpetuum ratas putet esse oportere? ib. 132. quem (Egnatium) pater censoria subscriptione exheredavit; ib. 135.

tabulae: illum tabulas publicas Larini censorias corrupisse decuriones universi iudicaverunt; Cluent. 41. persequitur in tabulis censoriis totam

Siciliam; leg. agr. I, 4. tabulis hoc censoriis ||censoris||, memoria multorum firmabo ac docebo; har. resp. 30.

voluntas: f. opinio.

censura, Censoramt: I. est egregia: Q. Metelli praeclarum imperium in re militari fuit, egregia censura, omnis vita plena gravitatis; dom. 87.

II. exstinguo: censuram exstinxit; intercessionem removit; auspicia delevit; har. resp. 58.

peto: quem etiam ad censuram petendam impulisti; Phil. II, 98.

tollo: ab eodem homine ... vetus illa magistra pudoris et modestiae, censura, sublata est; Piso 9.

III. officium: ut commune officium censurae communi animo ac voluntate defenderent; prov. cons. 20.

IV. ob: pecuniam illam ob censuram contra leges clam dederunt; Verr. II, 137.

census, Schätzung, Schätzungsliste, Vermögen: I. **Subjekt:** confirmat, indicat: quoniam census non ius civitatis confirmat ac tantum modo indicat eum, qui sit census, [ita] se iam tum gessisse pro cive; Arch. 11.

valent: in eis omnibus senatoribus cooptandis ... neque census neque aetates neque cetera Siculorum iura valuisse; Verr. II, 120.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** augeo: f. habeo; Verr. II, 138.

censeo: illud quaero, sintne ista praedia censui censendo, habeant ius civile? Flacc. 80.

extenuo: f. habeo; Verr. II, 138.

habeo: census, qui isto praetore sunt habiti, non servaturum se Metellus ostenderat; Verr. II, 63. quod [omnes Siculi ex censu quot annis tributa conferunt] in censu habendo potestas omnis aestimationis [habendae] ... censori permittitur; ib. 131. sic census habitus est te praetore, ut eo censu nullius civitatis res publica posset administrari; nam locupletissimi cuiusque censum extenuarant, tenuissimi auxerant; ib. 138. quod videbat istius censu stari nullo modo posse, eum censum observari iussit, qui ... Sex. Peducaeo praetore habitus esset; ib.

incendo: qui aedis sacras, qui censum populi Romani ... suis manibus incendit; Cael. 78.

observo: postero anno L. Metellus mentionem tui census fieri vetat; censores dicit de integro sibi creari placere; interea Peducaeanum censum observari iubet; Verr. II, 139. f. habeo; Verr. II, 138.

praefinio: „census praefiniebatur", inquit. non centurioni quidem solum, sed equiti etiam Romano; Phil. I, 20.

repudio: ut etiam si homines tacerent, res ipsa illum censum repudiaret; Verr. II, 138.

requiro: census nostros requiris ||requiris.|| scilicet; Arch. 11.

servo: f. habeo; Verr. II, 63.

2. **Ablativ:** prohibeo: cum .. insitivum Gracchum contra vim multitudinis incitatae censu prohibuisset; Sest. 101.

3. **mit Präpositionen:** dedico in: et haec praedia etiam in censum dedicavisti; Flacc. 79.

disputo de: sed quid ego ... de Deciani censu tam diu disputo? Flacc. 94.

inrepo in: non enim furatus esse civitatem ..., non inrepsisse in censum dicitur; Balb. 5.

sancio de: in quibus (legibus) multa sanxit de aetate hominum, ... de censu, de ceteris rebus; Verr. II, 122.

III. **nach Substantiven:** 1. mentio: f. II, 1. observo.

2. homo sine: Trallianos Maeandrio causam publicam commisisse, homini egenti, sordido, sine honore, sine existimatione, sine censu? Flacc. 52.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** administrare, stare: f. II, 1. habeo; Verr. II, 138.

liberari: cum ei, qui in servitute iusta fuerunt, censu liberentur; Caecin. 99.

2. **Präpositionen:** ex: quem tu si ex censu spectas, eques Romanus est; Qu. Rosc. 42. eas se tamen ab eo balneas non ex libris patris, sed ex tabulis et ex censu quaerere; Cluent. 141. f. II, 1. habeo; Verr. II, 131.

in: cum ... in equitum censu C. Licinius Sacerdos prodisset; Cluent. 134.

pro: *ni ... multo maiores effusiones pro censu tuo in columnis fecisses, quam ipse*; Scaur. 45.

centeni, je hundert: milia: Dionem HS deciens centena milia numerasse, ut causam certissimam obtineret; Verr. I, 28.

centesimus, der hundertste; fem.: ein Procent: I. lux: centesima lux est haec ab interitu P. Clodii et, opinor, altera; Milo 98.

II, 1. aufero: Verr. III, 168. — pensito: ib. 165. — 2. faenerari: ib. f. **bini,** centesimae (S. 417, b.)

3. in: utrum accessionem decumae, ut nostri facere coactores solent in centesima ||centima, al.||, an decessionem de summa fecerit; Rab. Post. 30.

centiens, hundertmal, 10 Millionen: sestertium: nonne sestertium centiens et octogiens ..., ex aerario tibi attributum, Romae in quaestu reliquisti? Piso 86. syngrapha sestertii centiens per legatos ... facta in gynaecio est; Phil. II, 95.

allein: sic per triennium ad hanc frumenti emptionem Siciliensem prope centiens et viciens erogatum est; Verr. III, 163.

centum, hundert: anni: centum prope annos leges Aeliam et Fufiam tenueramus, quadringentos iudicium notionemque censoriam; Piso 10.

aratores: quot aratores adveniente te fuerunt agri Mutycensis? ... CLXXXVII. quid? anno tertio? LXXXVI. centum et unum aratores unus ager istius iniuria desiderat; Verr. III, 120. ager Herbitensis primo anno habuit aratores CCLII, tertio CXX: hinc CXXXII patres familias extorres profugerunt; ib. si ex provincia tota CLXX (aratores) eiecisses, possesne severis iudicibus salvus esse? unus ager Agyrinensis CLXX aratoribus inanior cum sit, vos coniecturam totius provinciae nonne facietis? ib. 121.

censores: censores CXXX facti sunt; Verr. II, 137.

cives: cum *eum* Syracusis amplius centum cives Romani cognoscerent lacrimantesque defenderent; Verr. I, 14. qui cum amplius centum civis Romanos haberet ex conventu Syracusano, qui ..; ib. V, 155.

cohortes: cohors tota [tua] illa, quae plus mali dedit Siciliae, quam si centum cohortes fugitivorum fuissent; Verr. II, 27.

decuriones: huc isti XVIRI cum ... centum decuriones, decem augures, sex pontifices constituerint ..; leg. agr. II, 96.

dies: interposuistis accusatorem, qui, cum ego mihi C et X dies solos in Siciliam postulassem, C et VIII sibi in Achaiam postularet; Verr. I, 30. hi centum dies penes accusatorem cum fuissent, ab eo ipso accusatore producti sunt; Milo 60.

Fidulii: si, tribuno plebis rogante VELITIS IUBEATISNE, Fidulii centum se velle et iubere dixerint; dom. 80.

iudices: cum ex CXXV iudicibus, principibus equestris ordinis, V et LXX reus reiceret, L referret; Planc. 41.

medimna: addicitur medimnum VIIIC; Verr. III, 77. demit de capite medimna DC; iubet in tabulas pro med. VIIIC referri VIID; ib. cum decumae C med. venissent; ib. 91.

milia: modium: quid, si ostendo in hac una emptione lucri fieri tritici modium C? quid, si CC? quid, si CCC? quid, si CCCC milia? Verr. III, 111. — nummum: audistis ob ius dicendum Q. Varium dicere procuratores suos isti centum triginta milia

nummum dedisse; Verr. II, 119. si qui vilicus ... domino xx milia nummum pro x miserit, sibi alia praeterea centum confecerit; ib. III, 119. — pecuniae: census es praeterea numeratae pecuniae CXXX; Flacc. 80. — HS: leve et tenue hoc nomen? — „HS cccıɔɔɔ sunt." quo modo tibi tanta pecunia extraordinaria iacet? quo modo HS cccıɔɔɔ in codice accepti et expensi non sunt? Qu. Rosc. 4. ex qua parte erat Fannii, non erat HS ıııı ∞, ex qua parte erat Roscii, amplius erat HS cccıɔɔɔ; ib. 28. disciplina, quae erat ab hoc tradita, locabat se non minus HS cccıɔɔɔ; ib. o societatem captiosam et indignam, ubi alter HS ıııı ∞, alter cccıɔɔɔ quod sit in societatem adfert! nisi idcirco moleste pateris, quod HS ıııı ∞ tu ex arca proferebas, HS cccıɔɔɔ ex disciplina et artificio Roscius promebat; ib. 29. „HS cccıɔɔɔ tu abstulisti." [si fit hoc vero,] HS cccıɔɔɔ tu quoque aufer; ib. 32. si tandem planum facio ... HS cccıɔɔɔ Fannium a Q. Flavio Panurgi nomine abstulisse? ib. 39. requiro, quam ob rem, cum de tota re decidisset cum Roscio, HS cccıɔɔɔ separatim Fannio dissolverit? hoc loco, Saturi, quid pares respondere scire cupio: utrum omnino Fannium ab Flavio HS cccıɔɔɔ non abstulisse, an alio nomine et alia de causa abstulisse? ib. 40. „omnino" inquit „HS cccıɔɔɔ a Flavio non abstulit"; ib. 41. HS cccıɔɔɔ a Flavio te abstulisse; ib. HS cccıɔɔɔ Panurgi nomine Flavium Fannio dissolvisse; ib. 42. utrum Luscius et Manilius nihil de HS cccıɔɔɔ ex Cluvio audierunt, an ..? 43. HS cccıɔɔɔ a Flavio data esse Fannio, quae data non sunt; ib. 48. dic (Flavium) HS cccıɔɔɔ dedisse, qui assem nullum dedit; ib. 49. cur potius HS cccıɔɔɔ, quam cccıɔɔɔ cccıɔɔɔ cccıɔɔɔ data dixit Fannio a Flavio? ib. 51. quem ad modum HS cccıɔɔɔ ab eo postea exegisti? ib. 55. de HS ıɔlx milibus remisit D. Bruto HS cx milia; Verr. I, 150. a quo HS c milia per calumniam malitiamque petita sunt; ib. II, 66. si C. Verres HS c milia populum verbi gratia Centuripinum poposcisset; 143.

patres familias: f. aratores; Verr. III, 120.

pondo: Apameae manifesto comprehensum, ante pedes praetoris in foro expensum est auri pondo centum paulo minus per Sex. Caesium; Flacc. 68.

talenta: in quo tu, accepta tamen et devorata pecunia, ut in Achaeorum centum talentis, evomere non poteras; Piso 90.

centumviri, Hundertmänner: I. iudicant: cur populi Romani hereditatem xviri iudicent, cum vos volueritis de privatis hereditatibus cviros iudicare? leg. agr. II, 44.

II. ago apud: etenim ipse Crassus non ita causam apud centumviros egit, ut contra iuris consultos diceret, sed ut ..; Caecin. 69.

teneo apud: et hoc loco Scaevolam dixisti causam apud centumviros non tenuisse; Caecin. 67.

centumviralis, aus Hundertmännern bestehend: iudicium: ornate et copiose L. Crassus ... iudicio centumvirali hanc sententiam defendit; Caecin. 53.

centuria, Centurie, Feldbezirk: I. **Subject:** comprobant: ut eaedem centuriae, quae me consulem fecerant, consulatum meum comprobarent; sen. 27.

convenit, est: est in eo agro centuria, quae Populiana nominatur, recuperatores, quae semper M. Tullii fuit, quam etiam pater pos*sederat sine ulla umquam controversia: iste demum vicinus novus ... coepit inhiare, cum ei centuria Populiana videretur satis commode* posita esse et ad fundum eius convenire; Tull. 16. — sunt: f. III. patronus.

faciunt: f. comprobant.

habet: una centuria praerogativa tantum habet auctoritatis, ut nemo umquam prior eam tulerit buin renuntiatus sit aut eis ipsis comitiis consularibus aut certe in illum annum; Planc. 49.

videtur: f. convenit.

II. **nach Verben:** 1. fero: f. I. habet. — nomino, pono, possideo: f. I. convenit.

trado: neque tamen hanc centuriam Populianam vacuam tradidit; Tull. 17.

2. animadverto in: iste pater familias Asiaticus beatus ..., cum ambularet in agro, animadvertit in hac ipsa centuria Populiana aedificium non ita magnum servumque M. Tullii Philinum; Tull. 19.

respondeo de: quo in loco ... Ser. Sulpicio de equitum centuriis ... respondebo; Muren. 54.

sum in: illud aedificium, de quo antea dixi, quod erat in centuria Populiana; Tull. 21.

III. **nach Substantiven:** auctores: vobis campus centuriarumque una vox omnium, quarum vos principes atque auctores fuistis, vobis omnes societates ... omne suum ||omnes tum|| erga meam dignitatem studium ... commendatum esse arbitrabuntur; dom. 142.

auspicia: Milo cruentis manibus scelus et facinus prae se ferens et confitens ad illa augusta centuriarum auspicia veniebat? Milo 43.

conlatio: nescis me praetorem primum esse factum, te concessione competitorum et conlatione centuriarum et meo maxime beneficio e postremo in tertium locum esse subiectum? Fr. B. VIII, 5.

patronus: est enim (L. Antonius) ... patronus centuriarum equitum Romanorum, quas item sine suffragio esse voluit; Phil. VII, 16.

principes, vox: f. auctores.

IV. **Umstand:** 1. adfici: qui (praeco) te totiens seniorum iuniorumque centuriis illo honore adfici pronuntiavit; Verr. V, 38.

conlocare: in eo me ||eo|| loco, in quo vestris beneficiis fueram, isdem centuriis, quibus conlocaratis, reposuistis; Quir. 17.

ornare: ornat (potestatem) apparitoribus, scribis ...; praeterea mulis, tabernaculis, [centuriis,] supellectili; leg. agr. II, 32.

renuntiari: cum propter dilationem comitiorum ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus sum; imp. Pomp. 2. quo (die) consul omnibus centuriis P. Sulla renuntiatus est; Sulla 91.

reponere: f. conlocare.

2. in: si L. Natta ... in equitum centuriis voluit esse et ad hoc officium necessitudinis et ad reliquum tempus gratiosus; Muren. 73.

centuriatim, centurienweise: discribo: distributis partibus, tributim et centuriatim discriptis ordinibus, classibus, aetatibus; Flacc. 15.

centuriatus, Centurionenstelle: I. veneunt: quem enim imperatorem possumus ullo in numero putare, cuius in exercitu centuriatus veneant atque venierint? imp. Pomp. 37.

II. vendo: quid? centuriatus palam venditos (esse meministi)? quid? per tuum servolum ordines adsignatos? Piso 88.

centurio, in Centurien eintheilen, in Centurien beschließen: comitia: f. **comitium,** II, 1. centurio (17 Stellen).

homines: cum homines in tribunali Aurelio palam conscribi centuriarique vidissem; Quir. 13.

legem: cum centuriata lex censoribus ferebatur, cum curiata ceteris patriciis magistratibus; leg. agr. II, 26.

centurio, Centurio, Hauptmann: I. **absolut:** 1. **Subject:** decerpit: nihil sibi ex ista laude centurio, nihil praefectus ... decerpit; Marcell. 7

denuntiant: quam ob rem illa arma, centuriones, cohortes non periculum nobis, sed praesidium denuntiant, neque solum ut quieto, sed etiam ut magno animo simus hortantur, neque auxilium modo defensioni meae, verum etiam silentium pollicentur; Milo 3.

exoptant, exsecrantur: centuriones .. non dimissi abs te, sed dissipati, te oderunt, tibi pestem exoptant, te exsecrantur; Piso 96.

hortantur: f. denuntiant.
icit: L. Marcius primipili centurio cum Gaditanis foedus icisse ||fecisse, al.|| dicitur; Balb. 34.
indicit: etenim, credo, Manlius iste centurio, qui in agro Faesulano castra posuit, bellum populo Romano suo nomine indixit; Catil. II, 14.
oderunt: f. exoptant. — pollicentur: f. denuntiant. — ponit: f. indicit.
sentiunt: qui ... ad legiones Brundisium cucurrerit; ex eis optime sentientis centuriones iugulaverit; Phil. III, 30. domum ad se venire iussit centuriones, quos bene sentire de re publica cognoverat, eosque ante pedes suos ... iugulari coëgit; ib. V, 22.
veniunt: f. sentiunt; Phil. V, 22.
2. **Vocativ:** f. II, 1. appello.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** appello: vos in viri et in civis invicti appello periculo, centuriones, vosque, milites; Milo 101.
comparo: ut ... tibi suos speratos centuriones, tibi pecuniam, tibi familias compararent; dom. 55.
conloco: Cafoni etiam et Saxae cavet, quos centuriones pugnacis et lacertosos inter mimorum et mimarum greges conlocavit; Phil. VIII, 26.
deligo: Brundisii in sinu ... uxoris delectos Martiae legionis centuriones trucidavit; Phil. XIII, 18.
dimitto, dissipo: f. I, 1. exoptant. — iugulo: f. I. 1. sentiunt. — spero: f. comparo. — trucido: f. deligo.
2. **Dativ:** praefinio: „census praefiniebatur", inquit. non centurioni quidem solum, sed equiti etiam Romano; Phil. I, 20.
III. **nach Substantiven:** decuria: at quae est ||est|| ista tertia decuria? „centurionum" inquit; Phil. I. 20.
dilectus: qui autem dilectus centurionum! quae effrenatio impotentis animi! Phil. V, 22.
sanguis: ut centurionum legionis Martiae Brundisii profusus sanguis eluatur, num elui praedicatio crudelitatis potest? Phil. XII, 12.

cera, Wachs, Wachstafel: I. est: nostra igitur laudatio ... obsignata ||consignata|| creta est; in illo autem testimonio, quod accusatori dicitur datum, ceram esse vidimus; Flacc. 37.
II, 1. deprehendo: cera deprehensa confiderem totius testimonii fictam audaciam manifesto comprehensam ... teneri; Flacc. 38.
2. fingo e: Tlepolemus et Hiero; quorum alterum fingere opinor e cera solitum esse, alterum esse pictorem; Verr. IV, 30.
III, 1. cerari: ceratam uni cuique tabellam dari cera legitima, non illa infami ac nefaria; div. Caec. 24.
notare: huic iudicialis tabella committetur? quam iste non modo cera, verum etiam sanguine, si visum erit, notabit; Verr. II, 79.
oblini: ut (iudices) non cera, sed caeno obliti esse videantur; Verr. V, 173.
2. in: in codicis extrema cera nomen infimum in flagitiosa litura fecit; Verr. I, 92.

cerarium, Siegelgebühren: ex omni pecunia ... certis nominibus deductiones fieri solebant; primum pro spectatione et collybo, deinde pro nescio quo cerario. ... collybus esse qui potest, cum utuntur omnes uno genere nummorum? cerarium vero quid? Verr. III, 181.

cerno, wahrnehmen, sehen, voraussehen, antreten: I. **mit Ergänzungssatz:** 1. cernitis, iudices, quod et quantum incendium decumanorum impetu ... per agros ... aratorum ... pervaserit; Verr. III, 66.
2. quod si nondum satis cernitis, cum res ipsa tot tam claris argumentis ... luceat, pura mente ... Milonem ... Romam revertisse ..; Milo 61. nonne cernitis ex uno fonte omnia scelera manare? Phil. XIII, 36.
II. **mit Object:** alqm: si eum, qui indicii partem acceperit, oculis cernetis; Sex. Rosc. 107.
alqd: nonne vobis haec, quae audistis, cernere oculis videmini, iudices? Sex. Rosc. 98. omnia ... sic aperiam, ut ea cernere oculis videamini; Cluent. 66. quae cum ego non solum suspicarer, sed plane cernerem ..; leg. agr. II, 9. sic fuit illa expressa causa, non ut audire ea, quae dicebam .., sed ut cernere et paene tangere viderentur; Scaur. 26. liberae sunt enim nostrae cogitationes et quae volunt sic intuentur, ut ea cernimus, quae videmus; Milo 79. neque in his corporibus ... inest quiddam quod vigeat et sentiat, et ||sentiat,|| non inest in hoc tanto naturae tam praeclaro motu; nisi forte idcirco non putant, quia non apparet nec cernitur; ib. 84.
acervos: cerno animo sepulta in patria miseros atque insepultos acervos civium; Catil. IV, 11.
genus: exempli causa paucos nominavi: genus infinitum immanitatemque ipsi cernitis reliquorum; Phil. XIII, 2.
hereditatem: quam hereditatem iam crevimus; leg. agr. II, 40.
imaginem: corpus aberat liberatoris, libertatis memoria aderat: in qua Bruti imago cerni videbatur; Phil. X, 8. imaginem M. Antonii crudelitatis in Dolabella cernitis; ib. XI, 6.
immanitatem: f. genus.
Italiam: ut ille ... ex cruce Italiam cernere ac domum suam prospicere posset; Verr. V, 169.
libidines: cernitis crudelitate mixtas libidines, videtis immanis; Scaur. 13.
maestitiam: quid parentes sentiant ... haec praesens maestitia, quam cernitis, luctusque declarat; Cael. 4.
mentem: te vero, quem praesentem intuemur, cuius mentem sensusque et os ||*eos*|| cernimus, ... quibus laudibus efferemus? Marcell. 10.
nequitiam: vereor ne qui sit qui istius insignem nequitiam frontis involutam integumentis nondum cernat; Piso 12.
os: f. mentem.
praesidia: illa praesidia, quae pro templis omnibus cernitis; Milo 2.
sensus: f. mentem.
volnera: qui volneribus, quae cernit cotidie toto corpore, monetur ut ..; Sest. 90.

cero, mit Wachs bestreichen: tabulam: ceratam uni cuique tabellam dari cera legitima, non illa infami ac nefaria; div. Caec. 24.

certamen, Wettstreit, Streit, Kampf: I. **Subject:** est: honoris erat certamen; Sulla 49. quod si partium certamen esset ..; Phil. XIII, 47. — cum: tibi cum homine disertissimo et ad dicendum paratissimo futurum esse certamen; div. Caec. 44. quod mihi igitur certamen esset huius modi? cum C. Mario scilicet aut cum aliquo pari an cum altero, barbaro Epicureo, cum altero, Catilinae lanternario consule? Piso 20. non est vobis, Quirites, cum eo hoste certamen, cum quo aliqua pacis condicio esse possit; Phil. IV, 11. est igitur .. populo Romano, victori omnium gentium, omne certamen cum percussore, cum ||depercursorem, al.|| latrone, cum Spartaco; ib. 15. quid enim? ||quod enim|| mihi certamen est cum accusatore aut contentio? Fr. B. VI, 42. — inter: si certamen inter aliquos sit cui potissimum delatio detur; div. Caec. 10. de quorum urbis possessione propter pulchritudinem etiam inter deos certamen fuisse proditum est; Flacc. 62. erat enim obscuritas quaedam, erat certamen inter clarissimos duces; Marcell. 30.
II. **nach Verben:** 1. fugio: quoniam adhuc praesens certamen contentionemque fugerunt; leg. agr. III, 1.
propono: placet mihi ista defensio, descendo; aequa enim contentio, aequum certamen proponitur; Verr. II, 177. magnum erat ei certamen propositum, magna cum Graecis contentio; Flacc. 92.

2. adduco in: adducta res in certamen te consule putabatur, utrum quae superiore anno ille gessisset manerent an rescinderentur; Piso 79.

avoco ab: quos quidem hesterno die Cn. Pompeius copiosa oratione ... ab hoc impari certamine atque iniusta contentione avocabat; Balb. 59.

oppono ad: *ut* urbi Capuam ||urbi|| ad certamen dignitatis opponeretis; leg. agr. II, 98.

venio in: tum demum illa omnia victa videbuntur, cum in contentionem certamenque venerint; Verr. I, 3.

III. **Umstand**: 1. committi: quid? illam pugnam navalem ad Tenedum ... mediocri certamine et parva dimicatione commissam arbitraris? Muren. 33.

2. extra: de te, Caecili, iam mehercule hoc extra hanc contentionem certamenque nostrum familiariter tecum loquar; div. Caec. 37.

in: quo in certamine perditi civis erat non se ad eos iungere, quibus ..; Sex. Rosc. 136. in eius modi certamine ac proelio nonne, etiam si hominum studia deficiant, di ipsi immortales cogant ab his praeclarissimis virtutibus tot et tanta vitia superari? Catil. II, 25.

certatim, wetteifernd, eifrig: amo: quem (adulescentem) ego et frater meus ... certatim amamus; Phil. III, 18.

curro: certatim posthac ... ad hoc opus curretur neque occasionis tarditas exspectabitur; Phil. II, 117.

dico: cum omnes certatim aliusque alio gravius atque ornatius de mea salute dixisset; Sest. 74.

certatio, Kampf, Streit: est iniqua: haec est iniqua certatio, non illa, qua tu contra Alfenum equitabas; Quinct. 73. — par: non fuisse Naevio parem certationem cum Alfeno illo tempore, illis dominantibus; Quinct. 68.

certe, gewiß, sicherlich, wenigstens: I. **im affirmativen Satz**: venerat, ut opinor, haec res in iudicium. certe; Qu. Rosc. 42. „atqui vis in foro versata est“. certe: quando enim maior? Sest. 77. (vgl. II. Anfang). — certa aut apud te ... veritas valebit aut ... locum, ubi consistat, reperire non poterit; Quinct. 5. quod si probari nemini potest, illud certe probari omnibus necesse est ..; ib. 65. tametsi te dicere atque enumerare causas omnis oportebat, et id erat certe ||certi|| accusatoris officium ..., explicare omnia vitia ... filii; Sex. Rosc. 53. quae fama non idcirco solum emanarat, quod iste certe statuerat ac deliberaverat non adesse, verum etiam, quod ..; Verr. I, 1. nam si bis est dicere commodum, certe commune utriusque ||utriusque commune|| est; ib. 26. certe maior est virtutis victoriaeque iucunditas, quam ista voluptas, quae percipitur ex libidine; ib. 57. hoc si Romae fieri posset, certe aliqua ratione expugnasset iste, ut ..; ib. II, 130. certe hoc vobis ita iudicandum est, eos ... pecunias voluntate sua non contulisse; ib. 152. ut, cum se certe decessurum videret, non laboraret, si aratorem in Sicilia nullum omnino esset relicturus; ib. III, 104. nam si xxx tu commotus non esses, certe hoc idem lucri Minucius Apronio libenter dedisset, si ille accipere voluisset; ib. 149. certe hoc ab aratore primum est profectum aut ab ea civitate, cui imperabatur; ib. 189. si senatores iudicent, hoc certe unum genus infinitae pecuniae per summam iniuriam cogendae nullo modo posse reprehendi? ib. 223. quod iste eruditus homo ..., si unam litteram Graecam scisset, certe una sustulisset; ib. IV, 127. si et coacti sunt munire omnes et multorum opera improbata sunt, certe utrumque falsum est, et ob vacationem pretium datum ... et ob probationem; Font. 17. cum te obstitisse et reppulisse dicis, certe hunc voluisse concedis; Caecin. 48. verbum certe hoc non modo postulat, sed etiam cogit; ib. 55. neminem coëgeris; ipsi convenerint sua sponte. certe cogit is, qui congregat homines et convocat; ib. 59. „quia certe“ inquit „deiectus est Caecina ... aliquo ex loco; ib. 80. sum de via (deiectus), sum certe alicunde, sive de privato sive de publico; ib. 82. nunc cum .. auctoritatis in me tantum sit, quantum vos ... esse voluistis, ... certe .. si quid auctoritatis in me est, apud eos utar, qui ..; imp. Pomp. 2. etenim si vectigalia nervos esse rei publicae semper duximus, eum certe ordinem, qui exercet illa, firmamentum ceterorum ordinum recte esse dicemus; ib. 17. deinde cum esset non ||nemini|| dubium quid iudicari necesse esset, eum certe potius (corrupisse), qui sibi alia ratione diffideret, quam eum, qui omni ratione confideret; postremo certe potius eum ||illum||, qui bis apud eos iudices offendisset, quam illum ||eum|| qui bis causam eis probavisset; Cluent. 63. haec autem res habet hoc certe, ut nihil possit ... latere; ib. 82. eodem modo quaesitum si esset de Scamandro, certe idem respondissent; ib. 105. erat enim Romae summa copia patronorum ..., quorum certe aliquis defendisset equitem Romanum; ib. 109. quid tum esse existimas iudicatum? certe gratis iudicasse; ib. 112. nam si in ambitus iudiciis hoc eis obfuit, cum alia lege causam dicerent, certe, si propria lege huius peccati adducti essent, multo plus obfuisset; ib. 114. quod si hanc ... mihi ... causam agere licuisset, hominibus tali prudentia praeditis certe probavissem; ib. 131. maerens, quod iam certe incolumem filium fore putabat; ib. 178. quod si esset, certe postea ... non illa ut a viro improbo discessisset, sed ut a crudelissimo hoste fugisset; ib. 189. etenim quem unum ex cunctis delegissetis, ut eum omnibus ... bellis ... praeponeretis, certe in xviris faciendis sive fides haberetur sive honos, .. committi huic optime ... posse intellegebant; leg. agr. II, 23. quid? ... regnum Bithyniae? quod certe publicum est populi Romani factum; ... quid Mytilenae? quae certe ||terrae|| vestrae, Quirites, belli lege ... factae sunt; ib. 40. plus spectant homines certe quam contumeliam; ib. 54. unum hoc certe videor mihi verissime posse dicere; ib. 64. vincula vero et ea sempiterna certe ad singularem poenam nefarii sceleris inventa sunt; Catil. IV, 7. nam quod legem de ambitu tuli, certe ita tuli, ut ..; Muren. 5. quibus rebus certe ipsi † candidatorum obscuriores videri solent; ib. 59. adiunxit, id quod certe, quoniam erat domesticum, docere debuit, se privatim drachmarum CCVI milia dedisse; Flacc. 34. si licuit, sicuti certe licuit, ad eius honores conlatam ... patris pecuniam recte abstulit filius; ib. 59. emit igitur aliquid, quod certe multo pluris esset; ib. 91. „venisset“, inquit „si esset denuntiatum.“ tu certe coëgisses, si ullum firmamentum in illo teste posuisses; ib. 92. speravi, etiam si honos noster vobis vilior fuisset, salutem certe caram futuram; ib. 103. credo celatum esse Cassium de Sulla uno; nam de ceteris certe sciebat; Sulla 39. difficile est hoc de omnibus confirmare, sed tamen est certe quod ||certum, quid|| respondeam; Arch. 15. qui si mihi quaestor [imperatori] fuisset, in filii loco fuisset, nunc certe erit in parentis; sen. 35. qui (concursus) si verus fuit ..., certe consules causam suscipere, certe senatum ||senatus|| aliquid consilii capere oportuit ||potuit||; dom. 11. qua quidem in sententia si Cn. Pompei dignitas aucta est ..., certe laudandus essem, si eius dignitati suffragatus viderer, qui .., ib. 27. quam (scientiam) si omnes consecuti sunt, certe peritiores vetustas facit; ib. 117. nam si est illud ratum — mitto Gabinium — tua domus certe et quicquid habes aliud, Cereri est consecratum; ib. 125. aut senatus ipse iudicabit ... aut, id quod certe fiet, ad pontifices reicietur; har. resp. 14. haec enim certe petebantur, cum in me ... illa flamma illorum temporum coniciebatur; ib. 45. nam si Cn. Pompeio ... miserum magis fuit quam turpe ... carere publico ..., certe

mihi exire domo mea ad privatum dolorem fuit luctuosum, ad rationem rei publicae gloriosum; ib. 49. in qua (contione) Pompeium ornat an potius deformat? certe laudat; ib. 51. quod certe, si est aliqui sensus in morte praeclarorum virorum, ... gratissimum fratri suo fecit; Sest 131. carui patria, quam, ut levissime dicam, certe dilexeram || † certe texeram, al. ||; ib. 145. quaecumque in equite Romano dignitas esse possit, quae certe potest esse maxima, eam ..; Cael. 3. cui vos ingenium certe tribuitis, etiam si cetera inimica oratione detrahitis; ib. 57. ac si princeps eam sententiam dicerem, laudaretis profecto; si solus, certe ignosceretis; prov. cons. 1. me omnibus ..., si minus referenda || adferenda || gratia satis facere potuerim, praedicanda et habenda certe satis esse facturum; Balb. 2. cum alterius populi maiestas conservari iubetur, de altero siletur || sileatur ||, certe ille populus in superiore condicione causaque ponitur, cuius ..; ib. 36. ut maiestatem illi nostram conservare || servare || deberent, quae certe minueretur, si ..; ib. 38. dicam tamen: ipse certe agnoscet; Piso 12. hoc certe video, quod indicant tabulae publicae, vos ... custodes fuisse tabellarum; ib. 36. fuit certe id aequum et certe exspectatum est et fuit dignum constantia tua; Planc. 38. etenim si reus tribus ederet, Voltiniam fortasse Plancius propter ... vicinitatem, suam vero certe edidisset; ib. 43. cuius opes tantae esse possunt ... quae sine multorum amicorum officiis stare possint? quae certe sublata memoria et gratia nulla exstare possunt; ib. 81. quam ob rem si vitae cupiditas contra rem publicam est turpis, certe multo mortis cupiditas mea turpior fuisset cum pernicie civitatis; ib. 90. sin autem ... respicio etiam salutem ... meorum, certe non modo non sum reprehendendus, sed etiam ..; ib. 91. satis est homines imprudentia lapsos non erigere, urgere vero iacentis ... certe est inhumanum; Rab. Post. 2. Gabinius illud, quoquo consilio fecit, fecit certe suo; ib. 21. facilius certe P. Rutilium Rufum necessitatis excusatio defendet; ib. 27. „moreretur" inquies; nam id sequitur. fecisset certe, si sine maximo dedecore ... potuisset [emori]; ib. 29. atqui si tempus est ullum iure hominis necandi, quae multa sunt, certe illud est non modo iustum, verum etiam necessarium, cum vi vis inlata defenditur; Milo 9. atqui si res, si vir, si tempus ullum dignum fuit, certe haec in illa causa summa omnia fuerunt; ib. 19. quod si ita putasset, certe optabilius Miloni fuit dare iugulum P. Clodio; ib. 31. primum certe liberatur Milo non eo consilio profectus esse, ut insidiaretur in via Clodio; ib. 47. atque illo die certe Aricia rediens devertit Clodius ad Albanum; ib. 51. ergo illa falsa fuerunt, quae certe vera exstitissent, si Milo admisisset aliquid, quod ..; ib. 64. si ... illa omnia in hunc unum instituta ... sunt, magna in hoc certe vis ... et non unius viri vires atque opes iudicantur, si quidem ..; ib. 67. addit haec, quae certe vera sunt, fortis et sapientis viros non tam praemia sequi solere recte factorum quam ipsa recte facta; ib. 96. et certe in armis militum virtus, ... classes, commeatus multum iuvant; Marcell. 6. totum hoc, quantumcumque est, quod certe maximum est, totum est, inquam, tuum; ib. 7. omnes enim ..., etsi aliqua culpa tenemur erroris humani, scelere certe liberati sumus; ib. 13. obstupescent posteri certe imperia, procincias ..., triumphos audientes et legentes tuos; ib. 28. id autem etiam si tum ad te ... non pertinebit, nunc certe pertinet esse te talem, ut ..; ib. 30. sed quia non est omnibus stantibus necesse dicere, a me certe dici volunt; ib. 33. cum id sollicitudine ... tam diu praestiterim, quam diu est de illius salute dubitatum, certe hoc tempore magnis curis ... liberatus praestare debeo; ib. 34. Varus imperium se habere dicebat; fascis certe habebat; Ligar. 22. ut enim cetera paria Tuberoni cum Varo fuissent ..., hoc certe praecipuum Tuberonis, quod ..; ib. 27. omnes, inquam, vincere volebamus; tu certe praecipue || certe ||, qui in eum locum veneras, ubi ..; ib. 28. longiorem orationem causa forsitan postulet || † forsitan postulat ||, tua certe natura breviorem; ib. 38. sed nihil de Caesare: tibi certe confitendum est causam perniciosissimi belli persona tua constitisse; Phil. II, 53. eo die se ... libertate abdicavit. esset enim ipsi certe statim serviendum, si Caesar ab eo regni insignia || insigne, al. || accipere voluisset; ib. III, 12. qui ... hoc insperatum omnibus consilium, incognitum certe ceperit, ut ..; ib. IV, 3. ut omittam haec, quae magna sunt, certe ista legatio moram ... adferet bello; ib. V, 25. „quid concupiscas tu videris: quod concupiveris certe habebis;" ib. 33. cum enim legati renuntiarint, quod certe renuntabunt, non in vestra potestate ... esse Antonium ..; ib. VI, 16. „ne legatos quidem exspectabimus?" istam certe vocem ... extorquebit istis res ipsa [publica]; ib. qui (Censorinus) se verbo praetorem esse urbanum cupere dicebat, re certe noluit; ib. XI, 11. tunc vel in caelum vos, si fieri potuerit, umeris nostris tollemus; provincias certe dignissimas vobis deligemus; ib. 24. agitur autem liberine vivamus an mortem obeamus, quae certe servituti anteponenda est; ib. hinc si Brutus erit traductus ad aliud bellum, Graeciam certe amiserimus; ib. 26. qui (exercitus) si pacis ... nomen audierit, ut non referat pedem, sistet || insistet || certe; ib. XII, 8. quod si de Antonio non laboratis, mihi certe ... consulere debetis; ib. 19. scimusne igitur .. quibus in locis nunc sit Lentonis Caesennii viiviralis auctoritas? nobiscum nec animo certe est nec corpore. si autem aut domi est aut non longe a domo, certe in Etruria est, id est, in via; ib. 23. facite hoc meum consilium legiones novas non improbare; nam Martiam et quartam ... comprobaturas esse certe scio; ib. 29. si enim ille patriae parens, ut tu appellas ..., cur non hic parens verior, a quo certe vitam habemus e tuis .. manibus ereptam? ib. XIII, 25. eo libentius „ducem" audio, quod certe ille dicit invitus; ib. 30.

II. **im negativen Satz:** quid enim diceres? damnatum? certe non; dom. 51. num id iussum esset ratum? certe non; ib. 77. num igitur ulla quaestio de Africani morte lata est? certe nulla; Milo 16. tantum timorem omnium in quo meminimus? certe in nullo; Phil. I, 37. num quisnam est vestrum qui tribum non habeat? certe nemo; ib. VI, 12. — nam tibi ... certe tanti non fuissent (HS ᴉↃↃↃ) ut socium fraudaretis; Qu. Rosc. 22. nam quod sibi petitur, certe alteri non exigitur; ib. 52. quod si tanta pecunia columnas dealbari putassem, certe numquam aedilitatem petivissem; Verr. I, 145. hoc, si aliena res esset, certe facere non potuisset; ib. 150. deinde ipsarum statuarum modum quendam esse oportere, deinde illud, certe ab invitis exigi non oportere; ib. II, 143. num cui dubium esse poterit quin, etiam si statuerit accipere ad statuas licere, idem tamen statuat eripere certe non licere? ib. 145. certe huic homini spes nulla salutis esset, si publicani ... iudicarent; ib. III, 168. hoc arator adsequi per triennium certe fructu suo non potuit, vendiderit instrumentum necesse est; ib. 201. nam si hoc probatis ..., certe hoc, quod adhuc nemo nisi improbissimus fecit, posthac nemo nisi stultissimus non faciet, ib. 219. ab Lysone vero Lilybaetano ... Apollinis signum ablatum certe non oportuit; ib. IV, 37. nam mihi videor iam de omnibus rebus eius gestis dixisse ...; certe nihil sciens praetermisi; ib. V. 25. quid immunes? hi certe nihil debent; ib. 53. qui ... in commeatu Syracusis remanserit: is certe neque classem prodidit neque ..; ib. 111. ut ... milites conligeret, quos in navibus conlocaret; quod certe non fecisset, si suum numerum naves haberent; ib. 133. ergo istis legibus ... certe non potuit istius familia servos M. Tullii occidere; Tull. 48. si pro-

tinus aliis aeque magnas (pecunias) ... dederunt ..., certe nihil potest esse detractum; Font. 3. si ad eum restituendum, qui vi deiectus est, eandem vim habet aequitatis ratio, ea intellecta certe nihil ad rem pertinet, quae verborum vis sit; Caecin. 58. et quoniam auctoritas quoque in bellis administrandis multum ... valet, certe nemini dubium est quin ea re idem ille imperator plurimum possit; imp. Pomp. 43. sin autem sortiri ad poenam ... minime censorium est, certe in multorum peccato carpi paucos ad ignominiam non oportet; Cluent. 129. num secus hanc causam defendisse (videor), ac si lege Habitus teneretur? certe ... nullus est locus a me purgandi istius invidiosi criminis praetermissus; ib. 143. num is est Cluentius? certe non est; ib. 149. si antea timuissem, tamen hac contione, hoc populo certe non vererer; leg. agr. II, 101. si summi ... viri Saturnini et Gracchorum ... sanguine ... se ... honestarunt, certe verendum mihi non erat ne ..; Catil. I, 29. nam ut illa omittam ..., hoc certe, quod sum dicturus, neque praetermittendum neque relinquendum est; ib. III, 18. omnibus ergo auctoribus; in quibus certe Flaccum fuisse non dices; Flacc. 84. ego ille coniurationis ... ultor certe non defenderem Sullam, si coniurasse arbitrarer; Sulla 85. certe si nihil animus praesentiret in posterum ..., nec tantis se laboribus frangeret neque ..; Arch. 29. num ille furor tribuni plebis ... fraudi Metello fuit ...? certe non fuit; dom. 123. ut ille, cum a me certe nihil timeret, ab illis ... sibi cavendum putaret; Sest. 41. quod certe, si essem interfectus, accidere non potuisset; ib. 49. num illo die (cum praesidio) fuerit? certe non fuit; ib. 78. quod privatus admisisti — in quo certe iam tibi dicere non licebit cum clarissimi viri causa || causam, al. || tuam esse coniunctam; Vatin. 33. quod etiam si est factum, certe a Caelio non est; Cael. 69. qui quamquam lege de vi certe non tenebantur, eo maleficio tamen erant implicati, ut ..; ib. 71. quicquid vero non licet, certe non oportet; Balb. 8. qui te incautum fortasse nunc tuo loco demovere potuerunt, providentem autem ... numquam certe *de*movebunt; Planc. 53. huic quae pro salute mea fecerit si minus profutura sint, obesse certe non oportere; ib. 98. quae inimicitiae dolorem utrique nostrum fortasse aliquando, dedecus vero certe numquam attulerunt; Scaur. 32. quod si item a Gabinio seiunctam (Postumi causam) ostendero, certe quod dicas nihil habebis; Rab. Post. 8. quid gladii volunt? quos habere certe non liceret, si uti illis nullo pacto liceret; Milo 10. quare, etsi nefarie fecisti, tamen ... laudare non possum, irasci certe non debeo; ib. 33. profectio certe animum tuum non debet offendere: num igitur remansio? Ligar. 4. si esset alicuius, eius certe non esset, qui in eadem causa ... fuisset; ib. 16. mihi vero .. tua in me maxima merita tanta certe non viderentur, si me ut sceleratum a te conservatum putarem; ib. 19. causas .. egi multas equidem tecum ..., certe numquam hoc modo: „ignoscite, iudices“; ib. 30. quae sententia si valuisset ..., ut alia omittam, tu certe numquam in hoc ordine vel potius numquam in hac urbe mansisses; Phil. II, 38. quid petens? ut servires? tibi uni peteres ...; a nobis populoque Romano mandatum id certe non habebas; ib. 86. sed haec, ut dixi, superiora: hoc vero recens edictum D. Bruti ... certe silentio non potest praeteriri; ib. III, 8. duos Cn. Pompei ... filios incolumis haberemus: quibus certe pietas fraudi esse non debuit; ib. V, 39. qui quantuscumque sum ... sine pace civili certe non fuissem; ib. VII, 8. nam ut superiora omittam, hoc certe ... non tacebo; ib. X, 4. ego autem veteranos tueri debeo, sed eos || † sed eos, al. ||, quibus sanitas est; certe timere non debeo; ib. XI, 37. si Appium Claudium ..., si P. Scipionem ... res publica tenere potuisset, certe eis consularibus non esset Pompeianus despiciendus senatus; ib. XIII, 29. aetas eius certe ab hac sententia neminem deterrebit, quando quidem virtute superavit aetatem; ib. XIV, 28. quorum de honore utinam mihi plura in mentem venirent! duo certe non praeteribo, quae maxime occurrunt; ib. 31. f. I. Phil. XII, 23. vgl. I. Cluent. 189. Planc. 91. Phil. XI, 11.

III. **besondere Verbindungen:** at certe, at — certe: f. **at,** II (10 Stellen) S. 305, a.

aut certe, aut — certe: quem ego diem vere natalem huius urbis aut certe salutarem appellare possum; Flacc. 102. quem numquam viderat aut certe numquam salutaverat; Phil. II, 41. f. **aut,** II, 1, g (9 Stellen) S. 378, a.

et certe: cum et illud incertum sit ... et certe ad rem nihil intersit, utrum ..; Sex. Rosc. 47. qui et ipse in eadem Africa esse voluit et prohibitum se a Ligario queritur, et certe contra ipsum Caesarem est congressus armatus; Ligar. 9. vgl. I. Marcell. 6.

quidem certe: qui ut summa haberem cetera, temporis quidem certe vix satis habui, ut rem tantam ... possem cognoscere; Quinct 3. sed tamen, quicquid erit in his libellis, quantulumcumque videbitur esse, hoc quidem certe manifestum erit; Verr. II, 183. postremo illa quidem certe tibi praecisa est defensio, in qua ..; ib. III, 151. deinde, si condemnato Apronio coniunctam cum eo Verris causam omnes erant existimaturi, Metellus quidem certe iam hoc iudicabat, eorum rem ... esse coniunctam; ib. 153. huius domus est vel optima Messanae, notissima quidem certe et nostris hominibus apertissima maximeque hospitalis; IV, 3. si minus eius modi quippiam venari potuerant, illa quidem certe pro lepusculis capiebantur, patellae, paterae, turibula; ib. 47. deinde si qua gratia testes deterrentur, tabulae quidem certe incorruptae atque integrae manent; Font. 3. deinde quod nos eadem Asia ... docuit, id quidem certe calamitate docti memoria retinere debemus; imp. Pomp. 19. unum quidem certe nemo erit tam inimicus Cluentio qui mihi non concedat; Cluent. 64. nam (testimonium) dicturum quidem certe, si hoc iudicium plebi Romanae propositum sit, neminem umquam esse confirmo; ib. 157. quae (facultas) si cui levior videtur, illa quidem certe, quae summa sunt, ex quo fonte hauriam sentio; Arch. 13. haec vero (memoria) sive a meo sensu post mortem afutura est sive ... ad aliquam mei partem pertinebit, nunc quidem certe cogitatione quadam speque delector; ib. 30. velim sic hoc vir summus ... accipiat, ut a me dicitur: dicam quidem certe quod sentio; har. resp. 50. consul ... mihi iratus || miratus, iratus ||, ignarus quidem certe et imprudens impendentium tantorum scelerum et malorum; Sest. 16. boni nihil ab illis nugis esse exspectandum, mali quidem certe nihil pertimescendum; ib. 24. nonne vobis videor ... medium illud tristissimum tempus debere, si ex rerum natura non possim evellere, ex animo quidem certe excidere? prov. cons. 43. „qui erranti comiter monstrat viam“, benigne, non gravate: communiter quidem certe non convenit; Balb. 36. habet quidem certe res publica adulescentis nobilissimos paratos defensores; Phil. II, 113. tuae coniugis, bonae feminae, locupletis quidem certe, Bambalio quidam pater; ib. III, 16. — quidem — certe: concedo tibi ut ea praetereas, quae cum taces, nulla esse concedis: illud || illum || quidem, voluisse exheredare certe tu planum facere debes; Sex. Rosc. 54. quod vos, si nulla alia ex re, ex litteris quidem nostris, quas exscripsistis ..., certe scire potuistis; Font. 18. quae ego omnia ... repudiavi. quam sapienter, non disputo ...; constanter quidem et fortiter certe; prov. cons. 41. sed si certorum hominum mentis nulla ratione, iudices, placare possumus, vestros quidem animos certe confidimus non oratione nostra, sed humanitate vestra esse placatos; Balb. 62.

sed certe: quibus illi rebus elati et inflati fortasse non continuo, sed certe, si paulum adsumpserint vetustatis ac roboris, non continebuntur; leg. agr. II, 97. non ista quidem erunt meliora, quae nunc sunt optima, sed certe condita iucundius; Muren. 66. quem spero his nervis ||† verbis|| fore magno usui et amicis et rei publicae; sed certe inflammatus incredibili cupiditate hanc causam ... suscepit; Flacc. 13. cum civis is ... servitio atque armis pelleretur, non dicam auxilio vestro, quod vere licet dicere, sed certe silentio; Piso 23. forsitan hoc, quod dicturus sum, mirabile auditu esse videatur, sed certe id dicam, quod sentio; ib. 32. erit tamen tibi fortasse etiam de nobis aliquid, sed certe de C. Mario audiendum; Planc. 20. tribunus plebis fuit, non fortasse tam vehemens quam isti, quos tu iure laudas, sed certe talis, quales si omnes semper fuissent ..; ib. 28. quo quidem etiam magis sum non dicam miser ..., sed certe exercitus; ib. 78. effecisti .. non tu quidem etiam nunc, ut similis tui, sed certe ut dissimilis esset sui; Phil. II, 107. — sed — certe: maior haec praeda fortasse, sed illa impudentia certe non minor; Verr. III, 169. depugnarem potius cum summo non dicam exitio, sed periculo certe vestro liberorumque vestrorum quam ..? Sest. 46. M. Bibulum consulem, non dicam bene de re publica sentientem ..., sed hominem certe nusquam progredientem; Vatin. 21. nam quod de pietate dixistis, est quidem ista vestra ||ista quidem nostra|| existimatio, sed iudicium certe parentis; Cael. 4. sed isti disputationi *hic* certe nihil est loci; sacrosanctum enim nihil potest esse nisi quod ..; Balb. 35. minus dolendum fuit re non perfecta, sed poeniendum certe nihilo minus; Milo 19. noli igitur in conservandis bonis viris defetigari, non cupiditate praesertim aliqua ... lapsis, sed opinione officii stulta fortasse, certe non improba; Marcell. 20.

tum certe: etenim cum ceteris praemiis digni sunt ..., tum certe dignissimi sunt qui civitate ea donentur, pro qua pericula ... subierunt; Balb. 51. — tum — certe: quod cum ipsis populis ... haec ampla sunt, tum eis certe, qui de vita gloriae causa dimicant, hoc maximum .. periculorum incitamentum est; Arch. 23.

vero certe: f. I. Planc. 43. II. Scaur. 32. — vero — certe: f. I. Rab. Post. 2. II. Verr. IV, 37. Ligar. 19. Phil. III, 8.

certo, sicher, gewiß: scio: haec omnia, iudices, imprudente L. Sulla facta esse certo scio; Sex. Rosc. 21. ipsos certo scio non negare ad haec bona Chrysogonum accessisse impulsu suo; ib. 107. quid ego nunc illa dicam, quae vobis in mentem venire certo scio? Qu. Rosc. 24. perspicere vos certo scio, Siculis quanto opere hoc expediat; Verr. III, 201. tametsi vosmet ipsos haec eadem audire certo scio; ib. IV, 132. veniunt in mentem mihi permulta; vobis plura, certo scio; Caecin. 55. dubium esse nemini vestrum certo *scio;* ib. 97. ea, iudices, a vobis spero esse in bonam partem accepta, ab eo, qui iudicium exercet, certo scio; Arch. 32. quod certo scio aliter esse; dom. 31. quod non minus quam de Alexandrinis indignum dis immortalibus esse visum certo scio; har. resp. 34. nam malevolos non esse certo scio; Planc. 19. itaque certo scio vos non petere sanguinem; Ligar. 13. quos certo scio dignitatis optimarum feminarum non paenitere; Phil. III, 17. ego te certo scio omnis logos, qui ludis dicti sunt, animadvertisse; Fr. B. IX, 6.

certo, kämpfen, streiten, wetteifern: I. **unpersönlich**: tibi cum homine disertissimo ... futurum esse certamen, quicum modo disserendum, modo omni ratione pugnandum certandumque sit; div. Caec. 44. qui in suis castris virtute putaret oportere, non genere certari; Verr. V, 31. in D. Bruti salute certatur; Phil. XIII, 16.

II. **persönlich**: alqs: quae causa gravis esset, si certares mecum uter nostrum illi amicior esse deberet; div. Caec. 59. sponsionem faceret et ||faceret|| ita de hereditate certaret; Verr. I, 115. ius esse certum Siculis inter se quo iure certarent; ib. II, 39. Verrem esse qui cum L. Mummio certet; ib. III, 9. si cum aliorum improbitate certet, longe omnis multumque superabit: sed ||superabit|| secum ipse certat ib. V, 115. hoc constantis (hominis esse putavit), quicum vi et armis certare noluisset, eum iure iudicioque superare; Caecin. 1. ut, qui armatus de possessione contendisset, inermus plane de sponsione certaret; ib. 93. nihil enim supererat de quo certarent; leg. agr. II, 91. cum luxuria nobis, cum amentia, cum scelere certandum est; Catil. II, 11. quod si maturius facere voluissent neque, id quod stultissimum est, certare cum usuris fructibus praediorum, .. locupletioribus his ... uteremur; ib. 18. qui signa contulit, qui de imperio paene certavit, regnat hodie; Sest. 59. erat ei spes unica ||una, eis pecunia|| in C. Antonio, qui duorum fratrum aetatibus medius interiectus vitiis cum utroque certabat; Phil. X, 10. qui in sua civitate cum peregrino negavit se iudicio aequo certare posse; Fr. B. VIII, 2.

aequitas: denique aequitas, temperantia, fortitudo, prudentia [virtutes omnes] certant cum iniquitate, luxuria, ignavia, temeritate [cum vitiis omnibus]; Catil. II, 25.

ars: (erat candelabrum) ea varietate operum, ut ars certare videretur cum copia; Verr. IV, 65.

civis: Siculi hoc iure sunt, ut quod civis cum cive agat, domi certet suis legibus; Verr. II, 32.

constantia, diligentia: certet mea diligentia cum illorum omnium cupiditate, vestra integritas cum illius pecunia, testium constantia cum illius patronorum minis ac potentia; Verr. I, 3.

equites: qui (equites) vobis ita summam ordinis consiliique concedunt, ut vobiscum de amore rei publicae certent; Catil. IV, 15.

fortitudo: f. aequitas.

fortuna: cuius, ut provinciam tetigit, sic fortuna cum improbitate certavit, ut ..; prov. cons. 8. in quo uno ita summa fortuna cum summa virtute certavit, ut ..; Balb. 9.

integritas: f. constantia. — prudentia, temperantia, virtutes: f. aequitas.

certus, sicher, gewiß, entschieden, bestimmt, zuverlässig: A. **bei Substantiven**: alqs (facio certiorem): Naevium certiorem facit; Quinct. 18. quem certiorem fecerit; Sex. Rosc. 58. per quendam eorum, qui interfuerant, fit Epicrates certior; Verr. II, 55. Apronius certiorem facit istum, cuia res erat; ib. III, 68. „at debet vos certiores facere quo pacto se habeat provincia"; ib. 122. tabellarius, cuius adventu certiores facti petiverunt; ib. 183. certiorem te faciunt P. Africanum ... simulacrum Dianae maioribus suis restituisse; ib. IV, 80. ibi certior fit a pluribus homines permultos ... armasse Aebutium; Caecin. 20. quorum alter non audet nos certiores facere, ne ||facere *, al.|| imperator appelletur; prov. cons. 15. f. coloni. comites. heres. homo; Verr. V, 101. iudices.

alqd: certum est deliberatumque quae ad causam pertinere arbitror, omnia ... dicere; Sex. Rosc. 31. quod certum est non facere, dum utrumvis licebit; ib. 83. mihi certum est non committere, ut in hac causa praetor nobis consiliumque mutetur; Verr. a. pr. 53. etiam haec, quae certissima sunt et clarissima, [ego] relinquam; ib. I, 62. quod actum erat cum Habonio, putant id esse certissimum; ib. 141. potest illo quicquam esse certius, in tua potestate ... omne frumentum Siciliae ... fuisse? ib. III, 178. qui publicos agros arant certum est quid e lege censoria debeant; ib. V, 53. itaque mihi certum est ... illius uti confessione et testimoniis; Caecin. 24. nihil est quod quisquam sese

habere certum aut a patre accepturum aut relicturum liberis arbitretur; ib. 73. itaque mihi certum est hanc eandem distributionem invidiae et criminum sic in defensione servare, ut ..; Cluent. 1. ſ. crux.

amicus: ut ... nunc (me) M. Tullio fidelem certumque amicum esse cognoscat; Tull. 5.

animus: diffidebam ... satis animo certo et confirmato me posse in hac causa consistere; Quinct. 77. „qui rem publicam certo animo adiuverit"; Sest. 120.

argumentum: quo certius argumentum odii reperiri nullo modo potest; Sex. Rosc. 52. certissima accipite argumenta; Verr. II, 18. quae certissima sunt huius criminis argumenta; ib. V, 79. ac mihi quidem .. cum illa certissima visa sunt argumenta atque indicia sceleris ..., tum multo certiora illa; Catil. III, 13 vgl. testimonium; Qu. Rosc. 37.

auctoritates: postea quam certis litteris, testibus auctoritatibusque convincitur; Verr. V, 103.

auxilium: a quibus cum esset certum auxilium petitum ..; Quinct. 29.

caput: genus id agrorum certo capite legis impudentissime confirmari atque sanciri; leg. agr. III, 3. horum duorum criminum ... video certum nomen et caput; Cael. 31.

causa: ut causam certissimam obtineret; Verr. I, 28. verum ego hoc ... certa de causa nondum adducor ut faciam; Catil. I, 5.

coloni: coloni omnes municipesque vestri, certiores a me facti de hac nocturna excursione Catilinae, facile urbis suas finisque defendent; Catil. II, 26.

comites: Rubrius istius comites invitat; eos omnis Verres certiores facit quid opus esset; Verr. I, 66.

condicio: paucas tribus non certa condicione iuris, sed sortis beneficio fortuito || fortuitu || ad usurpandam libertatem vocare; leg. agr. II, 17. certi fines Macedoniae, certa condicio, certus, si modo erat ullus, exercitus; Phil. X, 11.

consilium: ut certo consilio certum in locum proficiscerentur; Tull. 25. ad P. Lentuli ... auctoritatem a senatu profectam et consilio certo et spe non dubia Roma contenderet; Rab. Post. 21.

consul: ubi vidit ... fortissimum virum ... ... certissimum consulem; Milo 25.

crimen: iam intelleges .. certum crimen quam multis suspicionibus coarguatur; Sex. Rosc. 83. quae (accusatio) ... certissimi et maximi criminis ... mentionem ipsam pertimescat; div. Caec. 31. suis eum certis propriisque criminibus accusabo; Verr. I, 43. quod certissimis criminibus et testibus fretus ad accusandum descenderit; Cluent. 10. quid enim mihi damnatos ambitus colligitis, alia lege, certis criminibus, plurimis testibus? ib. 114.

crux: „Clodius insidias fecit Miloni?" „fecit." „certa crux." „nullas fecit." „sperata libertas." quid hac quaestione certius? Milo 60.

custodes: quaecumque navis ex Asia ... venerat, statim certis indicibus et custodibus tenebatur; Verr. V, 145.

decumani: qui primum certos instituerit nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum; Verr. III, 21.

dies: qua ... ipse in tuo redemptore nullam certam diem observares; Verr. III, 16. meministine me ... dicere in senata fore in armis certo die ... C. Manlium? Catil. I, 7. quo pervenire ante certam diem non licebit; prov. cons. 37. certus autem dies non ut sacrificiis, sic consiliis || sacrificii sic consilii, al. || exspectari solet; Phil. III, 2.

domicilium: sedem stabilem et domicilium certum non habebit; Marcell. 29.

exercitus: ſ. condicio; Phil. X, 11.

fines: certos mihi finis terminosque constituam; Quinct. 35. ſ. condicio; Phil. X, 11.

fortunae: tum ... omnium possessiones erant incertae, nunc deum immortalium benignitate omnium fortunae sunt certae; Qu. Rosc. 33.

fundi: si constat hunc ... certis fundis patre vivo frui solitum esse? Sex. Rosc. 44.

gladiator: num quem putes illius tui certissimi gladiatoris similem tribunum plebis posse || esse || reperiri qui ..? Vatin. 37.

heres: qui ... non heredem, cum primum vidisset, certiorem faceret; Quinct. 38.

homo: unum illud ex hominibus certis, ex quibus omnia comperi, reperiebam; Verr. a. pr. 22. iste homo certus et diligens ad horam nonam praesto est; ib. II, 92. se homines certos eius rei causa in Siciliam ... esse missurum; ib. 96. cum vero ... homines .. certos domo misisset ..; ib. 98. ille ... cum Androne, homine honestissimo et certissimo, ... legatus a suis civibus electus est; ib. 156. tum iste continuo mittit homines certos Melitam; ib. IV, 39. (regem) statim certos homines in quinqueremi misisse qui eos dentis reponerent; ib. 103. homo certior fit agi nihil in foro et conventu toto die, nisi ..; ib. V, 101. mihi videntur certi homines ... vos universos, qui me antetuleritis nobilitati, vituperaturi; leg. agr. II, 6. hac lege agraria ... dari vobis nihil, condonari certis hominibus omnia; ib. 15. et hoc parvum argumentum vobis erit a certis hominibus dominationem ... quaeri? ib. 25. ut intellegatis ad certorum hominum importunam avaritiam hoc populare legis agrariae nomen esse quaesitum; ib. 63. Sullanus ager a certis hominibus latissime continuatus tantam habet invidiam, ut ..; ib. 70. iam ad certas res conficiendas certos homines delectos ... habebat; Catil. III, 16. cum alia multa certi homines, tum hoc vel maxime moliuntur, ut ..; Flacc. 94. hanc iucundissimam vitae ... societatem certi homines fictis sermonibus ... diremerunt; dom. 28. ille tot suspicionibus certorum hominum et scelere exulceratus; ib. quem virum ... certi homines [ad eam rem positi] monuerunt, ut esset cautior; Sest. 41. si certorum hominum mentis nulla ratione .. placare possumus; Balb. 62. cum certi homines non studium eius a me alienassent, sed auxilium retardassent; Piso 76. quotiens ego eum ... vidi .. insolentiam certorum hominum ... extimescentem! Marcell. 16. nihil (ille) de conspiratione audiebat certorum hominum contra dignitatem tuam; Deiot. 11.

hostis: cum intra parietes tuos hostem certissimum teneas; Tull. 50. eadem cupiditate vir summo ingenio praeditus, C. Cotta, nullo certo hoste flagravit; Piso 62.

imperator: imperatorem a vobis certum deposcere ... neque audent neque ..; imp. Pomp. 12.

indices: ſ. custodes.

indicium: potuit certius interponere indicium voluntatis suae, quam ..? Balb. 42. ſ. argumentum; Catil. III, 13.

iudices: sed tantum vos certiores, iudices, facio quid iste in provincia praetor egerit; Verr. IV, 60.

ius: ius esse certum Siculis inter se quo iure certarent; Verr. II, 39. ne certum ius non obtinuisse videatur; Caecin. 10. quos ... a libidinosa sententia certum et definitum ius religionum ... deterret; dom. 4. nondum iure certo, nondum satis firma pace devinctae (sunt nationes); prov. cons. 19. si de certo, de perspicuo, de utili, de probato, de iudicato vobis iure esse constituendum videtis; Balb. 64.

labor: etenim ad incertum casum et eventum certus quot annis labor et certus sumptus impenditur; Verr. III, 227.

laetitia: quod salutis certa laetitia est, nascendi incerta condicio; Catil. III, 2.

lex: cum iudicium certa lege sit; Verr. V, 4. est certus locus, certa lex, certum tribunal, quo hoc reservetur; ib. 79.

litterae: f. auctoritates.
locus: ut ad ea, quae dixerint, certo loco aut singillatim uni cuique respondeam; div. Caec. 50. atque ea ipsa civitas qua ratione isti amica sit dicetur certo loco; Verr. II, 13. cur servus societatis, qui tabulas conficeret, semper in Verrucii nomine certo ex loco mendosus esset; ib. 188. instructi et certis locis cum ferro homines conlocati; Caecin. 41. quod sedisti in quattuordecim ordinibus, cum esset lege Roscia decoctoribus certus locus; Phil. II, 44. certum agminis locum tenebant barbari sagittarii; ib. V, 18. f. consilium; Tull. 25. lex; Verr. V, 79.

manus: gladiatores, quam sibi ille manum certissimam fore putavit; Catil. II, 26.

matrimonium: qui te a meretricio quaestu abduxit et ... in matrimonio stabili et certo conlocavit; Phil. II, 44.

mensis: Cephaloedi mensis est certus, quo mense sacerdotem maximum creari oporteat; Verr. II, 128.
merces: cui ex [omni] gemitu doloreque certa merces comparabatur; Verr. V, 118. certa flagitii merces, nec ea parva; Phil. II, 44.
ministri: f. decumani.
moderatio: qua re adhibetur a me certa ratio moderatioque dicendi; leg. agr. II, 2.

monstrum: portentum atque monstrum certissimum est esse aliquem ..; Sex. Rosc. 63.

mors: iecissem ipse me potius in profundum ... quam illos ... ad certam mortem ... adducerem; Sest. 45.
municipes: f. coloni.
nomina: qui tibi, ut ais, certis nominibus grandem pecuniam debuit; Quinct. 38. ex omni pecunia ... certis nominibus deductiones fieri solebant; Verr. III, 181. habent Etrusci libri nomina certa, quae in id genus civium cadere possint; har. resp. 53. f. caput.

norma: M. Catoni vitam ad certam rationis normam derigenti; Muren. 3.

numerus: ut naves civitatibus certusque numerus nautarum militumque imperaretur; Verr. V, 43. lege hac ... nova certus est inquisitioni comitum numerus constitutus; Flacc. 13. quo errore ductos vidi egomet non nullos imperitos homines, nostros civis, Athenis in numero iudicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero; Balb. 30.

ordo: quod nulla alia in lege umquam fuit, ne in eis quidem magistratibus, quorum certus ordo est; leg. agr. II, 24.
parricida: esne igitur patriae certissimus parricida? Vatin. 35.
partes: totam causae meae dictionem certas in partis dividam; Quinct. 35.
pater: ut iura societatis et officia certi patris familias nosse posset; Quinct. 11. si tibi fortuna non dedit ut patre certo nascerere; Sex. Rosc. 46.
patroni: ut conarere clientelam tam splendidae ... provinciae ... auferre a certissimis antiquissimisque patronis; Verr. IV, 90. ergo illi certissimi idemque acerrimi Caesaris actorum patroni pro D. Bruti salute bellum gerunt; Phil. X, 16.
pax: quae pax potest esse certior? Phil VIII, 5.
peculatus: Vettius ... testatur litteris tuum impudentissimum furtum certissimumque peculatum; Verr. III, 168.
pecunia: pecunia tibi debebatur certa; Qu. Rosc. 10. iudicium est pecuniae certae, arbitrium incertae; ib. praeterea enim quem ad modum certam pecuniam petere possit non reperio; ib. 13. pecunia petita est certa, cuius || cum || tertia parte sponsio facta est; ib. 14. nunc praesens, certa pecunia numerata || [numerata] || quaeritur; leg. agr. I, 2. alterum ... certam Achaeis in annos singulos pecuniam imperavisse; Sest. 94.

poena: nulla erat edicti poena certa; Verr. III, 54. me tamen fugerat deorum immortalium has esse in impios ... poenas certissimas; Piso 46.
portentum: f. monstrum.
portorium: certo portorio imposito; Piso 87.
praeda: pupillos et pupillas certissimam praedam esse praetoribus; Verr. I, 131.

pretium: pretio certo missos facere nautas; Verr. V, 61. certum pretium, sescenos nummos, nautarum missionis constituere; ib. 62.

ratio: habeo autem certam viam atque rationem, qua ..; Verr. a. pr. 48. verum ... ratio certa est Aetnensium, et publicis et privatis litteris consignata; ib. III, 109. omnia, quae dicimus, rationibus populorum non interpositis ..., sed certis, institutis, ordine relata atque confecta sunt; ib. 175. cum sciamus homines in tantis rebus ... opinione non minus et fama quam aliqua ratione certa commoveri; imp. Pomp. 43. ut tempestates saepe certo aliquo caeli signo commoventur, saepe improviso nulla ex certa ratione, obscura aliqua ex causa concitantur, sic ..; Muren. 36. cum illud iter Hispaniense pedibus fere confici soleat, aut si qui navigare velit, certa sit ratio navigandi; Vatin. 12. neque vero sine ratione certa causa Milonis semper a senatu probata est; Milo 62. f. moderatio.

regio: nullum enim regnum fuit umquam quod non si || se, se si || minus iure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur || contineret ||; leg. agr. II, 35. „definio“ inquit „Italiam“. satis certa regio; ib. 66.

res: omnia non modo commemorabuntur, sed etiam expositis certis rebus agentur; Verr. a. pr. 37. haec omnia .. non rerum certarum, sed furtorum improbissimorum sunt vocabula; ib. III. 181. simplex in iudicium causa, certa res, unum crimen adlatum est; Cluent. 49. unus et alter dies intercesserat, cum res parum certa videbatur; ib. 72. hunc Cn. Pompeius ... certis rebus imperatis regnare iussit; Sest. 58. f. homo; Catil. III, 16.
satellites: f. decumani.

scientia: quorum in huius delicto cum scientia certissima tum dolor gravissimus esse debuerit; Planc. 46.
sedes: eodem enim tempore et suscipimur in lucem ... et certam in sedem civitatis ac libertatis ascribimur; har. resp. 57.

sententia: ut ne quis te de vera et certa possit sententia demovere; Verr. a. pr. 52.

signum: hoc meo quidem animo summi in patriam amoris mei signum esse debet certissimum, quod ..; Sest. 49. f. ratio; Muren. 36.

status: multo maior ea (vis est), quae periculo mortis iniecto [formidine animum perterritum] loco saepe et certo de statu demovet; Caecin. 42.
subsidium: non laboranti certum subsidium nobilitatis ostenditur; leg. agr. II, 5. quae nostri maiores certissima subsidia rei publicae contra tribunicios furores esse voluerunt; sen. 11.
sumptus: f. labor.
suspicio: iudex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non movetur; Verr. V, 65.
tempus: ut quod semper malum facinus fuerit, eius quaestio ad populum pertineat ex certo tempore; Verr. I, 108. ut certo tempore anni ... venderent; ib. III, 14.
termini: f. fines.
testimonium: est hoc ... firmissimum argumentum, quod ego pluribus verbis amplecterer, si non alia certiora et clariora [testimonia] in causa haberem; Qu. Rosc. 37. quia ... nullum est .. testimonium victoriae certius quam ..; Verr. V, 66.
testis: hoc in te certiores gravioresque || graviores certioresque, al. || testes sunt, quod ..; Verr. III, 108. nemo est quin audisse se liquido diceret,

locupletissimus quisque ac certissimus testis esset ||est||; ib. 136. neque solum argumentis, sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur; ib. V, 101. cuius mei sensus certissimus testis est hic idem ... Cn. Plancius; sen. 35. ſ. auctoritates. crimen; Cluent. 10.

tribunal: ſ. lex; Verr. V, 79.

tribus: ſ. numerus; Balb. 30.

vectigal: quod ceteris .. impositum vectigal est certum, quod stipendiarum dicitur; Verr. III, 12. aguntur certissima populi Romani vectigalia et maxima; imp. Pomp. 6. qui (agri) [item] a censoribus locacati sunt * et certissimum vectigal; leg. agr. II, 50.

via: patebat via et certa neque longa; Phil. XI, 4. ſ. ratio; Verr. a. pr. 48.

vinculum: neque est ullum amicitiae certius vinculum quam consensus ... consiliorum; Planc. 5.

vita: quo minus certa est hominum ac minus diuturna vita, hoc magis ..; imp. Pomp. 59.

vocabula: res ut omnes suis certis ac propriis vocabulis nominentur; Caecin. 51.

B. **allein:** I. **masc.:** sunt: certos esse in consilio quibus ostendi tabellas velit; div. Caec. 24.

II. **neutr.:** 1. adfero: dum expectat quidnam sibi certi adferatur; Verr. II, 92.

constituo: nondum enim certum constituerat; Scaur. 34.

dico: de quo dum certa et pauca et magna dicam breviter attendite; Verr. III, 163.

nescio: quid respondit de Sulla Cassius? se nescire certum; Sulla 38.

obicio: an certius quicquam obici potest quam quod is, cui obicitur, ne nutu quidem infirmare conatur? Caecin. 29.

elliptiſch: quid ad haec Quinctius? sane nihil certum neque unum, in quo ..; Tull. 35.

2. pro: pro certo ||certo reperto, al.|| polliceor hoc vobis atque confirmo me esse perfecturum, ut ..; leg. agr. II, 103.

cervices, Nacken, Stärke, Festigkeit: I. **nach Verben:** 1. do: ut optet, utrum malit cervices Roscio dare an insutus in culeum ... vitam amittere; Sex. Rosc. 30. cervices tribunus plebis privato, praestantissimus vir profligatissimo homini daret? Sest. 89. dandae cervices erant crudelitati nefariae; Phil. V, 42. cervices latronibus dandae atque in patria cadendum est; ib. XII, 15.

frango: „praetorem tu accusas? frange cervices"; Verr. V, 110. cervices in carcere frangebantur indignissime civium Romanorum; ib. 147. fregerisne in carcere cervices ipsi illi Vettio? Vatin. 26. post cervicibus fractis caput abscidit; Phil. XI, 5.

subicio: cum miser ille securibus hospitis sui cervices subicere gestiret; Piso 83. tum iste ... cervices .. suas ei subiecit securi, qua multi minoribus in peccatis occiderunt; Phil. II, 51.

tutor: qui volneribus ... monetur ut aliquo praesidio caput et cervices et iugulum ac latera tutetur; Sest. 90.

video: ut, quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat, isdem ||iis|| te condemnatum videret; Verr. V, 128.

2. intendo: intenta signa legionum existimari cervicibus ac bonis vestris falso, sed putari tamen; Sest. 42.

3. sum: tametsi qui tantis erunt cervicibus recuperatores, qui audeant in provincia, cum praetor adsit, ... contra fortunas (eius) iudicare? Verr. III, 135.

4. conloco in: quid igitur est causae quin coloniam in Ianiculum possint deducere et suum praesidium in capite atque cervicibus nostris ||vestris possint|| conlocare? leg. agr. II, 74.

deicio a: patriae liberatores urbe carebant ea, cuius a cervicibus iugum servile deiecerant; Phil. I, 6.

depello a: non facile hanc tantam molem mali a cervicibus vestris depulissem; Catil. III, 17. plenum forum est eorum hominum, quos ego a vestris cervicibus depuli, iudices, a meis non removi; Sulla 28. hanc ego vim, .. hoc scelus, hunc furorem meo corpore opposito ab omnium bonorum cervicibus depuli; dom. 63. virtute enim admirabili Caesaris ... a cervicibus nostris est depulsus Antonius; Phil. III, 8.

removeo a: ſ. depello a; Sulla 28.

repello a: „eius furores ... hoc ferro et hac dextera cervicibus vestris reppulli"; Milo 77.

resisto in: ab illo in speculis atque insidiis relicti in capite atque in cervicibus nostris restiterunt; Muren. 79.

II. **nach Substantiv:** alqs: repente enim te, tamquam serpens e latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis cervicibus intulisti; Vatin. 4.

III. **Umstand:** sustinere: vinctos aspiciunt catenis liberos suos, cum istius avaritiae poenam collo et cervicibus suis sustinerent; Verr. V, 108. quam (rem publicam) antea cum viris fortibus multis, in hac vero causa solis ||soli|| vestris cervicibus sustinetis; dom. 142. qui autem praecipue suis cervicibus tanta munia atque rem publicam sustinent, hi ..; Sest. 138. cum ... totum .. Pontum ... repulsum et cervicibus interclusum suis sustinerent; prov. cons. 6.

cervicula, Nacken: iacto: tamenne putamus patronum tuum in hoc crimine cerviculam iactaturum et populo se ||ac populus, al.|| ac coronae daturum? Verr. III, 49.

cesso, säumen, zögern, I. **absolut:** alqs: quid igitur cessas? cur non inauguraris ||inaugureras, al.||? Phil. II, 110.

tabellarii: alterum, si tabellarii non cessarint, necesse est paucis diebus paeniteat audere; prov. cons. 15.

virtus: cur in lustris et helluationibus huius calamistrati saltatoris tam eximia virtus tam diu cessavit? sen. 13.

II. **mit Infinitiv:** dare: quid cessat hic homullus, ex argilla et luto fictus Epicurus, dare haec praeclara praecepta sapientiae clarissimo ... imperatori, genero suo? Piso 59.

ceterus, übrig, andere*): A. **bei Substantiven:** alqs: sed ceteri Siculi ultorem suarum iniuriarum invenerunt; tu, dum tuas iniurias per te ... persequi conaris, id agis, ut ceterorum quoque iniuriae sint impunitae; div. Caec. 53. M. Marcellus, cuius in Sicilia virtutem hostes, misericordiam victi, fidem ceteri [Siculi] perspexerunt: Verr. II, 4. nihil ceterorum simile Graecorum; ib. 7. est consuetudo Siculorum ceterorumque Graecorum ..., ut ..; ib. 129. Mnasistrati ... testimonium .. audistis: ceteros Leontinos ... exspectare nolite; ib. III, 109. qui tamen in agris ... remanserunt. quid ceteri Siculi? ib. 128. omnibus iste ceteris Siculis odio est, ab his solis amatur; ib. IV, 15. ceteri non solum Siculi, sed etiam cives Romani hoc statuerant; ib. 42. ut etiam una cum ceteris Siculis despoliaretur; ib. 43. ubi eorum dolorem ... prope maiorem quam Siculorum ceterorum esse cognovi; ib. 140. quorum (Gallorum) qui optima in causa sunt, equites ... dare coacti sunt; ceteri ... bello superati et oppressi; Font. 26. [dux Allobrogum ceterorumque Gallorum]; ib. 46. solere suos cives ceterosque Graecos ex tempore quod opus sit obsignare dixit; Flacc. 36. si

*) sing.: ſ. A. amentia. argentum. iudicium; Cluent. 115.

vos Acmonensium decretis, si ceterorum Phrygum litteris permoveri putarem; ib. 38. ſ. studia.

adsignationes: deinde in hac adsignatione agrorum ne illud quidem dici potest, quod in ceteris; leg. agr. II, 84.

adversio: hanc animi adversionem || remissionem || humanissimam ... iudicaretis. nam ceterae neque temporum sunt neque aetatum omnium; Arch. 16.

advocati: idemque hoc praeter Siculos ceteri Sopatri amici advocatique fecerunt; Verr. II, 73.

aedes: in ea sunt aedes sacrae complures, sed duae, quae longe ceteris antecellant; Verr. IV, 118.

agri: cum .. is ager Apronio cum ceteris agris esset traditus; Verr. III, 61. vendidisse alios magno decumas agri Leontini ceterorumque agrorum; ib. 147. quae est ista aequitas, ceteros (agros) ... permittere ut publici iudicentur, hunc excipere nominatim? leg. agr. II, 57. ergo eorum ager excipitur, qui apud Rullum aliqua || alia || ratione valuerunt: ceteri agri omnes ... xviris addicentur; ib. qua (pecunia) hosce omnis agros et ceteros horum similis ... coacervare possis; ib. 66.

amentia: mihi pro cetera eius audacia atque amentia ne hoc quidem mirandum videtur; Verr. I, 6.

amici: qui quam tibi amicus ... etiam nunc sit, cum iam a ceteris amicis relictus es ..; Verr. II, 58. ſ. advocati.

amicitiae: ſ. officia.

argentum: argentum ille ceterum purum apposuerat ...; duo pocula non magna, verum tamen cum emblemate; Verr. IV, 49.

argumenta: quaero enim de te ... relictis iam ceteris argumentis omnibus, num ..; Cluent. 62.

audacia: ſ. amentia.

bella: utrum hoc bellum non est an ...? ceteris enim bellis maximeque civilibus contentionem rei publicae causa faciebat; Phil. VIII, 7.

causae: magna mehercules causa .. absolutionis cum ceteris causis haec est, ne ..; Font. 36. qui a ceteris coniurationis causis abstinuimus, P. Sullam defendimus; Sulla 80. non intellego quam ob rem senatus hoc uno in genere tribus edi voluerit ab accusatore neque eandem editionem transtulerit in ceteras causas; Planc. 36. ſ. **causa**, V, 2. in; Quinct. 4. Sulla 6. 7. 69. Planc. 3 (S. 479 f.)

cives: timere non debeo ne unus iste civis Romanus illa cruce dignus, ceteri omnes simili periculo indignissimi iudicentur; Verr. V, 171. quod is deteriore iure esset quam ceteri cives; Caecin. 18. hoc cum eos scire volui, quibus Sulla voluit iniuriam facere, tum omnis ceteros novos veteresque civis; ib. 101. quapropter equidem et C. Marii et ceterorum virorum sapientissimorum ac fortissimorum civium mentis ... testor; Rabir. 30. illi equites Romani ... ceterique fortissimi cives, qui circumstant senatum; Catil. I, 21. attribuit nos trucidandos Cethego et ceteros civis interficiendos Gabinio; ib. IV, 13. ut vitae vestrae et ceterorum civium consulatis; Muren. 86. vobismet ipsis, pontifices, et vestris liberis ceterisque civibus ... consulere debetis; dom. 45. qui me ... amiciorem vobis ceterisque civibus quam mihi || [ac meis] || exstitisse ... dixit; ib. 68. quamquam vestrae domus, patres conscripti, ceterorumque civium multo maxima ex parte sunt liberae religione; har. resp. 11. ne mea propugnatio ei potissimum defuisse videatur, per quem est perfectum ne ceteris civibus deesset; Sest. 3. utrum tandem putes ... viris his ..., horum bonis, fortunis, liberis, civibus ceteris ... melius fuisse ..? Vatin. 10. quis tibi non dicam horum aut civium ceterorum, sed tuorum legatorum obviam venit? Piso 53. fateor enim me ... tanta in maestitia fuisse, quanta ceteri optimi cives, si idem providissent, fuissent; Phil. II, 37. statui tamen a vobis ceterisque civibus ... non differre vestitu; ib. VIII, 32. ſ. alqs; Verr. IV, 42.

civitates: decem enim navis iussu L. Murenae populus Milesius ... fecerat, sic ut pro sua quaeque parte Asiae ceterae civitates; Verr. I, 89. te ... una Mamertina civitas ... [publice laudat] ...; ceterae quidem civitates publice litteris ... accusant; ib. II, 114. una civitas cum tot nominibus pecuniam contulerit idemque hoc civitates ceterae fecerint; ib. 145. quod ceterae civitates suis solum incommodis commoventur, Centuripini ... etiam ceterarum civitatum damna ... senserunt; ib. III, 108. quid te a Centuripina civitate, a Catinensi ... ceterisque Siciliae civitatibus circumveniri atque opprimi dicis? ib. IV, 17. senatum et populum Syracusanum moleste graviterque ferre, quod ego, cum in ceteris Siciliae civitatibus senatum populumque docuissem, quid ..; ib. 138. tot in Sicilia civitates sunt, quibus tu per triennium praefuisti: arguunt ceterae; paucae ... silent; una laudat; ib. V, 57. faciebant hoc idem ceteris in civitatibus grandes natu matres; ib. 129. itaque nulla in lege nostra reperietur, *ut* apud ceteras civitates, maleficium ullum exsilio esse multatum; Caecin. 100. in hac civitate, quae longe iure libertatis ceteris civitatibus antecellit; leg. agr. II, 29. nam cum ceteris in civitatibus tyrannis institutis leges omnes exstinguantur ..., hic rei publicae tyrannum lege constituit; leg. agr. III, 5. cum .. nostris civibus pateat ad ceteras iter civitates; Balb. 29. atqui ceterae civitates omnes non dubitarent nostros homines || omnes, al. || recipere in suas civitates, si idem nos iuris haberemus quod ceteri; ib.

cogitationes: vos me ab omnibus ceteris cogitationibus ad unam salutem rei publicae convertistis; Sulla 40.

coloniae: cum in ceteris || ceteris in || coloniis IIviri appellentur, hi se praetores appellari volebant; leg. agr. II, 93. nisi forte huius coloniae et ceterarum, in quas eodem est animo, non est hostis putandus; Phil. XIV, 9.

comitia: comitia nostra, quorum iste se, ut ceterorum hoc anno comitiorum, dominum esse arbitrabatur; Verr. a. pr. 25.

commoda: retinete istam possessionem gratiae, ... festorum dierum, ceterorum omnium commodorum; leg. agr. II, 71. sed cetera sint eorum: sibi habeant potentiam, sibi honores, sibi ceterorum commodorum summas facultates; Flacc. 104.

consulares: itaque cum ceteri consulares irent, redirent, in sententia mansi; Phil. II, 89.

controversiae: itaque in ceteris controversiis atque iudiciis ... fictus testis subornari solet ...: in iure nihil est eius modi; Caecin. 71.

copiae: iam vero urbes coloniarum ... respondebunt Catilinae tumulis silvestribus; neque ego ceteras copias, ornamenta, praesidia vestra cum illius latronis inopia ... conferre debeo; Catil. II, 24.

creditores: unus fuit ... Sex. Naevius, qui ... . ubi erant ceteri creditores? Quinct. 74.

crimina: nunc tractare causam instituimus frumentariam, quae magnitudine iniuriae et re fere criminibus ceteris antecellet; Verr. III, 10.

cruciatus: cum ignes ardentesque || candentesque || laminae ceterique cruciatus admovebantur; Verr. V, 163.

custodes: duos Mucios, ... ceteros pari dignitate praeditos custodes gubernatoresque rei publicae quem ad modum mortuos defendemus? Rabir. 26.

damna: neque enim is, qui hoc iudicium dedit, de ceteris damnis ab lege Aquilia recedit; Tull. 41.

deae: ſ. di.

xviri: hac tanta de re P. Rullus cum ceteris xviris conlegis suis indicabit? leg. agr. II, 43.

decumani: Apronium Veneriosque servos ... ceterosque decumanos procuratores istius quaestus ... fuisse dico; Verr. III, 50. loquebantur enim decumani palam et praeter ceteros is, qui apud istum plurimum poterat ..., Apronius; ib. 130.

defensores: plus ego in hac causa laboris

et operae consumo in poscendis testibus quam ceteri defensores in refutandis; Font. 11.

di: ceteros item deos deasque omnis imploro et obtestor; Verr. V, 188. ab Iove Optimo Maximo ceterisque dis deabusque immortalibus ... pacem ac veniam peto; Rabir. 5. quod precatus a Iove Optimo Maximo ceterisque dis immortalibus sum; Quir. 1. ut ab Iove Optimo Maximo ceterisque dis deabusque omnibus opem et auxilium petam; Fr. B. VI, 30.

dicae: deinde ceteras dicas omnis illo foro M. Postumius quaestor sortitus est; hanc solam tu illo conventu reperiere sortitus; Verr. II, 44.

dies: tu Syracusanos unum diem festum Marcellis impertire noluisti, per quos illi adepti sunt ut ceteros dies festos agitare possent; Verr. II, 51. ut ... eius .. familiae dies festos tollerent, per quam ceteros quoque festos dies recuperarant; ib. IV, 151.

duces: quem tuis Sergiis, Lolliis, Titiis ceterisque caedis et incendiorum ducibus obieceras; dom. 21.

dynastae: regem Deiotarum patrem et regem Deiotarum filium ... senatui populoque Romano gratum esse facturos; itemque si ceteri reges, tetrarchae dynastaeque fecissent ..; Phil. XI, 31.

facultates: age, nunc ceteras quoque facultates consideremus; Sex. Rosc. 93.

familiares: tu porro posses facere, ut Cn. Calidio non redderes ..., cum ceteris familiaribus Sisennae reddidisses? Verr. IV, 43.

feminae: ceterae feminae gignere ipsae sibi praesidia ... possunt; huic vero virgini quid est praeter fratrem? Font. 47.

finitimi: cuius pater, cum ceteri deficerent finitimi ac vicini, singulari exstiterit in rem publicam nostram officio; Sulla 58.

flagitia: ſ. furta.

fructus: a quibus ei locus primus in iudice ||invidiae|| ... legis concessus est; ceteri fructus omnium rerum ... aequa ex ||ei|| parte retinentur; leg. agr. II, 22. quibus aut contra valetudinis commodum laborandum est aut incommodo morbi etiam ceteri vitae fructus relinquendi; Muren. 47.

furiae: tu in templum Castoris te cum C. Fibulo atrato ceterisque tuis furiis funestum intulisti; Vatin. 31.

furta: quo mihi maturius ad Siciliae causam veniendum est relictis ceteris eius furtis atque flagitiis; Verr. II, 2. equidem ceteris istius furtis atque flagitiis ita moveor, ut ea reprehendenda tantum putem: hic vero tanto dolore adficior, ut ..; ib. IV, 83. cum plurimis rebus et eis, quas iste Romam mittere cum ceteris furtis noluit; ib. V, 44.

genera: minus me commovit hominis summa auctoritas in hoc uno genere dumtaxat, nam in ceteris egregie commovit; Fr. C. 24.

gentes: hoc cum ceterae gentes sic arbitrantur, tum ipsis Siculis ita persuasum est, ut ..; Verr. IV, 106. nec solum Siculi, verum etiam ceterae gentes nationesque Hennensem Cererem maxime colunt; ib. 108. an vero istas nationes religione iuris iurandi ... commoveri arbitramini, quae tantum a ceterarum gentium more ac natura dissentiunt? quod ceterae pro religionibus suis bella suscipiunt, istae contra omnium religiones; Font. 30. quoniam semper appetentes gloriae praeter ceteras gentis ... fuistis imp. Pomp. 7.

gubernatores: ſ. custodes.

heredes: libertus iurat; ceteri heredes adeunt ad Verrem; Verr. I, 123.

homines: homines antiqui, qui ex sua natura ceteros fingerent; Sex. Rosc. 26. an vero dubitamus quo ore iste ceteros homines inferiores loco ... solitus sit appellare? Verr. I, 127. quod ad tuam ipsius amicitiam ceterorumque hominum magnorum ... faciliorem aditum istius habet ... audacia quam ..; ib. III, 7. reperietis idcirco haec in uno homine pecunioso tot constituta, ut ceteris formidines similium incommodorum ... proponeret; ib. V, 23. quod ceteros in provinciam eius modi homines cum imperio mittimus, ut ..., hunc audiebant ..; imp. Pomp. 13. hic miramur hunc hominem tantum excellere ceteris? ib. 39. haec tot exempla ... profecta sunt in eundem hominem a Q. Catuli atque a ceterorum eiusdem dignitatis amplissimorum hominum auctoritate; ib. 63. ubi erant illi Pythodori ||pythodoria||, ... ceteri homines apud nos noti? Flacc. 52.

honestates: nolite ... hoc eum cum honore ||hac eum re|| ... etiam ceteris ante partis honestatibus ... privare; Muren. 87.

hospites: deducitur iste ad Ianitorem quendam hospitem comitesque eius item apud ceteros hospites conlocantur; Verr. I, 63.

hostes: ab Lentulo ceterisque domesticis hostibus tam dementer tantae res creditae ... barbaris [...] numquam essent; Catil. III, 22.

imperatores: Scipioni, Mario et ceteris magnis imperatoribus ... exercitus esse commissos; imp. Pomp. 47.

insignia: pro triumpho ceterisque laudis insignibus ... nihil a vobis nisi huius temporis ... memoriam postulo; Catil. IV, 23. qui ad delendum senatum ... se illis fascibus ceterisque insignibus summi honoris ... ornatos esse arbitrabantur; Sest. 17.

iudices: eius modi iudices infesti tum reo venerant; ceteri nocentissimum esse arbitrabantur; Cluent. 75.

iudicium: qua vociferatione in ceteris iudiciis accusatores uti consueverunt, ea nos hoc tempore utimur qui causam dicimus; Sex. Rosc. 12. numquam enim ea diligentia, quae solet adhiberi in cetero iudicio ||ceteris iudiciis||, eadem reo damnato adhibita est; Cluent. 115. ſ. controversiae.

iura: neque census neque aetates neque cetera Siculorum iura valuisse; Verr. II, 120.

laudatores: quid? isti laudatores tui non testes mei sunt? Heius est laudator: laesit gravissime. producam ceteros: reticebunt ..; Verr. IV, 19.

legati: (Capito) ceterorum legatorum consilia et voluntatem Chrysogono enuntiat; Sex. Rosc. 110. neque eum solum (securi percussisti), sed etiam ceteros legatos, qui simul venerant; Piso 84.

leges: multa videmus ita sancta esse legibus, ut ante facta in iudicium non vocentur: Cornelia testamentaria, nummaria, ceterae complures; Verr. I. 108. publicani postularunt, quasdam res ut ad legem adderent neque tamen a ceteris censoriis legibus recederent; ib. III, 18. si, quod in ceteris legibus trinum nundinum esse oportet, id in adoptione satis est trium esse horarum, nihil reprehendo; dom. 41. sed vero isti, qui Clodii leges timuerunt, quem ad modum ceteras observarunt? ib. 71. Iulias leges et ceteras illo consule rogatas iure latas negant; prov. cons. 45. num fundos igitur factos populos Latinos arbitramur aut Serviliae legi aut ceteris, quibus ..? Balb. 54.

libelli: his inventis libellis ceteri remoti et diligentius sunt reconditi; Verr. II, 185.

libidinis: at, credo, in hisce solis rebus indomitas cupiditates ... habebat; ceterae libidines eius ratione aliqua ... continebantur; Verr. I, 62.

loca: cogitate nunc ... quid ex ceteris locis exportatum putetis; quid Agrigento, ... quid Catina, quid ex ceteris oppidis; Verr. II, 185. sacrarium Cereris est apud Catinensis eadem religione qua Romae, qua in ceteris locis; ib. IV, 99.

magistratus: ubi tribuni plebis sunt, ubi ceteri magistratus; Verr. V, 143. cum centuriata lex censoribus ferebatur, cum curiata ceteris patriciis magistratibus; leg. agr. II, 26. agente P. Lentulo, consentientibus ceteris magistratibus; Quir. 18.

mala: quamquam ex huius incommodis magnam

animo molestiam capio, tamen in ceteris malis facile patior ..; Sulla 1.

maleficia: patiamini ... eo transire illius turpitudinis infamiam, ubi cetera maleficia consistunt; Cluent. 83.

nationes: maiores nostros non modo armis plus quam ceteras nationes ... potuisse; Sex. Rosc. 69. itaque cum acerrimis nationibus ... decertavit; ceteras conterruit; prov. cons. 23. ſ. gentes; Verr. IV, 108.

naves: evolarat iam e conspectu fere fugiens quadriremis, cum etiam tum ceterae naves uno in loco moliebantur; Verr. V, 88. erat enim sola illa navis constrata et ita magna, ut propugnaculo ceteris posset esse; ib. 89. in qua (oratione) docet quot a civitate sua nautas acceperit . ., item de ceteris navibus dicit; ib. 112.

naufragi: quod si se eiecerit secumque suos eduxerit et eodem ceteros undique conlectos naufragos adgregarit ..; Catil. I, 30.

naufragia: an Censorinum ornem ...? an cetera ex eodem latrocinio naufragia conligam? Phil. XI, 36.

necessarii: quanti (conventus) ad Cn. Pompeium ... ceterosque illius provinciae necessarios fieri soliti sint quis ignorat? Verr. III, 45. quod se non suis commodis, sed etiam suorum municipum ceterorumque necessariorum natum esse arbitrabatur; Cluent. 43.

negotiatores: publicani, agricolae, pecuarii, ceteri negotiatores uno animo M. Fonteium ... defendunt; Font. 46.

nomina: utrum cetera nomina in codicem accepti et expensi digesta habes an non? Qu. Rosc. 9. quam ob rem, cum cetera nomina in ordinem referebas, hoc nomen triennio amplius ... in adversariis relinquebas? ib.

officia: ut a me cum huiusce periculo || periculi, tum || ceterorum quoque officiorum et amicitiarum ratio conservata esse videatur; Cluent. 117.

opera: de ceteris operibus ex auro et gemmis ... se non laborare; hoc sibi eripi miserum esse; Verr. IV, 67.

oppida: equestres sunt medio in foro Marcellorum statuae, sicut fere ceteris in oppidis Siciliae; Verr. IV, 86. in has lautumias, si qui publice custodiendi sunt, etiam ex ceteris oppidis Siciliae deduci imperantur; ib. V, 68. Nuceriam, Cumas multitudine suorum obtinebunt, cetera oppida praesidiis devincient; Fr. A. IV. ſ. loca; Verr. II, 185.

ordines: eum certe ordinem, qui exercet illa (vectigalia), firmamentum ceterorum ordinum recte esse dicemus; deinde ex ceteris ordinibus homines gnavi ... in Asia negotiantur; imp. Pomp. 17. 18. converte nunc ad equestrem ordinem atque in ceteros ordines easdem vitae condiciones; Cluent. 150. quibus (legibus) nos tenemur, ceteri autem sunt ordines liberati; ib. 151. quid de tribunis aerariis ceterisque ordinum omnium hominibus (dicemus), qui ..? Rabir. 27. qui me ... omni auxilio ... vestro ceterorumque ordinum spoliatum esse voluerunt; sen. 10. quod vos equites Romani, quod ceteri ordines, quod cuncta civitas odit; Piso 45.

ornamenta: qui deorum simulacra ... venerabantur, itemque cetera signa et ornamenta cum cognoscerent ..; Verr. I, 59. ut in singula conclavia ... tricenos || *ternos* || lectos optime stratos cum ceteris ornamentis convivii quaereret; ..; ib. IV, 58. in istius lenonis turpissimi domo simul cum ceteris Chelidonis hereditariis ornamentis Capitolii ornamenta ponentur? ib. 71. quae (praeturae) et ceteris ornamentis et existimatione innocentiae maxime floruerunt; Font. 41. signa et tabulas ceteraque ornamenta Graecorum oppidorum, quae ceteri tollenda esse arbitrantur, ea sibi ille ne visenda quidem existimavit; imp. Pomp. 40. locum quidem senatorium ludis et cetera ornamenta relinquit; Cluent. 132. summam video esse in te, Ser. Sulpici, dignitatem generis ... ceterorumque ornamentorum omnium; Muren. 15. ſ. copiae.

partes: in qua (urbe) ... amplissima est curia templumque egregium Iovis Olympii ceteraeque urbis partes, quae ... privatis aedificiis continentur; Verr. IV, 119. vos tamen similem sui eum fuisse in ceteris quoque vitae partibus existimare debetis; Cluent. 41. quo in genere, sicut in ceteris rei publicae partibus, est operae pretium diligentiam maiorum recordari; leg. agr. II, 73. post in ceteris Asiae partibus cunctaeque Graeciae sic eius adventus celebrabantur, ut ..; Arch. 4. semitam tantum Galliae tenebamus antea ...: ceterae partes a gentibus .. inimicis ... tenebantur; prov. cons. 33. ille moriens, cum iam ceteris ex partibus oppressa mens esset, extremum sensum ad memoriam rei publicae reservabat; Cael. 59. nam ceteris quidem vitae partibus quis est qui possit ... conferre vitam Trebonii cum Dolabella? Phil. XI, 9.

patricii: ac si, iudices, ceteris patriciis me et vos peregrinos videri oporteret, a Torquato tamen hoc vitium sileretur; Sulla 25.

patroni: possum etiam illa et ceterorum patronorum et mea consuetudine ab accusatore perquirere; Cael. 53.

pestes: quem Lollius, quem ceterae pestes in lapidatione illa nominabant? dom. 14. cum tu ceteraeque rei publicae pestes armorum causam quaereretis; Vatin. 6. omnes Saxae ceteraeque pestes, quae sequuntur Antonium, ... aedis sibi optimas ... definiunt; Phil. VIII, 9.

piratae: quod eodem ceteros piratas condi imperarat, intellexit, si hunc subditivum archipiratam in eandem custodiam dedisset ..; Verr. V, 69.

possessores: me gratificantem septem tyrannis ceterisque Sullanarum adsignationum possessoribus agrariae legi ... obsistere; leg. agr. III, 3.

praedia: si quis unum aliquem fundum quavis ratione possideat, ipsum autem dominum patiatur cetera praedia tenere; Quinct. 85.

praemia: hunc ... Neapolitani civitate ceterisque praemiis donarunt; Arch. 5. cum ceteris praemiis digni sunt ... tum certe dignissimi sunt qui civitate ea donentur, pro qua ..; Balb. 51.

praesidia: ſ. copiae.

praetores: cum concursant ceteri praetores, iste ... stativa sibi castra faciebat; Verr. V, 29. quo tempore ceteri praetores ... concursare consuerunt ..., eo tempore ad luxuriam ... domo sua regia [...] contentus non fuit; ib. 80.

principes: cur me a ceteris clarissimis viris ac principibus civitatis in hoc officio ... secernas; Sulla 3. quo silentio sunt auditi de me ceteri principes civitatis! Sest. 108. de mea salute P. Lentuli ... ceterorumque principum civitatis celeberrimae ... contiones fuerunt; Piso 34.

procellae: equidem ceteras tempestates et procellas in illis dumtaxat fluctibus contionum semper putavi Miloni esse subeundas ..., in iudicio vero ..; Milo 5.

provinciae: inter Siciliam ceterasque provincias ... hoc interest, quod ceteris .. impositum vectigal est certum; Verr. III, 12. contagio autem ista servilis belli cur abs te potius quam ab eis omnibus, qui ceteras provincias obtinuerunt, praedicatur? ib. V, 7. hi vos ... rogant, ut se quoque, sicut ceterarum provinciarum socios, dignos existimetis, quorum ..; imp. Pomp. 13. ceterarum provinciarum vectigalia .. tanta sunt, ut ..., Asia vero tam opima est ..., ut ..; ib. 14. Siciliae ceterarumque provinciarum possessiones venalis ... hac lege video; leg. agr. III, 15. stipendiarios ex Africa, Sicilia, Sardinia, ceteris provinciis multos civitate donatos videmus; Balb. 24.

querimoniae: ad me .. hanc querimoniam praeter ceteras Sicilia detulit; Verr. V, 130.

redemptores: cum die ceteros redemptores exclusisset, tum ..; Verr. I, 150.

reges: multa postea bella ||gesta|| cum regibus, Philippo, Antiocho ..., Mithridate et ceteris; leg. agr. II, 90. en cur ceteri reges stabilem esse suam fortunam arbitrentur, cum ..; Sest. 59. f. dynastae.

regiones: et ex Latio multi ... et ex ceteris regionibus ||generibus|| gentes universae in civitatem sunt receptae; Balb. 31.

res: sane ceterarum rerum pater familias et prudens et attentus, una in re paulo minus consideratus, qui ..; Quinct. 11. si superior ceteris rebus esses, hanc unam ob causam te [accusatorem] repudiari putarem oportere; div. Caec. 61. L. Cassius ex familia cum ad ceteras res tum ad iudicandum severissima; Verr. a. pr. 30. ceterarum rerum selecti iudices ex conventu civium Romanorum proponi solent; ib. II, 32. cum omnes ... Rupilias leges et in ceteris rebus et in iudiciis maxime servassent; ib. 40. hostis in ceteris rebus nimis ferus ..., tamen honorem hominis ... violare noluit; ib. 51. in quibus (legibus) multa sanxit ... de censu, de ceteris rebus; ib. 122. ceteris rebus adiuvamur ex illa provincia, hac vero (re frumentaria) alimur; ib. III, 11. Lollium nihil de Matrinio, nihil de ceteris rebus audisse; ib. 61. qui cum ceteris rebus illud quoque ... donum in Capitolium adferrent; ib. IV, 64. sumptum ... stipendio ceterisque rebus suo quaeque nauarcho civitas semper dare solebat; ib. V, 60. ut is victu ceterisque rebus quam liberalissime ... adhiberetur; ib. 70. iam vero in ceteris rebus ut omnes, qui in eadem causa sunt, ... omni iure civili ... utantur, quid ego commemorem? Caecin. 97. in ceteris rebus cum venit calamitas, tum detrimentum accipitur; at in vectigalibus ..; imp. Pomp. 15. age vero ceteris in rebus quali sit temperantia considerate; ib. 40. multa in mancipiis, ... supellectili, ceteris rebus; leg. agr. II, 38. (carmen) cum ceteris rebus absurdum tum vero in illo; Muren. 26. non auri, non argenti, non ceterarum rerum indigere; Sulla 25. ceterarum rerum studia et doctrina et praeceptis et arte constare; poëtam natura ipsa valere; Arch. 18. quorum (deorum) beneficio et haec tenuimus et ceteris rebus aucti sumus; sen. 2. quae (iura non) ... populi Romani potestas, quae ceteris in rebus est maxima, labefactare possit; dom. 80. te .. non arguam, sed, ut in ceteris rebus feci, rogabo; Vatin. 33. ceterae duce te gestae ... multo magnoque comitatu: huius autem rei tu idem es et dux et comes; Marcell. 11. cui prius quam de ceteris rebus respondeo, de amicitia ... pauca dicam; Phil. II, 3. cum illo ego te dominandi cupiditate conferre possum, ceteris vero rebus nullo modo comparandus es; ib. 117. P. Lentulum, civem cum in ceteris rebus tum in salute mea singularem; ib. XIII, 29.

sacerdotia: ut ... propter amplitudinem sacerdotii voluerint populo supplicari; atque hoc idem de ceteris sacerdotiis Cn. Domitius ... tulit; leg. agr. II, 18.

scelera: quam (domum) ..., cum cetera scelera ... conscripsisset, ne una quidem attigit littera religionis; har. resp. 11.

senatores: nam ei senatores, qui se facile tuentur integritate ..., quales ... vos estis, et ceteri, qui sine cupiditate vixerunt, equites ordini senatorio dignitate proximos ... esse cupiunt; Cluent. 152.

signa: haec .. duo ... relicta ac destituta a ceteris signis; Verr. I, 61. cum Thespiadas ... ceteraque profana ex illo oppido signa tolleret; ib. IV, 4. f. ornamenta; Verr. I, 59.

socii: tene, cum ceteri socii tui fugerent ..., potissimum tibi partis istas depoposcisse, ut ..? Sex. Rosc. 95. quem una cum ceteris sociis ... potestati tuae ... populus Romanus commiserat; Verr. a. pr. 14.

studia: est autem hic ... non philosophia solum, sed etiam ceteris studiis, quae fere [ceteros] Epicureos neglegere dicunt, perpolitus; Piso 70.

supplicationes: quae suppliatio si cum ceteris conferatur, hoc interest, quod ceterae bene gesta, haec una conservata re publica constituta est; Catil. III, 15.

supplicia: quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciis ... loquar? Verr. V, 143. qui mortis poenam removet, ceterorum suppliciorum omnis acerbitates amplectitur; Catil. IV, 7.

suspiciones: quo quasi in portum reiectus a ceteris suspicionibus confugere posses; Sex. Rosc. 79.

tempestates: f. procellae.

templa: tu, Iuppiter, ... hunc et huius socios a tuis ceterisque templis ... arcebis; Catil. I, 33. hostis ... huic Iovis Optimi Maximi ceterisque deorum immortalium templis ... imminentis prostravit; Phil. XIV, 27.

tempora: ut (aestimatio legis) ceteris temporibus tolerabilis Siculis, te praetore etiam grata esse debuerit; Verr. III, 174.

terrae: apud nos atque in ceteris terris; Sest. 142.

testes: quam diu tacuit in ceteris testibus; Verr. I, 71.

testimonia: hoc ipso argumento cetera testimonia repudiare debetis; Fr. A. III, 4.

tetrarchae: f. dynastae.

tribuni: quod (P. Rullus) ... truculentius se gerebat quam ceteri (tribuni) leg. agr. II, 13. quo auctoritatis exquirendae causa ceteri tribuni plebis principes civitatis producere consuerunt, ibi ..; Vatin. 24.

vectigalia: an obliti estis ... amissis ceteris vectigalibus quantos agri Campani fructibus exercitus alueritis? an ignoratis cetera illa ... vectigalia perlevi saepe momento fortunae ... pendere? leg. agr. II, 80. cetera vectigalia belli difficultatibus adfliguntur; hoc vectigali etiam belli difficultates sustentantur; ib. 83.

veterani: huc accedunt Alaudae ceterique veterani; Phil. XIII, 3.

vicini: f. finitimi.

victores: et ceteros quidem omnis victores bellorum civilium iam ante ... viceras: hodierno vero die te ipsum vicisti; Marcell. 12.

viri: maiores nostri longe aliter et de illo et de ceteris talibus viris existimabant; Sex. Rosc. 50. qui C. Marii, ... L. Sisennae, tui defensoris, ceterorum virorum fortissimorum hospes fuisset; Verr. II, 110. cum de ... P. Saturii, ceterorum honestissimorum virorum sententia constitutum esset ..; Cluent. 182. f. cives; Rabir. 30. principes; Sulla 3.

virtutes: ecquem hominem vidimus ... parem consilio, gravitate, constantia, ceteris virtutibus ... Scauro fuisse? Font. 24. est haec divina ... virtus imperatoris. quid ceterae, ... quam multae sunt? imp. Pomp. 36. rei militaris virtus praestat ceteris omnibus; Muren. 22. aliis ego te virtutibus continentiae, ... fidei, ceteris omnibus consulatu ... dignissimum iudicavi; ib. 23. duae sunt artes, quae .... ceterae tamen virtutes ipsae per se multum valent; ib. 30. *cui neminem vidimus parem consilio, gravitate, constantia, ceteris virtutibus;* Scaur. 49. multas equidem C. Caesaris virtutes ... cognovi, sed sunt ceterae maioribus quasi theatris propositae; Rab. Post. 42.

vitia: homines, quos ceteris vitiis atque omni dedecore infamis videbant, eos ..; Cluent. 130.

ultores: ut ... cum consulibus ceterisque eius ultoribus dimicarem; Sest. 43.

volnera: si ad cetera volnera ... hanc quoque mortiferam plagam inflixisses auguratus tui; Vatin. 20. tu cetera illa in maledicti loco pones, quae meus discessus rei publicae volnera inflixit? Piso 32.

urbes: Sinopen atque Amisum ... ceterasque urbis Ponti et Cappadociae permultas ... esse captas; imp. Pomp. 21.

B. **allein: a. masc.:** I. **Subject:** abun-

dant: numquam, quo ceteri saepe abundarunt, id mihi ipsi auxilium meum defuisset; Planc. 87.
accipiunt: ſ. faciunt.
adsunt: at idem non adfuit alio in iudicio, cum adessent ceteri; Sulla 81. ſ. II, 3. recordor de.
agunt: est una ... T. Plancus et ceteri pares: qui id pugnant, id agunt, ut contra rem publicam restituti esse videantur; Phil. X, 22.
animadvertunt: ceteri cum ad iudicem causam labefactari animadvertunt, ad arbitrum confugiunt: hic ab arbitro ad iudicem venire est ausus; Qu. Rosc. 13.
apparent: quid lictores, quid ceteri, quos apparere huic quaestioni video, volunt? Cluent. 147.
arbitrantur: ſ. A. ornamenta; imp. Pomp. 40.
capiunt: qua re et iste HS viciens ... ceperit et ceteri ... quam volent magnas hoc nomine pecunias capere possint; Verr. II, 142.
commutant: ſ. faciunt.
comprobant: hoc postquam ceteri comprobarunt ..; Cluent. 177.
condemnant: duos esse corruptos solos pecunia? dicant. ceteri videlicet gratis condemnarunt; Cluent. 127.
confugiunt: ibi se cum tuo patruo et ceteris ad mortem ... confugientibus congregare; Rabir. 21. ſ. animadvertunt.
consentiunt: hosce ego homines excipio .... ceteri vero ... qua virtute ad communem salutem dignitatemque consentiunt! Catil. IV, 15.
dant: ſ. faciunt.
decurrunt, defendunt: nam ceteri tum ad istam orationem decurrunt, cum se in causa putant habere aequum et bonum quod defendant; Caecin. 65.
defugiunt: utinam et tu, qui potes, et ceteri, qui defugiunt, vellent me labore hoc levare! Planc. 84.
deponunt: ceteri novis adfinitatibus adducti veteres inimicitias saepe deponunt; illa ..; Cluent. 190. ceteris autem, si errorem suum deposuerint et cum re publica in gratiam redierint, veniam ... dandam puto; Phil. VIII, 32.
dicunt: quae L. Suetium ... dicere audistis, et quae ceteros audietis; Verr. V, 147. quid enim dicit aliud C. Numitorius? ... quid ceteri? ib. 165. bono te animo tum, Q. Hortensi, populus Romanus et ceteros, qui erant in eadem sententia, dicere existimavit ea, quae sentiebatis; imp. Pomp. 56. cum P. Servilius ... dixisset ...; dixerunt in eandem sententiam ceteri; Quir. 17.
discrepant: an vero illi sua [per se] ipsi iudicia rescinderent, cum ceteri soleant in iudicando ne ab aliorum iudiciis discrepent providere? Cluent. 60.
dissimulant: ego, cum ceteri vera beneficia ... dissimulent ..., eo me beneficio obstrictum esse ementior, cui ..? Planc. 73.
edicunt: video non modo ceteros, sed te ipsum totidem verbis edixisse, quot ..; Verr. I, 118.
educunt: utrum ille ... idoneus non est qui impetret, cum ceteri ... quos voluerunt legatos eduxerint, an ..? imp. Pomp. 57.
esuriunt: ebrio Cleomene, esurientibus ceteris; Verr. V, 87.
faciunt: quo non modo ceteri, sed tu ipse nihil audacius improbiusque fecisti; Verr. III, 169; facient idem ceteri libenter, ut possessionis invidiam pecunia commutent, accipiant quod cupiunt, dent quod retinere vix possunt; leg. agr. I, 14.
ferunt: ne ille eandem contumeliam quam ceteri ferre non possit; leg. agr. II, 61.
habent: hic, quod cum ceteris animo sentiebat, id magis quam ceteri et voltu promptum habuit et lingua; Planc. 34. ſ. decurrunt. — A. civitates; Balb. 29.
impetrant: itaque discedunt omnes; nam ceteri quoque impetrant, ne retineantur; Verr. II, 71.
inrepunt: cum ceteri ... aliquo modo in eorum municipiorum tabulas inrepserunt, hic ... reicietur? Arch. 10.
intersunt: cum Dio ipse prodiret, cum ceteri, qui tum in Sicilia negotiis Dionis interfuissent; Verr. I, 28.
laetantur: quid esset ingratius quam laetari ceteros, lugere eum solum, propter quem ceteri laetarentur? Milo 81.
legunt: qui ... plura bella gessit quam ceteri legerunt; imp. Pomp. 28.
levant: ſ. defugiunt.
liberant: in his iniquitatibus unum haesisse Apollonium, ceteros profecto multos ex his incommodis pecunia se liberasse; Verr. V, 23.
navigant: Helorum versus, ut ipse Cleomenes, ita ceteri navigabant; Verr. V, 90.
obeunt: ceteri, qui in legatione mortem obierunt, ad incertum vitae periculum ... profecti sunt: Ser. Sulpicius ..; Phil. IX, 2.
obtinent: a D. Bruto et L. Planco ... itemque a ceteris, qui provincias obtinent, obtineri ex lege Iulia; Phil. III, 38.
oderunt: quos acerbissime ceteri oderunt, tu constantissime diligas? Phil. X, 4.
parent: ceteris, qui idcirco magnis saepe erant bellis superati, ut semper populo Romano parerent, magnos equitatus ... imperavit; Font. 13. ſ. II, 2. parendum est.
perspiciunt: vgl. A. alqs.; Verr. II, 4.
possunt: ceteri non videntur in singulis hominibus multa parricidia suscipere posse, Oppianicus inventus est qui ..; Cluent. 32. neque tu legum scriptoribus isdem potuisti uti quibus ceteri neque ..; dom. 48. non possumus (esse tuti); aut, si ceteri possunt, me posse diffido; Phil. XII, 27. ſ. capiunt. faciunt.
prodeunt: ſ. intersunt. — proficiscuntur: ſ. obeunt. — provident: ſ. discrepant. — pugnant; ſ. agunt. — putant: ſ. decurrunt. — redeunt: ſ. deponunt; Phil. VIII, 32.
respondent: quoniam singulis criminibus ceteri responderunt, dicam ego ..; Sest. 5.
retinent: ſ. faciunt.
sentiunt: ſ. dicunt; imp. Pomp. 56.
sequuntur: simul, ut se ceteri sequerentur, signum dari iussit; Verr. V, 88.
serviunt: et is erit ob eam rem vobis carior, ut ceteri libentius suo periculo vestris cupiditatibus serviant? Verr. III, 9.
silent: si cum ceteri de nobis silent, non etiam nosmet ipsi tacemus; Sulla 80.
solent: ita quod ceteri propter liberos pecuniae cupidiores esse solent, ille propter pecuniam liberos amittere iucundum esse duxit; Cluent. 28. ſ. discrepant.
spectant: qui non honoris gradum spectaret, ut ceteri, sed ..; Milo 24.
sunt in: ſ. dicunt; imp. Pomp. 56. — cupidi: cupidior iudicatus est hic fuisse quam ceteri; Sulla 73. ſ. solent. — ignari: ceteros sui tanti mali ignaros esse cupiebat, in huius amantissimi sui fratris manibus ... lacrimis consenescebat; Cluent. 13. — officiosi: audacissimus ego ex omnibus? minime. at tanto officiosior quam ceteri? Sex Rosc. 2. — segnes: ut M. Fonteio oppresso ... segniores posthac ad imperandum ceteri sint, cum videant || videatis || eos oppugnare, quibus ..; Font. 17. — tuti: ſ. possunt; Phil. XII, 27. — una: ſ. agunt.
suscipiunt: ego hoc amplius suscepi quam ceteri, quod ..; Verr. III, 4. ſ. possunt; Cluent. 32.
tacent: facile tacentibus ceteris reticuissem; har. resp. 61.
timent: eum ... eadem timuisse quae ceteros; Planc. 99.
vendunt: si pluris vendidissis tu dimidias quam ceteri decumas; Verr. III, 40. hoc tibi praeclarum putabis, te pluris quod non licebat quam

ceteros quod oportebat vendidisse? pluris decumas vindidisti ||vendidi|| quam ceteri; ib. cum dices te pluris quam ceteros decumas vendidisse; ib. 48.

versantur: volt se in ... eodem quo ceteri iure versari; leg. agr. II, 61. si cui forte videor plus quam ceteri, qui aeque atque ego sunt occupati, versari in studio litterarum; har. resp. 18.

vident: quinam locus capietur? si extra castra, ceteri viderint: ego mortem actutum futuram ||me vim ac tortorem laturum|| puto; Phil. XII, 26. f. sunt segnes.

videntur: f. agunt. possunt; Cluent. 32.

vivunt: ceteri vero aut repentina vi perculsi ... per populum tamen ipsum recreati sunt atque revocati aut omnino involnerati inviolatique vixerunt; Sest. 140.

volunt: f. apparent. defugiunt.

utuntur: at quibus verbis in decernendo Metellus usus est? ceteri*que* quos appellasti? Tull. 39. f. possent; dom. 48.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** accuso: ego hoc plus oneris habeo, quam qui ceteros accusarunt, ... quod ..; Verr. III, 4.

appello: eum, ut ceteros appellet, quibuscum loqui consuesset, rogat; Cluent. 71.

ascribo: in Graecis civitatibus videmus, Athenis Rhodios, Lacedaemonios, ceteros undique ascribi; Balb. 30.

condemno: qui ceteros ... condemnassent, hunc ... liberarent? Cluent. 60.

conservo: iecissem ipse me potius in profundum, ut ceteros conservarem; Sest. 45.

damno: ut ceteri turpi iudicio damnati in perpetuum omni honore ... privantur, sic hominibus ignominia notatis ..; Cluent. 119.

dimitto: erant perpauci reliqui, ceteri dimissi; Verr. V, 87.

do: quod eum et ceteros, de quibus iudicastis, in custodiam dandos censuistis; Catil. IV, 5.

doceo: tamen (Apollonius) ceteros docuit ante istius avaritiae ... occurrere; Verr. V, 24.

excludo: hic solus introducitur; ceteri, saepe frugalissimi homines, excluduntur; Verr. III, 8. qua (die) ceteros ab negotio excluderes, ipse in tuo redemptore nullam certam diem observares; ib. 16.

facio: te non fato, ut ceteros ex vestra familia, sed opera sua consulem factum; Verr. a. pr. 29. cur in tanta multitudine accusatorum ... ceteri rei facti non sunt? Cluent. 115. tu, Rulle, — missos enim facio ceteros — emes quod voles; leg. agr. I, 14.

(fingo: vgl. A. homines; Sex. Rosc. 26).

impello: ut, quae causa ceteros ad facinus impulit ..., ea Sittio non fuerit; Sulla 56.

inflammo: nonne et hominem ipsum ... reservandum et ceteros studio laudis ... inflammandos putatis? Font. 42.

mitto: f. facio; leg. agr. I, 14.

nomino: esset absurdum, cum ceteros sua sponte nominasset, mentionem facere Sullae nullam nisi admonitum; Sulla 37.

occupo: f. I. versantur; har. resp. 18.

omitto: atque ut ceteros omittamus, de ipsis Syracusanis cognoscite; Verr. IV, 136. omitto ceteros, ne sit infinitum; Sulla 70. sed omitto ceteros: Licinium Denticulam ..., restituit; Phil. II, 56.

percello: f. I. vivunt.

persequor: quid duos Servilios ...? longum est persequi ceteros; Phil. II, 27.

privo: f. damno.

pudet: ceteros pudeat, si qui se ita litteris abdiderunt, ut ...: me autem quid pudeat? Arch. 12.

recreo: f. I. vivunt.

remoror: (illum) eae res, quae ceteros remorari solent, non retardarunt; imp. Pomp. 40.

removeo: eosne ... eo cibo esse usos, a quo maiores eorum ceteros quoque ... removerunt? Verr. V, 99.

restituo: f. I. agunt. — retineo: f. I. impetrant. — revoco: f. I. vivunt. — supero: f. I. parent.

suppleo: sperantem consulatum Lucium adiungite; supplete ceteros; Phil. XII, 14.

teneo: illis crudelissime interfectis ... ceteri proscriptionis et mortis metu tenebantur; Cluent. 25.

elliptisch: num qua ||numquam|| igitur is bona Lentuli religione obligavit? sed quid ego ceteros? tu ... bona tui Gabinii ... consecrasti; dom. 124.

2. **Dativ:** accidit: si hoc idem Q. Hortensio M. Crasso, clarissimis viris, si item ceteris, a quibus intellego tuam gratiam magni aestimari, accidisset; Muren. 10.

adsum: in huius periculo declarant se non crimine coniurationis, ne adessent ceteris, sed hominum maleficio deterritos esse; Sulla 13.

antecello: qui eloquentia ceteris antecellit; Fr. B. VI, 40.

antefero: cum ipse ceteris omnibus esset omni honore antelatus; prov. cons. 27.

concedo: si, quantum ceteris ad suas res obeundas ... conceditur temporum ..., tantum mihi egomet ad haec studia recolenda sumpsero; Arch. 13. nos non possumus et huius esse civitatis et cuiusvis praeterea; ceteris concessum est; Balb. 29.

constituo: tum Catilinae dies exeundi, tum ceteris manendi condicio ... constituta est; Sulla 52.

debeo: nam ceteris, a quibus est defensus, hunc debere plurimum video: ego quantum ei debeam, alio loco; Balb. 1.

decerno: ceteris enim semper bene gesta, mihi uni conservata re publica gratulationem decrevistis; Catil. IV, 20.

dissolvo: utrum igitur me conturbare oportet, an ceteris, cum cuiusque dies venerit, huic ||hoc|| nomen, quod urget, nunc, cum petitur, dissolvere? Planc. 68. f. impero.

do: qua in re non modo ceteris specimen aliquod dedisti, sed tute tui periculum fecisti? div. Caec. 27. hanc enim condemnationem dederat obsidem Bulbo et ceteris, ut ..; Cluent. 83. f. I. deponunt; Phil. VIII, 32.

ignosco: sed ego Atratino ... ignosco ...; ceteris non modo nihil ignoscendum, sed etiam acriter est resistendum; Cael. 2. verum tamen ceteris * sit ||*facile se*|| ignoscere, *ei* vero, *qui praedium habeat* in illo loco, nullo modo; Fr. B. XIII, IV, 2.

impero: neque hoc dico ceteris non recte imperatum, sed Mamertinis, ... quibus superiores omnes [praetores] item ut ceteris imperarant pecuniamque ... dissolverant, his dico non recte remissum; Verr. V, 53 f. I. parent.

licet: facite ut ceteris posthac idem liceat: licebit; Verr. III, 221.

opitulor: a quo id accepimus quo ceteris opitulari et alios servare possemus; Arch. 1.

parendum est: aliquando isti principes et sibi et ceteris populi Romani universi auctoritati parendum esse fateantur; imp. Pomp. 64.

prosum: si ceteris facta sua recte prosunt, mihi mea ne quando obsint; Catil. III, 27.

relinquo: potius enim te damnato ceteris angustior locus improbitatis defendendae relinquatur ||relinquetur|| quam ..; Verr. III, 206. scitote vos nullum ceteris in aestimando finem improbitatis ... reliquisse; ib. 220.

resisto: f. ignosco; Cael. 2.

respondeo: non iam tibi sic respondebo, ut ceteris; dom. 18.

supplico: qui prohiberet quemquam aut sibi maerere aut ceteris supplicare; Sest. 32.

trado: ut (sacra) non ab illis huc adlata, sed ut ceteris hinc tradita esse videantur; Verr. V, 187. qui se artem dicendi traditurum etiam ceteris profiteatur; Flacc. 42.

videor: quod iam tum recens suspiciosum cete-

ris, huic incredibile, nunc vero apertum ... videtur; Cluent. 189. qui et mihi et ceteris cupidiores provinciae viderentur; Piso 56.

Lücke: te tibi hoc sumere atque hanc ceteris in posterum, nobis in praesens tempus legem condicionemque **; Flacc. 5 (Z. 19).

3. nach Präpositionen: audio a: sic a Centuripinis, sic a ceteris audiebam; Verr. IV, 29.

comperio de: aliquid sese, quod de his duobus habuerint compertum, de ceteris *non* comperisse; Cluent. 127.

congrego cum: ſ. I. confugiunt.

dico de: Quinctius — nihil enim dicam de ceteris; Cluent. 112.

dissentio a: in quo (consilio) ne si dissensero quidem a ceteris, sciturus populus Romanus sit; Phil. XII, 16.

exsisto in: qualem in nos eum esse voluit, talis ipse [in ceteros] exstitit; Phil. XIII, 17.

habeo cum: cum ceteris quae habebat vadimonia differt; Quinct. 23.

iudico de: ſ. 1. do. — loquor cum: ſ. 1. appello.

peto a: quod a ceteris forsitan ita petitum sit ut dicerent, ut ...: a me autem ei contenderunt, qui ..; Sex. Rosc. 4.

recordor de: si te forte id offendit, quod ego ... non desim P. Sullae, recordare de ceteris, quos adesse huic vides; Sulla 5.

scio de: credo celatum esse Cassium de Sulla uno; nam de ceteris certe sciebat; Sulla 39.

sentio cum: ſ. I. habent.

separo a: subito abrepti in quaestionem tamen separantur a ceteris; Milo 60.

subscribo de: si Egnatii (iudicium grave est), leve est, quod censores de ceteris subscripserunt; Cluent. 135.

sum in: quantum praesidii fuerit in ceteris, hinc intellegi potest, quod ..; Phil. XIII, 29. ſ. IV, 1. potestas.

taceo de: Cn. Pompeius excipitur, ne cum P. Rullo, taceo de ceteris, xvir fieri possit; leg. agr. II, 24.

III. nach Adjectiven: 1. Dativ: iratus: cum pacis auctores conservandos statim censuerit, ceteris fuerit iratior; Marcell. 15.

par: illa erat vita, illa secunda fortuna, libertate esse parem ceteris, principem dignitate; Phil. I, 34.

proprius: tempus agendi fuit mihi magis proprium quam ceteris; Sulla 9.

2. mit Präpositionen: communis cum: necesse est, quod mihi consuli praecipuum fuit praeter alios, id iam privato cum ceteris esse commune; Sulla 9.

inexorabilis in: qui vehemens in alios, qui inexorabilis in ceteros esse visus sum; Sulla 87.

IV. nach Substantiven: 1. Genetiv: animi: eam tibi C. Verres fecit iniuriam, quae ceterorum quoque animos possit ||posset|| alieno incommodo commovere; div. Caec. 55.

causa: qui quidem ceterorum causam apud te difficiliorem fecit; Verr. IV, 44. nego ... aliquid fuisse in Fidiculanii causa, quod idem non esset in ceterorum; Cluent. 118.

discessus: cum tu discessu ceterorum nostra tamen, qui remansissemus, caede te contentum esse dicebas; Catil. I, 7.

foedus: hoc ipso inferius esse suum foedus quam ceterorum; Balb. 44.

incursus: impetum armati Antiochi ceterorumque tela atque incursum refugit; Caecin. 22.

iniuriae: ſ. A. alqs; div. Caec. 53.

institutum: si quid deliberares ..., tamen instituto ceterorum uterere ||vetere, al.||; dom. 132.

interitus: attulit non tam ipsius interitus rei publicae luctum quam ceterorum; Catil. III, 24.

laudes: si tuae res gestae ceterorum laudibus obscuritatem attulerunt; Deiot. 12.

mentes: penitus introspicite Catilinae, ... Lentuli ceterorumque mentis; Sulla 76. cuius ... sordes .. lugubres vobis erant iucundae: ceterorum omnium mentis oculosque flectebant; dom. 59.

metus: illa extrema ad supplicium damnatorum, metum ceterorum; Verr. V, 14.

oculi: ſ. mentes; dom. 59.

officia: iam ceterorum officia [studia] ||ac studia|| vidistis; sen. 21.

potestas: neque eorum neque ceterorum, in quibus esset aliquid modestiae, cuiusquam tibi potestas fuit; dom. 48.

res: nihil est quod ceterorum res minus commode gestas proferas; Verr. V, 131.

sententiae: ut nulla in re a ceterorum sententiis Sulla dissenserit; Sulla 60.

spoliatrix: tune Venerem illam tuam spoliare ornamentis spoliatricem ceterorum (ausa es)? Cael. 52.

studia: ſ. officia. — tela: ſ. incursus.

vociferatio: an te L. Flavii ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat? Verr. V, 156.

2. mit Präpositionen: controversia cum: hanc autem Cethego cum ceteris controversiam fuisse dixerunt, quod ..; Catil. III, 10.

imperium in: qui filium suum vita privavit, ut in ceteros firmaret imperium; Sulla 32.

V. Umstand: a: aestimari: ſ. II, 2. accidit. — concedi: ut quisque aetate ... antecedit, ita primus solet sua sponte dicere, itaque a ceteris ei conceditur; Verr. IV, 142. — despici: despectum a ceteris, a te ipso desperatum et relictum ... videre te volui; Piso 99. — fieri: aliquid ab isto simile in aestimatione atque a ceteris esse factum; Verr. III, 193. — ignorari: res praetoribus erat nota solis, ignorabatur a ceteris; Catil. III, 6. — obtineri: ſ. I. obtinent. — relinqui: te ad tuum adfinem non delectum a te, sed relictum a ceteris contulisti; dom. 134.

apud: qui apud ceteros sapientissimi fuisse dicuntur; Sex. Rosc. 69. ibi non solum iste ut apud ceteros pecuniam accepit, sed ..; Verr. II, 125. ita quod apud ceteros novis inter propinquos susceptis inimicitiis saepe fieri divortia ... vidimus, haec mulier ..; Cluent. 190.

cum: quasi metueret ne Petilius ... cum ceteris in consilium reverteretur; Verr. II, 75. L. Cassium dixerunt commemorasse cum ceteris Autroninm secum facere; Sulla 36.

in: fortuna in hoc fuit fortasse gravior quam in ceteris; Sulla 73.

praeter: quae me igitur res praeter ceteros impulit, ut causam Sex. Roscii reciperem? Sex. Rosc. 2. is ... praeter ceteros in ea vicinitate eam partem ... defendit; ib. 16. id te vereri, quod praeter ceteros tu metuere non debeas; ib. 145. homines ... maxime sedati et quieti, prope praeter ceteros ad summum [Graecorum] otium ... accommodati; Verr. I, 63. cum ei regi inimici praeter ceteros essent; ib. II, 159. quicquid erat oneris ..., Segestanis praeter ceteros imponebat; ib. IV, 76. habemus hominem in fetialium manibus educatum; unum praeter ceteros in publicis religionibus foederum sanctum ac diligentem; ib. V, 49. quae cum omnibus est difficilis et magna ratio, tum vero mihi praeter ceteros; leg. agr. II, 5. nisi vero me unum vis ferum praeter ceteros ... existimari; Sulla 7. qui dicuntur praeter ceteros esse auctores et laudatores voluptatis; Sest. 23. cum id non modo intellexerim semper, sed etiam praeter ceteros senserim; ib. 100. in quo illi omnes quidem, sed Torquatus praeter ceteros furebat contumacia responsi tui; Piso 78. qui quid amor fraternus valeat paene praeter ceteros sentiam; Scaur. 35. dicerem, Dolabella, qui recte factorum fructus esset, nisi te praeter ceteros paulisper esse expertum viderem; Phil. I, 30. (vgl. A. decumani; Verr. III, 130. gentes; imp. Pomp. 7).

b. femin.: auctoritas: huius Tertiae plus etiam quam Pipae, plus quam ceterarum ac prope dicam tantum apud istum in Siciliensi praetura auctoritas potuit quantum in urbana Chelidonis; Verr. III, 78.

c. neutr.: I. **Subject**: movent: quod si cetera magis pervolgata nos saepe et leviora moverunt, vox ipsa deorum immortalium non mentis omnium permovebit? har. resp. 62.

pertinent: cetera si qua putas te occultius extra iudicium, quae ad iudicium pertineant, facere posse ..; Verr. V, 174. navis, nautas, pecuniam ceteraque, quae ad id bellum gerendum pertineant, ut imperandi ... ius ... habeat; Phil. XI, 30.

sunt: sunt etiam cetera, quae malo integra reservare; Verr. IV, 19. — apud: fuisse aliquando apud Siculos peraeque pro portione cetera; Verr. IV, 46. — in: nam cetera, quae sunt in eisdem postulatis de iniuriis tuis, sunt nova, sed tamen non novo modo postulantur; Verr. II, 147. in eodem enim genere sunt cetera; ib. III, 92. — eorum: s. A. commoda; Flacc. 104. — communia: s. II, 1. omitto; Sest. 29. — nota: iam cetera nota sunt omnibus; Cluent. 78. — nova: s. sunt in; Verr. II, 147. — paria: ut enim cetera paria Tuberoni cum Varo fuissent ..., hoc certe praecipuum Tuberonis; Ligar. 27. — veri similia: ut hoc veri simile est ..., ita scitote, iudices, esse cetera; Flacc. 82.

suppetunt: ut cetera mihi in dicendo digna re, digna dolore meo suppetant, magis laborandum est; Verr. V, 158.

videntur: ut haec a virtute donata, cetera a fortuna commodata esse videantur; Marcell. 19.

ellipt.: UNDE ... VI DETRUSUS EST, cetera ex formula; Tull. 29.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** amitto: quid Tarentinos (arbitramini merere velle), ut Europam in tauro amittant? ut Satyrum ...? ut cetera? Verr. IV, 135. si cetera amisimus, hoc saltem nobis ut relinquatur; Milo 6.

asporto: vina ceteraque, quae in Asia facile comparantur, quae ille reliquerat, asportavit; Verr. I, 91.

attendo: quod se perfunctos iam esse arbitrantur, cum de reo iudicarunt, neglegentius attendunt cetera; Cluent 116.

committo: cur non ... eidem, cui cetera summa cum salute rei publicae commissa sunt, hoc quoque bellum regium committamus? imp. Pomp. 50.

commodo: s. I. suppetunt. — comparo: s. asporto.

complector: caelum et mare praetermisit, cetera complexus est; leg. agr. III, 7.

concupisco: porticum ... concupierat, amplissimum peristylum, cetera eius modi, .. ut ..; dom. 116.

coniungo: s. omitto; Sest. 29.

conligo: cetera non conligam; Verr. II, 147.

detraho: cui vos ingenium certe tribuitis, etiam si cetera inimica oratione detrahitis; Cael. 57.

dico: dic, quaeso, cetera; Verr. I, 106. causam sibi eripi et se cetera de illo loco „respicite, iudices", non posse dicere; Cluent. 59. ut, quem ad modum cetera, quae dicta sunt a te, sic hoc verissimum reperiatur; Ligar. 33. de exercitu dicam breviter, ut cetera; Deiot. 22.

emo: sese ... tempus ipsum emisse iudicii sui, quo cetera facilius emere postea posset; Verr. a. pr. 8.

expio: ne ... ipsum (mare) polluerent, quo cetera, quae violata sunt, expiari putantur; Sex. Rosc. 71.

exstinguo: ut cetera exstinguuntur, sic sepulcra sanctiora fiunt vetustate; Phil. IX, 14.

facio: s. omitto; Verr. III, 206. Catil. III, 18. — I. pertinent; Verr. V, 174.

fateor: cetera accusator fatetur; Balb. 5.

habeo: qui ut summa haberem cetera, temporis quidem certe vix satis habui, ut ..; Quinct. 3.

impero: s. I. pertinent; Phil. XI, 30.

mando: nolo cetera, quae a me mandata sunt litteris, recitare: praetermitto, ne .. proferre videar ad tempus; Planc. 74.

mitto: istae ipsae leges, quas recitas, ut mittam cetera, significant ..; Tull. 49.

nego: esto, cetera negare non potes; Verr. III, 132.

neglego: Cereris numen ... istius ... supplicio expiari volebant; omnia se cetera pati ac neglegere dicebant; Verr. IV, 111. s. omitto; Verr. V, 166.

novi: „multae insidiae sunt bonis." nostis ‖nosti, al.‖ cetera. nonne? Planc. 59.

omitto: ut omittam cetera; Verr. I, 137. Cluent. 181. Rabir. 20. ut omittam tuos peculatus, ... ut eius modi cetera, quae forsitan alii quoque etiam fecerint; Verr. III, 206. hoc sum contentus uno; omitto ac neglego cetera; ib. V, 166. ut omittam cetera, quae tam multa nobis consulibus facta sunt; Catil. III, 18. ut omittam cetera, quae sunt ei cum conlega ... coniuncta atque communia; Sest. 29.

patefacio: cum ille ... primo reticuisset, patefeci cetera; Catil. II, 13.

patior: s. neglego.

persequor; nunc persequar cetera; Milo 48.

perspicio: [perspicite cetera;] Cluent. 168.

pervolgo: s. I. movent. — postulo: s. I. sunt in; Verr. II, 147. — praetermitto, profero: s. mando.

recito: recita cetera; Verr. III, 126. s. mando.

recordor: cetera cum tua recordabere, ... plerumque felicitati tuae gratulabere; Marcell. 19.

relinquo: s. asporto. tollo. — reperio: s. dico; Ligar. 33. — reservo: s. I. sunt; Verr. IV, 19.

tollo: non versabor in uno genere diutius et ita cetera de oratione mea tollam, ut tamen in causa relinquam; Verr. III, 103.

video: videamus nunc strictim, sicut cetera, quae post mortem Sex. Roscii abs te ... facta sint ‖sunt‖; Sex. Rosc. 95. videte iam porro cetera, iudices; ib. 116. videt undique tectum pulcherrime laqueatum, praeterea cetera nova atque integra: Verr. I, 133. omittamus igitur de genere dicere ...: videamus cetera; Muren. 18.

violo: s. expio.

2. **mit Präpositionen:** requiro in: ignoscite in hoc uno, iudices; in ceteris enim non magno opere causas requiram; Verr. V, 141.

sum in: quod illum in pontificatus petitione, in saliatu, in ceteris meminerat fuisse patricium; Scaur. 34.

III. **nach Substantiven:** aditus, gradus ad: hunc quasi gradum quendam atque aditum ad cetera factum ‖iactum‖ intellegetis; leg. agr. II, 38.

coniectura de: ut ex uno de ceteris coniecturam facere possitis; Verr. I, 125. de ceteris ex hoc coniecturam facere debetis; ib. II, 183.

charta, Papier: continent, al.: chartae quoque, quae illam pristinam severitatem continebant, obsoleverunt; Cael. 40.

defero, al.: „auditae visaeque merces fallaces quidem et fucosae, chartis et linteis et vitro delatis ‖† delatae‖: quibus cum multae naves refertae fuissent .."; Rab. Post. 40.

chirographum, Handschrift, Verschreibung: I, 1. defendo: qui chirographa Caesaris defendisset lucri sui causa, is leges Caesaris ... evertit; Phil. II, 109.

dico, profero: an in commentariolis et chirographis et libellis se uno auctore prolatis, ne prolatis quidem, sed tantum modo dictis acta Caesaris firma erunt? Phil. I, 16.

do, muto: leges multas responderet se et praeclaras tulisse, chirographa vero aut mutaret aut non daret aut, si dedisset, non istas res in actis suis duceret; Phil. I, 18.

vendito: s. 2. loquor de.

2. habeo in: f. III. convincere.
loquor de: quid ego de commentariis infinitis, quid de innumerabilibus chirographis loquar? quorum etiam institores || imitatores, al. || sunt, qui ea tamquam gladiatorum libellos palam venditent; Phil. II, 97.
redeo ad: sed ad chirographa redeamus. quae tua fuit cognitio? Phil. II, 100.
II. decreta: postulat praeterea, ut [chirographorum et commentariorum] sua conlegaeque sui decreta maneant; Phil. VIII, 26.
institores: f. I, 2. loquor de.
officina: cuius domi quaestuosissima est falsorum commentariorum et chirographorum officina; Phil. II, 35.
III, 1. congeri: neque solum commentariis commenticiis chirographisque venalibus innumerabilis pecunia congesta in illam domum est; Phil. V, 12.
convincere: quo me teste convincas? an chirographo? in quo habes scientiam quaestuosam? Phil. II, 8.
2. in: f. I, 1. dico.

chlamydatus, mit dem Kriegsmantel bekleidet: chlamydatum etiam || illum || L. Sullam imperatorem, L. vero Scipionis ... non solum cum chlamyde, sed etiam cum crepidis in Capitolio statuam videtis; Rab. Post. 27.

chlamys, Kriegsmantel: f. **chlamydatus.**

chorus, Chor, Schaar: conicio: saltatores, citharistas, totum denique comissationis Antonianae chorum in tertiam decuriam iudicum scitote esse coniectum; Phil. V, 15.
stipari: Catilinam interea alacrem atque laetum (videbant), stipatum choro iuventutis; Muren. 49.

cibaria, Unterhalt, Fütterung, Vorrath, Lieferung: I, 1. dono: una civitas ex uno agro plebis Romanae prope menstrua cibaria praetoris imperio donare Apronio cogitur; Verr. III, 72.
facio: „at uberiora cibaria facta sunt caritate"; Verr. III, 216.
loco: anseribus cibaria publice locantur et canes aluntur in Capitolio, ut ..; Sex. Rosc. 56.
praebeo: cibaria vobis praeberi videmus; Sex. Rosc. 57.
2. deporto ex: modo C. Sentium vidimus ... propter caritatem frumenti ... permagnam ex cibariis pecuniam deportare; Verr. III, 217.
II, 1. facere: quod Antonius uno adventu et vix menstruis cibariis fecerit, id istum per triennium fecisse; Verr. III, 216.
2. ex: his porro qui successerunt ..., liberaliter ex istius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt; Verr. II, 12.

cibus, Speise, Nahrung: I, 1. fero: prohibentur liberis suis cibum vestitumque ferre; Verr. V, 117. „ut [tibi] cibum vestitumque intro ferre liceat, tantum (dabis)"; ib. 118.
2. prohibeo: equitem Romanum scitote biduum cibo tectoque prohibitum; Verr. III, 60.
utor: eosne ... eo cibo esse usos, a quo maiores eorum ceteros quoque removerunt? Verr. V, 99.
3. removeo a: f. 2. utor.
II. suavitas: ut quidam morbo aliquo et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt, sic ..; Phil. II, 115.
III, 1. adlici: negat verum esse adlici benevolentiam cibo; Muren. 74.
confertus: qui ... vino languidi, conferti cibo ... eructant sermonibus suis caedem bonorum; Catil. II, 10.
2. in: audis (Graecos) in stupris, audis in cibo et vino; Piso 42. at id fieri potuit primum occultius in potione, || vel || in cibo; Deiot. 18.

cicatrix, Narbe: I. declarat: luculentam tamen ipse plagam accepit, ut declarat cicatrix; Phil. VII, 17.
II. accipio: qui hasce ore adverso pro re publica cicatrices ac notas virtutis accepit, is ..; Rabir. 36.
aspicio: tunicam .. eius a pectore abscidit, ut cicatrices populus Romanus iudicesque aspicerent adverso corpore exceptas; Verr. V, 3. ne denudetur a pectore, ne cicatrices populus Romanus aspiciat ex mulierum morsu; ib. 32.
excipio: f. aspicio; Verr. V, 3.
obduco, refrico: ne .. refricare obductam iam rei publicae cicatricem viderer; leg. agr. III, 4.

cilicium, Haarbecke: impero: cum iste civitatibus frumentum, coria, cilicia, saccos imperaret neque ea sumeret proque his rebus pecuniam exigeret; Verr. I, 95.

cincinnatus, gelockt: consul: cum flens universus ordo cincinnatum consulem orabat; Sest. 26.
ganeo: quo voltu cincinnatus ganeo ... patriae preces repudiavit! sen. 12.

cincinnus, Locke: fibrae, fimbriae: fibrae ˈcincinnorum madentes; Fr. B. XIX. erant illi compti capilli et madentes cincinnorum fimbriae; Piso 25.

cingo, umgürten, einschnüren, umgeben, einschließen: Asiam: ut Asia, quae imperium antea nostrum terminabat, nunc tribus novis provinciis ipsa cingatur; prov. cons. 31.
civitatem: cum (civitas Massilia) in ultimis terris cincta Gallorum gentibus barbariae fluctibus adluatur; Flacc. 63.
collum: ut illi aniculae non ille quidem vim adferret ..., sed collum digitulis duobus oblideret, resticula cingeret, ut illa perisse suspendio putaretur; Scaur. 10.
consessum: non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat; Milo 1.
Insulam: quarum (urbium) una est ea, quam dixi, Insula, quae duobus portubus cincta, in utriusque portus ostium ... proiecta est; Verr. IV, 118.
oram: Asiae maximam oram bello superatam cinxit urbibus; Flacc. 64.
os: Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit; Verr. IV. 124.
portum: non enim portu illud oppidum clauditur, sed urbe portus ipse cingitur et continetur; Verr. V, 96.
provinciam, regionem: in eius modi regione atque provincia, quae mari cincta, portubus distincta, insulis circumdata esset; Flacc. 27.
rem publicam: [ut omnem rem publicam vestris militibus, [vestris urbibus,] vestris praesidiis cingeretis;] leg. agr. II, 99.
Siciliam: testis est Sicilia, quam multis undique cinctam periculis ... consilii celeritate explicavit; imp. Pomp. 30.
urbem: f. Insulam.

cinis, Asche: I. versatur, al.: cum cinis patriae versari ante oculos atque animum memoria refricare coeperat; Sulla 19.
II, 1. do: „dedisse poenas sceleratum cineri atque ossibus clarissimi viri"; Phil. XIII, 22.
inuro: cur hunc dolorem cineri eius atque ossibus inussisti, ut ..? Verr. I, 113.
2. reporto: ex tua calamitate cineri atque ossibus filii sui solacium volt aliquod reportare; Verr. V, 128.
3. conloco in: ut gentem Allobrogum in vestigiis huius urbis atque in cinere deflagrati imperii conlocarent; Catil. IV, 12.
obsecro per: obsecravit per fratris sui mortui cinerem ..., ut ..; Quinct. 97.
III. in: num illi in cinere urbis et in sanguine civium ... se consules ... sperant futuros? Catil. II, 19.

circa, um: I. habeo: multa sibi opus esse, multa canibus suis, quos circa se haberet; Verr. I, 126.

sum: quidam ex illis canibus, quos iste Liguri dixerat esse circa se multos; Verr. I, 133. Henna autem ... ab omni aditu circumcisa atque directa est; quam circa lacus lucique sunt plurimi atque laetissimi flores omni tempore anni; ib. IV, 107.

II. urbes: cum ... Capuam et urbis circa Capuam occuparint; leg. agr. I, 22.

circiter, um, ungefähr: diem praestituit operi faciundo Kalendas Decembris; locat circiter Idus Septembris; Verr. I, 148.

circulus, Gesellschaft: more hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant; Balb. 57.

circum, um, herum, ringsum: A. Präposition: I. nach Verben: concurso: lenonem quendam Lentuli concursare circum tabernas; Catil. IV, 17.

curso: cursare iste homo potens cum filio blando et gratioso circum tribus; Verr. a. pr. 25. Diodorus Romae sordidatus circum patronos atque hospites cursare; ib. IV, 41.

dimitto: [tum Naevius] pueros circum amicos dimittit; Quinct. 25. Venerios domum Sthenii mittere, equis circum agros eius villasque dimittere; Verr. II, 92.

duco: Apronius stipatores Venerios secum habebat; ducebat eos circum civitates; Verr. III, 65.

habeo: servos artifices pupilli cum haberet domi, circum pedes autem homines formosos et litteratos, suos esse dicebat; Verr. I, 92. senatui placere Ser. Sulpicio statuam ... statui circumque eam statuam locum ludis ... posteros .. eius quoquo versus pedes quinque habere; Phil. IX, 16.

rapio: optimum quemque et nobilissimum ad se arcessebat; circum omnia provinciae fora rapiebat; Verr. IV, 76.

sector: is cum praetorem circum omnia fora sectaretur neque ab eo umquam discederet ..; Verr. II, 169.

sto: qui circum iudicium stabant; Sulla 31.

sum: omnes urbes, quae circum Capuam sunt; leg. agr. I, 20. cum tot essent circum hastam illam, qui alia omnia auderent; Phil. II, 64.

II. nach Substantiven: opera: quae vetustas tollet operum circum Mutinam taetra monimenta? Phil. XII 12.

templa: plenum est forum, plena templa circum forum; Catil. IV, 14.

B. Adverb: subicio: ligna et sarmenta circumdare ignemque circum ||ignemque|| subicere coeperunt; Verr. I, 69.

circumcisus, steil: Henna: Henna autem ... ab omni aditu circumcisa atque directa est; Verr. IV, 107.

circumcludo, einschließen: alqm: te illo ipso die meis praesidiis, mea diligentia circumclusum commovere te contra rem publicam non potuisse; Catil. I, 7. nunc si L. Catilina consiliis, laboribus, periculis meis circumclusus ac debilitatus subito pertimuerit ..; ib. II, 14.

circumdo, herumlegen, umgeben: cancellos: si extra hos cancellos egredi conabor, quos mihi ipse circumdedi; Quinct. 36. satisne vobis praetori improbo circumdati cancelli videntur in sua provincia, immo vero in sella ac tribunali, ut ..? Verr. III, 135.

custodias: adiungit gravem poenam municipibus, si quis eorum vincula ruperit; horribilis custodias circumdat et dignas scelere hominum perditorum; Catil. IV, 8.

ignis: nam toti urbi, templis delubris, tectis ac moenibus subiectos prope iam ignis circumdatasque restinximus; Catil. III, 2. cum interim Dyrrachii milites domum ... obsidere coeperunt et ... ignis circumdederunt; Piso 93.

ligna: s. sarmenta; Verr. I, 69.

provinciam, regionem: in eius modi regione atque provincia, quae mari cincta, portubus distincta, insulis circumdata esset; Flacc. 27.

sarmenta: ligna et sarmenta circumdare ignemque circum ||ignemque|| subicere coeperunt; Verr. I, 69. obsessum te dicis, ignem adlatum, sarmenta circumdata; ib. 80.

circumduco, herumführen: aratrum: Casilinum coloniam deduxisti ..., ut vexillum tolleres, ut aratrum circumduceres; Phil. II, 102.

circumeo, umringen: alqm: qui (D. Brutus) se totius belli fluctibus circumiri quam illum aut regredi aut progredi maluit; Phil. XIII, 20.

rostra: circumitis rostris eicerentur lapidibus homines; Fr. B. VI, 38.

circumfero, herumtragen: codicem: cedo, quaeso, codicem: circumfer, ostende; Verr. II, 104.

tabulas: cum ipsius tabulae circumferrentur inspiciendi nominis causa; Balb. 11.

circumflo, umwehen: ordinem: sic est hic ordo quasi propositus atque editus in altum, ut ab omnibus ventis invidiae circumflari posse videatur; Verr. III, 98.

circumfluo, Ueberfluß haben, schwelgen: alqs: istum rebus omnibus undique ereptis impune eludentem circumfluere atque abundare; Verr. III, 9. Catilinam (videbant) ... circumfluentem colonorum Arretinorum et Faesulanorum exercitu; Muren. 49.

circumforaneus, die Märkte bereisend: pharmacopola: L. Clodium, pharmacopolam [circumforaneum] ||foranum, al.||, qui casu tum Larinum venisset, adgreditur; Cluent. 40.

circumfundo, umgeben: alqm: quod vero (Pompeius) in illo loco atque illis publicorum praesidiorum copiis circumfusus sedet, satis declarat ..; Milo 71.

circumplector, umfassen: patrimonium: qui domini patrimonium circumplexus, quasi [thesaurum] draco; Phil. XIII, 12.

circumretio, umstricken: alqm: cum te implicatum severitate iudicum, circumretitum frequentia populi Romani esse videam; Verr. V, 150.

circumsaepio, umringen: alqm: ut vos isdem ignibus circumsaepti me primum ictum pro vobis et fumantem videretis; har. resp. 45. semel, circumsaeptus || † circumsessus, al.|| lectis valentissimorum hominum viribus, cecidi sciens; Phil. XII, 24.

circumscribo, begrenzen, bestimmen, einschränken, ausscheiden, umgarnen, übervortheilen: alqm: dic nunc te ab Roscio HS ꟾↄↄↄ circumscriptum esse; Qu. Rosc. 24. *iam saepius homines videbantur se* clam circumscripsisse isti a consulari Macedonia et Asia; Tull. 15. quod ... circumscriptus a senatu esset Antonius; Phil. II, 53. ille se fluvio Rubicone *et* cc milibus circumscriptum esse patiatur? ib. VI, 5. cum tempus ille differret, virgula stantem circumscripsit dixitque ..; ib. VIII, 23.

adulescentem: parata de circumscribendo adulescente sententia consularis; Phil. XIII, 19.

adulescentulos: testamenta, credo, subiciunt aut eiciunt vicinos aut adulescentulos circumscribunt; Phil. XIV, 7.

curriculum: exiguum nobis vitae curriculum natura circumscripsit, immensum gloriae; Rabir. 30.

genus: uno genere, opinor, circumscribere habetis in animo genus hoc aratorum; Verr. II, 149. genus universum, ut tollatur error, brevi circumscribi et definiri potest; Sest. 97.

praetorem: senatus, credo, praetorem eum circumscripsisset; Milo 88.

spatium: quibus regionibus vitae spatium circumscriptum est; Arch. 29.

tempus: hoc omni tempore Sullano ex accusatione circumscripto; Verr. I, 43.

circumscriptio, Umriß, Betrügerei: I. est: si vis erat, si fraus, si metus, circumscriptio; Flacc. 89.

nascuntur: cum omnis ab eis fraus, omnes insidiae circumscriptionesque adulescentium nascerentur; Cluent. 46.

II. exeo ex: nisi prius sibi respondisset quid facturus esset, quam ex illa circumscriptione exiret; Phil. VIII, 23.

III. cum: emptiones falsas, praediorum proscriptiones cum mulierum || mulieribus || aperta circumscriptione fecisti; Flacc. 74.

circumscriptor, Betrüger: quis testamentorum subiector, quis circumscriptor ... inveniri potest qui se cum Catilina non familiarissime vixisse fateatur? Catil. II, 7.

circumseco, ringsum herausschneiden: alqd: aduncam ex omni parte dentatam et tortuosam venire serrulam, qua illud potuisse ita circumsecari videretur; Cluent. 180.

circumsedeo, umlagern, belagern: alqm: quaero abs te, circumsessusne sis Lampsaci? Verr. I, 78. circumsessus es. a quibus? a Lampsacenis; ib. 81. cum circumsessus a tam inlustri civitate sis; ib. 82. te iniuria circumsessum esse Lampsaci; ib. 83. qui (populus) te circumsedit, qui te vivum comburere conatus est; ib. ut ... ipse circumsessus paene incenderere; ib. 85. qui ... non movear horum .. omnium lacrimis, a quibus me circumsessum videtis; Catil. IV, 3. te in castello circumsederi; Deiot. 25. alterum circumsederi || circumsedere, al. || non moleste fers; Phil. X, 4. D. Brutum, quem vallo circumsedeat; ib. 10.

coloniam: circumsedet Mutinam, firmissimam et splendidissimam populi Romani coloniam; Phil. V, 24. nos ad civem mittimus, ne imperatorem populi Romani, ne exercitum, ne coloniam circumsedeat? ib. 27.

colonos: circumsedet colonos nostros, exercitum populi Romani, imperatorem, consulem designatum; Phil. XIII, 21.

consulem: oppugnas Mutinam, circumsedes consulem designatum; Phil. XIII, 39. s. colonos.

exercitum, imperatorem: s. coloniam; Phil. V, 27. colonos.

legatum: in qua civitate non modo legatus populi Romani circumsessus ..., sed aliqua ex parte violatus sit; Verr. I, 79. legatus cum esses circumsessus; ib. 84.

Mutinam: qui ... Brutum oppugnet, Mutinam circumsedeat; Phil. VI, 3. qui Mutinam circumsedent; ib. VII, 21. 22. s. coloniam; Phil. V, 24.

ordinem: dum confiteare hunc ordinem hoc ipso tempore ab Ituraeis circumsederi; Phil. II, 19.

circumsessio, Belagerung: doceo, te huius circumsessionis tuae causam et culpam in alios contulisse; Verr. I, 83.

circumsisto, sich herumstellen: lictores: haec cum maxime loqueretur, sex lictores circumsistunt valentissimi; Verr. V, 142.

circumspecto, umherspähen: alqd: abiectum, contemptum, ... circumspectantem omnia, quicquid increpuisset pertimescentem ... videre te volui; Piso 99.

circumspectus, Umschau: facilis est circumspectus unde exeam, quo progrediar; Phil. XII, 26.

circumspicio, umherschauen, betrachten, erwägen: I. **absolut**: alqs: usque eone te diligis et magnifice circumspicis, ut ..? Qu. Rosc. 5. circumspicit, aestuat, negat nos Cluvii testimonium recitaturos: recitabimus; ib. 43. non circumspiciam, non quaeram foris; habeo iudices tecum principes civitatis; Verr. III, 210.

II. **mit Ergänzungssatz**: vide, quaere, circumspice, si quis est forte ex ea provincia ... qui te nolit perisse; Verr. III, 180. circumspice quibus praeterea vitiis adfectum esse necesse sit eum, cui vere istud obici possit; Muren. 13.

III. **mit Object**: alqd: omnia circumspexit Quinctius, omnia periclitatus est; Quinct. 96. quae si iudex non amplectetur omnia consilio, non animo ac mente circumspiciet ..; Font. 25. circumspiciamus omnia, quae populo grata atque iucunda sunt; leg. agr. I, 23. atque illud circumspicite vestris mentibus animisque || una, Quirites; al. ||; ib. II, 45.

homines: circumspicite paulisper mentibus vestris, ut alia mittamus, hosce ipsos homines; Sulla 70.

partis: circumspicite omnis rei publicae partis; Cluent. 147.

pericula: (fecisse *se* quae fecerit) timidis et omnia circumspicientibus pericula non negat; Milo 95.

procellas: qua re, patres conscripti, incumbite ad salutem rei publicae, circumspicite omnis procellas, quae impendent, nisi providetis; Catil. IV, 4.

circumsto, umstehen, umgeben: alqm: circumstant te summae auctoritates; Verr. a. pr. 52. cum vero dies et noctis omnia nos undique fata circumstent ..; Phil. X, 20.

senatum: fortissimi cives, qui circumstant senatum; Catil. I, 21.

tribunal: desinant (improbi) insidiari domi suae consuli, circumstare tribunal praetoris urbani, obsidere cum gladiis curiam; Catil. I, 32.

circumvenio, umgarnen, hintergehen, durch Ränke stürzen: I. **unpersönlich**: acerbum est ab aliquo circumveniri, acerbius a propinquo; Quinct. 95.

II. **mit Object**: alqm: quem per arbitrum circumvenire non posses || potes ||, ... hunc per iudicem condemnabis? Qu. Rosc. 25. circumveniri C. Verrem, quod accusator nolit tam diu quam diu liceat dicere; Verr. I, 25. iam te non Siculi, non aratores, ut dictitas, circumveniunt; ib. 93. quid te a Centuripina civitate, a Catinensi ... ceterisque Siciliae civitatibus circumveniri atque opprimi dicis? tua te altera patria, quem ad modum dicere solebas, Messana circumvenit? ib. IV, 17. Oppianicum iudicio oppressum et circumventum esse innocentem? Cluent. 30. Oppianicum quisquam his rebus cognitis circumventum esse dicet? ib. 48. non est igitur circumventus, non oppressus pecunia; ib. 127. si senator iudicio quempiam circumvenerit, legibus eum teneri; ib. 145. hanc ipsam legem, NE QUIS IUDICIO CIRCUMVENIRETUR, C. Gracchus tulit; ib. 151. pulchre communibus utilitatibus consulemus, si quos oppressos, ut || et || hostes cupiere, nos circumvenerimus; Fr. A. III, 19.

filium: quo facilius circumvenire iudicio capitis atque opprimere filium possit; Cluent. 192.

hominem: cum vir optimus et homo innocentissimus pecunia circumventus diceretur; Cluent. 136. homines clarissimos civitatis, amplissimis nsos honoribus, hoc praetore circumventos; Flacc. 45.

innocentem: innocentem pecunia circumventum; Cluent. 9. quem vos miserum atque innocentem falso iudicio circumventum esse dicitis; ib. 39. quod ... indignissimum .. videretur circumventum esse innocentem pecunia; ib. 79. quod pecuniam acceperit, quod innocentem circumvenerit; ib. 90.

virum: s. hominem; Cluent. 136.

circus, Rennbahn: I. venio in: quis a signo Vortumni in circum maximum venit quin ..? Verr. I, 154.

II. popa de: quin etiam fuit || fuerit || audiendus popa Licinius nescio qui de circo Maximo; Milo 65.

III. in: ut locus et in circo et in foro daretur amicis et tribulibus; Muren. 72. quid statuent in viros primarios, qui in circo totas tabernas tribu-

lium causa compararunt? ib. 73. cum vero in circo Flaminio, non a tribuno plebis consul in contionem, sed a latrone archipirata productus esset ..; sen. 13. tu es ausus in circo Flaminio ... dicere te semper misericordem fuisse? ib. 17. consules ... producti in circo Flaminio in contionem ab illa furia ac peste patriae; Sest. 33. illud vero crimen de nummis, quos in circo Flaminio deprehensos esse dixisti, caluit e recenti; Planc. 55. nescis heri quartum in circo diem ludorum Romanorum fuisse? Phil. II, 110.

cisium, leichter Reisewagen: **advehi**: inde cisio celeriter ad urbem advectus, domum venit capite obvoluto; Phil. II, 77.

pervolare: decem horis nocturnis sex et quinquaginta milia passuum cisiis pervolavit; Sex. Rosc. 19.

cista, Kasten: transfero in: „quaternos HS, quos mihi senatus decrevit et ex aerario dedit, ego habebo et in cistam transferam de fisco“; Verr. III, 197.

cistophorus, (Münze): flagito: quid? si eidem negotium dedisset ||dedisses||, ut in Asia cistophorum flagitaret? dom. 52.

citerior, diesseitig: Gallia: quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem; prov. cons. 36. ne citerior Gallia nobis invitis alicui *detur;* ib. 39. quod .. provinciam Galliam citeriorem ... exercitumque in senatus potestate retineat, id ..; Phil. III, 38. remittere eum nobis Galliam citeriorem, illam ultimam postulare; ib. VII, 2.

citharista, Citherspieler: I. canit, al.: atque etiam illum Aspendium citharistam, de quo saepe audistis id, quod est Graecis hominibus in proverbio, quem omnia intus canere dicebant, sustulit et in intimis suis aedibus posuit, ut etiam illum ipsum [suo] artificio superasse videatur; Verr. III, 53.

II. conicio: saltatores, citharistas, totum denique comissationis Antonianae chorum in tertiam decuriam iudicum scitote esse coniectum; Phil. V, 15.

citharoedus, Cithersänger: fio: ut aiunt in Graecis artificibus eos auloedos esse, qui citharoedi fieri non potuerint; Muren. 29.

cito, schnell, citius, eher: abicio: multo citius meam salutem pro te abiecero quam Cn. Plancii salutem tradidero contentioni tuae; Planc. 79. suam citius abiciet humanitatem quam extorquebit tuam; Ligar. 16.

absolvo: qua (lege) vel cito absolvi vel tarde condemnari licebat; Verr. I, 26.

absorbeo: vix videtur tot res ... tam cito absorbere potuisse; Phil. II, 67.

agnosco: Gabinium .. si vidissent IIvirum vestri illi unguentarii, citius agnovissent; Piso 25.

conficio: tamen rem talem per alios citius quam per se tardius confici malebat; Sest. 70.

defero: quae quidem omnia citius delata quam scripta sunt; Phil. XIII, 19.

deficio: tempus, hercule, te citius quam oratio deficeret; Sex. Rosc. 89. dies me citius defecerit, quam nomina; Verr. IV, 59.

dico: cuius ... nomen est occultatum ...? citius dixerim iactasse se aliquos, ut fuisse in ea societate viderentur; Phil. II, 25.

distraho, divello: qui tanto amore suas possessiones amplexi tenebant, ut ab eis membra citius divelli ac distrahi posse diceres; Sulla 59.

excipio: nihil facilius emittitur; nihil citius excipitur, latius dissipatur (quam maledictum); Planc. 57.

facio: quae omnia sunt citius facta quam dixi; Phil. II, 82.

indignor: nimium cito ait me indignari de tabulis; Qu. Rosc. 5.

intervenio: sed cito Curio intervenit; Phil. II, 44.

inverto: videant ... quam se cito inverterit; har. resp. 52.

pareo: ut mulieri citius avarissimae paruerit quam senatui populoque Romano; Phil. VI, 4.

patefacio: quod ni esset patefactum paulo citius quam vellem ..; Sest. 82.

peragro: nec vero disiunctissimas terras citius passibus cuiusquam potuisse peragrari, quam tuis ... victoriis lustratae sunt; Marcell. 5.

recido: quam cito illa omnia ex laetitia et voluptate ad luctum et lacrimas reciderunt! Sulla 91.

scio: ubi aut unde audivit Glaucia? qui tam cito scivit? Sex. Rosc. 97.

venio: [non tam cito res in contentionem venisset;] Quinct. 24. deinde cito venit in mentem ..; Verr. IV, 138.

elliptisch: tam bonus gladiator rudem tam cito? Phil. II, 74.

cito, aufrufen, vorladen: I. **mit einfachem Object**: alqm: iubet ... citari Heraclium et eos, qui dicam scripserant; Verr. II, 42. Sthenium citari iubet; ib. 92. mane Kalendis Decembribus, ut edixerat, Sthenium citari iubet; ib. 97. me, cum citatus essem, non adesse; ib. 99. quem (Apollonium) ... ad se vocari et de tribunali citari iussit concursu magno frequentiaque conventus; ib. V, 16. omnes ei || hi || ... abs te || rei, capitis C. Rabirii nomine citantur; Rabir. 31. nominatim alii compellabantur, alii citabantur, alii relegabantur; sen. 32. qui neque adesse sit iussus neque citatus neque accusatus; dom. 46. non adesse eram iussus, non citatus afueram; ib. 62. qui numquam sum a tribuno plebis citatus; ib. 83.

accusatorem: citat accusatorem ...: citatus accusator, M. Pacilius, nescio quo casu non respondit [non adfuit]; Verr. II, 98.

hominem: „profecto homo dives repente a Verre non sine causa citatur“; Verr. V, 16.

iudices: quo quidem die primum, iudices. [citati in hunc reum] consedistis ..; Verr. I, 19. iste postridie mane ... iudices citari iubet; ib. II, 41.

legatos: citat praeco voce maxima legatos Acmonensis; Flacc. 34.

numerum: testium tanto numero citato; Verr. I, 20.

reum: quo die citato reo mihi dicendum sit; div. Caec. 41. citatur reus; causa agitur Syracusis; Verr. II, 68. citat reum: non respondet; ib. 98. cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, ut ..; Cluent. 49. citatur reus || [agitur causa,] || paucis verbis accusat ... Cannutius; ib. 58. animadvertere qua lege reus citetur; ib. 159. „ne reus adsit, ne citetur, ne quaeratur“; Sest. 89. f. II. alqm. ordinem.

testis: cum | tum | repente iste testis citari iubet; Verr. II, 75. f. II, alqm. Siciliam.

II. **mit doppeltem Accusativ**: alqm — iudicem: si Lysiades citatus iudex non responderit: Phil. V, 14. — reum: citatus est Scamander reus; Cluent. 50. — testem: in hanc rem te, te inquam, testem, Naevi, citabo; Quinct. 37.

Etruriam — ream: tota denique rea citaretur Etruria; Milo 50.

ordinem — reum: cum ... equester ordo reus a consulibus citaretur; Sest. 35.

Siciliam — testem: in hanc rem testem totam Siciliam citabo; Verr. II, 146.

citra, diesseits: educo: ut exercitum citra flumen Rubiconem, qui finis est Galliae, educeret; Phil. VI, 5. exercitum citra flumen Rubiconem eduxerit; ib. VII, 26.

citreus, von Citrusholz: mensa: tu maximam et pulcherrimam mensam citream a Q. Lutatio Diodoro ... abstulisti; Verr. IV, 37.

citro, hierher: curso: postea homines cursare ultro et citro non destiterunt; Sex. Rosc. 60. navigo: qui ultro citroque navigarent; Verr. V, 170.

civicus, Bürger —: corona: mihi ... civicam coronam deberi a re publica dixit; Piso 6. at id etiam gregarii milites faciunt inviti, ut coronam dent civicam et se ab aliquo servatos esse fateantur; Planc. 72.

civilis, bürgerlich, patriotisch: actio: civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et privato iure repetuntur; div. Caec. 18.

arma: nec ulla umquam secutus sum arma civilia; Marcell. 14.

bellum: s. **bellum,** I, 1. appropinquat. delectat. est magnum; Phil. V, 39. nascitur; Phil. II, 23. 70. oritur; Phil. VII, 25. sequitur; Phil. XI, 34. — II, 1. concupisco; Phil. XIII, 2. conficio; imp. Pomp. 28. Phil. XIII, 9. converto. excito; Marcell. 18. gero; Phil. VIII, 8. XIV, 23. guberno; Phil. V, 26. opto. restinguo. — 5. dico de; Phil. VIII, 7. largior ad. — IV, 1. causa; Phil. II, 72. X, 8. eventus. incendium. periculum; Phil. VII, 6. XIII, 8. victor; Marcell. 12. — V, 2. abl. comp. abl. der Zeit; Phil. VIII, 7. XIII, 7. XIV, 24. — 3. in; Ligar. 28. Phil. II, 47. XIV, 22 (S. 397 ff.)

calamitas: quod is deteriore iure esset quam ceteri cives propter incommodum Volaterranorum calamitatemque civilem; Caecin. 18.

causa: id quod in civili causa hodierno die primum videmus; Catil. IV, 19.

cruor: funestum illud animal ex nefariis stupris, ex civili cruore, ex omni scelerum importunitate conceptum; Piso 21. res familiaris cum ampla tum casta a cruore civili; Phil. XIII, 8.

discidium: secessionem tu illam existimavisti, Caesar, initio, non bellum, neque hostile odium, sed civile discidium; Ligar. 19.

dissensio: civilis enim dissensionis et seu amentiae seu fati seu calamitatis non est iste molestus exitus; Verr. V, 152. recordamini .. omnis civilis dissensiones; Catil. III, 24. a quibus partibus in dissensione civili non esset receptus; Ligar. 26.

ferrum: quod C. Marium e civili ferro atque ex impiis manibus eripuerunt; Planc. 26.

ius: de iure vero civili si quis novi quid instituit ..; Verr. I, 109. cedo mihi leges Atinias, ... omnis praeterea de iure civili; ib. unde ius civile discatur; ib. 115. qui de iure civili consuli solent; ib. 120. quae (Chelidon) isto praetore non modo in iure civili privatorumque omnium controversiis populo Romano praefuit, verum etiam ..; ib. 136. ut in hac causa non de improbitate Sex. Aebutii, sed de iure civili iudicium fieri videretur; Caecin. 4. „quod agas mecum ex iure civili ac praetorio non habes"; ib. 34. quid *id* ad causam possessionis? ... quid denique ad ius civile? ib. 35. et quod vehemens in re militari putatur, id leve in iure civili iudicabitur? ib. 43. nec ius civile in causis semper valere oportere; ib. 67. qui ius civile contemnendum putat; ib. 70. de hominibus, non de iure civili detrahit; ib. nihil esse in civitate tam diligenter quam ius civile retinendum; ib. quid enim est ius civile? ib. 73. si parum || parietum, al. || communitum ius est || si, al. || civile; ib. 74. ut retineam quod meum factum est, sine iure civili fieri non potest; ib. rata auctoritas harum rerum omnium ab iure civili sumitur; ib. quod haec iure civili saepta sunt; ib. 75. qui iuris civilis rationem numquam ab aequitate seiunxerit; ib. 78. ut ex iure civili non scientia solum quaedam, verum etiam bonitas nata videatur; ib. in ceteris rebus ut omnes ... omni iure civili ... utantur, quid ego commemorem? ib. 97. ut haec ex iure civili proferunt; ib. 100. quos (libellos) M. Brutus ... de iure civili reliquit; Cluent. 141. ergo hac lege ius civile, causae possessionum ... tollentur; leg. agr. III, 11. ius civile didicit; Muren. 19. qui potest dubitari quin ad consulatum adipiscendum multo plus adferat dignitatis rei militaris quam iuris civilis gloria? ib. 22. quod quidem ius civile didicisti ..; ib. 28. in omni denique iure civili aequitatem reliquerunt, verba ipsa tenuerunt; ib. 27. sintne ista praedia censui censendo, habeant ius civile? Flacc. 80. hoc si minus civili iure perscriptum est; har. resp. 32. nondum neque naturali neque civili iure descripto; Sest. 91. innumerabiles aliae leges de civili iure sunt latae; Balb. 21. duarum civitatum civis noster esse iure civili nemo potest; ib. 28. cui iam nulla lex erat, nullum civile ius; Milo 74. quae proficiscebantur a legibus et ab iure civili; Phil. IX, 11.

latrocinium: quem semper omnes ad civile latrocinium natum putaverunt; Sulla 70.

malum: confirmo vobis nullum posthac malum civile ac domesticum ad ullam rei publicae partem esse venturum; Catil. IV, 15. quae (libertas) malis oppressa civilibus extollere iam caput ... debebat? Planc. 38. quam (dotem) in civilibus malis acceperant; Phil. XI, 12.

mens: ut deos immortalis scientia peregrina et externa, mente domestica et civili precaretur; Balb. 55.

odium: quid enim odisset Clodium Milo ... praeter hoc civile odium, quo omnis improbos odimus? Milo 35.

pax: cui . . pax praesertim civilis, quamquam omnibus bonis, tamen in primis fuit optabilis; Phil. VII, 7. qui quantuscumque sum ... sine pace civili certe non fuissem; ib. 8. in discordia autem pax civilis esse nullo pacto potest; ib. 23. quae esse non possunt civili pace sublata; ib. VIII, 11.

praesidium: res publica civile praesidium salutis suae perdidisset; Planc. 90.

sanguis: gustaras civilem sanguinem vel potius exsorbueras; Phil. II, 71.

studia: inimicior ... Fimbriae Scaurus ex civilibus studiis atque obtrectatione domestica quam huic Galli? Font. 26.

tempestas: qui (Marius) ... tertius ante me consularis tempestate civili expulsus est; sen. 28.

victoria: quae semper in civili victoria sensimus, ea te victore non vidimus; Deiot. 33.

civis, Bürger, Mitbürger, Bürgerin: I. absolut: 1. Subject, Attribut, Apposition: absunt: absunt tot perditi cives, nefarium secuti ducem; tamen eorum ora sermonesque, qui in urbe ex eo numero relicti sunt, ferre non possumus; Phil. XII, 13.

accipiunt: civis Romanos honestissimos ex Sicilia plurimos maximis de rebus et quas ipsi accepissent iniurias et quas scirent aliis esse factas pro testimonio dicere; Verr. II, 16. quas (iniurias) cives Centuripini non in suis, sed in aliorum finibus acceperant; ib. III, 108.

adest: ne civium quidem Romanorum, qui tum aderant, fletu et gemitu maximo commovebare? Verr. V, 163. omnes hoc loco cives Romani et qui adsunt et qui ubique sunt [vestram severitatem desiderant,] vestram fidem implorant, vestrum auxilium requirunt; omnia sua iura, commoda, auxilia, totam denique libertatem in vestris sententiis versari arbitrantur; ib. 172. nemini civi ullam quo minus adesset satis iustam excusationem esse visam; Piso 36. „adeste quaeso, atque audite, cives"; Milo 77. nihil tibi de Galba respondeo, fortissimo et constantissimo civi: coram aderit; praesens tibi ... respondebit; Phil. XIII, 33.

adferunt: esse legem quae de seditiosis consceleratisque civibus, qui armati senatum obsederint,

magistratibus vim attulerint, rem publicam oppugnarint, cotidie quaeri iubeat; Cael. 1.

adipiscuntur: quo errore ductos vidi egomet non nullos imperitos homines, nostros civis, Athenis in numero iudicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero, cum ignorarent, si illam civitatem essent adepti, hanc se perdidisse, nisi postliminio recuperassent; Balb. 30.

adrogant: ſ. II, 3. ostendo; Verr. IV, 26.

adsentiunt: ut eius semper voluntatibus ... cives adsenserint; imp. Pomp. 48.

agit: ut quod civis cum cive agat, domi certet suis legibus; Verr. II, 32. quod civis cum civi ageret, aut eum iudicem, quem commodum erat, praeconem, haruspicem, medicum suum dabat, aut, si legibus erat iudicium constitutum et ad suum civem || civem suum || iudicem venerant, libere civi iudicare non licebat; ib. 33. cum secum sui cives agant de litteris publicis corruptis; ib. 90. ut cives inter se legibus suis agerent; ib. hoc egit civis Romanus ante te nemo; Ligar. 11.

amittit: ut nemo civis Romanus aut sui potestatem || impietatem, al. || aut civitatem possit amittere, nisi ipse auctor factus sit; dom. 77. ut civis Romanus libertatem nemo possit invitus amittere; ib. ſ. dat; dom. 78.

arant: vos ... de civium Romanorum, qui arant in Sicilia, bonis ... cognituros; Verr. III, 11.

arbitratur: omnes denique omnium generum atque ordinum cives summae rei publicae a consulibus ... petendum esse auxilium arbitrabantur; Sest. 25. huius civitatis fidelissimae miserias nemo erat civis qui a se alienas arbitraretur; Phil. VIII, 18. ſ. adest; Verr. V, 172.

aspernatur: quod nemo bonus, nemo denique civis est, qui modo se civem esse meminerit, qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur, recordationem denique ipsam || recordatione d. ipsa || consulatus vestri perhorrescat; Piso 45.

attingit: repertum esse ... neminem neque liberum neque servum neque civem neque peregrinum qui illud signum auderet attingere; Verr. IV, 77. ſ. defendit; dom. 108.

audent: quod ... nequaquam satis multi cives forti et magno animo invenirentur, qui auderent se et salutem suam in discrimen offerre pro statu civitatis; Sest. 1. ſ. attingit.

audiunt: ſ. adest; Milo 77.

cadit: ſ. est. ingratus.

cedit: hunc igitur tu, ... hunc tu civem ferro et armis ... domo et patria ... cedere curasti, quem ... a cuncta Italia desideratum, arcessitum, revocatum conservandae rei publicae causa confiteris? dom. 5. cum ... (non) civis unus ex civitate, sed ipsa civitas tuo et Gabinii sceleri furorique cessisset; Piso 26.

certat: ſ. agit; Verr. II, 32.

circumsedet: nos ad civem mittimus, ... ne coloniam circumsedeat, ne oppugnet, ne agros depopuletur, ne sit hostis? Phil. V, 27.

circumspiciunt: ſ. II, 3. facio; Milo 95.

circumstant, clamant: de te autem, Catilina, cum quiescunt, probant; cum patiuntur, decernunt, cum tacent, clamant; neque hi solum ..., sed etiam ... ceteri .. fortissimi cives, qui circumstant senatum, quorum tu et frequentiam videre et studia perspicere et voces paulo ante exaudire potuisti; Catil. I, 21.

cogitant: haec cives, cives, inquam, si eos hoc nomine appellari fas est, de patria sua et cogitant et cogitaverunt; horum ego cotidie consiliis occurro, audaciam debilito, sceleri resisto; Muren. 80.

cognoscunt: cum *eum* Syracusis amplius centum cives Romani cognoscerent lacrimantesque defenderent; Verr. I, 14. qui cum amplius centum civis Romanos haberet ex conventu Syracusano, qui eum non solum cognoscerent, sed etiam lacrimantes ac te implorantes defenderent, tamen ..; ib. V, 155.

colunt: quod (signum) cives atque incolae [Syracusani] colere ... solebant; Verr. IV, 130.

committit: ego nolo quemquam civem committere ut morte multandus sit; tu, etim si commiserit, conservandum putas; Phil. VIII, 15.

commutat: habebit igitur ... res publica civem sine ignominia quemquam, qui ad perniciem innocentis fidem suam ... pecunia commutarit? Cluent. 129.

concidit: plagis confectum dico a lictoribus tuis civem Romanum ante oculos tuos concidisse; Verr. V, 140.

concurrunt: num umquam perditis civibus vexillum quo concurrant defuturum putatis? Phil. V, 29. ſ. negotiantur; Verr. I, 69.

conferunt: multi etiam superiore memoria cives Romani sua voluntate, indemnati et incolumes, suis || iis || rebus relictis, alias se in civitates contulerunt; Balb. 28.

congregant: inflati laetitia atque insolentia impii cives unum se in locum ... congregabant. ibi cum consilia inirent de caede nostra partirenturque inter se qui Capitolium, qui rostra ... occuparent, ad me concursum futurum civitatis putabant; Phil. XIV, 15.

conlocant: Himera deleta, quos civis belli calamitas reliquos fecerat, ei sese Thermis conlocarant in eisdem agri finibus; Verr. II, 86.

consentiunt: omnes enim iam cives de rei publicae salute una et mente et voce consentiunt; Phil. I, 21.

conservant: ut amplissimi et clarissimi cives rem publicam bene gerendo religiones, religionum ius || religionibus || sapienter interpretando rem publicam conservarent; dom. 1. quod ... in eius civis aedibus, qui urbem || in † hisce rebus ut in urbe, quam; al. || suis laboribus ac periculis conservasset, monumentum deletae rei publicae conlocaris; ib. 137.

constituit: proinde quasi ... alio modo sit constituturus ... de re publica civis quam eum || cuiusquam meum || ... civitatis salus coëgerit; dom. 31.

consuescunt: quibus eum verbis laudare et boni viri et boni cives consuerunt; Vatin. 40.

consulit: is ex hoc tempore miretur potius, si quem bonum et fortem civem viderit, quam si quem aut timidum aut sibi potius quam rei publicae consulentem; Sest. 1.

continet: solus ille cognovit quem ad modum armatum civem, qui lapidibus, qui ferro alios fugaret, alios domi contineret, qui urbem totam, qui curiam, qui forum, qui templa omnia caede incendiisque terreret, non modo vinci, verum etiam vinciri | vincere oporteret; har. resp. 6.

conveniunt: videt ... frequentis .. civis atque socios, quibus ipse insignis iniurias fecerit, ... convenisse; Verr. a. pr. 7.

criminantur: id a me et a senatu esse constitutum, quod perditi cives sublatum per nos criminabantur; Sest. 123.

cupiunt: ſ. negotiantur; Verr. II, 15.

dat: ab isto civem Romanum, qui cognitores homines honestos daret, sublatum esse in crucem; Verr. I, 13. quia maius est beneficium, quam posse debet civis civi dare; Sulla 72. qui cives Romani in colonias Latinas proficiscebantur, fieri non poterant Latini, nisi || hi || erant auctores facti nomenque dederant; qui erant rerum capitalium condemnati, non prius hanc civitatem amittebant, quam erant in eam recepti, quo vertendi, hoc est mutandi, soli causa venerant; id autem ut esset faciundum non ademptione civitatis, sed tecti et aquae et ignis interdictione adigebantur || faciebant ||; dom. 78.

debet: ſ. dat; Sulla 72. praedicat.

decernunt: ſ. circumstant.

defendit: quid de illis honestissimis viris atque optimis civibus ... dicemus, qui tum una cum senatu salutem rei publicae defenderunt? Rabir.

27. quem plurimi cives tota ex Italia devincti necessitudine ac vetustate defendant; Flacc. 5. (3. 29). senatum iudicasse, qui civis me non defendisset, eum rem publicam salvam noluisse; sen. 25. civis est nemo ... qui rem ullam de meis bonis attigerit, qui non pro suis opibus in illa tempestate me || tempestatem || defenderit; dom. 108. cum is tribunus plebis ... id .. (monumentum) cum eius civis, qui rem publicam ex senatus auctoritate consul defendisset, domo coniungeret; ib. 114. M Catone tribuno plebis, fortissimo atque optimo civi, rem publicam defendente; Sest. 12. f. cognoscunt. negotiantur; Verr. II, 15. — II, 1. expello; Sest. 53.

depopulatur: f. circumsedet.

deprecatur: civis a civibus communis humanitatis iure ... deprecarer, ne ignotis testibus ... civem ac supplicem vestrum dederetis; Flacc. 24.

descendit: an veri simile est, ut civis Romanus aut homo liber quisquam cum gladio in forum descenderit ante lucem, ne de me ferri pateretur, praeter eos, qui ab illo pestifero ac perdito civi iam pridem rei publicae sanguine saginantur? Sest. 78.

desciscunt: cum a populo Romano pestiferi cives parricidaeque desciverint; Phil. XI, 21.

desiderant: f. adest; Verr. V, 172.

despiciunt: f. II, 3. ostendo; Verr. IV, 26.

dicit: accusator autem apponitur civis Romanus de creditoribus Lampsacenorum; qui si dixisset quod iste iussisset, per eiusdem istius lictores a populo pecuniam posset exigere; Verr. I, 74. civitatis nobilissimum civem, C. Heium, iuratum dicere audistis ..; ib. II, 13. sescentos praeterea civis Romanos multosque Siculos dixisse se isti pecuniam ob ius dicendum dedisse; ib. 119. cum P. Servilius, ... ornatissimus civis, dixisset ..; Quir. 17. ei, quibus ego debeo, boni viri et cives comitiis aediliciis aliquid se meo nomine Plancio debere dicebant; Planc. 68. M. Piso ..., et vir et civis egregius, parique innocentia M. Vehilius, senatus auctoritati se obtemperaturos esse dixerunt; Phil. III, 25. itaque idem, quasi providi cives et senatores diligentes, bellicum me cecinisse dicunt, suscipiunt pacis patrocinium; ib. VII, 3. f. accipiunt; Verr. II, 16.

diffidunt: f. eierant.

diligunt: f. negotiantur; Verr. II, 15.

discedunt: cives Romani a me nusquam discedere; Verr. IV, 146.

dissentiunt: memini conloquia ... cum acerbissime dissentientibus civibus; Phil. XII, 27.

dissidet: f. labitur.

dubitat: quis me non modo civis, sed socius recipere contra tuam legem et iuvare dubitavit? dom. 85.

ducit: quem ego civem meo iudicio cum deorum immortalium laude coniungo; qui C. illi Mario ... cedendum esse duxit; Piso 20.

egentes: f. II, 1. obicio.

eiciunt: hunc sui cives e civitate eiecerunt; Sest. 142.

eierant: ut alacres et laeti ... inter se impii cives, quasi vicissent, gratulabantur, sic me iniquum eierabant, de me querebantur; diffidebant etiam Servilio: meminerant eius sententiis confixum Antonium; Phil. XII, 18.

est, sunt: esse civem Romanum, qui se Syracusis in lautumiis fuisse quereretur, quem iam ingredientem in navem et Verri nimis atrociter minitantem ab se retractum esse et adservatum, ut ipse in eum statueret quod videretur; Verr. V, 160. nemo est civis Romanus qui sibi ulla excusatione utendum putet; Font. 46. cum indicat esse quosdam civis imperitos, sed non multos; Rabir. 18. ubi ... multi cives Romani sunt; Flacc. 71. quo die quis civis fuit qui fas esse putaret, quacumque aut aetate aut valetudine esset, non se de salute mea sententiam ferre? sen. 28. multi ... summi homines et clarissimi cives fuerunt, quorum cum adulescentiae cupiditates deferbuissent, eximiae virtutes ... exstiterunt; ex quibus neminem mihi libet || liquet, al. || nominare; Cael. 43. sunt impii cives, sed pro caritate rei publicae nimium multi, contra multitudinem bene sentientium admodum pauci, quorum opprimendorum di ... potestatem ... dederunt; Phil. III, 36. f. adest; Verr. V, 172. arbitratur; Phil. VIII, 18. aspernatur. defendit; dom. 108. — cum: f. II, 1. conicio; Verr. V, 72. — IV, 1. milia; Verr. II, 163. — in: fateor enim me ... tanta in maestitia fuisse, quanta ceteri optimi cives, si idem providissent, fuissent; Phil. II, 37. — aetate, valetudine: f. oben sen. 28. — civitatum: duarum civitatum civis noster esse iure civili nemo potest; Balb. 28. — eorum: f. II, 1. dedo; Caecin. 98. — iure: quod is deteriore iure esset quam ceteri cives; Caecin. 18. — severitate: patrem tuum, civem optimum, ... qui si viveret, qua severitate fuit, tu profecto non viveres, L. Philippus censor ... praeteriit in recitando senatu; dom. 84. — amicus: f. II, 1. perditus; Phil. V, 6. — beati: „valeant cives mei; sint incolumes, sint florentes, sint beati"; Milo 93. — bonus: f. ingratus. — cognatus; f. II, 1. perditus; Phil. V, 6. — conservator: qui primum eum civem vi, ferro, periculis urbe, omnibus patriae praesidiis depulit, quem vos patriae conservatorem esse saepissime iudicaritis; har. resp. 28. — consul: M. Bibulo, praestantissimo cive, consule; Phil. II, 23. — dignus: si civis Romanus dignus isto negotio nemo fuit; Verr. V, 83. — dux: duce L. Egnatuleio quaestore, civi optimo et fortissimo; Phil. III, 7. duce L. Egnatuleio, quaestore || L. Egn. duce ||, civi egregio; ib. 39. — filius: civis optimus, cum esset L. Pauli nepos, P. Africani ... sororis filius, his haedinis pelliculis praetura deiectus est; Muren. 76. — florentes: f. beati. — Gaditanus: quod si civi Romano licet esse Gaditanum sive exsilio sive postliminio sive reiectione huius civitatis ..., quid est quam ob rem civi Gaditano in hanc civitatem venire non liceat? Balb. 29. — hostis: f. circumsedet. — immemor, inimicus: quis est civis, praesertim hoc gradu, ... tam oblitus beneficii vestri, tam immemor patriae, tam inimicus dignitatis suae quem non excitet, non inflammet tantus vester iste consensus? Phil. VI, 18. — incolumes: f. beati. — ingratus, iniustus: ingratus est iniustusque civis, qui armorum periculo liberatus animum tamen retinet armatum, ut etiam ille melior sit, qui in acie cecidit, qui in causa animam profudit; Marcell. 31. — milites: f. II, 1. conicio; Verr. V, 72. — nepos: f. filius. — notus: eum civem Romanum, qui omnibus in illo conventu notus, qui Syracusis natus esset, abs te securi percussum esse; Verr. V, 156. si nomine appellari abs te civis tuos honestum est, turpe est eos notiores esse servo tuo quam tibi; sin, etiam si noris, tamen per monitorem appellandi sunt ..; Muren. 77. — salvi: non enim omnis civis salvos esse voluerunt; Phil. VIII, 14. — victores: f. vivus; Phil. XIV, 23. — vivus: vivo patre suo, potentissimo et clarissimo civi; Planc. 51. eos enim civis pugna illa sustulerat, quibus non modo vivis, sed etiam victoribus incolumis et florens civitas esse posset; XIV, 23.

excipiunt: nollem idem alio loco dixisset, quod exciperent improbi cives: „oderint, dum metuant"; Sest. 102.

exigit: f. dicit; Verr. I, 74.

existimant: f. II, 3. facio gratum; Verr. II, 16.

expellit: quem praestantissimus civis, Aquila, Pollentia expulit; Phil. XI, 14.

exsecrantur: f. precantur.

exsistunt: uno .. tempore in hac re publica duos civis exstitisse, quorum alter finis vestri imperii ... caeli regionibus terminaret, alter eiusdem imperii domicilium sedisque servaret; Catil. III, 26.

facit: sacra pro civibus civem facere voluerunt, ut deos immortalis scientia peregrina et externa, mente domestica et civili precaretur; Balb. 55. ſ. 3, a. Phil. II, 69. — II, 1. conicio; Verr. V, 72.
fastidiunt: nihil est enim tam ... flexibile quam voluntas erga nos sensusque civium, qui non modo improbitati irascuntur candidatorum, sed etiam in recte factis saepe fastidiunt; Milo 42.
fatentur: in quo (tempore) ... improbi ac perditi cives, perdomiti ||redomiti|| atque victi, praecipitante re publica vehementem fuisse me ..., conservata mitem ... faterentur; Sulla 1.
favet: quis enim civis ei regi non faveret, cuius omnem aetatem in populi Romani bellis consumptam esse meminisset? Deiot. 6.
ferunt: quod eius avaritiam cives Romani ferre non potuerunt; Verr. I, 70. „non fero." at multi clarissimi et sapientissimi cives tulerunt; Planc. 11. nuper clarissimi cives nomen editicii iudicis non tulerunt ... omniaque potius permiscuerunt, quam ei legi ... parerent; ib. 41. in provinciam (profugit) firmissimorum [et fortissimorum] civium, qui illum, ne si ita quidem venisset, ut nullum bellum inferret, ferre potuissent; Phil. V, 24. ſ. est; sen. 28.
flagitant: quod .. a me optimi et fortissimi cives flagitabant; Sest. 39. ſ. IV, 1. oratio.
florens: ſ. IV, 1. periculum; Sest. 33.
fruuntur: Volaterrani non modo cives, sed etiam optimi cives fruuntur nobiscum simul hac civitate; dom. 79. ſ. IV, 2. discrimen inter.
fugat: ſ. continet. — fugit: ſ. aspernatur. II, 1. conicio; Verr. V, 72.
gaudent: ut natum esse te cives tui gaudeant; Phil. I, 35.
gratulantur: ſ. eierant.
habet: quod specimen habuit hic civis innocentiae; Piso 95.
iacet: qui me civem ... patriae nomine laborantem non modo stantem non defenderant, sed ne iacentem quidem protexerant; Sest. 64.
ignorant: ſ. adipiscuntur.
implorant: ſ. adest; Verr. V, 172. cognoscunt; Verr. V, 155. — II, 1. neco; Verr. I, 7.
infert: ne quis suorum civium castra imperatorum populi Romani iniret, ne quis se pro nostro imperio ... in vitae discrimen inferret; Balb. 25.
ingreditur: ſ. est; Verr. V, 160.
init: ſ. congregant. infert.
introducit: quam ambitionem constantissimus et gravissimus civis, L. Caesar, in senatum introduxit? Phil. XI, 19.
irascuntur: ſ. fastidiunt.
iudicat: cum civis Centuripinus inter duos civis iudicasset ||diiudicasset||; Verr. II, 66. omnis hoc civis meos iudicare; Vatin. 8. ſ. agit; Verr. II, 33.
iurat: ſ. dicit; Verr. II, 13.
iuvat: ſ. dubitat.
labitur: talis igitur vir et civis opinione labi potest, voluntate a re publica dissidere nullo pacto potest; Phil. XIII, 8.
laborat: ſ. iacet. — lacrimant: ſ. cognoscunt.
laudant: cum laedat nemo bonus, laudent omnes vestri cives atque socii; Font. 35. ſ. consuescunt.
luget: ſ. II, 1. eicio; Sest. 26. — manent: ſ. proficiscuntur. — meminit: ſ. aspernatur. eierant. favet.
merens: Planc. 80. — meritus: ſ. **bene,** I. mereor, meritus; Flacc. 2. 16. 94. sen. 16. Quir. 16. dom. 85. 131. har. resp. 53. Sest. 33. Piso 27. Milo 63. 82. Fr. A. III, 19. (S. 409). — unten II, 1. eripio; sen. 8. — 5. fero de; dom. 42.
metuunt: ut te metuunt omnes cives tui; Catil. I, 17.
minitatur: ſ. est; Verr. V, 160.
mortui: ſ. IV, 2. discrimen inter.
nascitur: o civem natum rei publicae, memorem sui nominis imitatoremque maiorum! Phil. III, 8. negat hoc D. Brutus imperator ..., natus rei publicae civis; ib. IV, 9. oppugnat D. Brutum imperatorem ..., civem non sibi, sed nobis et rei publicae natum; ib. V, 24. qui .. civile bellum optavit, eum detestabilem civem rei publicae natum iudico; ib. XIII, 1. ſ. est notus; Verr. V, 156.
navigant: ſ. II, 1. conicio; Verr. V, 72.
negat: et tu unus pestifer civis eum restitutum negas esse civem, quem eiectum universus senatus non modo civem, sed etiam egregium civem semper putavit? dom. 85. ſ. nascitur; Phil. IV, 9.
neglegit: ut eum civem retineatis, qui semper genus illud hominum ... neglexit; Milo 3.
negotiantur: tunc cives Romani, qui Lampsaci negotiabantur, concurrunt; orant Lampsacenos, ut ..; Verr. I, 69. at enim istum Siculi soli persequuntur; cives Romani, qui in Sicilia negotiantur, defendunt, diligunt, salvum esse cupiunt; ib. II, 15. quod cives Romani ... permulti in illo oppido ... cum ipsis Agrigentinis vivunt ac negotiantur; ib. IV, 93. coactus lacrimis omnium civium Romanorum, qui in Sicilia negotiantur; ib. V, 158. a quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt? ... a civibus Romanis, qui negotiantur in Gallia. cur eorum verba non audimus? cur eorum tabulae nullae proferuntur? Font. 11. cives Romani, qui in eis ||his|| locis negotiantur, te unum solum suum ... hostem venisse senserunt; Piso 96.
non volt: ſ. defendit; sen. 25. — oblivisci: ſ. est immemor. — obsident: ſ. adferunt.
obsignant: solere suos civis ceterosque Graecos ex tempore quod opus sit obsignare dixit: Flacc. 36.
occupant: ſ. congregant.
oderunt: omnes te ... cives peregrini, viri mulieres, liberi servi oderunt; Phil. XIII, 45.
offerunt: ſ. audent.
opponit: civem qui se pro patriae salute opponat invidiae frustra posthac requiretis; har. resp. 60.
oppugnat: ad nostrum civem mittimus, ne imperatorem, ne coloniam populi Romani oppugnet; Phil. V, 27. ſ. adferunt. circumsedet.
orant: ſ. negotiantur; Verr. I, 69. — parent: ſ. ferunt; Planc. 41. — partiuntur: ſ. congregant.
patiuntur: quod si ... gravissimi [et sapientissimi] cives hanc Latinis ... viam ad civitatem populi iussu patere passi sunt; Balb. 54. ſ. circumstant. descendit.
perdunt: ſ. adipiscuntur.
perfruuntur: „tranquilla re publica mei cives, quoniam mihi cum illis non licet, sine me ipsi ... perfruantur"; Milo 93.
perhorrescit: ſ. aspernatur.
permiscent: ſ. ferunt; Planc. 41.
petit: quod civis Romanus a Siculo petit, Siculus iudex datur; quod Siculus a civi Romano, civis Romanus datur; ceterarum rerum selecti iudices ex conventu civium Romanorum proponi solent; Verr. II, 32.
postulat: ſ. II, 1. frango.
potest: ſ. amittit. dat; Sulla 72. dom. 78. dicit; Verr. I, 74. est civitatum. ferunt; Verr. I, 70. Phil. V, 24. labitur. proficiscuntur. — 2. sum; Balb. 27. — II, 1. exturbo.
praedicat: non debes is homo et is civis praedicare vitam meam ... inimicorum molestia non esse appetitam; Planc. 71.
praestat: hoc etiam magis ab omnibus eius modi civis laudandus ac diligendus est, qui non solum ab re publica civem improbum removet, verum etiam se ipsum eius modi fore profitetur ac praestat, ut ..; Verr. III, 2.
precantur: ut omnes sui cives salutem ... precentur, ... an ... ut omnes exsecrarentur, male precarentur, unam tibi illam viam ... esse vellent? Piso 33. ſ. facit.

probant: f. circumstant.
proficiscuntur: quem ad modum, si civitas adimi non possit, in colonias Latinas saepe nostri cives profecti sint: aut sua voluntate aut legis multa profecti sunt, quam multam si sufferre voluissent, manere in civitate potuissent; Caecin. 98. f. dat; dom. 78.
profitetur: f. praestat.
profundit: f. est ingratus.
proponit: quis enim erat civium qui sibi solutam P. Clodii praeturam sine maximo rerum novarum metu proponeret? Milo 34.
provident: quae (suspicio) non tibi ipsi magis quam cum omnibus civibus, tum maxime nobis ... providenda est; Marcell. 21. f. sunt in.
putant: f. congregant. est; Font. 46. sen. 28. — queritur: f. eierant. est; Verr. V, 160. — quiescunt: f. circumstant. — recipit: f. dubitat. — recuperant: f. adipiscuntur.
referunt: referente ... M. Servilio conlegisque eius, ornatissimis viris, optimis civibus; Phil. IV, 16.
requirunt: f. adest; Verr. V, 172. — respondet: f. adest; Phil. XIII, 33. — respuit: f. aspernatur. — restant: f. supersunt. — retinet: f. est ingratus. II, 1. dedo; Caecin. 98.
sciunt: hoc cum eos scire volui, quibus Sulla voluit iniuriam facere, tum omnis ceteros novos veteresque civis; Caecin. 101. f. accipiunt; Verr. II, 16.
sentiunt: f. est; Phil. III, 36. negotiantur; Piso 96. — sequuntur: f. absunt. — servat: f. exsistunt; Catil. III, 26. — solent: f. colunt obsignant. — stat: f. iacet.
statuunt: ceteri non solum Siculi, sed etiam cives Romani hoc statuerant; Verr. IV, 42. f. IV, 1. milia; Verr. II, 163.
sufferunt: f. proficiscuntur. — sunt: f. est.
supersunt: cum hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infinitae caedi restitisset; Catil. III, 25.
suscipiunt: f. dicit; Phil. VII, 3. — tacent: f. circumstant. — terminat: f. existunt; Catil. III, 26. — terret: f. continet. — tribuit: f. II, 1. perditus; Phil. V, 6. — valent: f. est beatus.
venit: si liceat eorum || horum || civis virtutis causa in nostram civitatem venire; Balb. 44. quis tibi non dicam horum aut civium ceterorum, sed tuorum legatorum obviam venit? Piso 53. quid enim stultius quam ... huius .. rei publicae civem ... venire in eum locum, ubi parendum alteri et serviendum sit? Rab. Post. 22. quid enim attinuerat L. Cassio tribuno plebis, fortissimo et constantissimo civi, mortem denuntiare, si in senatum venisset? Phil. III, 23. f. dat; dom. 78. est Gaditanus.
vident: iam hoc istum vestitu Siculi civesque Romani permulti saepe viderant || viderunt ||; Verr. V, 86. f. II, 1. frango. — 3. ostendo; Verr. IV, 26.
videntur: f. II, 1. crucio Verr. V, 179.
vincunt: f. eierant. — vivit: f. est severitate. negotiantur; Verr. IV, 93.
volt: ergo is tibi civis, si temporibus illis fuisses, non probaretur, quia non omnis salvos esse voluisset; Phil. VIII, 14. f. precantur. proficiscuntur. — IV, 1. auxilium.

2. **Prädikat:** existo: eorum adulescentium exemplo, qui post in civitate summi viri et clarissimi cives exstiterunt; Cael. 73. f. II, 2. sum; Rabir. 3.
nascor: utrum tandem putes huic civitati ..., viris his, ... civibus ceteris ... melius fuisse et praestabilius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10.
sum: ut malum civem Roscium fuisse fingeret; Sex. Rosc. 127. „malus civis, improbus consul, seditiosus homo Cn. Carbo fuit.“ fuerit aliis: quando tibi || tibi quando || esse coepit? Verr. I, 37. tametsi civis Romanus virtutis causa iam diu est; ib. II, 23. qui cives Romani erant, si Siculi essent ...; qui Siculi, si cives Romani essent; ib. 31. quorum civis Romanus nemo erat, sed Graeci sacrilegi; ib. III, 69. ille, civis Romanus quod erat, impunius id se facturum putavit; ib. IV, 48. ut mihi non cives illius civitatis, sed omnes sacerdotes ... Cereris esse viderentur; ib. 111. qui (Regini) iam cives Romani sunt; ib. 135. qui cives Romani esse dicerentur; ib. V, 136. CIVIS ROMANUS SUM; ib. 147. se civem esse Romanum; ib. 161. „civis Romanus sum“; ib. 162. qui se civem Romanum esse diceret; ib. 163. illum P. Gavium ... civem Romanum et municipem Consanum, non speculatorem fugitivorum fuisse; ib. 164. se esse civem Romanum; ib. 165. qui se civem Romanum esse clamitaret; ib. illum clamitasse, se civem esse Romanum; ib. civem Romanum se esse dicebat; ib. 166. quid aliud clamitares, nisi te civem esse Romanum? ib. cum civem se Romnaum esse diceret; ib. „civis Romanus sum“; ib. 168. qui se civem Romanum esse dicat; ib. quamvis civis Romanus esset; ib. quoniam se civem Romanum esse diceret; ib. 169. repente Oppianicus eos omnis liberos esse civisque Romanos coepit defendere; Cluent. 43. potest idem postea et miles esse melior et vir bonus et civis utilis; ib. 128. statuerunt equites Romani illo iudicio improbum civem esse et non retinendum in civitate, qui ..; Rabir. 24. quamquam sunt hostes, tamen, quia sunt cives, monitos etiam atque etiam volo; Catil. II, 27. qui autem rei publicae sit hostis, eum civem nullo modo esse posse; ib. IV, 10. nemo erit tam iniustus qui me audierit, sit modo liber et civis, quin ..; Flacc. 97. cui si patrem conservatis, qualis ipse debeat esse civis praescribetis; ib. 106. ut hunc A. Licinium non modo non segregandum, cum sit civis, a numero civium, verum etiam si non esset, putetis asciscendum fuisse; Arch. 4. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vindicant, Salaminii repetunt, Smyrnaei vero suum esse confirmant; ib. 19. si civis Romanus Archias legibus non esset; ib. 25. eram etiam tuo iudicio civis incolumis; dom. 62. fortis et constans in optima ratione civis P. Popilius semper fuit; ib. 87. quid igitur responderem? ... me civim esse Romanum? har. resp. 17. quis turpioribus coniunctior? quis civis meliorum partium aliquando? quis taetrior hostis huic civitati? Cael. 14. non enim potest, qui hominem consularem ... in iudicium vocarit, ipse esse in re publica civis turbulentus; ib. 78. quod perniciosum patriae civem fore putabam, qui ..; prov. cons. 24. ut cives Romani sint ei, quos Cn. Pompeius de consilii sententia singillatim civitate donaverit; Balb. 19. ut, si Gaditani sciverint nominatim de aliquo cive Romano, ut sit is civis Gaditanus, magna potestas sit nostro civi mutandae civitatis nec foedere impediatur quo minus ex cive Romano civis Gaditanus possit esse; ib. 27. ut is Publicius, si domum revenisset et inde Romam redisset, ne minus civis esset; ib. 28. C. Valerium Flaccum ... nominatim ad populum de Calliphana Veliense, ut ea civis Romana esset, tulisse; ib. 55. is in re publica civis et sum et semper fui, .. ut ..; Planc. 75. qui sunt boni cives ..., nisi qui patriae beneficia meminerunt? ib. 80. eum et civem optimum semper et mihi amicum fuisse; ib. 99. quid est aliud hortari adulescentis, ut turbulenti, ut seditiosi, ut seditiosi, ut perniciosi cives velint esse? Phil. I, 22. carum esse civem ... gloriosum est; ib. 33. qui se civem esse meminisset; ib. II, 16. ergo Hannibal hostis, civis Antonius? ib. V, 25. C. Caesarem talem semper fore civem, qualis hodie sit qualemque eum maxime velle esse et optare debemus; ib. 51. quis erit tam improbus civis qui illum civem habendum putet? ib. VI, 16. qui natura cives sunt, voluntate hostes; ib. VIII, 13. existimasne ... qualem Pompeium res res publica habitura sit civem, talis futuros in re publica Antonios?

ib. XIII, 10. tibi cum Lepido societas aut cum ullo, non dicam bono cive, sicut ille est, sed homine sano? ib. 43. f. 1. aspernatur. negat.

videor: ut et illi quaestor bonus et ||vobis|| omnibus optimus civis videretur; Sest. 8. cum et civis mihi bonus et optimi cuiusque cupidus ... videretur; Cael. 14.

3. Ausruf: a. Nominativ: L. Flaccus: qui homo! qui civis! Planc. 27. quam porro spectatus civis, quam probatus! cuius ex omni vita nihil est honestius quam quod cum mima fecit divortium; Phil. II, 69. o conservandus civis cum tam pio iustoque foedere! ib. XIII, 37.

b. Vocativ: vobis, o clarissimi atque optimi cives, et vestrae saluti consulendum et prospiciendum vident; har. resp. 54. f. I, 1. adest; Milo 77.

c. Accusativ: L. Paulum ..., quem civem! quem virum! ... hominem ad conservandam rem publicam natum, ... in eundem hunc numerum congregasti; Vatin. 25. miseros interdum civis optime de re publica meritos, in quibus homines non modo res praeclarissimas obliviscuntur, sed etiam nefarias suspicantur! Milo 63. f. 1. nascitur; Phil. III, 8. — II, 1. eripio; Phil. XIII, 29.

II. nach Verben: 1. Accusativ: abicio: num potes hoc negare ..., civem Romanum e conventu Pauhormitano ... ad terram virgis et verberibus abiectum? Verr. V, 140.

accipio: quae (Sicilia) civis Romanos omnis suis ipsa sedibus libentissime semper accepit; Verr. V, 157. f. dedo; Caecin. 98.

accuso: accusa omnis ordines, omnis civis; Phil. II, 19. f. IV, 1. pestis.

adduco: ut... defuerit civium studiis potius quam eos in armorum discrimen adduceret; Phil. X, 14.

adficio: f. **adficio**, civem (4 Stellen) S. 95, a.

adfligo: eiusdem viri mortem, quae tantum potuit, ut omnis civis perdiderit et adflixerit, quos quia servare per compositionem volebat, ipse ab eis interemptus est; Sex. Rosc. 33.

adigo: f. I, 1. dat; dom. 78.

adiuvo: bonos civis primum natura efficit, adiuvat deinde fortuna; Phil. XIII, 16.

adservo: f. I, 1. est; Verr. V, 160.

ago: non tu hoc loco Gavium, ... [civem Romanum], sed communem ... civitatis causam in illum cruciatum et crucem egisti; Verr. V, 170.

amitto: quos amisimus civis, eos Martis vis perculit, non ira victoriae, ut dubitare debeat nemo quin multos ... C. Caesar ab inferis excitaret, quoniam ... conservat quos potest; Marcell. 17.

amo: qui amavit unice patriam et civis suos; Catil. III, 10.

appello: si patrem tuum, civem me dius fidius egregium, dissimilem vestri, nemo umquam sanus exsulem appellavit; dom. 83. te, Q. Petili, appello, optimum et fortissimum civem; Milo 44. f. I, 1. cogitant. est notus; Muren. 77.

appellere: f. conicio; Verr. V, 72.

appono: f. I, 1. dicit; Verr. I, 74.

arbitror: ego P. Clodium arbitrabar perniciosum civem, sceleratum, libidinosum, impium, audacem, facinerosum ||facinorosum||, tu contra sanctum, temperantem, innocentem, modestum, retinendum, civem et optandum; Phil. VIII, 16.

arcesso: f. I, 1. cedit; dom. 5.

arguo: f. II, 1. conicio; Verr. V, 72.

armo: f. I, 1. adferunt. continet.

ascisco: ne quem asciscere civem aut civitate donare possimus; Balb. 30. civis undique fortis viros asciverunt; ib. 51.

ascribo: cognitorem ascribit Sthenio — quem? ... civem Romanum; Verr. II, 106.

aspicio: quis .. (eum) ita aspexit ut perditum civem ac non potius ut importunissimum hostem? Catil. II, 12.

attribuo: attribuit nos trucidandos Cethego et ceteros civis interficiendos Gabinio; Catil. IV, 13.

caedo: caedebatur virgis in medio foro Messanae civis Romanus; Verr. V, 162. ut civis Romanus ... deligatus in foro virgis caederetur; ib. 163.

capio: civibus Romanis, quos piratae ceperant, securi statim percussis; Verr. V, 75. f. conicio; Verr. V, 72.

celo: pro quo (frumento) cum a P. Varinio praetore pecuniam accepisset, celavit suos civis ultroque eis sumptum intulit; Flacc. 45.

coërceo: ut viri fortes acrioribus suppliciis civem perniciosum quam acerbissimum hostem coërcerent; Catil. I, 3.

cognosco: alii [cives Romani], ne cognoscerentur, involutis e carcere capitibus ad palum atque ad necem rapiebantur; alii, cum a multis [civibus Romanis] cognoscerentur, ab omnibus defenderentur, securi feriebantur: quorum ego de acerbissima morte crudelissimoque cruciatu dicam; Verr. V, 72.

cogo: f. I, 1. constituit.

colo: civis Romanos coluit, eis indulsit, eorum voluntati et gratiae deditus fuit. iste civis Romanos? at nullis inimicior aut infestior fuit; Verr. III, 59.

commendo: quem enim umquam senatus civem nisi me nationibus exteris commendavit? Sest. 128. me idem senatus exteris nationibus ... civem servatoremque rei publicae commendavit; Piso 34.

compello: qui plurimis caedibus in foro factis singulari virtute et gloria civem domum vi et armis compulit; Milo 73.

concito: confer te ad Manlium, concita perditos civis; Catil. I, 23.

condemno: hic popularis a IIviris, iniussu vestro, non iudicari de cive Romano, sed indicta causa civem Romanum capitis condemnari coëgit; Rabir. 12. f. I, 1. dat; dom. 78.

conficio: f. I, 1. concidit.

congrego: f. I, 3, c. Milo 63.

conicio: eo quod multos captivos civis Romanos coniecerat; Verr. V, 69. in eorum locum, quos domum suam de piratis abduxerat, substituere et supponere coepit civis Romanos, quos in carcerem antea coniecerat; quorum alios Sertorianos milites fuisse insimulabat et ex Hispania fugientis ad Siciliam appulsos esse dicebat; alios, qui a praedonibus erant capti, cum mercaturas facerent aut aliquam ob causam navigarent, sua voluntate cum piratis fuisse arguebat; ib. 72. videtis civis Romanos gregatim coniectos in lautumias; ib. 148. se civem Romanum in vincla esse ||vincla|| coniectum; ib. 160.

coniungo: in quo tamen eos civis coniunxit eodem periculo et crimine; Sest. 132. I, 1. ducit.

conservo: civilis enim dissensionis ... non est iste molestus exitus, in quo reliquos saltem civis incolumis licet conservare; Verr. V, 152. haec omnia subire conservandorum civium causa; dom. 98. conservate igitur rei publicae, iudices, civem bonarum artium, bonarum partium, bonorum virorum; Cael. 77. f. amitto. — 1, 1. committit. — I, 3, a. Phil. XIII, 37.

crucio: cives Romani servilem in modum cruciati et necati; Verr. a. pr. 13. in eorum locum et ad eorum numerum cives Romani hostilem in modum cruciati et necati; ib. V, 73. ut ... cives Romani cruciati et necati impune me actore esse videantur? ib. 179.

damno: pulchra autem haec fama continget civitati, si optime meritum civem damnaverimus; Fr. A. III, 19.

dedo: civem optimum dedi inimicissimis ... nationibus; Font. 41. ut religione civitas solvatur, civis Romanus deditur ||detraditur, al.||; qui cum est acceptus, est eorum, quibus est deditus; si non accipiunt ..., retinet integram causam et ius civitatis; Caecin. 98. f. I, 1. deprecatur.

defendo: a quo periculo defendite, iudices, civem fortem atque innocentem; Font. 49. adsunt principes civitatis ||civitates|| et defendunt: amore

ut suum civem, testimonio ut nostrum, officio ut ||officium, al.|| ex nobilissimo civi sanctissimum hospitem; Balb. 43. f. cognosco. — I, 1. iacet.

deicio: f. I, 1. est filius.

deligo: aratores Centuripini ... tris legatos, civis suos, delegerunt, ut eorum testimonio ... Siciliae calamitatem cognosceretis; Verr. III, 108.

denoto: qui ... uno nuntio atque una significatione [litterarum] civis Romanos necandos trucidandosque denotavit; imp. Pomp. 7.

depello: f. I, 1. est conservator.

desidero: agri .. ipsi tam beneficum, tam salutarem, tam mansuetum civem desiderant; Milo 20. desideratis clarissimos civis: eos quoque nobis ||bonis, vobis|| eripuit Antonius; Phil. II, 55. f. I, 1. cedit; dom. 5.

designo: f. tollo; Cluent. 32.

detrudo: non putant satis conversam esse rem publicam, nisi in eandem impiorum poenam optime meritos civis detruserint; Flacc. 94.

devincio: f. I, 1. defendit; Flacc. 5.

diligo: f. I, 1. praestat.

do: quam idoneus (sit Claudius) propter cuius ... dignitatem Sthenius ... civem Romanum cognitorem daret; Verr. II, 107. nudius tertius in custodiam civis Romanos dedit; Catil. IV, 10. f. I, 1. petit.

domo: ille vir, qui sceleratissimos civis ... virtute victoriaque domuisset; Sest. 67.

dono: f. ascisco; Balb. 30. — duco: f. I, 1. adipiscuntur. II, 3. ostendo; Font. 35. — educo: f. servo; Verr. V, 123. — efficio: f. adiuvo.

effugio: qui ... L. Paulum conlegam effugere vellet, singulari virtute civem; Milo 24.

eicio: ego vehemens ille consul, qui verbo civis in exsilium eicio; Catil. II, 13. tum optime meritos civis e civitate eiciebant; Flacc. 16. ut ex urbe expulerit, [relegarit,] non dico ... amicissimum rei publicae civem, non ... casum amici reique publicae lugentem, sed civem Romanum sine ullo iudicio ut edicto ex patria consul eiecerit; Sest. 29. reducti exsules Byzantium condemnati tum, cum indemnati cives e civitate eiciebantur; ib. 56. illa (Capua) impios civis iudicavit, eiecit, exclusit; Phil. XII, 7. eiciundus est ex urbe civis auctor et custos salutis; Fr. B. XV, I, 2.

eripio: totam illam ... proscriptionem, non legem putavit, qua civis optime de re publica meritus nominatim sine iudicio ... rei publicae esset ereptus; sen. 8. ut civem patriae recuperare vellet ereptum; Sest. 87. quod si non Fortuna nobis modo eripuisset Ser. Sulpicium eiusque conlegam ante, M. Marcellum, quos civis! quos viros! Phil. XIII, 29. f. desidero; Phil. II, 55.

everto: ut aut ius non diceres aut bonis civis Romanos everteres; prov. cons. 7.

excito: ut ... senatus omnis ex omnibus agris atque oppidis civis totamque Italiam ad unius salutem defendendam excitaret; sen. 24. ut haberet in consilio ... omnis Metellos, praestantissimos civis, paene ex Acheronte excitatos; ib. 25. f. amitto.

excludo: f. eicio; Phil. XII, 7.

expello: exterminabit civis Romanos edicto consul a suis dis penatibus? expellet ex patria? Sest. 30. civis erat expulsus is, qui rem publicam ex senatus auctoritate cum omnibus bonis defenderat, et expulsus non alio aliquo, sed eo ipso crimine; erat autem expulsus sine iudicio, vi, lapidibus, ferro, servitio denique concitato; ib. 53. quid uti faceret? senatum obsideret? civis indemnatos expelleret? ib. 84. f. eicio; Sest. 29.

extermino: qui civem, quem ... omnes gentes urbis ac vitae civium conservatorem iudicarant, servorum armis exterminavit; Milo 73. f. expello; Sest. 30.

extollo: f. 5. inruo in.

exturbo: iure posse per operas concitatas quemvis civem nominatim tribuni plebis concilio ex civitate exturbari; Sest. 65.

facio: hic est Dio, iudices, nunc beneficio Q. Metelli civis Romanus factus; Verr. II, 20. cedo, cui Siculo, cum is reus fieret, civis Romanus cognitor factus umquam sit; ib. 106. a Q. Lutatio Diodoro, qui Q. Catuli beneficio ab L Sulla civis Romanus factus est; ib. IV, 37. aut neminem ex sociis civem fieri posse aut etiam posse ex foederatis; Balb. 27. ut earum civitatum fierent cives; ib. 28. qua lege Saturninus C. Mario tulerat ut in singulas colonias ternos civis Romanos facere posset; ib. 48. quo modo ex eadem civitate T. Coponius, civis item summa virtute et dignitate, ... damnato C. Masone civis Romanus est factus? ib. 53. num igitur aut fundos factos Veliensis aut sacerdotem illam civem Romanam factam non esse ... arbitramur ||arbitrabamur, al.||? ib. 55. f. I, 1. amittit. conlocant. dat; dom. 78.

ferio: cum in conventu civium Romanorum iussu tuo securi cives Romani ferirentur; Verr. V, 113. f. cognosco.

frango: quis de tali cive satis digne umquam loquetur? qui cum videret sceleratum civem aut domesticum potius hostem ... iudicio esse frangendum ..., primo de vi postulavit; sen. 19.

gigno: quae (urbs) vetustate ea est, ut ipsa ex sese suos civis genuisse dicatur [et eorum eadem terra parens, altrix, patria dicatur]; Flacc. 62.

habeo: „inimicos habeo civis Romanos, quod sociorum commoda ac iura defendi;“ Verr. II, 166. illum quidem amico animo me habere eodem loco quo principem civem, suum generum, sentiebam; prov. cons. 41. tu cum principem senatorem, civem singularem tam propinquum habeas, ad eum de re publica nihil referas? Phil. II, 15. qui .. se ab senatu ... senserit civem carum ||clarum|| haberi salutaremque rei publicae; ib. V, 49. quamquam habet secum L. fratrem, carissimum populo Romano civem, cuius desiderium ferre diutius civitas non potest; ib. X, 21. nihil igitur hoc cive, nihil hoc homine taetrius, si aut civis aut homo habendus est, qui civile bellum concupiscit; ib. XIII, 2. f. excito; sen. 25. — f. I, 1. cognoscunt; Verr. V, 155. commutat. — 2. sum; Phil. VI, 16. XIII, 10.

impedio: f. I, 2. sum; Balb. 27.

inflatus: f. I, 1. congregant.

insector: quem fortem et bonum civem non petulantissime est insectatus? Sest. 110.

insimulo: f. conicio; Verr. V, 72.

instruo: f. perditus; Phil. V, 6.

interficio: quod .. illos ipsos improbissimos civis interfici noluit; Planc. 89. si sceleratos civis interfici nefas esset; Milo 8. quae mulier sceleratum ac perniciosum civem interficere non auderet, si periculum non timeret? ib. 82.

interimo: qui illo gladio civem aliquem interemit; Rab. Post. 7.

invenio: f. I. 1. audent.

iudico: timere non debeo ne non unus iste civis Romanus illa cruce dignus, ceteri omnes simili periculo indignissimi iudicentur; Verr. V, 171. quem vos ... amantissimum rei publicae civem iudicavistis; Flacc. 8. M. vero Antonium quis est qui civem possit iudicare potius quam taeterrimum et crudelissimum hostem? Phil. V, 21. f. eicio; Phil. XII, 7. extermino. — I, 1. nascitur; Phil. XIII, 1.

iugulo: iugulare civem ne iure quidem quisquam bonus volt; Quinct. 51. qui ... Brundisii fortissimos viros optimosque civis iugulari iusserit; Phil. III, 4.

iungo: f. V, 2. apud. — laudo: f. I, 1. praestat.

lectus: nos ... lectissimorum civium et amplissimorum sententias pertimescimus; Flacc. 97.

lego: cum ad vestrum iudicium civis amplissimos legavit; Balb. 42.

levo: quem ad modum ... levatum iniuria civem retinere possemus; Caecin. 102.

libero: quod urbem incendiis, caede civis, Italiam bello liberassem; Catil. III, 15. ego consul ... internicione civis, vastitate Italiam, interitu rem publicam liberavi; Sulla 33. horam eximere ullam ||exhibere [nullam]|| in tali cive liberando sine scelere non possumus; Phil. VI, 7. nemo ab eo civis violatus, multi eius beneficio et misericordia liberati; ib. XIII, 8. ſ. I, 1. est ingratus.

malo: an ipse civem Romanum maluit? Verr. II, 106.

metuo: vos adepti estis, ne quem civem metueretis; Milo 34. quod si non metuis viros fortis egregiosque civis, quod a corpore tuo prohibentur armis ..; Phil. II, 116.

multo: multos civis Romanos in lautumiis istius imperio crudelissime per vim morte esse multatos; Verr. I, 14. persaepe etiam privati in hac re publica perniciosos civis morte multaverunt; Catil. I, 28. ſ. I, 1. committit.

neco: agunt eum praecipitem poenae civium Romanorum, quos partim securi percussit, partim in vinculis necavit, partim implorantis iura libertatis et civitatis in crucem sustulit; Verr. I, 7. in vinclis civis Romanos necatos esse arguo; ib. V, 149. facinus est vincire civem Romanum; scelus verberare; prope parricidium necare; quid dicam in crucem tollere? ib. 170. an ... de civibus Romanis contra legem Porciam verberatis aut necatis plura dicenda sunt? Rabir. 8. infinita sunt scelera, quae ab illo in patriam sunt edita. quid? quae in singulos civis, quos necavit? har. resp. 58. ſ. crucio (3 Stellen). denoto. — IV, 1. milia; imp. Pomp. 11.

nomino: ſ. I. 1. est; Cael. 43.

nosco: ſ. I, 1. est notus; Verr. V, 156.

numero: defensores optimatium ipsique optimates gravissimi et clarissimi cives numerantur et principes civitatis; Sest. 97.

obicio: servorum et egentium civium et facinorosorum armis meos civis, meis consiliis periculisque servatos, pro me obici nolui; Milo 36.

occido: cruentus sanguine civium Romanorum, quos Suessae, quos Brundisii occiderat; Phil. IV, 4.

opprimo: ſ. I, 1. est; Phil. III, 36. — oppugno: ſ. I, 1. nascitur; Phil. V, 27. — opto: ſ. arbitror.

orno: si M. Brutum [deserueritis et] prodideritis, quem tandem civem umquam ornabitis? [cui favebitis?] Phil. X, 7.

pello: qui ... hunc P. Varium, fortissimum atque optimum civem, ... pellere possessionibus armis castrisque conatus est; Milo 74.

percello: ſ. amitto. II, 5. inruo in.

percutio: qui se praesente civem Romanum securi percussum esse dixit; Verr. I, 14. cum is civem Romanum dixisset, archipiratam negasset securi esse percussum; ib. V, 73. civem Romanum securi esse percussum M. Annius ... dicit; ib. 74. civibus Romanis securi percussis praedonum ducem vivere; ib. 77. hunc Hermippum, hominem eruditum, civem suum, cui debebat esse notissimus, percussit; eius enim fide sumpsit a Fufiis; Flacc. 46. ſ. capio. neco; Verr. I, 7. — I, 1. est notus; Verr. V, 156.

perditus: quo in certamine perditi civis erat non se ad eos iungere, quibus ..; Sex. Rosc. 136. tune ... evocatorem servorum et civium perditorum exire patiere? Catil. I, 27. ut ... hanc (urbem) ... a perditissimorum civium nefario scelere defendant; ib. II, 29. mihi cum perditis civibus aeternum bellum susceptum esse video; ib. IV, 22. cum exercitus perditorum civium clandestino scelere conflatus ... exitium patriae comparasset; Sulla 33. quae (causa) videbatur perditis civibus ad invidiam esse proposita; dom. 44. si in illo paene fato rei publicae obieci meum caput ... perditissimorum civium furori atque ferro; ib. 145. ne quis ... perditorum civium [...] mortem ||morte, al.|| maereret; Sest. 39. cui templum illud fuit te consule arx civium perditorum; Piso 11. an (nos) diu vexati a perditissimis civibus aliquando ... recreemur; Milo 4. Collinam novam dilectu perditissimorum civium conscribebat; ib. 25. tu civem sceleratum et perditum Gallorum et Germanorum pecunia, peditatu, equitatu, copiis instrues? ... „meus amicus est." sit patriae prius. „meus cognatus." ... „mihi pecuniam tribuit"; Phil. V, 6. hoc vero bellum ... ex nefaria spe perditissimorum civium excitatum (est), quibus bona fortunaeque nostrae notatae sunt et iam ad cuiusque opinionem distributae; ib. 32. M. vero Antonius non is erit, ad quem omni motu concursus fiat civium perditorum? ib. VII, 18. ſ. aspicio. concito. — I, 1. absunt. concurrunt. criminantur. descendit. fatentur.

perdo: ſ. adfligo. — perdomo: ſ. I, 1. fatentur.

perverto: alia quaedam civem egregium iniqui iudicii procella pervertit; Sest. 140.

postulo: ſ. frango. — praetereo: ſ. I, 1. est severitate. — probo: ſ. I, 1. volt. I, 3, a. Phil. II, 69.

produco: capitibus involutis civis Romanos ad necem producere instituit; Verr. V, 157.

prohibeo: ſ. metuo; Phil. II, 116.

protego: ſ. I, 1. iacet.

puto: levis hos semper nostri homines et audacis et malos et perniciosos civis putaverunt; Sest. 139. hunc civem Romanum, hunc liberum, hunc denique hominem putem, qui ..? Phil. III, 12. te consularem aut senatorem, denique civem putes? ib. VII, 5. num igitur eum ... temerarium civem aut crudelem putares? ib. VIII, 14. ſ. I, 1. negat.

rapio: ſ. cognosco.

recipio: „quae (civitates) M. Tullium" — tantumne? immo etiam „civem optime de re publica meritum recipissent"; dom. 85. quorum in foederibus exceptum est, ne quis eorum a nobis civis recipiatur; Balb. 32. etiam si latum esset [...], ne quem civem reciperemus; ib. 33. ſ. I, 1. dat; dom. 78.

recupero: ſ. eripio; Sest. 87.

redigo: legem Liciniam et Muciam de civibus redigundis ||regundis|| video constare inter omnis ... perniciosam rei publicae fuisse; Fr. B. VI, 10.

redimo: quo illi frumento et quibus pecuniis tamen ab decumanorum iniuriis civis suos non redemerunt; Verr. III, 79.

reduco: non reducti sumus in patriam, sicut non nulli clarissimi cives, sed ..; sen. 28.

relego: ſ. eicio; Sest. 29.

relinquo: quod incolumis civis, quod stantem urbem reliquit; Catil. II, 2. ſ. I, 1. absunt.

removeo: ſ. I, 1. praestat.

repeto: ſ. I, 2. sum; Arch. 19.

requiro: cum experrecta tandem virtus clarissimi viri celeriter ... optime meritum civem ... requisivit; Piso 27. ſ. I, 1. opponit.

reservo: quo civem importunum aut quo potius hostem tam sceleratum reserves? Sest. 29.

retineo: ſ. arbitror. levo. — I, 1. neglegit.

retraho: ſ. I, 1. est; Verr. V, 160.

revoco: ſ. I. 1. cedit; dom. 5.

servo: eorum populorum civis ..., qui a parentibus spe nostri imperii ... suscepti educatique sunt, ad C. Verris nefariam immanitatem ... esse servatos? Verr. V, 123. et urbem et civis integros incolumisque servavi; Catil. III, 25. ſ. adfligo. obicio.

specto: ſ. I, 3, a. Phil. II, 69.

substituo: ſ. conicio; Verr. V, 72.

supero: quis M. Scaurum, hominem gravissimum, civem egregium ..., a Q. Maximo (superari posse arbitratus est)? Muren. 36. qui simul ac

pedem limine extulerat, omnis prope civis virtute, gloria, dignitate superabat; Cael. 34.
suppono: f. conicio; Verr. V, 72.
suscipio: f. servo; Verr. V, 123.
teneo: omnis civis legibus teneri omnibus; Cluent. 156. si P. Lentulum, civem cum in ceteris rebus tum in salute mea singularem, ... si L. Domitium, praestantissimum civem, ... res publica tenere potuisset; Phil. XIII, 29.
tollo: quod tot civis atrocissime sustulit; Sex. Rosc. 154. in quam (crucem) iste civem Romanum multis inspectantibus sustulit; Verr. IV, 24. quae spem parentis, ... designatum rei publicae civem sustulisset; Cluent. 32. hoc vos pati potestis, hoc ferre civitas, ut singuli cives singulis versiculis e civitate tollantur? dom. 44. f. neco; Verr. I, 7. V, 170. — I, 1. dat; Verr. I, 13.
trado: huius ... crudelitati fidelissimos socios optimosque civis scitote hoc praetore traditos; Verr. III, 24.
trucido: inita sunt in hac civitate consilia .. urbis delendae, civium trucidandorum; Muren. 80. se urbem inflammare, civis trucidare ... consensisse; Phil. II, 17. hic ... Brundisii ad trecentos fortissimos viros civisque optimos trucidavit; III, 10. o fidam dexteram Antonii, qua ille plurimos civis trucidavit! ib. XIII, 4. quem enim .. amicum habere potest is, qui tot civis trucidavit? Fr. B. VIII, 2. f. denoto.
verbero: f. neco; Verr. V, 170. Rabir. 8.
vexo: in pace ad vexandos civis acerrimus; Fr. C. 22.
video: deliciarum causa ... non modo [civis Romanos, sed et] nobilis adulescentis, sed quosdam etiam senatores ... Neapoli ... cum † maeciapella saepe videmus || videre, al. ||; Rab. Post. 26. ut eum tribunum plebis videremus, quem civem numquam videramus; Phil. XIII, 27. f. I, 1. adipiscuntur. consulit.
vincio: f. neco; Verr. V, 170. — I, 1. continet.
vinco: „victi essent improbi." at cives; Sest. 47. quibus ducibus improbos civis res publica vicit armatis; Planc. 88. beatos esse, quibus ea res honori fuerit a suis civibus, nec temen eos miseros, qui beneficio civis suos vicerint; Milo 97. f. I, 1. continet. fatentur.
vindico: dubitabitis .. quin ab hoc ignotissimo Phryge nobilissimum civem vindicetis? Flacc. 40. f. I, 2. sum; Arch. 19.
violo: f. libero; Phil. XIII, 8.
vitupero: ut ... non audeas civem singulari virtute, fide, constantia vituperare; Vatin. 40.
ulciscor: sic ulciscar facinora eorum || facinorum, al. || singula, quem ad modum a quibusque sum provocatus: malos civis rem publicam bene gerendo; Quir. 21.
voco: quo fortissimum ac summum civem in invidiam homo castus ac non cupidus vocaret; Sest. 93.
volnero: civi egregio et viro fortissimo, P. Sestio, conlega suo, volnerato; Milo 38.
volo: ais eum te esse qui semper pacem optaris, semper omnis civis volueris salvos. honesta oratio, sed ita, si bonos et utilis et e re publica civis: sin eos, qui natura cives sunt, voluntate hostes, salvos velis, quid tandem intersit inter te et illos? Phil. VIII, 13.

2. **Genetiv**: sum: est etiam bonorum et fortium civium, quales vos omnibus rei publicae temporibus exstitistis, intercludere omnis seditionum vias; Rabir. 3. quas (colonias) ego universas civium esse optimorum ... sentio; Catil. II, 20. f. 1. perditus; Sex. Rosc. 136.
taedet: quod si talium civium vos, iudices, taedet; Flacc. 105.

3. **Dativ**: accido: quasi enim ulla possit esse causa cur hoc cuiquam civi Romano iure accidat; Verr. V, 141. nam id quidem multis saepe optimis civibus atque honestissimis viris accidit; har. resp. 56. quod accidere innocenti, ... quod bono viro et civi potest; Piso 95.
adfero: ne subscriptio censoria non minus calamitatis civibus quam illa acerbissima proscriptio possit adferre; Cluent. 123.
adhibeo: qui civibus Romanis in contione ipsa carnificem, qui vincla adhiberi putas oportere; Rabir. 11.
adimo: neque enim ratio adferri potest, cur, si cuiquam novo civi potuerit adimi civitas, non ... omnibus antiquissimis civibus possit; Caecin. 101. si senatum ... sustulissent agrumque civibus ademissent; leg. agr. II, 90.
antefero: potestis igitur ... inimicissimos huic imperio ac nomini bonis ac fidelibus et sociis et civibus anteferre? Font. 32.
commendo: dum se civibus impiis commendat; Phil. V, 3.
confirmo: neque ullam societatem optimis civibus cum importunissimo hoste foedere ullo confirmari posse credidi; Phil. II, 89.
constituo: quam .. maiores nostri sceleratis ac nefariis civibus maximam poenam constitui posse arbitrati sunt; dom. 101.
consulo: aguntur bona multorum civium, quibus est a vobis et ipsorum et rei publicae causa consulendum; imp. Pomp. 6. vestris liberis ceterisque civibus pro vestra auctoritate ... consulere debetis; dom. 45. f. I, 3, b.
debeo: f. I, 1. dicit; Planc. 68.
defigo: quod illam civibus Romanis crucem non posset in foro ... defigere; Verr. V, 170.
denuntio: f. I, 1. venit; Phil. III, 23.
desum: ne mea propugnatio ei potissimum defuisse videatur, per quem est perfectum ne ceteris civibus deesset; Sest. 3. C. Vergilio, tali civi et viro, benevolentiam in me ... defuisse? Planc. 96. f. I, 1. concurrunt.
detraho: ita litteris istius ... L. Titio, civi Romano, anulus de digito detractus est; Verr. IV, 58.
distribuo: f. 1. perditus; Phil. V, 32.
do: quo ritu, primum hoc dico, civis domum consecrares, deinde civis eius, cui ... cunctae gentes testimonium huius ... imperii conservati dedissent? dom. 132. qui ordo clarissimis civibus bene gestae rei publicae testimonium multis, mihi uni conservatae dedit; Phil. II, 2. eas (litteras) tu ... describendas etiam des improbis civibus, eorum augeas animos? ib. VII, 5. f. I, 1. dat; Sulla 72.
eripio: civibus cum sunt ereptae pecuniae; div. Caec. 18. haec omnia ... plane et Siculis et civibus Romanis erepta sunt; Verr. II, 33. qui pretio adductus eripuerit patriam, fortunas, liberos civi innocenti; Cluent. 129.
facio: negat ingratis civibus fecisse *se* quae fecerit, timidis et omnia circumspicientibus pericula non negat; Milo 95. — gratum: non minus hoc gratum me nostris civibus intellego fecisse, qui hoc existimant ..; Verr. II, 16. quod certe ... praestantissimo civi gratissimum fratri suo fecit; Sest. 131. — iniuriam: f. I, 1. conveniunt.
faveo: f. 1. orno.
fero: is ... civibus suis rationes ferre debebat; Verr. V, 60.
indulgeo: f. 1. colo.
infero: quod ... per optimos viros optimis civibus periculum inferre conantur; Sest. 2. f. 1. celo.
irascor: peto ut sic irascatur, ut civi; Phil. I, 27,
licet: f. I, 1. agit; Verr. II, 33. est Gaditanus.
minor: cum idem supplicium minatur optimis civibus; Phil. III, 18.
molior: eos ... fortissimis atque optimis civibus periculum moliri; Sest. 1.
nascor: qui se patriae, qui suis civibus ... natos arbitrantur; Sest. 138.

noto: ſ. 1. perditus; Phil. V, 32.

obtentum est: testamentum inritum fecit, quod etiam infimis civibus semper obtentum est; Phil. II, 109.

offensus: si me meis civibus iniuria suspectum tam graviter atque offensum viderem, carere me aspectu civium quam infestis omnium oculis conspici mallem; Catil. I, 17.

offero: se ... mortem Cn. Pompeio, summo et clarissimo civi, suis manibus offerre voluisse; Vatin. 24.

ostendo: crucem civis Romani ... viderent? quam ... incolis vestris, civibus Romanis, ostendere soletis, quo minus sibi adrogent minusque vos despiciant, cum videant ius civitatis illo supplicio esse mactatum; Verr. IV, 26. cui civi supplici non illa dextera invicta fidem porrexit et spem salutis ostendit? ib. V, 153. dubitabitis ... vestris civibus, qui maxime gloria ac laude ducuntur, ... ostendere vos in sententiis ferendis civi parcere quam hosti cedere maluisse? Font. 35.

pacatus: L. Visidio ..., homini ... honesto civique semper egregio, ... poteritne esse pacatus Antonius? Phil. VII, 24.

parco: vos ne paeniteat tali civi non pepercisse; Flacc. 104. ſ. ostendo; Font. 35.

pateo: cum .. nostris civibus pateat ad ceteras iter civitates; Balb. 29. cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent; Phil. V, 43.

persolvo: quoniam ... gloriae munus optimis et fortissimis civibus monimenti honore persolvitur; Phil. XIV, 34.

porrigo: ſ. ostendo; Verr. V, 153.

praecludo: iam omnem orbem terrarum ... civibus Romanis ista defensione praeclūseris; Verr. V, 168.

praesto: non intellegebat se in testimonio nihil praeter vocem et os [et audaciam] neque civibus suis neque accusatoribus nostris praestare debere; Font. 29.

probo: qua in legatione et civibus et sociis ita se probavit, ut ..; Ligar. 2.

propono: ſ. 1. perditus; dom. 44.

prospicio: ſ. I, 3, b.

provideo: an ego non provideam meis civibus? Phil. VI, 17. — providendum est: ſ. I, 1. provident.

reservo: ut, quam damnatis crucem servis fixeras, hanc indemnatis videlicet civibus Romanis reservares? Verr. V, 12.

respondeo: postea nihil vos civibus ... respondistis; sen. 6.

solvo: utinam ... [civibus] omnibus solvere nobis praemia liceret! Phil. XIV, 30.

stabilio: „Tullius, qui libertatem civibus stabiliverat"; Sest. 123.

statuo: hanc tu igitur ... condicionem statuis Gaditanis, tuis civibus; Balb. 25.

sum: quam (crucem) iste civibus Romanis testem humanitatis in eos ac benevolentiae suae voluit esse; Verr. III, 59. aliusne est aliquis improbis civibus peculiaris populus? Sest. 125. quidnam tot optimis et ornatissimis civibus est futurum? Planc. 62. si ... misericordi mendacio saluti civi calamitoso esse vellemus; Ligar. 16. ſ. I, 2. sum; Balb. 27.

suspectus: ſ. offensus.

tollo: tolle hanc spem, tolle hoc praesidium civibus Romanis; Verr. V, 168.

trado: volet haec ... omnibus viris fortibus et bonis civibus defendenda ... tradere; Verr. IV, 82.

tribuo: quae nos eorum civibus virtutis causa tribuerimus; Balb. 26. quo minus eorum civibus a populo Romano praemia virtutis tribuerentur; ib. 47. qui istos plausus, cum popularibus civibus tribuerentur, semper contempserim; Phil. I, 37.

venio: cum in suspicionem venissent suis civibus fanum expilasse Apollinis; Verr. IV, 30.

videor: ſ. I, 1. adest; Piso 36.

4. **Ablativ:** careo: res publica cive tali careret; har. resp. 44.

orbo: ne ... victor multis et fortibus civibus rem publicam orbaret; Sest. 37.

privo: ut ... se civi rem publicam privet; Sest. 61.

utor: quod multis locupletioribus civibus nostris utimur; Verr. II, 6. et locupletioribus his et melioribus civibus uteremur; Catil. II, 18. vos his civibus uti optimis (potestis); Sest. 147. si .. adiutoribus illorum civibus uti in bellis nobis non liceret; Balb. 38. hoc civi uti aut volumus aut possumus? Phil. V, 38.

5. **mit Präpositionen:** accipio a: qui hanc ipsam legationem ... non accepit a suis civibus; Flacc. 45.

ago cum: ſ. 1, 1. agit; Verr. II, 32. 33.

animadverto in: quod in civis indemnatos esset animadversum; sen. 13.

armo in: qui ... armati in civis et expediti ad urbem esse possint; leg. agr. II, 82.

audio ex: audieram ex ... optimo civi et viro, Q. Catulo; sen. 9.

capio a: quos quis ignorat duodecim coloniarum fuisse et a civibus Romanis hereditates capere potuisse? Caecin. 102.

comparo cum: cum infimo cive Romano quisquam amplissimus Galliae comparandus est? Font. 27.

confirmo pacem cum: ſ. IV, 2. pax cum; Phil. I, 2.

conqueror ad: si haec non ad civis Romanos ... conqueri ac deplorare vellem; Verr. V, 171.

constituo de: C. Caesar intellegit legem Semproniam esse de civibus Romanis constitutam; Catil. IV, 10. — in: poenam in civis Romanos nominatim sine iudicio constitutam; dom. 43.

convenio cum: ut tibi cum sceleratis, an ut cum bonis civibus conveniret? Ligar. 18.

defendo contra: si quae vos aliquando necessitas ad rem publicam contra improbos civis defendendam vocabit; Sest. 51.

deploro ad: ſ. conqueror ad.

deprecor a: ſ. I, 1. deprecatur. — pro: quod esset ausus pro civi, pro bene merito civi ... deprecari; Sest. 29. (video) hunc ... rogationis iniustissimae subitam acerbitatem pro patre fortissimo et clarissimo cive deprecantem; ib, 144.

depugno cum: ter depugnavit Caesar cum civibus; Phil. II, 75.

dico apud: se causam apud Chios civis suos ... dixisse; Verr. I, 52. — contra: numquam ... Agyrinensis contra quemquam infimum civem Romanum dixisse aut fecisse quippiam; Verr. III, 74. — de: ſ. I, 1. defendit; Rabir. 27. II, 1. neco; Rabir. 8. — in: quid in suos civis ... dicerem: Flacc. 53.

differo a: statui tamen a vobis ceterisque civibus in tanta atrocitate temporis ... non differre vestitu; Phil. VIII, 32.

dissentio cum: dissensit cum Mario, clarissimo cive, ... L. Sulla; har. resp. 54.

do de: cum tabella vobis dabitur ..., dabitur de omnibus bonis civibus; Flacc. 99. — in: homines tibi arma ... in illum invictum civem dederunt; har. resp. 38.

duco contra: quid autem turpius ... quam ... contra civis, contra patriam exercitum ducere? Phil. XIII, 14.

edo in: ſ. 1. neco; har. resp. 58.

existimo de: quid tandem de his existimes summis viris et clarissimis civibus, quorum studio et dignitate celebrari hoc iudicium ... vides? Sulla 4.

expromo in: ut numquam dubitaret in conventu palam supplicia, quae in convictos maleficii servos constituta sunt, ea in civis Romanos expromere; Verr. V, 139.

facio contra: s. dico contra. — cum: s. IV, 2. pactiones cum. — in: cum ... multa crudeliter in civis Romanos atque in ||atque|| socios ... fecerit; Verr. a. pr. 56. si qua natio fecisset aliquid in civis Romanos eius modi; ib. V, 149. gravissima autem in istum civem suum Gaditani senatus consulta ||convitia, al.|| fecerunt; Balb. 41. — pro: s. I, 1. facit. — mentionem de: s. IV, 2. mentio de. — versuram a: s. I, 1. negotiantur; Font. 11.

fero de: quod de me civi ita de re publica merito tulisses; dom. 42. quod ... homines seditiosissimi de optimis ac fortissimis civibus (tulerunt); ib. 82.

figo in: utrum (mucrones) in cive an in hoste figantur; Phil. XIV, 6.

gero me pro: eum, qui sit census, [ita] se iam tum gessisse pro cive; Arch. 11. — bellum cum: s. IV, 2. bellum cum Phil. VI, 17.

habeo a: sese a suis civibus haec habere mandata, ut ..; Verr. IV, 113.

iaceo apud: tu apud socios fidelissimos, civis Romanos honestissimos ... in litore conviviisque iacuisti; Verr. V, 137.

inruo in: qui ... omni impetu furoris in eum civem inruerit, quem perculsum ipsa res publica suis manibus extolleret; dom. 119.

iudico de: si umquam de bene meritis civibus potestas [vobis] iudicandi fuit; Milo 4. s. 1. condemno. — inter: s. I, 1. iudicat.

loquor de: s. 1. frango.

meritus de: quin hunc optime ... de sociis et civibus meritum esse arbitretur; Font. 15.

mitto ad: eos .. (legatos Allobrogum) in Galliam ad suos civis ... esse missos; Catil. III, 4. s. circumsedet. oppugnat.

peto a: s. I, 1. petit.

possum apud: qui ... tantum auctoritate apud suos civis potuit, ut ..; Verr. II, 113.

quaero de: s. I, 1. adferunt.

refero ad: s. I, 1. habeo; Phil. II, 15.

relinquo apud: nihil (istum) apud Siculum, nihil apud civem Romanum ... reliquisse; Verr. IV, 2.

respondeo de: s. I, 1. adest; Phil. XIII, 33.

scisco de: s. I, 2. sum; Balb. 27.

scribo ad: quod scribam tamquam ad civem; Phil. II, 9.

sileo de: nec vero de L. Egnatuleio, fortissimo et constantissimo civi amicissimoque rei publicae, silendum arbitror; Phil. V, 52.

statuo in: s. I, 1. est; Verr. V, 160.

sum cum: Syracusis cum civibus Romanis eram; eorum tabulas exquirebam, iniurias cognoscebam; Verr. IV, 137. quod cum omnibus civibus in eorum periculis semper satis iustam mihi causam necessitudinis esse duxi; Rabir. 1. — ex: s. I, 2. sum; Balb. 27. — in: utrum enim est in clarissimis civibus is, quem ..? Flacc. 45.

suscipio contra: neminem umquam fore qui auderet suscipere contra improbos civis salutem rei publicae; Sest. 49. — cum: s. II, 1. perditus; Catil. IV, 22. — IV, 2. bellum cum; Phil. XIII, 1.

tutor contra: [Cn. Pompeium, quovis ||cuius|| praesidio saepissime rem publicam ||populus Romanus|| ... contra improbissimos civis tutatum ||civis * *||; leg. agr. II, 99].

venio ad: s. I, 1. agit; Verr. II, 33.

vindico in: non modo in socios, sed etiam in civis militesque nostros persaepe esse severe ... vindicatum; Verr. V, 133.

usurpo in: hoc genus poenae saepe in improbos civis in hac re publica esse usurpatum; Catil. IV, 7.

III. **nach Adjectiven: 1. Genetiv:** plenus: Sicilia, plena optimorum sociorum honestissimorumque civium; Verr. V, 157. referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum; Font. 11. cum est forum ... plenum optimorum virorum et civium; Flacc. 57.

2. **Dativ:** acerbus: alterum esse tam bonis civibus non acerbum; har. resp. 51.

amicus: at qui vir! quam non amicus suis civibus! Flacc. 90. me ... amiciorem vobis ceterisque civibus quam mihi ||[ac meis]|| exstitisse; dom. 68.

bonus: s. I, 2. nascor.

gratus: si minus fortissimi viri virtus civibus grata cecidisset; Milo 81. ut et civibus et sociis gratissima esset eius integritas ac fides; Ligar. 2. s. II, 3. facio.

infestus: s. II, 1. colo.

inimicus: „at est quibusdam inimicus clarissimis atque optimis civibus"; Phil. V, 50. s. II, 1. colo.

notus: s. II, 1. percutio; Flacc. 46.

potior: quae (mors) civibus Romanis semper fuit servitute potior; Phil. X, 19.

praestabilis: s. I, 2. nascor.

3. **Ablativ:** indignus: harum enim omnium rerum ... mentio ipsa .. indigna cive Romano atque homine libero est; Rabir. 16.

4. **mit Präpositionen:** crudelis in: quae tamen poena in civis nimis crudelis putabatur; Phil. XI, 1.

officiosus in: homines ... summe in omnis civis Romanos officiosi; Verr. I, 63.

unus ex: qui mihi unus ex omnibus civibus videtur re docuisse ..; Sest. 86.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** alqs: s. domus; dom. 109. — I, 1. infert. proponit. venit; Piso 53.

alqd: s. I, 1. supersunt.

acervi: cerno animo sepulta in patria miseros atque insepultos acervos civium; Catil. IV, 11.

aedes: s. I, 1. conservat; dom. 137.

agri: itinera quae ... per agros atque oppida civium Romanorum nostri imperatores fecerint recordamini; imp. Pomp. 38. agros divexat civium optimorum; Phil. XIII, 21.

altrix: s. II, 1. gigno.

animi: quae (persona principis) non animis solum debet, sed etiam oculis servire civium; Phil. VIII, 29. s. II, 3. do; Phil. VII, 5.

arae: ut ... omnium civium salus, vita, libertas, arae, foci, di penates, bona, fortunae, domicilia vestrae sapientiae ... credita .. esse videantur; dom. 1.

arma: s. II, 1. obicio. — arx: s. II, 1. perditus; Piso 11. — aspectus: s. II, 3. offensus. — auctoritas: s. 2. discrimen inter.

audacia: qui non audaciam civium perhorrescat; Catil. IV, 16. s. I, 1. cogitant.

aures: s. corpus; Rabir. 16.

auxilium: ad meam ... salutem senatus auxilium omnium civium cuncta ex Italia, qui rem publicam salvam esse vellent, ... implorandum putavit; Piso 34.

benevolentia: caritate te et benevolentia civium saeptum oportet esse, non armis; Phil. II, 112.

bona: s. **bonus,** B. II, 1, a. veneunt; Sex. Rosc. 130. videntur. — 2, a. condono. divido. propono. vendo; Verr. III, 81. leg. agr. II, 56. — d. cogito de. cognosco de. detraho de. fero de. pertineo ad. — 4, a. proscriptio; Piso 30 (S. 430 ff.)

caedes: s. **caedes,** I. delectat. est iucunda. — II, 1. ago; Phil. III, 6. expeto. facio; Rabir. 35. Catil. III, 8. Quir. 10.—5. deduco ad. loquor de. revoco ad. — IV. 2. victrix in (S. 437 ff.)

calamitas: (est) sapientiae (vestrae) videre multorum civium calamitatem a re publica seiunctam esse non posse: imp. Pomp. 18. an istae dedicationes ... sine ulla civium calamitate a maioribus nostris constitutae sint? dom. 119. quo (anno)

interiecto civium calamitas ... propagatur; prov. cons. 17.

caput: f. **caput**, II, 1. video; Deiot. 33. — 5. detraho de; dom. 33. fero de; Verr. II, 77. Catil. IV, 10. dom. 43. Sest. 65. iudico de; Rabir. 12. — vgl. IV, 1. proscriptio (S. 455 ff.)

caritas: credo enim vos ... caritatem civium et gloriam concupisse; Phil. I, 29. f. benevolentia.

carnifex: crudelissimum carnificem civium sociorumque in vestrum iudicium adduximus; Verr. I, 9. quem carnificem civium ... fuisse dixeras; dom. 21.

causa: qui cum causam civis calamitosi ... suscepisset ..; Sest. 83.

cervices: cervices in carcere frangebantur indignissime civium Romanorum; Verr. V, 147.

clamores: quid enim gladiatoribus clamores innumerabilium civium? Phil. I, 36.

cogitationes: quae (spes) fortium civium mentis cogitationesque sustentet; Flacc. 3. f. corpus; Rabir. 16.

colonia: est in eadem provincia Narbo Martius, colonia nostrorum civium; Font. 13.

concordia: illum contra ... concordiam .. civium facturum; sen. 27. pertinere .. ad concordiam civium putavit ..; Sest. 71. qui haberet ... consensum et concordiam civium; Phil. IV, 14. concordiam civium qui habere potest, nullam cum habet civitatem? ib. hunc ... videbam ... nihil nisi de pace et concordia civium cogitantem; ib. X, 8. f. discordia; Phil. VIII, 8.

concursus: f. II, 1. perditus; Phil. VII, 18.

condicio: de civium Romanorum condicione in arationibus disputo; Verr. III, 59. ut ... condicioni omnium civium providisse videamini; Cael. 22.

consensio: f. discordia; Phil. VIII, 8.

consensus: f. concordia; Phil. IV, 14.

conservatio: mihi consuli supplicatio ... ob conservationem civium ... decreta est; Phil. XIV, 24.

consilia: multa sunt occulta rei publicae volnera, multa nefariorum civium perniciosa consilia; leg. agr. I, 26. audacium civium consiliis saepe est resistendum; Sest. 51. f. I, 1. cogitant.

contio: versantur ante oculos omnia: dies ille ...; contio conventusque civium; Verr. IV, 110. de mea salute ... Cn. Pompei, clarissimi atque invictissimi civis, ... gratissimae contiones fuerunt; Piso 34.

conventus: in illo conventu civium Romanorum; Verr. IV, 67. testis (est) honestissimus maximusque conventus civium Romanorum; ib. V, 10. quod is est conventus Syracusis civium Romanorum, ut ..; ib. 94. f. contio; Verr. IV, 110. — I, 1. petit. — I, 2. ferio.

corpus: iam consuetudine ad corpora civium Romanorum ... ferebatur manus ipsa lictoris; Verr. V, 140. qui ... inviolatum corpus omnium civium Romanorum ... defendo servari oportere; Rabir. 11. Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit; ib. 12. nomen ipsum crucis absit non modo a corpore civium Romanorum, sed etiam a cogitatione, oculis, auribus; ib. 16. corporibus civium trucidatis; Quir. 14. corporibus Romanorum civium Tiberim compleri; Sest. 77. forum corporibus civium Romanorum constratum caede nocturna; ib. 85.

cruciatus: civium cruciatus multorumque innocentium sanguis istius supplicio luendus est; Verr. I, 8. f. II, 1. cognosco.

cruor: cum civium cruor ... versari ante oculos ... coeperat; Sulla 19. tu in civis optime de re publica meriti cruore ac paene ossibus simulacrum ... licentiae conlocasti; dom. 131. nullus ei ludus videtur esse iucundior quam cruor, quam caedes, quam ante oculos trucidatio civium; Phil. IV, 11.

crux: f. II, 3. ostendo; Verr. IV, 26.

cupiditates: f. I, 1. est; Cael. 43.

deminutio: ultus est huius victoriae crudelitatem postea Sulla: ne dici quidem opus est quanta deminutione civium; Catil. III, 24.

desiderium: quem vides omnium civium desiderio ... esse revocatum; Vatin. 7. ut, quicumque te aspexisset, duplicem dolorem gemitumque susciperet, et ex desiderio clarissimi [ac fortissimi] civis et ex honore turpissimi atque improbissimi; ib. 19. quae quidem (statua) magnum civium dolorem et desiderium honore monimenti minuet; Phil. IX, 13. f. II, 1. habeo; Phil. X, 21.

di penates: f. arae.

dignitas: optimorum civium salutem et dignitatem populo Romano caram esse universo; Sest. 125. me ... de fortissimorum et clarissimorum civium dignitate et gloria dicentem; ib. 144. ego incolumitati civium primum, ut postea dignitati possemus, illè praesenti dignitati potius consulebat; Phil. II, 38. f. II, 5. existimo de.

dilectus: f. II, 1. perditus; Milo 25.

discessus: in discessu civium exercitu se armisque revocavit; Quir. 7. cum tu eius civis discessu, cuius unius opera ... omnes boni civitatem esse incolumen totiens iudicassent, oppressam ... rem publicam teneres; dom. 122.

discordia: qui ... discordiis civium ac seditione pascantur; Sest. 99. hoc bellum quintum civile geritur ... primum non modo non in dissensione et discordia civium, sed in maxima consensione incredibilique concordia; Phil. VIII, 8.

discrimen: hominis non esset, in tanto discrimine et periculo civis refellere ... nostrum mendacium; Ligar. 16.

dissensio: erat tum dissensio civium; Verr. I, 34. illis honores ... ex dissensionibus civium comparari solent; leg. agr. II, 102, (di immortales) de clarissimorum et optime meritorum civium dissensione praedicunt; har. resp. 53. quam legem Q. Catulus armata dissensione civium ... tulit; Cael. 70. f. discordia; Phil. VIII, 8.

dolor: f. desiderium; Phil. IX, 13.

domicilium: carcer ille ... domicilium civium Romanorum fuit; Verr. V, 143. fore periculum ne domicilia aut possessiones indemnatorum civium consecrarentur; dom. 127. f. arae.

domus: cum suis dicat se manibus domum civis optimi evertisse; dom. 105. quid est sanctius ... quam domus unius cuiusque civium? ib. 109. quamquam vestrae domus, patres conscripti, ceterorumque civium multo maxima ex parte sunt liberae religione; har. resp. 11. cum domos civium evertis; ib. 39. f. I, 1. defendit; dom. 114. — II, 3. do; dom. 132.

dona: quid haec sibi horum || trium || civium Romanorum dona voluerunt? Verr. III, 186.

edictum: D. Bruti, praestantissimi civis, edicto adlato; Phil. V, 28.

evocator: f. II, 1. perditus; Catil. I, 27.

exemplum: agebat exemplo bonorum et fortium civium; Sest. 87. quod exemplo fortissimorum et clarissimorum civium facere possim; prov. cons. 18.

exercitus: cum adventu L. Sullae maximi exercitus in Italia civium || in Italiam maximi exercitus civium, al. || dissiderent *de* iudiciis ac legibus; Font. 6. illos ego praestantissimos viros ... vivere volebam, ... tum optimorum civium exercitus; Phil. II, 37. f. II, 1. perditus; Sulla 33.

expulsores: ubi erant tum illi ... civium expulsores? Sest. 125.

ferrum: f. II, 1. perditus; dom. 145.

fides: si est boni consulis ... implorare civium fidem; Rabir. 3. f. II, 1. percutio; Flacc. 46.

filius: L. Torquati, ... semper optimi civis, filius; Sulla 30.

fletus: f. I, 1. adest; Verr. V, 163. — foci: f. arae.

fortunae: in quo (bello) ... fortunae plurimorum civium ... defendantur; imp. Pomp. 19. hunc a vita fortunisque civium [omnium] arcebis; Catil.

I, 33. ut civis optime meriti fortunas provinciarum foedere addiceres? sen. 16. ut ... fortunas civis bene meriti defenderetis; Quir. 16. qui (sibi) bona et fortunas civium ad praedam proposuerunt; Phil. IV, 9. hi ... non modo de fortunis et de bonis civium, sed ne de utilitate quidem sua cogitaverunt; ib. V, 25. f. arae.

frequentia: omnis opera atque quaestus frequentia civium sustentatur; Catil. IV, 17. maxima frequentia amplissimorum ac sapientissimorum civium astante; har. resp. 12. f. I, 1. circumstant.

furor: quae (accusatio) sceleratorum civium potius odio et furori ... conveniret; Flacc. 2. f. II, 1. perditus; dom. 145.

gemitus: f. I, 1. adest; Verr. V, 163.

genus: si cuiquam generi hominum sive Siculorum sive nostrorum civium ... probatus sit; Verr. II, 17. non modo illa, quae erant aetatis, ... permiscuit, sed etiam in his duobus generibus civium novorum veterumque turbavit; ib. 123. quasi tu Gavio tum fueris infestus ac non nomini, generi, iuri civium hostis; ib. V, 169. quasi de aliqua sentina ac non de optimorum civium genere loqueretur; leg. agr. II, 70. quae (nomina) in id genus civium cadere possint; har. resp. 53. cui generi civium maxime plaudatur; Sest. 115. f. ordo.

gloria: f. dignitas; Sest. 144.

gratia: f. II, 1. colo.

gratulatio: (Diana) in suis antiquis sedibus summa cum gratulatione civium et laetitia reponitur; Verr. IV, 74.

hereditates: adiit hereditates civium Romanorum; Arch. 11.

humanitas: quae humanitas civium! Quir. 4.

imperia: exterae nationes ... optimorum et fortissimorum civium imperiis et praesidiis tenentur; Phil. X, 10.

impetus: is nunc impetum civium ... perhorrescit; Rabir. 36.

incolumitas: f. dignitas; Phil. II, 38.

industria: ut ... aditus .. in illum summum ordinem omnium civium industriae ac virtuti pateret; Sest. 137.

inimicitiae: non enim C. Rabirium ... inimicitiae civium in discrimen capitis vocaverunt; Rabir. 2.

iniuriae: ut (haec civitas) ... iniurias civium ferre posset; har. resp. 60. f. II, 5. sum cum; Verr. IV, 137.

interitus: quis non dolet interitum talis et civis et viri? Phil. XII, 25.

internicio: [ut (illae dissensiones) ... internicione civium diiudicatae sint]; Catil. III, 25. vicissem cum magna internicione improborum, sed tamen civium; dom. 63.

invidia: ex bellica victoria non fere quemquam est invidia civium consecuta; Sest. 51.

iudicium: quod idem facere censores ... in iudicio civium ... qui convenit? Cluent. 128. duo sunt tempora, quibus nostrorum civium spectentur iudicia de nobis; Vatin. 10.

ius: qui civium Romanorum iura ac libertatem sanctam apud omnis haberi velit; Verr. III, 6. ubicumque terrarum ... violatum ius civium Romanorum est; ib. V, 143. numquam in hac urbe qui a re publica defecerunt civium iura tenuerunt; Catil. I, 28. quamquam ... iudicio senatus non modo praetoris ius, verum etiam civis amiserat; ib. III, 15. quibus (temporibus hunc) tu criminaris ne ipsius quidem iudicio in civium Romanorum iure esse versatum; Arch. 11. hic ... umquam ausus esset ... civium .. omnium novis et inauditis edictis ius libertatemque pervertere; Sest. 30. f. genus; Verr. V, 169.

lacrimae: quo voltu cincinnatus ganeo ... civium lacrimas ... repudiavit! sen. 12. qua tum superbia caenum illud ... clarissimorum civium lacrimas repudiavit! Sest. 26. f. I, 1. negotiantur; Verr. V, 158.

laetitia: f. gratulatio.

libertas: illi libertatem imminutam civium Romanorum non tulerunt; imp. Pomp. 11. Porcia lex libertatem civium lictori eripuit; Rabir. 12. ego, cui omnium civium libertas carissima fuisset; Rab. Post. 33. f. arae. ius; Sest. 30.

litterae: ut M. Bruti, praestantissimi civis, litteras accepisti; Phil. X, 1.

luctus: hic tot et talium civium squalor, hic luctus, hae sordes susceptae sunt propter unum me; Sest. 145.

memoria: quamquam (virtus) in memoria gratorum civium tamquam in luce posita laetetur; Phil. V, 35. quae (laus Bruti) gratissima memoria omnium civium inclusa nondum publica auctoritate testata est; ib. X, 7.

mentes: et C. Marii et ceterorum ... fortissimorum civium mentis ... testor; Rabir. 30. f. cogitationes.

milia: commemorarem decem milia civium esse Centuripinorum ..., eos omnis hoc statuisse ..; Verr. II, 163. tot milibus civium Romanorum ... necatis; imp. Pomp. 11.

misericordia: misericordia civium adducti tum fuimus tam vehementes quam necesse fuit; Sulla 87.

moenia: qui ... moenia Reginorum civium Romanorum ||Rheginorum|| videret; Verr. V, 160.

mors: quam (querimoniam) sum habiturus ... de civium Romanorum indignissima morte; Verr. V, 72. mors terrorque sociorum et civium Romanorum, lictor Sextius; ib. 118. ut unius honestissimi atque innocentissimi civis mortem ac sanguinem deprecaretur; ib. 125. quem (maerorem) ex ... morte C. Trebonii, optimi civis ..., accepimus; Phil. XI, 1. f. II, 1. cognosco. perditus; Sest. 39.

multitudo: videtis indignissimo in loco coacervatam multitudinem vestrorum civium; Verr. V, 148. si haec apud Scythas dicerem, non hic in tanta multitudine civium Romanorum; ib. 150. quam ob rem ex tanta multitudine civium tam pauci de hominum fortunis sententiam fertis? Cluent. 147. si .. per populi nomen civium imperitorum multitudinem concitassent; Flacc. 96. cum tanta multitudo civium tam recenti officio suo me ad referendam gratiam nominatim vocarent; dom. 7. nam haec quidem (Capua) ... optimorum civium mihique amicissimorum multitudine redundat; Piso 25. reliqua vero multitudo, quae quidem est civium, tota nostra est; Milo 3. cum interfecta sit civium multitudo; Phil. XIV, 7. f. I, 1. est; Phil. III, 36.

nervi: qui postea quam ... nervos incidere civium Romanorum non potuerunt ..; Fr. B. VIII, 21.

nex: tibi uni multorum civium neces, tibi vexatio ... sociorum impunita fuit; Catil. I, 18. a cuius (aquilae) altaribus saepe istam impiam dexteram ad necem civium transtulisti; ib. 24.

nomen: nomen civium Romanorum quantum in ipsis fuit sustulerunt; Flacc. 61. f. genus; Verr. V, 169.

numerus: tantum civium numerum ... tam bonis fructuosisque rebus detineri; Verr. II, 6. eligere e civium Romanorum numero ... quem cognitorem daret; ib. 107. aratorum ..., et Siculorum et civium Romanorum, maximum numerum abs te abalienasti; ib. 155. in praedonum hostiumque custodias tu tantum numerum civium Romanorum includere ausus es? ib. V, 144. cum in illo numero civium Romanorum ab isto in vincla coniectus esset; ib. 160. est praeterea numerus civium Romanorum; Font. 13. est igitur humanitatis vestrae magnum numerum eorum civium calamitate prohibere; imp. Pomp. 18. neque (hosce homines) in improborum civium ... numero habendos puto; Catil. IV, 15. qui .. ex numero civium ... hostes patriae semel esse coeperunt; ib. 22. quo minus essem non modo

in civium numero, sed ..; dom. 82. in tanto civium numero magna multitudo est eorum, qui ..; Sest. 99. quod me ex fortissimorum civium numero seiungendum non putasti; Vatin. 26. ut nemo, nisi qui mecum esset, civium esse in numero videretur; Piso 7. ſ. ordo. — I, 2. sum; Arch. 4.

oculi: nisi violasses ... oculos civium; Vatin. 32. ſ. animi. corpus; Rabir. 16.

odia: ut odia [occulta] civium ... in fortunas optimi cuiusque erumperent; Muren. 47. omnium ||omnia tum|| denique in illum odia civium ardebant desiderio mei; Milo 39.

opera: ſ. discessus; dom. 122. — oppida: ſ. agri; imp. Pomp. 38. — ora: ſ. I, 1. absunt.

oratio: dolui ... orationem civium pacem flagitantium repudiari; Marcell. 14.

ordo: quod genus hominum, quem numerum, quem ordinem proferre possum qui te non oderit, sive civium Romanorum sive Siculorum? Verr. II, 166.

ossa: ſ. cruor; Phil. IV, 11.

parens: ſ. II, 1. gigno.

parricida: hoc parricida civium interfecto; Catil. I, 29.

pars: quae (contumelia) non ad maximam partem civium conveniret; Sulla 23.

patria: ſ. II, 1. gigno. — pax: ſ. concordia; Phil. X, 8. — penates: ſ. arae.

periculum: quam (legem) mihimet ipsi iam pridem tulerim ||tuleram|| de civium periculis defendendis; Muren. 5. sicut huius imperii dignitas in summo periculo civium postulabat; ib. 6. in periculo .. et in pernicie civium (haec omnia) repudientur; ib. 59. civis florentissimi benevolentia bonorum et optime de salute patriae meriti periculum ... lugere senatui non licebit? Sest. 33. cesseram, ... si periculum civium (suberat), rei publicae; ib. 64. vos in viri et in civis invicti appello periculo; Milo 101. propter unius civis periculum populum Romanum ad saga isse; Phil. XIV, 3. ſ. discrimen. — II, 5 sum cum; Rabir. 1.

pernicies: summae nobis crudelitatis in patriae civiumque pernicie fama subeunda est; Catil. IV, 12. si ... pontifex .. verba ad religionem deorum immortalium composita ad perniciem civium transtulerit; dom. 123. ad perniciemne non dicam amicissimi, ... non civis, non liberi: in hominis caput ille tam crudelis propter versum fuisset? Piso 75. ſ. periculum; Muren. 59.

pestis: an de peste civis ... non modo indemnati, sed ne accusati quidem, licuit tibi ferre ... privilegium? dom. 26.

poenae: ſ. II, 1. neco; Verr. I, 7.

possessiones: ſ. domicilium; dom. 127.

praesidium: utrum posthac amentis ... magistratus improborum ac sceleratorum civium praesidio nudare ... malitis; dom. 2. ſ. imperia.

primae: pater tuus ... primas omnium civium P. Nasicae ... dare solebat; Phil. VIII, 13.

proscriptio: quae erat contra omnis leges indemnati civis atque integri capitis bonorumque tribunicia proscriptio; Piso 30.

provincia: provinciam Galliam citeriorem, ... amicissimorum .. rei publicae civium; Phil. III, 38. ſ. I, 1. ferunt; Phil. V, 24.

querellae: veniamus iam ad civium Romanorum querellas; Flacc. 70.

ratio: quod (belli genus) ad multorum bona civium Romanorum pertinet, quorum vobis ... habenda est ratio diligenter; imp. Pomp. 17.

salus: quae (causa) non ad sociorum salutem, sed ad civium Romanorum ... pertinet; Verr. V, 139. curate ut ... plus saluti civium quam hostium libidini consulisse (videamini); Font. 49. si ... salutem civium tuorum neglegis; Catil. I, 28. ut ... beneficium populi Romani cum vestra atque omnium civium salute tueatur; Muren. 2. quibus auctoribus ... omnium tum salus esset non civium solum, verum etiam gentium defensa; Flacc. 2. cum tuae fidei ... salutem urbis et civium commendabam: ib. 102. quod ego in sententia dicenda salutem civium cum honore Cn. Pompei coniunxerim; dom. 3. suffragium se non de civis, sed de civitatis salute ferre censebant; ib. 90. si ... nihil nisi de salute meorum civium laborassem; ib. 145. quae (res) ... ad communem salutem omnium civium et prope gentium pertinerent; Sest. 38. me propter salutem meorum civium ... caedem .. fugisse; ib. 45. omnium salutem civium ... res tuae gestae complexae sunt; Marcell. 25. ſ. arae.

sanguis: quae (crux) etiam nunc civis Romani sanguine redundat; Verr. IV, 26. civium Romanorum omnium sanguis coniunctus existimandus est; ib. V, 172. num illi in cinere urbis et in sanguine civium ... se consules ... sperant futuros? Catil. II, 19. omnis hic locus acervis corporum et civium sanguine redundavit; ib. III, 24. cuius .. ignem illum sempiternum non sum passus .. sanguine civium restingui; dom. 144. saturavit se sanguine dissimillimorum sui civium; Phil. II, 59. si hostium fuit ille sanguis, summa militum pietas: nefarium scelus, si civium; ib. XIV, 6. ſ. mors; Verr. V, 125. — II; 1. occido

scelus: ſ. I, 1. cogitant. — II, 1. perditus; Catil. II, 29.

sensus: ſ. I, 1. fastidiunt.

sententiae: in sententiis omnium civium famam nostram fortunamque pendere; Piso 98. ſ. voluntas; Marcell. 30. — II, 1. lectus.

sermones: ſ. I, 1. absunt.

servitus: caedem illi civium, vos servitutem expetistis; Piso 15.

sordes: ſ. luctus.

species: qui civis etiam tum speciem haberet; Phil. XI, 5.

spes: ſ. II, 1. perditus; Phil. V, 32.

squalor: ſ. luctus.

studia: quod me ... omnium civium studiis desideratum ... vident; dom. 94. ſ. I, 1. circumstant. — II, 1. adduco. — 5. existimo de.

suffragia: Cinna cum Octavio de novorum civium suffragiis; Phil. VIII, 7.

supplicium: cum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur; Verr. III, 6. quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciis singillatim ... loquar? ib. V, 143. si haec apud Scythas dicerem ... de tot ... suppliciis civium Romanorum; ib. 150. qui in campo Martio ... crucem ad civium supplicium defigi ... iubes; Rabir. 11. leges, quae de civium Romanorum supplicio rogatae sunt; Catil. I, 28.

tabulae: nummus in Gallia nullus sine civium Romanorum tabulis commovetur; Font. 11. si in eo iudicio ... civium Romanorum omnium testimoniis tabulisque premeretur; ib. 34. ſ. I, 1. negotiantus; Font. 11. — II, 5. sum cum; Verr. IV, 137.

terror: ſ. mors; Verr. V, 118. — testimonium: ſ. tabulae; Font. 34. II, 1. deligo. — trucidatio: ſ. cruor; Phil. IV, 11. — verba: ſ. I, 1. negotiantur; Font. 11.

virtus: uti excellentium civium virtutem imitatione dignam ... putarent; Phil. XIV, 17. ſ. industria. — I, 1. est; Cael. 43.

vita: vitam omnium civium ... ad exitium ... vocas; Catil. I, 12. (patria) vobis vitam omnium civium ... commendat; ib. IV, 18. ut vitae vestrae et ceterorum civium consulatis; Muren. 86. qui ex summis periculis eripuerim ... vitam omnium civium; Sulla 27. ego vitam omnium civium ... redemi; ib. 33. quas res ... pro vita civium ... gessimus; Arch. 28. his omnibus rebus vitam anteposui meorum civium; dom. 96. nobis omnibus de vita eius ||*talis*|| viri et civis timentibus; Sest. 62. quoniam vita talis et civis et viri fidem non faciebat; Milo 66. ſ. arae. fortunae; Catil. I, 33. — I, 3, a. Phil. II, 69. — II, 1. extermino.

voces: f. I, 1. circumstant.
volnera: ne propter me civium volneribus res publica cruentaretur; sen. 6.
voluntas: civium Romanorum quae voluntas est? Font. 15. gravior igitur vobis erit hostium voluntas quam civium? ib. 32. diversae voluntates civium fuerunt distractaeque sententiae; Marcell. 30. f. I, 1. fastidiunt. — II, 1. colo.
urbs: quam potuit urbem eligere ... amiciorum rei publicae civium? Phil. III, 6. Albae constiterunt, in urbe ... fidelissimorum civium atque optimorum; ib. VI, 6.
2. mit Präpositionen: alqs ex: f. I, 1. est; Cael. 43.
ambitio in: ut ... officii potius in socios quam ambitionis in civis rationem duxerit; Verr. II, 154.
animus in: si in hostis animo fuisset eo, quo fuit in civis Romanos; prov. cons. 10.
bellum cum: qui viginti iam annos bellum geram cum impiis civibus; Phil. VI, 17. quod (bellum) cum impiis civibus consceleratisque suscepimus; ib. XIII, 1. f. II, 1. perditus; Catil. IV, 22.
benevolentia in: f. II, 3. sum; Verr. III, 59.
commendatio ad: tuam .. a me alienationem commendationem tibi ad impios civis fore putavisti; Phil. II, 1.
discrimen inter: sit hoc discrimen inter gratiosos civis atque fortis, ut illi vivi fruantur opibus suis, horum etiam mortuorum ... vivat auctoritas immortalis; Balb. 49.
hospes ex: f. II, 1. defendo; Balb. 23.
humanitas in: f. II, 3. sum; Verr. III, 59.
inimicitiae cum: cum a clarissimis viris ... inimicitias saepe cum bene meritis civibus depositas esse vidissem; Flacc. 2.
mentio de: numquam de Q. Metello, nobilissimo et constantissimo cive ..., in senatu mentio facta est; Quir. 9.
pactiones cum: qui de sociis cum hostibus, de civibus cum sociis faciat pactiones; prov. cons. 12.
pax cum: pax denique per eum ... cum praestantissimis civibus confirmata est; Phil. I, 2. mihi enim omnis pax cum civibus bello civili utilior videbatur; ib. II, 37.
societas cum: f. I, 2. sum; Phil. XIII, 43.
studia erga: ut sua studia erga fortis et bonos civis ... re et sententiis declararent; Milo 4.
supplicia in: supplicia vero in civis Romanos nulla Tarquinii accepimus; Phil. III, 10.
V. Umstand: 1. Ablativ: compar.: quo cive neminem ego statuo in hac re publica fortiorem; Planc. 51. f. II, 1. habeo; Phil. XIII, 2.
2. Präpositionen: a: cogitari: ea non modo cogitata a nefariis civibus, verum etiam suscepta esse sensistis; Catil. III, 21. id ne umquam posthac non modo non confici, sed ne cogitari quidem possit a civibus; ib. IV, 19. — cognosci: f. II, 1. cognosco. — coli: (Diana) colebatur a civibus; Verr. IV, 74. — confici: f. cogitari; Catil. IV, 19. — damnari: homines Graeci ... inique a suis civibus damnati atque expulsi; Sest. 142. — dari: cum ei legatio iam Romam a suis civibus esset data; Verr. II, 109. — defendi: f. II, 1. cognosco. — deposci: unum ab omnibus sociis et civibus ad id bellum imperatorem deposci atque expeti; imp. Pomp. 5. — desiderari: ad immortalitatem gloriae plus adfert desideratum esse a suis civibus; dom. 86. — diligi: se a suis civibus rei publicae causa diligi; Vatin. 7. — eligi: ille ... legatus a suis civibus electus est; Verr. II, 156. — esse honori: f. II, 1. vinco; Milo 97. — exorari: si ab omnibus, sociis civibus, exoratus anteposuit honori suo commoda ... provinciae; Scaur. 35. — expelli: f. damnari. — expeti: f. deposci. — fieri: quanti is a civibus suis fieret; Verr. IV, 19. — haberi: hanc tantam, tam exitiosam haberi coniurationem a civibus numquam putavi; Catil. IV, 6. — interimi: f. II, 1. adfligo. — metui: plus te unum posse quam omnis et metui a civibus tuis; Phil. I, 33. — saginari: f. I, 1. descendit. — suscipi: f. cogitari; Catil. III, 21. — vexari: f. II, 1. perditus; Milo 4.
apud: neque apud civis solum Romanos, qui et sermonis et iuris ... societate iuncti sunt, fore se tutos arbitrantur; Verr. V, 167.
causa: f. II, 3. consulo; imp. Pomp. 6.
cum: tribunus militaris cum P. Servilio gravissimo et sanctissimo cive profectus; Flacc. 5 (§. 54). f. I, 1. perfruuntur.
in: nefarium, ne in sceleratissimo quidem civi sine iudicio ferundum; dom. 47. proscriptionem ... omnino in ullo civi comprobavissent? ib. 58. quanto hoc magis in fortissimis civibus facere debemus? Milo 92. notatio iudicum etiam in nostris civibus haberi solet; Phil. V, 13. utrum igitur in nefariis civibus ulciscendi ... an pertimescendi diligentior cautio est? ib. VII, 3. quod ... in principe civi non est satis; ib. 20. quid in cive de Dolabella iudicandum est? ib. XI, 9. f. I, 3, c. Milo 63.
inter: quia nulla vis umquam est in libera civitate suscepta inter civis non contra rem publicam; Milo 13.
per: caedes, incendia, interitum rei publicae comparari, et ea per civis; Catil. III, 21.
pro: pro uno cive ... universum senatum ... mutasse vestem; Sest. 27.
sine: nemo Gallorum sine cive Romano quicquam negotii gerit; Font. 11.
VI. Lücke: quod in clivo Capitolino improborum civium *; Rabir. 31.

civitas, Bürgerschaft, Gemeinde, Staat, Bürgerrecht: I. absolut: 1. Subject: abalienat: acerbiorem etiam scitote esse civitatibus falsam istam ... emptionem, quam si qui ... auferat. nam turpitudinem summam esse arbitrantur referri in tabulas publicas pretio adductam civitatem ... ea, quae accepisset a maioribus, vendidisse atque abalienasse; Verr. IV, 134.
accipit: audistis quanti decumas acceperit a Docimo civitas; Verr. III, 83. f. abalienat.
accusat: hunc civitates ex Sicilia permultae testimonio suo legationibusque ... publice laudant; te ... una Mamertina civitas, socia tuorum furtorum ac flagitiorum || furt. ac. fl. tuorum || [publice laudat]; ... ceterae quidem civitates publice litteris, legationibus, testimoniis accusant, queruntur, arguunt; si tu absolutus sis, se eversas funditus || fund. ev. se || esse arbitrantur; Verr. II, 114. „at accusat (civitas) verbis gravissimis.“ non civitas, sed imperiti homines; Flacc. 57.
addit: ut ad med. DC HS XXX milia lucri statim sua voluntate civitas adderet; Verr. III, 84.
adficit: quid coloni Narbonenes? quid volunt? quid existimant? ... quid Massiliensium civitas? hunc praesentem eis adfecit honoribus, quos habuit amplissimos; vos autem absens orat atque obsecrat, ut ..; Font. 14.
adnumerant: utrum ipsae civitates solitae sint statuas tibi faciendas locare ei, cui possent optima condicione, et || an || aliquem procuratorem || curatorem || praeficere ... an tibi ... adnumerare pecuniam? Verr. II, 144.
antecellit: si hoc fieri potest, ut in hac civitate, quae longe iure libertatis ceteris civitatibus antecellit, quisquam nullis comitiis imperium ... adsequi possit; leg. agr. II, 29.
arbitratur: venit huic subsidio ... Massiliensium cuncta civitas, quae non solum ob eam causam laborat, ut huic, a quo ipsa servata est, parem gratiam referre videatur, sed etiam, quod ... eo fato se in eis terris conlocatam esse arbitratur, ne quid nostris hominibus istae gentes nocere possint; Font. 45. f. abalienat. accusat; Verr. II, 114.

arguunt: ſ. accusat; Verr. II, 114. — II, 5. sum in; Verr. V, 57.

attingunt: si civis Romanus dignus isto negotio nemo fuit, quid civitates, quae in amicitia fideque populi Romani perpetuo manserant? ubi Segestana? ubi Centuripina civitas? quae cum officiis, fide, vetustate, tum etiam cognatione populum Romanum attingunt; Verr. V, 83.

bellat: cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret; Verr. IV, 72.

cadit: quid adfert, ut tanta civitas, si cadet, ... a viro tamen confecta videatur? har. resp. 42.

capit: quae civitas est in Asia quae ... unius tribuni militum animos ac spiritus capere possit? imp. Pomp. 66. capere eius amentiam civitas, Italia, provinciae, regna non poterant; Milo 87.

caret: ut .. nostra civitas careat in suis periculis Massiliensi propugnatore, careat Gaditano, careat Saguntino; Balb. 23. ſ. II, 2. har. resp. 17.

cedit: cum ... (non) civis unus ex civitate, sed ipsa civitas tuo ... sceleri ... cessisset; Piso 26.

censent: ſ. potest; Flacc. 57.

committit: nulla hoc civitas umquam alia commisit; Verr. IV, 25.

conatur: bellumne populo Romano Lampsacena civitas facere conabatur? deficere ab imperio ac nomine nostro volebat? Verr. I, 79.

concidit: quo (tempore) ... non haec solum civitas, sed gentes omnes concidissent; Milo 19.

concurrit: quae fuit igitur causa cur cuncta civitas Lampsacenorum de contione ... domum tuam concurrerit? Verr. I, 80.

confert: una civitas cum tot nominibus pecuniam contulerit idemque hoc civitates ceterae fecerint; Verr. II, 145. si hoc voluntate sua nulla civitas fecit, si omnes imperio, metu, vi, malo adductae [tibi] pecuniam statuarum nomine contulerunt; ib.

conficiens: ſ. IV, 3. res est cum.

confugiunt: civitates non modo pacatae, verum etiam sociorum atque amicorum ad vim atque ad arma confugient; Verr. I, 78.

consequitur: ita Gaditana civitas, quod beneficiis suis erga rem publicam nostram consequi potuit ..., consecuta est; Balb. 35.

convalescit: ſ. potest; Sulla 76.

conveniunt: ſ. II, 5. eligo ex; Verr. II, 38.

dat: quam (navem) tibi Milesia civitas, ut te prosequeretur, dedisset; Verr. I, 87. Syracusana civitas, ut eam potissimum nominem, dedit ipsi statuam; ib. II, 145. cum tanta praemia civitates vi atque imperio ... Veneriis servis dare coactas (cognoverit); ib. III, 143. sumptum omnem in classem ... suo quaeque nauarcho civitas semper dare solebat; ib. V, 60. ſ. II, 3. concedo; Verr. III, 191. impero; Verr. III, 189.

debet: nam per omnis civitates, quae decumas debent, percurrit oratio mea; Verr. III, 100. ne foro quidem et commeatu Mamertini iuvare populum Romanum debuerunt. quae tandem civitas fuit quae deberet? ib. V, 53.

declarat: me universa civitas non prius tabella quam voce priorem consulem declaravit; Piso 3.

dedunt: ei .. se omnis Cretensium civitates dedere velle; imp. Pomp. 46.

defendit: quae civitas antea umquam fuit, non dico Atheniensium, quae satis late quondam mare tenuisse dicitur, non Karthaginiensium ..., non Rhodiorum ..., *sed* quae civitas umquam antea tam tenuis ... fuit quae non portus suos ... per se ipsa defenderet? imp. Pomp. 54. ut quam ob rem ista civitas neque vere ‖severe‖ Flaccum oppugnarit neque benigne defenderit scire possitis; Flacc. 53.

defert: quae si civitas per viros bonos ... querellas ad vos detulisset ..; Flacc. 52.

deficit: ut civitates eius insulae, quae semel in amicitiam nostram venissent, numquam postea deficerent, pleraeque autem et maxime inlustres in amicitia perpetuo manerent; Verr. II, 2. quoniam me Leontina civitas ... propter eam quam dixi causam defecit; ib. III, 110. ſ. conatur.

deprecatur: ſ. II, 3. concedo; Verr. V, 125.

dicit: in neminem civitates ante hunc testimonium publice dixerunt; hunc denique ipsum pertulissent, si ...; Verr. II, 9. quis hoc dicit? tota civitas; ib. III, 89. hoc Netinorum foederata civitas publice dicit; ib. V, 133. queritur gravis, locuples, ornata civitas, quod non retinet alienum; spoliatam se dicit, quod id non habet, quod eius non fuit; Flacc. 56.

diligit: cum Centuripinorum amicissima et fidelissima civitas, quae tantis officiis cum populo Romano coniuncta est, ut ... nomen ipsum Romanum semper dilexerit, ea publico consilio ... indicarit ..; Verr. II, 163.

donat: una civitas ... prope menstrua cibaria praetoris imperio donare Apronio cogitur; Verr. III, 72.

dubitant: ceterae civitates omnes non dubitarent nostros homines ‖omnes, al.‖ recipere in suas civitates; Balb. 29.

est, sunt: dum civitas erit, iudicia fient; Sex. Rosc. 91. dum erit illa civitas (istae litterae) manebunt; Verr. I, 89. — in: sint sane aliquae civitates in eo numero, quarum frumentum improbare nolueris; Verr. III, 180. in eo statu civitas est, ut ... Sest. 106. cum est in sagis civitas; Phil. VIII, 32. ſ. II, 5. incipio ab. — ubi: ſ. attingunt. — foedere: quae cum esset civitas aequissimo iure ac foedere, ascribi se in eam civitatem voluit; Arch. 6. — iure: Siciliae civitates sic in amicitiam fidemque recepimus, ut eodem iure essent quo fuissent, eadem condicione populo Romano parerent qua suis ante paruissent; Verr. III, 12. quo iure Gaditana civitas esset; Balb. 14. ſ. foedere. — praedae, quaestui: etiamne haec tam parva civitas, tam procul a manibus tuis atque[a] conspectu remota, seiuncta a Sicilia, in insula inculta tenuique posita [in loco], cumulata aliis tuis maioribus iniuriis, in hoc quoque frumentario genere praedae tibi et quaestui fuit? Verr. III, 85. — amica: ea ipsa civitas qua ratione isti amica sit dicetur certo loco; Verr. II, 13. civitatem Syracusanam ... non minus esse isti amicam quam Mamertinam; ib. IV, 136. ſ. II, 1. odi. — animata: Syracusanam quidem civitatem, ut abs te adfecta est, ita in te esse animatam videmus; Verr. IV, 151. — barbara: ecqua civitas est non in provinciis nostris, verum in ultimis nationibus aut tam potens aut tam libera aut etiam tam immanis ac barbara, rex denique ecquis est qui senatorem ... non invitet? Verr. IV, 25. — firma: fuit quondam ita firma haec civitas et valens, ut neglegentiam senatus vel etiam iniurias civium ferre posset: iam non potest; har. resp. 60. — florens: quibus (civibus) ... victoribus incolumis et florens civitas esse posset; Phil. XIV, 23. — foederata: Tauromenitani, quorum est civitas foederata; Verr. II, 160. perpaucae Siciliae civitates sunt bello a maioribus nostris subactae; quarum ager cum esset publicus populi Romani factus, tamen illis est redditus .... foederatae civitates duae sunt, quarum decumae venire non soleant, Mamertina et Taunomenitana: quinque praeterea sine foedere immunes [civitates] ac liberae, Centuripina, Halaesina, Segestana, Halicyensis, Panhormitana; praeterea omnis ager Siciliae civitatum decumanus est; ib. III, 13. quarum civitatum utraque foederata est; ib. V, 56. — homines: sunt omnes Siculi ... homines satis fortes et plane frugi ac sobrii et in primis haec civitas, de qua loquor; Verr. III, 67. — honesta: Agyrinensis est in primis honesta Siciliae civitas, hominum ... locupletium summorumque aratorum; Verr. III, 67. Siciliae

civitates multae sunt .. ornatae atque honestae, ex quibus in primis numeranda est civitas Halaesina: nullam enim reperietis aut officiis fideliorem aut copiis locupletiorem aut auctoritate graviorem. huic iste in annos singulos cum sexagena milia tritici modium imperavisset ..; ib. 170. num honestior est civitas Pergamena quam Smyrnaea? Flacc. 74. — immortalis: si immortalem hanc civitatem esse voltis; Rabir. 33. quis non intellegit immortalem hanc civitatem futuram? Sest. 50. — immanis: f. barbara. — immunis: f. foederata; Verr. III, 13. II, 3. concedo; Verr. V, 125. — improba: Mamertina civitas improba antea non erat; etiam erat inimica improborum, quae C. Catonis ... impedimenta retinuit; Verr. IV, 22. — incolumis: incolumi illa civitate; Verr. II, 85. cuius unius (civis) opera ... omnes boni civitatem esse incolumem totiens iudicassent; dom. 122. f. florens. inimica: f. improba. — invita: illa scelera [...] invitissima civitate illa ‖ civitate ‖ facta sunt; Verr. II, 50. — libera: nondum libera civitate; Milo 5. se liberam civitatem esse velle; Phil. I, 4. f. barbara. foederata; Verr. III, 13. — locuples: ecquam putatis civitatem pacatam fuisse quae locuples sit? ecquam esse locupletem quae istis pacata esse videatur? imp. Pomp. 67. — misera: civitatem tam gratam tam miseram atque oppressam fuisse; Sest. 131. — Phaselis: haec civitas isti praedoni ... Siciliensi Phaselis fuit; Verr. IV, 23. — potens: f. barbara. — prima: adgrediar iam ad singulas civitates: ex quibus sit sane nobis prima civitas Acmonensis; Flacc. 34. — princeps: sit denique in civitate ea prima res, propter quam ipsa est civitas omnium princeps; Muren. 30. — prudens: prudentissima civitas Atheniensium, dum ea rerum potita est, fuisse traditur; Sex. Rosc. 70. — quae: f. capit; imp. Pomp. 66. debet; Verr. V, 58. defendit; imp. Pomp. 54. — sancta: quam civitatem sanctam (putatis) ... fuisse? imp. Pomp. 65. — sola: unam solam scitote esse civitatem Mamertinam quae publice legatos qui istum laudarent miserit; Verr. II, 13. — sollicita: suspensa ac sollicita tota civitate; dom. 96. — tenuis: f. defendit; imp. Pomp. 54. — testis: huius ... nefariae praedae tam inlustrem ac tam nobilem civitatem testem futuram? Verr. I, 87. testis (est) splendidissima civitas Lilybaetana; ib. V, 10. — valens: f. firma. — vectigalis: ita civitas una sociorum atque amicorum duabus deterrimis mulierculis Verre praetore vectigalis fuit; Verr. III, 79.

(existimat: vgl. adficit).

exspectat: civitates .. omnes cuncta Asia atque Graecia vestrum auxilium exspectare ... coguntur; imp. Pomp. 12. quam (rem) avidissime civitas exspectat; Phil. XIV, 1.

facit: decem enim navis ... populus Milesius ... fecerat, sic ut pro sua quaeque parte Asiae ceterae civitates; Verr. I, 89. si qua civitas exterarum gentium ... fecisset aliquid in civis Romanos eius modi; ib. V, 149. f. conatur. confert. fert; Flacc. 57.

fert: tulit haec civitas, quoad potuit, quoad necesse fuit, regiam istam vestram dominationem ..., tulit; Verr. V, 175. „at moleste fert civitas.“ ... „at queritur.“ impudenter facit; Flacc. 57. nihil (est) quod minus haec civitas ferre possit; dom. 43. hoc vos pati potestis, hoc ferre civitas, ut singuli cives singulis versiculis e civitate tollantur? ib. 44. cuius paucos paris haec civitas tulit; Piso 8. quonam modo id ferret civitas; Milo 77. omnes nationes servitutem ferre possunt: nostra civitas non potest; Phil. X, 20. cuius desiderium ferre diutius civitas non potest; ib. 21. f. est firma.

habet: quo reliquae tot et tantae et tam graves civitates, tota denique Sicilia plus auctoritatis apud vos haberet; Verr. II, 14. aut publice civitates istos honores habent aut ..; ib. 137. multae liberae civitates ... habent profecto in animo Capitolium sic ornare, ut ..; ib. IV, 68. perditae civitates desperatis iam omnibus rebus hos solent exitus exitialis habere, ut ..; ib. V, 12. in aerario nihil habent civitates, nihil in vectigalibus; Flacc. 20. at hominem dignum mittent. num P. Servilio digniorem? at eum quidem civitas non habet; Phil. XI, 25. f. adficit. dicit; Flacc. 56.

imperat: non est querendum in hac civitate, quae propter virtutem omnibus nationibus imperat, virtutem plurimum posse; Verr. IV, 81.

ingemiscit: una in illa re servitutis oblita civitas ingemuit; Phil. II, 64.

invitat: f. est barbara.

iudicat: civitatem tam gravem statuas iudicasse C. Verris demoliendas; Verr. II, 164. f. diligit. — III, 2. dignus; Quir. 25.

iuvat: f. debet; Verr. V, 53. — laborat: f. arbitratur. — laedunt: f. potest; Flacc. 57.

laudat: alia civitas nulla .. publico consilio laudat; Verr. II, 13. Mamertina civitas istum publice communi consilio sola laudat; ib. IV, 15. quod te civitas Pergamena laudaret; Flacc. 74. f. accusat; Verr. II, 114. — II, 5. sum in; Verr. V, 57.

locant: f. adnumerant.

manent: f. attingunt. deficit; Verr. II, 2.

mentiuntur: mentiri tot tam gravis civitates; Verr. V, 135.

merita: neque enim est meum contra ius optime meritae civitatis ... dicere; Balb. 34.

mittit: quem hoc tempore ad hoc iudicium legatum et testem Centuripina civitas misit; Verr. III, 114. f. est sola.

non volt: f. II, 3. impero; Verr. III, 189. — obliviscitur: f. ingemiscit. — obsecrat: f. adficit. — obtinet: f. II, 3. concedo; Verr. V, 125.

odit: quod vos ... cuncta civitas odit; Piso 45.

orat: f. adficit. — ornant: f. habet; Verr. IV, 68. — parent: f. est iure; Verr. III, 12. — perferunt: f. dicit; Verr. II, 9.

persequitur: gravissima atque amplissima quaeque civitas vehementissime suas iniurias persecuta est; Verr. II, 11. non una te, sed universae similibus adflictae iniuriis et incommodis civitates legationibus ac testimoniis publicis persequuntur; ib. III, 74.

petunt: petiverunt ab eo civitates, ut aestimaret; Verr. III, 214. f. II, 3. impero; Verr. III, 189.

portat: f. II, 3. impero; Verr. III, 189.

potest: ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege suis partibus, ut nervis et sanguine et membris, uti non potest; Cluent. 146. nisi forte hae civitates existimari volunt facilius una se epistula Mithridatis moveri impellique potuisse, ut amicitiam populi Romani, suam fidem ... violarent, quam ut filium testimonio laederent, cuius patrem armis pellendum a suis moenibus censuissent; Flacc. 57. ut ea (vi) confecta et eiecta convalescere aliquando et sanari civitas posset ‖ possit ‖; Sulla 76. sine quo (senatu) civitas stare non posset; Sest. 42. quibus (viris) e civitate sublatis ... civitas stare non posset; Vatin. 24. ut eo (facinore) neglecto civitas stare non possit; Cael. 1. te nulla sua calamitate civitas satiare tam fidelis potest? Phil. VIII, 19. servire diutius non potest civitas; ib. X, 19. f. adnumerant. capit. consequitur. est florens est firma. fert; Verr. V, 175. dom. 43. 44. Phil. X, 20. 21. — II, 1. adimo (S. 101, b); Caecin. 96. ✕. 97. 98. 99. 101. ✕. 102. dom. 79. — II, 2. har. resp. 17. — III, 2. dignus; Quir. 25.

potitur: f. est prudens.

praebet: solere aiunt reges barbaros ... uxoribus civitates attribuere hoc modo: haec civitas mulieri in redimiculum praebeat, haec in crinis; Verr. III, 76.

praeficiunt: f. adnumerant.

procedit: huic ad urbem venienti tota obviam civitas cum lacrimis gemituque processerat; Sest. 68.

putat: quem universa civitas, quem ... milites ... omni cruciatu dignissimum putent; Piso 98.

queritur: f. accusat; Verr. III, 114. dicit; Flacc. 56. fert; Flacc. 57.

recipiunt: f. dubitant. II, 3. ago. — recuperat: f. II, 3. dignus; Quir. 25. — refert: f. arbitratur.

respuit: horribilis oratio: sed eam ... civitas ipsa respuit; Muren. 74.

retinet: f. dicit; Flacc. 56. est improba.

satiat: f. potest; Phil. VIII, 19.

sentit: qui homines ... conruant, sed ita, ut non modo civitas, sed ne vicini quidem proximi sentiant; Catil. II, 21.

servat: f. II, 3. impero; Verr. III, 189. — servit: f. potest; Phil. X, 19. — silent: f. II, 5. sum in; Verr. V, 57. — solet: f. adnumerant. dat; Verr. V, 60. habet; Verr. V, 12.

squalet: squalebat civitas publico consilio veste mutata; Sest. 32.

stat: f. potest; Sest. 42. Vatin. 24. Cael. 1.

subeunt: nonne ... evertisti miseras funditus civitates, quae non solum bonis sunt exhaustae, sed etiam nefarias libidinum contumelias turpitudinesque subierunt? Piso 86.

tenet: f. defendit; imp. Pomp. 54. — III, 2. dignus; Quir. 25.

tribuunt: ut Flacco absenti aliquid civitates tribuisse dicantur; Flacc. 36.

vendit: nulla umquam civitas tota Asia et Graecia signum ullum ... sua voluntate cuiquam vendidit; Verr. IV, 133. f. abalienat. — II, 2. impero; Verr. III, 189.

venit: qui nisi fuisset, in servorum potestatem civitas tota venisset; dom. 111. f. arbitratur. deficit; Verr. II, 2.

videtur: f. arbitratur. cadit. est locuples.

vindicat: ut, etiam si id Milo fecisset, cuncta civitas eam laudem pro sua vindicaret; Milo 38.

violant: f. potest; Flacc. 57. — volt: f. adficit. conatur. dedunt. potest; Flacc. 57. II, 3. impero; Verr. III, 189.

utitur: quod (est) tam immune municipium quod per hosce annos tam commoda vacatione omnium rerum sit usum quam Mamertina civitas per triennium? Verr. V, 58. quibus (legibus) haec civitas utitur; dom. 33. Graecum etiam verbum usurpavi, quo tum in sedandis discordiis usa erat civitas illa; Phil. I, 1. f. potest; Cluent. 146.

elliptisch: f. attingunt.

2. **Prädicat**: sum: Placentiae forte consedit et paucis *post annis* in eam civitatem — nam tum erat *civitas* — ascendit; Piso, fragm. 6.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: abicio: Cn. Pompei ... animi dolor ... civitatem .. fractam malis, mutam ac debilitatam, abiectam metu, ad aliquam spem libertatis ... erexit; dom. 25.

adduco: ne eam civitatem, quam servassem inermis, armatus in discrimen adducerem; dom. 76. f. I, 1. abalienat. confert.

adficio: f. I, 1. est animata.

adfligo: qui civitatum adflictarum perditis iam rebus extremi exitiorum solent esse exitus; leg. agr. II, 10. haec victrix ||ultrix|| adflictae civitatis rei publicae spoliis ornabitur? dom. 112. f. I, 1. persequitur; Verr. III, 74.

adimo: f. **adimo** II. civitatem (12 Stellen) S. 101, b.

adipiscor: cum ignorarent, si illam civitatem essent adepti, hanc se perdidisse, nisi postliminio recuperassent; Balb. 30. quod si Afris, si Sardis, si Hispanis agris stipendioque multatis virtute adipisci licet civitatem, Gaditanis autem ... hoc idem non licebit ..; ib. 41.

administro: magis ut arcessitus imperio populi Romani viderer quam ad administrandam civitatem restitutus; dom. 71.

amitto: f. **amitto**, civitatem (8 Stellen) S. 212.

attribuo: f. I, 1. praebet.

augeo: etiam hostibus recipiendis augeri hanc civitatem oportere; Balb. 31.

cognosco: quid est aliud furere? ... non cognoscere leges, non senatum, non civitatem? Piso 47.

cogo: f. I, 1. dat; Verr. III, 143. donat. exspectat; imp. Pomp. 12.

colo: venio nunc ad eam civitatem, in quam ego multa et magna [studia et] officia contuli et quam meus frater in primis colit atque diligit; Flacc. 52.

commendata: quis est enim nostrum cui non illa civitas sit huius studio ... commendatior? Balb. 43.

commoveo: quod ceterae civitates suis solum incommodis commoventur, Centuripini ... etiam ceterarum civitatum damna ac detrimenta senserunt; Verr. III, 108. vehementer commota civitas est; ib. IV, 93.

conficio: tota civitas confecta senio est; Milo 20. f. I, 1. cadit.

coniungo: f. 5. deligi ex; Sex. Rosc. 8. — I, 1. diligit.

conloco: f. I, 1. arbitratur.

conquasso: adeone non ... conquassatam civitatem, sed captam hanc urbem ... putaris, ut ..? Vatin. 19.

consequor: quibus ex civitatibus nec coacti essent civitate ||civitatem|| mutari, si qui noluissent, nec, si qui essent civitatem nostram beneficio populi Romani consecuti ||secuti||, violatum foedus eorum videretur; Balb. 31.

conservo: (tabella vobis) dabitur de ducibus auctoribusque conservandae civitatis; Flacc. 99. sin .. ea, quae ante gesseram, conservandae civitatis causa gessissem; Quir. 1.

consolor: consolabor ... illam fidelissimam atque amicissimam nobis civitatem; Balb. 44.

contemno: horum ille artibus eruditus ita contempsit hanc prudentissimam ||pudentissimam|| civitatem, ut ..; sen. 15.

contineo: numquam animadversionibus censoriis hanc civitatem ita contentam ut rebus iudicatis fuisse; Cluent. 119. multo esse indignius in ea civitate, quae legibus contineatur, discedi ab legibus; ib. 146.

cumulo: f. I, 1. est praedae. — debilito: f. abicio.

decipio: incidit in istum eodem deceptus supercilio ... quo tot sapientes et tanta civitas; Piso 70.

defendo: defendo enim multas civitates; div. Caec. 5. quia defenderam civitatem; sen. 36.

deleo: utrum pluris arbitramini ... militum vestrorum armis hostium urbis an hibernis sociorum civitates esse deletas? imp. Pomp. 38. si est initum a P. Sulla consilium ... delendae civitatis ||urbis||; Sulla 3.

depono: qui si in civitate legis vim subire vellent, non prius civitatem quam vitam amitterent: quia nolunt, non adimitur eis civitas, sed ab eis relinquitur atque deponitur; Caecin. 100.

diligo: f. II, 1. colo.

discribo: qui cum omnis Asiae civitates pro portione [in provincias] discripsisset ||descr.|| ..; Flacc. 32.

do: data est civitas Silvani ||Silani|| lege et Carbonis, SI QUI FOEDERATIS CIVITATIBUS ASCRIPTI FUISSENT; Arch. 7. qui tot annis ante civitatem datam sedem ... Romae conlocavit; ib. 9. non modo post civitatem datam, sed etiam post legem Papiam; ib. 10. ipsa denique Iulia, qua lege civitas est sociis et Latinis data, qui fundi populi

facti non essent, civitatem non haberent; Balb. 21. Cn. Pompeium de consilii sententia civitatem huic dedisse; ib. 38. ante civitatem Veliensibus datam; ib. 55. civitas data non solum singulis, sed nationibus et provinciis universis a mortuo; Phil. I, 24. civitas non iam singillatim, sed provinciis totis dabatur; ib. II, 92.

dono: lex .. Gellia et Cornelia, quae definite ||definitae, al.|| potestatem Pompeio civitatem donandi dederat; Balb. 32.

erigo: f. abicio.

eripio; adferant velim, quibus lege aut rogatione ||ratione|| civitas aut libertas erepta sit; Caecin. 100. Volaterranis ... L. Sulla victor ... comitiis centuriatis civitatem eripere non potuit; dom. 79. non enim ut eriperent nobis socii civitatem, sed ut in eam reciperentur petebant; Phil. XII, 27.

everto: universis se funditus eversurum esse illam civitatem minabatur; Verr. IV, 76. ut tribunus plebis fieres et funditus everteres civitatem; dom. 35. nonne responderes id nisi eversa civitate accidere non posse? ib. 114. cum ... provincia tibi ista manupretium fuerit [non] eversae per te et ||sed|| perditae civitatis; Piso 57. f. I, 1. accusat; Verr. II, 114.

exhaurio: provincias, civitates liberas, socios, amicos, reges denique exhauriunt; leg. agr. I, 11.

frango: tacitam et fractam civitatem videbatis; sen. 6. f. abicio.

furor: non enim furatus esse civitatem ... dicitur; Balb. 5.

habeo: quae est enim praeter Sardiniam provincia, quae nullam habeat amicam populo Romano ac liberam civitatem? Scaur. 44. nam concordiam civium qui habere potest, nullam cum habet civitatem? Phil. IV, 14. f. do; Balb. 21.

impello: f. I, 1. potest; Flacc. 57.

impertio: cum mediocribus multis et aut nulla aut humili aliqua arte praeditis gratuito civitatem in Graecia homines impertiebant; Arch. 10.

incido: regna, civitates, immunitates in aes accepta pecunia iubebat incidi; Phil. V, 11.

largior: homo ... nimium parcus in largienda civitate; Balb. 50.

laudo: recitarem decreta Centuripinorum; laudarem illam civitatem; Verr. II, 163.

levo: ut hoc sumptu remigum civitates levaret; Flacc. 33.

libero: te imperatore ... civitas libera et pro eximiis ||proximis|| suis beneficiis a senatu et a populo Romano liberata sic spoliata atque nudata est, ut ..; prov. cons. 7. „qui (L. Brutus) civitatem dominatu regio liberavit"; Planc. 60. quanto metu [veterani], quanta sollicitudine civitas tum a te liberata est, cum ..; Phil. I, 31. nuper fixa tabula est, qua civitates locupletissimae Cretensium vectigalibus liberantur; ib. II, 97. qui ... vendiderit immunitates? civitates liberaverit? ib. III, 30. post civitatem a L. Bruto liberatam; ib. V, 17.

moveo: f. I, 1. potest; Flacc. 57.

munio: hoc tu igitur homo popularis iure munitam civitatem et libertatem nostram putas esse oportere, ut ..? dom. 80.

muto: ius omne noster iste magister mutandae civitatis ignorat; Balb. 27. iure enim nostro neque mutare civitatem quisquam invitus potest neque, si velit, mutare non potest, modo asciscatur ab ea civitate, cuius esse se civitatis velit: ut, si Gaditani sciverint nominatim de aliquo cive Romano, ut sit is civis Gaditanus, magna potestas sit nostro civi mutandae civitatis; ib. hic totus locus ... orationis meae .. pertinet ad commune ius mutandarum civitatum; ib. 30. nemo umquam est de civitate accusatus, quod aut populus fundus factus non esset aut quod foedere civitatis mutandae ius impediretur; ib. 52.

nomino: conventicula hominum, quae postea civitates nominatae sunt; Sest. 91. f. I, 1. dat; Verr. II, 145.

nudo: f. libero; prov. cons. 7.

numero: f. I, 1. honesta; Verr. III, 170.

obeo: nolite exspectare, dum omnis obeam oratione mea civitates; Verr. II, 125.

occupo: accepta pecunia velle (se) ||pecunia|| quam primum aliam civitatem occupare; Verr. III, 67.

odi: qui tanto opere eam civitatem oderit, quam scit huic rei publicae semper fuisse amicissimam; Phil. XIII, 32.

opprimo: ut ea copia, quam secum eduxit, se hanc civitatem oppressurum arbitraretur; Muren. 78. tu cum ... consulum societate et nefario foedere servitute oppressam civitatem teneres; dom. 131. usque eo est oppressa vestra adrogantia civitas, ut ..; Planc. 33. ne P. Clodius ... vi oppressam civitatem teneret; Milo 38. f. I, 1. est misera.

orno: f. I, 1. dicit; Flacc. 56. est honesta; Verr. III, 170.

paco: homines Galli ex civitate male pacata; Catil. III, 22. f. I, 1. est locuples.

perdo: Tyndaritanam, nobilissimam civitatem, Cephaloeditanam, Haluntinam, Apolloniensem, Enguinam, Capitinam perditas esse hac iniquitate decumarum intellegetis; Verr. III, 103. f. adipiscor; Balb. 30. everto; Piso 57. — I, 1. habet; Verr. V, 12.

perturbo: sollicitam mihi civitatem suspicione, suspensam metu, perturbatam vestris legibus ... tradidistis; leg. agr. I, 23.

pono: f. I, 1. est praedae.

praecludo: iam omnis liberas civitates ... civibus Romanis ista defensione praecluseris; Verr. V, 168.

recipio: f. I, 1. est iure; Verr. III, 12.

recupero: f. adipiscor; Balb. 30.

reddo: quod eius civitatis sum, quam ille amplam, inlustrem claramque reddidit; Verr. IV, 81.

rego: si consiliis principum vestrae civitates reguntur; Flacc. 58.

reicio: senatus ex aliqua civitate qui iudicet datur, cum alternae civitates reiectae sunt; Verr. II, 32.

relinquo: relinqueras enim civitatem tuam; Balb. 32. f. depono.

remota: f. I, 1. est praedae.

reperio: f. I, 1. est honesta; Verr. III, 170.

reprimo: f. 5. sum in; Verr. V, 57.

retineo: non se cupidiorem esse civitatis retinendae quam existimationis; Cluent. 144. peritus .. nostri moris ac iuris nemo umquam, qui hanc civitatem retinere vellet, in aliam se civitatem dicavit; Balb. 30.

sano: f. I, 1. potest; Sulla 76.

seiuncta: f. I, 1. est praedae.

servo: qui (Miltiades) illam civitatem paulo ante servarat; Sest. 141. f. adduco. — I, 1. arbitratur.

solvo: ut religione civitas solvatur, civis Romanus deditur ||detraditur, al.||; Caecin. 98.

spolio: videamus Herbitensis civitas honesta et antea copiosa quem ad modum spoliata ab isto ac vexata sit; Verr. III, 75. f. libero; prov. cons. 7. — I, 1. dicit; Flacc. 56.

subicio: hanc tantam et tam gravem civitatem subiectam esse ... inrisioni tuae; Vatin. 31.

subigo: f. I, 1. est foederata; Verr. III, 13.

suspensa: f. perturbo. — I, 1. est sollicita.

tango: „quam primum tetigero bene moratam et liberam civitatem, in ea conquiescam"; Milo 93.

teneo: f. opprimo; dom. 131. Milo 38.

tracto: [publice] civitates tractatae quem ad modum sunt? Verr. III, 66.

trado: quod ab eis (parentibus) nobis vita, patrimonium, libertas, civitas tradita est; sen. 2. f. perturbo.

tribuo: legem populum Romanum iussisse de civitate tribuenda; Balb. 38.
vasto: (C. Verres per triennium) Siculorum civitates vastasse ... dicitur; div. Caec. 11.
vendo: quam hic immunitatem, quam civitatem, quod praemium non vel singulis hominibus vel civitatibus vel univeris provinciis vendidit? Phil. III, 10.
vexo: f. spolio. — video: f. frango.
2. **Genetiv**: sum: ut omnia civitatibus, quae cuiusque fuissent, restituerentur; Verr. IV, 73 cum ex nostro iure duarum civitatum nemo esse possit, tum amittitur haec civitas denique, cum is, qui profugit, receptus est in exsilium, hoc est, in aliam civitatem; Caecin. 100. quia cum ... rogarer cuius essem civitatis, respondi me ... eius esse, quae carere me non potuisset; har. resp. 17. cum eius essem civitatis, ex qua C. Mucius solus in castra Porsenae venisset ...; ex qua P. Decius ... vitam suam ... devovisset; ex qua innumerabiles alii ... mortem oppetissent; Sest. 48. duarum civitatum civis noster esse iure civili nemo potest; non esse huius civitatis, qui se alii civitati dicarit, potest; Balb. 28. nos non possumus et huius esse civitatis et cuiusvis praeterea; ceteris concessum est; ib. 29. ne quis nostrum plus quam unius civitatis esse possit — dissimilitudo enim civitatum varietatem * — neve in civitate maneat invitus; ib. 31. cuius civitatis sit ||cuiatis siet, al.||, id habent hodie ||hoc|| leve et semper habuerunt; ib. 51. has sacerdotes video fere aut Neapolitanas aut Veliensis ||Vellenses|| fuisse, foederatarum sine dubio civitatum; ib. 55. f. 1. muto; Balb. 27. reddo. — 5. ascribo in. — I, 1. dicit; Flacc. 56.
3. **Dativ**: adfero: attulerat iam liberae civitati consuetudinem serviendi; Phil. II, 116.
ago: senatus ... „gratias agendas" censuit „civitatibus eis, quae M. Tullium ... recepissent"; dom. 85.
antecello: f. I, 1. antecellit.
antefero: cum magna pars in eis civitatibus foederis sui libertatem civitati anteferret; Balb. 21.
ascribo; f. 1. do; Arch. 7.
commendo: ut (ille vir) non uni familiae, sed universae civitati commendatus esse debeat; Verr. IV, 81.
concedo: qui ... civitatibus concesserunt, ut nummos pro frumento darent; Verr. III, 191. cui civitati maiores nostri maximos agros ... concesserunt, quam immunem esse voluerunt, haec apud te cognationis ... ne hoc quidem iuris obtinuit, ut unius ... civis mortem ... deprecaretur; ib. V, 125.
constituo: videte ... quam .. civitati legem constituere velitis; Caecin. 40.
contingo: pulchra autem haec fama continget civitati, si ..; Fr. A. III, 19.
credo: sustinebunt tales viri se ... tot civitatibus ... non credidisse? Verr. I, 10.
debeo: f. dissolvo; Verr. III, 180. solvo; Verr. III, 165.
depello: qui primus post meum discessum ... servitutem depulit civitati; sen. 19.
dico me: f. 2. Balb. 28.
discribo: civitatibus pro numero militum pecuniarum summas discribere; Verr. V, 62.
dispertio: a quibus initia ... humanitatis hominibus et civitatibus data ac dispertita esse dicuntur; Verr. V, 187.
dissolvo: quid interest utrum hoc feceris an frumentum non improbaris ... neque quicquam ulli dissolveris civitati; Verr. III, 174. his civitatibus omnisne pecunia, quae pro frumento debita esset ||est||, dissoluta est? ib. 180.
distribuo: quod (frumentum) praeterea civitatibus aequaliter esset distributum; Verr. III, 163. quas (pecunias) civitatibus distribuere debeat; ib. 171.

do: quae (monumenta) victores civitatibus Siculis aut dederunt aut reddiderunt; Verr. a. pr. 14. quam (pecuniam) bis oportuit civitatibus pro frumento dari; ib. III, 174. Siciliae civitatibus bello fugitivorum M.' Aquilius etiam mutuum frumentum dedit; leg. agr. II, 83. f. dispertio.
eripio: cum .. ille vir ... eriperetur indignissime bonis omnibus atque universae civitati; Cael. 59.
expetitus: ergo illum ..., Rudinum ||rudem tum, al.|| hominem, maiores nostri in civitatem receperunt; nos hunc Heracliensem, multis civitatibus expetitum, in hac autem legibus constitutum, de nostra civitate eiciemus? Arch. 22.
facio: quae civitati facta est iniuria? Flacc. 57. gratius se civitatibus suis facturos putant; Planc. 28.
impendeo: quanta impenderet procella mihi ||ibi, al.||, quanta tempestas civitati; Cael. 59.
impero: cum iste civitatibus frumentum, coria, cilicia, saccos imperaret; Verr. I, 95. quem (numerum frumenti) ei civitati imperas emendum; ib. III, 173. certe hoc ab aratore primum est profectum aut ab ea civitate, cui imperabatur: cum aut frumentum vendidisset aut servare vellet aut in eum locum quo imperabatur portare nollet, petivit in beneficii loco ..., ut sibi pro frumento quanti frumentum esset dare liceret; ib. 189. reperietis quinquiens tanto .. amplius istum quam quantum in cellam sumere ei licitum sit, civitatibus imperasse; ib. 225. superiorum praetorum consuetudo cum haec fuisset, ut naves civitatibus certusque numerus nautarum militumque imperaretur, maximae et locupletissimae civitati Mamertinae nihil horum imperavisti; ib. V, 43. classis nomine pecuniam civitatibus imperatam queruntur; Flacc. 27. classem tamen isdem istis civitatibus imperavit; ib. 29. f. I, 1. est honest; Verr. III, 170.
impono: imponatur honestae civitati turpissima persona calumniae? Verr. II, 42. cum hoc munus imponebatur tam grave civitati; ib. V, 51. in quo (consulatu) leges civitati per vim imposuit; Phil. VII, 15.
indico, infero: ei civitati bellum indici atque inferri solere; Verr. I, 79.
inicio: ne ... temere a me tantus tumultus iniectus civitati videretur; Catil. III, 7.
invideo: Reginis, quorum civitati invidetis; Verr. IV, 26.
inuro: tantus enim illorum temporum dolor inustus est civitati, ut ..; Catil. II, 20.
licet: f. impero; Verr. III, 189.
obsisto: uni mehercule huic civitati .. obsistere tua defensio non potest; Verr. III, 74.
obsum: contentio tam diu sapiens est, quam diu ... non obest civitati; Balb. 60.
praesum: f. 5. sum in; Verr. V, 57.
reddo: f. do; Verr. a. pr. 14. solvo; Verr. III, 165. — I, 1. est foederata; Verr. III, 13.
restituo: cum Sex. Pompeium restituit civitati; Phil. V, 39. cum ... Sextus .. Pompeius ... civitati restitutus sit; ib. 41. f. 2. sum; Verr. IV, 73.
solvo: permultis civitatibus pro frumento nihil solvit omnino; postremo, si cui civitati solvit, tantum detraxit, quantum commodum fuit, nulli quod debitum est reddidit; Verr. III, 165. quod permultis civitatibus pro frumento nihil solvit omnino; ib. 169. cum in eadem ista Sicilia pro frumento pecuniam civitatibus solverem; ib. 182.
substituo: pro te Verrem substituisti alterum civitati; Verr. III, 161.
sum: domus erat non domino magis ornamento quam civitati; Verr. IV, 5. sua cuique civitati religio .. est, nostra nobis; Flacc. 69. te ... dico esse odio civitati non tam tuo quam rei publicae nomine; Vatin. 9. ego vero, ne si ista quidem feceris, umquam tecum pacem huic civitati futuram puto; Phil. XIII, 34.

vendo: duobus pretiis unum et idem frumentum vendidisti: semel civitatibus ..., iterum populo Romano; Verr. III, 179. f. 1. vendo. — veneo: immunitates ab eo civitatibus, sacerdotia, regna venierunt; Phil. XII, 12.

4. **Ablativ**: expello: quod ... harum rerum auctores ... civitate expelli posse arbitrantur; Flacc. 96.

fruor: Volaterrani ... optimi cives fruuntur nobiscum simul hac civitate; dom. 79.

5. **mit Präpositionen**: accipio a: accipere a civitatibus pecuniam, ne nautas darent; Verr. V, 61. quot a civitate sua nautas acceperit; ib. 112.

accuso de: f. muto; Balb. 52.

adgredior ad: f. I, 1. est prima.

aestimo cum: multos saepe viros bonos ... cum civitatibus frumentum, in cellam quod sumi oporteret, aestimasse; Verr. III, 188.

ago de: nunc de Siculis civitatibus quid ages? Verr. II, 155.

animadverto in: ne senatus populusque Romanus in eam civitatem animadvertendum putaret; Verr. I, 68.

ascendo in: f. I, 2. — asribo in (acc.): f. I, 1. est foedere. (abl.): itaque in Graecis civitatibus videmus, Athenis Rhodios, Lacedaemonios, ceteros undique ascribi multarumque esse eosdem homines civitatum; Balb. 30. f. dubito de.

attineo ad: quod ad eam civitatem attinet; Verr. II, 15.

aufero a: quod (pretium) constituisset, id a civitatibus auferre; Verr. III, 171.

cedo ex: magno animo constantique cederet ex ingrata civitate; Milo 81. f. I, 1. cedit.

cognosco ex: potius quam cognoscam ex ipsa civitate quid gestum sit; Verr. III, 85. — in: hoc quam nihil sit, tametsi ex multis Siciliae civitatibus priore actione didicisti, tamen etiam in hac ipsa civitate cognosce; Verr. I, 88.

cogo a: f. **a**, I, cogo; Verr. II, 141. III, 171. 173. 218. V, 136 (S. 4, a).

communico cum: quae (crimina) cum eis ||his|| civitatibus C. Verri communicata sunt; div. Caec. 14.

comparo a: hunc homini alienissimo a civitatibus laudationes ... comparare; Verr. IV, 147.

confero in: multi ... cives Romani sua voluntate ... alias se in civitates contulerunt; Balb. 28. *ut* ... summa in eam civitatem huius rogatu studia et beneficia contulerit; ib. 43. f. 1. colo.

conquiesco in: f. 1. tango.

consisto in: cum ... ille, qui diem dixit, non potuerit privatus in civitate consistere; Flacc. 77.

constituo in: C. Aquilius talis vir iuratus hoc ius in civitate constituat; Quinct. 64. per tribunum ||tribunos|| plebis ... reges in civitate constitui; leg. agr. II, 15. f. 3. expetitus.

convenio a: tot tam gravis ab amicissimis civitatibus legationes ... convenisse; Verr. a. pr. 7.

decedo de: qui de civitate decedere quam de sententia maluit; Balb. 11.

decido cum: mancipes pretio cum civitatibus decidisse; Verr. III, 175.

deficio in: ut ... id (odium) in me uno potius quam in optimo quoque et universa civitate deficeret; Quir. 1.

deleo de: quem (senatum) totum de civitate delerant; Sest. 44.

deligo de: dubitatis igitur, iudices, quin vos M. Laterensis ... ad suam spem aliquam de civitate delegerit? Planc. 89. — ex: qui ex civitate in senatum propter dignitatem ... delecti estis; Sex. Rosc. 8. a se ex coniunctissima atque amicissima civitate fortissimum quemque esse delectum; Balb. 47.

demoveo: qui ... de civitate maluit quam de sententia demoveri; Sest. 101.

dico de: si nihil aliud nisi de civitate ac lege dicimus; Arch. 8. — in: quid in suos civis civitatemque, si vellem, dicerem; Flacc. 53.

dico me in: f. 1. retineo; Balb. 30.

dimico de: intueri potestis eos ... reos de capite, de fama, de civitate ... dimicantis; Sest. 1.

dimitto in: in omnis civitates accepto pretio censores dimisit; Verr. II, 136.

disco ex: f. cognosco in.

discribo in: discribebat ||descr.|| censores binos in singulas civitates Timarchides; Verr. II. 133.

do ex: f. 1. reicio.

dominor in: nimia ista quae dominatur in civitate potentia; Caecin. 71.

dubito de: quid est quod de eius civitate dubitetis, praesertim cum aliis quoque in civitatibus fuerit ascriptus? Arch. 10.

duco circum: Apronius stipatores Venerios secum habebat; ducebat eos circum civitates; Verr. III, 65.

eicio de: f. 3. expetitus. — ex: quid erat quod iam Oppianicum ... eiectum e civitate quisquam timeret? Cluent. 170. multos .. fortis viros partim eiecit ex civitate, partim interemit; Catil. III, 24. tum optime meritos civis e civitate eiciebant; Flacc. 16. si me populus Romanus ... e civitate eiecisset; dom. 88. cum indemnati cives e civitate eiciebantur; Sest. 56. cum omnes, qui ita fecerant, e civitate eicerentur; ib. 141. hunc sui cives e civitate eiecerunt; ib. 142. cum illum e civitate eiecerunt, qui ..; Planc. 70.

elicio ex: si populo Romano non licebit propositis praemiis elicere ex civitatibus sociorum atque amicorum fortissimum ... quemque; Balb. 22.

eligo ex: ut in eam rem iudices dentur ex eis civitatibus, quae in id forum convenirent, electi; Verr. II, 38. homines honestissimos, electos e suis civitatibus, ... in vincla coniectos; ib. V, 107.

emo a: qua (pecunia) frumentum emeres a civitatibus; Verr. III, 202. cum ... frumentum aequabiliter emi ab omnibus Siciliae civitatibus oporteret; ib. V, 52.

eripio a: ita ab una civitate ... eripiuntur tritici medimnum $\overline{XXXIII}$ et praeterea HS $\overline{LX}$; Verr. III, 73. a Tissensibus, perparva ac tenui civitate ..., nonne plus lucri nomine eripitur, quam ..? ib. 86.

exigo: a: cum eius apparitores frumentum a civitatibus exigant; Verr. III, 87. quoniam tantum a civitatibus in modios singulos exegisti; ib. 174. cum enim a civitatibus pro frumento pecuniam exigebas ..; ib. 179. exige eadem aestimatione pecuniam a civitatibus; ib. 202.

expeto apud: ecqua res apud civitates Siculas expetitur, in qua ..? Verr. II, 120.

exsisto in: ne in hac civitate tanti facinoris immanitas aut exstitisse aut non vindicata esse videatur; Catil. I, 14. qui post in civitate summi viri et clarissimi cives exstiterunt; Cael. 73.

extermino de: utinam, qui ubique sunt propugnatores huius imperii, possent in hanc civitatem venire et contra oppugnatores rei publicae de civitate exterminari! Balb. 51. — ex: ut non ante attigerint (provincias) ... quam auctoritatem vestram e civitate exterminarint; prov. cons. 3. aut tres tibi Ligarii retinendi in civitate sunt aut tres ex civitate exterminandi; Ligar. 33.

extorqueo a: ab hac eadem civitate anno secundo simili ratione extortam esse pecuniam; Verr. III, 89. mancipes a civitatibus pecunias extorserunt; ib. 175.

exturbo ex: quibus possis hominem e civitate ... exturbare, qui ..; Muren. 45. iure posse per operas concitatas quemvis civem nominatim tribuni plebis consilio ex civitate exturbari; Sest. 65.

fero de: quod Sulla ipse ita tulit de civitate,

ut non sustulerit horum nexa atque hereditates; Caecin. 102.

habeo ad: ad minores civitates habebat alios, quos tamquam canis immitteret, nequam homines; Verr. III. 84. — in: hominem longe audacissimum nuper habuimus in civitate C. Fimbriam; Sex. Rosc. 33. quam multos in civitate turpis haberemus; Phil. V, 16.

immitto ad: Segestam item ad immunem civitatem Venerius Symmachus decumanus immittitur; Verr. III, 92.

incipio ab: unde igitur potius incipiam quam ab ea civitate, quae tibi una in amore atque in deliciis fuit? Verr. IV, 3.

loquor de: f. I, 1. sunt homines.

maneo in: quam multam si sufferre voluissent, ||tamen, al.|| manere in civitate potuissent; Caecin. 98. „per me ut unum ius aequitas, leges libertas, putor pudicitia in civitate maneret“; Milo 77. f. 2. Balb. 31.

meritus de: qui de illa civitate totaque provincia optime meritus esset; Verr. IV, 142. quia bene sunt de suis civitatibus meriti; Sest. 142.

misceo ex: (bellum) Hispaniense [mixtum ex civitatibus atque ex bellicosissimis nationibus]; imp. Pomp. 28.

mitto ad: qui ab urbe ... litteras ad civitates Siciliae miserit; Verr. III, 44. quas litteras cum ad omnis civitates prope suppliciter misisset Metellus ..; ib. 46. quod ipsius litterae recitantur, ad civitates de ternis denariis missae; ib. 225.

nascor in: adest Centuripinus Phalacrus, in amplissima civitate amplissimo loco natus; Verr. V, 122. qui ... ea condicione [nobis] erat in hac civitate natus, ut ..; Muren. 56. (nos) in ea civitate nati, unde orta mihi gravitas et magnitudo animi videtur; Sest. 141. utrum tandem putes huic civitati, huic rei publicae ... melius fuisse et praestabilius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10. hunc enim in ea civitate, in qua est natus, honestissimo loco natum esse concedis; Balb. 6.

obeo pro: f. V, 1. donare; Balb. 51.

ostendo in: id quod in aliis quoque civitatibus ostendam; Verr. III, 101.

percurro per: f. I, 1. debet; Verr. III, 100.

peregrinor in: ut peregrinari in aliena civitate, non in tua magistratum gerere videare; Rabir. 8.

pertineo ad: quae (mandata) publice ad civitatem ipsorum pertinebant; Verr. III, 108.

peto a: ex illo tempore a civitatibus laudationes petere ... coepit; Verr. II, 64.

possum apud: vis illa summi imperii tantum potuit apud perpaucos homines, non civitates, ut ..; Verr. II, 14.

proficiscor ab: f. 3. impero; Verr. III, 189.

profugio ex: eos plane non solum ex agris, verum ex civitatibus suis profugisse; Verr. III, 121. qui non modo ex agris eiecti sunt, sed etiam ex civitatibus suis ... profugerunt; ib. 128.

propono in: quam (dignitatem) in civitate sibi propositam videt; prov. cons. 35.

recipio in: et ex Latio multi, ut Tusculani, ut Lanuvini, et ex ceteris regionibus ||generibus|| gentes universae in civitatem sunt receptae, ut Sabinorum, Volscorum, Hernicorum; Balb. 31. quid erat cur ex ipso foedere Gaditanum in civitatem nostram recipi non liceret? ib. 35. multi in civitatem recepti ex liberis foederatisque populis [liberati] sunt; ib. 52. f. I, 1. dubitant. — II, 1. eripio; Phil. II, 27. — 2. Caecin. 100. — 3. expetitus.

reduco in: quoniam me in civitetem res publica ipsa reduxit; Quir. 18. quid uti faceret? ... rerum capitalium condemnatos in liberas civitates ... reduceret? principem civitatis ferro obsessum teneret? Sest. 84.

relinquo in: in tam suspiciosa ac maledica civitate locum sermoni obtrectatorum non reliquit; Flacc. 68.

restituo: ut ei nobiles restituerentur in civitatem, qui ..; Sex. Rosc. 149. Calidium adiungis, cuius lege Q. Metellus in civitatem sit restitutus; Planc. 69. non enim viderunt, quos ipsi exturbarant, eos in civitatem restitutos; Fr. B. XV, v. 3.

resto in: quod solum prope in civitate sincerum sanctumque restat; Sex. Rosc. 140.

retineo in: retinete hominem in civitate; Verr. II, 76. nihil esse in civitate tam diligenter quam ius civile retinendum; Caecin. 70. improbum civem esse et non retinendum in civitate, qui ..; Rabir. 24. illi debuerunt clarissimum ... senatorem in civitate retinere; Phil. XI, 11. neque te retinere in civitate, sed exsilio privare voluerunt; Fr. B. XIII, VIII. f. extermino ex; Ligar. 33.

sancio de: qui de civitate et libertate ea iura sanxerunt, quae ..; dom. 80.

sum in: profecto nihil est iam sanctum atque sincerum in civitate; Quinct. 5. quid igitur pugnas? an ... ne in civitate sit? ib. 43. si est homini honesto locus in civitate invito Naevio; ib. 94. accusatores multos esse in civitate utile est; Sex. Rosc. 55. esse aliquem in civitate, qui ..; ib. 60. non fuit tantus homo Sex. Roscius in civitate, ut de eo potissimum conqueramur; ib. 125. nemo enim ignorat quo hic in civitate sua splendore ... sit; Verr. II, 111. credo, qui te in tua civitate incolumem esse nollent, hi monumenta tuae formae ac nominis in suis civitatibus esse cupiebant; ib. 157. monumentum istius in sua civitate nullum esse oportere; ib. 163. qui principes in ea civitate erant; ib. IV, 93. tot in Sicilia civitates sunt, quibus tu per triennium praefuisti: arguunt ceterae; paucae et parvae et metu repressae silent; una laudat; ib. V, 57. negavit quemquam esse in civitate praeter se, qui id efficere posset; Cluent. 69. etiam querimur saepe hominibus novis non satis magnos in hac civitate esse fructus? ib. 111. [qui ... primus in hac civitate consul fuit]; Flacc. 25. nuper is homo fuit in civitate P. Sulla, ut ..; Sulla 89. cum ego me sensissem tuto omnino in civitate esse non posse; dom. 8. quod enim par amicitiae consularis fuit umquam in hac civitate coniunctius quam fuimus inter nos ego et Cn Pompeius? ib. 27. hoc iuris in hac civitate etiam tum, cum reges essent, dico fuisse; ib. 33. VELITIS IUBEATIS UT M. TULLIUS IN CIVITATE NE SIT: ib. 44. negabas fas esse duo consules esse in hac civitate inimicos rei publicae; ib. 113. illud in hac civitate esse maxime inlustre atque insigne periurium; har. resp. 36. unum esse in hac civitate dignum huius imperii gloria dicit; ib. 51. si .. imaginem iudiciorum aut simulacrum aliquod futurum in civitate reliquum credidisset; Sest. 30. duo genera semper in hac civitate fuerunt eorum, qui versari in re publica ... studuerunt; ib. 96. ut ... in civitate esse me nolles? ib. 111. quae fuerunt inimicitiae in civitate graviores quam Lucullorum atque Servilii? prov. cons. 22. quis fuit in tanta civitate qui ..? Piso 95. si ... decem soli essent in civitate viri boni ..; Planc. 9. semper regium ||regum|| nomen in hac civitate sanctum fuit; Deiot. 40.

tollo de: tametsi non modo ignoscendi ratio. verum etiam cognoscendi consuetudo iam de civitate sublata est; Sex. Rosc. 3. illum hominem aedilicium ... clamore de foro atque adeo de civitate esse sublatum; Cluent. 79. senatum ... omnino de civitate esse sublatum; Sest. 42. non posse quemquam de civitate tolli sine iudicio; ib. 73. censorium iudicium ... non esse nefariis legibus de civitate sublatum; prov. cons. 46. — ex: hanc (crudelitatem) tollite ex civitate, iudices; Sex. Rosc. 154. ut studia cupiditatesque honorum ... ex hominibus civitatibusque tollerentur ..., ostendit sese in omnibus civitatibus cen-

sores esse facturum; Verr. II, 132. tollatur e civitate discordia; har. resp. 55. si enim quod liceat quaeritis, potestis tollere e civitate quem voltis; Rab. Post. 11. f. I, 1. fert; dom. 44. potest; Vatin. 24.

valeo de: populus Romanus ... municipiis civitatem ademit ...: de civitate ne tam diu quidem valuit, quam diu ..; dom. 79.

venio ad: venio nunc ad civitates Siciliae, de quibus facillime fieri iudicium voluntatis potest; Verr. II, 153. f. 1. colo. — ex: f. 2. Sest. 48. — in: negat ex foederato populo quemquam potuisse, nisi is populus fundus factus esset, in hanc civitatem venire; Balb. 19. quid est quam ob rem civi Gaditano in hanc civitatem venire non liceat? ib. 29. si liceat eorum ||horum|| civis virtutis causa in nostram civitatem venire; ib. 44. f. extermino de.

versor in: huius L. Cornelii ... gratiam et facultatem commendandi in hac civitate versari; Balb. 43.

video in: cum in civitate M. ||civitatem, al.|| Antonium videbitis; Phil. VII, 16. (vgl. ascribo in).

vivo in: longe alia mihi lege in hac civitate et condicione vivendum est; Verr. V, 180. in sua civitate sine armatorum praesidio non posse vivere; Phil. II, 112.

elliptisch: quid id ad civitatem? Balb. 35.

III. **nach Adjectiven:** 1. **Dativ**: acerbus: f. I, 1. abalienat.

amicus: neminem illi civitati inimicum esse arbitror, qui amicus huic sit civitati; Phil. VIII, 19.

bonus: f. II, 5. nascor in; Vatin. 10.

funestus: si civitati universae scelere eius, qui ludos ad luctum conferre voluit, exstiterunt dies illi pro festis paene funesti; har. resp. 23.

inimicus: f. amicus.

praestabilis: f. II, 5. nascor in; Vatin. 10.

salutaris: hunc ipsum annum ... salutarem civitati fore; Milo 78.

tolerabilis: hos nunc omni scelere coopertos tolerabilis censes civitati fore? Phil. XII, 15.

2. **Ablativ**: dignus: ut .. vobis ... dignissimus ea civitate videar, quae suam dignitatem non posse se tenere, nisi me recuperasset, cunctis suffragiis iudicavit; Quir. 25. quos nemo civitate dignos putat; Phil. VIII, 8.

refertus: erat non solum domus mea, sed totum Palatium senatu, equitibus Romanis, civitate omni, Italia cuncta refertum; Piso 11.

3. **mit Präposition**: gratiosus in: graviter homines honesti atque in suis civitatibus et municipiis gratiosi tulerunt ..; Muren. 47.

primus ex: f. I, 1. est honesta; Verr. III, 170. est prima.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: alqs: pro me pugnabit L. Philippus eloquentia, gravitate, honore florentissimus civitatis; Quinct. 72. eius porro civitatis sapientissimum Solonem dicunt fuisse; Sex. Rosc. 70. quod Siculus cum Siculo non eiusdem civitatis (agat) ..; Verr. II, 32. huius longe primus civitatis est Epicrates quidam; ib. 53. cum esset Sthenius civitatis suae nobilissimus; ib. 106. Sostratus et Numenius et Nymphodorus eiusdem civitatis cum ... profugissent; ib. III, 57. etenim (Heius) est primus civitatis; ib. IV, 15. Hermippum vero ipsum, ... splendidissimum atque ornatissimum civitatis suae, ... vexat; Flacc. 48. venio ad Lysaniam eiusdem civitatis, peculiarem tuum, Deciane, testem; ib. 51. — utraque: f. I, 1. est foederata; Verr. V, 56.

ademptio: id autem ut esset faciundum non ademptione civitatis, sed tecti et aquae et ignis interdictione adigebantur ||faciebant||; dom. 78.

adulescens: quae (bona) ... sese dicit emisse adulescens vel potentissimus hoc tempore nostrae civitatis, L. Cornelius Chrysogonus; Sex. Rosc. 6.

agri: duarum mihi civitatum reliquos feci agros; Verr. III, 104. f. I, 1. est foederata; Verr. III, 13.

amici: si haec ... non ad aliquos amicos nostrae civitatis ... deplorare vellem; Verr. V, 171.

animus: mens et animus et consilium et sententia civitatis posita est in legibus; Cluent. 146.

auctor: ut signum publicum inspexit praeclarus iste auctor suae civitatis; Flacc. 36. hi semper habiti sunt optimatium principes, auctores et conservatores civitatis; Sest. 138.

auctoritates: nihil (putas valere) civitatum auctoritates ac litteras; Verr. III, 146.

auxilium: habetis unius civitatis firmum auxilium ... venditum pretio; Verr. V, 60.

caedes: cuius ludi ... paene ad caedem et ad funus civitatis conversi sunt; har. resp. 24.

calamitas: ut in ||ut|| illo itinere veniret Lampsacum cum magna calamitate et prope pernicie civitatis; Verr. I, 63.

causa: communem libertatis et civitatis causam in illum cruciatum et crucem egisti; Verr. V, 170. si non accipiunt civem, ut Mancinum Numantini, retinet integram causam et ius civitatis; Caecin. 98. f. condiciones.

civis: civitatis nobilissimum civem, C. Heium, iuratum dicere audistis ..; Verr. II, 13. ut mihi non cives illius civitatis, sed omnes sacerdotes ... Cereris esse videantur; ib. IV, 111. neque solum dicatione, quod ... C. Catoni Tarracone, Q. Caepioni, P. Rutilio Zmyrnae videmus accidisse, ut earum civitatum fierent cives, *nam* hanc ante amittere non potuissent quam hoc solum civitatis mutatione vertissent, sed etiam postliminio potest civitatis fieri mutatio; Balb. 28. f. II, 2. Balb. 28.

comitia: omnibus comitiis tot civitatum unam in domum revocatis; Verr. II, 133.

commemoratio: hac se commemoratione civitatis omnia verbera depulsurum ... arbitrabatur; Verr. V, 162.

commodum: haec aestimatio nata est ... ex aratorum et civitatum commodo; Verr. III, 189.

communicatio: cuius (Romuli) ... exemplo numquam est intermissa a maioribus nostris largitio et communicatio civitatis; Balb. 31.

communio: ut quaeque (civitas) nobiscum maxime societate ... est coniuncta, ita mihi maxime communione ||communionem|| beneficiorum, praemiorum, civitatis contineri ||continere|| videtur; Balb. 29.

concursus: ad me concursum futurum civitatis putabant; Phil. XIV, 15.

condiciones: quos diligentissimos in exquirendis condicionibus civitatum atque causis esse arbitramur? Balb. 45.

conluvio: hanc tantam conluvionem illi tantamque eversionem civitatis in mentem subito ... venire potuisse; har. resp. 55.

consensus: omitto civitatium, nationum ... de meis ... meritis unum iudicium unumque consensum; dom. 75. cum bene de re publica meritis testimonium a consensu civitatis datur; Phil. XIV, 13.

conservatores: hoc ... qui efficiunt, summi viri et conservatores civitatis putantur; Sest. 98. f. auctor; Sest. 138.

consilium: f. animus.

consuetudo: de perpetua consuetudine civitatis nostrae renovabo ea, quae dicta sunt; Balb 17.

contumelia: haec ego ... non ad contumeliam civitatis referri volo; Verr. V, 84.

corrector: o praeclarum ... correctorem atque emendatorem nostrae civitatis! Balb. 20.

custodia: hi .. integrum consulem ... de custodia civitatis vestris sententiis deturbari volunt; Muren. 79.

custos: numquam de C. Mario, custode civitatis atque imperii vestri, in senatu mentio facta est; Quir. 9.

damna: f. II, 1. commoveo; Verr. III, 108.

decumae: f. I, 1. est foederata; Verr. III, 13.

decus: reddite prius nobis Brutum, lumen et decus civitatis; Phil. XI, 24.

desiderium: qui ... reducti (sunt) ... non desiderio civitatis; dom. 87. erat enim in desiderio civitatis; Phil. X, 14.

detrimenta: ſ. 1. II, commoveo; Verr. III, 108.

dignitas: videte gravitatem civitatis ac dignitatem; Verr. II, 161.

disciplina: eos instituere ... ad civitatis disciplinam ... debuisti; Verr. III, 161. cuius ego civitatis disciplinam atque gravitatem non solum Graeciae, sed haud scio an cunctis gentibus anteponendam dicam; Flacc. 63.

discordiae: summis ducibus ... civitatis discordiis ... consumptis; Font. 42. ex petulanti ... scurra in discordiis civitatis ad eam columnam ... pervenerat; Cluent. 39.

discrimen: nullum fuit omnino civitatis isto praetore in hoc genere discrimen; Verr. V, 140.

discriptio: nosse discriptionem civitatis maioribus nostris sapientissime constitutam; Sest. 137.

dissimilitudo: ſ. II, 2. Balb. 31.

dolor: civitatis pudentis ... et gravis ... istum dolorem querellasque cognoscite; Flacc. 55.

donatio: cum paucis annis post hanc civitatis donationem acerrima de civitate quaestio Licinia et Mucia lege venisset, num quis eorum, qui de foederatis civitatibus esset civitate donatus, in iudicium est vocatus? Balb. 48.

eluvies: an ... tu ad illam labem atque eluviem civitatis sine summa vi pervenire potuisti? dom. 53.

emendator: ſ. corrector.

ereptor: at tu etiam ereptor civitatis legem de iniuriis publicis tulisti; dom. 81.

eversio: ſ. conluvio.

eversor: qua poena senatus adfecerat eversorem civitatis; dom. 102.

exitia: ſ. II, 1. adfligo; leg. agr. II, 10.

faex: opifices et tabernarios atque illam omnem faecem civitatum quid est negotii concitare? Flacc. 18.

fatum: quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut ..; Sest. 72.

fides: Caesar ipse ... propter singularem eius civitatis gravitatem et fidem cotidie aliquid iracundiae remittebat; Phil. VIII, 19.

fiducia: hac una tamen fiducia civitatis ... fore se tutos arbitrantur; Verr. V, 167.

fortuna: qui, sua virtute fortunam huius civitatis consecuti, hanc suam patriam iudicant; Catil. IV, 16. quid ego ... de fortunis civitatis, de summa re publica taceo? Flacc. 94.

frumentum: monstrum ac prodigium videbatur civitatum frumentum improbare, suum probare; Verr. III, 171. cum civitatum Siciliae volgo omne frumentum improbas; ib. 172. improbas Halaesinum ..., multarum praeterea civitatum; ib. ſ. I, 1. est in; Verr. III, 180.

funus: ſ. caedes.

gemitus: Tenem ... abstulit magno cum gemitu civitatis; Verr. I, 49. Syracusis Marcellia tolluntur maximo gemitu luctuque civitatis; ib. II, 51. magno cum luctu et gemitu totius civitatis ... simulacrum Dianae tollendum locatur; ib. IV, 76.

genera: quae (provincia Gallia) constat ex eis generibus hominum et civitatum, qui ..; Font. 12.

gradus: *te* delectat amplissimus civitatis gradus; Rab. Post. 16.

gravitas: ſ. dignitas. disciplina; Flacc. 63. fides.

homo: habet (adversarios) ... huiusce aetatis homines disertissimos, fortissimos, florentissimos || horrentissimos, ornatissimos, al. || nostrae civitatis; Quinct. 7. postulabant homines nobilissimi atque integerrimi nostrae civitatis; Sex. Rosc. 119. huic homini .. honestissimae civitatis honestissimo ... frumenti scitote ... tantum relictum esse, quantum Apronii libido tulit; Verr. III, 56. Citarinos, Scherinos, parvarum civitatum homines, omnino abiectos esse; ib. 103. hominem suae civitatis in primis honestum ac nobilem, Andronem Centuripinum, legarunt; ib. 114. in hominem honestissimae civitatis honestissimum tam graviter animadverti causa indicta non oportuisse; ib. V, 20. cum agerem contra hominem disertissimum nostrae civitatis, C. Cottam; Caecin. 97. homines clarissimos civitatis ... hoc praetore circumventos; Flacc. 45. L. Crassus, homo sapientissimus nostrae civitatis, specillis || spiculis, al. || prope scrutatus est Alpis; Piso 62.

honestates: in qua omnes honestates civitatis, omnes aetates, omnes ordines una consentiunt; Sest. 109.

honos: ut et civitate illum mutatum esse fateretur et huius || ius || civitatis honore || honorem || dignissimum iudicaret; Balb. 42.

humanitas: ut ... domestica .. immanitate nostrae civitatis humanitatem inquinares? Deiot. 32.

imago: imago nulla liberae civitatis relinquetur; Phil. V, 11.

incendium: si tuus scriptor in illo incendio civitatis non syngraphas cum Byzantiis exsulibus ... faceret; dom. 129. ecce illa tempestas, ... ruina atque incendium civitatis; prov. cons. 43.

incommodum: quod ... ius amitti non potest sine magno incommodo civitatis; Caecin. 75.

instituta: ſ. ius; Piso 30.

interitus: quem ... nihil moliri nisi caedem civium atque interitum civitatis videret; Phil. III, 6.

iudicium: ſ. consensus; dom. 75.

iugula: ego tela ... intenta iugulis civitatis de coniuratorum nefariis manibus extorsi; Piso 5.

ius: quos (civis Romanos) ... implorantis iura libertatis et civitatis in crucem sustulit; Verr. I, 7. de iure enim libertatis et civitatis suum putat esse iudicium (populus Romanus); ib. 13. quantum incendium decumanorum impetu ... per iura libertatis et civitatis isto praetore pervaserit; ib. III, 66. cum videant ius civitatis illo supplicio esse mactatum; ib. IV, 26. iura simul civitatum atque officia considero; ib. V, 124. tametsi iniuriam facio communi causae et iuri civitatis; ib. 141. o ius eximium nostrae civitatis! ib. 163. civitatis ius, bona ... omnium in dubium ... revocabuntur; Caecin. 76. cum de iure civitatis nihil potuerit deperdere; ib. 102. quoniam census non ius civitatis confirmat; Arch. 11. de civitatis enim iure, non de foederibus disceptamus; Balb. 29. qui eius civitatis, in qua in principum numero voltis esse, non leges, non instituta, non mores, non iura noritis; Piso 30. Sulla cum Scipione ... de iure civitatis leges inter se ... contulerunt; Phil. XII, 27. ſ. causa; Caecin. 98. — I, 1. merita.

labes: quid diceres, o nefanda et perniciosa labes civitatis? dom. 133. ſ. eluvies.

laetitia: in tanta laetitia cunctae civitatis me unum tristem esse oportebat? Phil. II, 21.

largitio: ſ. communicatio.

legati: legati Centuripini, Halaesini, Catinenses Panhormitanique dixerunt, multarum praeterea civitatum; Verr. II, 120. exsurgite .. viri optimi atque fortissimi legati amplissimae atque honestissimae civitatis Fr. A. III, 16.

legationes: omnium civitatum totius Siciliae legationes adsunt praeter duas civitates, quarum duarum si adessent, duo crimina ... minuerentur; div. Caec. 14. legationes omnium civitatum in postulatis communibus ... etiam hoc ediderunt; Verr. II, 146.

leges: cum ... leges omnes sint eversae ac perditae civitatis; prov. cons. 46. ſ. ius; Piso 30.

libertas: si repraesentari morte mea libertas civitatis potest; Phil. II, 118.

litterae: tantum conficietur ex testimoniis et litteris civitatum; Verr. II, 141. id adeo sciri facillime potest ex litteris publicis civitatum; ib. III, 120. haec omnia doceo litteris civitatum, ostendo testimoniis et publicis honestissimarum civitatum et privatis primariorum virorum; ib. 122. cum ... relictos agros ex civitatum litteris ... cognoverit;

ib. 144. haec ita gesta esse .. cognoscite et ex litteris publicis civitatum et ex testimoniis publicis; ib. 175. summam faciam vobis ex litteris publicis ac testimoniis civitatum frumenti in cellam imperati; ib. 225. ut publice quoque, quae vellet, in litteras civitatum [tolli et] referri iuberet; ib. V, 103. ſ. auctoritates.

locus: qui summum locum civitatis ... non petiverunt; Cluent. 150.

luctus: inrisit squalorem vestrum et luctum gratissimae civitatis; sen. 12. tanto in luctu civitatis omitto quid ille tribunus ... fecerit; Sest. 27. ſ. gemitus.

lumina: clarissimis viris interfectis lumina civitatis exstincta sunt; Catil. III, 24. cum iam Vettius ..: civitatis lumina notasset; Vatin. 26. ſ. decus.

maiestas: iure auctoritas huius imperii civitatisque maiestas gravis habebatur; div. Caec. 69.

manupretium: ſ. II, 1. everto; Piso 57.

matronae: cum omnibus matronis eius civitatis ... mihi obviam venit; Verr. V, 129.

mens ſ. animus.

mentio: ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis adsequi potuit? Verr. V, 166.

milites: si harum ipsarum civitatum militibus, navibus, nauarchis Syracusanus Cleomenes iussus est imperare; Verr. V, 84.

miseriae: huius civitatis fidelissimae miserias nemo erat civis qui a se alienas arbitraretur; Phil. VIII, 18.

mores: ſ. ius; Piso 30.

mutatio: ſ. civis; Balb. 28.

nauarchus: metum virgarum nauarchus nobilissimae civitatis pretio redemit; Verr. V, 117. ſ. milites.

naves: ſ. milites.

naufragia: cum tu ... verbo numquam significaris sententiam tuam tantis in naufragiis civitatis; Piso 9.

nomen: interponatur nomen civitatis? Verr. II, 42. praedare in bonis alienis nomine civitatis; ib. 46. mancipes ... abs te illarum civitatum nomine pecunias abstulisse; ib. III, 175. cum imploraret saepius usurparetque nomen civitatis; ib. V, 162. apud te nomen civitatis ne tantum quidem valuisse, ut ..; ib. 165. si tibi ... nobile et inlustre apud omnis nomen civitatis tuae profuisset; ib. 166. ut civitatis nomen sua auctoritate sustineat; Flacc. 34. nolite mihi ista nomina civitatum nobilium opponere; ib. 58.

oculi: ut ... possim intueri ... ab hoste communi ... aedem exstructam et positam in oculis civitatis? dom 101. ubi me ... universae civitatis oculi custodiunt; Phil. XII, 22.

officia: ſ. iura; Verr. V, 124.

opes: hic primum opes illius civitatis comminutae depressaeque sunt; Verr. V, 98.

ordo: qui ... ex primo ordine explosorum in secundum ordinem civitatis se venisse dicunt; Verr. III, 184.

ornamentum: flos enim equitum Romanorum, ornamentum civitatis ... publicanorum ordine continetur; Planc. 23.

ostentatio: ubi illa magnifica et gloriosa ostentatio civitatis? Flacc. 52.

pars: pro hac nobilitate pars maxima civitatis in armis fuit; Sex. Rosc. 149. multi viri fortes et prope pars civitatis offensa est; Muren. 42.

patientia: iam usu obduruerat et percalluerat civitatis incredibilis patientia; Milo 76.

pernicies: ut nihil posthac ... consensio bonorum contra pestem ac perniciem civitatis valeret; Rabir. 2. quae resecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manere; Catil. II, 11. eruptura illud malum aliquando ... ad perniciem civitatis; har. resp. 4. certe multo mortis cupiditas mea turpior fuisset cum pernicie civitatis; Planc. 90. ſ. calamitas.

periculum: numquam illum *in* illo summo timore ac periculo civitatis ... metum omnium ... sedare voluisse; Sest. 8. civis ... periculum coniunctum cum periculo civitatis lugere senatui non licebit? ib. 33.

perturbatio: in hac tanta perturbatione civitatis ne noctem quidem consules inter meum *interitum* et suam praedam interesse passi sunt; Sest. 54.

pestis: ſ. pernicies; Rabir. 2. proditores.

postulata: quae (Sicilia) in communibus postulatis civitatum omnium consulibus edidit ..; Verr. II, 103.

praemium: ut ... nulla condicione huius civitatis praemiis adfici possit; Balb. 23. ne saeptum sit eis iter perpetuo ||perpetuum|| ad hoc amplissimum praemium civitatis; ib. 43. quibus (legibus) Latinis hominibus erat propositum aliqua ex re praemium civitatis; ib. 54.

princeps: qui nunc principes nostrae civitatis sunt; Verr. a. pr. 55. sunt Romae legati Milesii, homines nobilissimi ac principes civitatis; ib. I, 90. Apollodorum ..., principem suae civitatis, lacrimantem testari ..; Verr. III, 74. Tyracinum principem civitatis eadem ratione mortem oppetisse; ib. 129. habeo iudices tecum principes civitatis, P. Servilium et Q. Catulum; ib. 210. audistis nuper dicere legatos Tyndaritanos, homines honestissimos ac principes civitatis ..; ib. IV, 84. dixit hoc apud vos Zozippus et Ismenias, homines nobilissimi et principes Tyndaritanae civitatis; ib. 92. cum multi principes civitatis Roma ... profugerunt; Catil. I, 7. te ... manum consulum et principum civitatis interficiendorum causa paravisse; ib. 15. Amyntas est genere ... princeps illius civitatis; Flacc. 72. cur me a ceteris clarissimis viris ac principibus civitatis ... secernas; Sulla 3. cum ... princeps .. civitatis non legum praesidio, sed parietum vitam suam tueretur; sen. 4. ut eadem a principibus civitatis in contione postero die dicerentur; ib. 26. amplissimos homines, principes civitatis ... eadem dicere; Quir. 17. video enim quosdam clarissimos viros, principes civitatis, aliquot locis iudicasse ..; dom. 42. Cn. Pompeium, quem omnium iudicio longe principem esse civitatis videbat; ib. 66. cum omnes principes civitatis ... suffragium se non de civis, sed de civitatis salute ferre censebant; ib. 90. quod ... ad principem et senatus et civitatis, M. Scaurum, rem frumentariam translatam sciebat; Sest. 39. [quod acta illa ... infirmari a senatu atque principibus civitatis putabant]; ib. 40. horum qui voluntati ... serviunt, ... clarissimi cives numerantur et principes civitatis; ib. 97. quo silentio sunt auditi de me ceteri principes civitatis! ib. 108. utrum igitur haec Aesopum potius pro me ... dicere oportuit ... an principes civitatis? ib. 123. cum ... sanguinem principum civitatis exsorbere ... cuperetis; Vatin. 6. ne me cum his principibus civitatis ... conferam; ib. 10. ut delectos viros et principes civitatis tollere ... conarere; ib. 24. quo auctoritatis exquirendae causa ceteri tribuni plebis principes civitatis producere consuerunt; ib. adsunt principes civitatis; Balb. 43. de mea salute P. Lentuli ... ceterorumque principum civitatis ... contiones fuerunt; Piso 34. Macedonia sic eum diligit, ut indicant hi principes civitatum suarum; Planc. 28. *ut, quisquis intueretur*, ... principem civitatis esse diceret; Scaur. 49. Cn. Domitius ... cum tribunus plebis M. Scaurum principem civitatis in iudicium populi vocavisset; Deiot. 31. ad deliberationes ... principes civitatis adhibebat; Phil I, 2. cum te neque principes civitatis rogando neque ... frequens senatus agendo de ... sententia movere potuit; ib. II, 52. misimus tris principes civitatis; ib. VIII, 17. tu .., L. Piso, et tu, L. Philippe, principes civitatis; ib. 28. ad D. Brutum liberandum legati missi principes civitatis; ib. XIV, 4. a quibus enim petis? a principibus civi-

68*

tatis? Fr. B. VIII, 14, b. f. II, 5. reduco in; Sest. 84 (vgl. I, 1. est princeps).

prodigium: ut hoc ... prodigium civitatis viderem; Fr. A. V, 1.

proditores: sendentibus in templo duobus non consulibus, sed proditoribus huius civitatis ac pestibus; Vatin. 18.

proprium: hoc esse denique proprium liberae civitatis, ut nihil de capite civis aut de bonis sine iudicio ... detrahi possit; dom. 33.

querellae: f. dolor.

ratio: haec omnia ad rationem civitatis si dirigas, recta sunt; Muren. 77. in litibus autem nemo appellabatur nisi ex testium dictis aut tabulis privatorum aut rationibus civitatum; Rab. Post. 9.

reiectio: quod si civi Romano licet esse Gaditanum sive exilio sive postliminio sive reiectione huius civitatis ..; Balb. 29.

res publica: ut eo censu nullius civitatis res publica posset administrari; Verr. II, 138.

ruina: f. incendium; prov. cons. 43.

salus: proinde quasi ... alio modo sit constituturus ... de re publica civis quam eum ... civitatis salus coëgerit; dom. 31. civitatis salutem cum unius mea salute esse coniunctam; Vatin. 8. cui tu ... salutem civitatis ... provinciae praemio vendidisti; Piso 15. cuius in vita nitebatur salus civitatis; Milo 19. quae (memoria domestici doloris) plus apud eum possit quam salus civitatis; Phil. V, 51. f. princeps; dom. 90.

sedes: eodem enim tempore et suscipimur in lucem ... et certam in sedem civitatis ac libertatis ascribimur; har. resp. 57.

senatores: si haec apud Scythas dicerem, ... non apud senatores lectissimos civitatis; Verr. V, 150.

sensus: si intimos sensus civitatis expressero; Sest. 119.

sententia: f. animus.

sermo: an vero ... vestrae peregrinantur aures neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? Milo 33.

species: fateantur in Maeandrii persona esse expressam speciem civitatis; Flacc. 53.

status: omnia .., quae sunt in imperio et in statu civitatis; Muren. 24. ut ... totum statum civitatis, omnem memoriam temporum praeteritorum ... in hoc uno iudicio positam esse ... putetis; Flacc. 3. (estis) de vestra re publica iudicaturi, de civitatis statu; ib. pro statu civitatis nullas sibi inimicitias, ... nullum vitae discrimen vidaudum umquam putavit; sen. 20. ut auctoritatem senatus, statum civitatis ... defenderetis; Quir. 16. qui ... salutem meam, statum civitatis ... vendiderunt; ib. 21. T. Gracchus convellit statum civitatis; har. resp. 41. petita est auctoritas vestra ..., totus denique civitatis status; ib. 45. qui auderent se ... in discrimen offerre pro statu civitatis; Sest. 1. animo illos abhorruisse semper ab optimo civitatis statu; Phil. VII, 4. fore aliquem tolerabilem statum civitatis; ib. XIII, 2.

struma: ei medentur rei publicae, qui exsecant pestem aliquam tamquam strumam civitatis; Sest. 135.

studium: salus tanto studio civitatis nemini (est) reddita; Vatin. 10.

tabellae: falsas fuisse tabellas honestissimae civitatis existimo; Fr. B. VIII, 8.

tempus: quoniam in gravissimis temporibus civitatis ... P. Sestii tribunatus est ... conlocatus; Sest. 5. quanta .. is moderatione usus sit in illo tempore civitatis; Phil. V, 38.

testimonium: audistis permulta .. testimonia civitatum et reliquarum audietis; Verr. III, 66. cognoscite Agyrinensium publicas litteras; deinde testimonium publicum civitatis; ib. 74. haec omnia ex civitatum testimoniis cognoscite. recita [testimonia civitatum]; ib. V, 61. hoc testimonium est civitatis? Flacc. 17. huic illi legato ... L. Flaccum mactandum civitatis testimonio tradidissent? ib. 52. f. litterae; Verr. II, 141. III, 122. 175. 225.

timor: f. periculum; Sest. 8.

vestigium: an id exspectamus, quoad ne || quo ante, al.|| vestigium quidem Asiae civitatum atque urbium relinquatur? Phil. XI, 25.

victrix: f. II, 1. adfligo; dom. 112.

vir: non eo dico ... quo non in his ... viris lectissimis civitatis spem summam habere P. Quinctius debeat; Quinct. 5. ut Q. Scaevola volneraretur, vir sanctissimus atque ornatissimus nostrae civitatis; Sex. Rosc. 33. sunt testes viri clarissimi nostrae civitatis; div. Caec. 13. clarissimi viri nostrae civitatis temporibus optimis hoc sibi amplissimum ... ducebant ..; ib. 66. cum viros primarios atque amplissimos civitatis multos in consilium advocassent; Verr. III, 18. adest enim vir amplissimus eius civitatis; ib. IV, 17. quod persaepe ... sapientissimi iudices de clarissimis nostrae civitatis viris dubitandum non putaverunt; Font. 23. an ... cum summis civitatis nostrae viris ... quisquam amplissimus Galliae comparandus est? ib. 27. M. Aemilium Scaurum, summum nostrae civitatis virum, scimus accusatum a M. Bruto; ib. 38. cum summis ac clarissimis huius civitatis viris ... litteras a me prius aperiri ... placeret; Catil. III, 7. clarissimos nostrae civitatis viros se in medios hostis ... iniecisse; dom. 64. si postea summi eiusdem civitatis viri ... rem publicam illam defenderunt; Sest. 141. summi civitatis viri ... Iulias leges ... iure latas negant; prov. cons. 45. f. legatus; Fr. A. III, 16.

virtus: adsunt Lacedaemonii, cuius civitatis ... virtus non solum natura corroborata ... putatur; Flacc. 63.

vitium: qui aliquando honorem vitio civitatis, non suo, non sunt adsecuti; har. resp. 56.

voluntas, vox: neque ... passus est plus unius conlegae sui quam universae civitatis vocem valere et voluntatem; Fr. B. VI, 14.

usurpatio: f. mentio.

utilitas: quid utilitas civitatis, ... quid rei publicae tempora poscerent; Flacc. 98.

2. **Dativ**: hostis: quis civis meliorum partium aliquando? quis taetrior hostis huic civitati? Cael. 13.

3. **mit Präpositionen**: alqs de: f. 1. donatio. — ex: ut ne cui liceat ex eis civitatibus ad nostrorum bellorum pericula accedere; Balb. 26. quid? Cn. Pompeius pater ... P. Caesium ..., Ravennatem, foederato ex populo nonne civitate donavit? ... quid? Heracliensem Alexam P. Crassus, vir amplissimus, ex ea civitate, quacum prope singulare foedus ... ictum putatur? ib. 50. quo modo ex eadem civitate T. Coponius ... civis Romanus est factus? ib. 53. f. II, 1. consequor. — 2. Sest. 48.

aditus ad: an lingua et ingenio patefieri aditus ad civitatem potuit, manu et virtute non potuit? Balb. 54.

ascensus ad: ut ... sit his gradibus ascensus etiam ad civitatem; Balb. 40.

dubium de: ut de civitate in dubium veniret; Caecin. 18.

foedera cum: fecerisne foedera tribunus plebis cum civitatibus? Vatin. 29. f. alqs ex; Balb. 30.

homo ex: iste homo ex eius modi civitate ... testis relinquetur? Verr. V, 105.

iniuriae in: his de tot tantisque iniuriis in socios, in reges, in civitates liberas consulum querella esse debuit; Sest. 64.

iter ad: cum ex omnibus civitatibus via sit in nostram cumque nostris civibus pateat ad ceteras iter civitates ..; Balb. 29.

iudicium de: f. II, 5. venio ad.

officia in: cuius officia in illam civitatem totamque provinciam recentissima erant; Verr. IV, 86.

pecunia a: quae pecunia fuerit apud se Flacci patris nomine a civitatibus, hanc ..; Flacc. 55.
quaestio de: ſ. 1. donatio.
reditus in: illis tum erat reditus in suas civitates; Sest. 30.
res est cum: cum civitate mihi res est acerrima et conficientissima litterarum, in qua nummus commoveri nullus potest sine quinque praetoribus; Flacc. 44.
senatus ex: ſ. II, 1. reicio.
via ad: si ... hanc Latinis, id est foederatis, viam ad civitatem populi iussu patere passi sunt; Balb. 54. — ex, in: ſ. iter ad.
viri ex: viri fortes et fideles, sed nequaquam ex tam ampla neque tam ex nobili civitate; Verr. IV, 96.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: donare: hunc et Tarentini et Regini et Neapolitani civitate ceterisque praemiis donarunt; Arch. 5. noster hic Magnus ... nonne Theophanem Mytilenaeum, scriptorem rerum suarum, in contione militum civitate donavit? ib. 24. ut (Archias) ab aliquo imperatore civitate donaretur; ib. 25. qui civitate multos donavit; ib. 26. donatus est igitur ob eas causas a Cn. Pompeio civitate; Balb. 6. ubi igitur est crimen? quod eum Pompeius civitate donavit; ib. 7. ut cives Romani sint ei, quos Cn. Pompeius de consilii sententia singillatim civitate donaverit; ib. 19. stipendiarios ex Africa, Sicilia, Sardinia, ceteris provinciis multos civitate donatos videmus, et, qui hostes ad nostros imperatores perfugissent et magno usui rei publicae nostrae fuissent, scimus civitate esse donatos; servos denique ... bene de re publica meritos persaepe libertate, id est civitate, publice donari videbamus; ib. 24. si populus Romanus permiserit, ut ab senatu, etiam ab || senatu per, al. || imperatoribus nostris civitate donentur; ib. 25. ne quem asciscere civem aut civitate donare possimus; ib. 30. is igitur Iguvinatem || aequitate || M. Annium Appium ... civitate donavit; *idem cohortis duas universas Camurtium civitate donavit*; ib. 46. Spoletinus T. Matrinius unus ex eis, quos C. Marius civitate donasset, dixit causam; ib. 48. M. Crassus non † Avennensem foederatum civitate donavit? ib. 50. et Gaditanum Asdrubalem ... et quosdam Uticensis et Saguntinos Fabios civitate *donavit;* ib. 51. certe dignissimi sunt qui civitate ea donentur, pro qua pericula ac tela subierunt; ib. numquam esse condemnatum quem constaret ab imperatore nostro civitate donatum; ib. 53. qui foederatos civitate donarunt; ib. 65. patris tui beneficio civitate donatus; Scaur. 29. ignoscent † delecones || *denique omnes* || ab eodem Cn. Pompeio civitate donati; ib. 43. „securi percussos Petraeum || Petrum || et Menedemum, civitate donatos et hospites Caesaris, laudastis"; Phil. XIII, 33. ſ. IV, 1. donatio. — 3. alqs ex; Balb. 50.
mutari: ſ. II, 1. consequor. — IV, 1. honos.
recipi: ubi est igitur *exceptum* foedere Gaditano, ne quem populus Romanus Gaditanum recipiat civitate? Balb. 32.

2. **Präpositionen**: ab: adnumerari: ut ea pecunia omnis a civitatibus sibi adnumeraretur; Verr. V, 60. — ascisci: ſ. II, 1. muto; Balb. 27. — circumsederi: cum circumsessus a tam inlustri civitate sis; Verr. I, 82. — circumveniri: quid te a Centuripina civitate, a Catinensi, ab Halaesina ... ceterisque Siciliae civitatibus circumveniri atque opprimi dicis? Verr. IV, 17. — conferri: suamne dicant (pecuniam), sibi a civitatibus conlatam in usum suum? Flacc. 55. — deligi: erant ... censores legibus facti, delecti a suis civitatibus; Verr. II, 138. — mitti: Theodosium, legatum ad senatum a civitate libera missum, sica percussum; har. resp. 34. — numerari: cui simul et Volcatio pecunia a civitate numerata est; Verr. III, 176. stipendium militibus per omnis annos a civitatibus ... esse numeratum; Piso 88. — opprimi: ſ. circumveniri. — praeponi: qui a suis civitatibus illis navibus praepositi fuerant; Verr. V, 101. — suscipi: optimatium consilio bellum ab istis civitatibus cum populo Romano esse susceptum; Flacc. 58.
apud: nulla in lege nostra reperietur, ut apud ceteras civitates, maleficium ullum exsilio esse multatum; Caecin. 100.
ex: ſ. I, 1. est honesta; Verr. III, 170. est prima.
in: quae res in civitate duae plurimum possunt, eae ..., Quinct. 1. hoc factum esse in hac civitate; Verr. a. pr. 40. in qua civitate ... legatus populi Romani circumsessus ... sit; ib. I, 79. cum te in oppidis et civitatibus amicorum non legatum populi Romani, sed tyrannum ... praebueris; ib. 82. tota Sicilia ... neminem ulla in civitate senatorem factum esse gratis; ib. II, 120. Leontinis, misera in civitate atque inani, tamen istius ... statua deiecta est; ib. 160. qua in civitate C. Catoni ... HS VIII milibus lis aestimata sit, in eadem civitate apparitori tuo esse concessum, ut ..? ib. III, 184. cum tibi ego frumentum in meis agris atque in mea civitate ... paratus sim dare; ib. 193. C. Heius est Mamertinus ... omnibus rebus illa in civitate ornatissimus; ib. IV, 3. quod per te imperii ius in una civitate imminutum est; ib. 20. ut Centuripinis, in civitate totius Siciliae multo maxima et locupletissima, omne argentum conquireret; ib. 50. quod ego, cum in ceteris Siciliae civitatibus senatum populumque docuissem quid eis utilitatis ... adferrem ..., in illa civitate nihil eius modi facerem; ib. 138. ita in una civitate bis improbus fuisti; ib. V, 59. faciebant hoc idem ceteris in civitatibus grandes natu matres; ib. 129. qui ... tot in civitatibus ... civis Romanos necandos ... denotavit; imp. Pomp. 7. non enim possunt una in civitate multi rem ac fortunas amittere, ut non ..; ib. 19. quo modo pauci [nobiles] in hac civitate consules facti sunt; leg. agr. II, 3. cum ceteris in civitatibus tyrannis institutis leges omnes exstinguantur; ib. III, 5. quorum in hac civitate longe maximi consilia atque ingenia fuerunt; Rabir. 26. si, ut non nullis in civitatibus fieri solet, patronus huic causae publice constitueretur; Muren. 4. in ea civitate consul designatus defensorem non haberet, in qua nemini umquam infimo maiores nostri patronum deesse voluerunt; ib. 10. semper in hac civitate nimis magnis accusatorum opibus ... iudices restiterunt; ib. 59. qua in civitate rogati infimorum hominum filios prope de nocte ex ultima saepe urbe deductum venire soleamus, in ea non esse gravatos homines prodire hora tertia in campum Martium; ib. 69. inita sunt in hac civitate consilia .. urbis delendae; ib. 80. qui ... in maledicentissima civitate ... maledictum omne ... effugit; Flacc. 7. cui nullus honos in sua civitate habitus est umquam; ib. 45. hic, in hac gravissima et moderatissima civitate ... quantos fluctus excitari in contione videtis! ib. 57. negotiaris in libera civitate; ib. 70. in qua civitate res tantas gesserim memini; Sulla 28. in qua civitate omnes ante vos consules senatui paruerunt; sen. 17. in qua civitate nihil valeret senatus ..., rem publicam esse nullam putavi; Quir. 14. in qua civitate ipse meminissem patrem huius M. Crassi ... eadem sibi manu vitam exhausisse, qua ..; Sest. 48. unus in hac civitate ... praeclare vir de re publica meritus, L. Opimius, indignissime concidit; ib. 140. cum in hac civitate oppugnatio soleat ... non numquam, defensio numquam vituperari; Vatin. 5. num quis in hac civitate post urbem conditam tribunos plebis appellarit, ne causam diceret? ib. 34. equidem multos et vidi in hac civitate et audivi ... emersisse aliquando; Cael. 28. quotus quisque est qui istam (famam) effugere possit in tam maledica civitate? ib. 38. qua in civitate paucis his diebus Sex. Clodius absolutus est ..., in hac civitate ne patiamini ... M. Caelium libidini muliebri condonatum; ib. 78. omitto iuris dictionem in libera civitate contra le-

ges; prov. cons. 6. haec de ... clarissimis viris et in hac re publica et in aliis civitatibus monumenta nobis litterae prodiderunt; Planc. 94. quia nulla vis umquam est in libera civitate suscepta inter civis non contra rem publicam; Milo 13. multa, quae in libera civitate ferenda non essent, tulimus; Phil. III, 29. qui in hac civitate intellegentiam iuris habuerunt; ib. IX, 10. in inimicissima civitate urgent, instant, insequuntur, studio ... pugnant; Fr. B. II, 2. qui in sua civitate cum peregrino negavit se iudicio aequo certare posse; ib. VIII, 2. qui spurce dictum commemorarent in libera civitate; ib. IX, 3. s. I, 1. antecellit. est princeps. imperat. — II, 1. contineo; Cluent. 146. depono. — 3. antefero. — 5. peregrinor in. sum in; Verr. II, 132. — IV, 1. ius; Piso 30. — 3. res cum. (vgl. II, 5. exsisto in. nascor in. sum in. vivo in u. a.)

praeter: s. IV, 1. legationes; div. Caec. 14.

clades, Unheil, Niederlage: I. est: illam meam cladem ... maximum esse rei publicae volnus iudicastis; Sest. 31.

versatur: quae enim ||quaenam|| in Sicilia tanta clades aut quod bellum ... te praetore versatum est? Verr. III, 124.

II. adfero: dies enim adfert vel hora potius, nisi provisum est, magnas saepe clades; Phil. III, 2.

exsequor: qui (consulares) per valetudinem exsequi cladem illam fugamque potuissent; Phil. II, 54.

teneo: et has duplicis pestis sociorum, militum cladis, publicanorum ruinas ... teneretis? prov. cons. 13.

III, 1. nuntius: adfertur nocte intempesta gravis huiusce cladis ||mali|| nuntius Syracusas; Verr. V, 92.

2. accessio ad: cum tibi ad pristinas cladis accessio fuisset Aetoliae repentinus interitus; Piso 91.

IV, 1. ruere: quamquam ruit ipse suis cladibus; Phil. XIV, 8.

2. sine: si ... urbs ab armis sine Milonis clade numquam esset conquietura; Milo 68.

clam, heimlich: abeo: commodissimum putavit esse de provincia clam abire; Verr. II, 55.

accipio: istum clam a piratis ... pecuniam accepisse; Verr. V, 64. qui se ab reo pecuniam ... clam atque extra ordinem accepisse confessus esset; Cluent. 85.

circumscribo: *iam saepius homines videbantur se* clam circumscripsisse isti a consulari Macedonia et Asia; Tull. 15.

convenio: interea non desistebant clam inter se convenire; leg. agr. II, 12.

do: pecuniam illam ob censuram contra leges clam dederunt; Verr. II, 137. ob hanc rem quid tibi Mamertini clam pecuniae dederint; ib. V, 43.

facio: quod quidem .. cum iste clam fecisset; Verr. IV, 93. id vi aut clam factum iudicaretur; Tull. 53. quod vi aut clam factum sit; ib.

fero: clam an palam de se sententiam ferri vellet: de Oppianici sententia responsum est ... clam velle ferri; Cluent. 55.

fugio: clam ex Sardinia est fugere conatus; Scaur. c. 2. § 6.

impono: per istos quae volebat clam imponenda, occulte exportanda curabat; Verr. IV, 23.

ineo: quae (consilia) clam essent inita contra salutem urbis atque imperii; Catil. III, 20.

peto: dabitis igitur Alexandriam clam petentibus his ||iis||, quibus apertissime pugnantibus restitistis? leg. agr. I, 1.

possideo: QUOD NEC VI NEC CLAM NEC PRECARIO POSSIDERET; Tull. 44. vel non possedisse eum, qui deiectus sit, vel vi ab se possedisse vel clam vel precario; ib. 45. nisi docet ita se possedisse, ut nec vi nec clam nec precario possederit; Caecin. 92. si planum facit ab se illum aut vi aut clam aut precario possedisse; ib.

proficiscor: cum Roma clam esset profectus; Flacc. 47. cum non clam nec furtim profectus sit, sed palam; Fr. C. 28.

profugio: miramur istum de provincia decedentem clam Syracusis profugisse? Verr. I, 113. cum ... clam e lautumiis profugisset; ib. V, 160.

proicio: quid? hoc S. C. facit clam te ex urbe proieceris? Fr. C. 33.

recipio: cum ex illa fuga ... clam te domum recepisti; Phil. II, 88.

removeo: multa palam domum suam auferebat, plura clam de medio removebat; Sex. Rosc. 23.

reservo: si tibi omnia sua ... tradidit nec sibi quicquam paternum ne monumenti quidem causa clam reservavit; Sex. Rosc. 146.

subministro: palam in eum tela iaciuntur, clam subministrantur; Cael. 20.

sum: ut non modo clam, verum etiam hic in foro ante tribunal tuum ... caedes futurae sint; Sex. Rosc. 12.

surripio: si qui clam surripiat aut eripiat palam atque auferat; Verr. IV, 134.

tollo: ibi ex fano Apollinis ... clam sustulit signa pulcherrima; Verr. I, 46. hoc signum noctu clam istius servi ex illo ... loco sustulerunt; ib. IV, 99.

venio: si clam, si precario venit in possessionem; leg. agr. III, 11 cum ... Scauri .. servus ad eum clam domum venisset; Deiot. 31.

clamito, rufen, ausrufen, schreien: I. **absolut**: ex quo genere peccati, ut illi clamitant, vel iniuriarum vel capitis iudicia constituta sunt, in eo ..? Caecin. 9.

II. **mit Ergänzungssatz: 1. direct:** atque etiam clamitas, Laterensis: „quo usque ista dicis?“ Planc. 75.

2. **accus. c. infin.:** debere tibi ex societate nihil clamitasti; Qu. Rosc. 26. me populariter agere ... clamitavit; Verr. I, 151. illum, quod moram supplicio quaereret, ideo clamitasse, se esse civem Romanum; ib. V, 165. hoc tu confiteris illum clamitasse, se civem esse Romanum; ib. ereptum repetere vos clamitabatis; Sulla 49. cuius tu tribus venditorem ... Plancium fuisse clamitas; Planc. 38. s. III. Verr. V, 166.

III. **mit Object:** alqd: quia Naevius semper id clamitat; Quinct. 68. quid aliud clamitares, nisi te civem esse Romanum? Verr. V, 166.

calliditatem: nonne ipsum caput et supercilia illa penitus abrasa olere malitiam et clamitare calliditatem videntur? Qu. Rosc. 20.

clamo, laut rufen, erklären, verkünden, schreien, bezeugen: I. **absolut:** 1. **substantivisch:** in: qui quid in dicendo posset numquam satis attendi, in clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum; div. Caec. 48.

2. **verbal:** alqs: de: cum et de suo et de uxoris interitu clamaret; Cluent. 31. de te autem, Catilina, cum quiescunt, probant; ... cum tacent clamant; Catil. I, 21. de qua (morte Clodii) ... impune Miloni palam clamare ac mentiri gloriose liceret; Milo 72.

anseres: alii vestrum anseres sunt, qui tantum modo clamant, nocere non possunt; Sex. Rosc. 57.

II. **mit Ergänzungssatz:** 1. **direct:** alqs: clamat Metellus NISI LITTERAS MISISSEM; Verr. III, 126. clames videlicet „si habeo familiam ..;“ Caecin. 55. si cruentum gladium tenens clamaret T. Annius: „adeste ... cives“; Milo 77. si ... tu repente inruisses et clamare coepisses „C. Caesar, cave ignoscas“; Ligar. 14.

2. **ut:** auctores, socii: ipsi illi auctores iniuriae et ... socii praedae ... clamare coeperunt, sibi ut haberet hereditatem; Verr. II, 47.

populus: hoc populus Romanus recusat ...; clamat permittitque vobis, ut ... habeatis sane istum vobiscum senatorem; Verr. II, 77.

3. **accus. c. inf.:** alqs: clamabat porro ipse Quinctius sese idcirco nolle satis dare, ne ..; Quinct. 31. qui, quod tu HS ɪɔʟx locasti, se HS ʟxxx milibus effecturum esse clamavit; Verr. I, 146. clamabo litteras remotas esse de medio; ib. II, 177. clamare omnes ex conventu neminem umquam in Sicilia fuisse Verrucium; ib. 188. clamare iste coepit dignam rem esse regno Syriae; ib. IV, 65. clamabant fore, ut ipsi se di immortales ulciscerentur; ib. 87. cum ... voce maxima vim me sibi adferre clamaret; ib. 148. clamare ille ... nihil se miserum fecisse; ib. V, 17. quamquam erant pauci ..., pugnare tamen se velle clamabant; ib. 89. clamabat ... facinus esse indignum; ib. 112. clamabat ille miser se civem esse Romanum; ib. 161. qui se civem Romanum esse clamaret; ib. 165. clames te lege pecuniarum repetundarum non teneri; Cluent. 148. ego quod facio, ... me pacis ... causa facere clamo atque testor; Muren. 78. nisi se Cn. Pompeio adiutore ... quae faciebat facere clamaret; har. resp. 47.

furia: illa furia clamabat se quae faceret contra salutem meam facere auctore Cn. Pompeio; Sest. 39.

imperator: cum palam populi Romani imperator ... omnia sibi et empta et emenda esse clamaret; prov. cons. 9.

rex: rex ... clamare coepit, candelabrum ... ab se C. Verrem abstulisse; Verr. IV, 67.

senatores: primum senatores clamare sibi eripi ius; Verr. IV, 146.

tabulae: ipsius Habonii tabulae praedam illam istius fuisse clamant; Verr. I, 150. tabulae sunt in medio, quae se corruptas atque interlitas esse clamant; ib. II, 104.

tribunus: accepisse pecuniam iudices ... tribunus plebis clamabat; Cluent. 77.

tutores: cum tutores HS ʟxxx milibus id opus ... se effecturos esse clamarent; Verr. I. 144.

III. **mit Object:** alqd: alqs: cum maxime ... hoc de pecunia clamaret; Verr. V, 17. idem ego, quod is, qui auctor huius iudicii *est*, clamo, praedico, denuntio; Rabir. 33. — restipulatio: quid enim restipulatio clamat? Qu. Rosc. 37.

clamor, Ruf, Beifallsruf, Geschrei, Lärm, Getöse: I. **Subject:** admonet: quorum clamor si qui forte fuerit, admonere vos debebit, ut eum civem retineatis, qui semper genus illud hominum clamoresque maximos .... neglexit; Milo 3.

commovet, consolatur: nihil me clamor iste commovet, sed consolatur, cum indicat esse quosdam civis imperitos, sed non multos; Rabir. 18.

debet: s. admonet.

est: clamorem populi fore suspicabatur; Verr. V, 71. videbat clamores et concursus futuros; Sest. 134. s. admonet.

habet: „quid tandem habet iste currus? ... quid clamor militum?“ Piso 60.

indicat: s. commovet.

significat: s. elliptisch; Phil. I, 36.

elliptisch: clamor senatus, querellae, preces, socer ad pedes abiectus; Sest. 74. quid enim gladiatoribus clamores innumerabilium civium? ... parumne haec significant ... populi ... voluntatem? Phil. I, 36.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** facio: clamor interea fit tota domo; Verr. I, 67. fit maximus clamor omnium; ib. II, 47. tantus in curia clamor factus est, ut populus concurreret; ib. fit clamor maximus; ib. 127. quem concursum in oppido factum putatis? quem clamorem? ib. IV, 52. fit gemitus omnium et clamor; ib. V, 74. fit clamor et admiratio populi; ib. 106. fit ||ut|| clamor, fit ||ut|| convicium mulierum; Fr. B. IX, 1.

neglego: s. I. admonet.

profundo: sic sunt expressa ista ... psephismata, non sententiis ... declarata ..., sed porrigenda manu profundendoque clamore multitudinis concitatae; Flacc. 15. voces quidem et palmarum intentus et maledictorum clamorem omnes profuderunt; Sest. 117.

relinquo: quem diem ille, quam contionem, quos clamores ... numquam reliquisset; Milo 45.

sedo: cum ... clamorem hominum auctoritate, impetum improborum virtute sedavit; Sest. 62.

tollo: clamor a vigilibus fanique custodibus tollitur; Verr. IV, 94.

2. **Dativ:** adsentior: clamori enim vestro adsentior; Phil. VI, 12.

3. **mit Präpos.:** orior ex: oritur (seditio) sensim ex clamore primum, deinde aliqua discessione contionis; Sest. 77.

III. **Umstand:** 1. **Ablativ:** agi: haec quantis ab illo clamoribus agebantur! Sest. 121.

approbare: nonne ... nostri illi fortes viri ... magno illud clamore approbaverunt? Arch. 24. quod vos quoque illum hostem esse tanto consensu tantoque clamore approbavistis; Phil. IV, 2.

cogere: donec populus ... senatum clamore coëgit, ut ..; Verr. IV, 87.

deferri: quod (imperium) ad privatum ||privato, al.|| clamore multitudinis imperitae, nullo publico consilio deferebatur; Ligar. 3.

excipi: excipitur ab omnibus eius modi clamore, ut ..; Verr. V, 94.

excitari: se priore actione clamore populi Romani infesto atque inimico excitatum confessum esse ..; Verr. I, 12.

exordiri: „quid clamore exorsa verbis parvam rem magnam facis?“ Cael. 36.

frangere: qui non admurmuratione, sed voce et clamore abiecti hominis ... furorem ... fregistis; Piso 31.

geri: omnia hominum ... perditorum clamore, concursu, vi, manu gerebantur; Sest. 85.

insequi: cum Aurius ... clamore hominem ac minis insequi coepisset; Cluent. 24.

lenire: ut in illo apparatissimo spectaculo .. populus Romanus ... desiderium liberatoris sui perpetuo plausu et clamore leniret; Phil. I, 36.

obstrepi: eius modi res ... etiam cum leguntur, obstrepi clamore militum videntur et tubarum sono ||obstrepit clamor m. et t. soni||; Marcell. 9.

obtingere: cum tibi magno clamore aquaria provincia sorte obtigisset; Vatin. 12.

pelli: saepe clamore ipso militum ... magnas copias pulsas esse; Caecin. 43.

perturbari: rumore et clamore populi ... perturbatus est; Verr. II, 48. cum populi Romani clamore atque impetu perturbatus exsiluisti; ib. V, 165. si (populus Romanus me) vestro clamore perturbatum iri arbitraretur; Rabir. 18.

prohibere: non modo tonante Iove, sed prope caelesti clamore prohibente; Phil. V, 8.

prosequi: cum in singulis versibus populus Romanus maximo clamore et plausu Bruti memoriam prosequebatur; Phil. X, 8.

repudiare: (amicos) maximo clamore esse et convicio repudiatos; Verr. IV, 141. populus Romanus ... maximo clamore et concursu totam quaestionem illam et legem repudiavit; Cluent. 137.

resistere: cui ego nisi vi populi et hominum clamore atque convicio restitissem ..; Verr. I, 158.

significare: non strepitu, sed maximo clamore suam populus Romanus significavit voluntatem; Verr. a pr. 45.

tolli: illum hominem aedilicium ... non disceptatione dicendi, sed clamore de foro ... esse sublatum; Cluent. 79.

2. **Präpositionen:** cum: erant autem convivia non illo silentio praetorum populi Romani ..., sed cum maximo clamore atque convicio; Verr. V,

28. fit ad domum eius cum clamore concursus atque impetus; ib. 93.
ex: interea ex clamore fama tota urbe percrebruit expugnari deos patrios; Verr. IV, 94.

clandestinus, geheim: scelus: exercitus perditorum civium clandestino scelere conflatus; Sulla 33.

clare, deutlich, laut: dico: cum possit aliquanto clarius dicere quam ipse primarum; div. Caec. 48. dic, dic, quaeso, clarius; Verr. I, 143. III, 106. dic etiam clarius; ib. 175. ea, quae clare diceret, ita illos audituros ..., ut ..; Sulla 31.
inquam: tum iste clare, omnibus audientibus „qui damnatus erit", inquit „virgis ad necem caedetur"; Verr. III, 69.
recito: recita istam restipulationem clarius; Qu. Rosc. 37.
elliptisch: tum ille clare omnibus audientibus se id non esse facturum; Verr. II, 94.

claritas, Glanz: paenitet: num te ... fortunae tuae, num amplitudinis, num claritatis, [num gloriae] paenitebat? Phil. I, 33.

clarus, hell, deutlich, laut, leuchtend, glänzend, berühmt, berüchtigt: I. **bei Substantiven**: alqs: sit Scipio ille clarus; Catil. IV. 21. nihil Maximus fecit alienum ... illis clarissimis Paulis, Maximis, Africanis; Vatin. 28. Demetrium et ex re publica ... et ex doctrina nobilem et clarum ... aspide ad corpus admota vita esse privatum; Rab. Post. 23. sine quo nec beatus nec clarus nec tutus quisquam esse omnino potest; Phil. I, 35.
alqd: ego, quae clara sunt consuetudine, diutius dicere non debeo; Qu. Rosc. 8. etiam haec, quae certissima sunt et clarissima, [ego] relinquam; Verr. I, 62. quod erit vobis luce clarius; ib. II, 186. videsne hoc quam clarum sit et fuerit? ib. III, 157. minus clarum putavit fore quod de armario quam quod de sacrario esset ablatum; ib. IV, 27. quid hoc tota Sicilia est clarius? ib. 77. utrum furtum factum non est? at nihil clarius Larini ||[fuit]||; Cluent. 183.
adulescens: s. **adulescens,** B. I, 1. dicit; Verr. II, 103. gerit. nominat. — II, 1. adduco. facio; Planc. 52. — 3. sileo de. — III. insula. nomen (S. 124 ff.)
argumenta: cum res ipsa tot tam claris argumentis signisque luceat; Milo 61. vgl. testimonia.
auctoritas: in quo sit ... singularis virtus, clarissima auctoritas; imp. Pomp. 49.
avus: interfectus est ... C. Gracchus, clarissimo patre, avo, maioribus; Catil. I, 4. avunculus tuus, clarissimus vir, clarissimo avo, patre, maioribus ... populo Romano dedit ... cooptandorum sacerdotum potestatem? Fr. B. VII, 5.
beneficia: iam vero honos, dignitas, locus, ordo, beneficia vestra, quamquam mihi semper clarissima visa sunt, tamen ..; Quir. 4.
caedes: illa caedes Asuvii Larinatis ... quam clara tum recenti re fuit, quam omnium sermone celebrata? Cluent. 36.
candelabrum: ut (candelabrum) et magnificentius videretur ... et clarius, cum ..; Verr. IV, 64.
civis: s. **civis,** I, 1. conservant; dom. 1. est; Cael. 43. est vivus; Planc. 51. ferunt; Planc. 11. 41. — 2. exsisto. — 3, b. — II, 1. desidero; Phil. II, 55. numero. reduco. — 3. do; Phil. II, 2. offero. — 5. deprecor pro; Sest. 144. dissentio cum. existimo de, sum in. — III, 2. inimicus. — IV, 1. contio; Piso 34. desiderium; Vatin. 19. dignitas; Sest. 144. dissensio; har. resp. 53. exemplum; prov. cons. 18. lacrimae; Sest. 26.
civitas: quod eius civitatis sum, quam ille amplam, inlustrem claramque reddidit; Verr. IV, 81.
concentio: caterva tota clarissima concentione ... contionata est; Sest. 118.
consilia: luce sunt clariora nobis tua consilia omnia; Catil. I, 6.
consulares: qui (C. Marius) post illos veteres clarissimos consularis ... tertius ante me consularis subiit indignissimam fortunam; Quir. 7.
consul: cum duo consules clarissimi fortissimique essent; imp. Pomp. 62. cum ... clarissimi consulis fascis fractos ... vidistis; sen. 7. clarissimus et fortissimus consul, inimicus Clodio [P. Lentulus]; Milo 39.
dies: quem illo clarissimo die .. vidisti; dom. 90.
dignitas: s. beneficia.
dominus: clarissimo domino restituto; Phil. XIII, 12.
duces: erat certamen inter clarissimos duces; Marcell. 30. clarissimis ducibus supplicationum honorem tribuemus? Phil. XIV, 12.
exercitus: in exercitum nostrum clarum atque victorem impetum fecit; imp. Pomp. 25. multi saepe exercitus Punicis ... bellis clari et magni fuerunt; Phil. XIV, 33.
expugnatio: illa vero expugnatio fani ... quam luctuosa Samiis fuit! ... quam clara apud omnis' Verr. I, 50.
familia: cum ex amplissimo genere in familiam clarissimam nupsisses; Cael. 34.
gemmae: quae (pocula) ... gemmis erant distincta clarissimis; Verr. IV, 62. candelabrum e gemmis clarissimis opere mirabili perfectum ... cum attulissent; ib. 64. qui (splendor) ex clarissimis et pulcherrimis gemmis esse debebat; ib. 65.
gener: si ad clarissimum generum redire properaret; prov. cons. 35.
homo: cum ... summi viri clarissimique homines ... in agris quoque colendis aliquantum operae ... consumpserint; Sex. Rosc. 51. homo clarissimus est; Qu. Rosc. 42. quod ... ad eum numerum clarissimorum hominum tuum quoque nomen ascripsit; Verr. II, 110. fecit etiam nuper homo clarissimus Cn. Domitius; ib. 118. hoc .. ex homine clarissimo [atque cloquentissimo], L. Crasso, saepe auditum est; ib. III, 3. tot homines sapientissimos et clarissimos ... prudentia ... vicisti? ib. 16. ut in illo antiquissimorum clarissimorumque hominum ... numero reponantur; ib. 210. quod non ... avum Q. Metellum [clarissimum hominem] facere vidisset; ib. 211. impedimenta retinuit at cuius hominis? clarissimi ac potentissimi; ib. IV, 22. [C. Cato, duorum hominum clarissimorum nepos]; ib. alter parens ... erat Herbitensis Eubulidas, homo domi suae clarus et nobilis; ib. V, 110. Furius ..., homo ... post mortem tota Sicilia clarus et nobilis; ib. 112. qui homini clarissimo ac potentissimo, M. Druso, ... restiterunt; Cluent. 153. homines clarissimos civitatis ... hoc praetore circumventos; Flacc. 45. quis Platorem ..., hominem in illis locis clarum ac nobilem, legatum ... venisse nescit? har. resp. 35. quod quemquam clarum hominem ... violari facile patiuntur; ib. 46. quia valet apud nos clarorum hominum ... memoria; Sest. 21. sunt servi illi de cognatorum sententia, nobilissimorum et clarissimorum hominum, manu missi; Cael. 68. si hominum clarissimorum ac potentissimorum .. honorem minuero; prov. cons. 39. quia non alio facinore clari homines, alio obscuri necantur; Milo 17. quod de homine nobilissimo et clarissimo fecisti nuper in curia; Ligar. 37. ut clarissimorum hominum crudelissimam poeniretur necem; Phil. VIII, 7. hominem summa prudentia clarum C. Cottam de suis legibus abrogandis ipsum ad senatum rettulisse; Fr. B. VI, 8.
honos: s. beneficia.
imperator: quod imperator clarissimus .. monumentum victoriae ... esse voluisset; Verr. IV, 75. in duabus Hispaniis clarissimos .. imperatores fuisse; Font. 16. quod se ... legatum imperatoribus clarissimis ... dignum suis maioribus praestitit; Flacc. 101. hunc cum clarissimo imperatore L. Lucullo apud exercitum fuisse; Arch. 11. Deiotarum ..., clarissimorum imperatorum testimoniis ornatum; har. resp. 29. quid cessat ... dare haec

praeclara praecepta sapientiae clarissimo et summo imperatori? Piso 59. - ego vero hunc non solum imperatorem, sed etiam clarissimum imperatorem iudico; Phil. XIV, 26. cum .. virtus legionum digna clarissimis imperatoribus exstiterit; ib. 38.

imperium: deos ... huic ... clarissimo imperio ... auxilium esse laturos; Catil. II, 19. hoc domicilium clarissimi imperii, fortunatissimam ... urbem ... restitutam videtis; ib. III, 1.

indicium: hoc voluit clarissimum relinquere indicium latrociniorum suorum; Verr. I, 130.

insidiae: si illius insidiae clariores hac luce fuerint; Milo 6.

iudicium: iudicio clarissimo C. Curtius ... est honestissime liberatus; Rabir. 8.

legatio: cum ... clarissima legatione ... petisset; Muren. 53.

locus: honestissimo loco et apud illos clarissimo; Verr. II, 50. in urbis clarissimo loco; dom. 132. nullus locus est ad statuam quidem rostris clarior; Deiot. 34. ſ. beneficia.

lumen: in tantis tenebris erroris ... clarissimum lumen menti meae praetulistis; Sulla 40. omnis memoriae clarissimum lumen exstinguere; Deiot. 15.

lux: ut (mulieris libido) frequentissima celebritate et clarissima luce laetetur; Cael. 47.

maiores: ſ. avus.

monumentum: in aede Castoris, celeberrimo clarissimoque monumento, ... audaciae suae monumentum aeternum relinquere; Verr. I, 129. loquor enim de tuo clarissimo pulcherrimoque monumento; ib. IV, 69. cuius amplissimum orbi terrarum clarissimumque monumentum est; ib. 82. cum Sex. Pompeium restituit civitati, ... clarissimum monimentum clementiae suae; Phil. V, 39. quamquam nullum monimentum clarius Ser. Sulpicius relinquere potuit quam ..; ib. IX, 12.

municipium: generis antiquitas, quam [Tusculo] ex clarissimo municipio profectam ... videmus; Font. 41.

nomen: quod igitur nomen umquam in orbe terrarum clarius fuit? imp. Pomp. 43. nomen clarissimum et fortissimum ... rei publicae reservate; Flacc. 106. quod si ... non imminuit calamitas clarissimi nominis gloriam; dom. 86.

oppidum: oppidum est in Hellesponto Lampsacum .. in primis Asiae provinciae clarum et nobile; Verr. I, 63. oppidum Himeram ... ceperant, quod fuerat in primis Siciliae clarum et ornatum; ib. II, 86.

ordo: ſ. beneficia.

pater: quae cum clarissimum patrem ... haberet ..; Sex. Rosc. 147. ſ. avus.

patruus: de clarissimi patrui tui morte dicemus; Rabir. 18.

pietas: clara in hoc P. Sestii pietas exstitit; Sest. 7.

puer: quod gratissimis animis prosequimini nomen clarissimi adulescentis vel pueri potius; Phil. IV, 3.

quaestura: ullius in Sicilia quaesturam aut clariorem aut gratiorem fuisse; Planc. 64.

res: ut in re tam clara, tam testata ... tabulas publicas corrumpere auderes; Verr. II, 104. ut res quam maxime clara ac testata esse posset; ib. 187. clara res est; ib. III, 61. non enim parum res erat clara; ib. IV, 29. res clara Sicilia tota; ib. 41. rem claram esse et invidiosam; ib. res erat clara; ib. V, 101. quibus de rebus tam claris ... hoc possum dicere; Sulla 27.

reges: is cum amicus et socius populi Romani esset, amicissimo patre, avo, maioribus, antiquissimis et clarissimis regibus ..; Verr. IV, 67. omnis clarissimorum regum res gestas cum tuis ... (non) posse conferri; Marcell. 5.

senator: illi debuerunt clarissimum et praestantissimum senatorem in civitate retinere; Phil. XI, 11.

signa: signis luce omni clarioribus crimina refellemus; Cael. 22. ſ. argumenta.

templum: quod in templo clarissimo ... monumentum suae societatis ... esse voluisset; Verr. IV, 67. quam (Minervam) ... duobus in clarissimis et religiosissimis templis expilavit; ib. V, 184.

testimonia: quod (argumentum) ego pluribus verbis amplecterer, si non alia certiora et clariora [testimonia] in causa haberem; Qu. Rosc. 37.

triumphi: iustissimos omnium Metellorum et clarissimos triumphos ... superavit; Planc. 89.

victoria: cuius res gestae omnis gentis cum clarissima victoria terra marique peragrassent; Balb. 16. multas tamen iam summorum imperatorum clarissimas victorias aetas nostra vidit; Milo 77.

vir: quae de viro clarissimo et fortissimo, L. Sulla, ... sese dicit emisse; Sex. Rosc. 6. sunt testes viri clarissimi nostrae civitatis; div. Caec. 13. clarissimi viri nostrae civitatis ... hoc sibi amplissimum ... ducebant; ib. 66. M. Catonem ..., clarissimum virum et prudentissimum, cum multis gravis inimicitias gessisse; ib. Cn. Pompeio, viro fortissimo et clarissimo, de tribunicia potestate referente; Verr. a. pr. 44. P. Servilius, vir clarissimus, ... adest; ib. I, 56. tolli ex urbe ... beneficia clarissimi viri; ib. II, 88. homo .. Cn. Pompei, clarissimi viri, iudicio ... probatissimus; ib. 102. qui apud Cn. Pompeium, clarissimum virum, cum accusatus esset ..; ib. 113 in C. Cassio, clarissimo et fortissimo viro || v. cl. et fort., al. || ... tanta improbitate usus est, ut ..; ib. III, 97. qua in civitate C. Catoni, consulari homini, clarissimo viro, HS VIII milibus lis aestimata sit; ib. 184. imperator populi Romani, vir clarissimus, deos patrios reportabat Segestanis; ib. IV, 77. dicet vir clarissimus Cn. Lentulus censor; ib. V, 15. ille vir clarissimus summusque imperator, M. Marcellus, ... habitare in ea parte urbis ... Syracusanum neminem voluit; ib. 84. ad Cn. Pompeium, clarissimum virum et fortissimum, permulti ... confugerunt; ib. 153. quod persaepe ... sapientissimi iudices de clarissimis nostrae civitatis viris dubitandum non putaverunt; Font. 23. at enim vir clarissimus ..., Q. Catulus, itemque ... Q. Hortensius ab hac ratione dissentiunt; imp. Pomp. 51. tametsi cognoscetis auctoritates contrarias virorum fortissimorum et clarissimorum; ib. libenter haec coram cum Q. Catulo et Q. Hortensio, summis et clarissimis viris, disputarem; ib. 66. se in castra clarissimi viri, Q. Metelli, contulit; Cluent. 24. nec P. Popilius neque Q. Metellus, clarissimi viri atque amplissimi, vim tribuniciam sustinere potuerunt; ib. 95. qui M. Aemilio, clarissimo viro, legati ... fuerunt; ib. 99. quos ... L. Gellius et Cn. Lentulus, duo censores, clarissimi viri sapientissimique homines, furti ... nomine notaverunt; ib. 120. non enim mihi exemplum summi et clarissimi viri, P. Africani, praetereundum videtur; ib. 134. duos clarissimos ... viros ... plebem in agris publicis constituisse; leg. agr. II, 10. hoc idem ... Cn. Domitius, tribunus plebis, vir clarissimus, tulit; ib. 18. haec clarissimi viri, P. Servilii, imperio et victoria || Servilii i. e. v., clarissimi viri, || vestra facta sunt; ib. 50. quaestionem de clarissimis viris ... iudiciumque ... ad xviros translatum videtis; ib. 59. cum ... omnes clarissimi viri cum consulibus essent; Rabir. 21. si summi et clarissimi viri Saturnini ... sanguine ... se non contaminarunt; Catil. I, 29. cum summis ac clarissimis huius civitatis viris ... placeret ..; ib. III, 7. „est ... imago avi tui, clarissimi viri"; ib. 10. quae religio C. Mario, clarissimo viro, non fuerat; ib. 15. clarissimis viris interfectis; ib. 24. dissensit M. Lepidus a clarissimo ac fortissimo viro Q. Catulo; ib. huius avus Lentuli, vir clarissimus, armatus Gracchum est persecutus; ib. IV, 13. si hoc idem Q. Hortensio M. Crasso, clarissimis viris, ... accidisset; Muren. 10. sperant sibi Silanum, clarum virum, sine conlega ... obici posse; ib. 82. ut

eam imaginem clarissimi viri ... deformatam ... videat? ib. 88. cum a clarissimis viris ... inimicitias saepe ... depositas esse vidissem; Flacc. 2. si ... huius etiam clarissimi viri, Cn. Domitii, ... testimonio doceo ..; ib. 31. quam multi orae maritimae clarissimi viri praefuerunt? ib. haec P. Scipioni, clarissimo viro, ... facta non sunt; ib. 75. cum tibi haec recitabant: „clarissimum virum ...;" ib. 76. clarissimis viris accusantibus; ib. 98. cur me a ceteris clarissimis viris ... secernas; Sulla 3. quam ob rem abs te Q. Hortensii factum, clarissimi viri atque ornatissimi, non reprehendatur; ib. an vero clarissimum virum generis vestri ac nominis nemo reprehendit? ib. 32. qui libri non modo L. Lucullum, fortissimum et clarissimum virum, ... inlustrant; Arch. 21. quem P. Servilius, vir cum clarissimus tum vero optimus, ... revocavit; sen. 25. pro me non, ... ut pro Q. Metello, summo et clarissimo viro, ... filius (deprecatus est); ib. 37. non enim pro meo reditu ..., ut pro Q. Metello, clarissimo viro, ... filius (deprecatus est); Quir. 6. numquam de P. Popilio, clarissimo atque fortissimo viro, ... in senatu mentio facta est; ib. 9. audistis eo tempore clarissimi viri ... testimonium; ib. 17. cum me ... labores cum viro fortissimo et clarissimo coniunxissent; dom. 29. quosdam clarissimos viros ... iudicasse ..; ib. 42. Villius, vir omnibus rebus clarissimus atque amplissimus; ib. 43. clarissimos nostrae civitatis viros se in medios hostis ... iniecisse; ib. 64. Q. Metellus, ... clarissimus vir, ... eam (legem) nullam esse ... iudicavit; ib. 70. patrem tuum, ... clarissimi viri filium, ... L. Philippus ... praeteriit; ib. 84. clarissimi viri mortui monumenta delebat; ib. 102. cum hunc clarissimum virum ... a pedisequis conculcari iuberes; ib. 110. M. Drusus, ille clarissimus vir, tribunus plebis pontifex fuit; ib. 120. num ille furor tribuni plebis ... fraudi Metello fuit, summo illi et clarissimo viro? ib. 123. quod ... fortissimo et clarissimo viro, T. Annio, devota ... ista hostia esse videtur; har. resp. 6. ea .. res illum fortem et clarum virum a gravitate patrum desciscere coëgit; ib. 43. quod adfinis et sodalis clarissimus vir ... excluserat; ib. 45. neque enim ullus alius discordiarum solet esse exitus inter claros et ||claros|| potentis viros nisi ..; ib. 54. quamquam a Q. Hortensio, clarissimo viro atque eloquentissimo, causa est ... perorata; Sest. 3. hunc vir clarissimus mihique ... amicissimus, Cn. Pompeius, ... devinxerat; ib. 15. se quae faceret ... facere auctore Cn. Pompeio, clarissimo viro mihique ... amicissimo; ib. 39. inimici oratio ... tam improbe in clarissimos viros coniecta me movit? ib. 40. homo .. fratre indignus, viro clarissimo; ib. 110. quem in contione de me et de clarissimis viris interrogavit; ib. 132. haec audivimus de clarissimorum virorum consiliis; ib. 139. qui fortis et claros viros ... in invidiam aliquam vocaverunt; ib. ne tuas sordis cum clarissimorum virorum splendore permisceas; Vatin. 13. cum clarissimi viri causa || clarissimis viris causam, al. || tuam esse coniunctam; ib. 33. cum ... clarissimo viro non nullam laudatione tua labeculam aspergas; ib. 41. quis clarioribus viris quodam tempore iucundior? Cael. 13. quod vir clarissimus, M. Crassus, ... paulo ante dixit; ib. 18. non ... te Q. Metelli matrimonium tenuisse sciebas, clarissimi ac fortissimi viri? ib. 34. haec facta illius clarissimi ac fortissimi viri mentio; ib. 60. quod habeo auctorem P. Servilium ..., virum clarissimum; prov. cons. 1. illae sententiae virorum clarissimorum minime probandae sunt; ib. 36. quod in calamitate clarissimis viris Q. Maximo, C. Laenati ... videmus accidisse; Balb. 28. valeat fortissimi et clarissimi viri nomen aeternum; ib. 49. habetis ... clarissimorum virorum interpretationem iuris; ib. 52. qui ... *de* huius summi et clarissimi viri facto ... disceptat; ib. 64. esse omnis ... reos clarissimos illos viros; ib. 65. utrum posthac amicitias clarorum virorum calamitati hominibus an ornamento esse malitis; ib. mihi hic vir clarissimus ..., L. Gellius, ... civicam coronam deberi ... dixit; Piso 6. cum experrecta tandem virtus clarissimi viri ... suum pristinum morem requisivit; ib. 27. referente clarissimo ac fortissimo viro, P. Lentulo; ib. 34. isto in genere ... clarissimos viros esse vidimus ... gratiosos; Planc. 45. clarorum virorum atque magnorum non minus otii quam negotii rationem exstare oportere; ib. 66. haec de sapientissimis et clarissimis viris ... monumenta nobis litterae prodiderunt; ib. 94. alterum Crassum ... num aut clarissimi viri Iulii aut ... M. Antonius potuit imitari? Scaur. c. 3. § 2. ad P. Lentuli, clarissimi viri, auctoritatem ... Roma contenderet; Rab. Post. 21. quam ... bonitatem inusitatam claris ac praepotentibus viris ... augere debetis; ib. 44. oppugnata domus C. Caesaris, clarissimi et fortissimi viri, ... nuntiabatur; Milo 66. clarissimorum virorum formas illi taeterrimo parricidae aliquid decoris adferre; ib. 86. optimo et clarissimo viro fugitivi ore male dicere; Deiot. 28. audiente hoc Servio Sulpicio, clarissimo viro; ib. 32. adsentiri etiam nos Ser. Sulpicio, clarissimo viro, voluit: Phil. I, 3. quos tu clarissimos viros soles appellare; ib. II, 5. qui etiam sine his clarissimis viris hanc rem ... confecisset; ib. 26. Cn. Domitium non patris interitus, clarissimi viri, ... excitavit? ib. 27. habet istius pulcherrimi facti clarissimos viros res publica auctores; ib. 36. fuit enim ille vir ... cum foris clarus tum domi admirandus; ib. 69. L. Domitium, clarissimum et nobilissimum virum, occideras; ib. 71. sed hoc clarissimi viri viderint; ib. III, 17. (senatus consultum) de supplicatione, credo, M. Lepidi, clarissimi viri; ib. 23. haec agrorum adsignatio ... L. Caesaris, clarissimi viri et praestantissimi senatoris, sententia dissoluta est; ib. VI, 14. num aut consules illos aut clarissimos viros vituperandos putas? ib. VIII, 15. vobis Antonius nihil tribuit, clarissimis viris; ib. 28. nisi P. Servilio, clarissimo viro, respondendum putarem; ib. IX, 3. Cn. Octavii, clari viri et magni, ... statuam videmus in rostris; ib. 4. ut hoc magis monimentum grati senatus quam clari viri futurum sit; ib. 11. vidi etiam P. Decii auctionem, clari viri; ib. XI, 13. clarissimo viro atque innocentissimo decrevit imperium, privato tamen; ib. 19. quamvis enim intentus animus tuus sit ... ad virum fortissimum et omnium clarissimum liberandum ..; ib. 22. quia in eandem cadere suspicionem conlega vir clarissimus, non potest; ib. 24. sicut saepe a multis clarissimis viris (provinciae) expetitae sunt; ib. qui paulo ante clarissimo viro privato imperium extra ordinem non dedi; ib. 25. quod clarissimi viri legati ... nuntiant; ib. XIII, 13. „dedisse poenas sceleratum cineri atque ossibus clarissimi viri"; ib. 22. si P. Scipionem, clarissimum virum ..., res publica tenere potuisset; ib. 29. quid reliquos clarissimos viros commemorem? ib. 30. videte magni et clari viri admirabilem gravitatem; ib. 41. de mandatis litterisque M. Lepidi, viri clarissimi, Servilio adsentior; ib. 50. sic eos appellat clarissimus vir; ib. XIV, 7. utrius tandem tibi tribunatus minus probari potest, C. Cornelii an ... avunculi tui ..., clarissimi patriaeque amantissimi viri? Fr. B. VII, 4. ſ. avus; Fr. B. VII, 5.

vox: clara voce *ei* imperavit, ut ..; Caecin. 22. clarissima voce se nomen Oppianici ... delaturum esse testatur; Cluent. 23. clara voce, ut omnis contio audire posset, dixit ..; ib. 134. ut idem omnes exaudiant, clarissima voce dicam; Sulla 34.

urbs: urbem .. Asiae clarissimam nobisque amicissimam, Cyzicenorum, obsessam esse; imp. Pomp. 20. ponite .. ante oculos ... nocturnum impetum in urbem Asiae clarissimam; Phil. XI, 7.

II. **allein**: 1. **masc.**: quae (pecunia) semper ab amplissimo quoque clarissimoque contempta est; Phil. I, 29.

2. **neutr.**: dico: incredibile dicam, sed ita clarum, ut ipsum negaturum non arbitrer; Verr. IV, 57.
profero: ecquid hoc tota Sicilia clarius, ecquid indignius, ecquid manifestius proferri potest? Verr. V, 16.

classis, Abtheilung, Flotte: I. **Subject**: accedunt: quem in locum classes hostium saepe accesserint; Verr. IV, 104.
aspirant, conantur: quo neque Karthaginiensium gloriosissimae classes, cum mari plurimum poterant, multis bellis saepe conatae, umquam aspirare potuerunt, neque ..; Verr. V, 97.
conflagrat: qua (nocte) ... classis populi Romani praedonum incendio conflagrabat; Verr. V, 92.
consequitur: Cassii classis paucis post diebus consequebatur; Phil. X, 8.
desunt: neque vero classes deerunt; Phil. XI, 35.
egreditur: egreditur ... praeclara classis in speciem ||specie, al.||, sed inops et infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum; Verr. V, 86.
est: cum propter istius hanc avaritiam nomine classis esset in Sicilia, re quidem vera naves inanes; Verr. V, 63. nostra autem classis erat in portu Pachyni; ib. 87.
incurrunt: cum vero in hanc rei publicae navem ... armatae tot classes ... incursurae viderentur; Sest. 46.
invadit: quo Atheniensium classis sola post hominum memoriam ccc navibus vi ac multitudine invasit; Verr. V, 98.
iuvant: et certe in armis ... auxilia sociorum, classes, commeatus multum iuvant; Marcell. 6.
navigat: quod nulla hoc praetore classis navigarit; Flacc. 27. ut classis in Italia navigaret; ib. 30. utrum ista classis cursu et remis an sumptu tantum et litteris navigarit; ib. 32.
petit: cum contento cursu ... hostium classis Italiam spe atque animis inflata peteret; Muren. 33.
possunt: f. aspirant. — praetervehitur: f. II, 1. video; Verr. V, 86.
provehitur: postea quam paulum provecta classis est et Pachynum quinto die denique appulsa; Verr. V, 87.
videntur: f. incurrunt.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: aedifico: C. Verrem in ea classe, quae contra piratas aedificata sit, piratam ipsum consceleratum fuisse; Verr. I, 90. f. orno; imp. Pomp. 9.
amitto: f. **amitto,** classem (5 Stellen) S. 212, b.
appello: f. **appello,** classem (3 Stellen) S. 262, a.
armo: f. I, incurrunt.
attempto: quia suam classem attemptatam magno cum suo periculo paene sensit; Quir. 17.
capio: cum prope inspectantibus vobis classis ea, cui consul populi Romani praepositus esset, a praedonibus capta atque oppressa est; imp. Pomp. 33. f. incendo; Verr. V, 137.
comparo: quam vellet subito classem se comparaturum; Flacc. 33.
deprimo: nostra semper feretur et praedicabitur L. Lucullo dimicante cum interfectis ducibus depressa hostium classis; Arch. 21. f. orno; imp. Pomp. 21.
discribo: tributim et centuriatem discriptis ordinibus, classibus, aetatibus; Flacc. 15.
distribuo: bipartito classem distributam fuisse; Flacc. 32.
eicio, expello: f. incendo; Verr. V, 91.
fero: f. deprimo.
habeo: contra bellum praedonum classem habuit ornatam; Verr. V, 42. quod si etiam praesidii causa classem habuit ..; Flacc. 28. quod hic classem habuisset; ib. 31. quo (tempore) tu negas classem habendam fuisse; ib. ut nepotem regis Antiochi ... classis habere ... prohiberet; Phil. IX, 4.
impero: classem tamen isdem istis civitatibus imperavit; Flacc. 29.
incendo: quod te praetore paucorum adventu myoparonum classis pulcherrima, Siciliae praesidium propugnaculumque provinciae, piratarum manibus incensa est; Verr. III, 186. classem pulcherrimam populi Romani, in litus expulsam et eiectam, ... inflammari incendique iussit; ib. V, 91. tua luxuria atque avaritia classis populi Romani a praedonibus capta et incensa est; ib. 137.
inflammo: f. incendo; Verr. V, 91. orno; imp. Pomp. 21. — inflo: f. I. petit. — instruo: f. orno; Verr. V, 135. — opprimo: f. capio.
orno: nihilo diligentior ad classem ornandam ... esse coepit; Verr. V, 80. classem instructam atque ornatam fuisse; ib. 135. cum maximas aedificasset ornassetque classis; imp. Pomp. 9. ab eodem imperatore classem magnam et ornatam, quae ducibus Sertorianis ad Italiam studio atque odio inflammata raperetur, superatam esse atque depressam; ib. 21. f. habeo; Verr. V, 42.
perdo: classes optimae atque opportunissimae cum magna ignominia populi Romani amissae et perditae; Verr. a. pr. 13. cum classem avaritia ac nequitia tua perdidisti; ib. V, 59.
praedico: f. deprimo.
prodo: quod classem praedonibus prodidissent; Verr. V, 106. „prodiderat classem." „quod ob praemium?" ib. 110. is certe neque classem prodidit neque ...; ib. 111.
rapio, supero: f. orno; imp. Pomp. 21.
timeo: quod classem Archelai ||marchilei|| timeret; Rab. Post. 20.
tollo: ille enim classis praedonum, urbis, portus, receptacula sustulit; Flacc. 29.
video: tam diu in imperio suo classem iste praetor diligens vidit, quam diu convivium eius flagitiosissimum praetervecta est; Verr. V, 86. qui modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis; imp. Pomp. 33.
voco: prima classis vocatur, renuntiatur; deinde, ita ut adsolet, suffragia *equitum*, tum secunda classis vocatur; Phil. II, 82.

2. **Dativ**: claudo: qui (portus Syracusanorum) tum et nostris classibus et Karthaginiensium clausus fuisset; Verr. IV, 116.
impero: f. praesum; Verr. V, 82.
pateo: nisi illud ... receptaculum classibus nostris pateret; Verr. II, 3.
praepono: f. 1. capio.
praesum: classi populi Romani Cleomenem Syracusanum praeesse iubet atque imperare; Verr. V, 82. tu classi et navibus Syracusanum praeesse voluisti; ib. 85. praefuisse classi populi Romani Siculum; ib. 131.

3. **Ablativ**: opus est: ut opus fuerit classe necne quaeramus; Flacc. 27.

4. **mit Präpositionen**: ago de: f. III, 2. triumphus de.
dico de: sic de classe Siciliensi .. dicam, ut ..; Verr. V, 42.
reperio in: reperta est eadem istius hominis avarissimi ratio in praesidiis quae in classibus; Verr. V, 87.
revertor ad: ut ad classem, quo ex loco sum digressus, revertar; Verr. V, 59.
sum in: ecquem nautam, ecquem militem qui aut in classe aut in praesidio esset ... dederunt? Verr. V, 51. hunc ... cum C. Memmio et in classe et in exercitu fuisse; Balb. 5.

III. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: amissio: me amissionem classis obicere; Verr. V, 131.

dux: relicti ab duce praefectoque classis; Verr. V, 89.
nomen: uti classis nomine pecunia quaereretur; Verr. V, 43. tu a civitatibus pecunias classis nomine coëgisti; ib. 136. neque eos quicquam aliud adsequi classium nomine nisi ut ..; imp. Pomp. 67. classis nomine pecuniam civitatibus imperatam queruntur; Flacc. 27.
praefectus: f. dux.
spolia: cum eum (locum) nobis maiores nostri exuviis nauticis et classium spoliis ornatum reliquissent; imp. Pomp. 55.
2. mit Präpositionen: myoparo de: illi statim myoparonem egregium de sua classe ornatum atque armatum dederunt; Verr. I, 86.
navis de: navem tu de classe populi Romani ... ausus es vendere? Verr. I, 87.
pecunia in: nonne M. Curtio et P. Sextilio quaestoribus pecunia in classem est erogata? Flacc. 30.
triumphus de: in portu Syracusano de classe populi Romani triumphum agere piratam! Verr. V, 100.
IV. Umstand: 1. Ablativ: adornare: Italiae duo maria maximis classibus firmissimisque praesidiis adornavit; imp. Pomp. 35.
excipere: qui ... acerrimum .. impetum moenibus, litoribus classibusque suis exceperunt; Verr. II, 159.
insequi: qui ...* moenibus excluserunt, classibus insecuti sunt; Balb. 39.
munire: qui ... Sardiniam cum classe venit atque haec tria frumentaria subsidia rei publicae firmissimis praesidiis classibusque munivit; imp. Pomp. 34.
navigare: hac classe M. Crassus ... ab Aeno in Asiam ... navigavit; Flacc. 32.
opprimere: ut multi ex multis locis praedones classibus eam navem se oppressuros minitarentur; Sest. 45.
praesidio esse: cui praesidio classibus vestris fuistis? imp. Pomp. 32.
superare: nos, quorum maiores Antiochum regem classe Persenque superarunt; imp. Pomp. 55.
valere: qui (Karthaginienses) permultum classe ac maritimis rebus valuerunt; imp. Pomp. 54.
2. Präpositionen: a: haec una navis a classe nostra non capta est, sed inventa ad Megaridem; Verr. V, 63.
cum: f. 1. munire.
in: quibus (servis symphoniacis) se in classe uti velle dicebat; div. Caec. 55. f. II, 1. aedifico.

clava, Keule: mulcari: male mulcati clavis ac fustibus repelluntur; Verr. IV, 94.

claudo (cludo f. I), schließen, einschließen, verschließen, absperren: I. absolut: ad: ut, quae (valvae) olim ad ornandum templum erant maxime, nunc tantum ad cludendum ||claudendum|| factae esse videantur; Verr. IV, 124.
II. mit Object: alqd: nihil se tam clausum neque tam reconditum posse habere, quod non ..; Verr. IV, 42. nihil tam clausum ad exitum ... nec fieri nec cogitari potest; ib. V, 68. nihil ei clausum [nihil ei sanctum] esse posse; Cluent. 31. nihil erat clausum, nihil obsignatum, nihil scriptum; Phil. II, 67.
aditum: aditus omnis hominibus sine ulla facultate navium non modo disiunctus, sed etiam clausus fuit; Verr. V, 6. „forum saepietur; omnes claudentur aditus"; Phil. I, 25.
aerarium: claudi aerarium, iudicia tolli (oportere); har. resp. 55.
consilia: quod habere clausa non potuerit sua consilia de Verre; Verr. III, 63.
domum: se ... non habere domum clausam pudori et sanctimoniae, patentem ... cupiditati; Quinct. 93. mea domus tibi patet, mihi clausa est; Sex. Rosc. 145. ut nullius res tuta, nullius domus clausa ... contra tuam cupiditatem ... posset esse; Verr. V, 39. quam domum (putatis nostris magistratibus) satis clausam ac munitam fuisse? imp. Pomp. 65.
fontes: ut, cum tui fontes vel inimicis tuis pateant, nostros etiam amicis putes clausos esse oportere; Muren. 9.
frumentum: unde erat frumentum, quod Romam mitteres, si tu id non omne clausum et compressum possidebas? Verr. III, 179. frumentum provinciae frumentariae ... custodiis suis clausum continebant; dom. 11.
hominem: adservasses hominem, custodiis Mamertinorum tuorum vinctum, clausum habuisses; Verr. V, 168.
ianuam: ut ianuam clauderent; Verr. I, 66.
mare: sociis ego nostris mare per hos annos clausum fuisse dicam; imp. Pomp. 32. cum ita clausa nobis erant maria omnia, ut ..; ib. 53.
municipia: f. tabernas; dom. 90.
oppidum: non enim portu illud oppidum clauditur, sed ..; Verr. V, 96.
Pontum: patefactum .. nostris legionibus esse Pontum, qui antea populo Romano ex omni aditu clausus fuisset; imp. Pomp. 21.
portas: cum L. Flacco consuli portas tota Asia claudebat; Flacc. 61.
portum: portum Syracusanorum, qui tum et nostris classibus et Karthaginiensium clausus fuisset, eum ... Cilicum myoparoni ... patuisse; Verr. IV, 116. iam diu mare videmus illud immensum ... virtute Cn. Pompei sic a populo Romano ... tamquam unum aliquem portum tutum et clausum teneri; prov. cons. 31.
tabernas: cum edictis tuis tabernas claudi iubebas; dom. 54. quem tu tamen populum nisi tabernis clausis frequentare non poteras; ib. 89. cum .. homines in campum non tabernis, sed municipiis clausis venerunt; ib. 90.
urbem: quae (urbs) cum manu munitissima esset tum loci natura terra ac mari clauderetur; Verr. II, 4. cui nulla hostium diutius urbs umquam fuit clausa; har. resp. 49.

claudus, lahm: iste claudus, quem ad modum aiunt, pilam retinere; quod acceperat, testificari; Piso 69.

clavis, Schlüssel: adimo: illam suam || † suam || suas res sibi habere iussit, ex duodecim tabulis clavis ademit, exegit; Phil. II, 69.
trado: Sex. Clodio ... omnis horreorum clavis lege tua tradidisti; dom. 25.

claustra, Verschluß, Bollwerk, Schranken, Schutz: I, 1. committo: qui nostros exercitus saepe excluserant, eis claustra loci committenda non existimavit; Verr. V, 84.
refringo: cum .. ego tanto intervallo claustra ista nobilitatis refregissem; Muren. 17.
revello: effringi multorum foris, revelli claustra; Verr. IV, 52.
teneo: ut (Corinthus) terra claustra locorum teneret et duo maria ... coniungeret; leg. agr. II, 87.
2. pono sub: nos ... horreum belli, sub signo claustrisque rei publicae positum [vectigal] servare non potuisse; leg. agr. I. 21.
II. contineri: omnis sinus, promunturia, litora, insulas, urbis maritimas claustris imperii nostri contineri; Flacc. 30.

clausula, Schluß: I. est praeclara: illa vero praeclara est clausula edicti, quod ..; Verr. III, 35.
II, 1. invenio: in quo (mimo) cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus; Cael. 65.
2. venio ad: veniamus aliquando ad clausulam; Phil. XIII, 47.

clavus, Nagel, Griff am Steuerruder: I. teneo: quis enim clavum tanti imperii tenere et gubernacula rei publicae tractare in maximo cursu ac fluctibus posse arbitraretur hominem ... adulteriis .. confectum? Sest. 20.

II. figere: ut hoc beneficium, quem ad modum dicitur, trabali clavo figeret; Verr. V, 53.

clemens, mild: alqs: cupio ... me esse clementem; Catil. I, 4. f. alqd.

alqd: non crudelitate — quid enim illis fuit ||[fuit]|| clementius ...? — sed consilio; leg. agr. I, 19.

consilium: consilium capit primo stultum, verum tamen clemens; Verr. V, 101.

dux: quem ... non tyrannum, sed clementissimum in victoria ducem vidimus; Deiot. 34.

homo: quae te, hominem clementem popularemque delectant; Rabir. 13.

iudices: ipso nomine patrio valeret apud clementis iudices et misericordis; Planc. 31.

pater: utrum is (pater familias) clemens ac misericors an inhumanissimus et crudelissimus esse videatur? Catil. IV, 12. leni vero et clementi patri ... filii causa est expeditissima; Cael. 38.

vir: quamquam praeest huic quaestioni vir et contra audaciam fortissimus et ab innocentia clementissimus; Sex. Rosc. 85. conlega ..., clementissimo atque optimo viro, ... adiuvante; Quir. 15. ut ... vir clemens divisores ... crudelissima morte mactaret; har. resp. 42. cum ... nomine C. Caesaris, clementissimi atque optimi viri, ... M. Bibulum foro ... expulisses; Vatin. 22.

clementer, mild, schonend: accipio: leniter hominem clementerque accepit; Verr. IV, 86.

facio: si quid est factum clementer, ut dissolute factum criminer; Verr. V, 19. cum aliquid clementer, mansuete, iuste, moderate, sapienter factum ... audimus; Marcell. 9.

clementia, Milde, Schonung: I. Ausruf: o clementiam populi Romani seu potius patientiam miram ac singularem! Verr. V, 74. f. II, 1. decoro.

II. nach Verben: 1. cognosco: cognita .. clementia tua quis non eam victoriam probet? Ligar. 19.

converto: indigne ferunt illam clementiam mansuetudinemque nostri imperii tantam in crudelitatem ... esse conversam; Verr. V, 115.

decoro: o clementiam admirabilem atque omnium laude ... decorandam! Ligar. 6.

impedio: quam multi (essent) qui ||multi||, cum a te ignosci nemini vellent, impedirent clementiam tuam! Ligar. 15.

laudo: iam suam clementiam laudari magno opere nolebant; Cluent. 105.

praetereo: tantam .. mansuetudinem, tam inusitatam inauditamque clementiam ... tacitus praeterire nullo modo possum; Marcell. 1.

2. sum: vestrum est hoc, iudices, vestrae dignitatis, vestrae clementiae; Cluent. 202. quorum alterum optare illorum crudelitatis est, alterum conservare clementiae tuae; Deiot. 43.

3. refero: omnem tranquillitatem et quietem senectutis acceptam refert clementiae tuae; Deiot. 38.

4. addo ad: quid ad hanc clementiam addi potest? Tull. 50.

confero ad: ut mihi quidem videantur di immortales ... omnem spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam contulisse; Marcell. 18.

confugio ad: ad clementiam tuam confugio; Ligar. 30.

III. nach Substantiven: 1. iudicium: clementiae tuae iudicio conservati sumus; Marcell. 12.

laus: quorum .. impunitas, Caesar, tuae clementiae laus est; Ligar. 10.

monimentum: multa sunt monimenta clementiae tuae; Deiot. 40. cum Sex. Pompeium restituit civitati ..., clarissimum monimentum clementiae suae; Phil. V, 39.

simulatio: istam certe vocem simulationemque clementiae extorquebit istis res ipsa [publica]; Phil. VI, 16.

species: suos praemiis, adversarios clementiae specie devinxerat; Phil. II, 116.

summa: quicquid dixi, ad unam summam referri volo vel humanitatis vel clementiae vel misericordiae tuae ||misericordiae||; Ligar. 29.

2. alqs: idem .. tu clementia ac misericordia singulari ... tanto scelere tantaque intemperantia fuisti, ut ..; sen. 17.

IV. Umstand: 1. restingui: cum .. eius ... singulari .. clementia et mansuetudine bellum acerbissimum civile sit restinctum; Phil. V, 40.

2. per: hoc nos primum metu, Caesar, per fidem et constantiam et clementiam tuam libera; Deiot. 8.

cliens, Schutzverwandter, Schützling: I. absolut: 1. adsunt: adsunt Segestani, clientes tui ...; certiorem te faciunt ..; Verr. IV, 80.

deicit: utrum me tuus procurator deiecerit .. an tuus colonus ... aut cliens; Caecin. 57.

faciunt: Syracusani haec faciunt, istius clientes atque amici; Verr. IV, 140. f. adsunt.

nuntiat: primus Ameriam nuntiat Mallius Glaucia quidam ..., cliens et familiaris istius T. Roscii, et nuntiat domum ... T. Capitonis inimici; Sex. Rosc. 19. quis primus Ameriam nuntiat? Mallius Glaucia ..., tuus cliens et familiaris; ib. 96. qua ratione factum est, ut iste tuus cliens ... T. Roscio Capitoni potissimum nuntiaret? ib.

2. sum: quos clientis nemo habere velit, non modo illorum cliens esse; Phil. II, 107.

II. nach Verben: 1. deterreo: ut suos novos clientis a bello faciendo deterreat; Font. 36.

habeo: hic latro, quem clientem habere nemo velit; Phil. VI, 12. quem enim aut amicum habere potest is ... aut clientem, qui ..? Fr. B. VIII, 2. f. I, 2.

omitto: omitto clientis, vicinos, tribulis; Muren. 69.

2. propulso ab: hoc sibi amplissimum ... ducebant, ab hospitibus clientibusque suis ... iniurias propulsare eorumque fortunas defendere; div. Caec. 66.

III. nach Substantiven: 1. calamitas: utrum ea res ad opem an ad calamitatem clientium atque hospitum valere debebat? Verr. IV, 89.

causa: me ... causam tamquam unius clientis in cubiculo meo discere; Scaur. 26.

fortunae: f. II, 2. — opem: f. calamitas.

2. alqs: Sulla maximis opibus, cognatis, adfinibus, necessariis, clientibus plurimis; Cluent. 94.

3. patibulum in: tibi Marcelli statua pro patibulo in clientis Marcellorum fuit? Verr. IV, 90.

IV. Umstand: sustentari: cuius ego clientibus, libertis, familia, copiis, litteris ita sum sustentatus, ut ..; sen. 20.

clientela, Schutzverwandtschaft, Schutzgenossenschaft: I. habent: vicinitates, clientelae, ludi denique et dies festi quid haberent voluptatis carendo magis intellexi quam fruendo; Quir. 3.

II. 1. amitto: verebatur fortasse ne amitteret tantas clientelas; Phil. VIII, 26.

aufero: ut conarere clientelam tam splendidae ... provinciae traducere ad te, auferre a certissimis ... patronis; Verr. IV, 90.

comparo: pro clientelis hospitiisque provincialibus, quae tamen urbanis opibus non minore labore tueor quam comparo, ... nihil a vobis nisi huius temporis ... memoriam postulo; Catil. IV, 23.

traduco: f. aufero.

tueor: tu ... non modo totius Siciliae, sed unius tenuissimi Siculi clientelam tueri potes? Verr. IV, 90. f. comparo.

2. confero in: se in Chrysogoni fidem et clientelam contulerunt; Sex. Rosc. 106.
postulo pro: s. 1. comparo.
sum in: Ianus medius in L. Antonii clientela est? Phil. VI, 15.
III. officium: non recito decretum officio aliquo expressum vicinitatis aut clientelae aut hospitii publici; Sest. 10.

clitellae, Saumsattel: ego porro, qui Albanas habeo columnas, clitellis eas apportavi; Scaur. 45.

clivus, Hügel: I. est plenus: ausus es ... clivum Capitolinum dicere me consule plenum servorum armatorum fuisse; Phil. II, 16.
II. sum in: equites .. Romanos daturos illius diei poenas, quo me consule cum gladiis in clivo Capitolino fuissent; Sest. 28. quis ..., cum senatus in hoc templo esset, in clivo Capitolino non fuit? Phil. II, 16.
III, 1. mentio: illud cuius est ... stultitiae ..., clivi Capitolini mentionem facere? Phil. II, 19.
poenae: se clivi .. Capitolini poenas ab equitibus Romanis esse repetiturum; sen. 12. se clivi Capitolini poenas ab equitibus Romanis repetiturum; ib. 32.
2. domus in: domus in clivo Capitolino scutis referta; Milo 64.
III. in: quod in clivo Capitolino improborum civium **; Rabir. 31.

cloaca, Abzugsgraben: I, 1. refarcio: corporibus civium Tiberim compleri, cloacas refarciri; Sest. 77.
2. facio e: me arcem facere e cloaca lapidemque e sepulcro venerari pro deo; Planc. 95.
interdico de: qui (praetor) de fossis, de cloacis, de minimis aquarum itinerumque controversiis interdicit; Caecin. 36.

cludo: s. **claudo** I.

coacervo, zusammenhäufen: alqd, al.: quid praeterea caelati argenti, quid, stragulae vestis, quid pictarum tabularum, quid signorum, quid marmoris apud illum putatis esse? tantum scilicet, quantum e multis splendidisque familiis ... ceacervari una in domo potuit; Sex. Rosc. 133.
agros: qua (pecunia) hosce omnis agros et ceteros horum similis non modo emere, verum etiam coacervare possis; leg. agr. II, 66.
multitudinem: videtis indignissimo in loco coacervatam multitudinem vestrorum civium; Verr. V, 148.
pecuniam: videtis ... omnibus rebus et modis constructam et coacervatam pecuniam xviralem; leg. agr. I, 14. quod hac lege ... ante pecuniae coguntur et coacervantur, quam gleba una ematur; ib. II, 71. quibus rebus tanta pecunia una in domo coacervata est; ut ..; Phil. V, 12.
vim: ne forte hominem existimetis hanc tantam vim emblematum sine causa coacervare voluisse; Verr. IV, 54.

coacesco, sauer, schlecht werden: gens: cum integri nihil fuerit in hac gente plena, quam valde eam putamus tot transfusionibus coacuisse? Scaur. 43.

coactor, Einnehmer: I. faciunt: utrum accessionem decumae, ut nostri facere coactores solent in centesima || centima, al. ||, an decessionem de summa fecerit; Rab. Post. 30.
II. perquiro a: perquiritur a coactoribus; Cluent. 180.

coactus, Zwang, Nöthigung: Abl.: iudicare: eum quoque ostendam ... coactu istius quod non senserit iudicasse; Verr. II, 34.
producere: utrum tandem tibi ad defensionem firmius fore putasti, in iudicio, coactu atque efflagitatu meo, producere ... eum, quem ..? Verr. V, 75.

coaedifico, aufbauen: urbem: quarta autem est (urbs), quae quia postrema coaedificata est, Neapolis nominatur; Verr. IV, 119.

coaequo, gleichmachen: alqd: sic ad libidines iniuriasque tuas omnia coaequasti ..., ut ..; Verr. III, 95.

coagmento, zusammenleimen: pacem: docebo ne coagmentari quidem posse pacem; Phil. VII, 21.

coarguo, beschuldigen, beweisen, überführen, überweisen: I. **absolut**: 1. vinci, refelli, coargui putat esse turpissimum; Flacc. 11.
2. ratio, vis: „at hoc Galli negant." at ratio rerum et vis argumentorum coarguit; Font. 21.
II. **mit Object**: alqm: criminibus enim (iste) coarguitur aut suspicionibus in iudicium vocatur? Verr. IV, 104. cum tot testibus coarguare, potes de damnatione dubitare? ib. V, 74. ne lituris coargui posset; Cluent. 41. illum Allobroges ..., illum multorum litterae ac nuntii coarguerunt; Sulla 17. reliquum est ut iam illum natura ipsius consuetudoque defendat, hunc autem haec eadem coarguat || coarguant ||; Milo 36. at quem ad modum me coarguerit homo acutus recordamini; Phil. II, 28. — dissolvisse: eodem modo Hirtuleium dissolvisse publicae tabulae coarguunt; Font. 2. — avaritiae: meum enim crimen avaritiae te nimiae coarguit; Verr. V, 153. — indicii: ante, quam me commutati indicii coargueris; Sulla 44.
alqd: atque haec a me suspicionibus et coniectura coarguuntur; leg. agr. I, 18.
consuetudinem: satisne vobis coarguere his auctoribus dissolutam Graecorum consuetudinem licentiamque impudentem videmur? Flacc. 20.
crimen: iam intelleges .. certum crimen quam multis suspicionibus coarguatur; Sex. Rosc. 83.
desidiam: sin autem fuga laboris desidiam, repudiatio supplicum superbiam, amicorum neglectio improbitatem coarguit ..; Muren. 9.
improbitatem: iniuriam queror, improbitatem coarguo; Verr. III, 217. s. desidiam.
inconstantiam: non coarguo inconstantiam orationis ac testimonii tui; Vatin. 41.
licentiam: s. consuetudinem. — superbiam: s. desidiam.

cocus: s. **coquus**.

codex, Buch, Ausgabe- und Einnahmebuch, Hauptbuch: I. **Subject**: confirmant: (hanc pecuniam) expensam latam non esse codices Fannii confirmant; Qu. Rosc. 14.
II. **nach Verben**: 1. attingo: codicem attigit; Fr. B. VI, 33.
cedo, circumfero: cedo, quaeso, codicem: circumfer, ostende; Verr. II, 104.
conscribo: quod si eandem vim ... habent adversaria quam tabulae, quid attinet codicem instituere, conscribere? Qu. Rosc. 6.
impleo: L. Piso multos codices implevit earum rerum, in quibus ..; Verr. I, 119.
instituo: s. conscribo.
interlino: s. profero; Cluent. 91.
lego: codicem legisse dicebatur; Vatin. 5. neque enim maius est legere codicem, cum intercedatur, quam ..; Fr. B. VI, 14. codicem tribunus pl. ipse pro contione legit; ib. 32, b.
obsigno: in me causam conferebat, quod eum codicem obsignassem; Verr. I, 149.
ostendo: s. cedo.
profero: codicem protulit, tabulas recitavit: Qu. Rosc. 7. cum diceres ignosci tibi oportere, quod falsum codicem protuleris; Verr. I, 157. quod C. Verres ... subsortitionem eius in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur; Cluent. 91.
recito: suum codicem testis loco recitare adrogantiae est; Qu. Rosc. 5.

scribo: si quod adversariis nihil credimus, idcirco codicem scribere instituimus ..; Qu. Rosc. 6.

2. digero in: utrum cetera nomina in codicem accepti et expensi digesta habes an non? Qu. Rosc. 9.

habeo in: f. 1. profero; Cluent. 91.

recito ex: recitet ex codice professionem; Verr. III, 26.

refero in: ut mea causa falsum in codicem referret? Qu. Rosc. 1. non refert parva nomina in codices? „immo omnis summas"; ib. 4. qui ..., quod in codicem iniuratus referre nolit, id iurare in litem non dubitet; ib. non habere se hoc nomen in codicem accepti et expensi relatum confitetur; ib. 5. in codicem acceptum et expensum referri debuit; ib. 8. cum ... tibi ... prius etiam edituri indicium fuerint scribae mei ... quam in codicem rettulissent, cum videres aliter referri, cur tacuisti? Sulla 44.

sum in: quo modo HS ccccɔɔɔ in codice accepti et expensi non sunt? Qu. Rosc. 4.

III. nach Substantiven: cera: in codicis extrema cera nomen infimum in flagitiosa litura fecit; Verr. I, 92.

liturae: codicis lituras tui contemplare in Sthenii Thermitani nomine; Verr. III, 41.

codicilli, Schreibtafel: refero in: hic hesterno die sententias vestras in codicillos et omnia verba referebat; Phil. VIII, 28.

coelum, f. caelum.

coëmo, auffaufen, zusammenkaufen: I. absolut: coëment praeterea; ista dena iugera continuabunt; leg. agr. II, 78.

II. alqd: Graecos homines haec venditare coepisse, quae tum non modo non venditabant, ... verum etiam coëmebant; Verr. IV, 133. maiores nostri ... etiam id, quod ei ||et|| tenebant, quibus adimi iure non poterat, coëmerunt; leg. agr. II, 81.

agros: uti privatos agros ... pecunia publica coëmeret; leg. agr. II, 82.

argentum, al.: omnia qui signa, tabulas pictas, omne argentum, aurum, ebur, gemmas coëmeret; Verr. IV, 8. praetorem omne id argentum coëmisse; ib. 36.

frumentum: ipsos (mancipes) sibi frumentum coëmisse; Verr. III, 175.

res: te ... tot res tam pretiosas, omnis denique res, quae alicuius pretii fuerint, tota ex provincia coëmisse; Verr. IV, 8.

coemptio, Ehe durch Zusammenkauf, Scheinehe: I. facio: horum ingenio senes ad coëmptiones faciendas interimendorum sacrorum causa reperti sunt; Muren. 27. ut ... putarent omnis mulieres, quae coëmptionem facerent, Gaias vocari; ib.

II. Umstand: „ingenua" inquit „fuit." ... „in manum" inquit „convenerat." nunc audio. sed quaero usu an coëmptione? ... coëmptione? omnibus ergo auctoribus; Flacc. 84.

coëo, sich verbinden, eingehen: I. absolut: eo capite, QUI COISSET QUO QUIS CONDEMNARETUR, illum esse liberum; Cluent. 144. DEQUE EIUS CAPITE QUAERITO. cuius? qui coierit? convenerit? ib. 148. QUI EORUM COIT, COIERIT, CONVENIT, CONVENERIT; ib. QUIVE COIERIT; ib. QUI EORUM COIT, COIERIT; ib. cum videat sibi de eo, quod coierit aut consenserit, causam esse dicendam; ib. 153. qua in lege est QUI COIERIT, quod quam late pateat videtis; CONVENERIT aeque incertum ... est; ib. 157. cum hoc tu coire ausus es, ut consularem dignitatem .. provinciarum foedere addiceres? sen. 16.

conlegia: quae (conlegia tribunorum plebis) coëant de hominum locupletissimorum bonis; dom. 47.

II. societatem: cum eo tu voluntariam societatem coibas, qui te in hereditaria societate fraudarat? Quinct. 76. societas coitur; Sex. Rosc. 20. qui societatem coieris de municipis cognatique fortunis cum alienissimo; ib. 87. si ... nullam .. societatem neque sceleris neque praemii cum homine ullo coieras; ib. 96. qui ... societatem cum ipsis adversariis coiit; ib. 117. socius ex ea (parte) qua societatem coiit; Qu. Rosc. 55. cum Mario, Scauro, ... cum bonis denique omnibus coire non modo salutis, verum etiam periculi societatem; Rabir. 21. „utinam, Pompei, cum Caesare societatem aut numquam coisses aut numquam diremisses!" Phil. II, 24.

coepi, ich habe angefangen*): I. absolut: 1. unpersönlich: nihil autem erat illo blandius nihil hoc benignius, ut magis paeniteret coepisse quam liceret desistere; Rab. Post. 5. coeptum igitur per eos, qui agi volebant; desitum est per hunc, qui decessit; Fr. B. VI, 37.

2. persönlich: alqs: quae cum ita sint, Catilina, perge quo coepisti; Catil. I, 10.

fortuna: urget eadem fortuna quae coepit; Sulla 91.

II. mit Infinitiv: abire: simul a subselliis abire coepit; Verr. II, 72.

accusare: homo Ligurem accusare coepit; Verr. I, 126.

adferre: nunc imperii vestri splendor illis gentibus lucem adferre coepit; imp. Pomp. 41.

agere: quo tempore primum [male] agere coepit; Quinct. 46. coepi ... nihil aliud nisi de iudicio agere et cogitare; Verr. a. pr. 26. cum primo agere coepimus; ib. V, 178. res agi coepta est; Cluent. 50. (homo) palam agere coepit et aperte dicere occidendum Milonem; Milo 25.

agitare: quaerere ipse secum et agitare cum suis coepit ..; Verr. II, 17. quod si ille hoc unum agitare coeperit ..; ib. III, 224.

amare: quem amare in praetexta coeperat; Catil. II, 4.

ardere: dolore ardere atque iracundia furere coepit; Verr. II, 92.

caedere: caedere ianuam saxis, instare ferro, ligna et sarmenta circumdare ignemque circum ||ignemque|| subicere coeperunt; Verr. I, 69.

canere: simul atque aliqui motus novus bellicum canere coepit; Muren. 30.

circumdare: f. caedere.

clamare: ipsi illi auctores iniuriae et ... socii praedae ... clamare coeperunt ..; Verr. II, 47. clamare iste coepit ..; ib. IV, 65. rex ... clamare coepit ..; ib. 67. si ... tu repente inruisses et clamare coepisses ..; Ligar. 14.

cogere: cogere eum coepit ..; Verr. V, 141.

cogitare: hoc initio cogitare coepit; Qu Rosc. 48. quid ageret coepit cogitare; Verr. I, 141. cogitare coeperunt eius inimici ..; ib. II, 54. ut ea (contione) lecta de reversione primum coeperim cogitare; Phil. I, 8. f. agere; Verr. a. pr. 26.

commemorare: quas (virtutes) paulo ante commemorare coeperam; imp. Pomp. 36. f. commiserari.

commiserari, conqueri: cum commiserari, conqueri et ex illius invidia deonerare aliquid et in te traicere coeperit, commemorare quaestoris cum praetore necessitudinem; div. Caec. 46.

*) coeptus sum: f. I, 1. Fr. B. VI, 37. — II. agere; Verr. V, 178. dicere; Verr. III, 209. ferre; Sulla 65. habere; Verr. a. pr. 25. Piso fr. 6. referri. temptari. — III. alqd; Verr. V, 175. Cael. 54.

considerare: contemplari unum quidque otiose et considerare coepit; Verr. IV, 33. si considerare coeperis ..; Sulla 48.

constituere: cum accusationis tuae membra dividere coeperit et in digitis suis singulas partis causae constituere; div. Caec. 45.

contemnere: primum neglegere coepit et contemnere ||primo n. et c. coepit||; Verr. II, 55.

contemplari: ſ. considerare; Verr. IV, 33.

convenire: hora VIII convenire coepistis; Verr. a. pr. 31.

defendere: repente Oppianicus eos omnis liberos esse ... coepit defendere; Cluent. 43.

deficere: res eos iam pridem, fides nuper deficere coepit; Catil. II, 10.

deonerare: ſ. commiserari.

deposcere: homines ... rem in medium vocare coeperunt et causam illam totam deposcere; Cluent. 77.

deterrere: ex illo tempore a civitatibus laudationes petere, testis non solum deterrere verbis, sed etiam vi retinere coepit; Verr. II, 64.

dicere: coepi dicere; Sex. Rosc. 60. ut coepi dicere; ib. 91. de quibus si coepero dicere ..; ib. 123. una hora, qua coepi dicere; Verr. I, 20. repente coepit dicere se omnia Verris causa velle ib. II, 64. cum ... dici a defensore coeptum est factitatum esse aliquid; ib. III, 209. tum illos coepisse praetori dicere, putasse se ..; ib. IV, 32. postea quam de re coepit dicere ..; Cluent. 58. ſ. agere; Milo 25.

differre: ac primo rem differre cotidie ac procrastinare isti coeperunt; Sex. Rosc. 26.

dispicere: postea vero cum ||quam|| ... lucem in re publica Kalendis Ianuariis dispicere coepistis ..; sen. 5.

dividere: ſ. constituere.

docere: docere me coepit ea; Verr. IV, 139.

ducere: in balneum te ducere coeperunt; Deiot. 21.

erigere: qui nunc primum ... erigere animum et paulum respirare a metu coepit; Cluent. 200.

esse: cum autem ver esse coeperat ..; Verr. V, 27. cum vero aestas summa esse coeperat ..; ib. 29. — in: res percrebruit et in ore atque sermone omnium coepit esse; Verr. II, 56. — civis, al.: „malus civis, improbus consul, seditiosus homo Cn. Carbo fuit.“ fuerit aliis: quando tibi ||tibi quando|| esse coepit? Verr. I, 37. — diligens: nihilo diligentior ad classem ornandam ... esse coepit; Verr. V, 80. non mitior in supplicio, sed diligentior esse coepit; ib. 157. — familiaris: familiaris coeperat esse balneatori; Fr. C. 13. — hostes: qui ... hostes patriae semel esse coeperunt; Catil. IV, 22. — liberales: quoniam semel liberales esse coepimus; Phil. XII, 18. — mitis: ſ. diligens; Verr. V, 157. — neglegens: ita neglegens esse coepit, ut ..; Sex. Rosc. 59. — perspicuus: res ... sacerdotum testimonio perspicua esse coepit; Verr. IV, 100.

experiri: numquam se ... coepisse de tantis iniuriis experiri; Cael. 20.

expetere: hoc solum auditione expetere coepit? Verr. IV, 102.

exsultare: tum vero illa egregia ... mater palam exsultare laetitia, triumphare gaudio coepit; Cluent. 14.

facere: seu recte seu perperam facere coeperunt; Quinct. 31. quacumque de re verbum facere coeperatis [aut referre ad senatum]; Piso 29. quoniam fortunarum contentionem facere coepimus; ib. 51.

ferre: et ipse et eius amici et consiliarii moleste ferre coeperunt Heraclium profugisse; Verr. II, 42. lex dies fuit proposita paucos: ferri coepta numquam; Sulla 65. ſ. flagrare; Cluent. 12.

flagrare: ita flagrare cupiditate ... coepit; Verr. IV, 75. ita flagrare coepit amentia, sic inflammata ferri libidine, ut ..; Cluent. 12.

furere: ſ. ardere.

gerere: cum (xviri) gerere coeperint; leg. agr. II, 29. cum ab ineunte aetate res maximas gerere coepisset; Phil. V, 48.

gravari: primo gravari coepit; Cluent. 69.

habere: interea comitia nostra ... haberi coepta sunt; Verr. a. pr. 25. hanc rationem habere coepit; ib. V, 101. ut Pompeius ... Memmium .. habere quaestorem coeperit; Balb. 5. prius enim Gallus, dein Gallicanus, extremo Semiplacentinus haberi * *coeptus* est; Piso fr. 6. quae comitia primum habere coepit consul ...; deinde habere coepit subito; Planc. 49.

hortari: hortari homines coepit, ut ..; Verr. II, 90. Agathinum ... coepit hortari; ib. 94.

impedire: perseveret legem impedire, ut coepit senatus consultum ||senter. cos.||; Fr. B. VIII, 13.

incendere: coeperitne domum ... illa multitudo incendere? Verr. I, 78.

inhiare: *iste demum vicinus novus ... coepit inhiare;* Tull. 16.

insequi: cum Aurius ... clamore hominem ac minis insequi coepisset; Cluent. 24. quem cum egredientem insequi coepissem ..; har. resp. 2.

insimulare: insimulare coeperunt Epicratem litteras publicas corrupisse; Verr. II, 60.

instare: ſ. caedere.

invehi: in ipsum Cn. Pompeium ... invehi coepit; har. resp. 48.

lacessere: domum oppugnare, itineribus occurrere, vi lacessere et terrere coepit; Sest. 88.

loqui: ut omnes, cum loqui coepit, inrideant; Verr. IV, 148. Gavius ... loqui Messanae et queri coepit ..; ib. V, 160. prius quam loqui coepisti; Vatin. 4.

mereri: si statim mereri stipendia coeperamus; Cael. 11.

minari: ei gravius etiam minari coepit; Verr. II, 73. iste homini minari acerrime coepit; ib. IV, 66.

moliri: moliri statim nefaria mulier coepit insidias filio; Cluent. 176.

moveri: et tamen coeptum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium suspicor; Verr. V, 9.

munire: alia sibi ratione viam munire ad stuprum coepit; Verr. I, 64.

neglegere: eodem die illorum minas ... neglegere coepimus; Quinct. 92.

obsecrare: atque ille me orare atque obsecrare coepit, ne ..; Cluent. 144.

obsidere: cum interim Dyrrachii milites domum ... obsidere coeperunt; Piso 93.

occurrere, oppugnare: ſ. lacessere.

orare: hic illi flentes rogare atque orare coeperunt, ut ..; Verr. III, 69. Oppianicus autem orare hominem coepit, ut ..; Cluent. 68. ſ. obsecrare.

penetrare: (praedones) in ipsum portum penetrare coeperunt; Verr. V, 96.

petere: ante quam Verres praeturam petere coepit; Verr. I, 125. Sulpicii patroni filia sextam partem hereditatis ab Ligure petere coepit; ib. ad extremum petere coepit, ne ..; ib. 126. a Sthenio petere coepit, ut ..; ib. II, 85. id sibi ut donaret, rogare et vehementissime petere coepit; ib. IV, 66. ab Staieno ... auxilium capiti ac fortunis suis petere coepit; Cluent. 67. quod ea condicione proposita petere coepisset; ib. 154. nuper ab ipso Habito petere coepit; ib. 163. ab Hermippo ibidem mancipia ... petere coepit; Flacc. 49. coeperas enim petere tribunatum plebis temporibus eis, quae ..; Planc. 13. ſ. deterrere.

poscere: poscere pecuniam grandem coepit; Verr. III, 67.

postulare: coepit Scandilius recuperatores aut iudicem postulare; Verr. III, 135. hic ego postulare coepi, ut ..; ib. IV, 149.

praedari: cum ... Italiae callis et pastorum stabula praedari ||praedari, al.|| coepisset; Sest.12.
prodire: si paulatim haec consuetudo serpere ac prodire coeperit; div. Caec. 68.
quaerere: tum coeperunt quaerere homines causam illius tantae calamitatis; Verr. V, 100. f. agitare; Verr. II, 17.
queri: f. loqui; Verr. V, 160.
referri: coeptum est referri de inducendo senatus consulto; dom. 10. f. facere; Piso 29.
refricare: cum cinis patriae versari ante oculos atque animum memoria refricare coeperat; Sulla 19.
rescindere: simul ac tute coeperis tua iudicia rescindere, mihi suscensere desinito; Verr. V, 19.
respirare: f. erigere.
respondere: cum primo impudenter respondere coepisset; Catil. III, 12.
retinere: hospes ... hominem summa vi retinere coepit; Verr. I, 64. f. deterrere.
rogare: hunc postea quam salutavit, rogare coepit blande; Qu. Rosc. 49. f. orare; Verr. III, 69. petere; Verr. IV, 66.
saltare: cum ... in convivio saltare nudus coeperat; Verr. III, 23.
sentire: cum ... sero .. ea sentire coepisset; Phil. II, 24.
serpere: f. prodire.
sollicitare: cuius servum Diogenem Fabricius ad venenum Habito dandum spe et pretio sollicitare coepit; Cluent. 47.
sperare: Oppianicus continuo sperare coepit ..; Cluent. 36.
subicere: f. caedere.
substituere, supponere: tum iste homo nefarius in eorum locum ... substituere et supponere coepit civis Romanos; Verr. V, 72.
suspicari: ut primum Oppianicus ... quid sibi impenderet coepit suspicari ..; Cluent. 66.
temptari: Milonis consulatus ... mortuo denique (Clodio) temptari coeptus est; Milo 34.
tenere: tum inopes ... eundem necessario cursum tenere coeperunt; Verr. V, 89.
terrere: f. lacessere.
tractare: cum eum locum tractare coepero; Verr. V, 72.
traicere: f. commiserari. — triumphare: f. exsultare.
tundere: lictor ... converso baculo oculos misero tundere vehementissime coepit; Verr. V, 142.
vendere: bona .. eius statim coepit vendere; Verr. II, 93.
venditare: Graecos homines haec venditare coepisse; Verr. IV, 138. vobis se coepit subito fallacissime venditare; har. resp. 48.
versare: ad omnem malitiam et fraudem versare suam mentem coepit; Cluent. 70. — versari: homo impurissimus statim coepit in eius modi mente et cogitatione versari; Cluent. 69. f. refricare.
videri: indignum isti videri coepit ex tanta aede ... se non opimum praeda ... discedere; Verr. I, 132.
vocare: f. deposcere.
III. **mit Object:** alqd: illud, quod coepimus, videamus; Sex. Rosc. 52. illa, quae temptata iam et coepta sunt ab isto; Verr. V, 174. est id quidem coeptum atque temptatum; Catil. IV, 17. quod in agris locisve publicis factum reprehenderet, id in urbe ac domi suae coeptum esse leniter ferret? Cael. 54.

coërceo, einschränken, zügeln, bändigen: alqm: at ista vis Septicium et non nullos Septicii similis non coërcet; Verr. III, 37. ut ... vos ... non consul coërcere, non tribunus plebis retinere posset; leg. agr. II, 99. qui .. ex numero civium ... hostes patriae semel esse coeperunt, eos ... nec vi coërcere nec beneficio placare possis; Catil. IV, 22.
audaciam: quam (audaciam tuam) neque auctoritas huius ordinis neque existimatio populi Romani neque leges ullae possent coërcere; Phil. II, 9.
civem: ut viri fortes acrioribus suppliciis civem perniciosum quam acerbissimum hostem coërcerent; Catil. I, 3. (vgl. alqm. Catil. IV, 22).
hominem: hominem modestum ... facile coërcet; Verr. I, 134.
hostem: f. civem.
improbitatem: desinite dubitare utrum sit utilius propter multos improbos uni parcere an unius improbi supplicio multorum improbitatem coërcere; Verr. III, 208.
iudicem: „praestituentur ||praestituendae, al.|| horae ad arbitrium nostrum, iudex ipse coërcebitur ||arcebit, al.||"; Quinct. 71. quae vis est, qua abs te hi iudices tali dignitate praediti coërceantur? Cluent. 147.
libidinem: quid enim facere potuit ... vehementius ad quaestoris libidinem coërcendam? div. Caec. 57.
populum: populi Romani vectigalibus atque omnibus copiis ipsum populum Romanum coërceas? leg. agr. II, 74.
praetorem: an consules in praetore coërcendo fortes fuissent? Milo 89.
tribunum: ut possim tribunum plebis rei publicae iratum coërcere; leg. agr. I, 26.

coetus, Zusammenkunft, Versammlung: I, 1. adeo: ut deus aliqui delapsus e caelo coetus hominum adeat; har. resp. 62.
dimitto: vixdum etiam coetu vestro dimisso; Catil. I, 9.
ineo: omnes .. di, qui vehiculis tensarum sollemnis coetus ludorum initis; Verr. V, 186.
obscuro: si neque nox tenebris obscurare coetus nefarios nec privata domus parietibus continere voces coniurationis [tuae] potest; Catil. I, 6.
2. adduco in: qui in coetum mulierum pro psaltria adducitur; Sest. 116.
adiungo ad: non desistebant ... ad suos coetus occultos noctem adiungere et solitudinem; leg. agr. II, 12.
repono in: quos equidem in deorum immortalium coetu ac numero repono; Sest. 143.
II. in: in hominum eruditissimorum ... coetu loquor; Piso 68. „omni in hominum coetu gratiis agendis ... celebramur"; Milo 98. in coetu .. populi Romani negotium publicum gerens ||regens, al.||; Phil. II, 63.

cogitate, durchdacht: scribo: quae .. accurate cogitateque scripsisset ..; Arch. 18.

cogitatio, Gedanke, Vorstellung, Nachdenken, Ueberlegung, Absicht: I. **absolut:** 1. **Subject:** capit: ut ea vix cuiusquam mens aut cogitatio capere possit; Marcell. 6.
elaborant: si nullam ad rem nisi ad officium et virtutem omnes meae curae, vigiliae cogitationesque elaborarunt; Verr. V, 188.
est, sunt: in quibus ... tamen esset illa cogitatio ..; Verr. III, 95. cuius omnis ratio, cogitatio ... nihil aliud fuit nisi constans ... defensio salutis meae; sen. 30. fuit in illo ... cura, cogitatio diligentia; Phil. II, 116. — liberae: liberae sunt enim nostrae cogitationes et quae volunt sic intuentur, ut ea cernimus, quae videmus; Milo 79. — quae: qui est iste tuus sensus, quae cogitatio? Phil. X, 4. — sapientes: posteriores enim cogitationes, ut aiunt, sapientiores solent esse; Phil. XII, 5.
excitat: alia te ratio, alia cogitatio ad spem huius opprimendi excitavit; Planc. 55.
fert: ut mea ratio et cogitatio fert; Scaur. 21.
impertiunt: f. versantur.
intuetur: omnis voluntas M. Bruti ..., omnis

cogitatio ... libertatem populi Romani intuetur; Phil. X, 23. f. est; Milo 79.

potest: f. capit. — solent: f. est; Phil. XII, 5.

tangit: ut numquam animum tuum cura fortunarum tuarum cogitatioque tangeret; Verr. III, 65.

versantur: versantur ... in animo meo multae et graves cogitationes, quae mihi nullam partem ... quietis impertiunt; leg. agr. II, 5.

volunt: f. est; Milo 79.

2. **Ausruf**: „o spes fallaces et cogitationes inanes meae!" Milo 94.

II. **nach Verben: 1. Accusativ**: adiungo: adiungitur enim accusationis cogitatio, non parva res, sed nimirum omnium maxima; Muren. 45.

aperio: studia, consilia cogitationesque eorum aperiam? Fr. B. VII, 1.

defigo: nisi talis consul esset, ut omnis vigilias, curas, cogitationes in rei publicae salute defigeret; Phil. VII, 5.

extimesco: nec tuas tacitas cogitationes extimescit; Ligar. 6.

omitto: omissa *alia* omni cogitatione; Phil. XI, 23.

supero: nisi hanc rationem et cogitationem salutis tuae pecuniae cupiditas ac praesens illa praeda superaret; Verr. III, 52.

suscipio: attende enim paulisper cogitationemque sobrii hominis punctum temporis suscipe; Phil. II, 31.

sustento: si qua (spes) reliqua est etiam nunc quae fortium civium mentis cogitationesque sustentet; Flacc. 3.

termino: si (animus) quibus regionibus vitae spatium circumscriptum est, eisdem omnis cogitationes terminaret suas; Arch. 29.

vereor: horum ego cogitationem non vereor; impetum pertimesco; Phil. XII, 29.

2. **Dativ**: obsto: obstabat eius cogitationibus nemo praeter Milonem; Milo 88.

subicio: ne ipsi, quae contraria sint, taciti cogitationi vestrae subiciatis; Cluent. 6.

trado: in quo ea, quae dicuntur a testibus, coniecturae et cogitationi traduntur; Font. 23.

3. **Ablativ**: sum: Verrem tantum avaritia semper hiante ... fuisse, ingenio et cogitatione nulla; Verr. II, 134.

4 **mit Präpositionen**: abduco a: ne ille .. te .. ab institutis tuis cogitationibusque abducat; div. Caec. 46.

abstraho a: quod me ambitio et forensis labor ab omni illa cogitatione abstrahebat; Sulla 11.

absum a: nomen ipsum crucis absit non modo a corpore civium Romanorum, sed etiam a cogitatione, oculis, auribus; Rabir. 16.

adduco in: non te illius unguentorum odor ... in eam cogitationem adducebat, ut ..? sen. 16.

converto a: vos me ab omnibus ceteris cogitationibus ad unam salutem rei publicae convertistis; Sulla 40.

excito ad: vestram memoriam ad timoris praeteriti cogitationem excitate; Sest. 11.

interest inter: quid interest inter mentis hominum et cogitationes! Verr. V, 35.

peto ex: peterem veniam errato L. Caecilii ex intimis vestris cogitationibus atque ex humanitate communi; Sulla 64.

solutus a: animo soluto a cura et a cogitatione veneram; Tull. 1.

versor in: homo impurissimus statim coepit in eius modi mente et cogitatione versari ..; Cluent. 69.

III. **nach Adj.**: acerbus, lugubris ad: vidi ... forum comitiumque adornatum ... ornatu ad sensum cogitationemque acerbo et lugubri; Verr. I, 58.

IV. **nach Subst.**: pars: rerum natura coget te ... partem aliquam in Asiam et Syriam derivare curae et cogitationis tuae; Phil. XI, 22.

V. **Umstand: 1. Ablativ**: comprehendere: vestrum est, iudices, omnia ... vestris animis et cogitatione comprehendere; Flacc. 66.

conformare: mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium conformabam; Arch. 14.

consecrari: id (candelabrum) etsi antea iam mente et cogitatione sua fratrisque sui consecratum esset, tamen ..; Verr. IV, 67.

delectari: nunc quidem certe cogitatione quadam speque delector; Arch. 30.

exsistere: exsistat ergo ille vir parumper cogitatione vestra, quoniam re non potest; Balb. 47.

fingere: fingite igitur cogitatione imaginem huius condicionis meae; Milo 79.

haurire: quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione ... censetis? Phil. XI, 10.

laborare: si ... cura, cogitatione, vigiliis omnibus nihil nisi de salute meorum civium laborassem; dom. 145.

percutere: quonam modo ille vos vivus adficeret, quos mortuus inani cogitatione percussit? Milo 79.

prospicere: iam nunc mente et cogitatione prospicio ..; div. Caec. 42.

violari: quae (sacra) non modo manibus attingi, sed ne cogitatione quidem violari fas fuit; Verr. IV, 99.

2. **Präpositionen**: in: in qua tua cogitatione nos ... vix dolorem ferebamus; Vatin. 20.

praeter: cum ei nihil adhuc praeter ipsius voluntatem cogitationemque acciderit; Catil. II, 16.

sine: ad hanc causam non sine aliqua spe et cogitatione venerunt; Deiot. 7.

cogito, denken, erwägen, überlegen, gedenken, beabsichtigen: I. **absolut: 1. substantivisch**: a. partes ad: *videte* ne multo vestrae maiores gravioresque partes sint ad cogitandum quam ad dicendum meae; Font. 21.

b. adsequi, efficere: quid est quod ego dicendo aut cogitando efficere aut adsequi debeam? Verr. III, 137.

explicare: duas .. res ... non modo agere uno tempore, sed ne cogitando quidem explicare quisquam potest; Phil. XI, 23.

recordari: ut omittatis de unius cuiusque casu cogitando recordari; Sest. 1.

sustinere: fieri .. non potest ut animus libidini deditus ... hoc ... *non* modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere; Cael. 45.

2. **verbal**: alqs: sic cogitabam: cum contra dicturus esset Hortensius ..., fore uti ... prolaberer; Quinct. 77. si illi umquam hoc a me postulassent, si umquam omnino cogitassent; Verr. III, 182. videte hominis diligentiam, si aut Rullum cogitasse aut si Rullo potuisse in mentem venire arbitramini; leg. agr. II, 23. qui illum aut nefarie cogitasse aut stulte sperasse miretur; Sulla 70. hanc tantam .. illi ... eversionem civitatis in mentem subito in rostris cogitanti venire potuisse; har. resp. 55. ad parentem sic agi solet, ad iudices: „non fecit, non cogitavit"; Ligar. 30. nec postulantibus nec cogitantibus ... nobis ... exercitum ... comparavit; Phil. III, 3.

II. **mit Ergänzung: 1. de**: cum de Heraclio cogitaret; Verr. II, 55. diutius uno de teste cogitare potestis; Font. 22. (eum testem) tantisper de aliquo reo cogitasse; Caecin. 30. nullum locum praetermisit, in quo non ... tota mente mater de pernicie filii cogitaret; Cluent. 190. qui de plebis Romanae commodis plurimum cogitaverunt; qui de nostro omnium interitu, qui de huius urbis atque adeo de orbis terrarum exitio cogitent; Catil. I, 9. leg. agr. II, 81. de vobis ac de vestris liberis cogitate; ib. IV, 1. de me cogitare desinite; ib. 3. cum de pernicie populi Romani, exitio huius urbis tam acerbe, tam crudeliter cogitarit; ib. 10. audite consulem ... totos dies atque noctis de re publica

cogitantem! Muren. 78. ut aliquis de L. Flacci pernicie cogitaret; Flacc. 2. quin potius de praemiis meis quam de poena cogitandum putet; ib. 97. quis de C. Cethego atque eius in Hispaniam profectione ac de voluere Q. Metelli Pii cogitat, cui non ..? Sulla 70. ut taciti de omnibus, quos coniurasse cognitum est, cogitetis; ib. 71. de eius virtute ... quid (vos) cogitare, quid iudicare oporteat dubitandum putatis? Sest. 81. cum ... tu de altero consulatu gerendo te diceres cogitare; Vatin. 11. hominem dies atque noctis de laude et de re publica cogitantem; ib. 26. ut magis insectari alterius innocentiam quam de se timide cogitare videatur; Cael. 16. quod uno reo proposito de multorum vitiis cogitabamus; ib. 29. nemo sapienter de re publica nostra cogitavit ... quin ..; prov. cons. 33. ne illi quidem ... de urbis incendio cogitassent; Piso 15. quem qui tum interemisset, non de impunitate eius, sed de praemiis cogitaretur; Milo 39. „ne Clodius quidem de insidiis cogitavit"; ib. 48. de nobis ... quotiens cogitabis, totiens de maximis tuis beneficiis, totiens de incredibili liberalitate, totiens de singulari sapientia tua cogitabis; Marcell. 19. ut ea (contione) lecta de reversione primum coeperim cogitare; Phil. I, 8. quid? eos de vestra vita cogitare non censetis, quibus ..? ib. 38. hunc de patris et patrui parricidio cogitasse; ib. III, 18. hi, qui in horam viverent, non modo de fortunis et de bonis civium, sed ne de utilitate quidem sua cogitaverunt; ib. V, 25. nec vero de illo sicut de homine aliquo debemus, sed ut de importunissima belua cogitare; ib. VI, 7. an ego ... non dies noctisque de vestra libertate, de rei publicae salute cogitem? ib. 17. vos .., patres conscripti, ... videbamini .. spe adlata deditionis ... de imponendis, non de accipiendis legibus cogitare; ib. XII, 2. valde enim nobis in tanta perturbatione rei publicae de duobus nequissimis Graeculis cogitandum fuit; ib. XIII, 33.

2. **Infinitiv**: deferre: illam urbem huic urbi rursus opponere, illuc opes suas deferre et imperii nomen transferre cogitant; leg. agr. I, 18.

descendere: de quo etiam si quis dubitasset antea, num, id quod tu arguis, cogitasset, interfecto patre tuo consule descendere Kalendis Ianuariis cum lictoribus ..; Sulla 68.

esse: si quidem liberi esse et habere rem publicam cogitaretis; Sest. 81.

exheredare: exheredare pater filium cogitabat; Sex. Rosc. 53. „exheredavitne?" „non." „quis prohibuit?" „cogitabat"; ib. 54.

facere: volueris ne, denique [cogitaris] ... cogitarisne ... augur fieri in Q. Metelli locum? Vatin. 19. qui ipsius loci spe facere impetum cogitarat; Milo 53.

habere: ſ. esse.

largiri: ut ne si cogitasset quidem largiri quispiam, daretur spatium comparandi; Planc. 49.

moliri: si quid artificio, ... copiis istius moliri cogitas; Verr. V, 174.

obsidere, occupare: ut vero totam Italiam suis *opibus et* praesidiis obsidere atque occupare cogitet, ||cogitent, al.|| ... cognoscite; leg. agr. II, 75.

occidere: ut ... Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint; Sest. 82.

opponere: ſ. deferre.

probare: si ea, quae ** probare cogitas; Cael. 35.

remittere: „qui me praecipitem egerint, aequissimas condiciones ferentem et tamen ex his aliquid remittere cogitantem"; Phil. XIII, 36.

respondere: quid ad haec respondere cogitas? Verr. III, 169. quid ad haec cogitas respondere? ib. V, 147.

satis facere: si ... satis facere omnibus vobis cogitat; leg. agr. II, 79.

superare: cogitarat omnis superiores muneris splendore superare; dom. 111.

transferre: ſ. deferre.

vendere: haec eos vectigalia, quae Cn. Pompeius adiunxerit, [vendere] cogitare; leg. agr. I, 13.

3. **indirecte Frage**: cogita, qui sis, quo loco sis; Verr. a. pr. 51. hi debent ... quid ipsis in tali re metuendum sit cogitare; ib. I, 39. quid ageret coepit cogitare; ib. 141. cogitate nunc ... quid ex ceteris locis exportatum putetis; ib. II, 185. illos eius spiritus Siciliensis quos fuisse putetis cogitate ac recordamini; ib. III, 22. aequum esse illos cogitare, utrum esset Agrigentinis utilius ..; ib. IV, 73. quid oneris haberes numquam cogitasti? ib. V, 38. simul et illud quam sit iniquum cogitemus populum Romanum aliud nunc agere; Cluent. 155. est enim sapientis iudicis ... semper non quid ipse velit, sed quid lex et religio cogat cogitare; ib. 159. etiam cogitavit, quibus eum rebus armaret; ib. 191. „cura ut vir sis, et cogita quem in locum sis progressus"; Catil. III, 12. cogitate quantis laboribus fundatum imperium ... una nox paene delerit; ib. IV, 19. semper graves ... iudices ... quid rei publicae tempora poscerent cogitaverunt; Flacc. 98. quid maioribus suis reddere deberet diligentissime cogitabat; Sest. 87. cum quid mihi sentire necesse sit cogitarit; prov. cons. 1. destiti quid de me audituri essent homines cogitare; Planc. 66. semper [ille] ... quantum ille auderet cogitabat; Milo 56. non potest dici satis, ne cogitari quidem, quantum in illo sceleris ... fuerit; ib. 78. quidam ... (non) quid quisque sensisset, sed ubi fuisset cogitandum esse dicebant; Marcell. 18. qui non quid efficere posset in re publica cogitavit, sed quid facere ipse deberet; Phil. I, 15. cogitant (isti homines) quid populi Romani maiestas ... postulet? ib. V, 25. ut quibuscum bellum gereretur possetis taciti cogitare; ib. VI, 15.

4. **accus. c. infin.**: nonne cogitas te a sectoribus huc adductum esse? Sex. Rosc. 80. cogitare coeperunt eius inimici nihilo minus ... hunc everti bonis posse; Verr. II, 54. quis denique conatus est facere aut posse fieri cogitavit, ut ..? ib. III, 168. cogitasti, si ei reddidisses, te minus habiturum; ib. IV, 29. cogitate in his iniquitatibus unum haesisse Apollonium; ib. V, 23. quod enim te liberatum iam existimationis metu, ... designatum consulem cogites, mihi crede ..; ib. 175. est enim sapientis iudicis [...] cogitare tantum sibi a populo Romano esse permissum, quantum ..; Cluent. 159. atque hoc sic moderetur et cogitet ... esse se ||esse|| iam consecratum Miloni; har. resp. 7. cogitemus denique corpus virorum fortium ... esse mortale; Sest. 143.

III. **mit Accusativ**: alqm: quem provinciae nostrae, quem liberi populi, quem reges, quem ultimae gentes ||ultra regentes, al.|| castiorem, moderatiorem, sanctiorem non modo viderunt, sed aut sperando umquam aut optando cogitaverunt? Balb. 9. te vero, M. Scaure, *e*quidem vid*eo*, video, inquam, non cogito solum; Scaur. 49.

alqd: id .. cum cogitat; Quinct. 6. quod omnes ... saepius illud cogitant, quid possit is ..; ib. unum tamen hoc cogitent, ita se gravis esse, ut ..; ib. 75. ex quo et ex ceteris dictis, factis cogitatisque Sex. Naevii quivis potest intellegere ..; ib. 90. ut hoc cogitetis ..., eo prorumpere hominum cupiditatem; Sex. Rosc. 12. scis hunc ... nihil umquam contra rem tuam cogitasse; ib. 147. hoc initio cogitare coepit; Qu. Rosc. 48. quae cum cogito; div. Caec. 42. tu horum nihil metuis, nihil cogitas; ib. 43. nunc ne illud quidem cogitas, tibi cum homine disertissimo ... futurum esse certamen? ib. 44. nunc homo audacissimus ... hoc cogitat; Verr. a. pr. 7. illud cogitare (debetis), quanto periculo venturi simus ad eos iudices; ib. I, 22. id agi, id cogitari, in eo elaborari, ut ..; ib. 31. si tum haec non cogitabas; ib. 48. quod concupieris, quod cogitaris; ib. 78. ne illud quidem cogitabas, huius improbissimi furti ... tam

nobilem civitatem testem futuram? ib. 87. qui aliquanto plus cogitasset; ib. 140. non erat obscurum quid homo improbus ... cogitaret; ib. II, 91. „quid de hordeo" inquit „et de Docimo, amiculo meo? quid cogitatis?" ib. III, 79. ut illud non cogitares, tamen ad eiusdem ordinis homines te iudices esse venturum? ib. 95. non enim hoc debetis cogitare; ib. 99. cum multa contra sociorum salutem, multa contra utilitatem provinciarum et faceret et cogitaret; ib. 218. ut vos id suspicari et cogitare possitis: pertinere hoc ad commodum senatorium; ib. 223. haec cum scirem et cogitarem; ib. IV, 16. cogitare nihil iste aliud ... nisi quem ad modum regem ... spoliatum ... dimitteret; ib. 63. nihil tam tutum ad custodiam nec fieri nec cogitari potest; ib. V, 68. id si voluerunt et cogitarunt; Tull. 25. credo haec eadem Indutiomarum in testimonio timuisse aut cogitavisse; Font. 29. haec si T. Accius aut cognovisset aut cogitasset; Cluent. 160. sibi nequaquam ... ea, quae cogitasset, procedere; ib. 177. hunc Oppianicum aliud agentem ac nihil eius modi cogitantem; ib. 179. nihil est ab Oppianico sine consilio mulieris cogitatum; ib. 189. quid agat, quid moliatur, quid denique cotidie cogitet; ib. 194. haec ... utrum (esse vobis) cogitata sapientium an optata furiosorum videntur? leg. agr. I, 1. quae contra rem publicam iam diu cogitarunt; ib. 22. cupiebam quid cogitarent cognoscere; ib. II, 11. nihil aliud cogitatum ..., nisi uti ..; ib. 15. id potestis cum animis vestris cogitare; ib. 64. nihil moliris, nihil cogitas, quod non ..; Catil. I, 8. quod quicquid cogitant me scire sentiunt; ib. II, 5. nihil cogitant nisi caedem, nisi incendia, nisi rapinas; ib. 10. si ... hoc, quod agit, numquam antea cogitasset; ib. 16. ea non modo cogitata a nefariis civibus, verum etiam suscepta esse sensistis; ib. III, 21. quae erant cogitata contra salutem omnium || c. s. o. cogitata ||; ib. id ne umquam posthac non modo non confici, sed ne cogitari quidem possit a civibus; ib. IV, 19. tamen illud cogita, non nullorum amicorum studia minui solere in eos, a quibus ..; Muren. 42. si mihi ne ad ea quidem, quae pro salute omnium gessi, recordanda et cogitanda quicquam relinquitur temporis; Sulla 26. quid quisque voluerit, cogitarit; ib. 69. haec ego et multa alia cogitans hoc videbam ..; Sest. 49. de hoc nihil cogitante, nihil suspicante ... est rogatum; ib. 57. quae vero promulgata illo anno fuerint || fuerant, al. ||, ... quae sperata, quae cogitata, quid dicam? ib. 66. tum etiam illud cogitate, sic vivere ac vixisse Cornelium, ut ..; Balb. 65. quo foedius nec fieri nec cogitari quicquam potest; Piso 17. si cogitaras id, quod ..; ib. 97. si horum ego nihil cogito; Planc. 93. neque enim hoc cogitavit vir iustissimus; Milo 21. obscure quae cogitari possunt; ib. 42. cum ille non dubitarit || dubitaret || aperire quid cogitaret; ib. 44. non vereor ne, quod ne suspicari quidem potuerim, videar id cogitasse; ib. 47. id vero .. etiam dubitandum et diutius cogitandum est? ib. 53. uter nihil cogitaret mali; ib. 54. vereor ut hoc, quod dicam, perinde intellegi possit auditum atque ipse cogitans sentio; Marcell. 12. ne Tubero quod numquam cogitavit facturus fuisse videatur; Ligar. 24. id vos ... ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis? Deiot. 16. ut ... ibi cogitata perficeret; ib. 21. haec ille reputans et dies noctisque cogitans ..; ib. 38. si quid eorum, quae obiecta sunt, cogitatum sit; ib. 43. quod bene cogitasti aliquando, laudo; Phil. II, 34. quae in illa villa antea dicebantur! quae cogitabantur! ib. 105. multis periculis quod cogitarat effecerat; ib. 116. haec non cogitas? ib. 117. quod hic non ... moliatur et cogitet; ib. V, 25. sunt alia quae magis timeam et cogitem; ib. 29. prius ... quam quisquam hoc eum cogitare suspicaretur; ib. 43. ne hoc quidem cogitatis, ... hunc in eum ordinem recipi, a quo ..? ib. VII, 15. semper aliquid pro re publica aut cogitare || publica || aut facere aut dicere; ib. VIII, 30. de altero patefactum est quid cogitaret; ib. XI, 1. (legiones) Martiam et quartam nihil cogitantis || [cogitetis], al. || praeter dignitatem et decus; ib. XII, 29. haec si cogitas; ib. XIII, 15. nihil magnificentius cogitari potest; ib. XIV, 13. — **de:** coepi ... nihil aliud nisi de iudicio agere et cogitare; Verr. a. pr. 26. quid hunc hominem (putare possumus) magnum aut amplum de re publica cogitare? imp. Pomp. 37. ut nihil aliud nisi de hoste ac de laude cogitet; ib. 64. si nihil longius, quam vitae termini postulabant, spe atque animo de se et gloria sua cogitasset; Rabir. 29. patria ... iam diu te nihil iudicat nisi de parricidio suo cogitare; Catil. I, 17. haec cives ... de patria sua et cogitant et cogitaverunt; Muren. 80. quae si de uno me cogitasset ..; Sulla 18. ut ... nihil postea nisi de rei publicae commodis cogitarit; ib. 65. hunc ... nihil de suo consulatu ... per vim recuperando cogitavisse; ib. 68. ego de ipsis inimicis tantum, quantum mihi res publica permittet, cogitabo; Quir. 21. cum tu nihil aliud dies et noctis nisi de salute mea cogitares; dom. 30. nihil sibi nisi de patriae periculis cogitandum putabat; Sest. 61. qui ... nihil de eius extremis comitibus cogitavit; Milo 56. si hunc de tua vita nefarie aut nunc cogitare aut molitum aliquando aliquid putas; ib. 67. quis est ... tam nihil umquam nec de sua nec de communi salute cogitans qui ..? Marcell. 22. equidem de te dies noctisque ... cogitans ..; ib. quis enim est ... tam nihil de re publica cogitans qui ..? Phil. III, 4. de cuius honore extraordinario cotidie aliquid cogitabamus; ib. 23. quin de libertate populi Romani et dignitate vestra quod cogitandum sit cogitem; ib. 33. ut nihil nisi de pernicie populi Romani cogitaret; ib. IV, 4. hominis est nihil de dignitate, nimium de periculo cogitantis; ib. VIII, 29. hunc ... videbam ... nihil nisi de pace et concordia civium cogitantem; ib. X, 8. isto te animo ... nihil volumus nisi de Bruto cogitare; ib. XI, 22. si quicquam aliud a nobis nisi de instanti bello cogitatum putabunt; ib. 24. nihilne mihi de periculo meo cogitandum putatis? ib. XII, 22. nihil esse a me umquam de re publica nisi optime cogitatum; ib. XIV, 16. f. scelus.

accusationem: „scis tu illum accusationem cogitare?" Muren. 45.

caedem: f. alqd; Catil. II, 10.

consulatum: te vero, Catilina, consulatum sperare aut cogitare non ... portentum est? Fr. B. VIII, 14, b.

consulta, contiones: cum de me ea senatus consulta absente facta sint, eae contiones habitae, is motus fuerit municipiorum ..., ea decreta publicanorum ..., quae non modo ego optare numquam auderem, sed cogitare non possem; Piso 41.

curationem: cuius negotii publici cogitari, optari, fingi curatio potuit, quae ..? Sest. 66.

decreta: f. consulta.

decus, dignitatem: f. alqd; Phil. XII, 29.

dictaturas: desinant furere ac proscriptiones et dictaturas cogitare; Catil. II, 20.

exsilium: tu ut exsilium cogites? Catil. I, 22.

facinus: nisi ad cogitatum facinus approperaret; Milo 45.

fructum: non ille honorem a pueritia, non studia virtutis, non ullum existimationis bonae fructum umquam cogitarat; Cluent. 39.

fugam: aut foedissimam mortem omnes aut miserabilem fugam cogitabant; Phil. XIV, 10.

fundamenta: ut fundamenta nondum quae cogitas || quae cogitas nondum, al. || ieceris; Marcell. 25.

furores: posse se || se posse || eludere in illis suis cogitatis furoribus; Milo 32.

genus: cogitate genus sonitus eius, quem Latinienses nuntiarunt; har. resp. 62.

honorem: f. fructum.

incendia: f. alqd; Catil. II, 10.

libidinem: cum cogitet varietatem libidinemque decretorum tuorum; Verr. III, 6.
luxuriem: luxuriem autem nolite in isto hanc* ||hanc, al.|| cogitare; Piso 66.
maleficium: cui misero ... nocuit opinio maleficii cogitati; Cael. 74.
malum: f. scelus; Cluent. 188. Catil. II, 7.
monimentum: monimentum iste umquam aut religionem ullam cogitavit ||excogitavit||? dom. 115.
mortem: f. fugam. — motum: f. consulta.
pacem: erat enim amentis, cum aciem videres, pacem cogitare; Ligar. 28.
portenta: ut haec portenta me consule potissimum cogitarent; leg. agr. II, 55.
praesidium: a quo praesidium res publica, ne cogitatum quidem, tantum haberet, ut ..; Phil. XI, 20.
proscriptiones: f. dictaturas.
rapinas: f. alqd; Catil. II, 10.
rationem: quam quidem rationem vos, iudices, diligenter pro vestra sapientia cogitare ... debetis; Cluent. 95. longius ... quam sapientis hominis cogitata ratio postulasset; har. resp. 3.
religionem: f. monimentum.
res: quam longe tu te ab his rebus abesse arbitrare, quas non modo antea numquam cogitasti, sed ..; div. Caec. 40.
scelus: nihil est enim mali, nihil sceleris quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit; Cluent. 188. quid enim mali aut sceleris fingi aut cogitari potest quod non ille conceperit? Catil. II, 7. si nihil tui cogitant sceleris; Marcell. 21. tanto scelere non modo perfecto, sed etiam cogitato; Deiot. 15. unde diadema? non enim abiectum sustuleras, sed attuleras domo meditatum et cogitatum scelus; Phil. II, 85.
species: si ullam speciem rei publicae cogitavisset; Phil. V, 15.
spoliationes: cum in legatione oppidorum fanorumque spoliationes cogitaret; Verr. II, 18.
studia: f. fructum.
varietatem: f. libidinem.
vectigalia: f. II, 2. vendere.
verbum: quod verbum tibi non excidit ... fortuito: scriptum, meditatum, cogitatum attulisti; Phil. X, 6

cognatio, Verwandtschaft, Verbindung: I. **Subject**: aufert: cognoram ... quam longe hunc ab hoc genere cognatio materna Transalpini sanguinis abstulisset; sen. 15.
est: sibi cum eo amicitiam cognationemque esse; Verr. II, 64. nulla tibi, Quinte, cum isto cognatio, nulla necessitudo; ib. V, 176. Sittius numquam sibi cognationem cum praediis esse existimavit suis; Sulla 59. „meus cognatus (est)". an potest cognatio propior ulla esse quam patriae, in qua parentes etiam continentur? Phil. V, 6.
fert: illa Segestanorum non solum litteris tradita neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata et comprobata cognatio quos tandem fructus huiusce necessitudinis in istius imperio tulit? Verr. V, 125.
II. **nach Verben**: 1. adveho: cum tibi tota cognatio serraco advehatur; Piso fragm. 9.
commemoro: qui gratiam, amicitiam cognationemque commemoraret; Verr. II, 64. f. I. fert.
coniungo: quae cognatio studiorum et artium prope modum non minus est coniuncta quam ista, qua vos delectamini, generis et nominis; Verr. IV, 81.
comprobo, trado, usurpo: f. I. fert.
2. sum: cum esset Sthenius civitatis suae nobilissimus, amplissima cognatione, plurimis amicitiis; Verr. II, 106.
3. contineo in: f. I. est; Phil. V, 6.
III. **nach Substantiven**: dedecus: tulit hoc commune dedecus familiae, cognationis, nominis graviter filius; Cluent. 16. Romam ..., (non) paterni generis, sed bracatae cognationis dedecus, quem ad modum ingressus es ||venisti||? Piso 53.
ius: haec (civitas) apud te cognationis, fidelitatis, vetustatis, auctoritatis ne hoc quidem iuris obtinuit, ut ..; Verr. V, 125.
IV. **Umstand**: 1. attingere: ut quisque te maxime cognatione, adfinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita ..; Verr. II, 27. quae (civitates) ... etiam cognatione populum Romanum attingunt; ib. V, 83.
coniungi; Segestani ... etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur; Verr. IV, 72.
contineri: omnes artes ... quasi cognatione quadam inter se continentur; Arch. 2.
delectari: f. II, 1. coniungo.
muniri: me nudum a propinquis, nulla cognatione munitum ..; Quir. 7. 16.
sublevari: non gratia, non cognatione, non aliis recte factis ... eius vitia sublevata esse videbuntur; Verr. a. pr. 47.
2. propter: cuius ego industriae gloriaeque faveo vel propter propinquam cognationem, vel ..; Ligar. 8.

cognatus, verwandt, der Verwandte: I. **absolut**: 1. conveniunt: cum Ameriae Sex. Roscii domus, uxor liberique essent, cum tot propinqui cognatique optime convenientes; Sex. Rosc. 96.
deprecantur: non enim pro meo reditu ... multi .. cognati atque adfines deprecati sunt; Quir. 6.
deserunt: amici deficiunt, cognati deserunt; Fr. B. II, 1.
facit: fecit amicus recens et cognatus voluntarius; Verr. II, 139.
respuunt: si cognati respuunt, tribules exsecrantur, vicini metuunt; Vatin. 39.
suadent: suadebant amici cognatique Caesenniae ..; Caecin. 15.
sunt: f. conveniunt.
2. sum: cum in causa liberali eum, qui adserebatur, cognatum suum esse diceret; Flacc. 40. „cur tibi Caelius tam coniunctus fuit? cognatus? adfinis?" Cael. 34. „meus cognatus (est)." an potest cognatio propior ulla esse quam patriae? Phil. V, 6.
II. **nach Verben**: ascribo: cognitorem ascribit Sthenio — quem? cognatum aliquem aut propinquum? non; Verr. II, 106.
excipio: quae (lex) non modo eum, qui tulerit de aliqua curatione ac potestate, sed etiam conlegas eius, cognatos, adfinis excipit; leg. agr. II, 21.
facio: qui ... repente ... istius non modo amicus, verum etiam cognatus factus est; Verr. II, 138.
III. **nach Substantiven**: 1. fortunae: qui societatem coieris de municipis cognatique fortunis cum alienissimo; Sex. Rosc. 87.
sententia: de amicorum cognatorumque sententia Romam confugit; Sex. Rosc. 27. sunt servi illi de cognatorum sententia ... manu missi; Cael. 68.
2. alqs: Sulla maximis opibus, cognatis, adfinibus, necessariis, clientibus plurimis; Cluent. 94.
3. alqs ex: nemo illum ex tam multis cognatis et adfinibus tutorem umquam liberis suis scripsit; Cluent. 41.

cognitio, Kenntniß, Untersuchung, Besichtigung: I. debet, excitat: debet enim talibus in rebus excitare animos non cognitio solum rerum, sed etiam recordatio; Phil. II, 47.
est: cognitio xvirum (ager) privatus sit an publicus; leg. agr. II, 56. utrum hic tandem disceptationem et cognitionem veritatis an innocentiae labem aliquam aut ruinam fore putatis? Flacc. 24. sed ad chirographa redeamus. quae tua fuit cognitio? Phil. II, 100.
II, 1. constituo: amici recusare ne quod iudicium neve ||nequa|| ipsius cognitio illo absente de existimatione eius constitueretur; Verr. II, 60.
do: orbis terrarum gentium omnium datur cogni-

tio sine consilio; leg. agr. II, 33. aut vobis cognitio dabitur ... aut senatus ipse iudicabit ... aut ... ad pontifices reicietur; har. resp. 14.

reicio: f. do; har. resp. 14.

tollo: cuius iudicium legumque datio, captorum agrorum ipsius virtute cognitio tollitur; leg. agr. II, 60.

2. devoco ad: non (illum) nobilitas urbis ad cognitionem (devocavit); imp. Pomp. 40.

pertineo ad: quae (oratio) pertinet ad ipsam causam cognitionemque vestram; dom. 32.

repello a: ipsae enim (leges) te a cognitione sua iudicio publico reppulerunt; Balb. 32.

III. dignus: itaque hunc omnes ... cognitione atque hospitio dignum existimarunt; Arch. 5.

IV. delectare: quae (imagines) non solum pictorum artificio delectabant, sed etiam commemoratione hominum et cognitione formarum; Verr. IV, 123.

cognitor, Vertreter, Sachwalter, Untersuchungsrichter, Identitätszeuge: I, 1. veniunt, al.. veniunt Herbitam duo praetoris aemuli non molesti, mulierculaum deterrimarum improbissimi cognitores, incipiunt postulare, poscere, minari; non poterant tamen, cum cuperent, imitari Apronium; Verr. III, 78.

2. sum: quod cognitor fuisset; Qu. Rosc. 38. cognitor si fuisset tuus; ib. 53. me cognitorem iuris sui, me actorem causae totius esse voluerunt; div. Caec. 11.

abl. absol.: hoc auctore et cognitore huius sententiae; Catil. IV, 9.

II, 1. ascribo: cognitorem ascribit Sthenio — quem? cognatum aliquem aut propinquum? non; Verr. II, 106.

do: „in hanc rem" inquit „me cognitorem dedisti"; Qu. Rosc. 32. quid interest inter eum, qui per se litigat, et eum, qui cognitor est datus? ib. 53. nisi te in suam litem dedisset cognitorem; ib. 54. qui ... ab isto civem Romanum, qui cognitores homines honestos daret, sublatum esse in crucem dixerunt; Verr. I, 13. at, credo, Sthenius hoc sibi amplum putavit, eligere e civium Romanorum numero, ex amicorum atque hospitum suorum copia quem cognitorem daret; ib. II, 107. non quaero, ... quam idoneus (hic sit Claudius) propter cuius ... dignitatem Sthenius ab omnium Siculorum consuetudine discederet et civem Romanum cognitorem daret; ib. ut, qui neque tibi notus esset neque cognitorem locupletem daret, quamvis civis Romanus esset, in crucem tolleretur; ib. V, 168.

facio: qui per se litem contestatur, sibi soli petit; alteri nemo potest, nisi qui cognitor est factus; Qu. Rosc. 53. quod si quisquam petere potest alteri, qui cognitor non est factus, quaero quid ita ... tu in eam litem cognitor Roscii sis factus; ib. 54. ad te pervenire nihil debet, quod Roscius pro sua parte exegit, quoniam tuus cognitor non est factus; ib. invenire neminem Siculum potuit qui pro se cognitor fieret? Verr. II, 106. cedo, cui Siculo, cum is reus fieret, civis Romanus cognitor factus umquam sit; ib. pro Sthenio inimicum cognitorem esse factum; ib. 107.

2. conicio in: cum in me cognitorem harum omnium rerum illa flamma illorum temporum coniciebatur; har. resp. 45.

sum cum: ubi neque noti esse eis, quo venerunt, neque semper cum cognitoribus esse possunt; Verr. V, 167.

III, 1. persona: cui hanc cognitoris falsi improbam personam imponeret; Verr. II, 109. quam personam iam e cotidiana vita cognoscitis ||cognostis|| .. mulierum adsentatoris, cognitoris viduarum; Caecin. 14.

2. sponsio cum: sponsio facta est cum cognitore tuo Apronio de fortunis tuis omnibus; Verr. III, 137.

cognomen, Beinamen: I. est: duo isti sunt T. Roscii, quorum alteri Capitoni cognomen est, iste, qui adest, Magnus vocatur; Sex. Rosc. 17. Apollodorum, cui Pyragro cognomen est; Verr. III, 74. de Apollonio, Dioclis filio, Panhormitano, cui Gemino cognomen est, praeteriri potest? ib. V, 16. argentarius Sex. Clodius, cui cognomen est Phormio; Caecin. 27.

II, 1. accipio: M. Pisone, qui cognomen frugalitatis, nisi accepisset, ipse peperisset; Flacc. 5 (§. 56).

adripio: qui cognomen sibi ex Aeliorum imaginibus adripuit; Sest. 69.

comprobo: nimirum, ut hic (Verres) nomen suum comprobavit, sic ille (Piso Frugi) cognomen; Verr. IV, 57.

deligo: „quid tu", inquit „Paete?" — hoc enim sibi Staienus cognomen ex imaginibus Aeliorum delegerat, ne, si se Ligurem fecisset, nationis magis quam generis uti cognomine videretur; Cluent. 72.

pario: f. accipio.

sumo: o Fide ||fides||! — hoc enim opinor Trebellium sumpsisse cognomen; Phil. VI, 11.

traho: qui (Bambalio) propter haesitantiam linguae stuporemque cordis cognomen ex contumelia traxerat ||traxerit, al.||; Phil. III, 16.

2. utor: amoris esse hoc signum, *quod* cognominibus ||cum nominibus|| tantum uteretur neque ascriberet PRO CONSULE aut TRIBUNO PLEBIS; dom. 22. f. 1. deligo.

III. alqs: Artemo quidam, Climachias cognomine; Verr. II, 128. Diocles est Panhormitanus, Phimes cognomine; ib. III, 93. Diocles est ..., Popilius cognomine; ib IV, 35.

IV. delarare: Africanus, qui suo cognomine declarat tertiam partem orbis terrarum se subegisse; Sex. Rosc. 103. qui (Frugi) uno cognomine declarabatur non modo quis esset, sed etiam qualis esset; Font. 39.

ferre: quam laudem ille (P. Scipio) Africa oppressa cognomine ipso prae se ferebat; Muren. 31.

cognosco, erkennen, kennen lernen, erfahren, untersuchen, sich berichten lassen: I. absolut: 1. substantivisch: consuetudo: tametsi non modo ignoscendi ratio, verum etiam cognoscendi consuetudo iam de civitate sublata est; Sex. Rosc. 3.

2. verbal: a. unpersönlich: f. b. praetores.

b. persönlich: alqs: ad rem pertinere arbitror, ... quae causa inimicitiarum proferatur: cognoscite ex me; div. Caec. 55. quem ad modum cognovistis; Verr. I, 101. ut ex Cn. Fannio et ex Q. Tadio cognovistis; ib. 130. ut eam causam ... isto cognoscente obtineret; ib. II, 20. Verres cognoscit; ib. 25. Verres cognoscebat; Verres iudicabat; ib. 26. SI QUI PERPERAM IUDICASSET, SE COGNITURUM; CUM COGNOVISSET, ANIMADVERSURUM; ib. 33. ut cum consilio cognosceret; ib. 75. se cogniturum esse confirmat; ib. 91. ut vos Romae cognovistis; ib. 134. „at is optime, qui successit isti, potuit cognoscere"; ib. III, 122. cognoscite, Quirites; imp. Pomp. 22. qui interfuit, qui cognovit; Sulla 12. ut ipsius testimonio cognoscetis; Cael. 73. homo, ut vere dicam — sic enim cognovi — humanus; Piso 68. ut cognostis; Planc. 31.

adulesens: cognovit adulescens; placuit homini prudentissimo; Balb. 63.

praetores: quibus de sartis tectis cognitum et iudicatum non esset, uti C. Verres P. Caelius praetores cognoscerent et iudicarent; Verr. I, 130.

II. mit Ergänzung: 1. de: alqs: hac de re ostendit se ipsum cogniturum; Verr. I, 27. se de hereditate velle cognoscere; ib. II, 19. se de his Dionis incommodis pro hospitio, quod sibi cum eo esset, iam ante cognosse; ib. 23. ait se velle de illis HS LXXX cognoscere; ib. 56. nunc de hac tota pecunia aversa, quaeso, cognoscite; ib. III, 170. de ipsis Syracusanis cognoscite; ib. IV, 136. cognoscite nunc de crimine vinario; Font. 19. de

illo ipso separatim cognoscite; Cluent. 64. ut Kalendis Iuniis de Caesaris actis cum consilio cognosceretis; Phil. II, 100.

consules: (consules) de agro Campano separatim cognoscerent; Phil. V, 53.

iudices: haec vobis proponite, iudices, vos de rebus fortunisque Siculorum [omnium], de civium Romanorum, qui arant in Sicilia, bonis, de vectigalibus a maioribus traditis, de victu vitaque ||vita victuque|| populi Romani cognituros; Verr. III, 11. de Agyrinensi populo fideli et inlustri breviter cognoscite; ib. 67. est enim sapientis iudicis ... animadvertere ... de quo reo cognoscat; Cluent. 159.

pontifices: nam nunc quidem, pontifices, non solum domo, de qua cognostis, sed tota urbe careo; dom. 146.

2. **indirecte Frage: a. unpersönlich:** minus aliquanto quam mihi opus esset cognosceretur quid ego in hac accusatione comparanda ... elaborassem; Verr. I, 2. censores quem ad modum isto praetore in Sicilia creati sint operae pretium est cognoscere; ib. II, 131. iam, ut haec omnia reperire ... solitus sit .. est operae pretium cognoscere; ib. IV, 30. quod patefactum cognitumque esset quam multos in civitate turpis haberemus; Phil. V, 16.

b. **persönlich:** alqs: ut a principio res quem ad modum gesta et contracta sit cognoscatis; Quinct. 11. is eam rem quam vehementer vindicandam putarit ex decretis eius poteristis cognoscere; ib. 28. cognosce ex me ... quam multa esse oporteat in eo, qui alterum accuset: ex quibus si unum aliquod in te cognoveris ...; div. Caec. 27. hoc quam nihil sit, ... in hac ipsa civitate cognosce; Verr. I, 88. qui principio qualis in edicto constituendo fuerit cognoscite; ib. 104. quam aequum edictum conscripserit, quaeso, cognoscite; ib. 106. id tametsi ... cuius modi esset cognovistis ..; ib. II, 15. quas res gesserit cognoscite; ib. 34. iam hic [Timarchides] quantam pecuniam fecerit plane adhuc cognoscere non potuistis; verum tamen ... quam improbe praedatus esset multorum testimoniis cognovistis; ib. 133. cognoscite nunc quanti se vendidisse rettulerit; ib. III, 83. potius quam cognoscam ex ipsa civitate quid gestum sit; ib. 85. hic Venerius quem ad modum aratores eluserit ex una pactione ... cognoscite; ib. 92. ex hisce ternis medimnis ... quid lucri fiat cognoscite; ib. 115. cognoscite quid ad extremum scribat Metellus; ib. 128. cognoscite quanta in scribendo (sit) gravitas; ib. V, 54. quoniam quod iudicium et quo consilio constitutum sit cognostis; Tull. 13. quoniam igitur ... cognostis qui defensum (M. Fonteium) velint; Font. 15. quid ad eum illi rescripserint cognoscite; ib. 18. quantum dicendi gravitate et copia valeat ..., vos, Quirites, hoc ipso ex loco saepe cognovistis; imp. Pomp. 42. quid Oppianicus fecerit cognoscite; Cluent. 34. qua ratione Habitum veneno tollere conatus sit cognoscite; ib. 45. voluit cognoscere utrum iudices in eos solos essent severi ..; ib. 56. et mortem eius et quem ad modum post mortem in Habitum sit crimen a matre quaesitum cognoscite; ib. 174. cupiebam quid cogitarent cognoscere; leg. agr. II, 11. cognoscite nunc quae potestas xviris et quanta detur; ib. 26. ut vero totam Italiam ... occupare cogitet, quaeso, Quirites, cognoscite; ib. 75. quam vero facile falsas rationes inferre ... soleant ex Cn. Pompei litteris ..., quaeso, cognoscite; Flacc. 20. cognosce quid me consule senatus decreverit; ib. 27. cognoram enim ... quam longe hunc ab hoc genere cognatio materna ... abstulisset; sen. 15. quam quidem rem quanta severitate ... senatus * ||*persecutus sit, egerit*|| ex ipso senatus consulto facile cognoscetis; dom. 136. solus ille cognovit quem ad modum armatum civem ... vinci ... oporteret; har. resp. 6. vidi enim et cognovi quid maxime spectares; Ligar. 31. ex .. eo primum cognovi quae Kalendis Sextilibus in senatu fuisset L. Pisonis oratio; Phil. I, 10. „cum venerint, quae postulent cognoscam"; ib. XIII, 48.

consules: uti .. C. Pansa A. Hirtius consules ... cognoscerent, qui ager eis coloniis esset; Phil. V, 53.

miles: quis (miles fuit) qui non indoluerit tam sero se quam nequam hominem secutus esset cognoscere? Phil. II, 61.

populus: cognoscet ex me populus Romanus quid sit quam ob rem ..; Verr. a. pr. 38.

3. **acc. (nom.) c. infin.: a. unpersönlich:** quos coniurasse cognitum est; Sulla 71. quid enim accidere huic adulescenti potuit optatius quam cognosci ab omnibus Caesaris consiliorum esse socium? Phil. III, 17. — quo facilius aut comprehenderetur res eius indicio aut falsa esse cognosceretur; Cluent. 47.

b. **persönlich:** alqs: in ipsa Gallia cognostis in praedia privata Quinctii Sex. Naevium non venisse; Quinct. 90. quorum ex testimoniis cognoscere potuistis ... neminem ... senatorem factum esse gratis; Verr. II, 120. eandem istius ... licentiam libidinemque fuisse cognoscite; ib. III, 77. ab hac eadem civitate anno secundo simili ratione extortam esse pecuniam ... ex eodem testimonio cognovistis; ib. 89. Catinensium ... agros vexatos ab Apronio cognoscetis; ib. 103. cum tanta lucra facta ... cognoverit; ib. 143. cum ... relictos agros ex civitatum litteris et epistula L. Metelli cognoverit; ib. 144. arationes omnis tota Sicilia desertas ... esse cognoscitis; ib. 228. quod diutissime ... Siciliam vexatam a Karthaginiensibus esse cognorat; ib. IV, 73. ubi eorum dolorem ... prope maiorem quam Siculorum ceterorum esse cognovi; ib. 140. a quo cognostis nobilissimos homines ... securi esse percussos; ib. 144. quos servos arma capere ... voluisse cognoras et de consilii sententia iudicaras; ib. V, 12. quem sibi amiciorem quam populo Romano esse cognoverant; ib. 48. ut ille ... perangusto fretu divisa servitutis ac libertatis iura cognosceret; ib. 169. si me in hoc reo ... satis vigilantem esse cognorunt; ib. 183. ut ... (me) M. Tullio fidelem certumque amicum esse cognoscat; Tull. 5. in quo omnes ... summam gravitatem esse cognovistis; imp. Pomp. 68. cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, ut ..; Cluent. 49. cum (A. Aurium) Oppianici esse opera proscriptum occisumque cognosset; ib. 188. paria cognosco esse ista in L. Murena; Muren. 15. cum illum ... cognovi muliebri ornatu ... ex domo pontificis maximi emissum; har resp. 4. etiam cognovi, multa homines doctos ... dixisse ..; ib. 19. quem ... mihi non inimicum esse cognorat; Piso 80. cognovi, id quod audieram, refertam esse Graeciam sceleratissimorum hominum; Planc. 98. simul atque mare me transisse cognovit; ib. nisi a te cognovissem in primis eam virtutem solere laudari; Ligar. 26. quos bene sentire de re publica cognoverat; Phil. V, 22. si, ut ex litteris ... sceleratissimorum hostium exercitum caesum fusumque cognovi, sic id, quod consecutum arbitramur, D. Brutum egressum iam Mutina esse cognovissem ..; ib. XIV, 1 (vgl. III. multitudinem. IV.)

iudices: atque haec ita gesta esse, iudices, cognoscite et ex litteris publicis civitatum et ex testimoniis publicis; Verr. III, 175.

III. **mit einfachem Object:** alqm: cuius ante praedia possedisti quam ipsum cognovisti; Sex. Rosc. 145. te adhuc a nullis nisi ab Siculis potuisse cognosci; div. Caec. 28. cum *eum* Syracusis amplius centum cives Romani cognoscerent; Verr. I, 14. qui quaestorem me in provincia cognoverant; ib. 17. fieri non potest, ut ... eum tu in tua provincia non cognoveris; ib. II, 190. eos iam bene cognitos et re probatos secum in Siciliam duxit; ib. IV, 31. qui L. Pisonem cognorunt ||norunt, al.||, huius L. Pi-

sonis ... patrem; ib. 56. si recte vos populus Romanus cognovit; ib. V, 113. qui a multis cognoscerentur; ib. 136. qui eum non solum cognoscerent, sed etiam ... defenderent; ib. 155. quae (Massilia) L. Flaccum *tribunum* militum ||militem|| quaestoremque cognosti; Flacc. 63. quibus .. propter senectutem (M. Caelius) ... non aeque est cognitus; Cael. 3. (vgl. civem. ephebum).

alqd: id quod ex ipsis cognoscere poteritis; Sex. Rosc. 110. haec ita commissa sunt ab isto, ut non cognita sint ab hominibus ||omnibus||; Verr. a. pr. 15. illud a me novum, iudices, cognoscetis, quod ita testis constituam, ut ..; ib. 55. ut ea, quae litteris mandata sunt, disceres atque cognosceres; ib. I, 47. cum ... P. Tettius haec eadem se Lampsaci cognosse dixerit; ib. 71. illud, quod neque taceri ullo modo neque dici pro dignitate potest, cognoscite; ib. 86. me prorsus ... omnia, quae ab isto commissa sint, non potuisse cognoscere; ib. 103. id quod priore actione cognostis; ib. 125. ea vos antea, iudices, cognovistis; ib. 138. quid? Lucullus ... melius haec cognovit, quam tu? ib. II, 24. quae iste cum cognosset ..; ib. 129. postea quam illinc discessi quae sunt gesta cognoscite; ib. 161. quae cognovi in Sicilia; ib. 179. cum haec maxime cognosceremus; ib. 187. id quod ex Acestensium publico testimonio cognoscite; ib. III, 83. atque haec ex publico Tissensium testimonio cognoscite; ib. 87. id ex ipsius tabulis cognoscite; ib. 93. id, quaeso, ipsorum testimonio cognoscite; ib. 106. ea, quae coniuncta cum illis rebus sunt, de quibus antea dixi, cognoscite; ib. IV, 116. id adeo, iudices, ut mihi ab illis demonstratum est, sic vos ex me cognoscite; ib. 141. id adeo ex ipso senatus consulto cognoscite; ib. 143. haec postea quam ex illis cognovi ..; ib. 145. id adeo non tam ex re quam ex istius factis decretisque cognosco; ib. V, 9. haec omnia ex civitatum testimoniis cognoscite; ib. 61. quod postea quam iste cognovit ..; ib. 101. illa, quae temptata iam et coepta sunt ab isto, a me autem pervestigata et cognita; ib. 174. ea magis ex aliorum contentione quam ipsa per sese cognosci atque intellegi possunt; imp. Pomp. 36. cum reliqua cognoveritis; Cluent. 17. cognoscite reliqua; ib. 25. cum haec cognoverit; ib. 29. id adeo sic cognoscite; ib. 80. quae, quia cognita sunt ab omnibus, verborum ornamenta non quaerunt; ib. 107. nam haec quidem, quae de iudicio corrupto subscripserunt, quis est qui ab illis satis cognita et diligenter iudicata arbitretur? ib. 127. res enim indicat nihil ipsos habuisse cogniti, nihil comperti; ib. 131. ego vero, si quid eius modi dixi, neque cognitum commemoravi neque pro testimonio dixi; ib. 139. haec si T. Accius aut cognovisset aut cogitasset ..; ib. 160. hoc cum ipse tum eius amici necessariique omnes cognorunt; ib. 161. cognoscite nunc id, quod ad vestrum ius iurandum pertinet; ib. 164. quod nunc vos, quaeso, perspicite atque cognoscite; leg. agr. II, 95. quod postea quam Temni ... cognitum atque patefactum est ..; Flacc. 45. qui vobiscum illa cognorunt; Sulla 13. multa ... de summis rei publicae periculis audivi, multa quaesivi, multa cognovi; ib. 14. qui de aliis multa cognovit; ib. 48. si postea cognorat ipse aliquid, quod in consulatu ignorasset; ib. 81. nihil audieram? nihil viderem? nihil ipse legendo quaerendoque cognoveram? Sest. 47. ne longe aliter omnia atque erant ad te delata cognosceres; Scaur. 28. nihil enim umquam in te sordidum, nihil humile cognovi; Phil. I, 33. nihil ex omnium saeculorum memoria tale cognovi; ib. IV, 3. f. II, 2, b. alqs; div. Caec. 27. — 3, b. alqs; Phil. XIV, 1.

accusationem: populus Romanus totam accusationem causamque cognovit; Verr. I, 29.

adrogantiam: adrogantiam hominis insolentiamque cognoscite; Phil. II, 84.

adversarios: omnium adversarios, omnium inimicos diligenter cognoscere, conloqui, attemptare; Verr. II, 135.

aequitatem: quoniam fidem magistri cognostis, cognoscite nunc discipuli aequitatem; Sex. Rosc. 119. ut simul Africani quoque humanitatem et aequitatem cognoscatis; Verr. II, 86.

aera: cognoscentur enim omnia istius aera illa vetera; Verr. V, 33.

Alexandriam: audiebamus Alexandriam: nunc cognoscimus; Rab. Post. 35.

amentiam: vos tantum hominis audaciam amentiamque cognoscite; Verr. I, 105.

amplitudinem: ut omnes eius ||huius|| honores inter suos et amplitudinem possent cognoscere; Verr. II, 112.

auctoritates: tametsi cognoscetis auctoritates contrarias virorum fortissimorum; imp. Pomp. 51.

audaciam: f. **audacia,** II, 1. cognosco (6 Stellen) S. 343, a.

bonitatem: si recte vestram bonitatem atque prudentiam cognovi; Quinct. 54.

brevitatem: primum brevitatem cognoscite; Verr. I, 36.

calamitatem: f. **calamitas,** II, 1. cognosco (4 Stellen) S. 443 a.

causam: f. **causa,** II, 1. cognosco (28 Stellen) S. 469, b.

civis: alii [cives Romani], ne cognoscerentur, involutis e carcere capitibus ... ad necem rapiebantur; alii, cum a multis [civibus Romanis] cognoscerentur, ... securi feriebantur; Verr. V, 72.

civitatem: quid est aliud furere? non cognoscere ||*nosse*|| homines, non cognoscere ||*nosse*|| leges, non senatum, non civitatem? Piso 47.

clementiam: cognita vero clementia tua quis non eam victoriam probet? Ligar. 19.

condicionem: ut condicionem societatis diligenter cognosceretis; Qu. Rosc. 31.

coniurationem: nulla erat cognita coniuratio: Sulla 81.

constantiam: utriusque humanitatem constantiamque cognoscite; Cluent. 26.

consuetudinem: satis commode mihi videor eorum (publicanorum) consuetudinem usu tractandoque cognosse; Verr. II, 181. cum hanc eius consuetudinem audaciamque cognosset avunculus illius adulescentis Oppianici; Cluent. 33.

continentiam: me, cuius fidem continentiamque cognoverant; Verr. II, 10.

crimina: pauca vobis illius iudicii crimina exponam, quibus cognitis nemo vestrum mirabitur ..; Cluent. 20.

cupiditatem: iam universa istorum cognita cupiditate; Flacc. 27.

custodias: cuius ego excubias et custodias mei capitis cognovi in consulatu meo; Phil. VII, 24.

decretum: ipsum decretum, quaeso, cognoscite; Sex. Rosc. 25.

diligentiam: non est veri simile ... ut rei familiaris negotio diligentiam cognorit eorum et fidem; Sex. Rosc. 121. cognoscite ex litteris publicis hominis amplissimi diligentiam; Verr. I, 57. vos pro mea summa et vobis cognita in re publica diligentia moneo; Muren. 86. virtutem eorum diligentiamque cognoscite; Cael. 63.

disciplinam: [ut] ex ea (epistula) totius familiae praecepta et instituta et disciplinam cognosceretis; Verr. III, 157.

dolorem: cognoscetis Entellinorum ... dolorem et iniurias; Verr. III, 103. civitatis pudentis ... istum dolorem querellasque cognoscite; Flacc. 55.

edictum: cognoscamus edictum; Quinct. 84. cognoscite hominis aliud in re vetere edictum novum; Verr. I, 115. edictum enim hominis cognoscite; ib. II, 33.

ephebum: quem tu, cum ephebum Temni cognosses, quia tunc te nudus delectaverat, semper nudum esse voluisti; Flacc. 51.

exitum: exitum huius adsimulatae familiaritatis cognoscite; Cluent. 36.
felicitatem: quorum cognita virtus, industria, felicitas in re militari sit; Font. 42.
fidem: fides huius multis locis cognita ne perfidia Sex. Naevii derogetur laborant; Quinct. 75. ad meam fidem, quam habent spectatam iam et cognitam, confugiunt; div. Caec. 11. „sine nos per eum nostras fortunas defendere, cuius fides est nobis cognita"; ib. 20. quod in homine summam fidem probitatemque cognosset; Vatin. 38. senatores, quorum agitur fides in hunc ordinem: quae quidem cum saepe ante tum in hac ipsa causa nuper est cognita; Rab. Post. 13. ſ. aequitatem; Sex. Rosc. 119. continentiam. diligentiam; Sex. Rosc. 121.
flagitia: ſ. furtum; Verr. I, 97.
fratrem: illi (parentes) mihi fratrem incognitum qualis futurus esset dederunt; vos spectatum et incredibili pietate cognitum reddidistis; Quir. 5.
frugalitatem: ego .. frugalitatem, id est modestiam et temperantiam, virtutem maximam iudico. haec in illo est ab ineunte aetate ... perspecta et cognita; Deiot. 26.
furtum: homo adulescens cum istius in inquirendo multa furta ac flagitia cognosset ..; Verr. I, 97. in quo (libello) istius furta Syracusana perscripta erant; quae ego antea iam ab illis cognoram et acceperam; ib. IV, 149. furto postridie cognito; Cluent. 180.
genus: ut singulare genus fraudis et novam rationem insidiarum cognoscere possitis; Quinct. 22. genera ipsa iniuriarum, quaeso, cognoscite; Verr. III, 53. genus ipsum prius cognoscite, iudices; ib. IV, 1. non ... ad C. Marii vim atque virtutem, sed aliud genus imperatoris sane diligenter retinendum ..., quaeso, cognoscite; ib. V, 25. cognoscis ex particula parva scelerum et crudelitatis tuae genus universum; Piso 85.
hominem: homo in rebus iudicandis spectatus et cognitus; Verr. a. pr. 29. cognosceret hominem; ib. V, 168. habetis hominem singulari pudore [virtute cognita] et spectata fide, amplissimum ||amplissimo, al.|| totius Etruriae [hominem] ||nomine||, in utraque fortuna cognitum multis signis et virtutis et humanitatis; Caecin. 104. qui te hominem per te cognitum, nulla commendatione maiorum, tam mature ... extulit; Catil. I, 28. cognoscendorum hominum studium; sen. 13. cuiusdam hominis nobilis et valde in hoc largitionis quaestu noti ||*docti*|| et cogniti domum Catilinam et Antonium ... convenisse; Fr. B. VIII, 1. ſ. civitatem. (vgl. I, 2, b. Piso 68).
honores: ſ. amplitudinem. — humanitatem: ſ. aequitatem; Verr. II, 86. constantiam.
improbitatem: cognoscite hominis apertam ... improbitatem et audaciam; Verr. II, 71. ut omnes istius improbitatem et calamitatem Siciliae possent cognoscere; ib. V, 99.
impudentiam: ut ab omnibus mortalibus audacia tua cognoscatur et impudentia; Sex. Rosc. 95. quibus ex litteris impudentiam faeneratoris, quaeso, cognoscite; Verr. III, 167. os hominis insignemque impudentiam cognoscite; ib. IV, 66.
indignitatem: quo etiam facilius *hi et Scauri innocentiam et testium tuorum audaciam cognoscere possint et eorum*, *quae facta sunt*, *indignitatem*; Scaur. c. 5. § 7.
industriam: voluit ... industriam suam a populo Romano ex aliqua inlustri accusatione cognosci; Cael. 73. ſ. felicitatem.
iniurias: ut omnium populorum privatorumque litteras iniuriasque cognoscerem; Verr. a pr. 6. eorum tabulas exquirebam, iniurias cognoscebam; ib. IV, 137. an ego querellas atque iniurias aratorum non in segetibus ipsis arvisque cognoscerem? Scaur. 25. ſ. dolorem; Verr. III, 103.
inimicos: ſ. adversarios.
inlecebras: „cur inlecebris cognitis non refugisti?" Cael. 87.
innocentiam: ſ. indignitatem.
insidias: cognitis insidiis; leg. agr. II, 25.
insolentiam: ſ. adrogantiam.
instituta: prius iura Siculorum, deinde istius instituta cognoscite; Verr. II, 32. ſ. disciplinam.
iudicium: cognoscite nunc populi Romani iudicium multis rebus interpositum; Balb. 53. cognoscite nunc iudicium senatus; ib. 55.
iura: ſ. instituta.
legationem: eius praeclaram legationem cognoscite; Verr. I, 43.
legem: operae pretium est legem ipsam ||ipsam legem|| cognoscere; Verr. I, 143. hoc animo me ad legendam legem cognoscendamque venisse, ut ..; leg. agr. II, 14. ſ. civitatem.
libidinem: quid ego istius in iure dicendo libidinem et scelera demonstrem? quis vestrum non in ||ex|| urbana iuris dictione cognovit? Verr. II, 39.
litteras: cognoscite Metelli litteras; Verr. III, 45. cognoscite Agyrinensium publicas litteras; deinde testimonium publicum civitatis; ib. 74. his cognitis litteris; Phil. XIII, 22. ſ. iniurias; Verr. a. pr. 6.
manum: ſ. signum; Catil. III, 10. 12.
medicum: ad quam cum adduxisset medicum illum suum, iam cognitum et saepe victorem ..; Cluent. 40.
miserias: quo facilius et huius hominis innocentissimi miserias et illorum audaciam cognoscere possitis et rei publicae calamitatem; Sex. Rosc. 14. miserias cognoscite sociorum; Verr. II, 65.
moderationem, modestiam: si meam cum in omni vita tum in dicendo moderationem modestiamque cognostis; Phil. II, 10. ſ. frugalitatem.
mores: totam vitam, naturam moresque hominis ex ipsa legatione cognoscite; Sex. Rosc. 109.
mortem: „cognita morte C. Trebonii"; Phil. XIII, 22. ſ. II, 2. b. alqs; Cluent. 174.
multitudinem: ne miremini tantam multitudinem profugisse, quantam ex litteris publicis aratorumque professionibus cognovistis; Verr. III, 129.
naturam: ſ. mores.
nequitiam: ut et istius nequitiam ... et calamitatem provinciae cognoscatis; Verr. II, 134.
nomen: numquam post populi Romani nomen ab Siculis auditum et cognitum ..; Verr. III, 74. cognoscite nomina publicanorum; ib. 89.
ornamenta: ſ. signum; Verr. I, 59.
os: ſ. impudentiam; Verr. IV, 66.
pactiones: cognoscite pactiones Menaenorum cum Venerio servo; Verr. III, 102.
palmas: tum alias quoque suas palmas cognoscet; Sex. Rosc. 84.
patrem: alqm; Verr. IV, 56.
pecuniam: cognoscite nunc innumerabilem pecuniam frumentario nomine ereptam; Verr. III, 49.
personam: quam personam iam e cotidiana vita cognoscitis ||cognostis||; Caecin. 14.
praecepta: ſ. disciplinam.
preces: quin etiam nocturna sacrificia ... sceleratasque eius preces et nefaria vota cognovimus; Cluent. 194.
principium: cognoscite hominis principium magistratuum gerendorum; Verr. I, 34. principiis enim cognitis multo facilius extrema intellegetis; Cluent. 11.
probitatem: ſ. fidem; Vatin. 38.
prudentiam: est enim vestri ingenii non meam, sed maiorum prudentiam cognoscere; Caecin. 86. ſ. bonitatem.
quaestorem: ſ. alqm; Verr. I, 17. Flacc. 63.
quaestus: cognoscite nunc alios immensos atque intolerabilis quaestus; leg. agr. II, 63.

querellas: s. dolorem; Flacc. 55. iniurias; Scaur. 25.

rationem: is si mei consilii causam rationemque cognoverit; div. Caec. 1. mea quidem ratio cum in praeteritis rebus est cognita tum in reliquis explorata atque provisa est; Verr. I, 15. cognoscite nunc novam praedandi rationem; ib. V, 60. dierum ratione pervolgata || promulgata || et cognita; Muren. 25. quas rationes si cognoris, intelleges ..; Piso 61. s. genus; Quinct. 22.

rem: ut rem tantam, tot controversiis implicatam, possem cognoscere; Quinct. 3. has manubias Rosciis Chrysogonum re cognita concessisse; Sex. Rosc. 108. rem cognoscit; factum improbat; div. Caec. 56. res ab omni conventu cognita celeriter isti domum nuntiatur; Verr. II, 48. ut aliquando de rebus ab isto cognitis iudicatisque ... dicere desistamus; ib. 118. rem totam, iudices, breviter cognoscite; ib. 169. cognita tota re frumentaria; ib. III, 226. RE COGNITA; ib. IV, 103. ex quo vos priore actione iurato rem omnem causamque cognostis; ib. V, 90. re ab omnibus cognita; ib. 93. re et sententia cognita; Caecin. 81. Oppianicum quisquam his rebus cognitis circumventum esse dicet? Cluent. 48. haec ad breve tempus audita longinqui temporis cognitarum rerum fidem derogabunt? Flacc. 5 (Z. 40). re multos dies promulgata et cognita; ib. 15. ita a patronis res cognita est, ut ..; Sulla 60. re cognita; Phil. XIV, 36.

renuntiationem: cognoscite renuntiationem ex litteris publicis; Verr. III, 89.

sacrificia: s. preces.

scelus: cuius tamen scelus in scelere cognoscite; Phil. II, 55. s. libidinem.

senatum: s. civitatem.

sensus: omnis habeo cognitos sensus adulescentis; Phil. V, 50.

sententiam: cognita sententia interdicti; Caecin. 57. hac Antonii sententia cognita; Phil. XIII, 46. s. rem; Caecin. 81.

signum: quas iste tabulas illinc, quae signa sustulit! quae cognovi egomet apud istum in aedibus nuper, cum ..; Verr. I, 50. cetera signa et ornamenta cum cognoscerent; ib. 59. primum ostendimus Cethego signum; cognovit; Catil. III, 10. introductus est Statilius; cognovit et signum et manum suam; ib. tum ostendi tabellas Lentulo et quaesivi cognosceretne signum. adnuit; ib. Lentulus tamen et signum et manum suam cognovit; ib. 12.

studium: Cn. Tudicii senatoris ... par studium ex || et || testimonio et laudatione cognoscetis; Cluent. 198. operae pretium est ... libertinorum hominum studia cognoscere; Catil. IV, 16. quorum (municipiorum) tanta studia cognoscuntur in decretis faciendis ..., ut ..; Phil. VII, 23.

stupiditatem: in qu oprimum incredibilem stupiditatem hominis cognoscite; Phil. II, 80.

temperantiam: s. frugalitatem. — testimonium: s. litteras; Verr. III, 74. — tribunum: s. alqm; Flacc. 63.

verba: omnia diligenter testimonii verba cognoscite; Cael. 55.

veritatem: causa perspecta atque omni veritate cognita; Cluent. 142.

virtutem: nullum enim vobis sors campum dedit in quo excurrere virtus cognoscique posset; Muren. 18. multas equidem C. Caesaris virtutes magnas incredibilisque cognovi; Rab. Post. 42. s. diligentiam; Cael. 63. felicitatem. hominem; Caecin. 104. (vgl. frugalitatem).

vitam: s. mores.

volnera: cognoscite rei publicae volnera; Phil. II, 43.

voluntatem: nondum cognita populi voluntate; Planc. 54. quorum habetis cognitam voluntatem in rem publicam; Phil. XIII, 13.

vota: s. preces.

Lücke: * * cognitus Alexandriae; Cael. 24.

IV. **mit prädicativer Qualitätsbestimmung des Objects:** alqm: quod eos in iudicando nimium sui iuris sententiaeque cognosset; Verr. I, 18. quod Verrem artificii sui cupidum cognoverant; ib. IV, 30. qui absolvere eum, quem nocentissimum cognorant ..., nullo modo poterant; Cluent. 106. hoc igitur in bello L. Murenam legatum fortissimi animi, summi consilii, maximi laboris cognitum esse defendimus; Muren. 34. L. Flaccus, quem vos modestissimum adulescentem, provinciae maximae sanctissimum virum, vestri exercitus fortissimum militem, diligentissimum ducem, temperantissimum legatum quaestoremque cognoverunt; Flacc. 8. quem praesentem hostem rei publicae cognosset; prov. cons. 14. quem (Cispium) ego de me bene meritum quia te teste cognoram ..; Planc. 75. [te .. cum huic iratum, tum sibi amicum esse cognoverant]; Deiot. 8. quo in loco Deiotarum talem erga te cognovisti, qualis rex Attalus in P. Africanum fuit; ib. 19. ut cognosceret te si minus fortem, at tamen strenuum; Phil. II, 78. quem plane perditum aere alieno egentemque, si eundem nequam hominem audacemque cognorat, hunc in familiaritatem libentissime recipiebat; ib. disertissimum cognovi avum tuum, at te etiam apertiorem in dicendo; ib. 111. nuntiant se ... eum .. (Pompeium) cognovisse paratissimo animo, ut ..; ib. XIII, 13.

amicum, hospitem: amicum atque hospitem meum Sthenium, ... quem in provincia existimationis meae studiosissimum cupidissimumque cognossem; Verr. II, 117.

avum: s. alqm; Phil. II, 111.

Galliam: inrupit in Galliam, quam sibi armis animisque infestam inimicamque cognovit; Phil. X, 21.

cogo, zwingen, erzwingen, zusammenbringen, zusammentreiben, versammeln, eintreiben: I. **absolut:** 1. **substantivisch:** severitas: quod si scisset quam sententiam dicturus essem, remisisset aliquid profecto de severitate cogendi; Phil. I, 12.

2. **verbal:** alqs: „negabunt .. omnes se coëgisse; Verr. II, 148. certe cogit is, qui congregat homines et convocat; coacti sunt ei, qui ab aliquo sunt unum in locum congregati; Caecin. 59. „venisset", inquit „si esset denuntiatum." tu certe coëgisses, si ullum firmamentum in illo teste posuisses; Flacc. 92. poposcit, imperavit, eripuit, coëgit; Scaur. 18.

causa: „Cleomenem nominare non licet." „at causa cogit"; Verr. V, 110. tametsi postulat causa, tamen, nisi plane cogit ingratiis, ad male dicendum non soleo descendere; Tull. 5.

egestas: cogebat egestas; quo se verteret non habebat; Phil. II, 62.

merces: cum tu ... hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere || dimitterere ||; Phil. II, 45.

necessitas: nolle me plura de istorum scelere dicere, quam causa postularet ac necessitas ipsa cogeret; Sex. Rosc. 123.

ratio: qui nulla condicione istam turpitudinem subissent, nisi officii necessitudinisque ratio coëgisset; Verr. I, 137.

res: dum necesse erat resque ipsa cogebat, unus omnia poterat; Sex. Rosc. 139. video vos, Quirites, sicuti res ipsa cogit || cogat ||, commoveri; leg. agr. III, 10.

senatus: non modo non postulante atque cogente, sed invito atque oppresso senatu; Piso 57.

tribunus: non te pudet ... pontificem dicere non conlegium pontificum adfuisse, praesertim cum tribunus plebis vel denuntiare potueris vel etiam cogere? dom. 117.

II. **mit Ergänzung**: 1. **ut:** alqs: quot nominibus a Syracusanis statuas auferes? ut in foro statuerent abstulisti, ut in curia coëgisti; Verr. II,

145. coge ut ad aquam tibi ... frumentum Hennenses admetiantur; ib. III, 192. quo capite ... cogit atque imperat, ut xviri vestra vectigalia vendant nominatim; leg. agr. II, 47. quid enim minus illo dignum quam cogere, ut vos eum condemnetis, in quem ..? Milo 71.

magnitudo, res: res ipsa et periculi magnitudo ... cogere videtur, ut te ... obsecret obtesteturque P. Quinctius ..; Quinct. 91.

2. **Infinitiv:** (vgl. I, 2. causa, necessitas, tribunus): alqs: ut ... utatur instituto suo nec cogat ante horam decimam de absente secundum praesentem iudicare; Verr. II, 41. ostendit se (pecuniam) reddere coacturum; ib. 48. ne cogeret munire; Font. 17. illud vero respondere cogam, cur ..; Cael. 67.

dies: sic deportandi dies praestituta tollere cogebat ex area; Verr. III, 37.

honestas: virtus et honestas et pudor cum consulibus esse cogebat; Rabir. 24.

libido, necessitas: multa praeterea, quae libido reges, quae necessitas coëgit perferre, pertulit; Rab. Post. 22.

pudor, virtus: f. honestas.

veritas: ipsa mihi veritas manum inicit et paulisper consistere et commorari cogit; Qu. Rosc. 48.

3. **acc. c. infin.:** alqs: si ... quod relatum esset tolli coëgisses; Verr. I, 88. quibus aut frumentum aut pecuniam publice cogebat dari; ib. III, 84. centuriones ... ante pedes suos ... iugulari coëgit; Phil. V, 22.

di: in eius modi certamine ... nonne di ipsi immortales cogant ab his praeclarissimis virtutibus tot et tanta vitia superari? Catil. II, 25.

frater: unus frater ... cotidianis precibus desiderium mei nominis renovari et rerum gestarum memoriam usurpari coëgit; sen. 37.

popularis: hic popularis a iiviris ... non iudicari de cive Romano, sed indicta causa civem Romanum capitis condemnari coëgit; Rabir. 12.

III. **mit Object:** alqm: ut ... tempore atque officio coactus ad accusandum traducerer; div. Caec. 4. hoc ... me summi officii ratione impulsum coactumque suscepisse; Verr. II, 118. sese ad statuas tuas pecuniam metu ac malo coactos invitissimos contulisse; ib. 148. [utrum statuas voluerint tibi statuere an coacti sint]; ib. 157. „tu nisi malo coactus recte facere nescis?" ib. III, 62. istis ||his|| contumeliis scitote Q. Lollium coactum ad Apronii leges condicionesque venisse; ib. Siculos re necessaria coactos auxilium a patronis ... petivisse; ib. 72. qua re nisi vi et malo cogebantur? ib. 118. „at debet vos certiores facere quo pacto se habeat provincia." debet; verum tamen non cogitur; ib. 122. quam (laudationem) se vi ac metu coactos ... decresse dicebant; ib. IV, 140. coactus lacrimis omnium civium Romanorum ... dedi tantum ... testium; ib. V, 158. cum coactus dicam; Tull. 5. si forte videbor altius initium rei demonstrandae petisse, quam me ratio iuris ... et natura causae coëgerit; Caecin. 10. omnis enim vis est, quae periculo aut decedere nos alicunde cogit aut prohibet accedere; ib. 46. L. Lucullus ... vestro iussu coactus ... partem militum ... dimisit; imp. Pomp. 26. tum ille inopia et necessitate coactus ... ad Caepasios fratres confugit; Cluent. 57. qua (lege) coacti huc convenistis; ib. 164. [ut nemo ad populum Romanum vos adducere, nemo producere, non in senatum ||senatus|| cogere ... posset ||possit||]; leg. agr. II, 99. quoniam ... me ... in semihorae curriculum coëgisti; Rabir. 6. tam vehemens fui quam cogebar, non quam volebam; Muren. 6. qua (auctoritate) ego ... non uterer, si ille me non coëgisset; Sulla 10. „cur dixisti testimonium in alios?" quia coactus sum; ib. 48. in quo vehemens fui vobiscum, nihil feci nisi coactus; ib. 87. profecto egestate et improbitate coactus piraticam ipse fecisset; sen. 11. cum ego de me nisi coactus ac necessario dicerem; dom. 93. adfuit is, si modo adfuit, quem tu impulisti, soror rogavit, mater coëgit; ib. 118. nec longius progrediar, quam me mea fides et causa ipsa coget; Cael. 32. rogatus, invitatus, coactus ita multa ad istum de ipso quoque scripsit, ut ..; Piso 70. si aliter quippiam coacti faciant libere ||*ac liberi*, al.||; Rab. Post. 29. nulla vi coactus, iudicio ac voluntate ad ea arma profectus sum; Ligar. 7. cur in senatum [hesterno die] tam acerbe cogerer; Phil. I, 11. cogimur in senatum; ib. II, 79. non est verbis rogandus, cogendus est armis; ib. V, 26. quod profecto, cum me nulla vis cogeret, facere non auderem; ib. 51. ante quam nos id (bellum) coacti suscepimus; ib. X, 14. f. homines; Caecin. 59. — I, 2. alqs; Caecin. 59.

alqd: te haec coëgisse, te aestimasse ... dico; Verr. I, 96. verbum ||verbo num, al.|| certe hoc non modo postulat, sed etiam cogit; Caecin. 55. non quid ipse velit, sed quid lex et religio cogat cogitare; Cluent. 159. f. pecuniam; Verr. II, 153.

adulescentem: aliquando coactus (adulescens clarissimus ac princeps iuventutis) Chelidonem nominavit; Verr. I, 139.

aratores: sin autem (aratores) metu coacti dederunt ..; Verr. II, 150. aratores vi et metu coactos Apronio multo plus quam debuerint dedisse; ib. III, 153.

Asiam: quid? ... si (Asia) concitata, si coacta ... nomen suum misit in hoc iudicium? Flacc. 5 (Z. 36).

civem: proinde quasi ... alio modo sit constituturus aut de religione pontifex ||pontifices|| aut de re publica civis quam eum ||cuiusquam meum|| aut caerimoniarum ius aut civitatis salus coëgerit; dom. 31.

decumas: f. pecuniam; Rab. Post. 30.

denarios: si ternos denarios qui coëgerit, erit absolutus, quaternos, quinos, denos denique aut vicenos coget alius; Verr. III, 220.

fabros: publice coactis fabris operisque imperatis; Verr. V, 48.

homines: hominibus coactis in eorum arationes Apronius venit; Verr. III, 57. si quae familia ipsa in caede interesse noluisset et homines aut servos aut liberos coëgisset; Tull. 27. cui ... per homines coactos licitum non sit accedere; Caecin. 48. HOMINIBUS COACTIS. neminem coëgeris; ipsi convenerint sua sponte; ib. 59. defendes homines coactos non fuisse; ib. quia plerumque, ubi mutitudine opus est, homines cogi solent, ideo de coactis compositum interdictum est; ib. non (maior est iniuria) si coactis hominibus quam si voluntariis aut etiam adsiduis ac domesticis; ib. 63. qui se homines coëgisse fateatur; ib. 104. „homines" inquit „emisti, coëgisti, parasti"; Sest. 84. cum homines nefarii ... confiterentur, consciorum indiciis, sua manu, voce paene litterarum coacti se urbem inflammare ... consensisse; Phil. II, 17. f. **armo,** B, hominem; Tull. 7. 9. 12. 28. 39. Caecin. 20. 23. 24. 32. 35. 36. 59. 60. 63. 66. 91. 92 (S. 293).

iudices: cogendi iudices inviti, retinendi contra voluntatem; Muren. 42.

legatum: quo senatus consulto erat hoc legato permissum? nullo. cur fecit? coactus est; Verr. III, 89.

manum: quo tempore possent suo iure arma capere, manum cogere; Tull. 12. ne ipsi iudicarent posse homines servos iure arma capere et manum cogere; ib. 43.

medimna: f. HS; Verr. III, 73.

multitudinem: an in coacta multitudine, in armis ... dubium vobis fuit inesse vis aliqua videretur necne? Caecin. 31. cum multitudinem hominum coëgerit, armarit, instruxerit; ib. 33. qui multitudine coacta non introitu, sed omnino aditu quempiam prohibuerit; ib. 39. ubi arma fuerint, ubi coacta hominum multitudo; ib. 41.

n a u t a s: nautae coacti fame radices palmarum agrestium ... conligebant; Verr. V, 87.

n u m e r u m: frumenti tantus numerus imperio tuo datur et cogitur; Verr. III, 73. quaeso, attendite, quantus numerus frumenti cogatur ex omni agro decumano; ib. 100.

n u m m o s: cogantur etiam nummi ab aratore? quo more? Verr. III, 198.

o p e r a s: isti navem onerariam maximam Messanae esse publice coactis operis aedificatam; Verr. II, 13. (cybaeam) aedificatam publicis operis publice coactis; ib. IV, 17.

p a t r u u m: at fuit (in Capitolio) vester patruus. fuerit, et fuerit nulla desperatione rerum suarum, nullis domesticis volneribus coactus; Rabir. 23.

p e c u n i a m: innumerabiles pecuniae ex aratorum bonis novo nefarioque instituto coactae; Verr. a. pr. 13. cum pecunias maximas cogeres; ib. I, 96. cum ob tua decreta ... pecuniae dabantur, non erat quaerendum cuius manu numerarentur, sed cuius iniuria cogerentur; ib. II, 26. quod enim iste praeterea genus pecuniae cogendae praeteriit? ib. 120. genus pecuniae conciliatae, quam tu a civitatibus statuarum nomine coëgisti; ib. 141. statuarum nomine [magnam] pecuniam per vim coactam esse demonstrat; ib. 146. te in provincia pecunias statuarum nomine per vim ac metum coëgisse; ib. 150. huius ego pecuniae .., quae permagna est impudentissimeque coacta ab invitis, non habui rationem neque habere potui, quantum ab aratoribus, quantum a negotiatoribus ... esset coactum. quoniam intellegitis ipsius quoque confessione ab invitissimis coactam esse ..; ib. 153. nullam pecuniam statuarum nomine nisi vi expressam et coactam; ib. 165. cuius iudicii metu magnus a multis frumenti numerus ablatus magnaeque pecuniae coactae sunt; ib. III, 39. pro decumis hordei alia pecunia cogitur; ib. 73. solitum esse istum pecuniam cogere a civitatibus; ib. 171. dubiumne est quin ista omnis improbatio cogendae pecuniae causa nata sit? ib. 172. a civitatibus pecuniam ad emendum frumentum cogere, cum ex aerario acceperis; ib. 173. utrum tibi pecuniae coactae conciliatae videntur adversus leges? ib. 194. Q. Catulus frumento est usus, pecuniam non coëgit; ib. 211. num quae in tuo imperio pecuniae cellae nomine coactae sunt? ib. 212. multi magnas pecunias ab invitis civitatibus atque ab invitis aratoribus ista ratione cellae nomine coëgerunt; ib. 218. [improbi sunt, qui pecunias contra leges cogunt]; ib. 219. hoc certe unum genus infinitae pecuniae per summam iniuriam cogendae nullo modo posse reprehendi? ib. 223. esse aliquod genus cogendae pecuniae senatorium ||senatorum|| commune; ib. 224. tu a civitatibus pecunias classis nomine coëgisti; ib. V, 136. pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor; Font. 20. pecunia coacta est ad agros emendos; leg. agr. I, 15. quod hac lege ... ante pecuniae coguntur et coacervantur, quam gleba una ematur; ib. II, 71. cum omnem pecuniam ... ab omnibus regibus, gentibus, ab imperatoribus nostris coëgissetis; ib. 98. alterum ... cogere pecunias maximas a Dyrrachinis; Sest. 94. ait enim, *cum* Gabinio pecuniam Postumus cogeret, decumas imperatarum pecuniarum ||decumis † imperatorum pecuniam|| sibi coëgisse; Rab. Post. 30. [ad tantam pecuniam cogendam] mille talentum accessionem esse factam; ib. 31.

p e r i u r i u m: non agam igitur ... cum expresso et coacto sollicitatoque periurio subtiliter; Scaur. 20.

p o n t i f i c e m: f. civem.

p r i n c i p e m: f. adulescentem.

r e c u p e r a t o r e s: recuperatores vi Flacci coactos et metu falsum invitos iudicavisse; Flacc. 49. si (recuperatores) metu coactos diceret, haberet eosdem recuperatores; ib.

r e m p u b l i c a m: cui res publica se totam traderet, temporibus et malis coacta domesticis; Verr. III, 81.

s e n a t o r e s: quo in genere senatores deesse non solent: coguntur enim non pignoribus, sed eorum, de quorum honore agitur, gratia; Phil. I, 12. quis autem umquam tanto damno senatorem coëgit? ib.

s e n a t u m: senatum frequentem celeriter, ut vidistis, coëgi; Catil. III, 7. ut adessem Kalendis Ianuariis, quod initium senatus cogendi fore videbatur; Phil. I, 6.

H S: si eundem populum HS cc milia poposcit eaque coëgit atque abstulit; Verr. II, 143. te ad statuas HS viciens || tricies || coëgisse; ib. 165. ita ab una civitate ... eripiuntur trici medimnum $\overline{\text{xxIII}}$ et praeterea HS $\overline{\text{LX}}$. ... quae tu ... omnibus inspectantibus coëgisti; ib. III, 73.

s t i p e n d i u m: cum frumentum imperarem, cum stipendium cogerem; Verr. I, 70.

v i r o s: viri boni cum palam fraudantur ..., timide tamen et pedetemptim istuc descendunt, vi ac necessitate coacti; Quinct. 51.

IV. **mit Object und Ergänzung: 1. ut:** alqm: cogere incipit eos, ut absentem Heraclium condemnent; Verr. II, 41. non quo illum cogi putarem oportere, ut ad ea mihi responderet invitus; ib. 189. difficile est enim eum, qui magistratui pecuniam dederit, non aut induci odio ut dicat aut cogi religione; Font. 3. me ..., ut id studiosissime facerem, salus rei publicae, consulare officium, consulatus denique ipse ... coëgit; Rabir. 2.

s e n a t u m: senatus cum temporibus rei publicae cogitur ut decernat, ut alterae decumae exigantur ..; Verr. III, 42. donec populus atque universa multitudo ... senatum clamore coëgit, ut isti simulacrum illud Mercurii polliceretur; ib. IV, 87.

2. **Infinitiv:** (vgl. III. alqm; Verr. II, 157. III, 122. Muren. 6. civem) a l q m: ita fit ut ego ... tum id facere cogar, cum ..; Quinct. 8. pro quo (parente) mori ipsum, si res postularet, iura divina atque humana cogebant; Sex. Rosc. 37. quae res eum nocte una tantum itineris contendere coëgit? ib. 97. qua (oratione) me uti res publica et dolor meus et istorum iniuria coëgit; ib. 143. Fannium invitum et huc atque illuc tergiversantem testimonium contra se dicere cogo; Qu. Rosc. 37. haec me pluribus verbis, iudices, vobiscum agere coëgit non timor meus de vestra fide, sed spes illorum nova; Verr. I, 23. non necesse erit L. Octavio iudici cogere P. Servilium Q. Catulo fundum restituere aut condemnare eum quem non oporteat? ib. II, 31. quid interest utrum praetor imperet vique cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere, an ..? ib. 42. quid est turpius ingenuo, quid minus libero dignum quam in conventu maximo cogi a magistratu furtum reddere? ib. 58. si me animus atque amor in rem publicam existimatioque offensa nostri ordinis ac iudiciorum non hoc facere coëgisset; ib. 117. cogat alios laudare; ib. 139. postulant enim, non uti ne cogantur (statuas) statuere: quid igitur? ut ipsis ne liceat; ib. 148. pete potius ne quis te invitum polliceri aut facere cogat; ib. si Metellus statuas Centuripinos reponere non coëgisset; ib. 163. ne quis extra suum forum vadimonium promittere cogatur; ib. III, 38. qui nunc contra praetorem populi Romani magnis iniuriis et magno dolore publice testimonium dicere cogerentur; ib. 74. coguntur Herbitenses lucri dare ei tritici modium $\overline{\text{xxxvii}}$ milia; ib. 75. hoc tantum lucri coguntur dare publice tum, cum ..; ib. coguntur Aeschrioni, hoc est Pipae, tantum dare, quantum ..; ib. 78. coëgit Acestensis a Docimo tantundem publice accipere; ib. 83. ipsi accipere decumas et numerare Valentio coguntur lucri HS $\overline{\text{xxx}}$ milia; ib. 84. anno secundo Tissenses HS $\overline{\text{xxi}}$ lucri dare coguntur inviti: tertio anno $\overline{\text{xii}}$ mod. tritici lucri Diogneto Venerio dare coacti sunt; ib. 86. Amestratini miseri ... nonne tamen numerare pecunias coacti sunt?

ib. 88. cogis eos plus lucri addere, quam ..; ib. 89. Petrini ... invitissimi P. Naevio Turpioni ... HS $\overline{LII}$ dare coacti sunt; ib. 90. Halicyenses ... nonne huic eidem Turpioni ... HS $\overline{XV}$ dare coacti sunt? ib. 91. Imacharensis ... tributum facere miseros ac perditos coëgisti; ib. 100. Hennenses ... Apronio coacti sunt dare tritici modium $\overline{XVIII}$ et HS III milia; ib. multi HS binos, multi HS singulos semis accessionis cogebantur dare; ib. 116. Scandilium cogis — quid? sponsionem acceptam facere? ib. 139. cogit enim Scandilium quinque illa milia nummum dare atque adnumerare Apronio; ib. 140. cogit Scandilium Apronio ... HS $\overline{V}$ mercedis ac praemii nomine dare; ib. qui per hanc iniuriam ... instrumentum vendere cogeretur; ib. 198. idem nunc pro eo ||eodem|| numero frumenti HS VIII milia dare coactus est; ib. 201. a quibus (rebus) etiam oculos cohibere te religionum iura cogebant; ib. IV, 101. sin aliquando tacent omnes, tum sortito coguntur dicere; ib. 142. si pridie, quam a me tu coactus es confiteri ..; ib. V, 77. cogere eum coepit ... sponsionem ... facere cum lictore suo; ib. 141. eos ex eis agris ... decedere coëgit; Font. 13. qui ex agris ex Cn. Pompei decreto decedere sunt coacti; ib. 14. si .. coacti sunt munire omnes; ib. 17. quorum qui optima in causa sunt, equites, frumentum, pecuniam ... invitissimi dare coacti sunt; ib. 26. „cogis me“ inquit „dicere inimicum meum Frugi“; ib. 39. si qui me exire domo mea coëgisset armis; Caecin. 34. ut ille cogatur restituere, qui ingressum expulerit, ille, qui ingredientem reppulerit, non cogatur? ib. 39. cum verba nos eo ducunt tum ||iam|| res ipsa hoc sentire atque intellegere cogit; ib. 89. ut id ipsum A. Cluentium vi ac necessitate coactum fecisse videatis; Cluent. 19. ut aliquid falsi dicere cogerentur; ib. 177. ne diutius inviti ferre cogamini; leg. agr. II, 62. quod P. Lentulum se abdicare praetura coëgistis; Catil. IV, 5. cuius consilio atque virtute Hannibal in Africam redire atque Italia decedere coactus est; ib. 21. ut illos lex magis quaedam accusatoria quam vera male dicendi facultas de vita L. Murenae dicere aliquid coëgerit; Muren. 11. quae ... reprehendere non possumus, queri tamen cogimur; Flacc. 14. quis adesse istos coëgit? ib. 89. si dolor *me* meus respondere non cogeret; Sulla 35. coges me oblitum nostrae amicitiae habere rationem meae dignitatis; ib. 46. P. Sulla hoc importunissimo ... socio atque comite et secundas fortunas amittere coactus est et in adversis ... permanere; ib. 66. quo vos ipsa causa ... cogit animos mentisque convertere; ib. 69. cum ... fieri .. particeps invitus alieni sceleris cogeretur; dom. 135. ea (voce) nunc uti cogor in eorum periculis depellendis; Sest. 2. ut Thessalonicenses ... relinquere oppidum et arcem munire cogantur; prov. cons. 4. qui me amor et subvenire olim impendentibus periculis maximis ... et ... subire coëgit atque excipere (tela) unum pro universis; ib. 23. quibus ex civitatibus nec coacti essent civitate mutari ||civitatem mutare||, si qui noluissent, nec ..; Balb. 31. si te senatus populusque Romanus ... recusantem bellum suscipere, exercitum ducere coëgisset; Piso 57. Thessalonicensis ... munire arcem coëgerunt; ib. 84. apud eos .. me ... cogas causam de fortunis omnibus dicere? Planc. 40. quem id facere dolor et suspicio sua coëgit; Scaur. 31. ut iam metuere Postumus cogeretur ne quod crediderat perderet; Rab. Post. 5. nimis multa audire coguntur ... ei, quibus tota commissa est res publica; Milo 65. quem ... nunc contra atrocissimum crimen cogor defendere; Deiot. 2. quae nos necessitas ferre coëgit; Phil. III, 29. cur senatum cogor, quem laudavi semper, reprehendere? ib. VII, 14. uterque nostrum cedere cogebatur magnitudini animi; ib. IX, 9. miserior igitur qui suscipit in se scelus quam si qui ||is qui, al.|| alterius facinus subire cogitur; ib. XI, 9. rerum natura coget te necessario referre animum aliquando ad Dolabellam persequendum; ib. 22.

a r a t o r e m: ut tantum arator decumano dare cogeretur; Verr. III, 25. qui aratores ita vexavit, ut illi ... triticum emere necessario propter inopiam cogerentur; ib. 101. nec nummorum accessionem cogebatur arator dare nec ternas quinquagesimas frumenti addere; ib. 117. cum ... aratoribus fieri gratissimum posset, tu ... eos ... etiam dare quod non debebant coëgisti; ib. 174. (aratores) etiam instrumenta agrorum vendere coacti sunt; ib. 226.

c i v i t a t e m: una civitas ... prope menstrua cibaria praetoris imperio donare Apronio cogitur; Verr. III, 72. cum tanta praemia civitates vi atque imperio, virgarum ac mortis metu ... Veneriis servis dare coactas (cognoverit); ib. 143. civitates autem omnes ... vestrum auxilium exspectare propter periculi magnitudinem coguntur; imp. Pomp. 12.

c o n s u l e m: difficillimi temporis vocem illam ... consulem mittere coëgisti; Fr. B. VI, 22.

d o m u m: ſ. filium; Verr. I, 94.

f e m i n a s: cur pudentissimas ... feminas in tantum virorum conventum insolitas invitasque prodire cogis? Verr. I, 94.

f i l i u m: cur cogis sodalis filium hanc primam in foro vocem cum dolore et querimonia emittere? cur sodalis uxorem, sodalis socrum, domum denique totam sodalis mortui contra te testimonium dicere? Verr. I, 94. ut eum (filium) ... consuetudo tamen ac disciplina patris similem esse cogeret; ib. V, 30.

h o m i n e s: cum coëgeris homines miseros ... ad arma confugere; Verr. I, 82. huic eidem Symmacho C. Annaeus Brocchus, senator, homo eo splendore ..., nummos praeter frumentum coactus est dare; ib. III, 93.

h o s t i s: quos (hostis) tu ... demigrare et aras et focos relinquere coëgisti; Piso 91.

i n v i t o s: si hoc non est vi atque imperio cogere invitos lucrum dare alteri; Verr. III, 71 (vgl. alqm; Qu. Rosc. 37. Verr. II, 148. III, 86. 90. Font. 26. leg. agr. II, 62. dom. 135. feminas).

l e g a t u m: statim cogitur Heraclius legatus numerare HS $\overline{XXII}$; Verr. III, 88.

m a g i s t r u m: illo pontifice [et] magistro, qui cogeretur docere ante quam ipse didicisset; dom. 141.

n a t i o n e s: nolite ... cogere socios atque exteras nationes hoc uti perfugio; Verr. I, 82.

o r b e m: haec (rei militaris virtus) orbem terrarum parere huic imperio coëgit; Muren. 22.

p a r e n t e s: mortis celeritatem pretio redimere cogebantur parentes; Verr. V, 119.

p o n t i f i c e m: ſ. magistrum.

p o p u l u m: populus publice coactus est ei conferre lucri tritici modium $\overline{XXI}$; Verr. III, 76.

p r a e c o n e m: etiamne praeconem mentiri coëgisti? Flacc. 34.

p r a e d o n e m: cum (praedo) divinum numen scelere violatum placare precibus cogeretur; dom. 140.

q u a e s t o r e m: cogit quaestorem suum pecuniam ... eam mulieri omnem adnumerare et reddere; div. Caec. 56.

r e u m: ut reus, ante quam verbum accusatoris audisset, causam dicere cogeretur; Quinct. 9.

s e n a t o r e m: ſ. hominem; Verr. III, 93.

s e r v o s: ne (servi) tormentis cogerentur occisum esse a servis Milonis ... P. Clodium confiteri; Milo 57.

s o c i o s: ſ. nationes.

s o c r u m: ſ. filium; Verr. I, 94.

t e s t e m: eum [tu testem] spe recuperandi fundi paterni venire ad testimonium dicendum coëgisti; Flacc. 51.

v i r u m: ea .. res illum fortem et clarum virum a gravitate patrum desciscere coëgit; har. resp. 43.

u x o r e m: ſ. filium; Verr. I, 94.

3. Accusativ: alqm: iniquum esse ... non id prius decernere, quod aliquando voluissent, quam quod tum cogerentur; Verr. IV, 142. „tu istud petisti, ego hoc cogor“; Rab. Post. 17. f. 2. Verr. III, 139.

hominem: (homo) vi, malo, plagis adductus est, ut frumenti daret non quantum deberet, sed quantum cogeretur; Verr. III, 56.

cohaereo, zusammenhangen, zusammenhalten: alqd: vix haec ... nixa in omnium nostrum umeris cohaerebunt; har. resp. 60. ut ... non modo non cohaerentia inter se diceres, sed maxime diiuncta atque contraria; Phil. II, 18.

fides: haec fides atque haec ratio pecuniarum ... implicata est cum illis pecuniis Asiaticis et cohaeret; imp. Pomp. 19.

oratio: in quo non modo crimen non haerebat, sed vix diserti adulescentis cohaerebat oratio; Cael. 15.

ratio: f. fides.

sermo: sermo hercule [et] familiaris et cotidianus con cohaerebit, si verba inter nos aucupabimur; Caecin. 52.

coheres, Miterbe: I. sum: omnibus, quibus hereditas venerit, coheredem praetorem esse oportere; Verr. I, 127.

II, 1. adiungo: ut ille, cúm eum filium exheredaret, quem oderat, ei filio coheredes homines alienissimos adiungeret, quem diligebat; Cluent. 135.

2. peto: ut heres sibi soli, non coheredibus petit, sic ..; Qu. Rosc. 55.

cohibeo, zügeln, in Schranken halten, zurückhalten: animum: qui [se] a pecuniis sociorum, qui ab eorum coniugibus ac liberis, qui ab ornamentis fanorum atque oppidorum, qui ab auro gazaque regia manus, oculos, animum cohibere possit; imp. Pomp. 66.

brachium: nobis quidem olim annus erat unus ad cohibendum brachium toga constitutus; Cael. 11.

conatus: nisi unus adulescens illius furentis impetus crudelissimosque conatus cohibuisset; Phil. III, 5.

furorem: ut eius furorem ne Alpium quidem muro cohibere possemus; Phil. V, 37.

impetum: cuius si acerrimum impetum cohibere Pansa potuisset; Phil. XIV, 26. f. conatus.

iracundiam: animum vincere, iracundiam cohibere ..., haec qui facit ..; Marcell. 8.

libidines: a liberis ... et a coniugibus vestris numquam ille effrenatas suas libidines cohibuisset; Milo 76.

manus: f. animum.

oculos: eisne rebus manus adferre non dubitasti, a quibus etiam oculos cohibere te religionum iura cogebant? Verr. IV, 101. f. animum.

cohonesto, verherrlichen: acta: ut acta tui praeclari tribunatus hominis dignitate cohonestes; dom. 81.

exsequias: si funus id habendum est || sit ||, quo non amici conveniunt ad exsequias cohonestandas, sed ..; Quinct. 50.

statuas: quorum tu auctoritate statuas cohonestare tuas conatus es; Verr. II, 168.

cohors, Cohorte, Gefolge: I. absolut: 1. adest: tota Metelli cohors, hominum non ingratorum, aderat Apronio; Verr. III, 152.

dat: cohors tota [tua] illa, quae plus mali dedit Siciliae, quam si centum cohortes fugitivorum fuissent, tua manus sine controversia fuit; Verr. II, 27.

decerpit: nihil sibi ex ista laude ... cohors, nihil turma decerpit; Marcell. 7.

denuntiant: illa arma, centuriones, cohortes non periculum nobis, sed praesidium denuntiant, ... ut magno animo simus hortantur, ... silentium pollicentur; Milo 3.

dominatur: auctio facta est, in qua cohors istius invicta dominata est; Verr. II, 46.

est: haec copia, quam dico, iudicum, cohors non Q. Scaevolae, qui tamen de cohorte sua dare non solebat, sed C. Verris. cuius modi cohortem putatis hoc principe fuisse? Verr. II, 34. quid praetor? iubet recuperatores reicere. „decurias scribamus.“ „quas decurias?“ „de cohorte mea reicies“ inquit. quid? cohors ista quorum hominum est? ib. III, 28. — manus: f. dat. — quae: si quae cohors et qui comitatus fuerit meministis; Verr. III, 39. —

hortantur, pollicentur: f. denuntiant.

2. sum: f. 1. est; Verr. II, 34.

II. nach Verben: 1. Accusativ: armo: si Capitolinae cohortes, ... si dilecta iuventus ... contra Milonis impetum armata est; Milo 67.

concido: post concisae sunt optimae cohortes; prov. cons. 9.

confero: conferte ... huius cohortem impuram cum illius exercitu invicto; Verr. IV, 115.

corrumpo: cohortem autem Metelli, quam vocat, quid erat quod corrumperet, ex qua recuperatores in aratorem nulli dabantur? Verr. III, 158.

dono: *idem cohortis duas universas Camertium civitate donavit;* Balb. 46. Cn. Pompeius ... P. Caesium ... nomne civitate donavit? quid? cohortis duas universas Camertium *C. Marius?* ib. 50.

habeo: (qui habuerit) praetorem .. cohortemque totam sic studiosam, ut ..; Verr. II, 12. cum hanc sit habiturus Catilina scortorum cohortem praetoriam; Catil. II, 24. habet aliquot cohortis, habet equitatum; Phil. XI, 26.

mitto: quo ille ... cohortis in hiberna misit: prov. cons. 5.

perdo: neque equitatum in Syria et cohortis optimas perdidissemus; Sest. 72.

propono: negas de conventu recuperatores daturum; cohortem tuam proponis; Verr. III, 139.

voco: f. corrumpo.

2. Dativ: distribuo: non nullos (praedones) scribis, filio cohortique distribuit; Verr. V, 64.

do: DEDI STIPENDIO, ... COHORTI PRAETORIAE HS MILLE SESCENTA TRIGINTA QUINQUE MILIA QUADRINGENTOS DECEM ET SEPTEM NUMMOS; Verr. I, 36. „si cohorti praetoriae praemia || praedam || agrumque dederitis“; Phil. VIII, 25.

3. mit Präpositionen: do de: quicquid ab eo peteretur, iudicem de sua cohorte daturum; Verr. II, 66. recuperatores de cohorte sua daturum minabatur; ib. III, 68. recuperatores dicit se de cohorte sua daturum; ib. 136. recuperatores se de cohorte sua dicebat daturum; ib. V. 141. f. I, 1. est; Verr. II, 34. — ex: f. II, 1. corrumpo.

habeo in: quem tu in cohorte tua Cassianum iudicem habebas; Verr. III, 137.

pervenio in: in vestram cohortem te monitore an sua sponte pervenerat? Verr. III, 155.

reicio de: f. I, 1. est; Verr. III, 28. — ex: recuperatores reice, quod adversus edictum feceris. ex quo numero? ex eadem cohorte; Verr. III, 70.

sumo de: Apronio permittis, ut quos velit de cohorte sumat recuperatores? Verr. III, 140.

venio ex: ex domo atque ex cohorte praetoria || praetoris, al. || manum fugitivorum ... venisse; Verr. IV, 94.

III. nach Substantiven: iudicium ex: iudicium in aratorem in quadruplum. ex quo iudicum numero? ex cohorte praetoria praeclara hominum honestissimorum; Verr. III, 70.

recuperatores de: cuius modi istius de cohorte recuperatores existimati sint; Verr. III, 29. illi optimi [viri] de cohorte istius recuperatores non de absolvendo Apronio deliberarent, sed ..; ib. 31. tametsi recuperatores de cohorte latronum sibi parari videbat; ib. 55. (vgl. II, 3. do de). — ex: si tui ex cohorte recuperatores non intercederent; Verr. III, 111. cum tot cruces, tot supplicia, tot ex cohorte recuperatores proponerentur; ib. 112. (vgl. II, 3. reicio ex).

IV. **Umstand:** 1. confligere: his viginti cohortibus ... cum tribus Antonii legionibus equitatuque conflixit; Phil. XIV, 27.
facere: f. tutari.
geri: res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis a propraetore una cohorte auxiliaria gesta; prov. cons. 15.
tutari: hic ergo adulescens ... castra multarum legionum paucis cohortibus tutatus est secundumque proelium fecit; Phil. XIV, 28.
2. cum: quas (causas) ipse constituerat || instituerat || cum consilio, hoc est, cum sua cohorte cognoscere; Verr. II, 30. itaque iste solus cum sua cohorte nequissima relinquitur; ib. 71. cum VII cohortibus esse Apolloniae scribit Antonium; Phil. X, 13.
extra: istum statuisse in provincia sua existimationis suae iudicium extra cohortem suam committendum fuisse nemini; Verr. III, 142.
in: IN COHORTE CARUS HABERIS. quid est hoc, IN COHORTE? quo pertinet? Verr. III, 155.

cohortatio, Ermahnung, Ermunterung: I. accedit: ut vero Pansae consulis accessit cohortatio gravior quam aures Ser. Sulpicii ferre didicissent ..; Phil. IX, 9.
est: neque enim ille summus poëta noster Hannibalis illam magis cohortationem quam communem imperatoriam voluit esse; Balb. 51. — ubi: ubi sunt, C. Pansa, illae cohortationes pulcherrimae tuae, quibus a te excitatus senatus, inflammatus populus Romanus ... didicit nihil esse homini Romano foedius servitute? Phil. XII, 15. — tua: tua illa pulcra || pulchra || laudatio, tua miseratio, tua cohortatio; Phil. II, 90.
II. recito: recitavit ex oratione nescio qua Accius ... cohortationem quandam iudicum ad honeste iudicandum; Cluent. 138.
III. excitari: meis cohortationibus omnis... ad patriae praesidium excitatos; Phil. XIV, 20. f. I. est ubi.
inflammari: f. I. est ubi.

cohortor, ermahnen, ermuntern: alqm: vos ad rem publicam *def*endundam co*hort*arer; Rabir. 35. vos ... ad suffragia cohortandos contra oppugnationem vestrae maiestatis putavi; ib. omnes ... non solum ad me conservandum vos cohortati sunt, sed etiam ..; Quir. 16. quorum princeps ad cohortandos vos ... fuit Cn. Pompeius; ib. si ... (non) adiutor ei P. Sestius ad excitandum Antonium, cohortandum, accusandum, impellendum fuisset; Sest. 12. ut te ad istum cursum tenendum ... cohortentur; Planc. 52. sic ego vos ardentis et erectos ad libertatem recuperandam cohortabor; Phil. IV, 11. quod .. nos ad honorandum Ser. Sulpicium cohortatus es; ib. IX, 3. quid C. Pansa egit aliud ... nobis cohortandis ... nisi ut ..? ib. XIV, 5.
adulescentis: vos .., adulescentes, ... ad eam rationem, in qua multi homines novi ... floruerunt, cohortabor; Sest. 136.
iudices: cohortari ausus est accusator in hac causa vos, iudices, ut aliquando essetis severi; Sest. 135.
milites: quod C. Caesar ... milites veteranos ad libertatem populi Romani cohortatus sit; Phil. V, 46.
populum: numquam de P. Popilio L. Opimius ..., numquam de Q. Metello ... M. Antonius ... cum A. Albino conlega senatum aut populum est cohortatus; Quir. 11. qui populum Romanum est cohortatus; Milo 39. quo (die) ausus est ... nudus gementem populum Romanum ad servitutem cohortari; Phil. XIII, 31.
senatum: f. populum; Quir. 11.
vicinos: qui vicinos suos non cohortatus est solum ut milites fierent, sed ..; Phil. VII, 24.

coitio, Vereinigung, Vereinbarung, Complott: I, 1. facio: „dubitatis ||dubitabitis||" inquit „quin coitio facta sit?" Planc. 53.
instituo: quorum (germanorum Lupercorum) coitio illa silvestris ante est instituta quam humanitas atque leges; Cael. 26.
2. volo de: si idem de coitione voluisset, adiunxisset: QUIVE COIERIT; Cluent. 148.
II. suspicio: quamquam ne id quidem suspicionem coitionis habuerit; Planc. 53.
III. concoctum, meditatum esse: verum tamen nocturnis vigiliis, etiam coitione hominum, iustitium illud concoctum atque meditatum est; har. resp. 55.

collis, Hügel: peragro: peragravi ... vallis Agrigentinorum atque collis; Scaur. 25.
video, al: quos ego campos antea collisque nitidissimos viridissimosque vidissem, hos ita vastatos nunc ac desertos videbam, ut ..; Verr. III, 47.

collum, Hals: I, 1. cingo: ut illi aniculae non ille quidem vim adferret ..., sed collum digitulis duobus oblideret, resticula cingeret; Scaur. 10.
inflo: te ... inflato collo, tumidis cervicibus intulisti; Vatin. 4.
insero: quod homini iam perdito et collum in laqueum inserenti subvenisti; Verr. IV, 37.
oblido: f. cingo.
obtorqueo: ut illum persequeretur et collo obtorto ad subsellia reduceret; Cluent. 59.
peto: Catilinam non latus aut ventrem, sed caput et collum solere petere; Muren. 52.
seco: cum inspectante populo collum secuit hominis maxime popularis; Fr. B. VIII, 9.
2. habeo in: coronam habebat unam in capite, alteram in collo; Verr. V, 27.
invado in: caput aperuit, in collum invasit; Phil. II, 77.
II. sectores: nescimus per ista tempora eosdem fere sectores fuisse collorum et bonorum? Sex. Rosc. 80.
III. sustinere: cum istius avaritiae poenam collo et cervicibus suis sustinerent; Verr. V, 108.

collybus, Aufgeld: est, al.: ex omni pecunia ... deductiones fieri solebant: primum pro spectatione et collybo ... . collybus esse qui potest, cum utuntur omnes uno genere nummorum? Verr. III, 181.

coll — f. **conl** —.

colo, pflegen, bebauen, bewohnen, betreiben, hoch achten, verehren, heilig halten: I. **absolut:** 1. **substant.:** causa: qui ... colendi aut pascendi causa esse in agro consuerant; Caecin. 59. cum ea sibi ille non colendi, sed violandi causa appetisset; Sest. 56.
2. **attrib.:** qui (sunt) sancti, qui religionum colentes, nisi qui meritam dis immortalibus gratiam ... persolvunt? Planc. 80.
3. **verbal:** bene de re publica mereri, laudari, coli, diligi gloriosum est; Phil. I, 33.
II. **mit Object:** alqm: si uno basilicae spatio honestamur, diligenter observari videmur et coli; Muren. 70. vivebat cum Q. Catulo ..., a L. Crasso colebatur; Arch. 6. quod eum ... colebant qui aliquid percipere ... studebant; ib. bene meritos ne ||ne b. m., al.|| colas nec exorari fas est neque ..; Quir. 23. quo facilius ... ipse a suis coli posset; Cael. 18. postea sum cultus a te; Phil. II, 49. quem patris loco ... colere debebas; ib. 99 (vgl. maiores).
alqd: hoc tu emes ista innumerabili pecunia quod arari aut coli possit? leg. agr. II, 67. omnia illa, quae vetustas, quae Persae, quae Syri, quae reges omnes ... semper summa religione coluerunt, perverteris? har. resp. 28.
agrum: f. **ager,** II, 1. colo (12 Stellen) S. 149, b.

amicitiam: si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur; Quinct. 26.
amnem: Chrysas est amnis ...: is apud illos habetur deus et religione maxima colitur; Verr. IV, 96.
auspicia, caerimonias: qui (maiores) sacra, qui caerimonias, qui auspicia ... sanctissime coluerunt Milo 83.
bonum: quem bonum non coluit? Balb. 58.
Cererem: nec solum Siculi, verum etiam ceterae gentes nationesque Hennensem Cererem maxime colunt; Verr. IV, 108.
civis: cum de Siculis male mereretur, civis Romanos coluit; Verr. III, 59.
civitatem: quam (civitatem) meus frater in primis colit atque diligit; Flacc. 52.
delubra: in qua urbe imperatores prope armati poëtarum nomen et Musarum delubra coluerunt; Arch. 27.
deos: quod omnes ... deos patrios ... colendos sibi diligenter et retinendos esse arbitrantur; Verr. IV, 132.
Dianam: propter eximiam pulchritudinem (Diana) etiam hostibus digna quam sanctissime colerent videbatur; Verr. IV, 72. (Diana) colebatur a civibus; ib. 74.
fidem: ſ. religionem; Flacc. 5.
hospites: cum multos veteres a maioribus Roscii patronos hospitesque haberent, omnis eos colere atque observare destiterunt; Sex. Rosc. 106.
maiores: haec qui prospexerunt || prospexerint, al. ||, maiores nostros dico, .. non eos in deorum immortalium numero venerandos a nobis et colendos putatis? leg. agr. II, 95.
memoriam: memoriam vestri beneficii colam benevolentia sempiterna; Quir. 24.
Mercurium: qui (Mercurius) sacris anniversariis apud eos ac summa religione coleretur; Verr. IV, 84.
nomen: ſ. delubra.
Paeana: ille Paean sacrificiis anniversariis simul cum Aesculapio apud illos colebatur; Verr. IV, 128.
partem: colitur .. ea pars et habitatur frequentissime; Verr. IV, 119.
patres: ego vos universos, patres conscripti, deorum in numero colere debeo; sen. 30.
patronos: ſ. hospites.
plebem: neque vero tam durus in plebem noster ordo fuit, ut eam coli nostra modica liberalitate noluerit; Planc. 45.
praedia: tot praedia, tam pulcra || pulchra ||, tam fructuosa Sex. Roscius filio suo relegationis ac supplicii gratia colenda ac tuenda tradiderat? Sex. Rosc. 43. filios suos ... in praediis colendis operae plurimum studiique consumere; ib. hunc non modo colendis praediis praefuisse; ib. 44. si ..., quod ea (praedia) studiose coluit, id erit ei maxime fraudi, ut parum miseriae sit, quod aliis coluit, non sibi, nisi etiam quod omnino coluit crimini fuerit; ib. 49.
propinquitatem: ſ. amicitiam.
pudicitiam, pudorem: pudorem ac pudicitiam qui colit ..; Verr. III, 6.
religionem: ut ne religionem quidem colere possint, nisi eam ipsam prius scelere violarint; Font. 31. testimoniorum religionem et fidem numquam ista natio coluit; Flacc. 9. habeo auctores ac magistros religionum colendarum maiores nostros; har. resp. 18.
rem: erat ei pecuaria res ampla et rustica sane bene culta et fructuosa; Quinct. 12.
sacra: quae (sacra) maiores nostri ab exteris nationibus ascita atque arcessita coluerunt; Verr. IV, 114. qui .. sacra privata coluerunt; dom. 105. ſ. auspicia.
signum: quod (signum) omnes propter pulchritudinem visere, propter religionem colere solebant; Verr. IV, 127. quod (signum) cives atque incolae [Syracusani] colere ... solebant; ib. 130.
societatem: ſ. amicitiam.
studia: studia .. haec .. in Latio vehementius tum colebantur quam nunc eisdem in oppidis; Arch. 5.
virtutem: qui .. si nihil ad percipiendam [colendam] virtutem litteris adiuvarentur ..; Arch. 16.

colonia, Pflanzſtadt, Niederlaſſung: I. **Subject:** conspirant: ſ. III, 1. consensus.
decernit: nullum erat Italiae municipium, nulla colonia ..., nullum conlegium ..., quod tum non honorificentissime de mea salute decrevisset; Sest. 32.
est: neque praefectura (ulla fuit) aut colonia, ex qua non ad me publice venerint gratulatum; Piso 51. ſ. decernit. — civium, virorum: ſ. II, 1. constituo; Catil. II, 20. — imparatae: oppressis municipiis et coloniis imparatis; Phil. V, 37. — in: est in eadem provincia Narbo Martius, colonia nostrorum civium; Font. 13. — incolumis: ſ. II, 1. deduco; Phil. II, 102. — iure: quae colonia est in Italia tam bono iure ..? Verr. V, 58. — oppida, propugnacula: ſ. II, 1. conloco; leg. agr. II, 73. — ubi: ſ. II, 1. deduco; Phil. II. 102.
faciunt: id ... municipia, colonias provinciae Galliae recte ... fecisse et facere; Phil. III, 38.
florens: ſ. III, 1. dignitas. territorium.
incumbunt: eodem incumbunt municipia, coloniae, cuncta Italia; Phil. VI, 18.
iudicant: municipia, colonias, praefecturas num aliter iudicare censetis? Phil. IV, 7.
propugnat: propugnat pariter pro salute M. Fontei Narbonensis colonia, quae per hunc ipsa nuper obsidione hostium liberata, nunc eiusdem miseriis ac periculis commovetur; Font. 46.
videntur: ſ. II, 1. conloco; leg. agr. II, 73. — III, 1. consensus.
II. **nach Verben: 1. Accuſativ:** adeo: ſ. **adeo,** II. colonias (3 Stellen) S. 90, a.
adflicto: squalent municipia, adflictantur coloniae; Milo 20.
censeo: quid municipia censetis? quid colonias? Phil. XII, 7.
circumsedeo: circumsedet Mutinam, firmissimam et splendidissimam populi Romani coloniam; Phil. V, 24. ſ. oppugno; Phil. V, 27.
commoveo: ſ. I. propugnat.
conloco: qui colonias sic [idoneis in locis] contra suspicionem periculi conlocarunt, ut esse non oppida Italiae, sed propugnacula imperii viderentur; leg. agr. II, 73. ut quibuscumque in locis vobis videretur ... colonias conlocaretis; ib. 98. utrum hanc urbem oppugnet an huius urbis propugnaculum, coloniam populi Romani praesidii causa conlocatam; Phil. V, 27.
conservo: ego conservari coloniam populi Romani cupio, tu expugnari studes; Phil. VIII, 17.
constituo: ne in Ianiculo coloniam constituatis; leg. agr. I, 16. sunt homines ex eis coloniis, quas Sulla constituit; quas ego universas civium esse optimorum et fortissimorum virorum sentio; Catil. II, 20. qui in colonia nuper constituta, cum ipse gereret magistratum, in qua nemo erat emptus intercessor, vim ... publicis litteris consignarit || consignavit ||; sen. 29.
deduco: „deducentur“ inquit „coloniae.“ quo || quot || ? quorum hominum || quo numero hominum || ? quis enim non videt in coloniis esse haec omnia consideranda? leg. agr. I, 16. iubet [auspicia] coloniarum deducendarum causa xviros habere pullarios; ib. II, 31. colonias deducere novas, renovare veteres, totam Italiam suis coloniis || colonis || ut complere liceat, permittitur; ib. 34. in hos agros

... colonias ab his xviris deduci iubet. quid? omnisne locus eius modi est, ut nihil intersit rei publicae, colonia deducatur in eum locum necne, an est locus qui coloniam postulet, est qui plane recuset ||est plane rectius et, al.||? ib. 73. hi deducent colonias in eos agros, quos emerint; ib. quid igitur est causae quin coloniam in Ianiculum possint deducere? ... tu non definias quo ||quot|| colonias, in quae loca, quo numero colonorum deduci velis? ib. 74. Capuam colonia deducetur; ib. 76. cum venissem Capuam, coloniam deductam L. Considio et Sex. Saltio, quem ad modum ipsi loquebantur, praetoribus; ib. 92. paucis diebus, quibus illa ||illo|| colonia deducta fuit ||est, al.||; ib. cum ab hoc illa colonia deducta sit; Sulla 62. cum lege Apuleia coloniae non essent deductae; Balb. 48. cum etiam Capuam coloniam deducere conatus es; Phil. II, 100. deduxisti coloniam Casilinum, quo Caesar ante deduxerat; consuluisti me per litteras de Capua ...: possesne, ubi colonia esset, eo coloniam novam iure deducere. negavi in eam coloniam, quae esset auspicato deducta, dum esset incolumis, coloniam novam iure deduci: colonos novos ascribi posse rescripsi; ib. 102. tu autem insolentia elatus omni auspiciorum iure turbato Casilinum coloniam deduxisti, quo erat paucis annis ante deducta; ib. „veteranorum colonias, deductas lege et senatus consulto sustulistis." nos sustulimus an contra legem comitiis centuriatis latam sanximus? ib. XIII, 31.

expugno: f. conservo.

imprimo: horum flagitiorum iste vestigiis omnia municipia, praefecturas, colonias ... impressit; Phil. II, 58.

libero: f. I. propugnat.

metuo: nihil esse metuendum, nullum exercitum, nullam manum, nullas colonias; leg. agr. I, 24.

munio: illam coloniam meo iussu [meis] praesidiis, custodiis, vigiliis esse munitam; Catil. I, 8.

obsideo: qui ... coloniam vestram fidissimam fortissimamque obsideret; Phil. VI, 2.

occupo: ut quae velint municipia, quas velint veteres colonias colonis suis occupent; leg. agr. II, 86. ut omnia municipia coloniasque Italiae novis colonis occuparetis; ib. 98.

oppono: non praeponitur huic urbi ista colonia, sed opponitur; leg. agr. I, 20.

oppugno: ne coloniam populi Romani oppugnet; Phil. V, 27. ne coloniam circumsedeat, ne oppugnet; ib. qui Mutinam, coloniam populi Romani firmissimam, oppugnarit; ib. VII, 15. f. conloco; Phil. V, 27.

peragro: peragratis veteranorum coloniis; Phil. II, 100.

postulo, recuso: f. deduco; leg. agr. II, 73. — praepono: f. oppono. — renovo: f. deduco; leg. agr. II, 34. — sancio, tollo: f. deduco; Phil. XIII, 31.

2. **Genetiv**: sum: quos (Ariminensis) quis ignorat duodecim coloniarum fuisse et a civibus Romanis hereditates capere potuisse? Caecin. 102.

3. **Dativ**: commendo: senatus ... salutem (meam) vobis, municipiis, coloniis omnibus commendavit; Quir. 15.

do: quam igitur municipiis et coloniis ad excludendum Antonium auctoritatem damus? Phil. VIII, 4.

sum: qui ager eis coloniis esset, quo milites veterani deducti essent; Phil. V, 53.

4. **mit Präpositionen**: considero in: f. 1. deduco; leg. agr. I, 16.

curro per: per municipia coloniasque Galliae ... cum Gallicis et lacerna cucurristi; Phil. II, 76.

deduco in: QUAE IN MUNICIPIA QUASQUE IN COLONIAS XVIRI VELINT, DEDUCANT COLONOS; leg. agr. I. 17. permittit xviris, ut in omnia municipia, in omnis colonias totius Italiae colonos deducant; ib. II, 75. qui (milites veterani) cum ab Antonio in colonias essent deducti ..; Phil. V, 3. f. 1. deduco; Phil. II, 102.

facio in: ut in singulas colonias ternos civis Romanos facere posset; Balb. 48.

fero contra: quae (rogatio) contra coloniam Narbonensem ferebatur; Cluent. 140.

proficiscor in: qui cives Romani in colonias Latinas proficiscebantur, fieri non poterant Latini, nisi ..; dom. 78.

venio ex: f. I. est; Piso 51. (in: vgl. 1. deduco; leg. agr. II, 92).

III. **nach Substantiven**: 1. consensus: tantus autem est consensus municipiorum coloniarumque provinciae Galliae, ut omnes ad auctoritatem ... defendendam conspirasse videantur; Phil. III, 13.

custodem: hunc patronum, defensorem, custodem illius coloniae ... per vos iuvari ... cupiunt; Sulla 61.

decreta: nulla (de illis) decreta municipiorum et coloniarum exstiterunt; sen. 38. quid ego illa ... municipiorum et coloniarum ... decreta commemorem? dom. 75.

defensor: f. custos.

dies natalis: cum ... idem dies adventus mei fuisset ..., qui natalis idem carissimae filiae ..., idem etiam ipsius coloniae Brundisinae; Sest. 131.

dignitas: cum ... eum (non) coloniae florentissimae dignitas ... a parricidio deterreret; Phil. XIII, 20.

hostis: nisi forte huius coloniae et ceterarum, in quas eodem est animo, non est hostis putandus. si vero coloniarum et municipiorum ... hostis est, quid tandem huius censetis urbis? Phil. XIV, 9. 10.

laudationes: prosint honestissimorum municipiorum coloniarumque laudationes; Flacc. 101.

motus: nullus in eorum reditu motus municipiorum et coloniarum factus est; Quir. 10. cum de me ... is motus fuerit municipiorum et coloniarum omnium; Piso 41.

patronus: f. custos.

studium: cum .. exercitum ... summo studio municipiorum coloniarumque provinciae Galliae ... compararit; Phil. V, 36.

territorium: ut florentis coloniae territorium minueretur; Phil. II, 102.

vexillum: tunc illud vexillum Campanae coloniae ... Capuae a xviris inferetur; leg. agr. II, 86.

urbes: urbes coloniarum ac municipiorum respondebunt Catilinae tumulis silvestribus; Catil. II, 24.

2. animus in: f. 1. hostis.

IV. **Umstand**: 1. complere: quod vero totam Italiam vestris coloniis complere voluistis ..; leg. agr. I, 17. f. II, 1. deduco; leg. agr. II, 34.

intercludi: cum ... eidem [vestram libertatem] suis praesidiis et coloniis interclusam tenebunt; leg. agr. II, 75.

muniri: Asiae maximam oram bello superatam cinxit urbibus, non ut munitam coloniis [illam gentem], sed ut obsessam teneret; Flacc. 64.

occupare: quam (Italiam) praesidiis confirmaretis, coloniis occuparetis; leg. agr. I, 16.

2. ex: Spoletinus T. Matrinius unus ex eis, quos C. Marius civitate donasset, dixit causam ex colonia Latina in primis firma et inlustri; Balb. 48.

in: cum in ceteris ||ceteris in|| coloniis IIviri appellentur, hi se praetores appellari volebant; leg. agr. II, 93. f. II, 1. constituo; sen. 29.

colonus, Pflanzer, Ansiedler, Pächter: I. **Subject**: adest: ne colonum forte adfuisse dicatis; Cluent. 182. f. III. frequentia.

congerunt: Minturnenses coloni, quod C. Marium e civili ferro ... eripuerunt, quod tecto receperunt, quod fessum ... recrearunt, quod viaticum congesserunt, quod navigium dederunt, quod eum

... votis omnibus ||*ominibusque*|| ... prosecuti sunt, aeterna in laude versantur; Planc. 26.

conquirunt: nedum isti a Rullo ... conquisiti atque electi coloni Capuae in domicilio superbiae ... conlocati non statim conquisituri sint aliquid sceleris et flagitii; leg. agr. II, 97.

dant: f. congerunt.

declarant: eidem homines nomine commutato coloni decurionesque ... beneficium P. Sestii testimonio declarant, periculum decreto suo deprecantur; Sest. 9.

defendunt: coloni omnes municipesque vestri, certiores a me facti de hac nocturna excursione Catilinae, facile urbis suas finisque defendent; Catil. II, 26.

deprecantur: f. declarant.

eripiunt: f. congerunt.

est in: qui colonus habuit conductum de Caesennia fundum, cum idem ex eadem conductione fuerit in fundo ..; Caecin. 94. cum erat colonus in fundo; ib. — sunt ei: ei sunt coloni, qui se in insperatis ... pecuniis sumptuosius ... iactarunt; Catil. II, 20.

existimant: quid coloni Narbonenses? quid volunt? quid existimant? hunc per vos volunt, se per hunc incolumis existimant esse; Font. 14.

facit: utrum me tuus procurator deiecerit ..., an tuus colonus aut vicinus ... tuo nomine fecerit; Caecin. 57.

fert: colonus, quod decumanorum iniurias ferre non poterat, ex agro profugerat; Verr. III, 55.

habet: f. est in. — iactant: f. sunt ei.

intellegunt: coloni ipsi sic intellegunt, non Pompeianos a Sulla magis quam sese esse defensos; Sulla 60.

laborant: f. III. frequentia.

pendet: tam diu pependit in arbore ... colonus aratorque vester, quam diu voluntas Apronii tulit; Verr. III, 57.

potest: f. fert. II, 1. ascribo.

profitetur: SI PARERET IUGERA EIUS FUNDI PLURA ESSE QUAM COLONUS ESSET PROFESSUS; Verr. III, 55.

profugit: f. fert. — prosequuntur, recipiunt, recreant: f. congerunt.

revertuntur: uti antiquissimi socii et fidelissimi [Siculi] coloni populi Romani atque aratores ... in agros atque in sedis suas revertantur; Verr. III, 228.

versantur: f. congerunt. — volunt: f. existimant.

II. nach Verben: 1 Accusativ: amendo: f. deduco; Scaur. 42.

ascribo: colonos novos ascribi posse rescripsi; Phil. II, 102.

circumsedeo: circumsedet colonos nostros; Phil. XIII, 21.

conloco: ibi nostri coloni delecti ad omne facinus a xviris conlocabuntur; leg. agr. I, 18. f. I. conquirunt.

conquiro: f. I. conquirunt.

constituo: f. deduco; Scaur. 42.

deduco: cum Agrigentinorum duo genera sint, unum veterum, alterum colonorum, quos T. Manlius praetor ex senatus consulto de oppidis Siculorum deduxit Agrigentum; Verr. II, 123. eo quoque colonos P. Rupilius deduxit; ib. 125. QUAE IN MUNICIPIA QUASQUE IN COLONIAS XVIRI VELINT, DEDUCANT COLONOS QUOS VELINT ET EIS AGROS ADSIGNENT QUIBUS IN LOCIS VELINT; leg. agr. I, 17. Capuam deduci colonos volunt; ib. 18. quid enim cavendum est in colonis ||colonis|| deducendis? ib. 20. IN OMNIA QUAE VELINT OPPIDA COLONOS UT XVIRI DEDUCANT QUOS VELINT; ib. permittit xviris, ut in omnia municipia, in omnis colonias totius Italiae colonos deducant quos velint, eisque colonis agros dari iubet; ib. II, 75. qui (P. Furius) est ex eis colonis, quos Faesulas L. Sulla deduxit; Catil. III, 14. a Poenis ... Sardi non deducti in Sardiniam atque ibi constituti, sed amendati ||amandati|| et repudiati coloni; Scaur. 42. si quam legem de ... colonis in agros deducendis tulisse M. Antonius dicitur; Phil. V, 10. Capuam colonis deductis occupabunt; Fr. A. IV. (defendo: f. I. intellegunt). — deligo: f. conloco. — eligo: f. I. conquirunt. — facio certiores: f. I. defendunt. — repudio: f. deduco; Scaur. 42. — scribo: f. III. milia.

2. Dativ: adsigno: f. 1. deduco; leg. agr. I, 17.

consulo, credo: utrum colonis vestris ... et credere et consulere malitis an eis, quibus ..; Font. 15.

divido: his colonis agrum Campanum ac Stellatem campum dividi iubet; leg. agr. I, 20.

do: f. 1. deduco; leg. agr. II, 75.

loco: Xenonis Menaeni ... uxoris fundus erat colono locatus; Verr. III, 55.

3. Ablativ: utor: cum esset una Sassia eaque Sex. Albio quodam colono ... familiarius uteretur ..; Cluent. 175.

4. mit Präpositionen: accipio a: Caecina ... rationes a colono accepit; Caecin. 94.

diiungo a: „diiunxit" inquit „eos (Pompeianos) a colonis"; Sulla 60.

dissentio cum: qui (Pompeiani) ita de ambulatione ... cum colonis dissenserunt, ut ..; Sulla 61.

sum ex: f. 1. deduco; Catil. III, 14.

III. nach Substantiven: commoda: cum commoda colonorum a fortunis Pompeianorum rei publicae fortuna diiunxerit; Sulla 62.

dissensio: omnis Pompeianorum colonorumque dissensio delata ad patronos est; Sulla 60.

exercitus: Catilinam ... circumfluentem colonorum Arretinorum et Faesulanorum exercitu; Muren. 49.

frequentia: hoc .. ex hac frequentia colonorum ... intellegere potestis, qui adsunt, laborant; Sulla 61.

genus: f. II, 1. deduco; Verr. II, 123.

improbitas: Oppianicus cum ... improbitatem coloni in Falerno diutius ferre (non) posset ..; Cluent. 175.

milia: quinque milia colonorum Capuam scribi iubet; leg. agr. II, 76.

numerus: ne plures essent in senatu ex colonorum numero quam ex veterum ||vetere|| Agrigentinorum; Verr. II, 123. unum ex tanto ||toto|| negotiatorum, colonorum ... numero testem producant; Font. 12. tu non definias quo ||quot|| colonias, in quae loca, quo numero colonorum deduci velis? leg. agr. II, 74. huc isti xviri cum numerum ꟾↃↃ ||cum modo|| colonorum ex lege Rulli deduxerint ..; ib. 96.

oppidum: lautissimum oppidum nunc municipum honestissimorum, quondam colonorum, Suessam, fortissimorum militum sanguine implevit; Phil. XIII, 18.

tabulae, testimonia: si in eo iudicio colonorum populi Romani Narbonensium ... testimoniis tabulisque premeretur; Font. 34.

IV. Umstand: 1. occupare: ut quae velint municipia, quas velint veteres colonias colonis suis occupent; leg. agr. II, 86. ut omnia municipia coloniasque Italiae novis colonis occuparetis; ib. 98.

2. a: occupari: nunc omnes urbes, quae circum Capuam sunt, a colonis per eosdem xviros occupabuntur; leg. agr. I, 20.

color, Farbe: I. decipit: non enim nos color iste servilis, non pilosae genae ... deceperunt; Piso 1.

est: sin unus color, una vox, una natio est omnium testium ..; Scaur. 19.

potest: f. II. adlino.

videtur: (mihi) multo certiora illa (visa sunt

argumenta atque indicia sceleris), color, oculi, voltus, taciturnitas; Catil. III, 13.
II. adlino: nulla nota, nullus color, nullae sordes videbantur his sententiis adlini posse; Verr. a. pr. 17.
immuto: isti color immutatus est; voltus, oratio, mens denique excidit; Verr. I, 141.
III. mutatio: suspensus incertusque voltus, crebra coloris mutatio ... haec aperta ... faciebant; Cluent. 54.
IV, 1. aspernari: qui colore ipso patriam aspernaris; Piso, fr. 2.
2. praeter: quarum (fumosarum imaginum) simile habes nihil praeter colorem; Piso 1.
sine: vaecors repente sine suo voltu, sine colore, sine voce constitit; har. resp. 2.
V. Lücke: infirmo corpore atque aegro, colore ut ipsi iudicare potestis, u.; Fr. C. 16.

columen, Stütze, Säule: I. discedit, al.: istud columen actionis tuae, Mithridates, postea quam, biduum retentus testis a nobis, effudit quae voluit omnia, ... discessit; Flacc. 41.
est: in quibus (castris est) ... columen .. amicorum Antonii, Cotyla Varius; Phil. XIII, 26.
premit: Timarchides autem, columen familiae vestrae, premit faucis defensionis tuae; Verr. III, 176.
II. intueor: imaginem antiquitatis, columen rei publicae diceres intueri; Sest. 19.

columna, Säule: I. **Subject:** est, potest: dicunt ei fere nullam esse columnam, quae ad perpendiculum esse possit; Verr. I, 133.
II. **nach Verben:** 1. aedifico: f. dealbo; Verr. I, 154.
apporto: ego porro, qui Albanas habeo columnas, clitellis eas apportavi; Scaur. 45.
commoveo: in illis columnis dico esse, quae a tuo redemptore commotae non sint; Verr. I, 145.
dealbo: omnes illae columnae, quas dealbatas videtis, machina apposita nulla impensa deiectae eisdem || eisdemque || lapidibus repositae sunt; Verr. I, 145. si tanta pecunia columnas dealbari putassem; ib. qui maiore pecunia quattuor columnas dealbandas quam ille omnis aedificandas locaverit; ib. 154.
deicio: f. dealbo; Verr. I, 145.
efficio: utrum existimatis minus operis esse unam columnam efficere ab integro novam nullo lapide redivivo an quattuor illas reponere? Verr. I, 147.
exigo: „nisi forte vis ad perpendiculum columnas exigere"; Verr. I, 133. „sic agamus: columnae ad perpendiculum exigantur"; ib. columnas ita se exacturum esse confirmat; ib. 134.
habeo: f. apporto.
loco: ostendam in aedibus privatis longa difficilique vectura columnas singulas ad impluvium HS ccıↄↄccıↄↄ non minus magnas locatas; Verr. I, 147. f. dealbo; Verr. I, 154.
porto: columnae marmoreae ex aedibus meis .. ad socrum consulis portabantur; dom. 62.
repono: f. dealbo; Verr. I, 145. efficio.
2. infero: qui columnis ac postibus meis hostificum quoddam ... bellum intulistis; dom. 60.
3. adhaeresco ad: ne in Scyllaeo illo aeris alieni tamquam [in] fretu ad columnam adhaeresceret; Sest. 18.
dispono ad: quae apud te nuper ad omnis columnas, omnibus etiam in intercolumniis, in silva denique disposita sub divo vidimus; Verr. I, 51.
incido in: quod quidem nuper in columna ahenea meminimus post rostra incisum et perscriptum fuisse; Balb. 53.
incurro in: incurristi amens in columnas; Scaur. 45.
perduco, pervenio ad: in discordiis civitatis ad eam columnam, ad quam multorum saepe conviciis perductus erat, tum suffragiis populi pervenerat; Cluent. 39.
perscribo in: f. incido in.
reperio ad: ut ... aliquos ad columnam Maeniam vestri ordinis reos reperiatis; div. Caec. 50.
sum in: f. 1. commoveo.
venio a: venit ... a columna Maenia; Sest. 124.
III. **nach Adj.:** cupidus: non existimo ... illos tam cupidos liminum meorum et columnarum et valvarum fuisse; dom. 60.
IV. **nach Subst.:** eversio: talis .. eversio (fuit) illius exsecratae columnae, ut ..; Phil. I, 5.
locatio: quo modo ex locatione illa columnarum docui istum esse praedatum; Verr. III, 51.
numerus: qua in lege numerus tantum columnarum traditur; Verr. I, 134.
V. **Umst.:** in: *ni ... multo maiores effusiones pro censu tuo in columnis fecisses;* Scaur. 45.

coma, Haupthaar: calamistrata: alter unguentis adfluens, calamistrata coma; Sest. 18.
madens: qua auctoritate vir! vini, somni, stupri plenus, madenti coma, composito capillo; sen. 13.

comatus, behaart: Gallia: „Galliam" inquit „togatam remitto, comatam postulo"; Phil. VIII, 27.

comburo, verbrennen: alqm: qui (populus) te vivum comburere conatus est; Verr. I, 83.
legatum: voluerintne legatum populi Romani comburere vivum Lampsaceni? Verr. I, 78.
puerum: puer ... ante noctem mortuus et postridie ante quam luceret combustus est; Cluent. 27.
subsellia: a quibus miror ... non subsellia quoque esse combusta; Sex. Rosc. 91.

comedo, verzehren, aufzehren: beneficia: postquam beneficia Caesaris comederunt; Phil. XI, 37.
bona: quasi bona comesse Romae non liceret; Flacc. 91. qui ... usque eo non fuit popularis, ut bona solus comesset; Sest. 110.
patrimonium: utrum ego tibi patrimonium eripui, Gelli, an tu comedisti? Sest. 111.
venenum: (venenum) celerius potuit comestum quam epotum in venas ... permanare? Cluent. 173.

comes, Begleiter, Begleiterin, Gefährte; pl. Gefolge: I. **absolut:** 1. **Subject, Apposition:** accipit: cum comperisset suum comitem iuris ... corrumpendi causa ... pecuniam accepisse; Verr. II, 57.
comedunt: comites vero Antonii, qui postquam beneficia Caesaris comederunt, consulem designatum obsident, huic urbi ferro ignique minitantur, Saxae se et Cafoni tradiderunt ..., num quis est qui tuendos putet? Phil. XI, 37.
desperant: f. II, 1. incendo.
dicit: dixit C. Causinius Schola, .. familiaris et idem comes Clodii; Milo 46. dixit hoc comes item P. Clodii, C. Clodius; ib.
est accessio: cum quidem tibi etiam accessio fuit ad necem Platoris Pleuratus eius comes, quem necasti verberibus summa senectute confectum; Piso 84. — manus: comites illi tui delecti manus erant tuae; Verr. II, 27. — praesto: L. Luculli exercitus, qui ad triumphum convenerat, idem comes || comitiis || L. Murenae praesto fuit; Muren. 37.
investigant: negotium dat illis suis comitibus, nequissimis turpissimisque hominibus, uti videant et investigent, ecqua virgo sit ..; Verr. I, 63.
minitantur, obsident: f. comedunt.
opprimit: furor enim quidam, sceleris et audaciae comes, istius effrenatum animum ... tanta oppressit amentia, ut ..; Verr. V, 139.
sequuntur: hunc vero si secuti erunt sui comites ..; Catil. II, 10. sequebatur raeda cum lenonibus, comites nequissimi; Phil. II, 58.

tradunt: s. comedunt.
veniunt: Rubrius istius comites invitat; eos omnis Verres certiores facit quid opus esset. mature veniunt; Verr. I, 66.
vident: s. investigant.
2. **Prädikat**: **sum**: erat [comes eius] Rubrius quidam; Verr. I, 64. tum enim vitae socia virtus, mortis comes gloria fuisset; Font. 49. multae sunt artes eximiae huius administrae comitesque virtutis; imp. Pomp. 36. tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio; Muren. 13. utrum tum omnes boni, duces nostri an comites fuerint ad communem conservandam salutem*; Flacc. 5 (Z. 9). neque enim ego tunc princeps ad salutem esse potuissem, si esse alii comites noluissent; Sulla 9. me non solum comitem esse sententiae vestrae, sed etiam laudatorem vidistis; prov. cons. 25. cui ||inquid, al.|| etiam ipsi casus eventusque rerum non duces, sed comites ||eius|| consiliorum fuerunt; Balb. 9. qui ... nec ex Italia comes nec familiaris Gabinii fuit; Rab. Post. 19. comites Graeculi, quocumque ibat; Milo 55. huius autem rei tu idem es et dux et comes; Marcell. 11. quae (legio Martia) ... comes esse eius amentiae noluit; Phil. III, 6.
abl. abs.: qui cum Aetolis Ennio comite bellavit; Arch. 27. nullis Graecis comitibus, ut solebat; Milo 28. Italiae rursus percursatio eadem comite mima; Phil. II, 62. (vgl. IV, 1. amittere).
3. **Lücke**: sive ... pecuniam quaesivit sibi *quaesivit* ** non Gabinii comes vel sectator; Rab. Post. 21.
II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: **adiungo**: comitem .. eis adiunctum esse T. Volturcium; Catil. III, 4.
conficio: s. I, 1. est accessio.
conloco: comites .. eius item apud ceteros hospites conlocantur; Verr. I, 63. in eius tetrarchia unum ex Graecis comitibus suis conlocarat; Phil. II, 94.
deligo: s. I, 1. est manus.
distraho: illo aemulo atque imitatore studiorum ac laborum meorum quasi quodam socio a me et comite distracto; Marcell. 2.
do: dederitis mihi comitem ad contionem populo carum atque iucundum; Catil. IV, 11.
everto: everso senatus, ut ego semper dixi, comite, duce, ut ille dicebat; har. resp. 58.
facio certiores: s. I, 1. veniunt.
habeo: quod erat optabile antea, ut populum Romanum comitem haberemus, nunc habemus ducem; Phil. VII, 22.
impeditus: quid horum non impeditissimum? vestitus an vehiculum an comes? Milo 54.
incendo: qui ... nihil de eius extremis comitibus cogitavit, in quos incensos ira vitamque domini desperantis cum incidisset ..; Milo 56.
invito: s. I, 1. veniunt.
iudico: eundem anulum ... abs te donatum comitem pecuniae iudicamus; Verr. III, 187.
neco: Callisthenem ..., comitem Magni Alexandri, ab Alexandro necatum; Rab. Post. 23. s. I, 1. est accessio.
orno: cum ornasset Thraecidicis comitem et familiarem suum; Phil. VII, 17.
praebeo: praebuit se mercennarium comitem regi Alexandrino; Piso 49.
praesto: si enim innocentes existimari volumus, non solum nos [abstinentis], sed etiam comites nostros praestare debemus; Verr. II, 28.
profiteor: nec me solum deprecatorem fortunarum tuarum, sed comitem sociumque profitebor; Planc. 102.
reddo: cum omnis eius comites iste sibi suo illo panchresto medicamento amicos reddidisset; Verr. III, 152.
teneo: ut scribae, ut comites omnes magistratuum lege hac tenerentur; Rab. Post. 13.
tueor: s. I, 1. comedunt.
vexo: socii consiliorum, ministri comitesque vexantur; Flacc. 5 (Z. 6).
volnero: ut tui comites volnerarentur, lictor occideretur; Verr. I, 85.
2. **Dativ**: **discribo**: quorum ipsorum bona... statim suis comitibus compotoribusque discripsit; Phil. V, 22.
do: s. I, 1. investigant.
3. **mit Präpos.**: **cogito de, incido in**: s. I, 1. incendo.
III. **nach Substantiven**: 1. **conlusio**: cum vero verbo iudicium sit in edicto, re quidem vera tuorum comitum, hominum nequissimorum, conlusio cum decumanis ..; Verr. III, 33.
iniuria: de tui comitis iniuria questum ad te potius ... venirent; Verr. I, 80.
numerus: quarum rerum invidia lege hac recenti ac nova certus est inquisitioni comitum numerus constitutus; Flacc. 13.
persona: abiecta quaestoria persona comitisque sumpta; Planc. 100.
sententia: de latronum, hoc est, de comitum suorum sententia condemnat omnis; Verr. V, 114.
sentina: exhaurietur ex urbe tuorum comitum magna et perniciosa sentina rei publicae; Catil. I, 12.
villa: cum ... mansissem .. in villa P. Valerii, comitis et familiaris mei; Phil. I, 8.
2. **alqs ex**: s. II, 1. conloco; Phil. II, 94.
IV. **Umstand**: 1. **amittere**: P. Sulla hoc importunissimo cum honoris tum etiam calamitatis socio atque comite .. secundas fortunas amittere coactus est; Sulla 66.
sustentare: tu comitibus, tu praesidio ... discessum illum sustentasti; Rab. Post. 47.
2. **sine**: cum omnino sine comite venissent; Flacc. 43.

comicus, aus dem Lustspiel: **adulescens**: utrum hunc ego comicum adulescentem an aliquem ex agro Veiente nominem; Sex. Rosc. 47.
artificium: nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat; Qu. Rosc. 28.

comis, freundlich: **alqs**: quis vero C. Laelio comior? Muren. 66. negotiatoribus comis ... eram visus; Planc. 64.
homines: comes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur; Balb. 36.

comissatio, Umzug, Gelage: I, 1. **iacto**: accusatores quidem ... convivia, comissationes, cantus ... iactant; Cael. 35.
ostendo: nullum turpe convivium, non amor, non comissatio ... ostenditur; Muren. 13.
quaero: quod si in vino et alea comissationes solum et scorta quaererent ..; Catil. II, 10.
2. **loquor de**: de comissatione loquerentur inter se ac de mulierculis; Verr. III, 31.
II. **chorus**: saltatores, citharistas, totum denique comissationis Antonianae chorum in tertiam decuriam iudicum scitote esse coniectum; Phil. V, 15.

comissator, Zechbruder: **conspectus**: non idem iudicum comissatorumque conspectus; Cael. 67.

comitas, Freundlichkeit: **aspergo**: si illius comitatem et facilitatem tuae gravitati severitatique asperseris; Muren. 66.

comitatus, Begleitung, Gefolge: I. **Subject**: **est qui**: si quae cohors et qui comitatus fuerit meministis; Verr. III, 39. qui comitatus in inquirendo! comitatum dico? immo vero quantus exercitus! Flacc. 13.
videtur: s. II, 1. recito.
volunt: quid comitatus nostri, quid gladii volunt? quos habere certe non liceret, si uti illis nullo pacto liceret; Milo 10.

II. nach Verben: 1. confero: ut ... adventum et comitatum cum exercitu et victoria conferatis; Verr. IV, 121.
dico: s. I. est; Flacc. 13. — habeo: s. I. volunt.
impeditus: cum hic insidiator ... cum uxore veheretur in raeda, paenulatus, magno et impedito et muliebri ac delicato ancillarum puerorumque comitatu; Milo 28.
ornatus: adulescens bonus ... cum maximo ornatissimoque comitatu venit in oppidum Graecorum; Flacc. 18.
quaero: utrum crimini defensio an comitatus exsilio quaeritur? Verr. III, 205.
recito: utrum vobis consilium tandem praetoris recitari videbatur ... an praedonis improbissimi societas atque comitatus? Verr. V, 54.
relinquo: comitatum relinquo, duces nomino; Phil. XIII, 3.
2. utor: s. I. volunt.
3. abstraho ex: nihil est quod ex tanto comitatu virorum amplissimorum me unum abstrahas; Sulla 9.
capio ex: cepi equidem fructum maximum et ex consurrectione omnium vestrum et ex comitatu publicanorum; har. resp. 2.
confligo cum: cum ducibus ipsis, non cum comitatu adsectatoribusque confligant; Balb. 62.
sum in: litterae, quaecumque erant in eo comitatu, integris signis praetoribus traduntur; Catil. III, 6. tum nugarum in comitatu nihil; Milo 55.
suppedito ad: quamquam ... ad illam magnificentiam apparatus comitatumque regium suppeditata pecunia a Postumo est ..; Rab. Post. 6.
III. nach Substantiven: alqs ex: cum ex Verris turpissimo flagtiosissimoque comitatu tres recuperatorum nomine adsedissent; Verr. III, 30.
gladiatores ex: gladiatores ex praetoris comitatu comprehensi; Sest. 85.
IV. Umstand: 1. esse: qui Romae ante oculos omnium nostrum biennium fere comitatu regio atque ornatu fuisset; Verr. IV, 67.
gerere: si .. ita sese gerat || geret ||, non incessu solum, sed ornatu atque comitatu, ... ut ..; Cael. 49. ceterae (res) duce te gestae magnae illae quidem, sed tamen multo magnoque comitatu; Marcell. 11.
ingredi: cum iam pontem Mulvium magno comitatu legati Allobrogum ingredi inciperent; Catil. III, 6. ingressus urbem est quo comitatu vel potius agmine! Phil. XIII, 19.
vehi: s. II, 1. impeditus.
2. cum: mulierem ... Romam proficisci cum magno comitatu et pecunia! Cluent. 192. s. II, 1. ornatus.

comiter, freundlich: absolut: qui (accusator) ita dicebat, COMITER esse communiter, quasi vero priscum aliquod aut insolitum verbum interpretaretur; Balb. 36.
appello: salutabunt benigne, comiter appellabunt unum quemque nostrum; Phil. XIII, 4.
conservo: MAIESTATEM POPULI ROMANI COMITER CONSERVATO; Balb. 35.
monstro: „qui erranti comiter monstrat viam", benigne, non gravate; Balb. 36.
sum: cum in convivio comiter et iucunde fuisses; Deiot. 19.
vivo: cum senibus graviter, cum iuventute comiter vivere; Cael. 13.

comitialis, Wahl —: mensis: offendit eum mensem, qui consequitur mensem comitialem; Verr. II, 130.

comitium, Versammlungsplatz*); pl. Versammlung: I. Subject: coepta sunt: s. II, 1. habeo; Verr. a. pr. 25.
remanent: s. II, 1. centuriata; leg. agr. II, 27.
sunt: comitia isto praetore censorum ne simulandi quidem causa fuerunt; Verr. II, 136. — populi: sunt enim populi ac multitudinis comitia; Muren. 38. — praerogativa: cuius in honore non unius tribus pars, sed comitia tota comitiis fuerint praerogativa; Planc. 49. — quae: quae igitur haec comitia? Phil. XI, 19.
urgent: urgebant comitia, et in eis || his || ipsis oppugnabar grandi pecunia; Verr. a. pr. 24.
II. nach Verben: 1. Accusativ: adorno: vidi ... forum comitiumque adornatum ad speciem magnifico ornatu, ad sensum ... lugubri; Verr. I, 58.
adumbro: s. IV, 1. constitui.
centuriata: nunc, Quirites, illa prima || prima illa || comitia tenetis, [centuriata et tributa,] curiata tantum auspiciorum causa remanserunt; leg. agr. II, 27. qui in campo Martio, comitiis centuriatis, ... crucem ad civium supplicium defigi ... iubes; Rabir. 11. illo die, quo auspicato comitiis centuriatis L. Murenam consulem renuntiavi; Muren. 1. quo die nos comitiis centuriatis, quae maxime maiores comitia iusta dici haberique voluerunt, arcessivit in patriam; sen. 27. ita populus Romanus brevi tempore ... (non) auctores centuriatorum et curiatorum comitiorum (habebit); dom. 38. populus Romanus L. Sulla dictatore ferente comitiis centuriatis municipiis civitatem ademit; ademit eisdem agros; ib. 79. Volaterranis ... L. Sulla victor ... comitiis centuriatis civitatem eripere non potuit; ib. damnati .. comitiis centuriatis cum in exsilium profugissent; ib. 86. qui ... reducti (sunt) ... rogationibus tribuniciis, non auctoritate senatus, non comitiis centuriatis; ib. 87. eandem domum populus Romanus ... comitiis centuriatis omnium aetatum ordinumque suffragiis eodem iure esse iussit, quo fuisset; har. resp. 11. ut ne cui privilegium inrogari liceret neve || neque || de capite nisi comitiis centuriatis rogari; Sest. 65. de capite non modo ferri, sed ne iudicari quidem posse nisi comitiis centuriatis; ib. 73. cum autem de me eodem ex senatus consulto comitiis centuriatis ferebatur ..; ib. 109. de me ... legem comitiis centuriatis tulit P. Lentulus consul de conlegae Q. Metelli sententia; Piso 35. quod ad populum centuriatis comitiis tulit, id in actis Caesaris non habebitur; Phil. I, 19. de quibus confirmandis et sanciendis legem comitiis centuriatis ex auctoritate nostra laturus est; ib. X, 17. nos (colonias) sustulimus an contra legem comitiis centuriatis latam sanximus? ib. XIII, 31.
curiata: hic .. tribunus plebis, quia videbat potestatem neminem iniussu populi aut plebis posse habere, curiatis eam || ea || comitiis, quae vos non initis || sinitis, al. || confirmavit; tributa, quae vestra erant, sustulit; leg. agr. II, 27. itaque auspicato postero anno X tribuni plebi comitiis curiatis creati sunt; Fr. B. VI, 24. s. centuriata; leg. agr. II, 27. dom. 38.
dico: s. centuriata; sen. 27.
facio: comitiis consularibus factis; Verr. a. pr. 17. comitiis iam abhinc diebus triginta factis; ib. II, 130.
habeo: interea comitia nostra, quorum iste se, ut ceterorum hoc anno comitiorum, dominum esse arbitrabatur, haberi coepta sunt; Verr. a. pr. 25. ne .. alio mense ac fas erat comitia haberentur; ib. II, 128. quem ad modum mense illo legitimo comitia haberentur nec tamen Herodotus adesse posset; ib. dies is erat legitimus comitiis habendis; ib. 129 iubet enim habere comitia xviris creandis || com. decemviris hab. cr. || eum, qui legem tulerit; leg. agr. II, 20. iubet Rullus ... habere comitia Rullum; ib. habebit comitia; ib. idem maiore parte populi suffragiis spoliata comitia habebit; ib. 22.

*) sing. s. II, 1. adorno. occupo. orno. — 3. consisto in. defigo in. iaceo in. sto in. video in.

ne postero die comitia haberentur; Muren. 51. cum in campo consularibus comitiis, quae a me habita sunt, caedem facere voluerunt; Sulla 51. quae comitia primum habere coepit consul ...; deinde habere coepit subito; Planc. 49. qui de caelo servare constituit. quod neque licet comitiis per leges, et, si qui servavit, non comitiis habitis, sed prius quam habeantur, debet nuntiare; Phil. II, 81. cur autem ea comitia non habuisti? ib. 99. quod si comitia placet in senatu haberi ..; ib. XI, 19. f. centuriata; sen. 27.

impedio: ut comitia auspiciis vel impedire vel vitiare posset; Phil. II, 80.

ineo: f. curiata; leg. agr. II, 27.

occupo: cum forum, comitium, curiam multa de nocte armatis hominibus ac servis plerisque occupavissent; Sest. 75.

orno: huius signis et tabulis forum comitiumque ornari; Verr. III, 9.

profero: ut ... prolatis comitiis prosternerent se; Planc. 50.

prohibeo: se Dolabellae comitia aut prohibiturum auspiciis aut ..; Phil. II, 81.

revoco: omnibus comitiis tot civitatum unam in domum revocatis; Verr. II, 133.

sustineo: tota ut comitia suis, ut dictitabat, umeris sustineret; Milo 25.

teneo: f. centuriata; leg. agr. II, 27.

traho: ita tracta esse comitia anno superiore, ut non multos mensis praeturam genere posset; Milo 24.

tributa: f. centuriata, curiata; leg. agr. II, 27.

video: videamus nunc comitia magistratuum; Sest. 118. f. adorno.

vitio: f. impedio.

2. Dativ: adsum: plebem a iudicio dimisimus, quae cuncta comitiis adfuit; Planc. 21.

obnuntio: ne obnuntiare concilio aut comitiis, ne legi intercedere liceret; sen. 11.

praesum: quis comitiis praefuit? leg. agr. II, 22.

sum: si tanta illis comitiis religio est, ut adhuc semper omen valuerit praerogativae ||praerogativum, al.||; Muren. 38. f. I. sunt praerogativa.

3. mit Präpositionen: consisto in: cum armatus M. Aemilius, princeps senatus, in comitio constitisset; Rabir. 21.

defigo in: quod illam civibus Romanis crucem non posset in foro, non in comitio, non in rostris defigere; Verr. V, 170.

iaceo in: pulsus e rostris in comitio iacuit; Sest. 76.

pono in: qui istius causam ... in iudicum potestate, non in comitiis consularibus positam arbitrabantur; Verr. a. pr. 19.

sto in: te pridie Kalendas Ianuarias ... stetisse in comitio cum telo; Catil. I, 15.

venio ad: satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset; Verr. II, 128. mulioniam paenulam adripuit, cum qua primum Romam ad comitia venerat; Sest. 82. venio ad comitia, sive magistratuum placet sive legum; ib. 109.

video in: Tenem, pulcherrime factum, quem quondam in comitio vidistis, abstulit; Verr. I, 49.

III. nach Substantiven: dies: cum honoris amplissimi contentio et dies comitiorum subesset; Milo 42. ecce Dolabellae comitiorum dies; Phil. II, 82.

dilatio: cum propter dilationem comitiorum ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus sum; imp. Pomp. 2.

dominus: f. II, 1. habeo; Verr. a. pr. 25.

metus: agere quae ad iudicium pertinebant libere comitiorum metu deterrebar; Verr. a. pr. 24.

nomen: quasi decem fiscos ad senatorem illum relictos esse comitiorum meorum nomine; Verr. a. pr. 22.

potestas: ita, cum maiores binis comitiis voluerint vos de singulis magistratibus iudicare, hic homo popularis ne unam quidem populo comitiorum potestatem reliquit; leg. agr. II, 27.

precatio: quod si illa sollemnis comitiorum precatio consularibus auspiciis consecrata tantam habet in se vim et religionem, quantam ..; Muren. 1.

ratio: quantas perturbationes et quantos aestus habet ratio comitiorum; Muren 35. nihil (est) fallacius ratione tota comitiorum; ib. 36. ego adulescentis bonos et fortis ... comitiorum ratione privavi; Piso 4.

reprehensores: quod patres ... tenere non potuerunt, ut reprehensores essent comitiorum, id haberent iudices; Planc. 8.

significationes: comitiorum et contionum significationes sunt non numquam vitiatae atque corruptae; Sest. 115.

tempestas: in hac comitiorum tempestate populari saepe intellegas quo signo commota sit; Muren. 36.

tempus: equidem existimo nullum tempus esse frequentioris populi quam illud gladiatorium neque contionis ullius neque vero ullorum comitiorum; Sest. 125.

varietas: nulla erit posthac varietas comitiorum; Planc. 15.

undae: si campus atque illae undae comitiorum ... effervescunt; Planc. 15.

IV. Umstand: 1. Ablativ: (f. II, 1. centuriata, curiata): absolvi: „te hodiernis comitiis esse absolutum“; Verr. a. pr. 19.

adsequi: si hoc fieri potest, ut ... quisquam nullis comitiis imperium aut potestatem adsequi possit; leg. agr. II, 29.

constitui: sint igitur xviri neque veris comitiis, hoc est, populi suffragiis, neque illis ad speciem atque || ad || usurpationem vetustatis per xxx lictores auspiciorum causa adumbratis constituti; leg. agr. II, 31.

dari: ut ei || uti || curiata lege magistratus detur, cui nullis comitiis ante sit datus; leg. agr. II, 26.

debere: boni viri et cives comitiis aediliciis aliquid se meo nomine Plancio debere dicebant; Planc. 68.

declarari: cum iam facti prope superioribus comitiis declaratique venissent; Planc. 53.

deligi: imperatores enim comitiis consularibus, non verborum interpretes deliguntur; Muren. 38.

designari: quasi non comitiis iam superioribus sit Plancius designatus aedilis; Planc. 49.

ferre: nec quicquam illis comitiis quod boni viri vellent nisi repulsam tulit; Sest. 114. huius comitiis C. frater ... iam repulsam tulit; Phil. VIII, 27.

fieri: f. declarari.

iudicare: comitiis meis ... populus Romanus iudicavit istius pecuniam ... nihil posse debere; Verr. 1, 19. non enim comitiis iudicat semper populus, sed movetur plerumque gratia; Planc. 9. f. III. potestas.

liberari: qui nondum libera civitate tamen populi Romani comitiis liberatus est; Milo 7.

pari: his levioribus comitiis diligentia et gratia petitorum honos paritur; Planc. 7.

renuntiari: ut nemo umquam prior eam (praerogativam) tulerit quin renuntiatus sit aut eis ipsis comitiis consularibus aut certe in illum annum; Planc. 49.

significari: tribus locis significari maxime populi Romani iudicium ac voluntas potest, contione, comitiis, ludorum gladiatorumque consessu; Sest. 106.

Zum Satz: commemorasse istum quam liberaliter eos tractasset ... proximis consularibus praetoriisque comitiis; Verr. a. pr. 23. quod meis comitiis non tabellam vindicem tacitae libertatis, sed

vocem unam || vivam || prae vobis indicem vestrarum erga me voluntatum ac studiorum tulistis; leg. agr. II, 4. ITEM inquit EODEMQUE MODO, capite altero, UT COMITIIS PONTIFICIS MAXIMI; ib. 18. cum proximis comitiis consularibus me consulem in campo et competitores tuos interficere voluisti; Catil. I, 11. magna est autem comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio; Muren. 53. me adfinem tuum, quem tuis comitiis praerogativae primum custodem praefeceras ..; sen. 17. constat enim nullis umquam comitiis campum Martium tanta celebritate ... floruisse; dom. 75. qui se pontificiis comitiis pulsatum a Caelio diceret; Cael. 19. cui primam comitiis tuis dederas tabulam praerogativae; Piso 11. nullis comitiis umquam neque multitudinem hominum tantam neque splendorem fuisse; ib. 36. comitiis, praesertim aediliciis, studium esse populi, non iudicium; Planc. 10. ais prioribus comitiis Aniensem a Plotio Pedio, Teretinam a Plancio tibi esse concessam; ib. 54. Q. Metellum Pium consulem praetoriis comitiis, petente Q. Calidio, populo Romano supplicasse; ib. 69. comitiis in campo quotiens potestas fuit! Milo 41. videbor suffragio meo, tamquam comitiis, honorem homini amicissimo denegavisse; Phil. XI, 19. confirmat se comitiis consularibus Romae futurum; Fr. B. XIII, II, 6. f. II, 1. habeo; Sulla 51. Phil. II, 81.

2. **Präpositionen**: ante: Herodotus cum Roma revertitur, diebus, ut ipse putabat, quindecim ante comitia ..; Verr. II, 130.

causa: quae (frequentia) convenit uno tempore undique comitiorum, ludorum censendique causa; Verr. a. pr. 54. non esse hoc iudicium iudicii, sed comitiorum consularium causa comparatum; Scaur. 30.

comitor, begleiten: alqm: quod ex urbe parum comitatus exierit; Catil. II, 4. quo die me populus Romanus a porta in Capitolium atque inde domum sua celebritate laetitiaque comitatum honestavit; dom. 76. „ideo viam munivi, ut eam tu alienis viris comitata celebrares?“ Cael. 84. quis enim audeat ... bene comitatum, quis inlustrem aggredi? Phil. XII, 25.

commaculo, beflecken: se: si se isto infinito ambitu commaculasset; Cael. 16.

commeatus, Zufuhr, Lebensmittel, Urlaub: I. interit: cum vero ... res frumentaria, commeatus ... istius avaritia interierit ..; Verr. III, 127.

iuvat: certe in armis ... auxilia sociorum, classes, commeatus multum iuvant; Marcell. 6.

II, 1. aufero: quos (nummos) qui dederat, commeatum totius aestatis abstulerat; Verr. V, 62.

2. prohibeo: cum ex omnibus provinciis commeatu et privato et publico prohibebamur; imp. Pomp. 53.

3. remaneo in: qui ... in commeatu Syracusis remanserit; Verr. V. 111.

III. periculum: qui nostros duces auxilio laboris, commeatus || *labore, commeatu* || periculo suo iuverit; Balb. 28.

IV. iuvare: ne foro quidem et commeatu Mamertini iuvare populum Romanum debuerunt; Verr. V, 52. quem ... bellum gerentem commeatu pecuniaque iuverunt; Balb. 40.

commemorabilis, denkwürdig: pietas: cum C. Marcelli, viri optimi et commemorabili pietate praediti, lacrimas ... viderem; Marcell. 10.

commemoratio, Erinnerung, Erwähnung: I. est inlustris: utra igitur est splendidior, utra inlustrior commemoratio? div. Caec. 65.

mitigat: neque te in parentum luctu ... mei nominis commemoratio mitigavit; Verr. V, 138.

refert: Autronii commemoratio memoriam Sullae rettulisset; Sulla 87.

II, 1. adaequo, dimitto: non cum vitae tempore esse dimittendam || *dimetiendam*, al. || commemorationem nominis nostri, sed cum omni posteritate adaequandam; Arch. 29.

intellego: simul .. intellegi potest ... Apronii de isto non modo confessio, verum etiam commemoratio; Verr. III, 142.

intermitto: commemoratio illius tui sceleris intermissa est, non memoria deleta; Phil. II, 51.

recito: recitavit ex oratione nescio qua Accius ... commemorationem illius ipsius iudicii Iuniani; Cluent. 138.

2. sum in: qui ... absens non in oblivione iacuisset, sed in adsidua commemoratione omnibus omnium flagitiorum fuisset; Verr. I, 101.

III. dolor: perfer hunc dolorem commemorationis necessariae; Cluent. 168.

IV, 1. adferre: non enim opibus ..., sed commemoratione beneficii ... aliquid attulimus etiam nos; Planc. 24.

celebrari: nihil enim est ex meis temporibus, quod minus ... mea commemoratione celebratum sit; Planc. 95.

delectare: quae (imagines) non solum pictorum artificio delectabant, sed etiam commemoratione hominum et cognitione formarum; Verr. IV, 123.

depellere: hac se commemoratione civitatis omnia verbera depulsurum ... arbitrabatur; Verr. V, 162.

fieri: tantus est gemitus factus aspectu statuae et commemoratione, ut ..; Verr. IV, 139.

profundere: M. Fonteium parentis et sororis commemoratione lacrimas profudisse; Font. 48.

traducere: an ... vestros animos in aliam partem fortitudinis commemoratione traducat? Verr. II, 192.

2. in: cum ego ipse in commemoratione eorum (scelerum) ... animo commovear; Verr. IV, 110.

commemoro, erinnern, erwähnen, vergegenwärtigen: I. **absolut**: 1. honestus ad: an quod ad commemorandum est honestius, id ad probandum non multo videri debet aequius? div. Caec. 65.

2. augere: illorum calamitatem commemorando augere nolo, quibus ..; Verr. a. pr. 14.

facere: si id parum est, ego maius id commemorando facere non possum; div. Caec. 36.

renovare: nolo eam rem commemorando renovare; Quinct. 70.

II. **mit Ergänzung**: 1. de: si de illis caedibus velim commemorare; Sex. Rosc. 94. de cuius virtute antea commemoravi; Verr. II, 102. illi, de quibus antea commemoravi; Font. 40. C. Decianus, de quo tu saepe commemoras; Rabir. 24.

2. **indirecte Frage**: quae .. efficiat et quae conetur, si velim commemorare; Sex. Rosc. 135. quae cuius modi in utroque nostrum sint paulo post commemorabo; div. Caec. 22. commemorasse istum quam liberaliter eos tractasset; Verr. a. pr. 28. virgis quam multos ceciderit quid ego commemorem? ib. V, 140. in ceteris rebus ut omnes ... omni iure civili ... utantur, quid ego commemorem? Caecin. 97. quibus studiis hanc dignitatem consecutus sim memet ipsum commemorare perquam grave est; leg. agr. II, 2. ut quid a vobis acceperim commemorem; ib.

3. **accus. c. infin.**: mavolt commemorari || commemorare || se cum posset perdere pepercisse quam ..; Quinct. 51. concessum ei non esse commemorant; Sex. Rosc. 138. commemorarem decem milia civium esse || esse civium || Centuripinorum; Verr. II, 168. ecquem (hominem) vere commemorare possumus parem consilio ... M. Aemilio Scauro fuisse? Font. 24. quem ego antea commemoravi ... probasse nemini quod defendebat; Caecin. 67. innumerabilis .. alias (urbis) captas esse commemorem? imp. Pomp. 33. non commemorabo nuper ita vobis

... esse visum, ut ..; ib. 60. qui se non eiusdem prope sodalem fuisse commemoret; Catil. II, 9. se meum ... conlegam in quaestura commemorabat fuisse; Sulla 18. L. Cassium dixerunt commemorasse cum ceteris Autronium secum facere; ib. 36. quas tu commemoras, Cassi, legere te solere orationes; Planc. 66. Opimium damnatum esse commemoras; ib. 69. plebem ... eam, quo tutior esset vestra vita, se fecisse commemorat ut non modo virtute flecteret, sed etiam ..; Milo 95. ut (latrones) commemorare possint eis se dedisse vitam, quibus non ademerint; Phil. II, 5. nec vero cuiquam possumus commemorare hunc honorem a senatu tributum; ib. V, 41. sic est iusta causa belli, sicuti Crassus commemoravit cum Iugurtha fuisse; Fr. B. XVI, III, 1. ſ. III. alqd; Quinct. 8.

III. **mit Object:** a l q m: non necesse est omnis commemorare Curtios, Marios; Sex. Rosc. 90. Africanos mihi et Catones et Laelios commemorabis? Verr. III, 209. Syracusani tui, quos crebro commemorare soles; ib. IV, 145. quis P. Octavio Balbo ingenio prudentior, iure peritior, fide, religione, officio diligentior aut sanctior commemorari potest? Cluent. 107. quos antea commemoravi; ib. qui non modo Curiis, Catonibus, Pompeis, antiquis illis, fortissimis viris, [novis hominibus,] sed his recentibus, Mariis et Didiis et Caeliis, commemorandis iacebant; Muren. 17. tu mihi etiam M. Atilium Regulum commemoras; Sest. 127. isti, quos commemoras; Planc. 61. sed quid singulos commemoro? Phil. II, 12.

a l q d: quid hoc iniquius aut indignius ... dici aut commemorari potest, quam me ... priore loco causam dicere? Quinct. 8. quae me P. Quinctius cupit commemorare; ib. 13. quae commemoravi; Sex. Rosc. 91. id quod commemoravit Erucius; ib. 93. de quo quid ego plura commemorem? div. Caec. 17. ego haec, quae in medio posita sunt, commemoro; ib. 33. quae ille si commemorari noluisset ..; Verr. a. pr. 18. omnia non modo commemorabuntur, sed etiam expositis certis rebus agentur; ib. 37. quod apud M.' Glabrionem nuper cum in reiciundis iudicibus commemorassem ..; ib. 41. quae ego non commemorarem ... nisi ..; ib. I, 121. non possum illa planius commemorare, quam ..; ib. 126. multa commemoravit; ib. II, 88. nihil enim minus libenter de Sthenio commemoro ... nisi ..; ib. 110. hoc non solum sciri tum, verum etiam commemorari semper volebat; ib. 116. ne haec a me sine causa commemorata esse videantur; ib. IV, 120. iam vero quid ego de valvis illius templi commemorem? ib. 124. longum est et non necessarium commemorare, quae apud quosque visenda sunt tota Asia et Graecia; verum illud est quam ob rem haec commemorem, quod ..; ib. 135. quae paulo ante commemoravi; ib. 139. ego ipse haec, quae iste ||ille|| quaerit, commemorabo et proferam; ib. V, 9. nec vereor de tali viro ne plus dicam quam vos aut sentiatis aut apud vos commemorari velitis; Caecin. 77. qui haec commemorant; ib. 99. sed quid ego longinqua commemoro? imp. Pomp. 32. ego vero ... neque cognitum commemoravi neque pro testimonio dixi; Cluent. 139. est illud amplissimum, quod paulo ante commemoravi .., quod ..; leg. agr. II, 4. commemorabo id, quod egomet vidi; ib. 92. sed quid ea commemoro, quae ..? Flacc. 103. quae .. libenter commemoro; sen. 23. quiddam de communi condicione omnium nostrum ... breviter commemorandum videtur; Balb. 18. haec commemoro, quae sunt palam; Piso 11. sed quid ego illa commemoro? Milo 18. quae si in privatis gloriosa sunt, multo magis commemorabuntur in regibus; Deiot. 40. hoc idcirco commemoratum a te puto, uti ..; Phil. II, 3. illud ipsum, quod commemoras; ib. 5.

a c t a m: tum istius acta commemorabatur, tum flagitiosa illa convivia; Verr. V, 94.

a d v e n t u s: quid ego adventus istius, prandia, cenas, equos muneraque commemorem? Verr. I, 49.

a m i c i t i a m: qui gratiam, amicitiam cognationemque commemoraret; Verr. II, 64.

a n i m u m: sed quid ego populi Romani animum virtutemque commemoro? Sest. 118.

b e l l u m: ut neque maius bellum commemorari possit neque ..; Muren. 33.

b e n e f i c i u m: ſ. **beneficium,** II, 1. commemoro (4 Stellen) S. 411, a.

b o n i t a t e m: bonitas praediorum ..., huius inopia et solitudo commemoratur; Sex. Rosc. 20.

c a r m i n a: Tarquinii ... ista sunt cruciatus carmina; quae tu ... libentissime commemoras; Rabir. 13.

c a s t r a: aleatoris Placentini castra commemorabuntur; Verr. V, 33.

c a u s a m: quae (causa crudelitatis) nunc in defensione commemorabitur; Verr. V, 146. qui necessitudinis causas compluris protulit, simultatis nullam commemorare potuit; Muren. 56.

c e n a s: ſ. adventus.

c o g n a t i o n e m: illa Segestanorum non solum ... commemorata verbis ... cognatio; Verr. V, 125. ſ. amicitiam.

c o m m o d a: Q. Fufius ... pacis commoda commemorat; Phil. VIII, 11.

c o n s t a n t i a m: quid reliquam constantiam vitae commemorem? dignitatem, liberalitatem, moderationem in privatis rebus, splendorem in publicis? Sulla 73. quam (constantiam) ego ... non commemorarem, nisi ..; Ligar. 26.

c o n s u l t a: quid ego illa de me divina senatus consulta commemorem? Sest. 129.

c o n t u m e l i a s: quid ego illas istius minas contumeliasque commemorem? Phil. II, 107.

c o n v i v i a: ſ. actam.

c r u d e l i t a t e m: in plebem vero Romanam utrum superbiam prius commemorem an crudelitatem? Verr. I, 122.

d e c r e t a: quid ego illa divina ... totius Italiae decreta commemorem? dom. 75.

d i c t u m: equitum ego Romanorum in homines nobilissimos maledicta, publicanorum in Q. Scaevolam ... libere dicta commemorem? Planc. 33. qui spurce dictum commemorarent in libera civitate; Fr. B. IX, 3.

d i g n i t a t e m: ſ. constantiam; Sulla 73.

d i r e p t i o n e m: unius etiam urbis ..., Syracusarum, direptionem commemorabo et in medium proferam; Verr. IV, 115.

e q u i t e s: quid ego hic equites Romanos commemorem? Catil. IV, 15.

e q u o s: ſ. adventus.

f a c i n u s: accipite nunc aliud eius facinus nobile et multis locis saepe commemoratum; Verr. II, 82. dum id eius facinus commemoro et profero; ib. IV, 105.

f a c t a: quin facta quoque eius nefaria commemorare possit; Verr. a. pr. 15.

f a m i l i a r i t a t e m: Fabriciorum familiaritas commemorabatur; Cluent. 50.

f e l i c i t a t e m: quam (felicitatem) praestare de se ipso nemo potest, meminisse et commemorare de altero possumus; imp. Pomp. 47.

g r a t i a m: exiguum ... tempus non modo ad referendam, verum etiam ad commemorandam gratiam mihi relictum putarem; sen. 24. ſ. amicitiam.

h o m i n e s: sed quid ego hosce homines ordinesque commemoro? Catil. IV, 16. ſ. alqm. Muren. 17.

i n i u r i a m: nulla iniuria commemorata; Sest. 57.

i n o p i a m: ſ. bonitatem.

i u d i c i u m: o commemoranda iudicia! Verr. a. pr. 42. o praeclarum et commemorandum iudicium! ib. III, 28. illa, quae commemorata sunt ab accusatore, duo iudicia; Cluent. 98. qui iudicia facta commemoras; ib. 112.

iura: sed quid ego hospitii iura in hac immani belua commemoro? Verr. V, 109.
liberalitatem: f. constantiam; Sulla 73.
libidines: in stupris vero et flagitiis nefarias eius libidines commemorare pudore deterreor; Verr. a. pr. 14.
maledicta: f. dictum; Planc. 33.
merita: L. Racilii ... divina in me merita commemoras; Planc. 77.
minas: f. contumelias. — moderationem: f. constantiam; Sulla 73. — munera: f. adventus.
necessitudinem: (cum commemorare (coeperit) quaestoris cum praetore necessitudinem constitutam more maiorum, sortis religionem; div. Caec. 46.
offensiones: commemoratis praesertim offensionibus; Marcell. 3.
officium: quod officium ... commemorari procuratoris potest, quod ..? Quinct. 68.
ordines: f. homines.
pecunias: nondum commemoro rapinas, non exactas pecunias, non captas, non imperatas; Piso 38.
penuriam, pericula: belli pericula, tempora rei publicae, imperatorum penuriam commemorabit; Verr. V, 2.
prandia: f. adventus.
proelia: plurima et maxima proelia commemorare possem; Muren. 33.
rapinas: f. pecunias.
religionem: simul religio commemoratur; Verr. IV, 85. f. necessitudinem.
rem: in hac re, quam commemoravi; Tull. 3. in eas res, quas commemoro; ib. 24. negem esse illam rem ... commemoratam in senatu? Cluent. 4. quas (res) idcirco praetereo, quod ne nunc quidem sine fletu commemorare possum; dom. 97.
sodalitatem: si quidem non modo nomina deferunt inter se sodales sed etiam commemorant sodalitatem in accusando; Cael. 26.
solitudinem: f. bonitatem. — splendorem: f. constantiam; Sulla 73. — superbiam: f. crudelitatem. — tempora: f. penuriam.
viros: quid reliquos clarissimos viros commemorem? Phil. XIII, 30. f. alqm; Muren. 17.
virtutes: ceterae (virtutes), quas paulo ante commemorare coeperam; imp. Pomp. 36. f. animum.
vocem: cum ... eam vocem Aebutii, quam commemoravi, audisset; Caecin. 22.

commendaticius, empfehlend: tabellae: multum apud illum ... tabellas non commendaticias, sed tributarias valuisse; Verr. IV, 148.

commendatio, Empfehlung: I, 1. coniungit: istos inter se ... non commendatio aliqua, sed studiorum turpitudo ... coniunxit; Verr. III, 22.
debet esse: si qua non modo humana, verum etiam divina in tantis ingeniis commendatio debet esse; Arch. 31.
effert: quae res extulit eum? una commendatio huius; Qu. Rosc. 31.
habet: si quid habet aut momenti commendatio aut auctoritatis confirmatio mea; Muren. 90.
2. sum: tuam .. a me alienationem commendationem tibi ad impios civis fore putavisti; Phil. II, 1. nec sentit amens commendationem esse compellationem suam; ib. III, 17.
II. duco: qui ... commendationem .. ineuntis aetatis ab impietate et ||ab|| scelere duxerit; Deiot. 2.
III. alqs: si quem infimo loco natum, nullo splendore vitae, nulla commendatione famae defenderem; Flacc. 24.
IV, 1. adiuvari: quod ... istius egregia virtus adiuvabitur commendatione maiorum; Planc. 67.
cognosci: qui te hominem per te cognitum, nulla commendatione maiorum, ... extulit; Catil. I, 28.
comprobare: quod (foedus) populus Romanus auctore senatu, commendatione et iudicio vetustatis, voluntate et sententiis suis comprobat; Balb. 35.
dimanare: meus hic forensis labor vitaeque ratio dimanavit ad existimationem hominum paulo latius commendatione ac iudicio meorum; Cael. 6.
obrepere: obrepsisti ad honores errore hominum, commendatione fumosarum imaginum; Piso 1.
valere: (pater) valeret .. communi sensu omnium et dulcissima commendatione naturae; Planc. 31.
2. gratia: non recito decretum officio aliquo expressum vicinitatis ... [aut] ambitionis aut commendationis gratia; Sest. 10.

commendo, anvertrauen, empfehlen, auszeichnen: I. **absolut:** facultas: L. Cornelii ... gratiam et facultatem commendandi in hac civitate versari; Balb. 43.

II. **mit Object:** alqm: tibi se, tibi suas omnis opes fortunasque commendat; Quinct. 98. tum isti bene commendati cum Metello una proficiscuntur; Verr. II, 62. commendat Apronio Verrem; ib. III, 154. qui cum se virtute, non genere, populo Romano commendari putaret ..; ib. V, 180. quem ad modum ... nulli me vobis auctores generis [mei] commendarunt; leg. agr. II, 100. cum eum praeter simulatam versutamque tristitiam nulla res commendaret, non vis consilii ||inconsulta, al.|| non dicendi facultas, non scientia ||vitia|| rei militaris, non cognoscendorum hominum studium, non liberalitas; sen. 13. si ... vobis me ac meos commendavi; dom. 145. erat enim hominum opinione nobilitate ipsa, blanda conciliatricula, commendatus; Sest. 21. qui ... consularibus litteris de senatus sententia exteris nationibus commendabar; ib. 50. quibus (nationibus) me senatus commendavit; ib. 146. qui si ... huic amplissimae dignitati esse commendati volunt; prov. cons. 38. me idem senatus exteris nationibus, me legatis magistratibusque nostris auctoritate sua, consularibus litteris, non ... orbatum patria, sed ... civem servatoremque rei publicae commendavit; Piso 34. uti te infimo ordini commendares; Phil. II, 3. cum ... filius se ad pedes meos prosternens, lacrimans, te mihi commendabat; ib. 45. his igitur rebus praeclare commendatus iussus es renuntiari consul; ib. 79. dum se civibus impiis commendat; ib. V, 3. f. civem.
alqd: idem consul ea ||eum, ei|| vestrae fidei commendat, qui antea dis immortalibus commendavit; Muren. 2.
adseculas: adseculae istius non a patre ei traditi, sed a meretricula commendati; Verr. III, 30.
adulescentiam: numquam coniurationis accusatione adulescentiam suam potissimum commendare voluisset; Cael. 15.
aetatem: neque enim vobis satis commendata huius aetas esse posset, si ..; Cael. 5.
aras, arcem, Capitolium: vobis se (patria) vobis vitam omnium civium, vobis arcem et Capitolium, vobis aras Penatium, vobis illum ignem Vestae sempiternum, vobis omnium deorum templa atque delubra, vobis muros atque urbis tecta commendat; Catil. IV, 18.
causam: f. **causa,** II, 1. commendo (3 Stellen) S. 469, b.
civem: quem enim umquam senatus civem nisi me nationibus exteris commendavit? Sest. 128. f. alqm; Piso 34.
civitatem: quis est enim nostrum cui non illa civitas sit huius studio, cura, diligentia commendatior? Balb. 43.
consulatum: consulatus ... mihi una a vobis cum salute rei publicae commendatus; Rabir. 2.
consulem: consul consulem .. ita commendo, ut ..; Muren. 90.
decertationem: cum .. harum rerum omnium

decertatio consulibus optimis ... commissa et commendata sit; Phil. XI, 21.
delubra: f. aras.
famam: cui tu et rem et famam tuam commendare proficiscens et concredere solebas; Quinct. 62. cui fama mortui, fortunae vivi commendatae sunt atque concreditae; Sex. Rosc. 113.
filium: quem (filium) pater moriens cum tutoribus et propinquis tum legibus, tum aequitati magistratuum, tum iudiciis vestris commendatum putavit; Verr. I, 151. commendo vobis parvum meum filium; Catil. IV, 23.
fortunas: f. alqm; Quinct. 98. famam; Sex. Rosc. 113.
Galliam: sit in eius tutela Gallia, cuius fidei, virtuti, felicitati commendata est; prov. cons. 35.
hominem: ignotum hominem scilicet pluribus verbis commendo; Qu. Rosc. 18. nequam esse hominem et levem et [falsa opinione] errore hominum ab adulescentia commendatum sciebam Sest. 22.
ignem: f. aras.
iudicium: vobis ... omne suum erga meam dignitatem studium et iudicium non modo commissum, verum etiam commendatum esse arbitrabuntur; dom. 142.
libertatem: libertas agitur populi Romani, quae est commendata vobis; Phil. VII, 27.
muros (patriam) f. aras.
opes: f. alqm; Quinct. 98.
poëtas: Ennius sanctos appellat poëtas, quod quasi deorum aliquo dono ... commandati nobis esse videantur; Arch. 18.
puerum: „ob hanc causam tibi hunc puerum parens commendavit et tradidit, ut ..?“ Cael. 39.
religiones: quorum (pontificum) auctoritati, fidei, prudentiae maiores nostri sacra religionesque et privatas et publicas commendarunt; har. resp. 14.
rem: quae (res) commendatior hominum memoriae sempiternae? Phil. II, 32. f. famam; Quinct. 62.
rem publicam: quibus (magistratibus) in maximis periculis universa res publica commendari solet; har. resp. 15. ut rem publicam non modo a se susceptam, sed etiam a nobis commendatam possit defendere; Phil. III, 5. consulibus totam rem publicam commendandam censeo; ib. V, 34.
sacra: f. religiones.
salutem: quorum salutem tali viro commendetis; imp. Pomp. 13. cum tuae fidei optimae et spectatissimae salutem urbis et civium commendabam; Flacc. 102. senatus ... salutem (meam) vobis, municipiis, coloniis omnibus commendavit; Quir. 15. quo (senatus consulto) mea salus omnibus est gentibus commendata; Planc. 78.
servatorem: f. alqm; Piso 34.
spem: quam (spem) in alvo commendatam a viro continebat; Cluent. 34.
studium: f. iudicium.
tecta, templa: f. aras.
virum: talis ille vir fuit ..., ut non uni familiae, sed universae civitati commendatus esse debeat; Verr. IV, 81.
vitam: reliqua Ser. Sulpicii vita multis erit praeclarisque monimentis ad omnem memoriam commendata; Phil. IX, 10. f. aras.

commentariolus, Entwurf: dico, al.: an in commentariolis et chirographis et libellis se uno auctore prolatis, ne prolatis quidem, sed tantum modo dictis acta Caesaris firma erunt? Phil. I, 16.

commentarius, Denkbuch, Tagebuch: I, 1. recito: recita commentarium; Verr. V, 54.
2. audio ex: audite decretum mercennarii praetoris ex ipsius commentario; Verr. V, 54.
conquiro ex: cum iste omnis ... acerbitates ... ex annalium monumentis atque ex regum commentariis conquisierit; Rabir. 15.
habeo in: habetis in commentariis vestris, C. Cassium ... rettulisse; dom. 136.
loquor de: quid ego de commentariis infinitis, quid de innumerabilibus chirographis loquar? Phil. II, 97.
quaero ex: ne quid ex meis commentariis quaereretur; Sulla 43.
reperio in: nihil tum nisi quod erat notum omnibus in C. Caesaris commentariis reperiebatur; Phil. I, 2.
II. auctor: f. III, 1. ex; Phil. V, 11.
decreta: postulat praeterea, ut [chirographorum et commentariorum] sua conlegaeque sui decreta maneant; Phil. VIII, 26.
officina: cuius domi quaestuosissima est falsorum commentariorum et chirographorum officina; Phil. II, 35.
III, 1. congeri: neque solum commentariis commenticiis chirographisque venalibus innumerabilis pecunia congesta in illam domum est; Phil. V. 12.
superari: ut ... ego recentem putarem memoriam cuncti senatus commentario meo posse superari? Sulla 45.
zum Satz: rex enim ipse sua sponte, nullis commentariis Caesaris, ... suo Marte res suas recuperavit; Phil. II, 95.
2. ex: num etiam hoc, homo audacissime, ex Caesaris commentariis? Phil. II, 43. haec se ex commentariis C. Caesaris, quorum ipse auctor erat, agere dicebat; ib. V, 11.

commenticius, erfunden, erdichtet: commentarii: f. **commentarius,** III, 1. congeri.
crimen: ille quo modo crimen commenticium confirmaret non inveniebat; Sex. Rosc. 42.
pyxis: si illam commenticiam pyxidem obscenissima sit ||est|| fabula consecuta; Cael. 69.
res: quae de peculatu ac de eius modi rebus commenticiis ... obiecit; Sex. Rosc. 82. quae (scientia) tota ex rebus fictis commenticiisque constaret; Muren. 28.

commentor, überlegen, entwerfen: I. de: consules ... multos mensis de rei publicae libertate commentati atque meditati; Phil. III, 36.
II. alqd: quod illa tropaea ... te commentatum esse declarant; Piso 97.
mimos: quorum alter commentatus est mimos, alter egit tragoediam; Phil. XI, 13.

commeo, hin und hergehen, fahren, Zutritt haben: alqs: quo omnes undique cum mercibus atque oneribus commeabant; imp. Pomp. 55.
libidines: cuius in hortos, domum, Baias iure suo libidines omnium commearent; Cael. 38.
navis: quae (navis) praedam ex Sicilia deportaret et ad ea furta, quae reliquisses, commearet; Verr. V, 46.

commercium, Handel, Verkehr, Kaufrecht: I. est: ei se locum illum ||illum locum|| vendidisse, cui ne commercium quidem esse oporteret; Verr. II, 124. arabat is agrum conductum in Segestano; nam commercium in eo agro nemini est; ib. III, 93. nisi arbitramini L. Crasso, Q. Scaevolae ... commercium istarum rerum cum Graecis hominibus non fuisse; eis, qui post iudiciorum dissolutionem aediles facti sunt, fuisse; ib. IV, 133.
II. asciscere: asciverunt sibi illud oppidum piratae primo commercio deinde etiam societate; Verr. IV, 21.

commilito, Kriegsgefährte: I. sum: hic .. adulescens, qui meus in Cilicia miles, in Graecia commilito fuit; Deiot. 28.
II. pericula: „eosdem nec opinantis ad quaestoris sui aut imperatoris aut commilitonum suorum pericula impulistis“; Phil. XIII, 33.

comminiscor, erfinnen: scelus: non veri simile est, tantum scelus M. Cottam esse commentum; Fr. B. III, 3.

comminuo, beschädigen, verletzen: anulum: ei ..., dum armis exercetur, anulus aureus ... fractus et comminutus est; Verr. IV, 56.
officium: nullum esse officium tam sanctum atque sollemne, quod non avaritia comminuere ac violare soleat; Quinct. 26.
opes: hic primum opes illius civitatis comminutae depressaeque sunt; Verr. V, 98.
statuam: illi .. statuam istius persimilem ... comminuunt, dissipant; Piso 93.

comminus, handgemein, in der Nähe: I. decerto: si ferro inter se comminus decertarint; Piso 81.
pugno: qui cum hoste nostro comminus in acie saepe pugnarit; Balb. 23. id accidere nisi forti viro et pugnanti comminus non potest; Planc. 72.
II. ictus: non solum ... conflictu corporum neque ictu comminus ... magnas copias pulsas esse; Caecin. 43.

commisceo, vermischen: ignem: cuius .. ignem illum sempiternum non sum passus ... cum totius urbis incendio commisceri; dom. 144.
temeritatem: numquam enim temeritas cum sapientia commiscetur; Marcell. 7.

commiseror, klagen: quid? cum commiserari, conqueri et ex illius invidia deonerare aliquid et in te traicere coeperit? div. Caec. 46.

commissura, Verbindung: Fr.⁴B. V, 4.

committo, beginnen, ausüben, zulassen, begehen, sich vergehen, verschulden, preisgeben, verwirken, überlassen, auftragen, anvertrauen: I. **absolut:** alqs: cum veri simile erit aliquem commisisse; Sex. Rosc. 57. tum ... in discrimen venire non posset, nemo enim committeret; Verr. I, 110. haec cum scirem et cogitarem, commisi tamen .. Heio; ib. IV, 16. videtur temere commissum, verum, ut opinor, hoc fuit causae: tam temere istum re commissurum quam verbis minitabatur nemo putavit; Caecin. 21. „ille idcirco illis legibus condemnatus est, quod contra aliam legem commiserat"; Cluent. 92. cui denique commisit? quo adiutore usus est? Cael. 57. lege de sicariis commisit L. Varenus; nam C. Varenum occidendum || occidendo || ... curavit || cadit ||; Fr. B. II, 6. f. auctores, (vgl. III. crimen).
auctores: universo populo neque ipse committit neque illi horum consiliorum auctores committi recte putant posse; leg. agr. II, 20.
II. **mit Ergänzung:** 1. **de:** iste negat se de existimatione sua cuiquam nisi suis commissurum; Verr. III, 137.
2. **ut:** quod temere commisisti in iudicium ut denuntiaret, rogasti ut ignosceret; Qu. Rosc. 26. non esse hos talis viros commissuros, ut ad causam tantam ... quisquam subscriptor me invito aspirare possit; div. Caec. 51. cum ... committis, ut, quod ille dictitat, alicui, qui te ignoret, verum esse videatur; Verr. a. pr. 28. mihi certum est non committere, ut in hac causa praetor nobis consiliumque mutetur; ib. 53. non committam, ut tum haec res iudicetur, cum ..; ib. 54. quam ob rem commiserit aut quid evenerit, ut in tantum periculum veniret; ib. I, 70. neque committebant, ut ... ingrati in deserendo existimarentur; ib. II, 192. numquam ... commisisset, ut propter eum in sermonem hominum ... veniret; ib. IV, 13. is neque ut accusaretur a nautis committere audebat et ..; ib. V, 60. sed non committam, ut videar non dicendo voluisse dicere; Cluent. 167. non committam, ut vestro beneficio potius quam nostro consilio salvi esse possimus; leg. agr. I, 16. neque commisisset, ut signum, ut litterae suae testes manifesti sceleris deprehenderentur; Catil. III, 17. commisisti, ... ut ex isdem praediis et Apollonide || Apolloniae || et Romae imperatum esset tributum; Flacc. 80. non commisit, ut sui procuratores quicquam oneris absente se sustinerent; Sulla 58. ego committam, ut ea, quae pro salute omnium gessi, casu ... gesta esse videantur? ib. 83. non committam ..., ut ... ea non habeam, quae ipse praestare possim; sen. 39. se non commissurum, ut ... virtutem animi non haberet; Quir. 20. nolite committere, ut in re tam inveterata quicquam novi sentiatis; Balb. 64. nihil porro tam ... ferum quam committere, ut beneficio ... victus esse videare; Planc. 81. ego ... committerem, ut idem perditor rei publicae nominarer, qui servator fuissem? ib. 89. cum senatus ei commiserit, ut videret ne quid res publica detrimenti caperet; Milo 70. non commisisset, ut ei senatus .. denuntiaret, ne oppugnaret Saguntum; Phil. VI, 6. ego nolo quemquam civem committere, ut morte multandus sit; tu, etiam si commiserit, conservandum putas; ib. VIII, 15. cur committis, Caesar, ut .. praestantissimus vir .., repulsam tulisse videatur? ib. XI, 19. f. III, alqd; Quinct. 52. rem; leg. agr. II, 84.
III. **mit Object:** alqm: ausum ... esse quemquam, se in id conclave committere; Sex. Rosc. 64. cum per eius fidem laeditur cui se commiserit; ib. 116. hiemi sese fluctibusque committere maluit; Verr. II, 91. in populi Romani quidem conspectum quo ore vos commisistis? ib. IV, 26. tametsi solent ei fortunam sibi obici nolle, qui se fortunae commiserunt; ib. V, 132. quis navigavit qui non se aut mortis aut servitutis periculo committeret? imp. Pomp. 31. || [numquam se iudiciis, numquam legibus] || numquam inermem || inermum || se inimicis committere ausus est; Cluent. 25. (mater) nocti se potius ac solitudini quam ulli aut urbi aut hospiti committebat; ib. 193. rogas tu me, ut mihi praesis, ut committam ego me tibi? Muren. 76. amici illi tui ..., qui se populo commiserant; dom. 49. ecquis istorum popularium ... se theatro populoque Romano commiserit; Sest. 116. semel .. se ludis homo popularis commisit omnino; ib. da te populo, committe ludis; Piso 65. quod potestati regis se commiserit; Rab. Post. 22. cui (Dionysio) se ille commiserat; ib. 23. quod regi se commiserit; ib. 24. neque vero se populo solum, sed etiam senatui commisit, neque senatui modo, sed etiam publicis praesidiis et armis, neque his tantum, verum etiam eius potestati, cui senatus totam rem publicam, omnem Italiae pubem, cuncta populi Romani arma commiserat; Milo 61. quod didicit iam populus Romanus quantum cuique crederet, quibus se committeret, a quibus caveret; Phil. II, 117. hisce ego viis me committam? ib. XII, 24. si me huic itineri tam infesto ... commisero; ib. 25.
alqd: qui semel hoc commisit, ut tibi praesto non esset; Quinct. 52. quod ... commissum nihil esset, qua re ..; ib. 60. nihil alienum tamen vita superiore commisit; ib. 98. qui aliquid impie scelerateque commiserint; Sex. Rosc. 67. cum de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat; ib. 70. quae posita sunt in suspicionibus ..., ea vestris ingeniis coniecturaeque committo; ib. 123. propter magnitudinem rerum multa multos furtim imprudente L. Sulla commisisse; ib. 130. quae tu sine Verre commisisti; div. Caec. 35. haec ita commissa sunt ab isto, ut ..; Verr. a. pr. 15. si quid in hoc ipso iudicio intellexero simili aliqua ratione esse violatum atque commissum; ib. 40. multa enim et in deos et in homines impie nefarieque commisit; ib. I, 6. me ... omnia, quae ab isto commissa sint, non potuisse cognoscere; ib. 103. si commissum quid esset, multa erat Veneri; ib. II, 25. quibus (censoribus), si quid commisissent, poenae legibus erant constitutae; ib. 138. habeo ... quibus hoc committam, homines honestissimos; ib. 175. multa enim, quae scio a te esse commissa, ... praetermittam; ib. 180. nihil est quod putetis quemquam posthac commissurum, ut de pecuniis repetundis condemnari possit; ib. III, 222. id .., dum eques ordo iudicavit, numquam esse commissum; ib. 224. nulla hoc civitas um-

quam alia commisit; ib. IV, 25. quae tum in urbe capta commissa non sunt; ib. 116. nihil se miserum fecisse, nihil commisisse; ib. V, 17. si aliquid ab Apollonio commissum est, quam ob rem in eum iure animadverteretur; ib. 19. nunc cuidam credo esse dubium, quin tu id commissurus non fueris; ib. 78. hic si quid erit commissum a quoquam vestrum, quod reprehendatur; ib. 178. si venit id in iudicium de familia, quod omnino familia nulla potest committere; Tull. 35. cur non ... eidem, cui cetera summa cum salute rei publicae commissa sunt, hoc quoque bellum regium committamus? imp. Pomp. 50. tantum sibi (iudici) a populo Romano esse permissum, quantum commissum sit et creditum; Cluent. 159. simile vero est multa committi et condonari omnia; leg. agr. II, 46. committite nunc vos, Quirites, his hominibus haec omnia; ib. 65. quantum tibi in emendis et || in || vendendis rebus committendum putet; ib. 66. neque enim sunt aut obscura aut non multa || postea, al. || commissa; Catil. I, 15. cum .. nihil commissum contra legem esse defendam; Muren. 5. doce a L. Murena illa esse commissa: tum egomet tibi contra legem commissa esse concedam; ib. 68. ecquod est huius factum aut commissum non dicam audacius, sed quod cuiquam paulo minus consideratum videatur? Sulla 72. non invitus non nullorum in me nefarie commissa praetereo; sen. 23. si quid est praetermissum aut commissum; har. resp. 21. quae haruspices commissa esse dicunt; ib. 40. haec di immortales ... atque ipsa res publica ... vestrae potestati, iudices, commiserunt; Sest. 147. quibus (servis) omnia comittantur; Cael. 57. ut non ... quantum sibi permissum meminerit solum, sed etiam quatenus commissum sit; Rab. Post. 12. ut neque timeant qui nihil commiserint et ..; Milo 61. quicquid contra leges commiserint; Phil. VIII, 26. quid enim commisit umquam? ib. 27. post reditum in gratiam si quid est commissum, id non neglectum, sed violatum putatur; Fr. E. ſ. flagitium. ſ. I. alqs; Caecin. 21.

Africam: „Africam commisistis Varo bis capto"; Phil. XIII, 30.

aras: ut omnis rei publicae dignitas, omnium civium salus, vita, libertas, arae, foci, di penates, bona, fortunae, domicilia vestrae sapientiae, fidei, potestati commissa creditaque esse videantur; dom. 1.

arma: ſ. alqm; Milo 61.

aurum: non plus aurum tibi quam monedulae committebat; Flacc. 76.

bella: Cn. Pompeio ... maxima mari terraque bella extra ordinem sunt commissa; dom. 18. ſ. alqd; imp. Pomp. 50.

bona: ſ. aras.

causam: Trallianos Maeandrio causam publicam commisisse, homini egenti? Flacc. 52. qui suam causam nemini committere audeat; Piso 98.

claustra: eis claustra loci committenda non existimavit; Verr. V, 84.

consilia: consiliis commissis; Verr. III, 6.

crimen: quod igitur est eius modi crimen, ut, qui commisit, non neget? Cael. 23.

decertationem: cum .. harum rerum omnium decertatio consulibus optimis ... commissa et commendata sit; Phil. XI, 21.

dedecus: ut dedecus et flagitium se committere putaret, si qui non veniret; sen. 25.

delictum: hominum delictum fortunae iudicio committere minime censorium est; Cluent. 129.

deos penatis: ſ. aras.

devotionem: hanc ego devotionem capitis mei ... tum denique convictam esse et commissam putabo; dom. 145.

dignitatem, domicilia: ſ. aras.

domum: de mea domo dicere audes? committe vel consulibus vel senatui vel conlegio pontificum tuam; har. resp. 30.

exercitum: postea quam tibi pecuniam, rem frumentariam, rationes omnis suas exercitumque commisit; Verr. I, 37. magnis imperatoribus ... propter fortunam saepius ... exercitus esse commissos; imp. Pomp. 47.

existimationem: tibi committit existimationem ac spem reliquae vitae; Quinct. 98.

facinus: qui tantum facinus commiserunt; Sex. Rosc. 65. ea natura, quae tantum facinus commiserit; Verr. I, 40. credibile est igitur tantum facinus ob nullam causam esse commissum? Cael. 56.

famam: ſ. fortunas; Rab. Post. 25.

fidem: in xviris faciendis sive fides haberetur sive honos, et committi huic optime et ornari hunc iustissime posse intellegebant; leg. agr. II, 23.

fiduciam: hanc fiduciam commissam tibi dicis; Flacc. 51.

flagitium: nolo in hoc delecto consilio tantum flagitii esse commissum videri; Verr. V, 173. ſ. dedecus.

focos: ſ. aras.

fortunas: (populum Romanum) vobis rem publicam et fortunas suas commisisse; Cluent. 155. ut omnis suas fortunas alienis servis committeret? Cael. 57. si quis est .. qui C. Rabirium, quod fortunas suas ... potestati regiae libidinique commiserit, reprehendendum putet, ascribat ... huius .. ipsius, qui commisit, sententiam; Rab. Post. 1. temere hunc ... suas fortunas atque famam libidini regiae commisisse; ib. 25. ſ. aras.

hereditatem: qui illam hereditatem Veneri Erycinae commissam esse dicerent; Verr. I, 27. „ut ... petant hereditatem, quod eam palaestrae commissam esse dicant"; ib. II, 36.

hominem: quem (hominem) ... non solum potestati tuae, sed etiam fidei populus Romanus commiserat; Verr. IV, 14. hominem huic optimae tutissimaeque custodiae non audet committere; ib. V, 69. ut (homo) commissus sit fidei, permissus potestati; Font. 40.

honorem: ut mihi illum honorem tum non solum datum, sed etiam creditum et commissum putarem; Verr. V, 35. (vgl. fidem).

incommoda: incommoda sua nostris committere legibus et iudiciis quam dolori suo permittere maluerunt; Verr. I, 82.

iudicium: longo intervallo iudicium inter sicarios hoc primum committitur; Sex. Rosc. 11. existimationis suae iudicium extra cohortem suam committendum fuisse nemini; Verr. III, 142. vobis ... omne suum erga meam dignitatem studium et iudicium non modo commissum, verum etiam commendatum esse arbitrabuntur; dom. 142.

liberos: en cui tuos liberos committas; Verr. I, 93.

libertatem: ſ. aras.

litteras: ignotis et barbaris [commissae litterae] numquam essent profecto nisi ..; Catil. III, 22.

locum: committere igitur eum (locum) non fidelissimis hominibus noluit; Verr. V, 84.

magistratus: quia commissi sunt eis magistratus; Planc. 61.

maleficia: multa antea commissa maleficia (ostendantur necesse est); Sex. Rosc. 62.

multam: ut illam multam non commiserit; Cluent. 103.

munus: ut duorum consulum munus unius adulescentis virtuti committeretur; imp. Pomp. 62.

negotium: nec illi committendum illud negotium, sed imponendum putaverunt; Sest. 60.

partem: ut de suis commodis aliquam partem velit committere || nolit omittere, al. ||, ne ..; Quinct. 38. omnis tibi rei publicae partis aegras et labantis, ut eas ... confirmares, esse commissas; Milo 68.

pecuniam: commissa est pecunia tanta praetori; Verr. III, 177. ſ. exercitum; Verr. I, 37.

periculum: quod eorum hominum fidei tabulae publicae periculaque magistratuum committuntur;

Verr. III, 183. eine igitur ... potissimum et scelus suum et illius periculum committebat? Cluent. 172.

poenam: poenam octupli sine ulla dubitatione commissam non persequebantur? Verr. III, 30.

proelium: cum (imperatores) proelium committunt; Sex. Rosc. 151. cum proelium commisisset; Milo 86. „proelium commissum; occisi aliquot"; Phil. VIII, 6.

pubem: f. alqm; Milo 61.

pugnam: interventu... Flacci pugna [quae erat commissa] sedatur; Catil. III, 6. illam pugnam navalem ad Tenedum ... mediocri certamine et parva dimicatione commissam arbitraris? Muren. 33. quae (pugna) cum rege commissa est; ib. 34.

rationes: f. exercitum; Verr. I, 37.

rem: in re tanta, quae publice gesta atque commissa sit; Sex. Rosc. 113. quae (res) meae fidei commissae sunt; Verr. II, 1. (rem) a familia P. Fabii commissam negare non audent; Tull. 23. quod ... commissa res esset ab uno; Caecin. 62. huiusce modi res commissa nemini est, ut idem iudicaret et venderet; leg. agr. II, 64. cui ... res .. ea, quae tenuissimis committebatur, haec ||huic|| una in vita commissa sola est; Flacc. 45. num quis ... eas .. omnis res in iudicio disturbando commiserit, quarum rerum causa iudicia sunt constituta? Vatin. 34. quanta res sit commissa vobis; Cael. 70. multis nefariis rebus ante commissis; Phil. VI, 2. f. exercitum; Verr. I, 37.

rem publicam: rem publicam vigilanti homini, non timido, ... commisistis; leg. agr. II, 100. quibus tota commissa est res publica; Milo 65. f. alqm; Milo 61. fortunas; Cluent. 155.

salutem: quibus (magistratibus populus) salutem suam committi putat; Planc. 7. f. aras.

scelus: tanto scelere commisso; Sulla 6. si contentus sit eis sceleribus, quae commisit; har. resp. 7. f. periculum; Cluent. 172.

studium: f. iudicium; dom. 142.

tabellam: ut ... malim .. iurato suam quam iniurato aliorum tabellas committere; Verr. a. pr. 32. huic iudicialis tabella committetur? ib. II, 79.

tabulas: f. periculum; Verr. III, 183.

vitam: f. aras.

urbem: mihi totam urbem tuendam esse commissam; Verr. V, 36.

commode, angemessen, zweckmäßig, trefflich, günstig: adhibeo: ut is victu ceterisque rebus quam liberalissime commodissimeque adhiberetur; Verr. V, 70.

audio: quod illorum culpa se minus commode audire arbitrarentur; Verr. III, 134.

cognosco: satis commode mihi videor eorum consuetudinem usu tractandoque cognosse; Verr. II, 181.

demonstro: me posse causam commodius demonstrare quam antea demonstrata sit; Quinct. 34.

dico: his de rebus ... (non) satis me commode dicere ... posse intellego; Sex. Rosc. 9. causam pro Sex. Roscio, si non commode, at libere dici; ib. 61. numquam tam male est Siculis quin aliquid facete et commode dicant; Verr. IV, 95.

facio: commodius fecissent tribuni plebis .., si ..; leg. agr. III, 1. (non) satis commode calceati et vestiti id facere possent; Cael. 62. quasi vero, si laudanda pax esset, ego id aeque commode facere non possem; Phil. VIII, 11.

fingo: finge aliquid saltem commode; Sex. Rosc. 54.

gero: nihil est quod ceterorum res minus commode gestas proferas; Verr. V, 181.

laudo: quem pro dignitate ne laudare quidem quisquam satis commode posset; Sex. Rosc. 33.

perficio: perficere rem eius modi commodius in turba posse arbitrati sunt; Cluent. 36.

pono: *cum ei centuria Populiana videretur satis commode* posita esse; Tull. 16.

reddo: cum ... (non) ita commode posset rationem reddere earum rerum; Quinct. 14.

vendo: eum non ita commode posse eo tempore quo proscripsisset vendere; Quinct. 16.

commoditas, Zweckmäßigkeit: nam commoditati ingenium, gravitati aetas, libertati tempora sunt impedimento; Sex. Rosc. 9.

commodo, gefällig sein, leihen: I, 1. benignus ad: ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum; Verr. IV, 6.

2. alqs: at publice commodasti; Verr. IV, 20.

II. alqd: si quid iste suorum aedilibus commodarit; Verr. IV, 126. ut haec a virtute donata, cetera a fortuna commodata esse videantur; Marcell. 19.

aurum: quae si se aurum Caelio commodasse non dicit ..; Cael. 32. ut aurum commodares; ib. 33.

nomen: adulescentem illo loco natum ... nomen suum isti ad translationem criminis commodaturum; Verr. IV, 91.

commodum, gerade: attrahitur Lollius, commodum cum Apronius e palaestra redisset; Verr. III, 61.

commodus, angemessen, zweckmäßig, bequem, genehm; subst. neutr. Vortheil, Bequemlichkeit, Vergünstigung, Geliehenes: A. bei Substantiven: alqs: ut Apronius, qui aliis inhumanus ac barbarus, isti uni commodus ac disertus videretur; Verr. III, 23. quemquamne existimas Catone proavo tuo commodiorem, communiorem, moderatiorem fuisse ad omnem rationem humanitatis? Muren. 66.

alqd: quod aliquod nominibus de capite quantum commodum fuerit frumenti decumani detraxerit; Verr. I, 11. rogat Rubrium, ut quos ei commodum sit invitet; ib. 65. ut ... bona ... cui tibi esset commodum condonares; ib. 113. eum iudicem, quem commodum erat, ... dabat; ib. II, 33. quinque iudices, quos commodum ipsi fuit, dedit; ib. 39. commodissimum putavit esse de provincia clam abire; ib. 55. utrum tibi commodum est, elige; ib. 151. cum is non quantum debetur, sed quantum commodum est aufert; ib. III, 35. tantum detraxit, quantum commodum fuit; ib. 165. neque enim id, quod debebatur, sed quantum commodum fuit, imperavit; ib. 225. quod commodum est exspectate facinus quam voltis improbum; ib. V, 11. iste sane adroganter, quod commodum fuit, respondit; Tull. 17. tu mihi ex tota causa Bulbi, quod tibi commodum est, eligis; Cluent. 97. consume sane, quando ||quod, al.|| commodum est; leg. agr. I, 3. ut in quibus commodum sit tenebris ... bona populi Romani possint divendere; ib. 7. ut eidem possint .. liberare agros quos commodum sit; ib. 10. cum velint Romae esse, cum commodum sit; ib. II, 34. commodum erit ... totam .. Asiam ... populi Romani factam esse dicere; ib. 39. [ut ... ipsa castra, si commodum vobis esset, venderetis]; ib. 99. quam .. facile ... in tabulas, quodcumque commodum est, referre soleant; Flacc. 20. si quando tibi peregrinari commodum est; ib. 70. quos ei commodum fuit compellavit; sen. 12. qua re commodius sit esse plebeium; dom. 37. quam tibi commodum est, tribum unam delige; Planc. 48.

condicio: commodiorem reo reiectionis condicionem ||reo commodum reiectionis, al.|| dare noluisse; Vatin. 28.

defensio: vide quam commodam defensionem excogitaris; Verr. V, 153.

mores: at mores commodi. quis contumacior? Verr. II, 192.

spes: potestne tibi ulla spes salutis commoda ostendi, cum ..? Verr. I, 47.

vacatio: quod (municipium) per hosce annos

tam commoda vacatione omnium rerum sit usum; Verr. V, 58.

B. **commodum:** I. **absolut:** 1. **Subject:** discrepat: cum multis in rebus multitudinis studium aut ||ad, *ac*|| populi commodum ab utilitate rei publicae discrepabat; Sest. 103.

est: hoc commodi est, quod ita vixerunt, ut ..; Sex. Rosc. 91. in eo esse haec commoda; Verr. a. pr. 26. quam multa sunt commoda, quibus caremus! Cluent. 150. ut cum illo commodo, si quod erat, animi quidam dolor iungeretur; Phil. II, 40. — curae: eorum .. commoda, honores, praemia .. curae nobis fore; Phil. III, 7.

fert: si ita commodum vestrum fert; leg. agr. II, 77.

obsunt: f. III, 1. particeps.

veniunt: f. II, 2. invideo.

versantur: omnia sua iura, commoda ... in vestris sententiis versari arbitrantur; Verr. V, 172.

2. **Prädicat:** sum: si bis est dicere commodum, certe commune utriusque ||utr. com.|| est; Verr. I, 26. quod commodum non mediocre rei publicae est; ib. II, 6. omnia haec sunt officia necessariorum, commoda tenuiorum; Muren. 73.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** antepono: si ille ... anteposuit honori suo commoda salutemque provinciae; Scaur. 35.

appeto: ut ... neque honorem neque ornamentum aliquod aut commodum ... appetiturus sim; leg. agr. I, 25.

augeo: f. **augeo,** II. commoda (3 Stellen) S. 362, b.

commemoro: Q. Fufius ... pacis commoda commemorat; Phil. VIII, 11.

defendo: non iam ut commoda sua, sed ut vitam salutemque totius provinciae defenderem; div. Caec. 3. quid negotii sit ... sociorum salutem, commoda provinciarum ... defendere; ib. 27. „quod sociorum commoda ac iura defendi"; Verr. II, 166.

depono: omnibus provincialibus ornamentis commodisque depositis; sen. 35.

diiungo: cum commoda colonorum a fortunis Pompeianorum rei publicae fortuna diiunxerit; Sulla 62.

do: f. 3. utor; Sex. Rosc. 131.

firmo: quorum commoda ... semper ego sententia, auctoritate, oratione firmavi; Phil. XII, 29.

guberno: ut commune commodum mutuis officiis gubernetur; Sex. Rosc. 111.

habeo: ut haberet omnia commoda, beneficia, iura regni venalia? Phil. III, 10.

impedio: qui cum populi non solum commoda, verum etiam salutem oppugnant et impediunt ..; leg. agr. II, 7.

impertio: f. 3. utor; Sex. Rosc. 131.

labefacto: eorum (scribarum) commoda a me labefactari atque oppugnari iura dicet; Verr. III, 182.

laedo: qui non neglegentia privatum aliquod commodum laeserit, sed ..; Sex. Rosc. 113.

neglego: an tibi ... commoda rei frumentariae, ratio rei publicae in posteritatem fuit neglegenda? Verr. III, 43.

obtineo: quoniam omnia commoda nostra, iura ... legibus obtinemus; Cluent. 155.

offero: improbitate latoris *oblato* commodo aliquo ||com. al. *obl.*|| imperitis aut largitione; Sest. 77.

oppugno: f. impedio.

perdo: cum omnia sua commoda, iura ... unius scelera ... perdidissent; Verr. II, 9.

praetermitto: commodis meis omnibus, emolumentis, praemiis praetermissis; dom. 145.

propono: spes commodi propositi sine mercede ulla multitudinem concitabat; Sest. 105.

relinquo: f. 4. relinquo ex.

respicio: saltem populi Romani commoda respicite; Verr. III, 127.

specto: si vestrum commodum spectat; leg. agr. II, 78.

tribuo: in quo ... non tantum commodum tribuitur L. Egnatuleio quantus honos; Phil. V, 52.

tueor: senatum ... plebis libertatem et commoda tueri atque augere voluerunt; Sest. 137.

2. **Dativ:** antefero: ut eam (salutem D. Bruti) non solum commodis suis, sed etiam necessitati victus anteferret; Phil. XIV, 5.

consulo: qui commodis populi Romani lingua dumtaxat ac voluntate consulit; Fr. B. VII, 13.

deservio: si potius vobis ac rei publicae, quam sibi et suis commodis opera, sumptu, labore deserviunt; Verr. III, 228.

desum: commodis eorum me non defuturum; div. Caec. 2.

invideo: non ego invideo commodis tuis, si quae ad te lege venerunt; Verr. III, 217.

natus: quod se non suis commodis, sed etiam suorum municipum ceterorumque necessariorum natum esse arbitrabatur; Cluent. 43.

obsisto: me ... agrariae legi et commodo vestro ||commodis vestris|| obsistere; leg. agr. III, 3.

obsto: cur ... meis commodis officio simulato officis et obstas? Sex. Rosc. 112.

officio: ubi tuis commodis officio? Sex. Rosc. 145. f. obsto.

praefero: me ... salutem provinciarum ... meis omnibus commodis et rationibus praeferre oportere; imp. Pomp. 71.

servio: qua in re dolori suo, non rei publicae commodis serviunt; div. Caec. 64. horum qui voluntati, commodis, opinionibus ||opinioni, al.|| in gubernanda re publica serviunt ..; Sest. 97.

3. **Ablativ:** careo: f. **careo,** II. commodis (3 Stellen) S. 458, a.

privo: ut ... in posterum fructu illo commodoque frumentariae rei populum Romanum privares; Verr. III, 48.

utor: si ... commoda quibus utimur ... ab eo (Iove) nobis dari atque impertiri videmus; Sex. Rosc. 131. locis commodisque publicis uti vetuit; Verr. II, 66. ut illi populi ... aliquo commodo aut beneficio uterentur; Balb. 20.

4. **mit Präpositionen:** abstraho, avoco a: ut a nullius umquam me tempore aut commodo aut otium meum abstraxerit aut voluptas avocarit aut denique somnus retardarit; Arch. 12.

adiungo ad: provinciae Siciliae, quae ad commoda populi Romani adiuncta sit; Verr. III, 11.

cogito de: Gracchi, qui de plebis Romanae commodis plurimum cogitaverunt; leg. agr. II, 81. ut ... nihil postea nisi de rei publicae commodis cogitarit; Sulla 65.

constituo ad: quae (curationes) constituuntur ad populi fructum aliquem et commodum; leg. agr. II, 17.

converto ad: quid recipis mandatum, si ... ad tuum commodum conversurus es? Sex. Rosc. 112.

decerno de: de libertate enim populi Romani, non de suis commodis armis decernendum vident; Phil. X, 16.

detraho de: non tibi iniuriam facio, sed de meo iure aliquid et commodo detraho; Verr. I, 25.

dico de: de commodo prius vestro ||vestro prius|| dicam, Quirites; leg. agr. II, 76.

fero de: f. IV, 2. sententia de.

iungo cum: f. I, 1. est; Phil. II, 40.

nascor ex: haec aestimatio nata est ... ex aratorum et civitatum commodo; Verr. III, 189.

pertineo ad: pertinere hoc ad commodum senatorium; Verr. III, 223.

relinquo ex: ex omnibus suis commodis hoc solum filio reliquit; Sex. Rosc. 15.

retardo a: f. abstraho a.

suscipio pro: pro exterarum nationum commodis inimicitias suscipere; div. Caec. 63.

III. nach Adjectiven: 1. particeps: est fortasse nunc non nullorum particeps commodorum: quae quidem si huic obfuerint apud vos ..; Balb. 63.

2. aptus: ut eam (legem) cuperem esse aptam vestris commodis; leg. agr. II, 15.

alienus a: hic se popularem dicere audet, me alienum a commodis vestris; Rabir. 15.

IV. nach Substantiven: 1. Genetiv: alqd: f. I, 1. est; Sex. Rosc. 91.

curatio: ut...ex omni potestate, curatione patrocinio vestrorum commodorum Cn. Pompeius depelleretur; leg. agr. II, 25.

defensor: defendunt ... studio ut diligentissimum defensorem commodorum suorum; Balb. 43.

facultates: sibi habeant potentiam, sibi honores, sibi ceterorum commodorum summas facultates; Flacc. 104.

patrocinium, potestas: f. curatio.

patronus: eam legem non a vestrorum commodorum patrono ... esse conscriptam; leg. agr. III, 3.

possessio: retinete istam possessionem ... ludorum, festorum dierum, ceterorum omnium commodorum; leg. agr. II, 71.

ratio: non ullius rationem sui commodi ducit; Sex. Rosc. 128. officii rationem in omni vita, non commodi esse ducendam; Sest. 23.

spes: si quam spem in Cn. Pompeio exercitus habeat aut agrorum aut aliorum commodorum; leg. agr. II, 54. multorum etiam spe commodorum praemiorumque ducuntur; Scaur. 36. f. II, 1. propono.

suspicio: remove te a suspicione alicuius tui commodi; leg. agr. II, 22.

2. mit Präpositionen: pars de: ut de suis commodis aliquam partem velit committere || nolit omittere, al. ||; Quinct. 38.

sententia de: vos ... de totius municipii statu, dignitate commodisque omnibus sententias esse laturos; Cluent. 196.

V. Umstand: 1. Ablativ: adficere: quod... Stratonem illum ... commodis omnibus adfecerat; Cluent. 184.

augere: eos .. veteranos ... non tueri solum, sed etiam commodis augere debeo; Phil. XI, 37.

compensari: haec omnia tantum honoris et amplitudinis commodo compensantur; Cluent. 150.

ornare: qui forum ... commodis hospitum, non furtis nocentium ornarent; Verr. IV, 6.

perpendi: eius (aestimationis) aequitas aratorum commodo et voluntate perpenditur; Verr. III, 214.

zum Satz: si spatium ad dicendum nostro commodo vacuosque dies habuissemus; Verr. a. pr. 56.

2. Präpositionen: causa: si qui rem mandatam ... malitiosius gessisset sui quaestus aut commodi causa; Sex. Rosc. 111.

contra: quibus .. contra valetudinis commodum laborandum est; Muren. 47.

ex: dies ex utriusque commodo sumitur; Caecin. 20.

in: proinde quasi .. aequior sit ista aestimatio in tuo quam in populi Romani commodo; Verr. III, 203.

pro: sudandum est eis pro communibus commodis; Sest. 139.

commonefacio, erinnern, mahnen: alqm: ut: illi eum commonefaciunt, ut ... utatur instituto suo; Verr. II, 41. — sceleris: quin tui sceleris et crudelitatis ex illa oratione commonefiat; ib. V, 112.

praeturam: inrisionem esse illam, quae commonefaceret istius turpem calamitosamque praeturam * || praeturam ||; Verr. IV, 144.

commoneo, erinnern, mahnen: I, 1. gratia: non enim exprobrandi causa, sed commonendi gratia dicam; Sex. Rosc. 45.

2. copia: quod ... frumenti copia commonet, tempus anni non impedit; Verr. V, 29.

II. infin: cum quidam ex illius amicis commonerent oportere decerni; Verr. IV, 141.

III. alqm: de: quin is uno quoque gradu de avaritia tua commoneretur; Verr. I, 154. te neque praesens filius de liberum caritate neque absens pater de indulgentia patria commonebat? ib. V, 109. — indir. Fr.: qui timor bonis omnibus iniectus sit ..., nolite a me commoneri velle; Muren. 50. — acc. c. inf.: quae (auctoritates) te noctis diesque commoneant fortissimum tibi patrem ... fuisse; Verr. a. pr. 52. nec te ea lex ipsa || ipsa lex || commonet III viros illos XXXV tribuum suffragio esse creatos || cr. esse || ? leg. agr. II, 31. — alqd: vos fortasse, quod vos lex commonet, id in hoc loco quaeretis; Verr. III, 40. ut hic modo me commonuit Pisonis anulus quod totum effluxerat; ib. IV, 57.

aras: nolite pati, iudices, aras deorum immortalium Vestaeque matris cotidianis virginis lamentationibus de vestro iudicio commoneri; Font. 47.

commoror, verweilen: alqs: Romae dies XXX fere Quinctius commoratur; Quinct. 23. quoniam ille hic constitit paulisper, mihi quoque necesse est paulum commorari; Qu. Rosc. 28. ipsa mihi veritas manum inicit || iniecit || et paulisper consistere et commorari cogit; ib. 48. quam ob rem ipse Lampsaci diutius commoretur || commoraretur ||; Verr. I, 63. ut ei beatissimi esse videantur, apud quos ille diutissime commoratur; imp. Pomp. 13. neque postea Larini punctum est temporis commoratus; Cluent 40. cum ego pluribus verbis in eo commoratus essem; ib. 53. ipse Caesar quid est cur in provincia commorari velit nisi ut ..? prov. cons. 29. Milo ... paulisper, dum uxor se, ut fit, comparat, commoratus est; Milo 28. ne meus ... adventus suspicionis aliquid adferret, si essem commoratus; Phil. I, 7.

adulescens: cum esset adulescens apud mulierculam quandam atque ... ibi*dem* diem posterum commoraretur; Cluent. 37.

mulier: ipsa (mulier) paulisper ... conducendorum testium causa Larini est commorata; Cluent. 192.

praedones: unam illam noctem solam praedones ad Helorum commorati; Verr. V, 95.

commoveo, bewegen, von der Stelle bringen, Eindruck machen, bestimmen, rühren, erregen, aufregen, aufreizen, beunruhigen, verwirren, in Verlegenheit setzen: I. absolut: 1. unpersönlich: amicorum populi Romani dolore atque iniuriis commoveri; div. Caec. 64. quanto est honestius alienis iniuriis quam re sua commoveri; Verr. III, 169. eorum responsis commoveri necesse est; har. resp. 61.

2. persönlich: „nisi pactus eris, non commovebis“; Verr. III, 37.

II. mit Object: alqm: eloquentia Q. Hortensii ne me dicendo impediat non nihil commoveor; Quinct. 1. ut ... tacito ipso officio et studio ... quemvis commoveret; ib. 78. an is te non commovebat, pro quo postulabant? Sex. Rosc. 119. quis enim deprecatione deorum * non conscientiae fide commovetur? Qu. Rosc. 46. ut ... non solum commoveor animo, sed etiam toto corpore perhorresco, div. Caec. 41. neque tantum me exspectatio accusationis meae concursusque tantae multitudinis ... commovet quantum istius insidiae nefariae; Verr. a. pr. 4. vehementer me haec res commovebat; ib. 20. neque eos tam istius hominis perditi subita laetitia quam hominis amplissimi nova gratulatio commovebat; ib. 21. qui non aspectu consessuque vestro commoveretur; ib. I, 19. commotus est Dolabella; ib. 73. quis non commoveretur? ib. 85. te

pretio, non iure esse commotum; ib. 110. qui simili sensu atque indulgentia filiarum commovemini; ib. 112. multa quae quemvis commovere possent dixit; ib. 126. iste ... neque ulla aequitate orationis neque auctoritate M. Marcelli commotus est; ib. 135. hic te si res ipsa, si indignitas iniuriae tuae non commovebat; ib. 144. neque te tam commovebat, quod ille cum toga praetexta, quam quod sine bulla venerat; vestitus enim neminem commovebat is, quem illi mos ... dabat; ib. 152. hoc commoti dolore postulata consulibus ... ediderunt; ib. II, 10. Sopater ... commotus est sane; ib. 69. pertimuit aliquando et commotus est; ib. 101. quorum oratione iste ... ne tantulum quidem commotus est; ib. 124. si id ... faciunt nulla re commoti alia nisi utilitate communi; ib. III, 1. „ne se commoveat (arator) reliquus metus iudicii sit"; ib. 34. cum esset parentis iniuriis et domestico dolore commotus; ib. 63. commoveri te oportuit; ib. 133. si quis sociorum incommodis minus commovetur; ib. 144. si xxx tu commotus non esses; ib. 149. non enim me inimicitiae commovent; ib. 162. quod cum magnitudine pecuniae tum iniuriae genere quemvis debet commovere; ib. 188. usque eo commotus est, ut ..; ib. IV, 39. cum ego ipse in commemoratione eorum (scelerum) non solum animo commovear, verum etiam corpore perhorrescam; ib. 110. vidi enim vos in hoc nomine ... commoveri; ib. 125. ne quem nudus quidem filius nudata provincia commoveret; ib. 143. ne quis se commovere auderet, quantum terroris iniecit! ib. V, 14. hic cuncti Siculi, fidelissimi ... socii, graviter commoventur; ib. 115. qui non illorum aetate, nobilitate, miseria commoveretur; ib. 121. an te L. Flacci ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat? ib. 156. ne civium quidem Romanorum ... fletu et gemitu maximo commovebare? ib. 163. sociorum innocentium miseria commovebamur; ib. 172. ne ... eorum minis et terrore commoti esse videremini; Font. 34. ecquid te ratio iuris, ecquid interdictorum dissimilitudo, ecquid auctoritas maiorum commovet? Caecin. 93. aliquantum esse commotus dicitur; Cluent. 140. neque me illa oratio commovet; ib. 145. vos hominis dignitate et contumelia legis esse commotos; leg. agr. II, 24. si quem rei dignitas ||indignitas, p. dignitas|| commovet; ib. 76. (quod hi) non solum copia, verum etiam insolentia commovebuntur; ib. 97. video vos, Quirites, ... commoveri vel legis vel orationis impudentia; ib. III, 10. nihil me clamor iste commovet, sed consolatur; Rabir. 18. ne commovere te contra rem publicam possis; Catil. I, 6. te ... commovere te contra rem publicam non potuisse; ib. 7. ut vitiis tuis commoveare; ib. 22. qui vero se in urbe commoverit..; ib. II, 27. si quem vestrum forte commovet hoc, quod auditum est; ib. IV, 17. me .. non minus ... Ser. Sulpicii conquestio quam Catonis accusatio commovebat; Muren. 7. si ego ... Antonii ludis commovebar; ib. 40. his tum rebus commotus ... descendi; ib. 52. „misericordia commotus ne sis"; ib. 65. ut eos ..., qui domi stare non poterant, largo et liberali viatico commoveret; Flacc. 14. neque in toto Acmonensium testimonio ... commovebor; ib. 38. paulo commoverer magis; ib. 52. qui ... cum communibus tum praecipuis patris tui periculis commovebatur; Sulla 12. ut ... unius nominis litura se commotum esse dixerit; Arch. 9. ut Roscii morte nuper non commoveretur; ib. 17. cum me et vestra dignitas et frequentia equitum Romanorum praesentium ... magno opere commosset; har. resp. 1. me et magnitudine ostendi et gravitate responsi et una atque constanti haruspicum *voce* vehementer esse commotum; ib. 18. non commovemur? ib. 25. fortasse, ut soleo, commovebor; Cael. 19. neque vero illud me commovet, quod; ib. 26. „nonne te, si nostrae imagines viriles non commovebant, ne progenies quidem mea ... admonebat?" ib. 34. me ... non modo tantis beneficiis, sed etiam mediocri hominum benevolentia commoveri; prov. cons. 44. suave illud esse seque ne tantulum quidem commoveri; Piso 42. „ex qua provincia ... innumerabiles alii levitate et cupiditate commoti triumpharunt"; ib. 61. si esset commotus; ib. 75. quo metu commoti Dyrrachini profugisse noctu crepidatum imperatorem indicaverunt; ib. 93. qui meorum lacrimis me absente commotus simultates ... deposuisset; Planc. 76. en quibus testibus commoti de quo homine ... sententias feratis! Scaur. 13. quem purpura regalis non commovit; ib. 45. species ... *viri* ... *sic omnis commoveret, ut* ..; ib. 49. religiones me hercule ipsae ... commosse se videntur; Milo 85. cum in omnibus causis gravioribus .. initio dicendi commoveri soleam vehementius, quam ..; Deiot. 1. neque vero illum similiter atque ipse eram commotum esse vidi; Phil. I, 9. apparet esse commotum; sudat, pallet; ib. II, 84. dicam tamen dolore commotus; ib. 86. minus me commovit hominis summa auctoritas in hoc uno genere dumtaxat, nam in ceteris egregie commovit; Fr. C. 24.

a l q d: omnia muta atque inanima ||inanimata|| tanta ... rerum acerbitate commoverentur; Verr. V, 171. si commoveri omnia videbantur; Sest. 64. ſ. dissensionem.

a d u l e s c e n t e m: adulescens ... cum his contumeliis iniuriisque ||iniuriis contumeliisque|| commotus in Siciliam esset profectus; Verr. III, 63. commoveri videtur adulescens; Ligar. 9.

a m i c o s: commoventur amici Sthenii; Verr. II, 97.

a n i m u m: ſ. **animus,** II, 1. commoveo (11 Stellen) S. 231, b.

b e l l u m: ut nemini minus expediret ullum in Sicilia tumultum aut bellum commoveri; Verr. V, 20.

c a s t r a: ille ex Sicilia iam castra commoverat et vasa conlegerat; Verr. IV, 40. postea quam ... praetorem commosse ex eo loco castra senserunt; ib. V, 96.

c i v i t a t e m: quod ceterae civitates suis solum incommodis commoventur; Verr. III, 108. vehementer commota civitas est; ib. IV, 93.

c o l o n i a m: Narbonensis colonia, quae ... nunc eiusdem miseriis ac periculis commovetur; Font. 46.

c o l u m n a s: quae (columnae) a tuo redemptore commotae non sint; Verr. I, 145.

c o n s u l e s: consules epulabantur. quod si meis incommodis laetabantur, urbis tamen periculo commoverentur; Sest. 54.

d e s i d e r i a: qui ... desideria imperitorum misericordia commoveret; Rabir. 24.

d i s s e n s i o n e m: ne ... aliquid alienissimo tempore novae dissensionis commovere (viderer); leg. agr. III, 4.

d o l o r e m: quae ... magnum et acerbum dolorem commovent; Verr. IV, 47.

e q u i t e s: senatores equitesque ... non testimoniis Gallorum, sed minis commotos rem ad illorum libidinem iudicasse; Font. 36.

e x e r c i t u m: noster autem exercitus ... nimia longinquitate locorum ac desiderio suorum commovebatur; imp. Pomp. 23.

g l e b a m: glebam commosset in agro decumano Siciliae nemo, si Metellus hanc epistulam non misisset; Verr. III, 45.

h o m i n e m: non dubitabat quin ... aequitate causae, auctoritate sua commovere hominem posset; Verr. I, 126. cum sciamus homines in tantis rebus, ut .. contemnant ..., opinione non minus et fama quam aliqua ratione certa commoveri; imp. Pomp. 43.

i n v i d i a m: me populariter agere atque invidiam commovere; Verr. I, 151. a sui similibus invidiam aliquam in me commoveri putat; Phil. III, 18.

i u d i c e s: sentio, iudices, vos ... his tantis sceleribus ... vehementer esse commotos; Cluent. 29.

magistratus: non damno commoventur magistratus, ut in haec verba iudicium dent; Tull. 41.
mentem: quae (causa) Oppianici ... mentem maxime commovebat; Cluent. 44. hic mihi parumper mentis vestras, Quirites, commovere videor; leg. agr. II, 49.
milites: f. viros.
misericordiam: ecquonam modo dicendo misericordiam tuam commovere possim; Deiot. 40.
multitudinem: donec populus atque universa multitudo, atrocitate rei misericordiaque commota, senatum clamore coëgit, ut ..; Verr. IV, 87.
nationes: an vero istas nationes religione iuris iurandi ac metu deorum immortalium in testimoniis dicendis commoveri arbitramini? Font. 30.
nummum: nummus nullus sine litteris multis commotus est; Font. 4. nummus in Gallia nullus sine civium Romanorum tabulis commovetur; ib. 11. in qua (civitate) nummus commoveri nullus potest sine quinque praetoribus, quaestoribus tribus, quattuor mensariis; Flacc. 44.
oculos: quae paulo magis animum cuiuspiam aut oculos possent commovere; Verr. II, 83.
parentes: veniunt Syracusas parentes propinquique miserorum adulescentium, hoc repentino calamitatis suae nuntio commoti; Verr. V, 108.
pontifices: hoc auctore tam casto... potestis, pontifices, non commoveri? dom. 105.
populum: intellexi vehementer populum Romanum commoveri; Verr. a. pr. 41. populus Romanus ..., C. Iunii filii ... lacrimis commotus, ... legem repudiavit; Cluent. 137. privatum haec causa commovit ** populum Romanum, ne agrum Campanum privatis ... tradat, non commovebit? leg. agr. II, 83. idem ille populus horum auctoritate maxime commovebatur; Sest. 105. f. multitudinem.
principes: qui (principes civitatum) huius repentino periculo commoti huic adsident; Planc. 28.
privatum: f. populum; leg. agr. II, 83.
propinquos: f. parentes.
provinciam: quo (facinore) provincia tota commota est; Verr. IV, 105.
rusticos: f. viros. — senatores: f. equites.
senatum: senatus ... commotus perturbatusque discedit; Verr. IV, 85.
signum: illud (signum) interea nulla lababat ex parte, cum alii vectibus subiectis conarentur commovere, alii ..; Verr. IV, 95.
socios: f. alqm; Verr. V, 115.
suspicionem: omnis suspicio in eos servos, qui non comparebant, commovebatur; Cluent. 180.
tela: an si umquam vitae cupiditas in me fuisset, ... omnium parricidarum tela commossem? Planc. 90.
tempestatem: ut tempestates saepe certo aliquo caeli signo commoventur ..., sic in hac comitiorum tempestate populari saepe intellegas quo signo commota sit; Muren. 36.
tumultum: f. bellum.
viros: nostri illi fortes viri, sed rustici ac milites, dulcedine quadam gloriae commoti ... approbaverunt; Arch. 24.

communicatio, Mittheilung: intermitto: numquam est intermissa a maioribus nostris largitio et communicatio civitatis; Balb. 31.

communico, Mittheilung machen, mittheilen, theilnehmen lassen, gemeinsam machen: I. **absolut:** alqs: Habitus statim cum M. Baebio senatore ... communicavit; Cluent. 47. nemone horum tibi idoneus visus est ..., ut cum eo *de* dedicatione communicares? dom. 132. *cum* .. T. Claudium tecum communicasse ... dixeris; Vatin. 3. quicum profecto, si quid interesse tua putasses, pro summa familiaritate nostra communicasses; Phil. XI, 23.
II. **mit Object:** alqd: cum et de societate multa inter se communicarent et de tota illa ratione atque re Gallicana; Quinct. 15. si vetera mihi ignota, cum Hortensio communicata, respondit Hortensius; Sulla 51. cum omnibus communicare quod habebat; Cael. 13.
causam: desinant suam causam cum Chrysogono communicare; Sex. Rosc. 140.
crimina: duo crimina vel maxima minuerentur, quae cum eis || his || civitatibus C. Verri communicata sunt; div. Caec. 14.
culpam: quid est quam ob rem putes te tuam culpam non modo derivare in aliquem, sed communicare cum altero posse; Verr. II, 49.
furta: quae (furta) ille ... benignissime cum quaestore suo communicavit; div. Caec. 33.
gloriam: num tibi illius victoriae gloriam cum M. Crasso aut Cn. Pompeio communicatam putas? Verr. V, 5. quantum .. ambitiosus imperator ... (non) tribuere alteri in communicanda gloria debuit; Muren. 20.
honores: quos (honores) cum proximis communicavit; Piso 79.
iudicia: quod illo ipso tempore ... erant iudicia cum equestri ordine communicata; Cluent. 130.
latrocinia: quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicavit; Verr. IV, 24.
laudem: neque ego hoc partiendae invidiae, sed communicandae laudis causa loquor; Sulla 9. bellicas laudes solent quidam ... communicare cum multis, ne propriae sint imperatorum; Marcell. 6.
pericula: qui velint cum periculis nostris sua || suis || communicare; Balb. 24.
potestatem: cum omnis deorum immortalium potestas aut translata sit ad vos aut certe communicata vobiscum; Muren. 2.
praemia: vobiscum Africanus hostium spolia et praemia laudis communicavit; Verr. V, 125.
rationem: qui sibi cum illo rationem communicatam putat; Sex. Rosc. 142.
rem: qui cum altero rem communicavit; Sex. Rosc. 116. socii putandi sunt, quos inter res communicata est; Verr. III, 50.
rem publicam: quos minime mirum est communicata cum eis re publica fidelis esse; Phil. XII, 10.
scelera: f. latrocinia. — spolia: f. praemia.

communio, befestigen: Atellam: Capuam colonis deductis occupabunt, Atellam praesidio communient; Fr. A. IV.
causam: sanctissimis testimoniis ... causa Roscii communita est; Qu. Rosc. 43.
ius: si parum || parietum, al. || communitum ius est civile; Caecin. 74.

communio, Gemeinschaft: I. valet: multum valet communio sanguinis; Sex. Rosc. 63.
II. confero: bona, fortunas meas ... in communionem tuorum temporum contuli; Milo 100.
III. contineri: ita (civitas) mihi maxime communione || communionem || beneficiorum, praemiorum, civitatis contineri || continere || videtur; Balb. 29.

communis, gemeinschaftlich, allgemein, gewöhnlich, zugänglich; subst. neutr. Gemeinwesen, Gemeingut, gemeinsame Kasse: A. **bei Substantiven:** alqs: „Panurgus" inquit „fuit Fannii; is fit || fuit || ei cum Roscio communis". hic primum quaestus est non leviter Saturius communem factum esse gratis cum Roscio, qui pretio proprius fuisset Fannii; Qu. Rosc. 27. quemquamne existimas Catone proavo tuo commodiorem, communiorem, moderatiorem fuisse ad omnem rationem humanitatis? Muren. 66.
alqd: quid est tam commune quam spiritus vivis, terra mortuis? Sex. Rosc. 72. ut diceres omnia inter eos esse communia; Verr. II, 89. esse quiddam nobis inter nos commune atque coniunctum; ib. III, 98. cum ab omnibus non solum, id quod commune est, propter imperium, sed etiam, id quod

istius praecipuum est, propter crudelitatem metueretur; ib. 130. sunt quaedam omnino in te singularia ...; quaedam tibi cum multis communia; ib. 206. quos testis? primum dicam, id quod est commune, Graecos; Flacc. 9. necesse est, quod mihi consuli praecipuum fuit praeter alios, id iam privato cum ceteris esse commune; Sulla 9. ut omittam cetera, quae sunt ei cum conlega ... coniuncta atque communia, hoc unum habet proprium, ut ..; Sest. 29. me ... nihil de eo, quod tibi commune cum summis viris esse videatur, sed de tuis propriis sceleribus ex te quaerere; Vatin. 30. nihil potes in te .. constituere quod sit proprium laudis tuae, quin id tibi sit commune cum Plancio; Planc. 7. alia porro propria Dolabellae, quae, nisi conlega afuisset, credo eis futura fuisse communia; Phil. I, 5. ei cum senatu quicquam commune iudicarem, qui ..? ib. VIII, 24. hoc ei commune cum plurimis sui simillimis || dissimillimis ||. illud tamen mirum || verum ||, quod ..; ib. XIII, 27.

aestimatio: eos ... ad communem litium aestimationem venisse; Verr. II, 45.

ager: Quinctius ... de saltu agroque communi a servis communibus vi detruditur; Quinct. 28. heres ... venit in agrum communem; ib. 38. qui ... hunc per insidias vi de agro communi deiecerit; ib. 46. uti ... totum agrum, qui communis est, suum facere possit; ib. 90.

amicus: quam ob rem tota ista res per Staienum potius ... quam per ... amicum necessariumque communem (ageretur); Cluent. 87.

amor: communem rem publicam communi studio atque amore defendite; leg. agr. I, 26.

animus: ut commune officium censurae communi animo ac voluntate defenderent; prov. cons. 20.

arx: utitur hac lege ..., communi arce sociorum; Verr. IV, 17. munite communem arcem bonorum; Sulla 79.

bellum: cum ... unum sibi ad commune omnium gentium bellum Cn. Pompeium imperatorem depoposcit; imp. Pomp. 44.

calamitas: neque ego istum sibi ex communi calamitate defensionem ullam sinam sumere; Verr. I, 43. istam communem Siculorum tempestatem calamitatemque vitare; ib. II, 91.

causa: id pertinere ad communem causam libertatis et dignitatis; Verr. V, 143. non unum hominem ..., sed communem libertatis et civitatis causam in ... crucem egisti; ib. 170. agitur enim in criminibus A. Cluentii proprium periculum, in invidia causa communis; Cluent. 3. f. **causa,** I, 1. est communis (3 Stellen). — II, 1. defendo; Verr. III, 122. depono. omitto. prodo; Caecin. 50. — 3. desum; Verr. IV, 140. facio (2 Stellen). — 5. confero ad. dico in. — III, 2. inimicus; Verr. V, 169. — IV, 1. defensor; Verr. I, 16 (S. 467 ff.).

cautio: ceteri fructus ... communi cautione ... retinentur; leg. agr. II, 22.

cohortatio: neque ... Hannibalis illam magis cohortationem quam communem imperatoriam voluit esse; Balb. 51.

commodum: ut commune commodum mutuis officiis gubernetur; Sex. Rosc. 111. si bis est dicere commodum, certe commune utriusque || utr. com. || est; Verr. I, 26. sudandum est eis pro communibus commodis; Sest. 139.

condicio: ut non queam satis .. communem omnium nostrum condicionem ... miserari; Muren. 55. quos intellegebat non communi condicione servitutis uti; Cael. 57. quiddam de communi condicione omnium nostrum ... commemorandum videtur; Balb. 18.

conscientia: obligentur ... communi inter se conscientia; Verr. II, 177.

consilium: retinebatur hoc ... quasi communi consilio ab illis diligenter, ut ..; Verr. III, 94. Mamertina civitas istum publice communi consilio sola laudat; ib. IV, 15. cum a me auxilium communi omnium legationum consilio petebatur; ib. 138. maiores nostri Capua magistratus, senatum, consilium commune ... sustulerunt; leg. agr. I, 19. qui haec omnia pro salute omnium communi consilio ... gesserunt; Flacc. 96. quod enim est in terris commune tantum tantulumve consilium, quod non ..? dom. 73. nullum erat ... omnino aliquod commune consilium, quod tum non ..; Sest. 32.

crimen: quoniam de communi totius Asiae crimine est dictum; Flacc. 34. nec Catilinae familiaritatis crimen haereat; est enim commune cum multis; Cael. 14.

dedecus: tulit hoc commune dedecus familiae ... graviter filius; Cluent. 16. quae ... ad commune familiae dedecus pertinebant; ib. 188.

dignitas: habita est a multitudine ratio ... dignitatis existimationisque communis; Verr. V, 94. si vos vestrum mihi studium ... ad communem dignitatem defendendam profitemini; leg. agr. I, 27. qua virtute ad communem salutem dignitatemque consentiunt! Catil. IV, 15.

dolor: quae non solum illo communi dolore muliebri ... angeretur, sed ..; Cluent. 13.

error: neque enim ille odio tui progressus, sed errore communi lapsus est; Deiot. 10. quo in bello si fuit error, communis ei fuit cum senatu; Phil. XI, 34.

existimatio: f. dignitas; Verr. V, 94.

exitium: repetitur ad poenam qui indicia communis exitii cepit; Flacc. 5 (Z. 4). tu tum, Flacce, praetor communis exitii nuntios cepisti; ib. 102. Murenam ... ad me consulem cum Allobrogibus communis exitii indicia adferre; dom. 134. cum ad vos indicia ... communis exitii detuli; Sest. 145. cum illa indicia communis exitii indagavi; Milo 103.

facinus: „quorum facinus est commune, cur non sit eorum praeda communis"? Phil. II, 72.

factum: etsi est enim Brutorum commune factum et laudis societas aequa ..; Phil. X, 15.

facultas: Romae sibi nummorum facultatem esse, quam, si saperet, communem existimaret; Quinct. 16.

fama: o praeclare coniectum [a volgo] in illam provinciam omen communis famae atque sermonis! Verr. II, 18. post hanc communem famam atque querimoniam ... diligentior esse coepit; ib. V, 157. si quid ipsi audistis communi fama atque sermone de vi; Flacc. 13.

fortuna: firmissimum est illud communibus fortunis praesidium; leg. agr. II, 103. succurrere saluti fortunisque communibus; Rabir. 3. omnia ... constituta sunt ... populi Romani ... ad communis fortunas cônservandas voluntate; Catil. IV, 14. non libenter duriorem fortunae communi condicionem ... constituit; Muren. 47. iam nullum fortunis communibus exitum reperietis; dom. 123. quam de fortunis communibus extimescebam; Deiot. 3.

fructus: ut nihil possint ex eis (litteris) .. ad communem adferre fructum; Arch. 12.

fundus: *ut fundum iam communem emeret*; Tull. 16.

gaudium: sive in communi gaudio populi Romani uni gratulabantur; Phil. XIV, 13.

genus: esse aliquod genus cogendae pecuniae senatorium || senatorum || commune; Verr. III, 224. querendum est ... de communi genere [testium]; Flacc. 23. quod (genus) sibi cum eo commune esset; Sest. 130.

hereditas: communem .. hereditatem, quae aequaliter ad utrumque lege venisset, concessit adulescenti; Flacc. 89.

hostis: si non horum omnium communis hostis praedoque fuerit; Verr. II, 17. qui (praedones) cum hostes communes sint omnium ..; ib. IV, 21. communem hostem gentium nationumque omnium quisquam ... retinere poterit? ib. V, 76. qui ad meam perniciem vocem suam communibus hostibus

praebuisset; Quir. 10. domum meam eversam non ab inimico meo, sed ab hoste communi; dom. 101. ita communis erat omnium ille hostis, ut in communi odio paene aequaliter versaretur odium meum; Milo 78.

humanitas: haec ... viri boni faciunt ... communis humanitatis causa; Quinct. 51. civis a civibus communis humanitatis iure ... deprecarer; Flacc. 24. peterem veniam errato L. Caecilii ... ex humanitate communi; Sulla 64. (cum sis) tam amans tuorum ac tui quam communis humanitas postulat; dom. 98.

imperium: ut eius gloriae domicilium communis imperii finibus terminetur; Balb. 13. ſ. salus; imp. Pomp. 48.

incendium: quasi in aliqua perniciosissima flamma atque in communi incendio; Cluent. 4. qui ... communi incendio malint quam suo deflagrare; Sest. 99. concurritur undique ad commune incendium restinguendum; Phil. X, 21. quo (studio) contra commune incendium exarserat; ib. XII, 7.

incommodum: in illo communi incommodo nulla in quemquam propria ignominia nominatim cadebat; Sest. 30.

infamia: tu mihi videbare ex communi infamia iuventutis aliquam invidiam Caelio velle conflare; Cael. 29.

inimicus: omnium est communis inimicus, qui fuit hostis suorum; Verr. I, 38. multi etiam communes inimici reorum omnium; Planc. 55.

iniuriae: cum .. in communibus iniuriis totius provinciae Sthenii quoque causa contineatur; Verr. II, 118.

invidia: ut ... honore cum communi ambitionis invidia tum singulari Autronii odio everteretur; Sulla 1. si quae est invidia communis hoc tempore aeris alieni; Cael. 30.

ius: Siculi neque suas leges ... neque communia iura tenuerunt; Verr. a. pr. 13. tametsi iniuriam facio communi causae et iuri civitatis; ib. V, 141. ne diutius ... de communi iure dubitetis; Caecin. 9. ut non minus hominem ipsum quam ius commune defensum velitis; ib. 94. volt se in communi atque in eodem quo ceteri iure versari; leg. agr. II, 61. quamquam hoc ... communi iure gentium sanctum est; har. resp. 32. hic totus locus ... orationis meae .. pertinet ad commune ius mutandarum civitatum; Balb. 30. non Cn. Dolabella C. Volcatium ... communi et cotidiano iure privasset; Fr. B. VI, 18.

laetitia: in communi omnium laetitia si etiam ipse gauderet; Milo 21.

laus: quam iste laudem communem sibi ait esse mecum; Verr. I, 18. haec et hominum ornatissimorum ... et universi senatus communis est laus; Sulla 82. omnes denique illi Maximi ... non sine communi omnium nostrum laude decorantur; Arch. 22.

libertas: qui tum arma pro communi libertate ceperunt; Rabir. 27. qui auderent se ... in discrimen offerre ... pro communi libertate; Sest. 1. C. Curionem, ... libertate communi tuenda maxime liberum, ... delere voluisti; Vatin. 24. quae (Gallia) semper praesidet ... huic imperio libertatique communi; Phil. V, 37. qui pro communi libertate arma capiant; ib. X, 18.

litterae: litteras enim communis de medio removere potuerunt; Verr. II, 175.

locus: qui oppidum ... maximis ex pecunia sua locis communibus monumentisque decoravit; Verr. II, 112. nihil (istum) in locis communibus, ne in fanis quidem ... reliquisse; ib. IV, 2. ornamentorum quod superfuit in fanis et communibus locis; dom. 111. quoniam hic locus est unus, quem tibi cum Caesare communem esse dicas; Vatin. 15.

lux: ut ... propinquum suum ... etiam communi luce privaret; Quinct. 74. ne lucem quoque hanc, quae communis est, eripere cupiat; Sex. Rosc. 150. a libero spiritu atque a communi luce *esse* seclusum; Verr. V, 23.

maledictum: quae (luxuria) non crimine aliquo libidinis, sed communi maledicto notabatur; Balb. 56.

malum: commune est hoc malum, communis metus, commune periculum; Verr. I, 39.

Mars: in illa autem calamitate non Martem fuisse communem, sed Venerem possumus dicere; Verr. V, 132. homini ... nimium communem Martem belli casumque metuenti; Sest. 12. adde incertos exitus pugnarum Martemque communem; Milo 56. incertos exitus esse belli Martemque communem; Phil. X, 20.

metus: numquam illum ... neque communem metum omnium nec propriam non nullorum de ipso suspicionem ... sedare voluisse; Sest. 8. ſ. malum.

miseriae: cum ad causam caritatis accederet iste speculator communium miseriarum; dom. 18.

munus: id quoque munus leve atque commune Mamertinis remisisti; Verr. V, 52.

natura: naturae communis fragilitatem extimesco; Marcell. 22.

necessarius: dat iste amicum M. Trebellium, nos communem necessarium; Quinct. 21. ſ. amicus.

necessitudo: se pro communi necessitudine id primum petere, ne ..; Quinct. 66.

nomen: si quid communi nomine tetigit; Qu. Rosc. 35.

obtrectatores: multi communes obtrectatores atque omnium invidi multa finxerunt; Planc. 57.

odium: nomen imperii in commune odium orbis terrae vocabatur; leg. agr. I, 2. quem tu propter commune odium in bonos oderas; Vatin. 25. ex quo mihi odium in illum commune vobiscum est; Phil. XII, 19. ſ. hostis; Milo 78.

officium: ſ. animus.

onus: onus meum vobiscum esse commune; Verr. I, 19.

otium: quibus otiosis ne in communi quidem otio liceat esse; Cael. 1. quin ... non nulli ... suo plus otio quam communi prospexerint; prov. cons. 24. quae sint inimica et otio communi et dignitati tuae; Phil. X, 3.

parens: patria, quae communis est parens omnium nostrum; Catil. I, 17.

paries: qui (paries) cum Q. Catulo fuerat ei communis; Cael. 59.

patria: contra hanc Romam, communem patriam omnium nostrum, illa altera Roma quaeretur; leg. agr. II, 86. vobis supplex manus tendit patria communis; Catil. IV, 18. quem haec communis nostrum omnium patria ... complexa teneat; Flacc. 5 (B. 30).

pax: in praesentia, communi Italiae pace; Cluent. 195.

perfugium: cui ... non domus, commune perfugium, ... umquam vacua ... insidiis fuit; Catil. IV, 2.

periculum: quis non in ea re causam tuam, periculum commune agi arbitraretur? Verr. I, 85. quod communis est causa, commune periculum; communi praesidio talis improbitas tamquam aliquod incendium restinguendum est ||restinguenda est, al.|| ib. 153. tu tua pericula communi periculo defendes? ib. V, 77. ut fortunam .. non alienam, periculum autem commune arbitraretur; ib. 121. cum multi viri fortes in communi incertoque periculo belli et terra et mari saepe offenderint; ib. 131. ut animi ... communis periculi metu concitarentur; ib. 163. quae mihi ... de communibus invidiae periculis dicenda esse videantur; Cluent. 8. quod hic ... in periculis communibus omnium vestrum sua pericula cum meis coniunxit; Flacc. 101. qui ... cum communibus tum praecipuis patris tui periculis commovebatur; Sulla 12. cum huius ... tum communis periculi causa; Planc. 56. ſ. malum.

postulata: quae (Sicilia) in communibus postu-

latis civitatum omnium consulibus edidit ..; Verr. II, 103. legationes omnium civitatum in postulatis communibus ... etiam hoc ediderunt ..; ib. 146.

praeda: f. facinus.

praedo: f. hostis; Verr. II, 17.

praesidium: oppugnat omnium commune praesidium; Sex. Rosc. 111. f. periculum; Verr. I, 153.

proverbia: istius nequitiam ... in communibus proverbiis esse versatam; Verr. I, 121.

querimonia: f. fama; Verr. V, 157.

rationes: quod tuas rationes communibus interponis; Phil. VIII, 12.

religio: in communi omnium gentium religione ... dissoluti si cupiamus esse, qui possumus? Verr. IV, 114.

res: ut ... litteras ad socios de istius summis officiis in rem communem beneficiisque mitteret; Verr. II, 172. summa est ... hominis in communem municipii rem diligentia; Cluent. 196. f. utilitas; Caecin. 50.

res publica: cum ... vota .. pro imperio suo communique re publica nuncupasset; Verr. V, 34. quos privatae fortunae, quos communis res publica ... excitavit; Catil. IV, 16. f. amor.

saltus: f. ager; Quinct. 28.

salus: quod ad vestram famam, existimationem salutemque communem pertinet; Verr. I, 22. etsi ad salutem communem dari sentiunt; ib. IV, 52. ut causae communi salutique ne deessent; ib. 140. cum communis salutis atque imperii tum ipsius hominis causa; imp. Pomp. 48. in salute communi idem populus Romanus dolori suo maluit ... obtemperare; ib. 56. suam salutem posteriorem salute communi ducere; Rabir. 3. cum ... consulares pro salute communi arma cepissent; ib. 21. non minus strenue (arma) caperem, quam illi pro communi salute ceperunt; ib. 30. quod est ... ad communem salutem utilius; Catil. I, 12. scribas ... video ... ad salutem communem esse conversos; ib. IV, 15. quantum salutis communis intersit ..; Muren. 4. consulem ad communem salutem defendendam vocare; ib. 5. de communi salute (estis iudicaturi); Flacc. 3. utrum ... duces nostri an comites fuerint ad communem conservandam salutem *; ib. 5 (З. 10). quid communis salus, quid rei publicae tempora poscerent; ib. 98. dabitur (tabella) ... de patria, de salute communi; ib. 99. quas (res) me consule omnes boni pro salute communi gesserunt; Sulla 32. ut idem de communi salute sentirent; ib. 61. ut quisquam, dum saluti suorum consulat, communem relinquat; ib. 63. quis non de communi salute optime ... sensit? ib. 82. numquam dubitastis meam salutem cum communi salute coniungere; sen. 4. nolui, cum consul communem salutem sine ferro defendissem, meam privatus armis defendere; ib. 34. causam .. meam cum communi salute coniunxit; Quir. 16. me tantis laboribus pro communi salute perfunctum; har. resp. 17. quorum et mentes et res sunt perditae longeque a communi salute diiunctae; ib. 53. dicam ... de studio conservandae salutis communis atque otii; Sest. 5. qui salutem communem periculo suo defendissent; ib. 12. in ... reficienda salute communi omnia reperienter P. Sestii facta ... versata; ib. 15. hominis ... otii et communis salutis inimici; ib. quae ... ad communem salutem omnium civium et prope gentium pertinerent; ib. 38. qui de communi salute consentimus; Vatin. 23. a quo senatus adulescentulo ... saepe communi saluti auxilium expetisset; Balb. 16. quis est ... tam nihil umquam nec de sua nec de communi salute cogitans qui non intellegat ..? Marcell. 22. laetari omnis non de unius solum, sed de communi omnium salute sentio; ib. 33. ut omnia vitae salutisque communis atque etiam humanitatis iura violentur; Deiot. 30. quis esset qui ad salutem communem defendendam non excitaretur? Phil. II, 17. cum maxime consilio nostro subvenire communi saluti oporteret; ib. V, 1. f. dignitas; Catil. IV, 15. fortuna; Rabir. 3.

salutatio: quis enim te ... communi salutatione dignum putet? Piso 96.

sanguis: quem P. Servilius ... ad sui generis communisque sanguinis facta ... revocavit; sen 25.

sensus: quod in communibus hominum sensibus ... infixum est; Cluent. 17. an ego poteram ... communem naturae sensum repudiare? dom. 97. praecipuum illum et proprium sensum doloris mei, quem tamen vos communem semper vobis mecum esse duxistis; prov. cons. 2. valeret .. communi sensu omnium et dulcissima commendatione naturae; Planc. 31. communis ille sensus in aliis fortasse latuit; ib. 34.

sermo: f. fama; Verr. II, 18. Flacc. 13.

servus: „hunc servum communem Q. Flavius ... interfecit"; Qu. Rosc. 32. f. ager; Quinct. 28.

solum: cui non ... commune patriae solum .. sit carum; Catil. IV, 16.

spiritus: alter eos ... punctum temporis frui vita et hoc communi spiritu non putat oportere; Catil. IV, 7.

studium: qui communi studio summis opibus Sex. Naevium defendunt; Quinct. 7. labor in hoc defendendo praecipue meus est, studium vero conservandi hominis commune mihi vobiscum esse debebit; Rabir. 4. ut communi studio ... falsam a nobis crudelitatis famam repellamus; Sulla 93. f. amor.

supplicium: neque iste mihi videtur ... hoc avaritiae supplicio communi ... contentus esse; Verr. I, 8. numquam illud extremum, quod potest ||posset|| esse improbis et probis commune, supplicium legis (expetivi); Piso 99.

tempestas: f. calamitas; Verr. II, 91.

tempora: cui nihil oberat praeter ... inclinationem communium temporum; dom. 46. ut in me unum omnis illa inclinatio communium temporum incumberet; Balb. 58. C. Vergilio ... memoriam communium temporum ... defuisse? Planc. 96. fortasse motu aliquo communium temporum; Milo 69.

Venus: f. Mars; Verr. V, 132.

vinculum: omnes artes ... habent quoddam commune vinculum; Arch. 2.

vita: is vincula revellit ... utilitatis vitaeque communis; Caecin. 70. homo et humanitatis expers et vitae communis ignarus; Phil. II, 7 (vgl. salus; Deiot. 30).

vituperatio: te ... ne illa quidem communi vituperatione reprehendo; Verr. V, 46.

voluntas: ut sibi non modo communi voluntate virtutis atque officii ... recte sit ... vivendum; Verr. III, 2. si illi communi legatorum voluntati et saluti Siciliae defuissent; ib. IV, 139. f. animus.

utilitas: si id ... faciunt nulla re commoti alia nisi utilitate communi; Verr. III, 1. qui ... iura non utilitate communi, sed litteris exprimis; Caecin. 49. rem et causam et utilitatem communem non relinquere solum, sed etiam prodere; ib. 50. odium ... temporibus rei publicae communique utilitate deponi (potest); Quir. 23. Cn. Pompei dignitas ..., coniuncta cum utilitate communi; dom. 27. res ad communem utilitatem, quas publicas appellamus; Sest. 91. ut dolor meus nihil a communi utilitate dissentiat; prov. cons. 1. me communis utilitatis habere rationem, non doloris mei; ib. 18. utrisque ... partim consiliis, partim studiis a communi utilitate aberrantibus; Ligar. 19. pulchre communibus utilitatibus consulemus, si ..; Fr. A. III, 19. f. vita; Caecin. 70.

B. **allein: neutr.** (vgl. A. alqd): I, 1. pertinent: ita defendat, *ut* illa communia, quae ad causam nihil pertinent, praetermittat; Verr. V, 131.

2. sum: quod non est proprium Syracusanorum, sed et illorum et commune conventus illius ac prope

totius provinciae; Verr. II, 160. volo ego hoc esse commune accensorum, lictorum, viatorum; ib. III, 154. quia || quod || commune liberorum est populorum, non proprium foederatorum; Balb. 27.
II, 1. facio: quod sibi exegit, id commune societatis factum esse contendo; Qu. Rosc. 52.
praetermitto: f. I, 1.
propono: hic illud primum commune proponam, numquam animadversionibus censoriis hanc civitatem ita contentam ut rebus iudicatis fuisse; Cluent. 119.
vexo: pro quaestore .. quo modo iste commune Milyadum vexarit; Verr. I, 95.
2. confero in: postea quam nescio quid impendit et in commune contulit; Quinct. 12. ut eidem pro parte in commune Siciliae conferrent; Verr. II, 145.
venio a: quod *a* communi Cretensium legati ... venerunt; imp. Pomp. 46.
III. alqd de: haud mediocriter de communi quodcumque || quidquid, al. || poterat ad se in privatam domum sevocabat; Quinct. 13.
IV. a: dari: statuae ... a communi Siciliae, quem ad modum inscriptum videmus, datae; Verr. II, 114. videmus in basi statuarum maximis litteris incisum: A COMMUNI SICILIAE DATAS; ib. 154. — poni: cum videret statuas a negotiatoribus, ab aratoribus, a communi Siciliae positas; Verr. II, 168. — elliptisch: QUOD A COMMUNI MILYADUM ..; Verr. I, 96.

communitas, Gemeinschaft: est: quae vobis potest cum hoc gladiatore condicionis, aequitatis, legationis esse communitas? Phil. VI, 3.

communiter, allgemein, gemeinschaftlich: **absolut**: qui ita dicebat, COMITER esse communiter, quasi vero priscum aliquod aut insolitum verbum interpretaretur; Balb. 36. „qui erranti comiter monstrat viam“, benigne, non gravate: communiter quidem certe non convenit; ib.
conservo: ut maiestatem populi Romani communiter conservent; Balb. 37.
do: simplex (est) aurium iudicium et promiscue et communiter stultis ac sapientibus ab natura datum; Font. 22.
gero: ut rebus communiter gestis paene simul cum patre triumpharet; Muren. 11.
loquor: quae ... et de hominis ingenio et communiter de ipsius studio locutus sum; Arch. 32.
possideo: cur quae reliqua sunt iste Roscius omnia cum Chrysogono communiter possidet? Sex. Rosc. 108.
elliptisch: atque haec omnia communiter cum conlega; alia porro propria Dolabellae; Phil. I, 5.

commurmuror, murmeln: ut scriba ... secum ipse, caput sinistra manu perfricans, commurmuratus sit: „ratio quidem hercle apparet, argentum *οἴχεται*“; Piso 61.

commutabilis, veränderlich: ratio: vide quam sit varia vitae commutabilisque ratio; Milo 69.

commutatio, Veränderung, Umschlag: I. est: quod in imperita multitudine est vitiosissimum, varietas et inconstantia et crebra tamquam tempestatum sic sententiarum commutatio; dom 4.
II. renovari: Catilinae importunam manum novo duce et insperata commutatione rerum esse renovatam; Sest. 42.

commuto, umändern, wechseln, tauschen: alqd: Verres tot annis ... inventus est qui haec non commutaret, sed everteret; Verr. III, 21. hoc interdictum ita esse compositum, ut nihil commutandum videretur; Caecin. 86. qui vobis in mentem venit haec appellare iudicia, quae ... ab eis, qui eandem potestatem adepti sunt, commutari ... videatis? Cluent. 122. qui illa restituerent atque [qui] omnia ante commutarent quam nos audire possemus; leg. agr. II, 90. nihil est de Scipionis provincia commutatum; Phil. XI, 17.
annonam: qui ... commutatam annonam esse dicebant; dom. 15.
condicionem: hic primus instituta omnium, consuetudinem a maioribus traditam, condicionem amicitiae, ius societatis convellere et commutare ausus est; Verr. III, 15.
consilium: et praetore et prope toto consilio commutato; Verr. a. pr. 30.
consuetudinem: quis enim umquam conatus est iura omnia et consuetudinem omnium commutare cum vituperatione sine quaestu? Verr. III, 51. f. condicionem.
disciplinam: qui ... verborum crudelitate inaudita ... commutare disciplinam (huius populi) conatus es; Rabir. 13.
fidem: qui ad perniciem innocentis fidem suam et religionem pecunia commutarit; Cluent. 129.
gloriam: ut cum patriae caritate constantiae gloriam commutaret; Sest. 37.
imperium: si eius regis ... non solum instituta commutato imperio, verum etiam nomen maneret; Verr. III, 15. ut id (imperium populi Romani) imminui aut commutari minime velint; ib. V, 8.
indicium: ante quam me commutati indicii coargueris; Sulla 44.
instituta: f. condicionem.
invidiam: facient idem ceteri libenter, ut possessionis invidiam pecunia commutent; leg. agr. I, 14.
iura: si ... haec (iura finium) perturbari aliqua ratione commutarique possunt; Caecin. 74. f. condicionem. consuetudinem.
legem: ut ... ne legem quidem venditionis decumarum neve vendundi aut tempus aut locum commutarent; Verr. III, 14. te memini censorias quoque leges in sartis tectis exigendis tollere et commutare; ib. 16. ut commutatis eis opus sit legibus; Cluent. 150.
locum: f. legem; Verr. III, 14.
nomen: eidem homines nomine commutato coloni decurionesque; Sest. 9.
opinionem: totam opinionem parva non numquam commutat aura rumoris; Muren. 35.
praetorem: f. consilium.
provinciam: ut ... *utrique potestas contra Semproniam* legem fieret provinciae commutandae; Sest. 55. quam (provinciam Galliam) cum Antonio commutavi || communicavi ||; Piso 5.
religionem: f. fidem.
rem publicam: quae (dissensiones) non ad delendam, sed ad commutandam rem publicam pertinerent; Catil. III, 25.
sententias: quotiens revocatum eandem rem dicere commutatis verbis atque sententiis! Arch. 18.
statum: NE REI PUBLICAE STATUS COMMUTETUR; har. resp. 60.
tabulas: an audacius tabulas publicas commutavit? Verr. III, 83.
tempus: f. legem; Verr. III, 14.
verba: f. sententias.
voluntatem: nolite animum meum debilitare ... metu commutatae vestrae voluntatis erga me; Planc. 103.

como, schmücken: capillos: erant illi compti capilli et madentes cincinnorum fimbriae; Piso 25.

comoedia, Lustspiel: scribo: quis umquam Graecus comoediam scripsit in qua servus primarum partium non Lydus esset? Flacc. 65.

comoedus, Komiker: nemo ... a pessimo histrione bonum comoedum fieri existimaret .... quod .. nuper in Erote comoedo usu venit, qui postea quam e scena ... explodebatur, ... confugit in huius domum ..., itaque perbrevi tempore, qui ne in novissimis quidem erat histrionibus, ad primos pervenit comoedos; Qu. Rosc. 30.

comparatio, Beschaffung, Vorbereitung: I. placet: non placet mihi ... testium potius quam suffragatorum comparatio; Muren. 44.

II, 1. adorno, invenio: totius .. huius ab illa est et inventa et adornata comparatio criminis; Cluent. 191.

2. confero ad: Mithridates .. omne reliquum tempus ... ad comparationem novi (belli) contulit; imp. Pomp. 9.

compareo, erscheinen, sichtbar, vorhanden sein: alqs: idcircone oportuit C. Rabirium ... non comparere in illa armata multitudine bonorum? Rabir. 23.

alqd: quae ita deformata sunt a fortuna, ut tamen a natura inchoata compareant; Sulla 73.

dona, signa: facilem pupillo traditionem esse; signa et dona comparere ||comparare|| omnia; Verr. I, 132.

exitus: quaerite nunc vestigia, quibus exitus eorum ex illo loco compareant; Verr. V, 148.

servus: „servus meus non comparet, qui visus est cum tuis"; Tull. 54. furto postridie cognito omnis suspicio in eos servos, qui non comparebant, commovebatur; Cluent. 180.

comparo, bereiten, beschaffen, besorgen, einrichten, vorbereiten: I. **absolut**: spatium: ut ne si cogitasset quidem largiri quispiam, daretur spatium comparandi; Planc. 49.

II. **mit Ergänzung**: 1. Infinitiv: qui ... in Asiam me ire ... comparantem non est passus; Planc. 100.

2. **ut**: praetores ut (id) considerate fieret comparaverunt; Quinct. 51. more maiorum comparatum est, ut *vel* in minimis rebus homines amplissimi testimonium de sua re non dicerent; Sex. Rosc. 102.

III. **mit Object**: alqm: dum se uxor, ut fit, comparat; Milo 28.

alqd: ne quid acrius, quam more maiorum comparatum esset ||est||, publico consilio factum videretur; Sex. Rosc. 153. dum hic quae opus essent compararet; Verr. a. pr. 9. vina ceteraque, quae in Asia facile comparantur; ib. I, 91. Sthenius ab adulescentia paulo studiosius haec compararat, supellectilem ex aere elegantiorem ..., tabulas pictas, etiam argenti bene facti ... satis; ib. II, 83. quae studiose, ut dixi, compararat; ib. quae iam diu ad salutem sociorum ... composita comparataque essent; ib. III, 21. nimium multa comparare videretur; ib. IV, 58. hoc prope iniquissime comparatum est, quod ..; Cluent. 57. quod ego video comparari ||video||; leg. agr. II, 50. magnum est enim te comparare ea, quibus possis hominem e civitate ... exturbare; Muren. 45. ferrum flammamque metuemus, quae iam diu comparantur; ib. 85. s. defensionem. praeiudicium.

accusationem: quid ego in hac accusatione comparanda constituendaque elaborassem; Verr. I, 2. dum tu accusationem comparas || comparares ||; Muren. 48. vgl. copiam; Cluent. 18.

accusatorem: ut ad eam rem aliquem accusatorem veterem compararent; Sex. Rosc. 28. testis in hunc et accusatores huiusce pecunia comparant; ib. 30. ut accusatorem filio suo compararet; Cluent. 191.

agrum: qui (ager) vobis ostenditur, aliis comparatur; leg. agr. II, 85. s. copiam; leg. agr. II, 77.

amicitias: idcirco amicitiae comparantur, ut ..; Sex. Rosc. 111.

argentum: s. alqd; Verr. II, 83.

arma: adducit ... homines electos ... et eis arma quae cuique ... apta essent comparat .., ut quivis intellegeret non eos ad rem rusticam, verum ad caedem ac pugnam comparari; Tull. 18.

auxilia: non solum minuenda non sunt auxilia, quae habemus, sed etiam nova ... comparanda; Muren. 84.

bellum: cum bellum nefarium ... ab homine ... perdito non comparari, sed geri iam viderem; Phil. III, 1.

beneficia: ornamenta ista et beneficia populi Romani non minore negotio retinentur quam comparantur; Verr. V, 175.

caedes: caedes, incendia, interitum rei publicae comparari; Catil. III, 21.

Capuam: contra hanc urbem Capua, contra vos manus hominum audacissimorum, contra Cn. Pompeium decem duces comparantur; leg. agr. III, 16.

centuriones: s. copiam; dom. 55.

classem: quam vellet subito classem se comparaturum; Flacc. 33.

clientelas: s. hospitia.

confessionem: quod ad hoc crimen non ingeniosa aliqua defensio, sed improbissima confessio comparatur; Verr. III, 188.

copiam, copias: minuisti copias maiorum virtute ac sapientia comparatas; Verr. V, 50. illa [accusatio] omnis testium copia ... a matre ... omnibus eius opibus et copiis comparatur; Cluent. 18. tamenne patiemini vestro nomine contra vos ... urbis, agros, copias comparari? leg. agr. II, 77. (prae) his copiis, quae a nobis cotidie comparantur; Catil. II, 5. ex quibus generibus hominum istae copiae comparentur; ib. 17. ut ... tibi manum, copias, tibi suos speratos centuriones, tibi pecuniam, tibi familias compararent; dom. 55. idcirco, credo, manum sibi P. Sestius et copias comparavit; Sest. 84. urgetur nunc eis copiis, quas iam habemus, mox eis, quas paucis diebus novi consules comparabunt; Phil. IV, 12 a quo insperatum ... rei publicae praesidium legionum, equitatus, auxiliorum magnae et firmae copiae comparatae sunt; ib. X, 24.

crucem: crux, crux, inquam, infelici et aerumnoso ... comparabatur; Verr. V, 162.

defensionem: hoc tibi defensionis ad iudicium tuum comparabas ..? Verr. III, 32. s. confessionem.

discipulum: si fuisset in discipulo comparando meliore fortuna; Piso 71.

divitias: illis honores, potestates, divitiae ex tumultu atque ex dissensionibus civium comparari solent; leg. agr. II, 102.

dominationem: nisi ... vobis novam dominationem comparare (cuperetis); leg. agr. I, 19.

dominum: etiamne in nostros liberos dominum et tyrannum comparabat? Phil. XIII, 17.

duces: s. Capuam.

exercitum: cum ... exercitus .. permagnos quibuscumque ex gentibus potuisset comparasset; imp. Pomp. 9. exercitum eum contra te magnum comparasse; Deiot. 22. firmissimum exercitum ex invicto genere veteranorum militum comparavit; Phil. III, 3. qui contra consulem privato consilio exercitus comparaverunt; ib. 14. qui contra consulem exercitus comparaverunt; ib. IV, 2. Caesar fertur in caelum, qui contra te exercitum comparavit; ib. 6. cum .. exercitum tantum tam brevi tempore ... conscripserit, compararit; ib. V, 36. quod contra M. Antonium exercitum comparavisset; ib. VII, 10. qui ... adiutorem se Bruto ad comparandum exercitum ... praebuit; ib. X, 24. eum principem fuisse ad conatum exercitus comparandi; ib. uti ... exercitui, quem ipse constituit, comparavit, praesit; ib. 26. cum exercitu per se comparato cum primum ||† cum primis, al.|| pestibus rem publicam liberasset; ib. XIV, 4.

exitium: cum exercitus perditorum civium ... luctuosissimum exitium patriae comparasset; Sulla 33.

faces: s. malleolos; Catil. I, 32.

familiam: „nec opinante Fausto ... familia est comparata"; Sulla 54. mihi negas optandum reditum fuisse per familias comparatas et homines armatos? Sest. 127. s. copias; dom. 55.

ferrum, flammam: vgl. alqd; Muren. 85.

gladiatores: „et gladiatores et omnis ista vis rogationis Caeciliae causa comparabatur"; Sulla 62.

homines: f. arma.
honores: f. divitias.
hospitia: pro clientelis hospitiisque provincialibus, quae tamen urbanis opibus non minore labore tueor quam comparo; Catil. IV, 23.
impetus: cum tu ... in senatum ... repentinos impetus comparares; dom. 13.
incendia: f. caedes.
insidias: eaedem .. vestrae famae fortunisque omnium insidiae per eosdem homines comparantur; Verr. a. pr. 17. quae (insidiae) tuae atque horum famae comparantur; ib. 52. sic statuit, per C. Fabricium ... insidias Habito comparare; Cluent. 47.
intercessorem: favente nobilitate, nullo intercessore comparato; Fr. B. VII, 5.
interitum: f. caedes.
iudicia: quae (iudicia) a maioribus nostris sociorum causa comparata sunt; Verr. a. pr. 42. non esse hoc iudicium iudicii, sed comitiorum consularium causa comparatum; Scaur. 30.
ius: quia ius a maioribus nostris ... ita comparatum est, ut ..; dom. 77. o iura praeclara atque divinitus ... a maioribus nostris comparata! Balb. 31.
laudationes: hunc homini alienissimo a civitatibus laudationes per vim et metum comparare; Verr. IV, 147.
locum: illi tibi et locum furtis et furtorum vehiculum comparaverunt; Verr. V, 59.
malleolos: desinant ... malleolos et faces ad inflammandam urbem comparare; Catil. I, 32. plena omnia malleolorum ad urbis incendia comparatorum; Milo 64.
manum: servorum instructa et comparata manu; Verr. V, 186. cum dixisti hunc ... contra patrem tuum operas et manum comparasse; Sulla 68. f. Capuam. copiam; dom. 55. Sest. 84.
mercedem: cui ex [omni] gemitu doloreque certa merces comparabatur; Verr. V, 118.
navem: te ... ad fructus deportandos onerariam navem comparare; Verr. V, 46.
operas: f. manum; Sulla 68.
orationem: illa (oratio) victoriae, haec bonae existimationis causa comparata; Qu. Rosc. 15. quid ego ad id longam orationem comparem, quod ..? Rabir. 8.
ornamenta: f. beneficia.
pecuniam: quid C. Pansa egit aliud dilectibus habendis, pecunia comparanda || pecuniis comparandis, al. ||? Phil. XIV, 5. f. copias; dom. 55.
pericula: in nos crimina finguntur, nobis pericula comparantur; Flacc. 96.
perniciem: nulla iam pernicies a monstro illo ... moenibus ipsis intra moenia comparabitur; Catil. II, 1.
pestem: a quo tibi praesentem pestem vides comparatam; Phil. XIII, 25.
petitionem: damnatis de vi restitutio, consulatus petitio ipsi illi populari sacerdoti comparabatur; Sest. 66. eam .. petitionem comparasti, quae .. risus hominum ... moveret; Phil. II, 98.
potestates: f. divitias.
praedam: Castor et Pollux, quorum e templo quaestum iste sibi et praedam improbissimam comparavit; Verr. V, 186.
praeiudicium: cur non eius damnatione aliquid ad hoc iudicium praeiudicii comparasti? Planc. 55.
praesidium: magnum enim est in bonis praesidium, quod mihi in perpetuum comparatum est; Catil. III, 27. quo modo igitur hoc in genere [praesidii comparati] accusas Sestium? Sest. 90. qui sibi licere volt tuto esse in foro ..., iure praesidium comparat; ib. eadem .. ratio fuit Sestii ... (in) praesidio .. contra vim et manum comparando; ib. 92. ipse princeps exercitus faciendi et praesidii comparandi fuit; Phil. V, 44.
quaestionem: in omnis imperatores heredesque eorum quaestionem suo iudicio comparant; leg. agr. I, 12.
quaestum: f. praedam.
regnum: renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari; leg. agr. II, 24.
rem: fecit ... societatem earum rerum, quae in Gallia comparabantur; Quinct. 12. hic tibi ... fidelissimus socius ad comparandam (rem fuit); dom. 30.
remedium: ad magnitudinem frigorum ... praeclarum hoc sibi remedium compararat; Verr. V, 26.
restitutionem: f. petitionem; Sest. 66.
sortitionem: ne autem nimium multi poenam capitis subirent, idcirco illa sortitio comparata est; Cluent. 128.
spatium: quoniam ... me .. ex comparato et constituto spatio defensionis in semihorae curriculum || circulum || coëgisti; Rabir. 6.
supellectilem: f. alqd; Verr. II, 83.
tabernas: quid statuent in viros primarios, qui in circo totas tabernas tribulium causa compararunt? Muren. 73.
tabulas: f. alqd; Verr. II, 83.
testis: cuius propter fidem et religionem iudicis testis comparabat || compararit, al. ||; Qu. Rosc. 45. f. accusatorem; Sex. Rosc. 30.
tumultum: ut ... hunc ... in eo tumultu, quem ipse comparabat, ab se dimitteret; Sulla 57.
tyrannum: f. dominum.
vehiculum: f. locum.
venenum: venenum diebus paucis comparatur; Cluent. 47.
vim: f. gladiatores. — **urbis**: f. copias; leg. agr. II, 77.
IV. **mit doppeltem Accusativ**: **Capuam — molem**: hi ... eandem Capuam ... molem contra veterem rem publicam comparant; leg. agr. II, 89.
diligentiam — subsidium: quo minus ingenio possum, subsidium mihi diligentiam comparavi; Quinct. 4.
legem — machinam: cum intellegam hanc totam ||totam hanc|| fere legem ad illius opes evertendas tamquam machinam comparari; leg. agr. II, 50.

comparo, vergleichen, zusammenstellen: I **absolut**: **causa**: nihil comparandi causa loquar; Piso 3.
II. **mit Object**: **alqm**: ut ego ... cum patrono disertissimo comparer; Quinct. 2. non comparat se tecum gratia P. Quinctius; ib. 93. qui neque aetate neque ingenio neque auctoritate sim cum his ... comparandus; Sex. Rosc. 1. non modo cum summis civitatis nostrae viris, sed cum infimo cive Romano quisquam amplissimus Galliae comparandus est? Font. 27. tum se ipsi expendant, tum cum his [se] comparent; Flacc. 61. ut me tecum compararem; Piso 63. non ego eum cum summis viris comparo; Marcell. 8. etsi inique Castorem cum Domitio comparo; Deiot. 31. nisi vero ... tu es ulla re cum eo comparandus; Phil. II, 116. cum illo ego te dominandi cupiditate conferre possum, ceteris vero rebus nullo modo comparandus es; ib. 117. omnes ex omni aetate ... cum Ser. Sulpicio non sint comparandi; ib. IX, 10.
alqd: ut ... nihil cum hac gloria comparandum putet; Phil. V, 49.
Ariciam, al.: Veios ||vicos, Labicos, al.|| Fidenas, Collatiam, ipsum hercle Lanuvium, Ariciam, Tusculum cum Calibus, Teano, Neapoli, Puteolis, Cumis, Pompeiis, Nuceria comparabunt; leg. agr. II, 96.
causas: non enim iam causae sunt inter se, sed victoriae comparandae; Marcell. 16.
hominem: non ut hominem cum homine comparetis; Verr. IV, 121. et hominem cum homine et tempus cum tempore et rem cum re comparate; dom. 130.

invidiam: tanta enim res est, ut invidiam istam, quam tu in me vis concitare, cum laude non comparem; Phil. II, 33.
iter: nunc iter expediti latronis cum Milonis impedimentis comparate; Milo 55.
litteras: litterae P. Quinctii, testes tot ... cum astipulatore tuo comparabuntur; Quinct. 58.
rem, tempus: ſ. hominem; dom. 130. — testis: ſ. litteras. — victorias: ſ. causas.

compectum, Vertrag: itaque compecto cum matre Bostaris consilium cepit, ut uterque Romam veniret; Scaur. 8.

compellatio, Vorwurf: est: nec sentit amens commendationem esse compellationem suam; Phil. III, 17.

compello, drängen, bedrängen, treiben, antreiben, nöthigen: alqm: qui huc compulsi || corrupti || concitatique venerunt; Flacc. 3. quam facile ferro cotidianisque insidiis ... Cn. Pompeium foro curiaque privarit domumque *compulerit* || coniecerit || vidistis; dom. 67. Cn. Pompeium ferro domum compulit; har. resp. 58. a quibus compulsus olim ... in tribunatus portum perfugerat; Sest. 18. quod me domo mea expulistis, Cn. Pompeium domum suam compulistis; Piso 16. qui ad illa arma fato sumus nescio quo rei publicae ... compulsi; Marcell. 13.
civem: qui ... singulari virtute et gloria civem domum vi et armis compulit; Milo 73.
hominem: hunc ego hominem ... nisi ex domesticis insidiis in castrense latrocinium compulissem ..; Catil. III, 17.
nationes: cum acerrimis nationibus ... decertavit; ceteras conterruit, compulit, domuit; prov. cons. 33.
pecus: omni totius provinciae pecore compulso; Piso 87.
viros: „nondum res ipsa ad eius modi praesidia viros bonos compellebat"; Sest. 84.

compello, anreden, nennen, Vorwürfe machen: alqm: cum hos compello, praetereo animo || *omnino* || ex grege latrocinii neminem; Phil. XIII, 10. ſ. filium.
equites: quos (equites) ei commodum fuit compellavit; sen. 12. alii (equites) compellabantur, alii citabantur, alii relegabantur; ib. 32.
filium: etiam Q. Ciceronem, fratris mei filium, compellat edicto; Phil. III, 17.
hospitem: compellarat hospitem praesens; Phil. II, 94.

compendium, Gewinn: I, 1. effugio: qui in uberrima re [turpe compendium], ... maledictum omne, non modo crimen effugit; Flacc. 7.
facio: ut paululum tu compendii facias; Qu. Rosc. 49.
2. versor in: in Apronianis illis rapinis in quaestu sunt compendioque versati; Verr. III, 109.
II. cum: quos illa (provincia) .. mercibus suppeditandis cum quaestu compendioque dimittit; Verr. II, 6. ut cum aliquo suo compendio negotia mulieris ... susciperet; Caecin. 13.

compenso, ausgleichen, erſetzen: alqd: haec omnia tantum honoris et amplitudinis commodo compensantur; Cluent. 150. neque ulla re alia, quae a nobis consequuntur, nisi *hac* opera sua compensari putant posse; Muren. 71. sed hoc compensabo brevitate eius orationis, quae ..; dom. 32.
damna: multa eius in stipendiis damna proferentur, quae ab isto aetatis fructu dissoluta et compensata sunt; Verr. V, 33.
pecuniam: Catonis est dictum „pedibus compensari pecuniam"; Flacc. 72.
pericula: qui Gallicorum bellorum pericula populi Romani copiis atque praemiis || populo Romano † copiisque remis || compensarunt; Font. 13.
volumina: nonne compensabit cum uno versiculo tot mea volumina laudum suarum? Piso 75.

comperendinatus, Vertagung: adimo: adimo enim comperendinatum; Verr. I, 26.

comperendino, vertagen, den zweiten Termin beantragen, zum zweiten Termin vorladen: I. absolut: tua ratio est ut secundum binos ludos mihi respondere incipias, mea ut ante primos ludos comperendinem; Verr. a. pr. 34. *ego non ante comperendinavi, quam* ... Verrem operuissem Sicilia teste tota: tu *uno* comperendinasti *reum* teste producto; Scaur. 29.
II. mit Object: alqm: ut his ludorum diebus interpositis nemo istum comperendinatum sed condemnatum iudicaret; Verr. I, 20. postea quam est comperendinatus, cum iam pro damnato mortuoque esset; ib. IV, 33. mirari ... alii amentiam, cui comperendinato, cum tam multi testes dixissent, quicquam illorum venisset in mentem; ib.
reum: ut opinor, Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus; Verr. I, 26. qui reus et reus lege comperendinatus, re et opinione hominum paene damnatus, temperare non potuerit ..; ib. IV, 34. ſ. I. Scaur. 29.

comperio, erfahren: I. absolut: illi oppugnatum venturi erant. quem? Fabium. quo consilio? ut occiderent. quam ob causam? quid ut proficerent? qui comperisti? Tull. 55.
II. mit acc. c. infin.: postea quam comperit eum posse vivere; Sex. Rosc 33. ubi comperit Heraclium non adesse; Verr. II, 41. cum comperisset suum comitem ... pecuniam accepisse; ib. 57. a quibus comperit ... idcirco suum decretum pecunia esse temptatum; ib. 59. ait se comperisse ex eius regno piratas ad Siciliam esse venturos; ib. IV, 66. se comperisse eum speculandi causa in Siciliam ... esse missum; ib. V, 161. si interfectum M. Aurium esse comperisset; Cluent. 23. quos venenum habuisse ipsos comperissent; ib. 56. „quem esse hostem comperisti"; Catil. I, 27. ut comperi legatos Allobrogum ... a P. Lentulo esse sollicitatos; ib. III, 4. quod (facinus) per ignotos actum si comperisset, doleret; Cael. 54. „quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse L. Lucullus iuratus se quaestionibus habitis dixit comperisse"; Milo 73. quod ab eo sorori et uxori tuae stuprum esse oblatum comperisses; Phil. II, 99. ſ. III. alqd; Verr. II, 182.
III. mit Object: alqd: unum illud ex hominibus certis, ex quibus omnia comperi, reperiebam; Verr. a. pr. 22. ut hoc comperi, remotas esse litteras societatis; ib. II, 182. *quod ut compertum est;* Tull. 16. cum ea dicimus iurati, quae comperta habemus; Font. 29. nihil se testibus, nihil tabulis, nihil aliquo gravi argumento comperisse; Cluent. 126. aliquid sese, quod de his duobus habuerint compertum, de ceteris *non* comperisse; ib. 127. res enim indicat nihil ipsos habuisse cogniti, nihil comperti; ib. 131. quod ego ... ex multis audivi et comperi; ib. 192. haec ego omnia, vixdum etiam coetu vestro dimisso, comperi; Catil. I, 10. quae quoniam in senatu inlustrata, patefacta, comperta sunt per me ..; ib. III, 2. non modo animo nihil comperi, sed vix ad auris meas istius suspicionis fama pervenit; Sulla 12. nihil de hoc consul comperi, nihil suspicatus sum, nihil audivi; ib. 86. sintne haec investigata, comperta, patefacta, sublata, deleta, exstincta per me; Fr. B. XII, 8.
facinus: exponam vobis Oppianici facinus manifesto compertum atque deprehensum; Cluent. 43.
rem: hac re comperta manifesteque deprehensa; Cluent. 48. cum tu rem te ad eos non ab aliis tibi adlatam, sed a te ipsa compertam deferre diceres; Cael. 68.
IV. mit doppeltem Accuſativ: omnia falsa at-

que insidiose || insidiosa, al. || ficta comperta sunt; Milo 67.

compes, Fußfessel: alqs ex: cum ... esset una ... etiam ille ex compedibus atque ergastulo, Gracchus; Rabir. 20.

competitor, Mitbewerber: I, 1. adferunt, al.: quam tibi illos competitores tuos peregrinos videri necesse erit, qui iam ex tota Italia delecti tecum ... contendent; quorum tu cave quemquam peregrinum appelles ...; qui si attulerint nervos ..., excutient tibi istam verborum iactationem et te ex somno saepe excitabunt nec patientur se abs te ... superari; Sulla 24.
delinquunt: cuius competitores si nihil deliquerunt, dignitati eorum concessit, cum petere destitit; Muren. 57.
est: non competitor, a quo es victus, ... in culpa est; Planc. 10. accidere posse, ut competitores pares suffragiis essent; ib. 53.
2. sum: quod erat eo tempore Gabinii tui competitor; Vatin. 25. nisi hunc C. Claudii fratris sui competitorem fore putasset; Scaur. 33.
II, 1. describo: descripsistine eius necessarium, nostrum competitorem? Fr. B. V, 6.
habeo: si modo eadem prima littera competitorem habuisset aliquem; dom. 112.
interficio: cum proximis comitiis consularibus me consulem in campo et competitores tuos interficere voluisti; Catil. I, 11.
numero: Sulpicium accusatorem suum numerabat, non competitorem; Muren. 49.
2. confero ad: contulit se ad eius competitores; Milo 25.
inquiro in: „scis tu illum accusationem cogitare, inquirere in competitores? Muren. 45.
III. concessio: nescis ... te concessione competitorum ... in tertium locum esse subiectum? Fr. B. VIII, 5.
culpa: cum te aedilem fieri oportuisse dicis, populi culpam, non competitoris accusas; Planc. 9.
dignitas: s. I, 1. delinquunt.
sermones, studia: exspectatio muneris, quae et rumore non nullo et studiis sermonibusque competitorum creverat; Muren. 37.
IV. a: vinci: non hic magis quam ego a meis competitoribus et alias et in consulatus petitione vincebar; Planc. 18. s. I, 1. est; Planc. 10.

competitrix, Mitbewerberin: habeo: nam nos quoque habuimus scenam competitricem; Muren. 40.

compilo, plündern, ausbeuten: consulem, exercitum: quasi vero ... non apertissime consulem, exercitum provinciamque compilarit; Verr. I, 35.
domicilium, fanum: quorum iste Deli non fanum, sed ... sedem antiquam divinumque domicilium nocturno latrocinio atque impetu compilavit; Verr. V, 185.
hortos: qui ... refertam eius domum exhauserit, hortos compilaverit; Phil. III, 30.
oppidum: qui praeteriens ... non per praestigias, sed palam per potestatem, uno imperio, ostiatim totum oppidum compilaverit; Verr. IV, 53.
provinciam: s. consulem.
rem publicam: num ... aerarium exhauserit, rem publicam compilarit; Vatin. 5.
sapientiam: qui ... [ab ipsis cautis iureconsultis || *capsis iureconsultorum,* al. || eorum sapientiam compilarit]; Muren. 25.
sedem: s. domicilium.
vicinos: licet impune per me ... vicinos compilaris, matrem verberaris; Vatin. 11.

compitalia, Compitalien: dies: cum in Kalendas Ianuarias compitaliorum dies incidisset; Piso 8.

compitalicius, zu den Compitalien gehörig: ludi: cuius (consulatus tui) fuit initium ludi compitalicii; Piso 8.

compitum, Scheideweg: in: ut in atriis auctionariis potius quam in triviis aut in compitis auctionentur; leg. agr. I, 7.

complano, dem Erdboden gleich machen: domum: Sp. Maelii regnum appetentis domus est complanata; dom. 101.

complector, umfassen, umarmen, zusammenfassen, umgeben, sich anschließen, in Verbindung bringen (pass. s. scelera): I. **absolut:** ut aliquando sententia complectar, ita censeo; Phil. XIV, 36.

II. **mit Object:** alqm: quem haec communis nostrum omnium patria ... complexa teneat; Flacc. 5. (Z. 31.) ego vero hos in omni fortuna ... complectar; Sest. 146. neminem umquam est hic ordo complexus honoribus et beneficiis suis, qui ..; prov. cons. 38. me ut Cn. Pompeius omnibus studiis suis, laboribus, vitae periculis complexus est; Piso 80. petam .. a vobis, iudices, ut eum beneficio complectamini, quem ..; Planc. 82. cum hic in me incidit, cum complexus est conspersitque lacrimis; ib. 99. quid enim possum aliud ... nisi te cum mea salute complecti? ib. 102. te tamen ... retinebo et complectar; ib. alius alios homines et ordines, ego vos semper complexus sum; Rab. Post. 15. te vero ... qua benevolentia complectemur? Marcell. 10. qui ut me primum ... vidit, complexus et gratulans meo beneficio patriam se visurum esse dixit; Phil. II, 12.
alqd: hoc uno complector omnia; Verr. II, 125. non enim verbi neque criminis augendi causa complector omnia; ib. IV, 2. ne niminum multa complectamur; Caecin. 55. caelum et mare praetermisit, cetera complexus est; leg. agr. III, 7. omnia mea sententia complectar; Phil. III, 14.
adiutores: quos quidem vos libertatis adiutores complecti debetis; Phil. X, 18.
animal: cum quidem tu ... complexus es funestum illud animal; Piso 21.
bonitatem: quam quidem vos .. eius in novo genere bonitatem ... non modo *non* aspernari ac refutare, sed complecti etiam et augere debetis; Rab. Post. 44.
causam: s. **causa,** II, 1. complector (3 Stellen) S. 469, b.
conservatorem: cum mihi ipsa Roma ... ad complectendum conservatorem suum progredi visa est; Piso 52.
facta: nullo modo possum omnia istius facta aut memoria consequi aut oratione complecti; Verr. IV, 57.
fidem: consilium hominis probavit, fidem est complexus; Balb. 63.
fratrem: cum virgo Vestalis ex altera parte germanum fratrem complexa teneat; Font. 46.
homines: s. alqm; Rab. Post. 15.
leges: in qua (causa) tu nomine legis Liciniae [...] omnis ambitus leges complexus es; Planc. 36.
magnitudinem: in ipso beneficio vestro tanta magnitudo est, ut eam complecti oratione non possim; Quir. 6.
mulieres: accubantes in conviviis, complexi mulieres impudicas; Catil. II, 10.
ordines: s. alqm; Rab. Post. 15.
patrem: „virgo illa Vestalis Claudia, quae patrem complexa triumphantem ... de curru detrahi passa non est; Cael. 34.
promerita: genus orationis, quo quisquam possit vestra in nos universa promerita non dicam complecti orando, sed percensere numerando; sen. 1.
rem publicam, salutem: omnium salutem civium cunctamque rem publicam res tuae gestae complexae sunt; Marcell. 25.
scelera: nefarium facinus atque eius modi, quo

||*quod*|| uno maleficio scelera omnia complexa esse videantur ||*complexum* .. *videatur*||; Sex. Rosc. 37.
viros: complecti vis amplissimos viros ad tuum et Gabinii scelus; Piso 75.

compleo, anfüllen, besetzen, erfüllen, vollständig machen: alqd: omnia primo motu ac spiritu suo, vini, unguenti, corporis odore complesset; Verr. III, 31.
animos, auris: completi sunt animi auresque vestrae .. me ... legi ... obsistere; leg. agr. III, 3.
carcerem: his institutis cum completus iam mercatorum carcer esset; Verr. V, 147.
Dianam: matronas ..., cum Diana exportaretur ex oppido, unxisse unguentis, complesse coronis et floribus; Verr. IV, 77.
domum: ut ... meam domum refertam viris bonis per amicos suos complerent proscriptionis metu; dom. 55.
forum: totum forum atque Insulam, quae est urbis magna pars, complent; Verr. V, 95.
gradus: quos (gradus Aurelios) ubi accusator concitatis hominibus complerat ..; Cluent. 93. cum autem erat ventum ad aedem Concordiae, gradus complebantur; Phil. V, 18.
Insulam: s. forum.
Italiam: quod .. totam Italiam vestris coloniis complere voluistis; leg. agr. I, 17. totam Italiam suis coloniis ||colonis|| ut complere liceat, permittitur; ib. II, 34.
locum: tu occupes locum quem idoneum ad vim tuam iudicaris? compleas numero, confirmes praesidio quo velis? leg. agr. II, 74.
municipium: Calenum municipium complebunt; leg. agr. II, 86.
oculos, os: cum sanguis os oculosque complesset; Verr. V, 142.
oppida: multitudo .. quaeritur, qua illa omnia oppida compleantur; leg. agr. II, 86.
summam: ut hac ipsa ratione summam mei promissi compleam; Verr. III, 116. neque est adhuc tamen ea summa completa; Flacc. 32.
templa: referto foro completisque omnibus templis; imp. Pomp. 44.
Tiberim: meministis tum .. corporibus civium Tiberim compleri, cloacas refarciri; Sest. 77.

complexio, Verbindung: at quibus verbis? modo aequum sibi videri, modo non iniquum. mira verborum complexio! Phil. II, 95.

complexus, Umarmung: I. **Subject:** sequuntur: secutae conlocutiones familiarissimae cum Trebonio complexusque; Phil. XI, 5.
ubi: pereat Cleomenes una! ubi fides? ubi exsecrationes? ubi dexterae complexusque? Verr. V, 104.

II. **nach Verben:** abripio e: qui .. e complexu parentum abreptos filios ad necem duceret; Verr. I, 7.
abstraho, avello de: num etiam de matris hunc complexu ... avellet atque abstrahet? Font. 46.
distraho a: iam se videre distrahi a complexu suorum; dom. 98.
eripio e: ut ... ex complexu matris ereptus innocens filius ||ut ...|| istius carnifici Sextio dederetur; Verr. V, 125. cum ego me *e* complexu patriae conspectuque vestro eripuissem; Sest. 53. quae (urbs) se vel potius exscindi quam e suo complexu ut eriperer facile pateretur; Planc. 97.
rapio de: navium praefectos sine ulla causa de complexu parentum suorum ... ad mortem ... rapuisti; Verr. V, 138.
venio in: venisti Brundisium, in sinum quidem et in complexum tuae mimulae; Phil. II, 61.

III. **nach Substantiv:** genus de: quod (genus) proprium Catilinae est, de eius dilectu, immo vero de complexu eius ac sinu; Catil. II, 22.

IV. **Umstand:** 1. deponere: ad eum filiam eius adduxit, ut ille insperato aspectu complexuque ... aliquam partem maeroris sui deponeret; Sest. 7.
gerere se: si ita sese gerat ||geret|| ... complexu, osculatione, aquis, navigatione, conviviis, ut ... meretrix ... videatur; Cael. 49.
recipere: qua pace Cn. Pompei filium res publica aspiciet suoque sinu complexuque recipiet; Phil. XIII, 9.
retinere: vi me ... Plancius et complexu suo retinuit; Planc. 100.
tenere: me ipsa suo complexu patria tenuisset; Piso 19. quem (adulescentem) ego et frater meus ... omnibus .. horis oculis, auribus, complexu tenemus; Phil. III, 18.

2. in: qui vos in complexu liberorum coniugumque vestrarum trucidatos incendio patriae sepelire conatus est; Flacc. 95. cuius in complexu libenter extremum vitae spiritum ediderim; Phil. XII, 22.

comploro, beklagen: mortem: videre praetextos inimicos nondum morte complorata arbitria petentis funeris; dom. 98.

complures, mehrere: A. **bei Substantiven:** adulescentes: compluris delectos adulescentis ... miseram; Catil. III, 5.
aedes: in ea (urbe) sunt aedes sacrae complures; Verr. IV, 118. in qua (urbe sunt) complures aedes sacrae; ib. 119.
anni: cum annos iam compluris societas esset; Quinct. 14. ut ad eum diem quae sacris ... opus essent, in compluris annos locarentur; Verr. II, 52. quae intermissa compluris annos; Fr. B. VI, 35.
armati: fuisse compluris armatos; Caecin. 24. non solum Aebutium cum armatis dixit fuisse compluribus, verum etiam cum advocatis perpaucis eo venisse Caecinam; ib. 26. armatos cum Aebutio fuisse compluris; ib. 30.
artifices, caelatores: palam artifices omnis, caelatores ac vascularios, convocari iubet, et ipse suos compluris habebat; Verr. IV, 54.
causae: qui necessitudinis causas compluris protulit; Muren. 56.
consulta: sunt senatus consulta complura; leg. agr. II, 88.
custodes: quaestori legatoque suo custodes misit compluris; Verr. V, 63.
dies: Sex. Naevium diebus compluribus ante in possessionem misisse; Quinct. 88. dies continuos compluris in litore conviviisque iacuisti; Verr. V, 137. ab urbe dierum iter afuerunt complurium ||ad urbem dierum fuerit iter complurium, al.||; Fr. B. VI, 41.
epistulas: is epistulas compluris attulerat; Verr. II, 64.
fisci: fiscos compluris cum pecunia Siciliensi ... esse translatos; Verr. a. pr. 22.
leges: (lex) Cornelia testamentaria, nummaria, ceterae complures; Verr. I, 108.
litterae: de eadem re litterae complures ... adferuntur; Verr. II, 97.
menses: in quibus (libellis) erat ratio scripta mensium complurium rerum exportatarum; Verr. II, 182.
municipes: municipes Regini complures ad me venerunt; Phil. I, 8.
oppida: quod erant oppida mihi complura etiam reliqua quae adire vellem; Verr. II, 65.
paria: dicebant scyphorum paria complura ... Verri data esse; Verr. II, 47.
rei: iudices ... in compluribus iam reis ... suae potius religioni quam censorum opinioni paruerunt; Cluent. 121.
res: compluris in Capitolio res de caelo esse percussas; Catil. III, 19. ne populo necesse sit in coniunctis rebus compluribus .. id, quod nolit, accipere; dom. 53.

servi: dixi ... servos compluris (Romae fuisse), ex quibus iste possederit neminem; Quinct. 89.
signa: erant signa ex aere complura; Verr. II, 87.
socii: convenisse eodem compluris eiusdem amentiae scelerisque socios; Catil. I, 8.
vascularii: f. artifices,
vici: Bithyniae ... vicos exustos esse compluris; imp. Pomp. 5.
viri: viros bonos compluris advocat; Quinct. 66. eius rei ... tabellas obsignaverunt viri boni complures; ib. 67. P. Trebonius viros bonos et honestos compluris fecit heredes; Verr. I, 123. num igitur ... P. Lentulum (temerarium civem putares) ..., compluris alios summos viros? Phil. VIII, 14.
B. **allein: a. masc.:** I. dicunt: audistis ... Aetnensis, Herbitensis complurisque alios publice dicere ..; Verr. IV, 114.
faciunt: statim complures cum telis in hunc faciunt ... impetum; Milo 29.
sunt: nemone fuit cui deberet Quinctius? fuerunt et complures fuerunt; Quinct. 73. quo in numero e vobis complures fuerunt; Verr. I, 15. sunt alii quoque complures, idem qui fecerint; ib. III, 221.
II, 1. capio: compluris a praedonibus esse captos; Flacc. 31.
condemno: cum praesertim ex ea provincia condemnati sint complures [qui ibi praetores fuerunt], duo soli absoluti; Verr. II, 155.
2. confirmo: cum te compluribus confirmasses redditurum; Verr. IV, 44.
(sum): „longus fuit dolor.“ bidui, at compluribus annorum saepe multorum; Phil. XI, 8.
III. sanguis: si summi ... viri Saturnini ... et superiorum complurium sanguine ... se non contaminarunt; Catil. I, 29.
b. neutr.: expeto: hoc solum auditione expetere coepit, cum id ipse non vidisset? immo vero alia compluria ||complura||; Verr. IV, 102.

compono, zusammensetzen, entwerfen, abfassen, einrichten, rüsten, ordnen, beilegen, schlichten: alqm: ut nemo umquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositior ad iudicium venisse videatur; Verr. a. pr. 32.
alqd: postea quam id quod maxime volui fieri non potuit ut componeretur; Sex. Rosc. 136. si hoc iuris non unius hominis causa edixisses, cautius composuisses; Verr. I, 110. quae iam diu ad salutem sociorum utilitatemque rei publicae composita comparataque essent; ib. III, 21. compone hoc, quod postulo, de argento; de reliquo videro; ib. IV, 36. locus erat quidam, in quo erant ea composita, quibus te rex munerari ||munerare|| constituerat; Deiot. 17.
capillum: quem ad modum composito et delibuto capillo per forum volitet; Sex. Rosc. 135. madenti coma, composito capillo; sen. 13.
carmen: praetor ne ... aliquid ipse sua sponte loqueretur, ei quoque carmen compositum est; Muren. 26.
causam: ita causa componitur, ut ..; Verr. II, 54.
crimen: (crimen esse) non ab inimicis Romae compositum, sed Romam ex provincia deportatum; Verr. III, 141.
edictum: componit edictum eis verbis, ut ..; Verr. I, 116. cum edictum totum eorum arbitratu ... componeret, qui ..; ib. 119.
exemplum: litteras ad Cn. Pompeium mittet, quarum ego iam exemplum ab istis compositum esse arbitror; leg. agr. II, 53.
interdictum: hoc interdictum putamus eorum esse causa compositum, qui ..? Caecin. 50. ideo de coactis [hominibus] compositum interdictum est; ib. 59. non solum re et sententia, sed verbis quoque hoc interdictum ita esse compositum, ut ..; ib. 86.
iudicium: M. Lucullus ... primus hoc iudicium composuit; Tull. 8. severissimum iudicium maximaque ratione compositum per vos videri esse dissolutum; ib. 86.
ius: f. alqd; Verr. I, 110.
librum: quem (librum) tibi magister ludi nescio qui ex alienis orationibus compositum dedit; div. Caec. 47.
verba: itaque irati illi ... verba quaedam composuerunt, ut omnibus in rebus ipsi interessent; Muren. 25. si postem tenuerit pontifex et verba ad religionem deorum immortalium composita ad perniciem civium transtulerit; dom. 123.

comporto, zusammentragen, einliefern: alqd: haec nemo dubitabat quin non modo ex illa domo capta ..., verum ex tota provincia ad istum comportari necesse esset; Verr. II, 46.
argentum: ut Centuripinis ... omne argentum conquireret et ad se comportari iuberet; Verr. IV, 50.
arma: f **arma,** II, 1. comporto (3 Stellen) S. 288, a.
fructus: ut esset locus comportandis condendisque fructibus; leg. ag. II, 88.
reliquias: qui .. ambustas fortunarum mearum reliquias suas domos comportari iuberent; dom. 113.

compos, mächtig, im Genuß: mentis: si tuae mentis compos fuisses; Piso 48. tu mentis [es] compos? Phil. II, 97.
urbis: qui me huius urbis compotem fecerunt; Sest. 146.

compositio, Einigung, Aussöhnung: auctor: pacis, concordiae, compositionis auctor esse non destiti; Phil. II, 24.
per: quos quia servare per compositionem volebat, ipse ab eis interemptus est; Sex. Rosc. 33.

compotor, Trinkgenosse: discribo: quorum ipsorum bona ... statim suis comitibus compotoribusque discripsit ||descripsit||; Phil. V, 22.
suffragium: adhibes ioci causa magistrum suffragio tuo et compotorum tuorum rhetorem; Phil. II, 42.

compransor, Tischgenosse: divido: agrum Campanum ... tu compransoribus tuis et conlusoribus dividebas; Phil. II, 101.

comprehendo, zusammenfassen, umfassen, begreifen, betreffen, ergreifen, festnehmen, mit Beschlag belegen: I. **absolut:** ne quis se commovere auderet, quantum terroris iniecit! comprehendi iussit; Verr. V, 14.
II. **mit Object:** alqm: si te iam, Catilina, comprehendi, si interfici iussero; Catil. I, 5. ipsi comprehensi ad me ... deducuntur; ib. III, 6. comprehendere multos amicitia; Cael. 13. ut .. comprehendi Licinius facile posset; ib. 64. qui minus enim Licinius comprehendi potuit? ib. ut comprehenderent Licinium; ib. qui si ... Licinium .. comprehendissent ..; ib. 65. cur non comprehenderint (Licinium); ib. 66. cur tot viri ... hunc ... non .. stantem comprehenderint; ib. 67.
alqd: proinde quasi si quid a nobis dictum aut actum sit, id nisi litteris mandarimus, hominum memoria non comprehendatur; Cluent. 140. et quanta et qua ratione investigata et comprehensa sint; Catil. III, 3. vestrum est, iudices, omnia quae dici possunt in hominum levitatem ..., vestris animis et cogitatione comprehendere; Flacc. 66. Apameae manifesto comprehensum, ante pedes praetoris in foro expensum est auri pondo centum paulo minus; ib. 68. tamen ea, quae sunt longissime disiuncta, comprehendam; Piso 3.
adulterium: cuius nefandum adulterium in pulvinaribus sanctissimis nobilissimae feminae comprehenderunt; Milo 72.
arbitria: perinde ac si in hanc formulam omnia iudicia legitima, omnia arbitria honoraria,

omnia officia domestica conclusa et comprehensa sint; Qu. Rosc. 15.
audaciam: totius testimonii fictam audaciam manifesto comprehensam atque oppressam teneri; Flacc. 38.
aurum: ſ. alqd; Flacc. 68.
duces: quoniam ... belli nefarios duces captos iam et comprehensos tenetis; Catil. III, 16.
faces: ego faces iam accensas ad huius urbis incendium comprehendi; Piso 5.
facinus: ut venenum, ut insidiae, facinus denique ipsum ut manifesto comprehenderetur; Cael. 64.
gladiatores: gladiatores ex praetoris comitatu comprehensi; Sest. 85.
hominem: statim ... iussu eius homines ... comprehensi sunt adductique Lilybaeum; Verr. V, 10. quinque hominibus comprehensis atque confectis || confessis ||; Sulla 33. qui ... repente ... prosilirent hominemque comprehenderent; Cael. 62.
hostem: quod tam capitalem hostem non comprehenderim potius quam emiserim; Catil. II, 3.
insidias: ſ. facinus. — iudicia: ſ. arbitria.
ius iurandum: quibus (verbis) ius iurandum comprehenditur; Qu. Rosc. 46.
officia: ſ. arbitria.
opinionem: si quam opinionem iam vestris mentibus comprehendistis; Cluent. 6.
praefecturam: quod .. omnibus officiis per se, per patrem, per maiores suos totam Atinatem praefecturam comprehenderit; Planc. 47.
rem: nego ullam rem esse quae .. comprehendi satis ... possit; Caecin. 81. quo facilius .. comprehenderetur res eius indicio; Cluent. 47. ut ... rem ita comprehenderem, ut ..; Catil. III, 4.
servum: comprehensus est in templo Castoris servus P. Clodii; Milo 18.
venenum: ut venenum ... manifesto comprehendi posset; Cael. 62. ſ. facinus.
virtutes: qui omnis animo virtutes penitus comprehendisset; Balb. 3.

comprehensio, Ergreifung: est: comprehensio sontium mea, animadversio senatus fuit; Phil. II, 18.

comprimo, unterdrücken, einschließen, beugen, hemmen: alqm: ille ... Lentuli poena compressus convertit se aliquando ad timorem; Sulla 17.
alqd: ista omnia ... facile et magistratuum consiliis et privatorum diligentia comprimentur; Muren. 85.
animos: remittant spiritus, comprimant animos suos; Flacc. 53.
audaciam: ſ. **audacia,** II, 1. comprimo (3 Stellen) S. 343, a.
barbariam: domitis iam gentibus finitimis barbariaque compressa; prov. cons. 5.
bella: omnibus bellis terra marique compressis; Sest. 67.
conatum: compressi conatus tuos nefarios amicorum praesidio et copiis; Catil. I, 11. nisi incredibilis ... virtus || caes. || furentis hominis conatum atque audaciam compressisset; Phil. X, 11.
cupiditatem: meditare quibus verbis incensam illius cupiditatem comprimas; Piso 59.
ferociam: duobus inceptis verbis omnem impetum gladiatoris ferociamque compressi; har. resp. 1.
ferocitatem: ut ferocitatem istam tuam comprimerem; Vatin. 2.
ferrum: quorum ego ferrum et audaciam ... compressi etiam domi meae saepe; Muren. 79.
frumentum: si tu id (frumentum) non omne clausum et compressum possidebas; Verr. III, 179. quasi vero ego ... compressum aliquod frumentum tenerem; dom. 14.
furores: qui (consul) dicendo non numquam comprimat tribunicios furores; Muren. 24.
impetum: nisi se ille in scalas tabernae librariae coniecisset eisque oppilatis impetum tuum compressisset; Phil. II, 21. ſ. ferociam.
improbos: qui ... improbos auctoritate sua compresserit; sen. 29.
libidinem: muliebrem libidinem comprimendam putet; Cael. 1. comprimendae libidines ... sunt; Marcell. 23.
licentiam: compressa hominum licentia; Milo 78.
odium: compresso odio atque tacito; dom. 63.
periculum: ego togatus ... hoc, quod conceptum res publica periculum || publica || parturit, consilio discutiam et comprimam; Muren. 84.
pestem: hanc rei publicae pestem paulisper reprimi, non in perpetuum comprimi posse; Catil. I, 30. T. Annius ad illam pestem comprimendam ... natus esse videtur; har. resp. 6.
plausum: qui (plausus) ... non numquam obstupefactis hominibus ipsa admiratione compressus est; Deiot. 34.
serpentem: iam ista serpens ... compressa atque inlisa morietur; har. resp. 55.
timorem: in tanto scelere ... ne audaciae quidem locum ad timorem comprimendum fuisse; dom. 140.
voluptates: quae (voluptates) cum inclusae diutius et prima aetate compressae et constrictae fuerunt ..; Cael 75.

comprobo, billigen, bestätigen, beweisen, genehmigen: alqm: eum iudicio tuo comprobabas, quem spoliatum fama ... arbitrabare? Quinct. 76. quis est ex his gravissimus? sine controversia qui omnium iudicio comprobatus est [iudex]; Qu. Rosc. 42.
alqd: hoc si a vobis erit comprobatum; Verr. II, 142. qui, quod stulte alteri venit in mentem, comprobat; Cluent. 84. me, quae de lege ab Accio dicta sunt, si reticuerim, comprobare; ib. 149. hoc postquam ceteri comprobaverunt; ib. 177. quae omnia maiores nostri comprobaverunt || compararunt ||; Muren. 77. eidem .. consules ... illa omnia ... voce ac sententia sua comprobaverunt; Sest. 33. cum ... ea .. non silentio consulum dissimularentur, sed et voce et sententia comprobarentur; ib. 35. ea .. populus Romanus non solum plausu, sed etiam gemitu suo comprobavit; ib. 123. cum id, quod defendo, voluntate eorum, auctoritate, legatione ipsa comprobetur; Balb. 39. ut ... haec auctoritate nostra comprobentur; Phil. III, 7. id ego unius iudicio delatum comprobem? ib. XI, 25.
accusationem: an ... eorum ego dignitate accusationem meam comprobare non potero? Verr. II, 168.
aestimationem: hac aestimatione a vobis comprobata; Verr. III, 221.
auctoritatem: illorum auctoritatem de Cn. Pompei dignitate a vobis comprobatam semper esse; imp. Pomp. 63. auctoritatem nostri decreti rebus gestis suis comprobavit; Phil. XIV, 28.
audaciam: hanc vos, pontifices, ... tam novam in omni genere voluntatem, impudentiam, audaciam, cupiditatem comprobabitis? dom. 116.
bellum: quod .. ille bellum privato consilio susceperat, id vos auctoritate publica comprobastis; Phil. V, 28. id enim bellum gerunt, quod ab omnibus gentibus comprobatur; ib. XI, 39.
caedem: illam vero (caedem) senatus non sententiis suis solum, sed etiam studiis comprobavit; Milo 12.
causam: quae (causa) beneficio legis, auctoritate municipii, testimonio Luculli, tabulis Metelli comprobetur; Arch. 31.
cognationem: illa Segestanorum ... multis officiis illorum usurpata et comprobata cognatio quos tandem fructus ... tulit? Verr. V, 125.
cognomen: ut hic nomen suum comprobavit, sic ille cognomen; Verr. IV, 57.

consilium: quasi omnia eius facta atque consilia senatus, populus ||populusque Romanus||, iudices comprobarint; Verr. III, 213. mea .. privata consilia publici quoque casus comprobaverunt; Planc. 66. ut D. Bruti privatum consilium auctoritate publica comprobemus; Phil. III, 12. quorum privatum de re publica consilium et factum auctoritate vestra est comprobatum; ib. X, 23. facite hoc meum consilium legiones novas non improbare; nam Martiam et quartam ... comprobaturas esse certe scio; ib. XII, 29.
constantiam: eorum, qui in iudicando superiora iudicia secuti sunt ..., constantiam comprobo; Cluent. 106.
consulatum: ut eaedem centuriae, quae me consulem fecerant, consulatum meum comprobarent; sen. 27. ne quisquam iam audeat reprehendere consulatum meum tot, tantis, tam ornatis iudiciis, testimoniis, auctoritatibus comprobatum; dom. 76.
crimen: crimen hoc Asuvianum cum testibus multis tum vero indicio Avillii comprobabatur; Cluent. 39.
cupiditatem: f. audaciam.
factum: homini credidisse, non factum comprobasse videremini; Verr. III, 224. praeclare et loco, Quirites, reclamatione vestra factum pulcherimum Martialium comprobavistis; Phil. IV, 5. f. consilium; Verr. III, 213. Phil. X, 23.
foedus: foedus totum accipitur ||excipitur||; comprobatur; leg. agr. II, 58. si hoc foedus, quod populus Romanus ... voluntate et sententiis suis comprobat, idem suffragiis comprobasset; Balb. 35.
genus: cum genera quaedam pecuniarum capiendarum comprobarimus; Verr. II, 142. non enim a vobis summa, sed genus aestimationis erit comprobatum; ib. III, 220.
impudentiam: f. audaciam.
instituta: maiorum instituta, quae res ipsa, quae diuturnitas imperii comprobat; Muren. 75.
iudicem: f. alqm; Qu. Rosc. 42.
iudicium: vident iudicia comprobari; Cluent. 152. cognoscite nunc populi Romani iudicium ... in maximis causis re ipsa atque usu comprobatum; Balb. 53. cognoscite nunc iudicium senatus, quod semper iudicio est populi comprobatum; ib. 55. quarum legionum fortissimum ... iudicium confirmat senatus, comprobat universus populus Romanus; Phil. IV, 6.
iussa: cum scita ac iussa nostra sua sententia comprobat; Balb. 42.
iustitiam: nomine ipso Aequimaelii iustitia poenae || stultitia poena || comprobata est; dom. 101.
laudem: est autem gloria laus recte factorum ..., quae ... multitudinis testimonio comprobatur; Phil. I, 29.
legem: tuam et legem et voluntatem et sententiam laudo vehementissimeque comprobo; imp. Pomp. 69. qua condicione auspicia requirebant, leges comprobabant; prov. cons. 46.
legiones: milites veteranos ... atque ... legiones Martiam et quartam comprobastis || comprobatis, al. ||; Phil. V, 28.
libidinem: ne libido violandae necessitudinis auctoritate iudicum comprobaretur; div. Caec. 63.
mendacium: quod (mendacium) profecto numquam hominum sermo atque opinio comprobasset, nisi ..; Cael. 69.
milites: f. legiones. — nomen: f. cognomen.
pestem: quam tu pestem innocentissimo filio de matris sinu depromperis, hanc hi tales viri comprobabunt? Cluent. 186.
proscriptionem: si vocatae tribus essent, proscriptionem ... omnino in ullo civi comprobavissent? dom. 58.
pudorem: conservate .. hominem pudore eo, quem amicorum videtis comprobari cum dignitate tum etiam vetustate || venustate ||; Arch. 31.
reditum: dis .. immortalibus frugum ubertate, copia, vilitate reditum meum comprobantibus; Quir. 18. erant qui deos immortalis ... numine suo reditum meum dicerent comprobasse; dom. 15.
rem: meministis Q. Varii testimonium remque hanc totam C. Sacerdotis ... testimonio comprobari; Verr. II, 119.
scita: f. iussa.
sententiam: hanc meam sententiam ... P. Servilii sententia comprobari necesse est; Phil. IX, 14. eam quam dixi sententiam vobis, patres conscripti, censeo comprobandam; ib. XI, 40. f. legem; imp. Pomp. 69.
spem: ita mihi meam voluntatem spemque reliquae vitae vestra populique Romani existimatio comprobet, ut ..; Verr. V, 35.
summam: f. genus; Verr. III, 220.
tabulas: „crede huic testi, has comproba tabulas"; Caecin. 72.
testimonium: f. rem.
tribunatum: quibus illi actionibus constitutum tribunatum comprobaverunt; dom. 42.
venenum: cuius (servi) perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum; Cael. 58.
veteranos: f. legiones. — voluntatem: f. audaciam. legem; imp. Pomp. 69. spem.

compromissum, Uebereinkunft: facio: quid ita de hac pecunia, de his ipsis HS ıↄↄↄ, [de] tuarum tabularum fide compromissum feceris; Qu. Rosc. 12.
interpono, iudicium de: iste poenis compromissisque interpositis HS cccc extorquenda curavit; quodque iudicium secundum Heraclium de compromisso factum erat ..., id irritum iussit esse; Verr. II, 66.
patefieri: fidem ... tollit consensio, quae patefacta || late facta || est compromisso Sardorum et coniuratione recitata; Scaur. 38.

computo, berechnen: compellarat hospitem praesens, computarat, pecuniam impetrarat; Phil. II, 94.

conatum, Versuch: deprehendo: cuius ego non modo factum, sed inceptum ullum conatumve contra patriam deprehendero; Catil. II, 27.

conatus, Versuch, Bemühen, Unternehmen, Wagniß: I. est: nolite .. arbitrari hominum illum impetum et conatum fuisse; Sulla 76.
elliptisch: quid illa in Pontum profectio et conatus tuus? Piso 88.
II, 1. averto: unum studetis, M. Antonii conatus avertere a re publica; Phil. VI, 8.
cohibeo: nisi unus adulescens illius furentis impetus crudelissimosque conatus cohibuisset; Phil. III, 5.
comprimo: compressi conatus tuos nefarios amicorum praesidio; Catil. 1, 11. nisi ... divina virtus || caes. || furentis hominis conatum atque audaciam compressisset; Phil. X, 11.
consequor: qua (via) omnis illorum conatus investigare et consequi possim; Verr. a. pr. 48.
facio: perspicua sua consilia conatusque omnibus fecit; Verr. a. pr. 5.
indico: sin, ut ais, illum conatum Autronii et Catilinae (indicat), cum in campo ... caedem facere voluerunt; Sulla 51.
investigo: f. consequor.
praetereo: praetereo illum nefarium conatum tuum; Fr. B. VIII, 19, b.
prohibeo: omnis eius motus conatusque prohibebit; Catil. II, 26.
refuto: adiuvante Milone eius conatum refutabo; har. resp. 7.
repello: veterani ... conatum Antonii reppulerunt; Phil. X, 21.
reprimo: nisi ego meo adventu illius conatus aliquantum repressissem; Verr. II, 64. reprimebat enim tibi ... rogandi conatum praeclara illa ... praetori donata cybaea; ib. V, 59. quod eorum

conatus impios et furorem conceleratum repressi; Sulla 29. Catilinae tum et Autronii copias et conatum repressi; ib. 51. qui horum impetus et conatus represserunt; Sest. 139. cuius illi conatus ... nec cuperent reprimere; Milo 32.

retardo: hoc adventu P. Sestii ... coniurationis impetus et conatus sunt retardati; Sest. 11.

2. depello de: non de spe conatuque depulsus ... esse dicetur; Catil. II, 14.

prohibeo a: a quo illi conatu non tanto opere prohibendi fuissent, si ..; Verr. V, 5.

III. dignus: illud mihi nequaquam dignum industria conatuque meo videbatur; Verr. a. pr. 35.

IV. princeps ad: eum principem fuisse ad conatum exercitus comparandi; Phil. X, 24.

V. agi: quo maiore conatu studioque aguntur, eo leviora infirmioraque existimo; Quinct. 47.

valere: qui rex ... tantum spe ||ipse al.|| conatuque valuit, ut ..; Muren. 32.

concedo, nachgeben, sich entfernen, nachstehen, zugestehen, einräumen, gestatten: I. **absolut:** 1. **unpersönlich:** quod ceterorum ... temere dicto concedi (non potest); Sex. Rosc. 3. tibi concedetur, qui de capite vectigalium ... remisisti? Verr. III, 82. fuit ei concedendum; ib. IV, 56. prope ut concedendum atque ignoscendum esse videatur; ib. 126. ut quisque ... honore antecedit, ita ... a ceteris ei conceditur; ib. 142. nec iuris consultis concedi ... semper .. oportere; Caecin. 67. cuius auctoritati dictum est ab illa causa concedi nimium non oportere; ib. 77.

2. **persönlich:** alqs: de rationibus ... societatis volt diiudicari: sero, verum aliquando tamen: concedamus; Quinct. 43. praedia mea tu possides, ego aliena misericordia vivo: concedo; Sex. Rosc. 145. si tibi iudicium postulas dari ..., concedo ...; sin autem de accusatione dicimus, concedas oportet eis, qui ..; div. Caec. 34. si laesum te a Verre esse dicis, patiar et concedam; ib. 58. quid habes quod reprehendas? nihil, opinor. at ego concedo: prohibe, si potes; Verr. I, 114. das possessionem ei, qui non iuravit: concedo; praetorium est; ib. 124. valuit apud te plus is, qui pecuniam maiorem dedit: concedo; ib. II, 78. ut vix Apronio illi de familiaritate concedere videatur; ib. 108. nempe, ita dicis, propter decumas. concedo; ib. 150. post Marium et Carbonem consules quis adsignavit, quis dedit, quis concessit praeter Sullam? leg. agr. III, 7. ab eorum oculis aliquo concederes; Catil. I, 17. dignitati eorum concessit, cum petere destitit; Muren. 57. levitatem totius Asiae protulit, de qua nos et libenter et facile concedimus; Flacc. 37. si quis eas (hereditates) suas esse dixisset, concessisses? ib. 85. si nullum aliud mihi praemium ... nisi honestum otium postularem, quis non concederet? Sulla 26. aut concedente aut etiam adiuvante Milone; har. resp. 7. cuius fortunae dignitatique non concessit? Balb. 58. „patris" inquies „ista culpa est." concedo; Phil. II, 44. qui nullam pacem probaret nisi Antonio concedente atque victo; ib. XII, 2. cur nunc redeant, si tunc gratiae concesserint? Fr. B. VI, 46. cum is factus non sit, cui tu concessisti; ib. XIII, II, 1.

accusator: sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Habiti venturum emolumentum fuisse, (accusator) concedebat; Cluent. 52.

adulescens: hic vero adulescens ... quam nemini in illa causa studio et cupiditate concedere (solebat)! Deiot. 28.

bellum: bellum ac tumultum paci atque otio concessurum; Piso 73.

iudices: quos (iudices) alienis peccatis concessuros putes; Verr. III, 223.

laurea: „concedat laurea laudi"; Piso 74. non modo amplissimae, sed etiam minimae laudi lauream concessisse; ib.

senatus: concessit senatus postulationi tuae; Muren. 47.

II. **mit Ergänzung:** 1. **ut:** id mihi causa concedit ut hodie possim; Quinct. 35. concedo tibi, ut ea praetereas, quae, cum taces, nulla esse concedis; Sex. Rosc. 54. concede igitur, ut tibi anteponatur in accusando provincia; div. Caec. 54. date hoc et concedite pudori meo, ut aliquam partem de istius impudentia reticere possim; Verr. I, 32. in eadem civitate apparitori tuo esse concessum, ut HS terdeciens uno nomine auferret; ib. III, 184. quod videtur concedendum magistratibus nostris esse, ut eis quo loco velint frumentum accipere liceat; ib. 190. qui ... civitatibus concesserunt, ut nummos pro frumento darent; ib. 191. „concede, ut impune emerit"; ib. IV, 10. cui concedi sine summo omnium periculo potest, ut eum iure potuerit occidere, a quo ..? Tull. 56. concessit, credo, Aebutio, quantum vellet de Caesenniae bonis ut haberet; Caecin. 18. nonne concedas interdum, ut excusatione summae stultitiae summae improbitatis odium deprecetur? ib. 30. si servolis hoc [nostris] concesserimus, ut ad verba nobis oboediant; ib. 52. ut ... ex hac (libertate dicendi) mihi concedat ut tantum mihi sumam, quantum ..; Cluent. 118. qua (defensione legis) nunc ut utar, ab eo ... non conceditur; ib. 158. quacumque velint ... vagari ut liceat, conceditur; leg. agr. II, 34. ut vero ... paludes emat, id vos potestis .. concedere? ib. 71. hoc non modo non laudari, sed ne concedi quidem potest, ut ... non etiam alienissimos defendamus; Muren. 8. profecto conceditis, iudices, ut nobis libertatem retinere liceat; Sulla 80. quis non concederet, ut eos ... vocis libertate perstringerem? Sest. 14. nemini umquam concessit aequalium, plus ut in foro, plus ut in negotiis versaretur ..., plus ut valeret inter suos gratia; Cael. 74. cum mihi eidem illi (viri) concesserint, ut etiam acta illa Caesari ... meo iam iure possim defendere; prov. cons. 44. te mihi remittere atque concedere, ut omne studium meum in Cn. Plancii honore consumerem; Planc. 73. hoc non concedo, ut, quibus rebus gloriemini in vobis, easdem in aliis reprehendatis; Ligar. 20. cui concessisti, ut in te quae vellet diceret; Phil. II, 42. f. III. alqd; Verr. III, 181. IV, 8.

2. **Infinitiv:** huic ne perire quidem tacite obscureque conceditur; Quinct. 50. si concessum sit inimicis Cn. Pompei cum imperio ... ad ipsius exercitum pervenire; leg. agr. II, 54. mihi concedant homines oportet in rebus bonis non exquirere ea iura, quae ..; prov. cons. 46. nos non possumus et huius esse civitatis et cuiusvis praeterea; ceteris concessum est; Balb. 29.

3. **accus. (nom.) c. infin.:** doce te petisse ab eo ... pecuniam; doce dixisse deberi: debuisse concedam; Quinct. 37. illud, opinor, concedent, non procuratorem P. Quinctii neminem fuisse: ib. 68. ex edicto te bona P. Quinctii non possedisse concedas; ib. 73. id te admisisse concedis, quod ..; ib. 81. qui hoc concedas necesse est, ita te caecum cupiditate ... fuisse, ut ..; ib. 83. ex quo uno haec omnia nata et profecta esse concedit; ib. 85. illa, opinor, tu quoque concedis levia esse atque inepta; Sex. Rosc. 52. in his rebus si suspicio reperta erit, culpam inesse concedam; ib. 76. inimicitias tibi fuisse cum Sex. Roscio ... concedas necesse est; ib. 87. (pecuniam) stipulatam non esse taciturnitas testium concedit; Qu. Rosc. 14. „petisse ... suam partem Roscium a Flavio confiteor, vacuam et integram reliquisse Fannii concedo"; ib. 52. opinor, concedes multo hoc .. esse gravius; div. Caec. 54. hoc in illo maiestatis iudicio si licuisse sibi ostenderit, ego oportuisse concedam; Verr. I, 12. si unum inveneris, ego hoc tibi ... ita gestum esse concedam; ib. II, 106. haec tu ... cum tanto tuo periculo fieri paterere atque concederes? ib. III, 65. concedes, opinor, ... neminem minus tribus decumis dedisse; ib. 114.

si tibi hoc concedam, Minucio te ideo non tradidisse, quod ..; ib. 151. concedisne hoc crimen in te nos non ||non h. c. nos in te|| confingere? ib. 157. do hoc vobis et concedo esse multos; ib. 218. si tibi hoc quemquam concessurum putasti, te in praetura ... tot res ... coëmisse; ib. IV, 8. vere accusatum esse concedam; Font. 12. haec ubi conceduntur esse facta; Caecin. 44. certe hunc voluisse concedis; ib. 48. sin illos recte respondere concedunt; ib. 68. iam (deici) posse concedis; ib. 90. primum illud concedis, non quicquid populus iusserit, ratum esse oportere; ib. 96. quod ea omnia ... eidem isti vera esse concedunt; imp. Pomp. 51. si hoc verum esse concedis; Cluent. 114. ut tibi concedam hoc indignum esse ..., tu mihi concedas necesse est multo esse indignius in ea civitate ... discedi ab legibus; ib. 146. si arma iure sumpta concedis, interfectum iure concedas necesse est; Rabir. 19. tum egomet tibi contra legem commissa esse concedam; Muren. 68. concedam esse crimen; ib. 70. si iam hoc tibi concedam, Q. Hortensium ... non suo stare iudicio, sed meo; Sulla 22. tu mihi concedas necesse est, hunc ... nihil de suo consulatu ... per vim recuperando cogitavisse; ib. 68. concede non timuisse eos, qui remanserunt; dom. 10. uno enim maledicto bis a me patriam servatam esse concedis; ib. 76. hominum beneficia prorsus concedo tibi iam ||at|| maiora non esse quaerenda; har. resp. 38. in eum cadere hoc verbum maxime ... concedendum est; ib. 56. ut ... id omnes ei licuisse concedant; Balb. 5. hunc enim in ea civitate ... honestissimo loco natum esse concedis; ib. 6. quod eum tu facere iure concedis; Piso 64. me ... nimium gratum esse concedam; Planc. 82. quem omnes in re publica principem esse concedunt; ib. 93. in hoc uno ... me multum errasse concedo; Phil. VIII, 16. ut concedam incertos exitus esse belli; ib. X, 20. f. 1. Sex. Rosc. 54. — III. alqd; Verr. II, 151. IV, 59.

III. **mit Object:** alqm: cum M. Marcellum senatui reique publicae concessisti; Marcell. 3. ut concessisti illum senatui, sic da hunc populo; Ligar. 37.

alqd: etiam gravius aliquid ei deberes concedere; Quinct. 52. quoniam tu id tibi adrogas et concedi postulas, concedamus; ib. 56. quod honoris causa pater filio suo concessit; Sex. Rosc. 44. id quoque concedi potest; ib. 57. tibi, quod in alia causa non concederem, in hac concedam; ib. 73. num ... iste discipulus magistro tantulum de arte concedere (videtur?); ib. 118. qui laudare volunt, (tantum) concessum ei non esse commemorant; ib. 138. si tibi optima fide sua omnia concessit; ib. 144. hoc ... Cluvius Roscio petenti concessisset, si ..? Qu. Rosc. 50. „concede, quod facile est, quod honestum, quod non invidiosum"; div. Caec. 23. ego iam tibi ipse istuc, quod expetis, mea voluntate concedam; ib. 27. iste hoc concedit; Verr. II, 141. ut mihi tu illud concedas, quod tibi honestissimum est, aratores tibi ad statuam ... contulisse; ib. 151. hic ego aliud alii concedo; ib. 162. do hoc tibi et concedo; ib. III, 16. cui (senatus) concesserat omnia; ib. 81. quod beneficii gratiaeque causa concessit; ib. 115. quis hoc tibi concessit? quae lex? quae senatus auctoritas? quae porro aequitas, ut tantam pecuniam scriba tuus auferret? ib. 181. quasi vero hoc scribis ullo exemplo sit aut ullo iure concessum; ib. 182. tamen ego hoc, quod ferri nego posse, Verri concedo .. et largior; ib. 194. si hoc de cella atque hac aestimatione concederetur; ib. 200. id ... ita fieri, quasi liceat concessumque sit; ib. 204. si ... tanto plus, quam erat ei concessum legibus, imperavit; ib. 225. omnes hoc mihi ... facile concedunt; ib. IV, 3. si id, quod vis, tibi ego concedam, ut emeris; ib. 8. quasi hoc mihi non satis sit ad crimen ..., hoc denique, quod concedit, amicorum operis esse ... usum; ib. 59. omnia tibi ista concedam et remittam; ib. V, 22. haec omnia ... remitto atque concedo; ib. 47. ne iam haec populus Romanus concedat et ita fieri velit; ib. 126. quod eo magis ferre aequo animo et concedere videmur, quia ..; ib. cui si etiam id, quod defendit, velim concedere ..; ib. 151. ne quid, quia a me praetermissum sit, pro concesso putetur; Tull. 37. cum hoc ipsum concessit; Caecin. 92. neque quicquam illius audaciae petulantiaeque concessit; ib. 103. unum quidem certe nemo erit tam inimicus Cluentio qui mihi non concedat; Cluent. 64. utrumque ita magnum est, ut nullo modo neque concedendum neque ferendum sit; leg. agr. II, 43. non enim videtur id, quod imminuere lege conatur, concessurus verbo; ib. 53. QUAE DATA, DONATA, CONCESSA, VENDITA; ib. III, 11. unum etiam nunc concedam; Catil. II, 6. non vident id se cupere, quod si adepti sint, fugitivo alicui aut gladiatori concedi sit necesse; ib. 19. multa pertuli, multa concessi; ib. IV, 2. „nihil omnino, gratiae concesseris ||nihil gratiae causa cesseris, al.||"; Muren. 65. sed concedo id quoque; Flacc. 72. ut in oppidum introferretur, quod aliis non conceditur; ib. 75. si quid est tibi remissum atque concessum; Sulla 47. si quid ab omnibus conceditur, id reddo ac remitto; ib. 84. quod si mihi a vobis tribui concedique sentiam ..; Arch. 4. hoc ideo ||eo, adeo|| mihi concedendum est magis, quod ..; ib. 13. cum ... multa etiam ad placandum atque ad misericordiam reis concessa sint; dom. 45. ut tantum orationi meae concedatis, quantum et pio dolori et iustae iracundiae concedendum putetis; Sest. 4. ut idem sibi concedatur quod Caesari; Vatin. 15. abhorret ... a maiorum consuetudine atque concessis; Cael. 48. quid enim abest huic homini, quod si adesset, iure haec ei ||et|| tribui et concedi putaremus? Balb. 9. cui nihil est quod roganti concedi non iure possit; Planc. 25. ego id fratri in honore fratris amplissimo non concedendum putem? Scaur. 35. qui illis tam multa concedas; Ligar. 31. sed haec ipsa concedo; Phil. I, 18. erit fortasse aliqnid quod concedi possit roganti; ib. V, 3. quid non legato M. Antonii Cotylae concessimus? ib. VIII, 28. non multum eius perturbationi meus dolor concedebat; ib. IX, 9. quae enim est condicio pacis, in qua ei, cum quo pacem facias, nihil concedi potest? ib. XII, 11. ea petebat, quae videbantur ... aliquo modo posse concedi; ib. si quid remissum aut concessum sit; ib. 16. quod legibus, quod more maiorum institutisque conceditur; ib. XIII, 14. f. nummos. tempus; Arch. 13. — II, 1. Verr. I, 32. Caecin. 52. leg. agr. II, 71. Ligar. 20. — 3. Quinct. 68. 83. Verr. III, 151. (218). IV, 8. Sulla 22.

acerbitatem: esto: concedatur haec quoque acerbitas et odii magnitudo; Deiot. 30.

aedificia: QUI POST MARIUM ET CARBONEM CONSULES AGRI, AEDIFICIA, LACUS, STAGNA, LOCA, POSSESSIONES ... PUBLICE DATA, ... CONCESSA SUNT; leg. agr. III, 7.

agrum: cui civitati maiores nostri maximos agros ... concesserunt; Verr. V, 125. eum denique nos agrum P. Rullo concessisse, qui ..; leg. agr. I, 21. f. aedificia.

artis: omnis tuas artis, quibus tu magnus es, tibi concedit; Quinct. 93.

crimen: sed, ut opinor, laudem veritati tribuebas, crimen gratiae concedebas; Qu. Rosc. 19.

crudelitatem: ut ista in nostros homines crudelitas nemini concessa esse videatur; Verr. V, 150.

decessionem: mille talentum decessionem esse concessam; Rab. Post. 31.

dignitatem: dignitas verborum, honos et novitas et numerus dierum Caesaris ipsius laudi gloriaeque concessus est; prov. cons. 27.

dolorem: me dolorem atque inimicitias meas rei publicae concessisse; prov. cons. 44.

extrema: potestis igitur principia negare, cum extrema conceditis? Caecin. 44.
facinus: improbum facinus ..., nemini lege concessum; Verr. III, 194.
facultatem: utinam hanc mihi facultatem causa concederet, ut possem hoc praedicare! Rabir. 18.
fascis: a quo ... concessos fascis laureatos tenui, quoad tenendos putavi; Ligar. 7.
genus: esse aliquod genus cogendae pecuniae senatorium || senatorum || commune et iam prope concessum ordini; Verr. III, 224.
gloriam: singularis illa et huic uni concessa gloria ... iam Clodii morte cecidit; Milo 34.
hereditatem: de Heraclii hereditate, quam palaestristis concessisset; Verr. IV, 139. communem enim hereditatem ... concessit adulescenti propinquo suo; Flacc. 89. qui tam fuerit in hereditate concedenda liberalis; ib.
honorem: s. dignitatem.
imperium: illi aditum litoris Syracusanis ademerunt: tu imperium maritimum concessisti; Verr. V, 85.
inimicitias: s. dolorem.
iura: concessa omnibus iura dimitto; Cael. 30.
lacus: s. aedificia.
libertatem: ut, quae fuit olim praeconi in ridendo, nunc equiti Romano in plorando non sit concessa libertas; Planc. 33. stanti resistendum est aut concedenda una cum dignitate libertas; Phil. XII, 4.
licentiam: ne ab ipso propter periculum nostrum concessam videamur habere licentiam fingendi; Muren. 20.
locum: a quibus ei locus primus ... in praescriptione legis concessus est; leg. agr. II, 22. si virgo Vestalis ... locum suum gladiatorium concessit huic; Muren. 73. te ex me, cum praeturam peteremus, petisse, ut tibi primum locum concederem; Fr. B. VIII, 20. s. aedificia.
magnitudinem: s. acerbitatem.
maleficia: quid est aliud omnibus omnia peccata et maleficia concedere? Verr. I, 128.
manubias: has manubias Rosciis Chrysogonum re cognita concessisse; Sex. Rosc. 108.
nomen: cum et ipsi et filio nomen regium concessisti; Deiot. 36.
novitatem, numerum: s. dignitatem.
nummos: sumpsisses id nummorum, quod tibi senatus cellae nomine concesserat; Verr. III, 195.
ornamenta: eis hominibus, in quibus haec erunt, ornamenta sua concedant necesse est; Sex. Rosc. 139.
partis: si Alienus ... sibi primas in dicendo partis concesserit; div. Caec. 49.
peccata: multi saepe in iudicando peccata liberum parentum misericordiae concesserunt; Cluent. 195. s. maleficia.
petitionem: auguratus petitionem mihi te concessisse dixisti; Phil. II, 4.
possessiones: s. aedificia.
potestatem: cum ei peccandi potestas a me concessa videatur; Phil. XII, 16.
quaestum: in quo erat aliqui quaestus, sed is honestus atque concessus; Verr. III, 195.
sedem: sedem ab universo populo concessam uni ordini inflammari; Milo 90.
signum: quod (signum) M. Marcellus armatus et victor viderat, quod religioni concesserat; Verr. IV, 130.
stagna: s. aedificia.
summam: qui vobis ita summam ordinis consiliique concedunt, ut ..; Catil. IV, 15.
tempus: nisi omni tempore, quod mihi lege concessum est, abusus ero; Verr. I, 25. quantum ceteris ... ad alias voluptates et ad ipsam requiem animi et corporis conceditur temporum; Arch. 13.
tribum: ais prioribus comitiis Aniensem (tribum) a Plotio Pedio, Teretinam a Plancio tibi esse concessam; Planc. 54.
victoriam: quid est aliud non ... solum propagare bellum, sed concedere etiam victoriam? Phil. XII, 13.
IV. **mit doppeltem Accusativ**: **bona — diripienda**: ei ... bona quaedam proscriptorum in agro Beneventano diripienda concessit; Verr. I, 38.

concelebro, feiern: **rem**: eam quoque rem populus Romanus ... omnium .. studio visendam et concelebrandam putavit; imp. Pomp. 61.

concentio, Einklang: **contionari**: caterva tota clarissima concentione ... contionata est; Sest. 118.

concertatio, Streit: **orior ex**: oritur (seditio) ex concertatione magistratuum; Sest. 77.

concerto, streiten: **alqs**: qui saepius cum hoste conflixit quam quisquam cum inimico concertavit; imp. Pomp. 28.

concessio, Zugeständniß: I. **facio**: attendite quantas concessiones agrorum hic noster obiurgator uno verbo facere conetur; leg. agr. III, 11.
II. **subici**: te concessione competitorum ... e postremo in tertium locum esse subiectum; Fr. B. VIII, 5.

concessus, Zugeständniß: **dari**: datur enim concessu omnium huic aliqui ludus aetati; Cael. 28.

conchyliatus, purpurfarben: **peristromata**: conchyliatis Cn. Pompei peristromatis servorum in cellis lectos stratos videres; Phil. II, 67.

conchylium, Auster, Purpur: **exstrui**: exstructa mensa non conchyliis aut piscibus, sed multa carne subrancida; Piso 67.
tingi: *ea* per triennium isti ... stragulam vestem confecit, nihil nisi conchylio tinctum; Verr. IV, 59.

concido, schlagen, zerhauen, niederhauen: I, **absolut**: CUM L. VOLTEIO, QUI PLURIMUM POTEST, CAEDE, CONCIDE; Verr. III, 155. iam hoc CAEDE, CONCIDE nonne vobis verba domo patroni depromere videtur? ib.
II. **mit Object**: **alqm**: ibi cum pugnis et calcibus concisus esset; Verr. III, 56. in quibus (plagis) te ab eodem me superiore ex loco confici et concidi necesse est; ib. V, 151. quem cum iacentem et concisum plurimis volneribus ... viderent ..; Sest. 79. ante diem XIII Kalendas Ianuarias decretis vestris eum concidistis; Phil. V, 28. nondum erat vestris tam gravibus tamque multis iudiciis ignominiisque concisus; ib. XII, 11.
cohortes: post concisae sunt optimae cohortes; prov. cons. 9.
familiam: hoc sequitur, ut familia M. Tullii concidi oportuerit? Tull. 54.
nationem: qui hanc nationem deleri et concidi cupivit; Sest. 132.
nervos: nervos, quos concidit, restituere non potest; Flacc. 73.
plebem: oblitosne igitur hos putatis esse quem ad modum sit iste solitus virgis plebem Romanam concidere? Verr. I, 122.

concido, sinken, fallen, zusammenstürzen, außer Fassung kommen, unterliegen, schwinden: **alqs**: ille, cum sanguis os oculosque complesset, concidit; Verr. V, 142. quibus ego ... si edictum praetoris, ostendero, concident; Catil. II, 5. nisi consulari volnere concidissem; sen. 9. cum ego una cum re publica non tribunicio, sed consulari ictu concidissem; ib. 17. una cum re publica concidissem; dom. 63. concidit in curiae paene limine, recordatione, credo, Gabinii aut sui desiderio Pisonis; har. resp. 2. neque umquam Catilina ... sine multo sanguine ... concidisset; Sest. 12. quid? si in prima contentione vi tribunicia victus in foro cum multis bonis viris

concidissem? ib. 44. cum ... hac una plaga conciderit, ignominia senatus; prov. cons. 16. cum tu ... exsanguis et mortuus concidisti; Piso 88. concidi paene .., cum ex me quidam quaesisset ..; Planc. 65. ego vero si tum illorum impiorum ferro ac manu concidissem; ib. 90. res publica staret, tu tuis flagitiis, egestate, infamia concidisses; Phil. II, 24. qua re tibi nuntiata ... concidisti; ib. 107. adlato nuntio de legione quarta mente concidit; ib. III, 24. quo ille nuntio audito ... repente concidit; ib. V, 23. ex Martia non nulli in ipsa victoria conciderunt; ib. XIV, 31.

alqd: ruere illa non possunt, ut haec non eodem labefacta motu concidant; imp. Pomp. 19. ut, quae ipse gesserat, conciderent, si ego restitissem; Piso 79.

arx: videor enim mihi videre hanc urbem, lucem orbis terrarum atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem; Catil. IV, 11.

civis: plagis confectum dico a lictoribus tuis civem Romanum ante oculos tuos concidisse; Verr. V, 140.

civitas: eo ... rei publicae tempore, quo ... non haec solum civitas, sed gentes omnes concidissent; Milo 19.

copiae: omnis Catilinae copias, omnis spei atque opes his depulsis urbis periculis concidisse; Catil. III, 16.

crimen: nonne ... refervens falsum crimen in purissimam ... vitam conlatum statim concidit et exstinguitur? Qu. Rosc. 17.

fides: tum ... scimus Romae solutione impedita fidem concidisse; imp. Pomp. 19.

gentes: f. civitas.

Graecia: illa vetus (Graecia) ... hoc uno malo concidit, libertate immoderata ac licentia contionum; Flacc. 16.

lux: f. arx.

mens: huic novo pontifici ... non ... mentem debilitatam metu concidisse; dom. 135.

nomina: iuvat me haec praeclara nomina artificum ... Verris aestimatione sic concidisse; Verr. IV, 12.

opes: neque enim tam facile opes Karthaginis tantae concidissent, nisi ..; Verr. II, 3. f. copiae.

patria: qui ... eam (patriam) nimium tarde concidere maererent; Sest. 25.

res publica: rem .. publicam concidere unius discessu quam omnium interitu occidere malui; dom. 96.

spes: f. copiae.

tribunatus: qua (adoptione) sublata intellegis totum tribunatum tuum concidisse; dom. 38.

vir: unus in hac civitate ... praeclare vir de re publica meritus, L. Opimius, indignissime concidit; Sest. 140.

urbs: f. arx.

conciliatio, Gewinnung: excogito: istam conciliationem gratiae Staienus tum recenti re ... excogitavit; Cluent. 84.

do ad: „pecuniam Staieno dedit Oppianicus ... ad conciliationem gratiae"; ib.

conciliatricula, Fürsprecherin: commendari: erat enim hominum opinione nobilitate ipsa, blanda consiliatricula, commendatus; Sest. 21.

concilio, verbinden, gewinnen, erwerben, zu Stande bringen: alqm: parentibus et dis immortalibus et patriae nos primum natura conciliat; har. resp. 57. nec timet ne, cum plebem muneribus placarit, vos non conciliarit meritis in rem publicam singularibus; Milo 95.

amicitiam: regis Deiotari causa, quocum mihi amicitiam res publica conciliavit; Deiot. 39.

amorem: ille corporis motu tantum amorem sibi conciliarat a nobis omnibus; Arch. 17.

benevolentiam: si qui mihi deus vestram ad me audiendum benevolentiam conciliarit; Cluent. 7.

feras: cum etiam feras inter sese partus atque educatio et natura ipsa conciliet; Sex. Rosc. 63.

gloriam: f. gratiam; Muren. 41.

gratiam: neque quo Cn. Pompei gratiam mihi per hanc causam conciliari putem; imp. Pomp. 70. ad Staienum sescenta quadraginta milia nummum esse delata: si ... gratiae conciliandae causa ..; Cluent. 87. Staienus conciliandae gratiae causa (pecuniam) accepisse *se* dicebat; ib. 100. in qua (sorte) gloriam conciliat magnitudo negotii, gratiam aequitatis largitio; Muren. 41.

pacem: mea tamen persona ad istam pacem conciliandam minime fuit deligenda; Phil. XII, 17.

pecuniam: quisquam dubitabit quin tu istam ... invidiam ... pecuniae conciliandae causa susceperis? Verr. II, 137. non mihi praetermittendum videtur ne illud quidem genus pecuniae conciliatae, quam tu a civitatibus statuarum nomine coëgisti; ib. 141. quid est aliud capere conciliare pecunias, in quo te lex tenet? ib. III, 71. hae pecuniae per vim atque iniuriam tuam captae et conciliatae tibi fraudi ... esse deberent; ib. 91. utrum tibi pecuniae coactae conciliatae videntur adversus leges ..? ib. 194. cum iudices sitis de pecunia capta conciliata; ib. 218.

HS: qua re .. iste HS viciens ex hoc uno genere conciliarit et ceperit; Verr. II, 142.

studia: artes, quae nobis populi Romani studia concilient; Muren. 23.

concilium, Vereinigung, Versammlung: I. decerni: nullum (erat) conlegium aut concilium aut omnino aliquod commune consilium, quod tum non honorificentissime de mea salute decrevisset; Sest. 32.

sunt: quoniam plebei quoque urbanae maiores nostri conventicula et quasi concilia quaedam esse voluerunt; dom. 74. f. decernit.

II, 1. advoco: f. **advoco,** II. concilium (3 Stellen) S. 130, b.

convoco: ecquando dubitaris contra eas leges cum plebe agere et concilium convocare? Vatin. 18.

dimitto: constabat tamen Cornelium concilium illo die dimisisse, intercessioni paruisse; Vatin. 5.

2. obnuntio: ne obnuntiare concilio aut comitiis, ne legi intercedere liceret; sen. 11.

III. adimere: consulari homini P. Clodius ... civitatem adimere potuit concilio advocato? dom. 79.

agere: venit tandem concilio de me agendi dies VIII Kalendas Februarias; Sest. 75.

exturbari: iure posse per operas concitatas quemvis civem nominatim tribuni plebis concilio ex civitate exturbari; Sest. 65.

concinne, artig: rogo: rogare coepit blande et concinne scilicet: mentire mea causa; Qu. Rosc. 49.

concinnus, kunstgerecht, ebenmäßig, fein: helluo: hic autem non tam concinnus helluo nec tam musicus iacebat in suorum Graecorum foetore atque vino; Piso 22.

homo: ut es homo factus ||facetus|| ad persuadendum, concinnus, [perfectus,] politus ex schola; Piso 59.

poëma: poëma porro facit ita festivum, ita concinnum, ita elegans, nihil ut fieri possit argutius; Piso 70.

concipio, umfassen, abfassen, empfangen, in sich aufnehmen, begehen: alqd: mulierem veneno interfecit, ut una illud, quod erat ex fratre conceptum, necaretur; Cluent. 31. ut id, quod conceperat, servare et salvum parere posset; ib. 33. quo maior vis est animi quam corporis, hoc sunt graviora ea, quae concipiuntur animo, quam illa, quae corpore; Phil. XI, 9. f. scelus; Catil. II, 7.

animal: cum quidem tu ... complexus es funestum illud animal ex nefarriis stupris, ex civili cruore, ex omnium scelerum importunitate conceptum; Piso 21.

cupiditatem: auribus tu tantam cupiditatem concepisti, ut ..; Verr. IV, 101.
flagitium: quod flagitium Lentulus non cum Autronio concepit? Sulla 16.
furorem: furore ex maleficiis concepto excitatus; Verr. V, 73. si furorem incredibilem biennio ante conceptum erupisse in meo consulatu scripsi; Sulla 67.
infamiam: vos aliquot iam per annos conceptam huic ordini turpitudinem atque infamiam delere ... potestis; Verr. a. pr. 49.
maculam: magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis: ex quo si qua macula concepta est ..; Sex. Rosc. 66. delenda est vobis illa macula [Mithridatico] bello superiore concepta; imp. Pomp. 7.
malum: f. scelus; Catil. II, 7.
odium: quod odium scelerati homines et audaces in rem publicam et in omnis bonos conceptum iam diu continerent; Quir. 1.
periculum: quod conceptum res publica periculum parturit; Muren. 84.
scelus: non istum maius in sese scelus concepisse, cum fana spoliarit; Verr. I, 9. hoc nefario scelere concepto; ib. IV, 72. quid enim mali aut sceleris fingi ... potest quod non ille conceperit? Catil. II, 7. quodnam ego concepi tantum scelus? Milo 103.
turpitudinem: f. infamiam.
verba: dixit se scire illum verbis conceptis peierasse; Cluent. 134.

concitatio, Aufregung: potest repudiari: potuit illa concitatio multitudinis sine summo periculo rei publicae repudiari? Cluent. 136.
defungor: ut omni populari concitatione defungerer; Sest. 74.
elliptisch: caedem vero tantam ... quis umquam in foro vidit? qua ex concitatione ||concertatione|| animorum? Sest. 77.

concitator, Aufwiegler: sum: ecquae turbulenta contio (fuit) cuius ille non concitator? Sest. 110. seditionis quidem instimulator et concitator tu fuisti; dom. 11. quis est Sergius? ... signifer seditionis, concitator tabernariorum; ib. 13.

concito, aufregen, aufreizen, zusammentreiben: alqm: qui decretis edictisque tuis in te concitati infestique sunt; Verr. I, 93. is in te non expilatione Asiae, vexatione Pamphyliae, squalore et lacrimis Siciliae concitetur? ib. III, 6. te ipsum ... nunc .. animi quodam impetu concitatum ... iam usus flectet; Muren. 65. qui huc compulsi ||corrupti|| concitatique venerunt; Flacc. 3. multi impudentes, inlitterati, leves, quos variis de causis video concitatos; ib. 9. cum tam atroci edicto nos concitavisset, cur ipse non adfuit? Phil. III, 20.
agrarios: quod agrarios concitare conatus est; Catil. IV, 4.
animum: vidistis enim, ut animi multitudinis in istum dolore et odio et communis periculi metu concitarentur; Verr. V, 163. quae (virtus) noctis ac dies animum gloriae stimulis concitat; Arch. 29.
Asiam: quid? si (Asia) concitata, si coacta ... nomen suum misit in hoc iudicium? Flacc. 5 (3. 36.)
bellum: ut caveretis, ne hoc absoluto novum aliquod bellum Gallicum concitaretur; Font. 33.
civis: concita perditos civis; Catil. I, 23.
concursum: totius Italiae concursus, quem mea salus concitarat; Milo 38.
conlegia: innumerabilia quaedam nova (conlegia) ex omni faece urbis ac servitio concitata; Piso 9.
contionem: quae (pars) contionibus seditiose concitatis accommodatior est quam tranquillis moderatisque iudiciis; Cluent. 2. quia tum in causa nihil erat praeter ... contiones cotidianas seditione ac populariter concitatas; ib. 93. contionibus seditiose concitatis; ib. 95. erant ea testimonia non concitatae contionis, sed iurati senatus; Flacc. 17. audire (vos) contionem concitatam levissimae nationis; ib. 19. quo (die) ... fuit insanissima contio ab ipsius mercennario tribuno plebis concitata; Milo 45.
discordiam: ut maior facultas tribunis plebis detur ... seditionis ac discordiae concitandae; Muren. 83.
exspectationem: concitata iam pridem exspectatione ||contio exspectatur, al.|| P. Rulli; leg. agr. II, 13.
faecem: opifices et tabernarios atque illam omnem faecem civitatum quid est negotii concitare, in eum praesertim, qui ..? Flacc. 18.
familias: eum dicit coniurasse et familias concitasse; Verr. V, 17.
furias: in qua (causa) furiae concitatae ... convolant; Sest. 109.
gentes: plures etiam gentes contra imperatorem nostrum concitatae sunt; imp. Pomp. 23.
Graecos: caput est omnium Graecorum concitandorum; Flacc. 42.
homines: quos (gradus Aurelios) ubi accusator concitatis hominibus complerat ..; Cluent. 93. non civitas (accusat), sed imperiti homines a Maeandrio concitati; Flacc. 57. in quem quisque per homines concitatos inruerit; dom. 106.
invidiam: nullam in te invidiam ne ex illis quidem rebus concitabo; Verr. V, 21. invidiam istam, quam tu in me vis concitare; Phil. II, 33.
mala: nova quaedam misceri et concitari mala iam pridem videbam; Catil. IV, 6.
manum: quod si aliquando alicuius furore et scelere concitata manus ista plus valuerit quam ..; Catil. IV, 20. qui .. peregrinam manum facinorosorum concitavit; Sest. 95. quod eandem illam manum ex intermortuis Catilinae reliquiis concitastis; Piso 16.
multitudinem: quantam auditorum multitudinem infamia C. Verris (sit) concitatura; div. Caec. 42. nec per multitudinem concitatam consistere cuiquam in dicendo licebat; Cluent. 108. sic sunt expressa ista praeclara ... psephismata ..., profundendo .. clamore multitudinis concitatae; Flacc. 15. si .. per populi nomen civium imperitorum multitudinem concitassent; ib. 96. ipsa enim largitio et spes commodi propositi sine mercede ulla multitudinem concitabat; Sest. 105. qui ... imperitae aut concitatae multitudini iucundi esse voluerunt; ib. 140. temeritatem concitatae multitudinis auctoritate publica armare; Milo 2.
nationes: ita nationes multae ... novo quodam terrore ac metu concitabantur; imp. Pomp. 23.
operas: erat .. mihi contentio ... cum operis conductis et ad diripiendam urbem concitatis; Sest. 38. iure posse per operas concitatas quemvis civem ... exturbari; ib. 65.
opifices: f. faecem.
ordinem: in hac causa scribarum ordinem in me concitabit Hortensius? Verr. III, 182.
populum: Thessalum scribis populum concitasse. quem populum? Verr. I, 83. qui populum concitarant; ib. 84. dicat qui volt hodie de illo populo concitato; Cluent. 90. cum tribunus plebis populo concitato rem paene ad manus revocasset; ib. 136. populus Romanus, qui L. Quinctii ||[tribuni plebis]|| fictis querimoniis antea concitatus rem illam ... flagitarat; ib. 137. populum Romanum ... hominum seditiosorum vocibus ut violentissimis tempestatibus concitari; ib. 138. qui concitatum populum flectat; Muren. 24. qui nulla iam largitione populum Romanum concitare possunt; Sest. 104.
seditionem: nulla *lata* lege concitatam ||recitata, al.|| nocturnam seditionem quis audivit? Sest. 77. f. discordiam.

servitium: hic ad evertenda rei publicae fundamenta Gallos arcessit, servitia concitat; Catil. IV, 13. erat autem expulsus ... ferro, servitio denique concitato; Sest. 53.
servos: cum ... conscribebas ... servos, ex omnibus vicis concitatos; dom. 54. cum servos concitas; har. resp. 39.
tabernarios: s. faecem.
tempestates; ut tempestates ... saepe improviso nulla ex certa ratione, obscura aliqua ex causa concitantur; Muren. 36.
tempus: tempus hoc tranquillum atque pacatum: illud omnibus invidiae tempestatibus concitatum; Cluent. 94.
testis: „at a testibus laeditur.“ ante quam dico a quibus, qua spe, qua vi, qua re concitatis ..; Flacc. 6.
tumultum: qui sua cupiditate tantos tumultus concitatos videret; Verr. I, 67. nullo tumultu publice concitato; Catil. I, 11.
uxorem: Arinis uxorem pelicatus dolore concitatam ... arsisse dolore muliebri; Scaur. 9.

conclamo, laut rufen, zustimmen: I. absolut: quod si repugnat, ENDOPLORATO, hoc est, conclamato, ut aliqui audiant et conveniant; Tull. 50.
II. acc. c. inf.: conclamant omnes et approbant ita fieri oportere; Verr. IV, 142. cum vos universi una mente atqne voce iterum a me conservatam esse rem publicam conclamastis; Phil. VI, 2.
III. alqd: quod Mithridates ... se velle dixit, id sutores et zonarii conclamarunt; Flacc. 17.

conclave, Zimmer, Gemach: I, 1. habeo: ut in singula conclavia, quae iste non modo Romae, sed in omnibus villis habet, tricenos || *ternos* || lectos ... quaereret; Verr. IV, 58.
2. committo in: ausum .. esse quemquam, se in id conclave committere? Sex. Rosc. 64.
eo in: cum cenatus cubitum in idem conclave cum duobus adulescentibus filiis isset; Sex. Rosc. 64.
II. cum: in Palatio ... porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat; dom. 116.
pro: huius in aedibus || sedibus || pro cubiculis stabula, pro conclavibus [tricliniis] popinae sunt; Phil. II, 69.

concludo, einschließen, abschließen, schließen: alqm: eundem in angustissimam formulam sponsionis concludebas? Qu. Rosc. 12.
alqd: si ita iudicium daretur, ut id concluderetur, quod a familia factum esset; Tull. 27. concludam illud de optimatibus eorumque principibus; Sest. 136.
accusationem: denique omnis accusatio varie graviterque tractata ad extremum manifesta veneni deprehensione conclusa est; Cluent. 50.
arbitria: perinde ac si in hanc formulam omnia iudicia legitima, omnia arbitria honoraria, omnia officia domestica conclusa et comprehensa sint; Qu. Rosc. 15.
artifices, caelatores: palam artifices omnis, caelatores ac vascularios, convocari iubet ...: eos concludit, magnam hominum multitudinem; Verr. IV, 54.
causam: qua ratione ... in hoc singulare iudicium causa omnis concluderetur; Quinct. 67.
crimen: qua (epistula) recitata conclusurum me esse crimen decumanum dixeram; Verr. III, 163.
facinus: invenietis enim id facinus natum a cupiditate, auctum per stuprum, crudelitate perfectum atque conclusum; Verr. II, 82.
interrogationem: concludam iam interrogationen meam; Vatin. 40.
iudicia: s. arbitria.
laudem: in qua (provincia) laus aequitatis, integritatis, facilitatis ad extremum ludorum voluptate concluditur; Muren. 41.
multitudinem: s. artifices.
officia: s. arbitria.
orationem: ut aliquando totam huius generis orationem concludam; Verr. IV, 115.
ordinem: ut equester ordo in huiusce legis periculum concludatur; Cluent. 152.
vascularios: s. artifices.
vim: ea (vis), tametsi verbis interdicti non concluditur, sententia tamen iuris ... retinetur; Caecin. 63.

conclusio, Schlußfolgerung: summa: haec summa est conclusionis meae; Phil. II, 32.

concoquo, zeitigen, überlegen: absolut: tibi vero, Piso, diu deliberandum et concoquendum est, utrum ..; Qu. Rosc. 45.
iustitium: nocturnis vigiliis, etiam coitione hominum, iustitium illud concoctum atque meditatum est; har. resp. 55.

concordia, Eintracht: I. Subject: est: magnam concordiam (esse) in maxima multitudine ||maximam multitudinem, al.||; Catil. II, 19. scis quanta sit manus, quanta concordia; Flacc. 66. s. V, 1. opprimi.
videtur: s. II, 1. reduco.
II. nach Verben: 1. confirmo: Cinna si concordiam cum Octavio confirmare voluisset ..; Phil. XIII, 2.
constituo: [quod ego .. concordia, quam mihi constitui cum conlega, providi]; leg. agr. II, 103.
habeo: tantam .. habet morum similitudo coniunctionem atque concordiam, ut ..; Verr. III, 23. qui (hostis) haberet rem publicam, curiam, aerarium, consensum et concordiam civium; Phil. IV, 14. concordiam civium qui habere potest, nullam cum habet civitatem? ib.
perspicio: si penitus perspicere posses concordiam Ligariorum; Ligar. 34.
reduco: ut ... reditu (meo) ... leges, concordia populi ... mecum simul reducta videantur; dom. 17.
reperio: nihil tam populare quam pacem, quam concordiam ... reperiemus; leg. agr. I, 23.
2. consulo: senatus concordiae consulam; prov. cons. 47.
convenio: neque me dissensioni meae pristinae putari potius adsentivi quam praesentibus rei publicae temporibus et concordiae convenire; Balb. 61.
3. sum: sunt enim optimo animo, summo consilio, singulari concordia; Phil. III, 2.
4. cogito de: hunc ... videbam ... nihil nisi de pace et concordia civium cogitantem; Phil. X, 8.
converto ad: quod periculosissimum civile bellum ... sapientia sua M. Lepidus ad pacem concordiamque convertit; Phil. V, 40.
devoveo pro: cum me ... pro vestra incolumitate, otio concordiaque devovi; Quir. 1.
facio contra: illum contra rem publicam ... concordiamque civium facturum; sen. 27.
pertineo ad: pertinere .. ad concordiam civium putavit ... animum Caesaris a causa non abhorrere; Sest. 71.
revoco ad: quos ex multorum annorum dissensione huius ordinis ad societatem concordiamque revocatos ... haec causa coniungit; Catil. IV, 15.
III. nach Adjectiv: plenus: cum essent eae nuptiae plenae dignitatis, plenae concordiae; Cluent. 12. constans ratio, plena consensionis omnium, plena concordiae; Sest. 87.
IV. nach Substantiven: 1. auctor: pacis, concordiae, compositionis auctor esse non destiti; Phil. II, 24.
inimici: ego vero istos otii, concordiae ... inimicos tantum abest ut ornem ||ornarem||, ut ..; Phil. XI, 36.
interpres: nummarius interpres pacis et concordiae non probabatur; Cluent. 101.

mentio: „concordiae factam esse mentionem scribitis in senatu“; Phil. XIII, 36.
patronus: qui otii et concordiae patronum me ... professus ||confessus|| sim; leg. agr. III, 4.
ratio: quascumque (sententias) ... ratio concordiae postularet, esse defensas; Planc. 94.
reconciliatio: [ut (illae dissensiones) non reconciliatione concordiae, sed internicione civium diiudicatae sint]; Catil. III, 25.
spes: quod in meo reditu spes otii et concordiae sita videbatur; dom. 15. senatum ... magnam spem in eius virtute ... reponere otii, pacis, concordiae; Phil. V, 41.
studium: nihil de studio concordiae et pacis ... audiebat; Deiot. 11.
2. consules: iam accedent consules summa prudentia, virtute, concordia; Phil. III, 36.
3. oratio de: quae fuit oratio de concordia? Phil. I, 31.
V. **Umstand**: 1. coniunctus: cum nihil tam coniunctum sit quam negotiatores nostri cum Siculis usu, re, ratione, concordia; Verr. V, 8. equites ordini senatorio dignitate proximos, concordia coniunctissimos esse cupiunt; Cluent. 152.
consequi: quod profecto ... tanta concordia consequemini; Phil. VI, 19.
opprimi: Antonii nefarium latrocinium vestra cum senatu concordia tanta, quanta numquam fuit, ... oppressum audietis; Phil. IV, 15.
providere: f. II, 1. constituo.
retinere: hunc statum ... nulla alia re nisi concordia retinere possumus; har. resp. 61.
2. causa: ego quod facio ... me pacis, otii, concordiae ... causa facere clamo; Muren. 78. quae ... ita conservanda concordiae causa arbitratus sum; Phil. I, 23. quae (acta Caesaris) concordiae causa defendimus; ib. XIII, 10.
in: hoc bellum quintum civile geritur ... non modo non in dissensione et discordia civium, sed in maxima consensione incredibilique concordia; Phil. VIII, 8.

concorditer, einträchtig: vivo: eius fratris (mors), quicum concordissime vixerat; Rabir. 14.

concors, einträchtig: fratres: an ille ... cum P. Attio quam cum concordissimis fratribus ... esse ... maluisset? Ligar. 5.
senatus: quod ... concors etiam tum senatus ... excluserat; har. resp. 45.

concredo, anvertrauen: famam, fortunas, rem: cui tu et rem et famam tuam commendare proficiscens et concredere solebas; Quinct. 62. cui fama mortui, fortunae vivi commendatae sunt atque concreditae; Sex. Rosc. 113.

concrepo, klappern: scabilla: scabilla concrepant, aulaeum tollitur; Cael. 65.

conculco, niedertreten, mit Füßen treten: alqm: sin istum semper illi ipsi domi proterendum et conculcandum putaverunt ..; Flacc. 53.
Italiam: cum Caesar ... huic conculcandam Italiam tradidisset; Phil. II, 57.
lauream: „ut ad portam Esquilinam Macedoniam lauream conculcarim“; Piso 61.
leges: qui ... sanctissimas leges, Aeliam et Fufiam dico, ... solus conculcaris ac pro nihilo putaris; Vatin. 23.
rem publicam: cum rem publicam ... a servis esse oppressam atque conculcatam ||occultatam, al.|| videretis; Sest. 81.
virum: cum hunc clarissimum virum ... a pedisequis conculcari iuberes; dom. 110.

concupisco, begehren: I. **mit Infinitiv**: Sassiam in matrimonium ducere ... concupivit; Cluent. 26.
II. **mit Object**: alqd: quod audieris, quod concupieris; Verr. I, 78. haec iste ad insaniam concupiverat; ib. II, 87. cum ... tu omnia concupisses; ib. 113. id concupisti, quod numquam videras; ib. IV, 101. etiam id concupisti? ib. 125. neque sibi quodcumque concupierit licere; Cluent. 159. haec ego vos concupisse ... non miror; leg. agr. II, 100. quae mente conscelerata ac nefaria concupiverunt; Catil. II, 19. omnia, quae concupiverunt; Flacc. 104. id quod concupieras; Vatin. 20. ad ea, quae concupierat; Milo 52. „quid concupiscas tu videris: quod concupiveris certe habebis“; Phil. V, 33. f. agrum; leg. agr. II, 69. peristylum.
agrum: qui tantum agri ... occupavit, quantum concupivit; leg. agr. II, 69. agrum quidem Campanum ... ipsi concupiverunt; ib. 78.
bellum: numquam tu non modo otium, sed ne bellum quidem nisi nefarium concupisti; Catil. I, 25. qui civile bellum concupiscit; Phil. XIII, 2.
caritatem: f. pecuniam; Phil. I, 29.
domum: di immortales domum meam concupiverunt? dom. 108.
existimationem: non enim spolia C. Verris, sed existimationem populi Romani concupivi; Verr. I, 21.
fortunas: qui suis rebus exhaustis ... fortunas nostras concupiverunt; Phil. XIII, 3.
genus: novum genus hoc gloriae concupiscit; Rab. Post. 39.
gloriam: f. pecuniam; Phil. I, 29.
immortalitatem: qui immortalitatem concupiverit ||concupiverat||; Rab. Post. 42.
nomen: pacis ... nomen non pactione, sed victoria concupiverunt; Phil. XII, 9.
opes: f. pecuniam; Phil. I, 29.
otium: f. bellum; Catil. I, 25.
pecuniam: quantam enim quisque concupierit pecuniam, tantam licebit ... consequatur; Verr. III, 222. qui pecuniam Sassiae concupivisset; Cluent. 27. quorum ... pecuniae .. tantae sunt, ut eas nimium multi, egentes, sumptuosi, nobiles, concupiscant; dom. 46. credo enim vos ... non pecuniam ..., non opes violentas et populo Romano minime ferendam potentiam, sed caritatem civium et gloriam concupisse; Phil. I, 29.
peristylum, porticum: in Palatio porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylum, cetera eius modi .., ut ..; dom. 116.
potentiam: f. pecuniam; Phil. I, 29.
praedia: qui ei venit in mentem praedia concupiscere hominis ignoti? Sex. Rosc. 105.
provincias: qui ... pluris provincias confecit quam alii concupiverunt; imp. Pomp. 28.
sanguinem: neque enim ille servitutem vestram, ut antea, sed iam iratus sanguinem concupiscit; Phil. IV, 11. qui pauperum sanguinem concupisset; ib. V, 22.
servitutem: f. sanguinem; Phil. IV, 11.
HS: cur ipsa HS ↀↀↀ tam vehementer concupierit quaero; Qu. Rosc. 22.
spolia: f. existimationem.
urbem: quam (urbem) ille ad explendas egestates latrocinii sui concupivit; Phil. XIV, 10.

concurro, zusammenlaufen, zusammenkommen: I. **unpersönlich**: summa cum exspectatione concurritur; leg. agr. II, 13. f. **ad,** I, concurro; Verr. II, 133. IV, 95. Rab. Post. 18. Ligar. 3. Phil. X, 21 (S. 63, a).
II. **persönlich**: alqs: repente Agrigentini concurrunt; Verr. IV, 95. cum omnes ... concurrerent, quaererent, videre cuperent; ib. V, 65. contra impetum istorum ||istum illorum|| impetu ego nostro concurram atque confligam; Scaur. 20. „utrum sit aequius concurrere nos, quo facilius reviviscat Pompeianorum causa; Phil. XIII, 38. f. **ad,** I, concurro; Quinct. 53. Muren. 45. Milo [illegible] (S. 63, a).
amici: unde hospites et ami[illegible]ulatum Romam concurrerant; Muren. 89.

boni: ut omnes boni animadverterent et ... ad opem praesidiumque concurrerent; Muren. 52.
cives: tunc cives Romani ... concurrunt; Verr. I, 69. num *umquam* perditis civibus vexillum quo concurrant defuturum putatis? Phil. V, 29.
civitas: cur cuncta civitas Lampsacenorum de contione ... domum tuam concurrerit; Verr. I, 80.
contentiones: quia saepe concurrunt [propter] aliquorum bene de me meritorum inter ipsos contentiones; Planc. 78.
equites: concurrebant equites Romani; Sest. 68.
homines: homines ex agris concurrunt; Verr. IV, 96.
hospites: f. amici.
librarii: concurrunt iussu meo plures uno tempore librarii; leg. agr. II, 13.
multitudo: concurrit ad me maxima multitudo; Verr. IV, 146.
populus: tantus in curia clamor factus est, ut populus concurreret; Verr. II, 47.

concursatio, Herumlaufen, Umherziehen: I. adfert: eius aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum tumultum || metum || nobis seditionesque adferebant; Sulla 66.
est: iam illa omnibus in provinciis, regnis, liberis populis quam acerba, quam formidolosa, quam quaestuosa concursatio xviralis futura sit non videtis? leg. agr. I, 8.
flagitat: quid? puerorum illa concursatio nocturna? non a te ipso instituta me frumentum flagitabat? dom. 14.
elliptisch: in Albano et Seplasia quae concursatio percontantium quid praetor edixisset? leg. agr. II, 94.
II. instituo: f. I. flagitat.
profero: quid huius lacrimas et concursationes proferam? Verr. I, 75.

concurso, herumlaufen, umherziehen: I. **absolut**: alqs: qui tum armati dies noctisque concursabant; Sex. Rosc. 81.
leno: lenonem quendam Lentuli concursare circum tabernas; Catil. IV, 17.
multitudo: concursabat urbe tota maxima multitudo; Verr. V, 93.
praetores: cum concursant ceteri praetores; Verr. V, 29. quo tempore ceteri praetores obire provinciam et concursare consuerunt; ib. 80.
II. **mit Object**: domos: cum iam hoc novo more omnes fere domos omnium concursent; Muren. 44.

concursus, Zusammenlauf, Zusammenströmen, Auflauf: I. **Subject**: adfert: quantam mihi alacritatem populi Romani concursus adferret! Deiot. 6.
agnoscit: cum totius Italiae concursus, quem mea salus concitarat, facti illius gloriam libens agnovisset; Milo 38.
arbitratur: vobis Italiae magnificentissimus ille motus municipiorumque concursus, ... vobis omnes societates ... omne suum || omnes tum || erga meam dignitatem studium et iudicium ... commendatum esse arbitrabuntur; dom. 142.
commovet: neque tantum me exspectatio accusationis meae concursusque tantae multitudinis ... commovet; Verr. a. pr. 4.
declarant: me non extrema [tribus] suffragiorum, sed primi illi vestri concursus (consulem declaraverunt); leg. agr. II, 4.
est: videbat clamores et concursus futuros; Sest. 134. ad me concursum futurum civitatis putabant; Phil. XIV, 15. — qui: qui concursus futuri sint; div. Caec. 42. quos concursus in his oppidis (fuisse existimatis)? Cluent. 192. qui concursus ex oppidis finitimis undique? Flacc. 74. qui concursus legatorum ex Italia cuncta, quae virtus ... consulis fuerit; Sest. 72.
movet: nihilne te ... concursus bonorum omnium, ... nihil horum ora voltusque moverunt? Catil. I, 1.
solet: II. facio; Phil. X, 7.
II. **nach Verben**: concito: f. I. agnoscit.
dico: quid dicam adventus meos? ... quid concursus ex agris patrum familias? Piso 51.
dissipo: dissipato concursu impiorum; Phil. I, 30.
facio: fit maximus concursus hominum; Verr. II, 187. quem concursum in oppido factum putatis? ib. IV, 52. ad hoc templum ... servorum armatorum fit concursus atque impetus; ib. 94. itaque ei concursus fiebant undique; ib. V, 66. fit ad domum eius cum clamore concursus atque impetus; ib. 93. concursus est ad templum Concordiae factus; dom. 11. concursus est populi Romani factus; Sest. 107. hic vero adulescens ... quos concursus facere solebat! Deiot. 28. M. vero Antonius, non is erit, ad quem omni motu concursus fiat civium perditorum? Phil. VII, 18. cum .. concursu cotidiano bonorum omnium, qui admirabilis ad eum fieri solebat, ... saeptus posset esse; ib. X, 7. si ad me bonorum concursum fieri videbis; ib. XIV, 18. concursus est populi factus; Fr. B. XII, 4.
fero: cum concursum plorantium ... ferre non posses; Piso 89.
III. **Umstand**: conservare: cum (C. Marius) in paludibus demersus concursu ac misericordia Minturnensium corpus ac vitam suam conservasset; Quir. 20.
disturbare: ille ambitus iudicium tollere ac disturbare ... voluit ... lapidatione atque concursu; Sulla 15.
geri: omnia hominum ... perditorum clamore, concursu, vi, manu gerebantur; Sest. 85.
repudiare: populus Romanus ... maximo clamore et concursu totam quaestionem ... repudiavit; Cluent. 137.
saepiri: f. II. facio; Phil. X, 7.
tollere: f. disturbare.
zum Satz: quem ... de tribunali citari iussit concursu magno frequentiaque conventus; Verr. V, 16. ut me pro summo poëta ... dicentem, hoc concursu hominum litteratissimorum, ... patiamini ... paulo loqui liberius; Arch. 3. me ... frequentissimus senatus, concursu Italiae, ... revocavit; Piso. 34.

concutio, erschüttern: rem publicam: is leges Caesaris ..., ut rem publicam concutere posset, evertit; Phil. II, 109.

condemnatio, Verurtheilung: I. do: „condemnavit." hanc enim condemnationem dederat obsidem Bulbo et ceteris, ut destitutus ab Oppianico videretur; Cluent. 83.
II. ob: quod is ob Oppianici condemnationem pecuniam accepisset; Cluent. 135.

condemno, verurtheilen, zur Verurtheilung bringen: I. **absolut**: 1. **subst.**: vos ... moram ad condemnandum quaesisse; Caecin. 6.
2. **verbal**: qua (lege) vel cito absolvi vel tarde condemnari licebat; Verr. I, 26. (eum) maluisse condemnare quam absolvere; Caecin. 29. illi omnes sine ulla dubitatione condemnant; Cluent. 75. „at condemnavit"; ib. 83. condemnasse se dicerent; ib. 105. quo in reo ... qui condemnavit constans existimatur; ib. 108. at condemnarat; ib. 113. ceteri videlicet gratis condemnarunt; ib. 127. ut nihil dicam de eis qui, condemnarunt; ib. 131. f. II. alqm; Cluent. 113. (Sex. Rosc. 32. Verr. II, 42).
II. **mit Object**: alqm: condemnari eum oportere, qui primus in iudicium adductus esset; Sex. Rosc. 28. ut hic aut iuguletis aut condemnetis [Sex. Roscium]? ib. 32. in minimis rebus qui mandatum neglexerit, turpissimo iudicio condemnetur necesse est; ib. 113. ut eos condemnaretis, quos sectores ac sicarii iugulare non potuissent? ib. 151. quem per arbitrum circumvenire non pos-

ses ||potes|| ..., hunc per iudicem condemnabis? Qu. Rosc. 25. quid erat causae cur metueret ne condemnaretur? ib. 26. ut quo minus tute condemnere recusare non possis; div. Caec. 31. ut ... sibi ipse condemnatus videretur; Verr. a. pr. 17. qui reus pridie iam ipse se condemnatum putabat, is ... absolvitur; ib. 20. istum a me in iudicium iam omnium iudicio condemnatum vocari; ib. 35. si condemnatus sit is, qui adesse noluerit; ib. I, 3. ut ... nemo istum comperendinatum, sed condemnatum iudicaret; ib. 20. a me aliquid factum esse quo minus iste condemnari posset. nam causa cognita possunt multi absolvi; incognita quidem condemnari nemo potest; ib. 25. quo in loco antea, qui sociis iniurias fecerant, accusari et condemnari solebant; ib. 59. condemnatur enim perpaucis sententiis Philodamus et eius filius; ib. 75. quod Philodamus cum filio condemnatus sit; ib. 83. ante quam Dolabella condemnatus est; ib. 98. condempato et eiecto eo, qui posset reprehendere; ib. non necesse erit L. Octavio iudici ... condemnare eum quem non oporteat? ib. II, 31. cogere incipit eos, ut absentem Heraclium condemnent; ib. 41. educit ex urna tris: eis ut absentem Heraclium condemnent imperat; itaque condemnant; ib. 42. istum condemnetis necesse est; ib. 45. eum, a quo pecuniam ob absolvendum acceperis, condemnare; ib. 78. te .. eum, quem C. Sacerdos ... causa cognita absolvisset, eundem ... causa incognita condemnasse; ib. 81. cum accusator non adesset, Sthenium condemnari non oporteret; ib. 99. quem absentem reum fecerat, eum absente accusatore condemnat; ib. ut omnibus nobis tacentibus ipsae te tuae tabulae condemnare possent; ib. 104. qui (Siculus) abs te est patrono Siciliae condemnatus; ib. 114. si condemnatus eris; ib. 142. non .. esset dubium quin eum ... condemnari necesse esset; ib. 143. cum praesertim ex ea provincia condemnati sint complures [qui ibi praetores fuerunt], duo soli absoluti; ib. 155. equites Romani, qui te suo iudicio condemnarunt, horum iudicio condemnari noluerunt; ib. 175. istum sine dubio condemnarent; ib. 180. quem igitur ab eis ... condemnari necesse esset, is a vobis ... absolvi potest? ib. Nympho, ante quam plane constitit, condemnatur; ib. III, 54. videtis ... condemnari alios a medico et praecone praetoris; ib. 66. condemnari cum istius invidia infamiaque malebant quam ..; ib. 69. si condemnato Apronio coniunctam cum eo Verris causam omnes erant existimaturi; ib. 153. Apronio condemnato de isto praeiudicium futurum; ib. non posse Apronium condemnari, quin ..; ib. quem nunc condemnari volunt; ib. 156. nonne te et prolatis et non prolatis tabulis condemnari necesse est? ib. IV, 36. condemnare Diodorum non audet absentem; ib. 41. avertere aliquid de publico quam obscurissime ... solebant ..., et ei tamen condemnabantur; ib. 53. servus ille innocens omnibus sententiis absolvitur, quo facilius vos hunc omnibus sententiis condemnare possitis; ib. 100. condemnat omnis de consilii sententia; ib. V, 114. de latronum, hoc est, de comitum suorum sententia condemnat omnis; ib. alius, ne condemnaretur, pecuniam dedit; ib. 117. includuntur in carcerem condemnati; ib. ut ... te condemnatum videret; ib. 128. istum paucis horis primae actionis omnium mortalium sententiis condemnavi; ib. 177. condemneris necesse est; Tull. 32. tu aut per arbitrum restituas aut sponsione condemneris necesse est; ib. 53. si quis, quod spopondit, ... si id non facit, maturo iudicio sine ulla religione iudicis condemnatur; Caecin. 7. a quibus (iudicibus) condemnatus est; Cluent. 9. aliquando condemnatum esse Oppianicum; ib. 25. ex quo simul utrumque et huic accusare et illi condemnari necesse fuisse intellegetis; ib. 43. omnibus sententiis ... Scamander prima actione condemnatus est; ib. 55. Scamandro condemnato; ib. Oppianico re et existimatione iam, lege et pronuntiatione nondum condemnato; ib. 56. ita tum Fabricius primum suo iudicio ..., deinde legis vi et sententiis iudicum est condemnatus; ib. 59. qui Scamandrum ministrum Oppianici, C. Fabricium conscium maleficii condemnarunt; ib. quod is condemnatus est; ib. 60. qui (iudices) si innocentis Fabricios condemnassent ..; ib. qui ceteros nullo praeiudicio facto tamen ex ipsa causa condemnassent, hunc, quem bis iam condemnatum acceperant, liberarent? ib. „condemnastis C. Fabricium“; ib. 61. si igitur ipsum Oppianicum bis suis iudiciis condemnatum absolvissent ..; ib. num Fabricios quoque innocentis condemnatos existimes; ib. 62. quibus in iudiciis alter a Staieno solo absolutus est, alter etiam ipse se condemnavit; ib. qui metuisset, ne ipse condemnaretur; ib. 63. nihil esse suis rationibus utilius quam Oppianicum condemnari; ib. 69. sua illum sententia ... condemnatum iri; ib. 72. qui neque absolvere hominem nocentissimum possent neque eum ... re illa incognita primo condemnare vellent; ib. 76. condemnato Oppianico; ib. 77. quis tum auderet dicere nocentem condemnatum esse Oppianicum? ib. 80. cum (Oppianicus) duobus proximis praeiudiciis condemnatus esset; ib. „condemnatum adducebam“; ib. 81. „Fabriciis propter conscientiam mei sceleris condemnatis me esse condemnatum sentiebam“; ib. condemnati erant Fabricii; ib. 86. condemnatus est C. Iunius, qui ei quaestioni praefuerat; ... tum est condemnatus, cum esset iudex quaestionis; ib. 89. his de causis C. Iunius condemnatus est .., levissimis et infirmissimis; ib. 91. „ille idcirco illis legibus condemnatus est, quod contra aliam legem commiserat“; ib. 92. quid, quod Staienus est condemnatus? ib. 99. itaque tum Staienus ... condemnatus est; ib. 101. qui Oppianicum condemnarat; ib. 103. qui absolvere eum, ... quem ipsi bis ||[iam]|| antea condemnarant, nullo modo poterant, condemnare ... paulo posterius patefacta re maluerunt; ib. 106. iudicibus, qui Oppianicum condemnarant, minabatur; ib. 108. iam ergo aliqui Oppianicum gratis condemnavit; iam non eos Iunius subsortitus est, qui pecunia accepta condemnarent: iam putabitur aliqui ab initio non sedisse et tamen Oppianicum gratis condemnasse. verum, si innocens Falcula, quaero qui sit nocens? si hic gratis condemnavit, quis accepit? ib. 113. Oppianicum gratis condemnatum esse; ib. 114. quod (iudices) sibi eum quem semel condemnarunt, inimicum putant esse; ib. 116. qui Oppianicum condemnarunt; ib. 127. qui Oppianicum condemnarat; ib. 131. condemnat Popilium Gellius; ib. 132. iudicat eius sententiis gratis esse Oppianicum condemnatum; ib. quorum sententiis Cluentium condemnatum esse dicitis; ib. 136. QUI COISSET, QUO QUIS CONDEMNARETUR; ib. 144. qui ... convenerit, quo quis iudicio publico condemnaretur; ib. 148. posse quem oderit absolvere, quem non oderit condemnare; ib. 159. ne se ... Oppianico, homini nefario, condemnato iam et mortuo, condonetis; ib. 201. C. Decianus ..., quia ... queri est ausus in contione de morte Saturnini condemnatus est; [et] Sex. Titius, quod habuit imaginem L. Saturnini domi suae, condemnatus est; Rabir. 24. sancit ne quis eorum poenam, quos condemnat, levare possit; Catil. IV, 8. ergo ad cenam petitionis causa si quis vocat, condemnetur; Muren. 74. (Catilina) condemnaret L. Murenam; ib. 83. condemnatus est is, qui Catilinam ... interemit: Flacc. 5 (Z. 1). condemnatus est Polemocrates sententiis omnibus; ib. 74. ut rem ipsam repudiare et eos, qui agebant, condemnare deberem? dom. 7. cum ... condemnari non potuerim, qui accusatus non sim; ib. 88. quod te iudices emiserunt ... suo iudicio absolutum, omnium condemnatum; har. resp. 37. num P. Sestium, qua lege accusandum omnino fuisse negas, ea lege condemnari putes oportere? Vatin. 41. potest igitur ... L. Cornelius condemnari, ut non C. Marii factum condemnetur? Balb. 46. numquam esse condemnatum quem constaret ab

imperatore nostro civitate donatum; ib. 53. qui se ipse condemnet; Piso 98. nec si a populo praeteritus est quem non oportuit, a iudicibus condemnandus est qui praeteritus non est; Planc. 8. si quotienscumque praeteritus erit is, qui non debuerit praeteriri, totiens oportebit eum, qui factus erit, condemnari; ib. 14. condemnato Gabinio; Rab. Post. 38. hoc etiam optat miser, ut [condemnetur a vobis]; ib. 46. ut vos eum condemnetis, in quem animadvertere ipse ... posset; Milo 71. non habet eam vim ista accusatio, ut Q. Ligarius condemnetur, sed ut necetur; Ligar. 11. quasi vero ludere cum condemnato non liceret; Phil. II, 56. quoniam condemnatum esse pro nihilo est; ib. qui (Plancus) omnibus sententiis maximo vestro plausu condemnatus nescio quo modo se coniecit in turbam; ib. VI, 10. ne suorum aliquis a Cyda, Lysiade, Curio condemnetur? ib. VIII, 27. sic a suis legionibus condemnatus inrupit in Galliam; ib. X, 21. sunt alii in isdem castris honeste condemnati, turpiter restituti; ib. XI, 12. si, qui infitiantem Luscium condemnarunt, Catilinam absolverint confitentem; Fr. B. VIII, 17.

Asiam: si condemnare Asiam nolet; leg. agr. II, 40.

audaciam: an amici tui ... silentio suo temeritatem atque audaciam tuam condemnarint; Piso 39.

causam: ne condemnare causam illam, quam secutus erat, videretur; Ligar. 27.

consules: an quia non condemnavi sententia mea duo consules, cum reprehendendus? dom. 9.

exempla: dum modo ex his (moribus) ea, quae probat populus Romanus exempla, non ea, quae condemnat, sequamur; Verr. III, 210.

exsules: reducti exsules Byzantium condemnati tum, cum indemnati cives e civitate eiciebantur; Sest. 56.

factum: sic innocentissimi hominis fortunas, praestantissimi imperatoris factum condemnari volunt; Balb. 6. tuum factum non esse condemnatum iudicio amicorum; Piso 39. f. alqm; Balb. 46.

filium: f. alqm; Verr. I, 75.

fortunas: f. factum; Balb. 6.

hominem: † hunc hominem Veneri absolvit, sibi condemnat; Verr. II, 22. sin autem hominem miserum atque innocentem ita condemnasset ..; ib. 74. hominem innocentem, a C. Sacerdote absolutum, indicta causa de sententia scribae, medici haruspicisque condemnat; ib. 75. qui (homo) tamen cum consul fuisset, condemnatus est; ib. IV, 22. ad hominem condemnandum ... adductum esse pretio; Caecin. 29. hominem omnium nequissimum, ... lege, quae est de alea, condemnatum qui in integrum restituit; Phil. II, 56 (vgl. alqm; Cluent. 201).

inimicum: corrupisse dicitur A. Cluentius iudicium pecunia, quo inimicum innocentem Statium Albium condemnaret; Cluent. 9.

innocentem: qui ob innocentem condemnandum pecuniam acceperint; Cluent. 129. quod is pecuniam accepisset, quo innocentem condemnaret; ib. 131.

libertum: qui Fabricii libertum, quia minister in maleficio fuerat, patronum, quia conscius, condemnassent; Cluent. 60. quod ... libertus erat eius turpi iudicio condemnatus; Flacc. 10.

litteras: qui Gabinii litteras insigni quadam nota atque ignominia nova condemnastis; prov. cons. 25.

ministrum: f. alqm; Cluent. 59.

mulierem: metuit (mulier), ne condemnaretur extrema servi voce morientis; Cluent. 187.

nocentem: quod innocens, si accusatus sit, absolvi potest, nocens, nisi accusatus fuerit, condemnari non potest; Sex. Rosc. 56.

ordinem: ut non ante attigerint (provincias) quam hunc ordinem condemnarint; prov. cons. 3.

patronum: f. libertum; Cluent. 60.

petitorem: ecquo modo petitorem ipsum Apronio condemnare possent; Verr. III, 31.

praetorem: praetorem, si hereditatem in provincia non reliquerit, non solum reprehendendum, verum etiam condemnandum putas? Flacc. 86.

reum: qui ... exirent in eum reum, quem incognita causa condemnarent; Verr. a. pr. 39. qui ... ab accusatore (pecuniam acciperet), ut reum condemnaret; ib. reus est enim nocentissimus, qui si condemnatur ..; ib. I, 6. quod aliter condemnari reus, quamvis sit nocens, non potest; ib. 25. qui ... ipse solus reum absolutum ... condemnet; ib. II, 79. si posset reus absente accusatore condemnari; ib. 99. possumne ... magis reum condemnatum in iudicium adducere? at quorum iudicio condemnatum? ib. 174. cum, si uno minus damnarent, condemnari reus non posset; Caecin. 29. ita reum citatum esse illum, ut re semel atque iterum praeiudicata condemnatus in iudicium venerit; Cluent. 49. illo iudicio reum condemnari, praesertim ab isdem iudicibus, qui duo praeiudicia fecissent, necesse fuisse; ib. 62. accepisse pecuniam iudices, ut innocentem reum condemnarent; ib. 77. innocentem reum condemnatum audiebant; Staieni sententia condemnatum videbant; ib. 78. potuisse honeste ab eo reum condemnari, qui non perpetuo sedisset; ib. 104. *qui causam dicunt*, QUO EA PECUNIA PERVENERIT, non suis propriis iudiciis rei facti ||† in rem facti|| condemnari solent; Rab. Post. 37. qui reo condemnato obicere se multitudini conductae velit; Phil. I, 22 (vgl. alqm; Verr. a. pr. 20).

senatum, sententiam: is aequo animo tum me expulso et meo nomine cum universo senatu, tum sententia sua condemnata in hac urbe esse posset? Sest. 63.

tabulas: aeque enim tabulae condemnantur eius, qui verum non rettulit, et eius, qui falsum perscripsit; Qu. Rosc. 2.

temeritatem: f. audaciam.

III. **mit Object und Angabe der Schuld und Strafe:** alqm: 1. ambitus: qui accusati sunt ab eis, qui erant ipsi ambitus condemnati; Cluent. 98. — furti: si quem Cn. Lentuli aut L. Gellii libertus furti condamnarit; Cluent. 120. — inertiae: iam me ipse inertiae nequitiaeque condemno; Catil. I, 4. — iniuriarum: ages iniuriarum? plus tibi ego largiar: non solum egeris, verum etiam condemnaris licet; Caecin. 35. — maiestatis: „at enim etiam Bulbus est condemnatus". adde maiestatis; Cluent. 97. illum maiestatis esse condemnatum; ib. 99. — nequitiae: f. inertiae. — parricidii: L. Flaccum ... nefarii sceleris ac parricidii mortuum condemnabimus? Rabir. 27. C. Marium ... sceleris ac parricidii nefarii mortuum condemnabimus? ib. — rei: cum eorum omnium edicto non liceret Romae quemquam esse qui rei capitalis condemnatus esset; Verr. II, 100. qui erant rerum capitalium condemnati, non prius hanc civitatem amittebant, quam ..; dom. 78. quid uti faceret? ... rerum capitalium condemnatos in liberas civitates per legatos nostros reduceret? Sest. 84. — sceleris: f. parricidii. — sponsionis: qui possit ostendere non possedisse eum, qui deiectus sit, condemnari tamen sponsionis necesse esse, si fateatur esse *sic* deiectum; Caecin. 91. — 2. crimine: ego hoc uno crimine illum condemnem necesse est; div. Caec. 30. multi ... semel auditis testibus condemnati sunt, nequaquam tam manifestis neque tantis criminibus quantis tu convinceris; Verr. I, 26. ut eodem crimine, eisdem testibus Sopatrum condemnarent [eidem homines], qui antea absolvissent; ib. II, 70. ut vobis breviter illa, quibus Albius est condemnatus, crimina exponam; Cluent. 10. „condemnastis Scamandrum: quo crimine"? „nempe, quod Habitum ... necare voluisset"; ib. 61. Scaevola condemnatus est aliis criminibus, frequentissimis Apuliae testibus; ib. 116. — quadruplo: quis porro erit quin malit decumanis tuis dare quod po-

poscerint, quam ab adseculis tuis quadruplo condemnari? Verr. III, 34. — 3. **arbitrium**: quasi ei, qui magna fide societatem gererent, arbitrium pro socio condemnari solerent; Quinct. 13. — 4. **de**: nihil est quod putetis quemquam posthac commissurum, ut de pecuniis repetundis condemnari possit; Verr. III, 222. Licinium Denticulam de alea condemnatum ... restituit; Phil. II, 56.

civem — capitis: hic popularis ... indicta causa civem Romanum capitis condemnari coëgit; Rabir. 12.

familiares — de: cuius etiam familiares de vi condemnati sunt; Phil. II, 4.

fratrem — pecuniae: cuius frater Pollis item pecuniae publicae est condemnatus; Flacc. 43.

hominem — iniuriarum: petit Naevius Turpio quidam ..., homo ... C. Sacerdote praetore condemnatus iniuriarum; Verr. II, 22. — stultitiae: tantae stultitae prudentissimos homines condemnari, ut ..; Caecin. 40. — crimine: condemnari tot homines uno tempore nullo crimine; Verr. V, 115. — de: [quem hominem absentem de litteris corruptis causa incognita condemnasti?] Verr. II, 110.

senatum — crudelitatis: crudelitatis tu, furcifer, senatum consul in contione condemnas? Piso 14.

condicio, Lage, Loos, Zustand, Verhältniß, Beschaffenheit, Bestimmung, Verhandlung, Bedingung, Vergleich: I. **absolut**: 1. **Subject**: est: cum quo (hoste) aliqua pacis condicio esse possit; Phil. IV, 11. f. II, 1. fero; Rabir. 15. — bona: quamquam est uno loco condicio melior externae victoriae quam domesticae, quod ..; Catil. IV, 22. — certa: certi fines Macedoniae, certa condicio, certus ... exercitus; Phil. X, 11. — dispar: in aequa causa populorum sine pretio varium ius et disparem condicionem fuisse? Verr. V, 49. — eadem: quoniam earum rerum, quas ego gessi, non eadem est fortuna atque condicio quae illorum, qui externa bella gesserunt; Catil. III, 27. — haec: haec condicio fuit isto praetore aratorum, ut secum praeclare agi arbitrarentur, si ..; Verr. III, 70. est enim haec condicio liberorum populorum praecipueque huius principis populi ..., posse ..; Planc. 11. — incerta: quod salutis certa laetitia est, nascendi incerta condicio; Catil. III, 2. — indigna: harum omnium rerum non solum eventus atque perpessio, sed etiam condicio, exspectatio, mentio ipsa denique indigna cive Romano ... est; Rabir. 16. — infima: quorum (servorum) ius, fortuna, condicio infima est; Balb. 24. — iniqua: qui si viverent, quamvis iniqua condicione pacis ..., rem publicam hodie teneremus; Phil. II, 37. — ista: ista condicio est testium, ut quibus creditum non sit negantibus, isdem credatur aientibus || dicentibus || ? Rab. Post. 35. — quae: quae est ista condicio Siciliae? Verr. III, 211. quae enim est condicio pacis, in qua ei, cum quo pacem facias, nihil concedi potest? Phil. XII, 11.

intercedit: non condicio, non sponsio, non denique ulla umquam intercessit postulatio, mitto aequa, verum ante hoc tempus ne fando quidem audita; Quinct. 71.

manet: eam condicionem vitae, quam secuti petitionem reliquissent, manere; Cluent. 154.

placet: quae si vobis condicio placet ..; Cluent. 155.

restinguit: timui ne condicio insidiosa pacis libertatis recuperandae studia restingueret; Phil. XIII, 1.

2. **Ausruf:** o condicionem miseram non modo administrandae, verum etiam conservandae rei publicae! Catil. II, 14. o condiciones miseras administrandarum provinciarum! Flacc. 87.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adfligo: non tam adflictam regiam condicionem dolebam quam ..; Deiot. 3.

audio: huius condiciones audiamus? Phil. XIII, 16. f. I, 1. intercedit.

cognosco: ut condicionem societatis diligenter cognosceretis; Qu. Rosc. 31.

commuto: hic primus ... condicionem amicitiae, ius societatis convellere et commutare ausus est; Verr. III, 15.

confero: Sulla cum Scipione ... de iure civitatis leges inter se et condiciones contulerunt; Phil. XII, 27.

constituo: haecine plebi Romanae te praetore est constituta condicio? Verr. V, 157. videte ... quam condicionem vobismet ipsis ... constituere velitis; Caecin. 40. quam condicionem supplicii maiores in bello timiditati militis propositam esse voluerunt, eandem tu in pace constitues improbitati senatoris? Cluent. 129. senatus ... non libenter duriorem fortunae communi condicionem te auctore constituit; Muren. 47. tum Catilinae dies exeundi, tum ceteris manendi condicio ... constituta est; Sulla 52. non gravior L. Cornelio quam multis viris bonis atque fortibus constitui lex vitae et condicio videretur; Balb. 18.

convello: f. commuto.

converto: converte nunc ad equestrem ordinem atque in ceteros ordines easdem vitae condiciones: non perferent; Cluent. 150.

devinco: unus invictus es, a quo etiam ipsius victoriae condicio visque devicta est; Marcell. 12.

do: mihi si haec condicio consulatus data est, ut omnis acerbitates ... perferrem; Catil. IV, 1. Maximi quidem summa laus est ... commodiorem reo reiectionis condicionem || reo commodum reiectionis, al. || dare noluisse; Vatin. 28.

doleo: f. adfligo.

exquiro: quos diligentissimos in exquirendis condicionibus civitatum ... esse arbitramur; Balb. 45.

facio: in utriusque pari scelere disparem condicionem facit; prov. cons. 17.

fero: quo in loco condicionem tuli ..; Quinct. 85. hanc condicionem misero ferunt, ut optet, utrum malit ..; Sex. Rosc. 30. nisi forte hanc condicionem vobis esse voltis, quam servi ... ferre nullo modo possent; Rabir. 15. cum ab illis aliquotiens condicio C. Caesari lata sit, ut easdem res alio modo ferret, qua condicione auspicia requirebant, leges comprobabant; prov. cons. 46. providete ne duriorem vobis condicionem statuatis ordinique vestro quam ferre possitis || possit ||; Rab. Post. 15. non ut pareret ... huic ordini, sed ut condiciones ferret; Phil. VII, 2. „qui me praecipitem egerint, aequissimas condiciones ferentem"; ib. XIII, 36.

habeo: ea vicisti, quae et naturam et condicionem ut vinci possent habebant; Marcell. 8.

instituo: iniquam legem et miseram condicionem instituet periculis hominum; Muren. 60.

lego: „hinc licet condiciones cotitie legas; Cael. 36.

miseror: ut non queam satis .. communem omnium nostrum condicionem ... miserari; Muren. 55.

perfero: f. converto.

perspicio: filiam eius ... eiecisti, alia condicione quaesita et ante perspecta; Phil. II, 99.

propono: cum esset haec ei proposita condicio, ut aut iuste pieque accusaret aut ..; Cluent. 42. quod ea condicione proposita petere coepisset; ib. 154. f. constituo; Cluent. 129.

quaero: f. perspicio.

reddo: se ... condicionem societatis, amicitiae, foederum reddidisse; Verr. III, 123.

redimo: pretio abs te ius foederis et imperii condicionem redemerunt; Verr. V, 50.

relinquo: iustiorem nobis mortis condicionem relinquemus; Rabir. 30.

renuntio: renuntiata est tota condicio; Verr. a. pr. 16.

repudio: qui ... condicionem aequissimam repudiet; Quinct. 46. is etiam queritur condiciones suas repudiatas, aequas quidem et verecundas, ut haberet Galliam ultimam; Phil. XIII, 37.

respuo: quare ista condicio .. respuatur; Cael. 14.

sequor: si illam accusationis condicionem sequar; Planc. 6. qui suo iudicio essent illam condicionem vitae secuti; Rab. Post. 16. ſ. I, 1. manet.

statuo: hanc tu ... condicionem statuis Gaditanis ..., ut ... id ne liceat ipsis? Balb. 25. ſ. fero; Rab. Post. 15.

tollo: sustulisti ius imperii, condicionem sociorum, memoriam foederis; Verr. V, 50.

Lücke: non patiar ... te tibi hoc sumere atque hanc ceteris in posterum ... legem condi*cion*emque *; Flacc. 5 (Z. 20).

2. **Dativ**: pareo: Mysia et Phrygia eidem condicioni legique parebunt; leg. agr. I, fr. 3. parebitur ... accusatoris condicioni; Rabir. 6. clarissimi cives ... omnia .. potius permiscuerunt, quam ei legi condicionique parerent; Planc. 41.

provideo: ut ... contra periculosas hominum potentias condicioni omnium civium providisse videamini; Cael. 22.

3. **Ablativ**: sum: ut meliore et honestiore condicione sit quam qua ipse volt; div. Caec. 25. ut optima condicione sit is, cuia res, cuium periculum; Verr. I, 142. optimo enim iure ea sunt profecto praedia, quae optima condicione sunt; leg. agr. III, 9. immunia (praedia) meliore || commodiore || condicione sunt quam illa, quae pensitant; ib. qua condicione posthac eos esse velitis; Catil. III, 28. qui (servus) modo tolerabili condicione sit servitutis; ib. IV, 16. ego ... dubitarem hoc meliore condicione esse quam Decii, quod ..? dom. 64.

utor: dum ipse, si quid peteret, pari condicione uteretur; Quinct. 85. hac condicione, si quis de populo redemptor accessisset, non esset usus; Verr. I, 150. ne ... eo se putaret durioribus legum condicionibus uti oportere; Cluent. 150. quod non eadem mihi qua superioribus consulibus lege et condicione utendum esse decrevi; leg. agr. II, 6. quos intellegebat non communi condicione servitutis uti; Cael. 57. adulescentis ... fortis, sed usos ea condicione fortunae, ut ... rei publicae statum convolsuri viderentur; Piso 4. vgl. V, 1. onerare.

4. **mit Präpositionen**: accedo ad: condemnari ... malebant quam ad eius condiciones pactionesque accedere; Verr. III, 69.

audio de: nihil ille de condicionibus tuis ... audiebat; Deiot. 11.

commemoro de: quiddam de communi condicione omnium nostrum ... commemorandum videtur; Balb. 18.

dico de: quid de hac condicione dicimus? Quinct. 45. dicam de genere universo et de condicione omnium nostrum; Flacc. 6.

disputo de: de civium Romanorum condicione in arationibus disputo; Verr. III, 59.

interest inter: vide quid intersit inter illum iniquissimum patris tui casum et hanc fortunam condicionemque nostram; dom. 84.

maneo in: mansit in condicione atque pacto usque ad eum finem, dum ..; Verr. a. pr. 16. manet in ea condicione Fabius; Tull. 20.

perduco ad: *posse se* eius modi rationibus illum ad suas condiciones perducere; Quinct. 27.

pono in: certe ille populus in superiore condicione causaque ponitur, cuius maiestas foederis sanctione defenditur; Balb. 36.

venio ad: istis || his || contumeliis scitote Q. Lollium coactum ad Apronii leges condicionesque venisse; Verr. III, 62. ad tuam veniam condicionem; ib. 146.

III. **nach Adjectiv**: contentus: qua condicione contentus sit; Sex. Rosc. 129.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: aequitas: Siculis quanto opere hoc expediat, non aequitate || ad aequitatem || condicionis, sed ad minima malorum eligenda; Verr. III, 201.

communitas: quae vobis potest cum hoc gladiatore condicionis, aequitatis, legationis esse communitas? Phil. VI, 3.

imago: fingite igitur cogitatione imaginem huius condicionis meae; Milo 79.

laquei: putant enim minus multos sibi laqueos legum et condicionum ac iudiciorum propositos esse oportere; Cluent. 150.

tabellae: eius rei condicionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures; Quinct. 67.

2. **mit Präposition**: scientia in: singularem quandam laudem eius || et || praestabilem esse scientiam in || interpretandis || foederibus, pactionibus, condicionibus populorum, regum, exterarum nationum; Balb. 15.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: adduci: neque (se) ulla condicione ... adduci umquam potuisse, ut venderet illa; Verr. IV, 16.

adfici: ut ... nulla condicione huius civitatis praemiis adfici possit; Balb. 23.

astringere: ut eum suis condicionibus in ipso articulo temporis astringeret; Quinct. 19.

augere: ſ. onerare. — comprobare: ſ. II, 1. fero; prov. cons. 46.

conlocari: quod (Massiliensium civitas) ea condicione atque eo fato se in eis terris conlocatam esse arbitratur, ne quid nostris hominibus istae gentes nocere possint; Font. 45.

dare: Q. Roscium ... rogasti ut Fannio daret HS ccıↄↄↄıↄↄ || † cccıↄↄↄ || hac condicione, ut, si quid ille exegisset a Flavio, partem eius dimidiam Roscio dissolveret; Qu. Rosc. 38.

deduci: nisi erunt deducti optima condicione et pecunia maxima; leg. agr. II, 68.

defendere: misericordia senatus, non agri condicione (se) defendunt; leg. agr. II, 57.

devovere: me .. atque meum caput ea condicione devovi, ut ... mihi re publica aliquando restituta liceret frui; dom. 145.

dicere: iniqua condicione reum causam dicere; Cluent. 94.

disceptari: quod accusante tribuno plebis condicione aequa disceptari posse non putarunt; Cluent. 94.

dissolvere: deteriore tempore absens auctionatur; Scapulis difficiliore condicione dissolvit; Quinct. 20.

ferre: ſ. II, 1. fero; prov. cons. 46.

fortis: videbatur ea condicione tam fortis fuisse, ut cum patriae caritate constantiae gloriam commutaret; Sest. 37.

gerere: ea condicione (eas res) gesseram, ut meum factum semper omnes praestare tuerique deberent; Sest. 38.

locare: utrum ipsae civitates solitae sint statuas tibi faciendas locare ei, cui possent optima condicione; Verr. II, 144.

nasci: qui ... ea condicione [nobis] erat in hac civitate natus, ut eius ... ingenium praesidio multis ... esse deberet; Muren. 56.

necessarius: eam vitam, quae mihi sua sponte antea iucunda fuerit, nunc iam mea lege et condicione necessariam quoque futuram; Verr. III, 5.

occidere: cum ipsius victoriae condicione omnes victi occidissemus; Marcell. 12.

onerare: auget atque onerat te bonis condicionibus, si tu uti velis; Verr. III, 138.

parere: ut (Siciliae civitates) ... eadem condicione populo Romano parerent qua suis ante paruissent; Verr. III, 12.

perire: qui qua lege et qua condicione pereat pronuntient; Quinct. 50.

pervenire: qui nec in senatum ulla condicione pervenire potuit et ..; Flacc. 43.

producere: condicionibus hunc quoad potest producit; Quinct. 30.
proficisci: qua cupiditate homines in provincias, quibus iacturis et quibus condicionibus proficiscantur ignorant videlicet isti? imp. Pomp. 67.
reliquum facere: qui verbo decumas vendiderit, re et condicione et lege ... decumas aratoribus nullas reliquas fecerit; Verr. III, 147.
requirere: f. II, 1. fero; prov. cons. 46.
socii: circumsessus es ... ab hominibus ... populi Romani condicione sociis, fortuna servis; Verr. I, 81.
subire: qui nulla condicione istam turpitudinem subissent, nisi ..; Verr. I, 137.
transigere: ut secum aliquid integra sua fama, qualibet, dum modo tolerabili, condicione transigeret; Quinct. 97.
tribui: ei praemium tribui, sed ea condicione, ne quid postea scriberet; Arch. 25.
venire: si praeco decumas pronuntiavit, re vera, hoc est, lege, edicto, condicione plus etiam quam dimidiae venierunt; Verr. III, 40. his legibus, his condicionibus erit quisquam tam stultus qui decumas venisse arbitretur? ib. 70. ut antea solebant facere in decumis, cum aequa lege et condicione venibant; ib. 118.
venire: an ille non vicerit, si quacumque condicione in hanc urbem cum suis venerit? Phil. XII, 13.
vivere: soli in istius imperio ea condicione vixerunt, ut populo Romano nihil darent; Verr. V, 58. longe alia mihi lege in hac civitate et condicione vivendum est; ib. 180. agitur enim non qua condicione victuri, sed victurine simus an ... perituri; Phil. IV, 12.
vocare: paucas tribus non certa condicione iuris, sed sortis beneficio fortuito || fortuitu || ad usurpandam libertatem vocare; leg. agr. II, 17.
2. Präpositionen: ad: neque (equitem Romanum) ante dimissum quam ad condicionem eius depectus est; Verr. III, 60.
ex: est hoc primum .. ex condicione iuris ... firmissimum argumentum; Qu. Rosc. 37.
in: in hac tam misera atque iniqua condicione vitae ne hoc quidem retinebimus .., ut ..? Verr. III, 98. multa enim sunt eius modi .., ut, etiam si in homine ipso ... neglegenda sint, tamen in condicione atque in exemplo pertimescenda videantur; Flacc. 24. si in gladiatoriis pugnis et infimi generis hominum condicione atque fortuna timidos ... odisse solemus; Milo 92. f. I, 1. est quae; Phil. XII, 11.
pro: ita pro mortali condicione vitae immortalitatem estis consecuti; Phil. XIV, 33.

condio, würzen: alqd: non ista quidem erunt meliora, quae nunc sunt optima, sed certe condita iucundius; Muren. 66.
vitia: qui .. ea vitia, quae a natura habebat, etiam studio atque artificio quodam malitiae condivisset || condidisset ||; Cluent. 72.

condiscipulus, Mitschüler: sum: se meum condiscipulum in pueritia ... commemorabat fuisse; Sulla 18.

condisco, erlernen: 1. ut in tua pecunia condisceret, qui pecuniae fructus esset; Quinct. 12.
2. „condiscas, censeo, mihi paulo diligentius supplicare"; Planc. 13.

conditor, Begründer, Anstifter: 1. aspergit: ipse conditor totius negotii Guttam aspergit huic Bulbo; Cluent. 71.
2. sum: hi sunt conditores instructoresque convivii; sen. 15.

condo, gründen, bergen, verbergen, einbringen: alqd: ut quicquid (provincia) ex sese posset efferre, id non apud eos nasci, sed domi nostrae conditum iam putaremus; Verr. II, 5. ne forte ea ... omnia ita condita fuisse atque ita abdita latuisse videantur, ut ..; ib. 181.
consulatum: ut ei iam exploratus et domi conditus consulatus videretur; Muren. 49.
fructus: ut esset locus comportandis condendisque fructibus; leg. agr. II, 88.
insignia: in animis ego vestris omnis triumphos meos, omnia ornamenta honoris, monumenta gloriae, laudis insignia condi et conlocari volo; Catil. III, 26.
litteras: mihi litteras publicas, quas in aerario sanctiore conditas habebant, proferunt; Verr. IV, 140.
Messanam: post conditam Messanam; Verr. V, 169.
monumenta, ornamenta: f. insignia.
oppidum: Segesta est oppidum pervetus in Sicilia .., quod ab Aenea conditum esse demonstrant; Verr. IV, 72.
pecuniam: qui illi pecuniae, quam condiderat, spe iam atque animo incubaret; Cluent. 72. ut liceat illi invidiam deponere, pecuniam condere; leg. agr. II, 69.
piratas: quod eodem ceteros piratas condi imperarat; Verr. V, 69. qui, postulante me, (piratas) produci atque in carcerem condi imperavit; ib. 76.
Romam: post Romam conditam; Verr. III, 81. sen. 24. har. resp. 12. Sest. 128. Vatin. 36 [post Romam conditam]; sen. 9.
Syracusas: ab illo, qui cepit, conditas, ab hoc, qui constitutas accepit, captas dicetis Syracusas; Verr. IV, 115. post Syracusas conditas; ib. V, 138.
triumphos: f. insignia.
urbem: qui (Tenes) urbem illam dicitur condidisse; Verr. I, 49. qui hanc urbem condidit; Catil. III, 2. qui eandem hanc urbem conditam amplificatamque servavit; ib. qui hanc urbem condidit, Romulus; ib. 19. auspicia, quibus haec urbs condita est; Vatin. 14. iam a condita urbe; Phil. III, 9. post urbem conditam; Catil. IV, 14. dom. 50. Vatin. 17. 34. post conditam urbem; Phil. V, 17. post hanc urbem conditam; Catil. III, 15. post conditam hanc urbem; Phil. II, 13.

condonatio, Verschenkung: sum: cuius praetura urbana ... fuit ... in iure dicundo bonorum possessionumque contra omnium instituta addictio et condonatio; Verr. a. pr. 12.

condono, schenken, erlassen, überlassen, preisgeben, zum Opfer bringen: alqm: non sibi ac defensioni suae condonatum esse Oppianicum; Cluent. 109. ne se invidiae ..., ne matri ..., ne Oppianico ... condonetis; ib. 201. ne patiamini ... M. Caelium libidini muliebri condonatum; Cael. 78. datus est tibi ille, condonatus est ille; Planc. 75. ut M. Aemilius cum sua dignitate omni ... vanissimae genti ac prope dicam pellitis testibus condonetur; Scaur. 45.
alqd: hac lege agraria ... dari vobis nihil, condonari certis hominibus omnia; leg. agr. II, 15. simile vero est multa committi et condonari omnia; ib. 46. cum ea, quae vestra sunt, condonari possessoribus eadem lege videatis; ib. III, 12.
Achaiam, al.: cum alteri totam Achaiam, Thessaliam, Boeotiam, Graeciam, Macedoniam omnemque barbariam, bona civium Romanorum condonasses; dom. 60.
agros: quos (agros) ... Rullus non vobis adsignare volt, sed eis condonare, qui possident; leg. agr. III, 12. utrum M. Antonio facultas detur ... agrorum suis latronibus condonandi; Phil. V, 6.
apothecas: apothecae totae nequissimis hominibus condonabantur; Phil. II, 67.
Asiam: Asiam ... Attalo, ut is regnaret in ea, condonaverunt; Sest. 58.
barbariam: f. Achaiam.
bona: ut liberis eius bona patria ... eriperes

et cui tibi esset commodum condonares; Verr. I, 113. f. Achaiam.

crimen: ut crimen hoc nobis propter multa praeclara in rem publicam merita condonetis; Milo 6.

fratres: tris fratres optimos ... non solum sibi ipsos neque his tot talibus viris neque nobis necessariis tuis, sed etiam rei publicae condonaveris; Ligar. 36.

gentis: hoc capite .. omnis gentis, nationes, provincias, regna xvirum dicioni, iudicio potestatique permissa et condonata esse dico; leg. agr. II, 39.

hereditatem: dicit se posse ei condonare edicto hereditatem; Verr. I, 105. cui condonabat hereditatem ereptam a ||ereptam|| liberis; ib. 106.

inimicitias: omnis Caesar inimicitias rei publicae condonavit; Phil. V, 50.

insulam: quam tu totam insulam cuidam tuorum sodalium, sicut aliquod munusculum, condonaras; Verr. III, 85.

Macedoniam: Macedonia condonata barbaris; Piso 96.

modios: hoc nomine videtis tritici modium CIↃCIↃCIↃ de capite esse dempta, quae ... Tertiae mimae condonavit; Verr. III, 83.

munusculum: f. insulam.

nationes: f. gentis.

partem: quem ad modum suam partem Roscius suo nomine condonare potuit Flavio, ut eam tu non peteres; Qu. Rosc. 56.

provincias, regna: f. gentis.

virum: virum ad labores belli impigrum ... domi ... retinere quam inimicissimis populo Romano ||rei publicae|| nationibus ... tradere et condonare maletis ||condemnare malitis||; Font. 43.

vitam: vos ne huius honestissime actam vitam matris crudelitati condonetis rogamus; Cluent. 195.

conduco, zusammenbringen, miethen, dingen; nützen: I. **absolut:** alqd: id quod minime conducit ipsis; har. resp. 46. quod hoc maxime rei publicae conducit; prov. cons. 1.

II. **mit Object:** alqm (subst.): qui ab eis conducebantur, ut aliquem occiderent; Sex. Rosc. 93. si mercede [conducti] obviam candidatis issent, si conducti sectarentur; Muren. 67. num sectari multos (senatus crimen putat)? „non, sed conductos"; ib. 73. ut nemo cuiusquam conducti aut perditi vocem ... posset audire; sen. 26. de eius capite, liberis, fortunis omnibus conductos et sicarios ... suffragium ferre; dom. 46. qui mercede conducuntur; ib. 89. multitudinem hominum ex servis, ex conductis ... congregatam! ib. num vos existimatis Gracchos ... ullum umquam in contione habuisse conductum? nemo habuit; Sest. 105. si operas conductorum removeris; ib. 106.

alqd: solebat enim extra portam aliquid habere conducti; Cluent. 175.

agrum: arabat is agrum conductum in Segestano; nam commercium in eo agro nemini est; conductum habebat HS sex milibus; Verr. III, 93.

apparitorem: tuus apparitor parva mercede populi conductus de aratorum bonis praedabitur? Verr. III, 182.

arationes: is cum arationes magnas conductas haberet ..; Verr. III, 53.

consulem: ut res Ariobarzanes consulem vestrum ad caedem faciendam tamquam aliquem Thraecem conduceret; prov. cons. 9.

contionem: homines seditiosi ... conductas habent contiones; Sest. 104. quae contio fuit per hos annos, quae quidem esset non conducta? ib. 106. quibus in illo genere conductarum contionum consistendi potestas non erat; ib. 113.

domum: conduxit in Palatio, non magno, domum; Cael. 18. „quo in loco mihi libertus praeclaro imperatori domum ex hac die biduo ante conduxerat"; Piso 61. nullum angiportum esse dicebant in quo Miloni conducta non esset domus; Milo 64.

fundum: qui colonus habuit conductum de Caesennia fundum; Caecin. 94.

homines: si quae familia ipsa in caede interesse noluisset et homines aut servos aut liberos coëgisset aut conduxisset; Tull. 27. in me impetus conductorum hominum quasi in tyrannum parabatur; Phil. XIV, 15.

multitudinem: qui reo condemnato obicere se multitudini conductae velit; Phil. I, 22.

operas: consulari homini P. Clodius ... civitatem adimere potuit ... conductis operis non solum egentium, sed etiam servorum? dom. 79. erat autem mihi contentio ... cum operis conductis et ad diripiendam urbem concitatis; Sest. 38.

testis: ipsa paulisper conquirendorum et conducendorum testium causa Larini est commorata; Cluent. 192.

vineas: res geritur; conductae vineae ||† conductae lineae, al.|| sunt; pugnatur acerrime; Phil. VIII, 17.

conductio, Miethe, Pachtung: ex: cum idem (colonus) ex eadem conductione fuerit in fundo; Caecin. 94.

confectio, Anfertigung, Vollendung, Einbringung: I, 1. habet: confectio .. tabularum habet hanc vim, ut ..; Font. 3. quoniam habet seriem quandam et ordinem contracti negotii confectio ipsa tabularum; Scaur. 18.

2. sum: confectio autem huius belli est D. Bruti salus; Phil. XIV, 1.

II. recito: nec tabulae creditoris proferuntur nec tributi confectio ulla recitatur; Flacc. 20.

confector, Besorger: numero: is est Claudius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, confector negotiorum, prope conlega Timarchidi numerabatur; Verr. II, 108.

confero, zusammenbringen, zusammenziehen, beitragen, beisteuern, zuwenden, beilegen, aufbürden, begeben, vergleichen: I. **absolut:** alqs: an etiam Siculi inviti contulerunt? non est probabile; Verr. II, 154. ut in pauca conferam, testamento facto mulier moritur; Caecin. 17. sic enim conferamus: est tuum nomen utraque familia consulare; Planc. 18.

aratores: aratores tibi ad statuam honoris tui causa voluntate sua contulisse; Verr. II, 151.

censores: quam ob rem censores ad statuam tibi conferebant? Verr. II, 137.

homines: ut eidem (homines) pro parte in commune Siciliae conferrent: etiam id contulerunt; Verr. II, 145.

II. **mit Object:** alqm: quo se contulit; Verr. IV, 38. illi miseri ... quo se subito conferant non habebunt; leg. agr. II, 84. Romam se contulit; Flacc. 49. „confer te alio"; Cael. 36. Samothraciam te primum, post inde Thasum ... contulisti; Piso 89. Arinem cum illa sua metus et fugae simulatione Romam se contulisse; Scaur. 9. domum se contulit; Deiot. 13. f. absentiam. adventum; Verr. IV, 121. — **ad:** f. **ad,** I. confero; Sex. Rosc. 17. 27. Verr. I, 77. IV, 30. imp. Pomp. 21. Cluent. 109. 175. Catil. I, 23. Muren. 52. Flacc. 5 (Z. 51). Arch. 4. 16. dom. 4. 134. Sest. 88. Planc. 47. Milo 25. Phil. II, 53. III, 39. IV, 5. X, 13. XI, 20. 24. XIII, 35. XIV, 31. (S. 63). — **cum:** conferam Sullamne cum Iunio? an hunc tribunum plebis cum Quinctio? an vero tempus cum tempore? Cluent. 94. ne me cum his principibus civitatis ..., sed ut tecum, cum homine ... *sordidissimo* atque infimo conferam; Vatin. 10. cum hac me nunc peste atque labe confero! Piso 3. stulti sumus, qui Drusum, qui Africanum, Pompeium, nosmet ipsos cum P. Clodio conferre audeamus; Milo 20. cum illo ego te dominandi cupiditate conferre possum; Phil. II, 117. — **in:** „si me in gregem sicariorum contuli"; Sex. Rosc. 94. se in Chrysogoni fidem et clientelam con-

tulerunt; ib. 106. eodem tempore se in fugam conferunt una amici advocatique eius; Caecin. 22. se in castra clarissimi viri, Q. Metelli, contulit; Cluent. 24. ille ... se Massiliam, ut aiunt, non in haec castra conferet; Catil. II, 14. qui ... permulti et ex urbe et ex agris se in illa castra conferre dicuntur; ib. 21. inde cum Murena se in Galliam contulit; har. resp. 42. „cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti“? Cael. 37. homines ... saepe ex hoc portu se in illos fluctus prope necessario contulerunt; prov. cons. 38. multi ... cives Romani sua voluntate ... alias se in civitates contulerunt; Balb. 28. in hortos me M. Laenii Flacci contuli; Planc. 97. omnes ex omni aetate, qui in hac civitate intellegentiam iuris habuerunt, si unum in locum conferantur; Phil. IX, 10. qui se totos et animis et corporibus in salutem rei publicae contulerunt; ib. XII, 7.

alqd: haec omnia summa cura et diligentia recognita et conlata ... sunt; Verr. II, 190. quid conferam reliqua, quae in te dedecoris plena fuerunt, in me dignitatis? Piso 33. an vero hoc conferendum est? Phil. XI, 9. ſ. existimationem. I. homines. — **ad:** ſ. voluntatem. — **cum:** neque ego haec eo profero, quo conferenda sint cum hisce, de quibus nunc quaerimus; Sex. Rosc. 51. — **in:** postea quam nescio quid impendit et in commune contulit; Quinct. 12. quae omnia si ... in patronum suum voluerit conferre, nihil egerit; Sex. Rosc. 130. ecquid suo nomine in tuam statuam contulerit; Verr. II, 152. tamenne vos omnia in M. Fonteium iratis testibus freti conferetis? Font. 18. cum videam omnia, Quirites, pacem externam, libertatem propriam generis ac nominis vestri, otium domesticum, denique omnia, quae vobis cara atque ampla sunt, in fidem et quodam modo in patrocinium mei consulatus esse conlata; leg. agr. II, 9. nec confero nunc in te unum omnia; har. resp. 35. in cuius (plebis Romae) tu infamiam ea, quae ... per servos de me egeras, contulisti; Piso 64. quamquam ... permulta in Plancium, quae ab eo numquam dicta sunt, conferuntur; Planc. 35. stomachor, cum aliorum non me digna in me conferuntur; ib. qui nihil profudisti? nihil ullam in libidinem contulisti? Rab. Post. 45. falso ista conferri in Milonem; Milo 70. in aliquem credo hoc gladiatorem ... esse conlatum, non in eum, qui ..; Phil. XIV, 14. ſ. bonum. viris.

absentiam: confer te ‖confer‖ nunc, Epicure noster ..., confer, si audes, absentiam tuam cum mea; Piso 37.

acerbitatem: nihil fecisset libentius quam omnem illam acerbitatem proscriptionis suae ... in hanc unam quaestionem contulisset; Cluent. 151.

adventum: conferte hanc pacem cum illo bello, huius praetoris adventum cum illius imperatoris victoria, huius cohortem impuram cum illius exercitu invicto, huius libidines cum illius continentia; Verr. IV, 115. conferte Verrem; non ut hominem cum homine comparetis ..., sed ut pacem cum bello, leges cum vi, forum et iuris dictionem cum ferro et armis, adventum et comitatum cum exercitu et victoria conferatis; ib. 121.

agros: agros vero Vaticanum et Pupiniam cum suis opimis ‖optimis‖ ... campis conferendos scilicet [non] putabunt; leg. agr. II, 96.

beneficia: quanta (beneficia) vos in me contulistis; Quir. 23. *ut* ... summa in eam civitatem huius rogatu studia et beneficia contulerit; Balb. 43. vestra beneficia, quae in me contulistis; Milo 100.

bonum: dubitabitis, Quirites, quin hoc tantum boni ... in rem publicam conservandam atque amplificandam conferatis? imp. Pomp. 49. ſ. fortunam; Milo 100.

caedem: caedem te optimatium contulisse in ante diem v Kalendas Novembris; Catil. I, 7.

capita: conferrent viri boni capita, de comissatione loquerentur inter se; Verr. III, 31.

caus[illegible] 1. confero (4 Stellen) S. 470, a. — [illegible] [illegible]ventum; Verr. IV, 115. — comitat[illegible] [illegible]err. IV, 121.

consilia: cum u[illegible] consilia contulit saepius? Phil. II, [illegible]

copias: publicani ... suas [illegible]as in illam provinciam contulerunt; [illegible] 17. neque ego ceteras copias, ornamenta, p[illegible] vestra cum illius latronis inopia atque egesta[illegible] conferre debeo; Catil. II, 24.

crimen: refervens falsum crimen in purissimam ... vitam conlatum statim ... exstinguitur; Qu. Rosc. 17. quae in ipsum valebant crimina contulit in illum; Verr. I, 41. conferte crimen cum vita; Sulla 74. quin criminibus, quae in hunc proprie conferuntur, diligentissime respondeam non recuso; Cael. 30.

culpam: te huius circumsessionis tuae causam et culpam in alios contulisse; Verr. I, 83.

decretum: nos Cn. Pompei decretum de consilii sententia pronuntiatum recognoscemus? cum legibus conferemus, cum foederibus? Balb. 11.

denarios: (censores) haec denarium XXXIX milia palam salvis legibus contulerunt in statuam; Verr. II, 137.

dictionem: ſ. adventum; Verr. IV, 121.

diem: ut tuum laetissimum diem cum tristissimo meo conferam; Piso 33.

existimationem: ut non conferam vitam neque existimationem tuam cum illius; neque enim est conferenda; hoc ipsum conferam, quo tu te superiorem fingis; Verr. IV, 45.

factum: cum utrisne tandem istius factum conlaturus es? cum eis, credo, qui ..; Verr. III, 191.

ferrum: qui cum ipso M. Fonteio ferrum ac manus contulerunt; Font. 12.

flagitia: omnium ante damnatorum scelera, furta, flagitia si unum in locum conferantur, vix cum huius parva parte aequari conferrique posse; Verr. I, 21.

fortunam: nunc meam spoliatam fortunam conferam cum florente fortuna imperatoris; Piso 35. bona, fortunas meas ... in communionem tuorum temporum contuli; Milo 100.

forum: ſ. adventum; Verr. IV, 121.

furta: ſ. flagitia.

honores: honores in eum maximos contulistis; Phil. XIII, 9.

imperatorem: o praeclarum imperatorem nec iam cum M.' Aquilio fortissimo viro, sed vero cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum! Verr. V, 14.

ingenium: cum omne olim studium atque omne ingenium contulerit Archias ad populi Romani gloriam laudemque celebrandam; Arch. 19.

invidiam: mortis illius invidiam in L. Flaccum Laelius conferebat; Flacc. 41.

laetitiam: pone ante oculos laetitiam senatus populique Romani; confer cum hac immani mutatione ‖nundinatione, al.‖ tua tuorumque; Phil. II, 115.

leges: ſ. adventum; Verr. IV, 121. — libertatem: ſ. alqd in; legr. agr. II, 9. — libidines: ſ. adventum; Verr. IV, 115.

ludos: qui ludos ad luctum conferre voluit; har. resp. 23.

magnitudinem: vestram magnitudinem multitudinemque beneficiorum, quam in me fratremque meum et liberos nostros contulistis; Quir. 5.

manubias: si est aequum praedam ac manubias suas imperatores non in monumenta deorum immortalium neque in urbis ornamenta conferre; leg. agr. II, 61.

manum: si manus conlata non est; dom. 53. ſ. ferrum.

mentis: sed qui haec vident adulescentes quonam suas mentis conferent? Sest. 95.

modios: populus publice coactus est ei conferre lucri tritici modium $\overline{XXI}$ et accessionis HS CIↃCIↃ; Verr. III, 76.

multitudinem: f. magnitudinem.
municipes: tui municipes sunt illi quidem splendididissimi homines, sed tamen pauci, si quidem cum Atinatibus conferantur; Planc. 21.
officia: in quam (civitatem) ego multa et magna [studia et] officia contuli; Flacc. 52.
orationem: in quos illa oratio tam improba conferebatur; Sest. 40. omnis oratio ad misericordiam tuam conferenda est; Ligar. 1.
ornamenta: si urbis ornamenta domum suam non contulisset; Verr. IV, 121. f. copias; Catil. II, 24.
otium: f. alqd in; leg. agr. II, 9.
pacem: f. alqd in; leg. agr. II, 9. adventum.
pecuniam: ut pecuniam conferrent in eas statuas, quae Romae ponerentur; Verr. II, 145. una civitas cum tot nominibus pecuniam contulerit; ib. si omnes (civitates) imperio ... adductae [tibi] pecuniam statuarum nomine contulerunt; ib. suamne dicant (pecuniam), sibi a civitatibus conlatam in usum suum? Flacc. 55. f. **ad,** I. confero; Verr. II, 141. 148. 152. 157. III, 180. Flacc. 59 (S. 63, a).
pedem: num possum magis pedem conferre, ut aiunt, aut propius accedere? Planc. 48.
pestem: in te conferri pestem (oportebat), quam tu in nos [iam diu] machinaris; Catil. I, 2.
praedam: f. manubias.
praesidia: f. copias; Catil. II, 24.
rationem: quo accusationis meae rationem conferam? Verr. V, 2. f. copias; imp. Pomp. 17.
reditum: tuum, si placet, reditum cum meo conferamus; Piso 51. habes reditum meum; confer nunc vicissim tuum; ib. 53.
res gestas: omnis clarissimorum regum res gestas cum tuis nec contentionum magnitudine nec numero proeliorum nec varietate regionum nec celeritate conficiendi nec dissimilitudine bellorum posse conferri; Marcell. 5.
reum: quis erit umquam posthac reus tam perditus qui non ad Q. Mucii innocentiam referatur, si cum isto conferatur? Verr. II, 27.
scelera: f. flagitia. — sermones: f. consilia.
HS: f. modios.

signa: qui conlatis signis exercitus regios superare posse videatur; imp. Pomp. 66. qua in legatione duxit exercitum, signa contulit, manum conseruit; Muren. 20. hoc duce castra cepimus, signa contulimus; ib. 38. qui conflixit, qui signa contulit; Sest. 59. signa contulit cum Alexandrinis; Piso 49.
spem: ut mihi quidem videantur di immortales ... omnem spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam contulisse; Marcell. 18.

studia: si sua studia ad honores petendos conferre voluissent; Cluent. 153. f. beneficia; Balb. 43. ingenium. officia.
supplicationem: quae supplicatio si cum ceteris conferatur ..; Catil. III, 15.
supplicia: tu supplicia, quae debentur hostibus victis, ad tuum, non ad rei publicae tempus conferes? Verr. V, 77.

suspicionem: audio praeterea non hanc suspicionem nunc primum in Capitonem conferri; Sex. Rosc. 100. quae porro tenuissima suspicio conlata in Scamandrum est aut conferri potuit, ut is sua sponte necare voluisse Habitum putaretur? Cluent. 55.

tempus: Mithridates autem omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit; imp. Pomp. 9. f. alqm cum; Cluent. 94.
tribunum: f. alqm cum; Cluent. 94.
tributum: quod [omnes Siculi ex censu quot annis tributa conferunt]; Verr. II, 131. SENATUS CONSULTUM DE TRIBUTO CONFERUNDO; ib. III, 100.
viris: quicquid habuit virium, id in eorum libertatem defendendam contulit; Phil. X, 16.
virum: facio iniuriam fortissimo viro mortuo, qui illum ... cum hac importuna belua conferam; Piso 8.
vitam: vitam inter se utriusque conferte; Qu. Rosc. 20. conferte nunc cum illius vitam P. Sullae, vobis populoque Romano notissimam; Sulla 72. nam ceteris quidem vitae partibus quis est qui possit sine Trebonii maxima contumelia conferre vitam Trebonii cum Dolabellae? Phil. XI, 9. f. existimationem.
vocem: vocem in quaestum contulit; Quinct. 11.
voluntatem: servus est nemo ... qui non quantum audet et quantum potest conferat ad salutem voluntatis; Catil. IV, 16.

confertus, angefüllt: alqs: qui mihi accubantes in conviviis, ... conferti cibo, ... eructant sermonibus suis caedem bonorum; Catil. II, 10.
vita: nihil esse praestabilius otiosa vita, plena et conferta voluptatibus; Sest. 23.

confessio, Geständniß, Bekenntniß: I. **absolut:** 1. admonet: statuite quid vos ... illius confessio de vi ... admoneat ut iudicetis; Caecin. 104.

est adiumento: illorum confessionem, testificationem suam, tabellas sibi nullo adiumento futuras; Verr. V, 103. — argumentum, indicium: ac mihi quidem ... illa certissima visa sunt argumenta atque indicia sceleris, tabellae, signa, manus, denique unius cuiusque confessio; Catil. III, 13. — inusitata: si neque omnis confessio facti est inusitata, neque ..; Milo 23. — mala, perdita: mala est haec quidem ... ac potius perdita [maximorum peccatorum, huius autem et iniquitatis et inertiae confessio, non] defensio criminis, sed tamen hac ipsa tibi si uti cupias, non licet; Verr. III, 176. — periculosa, turpis: turpis enim est et periculosa confessio; Verr. III, 165.

2. sum: neque haec tua recusatio confessio sit captae pecuniae, sed laboris ... declinatio; Cluent. 148.

II. **nach Verben:** 1. audio: mirabar tamen credi popae, confessionem servorum audiri; Milo 65.
comparo: quod ad hoc crimen non ingeniosa aliqua defensio, sed improbissima confessio comparatur; Verr. III, 188.

defero: cum ad vos indicia, litteras, confessiones communis exitii detuli; Sest. 145.
exspecto: quam a me graviorem confessionem ... exspectas? Rabir. 19.

intellego: simul illud intellegi potest istius in Apronium studium, Apronii de isto non modo confessio, verum etiam commemoratio; Verr. III, 142.
teneo: tenentur litterae, signa, manus, denique unius cuiusque confessio; Catil. IV, 4.

2. do: qui non poenam confessioni, sed defensionem dedit, is ..; Milo 15.

medeor: quaerat ... quo pacto suae confessioni possit mederi; Verr. I, 12.
3. utor: mihi certum est ... illius uti confessione et testimoniis; Caecin. 24. uteretur eadem confessione T. Annius, qua Ahala, qua Nasica, qua Opimius, qua Marius, qua nosmet ipsi; Milo 83. f. I, 1. est mala.
4. pono in: tum enim nostrae causae spes erat posita in defensione mea, nunc in confessione adversarii; Caecin. 3.
sum in: qui, quod praemii solet esse in indicio, reliquerit, quod turpitudinis in confessione, id per accusationem filii susceperit; Sulla 51.

III. **Umstand:** 1. amittere: P. Lentulus, quamquam patefactis indiciis, confessionibus suis, iudicio senatus non modo praetoris ius, verum etiam civis amiserat; Catil. III, 15.

apertus: quod ... (non) apertius oratione mea fieri (potest) quam ipsorum confessione factum est; Tull. 2.

contineri: causa Tullii tota continetur ... adversarii confessione; Tull. 36.
convinci: eius devotionis me esse convictum ... confessione inimicorum ... laetor; Quir. 1.
defendere: nondum enim nostris laudibus ..., sed prope inimicorum confessione virum bonum ... defendimus; Muren. 14.
exprimere: cur non ipsius confessione ... tanti sceleris crimen expresserint; Cael. 66.
indui, iugulari: sua confessione induatur ac iuguletur necesse est; Verr. V, 166.
intellegere: quoniam intellegitis ipsius quoque confessione ab invitissimis (pecuniam) coactam esse; Verr. II, 153.
iuvari: postea quam ... *iuvari hac confessione causam suam putavit;* Tull. 1.
patefieri: ut confessionibus ipsius omnia patefacta eius parricidia videretis; Phil. XIII, 48.
urgeri: omnibus in rebus ... urgetur confessione sua; Verr. IV, 104.
2. in: vidit igitur etiam in confessione facti iuris tamen defensionem suscipi posse; Milo 15. cum praesertim [in] ea confessione ... honores adsequeretur amplissimos; ib. 81.

confestim, unverzüglich, sofort: advolo: confestim huc advolavit; Cluent. 192. ad urbem confestim incredibili celeritate advolavit; Sest. 11.
decerto: bello, inquam, decertandum est, idque confestim; Phil. V, 33.
gero: rem administrandam arbitror sine ulla mora et confestim gerendam censeo; Phil. V, 31.
interficio: quo ex senatus consulto confestim te interfectum esse, Catilina, convenit; Catil. I, 4.
succurro: in tot incendiis, quibus confestim succurrendum est; Phil. XI, 26.
venio: Larinum confestim exanimata venit; Cluent. 28.
elliptisch: confestim ad eam, cuius causa venerat, eique epistulam tradidit; Phil. II, 77.

conficio, vollenden, ausführen, herstellen, zu Stande bringen, aufbringen, verzehren, verbrauchen, angreifen, schwächen, aufreiben, umbringen: I. **absolut:** 1. **subst.:** celeritas: omnis clarissimorum regum res gestas cum tuis ... nec celeritate conficiendi nec dissimilitudine bellorum posse conferri; Marcell. 5. — in: neque enim illae sunt solae virtutes imperatoriae ..., industria in agendo, celeritas in conficiendo; imp. Pomp. 29.
2. **adj.:** civitas: cum civitate mihi res est acerrima et conficientissima litterarum; Flacc. 44.
II. **mit Object:** alqm: in quibus (plagis) te ab eodem me superiore ex loco confici et concidi necesse est; Verr. V, 151. Q. Scaevola, confectus senectute, perditus morbo; Rabir. 21. quibus te brevi tempore confectum esse senties; Catil. I, 26. idem squalore et sordibus confectus; Muren. 86. an ego ... dubitarem quin is me confectum consularibus volneribus consulari medicina ad salutem reduceret? Quir. 15. potest gravioribus a me verbis volnerari quam est statim in facto ipso a gravissimo viro, P. Servilio, confectus ac trucidatus? har. resp. 2. quem cum iacentem et concisum plurimis volneribus extremo spiritu exsanguem et confectum viderent ..; Sest. 79. nuper quidem ... me ad regiam paene confecit; Milo 37. cum omnis impuritates impudica in domo cotidie susciperes, vino lustrisque confectus; Phil. II, 6. propter vitae cupiditatem, quae me manens conficeret angoribus; ib. 37. quem ||quod|| si confecerit Brutus ..; ib. XI, 26. quam abiectus, quam confectus esset; ib. XIII, 17. s. comitem.
alqd: ut is idem conficeret diligentia et industria sua, quod ..; Verr. a. pr. 6. tantum conficietur ex testimoniis et litteris civitatum; Verr. II, 141. SI VOLTEIUM HABEBIS, OMNIA LUDIBUNDUS CONFICIES; ib. III, 156. omnia, quae dicimus, rationibus populorum ... institutis, ordine relata atque confecta sunt; ib. 175. deinde ad id pervenit, quod confici potuit; Cluent. 69. neque vero, cum aliquid mandarat, confectum putabat; Catil. III, 16. id ne umquam posthac non modo non confici, sed ne cogitari quidem possit a civibus; ib. IV, 19. ut omnia illa conficiat; prov. cons. 30. nos tamen oporteret ab eodem illa omnia, a quo profligata sunt, confici velle; ib. 35. nihil est enim opere et manu factum, quod non [aliquando] conficiat et consumat vetustas; Marcell. 11. quod sperare nos quidem debemus ... aut inibi esse aut iam esse confectum; Phil. XIV, 5.
absolutionem: sententiis XVI absolutio confici poterat; Cluent. 74.
actionem: etiamne Valerio teste primam actionem confecisti? Scaur. 29.
actum: si meus stilus ille fuisset, ut dicitur, ... non solum unum actum, sed totam fabulam confecissem; Phil. II, 34.
bellum: s. **bellum,** II, 1. conficio (25 Stellen) S. 398 (prov. cons. 19: bellum adfectum videmus et, vere ut dicam, paene confectum).
biennium: biennio iam confecto fere appellas; Quinct. 40.
civem: plagis confectum dico a lictoribus tuis civem Romanum ante oculos tuos concidisse; Verr. V, 140.
civitatem: ut tanta civitas, si cadet, a viro tamen confecta videatur; har. resp. 42. tota civitas confecta senio est; Milo 20.
comitem: Pleuratus eius comes, quem necasti verberibus summa senectute confectum; Piso 84.
corpus: optimi viri, tribuni plebis, sanctissimum corpus ... volneratum ferro confectumque vidistis; sen. 7. ipsum corpus tenuissima de causa saepe conficitur; har. resp. 39.
cursum: quis enim umquam ... tam brevi tempore ... tantos cursus conficere potuit? imp. Pomp. 34. etsi optabilius est cursum vitae conficere sine dolore et sine iniuria; dom. 86. ut ... omnem .. vitae suae cursum in labore corporis atque in animi contentione conficeret; Cael. 39.
defensionem: aut tuo, quem ad modum dicitur, gladio aut nostro defensio tua conficiatur necesse est; Caecin. 82.
dotem: cum ... filiae nubili dotem conficere non posset; Quinct. 98.
exercitum: quid tam novum quam adulescentulum privatum exercitum difficili rei publicae tempore conficere? confecit; imp. Pomp. 61. ut exercitum invictum ex paternis militibus conficeret; Phil. IV, 3. qui ... prius confecit exercitum quem furori M. Antonii opponeret, quam ..; ib. V, 43. hic ex Antonii amicis ... contra Antonium confecit exercitum; ib. 44. Caesar confecit invictum exercitum; ib. XIII, 26.
exitum: neque vero eius belli conficiendum exitum tanto studio populus Romanus ad Cn. Pompeium detulisset; Muren. 34.
fabulam: s. actum.
facinus: illud quaero, is homo ... per quos homines hoc tantum facinus tam occulte ||occultum||, absens praesertim, conficere potuerit; Sex. Rosc. 76.
filium: parvus filius, quem ... nemo nisi lacrimantem confectumque vidit; dom. 59.
gladiatorem: gladiatori illi confecto et saucio consules imperatoresque vestros opponite; Catil. II, 24.
hominem: ut ne hominis miseri et cum corporis morbo tum animi dolore confecti, L. Murenae, recentem gratulationem nova lamentatione obruatis; Muren. 86. quinque hominibus comprehensis atque confectis ||confessis, al.||; Sulla 33. quis enim clavum tanti imperii tenere ... posse arbitraretur hominem ... vino, ganeis, lenociniis adulteriisque confectum? Sest. 20.
iter: sic confecto itinere; Verr. V, 27. cum

illud iter Hispaniense pedibus fere confici soleat; Vatin. 12.

legationem: qui ... gratius se civitatibus suis facturos putant quam si legationem suam et mandata confecerint; Planc. 28. legationem confecero; Phil. XII, 28.

litteras: si omnino nullas confecerat litteras; Verr. III, 112. cedo mihi ... litteras Syracusanorum, quas iste ad arbitrium suum confectas esse arbitratur; ib. V, 147.

mandata: ille ... mandata vestra conficere cupiens; Phil. IX, 6. f. legationem; Planc. 28.

milites: partem militum, qui iam stipendiis confecti erant, dimisit; imp. Pomp. 26.

nationem: qui nationem Allobrogum et reliquias ||*reliquas*, nationis Allobrogum reliquias|| suis iterum armis conficiat atque opprimat; Font. 36.

nautas: reliquos nautas fame atque inopia rerum omnium confectos fuisse ac perditos; Verr. V, 134.

negotium: cur ... in negotio iam ||tam|| confecto ... nova haec restipulatio interponitur? Qu. Rosc. 38. Cn. Pompeium ... ei ... opes ad hoc negotium conficiendum detulisse; Flacc. 14. confecto negotio bonus augur ... „alio die" inquit; Phil. II, 83.

nomina: ea est enim ratio decumanorum, ut sine plurimis litteris confici non possit; singula enim nomina aratorum et cum singulis pactiones decumanorum litteris persequi et conficere necesse est; Verr. III, 112.

numerum: quadragena milia nummum in singulos iudices distributa eum numerum sententiarum conficere debebant, ut ..; Cluent. 74.

nummos: si qui vilicus ex eo fundo, qui sestertia dena meritasset, ... domino xx milia nummum pro x miserit, sibi alia praeterea centum confecerit; Verr. III, 119.

opus: quod anu mortua libertus statim tamquam opere confecto Romam est profectus; Scaur. 12.

ornamenta: cuius ille ordinis nomen retinet, ornamenta confecit; Sest. 110.

pacem: ille ... pacem maritimam summa virtute atque incredibili celeritate confecit; Flacc. 29.

pactiones: f. nomina.

partis: iam duae partes causae sunt confectae; Qu. Rosc. 13.

passus: biduo post aut ... non toto triduo DCC milia passuum conficiuntur; Quinct. 79.

patrimonium: qui patrimonium satis lautum, quod hic nobiscum conficere potuit, Graecorum conviviis maluit dissipare; Flacc. 90.

pecuniam: permagnam eum dicere ex illa re pecuniam confici posse; Verr. I, 138. quantam pecuniam non solum numeratam, verum etiam huiusce modi in rebus positam confecerit; ib. II, 184. permittitur infinita potestas innumerabilis pecuniae conficiendae de vestris vectigalibus non fruendis, sed alienandis; leg. agr. II, 33. duae rationes conficiendae pecuniae, aut versura aut tributo; Flacc. 20. ut illi pecuniam conficere possent; Sest. 94.

pestem: magnum Miloni fuit conficere illam pestem nulla sua invidia? Milo 40.

pretium: de quo homine praeconis vox praedicat et pretium conficit; Quinct. 50.

provincias: qui ... pluris provincias confecit quam alii concupiverunt; imp. Pomp. 28.

rationem: cedo rationem carceris, quae diligentissime conficitur; Verr. V, 147. direptio eius pecuniae, cuius ratio in aede Opis confecta est; Phil. V, 15. f. nomina.

reliquias: f. nationem.

rem: in eis rebus, quae ... confectae publicis privatisque tabulis sunt; Font. 5. ut nulla res tanta sit ..., quam ille non ... virtute conficere possit; imp. Pomp. 59. id omne ad hanc rem conficiendam tibi et populo Romano polliceor; ib. 69. simul atque introductus est, rem confecit; Cluent. 40. iam ad certas res conficiendas certos homines delectos ac descriptos habebat; Catil. III, 16. qui cum suam rem non minus strenue quam postea publicam confecisset ..; sen. 11. eo die confecta res esset; Quir. 12. tamen rem talem per alios citius quam per se tardius confici malebat; Sest. 70. videte, iudices, quantae res his testimoniis sint confectae; Milo 47. qui ... hanc rem in Cilicia ... confecisset; Phil II, 26. res enim ex Kalendis Ianuariis agitata, paulo ante confecta est, minus quidem illa severe quam decuit, non tamen omnino dissolute; ib VI, 1. uno proelio confecta res esset; ib. XIV, 26.

rem publicam: omnibus malis illo anno scelere consulum rem publicam esse confectam; Sest. 53. f. rem; sen. 11.

sacra: sacra per mulieres ac virgines confici solent; Verr. IV, 99. sacra Cereris .. summa maiores nostri religione confici caerimoniaque voluerunt; Balb. 55.

tabulas: non conficit tabulas? „immo diligentissime"; Qu. Rosc. 4. quid est quod diligenter conficiamus tabulas? ib. 7. quia ... haec (adversaria) sunt disiecta, illae (tabulae) sunt in ordinem confectae; ib. cum omnes, qui tabulas conficiant, menstruas paene rationes in tabulas transferant; ib. 8. quo modo tabulas conficis? ib. 9. tuas (tabulas habeo) quoad ais te confecisse; Verr. I, 60. audimus aliquem numquam tabulas ||tab. nunq.|| confecisse; ... audimus alium non ab initio fecisse, sed ex tempore aliquo confecisse; ib. quod hic nobis respondit, cum ab eo tabulas postularemus, usque ad M. Terentium C. Cassium consules confecisse, postea destitisse; ib. tabulas cum conficeres; ib. 102. inspiciebamus Syracusis a Carpinatio confectas tabulas societatis; ib. II, 186. servus societatis, qui tabulas conficeret; ib. 188. expressi ut conficere se tabulas negaret; ib. III, 112. negas te horum annorum aliquot (tabulas) confecisse; ib. IV, 36. confecit tabulas diligentissime Cluentius; Cluent. 82. tabulas qui in patris potestate est nullas conficit; Cael. 17.

togam: te aediliciam praetextam togam, quam frustra confeceras, vendidisse; Vatin. 16.

tribum: multas sibi tribus, quae municipiis Umbriae conficiuntur, adiunxit; Muren. 42. ne conficere necessariis suis suam tribum possint; Planc. 45.

vestem: *ea* (mulier) per triennium isti ... stragulam vestem confecit; Verr. IV, 59. quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit; ib. 103.

victoriam: reditum ad vestitum confectae victoriae reservate; Phil. XIV, 1.

vim: ista repente vis erupit, ut ea confecta et eiecta convalescere ... civitas posset ||possit||; Sulla 76.

confictio, Erdichtung: suscipio: criminis confictionem accusator [Erucius] suscepit; Sex. Rosc. 35.

confidens, zuversichtlich, dreist: alqs: argentarius Sex. Clodius, cui cognomen est Phormio, nec minus niger nec minus confidens quam ille Terentianus est [Phormio]; Caecin. 27. est ipse confidens, impotens; Phil. XI, 16.

astutia: quod si aut confidens astutia aut callida esset audacia ..; Cluent. 183.

homo: nequam est homo ille atque confidens; Phil. VII, 3.

confidenter, zuversichtlich: dico: dicam enim iam confidentius de studiis eius honestis; Cael. 44.

confidentia, Zuversicht, Dreistigkeit: I. potest: quasi vero .. idem possit in iudicio improbitas quod in vi confidentia; Caecin. 2.

II. causa: iam intelleges aliam causam esse hastae Caesaris, aliam confidentiae et temeritatis tuae; Phil. II, 104.

III. dicere: iam videte quo voltu, qua confidentia dicant; Flacc. 10.

confido, vertrauen, sich verlassen, zuversichtlich hoffen: I. **absolut:** alqs: si obtinuerit causam Cluentius, sicuti vestra aequitate nixi confidimus; Cluent. 156. in spem maximam et, quem ad modum confido, verissimam sumus adducti; Milo 78.

possessores: possessores ... nondum instruxerant, partim quia non confidebant, partim quia non habebant; Phil. VI, 14.

II. **mit accus. c. infin.:** alqs: quam ob rem se confidat aliquid proficere posse; Verr. a. pr. 10. ex his etiam tu rebus effugere te posse confidis; ib. II, 105. tametsi iam dudum omnibus istius improbitatem perspicuam esse confido; ib. 108. non .. quo vobis magis hoc persuadeatur, quam iam persuasum esse confido; ib. III, 144. evellere se aculeum severitatis vestrae posse confidunt; Cluent. 152. cuius ego furorem ... deos immortalis a suis aris atque templis aspernatos esse confido; ib. 194. cum te Praeneste ... occupaturum nocturno impetu esse confideres; Catil. I, 8. quam (aquilam) tibi ac tuis omnibus confido perniciosam ... futuram; ib. 24. quibus ego confido impendere fatum aliquod; ib. II, 11. id (bellum) ... a me ... facile propulsari posse confido; ib. IV, 22. cera deprehensa confiderem totius testimonii fictam audaciam manifesto ... oppressam teneri; Flacc. 38. ea confido probata esse omnibus; Arch. 32. ut vel severissimis disceptatoribus M. Caelii vitam me probaturum esse confidam; Cael. 35. vestros quidem animos certe confidimus ... humanitate vestra esse placatos; Balb. 62. vobis, quos aequissimos esse confidimus; Rab. Post. 45. quoniam utriusque consilii causam ... probatam vobis esse confido; Phil. I, 11. cui te respondere posse confidas; ib. II, 111. quod confido equidem consules designatos ... esse facturos; ib. III, 2. quod ita futurum esse confido; ib. IV, 10.

fratres: quod (fratres) in se ut corporum, sic virtutum similitudinem esse confident; Phil. XIV, 34.

reges: quod nomen hi reges ... posteris etiam suis tradituros se esse confidunt; Deiot. 41.

III. **mit Casus:** 1. **Dativ:** alicui: eum certe potius (corrupisse), qui sibi alia ratione diffideret, quam eum, qui omni ratione confideret; Cluent. 63. hoc et tu tibi confidis magis et nos prope iure diffidimus; har. resp. 35.

causae: s. **causa,** II, 3. confido (5 Stellen) S. 475, b.

constantiae: nisi vestrae virtuti constantiaeque confiderem; Phil. V, 1.

malitiae: videte quam valde malitiae suae confidat Timarchides; Verr. III, 155.

virtuti: neminem alterius, qui suae confideret, virtuti invidere; Phil. X, 1. s. constantiae.

2. **Ablativ:** copia, facultate: sed ego copia et facultate causae confisus vide quo progrediar; Qu. Rosc. 2.

invidia: quarum (partium) altera mihi niti et magno opere confidere videbatur invidia iam inveterata iudicii Iuniani; Cluent. 1.

3. **Dativ oder Ablativ:** quibus: (habet) eos etiam, quibus confidebat, alienissimos, Transpadanos; Phil. X, 10.

eis: sed neque tu haec habes neque eis confidis; Planc. 55.

gladiis: nisi illis, quos videmus, gladiis confideres; Phil. II, 46.

iudicio: nos ... imperitae multitudinis iudicio confidimus; Flacc. 97.

praesidio: simulat se eorum praesidio confidere; Verr. a. pr. 15.

rebus: simulat se his rebus confidere; Verr. a. pr. 15.

configo, treffen, durchbohren, aushacken: alqm: meminerant eius sententiis confixum Antonium; Phil. XII, 18.

hominem: etiam sua contio risit hominem ... ducentis confixum senati consultis; har. resp. 8.

oculos: iuventus est scriba quidam [Cn. Flavius], qui cornicum oculos confixerit; Muren. 25.

confingo, ersinnen, erdichten: alqd: haec conficta arbitror a poëtis esse, ut ..; Sex. Rosc. 47. nihil horum ne confingi quidem potest; ib. 76. nihil est quod metuas, ne quid in te confingam; Verr. II, 180. s. crimen; Verr. II, 90.

causam: cum ipse causam illius tumultus neque veram dicere neque falsam confingere audeat; Verr. I, 71.

crimen: crimen incredibile confingunt; Sex. Rosc. 30. hortari homines coepit, ut aliquid Sthenio periculi crearent criminisque confingerent; Verr. II, 90. concedisne hoc crimen in te nos non ‖ non hoc crimen nos in te ‖ confingere? ib. III, 157. quo maius crimen sit id, quod ostendatur esse falsum, hoc maiorem ab eo iniuriam fieri, qui id confingat; Font. 20.

facinus: id (facinus) ... ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis? Deiot. 16.

res: res ... inique confictas proferre; Tull. 3.

testimonium: in toto Acmonensium testimonio, sive hic confictum est ... sive missum domo est; Flacc. 38.

confirmatio, Bestätigung: I. habet: si quid habet aut momenti commendatio aut auctoritatis confirmatio mea; Muren. 90.

II. permitto: is ipse (senatus) ... confirmationem auctoritatis suae vestrae potestati permissam esse sentit; Flacc. 4.

confirmator, Gewährleister: desidero: sequester et confirmator pecuniae desiderabatur; Cluent. 72.

confirmo, befestigen, bestätigen, versichern, beweisen, stärken, ermuthigen: I. **absolut:** alqs: litteras ait se misisse et *praesentem* confirmasse; Verr. III, 124.

homo: certe, ut hominem confirmare oportet, nullus est locus a me ... praetermissus; Cluent. 143.

II. **mit Ergänzung:** 1. **de:** quorum omnium testimoniis de hac Dionis pecunia confirmatum est; Verr. II, 23.

2. **indirecte Frage:** ut plura non dicam neque aliorum exemplis confirmem quantum [huius] auctoritas valeat in bello; imp. Pomp. 44.

3. **accus. c. infin.:** alqs: confirmari necesse esse ... biduo DCC milia passuum esse decursa; Quinct. 88. cum ille confirmaret sese nomen Sex. Roscii de tabulis exempturum; Sex. Rosc. 26. columnas ita se exacturum esse confirmat; Verr. I, 134. locaturum se esse confirmat; ib. 140. tum iste his aperte ostendit et confirmavit eos in Sthenium quicquid vellent ... probaturos; ib. II, 90. iste, homo omnium aequissimus ..., se cogniturum esse confirmat; ib. 91. confirmat eis curaturum se esse ne ..; ib. 96. confirmo, iudices, neminem esse dicturum; ib. III, 180. quid erat quod confirmabat se abs te argentum esse repetiturum? ib. IV, 43. cum te compluribus confirmasses redditurum; ib. 44. ego idem confirmo, nunc ne unum quidem esse; ib. 47. id ego omne ‖ omne ego ‖ me rei publicae causa suscepisse confirmo; imp. Pomp. 71. „negasne illud iudicium corruptum esse?" „non nego, sed ab hoc corruptum non esse confirmo"; Cluent. 63. dicturum ... neminem umquam esse confirmo; ib. 157. omnium vicinorum summam esse in hunc benevolentiam confirmamus; ib. 198. sic confirmo, Quirites, hac lege agraria ... dari vobis nihil; leg. agr. II, 15. video qui testamentum factum esse confirmet; ib. 41. haec L. Philippum saepe in senatu confirmasse memoria teneo; ib. 42. pro

certo ||reperto, al.|| polliceor hoc vobis atque confirmo me esse perfecturum, ut ..; ib. 103. confirmasti te ipsum iam esse exiturum; Catil. I, 9. Lentulum .. sibi confirmasse ex fatis Sibyllinis ... se esse tertium illum Cornelium; ib. III, 9. quam si coniunctionem, in consulatu confirmatam meo, perpetuam in re publica tenuerimus, confirmo vobis nullum posthac malum civile ... esse venturum; ib. IV, 15. Homerum ... Smyrnaei .. suum esse confirmant; Arch. 19. qui se illo die confirmat Romae non fuisse; dom. 79. nisi consules causam coniunxisse secum ... confirmaret; har. resp. 47. (Gaditanum foedus) utrum capitis consecratione an obtestatione legis sacrosanctum esse confirmas? Balb. 33. ibi se aliquam rationem inventurum ... confirmavit; Scaur. 8. ipse autem amore ardens confirmabat ||*confirmavit*, al.|| ... se in exsilium iturum; Phil. II, 45. urbem enim divisurum se confirmat; ib. VIII, 9. confirmat se comitiis consularibus Romae futurum; Fr. B. XIII, II, 6. f. III. alqd; Verr. a. pr. 50. IV, 124. V, 42. leg. agr. II, 14. Phil. VI, 9.

codices: (pecuniam) expensam latam non esse codices Fannii confirmant; Qu. Rosc. 14.

homo: f. alqs; Verr. II, 91.

tribuni: ineunt magistratum tribuni plebis, qui omnes se de me promulgaturos confirmarant; Sest. 72.

III. **mit Object:** alqm: cum ipse te confirmasses; Quinct. 39. tum mihi Roscius et alia multa confirmandi mei causa dixit; ib. 78. postea quam se praeclare confirmavit; Qu. Rosc. 49. confirmant ipsi se; Verr. V, 95. postea quam iste recreari et confirmari visus est; ib. 178. hunc ... Tigranes ... excepit diffidentemque rebus suis confirmavit; imp. Pomp. 23. ego enim me ad omnia confirmavi et sic paravi, ut ..; Cluent. 88. cum ... eum ... timentem multumque dubitantem confirmasti; Piso 83.

alqd: ut, quod numquam factum esse iudicio defendimus, id proinde quasi factum sit nostro iudicio confirmemus; Quinct. 45. hoc vobis, hoc populo Romano, iudices, confirmo, vitam mehercule mihi prius quam vim perseverantiamque ... defuturam; Verr. a. pr. 50. ego hoc, quod intellego, iudices, sic confirmo; ib. II, 16. vos id statuere in gravissima causa, praesertim aliorum auctoritate iam confirmatum, dubitabitis? ib. 109. confirmare hoc liquido .. possum, valvas magnificentiores ... nullas ... fuisse; ib. IV, 124. ut hoc iam ante confirmem, in hoc uno genere omnis inesse culpas istius; ib. V, 42. audaciter hoc dico ..; non temere confirmo; Font. 11. quod tu Habiti pecunia factum esse arguis neque id ulla tenuissima suspicione confirmas; Cluent. 137. omni hoc vobis ratione confirmare possum .., hoc animo me ad legendam legem ... venisse, ut ..; leg. agr. II, 14. sese quae eorum legatis confirmasset facturum esse; Catil. III, 10. difficile est hoc de omnibus confirmare; Arch. 15. quod factum non est, ut sit factum, ... suffragiis confirmari potest? dom. 47. si, quod ei dicunt, non modo nullis argumentis, sed ne litterarum quidem aliquo genere ... confirmare conantur; Scaur. 19. me hoc et in senatu et in contione confirmasse, numquam illum futurum in senatus potestate; Phil. VI, 9. quae enim Caesar egit, ea rata esse non curat: de quibus confirmandis et sanciendis legem ... laturus est; ib. X, 17.

acta: acta enim Caesaris pacis causa confirmata sunt a senatu; Phil. II, 100. legem de actis Caesaris confirmandis ... tulisse; ib. V, 10.

aequitatem: ut ... aequitatem in hoc tandem loco consistere et confirmari patiamini; Quinct. 10.

agros: habet incertos (agros) ac nullo iure possessos: confirmabuntur optimo iure; leg. agr. III, 14.

animum: f. **animus,** II, 1. confirmo (4 Stellen) S. 231, b.

aratores: „NISI PRAESENS CONFIRMASSEM.“ ne id quidem satis est: „RELIQUOS inquit ARATORES“; Verr. III, 126. scribit Metellus reliquos (aratores) ab se esse confirmatos; ib. 127.

auctoritatem: vident enim auctoritatem huius ordinis confirmari; Cluent. 152.

audaciam: vivis non ad deponendam, sed ad confirmandam audaciam; Catil. I, 4.

causam: f. **causa,** II, 1. confirmo (3 Stellen) S. 470, a.

concordiam: Cinna si concordiam cum Octavio confirmare voluisset; Phil. XIII, 2.

coniunctionem: f. II, 3. alqs; Catil. IV, 15.

consensum: ut ... legionis Martiae quartaeque mirabilis consensus ad rem publicam recuperandam laude et testimonio nostro confirmetur; Phil. III, 7.

consilium: quam (curam) sibi nondum confirmato consilio, sed ineunte aetate susceperat; Verr. III, 3.

copias: sibi aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes et copias belli; Muren. 32.

crimen: ille quo modo crimen commenticium confirmaret non inveniebat; Sex. Rosc. 42. crimen eius modi nisi litteris confirmetur, inane esse dicet? Verr. II, 177. (quae accusatio) planius se confirmare crimen libidine barbarorum quam nostrorum hominum litteris arbitretur? Font. 4.

defensionem: potest esse dubium, quin illa damnatio Staieni ... maxime nostram causam defensionemque confirmet? Cluent. 102.

Galliam: duabus Hispaniis et Gallia [transalpina] praesidiis ac navibus confirmata; imp. Pomp. 35.

genus: periculosum provinciis genus iniuriae confirmari iudicio; Verr. III, 225. genus id agrorum certo capite legis impudentissime confirmari atque sanciri; leg. agr. III, 3. quod genus uno testimonii foedere et consensu omnium est confirmatum; Scaur. 21.

Hispanias: f. Galliam.

imbecillitatem: cuius imbecillitatem valetudinis animi virtus et spes victoriae confirmavit; Phil. XIV, 4.

infamiam: haec autem istius vituperatio atque infamia confirmabatur eorum sermone, qui ..; Verr. V, 101.

inimicitias: illa sibi ad confirmandas inimicitias adfinitatis coniunctionem pignori fore putavit; Cluent. 190.

Italiam: tibi nos ... totam Italiam inermem straditurus existimasti, quam praesidiis confirmaretis? leg. agr. I, 16.

iudicium: quarum legionum fortissimum verissimumque iudicium confirmat senatus; Phil. IV, 6.

ius: quoniam census non ius civitatis confirmat; Arch. 11.

locum: tu occupes locum quem idoneum ad vim tuam iudicaris? ... confirmes praesidio quo velis? leg. agr. II, 74.

maiestatem: cum ... imperii .. maiestatem, quam armis receperat, legibus confirmaret; Sex. Rosc. 131.

manum: Mithridates ... suam manum iam confirmarat; imp. Pomp. 24.

mentis: vos hoc iudicio omnium bonorum mentis confirmare ... potestis; Sest. 147.

nomen: quod nomen hi reges ... a te confirmatum posteris etiam suis tradituros se esse confidunt; Deiot. 41.

obsides: a nobis multos obsides habet populus Romanus, quos ut incolumis conservare, tueri, confirmare ... possimus, omni ratione erit dimicandum; div. Caec. 72.

pacem: pax denique per eum et per liberos

eius cum praestantissimis civibus confirmata est; Phil. I, 2.

partis: omnis tibi rei publicae partis aegras et labantis, ut eas his armis sanares et confirmares, esse commissas; Milo 68.

periurium: ut quam minimum dem illis temporis ad meditandum confirmandumque periurium; Verr. IV, 19.

potestatem: tribunus plebis, quia videbat potestatem neminem iniussu populi aut plebis posse habere, curiatis eam || ea || comitiis ... confirmavit; leg. agr. II, 27.

rationes: f. copias.

rem: accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, [hominem ut notet,] argumento probet, teste confirmet; Cael. 6.

rem publicam: ita enim ad rem publicam accessit, ut eam confirmaret, non ut everteret; Phil. V, 50.

societatem: neque ullam societatem optimis civibus cum importunissimo hoste foedere ullo confirmari posse credidi; Phil. II, 89.

spem: qui ... (non) uti reliqui temporis spem confirmet laborat; div. Caec. 71.

splendorem: senatum autem ipsum proximorum ordinum splendorem confirmare || splendore confirmari || ... voluerunt; Sest. 137.

suspicionem: confirmata vero suspicio est, quod ..; Scaur. 12.

vim: quo (iure) sublato ... vis ea, quae iuri maxime est adversaria, iudicio confirmata esse videatur; Caecin. 5.

vituperationem: f. infamiam.

IV. **mit doppeltem Accusativ:** alqm — accusatorem: ut illum confirmaret Oppianicum accusatorem filio suo; Cluent. 190.

confiteor, gestehen, bekennen (pass. f. III. rem): I. **absolut:** 1. **substant.:** in: huius ergo interfector si esset, in confitendo ab eisne || hisne, his || poenam timeret, quos liberavisset? Milo 79.

2. **verbal:** alqs: quod ruri adsiduus, quem ad modum tute confiteris, fuit; Sex. Rosc. 81. Apronium tantum isto praetore potuisse? confiteatur necesse est; Verr. III, 39. quid est facilius quam de eo, qui confitetur, iudicare? Tull. 2. ostendi falsa esse: verum tamen confitebor; ib. 54. sin confessi essent ..; Caecin. 4. confessus est; Catil. III, 10. quem ad modum .. tute ipse confiteris; dom. 26. homines confitentem iudicio liberaverunt; har. resp. 38. qui ... hominibus omnia timentibus tacendo loqui, non infitiando confiteri videbantur; Sest. 40. illi libenter audirent, nos non timide confiteremur; Planc. 44. extorta est ei confitenti sica de manibus; Milo 18. quem esse omnes salvum etiam confitentem volunt; ib. 50. qua (lege) ... Milonem absolvi a vobis .., ut omnes confitentur, liceret; ib. 70. quo etiam, ut confitear vobis, Quirites, ... minus laboravi, ut ..; Phil. VI, 16. hic ego non solum confiteor, sed etiam profiteor; Fr. B. IV. si, qui infitiantem Luscium condemnarunt, Catilinam absolverint confitentem; ib. VIII, 17.

gladiatores: gladiatores ... in senatum introducti, confessi, in vincla coniecti a Milone; Sest. 85.

reus: habes igitur .., quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum, sed tamen hoc confitentem, se in ea parte fuisse, qua ..; Ligar. 2.

vir: postea quam non modo confessus est vir primarius L. Quinctius, *sed etiam* ..; Tull. 1.

II. **mit Ergänzung:** 1. **de:** alqs: utrum eam rem recusares an de maleficio confiterere; Sex. Rosc. 120. qui recuset, eum profecto, tametsi verbo non audeat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri; ib. 123. equidem ut de me confitear; Verr. a. pr. 3. iam intelleges hoc tibi de statuis confitendum esse; ib. II, 149. qui de vi confessus esset; Tull. 45. qui ante de se voluerit confiteri; imp. Pomp. 37. si periculum esse putasset, ne illi umquam indicarent, de se ipse confessus esset? Sulla 39. de meo quodam amore gloriae nimis acri fortasse, verum tamen honesto vobis confitebor; Arch. 28. non tam sum existimandus de gestis rebus gloriari quam de obiectis confiteri; dom. 93. prius de vestro delicto confiteamini necesse est; Ligar. 2. vide ..., ut, qui de meo facto non dubitem, de Ligarii non audeam confiteri || d. L. a. dicere ||; ib. 8.

homines: cum homines nefarii de patriae parricidio confiterentur; Phil. II, 17.

2. **indirecte Frage:** nihil .. erat periculosius ... quam ad quam rem accepisset confiteri; Cluent. 85.

3. **accus. c. infin.:** alqs: ut necessario confiteare neque tam temerarium quemquam fuisse neque ..; Quinct. 76. cum confiteretur ex praedio vi detrusum esse Quinctium; ib. 89. confitere te huc ea spe venisse; Sex. Rosc. 61. me .. in eo studio partium fuisse confiteor; ib. 137. non habere se hoc nomen in codicem accepti et expensi relatum confitetur; Qu. Rosc. 5. ille tamen || tantum non || confitetur plus se petere quam debeatur; ib. 11. (pecuniam) datam non esse Fannius confitetur; ib. 14. Roscium, si quid communi nomine tetigit, confiteor praestare debere societati; ib. 35. „petisse" inquit „suam partem Roscium a Flavio confiteor"; ib. 52. meminerit se ... confessum esse duces praedonum a se securi non esse percussos; Verr. I, 12. confiteare necesse est te in provincia pecunias ... per vim ac metum coëgisse; ib. II, 150. confitendum igitur est necessario tibi Siculos inimicos esse; ib. 156. ut ... confiteatur se omnibus iudiciis convinci necesse esse; ib. III, 135. scaphia ... utrum empta esse dicis an confiteris erepta? ib. IV, 37. pridie, quam a me tu coactus es confiteri ... praedonum ducem vivere; ib. V, 77. hoc tu confiteris illum clamitasse; ib. 165. ut vi me deiecisse confitear, dolo malo negem; Tull. 29. si confessus erit se vi deiecisse; ib. 45. qui fecisse se confitentur; ib. 55. pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor; Font. 20. fugisse perterritos confitemini; Caecin. 44. magna voce saepe confiteri solet se vi deiecisse; ib. 92. Italia, quam ille ipse victor L. Sulla huius virtute ... confessus est liberatam; imp. Pomp. 30. quorum ego auctoritatem apud vos ... plurimum ... valere oportere confiteor; ib. 51. itaque confiteor — licet enim iam impune ... confiteri — ... summam illi iudicio invidiam ... esse conflatam; Cluent. 79. qui se ab reo pecuniam, cum iudex esset, ... accepisse confessus esset; ib. 85. si velim confiteri me causam A. Cluentii nunc cognosse; ib. 142. confiteare necesse est te opinionem multum fefellisse; ib. 143. ut id iniquissimum esse confitear; ib. 150. inimicitias enim || [inter ipsos] || fuisse confiteor; ib. 169. hi || ii || ... aliquid se novem tribuum notis hominibus debere confitebuntur; leg. agr. II, 21. modo ipse se Sullanum esse confiteretur; ib. III, 10. libenter, inquam, confiterer ... C. Rabirii manu L. Saturninum esse occisum; Rabir. 19. confiteor interficiendi Saturnini causa C. Rabirium arma cepisse; ib. sicut ipse ex fatis se sperasse confessus est; Catil. IV, 12. si largitionem factam esse confiterer; Muren. 5. me in petitione tua tibi omnia studia ... debuisse confiteor; ib. 7. quam (laudationem) ille temporis causa nobis datam dicit, datam quidem confitetur; Flacc. 37. vobis autem est confitendum ... optimatium consilio bellum ... esse susceptum; ib. 58. regem me esse confiteor; Sulla 25. a qua ratione ego nullum confiteor aetatis meae tempus abhorruisse; Arch. 1. quem a cuncta Italia desideratum ... confiteris; dom. 5. nimium me timidum ... fuisse confiteor; Sest. 36. inveniebatur nemo qui se suffragium de me tulisse confiteretur; ib. 68. quis est qui se ... inisse suffragium confiteatur? ib. 109. qui in senatu confessus esset se cum telo fuisse; Vatin. 24. quem

tu unum improbiorem esse quam te non numquam soles confiteri; ib. 41. qui sis ausus ... confiteri te provinciam Macedoniam ... sine ullo milite reliquisse; Piso 47. caecum me et praecipitem ferri confitear in causa, si ..; Planc. 6. cum ego ipse ... me hic id ex te primum audisse confitear; ib. 58. qui se afuisse ab istis studiis confitentur; ib. 62. non modo confiteor summa in Laterense ornamenta esse, sed ..; ib. 63. hisce ego auxiliis ... uti me .. potuisse confiteor; ib. 87. tum hercule me confitear non iudicium aliquod habuisse de utilitate rei publicae; ib. 93. ut ... confiteare .. aliquando me quod faciam et grate et pie facere; ib. 98. plane confiteor fieri nihil posse dementius quam ..; Rab. Post. 24. in quo ... ipse etiam insanisse se confitetur; ib. 25. in qua (voluntate) se ipsum confitetur fuisse; Ligar. 6. ego tamen confiteor culpam esse Ligarii; ib. 25. nonne ... se a te corruptum ... esse confessus est? Deiot. 32. malui me tibi debere confiteri quam ..; Phil II, 5. cum leges eas ... a te latas confiterere; ib. 6. dum confiteare hunc ordinem hoc ipso tempore ab Ituraeis circumsederi; ib. 19. confiteor eos ... plus etiam quam parricidas esse; ib. 31. tibi certe confitendum est causam perniciosissimi belli persona tua constitisse; ib. 53. confitere te ... sobrium non fuisse; ib. 84. nisi prius volumus bello nos victos confiteri; ib. XII, 11. parumne videtur omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confiteri? ib. XIII, 36. f. I, 2. reus. — III. alqd; Quinct. 53. Cluent. 103. sen. 4. Vatin. 3 (vgl. factum).

augur: hanc (legem augur) dubitabit contra auspicia latam confiteri? Phil. V, 8.

conservator, ultor: vos tanti conservatorem populi, tanti sceleris ultorem ... ad supplicium rapi patiemini? confiteretur, inquam, si fecisset, et magno animo et libenter, fecisse se libertatis omnium causa, quod esset ei non confitendum modo, verum etiam praedicandum; Milo 80.

homines: cum sit eis (hominibus) confitendum numquam se ... coepisse de tantis iniuriis experiri; Cael. 20.

servi: ne (servi) tormentis cogerentur occisum esse a servis Milonis in Appia via P. Clodium confiteri; Milo 57. servos Milonis apud se ebrios factos sibi confessos esse de interficiendo Pompeio coniurasse; ib. 65.

III. **mit Object**: alqd: id ut confitear postulas, ut ... id proinde quasi factum sit nostro iudicio confirmemus; Quinct. 45. ut hoc tibi esset apud talis viros confitendum, ... eadem te hora consilium cepisse ..; ib. 53. quod si velim confiteri; ib. 68. cum hoc confiteris; ib. 81. si id confiteri velim; Verr. II, 45. cum haec confessus eris; ib. 81. tibi non necesse sit ipsi id confiteri? ib. 149. quid interfuit, homo audacissime, utrum hoc decerneres an, id quod Apronius dictitabat, tute de te confiterere ||profiterere|| ac dictitares? ib. III, 141. id cum confessi sunt; Tull. 1. quod non dubitavit id ipsum quod arguitur confiteri; Caecin. 2. quid confitetur atque ita libenter confitetur, ut non solum fateri, sed etiam profiteri videatur? ib. 24. an negare non potestis, quod repetistis, quod confessi estis, quod abstulistis? Cluent. 65. qui hoc confitentur; ib. 92. tamen hoc confiteatur necesse est, nullo modo illam multam ... cum Cluentii causa posse coniungi; ib. 103. Stratonem aliquid de veneno esse confessum? ib. 183. confitebor id, quod ad laudem minus valebit, ad crimen non minus; Rabir. 19. equidem hoc adfirmo ... neminem umquam adhuc de se esse confessum; ib. 23. cum id posset infitiari, repente praeter opinionem omnium confessus est; Catil. III, 11. haec omnia indices detulerunt, rei confessi sunt; ib. IV, 5. id, quod tu crimen esse vis, confitetur; Flacc. 33. id quod tandem aliquando confitetur; Sulla 52. quod si tibi ego confitear ..; ib. 68. quo facto utrumque confessus est, et se illorum vitam desiderare et magno in periculo rem publicam futuram; sen. 4. in quo alterum es confessus, a te accusatores esse instructos; Vatin. 3. quoniam ||quondam|| audeo quaedam fretus vestra sapientia libere confiteri; Cael. 44. cur enim non confitear quod necesse est; Planc. 18. quod ego defensor sine periculo possim confiteri; ib. 83. quoniam diligentia inimici investigatum est quod latebat, confitendum est; Ligar. 1. quod sit turpissimum confiteri; Phil. II, 61. quid est negare ausus aut potius quid non confessus? Fr. A. V, 5. quod vel honeste confiteri vel manifesto redarguere possis; ib. B. XIII, IV, 4. f. I, 2. reus. — II, 2. conservator.

bona: redde bona sodalis filio; si non quae abstulisti, at quae confessus es; Verr. I, 94.

crimen: ego ... susciperem hoc crimen, agnoscerem, confiterer; Rabir. 18. novum crimen ... ad te Q. Tubero detulit, Q. Ligarium in Africa fuisse, idque C. Pansa ... ausus est confiteri; Ligar. 1. (vgl. alqd; Flacc. 33).

facinus: scelus et facinus prae se ferens et confitens; Milo 43.

factum: quod nos factum .. confitemur; Flacc. 27

peccatum: eius modi fore hoc peccatum tuum quod tu neque negare posses ... neque cum defensione aliqua confiteri; Verr. I, 144.

rem: quam confessam rem pecunia redimere conetur; Verr. III, 130.

scelera: cum ... haec scelera servi audacissime faciant, domini impudentissime confiteantur; Tull. 40. f. facinus.

IV. **mit doppeltem Accusativ**: se — hostem: quid potest dicere quin ... se hostem confessus sit? Phil. III, 21.

conflagro, brennen, verbrennen, zu Grunde gehen: alqs: ille ... multo ex maxima parte istius furtorum ac flagitiorum invidia conflagravit; Verr. I, 41. qua invidia C. Iunius conflagravit; Verr. I, 157. „tum te non existimas invidiae incendio conflagraturum?“ Catil. I, 29.

classis: qua (nocte) praetor amoris turpissimi flamma, classis populi Romani praedonum incendio conflagrabat; Verr. V, 92.

leges: quae quidem leges anno post ... una cum auspiciis, cum intercessionibus, cum omni iure publico conflagraverunt; Vatin. 18.

praetor: f. classis.

vir: qua invidia huic esset tali viro conflagrandum; Milo 75.

urbs: neque (illi) hanc urbem conflagrare, sed se in hac urbe florere voluerunt; Catil. III, 25.

conflictor, kämpfen, streiten: I. est molestum: cum his conflictari ... erat omnino illis ... molestum; har. resp. 41.

II. alqs: ut honestiore iudicio conflictere? Quinct. 44. iniquissimis verbis, improbissimis recuperatoribus conflictari malebant quam ..; Verr. III, 69.

conflictus, Zusammenstoß: pelli: si non solum impulsu scutorum neque conflictu corporum ..., sed saepe clamore ipso militum ... magnas copias pulsas esse .. vidimus; Caecin. 43.

confligo, zusammenstoßen, kämpfen, sich schlagen: I, 1. impello ad: fortitudo ... ad confligendum impellit; Phil. XIII, 6.

2. initium: cum C. Pansa consul, imperator, initium cum hostibus confligendi fecerit; Phil. XIV, 36.

princeps: princeps enim omnium Pansa ... cum Antonio confligendi fuit; Phil. XIV, 26.

II. alqs: „potuisti enim leniore actione confligere“; Caecin. 8. ut confligendum sibi et armis decertandum putent; ib. 46. satisne vobis .. videor ad singulos testis accedere neque ... tantum modo cum universo genere confligere? Flacc. 50. speravit isdem se copiis cum illo posse confligere; dom. 66. qui conflixit, qui signa contulit; Sest. 59. cum

ducibus ipsis, non cum comitatu adsectatoribusque confligant || confligunt ||; Balb. 62. ne armis confligeret; Piso 20. dixisti me cum eis confligere, quos despicerem; ib. 75. quem ad modum mihi cum quoque sit confligendum considerabo; Scaur. 18. contra impetum istorum || istum illorum || impetu ego nostro concurram atque confligam; ib. 20. his viginti cohortibus, nullo equitatu, ... cum tribus Antonii legionibus equitatuque conflixit; Phil. XIV, 27.

causae: si his rebus omissis causas ipsas, quae inter se confligunt, contendere velimus; Catil. II, 25.

copia: copia cum egestate, bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia, bona denique spes cum omnium rerum desperatione confligit; Catil. II, 25.

homo: qui (homo) saepius cum hoste conflixit quam quisquam cum inimico concertavit; imp. Pomp. 28.

legio: cum .. legio Martia princeps cum hostibus conflixerit; Phil. XIV, 38.

mens: f. copia.

privatus: cum mihi privato confligendum viderem cum eodem exercitu, quem consul ... superaram; sen. 32.

ratio, spes: f. copia.

conflo, anschüren, anstiften, erregen, bewirken, zusammenbringen, herstellen: alqd: ut intellegatis in tota illa causa ... quid invidia conflarit; Cluent. 9. [revocavi idem tribunos plebis, quod || revocavi. idem tribunis plebis denuntiavi, ne quid, al. || turbulenti me consule conflarent;] leg. agr. II, 103. domi eius pleraque conflata esse constabat; Sulla 39. quorum id scelere conflatum sit; dom. 30. f. malum. negotium.

accusationem: quae (Venus) illam totam accusationem iudiciumque conflarat; Verr. II, 116.

bellum: civile bellum, quod natum, conflatum, susceptum opera tua est; Phil. II, 70.

calamitatem: f malum.

consensum: quis est qui horum consensum conspirantem et paene conflatum in hac prope aequalitate fraterna [non] noverit, qui ..? Ligar. 34.

crimen: f. invidiam; Verr. II, 73.

exercitum: cum exercitus perditorum civium clandestino scelere conflatus ... exitium patriae comparasset; Sulla 33. ille cum exercitum nullum habuisset, repente conflavit; Phil. IV, 15.

infamiam: f. invidiam; Cluent. 79.

iniuriam: in hac causa iniuriam novo scelere conflatam putant oportere defendi; Sex. Rosc. 1.

invidiam: quod in se tantum crimen invidiamque conflaret; Verr. II, 73. summam illi iudicio invidiam infamiamque esse conflatam; Cluent. 79. conflata praesertim invidia et contionibus seditiose concitatis; ib. 95. si mihi inimico ... tuo conflare vis invidiam; Catil. I, 23. tu mihi videbare ex communi infamia iuventutis aliquam invidiam Caelio velle conflare; Cael. 29.

iudicium: quae (res) conflavit hoc iudicium; Sex. Rosc. 5. f. accusationem.

malum: nihil in vita vidit calamitatis A. Cluentius, nullum periculum mortis adiit, nihil mali timuit, quod non totum a matre esset conflatum et profectum; Cluent. 18.

manum: nactus es ex perditis ... conflatam improborum manum; Catil. I, 25.

mendacium: unde hoc totum ductum et conflatum mendacium est? Qu. Rosc. 48.

monstrum: neque ego umquam fuisse tale monstrum in terris ullum puto, tam ex contrariis diversisque ... naturae studiis cupiditatibusque conflatum; Cael. 12.

negotium: quod cuique negotii conflare volebat, nullo labore faciebat; Verr. II, 135. quicquid hoc tempore habuerit sollicitudinis ac negotii, id omne a matre esse conflatum; Cluent. 169.

pactiones: in qua provincia ... nefarias cum multis scelerum pactiones societatesque conflavit; har. resp. 42.

pecuniam: quae ratio aut flandae aut conflandae pecuniae non reperiebatur? Sest. 66.

periculum: quibus ipsis periculum tum conflari putabatur; Sulla 13. f. malum.

seditionem: maxime eius opera, cum quaestor esset, in exercitu seditionem esse conflatam; Cluent. 99.

societates: f. pactiones.

sollicitudinem: f. negotium; Cluent. 169.

tumultum: ille ambitus iudicium tollere ac disturbare primum conflato voluit gladiatorum ac fugitivorum tumultu; Sulla 15.

confluo, zusammenströmen: causae: fit vestra diligentia, qui causis ponderandis omnis fere repudiatis, ut ad nos pleraeque confluant; Planc. 84.

portus: qui (portus) cum diversos inter se aditus habeant, in exitu coniunguntur et confluunt; Verr. IV, 117.

conformatio, Ausbildung: accedit: cum ad naturam eximiam atque inlustrem accesserit ratio quaedam conformatioque doctrinae; Arch. 15.

conformo, ausbilden, abrunden: I. perficere: „quoad oculis conformando || confirmando, al. || ex multis praediis unam fundi regionem formamque perficeret || perfecerit ||; leg. agr. III, 14.

II. alqd: non nulla forsitan in re || forsitan || conformare et leviter emendare possim; Muren. 60.

animum, mentem: animum et mentem meam ipsa cogitatione hominum excellentium conformabam; Arch. 14.

vocem: haec vox, huius hortatu praeceptisque conformata; Arch. 1.

confrico, einreiben: caput, os: cum interea Apronius caput atque os suum unguento confricaret; Verr. III, 62.

confringo, zerbrechen, vernichten: coniunctionem, conspirationem: quae (vis) coniunctionem vestram equitumque Romanorum et tantam conspirationem bonorum omnium confringere et labefactare possit; Catil. IV, 22.

consilia: confringat iste sane vi sua consilia senatoria; Verr. I, 13.

digitos: digitos, quos confregit, nervos, quos concidit, restituere non potest; Flacc. 73.

confugio, seine Zuflucht nehmen, sich flüchten: I. **unpersönlich:** an alio potius confugiendum fuit? dom. 10.

II. **persönlich:** alqs: de amicorum cognatorumque sententia Romam confugit; Sex. Rosc. 27. Latonam ex longo errore et fuga ... confugisse Delum; Verr. I, 48. quo confugies? ib. II, 155. illuc confugies, vecturae difficultate adductos ternos denarios dare maluisse? ib. III, 191. qua ex pugna cum se ille eripuisset et Bosporum confugisset; Muren. 34. nihil est praeterea quo confugere possimus; Flacc. 4. „Theopompum ... confugere Alexandream neglexistis“; Phil. XIII, 33. — ad: sic ad omnia confugi ... remedia ac perfugia causarum, ut ..; Cluent. 51. f. **ad,** I. confugio (23 Stellen) S. 63, b. — in: cum ... in tuam ... fidem, veritatem, misericordiam P. Quinctius confugerit; Quinct. 10. servorum nomen, quo quasi in portum reiectus a ceteris suspicionibus confugere posses; Sex. Rosc. 79. qui nisi in aram tribunatus confugisset ..; sen. 11.

accusator: quo tandem accusator inopia argumentorum confugit || confugerit ||? Sex. Rosc. 80.

civitates: civitates ... ad vim atque ad arma confugient; Verr. I, 78.

comoedus: quod item nuper in Erote comoedo usu venit, qui ... sicut in aram confugit in huius domum, disciplinam, patrocinium, nomen; Qu. Rosc. 30.

homines: cum coëgeris homines miseros ... ad vim, ad manus, ad arma confugere; Verr. I, 82. cum homines vincula ... vitant ..., confugiunt quasi ad aram in exsilium; Caecin. 100.

servus: quo minus e fano Dianae servum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret; Verr. I, 85.

socii: quo confugient socii? ... ad populum Romanum confugient? ... quo quidem nunc non ita confugiunt, ut antea ... solebant; Verr. V, 126.

confundo, vermengen, vermischen: alqd: an tu haec ita confundis et perturbas, ut ..? dom. 127.

defensionem: ut in hac confusa atque universa defensione nihil a me ... praetermissum esse videatur; Sest. 5.

venenum: cum (venenum) ita confusum esset, ut secerni nullo modo posset; Cluent. 173.

confuse, verworren: ago: confusius hesterno die est acta res, C. Pansa, quam postulabat institutum consulatus tui; Phil. VIII, 1.

confusio, Vermischung: flagito: confusionem suffragiorum flagitasti; Muren. 47.

confuto, widerlegen: impudentiam: quae potest eloquentia disputando ignoti hominis impudentiam confutare? Scaur. 19.

congemo, aufseufzen, murren: senatus: congemuit senatus frequens; Muren. 51.

congero, aufhäufen, zusammenbringen, aufbürden: alqd: haec nescio quo modo frequenter in me congessisti; Planc. 83. quae postea sunt in eum congesta; Milo 64.

accusationem: quoniam congesta fuit accusatio magis acervo quodam criminum; Scaur. c. 1. § 4.

maledicta: in Caesarem maledicta congessit; Phil. III, 15.

ornamenta: ad quem cum di atque homines omnia ornamenta congessissent ..; Deiot. 12.

pecuniam: neque solum ... innumerabilis pecunia congesta in illam domum est; Phil. V, 12.

res: quas (res) ... bello superiore ex tota Asia direptas in suum regnum congesserat; imp. Pomp. 22.

viaticum: quod (Minturnenses coloni) viaticum congesserunt; Planc. 26.

congiarium, Spende: delenire: muneribus, monimentis, congiariis, epulis multitudinem imperitam delenierat; Phil. II, 116.

conglutino, zusammenleimen: alqm: quid est in Antonio praeter libidinem, crudelitatem, petulantiam, audaciam? ex his totus conglutinatus est; Phil. III, 28.

congredior, zusammenkommen, zusammentreffen, sich in einen Kampf einlassen: alqs: congredere mecum criminibus ipsis; Muren. 67. ut ego tecum luctari et congredi debeam; Sulla 47. ubi sit congressus cum servis Luccei Caelius; Cael. 53. si iam ipse coram congredi poteris; Piso 59. ubi congressi sunt; Milo 53. qui ... certe contra ipsum Caesarem est congressus armatus; Ligar. 9. ut cum eo congredi aut illum aspicere possim; Phil. XII, 19. si non extra castra congrediemur; ib. 28. insequar fugientem, quoniam congredi non licet cum resistente; Fr. B. XII, 1.

populus: qui (populus) si tecum congrediatur et si una loqui voce possit, haec dicat; Planc. 12.

congrego, vereinigen, zusammenschaaren: alqm: quicum te ... voluntas congregasset; Quinct. 52. ibi se cum tuo patruo et ceteris ad mortem ... confugientibus congregare; Rabir. 21. dissipatos unum in locum congregarunt; Sest. 91. quod me cum ... fortissimis viris congregavit; ib. 132. impii cives ... unum se in locum ... congregabant; Phil. XIV, 15. s. hominem.

familiam: quod .. familiae congregantur; Verr. V, 29. sine dolo malo posse familiam congregari; Fr. C. 31.

hominem: certe cogit is, qui congregat homines et convocat; coacti sunt ei, qui ab aliquo sunt unum in locum congregati; Caecin. 59. L. Paulum ..., quem civem! quem virum! ... hominem ad conservandam rem publicam natum, in idem Vettii indicium atque in eundem hunc numerum congregasti; Vatin. 25.

improbos: secedant improbi, ... unum in locum congregentur; Catil. I, 32.

multitudinem: multitudinem hominum ex servis, ex conductis, ex facinorosis ex egentibus congregatam; dom. 89.

vim: quanta vis illa fuerit oriens et congregata; dom. 67.

congressio, Zusammenkunft: I. prohibeo: eum .. non modo tua familiaritate, sed etiam congressione patrio iure et potestate prohiberet; Phil. II, 46.

II. dignus: nemo illum aditu, nemo congressione ... dignum iudicavit; Cluent. 41.

congressus, Zusammenkunft, Begegnung, Zutritt: I, 1. fugio: omnes aditum, sermonem, congressum tuum fugiunt; Sest. 111.

2. absterreo a: neminem a congressu meo neque ianitor meus neque somnus absterruit; Planc. 66.

pervenio ad: cum .. iam ad congressum conloquiumque eius pervenisset; Phil. IX, 2.

venio in: nempe in Antonii congressum conloquiumque veniendum est; Phil. XII, 26.

II. dignus: quem nemo congressu, nemo aditu ... dignum putet; Vatin. 2.

III. coniungi: cum .. Sulla cum eisdem illis ... ne mediocri ||modico|| quidem sermone et congressu coniungeretur; Sulla 16.

experiri: numquam se ne congressu quidem et constituto coepisse de tantis iniuriis experiri; Cael. 20.

congruo, zusammenkommen, übereinstimmen: causae: cum multae causae convenisse unum in locum atque inter se congruere videntur; Sex. Rosc. 62.

dies, menses: quod suos dies mensisque congruere volunt cum solis lunaeque ratione; Verr. II, 129.

pars: eam partem legis tuae, quae congruebat cum iudicio senatus; har. resp. 29.

sensus: nostri enim sensus ut in pace semper, sic tum etiam in bello congruebant; Marcell. 16.

conicio, richten, werfen, schleudern, stürzen, einfügen, einreihen, vermuthen: I. **mit Ergänzung**: Iovem autem Imperatorem quanto honore in suo templo fuisse arbitramini? conicere potestis, si recordari volueritis ..; Verr. IV, 129. quam multos esse oporteret ex ipso navigio ... et ex remorum numero coniciebant; ib. V, 71.

II. **mit Object**: alqm: in vincla coniectus est; Verr. V, 17. ut quisque istius animum aut oculos offenderat, in lautumias statim coniciebatur; ib. 143. Gavius hic ... cum ... ab isto in vincla coniectus esset; ib. 160. Gavium istum ... ostendam in lautumias Syracusis abs te esse coniectum; ib. 164. qui istum ipsum Syracusis abs te in lautumias coniectum esse dicant; ib. Strato in vincula coniectus est; Cluent. 180. quem ille propter pecuniam ... in vincla coniecit; har. resp. 35. cum is ... se quasi armorum studio in maximam familiam coniecisset; Sest. 9. si essent in vestibulo balnearum, non laterent; sin se in intimum conicere vellent ..; Cael. 62. Licinium ... se in fugam coniecisse; ib. 63. nulli conicientur in illum ordinem, nulli eximentur; Piso 94. cur in noctem se coniceret? Milo 49. subito abrepti in quaestionem ... in arcas coniciun-

tur; ib. 60. eos, quos misit, quod ire noluerunt, in vincula coniecit; Deiot. 23. ut honestis decuriis potius dignus videatur quam in turpem iure coniectus; Phil. I, 20. nisi se ille in scalas tabernae librariae coniecisset; ib. II, 21. qui ... condemnatus nescio quo modo se coniecit in turbam; ib. VI, 10. ſ. hominem; Verr. V, 18.

ambitionem: non ambitio ad gratiam, non iniquitas ad insimulationem † conicietur; Piso 94.

causam: te idcirco in ludos causam conicere noluisse, ne ..; Planc. 83.

chorum, citharistas: saltatores, citharistas, totum denique comissationis Antonianae chorum in tertiam decuriam iudicum scitote esse coniectum; Phil. V, 15.

civem: ſ. **civis,** II, 1. conicio (4 Stellen) S. 520, b.

conlibertos: qui partim socios suos, partim libertos, partim conlibertos spoliatos, in vincla coniectos ... esse dicunt; Verr. V, 154.

crimina: haec omnia ... crimina a multitudine in tuam nimiam diligentiam, Servi, coniecta sunt; Muren. 73.

flammam: cum in me cognitorem harum omnium rerum illa flamma illorum temporum coniciebatur; har. resp. 45.

fratres: „fratres meos ... in vincula coniecit"; Deiot. 22.

gladiatores: gladiatores ... in vincla coniecti a Milone, êmissi a Serrano; Sest. 85.

hominem: iste hominem ... in carcerem conici iubet; Verr. V, 17. Apollonium, hominem locupletissimum, ... in vincla coniecit; ib. 18. homines honestissimos ... in ferrum atque in vincla coniectos; ib. 107. perdidimus hominem ..., cum illum ex occultis insidiis in apertum latrocinium coniecimus; Catil. II, 1.

ignem: ut ignis in aquam coniectus continuo restinguitur; Qu. Rosc. 17.

iniquitatem: ſ. ambitionem.

legatos: legatos in vincla coniectos; Flacc. 60.

libertos: ſ. conlibertos.

maledicta: haec nec ulla alia sunt coniecta maledicta in eius vitam; Planc. 31.

mercatores: in vincla mercatores esse coniectos; Verr. V, 149.

oculos: ut omnium oculos in me unum coniectos esse arbitrarer; Verr. V, 35. omnium nunc oculi coniecti sunt hoc ipso tempore in unum quemque nostrum; ib. 175. oculi omnium iudicum non in Scamandrum, sed in Oppianicum coniciebantur; Cluent. 54.

omen: o praeclare coniectum [a volgo] in illam provinciam omen communis famae! Verr. II, 18.

orationem: inimici oratio ... tam improbe in clarissimos viros coniecta me movit? Sest. 40.

petitiones: quot ego tuas petitiones ita coniectas, ut vitari posse non viderentur, ... effugi! Catil. I, 15.

saltatores: ſ. chorum.

signa: ea ... (signa) in onerariam navem suam conicienda curavit; Verr. I, 46.

socios: ſ. conlibertos.

sortis: UT, QUOT ESSENT RENUNTIATI, TOT IN HYDRIAM SORTES CONICERENTUR; Verr. II, 127. „numquid igitur oportet nisi tris sortes conici, unam educi"? „nihil." conici iubet tris; ib. Tuberonis sors coniecta est ex senatus consulto; Ligar. 21.

tela: ergo in eum ... omnia tela coniecisti; Quinct. 52. omnia tela totius accusationis in Oppianicum coniciebantur; Cluent. 50. ea tela, quae coniecerit inimicus; har. resp. 2. omnia .. mea tela sic in te conicientur, ut nemo per tuum latus, quod soles dicere, saucietur; Vatin. 13.

vectores: vectores omnes in lautumias coniciebantur; Verr. V, 145.

verba: cuius causa verba haec in interdictum coniecta sunt; Caecin. 63.

coniectio, Werfen, Zusammenwerfen: I. pendeo ex: ut intellegas non ex aestimatione neque ex ternis denariis pendere crimen, sed ex coniectione || coniunctione, al. || annonae atque aestimationis; Verr. III, 189.

II. pelli: si non solum ... coniectione telorum ... magnas copias pulsas esse ... audivimus; Caecin. 43.

coniectura, Vermuthung, Deutung: I. **absolut:** 1. est: [coniectura est]; Verr. V, 65. — vera: vide ne mea coniectura multo sit verior; Cluent. 97.

valet: nihil putas valere in iudiciis coniecturam; Verr. III, 146.

2. sum: haec est illorum ... extrema non oratio ..., sed coniectura et quasi divinatio; Tull. 55.

II. **nach Verben:** 1. adfero: si quam coniecturam adfert hominibus tacita corporis figura; Qu. Rosc. 20.

capio: ſ. **capio,** II, 1. coniecturam (3 Stellen) S. 451, a.

facio: ut ex uno de ceteris coniecturam facere possitis; Verr. I, 125. ut coniecturam faceretis qualem ... in me L. Metellum fuisse putaretis; ib. II, 164. de ceteris ex hoc coniecturam facere debebitis; ib. 183. quo facilius vos coniecturam de triennio et de tota Sicilia facere possitis; ib. III, 106. vos coniecturam totius provinciae nonne facietis? ib. 121. est boni iudicis parvis ex rebus coniecturam facere unius cuiusque [cupiditatis et] continentiae; ib. IV, 34. ut iam ipsis iudicibus sine mea argumentatione coniecturam facere permittam, quod hoc genus praedandi ... esse videatur; ib. V, 22. ex quibus coniecturam facere de omnibus possitis; ib. 34. quorum tu ex aetate coniecturam facere potes quid tum fecerint; Rabir. 31. cum ... ex voltu candidatorum coniecturam faciant quantum quisque animi ... habere videatur; Muren. 44.

2. committo: ea vestris ingeniis coniecturaeque committo; Sex. Rosc. 123.

trado: in quo ea, quae dicuntur a testibus, coniecturae et cogitationi traduntur; Font. 23.

3. opus est: in hac causa coniectura nihil opus est; Sex. Rosc. 107.

4. aberro a: attendite num aberret a coniectura suspicio periculi mei; Phil. XII, 23.

revoco ad: non nulli autem illam rem ad illam rationem coniecturamque revocabant; dom. 15.

traduco a: haec causa ab argumentis, a coniectura ... ad testis tota traducta est; Cael. 66.

III. **nach Adjectiv:** sapiens ad: quis .. sapientior || aut, al. || ad coniecturam rerum futurarum? Phil. X, 17.

IV. **Umstand:** adsequi: ſ. **adsequor,** II, 1. (5 Stellen) III. alqd coniectura (1 St.) S. 113 f.

coargui: haec a me suspicionibus et coniectura coarguuntur; leg. agr. I, 18.

consequi: id .. cum coniectura consequi possumus; Catil. III, 18.

errare: vehementer errat Timarchides ...; sed errat coniectura domestica; Verr. III, 156.

iudicare: a testibus quaeretis ignotis, ipsi coniectura nihil iudicabitis? Flacc. 6.

pendi: neque levi coniectura res penditur; Sex. Rosc. 62.

perspicere: ea vos coniectura, perspicite, quantum illud bellum factum putetis; imp. Pomp. 26.

prospicere: neque id coniectura prospiciebamus, sed iam experti videbamus; dom. 11.

quaerere: ut argumento, coniectura, suspicione rerum ipsarum vim naturamque quaeramus; Scaur 15.

rapi: ad quem metum ... ipsi nostro sensu coniecturaque raperemur; har. resp. 54.

teneri: cum ... res non coniectura, sed oculis ac manibus teneretur; Cluent. 20.

coniectus, Richtung: facit: I. facit enim .. vester iste in me animorum oculorumque coniectus || contectus, al. ||, ut ..; Sest. 115.

II. praebeo: non enim tribum Teretinam ..., sed dignitatem, sed oculorum coniectum ... praebuerunt; Planc. 21.

conitor, sich anstrengen: omnibus enim mihi nervis || nervis mihi || conitendum est; Verr. III, 130.

coniveo, sich schließen, Nachsicht haben: I. unpersönlich: in quo (reo), etiam si quid errasset, omnes boni conivendum esse arbitrarentur; Flacc. 25.

II. persönlich: alqs: tamen paulisper ... conivebo || commovebo, al. ||; leg. agr. II, 77. si qui exire volunt, conivere || consulere, al. || possum; Catil. II, 27. qui ... in tot tantisque sceleribus conivebant || contuebant ||; har. resp. 52. ne conivente quidem te; Piso 11. quibusdam etiam in rebus coniveo; Phil. I, 18.

consules: ut eis consulibus praetor esset, quibus si non adiuvantibus, at conventibus certe speraret ..; Milo 32.

di: pro di immortales! cur interdum in hominum sceleribus maximis .. conivetis? Cael. 59.

oculi: coniventis illos oculos abavi tui magis optandos fuisse quam hos flagrantis sororis; har. resp. 38.

virtus: quibus (blandimentis) sopita virtus coniveret || et || interdum; Cael. 41.

coniunctio, Vereinigung, Verbindung: I. Subject: est: illa sibi ad confirmandas inimicitias adfinitatis coniunctionem pignori fore putavit; Cluent. 190.

habet: si nullam religionem sors habebit, nullam societatem coniunctio secundae dubiaeque fortunae; Verr. I, 38.

II. nach Verben: confirmo: quam si coniunctionem, in consulatu confirmatam meo, perpetuam in re publica tenuerimus ..; Catil. IV, 15.

confringo: neque ... vis reperietur quae coniunctionem vestram equitumque Romanorum ... confringere et labefactare possit; Catil. IV, 22.

defugio: quorum auctoritate illam coniunctionem Caesaris defugi; prov. cons. 45.

dirimo: hanc nostram cuniunctionem ... certi homines fictis sermonibus et falsis criminibus diremerunt; dom. 28.

habeo: tantam .. habet morum similitudo coniunctionem atque concordiam, ut ..; Verr. III, 23. quorum nemo est ... quin mecum habeat aliquam coniunctionem gratiae, alii maximam, alii mediocrem, nemo nullam; Phil. VIII, 20.

labefacto: s. confringo.

novi: qui bene nosses coniunctionem meam et Caesaris; Piso 82.

reperio: nullam neque iustiorem neque graviorem causam necessitudinis posse reperiri quam coniunctionem sortis; div. Caec. 61.

teneo: s. confirmo.

2. libero: ut se periculo litium, coniunctione criminum liberarent; Verr. I, 97.

3. avoco a: nihil praetermisi ..., quin Pompeium a Caesaris coniunctione avocarem; Phil. II, 23.

depello a: homines ... ab huius ordinis coniunctione depulsi; prov. cons. 38.

sum sine: magnam quidem esse partem sine fide, sine societate et coniunctione nominis nostri res ipsa declarat; Scaur. 44.

III. nach Adj.: dignus: me Cn. Pompeius ... semper sua coniunctione dignissimum iudicavit; Piso 76.

IV. nach Subst.: ratio: rationem ... tantae coniunctionis reddas ... necesse est; Cael. 35.

V. Umstand: 1. adiungi, contineri: eorum (portuum) coniunctione pars oppidi, quae appellatur Insula, mari diiuncta angusto, ponte rursus adiungitur et continetur; Verr. IV, 117.

moveri: nostra municipia coniunctione etiam vicinitatis vehementer moventur; Planc. 21.

2. pro: hanc mihi dispensationem pro paterna necessitudine et coniunctione deposco; Phil. XIII, 11. in qua contione cum me pro summa nostra coniunctione et familiaritate liberare suspicione fascium vellet ..; ib. XIV, 16.

propter: uti .. ei locus primus constitueretur propter causae coniunctionem impetravit; Cluent. 56. ea (auctoritas) propter tantam coniunctionem adfinitatis minor est putanda; dom. 118.

sine: haec ipsa per se sine ulla coniunctione agebantur; Sulla 57.

coniungo (coniunctus), verbinden, vereinigen, verwickeln: alqm: quicum te ... fortuna coniunxisset; Quinct. 52. socium fallere, qui se in negotio coniunxit; Qu. Rosc. 16. qui cum reo criminum societate coniunctus est; div. Caec. 32. ne qua ex parte coniunctus cum eo reperiare; ib. 35. „quicum me sors consuetudoque maiorum, quicum me deorum hominumque iudicium coniunxerat"; ib. 65. qui iam cum isto summa consuetudine, praeterea re ac ratione coniunctus esset; Verr. II, 172. istos inter se ... non res, non ratio, non commendatio aliqua, sed studiorum turpitudo similitudoque coniunxit; ib. III, 22. Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur; ib. IV, 72. qui ... se cum his urbanis ducibus coniungeret; Catil. III, 8. quis mihi in re publica potest aut debet esse coniunctior, quam is, cui ..? Muren. 3. putares ... aliquo te cum hoc rei publicae vinculo esse coniunctum; ib. 64. non enim iam se ullo officio cum illo coniunctum arbitrabatur; Sulla 6. cum interim Sulla cum eisdem illis non modo noctem ... non quaereret, sed ne mediocri || modico || quidem sermone et congressu coniungeretur; ib. 16. si tum se cum Catilina societate sceleris coniunxerat; Sulla 52. quoniam in re publica coniuncti sumus; ib. 93. cum me non repentinum aliquod meum tempus, sed veteres ... labores cum viro fortissimo ... coniunxissent; dom. 29. quaero qui possis eos, quos crimine coniungis, testimonio diiungere; Vatin. 41. quis turpioribus coniunctior? Cael. 13. „cur tibi Caelius tam coniunctus fuit? ib. 34. qui ... me quoque cum illo minus coniunctum videbatis; prov. cons. 25. ut quam coniunctissimus huic ordini esset; ib. 38. ut in disiunctione sententiae coniuncti tamen amicitia maneremus; ib. 40. quod me secum ne in beneficiis quidem videbat posse coniungi; ib. 42. qui ... hoc foedere Catuli senatusque auctoritate se nobiscum coniunctissimos esse arbitrati sunt; Balb. 39. si ... Gaditanis .. officiis, vetustate, fide, periculis, foedere coniunctis hoc idem non licebit; ib. 41. qui est quidem cum illo maximis vinculis ... adfinitatis coniunctus, sed ita magnis || magni || amoris, ut ..; Planc. 27. quos iam tum coniunctos fuisse dicis; ib. 54. quod res publica nos coniunxit cum bonis; Milo 21. qui plurimis officiissum cum Bruto et maxima familiaritate coniunctus; Phil. X, 2. quae (legio quarta) ... se olim cum Martia legione coniunxit; ib. XIV, 27. s. conlegam. consulem; Scaur. 31. regem. virum; Piso 54.

alqd: esse quiddam nobis inter nos commune atque coniunctum; Verr. III, 98. ea, quae coniuncta cum illis rebus sunt, ... cognoscite; ib. IV, 116. cum nihil tam coniunctum sit quam negotiatores nostri cum Siculis usu, re, ratione, concordia; ib. V, 8. hac vero in coniuratione quid tam coniunctum quam ille cum Catilina, cum Lentulo? Sulla 16. ut omittam cetera, quae sunt ei cum conlega ... coniuncta atque communia; Sest. 29. quod esset cum laude et cum dignitate coniunctum; Cael. 39. hoc .. coniungi cum hoc senatus consulto licet; Phil. XIII, 50.

accensum: libertus et accensus tuus et tibi ac liberis tuis omnibus in rebus coniunctus ac proximus ad Apronium scribit; Verr. III, 157.

amicitias: quantam vim habeat ad coniungendas amicitias studiorum ac naturae similitudo; Cluent. 46.

amicum: voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio simulataque sedulitate coniunctus; Caecin. 14.

animum: quod cives Romani ... permulti in illo oppido coniunctissimo animo cum ipsis Agrigentinis vivunt; Verr. IV, 93.

bellum: quantum illud bellum factum putetis, quod coniungant reges potentissimi; imp. Pomp. 26.

causam: fuit in his omnibus, etsi non iusta (causa) ..., gravis tamen et cum aliquo animi virilis dolore coniuncta; har. resp. 44. f. **causa,** II, 1. coniungo (7 Stellen) S. 470, a.

civem: in quo tamen eos civis coniunxit eodem periculo et crimine; Sest. 132. quem ego civem meo iudicio cum deorum immortalium laude coniungo; Piso 20.

civitatem: Centuripinorum ... civitas, quae tantis officiis cum populo Romano coniuncta est, ut ..; Verr. II, 163. ut quaeque (civitas) nobiscum maxime societate amicitia, sponsione, pactione, foedere est coniuncta; Balb. 29. a se ex coniunctissima atque amicissima civitate fortissimum quemque esse delectum; ib. 47.

cognationem: quae cognatio studiorum et artium prope modum non minus est coniuncta, quam ista ... generis et nominis; Verr. IV, 81.

conlegam: de conlegae Q. Metelli sententia, quem mecum eadem res publica, quae in tribunatu eius diiunxerat, in consulatu virtute optimi ... viri sapientiaque coniunxit; Piso 35.

consilia: si tua ||sua|| *consilia* cum illo coniunxeris ||*coniunxisset*||; Piso 12. omnia .. eius consilia cum consiliis Q. Caepionis Bruti pro consule coniuncta fuisse; Phil. X, 26.

consularis: me in tribus sibi coniunctissimis consularibus esse voluit; prov. cons. 41.

consulem: hi et integrum consulem et bonum imperatorem et natura et fortuna cum rei publicae salute coniunctum deici ... volunt; Muren. 79. hic ego Appium Claudium consulem fortissimum atque ornatissimum virum mecumque ... fideli in gratiam reditu ... coniunctum nullo loco .. vituperabo; Scaur. 31.

copias: ut se Oceanum cum ponto [Sertorii copias cum suis] coniuncturum putaret; Muren. 32.

crimen: quod (crimen) sit a lege seiunctum, cum vestra severitate coniunctum; Cael. 72.

damnationem: neminem dubitare existimo quin illa damnatio ambitus nulla ex parte cum causa Cluentii ... coniuncta esse possit; Cluent. 98.

dedecus: quid me attinet ... coniungere cum istius flagitio cuiusquam praeterea dedecus? Verr. V, 34.

defensionem: cum huius periculi propulsatione coniungam defensionem officii mei; Sulla 2.

dignitatem: si Cn. Pompei dignitas aucta est, coniuncta cum utilitate communi; dom. 27. alii cum voluptate dignitatem coniungendam putaverunt, ut res maxime inter se repugnantis dicendi facultate coniungerent; Cael. 41.

discessum: qui (meus discessus) si calamitosissimus fuisset, tamen ... cum gloria potius esse coniunctus quam cum probro putaretur; Piso 32.

dolorem: neque officio coniunctior dolor ullus esse potest quam ..; Sest. 4.

domicilia: tum domicilia coniuncta, quas urbis dicimus, ... saepserunt; Sest. 91.

domum: ut domus M. Tullii Ciceronis cum domo Fulvii Flacci ... cuniuncta esse videatur; dom. 102. meam domum cum Flacci domo coniungebat; ib. habitare laxe ... voluit duasque ... nobilis domos coniungere; ib. 115 (vgl. Siciliam).

equites: equites ordini senatorio ... concordia coniunctissimos esse cupiunt; Cluent. 152. quos (equites Romanos) ... hodiernus dies vobiscum atque haec causa coniungit; Catil. IV, 15.

erratum: nolo enim cuiusquam fortis ... viri ne minimum quidem erratum cum maxima laude coniungere; Cael. 43.

exercitum: exercitus, qui coniunctus est ex duobus; Phil. XII, 8.

filium: C. Curionem ... cum filio principe iuventutis cum re publica coniunctiore etiam, quam ab illa aetate postulandum fuit, delere voluisti; Vatin. 24.

fortunas: in quo (bello) ... fortunae plurimorum civium coniunctae cum re publica defendantur; imp. Pomp. 19. ut ne meas fortunas desereret cum rei publicae salute coniunctas; Piso 77.

Gallias: Galliae duae, quas hoc tempore uno imperio videmus esse coniunctas; prov. cons. 3.

gentem: nullam esse gentem ... tam fide benevolentiaque coniunctam, ex qua ..; Balb. 30.

gratiam: qua (oratione) gratiam beneficii vestri cum suorum laude coniungant; leg. agr. II, 1.

gratificationem: coniungitur impudens gratificatio cum acerba iniuria; leg. agr. III, 6.

hominem: pro Tullio .., homine coniuncto mecum non minus animo quam nomine; Tull. 4. homines bonorum inimicos, hostis patriae, latrones Italiae, scelerum foedere inter se ac nefaria societate coniunctos ... mactabis; Catil. I, 33. hominem ... coniunctissimum officiis, consuetudine, usu dimittendum esse arbitrabatur? Sulla 57. vidit hominem sibi maxime coniunctum ..., L. Volcatium, vidit M. Pisonem ... esse honores adeptos; Planc. 51. Appium fratrem, hominem mihi coniunctum fidissima gratia; Milo 75. mihi homo coniunctus, L. Lentulus; Phil. III, 25. P. Apuleius, et multis officiis mihi et summa familiaritate coniunctus; ib. VI, 1. optimos viros honestissimosque homines, maxime cum auctoritate huius ordinis ... coniunctos; ib. XIV, 8.

honorem: aequum est enim militum ... honorem coniungi; Phil. XIV, 29.

hospitium: regis Deiotari causa, quocum mihi hospitium voluntas utriusque coniunxit; Deiot. 39.

imperatorem: f. consulem; Muren. 79.

indulgentiam: si meam in illum indulgentiam coniunctam cum summa custodia rei publicae laudare vere solebatis; Sest. 8.

iniquitatem: hanc .. iniquitatem omnes cum aliqua crudelitate coniunctam (putabunt); Balb. 62.

iniurias: cur iniurias tuas coniunctas cum publicis reliquisti? Verr. I, 84.

iudicium: ut intellegas hoc iudicium cum illo non esse coniunctum; Cluent. 97. tum illorum iudicium coniunctum cum re esse ||c. r. coni. e.|| defendito; ib. 124.

libertum: f. accensum.

libidinem: est exorta mulieris ... libido non solum dedecore, verum etiam scelere coniuncta; Cluent. 12.

ludos: cum his (ludis Victoriae) plebeios esse coniunctos; Verr. a. pr. 31.

maiores: maiores tui coniuncti cum his religionibus; har. resp. 27.

maria: ut ... duo maria maxime navigationi diversa paene coniungeret; leg. agr. II, 87.

memoriam: recentior enim memoria filii est et cum meis rebus gestis coniunctior; dom. 113.

mendicitatem: huius mendicitas aviditate coniuncta in fortunas nostras imminebat; Phil. V, 20.

miseriam: ea summa miseria est summo dedecore coniuncta; Phil. III, 35.

monimentum: cum ... tuum monimentum ... everteret, idque cum eius civis ... domo coniungeret; dom. 114.

mortuum: adduci tamen non possem, ut quem-

quam mortuum coniungerem cum immortalium religione; Phil. I, 13.
multam: nullo modo illam multam ... cum Cluentii causa posse coniungi; Cluent. 103.
multitudinem: ut multitudinem cum principibus, equestrem ordinem cum senatu coniunxerim; Piso 7.
necessitudinem: qui cum accusatore tuo satis iustam causam coniungendae necessitudinis putant, quod ..; Verr. IV, 145.
negotiatores: f. alqd; Verr. V, 8.
nuptias: erant enim (nuptiae) non matrimonii dignitate, sed sceleris societate coniunctae; Cluent. 35.
Oceanum: f. copias. — ordinem: f. multitudinem.
pacem: cum hoc subito pacem velle coniungi; Phil. VII, 9.
par: quod enim par amicitiae consularis fuit umquam in hac civitate coniunctius quam fuimus inter nos ego et Cn. Pompeius? dom. 27.
periculum: quod hic ... sua pericula cum meis coniunxit; Flacc. 101. civis florentissimi ... periculum coniunctum cum periculo civitatis lugere senatui non licebit? Sest. 33. quicum .. eius causam periculumque coniungis; Vatin. 41.
perniciem: quamquam videbam perniciem meam cum magna calamitate rei publicae esse coniunctam; Catil. I, 11.
poenam: ut ne poena capitis cum pecunia coniungatur; dom. 45.
populum: qui.. dolent ... coniunctum huic ordini populum Romanum; Phil. VII, 1.
portus: qui (portus) ... in exitu coniunguntur et confluunt; Verr. IV, 117.
principem: f. filium.
publicanos: cum publicanos nobiscum et voluntate et dignitate coniunctos omnis fortunis ... privasset; Piso 41.
rationem: Cluentii autem ratio cum illis legibus ... nulla potest ex parte esse coniuncta; Cluent. 96.
ratis: ne ratibus coniunctis freto fugitivi ad Messanam transire possent; Verr. V, 5.
regem: quocum erat (rex Deiotarus) non hospitio solum, verum etiam familiaritate coniunctus; Deiot. 13.
religionem: cum his vos testibus vestram religionem coniungetis? Font. 31.
rem: eorum rem causamque esse coniunctam; Verr. III, 153. maximam rem, coniunctam cum summa re publica fortunisque privatorum (esse dissolutam); Tull. 36. ne populo necesse sit in coniunctis rebus compluribus .. id, quod nolit, accipere; dom. 53. nec cum Postumi causa res ista coniuncta est; Rab. Post. 6. f. dignitatem; Cael. 41.
rogationem: rogatio ipsa semper est gratiosissima, quae est officio necessitudinis coniuncta maxime; Planc. 25.
salutem: quod omnes boni ... suam salutem cum mea coniungunt; Sulla 29. numquam dubitastis meam salutem cum communi salute coniungere; sen. 4. qui ... salutem populi Romani ... coniunctam esse cum mea dixerit; ib. 29. quod ego in sententia dicenda salutem civium cum honore Cn. Pompei coniunxerim; dom. 3. civitatis salutem cum unius mea salute esse coniunctam; Vatin. 8.
sanguinem: civium Romanorum omnium sanguis coniunctus existimandus est; Verr. V, 172.
Siciliam: Siciliam petivi animo, quae ... erat mihi sicut domus una coniuncta; Planc. 95.
socios: his honoribus exclusos esse fidelissimos et coniunctissimos socios; Balb. 24.
stultitiam: quod cum incredibili eius audacia singularis stultitia coniuncta est; Verr. a. pr. 5.
stuprum: cuius importunam lubidinem et stuprum cum scelere coniunctum ne subornandi quidem mora retardavit; Fr. B. XIII, v, 2.
tribum: si vel sua vel ea, quae maxime esset cuique coniuncta, tribus ederetur; Planc. 37.
virum: ab amicissimis et cum beneficiis cum L. Cornelio tum maxima familiaritate coniunctis (viris causa defensa est); Balb. 1. L. Flaccus, vir ... eis consiliis, quibus mecum in consulatu meo coniunctus fuit ..., dignior; Piso 54. cur .. nolint potentis esse ... viros .. secum etiam in rei publicae defensione coniunctos; Phil. XIII, 26. f. consulem; Scaur. 31. hominem; Phil. XIV, 8.
vitam: quae vita maxime disiuncta a cupiditate est et cum officio coniuncta; Sex. Rosc. 39.
voluntatem: vobis inter vos ... voluntatem fuisse coniunctam; div. Caec. 34.
urbem: quae tamen urbs mihi coniunctissima plus una me nocte cupiens retinere non potuit; Phil. I, 7.

coniuratio, Verschwörung: I. **Subject:**
ardet: cum arderet acerrime coniuratio; Sulla 53.
erumpit: cum illa coniuratio ex latebris ... erupisset palamque armata volitaret; Sest. 9.
labefactat: ut ... inimicissimum huic coniurationi, quae nunc rem publicam labefactat, futurum esse promittam; Muren. 90.
nascitur: qui ... coniurationem .. nascentem non credendo corroboraverunt; Catil. I, 30.
patet: nulla tum patebat, nulla erat cognita coniuratio; Sulla 81. f. II, 1. patefacio; Sulla 4.
versatur: versabitur ... in curia timor, in foro coniuratio; Muren. 85.
volitat: f. erumpit.

II. **nach Verben:** 1. armo: f I. erumpit. — cognosco: f. I. patet. — constituo: f. facio; Sulla 11.
constringo: constrictam iam horum omnium scientia teneri coniurationem tuam non vides? Catil. I, 1.
corroboro: f. I. nascitur.
defero: cui cum adfuit post delatam ad eum primam illam coniurationem; Sulla 81. f. facio; Sulla 12.
deprehendo: quam haec tanta in re publica coniuratio manifesto inventa atque deprehensa est; Catil. III, 17.
facio: tamquam coniuratio aliqua Agyrii contra rem publicam facta ... esset; Verr. III, 68. qui non videat coniurationem esse factam; Catil. I, 30. ut vos omnes factam esse aperte coniurationem contra rem publicam videretis; ib. II, 6. duae coniurationes abs te, Torquate, constituuntur: una, quae Lepido et Volcatio consulibus ... facta esse dicitur; altera, quae me consule: harum in utraque Sullam dicis fuisse; Sulla 11. illius igitur coniurationis, quae facta contra vos, delata ad vos, a vobis prolata esse dicitur, ego testis esse non potui; ib. 12. de hac coniuratione, quae me consule facta est, hoc primum attendite; ib. 14.
habeo: hanc tantam, tam exitiosam haberi coniurationem a civibus numquam putavi; Catil. IV, 6.
invenio: f. deprehendo. — investigo: f. patefacio; Sulla 3. 85. — opprimo: f. patefacio; Sulla 85.
patefacio: mea virtute atque diligentia perditorum hominum coniurationem patefactam esse; Catil. IV, 5. „tu enim investigasti, tu patefecisti coniurationem“; Sulla 3. ista coniuratio, si patefacta per me est, tam patet Hortensio quam mihi; ib. 4. qui investigarit coniurationem, qui patefecerit, qui oppresserit; ib. 85.
praedico: ut ... hanc recentem urbis inflammandae ... coniurationem non obscure nobis paulo ante praedixerint; har. resp. 18.
profero: f. facio; Sulla 12.
recito: quae (consensio) patefacta || late facta || est compromisso Sardorum et coniuratione recitata; Scaur. 38.
teneo: f. constringo.

2. accuso: qui alterum coniurationis accuset; Sulla 31.
damno: homines sceleris coniurationisque damnati; Verr. V, 11. ut ab eo servorum sceleris coniurationisque damnatorum vita ... redimeretur; ib. 14.
3. intercludo: coniurationi || coniuratio vi || *via* intercludatur; Scaur. 40.
4. accedo ad: ut ad istam coniurationem ... accederent; Sulla 60.
attendo de: f. 1. facio; Sulla 14.
conservo ex: ex tanta coniuratione re publica conservata; Catil. III, 14.
dico de: qui ante hunc causam de coniuratione dixerunt; Sulla 82. qui testimonium de coniuratione dixi in alios; ib. 83.
sum extra: si extra coniurationem hunc esse se scire dixisset; Sulla 39. — in: Sullam in illa fuisse superiore coniuratione; ib. 67. f. 1. facio; Sulla 11.
versor in: hominem perditum et non obscure ... in illa coniuratione versatum; Sest. 9.

III. **nach Adjectiven**: 1. particeps: qui huius coniurationis participes fuissent; Catil. III, 14. coniurationis hunc propter amicitiam Catilinae participem fuisse; Cael. 15.
2. inimicus: f. I. labefactat.

IV. **nach Substantiven**: accusatio: non modo si socius [coniurationis], sed nisi inimicissimus istius sceleris fuisset, numquam coniurationis accusatione adulescentiam suam potissimum commendare voluisset; Cael. 15.
auctor: f. dux.
causae: qui a ceteris coniurationis causis abstinuimus; Sulla 80. quod in his causis coniurationis non auctoritati adsumam, sed pudori meo; ib. 85.
conatus: reliquae .. coniurationis impetus et conatus sunt retardati; Sest. 11.
crimen: istius coniurationis crimen defensum ab eo est, qui interfuit; Sulla 12. se non crimine coniurationis ... deterritos esse; ib. 13. crimen maximae coniurationis a me defendetur; ib. quoniam de crimine superioris coniurationis Hortensium diligenter audistis; ib. 14.
dux, exstinctor: ut apud posteros nostros non exstinctor coniurationis et sceleris, sed auctor et dux fuisse videar; dom. 101.
faces: f. tela; Catil. IV, 18. — impetus: f. conatus. — insidiae: f. pericula.
investigator: ego ille coniurationis investigator atque ultor; Sulla 85.
invidia: ad coniurationis invidiam oratio est vestra delapsa; Cael. 15.
pericula: iam diu ... in his periculis coniurationis insidiisque versamur; Catil. I, 31.
princeps: principem coniurationis ... exire patiere? Catil. I, 27. cum auctoritates principum coniurationis ... conligeret Cassius; Sulla 37.
quaestio: „non debes tu quemquam in coniurationis quaestione defendere"; Sulla 48.
reliquiae: quae .. lex ... fumantis reliquias coniurationis exstinxit; Cael. 70.
socius: f. accusatio.
suspicio: Leonidae ... familia in suspicionem est vocata coniurationis; Verr. V, 10. profectus est aliquanto ante ... suspicionem huius coniurationis; Sulla 56.
tela: obsessa facibus et telis impiae coniurationis ... patria; Catil. IV, 18. in me omnia ... coniurationis nefaria tela adhaeserunt; dom. 63.
tempora: quae nox omnium temporum coniurationis acerrima fuit; Sulla 52.
testis: f. II, 1. facio; Sulla 12.
vindex: in qua (causa) te vindicem coniurationis velis esse; Sulla 31.
ultor: f. investigator.
voces: si ... nec privata domus parietibus continere voces coniurationis [tuae] potest; Catil. I, 6.

V. **Umstand**: 1. excitari: bellum ... hac scelerata coniuratione excitatum; prov. cons. 32.
2. ex: tantum homines impios ex vetere illa coniuratione inustum nefariis mentibus bonorum odium retinebat || tenebat ||; dom. 92.
2. extra: nemo est extra istam coniurationem perditorum hominum qui ..; Catil. I, 13.
in: hac vero in coniuratione quid tam coniunctum quam ille cum Catilina? Sulla 16.

coniuratus, verschworen: A. **bei Substantiven**: homines: quod homines iam tum coniuratos ... deduci a Catilina sciebam; Muren. 52.
testes: potest igitur testibus iudex non credere? cupidis et iratis et coniuratis ... non solum potest sed etiam debet; Font. 21.

B. **allein**: I. **nach Verben**: armo: quod coniuratos armastis, quod eorum ferro ac furori meum corpus ... obicere voluistis; Piso 16.
dico: coniuratos videlicet dicebat; Sest. 28.
duco: cum ... meo iussu et coniurati et eorum indices in aedem Concordiae ducerentur; Catil. III, 21.
excito: qui sua lege coniuratos etiam ab inferis excitandos putarat; sen. 26.
lugeo: qui unus videtur ex illis ad lugendos coniuratos relictus; Sulla 31.
voco: cum ... coniurati ad ferrum et flammam vocabantur; Flacc. 102.

II. **nach Substantiven**: 1. audacia: cum ... de audacia coniuratorum omnium dixisset; Sulla 30.
copiae: an ... veteres illae copiae coniuratorum ... corpori meo pepercissent? dom. 58. coniuratorum copias veteres (esse renovatas); Sest. 42.
crudelitas: crudelitatis coniuratorum ... defixum indicium; dom. 103.
dux: f. 2. — ferrum, furor: s. I. armo.
filius: ne .. hic miser coniurati ... filius nominetur; Sulla 88.
gratulatio: consules ... in coniuratorum gratulatione versabantur; dom. 62.
indices: f. I. duco.
insidiae: obicitur (consulatus) ... insidiis coniuratorum; Muren. 87.
manes: quibus (poenis) coniuratorum manes [mortuorum] expiaretis; Piso 16.
manus: residebit in re publica reliqua coniuratorum manus; Catil. I, 12. reliquam coniuratorum manum simul exituram; ib. III, 3. quanta manus est coniuratorum; ib. IV, 20. ego tela ... de coniuratorum nefariis manibus extorsi; Piso 5. incendere illa coniuratorum manus voluit urbem; ib. 15.
mors, poena: videri coniuratorum poenam mortemque lugere; Sulla 31.
reliquiae: cum ... id .. templum ... a coniuratorum reliquiis ... teneretur; Piso 23.
scelus: gravia iudicia ... multa de coniuratorum scelere fecistis; Flacc. 94.
vis: cum omnium perditorum et coniuratorum incitata vis ... in me impetum faceret; dom. 96.
2. bellum cum: ut, cum consul bellum gesserim cum coniuratis, nunc eorum ducem servare cupiam; Sulla 83.

III. **Umstand**: a: quas (insidias) mihi paratas ab exsulibus coniuratis audierat; Planc. 100.

coniuro, sich verschwören: alqs: an tibi Pompeiani coniurasse videntur? Sulla 60. Catilina contra rem publicam coniuravit; ib. 70. quos coniurasse cognitum est; ib. 71. non defenderem, si coniurasset; ib. 85. non defenderem Sullam, si coniurasse arbitrarer; ib. quibuscum coniurasti; har. resp. 36.

servus: nominat iste servum, quem magistrum pecoris esse diceret: eum dicit coniurasse et familias concitasse; Verr. V, 17. servos Milonis ... sibi confessos esse de interficiendo Pompeio coniurasse; Milo 65.

coniux, Gatte, Gattin: I. **Subject:** carent: quibus optima est haec quidem consolatio; ... coniugibus, quod eis viris carebunt, quos laudare quam lugere praestabit; Phil. XIV, 34.

debet: ista tua minime avara coniux, quam ego sine contumelia describo, nimium diu debet populo Romano tertiam pensionem; Phil. II, 113.

II. **nach Verben:** 1. amo: *coniugem suam, inquit, quam ipse amabat, istius incen*sae libidini ... cum dare nollet Aris ..; Scaur. c. 2, § 6.

aspicio: quis liberos, quis coniugem aspicere poterat sine fletu? Phil. XIV, 10.

conservo: quibus liberos coniugesque suas integras ab istius petulantia conservare non licitum est; Verr. a. pr. 14. coniuges liberosque vestros atque ... urbem ... e flamma atque ferro ac paene ex faucibus fati ereptam et vobis conservatam ac restitutam videtis; Catil. III, 1. conservate vos, coniuges, liberos fortunasque vestras; ib. IV, 3.

defendo: coniuges, liberos, patriam defendimus; Phil. VIII, 8.

describo: s. I. debet. — do: s. amo.

eripio: ut ... coniuges liberosque vestros ... ex acerbissima vexatione ... eriperem; Catil. IV, 2. s. conservo; Catil. III, 1.

offendo: „maestam“ inquit „domum offendi, coniugem, liberos“; Phil. XII, 5.

rapto: dissipati liberi, raptata coniux; Sest. 145.

restituo: s. conservo; Catil. III, 1.

trucido: qui coniuges, qui liberos nostros trucidare voluerunt; Catil. IV, 12.

vexo: liberos, coniugem meam vexarat; Milo 87.

video: s. conservo; Catil. III, 1.

2. consulo: numquam ... consuluisse vobis, liberis, coniugibus, fortunis vestris paenitebit; Flacc. 104.

desum: tu numquam meis me absente liberis, numquam coniugi meae defuisti; Rab. Post. 47.

solvo: ea (praemia) solvantur eorum ... parentibus, liberis, coniugibus, fratribus; Phil. XIV, 38.

sum: s. I. carent.

tribuo: eorum parentibus, liberis, coniugibus, fratribus eadem (praemia) tribuenda censeo; Phil. XIV, 35.

3. careo: ut me optimo fratre, carissimis liberis, fidissima coniuge ... sine dolore caruisse glorier; Sest. 49.

4. cohibeo a: qui ab eorum coniugibus ac liberis ... animum cohibere possit; imp. Pomp. 66. a liberis ... et a coniugibus vestris numquam ille effrenatas suas libidines cohibuisset; Milo 76.

decerno de: de vestris coniugibus ac liberis ... decernite diligenter; Catil. IV, 24.

depello a: cum ... caedem a vobis, coniugibus, liberis vestris ... depellebam; Flacc. 1.

distraho cum: quonam ille modo ... cum coniuge, cum carissimo filio distractus esset? Deiot. 15.

obsecro per: obsecravit ... per ipsius coniugem et liberos; Quinct. 97.

III. **nach Substantiven:** anima: de coniugum vestrarum atque liberorum anima ... vobis iudicandum est; Catil. IV, 18.

complexus: qui vos in complexu liberorum coniugumque vestrarum trucidatos incendio patriae sepelire conatus est; Flacc. 95.

diligentia: quam (mortem) ... optimi filii fidelissimaeque coniugis diligentia vitare potuisset; Phil. IX, 5.

discidium: deflevi coniugis miserae discidium, liberorum carissimorum solitudinem; dom. 96.

luctus, squalor: coniugis miserae squalor et luctus ... tectis ac tenebris continebantur; Quir. 8.

pater: tuae coniugis ... Bambalio quidam pater; Phil. III, 16.

IV. **Umstand:** cum: celebratote illos dies cum coniugibus ac liberis vestris; Catil. III, 23. ne eadem mulier cum suo coniuge et fratre ... honestissimum adulescentem oppressisse videatur; Cael. 78. quid (dicam) concursus ex agris patrum familias cum coniugibus ac liberis? Piso 51.

in: quae L. Antonius in Parmensium liberis et coniugibus effecerit; Phil. XIV, 9.

conlacrimo, weinen, beweinen: I. vir: conlacrimavit ||ut, al.|| vir egregius ac vere Metellus; Sest. 130.

II. casum: histrio casum meum totiens conlacrimavit; Sest. 123.

conlatio, Zusammenlegung: fieri: te concessione competitorum et conlatione centuriarum ... e postremo in tertium locum esse subiectum; Fr. B. VIII, 5.

conlaudatio, Belobung: est turpis: quae quidem conlaudatio hominis turpissimi mihi ipsi erat paene turpis; Piso 72.

conlaudo, beloben: alqm: hic te ille, homo dignissimus tuis laudibus, conlaudavit; Piso 14. ut proprio senatus consulto Pompeius conlaudatus esse videatur; Phil. XIII, 50.

benevolentiam, diligentiam: eorum benevolentiam erga se diligentiamque conlaudat; Verr. V, 161.

causam: si Milonis causam accusatoris voce conlaudatam probaro; Sest. 87.

factum: factum eius conlaudastis; Phil. V, 28.

res gestas: cum res gestas consulatus mei conlaudasset; Piso 72.

virum: tali viro, quem nos senatus consulto conlaudare debemus; Phil. VII, 24.

conlectio, Sammeln: retardat: ut eorum (membrorum) conlectio dispersa ... celeritatem persequendi retardaret; imp. Pomp. 22.

conlega, Amtsgenosse I. **absolut:** 1 **Subject und Apposition:** abest: nisi conlega afuisset; Phil. I, 5.

adiuvat, adversatur: conlega .. eius ... primo non adversante, post etiam adiuvante; Quir. 15.

cadit: quia in eandem cadere suspicionem conlega ... non potest; Phil. XI, 24.

decipit: s. est; prov. cons. 12.

deest: Autronio nonne sodales, non conlegae sui ... defuerunt? Sulla 7. neque conlegam suum tribuno plebis defuturum; Piso 78.

dicit: quae etiam conlegae eius moderatio de me: qui ... eas (inimicitias) se patribus conscriptis dixit ... permissurum; Sest. 72. hoc meus etiam conlega dicebat; Piso 56. dixisset etiam conlega meus; Phil. II, 70. conlega Lentonis et Nuculae ... (nummos) de meis bonis se dare dixit; ib. XII, 20.

dissidet: cum Octavio conlega Cinna dissedit; har. resp. 54.

ducunt; quod ||cum|| novem tui conlegae sibi timendum esse duxerint; Vatin. 17.

emittit: quae (tela) conlega patris emisit; har. resp. 2.

errant: errastis, Rulle, vehementer et tu et non nulli conlegae tui; leg. agr. I, 23.

est: qui hoc etiam se pluris esse quam conlegam putet, quod ille vos tristitia voltuque deceperit; prov. cons. 12. — conlega: cum conlegam tuum ... illo primum die conlegam tibi esse voluisti; Phil. I, 31. — dissimilis: s. II, 1. detraho. — invitus: nec vehementius (est) ostendere se laturum invito conlega quam ipsi conlegae magistratum abrogare; Fr. B. VI, 14. — iudex: iu-

dex est M. Caesonius, conlega nostri accusatoris; Verr. a. pr. 29. — liberi: cum conlegas tuos, summa potestate praeditos negares ||*vetares*|| liberos esse; dom. 110. — similis: f. II, 1. detraho. testes: defendebat ||defendebatur|| testibus conlegis suis ..; Vatin. 5.

facit: quae vir fortis huius conlega Aulus Gabinius in re optima fecit omnia; Fr. B. VI, 14.

fert: conlega una ferente eo, quem ipse ementitis auspiciis vitiosum fecerat; Phil. III, 9.

intercedit: si intercessisset conlega Fabricio, laesisset rem publicam; Sest. 78.

iubent: cum eum tu consulem in vincula duceres et ab tabula Valeria conlegae tui mitti iuberent; Vatin. 21.

iudicat: Q. Metellus, conlega tuus, ... eam (legem) nullam esse ..., cum de me ad senatum tecum una rettulit, iudicavit; dom. 70.

laedit: f. intercedit. — molitur: f. II, 1. mitigo.

mittit: ad te ipsum, P. Servili, num misit ullas conlega litteras de illa calamitosissima pugna Pharsalia || parsalie, al.||? Phil. XIV, 23.

opprimit: di faxint ut meus conlega ... hoc Catilinae nefarium latrocinium armatus opprimat! Muren. 84.

potest: f. cadit.

praeripit: quod alteri illum honorem conlega, alteri mors praeripuit; Piso 62.

proficiscitur: quid igitur profectus est vir fortissimus, meus conlega et familiaris, A. Hirtius consul? Phil. VII, 12.

refert: P. Lentulo auctore et pariter referente conlega; Quir. 15. referente viro fortissimo ..., hoc M. Servilio, conlegisque eius; Phil. IV. 16. f. iudicat.

removet: viro forti, conlegae meo, laus impertitur, quod eos ... a rei publicae consiliis removisset; Catil. III, 14.

saltat: cum conlegae tui domus cantu et cymbalis personaret cumque ipse nudus in convivio saltaret; Piso 22.

sedet: sedebat in rostris conlega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus; Phil. II, 85.

2. **Prädicat:** sum: qui se non Timarchidi, sed ipsius Verris conlegam et socium esse dicebat; Verr. II, 108. se meum ... conlegam in quaestura commemorabat fuisse; Sulla 18. conlegae sumus; Phil. II, 110. qui sumus eius conlegae; ib. V, 9. cum ... Antonius servum se illius quam conlegam esse malebat; ib. XIII, 17. f. 1. est conlega.

abl. abs.: Nucula et Lentone conlega; Phil. XIII, 37.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accuso: accusavit C. Antonium, conlegam meum; Cael. 74.

amicio: f. I, 1. sedet. — armo: f. I, 1. opprimit.

ascribo: ne, si accepta lex esset, illum sibi conlegam ascriberetis; leg. agr. II, 24.

corono: f. I, 1. sedet.

defendo: cum C. Antonium, conlegam meum, defenderem; dom. 41.

detraho: conlegam quidem de caelo detraxisti effecistique non ... ut similis tui, sed certe ut dissimilis esset sui; Phil. II, 107.

effugio: qui ... L. Paulum conlegam effugere vellet; Milo 24.

eripio: si non Fortuna nobis modo eripuisset Ser. Sulpicium eiusque conlegam ante, M. Marcellum; Phil. XIII, 29.

excipio: quae (lex) non modo eum, qui tulerit ..., sed etiam conlegas eius ... excipit, ne eis ea potestas curatiove mandetur; leg. agr. II, 21.

expello: Cn. Octavius consul armis expulit ex urbe conlegam; Catil. III, 24.

facio: conlegam tuum aiunt in hac sua fortuna ... — sed eum iracundum audio esse factum; Phil. I, 27. quod cum eo conlega tulit, quem ipse fecit sua nuntiatione vitiosum; ib. V, 9. f. I, 1. fert.

habeo: conlegas adiutores habebat; Sest. 87. conlegas habuisti viros fortis novem; Vatin. 16. qui ... eum, quem conlegam habebas, dominum habere velles; Phil. II, 85.

iudico: conlegam et scelerum socium omnium hostem iudicavistis; Phil. XIII, 5.

mitigo: ego Antonium conlegam, cupidum provinciae, multa in re publica molientem, ... mitigavi; Piso 5.

moderor: in quo conlega sustinendo atque moderando si meam in illum indulgentiam ... laudare vere solebatis; Sest. 8.

numero: qui in Sicilia ... prope conlega Timarchidi numerabatur; Verr. II, 108.

propono: illa ... lumina, nonne ante oculos proponitis? primum duos conlegas Antoniorum ..., Nuculam et Lentonem; Phil. XI, 13.

puto: ut ... consulem, conlegas, bonorum iudicium nihili ||nihil|| putaret; Sest. 114.

reddo: nec criminosius (est) tribus ad legem accipiendam quam ad conlegam reddendum privatum intro vocare; Fr. B. VI, 14.

repudio: videlicet conlegas suos ascriptores legis agrariae non repudiabit; leg. agr. II, 22.

sufficio: is (erit consul) ... in sufficiendo conlega occupatus; Muren. 85.

sustineo: f. moderor.

volnero: P. Sestio, conlega suo, volnerato; Milo 38.

2. **Dativ:** abrogo: (Ti. Gracchus) conlegae magistratum per seditionem abrogavit; Milo 72. f. I, 1. est invitus.

dico: Crassus consul, pontifex maximus, Flacco conlegae, flamini Martiali, multam dixit; Phil. XI, 18.

impertio: f. I, 1. removet.

impono: ut conlegae diadema imponeret; Phil. III, 12.

mando: f. 1. excipio.

parento: non Dolabella prius imperatori suo quam Antonius etiam conlegae parentasset; Phil. XIII, 35.

3. **mit Präpositionen:** coniungo cum: quae sunt ei cum conlega immani impuroque coniuncta atque communia; Sest. 29.

constituo apud: nuper apud C. Orchivium, conlegam meum, locus ab iudicibus Fausto Sullae de pecuniis residuis non est constitutus; Cluent. 94.

decerto cum: si mihi ... tecum et cum conlega tuo decertandum fuisset; Piso 19.

defero ad: cum ... senatus .. ad conlegam eius, C. Laelium, ... negotium deferret; Phil. XI, 17.

mitto ad: quam (epistulam) ad quendam virum ..., conlegam suum, miserat; Phil. V, 33.

peto a: beneficia quae venderet a conlega petebat; Phil. II, 82.

remitto ad: quos ille ad te et ad tuum conlegam remisit; Piso 77.

requiro a: ea (vis) quae sit augur a conlega requiro; Phil. II, 84.

sum cum: P. Sestius, cum esset cum conlega meo; Sest. 8.

III. **nach Adjectiv und Adverb:** communis cum: f. II, 3. coniungo cum.

communiter cum: haec omnia communiter cum conlega; Phil. I, 5.

IV. **nach Substantiven:** 1. cymbala: neque conlegae tui cymbala fugi; Piso 20.

decreta: ut [...] sua conlegaeque sui decreta maneant; Phil. VIII, 26.

dies: qui dies ille conlegae tui fuit? Phil. II, 107.

domus: f. I, 1. saltat.

levitas, libido: voltu ... conlegae sui libidinem levitatemque franget; Sest. 20.

litterae: quae paulo ante ex conlegae litteris Pausa recitavit; Phil. VIII, 6.

moderatio: f. I, 1. dicit; Sest. 72.
potestas: vident in tuorum potestate conlegarum fore; Muren. 82.
promissa: Catilinam ... inflatum ... conlegae mei ... promissis; Muren. 49.
quaestor: quaestor hic C. Antonii, conlegae mei, .. fuit sorte; Sest. 8.
sententia: legem ... tulit P. Lentulus consul de conlegae Q. Metelli sententia; Piso 35.
spiritus: ut ... conlegae tui contaminatum spiritum pertimescerem; Piso 20.
voluntas: f. vox; Fr. B. VI, 14.
vox: hesterna contione intonuit vox perniciosa designati tribuni, conlegae tui; Muren. 81. neque ... passus est plus unius conlegae sui quam universae civitatis vocem valere et voluntatem; Fr. B. VI, 14.
2. concordia cum: [concordia, quam mihi constitui cum conlega;] leg. agr. II, 103.
gratia cum: quod cum M. Fulvio conlega ... in campo statim rediit in gratiam; prov. cons. 20.
V. **Umstand:** a: templo a conlega occupato; Sest. 62.
cum: hac tanta de re P. Rullus cum ceteris xviris conlegis suis iudicabit? leg. agr. II, 43. numquam ... M. Antonius ... cum A. Albino conlega senatum aut populum est cohortatus; Quir. 11. non existimo Campanum illum consulem cum saltatore conlega ... tam cupidos liminum meorum ... fuisse; dom. 60. f. II, 1. facio; Phil. V, 9.
in: sicuti ego fecissem in conlega meo; Piso 12.
inter: haec appellare iudicia, quae ... inter conlegas discrepare videatis? Cluent. 122.
praeter: quam nemo legem praeter te et conlegam tuum putavit; Piso 37.
pro: respondebis et pro te et pro conlegis tuis; har. resp. 21.
sine: sperant sibi Silanum, clarum virum, sine conlega ... obici posse; Muren. 82. quod imperitus adulescens, novus sacerdos ... sine conlegis ... fecisse dicatur; dom. 139. sed augur verecundus sine conlegis de auspiciis; Phil. V, 7.

conlegium, Amtsgenossenschaft, Genossenschaft, Verbindung: I. **Subject:** adest: non te pudet ... pontificem dicere non conlegium pontificum adfuisse? dom. 117.
coëunt: conlegia ... tribunorum plebis tota reperientur hoc iure firmato, quae coëant de hominum locupletissimorum bonis; dom. 47.
decernit: f. est; dom. 74. Sest. 32.
est: ordo aliqui censorum est? conlegium? Verr. II, 137. nullum est in hac urbe conlegium, nulli pagani ..., qui non amplissime ... de dignitate (mea) decreverint; dom. 74. nullum (erat) conlegium ..., quod tum non honorificentissime de mea salute decrevisset; Sest. 32. fuit conlegium nuper tribunicium, in quo tres minime, vehementer duo populares existimabantur; ib. 113.
iudicat: nego umquam ... ulla de re ... tam frequens conlegium iudicasse; har. resp. 13.
sociant: quocum me ... cum mei fratris conlegia tum rei publicae causa sociarat; Planc. 95.
II. **nach Verben:** 1. adhibeo: f. **adhibeo,** conlegium (3 Stellen) S. 98, b.
concito: conlegia, non ea solum, quae senatus sustulerat, restituta, sed innumerabilia quaedam nova ex omni faece urbis ac servitio concitata; Piso 9.
conscribo: ut conlegia non modo illa vetera contra senatus consultum restituerentur, sed *ab* uno gladiatore innumerabilia alia nova conscriberentur; Sest. 55.
constituo: Cornelios .. ita multos (esse), ut iam etiam conlegium constitutum sit; Fr. B. VI, 21.
consulo: hoc signum C. Cassius censor cum in curiam transtulisset, conlegium vestrum consuluit num quid esse causae videretur ..; dom. 130.
doceo: quid est enim .. tam adrogans quam de religione ... pontificum conlegium docere conari? dom. 33.
reperio: f. I. est; Verr. II, 137. — restituo: f. concito. conscribo. — tollo: f. concito.
2. committo: committe vel consulibus vel senatui vel conlegio pontificum tuam (domum); har. resp. 30.
eripio: avunculus tuus ... populo Romano dedit et potentissimorum hominum conlegiis eripuit cooptandorum sacerdotum potestatem? Fr. B. VII, 5.
3. defero ad: ex rebus palam per magistratus actis ad conlegiumque delatis; dom. 138. quae (acta Dolabellae) necesse est aliquando ad nostrum conlegium deferantur; Phil II, 83.
habeo in: cum haberes in conlegio familiarissimos; dom. 118.
refero ad: f. **ad,** I. refero; dom. 131. 136. ×. har. resp. 12 (S. 74, b).
venio in: qui paucis illis diebus in conlegium venerat; dom. 118.
III. **nach Adjectiv:** solus ex: quae (tabulae) solae ex illa professione conlegioque praetorum obtinent publicarum tabularum auctoritatem; Arch. 9. quod tribunus plebis solus ex toto illo conlegio L. Scipioni auxilio fuit; prov. cons. 18.
IV. **nach Substantiven:** 1. adrogantia: tuis actionibus augurum responsa atque eius conlegii adrogantiam impedimento non futura; Vatin. 14.
decretum: dixi apud pontifices istam adoptionem nullo decreto huius conlegii probatam ... pro nihilo esse habendam; dom. 38. conlegiorum omnium decreta de me rei publicae causa esse facta fateamur; Vatin. 8. cum de me ... ea decreta publicanorum, ea conlegiorum (facta sint); Piso 41.
iudicium: cum .. alii ... multa de conlegii, iudicio verba fecissent; har. resp. 13.
nomen: servorum dilectus habebatur pro tribunali Aurelio nomine conlegiorum; Sest. 34.
simulatio: servos simulatione conlegiorum nominatim esse conscriptos; sen. 33.
2. alqs de: de conlegio quis tandem adfuit? dom. 117. — ex: num quis ex toto conlegio legem sit ausus ferre praeter unum te? Vatin. 17.
flamen, pontifex, rex ex: cum ex conlegio tanto non regem, non flaminem, non pontificem videret; dom. 135.
sacerdotes ex: tum ex amplissimo conlegio decemvirali sacerdotes populi Romani ... usque Hennam profecti sunt; Verr. IV, 108.
IV. **Umstand:** a: cooptari: ut ..., ab ea parte qui esset factus, is a conlegio cooptaretur; leg. agr. II, 18. — expeti: quo .. tempore me augurem a toto conlegio expetitum Cn. Pompeius et Q. Hortensius nominaverunt; Phil. II, 4. — quaeri: quae causa cuique sit adoptionis ..., quaeri a pontificum conlegio solet; dom. 34.
in: f. I. est; Sest. 113.
pro: ei .. M. Aemilium pontificem maximum pro conlegio respondisse; dom. 136. cum P. Scaevola, pontifex maximus, pro conlegio respondit, QUOD ..; ib. respondebis et pro te et pro conlegis tuis, etiam pro pontificum conlegio; har. resp. 21.

conlibertus, Mitfreigelassener: qui ... partim libertos, partim conlibertos spoliatos, in vincla coniectos, partim in vinclis necatos, partim securi percussos esse dicunt; Verr. V, 154.

conlido, zerstoßen: vasa: vestis Pompei non multa eaque maculosa; eiusdem quaedam argentea vasa conlisa; Phil II, 73.

conligo, binden, zügeln, fesseln: alqm: ni Brutum conligassemus in Graecia; Phil. XI, 26.
impetum: alteri se Brutus obiecit impetumque furentis ... vitae suae periculo conligavit; Phil. XI, 4.
manus: I, LICTOR, CONLIGA MANUS; Rabir. 13.

conligo, sammeln, fassen, zusammensuchen, erwerben: alqm: tu te conlegisses; Quinct. 53. tu te conlige; div. Caec. 37. ubi se conlegit; Verr. II, 48. vos ... illi spatium ad sese conligendum dedisse; Caecin. 6. [qui se ex ipsius regno conlegerant;] imp. Pomp. 24. conlegi me aliquando; Cluent. 51. conligite vos, tribuni plebis; leg. agr. I, 26. si .. populus Romanus ... se conlegisset; dom. 88. cum tamen ille ... conlegit ipse se, vix, sed conlegit tamen; Piso 27. conlige te; Phil. X, 6. iam se conligit; ib. XIII, 45.

alqd: ut ea, quae singillatim ac diu conlecta sunt, uno tempore universa perdamus; div. Caec. 72. non haec omnia conligeret atque aucuparetur; Verr. a. pr. 9. cetera non conligam; ib. II, 147. haec dum nostri conligunt omnia diligentius; imp. Pomp. 22. haec .. apud Iunium parva et infirma et ipsius labore quaesita atque conlecta; Cluent. 94. quae in totam causam de moribus A. Cluentii ... annos octo meditati accusatores conlegerunt; ib. 164. ne haec quidem conligo, quae fortasse valerent etiam apud iudicem; Ligar. 30. ex urbanis malevolorum sermunculis haec ab istis esse conlecta; Deiot. 33. haec ut conligeres ... tot dies in aliena villa declamasti? Phil. II, 42.

aratores: s. **arator,** II, 1. conligo (3 Stellen) S. 273, a.

argumenta: iam dudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta conligere videor; Verr. II, 157.

auctoritates: cum auctoritates principum coniurationis ad incitandos animos Allobrogum conligeret Cassius; Sulla 37.

causam: quid ego unam quamque rem conligam et causam? Verr. II, 68.

copias: omnes undique copiae conligendae (sunt); Phil. VI, 7.

crimina: ut crimina conlecta in unum reum [te] esse videantur; Verr. II, 147. at quam acute conlecta crimina! Deiot. 33.

damnatos: quid enim mihi damnatos ambitus conligitis? Cluent. 114.

exercitum: ego illum exercitum ... magno opere contemno, conlectum ex senibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis decoctoribus, ex eis, qui vadimonia deserere quam illum exercitum maluerunt; Catil. II, 5. exercitus noster ille ||ille noster|| superbissimo dilectu et durissima conquisitione conlectus omnis interiit; prov. cons. 5.

existimationem: habet existimationem multo sudore, labore vigiliisque conlectam; div. Caec. 72.

famam: ut ante conlectam famam conservet; div. Caec. 71.

gratiam: non venirem contra gratiam non virtutis spe, sed aetatis flore conlectam? Phil. II, 3.

homines: hac ille tam varia multiplicique natura ... omnis omnibus ex terris homines improbos audacisque conlegerat; Cael. 14.

iniurias: quid ego istius in eius modi rebus mediocris iniurias conligo? Verr. IV, 38.

invidiam: ut ex eo crudelitatis invidiam conligam; Verr. V, 19.

milites: ut Pachyno e terrestri praesidio milites conligeret; Verr. V, 133.

multitudinem: postea quam tantam multitudinem conlegerat emblematum, ut ..; Verr. IV, 54.

naufragia: nihil est quod multorum naufragia fortunae conligas; Verr. V, 131. necesse est ... me totum ... rei publicae naufragium exponere, in quo conligendo ... omnia reperientur P. Sestii facta ... versata; Sest. 15. an cetera ex eodem latrocinio naufragia conligam? Phil. XI, 36.

naufragos: si ... eodem ceteros undique conlectos naufragos adgregarit; Catil. I, 30.

numerum: quam subito non solum ex urbe, verum etiam ex agris ingentem numerum perditorum hominum conlegerat! Catil. II, 8.

perditos: quod omnis undique perditos conlegistis; Piso 16.

radices: nautae coacti fame radices palmarum agrestium ... conligebant; Verr. V, 87.

reliquias: voluptatum flagitiorumque istius ipse reliquias conligebat; Verr. II, 136.

rem: s. causam.

repulsas: quid ego aedilicias repulsas conligo? Planc. 52.

scribas: ad eos me scribas revoca, si placet: noli hos conligere, qui ..; Verr. III, 184.

vasa: ille ex Sicilia iam castra commoverat et vasa conlegerat; Verr. IV, 40.

ventos: qui omnis rumorum et contionum ventos conligere consuesset; Cluent. 77.

vim: omnem diu conlectam vim improborum ... excepi meo corpore; dom. 63. vis enim innumerabilis incitata ex omnibus vicis conlecta servorum ... inrupit; har. resp. 22.

vitia: ex multis ab adulescentia conlectis perditorum hominum vitiis repente ista tanta importunitas inauditi sceleris exarsit; Sulla 75.

conliquefio, flüssig werden: venenum: si (venenum) totum conliquefactum in potione esset; Cluent. 173.

conlocatio, Verheirathung: obstringi: (Oppianicum) conlocatione filiae, spe hereditatis obstrinxit; Cluent. 190.

conloco, aufstellen, errichten, anlegen, ansiedeln, unterbringen, verheirathen: I. **mit einfachem Object:** alqm: ei (cives) sese Thermis conlocarant in eisdem agri finibus; Verr. II, 86. quod (Massiliensium civitas) ea condicione ... se in eis terris conlocatam esse arbitratur, ne ..; Font. 45. nisi forte mavoltis ... in Sipontina siccitate aut in Salpinorum pestilentiae finibus Rullo duce conlocari; leg. agr. II, 71. cuius (populi Romani) honoribus in amplissimo consilio et in altissimo gradu dignitatis atque in hac omnium terrarum arce conlocati sumus; sen. 2. in eo me loco ... isdem centuriis, quibus conlocaratis, reposuistis; Quir. 17. in eo loco, in quo me honores populi Romani conlocarunt; dom. 82. si vos me in meis aedibus conlocatis; dom. 100. ut (Libertas) se ||te, a te|| ipsa tamquam in captivis sedibus conlocaret ||conlocaretur||; ib. 108. ut me ... manibus quoque vestris in sedibus meis conlocetis; ib. 147. in tuto conlocant Clodium; har. resp. 53. quos a maioribus nostris morte obita ... in rostris conlocatos videtis; Sest. 83. si ... strumae denique ab ore impuro demigrarunt et aliis iam se locis conlocarunt; Vatin. 39. si quae non nupta mulier ... palam .. sese in meretricia vita conlocarit; Cael. 49. fuerant ad hanc rem conlocati, ut venenum ... comprehenderetur; ib. 64. quo loco conlocati fuerant; ib. 65. quem ad Cn. Pompeium interimendum conlocatum fuisse constabat; Piso 28. me ... in ea ipsa domo ... pontifices, consules, patres conscripti conlocaverunt; ib. 52. cuius ego ... manibus in navi tuta ac fideli conlocatus ... Dyrrachium ... petere contendi; Planc. 97. in quo (gradu) me senatus populusque Romanus conlocavit; Phil. II, 6. qui te ... in matrimonio stabili et certo conlocavit; ib. 44. idcirco in hac custodia et tamquam specula conlocati sumus, uti ..; ib. VII, 19. s. nuntium.

adulescentiam: ut in amore atque in voluptatibus adulescentiam suam conlocaret; Cael. 39.

aedilitatem: s. **aedilitas,** II, 1. conloco (2 Stellen) S. 134, b. — armatos: s. **armo,** A, II, 1. conloco (4 Stellen) S. 291, b. — beneficium: s. **beneficium,** II, 1. conloco (2 Stellen) S. 411, a.

castra: ubi iste ... castra luxuriae conlocarat; Verr. V, 96. castra sunt in Italia contra populum Romanum in Etruriae faucibus conlocata; Catil. I, 5.

coloniam: ſ. **colonia,** II, 1. conloco (3 Stellen) S. 568, b.

colonos: ibi nostri coloni ... a xviris conlocabuntur; leg. agr. I, 18. isti a Rullo ... electi coloni Capuae in domicilio superbiae atque in sedibus luxuriosis ||*luxuriae*|| conlocati; ib. II, 97.

comites: comites .. eius item apud ceteros hospites conlocantur; Verr. I, 63. in eius tetrarchia unum ex Graecis comitibus suis conlocarat; Phil. II, 94.

deam: hanc deam quisquam violare audeat ..., a sacrilego conlocatam? dom. 112.

domicilium: ut, negotiari libeat, ut denique sedes ac domicilium conlocare; Verr. II, 6. qui ... suorum improbissimorum sermonum domicilium in auribus eius ... conlocarant; Piso 76.

dotem: curavit ut in eo fundo [dos] conlocaretur; Caecin. 11.

familiam: in possessione praediorum eius familiam suam conlocavit; Flacc. 72.

filiam: quod imagines patris et fratris sui fratrisque filiam non in familia, sed in carcere conlocatam audire maluit quam videre; Vatin. 28. homini levi et subito filiam conlocavit; Piso fr. 4. non ei filiam meam conlocavi; ib. fr. 8.

filium: tu inter eius modi mulieres praetextatum tuum filium, nepotem meum, conlocavisti, ut ..; Verr. V, 137. ut videatur a vobis Cn. Pompei filius in patrimonio suo conlocatus; Phil. XIII, 12.

gentem: ut gentem Allobrogum in vestigiis huius urbis atque in cinere deflagrati imperii conlocarent; Catil. IV, 12.

homines: ubi ... certis locis cum ferro homines conlocati (fuerint); Caecin. 41. in quo (templo) ... tu homines perditissimos cum gladiis conlocavisti; Phil. II, 15. cum in hac cella Concordiae ... cum gladiis homines conlocati stent; ib. 19.

imagines: ſ. filiam; Vatin. 28.

insidias: ut ante suum fundum ... Miloni insidias conlocaret; Milo 27.

insidiatorem: insidiator erat in foro conlocatus atque in vestibulo ipso senatus; Milo 19.

insignia: ſ. monumentum; Catil. III, 26.

latrones: in cella Concordiae conlocari armatos, latrones, sicarios; Phil. V, 18.

lecticas: cum .. erat ventum ad aedem Concordiae, gradus complebantur, lecticae conlocabantur; Phil. V, 18.

Libertatem: „Libertas" inquit „est." tu igitur domi meae conlocasti, quam ex urbe tota sustulisti? dom. 110.

lictorem: lictor istius Cornelius, qui ... erat a Rubrio quasi in praesidio ad auferendam mulierem conlocatus; Verr. I, 67.

milites: ut in eo loco, quo fugam hostium fore arbitrentur, milites conlocent; Sex. Rosc. 151. ut ... milites conligeret, quos in navibus conlocaret; Verr. V. 133.

mimas, mimos: mimos dico et mimas ... in agro Campano conlocatos; Phil. II, 101.

monumentum: ut ... apud eos monumenta victoriae plurima conlocaret; Verr. II, 3. Verres temperantissimi ... viri monumentum, Dianae simulacrum virginis, in ea domo conlocabit, in qua ..? ib. IV, 83. in animis ego vestris omnis triumphos meos omnia ornamenta honoris, monumenta gloriae, laudis insignia condi et conlocari volo; Catil. III, 26. quod ... in eius civis aedibus ... monumentum deletae rei publicae conlocaris; dom. 137.

multitudinem: ut illa aratorum multitudo aliquando in suis agris ac sedibus conlocetur; Verr. III, 128.

munera: bene se apud istum tam multa pretia ac munera conlocasse; Verr. V, 56.

navem: qui ... rei publicae navem gubernassem salvamque in portu conlocassem; Piso 20.

nepotem: ſ. filium; Verr. V, 137.

nuntium: non suis manibus in curru conlocat Automedontem illum, sui sceleris ... nuntium? Sex. Rosc. 98.

ornamenta: cum illa maiorum ornamenta in eorum oppido conlocabantur; Verr. II, 86. ſ. monumentum; Catil. III, 26.

patrimonium: patrimonium .. suum ... in rei publicae salute conlocavit; Phil. III, 3.

pecuniam: illa (pecunia) propria, haec in causa et in iudicio conlocata; Qu. Rosc. 23. nusquam posse eam (pecuniam) melius conlocari; Caecin. 15. cum ... eam (pecuniam) .. in praediis conlocari maxime expediret; ib. 16. partim eorum in ea provincia pecunias magnas conlocatas habent; imp. Pomp. 18.

plebem: exturbari et expelli plebem ex agris, non constitui et conlocari; leg. agr. II, 84.

praesidium: (quin possint) suum praesidium in capite atque cervicibus nostris || vestris possint || conlocare? leg. agr. II, 74. illa praesidia ... etsi contra vim conlocata sunt; Milo 2.

pretia: ſ. munera.

quaesturam: qui ... totam suam quaesturam in me sustentando et conservando conlocavit; sen. 35.

sacra: sacra ista nostri maiores ascita ex Phrygia Romae conlocarunt; har. resp. 27.

sedem: qui tot annis ante civitatem datam sedem omnium rerum ... suarum Romae conlocavit; Arch. 9. ſ. domicilium; Verr. II, 6.

servum: servus P. Clodii, quem ille ad Cn. Pompeium interficiendum conlocarat; Milo 18.

sicarios: ſ. latrones.

signum: [illud signum] conlocandum consules illi locaverunt, sed tanta fuit operis tarditas, ut ... ante hodiernum diem (non) conlocaretur; Catil. III, 20. quo (signo) conlocato; ib. 21. Q. Marcius censor signum Concordiae fecerat idque in publico conlocarat; dom. 130.

simulacrum: iusserunt simulacrum Iovis facere maius et in excelso conlocare; Catil. III, 20. Libertatis simulacrum in ea domo conlocabas, quae ..; dom. 110. tu in civis optime de re publica meriti cruore ac paene ossibus simulacrum non libertatis publicae, sed licentiae conlocasti; ib. 131. quod (simulacrum) ereptum ex meretricis sepulcro in imperatoris monumento conlocaras; har. resp. 33. ſ. monumentum; Verr. IV, 83.

spem: ut ... spem maleficii praesentis in incerto reliqui temporis eventu conlocares; Quinct. 83. si non modo in causa, verum in aliquo honesto praesidio aut in alicuius eloquentia aut gratia spem aliquam conlocasset; Verr. a. pr. 9.

tabernaculum: in ipso aditu atque ore portus ... tabernacula carbaseis intenta velis conlocabat; Verr. V, 30. tabernacula ... carbaseis intenta velis conlocari iussit in litore; ib. 80. „in campo Martio mihi tabernaculum conlocassem"; Piso 61.

tribunatum: quoniam in gravissimis temporibus civitatis atque in ruinis ... rei publicae P. Sestii tribunatus est a Fortuna ipsa conlocatus; Sest. 5.

triumphos: ſ. monumentum; Catil. III, 26.

veritatem: neque huius iudicii veritatem ... in voluntate testium conlocari sinam; Cael. 22.

viros: praegestit animus iam videre ... fortis viros, ab imperatrice in insidiis atque in praesidio balnearum conlocatos; Cael. 67.

II. **mit Doppeltem Accusativ:** alqm — centurionem: Cafoni etiam et Saxae cavet, quos centuriones pugnacis ... inter mimorum et mimarum greges conlocavit; Phil. VIII, 26. — indicem: cum L. Vettium ... indicem in rostris, in illo, inquam, inaugurato templo ac loco conlocaris; Vatin. 24.

senatum — custodem, al.: senatum rei pu-

blicae custodem, praesidem, propugnatorem conlocaverunt; Sest. 137.

conlocutio, Unterredung: sequuntur: secutae conlocutiones familiarissimae cum Trebonio complexusque; Phil. XI, 5.

conloquium, Unterredung: I. abest, tenet: non tenuit omnino conloquium illud fidem: a vi tamen periculoque afuit; Phil. XII, 27.

II, 1. memini: memini conloquia et cum acerrimis hostibus et cum acerbissime dissidentibus civibus; Phil. XII, 27.

tollo: quid est aliud tollere ex vita vitae societatem, tollere amicorum conloquia absentium? Phil. II, 7.

2. pervenio ad: cum .. iam ad congressum conloquiumque eius pervenisset; Phil. IX, 2.

sum in: erat in illo conloquio aequitas; Phil. XII, 27.

sumo ad: quae ad conloquium castra sumentur? Phil. XII, 28.

venio ad: memini Sex. Pompeium ... ad conloquium ipsum Roma venire; Phil XII, 27. — in: nempe in Antonii congressum conloquiumque veniendum est; ib. 26.

conloquor, sich unterreden, sich verabreden, anreden: I. absolut: alqs: hunc ... numquam cum homine quoquam conlocutum esse; Sex. Rosc. 74. conloquuntur; dies ex utriusque commodo sumitur; Caecin. 20. Cleophantus .. cum Habito est conlocutus; Cluent. 47. de insidiis, quae fierent Habito, et de sollicitatione Diogenis recenti re secum Cleophantum conlocutum esse dicebat; ib. 53. ut ... eum repente revocares, conloquerere populo Romano vidente; Vatin. 26. ne quis cum eis conloqui possit; Milo 60. Cn. Pompeius ... consul ... cum P. Vettio Scatone ... inter bina castra conlocutus est; Phil. XII, 27.

deus: ut deus aliqui delapsus e caelo ... cum hominibus conloquatur; har. resp. 62.

homines: a stiva ipsa homines mecum conloquebantur; Scaur. 25.

II. mit Object: adversarios, inimicos: omnium adversarios, omnium inimicos diligenter cognoscere, conloqui, attemptare; Verr. II, 135.

conluceo, leuchten, glänzen: alqd: vidi conlucere omnia furtis tuis, praeda provinciarum, spoliis sociorum; Verr. I, 58.

templum: cuius (candelabri) fulgore conlucere atque inlustrari Iovis Optimi Maximi templum oportebat; Verr. IV, 71.

conludo, in geheimem Einverständniß sein: nisi tecum conlusisset et tuae potius existimationi servisset quam suae; Verr. II, 58.

conlusio, geheimes Einverständniß: cum .. verbo iudicium sit in edicto, re quidem vera tuorum comitum ... conlusio cum decumanis; Verr. III, 33.

conlusor, Spielgenosse: 1. addo: addite Antonii conlusores et sodalis; Phil. XIII, 3.

restituo: Licinium Denticulam de alea condemnatum, conlusorem suum, restituit; Phil. II, 56.

2. divido: agrum Campanum ... tu compransoribus tuis et conlusoribus dividebas; Phil. II, 101.

3. convenit cum: ut ei cum Curio consessore eodemque conlusore facillime possit convenire; Phil. V, 13.

conluvio, Zusammenfluß, Verwirrung: I. venit: nisi forte existimatis hanc tantam conluvionem illi tantamque eversionem civitatis in mentem subito in rostris cogitanti venire potuisse; har. resp. 55.

II. nascor ex: ille nefarius, ex omnium scelerum conluvione natus; Sest. 15.

III. in: quae (leges) ... in conluvione Drusi ... vixerunt; Vatin. 23.

conor, versuchen, unternehmen, wagen: I. absolut: 1. audax ad: quod si quam audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo; Verr. a. pr. 5.

2. alqs: cogat alios laudare, sicut in multis conatus est; Verr. II, 139. nihil adsequeris, [nihil moliris,] neque tamen conari ac velle desistis; Catil. I, 15. cui tu urbi minitaris. utinam conere, ut aliquando illud „paene" tollatur! Phil. II, 101.

classes: quo neque Karthaginiensium gloriosissimae classes ..., multis bellis saepe conatae, umquam aspirare potuerunt; Verr. V, 97.

urbs: illi .. urbi fortissime conanti e manibus est ereptus Antonius; Phil. XII, 7.

II. mit Infinitiv: abducere: hominem P Quinctii deprehendis in publico: conaris abducere Quinct. 61.

accedere: ut ad maleficium nemo conetur sine spe ... accedere; Sex. Rosc. 84. cum ... navibus conarentur accedere? Verr. V, 5.

adducere: ex qua (Gallia) ... etiam nationes ad urbem conetur adducere; Phil. VII, 3.

adferre: illinc tu templo ... manus impias ... adferre conatus es? Verr. I, 47.

adgredi: primo illo suo leniore || leviore || artificio Heraclium adgredi conatur; Verr. II, 36.

adrodo: ut illa ... nitedula rem publicam conaretur adrodere; Sest. 72.

agere: mihi videri ore durissimo esse, qui praesente eo gestum agere conarentur || conaretur ||; Quinct. 77. quae de me agere conatus est; sen. 22.

animadvertere: quia tum Cn. Dolabella in eum ... animadvertere tuo rogatu conatus est; Verr. I, 88.

appetere: num igitur ex eo bello partem aliquam laudis appetere conaris? Verr. V, 5. ut ego mihi plus appetere coner quam ..; Sulla 84.

ascendere: dum ... unum ascendere gradum dignitatis conatus est; Muren. 55.

attingere: unum fuisse quem attingere conatus sit; Quinct. 89. ut ne Persae quidem ... quicquam conarentur aut violare aut attingere; Verr. I, 48. ut eam (dignitatem) ego ulla contumelia coner attingere; Planc. 8.

auferre: quem (Herculem) iste Agrigenti ... convellere ex suis sedibus atque auferre conatus est; Verr. V, 186. qui (populus Romanus) numquam, ut tu, summi consilii gubernationem || quae .. ab ... gubernatione, al. || auferre conatus est; Vatin. 36. f. traducere.

cohonestare: quorum tu auctoritate statuas cohonestare tuas conatus es; Verr. II, 168.

comburere: qui (populus) te vivum comburere conatus est; Verr. I, 83.

commemorare: timoris mei non est conari commemorare beneficia in me singulorum; sen. 30.

commovere: cum alii vectibus subiectis (signum) conarentur commovere; Verr. IV, 95.

commutare: quis enim umquam conatus est iura omnia ... commutare cum vituperatione sine quaestu? Verr. III, 51. qui ... violare libertatem huius populi, temptare mansuetudinem, commutare disciplinam conatus es; Rabir. 13.

concitare: quod agrarios concitare conatus est; Catil. IV, 4.

confirmare: si, quod ei (testes) dicunt, ... nullis argumentis confirmare conantur; Scaur. 19.

contendere: ut nemo a vobis ut istum absolvatis per gratiam conetur contendere; Verr. a. pr. 48.

convellere: f. auferre; Verr. V, 186.

corrumpere: quod (consilium) conemur aliqua ratione corrumpere; Verr. a. pr. 29. ubi nemo est qui aut possit aut conetur corrumpere; ib. 46.

deducere: cum etiam Capuam coloniam deducere conatus es; Phil. II, 100.

defendere: cum obsistere ac defendere conarentur; Verr. IV, 94. qui hoc navale crimen conetur defendere; ib. V, 131. cum ... verbo se, non aequitate, defendere conetur; Caecin. 104.

delere: qui haec delere conati sunt; Catil. IV, 7. qui ... hoc universum rei publicae domicilium delere conati sunt; ib. 12. qui conari aut sperare possent se tantum imperium posse delere; Sulla 28. ut delectos viros et principes civitatis tollere et delere tua rogatione conarere; Vatin. 24.

demoliri: demoliri signum ac vectibus labefactare conantur; Verr. IV, 94.

deripere: Henna tu de manu Cereris victoriam deripere ||eripere|| et deam deae detrahere conatus es; Verr. IV, 112.

destringere: qui postea quam, *quod* illo conati erant Hispaniensi pugiunculo, nervos incidere civium Romanorum non potuerunt, duas uno tempore conantur in rem publicam sicas destringere; Fr. B. VIII, 21.

detrahere: qui ex calamitate senatoris ... spolia domum suam referre et manubias detrahere conatus sit; Verr. I, 157. ſ. deripere.

dicere: conaris hoc dicere? Quinct. 62. profecto ne conatus quidem esset dicere ..; Cluent. 160.

distrahere: quid ego illum ab eo distrahere conarer? Phil. II, 23.

disturbare: quem ... vi [conatum] et armis disturbare iudicia (scimus); Sulla 71.

docere: de religione ... pontificum conlegium docere conari; dom. 33.

egredi: si extra hos cancellos egredi conabor; Quinct. 36.

enumerare: neque ego nunc istius facta omnia enumerare conor; Verr. IV, 49.

eripere: qui ... non pecuniam modo ... eripere conatur; Quinct. 39. id totum eripere vobis atque e manibus extorquere conatus est; leg. agr. II, 19. hic quod adimi nullo pacto potest, tamen ||poterat potestate|| quadam ratione eripere conatur; ib.

evertere: cur ... eos nunc plane fortunis omnibus conaris evertere? div. Caec. 21. ne per summam iniuriam pupillum Iunium fortunis patriis conetur evertere; Verr. I, 135.

explere: quod stomachum suum damno Tullii explere conatus est; Tull. 15.

expromere: si, quae dici in eam sententiam possunt, coner expromere; Cael. 29.

extorquere: cur eorum spem exiguam ... vi extorquere conaris? div. Caec. 21. ſ. eripere; leg. agr. II. 19.

extrahere: qui consulem ... extrahere ex suis tectis conatus sis; Vatin. 23.

facere: ne quid atrocius in P. Quinctium absentem sine causa facere conetur; Quinct. 66. mihi perdifficile esse contra talis oratores ... omnino verbum facere conari; ib. 77. quod planum facere non modo non possis, verum ne coneris quidem; Sex. Rosc. 54. quas (insidias) ... nomini .. senatorio facere conatur; Verr. a. pr. 4. nihil sane vafre nec malitiose facere conatus est; ib. II, 132. quis denique conatus est facere aut posse fieri cogitavit, ut ..? ib. III, 168. si illi bellum facere conabuntur; Font. 36. quantas concessiones agrorum hic noster obiurgator uno verbo facere conetur; leg. agr. III, 11. si ... in me impetum impeditus facere conabitur; har. resp. 7. quas contra (leges) praeter te nemo umquam est facere conatus; Vatin. 18. conatusne sis, ... cogitarisne ... augur fieri in Q. Metelli locum? ib. 19. qui in provinciam D. Bruti ... cum exercitu impetum facere conatur; Phil. III, 1. quod si id ante facere conatus essem, nunc facere non possem; ib. IV, 1.

fingere: id, quod probare non potest, fingere conatur; Qu. Rosc. 84.

fugere: cum ||cur|| Licinium ... fugere conantem mulieraria manus ista de manibus amiserit ||miserit, al.||; Cael. 66. clam ex Sardinia est fugere conatus; Scaur. c. 2. § 6.

furere: qui consul incipientem furere atque conantem sua se manu interfecturum ... dixerit; Cael. 60.

habere: eadem de re ... in filii caput quaestionem habere conata es? Cluent. 182.

iacere: in quem scyphum de manu iacere conatus est; Verr. IV, 24.

imminuere: quod imminuere lege conatur; leg. agr. II, 53.

inferre: qui non solum vestris domiciliis ... sunt funestos ... ignis inferre conati; Catil. III, 22. quod ... per optimos viros optimis civibus periculum inferre conantur; Sest. 2.

infirmare: numquam ingenio me suo labefactare atque infirmare conabitur; div. Caec. 44. quod is, cui obicitur, ne nutu quidem infirmare conatur; Caecin. 29. quis est qui id hoc tempore infirmare conetur? Cluent. 80. hic tu Cn. Pompei ... factum infirmare conaris; Balb. 51.

inflammare: qui ... legibus hanc invidiam senatus inflammare conentur; Verr. a. pr. 2.

interficere: quotiens tu me ... consulem interficere conatus es! Catil. I, 15. ex qua (civitate) C. Mucius solus in castra Porsenae venisset eumque interficere ... conatus esset; Sest. 48.

invadere: hoc tempore in provinciam populi Romani conatur invadere; Phil. III, 11.

labefactare: rem ... iudicatam labefactare conari impudentiae (esse putabamus); Cluent. 57. quorum fidem pretio labefactare conata sit (mater) tenemus; ib. 194. nemo labefactare iudicium est conatus; Sulla 64. ſ. demoliri. infirmare; div. Caec. 44.

minuere: quam potestatem minuere ... nemo tam effuse petulans conatus est; Piso 10.

obsistere: ſ. defendere; Verr. IV, 94.

occidere: ut homo effeminatus fortissimum virum conaretur occidere; Milo 89. P. Clodium ... in foro est conatus occidere; Phil. II, 49. cum ipse sese conaretur occidere; Fr. B. III, 1.

occupare: qui sint Romae regnum occupare conati; Sulla 27.

opponere: quas mihi (insidias) conaris opponere; Caecin. 84.

persequi: dum tuas iniurias per te ... persequi conaris; div. Caec. 53.

persuadere: qui ... quod sibi probare non possit, id persuadere alteri conetur; Qu. Rosc. 4.

pervertere: qui .. eam rem publicam ... conarere pervertere; Vatin. 23.

praeripere: ut mihi causam praeripere conemini; div. Caec. 50.

privare: qui nos omnis [...] vita privare conati sunt; Catil. IV, 7.

redimere: quam confessam rem pecunia redimere conetur; Verr. III, 130.

referre: ſ. detrahere.

regere: recte isti studia vestra suis consiliis regere conantur; imp. Pomp. 64.

rumpere: an ||at|| nos conantis servitutis vincla rumpere impediet? Phil. X, 18.

sepelire: qui vos ... incendio patriae sepelire conatus est; Flacc. 95.

spoliare: qui amicum ... fortunis spoliare conatus est; Quinct. 26. is Minervae templum spoliare conatus est; Verr. IV, 123.

suscipere: quantum in omnem vitam negotii suscipere conentur; Verr. III, 1. ut ... id facinus tu gratis suscipere conatus sis; ib. V, 11. quo ... Habitus metu adductus tantum in se facinus suscipere conatus est? Cluent. 170.

tegere: huius furta ... imperatoriis laudibus tegere conaris? Verr. V, 32.

temptare: ſ. commutare; Rabir. 13.

terrere: me non criminibus urgere, sed Afrorum fremitu terrere conere? Scaur. 17.

tollere: qua ratione Habitum veneno tollere conatus sit cognoscite; Cluent. 45. f. delere; Vatin. 24.
tradere: cum Licinius .. pyxidem ... conaretur tradere, nondum tradidisset; Cael. 63.
traducere: ut conarere clientelam ... provinciae traducere ad te, auferre a certissimis ... patronis; Verr. IV, 90.
transferre: cum eam legem ... in populum Romanum transferre conentur; Cluent. 157. in id oppidum homines nefarii rem publicam vestram || nostram || transferre conantur; leg. agr. II, 87.
venire: qui ... cum exercitu Romam sit ad interitum nostrum ... venire conatus; Phil. III, 30.
violare: hoc si Marcus violare conabitur; Phil. XIII, 4. f. attingere; Verr. I, 48. commutare; Rabir. 13.
urgere: f. terrere.
uti: iste ||is|| ... in suo iudicio tabulis suis testibus uti conatur; Qu. Rosc. 1.
III. **mit Object:** alqd: quae conetur, si velim commemorare; Sex. Rosc. 135. magnum est quod conor; Qu. Rosc. 9. omnes in hoc iudicio conentur omnia; Verr. I, 15. quoniam nec perfecisset quod conatus esset neque ..; ib. 69. cum ||tam|| stultos esse qui hoc ||haec|| sperent, tum ||tam|| impudentis qui ||haec|| conentur; leg. agr. II, 55. ut desperent id, quod conantur, se consequi posse; Catil. II, 19. quod nihil iam se simile me vivo conari posse arbitrantur; Sulla 29. quo facilius Romae ea, quae conabatur, efficeret; ib. 57. cuius aures umquam haec ||hoc|| respuerunt conatum esse audacter hominem ... in omni flagitio ... versatum? ib. 70. quae enim L. Catilinam conantem consul prohibui, ea P. Clodium facientem consules adiuverunt; Piso 15. si id quod conabar sine maximis dimicationibus meis me esse ausurum arbitrarer; Milo 82. quod .. et conari occultius et efficere cautius potuit, id ..; Deiot. 18. f. II. destringere.
rem: cum .. eam rem tua sponte conarere, non impulsu meo; Phil. II, 49.
scelus: hoc veri simile est, tantum scelus Oppium esse conatum? Fr. B. III, 3.

conquasso, erschüttern: civitatem: adeone ... conquassatam civitatem ... putaris, ut ..? Vatin. 19.
nationes: etiam exteras nationes illius anni furore conquassatas videbamus; Sest. 56.

conqueror, klagen, sich beschweren, beklagen: I. **absolut: 1. subst.:** parum ad: quod ad defendendum prope modum satis erit [hoc] mihi temporis, ad conquerendum parum; Rabir. 6.
2. **verbal:** a. si in causa pari discedere inferior videretur, tamen esset non mediocriter conquerendum; Quinct. 59.
b. alqs: cum commiserari, conqueri ... coeperit; div. Caec. 46.
II. **mit Ergänzung: de:** his de rebus ... neque satis me commode dicere neque satis graviter conqueri ... posse intellego; Sex. Rosc. 9. ut decem primi ... conquerantur de istorum scelere et iniuriis; ib. 25. non fuit tantus homo Sex. Roscius in civitate, ut de eo potissimum conqueramur; ib. 125. non te ... de tam atrocibus iniuriis conqueri ... oportuit? Verr. I, 84. ei cum de tuis factis publice conquerantur; ib. II, 155. utrum ab altaribus religiosissimis fugatus de sacris et religionibus conqueratur an ..; har. resp. 9.
homo: ut homines quidvis perpeti quam non de istius improbitate deplorare et conqueri mallent; Verr. III, 45. hominem .. eum ... in contione de religionibus neglectis conqueri; har. resp. 8.
III. **mit Object:** alqd: si ... ad saxa et scopulos haec conqueri ac deplorare vellem; Verr. V, 171. quae nemo est quin gravissime et verissime ||gravissima et verissima|| conqueri possit; leg. ag. I, 21. pauca ... prius de L. Murenae fortuna conquerar; Muren. 55. quod aut pro re publica conquerendum fuit aut pro reo disputandum; Sest. 3.
calamitatem, al.: quo modo ego illam labem, ignominiam calamitatemque totius ordinis conquerar? Verr. a. pr. 40.
contumelias, al.: non illi decumarum imperia, non bonorum direptiones, non iniqua iudicia, non importunas istius libidines non vim, non contumelias, quibus vexati oppressique erant, conquerebantur; Verr. IV, 111.

conquestio, Klage, Beschwerde: commovet: me .. non minus ... Ser. Sulpicii conquestio quam Catonis accusatio commovebat; Muren. 7.
detrahunt, habeo: recordor quantum hae conquestiones in senatu habitae punctorum nobis .. detraxerint; Muren. 72.

conquiesco, ruhen, Ruhe halten, Ruhe finden, aufhören, in Stocken gerathen: alqs: ita .. eiciuntur, ut ne ad saxa quidem mortui conquiescant; Sex. Rosc. 72. ut huc incideres, non ut hic conquiesceres, illi te vivum exire passi sunt; Verr. I, 82. a diuturnis dissensionibus conquiescamus; har. resp. 46. quantum ipse a pueritia usque ad hanc aetatem a continuis bellis et victoriis conquievit; Balb. 3. „quam primum tetigero ... liberam civitatem, in ea conquiescam"; Milo 93. Ligarius ... paulum adventu Vari conquievit; Ligar. 4.
aures: ubi et animus ex hoc forensi strepitu reficiatur et aures convicio defessae conquiescant; Arch. 12.
bella: cum ... omnia bella iure gentium conquiescant; Rab. Post. 42.
fletus: ne umquam conquiescere possit fletus bonorum; dom. 101.
Italia: si .. Italia a dilectu, urbs ab armis sine Milonis clade numquam esset conquietura; Milo 68.
navigatio: agri cultura deseritur, mercatorum navigatio conquiescit; imp. Pomp. 15.
sica: quando illius postea sica illa, quam a Catilina acceperat, conquievit? Milo 37.
vectigal: hoc solum in re publica vectigal esse, quod amissis aliis remaneat, intermissis non conquiescat; leg. agr. I, 21.
urbs: f. Italia.

conquiro, aufsuchen, aufspüren, zusammensuchen: alqm: conquiri Diodorum tota provincia iubet; Verr. IV, 40. quam (Liberam) cum investigare et conquirere Ceres vellet; ib. 106.
alqd: iubet omnia conquiri; Verr. IV, 73. si quid ex litteris Syracusanorum conquirerem; ib. 136. quod ... alia quaedam inania et levia conquiras; Planc. 63. f. colonos. gemmam.
acerbitates: cum iste omnis et suppliciorum et verborum acerbitates non ex memoria vestra ..., sed ex annalium monumentis atque ex regum commentariis conquisierit; Rabir. 15.
argentum: ut omne argentum ... conquirendum curaret; Verr. IV, 50. ut Centuripinis ... omne argentum conquireret; ib.
argumenta: neque acu quaedam enucleata argumenta conquiram; Scaur. 20.
colonos, flagitium: nedum isti a Rullo ... conquisiti atque electi coloni ... non statim conquisituri sint aliquid sceleris et flagitii; leg. agr. II, 97.
gemmam: nego in Sicilia tota ... ullum argenteum vas ... fuisse, ullam gemmam aut margaritam, quicquam ex auro aut ebore factum, signum ullum ..., nego ullam picturam ... quin conquisierit; Verr. IV, 1.
homines: cum undique nequissimos homines conquisisset; Verr. III, 22.
libros: si illi (libri) sunt vestri, quos tu impia mente conquiris; har. resp. 26.
litteras: cum litteras conquireremus; Verr. III, 154.

margaritam, picturam, signum: s. gemmam. — scelus: s. colonos.
scuta: scuta si quando conquiruntur a privatis in bello ac tumultu; Verr. IV, 52.
tabulas: quas (Apronii tabulas) ego cum conquirerem non inveni; Verr. III, 112.
testis: ipsa paulisper conquirendorum et conducendorum testium causa Larini est commorata; Cluent. 192.
vas: s. gemmam.
vitia: si unum hominem deterrimum poëta ... fictis vitiis || fictis, al. || conquisitis deformatum vellet inducere; har. resp. 57.

conquisitio, Werbung: conligi: exercitus ... superbissimo dilectu et durissima conquisitione conlectus omnis interiit; prov. cons. 5.

conquisitor, Werber: dictitant: ut non nulli conquisitores tui dictitarunt; Milo 67.

conr —: s. corr.

consaluto, begrüßen: mimam: aperta lectica mima portabatur, quam ex oppidis municipales homines honesti ... non noto illo et mimico nomine, sed Volumniam consalutabant; Phil. II, 58.

consceleratus, verrucht, frevelhaft: A. **bei Substantiven:** bellum: quoniam .. conscleratissimi periculosissimique belli nefarios duces captos ... tenetis; Catil. III, 16.
cives: quae (lex) de seditiosis consceleratisque civibus ... cotidie quaeri iubeat; Cael. 1. quod (bellum) cum impiis civibus consceleratisque suscepimus; Phil. XIII, 1.
exsectio: ex eodem furore etiam illa conscelerata exsectio linguae; Cluent. 191.
filii: quae (Furiae) dies noctisque parentum poenas a consceleratissimis filiis repetant; Sex. Rosc. 67.
furor: quod eorum conatus impios et furorem consceleratum repressi; Sulla 29.
homines: homines consceleratos impulsu deorum terreri furialibus taedis; Piso 46.
impetus: neque umquam ex illo delendi huius imperii tam consceleratus impetus exstitisset, nisi ..; Cael. 14.
latrones: subiit tamen vim illam nefariam consceleratorum latronum; Sest. 76.
mater: nemo (erat) quin terram ipsam violari ... vestigiis consceleratae matris putaret; Cluent. 193.
mens: quae mente conscelerata ac nefaria concupiverunt; Catil. II, 19.
pirata: C. Verrem in ea classe ... piratam ipsum consceleratum fuisse; Verr. I, 90.
proditio: tamen ista tua fuga nefaria proditio consulis tui conscelerata iudicaretur; Verr. I, 37.
vis: ut tua mihi conscelerata illa vis ... non propulsanda ... fuisse videatur; dom. 76.
voltus: cuius praesentis nefarium et consceleratum voltum intuebantur; Cluent. 29.
voluntates: horum ... voluntates .. consceleratas ac nefarias nec sanare potui nec tollere; Sulla 28.
B. **allein:** 1. filius: ne .. hic miser coniurati et conscelerati et proditoris filius nominetur; Sulla 88.
manus: servos tuos ... cum illa tua consceleratorum ac perditorum manu armatos etiam in Capitolium tecum venisse; dom. 6.
2. poenae in: deorum immortalium has esse in impios et consceleratos poenas certissimas; Piso 46.

conscendo, einsteigen, besteigen: I. alqs: ab eo loco conscendi, ut transmitterem; Phil. I, 7. reiectus austro sum in eum ipsum locum, unde conscenderam; ib.
mercatores: cum ... mercatores e navi egredientis terreres, conscendentis || *terreres, conscendentes* || morarere; Vatin. 12.
II. navem: inde nocte intempesta ... navem conscendit; Piso 93.

conscientia, Bewußtsein, Mitwissenschaft, Gewissen: I. **Subject:** est testis: s. II, 1. accipio.
excogitat: scelerum magnitudo, conscientia maleficiorum ... hanc tertiam decuriam excogitavit; Phil. V, 15.
facit: ante ... conscientia timidum suspiciosumque faciebat? Verr. V, 74.
refrenat: cum eius animum ... conscientia sceleris avaritiaeque suae refrenaret; Verr. III, 130.
terrent: suae (quemque) malae cogitationes conscientiaeque animi terrent; Sex. Rosc. 67.
II. **nach Verben:** 1. accipio, aestimo, divello: maximi .. aestimare conscientiam mentis suae, quam ab dis immortalibus accepimus, quae a nobis divelli non potest; quae si optimorum consiliorum ... testis ... nobis erit ..; Cluent. 159.
iudico: an etiam consilia conscientiasque eius modi facinorum supplicio dignas iudicarent; Cluent. 56.
pertimesco: s. timeo; Rab. Post. 11.
timeo: timuit mulier amens non suam conscientiam; Cluent. 187. occultat eadem (tabella) libidinem, cuius conscientiam nihil est quod quisquam timeat, si non pertimescat suam; Rab. Post. 11.
2. nitor: in gravi fortuna conscientia sua niteretur; Milo 83.
3. sum in: etsi .. satis in ipsa conscientia pulcherrimi facti fructus erat; Phil. II, 114.
III. **nach Substantiven:** contagio: ad quos conscientiae contagio pertinebit; Verr. V, 183.
fides: quis enim deprecatione deorum * non conscientiae fide commovetur? Qu. Rosc. 46.
poena: in eis, qui (iniuriam) fecerunt, sceleris et consientiae poena remansit; Piso 95.
scelus: eodem se conscientiae scelere devinxit; Cael. 52.
suspicio: qui non modo a facti || facto ||, verum etiam a conscientiae suspicione afuit; Cael. 23.
testis: post illam .. fugam et sceleris et conscientiae testem; Cluent. 25.
vis: quanta conscientiae vis esset ostendit; Catil. III, 11. magna vis (est) conscientiae; ib. 27. magna vis est conscientiae; Milo 61.
IV. **Umstand:** 1. abici: debilitatus atque abiectus conscientia repente conticuit; Catil. III, 10.
agnoscere: cum conscientia scelerum tuorum agnoscas odium omnium iustum; Catil. I, 17.
convinci: cum ille ..., conscientia convictus, primo reticuisset; Catil. II, 13.
debilitari: s. abici.
erigi: erectus .. maximi ac pulcherrimi facti sui conscientia; Phil. I, 9.
exanimari: Milonem ... nulla conscientia exanimatum Romam revertisse; Milo 61. s. mutus.
excitari: conscientia sceleris ... excitatus dixit ..; Verr. V, 73.
infrenari: horum alterum sic fuisse infrenatum conscientia scelerum et fraudium suarum, ut ..; Piso 44.
mutus: illum in iure metu conscientiaque peccati mutum atque exanimatum ac vix vivum relinquo; Verr. II, 189.
obligari: obligentur ... communi inter se conscientia; Verr. II, 177.
opprimi: utrum tu conscientia oppressus scelerum tuorum nihil umquam ausus sis scribere; Piso 39.
percellere: quae quemvis etiam mediocrium delictorum conscientia perculissent; Milo 64.
perterreri: recentis maleficii conscientia perterritus omnia ... exponit; Cluent. 38.

profugere: peccatine conscientia me || peccati me conscientia || profugisse? dom. 95.

zum Satz: quoniam priore actione ... conscientia tua atque auctoritate meorum testium testem nullum interrogasti; Verr. V, 155.

2. propter: Fabriciis propter conscientiam mei sceleris condemnatis; Cluent. 81. quae propter conscientiam scelerum desperatio vitae! Phil. II, 88.

conscisco, zufügen, geben: mortem: ut homines propter iniurias ... decumanorum mortem sibi ipsi consciverint; Verr. III, 129. mortem sibi ipse conscisset; Cluent. 171.

conscius, bewußt, wissend, mitwissend: A. **bei Substantiven:** alqs: eosdem Romae fuisse legatos, illius ... socios furtorum, conscios flagitiorum; Verr. IV, 139. non modo conscio, sed etiam conviva et adiutore Oppianico; Cluent. 36. quem (C. Fabricium) ... conscium illi facinori fuisse arbitrabatur; ib. 56. qui ... C. Fabricium conscium maleficii condemnarant; ib. 59. qui .. dictus est adiutor fuisse et conscius, P. Asicius || Ascius, al. ||; Cael. 23. „horum" inquit „eram conscius"; Deiot. 21. eum, quem conscium tanti sceleris haberet; ib. ut fuisse in ea societate viderentur, cum [conscii] non fuissent; Phil. II, 25. „ex quo intellegi debet eum (Ciceronem) conscium fuisse"; ib. 30. P. Apuleius ..., meorum omnium consiliorum periculorumque ... testis, conscius, adiutor; ib. XIV, 16.

cives: in tanto civium numero magna multitudo est eorum, qui ... peccatorum suorum conscii novos motus ... quaerant; Sest. 99.

fratres: „fratres meos", inquit „quod erant conscii, in vincula coniecit"; Deiot. 21.

mens: huic facinori tanto tua mens liberalis conscia ... esse non debuit; Cael. 52.

parietes: non parietes conscios ... perhorrescet? Cael. 60.

patronus: qui ... patronum, quia conscius, condemnassent; Cluent. 60.

populi: ita populos habent universos non solum conscios libidinis suae, verum etiam administros; Verr. III, 76.

puer: uno ex servis puero non grandi conscio; Cluent. 179. puer ille conscius pertimuit; ib. 180. is ... a puero conscio est indicatus; ib. 183.

servi: accedat huc oportet odium parentis, ... servi conscii, tempus idoneum; Sex. Rosc. 68. in qua (manumissione) ... multarum rerum consciis servis cum causa praemium (est) persolutum; Cael. 68.

viri: ut tot viros primarios velim ... esse temeritati et mendacio meo conscios; Verr. IV, 124.

urbs: hanc sibi iste urbem delegerat, quam haberet ... flagitiorum omnium consciam; Verr. V, 160.

B. **allein:** (vgl. A. alqs): I. audent facere: illi ipsi tui convivae, consiliarii, conscii, socii verbum facere non audent; Verr. IV, 143.

deversatur: Rubrium, ... in omnibus eius modi rebus adiutorem suum et conscium, parum laute deversari dicit; Verr. I, 64.

sunt: satisne vobis multos, satis idoneos testis et conscios videtur ipsa fortuna esse voluisse earum rerum, quae ..? Font. 16.

II, 1. damno: cuius ministris consciisque damnatis; Cluent. 125.

despicio: despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores aetatulae suae; Sest. 18.

nomino: nemo testis, nemo conscius nominatur; Cael. 55.

reperio: non facultas, non conscius ... reperietur; Cael. 53.

2. utor: quo adiutore usus est? quo socio? quo conscio? Cael. 57.

III. vehemens in: qui se in principem maleficii lenem, in adiutores eius et conscios vehementissimum esse respondet; Cluent. 106.

IV. indicia: consciorum indiciis, sua manu, voce paene litterarum coacti; Phil. II, 17.

conscribo, aufzeichnen, verzeichnen, eintragen, abfassen, ausheben, anwerben, versammeln: I. **absolut:** alqs: decuriasse Plancium, conscripsisse, sequestrem fuisse; Planc. 45. (Plancium) sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribulis decuriavisse; ib. 47.

II. **mit Object:** alqd: quae .. promulgata illo anno fuerint || fuerant ||, quae promissa multis, quae conscripta; Sest. 66.

codicem: quid attinet codicem instituere, conscribere? Qu. Rosc. 6.

collinam: convocabat tribus, se interponebat, Collinam novam dilectu perditissimorum civium conscribebat; Milo 25.

conlegia: ut conlegia ... *ab* uno gladiatore innumerabilia alia nova conscriberentur; Sest. 55.

edictum: quam aequum edictum conscripserit; Verr. I, 106. (edictum) unius hominis causa conscriptum esse; ib. 116. s. legem; Verr. I, 143.

exercitum: quantum (exercitum) tua libido conscripserat; Piso 37. servorum exercitus illum in urbe conscripturum fuisse; Milo 76. cum .. exercitum tantum tam brevi tempore ... conscripserit; Phil. V, 36.

fortunas: tu fortunas alterius litteris conscriptas in iudicium adferas? Cluent. 186.

homines: cum homines in tribunali Aurelio palam conscribi centuriarique vidissem; Quir. 13. cum vicatim homines conscriberentur, decuriarentur; Sest. 34.

legem: dicetis eundem (legem) conscripsisse qui illud edictum de hereditate; Verr. I, 143. ut eis || his || C. Claudius Appii filius Pulcher praetor de senatu cooptando leges conscriberet; ib. II, 122. legem agrariam tribunos plebis designatos conscribere; leg. agr. II, 11. eam legem non a vestrorum commodorum patrono, sed a Valgii genero esse conscriptam; ib. III, 3.

legiones: legiones conscripsit novas, excepit veteres; Phil. XI, 27.

liberos: cum in tribunali Aurelio conscribebas palam non modo liberos, sed etiam servos; dom. 54.

milites: quod C. Caesar ... milites veteranos ... conscripserit; Phil. V, 46.

orationem: orationem Stratonis conscribere de furto; Cluent. 184.

patres: (sing. s. Phil. XIII, 28): patres conscriptos iudicia male et flagitiose tueri; Verr. a. pr. 44. omen magis patribus conscriptis quam causa placuit; ib. I, 99. si patribus conscriptis videretur; ib. II, 95. orare patres conscriptos, ut ..; ib. 103. orant Siculi patres conscriptos, ut ..; ib. 147. illum viris fortissimis iudicarunt patres conscripti remittere de summa non potuisse; ib. III, 82. patres conscripti vocabantur; leg. agr. II, 93. [qui hos patres conscriptos ...] in invidiam vocatis; Rabir. 20. rem omnem ad patres conscriptos detuli; Catil. II, 12. patribus conscriptis ... parui; Sulla 21. ut aliquando vos patresque conscriptos ... memoria mei ... teneret; Quir. 1. quem patres conscripti custodem patriae iudicassent; dom. 102. qui pro me patres conscriptos deprecari ... vetarent; ib. 113. eas (inimicitias) se patribus conscriptis dixit ... permissurum; Sest. 72. de me uno patres conscripti decreverunt, ut ..; ib. 128. ut patres conscripti ex re publica funditus tollerentur; Vatin. 35. ut cum patribus conscriptis ... cenet; Piso 65. cum patres conscripti ... uni Plancio gratias egerint || egerit ||; Planc. 78. qui ... edicto .. suo non luctum patribus conscriptis, sed indicia luctus ademerint; ib. 87. tu apud patres conscriptos contra me dicere ausus es; Phil. II, 51.

opertis valvis Concordiae ... patres conscriptos sententias dicere; ib. V, 18. ut in patrum conscriptorum ... potestate sit qui in sua numquam fuerit; ib. VI, 4. pater conscriptus repente factus est; ib. XIII, 28. — patres conscripti (voc.); leg. agr. I, 14. 22. 27. Catil. I, 4. 9. 27. 29. 31. 32. IV, 1. 2. 3. 4. 6. 9. 11. 14. ⨯. 16. 18. 20. sen. 1. 3. 30. ⨯. 33. 36. 39. har. resp. 1. 3. 8. ⨯. 11. 12. 14. 19. 55. 61. prov. cons. 1. ⨯. 3. 8. 11. 18. 23. 25. 30. 32. 33. 38. 39. 47. ⨯. Piso 18. 31. 32. 46. 52. 56. 81. Marcell. 1. 2. ⨯. 13. Phil. I, 1. 7. 11. 13. 14. 15. 16. 23. 25. 38. II, 1. 5. 10. 11. 25. 37. 43. 59. 69. 76. 84. 92. 101. 108. 119. III, 1. 5. 7. 12. 29. 33. 34. V, 1. 2. ⨯. 21. 26. 31. 33. 34. 36. 37. 41. 42. 47. 49. 51. ⨯. 52. VII, 1. ⨯. 7. 8. ⨯. 9. ⨯. 14. 19. 25. ⨯. 27. VIII, 2. 4. 9. 22. 25. 31. 32. ⨯. IX, 1. 3. 5. 8. ⨯. 10. 14. X, 2. 7. 8. 23. ⨯. XI, 1. 3. 7. 20. 21. 26. ⨯. 35. 36. 38. 39. 40. XII, 1. 2. 3. 4. 7. 19. 21. 30. XIII, 1. 2. 7. 10. 12. 13. 22. 32. 48. XIV, 1. 3. ⨯. 5. 6. 9. 10. 15. 17. 21. 30. 31. 34. 35. Fr. A. V, 1. B. XII, 5. XIII, I, 1. VIII.

portenta: si tuus scriptor ... tibi ista non scita, sed portenta conscriberet; dom. 129.

quaestionem: illam nefariam mulierem .. eadem manu ... hanc fictam quaestionem conscripsisse; Cluent. 185.

scelera: cum cetera scelera stilo illo impuro ... conscripsisset; har. resp. 11.

scita: ſ. portenta.

servos: servos simulatione conlegiorum nominatim esse conscriptos; sen. 33. ſ. liberos.

testamenta: in qua provincia mortuorum testamenta conscripsit; har. resp. 42.

volumen: explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripsisse; Sex. Rosc. 101.

conscriptio, Abfassung: eiusdem amentiae falsae conscriptiones quaestionum; Cluent. 191.

consecratio, Weihung, Bann, Verfluchung: I. est: quae tua fuit consecratio? dom. 106. sin ista consecratio legitima est; ib. 125.

habet: an consecratio nullum habet ius || habet, al. ||, dedicatio est religiosa? dom. 125.

II. verbum: unum ostende verbum consecrationis in ipsa tua lege; dom. 128.

III. sacrari: sanctiones sacrandae sunt aut || † aut || genere ipso atque || aut || obtestatione [et consecratione] legis aut poena || poenae ||; Balb. 33.

sacrosanctus: utrum capitis consecratione an obtestatione legis (Gaditanum foedus) sacrosanctum esse confirmas? Balb. 33.

consecro, weihen, bannen, verfluchen: alqm: esse se || esse || iam consecratum Miloni; har. resp. 7.

alqd: ſ. domum; dom. 125.

aedis: quia consecrabantur aedes, non privatorum domicilia, sed quae sacrae nominantur, consecrabantur agri, non ita ut nostra praedia, si qui vellet, sed ut imperator agros de hostibus captos consecraret; dom. 128. ſ. **aedes,** B, I, 1. consecro (3 Stellen) S. 132, a.

agrum: ſ. aedis.

aram: ſ. **ara,** II, 1. consecro (5 Stellen) S. 270, a.

Aristaeum: Aristaeus ... una cum Libero patre apud illos eodem erat in templo consecratus; Verr. IV, 128.

bona: ſ. **bonus,** B, II, 2, a, consecro (3 Stellen) S. 430, b.

campus: cui ... non campus consularibus auspiciis consecratus (vacuus insidiis fuit); Catil. IV, 2.

candelabrum: ſ. **candelabrum,** II. consecro (2 Stellen) S. 448, b.

caput: cum caput eius, qui contra fecerit, consecratur; Balb. 33.

Cupidinem: hunc marmoreum Cupidinem, quod erat consecratus, non attigit; Verr. IV, 4.

delubra: delubra omnia sanctissimis religionibus consecrata depeculatus || depopulatus || est; Verr. a. pr. 14.

domicilia: fore periculum, ne domicilia aut possessiones indemnatorum civium consecrarentur; dom. 127. ſ. aedis.

domum: te meam domum consecrasse; dom. 51. cum suis dicat se manibus domum civis optimi evertisse et eam isdem manibus consecrasse; ib. 105. verbone pontificis putetis ... domum unius cuiusque consecrari posse? ib. 119. tua domus certe et quicquid habes aliud Cereri est consecratum; ib. 125. quibusnam verbis aut quo ritu ... civis domum consecrares; ib. 132. in ea causa esse dixit domum meam, a religiosissimo sacerdote, P. Clodio, consecratam; har. resp. 9.

honorem: hostis ... honorem hominis deorum religione consecratum violare noluit; Verr. II, 51. ut honorem hominibus habitum in monumentis eius modi non nulla religione deorum consecrari arbitrentur; ib. 158. tuus enim honos illo templo ..., tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo consecratur; ib. IV, 69.

insulam: insulam Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam; Verr. IV, 106.

Karthaginem: quam (veterem Karthaginem) P. Africanus ... ad aeternam hominum memoriam consecravit; leg. agr. I, 5. quam (veterem Karthaginem) .. P. Africanus ... de consilii sententia consecravit; ib. II, 51.

manubias: non dubitavit Martis manubias Musis consecrare; Arch. 27.

memoriam: ſ. honorem; Verr. IV, 69.

ministros: Martiales quidam Larini appellabantur, ministri publici Martis atque ei deo veteribus institutis religionibusque Larinatium consecrati; Cluent. 43.

montem: ut ... montem illum trans Anienem, qui hodie mons sacer nominatur, ... aeternae memoriae causa consecrarent; Fr. B. VI, 24.

opinionem: hanc opinionem si in illo sanctissimo Hercule consecratam videmus; Sest. 143.

possessiones: ſ. domicilia. — praedia: ſ. aedis.

precationem: si illa sollemnis comitiorum precatio consularibus auspiciis consecrata tantam habet ... religionem; Muren. 1.

simulacrum: cuius (Dianae) simulacrum ..., bis apud Segestanos consecratum, semel ipsorum religione, iterum P. Africani victoria, tollendum ... curavit; Verr. V, 185.

terram: quae (lex) vetet iniussu plebis aedis, terram, aram consecrari || consecrare ||; dom. 127.

viros: (ei viri, qui tyrannos necaverunt,) prope ad immortalitatis et religionem et memoriam consecrantur; Milo 80.

consector, nachjagen, haschen: verba: si tam vere homines verba consectarentur, ut rem, cuius causa verba sunt, non considerarent; Caecin. 54.

umbras: ut levitatis est ... omnis umbras etiam falsae gloriae consectari; Piso 57.

consenesco, altern, sich verzehren: alqs: otio et tranquillitate rei publicae consenescebat; Sest. 110.

filia: filia ... in ... fratris manibus et gremio maerore et lacrimis consenescebat; Cluent. 13.

invidia: falsa invidia ... spatio interposito et causa cognita consenescat; Cluent. 5.

consensio, Uebereinstimmung, Einverständniß, Verabredung: I. accedit: si .. ad humanos casus ... sceleris etiam accedit insidiarumque consensio; Marcell. 23.

est aperta, magna: ut numquam maior consensio aut apertior populi Romani universi fuisse ulla in causa diceretur; Sest. 124. — nulla: ut

.. sit posthac bonorum consensio contra improborum furorem et audaciam; Rabir. 4. — tanta: tantam in omnibus bonis (fore) consensionem, ut ..; Catil. I, 32.

exsistit: nulla de illis magistratuum consensio (exstitit); sen. 38.

manet: manet illa in re publica bonorum consensio; Fr. B. XIII, VIII.

tollit: fidem .. ipsa tollit consensio, quae patefacta ||late facta|| est compromisso Sardorum; Scaur. 38.

valet: plus Gallorum consensio valebit quam summae auctoritatis hominum? Font. 16. ut nihil posthac ... consensio bonorum contra pestem ... civitatis valeret; Rabir. 2.

II. facio: nullaene consensiones factae esse dicuntur? Verr. V, 9.

nomino: cuiuscumque tribus largitor esset per hanc consensionem, quae magis honeste quam vere sodalitas nominaretur; Planc. 37.

patefacio: f. I. tollit.

peto: petita est ... consensio bonorum omnium; har. resp. 45.

III. plenus: constans ratio, plena consensionis omnium; Sest. 87.

IV, 1. restitui: ego ... tanta consensione Italiae .. restitutus; Quir. 18.

2. in: hoc bellum quintum civile geritur ... non in dissensione et discordia civium, sed in maxima consensione incredibilique concordia; Phil. VIII, 8.

per: f. II. nomino.

consensus, Uebereinstimmung, Einmüthigkeit, Einverständniß, Verabredung: I. **absolut:** conspirat: quis est qui horum consensum conspirantem et paene conflatum in hac prope aequalitate fraterna [non] noverit? Ligar. 34.

est: incredibilis: si ego ... consensu tam incredibili bonorum omnium ... cessi tribuni plebis ... furori; Sest. 36. — magnus: numquam maior consensus vester in ulla causa fuit; Phil. IV, 12. — quantus: recordamini ... quantus consensus vestrum (fuerit); Phil. V, 2. — tantus: tantus vester consensus de salute mea fuit, ut ..; sen. 5. tantus .. est consensus municipiorum coloniarumque provinciae Galliae, ut ..; Phil. III, 13. sive tantus consensus omnium sine impulsu deorum esse non potuit; ib. IV, 10. — vinculum: neque est ullum amicitiae certius vinculum quam consensus et societas consiliorum et voluntatum; Planc. 5.

excitat, inflammat: quis est civis ... quem non excitet, non inflammet tantus vester iste consensus? Phil. VI, 18.

potest: f. est tantus; Phil. IV, 10. — II. perspicio.

valet: quantum ... vester .. consensus apud Antonium valiturus esset; Phil. VI, 3.

II. **nach Verben:** confirmo: ut ... veteranorum ..., tum legionis Martiae quartaeque mirabilis consensus ad rem publicam recuperandam ... confirmetur; Phil. III, 7.

conflo: f. I. conspirat.

debilito: consensus populi Romani ... debilitetur necesse est; Phil. VIII, 4.

divello: consensus ordinum est divolsus; har. resp. 60.

habeo: qui haberet ... consensum et concordiam civium; Phil. IV, 14. eum consensum Italiae (habemus) ..., ut ..; ib. VII, 20.

iudico: qui semper vestrum consensum gravissimum iudicavisset; Phil. IX, 8.

novi: f. I. conspirat.

omitto: omitto civitatium, nationum, provinciarum, regum, orbis denique terrarum de meis ... meritis unum iudicium unumque consensum; dom. 75.

perspicio: in qua (contione) populi Romani consensus perspici *non* posset; Sest. 106.

recordor: recordare ... consensum illum theatri; Phil. I, 30.

sequor: qui ante sequi populi consensum solebant; Phil. I, 37.

III. **nach Substantiv:** patronus: fortissimus consul ..., patronus publici consensus; Milo 39.

IV. **Umstand:** 1. abstrahi: is ab hoc impetu abstractus consilio et copiis Caesaris, consensu veteranorum; Phil. III, 31.

approbare: cum meum ius iurandum ... populus Romanus una voce et consensu approbavit; Piso 7. quod vos quoque illum hostem esse tanto consensu ... approbavistis; Phil. IV, 2.

capere: fructum ... maximum cepit .. summo consensu senatus; Marcell. 3.

confirmari: quod genus ... consensu omnium est confirmatum; Scaur. 21.

convinci: eius devotionis me esse convictum ... consensu Italiae; Quir. 1.

defendi: cum ... summo .. consensu militum veteranorum ... populus Romanus defensus sit; Phil. III, 38. quod .. legio Martia atque quarta ... optimo .. in rem publicam consensu ... rem publicam ... defendant; ib. V, 46.

devincire: eosdem postea singulari inter se consensu et amore devinxit improbissimae naturae ... similitudo; XI, 2.

efferri: hic Dorylensis nuper cum efferretur magna frequentia † consensuque ||*consessu*que, al.|| vestro; Flacc. 41. quae tum ... uno consensu omnium ... in caelum laudibus efferebantur; ib. 103.

fieri: eum .. summo consensu populi Romani consulem fieri videbat; Milo 25.

frangere: consensu .. populi Romani facile hominis amentis fregissemus audaciam; Phil. III, 2.

gerere: quod ... consensu bonorum omnium pro salute patriae gessissem; dom. 94. omnium ordinum consensu pro salute rei publicae gesta reciderat; Milo 87.

iacere: ieci sententia mea maximo vestro consensu fundamenta rei publicae; Phil. V, 30.

mutare: pro uno cive et bonos omnis privato consensu et universum senatum publico consilio mutasse vestem; Sest. 27.

offendere: quem tanto studio sonsensuque offenderint ||cum tantum studium consensumque ostenderint||; Phil. XIII, 34.

opprimi: si res publica vi consensuque audacium armis oppressa teneretur; Sest. 86.

reddere: qui vestro singulari studio atque consensu parentum beneficia ... nobis ... reddidistis; sen. 2.

subvenire: incredibili studio et consensu provinciae Galliae rei publicae ... esse subventum; Phil. V, 36.

2. a: dari: cum bene de re publica meritis testimonium a consensu civitatis datur; Phil. XIV, 13.

consentaneus, übereinstimmend, vernunftgemäß: alqd: qui consentaneum fuerit ... appellatione improbissima te ad auxilium nefarium confugisse? Vatin. 34.

mors: cum ... eius .. mors consentanea vitae fuerit sanctissime ... actae; Phil. IX, 5.

consentio, übereinstimmen, einig sein, sich vereinigen, verabreden: I. **absolut:** alqs: sibi de eo, quod coierit aut consenserit, causam esse dicendam; Cluent. 153. QUI ... COIERIT ..., CONVENERIT ..., CONSENSERIT; hoc vero cum infinitum tum obscurum et occultum; ib. 157. „an consentire (nos sit aequius), ne ludibrio simus inimicis"; Phil. XIII, 38.

magistratus: consentientibus ceteris magistratibus; Quir. 18.

populus: populo Romano consentiente; Phil. III, 36.

senatus: senatus consentientis auctoritate arma

sumpta; Deiot. 11. experietur consentientis senatus nervos; Phil. V, 32.
servi: quos (servos) ipse cum consilio belli faciendi causa consensisse iudicavit; Verr. V, 18.
voluntas: parumne haec significant incredibiliter consentientem populi Romani universi voluntatem? Phil. I, 36.
vox: me ... frequentissimus senatus ... consentiente atque una voce revocavit; Piso 34.
II. mit Ergänzung: 1. Infinitiv: delere, al.: se urbem inflammare, civis trucidare, vastare Italiam, delere rem publicam consensisse; Phil. II, 17.
vendere: si consenserint possessores non vendere, quid futurum est? leg. agr. I, 15.
2. acc. c. infin.: omnes mortales una mente consentiunt; omnia arma ... esse capienda; Phil. IV, 7.
3. Dativ: iudiciis: superioribus consentire iudiciis debuerunt; Cluent. 60.
principiis: his principiis reliqua consentiebant; Phil. I, 2.
4. Präpositionen: ad: qua frequentia, quo studio, qua virtute ad communem salutem dignitatemque consentiunt! Catil. IV, 15. omnes ordines ad conservandam rem publicam mente, voluntate, voce consentiunt; ib. 18. non solum homines, sed etiam deos immortalis ad rem publicam conservandam arbitror consensisse; Phil. IV, 10.
cum: consentite cum bonis; leg. agr. I, 26. ut vestrae mentes atque sententiae cum populi Romani voluntatibus suffragiisque consentiant; Muren. 1.
de: qui de communi salute consentimus; Vatin. 23. omnes enim iam cives de rei publicae salute una et mente et voce consentiunt; Phil. I, 21.
in: in qua (causa) omnes honestates civitatis, omnes aetates, omnes ordines una consentiunt; Sest. 109.

consequor, folgen, nachfolgen, einholen, erreichen, erhalten, gewinnen: I. absolut: alqs: Aurelia via profectus est; si accelerare volent ad vesperam consequentur; Catil. II, 6. cum verbis consequi non possim; Sest. 87. consecutus est Dolabella nulla ||Dolabella. nulla|| suspicione belli; Phil. XI, 5. causas, ut honorificentissimis verbis consequi potuero, complectar ipsa sententia; ib. XIV, 28.
alqd: illa videamus .., quae statim consecuta sunt; Sex. Rosc. 105. quae deinde sunt consecuta? Qu. Rosc. 32. attendite animos ad ea, quae consequuntur; leg. agr. II, 38. quod ... ex ea victoria, quae parta est, consecutum arbitramur; Phil. XIV, 1.
amentia: ut summus furor atque amentia consequatur; Sex. Rosc. 66.
annus: qui (annus) consequitur; Muren. 85.
caedes: ex quo caedes esset vestrum omnium consecuta; Phil. XIV, 15.
casus: quicumque casus consecutus esset; Phil. I, 38.
classis: Cassii classis paucis post diebus consequebatur; Phil. X, 8.
dies: consecuti dies pauci omnino Ianuario mense; Sest. 74. consequentibus diebus; Piso 52. proximo, altero, tertio, denique reliquis consecutis diebus; Phil. I, 32.
existimatio: de omnibus nobis ... non illa tacita existimatio ..., sed vehemens ac liberum populi Romani iudicium consequetur; Verr. V, 176.
fama: ne qua fama consequeretur eius modi; Font. 29.
furor: f. amentia.
gloria: gloria ex his immortalis est consecutura; Fr. B. XVI, III, 5.
gratulatio: quanta rei publicae causa laetitia populi Romani, quanta gratulatio consecuta est! Flacc. 98.
iudicium: f. existimatio. — laetitia: f. gratulatio.

legatio: Hispaniensis legatio consecuta est; Font. 6.
licentia: cum poena afuit et licentia consecuta est; Verr. III, 176.
ludi: hi ludi dies quindecim auferent; deinde continuo Romani consequentur; Verr. a. pr. 31.
tempus: in illo tempore civitatis, quod post mortem Caesaris consecutum est; Phil. V, 38.
tribunatus: consecutus est ipsius tribunatus; Sest. 62.
vilitas: si .. ubertas in percipiundis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendundis; Verr. III, 227. tanta repente vilitas annonae ex summa inopia et caritate rei frumentariae consecuta est; imp. Pomp. 44.
II. mit Ergänzung: ut: is suo labore suisque accessionibus [...] consequebatur, ut ad istum ... summa pecuniae referretur; Verr. II, 133. per quem, ut neque hoc idem posthac neque multa huius modi accidere possent, consecuti sumus; Phil. XIII, 31. f. III. alqd; Sest. 5.
ne: f. III. alqd; Cluent. 51.
III. mit Object: alqm: qui secum fugere et se consequi iussit; Verr. V, 104. uti C. Verrem ... dignus exitus eius modi vita atque factis vestro iudicio consequatur; ib. 189. hos vestigiis Oppianicus consecutus est; Cluent. 36. Sestius cum illo exercitu summa celeritate C. Antonium consecutus est ||consecuta, al.||; Sest. 12. ex bellica victoria non fere quemquam est invidia civium consecuta; ib. 51. cur tot viri ac tales hunc et unum et tam imbecillum ... non ... fugientem consecuti sint; Cael. 67.
alqd: ut neque nihil neque tantum, quantum postulavimus, consequamur; Qu. Rosc. 10. quod ego meo labore et vigiliis consecutus sum; Verr. a. pr. 6. si quid in dicendo consequi possum; imp. Pomp. 2. quantum defensor purgandis criminibus consequi ... potuerit; Cluent. 3. si ... omnia dicendo consequi potuero; ib. 7. ut hoc, quod timide dicam, consecutus sim, ne quis illi causae patronum defuisse arbitraretur; ib. 51. „quid Habiti morte Scamander consequebatur? ib. 61. ut desperent id, quod conantur, se consequi posse; Catil. II, 19. id ... coniectura consequi possumus; ib. III, 18. quae a nobis consequuntur; Muren. 71. plus multo erunt vestris sententiis quam suis gladiis consecuti; ib. 79. esses omnia si minus re, at verbis legitimis consecutus; dom. 129. si modo id consequi potero, ut ... nihil a me ... praetermissum esse videatur; Sest. 5. hi suffragiis quod contenderant consequebantur; ib. 105. id facillime consequar; ib. 119. omnia .. ea me pudenter vivendo consecutum esse; Vatin. 6. te dis hominibusque invitis amore in te incredibili quodam C. Caesaris omnia quae velis consecuturum; ib. 28. quae nisi vigilantes homines ... consequi non possunt, omnia labore et diligentia est consecutus; Cael. 74. ita Gaditana civitas, quod beneficiis suis erga rem publicam nostram consequi potuit, quod imperatorum testimoniis, quod vetustate, quod Q. Catuli ... auctoritate, quod iudicio senatus, quod foedere, consecuta est; Balb. 35. quae cotidie labore huius et studio aut omnino aut certe facilius consequantur; ib. 43. haec pari loco orti sunt innumerabiles alii consecuti; Planc. 60. nihil dico quid res publica consecuta sit, nihil quid vos, nihil quid omnes boni; Milo 30. quid tandem erat quod ea nocte consequi posset? ib. 49. quid eo (Caesare) mortuo consequi ipse cuperet; Phil. III, 12. quae vix hodierno die consequemur; ib. V, 45. quod cum consequi neglexisset ..; ib. 49. quod profecto et pietate vestra et tanta concordia consequemini; ib. VI, 19.
amicitias: f. copias.
annonam: subito illo ipso die carissimam annonam necopinata vilitas consecuta est; dom. 14.
auctoritatem: etsi id est aetatis, ut nondum (auctoritatem) consecutus sit; dom. 118. tertium

scis ex illo obsesso ... tribunatu consularem auctoritatem hominem esse adulescentem consecutum; Vatin. 16.
causam: tantam causam ... et diligentia consequi et memoria complecti; div. Caec. 39.
civitatem: si qui essent civitatem nostram beneficio populi Romani consecuti; Balb. 31.
conatus: qua (ratione) omnis illorum conatus investigare et consequi possim; Verr. a. pr. 48.
consulatum: si ob hanc facultatem homines saepe etiam non nobiles consulatum consecuti sunt; Muren. 24.
copias: sin autem multorum virtus, ingenium, humanitas ex infimo genere ... non modo amicitias et rei familiaris copias consecuta est, sed summam laudem, honores, gloriam, dignitatem ..; Balb. 18.
cruciatus: ut omnis animi cruciatus et corporis etiam egestas ac mendicitas consequatur; Catil. IV, 10.
diem: quae (nox) consecuta est posterum diem nonarum Novembrium; Sulla 52.
dignitatem: quibus studiis hanc dignitatem consecutus sim; leg. agr. II, 2. quam (dignitatem) ego, etsi libente illo, tamen absente ||illo|| per vos consecutus sum; ib. 49. quasi ... ab eo facilius ob eam causam dignitatem quam volunt consequantur; Planc. 55. hinc honores amplissimos, hinc mediocris opes, hinc dignitatem ... consecuti sumus; Phil. VII, 7. quam (dignitatem) reliqua vita es consecutus; Fr. B. VIII, 18, a. ſ. copias.
facta: nullo modo possum omnia istius facta .. memoria consequi; Verr. IV, 57.
fortunam: (libertini homines) sua virtute fortunam huius civitatis consecuti; Catil. IV, 16.
fructum: meus labor ... ex vestro iudicio fructum est amplissimum consecutus; imp. Pomp. 2.
fugam: si immortalitas consequeretur praesentis periculi fugam; Phil. X, 20.
gloriam: eos ... esse immortalem gloriam consecutos; Sest. 143. per quem ordinem ipse amplissimam sit gloriam consecutus; prov. cons. 39. magnam mihi videbatur gloriam consecutus; Phil. I, 10. numquam ... tantam essent gloriam consecuti; ib. II, 5. cum illi eam gloriam consecuti sint, quae vix caelo capi posse videatur; ib. 114. quantam sitis a populo Romano laudem, quantam gloriam, quantam gratiam consecuti; ib. V, 2. quarta legio parem virtutis gloriam consecuta est; ib. XIV, 31. ſ. copias.
gradum: cum altiorem gradum dignitatis beneficio populi Romani esset consecutus; Cluent. 150.
gratiam: ſ. gloriam; Phil. V, 2.
honorem: honorem .. neque ab uno neque ex hoc loco, sed ... laboriosissima ratione vitae ... consequemur; imp. Pomp. 70. qui ... honores ... perturbata (re publica) se consequi posse arbitrantur; Catil. II, 19. quasi honorem maiorum tuorum consecutus esses; Flacc. 74. qui ... iam erat a senatu illum honorem consecutus; Sest. 57. quod ... ampliorem honorem alteri tribuebat quam ipse erat consecutus; prov. cons. 27. „amplissimos honores ut pro dignitate tua consequare"; Planc. 13. qua (ratione vitae) minima invidia novi homines plurimi sunt eosdem honores consecuti; ib. 67. quem is honorem maiorem consecutus erat, quam ut haberet pulvinar? Phil. II, 110. ſ. copias. dignitatem; Phil. VII, 7.
imagines: qui beneficio vestro imagines familiae suae consecuti sunt; leg. agr. II, 1.
immortalitatem: ita pro mortali condicione vitae immortalitatem estis consecuti; Phil. XIV, 33.
impunitatem: ut Cn. Plancium suis erga me meritis impunitatem consecutum putem; Planc. 3.
laudem: quam (laudem) hodierno die consecutus es; Marcell. 4. quibusnam verbis eius laudes huius ipsius temporis consequi possumus? Phil. V, 35. ſ. copias. gloriam; Phil. V, 2.
libertatem: quia ... libertatem pax consequebatur; Phil. I, 32.
locum: vos ... piorum estis sedem et locum consecuti; Phil. XIV, 32.
magistratum: quem magistratum iam octingenti fere consecuti sunt; Planc. 60.
magnitudinem: qui vestram magnitudinem multitudinemque beneficiorum ... oratione ... consequi possit; Quir. 5.
memoriam: ut legati interitus honoris memoriam consecutus sit; Phil. IX, 7.
mensem: offendit eum mensem, qui consequitur mensem comitialem; Verr. II, 130.
multitudinem: ſ. magnitudinem.
nobilitatem: qui ingenio ac virtute nobilitatem potestis consequi; Sest. 136.
noctem: nox illa, quam iste est dies consecutus; Flacc. 103.
nomen: amicitiae nomen ac societatis, quod armis violarat, id precibus est consecutus; Sest. 59. quod (nomen) cum esset ||est|| consecutus; Phil. XIV, 28.
opes: ſ. dignitatem; Phil. VII, 7.
optata: multa praeterea a dis immortalibus optata consecuti sumus; Quir. 5.
partem: non ... esset ullam partem istius nequitiae fugitivorum insolentia consecuta; Verr. III, 66.
pecuniam: tantam (pecuniam) licebit per cellae nomen aestimationis magnitudine consequatur; Verr. III, 222.
praemia: quae (praemiae) erant pro scelere atque eversione patriae consecuti; prov. cons. 13.
pyxidem: si illam commenticiam pyxidem obscenissima sit ||*est*|| fabula consecuta; Cael. 69.
quaestum: quis enim umquam ... consequendi quaestus studio ... tot loca adire ... potuit? imp. Pomp. 34.
scientiam: quam (scientiam) si omnes consecuti sunt ..; dom. 117.
sedem: ſ. locum.
sententiam: qui legum praemiis praetoriam sententiam et praetextam togam consequuntur; Balb. 57.
HS: decem his annis proximis HS sexagiens honestissime consequi potuit; Qu. Rosc. 23.
togam: ſ. sententiam.
victoriam: cum .. ex rei publicae causa iam esset ... gloriosam victoriam consecutus; Cael. 18.

consero, anlegen: I. abſolut: „INDE IBI EGO TE EX IURE MANU ||MANUM|| CONSERTUM VOCO"; Muren. 26. „UNDE TU ME .. EX IURE MANU ||MANUM|| CONSERTUM VOCASTI"; ib. „non ex iure manu ||manum|| consertum, sed ferro .. rem repetunt"; ib. 30.
II. manum: signa contulit, manum conseruit; Muren. 20.

conservatio, Erhaltung, Rettung: I. incito ad: non ad conservationem earum rerum, quas habebant, sed ad spem novarum praedarum incitabantur; Phil. I, 6.
II, 1. contineri: maximam pietatem conservatione patriae contineri; Phil. XIII, 46.
2. ob: mihi consuli supplicatio ... ob conservationem civium ... decreta est; Phil. XIV, 24.

conservator, Erhalter, Retter: I. abſolut: 1. sum: quem vos patriae conservatorem esse saepissime iudicaritis; har. resp. 58. nisi ... conservatores .. rei publicae sint; Phil. II, 31. cuius (libertatis) ... non modo defensor, sed etiam conservator fui; ib. III, 28. si conservator rei publicae Brutus; ib. IV, 8.
2. Ausruf: pro dei immortales, custodes et conservatores huius urbis atque imperii! Sest. 53.
II. nach Verben: 1. adficio: vos tanti conservatorem populi ... non modo honoribus nullis adficietis, sed etiam ad supplicium rapi patiemini? Milo 80.

complector: cum mihi ipsa Roma ... ad complectendum conservatorem suum progredi visa est; Piso 52.
dedo: tormentis etiam dedendi fuerunt conservatores domini; Milo 58.
deterreo: si Themistoclem illum, conservatorem patriae, non deterruit a re publica defendenda .. Miltiadi calamitas; Sest. 141.
fero: tu me conservatorem et custodem (rei publicae) feras; Vatin. 7.
habeo: habebat inimicum C. Marium, conservatorem patriae; Sest. 37. hi semper habiti sunt optimatium principes, auctores et conservatores civitatis; ib. 138.
iudico: quem (civem) hic ordo ... conservatorem patriae iudicarat; Piso 23. „quem (civem) omnes gentes urbis ac vitae civium conservatorem iudicarant"; Milo 73. cum ab hoc ordine ego conservator essem, tu hostis rei publicae iudicatus; Phil. II, 51. quem qui armis persequuntur ||persequantur||, conservatores rei publicae iudicantur; ib. III, 14.
nomino: illum conservatorem Asiae ... nominabant; Flacc. 60.
puto: hoc ... qui efficiunt, summi viri et conservatores civitatis putantur; Sest. 98.
rapio: s. adficio.
2. importo: tantam importare meis defensoribus et conservatoribus calamitatem; Sest. 146.
III. **nach Substantiven:** monumentum: cum ... Gai .. Marii, conservatoris huius imperii, monumentum municipi eius ... salutem praebuisset; Sest. 116.
pestis: an de peste civis ..., conservatoris rei publicae, ... licuit tibi ferre .. legem? dom. 26.

conservo, erhalten, retten, wahren: I. **absolut:** s. II. maiestatem; Balb. 36.
II. **mit einfachem Object:** alqm: nisi eos, qui vobis fructui sunt, conservaritis; imp. Pomp. 16. conservate A. Cluentium; Cluent. 202. cum multi principes civitatis Roma non tam sui conservandi quam tuorum consiliorum reprimendorum causa profugerunt; Catil. I, 7. quibus (diebus) conservamur; ib. III, 2. ut me conservato vestram in posterum dignitatem ... sanciret; sen. 8. quo animo in me conservando fuerit futurus; ib. 9. qui ... totam suam quaesturam in me sustentando et conservando conlocavit; ib. 35. ad me conservandum vos cohortati sunt; Quir. 16. propter eorum egregiam in me conservando voluntatem; dom. 9. an ... segniores me praesente ad me retinendum et conservandum fuissent? ib. 57. ut ceteros conservarem; Sest. 45. ut ... eos conservetis, per quos me recuperavistis; ib. 147. quem si nobis, si suis, si rei publicae conservatis ..; Cael. 80. quod me ... conservarit; Planc. 26. cum per hunc me eis conservatum esse meminerim; ib. 69. ut mihi per hos conserves eum, per quem me tibi et his conservatum vides; ib. 104. vos eosdem in hoc conservando futuros; ib. quibus tu etiam mortuis M. Marcello conservato dignitatem suam reddidisti; Marcell. 10. clementiae tuae iudicio conservati sumus; ib. 12. cum M. Marcellum deprecantibus vobis rei publicae conservavit; ib. 13. quoniam ex eadem acie conservat quos potest; ib. 17. qui a te conservati sumus; ib. 21. omnibus me rebus a te non conservato solum, sed etiam ornato; ib. 34. qua (misericordia tua) plurimi sunt conservati; Ligar. 1. si me ut sceleratum a te conservatum putarem; ib. 19. in Q. Ligario conservando multis tu quidem gratum facies necessariis tuis; ib. 32. conserva igitur tuis suos; ib. 33. qui illum interfecerunt, a quo erant conservati; Phil. II, 5. omnia mihi videntur deorum immortalium iudicio expiata Sex. Pompeio rei publicae conservato; ib. V, 40. nisi forte eos, qui diadema imposuerint, conservandos ... putatis; ib. X, 7. qui D. Brutum omnibus opibus conservatum velint; ib. 17. qui (Brutus) ita conservandus est, ut ..; ib. XI, 24. eiusdem D. Bruti conservandi gratia consul sortitu ad bellum profectus A. Hirtius; ib. XIV, 4. s. fortunas; Catil. IV, 3.
alqd: nihil esse quod quisquam putaret se ... conservare ... posse; Verr. IV, 42. ut ... id per te ex praedonis domo conservare possint; ib. 80. iste omnia, quae requisivit, non ut conservaret, verum ut asportaret, requisivit; ib. 131. ne ... vobis turpissimum sit, id quod accepistis, tueri et conservare non posse; imp. Pomp. 12. qui haec omnia suo solius periculo conservarit; Catil. IV, 23. conservatis eis, quae paulo ante fundamenta ac membra esse dixi; Sest. 99. quorum alterum optare illorum crudelitatis est, alterum conservare clementiae tuae; Deiot. 43. s. bonum.
acta: quae (acta Caesaris) ... ita conservanda concordiae causa arbitratus sum, ut ..; Phil. I, 23.
agrum: ego agrum Campanum ... conservavi; Piso 4.
auctores: cum pacis auctores conservandos statim censuerit; Marcell. 15.
auctoritatem: non illius solum, sed etiam meam vocem et auctoritatem et vobis et rei publicae conservatam ... puto; Marcell. 2. conservate auctoritatem vestram; Phil. XIV, 3.
beneficium: conservate populi Romani beneficium; Muren. 90.
bonum: quod ex malis boni posset ||possit|| in rem publicam pervenire, id utilius esse per se conservari quam per alios; Sest. 63. s. fortunas; Catil. III, 1. Phil. XIV, 37.
caput: mei capitis conservandi causa Romam ... Italia tota convenit; Piso 34.
civem: s. **civis,** II, 1. conservo; dom. 98. Cael. 77. Phil. VIII, 15. XIII, 37 (S. 520, b).
civitatem: dabitur (tabella) de ducibus auctoribusque conservandae civitatis; Flacc. 99. sin .. ea ... conservandae civitatis causa gessissem; Quir. 1.
coloniam: ego conservari coloniam populi Romani cupio; Phil. VIII, 17.
coniuges: s. fortunas; Catil. III, 1. IV, 3.
consuetudinem: ut ne praedonum quidem praetor in fide retinenda consuetudinem conservet; Verr. II, 78.
corpus: cum ... misericordia Minturnensium corpus ac vitam suam conservasset; Quir. 20.
custodem, defensorem: hunc patronum, defensorem, custodem illius coloniae ... in hoc .. casu ... per vos iuvari conservarique cupiunt; Sulla 61.
dignitatem: qui principes fuerunt conservandae salutis aut dignitatis meae; Balb. 59. ut conservem dignitatem tuam; Planc. 10.
disciplinam: alteri nostri imperii praesidio disciplinam suam legesque conservant; Muren. 74.
domicilium: s. fortunas; Catil. III, 1.
existimationem: ut ... ea (existimatio) diligenter conservata ac retenta videatur; Font. 28.
famam: ut ante conlectam famam conservet; div. Caec. 71. s. fortunas; Sex. Rosc. 25.
filium: conservate parenti filium, parentem filio; Cael. 80.
fortunas: ut et illius mortui famam et filii innocentis fortunas conservatas velit; Sex. Rosc. 25. rem publicam .. vitamque omnium vestrum, bona, fortunas, coniuges liberosque vestros atque hoc domicilium clarissimi imperii, fortunatissimam ... urbem hodierno die ... vobis conservatam ac restitutam videtis; Catil. III, 1. conservate vos, coniuges, liberos fortunasque vestras; ib. IV, 3. omnia ... constituta sunt ... populi Romani ... ad communis fortunas conservandas voluntate; ib. 14. cum .. rem publicam, urbem, templa deorum immortalium, bona fortunasque omnium liberosque conservarint dimicatione; Phil. XIV, 37.

genus: quod genus hominum studiosissime conservare debuisti; Verr. III, 75. aliud genus imperatoris sane diligenter . . . conservandum . . cognoscite; ib. V, 25. a L. Bruto, principe huius maxime conservandi generis et nominis; Phil. III, 11.
gloriam: qui laudem gloriamque P. Africani tuendam conservandamque suscepit; Verr. IV, 82.
hominem: retinete hominem in civitate ..; parcite et conservate; Verr. II, 76. studium .. conservandi hominis commune mihi vobiscum esse debebit; Rabir. 4. conservate .. hominem pudore eo, quem ..; Arch. 31.
imaginem: f. umbram.
imperium: cui ... cunctae gentes testimonium huius urbis atque imperii conservati dedissent; dom. 132. f. maiestatem; Rabir. 20.
ius: cum de eo mihi iure dicendum sit, quod ... conservatum (sit) usque ad hoc tempus; Caecin. 5. ius imperatorium, quod semper omnibus imperatoribus est conservatum; leg. agr. II, 60.
laudem: f. gloriam.
leges: quem ad modum sese unus quisque nostrum gerat in retinenda religione conservandisque legibus; Verr. a. pr. 46. f. disciplinam.
liberos: f. fortunas; Catil. III, 1. IV, 3. Phil. XIV, 37.
locum: qui eum (locum) ||Syracusanis locum||, quem eripere ... posset, conservavit ac reddidit; Verr. II, 50.
maiestatem: ut imperium populi Romani maiestasque conservaretur; Rabir. 20. MAIESTATEM POPULI ROMANI COMITER CONSERVANTO. ... verbi genus hoc CONSERVANTO, quo magis in legibus quam in foederibus uti solemus, imperantis est, non precantis; Balb. 35. 36. cum alterius populi maiestas conservari iubetur; ib. ut maiestatem populi Romani communiter conservent; ib. 37. potesne igitur nostra maiestas a Gaditanis benigne conservari, si ..? ib. ut maiestatem illi nostram conservare ||servare|| deberent; ib. 38.
morem: ut morem veterem Hennensium conservarent; Verr. IV, 113.
nomen: f. genus; Phil. III, 11. — otium: f. salutem; Sest. 5. — parentem: f. filium.
patrem: cui si patrem conservatis ..; Flacc. 106.
patriam: animum meum tum conservandae patriae cupiditate incendistis; Sulla 40. meis consiliis patriam conservatam esse; dom. 72. mihi uni testimonium patriae conservatae dedit; Sest. 129. cui nimis videtur senatus in conservanda patria fuisse crudelis; Piso 17.
patronum: f. custodem.
pecuniam: ut (pecunia) conservata magis quam correpta esse videatur; Balb. 56.
praedicationem: cuius enim praedicatio nondum omnibus grata est, hanc memoriae potius quam vocis testimonio conservemus; Piso XI, 35.
provinciam: quae (provincia Macedonia) cum se ac suas urbis non solum consilio, sed etiam manu M. Fontei conservatam esse dicat ..; Font. 44.
rationem: ut a me ... amicitiarum ratio conservata esse videatur; Cluent. 117.
religionem: religionem quidem pristinam conservabat; Verr. IV, 72. medemini religioni sociorum, iudices; conservate vestram; ib. 114. auspiciorum religione conservata; prov. cons. 45. in ipsa religione et legum et foederum conservanda qualis fuerit Cn. Pompeius dubitabimus? Balb. 12. aut undique religionem tolle aut usque quaque conserva; Phil. II, 110.
rem publicam: dubitatis .. quin hoc tantum boni ... in rem publicam conservandam ... conferatis? imp. Pomp. 49. o condicionem miseram ... conservandae rei publicae! Catil. II, 14. novem hominum perditissimorum poena re publica conservata; ib. III, 14. quod ... haec una (supplicatio) conservata re publica constituta est; ib. 15. si qua est invidia conservanda re publica suscepta; ib. 29. omnes ordines ad conservandam rem publicam ... consentiunt; ib. IV, 18. mihi uni conservata re publica gratulationem decrevistis; ib. 20. pro .. hac ... ad conservandam rem publicam diligentia; ib. 23. si rem publicam conservaremus; Flacc. 103. praecipitante re publica vehementem me fuisse ..., conservata mitem; Sulla 1. qui non omni studio ... incubuerit ad rem publicam conservandam; ib. 82. res publica, meis laboribus et periculis conservata; ib. 83. cum rem publicam meis consiliis conservatam ... iudicassetis; sen. 26. per me unum rem publicam conservatam esse; Quir. 17. quod eam (rem publicam) ipsis invitis conservaram; ib. 21. ut ... religionum ius ||religionibus|| sapienter interpretando rem publicam conservarent; dom. 1. quem ... revocatum conservandae rei publicae causa confiteris; ib. 5. virum ... cupidissimum rei publicae conservandae; Sest. 41. qui sine armis etiam consul rem publicam conservarat; ib. 47. ut exemplum rei publicae conservandae mecum simul interiret; ib. 49. hominem ad conservandam rem publicam natum; Vatin. 25. quorum ego consilio rem publicam conservavi; prov. cons. 45. mihi togato senatus ... ut nemini conservatae rei publicae * ||conservata re publica|| ... templa patefecit; Piso 6. quibus (consiliis) mecum in consulatu meo coniunctus fuit ad conservandam rem publicam; ib. 54. qui ordo clarissimis civibus bene gestae rei publicae testimonium multis, mihi uni conservatae dedit; Phil. II, 2. rem publicam vestris quondam meisque consiliis conservatam brevi tempore esse perituram; ib. 37. etiam deos immortalis ad rem publicam conservandam arbitror consensisse; ib. IV. 10. iterum a me conservatam esse rem publicam; ib. VI, 2. alter ad evertendam rem publicam praesidia quaerebat, alter ad conservandam; ib. X, 12. ita trium imperatorum virtute, consilio, felicitate uno die locis pluribus res publica est conservata; ib. XIV, 28. f. fortunas; Catil. III, 1. Phil. XIV, 37.
res: ut quisque eis rebus tuendis [conservandisque] praefuerat; Verr. IV, 140.
salutem: ut hodiernum diem .. ad huius salutem conservandam ... inluxisse patiantur; Rabir. 5. duces nostri an comites fuerint ad communem conservandam salutem *; Flacc. 5 (Z. 10). salutem populi Romani .. conservatam per me ... esse; sen. 29. dicam ... de studio conservandae salutis communis atque otii; Sest. 5. propter salutem illius urbis consulatu conservatam meo; ib. 9. id senatus in unius mea salute conservanda decernendum putavit; ib. 128. a quo mea salus conservata est; Planc. 103. ut oratio consulum ... spem .. attulit ... salutis conservandae; Phil. V, 1. f. dignitatem; Balb. 59.
sceleratum: f. alqm; Ligar. 19.
socios: quam facile imperio atque exercitu socios et vectigalia conservaturus sit; imp. Pomp. 45.
Syracusas: cuius ... misericordia conservatae sunt Syracusae; Verr. V, 84.
templa: f. fortunas; Phil. XIV, 37.
vectigal: ita neque ex portu neque ex decumis neque ex scriptura vectigal conservari potest; imp. Pomp. 15. f. socios.
veteranos: ergo aut boni sunt (veterani), quos etiam ornare, aut quieti, quos conservare debemus; Phil. XI, 37.
virum: fortem et a vobis, iudices, conservandum virum! Milo 104. noli igitur in conservandis bonis viris defetigari; Marcell. 20.
vitam: ut huius ex mediis mortis insidiis vita ad luctum conservata ... esse videatur; Cluent. 201. vitam meam, quae fidelitate amicorum conservata sit; Planc. 71. f. corpus. fortunas; Catil. III, 1.

umbram: umbram equitis Romani et imaginem videtis .., unius amici conservatam auxilio et fide; Rab. Post. 41.

vocem: f. auctoritatem; Marcell. 2.

voluntatem: quod alterius patroni mortui voluntatem conservabat; Verr. I, 124.

urbem: quam (urbem) conservare voluisset; Verr. IV, 120. quam (urbem) conservassem; Sulla 26. qui urbem ||in urbe quam|| suis laboribus ac periculis conservasset; dom. 137. f. fortunas; Catil. III, 1. Phil. XIV, 37. imperium. provinciam.

III. **mit doppeltem Accusativ:** alqm — incolumem: qui (C. Piso) ... incolumis est rei publicae conservatus; Flacc. 98. — integrum: ego me ad id, quod attulerit, integrum conservabo; Flacc. 51. — salvum: ut salvi omnes conservaremini; Catil. III, 25. me salvum adhuc res publica conservavit sibi; Phil. XII, 24.

animum — integrum, animam — puram: qui non modo animum integrum, sed ne animam quidem puram conservare potuisset; Verr. III, 134.

civis — incolumis: in quo reliquos saltem civis incolumis licet conservare; Verr. V, 152.

liberos, coniuges — integras: quibus liberos coniugesque suas integras ab istius petulantia conservare non licitum est; Verr. a. pr. 14.

obsides — incolumis: a nobis multos obsides habet populus Romanus, quos ut incolumis conservare ... possimus ..; div. Caec. 72.

provinciam — incolumem: uti .. Q. Caepio Brutus pro consule provinciam Macedoniam, Illyricum cunctamque Graeciam ... incolumem .. conservet; Phil. X, 26.

conservus, Mitsclav: noctu duos conservos dormientis occidit in piscinamque deiecit; Cluent. 179.

consessor, Beisitzer: 1. dedo: ne accusatoris consessoribus ... supplicem vestrum dederetis; Flacc. 24.

2. convenit cum: ut ei cum Curio consessore eodemque conlusore facillime possit convenire; Phil. V, 13.

consessus, Zusammensitzen, Versammlung, Sitzung: I. **absolut:** 1. est formidolosus, al.: hunc locum consessumque vestrum, quem illi horribilem A. Cluentio ac formidolosum fore putaverunt, eum tandem eius fortunae miserae ... portum ac perfugium futurum; Cluent. 7. — qui: qui porro ille consessus, di boni! Phil. V, 14. — servorum: ut alter consessus potestati servorum obiceretur, alter servorum totus esset; har. resp. 25.

excitant, solent: theatrales gladiatoriique consessus dicuntur omnino solere levitate non nullorum emptos plausus exilis et raros excitare; Sest. 115. f. II. 1. cingo.

recreat, reficit: vester, iudices, conspectus et consessus iste reficit et recreat mentem meam; Planc. 2.

2. o consessum iudicum praeclarum! Phil. V, 12.

II. **nach Verben:** 1. cingo: non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat; Milo 1.

considero: cum illum concessum considero; Quinct. 47.

obicio: f. I, 1. est servorum.

perhorresco: „ut eorum ||quorum|| frequentiam et consessum ... quivis ... perhorrescat“; Quinct. 72.

video: ut ante consessum meorum iudicum videam quam potuerim qui essent futuri suspicari; Planc. 40.

2. abutor: ut vestro consessu et hoc conventu pro summa solitudine abuteretur; Sex. Rosc. 59.

3. separo a: quod ... passus esset tum primum a populari consessu senatoria subsellia separari; Fr. B. VI, 12.

tollo a: tollitur ab atriis Liciniis atque a praeconum consessu in Galliam Naevius; Quinct. 12.

venio in: in hunc consessum P. Sestius ... venit; Sest. 124.

III. **Umstand:** 1. commoveri: qui non aspectu consessuque vestro commoveretur; Verr. I, 19.

declarari: populi Romani iudicium universi ||universo|| consessu gladiatorio declaratum est; Sest. 124.

significari: tribus locis significari maxime populi Romani iudicium ... potest, contione, comitiis, ludorum gladiatorumque consessu; Sest. 106.

vinciri: cum ille servorum eludentium ||et ludentium|| multitudini senatum populumque Romanum vinctum ipso consessu ... tradidisset; har. resp. 22.

zum Satz: quod ... consessu maximo summus artifex ... egit ... meam causam; Sest. 120.

2. ante: quibus ludis primum ante populi consessum senatui locum P. Africanus ... dedit; har. resp. 24.

in: quorum et frequentiam et dignitatem hoc ipso in consessu videtis; Marcell. 13.

propter: quo matrona nulla adiit propter vim consessumque servorum; har. resp. 24.

considerate, besonnen: facio: praetores ut considerate fieret comparaverunt; Quinct. 51. nec solum id animose et fortiter, sed considerate etiam sapienterque fecerunt; Phil. IV, 6.

respondeo: respondebo tibi ... nec considerate minus nec minus amice; Planc. 72.

suscipio: in quo ... nihil considerate ..., contra ... rabide omnia ... videtis esse suscepta; Scaur. 37.

consideratus, besonnen: alqs: C. Quinctius ..., una in re paulo minus consideratus, qui ..; Quinct. 11. quis consideratior illo? Deiot. 16.

calumniator: ut ipse praetor cum quaereret calumniatorem, paulo tamen consideratiorem reperire non posset; Verr. II, 22.

homo: illud considerati hominis esse putavit; Caecin. 1. tu, homo sapiens et considerate, quid dicis? Phil. II, 31.

considero, betrachten, überlegen, erwägen: I. **absolut:** alqs: vide modo, etiam atque etiam considera; div. Caec. 46. etenim sic considerate; Verr. II, 145. vere et diligenter considerate; leg. agr. II, 77.

II. **mit Ergänzung:** 1. **de:** de me autem ita considerent; Quinct. 55. de qua (intercessione) ... isti ipsi, qui minantur, etiam atque etiam quid liceat considerabunt; imp. Pomp. 58. de qua (utilitate rei publicae) mihi, quoniam liberum est spatium, multum etiam atque etiam considerandum puto; Phil. XII, 30.

2. **indirecte Frage:** considerant enim (viri boni) quid et quantum sit alterius bona proscribere; Quinct. 51. considera ... quae studia a patribus familias maxime laudentur; Sex. Rosc. 48. quantum prudentia praestiterint eis ... considerate; ib. 69. quis sit qui socium fraudarit ... consideremus; Qu. Rosc. 17. etiam atque etiam considera, C. Piso, quis quem fraudasse dicatur; ib. 21. quid facere possis considera; div. Caec. 37. quid me deceat dicere considerabo; Verr. I, 32. alio loco hoc cuius modi sit considerabimus; ib. 61. se consideraturum quid sibi [de ea re] esset faciendum; ib. II, 69. hic tibi etiam multo magis ... videndum et considerandum est quid velis; ib. 155. vos nunc utrum illorum iudicium an voluntatem sequi malitis considerate; ib. 175. considerate cum vestris animis vosmet ipsi ecquem putetis; ib. III, 29. „quanti frumentum sit considera“; ib. 196. videas etiam atque etiam et consideres quid agas; ib. V, 174. nunc quid agendum sit considerate; imp. Pomp. 6. quae breviter qualia sint in Cn. Pompeio consideremus; ib. 36. age vero ceteris in rebus quali sit temperantia considerate; ib. 40.

cum considero quo modo mihi in utraque re sit elaborandum; Cluent. 2. ut ... quid oporteat dici consideretis; ib. 3. tu, Acci, consideres, censeo, diligenter, utrum censorum iudicium grave velis esse an Egnatii; ib. 135. si diligenter quid Mithridates potuerit ... consideraris; Muren. 32: si considerare coeperis, utrum magis mihi hoc necesse fuerit facere an istud tibi; Sulla 48. consideret ipse secum, qui mihi homines ex provinciis potissimum detrahendi sint; prov. cons. 1. est mihi considerandum quantum illi ... oneris imponam; Piso 82. eos, qui suffragium ferant, quid cuique ipsi debeant considerare; Planc. 10. *si considerare volueritis* ex quibus causis mors eveniat repentina; Scaur. c. 2. § 2. quem ad modum mihi cum quoque sit confligendum || confl. sit || considerabo; ib. 18. quibus ortus sis, non quibuscum vivas considera; Phil. II, 118. f. III. alqd; div. Caec. 49.

III. **mit Object:** alqd: iam hoc considerate, cuius modi accusatores in tanto iudicio simus habituri; div. Caec. 49. accessit ad argentum, contemplari unum quidque otiose et considerare coepit; Verr. IV, 33. id adeo sic considerate; Caecin. 87. quis enim non videt in coloniis esse haec omnia consideranda? leg. agr. I, 16. nihil feci ... non diu consideratum; har. resp. 3. hoc, quaeso, considera, quod soles; Ligar. 32. cum per se ipsum consideres, grave est; Deiot. 4.

actionem: cum illorum actionem causae considero; Caecin. 4.

argentum: quin L. Sisennae argentum tractaret et consideraret; Verr. IV, 34.

candelabrum: iste ait se velle illud (candelabrum) etiam atque etiam considerare; Verr. IV, 65.

causam: cum .... causam ipsam considero; Quinct. 63. totam causam .. explicemus atque ante oculos expositam consideremus; Sex. Rosc. 34.

commissum: f. factum; Sulla 72.

consessum: cum illum consessum considero; Quinct. 47.

faciem: faciem utriusque considerate; Qu. Rosc. 20.

factum: libet mihi ... ex officii ratione atque ex omnium consuetudine rem ipsam et factum simul Sex. Naevii considerare; Quinct. 48. age nunc ex ipsius Chrysogoni iudicio Rosciorum factum consideremus; Sex. Rosc. 108. ecquod est huius factum aut commissum non dicam audacius, sed quod cuiquam paulo minus consideratum videatur? Sulla 72.

facultates: age, nunc ceteras quoque facultates consideremus; Sex. Rosc. 93. vgl. rationem; Verr. III, 199.

interdictum: age illud alterum interdictum consideremus; Tull. 46. hoc ipsum interdictum, quo de agitur, consideremus; Caecin. 55.

iura: iura simul civitatum atque officia considero; Verr. V, 124.

neglegentiam: operae pretium erat ... neglegentiam eius in accusando considerare; Sex. Rosc. 59.

officia: f. iura.

rationem: non hominis, si quae sunt praeterea facultates, sed arationis ipsius vis ac ratio consideranda est; Verr. III, 199. nisi omnis frumenti ratio ex temporibus esset et annona, non ex numero neque ex summa consideranda; ib. 215.

rem: ut rem, cuius causa verba sunt, non considerarent; Caecin. 54. f. factum; Quinct. 48.

templum: considerat templum; Verr. I, 133.

trullam: mittit etiam trullam gemmeam rogatum; velle se eam diligentius considerare; Verr. IV, 63.

verbum: illud verbum consideratissimum nostrae consuetudinis „arbitror"; Font. 29.

vim: f. rationem; Verr. III, 199.

consido, sich niederlassen, sich setzen, Sitzung halten, sich lagern, niedersinken, in Vergessenheit gerathen: I. **mit einfachem Subject:** alqs: consedit ille, conticui; har. resp. 7. hic cum ad om ** Placentiae forte consedit; Piso fr. 6. qui hodie mons sacer nominatur, in quo armati consederant; Fr. B. VI, 24. in Aventino consederunt; ib. 25.

Alpes: quae (Alpes) iam licet considant; prov. cons. 34.

homines: cum in theatro imperiti homines ... consederant; Flacc. 16.

iudices: quo quidem die primum, iudices, [citati in hunc reum] consedistis; Verr, I, 19.

legio: ea legio consedit Albae; Phil. III, 6. Martiam legionem Albae consedisse sciebat; ib. XIII, 19.

nomen: consedit utriusque nomen in quaestura; Muren. 18.

religio: quorum (ludorum) religio tanta est, ut ex ultimis terris arcessita in hac urbe consederit; har. resp. 24.

II. **mit doppeltem Nominativ:** alqs — index: vos reiectione interposita, nihil suspicantibus nobis, repentini in nos iudices consedistis; Sulla 92.

consigno, besiegeln, bescheinigen, beglaubigen: auctoritates: errat vehementer, si quis in orationibus nostris ... auctoritates nostras consignatas se habere arbitratur; Cluent. 139.

crudelitatem: qui ... vim et crudelitatem privilegii auctoritate honestissimorum hominum et publicis litteris consignarit || consignavit ||; sen. 29.

iudicia: senatus .. iudicia de illo ..., quae publicis populi Romani litteris monimentisque consignata sunt; Deiot. 37.

praeturam, quaesturam: quod eisdem litteris illius praetura et tua quaestura consignata sit; div. Caec. 28.

rationem: ratio certa est Aetnensium, et publicis et privatis litteris consignata; Verr. III, 109.

tabulas: tabulae maxime signis hominum nobilium consignantur; Quinct. 25.

consiliarius, Rathgeber: I, 1. audent facere: illi ipsi tui convivae, consiliarii ... verbum facere non audent; Verr. IV, 143.

coeperunt ferre: et ipse et eius amici et consiliarii moleste ferre coeperunt Heraclium profugisse; Verr. II, 42.

2. abl. abs.: hoc consiliario ... rem publicam perdidisti; dom. 48. quod M. Drusus ... M. Scauro et L. Crasso consiliariis || consularis || non obtinuerit; ib. 50.

II. alqs de: hoc .. verbo neque P. Clodius neque quisquam de gregalibus eius aut de consiliariis designatur; har. resp. 53.

III. a: derisum esse credo hominem amentem a suis consiliariis et admonitum ..; Verr. V, 103.

consilium, Rath, Beirath, Collegium, Rathschlag, Einsicht, Plan, Absicht, Maßregel, Entschluß: I. **absolut:** 1. **Subject:** abhorret: f. II, 1. ineo; Catil. I, 18.

adiuvat: vide quid te ... tuum consilium ... adiuvet; Verr. II, 176.

cadunt: omnia ... consilia, auxilia, iura ceciderunt; Flacc. 3. quoniam iam pridem humana consilia ceciderunt; har. resp. 61.

decernit: nullum erat ... concilium aut omnino aliquod commune consilium, quo tum non honorificentissime de mea salute decrevisset; Sest. 32.

deest: non defuit consilium; leg. agr. II, 20. non deest rei publicae consilium; Catil. I, 3. aliis consilium, aliis animus ... defuit; Phil. II, 29. consilium vestrum non deesse rei publicae; ib. III, 34. turpe est summo consilio orbis terrae ... consilium intellegi defuisse; ib. VII, 19. et animum ei praesto fuisse nec consilium defuisse; ib. XIII, 13.

displicet: neque enim cuiquam eius consilium vehementius quam ipsi displicet; Rab. Post. 1.

est, sunt: in: in quo omnes ... summum con-

silium ... esse cognovistis; imp. Pomp. 68. quicquid est in me studii, consilii; ib. 69. non est enim consilium in volgo; Planc. 9. in fratre suo summam virtutem esse summumque consilium; Phil. XI, 17. ſ. est firmum. — aptum: erat ei consilium ad facinus aptum, consilio autem neque manus neque lingua deerat; Catil. III, 16. — clara: luce sunt clariora nobis tua consilia omnia, quae iam mecum licet recognoscas; Catil. I, 6. — crudele: ſ. est quod; Phil. XI, 12. — digna: alia sunt tua facta atque consilia summa laude digna, quibus illam tu provinciam ... erexisti atque recreasti; Verr. III, 212. — divinum: fuit illis iudicibus divinum ac singulare [iudicium] consilium; Font. 25. — firmum: nullum firmum in Graecis hominibus consilium ... esse; Flacc. 36. — hoc: se .. aliquid proficere posse hoc praetore et hoc consilio; Verr. a. pr. 10. omnia consilia P. Sestii mentemque totius tribunatus hanc fuisse, ut ... rei publicae ... mederetur; Sest. 31. hoc fuit totum consilium mulieris; Cael. 64. haec mea ... et de Pompeio et de re publica consilia fuerunt; Phil. II, 24. — id: non id (est) consilium ... cui reus ... eripi possit; Verr. I, 10. quorum ea mens idque consilium est, ut ... hunc ei fructum eripere cupiant; Phil. XIV, 3. — integrum: integrum consilium, iudicii corrupti nulla suspicio; Cluent. 49. — maior: an pietas tua maior quam C. ||quam|| Gracchi? ... an consilium? Rabir. 14. — maximi: quorum in hac civitate longe maximi consilia ... fuerunt; Rabir. 26. — multa: multa (sunt) nefariorum civium perniciosa consilia; leg. agr. I, 26. — nullum: ut nullum sit posthac in re publica publicum consilium; Rabir. 4. nullum erat consilium publicum; Phil. V, 42. ſ. decernit. est firmum. — obscurum: quod quidem meum consilium minime obscurum fuit; Marcell. 15. — plenum: plenum sceleris consilium, plenum audaciae; Cael. 51. — quod: quod enim est in terris commune tantum tantulumve consilium, quod non de meis rebus gestis ea ... iudicarit? dom. 73. quod fuit consilium? quem umquam convocasti? Phil. II, 100. quae sunt perdita consilia? an ea, quae pertinent ||*pertineant*|| ad libertatem populi Romani recuperandam? ib. III, 19. quod horum consilium ... nisi crudelissimum putatis fore? ib. XI, 12. — singulare: ſ. divinum. — socia: semper .. mea consilia pacis et togae socia, non belli atque armorum fuerunt; Marcell. 14. — tantum: tanta moderatio fuit hominis, tantum consilium, ut ..; Sest. 88. — virtus: neque enim illae sunt solae virtutes imperatoriae, ... celeritas in conficiendo, consilium in providendo; imp. Pomp. 29. — dignitate, splendore: nullum hoc splendore atque hac dignitate consilium fuisse; Verr. a. pr. 49. simili splendore et dignitate consilium nullum fuisse; ib. I, 18.

frigent: cum omnia consilia frigerent; Verr. II, 60.

iudicat: ſ. est quod; dom. 73.

patent: patere tua consilia non sentis? Catil. I, 1.

pertinent: ſ. est quod; Phil. III, 19.

potest: ſ. II, 1. ineo; Catil. I, 18.

prosunt: sin autem mea consilia patriae non profuissent ..; dom. 145.

putat: hominum prudentium consilium et auctoritas respuit ||respuat|| hanc defensionem et pro nihilo putat ||putet||; Caecin. 56. ſ. sequitur.

recreat, reficit: me recreat et reficit Cn. Pompei ... consilium; Milo 2.

respuit: ſ. putat.

sequitur: secutum id esse Neronem et eius consilium, quod Cornelium lictorem occisum esse constaret, putasse non oportere ..; Verr. I, 72.

spectant: si ... in hac causa omnia mea consilia ad salutem sociorum ... spectaverunt; Verr. V, 188.

valet: si ... meum consilium auctoritasque valuisset; Phil. II, 37.

versantur: in ... reficienda salute communi omnia reperientur P. Sestii facta, dicta, consilia versata; Sest. 15.

videtur: adeone tibi sordidum consilium publicum visum est ..., ut ..? Vatin. 35. ſ. II, 1. ineo; Catil. I, 18. recito. reprehendo; leg. agr. II, 92.

elliptisch: *quae* vis, quae causa maior quam fames esse potuit? ... quam consilia tua tuorumque? dom. 10.

2. **Prädicat:** sum: utrum esse vobis consilia siccorum an vinolentorum somnia ... videntur? leg. agr. I, 1. summum est populi Romani ... consilium senatus; dom. 73.

3. **Ausruf:** o consilia dissoluta atque perdita! leg. agr. II, 55.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** abicio: si L. Catilina ... consilium belli faciendi abiecerit; Catil. II, 14. abiecit consilium referendi ad senatum de Caesare; Phil. XIII, 19.

ablego: ſ. dimitto; Verr. II, 73.

adhibeo: te .. eum, quem C. Sacerdos adhibito consilio ... absolvisset, eundem remoto consilio ... condemnasse; Verr. II, 81.

antefero: num ... consilium (tuum), auxilium, auctoritatem ... cuiquam es infimo ... antelaturus? Piso 64.

aperio: studia, consilia cogitationesque eorum aperiam? Fr. B. VII, 1.

approbo: approbat consilium; Verr. II, 37. V, 105.

capio: ſ. **capio,** II, consilium (19 Stellen) S. 451, a.

claudo: quod habere clausa non potuerit sua consilia de Verre; Verr. III, 63.

committo: consiliis commissis; Verr. III, 6.

commuto: et praetore et prope toto consilio commutato; Verr. a. pr. 30.

comprobo: ſ. **comprobo,** consilium (5 St.) S. 597, a.

confero: cum ullo aut sermones aut consilia contulit saepius? Phil. II, 38.

confirmo: nondum confirmato consilio, sed ineunte aetate; Verr. III, 3.

confringo: confringat iste sane vi sua consilia senatoria; Verr. I, 13.

coniungo: si tua ||sua|| *consilia* cum illo coniunxeris ||coniunxisset||; Piso 12. omnia .. eius consilia cum consiliis Q. Caepionis Bruti ... coniuncta fuisse; Phil. X, 26.

consocio: tune ausus es ... cum A. Gabinio consociare consilia pestis meae? sen. 16.

constituo: ſ. ineo; Verr. a. pr. 26.

contemno: ut ... optimi cuiusque consilia contemneres; Sest. 32.

corrumpo: ſ. 5. sum in; Verr. a. pr. 29.

defero: qui nostra consilia ad adversarios deferat; Cluent. 143.

deleo: ſ. habeo; Phil. IV, 14.

deligo: honestissimo praetore delectoque consilio; Verr. a. pr. 52. nolo in hoc delecto consilio tantum flagitii esse commissum *videri,* ib. V, 173. quaesitore consilioque delecto; Vatin. 28.

diligo: quam diu C. Caesaris consilia in re publica non maxime diligebatis; prov. cons. 25.

dimitto: quoniam consilium dimisisset; Verr. II, 72. causam sese dimisso atque ablegato consilio defensurum negavit; ib. 73. te consilio tuo dimisso ... de re iudicata iudicavisse; ib. 81. ut repente consilium in medio testimonio dimitteret; ib. V, 163.

dissoluta: ſ. I, 3.

do: id enim consilii mihi profecto taciti dabitis; Verr. a. pr. 32. ante quam hoc delectum praeclarumque consilium iste dedit, ut ab his nummos ac-

ciperet; ib. V, 55. Cethegum ... minus ei fidele consilium dedisse; Cluent. 85.

enuntio: ceterorum legatorum consilia et voluntatem Chrysogono enuntiat; Sex. Rosc. 110. qui primo sociorum consilia adversariis enuntiavit; ib. 117. ut enuntiares consilia Laelii? Flacc. 83. f. ineo; Sex. Rosc. 110.

eripio: nisi ab dis immortalibus huic tantae audaciae consilium esset ereptum; Catil. III, 22.

existimo: ita fiet ut tua ista ratio existimetur astuta, meum hoc consilium necessarium; Verr. a. pr. 34.

explico: consilium est eorum, a quo ipsa exempla nata sunt, explicandum; Phil. IX, 3.

expono: exponam vobis breviter consilium et profectionis et reversionis meae; Phil. I, 1. exposui ... profectionis consilium; ib. 7.

exquiro: si consilium exquiris meum; Piso 19.

exspecto: consilia exspectat inimicorum meorum; Sest. 75.

extimesco: fortasse non numquam consilia ac sententias inimicorum suorum extimescunt; har. resp. 55.

facio: in spe corrumpendi iudicii perspicua sua consilia conatusque omnibus fecit; Verr. a. pr. 5.

habeo: habetis hominis consilia; Verr. V, 25. qui neque animi neque consilii satis haberet; Caecin. 18. in hac re plus mihi animi quam consilii videtur habuisse; ib. 22. amicos tuos plus habuisse pudoris et consilii; Piso 39. senatum, id est orbis terrae consilium, delere gestit, ipse consilium publicum nullum habet; Phil. IV, 14. f. claudo.

ignoro: alterius consilium, ingenium ... in patria liberanda quis ignorat? Phil. XI, 9.

imploro: si umquam res publica consilium, gravitatem ... iudicum imploravit, hoc ... tempore implorat; Flacc. 3.

improbo: facite hoc meum consilium legiones novas non improbare; Phil. XII, 29.

ineo: si nullum iam ante consilium de morte ac de bonis eius inieras; Sex. Rosc. 96. cum illo contra hos inire consilia, horum consilia illi enuntiare; ib. 110. reperio .. haec ab istis consilia inita et constituta, ut ... res ita duceretur, ut ..; Verr. a. pr. 26. init consilium, non improbi praetoris ..., sed importuni atque amentis tyranni; ib. V, 103. me consilium inisse, ut vi deiceretur; Tull. 29. sive consilium inissem, [ut vi deiceretur,] sive ipse deiecissem; ib. 30. *eum in iudicium* venire, qui consilium inierit; ib. 32. inire enim consilium facilius in solitudine ... posse arbitrati sunt; Cluent. 36. omnia turbulenta consilia contra hunc rei publicae statum et contra vestrum otium partim iniri, partim nobis consulibus designatis inita esse dicebantur; leg. agr. II, 8. „nullum videri contra me consilium iniri posse quod a tuo scelere abhorreat"; Catil. I, 18. fore ut ea consilia, quae clam essent inita contra salutem urbis atque imperii, inlustrarentur; ib. III, 20. id est initum consilium, ut interfectis omnibus nemo ... relinquatur; ib. IV, 4. quorum ... quod initum delendae rei publicae consilium? ib. 13. inita sunt in hac civitate consilia .. urbis delendae; Muren. 80. quo (tempore) a L. Catilina et Cn. Pisone initum consilium senatus interficiendi scitis esse; ib. 81. si est initum a P. Sulla consilium inflammandae huius urbis || civitatis ||; Sulla 3. de Cn. Pompeio ... interficiendo consilia inibantur; dom. 129. initur consilium de interitu Cn. Pompei; Sest. 69. contra cuius vitam consilium facinoris inisse arguare; Deiot. 4. ibi cum consilia inirent de caede nostra; Phil. XIV, 15.

inlustro: f. ineo; Catil. III, 20.

intellego: cum consilium sine facto intellegi possit, factum sine consilio non possit; Tull. 32. cum voluntas et consilium et sententia interdicti intellegatur; Caecin. 50.

interpretor: nolite ... consilium ex necessitate interpretari; Rab. Post. 29.

iudico: an (iudices) etiam consilia conscientiasque eius modi facinorum supplicio dignas iudicarent; Cluent. 56.

laudo: ut in omnibus meis factis atque consiliis vestrum de me factum consiliumque laudetur; leg. agr. II, 6. ne nostrum consilium in praetermittendis provinciis laudare videamur; Flacc. 87. erit causa cur consilium maiorum in amplissimis viris ad sacerdotia deligendis iure ac merito laudare possimus; dom. 2.

metior: totum huiusce rei consilium non meo periculo, sed utilitate rei publicae metiar; Phil. XII, 30.

multo: cum ab ipsa Fortuna crudelissime videat huius consilia esse multata; Rab. Post. 2.

muto: non sine causa illius consilium tam repente esse mutatum; Verr. I, 23. consilio repente mutato iter a Vibone Brundisium terra petere contendi; Planc. 96. hunc nullius rei mutasse consilium, illum causam mutandi consilii finxisse; Milo 52.

neglego: qui senatus consilium ... neglexerunt; Sest. 140.

novi: novi perdita consilia amicorum, quibus ille est deditus; Phil. V, 29.

occultum: f. V, 2. sine; Tull. 32.

ostendo: non dubitanti fidele consilium ... nobilitatis ostenditur; leg. agr. II, 5.

paro: omnibus consiliis, quae ad me opprimendum parabantur, non interfuisti solum, verum etiam crudelissime praefuisti; Piso 11.

patefacio: certe consilium tuum de Catonis honore illarum litterarum recitatione patefactum est; dom. 22.

perdita: f. novi. — I, 1. est quod; Phil. III, 19. — I, 3.

perfero: omnia superioris noctis consilia ad me perlata esse sentiunt; Catil. II, 6.

peto: T. Claudium ... a te consilium P. Sestii accusandi petisse; Vatin. 3. ab alienis potius consilium peterent quam a suis? Phil. II, 26.

pondero: quamquam hoc plerumque facimus, ut consilia eventis ponderemus; Rab. Post. 1

pono: consilium et sententia civitatis posita est in legibus; Cluent. 146.

praepono: ut consilium senatus rei publicae praeponerent sempiternum; Sest. 137.

praesto: curam, consilium vigilantiamque praestabo; Phil. VII, 20.

probo: hoc consilium Aquilio et talibus viris tam cupidum, tam audax, tam temerarium probabitur? Quinct. 81. ego meum consilium cum iudicibus tum populo Romano probavi; Verr. I, 31. ut sua consilia optimo cuique probarent; Sest. 96. consilium hominis probavit; Balb. 63. quem ad modum nostrum hoc consilium Capua probabit? Phil. XII, 7.

puto: est ... fortium civium ... summum in senatu consilium putare; Rabir. 3.

recito: praeclarum recitari consilium .. audistis. utrum vobis consilium tandem praetoris recitari videbatur, cum audiebatis nomina, an praedonis ... comitatus? Verr. V, 54.

recognosco: f. I, 1. sunt clara.

refero: ut omnia consilia atque facta ad dignitatem ... referremus; Phil. X, 20.

reicio: legem te de alternis consiliis reiciendis tulisse; Vatin. 27.

relinquo: si ... consilium .. eorum, qui scripserunt, relinquamus; Caecin. 51.

removeo: f. adhibeo.

repeto: eadem illa vetera consilia pecunia maiore repetuntur; Verr. a. pr. 17.

reprehendo: quis tandem esset qui meum factum aut consilium posset reprehendere? div. Caec. 6. non est consilium Cethegi reprehendendum; Cluent. 85. haec consilia maiorum M. Bruto ... reprehendenda [et P. Rullo] visa sunt; leg. agr. II, 92. tamen Flacci consilium in remigibus imperandis

reprehendetur? Flacc. 31. quid est quod in hac causa maxime homines admirentur et reprehendant meum consilium? prov. cons. 26. neque ego nunc consilium reprehendo tuum, quod eas tribus ... non edideris; Planc. 44. non dubitabo apud ipsum te ... gravissimis verbis eius consilium reprehendere; Ligar. 23. consilium a primo reprehendendum, laudanda constantia; Phil. II, 75. de me experior: cuius idem consilium quod tuum sentio quam reprehendatur; ib. XII, 6.

reprimo: cum multi principes civitatis ... tuorum consiliorum reprimendorum causa profugerunt; Catil. I, 7.

repudio: eorum optimum consilium ego potissimum ... meo consilio repudiarem? dom. 9.

requiro: nemo consilium (meum), nemo auxilium requirebat; Vatin. 8. tamen nos in ||nos|| impetu studiorum ... modum aliquem et consilium et rationem requiremus? Planc. 15.

revoco: sunt .. fortes illi quidem, sed ... ad suam vim omnia nostra consilia revocantes; Phil. XII, 29.

seiungo: potestis eam voluntatem, id consilium, id factum a dolo malo seiungere? Tull. 25.

sequor: huius consilia ... secuti in eo me loco ... reposuistis; Quir. 17.

servo: a te doceo consilium non servatum senatus; Planc. 44.

supero: ut nemo mirari debeat humana consilia divina necessitate esse superata; Ligar. 17.

tollo: maiores nostri Capua magistratus senatum, consilium commune ... sustulerunt; leg. agr. I, 19. si ... publicum ex illa urbe consilium sustulissent; ib. II, 88. ut per ipsos publicum consilium funditus tolleretur; Sest. 42.

vindico: proinde quasi exitus rerum, non hominum consilia legibus vindicentur; Milo 19. hunc ... iudicium exspectaturum fuisse in eius consiliis vindicandis? ib. 70.

vitupero: ego tuum consilium, Cato, ... vituperare non possum; Muren. 60.

voco: quod maiores consilium publicum vocari voluerunt; Sex. Rosc. 151.

2. **Genetiv**: paenitet: me tamen meorum factorum atque consiliorum numquam ... paenitebit; Catil. IV, 20. eos numquam oportebit consilii sui paenitere; Phil. XIV, 30.

sum: quod vix videtur humani consilii tantarum rerum gubernatio esse potuisse; Catil. III, 18. nimium me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse confiteor; Sest. 36. novum hominem — fuit enim et animi satis magni et consilii; Planc. 12. vestri consilii res est, vestrae sapientiae; Rab. Post. 11. ut illud fati fuisse videatur, hoc consilii; Marcell. 29. est autem vestri consilii, patres conscripti, in posterum ... providere; Phil. VII, 19. maioris omnino est consilii providere ne quid tale accidat; ib. XI, 7.

3. **Dativ**: desum: f. I, 1. deest; Phil. VII, 19. est aptum.

do: aliquid loci rationi et consilio dedisses; Quinct. 53.

exspecto: certus autem dies non ut sacrificiis, sic consiliis ||sacrificii, sic consilii, al.|| exspectari solet; Phil. III, 2.

intersum: qui omnibus eius consiliis rebusque interfuit; Verr. II, 80. patris tui ... scis me consiliis non interfuisse; Sulla 11. quis ergo intererat vestris consiliis? ib. 12. hic tuis ... consiliis omnibus interfuit; dom. 30. f. 1. paro.

obsisto: f. occurro; Catil. III, 17.

obtempero: multum etiam eius, quem defendo, et consilio et voluntati obtempero; Cluent. 144.

occurro: quamquam ... omnibus eius consiliis occurri atque obstiti; Catil. III, 17. horum ego cotidie consiliis occurro; Muren. 80.

oppono: tum iste venditum ... tribunatum consiliis vestris opposuit; Phil. II, 51.

praesum: f. 1. paro.

resisto: resistam consiliis hominum; leg. agr. II, 50. audacium civium consiliis saepe est resistendum; Sest. 51. qui magnitudine animi consiliis audacium restiterunt; ib. 139.

servio: non ex verbis aptum pendere ius, sed verba servire hominum consiliis et auctoritatibus; Caecin. 52.

4. **Ablativ**: egeo: quamquam ille non eguit consilio cuiusquam; Phil. III, 19. quamquam non eges consilio, quo vales plurimum; ib. VII, 27.

opus est: quid ergo opus est novo consilio? Phil. XII, 3.

sum: animo consulem esse oportet, consilio, fide; Piso 23. sunt enim (consules) optimo animo, summo consilio; Phil. III, 2.

utor: si eius utebatur consilio; Quinct. 18. in legationis praedis atque furtis multum illorum opera consilioque usus est; Verr. IV, 30. cuius consilio uteretur; ib. V, 114. in hominis honesti ... iudicio non solum meo consilio uti consuevi, sed ..; Cluent. 144. non est integrum Cn. Pompeio consilio iam uti tuo; Piso 58. huius ego alienus consiliis consul ||tum|| usus sum; Phil. II, 14. dum istis consiliis uteris; ib. 113. pari consilio eademque virtute legio quarta usa; ib. III, 39. isto tuo ... consilio erit utendum ut cedamus; ib. XII, 15. quid sapientia? cautioribus utitur consiliis; ib. XIII, 6.

5. **mit Präpositionen**: abduco de: de consiliis abducant quos velint; leg. agr. II, 34.

accipio de: f. audio de.

adhibeo in: illis adhibitis in consilium, quos ablegaverat; Verr. II, 74.

admisceo ad: ad id consilium admiscear, in quo ne si dissensero quidem a ceteris, sciturus populus Romanus sit? Phil. XII, 16.

admitto ad: neque ad consilium casus admittitur; Marcell. 7.

adsum in: qui in consilio adestis; Quinct. 10. qui adestis in consilio; ib. 22.

advoco in: cum viros primarios atque amplissimos civitatis multos in consilium advocassent; Verr. III, 18.

audio de: haec audivimus de clarissimorum virorum consiliis et factis, haec accepimus, haec legimus; Sest. 139.

caveo a: nobis ... a domesticis *consiliis* est cavendum; Rabir. 33.

coniungo cum: f. 1. coniungo; Phil. X, 26.

conloco in: cuius (populi Romani) honoribus in amplissimo consilio ... conlocati sumus; sen. 2.

consurgo in: consurgitur in consilium; Cluent. 75.

convenio in: cum in consilium frequentes convenissent eidem, qui solebant; Verr. II, 71.

deduco a: quorum scelerum poenis agitatur et a mente consilioque deducitur; Verr. I, 6.

defero ad: ut de periculo publico non ad consilium publicum rem integram deferrem; Catil. III, 7.

deligo in: qui ... ex senatu in hoc consilium delecti estis propter severitatem; Sex. Rosc. 8. ut ... deligerentur .. in id consilium ab universo populo; Sest. 137.

dico apud: avet animus apud consilium illud pro reo dicere; Phil. V, 13.

dimitto a: qui ... honestos homines, qui causam norint, ableget a consilioque dimittat; Verr. II, 79.

dissideo a: ut popularis cupiditas a consilio principum dissideret; Sest. 103.

eo in: ut eas in consilium; Quinct. 34. si post Kalendas Ianuarias in consilium iretur; Verr. I, 31. quam diu alium praetorem cum eis iudicibus ... de te in consilium iturum putasti; ib. 51. itur in consilium; ib. IV, 100. cum in consilium iri oporteret; Cluent. 55. itum est in consilium; ib. in consilium erant ituri iudices XXXII; ib. 74. ut ne

sine illo in consilium iretur; ib. cum in consilium iretur; ib. 83. sine Staieno ne in consilium iretur, tribunicia potestate effectum est? ib.

habeo in: quod iste ... in consilio tamen habebat homines honestos e conventu Syracusano; Verr. II, 70. M. Petilium equitem Romanum, quem habebat in consilio; ib. 71. habere in consilio legem, religionem; Cluent. 159. ut haberet in consilio et fratrem ab inferis, socium rerum mearum, et omnis Metellos; sen. 25.

intericio inter: videte quantum intervallum sit interiectum inter maiorum nostrorum consilia et inter istorum hominum dementiam; leg. agr. II, 89.

intersum in: ut in eorum consiliis omnibus non modo aures hominum, sed etiam oculi [populi Romani] interesse videantur; Verr. a. pr. 48. — interest inter: vide quid intersit ... inter amorem furoremque tuum et illorum consilium atque prudentiam; Verr. V, 85.

lego de: f. audio de.

mitto in: testibus editis ita mittam in consilium, ut ..; Verr. I, 26. cum in consilium mittebant; Cluent. 83.

nascor a: f. 1. explico.

pervenio ad: aperto suspicionis introitu ad omnia intima istorum consilia sine ullo errore pervenimus; Verr. a. pr. 17.

refugio a: ne ... recordatione mei casus a consiliis fortibus refugiatis; Sest. 51.

removeo a: quod eos, qui huius coniurationis participes fuissent, a suis et a ||[a]|| rei publicae consiliis removisset; Catil. III, 14.

retineo in: f. sum in; Verr. II, 71.

revertor in: quasi metueret ne Petilius ... cum ceteris in consilium reverteretur; Verr. II, 75.

revoco ad: cum sperarem aliquando ad vestrum consilium auctoritatemque rem publicam esse revocatam; Phil. I, 1.

sedeo in: utinam sederet in consilio C. Pisonis! Qu. Rosc. 12.

subsortior in: quos iste adnuerat, in suum consilium sine causa subsortiebatur; Verr. I, 158.

sum in: qui tibi in consilio sunt; Quinct. 4. 91. qui estis in consilio; ib. 36. 79. qui est in consilio; div. Caec. 13. certos esse in consilio quibus ostendi tabellas velit; ib. 24. quem minime expediat esse in eo consilio, quod conemur aliqua ratione corrumpere; Verr. a. pr. 29. cum iudex in Iuniano consilio fuisset; ib. venerat ipse qui esset in consilio et primus sententiam diceret; ib. I, 73. erat in consilio etiam aequissimus iudex ipse Verres; ib. cum ... idem testimonium diceret, idem esset in consilio, idem accusatorem parasset; ib. 74. qui Sacerdoti quoque in consilio fuerant tum, cum ..; ib. II, 70. quod suos amicos, quos sibi in consilio esse vellet, ipse [Verres] retineret in consilio; ib. 71. „me quoque Petilius, ut sibi in consilio essem, rogavit"; ib. 72. qui in consilio C. Sacerdoti fuerant tibique esse solebant; ib. 81. testes .. sunt, qui in consilio fuerunt; ib. V, 10. hic sunt ..., in hoc orbis terrae sanctissimo gravissimoque consilio, qui ..; Catil. I, 9. qui in consilio nobis fuerunt; Flacc. 77. cui tu in consilio fuisses; ib. 81. qui vobis in consilio fuerunt; Sulla 13. quantum gravitatis in huius ordinis consilio esset; Phil. V, 2. etsi in illius viri consiliis atque factis nihil nec nimium nec parum umquam fuit; ib. X, 23. cum L. Volcatio consuli in consilio fuissent; Fr. B. VIII, 14, b.

venio in: (eum) venisse in consilium publicae quaestionis, cum eius consilii iudex non esset, et in eo consilio ... dixisse sibi liquere; Caecin. 29.

versor in: nec tamen ... in consilio regis versabantur barbari armati; Phil. III, 9.

voco in: adduxerat etiam praefectos et tribunos militaris suos, quos Nero omnis in consilium vocavit; Verr. I, 73. cur autem praetor te inimicum paternum in consilium vocavit? Flacc. 77.

III. nach Adjectiven: 1. Genetiv: expers: „quia ... illum expertem eius consilii fuisse non probabatur"; Cluent. 61. tam (eram) expers consilii aut ingenii? Sest. 47.

particeps: cum ... particeps omnium rerum consiliorumque fueris; Verr. I, 40. huius consilii non participem C. Verrem, sed principem fuisse reperietis; ib. 45. fit publici consilii particeps; Catil. I, 2. qui particeps et consilii vestri fuit et timoris; Sulla 12. qui ... omnium meorum consiliorum particeps ... fuisset; Quir. 15. „nec Plancum prodere participem consiliorum." Plancum participem? Phil. XIII, 44.

II. Dativ: geminus: illud vero geminum consiliis Catilinae et Lentuli, quod ..; Piso 16.

inimicus: quae (iracundia) est inimica consilio; Marcell. 9.

3. Ablativ: abundans: tu ... abundantior consilio, ingenio, sapientia quam Crassus; Piso 62.

dignus: vir ... eis consiliis, quibus mecum in consulatu meo coniunctus fuit ad conservandam rem publicam, dignior; Piso 54.

fretus: neque mea prudentia neque humanis consiliis fretus; Catil. II, 29.

praeditus: hominem summo consilio ... praeditum; Caecin. 102. homines divina mente et consilio praeditos; leg. agr. II, 90. quem cum videas hoc honore, ... consilio praeditum non dubitasse ..; Sulla 4.

4. mit Präpositionen: devius, praeceps in: homo amentissimus atque in omnibus consiliis praeceps et devius; Phil. V, 37.

prudens ad: virum ... ad consilia prudentem ... retinere ... maletis; Font. 43.

IV. nach Substantiven: 1. Genetiv: alqs: ipse ... in re militari .. summi consilii et maximi animi; Font. 41.

alqd: f. I. 1, est in; imp. Pomp. 69. — II, 1. capio (S. 451, a); Cluent. 71. Catil. I, 1. dom. 11. do; Verr. a. pr. 32. habeo; Caecin. 18. 22. Piso 39.

adiutor: socio atque adiutore consiliorum periculorumque meorum L. Flacco; Flacc. 1. P. Apuleius ..., meorum omnium consiliorum periculorumque ... testis, conscius, adiutor; Phil. XIV, 16.

adiutrix: Minerva, quae semper adiutrix consiliorum meorum ... exstitisti; dom. 144.

administer: Polemocratem scripsisti, mercennarium et administrum consiliorum tuorum; Flacc. 74.

arbitri: vos, ... consiliorum maximorum ... arbitri et testes ..., Castor et Pollux; Verr. V, 186.

auctor: neque illi horum consiliorum auctores committi recte putant posse; leg. agr. II, 20. in ipsum Cn. Pompeium, auctorem ... consiliorum suorum, invehi coepit; har. resp. 48. C. Curionem, ... auctorem publici consilii ..., delere voluisti; Vatin. 24. ut ... non bellici consilii auctores ... senatus ... deligere posset; ib. 35. ordo is, qui est et publici consilii et meorum omnium consiliorum auctor et princeps; prov. cons. 25. Q. Catulus, ... auctor publici consilii; Piso 6. hunc tu cum auctorem et praeceptorem omnium consiliorum ... debuisses habere; Phil. II, 14. „hunc ... perditissimorum consiliorum auctorem fuisse"; ib. III, 19. quorum consiliorum Caesari me auctorem et hortatorem ... fuisse fateor; ib.

causa: is si mei consilii causam rationemque cognoverit; div. Caec. 1. tum mei consilii ... causam rationemque proposui; Verr. IV, 140. quoniam utriusque consilii causam ... probatam vobis esse confido; Phil. I, 11. quam causam sui dementissimi consilii et facti adferebat? ib. II, 53.

celeritas: quam (Siciliam) ... non terrore belli, sed consilii celeritate explicavit; imp. Pomp. 30.

comites: cui etiam ipsi casus eventusque rerum non duces, sed comites ||eius|| consiliorum fuerunt; Balb. 9. f. socius; Flacc. 5.

conscius: f. adiutor; Phil. XIV, 16.
consensus: f. societas; Planc. 5.
dignitas: cum ... hac spe tota defensio Sopatri niteretur, consilii frequentia et dignitate; Verr. II, 71. o dignitatem consilii admirandam! Phil. V, 12.
duces: consules, qui duces publici consilii esse deberent; Sest. 42. f. comites.
effigies: consiliorum relinquere ac virtutum nostrarum effigiem nonne multo malle debemus? Arch. 30.
exempla: cum ego omnium meorum consiliorum atque factorum exempla semper ex summorum hominum factis mihi censuerim petenda; prov. cons. 20.
frequentia: f. dignitas; Verr. II, 71.
gubernatio: qui numquam ... summi consilii gubernationem || ab s. c. gubernatione; al. || auferre conatus est; Vatin. 36.
homo: tu, homo minimi consilii, nullius auctoritatis; Verr. III, 19. parens eius, homo ... maximi animi, summi consilii; Sulla 34.
hortator: f. auctor; Phil. III, 19.
infamiam: cum tanta consilii infamia .... esset iniecta; Cluent. 106.
infirmitas: mulieres omnis propter infirmitatem consilii maiores in tutorum potestate esse voluerunt; Muren. 27.
iudices: animadvertisse censores in iudices quosdam illius consilii Iuniani; Cluent. 119. f. II, 5. venio in.
legatus: L. Murenam legatum fortissimi animi, summi consilii ... cognitum esse; Muren. 34.
libelli: libelli nominum vestrorum consiliique huius in manibus erant omnium; Verr. a. pr. 17.
magnitudo: tanta (est) in magnitudine animi et consilii dignitas, ut ..; Marcell. 19. cum C. Caesar ... divina ... consilii magnitudine ... colonias patrias adiit; Phil. V, 23. C. Cassius, pari magnitudine animi et consilii praeditus; ib. XI, 28.
medicina: singulis medicinam consilii atque orationis meae ... adferam; Catil. II, 17.
mercennarius: f. administer.
ministri: huius ordinis auctoritate uti magistratus et quasi ministros gravissimi consilii esse voluerunt; Sest. 137. f. socius; Flacc. 5.
moderatrix: hanc (rem publicam) sibi iudicem constituit, hanc moderatricem omnium *consiliorum* atque factorum; Phil. V, 50.
mulier: huius socrum, mulierem imbecilli consilii, ... pellexit Decianus ad sese; Flacc. 72.
mutatio: optimus est portus paenitenti mutatio consilii; Phil. XII, 7.
patres: nullius consilii patres horum amborum consulum! Piso 58.
periculum: numquam (erat) periculum factum consilii; Piso 1.
poena: ut ab homine consilii, non fortunae poena repetatur; Tull. 51.
praeceptor: f. auctor; Phil. II, 14.
principes: vobis principibus publici consilii; dom. 102. sunt principes consilii publici; Sest. 97. amplissimi orbis terrae consilii principes vos esse aliquando recordamini; Phil. III, 34. f. auctor; prov. cons. 25. — III, 1. particeps; Verr. I, 45.
principium: est hoc principium improbi animi, miseri ingenii, nulli consilii; Qu. Rosc. 48.
ratio: maiores nostros ... semper ad novos casus temporum novorum consiliorum rationes accommodasse; imp. Pomp. 60. exponam ... omnem rationem facti et consilii mei; Sest. 36. f. causa; div. Caec. 1. Verr. IV, 140.
scelera: cum vero scelera consiliorum vestrorum ... || ostendero ||, pertimescam, credo ..; leg. agr. I, 25.
sedem: si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae devinxisset; dom. 131.
sententia: de consilii sententia pronuntiarunt se lege Hieronica vendituros; Verr. III, 18. quos servos arma capere ... voluisse cognoras et de consilii sententia iudicaras; ib. V, 12. cum consilio causam Mamertinorum cognoscit et de consilii sententia Mamertinis se frumentum non imperare pronuntiat; ib. 53. „de consilii sententia"; ib. 54. condemnat omnis de consilii sententia; ib. 114. quam (Karthaginem) .. P. Africanus ... de consilii sententia consecravit; leg. agr. II, 51. quae (hostiae) ab his praetoribus de tribunali, sicut a nobis consulibus, de consilii sententia probatae || probatis ||, ... immolabantur; ib. 93. nos Cn. Pompei decretum de consilii sententia pronuntiatum recognoscemus? Balb. 11. quos Cn. Pompeius de consilii sententia singillatim civitate donaverit; ib. 19. Cn. Pompeium de consilii sententia civitatem huic dedisse; ib. 38. quod in proximo reo de consilii sententia constitutum est; Planc. 40. f. V, 2. cum; Verr. V, 18
societas: quaestor hic C. Antonii ... fuit sorte, sed societate consiliorum meus; Sest. 8. cum in re publica administranda T. Annio cum P. Sestio consiliorum omnium societas fuerit; Vatin. 41. neque est ullum amicitiae certius vinculum quam consensus et societas consiliorum et voluntatum; Planc. 5. in huius me tu consilii societatem tamquam in equum Troianum cum principibus includis? Phil. II, 32. ob eius consilii societatem ... te a Trebonio vidimus sevocari; ib. 34.
socius: socii consiliorum, ministri comitesque vexantur; Flacc. 5 (Z. 5). me .. socium suorum in re publica consiliorum videre posset; Sest. 63. gratissimum fratri suo fecit, socio ... consiliorum meorum; ib. 131. ille meorum ... consiliorum socius ... eos .. domuit; prov. cons. 32. qui meorum consiliorum in consulatu socius ... fuisti; Planc. 104. cognosci ab omnibus Caesaris consiliorum esse socium; Phil. III, 17. f. adiutor; Flacc. 1.
summa: qui vobis ita summam ordinis consiliique concedunt, ut ..; Catil. IV, 15.
templum: templum sanctitatis, amplitudinis, mentis, consilii publici ... inflammari; Milo 90. f. sedes.
testis: quae (conscientia mentis) si optimorum consiliorum atque factorum testis in omni vita nobis erit ..; Cluent. 159. f. adiutor; Phil. XIV, 16. arbitri.
vestigia: qui (est) locus in quo non exstent huius ... consilii impressa vestigia? Balb. 13.
vir: defendo || defendendo || fortem egregiumque virum, ... optimi consilii || opti. ||; Fr. A. III, 13.
vis: cum eum ... nulla res commendaret, non vis consilii || inconsulta ||, non ..; sen. 13. quis ... discordiam molitur? idem iste, nec ulla vi ingenii aut consilii sui, sed quodam errore nostro; har. resp. 40.
2. Ablativ: alqs: M. Scaurum, illa gravitate, illo consilio, illa prudentia, ... quem ad modum .. defendemus? Rabir. 26. qui .. primi virtute et consilio praestanti exstiterunt; Sest. 91.
vir: dices: quem virum? sanctissimum, ... virtute, consilio, ratione vitae mirabili ad laudem! dom. 21.
3. mit Präpositionen: exempla ex: hoc ipso ex consilio utar exemplis; Verr. III, 212.
factum sine: f. II, 1. intellego; Tull. 32.
V. Umstand: 1. Ablativ: aberrare: utrisque ... partim consiliis, partim studiis a communi utilitate aberrantibus; Ligar. 19.
abstrahi: is ab hoc impetu abstractus consilio et copiis Caesaris; Phil. III, 31.
accedere: quo consilio ad causam publicam accesserim; Verr. III, 164. ut ad urbem ... accederet; id autem eo consilio, ut ... praesto esset; Catil. III, 8.
adfligi: quae (Graecia) iam diu suis consiliis perculsa et adflicta est; Flacc. 16.

adiuvare: studio, consilio, auctoritate unus adiuvit plurimum; Sulla 34.

agere: quo consilio ..., non quibus quidque verbis esset actum; Caecin. 81. agebat auctoritate, agebat consilio; Sest. 87.

amplecti: quae si iudex non amplectetur omnia consilio; Font. 25.

arcere: qui illum ... suo consilio ... non ut consulem recepit, sed ut hostem arcuit Gallia; Phil. V, 37.

avertere: qui mentem optimi ... viri suis consiliis ... a defensione meae salutis averterant; Sest. 67.

augere: qui ... rem publicam suis consiliis ... aut auxerint aut defenderint aut servarint; Sest. 143.

capere: Olympum vi, ... consilio cepit; Verr. I, 56. Syracusas ... cum vi consilioque cepisset; ib. II, 4.

circumcludi: L. Catilina consiliis ... meis circumclusus ac debilitatus; Catil. II, 14.

cogi: cuius consilio atque virtute Hannibal in Africam redire ... coactus est; Catil. IV, 21.

comparare: qui ... privato consilio exercitus comparaverunt; Phil. III, 14.

comprimere: hoc (periculum) ... consilio discutiam et comprimam; Muren. 84. ista omnia ... magistratuum consiliis ... comprimentur; ib. 85.

confugere: ut numquam ante hoc tempus ad aram legum ... publico consilio confugerint; Verr. II, 8.

coniungi: ſ. III, 3. dignus.

conservare: ſ. eripere; Catil. III, 1. — **conservo,** II. patriam; dom. 72. provinciam. rem publicam; sen. 26. prov. cons. 45. Phil. II, 37. XIV, 28 (S. 642).

constitui: quod iudicium et quo consilio constitutum sit; Tull. 18. qui (exercitus) consilio ipsius ... est constitutus; imp. Pomp. 57. quorum (Gracchorum) consiliis multas esse video rei publicae partis constitutas; leg. agr. II, 10.

contendere: * ... consilio certo ... Roma contenderet; Rab. Post. 21.

continere: cum his atque huius modi consiliis ... M. Bibulum foro ... expulisses, inclusum domi contineres; Vatin. 22.

dari: id non humano consilio, sed prope divinitus datum atque oblatum vobis ... videtur; Verr. a. pr. 1.

debilitari: ſ. circumcludi.

decipi: vos ... non consilio ..., sed rugis supercilioque decepit? sen. 15.

defendere: rem publicam senatorio consilio maxime posse defendi; Verr. I, 4. me ... privato consilio ... defendendum putarunt; Sest. 26. cum ... consilio C. Caesaris ... populus Romanus defensus sit; Phil. III, 38. cum .. C. Caesar ... consilio diligentiaque sua castra feliciter defenderit copiasque hostium ... profligarit, occiderit; ib. XIV, 37. ſ. augere.

deferri: quod ad privatum ||privato|| clamore multitudinis imperitae, nullo publico consilio deferebatur; Ligar. 3.

defici: mulier abundat audacia, consilio et ratione deficitur; Cluent. 184.

depelli: alterius partis periculum ... Cn. Pompei divino consilio ... depulsum est; imp. Pomp. 10. te ex illa ... non tribunicia actione, sed regia meo consilio ... esse depulsum; Rabir. 17.

discutere: ſ. comprimere; Muren. 84.

dissidere: non enim consiliis solum ... dissidebamus; Marcell. 30.

efficere: ſ. niti; Phil. IV, 16. — erigere: ſ. I, 1. sunt digna.

eripere: urbem ... consiliis, periculis meis e flamma ... ereptam et vobis conservatam ac restitutam videtis; Catil. III, 1. cum ego non ex istorum insidiis ... non solum meo, sed multo etiam magis divino consilio eripiar atque evolem; Muren. 82. urbem amplissimam Cyzicenorum eiusdem consilio ex omni impetu regio ... ereptam esse atque servatam; Arch. 21. quorum ego consilio ... rem publicam consul ex vestris manibus ... eripui; dom. 132.

esse: quis Karthaginiensium pluris fuit Annibale consilio? Sest. 142. cum Q. Caepionis Bruti ... consilio ... legiones ... in consulum ... potestate sint; Phil. X, 25.

evolare: ſ. eripere; Muren. 82.

excubare: consilio quantum potero ... excubabo vigilaboque pro vobis; Phil. VI, 18.

facere: quorum nihil pernicii causa divino consilio, sed vi ... rerum factum putamus; Sex. Rosc. 131. ne quid acrius ... publico consilio factum videretur; ib. 153. id gravius esse putarunt, si publico consilio ... factum esse videretur; Verr. II, 161. tum idem fecisse erit existimandus, si eodem consilio fecerit; ib. III, 214. M. Crassi ... virtute consilioque factum, ne ..; ib. V, 5. sive consilio et opera eius familiae factum esse; Tull. 28. si alio *modo*, consilio eodem [periculo] facta sit (vis); Caecin. 63. id .. Habiti consilio factum esse dicitis; Cluent. 169. id quod in omni mea causa semper studiis, consiliis ... fecistis; dom. 100. quo consilio ... feceris ut ... cum toga pulla accumberes? Vatin. 30. Gabinius illud, quoquo consilio fecit, fecit certe suo; Rab. Post. 21. Milonis manu caedem esse factam, consilio vero maioris alicuius; Milo 47. si consilio id fecisset; Ligar. 34. mihi videmini magno consilio ... potestatem nobis ... fecisse dicendi; Phil. III, 13. id (facinus) suo consilio factum esse testatur; ib. XIV, 8.

firmari: animum adulescentis nondum consilio ac ratione firmatum pellexit; Cluent. 13.

gerere: ea .. omnia ... consilio ... L. Sullae gesta esse intellego; Sex. Rosc. 136. cum duobus in locis ... uno consilio ... bellum ... gereretur; imp. Pomp. 9. ut deorum immortalium nutu atque consilio et gesta et provisa esse videantur; Catil. III, 18. ut neque maius bellum commemorari possit neque maiore consilio et virtute gestum; Muren. 33. qui haec omnia ... communi consilio ... gesserunt; Flacc. 96. ille damnatus ita se gerebat ... consiliis et sermonibus ..., ut ..; Sulla 15. ut ea ... casu magis ... a me quam virtute et consilio gesta esse videantur; ib. 83. quorum consilio sapientiaque gesta sunt; Phil. II, 11.

gubernari: quorum (deorum) ope et auxilio multo magis haec res publica quam ratione hominum et consilio gubernatur; Rabir. 5. quae (Massilia) sic optimatium consilio gubernatur, ut ..; Flacc. 63. tribunatum suum ad salutem meam ... consiliis tuis gubernatum; Milo 68.

impelli: hoc consilio atque adeo hac amentia impulsi; Sex. Rosc. 29.

incidere: legionum nostrarum nervos nonne his consiliis incidimus? Phil. XII, 8.

incitari: ut ... Antonii .. furorem crudelissimis consiliis incitatum ... averteret; Phil. IV, 3.

interfici: Asuvium .. a sese consilio Oppianici interfectum fatetur; Cluent. 38. P. Clodium meo consilio interfectum esse dixisti; Phil. II, 21. Caesarem meo consilio interfectum; ib. 25.

inveniri: quae consilio aliquo aut ratione inveniri potuerunt; Verr. II, 181.

investigare: qui consul insidias rei publicae consilio investigasset; Sulla 14.

iudicare: ut ... ea (civitas) publico consilio atque auctoritate iudicarit ..; Verr. II, 163.

labi: si qua in re me non modo consilio, verum etiam casu lapsum esse arbitrabuntur; leg. agr. II, 6. si hoc tempore consilio lapsi erimus; Phil. VII, 18.

laedi: NE OCCULTIS CONSILIIS RES PUBLICA LAEDATUR; har. resp. 55.

laudare: alia civitas nulla .. publico consilio

laudat; Verr. II, 13. Mamertina civitas istum publice communi consilio sola laudat; ib. IV, 15.
liberare: quam (urbem) L. Lucullus ... consilio summis obsidionis periculis liberavit; imp. Pomp. 20. quod virtute, consilio, providentia mea res publica maximis periculis sit liberata; Catil. III, 14. meis consiliis ... interitu rem publicam liberavi; Sulla 33. me .. non nulla imperitorum vituperatione timiditatis meae consilio et facto suo liberavit; har. resp. 49. qua peste privato consilio rem publicam ... Caesar liberavit; Phil. III, 5. eius virtute, consilio ... liberatam rem publicam arbitrabatur; ib. VIII, 13. quorum virtute, consilio, felicitate maximis periculis servitutis ... liberati sumus; ib. XIV, 11. eorum trium imperatorum ... consilio ... populum Romanum foedissima ... servitute liberatum; ib. 37. f. publicare.
mittere: mittis iniussu praetoris. quo consilio? Quinct. 82.
moliri: si quid artificio, consilio ... moliri cogitas; Verr. V, 174.
mutare: universum senatum publico consilio mutasse vestem; Sest. 27. squalebat civitas publico consilio veste mutata; ib. 32. quod si vestem non publico consilio ..., sed privato officio ... mutavissent ..; Piso 18.
natus: qui ad omnia ... bella conficienda divino quodam consilio natus esse videatur; imp. Pomp. 42.
niti: ego istius pecudis ... consilio scilicet aut praesidio volebam niti? Piso 19. quantum ... consilio niti atque efficere potero; Phil. IV, 16.
obsistere: necesse est istius modi rationi aliquo consilio obsistere; Verr. a. pr. 33.
occidi: cuius consilio occisus sit; Sex. Rosc. 97. f. defendere; Phil. XIV, 37.
occurrere: ut malitiae illorum consilio nostro occurramus; Verr. a. pr. 55.
offerri: f. dari.
opprimere: numquam ille me opprimet consilio; div. Caec. 44.
oppugnare: illi oppugnatum venturi erant? quem? Fabium. quo consilio? ut occiderent; Tull. 55. numquam ... quisquam improbus consilio et auxilio bonorum se oppugnare rem publicam dicet; Sest. 52.
par: ecquem hominem vidimus ... parem consilio ... Scauro fuisse? Font. 24. *cui neminem vidimus parem consilio;* Scaur. 49.
parari: venenum Habiti consilio paratum; Cluent. 166.
parens: qui in me pietate filius, consiliis parens ... inventus est; sen. 37.
percelli: f. adfligi.
perducere: illam Campanam adrogantiam || adrogantem || ... ratione et consilio maiores nostri ad ... otium perduxerunt; leg. agr. II, 91.
perficere: ipse adsiduitate, consilio ... perfecit, ut ..; Sex. Rosc. 149. hoc vestro consilio et gratia perfecistis, ut ..; Verr. II, 178. id illum fide, consilio ... facillime perfecturum; dom. 16. non est humano consilio, ne mediocri quidem, iudices, deorum immortalium cura res illa perfecta; Milo 85.
perfrui: si quidem eorum consilio et periculo ... nostris rebus perfrui possumus; Muren. 24.
permovere: posse consilio atque oratione ... populi ... mentis permovere; Muren. 24.
petere: hoc consilio a L. Metello legationes universae petiverunt, ut ..; Verr. II, 10. cum a me auxilium communi omnium legationum consilio petebatur; ib. IV, 138.
posse: maiores nostros non modo armis plus quam ceteras nationes, verum etiam consilio sapientiaque potuisse; Sex. Rosc. 69.
praestantior: quis virtute, consilio, auctoritate praestantior? Cluent. 107.
praestare: sive egomet aliquid adventu meo, consilio ... populo Romano praestare debui; dom. 17.
proficisci: ut certo consilio certum in locum proficiscerentur; Tull. 25. liberatur Milo non eo consilio profectus esse, ut insidiaretur in via Clodio; Milo 47. nonne eo ex Italia consilio profectus est, ut prohiberet Syria Dolabellam? Phil. XI, 28.
profligare: f. defendere; Phil. XIV, 37.
profundi: ille sanguis tribunicius, nullo praesertim publico consilio profusus; Sest. 43.
prohibere: hunc igitur qui Gallia prohibet, privato praesertim consilio ..; Phil. III, 12.
propulsari: quo enim usque tantum bellum ... privatis consiliis propulsabitur? Phil. III, 3.
provideri: ea ne accidere possent, consilio meo ac ratione provisa sunt; leg. agr. II, 102. f. gerere; Catil. III, 18.
publicare: posse quibuscumque locis velint nulla disceptatione, nullo consilio privata publicare, publica liberare? leg. agr. II, 57.
recipere: f. arcere. — recreare: f. I, 1. sunt digna.
reddere: (itinerum laborem) quam facilem sibi iste ... ratione consilioque reddiderit; Verr. V, 26.
redire: quo consilio redierim; Phil. X, 8.
regere: quam (rem) ille non .. consilio regere ... possit; imp. Pomp. 59. recte isti studia vestra suis consiliis regere conantur; ib. 64. si consiliis principum vestrae civitates reguntur; Flacc. 58.
relinquere: maiores nostri Capua magistratus ... sustulerunt, neque aliud quicquam nisi inane nomen Capuae reliquerunt, non crudelitate ..., sed consilio; leg. agr. I, 19.
reperiri: quamquam illa fuit ad calumniam singulari consilio reperta ratio; Verr. III, 38.
repudiare: f. II, 1. repudio.
repugnare, resistere: cum ... ego omnibus meis opibus, omnibus consiliis ... repugnarim et restiterim crudelitati; Rabir. 15.
restingui: cum .. eius opera, virtute, consilio ... bellum ... sit restinctum; Phil. V, 40.
restitui: f. eripere; Catil. III, 1.
retineri: retinebatur hoc tum nescio quo modo quasi communi consilio ab illis diligenter, ut ..; Verr. III, 94.
reus: alter (est reus) tuis consiliis, ille tamen adiuvante; Vatin. 41.
salvus: ut vestro beneficio potius quam nostro consilio salvi esse possimus; leg. agr. I, 16.
scribere: haec non cupiditate aliqua scribit inductus ..., sed consilio; Verr. III, 44.
sequi: eodem .. consilio M. Bibuli ... senatus sententiam secutus est, ut vos de mea domo statueretis; dom. 69. hominem sum secutus privato consilio, non publico; Marcell. 14.
servare: meis consiliis rem publicam esse servatam; Quir. 16. meis consiliis ... patriam esse servatam; dom. 93. quam (rem publicam) ipse non solum consiliis, sed etiam sanguine suo saepe servasset; Sest. 67. cuius consilio ... urbem meminerant esse servatam; Piso 25. meos civis, meis consiliis periculisque servatos; Milo 36. f. augere. eripere; Arch. 21.
stabiliri: nisi haec urbs stabilita tuis consiliis et institutis erit; Marcell. 29.
subvenire: cum maxime consilio nostro subvenire communi saluti oporteret; Phil. V, 1. D. Bruti ... consilio ... rei publicae ... esse subventum; ib. 36.
superari: temeritatem consilio ... esse superandam; sen. 19.
suscipere: optimatium consilio bellum ... esse susceptum; Flacc. 58. quod pro me uno ... publico consilio susceptum est; Planc. 87. qui contra illum bellum privato consilio suscepissent; Phil. V, 3. quod .. ille bellum privato consilio susceperat; ib. 28.

sustinere: putasne te posse ... tot res ... consilio, ingenio sustinere? div. Caec. 37. quem existimetis facillime posse magnitudinem causae ac iudicii sustinere ... consilio; ib. 73. qui non solum consiliis sed, etiam specie ipsa dignitatem rei publicae ||et dignitate rem publicam|| sustinent; dom. 3.

tenere: cuius labore et consilio sua ipsi (di) templa tenuerunt; dom. 107.

tollere: cum hoc consilio statuas Centuripini publice sustulissent; Verr. II, 162. f. relinquere.

tueri: qui tantam rei publicae causam gravitate et consilio suo tueretur; Piso 19.

tutari: qui rem publicam ... suo studio, consilio ... tutatus est et tutatur; Phil. IV, 2.

valere: quantum consilio ... valeat; imp. Pomp. 42. *Mithridates* tantum tamen consilio atque auctoritate valuit, ut ..; Muren. 33. f. II, 4. egeo; Phil. VII, 27.

venire: cum cuperet eoque consilio venisset; Caecin. 48. Ptolemaeus dolosis consiliis ... Romam venit; Rab. Post. 4.

vigilare: f. excubare.

vincere: tot homines sapientissimos ... prudentia consilioque vicisti? Verr. III, 16. si superiores consilio vicisti; ib. 41. nonne nos nostris consiliis victos in perpetuum fore? Phil. XII, 13.

vocari: quorum consilio P. Sestius in iudicium vocatur; Sest. 75.

2. **Präpositionen**: a: quod ... ei, quorum eminet audacia ..., a consiliis malitiae deseruntur; Cluent. 183.

cum: quas (causas) ipse constituerat || instituerat || cum consilio, hoc est, cum sua cohorte cognoscere; Verr. II, 30. cum consilio cognita causa; ib. 57. ut cum consilio cognosceret; ib. 75. servos, quos ipse cum consilio belli faciendi causa consensisse iudicavit, eos sine consilii sententia, sua sponte, omni supplicio liberavit; ib. V, 18. si L. Catilina cum suo consilio nefariorum hominum ... hac de re posset iudicare; Muren. 83. ut ... de Caesaris actis cum consilio cognosceretis; Phil. II, 100. f. IV, 1. sententia; Verr. V, 53.

de: M. Baebius de suo consilio Diogenem emptum ... esse dicebat; Cluent. 53.

ex: qui ex iuris peritorum consilio et auctoritate restipularetur a Fannio diligenter; Qu. Rosc. 56. quid egi nisi ex huius ordinis consilio? Phil. II, 11.

in: cum .. Dolabella cum suis praefectis pugnaret in consilio; Verr. I, 74. manarat sermo in consilio pecuniae quandam mentionem inter iudices esse versatam; Cluent. 73. an in tantis rebus, tam novis consiliis, tam periculosis, tam turbulentis hominem amantissimum sui ... dimittendum esse arbitrabatur? Sulla 57. in iudicio vero et in eo consilio, in quo ex cunctis ordinibus amplissimi viri iudicarent, numquam existimavi spem ullam esse habituros Milonis inimicos ad eius ... salutem exstinguendam; Milo 5. quae cum agam in consilio; Phil. XII, 28. f. II, 1. deligo; Verr. V, 173. laudo; leg. agr. II, 6. — II, 5. venio in.

sine: cum ipse [praetor] sine consilio, reus autem sine patrono ... fuisset; Verr. II, 74. sententia (est) sine consilio; ib. V, 28. quod factum eius modi est, ut sine occulto consilio fieri non potuerit; Tull. 32. nihil est ab Oppianico sine consilio mulieris cogitatum; Cluent. 189. orbis terrarum ... datur cognitio sine consilio; leg. agr. II, 33. ut nihil sine consilio senatus ... egerim; Piso 7. sine eo consilio consulem numerem, sine quo Romae ne reges quidem esse potuerunt? ib. 23. se contra armatum tribunum plebis sine publico consilio decertare nolle; ib. 77.

VI. **Ellipse**: non ... ad huius (Africani), qui postea fuit, singulare consilium ..., sed aliud genus imperatoris ... cognoscite; Verr. V, 25.

VII. **Lücke**: nolite arbitrari, mediocribus consiliis aut usitatis viis aut *; Muren. 80.

consimilis, ähnlich: res: cum rem gessisset consimilem rebus eis, quas ipse gesseram; Phil. II, 28.

consisto, sich aufstellen, Halt machen, festen Fuß fassen, Ruhe finden, verweilen, stocken, auftreten, beruhen, sich gründen, getreu bleiben: I. **unpersönlich**: 1. locus: cui nullus esset usquam consistendi locus; Flacc. 50.

potestas: nullo in oppido consistendi potestas ei fuit; Cluent. 193. quibus in illo genere conductarum contionum consistendi potestas non erat; Sest. 113.

2. ubivis vel in ipsa consistere? Fr. B. XII, 1.

II. **mit Subject**: alqs: huic ne ubi consisteret quidem contra te locum reliquisti; Quinct. 73. satis animo certo ... me posse in hac causa consistere; ib. 77. spes est etiam hunc miserum atque infelicem aliquando tandem posse consistere; ib. 94. ut eos agitent Furiae neque consistere usquam patiantur; Sex. Rosc. 66. hunc ... numquam in oppido constitisse; ib. 74. consistere mehercule vobis isto in loco non liceret; ib. 148. quoniam ille hic constitit paulisper; Qu. Rosc. 28. ipsa mihi veritas manum inicit ||iniecit|| et paulisper consistere et commorari cogit; ib. 48. cum hoc consistit, hunc amplexatur; Verr. a. pr. 19. ut non modo proficisci cum cuperet Dolabella non posset, sed vix in oppido consisteret; ib. I, 46. consistam in uno nomine; ib. 96. qui ... Romae post quaesturam illam nefariam vix triduum constitisset; ib. 101. in quo non modo possit, verum putet se posse consistere; Tull. 35. qui ex belli caede et fuga nunc primum audent contra M. Fonteium inermem consistere; Font. 14. verbo quidem superabis me ipso iudice, re autem ne consistes quidem ullo iudice; Caecin. 59. qui se et sibi et rei iudicatae constitisse dicit; Cluent. 106. nec per multitudinem concitatam consistere cuiquam in dicendo licebat; ib. 108. ne mihi non liceat contra vos in contione consistere; leg. agr. I, 25. si iam campus Martius diviatur et uni cuique vestrum ubi consistat bini pedes adsignentur; ib. II, 85. cum armatus M. Aemilius, princeps senatus, in comitio constitisset; Rabir. 21. ut, cum ad ultimum animo contendissemus, ibi tamen, ubi oporteret, consisteremus; Muren. 65. cum ... ille, qui diem dixit, non potuerit privatus in civitate consistere; Flacc. 77. cum hoc homine an cum stipite in foro constitisses, nihil crederes interesse; sen. 14. vaecors repente sine suo voltu, sine colore sine voce constitit; har. resp. 2. quibus .. consistere in operarum contionibus non liceat; Sest. 127. nec vero te umquam neque vigilantem neque in somnis credo posse mente consistere; Phil. II, 68. ubi enim tu in pace consistes? ib. 87. Albae constiterunt, in urbe opportuna; ib. IV, 6.

aedificatio: cum illa eius intermissa intolerabilis aedificatio constitisset; Piso 48.

aequitas: ut ... agitatam aequitatem in hoc tandem loco consistere et confirmari patiamini; Quinct. 10.

animus: religiones ... violatae ... consistere eius animum sine furore atque amentia non sinunt; Verr. I, 7.

bestiae: bestiae saepe immanes cantu flectuntur atque consistunt; Arch. 19.

carnifex: moreretur prius ... miliens C. Gracchus quam in eius contione carnifex consisteret; Rabir. 15.

causa: f. **causa**, I, 1. consistit (4 Stellen) S. 466, a.

consulatus: Pompei tertius consulatus in quibus actis constitit? nempe in legibus; Phil. I, 18.

culpa: in quo (filio) non modo culpa nulla, sed ne suspicio quidem potuit consistere; Sex. Rosc. 152.

dignitas: cum in eo salus et vita optimi cuiusque, libertas populi Romani dignitasque consisteret; Phil. III, 19.
gratia: vos, quorum gratia in suffragiis consistit, libertas in legibus, ius ||hos, honos|| in iudiciis et aequitate magistratuum, res familiaris in pace; leg. agr. II, 102.
homines: homines, cum recte atque in loco constitissent, iuberi abire; Muren. 26.
Italia: omnes ordines, tota in illa contione Italia constitit; Sest. 107.
ius: s. gratia.
legio: cum .. legio Martia Albae constiterit, in municipio fidelissimo; Phil. III, 39.
libertas: s. dignitas. gratia.
lingua: cum ... ageret illam rem ita raptim ..., uti neque mens neque vox neque lingua consisteret; dom. 139.
ludius: si ludius constitit aut tibicen repente conticuit; har. resp. 23.
maleficia: ubi cetera maleficia consistunt; Cluent. 83.
mens: s. lingua.
opportunitas: omnem utilitatem opportunitatemque provinciae Siciliae ... consistere in re frumentaria maxime; Verr. III, 11.
ordines: s. Italia.
praetores: in quibus (oppidis) consistere praetores et conventum agere soleant; Verr. V, 28.
princeps: s. alqs; Rabir. 21.
provincia: cum in arationibus et in earum rerum iure provincia Sicilia consistat; Verr. III, 48.
res familiaris: s. gratia.
res publica: doleo .., cum res publica immortalis esse debeat, eam in unius mortalis anima consistere; Marcell. 22.
salus: fortunarum .. suarum salutem in istius damnatione consistere; Verr. II, 16. s. dignitas.
summa: in hoc summa iudicii causaque tota consistit; Quinct. 32.
suspicio: similis in Bulbo, in Gutta, in aliis non nullis suspicio consistebat; Cluent. 78. s. culpa.
veritas: aut (veritas) ... locum, ubi consistat, reperire non poterit; Quinct. 5.
vita: s. dignitas. — vox: s. lingua. — utilitas: s. opportunitas.

consobrina, Base: habeo: P. Quinctii consobrinam habet in matrimonio Naevius et ex ea liberos; Quinct. 16.

consobrinus, Vetter: I. sum: cum alter se Catilinae delicias, alter Cethegi consobrinum fuisse diceret; dom. 62.
II, 1. reposco: quorum ... alter (me) Cethegum consobrinum reposcebat; sen. 10.
2. nubo: quae ... nupsit A. Aurio Melino, consobrino suo; Cluent. 11.
sum: quae (consuetudo) mihi cum illo, ... quae C. Varroni, consobrino nostro, ... fuit; prov. cons. 40.
3. vivo cum: ne cum ... avunculo, ne cum eius filio, consobrino suo, ... vivat? Ligar. 11.

consocio, vereinigen, verbinden: alqm: numquam tam vehementer cum senatu consociati fuistis; Phil. IV, 12.
consilia: tune ausus es ... cum A. Gabinio consociare consilia pestis meae? sen. 16.

consolatio, Trost, Tröstung: I. est: quibus optima est haec quidem consolatio; Phil. XIV, 34.
sustentat: nunc me una consolatio sustentat, quod ..; Milo 100.
II. utor: cuius amici ... hac consolatione utuntur, etiam F. Albucio supplicationem hunc ordinem denegasse; prov. cons. 15.
III. mori: aequiore animo et maiore consolatione moriere; Phil. XIII, 45.
sublevare: omni ... consolatione omnis me absente meos sublevavit; Balb. 58.

consolor, trösten, ermuthigen, beruhigen: I. absolut: 1. reliquus ad: nec vero, si mihi eriperis, reliqua est illa tamen ad consolandum querella, ut eis irasci possim ..; Milo 99.
2. eripere: eripis lacrimas non consolando, sed minando; Piso 18.

II. mit Object: alqm: vehementius eum gratia adversarii perterrebit, quam fides iudicis consolabitur? Quinct. 59. inani et tenui spe te consolaris; Qu. Rosc. 43. quo in negotio tamen illa res me ||me res|| .. consolatur, quod ..; div. Caec. 5. nisi forte, quod apud publicanos gratiosus fuisti, in ea re spes te aliqua consolatur; Verr. II, 169. consolatus est me; Caecin. 80. in hac difficultate illa me res tamen .. consolatur, quod ..; Cluent. 3. nolite vosmet ipsos consolari; leg. agr. II, 77. nihil me clamor iste commovet, sed consolatur; Rabir. 18. consolare te, quod omnium mentes improborum mihi ... sunt infensae; Sulla 29. dum modo, cuius exemplo se consolatur, eius exitum exspectet; prov. cons. 16. quae tibi ultro pater et maiores tui non consolandi tui gratia dicent; Planc. 52. potest multo facilius se Deiotarus consolari; Deiot. 36. hoc me tamen consolabar, [quod] cum illi ... revertissent ..., fore ut ..; Phil. VIII, 21. consolor me tamen; ib. XII, 1. s. civitatem.

animos: quae (spes) sociorum animos consolari possit; div. Caec. 18. locus est ipse non tam ad inflammandos calamitosorum animos quam ad consolandos accommodatus; Sulla 17.
brevitatem: esse hanc unam (gloriam), quae brevitatem vitae posteritatis memoria consolaretur; Milo 97.
civitatem: consolabor et hos praesentis, viros optimos, et illam fidelissimam ... civitatem; Balb. 44.
dolorem: ut ... dolorem profectionis meae reditus dignitate consoler; sen. 23.
egestatem: facile consolatur honestas egestatem; Quinct. 49.
hominem: neque aderat uxor, quae consolari hominem in malis posset; Verr. V, 92. eripit etiam spem, quae sola hominem in miseriis consolari solet; Catil. IV, 8.
humilitatem: nihil est quod humilitatem cuiusquam gravitas et virtus iudicis consoletur; Quinct. 5.
miseriam: C. Antonius hac una re miseriam suam consolatur, quod ..; Vatin. 28.
proximos: consolemur eorum proximos; Phil. XIV, 34.
socerum: ut socerum videre consolarique posset; Sest. 7.
viros: s. civitatem.

consors, gleich betheiligt, Theilhaber, in Gütergemeinschaft: frater: cum ex agris tres fratres consortes profugissent; Verr. III, 57. nam fratres quidem consortes sunt mendicitatis; Flacc. 35. quid tibi (respondebo), Quinte frater, ... consorti mecum temporum illorum? Milo 102.
fraterculus: volo, mi frater, fraterculo tuo credas — consorti quidem in lucris; Verr. III, 155.

conspectus, Anblick, Aussicht, Gesichtskreis: I. Subject: est dulcis: cui patriae salus dulcior quam conspectus fuit; Balb. 11. — idem: non idem iudicum comissatorumque conspectus; Cael. 67.
recreat, reficit: vester, iudices, conspectus et consessus iste reficit et recreat mentem meam; Planc. 2.
videtur: quamquam mihi semper frequens conspectus vester multo iucundissimus ... est visus; imp. Pomp. 1.

II. nach Verben: 1. deligo: Italiae conspectus ad eam rem ab isto delectus est, ut ..; Verr. V, 169.

eripio: ut huic optimo viro ... vestrum conspectum ne eripiatis; Rab. Post. 48.
fugio: qui ... conspectum .. vestrum partim magno opere fugerunt, partim non vehementer secuti sunt; leg. agr. II, 6. nec quorum oculos offendebat, eorum ipsorum conspectum fugere ausus est; ib. 56. quem cum mihi conspectum morte magis vitandum fugiendumque esse videatis ..; dom. 146.
sequor: f. fugio; leg. agr. II, 6.
vito: f. fugio; dom. 146.
2. careo: ut me ... vestro conspectu ... sine dolore caruisse glorier; Sest. 49.
fruor: mihi liceret eius urbis, quam conservassem, conspectu ... frui; Sulla 26.
privo: [ut ipsum Cn. Pompeium ... horum conspectu privare possetis;] leg. agr. II, 99. quem nova poena legis ... omnium suorum consuetudine conspectuque privat; Muren. 89.
3. asto in: qui ... astat in conspectu meo gener; Catil. IV, 3.
aufero e: quod si se ipsos illi nostri liberatores e conspectu nostro abstulerunt ..; Phil. II, 114.
committo in: in populi Romani quidem conspectum quo ore vos commisistis? Verr. IV, 26.
constituo in: adripuit M'. Aquilium constituitque in conspectu omnium; Verr. V, 3. L. ipse Metellus ... deos illo constituisse in ||constituisse|| templo videtur in vestro conspectu .., ut ..; Scaur. 46.
do in: tum se tamen in conspectum nautis paulisper dedit; Verr. V, 86.
eripio e: cum ego me *e* complexu patriae conspectuque vestro eripuissem; Sest. 53.
evolo e: evolarat iam e conspectu fere fugiens quadriremis; Verr. V, 88.
excludo ab: matres ... ab extremo conspectu liberum exclusae; Verr. V, 118.
expono in: vitam alterius ... non modo in animis iudicum, sed etiam in oculis conspectuque omnium exponere; div. Caec. 27.
produco in: cum eum ... in conspectum populi Romani produxisset; Verr. I, 122.
redeo in: numquam te in horum conspectum rediturum ... esse duxisti? Verr. V, 144.
removeo a: civitas tam procul a manibus tuis atque [a] conspectu remota; Verr. III, 85.
secludo a: a || atque, al. || conspectu parentum ac liberum ... *esse* seclusum; Verr. V, 23.
sto in: qui cum hoc ipso tempore stent cum gladiis in conspectu senatus ..; Phil. II, 8.
sum in: Tertia illa tua ... erat in omnium conspectu; Verr. V, 40. monumentum sceleris ... voluit esse in conspectu Italiae; ib. 170. in conspectu prope totius urbis domus est mea; dom. 100.
venio in: pupillum Iunium praetextatum venisse in vestrum conspectum; Verr. I, 151.
III. **nach Adverb:** procul a: haec, quae procul erant a conspectu imperii; leg. agr. II, 87. (vgl. II, 3. removeo a).
IV. **Umstand:** in: in conspectu legum libertatisque moriatur; Verr. V, 170. censoribus vectigalia locare nisi in conspectu populi Romani non licet; leg. agr. I, 7. qui me ... in conspectu uxoris ac liberorum meorum trucidaret; Sulla 18. quos (ludos) ... nostri maiores ante templum in ipso Matris magnae conspectu Megalesibus fieri celebrarique voluerunt; har. resp. 24. a nefariis pestibus in deorum hominumque conspectu esset occisus; Sest. 83. vobis vestro in conspectu serae ... poenae solutae sunt; Milo 85. cuius tanti sceleris fuerit in conspectu deorum penatium necare hospitem; Deiot. 15. ut tibi necesse esset in populi Romani conspectu vomere postridie; Phil. II, 63.

conspergo, benetzen, bespritzen: alqm: cum hic in me incidit, cum complexus est conspersitque lacrimis; Planc. 99.

tempus: cum reliquum tempus aetatis turpitudinis maculis consperseris; Flacc. 5 (3. 22).

conspicio, erblicken, gewahren, beachten, beschauen: alqm: QUANDOQUE TE IN IURE CONSPICIO; Caecin. 54. carere me aspectu civium quam infestis omnium oculis conspici mallem; Catil. I, 17. QUANDO TE IN IURE CONSPICIO; Muren. 26. is, cum cotidie gladiatores spectaret, numquam est conspectus, cum veniret; Sest. 126. qui tamen quoquo tempore conspectus erat, ... equi ipsi gladiatorum ... extimescebant; ib. ut conspiciatis eum mentibus, quoniam oculis non potestis; Balb. 47. delectamenta paene puerorum, captare plausus, vehi per urbem, conspici velle; Piso 60.
armatos: si quos armatos quamvis procul conspexisset; Caecin. 45. simul ac procul conspexit armatos; ib. 46.
curiam: si illud signum, quod videtis, solis ortum et forum curiamque conspiceret; Catil. III, 20.
filiam: quam (filiam) ex gravissimo tum primum desiderio luctuque conspexi; Sest. 131.
filium: ne eundem (filium) paulo post spoliatum omni dignitate conspiciat; Muren. 88.
forum: f. curiam.
hostis: Hispania, quae saepissime plurimos hostis ab hoc superatos prostratosque conspexit; imp. Pomp. 30.
imaginem: quam (imaginem) paucis ante diebus laureatam in sua gratulatione conspexit; Muren. 88.
locum: ex quibus (templis) hic locus conspici potest; imp. Pomp. 44.
ortum: f. curiam.

conspiratio, Uebereinstimmung, Einverständniß, Complott: I. 1. confringo, labefacto: quae (vis) ... tantam conspirationem bonorum omnium confringere et labefactare possit; Catil. IV, 22.
dirimo: hanc conspirationem in re publica bene gerenda ... diremerunt; dom. 28.
2. ago cum: non agam igitur cum ista Sardorum conspiratione; Scaur. 20.
audio de: nihil de conspiratione audiebat certorum hominum contra dignitatem tuam; Deiot. 11.
II. suscipi: rabide omnia, conspiratione, imperio ... videtis esse suscepta; Scaur. 37.

conspiro, übereinstimmen, zusammenwirken: alqs: conspirate nobiscum; leg. agr. I, 26. ut omnes ad auctoritatem huius ordinis ... defendendam conspirasse videantur; Phil. III, 13.
consensus: quis est qui horum consensum conspirantem ... [non] noverit? Ligar. 34.
Italia: qui .. dolent ... conspirantem Italiam; Phil. VII, 1.
populus: populo Romano conspirante; Phil. III, 32.
senatus: senatum cum populo Romano conspirasse; Phil. XI, 2.

constans, stätig, unwandelbar, beständig, charakterfest: alqs: is quidem fuit omnium constantissimus; Sex. Rosc. 41. omnibus [inimicis] necesse est castissimus et constantissimus esse videatur, qui id, quod scit, familiaribus suis dicit; Qu. Rosc. 47. quis Q. Considio constantior? Cluent. 107. in quo reo ... qui condemnavit constans existimatur; ib. 108.
adiutor: adiutorem se Bruto ... constantissimum praebuit; Phil. X, 24.
animus: f. **animus,** I. est gratus. — V, 1. cedere; Milo 81. repudiare; Phil. III, 26 (S. 230 ff.)
auctor: possumusne igitur tibi probare auctorem exempli ... illius ... C. Marium? quaeris aliquem graviorem, constantiorem? Balb. 46.
civis: f. **civis,** I, 1. adest; Phil. XIII, 33. introducit. venit; Phil. III, 23. — 2. sum; dom. 87. — II, 5. sileo de. — IV, 2. mentio de (S. 515 ff.)

consul: quia consul fortis constansque fuerat; Flacc. 98. per quem pontem consul ... constantissimus ... ad necem duceretur; Vatin. 21.

consulares: umquam ... constantiores consularis fuisse; Sulla 82. in tanta inopia constantium et fortium consularium; Phil. XIV, 17.

defensio: cuius ... totus .. tribunatus nihil aliud fuit nisi constans ... defensio salutis meae; sen. 30.

defensor: tu tamen permanes constantissimus defensor Antonii; Phil. VIII, 17.

homo: quem hominem? ... mobilem? immo constantissimum; Qu. Rosc. 49. hoc constantis (hominis esse putavit) ..., eum iure ... superare; Caecin. 1. esse apud hominem constantem ignoscendi locum; Muren. 63. homo et pudens et constans; Flacc. 89. M. Aebutium, constantissimum et pudentissimum hominem, ... nihil interrogas? ib. 93. miror, quid sit, quod pater tuus, homo constantissimus, te nobis varium reliquit; Fr. C. 6.

mens: constantissima mente Capitolium dedicavit; dom. 139.

ratio: quam fere omnium constans et moderata ratio (sit) vitae; Cluent. 46. bonae rationi et constanti et gravi nullum a vobis fructum esse propositum; Flacc. 106. simplex causa, constans ratio; Sest. 87.

senator: quem vos praesentes constantissimum senatorem ... iudicavistis; Flacc. 8. L. Torquati, ... constantissimi senatoris ..., filius; Sulla 30. L. Caesarem fortem quidem illum || *illum quidem* || et constantem senatorem; Phil. XII, 18.

senatus: nec vero (senatus) fuit umquam gravior, constantior, fortior; Phil. XIII, 15.

vir: virum optimum et constantissimum, M. Cispium, ... vi depellunt; Sest. 76. valebis ... vir moderatus et constans; Piso 59. L. Racilii, fortissimi et contantissimi viri, ... merita commemoras; Planc. 77. copiae, quas audistis, ** fortis et constantis viri; Phil. XI, 32.

voluntas: quorum habetis cognitam voluntatem ... constantem; Phil. XIII, 13.

vox: me ... una atque constanti haruspicum *voce* vehementer esse commotum; har. resp. 18.

constanter, standhaft, beständig, folgerichtig: accuso: accusavit Oppianicum; quam constanter et quam diligenter, postea dicam; Cluent. 20.

dico: dixit enim hic idem, qui omnia semper constanter et fortiter, M. Cato; Milo 58.

diligo: quos acerbissime ceteri oderunt, tu constantissime diligas? Phil. X, 4.

permaneo: alios parum constanter in suscepta causa permanere; Phil. XIV, 17.

repudio: quae ego omnia ... repudiavi. quam sapienter, non disputo ...; constanter quidem et fortiter certe; prov. cons. 41.

· sentio: quis non de communi salute ... constantissime sensit? Sulla 82.

constantia, Beständigkeit, Folgerichtigkeit, Charakterfestigkeit: I. **absolut: 1. Subject:** certat: certet ... testium constantia cum illius patronorum minis; Verr. I, 3.

est: in: nullam constantiam ... in Graecis hominibus ... esse; Flacc. 36. quae fuit igitur umquam in ullo homine tanta constantia? constantiam dico? nescio an melius patientiam possim dicere; Ligar. 26. quantum constantiae ... in huius ordinis consilio esset; Phil. V, 2. — nota: nota tibi est hominis ... constantia; Deiot. 16. — quanta: recordamini ... quantus consensus vestrum (fuerit), ... quanta constantia; Phil. V, 2.

pugnat: hinc constantia (pugnat), illinc furor; Catil. II, 25.

venit: non eo dico ... quo mihi veniat in dubium tua fides et constantia; Quinct. 5.

2. **Prädicat:** videor: quae enim pertinacia quibusdam, eadem aliis constantia videri potest; Marcell. 31.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** adsequor: ut maiorum gravitatem, constantiam ... adsequatur; Cluent. 196.

celebro: semper illius gravitatem, constantiam ... fama celebrabit; Phil. IX, 10.

cognosco: utriusque humanitatem constantiamque cognoscite; Cluent. 26.

commemoro: quid reliquam constantiam vitae commemorem? Sulla 73. f. video; Ligar. 26.

comprobo: eorum, qui in iudicando superiora iudicia secuti sunt ..., constantiam comprobo; Cluent. 106.

dico: f. I, 1. est in; Ligar. 26.

laudo: consilium a primo reprehendendum, laudanda constantia; Phil. II, 75. cuius est in rem publicam semper merito laudata constantia; ib. XIII, 29.

perspicio: ut .. constantiam A. Cluentii ... perspicere possitis; Cluent. 19.

praesto: cum ... meam fidem rei publicae constantiamque praestitero; Phil. XII, 30.

probo: si ... vobis constantiam .. huius officii ac defensionis probaro; Sulla 2. constantiam probo, qua mihi quoque utendum fuit; dom. 19. f. video; Ligar. 26.

requiro: in quibus (orationibus) forsitan magis requiratur constantia; Cluent. 141.

retineo: retinenda est igitur nobis constantia; Phil. VII, 14.

servo: constantiam ordinis in eodem ornando imperatore servabo; prov. cons. 47.

video: videte constantiam praetoris; Verr. V, 18. videbant enim sapientissimi homines ... defensionis constantiam; Milo 62. vide ... constantiam ornatissimi viri [Tuberonis], quam ego, quamvis ipse probarem, ut probo, tamen non commemorarem, nisi ..; Ligar. 26. videte magni et clari viri admirabilem gravitatem atque constantiam; Phil. XIII, 41.

2. **Genetiv:** obliviscor: quod si iam essem oblitus severitatis et constantiae meae ..; Sulla 45. adeone vobis ... oblitus constantiae meae ... esse videor, ut ..? ib. 83.

paenitet: si .. vos constantiae vestrae ... paeniteret; Ligar. 29.

sum: harum rerum ... esse defensorem ... magni animi est ... magnaeque constantiae; Sest. 99.

3. **Dativ:** confido: nisi vestrae virtuti constantiaeque confiderem; Phil. V, 1.

invideo: esse quosdam qui invideant alicuius constantiae; Phil. VIII, 30.

4. **Ablativ:** utor: f. 1. probo; dom. 19.

5. **mit Präpositionen:** dico de: cuius ego de virtute et constantia .. tantum dico; Sulla 62. ut de eorum constantia ... dicam; ib. 82. quid de virtute eius dicam? de ... constantia? Deiot. 37.

orior ex: ex pertinacia aut constantia intercessoris oritur saepe seditio; Sest. 77.

persevero in: ille ... in hac constantia morbo adversante perseveravit; Phil. IX, 6.

revoco ad: si ... non me ipsa res publica ... ad ... constantiam sua dignitate revocaret; Sulla 83.

taceo de: nec vero de virtute, constantia, gravitate provinciae Galliae taceri potest; Phil. III, 13.

III. **nach Adjectiven:** dignus: fuit (id) dignum constantia tua; Planc. 38.

praeditus: adest praesens vir singulari virtute, constantia, gravitate praeditus; dom. 39. hunc quisquam incredibili quadam atque inaudita gravitate, virtute, constantia praeditum foedera ... rupisse dicere audebit? Balb. 13.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv:** alqd: f. I, 1. est in; Phil. V, 2.

cupiditas: non sum — propter nimiam fortasse constantiae cupiditatem — adductus ad causam; Piso 79.

effigies: effigiem morum suorum, virtutis, constantiae ... filium; Phil. IX, 12.
gloria: ut cum patriae caritate constantiae gloriam commutaret; Sest. 37.
homo: parens eius, homo ... singularis constantiae; Sulla 34.
testimonium: ut ... exstaret constantiae meae testimonium; Phil. I, 38.
2. **Ablativ**: alqs: est (vobis auctor) C. Cassius, integritate, virtute, constantia singulari; imp. Pomp. 68.
adulescens: Cn. Domitius adulescens summa virtute, gravitate, constantia; Phil. X, 13.
civis: ut ... non audeas civem singulari virtute, fide, constantia vituperare; Vatin. 40.
homo: non movit hominem summa gravitate summaque constantia; Sest. 88.
vir: vir incredibili fide, ... constantia, L. Ninnius; Sest. 26. qua virtute, qua constantia vir! Planc. 27.
V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: depelli: constantia .. militum veteranorum legionumque ... a cervicibus nostris est depulsus Antonius; Phil. III, 8.
dicere: L. Caesar ... qua constantia ... sententiam dixit! Phil. II, 14.
liberari: eorum trium imperatorum ... constantia ... populum Romanum ... servitute liberatum; Phil. XIV, 37.
par: ecquem (hominem) vere commemorare possumus parem ... constantia ... Scauro fuisse? Font. 24. *cui neminem vidimus parem ... constantia*; Scaur. 49.
pervenire: posse virtutem ... quo contendisset labore et constantia pervenire; Scaur. c. 1. § 4.
posse: quicquid auctoritate, fide, constantia possum; imp. Pomp. 69.
resistere: qui constantia ... consiliis audacium restiterunt; Sest. 139.
respondere: summa constantia ad ea, quae quaesita erant, respondebat; Phil. I, 2.
2. **Präposition**: per: hoc nos primum metu, Caesar, per fidem et constantiam ... tuam libera; Deiot. 8.

consterno, bedecken, überdecken: forum: forum corporibus civium Romanorum constratum caede nocturna; Sest. 85.
navem: erat enim sola illa navis constrata; Verr. V, 89. qui solus habuerit constratam navem; ib. 104.

constipo, zusammendrängen: numerum: ne constipari quidem tantum numerum hominum posse in agrum Campanum; leg. agr. II, 79.

constituo, feststellen, aufstellen, einrichten, einsetzen, bestimmen, begründen, beschließen, sich entschließen: I. **absolut**: 1. **substantivisch**: a. est: constitutum .. inter eos alia de re fuisse, ut medicamentum, non venenum Diogenes adferret; Cluent. 53.
b. facio: constitutum factum esse cum servis, ut venirent ad balneas Senias; Cael. 61. quid attinuerit fieri in eum locum constitutum; ib.
reperio: reperietis idcirco haec in uno homine pecunioso tot constituta, ut ..; Verr. V, 23.
c. experiri: numquam se ne congressu quidem et constituto coepisse de tantis iniuriis experiri; Cael. 20.
ad: qui ad constitutum experiundi iuris gratia venissent; Caecin. 33.
2. **verbal**: a. unpersönlich: Avillius, ut erat constitutum, simulat se aegrotare; Cluent. 37. cum in senatum, ut erat constitutum, venire vellemus; Phil. II, 108.
b. persönlich: non enim singulos ferre sententiam, sed universos constituere; div. Caec. 24. neque, ut primo constitueram, tantum modo cum universo genere confligere; Flacc. 50.
II. **mit Ergänzung**: 1. **de**: proinde quasi ... alio modo sit constituturus aut de religione pontifex || pontifices || aut de re publica civis quam || cuius quam || ..; dom. 31. si de certo, de perspicuo, de utili, de probato, de iudicato vobis iure esse constituendum videtis; Balb. 64.
2. **ut**: cum maiores ita constituerint, ut qui pro capite diceret, is posteriore loco diceret; Quinct. 33. accusatoris causa ut bis ageretur constitutum est; Verr. I, 26. cum ita constitutum sit, ut in illa culpa aut Cluentius sit aut Oppianicus; Cluent. 102. si constitutum sit, ut de eis, qui rem iudicarint, huiusce modi iudicia fieri possint; ib. 152. constituistis ut haec ad vos Kalendis Ianuariis referrentur; Phil. V, 28.
3. **indirecte Frage**: constitui cum hominibus, quo die mihi Messanae praesto essent; Verr. II, 65. placuit Caecinae de amicorum sententia constituere, quo die in rem praesentem veniretur; Caecin. 20. potestis igitur iam constituere, Quirites, hanc auctoritatem ... quantum ... valituram esse existimetis; imp. Pomp. 46. ut ex eis constituerent, a quo iudicium corruptum videretur; Cluent. 75. constituent, quid agant, quibus integrum est; Flacc. 105. vobis hodierno die constituendum est, utrum posthac amentis ... magistratus ... nudare an etiam ... armare malitis; dom. 2. me qua amentia inductus sit ut contemneret, constituere non possum; Fr. B. VIII, 10. f. III. alqd; Phil. II, 30.
4. **Infinitiv**: nisi forte negare omnia constituisti; Verr, III, 149. hoc mulier facere constituit; Caecin. 15. quaestionem habere de viri morte constituit; Cluent. 176. cum mihi deliberatum et constitutum sit, ita gerere consulatum ..., ut ..; leg. agr. I, 25. (Clodium) repente Romam constituisse proficisci; Milo 46. quibus te rex munerari constituerat; Deiot. 17. qui de caelo servare constituit; Phil. II, 81. cum de eo constituisset ad senatum referre; Phil. III, 20.
5. **accus. c. infin.**: quasi domi nummos haberet, ita constituit Scapulis se daturum; Quinct. 18. omnino autem bona possessa non esse constitui; ib. 89. quas (causas) ipse constituerat || instituerat || cum consilio ... cognoscere; Verr. II, 30. constitue nihil esse opis in hac voce „civis Romanus sum"; ib. V, 168. cum ... ita constituis, ... eum restitui oportuisse; Caecin. 35. ita constitui, fortiter esse agendum; Cluent. 51. ex omnium sententia constitutum est satis videri esse quaesitum; ib. 177. cum de ... honestissimorum virorum sententia constitutum esset satis quaesitum videri; ib. 182. id vos ista auctoritate constituetis ratum esse oportere? dom. 120. cur ... constitutum .. est illo anno ... iure posse per operas concitatas quemvis civem ... ex civitate exturbari; Sest. 65. sic constituetis, iudices, nec descensurum quemquam ad hanc accusationem fuisse ... nec ..; Cael. 2. f. III. alqd; Verr. II, 141. 143. causam; Verr. V, 1 S. 470, a).
III. **mit einfachem Object**: alqm: quod .. eum tibi quaestoris in loco constitueras; Verr. I, 77. ut Sopatrum de porticu ... praecipitem in forum deiciant nudumque constituant; ib. IV, 86. qui ... ipse adripuit M'. Aquilium constituitque in conspectu omnium; ib. V, 3. „Staienus non fuit ab Oppianico, sed a Cluentio ad iudicium corrumpendum constitutus"; Cluent. 83. ut non alteros demovisse, sed utrosque constituisse videatur: Sulla 62. repentini in nos iudices consedistis, ... a fortuna nobis ad praesidium innocentiae constituti; ib. 92. in sepulcro Scipionum putatur is (Ennius) esse constitutus ex marmore; Arch. 22. nos hunc Heracliensem, ... in hac .. (civitate) legibus constitutum, de nostra civitate eiciemus? ib. qui integri sunt et sani et bene de rebus domesticis constituti; Sest. 97. in qua (quisque nostrum) fortuna est nascendi initio constitutus; Balb. 18. solus ut a te constituar qui nihil a iudicibus debeam umquam impetrare; Planc. 75. *in ea Scaurus fortuna erat constitutus, ut* ..; Scaur. c. 2. § 3.

alqd: quod .. mea causa potius est constitutum quam tua; Verr. I, 26. ut omnia vobis, quae mihi constituta sunt, possim exponere; ib. 42. quid enim vis constitui? consumptam esse omnem istam pecuniam in statuis? ib. II, 141. is haec tamen constituat necesse est: primum averti pecuniam domum non placere; ib. 143. cum haec ita essent constituta; ib. III, 21. haec postea quam acta et constituta sunt; ib. V, 106. vestra auctoritate hoc constituetur; Caecin. 76. quae nostra auctoritate constituantur; Cluent. 139. quid in proximam (noctem) constituisset; Catil. II, 13. omnia ... constituta sunt ... cum mea summa cura atque diligentia tum ... populi Romani ... voluntate; ib. IV, 14. quo constituto; Muren. 14. cum permulta praeclare legibus essent constituta; ib. 27. quae tum promulgasti, constituisti; dom. 24. id a me et a senatu esse constitutum; Sest. 123. cum ... dicere ... prohiberer ea quae constitueram; Piso 6. quamquam nihil potes in te, Laterensis, constituere quod sit proprium laudis tuae; Planc. 7. quod in proximo reo de consilii sententia constitutum est; ib. 40. quid enim ego constitui ... nisi ex huius ordinis consilio? Phil. II, 11. constitue hoc, consul, aliquando, Brutorum ... quam velis esse causam; ib. 30. illo die, patres conscripti, ea constituistis, ut vobis iam nihil sit integrum nisi ..; ib. V, 2. quod ea .. auctoritate erant et sententia Ser. Sulpicii constituta; ib. IX, 7. quod est sapientissime constitutum; ib. XIII, 6. f. ius; Verr. I, 107. 127. V, 168. Cluent. 148. malum. novum; imp. Pomp. 61.

accusationem: quid ego in hac accusatione comparanda constituendaque elaborassem; Verr. I, 2.

accusatorem: in constituendo accusatore quid sequi possitis; div. Caec. 10.

actionem: f. **actio,** II, 1. constituo (3 St.) S. 55, b.

aestimationem: cur in isto genere solo frumenti ista aestimatio constituatur? Verr. III, 202.

aetatem: legibus .. annalibus cum grandiorem aetatem ad consulatum constituebant; Phil. V, 47.

animadversionem: ut laetarentur omnes neque ulla animadversio constitueretur; Verr. I, 70.

annum: nobis ... annus erat unus ad cohibendum brachium toga constitutus; Cael. 11.

arma: arma in templo Castoris ... constituebantur ab eo latrone; Piso 11.

auctionem: f. **auctio,** I, 1. constituo (5 St.) S. 330, a.

auctoritatem: ut ... aliqua ex parte mea diligentia constituta auctoritas iudiciorum videretur; Verr. I, 5.

augures: xviri cum ... centum decuriones, decem augures, sex pontifices constituerint; leg. agr. II, 96.

balneas: cur enim potissimum balneas publicas constituerat? Cael. 62.

candelabrum: quo postea quam (candelabrum) attulerunt involucrisque reiectis constituerunt ..; Verr. IV, 65. id (candelabrum) apud istum in eius modi conviviis constituetur? ib. 71.

causam: f. **causa,** II, 1. constituo (3 Stellen) S. 470, a.

certum: nondum enim certum constituerat; Scaur. 34.

cognitionem: neve ||ne qua|| ipsius cognitio illo absente de existimatione eius constitueretur; Verr. II, 60.

coloniam: f. **colonia,** II, 1. constituo (3 St.) S. 568, b.

concordiam: [quam (concordiam) mihi constitui cum conlega;] leg. agr. II, 103.

condicionem: f. **condicio,** II, 1. constituo (6 St.) S. 608, b.

coniurationes: duae coniurationes abs te, Torquate, constituuntur; Sulla 11.

conlegium: Cornelios .. (esse) ita multos, ut iam etiam conlegium constitutum sit; Fr. B. VI, 21.

consilia: haec ab istis consilia inita et constituta, ut ..; Verr. a. pr. 26.

consularis: omnes consulares, qui tibi persaepe ad caedem constituti fuerunt; Catil. I, 16.

consulem: est tuum ... retinere ... consulem ... fortuna constitutum ad amplexandum otium; Muren. 83.

crimen: crimen ... non ex tempore periculi tui constitutum, sed vetus; Verr. III, 141. quod ... crimen in eum constituere non tam facile possumus; ib. 190. crimen a Plaetorio .. ita constitutum est; Font. 19.

crucem: qui in campo Martio ... auspicato in loco, crucem ... constitui iubes; Rabir. 11.

cruciatum: eis apud te ... mors et cruciatus erat constitutus? Verr. V, 153.

curationes: quae (curationes) constituuntur ad populi fructum aliquem; leg. agr. II, 17.

curatores: totiens legibus agrariis curatores constituti sunt, IIIviri, vviri, xviri; leg. agr. II, 17.

xviros: quoniam (xviri) per novem tribus essent constituti; leg. agr. II, 28. sint igitur xviri neque veris comitiis ... neque illis ... adumbratis constituti; ib. 31. f. curatores. regem; leg. agr. II, 29.

decuriones: f. augures.

dedicationes: an istae dedicationes et ... religiones ad honorem deorum ... constitutae sint? dom. 119.

defensionem: utrum magistratus peccato defensionem constituant an ..; Tull. 40. quo .. auctore ... defensionem causae constituere vos dicitis; Caecin. 79.

defensorem: populus Romanus minus diligenter sibi constituet ||constitueret|| defensorem, quam tu tibi? Fr. B. VIII, 6.

deos: L. ipse Metellus ... sanctissimos deos illo constituisse in ||constituisse|| templo videtur in vestro conspectu .., ut ..; Scaur. 46.

diem: eam diem constituit, ut ..; Verr. II, 38. cum ad constitutam diem tempusque venisset; Caecin. 32. cui sciam pactam et constitutam cum Manlio diem; Catil. I, 24. tum Catilinae dies exeundi, ... tum discriptio ||descr.|| totam per urbem caedis ... constituta est; Sulla 52.

dignitatem: f. salutem; imp. Pomp. 57.

discrimen: f. spem; Verr. V, 157.

discriptionem: nosse discriptionem civitatis ||a|| maioribus nostris sapientissime constitutam; Sest. 137. f. diem; Sulla 52.

dominos: cui magistri fiunt et domini constituuntur, qui ..; Quinct. 50.

donationem: qua ex praeda ... haec abs te donatio constituta est? Verr. III, 186.

edictum: qualis in edicto constituendo fuerit; Verr. I, 104.

exercitum: an ipse ... expers esse debet gloriae eius imperatoris atque eius exercitus, qui consilio ipsius ac periculo est constitutus? imp. Pomp. 57. in hoc imperatore atque exercitu, quem per vos ipse constituit; ib. 58. exercitus contra vos, contra libertatem vestram contra Cn. Pompeium constituitur; leg. agr. III, 16. ei .. exercitu, quem ipse constituit; Phil. X, 26.

existimationem: bono praesidio munitur existimatio tua, si quidem in Apronii constituitur diligentia atque auctoritate; Verr. III, 154.

finem: certos mihi finis terminosque constituam; Quinct. 35. ut finis aliquando iudiciariae controversiae constitueretur; Verr. I, 5.

formulas: f. ius; Qu. Rosc. 24.

fortunas: fortunas eius ita constitutas fuisse familia, pecore, villis, pecuniis creditis, ut ..; Verr. V, 20. fortunae constitui tenuiorum videbantur; Sest. 103. quod fortunas suas ... optime constitutas potestati regiae ... commiserit; Rab. Post. 1.

fundamenta: quae (defensionis fundamenta) si erunt ... posita et constituta ..; Scaur. 21.

gloriam: ex qua (Asia) laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est; Muren. 12.

Hispaniam: constituitur ex altera parte ulterior Hispania; Font. 45.

hominem: hominem ante pedes Q. Manlii ... constituunt; Cluent. 38.

honorem: f. gloriam.

hostiam: erant hostiae maiores in foro constitutae; leg. agr. II, 93. quod ... T. Annio devota et constituta ista hostia esse videtur; har. resp. 6.

ignominias: cum homines vincula, neces ignominiasque vitant, quae sunt legibus constitutae; Caecin. 100.

imperatorem: cum is de uno imperatore contra praedones constituendo legem promulgasset; imp. Pomp. 52. f. exercitum; imp. Pomp. 57. 58.

imperium: Verres post imperium constitutum primus imperavit, ut ..; Verr. V, 60.

indicia: noster ... imperator amissorum oppidorum ... funesta indicia constituit; Piso 92. f. monumentum; Verr. a. pr. 12.

iniquitates: eas iniquitates ... sui quaestus causa constituisse vincam; Verr. III, 40.

interdictum: quod (interdictum) item nunc est constitutum; Tull. 46.

Iovem: tu, Iuppiter, qui isdem quibus haec urbs auspiciis [a Romulo] es constitutus; Catil. I, 33.

iudices: ab accusatore constitutos iudices ita feremus, ut neminem reiciamus? Planc. 41.

iudicium: quod ita constituit id ipsum iudicium, ut ..; Quinct. 9. mandati constitutum est iudicium non minus turpe quam furti; Sex. Rosc. 111. „iudicio damni iniuria constituto"; Qu. Rosc. 32. post haec constituta iudicia ... nullam hoc splendore consilium fuisse; Verr. a. pr. 49. si legibus erat iudicium constitutum; ib. II, 33. crimen est hoc ... post ... iudicia .. de pecuniis repetundis constituta gravissimum; ib. III, 130. quod (iudicium) hominibus ad suas res repetendas est constitutum; ib. IV, 71. ne iniquis iudicibus ... iudicium capitis in se constitueretur; ib. V, 141. tum hoc iudicium paucis hisce annis propter hominum malam consuetudinem ... constitutum est; Tull. 8. de eo si quis legem aut iudicium constitueret; ib. 9. quoniam quod iudicium et quo consilio constitutum sit cognostis; ib. 13. hoc iudicium sic exspectatur, ut non unae rei statui, sed omnibus constitui putetur; ib. 36. praetores ... de vi et armis severum iudicium constituerunt; ib. 42. cuius rei causa maxime iudicia constituta sunt; Caecin. 7. quae causa fuerit ad constituendum ‖ cito ‖ iudicium; ib. ex quo genere peccati ... vel iniuriarum vel capitis iudicia constituta sunt; ib. 9. cum tam moderata iudicia populi sint a maioribus constituta; dom. 45. quarum rerum causa iudicia sunt constituta; Vatin. 34. quo de iure hoc iudicium constitutum est; Balb. 44. de eius interitu quis potest credere senatum iudicium novum constituendum putasse? Milo 13. legibus et iudiciis constitutis; ib. 78. constituenda iudicia ... sunt; Marcell. 23.

ius: C. Aquilius ... hoc ius in civitate constituat (necesse est); Quinct. 64. sunt iura, sunt formulae de omnibus rebus constitutae, ne ..; Qu. Rosc. 24. tamen post illius mortem nihil de testamento illius novi iuris constitui oporteret; Verr. I, 107. in quibus (legibus) non ius aliquod novum populo constituitur; ib. 108. postea quam ius praetorium constitutum est; ib. 114. nihil levius, quam praetorem urbanum hoc iuris in suo magistratu constituere, omnibus, quibus hereditas venerit, coheredem praetorem esse oportere; ib. 127. ita diligenter constituta sunt iura decumano, ut ..; ib. III, 20. tu de optimo, iustissimo, de honestissimo genere hominum, hoc est de aratoribus, ea iura constituebas, quae omnibus aliis essent contraria; ib. 27. quanta in constituendo iure sit auctoritas; ib. V, 54. tum ... hoc iuris in omnis constitueres, ut, qui neque tibi notus esset neque cognitorem locupletem daret, quamvis civis Romanus esset, in crucem tolleretur; ib. 168. si quis furem occiderit, iniuria occiderit. quam ob rem? quia ius constitutum nullum est. quid, si se telo defenderit? non iniuria. quid ita? quia constitutum est; Tull. 52. cum de eo mihi iure dicendum sit, quod ... constitutum sit a maioribus; Caecin. 5. huiusce rei vos statuetis ... nullum experiundi ius (esse) constitutum? ib. 39. videte ... quod ius nobis, ... quam denique civitati legem constituere velitis; ib. 40. si in verbis ius constituamus; ib. 55. quid abs te iuris constituatur vide; Cluent. 148. quae (lex) ius melius Sullanis praediis constituat quam paternis; leg. agr. III, 10. ea iura constituisti in praeclaro tribunatu tuo, quibus ..; dom. 125. quod (ius) a nobis esset constitutum; Balb. 20. utrum haec foederati iura constituant, ut ne cui liceat ex eis civitatibus ad nostrorum bellorum pericula accedere; ib. 26.

laudem: f. gloriam.

legationem: constituta legatio est; Phil. XII, 5.

legem: postea quam magistratus creavit legesque constituit; Sex. Rosc. 139. quasi vero dubium sit, quin tota lex de pecuniis repetundis sociorum causa constituta sit; div. Caec. 17. quorum causa lex sit constituta; ib. 19. cuius (senatus) consulto P. Rupilius de decem legatorum sententia leges in Sicilia constituerat; Verr. II, 40. quae (lex) sociorum causa esset constituta; ib. III, 127. in posterum vero lex haec imperatoribus vestris constituitur, ut quicumque de provincia decesserit, apud eosdem xviros quantum habeat praedae ... profiteatur; leg. agr. II, 59. quo in bello lex haec fuit a Lentulo ... constituta, ut omnes, qui salva urbe salvi esse possent, in hostium numero ducerentur; Catil. III, 25. legem Semproniam esse de civibus Romanis constitutam; ib. IV, 10. non gravior L. Cornelio quam multis viris bonis ... constitui lex vitae et condicio videretur; Balb. 18. f. iudicium; Tull. 9. Milo 78. ius; Caecin. 40.

legionem: quae (legio septima) constituta ex veteranis docuit ..; Phil. XIV, 27.

libertatem: [cuius virtute regibus exterminatis libertas in re publica constituta est;] Flacc. 25. est ... datum rei publicae Brutorum ... nomen ad libertatem populi Romani vel constituendam vel recipiendam; Phil. IV, 7.

locationem: quod ceteris ... censoria locatio constituta est, ut Asiae lege Sempronia; Verr. III, 12.

locum: qua de re alius mihi locus ad dicendum est constitutus; Verr. II, 50. uti .. ei locus primus constitueretur ... impetravit; Cluent. 56. ab isdem .. iudicibus ... locus ei primus est constitutus; ib. 59. nuper apud C. Orchivium ... locus ab iudicibus Fausto Sullae de pecuniis residuis non est constitutus; ib. 94. paravit (venenum), locum constituit, attulit; Cael. 31.

magistratum: per eum magistratum, qui auxilii causa constitutus est; Quinct. 63.

malum: quantum sibi ac liberis suis iam tam mali constitueretur; Verr. I, 65.

memoriam: f. gloriam.

mercedem: mercedem lacrimarum, mercedem volneris atque plagae, mercedem funeris ac sepulturae constitui nefas fuisse; Verr. V, 134.

metum: amplior ei mortis et supplicii metus est a maioribus constitutus; Cluent. 128.

modum: modum aliquem huic cupiditati constitui oportere; Verr. II, 145. nisi tibi aliquem modum tute constitueris; Sulla 46. si credendi constituisset modum; Rab. Post. 5.

monumentum: vitiorum suorum plurima ... constituit monumenta et indicia in provincia Sicilia; Verr. a. pr. 12. in Mamertinorum solo foederato

... monumentum istius crudelitatis constitutum est; ib. IV, 26. monumenta .. suarum rerum gestarum cum maxime constituat; ib. 82.

mortem: mortem ab dis immortalibus non esse supplicii causa constitutam; Catil. IV, 7. ſ. cruciatum

neces: ſ. ignominias.

necessitudinem: cum ... commemorare (coeperit) quaestoris cum praetore necessitudinem constitutam more maiorum; div. Caec. 46. cum altero (mihi est) ... summa utriusque officiis constituta necessitudo; Cluent. 117.

novum: in ipso Cn. Pompeio, in quo novi constitui nihil volt Q. Catulus, quam multa sint nova summa Q. Catuli voluntate constituta recordamini; imp. Pomp. 61. quae in omnibus hominibus nova ... constituta sunt; ib. 62.

numerum: quarum rerum invidia lege hac ... nova certus est inquisitioni comitum numerus constitutus; Flacc. 13.

nummos: ſ. pretium; Verr. V, 62.

obsecrationem: in quo constituendae nobis quidem sunt procurationes et obsecratio; har. resp. 63.

opus: quasi ... non totum opus ex redivivis constitueretur; Verr. I, 148.

ornamentum: si ex isto genere splendorem ordini atque ornamentum curiae constituere velitis; Verr. II, 77.

pacem: cum .. pacis constituendae rationem ... solus habeat; Sex. Rosc. 22.

partis: cum ... in digitis suis singulas partis causae constituere (coeperit); div. Caec. 45. quorum consilio, sapientia, legibus multas esse video rei publicae partis constitutas; leg. agr. II, 10.

patronum: si ... patronus huic causae publice constitueretur; Muren. 4.

pecuniam: quis pecuniam ad emendos agros constitutam ... dedit? dom. 23.

perfugium: perfugio nullo constituto; Tull. 40.

plebem: duos clarissimos ... viros ... plebem in agris publicis constituisse; leg. agr. II, 10. expelli plebem ex agris, non constitui; ib. 84.

poenam: quae poena ab dis immortalibus periuro, haec eadem mendaci constituta est; Qu. Rosc. 46. quibus (censoribus), si quid commisissent, poenae legibus erant constitutae; Verr. II, 138. si in eum, quem constet verum pro testimonio dixisse, poenam constituerint; ib. IV, 19. poenam capitis constitutam, si iniussu senatus quisquam (signum) attigisset; ib. 85. necesse putavit esse ... poenam graviorem constituere; Tull. 11. quem ad modum in bello poena ignavis ab imperatoribus constituitur; Caecin. 46. poenam ambitus eam referebat, quae fuerat nuper, superioribus legibus constituta; Sulla 63. poenam in civis Romanos nominatim sine iudicio constitutam; dom. 43. quam .. maiores nostri sceleratis ... civibus maximam poenam constitui posse arbitrati sunt; ib. 101. ad memoriam poenae publice constitutae; ib. 102. quae (poenae) solae sunt hominum sceleri a dis immortalibus constitutae; har. resp. 39. nimis magna poena te consule constituta est sive malo poëtae sive libero; Piso 72.

pontifices: ſ. augures.

potestatem: huic ... potestatem ... eandem constituit quam si lata esset lex; leg. agr. II, 30.

praemia: placet eodem tempore praemia constituere eis, qui ..; Phil. V, 4. quae praemia senatus militibus ante constituit; ib. XIV, 38.

praesidium: factum est uti cum summum in veteribus patronis multis tum non nullum etiam in me praesidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur; div. Caec. 2. mihi ... in arce legis praesidia constituere defensionis meae non licet; Cluent. 156.

pretium: pretium .. constitutum decumano in modios singulos HS III; Verr. III, 163. pretium ei frumento constituere; quod constituisset, id a civitatibus auferre; ib. 171. certum pretium, sescenos nummos, nautarum missionis constituere; ib. V, 62.

procurationes: ſ. obsecrationem.

provinciam: postea quam Cn. Dolabellae provincia constituta est Cilicia ||Cil. const. est||; Verr. I, 44. provincias consularis, quas C. Gracchus ... ut necesse esset quot annis constitui per senatum [decreta], lege sanxit; dom. 24.

quaestionem: in hac quaestione de pecuniis repetundis, quae sociorum causa constituta est [lege iudicioque sociali]; Verr. II, 15. qua de re lege est haec quaestio constituta; Cluent. 1. qua lege haec quaestio constituta est; ib. 148. cum eius rei quaestionem hac ipsa lege constitueret; ib. 151. cum ... illa quaestio de patris sui morte constitui diceretur; ib. 176. constituitur quaestio de furto; ib. 181. hanc vero quaestionem ... numquam .. senatus constituendam putavit; Milo 13. ut nova quaestio constitueretur; ib. quamquam de morte Clodii fuit quaestio — non satis prudenter illa, quidem constituta; Phil. II, 22. cum esset legibus quaestio constituta; ib.

quaestus: cum hos sibi quaestus constituisset; Verr. II, 30.

vviros: ſ. curatores.

rationem: ut omnem rationem salutis in pecunia constitueret; Verr. a. pr. 10.

recitatores: duobus recitatoribus constitutis; Cluent. 140.

regem: per tribunum ||tribunos|| plebis ... reges in civitate constitui; leg. agr. II, 15. reges constituuntur, non xviri; ib. 29. cum constituentur (reges); ib. nec minus .. sibi ... gloriosum putavit constitutum a se regem quam constrictum videri; Sest. 58. ut ... a M. Antonio, quod fas non est, rex Romae constitueretur; Phil. II, 87.

regnum: num obscure regnum constituitur? leg. agr. II, 75.

religionem: quo (sacerdotio) est haec tota religio constituta; har. resp. 27. ſ. dedicationes.

rem: ut ab initio res ab eo constituta sit; Verr. a. pr. 16. cum rem ita constitutam accepisses, ut ..; ib. III, 43. cum ipsi Siculi res suas ita constitutas habeant, ut ..; ib. V, 8. constituta iam re; Caecin. 8. rem ullam constitui eius modi, quae ..; ib. 40. reliquis .. de rebus constituendis ... ad senatum referemus; Catil. II, 26.

rem familiarem: non ad spem constituendae rei familiaris; Phil. XI, 4.

rem publicam: ut hodiernum diem ... ad rem publicam constituendam inluxisse patiantur; Rabir. 5. eam rem publicam, quae auspiciis inventis constituta est; Vatin. 23. ut rem publicam constituas; Marcell. 27. constituta res publica videbatur aliis, mihi vero nullo modo; Phil. II, 92. qui hanc rem publicam nec viderunt umquam nec videre constitutam volunt; ib. X, 22.

ripam: si ille ad eam ripam, quam constituerat, ... navis appulisset; Phil. II, 26.

sacra: post sacra constituta; har. resp. 13.

sacrarium: cui domi tuae sacrarium scelerum tuorum constitutum fuit; Catil. I. 24.

salutem: ut bis ex eadem familia salus Siciliae constitueretur; Verr. II, 8. cuius lege salus ac dignitas populo Romano ... constituta est; imp. Pomp. 57.

Saturnalia: non ille nobis Saturnalia constituisset; Catil. III, 17.

senectutem: constituitote ante oculos etiam huius miseri senectutem; Cael. 79.

sepulchra: ut duo sepulchra duorum praetorum improborum duabus in provinciis constituerentur; Verr. V, 94.

sortitionem: neque enim umquam maiores nostri sortitionem constituissent aediliciam, nisi ..; Planc. 53.

spatium: quoniam ... me .. ex ... constituto

spatio defensionis in semihorae curriculum || circulum || coëgisti; Rabir. 6.

spectaculum: constituitur in foro Laodiciae spectaculum acerbum; Verr. I, 76.

spem: haecine plebi Romanae te praetore est constituta condicio? haec negotii gerendi spes? hoc capitis vitaeque discrimen? Verr. V, 157. tanta in eo rei publicae bene gerendae spes constituebatur, ut ..; imp. Pomp. 62.

splendorem: f. ornamentum.

supplicationem: quod ceterae bene gesta, haec una (supplicatio) conservata re publica constituta est; Catil. III, 15. M. Cornutus ... supplicationes ... ad omnia pulvinaria constituat; Phil. XIV, 37.

supplicium: cur nullum supplicium constituisset in eum, qui parentem necasset; Sex. Rosc. 70. cui maleficio tam insigne supplicium est constitutum; ib. 72. cur tot supplicia sint in improbos more maiorum constituta; Verr. V, 22. supplicium constituatur in illos; ib. 117. supplicia, quae in convictos maleficii servos constituta sunt; ib. 139. posse impune praetorem ... supplicium quod velit in eum constituere; ib. 168. apud inferos eius modi quaedam illi antiqui supplicia impiis constituta esse voluerunt; Catil. IV, 8.

suspicionem: quam ob rem ... in nullo iudice [...] ne tenuissima quidem suspicio acceptae pecuniae ... constituta sit; Verr. a. pr. 38.

Syracusas: ab hoc, qui constitutas accepit, captas dicetis Syracusas; Verr. IV, 115.

tempus: f. diem; Caecin. 32.

terminos: f. finem; Quinct. 35.

testem: quod ita testis constituam, ut ..; Verr. a. pr. 55. quem ... pertenuis suspicio potuisset ex illo loco testem in A. Cluentium constituere; Cluent. 168.

tribunatum: quibus illi actionibus constitutum tribunatum comprobaverunt; dom. 42.

III viros: f. curatores.

tropaea: in qua (urbe) tropaea de me et de re publica videam constituta; dom. 100.

tyrannum: hic rei publicae tyrannum lege constituit; leg. agr. III, 5.

veritatem: veritate iudiciorum constituta; Verr. III, 162.

Verria: ista Verria, quae non ex nomine, sed ex manibus naturaque tua constituta esse videantur; Verr. II, 52. qui ... Verria haec turpia ... ex Heraclii pecunia constituerit; ib. IV, 151.

victoriam: postea quam victoria constituta est; Sex. Rosc. 16.

vincula: f. ignominias.

viros: a bonis viris sapientibus et bene natura constitutis laudari; Sest. 137.

urbem: post hanc urbem constitutam; har. resp. 16. f. Iovem.

IV. **mit Doppeltem Accusativ**: (vgl. III. provinciam; Verr. I, 44.) alqm — actorem: si tu eris actor constitutus; div. Caec. 48. — colonum: a Poenis ... Sardi non deducti in Sardiniam atque ibi constituti, sed ... repudiati coloni; Scaur. 42. — defensorem: quae causa fuit honestior quam a tam inlustri provincia defensorem constitui? Verr. I, 21. — dioeceten: id autem [facere] non poterat nisi dioecetes ... esset constitutus; Rab. Post. 28. — ducem: cum ad occasum ... rei publicae ... dux Lentulus esset constitutus; Sulla 33. — internuntios, interpretes: cuius (Iovis Optimi Maximi) interpretes internuntiique constituti sumus; Phil. XIII, 12. — iudices: qui ... lege nova novi iudices erunt constituti; Verr. V, 178. qui de quaque re constituti iudices sint; dom. 33. vgl. III. alqm; Sulla 92. — magistrum: accessit ut Caesare ignaro ... beneficio amicorum eius magister equitum constitueretur; Phil. II, 62. — regem: a quo ... regem et se et filium suum constitutos esse meminisset; Deiot. 25. — spectatorem: non oportuisse Cleomenem constitui spectatorem illorum mortis; Verr. V, 134.

Alaudas, antesignanos — iudices: antesignanos et manipularis et Alaudas iudices se constituisse dicebat; Phil. V, 12.

balneas — locum: constitui locum iussit balneas Senias; Cael. 62.

Capuam — sedem: eandem Capuam sedem novae rei publicae constituunt; leg. agr. II, 89.

xviros — portitores: hos xviros portitores omnibus omnium pecuniis constitui; leg. agr. II, 61.

diem — natalem: illo die, quem P. Lentulus mihi ... natalem constituit; sen. 27.

filium — regem: f. alqm — regem.

finitores — ministros, satellites, stipatores: finitores || ianitores || ... ducentos in annos singulos stipatores corporis constituit, eosdem ministros et satellites potestatis; leg. agr. II, 32.

hominem — praetorem: illum hominem aedilicium iam praetorem opinionibus hominum constitutum ... de civitate esse sublatum; Cluent. 79.

manipularis — iudices: f. Alaudas.

reges — dominos: uti decem reges ... orbis .. terrarum domini constituerentur legis agrariae simulatione ac nomine; leg. agr. II, 15.

rem publicam — iudicem, moderatricem: hanc (rem publicam) sibi iudicem constituit, hanc moderatricem omnium *consiliorum* atque factorum; Phil. V, 50.

consto, feststehen, gleich, getreu bleiben, bekannt sein, bestehen, beruhen, kosten: I. **absolut**: Nympho ante quam plane constitit, condemnatur; Verr. III, 54. quid porro quaerendum est? factumne sit? at constat; Milo 15. qua re tibi nuntiata, ut constabat inter eos, qui una fuerunt, concidisti; Phil. II, 107. vgl. II. Verr. IV, 144.

II. **mit accus. c. infin.**: in quo constitit Naevium ex edicto non possedisse; Quinct. 89. si constat hunc ... colendis praediis praefuisse; Sex. Rosc. 44. quae (maleficia) in illo constat esse; ib. 118. quos constat ... adfuisse; ib. 123. sin autem constat, contra omnis ... leges ... occisum esse; ib. 126. nam lege quidem bona venire non potuisse constat; ib. 128. constat inter omnis post haec constituta iudicia ... nullum hoc splendore ... consilium fuisse; Verr. a. pr. 49. quod Cornelium lictorem occisum esse constaret; ib. I, 72. cum hominem constaret occisum; ib. 74. cum ad HS viciens quinquiens redegisse constaret; ib. 92. datam quidem esse (pecuniam) tum inter omnis recenti negotio facile constabat; ib. 101. sic C. Verrem praeturam in Sicilia gessisse constat, ut ..; ib. II, 154. Dioclem ... suspendisse se constat; ib. III, 129. quos constat sanctissimos homines fuisse; ib. 182. quem constet verum pro testimonio dixisse; ib. IV, 19. apud quos eam natam esse ... constat; ib. 108. cuius omnis vigilias in stupris constat esse consumptas [cuius modi constat]; ib. 144. cum constaret istum Syracusis a nullo visum esse; ib. V, 78. cum ... constaret neminem ei nuntiasse; ib. 93. cum fugam factam esse constabit; Caecin. 43. quem vi ... fugatum .. esse constet; ib. 75. quod eo die ... Avillium cum eo fuisse ... constabat; Cluent. 38. in quo adligatum Oppianici nomen primum esse constabat; ib. 39. si constet corruptum illud iudicium esse; ib. 64. versatam esse in iudicio pecuniam constat; ib. 81. dum vero eum fuisse Oppianicum constabit; ib. 125. a quo primum Gallos ad Gabinium perductos esse constabat; Catil. III, 14. constabat inter omnis ... eum maxima habiturum esse; Flacc. 80. domi eius pleraque conflata esse constabat; Sulla 39. cuius scientiam de omnibus constat fuisse; ib. ut constet post hominum memoriam numquam in illo ordine plus virtutis ... fuisse; ib. 82. ut omnium testimonio per me unum rem publicam conservatam esse constaret; Quir. 17. cum servos tuos ... armatos

etiam in Capitolium tecum venisse constabat; dom. 6. cum praesertim te iam illinc cum tua fugitivorum manu discessisse constaret; ib. 7. quia te illinc abisse constabat; ib. 8. quod per vim gestum esse constet; ib. 53. constat enim nullis umquam comitiis campum Martium tanta celebritate ... ordinum floruisse; ib. 75. constabat tamen Cornelium concilium illo die dimisisse; Vatin. 5. cum constaret servatum esse de caelo; ib. 17. quod constat nobilissimas virgines se in puteos abiecisse; prov. cons. 6. constabat enim Graecum hominem ... quasi triumphasse; ib. 15. quod fecisse Cn. Pompeium constet; Balb. 5. quem constaret ab imperatore nostro civitate donatum; ib. 53. quem ad Cn. Pompeium interimendum conlocatum fuisse constabat; Piso 28. quem ... constat invitissimis viris bonis cessisse; Planc. 89. constat enim illam .. deformitate summa fuisse; Scaur. c. 4. § 6. cum caedem in Appia factam esse constaret; Milo 14. insidias factas esse constat; ib. 31. nimis inter omnis constabat neminem esse resalutatum; Phil. II, 106. quorum ... morientium sanguine os uxoris respersum esse constabat; ib. III, 4. „mihi quidem constat nec meam contumeliam nec meorum ferre"; ib. XIII, 42. legem Liciniam et Muciam ... video constare inter omnis ... perniciosam rei publicae fuisse; Fr. B. VI, 10. ſ. IV. alqd; div. Caec. 17. Verr. I, 18. Fr. B. XVI, III, 3.

III. **mit nomin. c. infin.:** alqd: quae si omnia e Ti. Coruncanii || et coruncanis, al. || scientia ... acta esse constarent ..; dom. 139.

praeiudicia: quae praeiudicia de eo facta esse constarent; Cluent. 104.

IV. **mit Subject:** alqs: non ... ex fraude, fallaciis, mendaciis constare totus videtur? Qu. Rosc. 20. se superioribus suis iudiciis constare putabant oportere; Cluent. 76.

alqd: hominem ..., quod inter omnis constat, nisi inter eos, qui ipsi quoque insaniunt, insanissimum; Sex. Rosc. 33. cum hoc constet, Siculos a me petisse; div. Caec. 17. ut hoc constet, post hunc statum rei publicae ... simili splendore ... consilium nullum fuisse; Verr. I, 18. cum id quoque constabit; ib. II, 180. si HS VI milibus Iↄ tibi constarent ea, quae ..; ib. IV, 28. quicquid ... surripiatur aut non constet; Font. 3. cum hoc constet; Caecin. 32. dum haec .. de Oppianico constabunt; Cluent. 125. video adhuc constare .. omnia; Milo 52. illud etiam constare video, regem ... interfectum esse impetu multitudinis; Fr. B. XVI, III, 3.

Asia: Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia, Caria, Lydia; Flacc. 65.

familia: quae (familia) constet ex servis pluribus; Caecin. 55.

iudices: tamen in Oppianico (iudices) sibi constare ... debuerunt; Cluent. 60.

litterae: ut usque ad alterum R litterae constarent integrae; Verr. II, 187.

natura: cum domestica vita naturaque constaret; Flacc. 5 (Z. 18).

officium: hic quoque summe constat procuratoris diligentis officium; Quinct. 61. omnia officia C. Septimii ... summa et in me et in rem publicam constiterunt; sen. 23. quod huius ipsius in illum ordinem summa officia quaesturae tribunatusque constabant; Planc. 24.

opinio: quae (opinio) constat ex antiquissimis Graecorum litteris ac monumentis; Verr. IV, 106.

populus: an tu populum Romanum esse putas illum, qui constat ex eis, qui mercede conducuntur? dom. 89.

provincia: quae (provincia Gallia) constat ex eis generibus hominum et civitatum, qui ..; Font. 12. quae (provincia) ex hac generum varietate constaret; ib. 13.

ratio: auri ratio constat; Flacc. 69.

scientia: quae (scientia) tota ex rebus fictis commenticiisque constaret; Muren. 28.

studia: ceterarum rerum studia et doctrina et praeceptis et arte constare; Arch. 18.

vita: ſ. natura.

urbs: ea tanta est urbs, ut ex quattuor urbibus maximis constare dicatur; Verr. IV, 118.

constringo, binden, fesseln, verpflichten: alqm: me adfinem tuum ... constrictum inimicis rei publicae tradidisti; sen. 17. nisi *me* constrictum domesticis hostibus dedidissent; Quir. 13. duo importuna prodigia, quos egestas ... tribuno plebis constrictos addixerat; Sest. 38. ut ... illum ... legum ... laqueis constringeret; ib. 88. amici te constringendum putarent; Piso 48. soluti huc convenistis: ne constricti discedatis cavete; Rab. Post. 18. cum ... uxore paene constrictus esset; Milo 54. tu non constringendus? Phil. II, 97. ex utraque parte constrinxit Antonium; ib. XI, 4.

adfinem: ſ. alqm; sen. 17.

beluam: hanc ... beluam, ... constrictam legum sacratarum catenis, solvit; Sest. 16. beluam ne ... constrictam dimittatis cavete; Phil. VII, 27.

coniurationem: constrictam iam horum omnium scientia teneri coniurationem tuam; Catil. I, 1.

fidem: noluerunt religione videri potius quam veritate fidem esse constrictam; Balb. 12.

Italiam: quam (Italiam) ... omnibus vinclis devinctam et constrictam teneretis; leg. agr. I, 16.

orbem: is orbem terrarum constringit novis legibus? leg. agr. II, 26.

populum: homini taeterrimo ... nonne .. populos liberos ... constrictos tradidisti? dom. 23. cum ille servorum .. multitudini senatum populumque Romanum ... constrictum spectaculis ... tradidisset; har. resp. 22.

praeturam: nisi esset is consul, qui eam (praeturam) auderet ... constringere; Milo 34.

(prodigia: vgl. alqm; Sest. 38).

psephismata: sic sunt expressa ista ... psephismata ..., non iure iurando constricta; Flacc. 15.

regem: nec minus ... gloriosum putavit constitutum a se regem quam constrictum videri; Sest. 58.

rem publicam: si ipsi prius tribuno plebis ... constrictam rem publicam tradidissent; Sest. 24.

senatum: qui senatum tribuno furenti constrictum traderent|; dom. 113. ſ. populum; har. resp. 22.

voluptates: quae cum ... prima aetate compressae et constrictae fuerunt ..; Cael. 75.

construo, aufthürmen, aufschütten: acervos: tanti acervi nummorum apud istum construuntur, ut ..; Phil. II, 97.

pecuniam: videtis ... omnibus rebus et modis constructam ... pecuniam xviralem; leg. agr. I, 14.

consuasor, Rathgeber: auctore et consuasore Naevio; Quinct. 18.

consuesco, sich gewöhnen, perf. gewohnt sein, pflegen, Umgang haben: I. **absolut:** quem ad modum consueverunt; Sex. Rosc. 5. quibuscum (mulieribus) iste consuerat; Verr. V, 30. quem ad modum consuerat temporibus aestivis; ib. 80. ego qua consuevi arte utar; Quir. 20. qui ita natus est et ita consuevit; Milo 68.

II. **mit Infinitiv:** accipere: qui accipere in campo consuerunt; Cluent. 75.

adhibere: quam ipse adhibere consuevit ... fidem; Cluent. 118.

adsequi: quod antea ipsi scelere et ferro adsequi consueverant || consueverunt ||; Sex. Rosc. 8.

appellare: non consuevi homines appellare asperius; leg. agr. II, 63.

audire: quod vos de criminibus sic audire consuestis, ut ..; Cluent. 3.

concursare: quo tempore ceteri praetores obire provinciam et concursare consuerunt aut etiam ... navigare; Verr. V, 80.
conligere: qui omnis rumorum ... ventos conligere consuesset; Cluent. 77.
consumere: quod tempus ... praetores in itineribus consumere consuerunt; Verr. V, 29.
dare: quas (decumas) Calacte dare consueverant; Verr. III, 101.
defendere: qui defendere consuerunt; Quinct. 33. qui antea defendere consuerat; div. Caec. 70.
esse: quod mihi consuevit in ceteris causis esse adiumento; Quinct. 4. qui maxime ab iniuriis nostrorum magistratuum remoti consuerant esse; Verr. II, 160. qui etiam antea ... pascendi causa esse in agro consuerant; Caecin. 59. cuius arbitrio ... exterae gentes contentae esse consuerant; Cluent. 134. qui ego esse in meum (fratrem) consuevi; Scaur. 37.
facere: quod nemo nisi ... amicissimo facere consuevit; Qu. Rosc. 18. quod homines etiam locuplectes ... in Sicilia facere consueverunt; Verr. III, 53.
irasci: ex perfidia ... di immortales hominibus irasci et suscensere consuerunt; Qu. Rosc. 46.
laudare: quibus eum verbis laudare et boni viri et boni cives consuerunt; Vatin. 40.
loqui: quibuscum loqui consuesset; Cluent. 71.
navigare, obire: ſ. concursare.
peierare: qui mentiri solet, peierare consuevit; Qu. Rosc. 46.
perduci: hic non maiore ||non minore, minore|| religione ad periurium quam ad mendacium perduci consuevit; Qu. Rosc. 46.
producere: quo ... ceteri tribuni plebis principes civitatis producere consuerunt; Vatin. 24.
reddere: qui etiam bello victis regibus regna reddere consuevit; Sest. 57.
relinquere: quem ipse Sex. Naevius procuratorem relinquere antea consuesset; Quinct. 87.
suscensere: ſ. irasci.
tendere: quas (manus) pro vobis dis immortalibus tendere consuevit; Font. 48.
tractare: cuius personam praeclare Roscius in scena tractare consuevit; Qu. Rosc. 20.
vendere: quas (decumas) ante quaestores in Sicilia vendere consuessent; Verr. III, 18.
uti: qua vociferatione ... accusatores uti consueverunt; Sex. Rosc. 12. quibus ad res divinas uti consuerunt; Verr. IV, 47. non solum meo consilio uti consuevi; Cluent. 144 (vgl. I. Quir. 20).

consuetudo, Gewöhnung, Gewohnheit, Herkommen, Sprachgebrauch, Uebung, Umgang: I. **absolut:** 1. **Subject:** adfert: quocum mihi ... familiaritatem consuetudo attulit; Deiot. 39.
adhortatur: me ... meae vitae perpetua consuetudo ad C. Rabirium defendendum est adhortata; Rabir. 2.
antecellit: dicendi consuetudo longe ... isti vestrae exercitationi ad honorem antecellit; Muren. 29.
appellat: [his enim vitiis adfectos ... audacis appellare consuetudo solet;] Phil. XIV, 7.
coarguit: ſ. defendit; Milo 36.
coepit: si paulatim haec consuetudo serpere ac prodire coeperit; div. Caec. 68.
cogit: ut eum ... consuetudo .. ac disciplina patris similem esse cogeret; Verr. V, 30.
commovet: neque enim magis animos hominum nocentium res umquam ulla commovit quam haec maiorum consuetudo longo intervallo repetita ac relata; div. Caec. 67.
coniungit: „quicum me sors consuetudoque maiorum ... coniunxerat"; div. Caec. 65.
defendit: videtis igitur consuetudinem ... Graecorum, quae monumenta hostium in bello ipso soleat defendere, eam summa in pace praetoris populi Romani statuis praesidio non fuisse; Verr. II, 159. reliquum est, ut iam illum natura ipsius consuetudoque defendat, hunc autem haec eadem coarguat ||coarguant||; Milo 36.
devincit: quamquam nos ab ineunte illius aetate usus, consuetudo ... devinxit; Phil. VII, 6.
est: cum Metellis ... erat ei ... domesticus usus et consuetudo; Sex. Rosc. 15. ut est consuetudo; Verr. II, 22. Caecin. 23. est consuetudo Siculorum ceterorumque Graecorum ..., ut ... eximant ... diem ... ex mense; Verr. II, 129. sicut consuetudo est; ib. V, 71. sicut erat nuper consuetudo; ib. 93. illud tempus familiaritatis et consuetudinis, quae mihi cum illo, quae fratri meo, quae C. Varroni ... fuit, praetermitto; prov. cons. 40. cum antea consuetudo inter eos fuisset; Scaur. 9. quod consuetudines victus non possunt esse cum multis; Milo 21. — haec: hanc magistrorum ... consuetudinem esse, ut ... exempla litterarum ipsi habere non nollent; Verr. II, 182. hanc istius consuetudinem [ac rationem] fuisse; ib. III, 171. superiorum praetorum consuetudo cum haec fuisset, ut naves civitatibus (imperarentur); ib. V, 43. — nota: erat enim haec consuetudo nota vobis quidem omnibus; Rab. Post. 9. — perpetua: consuetudinem (fuisse) illius perpetuam in vi inferenda, huius tantum in repellenda; Milo 52. — praesidio: ſ. defendit; Verr. II, 159. — quae: quod est huiusce rei ius? quae consuetudo? Verr. V, 76. cuius rei quae consuetudo sit? Cluent. 115. — tanta: sin ei tanta consuetudo, quanta a vobis inducitur, non erat; Cael. 58. — ubi: ubi illa consuetudo in bonis ... vendundis omnium consulum ..., ut optima condicione sit is, cuia res? Verr. I, 142. ubi consuetudo iudiciorum? Rab. Post. 31.
facit: omnia faciebant ||fac. om.|| cum pupilla, legis aequitas, ... consuetudo iuris; Verr. I, 104.
fert: versutius, quam mea consuetudo defendendi fert; Caecin. 85.
habet: o consuetudo peccandi quantam habes iucunditatem improbis! Verr. III, 176. amicitiae, consuetudines ... quid haberent voluptatis carendo magis intellexi quam fruendo; Quir. 3.
increbrescit: an ... eum ||unum, al.|| hac consuetudine, quae increbuit, imperatorem appellaret senatus? Phil. XIV, 12.
manet: si manebat tanta illa consuetudo Caelii, tanta familiaritas cum Clodia; Cael. 61.
pertinet: cum .. ea consuetudo ... ad summam rem publicam pertinere videretur; Tull. 8.
postulat: locutus sum de re publica, minus equidem libere quam mea consuetudo, liberius tamen quam periculi minae postulabant; Phil. V, 19.
prodit: ſ. coepit.
respuit: quod consuetudo ... respuit, id credendumne est? Fr. A. III, 1.
serpit: quam facile serpat iniuria et peccandi consuetudo, quam non facile reprimatur, videte; Verr. II, 53. ſ. coepit.
sinit: ut ... consuetudo tamen eum et disciplina degenerare non sineret; Verr. III, 159.
solet: ſ. appellat. defendit; Verr. II, 159.
valet: nihil valuisse ... consuetudinem; Verr. III, 60.
videtur: ſ. pertinet. — II, 1. contemno.
2. **Ausruf:** ſ. 1. habet; Verr. III, 176.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adfero: attulerat iam liberae civitati ... consuetudinem serviendi; Phil. II, 116.
aperio: mihi meae pristinae vitae consuetudinem ... interclusam aperuisti; Marcell. 2.
coarguo: satisne vobis coarguere his auctoribus dissolutam Graecorum consuetudinem ... videmur? Flacc. 20.
cognosco: satis commode mihi videor eorum consuetudinem ... cognosse; Verr. II, 181. cum hanc eius consuetudinem cognosset avunculus; Cluent. 33.

commuto: consuetudinem a maioribus traditam ... convellere et commutare ausus est; Verr. III, 15. quis enim umquam conatus est ... consuetudinem omnium commutare cum vituperatione sine quaestu? ib. 51.

conservo: ut ne praedonum quidem praetor in fide retinenda consuetudinem conservet; Verr. II, 78.

contemno: illa .. contemnendane tibi videntur esse ...? aliqua facultas agendi, aliqua dicendi consuetudo? div. Caec. 35.

convello: f. commuto; Verr. III, 15.

demonstro: qui ... consuetudinem .. omnium annorum demonstrent; Verr. II, 124.

detraho: hanc tibi consuetudinem plerisque in rebus bonis obtrectandi si qui detraxerit; Phil. X, 6.

dissoluta: f. coarguo.

excito: Cn. Pompeius ... excitavit illam suam non sopitam, sed suspicione aliqua retardatam consuetudinem rei publicae bene gerendae; Sest. 67.

excludo: qui hanc consuetudinem libere dicendi excluderet; Phil. V, 19.

experior: f. ignoro; Rab. Post. 29.

exprimo: cum magnitudine animi tum liberalitate vitam patris et consuetudinem expresserat; Rab. Post. 4.

exstinguo: sin autem ... exstincta erat consuetudo ..; Cael. 61.

habeo: illud vero quid est? || quidem || quam habet in se rationem, quam consuetudinem, quam similitudinem veritatis? Fr. A. III, 1. f. teneo; Phil. I, 27.

ignoro: quoniam minime ignoras consuetudinem dicendi meam; Sulla 47. nemo nostrum ignorat, etiam si experti non sumus, consuetudinem regiam; Rab. Post. 29.

immuto: quam ob rem .. omnium consuetudinem veterem primus immutaris; Verr. V, 61.

induco: inducatur sane etiam consuetudo huius generis iudiciorum nova; Rab. Post. 8. f. I, 1. est tanta.

intercludo: f. aperio.

introduco: ex huius modi principio ... consuetudo aestimationis introducta est; Verr. III, 189.

iungo: cum hominibus nostris consuetudines ... iungebat; Deiot. 27.

neglego: ius, consuetudinem ... omnium neglegit; Verr. I, 116.

novi: novi genus hominum, novi consuetudinem; Flacc. 51. qui paulum modo bonorum consuetudinem nosset; Phil. II, 7.

refero: cum longo intervallo veterem consuetudinem rettuli; Verr. I, 15. f. I, 1. commovet.

relinquo: non esse hanc nobis a maioribus relictam consuetudinem, ut emantur agri a privatis ..; leg. agr. II, 65.

repeto: f. I, 1. commovet. — reprimo: f. I, 1. serpit.

requiro: nemo consuetudinem meam ... requirebat; Vatin. 8. qui (oculi) quocumque inciderunt, consuetudinem fori ... requirunt; Milo 1.

retardo: f. excito.

retineo: ut humanitatem consuetudinemque suam retineret; Verr. I, 65. eos usque ad hanc diem retinere illam immanem ac barbaram consuetudinem hominum immolandorum; Font. 31. (tribuni plebis) consuetudinem superiorum ... retinuissent; leg. agr. III, 1.

servo: ut consuetudinem servem; Cluent. 69. in quo (iudicio) non mos consuetudoque servata (est); ib. 96.

sopio: f. excito.

teneo: consuetudinem omnium tenetis; Verr. V, 65. sin consuetudinem meam [quam in re publica semper habui,] tenuero; Phil. I, 27.

tollo: etiam cognoscendi consuetudo iam de civitate sublata est; Sex. Rosc. 3.

trado: f. commuto; Verr. III, 15.

2. Genetiv: paenitet: cuius consuetudinis ... patres maioresque nostros non paenitebat tum, cum ..; div. Caec. 69.

sum: etsi .. non est meae consuetudinis initio dicendi rationem reddere ..; Rabir. 1.

3. Dativ: debeo: reliqua iam a me meae perpetuae consuetudini naturaeque debentur; Sulla 87.

pareo: maiores nostros semper in pace consuetudini ... paruisse; imp. Pomp. 60.

servio: quanto tandem studio debeo naturae meae consuetudinique servire? Muren. 6.

4. Ablativ: privo: quem nova poena legis ... omnium suorum consuetudine conspectuque privat; Muren. 89.

utor: in hoc agro consuetudine usus est regia; Verr. III, 76. non utar ista accusatoria consuetudine, si quid est factum clementer, ut dissolute factum criminer; ib. V, 19.

5. mit Präpositionen: abhorreo a: f. **abhorrens**, res. — **abhorreo**, alqs; Cael. 48. alqd; Muren. 69. genus; Arch. 3. res (S. 20).

dico contra: ut ... tibi contra ... consuetudinem hominum (dicendum putes); Sex. Rosc. 45.

discedo a: propter cuius auctoritatem ... Sthenius ab omnium Siculorum consuetudine discederet; Verr. II, 107. quam longe videar ab consuetudine mea ... discedere; Font. 12.

do in: dedit se in consuetudinem, sic ut prorsus una viveret; Piso 68.

immergo in: ut se ... in Asuvii consuetudinem penitus immersit; Cluent. 36.

induco: eum casus in hanc consuetudinem scribendi induxit, philosopho valde indignam; Piso 71.

permaneo in: de summa re publica dissentientis in eadem consuetudine amicitiae permanere; Phil. II, 38.

recedo a: qua ratione res ab usitata consuetudine recederet; Quinct. 67. sin a consuetudine recedatur; Caecin. 2.

remotus a: quae autem remota a mea || quae † firme a me, al. || iudicialique consuetudine ... locutus sum; Arch. 32.

sum in: quod ante fuerit in consuetudine bonorum; Verr. III, 188.

traduco ad: quas (inimicitias dignitas ipsorum) ... etiam ad amicitiam consuetudinemque traduxit; prov. cons. 22.

transfero e: ad .. auctoritatem .. censoriam exemplum illos e || illos || consuetudine militari transtulisse; Cluent. 128.

venio in: in eam [iam] venerat [familiaritatem] consuetudinem || que || in vendendis istius decretis ..., ut ..; Verr. II, 169. cum ex bello diuturno ... res in eam consuetudinem venisset, ut homines minore religione armis uterentur; Tull. 10. quod quoniam iam in consuetudinem venit ..; Caecin. 6. qui in eam iam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene rem publicam gesserint, novis honoribus adficiat; Piso 45.

III. nach Adjectiven: 1. ignarus: adeone ignarus (es) disciplinae consuetudinisque nostrae, ut ..? Rabir. 28. si quis .. forte nunc adsit ignarus ... consuetudinis nostrae; Cael. 1.

2. aptus: quod (genus litterarum) meis studiis aptius quam consuetudini iudiciorum esse videatur; Planc. 74.

3. alienus a: ne oratio mea aliena ... a cotidiana dicendi consuetudine esse videatur; Verr. IV, 109.

IV. nach Substantiven: iura: qui tamen in bello ... consuetudinis iura retineret; Verr. IV, 122.

merces: ea fuit merces ... consuetudinis, foederis; Verr. V, 59.

numerum: honestius est ei nullum dare (laudatorem) quam illum quasi legitimum numerum consuetudinis non explere; Verr. V, 57.

ratio: rationem tantae familiaritatis, tantae consuetudinis ... reddas; Cael. 35.

similitudo: quod ... multitudinem ... ad veteris consuetudinis similitudinem revocarat; Cluent. 110.

tempus: ſ. I. 1. est; prov. cons. 40.

verbum: illud verbum consideratissimum nostrae consuetudinis „arbitror“; Font. 29.

V. **Umstand: 1. Ablativ:** **adduci**: adductus sum ... vetere consuetudine institutoque maiorum, ut..; div. Caec. 5.

adimere: quod (crudelitas) ... etiam hominibus lenissimis ademit misericordiam consuetudine incommodorum; Sex. Rosc. 154.

aptus: hominem ... consuetudine natum atque aptum ad tempora belli; Fr. A. III, 14.

clarus: quae clara sunt consuetudine; Qu. Rosc. 8.

coniunctus: qui iam cum isto summa consuetudine ... coniunctus esset; Verr. II, 172. hominem ... coniunctissimum officiis, consuetudine; Sulla 57.

detrahi: hinc cum unae decumae lege et consuetudine detrahantur; Verr. III, 227.

devinciri: totam Hortensiorum domum devinctam consuetudine cum teneret; Arch. 6.

dicere: ne ego mea consuetudine aliquid de tensis misericordiae causa dicerem; Planc. 83.

discipulus: si est tuus natura filius, consuetudine discipulus; Verr. III. 162.

dissolvi: id iam mala consuetudine dissolutum est; Caecin. 7.

facere: quod consuetudine patres faciunt; Sex. Rosc. 44.

ferri: iam consuetudine ad corpora civium Romanorum ... ferebatur manus ipsa lictoris; Verr. V, 140.

induci: inductus consuetudine ac familiaritate Quinctius fecit ... societatem Quinct. 12.

lenis: circumsessus es ... ab hominibus ... consuetudine ... lenissimis; Verr. I, 81.

muniri: perniciosam viam audiendi consuetudine esse munitam; har. resp. 55.

natus: ſ. aptus.

obdurescere: his quidem iam inveteratis ... consuetudine obduruimus; Phil. II, 108.

perquirere: possum etiam illa et ceterorum patronorum et mea consuetudine ab accusatore perquirere; Cael. 53.

serpere: ita serpit illud insitum natura malum consuetudine peccandi libera; Verr. III, 177.

versari: hominem a pueritia ... consuetudine et studio in omni flagitio ... versatum; Sulla 70.

2. **Präpositionen:** **ab**: quae (res) ab ipsa natura nobis ac vitae consuetudine ||bonis ad vitae consuetudinem|| suppeditantur; leg. agr. II, 95.

causa: altera (pars) tantum modo consuetudinis causa ... attingere rationem veneficii criminum (videbatur); Cluent. 1.

contra: quod contra omnium consuetudinem iudicium prius de probro quam de re maluit fieri; Quinct. 9. Quinctius interea contra ius, consuetudinem ... vi detruditur; ib. 28. iam vero illud non solum ... contra consuetudinem superiorum; Verr. III, 38. decumis contra instituta, leges consuetudinemque omnium venditis; ib. 131. istum decumas ... contra omnium consuetudinem atque instituta vendidisse; ib. 142.

de: de perpetua consuetudine civitatis nostrae renovabo ea, quae dicta sunt; Balb. 17.

ex: libet mihi ... ex omnium consuetudine rem ipsam ... considerare; Quinct. 48. est hoc ... ex consuetudine cautionis gravissimum ... argumentum; Qu. Rosc. 37. cum ... in eis locis, ubi ex consuetudine quaerebatur, (non) inveniretur; Cluent. 38.

praeter: quid tam praeter consuetudinem quam ..? imp. Pomp. 61. quod in litteris dandis praeter consuetudinem proxima nocte vigilarat; Catil. III, 6. iniuriae dolor facit me praeter consuetudinem gloriosum; Phil. XIV, 13.

pro: quae de causa pro mea consuetudine breviter simpliciterque dixi; Arch. 32. id ... Brutum ... pro sua maiorumque suorum dignitate consuetudineque rei publicae bene gerendae fecisse; Phil. X, 25.

propter: hoc iudicium ... propter hominum malam consuetudinem ... constitutum est; Tull. 8.

consul, Consul: I. **absolut: 1. Subject, Attribut, Apposition:** **absunt**: ſ. constituit; Phil. XIV, 37.

accedit: ad ea .. praesidia ... iam accedent consules summa prudentia ..., multos mensis de rei publicae libertate commentati atque meditati; Phil. III, 36. accessit consul hortator. at qui consul! ... qui minime falli posset; ... qui nullam pacem probaret nisi Antonio ... victo; ... qui praeferret mortem servituti; ib. XII, 2.

accipit: accipiet in optimam partem C. Pansa, fortissimus consul; Phil. VII, 5. cum ... C. Pansa consul, imperator, cum inter media hostium tela versaretur, volnera acceperit; ib. XIV, 36.

adest: qui reo Catilinae consul non adfui; Sulla 83. cum designati consules non adessent; Phil. V, 30. duo fortissimi consules adsunt cum copiis; ib. XIII, 16.

adfert: quod ego vobis in hunc annum consul popularis adfero, pacem; leg. agr. II, 102. Murenam, ... consulem designatum, ad me consulem ... exitii indicia adferre; dom. 134.

adhibet: fit senatus consultum, ut C. Marius L. Valerius consules adhiberent tribunos plebis et praetores quos eis videretur operamque darent, ut imperium ... conservaretur: adhibent omnis tribunos plebis ..., *praetores* ...; qui rem publicam salvam esse vellent, arma capere et se sequi iubent: Rabir. 20. nactus est primum consules eos, quorum alter res ad scribendum maximas, alter cum res gestas tum etiam studium ... adhibere posset: Arch. 5.

adiuvant: consulibus non modo inspectantibus, verum adiuvantibus; dom. 114. haec gemebant boni, ... consules adiuvabant; Sest. 66. ea P. Clodium facientem consules adiuverunt; Piso 15. ſ. 2. abl. abs.; Milo 32.

adsidit: cum vero ipse, qui ludos faciebat, consul adsedit, stantes ei ... gratias agentes ... misericordiam declararunt; Sest. 117.

adsignat: uti .. C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, si eis videretur, rationem agri habeant ||haberent|| ... eisque militibus ... ita darent, adsignarent, ut ..; Phil. V, 53. uti .. locum sepulcro in campo Esquilino C. Pansa consul, seu quo in loco videbitur, ... adsignet; ib. IX, 17.

advocant: consules causam cognorunt, cum viros primarios ... advocassent, de consilii sententia pronuntiarunt se lege Hieronica vendituros; Verr. III, 18.

agit: consul ille egit eas res, quarum me participem esse voluit; prov. cons. 41. ſ. curat; sen. 26.

aperit: qui consul insidias rei publicae consilio investigasset, veritate aperuisset, magnitudine animi vindicasset; Sulla 14.

approbant: (leges) latae .. sunt consulibus illis, tacentibus dicam? immo vero etiam approbantibus; Sest. 55.

arbitratur: non sum .. ego is consul, qui ... nefas esse arbitrer Gracchos laudare; leg. agr. II, 10.

arcessit: arcessit alter consul designatus Siculos; Verr. a. pr. 27. cum P. Lentulus consul, optime de me ... meritus, cum Q. Metellus ... me arcesserent in senatum; dom. 7.

attingit: quod consuli, si legem curiatam non habet, attingere rem militarem non licet; leg. agr. II, 30. negat fuisse rectum Cato me .. consulem ... causam L. Murenae attingere; Muren. 3.
audet: f. est is; Milo 34.
audit: nihil de hoc consul comperi, nihil suspicatus sum, nihil audivi; Sulla 86.
cadunt: lapidibus duo consules ceciderunt; Fr. B. XV, II, 4.
censent: me ... in ea ipsa domo ... consules, patres conscripti conlocaverunt mihique ... pecunia publica aedificandam domum censuerunt; Piso 52.
coepit: quae comitia primum habere coepit consul ... summa auctoritate; Planc. 49.
coërcet: [ut ... vos ... non consul coërcere ... posset ||possit||]; leg. agr. II, 99.
cogitat: audite consulem ... totos dies atque noctis de re publica cogitantem! Muren. 78.
cognoscunt: uti .. C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, si eis videretur, cognoscerent, qui ager eis coloniis esset ..; Phil. V, 53. f. advocant.
cohortatur: numquam de P. Popilio L. Opimius, fortissimus consul, ... populum est cohortatus; Quir. 11.
commendat: idem consul ea ||eum|| vestrae fidei commendat, qui antea dis immortalibus commendavit; Muren. 2. consul consulem .. ita commendo, ut ..; ib. 90
commentantur: f. accedit; Phil. III, 36.
comparat: quas (copias) paucis diebus novi consules comparabunt; Phil. IV, 12. cum D. Brutus, imperator, consul designatus, provinciam Galliam ... teneat, cumque exercitum ... conscripserit, compararit, id eum recte ... fecisse; ib. V, 36.
comperit: f. audit.
comprimit: quaeritur consul, qui dicendo non numquam comprimat tribunicios furores, qui concitatum populum flectat, qui largitioni resistat; Muren. 24.
comprobant: eidem .. consules, si appellandi sunt consules, ... producti ... in contionem ... illa omnia ... comprobaverunt; Sest. 33.
condemnat: crudelitatis tu .. senatum consul in contione condemnas? Piso 14.
conivent: f. 2. abl. abs.; Milo 32.
coniungunt: consules causam coniunxisse secum; har. resp. 47.
conlocant: f. censent.
conloquitur: Cn. Pompeius ... consul ... cum P. Vettio Scatone ... inter bina castra conlocutus est; Phil. XII, 27.
conscribit: f. comparat; Phil. V, 36.
conservat: qui sine armis etiam consul rem publicam conservarat; Sest. 47.
constituit: constitue hoc, consul, aliquando; Phil. II, 30. uti ... C. Pansa A. Hirtius consules imperatores, alter ambove, aut si aberunt, M. Cornutus, praetor urbanus, supplicationes ... constituat; ib. XIV, 37.
constringit: f. est is; Milo 34.
continet: alter ille (consul) horridus et severus consulto se domi continebat; Sest. 26.
convocat: idem .. consul ... vos frequentissimos in Capitolium convocavit; sen. 25.
cunctatur: an potest ulla esse excusatio, non dicam male sentienti, sed sedenti, cunctanti, dormienti in maximo rei publicae motu consuli? Piso 10.
cupiunt: dubitaturumne A. Hirtium aut C. Pansam consules putatis quin ad Antonium transeant, Brutum obsideant, Mutinam expugnare cupiant? Phil. XIII, 46.
curat: idem consul curavit, ut eadem a principibus civitatis ... dicerentur; cum quidem ipse egit ornatissime meam causam perfecitque ..., ut ..; sen. 26. ut C. Pansa A. Hirtius consules, imperatores, alter ambove, si eis videatur, ... monumentum ... locandum ... curent; Phil. XIV, 38.
damnat: f. exterminat.
dat: quam (legem) P. Rupilius consul de decem legatorum sententia dedisset; Verr. II, 39. quibus ludis primum ... senatui locum P. Africanus iterum consul ille maior dedit; har. resp. 24. cum vir amplissimus consul id illi ordini per populum dedit, quod per senatum, si licuisset, dedisset; Planc. 35. uti C. Pansa A. Hirtius, consules designati, dent operam, uti senatus ... tuto haberi possit; Phil. III, 37. f. adhibet; Rabir. 20. adsignat; Phil. V, 53.
debet: rectius in iudicio consulis designati is potissimum [consul], qui consulem declaravit, auctor beneficii populi Romani defensorque periculi esse debebit; Muren. 3. qui consul Kalendis Ianuariis habere provinciam debet, is ut eam desponsam, non decretam habere videatur; prov. cons. 36. f. efficit. sunt duces; Sest. 42.
decedit: f. rogat; Planc. 33.
dedunt: f. tradunt.
defendit: quam (legem) consul re, non oratione popularis ... libenter posset defendere; leg. agr. II, 15. habetis eum consulem, qui et parere vestris decretis non dubitet et ea, quae statueritis, quoad vivet, defendere et per se ipsum praestare possit; Catil. IV, 24. consul ego nuper defendi C. Pisonem; Flacc. 98. defendi item consul L. Murenam, consulem designatum; ib. cum consul communem salutem sine ferro defendissem; sen. 34. Scipionis factum statim P. Mucius consul, qui in gerenda re ||p.|| putabatur fuisse segnior, gesta ... non modo defendit, sed etiam ornavit; dom. 91. qui rem publicam ... consul defendisset; ib. 114. si ego consul rem publicam ... defendissem; Sest. 111. consulibus ex senatus consulto rem publicam defendentibus; Piso 77. D. Brutum, imperatorem, consulem designatum, optime de re publica mereri, cum senatus auctoritatem ... defendat; Phil. III, 37. „uti L. Opimius consul rem publicam defenderet"; ib. VIII, 14. f. II, 3. commendo; Phil. V, 34.
defert: C. Caesari ... M. Antonium consulem populi iussu regnum detulisse; Phil. II, 87.
deficiunt: consules ... taeterrimi atque turpissimi ..., quorum alter exercitum perdidit, alter vendidit, ... a bonis omnibus defecerant; Planc. 86.
defigit: f. 2. sum; Phil. VII, 5.
delent: senatum consules, credo, vocassent, quem totum de civitate delerant; Sest. 44.
deligit: f. exterminat.
deprecantur: me ... consules, ... Italia cuncta semper a vobis deprecata est; Quir. 16.
deserit: qui me duo sceleratissimi ... non consules, sed latrones non modo deseruerunt ... sed prodiderunt, oppugnarunt, omni auxilio ... spoliatum esse voluerunt; sen. 10. alter consul, ut me ... non modo desereret, sed etiam ... proderet, pactionibus se ||eos|| suorum praemiorum obligarat; ib. 32.
desiderat: f. educit.
desunt: nos ... consules desumus; Catil. I, 3.
dicit: dicit ... consul Kalendis Ianuariis sese ... in provinciam non iturum; leg. agr. I, 25. dixerat in contione consul se clivi Capitolini poenas ab equitibus Romanis repetiturum; sen. 32. sententiam de me designatus consul saepe dixisti; dom. 70. cum consules provinciarum pactione libertatem omnem perdidissent, qui, cum in senatu privati ut de me sententias dicerent flagitabant, legem illi se Clodiam timere dicebant; Sest. 69. qui consul incipientem furere ... sua se manu interfecturum ... dixerit; Cael. 60. hoc D. Silanus consul ... dicebat; Piso 56. cum quidem non dubitaret .. consul ... nobilissimus patronum esse illum suum ... dicere; Planc. 69. consul se cum praesidio descensurum esse dixit; Phil. VIII, 6. Crassus consul, pontifex maximus, Flacco conlegae,

flamini Martiali, multam dixit, si a sacris discessisset; ib. XI, 18. ſ. efficit. epulantur; dom. 62. vendunt; Verr. III, 18.

dissentit: dissensit cum Mario ... consul nobilissimus et fortissimus, L. Sulla; har. resp. 54. dissentientibus consulibus [Caesare et Bibulo]; Piso 8.

distribuit: arma populo Romano, C. Mario consule distribuente, dantur; Rabir. 20.

dormit: ſ. cunctatur.

dubitat: ſ. cupiunt. defendit; Catil. IV, 24.

edicit: cum subito edicunt duo consules, ut ad suum vestitum senatores redirent; Sest. 32. consulem edicere ut senatus consulto ne obtemperetur; Piso 17.

educit: cum .. A. Hirtius consul ... exercitum castris eduxerit impetumque in M. Antonium ... fecerit eiusque copias occidione occiderit, suo exercitu ita incolumi, ut ne unum quidem militem desiderarit; Phil. XIV, 36.

efficit: ut ... id is consul efficeret ..., qui illi unus inimicissimus esse debuerat, eo fecisse auctore se diceret, cuius ..; har. resp. 45.

eicit: hic ego vehemens ille consul, qui verbo civis in exsilium eicio, quaesivi a Catilina ..; Catil. II, 13. civem Romanum ... ut edicto ex patria consul eiecerit; Sest. 29. ſ. exterminat.

epulantur: consules epulabantur et in coniuratorum gratulatione versabantur, cum alter se Catilinae delicias, alter Cethegi consobrinum fuisse diceret; dom. 62. domus ardebat in Palatio; consules epulabantur; Sest. 54.

eripit: quorum ego consilio ... rem publicam consul ex vestris manibus ... eripui; dom. 132.

est, sunt: cum duo consules clarissimi fortissimique essent; imp. Pomp. 62. unus erit consul et is ... in sufficiendo conlega occupatus; hunc iam qui impedituri sint *; Muren. 85. duos consules Kalendis Ianuariis .. esse oportere; Flacc. 98. at quod erat tempus? clarissimus et fortissimus consul, inimicus Clodio [P. Lentulus]; Milo 89. — apud: apud quos consul fuerat; div. Caec. 66. — ex voluntate: duo igitur consules et quaesitor erunt ex illius voluntate; Verr. a. pr. 29. — in: tot consules in Sicilia ... fuerunt; Verr. IV, 7. in foro autem C. Marius et L. Valerius Flaccus consules; Rabir. 20. in hac urbe esse consules vigilantis; Catil. II, 27. duos consules in re publica Kalendis Ianuariis esse; Muren. 4. esse Kalendis Ianuariis in re publica duos consules; ib. 79. dum vel unus in re publica consul esset; sen. 9. si tum consules aut fuissent in re publica aut omnino non fuissent; dom. 91. — Romae: tum Romae fuisse consules quisquam existimabit? Piso 23. — sine cura: ita sine cura consules sunt, ut paene liberum sit senatori non adesse; Phil. I, 12. — adiutor: consule adiutore; leg. agr. II, 16. adiutoribus consulibus; dom. 66. — adversarii: quod eos consules, qui adversarii Sullae maxime fuerunt, potissimum nominavit; leg. agr. III, 6. — advocatus: parens tuus .. consul reo ... Catilinae fuit advocatus; Sulla 81. — animo, al.: animo consulem esse oportet, consilio, fide, gravitate, vigilantia, cura, toto denique munere ... tuendo, maximeque ... rei publicae consulendo; Piso 23. ſ. facit. Phil. III, 2. — auctores: consulibus auctoribus; dom. 96. ſ. debet; Muren. 3. — cupidi: non existimo Campanum illum consulem cum saltatore conlega ..., illos tam cupidos liminum meorum ... fuisse; dom. 60. — defensor: ſ. I, 1. debet; Muren. 8. — duces: ducibus .. consulibus; dom. 143. consules, qui duces publici consilii esse deberent, perfecisse ut per ipsos publicum consilium funditus tolleretur; Sest. 42. — fortis: an consules in praetore coërcendo fortes fuissent? ... quis in eo praetore consul fortis esset, per quem ..? Milo 89. — improbus: non saepe unum consulem improbum, duo vero numquam [post Romam conditam] excepto illo Cinnano tempore fuisse; sen. 9. — inimici: negabas fas esse duo consules esse in hac civitate inimicos rei publicae; dom. 113. ſ. efficit. refert; Sest. 130. — is: fuerunt ei consules, quorum mentes angustae ... magnitudinem tanti imperii ... nec sustinere nec capere potuerunt, non consules, sed mercatores provinciarum ..., quorum alter me Catilinam ..., alter Cethegum .. reposcebat; sen. 10. nisi esset is consul, qui eam praeturam auderet possetque constringere; Milo 34. — iure: sanctiore erunt, credo, iure legati quam duo consules, contra quos arma fert, ... quam consul designatus, quem oppugnat; Phil. XIII, 47. — minus: ut ipse consul in hac causa prae me minus etiam, si fieri possit, quam privatus esse videatur; Verr. a. pr. 37. — praesto: ubi enim mihi praesto fuissent aut tam fortes consules || fuisset ... fortis consul || quam L. Opimius ..., aut, si minus fortes, at tamen tam iusti, quam P. Mucius? Planc. 88. — qui: ignarus ille qui consules essent; har. resp. 2. — segnis: ſ. defendit; dom. 91. — vitiosus: quam diu tu voles, vitiosus consul Dolabella; rursus, cum voles, salvis auspiciis creatus; Phil. II, 84.

evocant: cum ad arma consules ex senatus consulto evocassent; Rabir. 21.

exigunt: cum L. Octavius C. Aurelius consules aedis sacras locavissent neque potuissent omnia sarta tecta exigere; Verr. I, 30.

expellit: Cn. Octavius consul armis expulit ex urbe conlegam; Catil. III, 24. civile bellum consul Sulla gessit, ... quos voluit expulit, quos potuit occidit; Phil. XIV, 23. ſ. exterminat.

expugnant: ſ. cupiunt.

exterminat: exterminabit civis Romanos edicto consul a suis dis penatibus? expellet ex patria? deliget quem volet? damnabit atque eiciet nominatim? Sest. 30.

facit: in senatu continuo Cn. Lentulus et L. Gellius consules faciunt mentionem placere statui ..; Verr. II, 95. secum et illos et consules facere; Planc. 86. an ille ... consul ... mali nihil fecisset? Milo 90. quod confido equidem consules designatos, simul ut magistratum inierint, esse facturos; sunt enim optimo animo, summo consilio, singulari concordia; Phil. III, 2. „quod L. Opimius consul verba fecit de re publica“; ib. VIII, 14. quod C. Pansa consul verba fecit de litteris; ib. X, 25. has in sententias meas si consules || designati || discessionem facere voluissent; ib. XIV, 21. cum C. Pansa consul, imperator, initium cum hostibus confligendi fecerit; ib. 36. ſ. adsidit. comparat; Phil. V, 36. educit.

fert: num istam legem ex isto senatus consulto L. Lucullus consul ... tulerit; Cluent. 137. consulibus legem curiatam ferentibus a tribunis plebis saepe est intercessum; leg. agr. II, 30. de me ... legem comitiis centuriatis tulit P. Lentulus consul; Piso 35. quam (legem) duo consules omnium, quos vidimus, sapientissumi tulissent; Fr. B. VI, 10.

flectit: ſ. comprimit.

fugiunt: ſ. utitur; leg. agr. II, 6.

fulciunt: horum consulum ruinas vos consules vestra virtute fulsistis, summa tribunorum plebis ... diligentia sublevati; sen. 18.

gerit: cum consul bellum gesserim cum coniuratis; Sulla 83. ut eum tamen bellum gerere consulem vellet; Phil. XI, 17. bellum contra te duo consules gerunt cumque eis pro praetore Caesar; ib. XIII, 39. ſ. expellit; Phil. XIV, 23.

habet: ipse .. Cn. Pompeius cum primum contionem ad urbem consul designatus habuit, ubi ... ostendit ..; Verr. a. pr. 45. consul designatus defensorem non haberet; Muren. 10. cum in Capitolio senatum duo consules haberent; dom. 7. habet orationem talem consul, qualem ..; Sest. 28. habuit de eodem me P. Lentulus consul contionem; ib. 107. consules et reliqui magistratus etiam spectionem habent; Phil. II, 81. ut senatum tuto consules Kalendis Ianuariis habere possent; ib. III,

13. multas magnasque habui consul contiones, multis interfui; ib. VI, 18. f. adsignat; Phil. V, 53. attingit; leg. agr. II, 30. coepit. debet; prov. cons. 36.

imperant: uti .. C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, si eis videatur, quaestoribus urbis imperent, ut ..; Phil. IX, 16.

ineunt: cum consules designati magistratum inierint; Phil. III, 7. uti C. Pansa A. Hirtius, consules designati, cum magistratum inissent, si eis videretur, ... de his rebus ad hunc ordinem referrent; ib. 39. f. facit; Phil. III, 2.

inspectant: isdem consulibus sedentibus atque inspectantibus; Sest. 33. isdem .. consulibus inspectantibus; ib. 34. f. adiuvant; dom. 114.

interest: f. habet; Phil. VI, 18.

investigat: f. aperit.

iubet: exire ex urbe iubet consul hostem; Catil. I, 13. Lamiam ... consul imperiosius exire ex urbe iussit; sen. 12. f. adhibet; Rabir. 20.

iudicat: hic ego consul populi Romani non modo nihil iudico, sed ne quid sentiam quidem profero; leg. agr. II, 41. P. Lentulus consul ..., simul ac de sollemni religione rettulit, nihil humanarum rerum sibi prius quam de me agendum iudicavit; Quir. 11.

laudant: quos tamen ipsi consules ... laudabant; Phil. I, 6.

liberat: ego consul ... interitu rem publicam liberavi; Sulla 33. meam domum P. Lentulus consul et pontifex, P. Servilius ... omni religione ... liberaverunt; har. resp. 12. qui (L. Opimius) ... consul maximis rem publicam periculis liberarat; Piso 95. qui ... consul domestico bello rem publicam liberarat; Planc. 70.

locant: [illud signum] conlocandum consules illi locaverunt; Catil. III, 20. f. exigunt.

loquuntur: f. IV, 1. oratio; Phil. V, 1.

meditantur: f. accedit; Phil. III, 36.

meretur: f. arcessit; dom. 7. defendit; Phil. III, 37.

metuit: ego is consul, qui contionem metuam, qui tribunos plebis pertimescam, qui saepe ... tumultuer, qui timeam, ne ..? leg. agr. II, 101. consules modesti legumque metuentes impediebantur lege; sen. 4.

ministrat: ardentis faces furiis Clodianis paene ipse consul ministrabas; Piso 26.

mittit: vocem illam ... consulem mittere coëgisti; Fr. B. VI, 22.

negant: consules designati negabant se audere in senatum venire; Phil. I, 6. negat hoc D. Brutus imperator, consul designatus; ib. IV, 9.

neglegit: quae (auspicia) hic consul augurque neglexit; Phil. III, 9.

obligat: f. deserit; sen. 32.

obnuntiat: consul consuli obnuntiasti; Phil. II, 83.

obsident: f. cupiunt.

obsistit: quia persaepe ... improbis tribunis plebis boni et fortes consules obstiterunt; leg. agr. II, 14. quod frater consul ne firet obstiterat; har. resp. 45.

obtinet: ille designatus consul ... (ludos) privatus fieri vetuit atque id, quod nondum potestate poterat, obtinuit auctoritate; Piso 8. dum M. Brutus C. Cassius consules prove coss. provincias obtinebunt; Phil. VIII, 27.

occidit: f. educit. expellit; Phil. XIV, 28.

occupant: Syria et Macedonia, quas ... pestiferi illi consules pro perversae rei publicae praemiis occupaverunt; prov. cons. 3.

oppugnant: f. deserit; sen. 10.

ornat: quem ego maximis beneficiis quaestorem consul ornaram; Quir. 12. f. defendit; dom. 91.

ortus: quem equestri ortum loco consulem videt; leg. agr. I, 27.

ostendit: f. habet; Verr. a. pr. 45.

parent: in qua civitate omnes ante vos consules senatui paruerunt; sen. 17. f. defendit; Catil. IV, 24.

patiuntur: ne noctem quidem consules ... interesse passi sunt; Sest. 54. f. V, 2. in; Piso 10.

perdit: f. deficiunt.

perferunt: Catilinam orbem terrae ... vastare cupientem nos consules perferemus? Catil. I, 3.

perficit: f. curat; sen. 26. sunt duces; Sest. 42.

persequitur: ad quod bellum duobus consulibus ita missis, ut alter Mithridatem persequeretur, alter Bithyniam tueretur, alterius res ... calamitosae ... opes regis ... auxerunt; Muren. 33.

pertimescit: f. metuit; leg. agr. II, 101.

pollicetur: omnia consulem putant posse, praesertim ultro pollicentem; Scaur. 36.

potest: ut exul potius temptare quam consul vexare rem publicam posses; Catil. I, 27. f. accedit; Phil. XII, 2. adhibet; Arch. 5. coërcet. defendit; leg. agr. II, 15. Catil. IV, 24. est is; Milo 34. exigunt. habet; Phil. III, 13. obtinet; Piso 8. pollicetur. — II, 1. quaero.

praefert: f. accedit; Phil. XII, 2. — praestat: f. defendit; Catil. IV, 24. — probat: f. accedit; Phil. XII, 2. — prodit: f. deserit; sen. 10. 32. — profert: f. iudicat; leg. agr. II, 41.

proficiscuntur: ut consules, alter ambove, ad bellum proficiscerentur; Phil. VII, 11. quid igitur profectus est ... A. Hirtius consul? at qua imbecillitate! qua macie! ib. 12. consul sortitu ad bellum profectus A. Hirtius, cuius imbecillitatem valetudinis ... animi virtus ... confirmavit; ib. XIV, 4.

profugiunt: consules ex Italia profugisse; Deiot. 11.

prohibet: quis umquam consul senatum ipsius decretis parere prohibuit? Sest. 32. quae .. L. Catilinam conantem consul prohibui; Piso 15.

pronuntiant: f. advocant.

proponit: ecce tibi consul, praetor ... nova novi generis edicta proponunt; Sest. 89.

provident: f. II, 3. commendo; Phil. V, 34.

putat: hanc tu, P. Lentule, neque privatus neque consul legem esse umquam putasti; dom. 70.

recusant: Sertorianum bellum a senatu privato datum est, quia consules recusabant; Phil. XI, 18.

redit: Q. Metellus Nepos nonne consul ..., permotus .. auctoritate vestra ... mecum ... rediit in gratiam? prov. cons. 22.

reducit: fratre tuo altero consule reducente; dom. 87.

refert: de quo legando consules spero ad senatum relaturos; imp. Pomp. 58. altero *consule* referente reductus sum; Quir. 10. pro me superiores consules semper ut referrent flagitati sunt; ib. 11. nec referre ad senatum consulibus ... licere; dom. 68. P. Lentulo et Q. Metello consulibus referentibus; har. resp. 13. vobis vero referentibus, o post hominum memoriam fortissimi atque optimi consules! ib. 15. nisi de me primum consules rettulissent; Sest. 68. ut etiam Q. Metellus consul, qui mihi ... fuisset inimicus, de mea salute rettulerit; ib. 130. quo consule referente; prov. cons. 27. praestantissimo consule, Cn. Pompeio, de hac ipsa quaestione referente; Rab. Post. 13. cur consul nihil referebat ad senatum? Phil. III, 21. dixi ad ea omnia, consules, de quibus rettulistis; ib. V, 53. de via Appia et de Moneta consul, de Lupercis tribunus plebis refert; ib. VII, 1. uti C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, si eis videbitur, de eius honore ... ad senatum referant; ib. VIII, 33. uti .. C. Pansa A. Hirtius consules, alter ambove, si eis videretur, ... de provinciis consularibus, praetoriis, ad hunc ordinem ... referant; ib. XI, 31. f. ineunt; Phil. III, 39. iudicat; Quir. 11.

reposcit: f. est is; sen. 10.

resistit: f. comprimit.

rogat: hos ego video [consul] et ... sententiam rogo, et ... eos nondum voce volnero; Catil. I, 9. consuli P. Nasicae praeco Granius ..., cum ille edicto iustitio domum decedens rogasset Granium ..., inquit ..; Planc. 33. CONSULES POPULUM IURE ROGAVERUNT; Phil. I, 26.

sedent: sedentibus in templo non consulibus, sed proditoribus huius civitatis; Vatin. 18. ſ. cunctatur. inspectant; Sest. 33.

sentit: ſ. cunctatur. II, 1. duco; Vatin. 21.

sequuntur: ſ. utitur; leg. agr. II, 6.

servat: hanc (legem) omnis semper in Sicilia consules ... servasse; Verr. II, 39. hunc consulem ... servasse de caelo; dom. 39.

solvit: hanc ... beluam ... solvit subito lege curiata consul; Sest. 16.

sortiuntur: ut consules Dolabellae persequendi causa Asiam et Syriam sortiantur; Phil. XI, 21.

stat: ſ. II, 1. quaero.

subvenit: ecquod in hac urbe maius umquam incendium fuit cui non consul subvenerit? Piso 26.

superat: quem consul non armis, sed vestra auctoritate superaram; sen. 32.

supplicat: Q. Metellum Pium consulem ... populo Romano supplicasse; Planc. 69.

suscipiunt: certe consules causam suscipere ... oportuit; dom. 11.

suspicatur: ſ. audit. — sustinet: ſ. II. 1. quaero. — tacent: ſ. approbant.

terret: quem ... consul proscriptionis denuntiatione terrebat; Planc. 87.

timet: ſ. dicit; Sest. 69. metuit; leg. agr. II, 101.

tollit: cum ... intercessionem consul sustulisses; Phil. II, 6.

tradunt: cum duo consules empti pactione provinciarum auctores se inimicis rei publicae tradidissent, cum egestatem ... viderent expleri non posse, nisi *me* ... dedidissent; Quir. 13.

transeunt: ſ. cupiunt. — tuetur: ſ. persequitur, II, 1. declaro; Muren. 2. quaero. — tumultuatur: ſ. metuit; leg. agr. II, 101.

vendunt: C. Octavio et C. Cottae consulibus senatus permisit, ut vini et olei decumas ... Romae venderent legemque his rebus quam ipsis videretur dicerent; Verr. III, 18. multa alia ... consules propter invidiam non vendiderunt; leg. agr. II, 36. numquam meam salutem non ab eis consulibus, qui vendiderant, flagitavistis; sen. 3. ſ. advocant. deficiunt.

venit: quando enim veniet consul? Phil. XI, 25.

versatur: ſ. accipit; Phil. XIV, 36. epulantur; dom. 62. — vetat: ſ. obtinet; Piso 8. — vexat: ſ. potest. V, 2. in; Piso 10.

videt: senatus haec intellegit, consul videt; Catil. I, 2. ut L. Opimius consul videret ne quid res publica detrimenti caperet; ib. 4. ſ. rogat; Catil. I, 9. tradunt. — videtur: ſ. debet; prov. cons. 36.

vigilat: vigilantem consulem de rei publicae praesidio demovere volunt; Muren. 82.

vincit: qui consul togatus armatos vicerim, privatus consulibus armatis cesserim; dom. 99.

vindicat: ſ. aperit.

vivit: ſ. defendit; Catil. IV, 24.

vocat: cum ... consules ad patriae salutem ... vocarent; Rabir. 22. senatum illuc vocante Metello consule; dom. 11. senatum consules ||*non*, al.|| vocabant; ib. 62. ſ. delent.

volnerat: ſ. rogat; Catil. I, 9.

volt: an vos A. Hirtium, praeclarissimum consulem, ... pacem velle censetis? Phil. XII, 9. ſ. agit. deserit; sen. 10. exterminat. facit; Phil. XIV, 21.

utitur: quod non eadem mihi qua superioribus consulibus lege ... utendum esse decrevi, qui aditum huius loci ... partim ... fugerunt, partim non vehementer secuti sunt; leg. agr. II, 6. qua voce ter omnino post Romam conditam consul usus esset ... apud eos solum, qui eius vocem exaudire possent; sen. 24. huius ego alienus consiliis consul ||tum|| usus sum; Phil. II, 14.

ohne Verb: si esset DICTATOR, CONSUL ..., ne (populus) laboraret; Rab. Post. 14. quam crebro usurpat: „et consul et Antonius?“ hoc est dicere, et consul et impudicissimus, et consul et homo nequissimus; Phil. II, 70.

Lücke: isdem .. consulibus * ||*coniventibus*||: Sest. 34.

2. **Prädicat**: sum: postea quam bis consul et censor fuerat; div. Caec. 69. se consulem esse; Verr. a. pr. 27. erit tum consul Hortensius cum summo imperio et potestate; ib. 37. „improbe consul ... Cn. Carbo fuit.“ fuerit aliis: quando tibi ||tibi quando|| esse coepit? ib. I, 37. cum is (C. Cassius) eo ipso tempore primo istius anno consul esset; ib. III, 97. qui (C. Cato) consul fuit; ib. IV, 22. cum consul fuisset; ib. popularem me futurum esse consulem; leg. agr. II, 6. me popularem consulem futurum; ib. 9. qui per eos annos consules fuerunt; ib. 37. se consules ... sperant futuros? Catil. II, 19. me horum esse consulem; ib. 27. ego sum ille consul ..., cui non forum ... non denique haec sedes honoris ... vacua mortis periculo ... fuit; Catil. IV, 2. bis consul fuerat P. Africanus; Muren. 58. [qui ... primus in hac civitate consul fuit;] Flacc. 25. qui (C. Piso) quia consul fortis constansque fuerat ..; ib. 98. cum essem consul; Sulla 14. consulem Romae fuisse peregrinum; ib. 22. quod hoc anno P. Lentulus consul est; ... si superiore anno fuisset; sen. 9. si Q. Metellus illo tempore consul fuisset; ib. Capuaene te putabas ... consulem esse, sicut eras eo tempore ||[sicut — tempore]||, an Romae? ib. 17. P. Lentulum proximo anno consulem futurum; Quir. 15. si ego consul, cum fui, non fuissem; ib. 17. non patrem tuum videras, non patruum, non avum, proavum, atavum audieras consules fuisse? Cael. 33. qui (M. Lepidus) bis consul et pontifex maximus fuit; prov. cons. 20. si tot consulibus meruisset, quotiens ipse consul fuit; Balb. 47. qui te consulem tum Romae dicis fuisse; Piso 9. qualis tu ... fueris illo tempore consul futurus; ib. 14. tune ... te fuisse Romae consulem dicere audebis? ib. 23. an ego consulem esse putem qui senatum esse in re publica non putavit? ib. qui latrones igitur, si quidem vos consules? ib. 24. an tum eras consul, cum in Palatio mea domus ardebat? ib. 26. consulem tune ||tum|| te fuisse putas, cuius ..? ib. 29. an tum eratis consules, cum ..? ib. quis vos non modo consules, sed liberos fuisse putet? ib. 30. quisquam vos consules tunc fuisse ... putet? ib. M. Marcellus, qui ter consul fuit: ib. 44. utinam P. Clodius ... consul .. esset! Milo 103. etsi ille nullo modo consul, ... quod ita factus est; Phil. II, 10. si augur non esses et consul esses; ib. 81. ut te consulem esse meminisse deberes; ib. 85. ut istum, tamquam si esset consul, salutarent; ib. 106. hunc .. qui Gallia prohibet, ... iudicat non esse consulem; ib. III, 12. si ille consul; ib. 14. si consul Antonius, Brutus hostis; ib. IV, 8. hunc ipsum, nisi talis consul esset, ut omnis vigilias ... in rei publicae salute defigeret, consulem non putarem; ib. VII, 5. eundem ..., nisi talis consul esset, negare esse consulem auderem: idem non modo consulem esse dico, sed etiam memoria mea praestantissimum atque optimum consulem; ib. 6. est ille quidem consul; ib. XIV, 25. ſ. 1. arbitratur. est is; sen. 10. metuit; leg. agr. II, 101.

ablat. absol.: me consule; leg. agr. I, 3. 22. 27. II, 55. 100. [103]. III, 15. Muren. 78. Flacc. 27. 67. 79. 102. Sulla 11. 14. 32. 52. 86. sen. 12. Quir. 15. Sest. 28. Milo 8. Phil. II, 16. 19. VIII, 1. me potissimum consule; Sulla 45. consule me; Sest. 61. nobis consulibus; leg. agr. I, 3. 24. Catil

III, 18. (f. unten Catil. III, 20. nobis consulibus designatis; leg. agr. II, 8. — te consule; sen. 16. Piso 11. 23. 64. 72. ✕ 79. te consule designato; har. resp. 13. vobis consulibus; Piso 15. — se consule; Scaur. 34. ut praetor esset non eo consule, quo sceleris nihil facere posset, sed etiam ut eis consulibus praetor esset, quibus si non adiuvantibus, at coniventibus certe speraret ..; Milo 32. illo consule; prov. cons. 45. illis consulibus; leg. agr. I, 3. quibus consulibus; ib. II, 90.

Scipione et Norbano coss.; Quinct. 24. Cn. Papirio consule; Verr. I, 34. L. Licinio Q. Mucio consulibus; ib. II, 122. P. Mucio L. Calpurnio consulibus; ib. IV, 108. P. Popilio R. Rupilio consulibus; ib. 112. L. Lucullo ||et|| M. Cotta consulibus; ib. V, 34. Sulla et Pompeio consulibus; Cluent. 11. Q. Hortensio Q. Metello consulibus; ib. 179. SULLA ET POMPEIO CONSULIBUS; leg. agr. I, 10. M. Tullio Cn. Cornelio consulibus ||aut|| postea; ib. II, 35. L. Sulla Q. Pompeio consulibus aut postea; ib. 38. L. Cotta L. Torquato consulibus; ib. 44. Lepido et Tullo consulibus; Catil. I, 15. Cotta et Torquato consulibus; ib. III, 19. neque superioribus consulibus neque nobis; ib. 20. L. Caesare * consule; Muren. 71. Silano et Murena consulibus; Flacc. 30. Lepido et Volcatio consulibus, patre tuo consule designato; Sulla 11. L. Iulio C. Figulo consulibus; ib. 56. Mario consule et Catulo; Arch. 5. T. Flaminino Q. Metello consulibus; dom. 136. M. Lepido Q. Catulo consulibus; Balb. 34. C. Fabricio consule; ib. 50. Sp. Cassio Postumo Cominio consulibus; ib. 53. consule Milone; Milo 25. vivo Milone, non dicam consule; ib. 33. hoc ipso summo viro consule; ib. 78. M. Bibulo, praestantissimo cive, consule; Phil. II, 23. L. Lentulo C. Marcello consulibus; ib. 51. C. Mario L. Valerio consulibus; ib. VIII, 15. P. Licinio L. Valerio consulibus; ib. XI, 18. Q. Caecilio M. Iunio consulibus; Fr. B. VI, 11. L. Marcio Sex. Iulio consulibus; ib. f. sum; Balb. 47.

3. **Vocativ:** f. 1. constituit; Phil. II, 30. refert; har. resp. 15. Phil. V, 53.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: appello: qui consul appellabatur, cum esset hostis; Phil. VII, 10. f. I, 1. comprobarit.

armo: consules ... aerario, provinciis, exercitu armavit; har. resp. 58. quo uno versiculo satis armati semper consules fuerunt; Milo 70. f. I, 1. vincit.

aspicio: simul atque Cn. Lentulum consulem aspexit; har. resp. 2.

audio: f. I, 1. cogitat.

avello: nolite a sacris patriis Iunonis Sospitae, cui omnis consules facere necesse est, domesticum et suum consulem potissimum avellere; Muren. 90.

circumsedeo: circumsedet ... consulem designatum; Phil. XIII, 21. circumsedes consulem designatum; ib. 39.

cogo: f. I, 1. mittit.

commendo: f. I, 1. commendat; Muren. 90.

compilo: quasi ... non apertissime consulem ... compilarit; Verr. I, 35.

condemno: quia non condemnavi sententia mea duo consules; dom. 9.

conduco: ut rex Ariobarzanes consulem vestrum ad caedem faciendam ... conduceret; prov. cons. 9.

coniungo: f. vitupero; Scaur. 31.

constituo: est tuum, M. Cato, ... retinere ... consulem non cupidum, consulem ... fortuna constitutum ad amplexandum otium; Muren. 83.

contemptus: f. IV, 1. audacia; Sest. 36.

creo: f. I, 1. est vitiosus.

damno: qua (lege) duos consules designatos uno tempore damnari vidimus; Fr. B. VIII, 13.

declaro: me ... una voce universus populus Romanus consulem declaravit; leg. agr. II, 4. ut eiusdem hominis voce et declaratus consul et defensus beneficium populi Romani ... tueatur; Muren. 2. in consule declarando multum ... auctoritatis habet suffragatio militaris; ib. 38. me universa civitas non prius tabella quam voce priorem consulem declaravit; Piso 3. populi .. cunctis suffragiis ... se consulem declaratum; Milo 96. f. I, 1. debet; Muren. 3.

*defendo: a quo ... est aequius consulem defendi quam a consule? Muren. 3. sic a me consul designatus defenditur, ut eius nulla fraus, nulla avaritia nulla perfidia, nulla crudelitas, nullum petulans dictum [in vita] proferatur; ib. 14. cum ... consul designatus ab equitis Romani filio, consule, defenderetur; ib. 17. f. declaro; Muren. 2.

deicio: integrum consulem ... deici de urbis praesidio et de custodia civitatis ... deturbari volunt; Muren. 79.

deligo: vos universos in consule deligendo plurimum vidisse; leg. agr. II, 103. quae (facultas) saepe valuit in consule deligendo; Muren. 24.

*demoveo: f. I, 1. vigilat.

desero: aversa pecunia publica quaestor consulem ... deseruit; Verr. I, 34.

designo: consul es designatus, provinciam sortitus es; Verr. III, 222. quod .. te ... designatum consulem cogites; ib. V, 175. qui paulo ante consul designatus fuisset; Sulla 91. qui tum erant consules designati; Phil. II, 12. f. I, 1. adest; Phil. V, 30. adfert; dom. 134. arcessit; Verr. a. pr. 27. comparat; Phil. V, 36. dat; Phil. III, 37. debet; Muren. 3. defendit; Flacc. 98. Phil. III, 37. dicit; dom. 70. est iure. facit; Phil. III, 2. habet; Verr. a. pr. 45. ineunt. negat. obtinet. — 2. abl. abs. (nobis) leg. agr. II, 8. (te) har. resp. 13. Sulla 11. — II, 1. circumsedeo. damno. defendo; Muren. 14. 17. obsideo. oppugno; Phil. V, 24. VI, 4. VIII, 6. reduco. — 3. decerno; prov. cons. 17. insidior; Catil. I, 11. nuntio. — 4. adeo ad. capio a. decerno in. — IV, 1. auxilium; Phil. XIII, 16. calamitas. consilium; Phil. V, 36. edictum. maiestas. nomen; Verr. I, 90. servi. — V, 1. a, obtineri. — 2. post; prov. cons. 39.

deturbo: f. deicio.

dico: a quibus dicebare consul; Piso 3. dixisset, credo, aliquando avus tuus se et consulem et Antonium; Phil. II, 70.

duco: cum M. Bibulum consulem, non dicam bene de re publica sentientem ..., cum eum tu consulem in vincula duceres et ab tabula Valeria conlegae tui mitti iuberent; Vatin. 21. per quem (pontem) consul populi Romani moderatissimus et constantissimus ... ad necem duceretur; ib. an vero reliquo tempore consulem te quisquam duxit? Piso 26.

efficio: ut Catilinam consulem efficeret; Sulla 68.

eicio: si duo consules ... simul ex Italia eiectos ... res publica tenere potuisset; Phil. XIII, 29.

emo: f. I, 1. tradunt.

excito: quibus hic rebus consulem ad rem gerendam excitarit; Sest. 12.

existimo: qui ... me non diligentissimum consulem, sed crudelissimum tyrannum existimari velint; Catil. II, 14.

expello: consules ex Italia expulsos, cumque eis Cn. Pompeium (expulsum); Phil. II, 54.

extraho: qui consulem morti obieceris, inclusum obsederis, extrahere ex suis tectis conatus sis; Vatin. 23. tu, ex tenebricosa popina consul extractus; Piso 18.

facio: cum ab aratro arcessebantur qui consules fierent; Sex. Rosc. 50. Hortensio, qui consul erat factus; Verr. a. pr. 19. te non fato, ut ceteros ex vestra familia, sed opera sua consulem factum; ib. 29. ut ex senatus consulto legibus solutus consul ante fieret, quam ..; imp. Pomp. 62. me perlongo intervallo ... primum hominem novum consulem fecistis ...; nec me tantum modo consulem ..., sed ita fecistis, quo modo pauci [nobiles]

in hac civitate consules facti sunt, novus ante me nemo; leg. agr. II, 3. qui sine repulsa consules facti sunt; ib. me esse unum ex omnibus novis hominibus ..., qui ... consul factus sim, cum primum (consulatum) petierim; ib. cum me intellegam ... universi populi Romani iudicio consulem ita factum, ut ..; ib. 7. qui non in cunabulis, sed in campo sunt consules facti; ib. 100. numquam ... populus Romanus ... consulem me fecisset, si ..; Rabir. 18. ne consul Catilina fieret; Muren. 48. paucis ante diebus factum esse consulem Murenam; ib. 89. [qui primus consul factus est;] Flacc. 25. cum ille, cui dies dicta est, praetor postea factus sit et consul; ib. 77. centuriae, quae me consulem fecerant; sen. 27. me ... optimi cuiusque singulari studio ... consulem factum; Vatin. 6. nemo queritur Syrum nescio quem de grege noviciorum factum esse consulem; Piso 1. eundem sine repulsa factum esse consulem; Planc. 51. qui (C. Marius) duabus aedilitatis acceptis repulsis septiens consul est factus; ib. quos omnis scimus aedilitate praeteritos consules esse factos; ib. quos tamen omnis consules scimus factos esse; ib. 52. „cur iste fit consul?“ ib. 60. eum (Milonem) porro summo consensu populi Romani consulem fieri videbat; Milo 25. idcircone nos populus Romanus consules fecit, ut ..? Phil. I, 14. cuius etiam natura pater, si vita suppeditasset, consul factus esset; ib. III, 15. superior Africanus, T. Flamininus || Flaminius || admodum adulesentes consules facti; ib. V, 48. te ipsum, Pansa, vehementissimum et fortissimum consulem factum iam putant leniorem; ib. XII, 18. f. avello. — I, 2. sum; Phil. II, 10.

fallo: f. I, 1. accedit; Phil. XII, 2.

fero: hos consules non dicam animi hominum, sed fasti ulli ferre possunt? Piso 30.

flagito: f. I, 1. refert; Quir. 11.

habeo: quaestura [...] quid aliud habet in se nisi [Cn. Carbonem spoliatum] a quaestore suo pecunia publica nudatum et proditum consulem? Verr. a. pr. 11. habetis consulem ex plurimis periculis ... ad salutem vestram reservatum; Catil. IV, 18. quod habiturus essem contra tribunum plebis furiosum ... fortem et gravem consulem; Sest. 20. quin ille sanguis tribunicius ... consules ultores et defensores esset habiturus; ib. 43. si habuissent vestri similem consulem; Piso 15. Milone occiso habuisset suos consules; Milo 89. cum consules nondum haberetis; Phil. V, 4. eos consules habemus ..., ut ..; ib. VII, 20. f. I, 1. defendit; Catil. IV, 24. Flacc. 98.

impedio: f. I. 1. est; Muren. 85. metuit; sen. 4.

interficio: cum ... me consulem in campo ... interficere voluisti; Catil. I, 11. te ... manum consulum ... interficiendorum causa paravisse; ib. 15. quotiens tu me designatum, quotiens consulem interficere conatus es! ib. interfecto patre tuo consule; Sulla 68.

invenio: f. II, 1. quaero.

iubeo: cum Caesar ostendisset se ... Dolabellam consulem esse iussurum; Phil. II, 80.

iudico: tum vero hoc me inertiorem consulem iudicabo quam ..; leg. agr. I, 3. si eum consulem iudicavisset; Phil. III, 6. iudicetur non verbo, sed re non modo non consul, sed etiam hostis Antonius; ib. 14. nisi forte vos .. consulem, non hostem iudicatis Antonium; ib. IV, 6. si Antonium consulem ... iudicasset; ib. VI, 8.

libero: f. obsideo; Phil. XI, 21.

malo: quae (legiones) essent, si te consulem quam hostem maluisses, tuae; Phil. IV, 6.

mitto: quo consulem ... cum exercitu misimus; Phil. VIII, 5. consulibus missis; ib. XIII, 23. f. duco; Vatin. 21. — I, 1. persequitur.

nanciscor: ut ... tribunus plebis nancisceretur, quid dicam? consules? Sest. 17. f. I, 1. adhibet; Arch. 5.

nomino: f. I, 1. sunt adversarii.

nudo: f. habeo; Verr. a. pr. 11.

numero: sine eo consilio consulem numerem, sine quo Romae ne reges quidem esse potuerunt? Piso 23.

obicio: f. extraho; Vatin. 23.

observo: qui ita suum consulem observavit, ut .. illi quaestor bonus ... videretur; Sest. 8.

obsideo: qui ... imperatorem populi Romani, consulem designatum, obsederit; Phil. VII, 15. cum consul designatus obsideatur, cum in eo liberando salus sit posita rei publicae; ib. XI, 21. qui ... consulem designatum obsident; ib. 37. f. extraho; Vatin. 23.

occupo: f. I, 1. est; Muren. 85.

oppono: gladiatori illi ... consules imperatoresque vestros opponite; Catil. II, 24.

oppugno: nesciebas ab eo Cn. Carbonem consulem, cuius re vera quaestor fuit || fuerat ||, non modo relictum, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia, nefarie oppugnatum et proditum? Verr. I, 77. qui quaestor consulem suum ... spoliare, relinquere, prodere, oppugnare ausus sit; ib. III, 6. oppugnat D. Brutum, imperatorem, consulem designatum: ib. V, 24. ne oppugnet consulem designatum; ib. VI, 4. non est hostis, qui consuli armatus obsistit, designatum consulem oppugnat; ib. VIII, 6. f. I, 1. est iure.

oro: cum flens universus ordo cincinnatum consulem orabat; Sest. 26.

osculor: quae (mater) misera modo consulem osculata filium suum nunc ... sollicita est, ne ..; Muren. 88.

permoveo: f. I, 1. redit.

persequor: cum consulem suum non modo reliquissent, sed bello etiam persequerentur: Phil. V, 28.

postulo: qua (adrogantia) a maioribus nostris alterum Capua consulem postulavit; leg. agr. II, 95.

praepono: cui (classi) consul populi Romani praepositus esset; imp. Pomp. 33.

prodo: f. habeo; Verr. a. pr. 11. oppugno; Verr. I, 77. III, 6.

produco: cum ... non a tribuno plebis consul in contionem, sed a latrone archipirata productus esset; sen. 13. f. I, 1. comprobant.

profiteor: qualem ipse se consulem profiteretur; Phil. II, 11.

prosequor: ominibus saltem bonis, ut consules, ... (vos) prosequebantur; Piso 31.

puto: ut ... consules ... nihili || nihil || putaret; Sest. 114. consules vos quisquam putavit? Piso 31. nec vero M. Antonium consulem post Lupercalia debuistis putare; Phil. III, 12. hunc igitur ego consulem ... putem? ib. quem si consulem illa provincia putaret neque eum reciperet ..; ib. IV, 9. quis illum igitur consulem nisi latrones putant? ib. f. I, 2. sum; Phil. VII, 5.

quaero: consulem ego tum quaerebam, consulem, inquam, non illum quidem, quem in hoc maiali invenire non possem, qui tantam rei publicae causam gravitate et consilio suo tueretur, sed qui tamquam truncus atque stipes, si stetisset modo, posset sustinere tamen titulum consulatus; Piso 19. f. I, 1. comprimit.

recipio: se ... ipsos tantum praetores et consules ... recipere solere; Verr. I, 65. qui illum ... non ut consulem recepit; Phil. V, 37. f. puto: Phil. IV, 9.

reddo: reddite rei publicae consulem; Muren. 90.

reduco: ut Hortensius consul designatus domum reducebatur; Verr. a. pr. 18.

relinquo: (legio Martia) reliquit consulem; Phil. III, 6. legiones, quae consulem reliquerunt; ib. 14. qui consulem reliquerunt; ib. IV, 5. si (legiones) .. consulem suum reliquerunt; ib. V, 4. quae (legio quarta) ... non ut consulem et imperatorem suum, sed ut hostem ... reliquit Antonium:

ib. XII, 8. f. oppugno; Verr. I, 77. III, 6. persequor.

renuntio: quo (die) auspicato comitiis centuriatis L. Murenam consulem renuntiavi; Muren. 1. quo (die) consul omnibus centuriis P. Sulla renuntiatus est; Sulla 91. tu consul es renuntiatus; Piso 3. iussus es renuntiari consul; Phil II, 79.

repudio: Seplasia ... Campanum consulem repudiavit; Piso 24.

reservo: f. habeo; Catil. IV, 18.

retineo: f. constituo. 3. decerno; prov. cons. 17.

retraho: cum duo consules a re publica provinciarum foedere retraxisset; Sest. 34.

saluto: cum prima luce consulem salutatum veniret; Sulla 52.

sequor: quin consules secutus sit; Rabir. 31. milites cum gladiis sequuntur consulem; Phil. VII, 13. f. I, 1. adhibet; Rabir. 20.

solutus: f. IV, 1. auctoritas; leg. agr. I, 7.

spolio: vidimus paucis post mensibus ... consulem spoliatum; Verr. III, 177. f. habeo; Verr. a. pr. 11. oppugno; Verr. I, 77. III, 6.

sublevo: f. I, 1. fulciunt.

sufficio: ne sufficiatur consul non timent; Muren. 82.

teneo: f. eicio.

tracto: non (istum) tractabo ut consulem; Phil. II, 10.

trado: his vos si alterum consulem tradideritis ..; Muren. 79.

video: cum in metu et periculo consulem viderent; Muren. 52. ubi vidit homo ... fortissimum virum ... certissimum consulem; Milo 25. quem (Cn. Domitium) nos pueri consulem ... vidimus; Deiot. 31. quod te consulem non vidit; Phil. II, 12. f. I, 1. fert; Fr. B. VI, 10. ortus.

vitupero: hic ego Appium Claudium consulem fortissimum ... mecumque coniunctum nullo loco .. vituperabo; Scaur. 31. num .. consules illos ... vituperandos putas? Phil. VIII, 15.

voco: me .. debuit ... res publica consulem ad communem salutem defendendam vocare; Muren. 5. non debes ... temere consulem populi Romani saltatorem vocare; ib. 13.

elliptisch: „Antonius Hirtio et Caesari." neque se imperatorem neque Hirtium consulem nec pro praetore Caesarem; Phil. XIII, 22.

2. **Genetiv:** sum: si est boni consulis ... ferre opem patriae; Rabir. 3. illa praedicam, quae sunt consulis; Catil. IV, 6. si est boni consulis ... providere quid futurum sit; Muren. 4. si sortis (id esse vis), nullum crimen est in casu; si consulis, splendor etiam Plancii; Planc. 35. (vgl. IV, 1. relatio).

3. **Dativ:** adfero: num consuli vim attulerit; Vatin. 5.

adsideo: cum ... P. Lentulo consuli ... frequens adsideret; Piso 80.

ago: f. I, 1. adsidit.

cedo: ille ... eisdem consulibus ... cessit; Sest. 63. qui C. illi Mario, fortissimo viro et consuli et sextum consuli ... cedendum esse duxit; Piso 20. f. I, 1. vincit.

claudo: cum L. Flacco consuli portas tota Asia claudebat; Flacc. 61.

commendo: consulibus totam rem publicam commendandam censeo eisque permittendum, ut rem publicam defendant provideantque ne quid res publica detrimenti accipiat; Phil. V, 34. cum .. harum rerum omnium decertatio consulibus optimis et fortissimis commissa et commendata sit; ib. XI, 21.

committo: committe .. consulibus ... tuam (domum); har. resp. 30. f. commendo; Phil. XI, 21.

decerno: duas Gallias qui decernit consulibus duobus, hos retinet ambo; prov. cons. 17. qui nunc consulibus eis, qui designati erunt, Syriam Macedoniamque decerno; ib. decernerem plane, sicut multa ||in|| consulibus ||coss.|| alterum ambove ||ambosve||, ni ..; Phil. XI, 26. mihi consuli supplicatio ... decreta est; ib. XIV, 24.

desum: si consuli defuissem; Muren. 10.

do: istum ... pecuniam publicam Cn. Carboni consuli datam avertisse; Verr. I, 11. tu provincias consularis ... nominatim dedisti, non consulibus, sed rei publicae pestibus; dom. 24. consulibus ... rem publicam defendendam datam; Deiot. 11. contra te dedit arma hic ordo consulibus; Phil. II, 53. populus Romanus consuli potius Crasso quam privato Africano bellum gerundum dedit; ib. XI. 18.

dono: cum ... duobus impiis nefariisque consulibus ... imperia donabantur; sen. 18.

edo: postulata consulibus ediderunt; Verr. II, 10. quae (Sicilia) in communibus postulatis civitatum omnium consulibus edidit, rogare ..; ib. 103. qui ... in te gravissima postulata consulibus ediderunt; ib. 156.

infero: mihi consuli ... senatus iure optimo ... manus intulisset; Catil. I, 21. bellum inexpiabile infert quattuor consulibus; Phil. XIV, 8.

inquam: f. I, 1. rogat; Planc. 33.

insidior: quam diu mihi consuli designato, Catilina, insidiatus es; Catil. I, 11. desinant insidiari domi suae consuli; ib. 32.

licet: f. I, 1. attingit; leg. agr. II, 30. refert; dom. 68.

mando: cuius reditum consuli mandatum a senatu ||consultum datum senatum|| videbat; Rab. Post. 6.

nuntio: ut initio mihi designato consuli nuntiabatur ..; leg. agr. II, 11.

obnuntio: obnuntiavit consuli; Sest. 79. f. I, 1. obnuntiat.

obsisto: f. 1. oppugno; Phil. VIII, 6.

obtingo: quaestor cum L. Scipioni consuli obtigisset; Verr. I, 37.

pateo: quae porta (triumphalis) Macedonicis semper consulibus ante te patuit; Piso 55.

permitto: simili senatus consulto C. Mario et L. Valerio consulibus est permissa res publica; Catil. I, 4. f. commendo Phil. V, 34. — I, 1. vendunt; Verr. III, 18.

sum: ut ... te tribuno plebis consuli domus exsilium esse non posset? Vatin. 22. quae (legio) praesidio consulibus ... esset; Phil. V, 52. causa fortissimis optimisque consulibus Kalendis Ianuariis de re publica primum referendi fuit ex eo, quod ..; ib. VI, 1. praesidio sunt specie consuli, re ... nobis; ib. VII, 13. cum L. Volcatio consuli in consilio fuissent; Fr. B. VIII, 14, b.

videor: si provinciae consulibus expetendae videntur; Phil. XI, 24. f. 1. observo. — videtur: f. I, 1. adhibet; Rabir. 20. adsignat; Phil. V, 53. XI, 17. cognoscunt. curat; Phil. XIV, 38. imperant. ineunt; Phil. III, 39. refert; Phil. VIII, 33. vendunt; Verr. III, 18.

utendum est: f. I, 1. utitur; leg. agr. II, 6.

4. **mit Präpositionen:** abduco a: quo iure equitatum a consule abduceret? Phil. XI, 27.

adeo ad: qui ... aut ad C. Pansam aut ad A. Hirtium consules aut ad Decimum Brutum imperatorem, consulem designatum, ... adierint; Phil. VIII, 33.

adfero ad: f. I, 1. adfert; dom. 134.

ago apud: me suam publicam causam de Velini fluminibus et cuniculis apud hos consules agere; Scaur. 27.

capio a: a Bruto igitur, consule designato, more maiorum capiatur exordium; Phil. V, 35.

comparo contra: qui contra consulem privato consilio exercitus comparaverunt; Phil. III, 14. qui contra consulem exercitus comparaverunt; ib. IV, 2.

decerno in: in quos tum consules designatos idem illud senatus decreverat; Cluent: 137.

decerto cum: mihi aut ... cum consulibus aut ... tecum et cum illis armis decertandum fuit; dom. 91.

defero ad: bona ad vicinum consulem de Palatio, de Tusculano item ad ||ad item|| vicinum alterum consulem deferebantur; sen. 18. bona ... ad consules deferebantur; Sest. 54. ad me consulem querellas Puteolanorum esse delatas? Vatin. 12.

deligo ex: ex omnibus ... consulibus .. M. Antonium delegisti; Verr. III, 213.

deploro, dico apud: multa Sosippus Agrigentinus apud Cn. Pompeium consulem ... dixisse ac deplorasse dicitur; Verr. III, 204.

dimico cum: ut ... cum consulibus ceterisque eius ultoribus dimicarem; Sest. 43.

duco contra: qui contra se consulem exercitum duceret; Phil. III, 21.

educo ad: is .. eductus ad consules; Planc. 55.

fero contra: „ego arma contra consules imperatoresque populi Romani ... tuli"; Phil. II, 72. f. I, 1. est iure.

flagito a: f. I, 1. vendunt; sen. 3.

gero contra: unus furiosus gladiator ... contra quattuor consules gerit bellum; Phil. XIII, 16.

impendeo a: tantum rei publicae sceleris impendere a consulibus proximis; prov. cons. 42.

incido in: ne quis umquam incidat in eius modi consules; Sest. 52.

iudico de: iudicare per quinquennium .. de consulibus ... poterunt; leg. agr. II, 34.

loquor de: de consulibus loquor, quorum fide res publica niti debuit; Sest. 27.

mitto ad: quas (litteras) ad Cn. Pompeium et M. Crassum consules ... misit; Verr. III, 123.

peto a: Siculos re necessaria coactos auxilium ... ab consulibus ... petivisse; Verr. III, 72. a consulibus ... petendum esse auxilium; Sest. 25.

postulo a: quod esset ... a consule postulandum; Muren. 7.

pugno cum: quod cum consulibus illis M. Cato ... voce ipsa ac dolore pugnavit; Sest. 60. esset igitur pugnandum cum consulibus; Planc. 88.

puto in: est ... fortium civium ... summum in consulibus imperium ... putare; Rabir. 3.

seiungo a: seiunge te a consule; Vatin. 16.

sum cum: ut cum consule C. Carbone esses; Verr. I, 34. cum .. omnes clarissimi viri cum consulibus essent; Rabir. 21. pudor cum consulibus esse cogebat; ib. 24. — in: tantam in nobis consulibus fore diligentiam ..., ut ..; Catil. I, 32. moderatio illa, quae in nostris solet esse consulibus; Piso 24. — sine: cum ... res publica sine consulibus esset; sen. 4.

transfero ad: cum domus in Palatio, villa in Tusculano, altera ad alterum consulem transferebatur; dom. 62.

venio ad: qui (milites) ... ad C. Pansam A. Hirtium consules venissent; Phil. V, 53.

III. **nach Adjectiven und Adverbien:** 1. **Dativ**: praecipuus: quod mihi consuli praecipuum fuit praeter alios; Sulla 9.

turpis: quam turpe consulibus sit; Phil. XI, 21.

vacuus: f. I, 2. sum; Catil. IV, 2.

2. **Ablativ**: indignus: homo .. fratre indignus, ... optimo consule; Sest. 110.

3. **mit Präpositionen**: procul a: cum procul esset a consulibus exercitibusque nostris; Phil. XI, 2.

una cum: una cum sapientissimo consule erravi; Phil. XII, 1.

usque ad: usque ad M. Terentium C. Cassium consules (tabulas) confecisse; Verr. I, 60.

IV. **nach Substantiven: 1. Genetiv**: alqs: f. I, 1. adhibet; Arch. 5. est in; sen. 10.

actio: quae virtus, actio, gravitas P. Lentuli consulis fuerit; Sest. 72.

aequitas: factum est .. illorum aequitate et sapientia consulum, ut ..; Cluent. 137.

animus: consulis alterius summum studium, alterius animus paene placatus; Sest. 87.

avaritia: f. II, 1. defendo; Muren. 14.

auctoritas: cum populo Romano vox et auctoritas consulis repente in tantis tenebris inluxerit; leg. agr. I, 24. omnes ... sequentur auctoritatem consulis, soluti a cupiditatibus, liberi a deliciis ||delictis||, cauti in periculis, non timidi in contentionibus; ib. 27.

audacia: si ... contemptissimorum consulum levitatem audaciamque pertimui; Sest. 36. ecce ... consulum scelus, cupiditas, egestas, audacia; prov. cons. 43.

auxilium: quae (pars) ... consulis auxilium implorat; Rabir. 9. videturne ipsa res publica .. consulis auxilium implorasse? dom. 12. auxilio mihi opus fuerat .. consulis; Piso 19. L. Planci consulis designati, varia et magna auxilia non desunt; Phil. XIII, 16.

beneficium: te ... non populi beneficio, sed consulis extremum adhaesisse; Vatin. 11.

calamitas: ut docti sumus duorum consulum designatorum calamitate; Fr. B. VI, 19. spectaculum illud [duorum designatorum consulum calamitate] re et tempore salubre; ib. 20.

cohortatio: ut .. Pansae consulis accessit cohortatio; Phil. IX, 9.

commodum: haec aestimatio nata est ... non ex praetorum aut consulum ... commodo; Verr. III, 189.

consilium: patris tui, ... optimi consulis, scis me consiliis non interfuisse; Sulla 11. D. Bruti imperatoris, consulis designati, opera, consilio, virtute ... rei publicae ... esse subventum; Phil. V, 36.

consuetudo: ubi illa consuetudo in bonis ... vendundis omnium consulum? Verr. I, 142.

contiones: de mea salute P. Lentuli, ... optimi consulis, ... gratissimae contiones fuerunt; Piso 34.

corpus: quod eam (sicam) necesse putas esse in consulis corpore defigere; Catil. I, 16.

crudelitas: f. II, 1. defendo; Muren. 14.

cupiditas: f. audacia; prov. cons. 43.

cura: nam cum omnium consulum gravis in re publica custodienda cura ac diligentia debet esse, tum eorum maxime, qui ..; leg. agr. II, 100.

custos: custos non solum pecuniae, sed etiam consulis; Verr. I, 40.

dictum: f. II, 1. defendo; Muren. 14.

dignitas: tantum eximia consulis dignitas valuit, ut ..; sen. 25. magnum nomen est, magna species, magna dignitas, magna maiestas consulis; Piso 24. illa ... aliena consulum dignitate ... sententia est; Phil. XI, 21.

diligentia: f. cura.

edictum: quod .. edictum D. Bruti, imperatoris, consulis designati, propositum sit; Phil. III, 37.

egestas: f. audacia; prov. cons. 43.

fama: ||de|| ipsorum consulum fama quid futurum est? Rabir. 27.

fasces: cum ... clarissimi consulis fascis fractos ... vidistis; sen. 7. cum ... consulis fasces frangerentur; Quir. 14.

fides: postea quam orba res publica consulis fidem tamquam legitimi tutoris imploravit; Quir. 11. f. II, 4. loquor de.

filius: L. Torquati, fortissimi consulis, ... filius; Sulla 30.

foedus: cum ... consulum societate et nefario foedere servitute oppressam civitatem teneres; dom. 131.

frater: memini Sex. Pompeium, fratrem consulis, ad conloquium ... venire; Phil. XII, 27.

fraus: f. II, 1. defendo; Muren. 14.

fundus: in fundum .. vicini consulis ... arbores transferebantur; dom. 62.

gravitas: f. actio.
imbecillitas: f. I, 1. proficiscitur; Phil. XIV, 4.
imperium: consulum voci atque imperio non oboedire? Rabir. 23. omnes enim in consulis iure et imperio debent esse provinciae; Phil. IV, 9.
inimicitiae: qui inimicitias ... consulis ... neglexit; sen. 38.
iudicium: f. I, 1. debet; Muren. 3.
ius: f. imperium; Phil. IV, 9.
iussu: ad mortem te, Catilina, duci iussu consulis iam pridem oportebat; Catil. I, 2. si in exsilium iussu consulis ieris; ib. 23. cum avum suum iussu consulis interfectum ... esse dixit; ib. IV, 13.
levitas: f. audacia; Sest. 36.
lictores: f. servi.
litterae: non te ... eos homines ... consulum litteris evocandos curare oportuit? Verr. I, 84. LITTERAE CICERONIS CONSULIS; Sest. 11. senatus auxilium omnium civium ... consulis voce et litteris implorandum putavit; Piso 34. ex litteris .. C. Pansae A. Hirtii consulum ... sententias dicimus; Phil. XIV, 22.
maiestas: cum ... eum ... (non) consulis designati maiestas a parricidio deterreret; Phil. XIII, 20. f. dignitas; Piso 24.
manus: an ... tui ... milites ... et nova manus ||vis, al.|| sceleratissimorum consulum corpori meo pepercissent? dom. 58.
munus: ut duorum consulum munus unius adulescentis virtuti committeretur; imp. Pomp. 62.
nomen: tametsi ... consulum designatorum nomen exspectant; Verr. I, 90. nonne arbitramini paucis annis fuisse consulum nomen appetituros? leg. agr. II, 93. qui tum fuerint consulum nomine hostes; Planc. 87. f. dignitas; Piso 24.
opera: f. consilium; Phil. V, 36.
oratio: oratio ipsa consulis perniciosa potest rem publicam labefactare; Sest. 28. querellam praeteritorum dierum sustulit oratio consulum, qui ita locuti sunt, ut ..; Phil. V, 1. ut oratio consulum animum meum erexit; ib.
partes: quamquam ... patroni mihi partis reliquisti, consulis ademisti; Rabir. 6.
patres: nullius consilii patres horum amborum consulum! Piso 58.
pedes: Piso gener a Pisonis consulis pedibus supplex reiciebatur; Sest. 54.
perfidia: f. II, 1. defendo; Muren. 14.
potestas: cum ... legiones ... in consulum ... potestate sint; Phil. X, 25.
praeda: non me ... praeda consulum ex meis fortunis crudelissime capta permovet; dom. 146.
praesidium: nihil esse quod praesidium consulum implorarem; Piso 12. qui de praesidio consulum senatusque referatis; Phil. III, 25.
proditio: quibus illam relictionem proditionemque consulis sui gratam sperat fore; Verr. I, 35. ista tua fuga nefaria proditio consulis tui conscelerata iudicaretur; ib. 37. ut capta res publica consulum proditione vi tribunicia teneretur; dom. 129.
proditor: Verres, ille vetus proditor consulis; Verr. V, 152.
proelia: imbuti gladii sunt ... duobus duorum consulum, tertio Caesaris proelio; Phil. XIV, 6.
provinciae: promulgantur ... rogationes ... de mea pernicie et de provinciis consulum nominatim; Sest. 25.
quaestor: quaestor C. Mancini consulis cum esset; har. resp. 43. f. II, 1. oppugno; Verr. I, 77.
querella: his de tot tantisque iniuriis ... consulum querella esse debuit; Sest. 64.
ratio: me .. hoc perspicere ex consulum mensiumque ratione; Verr. II, 188.
relatio: relatio illa salutaris ... fuerat consulis, animadversio ... senatus; Piso 14.
relictio: f. proditio; Verr. I, 35. — res: f. I, 1. persequitur. — ruinae: f. I, 1. fulciunt. — sapientia: f. aequitas.
scelus: hunc tu civem ... consulum scelere ... patria ... cedere curasti, dom. 5. post nefarium scelus consulum superiorum; ib. 82. omnibus malis illo anno scelere consulum rem publicam esse confectam; Sest. 53. f. audacia; prov. cons. 43.
sententia: f. silentium.
servi: ut [Siculi], quos adhuc servi designatorum consulum non moverunt ..., eos tum lictores consulum vocent; Verr. a. pr. 58.
silentium: cum .. ea non silentio consulum dissimularentur, sed et voce et sententia comprobarentur; Sest. 35.
societas: f. foedus.
socrus: columnae marmoreae ex aedibus meis ... ad socrum consulis portabantur; dom. 62.
species: f. dignitas; Piso 24.
studium: f. animus.
vigilia: quae, si viginti quiessem dies, in aliorum vigiliam consulum recidissent; Planc. 90.
virtus: cum ||quam|| singulari virtute ... P. Lentuli consulis ... lucem ... dispicere coepistis; sen. 5. f. actio. consilium; Phil. V, 36.
vita: cum ... parietum custodiis consulis vita tegeretur; Vatin. 22.
vox: hisce .. *malis magnum* praesid*ium vo*bis maiores ve*stri re*liquerunt, voc*em* illam consulis, „qui *rem publicam* salvam esse *volunt*“; Rabir. 34. homo ... permodestus vocem consulis ferre non potuit; Catil. II, 12. ecquae vox umquam est audita consulum? Sest. 64. nulla vox est audita consulum; ib. 65. f. auctoritas; leg. agr. I, 24. imperium; Rabir. 23. litterae; Piso 34. silentium. — 1, 1. utitur; sen. 24.
2. **mit Präpositionen:** alqd de: si illud de duobus consulibus ... perenne ac proprium manere potuisset; sen. 9.
certamen cum: quod mihi igitur certamen esset huius modi? cum ... Catilinae lanternario consule? Piso 20.
conventus ad: quorum quanti conventus ... ad Cn. Pompeium tum consulem designatum ... fieri soliti sint; Verr. III, 45.
impetus in: cum tu ... in consules ... impetus comparares; dom. 13.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** convenire: illa tempora ... cum societatis tabulis non solum consulibus, verum etiam mensibus convenire; Verr. II, 186.
2. **Präpositionen:** a: citari: cum ... equester ordo reus a consulibus citaretur; Sest. 35. — confici: quae (bella) a consulibus ... gesta et confecta sunt; Phil. XI, 17. — converti: alterum (auxilium) etiam ad perniciem meam erat a vobis consulibus conversum; Piso 19. — defendi: rem nullam maiorem ... a consule (esse) defensam; Rabir. 4. f. II, 1. defendo; Muren. 3. 17. — eici: innocens in exsilium eiectus a consule vi et minis esse dicetur; Catil. II, 14. — ferri: quae (rogatio) de Pompeio a Gellio et a Lentulo consulibus lata est; Balb. 33. — geri: f. confici. — iuberi: se ... ex urbe exire a consulibus iuberi; Sest. 30. — mitti: missusne sis a me consule Puteolos? Vatin. 12. quas (litteras) mihi missas ab Hirtio consule modo accepi; Phil. XIII, 22. quae (litterae) sunt a consulibus ... missae; ib. XIV, 6. — moneri: monemur a fortissimo viro atque optimo ... consule, ut ..; prov. cons. 39. monitus a sapientissimo consule; ib. — nominari: qui sunt homines a Q. Metello fratre tuo consule in senatu palam nominati? dom. 13. — obtineri: a D. Bruto et L. Planco imperatoribus, consulibus designatis ... (provincias) obtineri ex lege Iulia; Phil. III, 38. — oppugnari: nisi forte Caesaris partis a Pansa et Hirtio consulibus ... oppugnari putamus; Phil. V, 32. — probari: (hostiae,) sicut a nobis consulibus, de consilii sententia probatae ||probatis||; leg. agr. II, 93. — relegari: ut equites Romani a consule relegentur; Sest. 52. — renuntiari:

posse se interversa aedilitate a L. Pisone consule praetorem renuntiari; dom. 112. — stipari: qui me ... receperunt stipatum ab his viris et P. Lentulo consule; Sest. 147. — suscipi: a consulibus meam causam suscipiendam esse; Sest. 41. — Zeit: a Sulla et Pompeio consulibus; leg. agr. II, 56.

ante: XL annis ante me consulem; Piso 4. ante vos consules; ib. 15.

contra: vos contra consulem veritate, non ostentatione popularem posse ... popularis existimari; leg. agr. I, 23.

cum: puer cum patre consule ad bellum est profectus; Flacc. 5 (Z. 46). cum tu ... oppressam taeterrimo latrocinio cum duobus sceleratissimis consulibus rem publicam teneres; dom. 122. qui cum Opimio consule armati Gracchum in Aventinum persecuti sunt; Phil. VIII, 14. f. I, 1. gerunt; Phil. XIII, 39. — II, 1. expello.

de: aedem Castoris .. P. Iunius habuit tuendam de L. Sulla Q. Metello consulibus; Verr. I, 130.

in: quod in me ipso et praetore et consule probavi; Muren. 42. neque vero multum interest, praesertim in consule, utrum ipse ... rem publicam vexet an alios vexare patiatur; Piso 10.

per: ei ||et|| tamen postea per C. Cottam consulem cautum esse foedere; leg. agr. II, 58.

post: post eosdem consules; leg. agr. I, 1. post nos consules; ib. 13. II, 62. post L. Sullam Q. Pompeium consules; ib. II, 39. post Q. Fulvium Q. Fabium consules; ib. 90. POST C. MARIUM CN. PAPIRIUM CONSULES; ib. III, 6. post eos consules; ib. POST MARIUM ET CARBONEM CONSULES; ib. 7. post Marium et Carbonem consules; ib. 7. 11. post eos consules, qui nunc erunt designati; prov. cons. 39. post L. Iulium ||Luscellum|| et C. Marcium ||Marium|| consules; Piso 8.

pro: cum esses pro consule; Verr. III, 212. ut ... eques Romanus ad bellum maximum ... pro consule mitteretur; imp. Pomp. 62. non oportere mitti hominem privatum pro consule; ib. non se illum sua sententia pro consule, sed pro consulibus mittere; ib. ad aerarium delatus est a L. Lucullo pro consule; Arch. 11. *quod* cognominibus tantum uteretur neque ascriberet PRO CONSULE aut TRIBUNO PLEBIS; dom. 22. C. Cosconio pro consule; Vatin. 12. quae (litterae) a Q. Caepione Bruto pro consule adlatae ... sunt; Phil. X, 25. Q. Caepionis Bruti pro consule opera; ib. id Q. Caepionem Brutum pro consule bene ... fecisse; ib. uti .. Q. Caepio Brutus pro consule provinciam Macedoniam ... tueatur; ib. 26. ex litteris Q. Caepionis Bruti pro consule; ib. Q. Hortensii pro consule opera; ib. cum consiliis Q. Caepionis Bruti pro consule; ib. Q. Hortensium pro consule recte ... fecisse; ib. Q. Hortensium pro consule ... provinciam Macedoniam obtinere; ib. cum L. Philippus pro consulibus eum se mittere dixit, non pro consule; ib. XI, 18. C. Cassium pro consule provinciam Syriam obtinere ... eumque a Q. Marcio Crispo pro consule, L. Statio ||statu, al.|| Muro pro consule ... exercitus accipere; ib. 30. uti ... maius imperium C. Cassii pro consule sit; ib. cum C. Cassius pro consule in eam provinciam venerit; ib. si ... C. Cassium pro consule copiis ... iuvissent; ib. 31. f. I, 1. obtinet; Phil. VIII, 27.

sine: sperant sibi ... te sine consule ... obici posse; Muren. 82.

VI. Lückenhafte Stellen: Hortensium consulem [non solum, sed] *; Verr. a. pr. 26. consulem cum es **; Rabir. 35.

consularis, zum Consul gehörig, dem gewesenen Consul angehörig, gewesener Consul: A. **bei Substantiven:** alqs (vgl. B, I, 2): occisus est cum liberis M. Fulvius consularis; Catil. I, 4. pro me ... non L. et C. Metelli consulares ... populo Romano supplicaverunt; sen. 37. non enim pro meo reditu ... adfines deprecati sunt; ... non L. Diadematus consularis; Quir. 6. interfectus est ... M. Fulvius consularis; Phil. VIII, 14. ponite ante oculos M. Antonium consularem; ib. XII, 14.

aetas: Alexander ... nonne tertio et tricesimo anno mortem obiit? quae est aetas nostris legibus decem annis minor quam consularis; Phil. V, 48.

amicitia: quod enim par amicitiae consularis fuit ... coniunctius quam ..? dom. 27.

Asia: isti a consulari Macedonia et Asia; Tull. 15.

auctoritas: an (ager Picenus) consularem auctoritatem secutus est? Rabir. 22. cum consulari auctoritate et auxilio spoliatam vim tribuniciam viderint; Muren. 82. vos ... pro auctoritate consulari hortor; ib. 86. ex illo ... tribunatu consularem auctoritatem hominem esse adulescentem consecutum; Vatin. 16.

auspicia: campus consularibus auspiciis consecratus; Catil. IV, 2. comitiorum precatio consularibus auspiciis consecrata; Muren. 1.

auxilium: f. auctoritas; Muren. 82.

candidatus: f. **candidatus,** I. emit. incurrit. — III. obviam; Muren. 68. — IV. nomen (S. 448, f.)

causa: in causa praesertim publica et consulari; sen. 10. cum .. esset omnis causa illa mea consularis; Piso 19.

comitia: f. **comitium,** II, 1. facio; Verr. a. pr. 17. habeo; Sulla 51. — 3. pono in. — IV, 1. deligi. renuntiari. Zum Satz; Verr. a. pr. 23. Catil. I, 11. Muren. 53. Fr. B. XIII, II, 6. — 2. causa; Scaur. 30 (S. 573 ff.)

copiae: tribunus plebis .. consularibus copiis instructus; dom. 119.

defensio: ut hanc meam defensionem ... pro rei publicae salute consularem putetis; Rabir. 38.

dextra: qui mihi .. consularem fidem dextramque porrexit; sen. 24.

dignitas: dignitas in ista scientia consularis numquam fuit; Muren. 28. ut consularem dignitatem ... addiceres? sen. 16.

exercitus: venit ... ad exercitum consularem; Verr. I, 34. ad sumptum exercitus consularis; ib. III, 177. bellum ... consulari exercitu imperioque confectum; prov. cons. 15. f. imperium; prov. cons. 5.

faces: consulares faces iactae manibus tribuniciis; dom. 63.

familia: hic familia consulari est; Planc. 15. ex quo (municipio Tusculano) sunt plurimae familiae consulares; ib. 19. quia esset e familia consulari; ib. 59.

fides: f. dextra.

(filii: vgl. B. I, 2. sum; Phil. VIII, 14).

furor: tribunicius me terror an consularis furor movit? Planc. 86.

genus: cedat consulari generi praetorium; Planc. 15.

homo: qui M. Silanum consularem hominem accusavit; Verr. II, 118. qua in civitate C. Catoni, consulari homini, ... lis aestimata sit; ib. III, 184. consulari homini P. Clodius ... civitatem adimere potuit? dom. 79. ut homo consularis ... spoliaretur beneficio ... legis tuae? Vatin. 27. an hic ... consularem hominem ... in iudicium vocavisset? Cael. 47. qui hominem consularem ... in iudicium vocarit; ib. 78. ille P. Rutilius, ... consularis homo, soccos habuit et pallium; Rab. Post. 27. consularem hominem consulari imperio provinciam Asiam obtinentem Samiario exsuli tradidit; Phil. XI, 5. M. Silanum consularem hominem quem ad modum tribunus pl. vexavit? Fr. B. VII, 6.

ictus: cum ... non tribunicio, sed consulari ictu concidissem; sen. 17.

imperium: ut ... nihil consulare imperium ... valeret; Rabir. 2. qui consulari imperio paruerunt; ib. 27. cum Asiam provinciam consulari imperio obtineres; Flacc. 85. quae (Macedonia) nunc con-

sulari imperio atque exercitu ita vexata est, vix ut ..; prov. cons. 5. ex qua (provincia) aliquot praetorio imperio, consulari quidem nemo rediit ... quin triumpharit; Piso 38. [tu inventus es qui consulari imperio praeditus ex Macedonia non triumphares; ib. 55.] ſ. exercitus; prov. cons. 15. homo; Phil. XI, 5.

legatus: qui legatum populi Romani consularem ... necavit; imp. Pomp. 11. (vgl. B. II, 1. lego).

lex: leges enim sunt veteres neque eae consulares; leg. agr. II, 21. omnino consularem legem nullam putare; Sest. 135.

libido: quia vis tribunicia non numquam libidini restitit consulari; leg. agr. II, 14.

litterae: qui ... consularibus litteris ... exteris nationibus commendabar; Sest. 50. ut litteris consularibus ... omnes ... convocarentur; ib. 128. me .. senatus exteris nationibus ... consularibus litteris ... commendavit; Piso 34.

locus: qui sententiam consulari loco dicunt; Phil. I, 15. dicere in hoc ordine sententiam M. Antonium consulari loco! ib. VII, 15.

Macedonia: ſ. Asia.

medicina: nec enim eguissem medicina consulari, nisi consulari volnere concidissem; sen. 9. an ... dubitarem quin is me confectum consularibus volneribus consulari medicina ad salutem reduceret? Quir. 15.

metus: testis ... non solum auctoritate deterrere, sed etiam consulari metu; Verr. a. pr. 28.

nomen: ut ... consulare nomen adfligeres; Sest. 32. est tuum nomen utraque familia consulare; Planc. 18.

officium: me ... consulare officium ... coëgit; Rabir. 2. ut mea vox ... officio functa consulari videretur; Catil. IV, 19. cum .. ad consulare officium ... vocarentur; har. resp. 8.

pater: si qui consularem patrem ... necarit; Milo 17.

(patroni: vgl. B, II, 1. habeo).

provincia: provinciam sortitus es; obtigit tibi consularis; Verr. I, 34. tu provincias consularis ... dedisti ... rei publicae pestibus; dom. 24. obtinuisti provinciam consularem; Piso 37. quas res gessisti imperio, exercitu, provincia consulari? ib. 38. ne praetoriae provinciae plus quam annum neve plus quam biennium consulares obtinerentur; Phil. I, 19. uti ... consules ... de provinciis consularibus, praetoriis, ad hunc ordinem ... referant; ib. XI, 31.

scelus: hanc ... porticum esse patiemini ... sceleris consularis ... defixum indicium? dom. 103.

sententia: parata de circumscribendo adulescente sententia consularis; Phil. XIII, 19.

species: sine ulla specie consulari; Piso 99.

spolia: qui abiectum hoc cadaver consularibus spoliis nudare non nolint; Piso 82.

supplicatio: cuius sententia primum duplicata est supplicatio consularis; prov. cons. 27.

vigilia: manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam consulari; Phil. I, 1.

vir: neque turpis mors forti viro potest accidere neque immatura consulari; Catil. IV, 3. mortem ... ego vir consularis ... timerem? Sest. 48.

virtus: per quem tribunum virtutem consularem crudelissime vexatam esse meminisset; Milo 89.

volnus: ſ. medicina.

B. **allein:** I. **absolut:** 1. **Subject:** adfert: scriptam attulerat consularis quidam sententiam; Phil. III, 20. cum duo consulares spem honestae pacis nobis attulissent; ib. XII, 1.

adsentitur: non modo voce nemo L. Pisoni consularis, sed ne voltu quidem adsensus est; Phil. I, 14. ei .. illi ipsi, quos modo nominavi, consulares senatusque cunctus adsensus est; ib. II, 13.

adsunt: quid est quam ob rem consulares, qui Catilinae adfuerunt, reprehendantur? Sulla 81.

capiunt: cum ... omnes .., qui tum erant, consulares ... arma cepissent; Rabir. 21.

dicunt: omnis consularis, omnis praetorios eadem dicere; Quir. 17.

est, sunt: potest quisquam dicere umquam meliores, fortiores, constantiores consularis fuisse quam his ||iis|| temporibus? Sulla 82. ſ. capiunt. — apud: nec vos ut legati apud illum fuistis nec ut consulares; Phil. VIII, 28. — in: in quibus (castris) tu es videlicet consularis, cuius totus consulatus est ... evolsus; Phil. XIII, 26. in quo (Pompeiano senatu) decem fuimus consulares; ib. 28.

eunt: cum ceteri consulares irent, redirent, in sententia mansi; Phil. II, 89.

exsequuntur: consules ex Italia expulsos cumque eis ... omnis consularis, qui per valetudinem exsequi cladem illam ... potuissent; Phil. II, 54.

gerunt: non enim ita gerimus nos hoc bello consulares, ut ..; Phil. VIII, 32.

habet: venio ad reliquos consularis, quorum nemo est ... quin mecum habeat aliquam coniunctionem gratiae; Phil. VIII, 20.

iudicat: cum ... adhibuisset .. consularem, qui sua sententia C. Caesarem hostem iudicaret; Phil. V, 23.

possunt: ſ. exsequuntur.

praeest: tulit ut consularem (iudicio praeesse) necesse esset; Milo 22.

profugiunt: consules ex Italia profugisse omnisque consularis; Deiot. 11.

redeunt: ſ. eunt.

relinquunt: quod omnes consulares, qui tibi persaepe ad caedem constituti fuerunt, ... partem istam subselliorum ... reliquerunt; Catil. I, 16.

resistit: quonam modo ille furenti fratri suo [patrueli] consularis restitisset? Cael. 60.

subit: qui (C. Marius) post illos veteres clarissimos consularis ... tertius ante me consularis subiit indignissimam fortunam; Quir. 7.

vivunt: illos ego praestantissimos viros ... vivere volebam, tot consularis, tot ... honestissimos senatores; Phil. II, 37.

2. **Prädicat:** nascor: a vobis natus sum consularis; Quir. 5.

sum: quisquam vos ... nunc esse consularis putet? Piso 30. ego sine ulla controversia consularis; Phil. II, 10. cuius quattuor filii consulares; ib. VIII, 14. omnes in tanto periculo, qui recte ... sentient, erunt consulares; ib. 22.

abl. abs.: certe eis consularibus non esset Pompeianus despiciendus senatus; Phil. XIII, 29.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accuso: accusati sunt uno nomine consulares; Sulla 81.

aspicio, conculco: cum hunc clarissimum virum ..., pontificem et consularem ..., quem satis mirari quibus oculis aspicere audeas non queo, ... a pedisequis conculcari iuberes; dom. 110.

coniunctus: me in tribus sibi coniunctissimis consularibus esse voluit; prov. cons. 41.

describo: quia sunt descripti consulares, de his tantum mihi dicendum putavi; Sulla 82.

dico: dicuntur vel potius se ipsi dicunt consularis; Phil. VII, 5.

expello: qui (C. Marius) ... tertius ante me consularis tempestate civili expulsus est; sen. 38. ſ. I, 1. exsequuntur.

habeo: ut ... is habeat iam patronos etiam consularis? Phil. V, 5.

invenio: ne unus modo consularis ... dignus illo honore ... inveniretur; Phil. I, 14.

lego: „legatos esse consularis quinque"; Phil. XIII, 36.

mitto: legati missi tres consulares; Phil. XIII, 20.

nomino: ſ. I, 1. adsentitur; Phil. II, 13.

puto: te consularem ... putes? Phil. VII, 5.

reprehendo: ſ. I, 1. adsunt.

tracto: non tractabo ut consulem: ne ille quidem me ut consularem; Phil. II, 10.

2. **Dativ:** placeo: placuit idem quod consularibus M. Catoni; Phil. II, 12.

3. **mit Präpositionen:** dico de: s. 1. describo.
disputo de: neque ego praecipue de consularibus disputo; Sulla 82.
sum in: s. 1. coniunctus. — venio ad: s. I, 1. habet.

III. **nach Adjectiven:** 1. immaturus: si ... negavi posse mortem immaturam esse consulari; Phil. II, 119.
turpis: quam hesternus dies nobis, consularibus dico, turpis inluxit! Phil. VIII, 20.
2. refertus: quia refertum est municipium consularibus; Planc. 19.
3. primus ex: ut eum primum nominem ex illius temporis consularibus; Phil. II, 12.
reliquus de: duo reliqui sunt de consularibus; Fr. B. VII, 3.

IV. **nach Substantiven:** 1. alqs: s. I, 1. habet.
consulatus: s. I, 1. est in; Phil. XIII, 26.
inopia: in tanta inopia constantium et fortium consularium; Phil. XIV, 17.
laus: ea .. erat ... summa laus consularium, vigilare ..; Phil. VIII, 30.
numerus: qui duo de consularium numero reliqui sunt; Phil. II, 13.
pernicies: ad perniciem non dicam amicissimi ..., non consularis; Piso 75.
2. alqs ex: ex consularibus te creavit potissimum; Milo 22.

V. **Umstand:** s. post: s. I, 1. subit.

consulatus, Consulat: I. **Subject:** : coepit: s. potest.
cogit: ut id studiosissime facerem ..., consulatus .. ipse mihi ... commendatus coëgit; Rabir. 2.
consistit: Pompei tertius consulatus in quibus actis constitit? nempe in legibus; Phil. I, 18.
est: in: in exitu iam est meus consulatus; Muren. 80. tu in lictoribus [in toga] et praetexta esse consulatum putas? Piso 23. — adsiduitatis: adsiduitatis et operarum harum cotidianarum putat esse consulatum; Muren. 21. — finis: honorum populi finis est consulatus, quem magistratum iam octingenti fere consecuti sunt; Planc. 60. — meus, vester: qui consulatus verbo meus, patres conscripti, re vester fuit; Phil. II, 11. — perniciosus, salutaris: tuus videlicet salutaris consulatus, perniciosus meus; Phil. II, 15.
exsistit: meum consulatum ad salutem populi Romani prope fatalem exstitisse; Catil. IV, 2.
extorquet: quorum impium ferrum ... meus ille consulatus e manibus extorserat; Planc. 98.
gubernat: s. II, 1. inlustro.
habet: bellum nescio quod habet susceptum consulatus cum tribunatu; leg. agr. II, 14. invidiam .. his temporibus habere consulatus ipse nullam potest; Muren. 87.
placet: non placet M. Antonio consulatus meus; Phil. II, 12.
potest: Milonis consulatus, qui vivo Clodio labefactari non poterat, mortuo denique temptari coeptus; Milo 34. habet. propagat.
propagat, sanat, tollit: quos si meus consulatus, quoniam sanare non potest, sustulerit, ... multa saecula propagarit rei publicae; Catil. II, 11.
(suscipit: s. habet; leg. agr. II, 14).
videtur: s. II, 1. condo.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** addico: cum ... addicebas tribuno plebis consulatum tuum; Piso 56.
adfero: quod primus in familiam veterem, primus in municipium antiquissimum consulatum attulisset; Muren. 86. qui (Cn. Octavius) primus in eam familiam ... attulit consulatum; Phil. IX, 4.
adipiscor: s. adipiscor, III. consulatum (4 St.) S. 102, b.
admiror: s. numero. — aequo: s. praebeo.
ago: cum honos agebatur familiae vestrae amplissimus, hoc est consulatus parentis tui; Sulla 49.
amitto: hunc ... nihil de suo consulatu, quem iudicio amiserat, per vim recuperando cogitavisse; Sulla 68.
aufero: etsi nihil aliud Sullae nisi consulatum abstulissetis; Sulla 90.
capio: s. gero; Piso 3.
cogito: te vero, Catilina, consulatum sperare aut cogitare non prodigium ... est? Fr. B. VIII, 14, b.
commendo: s. I, 1. cogit.
comprobo: ut eaedem centuriae ... consulatum meum comprobarent; sen. 27. ne quisquam iam audeat reprehendere consulatum meum tot ... auctoritatibus comprobatum; dom. 76.
condo: ut ei iam exploratus et domi conditus consulatus videretur; Muren. 49.
consequor: si ob hanc facultatem homines saepe etiam non nobiles consulatum consecuti sunt; Muren. 24.
debeo: s. peto; Phil. XII, 14.
declaro: his tu ... insignibus consulatum declarari putas? Piso 23.
do: quibus hic consulatus me rogante datus esset; Muren. 1. cum hominibus enervatis ... consulatus tamquam gladius esset datus; Sest. 24.
eripio: qui ... consulatum vobis eripiebant; Sulla 49. consulatum Miloni eripi non posse; Milo 26.
evello: cuius totus consulatus est ex omni monimentorum memoria evolsus; Phil. XIII, 26.
exploratus: s. condo.
expono: exposui breviter consulatum meum; Piso 7.
exspecto: si modo haec templa ... consulatum eius exspectare potuissent; Milo 90.
gero: cum mihi ... constitutum sit, ita gerere consulatum, quo uno modo geri graviter et libere potest; leg. agr. I, 25. mihi ... omnia potius perpetienda esse duco, quam non ita gerendum consulatum, ut ..; ib. II, 6. accedit etiam ille mihi summus labor ac difficillima ratio consulatus gerendi; ib. tam severe gesto consulatu; Muren. 3. habebat inimicum C. Marium ... sextum iam illum consulatum gerentem; Sest. 37. cum ... tu de altero consulatu gerendo te diceres cogitare; Vatin. 11. quid ego de consulatu loquar, parto vis anne gesto? Piso 3. magnificentius est dicere quem ad modum gesserimus consulatum quam quem ad modum ceperimus; ib.
imitor: avunculi sui consulatum si imitaretur; Phil. I, 27.
inlustro: tum autem inlustratur consulatus, cum gubernat rem publicam; Phil. VII, 7.
labefacto: s. I. potest.
numero: Cn. Pompei ... consulatus admirantes numerabamus; Deiot. 12.
obicio: obiecit mihi consulatum meum; Phil. II, 11.
obtineo: ob eiusdem hominis consulatum una cum salute obtinendum; Muren. 1.
pario: adflicto P. Sulla consulatus vobis pariebatur, sicuti partus est; Sulla 49. s. gero; Piso 3.
perago: ita est a me consulatus peractus, ut ..; Piso 7.
peto: qui consulatum petierim; leg. agr. II, 3. nihil tibi consulatum petenti a me defuit; Muren. 7. cum peteres consulatum; ib. 8. pater ... hoc faciliorem huic gradum consulatus adipiscendi reliquit, quod is iam patri debitus a filio petebatur; ib. 15. petere [consulatum] nescire te, Servi, persaepe tibi dixi; ib. 43. „multi obviam prodierunt de provincia decedenti“ [consulatum petenti]; ib. 68. quam (cupiditatem) si nemo alius habuit in con-

sulatu petendo ..; Sulla 73. qui tum consulatum petebat; sen. 27. Quir. 6. ut ... consulatum ei petere liceret; dom. 52. Gaio .. Iulio ||tutio, al.|| consulatum contra leges petenti resistentem; har. resp. 43. consulatum mecum petisse Catilinam; Cael. 10. quo (anno) ego consulatum petivi: petebat Catilina mecum; ib. qui ... in proximum annum consulatum peteres vel potius rogares; Phil. II, 76. a ||e|| qua (Gallia) nos tum, cum consulatus petebatur, non rogabatur, petere consulatum solebamus; ib. qui consulatum in Bruti locum se petere profitetur; ib. XI, 11. quam absurdum autem, qui praetor fieri non potuerit, petere eum consulatum! ib. qui ex aedilitate consulatum petit; ib.

praebeo: cui † sic aequatum ||emancipatum|| praebebas consulatum tuum; Piso 14.

probo: maxime vero consulatum meum Cn. Pompeius probavit; Phil. II, 12.

quaero: tibi enim consulatus quaerebatur; Verr. III, 43.

recordor: itaque ex illo die recordamini eius usque ad Idus Martias consulatum; Phil. II, 82.

recupero: ſ. amitto — reprehendo: ſ. comprobo; dom. 76. — rogo: ſ. peto; Phil. II, 76. ✕.

spero: sperantem consulatum Lucium (Antonium) adiungite; Phil. XII, 14. ſ. cogito.

tempto: ſ. I. potest.

tueor: versantur ... in animo meo multae ... cogitationes ...: primum tuendi consulatus; leg. agr. II, 5.

vitupero: quis autem meum consulatum praeter te Publiumque Clodium qui vituperaret inventus est? Phil. II, 11.

2. **Ablativ:** abdico: eo die se non modo consulatu, sed etiam libertate abdicavit; Phil. III, 12.

privo [spolio]: M. Bibulum ... spoliaras consulatu, patria privare cupiebas; Vatin. 24.

3. **mit Präpositionen:** constituo ad: legibus annalibus cum grandiorem aetatem ad consulatum constituebant; Phil. V, 47.

dico de: aude nunc ... de tuo (consulatu) dicere! cuius fuit initium ludi compitalicii; Piso 8.

loquor de: ſ. 1. gero; Piso 3.

repello a: cum te a consulatu reppuli; Catil. I, 27.

reservo ad: causam illam integram ad suum consulatum reservari; Sest. 70.

sentio de: quid sentires de consulatu meo; Piso 14.

III. **nach Adjectiven und Adverb:** 1. dignus: aliis ego te virtutibus ... consulatu ... semper dignissimum iudicavi; Muren. 23. qui hesterno die me esse dignum consulatu negabas; Fr. B. VIII, 6.

2. aptus ad: ad consulatum apta provincia; Muren. 41.

una cum: una enim eripiuntur cum consulatu omnia; Muren. 87.

IV. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** adiumenta: num tibi haec parva videntur adiumenta et subsidia consulatus? Muren. 38.

amor: sin etiam in aliis non nullis fuit iste consulatus amor ..; Sulla 73.

auctoritas: quam ego defugiam auctoritatem consulatus mei; Sulla 33.

condicio: mihi si haec condicio consulatus data est, ut ..; Catil. IV, 1.

cupiditas: quam sollicita sit cupiditas consulatus; Milo 42.

dies: extremis diebus consulatus mei; Sest. 11.

exitus: si hunc exitum consulatus mei di immortales esse voluerunt; Catil. IV, 2.

fides: ſ. patrocinium.

flamma: sedata illa flamma consulatus mei; Cael. 70.

fundamenta: his fundamentis positis consulatus tui; Piso 9.

gremium: haec sunt ... in gremio sepulta consulatus tui; Piso 11.

initium: ſ. II, 3. dico de.

institutum: confusius ... quam postulabat institutum consulatus tui; Phil. VIII, 1.

latrocinium: cuius ... latrocinium consulatus vidimus; dom. 126.

laus: o praeclaram laudem consulatus mei! Catil. II, 10.

lumen: hoc lumen consulatus sui fore putavit; sen. 8.

memoria: eandem .. diem intellego ... propagatam esse ... ad memoriam consulatus mei; Catil. III, 26. nihil a vobis nisi ... totius .. mei consulatus memoriam postulo; ib. IV, 23. quod ipsum templum repraesentabat memoriam consulatus mei; Sest. 26. omnes memoriam consulatus tui ... detestantur; Piso 96.

mensis: extremo mense consulatus mei; Piso 5. mense Decembri mei consulatus; Planc. 90.

mentio: tunc etiam mentionem facies consulatus? Piso 28.

munus: animo consulem esse oportet, consilio, ... toto denique munere consulatus omni officio tuendo; Piso 23.

nomen: quorum (consulum) mentes angustae ... nomen ipsum consulatus ... nec sustinere nec capere potuerunt; sen. 10.

obses: quem (filium) mihi videtur amplecti res publica tamquam obsidem consulatus mei; Catil. IV, 3.

ornamenta: si tuus parens ... advocationem hominis improbissimi ... ornamentis ... consulatus honestavit; Sulla 81.

patrocinium: haec omnia ... in fidem et quodam modo in patrocinium mei consulatus esse conlata; leg. agr. II, 9.

petitio: quibus (ornamentis) fretum ad consulatus petitionem adgredi par est; Muren. 15. horum utrumque ei fortuna ad consulatus petitionem reservavit; ib. 37. parem dignitatem ad consulatus petitionem ... fuisse; ib. 43. ut idem accusationem et petitionem [consulatus] diligenter adornet; ib. 46. angustiorem sibi esse petitionem consulatus; dom. 37. consulatus petitio ipsi illi populari sacerdoti comparabatur; Sest. 66. non hic magis quam ego ... in consulatus petitione vincebar; Planc. 18.

petitor: petitorem ego, praesertim consulatus, magna spe ... deduci volo; Muren. 44.

recordatio: qui .. non ... recordationem .. ipsam ||recordatione .. ipsa|| consulatus vestri perhorrescat; Piso 45.

regnum: quod tandem, Torquate, regnum? consulatus, credo, mei; Sulla 21.

res: cum res gestas consulatus mei conlaudasset; Piso 72.

scelera: cuius ut omittam innumerabilia scelera urbani consulatus, in quo pecuniam publicam maximam dissipavit ..; Phil. VII, 15.

socius: me ille sui totius consulatus ... socium esse voluit; Piso 79.

spes: „obstabat in spe consulatus Miloni Clodius"; Milo 34.

spoliatio: misericordiam spoliatio consulatus magnam habere debet; Muren. 87.

subsidia: ſ. adiumenta.

suffragatio: hic ... suffragationem consulatus ... perdidit; Milo 34.

tempus: nescio quo pacto omnium scelerum ... maturitas in nostri consulatus tempus erupit; Catil. I, 31. mei consulatus autem tempus ... a me defendetur; Sulla 13.

titulus: qui (consul) ... posset sustinere tamen titulum consulatus; Piso 19.

vestigium: cuius nullum remanet consulatus vestigium; Phil. XIII, 37.

2. **mit Präpositionen:** aditus ad: ut aditus ad consulatum posthac, sicut apud maiores nostros

fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret; Muren. 17.

decreta de: omnes ... societates de meo consulatu ... ornatissima decreta fecerunt; dom. 74.

via ad: nullam esse in ista disciplina munitam ad consulatum viam; Muren. 28.

V. **Umstand: 1. Ablativ:** conservari: propter salutem illius urbis consulatu conservatam meo; Sest. 9.

2. **Präpositionen:** a: meorum ... periculorum .. iam inde a consulatu meo testis; Phil. XIV, 16.

in: [quos vos in consulatu inimicos esse;] leg. agr. II, 103. me in consulatu meo carnificem de foro ... sustulisse; Rabir. 10. quae gessi in consulatu; Catil. III, 29. dom. 72. coniunctionem, in consulatu confirmatam meo; Catil. IV, 15. quae (res) ambae in consulatu Murenae profuerunt; Muren. 37. quid invidendum Murenae ... sit in hoc praeclaro consulatu non video; ib. 88. quas (res) ego in consulatu pro salute rei publicae suscepi; Sulla 34. cum esset meus contubernalis in consulatu; ib. furorem ... erupisse in meo consulatu; ib. 67. quod in consulatu ignorasset; ib. 81. quas res nos in consulatu nostro ... gessimus; Arch. 28. si ... in consulatu meo ... nihil nisi de salute meorum civium laborassem; dom. 145. fuerit toto in consulatu sine provincia? prov. cons. 37. in consulatu praefectum fabrum detulit; Balb. 63. quem mecum eadem res publica ... in consulatu ... coniunxit; Piso 35. quibus (consiliis) mecum in consulatu meo coniunctus fuit; ib. 54. te non esse tam fortem, quam ipse Torquatus in consulatu fuisset aut ego; ib. 78. qui meorum consiliorum in consulatu socius ... fuisti; Planc. 104. cum tantum in consulatu meo pro vobis ... ausus essem; Milo 82. cuius ego ... custodias mei capitis cognovi in consulatu meo; Phil. VII, 24. ſ. IV, 1. scelera.

post: qui me post meum consulatum ... principem non inviti videbant; Phil. XIV, 17.

consulo, berathen, sorgen, bedacht sein, befragen: I. **absolut:** illud, quod aliquando fuit „licet consulere", iam perdidistis; Muren. 28. an vero ... quisquam (tibi) consulenti respondendum putavit? Piso 26. [bene consultum putares] ||putare||; Rab. Post. 5.

II. **mit Ergänzung:** de: de Capua multum est et diu consultum; leg. agr. II, 88. si tibi necesse putas etiam adversariis ,amicorum tuorum de iure consulentibus respondere; Muren. 9.

ut: consulere vivi ac prospicere debemus, ut illorum solitudo ... praesidio munita sit; Verr. I, 153. mihi, ut urbi ... satis esset praesidii, consultum ... est; Catil. II, 26.

III. **mit Dativ:** alicui: quibus maxime lex consultum esse volt; div. Caec. 21. te illi unum eximium cui consuleret fuisse; ib. 52. an me ... cuiquam consulturum potius quam officio et dignitati meae (existimavistis)? Verr. a. pr. 27. non tam sibi consuluisse quam invidisse vestrae laudi videretur; ib. I, 4. ne his quidem ... consuli putas oportere? Rabir. 30. qua re, patres conscripti, consulite vobis; Catil. IV, 3. L. Flaccum ... numquam ... consuluisse vobis, liberis, coniugibus, fortunis vestris paenitebit; Flacc. 104. vobismet ipsis, pontifices, et vestris liberis ceterisque civibus ... consulere debetis; dom. 45. sibi quemque consulere oportere; Piso 12. ut iam mihi servirem, consulerem meis; Planc. 92. *ipse fuga sibi consuluit;* Scaur. c. 2. § 7. qui .. ipse illis ... consuluit; ib. 39. cum ... ipsi .. C. Caesari ... consulere velletis; Phil. II, 51. mihi certe patres conscripti, consulere debetis; ib. XII, 19. ſ. colonis. rei publicae; Sest. 1. saluti; har. resp. 54.

agris: agris his ... sic diligenter Rullum sua lege consulere, ut ..; leg. agr. III, 3.

aratoribus: quibus (aratoribus) parcere et consulere ... debuisti; Verr. III, 75.

bonis: consulamus bonis; Sest. 143. sin autem, quo maiora studia in me bonorum fuerunt, hoc eis magis consulendum putavi ..; Planc. 89.

capiti: ſ. famae; Verr. II, 28.

civibus quibus (civibus) est a vobis ... consulendum; imp. Pomp. 6. ſ. alicui; dom. 45.

colonis: utrum colonis vestris, negotiatoribus vestris, amicissimis ... sociis, ... consulere malitis an eis, quibus ..; Font. 15.

commodis: qui commodis populi Romani lingua dumtaxat ac voluntate consulit; Fr. B. VII, 13.

concordiae: senatus concordiae consulam; prov. cons. 47.

coniugibus: ſ. alicui; Flacc. 104.

dignitati: ego incolumitati civium primum, ut postea dignitati possemus, ille praesenti dignitati potius consulebat; Phil. II, 38. ſ. alicui; Verr. a. pr. 27.

dolori: causam .. esse iustam alieno dolori potius quam vestrae fidei consulendi; Cael. 21.

existimationi: consulet laudi et existimationi tuae; div. Caec. 48. nihilne tibi venit in mentem existimationi tuae consulere? Verr. III. 131.

famae: istum aequum esse famae fortunisque P. Quinctii consulere; Quinct. 27. qui nostrae famae capitique consulant; Verr. II, 28. si minus eius famae parcere videbor, quam antea consului; Tull. 3. tantum hominum numerum ... pepercisse huius capiti, consuluisse famae; Font. 3. melius famae, melius pudicitiae tuae consuluisses; Phil. II, 3.

fidei: ſ. dolori.

fortunis: ſ. alicui; Flacc. 104. famae; Quinct. 27.

fratri: ut consulere voluerit fratri; Sulla 62.

hominibus: quibus (hominibus) vos absentibus consulere debetis; imp. Pomp. 18.

honori: ſ. religioni. saluti; Font. 42. — incolumitati: ſ. dignitati. — laudi: ſ. exsitimationi; div. Caec. 48. — liberis: ſ. alicui; Flacc. 104. dom. 45. — libidini: ſ. saluti; Font. 49.

loco: cui loco, ... iudices, consulite; Verr. a pr. 43.

negotiatoribus: ſ. colonis.

officio: ſ. alicui; Verr. a. pr. 27.

otio: quam volent illi cedant otio consulentes; Phil. II, 113. ſ. saluti; Muren. 86.

paci: ſ. saluti; Muren. 86.

plebi: te ... plebi Romanae consuluisse; Verr. III, 151.

populo: quem populo Romano maxime consulturum putent; leg. agr. II, 17. si populo consulis; ib. 22.

pudicitiae: ſ. famae; Phil. II, 3.

pupillo: ne pupillo tutores propinquique consulerent; Verr. III, 16.

rei: ei rei se ... consulere velle; Verr. a. pr. 45.

rei publicae: meum fuit ... rei publicae consulere; Verr. I, 21. si vos ... rei publicae parum consuluistis; imp. Pomp. 64. me consuluisse rei publicae; dom. 68. si quem ... sibi potius quam rei publicae consulentem (civem viderit); Sest. 1. rei publicae (esse) consulendum; ib. 23. quem ... rei publicae consulere oporteret; prov. cons. 30. tamen hoc tempore rei publicae consulere ... deberem; ib. 47. animo consulem esse oportet ... maximeque ... rei publicae consulendo; Piso 23. quos sperant rei publicae consulturos; Phil. I, 38. nunc rei publicae consulere non possem; ib. III, 33. simul enim .. rei publicae consules; ib. X, 5.

religioni: tum enim honori tuo, nunc iam religioni suae consulunt; Verr. II, 150.

saluti: saluti [enim] potius eorum consulam quam voluntati; Verr. II, 11. eorum non modo saluti, sed etiam honori consulebatur; Font. 42. ut ... plus saluti civium quam hostium libidini consuluisse (videamini); ib. 49. animum vere popularem, saluti populi consulentem; Catil. IV, 9. ut otio, ut paci, ut saluti, ut vitae vestrae et cetero-

rum civium consulatis; Muren. 86. dum saluti suorum consulat; Sulla 63. vobis, o clarissimi ... cives, et vestrae saluti consulendum ... vident; har. resp. 54. ut vitae tuae et saluti ||tuae|| consulas; Marcell. 32.

sociis: non solum sociis in eo bello consuluit; Verr. II, 4. f. colonis.

vitae: quorum ego vitae consulebam; Phil. II, 38. hortatio ... ad requiescendum et vitae suae consulendum; ib. IX, 6. f. saluti; Muren. 86. Marcell. 32.

voluntati: populi magis utilitati consulere quam voluntati; Sulla 25. f. saluti; Verr. II, 11.

utilitati: pulchre communibus utilitatibus consulemus, si ..; Fr. A. III, 19.

IV. **mit Accusativ:** alqm: non statim ... ad eorum aliquem, qui consuluntur, concurrisses? Quinct. 53. ne ipse quidem te consuluisti; ib. ego pro te nunc hos consulo ..., quoniam tu in tua re ... consulere oblitus es; ib. 54. non multum me fallit, si consulamini, quid sitis responsuri; ib. nunc ego, iudices, iam vos consulo quid mihi faciendum putetis; Verr. a. pr. 32. auctoritate omnium, qui consulebantur; ib. I, 107. qui de iure civili consuli solent; ib. 120. accusas eos, qui consuluntur? Caecin. 66. non recte aliquid statuere eos, qui consulantur; ib. 68. si me consulis, suadeo; Catil. I, 13. erant in magna potentia, qui consulebantur; Muren. 25. ea scire velle, de quibus maiores nostri vos solos et consuli et scire voluerunt; dom. 33. si te in testimonio consuli noles; Vatin. 41. si nos de aqua nostra Tusculana M. Tugionem potius quam C. Aquilium consulebamus; Balb. 45. „poteramusne", inquies, cum senatus censuisset?" si me consulis, nullo modo; Ligar. 20. consuluisti me per litteras de Capua tu quidem; Phil. II, 102. parvis de rebus, sed fortasse necessariis consulimur, patres conscripti; ib. VII, 1. ut igitur si ipsum consulam quid velit ..; ib. IX, 13.

alqd: vos, quod ad vestram famam, existimationem salutemque communem pertinet, iudices, prospicite atque consulite; Verr. I, 22. quae consuluntur autem, minimo periculo respondentur; Muren. 28.

augurem: Q. Scaevola ille augur, cum de iure praediatorio consuleretur ..; Balb. 45.

conlegium: (censor) conlegium vestrum consuluit, num quid esse causae videretur, quin id signum ... dedicaret; dom. 130.

iudices: f. alqm; Verr. a. pr. 32.

populum: quod si iam populus de ista re consultus esset ..; dom. 53.

senatum: senatum consului de summa re publica quid fieri placeret; Catil. III, 13. senatus ... quotienscumque de me consultus est ..; dom. 71. in quo (templo) ego senatum ... consulebam; Phil. II, 15.

V. **mit doppeltem Accusativ:** populum — alqd: nihil de eius morte populus consultus ... est; Milo 16.

consulto, absichtlich: ago: cum .. id ei per viatores consulto neglegentius agi videretur; Cluent. 74.

contineo: alter ille ... consulto se domi continebat; Sest. 26.

do: nec consulto alteri damnum dari sine dolo malo potest; Tull. 34.

facio: ut nihil malitiose neque consulto fecisse videatur; Verr. II, 164. — mentionem: quod consulto ab accusatoribus eius rei ... mentio facta non est; Sex. Rosc. 5. de quo ego consulto .. neque apud vos ante feci mentionem ... neque ..; leg. agr. III, 4.

incido: quoniam non consulto, sed casu in eorum mentionem incidi; div. Caec. 50.

praetereo: multa praetereo consulto; imp. Pomp. 26. Cluent. 41. quae consulto praetereo; Sest. 52. 108.

sto: qui tum consulto propter in occulto stetissent; Cluent. 78.

consultor, Rathfrager, Befrager: 1. capio: tu caves ne tui consultores, ille ne urbes aut castra capiantur; Muren. 22.

reicio: si Q. Scaevola ille augur ... consultores suos non numquam ad Furium et Cascellium praediatores reiciebat; Balb. 45.

2. respondeo: vigilas tu de nocte, ut tuis consultoribus respondeas; Muren. 22.

consultum, Beschluß: I. **absolut:** 1. **Subject:** debet: f. est ratum.

est, sunt: sunt senatus consulta complura; leg. agr. II, 88. f. IV, 1. decernere; Phil. X, 6. — contra: f. II, 3. intellego ex. — praeclara: praeclara tamen senatus consulta illo ipso die vespertina; Phil. III, 24. — ratum: quod senatus consultum ratum esse non deberet, id me Romam deportare; Verr. IV, 149.

exstant: nego ullo de opere publico, de monumento, de templo tot senatus exstare consulta quot de mea domo; har. resp. 16.

intercedit: cum ... senatus consultum intercederet, cuius consulto P. Rupilius ... leges in Sicilia constituerat; Verr. II, 40.

2. **Prädicat:** sum: ille ... negare esse illud senatus consultum, in quo praetor appellatus esset; Verr. IV, 149.

3. **ohne Verbindung:** SENATUS CONSULTUM DE TRIBUTO CONFERUNDO; Verr. III, 100. SENATUS CONSULTUM; Flacc. 27. 78. S. C.; dom. 136.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adfero: f. facio; Phil. I, 3.

audio: audito senatus consulto; Sest. 117.

commemoro: quid ego illa de me divina senatus consulta commemorem? Sest. 129.

convello: quod senatus consultum ... non infirmari ac convelli potest, si ..? Caecin. 51.

defero: senatus consulta falsa ab eo delata iudicavimus: num ea vera possumus iudicare? Phil. XII, 12. f. facio; Phil. V, 12. XIII, 19.

deporto: f. I, 1. est ratum.

facio: factum est senatus consultum ..., uti C. Verres P. Caelius praetores cognoscerent; Verr. I, 130. eius modi se ||senatus|| consultum fecisse laudationis, ut ..; ib. IV, 144. ne senatus consultum Siculi homines facere possent; ib. 146. ut Syracusanis liceret senatus consultum, quod pridie fecissent, mihi reddere; ib. 147. de quibus vendendis senatus consulta facta sunt M. Tullio C. Cornelio consulibus, ||aut|| postea; leg. agr. II, 36. quod audaciae xvirali ... fingendorum .. senatus consultorum, quae numquam facta sunt, ... magna permittitur potestas; ib. 37. fit senatus consultum, ut C. Marius L. Valerius consules adhiberent tribunos plebis; Rabir. 20. meministis fieri senatus consultum referente me, ne postero die comitia haberentur; Muren. 51. dixisti senatus consultum me referente esse factum: si ..; ib. 67. senatus consulto, quod est L. Caesare * consule factum, restiterunt; ib. 71. quod ex eo senatus consulto, quod nuper est factum, referri ad vos necesse est; har. resp. 31. recenti nuntio de illo senatus consulto, quod factum est in templo Virtutis, ad ludos scenamque perlato; Sest. 120. omnia illa senatus consulta ... rei publicae causa esse facta fateamur; Vatin. 8. gravissima autem in istum civem suum Gaditani senatus consulta ||convitia, al.|| fecerunt; Balb. 41. cum de me ea senatus consulta absente facta sint; Piso 41. cum patres conscripti illo senatus consulto, quod in monimento Marii factum est, quo mea salus omnibus est gentibus commendata, uni Cn. Plancio gratias egerint ||egerit||; Planc. 78. scriptum senatus consultum, quod fieri vellet, attulit, quo recitato auctoritatem eius summo studio secuti sumus eique ... per senatus consultum gratias egimus; Phil. I, 3. ut illa, credo, ne-

faria senatus consulta fierent, vim adferebam senatui; ib. II, 16. in Capitolio praeclara senatus consulta fecisti, ne qua post Idus Martias immunitatis tabula ... figeretur; ib. 91. senatus consultum de supplicatione per discessionem fecit, cum id factum esset antea numquam; ib. III, 24. duobus aut tribus senatus consultis bene et e re publica factis; ib. 30. senatus consulta numquam facta ad aerarium deferebantur; ib. V, 12. his verbis ... senatus consultum faciendum censeo; ib. 36. eo .. ipso die innumerabilia senatus consulta fecit, quae quidem omnia citius delata quam scripta sunt; ib. XIII, 19. quid C. Pansa egit aliud ... senatus consultis faciendis gravissimis in Antonium ... nisi ut ..? ib. XIV, 5. quo de genere persaepe senatus consulta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, cui derogaretur; Fr. B. VI, 11, c.

fingo: f. facio; leg. agr. II, 37.

habeo: habemus senatus consultum in te, Catilina, vehemens et grave; Catil. I, 3. habemus enim huiusce modi senatus consultum, verum inclusum in tabulis, tamquam in vagina reconditum, quo ex senatus consulto confestim te interfectum esse, Catilina, convenit; ib. 4. quam potestatem habuisti? quam legem? quod senatus consultum? Piso 47.

impedio: perseverat legem impedire, ut coepit senatus consultum || senter. cos.||; Fr. B. VIII, 13.

includo: f. habeo; Catil. I, 4.

induco: coeptum est referri de inducendo senatus consulto; dom. 10.

infirmo: f. convello. — iudico: f. defero.

perscribo: in quibus (tabulis) senatus consultum perscripserant; Verr. IV, 148. quoniam nondum est perscriptum senatus consultum; Catil. III, 13. senatus consultum his verbis censeo perscribendum; Phil. V, 40.

recito: f. facio; Phil. I, 3. — recondo: f. habeo; Catil. I, 4. — reddo: f. facio; Verr. IV, 147.

refero: QUOD M. TULLIUS FALSUM SENATUS CONSULTUM RETTULERIT. si igitur rettulit falsum senatus consultum, tum est rogatio, si non rettulit, nulla est; dom. 50. senatus etiam consulta pecunia accepta falsa referebat; Phil. V, 12.

scribo: f. facio; Phil. I, 3. XIII, 19.

teneo: hoc praetore Siculi neque suas leges neque nostra senatus consulta ... tenuerunt; Verr. a. pr. 13.

2. Dativ: intercedo: cui senatus consulto ne intercederent verebatur? Phil. III, 23.

obtempero: consulem edicere ut senatus consulto ne obtemperetur; Piso 17.

resisto: f. 1. facio; Muren. 71.

3. mit Präpositionen: cognosco ex: id adeo ex ipso senatus consulto cognoscite; Verr. IV, 143. quam quidem rem quanta severitate ... senatus * ex ipso senatus consulto facile cognoscetis; dom. 136.

coniungo cum: hoc vel coniungi cum hoc senatus consulto licet vel seiungi potest ..., ut proprio senatus consulto Pompeius conlaudatus esse videatur; Phil. XIII, 50.

facio contra: ne contra senatus consultum fecisse videatur; Phil. X, 13.

intellego ex: ut ex senatus consulto neque cuius intersit neque contra quem sit intellegi possit; Muren. 68.

respondeo de: M. Catoni ... de senatus consulto ... respondebo; Muren. 54.

sumo ex: sunt ... sumpta de medio, ... ex senatus consulto, ex lege; dom. 138.

III. nach Substantiv: nuntius de: f. II, 1. facio; Sest. 120.

IV. Umstand: 1. Ablativ: abstergere: utinam his omnibus abstergere fletum sententiis nostris consultisque possemus; Phil. XIV, 34.

agere gratias: f. II, 1. facio; Planc. 78.

armare: hoc senatus consulto ardentem inflammabitis et armatum armabitis Cassium; Phil. XI, 32.

commendari: f. II, 1. facio; Planc. 78.

configi: hominem ... ducentis confixum senati consultis; har. resp. 8.

conlaudare: quem (virum) nos senatus consulto conlaudare debemus; Phil. VII, 24. f. II, 3. coniungo cum.

constituere: f. I, 1. intercedit.

decernere: decrevit senâtus honorifico senatus consulto, ut ..; Verr. II, 122. unum hoc aliquot senatus consultis reprehensum decretumque est, ut ..; ib. III, 81. quo senatus consulto huius generis — sunt enim innumerabilia — bene scriptas litteras decretum a senatu? Phil. X, 6.

deduci: „veteranorum colonias, deductas lege et senatus consulto, sustulistis"; Phil. XIII, 31.

defendere: Scipionis factum ... consul ... multis senatus consultis non modo defendit, sed etiam ornavit; dom. 91.

erigere, eripere: cum tot decumas non senatus consulto, sed novis edictis tuis ... erigeres et eriperes; Verr. III, 42.

inflammare: f. armare.

legare: quos [legatos] ... nullo senatus consulto ... tibi tute legasti; Sest. 33. quo tandem senatus consulto legatus sis; Vatin. 35.

liberari: populos liberos, multis senatus consultis ... liberatos; dom. 23.

miscere: qui ... turbulentis senatus consultis ... rem publicam miscerent et rerum novarum causam aliquam quaererent; leg. agr. II, 91.

muniri: quae (domus) ... contra vim ... gladiatoris tot senati consultis munita atque saepta est; har. resp. 15.

ornare: f. defendere.

permitti: simili senatus consulto C. Mario et L. Valerio consulibus est permissa res publica; Catil. I, 4.

quaerere: f. miscere.

renovari: promissa nostra ... hodierno senatus consulto renovanda censeo; Phil. XIV, 29.

reprehendi: f. decernere; Verr. III, 81.

saepiri: f. muniri.

2. Präpositionen: contra: ut sibi contra omnia senatus consulta... extra forum vadimonium promittant aratores; Verr. III, 92. ut conlegia non modo illa vetera contra senatus consultum restituerentur, sed ..; Sest. 55. omitto iuris dictionem in libera civitate contra leges senatusque consulta; prov. cons. 6. ut tibi de pecuniis creditis ius in liberos populos contra senatus consulta ... dicere liceret; ib. 7. cum quidam tribunus plebis suo auxilio *fretos* magistros ludos contra senatus consultum facere iussisset; Piso 8.

ex: emptum est ex senatus consulto frumentum ab Siculis; div. Caec. 32. quaestor ex senatus consulto provinciam sortitus es; Verr. I, 34. EX SENATUS CONSULTO; ib. 37. quam (rationem praeturae) ex senatus consulto statim referre debuit; ib. 98. cum ... Publius .. Rupilius postea leges ita Siculis ex senatus consulto ... dedisset, ut ..; ib. II, 90. quos (colonos) T. Manlius praetor ex senatus consulto de oppidis Siculorum deduxit Agrigentum; ib. 123. frumentum in Sicilia emere debuit Verres ex senatus consulto; ib. III, 163. cum ex senatus consulto et ex legibus frumentum in cellam ei sumere liceret; ib. 188. cum ex senatus consulto ... frumentum aequabiliter emi ab omnibus Siciliae civitatibus oporteret; ib. V, 52. quibus ... pecuniam .. ex senatus consulto et ex lege dissolverant; ib. 53. ut ex senatus consulto legibus solutus consul ante fieret, quam ..; imp. Pomp. 62. ut iterum eques Romanus ex senatus consulto triumpharet; ib. num istam legem ex isto senatus consulto L. Lucullus consul ... tulerit; Cluent. 137. cum ad arma consules ex senatus consulto evocassent; Rabir. 21. quod ex senatus consulto facere debetis; har. resp. 14. cum .. de me eodem ex senatus consulto comitiis centuriatis ferebatur; Sest.

109. ut litteris consularibus ex senatus consulto cuncta ex Italia omnes ... convocarentur; ib. 128. cum ego legem de ambitu tulerim ex senatus consulto; Vatin. 37. consulibus ex senatus consulto rem publicam defendentibus; Piso 77. Tuberonis sors coniecta est ex senatus consulto; Ligar. 21. quod iusto cum imperio ex senatus consulto in provinciam suam venerat; ib. 27. quoad ex senatus consulto cuique eorum successum sit; Phil. III, 38. quoad ei ex senatus consulto successum sit; ib. X, 26. quoad cuique ex senatus consulto successum sit; ib. XI, 31. quae (lex) ex senatus consulto ferebatur; Fr. B. VI, 19. f. II, 1. facio; har. resp. 31. habeo; Catil. I, 4.

in: f. I, 2. — per: f. II, 1. facio; Phil. I, 3.

post: si quis post hoc senatus consultum ad Antonium profectus esset; Phil. VIII, 33.

sine: quae fides .. qui potuit sine senatus consulto dari? Rabir. 28. quod sine senatus consulto tibi facere non licuit; Vatin. 12. quis legatos umquam audivit sine senatus consulto? ib. 36. deinde continuo sine senatus consulto ... ad Caesarem cucurristi; Phil. II, 50.

consultus, kundig, Kenner: I, 1. dicit: nemo igitur iure consultus, ne iste quidem, qui tibi uni est iure consultus, per quem haec agis, ex ista syngrapha debere dicet ||deberi dicit|| pro eis rebus, quae ..; Phil. II, 96.

transit: transit idem iure consultus, tibicinis Latini modo; Muren. 26.

2. sum: qui ita iustus sit ||est|| et bonus vir, ut natura, non disciplina consultus esse videatur; Caecin. 78. quaeris num disertus sit? ... num iuris consultus? Planc. 62. nec enim ille magis iuris consultus quam iustitiae fuit; Phil. IX, 10. f. 1. dicit (vgl. II, 1. profiteor).

II, 1. profiteor: triduo me iuris consultum [esse] profitebor; Muren. 28.

vitupero: non dubium est utrum iudices an iuris consulti vituperandi sint; Caecin. 69.

2. concedo: nec iuris consultis concedi ... oportere; Caecin. 67.

obtempero: non hoc debent dicere, iuris consultis, sed hominibus stultis obtemperari non oportere; Caecin. 68.

3. dico contra: ut contra iuris consultos diceret; Caecin. 69.

pronuntio [statuo] contra: non;potius contra iuris consultos [statuunt, si] aliter pronuntiatum est ac placuit Mucio ||M. pl.||, quam ex eorum auctoritate, si ..; Caecin. 69.

refero ad: rettulit ad iuris consultos; Flacc. 80.

III. auctoritas: iuris consultorum auctoritati obtemperari non oportere; Caecin. 65. f. II, 3. pronuntio contra.

genus: conveni ego ex isto genere consultorum non neminem; Caecin. 79.

ingenia: ea iure consultorum ingeniis pleraque corrupta ... sunt; Muren. 27.

IV. per: f. I, 1. dicit.

consumo, verbrauchen, verwenden, verzehren, aufreiben: I. **absolut:** quibus ad consumendum nihil satis esse videatur; leg. agr. II, 65.

II. **mit Object:** alqm: quos volnere ac dolore corporis cruciari et consumi vides; har resp. 39. si me vis aliqua morbi aut natura ipsa consumpsisset; Planc. 90. vos fortasse consumptum istum cruciatu ... audire malletis; Fr. A. V, 2.

alqd: quod adeptus est per scelus, id per luxuriam effundere atque consumere; Sex. Rosc. 6. si quid est quod indagaris ..., quamquam iniquum est, tamen ||est|| consume sane; leg. agr. I, 3. QUOD NEQUE CONSUMPTUM IN MONUMENTO NEQUE IN AERARIUM RELATUM SIT; ib. 12. qui consumpta replere, erepta recuperare vellent; Muren. 50. nihil est ..., quod non [aliquando] conficiat et consumat vetustas; Marcell. 11. haec tam celeriter esse consumpta; Phil. II, 67. f. operam; Sex. Rosc. 48. 51. Font. 11. tempus; Quinct. 22.

aetatem: cuius omnem aetatem in populi Romani bellis consumptam esse meminisset; Deiot. 6.

annos: hi sunt anni consumpti in quaestura et legatione Asiatica et praetura urbana et praetura Siciliensi; Verr. I, 34.

argentum, aurum: AURUM ARGENTUM EX PRAEDA ... AD QUOSCUMQUE ||QUODCUMQUE|| PERVENIT ... NEQUE IN MONUMENTO CONSUMPTUM (EST); leg. agr. II, 59.

copias: ut ... omnes copiae regis diuturnitate obsessionis consumerentur; Muren. 33.

deliberationem: quao deliberatio non in reddenda ..., sed ... in augenda mercede consumpta est; Quir. 12.

diem: ut dies singulos possis consumere; Sex. Rosc. 89. in eo omnis dies noctisque consumpsi, ut ..; Catil. III, 4. quis enim dies fuit ... quem tu non totum in ista ratione consumpseris? Muren. 46.

diligentiam: quid est dignius in quo omnis nostra diligentia indulgentiaque consumatur? Verr. I, 112.

duces, homines: hominibus * autem ac summis ducibus partim aetate, partim civitatis discordiis ac rei publicae calamitate consumptis; Font. 42.

indulgentiam: f. diligentiam.

instrumenta: cum industriae subsidia atque instrumenta virtutis in libidine audaciaque consumeret; Catil. II, 9.

laborem: f. operam; Font. 11.

lacrimas: consumptis ... lacrimis; Phil. II, 64.

milites: miserandum in modum milites ... incuria, fame, morbo, vastitate consumpti (sunt); prov. cons. 5.

noctem: nox illa tota in exinaniunda nave consumitur; Verr. V, 64. f. diem; Catil. III, 4.

operam: filios ... in praediis colendis operae plurimum studiique consumere; Sex. Rosc. 43. qui ... in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque consumpserint; ib. 51. ego quoque in accusando atque in explicandis criminibus operam consumerem; Verr. a. pr. 33. cum duabus in rebus legatorum una opera consumitur, in laudando atque in repetendo; ib. II, 13. cur haec a me opera consumitur? ib. III, 208. plus ego in hac causa laboris et operae consumo in poscendis testibus quam ceteri defensores in refutandis; Font. 11.

orationem: nunc in eo ‹consumenda est oratio, ut ..; Tull. 1.

patrimonia: consumptis patrimoniis; leg. agr. I, 7.

pecuniam: consumptam esse omnem istam pecuniam in statuis? Verr. II, 141. in quibus statuis ista tanta pecunia consumpta est? „consumetur", inquies. scilicet exspectemus legitimum illud quinquennium; si hoc intervallo non consumpserit, tum ..; ib. 142. ut ista pecunia in quinquennio consumatur in statuis; ib. si neque adhuc consumpta est ista pecunia et est perspicuum non consumptum iri; ib. minuetur huius pecuniae invidia; consumetur enim in agrorum emptionibus; leg. agr. I, 14. ut eam pecuniam ... non consumpsisse ... videatur; Flacc. 91. non debuit is, qui dabat (pecuniam), quo *modo* ille, qui accipiebat, consumeret quaerere; Rab. Post. 6.

studium: ut omne studium meum in Cn. Plancii honore consumerem; Planc. 73. f. operam; Sex. Rosc. 43.

subsidia: f. instrumenta.

tempus: cum aliquantum temporis in ea re esset consumptum; Quinct. 22. qui ... in vadimoniis differendis tempus omne consumpserit; ib. 46. qui omne tempus ... in his studiis laboribusque consumam; div. Caec. 41. qui dicendo tempus consu-

merent; Verr. II, 96. quod tempus omnes Siciliae semper praetores in itineribus consumere consuerunt; ib. V, 29. neque in re nota consumam tempus; Cluent. 119. in lustris, popinis, alea, vino tempus aetatis omne consumpsisses; Phil. XIII, 24. f. operam; Sex. Rosc. 51.

vigilias: cuius omnis vigilias in stupris constat esse consumptas; Verr. IV, 144.

vim: cum prope omnem vim verborum eius modi ... aliis in rebus consumpserim; Verr. V, 159. cum omnem vim sui tribunatus in mea salute consumpserit; Sest. 31. omnem vim ingenii ... in populari levitate consumpsit; Phil. V, 49.

consurgo, aufstehen: I. unpersönlich: in curiam venimus: honorifice sane consurgitur; Verr. IV, 138. consurgitur in consilium; Cluent. 75.

II. alqs: cur non in media oratione mea consurgitis atque disceditis? Verr. II. 208.

consurrectio, Aufstehen: cepi equidem fructum maximum et ex consurrectione omnium vestrum et ex comitatu publicanorum; har. resp. 2.

contagio, Berührung, Einwirkung, Ansteckung: I. est: in hoc crimine ... quaedem contagio sceleris (est); Sulla 6. — periculosa: utrum aditum facilem hostibus an contagionem imitandi belli periculosam fuisse? Verr. V, 6.

patet: latius patet illius sceleris contagio, quam quisquam putat; Muren. 78.

pertinet: ad quos conscientiae contagio pertinebit; Verr. V, 183.

II. fugio: nemo ... inventus est qui non contagionem aspectus fugeret; Cluent. 193.

praedico: contagio autem ista servilis belli cur abs te potius ... praedicatur? Verr. V, 7.

III. contaminare: qui aliqua se contagione praedae ... contaminaverunt; dom. 108.

funestari: qui funestari contionem contagione carnificis veto; Rabir. 11.

contamino, verderben, beflecken, entweihen: alqm: quo (maleficio) iste sese non contaminarit; Sex. Rosc. 116. si .. retines quemquam sciens in senatu scelere tanto contaminatum; Cluent. 129. si ... clarissimi viri Saturnini ... sanguine ... se non contaminarunt; Catil. I, 29. qui aliqua se contagione praedae ... contaminaverunt; dom. 108. quos nondum tantis parricidiis contaminatos vix ferebamus; Phil. XII, 15. stupris se omnibus ac flagitiis contaminavit; Fr. B. VIII, 7.

alqd: quod ... religione omni violata religionis tamen nomine contaminaris; dom. 137.

familias: quibus familiis quam foedis, quam contaminatis; Scaur. 13.

gentis: contaminatis gentibus; dom. 35.

hominem: Apronium, hominem vix liberum, contaminatum; Verr. III, 134. homo ... multis flagitiis contaminatus; Cluent. 97. homini post homines natos ... contaminatissimo; dom. 23. homini sceleribus flagitiisque contaminatissimo; prov. cons. 14.

iudicia: iudiciis ... contaminatis paucorum vitio ac turpitudine; div. Caec. 70.

manum: extra contaminatam illam et cruentam P. Clodii manum; dom. 108. quos (libros) tu ... contaminatis manibus attrectas; har. resp. 26.

nomen: nomen quidem populi Romani tanto scelere contaminavit, ut ..; har. resp. 35.

pulvinaria: an supplicationes addendo diem contaminari passus es, pulvinaria || contaminari || noluisti? Phil. II, 110.

spiritum: ut ... conlegae tui contaminatum spiritum pertimescerem; Piso 20.

superstitionem: deorum mentis non contaminata superstitione ... posse placari; Cluent. 194.

supplicationes: f. pulvinaria.

veritatem: per me ego veritatem patefactam contaminarem aliquo mendacio? Sulla 45.

contego, bedecken, verdecken: alqm: messoria se corbe contexit; Sest. 82. (eos esse) contectos publicis operibus atque muneribus eaque exstructione, quae ..; Phil. XIV, 34.

corpus: tumulus, qui corpus eius contexerat; Arch. 24.

libidines: quas (libidines) fronte et supercilio, non pudore et temperantia contegebat; prov. cons. 8.

contemno, gering achten, verachten, zurücksetzen: I. absolut: alqs: primum neglegere coepit et contemnere; Verr. II, 55. vgl. II. legatos; Phil. V, 25.

homines: homines ... ut aut contemnant aut metuant ... commoveri; imp. Pomp. 43.

II. mit Object: alqm: a populo Romano contemnimur; Verr. a. pr. 43. quem ad modum iste tenuissimum quemque contempserit; ib. I, 123. eripiunt enim tibi istam orationem contemnendorum Siculorum atque aratorum statuae; ib. II, 167. contempsit Siculos; ib. III, 58. sunt omnes Siculi non contemnendi; ib. 67. ut ... in obtinendo iure nostro ne contemptissimi ... esse videamur; ib. 98. se ... a te solo ita esse contemptum .., ut ..; ib. IV, 43. ut contemnendi essent; Font. 34. ut ... (non) minus veritus sit || vereretur ||, ne contemnere Aebutium quam ne ab eo contemptus esse existimaretur; Caecin. 103. tam me ab eis esse contemptum, ut ..; leg. agr. II, 55. Murenam contemnebat; Muren. 49. eidem homines subito eundem, quem contempserant, pertimescunt; Flacc. 44. quem ... in bonis rebus omnis contemnere (solitum esse scimus); Sulla 71. me ipsum ut contempsit helluo patriae! Sest. 26. cum te non minus contemnerem quam odissem; Vatin. 1. ne contemnere suos videatur; Piso 67. contemptum ... videre te volui; ib. 99. eos (Etruscos) enim penitus contempserat; Milo 74. quem profecto is ... contemneret; Deiot. 23. quid putem? contemptumne me? Phil. II, 2. nos quidem contemnendi; ib. 96. Plancum ... sic contemnit, tamquam ..; ib. VI, 10. nisi forte contemnitis Lucium; ib. VII, 16. nolite ne Tirones quidem, Numisios, Mustelas, Scios contemnere; ib. XII, 14. senatus se ipse non contemnit; ib. XIII, 15. me qua amentia inductus sit ut contemneret ..; Fr. B. VIII, 10. qua (dignitate) fretus me contemnis; ib. 18, a. vgl. alqd; Phil. III, 16.

alqd: illa .. contemnendane tibi videntur esse? div. Caec. 35. noli haec contemnere; ib. 39. quae forsitan nobis levia et contemnenda esse videantur; Verr. IV, 132. ne forte *ea* || a || vobis ... contemnenda esse videantur; imp. Pomp. 20. quae se non contempsisse; Cluent. 153. id enuntiatis vestris mysteriis totum est contemptum; Muren. 25. nihil cuiusquam .. neglegentia contemptum (esse); har. resp. 21. ut ... id unus tu ... contemnendum ... putares; Vatin. 17. si haec omnia contemnis; ib. 38. ut ea ... experiendo contempsisse videatur; Cael. 42. ea contemnis; Piso 62. „nos ista numquam contempsimus"; Rab. Post. 17. ut contempsit .., quae ... nisi fortissimus vir neglegere (non) potuisset! Milo 64. num etiam hoc contemnitis? Phil. I, 37. nihil illo contemptius, qui ..; ib. III, 16.

animos: bonorum animos in meo casu contempserat; Milo 88.

aratores: f. alqm; Verr. II, 167.

auctoritatem: f. iudicium; Phil. VI, 5.

auspicia: ut ... auspicia ... contempseris; Vatin. 14.

bella: si omnia bella, quae cum Graecis gessimus, contemnenda sunt; Muren. 31. f. hostem; Muren. 34.

beneficium: derisum tuum beneficium esset atque contemptum; Verr. III, 215.

causam: non quo illi ... causam pecuniae publicae contemptam ... putarent; Cluent. 94.

celeritatem: etsi ne C. quidem Antonii celeritas contemnenda est; Phil. X, 11.

civitatem: ita contempsit hanc prudentissimam || pnd. || civitatem, ut ..; sen. 15.
consilia: ut ... optimi cuiusque consilia contemneres; Sest. 32.
consules: si ... contemptissimorum consulum levitatem ... pertimui; Sest. 36.
crimen: cur nos crimen hoc, si tu contemnis, pertimescamus; Cael. 50.
dignitatem: in alterius iniuria ... dignitatem .. ordinis contemptam; Verr. III, 95. quorum quidem tu non contempsisti, sed pertimuisti dignitatem; dom. 132. erat angusti animi ... iusti triumphi honorem dignitatemque contemnere; Piso 57.
elegantiam: noli ludorum huius elegantiam et scenae magnificentiam valde contemnere; Muren. 38.
equites: contemnebat equites Romanos; Sest. 18.
exercitum: illum exercitum ... magno opere contemno; Catil. II, 5.
existimationem: cum iste aperte tota lege omnium sermonem atque existimationem contempserit; Verr. I, 148. illa tacita existimatio, quam antea contemnere solebatis; ib. V, 176.
fructum: minime fructum laborum tuorum, praemia periculorum, virtutis insignia contemnere debuisti. neque vero contempsisti; Piso 63.
genus: contempsisti L. Murenae genus; Muren. 15.
gladios: contempsi Catilinae gladios; Phil. II, 118.
gloriam: quos (libellos) de contemnenda gloria scribunt; Arch. 26.
gratiam: ne usque eo suam ... gratiam contemneret, ut ..; Verr. I, 126.
hominem: quem hominem ut ... Romae contemptum .. videbamus ..; leg. agr. II, 93. si homines ... contempti tantam rem sustinere non potuissent; Sest. 87.
honorem: istum honorem contemnendum non putavit; Piso 62. ſ. dignitatem; Piso 57.
hostem: cur Asiaticae nationes atque ille a te hostis contemnitur? Muren. 31. si bellum hoc, si hic hostis, si ille rex contemnendus fuisset; ib. 34. hunc tu hostem .. contemnis? ib. quos .. hostis haec familia contempsit; Flacc. 58.
immortalitatem: mortali immortalitatem non arbitror esse contemnendam; Phil. II, 114.
ingenium: inrideri viri optimi ... ingenium [et contemni] ... a fugitivo Timarchide; Verr. III, 156.
insanias: quam contemneres popularis insanias; Milo 22.
insignia: ſ. fructum.
iudicium: qui ita iudicia poenamque contempserat, ut ..; Milo 43. D. Bruti iudicium ... num cui tandem contemnendum videtur? Phil. IV, 7. qui semper senatus iudicium et auctoritatem, semper voluntatem vestram potestatemque contempserit; ib. VI, 5.
ius: qui ius civile contemnendum putant; Caecin. 70.
legatos: legatos decernis? si, ut deprecere, contemnet; Phil. V, 25. cum illi (legati) ab Antonio contempti ... revertissent; ib. VIII, 21.
legem: qui legem meam contemnat; Sest. 133. quod meam legem contemnit; ib. 135. Caeciliam Didiam, Liciniam Iuniam contempsit; ib. amicissimi tui legem esse contemptam; Vatin. 29.
libidines: contemnere omnis libidines; Sulla 25.
lucrum: qui tantum praesens lucrum ... contempserit; Verr. III, 150.
magnificentiam: ſ. elegantiam.
maiestatem: contemni maiestatem populi Romani; leg. agr. II, 79.
mandata: qui senatus mandata contemneret; Phil. VIII, 24.
mortem: quam (mortem) etiam virgines Athenis pro patria contempsisse dicuntur; Sest. 48. omitte istam .. doctorum hominum in contemnenda morte prudentiam; Marcell. 25. mihi vero licet ... mortem contemnere; Phil. I, 14.
multitudinem: multitudinem Iudaeorum flagrantem ... contemnere gravitatis summae fuit; Flacc. 67.
municipium: quod autem municipium non contemnit is, qui ..? Phil. III, 15.
nationes: ſ. hostem; Muren. 31.
nomen: qui populi Romani nomen contemnerent? Verr. I, 81. contemptissimum nomen electum || eiectum || [esse] ex eis, qui tribuni pl. fuerunt; Fr. B. VII, 7.
ordinem: non usque eo despiceret contemneretque ordinem senatorium, ut ..; Verr. a. pr. 9. qui ordo a vobis adhuc solis contemptus est; ib. IV, 26. ea re contemnis equestrem ordinem? ib. 45.
pecuniam: quae (pecunia) semper ab amplissimo quoque ... contempta est; Phil. I, 29.
Placentiam: hoc non ad contemnendam Placentiam pertinet; Piso fr. 3.
plagam: quam ego plagam etsi non contemno ..; prov. cons. 39.
plausus: is sum, qui istos plausus ... semper contempserim; Phil. I, 37.
poenam: se non putare illum, si propter divitias poenam damnationis contemneret, etiam virgas contempturum; Verr. III, 55. ſ. iudicium; Milo 43.
potestatem: ſ. iudicium; Phil. VI, 5.
praemium: nullo praemio proposito praeter hoc, quod iam ... contemptum putatur, iudicium bonorum; Sest. 86. ſ. fructum.
principes: misimus tris principes civitatis: hos contempsit ... Antonius; Phil. VIII, 17.
provincias: a quibus provincias contemni intellegunt; Muren. 42.
pudorem; pudorem (hominum novorum) contemnitis; Verr. III, 7.
quadruplatores: a quadruplatoribus, quos non sine causa contempsit semper; div. Caec. 24.
querimonias: quas illorum querimonias ... nolite contemnere; Verr. IV, 113.
regem: ſ. hostem; Muren. 34.
rem: nullam rem in me esse quam ille contemnat; div. Caec. 23. quas (res) nos contemnimus; Verr. IV, 134.
rem publicam: non usque eo L. Catilina rem publicam ... contempsit, ut ..; Muren. 78.
Romam: Romam ... prae sua Capua ... contemnent; leg. agr. II, 96.
senectutem: ne .. senectutem iam prope desperatam contempsisse ... videamini; Cael. 80.
sermonem: ſ. existimationem; Verr. I, 148.
sestertios: sestertium bis miliens et quadringentiens ne magno opere contemneret; Rab. Post. 21.
signum: contemnere etiam signum illud Himerae iam videbatur; Verr. II, 89.
tribunum: ut possim tribunum plebis ... mihi iratum contemnere; leg. agr. I, 26.
triumphum: si triumphum contemnebas; Piso 57.
vim: ne ... vim fortunae stultitia contempsisse videamur; Phil. XIV, 5.
virgas: ſ. poenam.
vitam: vita etiam contempta ac sordida; Planc. 12.
voluntatem: ſ. iudicium; Phil. VI, 5.

contemplor, betrachten: alqm: cum intueor et contemplor unum quemque vestrum; Planc. 2.
alqd: accessit ad argentum, contemplari unum quidque otiose ... coepit; Verr. IV, 33. id animo contemplare, quod oculis non potes; Deiot. 40.
causam: ut totam causam quam maxime intentis oculis, ut aiunt, [acerrime] contemplemini; Flacc. 26.
lituras: codicis lituras tui contemplare in Sthenii Thermitani nomine; Verr. III, 41.

contemptio, Geringschätzung, Verachtung: I. habet: tanta legum contemptio nonne quem habitura sit exitum pertimescit? Sest. 134.
II. relinquo: vellem hanc contemptionem pecuniae suis reliquisset! Phil. III, 16.

contendo, anspannen, anstrengen, streben, verlangen, eilen, wetteifern, kämpfen, behaupten, vergleichen: I. **absolut:** alqs: ut ... P. Quinctius ... cum adversario gratiosissimo contendat; Quinct. 2. sin autem inimicissime atque infestissime contendere perseveret ..; ib. 66. qui .. cum ipso contenderent; ib. 77. non comparat se tecum gratia P. Quinctius ..., non opibus, non facultate contendit; ib. 93. a me .. ei contenderunt, qui ..; Sex. Rosc. 4. ne is quidem tantum contendet in dicendo quantum potest; div. Caec. 48. minus aliquanto contendet quam potest; ib. ille Cn. Pompeius ita cum C. Iulio contendit, ut tu mecum; ib. 63. si te mecum dicendo ac diluendis criminibus in hac causa contendere putarem; Verr. a. pr. 33. statim exanimatus ad aedis contendit; ib. I, 67. cum vehementius cum eo D. Brutus contenderet; ib. 150. illi, quoad videbatur ferri aliquo modo posse, contenderunt; postremo liceri destiterunt; ib. III, 99. quo minus ingenio mecum atque omni dicendi facultate contendas; ib. V, 174. qui ad extremum usque contenderint; Caecin. 46. si .. verbis et litteris et, ut dici solet, summo iure contenditur; ib. 65. sic omni ratione contendi, ... ut ..; Cluent. 51. cum ad ultimum animo contendissemus; Muren. 65. vociferarer et, quam || quantum || maxime possem, contenderem; Flacc. 38. permulti alii praeterea pugnant inter se atque contendunt; Arch. 19. ut, si contenderem, superare non possem; dom. 88. in qua (causa) desinamus aliquando ... volgari et pervagata declamatione contendere; Planc. 47. quibuscum aliquando contendimus; ib. 93. non opibus contendo, non auctoritate, non gratia, sed precibus, sed lacrimis, sed misericordia; ib. 102. * ... spe non dubia Roma contenderet; Rab. Post. 21. cum ipsa illa taeterrima peste se saepissime pro tua gloria contendisse; Milo 68. cum Ser. Sulpicius ... contra .. vim gravitatemque morbi contenderit, ut in castra ... perveniret; Phil. IX, 15. stultissime facit, si vitiis cum virtute contendit; ib. XIV, 18. quis esset tam amens qui maximis laboribus et periculis ad summam laudem gloriamque contenderet? ib. 32 (vgl. III. alqd; div. Caec. 23).

amici: ut (amici Sex. Naevii) .. secum iure contenderent; Quinct. 96.

causa: si causa cum causa contenderet; Quinct. 92.

gratia: in hac hausa improbitatem et gratiam cum inopia et veritate contendere; Quinct. 84.

humilitas: f. II, 1. Sex. Rosc. 136.

imperatores: ita nostri cum illo rege contenderunt imperatores, ut ..; imp. Pomp. 8.

improbitas: f. gratia.

inimici: utinam inimici nostri ... mecum postius contendant! Flacc. 5 (Z. 8). quos quidem (inimicos) hesterno die Cn. Pompeius ... secum ... contendere iubebat; Balb. 59.

legio: cum .. legio Martia ... ita cum maiore numero hostium contenderit, *ut* ..; Phil. XIV, 38.

locus: ne contendat cum praetorio nomine equester locus; Planc. 15.

privatus: contenderem contra tribunum plebis privatus armis? Sest. 43.

virtus: posse virtutem sine praesidio fortunae quo contendisset labore ... pervenire; Scaur. c. 1. § 4.

II. **mit Ergänzung:** 1. **de:** „de re pecuniaria cupio contendere." „non licet"; Quinct. 71. quis enim erat, qui non videret humilitatem cum [dignitate de] amplitudine contendere? Sex. Rosc. 136. ecquis umquam tam palam de honore, tam vehementer de salute sua contendit quam ille atque illius amici, ne haec mihi delatio detur? div. Caec. 22. qua de re iure disceptari oporteret, armis non contendere; Caecin. 1. quicum tu posthac de possessione contendes; ib. 76. qui armatus de possessione contendisset; ib. 93. ut || et || ... cum his, qui in foro habitarint, de dignitate contendas? Muren. 21. qui iam ex tota Italia delecti tecum de honore ac de omni dignitate contendent; Sulla 24. quicum de vita fortunisque contenderis; ib. 83. non iam de vita P. Sullae .., sed de sepultura contenditur; ib. 89. contendere de re publica ... magnorum hominum semper putavi; Balb. 60. de quo ipso tecum ita contendam paulo post, ut ..; Planc. 10.

2. **ut:** qui ... cupidissime contenderet, ut ... propinquum suum ... communi luce privaret; Quinct. 74. cum a me peteret et summe contenderet, ut propinquum suum defenderem; ib. 77. ut nemo a vobis ut istum absolvatis per gratiam conetur contendere; Verr. a. pr. 48. contendit ab eo, ut Philodami causam cognosceret; ib. I, 73. modo C. Fimbriam, C. Marium, C. Caelium vidimus non mediocribus inimicitiis ac laboribus contendere, ut ad istos honores pervenirent; ib. V, 181. Cn. Pompeium ... contendisse a D. Laelio ..., ut hunc hoc iudicio arcesseret; Flacc. 14. a Q. Seio contendit, ut sibi domum venderet; dom. 115. contendam ..., ut ... nihil a me ... praetermissum esse videatur; Sest. 5. contendes tamen et postulabis, ut M. Aemilius ... pellitis testibus condonetur; Scaur. 45. quantum potero voce contendam, ut [hoc] populus Romanus exaudiat; Ligar. 6. minus hodierno die contendi, minus laboravi, ut mihi senatus adsentiens tumultum decerneret; Phil. VI, 16. (vgl. I. alqs: Phil. IX, 15).

3. **ne:** pro suo iure contendet, ne patiamini talem imperatorem ... eripi, ne obteri laudem imperatoriam ... velitis; Verr. V, 2. f. 1. div. Caec. 22.

4. **Infinitiv:** iter a Vibone Brundisium terra petere contendi; Planc. 96. Dyrrachium, quod erat in fide mea, petere contendi; ib. 97.

5. **accus. c. infin.:** quod contra (eum) copiosissime defensum esse contendi; Quinct. 87. hoc nomen ... in adversariis patere contendit; Qu. Rosc. 5. ego (Panurgum) totum Roscii fuisse contendo; ib. 28. relictum est, ut Cluvium falsum dixisse Luscio et Manilio contendat; ib. 45. „id commune societatis factum esse contendo"; ib. 52. aut hoc contendat numquam esse factum aut ..; Verr. II, 177. sic contendo, ex his parvis libellis ... vos iam coniectura adsequi posse ..; ib. 184. meo iure enim contendam, eum ... iuratorum iudicum sententiis damnari oportere; ib. V, 19. ita .. contendo, post legem Valeriam latam ... aliter neminem solvisse; Font. 1. cum ... ego vehementius contendissem civitatem adimi non potuisse; Caecin. 97. idem ego contendo, ... tum illud nescio quid praeclarum ... solere exsistere; Arch. 15. hunc consulem illo ipso die contendo servasse de caelo: dom. 39. sic contendo, numquam neque eloquentia || eloquentiam, al. || neque iucunditate fuisse maiore; Sest. 107. audebo etiam hoc contendere, numquam esse condemnatum quem constaret ..; Balb. 53. sic ego hoc contendo, me tibi ipsi ... redditurum; Planc. 48. ita contendo: neminem umquam ... causam dixisse, qui ..; Rab. Post. 9.

III. **mit Object:** alqd: „ut possis hoc contra Hortensium contendere?" Quinct. 78. id cum defensione nostra contendito; Sex. Rosc. 93. ego hoc ex contrario contendo; Qu. Rosc. 47. ait hoc se honeste ... contendere; div. Caec. 23. „quod soleo, cum vehementius contendi, impetrare"; ib. ne omnia contendamus; Verr. II, 52. ne inique contendere aliquid || atque contenderit || ... videretur; Caecin. 103. id magno opere contendit; Cluent. 27. hi suffragiis quod contenderant consequebantur; Sest. 105. voluimus quaedam, contendimus, experti sumus; Balb. 61. quem negas, quod pro Cispio contenderim, impetrare potuisse; Planc. 75. si non eadem contendit in tribunatu Plancius; ib. 77. quod cum saepius ageres et impudentius a me contenderes; Fr. B. VIII, 20. f. iter. — II, 5. Balb. 53. Planc. 48.

beneficium: „meum beneficium ad eum potius detuli, qui a me contenderat"; Planc. 12.
causas: si his rebus omissis causas ipsas, quae inter se confligunt, contendere velimus; Catil. II, 25.
copiam: oppidorum .. finitimorum illam copiam cum hac per risum ac iocum contendent; leg. agr. II, 96.
cursum: cum contento cursu ... hostium classis Italiam ... peteret; Muren. 33. ad tribunatum ... contento studio cursuque veniamus; Sest. 13.
iter: quae res eum nocte una tantum itineris contendere coëgit? Sex. Rosc. 97.
magistratum: hic magistratus a populo summa ambitione contenditur; Verr. II, 131.
nervos: in quo (onere) omnis nervos aetatis industriaeque meae contenderem; Verr. a. pr. 35.
studium: s. cursum; Sest. 13.

contentio, Anstrengung, Wettstreit, Streit, Vergleich: I. **Subject:** concurrunt: quia saepe concurrunt [propter] aliquorum bene de me meritorum inter ipsos contentiones; Planc. 78.
debet: s. II, 5. laboro de.
deducit: honoris enim contentio vos ad causam, non inimicitiae deduxerunt; Sulla 90.

est: non est mihi contentio cum teste; Flacc. 18. erat autem mihi contentio non cum victore exercitu, sed cum operis conductis; Sest. 38. nesciebam inter sapientissimos homines hanc contentionem fuisse, ut ..? ib. 47. cum hoc sibi contentionem fore putabat; Scaur. 34. tamquam mihi cum M. Crasso contentio esset, quocum multae et tam || iam || magnae fuerunt, non cum uno gladiatore nequissimo; Phil. II, 7. partium contentionem esse dictitat. quarum partium? ib. V, 32. mihi certamen est cum accusatore aut contentio? Fr. B. VI, 42. — dissimilis: erat huic iudicio longe dissimilis illa contentio; Sulla 49. — eius modi: erat enim illa altera eius modi contentio, ut ..; Sest. 44. — haec: haec erat studiorum in mea salute contentio, ut ..; Sest. 130. — magna: magna (erat) cum Graecis contentio; Flacc. 92. in quo magna contentio Heracliensium || Heraclensium || et Neapolitanorum fuit; Balb. 21. s. est; Phil. II, 7. — multae: s. est; Phil. II, 7. — nullae: nullae contentiones; Planc. 15. s. II, 5. laboro de. — par: „ea re tibi cum eo par contentio non erat?" Quinct. 69. — prima: haec tibi est prima cum Plancio generis vestri familiaeque contentio, qua abs te vincitur; Planc. 18. — quanta: s. tanta; Phil. II, 18. — sapiens: contentio tam diu sapiens est, quam diu aut proficit aliquid aut, si non proficit, non obest civitati; Balb. 60. — tanta: qui tantus fuit labor ..., quae contentio, quam ego non pro illius dignitate susceperim? dom. 27. ullum esse tantum periculum, ... tantam contentionem, quam ego ... pro dignitate (tua) defugerim? Planc. 78. ut non tanta mecum, quanta tibi tecum esset contentio; Phil. II, 18. — vera: estne haec vera contentio? Planc. 48.
obest, proficit: s. est sapiens. — potest: s. II, 1. eripio. profero.
subest: cum honoris amplissimi contentio ... subesset; Milo 42.
versatur: largitionis voluntas tum in re publica versata est et partium quaedam contentio; Catil. IV, 13.
videtur: s. II, 1. facio; Planc. 5.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** defugio: nullas enim sibi ille .. contentiones ... pro me defugiendas putavit; Planc. 77.
denuntio: nec ille mihi ... legitimam aliquam contentionem ... denuntiabat; Sest. 40.
eripio: possumne eripere orationi tuae contentionem vestrum, quae tractari sine contumelia non potest? Planc. 17.
excito: magnae cotidie contentiones inter Habitum et Oppianicum ex utriusque studio defensionis excitabantur; Cluent. 44.
facio: quoniam fortunarum contentionem facere coepimus; Piso 51. in qua (causa) quaedam hominum ipsorum videtur facienda esse contentio; Planc. 5. ceteris enim bellis maximeque civilibus contentionem rei publicae causa faciebat; Phil. VIII, 7.
fero: ferre animos tantam posse contentionem; Arch. 12.
fugio: quoniam adhuc praesens certamen contentionemque fugerunt; leg. agr. III, 1.
profero: nullam in re pecuniaria contentionem ... posse proferri; Flacc. 7.
propono: aequa enim contentio ... proponitur; Verr. II, 177. quorum de sedibus haec mihi est proposita contentio; dom. 144.
suscipio: qui ... gravissimas contentiones inimicitiasque suscepit; Sest. 86. s. I. est tanta; dom. 27.
tracto: s. eripio.
2. **Genetiv:** sum: altera pars ... non magnae in dicendo contentionis fore videtur; Cluent. 2.
3. **Dativ:** trado: citius ... quam Cn. Plancii salutem tradidero contentioni tuae; Planc. 79.
4. **Ablativ:** opus est: nihil opus esse armis, nihil contentione; Piso 78.
5. **mit Präpositionen:** avoco a: quos ... Cn. Pompeius ... ab hoc impari certamine atque iniusta contentione avocabat; Balb. 59.
cognosco ex: ea magis ex aliorum contentione quam ipsa per sese cognosci atque intellegi possunt; imp. Pomp. 36.
conficio in: ut ... omnem .. vitae suae cursum ... in animi contentione conficeret; Cael. 39.
deduco ad: discedam ab ea contentione, ad quam tu me vocas, et veniam ad illam, ad quam me causa ipsa deducit; Planc. 6.
dico de: dicendum necessario est de contentione nostra; div. Caec. 10.
discedo ab: s. deduco ad.
expeditus ad: tota .. Italia ad omnem contentionem expedita; Sest. 36.
intellego ex: s. cognosco ex.
laboro de: si quis de contentione principatus laborat, quae nulla esse debet; Phil. XIV, 18.
loquor de: cum ... de privatorum hominum contentione iuris loquemur || loquamur ||; Caecin. 41.
nascor ex: horum omnium bellorum causae ex rei publicae contentione natae sunt; Phil. VIII, 7.
pono in: ut res minime dubitanda in contentione ponatur; Cael. 55.
revertor ad: ut hoc omisso ad studiorum atque artium contentionem revertamur; Muren. 22.
sum in: multa etiam nostra memoria, quae consulto praetereo, fuerunt in ea contentione, ut ..; Sest. 103.
venio ad: s. deduco ad. — in: [non tam cito res in contentionem venisset;] Quinct. 24. neque fere umquam venit in contentionem de accusando qui quaestor fuisset quin repudiaretur; div. Caec. 62. cum in contentionem certamenque venerint; Verr. I, 3. quasi res in contentionem aut in discrimen aliquod posset venire; Planc. 54.
versor in: alteram (accusationis partem) in contentione dignitatis ... esse versatam; Muren. 11.
voco ad: noli me ad contentionem vestrum vocare; Planc. 16. qui populum ad contentionem vocarit; Fr. B. VII, 15. s. deduco ad. — in: reliqui temporis spatium in contentionem vocatur; Muren. 19.

III. **nach Adjectiv:** levis ad: quae mihi ... ad omnem impetum dicendi contentionemque leviora (sunt); Deiot. 5.

IV. **nach Substantiven:** 1. magnitudo: si eum magnitudo contentionis ... impulisset; Vatin. 15. omnis ... res gestas cum tuis nec contentionum magnitudine nec numero proeliorum ... posse conferri; Marcell. 5.
odium: ut viri fortes ... illud contentionis odium ... deponant; Piso 81.

2. aditus ad: facilior est mihi aditus ad contentionem dignitatis; Muren. 14.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adduci: non studio adductus, sed .. contentione dicendi; Planc. 35.

agi: cum haec omnia tanta contentione ... agerentur; Verr. I, 74.

decertare: an decertare mecum voluit contentione dicendi? Phil. II, 2.

distringi: ut ... vos ancipiti contentione districti de imperio dimicaretis; imp. Pomp. 9.

efferri: non cupiditate efferebantur ...; non contentione, ... *non* discordia ||discordes||; leg. agr. II, 91.

laborare: Cn. Pompeium ... opibus, contentione ... pro salute mea laborasse; dom. 30.

permoveri: quem intellego ... honoris contentione permotum; Muren. 56.

persequi: qui ... dolorem suum magna contentione animi persequebatur; Sest. 39.

pugnari: omni contentione pugnatum est, uti ..; Cluent. 116. quae (pugna) cum rege commissa est et summa contentione pugnata; Muren. 34.

superari: Antiochum Magnum ... magna belli contentione terra marique superatum; Sest. 58.

superior: nec fuisse dubium quin contentione et armis superior posset esse; Planc. 89.

vexari: a quo erat honestissimis contentionibus et saepe et iure vexatus; Phil. III, 23.

vinci: s. I. est prima.

2. **Präpositionen:** ex: cum ex mea contentione interitus bonorum omnium quaereretur; dom. 145. qui mihi vel maxime ex magnis contentionibus rei publicae fuisset inimicus; Sest. 130.

extra: de te ... hoc extra hanc contentionem certamenque nostrum familiariter tecum loquar; div. Caec. 37.

in: in contentione suscipiendarum inimicitiarum ridiculum est putare ..; div. Caec. 59. sequentur auctoritatem consulis ... cauti in periculis, non timidi in contentionibus; leg. agr. I, 27. quod (amicitia) ab eodem in honoris contentione superata est; Muren. 8. si in prima contentione ... concidissem; Sest. 44. quae (leges) ... in contentione Sulpicii ... vixerunt; Vatin. 23.

(propter: vgl. 1. concurrunt).

contentus, sich begnügend, zufrieden: alqs: quod: quasi ego non contentus sim, quod mihi quinque et viginti iudices crediderunt; Fr. B. XIII, vi, 2. — alq. re: eo contentum me esse dicam; Verr. V, 165. hoc sum contentus uno; ib. 166. non fuit his omnibus iste contentus; ib. 170. non fuit eo contentus, quod ..; imp. Pomp. 25. eo contentos vos esse oportebat; Sulla 90. contentus eo non fuisti; Phil. II, 99. — beneficiis: me ... Racilii beneficiis fuisse contentum; Planc. 77. — caede: nostra ... caede te contentum esse; Catil. I, 7. — capite: Lentonem uno capite esse contentum; Phil. XII, 23. — condicione: qua condicione contentus sit; Sex. Rosc. 129. — domo: domo sua regia [...] contentus non fuit; Verr. V, 80. — existimatione: si ... neque Lentuli existimatione contentus fuit Gellius; Cluent. 132. — facultate: quicumque hac facultate defensionis contenti esse possunt; Cluent. 149. — fortuna: ut pecunia fortunisque nostris contentus sit; Sex. Rosc. 7. vos vestra secunda fortuna .. non potestis ... esse contenti? Deiot. 29. — gloria: non fuit contentus beneficii sui gloria; dom. 101. — inclusione: cuius inclusione contentus non eras; Vatin. 24. — iniquitate: contentus hac iniquitate iste non fuit; Verr. II, 94. — lege: ego ea lege contentus sum; Fr. B. VIII, 13. — libellis: nos ... his ipsis libellis contenti sumus; Verr. II, 185. — nomine: hoc volgari (nomine) contentus vix sum; Phil. XIV, 10. — nutriculis: ut haberent reliquorum nutriculas praediorum. quibus utinam contenti essent! Phil. XI, 12. — ordine: se ... ordine suo patrumque suorum contentos fuisse; Cluent. 153. — pecunia: ut pecunia nostra contentus sit; Sex. Rosc. 150. s. fortuna; Sex. Rosc. 7. — poena: ut ea poena ... non videamini esse contenti; Ligar. 13. — praeda: quod ... iste mediocri praeda contentus non erat; Quinct. 21. — quaestu: mediocri quaestu contentus esse non poterat; Quinct. 12. — rebus: contentus his tam opimis rebus non fuisti? Verr. I, 93. — sceleribus: si contentus sit eis sceleribus, quae commisit; har. resp. 7. — scientia: ita is, cuius arbitrio et populus Romanus et exterae gentes contentae esse consuerant, ipse sua scientia ad ignominiam alterius contentus non fuit; Cluent. 134. — simulacro: id (simulacrum) sustulit, ac tamen eo contentus non fuit; Verr. IV, 109. — supplicio: neque iste mihi videtur ... hoc avaritiae supplicio communi ... contentus esse; Verr. I, 8. — vectigalibus: ut eis (vectigalibus) ad ipsas provincias tutandas vix contenti esse possimus; imp. Pomp. 14. — victoria: ea victoria contentus ... quievit; prov. cons. 32.

animus — angustiis: quamquam iste tuus animus numquam his angustiis ... contentus fuit; Marcell. 27.

avaritia — alq: quo istius avaritia contenta fuit; Verr. III, 103.

fides — accusatione: uti .. res publica meaque fides una hac accusatione mea contenta sit; Verr. V, 189.

ganeo: neque (cincinnatus ganeo) eo contentus fuit; sen. 12.

gentes — arbitrio: s. alqs — scientia.

maiores — alq: (maiores nostri) minimo contenti; Flacc. 28.

natura — scelere: non enim potest ea natura ... hoc uno scelere esse contenta; Verr. I, 40.

patres — alq: (sunt) patres familias suo contenti; Flacc. 71.

populus — alq: neque eo (populus Romanus) potest esse contentus, si ..; Verr. I, 3. — arbitrio: s. alqs — scientia. — innocentia, virtute: (populus Romanus) virtute eorum et innocentia contentus est; Planc. 62. — supplicio: si populus Romanus istius unius supplicio contentus fuerit; Verr. I, 9.

res publica — accusatione: s. fides.

virtus — alq: his ... ad beate vivendum contentam esse virtutem; Deiot. 37. (virtus) sit se ipsa contenta; Phil. V, 35.

contero, abnutzen, verbrauchen: alqm: personam ... contriti ad Regiam, Caecin. 14.

praemium: quod (praemium) iam contritum et contemptum putatur; Sest. 86.

tempus: frustra tempus contero; Qu. Rosc. 41.

conterreo, einschüchtern: nationes: ceteras (nationes) conterruit, compulit; prov. cons. 33.

contestatio, Beschwörung: petere: petivit tamen a me pater maxima contestatione, ut causam Manlii defenderem; Fr. Br. VI, 5.

contestor, als Zeugen anrufen, bewähren, einleiten: caelum: caelum noctemque contestans; Flacc. 102.

deos, homines: flens ac deos hominesque contestans; Verr. IV, 67.

litem: lite contestata; Qu. Rosc. 32. iste cum eo litem contestatam habebat; ib. 35. qui per se litem contestatur, sibi soli petit; ib. 53. cum ... lis contestata cum Flavio damni iniuria esset; ib. 54.

noctem: s. caelum.

virtutem: cum .. ab hac perenni contestataque virtute maiorum ... non degeneraverit L. Flaccus; Flacc. 25.

contexo, anzetteln, fortsetzen: carmen: ac longius quidem mihi contexere hoc carmen liceret; Cael. 18.

crimen: quam festive crimen contexitur! Deiot. 19.

conticesco, (conticisco), verstummen, schweigen: alqs: tum Cethegus ... obiectus conscientia repente conticuit; Catil. III, 10. consedit ille, conticui; har. resp. 7.

aetas: nec ulla umquam aetas de tuis laudibus conticescet; Marcell. 9.

artes: simul atque increpuit suspicio tumultus, artes ilico nostrae conticiscunt; Muren. 22.

gemitus, lamentatio: dum conticisceret illa lamentatio et gemitus urbis; sen. 17.

iudicia: cum obmutuisset senatus, iudicia conticuissent; Piso 26.

sermo: numquam .. de vobis eorum ... gratissimus sermo conticescet; Phil. XIV, 33.

tibicen: si ludius constitit aut tibicen repente conticuit; har. resp. 23.

continens, angrenzend, folgend, voll Selbstbeherrschung: dies: persequere continentis his funeribus dies; Piso 11.

fundus: qui (fundus) fundo eius antiquo continens esset; Caecin. 15.

homines: ex hoc (esse numero) C. Laelium, L. Furium, moderatissimos homines et continentissimos; Arch. 16.

praedia: Fulcinius huic fundo uxoris continentia quaedam praedia atque adiuncta mercatur; Caecin. 11.

continenter, enthaltsam: vivo: si habet Asia suspicionem luxuriae quandam, ... in Asia continenter vixisse laudandum est; Muren. 12.

continentia, Selbstbeherrschung, Enthaltsamkeit: I. potest tueri: quos ... non continentia ... tueri potuit contra illius helluonis ... audaciam; prov. cons. 11.

pugnat: hinc continentia (pugnat), illinc libido; Catil. II, 25.

videtur tegere: cuius ... fides et continentia tegere videretur improbitatem ... actionis tuae; dom. 23.

II, 1. abicio: tu continentiam, ... tu labores tuos ... fractos esse et abiectos et repudiatos putas? Planc. 9.

cognosco: cuius fidem continentiamque cognoverant; Verr. II, 10.

diligo: mirifice enim Servius maiorum continentiam diligebat; Phil. IX, 13.

frango: s. abicio.

imitor: quorum imitari industriam continentiamque maxime velit; Cael. 72.

ostendo: nisi eius ... summam fidem, continentiam ... ostendero; Planc. 3.

repudio: s. abicio.

2. sum: fuisse homines Romanos hac quondam continentia; imp. Pomp. 41.

3. confero cum: conferte ... huius libidines cum illius continentia; Verr. IV, 115

III, 1. coniectura: est boni iudicis parvis ex rebus coniecturam facere unius cuiusque [cupiditatis et] continentiae; Verr. IV, 34.

indoles: si qui ... hac indole virtutis ac continentiae fuit; Cael. 39.

laus: quaeritur enim in re domestica continentiae laus; Flacc. 28.

lex: legem enim sibi ipsi dicunt innocentiae, continentiae; Verr. III, 1.

monumentum: ut esset idem monumentum victoriae, mansuetudinis, continentiae; Verr. II, 4.

virtus: aliis ego te virtutibus, continentiae, gravitatis, ... consulatu ... dignissimum iudicavi; Muren. 23.

2. alqs: qui in summa copia optimorum adulescentium pari continentia ... reliquit neminem; Vatin. 26.

IV. propter: ora maritima .. Cn. Pompeium ... etiam propter animi continentiam requisivit; imp. Pomp. 67.

contineo, zusammenhalten, halten, umfassen, enthalten, zurückhalten, zügeln, einschließen, einengen, begrenzen, beschränken, beherrschen, pass. beruhen: alqm: ille ... tamen hac cura continebatur; Verr. III, 3. cum tamen a praesenti supplicio tuo continuit populus Romanus se; ib. V, 74. huius adventus .. Mithridatem insolita inflammatum victoria continuit; imp. Pomp. 45. mater Habiti ... in illa cupiditate *se* continebat; Cluent. 12. quibus illi rebus elati ... non continebuntur; leg. agr. II, 97. singularis homo privatus ... vix facile sese regionibus officii magnis in fortunis et copiis continet; ib. quod isdem moenibus contineremur; Catil. I, 19. dum urbis moenibus continebatur; ib. III, 16. qui ferro alios fugaret, alios domi contineret; har. resp. 6. alter ille horridus (consul) ... consulto se domi continebat; Sest. 26. an se domi contineret? ib. 89. alter, qui tamen se continuerat, tulerat nihil; ib. 114. cum ... M. Bibulum ... inclusum domi contineres; Vatin. 22. tamen se Milo continuit; Milo 40. s. exercitum.

aequitatem: forum, in quo omnis aequitas continetur; Catil. IV, 2.

Aetoliam: Aetoliam, quae ... medio fere Graeciae gremio continetur; Piso 91.

artis: omnes artes ... quasi cognatione quadam inter se continentur; Arch. 2.

auctoritates: qui (maiores nostri) statas sollemnisque caerimonias pontificatu, rerum bene gerendarum auctoritates augurio, fatorum veteres praedictiones Apollinis vatum libris, portentorum expiationes ||explanationes, al.|| Etruscorum disciplina contineri putaverunt; har. resp. 18.

audaciam: ut metu contineatur audacia; Sex. Rosc. 55.

beluas: quibus enim saeptis tam immanis beluas continebimus ||*continebitis*||? Phil. XIII, 5.

brevitatem: ita diei brevitas conviviis, noctis longitudo stupris et flagitiis continebatur; Verr. V, 26.

caerimonias: hic sacra, religiones, caerimoniae continentur; dom. 109. s. auctoritates.

causam: s. **causa,** II, 1. contineo (3 St.) S. 470, a. — civitatem: s. **civitas,** II, 1. contineo (2 St.) IV, 1. communio (S. 532, b. 537, b).

culturam: quibus (rebus) fundi fructus et cultura continetur; Verr. III, 119.

Cupidinem: facile (Cupido) illo sacrario patrio continebatur; Verr. IV, 7.

cupiditatem: auribus tu tantam cupiditatem concepisti, ut eam non metus, non religio, non deorum vis, non hominum existimatio contineret; Verr. IV, 101.

cursum: cuius res gestae atque virtutes isdem quibus solis cursus regionibus ac terminis continentur; Catil. IV, 21.

defensionem: ut eius oratio non defensionem modo videretur criminum continere; Sest. 14.

desiderium: coniugis miserae squalor et luctus atque optimae filiae maeror adsiduus filiique parvi desiderium mei lacrimaeque pueriles aut itineribus necessariis aut magnam partem tectis ac tenebris continebantur; Quir. 8.

disciplinam: si quidem philosophia ... virtutis continet ... disciplinam; Piso 71.

dolorem: ut contineret dolorem; Sest. 88.

exercitum: neque enim potest exercitum is continere imperator, qui se ipse non continet; imp. Pomp. 38.

expiationes: s. auctoritates.

familias: ut omnes ||homines|| ita familias suas continerent, ut ..; Tull. 8. apud maiores nostros cum ... familiae non magnae magno metu continerentur; ib. 9.

firmamentum, flos: flos enim equitum Romano-

rum, ornamentum civitatis, firmamentum rei publicae publicanorum ordine continetur; Planc. 23.

fructum: f. culturam.

frumentum: frumentum provinciae frumentariae ... custodiis suis clausum continebant; dom. 11.

genera: hi invenerunt genera tutorum, quae potestate mulierum continerentur; Muren. 27.

gentis: a quibus ... omnes gentes ac nationes vestri religione numinis continentur; Verr. V, 188.

gladiatores: gladiatores ... potestate tamen nostra continebuntur; Catil. II, 26.

gratiam: non enim mea gratia familiaritatibus continetur; Milo 21.

hominem: hominem furentem exsultantemque continui; har. resp. 1.

imperium: nullum enim regnum fuit umquam, quod non, si ||se, se si|| minus iure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur ||contineret||: hoc vero infinitum est, quo et regna omnia et imperium vestrum ||v. imp.|| ... et ea, quae .. libera a vobis ... sunt, permissu legis continentur; leg. agr. II, 35.

indicem: quin continetis vocem, indicem stultitiae vestrae, testem paucitatis! Rabir. 18.

insolentiam: in ea (urbe) isti vestri satellites modesti ||modeste|| insolentiam suam continebunt; leg. agr. I, 18.

insulas: omnis sinus, promunturia, litora, insulas, urbis maritimas claustris imperii nostri contineri; Flacc. 30.

iudicium: quae res totum iudicium contineat; Sex. Rosc. 34.

ius: iudicia, quibus omne ius continetur; Sest. 92.

lacrimas: f. desiderium.

Latina: quod Graeca leguntur in omnibus fere gentibus, Latina suis finibus, exiguis sane, continentur; Arch. 23.

libidines: ceterae libidines eius ratione aliqua aut modo continebantur; Verr. I, 62.

litora: f. insulas. — longitudinem: f. brevitatem. — luctum, maerorem: f. desiderium.

magistratus: apud nostros magistratus, qui et legum et existimationis periculo continentur; Verr. V, 167.

manus: quorum ego vix abs te iam diu manus ac tela contineo; Catil. I, 21.

mercis: cum te non custodem ad continendas ... mercis missum putares; Vatin. 12.

Mytilenas: quid Mytilenae? ... nempe eodem capite inclusae ||inclusi (agri)|| continentur; leg. agr. II, 40.

nationes: f. gentis.

nefaria: in quo (facinore) omnia nefaria contineri ... videantur; Verr. IV, 60.

odium: quae (odia civium) tacitis nunc discordiis continentur; Muren. 47. quod odium scelerati homines ... in omnis bonos conceptum iam diu continerent; Quir. 1.

ornamentum: f. firmamentum.

Palladium: Palladium illud, quod quasi pignus nostrae salutis ... custodiis Vestae continetur; Scaur. 48.

parentes: in qua (patria) parentes etiam continentur; Phil. V, 6.

partem: pars oppidi ... ponte rursus adiungitur et continetur; Verr. IV, 117. ceterae .. urbis partes, quae ... privatis aedificiis continentur; ib. 119. nunc sanctissimam partem ac sedem maximae religionis privato dicunt vestibulo contineri; har. resp. 31.

periculum: in qua causa patroni omne periculum continebatur; Cluent. 49.

pietatem: maximam pietatem conservatione patriae contineri; Phil. XIII, 46.

pignus: f. Palladium.

portum: urbe portus ipse cingitur et continetur; Verr. V, 96.

praedictiones: f. auctoritates.

principem: domo principem vi et metu continere; Fr. B. XV, II, 8.

promunturia: f. insulas.

provinciam: [a] quo uno (genere hominum) et summa res publica et illa provincia maxime continetur; Verr. II, 149.

reditum: hic meus reditus, pontifices, vestro iudicio continetur; dom. 100.

regnum: f. imperium.

rem: quod (res) et perpaucis et minime obscuris litteris continetur; Muren. 28. res omnis humanas religione vestra contineri putat? dom. 104.

rem publicam: eis .. legibus rem publicam contineri putabat; Phil. I, 24. f. provinciam.

risum: nemo erat qui in ipso dolore risum posset continere; Phil. II, 93.

sacra: quarum sacra ... longe maximis atque occultissimis caerimoniis continentur; Verr. V, 187.

salutem: tua salute contineri suam; Marcell. 22. quibus (religionibus) rei publicae salus continetur; Phil. I, 25.

sedem: f. partem; har. resp. 31.

servos: si tuus servus nullus fuerit et omnes alieni ac mercennarii, tamen ei ipsi tuae familiae genere et nomine continebuntur; Caecin. 58.

severitatem: chartae .., quae illam pristinam severitatem continebant; Cael. 40.

signum: illud ||id|| signum, quod de caelo delapsum Vestae custodiis continetur; Phil. XI, 24.

sinus: f. insulas.

spem: spem illam, quam in alvo commendatam a viro continebat; Cluent. 34.

squalorem: f. desiderium.

statum: „ut omnis mearum fortunarum status unius iudicii periculo contineretur"; Cluent. 81. status enim rei publicae maxime iudicatis rebus continetur; Sulla 63.

tabulas: cum scirem ita esse indicium relatum in tabulas publicas, ut illae tabulae privata tamen custodia more maiorum continerentur, non occultavi, non continui domi; Sulla 42.

tela: f. manus. — testem: f. indicem.

tribunatum: quae (lex) totum eius tribunatum continebat; har. resp. 48.

vestigium: si quod rei publicae vestigium illis moenibus contineretur; leg. agr. I, 19.

virum: cum principem orbis terrae virum inclusum domi contineres; dom. 110.

vitam: quae (fides) continet vitam; Qu. Rosc. 16. nec vero haec tua vita ducenda est, quae corpore et spiritu continetur; Marcell. 28.

voces: si ... nec privata domus parietibus continere voces coniurationis [tuae] potest; Catil. I, 6. f. indicem.

urbis: f. insulas.

contingo, zu Theil werden, gelingen, glücken: I, 1. ut: utinam C. Caesari, patri dico, contigisset adulescenti, ut esset senatui ... carissimus! Phil. V, 49.

2. Infinitiv: celeriter antecellere omnibus ingenii gloria contigit; Arch. 4.

II. alqd: si hoc post hominum memoriam contigit nemini; Catil. I, 16. quod mihi primum post hanc urbem conditam togato contigit; ib. III, 15. hoc P. Clodio vivo contingere potuisse; Milo 78. quod quidem ei merito atque optimo iure contigit; Marcell. 4. tibi idem, quod illis accidit, contigisset; Phil. II, 17. quod tibi tuisque contingat; ib. XIII, 38. quod idem contigerat superioribus bellis civilibus; ib. XIV, 24. quod praeter A. Gabinium contigit nemini; ib.

fama: pulchra autem haec fama continget civitati, si optime meritum civem damnaverimus; Fr. A. III, 19.

continuo, gleich darauf, sofort: coepi: f. spero.

consequor: deinde continuo (ludi) Romani consequentur; Verr. a. pr. 31.
contineor: fortasse non continuo, sed certe, si paulum adsumpserint ... roboris, non continebuntur; leg. agr. II. 97.
curro: deinde continuo ... ad Caesarem cucurristi; Phil. II, 50.
deducor: hunc a patre continuo ad me esse deductum; Cael. 9.
defero: rationes ad aerarium continuo ... detuli; Piso 61.
dico: soletis ... continuo dicere ..; Sex. Rosc. 105.
dimitto: an Deiotarus ... continuo dimisit exercitum? Deiot. 19.
do: instructam ei continuo ... tabernam dedit; Cluent. 178.
dubito: iste continuo ut vidit, non dubitavit illud insigne ... tollere; Verr. IV, 48.
duco: continuo Romae matrem illam Bostaris duxit uxorem; Scaur. 12.
expono: illic continuo ... omnia ... exponit; Cluent. 38.
facio: in senatu continuo ... consules faciunt mentionem; Verr. II, 95. post continuo fecit idem ... Clodius; Vatin. 36.
immittor: immittebantur illi continuo Cibyratici canes; Verr. IV, 47.
impero: ita continuo, signum ut demolirentur ..., imperavit; Verr. IV, 84.
mitto: tum iste continuo mittit homines certos Melitam; Verr. IV, 39.
nubo: nubit Oppianico continuo Sassia; Cluent. 28.
pertimesco: continuo, qui agros publicos ... tenebant, pertimescebant || extimescebant, al. ||; leg. agr. II, 68.
polliceor: deinde continuo esse pollicitum quantam vellent pecuniam; Verr. a. pr. 23.
postulo: continuone verum fuit postulare, ut ..? Quinct. 48.
quaero: quaerit continuo de signo; Verr. IV. 85.
queror: cur tanto post potius quam continuo queri maluerit? Cael. 19.
refrigeror, restinguor: ut ignis in aquam coniectus continuo restinguitur et refrigeratur; Qu. Rosc. 17.
restituor: Epicrates quidem continuo est restitutus; Verr. II, 63.
spero: Oppianicus continuo sperare coepit ..; Cluent. 36.
sum, est: causa: continuone causa fuisset, cur ..? Quinct. 48. — iudicium: huiusce rei iudicium iam continuo video futurum; div. Caec. 47. — sicarius: „non continuo, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius"; Sex. Rosc. 94.
venio: ut Halaesinus ad se Dio continuo veniret; Verr. II, 19.

continuo, anschließen, verbinden, fortsetzen, erweitern: agrum: Sullanus ager a certis hominibus latissime continuatus; leg. agr. II, 70.
familiam: cuius familia [...] usque ad hoc tempus honoribus, imperiis, rerum gestarum gloria continuata permansit; Flacc. 25.
fundos: eos fundos, quos in agro Casinati optimos fructuosissimosque continuavit; leg. agr. III, 14.
iugera: ista dena iugera continuabunt; leg. agr. II, 78.
tribunalia: fecerisne ante rostra pontem continuatis tribunalibus? Vatin. 21.

continuus, zusammenhängend, ununterbrochen, nacheinander: anni: annos prope quinquaginta continuos; Verr. a. pr. 38. aliquot annos continuos ante legem Gabiniam; imp. Pomp. 54. iam per annos octo continuos; Cluent. 7. cum quidem nihil a superioribus continuorum annorum decretis decesserit; Flacc. 27.
bella: quantum ... a continuis bellis et victoriis conquievit; Balb. 3.
dies: dies aestivos [iam continuos]; Verr. V, 81. tot dies continuos; ib. 94. dies continuos compluris; ib. 137.
honores: dum ex honoribus continuis familiae ... unum ascendere gradum dignitatis conatus est; Muren. 55.
menses: mensis octo continuos; Verr. IV, 54.
praeturae: cum tot res sint, quae ... supplicent: ... continuae praeturae, quae ..; Font. 41.
victoriae: s. bella.

contio, Volksversammlung, Volksrede: I. Subject: adfert: contio .. tanta, quantam meminisse non videor, .. alacritatem mihi summam ... adfert; Phil. IV, 1.
audit: ut omnis contio audire posset; Cluent. 134.
declarat: declarant huius ambusti tribuni plebis illae intermortuae contiones, quibus cotidie meam potentiam invidiose criminabatur; Milo 12. ut declarant eius de me acerbissimae contiones; Phil. XII, 19. una voce cuncta contio declaravit ..; ib. XIV, 16.
est, sunt: celebres, gratae: de mea salute ... principum civitatis celeberrimae et gratissimae contiones fuerunt; Piso 34. — haec: hac contione ... certe non vererer; leg. agr. II, 101. — ibi: ibi pestifera illa Tiburi contio; Phil. XIII, 19. — maxima: qualis vos hodierno die maxima contione mihi pro salute vestra praebuistis; leg. agr. II, 103. — orba: usque adeo orba fuit ab optimatibus illa contio, ut ..; Flacc. 54. — quae: s. vera. — quanta: s. II, 1. habeo; Phil. VI, 18. — secunda: quis ... tam secunda contione legem agrariam suasit quam ego dissuasi? leg. agr. II, 101. — testis: quod contione tota teste fecisti; dom. 126. — turbulenta: erant illae contiones perditorum hominum necessario turbulentae; Sest. 106. ecquae turbulenta contio, cuius ille non concitator? ib. 110. — vera: quae contio fuit per hos annos, quae quidem esset non conducta, sed vera, in qua populi Romani consensus perspici non posset? Sest. 106.
placet: a quibus primum accipio M. Antonii contionem, quae mihi ita placuit, ut ea lecta de reversione primum coeperim cogitare; Phil. I, 8.
potest: s. audit.
ridet: etiam sua contio risit hominem; har. resp. 8.
sedet: Graecorum .. totae res publicae sedentis contionis temeritate administrantur; Flacc. 16.
versatur: versantur ante oculos omnia: ... contio conventusque civium ..; Verr. IV, 110.
II. nach Verben: 1. Accusativ: accipio: s. I. placet.
advoco: [anulo aureo scriba donatus et ad eam donationem contio est advocata;] Verr. III. 187. s. **advoco,** II. contionem (5 St.) S. 130, b.
audio: audire (vos) contionem concitatam levissimae nationis; Flacc. 19.
cedo: cedo ... inimici mei de me eodem ad verum populum in campo Martio contionem! Sest. 108.
celebro: qui antea cantorum convicio contiones celebrare suas solebat; Sest. 118.
concito: s. **concito,** contionem (6 St.) S. 602. — conduco: s. **conduco,** II. contionem (3 St.) S. 611, a. — defero: s. habeo; har. resp. 8.
disturbo: vidistis ... contionem gladiis disturbari; Milo 91.
do: data contio Laelio est; Flacc. 17. contiones P. Sestii scriptas, quas neque nosset neque reperire posset, te Albinovano dedisse easque in hoc iudicio esse recitatas; Vatin. 3.
exspecto: legem hominis contionemque exspe-

ctabam; leg. agr. II, 13. proxima contio eius exspectatur de pudicitia; har. resp. 9.
fugo: fugata contione; Phil. VI, 3.
funesto: qui funestari contionem contagione carnificis veto; Rabir. 11.
habeo: Cn. Pompeius cum primum contionem ad urbem consul designatus habuit; Verr. a. pr. 45. habetur una atque altera contio vehemens et gravis; Cluent. 77. ut illae Quinctianae contiones habebantur; Cluent. 127. paulo ante ... contionem habuit, quae est ad me tota delata; har. resp. 8. eas habet contiones ..., ut ..; ib. 46. contiones haberi cotidie contra me; Sest. 42. homnines seditiosi ... conductas habent contiones; ib. 104. habitae sunt multae (contiones) de me a gladiatore sceleratissimo, ad quas nemo adibat incorruptus; ib. 106. habuit de eodem me P. Lentulus consul contionem; ib. 107. cum de me ea senatus consulta absente facta sint, eae contiones habitae ..; Piso 41. ut contionem turbulentam, in qua eius furor desideratus est, [quae illo ipso die habita est,] relinqueret, quam ... numquam reliquisset; Milo 27. multas magnasque habui consul contiones, multis interfui: nullam umquam vidi tantam, quanta nunc vestrum est; Phil. VI, 18. contionem habuit maximam; ib. XIV, 16. post hanc habitam contionem ... optatissimi nuntii ... venerunt; ib.
interrogo: qui de me ... Graeculorum instituto contionem interrogare solebat; Sest. 126.
lego: legant hanc eius contionem, de qua loquor; har. resp. 51. f. I. placet.
memini: f. I. adfert.
metuo: ego is consul, qui contionem metuam? leg. agr. II, 101.
novi, recito: f. do; Vatin. 3.
perturbo: nostras contiones illarum nationum homines plerumque perturbant; Flacc. 17.
postulo: postulat contionem; Flacc. 18.
relinquo: quam contionem (ille) ... numquam reliquisset; Milo 45. f. habeo; Milo 27.
reperio, scribo; f. do; Vatin. 3.
servo: castam contionem ... servari oportere; Rabir. 11.
submoveo: submota contione; Flacc. 15.
teneo: armati homines forum et contiones tenebant; Sest. 34.
ventilo: cuius lingua quasi flabello seditionis illa tum est egentium contio ventilata; Flacc. 54.
video: f. habeo; Phil. VI, 18.

2. Genetiv: venit in mentem numquamne tibi iudicii, numquam contionis ... venit in mentem? Verr. V, 144.

3. Dativ: accommodatus: quae (pars) contionibus seditiose concitatis accommodatior est quam ... iudiciis; Cluent. 2.
intersum: f. 1. habeo; Phil. VI, 18.
obicio: obicitur enim contionibus seditiosorum; Muren. 87.
oppono: eos, qui plurimum possent, opponi omnibus contionibus ... auctores ad perniciem meam; Sest. 42.
reservo: praetermitto omnem hanc orationem et contioni reservo; leg. agr. I, 21.

4. mit Präpositionen: adeo ad: f. 1. habeo; Sest. 106.
adfero in: numquam profecto istam imaginem ... in contionem attulisses; Rabir. 25.
adsum in: siluerunt principes neque in illa contione adfuerunt; Flacc. 54.
advoco ad: accesserunt ita pauci, ut eum non ad contionem, sed sponsum diceres advocasse; Fr. B. XIII, III, 4.
audio de: a me de tota contione audietis; har. resp. 8.
concurro de: cur cuncta civitas Lampsacenorum de contione ... domum tuam concurrerit; Verr. I, 80.
consisto in: ne mihi non liceat contra vos in contione consistere; leg. agr. I, 25. moreretur prius ... C. Gracchus quam in eius contione carnifex consisteret; Rabir. 15. omnes ordines, tota in illa contione Italia constitit; Sest. 107. quibus .. consistere in operarum contionibus non liceat; ib. 127.
convenio in: postridie homines mane in contionem conveniunt; Verr. I, 68.
desuefacio a: quod ... multitudinem .. desuefactam iam a contionibus ad veteris consuetudinis similitudinem revocarat; Cluent. 110.
escendo: in contionem escendit eaque dixit, quae ..; sen. 12. escendi in contionem; Fr. B. XII, 4.
evoco in: quoniam me in vestram contionem vobis flagitantibus evocaverunt; leg. agr. III, 16.
habeo in: Saturninum ... ullum umquam in contione habuisse conductum? Sest. 105.
interest inter: videtisne igitur quantum *intersit* inter populum Romanum et contionem? Sest. 127.
iudico contra: ut intellegatis contra hesternam illam contionem licere vobis quod sentiatis libere iudicare; Milo 71.
loquor de: f. 1. lego.
prodeo in: in meam contionem prodeant; leg. agr. III, 1.
produco in: cum vero in circo Flaminio non a tribuno plebis consul in contionem, sed a latrone archipirata productus esset; sen. 13. tu M. Bibulum in contionem, tu augures produxisti; dom. 40. consules ... producti in circo Flaminio in contionem ab illa ... peste patriae; Sest. 33. cum L. Vettium ... in contionem produxeris; Vatin. 24. idem illo fere biduo productus in contionem ab eo, cui ..; Piso 14. productus autem in contionem a tribuno plebis cum respondisses ..; Phil. II, 78.
redeo ad: iam redeo ad praeclaram illam contionem tuam; Piso 17.
refero in: video quosdam ... non eosdem voltus, quos proxima mea contione praebuerunt, in hanc contionem mihi rettulisse; leg. agr. III, 2.
sto in: *si* qui acutiores in contione steterant; leg. agr. II, 13.
sum in: qui erant in contione; Cluent. 78. in contionibus esse invidiae locum, in iudiciis veritati; ib. 202. qui in contione sunt; Sest. 104. quod illum esse populum Romanum, qui in contione erat, arbitrabatur; ib. 114. qui quidem (populus Romanus) nulla in contione umquam frequentior fuit; Phil. I, 32.
valeo in: quid in contione seditiosa valeat oratio; Flacc. 57. scis quanta sit manus, quanta concordia, quantum valeat in contionibus; ib. 66.
venio de: ad iudicium non modo de contione, sed etiam cum ipsa contione veniebat; Cluent. 93.
video in: cum videbas [in contione] eos homines, quorum ..; Verr. III, 187.
voco in: quem cum in contionem Gracchus vocari iuberet ..; Font. 39. lacesso vos; in contionem voco; leg. agr. I, 23. qui ... me una cum populo Romano in contionem vocaverunt; Phil. VI, 21. qui (populus Romanus) ... bis me una mente atque voce in contionem vocavit; ib. VII, 22.

III. nach Substantiven: 1. Genetiv: admurmuratio: factus est in eo strepitus et grata contionis admurmuratio; Verr. a. pr. 45.
argumentum: cuius contionis primum universum argumentum sententiamque audite; har. resp. 8.
clamor, discessio: oritur (seditio) sensim ex clamore primum, deinde aliqua discessione contionis; Sest. 77.
concitator: f. I. est turbulenta; Sest. 110.
domini: dominos contionum omni odio populi notari; Sest. 127.
fluctus: ceteras tempestates ... in illis dum-

taxat fluctibus contionum semper putavi Miloni esse subeundas; Milo 5.

genus: quibus in illo genere conductarum contionum consistendi potestas non erat; Sest. 118.

libertas, licentia: illa vetus (Graecia) ... hoc uno malo concidit, libertate immoderata ac licentia contionum; Flacc. 16.

moderatio: quam moderationem putatis in Phrygia aut in Mysia contionum fuisse? Flacc. 17.

moderatores: ubi erant tum illi contionum moderatores? Sest. 125.

motus: nego esse ista testimonia ..., sed ... motum quendam temerarium Graeculae contionis; Flacc. 23.

sententia: s. argumentum.

significationes: contionum significationes sunt non numquam vitiatae; Sest. 115.

strepitus: s. admurmuratio.

temeritas: s. I. sedet.

tempus: nullum tempus esse frequentioris populi quam illud gladiatorium neque contionis ullius neque ... comitiorum; Sest. 125.

testimonia: erant ea testimonia non concitatae contionis, sed iurati senatus; Flacc. 17.

venti: qui omnis rumorum et contionum ventos conligere consuesset; Cluent. 77.

vis: nullam ... vim contionis esse voluerunt; Flacc. 15.

2. **mit Präposition:** comes ad: dederitis mihi comitem ad contionem populo carum; Catil. IV, 11.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adducere: in summam enim L. Quinctius invidiam contionibus eum cotidianis seditiosis et turbulentis adduxerat; Cluent. 103.

criminari: s. I. declarat; Milo 12.

dici: C. Caesar ... inimicissimus esse meae saluti ab eodem cotidianis contionibus dicebatur; Sest. 39.

exagitari: causam senatus exagitatam contionibus improborum; sen. 20.

incitari: qui hesterna etiam contione incitati sunt, ut ..; Milo 3.

indicere: *tametsi capitale mihi odium minis* ac furiosis contionibus indixerat; Fr. B. XIII, 1, 2.

inflammare: qui contionibus et legibus hanc invidiam senatus inflammare conentur; Verr. a. pr. 2.

intonare: hesterna contione intonuit vox perniciosa designati tribuni; Muren. 81.

miscere: qui malis contionibus ... rem publicam miscerent; leg. agr. II, 91.

perturbari: perturbatam (mihi civitatem) vestris legibus et contionibus ... tradidistis; leg. agr. I, 23.

significari: tribus locis significari maxime populi Romani iudicium ... potest, contione, comitiis, ludorum ... consessu; Sest. 106.

sublevare: ut ... te suis sceleratis contionibus sublevarent; dom. 55.

vexare: utrum ipse ... improbis contionibus rem publicam vexet an ..; Piso 10. praetor ille, eiusdem tribuni plebis contionibus ... saepe vexatus; Planc. 96.

zum Satz: s. II, 4. refero in. vgl. I. est maxima.

2. **Präpositionen:** cum: s. II, 4. venio de.

in: in eadem contione cum dixisset ..; Verr. a. pr. 45. quam rem etiam tribunus plebis in contione egit; ib. I, 122. cum ... eos in contione anulis aureis donabas; ib. II, 29. etiam in contione tribunum plebis de causa Sthenii M. Palicanum esse questum; ib. 100. ut dicere in contione non dubitaret ..; ib. III, 81. quo (anulo) tu istum in contione donasti; ib. 185. saepe enim nostri imperatores ... scribas suos anulis aureis in contione donarunt; ib. negem esse illam rem agitatam in contionibus? Cluent. 4. (falsa invidia) dominetur in contionibus, iaceat in iudiciis; ib. 5. accusabat tribunus plebis idem in contionibus, idem ad subsellia; ib. 93. haec ... neque in contione neque in iudicio demonstrata sunt; ib. 108. in contionibus a L. Quinctio vehementer erat et saepe vexatus; ib. 113. iactata res erat in contione; ib. 130. qui civibus Romanis in contione ipsa carnificem, qui vincla adhiberi putas oportere; Rabir. 11. quia ... queri est ausus in contione de morte Saturnini; ib. 24. quas (voces) habuisse ||iactavisse|| in contione domestica dicebatur; Muren. 50. quantos fluctus excitari in contione videtis! Flacc. 57. multitudinem Iudaeorum flagrantem non numquam in contionibus ... contemnere; ib. 67. quae iuratus in maxima contione dixissem; Sulla 34. noster hic Magnus ... nonne Theophanem Mytilenaeum ||Mityl.|| ... in contione militum civitate donavit? Arch. 24. quem nos in contione vidimus ... iubere ei praemium tribui; ib. 25. ut eadem a principibus civitatis in contione postero die dicerentur; sen. 26. dixerat in contione consul ..; ib. 32. qui ... dixit in contione vestrum ..; Quir. 17. litteras in contione recitasti; dom. 22. si misit (litteras), in contione recitari noluit; ib. quae saepe in contionibus responsa sunt; ib. 39. idem .. in contione dixit ..; ib. 40. quo adiutore in contionibus ea, quae gerebat, omnia ... se facere dicebat; ib. 66. hominem .. eum ... in contione de religionibus neglectis conqueri; har. resp. 8. responsum haruspicum hoc recens de fremitu in contione recitavit; ib. 9. cum furialis in contionibus voces mittis; ib. 39. leges Iulias contra auspicia latas et hic et in contionibus dicere; ib. 48. cum in contionibus diceret ..; ib. 49. „qui in contione detrahat de Pompeio“; ib. 50. qui in contione ausus est dicere ..; ib. 55. L. Lamiam ... in contione relegavit edixitque, ut ..; Sest. 29. omnibus in contionibus illa furia clamabat ..; 39. cum quidam in contione dixisset ..; ib. 43. qui in contione palam dixerint ..; ib. 60. illa villa, quam ipse tribunus plebis pictam olim in contionibus explicabat; ib. 93. huius oratio ut semper gravis et grata in contionibus fuit, sic ..; ib. 107. quem in contione de me ... interrogavit; ib. 132. dixeritne L. Vettius in contione tua rogatus a te ..? Vatin. 24. id quod in contione dixisti; ib. 40. quod ... iuravit .. in contione se in gratiam non redisse; prov. cons. 18. qui ... populum [Romanum] in contione ... ad meum salutem incitavit; ib. 43. ego provinciam Galliam ... in contione deposui reclamante populo Romano; Piso 5. ego cum in contione abiens magistratu dicere a tribuno plebis prohiberer; ib. 6. mihi populus Romanus universus illa in contione non unius diei gratulationem, sed aeternitatem ... donavit; ib. 7. crudelitatis tu .. senatum consul in contione condemnas? ib. 14. cum ... in contionibus non modo se defensorem salutis meae, sed etiam supplicem pro me profiteretur; ib. 80. quem quidem in contionibus saltator ille Catilinae consul proscriptionis denuntiatione terrebat; Planc. 87. quae et in senatu ab inimicis saepe iactata sunt et in contione ab improbis; Milo 7. qui cum a C. Carbone [tribuno plebis seditiose] in contione interrogaretur ..; ib. 8. significavit hoc saepe in senatu, dixit in contione; ib. 26. dixit in turbulenta contione ..; ib. 58. quos tamen ipsi consules et in contionibus et in omni sermone laudabant; Phil. I, 6. in contione dixerat se custodem fore urbis; ib. III, 27. quod in contione dicere ausus est ..; ib. V, 21. me hoc et in senatu et in contione confirmasse; ib. VI, 9. L. Pisonis ... praeclara vox a te ... in contione iure laudata est; ib. XII, 14. cum in contione donaret eos, qui ..; ib. 19. in qua contione cum me ... liberare suspicione fascium vellet ..; ib. XIV, 16. quam ego causam longe aliter praetor in contione defendi; Fr. B. VI, 16. s. I. est vera. II, 1. habeo; Milo 27 (vgl. II, 4. habeo in, sum in, valeo in, al.)

post: s. II, 1. habeo; Phil. XIV, 16.

praeter: quia tum in causa nihil erat praeter

... contiones cotidianas seditiose ac populariter concitatas; Cluent. 93.
pro: maiestatem minuit Cornelius, nam codicem tribunus pl. ipse pro contione legit; Fr. B. VI, 32.

contionator, Volksredner: levitas: intellectum est quid interesset inter levitatem contionatorum et animum vere popularem; Catil. IV, 9.

contionor, öffentlich reden: I. potestas: neque enim contionandi potestas erat cuiquam; leg. agr. II, 91.
II. alqs: de religionibus sacris et caerimoniis est contionatus ... Clodius; har. resp. 8. cum es nudus contionatus; Phil. II, 86. ille numquam nudus est contionatus; ib. 111. quo enim ille die ... nudus, unctus, ebrius est contionatus; ib. III, 12.
caterva: caterva tota clarissima concentione in ore impuri hominis imminens contionata est; Sest. 118.

contra, gegenüber, gegen, dagegen, andrerseits, umgekehrt: A. **Präposition*):** I. **nach Verben und Verbindungen von Substantiv und Verb:**
adduco: Antonius contra populum Romanum exercitum adducebat tum; Phil. III, 11.
advoco: quia tamen aliquem contra te advocare poterat; Quinct. 71.
aedifico classem: in ea classe, quae contra piratas aedificata sit; Verr. I, 90.
ago: cum agerem contra hominem disertissimum nostrae civitatis; Caecin. 97. contra me cum est actum; Sest. 112.
armo: s. **armo,** B. alqm; prov. cons. 32. legibus. Italiam. iuventutem. servum; Deiot. 30 (S. 292 ff.).
capio arma: s. **arma,** II, 1. capio; Phil. II, 53. IV, 7. V, 4. XI, 1. 37 (S. 288, a). — claudo s. munio; Verr. V, 39. — cogito: s. facio; Verr. III, 213. **cogito,** III. alqd; Sex. Rosc. 147. leg. agr. I, 22. Catil. III, 21 (S. 555 f.).
cohortor: vos ... ad suffragia cohortandos contra oppugnationem vestrae maiestatis putavi; Rabir. 35.
commoveo: ne commovere te contra rem publicam possis; Catil. I, 6. te ... commovere te contra rem publicam non potuisse; ib. 7.
comparo: cum bellum nefarium contra aras et focos, contra vitam fortunasque nostras ... non comparari, sed geri iam viderem; Phil. III, 1. s. **comparo,** III. Capuam. exercitum; Deiot. 22. Phil. III, 14. IV, 2. 6. VII, 10. manum; Sulla 68. praesidium; Sest. 92. IV. Capuam — molem (S. 590 f.)
comprobo: quae tum contra me contraque rem publicam * voce ac sententia sua comprobaverunt; Sest. 33.
concito: plures etiam gentes contra imperatorem nostrum concitatae sunt; imp. Pomp. 23.
concurro, confligo: contra impetum istorum || istum illorum || impetu ego nostro concurram atque confligam; Scaur. 20.
conficio: contra Antonium confecit exercitum; Phil. V, 44:
congredior: qui ... contra ipsum Caesarem est congressus armatus; Ligar. 9.
coniuro: Catilina contra rem publicam coniuravit; Sulla 70.
conloco: qui colonias sic [idoneis in locis] contra suspicionem periculi conlocarunt, ut ..; leg. agr. II, 73. castra sunt in Italia contra populum Romanum in Etruriae faucibus conlocata; Catil. I, 5. etsi (illa praesidia) contra vim conlocata sunt; Milo 2.
consisto: huic ne ubi consisteret quidem contra te locum reliquisti; Quinct. 73. qui ... nunc primum audent contra M. Fonteium inermem consistere; Font. 14. ne mihi non liceat contra vos in contione consistere; leg. agr. I, 25.
constituo: de uno imperatore contra praedones constituendo; imp. Pomp. 52. exercitus contra vos, contra libertatem vestram, contra Cn. Pompeium constituitur; leg. agr. III, 16.
contendo: „ut possis hoc contra Hortensium contendere?“ Quinct. 78. reliquum est, ut eum nemo iudicio defenderit: quod contra copiosissime defensum esse contendi; ib. 87. contenderem contra tribunum plebis privatus armis? Sest. 43. cum ... contra .. vim gravitatemque morbi contenderit; Phil. IX, 15.
debeo: me tibi contra honorem L. Murenae ... tantum debuisse, contra salutem nihil debere; Muren. 7.
decerno: si qua in re contra rem meam decrevisset aliquid iniuria; Verr. III, 7. ut quicquam contra C. Verrem decerneretur in ea curia, in qua ..; ib. IV, 138. P. Orbius ... contra te omnia decrevit; Flacc. 76.
decerto: si ... vi et armis contra vim decertare voluissem; dom. 63. se contra armatum tribunum plebis ... decertare nolle; Piso 77.
declamo: qui pro isto vehementissime contra me declamasset; Verr. IV, 149.
defendo: possitne se contra luxuriem ac licentiam rusticana illa ... parsimonia defendere; Quinct. 92. ecquem existimatis ... reum absentem contra inquisitionem accusatoris tantis opibus ... esse defensum? Verr. II, 11. cum ... populus Romanus ... suam auctoritatem vel contra omnis, qui dissentiunt, possit defendere; imp. Pomp. 63. me ... causam L. Murenae contra se defendere; Muren. 7. si quae vos aliquando necessitas ad rem publicam contra improbos civis defendendam vocabit; Sest. 51. si ego consul rem publicam contra te et gregalis tuos defendissem; ib. 111. qui rem publicam contra populi temeritatem defenderent; ib. 141. o magna vis veritatis, quae contra hominum ingenia ... contraque fictas omnium insidias facile se per se ipsa defendat! Cael. 63. senatus auctoritatem sustinui contra invidiam atque defendi; Piso 4. me .. praesentem contra latrocinium tuum suis decretis legatisque defenderant; ib. 25. eum regem ... nunc contra atrocissimum crimen cogor defendere; Deiot. 2. ut se contra suum patrem ... defenderem; Phil. II, 45. si quidem legiones decreverunt senatum defendere contra Antonium; ib. V, 4. qua (actione) defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam; ib. XIII, 25.
dico: cum praesertim Q. Hortensius ... contra me sit dicturus; Quinct. 8. Q. Hortensius contra caput non didicit dicere; ib. 44. cum contra talem artificem dicturus essem; ib. 77. ut non modo tibi contra nos dicendum putes, verum etiam contra rerum naturam contraque consuetudinem hominum contraque opiniones omnium; Sex. Rosc. 45. ita contra me ille dicet, quamvis ..; div. Caec. 44. quem contra dicerem; Verr. I, 24. quod in tribunatu dixisset contra alicuius hominis nobilis voluntatem; ib. 155. contra tabulas, quas tu protulisti, audeam dicere? ib. 157. quae (legatio) contra istum diceret; ib. II, 12. numquam ... Agyrinensis contra quemquam infimum civem Romanum dixisse aut fecisse quippiam; ib. III, 74. quod contra istum diceret; ib. 166. quid possumus contra illum praetorem dicere? ib. 223. *facile contra infitiantem dicturus eram*; Tull. 2. cum contra eum ... Q. Mucius diceret; Caecin. 53. ut contra iuris consultos diceret; ib. 69. multa ... in senatu contra virum fortem, A. Gabinium, graviter ornateque dixisti; imp. Pomp. 52. contra damnatum et mortuum pro incolumi ... dicere Cluent. 10. me contra amici studium pro amici periculo dicere; Muren. 10. cum etiam tibi contra senatus totiusque Italiae auctori-

*) contra nachgesetzt s. I. contendo; Quinct. 87. dico; Verr. I, 24. Phil. II, 18. facio; Vatin. 18. faro arma; Verr. V, 158 (S. 288, b). venio; Muren. 9.

tatem et studium dicendi potestas fuit; dom. 90. neque enim est meum contra ius optime meritae civitatis, contra opinionem vetustatis, contra auctoritatem senatus dicere; Balb. 34. si Gaditani contra me dicerent; ib. 38. si tantum modo mihi necesse esset contra Laterensem dicere; Planc. 5. contra illum dicere; ib. et pro me et contra Antonium dicere; Phil. II, 2. contra illum cum dicam; ib. 10. quem contra dicit; ib. 18. contra me dicere ausus es; ib. 51. — testimonium: Fannium ... testimonium contra se dicere cogo; Qu. Rosc. 37. contra se numquam testimonium dicet; ib. 42. cur (cogis) sodalis uxorem ... contra te testimonium dicere? Verr. I, 94. qui nunc contra praetorem ... publice testimonium dicere cogerentur; ib. III, 74.

disputo: ut illius contra te oratione potius quam mea disputem; Planc. 12.

do: quod mihi contra illos datum est; Tull. 33. contra te dedit arma hic ordo consulibus; Phil. II, 53.

duco: vestros quondam nautas contra Karthaginem Scipio duxit; at nunc navem contra praedones paene inanem Cleomenes ducit; Verr. V, 125. qui contra se consulem exercitum duceret; Phil. III, 21. contra quem qui exercitus ducunt ..; ib. IV, 5. quid autem turpius ... quam contra senatum, contra civis, contra patriam exercitum ducere? ib. XIII, 14. licet autem nemini contra patriam ducere exercitum; ib.

educo: contra illam naufragorum ... manum florem totius Italiae ... educite; Catil. II, 24.

eo: miramur ad arma contra istum hominem Lampsacenos isse? Verr. I, 113.

equito: haec est iniqua certatio, non illa, qua tu contra Alfenum equitabas; Quinct. 73.

exardesco: quo (studio) contra commune incendium exarserat; Phil. XII, 7.

excito: omnium arma contra se unum excitare; Deiot. 15.

excogito: nihil est in ea || illa || urbe contra hanc rem publicam non dico factum, sed nihil omnino excogitatum || est cogitatum ||; leg. agr. II, 90.

experior: vi contra vim experiundum putavit; Phil. X, 23.

facio: ut ea dedita opera a nobis contra vosmet ipsos facere videamini; Sex. Rosc. 104. ides aliquid contra mulieres fecit? Verr. I, 106. cum omnia contra omnium bonorum rem, causam, rationem, utilitatem voluntatemque fecerit; ib. III, 7. contra edictum fecisse damnabere; ib. 25. eos ipsos ... contra edictum praetoris fecisse; ib. 68. cum aliquid contra utilitatem eius ordinis voluntatemque fecissent; ib. 94. cum multa contra sociorum salutem, multa contra utilitatem provinciarum et faceret et cogitaret; ib. 213. contra legem Calpurniam factum videri; Muren. 67. contra legem facta haec videri; ib. si factum est, quin contra legem sit, dubitare nemo potest; ib. illum contra rem publicam salutemque bonorum concordiamque civium facturum; sen. 27. qui contra leges faceret; dom. 48. quia cum C. Graccho contra salutem rei publicae fecerat; dom. 102. nihil enim contra me fecit odio mei; har. resp. 5. quae (senati consulta) sunt omnia contra illum pro religionibus facta; ib. 8. qui meam domum violasset, contra rem publicam esse facturum; ib. 15. hunc ... nihil in tribunatu contra me esse facturum; Sest. 15. quae faceret contra salutem meam; ib. 39. facit apertissime contra legem; ib. 134. quas contra (leges) praeter te nemo umquam est facere conatus; Vatin. 18. contra foedus enim, id est, contra populi Romani religionem et fidem fecisse dicitur; Balb. 10. utrum enim inscientem voltis contra foedera fecisse an scientem? ib. 13. si nunc apud nos id, quod is fecisset, contra foedus factum diceretur; ib. 16. caedem, in qua P. Clodius occisus est, ... contra rem publicam esse factam; Milo 12. caedem hanc ipsam contra rem publicam ... factam esse; ib. 13. non eum, qui se defendisset, contra rem publicam fecisse; ib. 14. id est, quod senatus contra rem publicam factum iudicavit; ib. 31. senatum existimaturum eum contra rem publicam fecisse; Phil. VIII, 33. ne contra senatus consultum fecisse videatur; ib. X, 13. f. dico; Verr. III, 74. excogito. — coniurationem: tamquam coniuratio aliqua Agyrii contra rem publicam facta ... esset; Verr. III, 68. factam esse aperte coniurationem contra rem publicam; Catil. II, 6. quae (coniuratio) facta contra vos ... esse dicitur; Sulla 12. — manum: si aliquam manum contra rem publicam facere potuisset; Verr. V, 77. — verbum: mihi perdifficile esse contra talis oratores non modo tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari; Quinct. 77. permulta item contra eam legem verba fecisti; imp. Pomp. 52. — vota: quod ... magis mihi videntur vota facturi contra rem publicam quam arma laturi; Catil. II, 18.

fero: arma: f. **arma**, II, 1. fero (6 St.) S. 288, b. — auxilium: deos ... pulcherrimae urbi contra tantam vim sceleris praesentis auxilium esse laturos; Catil. II, 19. — legem: cum contra me (lex) ferebatur; Sest. 109. — rogationem: quae (rogatio) contra coloniam Narbonensem ferebatur; Cluent. 140.

firmo: vestro nomine contra vos firmari opes, firmari || armari || praesidia; leg. agr. II, 77.

gero: quae sint in illa rei publicae flamma gesta contra me; dom. 30. — bellum: f. **bellum**, II, 1. gero; Ligar. 22. 25. Phil. V, 27. XIII, 16. 39.

habeo: contra bellum praedonum classem habuit ornatam; Verr. V, 42. quod habiturus essem contra tribunum plebis furiosum ... gravem consulem; Sest. 20. contiones haberi cotidie contra me; ib. 42. quae (oratio) habetur contra voluntatem eius; Phil. I, 28. paratum habet imperatorem C. Cassium ... res publica contra Dolabellam; ib. XI, 35.

incito: quod audaces homines ... sponte sua contra rem publicam incitantur; Sest. 100.

ineo: f. **consilium**, II, 1. ineo; Sex. Rosc. 110. leg. agr. II, 8. Catil. I, 18. III, 20. Deiot. 4 (S. 646, a).

infero: C. Caesari ... causam belli contra patriam inferendi dedisti; Phil. II, 53.

instruo: instruite ... contra has tam praeclaras Catilinae copias vestra praesidia vestrosque exercitus; Catil. II, 24.

iudico: qui audeant ... non solum contra voluntatem eius, sed etiam contra fortunas iudicare; Verr. III, 135. nefas esse publicanum iudicare contra publicanum; Flacc. 11. recuperatores contra istum rem minime dubiam prima actione iudicaverunt; ib. 48. quod est contra illud iudicatum; Rab. Post. 20. Cn. Pompeius ... nihil gravius contra Milonem iudicasse ... videtur; Milo 15. ut intellegatis contra hesternam illam contionem licere vobis quod sentiatis libere iudicare; ib. 71.

liceor: qui contra Apronium licerentur; Verr. III, 148.

loquor: quid ego contra Gaditanos loquar? Balb. 39.

mitto: pro sociis vos contra hostis exercitum mittere putatis an hostium simulatione contra socios atque amicos? imp. Pomp. 66. ut ... hodierno die primum veritas vocem contra invidiam ... miserit; Cluent. 88.

munio: ut nullius res tuta, nullius domus clausa, nullius vita saepta, nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem et audaciam posset esse; Verr. V, 39. quae (domus) ... contra vim nefariam huius gladiatoris tot senati consultis munita atque saepta est; har. resp. 15. cum me firmissimis opibus contra scelus inimicorum munire ... possem; prov. cons. 41.

navigo: quae (navis) contra praedones ... navigaret; Verr. V, 59.

obicio: obicitur contra istorum impetus Mace-

donia; Font. 44. cuius ego imperium, non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum ... obicio et oppono; Piso 81.

obsigno: qui ... contra Scaurum patrem suum obsignaverat *litteras*; Scaur. 45.

obtineo: ubi nostrum ius contra illos obtineremus; Quinct. 34. si ... ea potest contra petulantiam ... obtinere; ib. 94.

oppono: f. obicio; Piso 81.

paratus: nec vero sic erat umquam non paratus Milo contra illum, ut ..; Milo 56.

perficio: si ... ea contra vim et ferrum perficere potuisset; sen. 22.

pono insidias: quas isti penitus abstrusas insidias se posuisse arbitrantur contra Cn. Pompei dignitatem; leg. agr. II, 49.

possum: quae (pecunia) contra fidem meam nihil potuisset, apud se contra honorem meum nihil posse debere; Verr. I, 19. alterum nihil unum posse contra multos; Fr. B. VI, 28.

pronuntio: non potius contra iuris consultos [statuunt, si] aliter pronuntiatum est ac placuit Mucio; Caecin. 69.

provideo: contra quem multum tua mens, multum omnes boni providerunt; Muren. 81. ut ... contra periculosas hominum potentias condicioni omnium civium providisse videamini; Cael. 22.

pugno: quoniam pugnare contra me instituisti; Verr. a. pr. 33. te iam non contra accusatorem tuum, sed contra quaestorem sectoremque pugnare; ib. I, 52. contra hominum auctoritatem pugnare non potero; ib. III, 209. qui contra vos pro huius salute pugnabat; Sulla 49. quis eum contra patriam pugnantem perisse miratur? ib. 70. in malis (rebus) pugnare contra bonos; ib. 71. contra suum Clodium ... pugnavit; Piso 27. ubi .. id, quod intus est atque nostrum, impune evolare potest contraque nos pugnare; Deiot. 30. quem erat aequissimum contra Cn. Pompei liberos pugnare? Phil. II, 75. pugnem aperte contra nobilissimorum hominum voluntates? Fr. B. VII, 1.

quaero: Siculos omnis actorem suae causae contra illius iniurias quaesisse; div. Caec. 12. tunc contra hanc Romam ... illa altera Roma quaeretur; leg. agr. II, 86.

relinquo: qui contra urbis salutem ... in urbe a Catilina relicti sunt; Catil. II, 27.

repugno, resisto: resistere et repugnare contra veritatem non audet; Qu. Rosc. 51.

retineo: suum ius retinere se contra Apronium posse; Verr. III, 37. Caesarine eam (provinciam) tradituri fuistis an contra Caesarem retenturi? Ligar. 23.

saepio: f. munio; Verr. V, 39. har. resp. 15.

scribo: num quid ad regem contra dignitatem tuam scripserit; Deiot. 42.

sentio: contra rem publicam sensisse eum; Verr. II, 113. cum vos aliquem contra me sentire dicatis; Caecin. 79. quia semper pro bonis contra improbos senserat; Milo 5.

statuo: vgl. pronuntio.

suadeo: quibus (temporibus) aliquid contra Caesarem Pompeio suaserim; Phil. II, 24.

sum: quoniam (tuum testimonium) contra te est; Quinct. 76. id contra te futurum; div. Caec. 45. quod contra legem Corneliam esset; Verr. I, 123. quin illa damnatio Staieni non modo non sit contra Cluentium, sed ..; Cluent. 102. illud igitur Iunianum per vim factum est, Bulbi ... contra Cluentium non est; ib. 103. ut ex senatus consulto neque cuius intersit neque contra quem sit intellegi possit; Muren. 68. contra Sullam nihil esse in indicio; Sulla 39. si haec contra se sint futura; Milo 96. qui contra te non essent; Ligar. 33.

sumo: f. **arma,** II, 1. sumo; Rabir. 19. Ligar. 7. Phil. IV, 2 (S. 288, b).

suscipio: res tota a tribuno plebi suscepta contra rem publicam; Rabir. 35. scelus susceptum contra salutem omnium; Sulla 86. publicam causam contra vim armatam sine populi praesidio suscipere nolui; dom. 91. qui auderet suscipere contra improbos civis salutem rei publicae; Sest. 49. quia nulla vis umquam est in libera civitate suscepta inter civis non contra rem publicam; Milo 13. f. **bellum,** II, 1. suscipio; Font. 30. Sulla 58. Phil. V, 3. VIII, 5. XIII, 39 (S. 401. b).

suscito: te ... ab tuis subselliis contra te testem suscitabo; Qu. Rosc. 37.

sustineo: f. defendo; Piso 4.

tempto: iudicium illud pecunia esse temptatum non a Cluentio, sed contra Cluentium; Cluent. 9.

teneo: si ... (ius civile) publica lege contra alicuius gratiam teneri non potest; Caecin. 74.

tueor: quis est enim qui tueri possit liberum nostrorum pueritiam contra improbitatem magistratuum? Verr. I, 153. quos ... non splendor tueri potuit contra illius helluonis ... audaciam; prov. cons. 11.

tutor: [ut ipsum Cn. Pompeium, quovis ||cuius|| praesidio saepissime rem publicam ||populus Romanus|| contra acerrimos hostis et contra improbissimos civis tutatum victoria ||*** victorem, al.|| ... privare possetis;] leg. agr. II, 99.

valeo: quod contra caput suum aut existimationem valere posset; Verr. II, 173. quae facta postea iudicia ... dicerentur, ... nihil contra Habitum valere; Cluent. 88. ut ... nihil consensio bonorum contra pestem ac perniciem civitatis valeret; Rabir. 2.

venio: qui contra hunc venis; Qu. Rosc. 18. veniendum erat ad eos contra Apronium; Verr. III, 28. quem contra veneris *antea*; Muren. 9. contra rem suam me nescio quando venisse questus est. an ego non venirem contra alienum pro familiari ...? non venirem contra gratiam ... aetatis flore conlectam? non venirem contra iniuriam? Phil. II, 3. venisse eum contra se; ib. VIII, 18.

utor: cum iste infinita largitione contra me uteretur; Verr. I, 19. quo (propugnaculo) contra omnis meos impetus usurum se putat; ib. III, 40. ut contra hoc crimen ... hac videlicet testificatione uteretur; ib. V, 102. dum modo ea (potentia) nos utamur pro sulute bonorum contra amentiam perditorum; Milo 12. ut ... exercitu populi Romani contra ipsum populum Romanum uteretur; Phil. X, 12.

elliptisch: ne omnia videar contra te; Phil. II, 72.

II. **nach Adjectiven:** acer: non minus acres contra me fuerunt; Verr. II, 12. ut ... acerrimum contra seditionem ... futurum esse promittam; Muren. 90.

fortis: vir .. contra audaciam fortissimus; Sex. Rosc. 85.

liber: quae (lingua) semper contra extraordinarias potestates libera fuisset; Sest. 60.

pauci: sunt impii cives, ... contra multitudinem bene sentientium admodum pauci; Phil. III, 36.

pugnax: nimis pugnax contra imperatorem populi Romani esse noluit; Piso 70.

superior: quod superiorem esse contra improbos minus est negotii quam bonis exaequari; Quir. 22.

tutus: f. I. munio; Verr. V, 39.

III. **nach Substantiven:** accusator, adiutor: ille adiutorem servum contra dominum repudiavit, tu etiam accusatorem adhibuisti; Deiot. 31.

acies: tecum .. in acie contra Pharnacem fuit; Deiot. 14.

bellum: quasi vero non idem unumque bellum sit contra hoc iugum impiorum nefarium; Phil. XI, 6.

conatum: cuius ego non modo factum, sed inceptum ullum conatumve contra patriam deprehendero; Catil. II, 27.

consensio: ut ... nulla (sit) bonorum consensio contra improborum furorem; Rabir. 4.
conspiratio: nihil de conspiratione audiebat certorum hominum contra dignitatem tuam; Deiot. 11.
cupiditas: si vitae cupiditas contra rem publicam est turpis; Planc. 90.
defensio: non enim est illa defensio contra vim umquam optanda; Milo 14.
factum, inceptum: ſ. conatum.
imperatores: ut minuatur contra suum furorem imperatorum copia; Muren. 83.
legati: qui contra istum legati decreti erant; Verr. II, 14.
praesidium: si tu iudex nullo praesidio fuisse videbere contra vim et gratiam solitudini; Quinct. 5. contra vim tuam in patronis praesidii nihil esse; Verr. IV, 89.
subsidia: quae nostri maiores certissima subsidia rei publicae contra tribunicios furores esse voluerunt; sen. 11.
testis: ſ. I. suscito.
IV. **zum ganzen Satz gehörig:** contra acta C. Caesaris; Phil. V, 7. — contra auctoritatem huius ordinis; Piso 8. contra senatus auctoritatem; Phil. II, 48. — contra auspicia: ſ. **auspicium,** IV, 2. contra (12 St.), S. 368, b. — contra valetudinis commodum; Muren. 47. — contra consuetudinem: ſ. **consuetudo,** V, 2. contra (5 St.) S. 664, a. — contra consulem; leg. agr. I, 23. — contra senatus consultum: ſ. **consultum,** IV, 2. contra (5 St.) S. 680, b. — contra nutum dicionemque Naevii; Quinct. 94. — contra suam dignitatem; Phil. VIII, 28. — contra ius, consuetudinem, edicta praetorum; Quinct. 28. contra illud ipsum edictum suum; Verr. I, 119. — „contra exempla atque instituta maiorum"; imp. Pomp. 60. contra praetoris famam ac fortunas; Verr. II, 57. — contra fas; Verr. V, 34. dom. 35. 139. CONTRA IUS FASQUE; har. resp. 34. — contra foedus; Verr. V, 50. Scaur. c. 4. § 5. contra foedera; Verr. V, 59. — contra omnium instituta; Verr. a. pr. 12. contra instituta; ib. III, 131. contra omnium consuetudinem atque instituta; ib. 142. „contra exempla atque instituta maiorum"; imp. Pomp. 60. — contra ius; Quinct. 28. contra omnia iura Siculorum; Verr. III, 38. contra omnia iura; ib. 92. contra ius moremque; Caecin. 2. contra omne pontificum ius; dom. 38. CONTRA IUS FASQUE; har. resp. 34. — contra legem; Muren. 5. 68. Phil. XIII, 31 (||*lege*||). contra leges; Verr. a. pr. 56. I, 10. 27. II, 26. 137. III, 219. V, 46. 59. Cluent. 121. Flacc. 86. 89. dom. 68. har. resp. 43. 56. prov. cons. 6. Phil. VIII, 26. contra omnis non modo veteres leges, verum etiam novas; Sex. Rosc. 126. contra legem Corneliam; Verr. I, 155. contra legem Hieronicam; ib. II, 63. III, 38. contra .. legem Rupiliam; ib. 92. contra aliam legem; Cluent. 92. contra legem Fabiam; Rabir. 8. contra legem Porciam; ib. contra legem Caeciliam et Didiam; dom. 41. contra tuam legem; ib. 85. *contra Semproniam* legem; Sest. 55. contra eas leges; ib. contra legem Aeliam aut Fufiam; Vatin. 18. contra legem generi tui; prov. cons. 7. contra leges sacratas; ib. 46. contra omnis leges; Piso 30. ✕. contra legem Iuliam; Phil. V, 53. — contra morem maiorum; Sex. Rosc. 100. contra ius moremque; Caecin. 2. contra leges moremque maiorum; dom. 68. — contra nutum dicionemque Naevii; Quinct. 94. — contra pactionem foederis; Verr. V, 49. — contra omnis divinas atque humanas religiones; Verr. V, 34. contra religionem; dom. 109. — contra rem publicam; Planc. 90. Phil. II, 48. X, 22. — contra salutem rei publicae; prov. cons. 45. — contra vim multitudinis incitatae; Sest. 101. — contra voluntatem eius; Sex. Rosc. 60. Verr. III, 39. Muren. 42. contra ipsorum voluntatem; Sulla 32.
B. **Adverb:** I. **bei Verben:** adfero: ego contra brevem postulationem adfero; Sex. Rosc. 7.
contendo: si contra verbis et litteris et, ut dici solet, summo iure contenditur; Caecin. 65.
defendo: te hoc ... contra quam ista causa postulasset defendisse; Caecin. 67.
dico: cum contra dicturus esset Hortensius; Quinct. 77. qua ratione ... nemo ... nunc contra dicat; ib. 88. adversarii non audebant contra dicere; Verr. II, 59. ut ne Climachias quidem contra diceret; ib. 128. contra dixit ... tuus hospes; ib. III, 18. nimirum contra dici nihil potest; ib. IV, 126. ille contra dicere; ib. 149. quam palam principes dixerint ||dixerunt|| contra! ib. V, 41. dicunt contra, quibus invitissimis imperatum est; Font. 14. contra dicente Cotta; Caecin. 97. dicit accusator haec .... quid contra reus? Cluent. 81. nemini licitum est contra dicere; ib. 130. si qui contra vellet dicere; ib. 134. cum nemo contra diceret; ib. quod in ea causa contra dicendum est, in qua ..; Planc. 5. statim contra dicere solebant; Rab. Post. 10. facilius contra dicerem, si quid videretur; Phil. V, 5. — dicitur contra nullum esse testamentum; leg. agr. II, 42.
diiudico: cum contra ac Deiotarus sensit victoria belli diiudicarit ||iudicarit||; Phil. XI, 34.
disputo: quod disputari contra nullo pacto potest; leg. agr. II, 40. nihil tamen contra disputabo prius quam dixerit; Flacc. 51. quid de ... religione contra quam proposueram disputo? dom. 122.
existimo: equidem contra existimo..; Balb. 15.
facio: iam enim faciam ... contra atque in ceteris causis fieri solet, ut ..; Sulla 69. si denique aliquid [quod] non contra ac liceret factum diceretur, sed contra atque oporteret; Balb. 7. qui contra fecerit; ib. 33.
iudico: „at est aliquando contra iudicatum"; Caecin. 69.
nitor: nitebantur contra optimates; Sest. 103.
peto: cum ... contra Q. Caecilius peteret; div. Caec. 64. nihil (supererat), quod contra peterent; leg. agr. II, 91.
pugno: cum qui contra pugnent video; Quinct. 47. qui contra omni ratione pugnarunt; Sex. Rosc. 137. si de litteris corruptis contra venit, si contra omni ratione pugnavit; Verr. II, 107.
sum: si haec contra ac dico essent omnia; Verr. IV, 11. in stultitia contra est; Cluent. 84.
vendo: tu primus contra vendideras; Verr. II, 147.
venio: ſ. pugno; Verr. II, 107.
II. **zum ganzen Satz gehörig:** „Bruti" inquit „erat familiaris" .... tu contra Burrieni; Quinct. 69. neque potentia procuratoris Naevio ius ereptum; contra istum potentia sua tum tantum modo superiorem fuisse; ib. 87. non habere domum ... expositam ... voluptatibus; contra sibi ait officium ... cordi fuisse; ib. 93. ego contra ostendo ... nihil eorum fecisse Sex. Roscium; Sex. Rosc. 79. ego etiam quae tu sine Verre commisisti Verri crimini daturus sum ...; tu contra ne quae ille quidem fecit obicies; div. Caec. 35. nulla luxuries; contra summus labor; Verr. II, 7. adversarii postulant, ut ...: Heraclius contra, ut ..; ib. 38. nihil eorum est, contraque sunt omnia ... inhumanitate oblita; ib. III, 8. nemo (erat) decumanorum, qui grano amplius quam sibi ||sibi quam|| deberetur deberi professus esset. immo vero contra rapiebat ... quantum a quoque volebat Apronius; ib. 29. ***vos in ipsa infitiatione adversarii aliquid scrupuli inventuri eratis, nunc contra vobis*** quid est facilius, quam de eo, qui confitetur, iudicare? Tull. 2. animo demisso atque humili ...? nihil vero minus: hi contra vagantur laeti; Font. 33. generi sui, contra quam fas erat, amore capta; Cluent. 12. simulacrum Iovis ... contra atque antea fuerat ad orientem convertere; Catil. III, 20. quod ... non modo non postulo, sed contra .. vos oro et obtestor, ut ..; Flacc. 26. nihil dolore expressum contraque omnia corrupta libidine ... reperientur; ib. ille arma misit

...; hic contra ita quievit, ut ..; Sulla 17. imperavi nihil et contra patribus conscriptis ... parui; ib. 21. cum me in iudicium populi nemo omnium vocarit ..., contraque a populo Romano semper sim defensus; dom. 88. utinam, qui ubique sunt propugnatores huius imperii, possent in hanc civitatem venire et contra oppugnatores rei publicae de civitate exterminari! Balb. 51. ut senatus contra quam ipse censuisset ad vestitum rediret; Piso 18. quia pacis est insigne et otii toga, contra autem arma tumultus atque belli; ib. 73. nihil integre, contra improbe ... omnia; Scaur. 37. non enim tua ulla culpa est, si te aliqui timuerunt, contraque summa laus, quod minime timendum fuisse senserunt; Marcell. 20. ego quid ille et contra ille quid ego sentirem ... videbat; Phil. II, 38. nos ... patriam defendimus: contra M. Antonius id molitur ..., ut haec omnia perturbet; ib. VIII, 8. Antonii igitur promissa cruenta ...: nostra contra honesta; ib. 10. ego P. Clodium arbitrabar perniciosum civem ..., tu contra sanctum; ib. 16. is tamquam extruderetur a senatu in Macedoniam et non contra prohiberetur proficisci, ita cucurrit; ib. X, 10. f. **at,** II. at contra (4 St.) S. 305.

contractio, Zusammenziehung: [tanta erat gravitas in oculo, tanta contractio frontis, ut ..;] Sest. 19.

contraho, zusammenziehen, verkürzen, vereinigen, eingehen, abschließen: I. **absolut:** cum res ab eo, quicum contraxisset, recessisset; Quinct. 38. quibuscum contrahebat; Verr. II, 170.

II. **mit Object:** alqd: multa gessit; multa contraxit; Rab. Post. 4. hoc quidem semel suscepto atque contracto ||susceptum atque contractum||; ib. 25. f. negotium; Catil. IV, 9.

aes: quorum aes alienum contractum in popina nullum rei publicae motum adferre poterat; Catil. II, 4. cuius aes alienum videmus .. non libidine, sed negotii gerendi studio esse contractum; Sulla 58.

frontem: contrahit frontem; Cluent. 72.

milites: „milites aut meos aut veteranos contraxistis"; Phil. XIII, 33.

negotium: nescio an amplius mihi negotii contrahatur; Catil. IV, 9. quoniam habet seriem quandam ... contracti negotii confectio tabularum; Scaur. 18.

rationem: cum illo nemo iam rationem, nemo rem ullam contrahebat; Cluent. 41. magna ratione cum Mauritaniae rege contracta; Sulla 56.

rem: res quem ad modum gesta et contracta sit; Quinct. 11. f. rationem; Cluent. 41.

studia: quae studia in his iam aetatibus nostris contractiora esse debent; Cael. 76.

contrarius, entgegengesetzt, widersprechend, subst. Gegentheil: A. **bei Substantiven:** alqd: ne ipsi, quae contraria sint, taciti cogitationi vestrae subiciatis; Cluent. 6.

auctoritates: tametsi cognoscetis auctoritates contrarias virorum fortissimorum; imp. Pomp. 51.

capita: cum Brutus ... ex duabus eius orationibus capita alterna inter se contraria recitanda curasset; Cluent. 140.

causae: saepe in isdem, saepe in contrariis causis versati sumus; div. Caec. 44.

cupiditates: monstrum ... tam ex contrariis naturae studiis cupiditatibusque conflatum; Cael. 12.

iura: ea iura constituebas, quae omnibus aliis essent contraria; Verr. III, 27.

pars: si quid in contraria parte in homine offendendum est ||sit||; Caecin. 104. quae (causa) iam per annos octo continuos ex contraria parte audiatur; Cluent. 7. ut defenderet contrariam partem; ib. 130. an se in contrariam partem terrarum abdet? Muren. 89.

ripa: si ille ad eam ripam, quam constituerat, non ad contrariam navis appulisset; Phil. II, 26.

sententiae: an tu maiores ullas inimicitias putas esse quam contrarias hominum sententias? Verr. III, 6.

studia: f. cupiditates.

B. **allein: neutr.:** I. decerno: alias inter aliquos contrarium sine ulla religione decernebat ac proximis paulo ante decreverat; Verr. I, 120.

dico: ut ... non modo non cohaerentia inter se diceres, sed maxime diiuncta atque contraria; Phil. II, 18.

prohibeo: est enim lex nihil aliud nisi recta ... ratio, imperans honesta, prohibens contraria; Phil. XI, 28.

II. ex: ego hoc ex contrario contendo; Qu. Rosc. 47.

contremisco, erzittern, erschrecken: agri, mundus, terrae: cum ipse mundus cumque agri atque terrae motu quodam novo contremiscunt; har. resp. 63.

fides, virtus: cuius in mea causa numquam fides virtusque contremuit; Sest. 68.

controversia, Streit, Streitfrage, Widerspruch: I. **Subject:** est: sibi cum Quinctio controversiae nihil futurum; Quinct. 19. aliqua de re fore controversiam; ib. 20. qua de re controversia est? ib. 42. „at ea controversia est"; ib. 71. inimicitias tibi fuisse cum Sex. Roscio et magnas rei familiaris controversias; Sex. Rosc. 87. cuius hereditatis ... controversia fuerat nulla; Verr. II, 46. quod omnium controversiarum, quae essent inter aratorem et decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum. primum quae potest esse controversia? ib. III, 35. si mihi tecum neque de annona neque de aestimatione tua potest esse controversia, quid sedes? ib. 194. cum esset de re pecuniaria controversia; Tull. 5. de quo (fundo) erat controversia; Caecin. 21. controversia non erat quin verum dicerent; ib. 31. eandem tum fuisse P. et L. Cominiis ... controversiam cum Staieno ..., quae nunc mihi est cum Accio; Cluent. 100. hanc autem Cethego cum ceteris controversiam fuisse dixerunt, quod ..; Catil. III, 10. cum esset controversia nulla facti; Milo 23. at in quo fuit controversia? Phil. VIII, 2. haec est controversia eius modi, ut ..; Fr. B. VII, 7.

intercedit: quicum mihi ... controversia de re pecuniaria recens intercedit; Quinct. 54.

oritur: cum quaedam in callibus, ut solet, controversia pastorum esset orta; Cluent. 161.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** defero: controversiae secreto deferebantur; Verr. V, 27.

diiudico: qui tam ... callide verbis controversias, non aequitate diiudicas; Caecin. 49.

distraho: *cum* omnia iudicia aut distrahendarum controversiarum aut poeniendorum maleficiorum causa reperta sint ||sunt||; Caecin. 6.

habeo: qui ... nihil habuit tum neque negotii neque controversiae; Verr. I, 27. cum haberent inter se controversias de senatu cooptando; ib. II, 122. ut controversiae nihil haberet; Caecin. 23.

omitto: omissa .. controversia omnis oratio ad misericordiam tuam conferenda est; Ligar. 1.

sedo: *ut* controversias sedarit; Balb. 43.

suscipio: ut cum aliquo suo compendio negotia mulieris ... controversiasque susciperet; Caecin. 13.

tollo: neque instituere litium actiones malebat quam controversias tollere; Phil. IX, 11.

2. **Dativ:** satis facio: satis causae et controversiae ... fecisse videar; Qu. Rosc. 14.

3. **mit Präpositionen:** diiudico de: de rationibus et controversiis societatis volt diiudicari; Quinct. 43.

dubito de: ne diutius de controversia nostra ... dubitetis; Caecin. 9.

iaceo in: iacet res in controversiis isto calumniante biennium; Quinct. 67.

interdico de: qui ... de minimis aquarum itinerumque controversiis interdicit; Caecin. 36.

loquor de: cum de possessionis controversia... loquemur ||loquamur||; Caecin. 41. cum de iure et legitimis hominum controversiis loquimur; ib. 47.
remotus a: quorum hominum? ... remotissimorum a foro, iudiciis, controversiis; Verr. III, 75.
venio in: si quid in controversiam veniret; Quinct. 38. cum tanta hereditas in controversiam venisset; Verr. II, 37.
III. **nach Substantiven:** alqd: f. I. est; Quinct. 19. — II, 1. habeo; Verr. I, 27. Caecin. 23.
ansa: hac sextula se ansam retinere omnium controversiarum putat; Caecin. 17.
finis: ut finis aliquando iudiciariae controversiae constitueretur; Verr. I, 5.
iudicia: lege Hieronica iudicia plurimarum controversiarum sublata ... omnia; Verr. II, 34.
mentio: ante quam mentio .. controversiae facta esset; Verr. II, 55.
recuperatores: f. I. est; Verr. III, 35.
IV. **Umstand:** in: quae (Chelidon) ... in iure civili privatorumque omnium controversiis populo Romano praefuit; Verr. I, 36. ne hoc omnibus in possessionum controversiis praescribatis, ut ..; Caecin. 46. in ceteris controversiis ... fictus testis subornari solet; ib. 71.
propter: convocari homines propter possessionis controversiam non oportet; Caecin. 33.
sine: quis est ex his gravissimus? sine controversia, qui omnium iudicio comprobatus est; Qu. Rosc. 42. possedit (hereditatem) ... sine ulla controversia; Verr. I, 125. tua manus sine controversia fuit; Verr. II, 27. id sine controversia obtinebant, ut ..; ib. IV, 61. quam (centuriam) etiam pater possederat *sine ulla umquam controversia*; Tull. 16. quem (fundum) sine ulla controversia quadriennium ... possedit Caesennia; Caecin. 19. sine iudicio controversiaque discessum est; Cluent. 161. sine controversia solvit; ib. 162. quod (furtum) ille sine controversia fecerat; ib. 185. hunc ... belli domestici ducem sine controversia vicimus; Catil. II, 1. qui sine controversia plus possunt; har. resp. 55. ille nullo modo consul ...; ego sine ulla controversia consularis; Phil. II, 10.

controversus, streitig: ius: etiam controversum ius nosse et tractare videare; Muren. 28.

contrucido, zusammenhauen: corpus: a quibus hic multis volneribus acceptis [ac] debilitato corpore et contrucidato se abiecit; Sest. 79.
rem publicam: ei summi imperii nomine armati totam ||tantam, al.|| rem publicam contrucidaverunt; Sest. 24.

contrudo, hineinstoßen: alqm: qui ... eam provinciam susceperint, ut in balneas contruderentur; Cael. 63.

contubernalis, Zeltgenosse, Genosse, Gefährte, Camerad: I, 1. proficiscitur: in Africam profectus est, Q. Pompeio proconsuli contubernalis; Cael. 73.
vivunt: si putas nostro periculo vivere tuos contubernalis; Flacc. 41.
2. sum: cum esset meus contubernalis in consulatu; Sulla 34. fuit in Creta postea contubernalis Saturnini; Planc. 27. domi una eruditi, militiae contubernales, post adfines; Ligar. 21.
II. dedo: ne accusatoris ... contubernalibus ... supplicem vestrum dederetis; Flacc. 24.
edo: cum ... tibi, meo familiari et contubernali, prius etiam edituri indicium fuerint scribae mei ... quam ..; Sulla 44.
trado: accusatoribus contubernalibus traditus; Flacc. 5 (Z. 59).

contubernium, Zeltgenossenschaft: I. ubi: ubi illud contubernium muliebris militiae in illo delicatissimo litore? Verr. V, 104.
II. necessitudo: ut .. contubernii necessitudo ... postulabat; Planc. 27.

contueor, erblicken, beschauen: monumentum, volnus: urbis ... maximae partes adversum illud non monumentum, sed volnus patriae contuentur; dom. 146.
os: aspicite ipsum, contuemini os; Sulla 74.

contumacia, Widerspenstigkeit, Eigensinn, Trotz: I, 1. retineo: ex ea contumacia, quam hic in perditis rebus retinet, illos eius spiritus Siciliensis quos fuisse putetis cogitate; Verr. III, 22.
significo: an vero ex hoc illa tua singularis significatur ... contumacia? Verr. IV, 89.
video: ut isti ... oris oculorumque illa contumacia ac superbia, quam videtis, dissimillimus esse ... videar; Verr. III, 5.
2. disputo de: nihil de contumacia ... disputo; prov. cons. 8.
II. vox: est tuae contumaciae ... vox; Qu. Rosc. 44.
III, 1. dissimilis: f. I, 1. video.
furere: Torquatus praeter ceteros furebat contumacia responsi tui; Piso 78.
2. ex: f. I, 1. retineo.

contumax, trotzig, eigensinnig: alqs: at mores commodi. quis contumacior? quis inhumanior? Verr. II, 192. quod contumax, quod superbus ... esse videtur; Piso 66.

contumelia, Schmach, Beschimpfung, Schmähung, Mißhandlung: I. **Subject:** convenit: f. II, 1. iacio.
depellit: quem de suscepta causa ... nulla contumelia ... possit depellere; Ligar. 26.
est insignis, nova: neque in hoc solum inest contumelia, quae vehementer et insignis est et nova; leg. agr. II, 54. — nulla: „nulla contumelia est, quam facit dignus"; Phil. III, 22. — quae: quae est ista superbia et contumelia, ut ..? leg. agr. II, 79. quas contumelias fore censetis minasque verborum! Phil. XIII, 4.
habeo: habet enim quendam aculeum contumelia; Verr. III, 95.
inest: etiam si nulla inest contumelia, feremus amici naturam; Phil. I, 28. f. est insignis.
potest: f. depellit.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** accipio: tanta contumelia accepta; Verr. II, 58.
commemoro: quid ego illas istius minas contumeliasque commemorem, quibus invectus est in Sidicinos, vexavit Puteolanos? Phil. II, 107.
conqueror: non contumelias, quibus vexati oppressique erant, conquerebantur; Verr. IV, 111.
exspecto: vocis exspectas contumeliam? Catil. I, 16.
facio: quid est porro facere contumeliam? Phil. III, 22. f. I. est nulla.
fero: ne ille eandem contumeliam quam ceteri ferre non possit; leg. agr. II, 61. „mihi quidem constat nec meam contumeliam nec meorum ferre"; ib. XIII, 42.
iacio: in quem tu ... nullam contumeliam iacere potueris, quae non ad maximam partem civium conveniret; Sulla 23.
iacto: f. V, 2. praeter.
impono: quibus tu privatim iniurias plurimas contumeliasque imposuisti; Verr. IV, 20.
nomino: f. V, 2. praeter.
perpetior: ibi piratarum contumelias perpessus; har. resp. 42.
profero: quin tu id potius profers quam verbi invidiam contumeliamque maledicti? Sulla 25.
propulso: tua quid aliud arma voluerunt nisi a te contumeliam propulsare? Ligar. 18.
specto: plus spectant homines certe quam contumeliam; leg. agr. II, 54.
subeo: quae (civitates) ... nefarias libidinum contumelias turpitudinesque subierunt; Piso 86.
2. **mit Präpositionen:** dico de: de con-

tumeliis et iniuriis in magistratum Milesium tametsi dici ... vehementer potest; Verr. I, 86.

natus ad: ut hoc amplissimum nomen [senatorium] ... ad contumeliam improborum natum esse videatur; Verr. III, 96.

refero ad: haec ego ad memoriam vetustatis, non ad contumeliam civitatis referri volo; Verr. V, 84.

respondeo in: potest quisquam ... *in* inimici contumeliam sine sua laude respondere? har. resp. 17.

traho ex: qui ... cognomen ex contumelia traxerat ||traxerit, al.||; Phil. III, 16.

III. nach Adjectiv: dignus: qui unum equitem Romanum contumelia dignum putasset; Verr. III, 94. (meus discessus) misericordia dignior quam contumelia ... putaretur; Piso 32.

IV. nach Substantiven: genus: iam videtis, quam ob causam Sicilia ... hoc non potuerit novum ... genus iniuriarum contumeliarumque perferre? Verr. III, 64.

locus: tune etiam ... ausus es meum discessum ... *in* maledicti et contumeliae loco ponere? Piso 31.

vox: quae enim umquam Plancii vox fuit contumeliae potius quam doloris? Planc. 34.

V. Umstand: 1. Ablativ: adfici: quis enim umquam tanta a quoquam contumelia ... adfectus est? Verr. II, 139.

attingere: ut eam (dignitatem) ego ulla contumelia coner attingere; Planc. 8.

cogi: istis contumeliis scitote Q. Lollium coactum ad Apronii leges ... venisse; Verr. III, 62.

commoveri: his contumeliis iniuriisque commotus; Verr. III, 63. vos ... contumelia legis esse commotos; leg. agr. II, 24.

invehi: s. II, 1. commemoro.

lacerare: cum verborum contumeliis optimum virum incesto ore lacerasset; Phil. XI, 5.

onerare: omnibus eum contumeliis onerasti; Phil. II, 99.

opprimi: s. II, 1. conqueror.

praecludere: quod si non tuis nefariis in hunc ordinem contumeliis in perpetuum tibi curiam praeclusisses; Piso 40.

vexari: multis vexatus contumeliis; Quinct. 98. s. II, 1. commemoro. conqueror.

2. Präpositionen: causa: quem ego hominem honoris [potius quam contumeliae] causa nominatum volo; Verr. a. pr. 18. non mehercules contumeliae causa describam quemquam; Piso 68.

cum: haec ... damna cum maximis iniuriis contumeliisque perferre? Verr. III, 228. si quid in vitam eius ... cum contumelia dixero; Phil. I, 27. quid est dictum a me cum contumelia? ib. II, 6.

in: quas res ... superbia in contumeliis efficere potuisset; div. Caec. 3.

per: ab his ... per acerbissimas contumelias plus aliquanto ablatum esse quam natum est; Verr. III, 102. ab eis ... per contumeliam tantum exprimi frumenti quantum Apronius imperasset; ib. 105. licuitne mihi per tuas contumelias hoc tuum beneficium sic tueri? Phil. II, 60.

praeter: maledictio autem nihil habet propositi praeter contumeliam: quae si petulantius iactatur, convicium, si facetius, urbanitas nominatur; Cael. 6.

sine: ut a me sine contumelia nominarentur ei, qui ..; leg. agr. II, 63. quae (contentio) tractari sine contumelia non potest; Planc. 17. quam (coniugem) ego sine contumelia describo; Phil. II, 113. sine verborum contumelia a te dissentire possum; ib. VIII, 17. quis est qui possit sine Trebonii maxima contumelia conferre vitam Trebonii cum Dolabellae? ib. XI, 9.

contumeliose, schmählich, schmachvoll: dico: dolenter hoc dicam potius quam contumeliose; Phil. VIII, 22.

facio: potuistine ||potuisti|| contumeliosius facere? Fr. B. V, 8.

male dico: cum tu ei contumeliosissime totiens male dicas; Vatin. 29.

contumeliosus, schmähsüchtig, schmählich, schmachvoll: alqs: quam contumeliosus in edictis! Phil. III, 15. qui illum ... ferre potuissent, impotentem, iracundum, contumeliosum; ib. V, 24.

alqd: quod multari imperatorem deminutione provinciae contumeliosum est; prov. cons. 38. in socios vero ipsos ... contumeliosum est his praemiis ... exclusos esse ... socios; Balb. 24.

honos: o contumeliosum honorem eis, quos ..! Phil. I, 20.

oratio: contumeliosa habenda est oratio; Planc. 6.

voces: voces sunt contumeliosae; Cael. 30.

contundo, zerstoßen, lähmen, vernichten: audaciam: quod ego ... contudi et fregi adiuvantibus vobis exsultantis praedonis audaciam; Phil. XIII, 29.

calumniam, stultitiam: ita calumniam stultitiamque eius obtrivit ac contudit; Caecin. 18.

manus: manus, quas contudit, digitos, quos confregit, ... restituere non potest; Flacc. 73.

conturbo, verwirren, verstören, irre, bestürzt machen, die Zahlungen einstellen: alqm: conturbatus sane discedit Quinctius; Quinct. 32. iste ... pertimuit et conturbatus est; Verr. II, 74. se sane tristem et conturbatum domum revertisse; ib. IV, 32. ubi me conturbatum vident; ib. non me id magno opere conturbat; Planc. 4. utrum igitur me conturbare oportet, an ..? ib. 68. accedit ut accusatorum alterius crudelitate, alterius indignitate conturber; Deiot. 2. num conturbo te? Phil. II, 32. nescio quid conturbatus esse videris; ib. 36.

alqd: quid magis inquinatum, ... conturbatum dici potest quam ..? har. resp. 25.

animum: nunc conturbato animo pertimescit, ne ..; Font. 48.

ludos, sacra: cum sacra ludosque conturbas; har. resp. 39.

convalesco, genesen, erstarken, zu Kräften kommen: alqs: Avillius *ipse* ilico convalescit; Cluent. 37. interea Oppianicus cum iam convalesceret ..; ib. 175. quanto ille plura miscebat, tanto hic magis in dies convalescebat; Milo 25.

civitas: ut ea (vi) confecta et eiecta convalescere aliquando ... civitas posset; Sulla 76.

potestas, vis: qua lege (Cassia) suffragiorum vis potestasque convaluit; Fr. B. VI, 26.

convallis, Thalabhang: Romam in montibus positam et convallibus ... contemnent; leg. agr. II, 96.

conveho, zusammenbringen: repente luntribus in eam insulam materiem, calcem, caementa, arma convexit; Milo 74.

convello, erschüttern, untergraben, niederreißen: alqd: id non ita fixum esse deberet, ut convelli non liceret; Cluent. 126. cur ea, quae mutare non possumus, convellere malumus quam tueri? Balb. 61.

acta: ne acta Dolabellae videar convellere; Phil. II, 83.

auxilia: cum cuncta auxilia rei publicae labefactari convellique videat; Rabir. 3.

condicionem, consuetudinem: hic primus instituta omnium, consuetudinem a maioribus traditam, condicionem amicitiae, ius societatis convellere et commutare ausus est; Verr. III, 15.

consultum, edictum, foedus, formulam: quae lex quod senatus consultum, quod magistratus edictum, quod foedus aut pactio, quod ... testamentum, quae [iudicia aut stipulationes aut] pacti et conventi formula non infirmari et convelli potest, si ..? Caecin. 51.

gradus: cum vero gradus Castoris convellisti ..; dom. 54.

Herculem: Hercules, quem iste Agrigenti ...

convellere ex suis sedibus ... conatus est; Verr. V, 186.
instituta, ius: ſ. condicionem.
iudicia: ſ. consultum.
leges: quas leges ausus est non nemo improbus, potuit quidem nemo convellere; Piso 10. ſ. consultum.
opinionem: si eam (opinionem) ratio convellet; Cluent. 6.
pactionem: ſ. consultum.
repagula: convolsis repagulis; Verr. IV, 94.
Romam: cum mihi ipsa Roma prope convolsa sedibus suis ... progredi visa est; Piso 52.
sedis: quorum si iste suis sceleratissimis manibus tecta sedisque convellit; dom. 143.
simulacrum: ut simulacrum Cereris ... e sacrario Catina convellendum ... curaverit; Verr. V, 187.
statum: Ti. Gracchus convellit statum civitatis; har. resp. 41. ut ... rei publicae statum convolsuri viderentur; Piso 4.
stipulationes, testamentum: ſ. consultum.
tecta: ſ. sedis.

convenio, zusammenkommen, passen, anstehen, sich einigen, übereinstimmen, vereinbaren, aufsuchen, besuchen: I. **unpersönlich: 1. absolut:** quicum optime *ei* convenisset; Verr. IV, 147. tarde (egredientem): qui convenit? Milo 54. idne agebas, ut tibi cum sceleratis, an ut cum bonis civibus conveniret? Ligar. 18. ut ei cum Curio consessore ... facillime possit convenire; Phil. V, 13. si convenisset, fore aliquem tolerabilem statum civitatis; ib. XIII, 2. ita sibi convenisse cum Dolabella, ut ille Trebonium ... necaret; ib. 37.

2. **mit Ergänzung:** a. indirecte Frage: cum eo sine ullo intertrimento convenerat iam quem ad modum (aedes) traderetur; Verr. I, 132.

b. Infinitiv: ilicone ad praetorem ire convenit? Quinct. 48. forsitan vix convenire videretur ... eius effigiem ... servare; Verr. II, 159. si homines ipsos spectare convenit; Font. 27. non esse eos vos, ad quos potissimum interposita reiectione devenire convenerit; Sulla 93.

c. accus. c. infin.: cum officii rationem ... duci conveniret; Quinct. 53. ei misero ... omnia vitae ornamenta ... deripi convenire; ib. 64. quam multa ante fieri convenerit; ib. 86. quid vos sequi conveniat; Sex. Rosc. 34. conveniat mihi tecum necesse est ... ipsum sua manu fecisse; ib. 79. homines sapientes ... eis (rebus) maxime mederi convenit; ib. 154. quantam esse religionem convenit eorum, apud quos ..? Verr. IV, 108. minime conveniebat, ei deorum honores haberi, qui ..; ib. 151. damnum passum esse M. Tullium convenit mihi cum adversario; Tull. 23. quis est cui magis ignosci conveniat? ib. 51. si ... eis credi non convenit; Font. 27. qui igitur convenit, quae causa fuerit ad constituendum ||cito|| iudicium, eandem moram esse ad iudicandum? Caecin. 7. armari multitudinem iuris retinendi causa non convenit; ib. 33. quanto vos studio convenit ... sociorum salutem ... defendere? imp. Pomp. 14. quod idem facere censores ... qui convenit? Cluent. 128. qui in eadem culpa sit, non eadem poena adfici convenire; ib. 129. cum omnis potestates ... ab universo populo Romano proficisci convenit; leg. agr. II, 17. eum ... neque genere neque animo regio esse, inter omnis fere video convenire; ib. 42. quid tandem C. Rabirium facere convenit? Rabir. 21. quo ex senatus consulto confestim te inferfectum esse, Catilina, convenit; Catil. I, 4. quantam Asiaticis testibus fidem habere vos conveniret; Flacc. 60. ut ... nec testimonio fidem tribui convenerit nec ..; Sulla 10. quantum id (ingenium) convenit existimari; Arch. 31. ad quos aut referri nuntiata ostenta non convenit aut ..; har. resp. 61. neque enim rerum gerendarum dignitate homines efferri ita convenit, ut ..; Sest. 98. neque putavi ... de uno sagittario me queri convenire; ib. 133. quid sentire me conveniat; prov. cons. 1. quam convenit nondum cognita populi voluntate hos ... iacturam suarum tribuum ... fecisse? Planc. 54. qui tandem convenit ... mille talentum accessionem esse factam? Rab. Post. 31. spei fructum rei convenit et evento reservari; Phil. XIV, 5.

II. **persönlich: 1. absolut:** alqs: hora VIII convenire coepistis; Verr. a. pr. 31. Lampsaceni ... ad aedis noctu convenerunt; ib. I, 67. cum in consilium frequentes convenissent eidem, qui solebant; ib. II, 71. qui (Siculi) Romam frequentissimi convenerant; ib. III, 45. quod undique ad emendas decumas solent eo convenire; ib. 149. ut non modo ex oppidis, qua ducebantur (hostes), sed etiam ex finitimis visendi causa convenirent; ib. V, 66. conclamato, ut aliqui audiant et conveniant; Tull. 50. ipsi convenerint sua sponte; Caecin. 59. si non modo convocati non sunt, sed ne convenerunt quidem; ib. neminem voluerunt maiores nostri ... ne pecuniaria quidem de re minima esse iudicem, nisi qui inter adversarios convenisset; Cluent. 120. qui coierit? convenerit? non ita est; ib. 148. QUI EORUM COIT, COIERIT, CONVENIT, CONVENERIT; ib. CONVENERIT aeque incertum et infinitum est; ib. 157. qua (lege) coacti huc convenistis; ib. 164. interea non desistebant clam inter se convenire; leg. agr. II, 12. cum (Cornelius) inter falcarios ad M. Laecam ... convenit; Sulla 52. ut pari studio convenirent; sen. 27. qui ex municipiis convenerant; Sest. 129. qui ex tota Italia salutis meae causa convenerant; ib. neque me dissensioni meae pristinae putavi potius adsentiri quam praesentibus rei publicae temporibus et concordiae convenire; Balb. 61. soluti huc convenistis; Rab. Post. 18. nunc primum ita convenimus, ut ..; Phil. III, 5. qui convenerant; ib. 20. sperat (nos) etiam liberos convenisse; ib. 32. hominis nobilis ... domum Catilinam et Antonium cum sequestribus suis convenisse; Fr. B. VIII, 1.

alqd: nisi quid inter ipsum Alfenum et Naevium conveniret; Quinct. 65. non in omnis arbitror omnia convenire; Sex. Rosc. 122. eadem opinor omnia convenire; Verr. II, 164. tametsi omnia in istum hominem convenire putetis; ib. III, 26. quae in nullum hominem alium dici neque convenire possint; ib. 206. quod minime convenit; Flacc. 44. benigne, non gravate: communiter quidem certe non convenit; Balb. 36. quid enim minus in hunc ordinem convenit? Phil. IX, 8.

accusatio: quae (accusatio) sceleratorum civium potius odio et furori quam ipsius virtuti atque institutae adulescentiae conveniret; Flacc. 2.
amici: quo non amici conveniunt ad exsequias cohonestandas, sed bonorum emptores [ut carnifices] ad reliquias vitae lacerandas; Quinct. 50.
aratores: tum aratores Centuripini ... unum in locum convenerunt; Verr. III, 114.
carnifices: ſ. amici.
causae: cum multae causae convenisse unum in locum ... videntur; Sex. Rosc. 62.
centuria: *cum ei centuria Populiana videretur* ... ad fundum eius convenire; Tull. 16.
civitates: quae (civitates) in id forum convenirent; Verr. II, 38.
cognati: cum Ameriae ... tot propinqui cognatique optime convenientes (essent); Sex. Rosc. 96.
contumelia: quae (contumelia) non ad maximam partem civium conveniret; Sulla 23.
creditores: cur ceteri sponsores et creditores non convenerint; Quinct. 73. cotidie sponsores et creditores L. Trebellii convenire; Phil. VI, 11.
emptores: ſ. amici.
exercitus: L. Luculli exercitus, qui ad triumphum convenerat; Muren. 37.
haruspices: cum haruspices ex tota Etruria convenissent; Catil. III, 19.

homines: postridie homines mane in contionem conveniunt; Verr. I, 68. ut homines unum in locum convenirent; Tull. 25. cum .. ad eius propulsandum periculum non modo homines, sed prope regiones ipsae convenerint; Rabir. 8. convenerunt corrogati et quidem ampli quidam homines; Phil. III, 20.

introitus: ac mihi quidem videtur .. hic introitus defensionis adulescentiae M. Caelii maxime convenire; Cael. 3.

Italia: Romam uno tempore quasi signo dato Italia tota convenit; Piso 34. tota Italia convenerat; Planc. 87.

legationes: tot tam gravis ab amicissimis civitatibus legationes ... convenisse; Verr. a. pr. 7.

maledictum: hoc maledictum minime in illam aetatem conveniret; Deiot. 28.

matronae: omnis Segestae matronas et virgines convenisse; Verr. IV, 77.

mulieres: huc omnes mulieres, quibuscum iste consuerat, conveniebant; Verr. V, 30.

multitudo: quanta multitudo hominum convenerit ad hoc iudicium vides; Sex. Rosc. 11. quae (multitudo) ad audiendum convenit; Verr. a. pr. 15. quae multitudo, qui ordo ad Pisonis sellam ... solitus sit convenire; ib. I, 119. quanta illic ||illuc|| multitudo, quanta vis hominum convenisse dicebatur tum, cum ..? ib. II, 160. hic subito cum incredibilis in Capitolium multitudo ex tota urbe cunctaque Italia convenisset; Sest. 26.

ordo: ſ. multitudo; Verr. I, 119.

ornamenta: ego illa ornamenta ... convenire eis rebus, quas gesseram, non putabam; prov. cons. 41.

populus: populum Romanum in Capitolium ... convenisse; dom. 6. a populo Romano universo, qui tum in Capitolium convenerat; ib. 15.

praedia: quae (praedia) mulieri maxime convenirent; Caecin. 16.

propinqui: ſ. cognati.

regiones: ſ. homines; Rabir. 8.

res: res convenire nullo modo poterat; Quinct. 21. rem conventuram; Phil. I, 8.

socii: convenisse eodem compluris eiusdem amentiae ... socios; Catil. I, 8.

sponsores: ſ. creditores.

suspicio: erat porro nemo in quem ea suspicio conveniret; Sex. Rosc. 65.

tempora: intellegetis enim illa tempora ... cum societatis tabulis non solum consulibus, verum etiam mensibus convenire; Verr. II, 186.

tribuni: pari studio defendundae rei publicae convenisse video tribunos aerarios, fortissimos viros; Catil. IV, 15.

virgines: ſ. matronae.

viri: qui (viri) audita re frequentes ad me mane convenerant; Catil. III, 7. ſ. tribuni.

vis: ſ. multitudo; Verr. II, 160.

vitia: quae vitia videntur in quemvis potius quam in istum convenire; Verr. I, 128.

uxor: „(uxor) in manum" inquit „convenerat"; Flacc. 84.

2. **mit Object**: alqm: quem (Atilium) sua manu spargentem semen qui missi erant convenerunt; Sex. Rosc. 50. si ipse Verrem convenisset; Verr. I, 126. te per eos dies nemo tuae domi convenire ... potuit; ib. V, 187. conveni ego ex isto genere consultorum non neminem, ut opinor, istum ipsum quo ..; Caecin. 79. potestatem sibi D. Bruti conveniendi non fuisse; Phil. VIII, 21. Q. Scaevolam ... cotidie ... facere omnibus conveniendi potestatem sui; ib. 31. se Pompei conveniendi causa divertisse Massiliam; ib. XIII, 13.

amicos: primum exspectare; deinde ... amicos convenire; Quinct. 54. paternos amicos, hoc est, divisores appellare omnis et convenire; Verr. a. pr. 25.

defensores, hospites: postea [senex Verres] defensores atque hospites omnis Sthenii convenit; Verr. II, 96.

divisores: ſ. amicos; Verr. a. pr. 25.

liberos: quos (liberos) .. ut convenire potuerit ..; Sex. Rosc. 79.

sicarios: ubi eos (sicarios) convenit? Sex. Rosc. 74.

conventiculum, Verein: I. sunt: quoniam plebi quoque urbanae maiores nostri conventicula et quasi concilia quaedam esse voluerunt; dom. 74.

II. **nomino, saepio**: tum conventicula hominum, quae postea civitates nominatae sunt, ... invento et divino iure et humano *ut* moenibus saepserunt; Sest. 91.

conventum, Abmachung: **formula**: quae [...] pacti et conventi formula non infirmari ... potest, si ad verba rem deflectere velimus? Caecin. 51.

conventus, Verein, Versammlung, Gesellschaft, Kreisversammlung, Gerichtstag, Bezirk, Verein der römischen Bürger, Abmachung: I. **Subject**: **adoptat, agit**: conventus ille Capuae, qui ... me unum patronum adoptavit, huic ... maximas gratias egit; Sest. 9.

est: **celeber**: ubi ... Syracusani festos dies anniversarios agunt celeberrimo virorum mulierumque conventu; Verr. IV, 107. — **firmus**: ſ. magnus; Ligar. 24. — **honestus**: conventus honestus Syracusis; Verr. III, 136. — **is**: quod is est conventus Syracusis civium Romanorum, ut ... hac re publica dignissimus existimetur; Verr. V, 94. — **ludibrio**: ludibrio esse ... hominum conventum ... piratico myoparoni! Verr. V, 100. — **magnus**: erat hominum conventus maximus; Verr. II, 74. cum palam Syracusis ... maximo conventu L. Rubrius Q. Apronium sponsione lacessivit; ib. III, 132. palam res gesta est, maximo conventu, Syracusis; ib. 149. magno conventu acta res est; ib. 204. qui reus ... temperare non potuerit maximo conventu quin L. Sisennae argentum tractaret; ib. IV, 34. rex maximo conventu Syracusis in foro ... clamare coepit ..; ib. 67. in foro Lilybaei, maximo conventu, C. Servilium, civem Romanum e conventu Panhormitano, ... verberibus abiectum; ib. V, 140. in qua (provincia erant) ... conventus firmi atque magni; Ligar. 24. — **tantus**: cum res agatur apud praetorem ..., tanto conventu hominum ac frequentia; Arch. 3. — **testis**: testis (est) honestissimus, maximusque conventus civium Romanorum; Verr. V, 10.

postulat: scio ... quid ille conventus ... postulet; Sest. 119.

solent: ſ. II, 1. facio; Verr. III, 45.

versatur: versantur ante oculos omnia: ... contio conventusque civium, in quo ego cum loquerer, tanti gemitus fletusque fiebant, ut ..; Verr. IV, 110.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: **ago**: in quibus (oppidis) consistere praetores et conventum agere soleant; Verr. V, 28.

existimo: ſ. I. est is.

facio: quorum (negotiatorum) quanti conventus ad Marcellos ..., quanti ad Cn. Pompeium ... fieri soliti sint quis ignorat? Verr. III, 45. quem conventum mulierum factum esse arbitramini? ib. IV, 77.

habeo: Romae querimoniae de tuis iniuriis conventusque habebantur; Verr. III, 132.

vito: non esse vitandum illum nobis conventum et locum; Verr. IV, 138. si quae castiores erant, ... lucem conventumque vitabant; ib. V, 28.

2. **Ablativ**: **abutor**: ut vestro consessu et hoc conventu pro summa solitudine abuteretur; Sex. Rosc. 59.

3. **mit Präpositionen**: adeo in: prius ... quam Romam atque in horum conventum adiretis; Verr. IV, 26.
do de: de conventu nullum umquam iudicem nec recuperatorem dedit; Verr. III, 28. negas (te) de conventu recuperatores daturum; ib. 139.
incido in: si ... in creditorum conventum incidisset; Sest. 28.
postulo de: Scandilius postulare de conventu recuperatores; Verr. III, 137.
prodeo in: cur pudentissimas ... feminas in tantum virorum conventum ... prodire cogis? Verr. I, 94.
seligo ex: ceterarum rerum selecti iudices ex conventu civium Romanorum proponi solent; Verr. II, 32. selecti e conventu aut propositi ex negotiatoribus iudices nulli; ib. 34.
sum in: quaesivi a Catilina in nocturno conventu ad M. Laecam fuisset necne; Catil. II, 13.
venio in: in conventum suum mimi Isidori filiam venisse; Verr. V, 31.
video in: [hominem] in tanto conventu Syracusis vidi neminem .., qui ..; Verr. V, 65.
III. **nach Adjectiven:** dignus: quod non dignum hoc conventu ... esse videatur; Cluent. 66.
refertus: domus erat non meretricio conventu, sed praetoria turba referta; Verr. I, 137.
IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv:** alqd: quod non est proprium Syracusanorum, sed et illorum et commune conventus illius; Verr. II, 160.
copia: si .. ex omni copia conventus Syracusani ... faceres potestatem aratori ... sumendi recuperatores; Verr. III, 32.
frequentia: quem ... citari iussit concursu magno frequentiaque conventus; Verr. V, 16.
2. **mit Präpositionen**: alqs ex: clamare omnes ex conventu neminem umquam in Sicilia fuisse Verrucium; Verr. II, 188.
cives ex: cum amplius centum civis Romanos haberet ex conventu Syracusano; Verr. V, 155. vgl. I. est magnus; Verr. V, 140.
homines ex: in consilio .. habebat homines honestos e conventu Syracusano; Verr. II, 70. audies homines e conventu Syracusano; ib. IV, 70. ubi cum equitibus Romanis, hominibus ex illo conventu honestissimis, illius Verrucios ... explicabam; ib. 137.
iudices de: de conventu ac negotiatoribus nulli iudices; Verr. II, 34. vgl. II, 3. do de; Verr. III, 28.
quadruplatores ex: homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterrimus; Verr. II, 22.
recuperator de: vgl. II, 3. do de. postulo de.
viri de: adhibentur in scribendo ||exscribendo|| de conventu viri primarii; Verr. II, 189. — ex: quem voles e conventu Syracusano virum bonum nominato; Verr. IV, 55.
V. **Umstand: 1. Ablativ:** celebrari: cuius damnatione sepulcrum L. Catilinae ... hominum audacissimorum ... conventu epulisque celebratum est; Flacc. 95.
zum Satz: hanc solam (dicam) tu illo conventu reperiere sortitus; Verr. II, 44. vgl. I. est celeber, magnus, tantus.
2. **Präpositionen**: a: cognosci: res ab omni conventu cognita; Verr. II, 48.
ex: in quo (fundo) ex conventu vim fieri oportebat; Caecin. 22.
extra: quod tantam causam ... dico extra conventum et eam frequentiam, in qua ..; Deiot. 5.
in: quae ille ... non tanto in conventu tam aperte ... dixisset; Verr. a. pr. 18. in conventu maximo cogi a magistratu furtum reddere; ib. II, 58. quae tu palam egisti, in conventu imperasti; ib. III, 73. (candelabrum) tum se, in illo conventu civium Romanorum, dare; ib. IV, 67. haec ... agebantur in conventu; ib. 86. neque Romae in conventu Siculorum ... legatos Syracusanorum adfuisse; ib. 138. in tanto conventu nemo erat quin rationem numerumque haberet; ib. V, 71. agi nihil in foro et conventu toto die, nisi ..; ib. 101. cum in conventu civium Romanorum iussu tuo securi cives Romani ferirentur; ib. 113. ut numquam dubitaret in conventu palam supplicia ... in civis Romanos expromere; ib. 139. qui omnibus in illo conventu notus ... esset; ib. 156. quod homines in conventu ... nimium diligenter praedonum numerum requirebant; ib. 157. quoniam non est nobis haec oratio habenda ... in aliquo conventu agrestium; Muren. 61. qui *in* conventu virorum bonorum verba de salute mea fecerunt; dom. 54. tibi in conventu Puteolis manus esse adlatas; Vatin. 12.

conversio, Wendung, Umwälzung, Umwandlung: I, 1: quaero: qui ... novos motus conversionesque rei publicae quaerant; Sest. 99.
2. versor in: quanta in conversione rerum ac perturbatione versemur; Flacc. 94.
II, 1. Abl. defendendi facilis est cautio, non solum latibulis occultorum locorum, sed etiam tempestatum conversione et moderatione; Flacc. 31.
2. in: necesse est enim in tanta conversione et perturbatione omnium rerum ||concursione perturbationum rerum|| temporibus potius parere quam moribus; Phil. XI, 27.
praeter: cui nihil oberat praeter conversionem status; dom. 46.

converto wenden, richten, umwenden, zuwenden, umkehren, umwälzen, umwandeln: I. **absolut:** multitudo: non dubito quin omnis ad te conversura fuerit multitudo; Planc. 50.
II. **mit Object:** alqm: in eum ipsum se convertit; dom. 66. cum se convertisset; Sest. 121. ne se idem Appius repente convertat; Cael. 35. s. **ad,** I. converto; Sulla 17 (aliquando ad timorem). 40. Sest. 130. Planc. 93 (S. 64, b).
alqd: si ex eo negotio tantulum in rem suam convertisset; Sex Rosc. 114. ex eo T. Roscius non paulum nescio quid in rem suam convertit; ib. 115. si nihil de patris fortunis amplissimis in suam rem convertit; ib. 144. qui haec ... ad suos improbissimos quaestus converteret; Verr. III, 21. totum enim convertet; Flacc. 51. quoniam, quod crimen esse voluisti, id totum vides in laudem esse conversum; ib. 70. quae nunc ex Etruscis libris in te conversa atque interpretata dicuntur; har. resp. 37.
aculeum: eodem etiam M. Lurco ... convertit aculeum testimonii sui; Flacc. 86.
animos: quo vos ipsa causa ... cogit animos mentisque convertere; Sulla 69. convertite animos nunc vicissim ad Milonem; Milo 34.
arma: omnium in se gentium non solum odia, sed etiam arma convertisset; Deiot. 18.
auxilium; Piso 19 (S. 64, b).
baculum: converso baculo oculos misero tundere vehementissime coepit; Verr. V, 142.
bellum; Phil. V, 40 (S. 64, b).
clementiam: illam clementiam mansuetudinemque nostri imperii tantam in crudelitatem inhumanitatemque esse conversam; Verr. V, 115.
condiciones: converte nunc ad equestrem ordinem atque in ceteros ordines easdem vitae condiciones; Cluent. 150.
demonstrationem: conversam iam habent demonstrationem suam; Verr. IV, 132.
fortunam: nolite igitur fortunam convertere in culpam; Rab. Post. 29.
impetum: si omnis impetus domesticorum hostium ... se in me unum convertit; Catil. III, 28. illius furentis ... impetus in se ipsos posse converti; har. resp. 46.
ingenia; Quinct. 33. — iter; Catil. II, 14 (S. 64, b).
iura: quae (mater) vitiis animi in deterrimas partis iura hominum convertit omnia; Cluent. 199. ea iura ..., quibus in te conversis recusares; dom. 125.

ludos; har. resp. 24. — mandatum; Sex. Rosc. 112 (S. 64, b). — mansuetudinem: s. clementiam. — mentis: s. animos; Sulla 69.
naturam: neque (potest) cuiusquam repente ... natura converti; Sulla 69.
oculos, ora: video ... in me omnium vestrum ora atque oculos esse conversos; Catil. IV, 1.
odia: s. arma.
ornamenta; har. resp. 41 (S. 64, b).
pecuniam: te ... publicam pecuniam domum tuam convertisse; Verr. III, 176.
poenam: vides poenam illam a te in alium institutam in te ipsum esse conversam; dom. 126. ib. 105 (S. 64, b).
portorium: vectigal ac portorium Dyrrachinorum totum in huius unius quaestum esse conversum; prov. cons. 5.
quaestum: si unius anni quaestum in rem suam converteret; Verr. a. pr. 40.
rationem: conversa ratio; leg. agr. II, 68.
rem publicam: non putant satis conversam esse rem publicam; Flacc. 94.
scribas; Catil. IV, 15 (S. 64, b).
sicam: haec eadem (sica) longo intervallo conversa rursus est in me; Milo 37.
signum; Catil. III, 21. — simulacrum; Catil. III, 20 (S. 64, b). — speluncam; Verr. IV, 107 (S. 64, b. conversus).
spem: cum omnes boni omnem spem melioris status in eorum fidem convertissent; Sest. 70.
vectigal: s. portorium.

convestio, bekleiden, verdecken: domum: eius domum eversam duobus lucis convestitam videtis; dom. 101.

conviciator, Lästerer: maledictum: maledictum est ... maledici conviciatoris; Muren. 13.

convicium, Scheltwort, Schmähung: I. sum: adulter, impudicus, sequester convicium est, non accusatio; Cael. 30.
II, 1. facio: convicium C. Iunio iudici quaestionis maximum fecit; Cluent. 74. fit ||ut|| clamor, fit ||ut|| convicium mulierum; Fr. B. IX, 1.
nomino: quae (maledictio) si petulantius iactatur, convicium ... nominatur; Cael. 6.
sustineo: qui posset scurrae divitis cotidianum convicium sustinere; Quinct. 62. improborum convicia sustinere non poteram; dom. 16.
2. respondeo: respondebo hominis furiosi ... convicio, cuius exercitationem ... diuturna impunitate munivit; dom. 3.
3. adripio ex: non debes .. adripere maledictum ... ex scurrarum aliquo convicio; Muren. 13.
III. exercitatio: s. II, 2.
IV, 1. celebrare: qui antea cantorum convicio contiones celebrare suas solebat; Sest. 118.
defessus: ubi ... aures convicio defessae conquiescant; Arch. 12.
explodi: postea quam e scena ... convicio explodebatur; Qu. Rosc. 30.
perduci: ad quam (columnam) multorum saepe conviciis perductus erat; Cluent. 39.
repudiari: (illius amicos) maximo clamore esse et convicio repudiatos; Verr. IV, 141. quibus rebus omnium mortalium non voluntate, sed convicio repudiatis; Vatin. 26.
resistere: cui ego nisi ... hominum clamore atque convicio restitissem; Verr. I, 158.
verberari: os tuum ferreum senatus convicio verberari noluisti; Piso 63.
2. cum: erant autem convivia ... cum maximo clamore atque convicio; Verr. V, 28.

convinco, überführen, beweisen, darthun, widerlegen: I. absolut: alqs: quid taces? convincam, si negas; Catil. I, 8. senatus num obviam prodire crimen putat? „non, sed mercede"; convince; Muren. 73.

II. mit Object: alqm: non nemo ... iudicio turpi convictus bonis quidem suis utitur; Quinct. 49. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus convictus ora iudicum aspicere ... auderet; Verr. I, 1. nequaquam ... tantis criminibus, quantis tu convinceris; ib. 26. se omnibus iudiciis convinci necesse esse; ib. III, 135. ut tanta auctoritate litterarum, tot testibus publicanis convincare? ib. 169. omnibus in rebus ... convincitur a testibus; ib. IV, 104. his tot criminibus testimoniisque convictus; ib. V, 41. postea quam certis litteris, testibus auctoritatibusque convincitur; ib. 103. istud columen actionis tuae, Mithridates, ... [con]victus fractusque discessit; Flacc. 41. M.' Aquilium ... multis avaritiae criminibus testimoniisque convictum; ib. 98. ut ... te summae neglegentiae tuo iudicio convictum esse fateare? Sulla 44. Autronium ... non ... sua vita ac natura convicit? ib. 71. eum mores ipsius ac vita convincerent; ib. quotiens quisque est in hoc scelere convictus; ib. 83. eius devotionis me esse convictum iudicio deorum immortalium, testimonio senatus, consensu Italiae, confessione inimicorum, beneficio ... vestro maxime laetor; Quir. 1. quocumque venit, repudiatus convictusque discessit; dom. 50. quo me teste convincas? an chirographo? Phil. II, 8. te .. in isto ipso convinco non inhumanitatis solum, sed etiam amentiae; ib. 9. vgl. reum; Verr. II, 27.
alqd: hoc ... eo magis est, si convincitur, vindicandum; Sex. Rosc. 69. quod ita promptum et propositum est, ut ... ex hoc etiam ... convincatur; ib. 118.
causam: quae (causa) ... ipsa opinione hominum tacita prope convicta atque damnata sit; Cluent. 7.
devotionem: hanc ego devotionem capitis mei ... tum denique convictam esse et commissam putabo; dom. 145.
facinus: volo inauditum facinus ipsius, qui id commisit, voce convinci; Quinct. 79.
hominem: cum ille, homo audacissimus, conscientia convictus, primo reticuisset; Catil. II, 13.
magistratus: magistratibus, quos ante oculos vestros gessit, convictis virorum bonorum testimoniis; Font. 34.
praedia: mitto quod (haec praedia) convicta ab Apollonidiensibus; Flacc. 79.
reum: cui (actori) reus ... tam convictus ... eripi possit; Verr. I, 10. nemo umquam [reus] tam convictus ... adducetur qui ..; ib. II, 27.
servos: supplicia, quae in convictos maleficii servos constituta sunt; Verr. V, 139.
testem: bene testem interrogavit; ... convicit et elinguem reddidit; Flacc. 22.
vitam: quae (dicendi copia) istius vitam tot vitiis flagitiisque convictam ... possit defendere; Verr. a. pr. 10.
III. mit doppeltem Accusativ: alqm — alqd: quod sive fateris sive convinceris; Verr. III, 149.

conviva, Tischgenosse, Gast: I, 1. audent facere: illi ipsi tui convivae ... verbum facere non audent; Verr. IV, 143.
cenat: venenum hospiti aut convivae si diceretur cenanti ab illo datum, cui neque heres neque iratus fuisset; Scaur. c. 2. § 5.
rident: ridere convivae; Verr. III, 62.
spectant: ibidem convivis spectantibus emblemata evellenda curavit; Verr. IV, 49.
2. abl. abs.: etiam conviva et adiutore Oppianico; Cluent. 36.
II. dedo: ne accusatoris consessoribus, convivis ... supplicem vestrum dederetis; Flacc. 24.

convivium, Gastmahl, Gelage: I. Subject: delectat: quem ... non convivia delectarent; Cael. 39.
est: praetori populi Romani satis iucundum et gratum illud esse convivium; Verr. IV, 63. erant

autem convivia non ... eo pudore, qui in magistratuum conviviis versari solet ||soleat||, sed cum maximo clamore atque convicio; ib. V, 28. ut muliebria cotidie convivia essent; ib. 81.
flagrant: f. II, 4. constituo in.

II. nach Verben: 1. Accusativ: apparo: magnifice et ornate ... convivium apparat; Verr. I, 65. domesticis copiis ... ornare et apparare convivium; ib. IV, 44. dum ... conviviis apparatis delectantur; Catil. II, 20.
celebro: celebratur omnium sermone laetitiaque convivium; Verr. I, 66.
commemoro: tum flagitiosa illa convivia (commemorabantur); Verr. V, 94.
facio: quae vero convivia (fieri putatis)? honesta, credo, in eius modi domo; Sex. Rosc. 134.
fero: quod ... quasi aliquod Lapitharum [...] convivium ferebatur; in quo nemo potest dicere utrum iste plus biberit [an vomuerit] an effuderit; Piso 22.
iacto: accusatores ... convivia, comissationes ... iactant; Cael. 35.
ineo: „convivia cum patre non inibat"; Sex. Rosc. 52. convivium publicum non dignitatis causa inibit; Piso 65.
instruo: omnibus curat rebus instructum et paratum ut sit convivium; Verr. IV, 62.
orno: ornare magnifice splendideque convivium; Quinct. 93. f. apparo; Verr. IV, 44.
ostendo: nullum turpe convivium ... ostenditur; Muren. 13.
paro: publice sibi convivia parari ... iubet; Verr. III, 65.
praetervehor: quam diu (classis) convivium eius flagitiosissimum praetervecta est; Verr. V, 86.
relinquo: relinquenda (sunt) studia delectationis, ludus, iocus, convivium; Cael. 46.
renuo: qui nullum convivium renuerit; Cael. 27.
video: ut nullum umquam pudicum neque sobrium convivium viderit; Verr. III, 160. ut quivis ... non se praetoris convivium, sed ut Cannensem pugnam nequitiae videre arbitraretur; ib. V, 28.

2. Dativ: natus: qui (se) somno et conviviis ... natos arbitrantur; Sest. 138.
tribo: quantum (temporum) alii tribuunt tempestivis conviviis; Arch. 13.

3. Ablativ: utor: ut, cum alii ne conviviis quidem isdem quibus Apronius, hic isdem etiam poculis uteretur; Verr. III, 23. si quae non nupta mulier ... virorum alienissimorum conviviis uti instituerit; Cael. 49.

4. mit Präpositionen: abripio de: quem obtorta gula de convivio in vincla ... abripi iussit; Verr. IV, 24.
accubo in: accubantes in conviviis; Catil. II, 10.
accumbo in: negavit moris esse Graecorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres; Verr. I, 66.
adhibeo ad: tu sociorum ... ad ea convivia matres familias adhibuisti; Verr. V, 137. — in: non nullae ex eo numero in convivium adhibebantur palam; Verr. V, 28.
aufero e: ut alius inter manus e convivio tamquam e proelio auferretur, alius ..; Verr. V, 28.
constituo in: id (candelabrum) apud istum in eius modi conviviis constituetur, quae domesticis stupris flagitiisque flagrabunt? Verr. IV, 71.
destituo in: destitui alios in convivio; Verr. III, 66.
discedo de: ne sine corollario de convivio discederet; Verr. IV, 49.
iaceo in: dies continuos compluris in litore conviviisque iacuisti; Verr. V, 137.
intersum in: hunc ne in convivio quidem ullo fere interfuisse; Sex. Rosc. 39.
protraho in: quod in convivium Sex. Commium protrahi iussit; Verr. IV, 24.
reduco ex: quo istum ex illo praeclaro convivio reduxerant paulo ante mulieres cum cantu atque symphonia; Verr. V, 92.
statuo in: statuitur Lollius in illo tempestivo gladiatorum convivio; Verr. III, 61. statuitur ... eques Romanus ... in Apronii convivio; ib. 62.
sum in: cum in convivio comiter et iucunde fuisses; Deiot. 19.
teneo ad: ut ... ad eius convivium ... honestissimi viri tenerentur; Verr. III, 65.
venio in: cum in convivium venisset; Verr. IV, 48.
versor in: non in conviviis versatus est; Quinct. 59. cum iste cum pallio purpureo ... versaretur in conviviis muliebribus; Verr. V, 31. f. I. est; Verr. V, 28.

III. nach Adjectiv: dignus: huc homines ... digni vita illa conviviisque veniebant; Verr. V, 80. nemo illum ... convivio dignum iudicavit; Cluent. 41.

IV. nach Substantiven: comes: tempestivi convivii ... comes est extrema saltatio; Muren. 13.
conditores: hi sunt conditores instructoresque convivii; sen. 15.
crapula: qui nondum Aproniani convivii crapulam exhalasset; Verr. III, 28.
fructus: nec plebi Romanae eripiendi fructus isti sunt ludorum, gladiatorum, conviviorum; Muren. 77.
genera: ut ... omnia cenarum conviviorumque genera ... delicatissimis verbis expresserit; Piso 70.
instructores: f. conditores.
libido: in M. Caelio ... nulla conviviorum ac lustrorum libido (reperietur); Cael. 44.
occupatio: si te impediebat ista conviviorum mulierumque occupatio; Verr. V, 83.
ornamenta: ut ... tricenos ||ternos|| lectos optime stratos cum ceteris ornamentis convivii quaereret; Verr. IV, 58.

V. Umstand: 1. Ablativ: contineri: ita diei brevitas conviviis ... continebatur; Verr. V, 26.
corrumpere: Apronius ipsum Metellum ... non convivio, non muliere ... posset corrumpere; Verr. III, 158.
delectari: f. II, I. apparo; Catil. II, 20.
dissipare: qui patrimonium satis lautum ... Graecorum conviviis maluit dissipare; Flacc. 90.
se gerere: si .. ita se gerat ... aquis, navigatione, conviviis, ut ..; Cael. 49.
personare: ut ... nocturnis .. conviviis tota vicinitas personet; Sex. Rosc. 134.
vivere: ut Romae vixerint, quibus conviviis, quibus flagitiis; Cluent. 36.

2. Präpositionen: ante: dominum cum toga pulla et eius amicos ante convivium? Vatin. 32.
in: hunc in impuris conviviis principem adhibebat; Verr. III, 23. ille erat ... in convivio dominus, ac tum maxime, cum ... in convivio saltare nudus coeperat; ib. cum in eius conviviis symphonia caneret; ib. 105. homines enim in proeliis, non in conviviis, belli fortunam periclitari solent; ib. V, 132. quod nudi in conviviis saltare didicerunt; Catil. II, 23. nemo enim saltat sobrius ... in convivio moderato atque honesto; Muren. 13. quam volent in conviviis faceti ... sint; Cael. 67. more hominum invident, in conviviis rodunt; Balb. 57. cum .. ipse nudus in convivio saltaret; Piso 22. Deiotarum ... in convivio .. nudum saltavisse; Deiot. 26. cum eum iussu Antonii in convivio servi publici loris ceciderunt; Phil. VIII, 24. quem Antonius deliciarum causa loris in convivio caedi iubebat a servis publicis || suis publice, al. ||; ib. XIII, 26. f. II, 1. fero.

convivor, schmausen: (Apronium) cotidie solitum esse non modo in publico, sed etiam de publico convivari; Verr. III, 105.

convocatio, Zusammenberufung: exsistit: nulla ad rem publicam defendendam populi Romani convocatio (exstitit); sen. 38.

convoco, herbeirufen, zusammenberufen: alqm: convocatis Siculis omnibus; Verr. IV, 73. quos convocaveris; Catil. I, 1. consul ... vos frequentissimos in Capitolium convocavit; sen. 25. ut litteris consularibus ... cuncta ex Italia omnes qui rem publicam salvam vellent convocarentur; Sest. 128. quo (die) in aedem Telluris convocati sumus; Phil. I, 1. quem umquam convocasti? ib. II, 100. aliquando tamen convocati sumus; ib. III, 1. semper flagitavi ut convocaremur. quo die primum convocati sumus ..; Phil. V, 30.

artifices, caelatores: palam artifices omnis, caelatores ac vascularios, convocari iubet; Verr. IV, 54.

concilium: ecquando dubitaris ... concilium convocare? Vatin. 18.

decumanos: ille multitudine sociorum remota decumanos convocat; Verr. II, 173.

homines: audax praecipue fuisse videtur Aebutius in convocandis hominibus et armandis; Caecin. 2. „convocavi homines, coëgi, armavi“ ib. 24. convocari homines propter possessionis controversiam non oportet; ib. 33. nec aequitati quicquam tam infestum est quam convocati homines et armati; ib. qui congregat homines et convocat; ib. 59. si non modo convocati (homines) non sunt, sed ..; ib.

milites: cum C. Caesar ... veteranos milites convocavit; Phil. V, 23.

multitudinem: vim enim multitudinis restitui voluerunt, non solum convocatae multitudinis; Caecin. 59.

necessarios, propinquos: mulier ... omnis suos propinquos filiique sui necessarios convocavit; Cluent. 22.

senatum: in aede Castoris ..., quo saepe numero senatus convocatur; Verr. I, 129. ut hesterno die ... senatum in aedem Iovis Statoris convocavi; Catil. II, 12. Kalendis Ianuariis cum in Capitolium nos senatum convocassemus; Sulla 65.

tribus: convocabat tribus; Milo 25.

vascularios: s. artifices.

convolo, herbeieilen: alqs: qui cuncta ex Italia ad me revocandum convolaverunt; dom. 57. si lex *de ea* re ferretur, convolaretis ad rostra; Rab. Post. 18.

furiae: in qua (causa) furiae concitatae tamquam ad funus rei publicae convolant; Sest. 109.

convomo, bespeien: mensas: cum tu Narbone mensas hospitum convomeres; Phil. II, 76.

cooperio, bedecken, überschütten: alqm: istum tot ... sceleribus coopertum; Verr. I, 9. lapidibus coopertus esset in foro; ib. 119. hos .. omni scelere coopertos; Phil. XII, 15.

humum: humus erat ... coronis languidulis et spinis cooperta piscium; Fr. B. IX, 1.

coopto, dazuwählen, zur Ergänzung wählen, ergänzen: I. **absolut:** ex quibus (generibus) in eum ordinem cooptari liceret; Verr. II, 120.

II. **mit Object:** alqm: is a conlegio cooptaretur; leg. agr. II, 18. quem .. absentem in amplissimum ordinem cooptarunt; Cael. 5. in quem (auguratus locum) ego eum ... mea nominatione cooptabo; Phil. XIII, 12.

sacerdotes: conlegiis eripuit cooptandorum sacerdotum potestatem; Fr. B. VII, 5.

senatorem: in eis omnibus senatoribus cooptandis; Verr. II, 120. veterem (senatorem) cooptari necesse erat legibus; ib. 124.

senatum: cum haberent inter se controversias de senatu cooptando; Verr. II, 122. ut eis ... praetor de senatu cooptando leges conscriberet; ib. Agrigentini [de senatu cooptando] Scipionis leges antiquas habent; ib. 123. leges .. similis de cooptando senatu ... dedit; ib. 125.

coorior, entstehen: tempestates: tum subito tempestates coortae sunt maximae; Verr. I, 46.

copia, Menge, Fülle, Vorrath, Reichthum, Macht, Gelegenheit, pl. Mittel, Vermögen, Truppen: A. **sing.:** I. **Subject:** commonet: quod ... frumenti copia commonet; Verr. V, 29.

confligit: copia cum egestate ... confligit: Catil. II, 25.

deest: quorum (amicorum) copia bonis viris ... deesse non solet; Muren. 70.

defendit: quae (est) tanta facultas dicendi aut copia, quae istius vitam ... possit defendere? Verr. a. pr. 10.

enarrat: nullius dicendi aut scribendi ... tanta copia (est), quae non dicam exornare, sed enarrare ... res tuas gestas possit; Marcell. 4.

est: omnis testium copia, quae futura est, a matre initio est adornata, a matre ... instruitur atque omnibus ... copiis comparatur; Cluent. 18. — cohors: haec copia, quam dico, iudicum, cohors ... C. Verris; Verr. II, 34. — digna: vetera exempla, quorum est copia digna huius imperii gloria; Sest. 101. — magna: quo ex genere mihi testium ... magna copia fuisset; Verr. I, 97. fuit enim maior talium virorum in hac re publica copia; quae cum esset ..; Font. 42. quae enim in L. Crasso potuit ... maior esse ubertas, varietas, copia, quam fuit in eo, qui ..? Balb. 3. — par: nequaquam pari latronum manu et copia; Phil. XI, 14. — patricia, al.: ut omnes tantam illam copiam et tam magnificum apparatum non privatum aut plebeium, sed patricium, et praetorium esse arbitrarentur; Sest. 77. — praesto: quorum (amicorum) ea vicinitate tum illa bona atque honesta copia praesto fuit; Tull. 22. — quae: quae fuerit hesterno die Cn. Pompei gravitas in dicendo, quae copia; Balb. 2. s. defendit. est magna; Balb. 3. — summa: erat enim Romae summa copia patronorum; Cluent. 109. non utar exemplorum copia, quae summa est; ib. 126. — tanta: an hoc dubium est quin neque verborum tanta copia sit ..? Caecin. 51. s. enarrat.

exornat: s. enarrat.

exsistit: quae tanta enim potest exsistere ... dicendi copia ..? sen. 1.

potest: s. defendit. enarrat. exsistit. — solet: s. deest. — videtur: s. II, 1. reduco.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adfero: si maiorem etiam hominum honestissimorum copiam adferam ||adferta, al.||; Font. 16.

adimo: non adimo ... dicendi copiam; Flacc. 9.

adorno, comparo: s. I. est.

contendo: oppidorum .. finitimorum illam copiam cum hac ... contendent; leg. agr. II, 96.

dico: s. I. est cohors.

educo: ut ea copia, quam secum eduxit, se hanc civitatem oppressurum arbitraretur; Muren. 78.

expeto: huius ... virtutem in scribendo et copiam non expetisset? Arch. 25. quorum ego non tam facultatem umquam et copiam expetendam putavi, quam ..; dom. 146.

facio: cuius (decuriae) mihi copiam quam largissime factam oportebat; Verr. I, 158.

fero: qua in urbe homines ... copiam rerum moderate ferre non potuerunt; leg. agr. I, 18.

habeo: utinam .. virorum fortium ... copiam tantam haberetis, ut ..; imp. Pomp. 27. cum hanc et huius generis copiam tantam habeat Antonius: Phil. XI, 14.

instruo: s. I. est.

largior: cui summam copiam facultatemque dicendi natura largita est; Quinct. 8.

minuo: ut minuatur contra suum furorem imperatorum copia; Muren. 83.

perspicio: copiam sententiarum atque verborum ... perspexistis; Cael. 45.

peto: petebatur a me frumenti copia; dom. 16.
quaero: ita mihi non tam copia quam modus in dicendo quaerendus est; imp. Pomp. 3.
redigo: quod omnis frumenti copia decumarum nomine penes istum esset redacta; Verr. III, 171.
reduco: ut ... reditu (meo) ubertas agrorum, frugum copia ... mecum simul reducta videantur; dom. 17.
2. **Ablativ:** abundo: eorum hominum copia populum Romanum abundare? Font. 43. quorum (amicorum) ille copia quondam abundarat; Sulla 7.
confido: ego copia et facultate causae confisus vide quo progrediar; Qu. Rosc. 2.
redundo: qui ... munitus indicibus fuit, quorum hodie copia redundat; Sest. 95.
utor: f. I. est summa; Cluent. 126.
3. **mit Präpositionen:** certo cum: ut ars certare videretur cum copia; Verr. IV, 65.
eligo ex: eligere ... ex amicorum atque hospitum suorum copia quem cognitorem daret; Verr. II, 107.
mitto de: tantum ... de sua copia frumenti mittere; Verr. III, 171.
reicio ex: si .. ex omni copia conventus Syracusani ... faceres potestatem aratori non modo reiciendi, sed etiam sumendi recuperatores; Verr. III, 32. ex qua copia recuperatores reici oporteret; ib. 136.
sumo ex: f. reicio ex. Verr. III, 32.
III. **nach Adjectiv:** aptus ex: ex hac copia ... primum illa apta est adrogantia; leg. agr. II, 95.
IV. **nach Substantiv:** alqs ex: ex hac copia quam multos esse arbitramini qui ..? Cael. 21.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** commoveri: hi ... non solum copia, verum etiam insolentia commovebuntur; leg. agr. II, 97.
comprobare: dis ... frugum ubertate, copia, vilitate reditum meum comprobantibus; Quir. 18.
geri: quae (bella) in his fere locis navali copia gesta atque versata sunt; Verr. IV, 103.
impediri: animus saepe nimia copia, inopia etiam non numquam impeditus; Cael. 45.
opprimere: f. II, 1. educo.
superare: ut longe superiores omnis hac dignitate copiaque superarem; Quir. 9.
valere: quantum dicendi gravitate et copia valeat; imp. Pomp. 42.
2. **Präpositionen:** cum: cum ... Herbitam cum illa sua praedonum copia manuque venisset; Verr. III, 76. egit causam summa cum gravitate copiaque dicendi; Sest. 107.
in: qui in summa copia optimorum adulescentium pari continentia ... reliquit neminem; Vatin. 26. in summa amicorum copia cum familiarissimis eius est adaequatus; Balb. 63.
pro: multa pro tua summa copia ... dicendi ... dixisti; imp. Pomp. 52.
propter: demigraturos in illa loca nostros homines propter ... omnium rerum copiam; leg. agr. II, 42.
B. **plur.:** I. **Subject:** absunt: cum hostium copiae non longe absunt; imp. Pomp. 15.
accedunt: cum ... copias .. hostium, quae ad castra accesserant, profligarit, occiderit; Phil. XIV, 37.
concidunt: omnis Catilinae copias, omnis spes atque opes ... concidisse; Catil. III, 16.
deficiunt: manebat insaturabile abdomen, copiae deficiebant; Sest. 110.
depravant: quod in vetere fortuna illos natos et educatos nimiae tamen rerum omnium copiae depravabant; leg. agr. II, 97.
desunt: animum illis, non copias defuisse; Verr. V, 135. pedestris sibi copias non defuturas; Catil. III, 9.
influunt: f. II, 1. reprimo; prov. cons. 32.
intereunt: cum ... commeatus, copiae, salus urbis ... interierit; Verr. III, 127.
parcunt: an ... veteres illae copiae coniuratorum ... corpori meo pepercissent? dom. 58.
possunt: ne ex Italia transire in Siciliam fugitivorum copiae possent; Verr. V, 5.
putant: neque porro illa manus copiaeque Catilinae caementis ... se famem suam expleturas putaverunt; dom. 61.
sunt: omnes legiones, omnes copiae, quae ubique sunt, rei publicae sunt; Phil. X, 12. f. II, 1. ignoro. — exiguae: cuius ... nullae facultates, exiguae amicorum copiae sunt; Quinct. 2. — magnae: magnas praeterea copias (esse) militum; Catil. II, 19.
transeunt: f. possunt.
versantur: cum bis in ea provincia magnae fugitivorum copiae versatae sunt; Verr. III, 125.
elliptisch: peditatus amplissimae copiae e Gallia; Font. 8.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** alo: antea quidem maiores copias alere poterat; nunc exiguas vix tueri potest; Deiot. 22.
arceo: ille tenet [et scit] ut hostium copiae, tu ut aquae pluviae arceantur; Muren. 22.
audio: f. ignoro. — comparo: f. **comparo,** III. copias (8 St.) S. 590, b. — confero: f. **confero,** II. copias (2 St.) S. 612, b.
confirmo: aliquot annis sumptis ad confirmandas rationes et copias belli; Muren. 32.
coniungo: ut se ... [Sertorii copias cum suis] coniuncturum putaret; Muren. 32.
conligo: omnes undique copiae conligendae (sunt); Phil. VI, 7.
consequor: sin autem multorum virtus ... non modo amicitias et rei familiaris copias consecuta est ..; Balb. 18.
consumo: ut ... omnes copiae regis diuturnitate obsessionis consumerentur; Muren. 33.
defero: Cn. Pompeium ... omnem .. ei suam auctoritatem, gratiam, copias, opes ad hoc negotium conficiendum detulisse; Flacc. 14.
deleo: magnas hostium praeterea copias multis proeliis esse deletas; imp. Pomp. 21.
depello, dissipo: depulsis ac dissipatis tuis copiis; dom. 15.
despicio: quod si tantas auxiliorum nostrorum copias Indutiomarus ipse despexerit ..; Font. 46.
educit: utinam ille omnis secum suas copias eduxisset! Catil. II, 4.
excipio: qui ... omnis .. eius copias ... moenibus ... suis exceperunt; Verr. II, 159.
expono: exponit suas copias omnis, multum argentum; Verr. IV, 62.
fundo: cum innumerabilis hostium copias in Italia fudisset; Rabir. 29. magnas copias hostium fudit; Muren. 20. populi Romani exercitus eodem duce non maxima manu innumerabilis Armeniorum copias fudit; Arch. 21. cum Pacori || Pharthorum, al. || nobilissimi ducis maximas copias fudit; Phil. XI, 35.
habeo: numquam eas copias rex Deiotarus habuit, quibus inferre bellum populo Romano posset, sed quibus finis suos ... tueretur et imperatoribus nostris auxilia mitteret; Deiot. 22. si M. Antonius a Brundisio cum eis copiis, quas se habiturum putabat, Romam ... venire potuisset; Phil. III, 4. tenetur, premitur, urguetur nunc eis copiis, quas iam habemus, mox eis, quas ... consules comparabunt; ib. IV, 12. nondum ullos duces habebamus, non copias; ib. V, 42.
ignoro: nec enim animum eius potestis ignorare nec copias. animus is est, quem videtis; copiae, quas audistis; Phil. XI, 32.
instruo: maximas Mithridati copias omnibus rebus ornatas atque instructas fuisse; imp. Pomp. 20.
metuo: copias illius, quas hic video, dico esse metuendas; Muren. 79.

minuo: minuisti copias maiorum virtute ... comparatas; Verr. V, 50.
occido: cum .. A. Hirtius consul ... eius .. copias occidione occiderit; Phil. XIV, 36. s. I. accedunt.
orno: s. instruo.
paro: cum manum fecerit, copias pararit; Caecin. 33. C. Cassium ... cum .. eis copiis et si quas praeterea paraverit bello P. Dolabellam ... persequi; Phil. XI, 30.
pello: saepe clamore ipso militum ... magnas copias pulsas esse; Caecin. 43.
perficio: cur ... alterum tua sententia spolias eis copiis, quas ipse suo labore ... perfecit? Phil. X, 4.
perspicio: ex utraque parte [causas] voluntates perspicere, facultates et copias; Verr. II, 135.
profligo: s. I. accedunt.
renovo: coniuratorum copias veteres (esse renovatas); Sest. 42.
reprimo: Autronii copias et conatum repressi; Sulla 51. C. Marius ... influentis in Italiam Gallorum maximas copias repressit; prov. cons. 32.
revoco: copias omnis Catilinae ... ad spem caedis ... esse revocatas; sen. 33. veteres ad spem caedis Catilinae copias esse revocatas; Quir. 13.
supero: omnibus hostium copiis terra marique superatis; Catil. II, 29.
tueor: s. alo. — video: s. metuo.

2. **Ablativ:** abundo: quis tam abundans copiis; Fr. B. VII, 9.
adfluo: ad paucos opibus et copiis adfluentis totum agrum Campanum perferri; leg. agr. II, 82.
spolio: s. 1. perficio.

3. **mit Präpositionen**: accedo ad: ad has copias accedent alii reges; Phil. XI, 34.
audio de: si quid ipsi audistis ... de armis, de copiis; Flacc. 13.
detraho de: aliquid de eius exercitu, copiis, gloria detrahi posse; leg. agr. II, 54.
ingurgito in: in eius igitur viri copias cum se subito ingurgitasset ..; Phil. II, 65.
instruo contra: instruite ... contra has tam praeclaras Catilinae copias vestra praesidia; Catil. II, 24.

III. **nach Adjectiven**: fretus: fretus Antonii copiis ea scelera suscepit; Phil. XI, 2.
inops: copiis inops, gente fallax; Scaur. 45.

IV. **nach Substantiven**: dux: qui ... etiam dux copiarum suarum (fuit); Phil. XI, 33.
genus: domuisti gentis ... omni copiarum genere abundantis; Marcell. 8.
robur: cum iam a firmissimo robore copiarum suarum relictus esset; dom. 67.

V. **Umstand**: 1. **Ablativ**: abstrahi: is ab hoc impetu abstractus ... copiis Caesaris; Phil. III, 31.
adduci: adductus huius pudore et non amplissimis patrimonii copiis; Flacc. 89.
adiuvari: ab eodem rege adiuti sumus et equitatu et pedestribus copiis; Phil. XI, 34.
agi: cum haec omnia ... tantis copiis agerentur; Verr. I, 74.
apparare: posse domesticis copiis ... ornare et apparare convivium; Verr. IV, 44.
armare: si omnibus suis copiis excellentem virum res publica armasset; Phil. XIII, 32.
capere: Olympum vi, copiis ... cepit; Verr. I, 56. cum tam praeclaram urbem vi copiisque cepisset; ib. IV, 120.
circumfundi: illis publicorum praesidiorum copiis circumfusus; Milo 71.
coërcere: populi Romani vectigalibus atque omnibus copiis ipsum populum Romanum coërceas, opprimas, redigas in istam xviralem potestatem? leg. agr. II, 74.
comparari: a matre ... omnibus eius opibus et copiis comparatur; Cluent. 18.
compensare: qui Gallicorum bellorum pericula populi Romani copiis atque praemiis || populo Romano † copiisque remis || compensarunt; Font. 13.
comprimere: compressi conatus tuos nefarios amicorum ... copiis; Catil. I, 11.
confirmare: tantis enim confirmat opibus et copiis, ut ..; leg. agr. II, 82.
confligere: isdem se copiis cum illo posse confligere; dom. 66.
deduci: petitorem ... magnis copiis ... in campum deduci volo; Muren. 44.
defendi: praesidio et copiis defendi vitam ... necesse est; Sest. 86. s. oppugnari; Sest. 100.
delere: quos vi, manu, copiis delere non potuerunt; Sest. 2.
depellere: qui ... opibus, copiis depulerunt; Balb. 39.
devinciri: „vis nobilis mulier illum filium familias ... habere tuis copiis devinctum"; Cael. 36.
excellere: Q. Rubrium, excellentem ... copiis; Verr. III, 185.
excurrere: quod (Karthago) .. hominum copiis ... excurrere ex Africa, imminere ... insulis ... videbatur; leg. agr. II, 87.
exsistere: ex quibus excellenti animo, ... praesidio, copiis T. Annius et P. Sestius ... exstiterunt; Quir. 15.
florere: cum Sicilia florebat opibus et copiis; Verr. IV, 46.
imminere: s. excurrere.
inferre: s. II, 1. habeo; Deiot. 22.
instrui: tribunus plebis .. consularibus copiis instructus; dom. 119. tu civem ... perditum Gallorum copiis instrues? Phil. V, 6. (Graecia) M. Bruti ... copiis .. instructa; ib. X, 9.
iuvare: si ... C. Cassium ... copiis suis opibusque iuvissent; Phil. XI, 31.
locuples: senatores ... copiis rei familiaris locupletis et pecuniosos; Qu. Rosc. 44. nullam (civitatem) .. reperietis ... copiis locupletiorem; Verr. III, 170.
minitari: Tigranem magnis copiis minitantem Asiae retardavit; imp. Pomp. 45.
mittere: s. II, 1. habeo; Deiot. 22.
moliri: si quid ... copiis istius moliri cogitas; Verr. V, 174.
occupare: Puteolos ... adventiciis copiis occupabunt; leg. agr. II, 86.
opprimi: (Africa) magnis oppressa hostium copiis; imp. Pomp. 30. s. coërcere.
oppugnari: in qua civitate ... legatus ... manu, copiis oppugnatus ... sit; Verr. I, 79. maioribus praesidiis et copiis oppugnatur res publica quam defenditur; Sest. 100. cum ... exercitu, copiis oppugnarer; ib. 138.
ornatus: hominem ornatissimum ... ingenio, copiis; Verr. I, 127. s. apparare.
pecuniosus: s. locuples.
premi: s. II, 1. habeo; Phil. IV, 12.
princeps: Philodamum esse quendam .. honore, copiis .. facile principem Lampsacenorum; Verr. I, 64.
prosequi: cum me ... animo, corpore, copiis prosecutus esses; Planc. 73.
redigere: s. coërcere.
renovare: ut se ... novis opibus copiisque renovarit; Muren. 33.
resistere: cur non meis inimicis meis copiis restitissem; Piso 18.
sustentari: cuius ego ... familia, copiis, litteris ita sum sustentatus, ut ..; sen. 20. cum L. Caecilius privatim me suis omnibus copiis studuerit sustentare; ib. 22. ille exercitum Cn. Domitii ... suis tectis et copiis sustentavit; Deiot. 14.
tenere: cum praesentibus copiis perditorum ...

servitute oppressam civitatem teneres; dom. 131. f. II, 1. habeo; Phil. IV, 12.
tueri: ut dignitatem nostram ... non copiis, sed virtute tueamur; Verr. III, 9. f. II, 1. habeo; Deiot. 22.
tutus: id (oppidum) ... communi Italiae pace, non ||in|| domesticis copiis esse tutum; Cluent. 195.
urgueri: f. II, 1. habeo; Phil. IV, 12.
2. **Präpositionen**: a: geri: cum ... uno consilio a binis hostium copiis bellum terra marique gereretur; imp. Pomp. 9.
cum: tantone plus Verres ... Siciliae calamitatis importavit, quam ... Athenio cum fugitivorum maximis copiis? Verr. III, 125. iste cum omnibus copiis praesto fuit; Caecin. 22. cum duo reges cum maximis copiis propter adsint; imp. Pomp. 16. cum Rullus atque ei ... cum omnibus copiis ... Capuam ... occuparint; leg. agr. I, 22. cum reliquis suis copiis in pristina mente mansit; Sest. 58. cum tu totum te cum tuis copiis ad me detulisti; Rab. Post. 47. ut cum suis copiis quam proxime Italiam sit; Phil. X, 26. ut cum suis copiis iret ad Mutinam; ib. XIII, 13. duo fortissimi consules adsunt cum copiis; ib. 16. f. II, 1. habeo; Phil. III, 4. paro; Phil. XI, 30.
in: homo privatus ... vix facile sese regionibus officii magnis in fortunis et copiis continet; leg. agr. II, 97.
prae: illum exercitum prae ||et, ex|| ... his copiis ... magno opere contemno; Catil. II, 5.
sine: neque curiam sine ... maximis opibus et copiis ... posse defendi; sen. 19. veni ... sine ullis copiis ac manu; dom. 6.

copiose, reich, gedankenreich, wortreich, ausführlich: accuso: ne copiose accusares? Flacc. 83. res ... *copiose* et graviter accusari potest; Cael. 29.
ago: causa ... graviter copioseque agenda est; div. Caec. 39.
defendo: eum ... copiosissime defensum esse; Quinct. 87. satis copiose defenderetur; Sex. Rosc. 148. quod copiose reorum causas defendere solerent; Verr. II, 191. ornate et copiose L. Crassus ... hanc sententiam defendit; Caecin. 53. per se ipsam causam sine lege copiosissime posse defendi; Cluent. 145. Q. Hortensio copiosissime defendente; Rabir. 18.
deploro: f. dico; Verr. III, 204.
dico: ut te copiosius quam me putem posse dicere; Sex. Rosc. 89. quam varie et quam copiose dicantur; Verr. III, 11. multa Sosippus ... de aratorum miseriis graviter et copiose dixisse ac deplorasse dicitur; ib. 204. mihi autem difficile est satis copiose de eo dicere; Tull. 2. te ... non quam ornatissime et copiosissime dicere; ib. 6. quae copiosissime dici possunt; Cluent. 29. multa copiose de illius laude dixisti; Phil. IX, 8.
disputo: causa est ... disputata ... copiosissime a Q. Hortensio; Planc. 37.
dissero: quoniam de ... crimine disseruit subtiliter et copiose Q. Hortensius; Flacc. 41.
invehor: invectus est copiosius multo in istum et paratius Dolabella quam nunc ego; Phil. II, 79.
laudari: quam copiose laudatur Apronius a Timarchide! Verr. III, 155.
orno: ut .. istum copiose ornatum ... arbitraretur; Verr. IV, 62. ut Capitolium ... copiosius ornatum sit quam fuit; ib. 69.
proficiscor: Malleolus in provinciam sic [copiose] profectus erat, ut ..; Verr. I, 91.
respondeo: quam copiose mihi ad rogata respondeas; Vatin. 40.

copiosus, reich, wortreich, gedankenreich, wohlhabend, ausführlich: alqs: ut erat in primis inter suos copiosus; Verr. I, 65. ut in primis Siculorum in dicendo copiosus est; ib. II, 88. tu agris, tu aedificiis, tu argento, tu familia, tu rebus omnibus ornatus et copiosus sis? Catil. II, 18.
advocatio: nihil tam advocatione copiosa || cop. adv. || uterer; Quinct. 47.
causa: addito DOLO MALO actoris et petitoris fit causa copiosior; Tull. 28.
civitas: Herbitensis civitas honesta et antea copiosa; Verr. III, 75.
familiae: tot familiis tam copiosis; Verr. IV, 1.
homo: mihi, non copioso homini ad dicendum; Caecin. 64. ab homine ingeniosissimo et copiosissimo, Hortensio; Muren. 48.
mulier: quae mulier ante hunc quaestorem copiosa plane et locuples fuit; div. Caec. 55.
oppidum: Catinam cum venisset, oppidum locuples, honestum, copiosum; Verr. IV, 50.
oratio: cuius ... cum esset copiosissima atque ornatissima oratio; Sulla 12. quos ... Cn. Pompeius copiosa oratione et gravi secum ... contendere iubebat; Balb. 59.
patrimonium: sese patrimonium ... tam amplum et copiosum posse obtinere; Sex. Rosc. 6. qui .. duo lauta et copiosa patrimonia accepisset; Rab. Post. 38.
urbs: urbes iam locupletes et copiosae requiruntur; imp. Pomp. 65. urbis copiosissimae ... iudex ... reperietur ||reperitur||; leg. agr. II, 43. Antiochiae, ... celebri quondam urbe et copiosa; Arch. 4.

copulo, verbinden, vereinigen: alqm: copulati in ius pervenimus; Verr. IV, 148. ille se sic cum inimico meo copularat, ut ..; Sest. 133.
ordinem: accusa equestrem ordinem, qui tum cum senatu copulatus fuit; Phil. II, 19.

coquus, (cocus), Koch: I. sum: idem coquus, idem atriensis; Piso 67.
II, 1. mitto: mitto hasce artis volgaris, coquos, pistores, lecticarios; Sex. Rosc. 134.
2. sum inter: numquam puer aut adulescens inter cocos fueras? Vatin. 32.

cor, Herz, Verstand: I, 1. cumulo: „nunc meum cor cumulatur ira“; Cael. 37.
2. sum: sibi ait ... vitam omnino semper horridam ... cordi fuisse; Quinct. 93. cui mea filia maxime cordi est; Verr. I, 112.
II. stupor: qui propter ... stuporem .. cordis cognomen ex contumelia traxerat ||traxerit||; Phil. III, 16.

coram, in Gegenwart, vor Aller Augen, anwesend, persönlich zugegen: I. **Präposition**: mihi vero ipsi coram genero meo, propinquo tuo, quae dicere ausus es? Piso 12.
II. **Adverb**: adsum: coram aderit; Phil. XIII, 33.
congredior: si iam ipse coram congredi poteris; Piso 59.
defero: facit coram esse delatum; Verr. II, 101. coram ubi facit delatum; ib. 104.
dico: si ... ea coram potius me praesente dixissent; leg. agr. III. 1. vgl. produco.
disputo: libenter haec coram cum Q. Catulo ... disputarem; imp. Pomp. 66. coram mecum de agri Campani divisione disputet; leg. ag. II, 78.
excito: hanc eius suspicionem ... alii nuntiis, alii coram ipsi excitaverunt; Sest. 41.
intueor: quod intueor coram haec lumina ... rei publicae; prov. cons. 22.
produco: tamen aliquid fortasse coram producti dicent, in quo reprehendantur; Flacc. 35.
sedeo: cui ... ne histriones quidem coram sedenti pepercerunt; Sest. 118.
teneo: index Avillius ex altera parte coram tenetur; Cluent. 39.
venio: veniant coram; leg. agr. III, 16.
zum Satz: verecundioremne coram putamus in postulando fore quam fuerit tum? Phil. XII, 11.

corbis, Korb: contegere: messoria se corbe contexit; Sest. 82.

corium, Haut, Fell, Leder: I. impero, sumo: cum iste civitatibus frumentum, coria ... imperaret neque ea sumeret; Verr. I, 95.

peto: hoc sequitur, ut familia M. Tullii concidi oportuerit? vix mehercule, ut corium peti, vix ut gravius expostulari; Tull. 54.

suppedito: coriis, tunicis frumentoque suppeditando || suppeditato || maximos exercitus nostros vestivit, aluit, armavit; Verr. II, 5.

cornix, Krähe: oculi: qui cornicum oculos confixerit; Muren. 25.

elliptisch: hic hercule cornici oculum, ut dicitur; Flacc. 46.

cornu, Horn, Flügel: I. excidunt: tum habuisti quasdam formidines, *quae* quasi cornua quaedam exciderunt impleta; Fr. B. XV, v, 2.

II. mitto: ille arma misit, cornua, tubas; Sulla 17.

teneo: qui quasi cornua duo tenuerunt Caesaris tum, cum ..; Phil. XIII, 17.

corollarium, Geschenk, Nebeneinnahme: I, 1. addo: unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur; Verr. III, 118.

2. corrogo de: nummulis corrogatis de nepotum bonis ac de scenicorum corollariis; Verr. III, 184.

II. sine: ne sine corollario de convivio discederet; Verr. IV, 49.

corona, Kranz, Zuhörerkreis: I, 1. debeo: mihi ... civicam coronam deberi a re publica; Piso 6.

decerno: quid est quod ... coronam illam lauream tibi tanto opere decerni volueris a senatu? Piso 58.

do: id etiam gregarii milites faciunt inviti, ut coronam dent civicam; Planc. 72.

habeo: ipse .. coronam habebat unam in capite, alteram in collo; Verr. V, 27.

impono: ut imponeretur aurea corona mortuo; Flacc. 75. cum vero coronam auream litteris imponebant ..; ib. 76.

2. do: tamenne putamus patronum tuum ... populo se ac coronae daturum? Verr. III, 49.

3. effundo in: a iudicibus oratio avertitur, vox in coronam turbamque effunditur; Flacc. 69.

II, 1. cupidus: quod cupidi [coronae] laureae fuerint; Piso 63.

2. usque ad: idcirco Decianum usque ad coronam applicuisti; Flacc. 82.

III. cingi: non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat; Milo 1.

complere: matronas et virgines ... (Dianam) complesse coronis et floribus; Verr. IV, 77.

cooperiri: humus erat ... coronis languidulis et spinis cooperta piscium; Fr. B. IX, 1.

donare: Q. Rubrium ... corona et phaleris et torque donasti; Verr. III, 185. „eum tu ob virtutem corona ante donaras"; ib. V, 110.

redimiri: versabatur inter hos Gallius unguentis oblitus, redimitus coronis; Fr. B. IX, 1.

saepiri: cur armatorum corona senatus saeptus est? Phil. II, 112.

coronarius, zum Kranz: I. aurum: s. **aurum,** I. torquet. — II, 1. habeo. 4. pervenio ex.

II. allein: s. **aurum,** I. pervenit (S. 366 f.)

corono, bekränzen: algm: sedebat in rostris conlega tuus ... coronatus; Phil. II, 85.

corpus, Körper, Leichnam, Person: I. **Subject:** abest: ut corpus abesset meum; sen. 5. corpus aberat liberatoris; Phil. X, 8.

est: quid erat enim Fannii? corpus. quid Roscii? disciplina; Qu. Rosc. 28. — debile, firmum: duo corpora esse rei publicae, unum debile, infirmo capite; alterum firmum sine capite: huic, si ita de se meritum esset, caput se vivo non defuturum; Muren. 51. — mortale: corpus virorum fortium ... esse mortale; Sest. 143. — quaestui: ne ... exsanguia corpora mortuorum, ne maeror parentum ... magistratibus nostris quaestui possit || posset || esse; Verr. V, 130. — ubi: „ubi corpus hoc sit non .. laboro"; Milo 98.

interit: in corpore si quid eius modi est quod reliquo corpori noceat, id uri secarique patimur, ut membrum aliquod potius quam totum corpus intereat: sic in rei publicae corpore, ut totum salvum sit, quicquid est pestiferum, amputetur; Phil. VIII, 15.

meretur: s. est debile.

possunt uti: ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege suis partibus ... uti non potest; Cluent. 146.

sentit: s. III, 1. duritia.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** abicio: caput abscidit ...; reliquum corpus [tractum atque laniatum] abiecit in mare; Phil. XI, 5.

amburo: cuius corpore ambusto; Sest. 143.

conficio: cum ... tribuni plebis sanctissimum corpus non tactum ac violatum manu, sed volneratum ferro confectumque vidistis; sen. 7. ipsum corpus tenuissima de causa saepe conficitur; har. resp. 39.

conservo: cum ... corpus ac vitam suam conservasset; Quir. 20.

contego: tumulus, qui corpus eius contexerat; Arch. 24.

contrucido: debilitato corpore et contrucidato; Sest. 79.

cruento: cruentare corpus suum leve est; Piso 47.

custodio: quae (iuventus) tuum corpus domumque custodit; Milo 67.

debilito: s. contrucido.

demergo: C. Marium ... senile corpus paludibus occultasse demersum; Sest. 50.

do: ad sepulturam corpus vitrici sui negat a me datum; Phil. II, 17.

eicio: nunc ne corpus eiciatur laboramus; Sulla 89.

lacero: ut ... in eius corpore lacerando atque vexando ... oculos paverit suos; Phil. XI, 8.

laevo: qui ... laevare corpus potes; Fr. B. XIII, v, 1.

lanio: s. abicio.

obicio: noluerunt feris corpus obicere; Sex. Rosc. 71. illorum ... corpora feris obicientur; Verr. V, 119. quod eorum ferro ac furori meum corpus ... obicere voluisti; Piso 16. ego meum saepe corpus et vitam obieci armis inimicorum tuorum; Milo 100. ille corpus suum periculo obiecit; Deiot. 14. eadem (Gallia) crudelitati M. Antonii suum totum corpus obiecit; Phil. XII, 9.

occulto: s. demergo.

offero: quorum ille telis libenter ... corpus obtulisset suum; Sest. 76. quin etiam corpus libenter obtulerim; Phil. II, 118.

oppono: meo corpore opposito; dom. 63.

servo: inviolatum corpus omnium civium Romanorum ... servari oportere; Rabir. 11.

tango: s. conficio; sen. 7.

trado: corpora sua ... hi legati tibi regii tradunt; Deiot. 41.

traho: s. abicio..

trucido: corporibus civium trucidatis; Quir. 14.

tueor: „tuere || tu vero || ita vitam corpusque || servato || ..., ut ..;" Phil. XIII, 6.

vallo: eius magistratus corpus legibus vallatum esse voluerunt; Tull. 49.

vexo: s. lacero. — video, violo: s. conficio; sen. 7.

volnero: cuius corpus volneratum sit; Caecin. 42. s. conficio; sen. 7.

uro: f. III, 1. duritia.
2. **Dativ:** adfero: ut vim vitae aut corpori potuerint adferre; Caecin. 61. cum suo corpori vim attulisset; Cluent. 32.
desum: f. I. est debile. — noceo: f. I. interit.
parco: an ... veteres illae copiae coniuratorum ... corpori meo pepercissent? dom. 58.
3. **Ablativ:** sum: corpore inculto et horrido (esse meditabatur); leg. agr. II, 13. qui numquam aegro corpore fuerunt; Quir. 4.
4. **mit Präpositionen:** absum a: nomen ipsum crucis absit ... a corpore civium Romanorum; Rabir. 16. quod flagitium a toto corpore afuit? Catil. I, 13.
accedo ad: sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesserit ..; Sest. 24.
admoveo ad: aspide ad corpus admota; Rab. Post. 23.
amoveo a: Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit; Rabir. 12.
defigo in: quod eam (sicam) necesse putas esse in consulis corpore defigere; Catil. I, 16.
deicio a: hac se commemoratione civitatis ... cruciatum .. a corpore deiecturum arbitrabatur; Verr. V, 162.
excedo ex: cum (mentes) ex corpore excessissent; Sest. 47.
extraho e: telum .. paulo ante e corpore extractum; Sex. Rosc. 19.
fero ad: iam consuetudine ad corpora civium Romanorum ... ferebatur manus ipsa lictoris; Verr. V, 140.
immitto in: quae (tela) ex illius actionibus in meum corpus immissa sunt; dom. 39.
insum in: neque in his corporibus ... inest quiddam quod vigeat ..; Milo 84.
pervenio ad: quae (vis) ad corpus nostrum vitamque pervenit; Caecin. 42.
prohibeo a: quod (viri fortes) a corpore tuo prohibentur armis; Phil. II, 116.
propulso a: ut omnem semper vim ... a corpore, a capite, a vita sua propulsarent; Milo 30.
reprimo a: vix homines odium suum a corpore eius impuro atque infando represserunt; Sest. 117.
revello de: Cn. Pompeio ... de corpore rei publicae tuorum scelerum tela revellente; Piso 25.
sum in: quae solent esse indicia ... veneni, in illius mortuae corpore fuerunt; Cluent. 30. f. I. interit.
III. **nach Substantiven:** 1. **Genetiv:** acervi: omnis hic locus acervis corporum ... redundavit; Catil. III, 24. tantos acervos corporum exstructos ... quis umquam in foro vidit? Sest. 77.
acies: „ne videret unius corporis duas acies ... dimicantis"; Phil. XIII, 40.
actus: [quod ego ... corporis actibus providi;] leg. agr. II, 103.
conflictus: non solum ... conflictu corporum ... magnas copias pulsas esse; Caecin. 43.
cruciatus: idem illud effecit per alieni corporis mortem atque cruciatum; Cluent. 32. ut omnis animi cruciatus et corporis etiam egestas ... consequatur; Catil. IV, 10. in ea (honestate) .. persequenda omnis cruciatus corporis, omnia pericula ... parvi esse ducenda; Arch. 14.
custodiae: a cuius audacia fratris liberos ne materni quidem corporis custodiae tegere potuissent ||custodia .. potuisset||; Cluent. 31.
dolor: facile dolorem corporis patiebatur; Verr. V, 112. multos uno ||dolore|| dolores animi atque corporis ... ademisset; Catil. IV, 8. quos volnere ac dolore corporis cruciari ... vides; har. resp. 39.
duritia: eam .. animi duritiam, sicut corporis, quod, cum uritur, non sentit, stuporem potius quam virtutem putarem; dom. 97.
figura: si quam coniecturam adfert hominibus tacita corporis figura; Qu. Rosc. 20.
firmitas: ista gladiatoria totius corporis firmitate tantum vini ... exhauseras, ut ..; Phil. II, 63.
infirmitas: cum ... et animi vim et infirmitatem corporis ostenderet; Rabir. 21. cum infirmitatem corporis virtute animi ||a. v.|| superaret; Sulla 34. corporis .. nostri infirmitas multos subit casus per se; har. resp. 39. animi viris corporis infirmitas non retardavit; Phil. VII, 12.
labor: servire temporibus suorum ... labore corporis; Cael. 13. ut ... vitae suae cursum in labore corporis ... conficeret; ib. 39.
laceratio: an ego ... maiore adficerer laetitia ex corporis vestri laceratione? Piso 42.
morbus: quod in morbis corporis ... medicus ... optimus quaeritur; Cluent. 57. hominis ... corporis morbo ... confecti; Muren. 86.
mors: f. cruciatus; Cluent. 32.
motus: ne ille ... gestu ipso ac motu corporis praestringat aciem ingenii tui; div. Caec. 46. ille corporis motu tantum amorem sibi conciliarat; Arch. 17.
natura: illa tormenta gubernat dolor, moderatur natura cuiusque cum animi tum corporis; Sulla 78.
odor: odor Apronii taeterrimus oris et corporis; Verr. III, 23. omnia ... corporis odore complesset; ib. 31.
oppositus: laterum nostrorum oppositus et corporum pollicemur; Marcell. 32.
pars: celerius potuit (venenum) ... in omnis partis corporis permanare? Cluent. 173. qui ne a sanctissima quidem parte corporis potuisset hominum impuram intemperantiam propulsare; sen. 11. in omni parte corporis semper oportere aliquod gaudium ... versari; ib. 14. quis minus umquam pepercit hostium castris quam ille omnibus corporis sui partibus? har. resp. 59. cum sanae parti corporis scalpellum adhibetur; Sest. 135. *quem ad modum castores ... a venatoribus* redimunt se ea parte corporis, propter quam maxime expetuntur; Scaur. c. 2. § 7.
perturbatio: nulla perturbatio animi, nulla corporis; Fr. B. IX, 5.
requies: quantum ... ad ipsam requiem animi et corporis conceditur temporum; Arch. 13.
sensus: verbum ipsum omnibus animi et corporis *sensibus* devorabat; Sest. 23.
sepulcrum: huius ... corporis in Italia nullum sepulcrum esse patiemini? Milo 104.
similitudo: quod in se ut corporum, sic virtutum similitudinem esse confident; Phil. XIV, 34.
simulacra: non animorum simulacra, sed corporum; Arch. 30.
stipator: finitores ||ianitores|| ... ducentos ... stipatores corporis constituit; leg. agr. II, 32. stipator tui corporis; dom. 13.
truncus: nemo enim illum ex trunco corporis spectabat; Qu. Rosc. 28.
vestigia: quem in luto volutatum totius corporis vestigiis invenimus; Verr. IV, 53.
vincla: animus vinclis corporis liberatus; Scaur. c. 3. § 4.
vis: quo maior vis est animi quam corporis, hoc sunt graviora ea, quae concipiuntur animo, quam illa, quae corpore; Phil. XI, 9.
volnus: volnus corporis magis istam vim ... declarabit? Caecin. 43. qui suam erga me benevolentiam etiam corporis volneribus ostendit; sen. 30. f. dolor; har. resp. 39.
voluptas: nihil (est) quod referre ad voluptatem corporis possis; Piso 60. demptis corporis voluptatibus; ib. 69.
volutationes: quas quidem (labis imperii tui) ... totis volutationibus corporis et cubilibus persecuti sumus; Piso 83.
2. **Ablativ:** alqs: P. Caesennius, auctor fundi, non tam auctoritate gravi quam corpore; Caecin. 27. infirmo corpore atque aegro; Fr. C. 16.

IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** aptus: hominem ... corpore, animo ... natum atque aptum ad tempora belli; Fr. A. III, 14.
compleri: corporibus civium Tiberim compleri, cloacas refarciri; Sest. 77.
concipi: f. III, 1. vis.
conferre: qui se totos et animis et corporibus in salutem rei publicae contulerunt; Phil. XII, 7.
consterni: forum corporibus civium Romanorum constratum; Sest. 85.
contineri: quae (vita) corpore et spiritu continetur; Marcell. 28.
debilitari: cum corpore debilitantur, animo tamen non cedunt; Caecin. 42.
depellere: qui ... corporibus, opibus, copiis depulerunt; Balb. 39.
effugere: quot ego tuas petitiones ... parva quadam declinatione et, ut aiunt, corpore effugi! Catil. I, 15.
esse: nobiscum nec animo certe est nec corpore; Phil. XII, 23.
excipio: ut cicatrices ... iudices .. aspicerent adverso corpore exceptas; Verr. V, 3. vim improborum ... excepi meo corpore; dom. 63. cum tuum ... impetum meo corpore excepi; ib. 76.
fieri: qui ... ita factus (est) et animo et corpore, ut ..; Verr. IV, 126.
natus: f. aptus.
obtegere: se ... libertorum corporibus obtexit; Sest. 76.
perhorrescere: toto corpore perhorresco; div. Caec. 41. cum ... corpore perhorrescam; Verr. IV, 110.
prohibere: ut paene corpore suo Gallia prohiberet Antonium; Phil. VI, 9.
prosequi: cum me ... animo, corpore, copiis prosecutus esses; Planc. 73.
recipere: quod non totum telum corpore recepisset; Sex. Rosc. 33.
refarciri: f. compleri.
saepiri: cum corpore ‖corpori‖ animus tamquam carcere saeptus teneretur; Scaur. c. 3. § 4.
significare: ut ipse ... corpore atque ore significat; Verr. III, 23.
versare: versabat se in utramque partem non solum mente, verum etiam corpore; Verr. II, 74.
zum Satz: quae (volnera) cernit cotidie toto corpore; Sest. 90.
2. **Präpositionen:** in: qui in uno corpore pluris necaret; Cluent. 32. f. I. interest.
praeter: neque tuorum quicquam potuit emori praeter corpus; Scaur. 50.

corrector, Verbesserer: I. o praeclarum ... correctorem atque emendatorem nostrae civitatis! Balb. 20.
II. dico de: de ipso emendatore et correctore nostro quaedam dicenda sunt; Phil. II, 43.

correpo, sich verkriechen: correpsit in scalas; Fr. B. VI, 50.

corrigo, bessern, verbessern, berichtigen, zurechtweisen: alqm: tu ut umquam te corrigas? Catil. I, 22. ut corrigendus potius quam leviter inflectendus esse videare; Muren. 60.
alqd: corrigeres haec scilicet tu postea; Quinct. 83. videte ut hoc iste correxerit; Verr. I, 115. hoc dum corrigere volt; ib. II, 42.
edicta: scio te edicta superiorum omnium correxisse; Verr. III, 16.
legem: corriguntur leges censoriae; Verr. I, 143. quam legem [corrigit]? ib. III, 20. de corrigenda lege rettulerunt; Fr. B. VI, 15.
mendum: quod mendum ista litura correxit? Verr. II, 104.
mores: ut corrigat mores aliorum; Verr. III, 2.
sententiam: hac rogatione non iudicum sententia, sed legis vitium corrigebatur; Sulla 63. in eodem excipiendo sententiam meam corrigebant; Phil. VIII, 32.
testamenta: cui non satis fuerit corrigere testamenta vivorum; Verr. I, 111.
vitium: f. sententiam; Sulla 63.
Lücke: * am calamitate vicinorum corrigit; Tull. 15.

corripio, ergreifen, zusammenraffen: hominem: hominem corripi ac suspendi iussit; Verr. III, 57.
pecuniam: ut apertus in corripiendis pecuniis fuit; Verr. a. pr. 5. illud infinitum genus invenerat ad innumerabilem pecuniam corripiendam; ib. II, 30. ut (pecunia) conservata magis quam correpta esse videatur; Balb. 56.

corroboro, stärken, pass. erstarken: alqm: cum is iam se corroboravisset; Cael. 11.
aetatem: qua (varietate) non modo haec aetas, sed etiam iam corroborata caperetur; Cael. 41.
audaciam: vix possent frangere hominis sceleratissimi corroboratam iam vetustate audaciam; Milo 32.
coniurationem: qui ... coniurationem .. nascentem non credendo corroboraverunt; Catil. I, 30.
res: res nostrae ... litterarum monumentis inveterascent et corroborabuntur; Catil. III, 26.
vim: vi sceleratorum hominum corroborata; Sest. 89.
virtutem: cuius civitatis ... virtus non solum natura corroborata, verum etiam disciplina putatur; Flacc. 63.
vocem: puerilis tua vox ... cum se corroborarit; Sest. 10.

corrogo, zusammenbitten, -betteln: homines: convenerunt corrogati et quidem ampli quidam homines; Phil. III, 20.
necessarios: ipse suos necessarios ab atriis Liciniis et a faucibus macelli corrogat; Quinct. 25.
nummulos: nummulis corrogatis de nepotum bonis ac de scenicorum corollariis; Verr. III, 184.

corrumpo, verderben, verschlechtern, verführen, fälschen, entstellen, bestechen: I. **absolut:** alqs: ubi nemo est qui aut possit aut conetur corrumpere; Verr. a. pr. 46. (hunc) investigare, adire, appellare, corrumpere; ib. II, 134. eum corrupisse, qui in periculo fuerit; Cluent. 64.
II. **mit Object:** alqm: non istum, ut non neminem, provincia corrupit; Verr. II, 39. qui ... Volteium corrumpi pecunia putet posse; ib. III, 156. quibus rebus ac muneribus ... Volteium corrumpat; ib. 157. Apronius ipsum Metellum non pretio, [ut Verrem,] non convivio, non muliere, non sermone impuro ... posset corrumpere; ib. 158. Staienum corruptum esse; Cluent. 73. duos esse corruptos solos pecunia? ib. 127. Hannibalem ipsum Capua corrupit; leg. agr. I, 20. quis corruptus ... inveniri potest qui ..? Catil. II, 7. „is a Flacco corruptus est;" Flacc. 81. (Decianus) non est ... corruptus; ib. 82. Decianum a Flacco esse corruptum; ib. quid enim hunc persequar, pecudem ac beluam, pabulo inimicorum meorum et glande corruptum? har. resp. 5. qui corrupti sumus; Rab. Post. 6. at semel iste est corruptus a vobis; Deiot. 31. se a te corruptum ... esse; ib. 32. itane? corrupti sunt, quibus ..? Phil. XIII, 35.
alqd: quid pretio corruptum ... videretur; Font. 25. ea iure consultorum ingeniis pleraque corrupta ac depravata sunt; Muren. 27. omnia corrupta libidine, iracundia, studio, pretio, periurio reperientur; Flacc. 26.
adulescentulum: qui homo? adulescentulus corruptus? Sex. Rosc. 39.
beluam: f. alqm; har. resp. 5.
cohortem: cohortem autem Metelli ... quid erat quod corrumperet? Verr. III, 158.
consilium: quod (consilium) conemur aliqua ratione corrumpere; Verr. a. pr. 29.

decretum: f. iudicium; Verr. II, 57.
exempla: ut huius urbis iura et exempla corrumperes; Deiot. 32.
fidem: f. iudicium; Verr. V, 179.
frumentum: imbri frumentum corrumpi in area patiebatur; Verr. III, 36.
indicem: per quendam Gallicanum ... illum indicem pecunia corrupit; Cluent. 23. indicem ab Oppianico esse corruptum; ib. quo sequestre in illo indice corrumpendo dicebatur esse usus; ib. 25.
indicium: ne quod indicium corrupti indicii exstaret; Vatin. 26.
iudicem: ne pretio quidem corrumpi iudex in eius modi causa potest; Caecin. 72. sedecim dico iudices ... corrumpendos fuisse; Cluent. 87. f. iudicium; Cluent. 75.
iudicium: iudicium sine magno multorum periculo posse corrumpi; div. Caec. 25. hoc remedium est ... iudiciis .. corruptis et contaminatis paucorum vitio ac turpitudine; ib. 70. in spe corrumpendi iudicii; Verr. a. pr. 5. quod ... ad iudicium corrumpendum tempus alienum offenderet; ib. hanc gratulationem ad iudicium corrumpendum spectare; ib. 19. quid est ... iudicium corrumpere, si hoc non est? ib. 28. qui ... aut sequestres aut interpretes corrumpendi iudicii solent esse; ib. 36. ut ... reo ... perdito spem iudicii corrumpendi praeciderem; ib. I, 20. suum comitem iuris, decreti, iudicii corrumpendi causa ... pecuniam accepisse; ib. II, 57. ut aut fidem suam corrumpi paterentur aut iudicium corrumperent; ib. V, 179. ad quos maxime culpa corrupti iudicii ... pertinebit; ib. 183. qui ... artifices ad corrumpendum iudicium velint esse; ib. negem fuisse illam infamiam iudicii corrupti? Cluent. 4. corrupisse dicitur A. Cluentius iudicium pecunia; ib. 9. iudicium ab hoc non esse corruptum; ib. 30. iudicii corrupti nulla suspicio; ib. 49. cur iudicium vellet corrumpere; ib. 62. num etiam illa iudicia pecunia corrupta esse dicas; ib. „negasne illud iudicium corruptum esse?“ „non nego, sed ab hoc corruptum non esse confirmo.“ „a quo igitur est corruptum?“ ... veri similius tamen esset, eum potius corrupisse, qui metuisset, ne ..; ib. 63. si constet corruptum illud iudicium esse, aut ab Habito aut ab Oppianico esse corruptum; ib. 64. etsi satis docui rationem nullam huic corrumpendi iudicii fuisse, ex quo intellegitur ab Oppianico esse corruptum; ib. dico C. Aelio Staieno iudici pecuniam grandem Statium Albium ad corrumpendum iudicium dedisse; ib. 65. quo tandem igitur ore mentionem corrupti iudicii facitis? ib. hominis ... in iudiciis corrumpendis exercitati; ib. 66. sescentis milibus nummum se iudicium corrupturum esse; ib. 68. ut sibi rationem ostenderet iudicii corrumpendi; ib. exspectabant sententias eorum (iudicum), quos corruptos esse putabant, ut ex eis constituerent, a quo iudicium corruptum videretur; ib. 75. quoniam corrumpendi iudicii causas ille multas ... habuit; ib. 82. „Staienus ... fuit ... a Cluentio ad iudicium corrumpendum constitutus“; ib. 83. si istinc causa corrumpendi iudicii ... est, hinc ... nulla corrumpendi iudicii causa; ib. „pecuniam Staieno dedit Oppianicus non ad corrumpendum iudicium“; ib. 84. id quoque ad corrumpendum iudicium pertinet; ib. 87. „a Cluentio iudicium esse corruptum“; ib. 88. „quod illud iudicium corruptum per eum putabatur“; ib. 92. Staienum ab Oppianico pecuniam accepisse, ut iudicium corrumperet; ib. 100. Oppianicum iudicium corrumpere voluisse; ib. 102. quid tandem censores de illo iudicio corrupto iudicasse dicantur; ib. 123. quae de iudicio corrupto subscripserunt; ib. 127. eandem illam famam iudicii corrupti secuti sunt; ib. 133. „illud corruptum esse iudicium“; ib. 136. UT IUDICIUM PUBLICUM CORRUMPERETUR; ib. negat iudicium hominum in magistratibus mandandis corrumpi voluptatibus oportere; Muren. 74. pecunia iudicium esse corruptum; Phil. II, 56.

ius: f. exempla. iudicium; Verr. II, 57.
litteras: Epicratem litteras publicas corrupisse; Verr. II, 60. ab eo litteras publicas esse corruptas; ib. 90. cum secum sui cives agant de litteris publicis corruptis; ib. Sacerdote praetore Sthenium litteras publicas corrupisse; ib. 93. STHENIUM LITTERAS PUBLICAS CORRUPISSE VIDERI; ib. Sthenium litteras publicas corrupisse; ib. 105. se non in ipsius Sthenii nomine litteras publicas corrupisse; ib. si de litteris corruptis contra venit; ib. 107. [quem hominem absentem de litteris corruptis causa incognita condemnasti?] ib. 110. poena est, ut opinor, Dorylai gravior quam apud alios falsarum et corruptarum litterarum; Flacc. 39.
medicum: f. servum; Deiot. 17.
pecudem: f. alqm; har. resp. 5.
senatum: senatum corruptum esse dicunt; Rab. Post. 6.
sententias: qui ... pecuniam iudici dederit ad sententias iudicum corrumpendas; Cluent. 125.
servum: servum etiam ... corruperit; Milo 46. qui ... avi servum corruptum praemiis ad accusandum dominum impulerit; Deiot. 2. Phidippum medicum, servum regium ... ab isto adulescente esse corruptum; ib. 17. servum ... spe promissisque corrumpere; ib. 30. ille incorruptum (servum) audire noluit, tu corrupisti; ib. 31.
significationes: comitiorum et contionum significationes sunt non numquam vitiatae atque corruptae; Sest. 115.
tabulas: tabulae publicae corruptae aliqua ratione sunt; Sex. Rosc. 128. ut in re tam clara ... tabulas publicas corrumpere auderes. at quem ad modum corrupisti? Verr. II, 104. tabulae sunt in medio, quae se corruptas ... esse clamant; ib. illum tabulas publicas Larini censorias corrupisse; Cluent. 41. qui tabulas publicas municipii manu sua corrupisse iudicatus sit; ib. 125. quod audaciae xvirali corrumpendarum tabularum publicarum ... magna permittitur potestas; leg. agr. II, 37. ne corrumpi tabulae facile possint, idcirco lex obsignatas in publico poni voluit: at obsignantur corruptae; Flacc. 21. quas (tabulas) idem dicis solere corrumpi; Arch. 8.
tempus: si neque Asiae luxuries infirmissimum tempus aetatis *potuit voluptate corrumpere;* Flacc. 5 (§. 50).
tormenta: illa tormenta gubernat dolor, ... corrumpit spes; Sulla 78.
tribum: quam quisque tribum turpi largitione corrumperet; Planc. 37. dubitatis quin eas tribus ... iudicarit ... non largitione corruptas? ib. 39. Voltinia tribus ab hoc corrupta; ib. 43. quo divisore (tribus) corrupta sit; ib. 48.
virum: egone talem virum corrumpere potui, ut ..? Qu. Rosc. 1.

corruo, stürzen, zu Grunde gehen: **amicus**: labentem excepit, [corruere non sivit,] ... nec amicum ruentem corruere patitur; Rab. Post. 43.
homines: qui homines primum, si stare non possunt, corruant, sed ita, ut ..; Catil. II, 21.

corruptela, Verderben, Verführung: I. **approbo**: ista corruptela servi si non modo impunita fuerit, sed etiam a tanta auctoritate approbata ..; Deiot. 30.
II, 1. **inlecebrae**: quem corruptelarum inlecebris inretisses; Catil. I, 13.
2. **oratio de**: de corruptelis, de adulteriis ... immensa oratio est; Cael. 29.
III. **in**: in mulierum corruptelis ... reperiebam hunc (Timarchidem) ad istius flagitiosas libidines ... aptum fuisse; Verr. II, 134.

corruptor, Verderber, Bestecher, Verführer: I, 1. **dicunt**: corruptores nostri causam dicunt; Rab. Post. 6.
2. **sum**: cuius tu tribus venditorem et corru-

ptorem et sequestrem Plancium fuisse clamitas; Planc. 38.

II. adduco: corruptorem, adulterum (adduxeris); Verr. III, 4.

corycus, Fechtersandsack: corycus laterum et vocis meae, Bestia; Phil. XIII, 26.

cothurnus, Hochschuh: Tuditanus .. ille, qui cum palla et cothurnis nummos populo de rostris spargere solebat; Phil. III, 16.

cotidianus, täglich, gewöhnlich: actio: agi ... cotidiana actione potuit; Tull. 54.

adulteria: potest animo aequo istius cotidiana adulteria ... videre? Verr. III, 6.

aspectus: quod templum in oculis cotidianoque aspectu populi Romani positum est; Verr. I, 129.

caedes: ad cotidianam caedem, incendia, rapinas se ... contulit; Sest. 88. repressorem caedis cotidianae; ib. 144.

cantus: ut cotidiano cantu ... tota vicinitas personet; Sex. Rosc. 134.

celebratio: quae domus [quae] celebratio cotidiana! Sulla 73.

concursus: cum .. concursu cotidiano bonorum omnium ... saeptus posset esse; Phil. X, 7.

consuetudo: ne oratio mea aliena ... a cotidiana dicendi consuetudine esse videatur; Verr. IV, 109.

contiones: quia tum in causa nihil erat praeter ... contiones cotidianas; Cluent. 93. in summam ... invidiam contionibus eum cotidianis ... adduxerat; ib. 103. ab eodem cotidianis contionibus dicebatur; Sest. 39.

convicium: qui posset scurrae divitis cotidianum convicium sustinere; Quinct. 62.

crimina: nihil cum Verre de cotidianis criminibus acturus sum; Verr. I, 48.

curae: ex meis curis laboribusque cotidianis; Muren. 55.

epulae: qui in epulis cotidianis ... versatus sit; Verr. III, 160. qui cotidianis epulis in robore accumbunt; Muren. 74.

exercitatio: quantum ... prope cotidiana dicendi exercitatio potuit adferre; imp. Pomp. 2.

impetus: numquam me ... in hos ... cotidianos impetus obiecissem; Arch. 14.

incendia: f. caedes; Sest. 88.

insidiae: Cluentium ... adductum ... cotidianis insidiis ... nomen Oppianici detulisse; Cluent. 11. uti ... cotidianas capitis insidias ... vitaret; ib. 20. quam facile ferro cotidianisque insidiis ... Pompeium foro ... privarit; dom. 67.

interdictum: cur ... in illud cotidianum interdictum UNDE ILLE ME VI DEIECIT additur ..? Caecin. 91.

ius: non Cn. Dolabella C. Volcatium ... communi et cotidiano iure privasset; Fr. B. VI, 18, a.

labores: f. curae.

lacrimae: fratris ... optimi cotidianae lacrimae; Quir. 7.

lamentationes: aras deorum ... cotidianis virginis lamentationibus de vestro iudicio commoneri; Font. 47.

officium: longius, quam finis cotidiani officii postulat; Sulla 64.

operae: operarum harum cotidianarum putat esse consulatum; Muren. 21.

opus: f. quaestus.

peccata: quae (peccata) magis crebra et iam prope cotidiana sunt; Sex. Rosc. 62.

preces: cotidianis precibus desiderium mei nominis renovari ... coëgit; sen. 37.

quaestus: qui non illum ... operis et quaestus cotidiani locum ... salvum esse velint; Catil. IV, 17.

querimonia: in populi Romani cotidiana querimonia; div. Caec. 9. augebatur .. eius molestia cotidianis querimoniis ... sororis; Cluent. 16. f. sermo; Verr. I, 129.

rapinae: f. caedes; Sest. 88.

res: neque vero tam haec ipsa cotidiana res Appium Claudium ... movisset; Scaur. 33.

sacrarium: res illum divinas apud eos deos in suo sacrario prope cotidiano ‖cotidie‖ facere vidisti; Verr. IV, 18.

sanguis: manifestis maleficiis cotidianoque sanguine; Sex. Rosc. 11.

sermo: quid ego de cotidiano sermone querimoniaque populi Romani loquar? Verr. I, 129. sermo ... familiaris et cotidianus non cohaerebit, si ..; Caecin. 52. ex his adsiduis eius cotidianisque sermonibus; Sest. 24.

sumptus: quos sumptus cotidianos ... fieri putatis? Sex. Rosc. 134. ad quos aliquantum etiam ex cotidianis sumptibus ... redundet; Cael. 57.

timor: in discessu .. cotidianus seditionis timor; dom. 15.

victus: victus cotidiani minister; Sex. Rosc. 77.

vis: in illa vi cotidiana; Caecin. 92.

vita: ut ... imaginem [nostram] vitae cotidianae videremus; Sex. Rosc. 47. quam personam iam e cotidiana vita cognoscitis ‖cognostis‖; Caecin. 14. in hac cotidiana [adsidua] urbanaque vita; Piso 64.

cotidie, täglich: I. bei Verben: accipio: alter cotidie litteras mittere, accipere; Phil. XII, 1.

adfero: adferuntur ex Asia cotidie litterae; imp. Pomp. 4. cotidie aliquid de *me* ficti adferebat; Sest. 133. donum aliquod cotidie adferre rei publicae; Phil. I, 32.

admoneo: cum tibi cotidie potestas hominis fuisset admonendi; Quinct. 40.

ago: cum potestas esset agendi cotidie; Quinct. 46. quas (res) is egit agitque cotidie; prov. cons. 24.

audio: cum totius Siciliae cotidie gemitus ... audires; Verr. III, 52. haec tu ... cum audires cotidie, cum videres; ib. 65. de horum ... querellis cotidie aliquid tecum simul audiebam; Planc. 101.

augeo: quae (gloria) cotidie augebatur; Milo 34.

celebro: cuius ... nuntiis celebrantur aures cotidie meae novis nominibus gentium; prov. cons. 22.

cerno: quae (volnera) cernit cotidie toto corpore; Sest. 90.

cogito: quid .. cotidie cogitet; Cluent. 194. de cuius honore extraordinario cotidie aliquid cogitabamus; Phil. III, 23.

comparo: quae (copiae) a nobis cotidie comparantur; Catil. II, 5.

consequor: quae cotidie labore huius ... consequantur; Balb. 43.

convenio: cotidie sponsores et creditores L. Trebellii convenire; Phil. VI, 11.

convivor: cotidie solitum esse ... de publico convivari; Verr. III, 105.

criminor: quibus (contionibus) cotidie meam potentiam invidiose criminabantur; Milo 12.

debilito: f. occurro.

decerno: ne multa nobis cotidie decernenda sint; Phil. V, 34.

dico: quod cotidie dicamus; Arch. 12.

differo: rem differre cotidie ac procrastinare isti coeperunt; Sex. Rosc. 26.

dimico: pro salute patriae cotidie dimicare; har. resp. 41.

excito: magnae cotidie contentiones ... excitabantur; Cluent. 44.

experior: cum ... experiri posset cotidie; Quinct. 85.

facio: quo maximarum rerum frequentissimae cotidie advocationes fiunt; Verr. I, 129. hoc cotidie fieri videmus; Cluent. 116. quae cotidie facit; Phil. II, 47. qui periculum fortunae cotidie facit; ib. V, 14. Q. Scaevolam ... cotidie ... facere omnibus conveniendi potestatem sui; ib. VIII, 31.

ferio: „ut tu amorum turpissimorum cotidie foedera ferires?" Cael. 34.
flagito: cum frequentissimus senatus eos, ut de me referrent, cotidie flagitaret; dom. 70. flagitabatur ab eis cotidie . . ., ut . .; Sest. 25. quod flagitabam equidem cotidie; Phil. III, 1.
floresco: haec [tua iustitia et lenitas animi] florescet cotidie magis; Marcell. 12.
gero: cum tantas res gessisset gereretque cotidie; Piso 81.
habeo: habebant rationem omnes cotidie piratarum; Verr. V, 71. contiones haberi cotidie contra me; Sest. 42.
haurio: alterum haurire cotidie ex pacatissimis . . . Syriae gazis innumerabile pondus auri; Sest. 93.
insto: cum iste . . . multo vehementius instaret cotidie; Verr. IV, 76.
intersum: quibus (vocibus) intersum cotidie; Milo 93.
lego: „hinc licet condiciones cotidie legas"; Cael. 36.
minor: cum . . . cotidie magis magisque perditi homines . . . tectis ac templis urbis minarentur; Phil. I, 5.
mitto: quas (litteras) cotidie videmus mitti a publicanis; Flacc. 37. f. accipio.
molior: eorum . . castrorum imperatorem . . . videmus intestinam aliquam cotidie perniciem rei publicae molientem; Catil. I, 5.
numero: Romae cotidie, simul atque sibi hic adnuisset, numeraturum se dicebat; Quinct. 18.
occurro: horum ego cotidie consiliis occurro, audaciam debilito, sceleri resisto; Muren. 80.
opto: ut . . . optent cotidie caedem, incendia, rapinas? dom. 89.
pateo: omnibus haec ad visendum patebant cotidie; Verr. IV, 5.
perfero: cotidie sermones ac litterae perferuntur; imp. Pomp. 39.
persaluto: ut omnis vos nosque cotidie persalutet; Flacc. 42.
potestas est: f. admoneo. ago; Quinct. 46.
procrastino: f. differo.
pugno: Alfenus interea Romae cum isto gladiatore vetulo cotidie pugnabat; Quinct. 29.
quaero: esse legem, quae de seditiosis . . . civibus . . . cotidie quaeri iubeat; Cael. 1.
remitto: Caesar ipse . . . cotidie aliquid iracundiae remittebat; Phil. VIII, 19.
resisto: f. occurro.
ruo: cum cotidie rueret; Sest. 133.
servo: quos tu cotidie sciebas servare de caelo; Vatin. 16.
specto: cum cotidie gladiatores spectaret; Sest. 126.
sum: ut muliebria cotidie convivia essent; Verr. V, 81.
suscipio: cum omnis impuritates impudica in domo cotidie susciperes; Phil. II, 6.
teneo: qui cotidie templum tenet; Verr. III, 223.
versor: in foro et in ore omnium cotidie versabatur; Sex. Rosc. 16. in hac acie cotidie versaretur? Cael. 47.
video: cum eum cotidie videres; Quinct. 41. de quo non audire aliquando, sed videre cotidie possemus; Verr. I, 130. quam (aedem) populus Romanus cotidie (videbit); ib. 154. in qua (domo) cotidie . . . spolia fortunarum videret; Cluent. 188. feci ut postea cotidie praesentem me viderent; Planc. 66. quorum uterque L. Bruti imaginem cotidie videret; Phil. II, 26. f. audio; Verr. III, 65.
utor: minae, quibus tu cotidie uti solebas; Muren. 43.
elliptisch: in illo tumultu fracti fasces, ictus ipse, cotidie tela, lapides, fugae; Piso 28.
II. **bei Adjectiv und Adverb:** magis: f. I. floresco. minor.

maior: cum mihi summa et cotidie maiora praemia in re publica fore putabas; dom. 113.

crapula, Rausch: edormio: edormi crapulam, inquam, et exala; Phil. II, 30.
exhalo: qui nondum Aproniani convivii crapulam exhalassent; Verr. III, 28. f. edormio.

cras, morgen: prodeo: ut . . . cras sagati prodeamus; Phil. XIV, 2.
sumo: saga cras sumentur; Phil. VIII, 6.

crassus, fett: agri: si iam te crassi agri delectabant; Flacc. 71.

cratera, Mischkessel: aufero: quod . . . crateras ex aere pulcherrimas . . . abstulit; Verr. IV, 131.

creator, Schöpfer: docet: quod princeps ille creator huius urbis, Romulus, foedere Sabino docuit . .; Balb. 31.

creber, häufig, sich oft wiederholend: alqs: sane . . in eo creber fuisti, te idcirco in ludos causam conicere noluisse, ne . .; Planc. 83.
commutatio: crebra tamquam tempestatum sic sententiarum commutatio; dom. 4.
litterae: accidit ut Carpinatius . . . crebras postea litteras ad socios . . . mitteret; Verr. II, 172.
mutatio: crebra coloris mutatio; Cluent. 54.
peccata: quae (peccata) magis crebra et iam prope cotidiana sunt; Sex. Rosc. 62.
sermo: soleo . . . id . . libenter crebris usurpare sermonibus; Marcell. 5. per hos dies creberrimum fuisse sermonem . .; Phil. XIV, 14.

crebro, häufig: accido: qui (motus) quam crebro accidat . .; Milo 69.
commemoro: quos crebro commemorare soles; Verr. IV, 145.
demitto: crebro se accensus demittebat ad aurem; Verr. II, 74.
dicere: te idem istud nimis crebro dicere, tibi satis te vixisse; Marcell. 25.
nomino: cum . . . crebro Catulum, saepe me, saepissime rem publicam nominabat; Cael. 59.
usurpo: quoniam crebro usurpas legem te . . . tulisse; Vatin. 27. eadem (Appia) nunc crebro usurpatur; Milo 18. at quam crebro usurpat: „et consul et Antonius?" Phil. II, 70.

credibilis, glaublich: alqd: credibile est igitur tantum facinus ob nullam causam esse commissum? Cael. 56. — hoc quo minus est credibile; Sex. Rosc. 69. quod . . . parum credibilia sunt; Verr. II, 180. ut magis propter reum, quam propter rem ipsam credibile videatur; ib. V, 13. *ne cui hoc credibile videretur;* Scaur. c. 2. § 5. quam hoc non credibile in hoc! Milo 43.
crimen: quod crimen . . . tametsi . . verissimum esse intellegebam, tamen credibile fore non arbitrabar; Verr. V, 158.
furor: non est credibilis tantus in illo furor, ut . .; Marcell. 21.
parricidium: haec magnitudo maleficii facit ut, nisi paene manifestum parricidium proferatur, credibile non sit; Sex. Rosc. 68.

credibiliter, glaublich: id vos . . a viro optimo . . . cogitatum esse confingitis? at quam non modo non credibiliter, sed ne suspiciose quidem! Deiot. 17.

creditor, Gläubiger: I. conveniunt: cur ceteri sponsores et creditores non convenerint; Quinct. 73. cotidie sponsores et creditores L. Trebellii convenire; Phil. VI, 11.
ingemiscit: ingemuit gravius timidior quidam creditor; Fr. B. XIII, II, 5.
sunt: erant non nulli togati creditores Graecorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cuiusque legati plurimum prodest gratia; Verr. I, 73. — ubi: ubi erant ceteri creditores? denique hoc tempore ubi sunt? Quinct. 74.

II, 1. **addico**: nonne ... ultro Fufidium ... creditorem debitoribus suis addixisti? Piso 86.
fraudo: quae potest esse maior fides quam fraudare creditores? Phil. VI, 11.
2. facio: ullam moram cuiquam fieri creditorum suorum; Sulla 58.
ostento: creditoribus suis spem ostentare provinciae videretur; Fr. B. XIII, II, 3.
prosum: f. I. sunt; Verr. I, 78.
3. ago cum: qui cum omnibus creditoribus suis male agat; Quinct. 84.
III, 1. alqs: f. II, 2. facio.
bona: eundem .. bona creditorum, civium Romanorum, cum debitoribus Graecis divisisse; Sest. 94.
conventus: si annis ante paucis in creditorum conventum incidisset; Sest. 28.
culpa: quod si creditoris culpa est; Rab. Post. 7.
fraudator: fidei patronus [fraudator creditorum] Trebellius; Phil. XIII, 26.
multitudo: nec multitudinem creditorum ... effugere potuisset; sen. 11.
tabulae: nec tabulae creditoris proferuntur; Flacc. 20.
testimonia: cum in tali iudicio testimonia creditorum existimentur ad rem maxime pertinere; Quinct. 88.
2. alqs ex: cur ex tot creditoribus alius ad istam rationem nemo accesserit; Quinct. 76.
civis de: accusator autem apponitur civis Romanus de creditoribus Lampsacenorum; Verr. I, 74.

credo, glauben, vertrauen, anvertrauen, leihen: I. **absolut**: 1. **unpersönlich**: a. **substantivisch**: modus: ut iam metuere Postumus cogeretur, ne quod crediderat perderet, si credendi constituisset modum; Rab. Post. 5.
potestas ad: ut ... iudici libera potestas ad credendum (daretur); Verr. II, 178.
corroborare: qui ... coniurationem .. nascentem non credendo corroboraverunt; Catil. I, 30.
in: in dando autem et credendo processit longius; Rab. Post. 5.
b. **verbal**: non temere creditur; Sex. Rosc. 62. ut, quoniam quidem testes dicunt, sine ulla dubitatione credendum sit; Font. 21. „cur dixisti testimonium in alios?“ quia coactus sum. „cur damnati sunt?“ quia creditum est; Sulla 48. creditum est; discessum est; Sest. 74. licet quod cuique libet loquatur, credere non est necesse; Phil. I, 33 (vgl. III. testimonium).
2. **persönlich**: alqs: qui laesus non esset, nisi credidisset; Sex. Rosc. 112. si diceret iuratus, crederes? Qu. Rosc. 46. qui tamen credidit P. Fulvii Nerati ... fide; Flacc. 46. qui si aram tenens iuraret, crederet nemo; ib. 90. se audisse aliquid, non credidisse; Sulla 81. cum credebat inductus usuris; Rab. Post. 39. „Caesar, cave credas“; Ligar. 16. ne ad te hoc crimen pertinere videatur? libero te metu: nemo credet umquam; Phil. II, 36. ne Aquilam quidem ipsum crediturum putavit; ib. XII, 20. — **credo**: „cum Chrysogono sunt.“ ita credo; Sex. Rosc. 120. „at uberiora cibaria facta sunt caritate.“ credo; Verr. III, 216. „emi, pecuniam solvi.“ credo; ib. IV, 43. ipse dabat purpuram, tantum operam amici. credo; ib. 59. „emebat.“ credo; ib. 60. „at moleste fert civitas.“ credo; Flacc. 57. tibi satis te vixisse. credo, sed ..; Marcell. 25. addit etiam illud, equites non optimos misisse. credo, Caesar, nihil ad tuum equitatum; Deiot. 24. paret senatui? credo, inquit Calenus; Phil. XII, 4. — ut ... puerum vocaret, credo, cui cenam imperaret; Sex. Rosc. 59. homines cursare ... non destiterunt, credo, qui Chrysogono nuntiarent ..; ib. 60. litteras, credo, misit alicui sicario; ib. 76. mandati constitutum est iudicium non minus turpe quam furti, credo, proterea quod ..; ib. 111. quae vero convivia? honesta, credo, in eius modi domo; ib. 134. alterum illud, credo, obscurum est; div. Caec. 22. ut istius, credo, animos ... retardaret; ib. 33. credo, ... vererer ne mihi crimina non suppeterent; Verr. I, 31. a Lampsacenis: barbaris hominibus, credo, aut eis, qui ..; ib. 81. Gracchi, credo aut Saturnini ... produxeram filium; ib. 151. quis est enim qui tueri possit ... pueritiam ...? mater, credo; ib. 153. reperies, credo, aliquem qui ..; ib. II, 81. credo, ... hi monumenta tuae formae ... in suis civitatibus esse cupiebant; ib. 157. amabant, credo, Apronium; ib. III, 118. cum utrisne .. istius factum conlaturus es? cum eis, credo, qui ..; ib. 191. quaerendum, credo, est, Heius iste num aes alienum habuerit; ib. IV, 11. pueri .. Sisennae, credo, qui audissent ..; ib. 33. de qua (trulla) satis, credo, idoneum ... testem ... dicere audistis; ib. 62. Agrigenti, credo propter multitudinem illorum hominum, ... non audebat palam poscere; ib. 93. at ex bono viro, credo, audieras; ib. 102. credo, ut in gratiam mecum rediret, libellum mihi dat; ib. 149. per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres; ib. V, 67. concessit, credo, Aebutio, quantum vellet ... ut haberet; Caecin. 18. nova, credo, res obiecta; Cluent. 182. audistis ... et, credo, non dubitabitis || dubitatis || quin ..; leg. agr. I, 4. ibi nostri coloni ... conlocabuntur, et credo, ... insolentiam suam continebunt; ib. 18. vos haec ..., credo, quam perniciosa essent non videretis? ib. 19. verendum, credo, nobis erit, ne ..; ib. 24. pertimescam, credo, ne mihi non liceat ..; ib. 25. et, credo, P. Rullus ... ad eam auctionem potissimum proficiscetur; ib. II, 53. si te ... interfici iussero, credo, erit verendum mihi, ne ..; Catil. I, 5. etenim, credo, Manlius ... bellum populo Romano suo nomine indixit; ib. II, 14. tardissime autem Lentulus venit, credo quod ... proxima nocte vigilarat; ib. III, 6. haec iam tum ... ridicula, credo, videbantur; Muren. 26. est enim, credo, is vir iste, ut ..; Flacc. 34. retinetur, credo, in provincia; ib. 92. scis me ... illorum expertem temporum ... fuisse: credo, quod nondum penitus in re publica versabar; Sulla 11. quod tandem .. regnum? consulatus, credo, mei; ib. 21. res enim gestae, credo, meae me nimis extulerunt; ib. 27. domus erit, credo, exornata; ib. 88. itaque, credo, ... ut ... civitate donaretur, perficere non potuit; Arch. 25. Sulla ..., credo, hunc petentem repudiasset; ib. frumentum ... in alias terras, credo propter varietatem venditorum, miserant; dom. 11. respondisti, credo, te ita velle; ib. 35. concidit ..., recordatione, credo, Gabinii sui; har. resp. 2. multi enim sunt, credo, in quos huius maleficii suspicio cadat; ib. 37. senatum consules, credo, vocassent; Sest. 44. idcirco, credo, manum sibi ... comparavit; ib. 84. qui, ut credo, non libidinis causa ... libertinam duxit uxorem; ib. 110. familiam gladiatoriam, credo, nactus est speciosam; ib. 134. cuius dignitas ... praestringebat, credo, oculos [Vatini]; Vatin. 25. amoenitas eum, credo, locorum ... retinet; prov. cons. 29. gravis auctor, Calatinus, credo, aliquis ..., respondes; Piso 14. itaque, credo, ... omnibus saltem bonis ... prosequebantur; ib. 31. respondebis, credo, te ... non valde ambiendum putasse; Planc. 12. sic credo: quod agitur ..; ib. 16. alteros — credo, quia refertum est municipium consularibus ... — numquam intellexi vehementius suorum municipum honore laetari; ib. 19. quas tribus edidisti? Teretinam, credo; ib. 38. etenim verebantur, credo, angustias; ib. 54. vererer, credo, ne turpiter facerem; ib. 72. veritus, credo, ne quem inridendi nobis daret ... locum; Scaur. c. 4 § 6. umeris gestum agebant [tum] temporis, credo, causa; Rab. Post. 36. tulit ut consularem (quaestioni praeesse) necesse esset: credo, quod principum munus esse ducebat resistere ... perditorum

temeritati; Milo 22. diem mihi, credo, dixerat; ib. 36. senatus, credo, praetorem eum circumscripsisset; ib. 88. languidiore, credo, sudio in causa fuistis; Ligar. 28. speravit, credo, difficilis tibi Alexandriae fore exitus; Deiot. 24. Hannibal, credo, erat ad portas; Phil. I, 11. in aes incidi iubebitis, credo, illa legitima; ib. 26. ut illa, credo, nefaria senatus consulta fierent; ib. II, 16. me auctorem, credo, desideravit; ib. 26. quam attulisti rationem populo Romano cur eum restitui oporteret? absentem, credo, in reos relatum; ib. 56. dixisset, credo, aliquando avus tuus se et consulem et Antonium; ib. 70. cui ‖ quem, al. ‖ metuisti, credo, ne salvo capite negare non posses; ib. 99. cui senatus consulto ne intercederent verebatur? de supplicatione, credo, M. Lepidi; ib. III, 23. dubitabit, credo, gentis barbaras secum abducere; ib. V, 5. magna res, credo, agebatur; ib. 19. dubitaret, credo, ... bellum inferre nobis; ib. 37. aequum, credo, putavit vitam ... in discrimen adducere; ib. VII, 12. Nucula hoc, credo, admonuit; ib. VIII, 26. sapientia quadam, credo, ... non nimis irati revertistis; ib. 28. qui autem hos exercitus ducunt? ei, credo, qui ..; ib. X, 15. acrius, credo, acta sua defenderet; ib. 16. non sunt enim, credo, innumerabiles, qui pro communi libertate arma capiant; ib. 18. quod M. Bruti accessit exercitus. immoderati, credo, hominis; ib. 23. ne nimis, credo, in victoria liberalis videretur; ib. XI, 5. propter eximiam, credo, dignitatem; ib. 11. auxerat autem meam quidem spem, credo item vestram; ib. XII, 2. quis? credo enim, adferet aliquod scelerati hominis exemplum; ib. XIII, 34. sanctiore erunt, credo, iure legati; ib. 47. testamenta, credo, subiciunt; ib. XIV, 7. avunculus tuus ..., credo, silentio ... populo Romano dedit ... cooptandorum sacerdotum potestatem? Fr. B. VII, 5. sed credo, postquam speculum tibi adlatum est, longe te a pulchris abesse sensisti; ib. XIII, v, 4. ſ. **at,** II. at credo (4 St.) S. 305, b.

homines: homines antiqui, ... cum .. id ita futurum T. Roscius Capito ... appromitteret, crediderunt; Sex. Rosc. 26.

II. **mit Ergänzung:** 1. **Dativ:** alicui: neque credit nisi ei, quem fidelem putat; Sex. Rosc. 112. utrum dicis Luscio et Manilio, an et Cluvio non esse credendum? Qu. Rosc. 48. Manilio et Luscio negas esse credendum? ib. 44. utrum potius Chaereae iniurato in sua lite an Manilio et Luscio iuratis in alieno iudicio credas; ib. 45. ei negabit credi oportere, cui ipse crediderit? ib. non credemus M. Octavio? non L. Liguri? quis nobis credet? cui nos? Verr. I, 127. nolite Cn. Fannio [dicenti] credere; ib. 128. eis credi non convenit; Font. 27. mihi creditum est; leg. agr. II, 100. huic eidem nuper tres equites Romani ... non crediderunt; Flacc. 40. „at creditum est aliquando Sardis." et fortasse credetur aliquando; Scaur. 41. sibi credi gaudeant; ib. ei credi postea ... non oportet; Rab. Post. 36. nemo ei neganti non credidisset; Milo 50. quod didicit iam populus Romanus quantum cuique crederet; Phil. II, 117. quod mihi quinque et viginti iudices crediderunt; *XXXI tibi nihil crediderunt*; Fr. B. XIII, vi, 2. ſ. amicis. colonis. fratri. — mihi crede: mihi crede, aliquem de societate tua reperies; Sex. Rosc. 93. mihi crede, ... satis copiose defenderetur, ib. 148. mihi crede, Caecili, non potest in accusando socios vere defendere is, qui ..; div. Caec. 32. magna sunt ea, quae dico, mihi crede; ib. 39. fuit tanti, mihi crede; Verr. IV, 28. mihi crede, ornamenta ista ... non minore negotio retinentur quam comparantur; ib. V, 175. muta iam istam mentem, mihi crede; Catil. I, 6. qua re delectant homines, mihi crede, ludi; Muren. 40. id quod, mihi crede, et agunt et moliuntur; ib. 82. mihi crede, ludebant; Flacc. 76. non est, mihi crede, corruptus; ib. 82. mihi crede, excutient tibi istam verborum iactationem; Sulla 24. non ignovit, mihi crede, non; har. resp. 37. fertur ille vir, mihi crede, gloria; Piso 59. inania sunt ista, mihi crede; ib. 60. mihi crede, neminem invitum invitabis; ib. 94. nihil est enim, mihi crede, Laterensis, de te detractum; Planc. 52. quod abest longissime, mihi crede, Caesar; Deiot. 35. mihi crede, ... totam fabulam confecissem; Phil. II, 34. nullum est istuc, mihi crede, praesidium; ib. 112. non potes, mihi crede, esse diuturnus; ib. 113. tui te, mihi crede, diutius non ferent; ib. 116. certatim posthac, mihi crede, ad hoc opus curretur; ib. 117. isto tuo, mihi crede, consilio erit utendum; ib. XII, 15. poterit, mihi crede; ib. XIII, 34. integritas tua te purgavit, mihi crede; Fr. B. XIII, vii, 1. — mihi credite: mihi credite, artioribus ... laqueis tenebitur; Verr. I, 13. mihi credite, iudices, ... nullas (iniurias) Graeci homines gravius ferunt; ib. IV, 132. mihi credite, maior hereditas uni cuique nostrum venit ... a legibus quam ..; Caecin. 74. mihi credite, id quod ipsi videtis: haec fides ... implicata est cum illis pecuniis Asiaticis; imp. Pomp. 19. mihi credite, iudices; Cluent. 152. hic illo privato iudicio, mihi credite, ... calumniam non effugiet; ib. 163. ei generi hominum, mihi credite, Campanus ager ... servatur; leg. agr. III, 16. numquam, mihi credite, populus Romanus ... consulem me fecisset; Rabir. 18. sed mihi credite, non est iturus; Catil. II, 15. mihi credite, iudices, in hac causa ... de vestra salute sententiam feretis; Muren. 84. haec est una via, mihi credite, .. laudis; Sest. 137. sed mihi credite: numquam succedetur illis ..; prov. cons. 17. ardeo, mihi credite, patres conscripti, ... amore patriae; ib. 23. serpet hoc malum, mihi credite, longius quam putatis; Rab. Post. 15. vestram ... fidem, mihi credite, is maxime probabit, qui ..; Milo 105. numquam patietur, mihi credite; Phil. VI, 6.

amicis: quibus ... ut insidiosis amicis non crederem; dom. 29.

civitatibus: se tot senatoribus, tot equitibus Romanis, tot civitatibus, tot hominibus honestissimis ..., tot populorum ... litteris non credidisse; Verr. I, 10.

colonis: utrum colonis vestris, negotiatoribus vestris, amicissimis atque antiquissimis sociis .. credere ... malitis an eis, quibus ..; Font. 15.

crimini: ſ. testimonio; Cael. 35.

defensoribus: ſ. testi; Verr. II, 81.

equiti: nega nunc equiti Romano, homini honesto, iudici tuo credi oportere; Qu. Rosc. 43. credet eis equitibus Romanis populus Romanus, qui ..; Verr. I, 13. ſ. civitatibus.

fraterculo: VOLO, MI FRATER, FRATERCULO TUO CREDAS; Verr. III, 155.

fratri: noli ... Cn. Fannio, fratri tuo, credere; Verr. I, 128.

homini: credent omnes quinque et triginta tribus homini gravissimo ... M. Annio; Verr. I, 14. homini credidisse ... videremini; ib. III, 224. ſ. civitatibus. equiti; Qu. Rosc. 43.

improbis: credunt improbis, credunt turbulentis, credunt suis; Phil. XII, 29.

iudici: ſ. equiti; Qu. Rosc. 43.

latroni: non enim latroni, sed regi credidit, nec regi inimico populi Romani, sed ei ..; Rab. Post. 6.

litteris: non credi litteris eis, quae ..; prov. cons. 14. ut senatus ... huius unius litteris nuntiantibus non crederet; Piso 45. ſ. civitatibus.

negotiatoribus: ſ. colonis.

orationi: orationi vanae crediderunt; Sex. Rosc. 117.

popae: mirabar tamen credi popae; Milo 65.

populis: credidit populis; Rab. Post. 4.

proditori: nemo umquam sapiens proditori credendum putavit; Verr. I, 38.

promissis: fortunatorum promissis saucios et miseros credere non oportere; Muren. 50.

regi: f. latroni. — senatoribus: f. civitatibus. — sociis: f. colonis. — suis: f. improbis.

tabulis: erit in illius tabulis hoc nomen, at in huius non erit. cur potius illius quam huius ||*tabulis*|| credetur? Qu. Rosc. 2. f. testimonio; Verr. I, 128. ✕.

testi: ne his quidem testibus credetur? Verr. I, 127. utrum malit meis testibus an tuis defensoribus credere; ib. II, 81. credamus testibus; ib. 150. potest igitur testibus iudex non credere? cupidis et iratis et coniuratis et ab religione remotis non solum potest, sed etiam debet; Font. 21. si hoc iudici praescriptum lege ... putatis, testibus credere; ib. 22. qui ... L. et Q. Metellis testibus in Q. Pompeium ... non crediderunt; ib. 23. ut M. Scauro testi non crederent; ib. 26. si inimico testi credi non oportuit; ib. curate ut nostris testibus plus quam alienigenis credidisse videamini; ib. 49. cum eis (testibus) sive creditur, *creditur* hoc ipsum, quod nos arguimus, sive fides non habetur ..; Caecin. 3. ut ne idcirco minus ei (testi) credatis, quod homo minus idoneus habetur, sed ideo credatis, quod ..; ib. 24. de hoc ego teste detraham? cui aeque ac meo testi ut credatis postulo; ib. 26. his testibus non credidistis? ib. 31. „crede huic testi"; ib. 72. „non est" inquit „tum Alexandrinis testibus creditum." quid postea? „creditur nunc"; Rab. Post. 34. ista condicio est testium, ut quibus creditum non sit negantibus, isdem credatur aientibus? ib. 35.

testimonio: ne Tadii quidem tabulis nec testimonio credemus? Verr I, 128. hominum honestorum ||honestissimorum|| testimoniis et virorum bonorum tabulis non credere; ib. ut ... tamen eius testimonio credi oporteret; ib. III, 166. huius ... iurati testimonio neque in C. Fimbriam neque in C. Memmium creditum est; Font. 24. vos ... Allobrogum testimoniis non credere timetis? ib. 26. ut aliquo in iudicio eius testimonio creditum putaretur; Caecin. 27. nihil neque crimini tuo neque testimonio credendum esse fateare; Cael. 35.

turbulentis: f. improbis.

2. accus. c. infin.: credidit Quinctius eum, qui orationem bonorum imitaretur, facta quoque imitaturum; Quinct. 16. quis erat procurator? credo aliquem electum ||eiectum|| hominem egentem, litigiosum; ib. 62. credo ego vos .. mirari quid sit ..; Sex. Rosc. 1. credo, cum vidisset qui homines ... sederent, quaesisse ..; ib. 59. unum illud credo omnis animadvertere; div. Caec. 28. nisi eum poenas Romae daturum credidissent; Verr. I, 82. quis umquam crederet mulierum adversarium Verrem futurum? ib. 106. te ad Sthenii periculum inimici eius nomine abusum esse credemus? ib. II, 107. credo te negaturum; ib. III, 165. ita credo petisse ab isto aratores, ut ..; ib. 191. credo vos ... coniectura adsequi posse; ib. 200. credo tum ... magna artificia fuisse in ea insula; ib. IV, 46. nunc cuiquam credo esse dubium, quin ..; ib. V, 78. derisum esse credo hominem amentem; ib. 103. ut hoc tibi credam, metuisse te ne oppugnarere; Tull. 56. credo maius emolumentum ... Metellis propositum fuisse ex Q. Pompei damnatione; Font. 27. credo haec eadem Indutiomarum in testimonio timuisse; ib. 29. nunc denique incipiunt credere fuisse homines Romanos hac quondam continentia; imp. Pomp. 41. non credo ascripturum esse MAGNO; leg. agr. II, 53. credo, Cato, te isto animo ... venisse; Muren. 78. non enim credo significari isto loco illum ... Heraclidem; Flacc. 45. non enim credo religionem .. Iudaeorum ... impedimento praestantissimo imperatori, sed pudorem fuisse; ib. 68. credo celatum esse Cassium de Sulla uno; Sulla 39. credo esse neminem qui ..; ib. 42. in hoc vos pudore, iudices, ... tanto sceleri locum fuisse creditis? ib. 74. Reginos credo ..., quod scenicis artificibus largiri solebant, id huic ... noluisse! Arch. 10. nihil crederes interesse; sen. 14. credo enim ... te esse interrogatum, auctorne esses ..; dom. 77. quem ego tamen credo ... non ita crudelem fuisse, ut ..; ib. 134. si ... iudiciorum .. simulacrum aliquod futurum in civitate reliquum credidisset; Sest. 80. minime esse credendum homini tam ingenioso ... non venisse in mentem, rem tanti sceleris ignotis ... servis non esse credendam; Cael. 53. cuius quantam honoris huius cupiditatem fuisse creditis? Planc. 29. credo enim esse quosdam (viros bonos); Scaur. 44. de eius interitu quis potest credere senatum iudicium novum constituendum putasse? Milo 13. quo tandem animo hoc tyrannum illum tulisse creditis? ib. 35. non fuisse credo fas ..; ib. 86. quem deum ... posse opitulari rei publicae credamus? Marcell. 23. quae ... credo eis futura fuisse communia; Phil. I, 5. credo enim vos ... gloriam concupisse; ib. 29. an in senatu facillime de me detrahi posse credidit? ib. II, 2. nec vero te umquam ... credo posse mente consistere; ib. 68. neque ullam societatem ... confirmari posse credidi; ib. 89. metum credo valuisse; ib. 107. duarum credo provinciarum sortis minus divinas fuisse; ib. III, 26. credo autem, qui generi querellam moderate ferat, aequo animo laturum amici; ib. VIII, 19. qui credat te invito provinciam tibi esse decretam; ib. XI, 23. cum hoc pacem fieri posse credamus? ib. XIII, 16. „difficile est [credere] eos ... putare aliquid moderate ... esse facturos"; ib. 36. „legatos venire non credo"; ib. 47. in aliquem credo hoc gladiatorem ... esse conlatum ||consulatum, al.||; ib. XIV, 14. quo me dolore adfici creditis? ib. 17. f. III. alqd; Quinct. 40. leg. agr. III, 3. Sulla 22. 58. Milo 70.

III. **mit Object:** alqm: cui tantum facinus, cui se, cui salutem suam credidit? Cael. 57.

alqd: credamus hoc, Sex. Naevium, cuius caput oppugnet, eius auribus pepercisse; Quinct. 40. utrum is quod dixerit credendum ... sit; Sex. Rosc. 102. quod adversariis nihil credimus; Qu. Rosc. 6. non crederem hoc de statuis; Verr. II, 158. non .. haec, quae loquor, crederem; ib. III, 62. negaret hac aestimatione se usum, vos id credidissetis; ib. 224. credite hoc mihi, iudices; ib. IV, 133. quod ego profecto non crederem, nisi ..; Font. 33. cum id partim minarentur, partim non crederent; Caecin. 20. nolite dubitare, quin huic uni credatis omnia; imp. Pomp. 68. haec, iudices, quae vera dicuntur a nobis, facilius credetis, si ..; Cluent. 70. quantum commissum sit et creditum; ib. 159. illud magis est credendum et pertimescendum, quod ..; leg. agr. II, 37. qui nihil de me credidistis; ib. III, 2. hoc si qui crediderint, illud prius crediderint necesse est, hac lege agraria ... adimi Sullanos agros; ib. 3. qui quae ego deferrem non crederent; Catil. II, 3. si hoc tibi dem, quod credi non potest, nisi ego huic adessem, hos adfuturos non fuisse; Sulla 22. sed mihi hoc credas velim; ib. 46. ut hoc credi possit, eum bellum populo Romano facere voluisse; ib. 58. cum ... crederem non omnia, caverem omnia; ib. 85. nihil credendo atque omnia cavendo; Quir. 21. unde tibi solvat quod ei per syngrapham credidisti; har. resp. 29. homini sceleribus ... contaminatissimo nihil esse credendum; prov. cons. 14. postea quam exegit quod crediderat; Rab. Post. 39. cui numquam se hic profecto tradidisset ... non nulla credenti; Milo 61. haec non delata solum, sed paene credita ... sunt; ib. 64. quis hoc credat, Cn. Pompeium ... iudicium exspectaturum fuisse? ib. 70. id tibi et medico callido et servo, ut putabat, fideli non credidit; Deiot. 18. nam illud quidem non adducor ut credam, esse quosdam, qui invideant alicuius constantiae; Phil. / VIII, 30. quemquamne fuisse tam sceleratum qui hoc fingeret, tam furio-

sum qui crederet? ib. XIV, 14. quod ratio ... respuit, id credendumne est? Fr. A. III, 1. f. I, 1, a. modus. — I, 2. alqs; Sulla 81. — II, 1. alicui; Fr. B. XIII, vi, 2. testi; Caecin. 3. — II, 2. Tull. 56.

aras, bona: ut omnis rei publicae dignitas, omnium civium salus, vita, libertas, arae, foci, di penates, bona, fortunae, domicilia vestrae sapientiae, fidei, potestati commissa creditaque esse videantur; dom. 1.

causam: ut ad causam ... mihi creditam .. subscriptor ... aspirare possit; div. Caec. 51.

deos, dignitatem, domicilia: f. aras.

facinus: si tantum facinus ... crediturí sunt; Sex. Rosc. 68. f. alqm.

focos, fortunas: f. aras.

honorem: ut mihi illum honorem ... creditum et commissum putarem; Verr. V, 35.

indicium: ne cui liceret ... illud indicium .. temere creditum criminari; Sulla 43.

libertatem: f. aras.

nummum: ut ei nummum ullum crederet; Flacc. 47.

occulta: quibus occulta credantur; Cael. 57.

opinionem: altera (opinio) ... in Sardinia magis etiam credita; Scaur. 10.

partem: aliquam rei publicae partem tibi creditam; Verr. V, 38. his magnam partem rei publicae credidisset, si ..? Phil. V, 15.

pecuniam: quibus pecuniam credebas; Verr. I, 102. pecuniis creditis; ib. V, 20. (pecuniam) creditam nobis L. Flacci nomine; Flacc. 55. ut tibi de pecuniis creditis ius ... dicere liceret; prov. cons. 7. ne pecunias creditas solverent; Piso 86. huic ipsi Alexandrino grandem iam ante pecuniam credidit; Rab. Post. 4. [huic] egenti et roganti hic infelix pecuniam credidit, nec tum primum: nam regnanti crediderat absens, nec temere se credere putabat; ib. nec suam solum pecuniam credidit, sed etiam amicorum; ib. 5. si qui improbe credita pecunia usus est; ib. 7. quod suam, quod amicorum pecuniam regi crediderit cum tanto fortunarum suarum periculo; ib. 25. temere hunc pecuniam regi credidisse; ib. qui maximam regi pecuniam credidit; ib. 38.

rem: res tam scelesta, tam atrox, tam nefaria credi non potest; Sex. Rosc. 62. rebus omnibus creditis; Verr. III, 6. tantae res creditae .. ignotis ... numquam essent profecto, nisi ..; Catil. III, 22. f. II, 2. Cael. 53.

salutem: f. alqm. aras.

testimonium: testimonium non diceret ...: si diceret, non crederetur; Sex. Rosc. 103. (vgl. I, 1, b. Sulla 48).

vitam: f. aras.

IV, **Lücke**: * malitiam naturae crederetur; Qu. Rosc. 1.

credulus, leichtgläubig: I. auditor: ubi discerni (possit) stultus auditor et credulus ab religioso ... iudice; Font. 23.

II. allein: ut quidam nimis creduli suspicantur; Phil. I, 29.

cremo, verbrennen: alqm: nec dispersis bustis humili sepultura (eos esse) crematos, sed contectos publicis operibus; Phil. XIV, 34.

creo, schaffen, hervorrufen, erzeugen, erwählen: I. **absolut: 1. unpersönlich**: quod per populum creari fas non erat propter religionem sacrorum; leg. agr. II, 18.

2. **persönlich**: qui magistratum Capuae, illo creante, ceperunt; leg. agr. II, 92.

II. **mit einfachem Object**: alqm: cum suffragiis tres ex tribus generibus creati sunt, res revocatur ad sortem; Verr. II, 127. qualis nos illorum sanguine creatos ... videtis; leg. agr. II, 1. qui creatus sit; Planc. 8. ex consularibus te creavit potissimum; Milo 22.

alqd: „indica hoc ... numquam esse factum [creatum];“ Caecin. 72. f. periculum; Verr. II, 90.

caedes: f. periculum; har. resp. 40. — censores: f. **censor,** II, 1. creo (3 St.) S. 491, b.

consul: quam diu tu voles, vitiosus consul Dolabella; rursus, cum voles, salvis auspiciis creatus; Phil. II, 84.

curatores: f. xviros; leg. agr. II, 17.

xviros: iubet enim tribunum plebis ... creare xviros per tribus xvii; leg. agr. II, 16. totiens legibus agrariis curatores constituti sunt, iiiviri, vviri, xviri; quaero ..., ecquando nisi per xxxv tribus creati sint; ib. 17. iubet .. habere comitia xviris creandis ||com. dec. hab. cr.|| eum, qui legem tulerit; ib. 20. cum xviros crearetis; ib. 25. si (xviri) optima lege a populo essent creati; ib. 29.

insidias: f. periculum; Flacc. 2.

luxuriem: in urbe luxuries creatur; Sex. Rosc. 75.

magistratus: qui postea quam magistratus creavit ..; Sex. Rosc. 139. si magistratus patricii creati non sint; dom. 38. ita magistratus annuos creaverunt, ut ..; Sest. 137.

mensarios: qui (mensarii) apud illos a populo creantur; Flacc. 44.

periculum: quibus periculum creabatur; Sex. Rosc. 85. cum ... praetori tuo periculum crees; div. Caec. 62. ut aliquid Sthenio periculi crearent; Verr. II, 90. neminem umquam putavi per eos ipsos periculum huius fortunis atque insidias creaturum; Flacc. 2. NE ... PATRIBUS PRINCIPIBUSQUE CAEDES PERICULAQUE CREENTUR; har. resp. 40. fore *ut* huic ab illo periculum crearetur; Balb. 41.

vviros: f. xviros; leg. agr. II, 17.

sacerdotem: quo mense sacerdotem maximum creari oporteat; Verr. II, 128.

tribunos: ut anno xvi post reges exactos ... duos tribunos crearent; Fr. B. VI, 24. auspicato postero anno x tribuni plebi comitiis curiatis creati sunt; ib. decem tribunos plebis per pontificem, quod magistratus nullus erat, creaverunt; ib. 25.

iiiviros: iiiviros illos xxxv tribuum suffragio esse creatos; leg. agr. II, 31. f. xviros; leg. agr. II, 17.

III. **mit doppeltem Accusativ**: non praetorem te, sed praedonem creavimus; Fr. C. 4.

crepida, Sandale: statua cum: L. vero Scipionis ... non solum cum chlamyde, sed etiam cum crepidis in Capitolio statuam videtis; Rab. Post. 27.

crepidatus, mit Sandalen bekleidet: alqs: inde nocte intempesta, crepidatus, veste servili navem conscendit; Piso 93.

imperator: profugisse noctu crepidatum imperatorem; Piso 93.

crepido, Kai: accedo ad: piraticus myoparo ... usque ad forum Syracusanum et ad omnis crepidines urbis accessit; Verr. V, 97.

crepitus, Schall: inter: cum interea ... nulla vox alia illius miseri inter dolorem crepitumque plagarum audiretur, nisi haec; Verr. V, 162.

cresco, wachsen, steigen, zunehmen: alqs: accusarem alios potius, ex quibus possem crescere; Sex. Rosc. 83. si videor hic ... de uno isto voluisse crescere, isto absoluto ... de multis mihi crescere licebit; Verr. V, 173. ut ex invidia senatoria posset crescere; Cluent. 77.

aes: metuisti, ne aes alienum tibi cresceret; Verr. IV, 28.

animi: cum ... hostium opes animique crevissent; imp. Pomp. 45.

exspectatio: exspectatio muneris, quae et rumore non nullo et studiis sermonibusque competitorum creverat; Muren. 37.

facultas: quod ex his studiis haec quoque crescit oratio et facultas; Arch. 13.
malum: cum ... in dies malum cresceret; Phil. IV, 3.
numerus: crescit in dies singulos hostium numerus; Catil. I, 5.
odium: crescebat in eos odium; har. resp. 46.
opes: ſ. animi. — **oratio**: ſ. facultas.
res: memoria vestra .. res nostrae alentur, sermonibus crescent; Catil. III, 26.

creta, Kreide, Siegelerde: I. **est nota, al.**: haec (laudatio) ... obsignata erat creta illa Asiatica, quae fere est omnibus nota nobis: qua utuntur omnes non modo in publicis, sed etiam in privatis litteris; Flacc. 37.
II. **obsignari**: nostra igitur laudatio ... obsignata creta est; Flacc. 37.

cretula, Siegelerde: **animadverto in**: cum ... epistula Agrigento adlata esset, casu signum iste animadvertit in cretula; Verr. IV, 58.

crimen, Anschuldigung, Vorwurf, Anklage, Klagepunkt, Schuld, Verbrechen: I. **absolut**: 1. **Subject**: **accedit**: ut ... ad causam novum crimen accederet? Cluent. 167.
calet: illud vero crimen de nummis ... caluit re recenti, nunc in causa refrixit; Planc. 55.
coarguit: meum enim crimen avaritiae te nimiae coarguit; Verr. V, 153.
concidit: refervens falsum crimen in ... castissimam vitam conlatum statim concidit et exstinguitur; Qu. Rosc. 17.
desiderant: ad haec crimina, quae patroni diligentiam desiderant, intellegis mihi semihoram istam nimium longam fuisse; Rabir. 9.
est, sunt: crimen (est) sine accusatore; Verr. V, 23. alterum veneficii crimen; Cluent. 166. criminis nihil erat; Flacc. 39. sunt autem duo crimina, auri et veneni, in quibus ... eadem persona versatur; Cael. 30. est enim, quocumque venit et reorum crimen et iudicum; Fr. B. XV, III, 3. ſ. est ubi; Balb. 7. — **in**: non erat in hoc neque crimen ullum neque reprehensio; Verr. II, 162. non est in hoc crimen; ib. III, 188. qui igitur probari potest in ea pecunia non referenda crimen sibi ipsum facere, in qua crimen esset nullum, si referret? Flacc. 33. duo sunt enim crimina una in muliere summorum facinorum: auri ... et veneni; Cael. 51. magnum crimen vel in legatis insidiandis vel in servis ... sollicitandis; ib. nec in eis rebus crimen est ullum; Balb. 6. si in eo crimen est, quia suffragium tulit; Planc. 35. nullum crimen est in casu; ib. ſ. 2. Flacc. 27. — **eius modi**: quod crimen eius modi est, ut ..; Verr. V, 158. quod igitur est eius modi crimen, ut, qui commisit, non neget? Cael. 23. — **falsum**: falsum esse crimen? Verr. III, 205. ſ. magnum; Font. 20. — **grave**: grave est hoc crimen in Verrem, grave me agente; te accusante nullum; div. Caec. 32. grave crimen est hoc et vehemens et post hominum memoriam ... gravissimum; Verr. III, 130. — **hoc**: hoc crimen est; Verr. III, 189. — **inane**: crimen eius modi nisi litteris confirmetur, inane esse dicet? Verr. II, 177. — **ingens**: Falcidianum crimen est ingens; Flacc. 90. — **integrum**: volo .. esse totum mihi crimen hoc integrum; Verr. V, 79. — **invidiosum**: ſ. II, 4. cognosco de. — **magnum**: magnum crimen; div. Caec. 30. magnum hoc Lampsacenum crimen est libidinis atque improbissimae cupiditatis; Verr. I, 86. video ... esse crimen et genere ipso magnum; Font. 20. quo maius crimen sit id, quod ostendatur esse falsum; ib. magnum crimen; Cluent. 168. est enim unum maximum totius Sardiniae frumentarium crimen, de quo Triarius omnis Sardos interrogavit; Scaur. 21. magnum crimen senatus! Phil. XIII, 33. ſ. II, 4. cognosco de. — **manifestum**: qui ... neque illud crimen tantum ac tam manifestum esse arbitrarer; Cluent. 50. — **meum**: meum crimen est, non Rabirii; Rabir. 10. — **nota**: ſ. II, 4. venio ad; Verr. I, 103. — **nullum**: ut in criminibus omnibus nullum esset, in quo quisquam vestrum perpetuam accusationem requireret; Verr. I, 29. crimen nullum erat; ib. II, 70. nullum crimen; Sulla 20. ſ. est grave; div. Caec. 32. — **permulta**: permulta esse crimina, quorum tibi societas cum Verre eius modi est, ut ea in accusando attingere non audeas; div. Caec. 30. **plura**: ſ. est unum. — **proprium**: quod crimen erat proprium illius quaestionis; Cluent. 97. proprium crimen illud quaestionis eius non fuit; ib. 103. — **quanta, quot**: quot in eo genere et quanta sint crimina; Piso 87. — **reliquum**: unum etiam mihi reliquum eius || Fr. C. 12: huius || modi crimen est .., ex quo illud perspicere possitis, quod ..; Cluent. 169. reliquum est igitur crimen de veneno; cuius ego neque principium invenire neque evolvere exitum possum; Cael. 56. — **tantum**: ſ. est manifestum. — **ubi**: ubi igitur crimen est? Flacc. 68. ubi crimen est; dom. 46. ubi est crimen? Sest. 80. ubi igitur est crimen? quod eum Pompeius civitate donavit. huius crimen? minime; Balb. 7. — **vehemens**: ſ. est grave; Verr. III, 130. — **verum**: utinam hoc tuum verum crimen esset! Phil. II, 40. — **unum**: unum hoc crimen videtur esse et a me pro uno ponitur [de Mercurio Tyndaritano]: plura sunt, sed ea quo pacto distinguere ac separare possim nescio; Verr. IV, 88.
exoritur: hinc primum exoritur crimen illud; Rab. Post. 6. ex hoc ipso crimen exoritur; ib. 30.
haeret: in eo culpa et crimen haerebit; Verr. III, 106. nec Catilinae familiaritatis crimen haereat; Cael. 14. in quo ... crimen non haerebat; ib. 15. ne crimen haereret? num quis obiecit? ib. 56.
insidet: ſ. II, 1. fingo; Deiot. 8.
movet: nec vero me .. Clodianum crimen movet; Milo 72.
nascitur: ex quo igitur crimen atque accusatio nascitur? ex hominum iudicio et voluntate; Verr. II, 162. hoc quinto decimo die crimen esse natum; ib. V, 106. ſ. II, 1. fingo; Verr. III, 141.
obstat: tres sunt res ..., quae obstent hoc tempore Sex. Roscio: crimen adversariorum et audacia et potentia; Sex. Rosc. 35. sibi facinoris suspicionem, non facti crimen obstare; Milo 96.
oritur: hinc in Ligarium crimen oritur; Ligar. 22.
pendet: neque ex ternis denariis pendere crimen, sed ..; Verr. III, 189.
pertinet: ad pluris provincias crimen hoc pertinere; Verr. III, 217. ne ad te hoc crimen pertinere videatur? Phil. II, 36.
pervenit: ad quem non modo verum crimen, sed ne ficta quidem suspicio perveniret; Cluent. 178.
refervet: ſ. concidit. — **refrigescit**: ſ. calet.
resilit: ut ... ab hoc crimen resilire videas; Sex. Rosc. 79.
solet: ſ. II, 1. video.
suppetunt: ne mihi crimina non suppeterent; Verr. I, 31.
valet: quae in ipsum valebant crimina; Verr. I, 41. hoc crimen in istum reum valere oportere non arbitror; ib. III, 194. valeret hoc crimen in illa vetere severitate ... rei publicae; ib. V, 46.
versatur: crimen quod versetur in iudicio requirat; Cael. 1.
(**vertitur**: ſ. II, 1. verto).
videtur: ſ. II, 1. conligo; Verr. II, 147. defendo; Verr. II, 177.
2. **Prädicat**: **sum**: ne sit hoc crimen in Verrem; fecerunt alii; Verr. I, 44. quae non postulata, sed in istum crimina viderentur esse; ib. II, 10. quod ille crimen esse volt; Rabir. 10. quod si id crimen homini novo esse deberet ..; Muren. 17. „at sectabantur multi." doce mercede: concedam

esse crimen; ib. 70. si hoc crimen est, aut in eo est, quod non licuerit imperare, aut in eo, quod ..; Flacc. 27. id, quod tu crimen esse vis, confitetur; ib. 33. quod crimen esse voluisti; ib. 70. omnia sunt alia non crimina, sed maledicta; Cael. 30. quod non crimen est, sed ... mendacium; Planc. 30. quod si est criminosum, necessitatis crimen est, non voluntatis; Ligar. 5. quis putat esse crimen fuisse in Africa? ib. 9. si crimen est [illum] voluisse, non minus magnum est vos Africam ... obtinere voluisse; ib. 22. omne autem crimen tuum est, quod de te in his litteris non male existimem; Phil. II, 9. non intellegis, si ... voluisse interfici Caesarem crimen sit, etiam laetatum esse morte Caesaris crimen esse? ib. 29. si interfici Caesarem voluisse crimen est; ib. 34.

3. **Ausruf**: en crimen, en causa, cur regem fugitivus ... accuset; Deiot. 17.

II. **nach Verben: 1. Accusativ:** accipio: nunc primum aures tuae hoc crimen accipiunt? Verr. II, 24.

adfero: unum crimen adlatum est; Cluent. 49. ut ne cui innocenti maeror tuus ... falsum crimen adferret; ib. 168. Postumo crimen vestitus adferet is, in quo ..? Rab. Post. 27. cum ita vixisti, ut non esset locus tam sanctus, quo non adventus tuus, etiam cum culpa nulla subesset, crimen adferret; Fr. B. VIII, 18.

adiungo: crimen ... potius ad praedam adiungerent quam ad egestatem; Sex. Rosc. 86. ut ad falsum avaritiae [testimonium] verum maleficii crimen adiungat; Flacc. 41.

agito: f. fingo; Verr. III, 141.

agnosco: f. suscipio; Rabir. 18.

ago: nolite exspectare, dum ego haec crimina agam ostiatim; Verr. IV, 48. f. obicio; Qu. Rosc. 25.

attingo: quod ego crimen ante quam attingo ..; Scaur. 21. f. I, 1. sunt permulta.

audio: f. **audio,** III. crimen (3 St.) S. 356, b. — augeo: f. **augeo,** II. crimen (3 St.) S. 362, b.

coarguo: certum crimen quam multis suspicionibus coarguatur; Sex. Rosc. 83.

cognosco: f. expono; Cluent. 20.

committo: f. I, 1. est eius modi; Cael. 23.

compono: f. fingo; Verr. III, 141.

comprobo: crimen hoc Asuvianum cum testibus multis tum vero indicio Avillii comprobabatur; Cluent. 39.

concedo: crimen gratiae concedebas; Qu. Rosc. 19.

concludo: conclusurum me esse crimen decumanum dixeram, ex quo intellexistis ..; Verr. III, 163.

condono: ut crimen hoc nobis propter multa ... merita condonetis; Milo 6.

confero: f. **confero,** II. crimen (4 St.) S. 612, b. — confingo: f. **confingo,** crimen (4 St.) S. 616, b. — confirmo: f. **confirmo,** III. crimen (3 St.) S. 617, b. — confiteor: f. suscipio; Rabir. 18.

conflo: quod in se tantum crimen invidiamque conflaret; Verr. II, 73.

conicio: haec omnia sectatorum, spectaculorum, prandiorum [item] crimina a multitudine in tuam nimiam diligentiam .. coniecta sunt; in quibus tamen Murena [a] senatus auctoritate defenditur; Muren. 73.

coniungo: f. obicio; Cael. 72.

conligo: ut crimina conlecta in unum reum [te] esse videantur; Verr. II, 147. quam acute conlecta crimina! Deiot. 33.

constituo: f. **constituo,** III. crimen (3 St.) S. 657, b.

contemno: quid est cur nos crimen hoc, si tu contemnis, pertimescamus? Cael. 50.

contexo: quam festive crimen contexitur! Deiot. 19.

defendo: satisne magnum crimen hoc videtur? nullum, opinor, maius. qui id defendet Hortensius? Verr. II, 177. hoc parvum crimen quem ad modum defensurus sit; ib. III, 118. si hoc crimen non modo Marcelli facto, sed ne Lepidi quidem potes defendere; ib. 212. ad crimen defendendum non quid fecerit quispiam proferre solent, sed quid probarit; ib. 213. utinam posset aliqua ratione hoc crimen ... defendere; ib. 224. qui hoc navale crimen conetur defendere, is ita defendat, ut ..; ib. V, 131. istius coniurationis crimen defensum ab eo est, qui interfuit; Sulla 12. crimen maximae coniurationis a me defendetur; ib. 13.

defero: novum crimen ... ad te Q. Tubero detulit; Ligar. 1. cum ... servus ... crimina in dominum delaturum se esse dixisset; Deiot. 31.

delego: si hoc crimen optimis nominibus delegare possumus; Font. 18.

depello: asciscendae laudis causa potius quam criminis depellendi; dom. 95. de qua (Clodia) ego nihil dicam, nisi depellendi criminis causa; Cael. 31.

deporto: f. fingo; Verr. III, 141.

deprecor: avaritiaene crimina frugalitatis laudibus deprecetur? Verr. II, 192.

derivo: dicam enim aperte non derivandi criminis causa, sed ut factum est; Milo 29.

desidero: accusatio crimen desiderat; Cael. 6.

dico: accusatus est criminibus gravissimis et eis, quae a me breviter dicta sunt, et praeterea multis, quae ego omnia nunc omitto; Cluent. 59.

diluo: ego crimen oportet diluam; Sex. Rosc. 36. cum Erucii crimina diluissem; ib. 78. si te mecum dicendo ac diluendis criminibus in hac causa contendere putarem; Verr. a. pr. 33. quod crimina diluere dilucide ... solerent; ib. II, 191. dilue sane crimen hoc Calidianum; ib. IV, 43. „quo facilius crimen inimicorum diluere possem"; ib. V, 77. hodierno enim die primum [veteris] ipsius || istius || criminis diluendi potestas est data; Cluent. 8. tamquam mihi crimen esset diluendum; ib. 166. si iam nollem ita diluere crimen, ut dilui; Milo 72.

dissolvo: crimina tractantur ab accusatore ea, quae erant antea ... iudicio dissoluta; Verr. II, 68. criminibus omnibus fere dissolutis; Sulla 69.

distinguo: f. I, 1. est unum.

do: ut .. suspicioni crimen ... dedisse videamur? Phil. XI, 21.

effugio: qui ... maledictum omne, non modo crimen effugit; Flacc. 7. videmurne ... avaritiae crimen effugere? ib. 89.

explico: in explicandis criminibus operam consumerem; Verr. a. pr. 33. ut crimen totum explicem; ib. 55. ut possem oratione mea crimina causamque explicare; ib. I, 25. ut in testibus interrogandis omnia crimina proponerem et explicarem; ib. 29.

expono: ut vobis breviter illa, quibus Albius est condemnatus, crimina exponam; Cluent. 10. pauca vobis illius iudicii crimina exponam, quibus cognitis nemo vestrum mirabitur ..; ib. 20.

exprimo: cur non ... facinoris .. voce tanti sceleris crimen expresserint? Cael. 66.

exspecto: quod in hunc maius crimen exspectas? Rabir. 19.

exstinguo: f. I, 1. concidit.

extenuo: si hoc crimen extenuari vellet; Verr. V, 103.

facio: f. I, 1. est in; Flacc. 33.

fingo: si hac indigna suspicione et ficto crimine liberatus sit; Sex. Rosc. 128. ut mihi magis timendum sit, ne multa crimina praetermittere, quam ne qua in istum fingere existimer; Verr. a. pr. 15. omnia simul intellegere potestis, iudices, ex hoc uno crimine Scandiliano: primum hoc non esse Romae natum de societate decumarum, non ab accusatore fictum, non, ut solemus interdum in defensionibus dicere, crimen domesticum ac vernaculum,

non ex tempore periculi tui constitutum, sed vetus, agitatum iam et te praetore iactatum et non ab inimicis Romae compositum, sed Romam ex provincia deportatum; ib. III, 141. de quo vos homine ne ab inimicis quidem ullum fictum probrosum ... crimen ... audistis; Font. 37. in nos crimina finguntur; Flacc. 96. utrum ... irata mulier finxisse crimen ... videatur; Cael. 55. fingi sceleris maximi crimen; ib. 56. bimaritum appellas, ut verba etiam fingas, non solum crimina; Planc. 30. „falsi testes, fictum crimen"; Ligar. 30. ut in exulcerato animo facile fictum crimen insideret; Deiot. 8. finget videlicet aliquod crimen veneni; ib. 17. inimicitias hominum more gerere poteratis, non ficto crimine insectari; ib. 30.

flagito: ultro crimen ab adversario flagitabo; Flacc. 5 (Z. 43). posco atque adeo flagito crimen; Planc. 48.

habeo: quoniam et crimen accusatores abs te et testem eius criminis te ipsam dicunt se habere; Cael. 50. habes crimina insidiarum: nihil enim dixit amplius; Deiot. 21.

horreo: qui ... iam tum crimen et iudicium horrueris; Verr. V, 74.

iacio: si qua in re ... falsum crimen quasi venenatum aliquod telum iecerint; Quinct. 8. f. obicio; Qu. Rosc. 25.

iacto: f. fingo; Verr. III, 141.

infero: ut ... aliis proditionis crimen inferret; Verr. V, 106.

iudico: quod ego gravissimum crimen iudico; Phil. II, 3.

metuo: si crimen hoc metuebas, ne ..; Verr. V, 75. qui crimen ais te metuisse; ib. 78. te ... id crimen tanto ante metuisse; ib.

minuo: duo crimina vel maxima minuerentur; div. Caec. 14.

nego: f. I, 1. est eius modi; Cael. 23.

obicio: quin tu hoc crimen aut obice, ubi licet agere, aut iacere noli, ubi non oportet; Qu. Rosc. 25. utrum hoc tantum crimen praetermittes an obicies? si obicies, idne alteri crimini dabis, quod ... tu ipse fecisti? div. Caec. 31. „est hoc illi crimen obiectum"; Cluent. 97. a C. Macro obiectum esse crimen id C. Rabirio; Rabir. 7. cui neque proprium quaestionis crimen obicitur nec vero aliquod eius modi, quod sit a lege seiunctum, cum vestra severitate coniunctum; Cael. 72. f. I, 1. haeret; Cael. 56.

omitto: f. dico.

peroro: totum hoc crimen decumanum peroraro; Verr. III, 154.

pertimesco: id nos quasi crimen aut testimonium pertimescemus? Flacc. 35. f. contemno.

pondero: nolite ... brevitate orationis meae potius quam rerum ipsarum magnitudine crimina ponderare; Verr. I, 42.

pono: f. 4. disputo de. — I, 1. est unum.

posco: f. flagito; Planc. 48.

praetermitto: crimen tantae audaciae ... propter inopiam testium ... praetermittam? Verr. III, 166. f. fingo; Verr. a. pr. 15. obicio; div. Caec. 31.

probo: tanti maleficii crimen ... probare te .. censes posse talibus viris, si ..? Sex. Rosc. 72. his ... epistulis ... recitatis ..., tantum te crimen probaturum putasti? Flacc. 93.

profero: totum crimen profertur ex inimica ... domo; Cael. 55.

propono: f. explico; Verr. I, 29.

propulso: cuius in hoc crimine propulsando cum esset ... ornatissima oratio; Sulla 12.

purgo: quantum defensor purgandis criminibus consequi ... potuerit; Cluent. 3. nullus est locus a me purgandi istius invidiosi criminis praetermissus; ib. 143.

puto: senatus num obviam prodire crimen putat? „non, sed mercede"; Muren. 73. nolite ... regis iniuriam huius crimen putare; Rab. Post. 29.

quaero: quem ad modum ... in Habitum sit crimen a matre quaesitum cognoscite; Cluent. 174. ex ea (epistula) crimen aliquod in P. Sullam quaeris; Sulla 67. in qua (manumissione) .. crimen est Caelio quaesitum; Cael. 68.

refello: signis luce omni clarioribus crimina refellemus; Cael. 22.

reformido: ut istius amicitiae crimen reformidet; Cael. 14.

relinquo: libenter hoc iam crimen de statuis relinquam; Verr. II, 151. sin ista muliere remota nec crimen ullum nec opes ad oppugnandum Caelium illis relinquuntur ..; Cael. 32.

requiro: f. I, 1. versatur.

reservo: crimen iudicio reservavi; Milo 14.

revoco: ad se revocarent maximi facinoris crimen; Cael. 65.

seiungo: f. obicio; Cael. 72.

separo: f. I, 1. est unum.

sequor: iudices non crimina ... sequentur? Verr. a. pr. 20.

subterfugio: cum extraordinariae pecuniae crimen subterfugere velles; Verr. I, 102.

suscipio: qui in se suscipere istius culpam crimenque cuperent; Verr. IV, 91. istius culpae crimen ... suscipiam; ib. V, 105. ego autem, si mihi esset integrum, susciperem hoc crimen, agnoscerem, confiterer; Rabir. 18. neque enim istorum facinorum tantorum ... crimen .. P. Sullae persona suscipit; Sulla 68.

sustineo: tantum hoc crimen sustinere se nullo modo posse; Verr. V, 101. sustinuisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator ... locus; Milo 50.

teneo: vos ... nostra crimina tenetis; Verr. I, 29. dum haec ... constabunt neque ullo argumento Cluentianae pecuniae crimen tenebitur; Cluent. 125.

timeo: non iam hoc Clodianum crimen timemus; Milo 67.

tollo: tametsi iam hoc tuo testimonio crimen sublatum est; Qu. Rosc. 25.

transfero: ut ... Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint; Sest. 82.

verto: non in supplicio crimen meum vertitur; Verr. V, 133.

video: crimen autem tum videri solet, cum aliquis sumptus instituit eos, qui ..; Flacc. 33.

2. **Dativ**: antecello: quae (causa) ... fere criminibus ceteris antecellet; Verr. III, 10.

aperio: si ullum locum aperuerimus suspicioni aut crimini; Verr. V, 181.

credo: nihil neque crimini tuo neque testimonio credendum esse fateare; Cael. 35.

do: daturus es huic crimini quod .. potuisti prohibere? div. Caec. 33. ego etiam quae tu sine Verre commisisti Verri crimini daturus sum; ib. 35. ne sibi crimini daretur eos ab se pecunia liberatos; Verr. I, 12. quod sciret sibi crimini datum iri pecuniam accepisse; ib. V, 73. sciebas tibi crimini datum iri? ib. 74. me ... calamitatem crimini dare; ib. 131. quod mihi crimini dabatur; dom. 95. ea caedes, si potissimum crimini datur, detur ei, cuia interfuit; Fr. B. II, 11. f. 1. obicio; div. Caec. 31.

facio: ut ... finem orationi nostrae criminibusque faciamus; Verr. II, 118.

medeor: quem ad modum nostro crimini ... possit mederi; Verr. I, 12.

obsisto: quae ... defensio huic uni crimini potuit obsistere? Cluent. 48.

quaero: utrum crimini defensio an comitatus exsilio quaeritur? Verr. III, 205.

renuo: quibus superciliis renuentes huic decem milium crimini! Rab. Post. 36.

resisto: quid ego nunc argumentis huic crimini ... resistam? Cael. 53.

respondeo: cui ego crimini respondere sine mea maxima laude non possum; dom. 95. quoniam singulis criminibus ceteri responderunt; Sest. 5. quin criminibus quae in hunc proprie conferuntur, diligentissime respondeam non recuso; Cael. 30. cum respondero criminibus; Planc. 4. respondi maximis criminibus: nunc etiam reliquis respondendum est; Phil. II, 36. quoniam criminibus eius satis respondi; ib. 43.

succumbo: iam succumbam .. isti tuo crimini; Planc. 82.

sum: quam (vitam rusticam) tu probro et crimini putas esse oportere; Sex. Rosc. 48. nisi etiam, quod omnino (praedia) coluit, crimini fuerit; ib. 49. illam sicariorum multitudinem ... huic crimini putabunt fore? ib. 81. ut crimini aut invidiae reo putemus esse oportere, si quo de homine severius iudicaverit? Verr. V, 19. „non ... id erit eius vitrico fraudi aut crimini; Muren. 73.

suppono: criminibus illis pro rege se supponit reum; Deiot. 42.

3. **Ablativ**: careo: haec duo tempora carent crimine; Ligar. 4. sceleris .. crimine, furoris, parricidii liceat Cn. Pompeio mortuo ... carere; Ligar. 18.

libero: qui antea Sopatrum eodem illo crimine liberarant; Verr. II, 71. f. 1. fingo; Sex. Rosc. 128.

solvo: crimine nefario solutus cupit a vobis discedere; Sex. Rosc. 143.

4. **mit Präpositionen**: absum a: „longe absum ab eius modi crimine"; Sex. Rosc. 94.

accedo ad: ad hoc horribile et formidulosum frumentarium crimen accedam; Scaur. 22.

accommodo ad: ut ... tum testis ad crimen accommodem; Verr. a. pr. 55.

adgredior ad: adgrediar ad crimen cum illa deprecatione; Cluent. 8.

(adiungo ad: vgl. 1. adiungo; Flacc. 41).

ago de: nihil cum Verre de cotidianis criminibus acturus sum; Verr. I, 48.

audio de: ita me de praeturae criminibus auditote, ut ..; Verr. I, 103. quod vos de criminibus sic audire consuestis, ut ..; Cluent. 3. quoniam de criminibus superioris coniurationis Hortensium diligenter audistis; Sulla 14.

cognosco de: cognoscite nunc de crimine vinario, quod illi invidiosissimum et maximum esse voluerunt; Font. 19.

comparo ad: quod ad hoc crimen non ingeniosa aliqua defensio, sed improbissima confessio comparatur; Verr. III, 188.

deduco ad: possumne ... te ad causam aliquando crimenque deducere? Planc. 17.

defendo contra: eum regem ... nunc contra atrocissimum crimen cogor defendere; Deiot. 2.

dico de: nunc de Saturnini [crimine] ac de clarissimi patrui tui morte dicemus; Rabir. 18. quoniam de communi totius Asiae crimine est dictum; Flacc. 34. nihil enim umquam audivi quod mihi de iure subtilius dici videretur, ... nihil de causa et crimine ornatius; Balb. 2.

discepto de: qui ... non de aliquo crimine, sed periculo suo de publico iure disceptat; Balb. 64.

disputo de: de quo crimine quid ego disputem, cum id totum positum sit in testibus? Verr. II, 119.

dissero de: quoniam de hoc teste totoque Mithridatico crimine disseruit subtiliter ... Q. Hortensius; Flacc. 41.

distribuo in: meministis me ita distribuisse initio causam: in crimen, cuius tota argumentatio permissa Erucio est, et in audaciam; Sex. Rosc. 122.

elabor ex: idcirco te ex hoc crimine elapsum esse arbitrabare? Verr. I, 88. te ex tot tantisque criminibus elapsum; ib. II, 142.

eligo ad: hominem pecuniosissimum sine causa quaestus electum ad tam incredibile crimen; Verr. V, 24.

haesito in: haesitantem te in hoc sodaliciorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti; Planc. 47.

incurro in: non desino incurrere in crimen hominis nimium ... grati; Planc. 91.

intellego ex: qui quantum ... potuerint ex reliquis criminibus intellegetis; Verr. II, 36. f. 1. concludo. fingo; Verr. III, 141.

interrogo de: f. I, 1. est magnum; Scaur. 21.

perspicio ex: f. I, 1. est reliquum; Cluent. 169.

pertineo ad: neque ad crimen parricidii ... pertinebant; Sex. Rosc. 82.

quaero ad: iam pridem ad crimen aliquam defensionem libertum quaerere; Verr. III, 157.

redeo ad: redeo igitur ad crimen et accusationem tuam; Rab. Post. 20.

requiro in: f. I, 1. est nullum; Verr. I, 29.

resideo in: num igitur in his criminibus .. residet etiam aliqua suspicio? Scaur. 14.

respondeo de: quod haud scio an ... de criminibus istis sodalium ac sequestrium ... similiter respondendum putem; Cael. 16

revertor ad: sed revertar ad crimen; Cael. 60.

sum in: ne ipse esset in crimine; Verr. IV, 100. tantum .. in hoc crimine suspicionis esse adfirmabo, ut ..; ib. V, 22. etiam plus ... suspicionis in eo crimine futurum; ib. 103. in hoc crimine non solum levitatis culpa est; Sulla 6. in crimine ipso nulla suspicio est; Cael. 55. f. I, 1. est nullum; Verr. I, 29.

valeo ad: quod ad laudem minus valebit, ad crimen non minus; Rabir. 19.

venio ad: ad illam iam veniamus praeclaram praeturam criminaque ea, quae notiora sunt his, qui adsunt; Verr. I, 103. *venio iam ad crimen incontinentiae intemperantiaeque libidinum, cuius notam accusator Scauro ... inurere voluit*; Scaur. c. 2. § 6. ut aliquando ad causam crimenque veniamus; Milo 23.

versor in: me in crimine obscuro versari; Verr. IV, 67. tertiam (partem) in criminibus ambitus esse versatam; Muren. 11. f. I, 1. est; Cael. 30.

voco in: qui in crimen vocetur; Sex. Rosc. 38. in minimis privatisque rebus etiam neglegentia mandati in crimen iudiciumque [infamia] vocatur; ib. 113. avaritiam in crimen et in iudicium voco; Verr. III, 217. te ... idcirco a me in crimen et in iudicium vocari; ib. V, 133. hoc tu igitur in crimen vocas; Rabir. 24. qui ab istis ||illis, his|| etiam in crimen vocantur; Sulla 61. te ipsum .. in periurii crimen ab eis ... non vocari; har. resp. 36. ut nullius in delicti crimen vocaretur; Balb. 5. tu A. Plotium ... in idem crimen vocando indicas ..; Planc. 54. qui tum in crimen vocabatur; ib. 55. ab eodem etiam lege Varia custos ille rei publicae proditionis est in crimen vocatus; Scaur. c. 1. § 3.

utor contra: ut contra hoc crimen ... hac videlicet testificatione uteretur; Verr. V, 102.

III. **nach Adjectiven und Adverb**: 1. **Genetiv**: similis: numquam erit istuc simile criminis; Flacc. 44.

2. **Dativ**: finitimus: quoniam eius nomen finitimum maxime est huius periculo et crimini; Sulla 71.

3. **Ablativ**: fretus: quod certissimis criminibus ... fretus ad accusandum descenderit; Cluent. 10.

4. **mit Präposition**: longus ad: f. I, 1. desiderant.

satis ad: quasi hoc mihi non satis sit ad crimen; Verr. IV, 59.

IV. **nach Substantiven**: 1. **Genetiv**: alqd:

ut aliquid Sthenio ... criminis .. confingerent; Verr. II, 90. f. I, 1. est; Flacc. 39.
acervus: quoniam congesta fuit accusatio magis acervo quodam criminum; Scaur. c. 1. § 4.
argumenta: quid a nobis .. exspectatis argumenta huius criminis? Verr. II, 104. quae certissima sunt huius criminis argumenta; ib. V, 79.
argumentatio: f. II, 4. distribuo in.
atrocitas: atrocitate criminis fore, ut ..; Sex. Rosc. 28. rei magnitudo me breviter perstringere atrocitatem criminis non sinit; Verr. IV, 105. f. multitudo.
auctor: horum duorum criminum video fontem, video auctorem, video certum nomen et caput; Cael. 31. duorum maximorum criminum auctores, quibus criminibus haec tota ... *infamata* causa est, omni ... flagitio deformatos habetis; Scaur. 13.
caput: f. auctor; Cael. 31.
causa: quod si .. causa criminis ... reperietur ..; Sex. Rosc. 8. eandem aestimationem ... in illo laudis causam habere, in te criminis; Verr. III, 214. in quem ne falsi quidem causa conferri criminis potuit; ib. V, 111. haec causa est omnium horum ... criminum; Cael. 61.
comparatio: totius huius ab illa est ... adornata comparatio criminis; Cluent. 191.
confictio: criminis confictionem accusator [Erucius] suscepit; Sex. Rosc. 35.
coniunctio: ut se ... coniunctione criminum liberarent; Verr. I, 97.
defensio: mala est haec quidem ... defensio criminis; Verr. III, 176. ut eius oratio non defensionem modo videretur criminum continere, sed ..; Sest. 14. quamquam ... T. Annii tribunatu ... ad huius criminis defensionem non abutemur; Milo 6.
disceptatores: eos scribas tecum disceptatores huius criminis habebo, qui ..; Verr. III, 184.
distributio: distributionem invidiae et criminum sic in defensione servare, ut ..; Cluent. 1.
dubitatio: quae (res) tollat omnem dubitationem superioris illius decumani criminis; Verr. III, 178.
exitus: nullus exitus criminis reperietur; Cael. 66. f. I, 1. est reliquum; Cael. 56.
fons: f. auctor; Cael. 31.
fundamentum: nullum est enim fundamentum horum criminum, nulla sedes; Cael. 30.
genus: nimium mihi diu videor in uno genere versari criminum; Verr. IV, 105. quia genus eius modi fuit criminum, quod ..; Scaur. 14.
iactura: me hanc tantam iacturam criminum facere; Verr. I, 33.
ignominia: adempta ignominia foedissimi criminis; Sulla 90.
initium: cui non ab initio decumani criminis persuasum sit ..; Verr. III, 142.
inopia: te .. inopia criminum summam laudem Sex. Roscio vitio .. dedisse; Sex. Rosc. 48.
insimulatio: insimulatio est repentina capitalis atque invidiosi criminis; Verr. V, 23.
iudex: quo animo iudex huius criminis esse debeas; Verr. IV, 70.
iudicium: Rabirius non modo in iudicium horum criminum, sed ne in tenuissimam quidem suspicionem verbo est umquam vocatus; Rabir. 8.
locus: quid ... non modo in criminis|, sed in maledicti loco sit obiectum; Cluent. 62. mihi ... restitutio maledicti locum aut criminis obtinebit? dom. 86. equitis Romani .. esse filium criminis *in* loco poni ab accusatoribus; Cael. 4.
magnitudo: propter magnitudinem criminis? Qu. Rosc. 25. studuit animus occurrere magnitudini criminis; Sulla 69.
mentio: quae (accusatio) ... certissimi et maximi criminis non modo suspicionem, verum etiam mentionem ipsam pertimescat; div. Caec. 31. huius ... criminis te accusante mentio nulla fiet; ib. 32.
multitudo: „multitudinem criminum et atrocitatem pertimescebam“; Cluent. 81.
natura: perscrutamini penitus naturam rationemque criminum; Flacc. 19.
nomen: f. auctor; Cael. 31.
nota: f. II, 4. venio ad; Scaur. c. 2. § 6.
novitas: erat quaedam ex ipsa varietate ac novitate rerum et criminum delectatio; Verr. III, 10.
patroni: eorum criminum nos patronos adhiberi, quorum testes esse possemus; Sulla 13.
principium: f. I, 1. est reliquum; Cael. 56.
querimonia: quae vires huius unius criminis querimoniam possunt sustinere? Verr. IV, 67.
ratio: qui istius causam ... in criminum ratione ... positam arbitrabantur; Verr. a. pr. 19. altera (pars videbatur) ... diffidenter attingere rationem veneficii criminum; Cluent. 1. f. natura.
sedes: f. fundamentum.
signa: cur in pari causa non paria signa criminis reperiuntur? Sulla 52.
societas: qui cum reo criminum societate coniunctus est; div. Caec. 32. f. I, 1. sunt permulta.
suspicio: magnitudinem pecuniae plus habuisse momenti ad suspicionem criminis quam ad rationem salutis; Verr. a. pr. 52. f. mentio; div. Caec. 31.
testis: f. patroni. — II, 1. habeo; Cael. 50.
translatio: adulescentem ... nomen suum isti ad translationem criminis commodaturum; Verr. IV, 91.
varietas: ut varietate criminum vos attentos tenerem; Verr. V, 159. f. novitas.
vis: quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat; Verr. a. pr. 8. non modo nullam tibi defensionem, sed maximam vim criminum exortam; ib. V, 39. si tanta vis fuit istius criminis, ut ..; Cluent. 115.
2. **mit Präpositionen:** difficultas cum: quam ob rem ... tantam difficultatem cum crimine, molestiam cum suspicione susceperis; Verr. V, 61.
lex de: quod vobis oneris imposuit ea lex, qua coacti huc convenistis, de criminibus veneni; Cluent. 164.
locus de: nunc mihi tertius ille locus est reliquus || relictus, al. || orationis de ambitus criminibus; Muren. 54.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** accusare: f. **accuso,** I, B, 2. Cluent. 81. — II. alqm crimine (8 St.) S. 49. 50 (vgl. oben II, 1. dico).
adgregare: huius etiam filium eodem iudicio et crimine ad patris interitum adgregare voluisti; Vatin. 25,
arcessere: f. **arcesso,** alqm crimine (3 St.) S. 282, a.
arguere: te hoc crimine non arguo; Verr. V, 46.
celebrari: quod .. omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus maledictisque celebratum est; Cael. 6.
coargui: criminibus enim coarguitur aut suspicionibus in iudicium vocatur? Verr. IV, 104.
condemnare: f. **condemno,** III. alqm 2. crimine (6 St.) — hominem crimine (S. 607, b. f.)
congredi: congredere mecum criminibus ipsis; Muren. 67.
coniungere: in quo tamen eos civis coniunxit eodem periculo et crimine; Sest. 132. qui possis eos, quos crimine coniungis, testimonio diiungere; Vatin. 41.
convinci: f. **convinco,** II. alqm; Verr. I, 1. 26. V, 41. Flacc. 98 (S. 702, b).
damnari: ut is eo crimine damnaretur; Verr. IV, 100. quibus criminibus Oppianicus damnatus sit; Cluent. 19. quid enim mihi damnatos ambitus conligitis, alia lege, certis criminibus? ib. 114.
deterreri: se non crimine coniurationis ..., sed hominum maleficio deterritos esse; Sulla 13.

dirimere: hanc ... societatem certi homines ... falsis criminibus diremerunt; dom. 28.
distinguere: putasne te posse ... ea ... criminibus et oratione distinguere? div. Caec. 88.
expelli: civis erat expulsus is ... non alio aliquo, sed eo ipso crimine; Sest. 53.
implicari: quae (avaritia) criminibus infinitis implicata est; Piso 86.
infamari: f. IV, 1. auctor; Scaur. 13.
laborare: me civem nullo meo crimine, patriae nomine laborantem; Sest. 64.
notari: quae (luxuria) non crimine aliquo libidinis, sed communi maledicto notabatur; Balb. 56.
obrui, opprimi: his criminibus ... sic obrutus atque oppressus est, ut ..; Verr. I, 20.
obteri: ne obteri laudem imperatoriam criminibus avaritiae velitis; Verr. V, 2.
perire: insanire hominem; periturum hoc uno crimine; Verr. IV, 41. quo enim illi crimine peccatoque perierunt? Cael. 71.
premi: quod non suis, sed suorum peccatis criminibusque prematur; Verr. II, 49.
pugnare: ut, quoniam crimine non poterant, tempore ipso pugnarent; Sex. Rosc. 28.
quaeri: etiam in eos ... impietatis crimine ||crimen, al.|| invidia quaeretur? Phil. XIV, 13.
reus: est enim reus uterque ob eandem causam et eodem crimine; Vatin. 41.
vocari: reus est maximis plurimisque criminibus in iudicium vocatus; Verr. II, 142. neminem umquam maioribus criminibus ... esse in iudicium vocatum; Cluent. 9. cum is non suo crimine, sed multorum vitio sit in quoddam odium iniustum vocatus; Cael. 29.
urgere: me non criminibus urgere, sed Afrorum fremitu terrere conere? Scaur. 17.
2. **Präpositionen**: cum: vitam ab initio ... explicatam cum crimine recognoscite; Sulla 74.
de: DE CRIMINE VINARIO; Font. 20. DE POSTUMI CRIMINIBUS. DE SERVII ADULESCENTIS; Muren. 57.
ex: quid quisque ... admiserit non ex crimine, sed ex moribus eius, qui arguitur, est ponderandum; Sulla 69.
in: quod in tali crimine, quod innocenti saluti solet esse, ... id Sex. Roscio facere non licet; Sex. Rosc. 77. sperat sibi auram posse aliquam adflari in hoc crimine voluntatis ... eorum, qui ..; Verr. I, 35. nonne te mihi testem in hoc crimine eripuit ... legis exceptio? ib. II, 24. quo quidem in crimine non illud solum intellegi volo ..; ib. 165. tamenne putamus patronum tuum in hoc crimine cerviculam iactaturum? ib. III, 49. nova ... res .. exstitit in hoc crimine; ib. 178. cur in hoc uno crimine isto genere defensionis uteris? ib. 206. cum in crimine maximo dici a defensore coeptum est factitatum esse aliquid; ib. 209. quid mihi tam optandum .. potest esse in hoc crimine, quam ut ..? ib. IV, 15. non iudicis solum severitatem in hoc crimine ... suscipere debes; ib. 69. ut istam rem accusator in magnis criminibus obiciendam putaret; ib. V, 45. non ... te in huiusce modi crimine maxime eius pudet? ib. 136. agitur .. in criminibus A. Cluentii proprium periculum; Cluent. 3. quo in crimine nihil est umquam abs te dictum, nisi ..; Rabir. 7. quo in crimine propinquus C. Rabirii iudicio clarissimo ... est honestissime liberatus; ib. 8. vos in hoc crimine parem Sestii causam existimaturos; Sest. 87. quo quidem in crimine primum illud requiram ..; Cael. 52. f. II, 1. conicio.
ob: ob hoc crimen hic locus abs te .. atque illa turba quaesita est; Flacc. 66.
sine: quem absentem ... sine crimine ... damnasti? Verr. II, 110.

criminatio, Anschuldigung, Verdächtigung: I. efficiunt: vestrae criminationes insidiarum mearum, illius periculorum, nefarie fictae, ... [effecerunt], ut ..; Piso 76.
est: inaudita: nos inaudita criminatione accusatorum priore loco causam dicere intellegis; Quinct. 33. — quae: criminatio tua quae est? Qu. Rosc. 37.
II, 1. defendo: annui temporis criminationem omnis aetas L. Flacci ... defendet; Flacc. 100.
dissolvo: Erucii criminatio tota ... dissoluta est; Qu. Rosc. 82.
fingo: f. I. efficiunt.
pertimesco: ut multo magis eius aucteritatem quam criminationem pertimescam; Muren. 58.
2. excludo: exclusus hac criminatione Torquatus rursus in me inruit; Sulla 40.
utor: num quid est causae .., quin illa criminatione, qua in me absentem usus est, ... vestram diligentiam ... despexerit? leg. agr. III, 3.
3. accedo ad: accedam ad singulas querellas criminationesque Graecorum; Flacc. 27.
III. despicere: f. II, 2. utor.

criminor, beschuldigen, verdächtigen, verleumden: I. **absolut**: 1. induco ad: illa subtiliter ad criminandum inducta oratio; Cael. 25.
2. consuetudo: a consuetudine criminandi non multum res abhorrebat; Deiot. 17.
II. **mit accus. c. infin.**: quod benevolentia fit, id odio factum criminaris; Sex. Rosc. 44. si quid est factum clementer, ut dissolute factum criminer; Verr. V, 19. qui a me Sullanas possessiones defendi criminatur; leg. agr. III, 10. quod (perduellionis iudicium) a me sublatum esse criminari soles; Rabir. 10. ne cui liceret ... illud iudicium .. temere creditum criminari; Sulla 43. quibus (temporibus) tu criminaris (eum) ne ipsius quidem iudicio in civium Romanorum iure esse versatum; Arch. 11. quod perditi cives sublatum per nos criminabantur; Sest. 123. quod (venenum) eiusdem Clodiae necandae causa parasse Caelium criminantur; Cael. 51. quod me esse gratum crimineris; Planc. 78. Bostarem ... *Triarius criminatur ... veneno ab hospite necatum esse;* Scaur. c. 2. § 1. quam (amicitiam) a me violatam esse criminatus est; Phil. II, 3.
III. **mit Object**: alqm: nihil neque ante hoc tempus neque hoc ... die criminamini Sestium; Sest. 77. apud quem tu etiam nos criminari soles; Vatin. 29.
alqd: ut animum eius in Sthenium inflammarent ementiendo aliquid et criminando; Verr. II, 89. non libet omnia criminari; ib. IV, 59. nimirum etiam hoc ipso nomine aliquid ... criminabare; Flacc. 5 (Z. 48). libet enim tibi nescio quid etiam de illa tribu criminari; Planc. 38.
potentiam: quibus (contionibus) cotidie meam potentiam invidiose criminabatur; Milo 12.
IV. **Lücke**: quia his ||quibus|| rebus resisto, Sullanas res defendere † criminor ||*me criminatur*, al.||; leg. agr. III, 13.

criminose, beschuldigend, gehässig: ago: acta res criminose est; Deiot. 21.
dico: quod possit criminose ac suspiciose dicere; Sex. Rosc. 55.

criminosus, beschuldigend, vorwurfsvoll, gehässig: alqd: ille hoc putabat Verri criminosum fore? Verr. II, 162. tu tibi hoc ... numquam criminosum ... fore putasti? ib. V, 46. num aut criminosum est aut mirandum ... non esse gravatos homines prodire hora tertia? Muren. 69. in hunc id criminosum esse debere; Sulla 36. ne si argueret quidem ..., id mihi criminosum videretur; ib. 38. ne ... id mihi criminosum esse possit; Planc. 4. quod si est criminosum, necessitatis crimen est; Ligar 5. nec criminosius (est) tribus ad legem accipiendam quam ad conlegam reddendum privatum intro vocare; Fr. B. VI, 14.
homo: ille autem acerbus, criminosus, popularis homo; Cluent. 94.

nomen: quos tu si sodalis vocas, officiosam amicitiam nomine inquinas criminoso; Planc. 46.

crinis, Haar: praebeo in: haec civitas mulieri in redimiculum praebeat, haec in collum, haec in crinis; Verr. III, 76.

crocota, Frauenkleid: fio a: P. Clodius a crocota ... est factus repente popularis; har. resp. 44.

cruciamentum, Marter: sunt gravia: nec vero graviora sunt carnificum cruciamenta quam interdum tormenta morborum; Phil. XI, 8.

cruciatus, Qual, Marter: I. **Subject:** abest: a quo victore si cruciatus absit; Phil. XI, 3.
adficit: an vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus et maeror pari sensu doloris adficit? V, 123.
est: ne cruciatus sociorum ... magistratibus nostris quaestui possit esse; Verr. V, 130. mortem naturae [poenam] putat esse, iracundiae tormenta atque cruciatum; Phil. XI, 3.
potest: s. est; Verr. V, 130.
sequitur: quid deinde sequitur? ... cruciatus et crux; Verr. V, 14.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** admoveo: cum ignes ... ceterique cruciatus admovebantur; Verr. V, 163.
consequor: ut omnis animi cruciatus et corporis etiam egestas ... consequatur; Catil. IV, 10.
constituo: eis apud te ... mors et cruciatus erat constitutus? Verr. V, 158.
deicio: hac se commemoratione civitatis ... cruciatum .. a corpore deiecturum arbitrabatur; Verr. V, 162.
denuntio: omnibus ... cruciatum, tormenta denuntiat; Phil. XIV, 8.
duco: in ea (honestate) .. persequenda omnis cruciatus corporis, omnia pericula mortis ... parvi esse ducenda; Arch. 14.
lenio: qui non dolore et cruciatu nocentis suum dolorem cruciatumque lenierit; Catil. IV, 12.
levo: ut levandi cruciatus sui causa lictori pecunia daretur; Verr. V, 119.
luo: civium Romanorum cruciatus ... istius supplicio luendus est; Verr. I, 8.
perfero: ut ... omnis dolores cruciatusque perferrem; Catil. IV, 1.
precor: neque ... morbum aut mortem aut cruciatum precarer; Piso 43.
propono: quo bello ... proposita sint tormenta atque cruciatus; Phil. XI, 21.
2. **mit Präpositionen:** abeo in: quin tu abis in malam pestem malumque cruciatum? Phil. XIII, 48.
ago in: communem ... civitatis causam in illum cruciatum et crucem egisti; Verr. V, 170.
dico de: quorum ego de acerbissima morte crudelissimoque cruciatu dicam; Verr. V, 72.
do in: qui vel ipse sese in cruciatum dari cuperet; Sex. Rosc. 119.
rapio ad: praefectos ... ad mortem cruciatumque rapuisti; Verr. V, 138.
traho ad: „singulos ad cruciatum trahi"; Phil. XIII, 42.
III. **nach Adjectiven:** dignus: quem ... omni cruciatu dignissimum putent ||putant||; Piso 98.
indignus: ut ... nemo sit qui te ullo cruciatu esse indignum putet; Vatin. 19.
IV. **nach Substantiven:** carmina: Tarquinii ... ista sunt cruciatus carmina; Rabir. 13.
spectator: non oportuisse Cleomenem constitui spectatorem illorum mortis atque cruciatus; Verr. V, 134.
V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adficere: cum civis Romanos morte, cruciatu, cruce adfecerit; Verr. I, 9. quo cruciatu sit adfectus; ib. IV, 87.
consumi: consumptum istum cruciatu; Fr. A. V, 2.
exsaturare, pascere: cum eius cruciatu atque supplicio pascere oculos animumque exsaturare vellent; Verr. V, 65.
lenire: s. II, 1. lenio.
2. **Präpositionen:** cum: in qua (lucis usura) cum maximo cruciatu ac dolore retinetur; Sulla 90.
in: ille in dolore cruciatuque moriens; Verr. V, 169.
per: hic ... illud effecit per alieni corporis mortem atque cruciatum; Cluent. 32.
sine: ut optanda mors esset, modo sine cruciatu atque tormentis; Phil. XII, 21.

crucio, quälen, martern: alqm: illa ... se ipsa cruciavit; Cluent. 32. quos volnere ac dolore corporis cruciari ... vides; har. resp. 39. cruciatus est a Dolabella Trebonius; Phil. XI, 9.
civis: s. **civis,** II, 1. crucio (3 St.) S. 520, b.
filium: ne diu crucietur (filius, quid dabis)? Verr. V, 118.
matrem: quae misera (mater) ... nunc cruciatur et sollicita est, ne ..; Muren. 88.

crudelis, grausam, unbarmherzig, gefühllos, schonungslos, erschütternd: alqs: quis crudelior umquam fuit? Verr. II, 192. maleficum quempiam adduxeris aut crudelem; ib. III, 4. numquam fuit crudelis; ib. IV, 86. maluisse Domitium crudelem in animadvertendo ... videri; ib. V, 7. „in te sim crudelis"; ib. 105. utrum impudentior hic ... an crudelior illa? Cluent. 26. nisi vero cuipiam L. Caesar ... crudelior ... visus est; Catil. IV, 13. ne remissione poenae crudeles in patriam ... fuisse videamur ||videamini||; ib. ipse me existimarem ... crudelem, si misero ... defuissem; Muren. 10. me ... crudelem nec patria nec natura esse voluit; Sulla 8. ut me ... ne improbi quidem crudelem dicerent; ib. 20. si esses crudelissimus; ib. 90. quis umquam tam crudelis fuit, qui prohiberet ..? Sest. 32. crudelis haberetur, si in hostis animo fuisset eo; prov. cons. 10. hic vos etiam crudeliores; Piso 15. quod vobis iste tantum modo improbus, crudelis ... esse videtur; ib. 66. in hominis caput ille tam crudelis propter versum fuisset? ib. 75. quos crudelis existimes; Planc. 40. quem tu nunc crudelem esse vis; Ligar. 12. qui te crudelem esse vellent; ib. 15. crudelem Castorem, ne dicam sceleratum et impium; Deiot. 2. quis interpretari potest, impudentiorne (tu) ... an crudelior, qui ..? Phil. II, 99. ille Tarquinius ... non crudelis ... est habitus; ib. III, 9. puto ne Curium quidem esse crudelem; ib. V, 14. cum in eos, quos numquam viderat, tam crudelis fuisset; ib. 22. non vos quidem crudeles fuistis; ib. IX, 8. L. Cinna crudelis; ib. XI, 1.
alqd: nihil est crudelius; dom. 43. quid tulit ...? velitis iubeatis ...? crudele, nefarium; ib. 47.
actio: te ex illa crudeli ... actione ... esse depulsum; Rabir. 17.
adfinis: quem (adfinem tuum) ego tamen credo ... non ita crudelem fuisse, ut ..; dom. 134.
animus: nemo erit tam crudeli animo; Planc. 102.
bellum: s. **bellum,** II, 1. gero; Catil. III, 25. infero; Piso 84. propulso; Phil. III, 3. sedo — IV, 1. memoria; Phil. XIV, 34.
boni: quo verbo senatum atque omnis bonos ... crudelis demonstrabas fuisse; sen. 17.
caedes: revocarem animos vestros ... ad illam ... miseram crudelemque caedem; Flacc. 60. crudelissima in foro caede facta; Milo 38.
carnifex: crudelissimum carnificem civium ... adduximus; Verr. I, 9.
civis: eum ... temerarium civem aut crudelem putares? Phil. VIII, 14.
conatus: nisi ... crudelissimos .. conatus cohibuisset; Phil. III, 5.
consilium: ut ... Antonii .. furorem crudelissimis consiliis incitatum ... averteret; Phil. IV, 3.

quod horum consilium .... nisi crudelissimum putatis fore? ib. XI, 12.
cruciatus: quorum ego de ... crudelissimo .. cruciatu dicam; Verr. V, 72.
deductio: in oppida militum crudelis et misera deductio; Phil. II, 62.
diligentia: ne ... diligentia crudelis putaretur; Sulla 43.
discidium: odium video cum crudelissimo discidio exstitisse; Cael. 31.
dominatio: crudelem superbamque dominationem nobis ... ferendam esse || e. f. ||; Phil. III, 34.
dominatus: quae domus erat ipsa indicio crudelissimi tui dominatus; dom. 110. latronis feremus taeterrimum crudelissimumque dominatum? Phil. III, 29. ad miserrimum crudelissimumque dominatum dedi patiamini; Fr. B. VII, 11.
domus: totum crimen profertur ... ex crudeli ... domo; Cael. 55.
exempla: quos ... crudelissimis exemplis interemit; Phil. XIV, 8.
exitium: cum ... crudelissimum ... exitium patriae comparasset; Sulla 33.
facinus: qui .. eius crudelissimi ... facinoris ministri ... fuerunt; Phil. XI, 29.
Fortuna: dura ... mihi iam Fortuna populi Romani et crudelis videbatur; Milo 87.
gladiator: qua (actione) defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam; Phil. XIII, 25.
homo: de se ... hunc hominem tam crudelem ... nolunt iudicare; Verr. II, 77. qui ab isto homine crudelissimo patre ... privatus est; ib. 80. tametsi omnium hominum .. crudelissimus .. semper fuisti; ib. III, 129. cum homine enim crudeli nobis res est? ib. V, 109. homini taeterrimo, crudelissimo ... nonne nominatim populos liberos ... tradidisti? dom. 23.
hostis: ut a crudelissimo hoste fugisset; Cluent. 189. in qua (gente) unus tam crudelis hostis patriae sit inventus; Sulla 76. Antonium quis est qui civem possit iudicare potius quam ... crudelissimum hostem? Phil. V, 21. quo modo aspiciam mihi uni crudelissimum hostem? ib. XII, 19. ut exstet ... scelus crudelissimorum hostium; ib. XIV, 38.
impetus: latronis impetus crudelis ... retardavit; Phil. XIII, 19.
inhumanitas: quae est ista ... tam crudelis ... inhumanitas? Deiot. 32.
inimicus: quod ... non ... volneribus suis crudelissimi inimici mentem ... satiavit; Milo 58.
insidiae: a quo etiam crudelis insidias rei publicae factas ... putarem; Sulla 45.
interitus: erepti .. estis ex crudelissimo ... interitu; Catil. III, 23.
manus: gladii de manibus crudelissimis exciderunt; Piso 21.
mater: crudelis et huic infesta mater; Cluent. 42.
mors: multa simul ante oculos versabantur: mors ... Sex. Roscii crudelissima; Sex. Rosc. 24. ut ... eis omnibus mortem acerbam crudelemque proponeret; Verr. V, 152. ut ... divisores ... crudelissima morte mactaret; har. resp. 42. quem (maerorem) ex crudeli ... morte C. Trebonii ... accepimus; Phil. XI, 1.
mulier: praesto est mulier ... crudelis; Cluent. 18. furere crudelis ... mulier; ib. 177. mulieri crudelissimae servum ... in quaestionem tulit; ib. 181.
nationes: virum ... crudelissimis (nationibus) tradere; Font. 43.
nex: ut clarissimorum hominum crudelissimam poeniretur necem; Phil. VIII, 7.
odium: quod fuit ullorum umquam barbarorum ... tam crudele (odium) in hostem? Planc. 71.
pater: utrum is (pater familias) clemens ... an crudelissimus esse videatur; Catil. IV, 12.
poena: quae tamen poena in civis nimis crudelis putabatur; Phil. XI, 1.
Poeni: cum crudelissimi Poeni iudicati sint in hoste; Phil. XI, 9.
proscriptio: ne nova et multo crudelior per vos proscriptio instaurata esse videatur; Sex. Rosc. 153.
quaestiones: hinc illae .. crudelissimae .. de morte Oppianici quaestiones; Cluent. 191.
reditus: cum .. eius a Brundisio crudelis et pestifer reditus timeretur; Phil. III, 3.
res: o rem .. auditu crudelem! Planc. 99.
rex: crudelissimi regis ista sunt cruciatus carmina; Rabir. 13.
senatus: cui nimis videtur senatus in conservanda patria fuisse crudelis; Piso 17. f. boni.
servitus: populum Romanum .. crudelissima .. servitute liberatum; Phil. XIV, 37.
supplicium: ut crudelissimi ... supplicii ... moram saltem posset adferre; Verr. V, 165. qui ... metu crudelissimorum suppliciorum carere non possumus; Milo 5.
tyrannus: cum te ... tyrannum .. crudelem .. praebueris; Verr. I, 82. taurus, quem crudelissimus omnium tyrannorum Phalaris habuisse dicitur; ib. IV, 73. carcer ille, qui est a crudelissimo tyranno Dionysio factus Syracusis; ib. V, 143. tulit enim illa quondam insula multos et crudelis tyrannos; ib. 145. qui ... me ... crudelissimum tyrannum existimari velint; Catil. II, 14. me patria sic accepit, ... ut crudelem tyrannum? dom. 75. quod me non ut crudelem tyrannum, sed ut mitissimum parentem ... arcessitum vident; ib. 94. quisquam ... tam crudelis tyrannus, quam ... Antonius? Phil. XIII, 18.
verba: adfinem tuam ... crudelissimis verbis ... reppulisti; sen. 17.
vexator: tam crudelis mei ... vexator esse potuisset? har. resp. 47.
uxor: in sinu ... crudelissimae uxoris ... centuriones trucidavit; Phil. XIII. 18.

crudelitas, Grausamkeit, Gefühllosigkeit, Unbarmherzigkeit, Schonungslosigkeit: I. **absolut**: 1. **Subject**: abest: non enim ius abesse videbatur a foro ..., sed vis et crudelitas; Verr. V, 31.
displicet: tu es ille, cui crudelitas displicet? Piso 17.
efficit: quas res ... crudelitas in suppliciis efficere potuisset; div. Caec. 3.
eminet: toto ex ore crudelitas eminebat; Verr. V, 161.
est in: tantum esse in homine ... crudelitatis; Sest. 22. in quo est incredibilis crudelitas; Phil. IV, 14. — pro: alteri a puero pro deliciis crudelitas fuit; Phil. XI, 9. — atrox, gravis: in plebem vero Romanam utrum superbiam prius commemorem an crudelitatem? sine dubio crudelitas gravior est atque atrocior; Verr. I, 122. — ea: cuius ... ea crudelitas (est), ut nemo matrem appellare possit; Cluent. 199. — quae: quae ista tanta crudelitas est? Sex. Rosc. 146.
latet: num quod lateat facinus, num quae crudelitas; Sulla 78.
placet: crudelitatem tibi non placere; Piso 14.
potest: quae potest esse in tanti sceleris immanitate puniendà crudelitas? Catil. IV, 11. f. efficit. progreditur.
praebet: cui spectaculum eius modi tua crudelitas praebuit, ut ..; Fr. B. VIII, 14, e.
progreditur: estne aliquid ultra, quo crudelitas progredi possit? Verr. V, 119.
reddit, versatur: sin ea crudelitas, quae hoc tempore in re publica versata est, vestros quoque animos ... duriores ... reddidit, actum est; Sex. Rosc. 150.
videtur: f. abest. — II, 1. concedo.

2. **Prädicat:** sum: non ea est medicina ...; carnificina est ista et crudelitas; Sest 135.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** adhibeo: f. expromo; dom. 60.

aspernor: cuius ... crudelitatem deos immortalis a suis aris atque templis aspernatos esse confido; Cluent. 194.

averto: qui primus Antonii immanem et foedam crudelitatem ... avertit; Phil. XIV, 25.

commemoro: f. I, 1. est atrox.

concedo: ut ista in nostros homines crudelitas nemini concessa esse videatur; Verr. V, 150.

consigno: qui ... vim et crudelitatem privilegii ... publicis litteris consignarit || consignavit || sen. 29.

doceo: istius crudelitatem ... senatum docent; Verr. II, 95.

effugio: cuius ego crudelitatem effugere non potuissem, nisi ..; Phil. XII, 20.

exerceo: quae erat ista libido crudelitatis exercendae? Verr. V, 145. ut suam insatiabilem crudelitatem exercuerit non solum in vivo, sed etiam in mortuo; Phil. XI, 8.

expromo: quid ego vestram crudelitatem expromo, quam in ipsum me ac meos adhibuistis? dom. 60. quoniam in meo inimico crudelitatem exprompsisti meam; Milo 33.

fero: id his non licere per interdicta potestatis tuae crudelitatis || crudelitatis tuae potestatis || erat non ferendae; Piso 18.

gigno: qui locus ... crudelitatem genuisse dicitur; leg. agr. I, 18.

habeo: tantum .. odii crudelitatisque *hab*uerunt, ut ..; Tull. 21.

obicio: si mihi ... nihil umquam aliud obiectum est, nisi crudelitas mea unius || ea unius, illius || temporis; dom. 93.

perfero: cum perferre non possent luxuriem, crudelitatem; Verr. II, 9. pertuli crudelitatem inimicorum; Sest. 145.

persequor: quem ad modum inimicorum iniurias crudelitatemque persequar; Quir. 22.

profero: ut eius ... nulla crudelitas ... proferatur; Muren. 14.

propulso: crudelitatem mortis et dedecus virtus propulsare solet; Phil. IV, 13.

punio: f. I, 1. potest.

recuso: nullius supplicii crudelitas erit recusanda; Phil. IV, 12.

saturo: cum ... crudelitatem vestram ... saturare cuperetis; Vatin. 6.

tego: huius ... crudelitatem ... imperatoriis laudibus tegere conaris? Verr. V, 32.

vinco: quorum scelere crudelitatem Karthaginiensium victam esse fateatur; Phil. XIV, 9.

vindico: hic vos dubitabitis ... tantam (istius) crudelitatem ... vindicare? Verr. II, 109. quae tamen crudelitas ab hoc eodem aliquot annis post ... vindicata est; Ligar. 12.

vito: crudelitatem regis in togatos vestitus mutatione vitavit; Rab. Post. 27.

ulciscor: ultus est huius victoriae crudelitatem postea Sulla; Catil. III, 24.

2. **Genetiv:** coarguo: meum enim crimen avaritiae te nimiae coarguit; tua defensio ... inauditae crudelitatis; Verr. V, 153.

commonefio: quin tui sceleris et crudelitatis ex illa oratione commonefiat; Verr. V, 112.

condemno: crudelitatis tu .. senatum consul in contione condemnas? Piso 14.

sum: quorum alterum optare illorum crudelitatis est; Deiot. 43. f. 1. fero.

3. **Dativ:** addico: huius ... crudelitati fidelissimos socios ... traditos .. atque addictos fuisse; Verr. III, 24.

cedo: cum eorum omnium crudelitati scelerique cessissem; dom. 58.

condono: ne huius ... vitam matris crudelitati condonetis; Cluent. 195.

dedo: ne cum bonis, fama fortunisque omnibus Sex. Naevii cupiditati crudelitatique dedatur; Quinct. 59.

do: dandae cervices erant crudelitati nefariae; Phil. V, 42.

facio: neque tamen finis huic iniuriae crudelitatique fiebat; Verr. IV, 87.

obicio: Gallia ... crudelitati M. Antonii suum totum corpus obiecit; Phil. XII, 9.

praebeo: nisi etiam crudelitati sanguis praebitus sit; Sex. Rosc. 150.

repugno, resisto: cum ... omnibus dictis atque factis repugnarim et restiterim crudelitati; Rabir. 15.

satis fio: ut omnium ... crudelitati satis fiat; Rab. Post. 45.

sum: non erat in tam immani iniuria ... novae crudelitati locus; dom. 64.

trado: f. addico.

4. **Ablativ:** sum: quamquam es singulari crudelitate; Verr. III, 52. tametsi in hunc hostili odio et crudelitate est; Cluent. 12. fuerisne tanta crudelitate, ut ..? Vatin. 24.

5. **mit Präpositionen:** acuo ad: eorum ipsorum ad crudelitatem te acuit || acuet || oratio; Ligar. 10.

addo ad: nihil addi iam videtur .. ad hanc ... crudelitatem .. posse; Verr. V, 115.

coniungo cum: hanc .. iniquitatem omnes cum aliqua crudelitate coniunctam (putabunt); Balb. 62.

converto in: illam clementiam ... tantam in crudelitatem ... esse conversam; Verr. V, 115.

dico de: cum iam tot horas ... de istius nefaria crudelitate dicam; Verr. V, 159.

disputo de: nihil de crudelitate disputo; prov. cons. 8.

habeo de: in ea querimonia, quam sum habiturus de istius crudelitate; Verr. V, 72.

nascor a: turpitudo, quae ... *a crudelitate* ... nata esset; Font. 37.

possum ad: ut ... plus huius inopia possit ad misericordiam quam illius opes ad crudelitatem; Quinct. 91.

queror de: liceat mihi potius de levitate Graecorum queri quam de crudelitate; Flacc. 61.

servo ad: ne ... ad iudicum crudelitatem videretur esse servatus; Verr. V, 3.

III. **nach Adjectiven:** 1. praeditus: me singulari ... crudelitate praeditum (existimari); Sulla 7.

2. reliquus ex: reliquos hos esse ... ex tuo scelere, ... crudelitate; Verr. III, 126.

vacuus a: hora nulla vacua a furto, scelere, crudelitate .. reperietur; Verr. I, 34.

IV. **nach Substantiven:** alqd: f. I, I. est in; Sest. 22. — II, 1. habeo.

auctor: quem crudelitatis auctorem fuisse dixeras; dom. 21. cuius tu ... crudelitatis auctor (fueras); Phil. II, 71.

causa: quae causa tum subiciebatur ab ipso .. huius tam nefariae crudelitatis? Verr. V, 146.

crimen: est crudelitatis (crimen), quod ..; Verr. IV, 88.

culpa: in hoc uno genere omnis inesse culpas istius maximas avaritiae, maiestatis, ... crudelitatis; Verr. V, 42.

facinora: si eius omnia sunt inaudita ... facinora ... crudelitatis; Verr. V, 189.

fama: summae nobis crudelitatis in patriae civiumque pernicie fama subeunda est; Catil. IV, 12. ut ... falsam a nobis crudelitatis famam repellamus; Sulla 93.

genus: cognoscis ex particula parva scelerum et crudelitatis tuae genus universum; Piso 85. nullum genus eum crudelitatis praeteriturum fuisse; Phil. III, 4.

imago: imaginem M. Antonii crudelitatis in Dolabella cernitis; Phil. XI, 6.
indicium: hanc ... porticum esse patiemini ... crudelitatis coniuratorum ... defixum indicium? dom. 103.
infamia: crudelitatis infamiam effugerunt; leg. agr. II, 91. summam mihi superbiae crudelitatisque infamiam ||famam|| inussisset; Muren. 8.
invidia: ut ex eo crudelitatis invidiam conligam; Verr. V, 19.
maledictum: exstinctum est iam illud maledictum crudelitatis dom. 94.
memoria: quod maxime sit insigne ad memoriam crudelitatis; dom. 43.
monumentum: monumentum tuorum flagitiorum crudelitatisque posuisti; Verr. II, 115. monumentum istius crudelitatis constitutum est; ib. IV, 26. cum idem monumentum .. domesticae crudelitatis ... haberent; ib. 73.
particula: ſ. genus; Piso 85.
praedicatio: num elui praedicatio crudelitatis potest? Phil. XII, 12.
remedia: qui te existimares avaritiae volnera crudelitatis remediis posse sanare; Verr. V, 121.
tempus: te id ... ad crudelitatis tempus distulisse; Vatin. 28.
testis: crudelitatis testem (se) fore; Verr. V, 113. ausus es meum discessum illum, testem sceleris et crudelitatis tuae, *in* maledicti ... loco ponere? Piso 31.
vestigium: quo significari vestigium ... crudelitatis ... possit; Font. 40. qui ... nullum ... vestigium crudelitatis regiae retinuerunt; Rabir. 10.
vituperatio: facile me [atque vos] crudelitatis vituperatione exsolveritis ||populus Romanus exsolvet, al.||; Catil. IV, 11.
vox: si illa lex est ac non vox sceleris et crudelitatis tuae; dom. 128.

V. **Umſtand**: 1. **Ablativ**: **adfligi**: videtis ... crudelitate Gabinii paene adflictos iam atque eversos publicanos; prov. cons. 11.
barbarus: hominibus levitate Graecis, crudelitate barbaris; Flacc. 24.
caecus: quam (matrem) caecam crudelitate et scelere ferri videtis; Cluent. 199.
commutare: qui ... verborum crudelitate inaudita violare libertatem huius populi, temptare mansuetudinem, commutare disciplinam conatus es; Rabir. 13.
concludi: invenietis enim id facinus ... crudelitate perfectum atque conclusum; Verr. II, 82.
conturbari: accedit ut accusatorum alterius crudelitate ... conturber; Deiot. 2.
everti: cum ipsa villa ... crudelitate funditus everteretur; dom. 62. ſ. adfligi.
imbui: hac ille crudelitate imbutus; Phil. III, 4.
inflammari: procedit iste ... inflammatus ... crudelitate; Verr. V, 106.
laborare: populum Romanum ... hoc tempore domestica crudelitate laborare; Sex. Rosc. 154.
lacerare: quam (uxorem) ... omni crudelitate lacerastis; dom. 59.
misceri: cernitis crudelitate mixtas libidines; Scaur. 13.
perfici: ſ. concludi.
praecludi: tua crudelitate in alios omnis tibi aditus misericordiae iudicum iam pridem esse praeclusos; Verr. V, 21.
relinquere: maiores nostri Capua magistratus ... sustulerunt, neque aliud quicquam ||in urbe|| nisi inane nomen Capuae reliquerunt, non crudelitate ..., sed consilio; leg. agr. I, 19.
sublevare: ut tua vi et crudelitate istius hominis improbissimi pericula sublevares? Verr. I, 77.
superari: cuius taeterrima crudelitate omnis barbaria superata est; Phil. XI, 6.
suscipi: a plerisque ignoratione potius ... quam ... crudelitate bellum esse susceptum; Marcell. 13.
temptare: ſ. commutare.
tollere: ſ. relinquere.
vinci: qui ... crudelitate hostis vicerit; Verr. IV, 12.
violare: ſ. commutare.
2. **Präpoſitionen**: **cum**: a quibus partibus ... esset etiam cum crudelitate reiectus; Ligar 26. quo cupiditatem infinitam cum immani crudelitate iam pridem intendit Antonius; Phil. VII, 27.
praeter: quid est in Antonio praeter libidinem, crudelitatem? Phil. III, 28.
propter: cum ab omnibus ... propter crudelitatem metueretur; Verr. III, 130. in quos propter eorum crudelitatem inflammatae mentes nostrae fuerunt; dom. 61. quod si ille ... Gabinium et Pisonem ... propter ... eorum .. importunam in me crudelitatem ... esse notandos putavit ..; prov. cons. 2.

crudeliter, grauſam, unbarmherzig, ſchonungslos: **capio**: praeda consulum ex meis fortunis crudelissime capta; dom. 146.
cogito: cum de pernicie populi Romani ... tam crudeliter cogitarit; Catil. IV, 10.
facio: quod gravius aut crudelius facere posses; Quinct. 48. quae crudeliter fecerit; div. Caec. 38. cum ... multa crudeliter in civis Romanos ... fecerit; Verr. a. pr. 56. erit verendum mihi, ne non hoc potius omnes boni serius a me quam quisquam crudelius factum esse dicat; Catil. I, 5. crudeliter et regie factum esse dicerent; ib. 30. quae abs te crudeliter in meos me absente facta sunt; Cael. 50.
incido: qui legato ... crudelissime venas incideret; har. resp. 35.
interficio: illis crudelissime interfectis; Cluent. 25. a quo ille crudelissime est interfectus; Phil. I, 34.
multo: multos civis Romanos in lautumiis istius imperio crudelissime per vim morte esse multatos; Verr. I, 14. cum ab ipsa Fortuna crudelissime videat huius consilia esse multata; Rab. Post. 2.
oppugno: ut quisque crudelissime oppugnatur; Cluent. 202.
pereo: hosne amicos ... crudelissime perire voluit? Sulla 75.
persequor: multos ... crudelissime persecutus trucidaras; Phil. II, 71.
poenior: cuius inimicissimum multo crudelius etiam poenitus es; Milo 33.
praesum: omnibus consiliis ... crudelissime praefuisti; Piso 11.
privo: ut alter vita crudelissime privaretur; Rabir. 8.
sumo: ut ... de homine nobili ... virgis supplicium crudelissime sumeret; Verr. II, 91.
tracto: quod amicum ... meum ... tam crudeliter ... tractasses; Verr. II, 117.
trucido: ſ. persequor.
vexo: ante ... quam me ... foedissime crudelissimeque vexarint; prov. cons. 3. per quem tribunum virtutem consularem crudelissime vexatam esse miminisset; Milo 89.

crudus, mit verdorbenem Magen: cum ad illud prandium crudior venisset; Cluent. 168.

cruento, mit Blut beſpritzen, beſudeln: **alqm**: haec te ... lacerat, haec cruentat oratio; Phil. II, 86. stupris se omnibus ... contaminavit; caede nefaria cruentavit; Fr. B. VIII, 7.
Appiam: quae (Appia) cruentata antea caede honesti ... viri silebatur; Milo 18. haec (sica) istam Appiam, monimentum sui nominis, nece Papirii cruentavit; ib. 37.
corpus: cruentare corpus suum leve est; Piso 47.
monumentum: ſ. Appiam; Milo 37.
rem publicam: ne propter me civium volneribus res publica cruentaretur; sen. 6.

securis: securis suas cruentari scelere noluit; har. resp. 35.
templum: quod tribunus plebis templum cruentavit; Sest. 80.

cruentus, blutig, mit Blut bespritzt: alqs: se recipiebat ... cruentus sanguine civium Romanorum; Phil. IV, 4.
cadaver: tu P. Clodii cruentum cadaver eiecisti domo; Milo 33.
cervices: quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat; Verr. V, 128.
ductus: f. imperium.
fasces: detractam e cruentis fascibus lauream; Piso 74.
gladius: destrictis gladiis et cruentis; Sest. 76. cruentum gladium tenens; Milo 77.
imperium: quae suo ductu et imperio cruento illo atque funesto supplicia ... prohibere (non potuerunt); har. resp. 3.
manus: civis est nemo ... extra contaminatam illam et cruentam P. Clodii manum; dom. 108. quotiens ego ipse ... ex cruentis eius manibus effugi! Milo 20. cruentis manibus scelus et facinus prae se ferens; ib. 43.
mucro: quod .. non cruentum mucronem ... extulit; Catil. II, 2.
pecunia: pecunia utinam ad Opis maneret! cruenta illa quidem, sed ... necessaria; Phil. I, 17.
promissa: Antonii igitur promissa cruenta; Phil. VIII, 10.
pugio: „cruentum alte extollens Brutus pugionem"; Phil. II, 28. „Brutus ... cruentum pugionem tenens"; ib. 30.
spolia: ut ... cruenta spolia detrahere mallet; Sex. Rosc. 146.

cruor, Blut, Blutvergießen: I. apparet: nisi cruor appareat, vim non esse factam; Caecin. 76.
coepit refricare, versari: cum civium cruor ... versari ante oculos atque animum memoria refricare coeperat; Sulla 19.
est iucundus: nullus ei ludus videtur esse iucundior quam cruor; Phil. IV, 11.
II, 1. ostendo: ut ... cruorem inimici quam recentissimum ... ostenderet; Sex. Rosc. 19.
video: cruorem in locis pluribus ... se vidisse dicunt; Tull. 24.
2. concipio ex: funestum illud animal ... ex civili cruore ... conceptum; Piso 21.
conloco in: tu in civis optime de re publica meriti cruore ... simulacrum ... licentiae conlocasti; dom. 131.
III. castus a: res familiaris ... casta a cruore civili; Phil. XIII, 8.
IV, 1. oblini: ut ... oblitus cruore et luto ... amburereturabiectus; Milo 86.
2. in: quae (leges) ... in cruore Cinnano ... vixerunt; Vatin. 23.

crus, Bein, Unterschenkel: frango: quem ... Aquila Pollentia expulit, et quidem crure fracto; Phil. XI, 14. quod in hoc Planco proverbii loco dici solet, perire eum non posse, nisi ei crura fracta essent: fracta sunt et vivit; ib. XIII, 27.
suffringo: eis (canibus) crura suffringantur; Sex. Rosc. 56. crura quidem vobis nemo suffringet; ib. 57.

crusta, Zierrath, eingelegte Arbeit: detraho: quae probarant, eis crustae aut emblemata detrahebantur; Verr. IV, 52.

crux, Kreuz, Qual, Plage: I. absolut: 1. adfert: quae crux huic fugitivo potest satis supplicii adferre? Deiot. 26.
est certa: „Clodius insidias fecit Miloni?" „fecit." „certa crux"; Milo 60. — testis: crucem .. illam praetermitto, quam iste civibus Romanis testem humanitatis in eos ... suae voluit esse; Verr. III, 59.
hinc: f. II, 1. defigo; Verr. IV, 24. — potest: f. adfert. — redundat: f. II, 1. figo; Verr. IV, 26.
sequitur: quid deinde sequitur? verbera ... et cruciatus et crux; Verr. V, 14.
2. sum: quae est igitur poena? quod supplicium? quae saxa? quae cruces? Piso 44.
II. nach Verben: 1. abicio: f. figo; Verr. IV, 26.
comparo: crux, crux, inquam, infelici ... comparabatur; Verr. V, 162.
constituo: f. defigo; Rabir. 11.
defigo: hinc illa crux, in quam iste civem Romanum ... sustulit; quam non ausus est usquam defigere nisi apud eos, quibuscum ..; Verr. IV, 24. quod illam civibus Romanis crucem non posset in foro ... defigere; ib. V, 170. qui in campo Martio ... crucem ad civium supplicium defigi et constitui iubes; Rabir. 11. si C. Rabirio ... crucem T. Labienus in campo Martio defigendam putavit; ib. 28.
effugio: multas enim cruces propositas effugere cupiebant; Verr. III, 70.
figo: cum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur; Verr. III, 6. nec prius illam crucem, quae etiam nunc civis Romani sanguine redundat, quae fixa est ad portum urbemque vestram, revellistis neque in profundum abiecistis; ib. IV, 26. ut, quam damnatis crucem servis fixeras, hanc indemnatis videlicet civibus Romanis reservares; ib. V, 12. cum Mamertini more ... suo crucem fixissent post urbem in via Pompeia, te iubere in ea parte figere, quae ..; ib. 169. illa crux sola .. post conditam Messanam illo in loco fixa est; ib.
minitor: hostis taeterrimus omnibus bonis cruces ac tormenta minitatur; Phil. XIII, 21.
ostendo: crucem civis Romani ... viderent? quam vos Reginis ... ostendere soletis; Verr. IV, 26.
praetermitto: f. I, 1. est testis.
propono: cum tot cruces ... proponerentur; Verr. III, 112. f. effugio.
recordor: f. figo; Verr. III, 6. — reservo: f. figo; Verr. V, 12. — revello: f. figo; Verr. III, 26.
tollo: me ... crucem de campo sustulisse; Rabir. 10.
video: f. ostendo.
2. suffigo: si te et Gabinium cruci suffixos viderem; Piso 42.
3. ago in: f. ago, II. alqm; Verr. V, 163. 164. 165. Cluent. 187. (S. 156, a). causam; Verr. V, 170 (S. 158, b).
rapio in: quem tu in crucem rapiebas; Verr. V, 166.
tollo in: quos ... in crucem sustulit; Verr. I, 7. ab isto civem Romanum ... sublatum esse in crucem; ib. 13. (illum) iussu praetoris in crucem esse sublatum; ib. V, 7. ut ..., quamvis civis Romanus esset, in crucem tolleretur; ib. 168. facinus est vincire civem Romanum; ... quid dicam in crucem tollere? ib. 170. f. 1. defigo; Verr. IV, 24.
III. nach Adjectiv: dignus: timere non debeo, ne non unus iste civis Romanus illa cruce dignus (indicetur); Verr. V, 171.
IV. nach Substantiven: dubitatio: ut (nomen civitatis) dubitationem aliquam crucis ... posset adferre; Verr. V, 165.
nomen: nomen ipsum crucis absit ... a corpore civium Romanorum; Rabir. 16.
terror: nos ... a crucis .. terrore neque res gestae ... neque vestri honores vindicabunt? Rabir. 16.
V. Umstand: 1. adficere: cum civis Romanos morte, cruciatu, cruce adfecerit; Verr. I, 9.
2. ex: ut ille ... ex cruce Italiam cernere ac domum suam prospicere posset; Verr. V, 169.

cubicularius, Kammerdiener: diligunt:

hunc vestri ianitores, hunc cubicularii diligunt; Verr. III, 8.

cubiculum, Gemach, Zimmer, Schlafgemach: I. admitto in: domum recipere legatum hostium, in cubiculum admittere; Phil. VIII, 29.
defero in: eadem lectica usque in cubiculum deferebatur; Verr. V, 27.
discedo in: tu in cubiculum discessisti; Deiot. 19.
egredior ex: ex sororum ||suorum|| cubiculo egressus; har. resp. 9.
includo in: ambitione provinciae totius in uno cubiculo inclusa; Verr. II, 133.
introduco in: in cubiculum introductus est; Verr. III, 56.
sum pro: huius in aedibus ||sedibus|| pro cubiculis stabula ... sunt; Phil. II, 69.
transfero in: signa aënea in insidiis posuerat, quae e balneo in cubiculum transferri non possent? Deiot. 21.
II. limen: nonne timuisse ... limen cubiculi? Cluent. 15.
III. in: ille erat in tribunali proximus, in cubiculo solus; Verr. III, 23. hoc agebat in cubiculo .. atque in lecto suo; ib. 79. ubi paulisper in cubiculo ... iura discripserat ||descripserat||; ib. V, 27. me ... causam tamquam unius clientis in cubiculo meo discere; Scaur. 26. „cum .. vomere post cenam te velle dixisses, ... in cubiculo malle dixisti"; Deiot. 21. cum in cubiculo recubuisses; ib. 42.

cubile, Lager, Lagerstatt: I. est salvum: qui non cubile ac lectulum suum ... salvum esse velint; Catil. IV, 17.
II, 1. ineo: cum quod ineas cubile non sentis; har. resp. 39.
timeo: nonne timuisse ... cubile filiae? Cluent. 15.
video: ut omnes mortales istius avaritiae non iam vestigia, sed ipsa cubilia videre possint; Verr. II, 190.
2. venio ad: Albiana pecunia vestigiisne nobis odoranda est an ad ipsum cubile ... venire possumus? Cluent. 82.
III. persequi: quas (labis imperii) ... non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis et cubilibus persecuti sumus; Piso 83.

cubito, schlafen: qui ... tecum semper pusio cum maiore sorore cubitavit; Cael. 36.

cubo, ruhen, schlafen, bei Tische liegen: alqs: cum cenatus cubitum ... isset; Sex. Rosc. 64. cum iste etiam cubaret; Verr. III, 56. in lectica cubans; ib. IV, 51. Cretes, quorum nemo gustavit umquam cubans; Muren. 74.
filii: duo filii propter cubantes; Sex. Rosc. 64.

cuicuimodi, wie immer beschaffen: alqs: cuicuimodi es, T. Rosci; Sex. Rosc. 95. cuicuimodi est (Cleomenes); Verr. V, 107.
causa: cuicuimodi autem sit (Asicii causa); Cael. 24.

cuius, wem angehörig, wessen: I. bei Substantiven: nomen: CUIUM NOMEN EXISSET, UT IS HABERET ID SACERDOTIUM; Verr. II, 127.
periculum: s. res; Verr. I, 142.
res: ut optima condicione sit is, cuia res, cuium periculum; Verr. I, 142. ne is redimeret, cuia res esset; ib. III, 16. Apronius certiorem facit istum, cuia res erat; ib. 68.
II. absolut: interest: ea caedes, si potissimum crimini datur, detur ei, cuia interfuit, non ei, cuia nihil interfuit; Fr. B. II, 11.

culeus, Sack: insuo in: utrum malit cervices Roscio dare an insutus in culeum ||supplicium parricidarum|| per summum dedecus vitam amittere; Sex. Rosc. 30.

culpa, Schuld, Verschuldung: I. Subject: accedit: ad quem numquam accessisse culpam videtis; Cluent. 83.
consistit: in quo ... culpa nulla ... potuit consistere; Sex. Rosc. 152.
est: si pueri esse illam culpam ac non patris existimarem; Verr. III, 159. istarum partium culpa est eorum, qui ..; Cael. 8. si creditoris culpa est; Rab. Post. 7. culpam esse Ligarii; Ligar. 25. „patris .. ista culpa est"; Phil. II, 44. — in: culpam non in nauarchis, sed in te fuisse; Verr. V, 133. in hoc crimine non solum levitatis culpa est; Sulla 6. in eo ... culpam regis nullam fuisse arbitrarer; Deiot. 24. in quo est tua culpa non nulla; Phil. II, 20. s. II, 1. attribuo. — mea: non est ista mea culpa, sed temporum; Catil. II, 3. haec iudicum culpa, non mea est; Phil. XI, 11. — nostra: num ista est nostra culpa? Planc. 18. — tua: non enim tua ulla culpa est; Marcell. 20. — turpis: idcirco turpis haec culpa est, quod ..; Sex. Rosc. 112.
haeret: in eo culpa et crimen haerebit; Verr. III, 106.
inest: in his rebus si suspicio reperta erit, culpam inesse concedam; Sex. Rosc. 76. in hoc uno genere omnis inesse culpas istius maximas avaritiae, maiestatis, dementiae, libidinis, crudelitatis; Verr. V, 42.
pertinet: ad quos maxime culpa corrupti iudicii ... pertinebit; Verr. V, 183.
subest: cum culpa nulla subesset; Fr. B. VIII, 18, a.
videtur: s. II, 1. suscipio; Planc. 52.
vocat: non enim C. Rabirium culpa delicti ... in discrimen capitis (vocavit); Rabir. 2.
II. nach Verben: 1. Accusativ: accuso: populi culpam, non competitoris accusas; Planc. 9.
amoveo: quis iam amovet *culpam ab eo*, quod male cecidit? Rab. Post. 5.
attribuo: dico aut omnis extra culpam fuisse aut, si uni attribuenda culpa sit, in eo maximam fuisse, qui ..; Verr. V, 134.
communico, derivo: te tuam culpam non modo derivare in aliquem, sed communicare cum altero posse; Verr. II, 49.
confero: te huius circumsessionis tuae causam et culpam in alios contulisse; Verr. I, 83.
extimesco: est omnino fortium virorum ... fortunae culpam non extimescere; Phil. XIII, 5.
invenio: cum ... in homine nulla culpa inveniretur; Cluent. 126.
plecto: ut in iudiciis et sine invidia culpa plectatur et sine culpa invidia ponatur; Cluent. 5.
relinquo: perparvam amicitiae culpam relinquebas; Deiot. 10.
reprehendo: prius ... quam Ligarii ullam culpam reprehendatis; Ligar. 2.
suscipio: qui in se suscipere istius culpam crimenque cuperet; Verr. IV, 91. ut aliquid culpae suscipere se putarent recusando; Cluent. 153. si nulla inertiae, nulla superbiae [turpitudo], nulla inhumanitatis culpa suscipitur; Muren. 9. quo te liberent aliqua culpa, quam tu vereris ne a te suscepta videatur; Planc. 52.
transfero: non ut culpam in alios transferamus; Font. 18.
vereor: s. suscipio; Planc. 52.
vito: utinam ut culpam, sic etiam suspicionem vitare potuisses! Phil. I, 33.
2. Dativ: adsigno: me culpae fortunam adsignare, calamitatem crimini dare; Verr. V, 131.
do: te ... summam laudem Sex. Roscio vitio et culpae dedisse; Sex. Rosc. 48.
tribuo: ut ... haec .. extrema ... non culpae, sed fortunae tribuenda esse videantur; imp. Pomp. 10.
3. Ablativ: libero: culpa liberatus ... cupit

a vobis discedere; Sex. Rosc. 143. f. 1. suscipio; Planc. 52.

vaco: Q. Ligarius omni culpa vacat; Ligar. 4.

4. mit Präpositionen: absum a: quamquam abest a culpa; Sex. Rosc. 55.

converto in: nolite igitur fortunam convertere in culpam; Rab. Post. 29.

dico de: non de culpa sua dixit; Flacc. 17.

pono in: omnes ... in culpa sunt ac suspicione ponendi; Cluent. 127.

remotus a: hic a culpa est remotus; Muren. 73.

sum extra: f. 1. attribuo. — in: si maxime in culpa fuerit Apollonius; Verr. V, 20. si omnes in culpa fuerint; ib. 134. ut in illa culpa .. Cluentius sit; Cluent. 102. qui in eadem culpa sit; ib. 129. nemo ... in culpa est; ib. 143. populus ... in culpa est; Planc. 10. omnes ergo in culpa; Phil. II, 29.

III. nach Adjectiv: adfinis: hunc adfinem culpae iudicatote; Sex. Rosc. 18. defende tu matrem *Bostaris*, *quam ipsam arguo huic culpae esse adfinem;* Scaur. c. 2. § 3.

IV. nach Substantiven: alqd: f. II, 1. suscipio; Cluent. 153.

crimen: „potius istius culpae crimen ... suscipiam"; Verr. V, 105.

liberatio: cum a te non liberationem culpae, sed errati veniam impetravissent; Ligar. 1.

reprehensio: gloriam in morte debent ..., non culpae reprehensionem ... relinquere; Phil. XII, 25.

tela: fortunae enim ista tela sunt, non culpae; Piso 43.

V. Umstand: 1. Ablativ: audire: quod illorum culpa se minus commode audire arbitrarentur; Verr. III, 134.

invidiosus, offensus: o miserum, o invidiosum offensumque paucorum culpa atque indignitate ordinem senatorium! Verr. III, 145.

nasci: culpa mea bellum civile esse natum; Phil. II, 23.

oriri: ex pertinacia ... intercessoris oritur saepe seditio, culpa ... latoris; Sest. 77.

perdere: quasi mea culpa bona perdiderit; Sest. 111.

posci, al.: iudicum culpa ... censorium nomen ... nunc poscitur, id iam populare et plausibile factum est; div. Caec. 8.

teneri: etsi aliqua culpa tenemur erroris humani; Marcell. 13.

vivere: quia vivit. at id non sua culpa; Sest. 80.

2. Präpositionen: in: ut eos non modo in invidia, verum etiam in culpa defenderent; Fr. A. III, 15.

sine: ut nullam calamitatem res publica accipere possit sine culpa senatus; Phil. VII, 20. f. II, 1. plecto.

cultio, Bebauung: tollo: si agri cultionem sustuleris; Verr. III, 226.

cultor, Bebauer: desidero: ut ager ipse cultorem desiderare ... videretur; Verr. III, 47.

cultura, Bebauung: I. contineo: quibus (rebus) fundi fructus et cultura continetur; Verr. III, 119.

desero: agri cultura deseritur; imp. Pomp. 15.

II, 1. melior: agros habent ... diligentia culturaque meliores; Flacc. 71.

quaeri: docuit ager ipse nihil ferendo nisi multa cultura ... quaesitum; leg. agr. II, 95.

2. a: agros desertos a plebe atque a cultura hominum liberorum esse non oportere; leg. agr. II, 84.

cultus, Bearbeitung, Anbau, Lebensweise: I. elaborat: quod est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret? leg. agr. II, 67.

intereunt: quod Cerere violata omnis cultus fructusque Cereris in eis locis interisse arbitrantur; Verr. IV, 114.

II. defessus: ut aratores cultu agrorum defessi urbis domiciliis uterentur; leg. agr. II, 88.

vivere: cum in privatis rebus ... tenuissimo cultu viverent; Flacc. 28.

cum (quom; Muren. 89): I. temporal, causal, concessiv: als, wann, so oft als, seit, während, da, weil, obgleich: a. cum allein: 1. Indicativ: a. Präsens: α. ohne demonstrative Zeitbestimmung: est absolutus; Fr. B. VIII, 4. accidunt; Verr. V, 12. accusas; Sex. Rosc. 58. adficis; Verr. III, 96. adhibetur; Sest. 135. admoneris; Muren. 77. agit; Qu. Rosc. 20. div. Caec. 54. animadvertunt; Qu. Rosc. 13. appello; leg. agr. II, 35. Phil. XIV, 24. [×]. arguitur; Qu. Rosc. 21. attendo; Quinct. 63. audit; Verr. III, 119. audimus; Marcell. 9. auditis; Sex. Rosc. 105. aufert Verr. III, 35. ×. — cogito; div. Caec. 42. cogitat; Quinct. 6. cogitur; Verr. III, 42. committis; Verr. a. pr. 28. committunt; Sex. Rosc. 151. compello; Phil. XIII, 10. conceditis; Caecin. 44. conferuntur; Planc. 35. confiteris; Quinct. 81. conqueruntur; Verr. II, 155. consecratur; Balb. 33. considero; Quinct. 47. constituis; Caecin. 35. consumitur; Verr. II, 13. contemplor; Planc. 2. contremiscunt (2 c.); har. resp. 63. *creditur;* Caecin. 3. cupio; Sex. Rosc. 95. cupimus; Phil. X, 11. — decedis; Verr. a. pr. 28. decernit; Verr. III, 172. defendit; Ligar. 6. defenditur; Milo 9. deicitur; Caecin. 37. derogatur; Caecin. 3. dico; Verr. IV, 2. 24. V, 96. (2 c.) 123. Phil. VIII, 8. XI, 20. dicis; Caecin. 35. 48. Cael. 53. Planc. 9. Rab. Post. 20. dicit; Sulla 4. dicitis; Caecin. 79. dicunt; Caecin. 3. dicuntur; Cluent. 29. diffidit; Sest. 135. disceditis; Font. 28. datur; leg. agr. III, 6. Phil. I, 23. XIV, 13. — eripiuntur; Verr. IV, 47. — facit Cluent. 132. Sulla 31. fit; Cluent. 116. Sest. 115. Phil. I, 37. (2 c.) ferunt; div. Caec. 69. fraudantur; Quinct. 51. fugiunt; Phil. I, 37. — habet; Flacc. 23. Phil. IV, 14. — iactantur; Catil. I, 31. impediunt; leg. agr. II, 7. impellor; Planc. 17. imperat; Verr. IV, 86. improbas; Verr. III, 172. incipiunt; Verr. V, 77. indicat; Rab. Post. 18. interdicitur; Caecin. 86. interest; Phil. II, 99. intueor; Planc. 2. invenitur; Cael. 65. iubet; Verr. I, 146. III, 172. iubetur; Balb. 36. iudicatur; Flacc. 88. — laeditur; Sex. Rosc. 116. laudant; Verr. V, 58. legimus; Marcell. 9. leguntur; Marcell. 9. loquor; Scaur. 44. loquimur; Caecin. 47. — minatur; Phil. III, 18. minantur; Font. 36. monent; har. resp. 58. — necesse est; Verr. IV, 19. negat; Quinct. 19. nolunt; Verr. a. pr. 42. nomino; Quinct. 40. nominamus; Caecin. 47. nuntiat; Phil. II, 84. — obiciuntur; dom. 93. obsidet; Flacc. 57. occiditur; Sex. Rosc. 120. oppugnant; leg. agr. II, 7. — patiuntur; Catil. I, 21. perscribunt; Flacc. 44. portendunt; har. resp. 53. praedicunt (2 c.); har. resp. 63. proditis; Font. 28. proferuntur; Flacc. 40. putat; Phil. XIII, 39. — quaeritur; Caecin. 71. Milo 59. queritur; Sulla 63. quiescunt; Catil. I, 21. — raperis; har. resp. 39. recitat; Qu. Rosc. 13. recordaris; Verr. I, 47. referunt; Flacc. 44. refertur; Phil. I, 12. reprehendis; Piso 14. requirit; Verr. V, 177. resisto; leg. agr. II, 15. revertitur; Verr. II, 130. — scribit; Verr. III, 123. [×]. 127. sentit; Qu. Rosc. 51. separatur; Sex. Rosc. 142. silent; Sulla 80. siletur; Balb. 36. sortiuntur; Muren. 18. speculatur; Flacc. 57. es; Milo 99. Phil. VIII, 18. est; Quinct. 51. Verr. II, 149. Flacc. 57. dom. 72. har. resp. 26. ×. Phil. VIII, 32. XI, 16. quod cum ita est ||sit||; Quinct. 65. sunt; Caecin. 5. Flacc. 17. — taces; Sex. Rosc. 54. tacent; Catil. I, 21. — vendit; Caecin. 99. venio; Verr. IV, 32. venit; div. Caec. 41. Marcell. 27. vereor; Sex. Rosc. 95.

video; Quinct. 47. vides; Vatin. 16. Planc. 78. videt; Qu. Rosc. 31. Phil. V, 5. videtis; Planc. 29. videntur; Sex. Rosc. 62. vocas; Rabir. 25. uritur; dom. 97. utuntur; Verr. II, 148. III, 181.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: annus: versatur, agitatis, tractatis, inquiritis; Cluent. 82. petunt; Phil. XII, 24. videmus; Verr. V, 126. — dies: necatur; Cluent. 28. solent; Planc. 65. — nunc: debeo; sen. 36. dicit; Qu. Rosc. 47. ingrederis; div. Caec. 40. petis; Muren. 8. petitur; Planc. 68. producis; Verr. V, 79. videtis; Verr. V, 127. — saepe: debilitantur; Caecin. 42. — tempus: dicis; Verr. IV, 36. — tum vorangestellt: agitur; Fr. B. XIII, IV, 2. comprobat; Balb. 42. concursant; Verr. V, 29. gubernat; Phil. VII, 7. instituit, immutat; Flacc. 33. putant; Caecin. 65. est; Marcell. 26. — tum nachgestellt: venit; Verr. V, 124 (2 c.) imp. Pomp. 15. mittis, evertis, pellis, iactas, inflammas, concitas, conturbas, discernis, sentis (9 c.); har. resp. 39. (interest); Phil. II, 99. videt; ib. III, 32. — tunc: dicimus; Font. 29. sunt; Verr. V, 29. — vix: pronuntiat; Verr. II, 93.

b. **Perfect**: *a.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: afuit; Verr. III, 176. accepisti; Verr. V, 59. accepit; Qu. Rosc. 35. Fr. B. VI, 28. est acceptus; Caecin. 98. accusavit; Muren. 58. adduxisti; Muren. 48. adiit: Phil. V, 23. „adsedimus"; Cluent. 141. adfuit; Sulla 81. acta est; Verr. II, 102. est actum; Sest. 112. approbavit; Piso 7. es argumentatus; dom. 22. aspexi; Scaur. 49. aspexisti; Phil. II, 68. aspirasti; Piso 11. avertit; Verr. III, 177. abstulit (2 c.); Verr. V, 184. — capta est; imp. Pomp. 33. cessi; Milo 36. coepit; Verr. IV, 148. coeptum est; Verr. III, 209. concessisti; Deiot. 36. concessit; Caecin. 92. concidisti; Piso 88. confessi sunt; Tull. 1. confirmasti; Piso 83. coniecimus; Catil. II, 1. consecuta est; Verr. III, 176. „contendi"; div. Caec. 23. es contionatus; Phil. II, 86. convenit; Sulla 52. convocavit; Phil. V, 23. creati sunt; Verr. II, 127. — decrevistis; prov. cons. 27. est delata; Deiot. 17. deiectae sunt; Catil. III, 19. denegavit; prov. cons. 14. est depulsus; Catil. II, 1. depulsa sunt; Catil. III, 19. destitit; Muren. 57. devertisti; Piso 83. dixi; Cluent. 142. dixisti; Sulla 22. 68. dixit; Sex. Rosc. 39. Phil. VIII, 2. XI, 18. dixistis; imp. Pomp. 59. dedit; Sest. 129. est datus (2 c.); Sest. 117. — eduxi; Verr. III, 112. efflagitavit; Fr. B. VI, 28. egressi sunt; leg. agr. II, 45. eiecerunt; Planc. 70. emerunt; Verr. III, 184. sunt ereptae; div. Caec. 18. excepi; dom. 76. exegit; Qu. Rosc. 56. exstinxi; Milo 103. — feci; dom. 76. fecisti; dom. 77. fecit; Balb. 42. Phil. V, 23. fecerunt; Tull. 33. es factus; Piso 2. facta est; Sex. Rosc. 123. est factum; Deiot. 18. tulit; Phil. IX, 7. fudit; Phil. XI, 35. — habuistis; Caecin. 31. — indagavi; Milo 103. inquit; Verr. III, 79. inrepserunt; Arch. 10. instituit; Sest. 111. interdixit; Caecin. 85. interfuisti; Piso 11. invenisti; Fr. B. VIII, 18. iussisti; Piso 83. iussit; Verr. II, 140. Balb. 22. iudicarunt; Cluent. 116. — lacessivit; Verr. III, 132. sum lacessitus; Sulla 47. est lacessitus; har. resp. 17. legavit; Balb. 42. liquefacta sunt; Catil. III, 19. locutus *sum;* Piso 73. — misit; Phil. XII, 11. — sunt nacti; Sest. 99. [cum] noluerunt; Balb. 12. notavit; Balb. 42. notatus est; Fr. B. VIII, 3. — oppressa est; imp. Pomp. 33. — peperci; Vatin. 7. partitus es; Verr. IV, 37. patefeci; Milo 103. passus es; Phil. II, 52. passus est; Ligar. 3. potuit; Phil. II, 52. praefuisti; Piso 11. processit; Flacc. 11. productus est; Font. 27. protuli; Milo 103. sunt prolata; Planc. 29. est profectus; Phil. XI, 28. professi sunt; Planc. 62. prohibuisti; Phil. II, 52. — recognovi; Deiot. 4. rettulit; dom. 70. reiectae sunt; Verr. II, 32. reliquit; Qu. Rosc. 56. remisisti; Verr. V, 59. Marcell. 12. renovasti; Piso 87. *repudiavistis;* Rabir. 32. respondit; dom. 136. retardavit; Phil. V, 23. retraxit; Cael. 64. — est saviatus; Sest. 111. scitum est; Sex. Rosc. 97. secuit; Fr. B. VIII, 9. fui; Quir. 17. (inclusae, constrictae) fuerunt; Cael. 72. sumpsit; Qu. Rosc. 13. suspexit; har. resp. 19. — sustulit; Verr. II, 140. transegit; Qu. Rosc. 55. — venit; Verr. III, 8. vexata est; Verr. III, 125. viderunt; Vatin. 39. Planc. 19 (2 c.) vixisti; Fr. B. VIII, 18. voluisti; Catil. I, 11. voluerunt; Sulla 51.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: annus: intentus *est;* Sest. 15. — ante: concessisti; Marcell. 3. — biennium: fuit; Verr. III, 216. — dies: avertit, declaravit; Phil. V, 38. cognovi; har. resp. 4. detuli; Sest. 145. depoposcit; imp. Pomp. 44. evertit; Phil. II, 107. est lata; Milo 38. parui; Sest. 145. recepisti; Phil. I, 30. II, 88. redii; Piso 52. venit, sedavit; Sest. 62. vidit sensitque; dom. 75. vidi; Piso 52. visa est; Piso 52. voluisti; Fr. B. VIII, 19, b. — nox: convenit; Sulla 52. detulisti; Rab. Post. 47. — nudius tertius: dixit; Catil. IV, 13. ✕. — nunc: relictus es; Verr. II, 58. — nuper: exsiluisti; Verr. V, 165. — post; versatae sunt; Verr. III, 125. — postea: coepistis; sen. 5. venisti; Verr. I, 47. — tempus: complexus est; Planc. 99. conclamastis; Phil. VI, 2. conspersit; Planc. 99. detuli; Verr. I, 15. depuli; dom. 93. devovi; Quir. 1. ecflagitatus est; Ligar. 4. incidit, potuit; Planc. 99. est profectus; Ligar. 4. rettuli; Verr. I, 15. — tum vorangestellt: est absolutus; Verr. II, 70. adduxit; Verr. a. pr. 12. est adsensus; dom. 9. actum est; Verr. II, 177. ceciderunt; Phil. VIII, 24. cessimus; Fr. B. XV, II. 1. contulit; Verr. I, 77. conatus es; Phil. II, 100. sunt deiectae; Verr. II, 160. denuntiavit; Verr. V, 10. deseruit; Verr. a. pr. 12. dixit; Verr. I, 77. dedit; Planc. 35. datum est; Flacc. 30. sunt eversae; Verr. II, 160. est expulsus; Phil. III, 11. es factus; Phil. II, 4. est factus; prov. cons. 45. factus est; Milo 40. insecutus es; Phil. II, 21. instauravit; Verr. a. pr. 12. laudati (sunt); Phil. VII, 10. est mortuus; Verr. I, 104. noluit; Verr. I, 77. nuncupavit; Phil. III, 11. oppugnavit; Verr. a. pr. 12. pertimuit; Phil. III, 11. perdidisti; Verr. V, 59. prodidit; Verr. a. pr. 12. profugerunt; Catil. I, 7. receptus est; Caecin. 100. renovavit; Verr. a. pr. 12. reppuli; Catil. I, 27. requisivit; Piso 27. spopondistis; Phil. VII, 10. fuit; dom. 90. venerunt; dom. 90. voluisti; Phil. I, 31. — tum nachgestellt: adfecistis; Phil. VII, 11. decrevistis; Phil. VII, 10. 11. discussisti, iussisti; dom. 54. iussistis; Phil. VII, 13. reliquisti; Piso 97. sustulistis; Phil. VII, 13. — tunc: dicta sunt; Verr. a. pr. 55. paruit; Ligar. 20.

c. **Imperfect**: *a.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: addicebas; Piso 56. admovebantur; Verr. V, 163. agebatur; Sulla 49. Phil. II, 22. (*cum*) appellabas; Tull. 39. arbitrabare; Verr. V, 121. audiebam; Deiot. 3. audiebatis; Verr. V, 54. augurabantur; Verr. II, 18. — celebrabantur; Sest. 131. comportabas; dom. 54. coniciebatur; har. resp. 45. conlocabantur; Verr. II, 86. constituebant; Phil. V, 47. credebat; Rab. Post. 39. cupiebas; Ligar. 18. — decedebat; Verr. II, 172. deferebatur; Verr. IV, 138. depellebam; Flacc. 1. deprehendebas; Fr. B. VIII, 18, b. deprehendebare; ib. dicebat; Verr. V, 176. dabatur; dom. 55. donabas; Verr. II, 29. donabantur; sen. 18. — emebat; Flacc. 83. evertebas; Piso 56. exhauriebas; Piso 57. eximebatur; Phil. II, 101. exportabatur; Verr. IV, 77. exsecrabantur; Verr. I, 121. exstinguebas; Piso 56. — faciebat; div. Caec. 33. Verr. II, 33. Piso 2. ferebatur; Sest. 109. flagitabant; Sest. 69. florebat; Sest. 131. fruebar; Quir. 3. — gerebam; Sest. 47. — impetrabatur; Verr. III, 115. intererat; Verr. II, 34. invitabas; Verr. II, 29. iubebas; dom. 54. — laudabat; har. resp. 51. licebat; Phil. I, 36. —

malebat; Phil. XIII, 17. mittebant; Cluent. 83. moliebantur; Verr. V, 88. — nolebat; Sulla 31. nominabat; Cael. 59. — orbabas; Piso 57. — pellebam; Catil. III, 16. petebam; leg. agr. II, 100. petebatur; Verr. IV, 138. pollicebar; Flacc. 103. poscebat; Verr. a. pr. 44. poterant; Verr. V, 97. postulabas; Tull. 39. postulabant; Planc. 45. praedabare; Verr. II, 29. prodebas; Piso 56. proficiscebamini; Piso 31. properabat; Milo 55. proscribebas; Quinct. 61. putabas; dom. 113. — recitabant; Flacc. 76. referebas; Qu. Rosc. 9. repudiabas; Verr. I, 112. requirebas; Piso 82. — significabat; Cael. 59. solebat; Verr. V. 33. erat; Quinct. 54. — transibas; Piso 57. transferebatur; dom. 62. — vendebas; Piso 56. videbam; Planc. 13. Deiot. 8. videbas; Verr. III, 187. videbat; dom. 118. videbatur; dom. 59. videbantur; Sest. 131. vituperabat; har. resp. 51. volebat; Sulla 31.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: antea: venibant; Verr. III, 118. — dies: dicebas; Catil. I, 7. prosequebatur; Phil. X, 8. videbatur; Cluent. 72. — nondum: solvebantur; sen. 18. — nox: commendabam; Flacc. 102. diligebat; Verr. II, 89. obtestabar; Flacc. 102. pollicebar; Planc. 101. vocabantur, Flacc. 102. — olim: discrepabat; Sest. 103. — tempus (voran): arcessebantur; Sex. Rosc. 50. claudebat; Flacc. 61. commendabat; Phil. II, 45. constabat; dom. 6. iacebat; Phil. II, 45. imperabat; Flacc. 30. necesse erat; Ligar. 20. orabat; Sest. 26. Phil. II, 45. recipiebat, vocabat; Flacc. 61. (nach:) dabamus; Phil. XIV, 28. — tum vorangestellt: aberam; dom. 84. accusabat; div. Caec. 69. adversabatur; Phil. VI, 11. agebatur; Planc. 37. agebantur; Flacc. 103. ardebat; Piso 26. capiebantur; imp. Pomp. 53. carebam; Quir. 3. censebant; dom. 90. debebat; sen. 36. desiderabat; Muren. 6. desiderabatis; prov. cons. 43. dissidebamus; Piso 81. efferebat; har. resp. 50. eiciebam; Catil. III, 3. eiciebantur; Sest. 56. enitebant; Flacc. 17. fiebant; Verr. III, 210. IV, 133. FERREBATUR; Arch. 7. florebat; Verr. IV, 46. habebamus; imp. Pomp. 41. habebatur; Verr. III, 210. intellegebat; Phil. III, 33. iubebatur; Caecin. 83. licebat; Phil. II, 114. minabatur; Milo 33. ostendebat; Piso 29. petebatur; Phil. II, 76. poterant; Verr. V, 127. Flacc. 29. postulabas; Quinct. 60. prohibebamur; imp. Pomp. 53. putabant; Phil. II, 90. reclamabat; Piso 29. referebat; Verr. I, 36. rogabatur; Phil. II, 76. solebamus; Verr. I, 60. erat; Caecin. 94. Flacc. 9. erant; Verr. III, 210. leg. agr. II, 64. (clausa) erant; imp. Pomp. 53. tenebat; dom. 107. timebat; imp. Pomp. 55. tuebantur; Cluent. 95. vendebas; Verr. III, 72. vocabat; div. Caec. 69. vocabantur; Phil. XIII, 47. volebam; Catil. III, 3. — tum nachgestellt: conscribebas; dom. 54. veniebat (6 c.); Sulla 19. — tunc: aberam; dom. 82. fiebant; Verr. IV, 22. proficiscebatur; Verr. V, 111.

d. **Plusquamperfect**: *α.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: acceperat; Verr. III, 156. dederat; Verr. V, 178. everterat; Verr. III, 156. mandarat; Catil. III, 16. noluerat; Sest. 37. percusserat; Verr. III, 156. erat reclamatum; Sest. 126. subrepserat; Sest. 126. fueram; Verr. IV, 137. venerat; Verr. V, 27. erat ventum; Verr. I, 120.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: antea: dixerat, responderat; Flacc. 21. erat facta; leg. agr. II, 68. — statim: erant appellati; Rab. Post. 10. — tum vorangestellt: amiserant; imp. Pomp. 19. coeperat; Verr. III, 23. Sulla 19 (5 c.) penetrarat; Milo 59. venerat; Verr. IV, 30. — tum nachgestellt: consederant; Flacc. 16. viderat; Verr. V, 27.

e. **erstes Futurum**: *α.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: audies; Catil. I, 26. audietis; Flacc. 19. — constituentur; leg. agr. II, 29. constabit; Verr. II, 180. Caecin. 43. dicam? Cluent. 6. Phil. II, 10. dices; Verr. III, 48. 222. dicet; leg. agr. II, 46. diluam; Cluent. 6. disputabis; Piso 59. disseret; leg. agr. II, 40. dabo; Verr. IV, 48. dabitur; Flacc. 99. — efferent; Marcell. 29. — fatebere; Verr. II, 187. — inferetur; Cael. 20. interrogabuntur; Verr. II, 177. iudicabit; leg. agr. II, 40. — licebit; Phil. XIII, 5. loquemur; Caecin. 41. — poteris; Verr. III, 209. postulabit; Muren. 65. — referetur; prov. cons. 17. requirent; Marcell. 29. respondebunt; Caecin. 36. — erit; Caecin. 61. — tenebitur; Verr. III, 207. — vagabuntur; leg. agr. II, 45. videbis; Catil. I. 26. videbitis; Phil. VII, 16. voles; Phil. II, 84. voletis; Flacc. 65. volent; Catil. III, 27.

β. tempus: erit; Quinct. 8. — tum vorangestellt: expediet; leg. agr. II, 67. ferent; Verr. I, 154. poterit; Catil. I, 5. erit; Sex. Rosc. 57. — tum nachgestellt: vastabitur, vexabuntur, ardebunt; Catil. I, 29.

f. **zweites Futurum**: (vgl. 2, b): *α.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: accesserit; Arch. accesserint; Phil. II, 33. adfecerit; Sex. Rosc. 15. 113. aperuero; Phil. V, 6. aspexerint; Phil. II, 33. — coepero; Verr. V, 72. coeperit (2 c.); div. Caec. 45. 46. coeperint; leg. agr. II, 29. cogitarit; prov. cons. 1. cognoverit (2 c.); Verr. III, 143. 144. cognoveritis; Cluent. 17. corroborarit; Sest. 10. — damnatus eris; Verr. III, 70. deduxerint; leg. agr. II. 96. *defecerit;* Quir. 24. deposuerint; Phil. XII, 13. dixero; Verr. III, 154. Phil. XII, 28. dixerit; Verr. V, 22. dixerint; Quinct. 75. discesseris; Scaur. c. 3. § 3. erit divisus; leg. agr. II, 81. „dederis"; div. Caec. 23. dederis; Ligar. 36. dederit; Verr. III, 28. Cael. 42. dederint; Verr. III, 27. docuero; Quinct. 36. duxerimus; Arch. 30. — exposuero; leg. agr. II, 16. exstruxerit; Phil. XIV, 33. — fecero; Phil. XIII, 6. — implerint (3 c.); leg. agr. II, 47. ingressus ero; Phil. XII, 22. inruperint; Phil. XII, 13. invenero; Verr. II, 180. — erunt necati; Verr. V, 119. — occuparint; leg. agr. I, 17. 22. ostenderit; leg. agr. I, 24. — paruerit; Cael. 42. erunt percussi; Verr. V, 119. erit persolutum; Verr. V, 183. pervenerint; Phil. XII, 22. posuerimus; Phil. XII, 13. prodierit; Sex. Rosc. 100. produxero; Verr. V, 48. 154. — recordabere; Marcell. 19. redierint; Phil. VI, 17. reppuleris; Catil. IV, 22. — satis factum erit; Verr. V, 183. senseris; Piso 87. fuerit; Muren. 61. sumpserit; Cluent. 159. susceperis; div. Caec. 37. — venero; Cael. 18. veneris; Muren. 21. venerit Planc. 68. Phil. XIV, 35. venerint; Phil. XIII, 4. viderit; leg. agr. II, 54.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: hodie: respondero; Phil. II, 10. — nunc: potuerit; Caecin. 102. — tempus: adempta erit; Quinct. 8. — tum vorangestellt: admissum erit; Verr. a. pr. 51. expleveris; Marcell. 27. iecerit; Quinct. 8. produxero; Verr. II, 186. respondero; Planc. 4. solveris; Marcell. 27. venerit; Phil. XI, 30. venerint; Verr. I, 3. — tum nachgestellt: confessus eris; Verr. II, 81. consperseris; Flacc. 5 (Z. 22). dixero; har. resp. 31. docuero; Cluent. 9. fecero; Verr. V, 165. Caecin. 39. intulero; Caecin. 39. notaris; Flacc. 5. (Z. 21). orarit; Quinct. 43. peroraro; Cluent. 6. protuleris (4 c.); Flacc. 5 (Z. 22). responderis; Vatin. 10. ero restitutus; dom. 145. riseritis; har. resp. 8. vendiderit; leg. agr. II, 71. „venerint"; Phil. XIII, 48. viderint; Muren. 82.

2. **Conjunctiv**: a. **Präsens**: *α.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: accusetis; Ligar. 25. adluatur; Flacc. 63. adsit; Verr. III, 135. imp. Pomp. 16. advehatur; Piso fr. 9. adversetur; Verr. V, 178. agnoscas; Catil. I, 17. agam; Verr. I, 14. Phil. XII, 28. agant; Verr. II, 90. agatur; Sex. Rosc. 103. Arch. 3. dom. 117. appellet;

Verr. III, 126. appellentur; leg. agr. II, 93. appetat; leg. agr. III, 13. arbitrer; Ligar. 38. arbitretur; Verr. a. pr. 42. arbitrentur; imp. Pomp. 16. Cael. 21. attemptentur; har. resp. 16. audiat; Cael. I. ✕. — coarguare; Verr. V, 74. cogitet; Verr. III, 6. comprobetur; Balb. 39. conciliet; Sex. Rosc. 63. confitear; Planc. 58. sit confitendum; Cael. 20. conentur; Cluent. 157. conquiescant; Rab. Post. 42. consideres; Deiot. 4. consistat; Verr. III, 48. constet; div. Caec. 17. Caecin. 32. cupiant; Verr. III, 228. Font. 32. — debeam; Sex. Rosc. 128. debeat; Marcell. 22. debeamus; sen. 2. defendas; Balb. 60. defendat; Phil. III, 37. defendatur; leg. agr. II, 52. Phil. III, 38. deferatur; div. Caec. 10. deliberetis; imp. Pomp. 68. detracturus sit; div. Caec. 49. detrahantur; Verr. III, 227. dicam; Verr. V, 159. prov. cons. 18. dicas; Sulla 21. dicat; Quinct. 86. Verr. I, 24. Font. 44. dom. 105. dicatis; Caecin. 79. dicant; Planc. 4. diligant; Verr. V, 8. dissimulent; Planc. 73. doleas; Sulla 31. — efferatur; Sulla 30. effundant; Phil. XI, 13. ematur; Verr. III, 227. eripiar, evolem; Muren. 82. excellat; Balb. 15. exigant; Verr. III, 87. — faciat; Quinct. 91. fiant; Muren. 18. fateare; Verr. III, 151. 184. fateamini; Cluent. 65. fateantur; Phil. II, 86. feras; dom. 98. feratur; prov. cons. 46. Fr. B. VI, 13. — geramus; Phil. XI, 21. gubernet; Sex. Rosc. 22. — habeam; sen. 39. habeas; Arch. 8. Planc. 50. Phil. II, 15. habeat; Sex. Rosc. 22. Phil. XI, 14. habeant; Verr. IV, 117. V, 8. sit habiturus; Catil. II, 24. — imperetur, imperentur; Verr. III, 227. INTELLEGAM; Verr. I, 106. intellegam; leg. agr. II, 7. 50. intellegatur; Caecin. 50. 51. intercedatur; Fr. B. VI, 14. inveniare; Verr. IV, 3. invitet; Phil. X, 3. — laedat; Font. 35. laudes; Sest. 90. laudent; Font. 35. liberentur; Caecin. 99. loquar; Verr. V, 171. luceat; Milo 61. luenda sit; Milo 11. — male dicas; Vatin. 29. metuat; Verr. III, 157. minentur; Font. 35. mittantur; leg. agr. I, 9. — nascantur; Font. 42. neglegatur; Sest. 135. nitatur; Cael. 19. nolint; Ligar. 15. — obiciatur; Planc. 31. obsideatur; Phil. XI, 21. oppugnent; Font 35. ornetur; Rabir. 8. ostendat; Cluent. 87. — pateant; Muren. 9. permittas; leg. agr. II, 29. persequamur; Verr. II, 105. perturbetur; Milo 1. „petas"; Quinct. 63. possim; Verr. a. pr. 40. possis; Phil. VII, 3. possit; div. Caec. 48. Tull. 32. imp. Pomp. 16. Cluent. 10. dom. 37. Phil. XIII, 22. possitis; imp. Pomp. 49. praeparet; Sex. Rosc. 22. praesis; Balb. 14. producam; Qu. Rosc. 45. prosit; Sest. 61. putet; div. Caec. 49. — quaeratur; Milo 8. — recordetur (3 c.); Verr. III, 6. referant; Flacc. 44. renovetur; Sulla 83. reperiantur; Muren. 13. Ligar. 15. retribuam; Qu. Rosc. 44. revocetur; Quinct. 46. — scias; Catil. I, 15. sciat; Sest. 93. sciamus; imp. Pomp. 43. sciatis; imp. Pomp. 33. sedeant; Sex. Rosc. 1. separentur; leg. agr. II, 87. soleas; (2 c.); Vatin. 14. Phil. III, 17. soleat (2 c.); Verr. III, 27. Vatin. 5. 12. Rab. Post. 36. soleant; Cluent. 60. Muren. 11. spectent; Sex. Rosc. 22. stent; Phil. II, 8. 19. subiciantur; Milo 98. (paratus) sim; Verr. III, 193. sis; div. Caec. 61. Caecin. 66. Muren. 13. dom. 98. Planc. 66. Phil. II, 65 (2 c.). sit; Sex. Rosc. 47. Verr. I, 110. II, 179. 184. 185. III, 119. ✕ 121. 174. V. 4. 110. Caecin. 33. 66. 104. imp. Pomp. 27. 49. Cluent. 142. leg. agr. II, 34. 52. Arch. 4. dom. 38. har. resp. 51. Piso 94. Planc. 27. Marcell. 3. Ligar. 31. Phil. VIII, 18. XI, 12. 38. XII, 22. Fr. A. III, 11. simus; Phil. XI, 19. sitis; Verr. III, 218. sint; Sex. Rosc. 62. 120. Qu. Rosc. 12. 17. 25. div. Caec. 28. Verr. a. pr. 8. 15. II, 123. 141. IV, 21. Caecin. 66. 104. imp. Pomp. 22. 69. Cluent. 123. Rabir. 5. Catil. I, 10. 19. II, 26. IV, 18. 23. Muren. 2. 86. Arch. 10. 31. dom. 46. 142. Vatin. 29. Balb. 65. Piso 94. Planc. 82. Marcell. 22. Phil. V, 52. VI, 7. VIII, 32. X, 25. ✕ XI, 40. XII, 30. XIII, 50. supplicent; Font. 35. suscipiantur; Font. 42. — tegant; Rab. Post. 42. teneas; Tull. 50. teneat; Phil. V, 36. teneare; Verr. II, 144. V, 39. teneatur; Verr. I, 2. sit timenda; Catil. III, 3. transferant; Qu. Rosc. 8. — valeat; Caecin. 89. vendat; Phil. XI, 3. veniatis; Cael. 71. versere; Balb. 14. versetur; leg. agr. II, 52. Planc. 81. versentur; Phil. II, 19. vetet; Vatin. 37. videam; Verr. V, 150. leg. agr. II, 9. Sulla 28. Planc. 94. Ligar. 24. Phil. XIV, 17. videas; Sulla 4. Piso 94. videat; Sex. Rosc. 32. Verr. II, 81. Cluent. 153. Rabir. 3. Rab. Post. 2. Milo 9. Deiot. 34. videamus; Verr. III, 184. imp. Pomp. 69. videatis; Sex. Rosc. 152. Caecin. 9. leg. agr. II, 25. III, 12. sen. 9. dom. 146. videant; Verr. IV, 26. Font. 17 ||videatis||. Sest. 59. Phil. X, 22. XIV, 3. videatur; Verr. III, 167. Phil. XII, 16. videantur; Deiot. 7. vituperetur; Sex. Rosc. 142. velit; Fr. B. VIII, 11. velint; leg. agr. II, 34.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: dies: desideres; Milo 69. — nunc: adiungatur; imp. Pomp. 50. audeat, dicat; Verr. I, 71. commovear, perhorrescam; Verr. IV, 110. eripiatur, pareatur, pertineat; leg. agr. II, 85. petat; div. Caec. 70. possit; Flacc. 41. praedicet; Caecin. 25. sit; div. Caec. 15. imp. Pomp. 2. sint; Sex. Rosc. 104. vocent; Muren. 6. — tempus: moriatur; sen. 3. — tum: sit; Sex. Rosc. 56.

b. **Perfect** (vgl. 1, f.): *α.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: acceperis; Verr. III, 173. acceperit; Verr. V, 179. Phil. XIV, 36. acceperint; Verr. IV, 132. acciderit; Catil. II, 16. adamarit; Flacc. 25. adfecerit; Verr. I, 9. adfectus sim; Piso 32. sim adhortatus; Phil. II, 49. ademerit; Sex. Rosc. 150. adeptus sis; Muren. 8. egeris; Sest. 78. egerint; Planc. 78. actum sit; div. Caec. 60. amiserit; Verr. I, 156. ||cur|| Cael. 66. Phil. IX, 15. arcessierit; sen. 39. armarit; Caecin. 33. armatus sim; leg. agr. II, 101. ausus sit; Milo 90. audierit; Verr. III, 119. Phil. VI, 9. sit audita; Sulla 44. averterit; Caecin. 33. abstulerit; Verr. III, 117. Cluent. 10. — ceperis; Phil. II, 20. censuerit; Marcell. 15. Phil. XI, 29. circumsessus sis; Verr. I, 82. cogitarit; Catil. IV, 10. cognoverit; Cluent. 29. coëgeris; Verr. I, 82. coëgerit; Caecin. 33. commendata sit; Phil. XI, 21. commiserit; Milo 70. commissa sit; Phil. XI, 21. communicata sit; Muren. 2. compararit; Phil. V, 36. comprobarimus; Verr. II, 142. contulerit; Verr. II, 145. Phil. III, 39. conflixerit; Phil. XIV, 38. confugerit; Quinct. 10. conlocaris; Vatin. 24. conquisierit; Rabir. 15. conscripserit; Phil. V, 36. conservarint, Phil. XIV, 37. constiterit; Phil. III, 39. constituerint; Quinct. 33. constitutum sit; Cluent. 102. consumpserim; Verr. V, 159. consumpserit; Sest. 31. consumpserint; Sex. Rosc. 51. contenderit; Phil. IX, 15. XIV, 38. convenerint; Rabir. 8. — decrerim; prov. cons. 26. deducta sit; Sulla 62. defenderit; Quinct. 62. Phil. XIV, 37. defensus sit; Phil. III, 38. degeneraverit; Flacc. 25. desciverint; Phil. XI, 21. desperarit; Verr. I, 22. destitutus sit; Sulla 90. dixeris; Vatin. 3. (*cum*). ✕. 40. Phil. II, 84. dixerint; Cluent. 131. *dictum sit;* Tull. 36. dictitaris; Vatin. 34. diiunxerit; Sulla 62. dimiserit; Verr. I, 9. discesserit; Phil. V, 41. distentus sit; Sex. Rosc. 22. sit distributa; dom. 32. „dederit"; Verr. III, 196. dederit; Rab. Post. 38. sit datum; Verr. III, 72. Rab. Post. 2. datum sit; dom. 19. dubitarit; Milo 44. dubitarint; prov. cons. 47. — ediderit; Planc. 39. eduxerit; Phil. XIV, 36. eduxerint; imp. Pomp. 57. emerserint; Verr. IV, 130. erexerit; Cael. 29. eripueris, evolaris; Verr. I, 82. exactum sit; Verr. III, 34. exstiterit; Piso 57. Phil. XIV, 38. — feceris; Verr. III, 48. Phil. XIII, 48. fecerit; Verr. III, 7. Caecin. 33. sen. 22. Phil. XIV, 36. fecerint; Verr. II, 145. factus sit; Fr. B. XIII, II, 1. factae sint; Verr. a. pr. 3. facta sint; Quinct. 73.

Verr. II, 13. Piso 41. tulerim; Vatin. 37. tulerit; Planc. 53. Phil. XIV, 12. tulerimus; Phil. X, 19. tulerint; Phil. II, 117. fugarit; Caecin. 33. fugeris; Planc. 46. — gesserim; Sulla 83. gesserit; Verr. IV, 82. gesta sit; Caecin. 40. Phil. V, 40. — habuerit; Verr. IV, 60. habitae sint; Piso 41. — ignoverit; Ligar. 29. impeditus sit; Rab. Post. 24. implorarit; sen. 39. improbata sint; Font. 17. incommodarint; Quinct. 51. inierint; Phil. III, 7. simus ingressi; Phil. VIII, 32. instruxerit; Caecin. 83. intellexerit; har. resp. 19. Phil. V, 40. intellectum sit; Phil. X, 26. sit interfectus; Fr. B. XVI, III, 3. interfecta sit; Phil. XIV, 7. invecta sint; Verr. IV, 130. iusserit; Balb. 33. iudicarit; Verr. II, 163. Caecin. 71. iudicata sit; Verr. III, 55. iudicati sint; Phil. XI, 9. 29. — maluerit; har. resp. 26. meminerim; Planc. 69. meritus sit; Phil. XI, 17. miseris; Verr. III, 49. missus sis; Verr. I, 40. missi sint; Planc. 28. mortui sint; leg. agr. II, 37. — necarit; Verr. I, 9. negarit; Sulla 39. nolueris; Planc. 46. — obierit; Phil. IX, 16. obstrinxerit; Phil. XI, 14. obiecta sit; Phil. II, 28. occiderit; Phil. XIV, 36. 37. sit occisus; Sex. Rosc. 20. offenderint; Verr. V, 131. oppetiverint; Phil. XIV, 38. sis oppressus; Catil. I, 16. ornatus sim; leg. agr. II, 101. ostenderit; Phil. IX, 16. — pararit; Caecin. 33. sint parati; Verr. a. pr. 2. passus sit; Verr. I, 103. petita sint; Verr. II, 30. placarit; Milo 95. sit posita; Phil. XI, 21. positum sit; Verr. II, 119. potueris; Tull. 53. potuerit; Quinct. 10. 51. Tull. 53. Cluent. 167. dom. 34. praebueris; Verr. I, 82. praedixeris; Planc. 83. praeposuerit; Phil. IX, 15. praestiterim; Marcell. 34. probaveris; dom. 80. produxeris; Vatin. 24. profectus sit; Catil. II, 15. Fr. C. 28. profligarit; Phil. XIV, 37. profuderint; Phil. XIV, 38. promulgarit; sen. 22. proposuerint; Caecin. 56. proposita sit; Phil. XIII, 47. providerim; Verr. V, 159. provisa sint; Verr. V, 8. putaris; Vatin. 5. putarint; dom. 8. — quieveris; Sulla 44. — recuperarim; har. resp. 6. redieris; Vatin. 34. reduxerit; Phil. XIV, 12. remotus sis; leg. agr. II, 31. reppulerit; Caecin. 33. repertae sint; Sulla 45. *(cum)* reperta sint ||sunt||; Caecin. 6. reportarit; sen. 39. responsa sint; Cael. 8. sit restinctum; Phil. V, 40. restitutus sit; Phil. V, 41. sint restituta; sen. 39. rogata sit; Verr. III, 218. — saeptus sis; Phil. XII, 25. sanxerit; Sex. Rosc. 70. scripta sit; Sex. Rosc. 130. senserit; Verr. III, 119. secutus sit; Phil. X, 3. servatum sit; dom. 39. 40. speraris; Verr. II, 168. spoliarit; Verr. I, 9. statuerit; Verr. III, 153. studuerit; sen. 22. fuerit; Verr. II, 164. Font. 17. Caecin. 94. [sen. 35]. Vatin. 41. Piso 41. Planc. 27. Scaur. 43. Marcell. 15. fuerint; Quinct. 10. Caecin. 34. prov. cons. 29. sumpseris; Verr. III, 49. succeperis; Vatin. 4. — tacueris; Sulla 44. tacuerit; Phil. III, 21. texerint; Caecin. 83. terruerit; dom. 67. traditus sit; Verr. IV, 79. translata sit; Muren. 2. — venerint; Sex. Rosc. 56. videris; Vatin. 40. violaris; Verr. I, 82. vixerit; Sex. Rosc. 51. vocarit; sen. 39. sit vocatus; Cael. 29. voluerit; Verr. III, 150. volueritis; leg. agr. II, 44. voluerint; leg. agr. II, 27.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: nunc: dixerim; Verr. IV, 57. dixerit; Verr. I, 71. petierit; Qu. Rosc. 53. potuerim, pulsus sim, vocarit, al.; dom. 88. — tum vorangestellt: adducta sit; Verr. a. pr. 54. discesserit; Verr. a. pr. 54. nachgestellt: fecerit; Verr. a. pr. 56.

c. **Imperfect**: *a.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: abhorreret; Verr. III, 52. Sest. 112. abstraheretur; Cael. 59. „abesset"; Sulla 54. abesset; Cael. 18. accederem; Verr. V, 129. accederet; Cluent. 94. dom. 18. Balb. 12. Phil. II, 106. accederetur; Caecin. 22. acciperet; Quinct. 62. accumberent; Vatin. 31. accurreret; Rabir. 21. accusaturus esses; Cluent. 187. accusaret; Rabir. 24. har. resp. 37. Sest. 122. Balb. 48. accusarent; Verr. I, 74. adiret; Piso 80. adirent; Verr. IV, 26. adferret; Fr. B. VI, 14. adferrentur; Verr. II, 101. adfirmares; Vatin. 3. adfligerentur; Piso 85. esset administrandum; Verr. V, 136. adoptarere; dom. 34. adsideret; Verr. V, 112. Piso 80. adesset; Quinct. 14. Verr. II, 99. Cluent. 23. Milo 37. Ligar. 21. adessent; Verr. III, 88. Sulla 81. dom. 10. har. resp. 13. × Phil. V, 30. VIII, 20. advesperasceret; Verr. V, 41. Catil. III, 5. aestimares; Rab. Post. 12. agerem; Verr. IV, 137. Caecin. 97. ageres; Fr. B. VIII, 20. ageret; Verr. III, 62. 200. V, 141. Cluent. 153. Sest. 123. 124. Cael. 27. Fr. B. VIII, 6. agerent; Cluent. 102. Scaur. 11. ageretur; Quinct. 53. Verr II, 88. V, 113. 165. Caecin. 30. Quir. 14. agerentur; Verr. I, 74 dom. 129. ambularet; Tull. 19. animadverteretur; Cluent. 180. anteferret; Balb. 21. appromitteret; Sex. Rosc. 26. appropinquaret; Tull. 21. arbitrarer; div. Caec. 9. arbitraretur; Font. 48. sen. 5. Milo 21. arbitraremur; Phil. X, 1. arbitrarentur; Sex. Rosc. 21. Verr. V, 157. Milo 32. Phil. VIII, 1. arcesseret; Rabir. 22. arcesserent; Verr. a. pr. 53. dom 7 (2 c.). arcesseretur; Verr. II, 113 arderet; Scaur. 48. Phil. X, 14. araret; Verr. III, 61. audirem; Sulla 85. audires; Verr III, 52. 65. audiret; Deiot. 11. esset auditurus; Quinct. 77. audirent; Verr. IV, 68. audiretur; Milo 91. — bellaret; Verr. IV, 72. — caederent; Phil. XIV, 38. calumniarentur; Verr. III, 78. caneret; Verr. III, 105 caverem; Sulla 85. caverent; Verr. I, 31. cederem; Phil. XIV, 17. cernerem; leg. agr. II, 9. circuiret; Caecin. 94. circumferrentur; Balb. 11. citaretur; Sest 35. clamaret; Cluent. 31. prov. cons. 9. clamarent; Verr. I, 144. cogitarem; Verr. IV, 16. cogitares; dom 30. cogitaret; Verr. II, 18. 55. III, 213. cognosceremus; Verr. II, 187. cognoscerent; Verr. I, 14. 59. cognoscerentur; Verr. V, 72. cogerem; Verr. I, cogeres; 70. Verr. I, 96. *(cum)* cogeret; Rab. Post. 30. Phil. V, 51. cogeretur; dom. 140. commendaret; sen. 13. commonerent; Verr. IV, 141. communicarent; Quinct. 15. comparares; dom. 13. componeret; Verr. I, 119. comprobarentur; Sest. 35. concurrerent; Verr. V, 65. conficeres; Verr. I, 102. confideres; Catil. I, 8. confirmaret; Sex. Rosc. 26. 131. confiterere; Phil. II, 6. confiteretur; Quinct. 89. coniungeret; dom. 114. conligeret; Sulla 37. conarere; Phil. II, 49. conaretur; Fr. B. III, 1. conarentur; Verr. IV, 94. 95. V, 5. conquirerem; Verr. III, 112. conquireremus; Verr. III, 154. conscriberentur; Sest. 34. consecraret; dom. 140. consisteret; Phil. III, 19. constistueret; Cluent. 151. constaret; Verr. I, 74. 92. V, 78. 93. Flacc. 5 (Z. 17). Vatin. 17. Milo 14. consuleretur; Balb. 45. consumeret; Catil. II, 9. contemnerem; Vatin. 1. contenderet; Quinct. 77. Verr. I, 150. contineres; dom. 110. Vatin. 22. continerentur; Tull. 9. convalesceret; Cluent. 175. conveniret; Quinct. 53. convomeres; Phil. II, 76. crederem; Sulla 85. crederent; Caecin. 20. cresceret; Phil. IV, 3. cubaret; Verr. III, 56. cuperes; Quinct. 39. Sulla 23. cuperet; Quinct. 23. Verr. I, 46. Caecin. 48. Cluent. 31. Flacc. 10. Fr. B. XIII, III, 2. cuperetis; Vatin. 6. cuperent; Sex. Rosc. 29. Verr. III, 78. IV, 142. V, 65. — deberem; Planc. 77. deberet; Quinct. 74. Phil. II, 109. deberent; Verr. III, 226. IV, 140. Quir. 21. har. resp. 3. deberetur; Verr. III, 189. 226. Caecin. 16. decederet; div. Caec. 29. Verr. V, 40. Arch. 6. decuriarentur; Sest. 34. defenderem; Caecin. 97. dom. 41. defenderet; Cluent. 140. Planc. 89 (2 c.). Milo 38. Phil. IV, 8. defenderent; Sulla 49. Sest. 46. defenderetur; Muren. 17. deficerent; Sulla 58. defungeretur; Verr. III, 42. demitterere; Phil. II, 45. demonstraret; Sest. 122. *demonstrarentur*; Tull. 17. denuntiaretur; Sest. 46. deploraret; Sest. 121. deponeres; Phil. XIII, 24. depopularetur; Verr. III, 84. deposceret; sen. 37. deposcerent; Sest. 46. desideraretur; Cluent. 38. dicerem; Verr. I, 28. Cluent. 144. Ligar. 8. Fr. B. VI, 16. diceres; Mu-

ren. 66. Vatin. 11. 41. Cael. 68. diceret; Verr. I, 74. 132. II, 39. III, 3. 26. 152. IV, 66. 125. V, 112. 136. 166. Caecin. 53. Cluent. 134. leg. agr. II, 19. 56. Flacc. 40. 46. 81. Sulla 14. dom. 62. har. resp. 49. Vatin. 4. Cael. 45. Balb. 11. Piso 72. Milo 12. Phil. V, 12. Fr. B. XIII, III, 2. DICERET; Verr. IV, 143. diceretis; Piso 29. dicerent; Sex. Rosc. 64. Verr. V, 143. Caecin. 30. Cluent. 114. 153. dom. 28. 42. Deiot. 8. dicturus essem; Quinct. 77. essem dicturus; imp. Pomp. 17. dicturus esset; Quinct. 77. diceretur; Cluent. 29. 136. sen. 32. dictitaret; Cluent. 38. diffferret; Phil. VIII, 23. dilucesceret; Catil. III, 6. discederet; Verr. II, 169. displicerem; Phil. I, 12. disputarem; Cluent. 138. dissimularentur; Sest. 35. disturbaret; dom. 114. divellerer; dom. 97. darem; leg. agr. II, 12. daret; Verr. I, 44. Tull. 12. Muren. 75. Phil. XII, 20. darent; Flacc. 44. daretur; Cluent. 166. doceret; Cluent. 198. docerent; Verr. II, 103. doceretur; Fr. B. VI, 19. donaret; Arch. 25. dubitaret; Verr. V, 78. duceres (2 c.); Vatin. 21. — ederentur; Planc. 37. efferretur; Flacc. 41. egeret; Piso 48. eicerent; Cluent. 135. eicerentur; Sest. 141. emeret; dom. 116. irent; Verr. IV, 108. iretur; Cluent. 83. Quir. 14. equitaret; Deiot. 28. eriperes; Verr. III, 42. 48. eriperet; Milo 9. eriperetur; Cael. 59. erraret; Cluent. 175. erudiretur; Cael. 9. everteret; dom. 114. everteretur; dom. 62. exaggeraret; Caecin. 19. exheredaret; Cluent. 135. exigeres; Verr. III, 42. exigeret; Verr. I, 95. expediret; Caecin. 16. exportaretur; Verr. IV, 77. exspectaret; Piso 92. exturbares; dom. 110. — faceret; Qu. Rosc. 40. div. Caec. 52. Verr. III, 213. IV, 57. Flacc. 46. 48. dom. 96. Fr. B. II, 5. faceremus; Ligar. 14. facerent; Verr. V, 72. har. resp. 26. fieret; Sex. Rosc. 21. Verr. II, 106. 143. III, 18. 131. dom. 68. 105. Sest. 74. fierent; Verr. I, 74. fateretur; Milo 7. Phil. II, 39. ferirentur; Verr. V, 113. ferres; Phil. II, 98. ferret; Verr. II, 29. Milo 38. ferrent; Balb. 52. laturi essent; Cluent. 72. ferretur; Sest. 65. flagitaret; dom. 70. flagraret; Cluent. 136. dom. 107 (2 c.). fleret; Phil. II, 77. floreret; Verr. I, 55. frangerentur; Quir. 14. frigerent; Verr. II, 60. fugeret; Sest. 50. Milo 41. fugerent; Sex. Rosc. 95. — gemerent; Piso 21. gererem; Verr. I, 70. gereret; sen. 29. Balb. 15. Piso 81. gereretur; imp. Pomp. 9. gestiret; Piso 83. gubernaret; Sex. Rosc. 131. — haberem; Verr. III, 182. Phil. I, 6. haberes; Verr. V, 109. dom. 13. 118. haberet; Sex. Rosc. 147. div. Caec. 35. Verr. I, 92. 104. II, 44. 124. III, 53. 97. V, 155. imp. Pomp. 45. leg. agr. II, 82. Flacc. 46. Sulla 23. 74. Arch. 7. Sest. 35. Piso 49. 50. Phil. III, 30. haberemus; Verr. II, 187. har. resp. 28. Phil. IV, 3. haberent; Verr. II, 122. IV, 73. dom. 7. haberetur; Cluent. 183. haesitaret; Catil. II, 13. hortaretur; Verr. II, 67. prov. cons. 9. — iaceret; Quir. 12. iactaret; Cael. 27. ignorares; Quinct. 83. ignorarent; Balb. 30. impediret; har. resp. 1. impedirent; dom. 39. impediretur; Font. 18. Quir. 12. Sest. 75 Planc. 34. impedirentur; Verr. II, 156. impelleret; Rabir. 22. impenderent; Phil. XIV, 34. „imperarem“; Verr. I, 70. imperaret; Verr. I, 95. imperarentur; Verr. III, 56. impetraret; Verr. II, 29. imploraret; Piso 80. incenderentur; Quir. 14. inchoares; dom. 132. inciperent; Catil. III, 6. incitarentur; Sest. 34. 46. inirent; Phil. XIV, 15. inferret; Phil. XIV, 27. inferrentur; Balb. 37. inretires; Vatin. 12. insinuarem; leg. agr. II, 12. instaret; Quinct. 77. Verr. I, 149. IV, 76. intellegerem; Quir. 13. intellegerent; Sex Rosc. 70. Verr. a pr. 25. intenderet; Caecin. 20. intercederet; Verr. II, 40. interponerent; Verr. III, 131. interrogaretur; Sex. Rosc. 70. Milo 8. interessem; Ligar. 35. inveniretur; Verr. V, 41. Cluent. 38. inviderent; Sulla 23. Sest. 46. iuberes; dom. 110. iuberet; Font. 39. iuberent (2 c.); Vatin. 21. indicaret; Verr. a. pr. 38. 40. — laborarent; Ligar. 31. languerem; Phil. I, 12. laudaret; Muren. 75. laudarent; Sulla 49. legeret; Milo 21. Phil. II, 77. liberares; Deiot. 10. liceret; Verr. II, 100. IV, 10. Flacc. 77. Vatin. 34. liceretur; Caecin. 16. loquerer; Verr. IV, 110. loqueretur; Verr. I, 63. V, 40. Vatin. 11. loquerentur; Verr. III, 131. V, 78. Balb. 52. lugerent; Sest. 53. Piso 21. — maererent; Piso 21. mallem; Phil. I, 6. mallent; Verr. III, 215. manaret; Phil. XIV, 15. manerent; Phil. I, 8. mereretur; Verr. III, 59. metueretur; Verr. V, 18. ministrarentur; Verr. III, 105. minaretur; Caecin. 27. Planc. 95. Phil. XIII, 19. minarentur; Caecin. 20. mitteret; Phil. VIII, 24. monerent; dom. 28. morarere; Vatin. 12. moverentur; Sest. 103. — nascerentur; Cluent. 46. navigaret; imp. Pomp. 31. navigarent; Verr. V, 63. 72. navaret; har. resp. 1. negares; Verr. I, 28. dom. 110. negaret; dom. 115. negotiaretur; Verr. IV, 43. nesciret; Flacc. 72. nesciretur; Planc. 86. nolles; Flacc. 78. Piso 90. nollet; Verr. III, 189. Scaur. 2. §. 6. notaret; Phil. XIII, 19. numerarentur; Cluent. 43. nuntiaretur; dom. 6. — obnuntiaret; Sest. 83. obsecraret; Verr. II, 42. obsiderent; Phil. II, 89. obtineres; Flacc. 85. obtineret; Phil. X, 24. obtinerent; Verr. V, 56. occultarent; Sex. Rosc. 95. oporteret; Verr. II, 31. V, 52. Cluent. 55. opponerent; Verr. III, 131. oppugnarer; Sest. 133. oraret; Verr. II, 42. orarent; Quir. 12. ostenderem; leg. agr. II, 12. ostenderet; Rabir. 21. Flacc. 50. — pararetur; Planc. 89. partirentur; Phil. XIV, 15. paterent; Phil. V, 48. pateretur; Verr. V, 31. perficeret; Phil. X, 23. permitteret; Verr. II, 67. Piso 6. pernoctaret; Cluent. 37. persequerentur; Phil. V, 28. personaret; Piso 22. perspicerent; Verr. II, 61. pertineret; Font. 18. Phil. II, 97. perveniret; Verr. IV, 64. peteret; Quinct. 77. Verr. II, 67. Muren. 83. Sulla 58. Planc. 26. peteremus; Fr. B. VIII, 20. peterent; Phil. II, 75. peteretur; Verr. II, 37. placeret; Catil. III, 7. plauderetur; Sest. 121. polliceretur; Piso 84. Phil. XIII, 19. *cum ponerem;* Tull. 2. poneretur; Verr. IV, 64. portenderetur; Verr. IV, 108. posceret; Verr. II, 88. V, 56. POSSIDEREM; Caecin. 91. possideres; dom. 110. possideret; Muren. 34. POSSIDERET; Tull. 44. Caecin. 93. possiderentur; Quinct. 88. possem; Sest. 49. prov. cons. 41. posses; Verr. III, 131. Piso 84. 89. ⨯. posset; Quinct. 51. 85. 98. Sex. Rosc. 146. Verr. II, 106. 154. III, 51. 174. 211. V, 80. Caecin. 16. 29. Cluent. 175. Rabir. 21. Muren. 26. sen. 3. dom. 13. Vatin. 33. (3 c.). Cael. 18. Milo 38. Phil. III, 30. X, 7. XI, 8. XIII, 26. possent; Quinct. 83. Verr. III, 191. V, 91. Caecin. 45 (*cum*). Quir. 21. har. resp. 3. Sest. 69. Cael. 40. postularet; Verr. I, 15. postularemus; Verr. I, 60. postularent; Verr. I, 92. praeciperent; Font. 33. praeferret; Verr. IV, 106. praestaret; Piso 80. praeesses; Sex. Rosc. 11. praeesset; Verr. III, 211. Font. 16. praetermitteret; Planc. 36. pranderet; Cluent. 166. premeretur; Verr. I, 139. imp. Pomp. 30. Cluent. 86. premeremur; Phil. IV, 3. probaretur; Verr. I, 17. proferrem; Cluent. 139. profiteretur; Piso 80. prohiberer; Piso 6. prohiberentur; Verr. II, 156. properaret; Cluent. 40. proponeretur; Planc. 97. proponerentur; Verr. III, 112. propulsaret; Planc. 34. „proscriberet“; leg. agr. III, 14. prosequeretur; Verr. I, 52. providerem; Phil. II, 37. pugnaret; Verr. I, 74. putares; Verr. III, 52. Vatin. 12. putaret; Verr. II, 33. III, 44. V, 180. Sest. 41. 79. dom. 59. Milo 43. putarent; Piso 93. putaretur; Verr. V, 106. Sest. 125. putarentur; sen. 33. — quaererem; Sulla 85. quaereret; Verr. I, 18. II, 22. Font. 39. imp. Pomp. 59. quaereretis; Vatin. 6. quaererent; Sest. 82. quaereretur; Sex. Rosc. 33. Verr. V, 93. Rabir. 8. [⨯]. Arch. 20. dom. 145. Scaur. 23. Milo 11. quereretur; Cael. 18. — raperetur; Verr. V, 17. reciperent; Verr. IV, 21. reciperetur; Verr. II, 102. recitaretur; sen. 8. Rab. Post. 14. recitarentur; Cluent. 141. recognosceret; Verr. II, 18. recordarer; Deiot.

6. recordarentur; Phil. II, 3. recusares; Piso 3. recusaret; Verr. IV, 85. recusarent; Cluent. 153. Quir. 13. redderet; IV, 73. redderent; Verr. IV, 140. redirent; Sex. Rosc. 21. referret; Verr. I, 20. Planc. 41. referrent; Verr. I, 102. refrenaret; Verr. III, 130. regeret; Sex. Rosc. 131. reiceret; Planc. 41. relegarentur; Sest. 35. renuntiaretur; Verr. IV, 79. reperiretur; Sex. Rosc. 64. reponeret; Verr. I, 146. repudiaretur; Sest. 35. requiesceret; Balb. 15. respergerent; Verr. V, 100. restingueretis; Rab. Post. 13. retineret; Cael. 64. retineretur; Sulla 74. rogaret; Verr. III, 121. rogarer; Caecin. 25. har. resp. 17. rueret; Sest. 133. — saltaret; Piso 22. sancirentur (2 c.); Quir. 13. scirem; Verr. IV, 16. Catil. II, 13 (6 c.). Sulla 19. 42. scires; Verr. III, 65. Cael. 52. Ligar. 1. sciret (2 c.); Verr. I, 139. Tull. 9. Cluent. 45. Sulla 37. 54. Balb. 46. Milo 27. Ligar. 7. scirent; Caecin. 16. Flacc. 98. scrutarere; Vatin. 12. sectaretur; Verr. II, 169. „sederem"; Verr. IV, 32. sederet; Milo 54. sentiret; Milo 34. sentirent; Verr. I, 69. significarent; Phil. I, 30. soleret; Flacc. 67. solverem; Verr. III, 182. solveret; Flacc. 46. solvenda esset; Qu. Rosc. 51. spectaret; Sest. 126. sperarem; Phil. I, 1. stuperet; Verr. V, 95. subscriberent; Cluent. 119. subesset; Fr. B. VIII, 18, a. suffragaretur; Sulla 68. essem; Verr. II, 159. IV, 29. 74. Cluent. 32. Sulla 14. Planc. 72. Phil. XII, 22. 27. esses; Verr. 16. 212. V, 40. Muren. 16. Flacc. 78. Planc. 13. 73. Rab. Post. 12. Phil. II, 85. diiunctus esses; Verr. I, 154. esset; Quinct. 14. 32. 46. 85 Sex. Rosc. 18. 76 147. Qu. Rosc. 51. div. Caec. 30. Verr. a. pr. 39. I, 52. 155. II, 21. 83. 91. 97. 106. 124. III, 90. 97. 113. 167. 189. 214. IV, 6. 30. 33. ×. 56. 67. 78. 94. 108. 142. V, 15. 21. 40. 44. 63. 82. Tull. 49. Font. 42. Caecin. 19. 29. ×. 35. 99. imp. Pomp. 46. 62. Cluent. 37. 43. 63. 70. 74 85. 89. 99. 110 134. 175. 176. 179. Rabir. 20. Catil. III, 17. Muren. 32. 75. 76. Flacc. 77. 85. Sulla 11. 12. 34. × (3 c.). ×. 44. Arch. 5. × 6. Quir. 15. 19. dom. 7. 110. har. resp. 43. Sest. 8. 27. 57. Vatin. 18. 31. Cael. 11. 12. Balb. 43. Milo 23. 37. 49. Ligar. 2. 7. Deiot. 22. Phil. I, 8. 12. II, 16. 44. 62. V, 39. 43. VII, 10. VIII, 5. 18. 31. X. 7. XI, 2. Fr. B. VI, 12. essetis; sen. 26. essent; Sex. Rosc. 96 (2 c.). Verr. a. pr. 23. II, 104. 159. 186. V, 81. 97. Tull. 9. Caecin. 16. imp. Pomp. 62. Cluent. 12. 46. 94. Rabir. 21 (7 c.). dom. 79. Sest. 25. 27. 35. prov. cons. 24. *(essent)*. Planc. 97. Scaur. 1. § 2. Deiot. 11. Phil. II, 6. 106. XI, 27. sumeret; Verr. I, 95. superaret; Sulla 34. Phil. XI, 18. SURGERET; Verr. IV, 143. susciperes; Phil. II, 6. suspicarer; leg. agr. II, 9. sustinerent; Verr. V, 108. — tardaret; Verr. III, 130. tegeretur; Vatin. 22. teneres; dom. 122. 131 (5 c.). teneret; Rabir. 20. Arch. 6. sen. 29. dom. 102. Cael. 65. Milo 38. teneretur; Verr. II, 187. Catil. II, 13. Balb. 34. Sest. 69. Scaur. c. 3, § 4. teneremini; sen. 3. tenerentur; Phil. II, 64. terreres, Vatin. 12. terrerentur; Sest. 35. timeret; Sest. 41. Scaur. 8. timeremus; Phil. IV, 3. timeretur; Phil. III, 3. tolleret; Verr. IV, 4. traderet; Cael. 62. traderent; Verr. II, 182. traderetur; Cael. 62. tribuerentur; Phil. I, 37. tueretur; har. resp. 29. tuerentur; Quir. 14. tunderentur; Verr. V, 142. — vadaretur; Verr. III, 38. valerem; dom. 15. veheretur; Milo 28. 54. venditaret; har. resp. 1. venderet; Quinct. 19. Verr. III, 81. leg. agr. II, 56. dom. 116. venderent, Verr. III, 147. venirent (veneo); Caecin. 16. veniret (venio); Sex. Rosc. 16. 59. Sulla 52. Sest. 126. Phil. III, 4. veniretur; Caecin. 45. versaretur; Verr. III, 131. Phil. XIV, 36. versarentur; Phil. V, 18. vetarent; Piso 50. vetaretur; sen. 8. vetarentur; Quir. 13. viderem; sen. 32. 33. Quir. 13. Sest. 42. 43. prov. cons. 23. Piso 99. Planc. 1. Marcell. 10. Phil. VI, 2. videres; Quinct. 41. Verr. III, 65. V, 108. Sulla 44. Piso 17. Ligar. 28. videret; Quinct. 98. Verr. II, 18. 41. 168. III, 104. V, 17. Cluent. 70. sen. 19. Sest. 70. Milo 15. 24. Phil. IX, 6. XI, 7. Fr. B. VI, 19. videremus; leg. agr. II, 93. Arch. 17. Sest. 35. videretis; Verr. II, 14. Catil. II, 4. Phil. IX, 8. viderent; Sex. Rosc. 86. Verr. I, 46. 136. II, 4. III, 77. V, 14. 187. Catil. IV, 14. Muren. 52. Quir. 13. dom. 141. Sest. 79. Milo 29. Phil. VIII, 1. videretur; Verr. II, 127. III, 99. IV, 65. 85. Tull. 8. Cluent. 74. Cael. 14. Scaur. c. 1 § 2. *videretur;* Tull. 16. videremur; Cluent. 54. viderentur; Sest. 62. Cael. 54. vigilaret; Cluent. 198. viveret; Quir. 10. viverent; Cluent. 46. Flacc. 28. ulcisceretur; Scaur. 23. vocarent; Rabir. 22. dom. 7. vocaretur; Phil. VIII, 5. vocarentur; har. resp. 3. volitaret; Sest. 9. volnerarentur; Quir. 14. vellem; Verr. I, 70. velles; Verr. I, 102. Piso 90. vellet; Verr. I, 123. III, 54. 189. IV, 56, 106. V, 180. Caecin. 21. 45. Cluent. 125. 177. Sulla. 54. Sest. 53. Planc. 96. Phil. III, 27. XIV, 16. vellemus; Balb. 25. Phil. II, 105. vellent; Verr. V, 65. Sest. 46. Ligar. 15. Phil. II, 89. uterer; Caecin. 80. uteretur; Verr. I, 19. Caecin. 11.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: annus: maererent, volitaret; Piso 26. esset orbata, prohiberemini, recitaretur, esset, tueretur; sen. 4. — ante: metueretur, obtineret; Verr. III, 130. — antea: accusaret; Cael. 45. haberet; Sex. Rosc. 42. iudicaret; Verr. III, 94. — dies: minaretur; har. resp. 7. sortirentur; Verr. a. pr. 21. versaretur; Verr. V, 31. — mensis: fieret; Verr. IV, 54. — numquam: versarer; Sulla 59. — nuper: donaret; Phil. XII, 19. diceret, peteret, postularet; div. Caec. 64. teneret; Milo 40. videretur; Phil. VI, 10. — postea: crearetis; leg. agr. II, 25. minaretur; Cluent. 181. oraret; Verr. III, 57. [postea] simularet; imp. Pomp. 9. — saepe: adfirmaret; Sest. 132. venirent; Verr. III, 117. — simul: decederet; Verr. V, 44. — tempus: voran: arderet, egrederetur, ordinaretur, al. (3 c.); Sulla 53. dissiderent; Font. 6. expediret, porrigeret, traderet; Cael. 65. iacerent; Qu. Rosc. 33. immineret; Balb. 34. posses; Font. 39. esses; Verr. V, 40. esset; Verr. II, 98. Phil. II, 4. essent; Sex. Rosc. 64. nachgestellt: ducerentur; Catil. III, 21. — tum vorangestellt: advesperasceret; Verr. IV, 147. arderet; Verr. V, 8. audiret, careret; Quir. 20. defenderet; Cluent. 101. depellerent; sen. 17. haberet; leg. agr. II, 64. narraret; Piso 54. navigares; dom. 24. peteres; Muren. 8. premeretur; Cluent. 84. solvenda esset; Qu. Rosc. 51. esset; Marcell. 15. essent; dom. 33. videret; Quir. 20. videretis; Catil. III, 4. Sest. 81. viderent; Verr. I, 52. tum nachgestellt: componerent; Verr. I, 119. comportarentur; Piso 23. conaretur; Cael. 63. crearetis; leg. agr. II, 25. deesset; Verr. V, 72. deterreret; Phil. III, 20. dicerent; Verr. I, 28. ×. fierent; Verr. I, 29. haberetur; Piso 23. interficeretur; Phil. II, 34. liceret, pelleretur, pellerentur; Piso 23. possideret; Caecin. 92. prodiret (2 c.), proferrentur; Verr. I, 28. quaereretur; Cluent. 183. relegarentur; Piso 23. reperiretur; Verr. I, 28. esses; Verr. V, 74. esset; Verr. I, 41. essent; Verr. I, 65. sustinerent; prov. cons. 6. teneret; Cael. 63. teneretur; Piso 23. versaret; Piso 22. videres; dom. 134. — tunc: accommodaretur, induceres, praecingerere, vincirentur; Fr. B. XIII, v, 3. — vix: videres; Verr. IV, 86. — umquam: dicerem; dom. 93.

d. **Plusquamperfect**: *a.* ohne demonstrative Zeitbestimmung: abdicasset; Catil. III. 14. abdidisset; Milo 40. abducti essent; Verr. V, 71. abisset; Phil. V, 21. afuisses; Piso 54. accessisset; Caecin. 88. accidisset; Verr. II, 69. accidissent; Sest. 52. accepisses; Verr. III, 43. accepisset; Verr. I, 115. II, 124. IV, 122. Cluent. 68. 99. Flacc. 45. Sest. 131. accepissemus; Piso 13. accusatus esset; Verr. II, 68. 113. addixisset; Verr. III, 83. addictae essent; Verr. III, 90. adduxisset; Cluent. 40. adisses; Phil. II, 42. adisse-

mus; Verr. IV, 147. attulisset; Verr, V, 39. Cluent. 32. Milo 63. attulissent; Verr. IV, 64. adlatus esset; Verr. V, 7. adlata esset; Verr. IV, 58. adfectus esset; Cluent. 33. Phil. IX, 2. adfirmasset; Piso 93. adhibuisset; Verr. IV, 93. Phil. V, 23. XII, 27. adiecissent; leg. agr. II, 25. ademisset; Verr. IV, 151. adeptus esset; Verr. II, 112. adiunxissent; Verr. III, 14. essent admoniti; Piso 55. adnumerasset; Verr. III, 195. essetis adsensi; Phil. VII, 14. adsedissent; Verr. III, 30. astitisset; Arch. 24. adfuisset; Verr. II, 99. essent adsumpta; Balb. 55. advertisset; Verr. III, 140. advocassent; Verr. III, 18. aestimasset; Verr. III, 195. esset agitata; Sulla 60. agnovisset; Milo 38. egissem; Planc. 74. egisset; Piso 41. alienassent; Piso 76. amisisset; Deiot. 36. esset animadversum; Verr. a. pr. 25. animadversum esset; Cluent. 133. esset antelatus; prov. cons. 27. appellatus esset; Verr. IV, 29. appetisset; Fr. B. III, 1. appulissent; Verr. I, 48. ascripsisset; Verr. III, 83. aspexisset; Verr. V, 28. ausus essem; Milo 82. audisset; Verr. III, 129. IV, 131. V, 7. Caecin. 29. Cluent. 28. Flacc. 80. Scaur. 9. audissent; Verr. a. pr. 19. IV, 64. abstulisset; Verr. IV, 32. esset ablatus; Sest. 80. — cepisset; Verr. II, 4. IV, 120. dom. 102. cepissent (2 c.); Rabir. 20. 21. Flacc. 31. esset capta; Verr. V, 136. cessissem; dom. 58. cenavisses; Deiot. 19. censuisset; Piso 17. Ligar. 20. censuissetis; sen. 12. census esset; Verr. I, 104. esses circumsessus; Verr. I, 84. citatus essem; Verr. II, 99. coepissem; har. resp. 2. coepisset; Sest. 12. Phil. II, 24. V, 48. cognosses; Flacc. 51. cognosset; Verr. I, 97. II, 129. Cluent. 188. COGNOVISSET; Verr. II, 33. coëgissetis; leg. agr. II, 98. commemorassem; Verr. a. pr. 41. commisisset; Milo 86. commoratus essem; Cluent. 53. commosset; har. resp. 1. commovisset; Ligar. 28. esset commotus; Verr. III, 63. comparasset; Sulla 33. comperisset; Verr. II, 57. complesset; Verr. V, 142. concidissem; sen. 17. concisus esset; Verr. III, 56. condonasses; dom. 60. contulisset; Cluent. 175. confecisset; Flacc. 29. sen. 11. confugisset; Muren. 34. confusum esset; Cluent. 173. coniecisset; Sest. 9. coniectus esset; Verr. V, 160. coniunxissent; dom. 29. conlaudasset; Piso 72. conquisisset; Verr. III, 22. conscripsisset; har. resp. 11. esset consecutus; Cluent. 150. Cael. 18. Phil. XIV, 28. conservasset; Quir. 20. constitisset; Rabir. 21. Piso 48. constitissent; Muren. 26. constituisset; Phil. III, 20. esset constitutus; Sulla 33. esset constituta; Caecin. 13. 15. Phil. II, 22. constitutum esset; Cluent. 182. essent constituta; Verr. III, 21. constrictus esset; Milo 54. esset consumptum; Quinct. 22. contendissem; Caecin; 97. contendissemus; Muren. 65. contestata esset; Qu. Rosc. 54. convenisset; Sest. 26. convenissent; Verr. II, 71. Catil. III, 19. convertisset; Sest. 121. 130. convertissent; Sest. 70. convocassemus; Sulla 65. corroboravisset; Cael. 11. crevisset; imp. Pomp. 45. curasset; Sex. Rosc. 33. Cluent. 140. curavisset; Milo 41. — damnatus esset; Cluent. 59. debuisses; Phil. II, 14. debuisset; Quinct. 17. DECESSISSET; Verr. II, 146. decessisset; Verr. III, 154. Flacc. 29. dom. 52. decrevisset; dom. 14. decidisset; Qu. Rosc. 40. dedicasset; dom. 136. essent deducti; Phil. V, 3. defendissem; Cluent. 126. sen. 24. defendisses; Planc. 73. defensus esset; Sex. Rosc. 28. detulisset; Flacc. 1. Phil. II, 24. Planc. 100. „detulissent"; Cael. 62. delati essent; Sex. Rosc. 71. deferbuissent; Cael. 43. essent defessa; Cluent. 177. esset definita; Sest. 47. deflexisses; Muren. 46. deiectus esset; Caecin. 88. depoposcisset; Verr. I, 63. „deprehensus esset"; Cluent. 61. deprompsisset; Cluent. 58. descendisset; Vatin. 26. Cael. 2. descripsisses; Verr. III, 215. „desertum esset"; Quinct. 56. esset designatus; Sest. 61. desperasset; Sest. 60. desperassent; Piso 84. detraxisset; Verr. III, 83. „devertisses; Deiot. 17. devorasses; dom. 60. devorassent; Piso 48. dixissem; Piso 55. „dixisses"; Deiot. 21. dixisset; Verr. III, 31. V, 41. 73. Cluent. 58. 75. Muren. 48. Sulla 30. Sest. 43. 72. 74. Balb. 12. Deiot. 31. dixissent; Verr. IV, 33. Caecin. 30. dom. 138. Planc. 33. esset dictum; Phil. XI, 17. dilata essent; Quinct. 22. diremisset; Sulla 6. discripsisset; Flacc. 32. dissipassent; Verr. I, 17. dedissem; Milo 94. dedisses; dom. 23. dedisset; Quinct. 11. Sex. Rosc. 18. Cluent. 30. dedissent; Piso 86. datus esset; Verr. III, 75. esset datus; Sest. 24. docuissem; Verr. IV, 138. duxisset; Verr. III, 22. — extulisset; Verr. III, 113. efflagitasset; Verr. I, 63. eiectus esset; Cluent. 119. emersisset; Sest. 12. emisses; Verr. III, 195. emisset; Verr. III, 67. 75. 76. Cluent. 162. esset emptus; Sest. 74. isset; Sex. Rosc. 64. eripuisset; Muren. 34. eripuissetis; Verr. I, 30. evocasset; Sest. 130. evocassent; Rabir. 21. excessisset; sen. 7. exisses; Deiot. 42. exisset; Verr. V, 34. 91. exhausissetis; leg. agr. II, 98. „exheredatus esset"; Cluent. 162. existimassem; Verr. a. pr. 34. expulisses; Vatin. 22. essent experti; Planc 54. explevisses; Phil. II, 50. explesset; Milo 63. exposuissem; Verr. II, 100. exposita esset; Verr. I, 93. esset expositum; Verr. IV, 33. exstinxisset; Balb. 16. — fecisset; Verr. IV, 93. 122. Cluent. 41. Milo 39. Deiot 19. Fr. C. 26 (Cluent. 185: tum fecit). fecissent; Verr. III, 94. Catil. III, 8. sen. 12. har. resp. 13. Rab. Post. 10. FACTUS ESSET; Verr. II, 95. esset factus; Verr. III, 13. factus esset; dom. 52. Sest. 6. facta esset; Verr. I, 84. IV, 146. esset facta; Cluent. 161. Vatin. 38. factum esset; Phil. III, 24. esset factum; Sex. Rosc. 65. facta essent; Caecin. 17. fassus esses; Verr. V, 78. tulisses; Catil. I, 19. tulissent; Sest. 137. fixissent; Verr. V, 169. frequentasset; Catil. IV, 15. fugisset; sen. 38. fudisset; Rabir. 29. — gessisses; Phil. I, 33. gessisset; Piso 81. Phil. II, 28. gessissent; Piso 63. — habuisses; Cluent. 182. habuisset; Phil. IV, 15. habitus esset; Sest. 116. [cum habitasset;] Verr. II, 83. — imitatus esset; Verr. III, 160 immisisses; dom. 20. impeditus esset; Milo 54. imperavisset; div. Caec. 30. Verr. III, 170. impetrasset; Milo 74. impetravissent; Ligar. 1. esset improbatus; dom. 49. incendissent; Catil. III, 8. incidisset; Verr. II, 139. Piso 8. Milo 56. indicasset; Milo 50. indicatus esset; Sulla 44. indixissent; Verr. I, 48. inissent; Phil. III, 39. intulisset; har. resp. 15. Piso 95. esset inlata; Milo 16. inflasset; Piso 89. ingressus esset; Caecin. 79. inhalasses; Piso 13. iniecisset; Caecin. 97. esset iniecta; Cluent. 106. inretitus esset; Milo 54. insimulatus esset; Verr. V, 15. inspexisses; Deiot. 42. instituisset; Verr. V, 71. Cluent. 22. esset intellectum; Verr. a. pr. 25. interdictum esset Caecin. 62. esset interfectus; Qu. Rosc. 54. esses interrogatus; Piso 14. intervenissent; Cluent. 47. invasisses; Verr. I, 54. invexisset; Muren. 32. inveterasset; Sulla 60. invitasset; Verr. IV, 44. iussisset; Quinct. 83. Balb. 20. Piso 8. iussus esset; Deiot. 36. iudicassem; dom. 96. iudicasset; Verr. II, 66. Phil. III, 6. iudicassetis; sen. 26. essem (esses) iudicatus; Phil. II, 51. iudicatus esset; Flacc. 50. esset iudicata; Verr. I, 5. iurasset; Fr. B. VI, 2. iuvisset; Verr. III, 168. — lacessisset; Sest. 58. legisset; Scaur. c. 3, § 4. liberassem; Sest. 73. liberasset; Rabir. 29. Muren. 32. Milo 72. essent liberati; prov. cons. 24. locavissent; Verr. I, 130. — mansissem; Phil. I, 8. meminisses; Phil. II, 46. essent meriti; dom. 86. misisset; Verr. III, 46. Cluent. 192. Flacc. 45. misissent; Verr. II, 161. imp. Pomp. 35. missus esset; Deiot. 17. Phil. VIII, 23. mortuus esset; Caecin. 53. esset mortuus; Verr. II, 46. Cluent. 11. Flacc. 75. Arch. 17. esset mortua; Flacc. 84. mutassetis; sen. 12. — natus esset; Caecin. 53. neglexisset; Phil. V, 49. negasset; Verr. V, 73. Muren. 50. noluisses; Vatin.

34. noluisset; Sest. 101. nominassem; Phil. XIV, 22. nominasset; Sulla 87. notasset; Sest. 101. Vatin. 26. esses notatus; dom. 72. nosses; Verr. III, 159. nosset; Balb. 14. Phil. XI, 27. „nupsisses"; Cael. 34. nuncupasset; Verr. V, 34. esset nuntiatum; Verr. V, 41. — obduruisset; Verr. V, 34. obligasses; dom. 20. obriguisset; Verr. IV, 87. obtigisset; Verr. a. pr. 21. Verr. I, 87. V, 38. Vatin. 12. obvenisset; Phil. XI, 17. occidisset; Milo 18. occidissent; Balb. 34. occisus esset; Sex. Rosc. 19. occupasset; Verr. II, .51. dom. 102. occupavissent; Sest. 75. odissent; Sest. 46. esset offensa; sen. 21. oppressus esset; Rab. Post. 27. esset orta; Cluent. 161. ornasset; Phil. VII, 17. ostendisses; Phil. II, 77. ostendisset; Verr. II, 67. Milo 50. esset ostentata; Cluent. 22. — pepercisset; Verr. V, 3. Cluent. 168. paruisset; sen. 38. percrebruissent; Muren. 50. perdidissent; Verr. II, 9. Sest. 69. permisisses (2 c.); Verr. III, 32. perorasset; Vatin. 26. esset persolutum; dom. 23. essent perterriti; Caecin. 26. pertimuissent; imp. Pomp. 45. perturbatus esset; Phil. IX, 7. pervenisset; Quinct. 38. Phil. IX, 2. pervenissent; prov. cons. 13. petisset; Muren. 58. petissent; leg. agr. II, 3. polluisset; Sex. Rosc. 65. posuisset; Muren. 64. positus esset; Sest. 20. posita esset; Verr. III, 165. porrexisset; Cael. 63. poposcisses; Verr. IV, 46. potuissem; Verr. I, 31. potuisses; Scaur. 45. Ligar. 1. potuisset; Sest. 110. Milo 28. Deiot. 25. Phil. XI, 15. potuissent; Verr. I, 130. postulassem; Verr. I, 30. praebuisset; Verr. I, 93. praescriptum esset; Verr. II, 40. praefuisset; Verr. I, 157. Piso 87. prehendisset; Cluent. 41. privasset (2. c.); Piso 41. probasset; Verr. III, 171. produxisset; Verr. I, 122. esset productus; Deiot. 32. profecisset; Ligar. 2. profectum esset; Quinct. 22. esset profectus; Verr. III, 63. Arch. 6. profectus esset; Cluent. 175. Rab. Post. 6. profudisset; Cluent. 68. profugisset; Verr. V, 160. Sest. 50. profugissent; Verr. III, 57. dom. 86. prohibuisset; Sest. 101. prompsisses; Verr. III, 195. promulgasset; imp. Pomp. 52. dom. 83. promulgassent; Piso 35. esset promulgata; Vatin. 27. essent promulgata; Verr. II, 78. proposuisset; Phil. III, 19. proscriptus esset; Sex. Rosc. 32. prosecutus esses; Planc. 73. proterruissent; dom. 133. publicasses; dom. 20. pulsatus esset; Verr. III, 93. putassem; Sest. 48. putasset; Flacc. 11. putassent; Catil. III, 25. — quaesissem; Verr. IV, 27. quaesisset; Planc. 65. — recessisset; Quinct. 38. recepissem; Verr. a. pr. 34. Scaur. 26. recepisset; imp. Pomp. 35. recitasset; Cluent. 140. reclamassent; Phil. V, 22. recubuisses; Deiot. 42. recuperavisset; Phil. X, 7. „reddidissem"; Milo 94. reddidisses; Verr. IV, 43. reddidisset; Verr. III, 152. redegissetis; leg. agr. II, 98. rettulissem; Sest. 48. rettulisses; Piso 97. rettulisset; Verr. I, 93. Flacc. 1. Scaur. c. 3, § 4. relaturus fuisset; Phil. III, 24. reflexisset; Sest. 130. reiecisset; Verr. I, 18. reliquissem; Sest. 49. reliquisses; Verr. V, 109. Planc. 13. reliquisset; Quinct. 11. Tull. 12. Cluent. 68. Milo 56. reliquissent; Verr. V, 95. imp. Pomp. 55. Phil. V, 28. relictus esset; dom. 67. esset relictum; Quinct. 15. removisset; Cluent. 43. renuntiavissent; Phil. VIII, 21. esses renuntiatus; Verr. V, 38. reppulissent; dom. 101. reprehendissent; Cluent. 98. resipisset; Sest. 80. respondissem; Planc. 65. respondisses; Phil. II, 78. respondisset; Verr. II, 173. Cluent. 33. responsum esset; Verr. III, 145. restituta essent; Quir. 20. retardassent; Piso 76. reticuisset; Catil. II, 13. retinuisset; Planc. 89. retraxisset; Verr. I, 23. revertisset; Verr. IV, 47. revertissent; Phil. VIII, 21. revixissent; sen. 4. revocasset; Cluent. 136. rogasset; Planc. 33. esset rogatus; Verr. a. pr. 44. essent rogati; Piso 55. ruisset; Milo 41. — salutasset; Planc. 33. Phil. XII, 27. sanctum esset; Sest. 65. sensissem; dom. 8. servassent; Verr. II, 40. simulasset; Cluent. 27. spoliasset; dom. 140. spopondisset; Phil. XIV, 26. statuisset; sen. 37. Milo 24. essent strata; Verr. IV, 33. esses stipatus; Phil. II, 6. subiecisset; Arch. 25. subvenisset (2 c.); sen. 5. successisset; Verr. II, 68. Flacc. 49. fuissem; div. Caec. 2. fuisses; sen. 16. fuisset; Quinct. 14. 46. div. Caec. 62. Verr. II, 74. IV, 22. V, 33. 43. Sulla 34. sen. 29. dom. 114. Sest. 131. Piso 91. Marcell. 2. Ligar. 5. Deiot. 32. Phil. III, 23. V, 22. fuissent; Verr. II, 25. 69. imp. Pomp. 58. Rab. Post. 40. Milo 28. 60. Phil. II, 25. Fr. B. VIII, 14, b. sumpsissem; Verr. IV, 138. suscepisses; Phil. II, 75. suscepisset; Sest. 83. — tardasset; Sest. 129. essent temptati; Cluent. 176. sustulisses; Phil. II, 6. sustulisset; Phil. I, 4. sustulissent; Verr. II, 162. IV, 151. Font. 27. Deiot. 28. tradidisses; dom. 60. Piso 86. tradidisset; har. resp. 22. Cael. 64. Phil. II, 57. tradidissent; Quir. 13. esset traditus; Verr. III, 61. transtulisses; Muren. 46. transtulisset; dom. 130. transegisses; Phil. II, 21. triumphasset; Muren. 15. Piso 92. trucidasset; Fr. B. XVI, III, 4. — valuissent; Planc. 50. vendidisses Verr. III, 84. 89. Piso 84. vendidisset; Verr. II, 139. III, 189. Flacc. 49. venissent (veneo); Verr. III, 75. 89. 91. 100. 106. venissem (venio); Verr. I, 16. IV, 110. 136. leg. agr. II, 92. Piso 13. Planc. 65. 98. venisses; Verr. V, 46. Deiot. 17. venisset; Sex. Rosc. 96. Verr. II, 37. III, [67]. 75. 76. IV, 48. 50. 51. V, 160. Tull. 10. Caecin. 28. 32. 48. Cluent. 168. Catil. II, 12. Flacc. 54. sen. 25. Quir. 20. dom. 59. Sest. 9. 76. Vatin. 33. Cael. 62. 65. Piso fr. 4. 84. Planc. 100. Deiot. 31. Phil. II, 77. IX, 15. venissent; Quinct 24. Verr. I, 50. IV, 30. 141. V, 40. Catil. I, 10. Flacc. 43. Planc. 53. ventum esset; Deiot. 21. vidissem; Quir. 13. vidisses; Verr. III, 47. sen. 13. vidisset; Sex. Rosc. 59. Verr. II, 85. IV, 39. 75. 78. 102. Caecin. 49. Sest. 58. Piso 68. visus esset; Cluent. 27. esset vinctus; Verr. IV, 87. vitavissem; Phil. I, 7. vocavisset; Deiot. 31. vocasset; Phil. V, 23. esset vocatus; dom. 19. voluisses; Planc. 73. Ligar. 19. voluisset; Verr. III, 226. Caecin. 29. Sulla 35. dom. 107 (2 c.) usus essem; Cluent. 52. esset usus; Verr. II, 83. „usus essent"; Cluent. 61. essemus usi; Verr. I, 30.

β. mit demonstrativer Zeitbestimmung: annus: cessissem, esset orbata; sen. 4. conticuissent, obmutuisset; Piso 26. fuisset; Quinct. 40. — ante: recepisset; Cluent. 68. reliquisset; Catil. III, 3. — antea: audissent; Verr. IV, 142. petisset; Verr. a. pr. 23. fuisset; Verr. a. pr. 29. — dies: cessissem, eripuissem, reliquissem; Sest. 53. interfectus essem; Catil II, 12. nuntiasset; Verr. IV, 77. redissent; sen. 27. — mane: surrexisset; Verr. II, 41. — menses; fuisset; Quinct. 40. — nunc: esset necatus; Verr. V, 113. — nuper: attulisset, suscepisset; Milo 40. praefuisset; Scaur. 39. vacuefecisses; Catil. I, 14. venissem; Verr. I, 50. voluissent; Scaur. 27. — post: esset [absolutus,] liberatus; Cluent. 67. potuissent; Muren. 29. — postea: abiecissent; sen. 12. — [postea] aedificasset, comparasset, ornasset; imp. Pomp. 9. venisset; Verr. III, 57. sen 12. — quotiens: scripsisset; Arch. 18. — saepe: confirmasses, statuisses, venisses; Quinct. 39 — tempus: extraxissent, liberasset; Sest. 11. oppressa esset; Cael. 59. venisset; Cael. 65. — tum vorangestellt: condemnatus esset; Cluent. 80. deiecisses; dom. 24. diluissem; Sex. Rosc. 78. excessissent; Sest. 47. exturbasses; dom. 24. esset interrogatus; Sulla 38. occupavissent; Flacc. 59. profugissent; Verr. III, 75. recreasset; Catil. III, 8. subvenisset; dom. 11. — tum nachgestellt: accepisset; Cluent. 188. amisisses; Verr. III, 32. completus esset; Verr. V, 147. constituisset; Verr. II, 30. damnasset; Verr. II, 91. dixisset; Verr. a. pr. 45. exclusisset; Verr. I, 150. fecisset; leg. agr. II, 64. esset factum; Phil. XIV, 15. lacerasset; Phil. XI, 5.

ostendisset; Phil. II, 80. esset petitum; Quinct. 29. posuissem; Verr. I, 29. quaesissent, respondissent; Catil. III, 11 saepsisset; Phil. XIII, 20. fuisses; Deiot. 19. fuisset; Verr. II. 191. Scaur. 9. tradidisses Verr. III, 82. tradidisset; Cael. 63. venisset; Verr. I, 22. Cael. 63. Phil. V, 20. — tunc nachgestellt: esset factus; Vatin. 11.

e. **erstes Futurum:** impeditura, significatura sit, leg. agr. II, 30.

3. **Ellipsen:** Verr. III, 23. IV, 58. Phil. XII, 17. ×.

4. **Lückenhafte Stellen:** Quinct. 85. (erat). Tull. 23. Rabir. 35. dom. 107. Piso fr. 6. Milo 67. Phil. XIV, 21.

b. **cum in Verbindung mit andern Partikeln:** at cum: ferebatur; Sest. 112. esset; Verr. V, 6. venisset; Sest. 117.

atqui cum: haberetis; Phil. V, 4.

cum autem: s. **autem**, I, 6. cum (17 St. Phil. III, 12 copulativ) S. 387, a.

commodum cum: redisset, recubuisset; Verr. III, 61.

cum enim: suscipit; Flacc. 33. — edidisti; Planc. 42. iudicavistis (tum); Phil. III, 13. — exigebas; Verr. III, 179. — defendero, praestitero (tum); Phil. XII, 30. renuntiarint; Phil. VI, 16. — habeat; Sex. Rosc. 35. — accusarem; Cluent. 139. inveniretur; Cluent. 126. esset; Piso 19. — proposuissem; Cluent. 139.

equidem cum: censuissem; Phil. VIII, 21.

etenim cum: negat; Sulla 39. — impertiebant; Arch. 10. solebat (tum); Verr. II, 172. — sit; Quinct. 78 (tum). div. Caec. 65. (coniunctum) Verr. V, 8. Phil. VIII, 4. utatur; Verr. II, 27. — reperti sint; Balb. 26. — confiterentur; Phil. II, 17. — esset responsum; Catil. III, 21. vidissem; Flacc. 2.

cum igitur: celarit, dixerint; Verr. I, 80. interdixerit; Caecin. 89. — quaererentur; Cluent. 185. vinciret; Deiot. 22.

cum interea: ignorat; prov. cons. 5. invenitis; Cluent. 82. — audivit; prov. cons. 5. — audiebatur; Verr. V, 162. — machinetur; Verr. a. pr. 15. — factae sint; Sex. Rosc. 11. — confricaret; Verr. III, 62.

cum interim: circumdederunt, coeperunt; Piso 93. — coniungeretur, quaereret; Sulla 16. — cum .. interim: significaris; Piso 9.

itaque cum: debeamus, decreverit; Phil. XIV, 11. — diceret; Verr. III, 80. irent, redirent; Phil. II, 89. faceret; Cluent. 33. haberet; Phil. V, 49. putaret; Cluent. 58. videret; ib. 68. putarent, viderent; Muren. 52. volitares; dom. 49. — coepisset; Cluent. 24. cognosset; Cluent. 33. deprompsisset; Cluent. 58. dixisset; Quir. 17. fraudavisset, esset profectus; Flacc. 47. esset nuntiatum; Deiot. 25. esset ornatum; Verr. I, 111. postulavissem; Verr. a. pr. 6. venisset; Balb. 48. — itaque cum primo: coepimus; Verr. V, 178.

cum maxime: arderet; Phil. III, 3. clamaret; Verr. V, 17. cuperent; Tull. 1. loqueretur; Verr. V, 142. oporteret (tum); Phil. V, 1. testificaretur; Verr. V, 17. — quae nunc cum maxime fiunt; Sex. Rosc. 132. qui cum res maximas gesserit manumentaque suarum rerum gestarum cum maxime constituat atque in eis elaboret; Phil. IV, 82. quae multos iam annos et nunc cum maxime filium interfectum cupit; Cluent. 12. quae fiunt cum maxime; har. resp. 32.

nam cum: absunt; imp. Pomp. 15. audimus; Sex. Rosc. 154. facit; Tull. 28. imponitur; Verr. III, 199. videmus; Sex. Rosc. 154. — abiecisti; Piso 74. adduxit (tum); Phil. XIII, 8. conservavit; Marcell. 13. liberavit (tum); Phil. XIII, 8. renuntiatus sum; imp. Pomp. 2. — diripiebantur; Verr. III, 198. ferebatur (2 c. tum); leg. agr. II, 26. imponebatur; Verr. V, 51. lacerabantur; Verr. III, 198. — obsidebunt, tenebunt; leg. agr. II, 75. — confiteantur, faciant; Tull. 40. exstinguantur; leg. agr. III, 5. liceat; Deiot. 3. possit; Caecin. 100. leg. agr. II, 39. tollantur; leg. agr. III, 5. — sit data; Muren. 8. — ageret, arderet, clamaret; Verr. IV, 148. ageretur; Sest. 118. auderem; imp. Pomp. I, cuperetis (tum); Phil. II, 51. dicerentur; Tull. 8. Arch. 9. educaretur; Cluent. 27. exigerentur (tum); Verr. III, 114. exsisterent; Rab. Post. 13. facerent; Phil. I, 5. haberet; Cluent. 27. haberent; Sex. Rosc. 106. ingravesceret; dom. 11. liceret; Verr. III, 188. manaret, minarentur; Phil. I, 5. posset; Catil. III, 11. putaretur; Cluent. 31. relinquerentur (tum); Verr. III, 114. restaret; Scaur. 45. serperet; Phil. I, 5. statuerem; imp. Comp. 1. esset; Sex. Rosc. 18. Verr. I, 90. Tull. 5. Cluent. 31. videret; Caecin. 22. velletis (tum); Phil. II, 51. — attulissent; Phil. XII, 1. aestimasset; Verr. III, 188. audisset; Caecin. 22. confirmasses; Verr. IV, 44. essent constituta; Muren. 27. esset demortuus; Verr. II, 124. dixisset; Caecin. 28. exstitisset; Muren. 33. tulisset; Fr. B. VI, 6. esset missus; Phil. IX, 4. occidissemus; Marcell. 12. profectus esset; Verr. IV. 100. putavisset; Muren. 33. recepisset; imp. Pomp. 25. fuisset; Phil. VIII, 1.

ne cum — quidem: fuit; Verr. V, 6. — solebat; Milo 88. — appellasset; Sulla 38. esset factum; Muren. 36.

praesertim cum: incubuit; Muren. 53. — abundetis; Verr. III, 9. agatur; imp. Pomp. 14. arbitremur; Flacc. 41. concursent; Muren. 44. sint decernendae; Phil. XIV, 11. existimentur; Quinct. 88. faciant; Muren 44. imploret; Font. 46. pareum; Vatin. 37. pariat; Muren. 24. possim; Sest. 87. possis; Vatin. 39. possit; imp. Pomp. 63. Phil. II, 53. possitis; Cluent. 195. quaeratur; leg. agr. III, 15. refellatur; Verr. III, 33. soleas; Fr. B. IX, 5. sint; Font. 41. teneat; Font. 46. tollat; Scaur. 45. velis; Vatin. 39. — amiserim; sen. 39. censuerim; prov. cons. 20. concesserint; prov. cons. 44. conciderit; prov. cons. 16. contulerit; Arch. 19. consecuti sint; Phil. II, 114. constitutum sit; leg. agr. I, 25. contempserit; Verr. I, 148. decesserit; Scaur. 39. deduxerit; Phil. VII, 17. deliberatum sit; leg. agr. I, 25. diiudicarit; Phil. XI, 34. discesserint; Phil. VII, 18. feceris; Flacc. 93. fecerit; Ligar. 1. Phil. XII, 21. factus sit; Flacc. 77. lata sit; prov. cons. 46. intellexerim; Sest. 100. percrebruerit; Verr. IV, 68. potueris; dom. 117. potuerit; Verr III, 29. Flacc. 77. recuperarim; sen. 39. senserim; Sest. 100. fuerit (ascriptus); Arch. 10. fuerit; prov. cons. 16. — ageret; dom. 139. cogeretur; dom. 135. haberet; Phil. II, 17. 106. iudicaretis; Verr. III, 127. posset; Verr. IV, 143. essem; Sest. 48. esset; Deiot. 21. Phil. VIII, 5. essent; Quinct. 86. Phil. II, 64. sustineret; dom. 135. videres; Phil. II. 60. videret; dom. 135. viderent; Verr. III, 79. uteretur; Verr. IV, 43. — advexissent; Verr. III. 172. appetisset; Sest. 56. dissipavisses; Phil. II, 6. respondisset; Muren. 51. statuisses; Verr. V, 78. fuisset; dom. 94. venisset; Verr. II, 116. — (discesserint,) parati sint futuri; Phil. VII, 18. — praesertim .. cum: subesset; Milo 42. — cum praesertim: aucupentur, observent; Sex. Rosc. 22. dicantur; Sex. Rosc. 66. — absoluti, condemnati sint; Verr. II, 155. miseritis; imp. Pomp. 12. sis natus; Flacc. 70. — adsequeretur; Milo 81. constaret; dom. 7. peteres; Qu. Rosc. 54. posset; Balb. 54. postularet; Verr. II, 44. recideret; Qu. Rosc. 54. restaret; Phil. II, 71. esset; Qu. Rosc. 51. essent; Verr. II, 113. — concupisses; Verr. II, 113. sedisset; Cluent. 103. — sit dicturus; Quinct. 8. — cum .. praesertim: sit; Phil. I, 27. — deberetur; Caecin. 15. viderent; Balb. 60. — esset appetitus; Piso 68. emisset; Verr. III, 68.

cum primo: sunt dati; Verr. II, 55. — coepisset; Catil. III, 12 (vgl. itaque cum).

cum primum: delatum est; Verr. V, 158. habuit; Verr. a. pr. 45. licuit; Quir. 10. Phil. XIII, 9. — debuerint (folgt deinde); Cluent. 114. factus sit (tum); Verr. a. pr. 5. licitum sit; leg. agr. II, 8. petierim; leg. agr. II, 3 — invesperasceret; Verr. V, 91. iudicarent; Fr. B. VI, 29. — liberasset; Phil. XIV, 4. vidisset; Quinct. 38. — cum ... primum: demonstravit; Verr. III, 170.

cum quidem: egit, perfecit; sen. 26. abstulisti, complexus es (tum); Piso 21. pollicitus est; Phil. IX, 9. fuit; Piso 84. — aderat (nuper); Flacc. 53. — decesserit; Flacc. 27. — dubitaret; Planc. 69. viderent; Verr. I, 59.

quippe cum: viderem; Phil. III, 1.

quod cum: proposueritis (fut. II); Cael. 79. — [quod] ||Quirites|| cum ... missus esset; leg. agr. II, 82.

cum repente: adfertur; Phil. XIII, 19. iubet; Verr. II, 75. V, 161. iubetur; Verr. II, 72. — prolata est; Phil. II, 73. — cum ... repente: nascitur; Verr. III, 36. — erat; Verr. a. pr. 17. — exsistet (quom || quod ||); Muren. 89. — inluxerit (fut. II); leg. agr. I, 24.

sed cum: considero; Cluent. 2. vitant; Caecin. 100. — dabantur; Verr. II, 26. — agatur; Flacc. 25. Sulla 83. aspergas; Vatin. 41. dicendum sit; Caecin. 5. dicenda sint; Phil. II, 10. diligat, expetat, putet; Piso 82. laudes; Vatin. 41. sit; Planc. 32. sint; Catil. II. 15. velim; Cluent. 30. — detracta sint; Sulla 90. sint data; har. resp. 16. sit exstincta, fuerint; prov. cons. 47. proditum sit; dom. 77. — amplecteretur; Flacc. 43. anteiret; Phil. IX, 1. cuperem (tum); dom. 32. deligerent; Balb. 55. existimares; Deiot. 35. iactaret; Flacc. 48. imploraret; Verr. V, 162. inesset; Milo 14. possent; Verr. II, 9. pugnaret; Phil. XIV, 26. speraretis; Phil. IX, 8. essetis; Planc. 12. viderem; Catil. II, 4. sen. 34. videremus; Sulla 13. usurparet; Verr. V, 162. — concitavisset; Phil. III, 20. essent deductae; Balb. 48. dixisset (tum); Phil. II, 80. esset data; Verr. II, 109. inrupisset; Phil. XIV, 26 esset invectus; Sulla 35. meminisset; Phil. VI, 9. esset proposita; Cluent. 42. esses renuntiatus; Verr. V, 38. retraxisset; Sest. 34. scripta essent, videretur; Cluent. 162. fuisset; Sulla 56.

sed tamen cum: mittebat; Deiot. 23.

cum semel: redierimus (fut. II); Phil. XIV, 2.

cum subito: edicunt; Sest. 32. exclamat, incitatur, invadit; Sest. 79. — dixit; Caecin. 30. — cum .. subito: accurrit; Verr. V, 16. — ingurgitasset; Phil. II, 65.

cum tamen: conlegit; Piso 27. continuit, repressit, reservavit; Verr. V, 74. — abessent; Planc. 98. posset; Flacc. 41. — cum .. tamen: ornarint, sustulerit; Verr. IV, 123.

cum vero: dicit; Flacc. 40. incipit (tum); sen. 14. — adsedit; Sest. 117. convellisti, removisti (tum); dom. 54. proposui (tum); Catil. IV, 12. — imponebant; Flacc. 76. — coeperat (tum); Verr. V, 29. — absint; Scaur. 41. circumstent; Phil. X, 20, contineatur; Verr. II, 118. crees; div. Caec. 62. defendam; Muren. 5. defendantur; Verr. II, 118. malit; prov. cons. 35. pertimescam; leg. agr. I, 25. possis; Verr. III, 91. sit; div. Caec. 60. Verr. III, 33. — acceperis; div. Caec. 62. (adfectus sim); Piso 32. sint deminuta; Verr. III, 127. fecerit; Sest. 134. (satis) prov. cons. 35. habueris; Verr. II, 78. interierit; Verr. III, 127. ornarit; Sest. 134. fuerit; Piso 57. tradideris; Verr. II. 78. vicerit; Rabir. 15. — peteret (tum); Verr. II, 98. viderentur; Sest. 46. — censuisset, fecissent; Piso 18. misisset (tum); Verr. III, 98. obiectum esset; Verr. III, 133. productus esset; sen. 13. refregissem; Muren. 17. fuissem; Deiot. 29. venissent (tum); Verr. II, 98.

verum cum: habeam; Cluent. 64.

verum tamen cum: considero; Caecin. 4. — esset praedatus; Verr. I, 130.

II. **copulativ**: sowohl, nicht nur: 1. **Substantiva**: cum multa antea commissa maleficia, cum vita hominis perditissima, tum singularis audacia ostendatur; Sex. Rosc. 62. cum multis ex rebus ... tum ex hac re vel maxime; ib. 69. cum ad ceteras res tum ad iudicandum; Verr. a. pr. 30. cum iudicibus tum populo Romano; ib. I, 31. cum Philodami dignitas tum iniuriae magnitudo; ib. 67. cum illorum testimonia tum istius taciturnitas; ib. 80. cum tutoribus et propinquis tum legibus, tum aequitati magistratuum, tum iudiciis vestris; ib. 151. cum omnium sociorum provinciarumque ... tum praecipue Siciliae; ib. II, 2. cum propter iniquitatem rei tum etiam propter hominis dignitatem; ib. 111. cum propter virtutem et fidem ... tum etiam propter eloquentiam; ib. 156. cum summo dedecore ac turpitudine tum singulari stultitia atque inhumanitate; ib. III, 8. cum ad pactiones iniquissimas ... tum vero ad calumnias; ib. 38. cum virtute et nobilitate ... tum etiam pecunia; ib. 56. cum magnitudine pecuniae tum iniuriae genere; ib. 188. cum in pace tum etiam in bello; ib. IV, 7. cum summa religione tum summo metu legum et iudiciorum; ib. 75. cum multa tum etiam hoc; ib. 147. cum officiis, fide, vetustate, tum etiam cognatione; ib. V, 83. cum luxuria ac nequitia tum etiam imperio; ib. 87. cum omnibus in rebus tum in re publica; ib. 177. maria omnia cum universa tum in singulis oris omnes sinus atque portus; imp. Pomp. 31. cum communis salutis atque imperii tum ipsius hominis causa; ib. 48. cum suis virtutibus tum etiam alienis vitiis; ib. 67. cum testibus multis tum vero indicio Avillii; Cluent. 39. cum forma tum moribus; ib. 46. cum fidem et diligentiam tum vim animi libertatemque dicendi; ib. 118. cum aliorum iudiciorum ... tum illius ipsius iudicii Iuniani; ib. 138. cum multorum tum hominis eloquentissimi ..., L. Crassi; ib. 140. cum ipse tum eius amici necessariique omnes; ib. 161. cum hominum copiis tum ipsa natura ac loco; leg. agr. II, 87. cum mea summa cura atque diligentia tum multo etiam maiore populi Romani ... voluntate; Catil. IV, 14. cum re publica tum etiam nostris rebus; Muren. 24. cum ceteris rebus .. tum vero in illo; ib. 26. cum spe militum tum conlegae mei ... promissis; ib. 49. cum corporis morbo tum animi dolore; ib. 86. cum alia multa ... tum hoc vel maxime; Flacc. 94. cum communi ambitionis invidia tum singulari Autronii odio; Sulla 1. cum propter honorem ac dignitatem atque animum eximium in rem publicam tum propter summam familiaritatem summumque amorem in patrem tuum; ib. 12. cum honoris tum etiam calamitatis; ib. 66. cum animi tum corporis; ib. 78. cum res gestas tum etiam studium atque auris; Arch. 5. cum dignitate tum etiam vetustate; ib. 31. cum vobis ... tum posteris vestris cunctisque gentibus; Quir. 25. cum intolerabili petulantia tum etiam diuturna impunitate; dom. 3. cum rei publicae, cum mihi, tum etiam veritati; ib. 68. cum audacia tum impudentia; ib. 133. cum in deorum immortalium numine tum vero in ipsa re publica; ib. 141. cum multa ... tum illa maxime; har. resp. 29. cum querellis bonorum omnium tum etiam precibus senatus; Sest. 25. cum universo senatu tum sententia sua; ib. 63. cum egestate tum audacia; ib. 85. cum summa ||summa cum|| auctoritate P. Servilii *tum incredibili* quadam gravitate dicendi; ib. 130. cum omnibus Metellis tum vero uni viro fortissimo; ib. 131. cum levitate tum etiam periurio; Vatin. 3. cum universi populi summa voluntate tum optimi cuiusque singulari studio; ib. 6. cum disciplina domestica tum etiam naturali quodam bono; Cael. 11. „cum in viris tum etiam in feminis"; ib. 34. cum patriam tum etiam me; ib. 59. cum res .. et possessiones paternae tum etiam usus provincialis; ib.

73. cum in universam rem publicam tum etiam erga meam salutem; prov. cons. 1. cum propter alias causas tum maxime propter illud insigne scelus eorum; ib. 2. cum auctoritate vestra tum illius P. Servilii incredibili gravitate dicendi; ib. 22. cum beneficiis ... tum maxima familiaritate; Balb. 1. cum fortitudinis tum vero humanitatis, cum animi tum consilii; ib. 13. cum universam rem publicam tum illam ipsam urbem; Piso 25. cum plurimae leges veteres tum lex Cornelia maiestatis; ib. 50. cum huius ... tum communis periculi causa; Planc. 56. cum vetustas tum amicitia, cum mei fratris conlegia tum rei publicae causa; ib. 95. cum luctu tum etiam metu commutatae vestrae voluntatis erga me; ib. 103. cum deformitate summa .. tum etiam senectute; Scaur. c. 4, § 6. cum magnitudine animi tum liberalitate; Rab. Post. 4. cum summo consensu senatus tum iudicio tuo gravissimo; Marcell. 3. cum insolentiam certorum hominum tum etiam ipsius victoriae ferocitatem; ib. 16. cum fortuna et gloria tum etiam natura et moribus tuis; ib. 19. cum omnibus civibus tum maxime nobis; ib. 21. cum ingenio tum etiam doctrina; Ligar. 10. cum aequitas tua tum audiendi diligentia; Deiot. 7. cum a cuncta Asia, cum a magistratibus legatisque nostris tum ab equitibus Romanis; ib. 26. cum de illo .. tum de multis amplissimis viris; ib. 39. cum in audacis sceleratosque servos tum in impuros et nefarios liberos; Phil. I, 5. cum optimi cuiusque tum etiam multitudinis; ib. 29. cum in omni vita tum in dicendo; ib. II, 10. cum propter timiditatem tuam tum propter libidines; ib. 71. cum in omni casu rei publicae tum in bello et maxime civili; ib. V, 26. cum omnibus .. tum optimo cuique; ib. 49. cum singulis hominibus tum vero universo senatui; ib. VII, 9. cum omnibus bonis .. tum praecipue mihi; ib. VIII, 11. cum factum tuum ... tum vero oratio; ib. X, 1. cum sua excellentissima virtute ... tum fato quodam paterni maternique generis et nominis; ib. 14. cum in ceteris rebus tum in salute mea; ib. XIII, 29. cum re tum hoc ipso, quod ..; ib. 34. cum multa ... tum in primis celeritas actionis; Fr. B. VI, 4.

2. **Adjectiva und andere attributive Bestimmungen**: homines ... cum summe in omnis civis Romanos, officiosi; tum praterea maxime sedati et quieti; Verr. I, 63. cum tuae tum multo etiam magis suae famae; ib. II, 49. rebus cum maximis tum manifestis; ib. III, 178. hominem cum domi nobilem tum summo magistratu praeditum; ib. IV, 86. situ .. cum munito tum ex omni aditu ... praeclaro ad aspectum; ib. 117. ipse cum in omnibus vitae partibus honestus atque integer tum in re militari cum summi consilii et maximi animi tum vero usu quoque bellorum gerendorum ... exercitatus; Font. 41. cum audax praecipue fuisse videtur Aebutius in convocandis hominibus et armandis tum impudens in iudicio; Caecin. 2. cum eos ... tum omnis ceteros novos veteresque civis; ib. 101. homo cum summa potestate ||[praeditus]|| tum ad inflammandos animos multitudinis accommodatus; Cluent. 79. hoc vero cum infinitum tum obscurum et occultum; ib. 157. cum omnis potestates ... ... tum eas profecto maxime, quae; leg. agr. II, 17. cum omnium consulum ... tum eorum maxime, qui ..; ib. 100. cui non ... patriae solum cum sit carum tum vero dulce atque iucundum; Catil. IV, 16. „ipse cum fortis tum etiam felix"; Muren. 38. cum communibus tum praecipuis patris tui periculis; Sulla 12. vir cum clarissimus tum vero optimus mihique amicissimus; sen. 25. cum amicum et adfinem tum etiam fortem et gravem consulem; Sest. 20. legum multitudinem, cum earum, quae latae sunt, tum vero quae promulgatae fuerunt; ib. 55. haec sunt omnia cum plena laudis tum propria Cornelii; Balb. 6. salutem cum meam tum meorum; Planc. 91. o rem cum auditu crudelem tum visu nefariam! ib. 99. [te .. cum huic iratum tum sibi amicum esse;] Deiot. 8. legati ... cum regum amicissimi tum tibi etiam ... probati; ib. 41. fuit .. ille vir ... cum foris clarus tum domi admirandus; Phil. II, 69. quod cum ipsum factum per se praeclarum est atque divinum, tum expositum ad imitandum est; ib. 114. cum autem omnis servitus est misera, tum vero intolerabilis est [servire] impuro; ib. III, 12. cum rei publicae causa .. tum etiam tua; ib. X, 4. res ... cum iucunda tum salutaris; ib. XIII, 1. res familiaris cum ampla tum casta a cruore civili; ib. 8. hoc .. cum turpe est tum ne dis quidem immortalibus gratum; ib. XIV, 2. cum omnis amicitias ... tum eas maxime, quae ..; Fr. E. 2.

3. **Verba**: quae (urbs) cum manu munitissima esset tum loci natura terra ac mari clauderetur; Verr. II, 4. cum improbissime respondendo tum turpissime ructando; Piso 13. cum facile orari .. tum semel exorari soles; Deiot. 9. s. 1. Verr. a. pr. 30. Phil. II, 10. — 2. Phil. II, 114.

4. **adverbielle Bestimmungen**: cum semper tum in his ipsis rebus et temporibus; Verr. II, 107. cum saepe antea .. tum me consule; Flacc. 67. cum saepe ante tum in hac ipsa causa nuper; Rab. Post. 13. cum antea tum hodie; Marcell. 32.

5. **ausgeführtere Satztheile und Sätze** (vgl. oben cum mit folgendem tum, z. B. I, a, 2, d, β. constituisset, exclusisset. fuisset; Verr. II, 191 u. a.): nonne cum multa indigna tum vel hoc indignissimum est? Sex. Rosc. 8. municeps Amerinus fuit cum genere et nobilitate ... eius vicinitatis facile primus tum gratia atque hospitiis florens hominum nobilissimorum; ib. 15. is ||hic|| cum omni tempore nobilitatis fautor fuisset, tum hoc tumultu proximo ... eam partem ... defendit; ib. 16. quod cum est veritate falsum tum ratione quoque est incredibile; Qu. Rosc. 50. cum summum in veteribus patronis multis tum non nullum etiam in me praesidium; div. Caec. 2. nam cum omnis adrogantia odiosa est tum illa ingenii ... multo molestissima; ib. 36. cum auctoritas et dignitas Pisonis valebat plurimum, tum illa erat causa iustissima, quod ..; ib. 64. quod cum e provincia recens esset ..., tum ad iudicium corrumpendum tempus alienum offenderet; Verr. a. pr. 5. mea quidem ratio cum in praeteritis rebus est cognita tum in reliquis explorata atque provisa est; ib. I, 15. ille miser cum esset [Cn. Dolabella] cum proditione istius nefaria cum ||tum|| improbo ac falso eiusdem testimonio, tum multo ex maxima parte istius furtorum ac flagitiorum invidia conflagravit; ib. 41. quem illi diem festum cum recentibus beneficiis C. Marcelli debitum reddebant, tum generi ... Marcellorum maxima voluntate tribuebant; ib. II, 51. simulacrum cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum; ib. IV, 72. hoc cum ceterae gentes sic arbitrantur, tum ipsis Siculis ita persuasum est, ut ..; ib. 106. nam cum ipsa fuit egregie facta tum epigramma Graecum pernobile incisum est in basi; ib. 127. cum in hac re ... mihi mutanda ratio defensionis, *tum erga P. Fabium paulo temperanda est nimia illa lenitas*; Tull. 3. cum omnes leges omniaque iudicia ... ex improborum iniquitate ... nata sunt, tum hoc iudicium paucis hisce annis propter hominum malam consuetudinem ... constitutum est; ib. 8. cum id miror, te hoc ... defendisse, tum illud volgo in iudiciis ... defendi mihi mirum videri solet; Caecin. 67. cum verba nos eo ducunt tum res ipsa hoc sentire ... cogit; ib. 89. (gloria) cum magna in omnibus rebus tum summa in re militari; imp. Pomp. 6. cum summa recte factis maiores nostri praemia tum plura peccatis pericula proposita esse voluerunt; Cluent. 154. cum haec sunt videnda tum vero illud est hominis magni ..; ib. 159. cum laudationes honestissimae missae sunt tum homines amplissimi ... venerunt; ib. 197. quorum cum adventus gravis, cum fasces formidolosi, tum vero iudicium ac potestas erit non ferenda;

leg. agr. I, 9. hoc ego ... beneficium .. cum ad animi mei fructum atque laetitiam duco esse permagnum, tum ad curam sollicitudinemque multo maius; ib. II, 5. quae cum omnibus est difficilis et magna ratio, tum vero mihi praeter ceteros ... recte facto exigua laus ... proponitur; ib. hoc cum in eo reprehendendum est, quod ..., tum in eo deridendum, quod ..; ib. 30. cum || tam || stultos esse qui hoc || haec || sperent, tum || tam || impudentis qui || haec || conentur; ib. 55. hoc ... vectigal cum eius modi est || sit ||, ut et || cum || domi sit et omnibus praesidiis oppidorum tegatur, tum nec bellis infestum nec fructibus varium ... esse solet; ib. 81. totam legem intellegitis || intelligetis ||, cum ad paucorum dominationem scripta sit, tum ad Sullanae adsignationis rationes esse accommodatissimam; ib. III, 13. me cum amicitiae vetustas, cum dignitas hominis, cum ratio humanitatis, cum meae vitae perpetua consuetudo ad C. Rabirium defendendum est adhortata, tum vero, ut id studiosissime facerem, salus rei publicae, consulare officium, consulatus ... coëgit; Rabir. 2. hominem cum semper in re publica tum in magistratibus gerendis ... diligentissimum; ib. 27. cum multis aliis de causis virorum bonorum mentes divinae mihi ... videntur esse, tum maxime, quod optimi ... cuiusque animus ita praesentit in posterum, ut ..; ib. 29. mihi ... cum illa certissima visa sunt argumenta ... sceleris, tabellae, signa manus, ... confessio, tum multo certiora illa, color, oculi, voltus, taciturnitas; Catil. III, 13. id .. cum coniectura consequi possumus ..., tum vero ita praesentes (di) ... auxilium nobis tulerunt, ut ..; ib. 18. nam cum grave est vere accusari in amicitia, tum, etiam si falso accuseris, non est neglegendum; Muren. 7. quae (voluntas militum) cum per se valet multitudine, cum apud suos gratia, tum vero in consule declarando multum etiam apud universum populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris; ib. 38. nam cum saepe antea ... ex aliorum miseriis ... fortunatos eos homines iudicarem, qui ..., tum vero in his L. Murenae ... periculis ita sum animo adfectus, ut ..; ib. 55. quae cum sint gravia .., tum illud acerbissimum est; ib. 56. qui cum || quamquam || a Murena nulla re umquam alienus fuit, tum || tamen || ea condicione [nobis] erat in hac civitate natus, ut ..; ib. cum amicitiae ... L. Murenae gratia facio, tum me pacis ... causa facere clamo; ib. 78. Pompei .. auctoritas cum apud omnis tanta est quanta esse debet, tum excellit in ista provincia; Flacc. 14. cum illae valent apud me excusationes iniuriae tuae ..., tum nondum statuo te virium satis habere, ut ..; Sulla 47. hoc cum a vobis impetrare causa ipsa debet, tum est vestri animi ... declarare ..; ib. 93. id .., cum ipse per se dignus putaretur, tum auctoritate et gratia Luculli ... impetravit; Arch. 6. quod cum ipsis populis ... haec ampla sunt, tum eis certe, qui de vita gloriae causa dimicant, hoc maximum .. periculorum incitamentum est; ib. 23. qui me cum omnibus rebus ... defendit, tum reliquis officiis ... sustentavit; sen. 20. quae cum libenter commemoro, tum non invitus non nullorum in me nefarie commissa praetereo; ib. 23. cum multa divinitus .. a maioribus ... instituta sunt, tum nihil praeclarius quam quod ..; dom. 1. nam cum tam moderata iudicia populi sint a maioribus constituta ..., tum multa etiam ad placandum ... reis concessa sint; ib. 45. ius legatorum, cum hominum praesidio munitum sit, tum etiam divino iure esse vallatum; har. resp. 34. cum multa sunt indigna, tum nihil minus est ferendum, quam quod ..; Sest. 2. qui cum me ipsum pro summa familiaritate ... unice diligebat, tum pro re publica vel mortem oppetere cupiebat; ib. 29. hac ... natura cum omnis ... homines improbos ... conlegerat, tum etiam multos fortis viros et bonos specie quadam virtutis adsimulatae tenebat; Cael. 14. quod cum fretus nostra familiaritate promitto tum quod durissimis se ipse legibus iam obligavit; ib. 77. quae cum gravia sunt, tum nihil gravius illo, quod ..; prov. cons. 38. sed cum est illud imperitissime dictum de populis || populi || fundis ..., tum vero ius omne noster iste magister mutandae civitatis ignorat; Balb. 27. nam cum ex omnibus civitatibus via sit in nostram cumque nostris civibus pateat ad ceteras iter civitates, tum vero, ut quaeque nobiscum maxime societate ... est coniuncta, ita mihi maxime communione ... civitatis contineri videtur; ib. 29. homo cum gravitate et prudentia praestans tum vel nimium parcus in largienda civitate; ib. 50. etenim cum ceteris praemiis digni sunt ..., tum certe dignissimi sunt qui civitate ea donentur, pro qua ..; ib. 51. quod cum peraeque omnes, tum acerbissime Boeotii et ... Thessalonica sensit; Piso 86. quorum in huius delicto cum scientia certissima tum dolor gravissimus esse debuerit; Planc. 46. consul cum omnibus in rebus summa auctoritate, tum harum ipsarum legum ambitus auctor; ib. 49. etenim .. cum omnibus virtutibus me adfectum esse cupio, tum nihil est quod malim quam ..; ib. 80. neque eorum quisquam ... non cum virtuti Milonis favet, tum de se ... decertari putat; Milo 3. cum in omnibus causis gravioribus ... initio dicendi commoveri soleam vehementius ..., tum in hac causa ita me multa perturbant, ut ..; Deiot. 1. ad quem cum di atque homines omnia ornamenta congessissent, tum tu ipse plurima et maxima; ib. 12. quo quidem animo cum antea fuit, tum non dubito quin tuis litteris ... se magis etiam erexerit; ib. 38. qui cum multa vita excedens providit, tum quod te consulem non vidit; Phil. II, 12. nam cum plerisque in rebus gerendis tarditas ... odiosa est, tum hoc bellum indiget celeritatis; ib. VI, 7.

cum, mit, bei, unter, zu: I. **bei Verben und Participien:** adaequo: s. **adaequo,** (3 St.) S. 85, **a.**

aequo: omnium ante damnatorum scelera, furta, flagitia ... vix cum huius parva parte aequari conconferrique posse; Verr. I, 21.

agito: agitare cum suis coepit; Verr. II, 17.

ago: s. **ago,** I, B, 1. Verr. a. pr. 40. I, 9. III, 70. 119. ×. Tull. 26. 41. 44. leg. agr. III, 8. Muren. 35. dom. 39. 40. 56. Vatin. 20. Phil. II, 52. V, 7. XIV, 17. 30. 33. — 2, a. Quinct. 84. Sex. Rosc. 73. Verr. a. pr. 36. II, 55. III, 164. IV, 10. 137. V, 4. 164. Cluent. 78. Muren. 74. Sulla 47. dom. 18. 42. Sest. 51. Vatin. 18. Cael. 7. 33. 36. Planc. 48. 73. Scaur. 20. Phil. II, 34. 113. VIII, 16. cives; Verr. II, 90. patria. res publica. senatus. tribunus. — b. furti. — II. alqd; Quinct. 23. Verr. I, 28. 48. 141. II, 32. 33. 59. III, 200. Caecin. 34. Cluent. 153. Muren. 10 (zu I, B, 2, a). Phil. XII, 4. causam; Ligar. 10 (S. 155 ff.)

belligero: quoniam nobis ... non solum cum his ..., sed etiam cum fortuna belligerandum fuit; Quir. 19.

bello: s. **bello** (5 St.) S. 396.

caedo: CUM L. VOLTEIO ... CAEDE, CONCIDE; Verr. III, 155.

ceno: ut cum patribus conscriptis, hoc est, cum amatoribus suis, cenet; Piso 65.

certo: s. **certo** (15 St.) S. 499. — coëo: s. **coëo,** I, sen. 16. II. societatem (6 St.) S. 551.

cogito: id potestis cum animis vestris cogitare; leg. agr. II, 64.

cohaereo: haec fides ... implicata est cum illis pecuniis Asiaticis et cohaeret; imp. Pomp. 19.

commisceo: s. **commisceo** (2 St.) S. 579.

committo: quae (pugna) cum rege commissa est et summa contentione pugnata; Muren. 34.

communico: s. **communico** (20 St.) S. 585.

commurmuro: ut scriba ... secum ipse ... commurmuratus sit; Piso 61.

c o m m u t o: ut cum patriae caritate constantiae gloriam commutaret; Sest. 37. quam (provinciam) cum Antonio commutavi; Piso 5.

c o m p a r o: s. **comparo,** vergleichen (17 St.) S. 591.

c o m p e c t u m: compecto cum matre Bostaris; Scaur. 8.

c o m p e n s o: nonne compensabit cum uno versiculo tot mea volumina laudum suarum? Piso 75.

c o m p l e c t o r: te cum mea salute complecti; Planc. 102.

c o n c e r t o: qui saepius cum hoste conflixit quam quisquam cum inimico concertavit; imp. Pomp. 28.

c o n c i d o: s. caedo.

c o n c i l i o: quocum mihi amicitiam res publica conciliavit; Deiot. 39.

c o n f e r o: ita facillime causa Sex. Roscii cum tua conferetur; Sex. Rosc. 93. s. **confero,** II. alqm cum (5 St.) alqd cum. absentiam. adventum. agros. consilia. copias; Catil. II, 24. crimen; Sulla 74. decretum. diem. existimationem. factum ferrum. flagitia. fortunam; Piso 38. imperatorem. laetitiam. municipes. reditum; Piso 51. res gestas. reum. signa; Piso 49. supplicationem. virum. vitam; Sulla 72. Phil. XI, 9 (S. 611 ff.)

c o n f l i c t o r: cum his conflictari ... erat omnino illis ... molestum; har. resp. 21.

c o n f l i g o: s. **confligo** (12 St.) S. 619, b. f. — c o n g r e d i o r: s. **congredior** (6 St.) S. 621, a. — c o n g r e g o: s. **congrego,** alqm; Quinct. 52. Rabir. 21. Sest. 132. (S. 621, a.) — c o n g r u o: s. **congruo,** dies. pars (S. 621, b.) — c o n i u n g o, c o n i u n c t u s: s. **coniungo** (94 St.) S. 623, ff. 470, a (coniungo causam).

c o n i u r o: quibuscum coniurasti; har. resp. 36.

c o n l o q u o r: s. **conloquor** (7 St.) S. 632, a.

c o n l u d o: nisi tecum conlusisset; Verr. II, 58.

c o n s e n t i o: consentite cum bonis; leg. agr. I, 26. ut vestrae mentes ... cum populi Romani voluntatibus ... consentiant; Muren. 1.

c o n s i d e r o: considerate cum vestris animis vosmet ipsi; Verr. III, 29. consideret ipse secum; prov. cons. 1.

c o n s i s t o: cum hoc consistit; Verr. a. pr. 19. cum hoc homine an cum stipite in foro constitisses, nihil crederes interesse; sen. 14.

c o n s o c i o: tune ausus es ... cum A. Gabinio consociare consilia pestis meae? sen. 16. numquam tam vehementer cum senatu consociati fuistis; Phil. IV, 12.

c o n s p i r o: conspirate nobiscum; leg. agr. I, 26. senatum cum populo Romano conspirasse; Phil. XI, 2.

c o n s t i t u o: s. **constituo,** I, b. facio; Cael. 61. — II, 3. Verr. III, 65. — III. concordiam. diem; Catil. I, 24 (S. 656, f.)

c o n s u e s c o: mulieres, quibuscum iste consuerat; Verr. V, 30.

c o n t e n d o: s. **contendo,** I. alqs; Quinct. 2. 77. 93. div. Caec. 63. Verr. a. pr. 33. I, 150. V, 174. Planc. 93. Milo 68. Phil. XIV, 18. amici. causa. gratia. imperatores. inimici. legio. locus. — II, 1. Sex. Rosc. 136. Caecin. 76. Muren. 21. Sulla 24. 83. Planc. 10. — III. alqd; Sex. Rosc. 93. copiam (S. 684, f.)

c o n t r a h o: s. **contraho,** I. — II. rationem (S. 696, a).

c o n v e n i o: s. **convenio,** I, 1. Verr. IV, 147. Ligar. 18. Phil. V, 13. XIII, 37. — 2, a. — c. Sex. Rosc. 79. Tull. 23. — II, 1. alqs; Fr. B. VIII, 1. legationes. tempora (S. 699, f.)

c o p u l o: ille se sic cum inimico meo copularat, ut ..; Sest. 133. qui tum cum senatu copulatus; fuit; Phil. II, 19.

c u b i t o: qui ... tecum semper pusio cum maiore sorore cubitavit; Cael. 36.

d e c e r t o: qui cum hac urbe de imperio decertarunt; leg. agr. II, 51. mihi aut te interfecto cum consulibus aut te vivo et tecum et cum illis armis decertandum fuit; dom. 91. si cum amentissimo tribuno plebis decertassem; Sest. 43. qui unus cum tot imperatoribus nostris per tot annos de imperio et de gloria decertavit; ib. 142. cum acerrimis nationibus ... proeliis felicissime decertavit; prov. cons. 33. si mihi cum illo bustuario gladiatore et tecum et cum conlega tuo decertandum fuisset; Piso 19. decertare mihi ferro magnum fuit cum reliquiis eorum, quos ..? Planc. 86. non est .. mihi ... cum singulis decertandum atque pugnandum; Scaur. 20. an decertare mecum voluit contentione dicendi? Phil. II, 2. cum hoc ... bello .. decertandum est; ib. V, 33.

d e c i d o: ut cum Chrysogono transigeret atque decideret; Sex. Rosc. 114. „tu sine me cum Flavio decidisti"; Qu. Rosc. 32. Roscium cum Flavio pro societate decidisse; ib. 37. cum de tota re decidisset cum Roscio; ib. 40. Flavium cum Fannio de Panurgo decidisse; ib. 79. nisi cum muliere decideretur; Verr. I, 125. qui ... cum accusatore decidat; ib. II, 49. quicquam cum isto sua voluntate decidere; ib. III, 69. mancipes pretio cum civitatibus decidisse; ib. 175. cum propinquis suis decidit ne reos faceret; har. resp. 42.

d e l i b e r o: quicum deliberarit; Sex. Rosc. 58. s. statuo.

d e p e c i s c o r: cum illo partem suam depecisci; Sex. Rosc. 110.

d e p u g n o: si semper cum eis ... depugnemus; Planc. 93. ter depugnavit Caesar cum civibus; Phil. II, 75.

d i m i c o: dimicandum nobis cum illo fuisset; Catil. III, 17. ne cum improbis boni ferro dimicarent; dom. 5. quibuscum ego noluissem bonorum periculo dimicare; ib. 66. ut ... cum consulibus ... dimicarem; Sest. 43. cum multis audacibus ... (eis est) dimicandum; ib. 139. numquam est antea cum omnibus dimicatum; prov. cons. 33.

d i s c e p t o: ut sibi cum palaestritis, hoc est cum populo Syracusano, aequo iure disceptare liceat; Verr. II, 38. posse eum cum eo disceptare; Tull. 20.

d i s p u t o: libenter haec coram cum Q. Catulo et Q. Hortensio ... disputarem; imp. Pomp. 66. coram mecum de agri Campani divisione disputet; leg. agr. II, 78. sed cum illis tamen possum aliquid disputare; dom. 20. ut cum fure, ut cum sacrilego, ut cum sicario disputabo; Piso 38. non vobis videtur cum aliquo declamatore, non cum laboris et fori discipulo disputare? Planc. 83. cum singulis disputem? Scaur. 19.

d i s s e n t i o: qui ita de ambulatione ... cum colonis dissenserunt, ut ..; Sulla 61. dissensit cum Mario ... L. Sulla; har. resp. 54.

d i s s i d e o: cum Octavio conlega Cinna dissedit; har. resp. 54. me non cum homine solere, sed cum causa dissidere; Phil. XI, 15.

d i s t r a h o: quonam ille modo cum regno, cum domo, cum coniuge, cum carissimo filio distractus esset, tanto scelere ... cogitato? Deiot. 15.

f a c i o: cum veritas cum hoc faciat; Quinct. 91. omnia faciebant ||fac. om.|| cum pupilla; Verr. I, 104. rem et sententiam interdicti mecum facere; Caecin. 79. verba ipsa sponsionis facere mecum; ib. 80. auctoritatem sapientissimorum hominum facere nobiscum; ib. 104. Autronium secum facere; Sulla 36. secum facere Sullam; ib. quia cum C. Graccho contra salutem rei publicae fecerat; dom. 102. secum et illos et consules facere; Planc. 86.

h a b e o: ut ... habeatis sane istum vobiscum senatorem; Verr. II, 77. qui illum secum habuerit; ib. 134. Apronius stipatores Venerios secum habebat; ib. III, 65. cum ... mecum duos frugalissimos homines scribas haberem; ib. 182. habuit eos secum illo tempore; ib. IV, 30. quem iste .. audierat multa secum praeclara habere; ib. 62. uxorem

eius parum poterat animo soluto ... secum habere; ib. V, 82. solutiore animo tamen || tamen animo || secum illam haberet; ib. cum ... filium tecum haberes; ib. 109. quot secum habuerit; ib. 112. quem in otio semper secum habuisset; Sulla 57. quam multos scriptores rerum suarum magnus ille Alexander secum habuisse dicitur! Arch. 24. quem tum secum habebat; Sest. 11. quem ... interpretem secum habere voluerunt; Balb. 28. quos secum habebat; Deiot. 21. cum duos secum Anagninos haberet; Phil. II, 106. quod unus M. Antonius ... palam secum habuerit armatos; ib. V, 17. num ... secum habuit armatos? ib. VIII, 27. quamquam habet secum L. fratrem; ib. X, 21. Dolabella non ita multos secum habuit notos ... latrones; ib. XI, 10. quos secum haberet; ib. XIII, 30.

habito: quae cum patre habitaret; Verr. I, 64. hi ... habitant cum accusatoribus; Flacc. 23.

iaceo: tametsi in acta cum mulierculis iacebat ebrius; Verr. V, 63.

implico: qui vestri ordinis cum magistratibus nostris fuerint his causis implicati; Rab. Post. 19. f. cohaereo.

iungo: qui se tecum omni scelere ... iunxerunt; Catil. I, 33. ut cum illo commodo ... animi quidam dolor iungeretur; Phil. II, 40. vgl. III. ratio; Deiot. 27.

litigo: hic cum Gaio fratre putat se litigare; Phil. XIII, 30.

loquor: ne hoc quidem tecum locutus es; Quinct. 53. quicum locutus est? Sex. Rosc. 74. de te, Caecili, ... hoc ... familiariter tecum loquar; div. Caec. 37. sic honestissimi homines ... mecum loquebantur; Verr. a. pr. 20. cum his ita loquitur; ib. 27. nisi mecum ipse senex ... esset locutus; ib. III, 62. quae cum Verre loqueretur; ib. IV, 102. adulescentes cum Sextio suo de plaga ... loquebantur; ib. V, 119. non palam cum Timarchide loquebantur? ib. 120. quibuscum loqui consuesset; Cluent. 71. „qua de re mecum locutus es“; ib. 72. sic enim iam tecum loquar; Catil. I, 16. haec si tecum ... patria loquatur; ib. 19. si mecum patria ... loquatur; ib. 27. nihilne secum esset de fatis Sibyllinis locutus; ib. III, 11. pro di immortales! qui magis nobiscum loqui possetis? har. resp. 25. *cum* ... Albinovanum ... multa tecum locutum dixeris; Vatin. 3. iam enim ipse tecum ... loquor; Cael. 35. eum putato tecum loqui; ib. 36. qui si tecum ... una loqui voce possit; Planc. 12. mecum enim saepissime loquitur; Milo 94. te ipsum ... loqui tecum; Ligar. 38. idem illi ita mecum loquuntur; Phil. I, 28. qui ... mecum ita locutus est; ib. IX, 9. loquere cum sapientissimo homine, genero tuo, saepius quam ipse tecum; ib. X, 6.

luctor: ut ego tecum luctari et congredi debeam; Sulla 47.

ludo: quasi vero ludere cum condemnato non liceret; Phil. II, 56.

misceo: ut parentalia cum supplicationibus miscerentur; Phil. I, 13.

negotior: f. vivo; Verr. IV. 93.

nuptus: quibuscum illae nuptae erant; Verr. IV, 136.

paciscor: ante, quam cum decumano pactus esset; Verr. III, 36. cui sciam pactam et constitutam cum Manlio diem; Catil. I, 24.

partior: tecum partiri non debet; Qu. Rosc. 56. quibuscum vivi bona nostra partimur; Verr. I, 113. cum pupillis Drepanitanis bona patria erepta cum illo partitus es; ib. IV, 37. eum .. partiri cum Dinaea matre iussit; Cluent. 21. nonne ... aerarium cum eo partitus es? dom. 23. qui ... orbem terrarum quibuscum voluit partitus est; Milo 73. qua (lege) cum C. Caesare magistratum partitus est; Phil. VII, 16.

permisceo: eius rationem cum damnatione Dolabellae permiscuit; Verr. III, 177. ne tuas sordis cum clarissimorum virorum splendore permisceas; Vatin. 13.

philosophor: cum ... incipit .. belua immanis cum Graeculis philosophari; sen. 14.

pugno: Alfenus ... cum isto gladiatore vetulo cotidie pugnabat; Quinct. 29. ego tecum in eo non pugnabo; div. Caec. 58. alia mecum ratione pugnat; Verr. a. pr. 15. in animo eius metum cum cupiditate pugnare; ib. II, 74. ut ... cum re publica pugnare noluerit; Sulla. 62. quod cum consulibus illis M. Cato ... voce ipsa ac dolore pugnavit; Sest. 60. res cum re, causa cum causa, ratio cum ratione pugnabit; Cael. 22. qui cum hoste nostro comminus in acie saepe pugnarit; Balb. 23. cum scelerato tamen et cum pari gladiatore pugnabat; Piso 28. quibuscum me .. pugnantem more meo pristino non videbitis; Planc. 56. esset igitur pugnandum cum consulibus; ib. 88. cum tempestate pugnem periculose potius quam ..? ib. 94. ut tota in oratione tua tecum ipse pugnares; Phil. II, 18. f. committo. decerto; Scaur. 20.

quaero: quaerere ipse secum ... coepit; Verr. II, 17.

recolo: quae si tecum ipse recolueris; Phil. XIII, 45.

recordor: si cum animis vestris ... recordari C. Staieni vitam ... volueritis; Cluent. 70. vosmet ipsi vobiscum recordamini; Muren. 50. vosmet vobiscum recordamini; Cael. 43. tecum ipse licebit quot ... sint crimina recordere; Piso 87. vobiscum ipsi recordamini; Phil. II, 1.

reputo: multa mecum ipse reputavi; sen. 32.

sedeo: qui cum accusatoribus sederes; Sex. Rosc. 87. ut ... sederes cum accusatore; ib. 95. qui cum accusatoribus sedet; Flacc. 42.

sentio: qui cum illis senserim; Sex. Rosc. 142. qui Catilinae similis cum Catilina sentire non putet; Catil. II, 6. quid cum omnibus senseritis; Flacc. 4. nec cum his sentio, qui ..; dom. 8 quod mecum sentiunt omnes; Sest. 85. e quibus partim plane tecum sentiebant; Vatin. 16. ego me ... fateor .. sensisse vobiscum, sed nunc isdem vobis adsentior, cum quibus antea sentiebam; prov. cons. 25. quod cum ceteris animo sentiebat; Planc. 34. de familia nobili ipsi quoque cum orbis terrarum auctoritate sentiatis; Scaur. 45.

sermocinor; cum isto se || se c. i. || diligenter sermocinaturum; Verr. I, 138.

socio: si testium studium cum accusatore sociatum est; Flacc 21. cum vel periculum vitae tuae mecum sociare voluisses; Planc. 73. quocum me uno ... rei publicae causa sociaret; ib. 95.

statuo: si habuisti statutum cum animo ac deliberatum; Verr. III, 95.

sto: pupillum Iunium .. stetisse cum patruo; Verr. I, 151. qua enim || *vi* || „qui rem publicam certo animo adiuverit, statuerit cum steterit Achivis“ vobiscum me stetisse dicebat; Sest. 120.

sum: cuius soror est cum P. Quinctio; Quinct. 77. „cum Chrysogono sunt“; Sex. Rosc. 120. M. Caecilium ... esse cum Verre; div. Caec. 29. ut cum consule Cn. Carbone esses; Verr. I, 34. gener ... unum annum tecum fuit; ib. II, 49. unus legatus P. Tadius ... non ita tecum multum fuit; ib. quam diu tecum in provincia fuit; ib. 58. qui nunc apud exercitum cum L. Lucullo est; ib. IV, 49. Syracusis cum civibus Romanis eram; ib. 137. alios ... sua voluntate cum piratis fuisse arguebat; ib. V, 72. „apud me habitavit, mecum fuit“; ib. 77. illos cum Sertorio fuisse; ib. 154. ubi ... neque semper cum cognitoribus esse possunt; ib. 167. Aebutium cum armatis .. fuisse compluribus; Caecin. 26. armatos cum Aebutio fuisse compluris; ib. 30. qui cum Gracchο fuerunt; ib. 87. Avillium cum eo fuisse; Cluent. 38. se in balneis cum id aetatis filio fuisse; ib. 141. cum ... omnes clarissimi viri

cum consulibus essent; Rabir. 21. „patruus" inquit „meus cum Saturnino fuit." quid? pater quicum? ib. 22. qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur; ib. 23. ut aut cum Saturnino esset aut cum bonis aut lateret: latere mortis erat instar turpissimae, cum Saturnino esse furoris, ... pudor cum consulibus esse cogebat; ib. 24. quod cum eis fuerit C. Rabirius, quos ..; ib. me nullo modo posse isdem parietibus tuto esse tecum; Catil. I, 19. qui nobiscum sunt; ib. II, 17. eos nobiscum esse; ib. III, 4. cur cum Autronio non erat? Sulla 52. proximis censoribus hunc cum clarissimo imperatore L. Lucullo apud exercitum fuisse, superioribus cum eodem quaestore fuisse in Asia; Arch. 11. qui sine ferro ne nunc quidem tecum est; dom. 13. si essetis versareminique nobiscum; har. resp. 25. cum esset cum conlega meo; Sest. 8. fuit adsiduus mecum praetore me; Cael. 10. mecum erat hic; ib. cum hac si qui adulescens forte fuerit; ib. 49. hunc in Hispania durissimo bello cum Q. Metello, cum C. Memmio et in classe et in exercitu fuisse; ... cum Pompeio ad extremum belli tempus fuisse; Balb. 5. qui mecum esset; Piso 7. mecum enim L. Flaccus ..., mecum fuit tum; ib. 54. quam diu cum aliis est aut ipse secum; ib. 68. erat mecum senatus; Planc. 87. erat mecum cunctus equester ordo; ib. qui erant cum Clodio; Milo 29. an ille ... cum P. Attio quam cum concordissimis fratribus, cum alienis esse quam cum suis maluisset? Ligar. 5. qui nobiscum essent; ib. 33. qui tecum fuerunt; ib. omnis fratres tecum iudicares fuisse; ib. 34. voluntate igitur omnes tecum fuerunt; ib. tecum .. in acie contra Pharnacem fuit; Deiot. 14. cum tecum fuisset; ib. 32. tecum se fuisse; ib. 42. qui tum tecum fuerunt; Phil. II, 59. qui secum sint; ib. VIII, 26. qui cum M. Antonio sunt; ib. 33. ×. quod cum M. Antonio fuerint; ib. nobiscum nec animo certe est nec corpore; ib. XII, 23. — qui in provinciis cum potestate aut legatione se futuros aliquando arbitrentur; Verr. III, 223. qui esset cum imperio ac potestate; ib. IV, 10. ne quis cum telo servus esset; ib. V, 7. cum esses cum tunica pulla et pallio; ib. 40. cum esses cum imperio; ib. 74. dum cum imperio fuisti; ib. 75. quoad cum imperio fuisti; ib. 76. „cum fustibus et cum saxis fuerunt"; Caecin. 64. qui cum telo occidendi hominis causa fuit; Rabir. 19. qui tum extra urbem cum praesidio fuit; ib. 26. qui nuper summo cum imperio fuerit; Flacc. 18. erat alius ad portas cum imperio in multos annos magnoque exercitu; sen. 32. Caesar ... erat ad portas, erat cum imperio; Sest. 41. qui P. Sestium queritur cum multitudine in tribunatu et cum praesidio magno fuisse; ib. 78. se cum telo fuisse; Vatin. 24. esse cum telo hominis occidendi causa; Milo 11. qui Milonem cum telo esse diceret; ib. 66. qui cum dignitate est; Phil. III, 22.

transigo: ut secum aliquid integra sua fama ... transigeret; Quinct. 97. Roscium pro sua parte cum Flavio transegisse; Qu. Rosc. 37. cum de sua parte Roscius transegit cum Flavio; ib. 55. cum Habonio tutore, quod erat vix HS quadraginta milium, transigunt HS ducentis milibus; Verr. I, 140. qui cum reo transigat; ib. II, 79. rem cum Oppianico transigit; Cluent. 39. cum eo duobus milibus HS ... transigit; ib. 40. f. decido; Sex. Rosc. 114.

versor: nobiscum versari iam diutius non potes; Catil. I, 10. qui nobiscum in rationibus monumentisque publicis versantur; dom. 74. quod iam diu minus in foro nobiscumque versatur; Cael. 3. hunc ... in nostris bellis nostris cum imperatoribus esse versatum; Balb. 6. f. sedeo; Sex. Rosc. 95. sum; har. resp. 25.

vivo: ibi cum isto [Naevio] familiariter vivit; Quinct. 14. M. Caecilium ... cum illo familiarissime ... vivere; div. Caec. 29. qui ante quaesturam cum meretricibus lenonibusque vixisset; Verr. I, 101. quicum vivere nemo umquam nisi turpis ... voluisset; ib. III, 65. quod cives Romani ... coniunctissimo animo cum ipsis Agrigentinis vivunt ac negotiantur; ib. IV, 93. quicum concordissime vixerat; Rabir. 14. qui se cum Catilina non familiarissime vixisse fateatur; Catil. II, 7. mihi .. cum his vivendum (esse); ib. 27. quod mihi cum eis vivendum est; ib. III, 27. hi vivunt cum inimicis; Flacc. 23. qui cum hoc vivunt aut vixerunt; Sulla 77. vivebat cum Q. Catulo et patre et filio; Arch. 6. quibuscum hominibus in interiore parte aedium viveret; Sest. 24. homo eis dignissimus, quibuscum vivit; ib. 133. cum tristibus severe, cum remissis iucunde, cum senibus graviter, cum iuventute comiter, cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere; Cael. 13. quos intellegebat ... licentius, liberius, familiarius cum domina vivere; ib. 57. qui cum isto vivit; Piso 68. ut vivat cum suis, primum cum parente; Planc. 29. nisi forte ego unus ... ita et cum his et inter hos vixi; ib. 75. ne cum optimis fratribus, ne cum hoc T. Broccho, avunculo, ne cum eius filio, consobrino suo, ne nobiscum vivat? Ligar. 11. se suo iure cum Hippia vivere; Phil. II, 62. te ... cum perditissimis latronibus non solum de die, sed etiam in diem vivere; ib. 87. quibus ortus sis, non quibuscum vivas considera; ib. 118.

Ellipsen (vgl. III. alqd): semper ille antea cum uxore, tum sine ea; Milo 55. haec tu mecum saepe his absentibus, sed isdem audientibus haec ego tecum, Milo; ib. 99. mecum, ut voles ||utiles, uti voles||: redi cum re publica in gratiam; Phil. II, 118. ceteris enim bellis maximeque civilibus contentionem rei publicae causa faciebat: Sulla cum Sulpicio de iure legum ...; Cinna cum Octavio de novorum civium suffragiis; rursus cum Mario et Carbone Sulla, ne dominarentur indigni; ib. VIII, 7. satis multa cum Fufio ac sine odio omnia; ib. 19. cum hoc veteranus Cafo; ib. XI, 12.

II. **bei Adjectiven und Adverbien:** aequus: aequa parta cum P. fratre gloria; Muren. 31.

communis: f. **communis,** A. alqs; Qu. Rosc. 27. alqd; Verr. III, 206. Sulla 9. Sest. 29. Vatin. 30. Planc. 7. Phil. VIII, 24. XIII, 27. crimen; Cael. 14. error; Phil. XI, 34. genus; Sest. 130. laus; Verr. I, 18. locus; Vatin. 15. odium; Phil. XII, 19. onus. paries. sensus; prov. cons. 2. studium; Rabir. 4 (S. 585, b, ff.) — communiter: f. **communiter,** possideo. elliptisch (S. 589, a).

consors: quid tibi, Quinte frater, (respondebo) ..., consorti mecum temporum illorum? Milo 102.

par: quod si tum par tibi ius cum Alfeno fuisse non putas ..; Quinct. 71. ut .. cetera paria Tuberoni cum Varo fuissent; Ligar. 27.

pariter: mecum pariter moleste ferent; Verr. V, 173. (res publica) me secum pariter reportavit; sen. 34. quoniam in rem publicam sum pariter cum re publica restitutus; ib. 36. quoniam vobiscum pariter ... erravi; Phil. XII, 1. nos ... urbem et res urbanas vobiscum pariter tuebimur; ib. 24.

simul: fuit in Gallia tecum simul Quinctius; Quinct. 37. cuius bona ex edicto possidentur, huius omnis fama et existimatio cum bonis simul possidetur; ib. 50. ita possideto, ut tecum simul possideat Quinctius; ib. 85. vidi simul cum populo Romano forum ..; Verr. I, 58. tui nominis aeterna memoria simul cum templo illo consecratur; ib. IV, 69. in istius lenonis turpissimi domo simul cum ceteris Chelidonis hereditariis ornamentis Capitolii ornamenta ponentur? ib. 71. quae (Diana) ... P. Africani virtute religionem simul cum loco recuperavit; ib. 78. ille Paean sacrificiis anniversariis simul cum Aesculapio apud illos colebatur; ib. 128. ut secum simul veniat ad Tullium; Tull. 20. nisi aliquotiens ex ipsis accusatoribus vobiscum simul, iudices, audissem; Font. 33. ut ... paene simul cum patre triumpha-

ret; Muren. 11. **quas res nos in consulatu nostro vobiscum simul ... gessimus**; Arch. 28. **ut ... nobiscum simul moritura omnia arbitremur?** ib. 30. ut ... senatus auctoritas mecum simul reducta (videatur); dom. 17. optimi cives fruuntur nobiscum simul hac civitate; ib. 79. qui ... afui simul cum re publica; ib. 87. ille gurges, helluatus tecum simul rei publicae sanguine; ib. 124. quoad (res publica) mecum simul expulsa careret his moenibus; ib. 137. si .. vectores ... mecum simul interire ... mallent; Sest. 45. ut exemplum rei publicae conservandae mecum simul interiret; ib. 49. vivit mecum simul exemplum fidei publicae; ib. 50. nemo fuit qui se non rem publicam mecum simul revocare in suas sedes arbitraretur; ib. 112. illud contentionis odium simul cum ipsa pugna armisque deponant; Piso 81. de horum ... querellis cotidie aliquid tecum simul audiebam; Planc. 101. mecum .. vos simul hic miserrimus ... obtestatur parens; ib. 102. testamentum simul obsignavi cum Clodio; Milo 48. quos in re publica tecum simul esse voluisti; Marcell. 19.

una: quod tecum una fecerit; div. Caec. 34. sese ... fuisse una cum isto Sami; Verr. I, 52. qui si semper tecum una fuisset ..; ib. II, 49. cum Metello una proficiscuntur; ib. 62. ut ... Romam .. una cum multis ab isto eiectis veniret; ib. III, 53. quem una cum ceteris sociis ... potestati tuae ... populus Romanus commiserat; ib. IV, 14. ut etiam una cum ceteris Siculis despoliaretur; ib. 43. Aristaeus ... una cum Libero patre apud illos eodem erat in templo consecratus; ib. 128. quod secum una fuisset in Centuripina quadriremi; ib. V, 105. vos ... causam una cum populo Romano cognoscitis; Font. 14. ut frueretur una cum filio; Caecin. 11. sociorum salutem una cum imperii vestri dignitate defendere; imp. Pomp. 14. ut ... illius absentis dignitatem vobiscum una tuerer; leg. agr. II, 49. consulatus ... mihi una a vobis cum salute rei publicae commendatus; Rabir. 2. qui tum una cum senatu salutem rei publicae defenderunt: ib. 27. omnia sua secum una moritura arbitrabatur; ib. 29. qui tecum una fuerunt; Catil. I, 8. qui una cum hoc Furio semper erat in hac Allobrogum sollicitatione versatus; ib. III, 14. ob eiusdem hominis consulatum una cum salute obtinendum; Muren. 1. una enim eripiuntur cum consulatu omnia; ib. 87. bellum Cretense ... una cum summo imperatore sustinuit; Flacc. 6. qua (lege) civis ... sine iudicio una cum senatu rei publicae esset ereptus; sen. 8. cum ego una cum re publica ... concidissem; ib. 17. mihi cum illis una esse redeundum; ib. 34. haec, quae una cum populo didici; dom. 39. una cum re publica concidissem; ib. 63. cum de me ad senatum tecum una rettulit; ib. 70. si una cum bonis interissem; ib. 96. qui me ... funditus una cum re publica oppressum ... voluerunt; har. resp. 3. illo ipso tempore una cum senatu et cum bonis omnibus casum amici ... lugentem; Sest. 29. quae quidem leges anno post ... una cum auspiciis, cum intercessoribus, cum omni iure publico conflagraverunt; Vatin. 18. cum hoc cum esset una; Milo 37. qui una tecum fuerunt; Marcell. 21. una est profectus cum eis, quorum erat una causa; Ligar 22. quas (tabulas) populo Caesar una cum hortis legavit; Phil. II, 109. qui ... me una cum populo Romano in contionem vocaverunt; ib. VII, 21. quoniam ... una cum sapientissimo consule erravi; ib. XII, 1. concedenda (est) una cum dignitate libertas; ib. 4. „si ... ulcisci parati sunt una nobiscum Caesaris mortem"; ib. XIII, 46.

III. **bei Substantiven und Verbindungen von Substantiv und Verb:** alqs: Sthenius hic Thermitanus cum hoc capillo atque veste ... mentionem tuorum furtorum non facit; Verr. V, 128. (vgl. IV, cum imperio, pallio, toga, tunica u. a.)

alqd (est): quicum tibi aliquid sit; Verr. V, 136. quid sibi esset cum eis; Catil. III, 11. **sibi cum illa mima posthac nihil futurum**; Phil. II, 77. cum Illyrico vero et cum Vatinii legionibus quid erat Antonio? ib. X, 11. — „quid mihi" inquit „cum ista sanctimonia ac diligentia?" Quinct. 55. quid huic cum Habito? Cluent. 172. „quid tibi cum Caelio? quid cum homine adulescentulo? quid cum alieno?" Cael. 33. quid Plancio cum Lemonia? quid cum Oufentina ||Uf.||? quid cum Clustumina? Planc. 38. at quid ei cum Apollonia? quid cum Dyrrachio? quid cum Illyrico? quid cum P. Vatinii imperatoris exercitu? Phil. X, 11. quid cum hoc homine nobis tam tristi ac severo? Fr. B. XIII, IV, 1. quid homini, inquit, Arpinati cum Baiis? ib. 2.

adfinitas: quicum tibi adfinitas, societas, omnes denique causae et necessitudines veteres intercedebant; Quinct. 48. f. familiaritas; Quinct. 25.

amicitia: f. **amicitia,** I. est cum (6 St.). II, 1. concilio. iungo (S. 203).

bellum: ut idem cum Iugurtha, idem cum Cimbris, idem cum Teutonis bellum administraret; imp. Pomp. 60. bellum cum maximis Syriae gentibus ... confectum; prov. cons. 15. f. **bellum,** I, 1. est elliptisch, cum. residet. — II, 1. do; dom. 23. gero; Verr. II, 159. Font. 12. 30. 49. imp. Pomp. 9. 14. 33. Catil. II, 1. III, 25. Muren. 31. ×. 32. 34. Flacc. 98. Sulla 83. sen. 23. dom. 19. Sest. 4. 58. Scaur. 45. Phil. V, 1. VI, 15. 17. IX, 4. XI, 18. XIV, 8. suscipio; leg. agr. II, 14. Catil. IV, 22. Flacc. 58. Sulla 28. dom. 61. har. resp. 4. Phil. V, 32. XIII, 1 (S. 397 ff.).

causa est: quae mihi sit ratio et causa cum Caesare; prov. cons. 40. hanc tibi esse cum Dolabella causam odii; Phil. II, 99. sic est iusta causa belli, sicuti Crassus commemoravit cum Iugurtha fuisse; Fr. B. XVI, III, 1. — intercedit: si ... mihi cum Siculis causa tantae necessitudinis non intercederet; div. Caec. 6. f. adfinitas.

certamen: f. **certamen,** I. est cum (5 St.). S. 495, b.

certatio est: non fuisse Naevio parem certationem cum Alfeno; Quinct. 68.

cognatio: f. **cognatio,** I. est (3 St.). S. 557, a.

commercium: L. Crasso ... commercium istarum rerum cum Graecis hominibus non fuisse; Verr. IV, 133.

communitas: quae vobis potest cum hoc gladiatore condicionis ... esse communitas? Phil. VI, 3.

concordia: f. **concordia,** II, 1. confirmo. constituo. V, 1. opprimi (S. 603, b, f.).

coniunctio: quin mecum habeat aliquam coniunctionem gratiae; Phil. VIII, 20.

conlocutio: secutae conlocutiones familiarissimae cum Trebonio complexusque; Phil. XI, 5.

conloquium: memini conloquia et cum acerrimis hostibus et cum acerbissime dissidentibus civibus; Phil. XII, 27.

conlusio: cum ... sit ... tuorum comitum ... conlusio cum decumanis; Verr. III, 33.

consuetudo: f. **consuetudo,** I, 1. est; Sex. Rosc. 15. prov. cons. 40. Milo 21. manet. — II, 1. iungo (S. 662, f.)

contentio: f. **contentio,** I, 1. est; Flacc. 18. Sest. 38. Scaur. 34. Phil. II, 7. Fr. B. VI, 42. magna; Flacc. 92. par. prima. tanta; Phil. II, 18 (S. 685, a).

controversia: ut controversiae nihil haberet, secundo loco ut ne cum tam improbo homine, tertio ut cum tam stulto haberet; Caecin. 23. f. **controversia,** I. est; Quinct. 19. Sex. Rosc. 87. Verr. III, 194. Cluent. 100. Catil. III, 10. intercedit (S. 696, b).

Cupido: vidi argenteum Cupidinem cum lampade; Verr. II, 115.

disputatio: cum istam disputationem mecum ingressus esset; Caecin. 79.

dissensio: parva est enim mihi tecum aut parva de re dissensio? Phil. VIII, 17.

divortium: quod cum mima fecit divortium; Phil. II, 69.

faeneratio; s. societas; Verr. II, 187.

familiaritas: quicum familiaritas fuerat, societas erat, adfinitas liberis istius vivis divelli nullo modo poterat; Quinct. 25. pro summa familiaritate, quae mihi ||[cum fratre]|| cum patre eius erat; Sest. 29. familiaritatem tibi fuisse cum Maximo; Vatin. 28. quae cum servis potuit familiaritas esse tanta? Cael. 58. si manebat tanta illa consuetudo Caelii, tanta familiaritas cum Clodia; ib. 61. fretus fortasse familiaritate ea, quae est ei tecum; Ligar. 1. quocum mihi amicitiam res publica conciliavit, hospitium voluntas utriusque coniunxit, familiaritatem consuetudo attulit, summam vero necessitudinem magna eius officia in me ... effecerunt; Deiot. 39.

fiscus: fiscos compluris cum pecunia Siciliensi ... esse translatos; Verr. a. pr. 22.

fletus: multas lacrimas et fletum cum singultu videre potuisti; Planc. 76.

foedus: cum omnia cum omnibus foedera reconciliatione gratiarum sanguine meo sancirentur; Quir. 13. foedus fecerunt cum tribuno plebis; Sest. 24. fecerisne foedera tribunus plebis cum civitatibus, cum regibus, cum tetrarchis? Vatin. 29. L. Marcius ... cum Gaditanis foedus icisse ||iecisse, fecisse|| dicitur; Balb. 34. tum est cum Gaditanis foedus vel renovatum vel ictum; ib. non foedus sibi nobiscum (esse); ib. 41. quacum (civitate) prope singulare foedus ... ictum putatur; ib. 50. cum Latinis omnibus foedus esse ictum; ib. 53. quicum foedus feriri in Capitolio viderat; Rab. Post. 6. o ratum religiosumque foedus, quod cum Antoniis fecerimus! Phil. XIII, 4.

gratia: **sum in**: ut is (senatus) hoc iudicio probatus cum populo Romano et in laude et in gratia esse possit; Verr. a. pr. 51. cuius damnatione totus ordo cum populo Romano et in laude et in gratia posset esse; ib. I. 21. — **reduco in**: qui me cum illo in gratiam reducat; prov. cons. 25. quocum me si ante || me stantem || Cn. Pompei auctoritas in gratiam non reduxisset ..; Rab. Post. 19. — **redeo in**: te ... in gratiam redisse cum Verre; div. Caec. 29. si tu cum illo postea in gratiam redisti; ib. 58. in quo ... redire in gratiam cum populo Romano ... possetis; Verr. a. pr. 2. ut in gratiam mecum rediret; ib. IV, 149. qui enim poterat tum in gratiam redire cum Oppianico Cluentius? qui cum matre? Cluent. 86. mecum absens beneficio suo rediit in gratiam; Sest. 130. quod cum M. Fulvio conlega ... in campo statim rediit in gratiam; prov. cons. 20. tuus pater .. nonne uno tempore cum suis inimicissimis in gratiam rediit? ib. 21. Q. Metellus Nepos nonne ... absens mecum summo suo beneficio rediit in gratiam? ib. 22. cum ipsi et cum meo et cum suo inimico in gratiam non dubitarint redire; ib. 47. non redeundo in gratiam cum inimico non violabam Pompeium; Rab. Post. 33. ne tu iam mecum in gratiam redeas; Phil. II, 76. redi cum re publica in gratiam ib. 118. si ... cum re publica in gratiam redierint; ib. VIII, 32. qui iam cum tabulis novis redit in gratiam; ib. X, 22. prius denique omnia, quam aut cum Antoniis res publica aut cum re publica Antonii redeant in gratiam; ib. XIII, 49. — **reditus in**: si qui meum cum inimico suo reditum in gratiam vituperabunt; prov. cons. 47.

hospitium: cum Metellis ... erat ei non modo hospitium, verum etiam domesticus usus et consuetudo; Sex. Rosc. 15. pro hospitio, quod sibi cum eo esset; Verr. II, 23. UT CUM FRATRE L. HOSPITIUM PUBLICE FIERET; ib. IV, 145. hospitium ... cum L. Cornelio Gaditanos fecisse publice dico; Balb. 41. s. familiaritas; Deiot. 39.

industria: quoad eum industria cum innocentia prosecuta est; Cluent. 111.

inimicitiae: erant ei veteres inimicitiae cum duobus Rosciis Amerinis; Sex. Rosc. 17. tibi inimicitias cum Sex. Roscio nullas esse; ib. 55. inimicitias tibi fuisse cum Sex. Roscio et magnas rei familiaris controversias; ib. 87. quae sunt tibi inimicitiae cum eo? ib. 145. M. Catonem ... cum multis gravis inimicitias gessisse accepimus; div. Caec. 66. non enim me inimicitiae commovent, si quae mihi cum isto futurae sunt; Verr. III, 162. an vero dubitatis .., quin insitas inimicitias istae gentes omnes et habeant et gerant cum populi Romani, nomine? Font. 33. quae inimicitiae Scamandro cum Habito *fuissent;* Cluent. 52. cum a clarissimis viris *veteres et* iustissimas inimicitias saepe cum bene meritis civibus depositas esse vidissem; Flacc. 2. qui cum inimicitias sibi mecum ex rei publicae dissensione susceptas esse dixisset ..; Sest. 72. nisi intercederent mihi inimicitiae cum istius mulieris viro; Cael. 32. neque enim muliebris umquam inimicitias mihi gerendas putavi, praesertim cum ea, quam ..; ib. si essent inimicitiae mihi cum Caesare; prov. cons. 47.

iter: illud unum derectum iter ad laudem cum labore qui probaverunt; Cael. 41.

lis: iste cum eo litem contestatam habebat; Qu. Rosc. 35. cum ... lis contestata cum Flavio damni iniuria esset; ib. 54.

necessitudo: propter necessitudinem, quae tibi cum Scapulis est; Quinct. 17. quicum mihi necessitudo vetus, controversia de re pecuniaria recens intercedit; ib. 54. commemorare quaestoris cum praetore necessitudinem constitutam more maiorum; div. Caec. 46. nulla tibi .. cum isto cognatio, nulla necessitudo; Verr. V, 176. pro necessitudine, quae mihi est cum illo ordine; imp. Pomp. 4. mihi ... est .. cum altero ... magnus usus et summa utriusque officiis constituta necessitudo; Cluent. 117. quocum mihi omnes erant amicitiae necessitudines; Sest. 39: propter eius provinciae mecum et cum meo fratre necessitudinem; Planc. 100. propter omnis necessitudines, quae mihi sunt cum L. Tuberone; Ligar. 21. s. adfinitas. familiaritas; Deiot. 39. (vgl. causa intercedit).

odium: quod mihi odium cum P. Clodio fuit? prov. cons. 24.

oratio: cum his haec a me haberi oratio potest ||ratio posset, al.||; dom. 19. sed mihi omnis oratio est cum virtute, non cum desidia, cum dignitate, non cum voluptate, cum eis, qui se patriae ... natos arbitrantur; Sest. 138.

otium: id quod est praestantissimum ... beatis, cum dignitate otium; Sest. 98.

pactio: „pactionem ... mecum fecerat"; Qu. Rosc. 26. utrum Roscius cum Flavio de sua parte an de tota societate fecerit pactionem; ib. 34. quae (pactiones) factae sunt cum decumano Cn. Sergio; Verr. III, 102. cognoscite pactiones Menaenorum cum Venerio servo; ib. cum singulis pactiones decumanorum litteris persequi ... necesse est; ib. 112. has Timarchidi pactiones sepulturae cum vivis etiam illis esse factas; ib. V, 120. in qua provincia ... nefarias cum multis scelerum pactiones societatesque conflavit; har. resp. 42. in Syria imperatore illo nihil aliud ... actum est nisi pactiones pecuniarum cum tyrannis; prov. cons. 9. qui de sociis cum hostibus, de civibus cum sociis faciat pactiones; ib. 12.

partitio: cur cum eo tantae pecuniae partitio fiat? Verr. III, 183.

patella: patella grandis cum sigillis ac simulacris deorum; Verr. IV, 46.

pax: pax denique per eum ... cum praestantissimis civibus confirmata est; Phil. I, 2. mihi enim omnis pax cum civibus bello civili utilior videbatur;

ib. II, 37. cum quo aliqua pacis condicio esse possit; ib. IV, 11. pacem cum M. Antonio esse nolo; ib. VII, 8. cum hoc subito pacem velle coniungi; ib. 9. quae potest pax esse M. Antonio primum cum senatu? ib. 21. cum his pacem servabit Antonius? ib. eis pacem cum populo Romano esse posse; ib. 22. an cum municipiis pax erit? ib. 23. magna pax Antonio cum eis, his item cum illo; ib. cum quo pacem facias; ib. XII, 11. cum eis facta pax non erit pax; ib. 14. cum omnibusne pax esse possit; ib. XIII, 2. pacem cum Scipione Sulla sive faciebat sive simulabat; ib. cum Antoniis pax potest esse? cum Censorino, Ventidio? ib. cum hoc quae pax potest esse? ib. 5. cum hoc pacem fieri posse credamus? ib. 16. cum hoc ... pax esse quae potest? ib. 21. tecum pacem huic civitati futuram; ib. 34. cum hoc pacem M. Lepidus ... aut vellet aut fieri posse arbitraretur? ib. 49. ſ. ratio; Phil. IV, 14. XII, 17.

perpotatio: quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperantissimas perpotationes praedicem? Piso 22.

poculum: duo pocula non magna, verum tamen cum emblemate; Verr. IV, 49.

porticus: in Palatio ... porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat; dom. 116.

pugna: quem te in ipsa pugna cum acerrimo adversario fore putemus? div. Caec. 47. ſ. I. committo.

querella: quamquam cui sunt inauditae cum Deiotaro querellae tuae? Deiot. 9.

raeda: sequebatur raeda cum lenonibus; Phil. II, 58.

ratio: quae ratio tibi cum eo intercesserat? Qu. Rosc. 41. hinc ratio cum Q. et Cn. Postumis Curtiis, multis nominibus; Verr. I, 100. cum statua se eius habuisse temporis rationem, quo posita esset, cum homine eius, quo gereret bellum; ib. II, 159. quicum tantae pecuniae rationem haberet; ib. 187. hunc Verrucium neque ... quicquam cum Carpinatio rationis habuisse; ib. 188. cum illo nemo iam rationem, nemo rem ullam contrahebat; Cluent 41. magna ratione cum Mauritaniae rege contracta; Sulla 56. cum hac aliquid adulescentem hominem habuisse rationis; Cael. 50. cum hominibus nostris consuetudines, amicitias, res rationesque iungebat; Deiot. 27. pacis vero quae potest esse cum eo ratio, in quo ..? Phil. IV, 14. quod si habenda cum M. Antonii latrocinio pacis ratio fuit ..; ib. XII, 17. ſ. causa est; prov. cons. 40.

res: est: tecum enim mihi res est, T. Rosci; Sex. Rosc. 84. res omnis mihi tecum erit, Hortensi; Verr. a. pr. 33. mihi rem tecum esse; ib. 34. cum homine crudeli nobis res est an cum fera atque immani belua? ib. V, 109. ut mecum sibi rem videant futuram; ib. 183. cum civitate mihi res est acerrima; Flacc. 44. erat autem res ei cum exercitu C. Marii invicto; Sest. 37. res erat cum L. Saturnino; ib. nec mihi res erat cum Saturnino ..., sed cum scurrarum locupletium scorto, cum sororis adultero, cum stuprorum sacerdote, cum venefico, cum testamentario, cum sicario, cum latrone; ib. 39. cum hac sola rem esse nobis; Cael. 32. non est vobis res .. cum scelesto homine atque nefario, sed cum immani taetraque belua; Phil. IV, 12. ac maioribus quidem vestris .. cum eo hoste res erat, qui ..; ib. 14. cum peritissimo homine mihi res est; ib. XI, 20. — rem gero: res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis ... gesta; prov. cons. 15. — (vgl. ratio; Cluent. 41. Deiot. 27).

scaphium: a pupillo Heio ... scaphia cum emblematis Lilybaei utrum empta esse dicis an confiteris erepta? Verr. IV, 37.

sermo: nullum tibi omnino cum Albinovano sermonem ... nulla umquam de re fuisse; Vatin. 3.

signum: erat admodum amplum et excelsum signum cum stola; Verr. IV, 74.

simulacrum: ex aere fuit quoddam (simulacrum) modica amplitudine ac singulari opere, cum facibus, perantiquum; Verr. IV, 109.

simultas: initium quod huic cum matre fuerit simultatis audistis; Cluent. 17. an simultates nescio quas cum libertis vestris Flaccus exercet? Flacc. 88. simultates, quas mecum habebat; Planc. 76.

societas: qui societatem cum Sex. Naevio fecerit; Quinct. 11. quorum (criminum) tibi societas cum Verre eius modi est, ut ..; div. Caec. 30. quod erat Carpinatii nota cum isto praetore societas ac faeneratio; Verr. II, 187. quanta (societas) ei cum illis sceleris, libidinis, audaciae; Sulla 16. quis Lentuli societates cum indicibus ... recordatur, qui ..? ib. 70. cuius cum patre, avo, maioribus societas nobis et amicitia fuisset; dom. 20. cum T. Annio cum P. Sestio consiliorum omnium societas fuerit; Vatin. 41. neque ullam societatem optimis civibus cum importunissimo hoste foedere ullo confirmari posse credidi; Phil. II, 89. parumne videtur omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confiteri? ib. XIII, 36. tibi cum Lepido societas aut cum ullo, non dicam bono cive, ... sed homine sano? ib. 43. ſ. adfinitas. familiaritas; Quinct. 25. pactio; har. resp. 42. **coeo,** II. societatem (6 St.) S. 551, b.

sponsio: iubet P. Quinctium sponsionem cum Sex. Naevio facere; Quinct. 30. cum eodem Apronio postea P. Scandilius ... eandem sponsionem de societate fecit; Verr. III, 135. sponsio facta est cum cognitore tuo Apronio de fortunis tuis omnibus; ib. 137. cogere eum coepit ... sponsionem * milium nummum facere cum lictore suo; ib. V, 141.

statua: erat etiam Stesichori poëtae statua senilis, incurva, cum libro; Verr. II, 87. L. Scipionis ... non solum cum chlamyde, sed etiam cum crepidis in Capitolio statuam videtis; Rab. Post. 27. haec causa fuit cur *ei* decerneretis statuam in rostris cum inscriptione praeclara; Phil. XIII, 9.

strepitus: QUOD IN AGRO LATINIENSI AUDITUS EST STREPITUS CUM FREMITU; har. resp. 20.

stuprum: „quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse“; Milo 73.

tabellae: ne tum quidem ... tabellas cum laurea Romam mittere audebas? Piso 39.

trulla: erat etiam [vas vinarium] ex una gemma pergrandi trulla excavata cum ||excavata,| manubrio aureo; Verr. IV, 62.

vadimonium: cum ceteris quae habebat vadimonia differt; Quinct. 23. si vadimonium omnino tibi cum P. Quinctio nullum fuit; ib. 56.

verba facio: si mehercule haec tecum duo verba fecisses „quid ago?“ Quinct. 53.

vicinitas: quod mihi cum Aletrinatibus vicinitatem et cum plerisque eorum magnum usum esse sciebat; Cluent. 49.

usus: cum mihi summus tecum usus esset; Sulla 11. ſ. hospitium; Sex. Rosc. 15. necessitudo: Cluent. 117. vicinitas.

IV. zum ganzen Satz gehörige Bestimmungen (vgl. I. habeo. sum. versor u. a. III. disputatio. divortium, sum in gratia. iter. stuprum. tabellae): 1. **Pronomina:** mecum; Verr. a. pr. 15. II, 29. 65. IV, 104. Catil. I, 6. 8. Sulla 44. sen. 33. 34. ×. ×. ×. ×. ×. ×. Quir. 13. dom. 141. 143. Cael. 9. 10. Piso 76. Planc. 99. Fr. B. III, 4. adducere: div. Caec. 50. (ferri:) Verr. IV, 32. — nobiscum; Verr. II, 29. Muren. 19. Flacc. 90. Arch. 16. Rab. Post. 36. Phil. IX, 5. educere; Verr. II, 28.

tecum; div. Caec. 29. Verr. III, 184. 210. Muren. 67. dom. 6. Planc. 17. 58. Phil. X, 5. adferre: Verr. II, 52. deportare: Verr. V, 40. ducere: Verr. III, 159. educere: Catil. I, 9. 10. Piso 83. — nobiscum; Verr. II, 76. Rabir. 83. Catil. IV, 3. 11. Sulla 13. 87. Planc. 96. Marcell. 10.

secum; adducere: Phil. V, 5. adferre: Qu. Rosc. 29. div. Caec. 63. Phil. VIII, 23. asportare: Verr.

IV, 107. auferre: Milo 63. 95. deportare: Verr. V, 31. ducere: Verr. III, 22. IV, 31. Catil. II, 23. Milo 55. Phil. V, 22. educere: Catil. I, 30. II, 4. 5. Muren. 78. 83. efferre: Quinct. 99. Phil. IX, 5. ferre: Verr. I, 91. fugere: Verr. V, 104. reducere: Quir. 14. reportare: Verr. IV, 64. trahere: imp. Pomp. 19.

cum tuis; Tull. 54. — suis; Cluent. 178. Phil. XII, 13. suis omnibus; Verr. II, 95.

cum eo; Caecin. 12. Deiot. 28. eis; Quinct. 70. Verr. II, 29. Phil. XIII, 39. Fr. B. VI, 47. — isdem; Sulla 7. eisdem illis; Sulla 16. — ipso; Phil. II, 79. — isto; Verr. I, 97. IV, 150. illo; Sex. Rosc. 110. Phil. XIII, 9. illis; Milo 93. *cum* illis; dom. 10.

quicum; Quinct. 68. Phil. II, 48. quacum; Flacc. 91. cum qua; Sest. 82. cum quibus; Sulla 7. quibuscum; prov. cons. 14.

cum aliis multis (neutr.); har. resp. 9. — ceteris; Verr. II, 75. Sulla 36. — multis; Verr. II, 56. Catil. II, 21. sen. 34. omnibus; Catil. IV, 14. — paucis; Phil. XIV, 27. admodum paucis; ib. — universis; dom. 134.

2. **Eigennamen:** cum A. Albino conlega; Quir. 11. Androne; Verr. II, 156. Antoniis; Quinct. 80. Apronio; Verr. III, 125. Artemone et Menisco; Verr. III, 200. Autobulo, Athamante ‖ et ‖ Timocle, formosis fratribus; Piso 89. Avillio; Cluent. 36. Autronio; Sulla 16. — Brogitaro; har. resp. 29. — Q. Caepione propinquo suo; Scaur. 45. C. Caesare; prov. cons. 23. Lentulo et Catilina et Cethego; Sulla 75. Cleomene; Verr. V, 122. Clodia, muliere ... nobili; Cael. 31. [cum] C. Considio; Ligar. 2. — Dolabella; Phil. VIII, 25. — C. Fibulo atrato ceterisque tuis furiis; Vatin. 21. — Hermarcho Chio; har. resp. 34. Hiera; Deiot. 41. Hortensio; Quinct. 80. — Ti. Longo; Fr. B. VI, 12. M. Lucullo; Arch. 6. eodem Lucullo; ib. — Mario; Catil. III, 24. Murena; har. resp. 42. — Opimio consule; Phil. VIII, 14. — C. Pisone; Piso 13. Plotio; Planc. 53. Pompuleno; Fr. B. II, 5. — L. Raecio, splendidissimo equite Romano; Verr. V, 161. P. Rullo; leg. agr. II, 24. — cum Scipione; [Muren. 32.] Phil. XII, 27. P. Servilio, gravissimo ... cive; Flacc. 5. (Z. 53). P. Sestio; Vatin. 11. — A. Torquato; Planc. 27. Trebonio; Phil. II, 34. — Verre; Verr. II, 24. Vettio; Verr. III, 168.

cum Allobrogibus; dom. 134. — Gallis †; Font. 32. — Veneriis; Verr. III, 75. 105.

cum Syria; prov. cons. 36.

3. **Appellativa:** cum adversariis; S. 123, a. advocatis (2 St.) S. 130, b. amicis (4 St.) S. 211, b. amplificatione, S. 216, a. apparitoribus, S. 258, a. aratoribus; Verr. III, 188. ✕. architectis, S. 283, a. argento (2 St.) S. 285, b. argumentis, S. 286, b. armatis (2 St.) S. 292, a. artificiis; Sex. Rosc. 133. avaritia; leg. agr. I, 9. auctoribus, S. 333, a. auctoritate (3 St.) S. 341, b. audacia (2 St.) S. 345, b. auro, S. 367, a. — bacillis, S. 393, a. beneficio, S. 414, b. benignitate, S. 416, a. bonis (boni, 2 St.) S. 429, b. (bona) Quinct. 59. 95. (3 St.) S. 434, b. — caerimonia (2 St.) S. 442, b. calamitate, S. 445, a. calceis, S. 445, b. cantu, S. 450, a. caterva (2 St.) S. 464, b. causa (3 St.) S. 479, a. circumscriptione, S. 513, a. cive, S. 529, b. civitatibus; Verr. III, 188. clamore (2 St.) S. 543, b. classe; imp. Pomp. 34. cohorte (3 St.) S. 567, a. comitatu (2 St.) S. 573, a. compendio (2. St.) S. 592, a. coniuge (3 St.) S. 627, b. conlega; sen. 22. (4 St.) S. 626, a. consilio (7 St.) S. 652, a. consule (3 St.) S. 674, a. contione; Cluent. 93. contumelia (3 St.) S. 698, a. convicio, S. 702, a. copia (2 St.) S. 705, a. copiis (11 St.) S. 707, a. cothurnis, S. 712, a. crimine; Verr. V, 61. Sulla 74. cruciatu, S. 724, b. crudelitate (2 St.) S. 727, b. hoc cumulo; Verr. III, 100. summa cum avaritia infinitaque omnium rerum cupiditate; leg. agr. I, 9. proiecta quadam et effrenata cupiditate; dom. 115. maxima cum cura; Verr. IV, 74. V, 36. summa cum cura; Sest. 101. curru; Verr. IV, 107. — debitoribus Graecis; Sest. 94. architectis et decempedis; Milo 74. ceteris; xviris; leg. agr. II, 43. decumo; Verr. III, 112. 113. 114. dedecore; Quinct. 49. 95. Sest. 37. [Phil. XIV, 9.] summo dedecore; Deiot. 43. probro atque dedecore; Sex. Rosc. 68. defensione aliqua; Verr. I, 144. illa deprecatione; Cluent. 8. minore .. cum rei publicae detrimento; sen. 11. maximo detrimento; Verr. III, 19. dignitate; Phil. III, 35. 36. sua dignitate omni; Scaur. 45. magna cum dignitate; Verr. IV, 4. dignitate maxima; Verr. V, 36. maxima dignitate; dom. 87. summa cum dignitate; dom. 64. Planc. 84. summa cum gravitate et dignitate; Sulla 64. summa cum diligentia; Quinct. 61. maiore cum religione et diligentia; Cluent. 121. crudelissimo discidio; Cael. 31. dissimulatione aliqua cupiditatis; Flacc. 21. dolore; Verr. I, 94. II, 52. Ligar. 33. aliquo dolore; Piso 12. quanto cum dolore! Marcell. 16. quanto ... cum dolore! Rab. Post. 45. magno ... cum dolore; prov. cons. 5. Phil. I, 31. maximo cum dolore; Cluent. 30. summo dolore; dom. 98. maximo cruciatu ac dolore; Sulla 90. interfectis ducibus; Arch. 21. — summa elegantia; Sulla 79. fortissimis legionibus, maximo equitatu; Phil. XIII, 44. equitibus Romanis; Verr. IV, 137. Fr. B. VI, 29. suis delectis equitibus; Deiot. 28. exercitu; Verr. I, 54. IV, 120. imp. Pomp. 23. 68. Catil. III, 8. IV, 12. Muren. 22. Flacc. 72. Sest. 9. 72. Piso 38. Phil. III, 1. 30. V, 21, 42. 46. VIII, 5. XIV, 4. exercitu suo; Sest. 88. Phil. V, 37. illo exercitu; Sest. 11. 12. tanto exercitu; Piso 38. Poenorum exercitu; Verr. III, 125. eorum exitio; Catil. I, 33. summo ... exitio; Sest. 46. maximo detrimento atque adeo exitio; Verr. III, 19. optima existimatione; Muren. 42. magna cum exspectatione; Qu. Rosc. 27. summa cum exspectatione; leg. agr. II, 13. summa voluntate et exspectatione; Verr. a. pr. 2. Byzantiis exsulibus; dom. 129. — fabris; Phil. I, 12. falcibus; Milo 91. fama; Sex. Rosc. 115. familiari meo; Sulla 44. fascibus; Verr. II, 11. leg. agr. II, 45. 93. Phil. XIV, 14. facibus; Milo 91. multis facibus; Verr. V, 129. ferro et facibus; Quir. 14. febri; Cluent. 175. ferro; Sex. Rosc. 32. Caecin. 25. 41. Quir. 14. Piso 28. fide; Sex. Rosc. 10. 30. filia; Piso fr. 4. filio; Verr. a. pr. 25. Verr. I, 83. Vatin. 24. adulescente filio; Verr. V, 16. duobus adulescentibus filiis; Sex. Ros. 64. suis formosis finitoribus; leg. agr. II, 53. quanto cum fletu! Sest. 121. tam pio iustoque foedere; Phil. XIII, 37. fratre; Verr. IV, 145. Sulla 89. Phil. VI, 14. suo coniuge et fratre; Cael. 78. quodam strepitu fremituque; har. resp. 24. maxima frequentia; Verr. a. pr. 18. summo furore; Catil. II, 19. ceteris furtis; Verr. V, 44. — Gallicis; Phil. II, 76. magno cum gemitu; Verr. I, 49. maximo cum gemitu; Sest. 33. quanto cum gemitu; Sest. 121. luctu et gemitu; Verr. III, 132. magno cum luctu et gemitu; Verr. IV, 76. lacrimis gemituque; Sest. 68. gladio; Sest. 78. scuto et gladio; Caecin. 62. gladiis; Catil. I, 32. III, 5. Muren. 52. Sest. 28. Milo 91. Phil. II, 8. 15. 19. 108. 112. 114. VII, 13. gloria; Phil. XII, 30. summa cum gloria; Verr. V, 180. vera cum gloria; Piso 2. avi gloria; Scaur. 45. summa interfectoris gloria; Phil. I, 35. omnium gratia; Milo 41. gratulatione aliqua; Piso 40. summa cum gratulatione; Verr. IV, 74. summa cum gravitate; Sulla 64. Sest. 107. grege; dom. 24. — hominibus; Cluent. 69. Piso 61. equitibus Romanis, hominibus ... honestissimis; Verr. IV, 137. armatis hominibus; Caecin. 87. bonis viris et hominibus primis; Sest. 114. summa cum honestate; Cluent. 159. honore; Muren. 89. Sulla 90. magno honore; Verr. V, 82. hoc .. cum honore; Muren. 87. quanto cum honore; prov. cons. 41. — ignominia; Muren. 89. Phil. III, 35. magna igno-

minia; Verr. a. pr. 18. supplicio ignominiaque; Phil. IV, 12. omni immanitate; Phil. V, 37. imperio; Verr. IV, 7. 8. V, 41. 46. imp. Pomp. 13. 65. leg. agr. II, 45. 54. 60. Sest. 128. summo imperio; Verr. a. pr. 37. [imperio summo; leg. agr. II, 99.] summo cum imperio; leg. agr. I, 9. II, 34. Muren. 89. iusto cum imperio; Ligar. 27. potestate atque imperio; Verr. IV, 44. potestate imperioque; Phil. I, 18. eodem illo indice; Cluent. 22. magna cum infamia; Verr. I, 118. istius invidia infamiaque; Verr. III, 69. infulis; Verr. IV, 110. maxima sociorum iniuria; Verr. III, 194. summa sociorum iniuria; Verr. III, 221. maximis iniuriis; Verr. III, 228. purpura et sceptro et illis insignibus regiis; Sest. 57. summa elegantia atque integritate; Sulla 79. cum ‖ coram ‖ ipso intercessore; Fr. B. VI, 14. magna internicione; dom. 63. illa superbia atque intolerantia; Cluent. 112. invidia; har. resp. 17. invidia mea; Phil. XIV, 15. summa sua invidia; Quinct. 85. sua minima invidia; Sest. 49. istius invidia; Verr. III. 69. eis iudicibus; Verr. I, 51. Cluent. 148. [iudicio infinito; leg. agr. II, 99.] iudicio omnium rerum; ib. 54. imperio iudicioque rerum omnium; ib. 34. amplissimis omnium iudiciis; dom. 86. illa delecta finitorum iuventute; leg. agr. II, 45. — summo cum labore; Qu. Rosc. 31. Gallicis et lacerna; Phil. II, 76. lacrimis; Sest. 68. multis lacrimis; Verr. II, 42. multis cum lacrimis; Verr. IV, 76. Sulla 18. laetitia; Verr. III, 4. summa cum gratulatione civium et laetitia; Verr. IV, 74. multis cum lacrimis et lamentationibus; Verr. IV, 76. gravissima atque ornatissima laudatione; Cael. 5. illa insigni laurea; prov. cons. 35. laude; Rabir. 29. maxima cum laude; Phil. V, 19. legatione; Cael. 5. Planc. 22. potestate aut legatione; Verr. IV; 9. legatis; dom. 129. quaestore prove quaestore et legatis; Phil. X, 26. legione; Phil. XI, 4, una legione; Phil. III, 31. cum legione Martia, cum quarta; Phil. XIII, 20. legionibus; Phil. II, 59. „sex legionibus“: Phil. VIII, 27. fortissimis legionibus; Phil. XIII, 44. [reliquis legibus; Milo 89.] singulis libellis; Cluent. 141. liberis; Catil. I, 4. Sulla 89. coniugibus ac liberis; Catil. III, 23. Piso 51. lictoribus; Sulla 68. Piso 54. laureatis tuis lictoribus; Piso 53. litteris; Verr. II, 140. 155. Catil. III, 4. Flacc. 47. lorica; Flacc. 41. illa lata insignique lorica; Muren. 52. luctu; Verr. III, 132. IV, 76. acerbissimo luctu; Font. 48. — magistratibus; Verr. V, 21. mandatis; Verr. II, 155. Arch. 8. litteris mandatisque; Catil. III, 4. quibuscum mandatis; Phil. V, 26. illa sua praedonum copia manuque Verr. III, 76. omni egentium atque improborum manu; leg. agr. I, 22. importuna sceleratorum manu; Catil. I, 23. illa tua conscleratorum ac perditorum manu; dom. 6. tua fugitivorum manu; ib. 7. latronum manu; Phil. VI, 3. taeterrimorum latronum manu; ib. XIII, 16. omnibus matronis; Verr. V, 129. patris memoria; Scaur. 45. mendacio; Ligar. 25. meritoriis; Phil. II, 105. mercibus; imp. Pomp. 55. „aliquo metu“; leg. agr. III, 14. magno cum metu; Cluent. 51. magno cum suo metu; Planc. 97. quibusdam minis; Font. 33. [vi ac minis; Verr. III, 67.] quibusdam fractis iam atque inanibus minis; har. resp. 2. summo cum labore, stomacho miseriaque; Qu. Rosc. 31. quam minima cum molestia; Quinct. 20. mulierculis; Verr. V, 100. 131. armata multitudine; Caecin. 76. maxima frequentia ac multitudine; Verr. a. pr. 18. quattuor parvis myoparonibus; Verr. V, 97. — ista natura; Muren. 64. his necessariis; Sulla 89. — octavo; Verr. III, 112. offensione; Fr. C. 15. mercibus atque oneribus; imp. Pomp. 55. ceteris ornamentis; Verr. IV, 58. — palla; Phil. III, 16. tunica pulla ... et pallio; Verr. IV, 54. pallio purpureo talarique tunica; ib. V, 31. pallio purpureo tunicaque talari; ib. 86. tunica pallioque purpureo; ib. 137. tuo illo pare; sen. 17. illo suo pari; Piso 18. parente; Sulla 89. patre; Sex. Rosc. 52. Flacc. 5 (3. 46). Cael. 9. duobus patriciis Muren. 17. pace; Muren. 32. pecunia; Verr. I, 34. innumerabili pecunia; leg. agr. II, 54. [omni pecunia; ib. 99.] obsignata pecunia; Cluent. 58. veneno pecuniaque; ib. magno comitatu et pecunia; ib. 192. fortissimis legionibus, maximo equitatu peditatuque; Phil. XIII, 44. mea perfidia; Rab. Post. 33. audacia perfidiaque; Quinct. 94. periculo; Flacc. 65. periculo capitis; Verr. II, 99. nullo .. cum periculo; Flacc. 2. magno cum suo periculo; Quir. 17. magno periculo; Phil. XI, 37. summa sua invidia maximoque periculo P. Quinctii; Quinct. 85. tanto tuo periculo; Verr. III, 65. huiusce periculo; Cluent. 117. summo non dicam exitio, sed periculo; Sest. 46. tanto fortunarum suarum periculo; Rab. Post. 25. capitis mei periculo; Marcell. 15. vitae etiam periculo; Phil. XIV, 15. pernicie rei publicae; Planc. 90. pernicie civitatis; ib. tua peste ac pernicie; Catil. I, 33. magna calamitate et prope pernicie civitatis; Verr. I, 63. tua peste; Catil. I, 33. plangore; Phil. II, 85. plausu; ib. potestate; Verr. IV, 9. 44. Phil. I, 18. infinita potestate; leg. agr. II, 54. summo imperio et potestate; Verr. a. pr. 37. praeda; Verr. V, 59. sua cum praeda; har. resp. 3. cum suis praefectis; Verr. I, 74. praesidio; Sex. Rosc. 13. Phil. VIII, 6. firmissimo praesidio; Muren. 52. vestris precibus; Sest. 26. primis; Quinct. 24. 58. Verr. I, 137. II, 68. III, 200. Caecin. 10. principibus; Phil. II, 32. filio prinicipe iuventutis; Vatin. 24. probro; Sex. Rosc. 68. publicanis; Font. 2. pudicitia; Phil. II, 15. quanto cum pudore; Flacc. 10. purpura; Sest. 57. — quaestore prove quaestore ‖ quaestoribus prove quaestores, al. ‖; Phil. X, 26. quaestu; Verr. II, 6. aliquorum querella; Milo 41. dolore et querimonia; Verr. I, 94. — aliqua ratione; Font. 37. religione; Cluent. 121. ceteris rebus; Verr. IV, 64. plurimis rebus et eis, quas ..; Verr. V, 44. quibusdam † multis metuendisque rebus; har. resp. 62. re publica; Sest. 22. risu; Caecin. 28. — magistratibus sacerdotibusque publicis; Verr. V, 21. sagittis; Phil. II, 112. saltatore conlega; dom. 60. tuis teneris saltatoribus; Piso 89. illa saltatrice; Piso 18. salute; Deiot. 43. summa cum salute rei publicae; imp. Pomp. 50. summa rei publicae salute; Catil. I, 33. vestra atque omnium civium salute; Muren. 2. scelere; div. Caec. 60. purpura et sceptro; Sest. 57. scortis; har. resp. 59. scuto; Caecin. 62 imperio ac securibus; Verr. IV, 8. senatu; Sest. 1. sensu doloris aliquo; Verr. V, 118. eius servis; Verr. I, 67. armatis servis; Caecin. 24. sui similibus servis; Phil. I, 5. sica; Phil. II, 74. sicariis; Sest. 78. sui similibus; Verr. III, 148. illa sua metus et fugae simulatione; Scaur. 9. socio Cn. Acerronio viro *optimo;* Tull. 16. sociis; Phil. II, 48. [cum] turpissimis rei publicae sordibus; Phil. XIII, 37. sororibus; har. resp. 59. aliqua spe delectationis; Cael. 66. spe magna; Rab. Post. 5. aliqua perveniendi ad M. Antonium spe; Phil. IX, 2. *cum* Campano supercilio ac regio spiritu; leg. agr. II, 93. splendore; Muren. 40. labore, stomacho miseriaque; Qu. Rosc. 31. quodam strepitu; har. resp. 24. summo cum studio; Verr. V, 153. Font. 44. summo .. cum studio; Phil. VII, 13. *tanto cum studio;* Tull. 3. tanto studio; imp. Pomp. 69. subscriptoribus; div. Caec. 47. illa superbia; Cluent. 112. *cum* Campano supercilio; leg. agr. II, 93. supplicio; Phil. IV, 12. suspicione; Verr. V, 61. aliqua ratione ac suspicione; Font. 37. cantu atque symphonia; Verr. V, 92. inanibus syngraphis; Verr. IV, 30. — telo; Tull. 50. Catil. I, 15. telis; Milo 29. ferro atque telis; Sex. Rosc. 32. vitae tempore; Arch. 29. quibusdam minis et barbaro atque immani terrore verborum; Font. 33. illius Pisoniani temporis Gabinianique terroribus; har. resp. 2. publico testimonio; Arch. 8. lega-

tione et testimonio; Planc. 22. testimoniis publicis; Verr. II, 155. toga praetexta; Verr. I, 152. sen. 12. toga pulla; Vatin. 30. 31. 32. calceis et toga; Phil. II, 76. tunica: ſ. pallio. turpitudine aliqua; Cael. 69. — veneno; Cluent. 58. bona .. cum venia; Sex. Rosc. 9. infulis ac verbenis; Verr. IV, 110. ||omni|| vestigio; Flacc. 60. multa cum stragula veste; Verr. V, 63. victu ac vestitu suo; Sest. 59. veteranis; Phil. XIII, 20. istis ipsis veteranis; Phil. X, 16. clarissima victoria; Balb. 16. victu ac vestitu suo; Sest. 59. optima villa; Qu. Rosc. 33. viro: ſ. socio. bonis viris; Sest. 114. multis bonis viris; Sest. 44. viris fortibus multis; dom. 142. laude ac virtute; Rabir. 29. fama, vita bonisque omnibus; Sex. Rosc. 115. isdem suis vitiis; Cluent. 112, vituperatione; Verr. III, 51. summa voluntate; Verr a. pr. 2. voluptate; Catil. III, 2. laetitia .. ac voluptate; Verr. III, 4. uxore; Milo 28.

cumulate, reichlich: ago: si ... parum vobis cumulate gratias egero; sen. 1.

facio: cum haec omnia, quae polliceor, cumulate tuis patronis ||† tuis proximis|| plana fecero; Verr. V, 165.

persolvo: censeo ... ea (praemia) vivis victoribusque cumulate ... persolvenda; Phil. XIV, 35.

cumulo, aufhäufen, überhäufen, anfüllen, steigern: alqd: haec aliis nefariis cumulant atque adaugent; Sex. Rosc. 30. quamquam nos ea, quae promisimus, studiose cumulata ||quam multa, al.|| reddemus; Phil. XIV, 30.

civitatem: haec tam parva civitas ..., cumulata aliis tuis maioribus iniuriis; Verr. III, 85.

cor: „nunc meum cor cumulatur ira"; Cael. 37.

mensuram: qui si largissimus esse vellet, cumulatiore mensura uteretur; Verr. III, 118.

scelus: nonne etiam alio incredibili scelere hoc scelus cumulasti? Catil. I, 14.

virtutem: hoc ... et sentire .. et facere perfectae cumulataeque virtutis (est); Sest. 86.

cumulus, Haufe, Uebermaß, Ueberschuß: I. accedit: ut ad illam opimam ... praedam damnatio Sex. Roscii velut cumulus accedat; Sex. Rosc. 8. ut ... ad tua in me unum innumerabilia merita ... maximus hoc tuo facto cumulus accesserit; Marcell. 34.

II, 1. augeo: augent magnum quendam cumulum aeris alieni; Fr. B. XIII, II, 4.

tribuo: ergo ille cumulus dierum hominis est dignitati tributus; prov. cons. 26.

2. accedo ad: ut ad cumulum spe maiorum praemiorum ipsius Staieni sententia septima decima accederet; Cluent. 74. — in: accesserint in cumulum manubiae vestrorum imperatorum; leg. agr. II, 62.

cunabula, Wiege: qui non in cunabulis, sed in campo sunt consules facti; leg. agr. II, 100.

cunctatio, Zögern, Zurückhaltung: 1. amittere: ut non numquam cunctatione ac tarditate, dum otium volunt etiam sine dignitate retinere, ipsi utrumque amittant; Sest. 100.

2. sine: dicam sine cunctatione quod sentio; Vatin. 15.

cunctor, zögern, zaudern: alqs: an etiam tum quiesceretis, cunctaremini? Sest. 81. hic ego nunc cuncter? Balb. 8.

consul: an potest ulla esse excusatio ... cunctanti ... consuli? Piso 10.

cunctus, gesammt, ganz, alle insgesammt, alle einmüthig: A. **bei Substantiven:** alqs: qui (Siculi) ... cuncti ad me publice [saepe] venerunt; div. Caec. 2. hic cuncti Siculi ... graviter commoventur; Verr. V, 115. cum vos vestem mutandam censuissetis cunctique mutassetis; sen. 12.

Achaia: adsunt ex Achaia cuncta multi legati, Boeotia, Thessalia; Flacc. 63. Graecis autem Lydis ... obsistent Massilienses, ... cuncta Achaia, Thessalia, Boeotia; ib. 100.

Aegyptus: quid Alexandria cunctaque Aegyptus? leg. agr. II, 41.

arma: cui senatus ... cuncta populi Romani arma commiserat; Milo 61.

Asia: civitates .. omnes cuncta Asia atque Graecia vestrum auxilium exspectare ... coguntur; imp. Pomp. 12. cuius rei cuncta testis est Asia; Flacc. 32. ille retentus a cuncta Asia supplice; Scaur. 35. haec (frugalitas) in illo est ... a cuncta Asia ... cognita; Deiot. 26.

auxilia: cum cuncta auxilia rei publicae labefactari ... videat; Rabir. 3.

centuriae: cum ... ter praetor primus centuriis cunctis renuntiatus sum; imp. Pomp. 2.

civitas: cur cuncta civitas Lampsacenorum ... domum tuam concurrerit; Verr. I, 80. venit huic subsidio ... Massiliensium cuncta civitas; Font. 45. quod (vos) cuncta civitas odit; Piso 45. ut ... cuncta civitas eam laudem pro sua vindicaret; Milo 38. in tanta laetitia cunctae civitatis; Phil. II, 21.

contio: una voce cuncta contio declaravit ..; Phil. XIV, 16.

domus: multae sunt domus in hac urbe .. atque haud scio an paene cunctae iure optimo; har. resp. 14.

equites: cum ... cuncti .. equites Romani se ad lenonis impudicissimi pedes abiecissent; sen. 12.

Gallia: maius emolumentum ... Metellis propositum fuisse ... quam cunctae Galliae; Font. 27.

gentes: cum illae (Athenae) non solum in Graecia, sed prope cunctis gentibus enitebant; Flacc. 17. cuius ego civitatis disciplinam ... haud scio an cunctis gentibus anteponendam dicam; ib. 63. ut ... posteris vestris cunctisque gentibus dignissimus ea civitate videar; Quir. 25. cui ... cunctae gentes testimonium ... imperii conservati dedissent; dom. 132. adsentiente Italia cunctisque gentibus; Piso 23.

Graecia: haec cuncta Graecia ... parvum quendam locum ... Europae tenet; Flacc. 64. in ceteris Asiae partibus cunctaeque Graeciae; Arch. 4. lege .. ea ... omnis erat tibi Achaia ..., cuncta Graecia addicta; Piso 37. cum ... cuncta Graecia et legiones ... in consulum potestate sint; Phil. X, 25. uti ... Illyricum cunctamque Graeciam tueatur; ib. 26. ſ. Asia; imp. Pomp. 12.

Italia: si cuncta Italia ... loquatur; Catil. I, 27. omissis his rebus, ... vectigalibus, cuncta Italia; ib. II, 25. cum me ... Italia cuncta paene suis umeris reportarit; sen. 39. me in patriam ... Italia cuncta revocavit; Quir. 10. me ... Italia cuncta semper a vobis deprecata est; ib. 16. me ... rogari ab Italia cuncta; ib. quem a cuncta Italia desideratum ... confiteris; dom. 5. qui cuncta ex Italia ... convolaverunt; ib. 57. si cunctae ... Italiae ... iucundum meum reditum intellegitis esse; ib. 147. non me magis violavit ... quam Italiam cunctam; har. resp. 5. Italia cuncta permota, omnes ... cives ... arbitrabantur; Sest. 25. cum ... multitudo ex tota urbe cunctaque Italia convenisset; ib. 26. cuius causam ... (non) Italia cuncta susceperat; ib. 37. meam causam ... cuncta Italia publice, omnes boni ... susceperant; ib. 38. qui concursus legatorum ex Italia cuncta ... fuerit; ib. 72. ut ... cuncta ex Italia omnes ... convocarentur; ib. 128. me cuncta Italia ... priorem consulem declaravit; Piso 3. erat ... totum Palatium ... Italia cuncta refertum; ib. 11. senatus auxilium omnium civium cuncta ex Italia ... implorandum putavit; ib. 34. Italia cuncta (te) exsecratur; ib. 64. ipse cunctae Italiae ... signum dedit; Milo 39. T. Annium ... maxima laetitia ... cunctam Italiam ... adfecisse; ib. 77. negat cuncta Italia; Phil. IV, 9. quae (causa esset) cunctae Italiae ... gratissima; ib. V, 44. eodem incumbunt municipia, coloniae, cuncta

Italia; ib. VI, 18. cum ... praesidio .. Italiae cunctae saeptus posset esse; ib. X, 7. quid cuncta Italia de vestra gravitate sentiat; ib. XI, 39. quid cunctam Italiam (censetis)? ib. XII, 7. cuncta contra te Italia armata est; ib. XIII, 39.

iuventus: cum ... cuncta nobilitas ac iuventus accurreret; Rabir. 21.

municipes: graviter id ... cuncti .. municipes tulerunt; Cluent. 43.

nobilitas: cum ille nihil aliud ageret cum illa cuncta ... nobilitate; Cluent. 153. s. iuventus.

ordo: cum et cunctus ordo et multi eum summi viri orarent; Quir. 12. cum ... cunctus ordo reclamabat; Piso 29. erat mecum cunctus equester ordo; Planc. 87. in quo (consilio) ex cunctis ordinibus amplissimi viri iudicarent; Milo 5.

plebs: quae (plebs) cuncta comitiis adfuit; Planc. 21.

populus: ut ... tantum ... cuncto populo Romano debeamus; Quir. 5. cuncto populo Romano *re*clamante; Fr. B. VIII, 19, a.

res publica: cunctam .. rem publicam res tuae gestae complexae sunt; Marcell. 25.

senatus: rem cunctus senatus Catinensium legibus iudicabat; Verr. IV, 100. in foro ... cunctus senatus; Rabir. 20. ego recentem putarem memoriam cuncti senatus commentario meo posse superari? Sulla 45. reditu suo senatum cunctum paene delevit; sen. 38. profugisse ... cunctum senatum; Deiot. 11. senatus ... cunctus adsensus est; Phil. II, 13.

sententiae: decernitur ... prope cunctis sententiis; Verr. IV, 145. qui cunctis senatus sententiis hostis est iudicatus; Phil. XI, 9.

Sicilia: deae, quae ... cunctae .. Siciliae ... praesidetis; Verr. V, 188.

societates: cunctarum societatum ... decreta de me rei publicae causa esse facta fateamur; Vatin. 8.

studia: ea (studia) tamen illum cuncta iam exacta aetate defecerant; Deiot. 28.

suffragia: quae (civitas) suam dignitatem non posse se tenere ... cunctis suffragiis iudicavit; Quir. 25. cum P. Sestius [quaestor] esset ||sit|| cunctis suffragiis factus; Vatin. 11. me cum ... praetorem primum cunctis suffragiis populus Romanus faciebat; Piso 2. populi .. cunctis suffragiis ... se consulem declaratum; Milo 96.

urbs: ille cunctam urbem, ille vos omnis salvos esse voluit; Catil. III, 22.

B. **allein**: veniunt: ut cuncti ex omni Italia ... ad me unum ... defendendum venirent; sen. 24.

deligo ex: quem unum ex cunctis delegissetis; leg. agr. II, 23.

cuniculus, unterirdischer Gang, Canal, Mine: I. ascendo per: quod in templum ipse nescio qua per Gallorum cuniculum ascendit; Phil. III, 20.

restituo in: non, opinor, eos (Gallos) in cuniculum, qua adgressi erant, sed in Capitolium restitui oporteret; Caecin. 88.

II. causa de: cum Reatini ... me suam publicam causam de Velini fluminibus et cuniculis apud hos consules agere voluissent; Scaur. 27.

III. oppugnari: quae res aperte petebatur, ea nunc [occulte] cuniculis oppugnatur; leg. agr. I, 1.

cupa, Faß: vinum de: panis et vinum a propola atque de cupa; Piso 67.

cupide, begierig, gern, leidenschaftlich, heftig, voreilig: accurro: illum cupide ad praetorem ... accucurrisse; Verr. V, 7.

contendo: qui ... cupidissime contenderet, ut ..; Quinct. 74.

decurro: ad haec ... iura tam cupide decurrebas, ut ..? Quinct. 48.

dico: qui ob aliquod emolumentum suum cupidius aliquid dicere videntur; Font. 27. ne quid cupide ... dicat; Flacc. 12. cum ... ad populum cupidissime falsum testimonium dixeris; Vatin. 41.

fio: quid cupide a senatu ... fiebat? Phil. II, 52.

iusto: cum cupidius instaret; Quinct. 77.

mentior: ego vero cupide et libenter mentiar tua causa; Qu. Rosc. 49.

mitto: si cupide, si inconstanter nomen suum misit in hoc iudicium; Flacc. 5 (Z. 37).

persequor: ut ... hanc fere (laudem) ... cupidissime persequantur; Rab. Post. 2.

cupiditas, Begierde, Sucht, Habsucht, Leidenschaft, Verlangen, Begehrlichkeit, Gelüste, Parteilichkeit: I. **absolut**: 1. **Subject**: defert: vellem alio potius eum cupiditas gloriae detulisset; Cael. 74.

defervescunt: quorum cum adulescentiae cupiditates deferbuissent; Cael. 43.

dissidet: ut popularis cupiditas a consilio principum dissideret; Sest. 103.

ducit: venio nunc eo, quo me non cupiditas ducit, sed fides; Sex. Rosc. 83.

efficiunt: [vestrae cupiditates provinciarum effecerunt,] ut ego excluderer; Piso 76.

erumpit: quonam esset eius cupiditas eruptura; Verr. II, 74.

est: in: cupiditates .. quae possunt esse in eo, qui ..? Sex. Rosc. 39. scitote .. eas cupiditates, quae obiciuntur Caelio, atque haec studia ... non facile in eodem homine esse posse; Cael. 45. si umquam vitae cupiditas in me fuisset; Planc. 90. — ibi: quod, ubi honos publice non est, ibi gloriae cupiditas esse non potest; leg. agr. II, 91. — incredibilis: illa vero eius cupiditas incredibilis est; Verr. IV, 58. — minores: apud maiores nostros cum et res et cupiditates minores essent; Tull. 9. — obscura: quia ... nemo laborat, ut obscura sua cupiditas esse videatur; Verr. V, 126. — occulta, tecta: huc accedit, quod paulo tamen occultior atque tectior vestra ista cupiditas esset; Sex. Rosc. 104. — quae: quae sit omnium mortalium ... cupiditas, ut acria ... iudicia fiant, ... intellegis; Sex. Rosc. 11. quae est igitur ista cupiditas legis eius ferendae, quae ..? Phil. I, 21. — quanta: scio ... quanta .. et quam sollicita sit cupiditas consulatus; Milo 42. — similis: similis istius cupiditas; Verr. IV, 39. sollicita: s. quanta. — tanta: fuit ulla cupiditas tanta, quae tantam exstingueret religionem? Verr. I, 43. — turpis: si vitae cupiditas contra rem publicam est turpis, certe multo mortis cupiditas mea turpior fuisset cum pernicie civitatis; Planc. 90.

exstinguit: s. est tanta.

impellit: hominem ... indomitae animi cupiditates ad hoc scelus impulerunt? Sex. Rosc. 39. quae causa ceteros ad facinus impulit, cupiditas retinendae possessionis; Sulla 56.

potest: quod ... plus .. aliquanto apud te pecuniae cupiditas quam iudicii metus posset; Verr. III, 131. s. est in. est ibi.

prorumpit: eo prorumpere hominum cupiditatem ..., ut ..; Sex. Rosc. 12.

pugnat: illinc ab initio cupiditatem pugnasse et audaciam; Quinct. 79. monstrum ... tam ex contrariis diversisque et inter se pugnantibus naturae studiis cupiditatibusque conflatum; Cael. 12.

rapit: quo te iam pridem ista tua cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat; Catil. I, 25. quae te ... nisi praedae ac rapinarum cupiditas tam caeca rapiebat? Piso 57.

retinet: eum, credo, ... victoriae cupiditas ... retinet; prov. cons. 29.

superat: nisi hanc ... cogitationem salutis tuae pecuniae cupiditas ... superaret; Verr. III, 52.

tollit: fidem ... tollit ... illa cupiditas, quae suscepta est spe et pr*omissione* pr*ae*miorum; Scaur. 38.

videtur: f. est obscura.
vincit: vincat aliquando cupiditas voluptasque rationem; Cael. 42.

2. **Anruf**: ecce: ecce ... consulum scelus, cupiditas; prov. cons. 43.
o: o cupiditatem inconsideratam! Quinct. 80. o caecam cupiditatem! Sulla 91.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: abstineo: hunc ... a Siculorum argento cupiditatem aut manus abstinere potuisse? Verr. IV, 34.
adfero: quibus primus annus hanc cupiditatem attulisset; leg. agr. II, 93.
amoveo: est hominis magni ... metum cupiditatesque omnis amovere; Cluent. 159.
antefero: quid enim stultius quam ... cupiditatem dominandi praecipitem et lubricam anteferre verae ... gloriae? Phil. V, 50.
appello: alii errorem appellant, alii timorem; qui durius, spem, cupiditatem; Ligar. 17.
audio: audite etiam singularem eius .. cupiditatem; Verr. IV, 99.
celo: f. tego; Piso 56.
cognosco: iam universa istorum cognita cupiditate; Flacc. 27.
comprimo: meditare quibus verbis incensam illius cupiditatem comprimas atque restinguas; Piso 59.
comprobo: hanc vos .. tantam, *tam* variam, tam novam in omni genere ... cupiditatem comprobabitis? dom. 116.
concipio contineo: auribus tu tantam cupiditatem concepisti, ut eam non metus ... contineret; Verr. IV, 101.
debilito: an vos acerrimam illam et fortissimam populi Romani libertatis recuperandae cupiditatem non imminutam ac debilitatam putatis legatione pacis audita? Phil. XII, 7.
declaro: qui (populus Romanus) ... declaravit .. maximam libertatis recuperandae cupiditatem; Phil. VII, 22.
demonstro: est mihi alius locus ad hanc istius cupiditatem demonstrandam separatus; Verr. I, 45. Sopater ... istius cupiditatem minasque demonstrat; ib. IV, 85.
effreno: at, credo, in hisce solis rebus indomitas cupiditates atque effrenatas habebat; Verr. I, 62. videte hominis intolerabilem audaciam cum proiecta quadam et effrenata cupiditate; dom. 115. *coniugem suam ... istius ... effrenatae cupiditati* cum dare nollet Aris; Scaur. c. 2, § 6. f. I, 1. rapit; Catil. I, 25.
excludo: excluditote eorum cupiditatem .. sapientia vestra; Cael. 22.
expleo: cuius illi salutem pro pignore tradiderunt ad explendas suas cupiditates; prov. cons. 2.
expono: hasce eius cupiditates exponam alio loco; Verr. II, 88.
facio: apertior eius cupiditas improbitasque facta est; Verr. II, 42.
frango: cupiditatibus fractis; Milo 78.
habeo: quam multas cupiditates, quam varias, quam infinitas habuerit; Verr. II, 184. honestatis enim et dignitatis habuisse nimis magnam iudicatus est cupiditatem; Sulla 73. f. effreno; Verr. I, 62.
ignoro: quibus in rebus istius cupiditates et insanias quis ignorat? Verr. II, 35.
imminuo: f. debilito.
inrideo: inrisa est abs te paulo ante M. Pisonis cupiditas triumphandi, a qua te longe dixisti abhorrere; Piso 62.
intendo: quo cupiditatem infinitam ... iam pridem intendit Antonius; Phil. VII, 27.
interpono: nisi ... ea cupiditas, qua per hosce annos in quibusdam iudiciis usus es, etiam in istius hominis desperati causa interponeretur; Verr. a. pr. 35.
obicio: f. I, 1. est in; Cael. 45.
perspicio: ut amentiam singularem et furorem iam, non cupiditatem eius perspicere possitis; Verr. IV, 38.
praetexo: ut non praetexat cupiditatem triumphi; Piso 56.
profundo: ipsa natura profundit adulescentiae cupiditates; Cael. 28.
proiecta: f. effreno; dom. 115.
restinguo: f. comprimo.
retardo: cuius cupiditatem nulla umquam turpitudo retardavit; Cluent. 199.
suscipio: f. I, 1. tollit.
tego: huius ... cupiditatem ... imperatoriis laudibus tegere conaris? Verr. V, 32. saepe enim vidi (eos) ... triumphi nomine tegere atque celare cupiditatem suam; Piso 56. f. I, 1. est occulta.
teneo: nisi facile cupiditates nostras teneremus; Verr. III, 3. tenetur igitur iam ... cupiditas hominis; ib. 152.
tollo: ut studia cupiditatesque honorum ... ex hominibus civitatibusque tollerentur; Verr. II, 132.

2. **Genetiv**: insimulo: f. IV, 1. suspicio; Verr. IV, 33.

3. **Dativ**: addico: an (parsimonia) ... nuda cupiditati petulantiaeque addicatur; Quinct. 92.
constituo: modum aliquem huic cupiditati constitui oportere; Verr. II, 145.
dedo: ne ... Sex. Naevii cupiditati crudelitatique dedatur; Quinct. 59.
denego: ut semper omnia, quae iucunda videntur esse, ... his extraordinariis cupiditatibus ... denegarem; Verr. V, 35.
do: f. 1. effreno; Scaur. c. 2, § 6.
expono: (se) non habere domum ... patentem atque adeo expositam cupiditati et voluptatibus; Quinct 93.
gero morem: qui .. ita diligenter Sex. Naevii studio et cupiditati morem gerunt; Quinct. 9.
obsequor: huius te cupiditati obsequi; Piso 12.
obsisto: paucorum cupiditati tum, cum obsistere non poterant, tamen sufficere aliquo modo poterant; Verr. V, 127.
obtempero: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare; Quinct. 7.
pareo: nisi (id) libidini tuae cupiditatique paruerit; Verr. I, 78.
patefacio: si quae non nupta mulier domum suam patefecerit omnium cupiditati; Cael. 49.
pateo: f. expono.
resisto: quae (Hispania) ... religione sua resistere istorum cupiditati potest; Font. 45. ut Graecorum cupiditati Graecorum auxilio resistamus; Flacc. 64.
satis facio: se avarissimi hominis cupiditati satis facere posse; Verr. a pr. 41.
servio: ut ceteri libentius suo periculo vestris cupiditatibus serviant? Verr. III, 9. ut ... ne cupiditati quidem ulli servias; Sulla 25.
sufficio: f. obsisto.

4. **Ablativ**: careo: P. Naso, omni carens cupiditate; Phil. III, 25.
sum: cum in hac re tam aperta cupiditate fuerit; Verr. II, 164. Eriphylam accepimus in fabulis ea cupiditate *fuisse*, ut ..; ib. IV, 39.
utor: f. 1. interpono.

5. **mit Präpositionen**: abhorreo a: f. 1. inrideo.
caveo a: nobis a nostris *cupi*ditatibus ... est cavendum; Rabir. 33.
dico in: quae dici possunt in hominum ... cupiditatem; Flacc. 66.
disiunctus a: quae vita maxime disiuncta a cupiditate est; Sex. Rosc. 39.
do ad: cum ... dederit aliquid temporis ... ad inanis hasce adulescentiae cupiditates; Cael. 42.
exardesco ad: exarsistis ad libertatis recuperandae cupiditatem; Phil. XI, 3.
expostulo de: regna ... omnia de nostris cupiditatibus et iniuriis expostulant; Verr. III, 207.

facio in: [versus, qui in istius cupiditatem facti sunt]; Verr. V, 81.
loquor de: de impetu animi loquor, de cupiditate vincendi; Cael. 76.
munio contra: ut ... nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem ... posset esse; Verr. V, 39.
natus a: invenietis enim id facinus natum a cupiditate; Verr. II, 82.
percipio ex: voluptas, quae percipitur ex libidine et cupiditate; Verr. I, 57.
proficiscor a: quid a cupiditate aliqua ... profectum videretur; Font. 25.
prolabor ab: ne quod ab aliqua cupiditate prolapsum verbum esse videatur; Font. 28.
pugno cum: in animo eius metum cum cupiditate pugnare; Verr. II, 74.
relinquo ad: cum ... sibi nihil ... ad cupiditates suas ... reliquisset; Cluent. 68.
remitto de: proximo bello si ... multum de cupiditate Caesar remisisset; Phil. XIII, 2.
remotus a: quis tam remotus fuit a cupiditate? Verr. I, 106. homo ... a cupiditate [omni] remotissimus; ib. II, 91.
revoco a: ut eam ... non filiae maeror a cupiditate revocaret; Cluent. 12.
solutus a: omnes ... sequentur auctoritatem consulis soluti a cupiditatibus; leg. agr. I, 27.
venio ad: venio nunc ... non ad cupiditatem, sed ad eius modi facinus, in quo ..; Verr. IV, 60.
versor in: quamquam languet iuventus nec perinde atque debebat in laudis et gloriae cupiditate versatur; Piso 82.

III. nach Adjectiven und Adverb: 1. Dativ: angustus: quorum cupiditati nimium angustus orbis terrarum esse videatur; leg. agr. II, 37.
apertus, promptus: quod non istius cupiditati apertissimum promptissimumque esset; Verr. IV, 42.
obviam: cupiditati hominum ait se obviam ire; Verr. I, 106.
2. Ablativ: praeditus: homo singulari cupiditate ... praeditus; div. Caec. 6.

IV. nach Substantiven: 1. Genetiv: administer: non solum erat administer istius cupiditatum; Verr. II, 136.
coniectura: est boni iudicis parvis ex rebus coniecturam facere unius cuiusque [cupiditatis et] continentiae; Verr. IV, 34.
crimen: magnum hoc Lampsacenum crimen est libidinis atque improbissimae cupiditatis; Verr. I, 86.
custos: ne ... illum sibi conlegam ascriberetis, custodem ac vindicem cupiditatum; leg. agr. II, 24.
dissimulatio: qui aut sine ullo studio dicebant aut cum dissimulatione aliqua cupiditatis; Flacc. 21.
finis: cum ... omnibus gentibus finem diuturnae [cupiditatis] turpitudinis ... adferret; Fr. B. VI, 14.
iacturae, impensae: equitem Romanum ... non turpibus impensis [cupiditatum] atque iacturis ... labentem excepit; Rab. Post. 43.
lenocinia: si qui ... se ... cupiditatium lenociniis dediderunt; Sest. 138.
lex: quos (finis) lex cupiditatis tuae ... pepigerat; Piso 37.
minister: ille verbo lictor, re vera minister improbissimae cupiditatis; Verr. I, 72. nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum; ib. III, 21. quos putavit fore ... ministros cupiditatum suarum; prov. cons. 5.
modus: qui modus est in his rebus cupiditatis; Verr. IV, 14.
oculi: cum ad omnia vestra pauci homines [cupiditatis] oculos adiecissent; leg. agr. II, 25.
satellites: f. minister; Verr. III, 21.
servi: eos ... harum cupiditatum esse servos; Verr. I, 58.
signum: hoc signum cupiditatis tuae ... esse voluisti? Verr. II, 115.
suspicio: quod [in ipso iudicio] eius ipsius cupiditatis, cuius insimularetur, suspicionem augeret; Verr. IV, 33. quorum virtuti ... auctoritatem in testimonio cupiditatis ... suspicio derogavit; Font. 23. voltu denique laboratis nequa significari possit suspicio cupiditatis; ib. 28. quam (Cn. Plancii salutem) ille sine ulla cupiditatis suspicione prae se fert; Planc. 43. cum ... celebritas loci suspicionem desidiae tollat aut cupiditatis; Scaur. 45. M. Scaurum ... *ab omni ... cupiditatis suspicione defendunt;* ib. 47.
vindex: f. custos.
vota: fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota cupiditatum suarum; Verr. V, 142.
2. mit Präposition: fama de: cum haec fama de nostrorum hominum avaritia et cupiditate percrebruerit; Verr. IV, 68.

V. Umstand: 1. Ablativ: adamare: iste cupiditate illa sua nota atque apud omnis pervagata, cum signa quaedam ... vidisset, adamavit; Verr. II, 85.
adripere: ille non mediocri cupiditate adripuit imperium; Ligar. 3.
ardere: cuius tandem te rei cupiditate arsisse defendes? Piso 56. cum cupiditate libertatis Italia arderet; Phil. X, 14.
caecari: non enim te arbitror ... supellectilis meae cupiditate esse caecatum; dom. 60.
caecus: ita te caecum cupiditate et avaritia fuisse, ut ..; Quinct. 83.
commoveri: „ex qua provincia ... alii levitate et cupiditate commoti triumpharunt“; Piso 61.
concedere: quam nemini in illa causa studio et cupiditate concedere (solebat)! Deiot. 28.
concitari: qui sua cupiditate tantos tumultus concitatos videret; Verr. V, I, 67.
conferre: cum illo ego te dominandi cupiditate conferre possum; Phil. II, 117.
dare: in hunc consessum P. Sestius ... venit et se populo dedit, non plausus cupiditate, sed ..; Sest. 124.
defendi: ecquem existimatis ... reum absentem ... tanta cupiditate esse defensum? Verr. II, 11.
efferri: non gloriae cupiditate efferebantur; leg. agr. II, 91.
everti: cum ipsa villa non praedae cupiditate ..., sed odio ... everteretur; dom. 62.
excitari: post illam flammam aliorum facto et cupiditate excitatam; Cluent. 200.
expelli: mitto cupiditate matris expulsam ex matrimonio filiam; Cluent. 188.
expeti: si Atheniensium sacra summa cupiditate expetuntur; Verr. IV, 108.
expugnare: quanta iste cupiditate ... illam sibi legationem expugnavit! Verr. I, 44.
facere: quasi vero id cupiditate defendendae nobilitatis ... fecerit; Verr. I, 35. si quam Rubrius iniuriam ... non ... tua cupiditate fecisset; ib. 80.
ferre: multa ... tulimus et perpessi sumus ... vivendi nimia cupiditate; Phil. III, 29.
flagrare: flagrabat tota domus praetoria studio hominum et cupiditate; Verr. II, 133. ita flagrare cupiditate ... coepit; ib. IV, 75. cum loci illius, cum aedium cupiditate flagraret; dom. 107. homo flagrans cupiditate gloriae; Sest. 134. eadem cupiditate ... C. Cotta nullo certo hoste flagravit; Piso 62.
imminere: qui imminere iam cupiditate videntur in tribuniciam potestatem; dom. 47.
impediri: animus ... cupiditate ... impeditus; Cael. 45.
incendere: animum meum tum conservandae

patriae cupiditate incendistis; Sulla 40. tanta sum cupiditate incensus ad reditum, ut ..; Phil. I, 9.
induci: haec non cupiditate aliqua scribit inductus, ut ... litteras mittat; Verr. III, 44. se nulla cupiditate inductum de via decessisse; Cael. 38.
inflammari: sic cupiditate inflammatus est non solum inspiciendi, verum etiam auferendi, ut ..; Verr. IV, 38. cum ... Catilinam et spe et cupiditate inflammatum viderent; Muren. 52. inflammatus incredibili cupiditate hanc causam ... suscepit; Flacc. 13. meam domum, cuius cupiditate inflammatus erat; dom. 107.
labi: noli .. in conservandis bonis viris defetigari, non cupiditate praesertim ... lapsis; Marcell. 20.
nancisci: [iste nimia gloriae cupiditate] familiam gladiatoriam, credo, nactus est; Sest. 134.
perfringere: perfregit ac prostravit omnia cupiditate ac furore; Cluent. 15.
perpeti: f. ferre.
proficisci: qua cupiditate homines in provincias ... proficiscantur; imp. Pomp. 67.
progredi: quoniam iste tantum cupiditate progrederetur; Verr. IV, 42.
prosternere: f. perfringere.
quaerere: cupiditate inconsiderata ... studii sui quaerebant aliquem ducem; Ligar. 3.
rapi: qui una cupiditate raperetur; Verr. I, 65.
ruere: ut nulla ... cupiditate ... sciens tamquam ad interitum ruerem voluntarium; Marcell. 14.
suscipere: ignoratione potius ... quam cupiditate ... bellum esse susceptum; Marcell. 13. maximam turpitudinem suscipere vitae cupiditate; Phil. XIII, 49.
venire: f. dare.
volitare: valebis apud hominem volitantem gloriae cupiditate; Piso 59.

2. **Präpositionen:** in: ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo et cupiditate; Verr. I, 91. QUANDOQUE TU NULLA UMQUAM MIHI IN CUPIDITATE AC TURPITUDINE DEFUISTI; ib. III, 187. Antonium ... in mediis iniuriis eius et cupiditatibus mors oppressit; ib. 213. in illa cupiditate *se* continebat; Cluent. 12. qui enim periculo carere possumus in tanta hominum cupiditate? Phil. III, 25.
prae: qui prae cupiditate neque officii sui neque periculi ... rationem habuisset; Verr. II, 97.
pro: pro mea perpetua cupiditate vestrae dignitatis retinendae ... quaeso ..; Phil. VII, 8.

propter: securi esse percussos homines innocentis ... propter hominis flagitiosissimi ... improbissimam cupiditatem? Verr. I, 76. quod propter gloriae cupiditatem ... duriora edicta interposuerit; ib. III, 48. propter caelati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium; ib. IV, 41. hanc tu tantam religionem si ... propter cupiditatem ... non pertimescebas; ib. 78. qui pecuniam ... propter cupiditatem provinciae magistratibus diviserit; imp. Pomp. 37. quibus causa belli propter diripiendi cupiditatem inferatur; ib. 65. non sum — propter nimiam fortasse constantiae cupiditatem — adductus ad causam; Piso 79. ut frangerer animo propter vitae cupiditatem; Phil. II, 37.
sine: qui in senatu sine ulla cupiditate ... sententiam ferat; Verr. II, 76. hoc nos sine cupiditate agere; ib. 185. qui sine cupiditate vixerunt; Cluent. 152. sine cupiditate ... iudicabunt; Marcell. 29.

cupidus, begierig, lüstern, habsüchtig, eigennützig, parteiisch, ergeben: A. **bei Substantiven:** alqs: quo te nomine appellemus? ... cupidum? Quinct. 56. ne istius quidem laudis ita sim cupidus, ut ..; Sex. Rosc. 2. ita tamen quaestus te cupidum esse oportebat, ut ..; ib. 55. tum enim forsitan improbis nimis cupidus videretur, qui ..; Qu. Rosc. 47. non sine causa se cupidum pecuniae fuisse; Verr. a. pr. 8. quis tam novarum rerum [iudiciorum iudicumque] cupidus (fuit) qui non ..? ib. I, 19. vehementer istius cupidi ... fuerunt; ib. II, 12. cupidissimi veniendi ... adhuc non venerunt; ib. 65. erat eius honoris cupidus Artemo quidam; ib. 128. tu laudis et honoris cupidior? ib. III, 48. Metellum ... amicum laedendi esse cupidum? ib. 123. quis erit tam cupidus vestri? ib. 224. quod Verrem artificii sui cupidum cognoverant; ib. IV, 30. tam esse me cupidum, ut ..; ib. 124. quod ceteri propter liberos pecuniae cupidiores esse solent; Cluent. 28. non se cupidiorem esse civitatis retinendae quam existimationis; ib. 144. si cupidus es gloriae; Flacc. 75. cupidior iudicatus est hic fuisse quam ceteri; Sulla 73. quam cupidus mei C. Cestilius ... fuerit; sen. 21. illos tam cupidos liminum meorum et columnarum et valvarum fuisse; dom. 60. potius ... quam illos mei tam cupidos ... in magnum vitae discrimen adducerem; Sest. 45. cum ... optimi cuiusque cupidus ... videretur; Cael. 14. est eius modi [cupidus], ut ..; ib. 16. vos mei semper cupidissimos ... incitavit; prov. cons. 43. Antonium conlegam, cupidum provinciae, ... mitigavi; Piso 5. negavit se triumphi cupidum umquam fuisse; ib. 56. qui ... cupidiores provinciae viderentur; ib. quod cupidi [coronae] laureae fuerint; ib. 63. uter igitur nostrum est cupidior dicti? Planc. 85. fuerint cupidi; Ligar. 18. si pacem adferent, cupidum me ... iudicatote; Phil. VI, 17.

amicus: amicum atque hospitem meum Sthenium, quem ... existimationis meae studiosissimum cupidissimumque cognossem; Verr. II, 117.
consilium: hoc consilium Aquilio ... tam cupidum ... probabitur? Quinct. 81.
consul: retinere ... consulem non cupidum; Muren. 83. consul consulem .. ita commendo, ut cupidissimum otii ... futurum esse promittam; ib. 90.
fautor: ut eo fautore uteretur cupidiore, quam fides iudicis postulabat; Cluent. 66.
homo: (hominem) artificii cupidum, non argenti fuisse; Verr. IV, 46. statuetis homines possessionis cupidiores quam vitae esse oportere; Caecin. 47. propter multitudinem cupidorum hominum; imp. Pomp. 64. homo non cupidus neque appetens; leg. agr. II, 20. a tur*bulen*tis hominibus *atque no*varum rerum *cupidis* ... est cavendum; Rabir. 33. quo fortissimum ... civem in invidiam homo castus ac non cupidus vocaret; Sest. 93. sic enim homines egentes et turbarum cupidi loquebantur; Fr. B. XV, п, 7.
hospes: f. amicus.
iudex: si qui mihi hoc iudex recuperatorve dicat ..., is ... cupidior (videatur) quam sapientem iudicem esse aequum est; Caecin. 8.
pastores: o pastores nescio quos cupidos litterarum! Flacc. 39.
populus: neque (populus) novarum rerum est cupidus; Sest. 104.
praetor: quid potuit elegantius facere praetor cupidus existimationis bonae? Verr. III, 140.
recuperator: f. iudex.
testis: potest igitur testibus iudex non credere? cupidis ... non solum potest, sed etiam debet; Font 21. ne cupido (testi) auctoritas attributa esse videatur; ib. 22.
vir: hosne amicos, talis viros, tam cupidos sui ... crudelissime perire voluit? Sulla 75. virum studiosum mei, cupidissimum rei publicae conservandae; Sest. 41.

B. **allein:** I. sunt, al.: tot cupidi (in Sicilia fuerunt) ..., quorum nemo sibi tam vehemens visus est qui ex illo sacrario quicquam ... attingere auderet; Verr. IV, 7. multi amici, multi cupidi tui (sunt); Planc. 55.

II. antefero: potestis igitur ... cupidos moderatis ... anteferre? Font. 32.

habeo: Plancium ... dico habuisse in petitione multos cupidos sui gratiosos; Planc. 46.

III. insaniae: ut ... omnium cupidissimorum insanias ... expleret; Verr. IV, 47.

cupio, begehren, verlangen, wünschen: I. **absolut**: alqs: quem ipsi cum cuperent non potuerunt occidere; Sex. Rosc. 29. ut testis omnis, si cuperent, interficere non possent; ib. 91. quem sua causa cupere ac debere intellegebat; ib. 149. qui te neque velle sua causa nec, si cupias, posse arbitrantur; div. Caec. 21. te, si maxime cupias, tamen verum accusatorem esse non posse; ib. 29. ut ... proficisci cum cuperet Dolabella non posset; Verr I, 46. neque tu hoc dicere audebis, nec, si cupias, licebit; ib. II, 167. non possum disposite istum accusare, si cupiam; ib. IV, 87. cui, cum cuperet ..., licitum non sit accedere; Caecin. 48. non modo ut sumptum faciat in militem nemini vis adfertur, sed ne cupienti quidem cuiquam permittitur; imp. Pomp. 39. nihil dixit, quod laederet, cum cuperet; Flacc. 10. in quem tu, cum cuperes, nullam contumeliam iacere potueris; Sulla 23. cum ... cupere vos diceretis, sed lege impediri; Piso 29. cui generi esse ego iratus, ne si cupiam quidem, possum; ib. 68. ne tardius quam cuperem rei publicae gratularer; Phil. I, 9. nec, si cuperes, tibi id per C. Curionem facere licuisset; ib. II, 3. si per amicos mihi cupienti in senatum venire licuisset; ib. V, 20. ut te ipse obsideas, neque te istinc, si cupias, possis explicare; ib. XIII, 25.

adversarii: quod (adversarii) infitiari nullo modo potuerunt, cum maxime cuperent; Tull. 1.

aemuli: non poterant tamen (praetoris aemuli), cum cuperent, imitari Apronium; Verr. III, 78.

deus: quem deum, si cupiat, posse opitulari rei publicae credamus? Marcell. 23.

hostes: si quos oppressos, ut || et || hostes cupiere, nos circumvenerimus; Fr. A. III, 19.

Italia: hic Italiae totius auxilium cupientis imploravit; dom. 30. qui cupientem Italiam ... ad meam salutem excitavit; har. resp. 46. ipse cunctae Italiae cupienti ... signum dedit, ut ..; Milo 39.

praetor: ex qua (pecunia publica), etiam si cuperet praetor, tamen ne qua deductio fieret magna ex parte tua potestas erat; div. Caec. 32.

vir: neque (vir iustissimus) ... id adsequi potuisset, etiam si cupisset; Milo 21.

urbs: urbs ... plus una me nocte cupiens retinere non potuit; Phil. I, 7.

II. **mit Ergänzung: 1. Infinitiv:** adhibere: huic ego .. satis facere cupio vosque adhibere arbitros; Muren. 7.

appellare: cum cuperes appellare, non audebas; Quinct. 39.

attingere: genera ipsa cupio breviter attingere; Verr. IV, 57.

audire: hic ego audire istos cupio; Sex. Rosc. 132. audire cupio; Caecin. 33. cupio audire; Flacc. 55. Phil. II, 84. cupis id audire; Vatin. 19. illud etiam audire de te cupio; ib. 37.

celare: cupiebam animi dolorem voltu tegere et taciturnitate celare; Verr. a. pr. 21. se ... cupisse te celare de phaleris; ib. IV, 29.

cognoscere: cupiebam quid cogitarent cognoscere; leg. agr. II, 11.

comparare: nisi evertere rem publicam cuperetis ac vobis novam dominationem comparare; leg. agr. I, 19.

conficere: ille ... mandata vestra conficere cupiens; Phil. IX, 6.

consequi: quid eo mortuo consequi ipse cuperet ostendit; Phil. III, 12.

contendere: „de re pecuniaria cupio contendere; Quinct. 71.

decodere: Romam mecum decedere || dec. mec. || cupiverunt; Verr. II, 65.

delere: quam (urbem) delere cuperet; har. resp. 12.

depellere: qui illam a re publica pestem depellere cupiebant; Muren. 52.

diripere: cum ... fortunas locupletium diripere, sanguinem principum civitatis exsorbere, crudelitatem vestram ... saturare cuperetis; Vatin. 6. impetum .. furentis atque omnia divexare ac diripere cupientis ... conligavit; Phil. XI, 4.

discere: cupio discere; Caecin. 37.

dissimulare: si dissimulare omnes cuperent se scire ..; Sex. Rosc. 102. cupiebam dissimulare me id moleste ferre; Verr. a. pr. 21.

disturbare: quam porticum ... manibus vestris disturbare cuperetis; dom. 103.

divexare: f. diripere; Phil. XI, 4.

dare: in cellam cum cupiant gratis dare; Verr. III, 228. quod ait Lucceius L. Flaccum sibi dare cupisse ... sestertium viciens; Flacc. 83.

effugere: multas enim cruces propositas effugere cupiebant; Verr. III, 70. qui omne tale negotium cuperet effugere; Ligar. 4.

eripere: ne lucem quoque hanc ... eripere cupiat; Sex. Rosc. 150. qui ab se omnem suspicionem propulsare, qui se eripere ex infamia cuperet; Verr. III, 140. ut ... hunc ei fructum eripere cupiant; Phil. XIV, 3.

evertere: quem ipsum hominem cuperent evertere; Verr. II, 159. f. comparare.

evolare: iste ... cupere aliqua evolare; Verr. I, 67.

expugnare: quin ... Mutinam expugnare cupiant? Phil. XIII, 46.

exsorbere: f. diripere; Vatin. 6.

facere: quod hic mediocrem iacturam facere cupiebat; Quinct. 21.

fulcire: cum ... rem publicam fulcire cuperetis; Phil. II, 51.

inspicere: cupere se dicit inspicere; Verr. IV, 64.

interficere: quem nunc interficere nefarie cupis; Quinct. 39. qua (manu) ... interficere filium cupiat; Cluent. 185.

inurere: tertio .. generi ... cupio quam acerbissimum dolorem inurere; Phil. XI, 38.

iugulare: qui hunc ipsum iugulare summe cupierunt; Sex. Rosc. 13.

laudare: cum .. eum publice ... laudare cuperent; Verr. IV, 142.

levare: qui illam suspicionem levare atque ab sese removere cuperet; Verr. III, 136.

liberare: qui D. Brutum obsidione cupiunt liberare; Phil. XI, 38.

mutare: cum ... testamentum .. mutare cuperet; Cluent. 31.

oppetere: qui ... mortem oppetere cupiebat; Sest. 29.

parcere: cum ... cupio tibi aliqua ex parte ... parcere; Sex. Rosc. 95.

perturbare: C. Caesari omnia perturbare cupienti; Phil. II, 53.

placere: qui vestri similibus placere cupiat; Flacc. 104. quod bonis placere cupiebam; Sest. 133.

privare: M. Bibulum ... patria privare cupiebas; Vatin. 24.

profundere: sanguinem suum profundere omnem cupit; Cluent. 18.

propulsare: f. eripere; Verr. III, 140.

queri: hoc ... cupio ... tecum ut a te dissentiens senator queri; Phil. X, 5.

redire: ad suos redire cupiens; Ligar. 3.

removere: f. levare.

reperire: quod ego maxime genus ex sociorum litteris reperire cupiebam; Verr. II, 183.

reprimere: cuius illi conatus ... nec cuperent reprimere; Milo 32.

requiescere: veteranos cupientis iam requiescere armavit; Phil. V, 44.

revisere: hic cum rem Gallicanam cuperet revisere; Quinct. 23.
satis facere: ſ. adhibere.
saturare: ſ. diripere; Vatin. 6.
scire: quid pares respondere scire cupio; Qu. Rosc. 40. in quo quid reprehendas scire cupio; Flacc. 84. illud ex te scire cupio; Vatin. 30. scire cupio, quid ..; Cael. 68. Piso 73.
servare: ut ... nunc eorum ducem servare cupiam; Sulla 83. si ... se acriter ipsos morti offerentis servare cupimus; Milo 92.
superare: quem tamen omnibus vitiis superare cupiebat; Piso 18.
suscipere: qui in se suscipere istius culpam crimenque cuperet; Verr. IV, 91.
tegere: ſ. celare; Verr. a. pr. 21.
tradere: cui rem publicam cupio tradere incolumem; Muren. 80.
transire: cum ... misere fretum transire cuperet; Fr. B. XIII, III, 3.
vastare: Catilinam ... orbem terrae ... vastare cupientem ... perferemus? Catil. I, 3.
vendere: qui vendere cupiant; leg. agr. II, 68.
vexare: qui ... res eas, quas gesseram, vexare cupiebant; Sest. 11.
videre: cum omnes ... videre cuperent; Verr. V, 65. cupio videre qui id audeat dicere; Phil. V, 6. semper hastam videre cupiunt ei, qui ..; ib. VIII, 9.
uti: hac ipsa (defensione) tibi, si uti cupias, non licet; Verr. III, 176.

2. **nomin. c. infin.:** crimine nefario solutus cupit a vobis discedere; Sex. Rosc. 143. paratus ad praedam meditatusque venire cupiebat; Verr. II, 17. neglegentes ac dissoluti si cupiamus esse; ib. IV, 114.

3. **accus. c. infin.:** quae me P. Quinctius cupit commemorare; Quinct. 13. qui suos liberos ... agricolas adsiduos esse cupiunt; Sex. Rosc. 47. qui vel ipse sese in cruciatum dari cuperet; ib. 119. eum cupere verum inveniri; ib. 123. alterum se cupere defensorem esse fortunarum suarum; div. Caec. 20. accusatorem firmum .... esse oportet: eum ego si te putem cupere esse ..; ib. 29. quae reus nocens in accusatore suo cupiat esse; ib. 52. istum ... cives Romani ... salvum esse cupiunt; Verr. II, 15. qui non perisse te cupiat; ib. 149. aratores de eo bene existimare, amicos esse, salvum cupere; ib. 151. hi monumenta tuae formae ... in suis civitatibus esse cupiebant. res declarabit, ut cupierint; ib. 157. virtutem (hominum novorum) depressam exstinctamque cupitis; ib. III, 7. cupio octupli damnari Apronium; ib. 28. cupio .. te ita illud defendere; ib. 151. quasi, quod isti licitum esse dices, vehementer cupias tibi licere; ib. 222. cupio mihi ab ipso .. subici ..., si quid forte praetereo; ib. V, 25. cum omnes ... M. Fonteium incolumem esse cupiant; Font. 32. quem suis bonis heredem esse cupiebat; Caecin. 12. cum maxime filium interfectum cupit; Cluent. 12. ceteros sui tanti mali ignaros esse cupiebat; ib. 13. ei senatores ... equites ordini senatorio ... concordia coniunctissimos esse cupiunt; ib. 152. quem servatum esse plurimi cupiunt; ib. 200. ut eam (legem) cuperem esse aptam vestris commodis; leg. agr. II, 15. cupio ... me esse clementem; cupio ... me non dissolutum videri; Catil. I, 4. qui non haec stare cupiat; ib. IV, 16. quem ... provinciae salvum esse cupiant; Flacc. 5 (Z. 28). ut .. se perire cuperet; Sulla 32. hunc patronum ... per vos iuvari conservarique cupiunt; ib. 61. cupere debemus ... eodem gloriam famamque penetrare; Arch. 23. qui praesertim usque eo de suis rebus scribi cuperet, ut ..; ib. 26. cum me purgatum vobis esse cuperem; dom. 32. vos enim haec audire cupio; ib. 104. qui hanc nationem deleri ... cupivit; Sest. 132. cupio eum suae causae confidere; ib. 135. quas nationes nemo umquam fuit quin frangi ... cuperet; prov. cons. 33. plebs Romana (te) perditum cupit; Piso 64. qui rem publicam salvam esse cupiebant; ib. 76. quem immortalem ... omnes esse cuperent; Milo 16. cum pacem esse cupiebas; Ligar. 18. utrisque cupientibus rem publicam salvam; ib. 19. cupit enim se audacem; Phil. II, 19. quam populum Romanum liberum cuperet; ib. V, 38. quid est ... cur eum non quam primum amplissimos honores capere cupiamus? ib. 47. ego conservari coloniam populi Romani cupio; ib. VIII, 17. equidem cupio haec quam primum M. || primum || Antonium audire; ib. X, 10. alios ad negotium publicum ire cum cupimus; ib. 11. qui se verbo praetorem esse urbanum cupere dicebat; ib. XI, 11. te videlicet ... florentem esse cupiebant; ib. XIII, 33. deteriores enim iugulari cupio, meliores vincere; ib. 40. qui aliquod institui exemplum disturbandorum iudiciorum ... cupierunt; Fr. B. VI, 7.

III. **mit Object:** alqd: quod tu semper summe cupisti; Quinct. 69. qui istius causa cupiunt omnia; Verr. II, 180. quod illa cupiebat id, quod viderat; ib. IV, 39. ut ... accipiant quod cupiunt; leg. agr. I, 14. quod cum summo furore cupiunt; Catil. II, 19. id se cupere, quod ..; ib. id quod cupiebatis; prov. cons. 13. quod unum cupierit; Milo 96. quid cupiebas? Ligar. 9. ne id, quod non curas, cupere videare; Phil. XI, 23.
exercitum: neque enim quisquam potest exercitum cupere aperteque petere, ut non ..; Piso 56.
triumphum: si triumphum non cupiebas; Piso 56.
vestitum: cum semel ad eum, quem cupimus optamusque, vestitum redierimus; Phil. XIV, 2.

cur, warum, wozu, weßhalb: A. **Directe Frage:** I. **allein:** 1. **Indicativ:** cur non nominantur? Sex. Rosc. 74. cur recusatis? ib. 78. cur tria praedia ... Capitoni dantur? cur quae reliqua sunt iste ... possidet? ib. 108. cur mihi te offers? ib. 112. cur potius illius quam huius (tabulis) credetur? Qu. Rosc. 2. cur tam diu iacet hoc nomen in adversariis? ib. 8. cur scribebas? ib. 9. cur in adversariis scriptum habebas? ib. cur non nominas? ib. 25. cur de fundo decedit? ib. 36. cur tam imperite facit? ib. cur ... nova haec restipulatio interponitur? ib. 38. cur a me potissimum hoc praesidium petiverunt; div. Caec. 15. cur eorum spem ... vi extorquere conaris? cur te interponis ...? cur ... eos nunc plane fortunis omnibus conaris evertere? cur his ... deplorandae calamitatis adimis potestatem? ib. 21. cur ea ... tam diu domi fuerunt? Verr. I, 51. „cur ad nos filiam tuam non intro vocari iubes?“ ib. 66. cur imminuisti ius legationis? cur causam ... prodidisti? cur iniurias tuas ... reliquisti? ib. 84. cur cogis sodalis filium hanc primam in foro vocem ... emittere? cur sodalis uxorem ... testimonium dicere? cur pudentissimas ... feminas ... prodire cogis? ib. 94. cur non rettulisti? ib. 99. cur non initium quoque edicti nascitur a Kalendis Ianuariis? ib. 109. cur hoc ... non caves? ib. 110. cur tantam iniuriam ... fecisti? cur hunc dolorem ... inussisti? ib. 113. cur Sthenio non putasti prodesse oportere? ib. II, 99. qui agros immunis liberosque arant, cur oderunt? cur Halaesini? cur Centuripini? cur Halicyenses? ib. 166. cur ... nova nascebantur edicta? ib. III, 51. cur hoc auctore non Romae quoque servi publici ad vectigalia accedunt? ib. 86. cur fecit? ib. 89. Theomnastus .. in agrum Mutycensem cur abs te immissus est? ib. 101. cur tu Apronium malebas ... decumas agri Leontini sumere? ib. 149. cur in hoc uno crimine isto genere defensionis uteris? ib. 206. cur haec a me opera consu-

mitur? ... cur non ... disceditis? 208. cur ... huic praecipua lex iniuriae definitur? ib. 211. cur pro isto ... pugnas? cur eum defensum esse vis? cur ego tuas partis suscipio? cur tuum munus sustineo? cur M. Tullius P. Africani monumenta requirit? ib. IV, 79. contagio autem ista servilis belli cur abs te potius ... praedicatur? ib. V, 7. cur Tauromenitanis ... navem imperasti? ib. 49. cur Tauromenitanis frumentum, cur Netinis imperasti? ib. 56. piratam vivum tenuisti. ... cur tam diu? cur, inquam, ... piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? ib. 75. cur tu fortunae illorum innocentium veniam ... non dedisti? ib. 132. cur eorum verba non audimus? cur eorum tabulae nullae proferuntur? Font. 11. Caecina cur se moribus deduci volebat? Caecin. 95. cur eum ... abesse patiebantur? cur ... Staienum iudicem ... non requirebant? Cluent. 83. cur ... ceteri rei facti non sunt? ib. 115. cur mihi tam diu potestas dicendi datur? ib. 147. cur non Habiti exemplo usus es? ib. 172. quaestio ... huic .. ipsi tempori cur non servata est? ib. 186. cur hoc tam est obscurum? leg. agr. II, 36. cur non eosdem cursus ... cucurrerunt? cur non aperte, ut antea? cur non item ut tum, decreto || cum directo || et palam regionem illam petierunt? ib. 44. cur eos non definis? ib. 66. cur Asiaticae nationes atque ille a te hostis contemnitur? Muren. 31. cur nomen petis? ib. 77. cur hi ... (non) nominantur? Flacc. 45. cur his per te frui libertate sua, cur denique esse liberos non licet? ib. 71. cur ... in eius legione miles fuisti? ib. 77. cur Albanum venire iubet? cur matri praeterea blanditur? cur epistulis ... matris imbecillitatem aucupatur? postremo cur non audimus ipsum? ib. 92. cur tacuisti? Sulla 44. cur tibi ego non suscenseo? ib. 48. „cur dixisti testimonium in alios? ... cur damnati sunt?“ ib. cur ab eo discedebat? cur cum Autronio non erat? cur in pari causa non paria signa criminis reperiuntur? ib. 52. cur ... tam eximia virtus tam diu cessavit? sen. 13. cur ... illi senserunt? dom. 8. cur ornat eum, a quo desertus est? ib. 29. sacra Clodiae gentis cur intereunt? ib. 34. cur me flentes potius prosecuti sunt? ib. 56. cur ille gurges ... ad caelum tamen exstruit villam? ib. 124. cur ... nulla vox est audita consulum? Sest. 65. „cur .. tam familiaris huic fuisti?“ Cael. 33. „cur tibi Caelius tam coniunctus fuit?“ ib. 34. „cur te fraterna vitia potius ... moverunt?“ ib. „cur huic, qui te spernit, molesta es?“ ib. 36. „cur inlecebris cognitis non refugisti? cur alienam ullam mulierem nosti?“ ib. 37. cur dedit? ib. 52. cur interdum in hominum sceleribus ... conivetis? ib. 59. cur Licinium de manibus amiserunt? ib. 64. M. vero Caelius cur in hoc iudicium vocatur? ib. 72. cur ea, quae mutare non possumus, convellere malumus quam tueri; Balb. 61. cur hunc non audistis? Piso 58. cur tu id in iudicio ut fiat exprimis, quod non fit in campo? Planc. 16. hanc igitur ipsam (tribum) cur non edidisti? ib. 38. cur abs te reus non est factus? cur non eius damnatione aliquid ... praeiudicii comparasti? ib. 55. „cur iste fit consul?“ ib. 60. cur neque ante occurrit ... nec eo in loco subsedit? Milo 51. cur non id meo capite potius luitur quam Milonis? ib. 99. cur honoris causa a te sunt ... appellati? Phil. II, 31. cur M. Brutus referente te legibus est solutus ...? cur ludi Apollinares incredibili M. Bruti honore celebrati? cur provinciae Bruto, Cassio datae? cur quaestores additi? cur legatorum numerus auctus? ib. cur tua misericordia non simili fruuntur? cur eos habes in loco patrui? ib. 98. (acta) si sunt falsa, cur probantur? si vera, cur veneunt? ib. 100. cur non inauguraris? ib. 110. cur non sumus praetextati? cur honorem Caesaris tua lege datum deseri patimur? ib. cur armatorum corona senatus saeptus est? cur me tui satellites cum gladiis audiunt? cur valvae Concordiae non patent? cur homines ... barbaros .. deducis in forum? ib. 112. cur non quam primum publica accedit auctoritas? ib. III, 3. cur probas Tusculanam (uxorem)? ib. 16. cur ipse non adfuit? ib. 20. cur consul nihil referebat || referat, refert || ad senatum? ib. 21. cur laudantur? ib. V, 4. cur senatum cogor ... reprehendere? ib. VII, 14. cur decernit honorem sepulturae? ib. IX, 14. cur quod illi datum est huic dandum esse non censet? ib. cur semper tui dissimilis defendis? cur ... ea sentis, quae ..? ib. X, 3. cur eos ... solus oppugnas? ib. 4. cur committis, Caesar, ut ..? ib. XI, 19. cur a Pisone et Caleno potissimum, cur hoc tempore, cur tam improviso, cur tam repente pacis est facta mentio? ib. XII, 3. cur non rogamur? ib. 16. nobis dominum cur imponebat? ib. XIII, 17. si enim ille patriae parens, ut tu appellas ..., cur non hic parens verior, a quo ..? ib. 25. cuius ... flaminium || flamminium, al. || cur reliquisti? ib. 41.

2. **Conjunctiv: a. Präsens:** cur ei non [modo] merces tanta detur? Verr. III, 183. cur non ... eidem ... hoc quoque bellum regium committamus? imp. Pomp. 50. cur ego non laeter? Catil. IV, 2. cur sibi confidat is, qui ..? Flacc. 5 (Z. 4). cur non iuret se Gadibus fuisse? dom. 80. cur eadem res publica, quae me in amicos inflammare potuit, inimicis placare non possit? prov. cons. 24. cur ego non ignoscam? Piso 79. „quorum facinus est commune, cur non sit eorum praeda communis?“ Phil. II, 72. nunc vero cur abrogandas censeam (leges), quas iudico non rogatas? ib. V, 16. ad has pestis opprimendas cur moleste feramus quod M. Bruti accessit exercitus? ib. X, 23. cur nunc redeant, si tunc gratiae concesserint? Fr. B. VI, 46.

b. **Imperfect:** „at propinquis“ inquit „placuit.“ cur non placeret? Cael. 68. qui tibi esset inimicus. tibi porro inimicus cur esset? Deiot. 25.

3. **Ellipsen:** falsum subornavit testem Roscius Cluvium. cur tam sero? cur cum altera pensio solvenda esset? Qu. Rosc. 51. negotiari libet: cur non Pergami? Flacc. 71. „hic factus est.“ cur iste potius quam ego? Planc. 16. scelus tu illud vocas, Tubero? cur? Ligar. 17. hodie non descendit Antonius. cur? Phil. II, 15. „ei (Ciceroni) recuperatam libertatem est gratulatus.“ cur mihi potissimum? ib. 28. si severus, cur non in omnis? si misericors, cur non in suos? ib. 56. „a me C. Caesar pecuniam? cur potius quam ego ab illo?“ ib. 72. alter in Asiam inrupit. cur? ib. XI, 4.

II. **mit andern Partikeln:** autem: f. **autem**, III, A. 5. Cluent. 167. Flacc. 77. Phil. II, 99. VIII, 24. XIII, 26 (S. 389, a).

deinde: deinde cur in isto genere solo frumenti ista aestimatio constituatur? Verr. III, 202. deinde cur quicquam contra leges parasti? ib. V, 46. — deinde ... cur potius HS ccc1ɔɔɔ ... data dixit? Qu. Rosc. 51. deinde tu cur post illius fugam iudices alios sortitus es? Verr. II, 44.

denique: f. I, 1. Flacc. 71.

enim: cur enim hoc sibi scribae soli sumant? Verr. III, 154. cur enim quemquam, ut studeat tibi ..., rogas? Muren. 76. cur enim quisquam vellet tribunum plebis se fieri non liceret? dom. 37. cur enim potissimum balneas publicas constituerat? Cael. 62. cur enim non confitear quod necesse est? Planc. 18.

ergo: cur ergo laedis? Qu. Rosc. 25. cur ergo ... additur ..? Caecin. 91. cur ergo unus tu Apollonidensis ... miseriores habes quam ..? Flacc. 71. cur ergo adoptabat? dom. 37.

igitur: cur igitur insimulas? Qu. Rosc. 25. cur igitur decidit? ib. 36. cur igitur .. non ita magno vendidisti? Verr. III, 124. cur igitur tu ... hunc Asellium esse inultum tam diu sinis? Cluent. 172. cur igitur rogationi paruit? Sest. 61. cur igitur exspectem hominem aliquem, qui ..? prov. cons. 25. cur igitur ... caedem hanc ipsam contra rem publicam senatus factam esse decrevit? Milo

13. cur igitur victus est? ib. 55. cur igitur eos manu misit? ib. 57. cur igitur pacem nolo? Phil. VII, 9. cur igitur non eis faves? ib. X, 5.

postea: postea cur .. de isto potius fundo ... Caecinae denuntiabas? Caecin. 95.

postremo: s. I, 1. Flacc. 92.

primum: primum cur ||tum|| populi Romani hereditatem xviri iudicent? leg. agr. II, 44.

sed: sed cur tam diu de uno hoste loquimur? Catil. II, 17. sed cur diutius vos, iudices, teneo? Cael. 55. sed cur sic ago? Planc. 49.

tandem: cur tandem, M. Lurco, non oportet? Flacc. 86.

B. **indirecte Frage:** I. **nach Verben:** accuso: illud reprehendo et accuso, cur in re tam vetere ... quicquam novi feceris; Verr. III, 16.

demiror: in quo demiror cur Milonem impulsu meo rem illam egisse dicas; Phil. II, 49.

dico: dicerem cur petissent; div. Caec. 15. cur nolint, etiamsi taceant, satis dicunt; ib. 21. dicam cur inutile rei publicae ... sit; Phil. XI, 21.

existimo: cur id nomen infimum in lituraque sit vos existimabitis; Verr. I, 92.

intellego: iam omnes intellegunt cur universa provincia defensorem suae salutis eum quaesiverit, cuius ..; Verr. III, 64. illud non intellego, ... cur minore dolore perituros se cum multis ... arbitrentur; Catil. II, 21. non intellego cur potius invidia violatura virtutem ||a virtute, al.|| L. Cornelii ... videatur; Balb. 18.

interrogo: is cum interrogaretur cur nullum supplicium constituisset in eum, qui ..; Sex. Rosc. 70.

male dico: male dic Titio Sabino ... cur tam temere exclamarit occisum; Sest. 80.

miror: illud autem miror ..., cur meum ||cum eum|| auctorem vos pro me appelletis; Caecin. 79. hoc tamen miror, cur huic potissimum irascare; Planc. 17.

nescio: nescio cur hoc mihi detrimento esse debeat; div. Caec. 15. nescio cur severiorem Nicaeam putes quam Rhodum; Planc. 84. nescio cur non reliquis idem tribuas; Phil. II, 98.

quaero: quaero cur bona non venierint, cur ceteri sponsores ... non convenerint; Quinct. 73. ego haec duo quaero: primum ... cur bona ... non vendiderit; deinde cur ex tot creditoribus alius ad istam rationem nemo accesserit; ib. 76. ego haec a Chrysogono ... quaero: ... cur tantulo (bona) venierint; Sex. Rosc. 130. sed tamen cur ipsa HS ccıↄↄ tam vehementer concupierit quaero; Qu. Rosc. 22. cur non arbitrum pro socio adegeris Q. Roscium quaero; ib. 25. cum eius patronus ex eo quaereret cur suos familiarissimos ... reici passus esset; Verr. I, 18. iterum enim iam quaero abs te ... cur ea capita in edictum provinciale transferre nolueris; ib. 118. quaeris cur ei sim inimicus? ib. III, 7. desino quaerere cur emeris; ib. IV, 10. quaeret ... cur secures datae, cur carcer aedificatus, cur tot supplicia sint ... constituta; ib. V, 22. quaeram cur ... Apollonium Verres ... de carcere emitti iusserit; ib. quaerebat cur in eius modi locum ..., cur solus, cur cum obsignata pecunia venisset; Cluent. 53. primum abs te illud ... quaero, cur me a ceteris clarissimis viris ... secernas; Sulla 3. quaero cur, qui aditus ad causam Hortensio patuerit, mihi interclusus esse debuerit; ib. 4. illud quaero, peregrinum cur me esse dixeris; ib. 22. quaeres a nobis .. cur tanto opere hoc homine delectemur; Arch. 12. cur ego non timuerim quaeris? ... cur ... ego non idem senserim? dom. 8. quaero a te cur C. Cornelium non defenderem; Vatin. 5. a quo quaeram, si prodierit, primum cur statim nihil egerit? deinde ... cur productus a vobis potius quam ipse per se, cur tanto post potius quam continuo queri maluerit; Cael. 19. quaerebat ... cur non meis inimicis meis copiis restitissem; Piso 18. manu vero cur miserit, si id potius quaeris, quam cur parum amplis adfecerit praemiis; Milo 57. etiam quaerebat cur ego ... tam subito revertissem; Phil. II, 76. illud quaero, cur tam mansuetus in senatu fuerit; ib. III, 23.

reprehendo: s. accuso.

requiro: illud requiro, ... cur illi servi non ad Caelium domum venerint; Cael. 61. cur tibi nomen non deferrem requirebas; Piso 82. qui abs te taciti requirunt cur sibi hoc oneris imposueris, cur se potissimum delegeris, cur denique se divinare malueris; Planc. 46.

respondeo: ut mihi responderet ... cur servus societatis ... semper in Verrucii nomine ... mendosus esset; Verr. II, 188. illud vero respondere cogam, cur tot viri ac tales hunc ... non ... comprehenderint; Cael. 67.

satis facio: satis .. iudici fecisse videar cur secundum Roscium iudicari debeat; Qu. Rosc. 14.

est: hoc si ita statuetis, non modo non erit cur depugnare quisquam posthac possessionis causa velit, sed ne illud quidem, cur repugnare; Caecin. 47.

video: non enim video cur non meum quoque agam negotium; Milo 47.

II. **nach Verbindungen von Substantiv und Verb:** alqd (s. I. est): nihil est: nihil est cur alius alio iudice melior ... existimetur; Font. 22. erat nihil cur properato opus esset; Milo 49. — quid accidit: quid accidit cur tanto opere iste homo occultaretur? Verr. V, 65. est: quid est ... cur tu in isto loco sedeas? Cluent. 147. quid est cur nos crimen hoc ... pertimescamus? Cael. 50. quid erat cur ex ipso foedere Gaditanum in civitatem nostram recipi non liceret? Balb. 35. quid enim est cur non potius ad summam laudem huic ... Caesaris familiaritas valere debeat? ib. 63. quid erat cur Milo ... optaret? Milo 34. quaero autem quid sit cur ... quisquam vestrum ... leges malas metuat; Phil. I, 25. quid est enim ... cur eum non quam primum amplissimos honores capere cupiamus? ib. V, 47. quid est cur hic M. Bruti exercitus non in eadem causa ponatur? ib. X, 15. quid est igitur cur eis ... M. Bruti sit suspectus exercitus? ib. 17. dico: quid enim potest dicere cur ista editio non summam habeat acerbitatem? Planc. 39. quid potes dicere cur alia (acta) defendas, alia non cures? Phil. II, 111.

causa: s. **causa,** I, 1. est; Quinct. 18. 36. ✕. 37. 48. 60. Qu. Rosc. 49. Tull. 55. dom. 2. 127. Rab. Post. 38. est quid; Qu. Rosc. 26. Flacc. 5. Rab. Post. 38. Phil. I, 11. II, 71. alia; Cael. 46. ea; Verr. V, 7. Milo 21. eadem; Rab. Post. 32. haec; Phil. XIII, 9. iusta; Quinct. 58. nulla; Sex. Rosc. 146. Cluent. 62. quae; Quinct. 88. Verr. I, 80. IV, 10. V, 141. Cluent. 169. Milo 49. videtur; Verr. II, 117. — 3. en (2 St.). — II, 1. ascribo. dico; Verr. II, 166. excogito; Deiot. 20. habeo; Quinct. 86. quaero; leg. agr. III, 12. requiro; Qu. Rosc. 22 (S. 466, ff.).

rationem adfero: quam attulisti rationem populo Romano cur eum restitui oporteret? Phil. II, 56.

III. **nach Partikel:** en: en cur ceteri reges stabilem esse suam fortunam arbitrentur; Sest. 59. en cur magister eius ex oratore arator factus sit; Phil. III, 22.

cura, Sorge, Sorgfalt, Fürsorge, Pflege, Besorgniß, Kummer: I. **Subject:** debet: consulum gravis in re publica custodienda cura ... debet esse; leg. agr. II, 100.

deest: non quo L. Philippo ... cura defuerit in tanto officio; Phil. IX, 1.

docet: quamquam ... eiusdem .. cura incredibilis in asperrimis belli civilis periculis perspecta docuit ... dignitatis meae fuisse fautorem; Phil. VII, 6.

elaborant: si nullam ad rem nisi ad officium

... omnes meae curae ... elaborarunt; Verr. V, 188.
est: fuit in illo ... cura; Phil. II, 116. quae celeritas illa Bruti! quae cura! ib. X, 11. f. debet.
movent: me ... aliae curae suspicionesque moverunt; Sest. 35.
tangit: ut numquam animum tuum cura fortunarum tuarum ... tangeret? Verr. III, 65.

II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** celebro: semper illius ... praestantem in re publica tuenda curam ... omnium mortalium fama celebrabit; Phil. IX, 10.
defigo: ut omnis .. curas .. in rei publicae salute defigeret; Phil. VII, 5. qui omnis suas curas in rei publicae salute defigunt; ib. XIV, 13.
imminuo: „numquam istam imminuam curam infitiando tibi"; Piso 82.
impendo: ut operam, curam, pecuniam impendant in eas res; Verr. IV, 68.
infigo: haec cura .. erit infixa animo meo sempiterna, ut ... dignissimus ea civitate videar; Quir. 25.
minuo: quod numquam infitiando suspicionem hominum curamque minuerunt; sen. 33.
oppugno: horum omnium studium, curam ... una mater oppugnat; Cluent. 199.
perspicio: f. I. docet.
pono: ut omnis mihi cura et opera posita sit in hominum periculis defendendis; Cluent. 157. ut etiam ipse candidatus ... omnem curam ... suam in petitione non possit ponere; Muren. 45.
praesto: curam ... praestabo; Phil. VII, 20.
remitto: ut requiescerem curamque animi remitterem; Verr. IV, 137.
significo: ut ... significent ... curam animi ac dolorem; Cluent. 196.
suscipio: tibi haec cura suscipienda ... est; Verr. IV, 69. f. V, 1. contineri.

2. **Dativ:** sum: quantae tibi ea res curae sit; Verr. III, 137. sibi magnae curae fore, ut omnia civitatibus ... restituerentur; ib. IV, 73. quorum ... fortunae vobis curae esse debent; imp. Pomp. 17. quamquam mihi .. maiori curae est quem ad modum vobis ... gratiam referam; Quir. 22. nullius autem salus curae pluribus fuit; Phil. II, 104. eorum .. commoda ... curae nobis fore; ib. III, 7. senatui magnae curae esse ac fore, ut ... honores eis habeantur; ib. 39.

3. **Ablativ:** libero: numquam ista te ... cura liberabo; Qu. Rosc. 34. ista te cura libero; Verr. V, 11. qui te ista cura liberarent; Catil. I, 9. magnis curis ... liberatus; Marcell. 34.
relevo: videbimur ... cura et metu esse relevati; Catil. I, 31.
sum: animo consulem esse oportet, ... cura; Piso 23.

4. **mit Präpositionen:** revoco ad: revocet se aliquando ad curam rei domesticae; Cael. 42.
solutus a: animo soluto a cura ... veneram; Tull. 1.
sum in: cum diutius in negotio curaque fueram; Verr. IV, 137. — sine: hunc iubet sine cura esse; Verr. a. pr. 19. sine cura omnes erant; ib. II, 70. ipsum sine cura esse; Cluent. 155. illum numquam ... sine cura futurum; Sest. 132. ita sine cura consules sunt, ut ..; Phil. I, 12.
transfero ad: non ad aliam ulla ex parte curam (tuum studium) transferre debemus; Phil. XI, 23.

III. **nach Adjectiven:** 1. plenus: erant quidem illa castra plena curae; Phil. II, 39.
2. magnus ad: hoc ... vestrum beneficium .. cum ad animi mei fructum ... duco esse permagnum, tum ad curam ... multo maius; leg. agr. II, 5.

IV. **nach Substantiv:** pars: rerum natura coget te ... partem aliquam in Asiam ... derivare curae ... tuae; Phil. XI, 22.

V. **Umstand:** 1. **Ablativ:** angi: neque (animus) tot curis vigiliisque angeretur; Arch. 29.
commendatus: cui non illa civitas sit huius studio, cura, diligentia commendatior; Balb. 43.
conferri: haec omnia summa cura ... recognita et conlata et ... obsignata sunt; Verr. II, 190.
constitui: omnia et provisa et parata et constituta sunt ... mea summa cura; Catil. IV, 14.
contineri: hac cura continebatur, quam sibi ... ineunte aetate susceperat; Verr. III, 3.
deligere; populus cui maximam fidem suarum rerum habeat maxima cura deligit; Verr. II, 131.
dici: quanta cura ... dicantur; Font. 23.
efficere: quantum cura ... efficere potero; Phil. IV, 16.
elaborari: inerat ... ratio ... cura et vigiliis elaborata; Cael. 45.
laborare: si ... cura ... nihil nisi de salute meorum civium laborassem; dom. 145.
obsignari: f. conferri.
parcere: summa cura ... suae famae pepercisset; Verr. II, 49.
parari, provideri: f. constitui.
perficere: ne mediocri quidem .. deorum immortalium cura res illa perfecta (est); Milo 85. qui vigiliis, curis ... perfecerim, ut ..; Phil. XII, 21.
praestare: cum id .. cura, labore tam diu praestiterim; Marcell. 34.
recognosci: f. conferri.
retinere: qui ... tanta cura Siculos tueri ac retinere voluerunt; Verr. III, 14.
surgere: hic ego tum ad respondendum surrexi qua cura! Cluent. 51.
suscipi: bellum hoc ... tanta cura ... suscipiendum; Muren. 34.
suspensus: animus aberrat a sententia suspensus curis maioribus; Phil. VII, 1.
terrere: istius vaecordissimi mentem cura metuque terrebant; dom. 141.
tueri: f. retinere.
vitare: quam (mortem) ... sua cura ... vitare potuisset; Phil. IX, 5.

2. **Präpositionen:** cum: Segestanis maxima cum cura haec ipsa Diana ... redditur; Verr. IV, 74. mihi ludos sanctissimos maxima cum cura ... faciundos (esse); ib. V, 36. „nisi laborem summa cum cura ecferas"; Sest. 102.
ex: cum ... ex meis curis laboribusque cotidianis fortunatos eos homines iudicarem, qui ..; Muren. 55.
in: in ipsa cura ac meditatione obeundi sui muneris excessit e vita; Phil. IX, 2.
sine: sine cura quiescere ... (non) possunt; Sex. Rosc. 65. „eos fundos ... sine ulla cura possidebit; leg. agr. III, 14. quem accusator sine cura interroget; Flacc. 22. nihil horum sine magna cura ... loquor; Rab. Post. 15.

curatio, Verwaltung: I. potest: f. II, 1. attribuo.
proficiscuntur: cum omnis ... curationes ab universo populo Romano proficisci convenit tum eas profecto maxime, quae constituuntur ad populi fructum aliquem; leg. agr. II, 17.

II, 1. attribuo, al.: cuius negotii publici cogitari, optari, fingi curatio potuit, quae non esset attributa atque discripta? Sest. 66.
constituo: f. I. proficiscuntur.
fero: ut ipse tibi curationem ferres; dom. 51.
mando: ne eis ea potestas curatiove mandetur; leg. agr. II, 21.
peto: idem lege sibi sua curationem petet; leg. agr. II, 22.
suscipio: si curationem et quasi dispensationem regiam suscepisset; Rab. Post. 28.
2. sum: quod aedes Telluris est curationis meae; har. resp. 31.

3. depello ex: ut ex omni potestate, curatione, patrocinio vestrorum commodorum Cn. Pompeius depelleretur; leg. agr. II, 25.
fero de: qui tulerit de aliqua curatione ac potestate; leg. agr. II, 21.
transfero in: hoc idem transfero in ... curationes; Verr. II, 126.
III. valere: quasi vero ego ... quicquam .. curatione ... valuissem; dom. 14.

curator, Verwalter: totiens legibus agrariis curatores constituti sunt, IIIviri, vviri, xviri; quaero ... ecquando nisi per xxxv tribus creati sint; leg. agr. II, 17.

curia, Curie, Pflegschaft, Rathsgebäude: I. **Subject**: ardet: ardente curia; Milo 61.
est: in qua (urbe) ... amplissima est curia; Verr. IV, 119. cuius desiderio ... muta curia; Vatin. 8.
habet: habebit ... curia senatorem, qui ..? Cluent. 129.
iubent: si tamen id xxx curiae iussissent; dom. 77.
obsidet: cum speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis et moderatrix officii curia; Flacc. 57.
patet: quibus patet curia; Sest. 97.
requirit: quem curia magis requisivit? Sest. 128.
resistit: cuius non restiterit cadaveri curia; Milo 91.
speculatur: s. obsidet.
stat: stante urbe et curia; Planc. 71.
testatur: curia illa vos de gravissimo principatu patris ... testatur; Scaur. 46.
II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: aspicio: cum ... nemo curiam ... aspicere vellet; Sest. 53.
conspicio: si illud signum ... curiam .. conspiceret; Catil. III, 20.
dedico: num quid esse causae videretur, quin id signum curiamque Concordiae dedicaret; dom. 130. censor ... Concordiae signum volebat in curia curiamque ei deae dedicare; ib.
defendo: neque curiam sine summa virtute ... ab intestino latrocinio posse defendi; sen. 19. ut semper in rostris curiam ... defenderim; Piso 7.
desidero: ut in singulis oppidis curiam populi Romani non desideretis; Phil. VII, 23.
do: ego sum ille consul, ... cui ... non curia, summum auxilium omnium gentium, ... umquam vacua mortis periculo ... fuit; Catil. IV, 2.
everto: s. incendo; Milo 90.
habeo: qui haberet rem publicam, curiam; Phil. IV, 14.
incendo: qui mortuus ... curiam incenderit; Milo 90. in curiam potissimum abiecit, ut eam mortuus incenderet, quam vivus everterat; ib. aliquando negat ei locum esse oportere in curia, qui incenderit curiam; Phil. VI, 10. qui si senatum dilexisset, numquam curiam incendisset; ib. XIII, 27.
obsideo: desinant ... obsidere cum gladiis curiam; Catil. I, 32.
occupo: cum ... curiam multa de nocte ... occupavissent; Sest. 75.
praecludo: quod si non tuis nefariis ... contumeliis in perpetuum tibi curiam praeclusisses ..; Piso 40.
specto: spectarem curiam; Deiot. 6.
terreo: qui curiam ... caede incendiisque terreret; har. resp. 6.
video: elinguem curiam videbatis; sen. 6. apertam curiam vidit post Caesaris mortem; Phil. XIII, 28.
2. **Dativ**: constituo: si ex isto genere ... ornamentum curiae constituere velitis; Verr. II, 77.
3. **Ablativ**: expello: cum ... M. Bibulum foro, curia ... expulisses; Vatin. 22.
privo: quam facile ferro ... Cn. Pompeium foro curiaque privarit; dom. 67.
4. **mit Präpositionen**: abicio in: s. 1. incendo; Milo 90.
aspiro: quando ... nisi Februario mense aspirabit in curiam? Verr. II, 76.
concurro ad: concurrendum ad curiam putaretis; Rab. Post. 18.
congrego ad: impii cives unum se in locum, ad illam curiam furiis || partibus, al. || potius suis quam rei publicae infelicem congregabant; Phil. XIV, 15.
curro ad: qui cum facibus ad curiam cucurrerunt; Milo 91.
discedo e: discessi cum fratre e curia; Verr. IV, 145.
figo in: cuius de meritis ... fuit aënea tabula fixa Thermis in curia; Verr. II, 112.
immitto in: nisi ... exercitum signis infestis in curiam se immissurum minitaretur; har. resp. 47.
induco in: non ille hostis induxit in curiam; Marcell. 13. ambitionem induxero in curiam; Phil. XI, 19.
insero in: nunc inserite oculos in curiam; Font. 43.
pono in: ut in curia Syracusis ... inauratam istius statuam ponerent; Verr. II, 50. ut illud in curia positum monumentum scelerum ... videretur; ib. IV, 139.
proripio ex: aestuans se ex curia repente proripuit; har. resp. 2.
refero in: qui si ex illa iactatione cursuque populari ... referunt aspectum in curiam ..; prov. cons. 38.
statuo in: ut in foro (statuas) statuerent abstulisti, ut in curia coëgisti; Verr. II, 145.
sto in: in qua curia statua tua stabat et nuda filii, in ea nemo fuit ne quem nudus quidem filius nudata provincia commoveret? Verr. IV, 143.
sum in: ut ... senatus Syracusanus sine lacrimis et gemitu in curia esse non posset; Verr. II, 50. qui sibi licere volt tuto esse ... in curia; Sest. 90. s. sto in. — 1. incendo; Phil. VI, 10.
taceo de: sunt qui de via Appia querantur, taceant de curia; Milo 91.
transfero in: hoc signum C. Cassius censor cum in curiam transtulisset; dom. 130.
venio in: in curiam venimus; Verr. IV, 138. an vero ... quisquam (tibi) in curiam venienti adsurrexit? Piso 26. senex .. debilis primus veniebat in curiam; Phil. VIII, 31.
versor in: versabitur ... in curia timor; Muren. 85.
video in: s. V. in; Verr. IV, 138.
III. **nach Adjectiven**: 1. bonus: utrum tandem putes ... curiae ... melius fuisse et praestabilius me civem in hac civitate nasci an te? Vatin. 10.
2. dignus: ut dignissimus sit curia propter abstinentiam; Qu. Rosc. 17.
IV. **nach Substantiven**: 1. incendium: incendium curiae ... contra rem publicam (factum esse); Milo 13.
limen: concidit in curiae paene limine; har. resp. 2.
lumen: movet me quippe lumen curiae; Milo 33.
obsessor: quis est Sergius? ... obsessor curiae; dom. 13.
oppressio: hunc igitur tu ... oppressione curiae domo et patria ... cedere curasti; dom. 5.
parietes: parietes ..., ut mihi videtur, huius curiae tibi gratias agere gestiunt; Marcell. 10.
praesidium: video Milonem, ... praesidium curiae, sordidatum et reum; Sest. 144.
taciturnitas: tu curiae taciturnitatem annuam ... in maledicti loco pones? Piso 32.
2. reditus in: ut ... hominibus ignominia notatis neque ad honorem aditus neque in curiam reditus esset; Cluent. 119.
V. **Umstand**: ad: quos (video) stare ad curiam; Catil. II, 5.
in: tantus in curia clamor factus est, ut populus

concurreret; Verr. II, 47. ex eis (sacerdotibus) quaeritur secreto in curia quid esse factum arbitrarentur; ib. IV, 100. neque me postulare, ut quicquam contra C. Verrem decerneretur in ea curia, in qua inauratam C. Verris statuam viderem; ib. 138. non in curia ... pertimescemus; Catil. II, 1. in ipsa .. curia non nemo hostis est; Muren. 84. si neque amici in foro requirunt studium meum neque res publica in curia; Sulla 26. ille in curia quae poterat sine cuiusquam incommodo dedicari *; dom. 131. quod est postridie decretum in curia; Sest. 129. tertio die post quam in curia ... floruisset; Cael. 59. quod de homine nobilissimo ... fecisti nuper in curia; Ligar. 37. omne enim curriculum industriae nostrae ... in curia ... elaboratum est; Phil. VII, 7. partes, furiose, dicuntur in foro, in curia; ib. XIII, 39. f. II, 1. dedico.

curiatus, aus Curien bestehend, in Curien beschlossen: comitia: f. **comitium,** II, 1. curiata (4 St.) S. 573, b.

lex: lege curiata xviros ornat; leg. agr. II, 26. ut ei ||uti|| curiata lege magistratus detur; ib. cum curiata (lex ferebatur) ceteris patriciis magistratibus; ib. sine curiata lege xviros habere potestatem ||pot. hab.|| non posse; ib. 28. iubet ferre de his legem curiatam ||leg. d. h. cur.||; ib. QUI PRIMUS SIT PRAETOR FACTUS, EUM LEGEM CURIATAM FERRE; ib. videt sine lege curiata nihil agi per xviros posse; ib. quid attinet tertio capite legem curiatam ferre iubere, cum quarto permittas, ut sine lege curiata idem iuris habeant? ib. 29. consulibus legem curiatam ferentibus a tribunis plebis saepe est intercessum; ib. 30. hic tribunus plebis legi curiatae ||lege curiata||, quam praetor ferat, adimit intercedendi potestatem; ib. quod consuli, si legem curiatam non habet, attingere rem militarem non licet; ib. quo die de te lex curiata lata esse dicatur; dom. 39. in quibus legibus inerat curiata illa lex; har. resp. 48. hanc ... beluam ... solvit subito lege ||legum|| curiata consul; Sest. 16. cum ille ... plebeius est lege curiata factus; prov. cons. 45.

curiosus, neugierig, vorwitzig: alqs: primum patere me esse curiosum; Flacc. 70. non sum in exquirendo iure augurum curiosus; dom. 39. ne aliis molestus, vobis etiam curiosus viderer; ib. 121.

alqd: quid est enim ... tam curiosum quam ea scire velle, de quibus ..? dom. 33.

oculi: quod non solum curiosos oculos excludit, sed etiam errantis; har. resp. 37. ut curiosis oculis perspici non possit; Sest. 22.

curo, besorgen, Sorge tragen, darauf bedacht sein, Gewicht legen, sich kümmern, behandeln, pflegen, curiren: I. **absolut:** alqs: non possunt omnes esse patricii; si verum quaeris, ne curant quidem; Sulla 23.

medicus: f. III. alqm; Cluent. 40.

II. **mit Ergänzung:** 1. **indirecte Frage:** qui ... vivat .. an mortuus sit, quis aut scit aut curat? Phil. XIII, 33.

2. **ut:** curat, ut domum reducatur ad Quinctium; Quinct. 61. an ... misisti qui curaret, ut dominus ... vi deiceretur? ib. 81. is cum curasset in funere C. Marii, ut Q. Scaevola volneraretur; Sex. Rosc. 33. curat Chrysogonus, ut eius bona veneant statim; ib. 105. ut heredes iurarent se curaturos, ut ex sua cuiusque parte ne minus dimidium ad A. Trebonium ... perveniret; Verr. I, 123. illud quidem statim curatur, ut quicquid caelati argenti fuit ... ad istum deferatur; ib. II, 46. (quae gratia) ut (tibi) etiam obesse deberet, tu tua sapientia curasti; ib. 169. omnibus curat rebus instructum et paratum ut sit convivium; ib. IV, 62. curate ut nostris testibus plus quam alienigenis credidisse videamini; Font. 49. curavit ut in eo fundo [dos] conlocaretur; Caecin. 11. TE VOLO CURARE, UT MIHI SINOPAE PRAESTO SIS; leg. agr. II, 53. „cura ut vir sis"; Catil. III, 12. „cura ut omnium tibi auxilia adiungas"; ib. ut ... curem .. ut ea virtute, non casu gesta esse videantur; ib. 29. curare ut etiam illi, qui absunt, habeant quo victores revertantur; ib. IV, 21. eum, qui patefecerit, hoc curasse, ut id omnes viderent; Sulla 4. idem consul curavit, ut eadem a principibus civitatis ... dicerentur; sen. 26. ut (magistratus) curarent ut sine vi aedificare mihi liceret; har. resp. 15. f. 3. dom. 137.

3. **ne:** ait se ... curasse, ne quid sibi societas deberet; Quinct. 23. curaturum se esse, ne quid ei per filium suum noceretur; Verr. II, 96. curavi ne quis (Catilinam) metueret; Muren. 79. ne ille omnia vi posset efficere curavit; sen. 19. ut (praetor) curaret, ne id sacrum esset, et ut, si quae essent ... inscriptae litterae, tollerentur; dom. 137. f. 2. Verr. I, 123.

4. **Infinitiv:** qui modo umquam mediocriter res istas scire curavit; Flacc. 64. vgl. I.

5. **accus. c. infin.:** hunc tu civem ... domo et patria ... cedere curasti; dom. 5. nihil in eo nisi frugalitatem ... esse curamus; Planc. 62. quae enim Caesar egit, ea rata esse non curat; Phil. X, 17.

III. **mit Object:** alqm: mulier exclamat se ab eo nullo modo curari velle, quo curante omnis suos perdidisset; Cluent. 40. vinolentis te quibusdam medicaminibus solere curari; Piso 13. multis illi in urbibus ... reficiendi se et curandi potestas fuit; Phil. IX, 6.

alqd: rogat ut curet quod dixisset; Quint. 18. „nunc hoc velim cures ..., quod dixisti"; ib. 19. nihil curat aliud; Flacc. 11. qui nihil curant; dom. 98. ne id quidem est curare philosophi; Piso 65. ne id, quod non curas, cupere videare; Phil. XI, 23. cum ... alios nihil omnino curare videam; ib. XIV, 17. f. fidem. pecuniam; Verr. II, 55. — II, 2. Verr. II, 46. Sulla 4.

acta: cur alia (acta Caesaris) defendas, alia non cures; Phil. II, 111.

facinus: quod facinus in alienum hominem intentum severe acciperet, id omisisset curare in hospitem ||hospite||? Cael. 54.

fidem: nihil iam aliud nisi fidem curat; Rab. Post. 46.

pecuniam: quibus nominibus pecuniam Romae curari oporteret; Quinct. 15. rogant eum, ut sibi id, quod ab ipsis abisset pecuniae, curet; Verr. II, 55.

reduviam: qui, cum capiti Sex. Roscii mederi debeam, reduviam curem; Sex. Rosc. 128.

sacra: P. Clodius vestra sacra curat? dom. 104. quae (sacra Cereris) ... per Graecas curata sunt semper sacerdotes; Balb. 55.

IV. **mit doppeltem Accusativ:** alqm: M. Aurium ... tollendum interficiendumque curavit; Cluent. 23. ut ... A. Aurium et eius L. filium ... proscribendos interficiendosque curaret; ib. 25. C. Marcellum ... exterminandum ex illa urbem curavit; Sest. 9. C. Varenum occidendum et Cn. Varenum volnerandum et Salarium item occidendum curavit ||occidendo ... volnerando ... occidendo cadit||; Fr. B. II, 6.

alqd: Scipio ... Siculis ..., quae potuit, restituenda curavit; Verr. II, 86. per istos quae volebat clam imponenda, occulte exportanda curabat; ib. IV, 23. haec iste omnia ... tollenda atque asportanda curavit; ib. 104. f. argentum; Verr. I, 28.

arationes: deserendas arationes relinquendasque curasti; Verr. III, 43.

argentum: greges equorum eius istum abigendos curasse, argenti, vestis stragulae quod fuerit curasse auferendum; Verr. I, 28. ut omne argentum ... conquirendum curaret et ad se adferendum; ib. IV, 50.

argumenta: ex ebore diligentissime perfecta

argumenta erant in valvis: ea detrahenda curavit omnia; Verr. IV, 124.

capita: cum Brutus ... capita alterna inter se contraria recitanda curasset; Cluent. 140.

decreta: qui ... falsas leges C. Caesaris nomine et falsa decreta in aes incidenda et in Capitolio figenda curaverit; Phil. III, 30.

dentis: REGEM MASINISSAM ... (DENTIS) REPORTANDOS CURASSE; Verr. IV, 103.

emblemata: emblemata evellenda curavit; Verr. IV, 49.

filium: f. alqm; Cluent. 25.

gladios: cum ille ... gladios destringendos, lapides iaciendos curavisset; Milo 41.

greges: f. argentum; Verr. I, 28.

hominem: qui ... eum hominem occidendum curavit; Sex. Rosc. 103. non (te) eos homines ... consulum litteris evocandos curare oportuit? Verr. I, 84.

indicia: qui ea (indicia) proferenda et patefacienda curavit; Flacc. 5 (Z. 5).

iter: quorum (deorum) iter iste ad suum quaestum ... faciundum exigendumque curavit; Verr. V, 186.

lapides: f. gladios.

legem: legem illam scribendam promulgandamque curavit; Verr. V, 177. f. decreta.

litteras: quas ego litteras obsignandas publico signo deportandasque curavi; Verr. IV, 140. qui ... ad te litteras misit mittendasque curavit; ib. V, 15.

Mercurium: (Mercurium) demoliendum curavit Demetrius; Verr. IV, 92.

monimentum: ut ... consules ... monimentum quam amplissimum locandum faciundumque curent; Phil. XIV, 38.

municipes: qui municipes suos proscribendos occidendosque curaverit; Cluent. 125.

navem: navem ... apud istos faciundam curavit; Verr. IV, 23. navis eorum atque onera diligenter adservanda curabat; ib. V, 146.

nomen: qui Sex. Roscii nomen deferendum curavit; Sex. Rosc. 132. Verrem ... nomen ... P. Scipionis delendum tollendumque curasse; Verr. IV, 80.

onera: f. navem; Verr. V, 146.

oppida: postea ... quam tu ... oppida pacata ... diripienda ac vexanda curasti; Verr. I, 56.

ornamenta: ea (signa atque ornamenta) ... in tabulas publicas ad aerarium perscribenda curavit; Verr. I, 57.

pecuniam: ut ... tantam pecuniam redemptori attribuendam solvendamque curent; Phil. IX, 16.

HS: iste ... HS cccc extorquenda curavit; Verr. II, 66.

signa: ea (signa) .. in onerariam navem suam conicienda curavit; Verr. I, 46. f. ornamenta.

simulacrum: ut simulacrum Cereris ... e sacrario Catina convellendum auferendumque curaverit; Verr. V, 187. f. **asporto,** simulacrum (3 St.) S. 300, b.

statuam: eos ... (statuam) faciendam statuendamque curasse; Verr. IV, 139.

testamentum: qui supposita persona falsum testamentum obsignandum curaverit; Cluent. 125.

vestem: f. argentum; Verr. I, 28.

curriculum, Lauf, Wettlauf, Laufbahn, Rennbahn, Rennwagen: I. sunt: tui sacerdotii sunt tensae, curricula; har. resp. 21.

II, 1. circumscribo: exiguum nobis vitae curriculum natura circumscripsit, immensum gloriae; Rabir. 30.

elaboro: omne enim curriculum industriae nostrae in foro ... elaboratum est; Phil. VII, 7.

propono: si ne minimum quidem de meo curriculo vitae, quod mihi semper propositum fuit, decessero; Verr. II, 179.

2. cogo in: quoniam ... me .. ex comparato ... spatio defensionis in semihorae curriculum || circulum || coëgisti; Rabir. 6.

decedo de: f. 1. propono.

incurro in: qui ... mihi videtur praetorius candidatus in consularem quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere; Muren. 57.

versor in: nec fas esse ducebam versari me in nostro vetere curriculo; Marcell. 2.

III. in: quid est quod in hoc tam exiguo vitae curriculo [et tam brevi] tantis nos in laboribus exerceamus? Arch. 28.

curro, laufen, eilen: I. unpersönlich: curri ad praetorium; Verr. V, 92. certatim posthac ... ad hoc opus curretur; Phil. II, 117.

II. alqs: ut statim de iure aliquis cucurrerit; Quinct. 79. qui cum facibus ad curiam cucurrerunt; Milo 91. continuo ... ad Caesarem cucurristi; Phil. II, 50. currentem, ut dicitur, incitavi; ib. III, 19. qui ... ad legiones Brundisium cucurrerit; ib. 30. is tamquam extruderetur a senatu in Macedoniam ..., ita cucurrit; ib. X, 10.

III. cursus: quod si Alexandria petebatur, cur non eosdem cursus hoc tempore, quos L. Cotta L. Torquato consulibus cucurrerunt? leg. agr. II, 44.

currus, Wagen, Triumphwagen: I. habet: quid tandem habet iste currus? quid vincti ante currum duces? Piso 60.

II, 1. flecto: cum de foro in Capitolium currus || currum || flectere incipiunt; Verr. V, 77.

honesto: Paulus ille, cuius currum rex potentissimus quondam ... Perses honestavit; Catil. IV, 21.

2. conloco in: non suis manibus in curru conlocat Automedontem illum? Sex. Rosc. 98.

detraho de: „virgo illa Vestalis Claudia, quae patrem complexa triumphantem ab inimico tribuno plebei de curru detrahi passa non est“; Cael. 34.

escendo in: hac tu oratione non dubito quin illum iam escendentem in currum revocare possis; Piso 61.

III. duces ante: f. I.

IV, 1. reportari: equis insignibus et curru aurato reportati (sumus); sen. 28.

2. ante: per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres; Verr. V, 67.

cursim, eilig: dico: ille sensim dicebat quod causae prodesset; tu cursim dicis aliena; Phil. II, 42.

curso, umherlaufen: alqs: f. **circum,** curso; Verr. IV, 41 (S. 512, a).

homines: postea homines cursare ultro et citro non destiterunt; Sex. Rosc. 60. — Verr. a. pr. 25 (S. 512, a).

cursus, Lauf, Laufbahn, Gang, Verlauf, Marsch, Reise, Fahrt: I. **Subject**: est apertus: multis apertus cursus ad laudem; Phil. XIV, 7. — brevis, sempiternus: nesciebam vitae brevem esse cursum, gloriae sempiternum? Sest. 47. — celer: virtutis esse quam aetatis cursum celeriorem; Phil. V, 48. — facilis: idem virtuti cursus ad gloriam, hoc facilior fortasse, quod ..; Planc. 67. — salvus: qui .. non cursum hunc otiosum vitae suae salvum esse velint; Catil. IV, 17. — secundus: si nihil est homini magis optandum quam prospera ... fortuna secundo vitae sine ulla offensione cursu; Quir. 2.

patet: f. III, 1. venire; Planc. 17.

refercit: vectorum .. cursus ... aestatem unam ... auris refersit istis sermonibus; Rab. Post. 40.

significat: quid hic incredibilis cursus ... significat? Sex. Rosc. 97.

elliptisch: inde ad urbem cursus; Phil. XIII, 19. ex eo non iter, sed cursus et fuga in Galliam; ib. 20.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: conficio: f. **conficio,** II. cursum (3 St.) S. 614, b.

contendo: f. III, 1. petere. venire; Sest. 18.

96*

contineo: cuius res gestae ... isdem quibus solis cursus regionibus ... continentur; Catil. IV, 21.
curro: f. **curro,** III S. 763, b.
derigo: quo (rei publicae gubernatores) cursum suum derigere debeant; Sest. 98.
do: quemcumque cursum fortuna dederit; Milo 95.
instituo: non (illum) avaritia ab instituto cursu ad praedam aliquam devocavit; imp. Pomp. 40.
invenio: unde ... tam incredibilem cursum inventum putatis? imp. Pomp. 40.
moderor: neque esse inconstantis puto ... cursum ex rei publicae tempestate moderari; Balb. 61.
ostendo: perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur; Cael. 51.
perstringo: reliquum vitae cursum videte, quem quidem celeriter perstringam; Phil. II, 47.
peto: ut eundem quem optimi ... petere cursum laudis videretur; Cael. 72.
praecludo: maritimos cursus praecludebat hiemis magnitudo; Planc. 96.
supero: ut enim cursus cursu, sic in viris fortibus virtus virtute superatur; Phil. XIV, 18.
suscipio: f. teneo; Planc. 52.
teneo: eundem necessario cursum tenere coeperunt; Verr. V, 89. ut ... tenere cursum possint; Sest. 99. cuius (maris) fervore ... maritimi cursus ... tenebantur; prov. cons. 31. ut te ad istum cursum tenendum, quem a prima aetate suscepisti, cohortentur; Planc. 52. cum videam navem secundis ventis cursum tenentem suum; ib. 94. quem enim cursum industria mea tenere potuisset sine forensibus causis? Phil. VIII, 11.
video: f. perstringo.
2. **mit Präpositionen:** converto ex: si L. Catilina ... ex hoc cursu sceleris ... iter ad fugam ... converterit; Catil. II, 14.
demoveo de: quem ... (non) honoris aura potuit umquam de suo cursu ... demovere; Sest. 101.
devoco ab: f. 1. instituo.
refero ex: si ex illa iactatione cursuque populari ... referunt aspectum in curiam; prov. cons. 38.
revertor ex: cur ego ex ipso cursu tam subito revertissem; Phil. II, 76.
III. **Umstand:** 1. **Ablativ:** lustrari: citius ... quam (terrae) tuis ... cursibus ... lustratae sunt; Marcell. 5.
navigare: utrum ista classis cursu et remis an sumptu tantum ... navigarit; Flacc. 32.
petere: cum contento cursu ... hostium classis Italiam ... peteret; Muren. 33.
superari: f. II, 1. supero.
venire: ad tribunatum ... contento studio cursuque veniamus; Sest. 13. Cn. Plancium ... eo venisse cursu, qui semper patuerit hominibus ortis equestri loco; Planc. 17.
2. **Präpositionen:** in: gubernacula rei publicae tractare in maximo cursu ac fluctibus; Sest. 20. me ... horum aspectus in ipso cursu orationis repressit; ib. 144.
per: qui per cursum rectum [regnum] tenere non potuerunt; leg. agr. II, 44.

curulis, curulifch: aedilis: f. **aedilis,** I. est. habent. — II, 1. facio; Planc. 58. — 2. dico. — 3. defendo apud (S. 134).
aedilitas: neque (te) curulis aedilitas ... permovit; har. resp. 27.
sella: fructus illos datos: ... togam praetextam, sellam curulem; Verr. V, 36. quod ... permulta essent ornamenta, ... toga praetexta, sella curulis; Cluent. 154. haec sedes honoris [sella curulis]; Catil. IV, 2. si tuus parens ... advocationem hominis improbissimi sella curuli ... honestavit; Sulla 81. quod primus ille ... in praefecturam illam sellam curulem attulisset; Planc. 19. *te* delectat ... sella curulis; Rab. Post. 16. hinc multae sellae curules; Phil. III, 16.

custodia, Wache, Aufsicht, Bewachung, Gewahrsam, Haft, Verwahrung, Beschirmung, Bedeckung, Wachtposten: I. **absolut:** 1. **Subject:** est honori, oneri: quoniam traditam sibi publicorum custodiam sacrorum non honori, sed oneri esse existimavit; Fr. C. 4. — haec: haec mea sedes est, ... haec custodia; Phil. XII, 24. — quae: quae sunt istae custodiae? apud quos homines? Verr. V, 68.
obest: ne Cn. Plancio custodia meae salutis apud eos obsit, qui ..; Planc. 2.
possunt tegere: a cuius audacia fratris liberos ne materni quidem corporis custodiae tegere potuissent || custodia .. potuisset ||; Cluent. 31.
2. **Ausruf:** o custodiam etiam mei capitis infelicem! Planc. 101.
II. **nach Verben:** 1. **Accusativ:** circumdo: horribilis custodias circumdat et dignas scelere hominum perditorum; Catil. IV, 8.
cognosco: cuius ego excubias et custodias mei capitis cognovi in consulatu meo; Phil. VII, 24.
decerno: qui reo custodiam ... decrevit; Catil. IV, 10.
dimitto: custodiam provinciae ... dimisisses, si ..? Piso 48. haec perpeti ... maluit quam custodiam mei capitis dimittere; Planc. 97.
habeo: habetis hominis ... custodiam defensionemque provinciae; Verr. V, 25.
perfero: pertulit ipse custodiam; Rab. Post. 39.
polliceor: excubias et custodias ... pollicemur; Marcell. 32.
tollo: custodias sustulit; prov. cons. 10.
trado: f. I, 1. est honori.
2. **Dativ:** committo: hominem huic optimae tutissimaeque custodiae non audet committere; Verr. V, 69.
subicio: quae lex omnibus custodiis subiectum aratorem decumano tradidit; Verr. III, 20.
3. **mit Präpositionen:** coniunctus cum: indulgentiam coniunctam cum summa custodia rei publicae; Sest. 8.
conloco in: idcirco in hac custodia et tamquam specula conlocati sumus, uti ..; Phil. VII, 19.
depello ex: ut ex omni custodia vestrae libertatis ... depelleretur; leg. agr. II, 25.
deturbo de: integrum consulem ... de custodia civitatis ... deturbari volunt; Muren. 79.
do in: si hunc subditivum archipiratam in eandem custodiam dedisset; Verr. V, 69. quo quisque die datus in custodiam ... sit; ib. 147. quod eum et ceteros ... in custodiam dandos censuistis; Catil. IV, 5. qui in custodiam nominatim dati sunt; ib. in custodiam civis Romanos dedit; ib. 10. quos in custodiam dederat; Phil. III, 10.
habeo in: quas (familias habent) in portubus atque custodiis; imp. Pomp. 16.
includo in: in praedonum hostiumque custodias tu tantum numerum civium Romanorum includere ausus es? Verr. V, 144.
pono in: cum in eiusdem anni custodia te atque L. Murenam fortuna posuisset; Muren. 64.
sum in: in custodia etiam fuit regia; Rab. Post. 22.
surripio ex: qui ex eius custodia per insidias regis amici filium ... surripuisset; dom. 66.
trado in: uti C. Cethegus, L. Statilius ... in custodiam traderentur; Catil. III, 14.
III. **nach Adjectiv:** tutus ad: nihil tam tutum ad custodiam ... cogitari potest; Verr. V, 68.
IV. **Umstand:** 1. **Ablativ:** adservari: equitem Romanum scitote ... biduum Leontinis in foro custodiis Apronii retentum atque adservatum; Verr. III, 60. populi Romani hostis privati hominis custodiis adservabitur? ib. V, 77.
claudi: adservasses hominem, custodiis Ma-

mertinorum tuorum vinctum, clausum habuisses; Verr. V, 168. frumentum provinciae frumentariae ... custodiis suis clausum continebant; dom. 11.

contineri: ut illae tabulae privata tamen custodia more maiorum continerentur; Sulla 42. Palladium illud, quod quasi pignus nostrae salutis ... custodiis ||custodis|| Vestae continetur; Scaur. 48. illud ||id|| signum, quod de caelo delapsum Vestae custodiis continetur; Phil. XI, 24.

defendere: vestra tecta custodiis vigiliisque defendite; Catil. II, 26. (vestra tecta) aeque ac priore nocte custodiis vigiliisque defendite; ib. III, 29.

muniri: illam coloniam meo iussu [meis] praesidiis, custodiis, vigiliis esse munitam; Catil. I, 8.

retinere: eos (testis) vi custodiisque retinere; Verr. II, 12. f. adservari; Verr. III, 60.

tegere: ignaviam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere; Rabir. 21. cum ... parietum custodiis consulis vita tegeretur; Vatin. 22. quod is meam salutem atque vitam sua ... custodia .. texisset; Planc. 1.

vinciri: f. claudi; Verr. V, 168.

2. **Präpositionen**: propter: quae (insignia) sunt a me propter urbis vestraeque salutis custodiam repudiata; Catil. IV, 23.

sine: domesticis me parietibus vix tueor sine amicorum custodiis; Phil. XII, 24.

custodio, bewachen, behüten, beschirmen, in Haft halten: alqm: qui ... ne quid auferas custodiendus sis; div. Caec. 51. alios in publico custodiri; Verr. III, 66. si qui publice custodiendi sunt; ib. V, 68. multorum te etiam oculi et aures non sentientem ... custodient; Catil. I, 6. quoquo modo a suis custoditus esset; Cael. 11. quod me .. vi pulsum ... custodierit; Planc. 26. quantum (temporis) in me custodiendum transferre maluerit; ib. 61. ubi me non solum amicorum fidelitas, sed etiam universae civitatis oculi custodiunt; Phil. XII, 22. eos vocari, custodiri ... iussi; Fr. B. XII, 9.

alqd: QUOD IBIDEM RECTE CUSTODIRE POTERUNT, ID IBIDEM CUSTODIANT; QUOD NON POTERUNT, ID ..; Quinct. 84.

aetatem: quem ergo ad finem putas custodiendam illam aetatem fuisse? Cael. 11.

corpus, domum: dilecta iuventus, quae tuum corpus domumque custodit; Milo 67.

ducem: custodiri ducem praedonum novo more ... magis placuit; Verr. V, 68.

Graeciam, al.: f. provinciam; Phil. X, 26.

hominem: quamquam (hominem) Syracusis ... custodiri oportebat; Verr. V, 69.

insulam: ut haec insula ab ea (Cerere) ... incoli custodirique videatur; Verr. IV, 107.

ornamenta: Byzantii ... signa illa et reliqua urbis ornamenta sanctissime custodita tenuerunt; prov. cons. 6.

provinciam: iste motus servitiorum ... tibi .. diligentiam custodiendae provinciae ... attulit? Verr. V, 15. uti .. Q. Caepio Brutus ... provinciam Macedoniam, Illyricum cunctamque Graeciam ... custodiat; Phil. X, 26.

rem publicam: omnium consulum gravis in re publica custodienda cura ... debet esse; leg. agr. II, 100.

sacrum: custodire sacrum non honoris, sed oneris esse existimabitur; Fr. C. 4.

salutem: ut ... salutem et vitam custodirent; Sest. 128. propter ... Cn. Plancii .. in mea salute custodienda fidem; Planc. 1. cuius misericordia salus mea custodita sit; ib. 3. nulli parietes nostram salutem, nullae leges, nulla iura custodient; Deiot. 30.

signa: f. ornamenta.

vitam: summa diligentia vitam Sex. Roscii custodiri; Sex. Rosc. 28. f. salutem; Sest. 128.

custos, Wächter, Hüter, Schirmer, Aufseher: I. **absolut**: 1. **Subject**: conantur defendere: clamor a vigilibus fanique custodibus tollitur; qui primo cum obsistere ac defendere conantur, male mulcati repelluntur; Verr. IV, 94.

est nullus: quis tribus quas voluit vocavit nullo custode sortitus? leg. agr. II, 22. nullus est portis custos; Catil. II, 27. — plurimi: quam plurimos esse custodes monumentorum; Verr. IV, 82.

iacet: f. II, 1. habeo; Sulla 61.

obsistunt: f. conantur.

sectantur: si ... custodes amicorum eum sectabuntur; Verr. III, 162.

sentiunt: aeditumi custodesque mature sentiunt; Verr. IV, 96.

vivit: praetor, custos defensorque provinciae, sic vixit, ut ..; Verr. V, 81.

2. **Prädicat**: sum: illi homines (tibi) testes custodesque furtorum (fuerunt); Verr. V, 59. Mercuri, quem ... P. Africanus ... iuventutis illorum custodem ac praesidem voluit esse; ib. 185. tribunum plebis, quem maiores praesidem libertatis custodemque esse voluerunt ||tribunos .., quos .. praesides .. custodesque||; leg. agr. II, 15. quem custodem vestrae libertatis fore videant; ib. 25. popularis vero tribunus plebis *es*, custos defensorque iuris et libertatis; Rabir. 12. qui custos capitis fuit, Cn. Plancius; sen. 35. cum custodes rei publicae esse deberent; Quir. 21. vos custodes fuisse tabellarum; Piso 36. se custodem fore urbis; Phil. III, 27. o praeclarum custodem ovium, ut aiunt, lupum! custosne urbis an direptor et vexator esset Antonius? ib. qui multorum custodem se profiteatur, eum sapientes sui primum capitis aiunt custodem esse oportere; ib. XII, 25.

3. **Anrede und Ausruf**: quid ais, bone custos defensorque provinciae? Verr. V, 12. te, custos urbis, Minerva, ... precor; dom. 144. pro di immortales, custodes et conservatores huius urbis atque imperii! Sest. 53. f. 2. Phil. III, 27.

II. **nach Verben**: 1. **Accusativ**: adfligo: f. habeo; Sulla 61.

appono: „custodem" inquit „Tullio me apponite"; div. Caec. 51.

ascribo: ne ... illum sibi conlegam ascriberetis, custodem ac vindicem cupiditatum; leg. agr. II, 24.

conloco: senatum rei publicae custodem ... conlocaverunt; Sest. 137.

conservo: f. habeo; Sulla 61.

deprecor: non ego meis ornatum beneficiis a vobis deprecor .., sed custodem salutis meae; Planc. 102.

eicio: C. Marium, custodem huius urbis, ... eiecit ex civitate; Catil. III, 24. eiciundus est ex urbe civis auctor et custos salutis, otii, dignitatis, fidei; Fr. B. XV, I, 2.

fero: tu me conservatorem et custodem feras; Vatin. 7.

habeo: putat se bonum in arationibus ... suis habuisse custodem; Verr. III, 119. si hunc habent ... custodem litterarum; Flacc. 53. hunc ... custodem illius coloniae si ... incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu, in quo adflictus iacet, per vos iuvari conservarique cupiunt; Sulla 61.

interficio: de Cn. Pompeio, ... custode imperii, interficiendo consilia inibantur; dom. 129.

iudico: quem patres conscripti custodem patriae iudicassent; dom. 102.

iuvo: f. habeo; Sulla 61.

mitto: cum quaestor ad exercitum missus sis, custos non solum pecuniae, sed etiam consulis; Verr. I, 40. quaestori legatoque suo custodes misit compluris; ib. V, 63. cum te non custodem ad continendas, sed portitorem ad partiendas mercis missum putares; Vatin. 12.

mulco: f. I, 1. conantur.

pello: di immortales suorum templorum custodem ... pulsum cum viderent; dom. 141.

pono: custos ... in frumento publico est positus; Flacc. 45. quotiens custodes posuit, ne limen intrares? Phil. II, 45.

praepono: ei vos legi custodes ac vindices (se) praeposuisse dicet; Verr. V, 126.
profiteor: f. I, 2. Phil. XII, 25.
refero: dicebas te tuis umeris me custodem urbis in urbem relaturum; dom. 40.
repello: f. I, 1. conantur.
repudio: fides mea custodem repudiat; div. Caec. 51.
requiro: cuius legis ... iam pridem severi custodes requiruntur; div. Caec. 18.
veneror: venerati Iovem, illum custodem huius urbis ac vestrum, ... discedite; Catil. III, 29.
video: quando illa dignitate rogatores, diribitores custodesque vidistis? sen. 28. video Milonem, ... custodem salutis meae, ... sordidatum et reum; Sest. 144.
voco: ab eodem etiam lege Varia custos ille rei publicae proditionis est in crimen vocatus; Scaur. c. 1, § 3.
2. Dativ: habeo gratiam: magna ... habenda est ... Iovi Statori, antiquissimo custodi huius urbis, gratia; Catil. I, 11.
peto: neque enim ego sic rogabam, ut petere viderer, quia familiaris esset meus ..., sed ut quasi parenti et custodi salutis meae; Planc. 25.
3. Ablativ: opus est: mihi quam multis custodibus opus erit, si ..? div. Caec. 51.
4. mit Präposition: respondeo de: de isto custode toto sic vobis brevissime respondebo; div. Caec. 51.
III. nach Substantiven: 1. suspicio: non poteram in illius mei patriaeque custodis tanta suspicione non metu exanimari; Milo 65.
2. mentio de: numquam de C. Mario, custode civitatis atque imperii vestri, in senatu mentio facta est; Quir. 9.
IV. Umstand: 1. teneri: statim (navis) certis indicibus et custodibus tenebatur; Verr. V, 145.
2. a: moneri: monitus a ... diligentissimo custode pacis atque otii; prov. cons. 39. — tolli: f. I, 1. conantur.

cybaea, Transportschiff: I. opitulatur: numquid dubium poterit esse quin Verre praetore plus Mamertinis cybaea quam Tauromenitanis foedus opitulatum sit? Verr. V, 50.
reprimit: reprimebat enim tibi ... rogandi conatum praeclara illa ... praetori donata cybaea; Verr. V, 59.
II. aedifico, al.: rogatus de cybaea tenetis memoria quid responderit: aedificatam publicis operis ... eique aedificandae publice Mamertinum senatorem praefuisse; Verr. IV, 17. navem vero cybaeam maximam, triremis instar, [pulcherrimam atque ornatissimam cybaeam,] palam aedificatam sumptu publico, ... tibi datam donatamque esse dico; ib. V, 44. f. I. reprimit.

cymbalum, Schallbecken: I. fugio: neque conlegae tui cymbala fugi; Piso 20.
II. personare: cum conlegae tui domus cantu et cymbalis personaret; Piso 22.

Nachträge zum ersten Bande

(darunter die in S. 1—120 noch nicht berücksichtigten Stellen aus den Fragmenten).

a, ab: I. abalieno: ut omnino a restitutione illius potestatis abalienentur ||* ne illius potestate abalienemus ||; Fr. B. VI, 23, a (S. 1, a).
absum: ab urbe dierum iter afuerunt complurium ||ad urbem dierum fuerit iter complurium, al.||; Fr. B. VI, 41. longe te a pulchris abesse sensisti; ib. XIII, v, 4 (S. 2, a).
apporto: tua illa nescio quibus a terris apportata mater; Fr. A. V, 9 (S. 3, a).
contendo: quod cum ... impudentius a me contenderes; Fr. B. VIII, 20 (S. 4, b.)
divello: hominem miserum ... divelli a suis; Fr. B. VII, 10, b (S. 6, b).
expello: expelleret a dispensantibus; Fr. B. VII, 14. (S. 7, b).
impetro: quod a te Boculus numquam impetrasset; Fr. B. VIII, 20 (S. 8, b).
ordior: unde igitur ordiar? an ab ipsa lege? Fr. B. VII, 17 (S. 9, a).
peto: petivit tamen a me pater ..., ut ... Fr. B. VI, 5. ut ab Iove ... auxilium petam; ib. 30. a quibus enim petis? a principibus civitatis? ... a senatoribus? ... ab equestri ordine? ... a plebe? ib. VIII, 14. qui id a me peteres; ib. 20 (S. 10, a).
quaero: quaero a te cur ..; Vatin. 5. quaero ab inimicis, sintne ..; Fr. B. XII, 8 (S. 11, a).
redimo: iterum a piratis redemptum; Fr. B. XV, iv, 4 (S. 11, b).
separo: a populari consessu senatoria subsellia separari; Fr. B. VI, 12 (S. 13, a).
V, 1. usque ab Ianiculo ad aedem Apollinis; Fr. B. VIII, 15. (S. 15, a). — 2. ab adulescentia; Fr. A. III, 14 (S. 15, b).
VI, 1. a te; Fr. B. IX, 4. — a se; ib. VI, 12. ab se; ib. XIII, iii, 1. — ab eo; Phil. II, 99. Fr. B. XIII, i, 3. — a quibus; Fr. B. VI, 39 (S. 15, b, f.)
— 2, a. a Caelio; Cael. 69. a L. Caleno; Fr. B. VIII, 6. a Q. Mutone; ib. V, 1. a Villio Annale; ib. (S. 16, b).
— 2, b. ab aliquo Deliaco aut Syro; Fr. B. VI, 39 (S. 17, a).
— 3, a. a fratre; Fr. B. VI. 9. a gladiatore; Sest. 106. a sapientissimis hominibus; Fr. B. VI, 12. a populo; prov. cons. 36. ab illo ipso tr.; Fr. B. VI, 6. a tribunis; ib. 19 (S. 17, f.).
— 3, b. a familia; Fr. B. II, 8. ab huius familia; Cluent. 161 (S. 18, b).

abalieno: alqm: ut omnino a restitutione illius potestatis abalienentur ||* ne potestate abalienemus ||; Fr. B. VI, 23, a (S. 18, b).

abicio: alqd: id ab illo ipso tr. abiectum est; Fr. B. VI, 6 (S. 20, b).

abrogo: legem: C. Cottam de suis legibus abrogandis ipsum ad senatum rettulisse; Fr. B. VI, 8. eiusdem Cottae legem ... a fratre eius *abrogatam*; ib. 9. eius modi placere legem abrogari; ib. 11, a. quae leges rem militarem impedirent, ut abrogarentur; ib. (S. 22, a).
magistratum: ipsi conlegae magistratum abrogare; Fr. B. VI, 14 (S. 22, a).

abs: I. accipio: qui sequestris abs te locupletis acceperint; Fr. B. XIII, vi, 2 (S. 22, a).

absens: II. me absente; Rab. Post. 47. (S. 23, a).
III, 1. noto: cum gravissimis vestris decretis absens notatus est; Fr. B. VIII, 3 (S. 23, a).
— 3. dico in: in absentem esse dicenda; Fr. B. XIII, iii, 6 (S. 23, b).

absolvo: II, 1. cum est absolutus; Fr. B. VIII, 4. quoniam absolutus es; ib. 8. si, qui infitiantem Luscium condemnarunt, Catilinam absolverint confitentem; ib. 17. at sum, inquit, absolutus. novo quidem hercle more, cui uni absoluto lites aestimandae sunt; ib. XIII, vi, 1 (S. 24, b).
2. iudicio: illo iudicio te non absolutum, verum ad aliquod severius iudicium ... reservatum; Fr. B. VIII, 8 (S. 24, b).

absolutio: I. nomino: si ... illa absolutio nominanda est; Fr. B. VIII, 4 (S. 25, a).

abstrusus: alqd: quid enim illo inertius? ... quid abstrusius? Fr. A. V, 6 (S. 25, b).

absum: I tantum afuit, ut inflammares nostros animos, somnum isto loco vix tenebamus; Fr. B. IX, 5 (S. 26, a).
II. alqs: alterum nihil unum posse contra multos, alterum longe abesse; Fr. B. VI, 23, b. sed ab urbe ||ad urbem, al.|| dierum iter afuerunt ||fuerit, al.|| complurium; ib. 41. longe te a pulchris abesse sensisti; ib. XIII, v, 4 (S. 26, b).

abundans: alqs: quis tam abundans copiis? Fr. B. VII, 9 (S. 27, a).

ac: I. simul: simul ac discesserunt; Verr. I, 88 (S. 28, a).
II, 1. ac pulcherrimum quidem factum; Fr. B. XII, 5 (S. 28, b).
ac vide, an facile fieri tu potueris; Fr. B. XIII, ii, 1 (S. 28, b).
2, a. maerore ac miseriis; Verr. V, 24. suspicione ac * [perturbatione]; leg. agr. II, 8. spe ac specie; ib. 10. nutu ac potestate; Catil. III, 21. in bello ac seditione; Quir. 20. nobilitate ac virtute; Fr. B. VI, 2. virtus ac dignitas; ib. dis ac nobilitati; ib. 29. lingua .. ac voluntate; ib. VII, 13. stupris ... ac flagitiis; ib. VIII, 7. ad aliquod severius iudicium ac maius supplicium; ib. 8. sine gemitu ac recordatione luctus; ib. 14, e *minis* ac furiosis contionibus; ib. XIII, i, 2 (S. 30 ff).
b. fax .. foeda ac luctuosa; har. resp. 45. infami ac noto adulterio; Scaur. 8. spectaculum illud [...] re et tempore salubre ac necessarium, genere et exemplo miserum ac funestum; Fr. B. VI, 20. extremi ac difficillimi temporis; ib. 22. homo durus ac

priscus; ib. XIII, iv, 1. cum hoc homine .. tam tristi ac severo; ib. homini ... agresti ac rustico; ib. 2 (S. 34, a).

d. populo Romano reclamante ac resistente; Fr. B. VIII, 19, a (S. 35, a).

g. ac non: si tibi hoc [Parmeno] alius quis || alloqui ||, ac non ipse Parmeno nuntiasset; Fr. B. V, 8 (S. 35, b).

accedo: II, 1, a. accesserunt ita pauci, ut ..; Fr. B. XIII, iii, 4 (S. 36, b).

3. dolor: dolor accessit bonis viris; Fr. B. XIII, viii (S. 37, a).

poena: nisi poena accessisset in divisores; Fr. B. VI, 19 (S. 37, b).

acceptus: regina: cum reginam, sororem suam, caram acceptamque populo, manibus suis trucidasset; Fr. B. XVI, iii, 4 (S. 38, a).

accipio: III. legem: nec criminosius (est) tribus ad legem accipiendam quam ad conlegam reddendum privatum intro vocare; Fr. B. VI, 14. ut ad legem accipiendam adessent; ib. 22. cum (plebs) legem Aureliam, cum Rosciam ... accepit; ib. 28 (S. 41, a).

pretium: qui te pretio accepto liberaverunt; Fr. B. XV, iv, 4 (S. 42, b).

sequestris: qui sequestris abs te locupletis acceperint; Fr. B. XIII, vi, 2 (S. 42, b).

accommodatus: exemplum: qui aliquod institui exemplum disturbandorum iudiciorum ... temporibus suis accommodatissimum ... cupierunt; Fr. B. VI, 7 (S. 43, b).

accommodo: calauticam: cum calautica capiti accommodaretur; Fr. B. XIII, v, 3 (S. 44, a).

accurate: praecingo: cum strophio accurate praecingerere; Fr. B. XIII, v, 3 (S. 44, a).

accusatio: II, 1. munio: cuius nunc studio et gratia tota accusatio ista munita est; Fr. B. V, 6 (S. 45, a).

accusator: III (2). certamen cum: mihi certamen est cum accusatore aut contentio? Fr. B. VI, 42 (S. 48, a).

accuso: II. alqm: P. Africanus ille superior dicitur ... a se ipso saepe accusatus esse, quod ..; Fr. B. VI, 12 (S. 50, b).

acer: alqs: si hercle in nostris rebus tam acres ad pecuniam ... soleremus esse; Fr. B. XIV, i, 2. in pace ad vexandos civis acerrimus; ib. C. 22 (S. 51, b).

acerbus: dies: praetereo illum ... paene acerbum ... populo Romano diem; Fr. B. VIII, 19 (S. 53, b).

acriter: defendo: cum ista eloquentia alienorum hominum pericula defendere acerrime soleas; Fr. B. IX, 5 (S. 55, a).

actio: IV, 1. celeritas: in quo cum multa reprehensa sint, tum in primis celeritas actionis; Fr. B. VI, 4 (S. 56, b).

ad: I. addo: nihil me addere ad alterius periculum; Fr. B. XIII, i, 4 (S. 60, a).

adduco: eos ... ad senatum adduci iussi; Fr. B. XII, 9 (S. 60, b).

adsum: ut ad legem accipiendam adessent; Fr. B. VI, 22. qui ad causam adestis; ib. 45 (S. 61, b).

advoco: ut eum non ad contionem, sed sponsum diceres advocasse; Fr. B. XIII, iii, 4 (S. 61, b).

appropero: nisi ad cogitatum facinus approperaret; Milo 45 (S. 62, a).

dedo: ad miserrimum crudelissimumque dominatum dedi patiamini; Fr. B. VII, 11 (S. 64, b).

deduco: eosdem ad caedem civium de Apennino deduxisti; Fr. B. XV, ii, 2 (S. 64, b).

defero: de amicorum sententia rem defert ad senatum; Milo 65. quod caput ... ad Sullam usque ab Ianiculo ad aedem Apollinis manibus ipse suis detulit; Fr. B. VIII, 15 (S. 65, b).

desum: quattuor tibi sententias solas ad perniciem def isse; Fr. B. XIII, vii, 2 (S. 66, a).

do: cui non apud senatum ... maximorum scelerum venia ulla [ad ignoscendum] dari possit; Piso 98 (S. 67, a).

natus: hominem ... natum atque aptum ad tempora belli militaremque rationem; Fr. A. III, 14 (S. 70, b).

orno: Q. Metelli * adulescentia ad summam laudem omnibus rebus ornata; Fr. B. VI, 2 (S. 70, b).

possum: multum posse ad salutem alterius honori multis, parum potuisse ad exitium probro nemini umquam fuit; Fr. B. III, 5 (S. 73, a).

proicio: videlicet homines foeneos in medium ad tentandum periculum proicit || proiectos ||; Fr. B. VI, 1 (S. 73, b).

reconditus: dedisse || tulisse || ridiculum est, quasi legem aliquam aut ad scribendum difficilem aut ad excogitandum reconditam; Fr. B. VI, 3 (S. 74, a).

refero: C. Cottam de suis legibus abrogandis ipsum ad senatum rettulisse; Fr. B. VI, 8 (S. 75, a).

reservo: illo iudicio te ... ad aliquod severius iudicium ... reservatum; Fr. B. VIII, 8 (S. 75, b).

transeo: cum se ad plebem transire velle diceret; Fr. B. XIII, iii, 2 (S. 77, b).

venio: tanto prius ad aerarium venit, ut ..; Fr. B. XIII, ii, 7 (S. 79, b).

voco: nec criminosius (est) tribus ad legem accipiendam quam ad conlegam reddendum privatum intro vocare; Fr. A. B. VI, 14. qui populum ad contentionem vocarit; ib. VII, 15 (S. 80, a).

II. acer: si hercle in nostris rebus tam acres ad pecunias, tam attenti, tam avari soleremus esse; Fr. B. XVI, i, 2. in pace ad vexandos civis acerrimus; ib. C. 22 (S. 80, a).

aptus: s. I. natus. — difficilis: s. I. reconditus (zu S. 80).

iners: in bello ad expugnandos hostis inertissimus; Fr. C. 22 (S. 80, b).

III. dies, potestas: || *cum* || ex promulgatione trinundinum dies ad ferendum potestasque venisset; Fr. B. VI, 32 (S. 82, b, f.).

IV, 1, b. usque ab Ianiculo ad aedem Apollinis; Fr. B. VIII, 15 (S. 84, a).

— 2. ad illum diem; Fr. C. 23 (S. 84, a).

— (5) Vergleich: etenim est ad L. Crassi eloquentiam gravis et vehemens et volubilis; Fr. B. II, 10 (S. 85, a).

addico: II. saltus: saltibus prope addictis; Fr. B. VIII, 11 (S. 86, a).

addo: II. alqd: nihil me addere ad alterius periculum; Fr. B. XIII, i, 4 (S. 86, b).

dignitatem, potestatem: quod is paulum tribunis plebi non potestatis, sed dignitatis addidit; Fr. B. VI, 27 (S. 86, b).

adduco: alqm: qui indicabantur, eos ... ad senatum adduci iussi; Fr. B. XII, 9 (S. 87, b).

animum: vestros animos || † annos || propter illius tribuni plebis temeritatem posse adduci, ut ..; Fr. B. VI, 23, a (S. 88, a).

adfero: II. crimen: ut non esset locus tam sanctus, quo non adventus tuus ... crimen adferret; Fr. B. VIII, 18, a (S. 91, b).

finem, salutem: cum salutem populo Romano atque omnibus gentibus finem diuturnae [cupiditatis] turpitudinis et servitutis adferret; Fr. B. VI, 14 (S. 92, a. 93, b).

genus, principium: huiusce novi postulati genus atque principium tua praetura attulit; Verr. II, 146 (S. 92, a. 93, a).

speculum: postquam speculum tibi adlatum est; Fr. B. XIII, v, 4 (S. 93, b).

adfligo: divisores: ut divisores ... lege ambitus vellet adfligere; Fr. B. VI, 34 (S. 97, b).

adiudico: fortunas: si vos huius fortunas paucorum odio adiudicaveritis; Fr. B. VII, 10, a (S. 104, a).

adiungo: I. causam: adiungis causas inimicitiarum, quod ..; Flacc. 77 (S. 104, b).

adsecla, adsentator: subsequuntur: pauci praeterea adsentatores eorum atque adseclae subsequuntur; Fr. B. VII, 3 (S. 112, b, f.).
adsigno: alqd: post reditum in gratiam si quid est commissum, id non ... imprudentiae, sed perfidiae adsignari solet; Fr. E (S. 115, b).
adsum: II. alqs: ut ad legem accipiendam adessent; Fr. B. VI, 22. qui ad causam adestis; ib. 45. alicui: qui tum adfuerint Cornelio; ib. 44 (S. 117).
advoco: II. contionem: [ad eam donationem contio est advocata;] Verr. III, 187 (S. 130, b).
aio: III. ais: quae (pecunia) ex societate debeatur? quid ais? Qu. Rosc. 16 (S. 162, b).
aliquis: A. delectatio, gaudium: in omni parte corporis semper oportere aliquod gaudium delectationemque versari; sen. 14 (S. 171, a. 172, a).
alius: A, I. civitas: nemo umquam, qui hanc civitatem retinere vellet, in aliam se civitatem dicavit; Balb. 30 (S. 183, a).
ambitus: I, 4. queror de: tria ... haec in Milonis personam questus es: de aere alieno, de vi, de ambitu; Fr. B XV, III, 2 (S. 200, b).
amor: II, 1. simulo, IV, 2. in: summae benevolentiae indices falsi ||f. i.|| exstiterunt in amore simulato; Phil. XI, 5 (S. 214, b).
amplus: A. donum: paternis atque etiam huius amplissimis donis ornati aditus Iovis Optimi Maximi; Scaur. 47 (S. 217, a).
an: A, I. an: quid praetereo? an illud, ubi caves tamen Siculis? Verr. III, 26 (S. 219, b).
an vero: an vero .. vos non intellegitis? Sex. Rosc. 152 (S. 221, a).
animus: II, 4. sum: nunc tamen hoc animo sum, ut ..; Verr. a. pr. 32 (S. 234, b).
— 5. figo in: postremo illud, iudices, fixum in animis vestris tenetote; Balb. 65 (S. 235, a).
arma: II, 4. recedo ab: postea quam ab armis recessum est; Sex. Rosc. 126 (S. 289, b).
at: I, 1. at ego nimis magnum beneficium Plancii facio; Planc. 71 (S. 303, a).
II. at vero: at vero hoc agri Campani vectigal .. eius modi est ||sit||, ut ..; leg. agr. II, 81. at vero ipsi illi parricidae ... adeo vim facinoris sui perhorruerunt ||perhorruerant||, ut ..; Sest. 82 (S. 307, a).
atque: I. alius: si ipse A. Cluentius sententiam de iudiciis rogaretur, aliam non diceret atque ei dixerunt, quorum ..; Cluent. 136 (S. 307, b).
II, 1. atque: atque in hoc solum inconstantiam redarguo tuam? ||tuam|| dom. 21 (S. 308, a).
audio: III. alqm: hic ego audire istos cupio; Sex. Rosc. 132 (S. 354, b).
alqd: quod ubi iste audivit; Verr. IV, 39 (S. 355, a).
aufero: III. alqd: quae ab sociis per scelus ablata ereptaque essent; Verr. I, 59 (S. 360, a).
aut: I, 1, a. C. Pansa A. Hirtius consules ... aut, si aberunt, M. Cornutus praetor urbanus; Phil. XIV, 37 (S. 370, a).
— h. aut certe: quem numquam viderat aut certe numquam salutaverat; Phil. II, 41 (S. 373, a).
autem: III, A, 1. de plausu autem quid respondeam? Deiot. 34 (S. 388, a).

Bene: I. meritus: qua (lege) civis optime de publica meritus nominatim ... rei publicae esset ereptus; sen. 8. cum bene de re publica meritis testimonium a consensu civitatis datur; Phil. XIV, 13 (S. 409).
blanditia: I. placet: non placet mihi inquisitio candidati, ... non minae magis quam blanditiae; Muren. 44 (S. 418, b).
bonus: A. alqd: non igitur miliens perire est melius quam in sua civitate sine armatorum praesidio non posse vivere? Phil. II, 112 (S. 419, a).
civis: referente ... M. Servilio conlegisque eius, ornatissimis viris, optimis civibus; Phil. IV, 16. ex ... morte C. Trebonii, optimi civis; ib. XI, 1 (S. 420, b).
dea: ut ante ipsum sacrarium Bonae deae ..., ante ipsam, inquam, Bonam deam ... volnus acciperet; Milo 86 (S. 421, a).
existimatio: non ille ... ullum existimationis bonae fructum umquam cogitarat; Cluent. 39 (S. 421, b).
Iupiter: quibus (fistulis) aqua suppeditabatur Iovis Optimi Maximi templis; Rabir. 31 (S. 422, a).
ius: quae (lex) ius melius Sullanis praediis constituat quam paternis; leg. agr. III, 10 (S. 422, b).
senator: quo melior senator videatur; Phil. VIII, 18 (S. 423, b).
status: cum omnes boni omnem spem melioris status in eorum fidem convertissent; Sest. 70 (S. 423, b).
venia: ut attente bonaque cum venia verba mea audiatis; Sex. Rosc. 9 (S. 423, b).
vir: quem P. Servilius, vir cum clarissimus tum vero optimus ... revocavit; sen. 25. ignoscent alii viri boni ex Sardinia; Scaur. 43. (S. 424, b, f..
B, I, 4, a. exemplum, institutum: et tamen id vetere exemplo atque instituto optimi cuiusque faciebant; Sulla 49 (S. 428, b).
— II, 4, a. proscriptio: nec bonorum proscriptionem effugere potuisset; sen. 11 (S. 429, a).
— II, 5, b. cum: ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Naevii cupiditati ... dedatur; Quinct. 59. luctuosum est tradi alteri cum bonis; ib. 95 (S. 429, b).

Capio: II. urbem: urbe hostium capta; Verr. IV, 75 (S. 453, a).
caput: II, 1. oppugno: Sex. Naevium, cuius caput oppugnet, eius auribus pepercisse; Quinct. 40 (S. 454, b).
causa: II, 1. demonstro: causa illis demonstrata; Cluent. 161 (S. 471, a).
causa: II. sui quaestus aut commodi causa; Sex. Rosc. 111 (S. 482, b, f.).
cautus: I. consul: omnes ... sequentur auctoritatem consulis ... cauti in periculis; leg. agr. I, 27 (S. 484, a).
certus: A. res: pro re certa spem falsam domum rettulerunt; Sex. Rosc. 110 (S. 501, b).
ceterus: A. creditores, sponsores: cur ceteri sponsores et creditores non convenerint; Quinct. 73 (S. 503, b. 506, a).
utilitates: cum ad ceteras summas utilitates haec quoque opportunitas adiungatur, ut ..; imp. Pomp. 50 (S. 506, b).
B, a, I. iudicant: quid de te ceteros velis iudicare; Deiot. 4 (S. 507, b).
— IV, 1. dictum: quod ceterorum neque dictum obscurum potest esse; Sex. Rosc. 3 (S. 509, a).
circueo: praedia: ipse Caecina cum circuiret praedia; Caecin. 94 (S. 512, b).
civis: II, 1. iudico, pello: cum civis is, quem hic ordo ... conservatorem patriae iudicarat, nullo iudicio ... servitio atque armis pelleretur; Piso 23 (S. 521, b, f.)
classis: I. proficiscitur: cum classis Syracusis proficiscebatur; Verr. V, 111 (S. 547, a).
cogitatio: I, 1. terrent: suae (quemque) malae cogitationes conscientiaeque animi terrent; Sex. Rosc. 67 (S. 554, a).
(**collum:** I, 2. praebeo in: haec civitas mulieri in ||mulieri|| redimiculum praebeat, haec in ||collum, haec in|| crinis; Verr. III, 76. S. 567, b).
committo: III. facinus: volo inauditum facinus ipsius, qui id commisit, voce convinci; Quinct. 79 (S. 580, b).
commodus: A. iudicium: potuisti ad tuum ius faciliore et commodiore iudicio pervenire; Caecin. 8 (S. 581, b).
confero: II. alqd in: quorum tu nihil in

Sex. Roscium ne obiciendi quidem causa contulisti; Sex. Rosc. 38 (S. 612, a).

condiciones, leges: Sulla cum Scipione ... de iure civitatis leges inter se et ||se|| condiciones contulerunt; Phil. XII, 27 (S. 612, b).

confido: II. alqs: ego mei rationem iam officii confido esse omnibus iniquissimis meis persolutam; Verr. V, 177 (S. 616, a).

III, 1. alicui: cur sibi confidat is, qui ea proferenda ... curavit? Flacc. 5, Z. 4 (S. 616, a).

IV. Lücke: * ber animose confidens; Fr. B. XV, ɪɪ, 5 (S. 616, a).

confirmo: III. potestatem: tantis enim confirmat (potestatem) opibus et copiis, ut ..; leg. agr. II, 32 (S. 618, a).

conlega: II, 1. habeo: quem iste conlegam nisi habuisset; Verr. I, 119 (S. 628, b).

V. cum: cum L. Caecilius ... publice promulgarit de mea salute cum conlegis paene omnibus; sen. 22 (S. 629, a).

conor: II. facere: bellumne populo Romano Lampsacena civitas facere conabatur? Verr. I, 79 (S. 633, a).

inferre: te illi iniustum impiumque bellum inferre conari; div. Caec. 62 (S. 633, b).

pellere: hunc P. Varium ... pellere possessionibus armis castrisque conatus est; Milo 74 (S. 633, b).

consilium: IV, 1. sententia: D. C. S; Verr. V, 54 (S. 649, b).

constantia: II, 1. capio: si soceri [Scauri] constantiam (ceperis); Verr. a. pr. 52 (S. 655, b).

consul: I, 2. sum: cum consul esset cum Ti Longo; Fr. B. VI, 12 (S. 668, b).

consultum: IV, 1. permitti: quo senatus consulto erat hoc legato permissum? Verr. III, 89 (S. 680, b).

contra: B, I. dico: quicquid tu contra dixeris; Sex. Rosc. 93 (S. 695, b).

controversia: IV (1). implicari: ut rem tantam, tot controversiis implicatam, possem cognoscere; Quinct. 8 (S. 697, a).

convenio: II, 1. frequentia: quae (frequentia) convenit uno tempore undique comitiorum ... causa; Verr. a. pr. 54 (S. 699, b).

— 2. alqm: homines Regium proficiscuntur; Epicratem conveniunt; Verr. II, 55 (S. 700, a).

cum (Conj.): I, a, 2, b. *α*. pervenerint, redempti sint, transmiserint; imp. Pomp. 32 (S, 734, a).

cum (Präp.): IV, 1. cumque eis; Phil. II, 54 (S. 749, a).